

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARIES

A standard linear barcode consisting of vertical black lines of varying widths on a white background.

3 1761 00495555 5

~~Leibniz~~
~~A717~~
~~X~~

COMMENTARIA IN ARISTOTELLEM GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

PA
3902
A25
1882

V. 4
pars 2 - 6

VOLUMINIS IV

PARS II DEXIPPUS IN CATEGORIAS

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXVIII

DEXIPPI
IN ARISTOTELIS CATEGORIAS
COMMENTARIUM

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

ADOLFUS BUSSE

199889
15/1/25

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXVIII

P R A E F A T I O

Dexippi philosophi Platonici¹⁾ in Aristotelis *Categorias* commentarium quibus nunc continetur codicibus, ex uno omnes derivatos esse exemplo, vel inde apparet, quod opus aequae mutilatum²⁾ in omnibus nunc exstat. atque cum illud exemplum postremis aetatis mediae temporibus³⁾ exaratum fuisse videatur, non mireris, quod quae servata est commentarii pars omni genere maeclarum adspersa est, ut campus satis latus arti criticae exercendae pateat. codices autem quattuor digni videbantur, qui huie editioni substruerentur. eos facile est cognitu in duas discedere familias, quarum quae memoriam archetypi fidelius servavit, constat codicibus C et R, deterior codices A et M CR complectens cum alias correctiones experta est tum in ordine verborum saepissime ex libidine mutato deprehenditur. itaque ab auctoritate codicium CR non recessi, nisi familiae AM lectiones aut aliorum maximeque Simplicii testimonio firmatae aut iusta causa probatae videbantur. ubi C et R inter se diserepant, codex C, cuius librarius a divinando non omnino abstinuerit, codicis R sinceritati cedit.

Impressus est primum⁴⁾ Dexippus Leonardo Spengelio editore, qui, ut solebat, scriptoris verba sagaciter nonnullis locis adiuvit.

¹⁾ De vita eius vide, quae exposui in Hermae tomo XXIII (1888, p. 402—409) *Der Historiker und der Philosoph Dexippus*.

²⁾ primi duo libri et tertii libri minima pars, quibus exhibetur commentarium in Aristotelis *Categorias* p. 1^a1—4^b23, aetatem tulerunt; quae perierunt, haud dubie multo erant ampliora. quod detrimentum post Justiniani aetatem opus accepisse, ex eo concire licet, quod Simplicius (cf. p. VI nota 4) commentarium legisse videtur integrum. ac quoniam index tertii libri plenus nunc exstat, indicis auctorem tertium librum acceptisse incolumem certum est, totum opus verisimile. quamquam quia de aetate illius indicis non constat, hac re nihil proficimus.

³⁾ codicum qui ad nos pervenerunt antiquissimus saeculo XIV exaratus est.

⁴⁾ in Monumentis Saecularibus Acad. Bavar. Monachii 1859, censura huius editionis

ab ea editione quatenus nostra discedat, ut primo oculorum obtutus perspicias, omnes discrepantias littera s signatas apposui. Spengelius duos codices in usum suum vertit, Parisinum 1942 (R)¹⁾ et Coislinianum (Sang.) 332 (S). illius quae in nostra editione exhibentur varias lectiones hanc raro videbis ab editione Spengeliana dissentire, quibus locis persuasum habeas, codice eum ipsa Spengelii editione denuo qua opus erat sollicitudine collato a nobis lectiones praebeti rectiores. codex S dubium non est quin ex codice Laurentiano 71,33 (A) fluxerit²⁾, quam ob rem illum neglegendum esse censui.

Multo ante Graecam editionem in lucem prodiit Feliciani versio Latina (cum Porphyrii in Categorias commentarii versione Venetiis apud Hieronymum Scotum 1546 edita), quae quamquam confeeta est ex deterrimo codice, Coisliniano 332 (S), id quod declarat defectum quae-dam congruentia³⁾, tamen quibusdam locis depravatae scripturae mede-lam nobis suppeditavit.

Feliciani
versio Simplicius Restat Simplicius, qui quasi ultiro auxilium nobis offert, eum dicto nomine Dexippi librum inter fontes suos refert⁴⁾. quamquam ex ipso

(Zarnekei *Litterar. Centralblatt* 1860 p. 124, 125) ab Usenero profecta est, cui probables emendationes quedam debentur. ante Spengelium excerpta huius commentarii in ed. Aead. Berol. Aristotelis operum vol. IV (Berol. 1836) Brandisii opera prodierunt, cuius viri doctissimi emendationes adnotatas a me aut receptas invenies.

¹⁾ is in praefatione editionis Spengelianae (p. IV) falso Paris. 1941 significatur.

²⁾ argumenta haec sunt: primum in eadem verba (ποσὸν ἀν εἴη p. 71,9) A et S exeunt, M congruit cum codicibus CR, tum multa verba omittit S, quae habet A, nullum habet S, quod A omittat, denique hos percuseas locos: p. 2,1 atque in ceteris capitibus Ἐτι pro Ὁτι rubricatoris culpa A, iisdem locis Ἐτι S; p. 11,34 ἀν A (sed ita exaratum ut primo obtutu legas ἀν), ἀν S; p. 23,1 et 25,16 τι (pro ξι, littera ξ rubro addenda) A, ξι S; p. 31,15 εις A (sed ει ita exaratum, ut nihil differat ab α littera), laeuna S; p. 47,5 παρεῖται A (sed in exitu versus ται lineola signatum), παρεῖ (ται in laeuna omisssum) S. si varietas codicis S a Spengelio notata interdum mirum in modum a lectionibus codicis A discrepat, Spengelii adnotatio aut collatoris aut typographi culpa saepius falsa est, id quod quibusdam locis codice a Torstrikio inspecto coargui potest, aliis licet divinare, velut p. 7,2 (= 7,17 Sp.) και om. R adn. Speng., potius om. S; p. 17,1 (= 20,5) τῶν πυθαγορεῶν R adn. Speng., potius S; p. 20,10 (= 24,8) γάρ] δὲ S adn. Speng., potius p. 20,8 (= 24,6); p. 30,20. 21 (= 36,25) verba a Spengelio inclusa etiam in S desunt.

³⁾ velut p. 8,30. 31 οὐδὲ ἀν—ἄλλο τι om. S Felic.: p. 53,27. 28 οὐσία—μᾶλλον om. S Felic., ceteri codices utrobique integri sunt.

⁴⁾ *Comment. in Categ.* (ed. Basileae apud Michaelem Isingrinium 1551) f. 1r2 καὶ Δέξιππος δὲ ἐ Iαυβλήκου καὶ αὐτὸς μὲν τὸ Λιριστοτέλους βιβλίον συντάκτως ἔξιγγισατο· προτηγουμένως δὲ τὰς Πλωτίνου ἀποφάσις ὡς ἐν διαλόγῳ προτεταρμένας αὐτῷ διαλέγειν προτίθεται· οὐδὲν δὲ οὐδὲ οὐτος σχεδὸν τοις Πορρούριοις καὶ Iαυβλήκου προστεθεῖσις. ceterum si qua lectio ex Simplicio a me citata ab adnotatione Spengelianae abhorreat, scito eam

Dexippi commentario Simplicius non ita multa hancesse videtur, et profecto res male se haberet, si iis tantum locis, ubi Simplicius hoc commentarium exseripsit, adiumentum inde quaerere liceret. sed ad emendandum Dexippum opportune accidit, quod is admodum pauca suo Marte temptavit, plura ex aliis interpretibus, maximeque ex Porphyrio et Iamblichō¹⁾, scite congesit et ad suum usum transtulit²⁾. eosdem igitur fontes cum Simplicius adiisset, et is quidem diligentius in singulis quaestionibus scriptorum nomina apponens, factum est, ut multo saepius eum Dexippo consentiat Simplicius, quam ab illo pendeat.

Ammonius et qui ab illo profecti sunt scriptores Dexippi commentarium prorsus neglexisse videntur, ut subsidium eius emendandi frustra ab illis quaeras.

In orthographicis rebus codicem R, ut par erat, secutus sum.

niti illis Simplicii codicibus, quos laudavi in editione *Porph. Isag. et in Aristot. Categ. Comment.* p. LIII not. 1.

¹⁾ hos ipse p. 5,9 laudat atque etiam Simplicius nihil fere eum cogitatis illorum addidisse dicit. quod sane facile est demonstrare, si Dexippi commentarium cum Simplicii conferas. ceterum Porphyrii non tam quod servatum est commentarium adiisse videntur quam maiorem librum ad Gedalium missum, quo Porphyrium cum omnes Categoriarum adversarios tum Plotinum refutasse Simplicius testatur (f. 1r2).

²⁾ etiam ea, quae ex aliis Aristotelis libris simulat se ad solvendas quaestiones de prompsisse, plerumque ex commentatoribus fluxisse videntur, cuius rei exemplum insigne invenitur p. 41,7 οὐκοῦν πρὸς ταῦτην τὴν ἔξιταιν τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ Μετά τὰ φυσικὰ πρᾶγματεῖδι γράψομαι κ. τ. λ., quibuscum conferas quae Simplicius (f. 20r2) ex Archytæ libro Περὶ τῶν παντός affert καὶ Ἀρχύτες δὲ τὴν πᾶσαν οὐσίαν φυσικήν τε καὶ αἰσθητικήν καὶ κινητικήν ἀποκαλεῖ, φυσικήν μὲν τὴν κατὰ τὴν θληρήν καὶ τὸ εῖδος λέγων, αἰσθητικήν δὲ τὴν σύνθετον, κινητικήν δὲ τὴν νοεράν καὶ ἀσώματον ὡς αἰτίαν οὖσαν κινήσεως τῆς κατὰ ζωὴν εἰδοποιουμένης. καὶ δῆλον ὅτι καὶ αὐτὸς τὰς πολλὰς οὐσίας εἰς μίαν σύνταξιν συνέλαβεν.

Ser. Berolini

Kal. Iun. 1888.

AD. BUSSE.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

CONSPECTUS LIBRORUM MANU SCRIPTORUM.

- A LAURENTIANUS 71,33 [Bandini III, 21] chartaceus, forma quadrata, saeculo XIV, ut Bandinio, saec. XV ut Vitellio visum exaratus, Dexippum exhibet f. 77—108. litterae initiales tunc rubro atramento (interdum perverse, cf. p. 2,1 nota) scriptae sunt, tunc rubricatori relictae. ab altera manu quae correctiones sunt additae, ex alio exemplo, ut videntur, fluxerunt. librarium et neglegenter descripsisse neque abstinuisse a divinando ex multis locis (cf. p. 16,4. 17,1. 42,14 alios) intellegitur, ut hic codex gemino M fidè haud dubie cedat. contulit Hieronymus Vitelli.
- C LAURENTIANUS 72,21 [Bandini III, 37] chartaceus, forma parva, saeculo XV nitidissime scriptus. Dexippi commentarium legitur f. 1—38. tituli et litterae initiales rubro additae sunt. librarius satis diligenter officio functus est, sed coniecturas scriptori inculeavit ex parte fulilissimas (cf. p. 20,24. 25,20. 28,21. 29,23. 40,22. 45,21. 46,6. 15. 56,6. 57,32). contulit Hieronymus Vitelli.
- M MATRITENSIS 76 [Iriarte p. 273] chartaceus, forma quadrata, saeculo XIV scriptus, f. 31—75 commentarium continet. deterioris familiae sine dubio fidelissimus testis est. correctiones quas expertus est satis multas, ex melioris generis exemplo videntur esse depromptae (cf. p. 2,16. 17,1. 22,8. 25,18. 21. 23. 44,26). contulit R. Beer Vindobonensis.
- N MATRITENSIS 34 [Iriarte p. 134] chartaceus, forma magna, Constantini Lascaris manu anno 1490 exaratus. Dexippi commentarium incipit f. 54 et sieut CMR explicit μαρότης (f. 87), eadem Lascaris manu subscriptum est ἀτελές. specimen quod debetur R. Beerii comitati, dicit eum generis deterioris esse atque codici M consimilem.

p. 39,4 τὰς Ηλιωτίου || 7 ἀπὸ om. || 8 περὶ ἀπὸ || 9 διηρομένων] διαιρουμένων || 13 ἀνωτάτῳ || 18 ἐνταῦθα om. || 21 διεστηκότων || φατρίῶν || 21, 22 συναγομένοις (super-ser. ἡ συγκεμένοις) || p. 40,1. 2 ἐκάστης τὸν λόγον || 2 διεστάναι || 9 διαλήψει || 10 περὶ om. || 11 εὖληρε τάξιν || 13, 14 σκεψώμεθα || 16, 17 τούτων ἄλλο τούτων || 21 γὰρ om. ||

23 σὺντονή νῦν ἔστων 26 διεξόδου τοῦ λέγοντος || 31 ταῖς 32 πρότοιν. διευτέρων καὶ τρίτον
p. 41, 4 ταῖς αὐταῖς] τούτοις (sic) 6 προκλητών || 9 ἵ (ante αἰσθητή) om. 13 τῷ om.
25 ὡς] καὶ || ὄντων] ὄντως 27 τὰ εὖ ἀνατάληπτα 28 ταῦτη 29 συνέννομος om.
30 σῶμα om. || p. 42, 3 κάκετας.

OTTOBONIANUS 366 [Brandis *Abhandl. d. Berl. Akad.* 1831 p. 58 not. 52] 0 chartaceus, saeculo XV exaratus. suppar est codice A, quoem mirifice congruunt eae varietates, quas Torstrikius nobis suppeditavit:

p. 6, 8 φέσται τε || σημανόμενα 13. 14 συμβολίζεται σημεῖα 15 γῆ om. || 18 ω-
τῆι, 19 καὶ περιστατικά] litura minus verbi 20 φέσται p. 28, 23 ποιητής in lac.
om. || 24 ἔστων] εἶται p. 35, 21 ὄμοιοις om. p. 41, 11 ἀντέρα 13 τῷ om. 16 ἵ (ante αὐταῖς) om. 17 πρὸς] εἰς 20, 21 ὄμοιοις et συνόμοιος 25 τε om. || ὄφων
26 μεταφορά || 27 γραφέται (τον in exitu versus parum dilucide A) p. 43, 10, 11 εἰπεῖ
ante αὐτῆι, transp. || p. 71, 8 τὸν μετρητόν || 9 expl. ποσὸν ἀν εἴη.

BODLEIANUS Misc. 196 [Coxe I. 755] chartaceus, saeculo XVI scriptus, P f. 1—47 Dexippum exhibet. hunc descriptum esse ex codice R eo comprobatur, quod et scholia codicis R in marginibus praebet (velut ad p. 5, 1 ἥρα τὸ ἐπιεικὲς τὸ φιλοτέχνης. ad p. 5, 6 περὶ Διομήδους ταῦτα φησί) et litteras in R evanidas in lacunis omittit (ut p. 5, 5 δάιμονα περὶ μονά περὶ in lacuna om. || 7 μέρος] ἔρος in lac. om.) ceterum paucate varietates a Torstrikio datae ostendunt, eum descriptum esse neglegentissime.

ESCRIALENSIS T—II—1 [Miller p. 115] chartaceus saeculo XVI ex- Q aratus f. 200—235. specimen deest, tamen codice A eum parem esse inde conicias, quod Torstrikio docente p. 71, 9 verbis ποσὸν ἀν εἴη ex- plieit.

PARISINUS graec. 1942 [Catal. bibl. Paris. II, 423] bombycinus, sae- R culo XIII secundum catalogum, saec. XIV Dielsio teste exaratus, Dexippi commentarium exhibit f. 123^v—142^v (dimidiato folio vacuo). ἕως neque subscriptum neque adscriptum, ut aetas fert, invenitur. initio operis saepius litterae situ evannerunt, quas maculas iam inde a saeculo XVI repetendas esse, docet codex Bodleianus (P), huius codicis proles, scholia quae in marginibus paucissima initio reperiuntur, suis locis subnotata invenies. quae ab altera manu correcta ac rescripta sunt, ex eodem exemplo aut consimili fluxerunt. codicem contulit H. Diels, non multos qui dubii erant locos iterum H. Omont summa qua excellit humanitate inspexit.

COISLINIANUS (olim Sangermanensis) 332 [Catal. bibl. Coisl. p. 447] S membranaceus, forma quadrata, saeculo XV vel XVI scriptus, Dexippum habet f. 82—124.

REGINENSIS 112 [Brandis *Abhandl. d. Berl. Akad.* 1831 p. 57 not. 41] V chartaceus, Torstrikio teste recentissimus est litterisque deformibus scriptus.

DEXIPPI
PHILOSOPHI PLATONICI
IN ARISTOTELIS CATEGORIAS
DUBITATIONES ET SOLUTIONES

S I G L A

A = Laurentianus 71,33

C = Laurentianus 72,21

M = Matritensis 76

R = Parisinus 1942

ΔΕΞΙΠΠΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟ-¹
ΤΕΛΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΑΗΟΡΙΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΑΥΣΕΩΝ *(ΠΡΩΤΟΝ)* Spengel

Κεφάλαια τοῦ πρώτου βιβλίου.

- α. Διὰ τί πολλοὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας ἡπάρησαν:
β. Διὰ τί κατηγορίας ἐπέλεγχεν τὸ βιβλίον:
γ. Τίνος ἔστιν ἡ κατηγορία σημαντική. πότερον φωνῆς ἢ πράγματος ἢ
(ἢ νοήματος):
δ. Πῶς γρὴ τὰς κατηγορίας εὑρίσκειν καὶ μὴ ὑπάγεσθαι τὰς τῶν
Στωϊκῶν ἀπορίαις:
ε. Διὰ τί περὶ τῶν κατηγοριῶν λέγειν ἐπαγγειλάμενος οὐκ ἀπ' ἔκεινων
ἀρχεται, ἀλλὰ τῶν ὅμοιοιων καὶ συνωνύμων:
ζ. Διὰ τί Ἀργύτας ἐν τοῖς καθίσλου λόγοις περὶ ὅμοιοιων καὶ συνω-
νύμων καὶ παρωνύμων οὐκ εἴρηκεν:
η. Διὰ τί οὐ πάντα τὰ γρήσμα προέγραψεν. ἀλλὰ καὶ ἔτερα μετὰ τὴν
τῶν κατηγοριῶν ἀπόδοσιν ἐπήνεγκεν:
η. Διὰ τί περὶ πρώτων τῶν ὅμοιοιων εἶπεν;
θ. Διὰ τί περὶ ὅμοιοιων μᾶλλον οὐκ εἴρηκεν:
ι. Διὰ τί προσέθηκε τὸ μόνον λέγων ὃν ὄνομα μόνον κοινόν;
ια. Πῶς πολλῶν τοῖς ὅμοιοις ὄντων κοινῶν ἐπὶ τοῦ ὀνόματος εἴπε-
μόνον τὸ κοινόν;

1 Tit. exhibent ACMRs ante Ηλατωνεροῦ additum τοῦ del. A 2 πρῶτον add.
Spengel (cf. p. 43, 2. 75, 2 Sp.): om. libri 3 κεφάλαια τοῦ πρώτου βιβλίου C (ut coni.
Spengel): κεφάλαια AMR: om. s 4 a.] numeros exhibent CR: om. AM τὰς Ἀρ.
κατηγορίας CR: τὰς κατηγορίας τοῦ Ἀρ. AM 6 σημαντική, πότερον AMR: σημαντικόν
τὸ περὶ C 7 ἢ νοήματος add. Spengel (cf. p. 6, 31): om. libri 11 an ἀλλ' ἀπό?
(cf. p. 16, 15) post συνωνύμων addε καὶ παρωνύμων (cf. v. 13 p. 16, 15, 25)

14 μετὰ CMR: προτὰ (sic) A 15 μετήνεγκεν A 18 ὡν supra ser. C 20 τὸ
abundare putat Spengel

- (3. Ότι οὕτε κατὰ τὸ ἀδικάρετον κοινὸν οὕτε κατὰ τὸ διπρόημένον κοι- 20
νὸν ὑπάρχει τὸ σὸν μα τοῖς ὅμιλοις.
- τγ. "Αλλη, ἀπορία πρὸς τὸ κοινόν.
τδ. "Αλλη, ἀπορία πρὸς τὸ κοινόν.
τε. Ότι περιττῶς προσέθηκε τὸ ὃ δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐ-
σίας ἔτερος.
τζ. Διὰ τί οὐκ εἰπεν ὅρος τῆς οὐσίας ἀλλὰ λόγος;
τη. Ότι δύναται τὰ ὅμιλοιμα εἶναι συνώνυμα.
τη. Πῶς τοῦ ὅμιλοιμου ἐν πάσαις ταῖς κατηγορίαις θεωρουμένου ὃ λό-
γος αὐτῶν τὰ ἐν τῇ οὐσίᾳ μόνη ὅμιλοιμα περιορίζει:
τθ. Διὰ τί μετὰ τὰ ὅμιλοιμα τὰ συνώνυμα ἔταξεν:
τι. Ότι ἡμάρτηται τὰ κατὰ συμπλοκὴν καὶ ἀγενή συμπλοκῆς λεγόμενη.
τκ. Ότι κατὰ τὴν ἐνοποιητικὴν τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ δύναται τὸ σῶμα 10
εἶναι ὡς ἐν ὑποκειμένῳ τῷ γρόνῳ (καὶ τόπῳ).
τλ. Ότι εὑρίσκεται τὰ ἐν ὑποκειμένῳ μέρη τῆς οὐσίας.
τκ. Ότι ὁ λόγος ὃ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ κοινός ἔται καὶ τῶν μὴ ἐν ὑπο-
κειμένῳ.
τκ. Ότι αἱ εὐωδίαι ποιότητες οὖσαι καὶ ἐν ὑποκειμένῳ γιαρισταὶ εἰσιν. 15
τκ. Ἀπορία πλείσιος πρὸς τὴν ἴδιαντα τῶν καὶ ὑποκειμένου φερό-
μεναι, καὶ τούτων δὲ λόγεις.
τκ. Ότι οὐδὲ ὡς καὶ ἔτέρου λέγεται τὸ γένος τοῦ εἰδοῦς.
τκ. Διὰ τί ὃ μὲν ἄνθρωπος κατὰ Σωκράτους, τὸ δὲ εἰδός οὐκέτι;
τη. Πῶς ἐνίας καὶ πῶς πάσας καὶ ποίας ἐκατέρως λέγει κατηγορεῖσθαι 20
τὰς τοῦ κατηγορουμένου διαφορὰς καὶ τὰς τοῦ ὑποκειμένου:
τθ. Ότι τινὰ ὄντα γένη ἔτερα ταῖς αὐταῖς διαφοραῖς γρῆται.
τι. Ἀπορία καὶ περὶ τοῦ ἔτερογενοῦ.
τα. Τί εἰδος, τὸ διαφορά, καὶ πῇ διέστηκε ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων:
τβ. Πόθεν ἡ εὑρεσις τοῦ εἰδοῦς καὶ γένους καὶ διαφορᾶς: 25
τγ. Πῶς εἰπεν ἔτεραι τῷ εἰδεῖ καὶ αἱ διαφοραί;
τδ. Πῶς τὸ ἄτομον καὶ ἐν ἀριθμῷ λέγεται;
τε. Πῶς δύναται ὃ εἰς καὶ ἄτομος τοῦ ἐνὸς καὶ ἀτόμῳ ἀριθμῷ δια-
φέρειν;

1. "Οτι CMR: "Et si (etiam in ceteris capitibus rubricatoris culpa) A 4 "Αλλη—
κοινόν CMR: om. A 5 post λόγος add. εἴτι εὑρίσκεται τὰ ἐν ὑποκειμένῳ μέρη (cf. cap. 22) A 7 post λόγος add. titulum capituli 22 (suo loco repetitum) M
11 μετὰ supra ser. A 14 τῷ γρόνῳ καὶ τόπῳ scripsi: *loco et tempore Felic.*: τῷ γρόνῳ codd. s (cf. p. 27,11 sq. Sp.) 16 τῶν ἐν ὑποκειμένῳ CM²R; τῶν ἐν ὑποκειμένων AM¹ 16, 17 τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ AM: τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένων (sed ἐν eras.) C: τῶν μὴ ὑποκειμένων R 19 ante πρὸς add. τῶν AM: om. CR 20 δὲ λόγεις MR: δηλόντες CR² 23 [ἐκατέρων] ἐκατέρεται coni. Spengel
post λέγει additum τὰς (ut videtur) eras. A 24 τὰς (ante τοῦ ὑποκειμένου)
eicias 25 ὄντα γένη CR: ὄντα γένει M: ὄντα γένει τὰς A 27 ταῦτα
CR: αὐτὰ AMs 28 γένους καὶ εἰδοῦς colloc. AM διαφορᾶς CR: τῆς δια-
φορᾶς AMs (cf. p. 34,21 Sp.)

- λε. Ότι οὐ πλεονάζει ἡ τῶν κατηγοριῶν τομή.
 λξ. Ότι οὐκ ἔλειπει ἡ τῶν κατηγοριῶν τομή. 5
 λη. Ότι ἄλλα δυτὶ ἄλλων οὐκ εἰσάγει τὰ τῶν κατηγοριῶν γένη.
 λθ. Ότι τὸ ὅν οὐχ ὀμάδημον ἄλλο συνάνυμεν.
- 5 μ. Ότι τὸ ἔστιν γίτοι ἐκάστης κατηγορίας κατηγοροῦμεν καὶ οὕτως ἐπ' ἀπειρον προβηγράψειν. Ἡ εἰ ἐγκέλιται ἀπὸ τοῦ ὄντος. γένος ἀν εἴη 10 τὸ ὅν.

6 ἐγκέλιται corr. Sahune: ἐγκέλεισται AM: ἐγκέλησται C: ἐγκέληται R (cf. p. 42,22 Sp.)

Δεξίππου Πλατωνικοῦ φιλοσόφου τῶν εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κα- 4
τηγορίας ἀποριῶν τε καὶ λύσεων τὸ πρῶτον. ἔστι δὲ διαλογικὸν
τὸ σύγγραμμα καὶ τὰ τοῦ διαλόγου πρόσωπα αὐτὸς οὗτος Δέξιπ-
πος καὶ Σέλευκος.

5 Οὐνος τις ἔχει με μᾶλα καλὴν καὶ γενναίαν γάριν αἰτήσαι προμημού- 5
μενον, ὃ τῶν καλῶν ἐμοὶ καθηγητά Δέξιππε. ἐπεὶ δὲ Ήσιόδῳ λέγοντι
πεῖθομαι

αἰδὼς δὲ οὐκ ἀγαθὴ κεχρημένον ἄνδρα κομίζει,

Θαρσῶν διαλεχθῆναι περὶ αὐτῆς βούλομαι.

10 'Αλλ' ἔγωγε καὶ πάλαι μὲν ἐθαύμαζον. ὃ καλὲ κόλαθὲ Σέλευκε. ὅτι 10
τηλικοῦτος ὁν εὔμαθιψ καὶ πρατητητὶ διαφερόντως ἐκλάμπεις, ἐμβριθῶς τε
πρὸς τὰς μαθήσεις ἀπαντᾶς ἀσφαλῶς τε καὶ ἀπταίστως ταύτας φυλάττεις.
ὑπὸ δὲ ἀγγινόεις καὶ ὑξύτητος κινούμενος πολὺ τοὺς μᾶλιστας ὑπερπηδᾶς
ταῖς ἐρωτήσεσι, καὶ νῦν δὲ ἔτοιμός σοι πείθεσθαι σπουδαίως ἔχοντι περὶ 15
15 τὰ μαθήματα. οὐδενὸς μὲν γάρ τῶν ἐκ τῆς ἀγαθῆς τύχης ἐνδεῶς ἔχεις.
ἄλλο καὶ τὰ ἐκ γένους καὶ δῆξες ὑπάρχει σοι, ὅσα μηδενὶ τῶν καθ' ἥμας.
ἐπαινῶ δέ σου τίγε τῆς φύσεως ἐπιτηδεύστητα πρὸς πάντα ἀνηρεύνηγ
τὰ καλά, καὶ ὅτι τῶν μὲν ἄλλων, τῶν ἔξωθεν ὑπαρχόντων, ὑπερφρονεῖς.
παιδείας δὲ ἐρῆς καὶ τοῦ μανιθάνειν ἀκορέστως ἔχεις. ὥστε ὅτι βούλει²⁰
20 τῶν εἰς λόγους ἤκντων. ἐπίταττε.

Διαίτησον δὴ τοὶς εἰς τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας ἡπορημένοις καὶ 5
τὰ ἀμφιστρούμενα διστάσαι πειράθητι.

Μέγα μὲν τὸ ἐπίταγμα, ὃ φῦλη καὶ τιμιωτάτη κεφαλή, καὶ οὕτι μοι
νῦν ἐπιτελεσθῆναι ἥδισον. Η τε γάρ ἐπὶ Διηγῆλη τῇ θυγατρὶ συμφορὰ τῇ 5
25 σοφῇ τε καὶ καλῇ βαρεστῇ μοι καὶ γαλεπῇ φαίνεται (τί γάρ οὐ δεῖ τάληθῆ

1—4 tit. exhib. CR: om. AM in summo marg. ἀγαθὴ τύχη C 1 φιλοσόφου
Πλατωνικοῦ colloc. C τῶν C: om. Rs 2 ἔστι C: ἔστι R 3 οὗτος R: οὗτος
δὲ C 6 [Ἡσιόδῳ] op. et d. 317 9 Θαρσῶν περὶ αὐτῆς διαλεχθῆναι (sed διαλε-
χθῆναι del.) colloc. A 10 καὶ CR: om. AM ὅτι ΛCM: ὅστις R 12 μαθή-
ταις A²CMR: προμαθήσεις A¹ 14 [ἔτοιμός] κατὰ ἔλλειψιν τοῦ εἰμίν in marg. add. R
πειθεσθαι σπουδαίως iterata del. R 16 ὑπάρχοις Α 17 ἀνεγμένη Α 24 δι-
εύλη ΑM: διῆ φῦλη CR: Διφύλλη coni. Spengel: an Διφύλη? 25 τε (R: om. AM

λέγειν;) καὶ τὸ σῆμα μοι νόσους ἐπιτέτηκεν. ἡδέως μάγνη σὺν πεῖθομαι. πόρρον δὲ ὑπερ πότερος οἱ δεῖκοι τῶν ἀγωνιστῶν ὑμοιογενὲς ἔγνωκα. ὅτι Πλατωνὸς τῷ Πλατωνικῷ φιλοσόφῳ ἀντιλέγειν γχλεπὸν οὗτον βαθέως ἡπορηκότι. οὐ μάγνη ἀλλὰ

5 καὶ πρὸς δαίμονά περ 10
κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν ζῷωα σὴν γάριν ἥρμαν οὐκ ὀκνῶ. σὸν δέ μοι ἔυλλαμβάνου τοῦ λόγου τὰς κατὰ μέρος ἐπηγγήσεις μηδαμῆς ἀπαιτῶν· πολλὰς γάρ καὶ ἀπείρους ἕνηγραφάς εἰς τὸ βιβλίον τοῦτο ἔλαπι τε πολλοὶ καὶ μᾶλιστα Πλοφύριος εἴτε ὅτερον θάμβιγος καταβέβληγνται καὶ τῷ πλήθει δυσκά-
10 πτους. ἵν' οὖν μὴ τούτον ἐκείνοις πάθιμων, μόνα τὰ ἀπορούμενα ἐρώτα· 15 οὐ γάρ ὅπερ λείποντι προσθήσων διανοῦμαι (οὐγὰ οὕτω τετύφωμαι). ἀλλὰ ταχείας καὶ συντέλους καὶ σαφεῖς τὰς λύσεις ἀποδοῦναι βούλομαι. δεῖ δὲ τὸν μέλλοντα τὰς ἀπορίας ταύτας ἀναγνώσθαι τῶν κατηγοριῶν νε-
νογκέναι πρῶτον τὰ ἐδάχτια ἀκριβῶς τὰ κατὰ λέξιν, ἐπεὶ οὐδὲν τῶν ἐν-
15 ταῦθια λεγομένων εἰσεται.

a. Τί οὖν ποτε ἦν ἄρα τὸ ποιῆσαν τοὺς παλαιοὺς φιλοσόφους ποικίλας 20 καὶ παντοδαπάς ἐσγγέναι πρὸς ὄλληλους ἔριδας περὶ τούτου τοῦ Ἀριστο-
τελικοῦ συγγράμματος. ὁ δὲ καλοῦμεν Κατηγορίας: σχεδὸν γάρ κατανεόγκαι.
ώς οὔτε πλείους ἀντιληφθεῖσι εἰς ἐτέραν ὑπόθεσιν γεγόνασιν οὔτε μείζους
25 ἀγώνες κεκίνηγνται οὐ μόνον τοῖς Στωϊκοῖς καὶ Πλατωνικοῖς σολεύειν ἐπι-
γειροῦσι ταύτας τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας. ἀλλὰ | καὶ αὐτοῖς γε τοῖς 6 Περιπατητικοῖς πρὸς ἑαυτούς. τοῖς μὲν μᾶλλον ἐφικνεῖσθαι τῆς διανοίας
τὰνδρὸς ὑπειληγότητος. τοῖς δὲ εὐπορώτερον ιέναι οὐδημένοις τὰ παρ' ἐτέρων
ἀπορούμενα.

25 Ότι, ὡς φιλομακιέστατες Σέλευκες, περὶ τῶν πρῶτων καὶ ἀπλῶν λέξεων. 5
ῶν αὐτοὶ σημαίνουσι. σκοπός ἐστιν ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ· ἐπειδὴ τούτου ὁ
λόγιος πᾶσι τοῖς εἰδέσι τῆς φιλοσοφίας γρήγορος, τούτου δὲ ἀργαλλεῖται
λέξεις καὶ τὰ ὄπε τούτων σημανόμενα, εἰκότας πολλὴ γέγονεν ἀμφισβή-
τησις περὶ τοῦ καλῶς η̄ μὴ καλῶς Ἀριστοτέλη διειληφέναι περὶ αὐτῶν.

30 β. Ἀλλὰ δὴ τί βούλεται αὐτῷ η̄ ἐπιγραφὴ καὶ τὸ τῶν κατηγοριῶν 10
ὄνομα; οὐ γάρ δύποι παρατεῖσαι ἐθέλει, πῶς ἐν τοῖς δικαστηρίοις ἀνθρω-

1 ἡδέως; ὅρα τὸ ἐπιεικὲς τοῦ φιλοσόφου in marg. add. R 5 — μονά περ oblikt. R
6 κατὰ τὸν Ὀμηρικὸν ζῷωα i. e. Menelaum, cf. P 104 (περὶ Διορίδους ταῦτα φησί falsō
adn. in marg. R) 7 μέρος oblikt. R 8 καὶ ἀπείρους CR: om. AM τε πολλοὶ καὶ
oblikt. R 10 — πτους. ἵν' οὖν oblikt. R πόνον CMR: μόνον A 11 λεπτὸν τι coni.
Spengel (*deficiens aliquid Felic.*): λεπτονται codd. προσθήσων C: προσθήσαι AM: προσθεῖ-
ναι coni. Spengel: αν προσθήσει? — στήθιστον διανοῦμαι oblikt. R οὐγὰ οὕτω τετύφωμαι]
cf. Demosth. de cor. §. 11 p. 229 12 σαφεῖς καὶ συντόμους colloc. AM βούλομαι
oblikt. R 14 — φιλ ἀκρε— oblikt. R ἐπει] εἰ δὲ μὴ vel ἐπεὶ ὄλλως coni. Spengel
(non recte) 16 numeros capitum exhib. in marg. CR: om. AM τὸ oblikt. R
20, 21 ταῦτα ἐπιγειροῦσι colloc. AM . 22 ταῖς διανοῖσι (errore typogr.) Brandis
(p. 40a4) 23 ὑπειληγότα A² MR: ὑπηλειψότι C: ἀπειληγότι A¹ 25 ἀπλῶν λέξεων
oblikt. R 27 πᾶσι τοῖς εἰδέσι oblikt. R 28 εἰκότας πολλὴ oblikt. R 29 ἀρι-
στοτέλη AM: ἀριστοτέλει CR 30 ἀλλὰ δὴ τὶ oblikt. R 31 ἐθέλει C: ἐθέλει — τοῖς
oblikt.) R: θέλει AM

ποι μέμφονται· τῇ γάρ κατηγορίᾳ. η ἀντίκειται η ἀπολογία, τοῦτο δόνημα τέταγεν η τῶν Ἐλλήνων διάλεκτος. θετε εἰκότως ἂν τις αὐτὸν αἰτιάσαιτο· οὗτοι ξενίζει τοῖς ὀνόμασι.

Παλλαὶ μὲν οὖν, ὡς Σέλευκε, πρὸς ταύτην τὴν αἰτίαν ἀπαντήσεις φέ- 15
5 ρουται ὑπὲρ Ἀριστοτέλους, καὶ ταύτας ἔξεστιν ἀναλέγεσθαι ἐκ τε τῶν Ἀλε-
ξάνδρου καὶ Πορφύρίου. ἔγω μὲν τὰς πλείους παρήσειν ἔσικα· τὴν δὲ
φαινομένην εἶναι μοι βαθυτέραν ἐκπίλησματι· οὐ γάρ συνεξιστάει τοῖς πράγ-
μασι τὰ ὀνόματα οὐδὲ τὴν αὐτὴν ἔχει φύσιν καὶ τάξιν τὰ σημαίνοντα τοῖς 20
σημαντικούσι, ἀλλὰ πάμποιῳ τῶν πραγμάτων ἐλαττούδαι η τῶν ὄνομάτων
10 σημασία. ἀνάγκη δὴ πᾶσα τοῖς φιλόσοφοις η γρῆσθαι ξέναις λέξεσι καὶ
τῶν συνήθιων ὄνομάτων ἀπηγίλστριωμέναις, ἐπειδὴ καὶ τῶν τοῖς πολλοῖς
ἀγνώστων πραγμάτων εἰςὶν ἐξηγηταί, η τῇ προγένετρῳ γρῆσθαι συνηθεῖται
καὶ τὰ ἐπ' ἄλλων κείμενα ὀνόματα μεταφέρειν· ἐπεὶ γάρ σύμβολα καὶ ση- 25
μεῖα τῶν πραγμάτων τέμειται τὰ ὀνόματα, τοῖς μὲν πᾶσι γνωρίμοις ἀνάγκη
15 ηγ̄η κεῖθαι ὀνόματα ἢ ταῦτα σημαίνει, οἷσα δὲ ἐπιστημονικὰ τῶν πραγ-
μάτων, παρὸ τῶν ἐπιστημόνων ἀπήγει τὴν θέσιν. οὕτως οὖν καὶ οἱ Ἀρι- 7
στοτέλης οὗτε μὲν ξενοφωνεῖ τῇ θέσει τῶν ὄνομάτων, διπερ ἐπὶ τῆς ἐν-
τελεγείας αὐτῆς ὀνοματοποιήσας ταύτην, οὗτε δὲ ἐκ τῶν κατὰ τὴν συνήθειαν
παρακειμένων τὰ σημαντικὰ καὶ παραστατικὰ τοῦ προκειμένου εἰς ὀιδιασκα-
20 λίαν πράγματος μεταφέρει, διπερ δὲ καὶ νῦν ἐπὶ τοῦ τῆς κατηγορίας ὀνό-
ματος πεποίηκε· τοῦ γάρ κατηγορεῖν ἐπὶ τοῦ μετ' αἰτίας ἐγκαλεῖν παρὸ
τοῖς πολλοῖς κειμένου μετήγεγκεν ὁ φιλόσοφος τοῦτο ἐπὶ τοῦ κατά τινας
ἀπλῶς σημαίνοντός τι διὰ τῆς λέξεως. δείκνυσι τούναν η τῆς κατηγορίας
ἐπιγραφή· οὗτοι καὶ τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ καὶ πάντα τὰ καθόλου κατηγορεῖ-
25 ται κατὰ τῶν ὅπ' ἔματοις ὄντων καὶ αἱ σημαντικαὶ λέξεις αἱ κοιναὶ κατα- 10
γορεύονται κατὰ πασῶν τῶν ὑποτεταγμένων μερικῶν λέξεων.

γ. Ἄλλ οὖν αἱ κατηγορίαι ὀνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ καταγορεύεσθαι,
ὑπὲρ οὗτοι λέγεσθαι κατά τινος ὑποκειμένου, καλῶς ἀμα καὶ βραχέως ἐδί-
δοκεσσι· καὶ γάρ εἰπερ ἄλλου τινὸς καὶ τῇς συντομίας φροντιστέον, ίνα μὴ 15
30 εἰς τὴν αὐτὴν τοῖς προειληφθέσιν ἀπειρίσιν ἐμπέσωμεν· ἐπεὶ δὲ ἀπορον φαί-
νεται μοι, τί ποτέ οὗτοι τὸ λεγόμενον, πότερον φωνὴ η πρᾶγμα η νόημα.
τοῦτο μοι σαφῶς ἐπιδεῖξαι πειράθητι.

2 τῶν Ἐλλήνων ACM: om. R	αἰτιάσατο C	4 —λαὶ μὲν οὖν ὡς obliitt. R
5 ἀναλέγεσθαι AM: ἀνάγεσθαι C: obliitt. R	8 post φύσιν add. τε AM: om. CR	
σημαίνοντα CM, in litura R ¹ (coni. Spengel): σημαντικαὶ As	10 σημασία εἰς ὄνομα-	
σία corr. A	12 ἀγνώστων iterat del. R	13 μεταφεταφέρειν A
		13. 14 σύμ-
30 δολα καὶ σημεῖα CR: συμβολαὶ σημεῖα AM	15 ἡ obliitt. R	16 θε— obliitt. R
17 οὗτε ACM: οὗτε R	17. 18 —λεγεῖται obliitt. R	18 ταύτην CR: αὐτὴν AM
οὗτε AM: οὗτε C: οὗτε R	τὴν AMR: om. C	19 καὶ παραστατικὰ CM: —στατικὰ
post litteras obliitt. R: καὶ στατικὰ s: om. A	20 μεταφέρει CR: φέρει AM	
22 τοῦτο ex τούτων corr. A	22. 23 ἐπὶ τὸ—σημαῖνόν τι coni. Spengel	25 κατὰ
CR: om. AM	25 σημαντικαὶ λ— obliitt. R	27 ἀλλ' οὗτοι μὲν obliitt. R
CMR: οὗτοι Λ	30 ἀπειρίτων CMR: ἀπορίαν A	ἀπὸ
νεται εἶναι AM	30. 31 φαίνεται μοι CR: μοι φα-	
	31 τί—τὸ λεγόμενον] τίνα —τὰ λεγόμενα coni. Spengel	

"Εδει μὲν συντίμως ἀπορούντασθαι με τῷδε τὴν ἐρώτησιν. οὗτοι προτιγούμενοι σημαίνεται τὸ νοήματα. κατὰ συμβεβηκός δὲ καὶ τὰ πράγματα.²⁰ ἐπεὶ δὲ πολλὴ περὶ τῶν λεγομένων ἔστιν ἡ ζήτησις. πλείστα πάχος περὶ τῶν λεγομένων εἰπεῖν βιούσιμαι· καὶ γάρ Σωτιγένης ὁ Περιπατητικὸς παραλλήλους ἐπιγειρῆσεις περὶ τῶν λεγομένων ἀντεξέτασεν. οὐ μὴν περὶ μᾶλις γε αὐτοτελῶς ἀπεφήνατο. ἀλλὰ ισομαχοῦντας ἀπέζηκε τὸδε λόγον. βιούσιμαι δὴ καὶ τὰ ἑκείνου ἐπισκέψασθαι καὶ τελευταία τὴν ἐμμαυτοῦ δύξαν ἐπαγανεῖν. ἐπιγειρόντων δὴ περὶ τῶν πραγμάτων καὶ βιούσιμενος ταῦτα εἶναι τὰ λεγόμενα ἐφόδῳ τινὶ τοιχύῃ | κέγρηται· εἰ γάρ τοῦ λέγειν καὶ τοῦ μὴ⁸ 10 λέγειν κύρια πόνις ἔσται τὰ πράγματα. καὶ μὴ δύτων μὲν οὐδὲν λέγομεν ὄντων δὲ ἀποφαινόμενα. ταῦτα ἀν εἴη τὰ λεγόμενα. πρὸς δὴ τοῦτο εἴπομεν· ἀλλὰ τὸς οὐδὲν κωλύει αἵτια εἶναι τοῦ λέγειν τὰ πράγματα. μὴ μέντοι προτεχνεῖ, οὐπερ νῦν ζητοῦμεν. ταῦτα εἶναι τὰ λεγόμενα· καὶ γάρ τοῦ πυρέττειν φέρει αἵτια ἔστιν ἡ ἡλίωσις καὶ τοῦ δύναταισθαι ἡ τῆς βελόνης νότις.¹⁵ 15 ἀλλ’ οὔτε ἡ βελόνη ἔστιν ἐν τῷ δύνητι οὔτε ἡ ἡλίωσις ἐν τῷ πυρέττειν. τῶν γάρ αἵτιων ἂ μέν ἔστιν ἔξω γωριστά. ἂ δὲ συμπάρεστιν· ὥστε δύναται μὲν καὶ τὰ πράγματα αἵτια εἶναι τοῦ λέγειν. οὐ μὴν αὐτὰ εἶναι τὰ¹⁰ λεγόμενα· καὶ γάρ καὶ περὶ μὴ παρόντων πραγμάτων λέγομεν καὶ περὶ γεγνημένων καὶ περὶ μελλόντων. ἔδει δὲ τοῦ λόγου δύτως τοῦ περὶ αὐτῶν 20 καὶ τὰ πράγματα εἶναι. εἰ δὲ οὐ συνυφέστηκε τῷ λόγῳ τὰ πράγματα. οὐδὲ μὲν εἴη ταῦτα τὰ λεγόμενα· καὶ γάρ ἔστι λέγειν καὶ ἀνύπαρκτα οἷον ἵπποκενταύρους καὶ τραχελάρους. λέγονται δὲ λόγοι, καὶ οἱ μανίμενοι καὶ¹⁵ 25 οἱ παράφρονες, ὥστε εἴκερ τὰ λεγόμενα ἦν τὰ πράγματα. κάκεντοι ἀλλὰ κατὰ πραγμάτων ἔφερον τὸν λόγον καὶ οὐδὲν μὲν μὴ δύστηκός μνομάζομεν. ἔτι φησίν. εἰ διληθῆται ἡ λόγος καὶ μένδηται ἐκ τῶν πραγμάτων. οὐδὲ μὲν δύναται ἀλλοι μὲν εἶναι τὰ λεγόμενον. ἀλλοι δὲ τὸ ποιῶν τὴν ψεῦδον καὶ τὸ διληθέ. 30 ὥστε ταῦτα μὲν εἴη τὰ λεγόμενα. οὐπερ αἵτια ἔσται τοῦ αὐτοτελοῦς λόγου. πούτω τῷ ἐπιγειρήσατε γράμμενος ὁ Σωτιγένης θαυμάζω πόνις οὐ συνείδεν. ὃς εἰ μὲν πᾶς λόγος διληθῆται ἦν γῆ ψεῦδης. οὐδέτεν ἀν τι λέγειν κατατεκυνθῶν δὲ τὰ πράγματα ἔσται τὰ λεγόμενα· εἰ δέ ἔστι τις λόγος μάτε διλη-

1 πρός τὴν ἐρώτησιν CR: om. AM   2 καὶ CR: om. AM   3 πλείστα CR: πλείστοις AMs   4 λεγόμενων ex βιούσιμον corr. M   5 ἀντεξέτασεν A   6 γε s (ex coniect.) τε coll.: τινος fort. rectius Brandis (p. 30^b nota 1, quae Porphyrio false adscribitur)   7 δὴ CR: δὲ AMs   8 εἰκείνου ex εἰκείνων corr. A   10, 11 δύτων

CR: δύτος AM utrobique   12 κωλύει CR: κωλύει A: κωλύει (sic) M   πράγματα CMR: om. A   14 ἡ ἡλίωσις ἡ διληθεῖς supra ser. M   15 οὔτε (ante ἡ ἡλίωσις) oblikt. R   πυρέττειν CR: πυρέττειν AMs   16 ἔξω supra ser. A   γωριστά eicias (τῶν αἵτιων τὰ μὲν γωριστά, τὰ δὲ οὐ γωριστά scholion mrg. R)   17 καὶ τὰ πρ— oblikt. R   18 — μάτων λεγόμενον oblikt. R   18, 19 γεγνημένων R   19 τοῦ περὶ αὐτῶν scripsi: τοῦ παρ' αὐτῶν CR (ef. p. 14,7, 32,18, 21 Sp.): περὶ αὐτῶν AMs   20 δὲ οὐ — oblikt. R   24 μὴ supra ser. A   δύναμάζομεν A   25 δύνατο ΛΜ: δύναται C: δύναται τὸ (τὸ m.² del.) R   28 θαυμάζω iter. A   29 ἡν τι λέγειν corr. Usener: ἀντιλέγειν ACMRs   30 τὰ (ante πράγματα) ΛΜ: om. CR (ef. v. 17, p. 8,6, 17)

θής μήτε ψευδής. ἔστι δὲ λέγειν καὶ κατὰ μηδενὸς ὑποκειμένου φερόμενον. 25 πᾶς ἔστι τούτῳ τῷ ἐπιχειρήματι δισχυρίζεται: ἔπειτα ἀλλο μέν ἔστι τὸ περὶ πράγματος λέγειν καὶ ποιεῖν περὶ αὐτοῦ ἀληθῆ η̄ ψευδῆ λόγου, νῦν 9 δὲ ζητοῦμεν. τίνα ἔστι τὰ λεγόμενα. πρὸς τούτοις ἔστω καὶ τὸ πρᾶγμα 15 αἰτιον τοῦ ἀληθεύς καὶ ψευδοῦς λόγου, ἀλλ’ οὐ διὰ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθήσει τὸ τὰ πράγματα εἶναι τὰ σημανόμενα· δύναται γάρ καὶ γίνεσθαι μέν τις, εἴ γέ τις συγγωρήσειν. ἀληθῆς η̄ ψευδῆς λόγους διὰ ταῦτα, ἀλλα 20 δέ τινα εἶναι τὰ ὅπε τοῦ λόγου σημανόμενα· οὐ γάρ ἐπεὶ δεκτικής ἔστι τοῦ ἀληθεύς η̄ ψευδοῦς ὁ λόγος. διὰ τοῦτο ἐκ τῶν πραγμάτων η̄ ἀληθῆς 10 η̄ ψευδῆς γεγένηται· κατὰ συμβεβηκός μὲν γάρ ἀντῷ ὑπάρχει τὸ ἀληθεῖ εἶναι η̄ ψευδεῖ, καὶ οὐσίαν δὲ τὸ σημανένι τόδε τι προτιγμούμενος. ἀλλ’ 25 ἔστι, φησί, καὶ μετὰ τὸ λεγιθηναι τὰ πράγματα οἷον ἵππος φέρει η̄ βρῦς 10 η̄ λίθος. εὑδηλον διτι ταῦτα ἔστι τὰ σημανόμενα· οὐ γάρ ἀν τὴν παυσα- μένου τοῦ λόγου. καίτοι τὸ ἐναντίον εἴποιμ’ ἄν, διτι οὕτως οὐκ ἔστι τὰ 15 λεγόμενα τὰ πράγματα. οὐδὲ πρὸς πρῶτα αὐτὰ ὁ λόγος ἔχει σχέσιν. ὁ μὲν γάρ λόγος ὁ περὶ αὐτῶν λέγων παρῆλθε, τὰ δὲ πράγματα μένει. εἰ 20 δὲ ἦν τὰ σημανόμενα τὰ πράγματα, ἔδει κάκείνα μὴ εἶναι τοῦ λόγου παρελθόντος. νῦν δὲ οὐ μὲν λέγων ἔστι καὶ ἀκούων. ἐδὲ οὕτω τύχη. τὰ δὲ πράγματα. περὶ ὧν ὁ λόγος, οὐκ ἔστι. καίτοι εἰ τὸ ποιοῦν ἀναγκαῖον εἶναι 25 τότε, διτι καὶ τὸ πάσχον πάσχει. ἀνάγκη καὶ τὸ λεγόμενον εἶναι τότε. διτι καὶ τὸ ἀκούον ἀκούει. εἰ δὲ ἔστι μὲν ὁ λέγων καὶ ὁ ἀκούων, τὰ δὲ πράγ- 30 ματα οὐκ ἔστιν. διτι περὶ τῶν γεγενημένων ὁ λόγος η̄, πῶς οἱόν τε τὰ πράγματα εἶναι τὰ σημανόμενα; περὶ μὲν δὴ τῶν πραγμάτων οὕτω διειλήφαμεν. ἀν δὲ λέγη τις διτι η̄ λέξεις ἔστιν η̄ λεγομένη (καὶ γάρ καὶ πλει- 35 ους δύνανται ταῦτης ἀκούειν καὶ δύναται καὶ ὄντων καὶ μὴ ὄντων πραγ- μάτων εἶναι καὶ λέγεσθαι), ἐροῦμεν διτι ἀλλο μέν ἔστι τὸ διὰ ταῦτης σημαν- 40 νεσθιαῖ τι, ἀλλα δὲ τὸ αὐτὴν ταῦτην ὑπό τον σημανόμενον εἶναι τὸ λέγειν. αἱ λέξεις λέγουν 10 ται, ἐπεὶ διὰ φωνῆς προφέρονται· εἰ δὲ τὸ ὄνομάζειν τὸ ὄνομα οὐκ ἔστι 30 λέγειν, ἀλλὰ διὰ τοῦ ὀνόματος ἀλλο τι, οὐδὲ ἀν τῶν λόγου εἴη λέγειν, ἀλλὰ ἀλλο τι διὰ τοῦ λόγου, ὥστε νῦν ζητοῦμεν τι ἔστι τὸ σημανόμενον διὰ 5

I ἔστι δὲ oblikt. R 2 ἔπειτα] ἔπ— oblikt. R 3 post ποιεῖν add. τι AM: om. CR
 η̄] η̄ εἴτε C: εἴτε R: η̄ καὶ AM λόγου] ἀλλο δέ ἔστιν αὐτὸ τὸ πρᾶγμα λέγειν· οὐ γάρ ποιεῖ τοῦτο ἀληθῆ η̄ ψευδῆ λόγου in mrg. add. R 3. 4 νῦν δὲ oblikt. R 4 ἔστω AMR: 5 ἔσται C 6 ἀλλ’ οὐ oblikt. R 6 δύναται γάρ oblikt. R γίνεσθαι εκ δύνασθαι corr. C 8 τὰ AM: om. CR 9. 10 ψευδῆς η̄ ἀληθῆς colloc. AM 10 τὸ τῶ A 11 η̄ ψευδεῖ εἶναι colloc. AM 12 φέρει CR: om. AM 13 an εὑδηλον (οὖν)? 14 CR: om. AM 13. 14 παυσαμένου AM: παυσάμενος CR 18 corrigas (ό) ἀκούων (cf. v. 21 p. 10,14) 21 ἀκούει CMR: ἀκούειν A ὁ (ante ἀκούων) CR: om. AM 23 τῶν CR: om. AMs 23. 24 διειλήφομεν M 24 ἔστιν AMR: η̄ C 25. 26 ante πραγμάτων addendum τῶν comi. Spengel (fort. recte). 26 εἶναι καὶ CR: εἶναι τε καὶ AM ταῦτης CMR: ταῦτη A 27 τὸ (ante αὐτὴν) CR: om. AM 28 προφέρειν M: προφέρειν ACR (cf. v. 29 p. 9.1. 14) 29 προφέρονται AM: προφέρονται CR τὸ ὄνομάζειν iterat. del. R² 30 ἄν—ἀλλὰ om. in mrg. suppl. M²

τοῦ λόγου, οὐ τί διὰ τῆς φυσῆς προφερόμεθα. ἀλλ' ὥσπερ, φησί, τὸ βα
δέειν τοῦ βαδίζοντός ἐστιν ἐνέργεια καὶ τὸ γράψειν τοῦ γράψοντος. οὗτο
καὶ τὸ λέγειν τοῦ λέγοντος. ὃ δὲ λέγειν λόγους καὶ μήρια τοῦ λόγου διέρ-
γεται, καὶ ταῦτα ἀν εἴη τὰ λεγόμενα. ἀλλὰ φέρειν ἀν τῶς ἄλλο ἐστὶν
5 ἐνέργεια, ἀλλο τὸ ὑπὸ τῆς ἐνεργείας ἀποτελούμενον· οὐ γάρ τὸ σύνοδόμημα τοῦ
ταῦτον ἐστι τῇ ἐνεργείᾳ τοῦ σύνοδόμου οὐδὲ τὸ ζωγράφημα ταῦτον τῇ
ἐνεργείᾳ τοῦ ζωγράφου. ἀλλ' ἔτερα τὰ ἀποτελέσματα· ὥστε καὶ τὸ λέγειν
ἐνέργημα ὃν τοῦ λέγοντος ἀλλο ἔχει τὸ ὑπὸ τοῦ ἐνεργήματος σημανόμενον.
πᾶλιν φησὶν ὅτι τὸ λέγειν ἀπὸ τῆς λέξεως καὶ τοῦ λόγου παρωνόμως εἰ-
10 ρηται. ὥστε καὶ οὕτω συμβαῖνον ἀν τὰς λέξεις εἶναι τὰ λεγόμενα. καὶ το
ἀπ' αὐτοῦ δὲ τούτου ἐλέγγοντ' ὃν τὸ νῦν Σητούμενον· εἰ γάρ παρωνόμως
ἀπὸ τοῦ λόγου τὸ λέγειν είρηται. οὐκ ἀν τοὺς λόγους λέγομεν. εἶπερ μήτε
τὴν βαδίσιν βαδίζομεν μήτε τὴν ὑγίειαν ὑγιαίνομεν μήτε τὰς πράξεις ἢ τὰς
ποιήσεις πράττομεν ἢ ποιοῦμεν. πάλιν οἱ τὰ ἀμφίβολα προφερόμενοι καὶ το
15 τὸ ὄμώνυμα ἔνα μὲν λέγοντος λέγομεν, πλείονα δὲ σημανόντων. ὥστε οὐκ ἀν
εἰσεν αἱ λέξεις οἱ σημανόμεναι. ἔτι δὲ ταῦτα ἀσαφῆς τις εἰπῃ, τῶν μὲν ὄνο-
μάτων ἀκούομεν. ἀδὲ λέγει, φαμὲν μὴ τονέναι. ὥστε οὐκ ἀν εἴη τὰ ὄνο-
ματα τὰ λεγόμενα καὶ σημανόμενα ἀλλὰ ἄλλο τι. τί δὲ ἀν εἰπούμεν περὶ
τῶν ἀσήμων φωνῶν, ὅπότε ἢ μὲν λέξεις λέγεται, οὐδὲν δὲ σημαίνει; πάλιν
20 ἐπὶ τῶν ποιουνόμων πλείω μὲν τὰ ὄνόματα, ἐν δὲ τὸ πρᾶγμα, ὥστε εἰ
μὴ τὸ αὐτό ἐστι ταῖς λέξεσι τὸ πρᾶγμα. ἀλλο τι ἀν εἴη παρ' αὐτὰ τὰ
25 λεγόμενα. ταῦτα μὲν δὴ οὕτως ἔκατέρωθεν γεγύμασται· μόνα δὲ σημαν-
όμενα οἱ ἀρχαῖν λέγουσι τὰ νοήματα. ἐπειδὴ περὶ τῶν πραγμάτων ἐστὶ
ταῦτα καὶ στὸ τῶν πραγμάτων. προτηρουμένως μὲν τὰ νοήματα, κατὰ
30 δεύτερον δὲ λόγου καὶ τὰ πράγματα σημανίεται· οὐ γάρ ἐστι τὸ ἀληθές ἢ
ψεῦδος ἐν τοῖς πράγμασιν, ἀλλ' ἐν διανοίᾳ καὶ ἐν τοῖς διεξόδοις τοῦ νοῦ.
λέγει γοῦν αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Ηερὶ ψυχῆς οὕτως· ἢ μὲν
τῶν ἀδιαιρέτων νόησις οὕτε ἀληθῆς οὕτε ψευδῆς, ἐν οἷς δὲ ἔρη τὸ ψεῦδος.

I προφερόμενα ΑΜ: προφερόμενα CR   3 λόγου iterat. del. R²   5 post ἐνέργεια
add. καὶ ΑΜ: οὐν. CR [ἀποτελούμενον] ἀποταλούμενον εκ ἀπὸ τοῦ τελουμένου corr. A
7 τοῦ ζωγράφου ΑΜ: τῶν ζωγράφων C: τῶν ζωγράφων εκ τῶν ζωγράφω corr. R¹
καὶ CR: οὐν. ΑΜ   8 ἐνέργημα ὃν τοῦ λέγοντος post σημανόμενον colloc. AM
ἄλλο CR: ἔτερον ΑΜ   9 φησὶν ὅτι partim oblikt. refecit R²   10 καὶ οὕτω CR:
οὐν. ΑΜ   συμβαῖνει C: συμβαῖνει AMR   17 ἡ CR: ὡν ΑΜ   19 δὲ CMR:
οὐν. Α   22 γεγυμάσθων coni. Spengel   22. 23 μόνα δὲ σημανόμενα] ὃ δὲ
Βαθῆδε μόνα λεγόμενα καὶ σημανόμενα τὰς νοήσεις εἶναι φησὶ παρὰ τοῖς ἀργαλοῖς Simpl.
f. 10r3, unde Spengel coniecit λεγόμενα καὶ σημανόμενα (haud recte, cf. p. 8, 13, 17.
23 p. 10, 13, 18)   23 νοήματα εκ δινόματα corr. M   26 ἐν διανοίᾳ καὶ
ταῖς τοῦ νοῦ διεξόδοις Simpl.   27 λέγει γοῦν CR: λέγει οὖν Α: λεγοῦν M
τρίτῳ τῶν ΑΜ: τρίτῳ C: τρίτων (sed ultima littera m.² del.) R   Ηερὶ ψυχῆς] III, 6.
430a26   27. 28 ἢ μὲν τῶν ἀδιαιρέτων νόησις ἐν τοῖς εἰς τὸ ψεῦδος·
ἐν οἷς δὲ ... Arist.   28 ἔρη τὸ ψεῦδος] καὶ τὸ ψεῦδος (καὶ τὸ ψεῦδος ἔρη deteriores
codd. et Themist.) Arist.   28 p. 10, 1 τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀληθές] τὸ ἀληθές καὶ τὸ
ψεῦδος ἐν τοῖς νοήμασιν ὄραται in mrg. add. R

καὶ τὸ ἀληθιές, σύνιστις τις ἡδη τῶν νοημάτων¹. τὰ νοήματα ἔρι οὐτε¹⁰
 τὰ πρώτως σημανόμενα καὶ λεγόμενα περὶ γάρ τῶν γεγονότων καὶ τῶν
 μὴ ὄντων νοήσεις ἡμῖν γίνονται. οὗτοι ἐρμηνεύοντες λέγομεν, καὶ τοῦτος
 καὶ ἀληθῆς λόγος οὐκ ἂν γένοιτο. εἰ μὴ ἐκ τῶν νοημάτων τὸ ἀληθές τῇ
 5 ψεύδος οὐ λόγος δέξαιτο· πρώτος γάρ λόγος οὐ ἐν τῇ διανοίᾳ, ὁδού οὐπερ
 εἰκὸς καὶ τὸ λέγειν αὐτὸν καὶ τὸν ἐν τῇ φωνῇ λόγον προσαγορεύεσθαι. πολλοὶ ταῦ
 αἱ ἀμφιβολίαι καὶ δύσωνυμίαι καὶ πάσαις οἷσαι περὶ τὴν λέξιν ἀπάται γίνον-
 ται τῷ νοήματα πλείω γίνεσθαι συμβατίνουσιν. ἐπειδὴ ἐπ’ ἄλλο καὶ ἄλλο
 10 οὐ διάνοια πίπτει· εἰ οὖν ἐν μὲν τῷ ὄντων νοήσεις δὲ τούτου πλείους, καὶ
 τὸ λεγόμενα πλείου. οὔτε δὲ τὸ αὐτὸν καὶ ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀποδείξαι· καὶ τὸν
 γάρ μέτιον καὶ σίνην εἶπο. καὶ² ἀμφοτε μία ἐπίνυια. καίτοι ἔτερα τὰ ὄντα
 μετα καὶ οὐ τὰ αὐτά. αἴ γε μὴν ἀσημοι φωναῖς ἀντικριστοὶ διαρρήσῃν δει-
 κνόντουσιν. οὕτι τὰ νοήματα ἔστι τὰ σημανόμενα· λέγομεν γάρ τὸν τοιούτον
 μηδὲν λέγειν. ἐπειδὴ οὐδὲν νοεῖν ἐνδέχεται οὕτε τὸν λέγοντα οὕτε τὸν ἀκού-
 15 οντα κατὰ τὰς τοιαύτας φωνάς. τούς γε μὴν τερετίζοντας οὐδέν φημεν τοῦ
 λέγειν τῷ μηδὲν εἰναι νοεῖν. οὐλοις δὲ τὰ ἄλλα ζῷα οὐδεὶς μὴν εἴποι λέγειν
 δηλούντει τῷ διανοίας μὴ κοινωνεῖν. διστε ἡμῖν γε ἐκ πάντων τούτων εὑ-
 δηλον εἰναι. οὕτι τὰ νοήματα ἔστι τὰ σημανόμενα πρώτως, δευτέρως δὲ³ 12
 τὰ πράγματα. οὔτε γάρ η κατηγορία η σημανόντα λέξις τὸ Σωκράτους
 20 φέρει νόημα. οὐδὲ ἄλλως μέντοι τῆς Σωκράτους φαντασίας η ως Σωκράτους
 τοῦ μὲν νοήματος κινήματος ὄντος σήμερος καὶ ἀπλοῦ τῆς τὸ ψυχικῆς καὶ⁴ 5
 ἐνεργείας οὐκ ἐν πάθει θεωρουμένης. τῆς δὲ φαντασίας ἐν πάθει φανείσης,
 διεξόδου τινὸς οὖσης καὶ διανύσσεως αὐτοῦ. οὐ λέγω δὲ οὕτι η διανόησίς
 25 ἔστι φαντασία (περὶ γάρ τῶν ἀτωμάτων νοήσεις μὲν εἰσιν, οὐκ εἰσὶ δὲ
 φαντασίαι). ἀλλ’ οὕτι ὑποτρέχει η φαντασία τὴν νόησιν. οὐκ αὐτὰ οὖν
 τὰ ὄντα αἱ κατηγορίαι. ἀλλ’ αἱ σημανόντα λέξεις τὰ νοήματα καὶ⁵ 10
 τὰ πράγματα. οὕτων γάρ λέγωσι, τὸ ζῷον κατὰ τοῦ ἀνθρώπου κατη-
 γορεῖται. λέγουσιν οὕτι η σημαντική λέξις τοῦ ζῷου. ητίς οὔτε τὸ
 30 ζῷον ὄντων. κατὰ τοῦ σημανόμενου νοήματος ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου λέ-
 γορεῖσθαι τῶν σημαντικῶν φωνῶν ἦν θέλιον. αἱ σημανόντα τὰ νοήματα⁶
 καὶ τὰ πράγματα.

1 τὸ ΑΜ Arist.: om. CR τις CR Arist.: om. ΑΜ τῶν om. Arist. 2 γεγονό-
 των ex λεγονότων corr. C 5 ὁ λόγος R: om. ACM (fort. recte) 6 προσηγορεύεσθαι A:
 προσηγορεύεσθαι M 9 ἐν CMR: om. A 11 μέθυ M: *temetum* Felic.: μέθην ACRs
 13 τερετίζοντας C: τερετίζοντας M 16 τῷ] τὸ C νοεῖν] ἐννοεῖν coni. Usener (sed
 cf. v. 14 p. 41,17 Stp.) 17 οὐδὲν ex εἰλέν corr. A 18 δευτέρως CR: δεύτερα AM
 19 post σημανόντα additum πρώτως del. R¹ ante Σωκράτους add. τοῦ ALs: om.
 νόημα
 CR 20 νόημα] ὄντων M μέντοι ex μέντοις corr. R¹ 21 τῆς ψυχικῆς καὶ
 ἐνεργείας CR: τῆς ψυχῆς καὶ ἐνεργείας AM: τῆς ψυχῆς ἐνεργείας s (ex Sahunii conject.):
 fort. corrigas τῆς ψυχῆς ἐνεργείας καὶ οὐκ ἐν πάθει θεωρουμένου 23 αὐτοῦ CR: αὐ-
 τῶν ΑΜ 25 οὐκ αὐτὰ AM: οὐ κατὰ CR 25. 26 οὐ κατὰ (οὐν om.) τὰ ὄντα—
 πράγματα in mrg. repet. R 30 τοῦ ὑποκειμένων Α

δ. Ἀλλὰ δὴ πῶς μέλλουμεν διατηρούσκειν τὰς προτιθεμένας λέξεις πότερον ὅπῃ τὰς κατηγορίας πίπτουσιν; οὐδὲ οὖν τι κριτήριον. ἵνα τὰ μὴ ὑποπέπτοντα τῷ τῶν κατηγοριῶν διτιθέσει διατηρήσωμεν.

Φημὶ δὴ διὰ τὸ σημαντικὸν πᾶν γένος προσῆπάργειν δεῖ ως ὑποκείμενον καὶ ἐν ἀρχαῖς τάξαι ἐν τῇ τοιαύτῃ διαιρέσει· οὐ γάρ οἶν τοῦ ἔστιν 20 οὐδέποτε ἄνευ τοῦ τοιούτου τρόπου τῆς φωνῆς κατηγορεῖσθαι τι ὡς ἔτερον καὶ¹ ἔτερον. οὐκοῦν εἰ τι ἀσημόν ἐστι μόριον καὶ² αὐτὸς οἶν τὸ βίλισυροῦ³ 25 κατὰ ἀναφορὰν ἐφ' ἔτερον σημαντικὸν ως αἱ οὐτως καὶ οὐμεναι ἐπαναφοραί. αἰτινες κατὰ τὴν ἐπὶ τῷ ἀδρίστα μόρια ἀναφορὰν δηλοῦσι τι ὡς ἡ 30 ἐκείνης φωνὴ ἐπὶ τὸ τις ἀναφοράνη. η εἰ τι συστηματικὸν εἴη μεῖ⁴ ἔτερον ως τὰ σημεῖα καὶ οἱ σύνδεσμοι. οὐδαμῶς τὰ τοιαῦτα ἐν ταῖς κατηγορίαις θείη ἀν τις δικαίως. πάλιν τοίνυν μετὰ τῆς πρὸς τὴν πράγμα⁵ 35 σχέσεως καὶ τῆς κατὰ τὸ πράγματα διαφορὰς βούλεται η κατηγορία κυρίως εἰδοποιεῖσθαι, ἐπειδὴ προηγουμένως η σημαντικὴ λέξις τῆς πρώτης ἔχεται 40 γρεῖας τοῦ λόγου, καὶ⁶ ἦν τὰ πράγματα δηλοῦν διλήγοντες ἐφέμεινται. οἷον η μὲν ἀνθρωπος λέξις πρὸς οὐσίαν ἔχει τὴν σχέσιν. η δὲ λευκότης πρὸς τὸ ποιήτητα, καὶ αἱ ἄλλαι ὄμοιως. ἐὰν οὖν λέξις οὐτως συγματισθῇ, ως μὴ τῆς πρώτης εἴναι σημασίας τοῦ λόγου. ἀλλὰ τοῖς οἰκείοις μέρεσι τὸν ἐπιβάλλοντα γυρακτῆρα ἀφορίζειν. ως διότιν, οὔκοιτεν, καθίσταται. δριθέταται.⁷ 45 σοφώτατα. ποιητικώτατα. η κατὰ τὴν τῶν νοημάτων πρὸς ἀλληγορικὰ κάτιν, δισπερ ἐπὶ τῆς ἀποκλουσίας τοῦ ὑποθετικοῦ οἶν τοῦ 'εἰ ήμέρα ἐστί',⁸ 50 καὶ τῆς μάχης τοῦ διαιρετικοῦ οἶν 'ἥτοι ήμέρα ἐστίν'. οὐκ ἀν γένοιτο λέξις οὐδὲ⁹ ήτισοῦν τούτων προσάγοντα ταῖς κατηγορίαις. ἀπασχολεῖται γάρ αἱ τοιαῦτες γρεῖαι τοῦ λόγου παντάπαιν ἀφίστανται τῆς τῶν κατηγοριῶν προηγουμένης.¹⁰ 55 πρὸς τὰ πράγματα συντάξεως. πάλιν εἰ τις ἀφρητος εἴη κάνγρεις τῆς διανοίας ως ἐπὶ τῶν στεναγμῶν καὶ βρυγγημάτων, η εἰ τις ἀναρίθρος ψόφος ως ἐπὶ τῶν ποππυσμάτων. η εἰ τις ἀφάνταστος φωνὴ ως ἐπὶ τῶν τερετισμάτων, η εἰ τις ὄνομα μηδὲν πράγμα δηλώσειν. οὐδαμῶς οὐδὲν τούτων ἐστὶ κατηγορία. οὐδαμῇ γάρ διατάσσουσι τὴν ἰδιότητα τῆς κατηγορικῆς οὐδεὶς τοίνυν αἱ ἀνωτάτω τῶν γενῶν διατάσσεις η εἰ οὐτω τις βιού-¹⁵ 60 λοιτο λέγειν τῶν γενικωτάτων λέξεων οὐδὲν ἔχουσι κοινὸν πρὸς ἀλλήλας. οὔκουν οὐδὲν ἔχουσι οὐτωδεῖς ἐφ' ἔκυτη ὅν η λεγόμενον κατηγόρημα ἔτερον ἀνωτέρῳ. κατὰ δὴ τούτον τὸν διορισμὸν δεῖ τοὺς δρῦμας θηρεύοντας τὰς κατηγορίας μήτε τὸ ὅν ως κοινὸν καὶ¹⁶ δὲν ἀποδεικνύαι (εἰ δὲ¹⁷

2 πίπτουσιν ΑΜ: πιπτοῦσι CR   3 τάξαι οι. C   5 γάρ CR: οι. ΑΜ   7 οὐκοῦν κ. τ. λ.] αἱ ἀσημοί φωναὶ καὶ αἱ ἐπαναφοραὶ καὶ αἱ συστηματίουσαι λέξεις οὐκ ἀνάγονται ὑπὸ κατηγορίας im mrg. add. R   8 βίλισυρι ΑΜ: βίλιτρι C: βίλιτρι Rs   10 συστηματικὸν Α   11, 12 ἐν ταῖς κατηγορίαις post τις collac. C   16 η ... λέξεις C   17 λέξεις ex λέξεις corr. C, an λέξεις 'τις'?   19 καθίστα ΑΜR: οι. C   20 σοφώτατα ΑΜ: οι. C: οι. ΑΜ   22 [ράγης] ἀλλαγῆς coni. Usener   ήτοι R, ex εἴτοι corr. C: εἰ τι ΑΜ   27 ποππυσμάτων R: ποπ-
ψμῶν C: ποππυσμῶν M: ποππυσμῶν ex ποππυσμάτων corr. A   28 εἰ τις ὄνομα C
οὐδαμῶς CR: οὐδαμοῦ ΑΜ   32 οὔκοῦν AC   33 δρῦμος CMR: δρῦμος (sic) Α
34 τὸ ΑΜ: οι. CR

μή, οὐτοι οὐκέτι ἔσονται δέκα, ἀλλ' εἰς ἐν γένος συναγέγρασσονται), μήτε τὴν κίνησιν κατὰ τὸν ποιεῖν καὶ πάσχειν ὡς κοινὴν κατηγορεῖν· οὐ γάρ ἐτέσται δύο γένη ταῦτα, ἀλλ' ἐν τῷ συναρμότερον ἡ κίνησις, καὶ τὸ ἀπλοῦν καὶ ἀσύνθετον. ἐάν τέ τις ἐν τοῖς τῶν ὄντων γένεσιν αὐτὴν ἐπισκοπῇ, ἢν 5 τὸ τέπι τῶν γενικωτάτων σημαντικῶν λέξεων, ἐάν τε καὶ συναρμότερως, 14 πανταχῷ οὐτωσὶ τὸν χαρακτῆρα ἀφορίζει τῶν κατηγοριῶν· οὔτε οὖν τὰ σύνθετα οἷον Δίων περιπατεῖ οὔτε τὰ ὑποσύνθετα οἷον τὸ ἔντερόπων οὔτε τὰ κατὰ συγκριπήν ἡ ἀποκριπήν λεγόμενα οὔτε τὰ πεποιημένα δινόματα οὔτε τὰ παρετεγματισμένα οὔτε τὰ ἐπίθετα οὗτοί οἵσα ποιητικῆς ἡ ὁρηρικῆς 10 ἕδια θεωρεῖν. οὐδὲν μούνον προσήκει τι ταῖς κατηγορίαις· ἀλλήτης γάρ θεωρίας τῆς περὶ τὴν λέξιν καὶ δευτέρας τὰ τουτά τηνώσκειν. ή δὲ κατηγορία τὴν προηγούμενην σημασίαν βούλεται θηρεύειν τῶν λέξεων καὶ τὰς προηγούμενας οὐσιώδεις κοινότητας τῶν ὄντων, αἴτινες ἐν τοῖς ἀνωτάτῳ γένεσι: 15 θεωρούνται, ἀλλ' οὐχὶ τὰς κατὰ συμβεβηκές ἄλλως θεωρούμενας δευτέρας κοινάς ἐπινοίας. οἱ μὲν σγηματισμοὶ καὶ αἱ ἐπίνοιαι ἐπ' ἄπειρον δινόμεναι προτένειν ἄγρηστοι εἰσὶ πρὸς ἐπιστήμην, αἱ δὲ γενικαὶ σημαντικαὶ λέξεις ἡ, αἱ τῶν πρώτων γενῶν περιλήψεις ἐν ἀπειρῷ τὸ πεπερασμένον παραδίδονται ἐμποιούσιν εἰδητὸν ἀξοφῆτη τὸν τε λόγου ἐν ταύτῃ καὶ τῶν ὄντων. διόπερ 15 ταύταις γρηγορέον ταῖς ἀφορμαῖς ὡς εἰκότως μάλιστα σπουδαζομέναις ὑπὸ τῶν τοῦ λόγου τε καὶ τῆς οὐσίας φιλολογικάνων. οὔτε ἀρχα τὸ τροπικὸν ἡ μεταφορικὸν ὄνομα ὡς τὸ ἀνεγκάτισεν ἡ 'πόδα νείσαντον "Ιόντος'. ἀλλ' οὐδὲ οἱ τρόποι οἷον τὸ ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐνδέχεται καὶ ὑπάρχειν. οὔτε οἱ προσδιορισμοὶ ὥσπερ τὸ πᾶς ἡ οὐδεὶς ἡ τὸ τις ἡ οὐχὶ τις ὑπὸ τὰς κατηγορίας 20 ταχθήσεται· οὐδὲν γάρ ἡ τι τῶν τοιούτων ἀφωρισμένην ἰδίαν πραγμάτων 25 ἔχει φύσιν· διόπερ ἀν τις αὐτὰ εὐλόγως ἀποδοκιμάσσειν ὡς οὐκ ἐφαρμόζοντα τῷ τῶν νῦν προειρημένων σκοποῦ τῶν κατηγοριῶν. οἷμαι τούτου καὶ τὸ πρὸς ἀλλήλησιν βλέπον τοῦ λόγου καὶ ἐν τῷ κυρίως τὸ ἀληθεύειν ἡ φύσις 25 δεῖθαι περιέχειν· τούτο προηγούμενως συναρμόζειν ταῖς κατηγορίαις. οἵσα δὴ οὖν δύναται μόρια τῆς σημαντικῆς φωνῆς εἰς κατηγορικὴν 30 ἀπλῆν πρότασιν ληφθεῖντα τοὺς ὄρους. ἐξ ὧν συνέστηκε. κυρίως 15 ἀποτελεῖν, ταῦτ' ἀν εἴη τῶν κατηγοριῶν ἐγγόμενα. ποιησώμεθα δὲ ὑπὲρ σαφηνείας κατ' ἔρωτησιν καὶ ἀπόκρισιν τὸν λόγον· πολλῆς γάρ

3 ἐν ACM: ἐνὶ R 4 τε supra ser. M 5 καὶ CMR: om. A συναρμότερως CR: συναρμότερων ΛΜ 6 ἀφορίζει AM: ἀφορίζη CR 7 ἔντερόπων] *multifidus* Felic., conicias ἔντεροποιεῖ (cf. Simpl. f. 17v-43 οὐδὲ τὰ ὑποσύνθετα λεγόμενα . . . ὡς τὸ λιθοβολεῖ, φευδόδοξεῖ, βιονολεῖ) 10 τι AMR: om. C 11 περὶ ΑΜ: παρὰ CR (cf. p. 9,17) 15 post κοινάς II litterae erasae A ἐπίνοιαι CR: om. AM 17 παραδίδοσιν ΑΜ 19 post γρηγορέον add. μάλιστα ΑΜ: om. CR: inclus. s σπουδαζομέναις CR: σπουδαμέναις Α: σπουδασμέναις Μ 21 ὄνομα supra ser. C ἀνεγκάτισεν] Demosth. II, 9 p. 20,27 πόδα νείσαντον "Ιόντος" Ilom. B 824 22 καὶ ἐν— supra ser. M καὶ (ante ὑπάρχειν) CR: om. AMs 23 ἡ οὐδεὶς CR: ἡ τὸ οὐδεὶς Μ: καὶ τὸ οὐδεὶς Λ 24 ἀφορισμένην R et ante correct. C 26 τῷ τῶν νῦν προειρημένων] τῷ τῶν νῦν προκειμένων coni. Usener, quod reponas, nisi malis τῷ [τῶν νῦν] προειρημένῳ σκοποῦ τῶν κ. 29 δὴ CR: om. ΑΜ

ούσης περὶ τούτων ἔγειρες καλλιονὸν ἐνδιατρῆψαι τῷ προκειμένῳ· ἔργά τα
τοῖνυν εἰ βούλει.

Τὸ δὲ ποίας ἐστὶ κατηγορίας;

Οὐδεμίδες.

Διὰ τί;

Ὅτι ὑμώνυμόν ἐστι κατὰ τῶν δέκα.

Τί δικί τὸ οὖν ποίας ἐστὶ κατηγορίας;

Καὶ τοῦτο οὐδεμίδες.

Διὰ τί;

Ὅτι καὶ τοῦτο δεκαχῶς λέγεται. δεκαχῶς τὸ δέν.

Τῷ δὲ ἐνὶ τῷ ἐναντίου πλήθης, τίνος οὖν κατηγορίας τὸ πλήθης:

Οὐδεμίδες.

Διὰ τί;

Ὅτι καὶ τὸ πλήθης δεκαχῶς. οὐσία οὖν ἄγητοποι, ποσὸν οὖν τρι-
τοῦ πάγκεις, ποιὸν οὖν λευκοί, πρός τι οὖν πατέρες, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν.

Πάλιν τὸ μὴ δὲ ποίας κατηγορίας ἐστί:

Διττῶς λέγεται τὸ μὴ δέν, τὸ μὲν πάσης τῆς φύσεως ἄρσις,
ζεπερ ἐστὶ πάντῃ μὴ δέν. οὔτε οὐσία οὔτε ποιὸν οὐδέ τι τῶν λοιπῶν. ἢ 20
τὶ δὲ μὴ δέν, οὖν μὴ ποιόν, μὴ οὐσία, ἀλλ’ ἀλλοι τι οὖν πρός τι.

Ποίας οὖν ἐκάτερον μὴ δὲ ποίας κατηγορίας ἐστί:

Τὸ μὲν πάντῃ μὴ δὲ οὐδεμίδες· ἀνύπαρκτον γάρ ἐστι· τὸ δὲ τὶ μὴ δέν
δεκαχῶς καὶ οὐδὲ λέγεται. τὸ μὲν ως μὴ οὐσία. τὸ δὲ ως μὴ ποιόν, καὶ 25
ἐπὶ τῶν λοιπῶν.

Τὸ δὲ ἐστὶ ποίας ἐστὶ κατηγορίας:

Καὶ τοῦτο οὐδεμίδες.

Διὰ τί;

Ὅτι ὑμώνυμόν ἐστι κατὰ τῶν δέκα.

Τὸ δὲ ταῦταν καὶ τὸ ἔτερον τύπος κατηγορίας ἐστί:

Καὶ τούτων ἐκάτερον δεκαχῶς λέγεται· ταῦταν γάρ ἢ οὐσία πρὸς
30 οὐσίαν ἢ ποιὸν πρός ποιὸν ἢ ποιὸν πρὸς ποσὸν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ἐάν δὲ
δὲν ἐναλλάξῃ λαμβάνηται, πλείω ἐσται. οὐσία πρὸς ποσὸν καὶ οὐσία πρὸς πρός
τι καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, ἀλλα δέκα ταῦτα γίνεται σημαίνομενα, καὶ ἐάν ἀπὸ
τοῦ ποιοῦ, ἐννέα ἀλλα. ποιὸν πρός ποσὸν καὶ ποιὸν πρός πρός τι, καὶ ἀπὸ
τοῦ ποσοῦ δέκα, καὶ ἀπὸ τοῦ πρός τι ἑπτὰ καὶ ἡδη ἐπὶ τῶν λοιπῶν κατὰ 10
35 τὸ ἀνδιογόν. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἔτερον δεκαχῶς. ἢ οὐσία πρὸς οὐσίαν ἢ

7 δαὶ R: δὲ ACM 16 post πάλιν add. δὴ Ss: om. ACMR 17 διττῶς CR: διτ-
τόν AM ἄρσις] ἀρνητις s (ex conject.) 18 οὐδέ τι CR: οὔτε ἀλλοι τι AMs

19 τὶ δὲ R: τόδε C: τόδε τι AMs: an τὶ γε? (cf. v. 21) 22 ante αὐτὸ add. τὸ R:
supra ser. C: om. AM 23 λοιπῶν CMR: ἀλλων A 24 δὲ AM: om. CR 27 δὲ
CR: διέτι AM 29 ἢ CR: ἢ AM 30 ἢ (ante ποιὸν) CR: καὶ AM καὶ ἐπὶ—
πρὸς ποσὸν (31) om. A 31 ἐσται CR: ἐστιν M 22 ἀλλα AC: ἀλλα MRs ταῦτα
supra ser. C 34 ποσοῦ scripsi: ποιοῦ libri post ἤδη add. καὶ del. C

35 ἢ (ante οὐσία) ACM: ἢ Ms

ποιὸν πρὸς ποιὸν ἢ ποιὸν πρὸς ποιὸν καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. τὰ δὲ ἐναλλάξ
κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν πλέον.

Ἐκάστη δὲ τῶν κατηγοριῶν τὶ ἔστι;

Ναῦ.

15

5 Πᾶς οὖν ἐκάστη τί;

Δεκαχῶς. τὸ μὲν ὡς οὐσία τί. τὸ δὲ ὡς ποιὸν τί. ή δὲ ὡς ποιόν.

ή δὲ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

(1) δὲ ὅρος τὸ τί ἔστι δηλοῖ;

Καὶ μάλα.

20

10 Ποιὸν δέ τι;

Δηλοῦ ὁ ὅρος τὴν ὡς ἰδιότητα.

Ποιάν ἰδιότητα;

Καὶ αὕτη δεκαχῶς. ή μὲν ὡς οὐσίας ἰδιότητες. ή δὲ ὡς ποιοῦ.

ή δὲ ὡς πρὸς τι. ή δὲ ὡς ποιοῦ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν.

25

15 Εἰς οὖν ἔστιν ὁ ὅρος;

Οὗτος ἀλλὰ καὶ οὐτος δεκαχῶς ὑσαχῶς καὶ τὸ ὅν.

Διὰ τί; |

Εἰ γάρ ὁ ὅρος τὴν ἐκάστου ἰδιότητα παρίστησι. δεκαχῶς δὲ τὸ ὅν, 17
δεκαχῶς καὶ η ἰδιότητες.

20 (2) δὲ ὅρος ἐκ γένους ἔστι καὶ ἰδίου. καὶ ποίου γένους καὶ ποίου ἰδίου;

Δεκαχῶς πάλιν καὶ τὸ γένος καὶ τὸ ἰδίον. ὅσαι γάρ αἱ κατηγορίαι, 5
τοσαῦτα γένη, καὶ ὅσαι κατηγορίαι τοσαῦτα ἴδια.

Διαφέρει δὲ γένος κατηγορίας:

Τῇ μὲν τῇ δὲ οὐ.

25 Ηὕτη μὲν διαφέρει καὶ οὐ διαφέρει;

Τῇ μὲν ἐπὶ ὑποκείμενον ἀναφορῷ οὐ διαφέρει (τὸ γάρ ὑποκείμενα 10
δέκα εἰσὶ), καθίστον δὲ αἱ μὲν κατηγορίαι φωναὶ εἰσὶ, τὰ δὲ γένη φύσεις,
διαφέρει. ὠταύτως δὲ καὶ η διαφορά ἐκάστου γάρ γένους ἔστι διαφορά,
δεκαχῶς δὲ τὸ γένος. καὶ η διαίρεσις δὲ γένους οὖσα εἰς εἴδη τοιοῦ
30 δεκαχῶς ἀν εἰη. ὑσαχῶς καὶ τὸ γένος τέμνεται. καὶ τὸ εἴδος εἰς οὐσία
τέμνεται.

15

Πᾶς οὖν. εἰ πολλαχῶς λέγεται τὸ γένος, ὅρον Ἀριστοτέλης διδωσιν
αὐτοῦ "τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἴδει ἐν τῷ τί ἔστι κατη-
γορούμενον";

35 "Οτι οὐδὲν κωλύει τῶν πολλαχῶς λεγομένων πολλαχῶς ὅρον

5 πῶς] ποιαχῶς coni. Spengel 7 post η δὲ inseras ὡς πρὸς τι καὶ 13 αὕτη
AMR: αὐτὴν C 14 η δὲ ὡς ποιοῦ, η δὲ ὡς πρὸς τι colloc. C 18 δν ex ἐν
corr. A 22 post τοσαῦτα (utrobique) addendum τὰ et post ὄσαι addendum αἱ coni.
Spengel (fort. recte) 25 μὲν CRM: om. AM 27 μὲν ACRM: om. Ss φωναὶ CRM:
om. AM 28 ὠταύτως δὲ—εἰς οὐσία τέμνεται (31) scholiastae deberi videntur, certe post
ιδία (v. 22) transponenda sunt 29 η διαίρεσις—τοιοῦ] cf. Porph. in Categ. p. 86,10
γένους CRM: γένος A 32 ὅρον Ἀρ. διδωσιν] cf. Top. A 5 p. 102 a 31 33 αὐ-
τοῦ AM: αὐτὸν CR 35 κωλύει CRM: κωλύει M: κωλύει A πολλαχῶς (alternum) CRM
(coni). Spengel: πολλαχῶς AMs

λεγόμενον ἀποδιδύναις· ως γάρ τὸ γένος δεκαχῶς, καὶ τὸ ἐν τῷ τῷ οὐτε 20 κατηγορούμενον πολλαχῶς.

Ἄλλος εἰ τριγῶς τὸ ταῦτα εἴρηκεν Ἀριστοτέλης (ταῦτα γάρ η γένει η εἶδει η ἀριθμῷ), πῶς δεκαχῶς εἴργεται τὸ ταῦτα;

὾οτε καὶ τὸ γένει ταῦτα δεκαχῶς. οἷον οὐσίᾳ μὲν ταῦτα ως ἄνθρωπος, ἵππος (γένει γάρ, τῷ ζῷῳ, ταῦτα, οὐσίᾳ δὲ τὸ ζῷον). προσῳ²⁵ δὲ οἷον γραμμή, ἐπιφύσεια (μετέψητε γάρ ταῦτα ἔστι ποτά). τὸ πρός τι δὲ διπλάσιον, ποιῷ δὲ οἷον λευκόν, μέλαν (χρῶμα γάρ ἑκάτερον [τὸ οὐτό]). καὶ εἰπὲ τῶν λοιπῶν, ὑμοίως δὲ τὸ εἶδει ταῦτα δεκαχῶς, η τῇ οὐσίᾳ |

10 η τοῖς λοιποῖς, καὶ τὸ ἀριθμῷ δὲ ὑμοίως, ὡσπάτως δὲ καὶ τὸ ἔτερον 18 δεκαχῶς. εἴρηκότος δὲ ὀλιγοῦς εἰναὶ τὸ τριγῶς γένει, εἶδει, ἀριθμῷ, λέγω διτε καὶ τὸ γένει τέτερον καὶ τὸ εἶδει καὶ τὸ ἀριθμῷ δεκαχῶς, τὰ δὲ ὑπο-δεῖγματα δῆλα.

Τὸ διγῶς καὶ τριγῶς καὶ τὸ διγήθα, τριγήθα, τετραγήθα εἰς ποίαν κα-⁵ 15 τηγορίαν ἀνάξομεν;

Ἡδη πολλάκις εἰρήκαμεν, διτε καὶ τὸ διγήθα εἰς της πρώτης σχολασίας, αἱ δὲ εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγονται γρείαν τοῦ λόγου, διτε οὐκέτι προσποιεῖται η τῶν κατηγοριῶν πρόθεσις. διτε εὶ μέν τις καὶ ταῦτα εἰς τὰς πρώτας ἀνάγοι νοήσεις, ἀρ' ὁν ὑρμητεῖσα η διάνοια το¹⁰ 20 κινήματα ταινάτα ἀπειγένησε, τοῦ ποσοῦ λέγοι ἀν εἰναι ταῦτα εἰ δὲ ἀποτέμνοιτο ταῦτα τῶν πρώτων νοήσεων, αἱ τοῖς πράγμασι συνήργητοι, οὐκ ἀπαιτητέον, τίνος ἀν εἰεν γένους τῶν κατηγορημάτων κατηγορίων.

Τὸ διλον καὶ τὸ μέρος εἰς ποίαν κατηγορίαν τάξομεν; ¹⁵

Τῆς δευτέρας τοῦ λόγου γρείας ἔχεται καὶ ταῦτα. γείρ μὲν γάρ καὶ 25 κεφαλὴ πρῶτα δινόματα. διτε δὲ η γείρ καὶ η κεφαλὴ μέρη ἔστιν διλον καὶ οὐς μέρη δινόματα. δευτέρα κίνησις λεκτικῆς μηγνύσεως. Σωκράτης μὲν γάρ τῆς οὐσίας προσηγορία, διτε δὲ τὸ Σωκράτης δινόμα. δευτέρα θέσις διεστις 30 δινόματος ἐπὶ τῇ πρώτῃ. οὗτος οὖν ἔχει καὶ τὸ διλον καὶ τὸ μέρος. καὶ διὰ τοῦτο παραιτητέον εἰς τὰς κατηγορίας αὐτὰς ἀνάγειν. εἰ δὲ ἄρα, πρός τι τοῦτο τάξομεν. διλον γάρ μέρος τὸ μέρος καὶ τὸ διλον ἐκ τῶν μερῶν διλον.

Τὸ καθόλου καὶ τὸ καθάπαξ καὶ τὸ ἀρδηγ εἰς ποίαν κατηγορίαν ²⁵ ἀνάξομεν;

1 δεκαχῶς CR: om. AM (recte, nisi malis πολλαχῶς v. 2 inducere)   3 τὸ ACR: om. Ms εἴρηκεν Λρ.] cf. Top. II 1 p. 151b28, 152b31   5 τὸ γένει scripsi: τῷ γένει ACMRs
6 τὸ ζῶα s   7 ταῦτα ἔστι ποσά εοι. Usener, malim ποσά eicere   7. 8 πρός τι δὲ διπλάσιον] item in iis quae sunt ad aliquid, duplum et triplum, quippe cum multiplicia utraque sint Felic., sed cum etiam ante διπλάσιον requiri videatur οὖν, nescio an illa inducenda sint   8 οὖν AM: om. CR   τὸ αὐτό εiecit Usener   9 δὲ καὶ A   τὸ MR:
τῷ (superscr. δ) A: τῷ ex τῷ corr. C   10 τὸ ἀριθμῷ corr. Sahune: τῷ ἀριθμῷ codd.
12 τὸ ἀριθμῷ καὶ τὸ εἶδει colloc. AM   τὸ (ante ἀριθμῷ) ex τῷ corr. AR   14 διγήθ,
τριγήθ, τετραγήθ CR: διγήθ καὶ τὸ τριγήθ AMs   19 ἀνάγει (superscr. οι) M   20 ἀπει-
γένησε A   23 εἰς] εἰ R   26 μηγνύσεως ex κινήσεως corr. A   27 ante τὸ Σωκράτης add. καὶ AMs: om. CR   27, 28 δευτέρα θέσις δινόματος iter. M   28 καὶ (tertium) om. C

Ταῦτα τῶν κατηγοριῶν ἔξήργηται· κατὰ μετογὴν γάρ πρώτων τινῶν καὶ ἀρχετύπων κατηγοριῶν ἀναφέρεται.

Τὸ ταῦταν καὶ τὸ ἔτερον καὶ τὸ ἕπον καὶ τὸ ἀλλότριον καὶ τὸ | κοινὸν καὶ τὴν ἀδιαφορίαν τὴν τε ἀμφιβολίαν καὶ τὴν συνωνυμίαν ποὺ 19 5 τάξουμεν;

Εἶργηται μὲν ὅτι κατὰ πάσας ἔκαστον τούτων λέγεται· ἐπεὶ δὲ δηνομάτων ἔστι καὶ τῆς δευτέρας ὅντα θέσεως τῶν δηνομάτων φαίνεται, τῶν κατηγοριῶν ἔκπιπτει. Υἱῷ γάρ πολλάκις εἰρήκαμεν, ὅτι αἱ κατηγορίαι 10 κατὰ τὸ σημαντικὸν τῶν ἐν τοῖς οὐσίαις διαφορῶν ὑφίστανται· διὸ καὶ μᾶλλον ἀξιούμεν τὰ ἄτομα καὶ ἔχοντα δεῖξιν θεωρεῖν ὡς κυριώτερα ἐν ταῖς κατηγορίαις καὶ μᾶλλον ἀποπληρῶν αὐτῶν τὴν ἐπαγγελίαν δυνάμενα. τούτων τοινύν διωρισμένων ἀξιούμεν τοῖς τε τὴν τελεωτάτην ἐπιστήμην ἀναφέροντας αὐτῶν τὴν εἰδῆσιν. 10

ε. Τί δήποτε περὶ τῶν κατηγοριῶν εἰπεῖν προθίμενος οὐ περὶ τούτων 15 λέγειν ἀρχεται, ἀλλὰ περὶ δημωνύμων καὶ συνωνύμων καὶ παρωνύμων, καί τοι ἐν ταῖς ἀλλαῖς συγγραφαῖς εἰωθίσθαις ἀεὶ τοῦ σκοποῦ ἔχεσθαι καὶ μηδὲν περαιτέρω τῶν εἰς τὴν ὑπόθεσιν τεινόντων λέγειν:

Ἐροῦμεν ὅτι οὐ συμμετερεῖται τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων τὰ δηνό- 15 ματα. οὐδὲ ὅσα τὰ πράγματα, τοσαῦται καὶ αἱ ἐπὶ αὐτοῖς σημαντικαὶ λέξεις 20 οὔτε καὶ ἔκαστον οὔτε κοινῶς κατὰ γένος, οὐδὲ ὅπου μὲν ὑπερβάλλει. Ήπου δὲ ἐνδεῖ τὰ ἔτερα τῶν ἔτερων· καὶ γάρ ἐνὸς πράγματος πολλάκις εὑρίσκεται πλειά τὰ δηνόματα καὶ πραγμάτων πλειόνων ἐν δηνομα κατ' οὐδὲν κοινόν 25 καὶ ταῦτα κείμενον. ὥστε ἐπὶ τὴν προτεθεῖσαν λέξιν τὴν ἀπλῆν καὶ ἀσύνθετον γρήγ. σκοπεῖν. εἰς ποίαν κατηγορίαν ἀνάγεται. διὰ τοῦτο περὶ 30 δημωνύμων, συνωνύμων καὶ παρωνύμων διαλαμψάνει διάδεικτον ἡμῖς πανταχούμεν ἐπισκοπεῖν, μή τι ταῖς λέξεσι τοιοῦτο συμβέβηκεν. ὥστε τὰ οὐκείως προτετάχθαι δρεῖσκοντα πρῶτον παραδίδωσι τοῖς μέλλουσιν εἰς ἀκριβῶς τὰς κατηγορικὰς λέξεις γνώσεσθαι. ὥσπερ γάρ ἐν ταῖς ἀλλαῖς ἐπιστήμαις προλαμβάνομέν τινα, ὃν ἀνευ γιαλεπὸν καὶ ὅλως ἀδύνατον 35 ἦν γνῶναι τὸ προκείμενον, οὕτως κανταῦθα | πρὸ τῆς εἰς τὰς κατηγορίας διαιρέσεως προλαμβάνομέν τινα συντελεῖν μέλλοντα εἰς τὴν σαφήνειαν τῶν ἔτης.

ζ. Οὐκούν εἴδει πρὸ τοῦ περὶ τῶν καθολικῶν λέξειων καὶ Ἀρχύταν λέγειν, δις ἡμεῖς κατηγορίας δηνομάζουμεν. ταῦτα προειληφέναι:

I τῶν CR: om. AM   ἔξήργηται CMR: ἔξήργηται A   2 ἀναφέρεται CR: προέργεται AM   4 ἀδιαφορίαν CR: διαφορίαν M: διαφοράν A   post ἀδιαφορίαν add. καὶ del. M   καὶ τὴν (ante συνωνυμίαν) CMR: τὴν τε A   * συνωνυμίαν εἰς δημωνύμων corr. A   7 δηνομάτων prīus] δηνόματα coni. Sahune   9 ὑφίστανται CR: ἐφίστανται AM 12 τελεωτάτην A   14 προθίμενος Simpl. (f. 5v1): προθίμενος AM: προιέμενος CRs
22 οὐδὲν A   24 χρῆται A   25 συνωνύμων καὶ in mrg. suppl. M   26 μὴ τι]
μῆται AM: μῆτε CR   τοιοῦτον A   28 λέξεις AM: om. CR   33 οὐκούν scripsi: οὐκούν libri   33. 34 καὶ Ἀρχύταν post δηνομάζουμεν transponi inbet Usener (recte)

"Η μήποτε οὐδὲ κατὰ νοῦν γίνεται τὸν Ποθαγορικὸν ἡ τοιαύτη διαι- 5
ρεσις· ἐπεὶ γάρ φύσει διορίζονται τὰ διόρθωτα καῖται τοῖς πράγμασι.
πᾶσαν τὴν ἀνωμαλίαν τὴν περὶ τὰς λέξεις παραπούνται.

ζ. Ἀλλὰ ταῦτα μὲν ὑπερβιώμεθα, ἐπειδὴ τὸ τοιοῦτο γένος τῶν
5 ζητήσεων παρὰ τῶν τὰς Ποθαγορικὰς ὑπομέσεις θαυμαζόντων ἀπαι-
τεῖν προσῆκεν· εἰπερ δὲ τὰ χρήσιμα προλαμβάνειν ἔδει, τί βιολόμενος 10
μετὰ τὴν τῶν κατηγοριῶν παράδοσιν ἐπήγαγε περὶ ἐναντίων καὶ ἀντικε-
μένων καὶ κινήσεων καὶ τῶν ἄλλων;

"Οὐ. ὃ γενναῖς, τῶν μὲν ἄλλων, οἵσιν ἔννοιαν οὐκ ἔχουμεν, παρὰ
10 τῶν ἐπιστημάνων εἰκότως προδιδασκόμεθα, τοιαῦτα δέ γε τὰ διμόνυμα
καὶ τὰ συνώνυμα καὶ τὰ παρώνυμα· τούτων γάρ πρόληψιν οὐκ ἔχουμεν καὶ 15
που πάντως ἔδει παρὰ τοῦ ἀκριβῶς τοῖς διόρθωτις χρωμένου εἰς τὴν ἐπί-
νοιαν ἡμᾶς προαγγίζων· ὃν δὲ φυσικὴν ἔχουμεν τὴν ἐπιβολήν, οὐ μάλιστα
ταύτην διηρθρωμένην, τούτων ἔδει μὲν τῇ κοινῇ ἐνοιᾳδί χρήσασθαι. Εἴς μὴ
15 τὸ συνεχὲς τῆς διδασκαλίας διακοπῆ, μετὰ ταῦτα δὲ ἀκριβῶς διαρθρῶσαι 20
ζητεῖται, αὐτὰ τὰ πράγματα διαλαμβάνοντα, ἀλλ' οὐχὶ τῇ φυσικῇ θεωρίᾳ
ταῦτα σκοπούμενον. αὐτίκα ὥσπερ εἰς γένη μὲν τινα τὴν διδασκαλίαν
ἀνάγει περὶ τε ἐναντίων καὶ ἀντικειμένων καὶ τῶν ἄλλων, εἴτε τε περὶ κι-
νήσεων καὶ τοῦ ἅμα παχυτέραις ταῖς ἐπιβολαῖς χρώμενος, τὴν ⟨δ⟩ ἀκριβε-
20 στέραν θεωρίαν ἐν τοῖς Φυσικοῖς ἐκδιδάσκει.

η. Τίς οὖν αἰτία τοῦ περὶ πρώτων τῶν διμονύμων αὗτὴν ἀλλ' |
οὐχὶ τῶν συνωνύμων μνημονεῦσαι, καίτοι τὰ μὲν διμόνυμα καθ' ἓν μόνον 21
διμορφα κοινωνεῖ, τὰ δέ γε συνώνυμα κατ' ἀμφότερα, τό τε ὅνοματος φημι
καὶ τὸν λόγον;

25 Λέγω δὴ τὸ αἴτιον εἰς ἀυτὰς ἀναφέρεται τὰς κατηγορίας· ἐπεὶ
γάρ διμόνυμοι τυγχάνουσιν αὗται, τὸ προηγουμένως κοινῇ πάσας οὐ πάρησον· 5
ταῦτ' εὐλόγως προέταξεν· ἐκάστη μὲν γάρ τῶν ὁρ' ἔαυτὴν εἰδῶν κατὰ τὸ
οἰκεῖον ἔαυτῆς γένος συνωνύμως κατηγορεῖται, ἀπλῆς δὲ πᾶσαι διμονύμως
κατηγορίαι λέγονται.

30 θ. Ἄλλ' εἰ πρόκειται αὐτῷ περὶ τῶν λέξεων εἰπεῖν τῶν τε ἄλλων
καὶ τῶν διμονύμων ἔχουσῶν, διὰ τί περὶ μὲν διμονύμίας οὐδὲν λέγει, περὶ 10

1 μήποτε CMR: μηδέποτε A	τὸν Ποθαγορικὸν CR: τῶν Ποθαγορικῶν Λ: τὸν Ποθα-
2 διαρθρωτὸν M	3 τὴν (post πᾶσαν) CR: om. ΛΜ περὶ λέξεων Brand. (p. 43 b 39)
4 ὑπερτιθέμεθα Brand.	5 παρὰ supra ser. M τῶν CMR: om. Α τὰς supra
5 προσῆκεν] προσῆκει εονι. Spengel	9 ἔννοιαν CMR: εἴνοιαν Λ
11 τὰ παρώνυμα καὶ τὰ συνώνυμα colloc. M	10 τὰ (ante παρώνυμα) ACM: om. R
12 που ΑΜ: om. CR ἀκριβῶς S: ἀκριβῶς ACMR	11 χρωμένου CR: χρωμέ-
14 διηρθρωμένην CMR: διηρθρωμένην Α	15 διαρθρῶσαι CMR: διαρθ-
σαι Α	16 οὐχὶ CMR: οὐ Α 19 ταῖς ἐπιβολαῖς παχυτέραις C τὴν δ̄ scripsi:
τὴν ACMRs	20 ἐν τοῖς Φυσικοῖς cf. Γ 1 200 b 12 sq. 21 αὐτὸν AMR: om. C
23 γε CR: om. ΑΜ	26 προηγουμένως CR: προηγουμένον ΑΜ 27 ἐκάστη CR:
ἐκτῇ ΑΜ	31 διμονύμως CMR: διμονύμων Α περὶ μὲν διμονύμίας MR: περὶ διμο-
νυμίας μὲν Α: περὶ διμονύμίας (μὲν ομ.) C	νων

ἥμωνύμων δὲ διδάσκει τὸν κατὰ τὴν σχέσιν τῶν πραγμάτων ἐπινοουμένων ἔχειν τὸ διττὸν τῆς σημασίας:

"Οὐτὶ μὲν τῶν πραγμάτων διαφέρως ἐγόντων διακρίνεται ὡδῷ πριῶντων ἥμην καὶ οὐ διωνυμία. ἀφ' ὧν οὖν πρώτως λαμβάνει τὴν 5 σύστασιν καὶ ἀπερ ἐστὶ κυριώτατα αὐτῆς αἴτια καὶ ἐν οἷς ἔχει τὸ εἶναι οὐ διωνυμία. ταῦτα προηγουμένως ἀναδιδάσκει, ὧν νοούμενων ὅμοιον καὶ οὐ διωνυμία, ταῦτα προσθήσας συνίστησι. Ήταν γάρ η πλείστα ταῦτα, εὐθὺς 15 συναποδείκνυται καὶ τὰ δινόματα δισπερ πλεισταχῆς λεγόμενα. δι' ὧν οὖν η εὑρεσις ἄρτιτη καὶ ἀνυσιμωτάτη γίνεται, ταῦτα προσθήκεν εἰκότως. ταῦτα 20 10 δέ ἐστι τὰ πράγματα κύρια ὅντα τοῦ ποιεῖν τὴν ὥμωνυμίαν, διστε κατὰ τὰς διαφορὰς τῶν πραγμάτων παραστήσας τὰ ὥμωνυμα συνακολουθοῦντα τούτοις ἔχει καὶ τὸν περὶ τῆς ὥμωνυμίας λόγον.

i. Ἀλλ' εἰ τὸ μόνον διγῆς λαμβάνεται, η ὡς ἐν δισπερ 'μόνος ο 25 ηλιος' η ὡς πρὸς ἀντιδιαστολὴν ἑτέρων ὡς 'τὸ γιτῶνα μόνον ἔχειν'. Ήταν 15 λέγη· ὥμωνυμα λέγεται ὥν ὄντομα μόνον κοινόν. ο δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἑτερος. ητοι τὸ μόνον σημαίνει αὐτῷ τὴν πρὸς τὸν λόγον ἀντιδιαστολὴν η οὐ σημαίνει." ἀλλ' εἰ μὲν σημαίνει, περιττά τὰ λοιπά, εἰ δὲ οὐ σημαίνει, περιττὸν τὸ μόνον.

Φημὶ δὴ οὖν τὰς προσθήκας συφρηγείας γάριν λαμβάνεσθαι, ης μάλιστα 22 20 γρὴ φροντίζειν τοὺς λέγοντας. κάνταῦθα τοίνυν τὸ ἀμφίβολον τοῦ μόνου συφρηγεῖται τὸ ἐπαγόμενον· ὡς γάρ οἱ εἰπὼν 'οὗτος γιτῶνα μόνον ἔχει' σαφέστερον ἐποίησε τὸ λεγόμενον ἐν τῷ προσθήκαι τὸν ἴμάτιον δὲ οὐκ ἔχει'. ο 25 οὗτος καὶ οἱ τῷ μόνῳ προσθήκει τὸ οὐ δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῆς οὐσίας ἑτερος οὐκ ἀτέπως τὸν σαφοῦς ἐφρόντισεν.

ia. Ἀλλ' εἴποιμ' ἂν διτε οὐ μόνον τὸ ὄντομα τῶν ὥμωνυμων κοινὸν ἀλλὰ καὶ ἄλλα πλειόν (τοῖς γοῦν Αἴταις οὐ μόνον τὸ ὄντομα κοινὸν ὑπάρχει, ἀλλὰ καὶ τὸ "Ἐλλησιν εἶναι καὶ στρατηγοῖς καὶ φίλοις"). πῶς οὖν εἰπεν τὸν ὄντομα μόνον κοινόν καίτοι τοῖς ὥμωνυμοις πολλῶν κοινῶν 10 ὑπαρχόντων;

30 "Οὐ οὐ. τέ πρόσεστι τοῖς Αἴταις κοινόν. σκοπούμεθα κατὰ τὰς λέξεις η κατὰ τὸ γένος, ἀλλὰ καθίστην ἀλλήλοις ὥμωνυμοι μόνον, διστε η προσθήκη ἀναγκαία η τοῦ μόνου· κατὰ γάρ τὸ ὄντομα μόνον ὥμωνυμον τὸ 15 ὥμωνυμον.

ιβ. Ἀλλ' εἰ τὸ κοινὸν τῶν πολλαχῆς λεγόμενων· καὶ γάρ τὸ εἰς 35 μέρος ἀδιαιρέτον ὡς οἱ ἔποις καὶ οἱ οἰκέτης κοινός, καὶ τὸ διαιρούμενον.

1 τῶν κατὰ τὴν σχέσιν iter. m.² del. R 4 καὶ CR: om. AM 5 κυριώτατα] ο ex αι corr. R ἐστὶν αὐτῆς κυριώτατα colloc. AM 6 ἀναδιδάσκει MR: διδάσκει (άνα superser.) A: ἐκδιδάσκει C 14 αν ὡς πρὸς ἑτερον ἀντιδιαστολὴ? χειτῶνα M 17 ἀντιδιαστολὴ CR: διαστολὴν AM 19 μάλιστα CR: κάλλιστα A: μάλιστα M 21 χειτῶνα M 22 προσθήκαι R 23 ο (ante τῷ μόνῳ) supra ser. C τῷ μόνῳ CR: τῷ μόνῳ AM 27 ὑπάρχει A²CMR: ὑπάρχειν A¹ 30 κοινὸν τοῖς Αἴταις colloc. AM 32 οι supra ser. M μόνον] μόνον coni. Spengel (sed cf. v. 23) μόνον CR: κοινόν AM 35 κοινός] κοινόν coni. Spengel (sed cf. Porph. in Cat. p. 62, 23)

τοῦτο δὲ διαφόρως, ἵνα τὸ ἐν προκαταλήψει ἑκάστου τὸ τῆς γηγοημένου, μετὰ δὲ τὴν γρῆσιν ἀναπεμπόμενον (εἰς τὸ) κοινὸν, οἷον δὴ ἔστι τὸ βιβλανεῖον καὶ 20 τὸ θέατρον, καὶ τὸ μετὰ τὴν νέρησιν ἑκάστου ὕδιον γιγνόμενον, ὡς τὰ λάζαρα τῶν πολεμίων ταῖς στρατιώταις, ἵνα δὴ τρύπαιν τῆς κοινήτητος 5 κατ’ οὐδένα ταῖς ὄμωνύμοις προτεῖναι δυναμένων ἀναγκαίως ἡ ὑπαρξία αὐτῶν ἀναιρεῖται· οὔτε γάρ ὡς ὀδιαιρέτου μετέχει τοῦ ὄντος τὰ ὄμωνυμα ὡς ἵππου καὶ ἀνθρώπου, ἢ παρὰ μέρος εἰς γρῆσιν ἔργεται (οὐδὲν γάρ 25 κωλύει πολλοὺς ἀμαρτιῶν τῷ αὐτῷ ὄντος γρῆσιν). οὔτε ὡς διαιρουμένου (οὐ γάρ κατὰ συλλαβῆς ἡ | μετογὴ τοῦ ὄντος). εἰ δὲ μήτε ὡς ἀδιαιρέτου 20 μήτε ὡς διηγημένου, πῶς οἶντι τε κοινὸν εἶναι τὸ ὄντομα;

’Αλλ’ ὁ ταῦτ’ ἀπορῶν γηγοητεῖν διτὶ τοῦ ἀδιαιρέτου τὸ μὲν παρὰ μέρος εἰς γρῆσιν λαμβανόμενον λέγουσιν ὕσπερ τὸν ἵππον καὶ τὴν λύραν, τὸ δὲ ἀθρόως καὶ ἀμερίστως πλείστιν ὑπάρχειν δυνάμενον ἀδιαιρέτον παραλείποντιν, ὅπερ ἔστι τρύπαιος τῆς ἐπὶ τοῦ ὄντος κοινωνίας· 15 αὐτῷ γάρ τῷ μὴ διαιρεῖσθαι τούτῳ καὶ πάρεστι πᾶσι τοῖς μετέγουσιν αὐτοῦ.

ιγ. ’Αλλ’ εἰ τὸ ὄντομα σημαντικόν ἔστιν ἀπροσθεῖται. οὐπέρ ἔστιν ὄντομα (εἰ γάρ προσδέσιτο τινος ἑτέρου πρὸς τὸ σημαῆται οὐδὲ ἀν ὄντομα 10 εἴη), τὸ δὴ κοινὸν πλειόνων οὐγένεντος ἔστι σημαντικόν. ἄδηλον γάρ ἔστι, 20 τί τῶν πολλῶν βιούλεται σημαῆται· ὁ γάρ εἰπὼν κύνα. διτὶ μὲν οὐ βιοῦς οὐδὲ ἵππος οὐδὲ ἄνθρωπος τὸ σημαντικόν ἐδήλωτεν. τίνα δὲ κύνα βιούλεται δηλοῦν, οὐ σημαίνει. τὸ δὲ ὄντομα τὸ σημαντικόν ἔστιν. ὥστε οὐκ ἀν εἴη 15 ὄντομα κοινὸν πλειόνων· εἰ δὲ τοῦτο, οὐλές ὄμωνυμον ἀλλως ἔσται τι πρᾶγμα· τὰ γάρ ὄμωνυμα βιούλεται ὑπὸ κοινοῦ τινος σημαίνεται ὄντομα· 25 τοις πλειόνων δύνται πράγματα. εἰ δὲ προσθήκηται δεῖται τὸ ὄντομα πρὸς τὸ σημαῆται ἐν ἐκ τῶν πολλῶν δι βιούλεται. πάλιν δὲ τοῦ ὄμωνυμου λόγος ἀνατρέπεται· οὐκέτι γάρ διαιμένει κοινόν, διτὸν τῇ προσθήκῃ τῆς διαιροῦσας 30 ὕδιον τινος γένηται. οἷον διτὸν τῷ κοινῷ προσθίσμεν τὸ γερσάῖν τὴν θαλάσσην τινον, ὥστε οὐ μάνιον οὐ διαιμένει τὸ ὄντομα κοινόν, ἀλλ’ οὐδὲ ἀλλως ἔστιν 35 ὄντομα διαιροῦν προσλαβόν.

Τὸ μὲν περίεργον τῆς ἀπορίας φευκτόν, λυτέον δὲ ὄμως αὐτὴν καὶ οὐκ ἀρνητέον. τὸ γάρ κοινὸν τοῦ ὄντος κακῶς εἰληπται· οὐ γάρ 25

1 τὸ γηγοημένον] τὸ ὕδιον τινος εονι. Spengel, malim μὲν γιγνόμενον (τὸ ἐν προκαταλήψει τινὸς γηγοημένον Porph. p. 62,23, τὸ ἐν προκαταλήψει μὲν ὕδιον τινον Simpl. f. 6v9) 2 εἰς τὸ κοινόν Porph. Simpl.: κοινὸν libri βιβλανεῖον CR: βιβλιεῖον AM 3 καὶ ἡ εονι. Spengel 4 post στρατιώταις add. τὰ λάζαρα del. M ὁν CR: διν AM

τρόπων s: τρέσον eodd. 5 ὄμωνυμως M ^{οὐς} αἱ δυναμένους (τοῦ ὄντος ὄντος)? 7 ἵππου καὶ ἀνθρώπου, δ CR: ἵππος ἀνθρώπου, δ AM: αἱ ἵππωποι, δι? post μέρος add. ἀνθρώπου del. A 8 διαιροῦμένου CMR: διαιροῦμένας Λ 11 παρὰ] περὶ R

12 καὶ τὴν CR: πρὸς τὴν AMs (πρὸς inclus.) cf. p. 20,1 14 αἱ ὕσπερ? 17 οὐπέρ CMR: οὐ A 22 τὸ (post ὄντομα) delendum εονι. Salme, om. Simpl. (f. 6v10 τὸ γάρ ὄντομα σημαντικὸν εἶναι βιούλεται) 26 τοῦ ὄμωνυμου CR: τῶν ὄμωνυμων AMs (cf. p. 21,1. 15) 28 τὸν M 32 οὐ CMR: εἰ A

οὗτως εἶπεν Ἀριστοτέλης τὸ κοινόν, ὡς τὴν λύραν καὶ τὸν ἵππον, ἀλλ᾽ ὡς τὴν κοινὴν φωνὴν τὴν ἐν τῷ θεάτρῳ. ητίς ἡ αὐτὴ καὶ μία οὖσα εἰς διαφόρων ἀκοὰς ἀφικνεῖται ὅλη· καὶ γάρ ἐνταῦθα τοῦνομα ἐν καὶ 24 ταῦτὸν ὃν κατὰ διαφόρων πραγμάτων τέτακται.

5 ιδ. Εἰ δέ τις λέγοι πᾶν αἰσθητὸν τρεπτόν, πᾶν τρεπτὸν ἀλλοιωτόν, πᾶν ἀλλοιωτὸν οὐδέποτε μένει ταῦτόν, ἀλλ᾽ ἀλλοτε ἄλλο γίνεται. ἐάν τε ἐν πλείσιν ἐάν τε ἐν ἐνὶ τὴν ἀλλοιωσύνην τις λαμβάνῃ, τὸ δὲ ἀλλοιούμενον ἡ κοινὸν εἶναι ἀδόνατον (διαμένειν γάρ δεῖ τὸ κοινόν· εἰ γάρ μὴ διαμένου, 10 ἴδιον ἑκάστου γίνεται τὸ καθήκον εἰς ἔκπατον), τὸ δὲ ὄνομα αἰσθητόν. 10 αἰσθητὴ γάρ ἡ φωνή· ὅστε οὐδὲ κατὰ τοῦτο ἀλλὰ εἴη κοινὸν ὄνομα· εἰ δὲ μὴ τοῦτο, οὐδὲ ὄμωνυμα. αἰτιζόντων μὲν οὖν καὶ αὐτῆς, οὐδὲ σοφισμα- 10 τῶδης ἐστὶν ἡ τοιαύτη ἀπορία. ὅμως δὲ λύσιν αὐτῆς δοθῆναι βούλομαι.

Φημὶ δὴ τὴν γνώηκένται αὐτούς, ὅτι τὸ κοινὸν οὐχ οὗτως ἔρεθιη, ὡς τὸ μεριστὸν εἰς πλείω, ἀλλ᾽ ὡς διοιν ἑκάστου ταῦτάν, καὶ οὐχ ἔτερον μὲν τοῦ- 15 τοῦ ἄλλο δὲ τούτου, ὡς ἴδιαν εἶναι περιογὴν σχημάτων τὴν τῆς ὄμωνυμίας 15 κοινότητα. καὶ φέλοι μένει τὸ ἴδιον ἑκάστου ὄνομα, καὶ τὸ κοινὸν δια- μένει. ἔπειτα καὶ τὸ τρεπτόν εἰ καὶ κατὰ τῆς φωνῆς ὡς σώματος ἐλέγεται, ἀλλ᾽ οὐ κατὰ γε τοῦ ὄνοματος καλῶς ἀλλαγὴν λαμβάνοντο· ἀμετάβλητον γάρ δεῖ τοῦτο μένειν.

20 ιε. Ἐπεὶ δὲ οὐ μόνον τούτοις μέμφονται, ἀλλὰ καὶ περιττότερα ἐγκαλοῦσι τῇ ὄπογραφῇ, ἀξιον καὶ τοῦτο ἐπισκέψασθαι. ηρκει γάρ φασιν 20 εἶπεν· ὄμωνυμα λέγεται ων ὄνομα μόνον κοινόν, οἱ δὲ ὅροι ἔτεροι.

25 'Αλλ' εἰ μὴ προσετέθη δὲ κατὰ τοῦνομα τῆς οὐσίας λόγος. ἐνīην τὰ αὐτὰ ὄμωνυμα καὶ συνώνυμα ἀποφαίνειν ὡς τοὺς Αἴαντας· μὴ 25 γάρ ἀποδιδομένου τοῦ ὅρου κατὰ τὸ ὄνομα εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ὅρος ὡς ἀν- θρώπων ἐργίγετο, ὅστε ἐφαίνοντο συνώνυμοι.

30 ιε. 'Αλλὰ τί δῆποτε οὐκ εἶπει δὲ κατὰ τοῦνομα ὅρος ὁ αὐ- τός, ἀλλ' ὁ λόγος τῆς οὐσίας; | "Οτι οὐ πάντα ὅροις ὀγκοῦνται τὰ πράγματα ἀλλὰ καὶ ὄπογραφαῖς, 25 διάπερ ἀκριβῶς λόγοιν τῆς οὐσίας ἀντὶ ὅρου παρέλαβεν.

ιε. Ἐπεὶ δὲ βαίζονται τινες τὰ ὄμωνυμα συνώνυμα ἀποδεικνύναι, φέρε καὶ τοῦτο διάρθρωσον· φασὶ γάρ ὡς εἰ συνώνυμά ἐστιν ων τό τε ὄνομα καὶ ὁ κατὰ τοῦνομα λόγος ὁ αὐτός, τὰ δὲ ὄμωνυμα καὶ ὄνομα 5

2 τῶ CMR: om. A 3 τὸ ὄνομα AM 5 λέγει CR: λέγει AM 7 λαμβάνη CR: λαμβάνοι AM λαμβάνη τις τὴν ἀλλοιωσύνην colloc. s (culpa collatoris codicis R)

8 γάρ (ante μὴ) CR: δὲ AM διαμένει^{ού} A 11 ὡς AMR: εἰ C 13 ἐρέθη C
19 τοῦτο δεῖ colloc. Rs 20 τούτοις μόνον colloc. AM 21 ὄπογραφῇ] ὄπο supra ser. A φασιν ex φησιν corr. C 22 ὄμωνυμον Brand. p. 42^a20 (errore typogr.)

24 ἀλλ' εἰ] εἰ δὲ C λόγος τῆς οὐσίας R post λόγος add. ἔτερος AMs: om. CR 25 αὐτὰ AMR: om. C 26 εἰς CR: ής AM δὲ supra ser. C 28. 29 ὅρος ὁ αὐτός, ἀλλ' ὁ λόγος τῆς οὐσίας CR: ὅρος τῆς οὐσίας, ἀλλ' ὁ λόγος (ὁ αὐτός om.) AMs 30 ὀγκοῦνται CR: ὀγκοῦνται AMs 31 ὅροι CR: τοῦ ὅρου AM

ἔχει ταῦτα (καλεῖται γάρ ὅμοιομα) καὶ λόγον ἐπιδέχεται τὸν τοῦ ὁμοιούμου. συνώνυμα ἔσται τὰ ὅμοιομα. ἀλλὰ μὴν καὶ τὰ συνώνυμα πολὺ πρότερόν ἔστι συνώνυμα· πάντα ἄρα ἔσται συνώνυμα.

"Εδει μὲν πρὸς ταῦς οὕτως ἐπιτρέψυμενος λόγιος μηδὲ ἐπιχειρεῖν, πλὴν ἵνα μὴ δοκῶσί τι λέγειν, οὕτως αὐτοῖς ἀπαντήσωμεν. οὐδὲν 10 γάρ κωλύει τὰ πράγματα κατὰ ἄλλο μὲν εἶναι ὅμοιομα, κατ' ἄλλο δὲ συνώνυμα· ὡσπερ οὖν καὶ ἐνταῦθα πάντα γε τὰ ὅμοιομα καλεῖται ὅμοιομα. οἷον οἱ Λίαντες· ἔκάτερος τε γάρ αὐτῶν Λίας καὶ ἔκάτερος ὅμοιομοις, καὶ καθὸ μὲν Λίαντες οὐδὲν ἔχοντες προσὸν αὐτοῖς πρᾶγμα κοινόν, ὅμως 15 τούς νύματα λέγονται, καθὸ δὲ ὅμοιομοι κοινὸν ἔχοντες λόγιον συνώνυμοι γίνονται.

ιη. Ἀλλὰ δὴ τοῖς ἐλλειπτικοῖς ἔχειν τὴν ὑπογραφὴν τῶν ὅμωνύμων λέγουσι πᾶς ἀν ἀπαντήσωμεν; φασὶ γάρ ὡς εἰ τὸ ὅμοιομον οὐκ ἐν μόνῃ τῇ οὐσίᾳ ἔστιν ἄλλα καὶ ἐν ποιῷ καὶ ἐν ποιῷ καὶ τοῖς ἄλλοις γένεσι (καὶ γάρ ἐπ' ἐκείνων ὅμωνύμως ἔστιν εἰπεῖν), πῶς ἐν τῷ λόγῳ 20 τοῦ ὅμωνύμου εἰπεῖν ὃ δὲ κατὰ τούτομα τῆς οὐσίας λόγος; φαίνεται γάρ ἐλλειπτικὸς εἰργάκως, εἴ γε ἐν ἀπασι τοῖς γένεσι τῆς ὅμωνυμίας οὐσίης ὁ λόγος οὗτος τὰ ἐν τῇ οὐσίᾳ μόνῃ ὅμοιομα περιορίζει.

Ιηδότων μὲν οὖν οὐκ ἐν ἀπασι τοῖς ὀντογράφουσι τὸ δὲ λόγοις τῆς οὐσίας πρόσκειται. ώς καὶ Βόηθος μνημονεύει καὶ Ἀνδρόνικος. εἰ 25 δὲ καὶ προσκείμενον εἴη τὸ δὲ λόγοις τῆς οὐσίας ἔτερος, | διάτι 26 παρὰ τοῖς πλείστοις οὕτως εὑρίσκεται γεγραμμένον, ἀλλ ὅρθις γε ἔχει προσκείμενον. εἰ γάρ οἱ λόγοις ὅμοιομον (λόγος γάρ τις καὶ οἱ συλλογισμοὶ καὶ η̄ ἐπαγωγή, διαφέρει δὲ τούτων οἱ τῆς οὐσίας δηλωτικοὶ λόγοι), καλῶς ἐποίησε προσθέτεις τὸ δὲ λόγοις τῆς οὐσίας ἔτερος. πρὸς δὲ τούτωις οὐ τῆς οὐσίας μόνον εἰναι λεγομένης ἀλλὰ καὶ τῶν συμβεβηκότων ὄντων λεγομένων εἰκῆτος λόγοιν τῆς οὐσίας εἰπεῖν. οὐκ οὐσίας μόνον μνημονεύων ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων γενῶν. καθὸ καὶ ταῦτα ὄντα λέγεται· οἱ γάρ τὴν ἐκάστου τῶν συμβεβηκότων ὅπαρξιν δηλῶν λόγοις τῆς οὐσίας ὅρθις δὲ λέγοιτο λόγοις. ἔπειτα καὶ λόγοις οὐσίας τὴν ὑπόστασιν τῶν ὅμωνύμων ἀκούειν προσῆκε. 10 30 ιη. Καὶ μὴν εἰ τὰ συνώνυμα καὶ λόγοις τοῦ αὐτοῦ καὶ ὀνόματος μετέχει, τί δῆποτε περὶ τούτων προτέρων εἰπεῖν παρῆκε, τῶν δὲ ὅμων-

1 τὸν supra ser. A 1. 2 τοῦ ὅμωνύμου CR Simpl. (f. 7v 15): τῶν ὅμωνύμων AMs (cf. v. 15 p. 19, 26) 2 ἔσται CR: ἔστι AM μὴν AMR: μὴ C 3 πάντα C Simpl.: τεῦτα AMRs 4 ἔσται CR: ἔστι AMs 5 κατὰ ἄλλο δὲ C 6 τε CR: om. AM

οὐρ 10 λέγεται A 11 ἐλλειπτικὸς M: ἐλλειπτικὸς ACR (cf. v. 16) 12 τῶν ὅμωνύμων τὴν ὑπογραφὴν colloct. AM 13 ἀν ἀπαντήσωμεν Brand. (p. 42a 24) 14 ἐν (ante ποιῷ) om. Brand. 15 ποιῷ C 16 ἐλλειπτικὸς R: ἐλλειπτικὸς ACM

γένεσι M 17 μόνη CR: μόνον Brand.: om. AM 18 post οὐσίας addendum μέρεσι Spengel πρόσκειται AM Porph. (p. 64, 25) Simpl. (f. 7r 14): πρόσκειται CR καὶ (post ως) CR: om. AM 19 προσκείμενον A: προσκείμενον CMR 20 προσκείμενον ACR: προσκείμενον M 21 22 προσκείμενον ACR: προσκείμενον M 23 διαφέρειν A 24 μόνον ex μόνης fort. corr. C 25 ὄντων CR: εἰναι AMs (cf. v. 27) 26 λόγον A²CMR²: λόγος A¹R¹ 31 δῆποτε CR: δὴ AM 32 προτέρων CR: πρότερον AMs (cf. p. 17, 21)

μων ἐμνησόνευσεν; ἔτι δὲ εἰ περὶ τῶν ἀνωτάτω γενῶν μέλλει παιεῖσθαι τὸν λόγον, τοῖς δὲ γένεσιν ὑπάρχει τὸ συνωνύμως τῶν ὡς¹⁵ αὐτὰ κατη- γορεῖσθαι, διμωνύμως δὲ οὐ. ὑπάρχει μὲν αὐτοῖς τὸ συνώνυμον, τὸ δὲ ὅμωνυμον οὐ· προηγεῖται δὲ πανταχοῦ τὸ ὑπάρχον τοῦ μὴ ὑπάρχοντος, ὥστε 5 πρότερον ἐγρῆγε περὶ τῶν συνωνύμων δεῖξαι, εἶτα περὶ τῶν ὅμωνυμων.

"Οτι τὸ οὖν ὕστερον ἀλλοις δοκεῖ συνώνυμον, ἀλλ' ὅμωνυμον κατὰ Ἀριστοτέλην. εἰ οὖν αὐτὸν τὸ οὖν ὅμωνυμον, προηγεῖται κατ' αὐτὸν 20 ἡ τοῦ ὅμωνυμου διδασκαλία καὶ ἡ τοῦ μὴ ὑπάρχοντος ἐπιδειξίς· δεῖ γάρ διατείλασθαι πρῶτον τὴν ὅμωνυμίαν, εἰθ' οὕτως εἰς ἀριθμὸν ἀγαγόντα 10 καὶ δρισάμενον τὰ γένη καθ' ἔκαστον λοιπὸν ἐπιδεικνύαι, πῶς τῶν ὡς αὐτὴν συνωνύμων κατηγορεῖται.

κ. Εἰσὶ τινες τοίνους οἱ μέμφονται τῇ τῶν κατὰ συμπλοκὴν καὶ 25 ἄνευ συμπλοκῆς διαιρέσει. οὐ γάρ πάντως ἄνευ συμπλοκῆς η̄ μετὰ συμπλοκῆς τὰ λεγόμενα· τὸ γάρ 'ἄνθρωπος περιπατεῖ' οὐ μετὰ συμπλοκῆς 15 (οὐ γάρ μετὰ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου), τὸ δὲ 'ἄνθρωπος' η̄ | 'βοῦς' οὐκ 27 ἄνευ συμπλοκῆς· σύνθεσιν γάρ τινα συλλαβῶν καὶ στοιχείων ἔχειν καὶ τὰ δινόματα.

Φαμὲν δὴ οὗτοι οἱ μόνην συμπλοκὴν τὴν μετὰ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου προσφορὰν λέγοντες, τοῖς Στωϊκοῖς ἐπακολουθοῦσιν, ὡν ἀρχαιό- 20 τερος Ἀριστοτέλης καὶ τῇ τῶν πρεσβυτέρων συνηγμένῃ χρώμενος, οἵτινες 5 τὴν τῶν πλειόνων μερῶν τοῦ λόγου σύνοδον συμπλοκὴν ὀνόμαζον. τὸ δὲ λέγειν δῆτι μετὰ συμπλοκῆς οὐ ἄνθρωπος η̄ οὐ βοῦς, διότι σύνθεσις ἐπ' αὐτῶν ἐστι συλλαβῶν καὶ στοιχείων, καὶ αὐτὸν οὐ καλῶς λέγεται· οὐ γάρ τὴν τῶν στοιχείων σύνθεσιν, ἀλλὰ τὴν μερῶν τοῦ λόγου οἱ παλαιοὶ 10 25 συμπλοκὴν διομαζούσιν.

κα. 'Αλλ' εἰ καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶ τὸ ἐν τινι μὴ ὡς μέροις ὑπάρχον (ἀδύνατον γάρ χωρίς εἶναι τοῦ ἐν ὦψιν), ἀδύνατον δὲ τὸ σῶμα τόπου χωρισθῆναι, ἔσται τὸ σῶμα ἐν ὑποκειμένῳ τῷ τόπῳ. ὅμοιώς δὲ καὶ τὰ ἐν χρόνῳ· οὔτε γάρ μέρη ἐστὶν αὐτοῦ, οὔτε ἄνευ χρόνου 30 εἶναι δύναται· καὶ γάρ εἴ τις λέγοι τοῦ ἐν μέρει τόπου καὶ χρόνου χωρίς 15 ἔσθαι αὐτόν. ἀλλὰ τοῦ τε ἀπλῶς χρόνου καὶ τόπου οὐ χωρίζεται.

'Αλλὰ καὶ πρὸς τοῦτο ἐροῦμεν δῆτι οὐδὲν τῶν κοινῶν οὔτε τόδε οὔτε τὸ 6 ὕστερον Felic.,
coni. Spengel: ὡς παρ' libri 7 αὐτὸν s. Felic.: αὐτὸν codd. 8 ἐπιδειξίς CR:
ἐπί.

1 ἔτι CMR: τι (εἰ rubro addendum om.) A	εἰ περὶ refecit R ²	6 ὕστερον Felic., coni. Spengel: ὡς παρ' libri
coni. Spengel: ὡς παρ' libri	7 αὐτὸν s. Felic.: αὐτὸν codd.	8 ἐπιδειξίς CR:
ἐπί.		
ἀπόδειξίς As: ἀπόδειξίς M	10 ὁρισάμενον C ¹ R ¹ (corr. m. ²)	12 οἱ CR: οἵτινες
AM		
13. 14 μετὰ συμπλοκῆς AM: μετὰ συμπλοκὴν CR		15 ante συμπλεκτικοῦ add.
τοῦ AM: om. CR	16 γάρ refecit R ²	17 οὐδόματα
16 γάρ refecit R ²	καὶ (alterum) CMR: om. A	
τοῦ AM: CR		18 CR: om. AM
18 CR: om. AM	21 σύνοδον] σύνθεσιν Brand. (p. 44a 12)	
23 καλλῶς R	27 γάρ CR: om. AM	28 ἔσται ex ἔχει corr. A
27 γάρ CR: om. AM	28 ἔσται ex ἔχει corr. A	τῷ τόπῳ
CMR: τόπῳ A	29 τὰ fort. delendum coni. Spengel (haud recte)	30 λέγοι CR:
λέγει AM	31 τόπῳ καὶ χρόνου colloc. AM	λέγοι CR:
31 τόπῳ καὶ χρόνου colloc. AM	33 οὐδὲν ἐν] οὐδέν C	τῷ AM:
τῷ R: τῷ ex τῷ corr. C		

ἔτι τὸ μὲν καὶ ἄλλο ἔστιν ἐν γράμφῳ τὸ κινούμενον καὶ μεταβόλιν, σωμ.²⁰
πορεύεται γάρ τῷ γράμφῳ καὶ συμπεταθῆλεται· εἰ δὲ ἦν τι ἀδίστην, κατὰ
συμβεβήκες ἂν ἦν γράμφῳ ἀκόντεον ὃν καὶ ἀμετάβλητον· γράμφου γάρ
ἄντος εἶναι λέγεται. τούτων δὴ οὕτω διγραμένων εἰ τὸ κινούμενον ἦν
5 κινεῖται συμπαραμεζεῖται τῷ γράμφῳ, οὐκ ἀν εἴη ἐν τινι κινήσις οὐδὲ ἐν
γράμφῳ, εἰ γάρ μηδὲ ἐν τόπῳ κινούμενον. οὐδὲ ἐν γράμφῳ ἂν εἴη· ὅμοιον τῷ
γάρ ὡς ἂν εἰ ἐκινεῖτο. τότε γάρ πολὺ μᾶλλον οὐκ ἀν εἴη ἐν τόπῳ
ἀμφοτέρων καὶ²¹ αὐτὰ κινούμενον. τοιοῦτον οὖν πέποντίς καὶ πρὸς τὸν
γράμφον· οὐδέτερον γάρ ὑπομένει, μῆστες οὖν ἔσται τὸ ἔτερον ἐν τῷ
10 ἔτέρῳ. οὗτε ἐν τῷ κατὰ μέρος οὗτε ἐν τῷ γενικῷ. εἰ δὲ καὶ ἐν 28
γράμφῳ ἥτεσσιν, καὶ νότιερον. διλλούσιν ἐν τῷ ὠρισμένῳ ἥγητεσται·
οὗτε γάρ κινήσεως οὗτε γράμφου ἔσται δεῖξις ἀμφοτέρων ἐν πλάτει θεω-
ρουμένιον καὶ κατὰ διέξοδον ὑφίσταμένων καὶ κατὰ συνεχῆ τῶν μερῶν
γένεσιν· τὸ μὲν γάρ παρειλήκωθεν, τὸ δὲ μᾶλλον εἰ δὲ ἄρα εἴη, διλλούσι
15 ληπτέσιν τὸ ἐν τῷ τόπῳ καὶ γράμφῳ, διλλούσι τὸ ὃς ἐν ὑποκειμένῳ τὸ ἐπί²²
τοῦ γράμφων.

κβ. Εἰ τὰ συμπληροῦντα τὴν ἑκάστου οὐσίαν μέρη ἔστων (αὗτη
γάρ μέρους ἔννοια τὸ συμπληρωτικὸν εἶναι τὸ μέρος τῆς οὐσίας). συμ-
πληροῦσι δὲ τοῦ μὲν ἀπλῶς λεγόμενου σώματος τὴν οὐσίαν γράμφα καὶ σύγχρα
20 καὶ ποσότητας (οὐδὲν γάρ ἄγριον ἢ ἀσυγχράτιστον ἢ ἀποισον σῶμα), τούτης τοῦ
δὲ τοῦ σώματος οὐσίας τοῦ πυρὸς ἢ τῆς γλύκης ἢ ψυχρότητος ἢ ἢ θερμότητος
καὶ ἡ λευκότητος ἢ ἡ λαμπρότητος συμπληροῦσι τὴν οὐσίαν, ηὗτοι μέρη αὐτῶν
ἔσται τὰ εἰρημένα καὶ εὑρίσκεται τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ὡς μέρη ὑπάρχοντα,
ἢ οὐκ ἔσται μέρη καὶ οὐ συμπληροῦσι τὴν οὐσίαν.

25 Πρὸς τοῦτο τὸ ἀπόρημα ἐκεῖνο γρὴ προσειπεῖν, ὡς ἔσται τὸ ὑποκείμενον
μενον διετὸν καὶ κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ κατὰ τοὺς πρεσβυτέρους·
ἐν μὲν τῷ λεγόμενον πρῶτον ὑποκείμενον ὡς ἢ ἀποισος ὅλη, ἢ δυνάμει
σῶμα· Ἀριστοτέλης φησί, δεύτερον δὲ ὑποκείμενον τὸ ποιόν, δικοιωτικόν
τοῖς 20 ἰδίως ὑφίσταται· ὑποκείμενον γάρ καὶ δικαλκὸς καὶ ἡ Σωκράτης τοῖς
ἐγγινομένοις ἢ κατηγορούμενοις κατ' αὐτῶν. τὸ γάρ ὑποκείμενον κατὰ
πρὸς τι λέγεται διόπειται (τινὶ γάρ ὑποκείμενον), ηὗτοι δὲ ἀπλῶς τῶν γνω-
μένων ἐν αὐτῷ καὶ κατηγορούμενων αὐτοῦ ἢ ἰδίως· ἀπλῶς μὲν γάρ ὑπο-
κείμενον πᾶσι τοῖς γνωμένοις καὶ κατηγορούμενοις ἢ πρώτη ὅλη, τισὶ δὲ

1 ἔτι CMR: τι A (cf. p. 22, 1)   5 ἐν τινι — οὐκ ἀν εἴη (7) CR: om. AM; quae si non subditiva sunt, certe mutilata et alieno loco inserta esse videntur (cf. Simpl. f. 12v12)   7 τόπῳ ex γράμφῳ corr. A   14 γένεσιν ex κίνησιν corr. A   εἰ δὲ ἄρα, εἴη *(τὸν)* coni. Spengel: εἰ δὲ ἄρα [εἴη] Diels   ἀλλω ληπτέσιν AM: om. CR
15 τῷ (ante τόπῳ) AMR: om. C   17 εἰ τῷ CR: εἴτα AM   20 ἡ (prius) CR: καὶ AM   21 τῆς CR: om. AM   ἡ θερμότητος ἢ ψυχρότητος (ἢ om.) colloc. AM
22 ἡ (ante λαμπρότης) CR: om. AM   24 μέρη AMR: μέρους C   25 προσειπεῖν AM: προσειπεῖν CR   26 ἀπὸ τῆς στοᾶς CR: στοϊκός AM   27, 28 δυνάμει σῶμα] vix sanum (cf. Bonitz, Ind. Arist. p. 207-208 sq. p. 742^a(60), fort. secundum Simpl. (f. 12v9
ἢ τε γάρ ἀποισος ὅλη, ἢ δυνάμει καλεῖ ἡ Ἀριστ.) σῶμα inducas   28 ὁ Ἀριστ. Brand.
(p. 45^a-23)   33 an ἐγγινομένοις?

δποκείμενον γηγημένοις ἐπ' αὐτοῦ καὶ κατηγορουμένοις ὁ γαλοκής καὶ ὁ 25
 Σωκράτης, δύο τοίνυν ὑποκειμένον ὅνταν πολλὰ τῶν ἐγγινωμένων ὡς πρὸς
 τὸ πρῶτον ὑποκείμενον ἐν ὑποκειμένῳ ὅντα νός πρὸς τὸ δεύτερον οὐκ ἦν
 ἐν ὑποκειμένῳ ἀλλὰ μέρη αὐτοῦ. διότι μὲν γάρ πᾶν γρῶμα καὶ πᾶσα
 5 ποιότης καὶ | πᾶν σχῆμα τῆς πρώτης θλῆς ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ (ἐν γὰρ 29
 ταύτῃ ὑφίσταται οὐχί νός μέρη αὐτῆς ὅντα καὶ ἀδύνατα χωρὶς αὐτῆς εἶναι),
 διότι δὲ οὐ πᾶν γρῶμα οὐδὲ πᾶν σχῆμα ἐπὶ τοῦ δευτέρου ὑποκειμένου
 ἐν αὐτῷ ἔστιν, *(ἄλλη)* δταν μὴ συμπληρωτικά τῇ τῆς οὐσίας. τότε ἔσται
 ἐν ὑποκειμένῳ. * * * ἐπὶ δὲ τῆς γιώνος οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ ἀλλὰ ὑπο- 10
 10 κείμενον. η γάρ τῆς γιώνος λευκότης οὔτε καθ' ὑποκειμένου λέγεται ἀλλού
 σώματος οὔτε ἐν ὑποκειμένῳ ἔστι τῷ σώματι τῆς γιώνος. ἀλλὰ συμπληρωτή
 τὴν οὐσίαν νός μέρος. Ἀριστοτέλης οὖν τὸ δεύτερον ὑποκείμενον εἰς τὴν
 διδασκαλίαν παραλαμβάνων πᾶν τὸ μὴ οὐσιώδες ὑπάρχον τινὶ ἐν ὑποκει- 15
 μένῳ φησίν εἶναι. τὰ μὲν οὐσίαν συμπληρωσύντα τιθεῖς ὅντα, τὰ δὲ μὴ
 15 τοιαῦτα μέρη μὲν οὐ λέγων. συμπτώματα δὲ καὶ παθήματα, νός εἶναι τοῦ
 μὲν πρώτου ὑποκειμένου τὰς ποιότητας συμπτώματα καὶ παθήματα καὶ
 τὰς ποσότητας, τοῦ δὲ δευτέρου νός μέρη, δταν συμπληρῶσιν αὐτοῦ τὴν
 οὐσίαν.

κγ. Ἀλλ' εἴ τις καὶ δοίη μὴ εἶναι μέρη τὰ ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλ' 15
 20 ἐκεῖνό γε ἄτοπον τὸ ἐν τῷ δρῷ τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ δύναται πολλάκις
 εὑρίσκεται καὶ τὰ νός ἐν εἰδεῖ καὶ τὰ νός ἐν γένει καὶ τὰ νός δῆλα ἐν μέ-
 ρεσι· κοινὸν γάρ εἶναι καὶ πρὸς ταῦτα τὸν εἰρημένον λόγον τοῦ ἐν ὑποκει-
 μένῳ. οὔτε γάρ τὸ εἰδος μέρος τοῦ γένους (δύναται γάρ καὶ ἐξαιρεθέντος 20
 εἰδοս· σώζεται τὸ γένος νός τὸ ζῷον ἐξαιρεθέντος τοῦ ἀνθρώπου), οὔτε
 25 δύναται ἀνευ τοῦ ζῷου εἶναι, πῶς γάρ ἂν εἰδος εἴη γένους μὴ ὅντος; ἀλλὰ
 καὶ τὸ δῆλον ἐν τοῖς ἑαυτοῦ μέρεσιν δην οὔτε μέρος ἔστιν αὐτῶν (ἄτοπον
 γάρ τὸ δῆλον τῶν μερῶν λέγεν μέρος), οὔτε δύναται χωρὶς αὐτῶν εἶναι.
 πέρηγεν οὖν ὁ λόγος κοινὸς οὐ μόνον τῶν ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλὰ καὶ τῶν 25
 μὴ ἐν ὑποκειμένῳ.

30 Καὶ μὴν παντὶ πρόδηλον τὸ εἰδος δῆτι μέρος μὲν οὐκ ἔστιν, ὥσπερ
 η γείρη τοῦ δῆλου σώματος, νός μέρος δὲ θεωρεῖται. ο δὲ Ἀριστοτέλης 30
 οὐκ εἰπεν δ ἐν τινι μὴ μέρος ὑπάρχον, ἀλλὰ μὴ νός μέρος ὑπάρχον,

1 post ὑποκείμενον add. μὲν As, supra ser. M: om. CR   ἐπ' AMR: ὑπ' C
 1. 2 σωκράτης καὶ ὁ γαλοκής colloc. C (numeris superser. corr.)   5 ἔστιν CR: om. AM
 AM   8 ἀλλ' Simpl.: om. ACRMs   οὐσίας AM Simpl.: ἔξουσίας CR   9 ante
 ἐπὶ δὲ τῆς γιώνος defectum significavi, ex Simplicio suppleveris τὸ γοῦν λευκὸν ἐπὶ μὲν τοῦ
 ἔρου ἐν ὑποκειμένῳ   11 ἀλλὰ συμ— iter. M   14 συμπληροῦντα AM: ἀναπληροῦ-
 τα CR   15. 16 τὰς—πρώτας M (corr. m!)   16 παθήματα CMR: τὰ παθήματα A
 17 συμπληρῶσιν AM: συμπληροῦσι CR   αὐτοῦ CR: αὗται AM   19 τις AMR:
 τι C   20 τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ CR, (τοῦ ex τῶν corr.) M: τῶν ἐν ὑποκειμένῳ (νω ex
 νων corr.) A   21 νός (ante ἐν εἰδεῖ) supra ser. A   νός (ante ἀλλα) supra ser. C
 22 τῶν AM: om. CR   25 ζῷον] γένους coni. Spengel; malim ante ἀνει μισερε
 ἀνθρωπος   εἶναι CR: om. AM   μὴ ὅντος γένους colloc. AM   26 καὶ ACRM:
 om. s   ἔστιν CR: om. AM   32 μὴ (ante μέρος) AMR: om. C

ῶστε καὶ τὸ ὡς εἰδῆς ὑπάρχον ἀνηργηκε διὰ ταύτης τῆς προσθήκης. τὸ δὲ ὅλον οὐκ ἔστιν ἐν τινι τῶν αὐτοῦ μερῶν, ἀλλὰ ἐν ἀπαιτούσι τοῖς ἔμποδοις θεωρεῖται μέρεσιν, ἐκείνος δὲ ἔφη δὲ ἐν τινι μὴ ὡς μέροις ὑπάρχον. ἂν τὸ ὅλον οὖν περιγράψειται ὑπακουούστοις ἀπὸ κοινοῦ τοῦ μὴ ὡς μέρος οὐ 5 γάρ μόνον τὸ ἐπὸν οὐ δεῖ εἶναι μέρος, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑποκείμενον μὴ μέρος εἶναι τοῦ ἐπόντος· τὸ γάρ ὅλον ὡς ἐν πᾶσι τοῖς μέρεσι καθ' ὑποκειμένων αὐτῶν λέγεται.

κὸ. Καὶ πῶς οὐκ ὅτι ποιον τὸ λέγειν ἀνευ τοῦ ὃ ἔστι μὴ ὅντας θεωρεῖται εἶναι τὸ ἐν ὑποκειμένῳ. τῆς εὐωδίας χωρίζουμένης καὶ τοῦ μῆλου 10 τοῦ καὶ τῶν ῥόδων: πολλάκις γάρ αἱ παιότητες διαμένουσι τῶν πρώτων αὐτὰς δεδεγμένων μηκετέρην. ὕσπερ καὶ τοῦ οὗντος ποιεύντος ἢ τοῦ σκορδίου βρωμέντους ἢ διημήνιαμένει.

'Αλλ' οὐκ εἴπεν ἀδύνατον χωρίζεσθαι τὰ ἐν ὑποκειμένῳ τῶν ἐν οἷς ἔστιν, ἀλλὰ χωρίς εἶναι. ἡ γάρ εὐωδία χωρίζεσθαι μὲν δύναται 15 τῶν ῥόδων. χωρίς δὲ εἶναι οὐ δύναται. ἀλλ' ἡ φύσις είσται τῷ μεταβολῶντι εἰς ἄλλα ὑποκείμενα. ὁ δὲ καὶ τοῦδε ἔτι ἀκριβέστερον τὸ ἐφεξῆς προστεθησιν· οὐ γάρ ἐκείνου μόνου εἴπει μὴ δύναται χωρίς εἶναι τοῦ ἐν ὃ ἦν, ἀλλ' ἀπλῶς παντὸς ἐν ὃ ἔστιν. ὕσπερ εἰ καὶ μεταβολῆτοι τὰ ὑποκείμενα 20 ἡ πρὸν ἐν τῷ μῆλῳ εὐωδία ἐγγιγνομένη ἐν τῷ ἀέρι. Ζυμως ἐν ὑποκειμένῳ 25 τινὶ ἔσται. ἀλλοτε μέντοι ἐν ἄλλῳ, καὶ οὐδαμῶς οὐδέποτε οὐδὲν διαφεύγει τὸν ὄρισμὸν τῶν συμβεβηκότων.

κε. 'Αλλὰ δὴ πῶς ἀπαντήσωμεν τοῖς ἐριστικοῖς, οὐ τὰ μὴ ὑπάρχοντα τῷ κατηγορουμένῳ λαμβάνοντες ὡς λεγόμενα κατ' αὐτοῦ ποιοῦσι πρὸς τῷ ὑποκειμένῳ τὸν τῆς ἀποφάσεως συλλογισμὸν; οἷον ὁ ἀνθρώπος 25 τοῦ Σωκράτους καθ' ὑποκειμένου κατηγορεῖται. κατὰ δὲ τοῦ ἀνθρώπου λέ- 31 γεται τὸ μὴ εἶναι Σωκράτην· οὐκοῦν καὶ κατὰ Σωκράτους ἥρθείν ἂν τὸ μὴ εἶναι Σωκράτην.

Πάλιν γάρ καὶ πρὸς τούτους ὑπολογιζόμεθα. οὐχ ὡς οἱ Στωικοὶ λέγουσι, τὴν τῶν ἀποφατικῶν ὑπεξαίρετιν. ἀλλ' ὡς Ἀριστοτέλης ἀιδάσκει, τὴν τῶν κατ'

2 αὐτοῦ Μ: αὐτῶν A: αὐτῶν CR 3 μέρεσι θεωρεῖται colloc. AM ὁ ἔν] ὅτι^{οι}
A¹C¹ 4 ὑπακουούστον CR: προσκούστον AM μέρος AM: μέρους CR

9 τὸ CR: om. AM 10 διαμένουσι] δια supra ser. A πρώτως CR: πρώτων AM
11 δεδεγμένων CR: δεδεγμένων AM σκορδίου ACM Simpl.: σκόρδου Rs 16 ὁ
δὲ καὶ τοῦδε CR: om. AM 17 ἔτι CMR: τι A (cf. p. 22, 1, 23, 1) 18 παντὸς ἐν

ῶ ἔστιν CMR: παντὸς ἔστιν A μεταβολῆτοι Ο: μεταβολῆται A: μεταβολῆται M: μεταβολῆται R 19 ἡ ACM: om. R ἐγγιγνομένη A: ἐγγίγνοιτο CMR: fort. scribas τὰ ὑποκείμενα (καὶ) ἡ—εὐωδία ἐγγίγνοιτο 20 διαφεύγει AMR: ἀποφεύγει Ο

21 τῶν συμβεβηκότων CR: τοῦ συμβεβηκότος A: τοῦ συμβεβηκότος M 22 ἀπαντήσωμεν] ὑπαντήσομεν coni. Spengel (sed cf. p. 21, 12, 26, 7) ἐριστικοῖς ACR: ὄριστικοῖς Ms 23 τῷ κατηγορουμένῳ CM²R: τῷν κατηγορουμένων AM¹ 24 ἀποφάσεως CR: ἀντιφάσεως AM 25 τοῦ ἀνθρώπου CMR: ἀνθρώπου A 26 ἀν τὸν ἥρθείν colloc. A τὸ (alterum) CR: om. AM 28 ὡς οἱ Στωικοὶ λέγουσι] cf. Prantl, *Gesch. d. Log.* (1855) I p. 491 sq. 29 ἀποφατικῶν ACR: ἀποφατικῶν Ms: ἀποφάσεων Brand. (p. 45b 36)

οὐσίαν ὑπαρχόντων λῆγοιν, ἣν ἔκεινοι οὐ παρατωσάμενοι παραλογίζονται, τὰ μὴ ὑπάρχοντα ὡς κατ' οὐσίαν λεγόμενα οὐσίαν προστλαμβάνοντες.

κ. Εἰ δέ τις μηδὲ δῆλος καθί¹ ἔτέρου λέγεσθαι τὸ γένος τοῦ εἴ-
δους διαφυσισθητήσειν. ἐπεὶ κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον κατηγορεῖται τοῦ ὄντος-¹⁰
οὐσίαν καὶ καθίσταν κοινωνεῖ πρὸς αὐτὸν τῆς αὐτῆς οὐσίας (τὰ γάρ γένη
τῶν εἰδῶν ἐπινοίᾳ γωρίζομεν, αὐτὰ δὲ καθὶ² αὐτὰ οὐχὶ ὑφέστηκεν, ἀλλὰ ἐν
τοῖς εἰδεσι τὸ εἶναι ἔχει), πῶς ἀπαντήσωμεν;

“II ὅτι τὸ δοκοῦν εἶναι τούτων ταῦτα παραλλάττει τὴν σχέσει. ἢ τὸ
ἀκατάτακτον τοῦ κατατεταγμένου διέστηκε· καὶ ἔστι τὸ μὲν μηδέπω¹⁵
το καταταχθέν, ὥσπερ εἰ τις τὸν ἄνθρωπον αὐτὸν καὶ³ αὐτὸν νοήσει, τὸ δὲ
εἰδὸς ἡδη⁴ κατατεταγμένον εἰς τὰς κατὰ μέρος διαφοράς, ὥσπερ τὸν πολί-
την φυλέτην ἐπινοοῦμεν.

κ. Πῶς οὖν ὁ μὲν ἄνθρωπος κατὰ τοῦ Σωκράτους λέγεται, τὸ
δὲ εἰδὸς κατὰ τοῦ ἀνθρώπου, οὐκέτι δὲ κατὰ τοῦ Σωκράτους τὸ εἰδός, καὶ²⁰
τὸ κατὰ μὲν τοῦ ἀνθρώπου τὸ ζῆν, κατὰ δὲ τοῦ ζήσου τὸ γένος. οὐκέτι δὲ
κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τὸ γένος κατηγορεῖται;

Οὐτὶ κατὰ τούνομα, οὐ μέντοι κατὰ τὸν λόγον κατηγορεῖται τὰ ἀνωτέρω
κατὰ τῶν ὑποκειμένων· οὔτε γάρ ἐάν τις ἀποδίδῃ, τί ἔστιν ἄνθρωπος, ἐρεῖ
ὅτι τὸ εἰδός, οὔτε ὁ λόγος τοῦ εἰδῶν εἴφαρμόττει κατὰ τοῦ ἀνθρώπου.²⁵
καὶ περὶ τοῦ γένους δὲ ὁ αὐτὸς λόγος. ἔτι τὸ μὲν εἰδός καὶ τὸ γένος
ἄλλοις συμβέβηκε καὶ ἀντιδιαιρεῖται, τὸ μὲν πρὸς τὸ μὴ τῶν εἰδῶν εἶναι,
τὸ δὲ πρὸς τὸ μὴ τῶν ἀτόμων εἶναι, | τὰ δὲ καὶ⁵ ὑποκειμένου λεγόμενα³²
συμπληρωτικὰ τῆς οὐσίας ἦν. ἔτι τὰ μὲν κατὰ παντὸς λέγεται· πᾶς γάρ
ἄνθρωπος ζῆσιν εὐλόγιας ἀν ῥῆμείη, διότι οὐδέν εἰστι τῶν ὑπὸ τὸν ἄνθρω-⁵
πον, καὶ⁶ οὐδὲ λέγεται τὸ ζῆσιν· πᾶς δὲ ἄνθρωπος εἰδός φευδῷς ἀν ῥῆ-
μείη, καὶ πᾶν ζῆσιν γένος οὐχὶ ὑγιῶς λέγεται· ὁ γάρ τις ἄνθρωπος ἄνθρω-¹⁰
πος, οὐ μὴν εἰδὸς, καὶ τὸ τί ζῆσιν ζῆσιν μέν. οὐδὲ γένος. οὐκ ἄρα κατὰ
παντὸς λέγεται ταῦτα, ἀλλὰ ὅτι κοινότητές εἰσιν, οὕτω κατ' αὐτῶν ῥηθή-
σονται. καὶ ὅτι τὸ μὲν συμπληρωτικὸν ἦν τῆς οὐσίας, τὸ δὲ ἐνδεικτικὸν¹⁵
τῆς τοῦ δινόματος κατὰ κοινὴν σχέσιν θέσεως (οὐ γάρ ἔστιν ὁ ἄνθρωπος¹⁰
ἢ ὁ Σωκράτης αὗτη ἡ κοινότης ἡ κατηγορούμενη), μᾶλλον οὖν ἔοικεν αὗτῇ
τοῦ δινόματος εἶναι παραστατική, παρὸ ποίαν σχέσιν ὀνόμασται ὁ ἄνθρωπος
ἥτοι ζῆσιν, καὶ ἔστιν δινόματα δινομάτων δεύτερα προτέρων, ἀλλ' οὐχὶ τῆς
προηγουμένης ἔχεται τῶν λέξεων σημασίας, οὐδὲ τὴν φύσιν αὐτὴν σημαίνει

I παρατωσάμενοι Brand.: παρωτωσάμενοι ACMRs   2 καθὶ¹ ὑποκειμένου λεγόμενα AM: om.
CR   4 αὐτοῦ libri   τοῦ] τούτου C   6 ἐπινοία CR: τῇ ἐπινοίᾳ AMs   καθὶ²
αὐτὰ R   7 ἀπαντήσωμεν C¹R: ἀπαντήσομεν AC²Ms   8 ἡ ACR: ἡ Ms   9 μηδέπω]
δέ supra ser. A   19 post ἐφαρμόστε add. καὶ AMs: om. CR   20 ἔτι] ταῦτα
21 ἄλλοι AM: ἄλλοι CR   23 ἔτι] τι A   24. 25 τῶν ἄνθρωπον (sic) A
26. 27 ἄνθρωπος AM: om. CR; an ἄνθρ. {μέν}?

28 ante εἰσιν add. τε AM: om. CR   29 ἦν CMR: om. A   ἐνδεικτικὸν CR: δεικτικὸν AM   30 οὐ γάρ ἔστιν—
ἢ κατηγορούμενη (31) abhorrent a Porph. p. 81,18 (διαφέρει δὲ ὁ ἄνθρωπος τοῦ Σωκράτους,
ὅτι ὁ μὲν κατὰ κοινότητα λέγεται, ὁ δὲ Σωκράτης οὐ κατὰ κοινότητα, ἀλλὰ ἀτόμως sq.), sed
sana esse videntur   33 καὶ ἔστιν— πρότερων nescio an είσιας

τείνουν οικοδόμησην προγράμματων, άλλα κατά πολὺν χρόνον μόνον μαζεύει την ζωή της στην απόβαση.

κη. Ἀλλὰ δοκεῖ πως ἐναντίωσιν τινα ἡ παρούσα διάταξις ἔχειν.
ὅταν μὲν γάρ λέγῃ τῶν ὅπ' ἀλληλα γενῶν μηδὲν κωλύειν τὰς αὐτὰς εἰναι διαφοράς, ὡς περὶ ἐνίνων ἀποφασίνεται, καὶ οὐκ ἀπλῶς περὶ ἀπασῶν. ὅταν δὲ προσδιορίζῃ τὰ ἐπάνω τῶν ὅπ' αὐτὰ κατηγορεῖσθαι καὶ ὅσαι τοῦ κατηγορουμένου διαφοραί εἰσι, τοσαύτας εἰναι καὶ τοῦ ὑποκειμένου, ὡς περὶ πακῶν κακίσκου ἀποφασίνεται μηδεμίαν αὐτῶν ὑπεξαιρούμενος.

10 Λὴκον μὲν οὖν ὅτι οὐχί ὀσκύτως διηρέεται τὸ ἐπί τινων καὶ τὸ ἐπί πασῶν, ἀλλὰ διαφέρως· οὐσῶν γάρ τῶν μὲν εἰδοποιῶν διαφορῶν, καθ' οὓς εἰδοπεποίηται καὶ πεποίηται τὸ γένος, οἷον τὸ ζῷον κατὰ τὸ ἔμβυγον καὶ τὸ αἰσθητικόν, ἔπειρ αὐτοῦ καὶ συμπληροῦ τὴν οὐσίαν. οὐσῶν δὲ καὶ ἄλλων διαιρετικῶν, καθ' οὓς διαιρεῖται τὸ γένος εἰς τὰ ὑπὸ αὐτὸν εἰδῆ οἷον τὸ ζῷον εἰς τὸ λογικὸν καὶ ἀλογον, φανερὸν γέγονεν. ὅτι αἱ μὲν κατ' οὐσίαν ὑπάρχουσαι τῷ ζῷῳ διαφοραὶ | πολὺ πρότερον ὑπάρχουσι καὶ τῷ ὄρνεψ, αἱ δὲ 33 τέμνουσαι αὐτὸν εἰς τὰ περιεχόμενα ὑπὸ αὐτοῦ αἴτια ἐνίστε μὲν τῷ ὄρνεψ ὑπάρχουσιν, ὅταν πρὸς αὐτὸν κοινωνῶσιν. ἐνίστε δὲ οὐχὶ ὑπάρχουσι, ὅταν μὴ κοινωνῶσι πρὸς αὐτόν, ὡς ήτοι λογικοῦ. ἀληθὲς ἄρα τὸ καὶ ἐνίας καὶ 20 πάσις εἶναι ταῦτα διαφορὰς τοῦ κατηγορούμενου καὶ ὑποκειμένου, καὶ οὐκίας ἔκπατέρας, διεκρίναμεν. οὐκ ἄρα διηριθωτέον τὴν λέξιν μεταστρέψοντας ἐπὶ τὰναντία τὴν ἀπόφασιν οὕτως· ὕστε δσαι τοῦ ὑποκειμένου, τοσαῦται καὶ τοῦ κατηγορούμενου. ημάρτηται γάρ ή διόρθωσις· οὐχὶ ὅτι γάρ ή τοῦ ἀνθρώπου διαφορὰ λέγοιτ' ἀν κατὰ τοῦ ζῷου, τὸ δίπουν 25 φρονιμοῦ καὶ τὸ διαλεγόμενον καὶ τὰ ἄλλα. ἀλλὰ δὴκον ὅτι τὸ μὲν οὐδὲν 10 κωλύει καὶ τὸ μὴ πάσις κατηγορεῖσθαι ταῖς διαιρετικαῖς προστίκει. τὸ δὲ πάσις κατηγορεῖσθαι ταῖς εἰδοποιοῖς. δοκεῖ δ' ἔμοι γε καὶ αὐτὸς ἐνδείκνυσθαι ταῦτα, δι' ὃν ἀντιδιαιρεῖ τὸ ἐπάνω τῷ ὑποκέατῳ. οὐκ ἐπὶ τῶν γεγόνων τῷ τοιούτῳ διερισμῷ χρωμένος, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν διαφορῶν. ἐπάνω μὲν οὖν ταῦτα θήσομεν διαφορὰς τὰς συμπληρωτικὰς αὐτοῖς τῶν τῆς οὐσίας, δσαι καὶ οἰόν τε κατηγορεῖν ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων. ὑποκάτω δέ, δσαι περιέχονται ἐν τοῖς προτέροις αὐτῶν γένεσιν, μὲν ἐνίστε οὐχὶ οἷόν τε κατηγορεῖσθαι. διέλοι δ' ἄν τις καὶ τὰς μὲν γενικὰς προσαγορεύων

3 πως AM: πρὸς CR ή παροῦσα διτάξεις ἐναντιωτίν τινα (ἐναντίτινα Α) ἔχειν
colloc. AM 5 ὡς περὶ Simpl. (f. 14 v 26): ὥσπερ ACMRS περὶ (post ἡπέως)
AM Simpl.: παρὰ CR (cf. p. 7, 19) 6 ἀπασῶν] πασῶν Simpl. προσδιορίζεται
Simpl. 8 περὶ AM Simpl.: παρὰ CR ἀποφάνεται AM Simpl.: ὑποχωνεται CR
10 post διορίζεται add. μηδεμίαν ἀτῶν ὑποκειμένου del. M 13 καὶ ἄλλων CR: αἱλῶν
AM 15 κατ' οὐσίαν A 16 ζών CR: supra ser. M: εἰδει A 18 ὅταν
πρὸς αὐτὸ-ὑπάρχουσιν CMR: om. As 20 τὰς κατηγορούμενας καὶ ὑποκειμένας AM
21 post ἐκάτερας addendum λέγει coni. Spengel 22 ὅται—τοσαῦται (23) CR: ὅται—
τοσαῦτα AM 25 τὸ (ante διαλεγόμενον) AM: om. CR 27 δὲ ἐμοὶ γε] δὲ μοὶ γε
libri 29 μόνον ex μόνων corr. C 30, 31 ἀτῶν CR: αὐτῆς AMs 31 ἐπὶ
CR: ἐστὶ AM 32 ὅται seripsi: ὅται CRs: ὅτον AM 33 οἵνιν τε ἐστὶ AM
γενικάς in mrg. suppl. A προσαγορεύειν (ω superser.) M

διαφοράς, τὰς δὲ εἰδικάς· εἰδικάς μὲν οἵσαι τέμνουσι τὸ γένος, καὶ¹ δὲ καὶ²⁰ εἰδοποιεῖται τὰ ὑπὸ τὰ γένη εἰδῆ. γενικάς δὲ αὐτὰς τῶν γενῶν συμπληγ-
ρωτικάς διαφοράς, αἱς εἰδοποιεῖται τὰ γένη. εἰσὶ μέντοι τινὲς καὶ τῶν δια-
ρετικῶν, θεὶς οὖν τε ὑπάρχειν τοῖς αὐτοῖς. ὡς ἐπὶ τῶν ὑπαλλήλων ἐπιθέ-
δεικται.

κι. Τί δ' ἂν εἴποις περὶ τοῦ τὰ ἔτερα γένη ταῖς αὐταῖς διαφο-
ραῖς χρῆσθαι: Ισόπλευρα γάρ καὶ ἀνισόπλευρα ἐπίσης³ ἔκατερα σγήματα εἰ-
λέγεται καὶ ἐν κατ' αὐτῶν κοινὸν ὄνομα ἔστι τὸ σγήμα, καὶ τῶν | ἀρετῶν 34
καὶ κακῶν διαφέρουσῶν τῷ γένει τὰς αὐτὰς εἶναι διαφοράς· αἱ μὲν γάρ
10 λογικαὶ αἱ δὲ ἀλογοὶ κατηγοροῦνται ἐπὶ⁴ ἀμφοτέρων.

(Ι) Οἱ δὴ ταῦτα ἀποροῦντες διηγαρτίκαπι παρὰ τὴν ἄργιαν τοῦ ἑτέρου
γένους. ταῦτα γάρ εἰ καὶ μὴ ὑπαλλήλα ἔστιν, ὅμως οὐκ ἔστιν ἔτερα, εἰ⁵ δε
γε ὑπὸ ἐν κοινὸν γένος ὑποτάτεται, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ εὐθυγράμμου καὶ ὑπὸ⁶
τὸ σγήμα· καὶ ἡ ἀρετὴ τούτων καὶ ἡ κακία ὑπὸ τὴν ἔξιν ταχιθήσεται, καὶ
15 οὐκ ἔσται ἔτερα ὑπαλλήλων τὰ τοιαῦτα γένη.

λ. Τούτοις δέ ἔστω δημοια καὶ τὰ τοιαῦτα ἀπορήματα· τὸ γάρ
πεζὸν φασι καὶ τὸ πτηγὸν καὶ τὸ ζῷον καὶ τὸ ὅρνεον τὰς αὐτὰς ἔχει δια-
φορὰς ἐνίκας, οὐ μόνον ἀρι ἐπὶ τῶν ὄμοιγενῶν καὶ τῶν ὑπαλλήλων, ἀλλὰ¹⁰
καὶ τῶν διεστηκότων αἱ αὐταὶ ἐνίστεται εἰσὶ διαφοραί· καὶ οὕτως Ψεύδος
20 ἔσται τὸ νοῦν λεγόμενον. ἔστι δὲ καὶ πρὸς τούτους ἡ αὐτὴ ἀπάντησις·
ἐροῦμεν γάρ ήτι κακῶς λαμβάνετε τὰ ἔτερα γένη, οὐ γάρ τὰ ἐπὶ βραχὺ¹⁵
παραλλάττοντα ἀλλὰ τὰ πάντῃ διεστηκότα ἔστιν ἔτερα. πάλιν ήταν λέγωσι¹⁶
τὸ ζῷον πεζὸν καὶ τὸ ζῷον πτηγὸν τὰς αὐτὰς ἔχειν διαφοράς· ποιησάγα
γάρ καὶ σαρκοψάγα καὶ σπερμοψάγα ἔστιν ἀμφότερα καίτοι μὴ ὄντα ὑπαλ-
25 ληγα ὀλλὰ ἀντιδιαιρούμενα· ὥστε ἥδιον καὶ πρὸς τούτο τὸ ἀπόρημα ἀντι-
θεῖναι τὸ αὐτό· τὸ γάρ πεζὸν καὶ τὸ πτηγὸν ἄμφω κοινωνεῖ τοῦ ζῷου καὶ²⁰
οὐ πάντῃ ἔτερα εἰληπται τὰ γένη.

λα. Ἀλλὰ δὴ συντόμως ἐπελθέ μοι τὸν περὶ τοῦ εἰδοῦς καὶ δια-
φορᾶς λόγον.

30 Τὸ μὲν οὖν εἶδος κοινὸν ἔχεται λόγου. γωριστὸν δέ ἔστι τοῦ οἰκείου
γένους ταῖς εἰδοποιεῖς διαφοραῖς, οἷον δὲ πρὸς ὀικρισμὸν ἔχει τὸ κατὰ²⁵

I ὄσαι CR: ὄσαι AM καὶ CR: om. AM 4 τοῖς αὐτοῖς] an τοῖς ὑποκειμένοις? (cf. Porph. p. 86,3): τὰς αὐτὰς coni. Diels 6 εἴποις AMR: εἴπης C 11 παρὰ CR:
περὶ AM 13 γένος κοινὸν colloc. C (corr. litt. superscr.) 13. 14 ἐπὶ τοῦ εὐθυγρ.
καὶ ὑπὸ τὸ σγήμα corrupta sunt: ὁ (pro καὶ) coni. Diels 15 οὐκ ἔσται CR²: οὐκ ἔστι
R¹: οὐκέτι A: οὐκ ἔτι M 19 τῶν διεστ. CR: ἐπὶ τῶν διεστ. AMs 20 ἔσται CR:
ἔστι AM ante ἔστι δὲ (v. 20), πάλιν (v. 22), ὥστε (v. 25) fort. vices indicare debebam.
(cf. p. 63,8 Sp.) 21 post γάρ add. πρὸς αὐτοὺς AMs: om. CR κακῶς CMR:

κακῶς A λαμβάνεται MR: λαμβάνεται A: λαμβάνεται C ἔτερα AMR: τοιαῦτα C
22 παραλλάττοντα in lit. refecit R² πάντῃ in lit. refecit R² 23 ποιησάγα CR
(i post o eras.) Porph. (p. 84,12) Simpl. (f. 14v26): ποιησάγα (sic) M: in lac. om. A:
ποιησάγα s 24 ἔστιν AR: εἰσὶν AM 25 ὥστε] an ἔστι? 26 πτηγὸν καὶ τὸ
πεζὸν coll. AM 27 τὰ CR: om. AMs 28 περὶ CR: om. AM 28. 29 δια-
φορᾶς CR: τῆς διαφορᾶς AM 30. 31 τοῦ οἰκείου γένους iter. M

ἀτόμων ἔχειν τὴν κοινωνίαν τοῦ λόγου, ὥσπερ τὸ γένος τὸ κατὰ εἰδῶν ἔχειν τὸ κοινόν. διαφορὰ δέ ἐστι τὸ γωρίζειν πεφυκός ἀπὸ τῶν ὑπὸ τὸ γένος τὰ διπὲν αὐτὴ τεταγμένα, καὶ ὅτι διαφέρει ἔκαστον τῶν εἰδῶν· κατὰ διαφορὰ τὸ γένος οὐ διενήργειν. οὐ μέντοι ἀπλῆς τὸ γωρίζειν ἐστὶ διαφορά, 5 ἀλλὰ τὸ ἐν τῷ εἶναι γωρίζειν· οὐ γάρ εἰ τὸ πλεῖν γωρίζει οὐδὲ ἀπὸ τῶν ἄλλων ζήτων, ἐστὶ διαφορὰ τοῦ ἀνθρώπου ή τοῦ πλευτικοῦ· οὐ γάρ κατ' οὐσίαν τὸν γωρισμὸν αὗτη ποιεῖται, κατὰ συμβεβηκός δὲ ἀλλως. βούλεται 10 οὖν ή διαφορὰ γίγνεσθαι οὐσίας μέρος· περὶ γάρ τὴν οὐσίαν τὴν λοιπήτας ἀφορίζει τῶν κεχωρισμένων. διαφορὰ δὲ καὶ εἰδος διαφέρει ὡς ἡλιος καὶ 10 μέρος· ὥσπερ γάρ τὸ ὄνομα τὸ λογικὸν ἔχει πρὸς τὸν ὥρον. οὕτω καὶ τὸ πρᾶγμα τῆς διαφορᾶς περιέχεται ὑπὸ τοῦ εἴδους.

λβ. Ἐπεὶ δὲ ἐν πᾶσιν ὀντακαταίστασιν ἐστιν εἰδέναι τὰς εὑρέσεις 10 τῶν προτιμεμένων θεωρημάτων· καὶ ἐνταῦθα πειρατικεύειν ἐπὶ τῶν παρόντων διά τινος μεθίδησον τεχνικῆς τὴν εὑρεσιν αὐτῶν παραδοῦναι.

15 Οὐτὶ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς κοινότητος τῆς οὐσιώδους τὸ γένος καὶ τὸ εἰδος εὑρίσκεται φανερόν. καὶ τούτῳ δὲ πρόδηλον ἔδη, ἐν τῶν προσδιωρισμάτων. διτὶ τὸ μὲν εἰδος τῇ κοινότητι διατένει περὶ τὰ κατ' ἔκαστα, τὸ δὲ γένος τοῖς περὶ τὸ εἶδος καὶ ἐστὶ καθολικώτερον ρᾶλλον. τὴν δὲ διαφορὰν εὑρίσκουμεν ἀπὸ τῆς κατ' εἶδη ἑτερότητος γαρακτηριστικῆς. ἔχει μὲν οὖν τὸ μέσον οὐσίας καὶ ποιότητος ἥτοι ἐξ ἀμφοτέν συνεστηκός ἡ τῆς οὐσίας συλλαβούσης τὸ ποιὸν ἡ ἀνάπαλιν τῆς ποιότητος τὴν οὐσίαν ἡ μετοχὴν τῆς διαφορᾶς 20 οὖστης τῶν ποιῶν τε καὶ τῆς οὐσίας, ὡς ἐκβεβηκέναι αὐτὴν ἀμφότερα τὰ ἄκρα. δεῖ τούτου τὸν λόγον τῆς διαφορᾶς μηδαμοῦ ἀπέγεσθαι τῆς οὐσίας τῶν εἰδῶν (εἰ δὲ μή, γίνεται κατὰ συμβεβηκός), ἀλλ᾽ ὥσπερ εὑρίσκεται 25 τὸ γένος ἀπὸ τῆς τῶν εἰδῶν καὶ τῆς οὐσίας κοινωνίας, τὸ δὲ εἶδη, γρίπα 30 ἀν τὰ ἀριθμητὰ κοινωνῆ τοῦ. εἰναι, οὕτως δὴ καὶ τὰς διαφορὰς ἀπὸ τῆς 25 ἑτερότητος τῆς θεωρουμένης κατὰ τὰς λοιπήτας τῆς οὐσίας περιλαμβάνεσθαι· οὕτω γάρ ἀν εἴληπτος αὐτῶν γένοιτο ή εὑρεσις.

λγ. Ἐέγγησαι τὸ ἐδάφιον, ὅπου φησὶ τῶν ἑτέρων γενῶν ἑτέρας 30 εἶναι τῷ εἴδει τὰς διαφοράς. |

Τῷ εἴδει εἴπεν ἀντὶ τοῦ τῷ λόγῳ, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς Τοπικοῖς σύν- 36 ημες αὐτῷ ταῦτα ἐπαλλάττειν ἀντὶ ἀλλήλων, βούλεται δὲ διὰ τούτου ἀκριβολογεῖσθαι περὶ τινος μείζονος· ἵνα γάρ μή τῷ δινόματι προσέγγοντες τὰς

1 ἔχειν] ἔχει coni. Spengel 3 αὐτὸς scripsi: αὐτῶν libri (cf. p. 28,13,14) διαφέρει
CMR: διαφέρειν A 4 ἐστι τὸ γωρίζειν colloc. AM 5 πλεῖν] εἴναι in lit. refecit R²

7 τὸν εκ τῷ corr. A 8 γίνεσθαι A 11 περιέχεται CR: ἐπέχεται AM

13 προτιμεμένων CR (coni. Spengel): προτιμεμένων AMs 13, 14 τῶν παρόντος A 16 δὲ CR: δὴ AM προσδιωρισμάτων (sic) ex προσδιωρισμῶν corr. A

οὐ 17 ἔκαστα C 20 συνεστηκός CMR: συνεστάς A συλλαβούσης CMR: λαρβανό-
σης A 23 μηδαμοῦ AMR: μηδαμῶς C 26 κοινωνῆ τὰ ἀριθμητὰ colloc. AM
δῆ] δεῖ s ex coniect. 27 περιλαμβ. AMR: παραλαμβ. C 29 ἑτέρων γενῶν (R:
ἑτερογενῶν AM Arist. (cf. p. 30,4) 31 ἐν τοῖς Τοπικοῖς] cf. A 7 103a8 sq.

32 ἐπαλλάττειν coni. Spengel: ἐπαλλάττει libri

αὐτὰς λέγωμεν διαφορὰς σκεύους καὶ ζήρου. οἶνον τὸ ὑπόποιον καὶ ἄποιν. 5
διὸ τοῦτο προσέθηκε τῷ λόγῳ· ταῦτα γάρ ὀνόματι μάνφ δοκεῖ τὰς αὐτὰς
διαφορὰς ἔχειν. ἦ καὶ οὗτοι ἀν εἰποιμεν· ως ἔτεραι τῷ εἶναι εἰσὶν αἱ
λαμβανόμεναι ὡς ἐν τῷ εἴδει ἑκάστου τῶν ἑτέρων γενῶν. ἐν μὲν τῷ ζήρῳ
5 τοῦ ἀνθρώπου, ἐν δὲ τῇ ἐπιστήμῃ τῇς μαυσικῆς λαμβανομένης, ὑπάρχει
τις τὰς κατὰ συμβεβήκας ὡς τὸ πλεῖν τοῦ ἀνθρώπου· οὐ γάρ αἱ ὑπωσῶν
γωρίζουσαι διαφοράι, ἀλλ’ αἱ κατὰ τὸ εἴδοποιεῖν καὶ τὸ εἶναι οὗται κυρίως
εἰσὶν ἔτεραι τῷ εἴδει.

10   λδ. Λοιπὸν τούτου ἐστὶν ἀκριβῶς διελέσθαι, τί ποτέ ἐστι τὸ ἀτομον
καὶ ἐν ἀριθμῷ. 15

"Ἄτομον μὲν οὖν λέγεται οὐχ ὡς τὸ ἀδιαιρέτον καὶ ἀμέριστον. ἀλλ’
ώς τὸ μὴ δεσχόμενον τομὴν γένους εἰς εἴδη μηδὲ εἴδους εἰς τὰ καθ’ ἐν
ἀριθμῷ διωρισμένα. ἐν δὲ ἑκαστον τῶν αἰτηθέτων λέγεται οὐ κατὰ μίαν
15 δύναμιν. ἀλλ’ ὅτι πάντα εἰς μίαν νεύει οὐσίαν. ἐπεὶ δὲ πολλαχῶς τὸ ἐν 20
λέγεται καὶ γένει καὶ εἴδει καὶ κατ’ ἀλλους τρόπους πλείστας, ἀφορίζει
νῦν ἐν τὸ κατ’ ἀριθμὸν λαμβάνων οὐ μόνον φῶ ἀριθμοῦμεν, ὡς συκοφαν-
τοῦσι τινες, ἀλλὰ καὶ τὸ ἀριθμούμενον. οὗτοι γάρ καὶ τοὺς πέντε ἵππους
ἐν ἀριθμῷ τινι λέγομεν.

20   λε. 'Αλλ’ εἰ εἰδός ἐστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ
ἐν τῷ τι ἐστι κατηγορούμενον, τίνι διαφέρει ὁ ἀτομος καὶ εἰς τοῦ ἀτόμου 25
καὶ ἐνός· ἐν γάρ ἀριθμῷ ἐστι καὶ οὗτος καλεῖνος.

Οἱ μὲν οὖν λόγοιτες τὴν ἀπορίαν ταῦτην κατὰ τὸ ἴδιας ποιόν, | τοῦτο³⁷
ἐστιν ὅτι ὁ μὲν φέρει γρυπότητι ἥ ἔανθράτητι ἥ ἄλληγ συνδρομῇ ποιοτήτων
25 ἀφώρισται, ἄλλος δὲ σιμότητι ἥ φαλακρότητι ἥ γλαυκότητι, καὶ πάλιν ἔτε-
ρος ἑτέρωις, οὐ καλῶς μοι διοκοῦσι λύειν· οὐ γάρ ἡ συνδρομὴ τῶν ποιο-
τήτων ἀριθμῷ ποιεῖ διαφέρειν, ἀλλ’ εἰπερ ἀρα ποιότης. μᾶλλον οὖν ἐκείνως 5
ἀπαντήσειν, ὅτι τὰ τῷ ἀριθμῷ ἔτερα οὐ διαφέρει ἀλλήλων τῇ φύσει καὶ
τῇ οὐσίᾳ, ἀλλ’ ἔχει τὸ ἔτερον κατὰ τὸ ἀριθμεῖσθαι· ἔτερα οὖν ὡς ἀριθ-
30 μητά· ἐν γάρ τῷ καθ’ ἐν ἀριθμεῖσθαι ἑκαστον ἐπέρχεται ὁ ἀριθμός. δια-
φέροντα οὖν τῷ ἀριθμῷ δοκεῖ μοι λέγειν τοῦτο· ἐστι διεστηκότα ὡς ἀριθ-
μητά. ἵν’ ἥ τὸ λεγόμενον ἐπὶ τοῦ εἴδους τοισῦτον, ὅτι τὸ κατὰ πλειόνων 10
καὶ διεστηκότων τῷ ἀριθμεῖσθαι εἰδός ἐστιν, ἵνα τὸ διαφέρειν ἀντὶ τοῦ
διεστηκέναι λαμβάνωμεν.

35   λε. 'Ακήκοα δέ τινων πλειονασμὸν ἐγκαίδοντων τῇ τομῇ ταῦτῃ. ώς οὐ

5 fort. λαμβανόμεναι, nisi malis eicere

CR   8 τὸ εἴδοποιεῖν CMR: εἴδοποιεῖν A   9 εἴδει] ει (alterum) refecit R²

ώρι-
σμένα M¹ (et superser.)

supra ser. M   19 τινι supra ser. A

iter. (uncinis inclus.) s

Spengel (cf. v. 10, 11 p. 2, 30)

30 τῷ ex τῷ corr. R²

διαφερόντων AM

6 ἔτεραι AM: ἔτερα CR

λάρη AM: λάρη

CR: λάρη CR

λάρη CR: λάρη

καλῶς τῷ ποιεῖν τὸ πάσχειν ἀντέταξεν· ἐγρῆγον γάρ ἀμφότερα ὑφ' ἐν γένος
εἶναι τὸ κινεῖσθαι.

"Εστι δὲ ἡ τούτου λύσις τοιαύτη· οὕτε τὸ ποιεῖν ἢ πάσχειν
οὕτε τὸ πάσχειν ἢ πάσχειν ποιεῖ. οὐδὲ τοῖς συνίζοντος συνέρχεται τὰ δύο
ἢ εἰς ταῦτα ὑπὸ τοῦ τὰς δύο ἀρχὰς εἰς ταῦτα συμπίπτειν. τὸ μὲν οὖν κινεῖ-
σθαι ἐν τῷ πάσχειν ἔσται. τὸ δὲ ποιεῖν κινεῖ ἀκίνητον ἔν. ἔνια δὲ τῶν 20
ποιεύντων ἐν τοῖς αἰσθητοῖς κατὰ συμβεβηκός κινεῖται ἀπὸ τοῦ τὰς δύο
ἀρχὰς ἐν αὐτοῖς ἔχειν. καὶ εἶναι μέν τι αὐτῶν κινοῦν, εἶναι δὲ κινούμενον
ἔτερον. ἀντιδιείλεν οὖν τῷ ποιεῖν τὸ πάσχειν κατὰ τὰ ἑαυτῷ περὶ τῶν
10 αἰτίων δοκοῦντα.

"Ἀλλη πᾶλιν αἰτία καὶ¹ ἔτερον τρόπον τὴν περιττότητα αἰτᾶται· τὰ
μὲν γάρ καὶ² αὐτά, τὰ δὲ πρός τι διαιροῦνται, καὶ ἐν τούτοις περιλαμβά- 25
νειν δοκοῦνται πάντα τὰ γένη. ἄλλοι δὲ εἰς οὐσίαν καὶ συμβεβηκός διαιτέμ-
νοντες αὐτὰ ἥγονται ἀρκούντως διαιρεῖσθαι.

15 Οὐκ δρῦμος οὐδόμενοι οἱ μὲν γάρ εἰς ὑποκείμενον καὶ συμβεβηκός δι- 38
γρητομούντες τὰς κατηγορίας ἐφόπουνται μέν πως τῆς Ἀριστοτέλους πρώτης
καὶ εἰς ἐλάχιστα τῶν γενῶν τομῆς, καὶ ταύτη γε οὐχ ἀμαρτάνουσιν. ἢ
δὲ παραλείπουσι τὰ καθόλου καὶ ἐν μέρει, ταύτη δὲ κακῶς γρῦνται καὶ³
ἀτελῶς τοῖς Ἀριστοτελεῖοις. οἱ δὲ αὖ εἰς οὐσίαν καὶ πρός τι ἀντιδιαι-
20 ροῦνται, ἐπειδὴ τὰ συμβεβηκότα ἄλλου ἔσται, καὶ οὕτω δύο μόνα ποιεύντες
γένη τὰς ὅλας κατηγορίας. οὗτοι δὲ ἐπιτίθενται τῇ ἐνδείᾳ τῶν ὀνομάτων.
ἡ γάρ συμβεβηκότα οὐ πάντα ἔστιν ἄλλου, ἀλλὰ ἐν μόνον τῷ αὐτῷ λεγό-
μενον πρός τι. δοκεῖ δὲ πρός τι εἶναι πάντα τὰ συμβεβηκότα διὰ τὸ ἡμᾶς 10
ἀφαιρεῖν τὰ ὀνόματα τῶν πεφυκότων συστηματίσθαι διὰ τὸ γνώριμον.
25 οὗτοι δὲ λευκότητης δοκεῖ τινος εἶναι εὐκ οὐσία καθ' αὐτήν τινος. ἐπὶ τούτῳ
γε τῷ λόγῳ καὶ τὰ προτηγουμένων καθ' αὐτὸν πρός τι ἔσται. Σωκράτης γάρ
Σωφρονίσκου λέγεται οὐχ οὗτος. ἥπερ ἔστι Σωκράτης, ἀλλὰ παραλείπουμεν
ὡς γνώριμον τὸ οὐσία, ἐπειδὴ Σωκράτης οὐδὲνός, καὶ τὸ συμβεβηκός εἰ 15
μὲν ἀναφέρομεν εἰς τὸ ὑποκείμενον, πρός τι. ὕσπερ δὲ ἀγρός ὡς κτῆμα
30 πρός τι, αὐτὸν δὲ καθ' αὐτὸν τὸ συμβεβηκός φύσις τις ἰδία. καὶ ἡ ὅλη δὲ
καὶ τὸ ὑποκείμενον καθόλο μὲν τυγχάνει τούτων τῶν προστηγοριῶν, πρός τι

1 τὸ πάσχειν CMR: καὶ τὸ πάσχειν Λ 2 εἶναι] αἱ θεῖναι? 3 δὲ⁴ ἡ CR: δὴ
AMs τούτου supra ser. Λ 6 ἀκίνητον CR: ἀεικίνητον ΛΜ 7 κινεῖται Simpl.
(f. 15v33): κεῖται ACMRs τοῦ τὰς ΛΜ: τούτου CR 8 αὐτοῖς MR: αὐτοῖς AC
μέν τι CR: μέντοι ΛΜ αὐτῶν—πάσχειν (9) om. AM 9 τὸ in lit. R² περὶ⁵
AM: παρὰ CR (cf. p. 7,19) 11 αἰτία ΛΜ: ἀπορία CRs 12, 13 περιλαμβάνειν AM
Simpl. (f. 15v33): παραλαμβάνειν CR 13 ante συμβεβηκός add. εἰς M: om. ACR
Simpl. 15, 16 ante διγητομούντες add. διαιτέμοντες ταῦτα ἥγονται ἀρκούντως διαι-
ρεῖσθαι (cf. v. 13, 14) statim del. R 16 πως CR: που ΛΜ 19, 20 ἀντιδιερεύ-
τες R 20 ποιεύντες ACR: ποιεῦνται Ms 22 οὐχ ὅλα πάντα (sed ὅλα del.) M
ἄλλου CR: ἄλλα ΛΜ 23 δοκεῖ ACR: δοκοῦν Κ 24 δὲ supra ser. M
25 οὗτοι R: οὗτοι CM²: οὕτε AM¹ καθ' αὐτήν ACR: κατ' αὐτήν M 26 κατ'
αὐτὰ M 28, 29 εἰ μὲν AMR: εἴπερ C 29 ἀναφέρομεν AMR: ἀναφέρομεν C
30 ἡ AMR: om. C

ἔστι (τινὶ γάρ ὑπόκειται), καθὶ δὲ ἀργῆ, κατὰ διάστασίν ἔστι καὶ καθ' 20
έαυτόν. δεῖ τούνυν μὴ ὥρμάτων συνηθείας ἀλλὰ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως
ἔξεται τὰς γίνεται, μηδὲ τῇ ἐνδείᾳ τῶν ὄντων συνακολουθεῖν. οὗτον γάρ οὐχ εὑρεῖται
5 σεται τὰ γένη ἐλάτουνα ὅντα τῶν δέκα. εἰ δέ τις εἰς ὑποκείμενον (καὶ τὰ
περὶ τὸ ὑποκείμενον) διαιρούμενος ὡς περιττεύουσαν εὑθύνει τὴν εἰς δέκα 25
διανομήν, καὶ οὗτος ἀριστως ἀντιδιαιρεῖ τὰ περὶ αὐτὴν πρᾶς ἐν καὶ ὠρισ-
μένον τὸ ὑποκείμενον.

λέγεται τοῦτο μὲν ἐν τῷ παρόντι ἀρκεῖ μετρίως ἀντιφρηθέντα πρᾶς
10 τοὺς περιττεύουσιν λέγοντας τὴν τῶν κατηγοριῶν διάταξιν. ἀπάντησον δὲ 39
καὶ πρᾶς τοὺς ἐλεῖτεν αὐτὴν ἀποφανομένης· διὰ τί γάρ φασι τῷ μὲν
ποιεῖν τὸ πάσχειν ἀντέταξεν, οὐκέτι δὲ τῷ ἔχειν τὸ ἔχεται;

Οὕτοι παραλείπων αὐτήγ, ὡς ἡμεῖς δὲ εἴποιμεν δικαιολογούμενοι. ἀλλ'
87 τι ἐνέπιπτεν εἰς τὴν τοῦ κείσθαι κατηγορίαν τὴν ἡδη προωρισμένην. ἔχει 5
15 μὲν γάρ τις τὴν ἀσπίδα, ἔχεται δὲ ἡ ἀσπίς ἐν τῷ οὐτωσὶ περικείσθαι.
οὐκ ἀλλο τι οὖν ἔσται ἡ θέσις ἡ τάξις τῶν ἔχομένων.

'Αλλὰ διὰ τί τοὺς συνδέσμους παρέλιπεν, ἀποροῦσιν.

Ἐπειδή, φαμὲν ἡμεῖς, οὔτε προηγουμένη ἔστιν αὐτῶν ἡ χρεία τοῦ
λόγου ἀλλὰ δευτέρα, οὔτε τελεία ἀλλὰ ἀτελής, οὔτε λεκτική συμβολική δὲ 10
20 μᾶλλον, ἀλλὰ οὐδὲ σημαίνει προηγουμένως συστηματίνει δὲ μᾶλλον, ὥσπερ
τὰς διπλὰς εἰώθαμεν παραγράψειν, αἰτινες μετὰ τῶν γεγραμμένων μὲν
συσηματίνουσι τὸ ἀπαρτίζον τῆς διανοίας αὐταὶ δὲ καθ' ἔαυτὰς οὐδὲν δη-
λοῦσι. καὶ οἱ σύνδεσμοι τούνυν συσηματίνουσι μετὰ τῶν ἄλλων μερῶν τοῦ 15
λόγου, αὐτοὶ δὲ καθ' ἔαυτοὺς οὐκ εἰσὶ σηματικοί, ἀλλὰ ἕστισται τῇ κόλλῃ.
25 διόπερ οὐδὲ λόγου στοιχεῖα αὐτοὺς τιμέμενα. ἀλλὰ εἴπερ ἄρα μέρη λέξεως,
καὶ σηματίνωσι δὲ οὐτοι. κατὰ σύνταξιν σηματίνουσιν, ὥσπερ ἡ βασιλαρχή,
τὸν δὲ λόγον εἶναι φαμεν περὶ τῶν ἄνευ συντάξεως καὶ καθ' αὐτὰς ση-
ματίνουσαν λέξεων καὶ κατὰ τὰς προηγουμένας γράψεις τοῦ λόγου, οὐ μέντοι 20
κατὰ τὰς ἔπομένας.

30 Πάλιν τινὲς ἐπιζητοῦσι τὰ ἄρθρα ποῦ ταχθήσεται.

1. 2 καθ' ἔαυτό Simpl.: καθ' ἔαυτήν ACMR

4 τῶν πραγμάτων ἰδιότησι colloc. C

εἰς
ιδιότησι Λ²CMR: ἰδιότητι Α¹ 5 εἰς CR: ὡς A: ως M 5. 6 καὶ τὰ περὶ τὸ ὑποκεί-
μενον ex Simpl. inserui: καὶ συμβεβηκός coni. Spengel 6 ὡς AMR: ὥσπερ C

7 ἀντιδιαιρεῖ R 9. 10 ante ταῦτα vicem pers. signif. C: ante ἀπάντησον AMRs

ἀρκεῖ ἐν τῷ παρόντι colloc. A 10 ἀντιφρηθέντα CR 10 ἀπάντησον C 11 μὲν AM:

Simpl. (f. 15v34): μὲν τὸ C: μέντοι R 12 ante τὸ πάσχειν add. καὶ CR: om. AM

Simpl.: inclus. s τῶν ἔχειν τὸ ἔχεται AM Simpl.: τὸ ἔχειν τῶν ἔχεται CR 13 οὕτοι

CR: οὕτοι AM 14 τὴν (prior) CR Simpl.: om. AM ἡδη AM Simpl.: om. CR

προωρισμένην Α²CRM: προωριζομένην Α¹: διωρισμένην Simpl. (fort. rectius) 16 ἀλλο τι

οὖν CR: ἀλλ' ὑπερν ΑΜ 17 ἔσται CR: ἔστιν AM θέσις CMR Simpl.: σύνθετις Α

21 παραγράψειν AM Simpl.: παρεγγράψειν CR τῶν γεγραμμένων AM Simpl.: τὸ γε-
γραμμένον CR 22 αὐταὶ S Simpl.: αὗται ACMR (cf. v. 24) 26 βα CR: κα AM

27 τὸν ex τῶν eorr. M 28 καὶ AMR: οὐ 29 ἄρθρα R

"Εστι δὲ καὶ περὶ τούτων ἡ αὐτὸς λόγος· συνέπειταν γάρ ἔχει δύναμιν ἐπὶ ἀρρένων καὶ θηλέων μετὰ τοῦ καὶ τὸ ὑποκείμενον συμπαρασθητοῦν ἀπο-²⁵ρίστως. δὲν καὶ ἀρριστά τινες αὐτὰ καλοῦσι· τὴν μὲν γάρ τι ὑποκείμενον παρίστησι, μετὰ δὲ τοῦ ἀρρενοῦ συνταττήμενον ἀρρενι τὸ δηλοῖ, μετὰ δὲ τοῦ 5 θηλεοῦ θηλοῦ τι. παρῆκται δὲ τὸ τόδε | ἀπὸ τοῦ τινός, συνεκφαίνει δὲ 40 ὑποτερονόν τῶν ἀρρενοῦ τὸ ἀρρενι ἢ τὸ θηλοῦ ἐν τῇ συντάξει. αὐτὸν δὲ καὶ¹ αὐτόν ἔστιν ἀστημονίον.

'Αλλ' αἱ ἀποφάσεις φασὶ καὶ αἱ στερήσεις τά τε ἀρριστα καὶ αἱ ἐγκλίσεις καὶ² ἔκάστηγν κατηγορίαν ἐν τίνι ταχιμήσονται:

10 Περὶ δὴ τούτου βέλτιου αὐτὸς Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Ὑπομνήμασιν ἀν-³ εῖδισκε· προσθεῖται γάρ τὰς κατηγορίας σὺν ταῖς πτώσεσιν αὐτῶν καὶ ταῖς ἀποφάσεσι καὶ ταῖς στερήσεσι καὶ τοῖς ἀρριστοῖς ὅμοιοι συνέταξεν αὐτῶν τὴν διδασκαλίαν πτώσεις τὰς ἐγκλίσεις ὄντος οὐδένων. ἔσται δὴ οὖν τὸ ἀνυποδε-¹⁵ τεῖν τῆς αὐτῆς κατηγορίας. ηὗ καὶ τὸ ὑποδεδέσθαι, καὶ τὸ ἀναπνεῖν τῆς 10 τοῦ ἔχειν κατηγορίας. ὕστε καὶ τὸ ὑπλίσθαι, καὶ αἱ ἀποφάσεις οὖν τού-²⁰ των ἔσονται ὥν καὶ αἱ καταφάσεις, καὶ τὰ ἀρριστα τούτων ὥν καὶ τὰ ὠρισμένα· καθηλώσῃ γάρ ἐν τούτῳ ἔχονται τὸ εἶναι αἱ ἀποφάσεις καὶ στε-²⁵ ρήσεις ἐν τῷ τὰ ἀναιρούμενα μὴ εἶναι, εἰκότως ἄρα ἐπ' ἔκεινα ἀναπέμ-³⁰ ποιτο τὰ ἐν ἔξει ὅντα καὶ καταφασκόμενα, καὶ ὄντες οὖν τούτου ἔσται 35 οὖν καὶ τὸ ζῆσθαι, καὶ ἡ τυφλότηται τοῦ αὐτοῦ οὖν καὶ ἡ ἔξεις καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἡ αὐτὴς λόγος. περὶ δὲ τοῦ ἑνός, ὡς οὐκ ἔστιν ἔξι πεπτον τῶν κατηγοριῶν, πολλαχοῦ ἂν τις ἀποδεῖξε· καὶ γάρ ὡς ἀργὴ τῶν ἀριθμῶν καὶ ὡς μέτρον ὑπάρχον τοῖς πρός τι συνταχθήσεται, καὶ εἴ τις ἀσώματον καὶ καθ' ἔσωτὸν τὸν ἀριθμὸν τιθείη, οὐδέποτε ὥν εἴη ἡ μονάς, εἰ δέ τις διτ-⁴⁰ 25 τὸν ἀριθμὸν ὑπόλιποτο. ἔσται καὶ ἡ μονάς ἐν δύο γένεσιν. ἐπὶ μὲν τῶν κατὰ σύνθεσιν ἀριθμητῶν ἐν τοῖς πρός τι. ἐπὶ δὲ τῶν νοητῶν ἐν οὐσίᾳ ταττο-⁴⁵ μένη, εἰ δέ τις αὐτὴν καὶ μέρος ποσοῦ νομίζοι, ὕσπερ καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ἔσται καὶ ἐν τῷ ποσῷ ἄμα. τοῦτο μέντοι διὸ παρακρούεται ἡμᾶς· παν-⁵⁰ ταχινὸν γάρ ἔτερόν ἔστι τὸ πέρας καὶ τὸ δριζόμενον ὑπὸ τοῦ πέρατος. καὶ 30 ἡ μονάς οὖν ἀργὴ καὶ πέρας οὐτα τοῦ ποσοῦ οὐκ ὥν εἴη ποσόν. ἵστως δὲ βέλτιον ὑμάνυμον καὶ τὸ ἐν ἀπολιπεῖν, πολλαχῆ μὲν καὶ ἄλλη. ἀτάρ 41

1 δὲ CR Simpl.: δὴ AM 2 θηλέων Brand. (p. 48a39): θηλειῶν codd. s συμπαρα-³
δηλοῦν] παρασθητοῦν Brand. 3 τι CMR: τὸ As 5 θηλεος Brand.: θηλεως codd. s
τοῦ supra ser. M 10 τούτου] τούτων Brand. 6 τοῖς Ὑπομνήμασιν] cf. Rose,
Arist. Pseudop. (Lipsiae 1863) p. 128 Arist. Fragm. (Lipsiae 1886) p. 108 11 προσθεῖς C
Simpl. (f. 16r34): προθεῖς AMRs 12 αὐτῶν ante ὄμοι transp. AM 13 ἔσται CR:
ἔστι AM Simpl. (cf. v. 16) δὴ om. Simpl. 14 ἀναπνεῖν] exarmatum esse Felic.; fort.
secundum ἀναποδετεῖν scriptor ἀνοτλεῖν finxit 15 ὕστε] αὐτὸπερ? 16 αἱ στερήσεις
Simpl. 18 ἐπ' ἔκεινα Simpl.: ἐπέκεινα codd. 18. 19 ἀναπέμποιτο] ἀναπέμπονται
Simpl.; *⟨ἄνα*] ἀναπέμποιτο coni. Spengel (sed cf. Porph. p. 82,14 not.) 20 καὶ (ante
ἡ ἔξει) AM: om. CR 22 ἀποδεῖξεις CR: δεῖξεις AM 23 μέτρον CR Simpl.: μέρος
AMs συνταχθήσεται CR: ταχθήσεται AM 25 τὸν iter. C 24 ὑποθεῖτο ACM
26 ἀριθμητῶν ex ἀριθμῶν corr. C 27 νομίζοι CR: νομίζει AMs 28 διλος Brand.
(p. 48a34) 29 πέρατος AM: περάματος CR

δὴ καὶ ὡς νῦν λέγομεν. οὐκ ἀν εἴη διαιρεῖς προηγουμένη εἰς τὰς κατηγορίας οὐδὲ θέσις αὐτῶν ἀφωρισμένη εἰς ἐν γένος.

λη. Τοσαῦτα μὲν καὶ πρὸς τοὺς ἐλεῖπεν λέγοντας τὴν διάστασιν ταύτην ἔδικαυτολογήσω. πρὸς δὲ τὸς δῆλα ἀντ' ἄλλων ἀντεισάγειν τῶν 5 κατηγορῶν γένη τὸν Ἀριστοτέλην λέγοντας πῶς ἀν διαπραγματεύσοι: λέγοντι 5 τούτου τινές, ὡς δεῖ τὴν κίνησιν γένος εἶναι (ἀντί) τὸν ποιεῖν καὶ πάσχειν· οὕτε γάρ εἰς ἄλλο γένος αὐτὴν προσάγειν. οὕτε ἄγωθέν τι αὐτῆς 10 ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται. οὕτε εἰς τὸ ποιεῖν οἱόντε αὐτὴν τάττειν (καὶ γάρ ἐν τῷ πάσχειν ποιλαῖ κινήσεις), οὐδὲ αὖ ἐν τῷ πάσχειν, ὅτι ποιλαῖ 10 κινήσεις ποιήσεις.

Πρὸς δὴ ταῦτα ἀνωθεῖν διηρεύμεθα τὸ δυνάμει καὶ ἐνεργείᾳ θεωρεῖ-
σθαι κατὰ τὰς δέκα κατηγορίας ὄμωνύμως. διόπερ οὔτε τὴν δύναμιν οὔτε
τὴν ἐνέργειαν θήσομεν ἐν ταῖς κατηγορίαις· τῶν γάρ ὄμωνύμων καὶ κατ'
οὐσίαν πάντῃ διαλλαττόντων οὐχ οἱόν τε ἦν ἐν εἴναι κοινὸν γένος. διόπερ 15
καὶ τῆς κινήσεως εἰς ἐντελέχειαν ἀπὸ τῆς δυνάμεως ὄδευσόστης ἄλλως μὲν
ἐν τῷ ποιῷ. ἄλλως δὲ ἐν τῷ ποιῷ, ἄλλως δὲ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις,
οὐχ οἱόν τέ ἐστι νοεῖν μίαν κατηγορίαν διὰ τὴν ὄμωνύμιαν. καὶ τὴν στάσιν
δὲ εἰ τις ἀντεισάγοι. ταῦτα πρὸς αὐτὴν ἀντερούμεν. καὶ ἔτι προσάγειν λέ-
γοντες οὐ τοῖς ἐν γενέσει ἄλλα μᾶλλον τοῖς νοητοῖς τὴν στάσιν. εἰ δέ τις 20
εἰς τὸ πῶς ἔχον συντάττοι τὰς πλεῖστας κατηγορίας. ὕσπερ οἱ Στωικοὶ
ποιοῦσιν, ἐπιδεικνέον αὐτοῖς, ὅτι πλεῖστα παραλείπουσι τῶν ὄντων τὰ τε
ἐν τόπῳ καὶ τὰ ἐν γρόνῳ καὶ κατ' ἀριθμὸν πασά καὶ κατὰ πηλίκον καὶ
τὸ ὑποδεδέσθαι καὶ ἄλλα τοιαῦτα· οὐδὲν γάρ ὅτι τῶν τοιούτων περιέχεται 25
ἐν τῷ πόλε ἔχοντι.

λη. Ἀλλ' εἴποι τις ἀν συνώνυμων εἶναι τὸ δόν· καὶ γάρ ὁ λόγος καὶ
τὸ δόνημα φασιν ἐφαρμόζει τοῖς αὐτοῖς· ἔστιν ἀρχ ἔκαστον τῶν ὄντων ἢ ποι-
οῦν ἢ πάσχον ἢ ἀμφότερα, ὕστε εἰ καὶ δημόσιος καὶ λόγιος τοῦ αὐτοῦ
μετέχει τὸ δόν, πᾶν εἴη ἀν συνώνυμον. |

“Η καὶ πρὸς τοῦτο ἀντειπεῖν ἥψιδον. ὅτι οὐχ οὗτος ὅρος ἔστι τοῦ δόντος 42
τὸ ἢ ποιεῖν αὐτὸν ἢ πάσχειν ἢ ἀμφότερα· περιλαμβάνει μὲν γάρ τὰ δηλού-
μενα ὡς ὄντα αὐτῇ ἢ ἀπόδοσις τοῦ λόγου. τίνα δέ ἔστιν οὐ σημαίνει. ὡς
γάρ οὐκ ἔστι λόγος κυνὸς τὸ ζῷον κερασπῖν ἢ θαλάττιον ἢ οὐράνιον, ἀλλ' 5
ὁ δηλῶν τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, οὗτος οὐδὲν ὡς εἰρημένος λόγος ἀν εἴη τοῦ δό-
ντος. ἄλλως τε ὅτι οὐδὲν ἀληθεύεται οὗτος ὁ λόγος κατὰ τῶν εἰδῶν τοῦ
ὄντος. γρὴ γάρ τὸν δρόν τοῦ γένους ἐφαρμόζειν καὶ τῷ εἴθει· ὕσπερ οὖν

2 αὐτῶν ΑΜ: om. CR: conicias τῶν ὄμωνύμων (cf. Simpl. f. 16 r 34) εἰς ἐν γένος
ἀφωρισμένη colloc. ΑΜ 3 post μὲν una littera erasa R 4 ταύτην ἐδικαίω — in lit.
refecit R² 5 Ἀριστοτέλη C 6 ἀντί Simpl. (f. 16 r 35): om. eodd. s 9 οὐδὲ αὖ—
κινήσεις (10) CR: om. ΑΜ 10 καὶ ποιήσεις ΑΜ 15 εἰς ἐντελέχειαν post δυνάμεως
transp. ΑΜ 17 ἔστι CMR: om. Α 18 ταῦτα M: ταῦτα ACR 20 ἔχων ΑΜ
ὅσπερ] ὥσπερ Brand. (48 v 20) 26 ante ἔστιν add. ἔτερα M 29 οὗτός ἔστιν ὅρος
colloc. ΑΜ 30 ἢ πάσχειν αὐτὸν colloc. ΑC¹ (corr. litt. superser.) M ἐν (sic)
ἀμφότερα Α 33 εἰρημένος ως superser. del. M

ὅ τοῦ ζήτου λόγιος ἐφαρμόζει καὶ τῷ ἀνθρώπῳ, οὐτος ἔσει καὶ τοῦτον τὸν λόγιον ἐφαρμόζειν ἐκάστη φάσιν τοῦ στόντος. οἷον κονίῳ ἢ ἀνθρώπῳ ἢ 10 ἔπειρος. οὐδεὶς δὲ ὅρον ἀποδιδοὺς ἴππου φησὶν αὐτὸν ἢ ποιεῖν ἢ πάσχειν ἢ ἀμφότερα.

5 μ. Ἐπορύσεις δὲ ἂν τις τὸ ἔστι καθ' ἐκάστην τῶν κατηγοριῶν λεγόμενον πᾶς γρὴ ἐκδέχεται· τοῖς γὰρ τὸ αὐτὸν σημαίνει τῷ καθ' οὐ κατηγορεῖται ἢ ἔτερον. ἀλλὰ εἰ μὲν τὸ αὐτόν ἔστιν ἡ οὐσία καὶ τὸ ἔστι, περὶ τὸν τὸ κατηγορεῖν αὐτῆς τὸ ἔστι· δυνάμει γάρ ἔστιν ἡ οὐσία οὐσία καὶ τὸ ποιὸν ποιόν. ἢ εἰ μὴ ἀδοκεσχοῦμεν κατηγοροῦντες αὐτῶν τὸ ἔστιν, ἔτερον 10 αὐτῶν ἔσται τὸ ἔστιν. εἰ δὲ ἔτερον, καὶ καθ' ἔκαστον ἔτερον, ὥστε οὐ δέκα μόνον αἱ κατηγορίαι. ἀλλὰ καὶ ἀλλαὶ δέκα καθ' ἃς τὸ ἔστι περὶ ἐκάστης αὐτῶν λέγομεν. καὶ πάλιν εἰ ἐκάστου τούτων ἄλλο τὸ ἔστι κατηγοροῦμεν, ἐπ' ἀπειρονίαν αὐτῆς. εἰ δὲ ἐν εἴη καὶ κοινὸν ἐπὶ πατῶν τὸ ἔστι κατηγορούμενον καὶ ἐγκέλιται τὸ ἔστι ἀπὸ τοῦ στόντος, εἴη ἀνάγενος τὸ δέν.

Φανερὸν μὲν οὖν τὸ σόφισμα. κωλύει δὲ οὐδὲν ἀπαντῆσαι πρὸς τὴν τούτου λύσιν. τὸ γὰρ ἔστιν ὅταν κατηγορῶμεν ἐφ' ἐκάστου. τὴν διπαρέειν 25 προσκατηγοροῦντες αὐτοῦ τούτῳ λέγομεν· ἡ δὲ διπαρέεις καὶ τὸ ὑπάρχειν τὸ διποκείμενον οὐ κεχωρισμένον τι δηλοῖ τοῦ διποκειμένου, ἀλλὰ καθ' ἔκαστον τῶν δέκα μαρτυρεῖ τῇ διποκειμένῃ τὸ μὴ εἶναι ἀνηποτάτῳ αὐτῇ ἀλλὰ 20 ὑφεστηκέναι. καὶ τὸ εἶναι οὖν διμόνυμον ἔσται καὶ δεκαχρῆς ὑγιήσεται, δισαγῶς καὶ τὰ στόντα. |

3 ἴππου CR: ἴππον AM αὐτῶν CMR: om. A 5 τῶν κατηγοριῶν CR: κατηγορίαν AM 8 ἔστι (alterum) CR: ἔσται AM 9, 10 αὐτῶν ex αὐτῷ utrobius corr. R² 10 ἔσται AMR: ἔστι C 12 τούτων A: τούτοις (sic) M: τούτου CR 13 κοινὸν ex κοινῶν corr. A 14 ἐγκέλιται corr. Sahune: ἐγκέλιται codd. 18 ἢ AM: εἰ CR 19 δηλοῖ ex δηλῶ corr. R² 20 post δέκα add. κατηγοριῶν del. A μαρτηρεῖ R αὐτῇ AM: αὐτῷ CR 21 διμόνυμον CR: del. M: om. A

ΔΕΞΙΠΠΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΠΛΑΤΩΝΙΚΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟ- 43
ΤΕΛΟΥΣ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ ΑΙΘΟΡΙΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΛΥΣΕΩΝ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Κεφάλαια τοῦ δευτέρου βιβλίου.

- α. Ήτερον διαιρέσις ἐστιν ἡ καταρθμητική εἰς τὰς κατηγορίας.
β. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι τὸ αὐτὸν οὐ σημαίνει ἡ οὐσία ἐπὶ τε τῶν ἡ
πρώτων ὄντων καὶ ὄντέρων οὐκ ὄντος γένους κοινοῦ ἐν οἷς τὸ
πρώτον καὶ ὄντερν.
γ. Ὄτι κατὰ τὰς Ηλικωνικὰς ὑποθέσεις δύναται εἶναι αὐτῇ ἡ ἀπάν-
τησις, κατὰ δὲ τὰς Ἀριστοτέλους γρὴ λόγωι τὸ ἀπορούμενον. 10
δ. Πλωτίνου ἀπορία, εἰ τὰ αὐτά ἐστι γένη τῶν ὄντων ἐν τε τοῖς νοη-
τοῖς καὶ τοῖς αἰσθητοῖς.
ε. Ἀπορία Πλωτίνου πρὸς Ἀριστοτέλην, τί κοινὸν ἐπὶ τῆς ὅλης καὶ
τοῦ εἰδοῦς καὶ τοῦ ἐξ ἀμφοῖν συνεωρακώς πάντα οὐσίας εἶναι λέγει. 15
ζ. Ἀπορία Πλωτίνου περὶ τῆς οὐσίας, τίς αὐτῆς ἡ πρώτη καὶ ἀπλου-
στάτη ἔννοια καὶ πῶς ἔνεστιν αὐτὴν ἐξηγεῖσθαι.
η. Ἀπορία Πλωτίνου, διὰ τί ἡ οὐσία προτάττεται τῶν ἀλλων.
η. Ὄτι ὁ ἀποδιθεὶς περὶ αὐτῆς λόγος οὐ διδάσκει, τί ἐστιν ἡ οὐσία. 20
θ. Ὄτι τὸ ἴδιον τῆς οὐσίας πᾶσιν ἐφαρμόζει.
ι. Πῶς νῦν μὲν προτάττει τὴν οὐσίαν τὴν αἰσθητὴν τῶν ἀλλων καὶ
πρώτην λέγει, ἀλλαχοῦ δὲ μετὰ τὴν ἀσώματον ταύτην τάττει; |

1. 2 tit. hic exhibent CR: ante huius libri caput primum (p. 39,I) transp. AMs 2 δεύ-
τερον] β' AM: oblikt. R: βιβλίον β' C: τὸ δεύτερον s ex Sahunii coni. (cf. p. I, 75 Sp.)
3 βιβλίου CR: λόγου AM 4 εἰς τὰς κατηγορίας CR: ἐν ταῖς κατηγορίαις AM 5 ἡ
AMR: om. C 6 ὄντέρων AM: ὄντέρου CR 7 πρώτον καὶ ὄντερν CR: πρότερον
καὶ τὸ ὄντερν AM 8 ἡ AM: om. CR 8, 9 post ἀπάντησις add. εἴναι AM:
om. CR 12 πλωτίνου ex πρωτίνου corr. C 13 συνεωρακώς CR: ἐωρακώς AM
εἴναι CR: om. AM 15 πῶς AM: πῶς CR 16 πλωτίνου ἀπορία colloc. AM προ-
τάττεται CR: προτέτακται AM 17 περὶ CR: ὑπὲρ M: om. supra ser. A ἡ AMR:
om. C (cf. v. 5) 19 μὲν supra ser. A προττάττει C 20 ταύτην CR: αὐτὴν
AMs τάττει coni. Spengel (cf. p. 44,33): ἥγει CR: λέγει AMs

- ια. Ότι δοκεῖ ωπεναντία λέγειν ἀσωτῷ ἐν μὲν τοῖς Φυσικοῖς τὰ κοινὰ 44 προστάτευσιν ὡς πρότατα. ἐνταῦθαι δὲ τὰ καθ' ἔκαστα.

ιβ. Ήερὶ τῶν κοινῶν πρὸς Ἀλέξανδρον ἀντιλογία.

ιγ. Ότι πρότυν ἔδει τὴν αἰτίαν εἰπεῖν, δι' ἣν δεύτεροι λέγουνται οὐσίαι. 5 ιδ. Ότι μὴ δεῖξαι τὴν πρώτην οὐσίαν μὴ οὖσαν μᾶλλον καὶ ἡττον τὰ εἶδη μᾶλλον καὶ ἡττον λέγει.

ιε. Εἴ οὐδεμία οὐσία μᾶλλον καὶ ἡττον, πῶς τὸ εἰδός τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία.

ιζ. Ότι εἰ τὸ αἴτιον τῆς αἰσθητῆς οὐσίας λαμβάνει, τὴν ἡττον οὐσίαν 10 λαμβάνει.

ιε. Ότι τὴν γενικὴν οὐσίαν οὐχ ὥρισατο.

ιη. Ότι οὐ διήγερκε τὰς οὐσίας.

ιθ. Ότι τὸ φανερὸν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων οὐκ ἔχει δηλον ποίων 15 εἰρημένων.

ιι. Ότι γρήσμας η̄ περὶ τῶν διαφορῶν θεωρά.

κα. Ἀπορία περὶ τῆς διαφορᾶς ποῦ αὐτὴν γρὴ τάττειν.

κβ. Ἀπορία περὶ τοῦ μὴ λέγεσθαι τὰς διαφορᾶς καθ' ὑποκειμένου.

κγ. Πῶς εἰπῶν δοκεῖ πάσῃ οὐσίᾳ ὑπάρχειν τὸ τέδε τι λέγεσθαι 20 ἐπήγαγεν ἔτῆς οὐ μὴν ἀληγόρεις γέ ἔστι τοῦτο;

κδ. Εἴ μηδέν ἔστι τῇ οὐσίᾳ ἐναντίον, πῶς τὸ λογικὸν ζῆται τῷ ἀλόγῳ 25 ἐναντίον ἔστι;

κε. Πῶς, εἰ μηδέν ἔστι τῇ οὐσίᾳ ἐναντίον, τὸ πῦρ τῷ ὅδατι καὶ τὰ ἄλλα στοιχεῖα ἐναντία λέγει Ἀριστοτέλης;

κζ. Ότι δύναται ὁ ἀνθρώπος τῷ ἵππῳ εἰναι ἐναντίον η̄ ὁ τις ἀνθρώπος 30 τῷ τινι ἀνθρώπῳ. |

κζ. Πῶς εἰ μηδέν ἔστι τῇ οὐσίᾳ ἐναντίον, τὸ εἰδός τῇ στερήσει λέγει 45 ἐναντίον ἐν τοῖς Φυσικοῖς καὶ τὴν ὅλην τῷ εἰδεῖ;

κη. Ότι τὸ μηδέν τῇ οὐσίᾳ ἐναντίον ἐπὶ μὲν τῶν καθ' ἔκαστα δέδεικται, 35 ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας οὐ δέδεικται.

κθ. Πῶς προειπῶν τὸ εἰδός μᾶλλον οὐσίαν τοῦ γένους νῦν φησιν οὐκ ἐπιδέχεσθαι τὴν οὐσίαν τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον;

κλ. Ότι ὁ μᾶλλον λογικὸς μᾶλλον ἔστιν ἀνθρώπος.

2 προστάτων AM: προστάτων CR   ώς scripsi: zzi libri (cf. p. 45,4)   4 ζητ
om. C   ante παῦτον III litt. eras. R   5 τὴν CR: om. AM (cf. p. 45,35)

7 τὸ εἶδος τοῦ γένους CR: τὸ τοῦ εἰδούς γένος A: τὸ γένος τοῦ εἰδούς M (cf. p. 16,18)
 12 οὐ AM: om. CR 13 δὲ CMR: om. A 16 αὐτὴν AM: αὐτῶν CR 18 ὑπάρχειν AM: ὑπάρχει CR 17 τὸ CR: om. AM 19 ἐξῆς CR: ἐφεξῆς AM 20 τοῦτο ἔστιν colloc. A 22 πῶς ante τὸ πῦρ transp. AM 23 ante Ἀριστ. add. ὁ A: om. CMR 24 ἐναντίος C 25 τις] τὶ R¹ (corr. m.²) 26 πῶς ante τὸ εἶδος transp. AM τῆς (alterum) AM: om. CR (cf. p. 63,15 Sp.) 28 οὐ CR: om. AM 29 ante τῆς οὐσίας add. οὐ CR: om. AM: conicias εἶναι (cf. p. 64,7 Sp.) 30 ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας οὐ δέδεινται CR²: ἐπὶ δὲ τῶν καθ' ἔκαστα οὐ .... κται (δέδει oblitt.) R¹: ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου οὐ As: ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου οὐ δέδεινται M

- λα. Ήδης ή οὐλη μᾶλλον καὶ ἡττον λέγεται:
 λβ. Τίς ή αἰτία τοῦ τὴν μὲν οὐσίαν μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ 10
 ἡττον, τὰς δὲ ποιότητας ἐπιδέχεσθαι;
 λγ. Διὰ τί προσέμηκε τὸ δοκεῖ τὸ ἴδιον τῆς οὐσίας ἀποδιδούς;
 λδ. Διὸ τί προσέμηκε τὸ ἐν ἀριθμῷ τῷ τῆς οὐσίας ἰδίῳ;
 λε. Ότι βουλήμενοι κατασκευάσαι πάσῃ τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχον τὸ τῶν
 ἐναντίων ἀνὰ μέρος αὐτὴν εἰναι δεκτικήν. λανθάνομεν κατασκευά- 15
 ζοντες ἔτερον τὸ μὴ μόνη αὐτῇ ὑπάρχειν.
 λζ. Ότι ὁ πατήρ δέχεται τὰ ἐναντία οὐσία ὥν· νοσεῖ γάρ καὶ ὄγιανει.
 λη. Ότι ἐπὶ τῶν αἰδίων οὐσιῶν οὐγῇ ἀρμόζει τοῦτο τὸ ἴδιον.
 λη. Εἰ διπερ τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος αὐτὸν καὶ¹ αὐτὸν οὐκ ἐπιδέχεται 20
 ἐναντία, οὗτος οὐδὲν αἱ ἔξεις καὶ διαθέσεις ἀλλὰ τὰ ὑπὸ αὐτὰ αι-
 σθητά, οὐκ ἀν εἴη ἴδιον τῆς οὐσίας τὸ τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος
 εἰναι δεκτικήν. ὅπερ γάρ ἐπὶ τῆς ἔξεως καὶ διαθέσεως τῆς γενο- 25
 κῆς, τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν γενικῶν οὐσιῶν θεωρεῖται, καὶ οὗτος 46
 κοινὸν ἔσται καὶ πρὸς ἄλλα τὸ μὴ εἰναι τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος
 δεκτικά.
 λη. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι τὸ εἶναι τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος δεκτικὸν
 ώς συμβεβηκός τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει.
 μ. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι εἰ κατὰ τὸ σύνθετον θεωροῦμεν τὴν οὐσίαν, ἡ 30
 εὑρίσκεται ή οὐλη μᾶλλον οὐσία.
 μα. Ότι οὐ μόνον τῆς οὐσίας ἴδιον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ τοῦ λόγου καὶ τῆς
 δόξης.
 μβ. Ἀπορία Πλωτίνου, ὅτι αὐτὴν τὴν οὐσίαν τίς ἔστιν οὐ παρίστησι
 τὸ λεγόμενον αὐτῆς ἴδιον.

10

2 τοῦ CR: om. AM   2. 3 τὸ ἡττον AMR: ἡττον C   3 ἐπιδέχεσθαι CMR: δέχε-
 σθαι A   4 δοκεῖ AMR: δοκεῖν C   ἴδιον CR: ἴδιον AM   5 τὸ ἐν ἀριθμῷ
 eoni. Spengel; τὸ τῷ ἀριθμῷ libri (cf. p. 67, 19)   post idem; add. Διὰ τί προσέμηκε
 τὸ (τὸ om. A) τῷ ἀριθμῷ τῷ τῆς οὐσίας εἰσει: AM, nota γράφεται αριθμeta CR: uncinis
 inclusus. s.   6 ὅτι βουλήμενοι CR: ἐλόμενοι AM   7 αὐτὴν εἶναι δεκτικήν CR: αὐτῇ
 δεκτικὸν AM: αὐτὴν δὲ δεκτικήν s.   8 μόνη AM: μόνον CR   9 τὸ ἐναντία CR: τὸ
 ἐναντίον AM   10 ὅτι CR: om. AM   11 οὐκ CMR: om. A   12 ἐναντία CMR:
 ἐναντίον A: an (τὰ) ἐναντία?   13 ἴδιον CR: om. AM   14 δεκτικόν AMR: δεκτι-
 κήν C   16 καὶ πρὸς iter. M   18 post ἀπορία addl. εἰ κατὰ σύνθετον (cf. v. 20)
 del. A   δεκτικόν M²R: δεκτικά M¹: δεκτικήν AC   19 συμβεβηκός τῇ οὐσίᾳ ὑπάρ-
 χει del. M   20 ὅτι CR: om. AM   τὴν οὐσίαν θεωροῦμεν colloc. AM

Μέχρι μὲν τούτων, ὃ φύλακαίστατε Σέλευκε, τὰ μὲν τινα τοῖς 47 παλαιοῖς ἀνδράσιν ἡπορημένα προθέβληκας, τὰ δὲ καὶ αὐτὸς ἐξεύρηκας· τὸ δὲ ἐντεῦθεν ἐπ’ αὐτὰ μέλλω ἔργεσθαι τὰ γένη τῶν κατηγοριῶν. πότερον 5 τερρον γωρίσαι βούλει τὰς ἀπορίας τοῦ Πλιωτένου καὶ τελευταίας τάξαι η 5 κατὰ τὴν ἐφεξῆς τῶν ἑδαφίων ἀκολουθίαν κάκείνας παρατιθέναι:

α. Ἀλλ’ ἔμοιγε δοκεῖ μηδαμῆς τὴν συνέχειαν διακόπτειν, ἀλλ’ ἐφεξῆς 10 ἐξετάζειν τὰ συμπίπτοντα. μέλλων τοιγαροῦν ἀπὸ τῆς οὐσίας ἔργεσθαι περὶ τῶν κατεἰλεγμένων τούτων κατηγοριῶν πρῶτον ἐρωτῶ. πότερον ως 15 διηγημένων αὐτῶν η ὡς ἀριθμούμενων διανοῇ.

Διηγῆσθαι μὲν αὐτᾶς οὐ νομιστέον· οὐδὲ γάρ ἐστι τοιηὴ γένους εἰς εἰδῆ, οὔτε γάρ ἐστι τι κοινὸν γένος τῶν δέκα κατηγοριῶν. ἡποίου εἰσάγουσί τινες τὸ ὅν η τὸ τι. οὔτε μὴ οὕτως τοῦ διηγημένου γένους εἴη 20 διαφοροῦντα. εἰ δὲ μήτε γένους κοινὸν ἐπὶ τῶν ἀνωτάτων γενῶν οἷον τέ ἐστι λαβεῖν μήτε τὰς διακριτικὰς διαφοράς. οὐκ ἐστι διαιρεσιν καλεῖν 15 τὴν τοιαύτην ἀπαρίθμησιν.

Αρ’ οὖν τοῖς ἐπὶ στρατιᾶς ἔσικεν η διαιρεσις οἷον τοῖς κατὰ λόγους συντεταγμένοις; καὶ γάρ ἐκεὶ ἐκάστου λόγου ἔκαστος λογιστὸς | 20 ἐξηγεῖται, καὶ ἐνταῦθα η μὲν οὖσα τῶν οὐσιῶν, οἱ δὲ ἀλλαὶ κατηγορίαι 48 τῶν οὗτοις τὸ κοινὸς τῆς ἡγεμονίας προειλήφασιν;

Αλλ’ ἐδὴ τοῦτο λέγωμεν. διεσπαρμένον τι πλήθυς ἔσται τὸ τῶν οὐσιῶν καὶ ἔσικὸς τοῖς ἐκ διεστηκοῦν φύλον καὶ φρατρῶν συναρμένους εἰς ἓν δῆμοις. τοῦτο δὲ τὴν συνέχειαν καὶ ἀλληλουγίαν ἀναιρεῖ 5 τῆς διαιρουμήσεως. βέλτιστη οὖν ἀφορίζεσθαι μὲν τὰ γένη κατά τινας πρώ-

3. 4 πότερον CR, ex πρότερον corr. M: πρότερον A 4 γωρίσαι AM: γωρῆσαι CR τοῦ Πλιωτ. ACR: τὰς Πλιωτ. M τελευταῖς AMR: τελευταῖς C 5 παρατιθέναι CMR: περιτιθέναι A 7 ἀπὸ CR: om. AM 8 περὶ CR: ἀπὸ AM 9 διηγημένων CR: διαιρουμένων AM 10 οὐδὲ] οὔτε comi. Spengel τοιηὴ] τὸ μὴ CR 11 οὔτε] οὐ comi. Spengel, sed οὔτε tuerit Simpl. (f. 15r31) 13 κοινὸν γένος colloc. A ἀνωτάτων CR: ἀνωτάτῳ AMs (cf. Porph. p. 121, 24. 128, 12) 16 στρατιᾶς R Simpl.: στρατιάς ACM 16. 17 κατὰ λόγου C 18 ἐνταῦθα CR: om. AM 20 διεσπαρμένον CR: διεσπασμένον AM τὸ] τὸ A 21 διεστηκοῦν seripsi: διεστηκότων codd. s φατριῶν M 21. 22 συναρμένοις CR mrg. A mrg. M: συγκειμένοις AM 22 εἰς ἓν δῆμοις CMR: ἐνδῆμοις A

τας Ἰδιότητας τῶν κατηγοριῶν καὶ περιγράφειν αὐτῶν τῆς ὑποστάσεως τὸν λόγον ἔκάστης καὶ ἔαυτὴν καὶ ταύτῃ διστάναι αὐτὰς γιγνέσθαι. πάλιν γε μὴν καθίστουν περὶ τὴν οὐσίαν εἰσὶ τὰ συμβεβηκότα καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ καὶ¹⁰ συντάττεται πρὸς αὐτὴν ὥμοιοι γοῦμένως. κατὰ τοσοῦτον ἀφομοιώτεον αὐτὰ 5 τοῖς ἄφ' ἐνδὲ καὶ περὶ ἐν συντάττομένοις.

Τί οὖν, μερισμῷ προσέσοικεν ὡς ὅλοι;

(Οὐδεμῶς) οὐ γάρ περιγράφει τὸ τοῦ οίνοντος συγχρίματος σύστημα κατά τινα ἴδια μέρη, ἀλλὰ ἀναλύει ἐπὶ τὰ ἀπλούστερα καὶ στοιχειώδη ταῖς¹⁵ ἀποδιαλήψεσι τῶν ἐπινοιῶν στοιχειώδεστέραις δεὶ γραμμένη. τάξιν μέντοι 10 διαστάσει τὴν πρὸς ἐν καὶ (περὶ) ἐν καὶ ἄφ' ἐνός. δισπερ καὶ ἐν τοῖς οὖσιν ἡ οὐσία τὴν πρώτην καὶ κυριωτάτην τάξιν εἴληφε. περὶ δὲ αὐτὴν τὰ συμβεβηκότα ὑφέστηκε.

β. Περὶ μὲν δὴ τούτων οὕτων· ἀ δὲ πρῶτον ἀπορεῖ Πλωτῖνος, ἐπι-²⁰ σκεψώμεθα. ἀπερὶ γάρ διττῆς οὐσίας ὑπαρχούσης νοητῆς τε καὶ αἰσθητῆς¹⁵ τῆς ποιῆς γένος δύναται² ἀν γενέσθαι τὸ αὐτόν τι γάρ κοινὸν ἐν ἀμφοτέροις τούτοις ἐν τῷ εἰναι ὑπάρχει; εἰ δὲ καὶ ἔστιν, ἔσται πρότερον ἄλλο τούτων. οὐπερ οὔτε σῶμα ἔστιν οὔτε ἀσώματον.³ ἔσται γάρ η τὸ ἀσώματον⁴ σῶμα η τὸ σῶμα ἀσώματον.

Ἐστι μὲν οὖν πρὸς ταῦτα ὁρόσιον ἀντειπεῖν, ὅτι παρὰ τὴν πρόθεσιν⁴⁹ 20 τὰ ἀπορήματα ταῦτα προσάγεται. οὔτε γάρ περὶ τῶν οὗτων οὔτε περὶ τῶν γενῶν τῆς πρώτης οὐσίας νῦν αὐτῷ πρόκειται λέγειν· στοιχάζεται γάρ τῶν νέων τῆς ἀπλούστεροις ἐπακολουθεῖν δυναμένων. ὕστερον⁵ ἐπεὶ περὶ λέξεών ἔστιν αὐτῷ νῦν η σπουδή, αἰς τὸ κατ' οὐσιῶν λέγεσθαι ὑπάρχει, 5 μάτην ἐν τῇ περὶ τούτων σκέψει ἐπεισάγει τὰς περὶ τῶν οὗτων ζητήσεις⁵ 6 οἱ Πλωτῖνος. οὐ μὴν ἔμοιγε δικεῖ διακρίνεσθαι οὗτωσι τὴν πρὸς τὸ παρὸν εὗ τιθεμένην μόνον τοῦ λόγου διέξοδον, ἀλλὰ π' αὐτῆς ἀρχεσθαι τῆς Πλωτίνου φιλοσοφίας καὶ πρὸς τὴν διληγούστην αὐτοῦ θεωρίαν ἀναφέρειν καὶ τὴν τῶν παρόντων λόγων διέξοδον. ἐν γάρ δὴ γένος τὴν οὐσίαν ἐν τοῖς νοητοῖς¹⁰ οὐτοις τίθεται ὡς κοινῇ τὸ εἰναι παρέχουσαν τοῖς ἀσωμάτοις εἰδεῖσι καὶ ὡς 20 τοῖς αἰσθητοῖς ἀπασι καὶ τοῖς ἐνδόλοις εἰδεῖσι τὸ εἰναι ἐνδιδοῦσαν. εἰ δὲ τούτοις οὕτως ἔχει καὶ διατείνει δι' διλων η τῆς οὐσίας ἀρχὴ η αὐτὴ ταξιν¹⁵ σχειρούσα πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην, καὶ² μὲν πρώτως τοῖς δὲ

1 τὸν ex τῶν corr. R²

1. 2 ἔκάστης τὸν λόγον colloc. AM

2 καθ' ἔαυτὴν ex

περὶ αὐτὴν corr. M διστάναι coni. Spengel: διεστάναι libri

3 εἰσὶ] ἔστι Simpl. (fort. recte)

3. 4 καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ ὑφίσταται Simpl. (fort. recte)

4 ἀφομοιώτεον M 7 περιγράφει AM: παραγράφει CR (cf. p. 7, 19)

9 ἀποδιαλήψει CR: διαλήψει AMs

10 περὶ inserui (cf. v. 5)

11 εἴληφε τάξιν colloc. AM

13 ἀπορεῖ Πλωτῖνος] cf. Enn. VI lib. I, 2 (p. 567) lib. III, 2 (p. 617)

13. 14 ἐπισκεψώμεθα CR: σκεψώμεθα AM

14. 15 αἰσθητῆς ex αἰσθητοῖς corr. A

16. 17 τούτων ἄλλο colloc. AM 17 γάρ om. M 21 γάρ CR: om. AM

22 ante δυναμένων add. οὐ C: om. AMR 23 αὐτῷ νῦν ἔστιν colloc. AM

διέξοδον τοῦ λόγου

colloc. AM 30 ἀπασι ex εἰδεῖσι corr. A εἰδεῖσι in ras. C

31 τάξιν s. Felic.: τάξις codd.

32 πρώτων, δευτέρων καὶ τρίτων AM πρώτως AMR: πρώτοις C

ἄλλον τρίπον παρέγει τὸ εἶναι· ὥστε εἰ πάντα ἀνήκει εἰς αὐτὴν ὡς ἀπ' 15
αὐτῆς ἡρηγένη. οὐναται η̄ ταύτης ὑπογραφὴ ἐμφαίνειν καὶ τὴν πρώτην
ἀρχήν, ἀφ' η̄ς εἰς τὴν ἐσχάτην ὑφεσιν αὕτη πέπτωσεν.

γ. Ἀλλ' εἰ ταῖς αὐταῖς ὑποθέσειν Ἀριστοτέλης ἔγραψε. αἷς καὶ
5 Ηλιοτίνος, εἶγεν ἀν τινα δοκοῦντα τὰ εἰρημένα λόγου· νῦν δὲ τὰ ἐκείνῳ
δοκοῦντα ως ὅμολογούμενα προσλαβθῶν διαγωνίζει ὑπέρ Ἀριστοτέλους. 20

Οὐδοῦν πρὸς ταύτην τὴν ζήτησιν τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ Μετὰ τὰ
φυσικὰ προφητεύει γρήσομαι. εἰσὶν γάρ δύο οὐσίαι κατ' Ἀριστοτέλην
αὗται, η̄ νοητὴ καὶ η̄ αἰσθητή, καὶ μέση τούτων η̄ φυσική· αἰσθητὴ μὲν η̄
10 σύνθετος, φυσικὴ δὲ η̄ κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν ὅλην, η̄ δὲ τούτων
ἀνωτέρω η̄ νοερὰ καὶ ἀτώματος, η̄ν ἀκύνητον μὲν κινητικὴν δὲ καλεῖ πολ. 25
λάκις ως τῆς εἰδοποιουμένης κατὰ τὴν ζωὴν κινήσεως αἰτίαν οὖσαν. ταῦτα
γάρ περὶ τούτων τῶν οὐσιῶν Ἀριστοτέλης ἀποδείκνυσιν ἐν τῷ | Λ τῶν 50
Μετὰ τὰ φυσικά, καὶ τούτῳ συνειληφε τὰς πολλὰς οὐσίας εἰς τὴν ὅλην
15 οὐσίαν. ὑπέμηκε δὲ αὐτᾶς ὅμοι πρὸς μίαν σύνταξιν καὶ πρὸς μίαν ἀρχὴν
ἀνήγαγε. κομιδὴ γάρ ἄλλο γέ τι τοῦ ἑνὸς μετέξει, εἰ αὐτὴ η̄ οὐσία η̄ τὸ
εἶναι ἐν τῷ ἑνὶ ἔχουσα ἀποστερηθήσεται τῆς πρὸς τὸ ἐν ἀναγορένης συν- 5
τελείας. ἀρρήτων τοίνους ὄντων τῶν νοητῶν κατὰ μεταφορὰν καὶ ἀναλογίαν
ἀπὸ τῶν κατ' αἰσθητούς γνωρίμων γρῆται τῷ τῆς οὐσίας ὄντος. τριχῶς
20 γάρ τοῦ ἀντοῦ ὄντος πάντα μετέχει, η̄ ὅμωνύμως η̄ συνωνύμως η̄ τοῦ
μὲν κυρίως τοῦ δὲ κατὰ μεταφοράν. καὶ ὅμωνύμως μὲν ὡς ὁ ποὺς τοῦ
ὑργάνου πρὸς τοὺς ἄλλους τῶν ὑργάνων πόδας, συνωνύμως δὲ ως μάχαιρα 10
μαχαιρίας δευτέρᾳ λέγεται καὶ φωνὴ φωνῆς (μάχαιρα δὲ φωνῆς δευτέρᾳ οὐ
λέγεται, ἐπειδὴ ἄλλο τὸ δέξιον ἐν ἑκατέρῳ), κυρίως δὲ καὶ κατὰ μεταφορὰν
25 ως ἐπὶ τοῦ ποδὸς τοῦ τε ἡμετέρου καὶ τῶν ὄρων· ἀρρήτων οὖν ὄντων
ῶσπερ μεταφορὴ κέγρηται τῷ τῆς οὐσίας ὄντος. ἀπὸ τῶν αἰσθη-
τῶν καὶ τῶν κατειλημένων ἡμεῖν τὰ ἀκατάληπτα γνωρίζων. ως μὲν γάρ 15
πρὸς τὴν νοητὴν ἔσται ὅμωνυμος αὕτη τῇ ἀναλογίᾳ μάρνη τὴν ἐμφασιν
αὐτῆς παρέγουσα, ως δὲ πρὸς τὴν φυσικὴν συνώνυμος τῷ ἔαυτῆς συνιθέτω
30 ἐκείνην ἐμφαίνουσα. ὕσπερ γάρ ἐν τοῖς Μετὰ τὰ φυσικά σῶμα ἀσώματόν
τινα λέγει οὐσίαν, διότι μὲν ἀπὸ τῆς νοερᾶς προελήλυθεν, ἀσώματον αὐτὴν 20
ὄντοντος, διότι δὲ εἰς αἰσθητὴν ἤδη κεκίνηται. τὸ σῶμα εἶναι αὐτῇ προσ-
μαρτυρῶν. οὗτοι καὶ ταύτην τὴν οὐσίαν πρὸς μὲν τὴν φυσικὴν συνώνυμον,

2 πρώτην CMR: ταύτης Α 3 εἰς] εἰ R ταῖς αὐταῖς Brand. (50a25): ταύταις
ACMRs 4 ὑπόθεσειν AM: ὑπόθεσιν CR 6 προσλαβθῶν CR: προλαβθῶν AM
διαγωνίζεται Brand. 7. 8 ἐν τῇ Μετὰ τὰ φ. πρ.] cf. A 1 p. 1069a18 8 δύο]
τρεῖς ex Aristotele coni. Spengel, sed δύο tuetur Simpl. f. 19v3 (δέ Αρ.... δύο οὐσίας
εἰπόν, τὴν τε νοητὴν καὶ τὴν αἰσθητήν, καὶ τρίτην τὴν μαθηματικὴν η̄ τὴν ψυχικὴν) neque
abhorret ab Aristotele 9 η̄ αἰσθητή (prius) AM Simpl.: αἰσθητή CRs 11 ἀνω-
τέρω CR ex ἀνωτέρᾳ corr. M: ἀνωτέρᾳ A 11. 12 πολλάκις καλεῖ colloc. C
13 τῷ CR: om. AM 17 ἐν εἴδι corr. A 25 ὄρων Α 26 μετα-
φορὴ AM 28 μάρνη s 29 συνώνυμος C: συνώνυμον Rs: om. AM 30 ἐν
τοῖς Μετὰ τὰ φ.] locum non inveni σῶμα CMR: om. A 31 ἀσώματον CMR:
om. A 32 (τὴν) αἰσθητὴν coni. Diels (recte)

πρὸς δὲ τὴν νοητὴν ὥμωνυμην λέγων διὰ ταύτης κάκείνας διδάσκει. καὶ μᾶλιστί¹ διὰ τὸ περὶ αὐτῆς ὑπογραφή. τὸ μήτε καθ² ὑποκειμένου μήτε ἐν ὑποκειμένῳ. δύναται κάκείνας ἐφαρμόσαι. ἐγὼ μὲν οὖν, ὃ καὶ εἰ κάγαλλε³ τοι
10 Σέλευκε. δογματικώτερον πρὸς Ἡλωτῶν ἀπαντῶ. σὺ δὲ ἐπεὶ βαθύτεροι
διὰ πάσιν εἰσιν καὶ λόγοις αὐταῖς, πρὸς μὲν τοὺς ἐκ φιλοσοφίας ὥρμαψένους ταῖς
τοιαύταις ἀπαντήσεσι γρῦ, πρὸς δὲ τοὺς ὅληγα ἐπισταμένους τῶν δογμάτων
ταῖς προχειρίοις γρῦν ὀνταίσεσιν. ἔκεινο λέγων, διὰ περὶ πόδα ποιεῖσθαι |
ἔτιος τὰς ἀκροσέσεις Ἀριστοτέλει. διὸ καὶ νῦν οὐδὲν ἔξωθεν ἐπεισάγει τῶν 51
ἀνωτέρω κειμένων φιλοσοφημάτων. ἀλλ' ὡς ὥμωνυμῳ γρῆται τῇ οὐσίᾳ
15 προηγούμενον μὲν ἔχων τὸν σκοπὸν περὶ τῶν λέξεων, κατὰ συμβεβηκός δὲ
καὶ ταῦτα καὶ τὰ ὡς⁴ αὐτῶν σημανόμενα πράγματα συνεκδιδάσκων. ὥστ' α
οὐ γρῆ τὰς περιττὰς περὶ τούτων ἐπεισάγειν ζητήσεις.

δ. Τοῖς αὐτοῖς οὖν γρηγορεῖσθαι λόγοις καὶ διατὰ ἀπορῆ⁵ Ἡλωτῶνος.
πότερον τὰ αὐτά ἔστι γένη τῶν κατηγοριῶν ἐπὶ τῶν πρώτως οὕτων
15 καὶ ἐπὶ τῶν ὑστέρων. η̄ ἐν μὲν τοῖς νοητοῖς πλείω ἐν δὲ τοῖς αἰσ-
θητοῖς ἐλάττω η̄ ἀνάπταλεν.

Ομοιοι μέν. ὁ Σέλευκε. τὸ ἀπόρημα τῷ περὶ τῆς οὐσίας. ὥστε καὶ
τὴν λόγιν ἀπὸ τῆς προθέσεως τῶν κατηγορῶν ἀπολογίζου. γένοιτο δὲ ἂν
καὶ ἔτέρα διάλυσις ἐπομένη τῇ δόξῃ. η̄ ἐν τῇ Μετὰ τὰ φυσικὰ Ἀρι-
20 στοτέλης ἐκτέθειται. δέκα γάρ οὕτων τῶν ὅλων γενῶν ἐν μὲν τοῖς
συνιέτοις πάντα εἰναι ἀποφαίνεται, οὐγ̄ ηκιστα καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ τὴν 15
σύνθετιν παρεγομένους τῷ καὶ ἐν τοῖς κατὰ μέρος ἀπαντα ἐνεῖναι· (προσ-
θήκη γάρ καὶ πλεονασμὸς ἐν τοῖς σώμασιν δὲι συνεμφάνεται). ὥστ' ἐν
μὲν τοῖς αἰσθητοῖς εἰσιν αἱ δέκα κατηγορίαι. διάπερ δὴ καὶ ἐν τῷ
25 Σωκράτει ταύτας ἄν τις δεῖξειν, ἐπὶ μέντοι τῶν νοητῶν οὐ πάντα
ὑπάρχει. ἀλλὰ τὰ τοῖς ἀπλουστάτοις καὶ τελειοτάτοις προσήκουντα γένη,
καὶ οὐκ ἔσται διὰ τούτο ἐλλείπουσα η̄ διαίρεσις τῶν γενῶν· οὐ γάρ εἰ μὴ
πάντε⁶ ἔστιν ἔκει, ἀτελῶς ἔχει τὰ ώδε ὑπηρημένα γένη. ἀλλ' ἐπείπερ καὶ
ἐν τοῖς νοητοῖς τὰ πεφυκότα ὑπάρχει καὶ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, πλείονα διὰ
30 τὴν σύνθετον οὐσίαν φαίνεται. διὰ τούτο οὐκ ἔστιν οὐ καθόλου τῶν κατη-
γορῶν λόγοις ἐνδεήσεις.

ε. Ήδην τοίνυν δὲ Ἡλωτῶνος τοιαύτα προσαπορεῖ· ὡς τριγῶς λεγο-
μένης τῆς οὐσίας καὶ ἀλληλούς ἀλλως τίνα ὑποβάλλει τῇ νυνὶ κατηγορίᾳ. πό-
τερον τὴν οὐληγ̄ η̄ τὸ εἰδὸς η̄ τὴν ἔξι ἀμφοῖν σύνθετον; ἀπασκει γάρ | οὐ 52

3 κάκείνας M: κάκενας CRs; κάκενως A
ἥρμαψένοις CR

13 καὶ supra ser. C

14 πότερον ἔστι τὰ γένη τῶν κατ. A:

Plotin.: πρώτων libri

16 ἐλάττω] ὅλη del. et ἐλάττω superser. M

τὸ C 19 ἐν τῇ Μετὰ τὰ φ.] cf. Z 3 p. 1029 a 23

ante ὅλων add. δέκα del. A

22 ἐνεῖναι ex ἐκεῖναι (?) corr. M

colloc. A

25 τις supra ser. C

γενῶν AM: om. CR

28 ὕδε in lit. R²

(p. 567) lib. III, 4 (p. 619)

κάγαλλε in mrg. suppl. A

5 τοῖς ..

Πλωτῖνος] Enn. VI lib. I, 1 (p. 566)

πρώτως

17 τῷ]

τὸ C 23 δέκα iter. del. A

20 δέκα γάρ

22 ἐνεῖναι ex ἐκεῖναι (?) corr. M

23 δέκι ἐν τοῖς σ.

AM

27 η̄ διαίρεσις ἐλλείπουσα colloc. AM

γενῶν AM: om. CR

32 δὲ Πλωτῖνος] Enn. VI lib. I, 2

(p. 567) lib. III, 4 (p. 619)

33 νοῦν AM: νοῦν CRs

δύνανται ὑποτάττεσθαι τοῖς παροῦσι λόγοις· οὐ γάρ μία οὐδὲ καὶ⁵ ἐν αἷς πᾶσαι λέγονται, ὥστε ἣν ὑποτάξῃ τις, τὰς ἄλλας ἔξι ἀνάγκης παραλείψει.

⁵ Ἀλλὰ ὁ τὴν μίαν εἰπὼν καὶ σύνθετον περιέλαβεν ἐν αὐτῷ καὶ τὰς ώς μέρη περιεχουμένας· κατόλιστον γάρ μετ' οὐ τι συναπαρτίζει, οὐκ ἀνεῖται τούτων θάτερον ἐν θατέρῳ· ὥστε κοινωνεῖ μὲν τὰ τοιά, τὸ εἰδος λέγων καὶ ἡ ὅλη καὶ τὸ συναυφέτερον. κατὰ τὸ μὴ εἶναι ἑτέρου διλλήθει τὸν καὶ κατὰ τὸ μὴ εἶναι ἐν ὑποκειμένῳ. οὐδέποτε οὐδὲ εἰσιν αἱ τρεῖς ἀπὸ τῆς μιᾶς τῆς συνθέτου πάσαι σημανόμεναι.

¹⁰ ζ. Ἀλλὰ δὴ πᾶλιν ἀπορεῖ Ηλωτίνος οὐκ εἶναι ἡρόιον λέγων αὐτὴν τὴν οὐσίαν εἰπεῖν τίς ἐστιν.

¹⁵ Ἀλλ' εἰ βιώλει τὴν ἔννοιαν αὐτῆς ἀνευρεῖν, πρόλαβε πρότερον τὴν διὰ τῶν ὀνομάτων διδασκαλίαν, διύτι τὰ συγκεχυμένα καὶ ὅλα πρῶτα ἡγείται εἰς ἐπιβολήν, δεύτερα δὲ τοῦ λόγου καὶ διαρθρώσεως πλείονος δεόμενα. ²⁰ ταῦτα δὴ νοῦν προστίθησι τὸ μήτε καὶ⁵ ὑποκειμένου τινῆς λέγεται μήτε ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι ἀποδιδοὺς τῇ οὐσίᾳ ὡς ἴδιότητα. τὸ μὲν οὖν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ αὐτὴν εἶναι πρόδηλον (αὕτη γάρ ὑπόκειται τοῖς ἄλλοις καὶ ἀνεύ αὐτῆς τὰ ἄλλα τὸ εἶναι οὐκ ἔχει), τὸ δὲ μὴ καὶ⁵ ὑποκειμένου λέγεσθαι οἰκειότατόν ἐστι τῇ ἀτόμῳ οὐσίᾳ. διὰ γάρ τὸ εἶναι ἀδιαίρετος εἰς ²⁵ εἶδη κατ' οὐδενὸς ὑποκειμένου λέγεται, καὶ⁵ ὑποκειμένου δὲ αὐτῆς αἱ δεύτεραι οὐσίαι κατηγορούμεναι. ἡ οὖν καὶ ταῖς οὐσίαις ὑποκειμένη προηγουμένως ἀνεῖται τὸ εἶδος καὶ κυρίως οὐσία, ἐπεὶ μὴ οὐσῶν τούτων οὐδὲν τῶν ἄλλων δύναται τι εἶναι. τριγῦνος δὲ τῆς οὐσίας λεγομένης, ὥσπερ εἰρήκαμεν, νῦν τῆς συνθέτου μνημονεύει, δεύτερον δὲ καὶ περὶ τῶν ὑπόλοιπων δύο ποιήσεις τοις ταῖς λόγον, οἷαν τὰ μέρη τῆς οὐσίας καὶ αὐτὰ εἶναι λέγην.

ζ. Ἀξιον δέ φησιν ὁ Ηλωτίνος ἐπιστῆσαι πρῶτον. διὰ τί ἡ οὐσία προσάττεται τῶν κατηγοριῶν. |

Δύο δὴ αἵτιας εἴροι τις ἀν πρώτην εἶναι τὴν οὐσίαν· μίαν μὲν, ⁵³ διύτι ὑπόκειται πᾶσι μόνη· ἀν τε γάρ τὴν ὅλην λάβητε, ὑπόκειται τοῖς εἰδεσι, ³⁰ ἀν τε τὸ εἶδος, ὑπόκειται τοῖς συμβεβηκόσι, πανταχοῦ δὲ οὖν ἡ ὑποβάθειρα πρῶτον. ἄλλην δὲ αἵτιαν ἀποδίδομεν, οἷαν αὐτὴν μὲν καὶ⁵ ἔστι τὸ οὐλαιοῦται ἐπιγνοεῖται, τὰ δὲ ἄλλα ἐπὶ ταύτης ἡ οὐκ ἀνεύ ταύτης. πρότερον δὲ

1 τοῖς παροῦσι iter. M   5 μετ' οὖς γάρ τι ἀπαρτίζει ἐν τι, οὐκ ἔσται θάτερον ἐν θατέρῳ Plotin. (p. 619)   6 τούτων CR: om. AM   8 τὸ AM: τοῦτο CR   10 ἀπορεῖ Ηλωτίνος] ibidem   10, 11 εἰπεῖν ante αὐτὴν transp. A   13 τὰ συγκεχύμενα καὶ ὅλα πρῶτα] cf. Arist. Phys. A 1 p. 184 a 21   14 τοῦ] an τὰ? πλείονος M (coni. Sahune): πλείονα ACR   15 δεόμενα AM: om. CR   16 μὲν] μὴ C   21 κατηγοροῦνται CR Simpl. (f. 20 v 9): λέγονται AM   22 οὐσία ἐπιγνομένη ex προηγουμένῃ corr. A

22 οὐσία καὶ κυρίως colloc. AM   23 μὴ οὐσῶν ...] ταύτης μὴ οὖσης οὐδεμίτι τῶν ἄλλων εἶναι δύναται Simpl. (fort. recte)   24 post δύο add. συνθέτων del. A   25 καὶ AM: om. CRs; an καὶ αὐτὰ οὐσίας? (cf. Porph. p. 88, 21)   26 λέγη εἶναι colloc. AM   27 ὁ Ηλωτίνος] cf. Enn. VI lib. 1, 25 (p. 58S)   27 an τῶν ἄλλων? (cf. Porph. p. 88, 4 Simpl. f. 19 v 2)   30 ἡ CR: om. AMs   31 αὐτὴ AM: αὕτη R: om. C   31, 32 οὐσίας θεται CR: οὐσίας θεται AM

τὸν καὶ¹ ἔαυτὴν ἐξ ἀργῆς τοὺς μετ' ἔκεινον καὶ οὐκ ἄνευ ἔκεινον· οὗτοι
καὶ μονάς δυάδος προστέρα. Ήτι μονὰς καὶ ἄνευ δυάδος. δυάς δὲ πάντως
μετὰ μονάδος.

η. Ἀλλὰ μήν κακεῖνον δέξιον ἀπορῆσαι, ὡς οὐ διδάσκει, τί ἔστιν ἡ
5 οὐσία. ἀλλὰ τί οὖ. καὶ θτὶ ποιεῖ τὰ ἄλλα γνώσκειν ζῆς. ἔαυτὴν δὲ 10
οὖ, ἐπειὶ καὶ εἰ τις τὸν ἀνθρωπὸν ἀποδιδούς μήτε ἵππον εἴποι μήτε
κύνα, ὅτι μὲν οὐκ ἔστιν εὑρηκεν. δὲ δέ ἔστιν οὐδὲν μᾶλλον ἀφώριστον
διὰ τῆς ἀποφάσεως ἢ θτὶ ἐξ ἀργῆς ἀδρίστος ἦν ὁ ἀνθρωπός. ἐπειὶ
οὐδὲ ἀν τὸ ίδιον εἴπη τις, ηδη ἐγνώκαμεν τί ἔστιν. οἷον τὸν ἀνθρω-
15 πόν τελεστικόν.

15 Ἀλλὰ πρὸς ταῦτα λεχτέον. θτὶ οὐκ ἔστιν ὅρος ἢ προκείμενος ἀλλὰ
ὑπογραφή, καὶ θτὶ πολλοὶ ὅροι κατὰ ἀπόφασιν λέγονται. οὗται γνώριμα γῆ-
τὰ καταφασκόμενα· οὗτως γοῦν γνωρίμου γενομένου τοῦ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ
τὸ ἀδιάφορον ὄριζονται τινες, δὲ μήτε ἀγαθὸν ἔστι μήτε κακόν. καὶ ἐν-
20 15 ταῦτα οὐδὲ οὖν διὰ τοῦτο προεῖπε περὶ τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ καὶ καὶ² ὑπο-
κειμένῳ, ἵνα διὰ τῆς ἀποφάσεως αὐτῶν τὴν κυριωτάτην οὐσίαν δηλώσῃ.
καὶ οὐκ ἡρέσθη μόνη ἀποφάσει. ἀλλὰ καὶ παράδειγμα προσέθηκεν, ὥσπερ
εἰ τις λέγων εἶναι τὸν ἀνθρωπὸν μάγον³ ἵππον μήτε βοῦν προσθείη ἐφεξῆς
'οὗτον Σωκράτης'.

20 8. Ἀπορεῖ πᾶλιν ὁ Πλωτῖνος. θτὶ τὸ μίαν οὐσίαν τῶν ἐναντίων ἀνὰ⁴ 25
μέρους εἶναι δεκτικὴν οὐ πάσαις ἐφαρμόζει οὔτε ταῖς νοηταῖς οὔτε ταῖς
φυσικαῖς.

9. Πρὸς τὸ ἀπόρηγμα τοῦτο εἴποιμεν ἀν θτὶ οὐ πάσης οὐσίας τὸ ίδιωμα⁵
παρέθετο. καὶ τοῦτο γνώριμον ἐκ τοῦ ἀργόμενον μὲν τῆς ὑπογραφῆς τὸ
δὲ ἔστι προσθεῖναι (λέγει γάρ οὐσία δέ ἔστιν ἡ μὴ καὶ⁶ ὑποκειμένου
μήτε ἐν ὑποκειμένῳ), ἔξης δὲ ἐπενεγκεῖν ἡ λεγομένη οὐσία, τοῦτο
ἔστιν ἡ ἐν τῇ συνηθείᾳ καὶ περὶ τῆς ἀν τις κατηγορήσεις τουτὶ τὸ ίδιωμα.⁷
παρὰ μὲν γάρ τοις φιλοσόφοις ἀλληλούτεραι, παρὰ δὲ τοῖς πολλοῖς ἀλληλούτεραι,
περὶ ταῦτης οὖν τῆς παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγομένης τὸ ίδιωμα παρέθετο,
30 ὥστε πάσῃ ἀν τῇ ἐφαρμόζοι τῇ συνηθείᾳ καὶ τοῖς εἰδέσιν αὐτῆς καὶ
γένεσιν.

10 10. Ἀλλὰ διὰ τί ἐνταῦθα μὲν πρώτην οὐσίαν τὴν αἰσθητὴν λέγει.
ἀλλαχοῦ δὲ δευτέραν ὡς μετὰ τὴν ἀσώματον τεταγμένην;

2 οὖν om. C   5 τί οὖ scripsi: ποῦ libri (cf. Simpl. f. 21r10 οὐ διδάσκει διὰ τού-
των φασιν, τί ἔστιν ἡ οὐσία, ἀλλὰ τί οὐκ ἔστω)   6 εἴποι AMR
Simpl.: εἴπη C   7 οὐκ CR: om. AM   9 εἴπη CR: εἴποι AM   11 ὅρος οὐκ
ἔστεν colloc. AM   προσκείμενος A   12 ἀπόφανσιν A   13 γοῦν AMR: οὖν C
17 μόνη τῇ ἀποφάσει Simpl., quod reponas   18 προσθείην A   σωκράτης CM²R
Simpl.: σωκράτην A M¹   19 ὁ Πλωτῖνος] Enn. VI lib. I, 2 (p. 567) extrem.   20 au-
οῦσαν (τὴν οὐσίαν)?   21 εἶναι CMR: om. A   23 scribas (περὶ) πάσης (cf. v. 29)
ιδίωμα ex ἀξιωμα corr. CR   25 μῆτε corrigas μήτε   26 ἐπενεγκεῖν s: ἐπενέγκει
CM²R: ἐπενέγκοι AM¹   28 τοῖς (post γάρ) CR: om. AM   30 αὐτῇ scripsi: αὐτῇ
ACMR: αὐτῷ s   ἐφαρμόζει A²CM²: ἐφαρμόζει A¹M¹R   ante τῇ add. καὶ del. M
32 μὲν supra ser. AM   post πρώτην add. μὲν del. M

"Οτι οὐ πρόκειται αὐτῷ περὶ ἔκεινων εἰπεῖν, καὶ οὗτοι οὐδὲ λέγονται ἐν τῇ συνηθείᾳ ἔκειναι οὐσίαι.

ια. Περὶ δὲ τὸ αὐτὸν ζήτημα κάκεινο πρέφεται. διὸ τί ἐν μὲν τοῖς Φυσικοῖς τὰ κοινὰ προσάττεται ὡς πρῶτα, ἐνταῦθα δὲ τὰ καὶ τὴν ἔκεινα.

5 "Οτι αὐτῷ διγῆρας λέγεται τὸ πρότερον καὶ οὐδέτερον. γῆτοι τῇ φύσει η¹⁵ πρὸς ἡμᾶς πρὸς ἡμᾶς μὲν οὖν τὰ καὶ τὴν ἔκεινα πρῶτα (πρώτωις γάρ τούτωις προσβάλλομεν), τῇ φύσει δὲ τὰ κοινὰ πρότερον. ὅποι γάρ τὰ καθόλου τὰ καὶ τὴν ἔκεινα τέτακται, εἰ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς φύσεως ἄρχοντα τις, τὰ ἀπλᾶ, τὰ αἰτια, τὰ καὶ τὰ αὐτὸν παρ' αὐτῶν ἔχοντα τὸ εἶναι τὰ καθόλου. 10 τὰ ἄλλα, τὰ ἀμέριστα καὶ τὰ τοιαῦτα προσάττεται εἰ δὲ ἀπὸ τῆς σημαντικῆς σχέσεως πρὸς τὰ ὄντα ἡ τάξις αὐτῶν ἐπινοίητο. ἐναντίως ταχιδίζονται.

ιβ. Ἀλλὰ τί ἀν εἴποιμεν πρὸς τοὺς περὶ αὐτῶν τούτου διαμοιρούμενας, μήποτε οὐδὲ φύσει πρότερα η²⁰ τὰ καθόλου τῶν καὶ τὴν ἔκειναν αἱλάδες;

15 "Η σκοπούντες ἀκριβῶς εῦροιμεν ὃν τὰ ἀμφισβητούμενα ὡς ὁμοιογόνοι²⁵ μενα αὐτοὺς λαμβάνοντας. οὗτοι γάρ ἐνὶς ἔκεινα πρῶτα φύσει λέγονται τὰ καθόλου, πάντως δὲ πάλιν ὕστερα. ὑποτιθέμενοι τὰ καὶ τὴν ἔκεινα εἶναι καὶ τῇ φύσει πρότερα, οὐ καλῶς ὡς ἐν ἀρχῇ λαμβάνονταν αὐτὸν οὔπερ δεῖται ἀποδεῖσθαι. ἐπιπόλαια δέ ἔσται καὶ τὰ τοιαῦτα ἐπιχειρήματα· κοινοῦ μὲν 20 ὄντος ἀνάγκη καὶ ἀτομον εἶναι (ἐν γάρ τοῖς κοινοῖς τὰ ἀτομα περιέχεται). άτομοι δὲ ὄντος οὐ πάντως τὸ κοινόν. εἰ γε τὸ κοινόν ἐπὶ πολλοῖς ὑπάρχει, οὐκέτι γάρ οὗτοι τὰ καὶ τὴν ἔκειναν καταταχθέντος εἰς αὐτὸν τοῦ κοινοῦ καὶ συμπληρούντος αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἔστιν ἀτομον. οὐ γάρ τις ἀνθίσθωπος καὶ ἀνθίσθωπάς ἔστι. ψεύδος δὲ καὶ τὸ λέγειν. ὡς ἀναρριουμένου τοῦ κοινοῦ 25 οὐ πάντως τὸ ἀτομον ἀναρριεῖται· εἰ γάρ ἐν τούτῳ ἔχει τὸ κοινόν τὴν οὐσίαν ἐν τῷ διατείνειν ἐφ' οἷα τὰ ὅπ' αὐτὸν τεταγμένα. οὐ ταύτην ἀναρριψῶν ἀνήρηκεν εὐθὺς καὶ τὸν κοινόν τὴν οὐλὴν ὑπόστασιν. οὗτοις μὲν οὖν τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον καὶ Βόηθον τοῖς τε ἄλλοις Ηεριπατηκοῖς 30 ἐπιχειρούμενοι ἀποκρίνεται γρή. δεικνύναι δὲ ἐξηγουμένους τὰ Μετὰ τὰ ὄντα καὶ προσήκεν, οὗτοι τὰ κοινὰ Ἀριστοτέλης προσάττεται καὶ ἐν τῇ τῶν αἰσθητῶν θεωρίᾳ.

ιγ. Δοκεῖ δέ τις μὴ ὑρθῶς ἡ τάξις ἔχειν ἐνταῦθα· ἀκόλουθον γάρ, ὡς φασιν, ἡγετεῖ τὴν πρῶτον εἰπεῖν τὴν αἰτίαν δι' ἣν δεύτεραι εἰσιν οὐσίαι

3. 4 ἐν τοῖς Φυσικοῖς] cf. A 1 p. 184a23

4 προσάττεται C²MR²: προσάττεται AC¹R¹

5 καὶ τὸ δεύτερον C Simpl.

6 τὰ καὶ τὴν ἔκειναν πρότερα Simpl.

πρότερα Simpl., quod reponas

7 πρότερον] τὰ καὶ τὴν ἔκεινα Simpl. (sed cf. v. 6 not.)

9 αὐτῶν AC

10 ἄλλα C² Simpl.: αὐτὰ AMR: ἀπλᾶ C¹

11 αὐτῶν Brand. (p. 50b15)

12 τούτου CR Simpl.: τῶν καθόλου τὰ AM

13 τὰ καθόλου τῶν CR Simpl.

14 λαμβάνοντας αὐτοὺς colloc. AM πρότερα] πρότερα coni.

Spengel (sed cf. v. 4, 6)

15 λέγωται A²CMR: λέγονται A¹

corr. M

16 τὰ καὶ τὴν ἔκειναν ex ἔκειναν

21 πολλοῖς AMR Simpl.: πολλοῖς C Brand.

22 καὶ (ante τὸ) CR:

ἔστι AMs

23 τὸ ἀτομον ἀναρριεῖται CR: ἀναρριεῖται καὶ τὸ ἀτομον AMs

30 τὰ supra ser. A προσήκεν]

24 καὶ προσήκεν coni. Spengel

καὶ om. Brand.

25 μὴ CMR: μὲν A 26 τε] δὲ

32 μὴ CMR: μὲν A

27 οὖσται supra ser. C

αἱ δευτέραι. εἰλούσθως τῶν δευτέρων οὐσιῶν τὴν σύγχρισιν παιγνίσατθαι 20 πρὸς ἀλλήλας.

Φαμὲν δὴ ἡμεῖς, ὡς ἔχει τοῦτο προειλημμένον ἐναργῶς ἀπὸ τῆς διαιρέσεως τῶν καὶ¹ ὑποκειμένου καὶ ἀπὸ τοῦ κυριωτάτου δεδεῖχθαι εἰναι δ οὐσίαν τὴν μήτε καὶ¹ ὑποκειμένου μήτε ἐν ὑποκειμένῳ· ἀπὸ γάρ τούτου 25 ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει δευτέρας εἶναι οὐσίας τὰς καὶ¹ ὑποκειμένου μὲν λεγομένας μὴ ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐσίας.

ιδ. Ἐτί προσαπορεῖ Πλωτῖνος περὶ τῆς τάξεως. ὡς ἀκόλουθον ἦν δεῖξαι τὴν πρώτην οὐσίαν μὴ οὖσαν μᾶλλον καὶ ἡττον οὐσίαν. εἰλούσθως 10 τῶν εἰδῶν τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον.

Ἐστι δὲ καὶ πρὸς τοῦτο ἡ αὐτὴ ἀπολογία, ὡς ἦδη προειλημμένον 56 εἴχε τὸ μὴ εἰναι μᾶλλον καὶ ἡττον τὴν πρώτην οὐσίαν. ὅτε πρώτως αὐτὴν καὶ μᾶλιστα καὶ κυριωτάτα οὐσίαν εἰναι ἀπεφαίνετο· πάντα γάρ τὰ τιαῦτα δημιουροῦνται καὶ οὐκ ἔχει τὴν τοῦ μᾶλλον καὶ ἡττον ἀπειράν. τὸ μὲν γάρ 5 διαμάλλον καὶ ἡττον πρόσεισιν ἀεὶ ἀπαύστως, τὸ δὲ μᾶλιστα ἵσταται κατὰ τὴν ὑπερβολὴν καὶ τὸ πρώτως κατὰ τὴν ἀργὴν καὶ τὸ κυριωτάτα κατὰ τὴν προηγούμενην τῆς φύσεως ἰδιότητα.

ιε. Ἀλλ’ εἰ οὐδεμία οὐσία μᾶλλον καὶ ἡττον, πῶς τὸ εἰδός τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία λέγεται;

20 Οὐ οὐ καὶ¹ διὸν οὐσίας εἰσί, τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον λαμβάνει. ἀλλὰ 10 κατὰ τὴν τῆς αἰσθητῆς οὐσίας πλείονα ἡ ἡττονα ἀπέστασιν.

ιε. Ἀλλ’ εἰ τὸ αἰτιον τῆς αἰσθητῆς οὐσίας λαμβάνει (τὰ γάρ αἰσθητὰ γινόμενά ἔστι καὶ οὐκ ὄντα), οὐ τοῦτο λέγων ἀπόποις ἐπεισάγει τὸν περὶ τῶν πρώτων τῇ φύσει λόγον;

25 Ἡμεῖς δὲ νῦν οὐ τὸ τῇ φύσει πρῶτα ξητοῦμεν ἀλλὰ τὰ ὡς πρὸς 15 ἡμᾶς πρῶτα καὶ τὸ ἐν τῷ λέγεσθαι πρῶτα. εἰ δὴ πρώτως τοῖς εἰδεσιν ἐντυγχάνομεν, εἰλούσθως τοῖς γένεσι, καὶ πρώτως τὰ εἰδη σημαίνομεν, δευτέρως δὲ τὰ γένη. εἰκότας ἀν καὶ μᾶλλον οὐσίαι λέγοντο τὰ εἰδη τῶν γενῶν.

30 ιε. Τοῦτο μὲν δὴ οὕτως εἰπόντων δὲ δευτέρως οὖν οὐσίαι τὰ γένη 20 καὶ τὰ εἰδη τῶν πρώτων οὐσιῶν λέγονται, ὥσπερ τομὴν γένους εἰς εἰδη πεποίηται, ἵν’ ἡ κοινὴ μὲν γένος ἡ οὐσία. εἰδη δὲ ἡ ἀτομος οὐσία καὶ ἡ δευτέρα οὐσία· ποιὸ οὖν καὶ τὴν γενικὴν οὐσίαν ὠρίσατο;

Φημὶ δὴ ἡττον ὑπογράψας τὴν μὲν πρώτην οὐσίαν διὰ τοῦ εἰπεῖν

5 ante οὐσίαν add. τὴν del. M

προσαπορεῖ Πλωτῖνος] locum non inveni

τοῦ εἰδούς ΑΜ

13 καὶ (ante κυριωτάτα) ΑΜ: om. CR

ἀπορίαν C

15 ἴσταται ΑΜ: ὑστερεῖ R: ὑστερεῖν C

18, 19 τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία τοῦ γένους λέγεται Α

20 καὶ ἡττον CMR: καὶ τὸ ἡττον Α

21 τῆς supra ser. C

αἰσθητῆς οὐσίας ex Simpl. correxi (cf. v. 22): αἰσθητας libri

CMR: ἐλάττων Α

23 οὐ ΑΜ: 6 CRs

24 τῶν πρώτων ΑΜ: τὴν πρώτην CR

26 εἰ δὴ s: εἰδη codd.

τοῖς supra ser. M

27 εἴθι CR: εἴτα ΑΜ

28 γένη] δεύτεραι δὲ οὐσίαι λέγονται, ἐν οἷς

.... Arist. 34 μὲν CR: om. AM

τοῦ CR: τὸ AM

6 ante δευτέρας add τὸ C

10 τῶν εἰδῶν CR Simpl. (f. 23r24):

τοῦ εἰδούς ΑΜ

13 καὶ (ante κυριωτάτα) ΑΜ: om. CR

14 ἀπειράν ΑΜR:

ἀπορίαν C

15 ἴσταται ΑΜ: ὑστερεῖ R: ὑστερεῖν C

18, 19 τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία τοῦ γένους λέγεται Α

20 καὶ ἡττον CMR: καὶ τὸ ἡττον Α

21 τῆς supra ser. C

αἰσθητῆς οὐσίας ex Simpl. correxi (cf. v. 22): αἰσθητας libri

CMR: ἐλάττων Α

23 οὐ ΑΜ: 6 CRs

24 τῶν πρώτων ΑΜ: τὴν πρώτην CR

27 εἴθι CR: εἴτα ΑΜ

28 γένη] δεύτεραι δὲ οὐσίαι λέγονται, ἐν οἷς

.... Arist. 34 μὲν CR: om. AM

τοῦ CR: τὸ AM

8 Ἐτί] τι Α

μήτε καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι μήτε ἐν ὑποκειμένῳ εἰναι. 25
τὴν δὲ δευτέραν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ μὲν εἰναι καθ' ὑποκειμένου
δὲ λέγεσθαι, καὶνὸν ἐπ' ἀμφοῖν τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἰναι λαμβάνει. 57
εἰ δὴ τῆς πρώτης τὸ μὴ καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι θύμον, τῆς καὶνῆς ἔσται
5 τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἰναι, καὶ οὐ παρεῖται οὐδὲ αὐτῇ.

ιη. 'Αλλ' εἰ τοῦτο εἰς εἰδη, οὐκ ἔστι δὲ εἰδος ἡ πρώτη οὐσία (μία
γάρ ἔστι καὶ ἐν ἀριθμῷ, τὸ δὲ εἰδος πολλὰ ἀριθμῷ). πῶς ἂν εἴη τὰ 5
εἰρημένα οὐσίας διαίρεται;

'Εροῦμεν δὴ ὅτι τὸ μίαν εἰναι ἀριθμῷ καὶνῆς λόγος ἔστι πάσης τῆς
10 πρώτης οὐσίας, ὁ μᾶλιστα θύμον εἰδοῦς ἔστι, καὶνὸν δὲ καὶ τὸ μήτε
καθ' ὑποκειμένου λέγεσθαι μήτε ἐν ὑποκειμένῳ εἰναι. ὁ μὲν οὖν τὰς
ἄνθρωπος ἡ τὰς ἵππος οὐσίας ἔστιν εἰδος. ὡς δὲ πρώτη τοιαύτη οὐσία πάσα 10
εἰδος ἄν εἴη.

ιθ. 'Αλλ' ἐπεὶ εἰρημένη φανερὸν δὲ ἐκ τῶν εἰρημένων ὅτι τῶν
15 καθ' ὑποκειμένου λεγομένων, ἀναγκαῖον καὶ τούνομα καὶ τὸν
λόγον κατηγορεῖσθαι, ἐκ ποιῶν εἰρημένων τὸ τῶν καθ' ὑποκειμέ-
νου λεγομένων, ἀναγκαῖον εἰναι καὶ τούνομα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖ-
σθαι οὐδὲν δείκνυσιν ἀπὸ γάρ τῶν περὶ τῆς οὐσίας εἰρημένων οὐδὲν φαίνεται 15
τοιοῦτον. ἐρρήμη μὲν γάρ ὅτι πρῶται εἰσιν οὐσίαι σῖ αἴτημοι, δεύτεραι δὲ
20 τὰ εἰδη αὐτῶν καὶ τὰ τῶν εἰδῶν τούτων γένη, ταῦτα δὲ οὐδὲν συντελεῖ
πρὸς σαφήνειαν τοῦ τὸν λόγον καὶ τούνομα κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου.

Οἱ ταῦτα κατηγοροῦντες εἰκῇ ταράττονται· ἐξ ἐκείνων γάρ οὐκον
ῶν προεῖπεν· ὅταν ἔτερον καθ' ἔτέρου κατηγορηται ως καθ' ὑπο- 20
κειμένου, πάντα δεῖται κατὰ τοῦ κατηγορουμένου λέγεται, καὶ κατὰ
25 τοῦ ὑποκειμένου ῥηθῆσθαι. τούτῳ γάρ ἔπειται τὸ δεῖν τὸ καθ'
ὑποκειμένου κατηγορούμενον καὶ οὐδέματι καὶ λόγῳ ἀληθεύεσθαι κατὰ τοῦ
ὑποκειμένου.

κ. 'Ἐπεὶ δὲ περὶ τῶν διαφορῶν λέγει ως καὶνὸν ἐχούσων πρὸς τὰς 25
οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἰναι, ἀφ' οὐ κατασκευάζει ὅτι οὐκ θύμον
30 τῆς οὐσίας τοῦτο, ἀναγκαῖον προλαβεῖν. δεῖται γρήσιμα περὶ τῶν δια-
φορῶν. |

Δοκεῖ μὲν οὖν τὸ γιωρίζειν πεφυκός τὰ οὐδὲ τῷ αὐτῷ γένος τοῦτο δια- 55
φορὰν εἶναι, καὶ κατὰ τὴν τοιαύτην διάκρισιν ως πρὸς τὸ γένος νοεῖται

1 εἰναι CR: om. AM 3 ἐπ' CMR: ἀπ' A 3. 5 εἰναι CR: om. AM 5 πα-
ρεῖται ACMR Simpl.: παρεῖναι s 6 εἰ CR 7. S an (εἰς) τὰ εἰρη-
μένα? 10 εἰδοῦς θύμον colloc. AM ἔστι ACM: om. Rs δὲ CMR: δὴ A
13 εἴη ex εἰδος corr. C 14 δὲ om. C 15 καὶ τούνομα CR: εἰναι κατὰ τούνομα
Λ: εἰναι κατ' οὖνομα M 16 ἐκ ποιῶν—κατηγορεῖσθαι (17) CR: om. AMs
17 καὶ τούνομα C: κατ' οὖνομα R 18 περὶ ΛΜ: παρὰ CR (cf. p. 7,19) 20 —δέον
τοῦ— obliit. R 23 προεῖπεν] c. 3 p. 1^b 10 κατηγορεῖται CR post ως add.
κατηγορουμένου del. R 24 πάντα post λέγεται colloc. Arist. post λέγεται add.
τοσαῦτα AMs: om. CR 26, 27 ἀληθεύεσθαι κατὰ τοῦ ὑποκειμένου om. C
32 τὸ supra ser. M τοῦτο CR: δεῖται AM (cf. Porph. Isag. p. 11, 18 Simpl.
l. 24 v 39)

αὐτῆς ἡ διαφορεσις· κυριώτερον δ' ἂν τις εἴποι, ὅτι τῷ εἶδει τὴν διαφορὰν γηρὴ συντάττεσθαι. διύπερ πολλάκις ἀντὶ τοῦ εἶδους παραλαμβάνονται. σύμ—
5 πασαι μὲν γάρ αἱ διαφοραὶ δύσου ῥηθεῖσεν ἀν περὶ τοῦ γένους, καὶ¹ ἔαυτὴν
δὲ ἐκάστη κατὰ μὲν τῶν ὑφ' ἔαυτὴν ἕρθείη ἀν καὶ¹ ὃν λέγεται κατὰ
5 παντός, κατὰ δὲ τοῦ γένους οὐδαμῶς· οὐδὲ γάρ μορφωτική ἐστιν ἐκάστη
τοῦ γένους. διενήγοντο δὲ τοῦ εἶδους ἡ διαφορὰ ἢ ὅλον μέρους. ἔστι γάρ
ἡ διαφορὰ ποιήτης συμπληρωτικὴ οὐσίας, καὶ οὐκ ἔστι μὲν ἐν ὑποκειμένῳ,
10 ὅτι συμβάλλεται εἰς οὐσίαν τούτοις ἅπερ εἰδοποιεῖ, οὐκ ἔστι δὲ οὐσία. ὅτι
οὐκ εἰς τὸ εἶναι ἀλλ' εἰς τὸ τοιόνδε εἰναι συμβάλλεται. χρὴ δὲ νοεῖν τὸ
10 τοιόνδε οὐχ ὡς ἐπὶ τοῦ λευκοῦ φέρει λέγομεν· χωρίζεται γάρ τοῦτο, ἡ δὲ
διαφορὰ οὐ χωρίζεται, πλὴν εἰ μή τι συμψήμαρείη τῷ ὑποκειμένῳ. ὃν
δέ τις λέγῃ ὅτι καὶ τὸ οὐσιῶδες συμβεβηκός ἄνευ φύσης οὐ χωρίζεται,
15 ἀλλ' ἐροῦμεν πρὸς αὐτὸν τὴν παντελῆ διάστασιν τοῦ οὐσιῶδοῦ συμβεβη-
κότος καὶ τῆς διαφορᾶς σημαίνοντες. ἄνεσις μὲν γάρ καὶ ἐπίτασις περὶ²
15 τὸ οὐσιῶδες συμβεβηκός θεωρεῖται, οἷον περὶ τὸν Αἰθίοπα μεταστάντα
εἰς ἄλλους τόπους ἄνεσις ἀν τοῦ μέλανος σώματος γένοιτο καὶ ἡ τοῦ
γάλακτος λευκήτης. ἤταν ἔστι, μᾶλλον δὲ ἡ τῆς χιλίοις· ἐπὶ δὲ τῆς δια-
φορᾶς τὸ μᾶλλον καὶ ἤτον οὐκ ἀν τις θεωρήσειν· οὐ γάρ ἔστι δίπουν
δίποδος οὐδὲ πεζὸν πεζὸν μᾶλλον.

20   κα. Ἀλλ' εἰ μήτε οὐσία ἔστιν ἡ διαφορὰ μήτε συμβεβηκός. ἄλλο
δὲ οὐσίας καὶ συμβεβηκότος οὐδέν էστι διάφορον τρίτον (πάντα γάρ τὰ
ὄντα ἡ ἐν ὑποκειμένῳ ἔστιν ἡ οὐκ) ἐν ὑποκειμένῳ, ἡ γάρ οὐσίαι εἰσὶν εἰς
ἡ συμβεβηκότα· εἰ οὖν ἐν μηδετέρῳ τούτων ταχτέον τὴν διαφοράν. ποὺ
κατατάξομεν αὐτήν; |

25   Εἰσὶ μὲν οὖν πολλαὶ πρὸς τοῦτο λύσεις, θεὶς μικρὸν ὑστερον ἐρῶ. πρῶ—
τον δὲ βούλομαι δισπερ ἀξιωμάτι προθεῖναι, ἀφ' οὐ τὰς ἀπορίας καὶ τὰς
λύσεις κρίνειν ὁμογένεια. δικεῖ δὴ τοῖς δεινοῖς περὶ τὴν τῶν ὄντων
ἱστορίαν ἀρρητος γίγνεσθαι ἡ τῆς φύσεως ἀφ' ἐτέρου γένους εἰς ἔτερον ἡ
γένος μεταβάσις ἀεὶ τοῦ μέσου διαλανθάνοντος ἡμᾶς, οἷον τὸ δυνάμει τὸ
30 ἐπὶ τῶν οὐσιῶν, οἷον λέγω ἐπὶ τῶν ἀνθρώπων ἡ τῶν ἄλλων ζώων ἐν τοῖς

3 αἱ διαφοραὶ ΑΜ: διαφοραὶ CRs; ceterum αἱ διαφοραὶ secundum Simpl. (f. 25r39) post παρα-
λαμβάνονται transponas   4. 5 κατὰ παντός] κατὰ πάντων Simpl., quod fort. recipias
6 εἶδους] γένους C   —ρους, ̄στι γάρ obliit. R   8 τούτοις εἰς οὐσίαν colloc. AM
τούτοις] τούτων Simpl.   τὸ (ante τοιόνδε) ACMR Simpl. (comi. Spengel): om. s

9. 10 νοεῖν τὸ τοιόνδε obliit. R   10 τοῦτο CMR: τούτου Λ   14 μὲν γάρ
obliit. R   16 γένοιτο AM: γένηται CR   18 ἤττον CR Simpl.: τὸ ἤττον ΑΜ
20 οὐσία iter. A   21 καὶ CMR: om. A   οὐδὲν AM: οὐδὲν CR   22 ἡ ἐν ὑπο-
κειμένῳ ̄στιν ἡ οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ ex Simpl. corrixi: ἡ ἐν ὑποκειμένῳ ̄στιν ἡ καθ' ὑπο-
κειμένου AM: ἡ καθ' ὑποκειμένου ̄στιν ἡ ἐν ὑποκειμένῳ CRs (cf. Porph. p. 73, 22)
23 μηδὲ ἐτέρω CR   24 κατατάξομεν AMR: τάξομεν C   25 πολλαὶ AMR:
om. C   μικρὸν CR: μικρῷ AM   ἐρῶ CMR: ἐροῦμεν A¹: ἐρῶμεν A²   26 προ-
θεῖναι ex προθῆγαι corr. R²   27 τῆς—ἱστορίας (28) Brand. (p. 52v23)   28 γί-
γνεσθαι Λ   29 διαλανθάνοντος AMR: λανθάνοντος C   τὸ (post διαλανθάνει) om. Brand.

30 ἡ] ἐπὶ Α   ζῶν Α¹

σπέρματι θεωρούμενον. οὗτε οὐσία οὐδέπω ἔστιν (ἔτι γάρ ἔστιν ἀτελές) οὗτε τὸ ἐνεργείᾳ τῷ οὕτως δυνάμει συμβέβηκε (τελεύτης γάρ τοῦτο). λείπεται τούνυν μέσον τι ἄλλο εἶναι τῶν οὐσιῶν τοῦ τε ἐνεργείᾳ φέρει ἀνθρώπου καὶ τοῦ δυνάμει. ὃ αὐτὸς τούνυν ἔστι λόγος καὶ περὶ τῆς μικροφράσ· 5 καὶ γάρ αὕτη τὸ μέσον ἔξι ποιότητές τε καὶ οὐσίας· διὸ καὶ συντελεῖ εἰς τὴν εἶναι καὶ τὸ ποιόν εἶναι, καὶ οὕτως ἔσται οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ. διὸ δεῖ προστιθέναι εἰς τὸν ἥρον τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ τὸ οὐδὲν συντελούντος εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ὑποκειμένου· τὸ γάρ εἰδος συντελεῖ τι καὶ οὐδιαφορά. ἐπειδὴ 10 τούνυν ταῦτα προεικήφαμεν. ἀναλόγωμεν τὰς λόγους τῶν παλαιῶν φύλοι· 15 σύφων περὶ τῆς διαφορᾶς. μία μὲν δόξα γένοιτο ἂν γηράτης τιθεμένη τὴν διαφοράν. ποιότητα δὲ οὐσιώδη καὶ συμπληρωτικὴν τῆς οὐσίας· ἄλλη δ' οὐδιαφοράν· μέσον ποιότητος καὶ οὐσίας τὴν διαφοράν ὑπολαμβάνουσα. κοινόν τινα σύνδεσμον παρεχομένην ταῖς μὲν οὐσίαις πρὸς τὰ οὐσιώδη συμβεβηκότα, τοῖς δὲ συμβεβηκότι πρὸς τὰς οὐσίας. ή γάρ φύσις οὐκ εὐθίης μετα- 20 βαίνει ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐπὶ τὰ ἐναντία. οἷον ἀπὸ τῶν ζῷων ἐπὶ τὰ φυτά. ἄλλα καὶ μεταξύ τινα μέσην ζῷην τὴν τῶν ζωφόβων συνέστηγε συναγωγὴν ἀμφοτέρων τῶν ἀκρων καὶ συμπληρωτικὴν καὶ συνδετικὴν αὐτῶν πρὸς τὸ ἄλληλα. καὶ ἐνταῦθια τούνυν τῶν διαφόρων γενῶν οἵνας οὐσίας καὶ συμβεβηκότος μέσον τι ἔσται κατὰ μὲν τινας ὡς μετέγονον ἀμφοτέρων τούτων. 25 κατ' ἄλλους δὲ ὡς κεχωρισμένον ἀμφοῖν. ἄλλη δὲ ἀν γένοιτο δόξα τῶν λειόντων μὴ μάρνον συμπληρωτικὴν εἶναι τῆς οὐσίας τὴν διαφοράν. ἄλλα 30 καὶ μέρος αὐτῆς, ἣ τοι τὴν κατὰ τὴν ἐμπεριληγόν τοῦ ὑποκειμένου θεωρουμένην, μέρος οὖσαν τῆς κατὰ τὸ εἶδος οὐσίας ἡ συναλοιψιμένην ταῖς περὶ τὸ ὑποκειμένον σχέσεσιν. ὡς περὶ αὐτὸν ἔχειν πως αὐτὴν καὶ διατίθεσθαι 35 διαφόρως.

αβ. Δοκεῖ δέ μιν μηδαμῶς ἀληθεῖς εἶναι τὸ τὴν διαφορὰν καθ' ὑποκειμένου κατηγορεῖσθαι· οὔτε γάρ τοῦνομα οὔτε τὸν λόγον ἔνεστι τῆς διαφορᾶς κατηγορεῖν τοῦ ὑποκειμένου. δῆλον δὲ ἐνταῦθιν· τὸ πεζὸν ἐν μὲν σημαίνει τὴν ἔξιν αὐτὴν οἷον τὴν πεζότητα. ἔτερον δὲ τὸ μετέγονον τῆς 40 ἔξιος ταύτης. ὅπερ οὐκ ἔστιν ἡ διαφορὰ ἄλλα τὸ διακείμενον κατ' αὐτὴν. τούτων δὴ οὕτως ἐγήντων τὸ πεζὸν νῦν πορῶμεν (οὐ γάρ τοῦτο ἔστιν ἡ

1 θεωρούμενον CR: θεωρουμένων AM έστιν] εἰσίν Brand. 2 τὸ] τι Brand.

5 τε CMR: om. A 6 καὶ τὸ ποιόν εἶναι om. C 7 συντελοῦν Brand. 10 τῆς

om. C 11, 12 ἄλλη δὲ η AM: ἄλλη ἥδη CR 12 οὐσίας τὴν supra ser. C

διαφοράν] ἀν in lit. C 13 παρεχομένην C Simpl.: παρεχομένη AMRs 15 φυτά]

ἀ in lit. R² 16 τὴν τῶν ζωφόβων μέσην ζῷην colloc. C (corr. numeris superser.)

τῆς 30 ἔξιος ταύτης. ὅπερ οὐκ ἔστιν ἡ διαφορὰ ἄλλα τὸ διακείμενον κατ' αὐτὴν. τούτων δὴ οὕτως ἐγήντων τὸ πεζὸν νῦν πορῶμεν (οὐ γάρ τοῦτο ἔστιν ἡ

συμπληρωτικὴν colloc. M (corr. numeris superser.) 17 συνδετικὴν καὶ συμ-

πληρωτικὴν colloc. M (corr. numeris superser.) 18 συνδετικὴν CMR Simpl.: συνδετικὴν

A: τύπον Brand. 22 τὴν (post ἥτοι) CR: om. AM Simpl. 23 η μέρος

Simpl. 24 σχέσεων A²CMR: σπέλεσιν A¹ ὥς] ὕστε Simpl. Brand. ante αὐτὸν

add. τὸ Brand. 26 εἶναι ἀληθεῖς colloc. C (corr. numeris superser.) 28 μὲν AM Simpl.

(f. 25v43); om. CR 29 σημαίνει AM Simpl.: σημαίνει CR τὴν ξεινήν αὐτὴν CR Simpl.:

om. AM post πεζότητα add. αὐτὴν AMs; om. CR Simpl. 30 ὅπερ coni. Spengel:

ὅπερ libri 31 τοῦτο ... τὸ διακείμενον (p. 50,1)] conicias τῷτο ... τῷ διακειμένῳ, nisi

malis (ἄλλα) τὸ διακείμενον

διαφορὰ τὸ διακείμενον κατ' αὐτήν). αὐτὴν δὲ τὴν διαφορὰν λάβωμεν τὴν πεζότητα. ἀρ' οὖν οἱόν τέ ἐστι κατηγορῆσαι τούνομα κατὰ τοῦ ὑποκειμένου τῆς διαφορᾶς. ὅστε φάναι τὸ ὑποκείμενον εἶναι πεζότητα. η̄ τὸν λόγιον αὐτῆς, ὅστε τὸ ὑποκείμενον εἰπεῖν ἔξιν εἶναι ἀρ' η̄ πεζοὶ γίνονται 15 οἱ οἵ μετασχόντες: οὐκ ἔστιν εἰπεῖν. οὐχ ὑγιῶς τούνομα εἴρηται τούνομα καὶ τὸν λόγιον τῆς διαφορᾶς δύνασθαι κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου. διὸ οὐδὲ συνιωνύμως ἂν ῥηθεῖται διαφορὰ κατὰ τῶν ὑποκειμένων. οὐ καθ' ὑποκειμένου ἄρα, εἴπερ τὰ καὶ ὑποκειμένου συνιωνύμως τῶν ὑπ' αὐτὰ ἀτόμων κατηγορεῖται.

20

10 Πρὸς δὴ τούτο τὸ ἀπόρημα οὕτως ἀντιτίθεμεν. οὐ γάρ. Ἀπέρι ἐκεῖνοι βούλονται. τὸ ἔχον τὴν πεζότητα νῦν ἀφίγμι ὡς μὴ ὅντος μὲν τούτου διαφορᾶς. τούναντίν δὲ τῆς πεζότητος. ὡς ἐκεῖνοι λέγουσιν. ἐπινοίᾳ γάρ γωρίζοντες τὴν πεζότητα οὐ βούλονται τὸ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου 25 συνειλημμένον εἶναι διαφοράν. ἄλλο δέ ἐστι γωρίσαι τι τῇ ἐπινοίᾳ, ἄλλο 15 ὡς συνυπάρχον τῷ ὑποκειμένῳ συλλαβεῖν. ἐπεὶ οὖν καὶ ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τοῦ ὄριστακού λόγου λέγει ἐνταῦθα καὶ | τὸ συνωνύμως κατηγορεῖσθαι 61 ἐπὶ τῶν διαφορῶν εἴρηκε τῶν συνειλημμένων μετά τῆς ὅλης, καὶ ἡμεῖς οὕτως ἐκδεχόμεθα. τὸ μὲν γάρ πεζὸν καὶ τὴν πεζότητα ἔχει, η̄ δὲ πεζότητος ἐπίνοια τις οὖσα μόνον φύλη τὸ πεζὸν οὐ συνειληφεν. οὐ γρὴ οὖν 20 διαιρεῖν τὸν κατὰ τὸ ὑποκείμενον εἰδος λόγον καὶ τὸν ὄριστακόν· εἰ γάρ οἱ ἄνθρωποι λόγοις τὸ τί η̄ εἶναι δηλοῦν, τούτο δέ ἐστι τὸ εἰδός, οὐκ ἄλλοι μὲν ἔσται οἱ κατὰ τὸ ὑποκείμενον λόγοις. ἄλλοι δέ οἱ κατὰ τὸν ὄρον. ἐπεὶ καὶ ἀποποὺ ἐν μὲν τῷ εἶναι τινι ὑπάρχειν, τὸ δὲ ὅνομα καὶ τὸν λόγον μὴ ἐπαιληθεύεσθαι κατὰ τοῦ ὑποκειμένου. οὕτω μὲν οὖν ἡμεῖς ἀπαρτίζαμεν 10 φαμέν δὲ καὶ ἄλλην εἶναι λόσιν οὐκ ἀπόβλητον. ἐπεὶ γάρ τὸ μᾶλιστα ποιοῦν τὸ εἰδός η̄ διαφορά ἐστιν, ἀλληγεύεσθαι εἴρηκε τῷ λόγῳ τῷ τὸν τοῦ ὑποκειμένου λόγον ὑπὸ ταύτης συμπληροῦσθαι· καθ' ὑποκειμένου οὖν λέγεται, ὡς ἐκεῖνοι βούλονται. οὗτοι συμπληρωτική ἐστι τοῦ κατὰ τὸ ὑποκείμενον λόγου· ἂν γάρ εἴπω φρονί πεζότητα, ἐπὶ γῆς διὰ σκελῶν εἴρηκα 15 30 κίνησιν, η̄ δὲ ἐπὶ γῆς διὰ σκελῶν κίνησις καὶ τὸ πεζὸν καὶ τὸ οὕτως κινούμενον δηλοῦν. ταῦτα μὲν δὴ οὕτως. θαυμάζω δὲ τῶν Στοιχῶν χωρίζόντων τὰς ἔξεις ἀπὸ τῶν ἔκτῶν· ὀσώματα γάρ μὴ παραδεχόμενοι καθ' ἔκυρτά. οἷσαν ἐρεγγελεῖν δέοντας η̄. ἐπὶ τὰς τοιαύτας διαλήψεις ἔρχονται. εἰ δὲ οὐδὲ αἱ ποιότητες ἀνευ τῶν ποιῶν, οὐδὲ αἱ ἔξεις ἀνευ τῶν ἔκτῶν οὐδὲ 20

1 post αὐτήν add. τούτων δὴ οὕτως ἔχοντων del. M

2 κατὰ CMR: om. A

4 αὐτῆς in mrg. suppl. M δὲ καὶ τούνομα Simpl., quod reponas καὶ CR Simpl.: om. AM

14 συνειλημμένον AM ἄλλο (prius) CR: ἄλλως AM γωρίσαι C

ἄλλο (alterum) CR: καὶ ἄλλο AM 15 συλλαβεῖν] οὐκ supra ser. A 16 καὶ τὸ CR Simpl.: τῷ AM 18 ἔχειν (sed ν eras.) A 20 εἰδος abundare putat Spengel, sed tuetur Simpl. post λόγον VI litt. eras. R 6 CR Simpl.: om. AM

21 εἰδος in lit. R² 25 δὲ AM: δη̄ CR 29 an φασι; 30 κίνησιν Felic.: κινήσεως ACMRs 33 η̄ CM²R: η̄ AM¹ 34 οὐδὲ (alterum)—οὐδὲ] οὐδὴ—οὐδὴ coni. Spengel

αἱ διαιροφοραὶ ἄνευ τοῦ ὑποκειμένου θεωρηθήσονται, ἀλλὰ τῷ ὑριστικῷ ἔναυτῷ λόγῳ συμπληρώσουσι τὰ ὑποκείμενα.

κχ. Ἀλλὰ πῶς παραχρῆμα μετέθετο; εἰπὸν γάρ τὸ δοκεῖν πάσῃ οὐσίᾳ ὑπάρχειν τὸ τόδε λέγεσθαι ἐπίγραφεν ἔξης οὐ μὴν ἀλγηθὲς γέ 5 ἐστι τοῦτο.

Ὕμεις δὴ πρὸς αὐτοὺς ἀποκρινούμεθα. ὡς γέ μὲν πρώτη ὀόξα οὖν αὐτῷ ἦν, ἀλλὰ σὺνοις ἀρέσκουσα· κατὰ τινας γάρ τοῦτο δοξάζεται τοὺς ὑφεστάντας λέγοντας τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη· γέ μὲν δευτέρα | αὐτῷ ἐδόκει, 62 δινέπερ προθεῖς τὴν λεγομένην ὥφ' ἐπέρων προσέθηκεν δευτέρου γένος αὐτῇς 10 ἐδοκίμαζε.

Ηδὲ οὖν τὸν τινὰ ἀνθρωπὸν λέγομεν καὶ ἀνθρωπὸν εἶναι καὶ ζῷον καὶ λογικὸν καὶ θυγῆν, εἰ μὴ τόδε ἐστὶ πάντα τοῦτα.

Οὐτὶ τὰ εἶδη καταταχθέντα λέγομεν τάδε τινὰ εἶναι. ὁ δὲ λόγος γέ 5 περὶ τῶν καὶ⁷ αὐτὰ ἐπινοούμενων.

15 Ἀλλὰ κατὰ τί λέγομεν τόδε τι τὴν ἀτομὸν οὐσίαν. πήτερον κατὰ τὸ εἶδος γέ τὴν ὅλην γέ τὸ ἐξ ἀμφοῖν.

Ἡ φήσιμεν ὡς κατὰ πάντα. ἀλλὰ κατὰ μὲν τὴν ὅλην, καθόσου 10 ὑπόκειται καὶ εἰς ἐνέργειαν ἤκει τοῦ δέγχεσθαι τὸ εἶδος. κατὰ δὲ αὐτὸν τὸ 15 εἶδος, καθόσου ὥρισται καὶ ἐν ἐστιν ἀριθμῷ. εἰ δέ τις τὴν ὅλην ἀριθμούν 20 οὐσίαν μηδημῶς τόδε τι εἴναι φήσει. ὑπομνήσομεν αὐτὸν ὡς οὐ περὶ τῆς ἀγέκτου ὅλης ἐστὶν ὁ παρὸν λόγος, περὶ δὲ τῆς σχέσιν ἐγγύτης πρὸς τὸ εἶδος.

κδ. Ἀλλὰ πῶς τὸ λογικὸν ζῷον τῷ ἀλόγῳ οὐκ ἔστιν ἐναντίον; 15

Οὐτὶ γέ ἐν τινὶ διαιροφορᾷ τῷ ἐνυπαρχούσῃ διαιροφορῷ ἐναντίον. τὸ δὲ ὅλον 25 τῷ ὅλῳ οὐκ ἔστιν ἐναντίον· λόγος δὲ τούτου τοιοῦτος· τὸ ἐπιδεχόμενον τὰ ἐναντία οὐκ ἔστιν αὐτὸν ἐναντίον· εἰ γάρ κατέχοιτο ὥφ' ἐνὸς τῶν 30 ἐναντίων, οὐκ ἀν δύναιτο καὶ πρὸς τὴν τοῦ ἐπέρων ἐναντίου καταδοχῆς 20 ἐπιτρέψεως παρεταξεύσθαι, οἷον ψυχή {ἢ} σῶμα γέ θέτομας οὐσία γέ δευτέρα οὐσία εἰπερ ἐπιδεχόιτο τὰναντία, αὐτὰ καὶ⁸ αὐτὰ οὐκ ἔσται ἐναντία· ὀλλ 35 οὐδὲ εἰ διαιροῖτο τι εἰς τὰ ἐναντία. ἕτερον τὸ ζῷον, οὐδὲ οὗτος ἔσται

² λόγῳ ἔναυτῷ colloc. AM [ἔναυτῷ], ἔστι in lit. R² 4 τὸ τόδε CR: τόδε AM: τόδε τι coni. Spengel (sed cf. Porph. p. 96, 7 Simpl. f. 26v45)

5 ἔστι τοῦτο om. Arist. 7 αὐτοῦ AMR; αὐτῶν C 9 προθεῖς AMR; προσθεῖς C post δευτέρον add. τὴν λεγομένην del. M 10 ἐδοκίμαζε CR: ἐδοκίμασε AMs 11 post

λέγομεν add. εἴναι AM: om. CR εἴναι supra ser. C 12 τόδε Simpl. (f. 26v47): τόδε ΛCMRs: τόδε (1. τόδε) τινά coni. Spengel (cf. v. 13)

13 εἶδη an ἤδη diuinum R καταταχθέντα] καταταχθέντα Simpl. (sed cf. p. 56, 5, 7) 14 περὶ AMR Simpl.: ἐπὶ C 16 τὴν ὅλην CMR Simpl.: κατὰ τὴν ὅλην A 18 αὐτὸν eodd. Simpl.: αὐτὸν coni. Spengel 19 ἐν ἐστιν AM Simpl.: ἐνεστιν CR 20 ὑπομνήσομεν AM: ὑπόμνησον μὲν CR: ἀναριθμούμεν Simpl. 25, 26 τὰ ἐπιδεχόμενα τὸ ἐναντίον M (corr. m.!) 26 ἐναντίον αὐτὸν colloc. R (corr. numeris superser.) 27 ἐπέρων in mrg. suppl. A

ἐναντίον Α²CMR Simpl. (f. 27v50): ἐναντίον Α¹ 28 ψυχή γέ σῶμα γέ ἀτομος οὐσία γέ δευτέρα Simpl.: ψυχή, σῶμα, γέ ἀτ. οὐσία, γέ δευτ. eodd. s 30 διαιροῖτο] ai in lit. R

τι AMR: τις C: τι τις Simpl., quod reponas

ἐναντίον· ἐκεῖνο δὲ περιέχει τὴν τῶν ἐναντίων διαιρέσιν. ὥστε οὐδὲν τούτων ἔσται ἐναντίον. γνόν δ' ἂν τις καὶ ἀπὸ τοῦ ὅρου τῶν ἐναντίων τοῦτο· 25 πλειστον γάρ κεχωρίσθαι αὐτὰ ἀπὸ ἀλλήλων διφορέμενα, ὡς δὲ νῦν λέγεται. περὶ τὴν αὐτὴν οὐσίαν τοῦ ζήτου ὑπάρχει.

5 κε. Ἀλλὰ πῶς τὸ πῦρ τῷ ὅρῳ καὶ τὸν ἄέρα τῇ γῇ ἐναντία λέγει 63
Αριστοτέλης:

Κατὰ τὰς εἰδοποιίας ὁρισθεῖται διαφορὰς φήσιμεν, αἵτινες οὖν εἰσιν οὐσίαι· τὸ μὲν οὖν ψυχὴρὸν καὶ θερμὸν καὶ ἕγρὸν καὶ ὑγρὸν ἀλλήλοις ἐναντία ὑπάρχει. αἱ δὲ ὅλαις οὐσίαι πρὸς τὰς ὅλας οὐσίας οὖν ἔχουσιν 10 ἐναντίωσιν, αἱ γε καὶ ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὅλης συνυφεστήκασιν.

κε. Εἴ δέ τις τὸν ἀνθρωπὸν τῷ ἵππῳ λέγοι πιὼς ἐναντίον εἶναι καὶ τὸν τινὰ τῷ τινί;

Πρὸς αὐτὸν ήμεῖς ἀποκρινούμεθα. ὡς οὐδὲν μᾶλλον ὁ τις ἵππος γε ὁ τοῖς βροῦς γε ἀλλο τι τῶν κατὰ τὴν πρώτην οὐσίαν συσταζόντων ἐναντίον 10 15 ἔστι πρὸς τὸν τινὰ ἀνθρωπὸν. εἰ δὲ ἀδύνατός ἔστιν γε τὸν ἀνθρίστων πρὸς τὸ ὠρισμένον ἐναντίωσις (ἔν γάρ ἐν δεῖ ὠρίσθαι ἐξ ἀνάγκης ἐναντίον εἶναι). οὐκ ὀρθὸν ἀν εἴτε οὐδὲ οὕτως τὰς ἀντιθέσεις λαμβάνειν.

κε. Ἀλλὰ πῶς. εἰ τὸ εἷδος τῇ στερήσει λέγει ἐναντίον ἐν τοῖς Φυ- 15 τοκοῖς, ἀλλήλοις τὸ νῦν ἀποφαίνεσθαι αὐτὸν μηδὲν εἶναι οὐσίᾳ ἐναντίον;

20 Οὐτὶ εἰσὶντες κοινότερον καὶ τὸ κατὰ στέρησιν ἀντικείμενα ἐναντία λέγειν. ὥστε θετὸν ἐν τοῖς Φυσικοῖς τὴν ἔξιν καὶ τὴν στέρησιν ἐναντία προσαγορεύειν. οὐδαμῶς ήμεῖς γρὴ ταράττεσθαι. θετὸν τοῖς Κατηγορίαις εἰρηκάως οὐσίαν εἰς οὐσίᾳ μὴ εἶναι ἐναντίαν ἐν τοῖς Φυσικοῖς πᾶσιν δέχεται αὐτῶν τὴν ἐναγ- 25 τιστήτα. κοινῷ γάρ γροῦται τῷ τῆς ἐναντιώσεως ὀνόματι καὶ ἐπὶ τῶν μᾶλλων ἀντιθέσων. ἔστι μὲν οὖν καὶ αὕτη γε λόγισις οὖν ἀπόβλητος, ὡς ἔμοιγε δοκεῖ· καλλιον δὲ εἴτε ἀν καὶ Ἀριστοτελικώτερον μᾶλλον οὕτω λόγειν τὴν ἀπορίαν ταύτην, θετὸν εἷδος τῇ στερήσει οὐγενές οὐσίᾳ οὐσίᾳ ἀντί- 30 κεῖται, ἀλλ' ὡς τὸ δὲ πρὸς τὸ μηδὲν τῷ εἶδει γε ὡς ἀργὴ πρὸς τὸ ἔσχατον καὶ τὸ ἀγραμμὸν πρὸς τὸ κακὸν ἔξει κατὰ παντελῆ ἀπόστασιν γε ὑφεστοί 35 τελέαν τὴν ἐναντίωσιν. οὕτω γάρ ήμον διαιρουμένων οὐσιῶν μὲν ἐναντίωσις

1 Δὲ] αν γάρ? 4 τὴν αὐτὴν ΑΜ Simpl.: ταύτην τὴν CR 5. 6 λέγει Άρ.]
De gen. et corrupt. B 8 p. 335^a3 sq. 7 διαφορὰς ὁρισθεῖται colloc. Α 8 ὑγρὸν
καὶ ἕγρὸν colloc. ΑΜ 10 συνυφεστήκασιν CR: ὑφεστήκασιν AMs 11 τις ACM:
τι R λέγοι CR: λέγει ΑΜ ἐναντία CMR: ἐναντία Α εἶναι CMR:
om. Α 15 εἰ CR: γε ΑΜ 16 τὸ ὠρισμένον CR: τὰ ὠρισμένα AMs
Ἐν ΑΜ: ἐν CR ὀρίσθαι Α 17 λαμβάνομεν ACMR: λαμβάνομεν S (?) s
18, 19 ἐν τοῖς Φυσικοῖς] cf. Α 7 p. 190^b27 Α 9 p. 192^a6 21 ἐν τοῖς Φυσικοῖς] cf.
Α 7 p. 190^b30 sq. προσαγορεύῃ CR: λέγη ΑΜ 22 εἰρηκάως CMR: om. Α
23 οὐσίαν] οὐσίας Α ἐναντίαν Arist. Phys. A 6 p. 189^a32 (ἔτι οὖν εἶναι φαμεν οὐ-
σίαν ἐναντίαν οὐσίᾳ): ἐναντίον AMs: ἐναντία CR αὐτῶν τὴν CR: αὐτὴν τὴν Μ: αὐ-
τὴν Α 25 ἀπόβλητον ΑΜ ὡς ἔμοιγε CR: ὡς γέ μοι ΑΜ 26 εἴη ἀν scripsi:
εἶναι libri, quod delendum coni. Spengel μᾶλλον CR: om. ΑΜ οὕτω post ταύ-
την (27) transp. ΑΜ 28 τῷ εἶδει om. Simpl. (fort. recte) 30 τελείων Simpl.
(fort. recte, cf. p. 53.9, 14)

οὐδὲ θεωρεῖται. ἄλλος δὲ ἐπὶ τῶν ἀρχῶν ἐναντιώσεως διοριζεῖται, δῆς οὐκ ἔστιν ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος· οὐ γάρ ἐν ὑπάρχει σύμφωνερα τὰ ἐναντία περιέγει, οὐδὲ μὴ γένη ὅντα αὐτὰ περιέχεται. ἄλλος δὲ τὸ μὲν ἐν τῷ αἰώνιῳ τῷ δὲ ἐν τῷ μὴ ἔστιν.

5   αγ. Ἀλλὰ τὸ μηδὲν εἰναι οὐσίᾳ ἐναντίον ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα οὐσιῶν ἔστι τῇ ἐπαγωγῇ δεδειγμένον. ἄλλος δὲ οὐσίᾳ οὐκ ἔστι δεδειγμένον.

(1) τοῦτο ἀπορῶν τίγρόκες τὴν διαιρετικὴν μέθοδον καὶ τὴν ταύτην¹⁰ γρείαν. ἐπεὶ γάρ τῶν γενικωτάτων οὐκ ἔνεστιν ἐπὶ προτέρων καὶ αἰτιοτέρων ποιησαθεῖται ἀπόδειξιν, ἄλλοι ἀνάγκη τελείως διαιρέσεως πάντα διαιρεύουσι τὰ ὑπὸ αὐτὰ θεωρεῖν τὴν κοινότητα αὐτῶν. Τὸ δὲ παραλλάττειν τὸ φέρει οὐταν τὸ ζῷον διαιρέσθαι εἰς λογικὸν καὶ ἄλλοι τὸ οὐπόπουν καὶ ἄποιν τὴ δίποιν καὶ τετράποιν τῇ οὐσίᾳ ἄλλας ἐπιδέχεται διαιρέσεις, εἰτα¹⁵ μηδεμίαν αὐτῶν εὑρίσκοντες ἐκβαίνουσαν τοῦ ζῷου τὴν ταυτότητα τοῦ γένους οὐκ εἰς ἐπαγωγῆς δὲλλος² ἐκ τῆς τελείας διαιρέσεως λαμβάνουμεν. ὕσπερ δὲν ἐπὶ τῶν ἄλλων τῇ διαιρέσεις τὸ κοινόν ἐν τοῖς ὑπὸ αὐτὸν τεμνομένοις φυλάττει, οὐτως καὶ ἐπὶ τῶν οὐσιῶν νῦν δείκνυται, εἰ γάρ αἱ οὐσίαι μὲν πᾶσαι νῦν διαιροῦνται ἀνελκυπόντες εἰς τὰς πρώτας καὶ δευτέρας οὐσίας, μηδέ²⁰ τεραι δὲ τούτων ἔχουσι τὴν ἐναντίωσιν (ὅτι γάρ διαιρεσίς τελεία οὐσία πάντα τὰ ὑπὸ τὴν οὐσίαν περιελάμβανεν). ὕστε οὐ μόνον τῇ τοῖς οὐσίαι τοινὶ ἄλλα καὶ ἀπλῶς πάσῃ οὐσίᾳ αὐδέν εἶστιν ἐναντίον. ἀπαντήσεις δὲ ἂν τις καὶ οὗτως οὖται τοῦ κατ' οὐσίαν συμπληρούντων ληφθῆ, εἰδίθεις τοῦτο ὕπερ ἐφ' ἐκάστου καὶ ἐπὶ τοῦ παντὸς ἀληθίες ἀποδείκνυται. οὐτον τὸ λογικὸν ἐφ'²⁵ ἐκάστου τε τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ παντός, καὶ τῇ οὐσίᾳ τούτου εἴπερ κατ' οὐσίαν ὑπάρχει τὸ μηδεμίαν σχέσιν ἐναντιώσεως ἔχειν, οὐκ ἐπὶ τοὺς ἄλλα²⁵ καὶ ἐπὶ πατῶν ἀληθῆς εἶσται.

κ). Πάλιν ἀπορούν φαίνεται. πῶς ἐν μὲν τοῖς πρὸ τούτων εἰρημένοις⁶ μᾶλλον οὐσίᾳ διώρισται τῇ τοῦ εἴδους παρὰ τὴν τοῦ γένους, νοῦν δὲ οὐ λέγεται μᾶλλον καὶ ἡττεῖν εἰναι.

Ὄτι οὐχ ὡσαύτως ἐκάτερον λέγεται, ἄλλα τὸ μὲν καθ' ἔμαυτόν, τὸ δὲ³⁰ αὐτὰ συμβιβηκός· τὸ γάρ μᾶλλον εἶναι τὸ εἴδος τῇ τὸ γένος οὐχ τῇ οὐσίᾳ.

οὐδὲ ὕπερ εἶστιν ἔκαστον. κατὰ τοῦτο ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον. ἄλλος τῇ ἐργατικῷ τῆς ἀτόμου οὐσίας προσγωρεῖ, τὸ δὲ τῇ τοῦ ὑφεστηκός πορρωτέρω αὐτῆς ἀφέστηκε. τοῦτο δὲ συμβιβέηται ἄλλως· νοῦν δὲ καθή εἶστιν ἐκάστη-

1 ἄλλος CR: ἄλλος AM   3 περιέχει CR mrg. A: ὑπάρχει AM   περιέχεται R²
mrg. C: παρέχεται ACMR¹   6 οὐσίᾳ οὐσία libri: om. Simpl. (f. 27r54) fort. rectius
οὐκ ἔστιν οὐσία colloc. AM   10 θεωρεῖν CMR: θεωρεῖ Α   7, παραλλάττει CMR:
ἢ παραλάττει A; corrigas μὴ παραλλάττει (vel παραλλάτη) τι, cf. Simpl. μὴ πη παραλλάσση
τι ἐν τοῖς κατ' ἔκαστον εἴδεσιν   13 post εὑρίσκοντες ex Simpl. addas διαφορὰν
ἐκβαίνουσαν AM: ἐμβαίνουσαν CR   17 νῦν MR: om. Λ: supra ser. C   ἀνελι-
πῶς A   τὰς CR Simpl.: om. AM   19 οὐ μόνον CMR: om. Λ   21 ληφθῆ
Simpl.: ληφθεῖν ACMRs   8περ CMR Simpl.: ὕπερ Α   26 τοῖς — εἰρημένοις
(sic) Α   πρὸ τούτων Simpl. (f. 28r56): πρὸ τούτων libri (cf. p. 54,2)   27 post
μᾶλλον add. καὶ ἡττεῖν ACMRs: secundum Simpl. eieci (cf. v. 30)   29 ἐκάστερον ωταύ-
τως colloc. AM   33 ἀφέστηκε AM: ὑφεστηκε CR

τούτῳ ὅπερ ἐστίν, οὐδὲ φρστὸν λέγεσθαι αὐτὴν μᾶλλον οὐδὲ ἡττον. οὐκ ἄρα 10
ἐναντία λέγεται τὰ παρόντα τοῖς πρὸ τούτων.

λ. Ταῦτα κακεῖνο ζητήσεως ἔξιν, πῶς ὁ μᾶλλον λογικὸς οὐ μᾶλλον
ἐστιν ἀνθρωπος.

5 Ότι οὐ κατὰ τὴν ἐπίτασιν τοῦ λογικοῦ ὁ ἀνθρωπος ἔχει τὸ εἶναι, ἀλλὰ
κατὰ τὸ εἶδος· τοῦτο δὲ ἐστικεν ἀεί, ηδὲ ἐνέργεια τοῦ ἀνθρώπου κατὰ 15
τὸ διάφανον τοῦ μᾶλλον λογικοῦ παρέχει τὸ λογικότερον τῷ ἀνθρώπῳ, οὐ
κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα καὶ τὸ δύνασθαι εἶναι λογικῷ τὸ εἶναι αὐτῆρι ὄμοιώς
πάρεστιν. ἐστιν ἄρα οὗτος μὲν ὁ αὐτός, ηδὲ ἐνέργεια τοῦ λογικοῦ τὸ
10 μᾶλλον καὶ ἡττον προσλήψεται, ἐπανιὼ μὲν οὖν καὶ ταύτην τὴν λύσιν· 20
εἰ δὲ δεῖ κατὰ τὴν Ἀριστοτελείον δόξαν βαθύτερον αὐτὴν ἀποδοῦναι, οὕτως
ἄν θεωρητικώτερον δεῖξαιμεν τὸ ζητούμενον· πέφυκε μεθ' ἑκάστου τῶν εἰ-
δῶν καὶ τὸ ποιὸν συνυφίστασθαι. ἔτερον μὲν δὲ τοῦ εἰδους, ηρτημένον δὲ
ἀπ' αὐτοῦ· καὶ τὸ μὲν εἶδος μέρος δὲ τῆς συνθέτου οὐσίας καὶ ἀτόμου
15 συμπληρωτικόν· ἐστιν αὐτῆς καὶ οὐδέποτε ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον, 25
αἱ δὲ συντρέχουσαι τοῖς εἶδοσι ποιότητες, δηποὺ μὲν η λογική, δηποὺ δὲ η
θερμότης, δηποὺ δὲ η ἐγράτης δέχεται τὸ μᾶλλον, καὶ οὕτως οὖν | 66
φαινομένη αὕτη κατὰ τὸ μᾶλλον ὑπεροχῇ τοῦ εἰδους ἀλλὰ τῆς ποιότητος,
ἐπειὶ καὶ ὁ σπουδαῖος ὅταν μᾶλλον ἀνθρωπος λέγηται, οὐχ η ἀνθρωπος
20 ἀλλ' ὡς οὕτως διακείμενος ἐπιτείνεται. τοῦτο δὲ οὐκ οὐσίαν ἀλλὰ ποιὸν
σημαίνει, ὥστε ημῖν ἀληθῶς φαίνεται λέγειν τὸ μὴ εἶναι οὐσίαν οὐσίας ὁ
μᾶλλον καὶ ἡττον.

λα. Ήῶς οὖν η ὥλη τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον δέχεται καὶ τὰναντία ἐφ'
έαυτῆς φαντάζεται μικρὸν καὶ μέγα καὶ ἐλλείπον καὶ ὑπερέχον; πῶς δὲ
25 πάντα ὅπερ ἄν ἐπαγγέλληται ψεύδεται, κανὸν μέγα φαντασθῆ μικρόν ἐστι, κανὸν
μᾶλλον ἡττον ἐστιν;

Ἐροῦμεν δὴ οὖν, οἵτις ταῦτα ἀπὸ τῆς τοῦ εἰδους σγέσεως παραγίνεται 10
εἰς τὴν ὥλην πάσας τὰς τοιαύτας παραλλάξεις λαμβάνουσαν κατ' αὐτὴν τὴν
σγέσιν τοῦ εἰδους. πρὸς ὅπερ ὑφίσταται ἄλλως καὶ ἄλλως ἔχουσσα. καθόδη
30 μὲν γάρ μᾶλλον αὐτὴν τὸ εἶδος κρατεῖ, ἐνεργήτερον φαίνεται, κατόδη δὲ ἡττον,
ἀμυδρότερον καὶ αὐτὸς εἰς τὴν ὥλην διαθένεται. αὐτὴ μέντοι καθ' ἑαυ- 15
τὴν οὐδαμῶς η ὥλη διαφέρει κατ' οὐδὲν τούτων· δυνάμει γάρ πάντα ἐστίν
ώσαντας καὶ τὴν ἵσην πρὸς ὅλα τὰ ὄντα ἔμφασιν καὶ ὑποδογήτην τῆς οὐσίας
παρέγγεται.

1 ὅπερ ἐστίν CR Simpl.: om. AM — 2 τὰ παρόντα CR Simpl.: τὰ ἐναντία A et post
τούτων transp. sed numeris superset. corr. M 6 τοῦ ἀνθρώπου CR: om. AM
7, 8 corrigas sec. Felic. οὐ κατὰ τὴν ἀνθρωπότητα· <κατὰ γάρ τὴν ἀνθρωπότητα> καὶ
12 δεῖξαιμεν CR: παρασήσαιμεν AM 17 δέχεται CMR, tuetur Simpl.: ἐπιδέχεται
As οὖν ἐστιν supra ser. C 21 ἀληθῆς C φαίνεται ex φαίνεται corr. A
ἔχον] ἔχεται coni. Spengel μὴ Felic.: ἦν libri οὐσίαν] οὐσία (sed a m.²) R
23 δέχεται scripsi sec. Simpl.: λέγεται ACMRs ἐφ' CR: ἀφ' AM 24 ὑπερέχον καὶ
ἔλλειπον colloc. AM 25 ἐπαγγέλληται ACM 28, 29 τοῦ εἰδους τὴν σγέσιν colloc. A
AM 30 αὐτῆρι MR: αὐτῆς AC 32 η ὥλη οὐδαμῶς colloc. A 33 τὰ ὄντα
AMR Simpl.: om. C 34 παρέγγεται] παραδέχεται Simpl.

λη. Λύτος δὲ τοῦτο πᾶλιν ἔγειρες αἴσιον. οὐτά τί αἱ μὲν οὐσίαι τὰ
μᾶλλον καὶ ἡττού οὐκ ἔχουσιν. αἱ δὲ ποιήτητες ἐπιδέχονται:

"Η καὶ τοῦτο δυνηθῆμεν λύσαι κατὰ τὸν αὐτὸν λόγον. τὰς μὲν οὐσίας 20
τῷ ἐν ἔμπειταις εἰναι μένειν καθ' ἓνα ὅρον ἀποφανθῆμεναι. τὰς δὲ ποιήτητες
ἢ τῷ ἐν ἑτέροις ἔχειν τὸ εἶναι μετ' ἐκείνων συναλλοιώσασθαι. εἰκότως ἄρα αἱ
μὲν οὐσίαι οὗται ἀφ' ἔμπειταιν τῷ αὐτῷ ἀπ' ἄλλων δέχονται τὴν ἐπίταξιν. αἱ
δὲ ποιήτητες ἀπὸ τῶν ὑποκειμένων ἐν οἷς ἐγγέγρησθαι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ 25
ἡττού ἐπιτείνονται.

λη. Ήδης δὲ ἀπεικότως εἰπομένων τοὺς πολλοὺς αὐτὸν αἰτιάτῳ καὶ ως
10 ἀμφιβλητούτα καὶ μὴ ἀποφανθῆμενον; τὸ γάρ ίδιον τῆς οὐσίας ἀποδιδόντος 67
φησι· μάλιστα καὶ τῇδε λόγῳ δοκεῖ εἰναι τὸ ταῦταν καὶ ἐν ἀριθμῷ
ἢ τῶν ἐναντίων εἰναι δεκτικόν.

Φημὶ δὴ οὗτοῦ ίδιου πολλογρίδος λεγομένου, κυρίως δὲ τοῦ παντὸς¹
καὶ μόνην ὑπάρχοντος νῦν τὸ δοκεῖ πρόσκειται δεικνυμένου αὐτοῦ, οὗτοι τῆς 5
καθίδου οὐσίας καὶ τῆς πρώτης οὐχ οἷον τε τοῦτο εἶναι ίδιον. ως πέρικε
τὸ δηντως ίδιον ὑπάρχειν, καὶ οὗτοι ίδιοι οὗτως λέγεται οὐχ ως πάσῃ ὑπάρ-
χον καὶ τῇ καθίδου καὶ τῇ κατὰ μέρος. οὐλὶς δὲτοι ἐν μόνῃ ταύτῃ ἐστὶ τὸ
τοιοῦτον ίδιον, ἐν οὐδεμιᾷ δὲ ἄλλῃ τῶν κατηγορῶν. οὗτοι γάρ καὶ τὸ
πῦρ λεπτομερέστατον λέγεται, οὐχ δὲτοι πῦρ οὐδιότις λεπτομερέστατον, 10
20 οὐλὶς δὲτοι ἐν τῷ πυρί ἐστι τὸ λεπτομερέστατον. καὶ ἐνταῦθα οὖν. ἐπειδὴ
εἴ τι ἐστιν ἀτομοῦ δεκτικὸν τῶν ἐναντίων, ὑπὸ τῆς οὐσίαν ἐστί. διὸ τοῦτο
ιδιον δοκεῖ εἶναι καὶ τῆς ἀπλῶς οὐσίας τὸ δεκτικὸν τῶν ἐναντίων. γνωσθή-
μενα δὲ τοῦτο συχέστερον ἀπὸ τῆς ἀντιστροφῆς· εἴτε γάρ οὐσία ἐστί. δεῖ
τι εἶναι ἐν αὐτῇ ἀτομοῦ ἐν ᾧ καὶ ταῦταν τὰναντία δέχεται. οὐσία ἐστίν.
οὗτοις οὖν ἔσται ίδιοι ως ἐπὶ μηδενὸς τῶν ἄλλων λεγόμενον. ἐπὶ μόνης
δὲ τῆς οὐσίας καὶ ἀπὸ ταύτης ἐπὶ τῶν ὀτόμων.

λη. Ἀλλ' οὐκέτι ἀμφιβλητοὶ γράφει. οὗτοι προστίθεται τὸ ὀριθμῷ ἐν μό-
νην τῶν ὀτόμων τοῦτο ίδιον ἀποδέδωκεν· τῷ γάρ γένει καὶ τῷ εἶδει οὖν. 20
30 ὑπάρχει τοῦτο ίδιον.

"Η πρὸς τοῦτο οὐ γαλεπὸν ἐκεῖνο σύντετον. οὗτοι τρόποις εἰς ἐστιν γνώ-
ρεις ἥ ἀπὸ μέρους τὸ ὅλον συνεμφανίων. ἔστε καὶ ἐνταῦθα, εἰ τοῦ ἀτό-

2 οὖν supra ser. C   ἔγειρες CR: ἐπιδέχονται AMs   4 ἐν] μὲν C   ἔμπειταις CR:
αὐτοῖς AM   5 τῷ in lit. R²   7 ἀπὸ CMR: οὐπὸ Λ   ἐγγέγρησθαι A   9 ἀπε-
ζότως scripsi: ἣν εἰκότως libri: οὐκ ἣν vel ἣν ἀπεικότως (l. ἀπεικότως) coni. Spengel (cf.
p. 33, 18, 19)   αὐτὸν AMR: αὐτὸν C   10 ἀμφιβλητούτα A   11 μάλιστα δὲ ίδιον
τῆς οὐσίας Arist.   εἶναι δοκεῖ colloc. AMs   13 δὴ CR: δὴ οὖν AM   ίδιον
AMR: κυρίως C   δὲ CMR: δὴ A   14 post πρόσκειται add. οὗτοι del. C   15 καὶ
τῆς πρώτης fort. eicias   ως πέρικε—τοιοῦτον ίδιον (18) om. A   18 δὲ AMR:
om. C   21 εἴ τι ACR: εἴτε Ms   22 δοκεῖ ίδιον colloc. AM   ἀπλῶς CMR:
ἀπλῆς A   24 ἐν ᾧ CMR: ὧν ἐν A   25 ταῦτα AC: ταῦτα MRS   οὐσία
ἐστίν om. C   27 ἀπὸ CMR²: ἐπὶ AR¹   28 τὸ coni. Spengel: τῷ libri
30 ίδιον CR: τὸ ίδιον AM: fort. etiam ίδιον eicias   31 ἀντεπεῖν] εἰπεῖν C   οὗτοι
CR: om. AM

μου τούτο ἔστι τὸ μόνιμα, δύναται καὶ τοῦ γένους εἶναι τὸ αὐτό· ἐπειδὴ²³ γάρ διὰ τὴν ἀτομον οὐσίαν καὶ τῷ ἐν αὐτῇ εἶναι σι τετεροι οὐσίαι λέγονται τὰ ἐναντία δέχεσθαι, διὰ τοῦτο τὸ μόνιμον αὐτὸν κυρίως ἀφορίζεται δηλῶν διὰ οὐγῆ τὸν ἀπλῶς καὶ ἐν ἐπινοίᾳ ἀντιρόπου οὐδὲ τοῦ κοινοῦ καὶ²⁴ 5 καθ' ἔκαντὸν νοούμενον τὸν ζῷον τὸ μόνιμον αὐτὸν ἀφορίζεται, ἀλλὰ τοῦ κατατεταγμένου καὶ ἐν ὑπάρξει καὶ ἐν τῷδε ὄντος· ὁ γάρ²⁵ ἐν τοῖς καθ' ἔκαστον θεωρούμενος ἀνθρωπος καὶ τὸ ζῷον τὸ ἐν τοῖς κατὰ μέρος ζῆν κατατεταγμένον τὸ τοιούτον μόνιμον ἐπιδέχεται.²⁶

λε. "Αν τοίνου τούτων τις λαβόμενος τὸν κατατεταγμένον ἔτερον ήμην²⁷ γεῖρον ἀνθυποφέρων λέγη· οὕκουν ἔσται μόνης τῆς οὐσίας μόνιμον τὸ εἰρημένον, καὶ γάρ σι ἔξεις καὶ σι διαθέσεις τῶν ἐναντίων εἰσὶ δεκτικαί· τι πρὸς αὐτὸν ἐροῦμεν· ἔξεις μὲν γάρ καὶ διαθέσεις καὶ πρᾶξις λέγεται φαύλη²⁸ 10 καὶ σπουδαῖα. κίνησις δὲ ταχεῖα καὶ βραδεῖα γίνεται. ὥστε οὐ μόναις ὑπάρχει ταῖς οὐσίαις τὸ ἐπιδεκτικὸν τῶν ἐναντίων ἀλλὰ καὶ ἄλλοις πλείσιν.

15   Ἀλλὰ πρὸς τοὺς ταῦτα λέγοντας ἀπὸ τῶν ζῆν προειρημένων ἀπαντῶν γρή· οὐ γάρ τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ τῶν οὐσιῶν αὐτὰ καθ' αὐτὰ τῶν ἀτόμων ὡς γένη καὶ εἰδῆ θεωρούντες δεκτικὰ τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος ἐλέγομεν, ἀλλὰ ὡς ἐν τοῖς ἀτόμοις θεωρούμενα καὶ ὡς συνυπάρχοντα τοῖς ἀτόμοις. ἄλλως οὖν θεωρεῖται ἐπὶ τῶν οὐσιῶν τὸ ἀνὰ μέρος τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικόν. ἄλλως ἐπὶ κινήσεως καὶ πρᾶξεως καὶ διαθέσεως καὶ τῶν τοιούτων. ή μὲν γάρ οὐσία μία καὶ ή αὐτή οὐσία οἷον ὁ Σωκράτης²⁹ τὰ ἐναντία ἐπιδέχεται παρὰ μέρος, ὥστε καὶ τὸ εἰδος ὁ ἀνθρωπος καὶ τὸ γένος τὸ ζῷον τὰ ἐν αὐτῷ θεωρούμενα δέξεται τὰ ἐναντία ἀνὰ μέρος διὰ τὸ καὶ τὸν Σωκράτην εἶναι ἀνθρωπον καὶ ζῷον. ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐγῆ 20 οὐσιῶν συμβαίνει· ηδὲ μὲν γάρ ή πρᾶξις οἷον ή Ἀριστεῖδου καλή, ηδὲ δὲ φαύλη οἷον ή Εὔρυθάτου, θυσίας καὶ ή ἔξεις καθ' ήν ή πρᾶξις, ηδὲ μὲν³⁰ 25 σπουδαῖα, ηδὲ δὲ φαύλη. ἄλλως οὖν καὶ ἄλλοι εἰσὶ γιγνόμεναι σπουδαῖαι καὶ φαῦλαι συμμετεχόμενοι ἐν τῷ ἐνὶ τῶν ἐναντίων, οὐγῇ αἱ αὐταὶ ὥσπερ | αἱ ἀτομοι οὐσίαι ὑπομένονται τὴν τῶν ἐναντίων μεταβολήν. ὥσπερ³¹ 30 γάρ φέρε τὰ τέσσαρα ἐὰν ἀποβάλῃ τὸ τέσσαρα εἶναι, οὐδὲ ἀρτιά ἐστιν,

1 εἰναι] ναι m.² supra ser. R   3 τὸ CMR: om. A   4 οὐγῆ CR: οὐ AMs
τοῦ (prior) AMR: τὸ C   5 ἔκαντὸν ex ἔκαντὸν corr. R²   6 ἔκασταν AMR: ἔκαστα C   7 τοῖς κατὰ μέρος ζῆν CR: τοῖς τοιούτοις AM   10 λέγη AM: λέγει CR   τῆς CMR: om. A   11 ἔξεις ex αἴξεις corr. A   τῶν ἐναντίων ex τὸ ἐναντίον corr. R²   13 βραδεῖα ex βραχεῖα corr. R¹   14 πλέοντι R
15 ἀπὸ CR: ἐν AM   προειρημένων CR: εἰρημένων AM   17. 18 ἐλέγομεν CR:
λέγομεν AM   19 ἄλλως CR: καὶ ἄλλως AM   20 κινήσεως — Σωκράτης (21)
in mrg. suppl. R¹   πρᾶξεως] ἔξεως C (sed ἔ in ras. II litt. et γρ. πράξεως super-
ser. m.²)   21 ή (ante μὲν) scripsi: εἰ libri   καὶ οὐσία R   22 ὥστε ACR:
ἥστε τε Ms, quae eicienda coni. Spengel   23 τὸ ζῶον AM: καὶ τὸ ζῶον CR
τὰ (ante ἐναντία) eiciendum coni. Spengel   24 τὸ AMR: om. C   25 δὲ] διὸ M
26 εὑρυθάτου A (ubique)   27 γιγνένεται C   28 οὐγῇ αἱ αὐταὶ MR² (cf. p. 57,8): οὐγή³²
ἔκαντα AR¹: οὐγῇ ὡς αὐταὶ C: οὐκ αὐταὶ s (ex conject.)   29 ὑπομένονται AMR: ὑπο-
μένονται C   30 τὸ ACM: τὰ R

οῦτω καὶ πρᾶξις φέρε οὐκ ἡ κακὴ οὖν η Ἀριστεῖδου ἀφαιρεῖται τοῦ εἰναι κακὴ καὶ δικαία οὐδὲ πρᾶξις ἔτι εἶναι λέγεται Ἀριστεῖδου. η πάλιν η Εὔ-⁵ ρυθάτου τὸ κακή εἶναι μηκέτι ἔχουσα οὐδὲ πρᾶξις Εὐρυθάτου εἶναι λέγεται. εἰ μὲν γάρ τὸν κακὸν πρᾶξις φέρε η Ἀριστεῖδου καὶ κακὴ γενέσιται. δ ἀπολέσασα τὸ κακὸν τὸν κακὸν μένειν πρᾶξις. ἐπεὶ δὲ τοῦ ὥσπερ ἔστι κακὴ πρᾶξις ἐὰν ἀφαιρεθῇ. οὐκέτι οὐδὲ ὀνομάζεται κακὴ αὐτήν. εὗδηλον ὡς ἔνι μόνιμον συνουσίωται τῷ κακῷ, καὶ πάλιν η φαύλη τῷ κακῷ. οἱ μέντοι ¹⁰ οὐσίαι διαμένουσιν αἱ αὐταὶ τῶν ἐναντίων μεταβαλλόντων.

λτ. Ἄλλα πῶς ο πατὴρ δὲ μὲν ὑγιαίνει, δὲ δὲ νοσεῖ;

¹⁰ Διότι ἄνθρωπός ἔστι φῆσμαν γίνεται οὖν κατὰ συμβεβηκός η τοιάδε κατηγορία. ἔστι δὲ τὸ ίδιον τῆς οὐσίας οὐ κατὰ συμβεβηκός ἀλλὰ καθ' ¹⁵ ἔαυτόν, καὶ οὐ κατ' ἄλλο ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐν αὐτῇ μεταβολήν.

λζ. Ἄλλα τίνος ἐναντίου οἱ ζῆταις ἔστι δεκταίς. οὗτοι γε ἐν ἐνὶ εἴδει δεὶς ἔστηκεν ὡς αὐτών; οὐδὲν γάρ τῇ φύσει αὐτοῦ ἔστιν ἐναντίον. οἱ γε ¹⁵ μὴν οὐρανὸς οὐκ ἀν σταίη οὐδέποτε. στάσις δὲ κινήσει ἐναντία. ἀλλὰ καὶ τὸ πῦρ τῶν φιλαρτῶν οὐ θερμότητος μέν ἔστιν ἐπιδεκτικόν, φυγρότητος δὲ ²⁰ οὐ, καὶ η γηλὸν φυγρότητος μέν ἔστιν ἐπιδεκτική. θερμότητος δὲ οὐ.

Πρὸς ταῦτα δὴ οὖν εἰπομένην ἄν. ὡς τὸ ίδιον φαίνεται ἐνταῦθα πάστης τῆς ἐν μεταβολαῖς δυναμένης γίγνεσθαι οὐσίας, οὐ μέντοι τῆς ἐν τῷ εἰναι ²⁵ 20 περιεγούσης τὸ ἀμετάβλητον τῶν εἰδῶν. ἔτι ἐπιδεκτικὴν εἶναι τῶν ἐναντίων φτησίν. ἀλλ' οὐχὶ οὐσιώσιται ἐν τοῖς ἐναντίοις· τὸ δὲ πῦρ οὐκ ἐδεξατο τὴν θερμότητα. ἀλλ' ἔστιν αὐτοῦ ἐν τῇ οὐσίᾳ η θερμότητα. οὐδὲν δὲ ἔαυτὸν ἐπιδέχεται. ἀλλὰ τῶν ἔξωθλέν τι, οἷον τὸ θόρυβον θερμότητα ἐπιδέχεται ³⁰ ἐπίκτητον οὐσιῶν ποιότητα, ὑγρότητα δὲ οὐκέτι (σύμφυτος γάρ ἔστιν αὐτῷ). ³⁵ 25 καὶ η γη γηράτητα μὲν ἐπιδέχεται ὡς ἀν ἐκτοὺς οὐσιῶν ποιότητα, ἔχορθος τητα ⁴⁰ τητα δὲ οὐδαμῶν· τῇ γάρ οὐσίᾳ αὐτῆς συνυπάρχει. καὶ τὰ οὐράνια τοῖνυν ἐν τῇ κυκλοφορίᾳ τὸ εἶναι ἔχει καὶ οὐκ ἀν ἔχοι τινὰ παραδοσιγένην τῆς ⁴⁵ ἐναντιώσεως. ἔτι οὐδὲ ποιότητές εἰσιν αἱ τοιαῦται ιδιότητες. ἀλλ' οὐσιώδεις διαφοροὶ καὶ συμπληγωτικοὶ τῆς οὐσίας. ὥστε οὐκ ἀν μένον τι ἔξι- ⁵⁰ 30 σταῖτο τῶν κατ' οὐσιῶν ὑπαρχόντων. οἵτι οὖν μὴ φύσει καὶ ἀγωρίστως θάτερον ὑπάρχει, ταῦτα δεκτικά ἔστι τῶν ἐναντίων.

λη. Ἄλλ' ἐπανέλθωμεν πολὺν ἐφ' ἐτέρας ἀπορίας. ὥσπερ τὰ γένη καὶ τὰ εἰδη πρὸς τὴν οὐκείαν ὑπόστασιν οὐκ ἔξηρει έσωτοις τὸ δέγεσθαι ¹⁰

2 λέγεται εἶναι colloc. AM 3 εἶναι (ante λέγεται) supra ser. A 5 post τὸν τὸν κακὸν addendum ἣν comi. Spengel (haud recte) 7 τῷ κακῷ ex τῷ κακῷ corr. C μέντοι ex μέρτι corr. R² 8 οἱ αὐταὶ ACR²M: έσωται R¹ 10 δέστι CR: δέτι AM τοιάδε CR: τοιάδη AMs 12 ἀλλο ex ἀλλον corr. R² αὐτῇ C²R²M²: αὐτῷ AC¹M¹R¹ 13 δέ Simpl. (f. 28v 63): οἱ ACMRs 14 φύσει] κινήσει Simpl. 15 δέ CR Simpl.: γάρ AM 17 καὶ η γηλὸν—θερμότητος δὲ οὐ om. C 18 οὖν CR: om. AM 19 γίνεσθαι A 29 ὥστε in lit. R¹ μένον τι C Simpl.: μένοντι AMRs 29, 30 ἔξισται Simpl.: ἔξισταν ACMRs 30 οὖν supra ser. C post φύσει add. κεχώ (sic) del. A 32 πάλιν AMR: τοῖνυν C ἐφ' ἐτέρας ἀπορίας R: ἐφ' ἐτέραν κατηγορίαν A: ἐπ' ἀλλην ἀπορίαν C: ἐφ' ἐτέρας κατηγορίας Ms αν ώσπερ (γάρ)? 33 corrigas (εἰς) τὸ δέγεσθαι

τὰ ἐναντία, ἀλλὰ κατὰ τὰς ὑποκειμένας ἀτύμους οὐσίας, οὗτως οὐδὲ αἱ ζῆσις καὶ αἱ διαιθέσεις καὶ αἱ κινήσεις καὶ¹ ἔαυτὰς δέχονται τὰ ἐναντία, ἀλλὰ κατὰ τὰ ὑποκειμένα αἰσθητά.

Φαμέν δὴ οὖν ὅτι τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ δέχεσθαι τὰ ἐναντία. Διότι οἱ ὑπόκειται πανταχοῦ πᾶσι καὶ περὶ αὐτὴν καὶ ἐν αὐτῇ πάντα ὑπάρχει, τοις δισταῖς καὶ περὶ αὐτὴν τὰ ἐναντία ἔστι. τῶν δὲ ἀλλων οὐδενὶ τὸ ἐπιδεκτήκοντα ὑπάρχει. οὐδὲ γάρ πρὸς τὴν οὐκείαν ὑπόστασιν ἐξήρκει ἔαυτοῖς τὰ συμβεβηκότα. ἀλλὰ ἔτέρας ὑποβιθμός δεῖται πρὸς τὸ εἶναι, καὶ οὐδὲ τὴν ἀρχὴν ὑπόκειται οὐδενί· πῶς ἂν οὖν δέχοιτο τὰ ἐναντία ἢ γε οὐδὲ ὑπο-
10 μένει; τὸ μὲν γάρ ὑποκειμένον οἷον τὸ σῶμα λευκὸν καὶ μέλαν γίγνεται 20 μένον σῶμα, τὸ δὲ γρῦμα οὔ, οὐδὲ ὅταν ἐκ λευκοῦ μέλαν γένηται τὸ λευ-
κὸν παρὸν δέχεται τὸ μέλαν, ἀλλὰ τὸ μὲν οὐκέτι ἔστιν οὐδὲ μένον παρα-
δέχεται τὴν ἐναντίαν πρὸς ἔαυτὸν μορφὴν. ἀλλ᾽ ἐξίσταται, τὸ δὲ ἐγγίγνεται.
καὶ τὸ μὲν ἔψιν καὶ ὁ ἄνθρωπος ἐπειδὴ ὑπομένει, δέχεται τὰ ἐναντία.
15 καθίσσον εἰσὶν οὐσίαι ἐν τῷ τοι τούτῳ ἀνθρώπῳ, τὸ δὲ γρῦμα οὐχ ὑπομένει, 25 διὸ τούτῳ οὐκ ἐπιδέχεται· ὅταν γάρ ἀπέι τὸ λευκόν, συναπέρχεται σὸν αὐτῷ καὶ τὸ γρῦμα καὶ οὐκέτι ἔσται, καὶ ἂμα τῷ παραγίνεσθαι τὴν με-
λανίαν παραγίνεται ἡ ἐπ’ αὐτῇ γροιά. ἡ εἰ μὴ τούτῳ ἔστιν ὅτε ἔστιν, οὐ 30 μέντοι μένον τὸ γρῦμα τὰ ἐξίστα καὶ εἰσιόντα δέχεται.

20 λῃ. Πλάιν Ηλωτῖνος ἀπορεῖ λέγων, ὅτι συμβεβηκός ἔστι περὶ τὴν οὐσίαν τὸ δέχεσθαι ἀνὰ μέρος τὰ ἐναντία, διστεῖ δὲ μέν ἔστιν ἡ οὐσία οὐκ εἰργετεῖν, οὐδὲ διπερὶ δὲ ὑπάρχει ἴδιως παρέστηται ὁ Ἀριστοτέλης, δ. ἡ ἀλλων αὐτῇ παρηκολουθήσῃ, δεῖδηλωκε.

Φήσομεν οὖν πρὸς τὸν ἄνδρα τὸν ταῦτα ἀποροῦντα. ὡς κρείττον τι ἡ
25 κατὰ τὴν αἰσθητὴν οὐσίαν ἀπαιτεῖ. διὰ μέλει ταῦτα παρέγειν πᾶσιν οὐσίας εἰδος, οὐ προσποιεῖται δέ. ὅτι συμπεφυρημένης ταύτης οὐσίας δεῖ καὶ τὸ 30 ἴδιωματα τοιαῦτα εἶναι, ὑποία αὐτῇ ἔστιν. ἐπεὶ καὶ νῦν ὁ Ἀριστοτέλης βιολόγους ἐνδέξασθαι τὸ συμπεφυρημένον καὶ μὴ ἀληθινὸν τῆς ἐνόλου καὶ συνιτέον καὶ ἐν γενέσει οὐσίας διὰ τῆς μεταβολῆς τῆς εἰς τὰ ἐναντία 35 ἐποιείσατο τὴν ἀπόδοσιν, διστεῖ τὸ σύνθετον τῆς οὐσίας καὶ κατὰ πλῆθος

4 δὴ ομ. C   5 ἐν αὐτῇ Simpl. (f. 29r64); ἐφ' ἔαυτῇ AMs: ἐφ' ἔαυτῇ CR   6 τὰ ex τῷ corr. A   10 οἷον CR Simpl.: ἥγουν AM   γίνεται C   12 μένον CR:
μένον AM   15 εἰσὶν AMR Simpl.: ομ. C   16 ἀπή Simpl.: ἀπῆ ACMR
16, 17 οὖν αὐτῷ CR: μετ' αὐτῷ AM Simpl. (fort. recte)   17 καὶ (αὐτε οὐκέτι) Simpl.:
ἡ ACMRs   τῷ παραγίνεσθαι Simpl.: τὸ παράγεσθαι ACMR   18 διστεῖ AMR:
ομ. C: διε περίστειν Simpl.   19 εἰσιόντα καὶ ἐξίστα colloc. AM Simpl.   δέχε-
σθαι C   20 Ηλωτῖνος ἀπορεῖ] cf. Eun. VI lib. I, 2 (p. 567) lib. III, 6 (p. 621)   ἀπορεῖ
λέγων ὅτι CR: λέγει (etiam ὅτι ομ.) AM   24, 25 κρείττον τι ἡ κατὰ correxi ex Simpl. (ἀόρ-
τον τι ζητεῖ καὶ κρείττον ἡ κατὰ): κριτήν τινα καὶ CRs: καὶ (κριτήν τινα in lac. ομ.) AM
25 αἰσθητὴν CMR: αἰσθητὸν A   ἀπαιτεῖ] ἀπαιτεῖ MR: ἀπάντησιν C: ἀπαιτεῖ s: in lac.
ομ. A   μέλει A   ταῦτα CR: ταῦταν AM Simpl. (fort. recte)   26 προσποιεῖ-
ται ex προσωποεῖται corr. M: προσποιεῖθαι coni. Spengel   ταῦτης συμπεφ. οὕσης colloc.
AM: συμπεφ. οὕσης ταύτης colloc. C   29 καὶ ἐν γενέσει in mrg. suppl. A   30 ὕστε]
ῶς R¹ (τε add. m.²)

Θεωρούμενον λογιζόμενος οὕτως καὶ τὸ ἕδην αὐτῆς θεωρεῖ, ὥστε καὶ τὴν 13 φύσει αὐτῆς καὶ τῇ παιάνῃ ὑποτάσσει ὀφεῖλον συνυπάρχειν. εἰ μὲν οὖν ποτὲ μὲν εἶχε τὸ τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος δεκτικόν. ποτὲ δὲ μὴ εἶχε. συμβιβήκας δὲ τὴν τοῦτο ἐπειὶ δὲ δυνάμει ὑπάρχει αὐτῇ τὸ πρὸς τὰναντία 20 δὲ τὴν ὑποκείσθαι, παιάνῃ δέ ἔστι καὶ ἡ σύνιστος οὐσία ὡς πάντων μετέχειν τῶν εἰδῶν καὶ συμπεφορῆσθαι ἐκ τῶν εἰς τὴν ὅλην ἐργομένων πάντων. εἰκότως τῷ συνιστῷ αὐτῆς καὶ ἡ πρὸς τὰ ἐναντία ὑποδογή συνελήκυθεν.

μ. Ὁμοίως Πλωτίνος ἀπορεῖ. εἰ δὲ αἰσιητὴ οὐσία οὐκ ἄνευ μεγέθους οὐδὲ ἄνευ ποιάτης, πῶς τὰ συμβιβήκαστα αὐτῆς γωρίζομεν. ἔστω δὲ τὸ λεπτόμενον ἐπὶ παραδείγματος· τοὺς πυρὸς οὐσίας λεγομένης ἐὰν τὸ 25 ἔγρον καὶ θερμὸν θελήσωμεν γροίσαι. οὐκ ἔσται τὸ δίλον οὐσία, ἀλλὰ τι αὐτοῦ μέρος· τοῦτο δέ ἔστιν ἡ ὅλη, ὥστε μόνη ἡ οὐσία εὑρεται 72 θύγεται δὲ ὅλη.

15 Ηρώτον μὲν οὖν τὸ σύμμικτον καὶ συμπεφορημένον τῆς ἐνταῦθιστα οὐσίας οὐγῇ δρᾷ. ἀλλὰ ἀποδιαληφθάνων καὶ ἔαυτὰ θεωρεῖ τὰ ὑπάρχοντα αὐτῇ, μηδαμῶς αὐτὸν κατ’ ἕδην ὑφεστηκότων ἀλλὰ πάντων ἐν τῷ ἀλλήλοις καὶ μετ’ ἀλλήλων τὸ ὑπωριῶν ὑφεστάναι ἐγόντων, δεύτερον δέ, διὰ τὸ θερμὸν καὶ τὸ ἔγρον καὶ τὰς κατ’ εἰδῆ συμπληρωτικὰς διαφορὰς 20 ὡς γωριστάς ποιάτητας διαλαμψάνει. καὶ τὴν κατὰ τὸ εἰδῆς οὐσίαν οὐ προσποιεῖται οὐδὲ διὰ τὴν ἡ πρώτη ὑπότασσις τῆς συνιστούσης οὐσίας ἐξ ὅλης ἔστι τὸ 10 καὶ εἰδῶς, ὥσπερ ἐν τοῖς Φυσικοῖς δείκνυσται. τῶν δὲ ἐπεισιντων αὐτῇ αἱ μὲν οὐσιώδεις ποιάτητες συμπληροῦσιν αὐτὴν καὶ συνυφεστάσιν, αἱ δὲ ὡς γωρισταὶ ἐπιγίγνονται. ἀπὸ γάρ τούτων προσήλθεν εἰς ὑπόνοιαν τοῦ 25 νομίζειν εἰναι τὴν ὅλην κυρίως οὐσίαν κατὰ Ἀριστοτέλην. τὸ δέ οὐγῇ οὕτως ἔχει· ἔδειξε γάρ ἐν τοῖς Φυσικοῖς, διὰ τὸ εἰδῆς μᾶλιστά ἔστιν ἡ 15 οὐσία. ἔπειτα οὐδὲ αἱ ποιάτητες αἱ οὐσιώδεις, αἱ ὑπάρχουσι μετ’ αὐτῆς, γωρίζονται, ἀλλὰ δυνάμει ἐκείνην τηροῦσιν (ἡ μὲν γάρ τούτων σύνοδος τὸ δίλον ὑφεστησι), μένει μέντοι ἡ ὅλη δυνάμει, καὶ τὰς οὐσιώδεις ποιάτητας 30 καὶ τὰ γωριστὰ δέγγηται. τὸ οὖν οὐκ ἄνευ μεγέθους καὶ οὐκ ἄνευ ποιάτητος τὴν αἰσιητὴν οὐσίαν θεωρεῖσθαι λέγεται μὲν δριθῆς, οὐκέτι μέντοι 35 δηπερ ἔστιν ἀληθές τοῦτο προτιμέμενον ἔχει τὸ διὰ καὶ τὰ εἰδῆ τὴν ἐπινοίᾳ γωριζόμενα, ἀλλὰ ἡ ὅλη δυνάμει μένει ἐμφανταζομένη τῇ τῶν εἰδῶν συνόδῳ. ὥστε εἰ μηδὲ εἰναι ἄνευ τῶν εἰδῶν ἡ ὅλη δύναται, κυριωτέρα 40 35 ἔστιν οὐσία ἡ κατὰ τὸ εἰδῆς.

1 θεωρούμενον coni. Spengel: θεωρούμενης codd. 1. 2 aut ὁς (pro ὥστε) aut ὀφεῖλεν coni. Spengel 4 αὐτῇ CR: ex αὐτῇ corr. A: αὐτῇ Ms 5. 6 μετέχειν CMR: μετέχειται A 6 συμπεφορεῖσθαι A 9 Πλωτίνος ἀπορεῖ cf. Enn. VI lib. III. 8 (p. 623) 10 ἄνευ ποιάτης A αὐτῇ AMR: αὐτῇ C 11 δὲ CMR: δη A 12 γωρῆσαι AM¹ 20 ὡς ACMR Simpl. (f. 29v65): οὐ Ss 21. 22 καὶ εἰδῶς ἔστιν colloc. C 22 ἐν τοῖς Φυσικοῖς] cf. A 7 p. 189b30 sq. 23 ante οὐσιώδεις add. ὡς AM: om. CR 25 τὴν ὅλην εἰναι colloc. AM 26 ἡ supra sci. A 30 δέγγηται ex δέχεται corr. A οὐκ (alterum) om. A 33 γωριζόμενα] corrigas γωριζώμεν μένει, fort. etiam δηπερ ἔστιν (v. 32) hoc (post μένει) transponas ἐνφανταζομένη CR 35 ἡ οὐσία ἡ C.

μα. Ἐλλ' οὐχὶ εἰ μὴ πάσχει τὸ τῶν ἐκτὸς πάθος ὁ λόγος καὶ ἡ²⁵
δόξα. οὐδὲ διλως πάσχει; πάσχει γάρ ὁ λόγος καὶ δέχεται τὴν ἐν αὐτῷ
μεταβολὴν τὴν κατὰ τὸ ἀληθεύειν καὶ φεύδεσθαι· λόγου γάρ αὐτῇ ἐναν-
τίωσις καὶ τῆς δόξης αὐτῆς. ἐπεὶ δρα γε λέγειν μηδὲ τὴν ψυχὴν
δεκτικὴν εἶναι τῶν ἐναντίων. ἐπεὶ οὐ δέχεται τὸ λευκὸν καὶ μέλαν
(οὐδὲ γάρ πέφυκε τούτων εἶναι ἐπιδεκτική), ἀλλ' ἐπιδέχεται ὃ πέφυκε³⁰
δέχεσθαι οἷον φρόνησιν καὶ ἀφρόσυνην, διὰ τοῦτο ἔσται περὶ αὐτὴν ἡ⁷³
οἰκεία ἐναντίωσις· οὗτος οὖν καὶ ἐνταῦθα, ὡς ὁ λόγος δέχεται τὰ ἐναντία
καὶ ἡ δόξα, τοῦτ' ἔστι τὴν κατὰ τὸ ἀληθεῖς καὶ φεύδος δεχόμενα μετα-¹⁰
βολὴν. οὐ μέντοι τὴν κατὰ τὸ καθῆσθαι ἡ μὴ καθῆσθαι. ἔσται οὖν περὶ αὐτὰ
κατὰ μεταβολὴν ἡ ἐναντίωσις τὴν προσήκουσαν τῷ λόγῳ καὶ
τῇ δόξῃ.

Ιδρός δὴ ταῦτα ἐροῦμεν, οὗτι οὐ καθ' ἑαυτὸν ὁ λόγος ἐπιδέχεται τὸ
ἀληθεῖς καὶ τὸ φεύδος μηρυτικός γε ὁν, ἀλλ' οὐ κατὰ τὴν οἰκείαν φύσιν
κατὰ τὸ πρός τι ἐπιδέχεται τὸ ἀληθεῖς καὶ τὸ φεύδος· κατὰ γάρ τὸ σύμ-¹⁰
φυνος ἡ ἀσύμφωνος εἶναι τοῖς πρόγμασιν ἀληθεύειν ἡ φεύδεσθαι λέγεται.
ὅσπερ οὖν ἐν τοῖς πρός τι μηδεμάτις ἐν αὐτοῖς μεταβολῆς γενομένης ὁ
δεῖξις ἀριστερὸς γίγνεται τῷ ἀλλον μετακινητῆγεναι, οὗτον καὶ ἐνταῦθα οὐ
τῷ πατεῖν τι τὸν λόγον ἡ μεταβάλλειν τὴν δόξαν ἐξ ἀληθεῖδων φεύδη γίγνε-²⁰
ται. ἀλλὰ μένοντα ἀκίνητα διὰ τὴν τῶν πραγμάτων μεταβολὴν δοκεῖ ἀλλοτε¹⁵
ἄλλως ἔχειν· εἰ δὲ ἄρα τις καὶ δούτι λόγου ὡς λόγου καὶ δόξης εἶναι τὰς
τοιαύτας μεταβολάς, ἔσται μὲν ἡ μεταβολὴ κατὰ τὸ ἀληθεῖς καὶ φεύδος,
οὐ μέντοι τῷ αὐτὰ πατεῖν· μένει γάρ ἀκίνητα.

μβ. Ἀλλ' ἄγε εἰ βούλει συγγράψωμεν τοῖον τῆς οὐσίας τοῦτο εἶναι.
25 ἀλλ' ὅμως οὐ παρίστησι τί ἔστιν ἡ οὐσία· τίνι γάρ ἐπερίσσαντες τὴν διά-²⁰
νοιαν τὰ μὲν οὐσίας λέγομεν. τὰ δὲ παύθη: εἰ μὲν τῷ τόδε εἶναι καὶ τῷ
μὴ ἐν ἀλλῳ ὑπάρχειν, τὸ εἶδος καὶ τὸ γένος τοῦτο οὐκ ἔξει· κατὰ μὲν γάρ
τῆς ἀτόμου οὐσίας τὸ εἶδος λέγεται, τὸ δὲ γένος καὶ κατὰ τοῦ εἶδους καὶ
κατὰ τοῦ ἀτόμου.

1 πάσχει AM: πάσχει^{οὐ} C: πάσχει R (καὶ μὴ πάσχει Simpl. f. 29v69) 1. 2 ante ἡ δόξα
add. δέχεται del. A 2 αὐτῷ M Simpl.: αὐτῷ ACR 4 αὐτῆς] au ἡ αὐτή?
5 εἶναι δεκτικὴν colloc. C 8 ὁ λόγος AM Simpl.: λόγος CR 9 δεγχόμενα fort.
eicias 10 τῷ AM Simpl.: om. CR 14 τῷ om. C οὐ κατὰ τὴν οἰκείαν
φύσιν eicias, nisi malis post φύσιν hunc fere defectum statuere ἀλλὰ κατὰ τὴν πρός τὰ
πράγματα σχέσιν, διὰ τοῦτο 16 φεύδεσθαι ex φεύδεται corr. A 17 γενοφένης
AM: γενοφένης R corr. C 18 γίνεται C μετακινητῆγεναι R 19 αἱ <καὶ> τῆς
δόξαν? 21 αἱ δόξης <ώς δόξης>? 22 ἔσται AMR: ἔστι C post μὲν add. οὖν C
καὶ om. C 23 τῷ AM: τῷ CRs 24 ἀλλὰ γε A συγγράψωμεν ACR: συγγρά-
ψίσωμεν Ms 24 τοῖον τῆς οὐσίας C: oblikt. R (sed τοῖον αὐτε τῆς οὐσίας videtur fuisse):
τῆς οὐσίας τοῖον AMs 25 ἡ οὐσία AM: οὐσία CRs (cf. p. 44,4) 26 λέγωμεν
coni. Spengel 27 τοῦτο coni. Spengel: τοῦτο libri οὐκ ἔξει ACR: οὖν ἔξει Ms
(οὐδὲν τούτων ἔχει Simpl.) 28 τὸ δὲ γένος καὶ κατὰ τοῦ εἶδους C²R: τὸ δὲ γένος καὶ
κατὰ τὸ εἶδος C¹: καὶ κατὰ τοῦ εἶδους δὲ τὸ γένος (ex τοῦ γένους corr. A) AM²: κατὰ δὲ
τοῦ εἶδους δὲ τὸ γένος M¹

Πρῶτον μὲν οὖν ἔροῦμεν. οὗτος λέγεται οὐχ ὡς τὸ 25
συμβεβηκός, ὃ τι μὲν ἄλλωφ, ἀλλὰ ὡς γένους. οὗτος συμπληρωτικὸν τοῦ οὐ ποιει-
μένου καὶ ὠσαύτως περὶ αὐτοῦ λεγόμενον. ἔπειτα ὃ πολλάκις εἰρήκαμεν
πρὸς τὸν ἄνθρακα, κἀκεῖνο προστίθεμεν. ὡς οὐ χρὴ τὴν ἀτάκην ματῶν οὐδέποτε 74
5 ἐπιζητεῖν ἐπὶ τῶν σωμάτων οὐδὲ τὸ καθ' ἑαυτὸν καὶ ἐν κεχωρισμένον ἐπὶ²
τῶν μὴ δυναμένων ἐπιδέχεσθαι ταῦτα. χρὴ δὲ καὶ τοῦτο εἰδέναι, ὡς τῶν
ἀνωτάτω γεγόνη οὐδὲ οἰόντες ἀκριβεῖς ὅρους ἀποδιδόναι οὐδὲ τὴν οὐδέποτε 10
αὐτῶν τελέως πᾶσαν περιλαβεῖν δυνατόν· πᾶσα γὰρ ἀπὸ τῶν οὐτέρων γίνε-
ται ἡ περὶ αὐτῶν ὀντασκαλία ὑπομνήσει μᾶλλον ἐσικυῖα καὶ οὐ πορραφῆ. οὐ
οὐδεὶς τούτου πλέον ἐπιζητεῖν παρὰ τὸν λόγου τῇ οἵσιν ἐπιδέχεται ἡ τῶν πραγ-
μάτων συρρίγεια. οὕτως ἐξαρκεῖ καὶ τὸ θέμιον ἀποδοῦναι. ἀφ' οὐ εἰ κατ'
οὐδέποτε αἱ λέξεις κατηγοροῦνται, ἔνεστι μαθεῖν. |

2 μὲν] φέν *(εὐ)* εονί. Sahune: ἐν Spengel: an καὶ ἐν? 5 ἐπιζητεῖν CR: ζητεῖν AM

ΔΕΞΙΩΝ ΗΛΑΤΩΝΙΚΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ ΤΩΝ ΕΙΣ ΤΑΣ ΑΡΙΣΤΟ- 75
ΤΕΛΟΥΣ ΚΑΤΕΓΟΡΙΑΣ ΑΗΟΡΙΩΝ ΤΕ ΚΑΙ ΛΥΣΕΩΝ ΤΡΙΤΟΝ.

Κεφάλαια τοῦ τρίτου βιβλίου.

- a. Ὄτι κατὰ Πλωτίνου ἡ ποιότης δρεῖται προστάττεσθαι τοῦ πατοῦ.
- 5 β. Ἀπορία Πλωτίνου. ἐν τῇ ζητεῖται, τί κοινὸν κατὰ τοῦ συνεχοῦς καὶ ὁ διωρισμένος τὸ κατηγορούμενον.
- γ. Ὄτι τὸ διωρισμένον ποσὸν πρότερόν ἐστι τοῦ συνεχοῦς, καὶ συνα-
υιρεῖ μὲν, οὐ συναναριθεῖται δέ, καὶ συνεπιφέρεται μὲν ὑπὸ τοῦ συνεχοῦς, οὐ συνεπιφέρει δέ.
- 10 δ. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι ἄλλη μὲν ἡ φύσις τοῦ ἀριθμοῦ καὶ μὲν ἔστιν, ἄλλη δὲ καὶ ἡ τὸ τούτονδε αὐτῇ ὑπάρχει.
- ε. Πλωτίνου ἀπορία, πότερον ἐνυπάρχει τοῖς ἀριθμούμενοις ὁ ἀριθμὸς
ἢ χωρὶς αὐτῶν μετερεῖ.
- ζ. Ὄτι ἡ αὐτὴ τοῦτο ποιότης οὐ πάντως ἐστὶ πασόν.
- 15 η. Ἀπορία Πλωτίνου, ὅτι τῷ λόγῳ τὸ ποσὸν συμβέβηκε.
- η. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι οὐ δὲ ἔστιν, ἄλλῃ ἐν τῷ γράμνῳ ὅντι ποτῷ
λεγόμενος ὁ λόγος καὶ αὐτὸς ποσὸν νομίζεται.
- θ. Πλωτίνου ἀπορία, ὅτι οὐκ ἔξαρκει τὸ μετρεῖσθαι πρὸς τὸ εἶναι
ποσόν.
- 19 ι. Ἀλλη Πλωτίνου ἀπορία. ὅτι ως ἡ πρᾶξις κατὰ συμβεβήκος ἐστι ποσή, οὕτω καὶ ὁ λόγος.
- ια. Ὄτι οὐ δύναται ὁ λόγος τῶν μετὰ συμπλοκῆς ὃν ὑπὸ κατηγορίαν
πίπτειν, εἴ γε αἱ κατηγορίαι ἀπλαῖ εἰσιν.
- ιβ. Ὄτι μᾶλλον ἔδει συνεχῆ λέγειν τὸν λόγον καὶ τὸν ἀριθμὸν ἢ τὸ
σῶμα.

1 titulum et indicem om. AM: exhib. CR τῶν R: om. C 2 ante τρίτον add.
βιβλίου C (cf. p. 36,2) 3 τρίτου] Γ in lit. R² 7. 8 συναναριθεῖ CR²: συνα-
ριθ R¹ 9 συνεπιφέρει ex ἀναριθεῖται corr. R¹ 12 ἐνυπάρχει coni. Spengel: ἐν-
συνυπάρχει CR (cf. p. 69,7) 14 ἡ αὐτοποσέτης Simpl. (f. 33r17) quod reponas
16 οὐ δὲ C: οὐδὲ Rs 17 λόγος ex γράμνος corr. C αὐτὲς C νομίζεται seripsi:
γίνεται del. CR: uncinis inclus. s (cf. p. 70,16) 22 οὐ δύναται R: ἀδύνατον C

- ιγ. Διὰ τί ὡς ἀμφιβόλων εἰπεν εἰ τὸ πέντε τῶν δέκα μόριον: 5
 ιδ. Ότι σῶμα καὶ μέγεθος καὶ γραμμὴ καὶ ἐπιφάνεια καθ' ἔσυτά οὐκ
 ἔστι ποσά, ἀλλὰ τῷ μετασχεῖν τοῦ ποσοῦ.
 ιε. Ότι μὴ προδιδέξαις περὶ τόπου καὶ γρόνου γρῆται αὐτοῖς ὡς ἥδη
 5 προεγνωσμένοις.
 ιζ. Ότι τρίτον εἶδος ἄλλο ποσοῦ παραφῆκεν. 10
 ιε. Πλωτόνου ἀπορία περὶ τοῦ γρόνου πῶς λέγεται ποσός.
 ιη. Ότι ὁ γρόνος μᾶλλον ἔστι τοῦ πρός τι.
 ιθ. Πλωτόνου ἀπορία περὶ τοῦ τόπου.
 ιι. Πότερον δύο ἢ τρία ὑπάρχειν δεῖ τοῖς θέσιν ἔχοντιν:
 ια. Εἰ προγρουμένως ὁ τόπος καὶ ἢ ἐπιφάνεια θέσιν ἔχει: 15
 ιβ. Ότι δὲλως οὐ δύναται εἶναι θέσις.
 ιγ. Ότι ἡ ἐπιφάνεια κατὰ συμβεβηκός ἔστι ποσή.
 ιδ. Ότι τινὰ θέσιν ἔχοντα οὐκ ἔστι ποσό.
 15 ιε. Τί κριτήριον τοῦ διωρισμένου ποσοῦ καὶ τοῦ ἀριστοῦ:
 ιζ. Διὰ τί τὸ ἀριστὸν ποσὸν τὸ μὲν ἀπλῶς λέγεται, τὸ δὲ πρός τι; 20
 ιη. Ότι ἐναντίωσίς ἔστιν ἐν τῷ ποσῷ, καὶ ταῦτα λέγοντος Ἀριστοτέλους τῷ ποσῷ οὐδὲν ἔστιν ἐναντίον.
 ιη. Ότι δύναται τὸ πολὺ καὶ τὸ ὄλευον ποσό εἶναι.
 20 ιθ. Ηώτερον τὰ σγήματα ποιὰ δεῖ λέγειν ἢ ποσό:
 ιι. Ποσὸς γρὴ τάττειν τὴν γεωμετρίαν. ἐν τῷ ποσῷ ἢ ἐν τῷ ποιῷ; 25
 ια. Πλος λέγει τῷ ποσῷ μηδὲν εἶναι ἐναντίον;
 ιβ. Ότι ὁ τόπος οὐκ ἔστι κατὰ ἔσυτά λέγειν αἴτιος τῆς ἐπὶ τοσόνδε κινήσεως.
 ιγ. Διὰ τί οὐ λέγομεν τὰ κατὰ διάμετρον ἐναντία, εἰ γε τὴν ἐναντίον τηγαν τῇ μετίστη ὀμιστάσαι μετροῦμεν: 30
 ιδ. Ηώτερον καὶ ἐπὶ τῆς βαρύτητος καὶ κουφότητος τὸ ἵσον καὶ ἀνισον γρὴ λέγειν ἢ οὐ;
 ιε. Ότι ἐὸν ὡς ἐπὶ ποιῶν τοῦ βαρέος καὶ κούφου τὸ ἵσον καὶ ἀνισον 77
 30 λέγηται, οὐκ ἀν ἴδιον εἴη τούτῳ τοῦ ποσοῦ.
 ιζ. Διὰ τί εἰπε τῶν δὲ λοιπῶν διὰ μή ἔστι ποσόν, οὐ πάνυ δὲν δέξεται τὸν τε καὶ ἀνισον λέγεσθαι:
 ιη. Ότι εἰ καὶ ἐπὶ ποσοῦ λέγεται τὸ ὅμοιον καὶ τὸ ἀνόμοιον, οὐκ ἀν εἴη ἴδιον τοῦ ποιῶν;
 35 ιε. Πλῶς ὀλελῶν τὴν ἐναντίτητα τοῦ ποσοῦ ἐν τῷ ἴδιῳ αὐτοῦ ἐναντίωσιν ὑποτίθεται;
 ιθ. Ότι οὐ παντὶ ὑπάρχει τῷ ποσῷ τὸ ἵσον τε καὶ ἀνισον λέγεσθαι.
 ιι. Ποσὸς γρὴ τάττειν τὰς τοῦ ποσοῦ ἀποφάσεις; | 10

1 ὡς R: om. C μόριον Arist. Simpl. (f. 33v24): μόρια CRs 7 et 9 Πλωτόνου ἀπορία] cf. Eun. VI lib. I, 5 (p. 570) lib. III, 11 (p. 626) 25, 26 εἰ γε et διαστάσαι in lit. R²
 30 λέγηται C: λέγην ex λέγεται corr. R¹: λέγη s 31, 32 ὅτα μή ἔστι ποσό, οὐ πάνυ δὲν δέξεται τὸ τε καὶ ἀντα Arist. 32 δέξεται R: δέξαιεν C te supra ser. C

α. Τὰ μὲν δὴ περὶ τῆς οὐσίας ἀπόρηματα. ὃ καλλιστε τῶν ἐμῶν 78 ἑταίρων Σέλευκες, οὗτως ἡμῖν ἔξητασται. Βούλει δὲ μέγρι ταῦταις ίστάμεθα
ἢ πάλιν ἐπὶ τὴν τοῦ ποσοῦ φύσιν μεταβαίνωμεν;

'Αλλ' οὕτε ἀλλω τῶν φιλοσόφων οὕτε δὴ μᾶλιστα σοὶ τῷ τοὺς πό-
5 νους ἀπαραιτήτως ἔχοντι ἀτέλεστον τὴν συγγραφὴν καταλιπεῖν πρέπει. Ἡσίδης μὲν γάρ καὶ τὰ καλληταῖ τῶν οἰκοδομημάτων εἰς τέλος ἄγειν ἀξιοῖ.
ἴνα μή τις αὐτοῖς, ὡς δὲ ποιητῆς ἔκεινός φησιν.

ἔφεζομένη κρώτῃ λακέρυσσα κυρώνη,

ἥμεῖς δὲ οὐ φοβηθμησάμεθα. μή τις ἡμᾶς εὐλόγιας μεμψήται ως ἀπεγνω-
10 κότας ἔσυτῶν. εἰ μὴ πρὸς τέλος τῆς συγγραφῆς ἔξιμεν. μᾶλλον δὲ μηδὲ¹ εἶναι τροφίμους τῆς ἐλπίδος ἀποφανηται. τὴν δὴ Πίνδαρος γλυκεῖν εἶναι
βούλεται καὶ τὴν καρδίαν ἀτάλλοισαν συναρρεῖν. ταῦτα μὲν οὖν ἀφείσθιο.
περὶ δὲ τῆς τάξιος τῶν κατηγοριῶν ηδη πρὸς ἀλλήλους διαλεχθῆσθαι.
πρῶτον γάρ δεῖ σε τὴν αἵτιαν ἀποδοῦναι, δι' ἣν δεύτερον τὸ ποσὸν τάξ-
15 τεται μετὰ τὴν οὐσίαν. Ηλωτῖνος γάρ ἐνδηλότατα γνωρίσματα βιούλεται τοι
παρέχειν τὴν ποιητηρια τοῦ μᾶλλον αὐτῆν εἶναι προσεγεστέραν τῇ οὐσίᾳ,
οὐτωσί πως τὸν λόγον ἐπεργάμενος. οὐσίαν τὴν κυριωτάτην εἶναι τιθέ-
μεθα τὸ εἰδος κατά γε αὐτὸν Ἀριστοτέλην· εἰ δὲ τοῦτο οὗτως | ἔχει, τὸ 79
συγγενὲς πρὸς τὸ εἰδος πρότερον ἀν εἴη τῶν διεστηράτων πορροτέρω. ὅμο-
20 λογεῖται τοίνυν πρῶτως ἀπὸ τοῦ εἰδούς τὸ ποιὸν ὑψίστασθαι τοιοῦτον ὀποῖόν
ἐστι τὸ εἰδος. διστε εἰ τῇ κυριωτάτῃ οὐσίᾳ συνηῆπται τῇ κατὰ τὸ εἰδος,
εἰκότως ἀν δευτέρων ἔχοι τάξιν τὸ ποιὸν μετὰ τὴν οὐσίαν. μᾶλιστα δὲ ἡ

2 ίστάμεθα s (ex conject.): ίστάμεθα ACMR   5 ἀπαραιτήτως Λ¹ (οὐς superser.)
πρέπει AM: δεῖ CR (fort. recte)   6 [Ἡσίδηος] Opp. et d. 747   7 δὲ CR:
om. AM   8 λακέρυσσα C   10 ἔξιμεν AM: ἔξιμεν CR (sed ω m.²)
11 Πίνδαρος] fragm. 233 (ed. maior Boeckh.), 198 (ed. alt. Bergk.)   γλυκεῖν Πίν-
δαρος colloc. AM   εἶναι CR: om. AM   12 συναρρεῖν Pind.: συναρρεῖν
ACMR   14 αἵτιαν scriptis: οὐσίαν libri (cf. Simpl. f. 31 r1)   15 Ηλωτῖνος]
locum non inveni   ἐνδηλότερα C   βούλεται refecit R²   16 αἱ τῇ
ποιηται?   18 ἐπεργάμενος AC: ἐπεργάμενος MRS   18 κατά γε CR: κατ-
AM   ἀριστοτέλη C   20 ἀπὸ] ὑπὸ com. Spengel   21 συνηῆπτε C
22 ἔχει AM: ἔχει CR

διέτι τὸ ποιὸν ἀμέριστὸν ἔστι καὶ ἀδιαιρέτον καὶ ἀμερίστως περὶ τοῖς σώμασι κατὰ συμβεβήκης διαιρεῖται, διέτι ποιόν ἔστι τὸ μετέχον τῆς ποιήσης, εὐλόγως ἢν οὖν κατά γε τοῦτο προτάττοιτο τοῦ ποιοῦ τὸ ποιόν, εἰπερ τὸ ἀδιάστατον τοῦ διαιστατοῦ καὶ τὸ ἀμέριστον τοῦ μερίστου καὶ τὸ σδιαιρέτον κατ' αὐτὸν τὸν ποιοῦ λόγον τοῦ διαιρετοῦ καὶ τὸ ἀπλοῦν τοῦ 10 συνθέτου κατὰ φύσιν τε προτέτακται καὶ πρὸς τὰς ἀσωμάτους ἀρχάς ἔστιν οἰκειότερον.

Καὶ Ἀργύτας μὲν ὁ Πυθαγορικός, ὃ προσεγέστατε Σέλευκος, τῇ τάξει ταύτη κέχρηται λέγων ὡδέ πως· ἄδε τάξις αὐτῶν ὡδε ἔχει· πράτα 10 μὲν τέτακται ἀ οὐσίᾳ διὸ τὸ μόνον ταύταν ὑποκείσθαι τοῖς ἄλλοις, καὶ ταῦταν καθ' αὐτὰν δύνασθαι νοεῖσθαι, τὰς δὲ ἄλλας μὴ ἀνευ ταύτας· γῆται γὰρ κατ' αὐτᾶς (ἢ αὐτῷ) ἐν ὑποκειμένῃ καταγρεῦνται. δευτέρα δὲ ἀ ποιήτας· ἀνευ γὰρ τῷ τι ἔστιν ἡμεν ἀδύνατον ποιόν τι ἡμεν; οὕτω μὲν οὖν 20 οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου καὶ Πλωτίνου γωρίζουσιν· ἡμεῖς δὲ ὑπὲρ Ἀριστοτέλους 15 ἀπολογίζομενοι τιμά τὴν αἰτίαν τῆς τάξεως ἀποδίδομεν. πρῶτον μὲν τῷ ὄντως ὄντι καὶ νοητῷ καὶ ἐνὶ τῷ πλήθιος συνυπέστη καὶ τὰ εἰδῆ καὶ τὰ παραδείγματα, (Δ) εἰ καὶ ἡγωται ἐν τῇ τοῦ θεοῦ νοήσει. ἀλλ' ίδιαν οὐσίαν καὶ περιφραχθήν ἔχοντα ἐν τῇ ἀπλότητι τοῦ θεοῦ τὴν ἔνωσιν ἔχει 25 περιειλημένην, ὥστε εἰ μετά τοῦ ὄντος εὐθὺς ὁ ἀριθμὸς τῶν εἰδῶν συνυπ- 20 ἀρχει, ἀπὸ τῶν πρώτων αἰτίων καὶ | τῶν νοητῶν ἡ ποσότης ἀρχεται. 80 ἔπειτα εἰ τις ὑποθείτο τὸ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς παραγόντος πλήθιος ἀναιρούμενον (ὅπερ οὐκ ἔκτείνειται ἔξω οὐδὲ κεχωρίσται ἀπὸ τοῦ παράγοντος, ἀλλ' ἐν αὐτῷ καὶ περὶ αὐτὸν τὸ εἶναι ἔχει)· ἀναιρούμενον δὴ τοῦ πλήθιος καὶ αὐτὰ τὰ εἰδῆ τῇ ποιήσῃ παραφωμοῖσται, συνανήργηται. τῆς ἰδιότητος οὖν 25 τοῦ ποιοῦ ἀφαιρεθείσης εὐθὺς συνανήργηται καὶ ἡ τοῦ εἰδῶν νόησις, ὥστε πλέον θάτερον γίνεται ἡ ὅπερ ἔκεινοι βιούλονται. καὶ ταῦτα μὲν ἐπειδὴ πρὸς νοεροὺς ἀνδρας καὶ περὶ τῶν νοητῶν διαιτατημένους καὶ κατ' ἔκεινα καὶ τὰ αἰσθητὰ τάττοντας νοεῖντος ἀπαντῶν ἔδει, οὕτως ἐπεγειρήσαμεν· εἰ

I ἀμερίστον ἔστι καὶ ἀδιαιρέτον s (ex coniect.): ἀμέριστόν ἔστι καὶ διαιρετόν codd.: καὶ ἀδιάστατον addendum coni. Spengel (cf. v. 4), malim pro ἀδιαιρέτον, quod in proximis καὶ ἀμερίστως—διαιρεῖται inest, ἀδιάστατον scribere secundum Simpl. (f. 31r2 εἰ τὸ μὲν ποιὸν ἀμέριστόν ἔστι καὶ ἀδιάστατον καὶ ἀμερίστως διαιρεῖται περὶ τοῖς σώμασιν, τὸ δὲ ποιοῦ διαιστατὸν καὶ διαιρετόν καὶ μεριστόν, εὐλόγως ....) 2 διαιρεῖται CR Simpl.: θεωρεῖται (διαι superser.) AM τῆς CR: om. AMs 8 ὁ CR: om. AMs

9 πράτα CR: πρώτα AM 10 ἀ om. Simpl. μόναν Simpl., quod reponas

II νοεῖσθαι Simpl.: νοῆσαι codd. 12 κατ' αὐτᾶς s: καθ' αὐτᾶς AM: κατ' αὐτὰς CR: κατὰ ταῦτα Simpl. ἢ αὐτῷ ἐν ὑποκειμένῃ scripsi: ἐν ὑποκειμένᾳ ACM: ἐν- υποκειμενα R: ἢ ταῦτη ἐν ὑποκειμένῳ Simpl.: ἢ ἐν ὑποκειμένῳ s κατηγορεῦνται Simpl.: κατηγορεύονται AMR: κατηγορεύονται C δὲ AM Simpl.: om. CR

12. 13 ποιότας A²M Simpl.: ποιότης A¹C: ποιότητας R 14 γωρίζουσιν ACM²R:

διαχωρίζουσιν M¹ ὑπὲρ s Felic. (pro): ὑπὸ codd. 15 ἀποδίδωμεν C¹ 17 ἀ

inserui 20 ποσότης scripsi: ποιότης libri 24 τῆς ποιότητος παραφωμοῖσται

CR: παραφωμοῖσται M: om. As (fort. recte) 28 οὕτω R ἐπεγειρίσαμεν C¹ (superser. τη), R

δὲ γρὴ τὸν Ἀριστοτέλους νοῦν ἀληθιέστερον ἔξετάζειν. ἐκεῖνον ἀρξόμεθα. 10
τῷ σώματι καὶ τῇ τούτῳ διατάξει συγγενετέρᾳ ἐστὶν ἡ τοῦ ποσὸν φύσις
ἡπερ ἡ τοῦ ποιῶν. ὥστ' ἐπει τὰς πλείους τὰ κοινὰ τῷ ποιῶν ὑπάρχει πρὸς
τὴν οὐσίαν. ἐλάττωνα δὲ τῷ ποιῷ, εἰκότως τὸ ποσὸν δεύτερον μετὰ τὴν
οὐσίαν τάττεται. αὐτάκια τὸ διαφερήν εἶναι. τὸ σύνθετον, τὸ τριγῆ δια-
στατήν. τὸ μεριστὴν τὴν οὐσίαν ἡ τοῦ ποσοῦ φύσις παραδίλοι, τὸ δὲ τοι- 15
άνδε μόνην ἡ τοῦ ποιῶν. ἔστι τούτου κατὰ τὰ πλείω τὸ κοινὸν τάξαι, ἀλλ'
οὐ κατὰ τὸ ἐν ὑπάρχοντα, ὥστ' ἐπει τὴν σύνθετον καὶ σωματοειδῆ πρό-
την οὐσίαν ὑπένθετο. εὐλόγως αὐτῇ τὸ ποσὸν συνέταξεν ὡς οἰκείστερον καὶ
10 προσεγέστερον καὶ τῇ διατάξει αὐτῆς συνυπάρχον. καὶ οὕτως δ' ἂν ἀπο- 20
λογισαμένη· ἐπειδὴ πρὸς τὴν τοῦ λέγεσθαι χρέαν γνωριμώτερον ἥμιν
ἐστι τὸ σύνθετον. ἔσται διὰ τούτο καὶ τὸ τῷ συνήτερῳ διαστατὸν προσε-
σκὸς πρότερον τοῦ ἀδιατάτου ποιῶν.

β. Ἐπει δὲ πάλιν διλατένος ἐνίσταται λέγων ως ἀμφότερα οὐ δη-
15 τέον ὡσεύτως ποσά (εἰ μὲν γάρ τὸ συνεχές ποσόν, τὸ διωρισμένον οὐκεν 25
ἔσται, εἰ δὲ τὸ διωρισμένον, οὐκ ἔσται τὸ συνεχές), δίκαιων ξῆρη τοι τί
ποτέ ἐστιν ἐν ἀμφοτέροις κοινὸν εἰπεῖν.

Ως μὲν οὖν συντόμως ἀπαντῆσαι πρὸς τὸ ζητούμενον, κοινὸν | ἔχουσι 81
τὸ μέτρον ἐν ἔκυτοῖς καὶ τὸ πέρας, ὅπερ ἐν τῷ διωρισμένῳ καὶ τῷ συν-
20 εγεῖ θεωρεῖται. ἐπειδὴ δὲ εἰκός ἐστι φύλονεικοῦντά τινα πρὸς ταῦτα τὸ
ἐν τῷ μερεῖται ποσὸν τῷ μετασχεῖν ἀριθμοῦ ποσὸν ἀποφανεῖσθαι, τὸ δὲ
προσλαμβάνον τὸ ποσὸν λέγεσθαι, ὅταν εἰς ἀριθμὸν ἀγθῆ δίπηχυ ἢ τρί- 5
πηχυ ἀφοριζόμενον. ἄξιον καὶ περὶ τούτου διελθεῖν. τὸ συνεχές καὶ τὸ
διηγρημένον ἐν τῇ τοῦ πον παντὸς κόσμου συστάσει ιδίαν ἔχον ἐκάτερον φύσιν
25 θεωρεῖται. τὸ μὲν γάρ διηγρημένον κατὰ παράδιξεν τε καὶ σωρείν, τὸ δὲ
συνεχές καὶ ἔνωσιν καὶ ἀληθησούγιάν νοεῖται, καὶ τὸ μὲν συνεχές καὶ
γνωμένον καλεῖται μέγεθος, τὸ δὲ παρακείμενον καὶ διηγρημένον πλῆθος. 10
τούτων δὴ οὕτω διωρισμένων κατὰ μὲν τὴν τοῦ μετέθους οὐσίαν εἰς τε ὁ
κόσμος ἐπινοεῖται καὶ λέγεται στερεός καὶ σφαιρικὸς καὶ συμπεφυκὼς ἑαυ-
30 τῷ διατεταγμένος τε καὶ ἀληθησούμενος, κατὰ δὲ τὴν τοῦ πλήθους πάλιν
ἴδειν καὶ ἔνοιαι σφαιραῖς καὶ ἀστέρες καὶ στοιχεῖα ξηρά τε καὶ φυτά ἐν 15
αὐτῷ θεωρεῖται, καὶ τοῦ μὲν γνωμένου ἐπ' ἄπειρον ἐκ παντός ἐστιν ἡ
τομή, ἡ δὲ αὔξησις ἐπὶ ὥρισμένον, τοῦ δὲ πλήθους κατὰ ἀντιπεπόνθησιν

5 διαιρετὴν εἶναι CMR: διαιρετεῖν εἶναι A

7 τὰ πλέιστα κοινὰ et τὸ ἐν ὑπάρχον coni. Spengel, recte, nisi malis κοινὸν (τὸ del.) et
ὑπάρχοντα inter se permutare 8. 9 οὐσίαν πρώτην colloc. AM 11 γνωριμώτερον
Α² CM: γνωριμωτάτην A¹: γνωριμότερον R 13 ἀδιατάτου AM: διαστατοῦ CR
14 ὁ Πλωτῖνος] cf. Enn. VI lib. I, 4 (p. 568) 15 ὡσεύτως CR mrg. M: οὕτως AM
17 κοινὸν ἐν ἀμφοτέροις colloc. AM 19 malim ἐν ⟨τε⟩ τῷ διωρισμένῳ 22 ἀγθῆ
CM² R Plotin: ταχθῆ AM¹ 23 διελθεῖν CR: διαλαβεῖν AM 24 ἔχον ACM:
ἔχουν R 25 ante σωρείαν add. μέγεθος del. M 26 νοεῖται CR: θεωρεῖται AM
28 διωρισμένον AM: διηγρημένον CR 29 ἐπινοεῖται CR: θεωρεῖται AM συμπεφυ-
κός CR 30 διατεταγμένος] διατεταγμένος Simplic. (f. 32 v 11), quoniam reponas
32 αὐτῷ] τῷ in lit. R²

ἐπ' ἀπειρον μὲν ἡ αὐξησία, ἔμπαλιν δὲ ἡ τομὴ ἐπὶ ωρισμένου. ἀμφότερα δὲ τὰ γένη ταῦτα ἐπιστήμαις ὑπάγεται. ἀριθμητικῇ μὲν τὸ πλῆθος, γεωμετρίᾳ δὲ τὸ μέγεθος· ὥστε εἴπερ καὶ ἐν τῷ ὑφεστηκέναι καὶ ἐν τῷ (νο- 20 εῖσθιτ) διαιρέσιμαι δεῖ ταῦτα ἀπ' ἀλλήλων, οὐκ δινεῖται τὸ μὲν πλῆθος καὶ τὸ μέγεθος κατὰ ποσόν. τὸ δὲ μέγεθος κατὰ συμβεβηκός ὡς ἀπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τὸ τοσόνδε παραδεχόμενον· κοινὸν γάρ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχει τὸ μετρεῖσθαι καὶ τὸ πεπερατωτόθαι κατὰ τὴν ἕδιαν ἔκαστου ὑπήρχασιν.

γ. Ποὺς μὲν ὅὴ τοῦτο οὕτως ἀπόγνωσις, δοκεῖ δέ μοι πρότερον εἶναι 25 τὸ διαιρούμενον τοῦ συνεγοῦς οὕτω τὸ λόγον ἐφοδεύοντι· τὸ συνεγένες διαι- 10 ρετόν ἐστιν εἰς ἀεὶ διαιρετά, μὴ ὅντος οὐδὲ τοῦ διαιρισμένου οὐδὲ ἀν αὐτὸ- εἴη, πρότερον ἄρα τὸ διαιρισμένον ἐστὶ ποσόν τοῦ συνεγοῦς. εἰ δὲ πρό- 82 τερον, οὐδὲ ἀν εἴη κοινὸν αὐτὸν τὸ ποσόν· ἐν οἷς γάρ τὸ μὲν πρότερον, τὸ δὲ 25 διαιρετόν, ἐν τούτοις οὐ δύναται εἶναι κοινὸν γένος· τὰ μὲν γάρ εἴη σὺ συναγαγεῖται ἀλλήλων, οὐδενὸς δὲ εἴδους ἀναγίζεις ἀναγίζει τὸ γένος. ἐπ' α- 15 ὧν δὲ τὸ πρότερον καὶ διαιρετόν θεωρεῖται, ἐπὶ τούτων τὸ ἔτερον τοῦ ἔτε- ρου ἀναγρετικὸν δείκνυται.

'Αλλ' εἴπερ ἀληθινῶς ἐπίλοιμεν σκοπεῖν. κατ' ἄλλο μὲν αὐτοῖς ἀπο- διώσομεν τὸ πρότερον καὶ διαιρετόν, καθόστον δὲ τοῦ αὐτοῦ γένους μετέχει. τὴν ἵδην αὐτοῖς κοινωνίαν ὑπόργονοι ταχεῖς εὑρήσομεν. ἡ γάρ λόγος εἰς καὶ ὁ 10 αὐτὸς θεωρούμενος κατὰ τὸ γένος συμπληρῶν ἔκαστον τῶν εἰδῶν ὅπ' οὐ- δενὸς κοινόεσται ἀμα πᾶσι παρεῖναι τοῖς δυναμένοις ἐπίσης αὐτοῦ καὶ δι- 20 αὐτῶν μεταλαμβάνειν. ὥστε καὶ τὰ μὲν πρότερα τὰ δὲ διαιρετα, φύσιν δὲ ἔχον δι' ἔκατον προτεχνῶς ἐπικοινωνεῖν τῷ γένοι, ἀμφοτέροις ἀμα παρέ- σται τὸ γένος τὴν αὐτὴν μετούσιαν αὐτοῦ παρέχον πρὸς τὰ δυνάμενα αὐ- 25 τοῦ μεταλαμβάνειν. οὕτω τοι καὶ τὴν κατάφυτιν τῆς ἀποφάσεως προτέραν οὖσαν τῇ φύσει, κατὰ τὸ ἀποφάσινεσθαι καὶ κατὰ τὸ ἀληθεύειν καὶ φύσι- 30 δημιουρούσι τῷ λογισμῷ ἐπινοούμενον ὡς ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος. ὡς καὶ ἄλλο μὲν ἔκυρτον αὐτῶν τὸ πρότερον καὶ διαιρετόν, καθόστον δὲ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐπικοινωνοῦσι, παραδεχομένων τὸ ὡς εἰδὴ ἀντιδιαιρεῖσθαι. 20

30 ἄλλα μὴν δι τε Ἀριστοτέλης περὶ τούτων ὑπεληγεῖν οὕτως, πρότερον μὲν

γῆγον μενος εἶναι τὸν ἀριθμὸν τῇ τάξει, τῇ δὲ πρὸς τὸ αὐτὸν γένος ἀναφορῆ-

τὴν ἵδην διαιρετιν τοῦ διαιρημένου καὶ συνεγοῦς ποιούμενος, δηλον πεποί- 35 τηκεν ἀπὸ τῆς ἐν αὐτοῖς τάξεως. προέταξε γάρ τὸ διαιρισμένον τοῦ συν-

2 ἀριθμητικῇ et γεωμετρίᾳ scripsi: ἀριθμητικῇ et γεωμετρίᾳ s. 3. 4 νοεῖσθαι et inserui (cf. Simpl. f. 32r10 ἔτι δὲ τὸ μὲν ἀπλοῦν ἐστὸν φασὶ καὶ καθ' ἔαυτὸν ὑφεστηκός τε καὶ νο- ούμενον, τὸ δὲ καὶ θέσιν προσεληγεῖν)

4 δεῖ δὴ coni. Sahune 6 τοσόνδε CR: ποσόν AM ὑπάρχει iteratum del. R² 8 ἀπόγνητας CR: ἡ ἀπάντησις AM

δοκεῖ δέ μοι πρότερον] cf. Plotin. Enn. VI lib. III, 13 p. 628 11 ποσόν ἐστι colloc.

AM 13 οὐ δύναται εἶναι CR Simpl. (f. 32r10): οὐκ ἀν εἴη AM 14 an οὐδενὸς τοῦ?

15 τὸ (post δὲ) AM: om. CR 17 αὐτοῖς in lit. R² 18 καὶ διαιρετόν AMR:

om. C 19 ὁ (alterum) CMR: om. A 22 an αὐτῶν? (cf. v. 23) 20 δὲ διαιρετόν

AM: δὲ διεύτερα CRs 23 προσεχῶς δι' ἔκατον colloc. C 26 καὶ (post ἀληθεύειν)

AMR: ἡ C Simpl. (fort. recte) 30 τε] καὶ Simpl. (recte)

εγοῦς ἔν τε τῇ πρώτῃ διαιρέσει καὶ ἐν τῇ διαιριθμήσει τῶν καθ' ἔκαστα, τὰ ὑπὸ τὸ διαιριζόμενον πρότερα ἀπόλογούχομενος τῶν ὑπὸ τὸ μέχριτος. ἀνάτι γάρ τὸ ἐν τῷ ποσὸν δοκοῦμεν καταλαμβάνειν διὰ τοῦ ἀριθμοῦ, διὰ τοῦτο ὁ ἀριθμὸς προτέτακται, ὡςπερ | διότι τὴν ἀπόφασιν γνωρίζομεν 83 5 διὰ τῆς καταφάσεως, διὰ τοῦτο κάκεινη προτέτακται, κατὰ μέντοι τὴν ἵσην διαιρέσιν οὐκ ἀποστατεῖ τοῦ κοινοῦ γένους, οὕτω δὴ καὶ ἐνταῦθα τῷ συντελεῖν εἰς τὸν λόγον τοῦ γένους καὶ τῷ πρὸς τοῦτο ἐξ ἴσου παρασκευή-εσθιαι ἀντιδιέρρηκεν αὐτὰ πρὸς ἄλληλα. πρὸς δὲ τούτοις ἄλλο τὸ διαιρηθ- 10 σθιαι. ἄλλο τὸ διαιρηγμένον εἶναι, ὥστε εἰ τὸ δυνάμει ἐν τῷ ἐνεργείᾳ περι- 15 ἔχεται (ὅντας γάρ τὸ συνεγένες διαιρεῖται), οὐκ ἂν καλῶς ὡς γῆρη ὃν τὸ διαιρηγμένον λαμβάνοιμεν· μᾶλλον γάρ τὸ δυνάμει διτερον τοῦ ἐνεργείης.

δ. Κοινῶς μὲν δὴ περὶ τῆς διαιρέσεως καὶ τοῦ παντὸς ποσοῦ το-
σαῦτα ἡμῖν εἰρήσθω, κατ' ἤδιαν δὲ περὶ ἑκάστου τῶν ὑπὸ τὸ ποσὸν εἰ- 10
δῶν ὅσα Ηλωτίνος ἀπορεῖ προτιθέναι βούλομαι. εὐθὺς γάρ διαιρεῖ περὶ 15
τοῦ ἀριθμοῦ καὶ φησι ἄλλην μὲν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν εἶναι. ἄλλην δὲ καθ'
ἢ τὸ τοσόνδε αὐτῷ ὑπάρχει. ή μὲν γάρ καθ' ἑκατήν ἐστιν, ή καὶ παρ-
λέκειπται ὑπὸ Ἀριστοτέλους, ὡς ἐκεῖνος βούλεται, ή δὲ δηλοῦται, ὅταν 15
ποσὸν τὸν ἀριθμὸν εἶναι λέγωμεν.

Εἰ μὲν οὖν κατὰ τὰς Ηλωτίνου διαιτάσσεις καὶ τὰς Ηλωτώνος ὑποθέσεις 20 τὰς κατηγορίας ἀπευθύνομεν, δοκεῖ τινα λόγον ἔχειν τὸ λεγόμενον· εἰ δὲ ἐθίσθιμεν Ἀριστοτέλει κατακλουσθεῖν. οὐδαμῶς τὸν ἀριθμὸν τὸν θεωρού-
μενον κατὰ ποσὸν διγῇ διαιρησθεῖν. οὐ γάρ οὔτεται Ἀριστοτέλης ἄλλο μὲν 25
ἔχειν τὸν ἀριθμὸν τὸ εἶναι, ἄλλο δὲ τὸ τοσόνδε εἶναι, ἄλλά φησι τῶν μὲν
συνθέτων τοῦτο ἕδιον εἶναι καὶ τῶν ἐνύλων καὶ τῶν ἐν μέρει ἔχόντων τὸ
25 εἶδος· ὅσα δὲ ἄλλά ἐστιν εἶδος καὶ ἀσύνθετα, ταῦτα ἀποδείκνυσιν ἐν πάσαις
αὐτοῦ ταῖς ἀκρούσεσι ταῦτον ἔχοντα τὸ τε εἶναι κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ
ἐν τοῖς δεδεγμένοις αὐτὰ εἶναι καὶ φαίνεσθαι. ἐάν οὖν χωρίζων δὲ Ηλω- 30
τίνος τοὺς νοητοὺς καὶ τοὺς μετέχοντας αὐτῶν ἀριθμούς τὴν ἕδιστητα ἑκα-
τέρων χωρίς ἀφορίζεται, ἤδιας ὑποθέσεις γυμνάζει, ήμετε δὲ ὑπομιμή-
35 σκομεμέν έαυτούς, ὡς αὐταῖς ταῖς οὐσίαις τῶν ὅντων ὑπάρχουσι κατ' Ἀρι-
στοτέλην οἱ ἀριθμοὶ οὗτε πρότεροι οὗτε διτεροί αὐτῶν, ἀλλ' ἀμα | σὺν 84

1 τε CR: om. AM διαιριθμήσει CR Simpl.: ἀριθμήσει AM ante τῶν καθ' ἔκαστα ·
add. τοῦ συμφέροντος del. A 2 πρότερα AMR: πρότερον C 5 τῆς CR: om. AM
6 τῶν CR: τὸ AM 10 δύναται AMR: δυνατὸν C γάρ CR: δὲ AM 12 δὴ
CR: οὖν AM 13 ἡδὸν AMR: om. C 14 Ηλωτίνος ἀπορεῖ] Enn. VI lib. III, 4
(p. 569) 15 post εἶναι fort. inseras καθ' ἦν ἐστι πόσος (cf. Simpl. f. 33r15 ὡς ἄλλη
μὲν τις ἐστιν τοῦ ἀριθμοῦ φύσις, καθ' ἦν ἐστιν ὡρισμένος καὶ πόσος βραυτόνως, ἄλλη δὲ,
καθ' ἦν τὸ ποσὸν αὐτῷ ἀρίστιας καὶ δημόνως ὑπάρχει), nisi malis ἄλλην δὲ (τὴν φύσιν),
καθ' 16 ὑπάρχειν C 17 ἀριστοτέλους CR: τοῦ ἀριστοτέλους AM 18 λέγο-
μεν C 19 ὑποθέσεις] ὑπὸ obliit. R 20 ἀπευθύνομεν AM²R: ὑπευθύνομεν C:
διευθύνομεν M¹: ἀπευθύνομεν coni. Spengel 23 απὸ τὸ *πόσον* εἶναι? (cf. Simpl. οὐ
γάρ ἄλλο μὲν ὁ ἀριθμὸς ἔχει τὸ πόσον εἶναι, ἄλλο δὲ τὸ τοσόνδε εἶναι) 24 ἕδιον] ἔδι
refecit R² ἐν CMR: οὐ A 26 αὐτοῦ] αὐτῷ (superser οὐ) A 29 γυμ-
ζει A 30 έαυτούς ex αὐτούς corr. C

αὐταῖς ὅντες. οὐδὲνὸς οὖν ἀπολέπονται κατὰ τὸν ἄνθρακα τῶν ὑπωσόνυ μημένων αὐτῶν μετέχειν, ἀλλὰ πᾶσι μὲν πάρεισι κατὰ τὴν οἰκείαν αὐτῶν ἀμέριστον οὐδέτιν. ἐξαὶ λλάττονται δὲ αὐθίς οὐδὲ τὴν ἐπερότητα τῶν ὑποδεγμένων, ὅταντες ἀμφιθεατροῖς καὶ τοσοῖσδε εἶναι μετὰ τῶν ἀριθμουμένων ἡ 5 συνυπάρχει.

ε. Ἐγένεται δὲ τοῦ αὐτοῦ ἀπορήματος ὁ Ηλωτῆνος καὶ πάλιν ζῆται, πότερον ἐνυπάρχει οὐτος ὁ ἀριθμὸς τοῖς ἀριθμουμένοις, η̄ γωρὶς αὐτῶν μετρεῖ ὥσπερ ὁ κανόν. εἰ μὲν γάρ αὐτὸς καθ' ἔαυτὸν ὑφέστηκε, μέτρον μὲν ἔσται, οὐκέτι δὲ ποσόν· εἰ δὲ ἐνυπάρχει, καὶ αὐτὸς ὁπ' ἀλλού μετρη- 10 θῆσται.

'Αλλ ὅπερ ἐξ ἀργῆς εἴπομεν, τοῦτο καὶ νῦν εἰπεῖν ἔξιν. παρεῖναι μὲν γάρ τὸν ἀριθμὸν τοῖς ἀριθμουμένοις πράγματι καὶ συνυπάρχειν ἀποφανόμεθα, οὐ μέντοι ἐν αὐτοῖς ἔχειν τὴν ὑπόστασιν ως ἐν συμβεβηκότος ταῦται θεωρούμενον. ὅπερ γάρ τὰ ἔνυλα εἰδήτη ἔχει μὲν ἕδαν ἔκαστον 15 οὐδέτιν καὶ ὑπόστασιν, σύνεστι δὲ τῇ ὅλῃ, οὕτω καὶ οἱ ἀριθμοὶ κατὰ τὴν ἕδαν οὐδέτιν ὑφέστηκότες μετὰ τῶν πραγμάτων εἰσὶν ὃν ἀφορίζουσι καὶ οἵ τοι οἰκείον μέτρον ἐπιτιθέσαι συνήντες τοῖς ἀριθμουμένοις ως ἀριθμοῦντες. ὅπερ τὰ εἰδηποιηθέντα τοῖς εἰδηποιουμένοις συντάττεται πρῶτον ως ἐν ἔαυτοῖς, διάστασιν δὲ κατὰ τὸ ὑποκείμενον ἀπεργάζεται. οὕτω καὶ 20 20 τὰ ἀριθμοῦντα τοῖς ἀριθμητοῖς πρὸς τὸ οἰκεῖον μέτρον ἔκαστα ἀναφέρει μένοντα ὅπερ ἔτιν ἔκαστον καὶ μηδὲν ὅπερ τῶν μετρουμένων πάργηντα. ποιήσωμεν δὲ σαφέστερον τὸ λεγόμενον διὰ παραδείγματος· τὸ εἰδός τοῦ ἀνθριστοῦ ἔχει μὲν καθ' ἔαυτὸν ἕδαν λόγον, θεωρεῖται δὲ μετὰ τῆς ὅλης, καὶ ὁ ἀριθμὸς οὖν ἡγωται μετὰ τῶν ἀριθμητῶν ἔχων τὴν ἕδαν ὑπό- 25 στασίν.

ζ. Ἀλλὰ τὸ ποσόν φησιν οὐκ ἀν εἴη ποσότης.

'Αλλ ἐι μὲν εἰγεν ἄλλο τι δεῖξαι τὴν ποσότητα παρὰ τὸ ποσόν, δρ- 30 θῶς ταῦτα ἀπεφαίνετο· ἐπει δὲ ἐξ ἀργῆς διαγνωζόμεθα. δτι οὐδὲν | ἄλλο 85 ἔτιν ἀργηγὸν τῆς ποσότητος η̄ τὸ μέτρον, κούδην δὲ τοῦτο καὶ κατὰ πο- 35 σότητος καὶ κατὰ ποσοῦ, οὐκ ἀν οὐδὲ τὴν ποσότητα ποσὸν εἶναι εὐλόγως ἄν τις παραπτήσαιτο. γνοίη δ' ἄν τις τὸ αὐτὸν καὶ ἀπὸ τοῦ μηδεμίαν κα- τηγορίαν ἄλλην οἶντας τε εἶναι ὑποθέναι τῇ τοῦ ποσοῦ φύσει, ἀργὴν δὲ αὐ- 40 τὴν ἕδαν θεωρεῖσθαι μηδενὶ τῶν ἄλλων γενῶν ἐπικοινωνοῦσαν, ὅτε καὶ δ ἀριθμός, εἴτε καθ' ἔαυτὸν εἴη εἴτε ἐν τοῖς μετέχουσιν, εἴτε συνυπάρχων εἴτε κατὰ τὸ ἀριθμεῖσθαι ὑπάρχων, πανταχοῦ ἀν οὐτος τοῦ ποσοῦ εἴη.

ζ. Οὕτω μὲν τὰς ἀπορίας Ηλωτήνοι περὶ τοῦ ἀριθμοῦ διελύσαμεν. 10 ἀλλὰ δὴ μεταβλῆμεν ἐπὶ τὸν λόγον ἔχητε καὶ διαπορεῖ σκεψώμεθα.

4 συναριθμουμένων AM

6 αὐτοῦ AM: om. CR

6 Ηλωτῆνος ... ζῆται] ibidem

7 δ AMR: om. C

20 an ἀριθμητοῖς (συνταττόμενοι)

21 an ὅπερ ἔτιν δὲ ἔαυτῶν?

22 ποιήσωμεν C

23 ἔαυτὸν AM

27. 28 post δρθῶς addendum δὲ coni. Spengel

32 εἶναι CR: om. AM

33 καὶ CR: om. AM

35 εἴτε καὶ ἕδαν — ὑπάρχων (36)

om. A

post ἕδαν add. τινὰ M: om. CR

37 τοῦ AM: om. CR

λέγει τούνυν, ὡς ὁ λόγιος ιδίαν ἔχων ὑπόστασιν τοσόνδε ἐστὶ καὶ ταύτη ποσὸς ὡς συμβεβηκὸς ἔχων τὸ ποσόν, καθ' ὃ μέντοι λόγιος σημαντικός ἐστιν ὅλην ἔχων τὸν ἀέρα, κατὰ δὲ τὴν τούτου πληρῆν ὑφεστηκότα, εἴτε οὖν πληρὴ¹⁵ ὁ λόγιος ὁ ἐν τῇ φωνῇ, εἴτε οὐ ψιλὴ πληρὴ ἀλλὰ τύπωσις τοῦ ἀέρος ὃ ῥισπερ μορφούσα αὐτόν, κατ' ἀμφότερα ποιήσις ἀντὶ εἴη σημαντική, καὶ ἐσται ἡ ἐν τῷ ποιεῖν ἡ ἐν τῷ πάσχειν ἡ καὶ ἐν ἀμφοτέροις τῷ τε ποιεῖν καὶ τῷ πάσχειν ὁ λόγιος ὁ ἐν τῇ φωνῇ, ἀλλὰ οὐχὶ ποσόν. τί δὴ πρὸς ταῦτα ἀντείπομεν;

Ὦτι οὐχ ἀπλῶς πληρὴ ἀέρος ἐστὶν ἡ φωνή (πλήρετει γάρ τὸν ἀέρα²⁰ 10 καὶ δάκτυλος παραγόμενος καὶ οὐδέποτε ποιεῖ φωνήν), ἀλλὰ ἡ ποσὴ πληρὴ καὶ σφρορὰ καὶ τοσήδε, ὥστε ἀκούστῃ γενέσθαι, καὶ ἡ τῷ μέτρῳ τῆς ἀκοῆς ἐξισουμένη καὶ τὸ ὑπερβάλλον καὶ ἐλλειπον καθ' ἑαυτὴν ἔχουσα. κατὰ τὸ μέγεθος οὖν τῆς πληρῆς καὶ τὸ ποσὸν μέτρου τῆς φωνῆς τιθέ-²⁵ 5 μενος ποσὴν αὐτὴν εἰκότως εἶναι ἀποφαίνεται.

15 Τοιούτην ἡ ἐν γρόνῳ φῆσιν ὁ Πλωτίνος λέγεται ὁ λόγιος οὗτοι | ποιεῖ, καὶ αὐτὸς ποσὸν νομίζεται· ἐσται οὖν ἐν τῷ γρόνῳ τὸ ποσὸν καὶ 86 διὰ τὸν γρόνον.

Ἄλλα πρὸς τοῦτο φαμεν, ὡς αὐτῆς τῆς φωνῆς ἐστὶ σμικρότερος καὶ μέγεθος κατὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν ἡ διὰ τὴν τῆς ἀρτηρίας σμικρότητα ἡ τὸ²⁰ 5 μέγεθος· ὅταν μὲν γάρ τὸ φώνημα διαιρῆται καὶ εὑρύνηται, πλῆθος ἀναπέμπει, καθίθη δὲ στενούσι, διληράτηται. ἡ μὲν οὖν οὖσα φύσις βραχεῖα ἐν βραχεῖ γρόνῳ καταλλήλως λέγεται, ἡ δὲ μακρὰ ἐν μακρῷ, ὡς ἀν προτηρούμενον ἔχοντος τὸν λόγιον τὸ ἐν τῇ φωνῇ ποσὸν ἐν ἑαυτῇ πρὸ τοῦ ἐν τῷ γρόνῳ ποσοῦ· καὶ γάρ μὴ λέγω, ἀλλὰ ὁ γεγραμμένος λόγιος ἔχει τὴν φύσιν²⁵ 10 μακρὸν καὶ βραχεῖν συλλαβήν. κάκενον δὲ δήπου ἐπιστάμεθα, διτὶ καὶ τὴν βραχεῖαν ἐν μακρῷ γρόνῳ προενέγκασθαι δύνατόν ἐστι καὶ τὴν μακρὰν ἐν βραχεῖ. ὁ γάρ μετρικὸς καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸν ρυθμὸν μεταβολῆιτε, ηδη δὲ καὶ τὰ στοιχεῖα, οἷον τὸ ἔγρον ἔσερὸν καὶ τὸν Διόνυσον Διώνυσον. εἰ δὲ πέφητε διεστηκότας ἐπὶ τούτων τὸ φύσει μακρὸν καὶ τὸ³⁰ 15 τῷ γρόνῳ, οὐ τῷ βραχεῖ γρόνῳ ἡ συλλαβὴ λέγεται βραχεῖα, ἀλλὰ τῷ βραχεῖα εἶναι ἐν βραχεῖ γρόνῳ λέγεται.

9. Τί δὲ ἀν εἴποιμεν πάλιν πρὸς τὴν ἔστασιν τοῦ ἀνδρὸς τὴν μὴ βιουλομένην ἐξαρκεῖν τὸ μετρεῖσθαι πρὸς τὸ εἶναι ποσόν· καὶ γάρ ἔσθλον²⁰ 5 φῆσι μετρεῖται πάγκει, καὶ οὐκ ἄν τις εἴποι αὐτὸν ποσόν, διότι μετρεῖται, 35 ἀλλὰ διτὶ ἐστὶ μέγεθος, καὶ κατ' αὐτὸν μὲν τὸ ποσὸν τὸ συμβεβηκὸς τῷ

1 λέγει] cf. Enn. VI lib. 1, 5 (p. 570) 2 τὸ AM: om. CR 4 πληρὴ ψιλὴ colloc. A 6. 7 ἡ καὶ ἐν—πάσχειν om. M 7 ἡ (ante καὶ) del. (?) A 7 καὶ τὸ πάσχειν C 8 ἀντείπομεν codd.: ἀν εἴποιμεν s (ex conject.) 10 παραγόμενος A² CMR: παραγινόμενος A¹ 13 οὖν CMR: om. A 14 πόσην R¹ εἶναι CR: om. AM 16 αὐτὸς ACM: αὐτὰ R ποσὸν (ante νομίζεται) CMR: ποσὸν A 19 σμικρότητα AM Simpl. (f. 33 v 19): μικρότητα CR 20 εὑρύνηται A 23 post ἑαυτῷ add. περιέχει del. A 24 τὴν AM: τῇ CRs 26 post βραχεῖαν add. συλλαβὴν A: om. CMR 30 ἀλλὰ τῷ CR: ἀλλὰ τῷ AM 34 εἴποι AMR: εἴπη C

ξύλωφ μετρεῖται ὑπὸ τοῦ ποσοῦ τοῦ συμβεβηκότος τῷ πηγυαίῳ ξύλῳ, τὸ δὲ ξύλον ὑπὸ τοῦ ξύλου οὐ μετρεῖται. καὶ ἐπὶ τοῦ λόγου τοίνυν καθὶ μὲν λόγος, οὐ μετρεῖται, καθὸ δὲ ἐν γρόνῳ ἔστεν, ὥστε ὁ γρόνος ἀν εἰη 25 ὁ μετρῶν τὸν γρόνον ἡ ἐλάττινον τὸν μετέννυε.

5   Ἀλλὰ καὶ πρὸς ταῦτα ταῖς αὐταῖς ἀπαντήσεσι γρηγόριεθι. εἰ γάρ σύμφυτον ἔχει μέγεθος ἢ φωνὴ μεθ' ἑαυτῆς. καθ' δὲ καὶ τὰ διαστήματα αὐτῆς οἱ μουσικοὶ εἰώθασι ποιεῖν, ἔσται καθ' αὐτὴν ποσόν, ἀλλ' οὐ κατὰ συμβεβηκότα. πᾶν γάρ τὸ μετρητὸν ἢ τὸ μετροῦν ἔστι | κατὰ φύσιν ποσόν, 87 καὶ αὗτη τοίνυν ὡς μετρουμένη ὑπὸ τοῦ γρόνου ποσόν ἀν εἰη.

10   i. Πάλιν δὲ αὐτὸς ἀνὴρ ἀπορεῖ λέγων, ὡς ἡ πρᾶξις κατὰ τὴν ἀνα-
σφράν τὴν ἐπὶ τὸν γρόνον μεγάλη λέγεται ἢ μικρά, οὕτω καὶ ὁ λόγος τῷ
διαστήματι μετρουμένος κατὰ συμβεβηκότα ἀν εἰη ποσός.

“Η καὶ πρὸς τοῦτο ὅγειον, διτὶ τῶν στοιχείων τὰ μέν ἔστι φύσει μι-
κρά, τὰ δὲ φύσει βραχέα. φύσει ἀριστερά ἐνυπάρχει τῇ φωνῇ τὸ μέγεθος καὶ
15 ἡ μικρότης.

*

*

*

1 πηγιαίω ACR
exhib. CMR

8 μετρητὸν] μετροῦν M^t

10, 15 Πάλιν—ἡ μικρότης om. A:

τοῦ τετραγώνου πρῶτου· τὸ μὲν γάρ ἐκ τριῶν ἔστι γραμμῶν τὸ δὲ ἐκ τετ- 20^η
τάρων, τὰ δὲ τρία τῶν τεσσάρων πρῶτα. καὶ ἀλλως· πᾶν τετράγωνον εἰς
δύο τρίγωνα διαιρεῖται (ἡ γὰρ τοῦ αἱ β γ δ τετραγώνου ἐπί- 21^η
ξενεῖς τῇ α γ διαιρέτρῳ διαιρεῖται εἰς δύο τρίγωνα διαιρεῖται τό τε α
β γ καὶ τὸ α δ γ). ὥστε ἀναιρουμένου τοῦ τετραγώνου οὐκ ἀναιρεῖται τὸ
τρίγωνον, τριγώνου δὲ ἀναιρεῖταις ὀδύνατον εἰναι τετράγωνον· ὥστε πρῶ-
του τῇ φύσει τὸ τρίγωνον τοῦ τετραγώνου. τῷτοι αὐτῷ δὲ τρόπῳ καὶ τῶν
λοιπῶν πάντων εὐθυγράμμων σχήματων πρῶτον δειγμάτεσται, πενταγώνου δ
φημὶ καὶ ἑξαγώνου καὶ τῶν λοιπῶν· ἔκατον γάρ τούτων εἰς τρίγωνα διαι-
10 ρεῖται. εἰ οὖν τὸ μὲν τρίγωνον πρῶτον. τὸ δὲ τετράγωνον καὶ τὰ λοιπὰ
δεύτερα. τὸ ἄρα κατὰ τούτων κοινῶς κατηγορούμενον, λέγω δὴ τὸ σχῆμα.
οὐκ ἔστιν αὐτῶν γένος, οὐκοῦν οὐδὲ ταῦτα ἐκείνου εἰδόγ. λείπεται τούτου
μὴ κυρίων εἰρηκέναι τὸν Πορφύριον τὸ τρίγωνον τοῦ σχήματος εἰδος. πρὸς
τοῦτο πάντες ἡπέρηραν ἀπολογίας οἱ ἑξηγητοὶ καὶ φασιν αὐτὸν ὑποδείγμα. 10
15 τοις γάριν καταγρατικώτερον γένος καλέσαι τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα. ἐπι-
λογίμενοι δὲ ἡμεῖς τὴν ἀπορίαν φαμὲν ὅτι εἰ μὲν στοιχεῖα ἦν τῷ ὅντι τοῦ
τετραγώνου τὰ τρίγωνα, ὡς μὴ ἀλλως τετράγωνον ἐνδέχεται γενέσθαι.
εἰ μὴ ἐκ τριγώνων σύγκειται. ὡς καὶ ἐν Τιμαίῳ διδάσκει λέγων δὲ Ηλίατων
πάντα τὰ εὐθυγράμμα σχήματα ὡς εἰς στοιχεῖα ἀπλούστατα ἀναλύον τὰ
20 τρίγωνα, ἀλληλές ἀν ἦν τὸ λεγόμενον καὶ πρῶτον ὑπῆρχε τῶν σχημάτων τοῦ
τρίγωνον καὶ οὐκ ἀν ἦν τὸ σχῆμα γένος αὐτῶν, εἴπερ ἀλληλές ὅτι ἐν
οἷς τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, τούτων τὸ κοινῶς κατηγορούμενον οὐκ ἔστι
γένος. οὐδὲ οὐδεμία ἔστιν ἀνάγκη, ἵνα γένηται τετράγωνον, προσθηκεῖ-

1 ἔστι post γραμμῶν transp. E: om. D 1. 2 τεττάρων (priore loco) EV
 2 τεττάρων (altero loco) Fp πᾶν] ποὺ Ε τετράγωνον om. E 3 ἵ γάρ —
 ὥρθογώνια (v. 4) om. E 4 τῇ τοῦ α γ V 5 post ἀναιρουμένου add. μὲν Mp
 (fort. recte) τοῦ om. F 6. 7 τὸ πρῶτον F 7 τοῦ τετραγ. τὸ τρίγωνον
 colloc. E δὲ om. E 8 post δευτήσεται add. τὸ τρίγωνον MV (fort. recte)
 9 φημὶ D: φέρε EFV: ἦται (sed ante πενταγ. pos.) M: φέρε εἰπεῖν p τρίγωνα] τρία
 E: τρίγωνον V 10 εἰ σῶν] τοίνυν M 11 κατηγ. κοινῶς (sel num. superser. corr.)
 colloc. F 12 γένος ἀντῶν colloc. M γένη E οὐκοῦν om. EV οὐδὲ M
 Urb. 35: οὐτε DEFVp τοίνυν] οὖν M post τοίνυν add. ἡμῖν EF: ἡμῖν τὸ V
 13 ante πρὸς add. rubro ἀλλὰ D 14 ἀπολογίας] ἀπολόγου E: om. M φαμεν E
 ἀντὸν] αὐτὸν F 15 εἰδος καλέσαι τὸ τρίγωνον τοῦ σχήματος M 16. 17 στοιχεῖον ...
 τὸ τρίγωνον M 16. 17 τῶν τετραγώνων V 17 τὸ τετράγωνον E: τετράγωνα MV
 ἐνδέχεται E ἐν τριγώνου M συγκέσοιτο M Urb. 35 18 ἐν Τυμαίῳ] cf. p. 53 C sq.
 ὀιδάσκαι λέγων ὁ πλ. DEFM: ὀιδάσκαι ὁ πλ. λέγων V: δοκει Πλάτων Urb. 35: δοκει λέγειν
 ὁ πλ. p: quod recipias, nisi malis λέγων eicere 19 πάντα post σχήματα transp. V
 εὐθύγρ. σγ.] εὐθυγράμματα p ὡς εἰς] ὥστε V¹ ἀπλούστερα M 19. 20 τὰ τρίγ.
 ἀναλόγων colloc. EMp: an ἀναλ. (εἰς) τὰ τρι;. 20 ἂν om. E 20. 21 καὶ πρῶτον — τρί-
 γωνον om. E 21 εἰπερ ἀλλῆς ὁ Εὐκλείδης ἐν τῷ μετ' αὐτοῦ θεωρήματι ἀνεν τριγώνον
 τὸ τετράγωνον δὲ εὐθείας ἀναγράψας ὥστε ἐν οἷς D (cf. Euclidis Elementa 1.46 (I 108 ed.
 Heiberg Lips. 1883) 22 πρῶτον] πρότερον D (cf. p. 71,27) καὶ τὸ δεύτερον M:
 καὶ οὔτερον V 22. 23 γένος οὐκ ἔστι colloc. EM 23 τὸ τετράγωνον p τῶ
 προϋποκ. EMp: τὸ προϋποκ. V

σίται τρίγρωνα, είτα τῇ συνιέσει τούτων τὸ τετράγρωνον γίνεσθαι· οὐδὲν γάρ 21° κωλύει καὶ τριγρόνου μὴ ὅντος τέσσαρας εὐθείας ἐπιζεύξαντας ποιῆσαι τε· την τράγωνον. ὥστε οὐκ ὀληθὲς τὸ ἀναιρούμενον τοῦ τριγρόνου συναναπεῖσθαι καὶ τὸ τετράγρωνον. εἰ δὲ ἡτὶ τὴν διάμετρον ἐπιζεύγνυνται διαιροῦμεν τὸ τετράγρωνον εἰς δύο τρίγρωνα, οὐδὲ τοῦτο φασι πρώτον εἶναι καὶ οἵον στοιχεῖον τῇ ρέρος τοῦ τετραγρόνου τὸ τρίγρωνον, ἐπειδὴ ἐνδέχεται τὸ αὐτὸν τετράγρωνον καὶ εἰς δύο ἑτερομήκη διελεῖν τὰς ἀντικειμένας πλευρὰς δίγνα δι- 25 αιροῦντας καὶ ἐπιζεύγνυντας οἷον ἀπὸ τοῦ α ἐπὶ τὸ β καὶ ποιῆσαι δύο ἑτερομήκη γωρία τὸ γ καὶ τὸ δ, λέγεται ὠσανεὶ καὶ τὰ ἑτερομήκη πρῶτα 10 εἶναι τοῦ τετραγρόνου. οὗτον δὲ καὶ τὸ ἐναντίον τὸ τετράγρωνον πρῶτην ἔστι τοῦ ἑτερομήκους, εἰ ἑτερόμηκες τὸ τὴν μίαν ἔχον πλευρὰν διπλασίωνα τῆς ἑτέρας διελωμεν δίγνα εἰς δύο τετράγρωνα. ἀλλὰ δὴ καὶ εἰ ἐπὶ τοῦ κύκλου τὴν διάμετρόν τις ἀγάγοι, διαιρήσει τὸν κύκλον εἰς δύο ἡμικύκλια τό τε α καὶ τὸ β, καὶ δῆλον ὅτι ἔκαστον τῶν ἡμικυκλίων σχῆμα 20 ἔστιν 30 ἐκ περιφερείας τῆς τοῦ ἡμικυκλίου γραμμῆς καὶ εὐθείας τῆς διαιρέτρου συγκείμενου. ὥστε συμβίησεται τὸ ἀπλοῦν σχῆμα τὸν κύκλον ἐκ μικτῶν ἡμικυκλίων συγκειτίσαι, καὶ τοῦ ἀπλοῦ, λέγω τοῦ κύκλου, πρῶτον ἔσται φύσει τὸ μικτόν. ὥσπερ οὖν ἐπὶ τούτων γίνεται γίνεται τὴν τοιαύτην ποιεῖται διαιρεσιν καὶ οὐγί διὰ τούτο ἀνάγκη τοῦ τετραγρόνου πρῶτα 20 εἶναι τῇ φύσει τὰ ἑτερομήκη, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἑτερομήκη ἐνδέχεται διελεῖν 35 εἰς δύο τετράγρωνα, εἴπερ γίνεται τῶν πλευρῶν διπλασίων ἢ τῆς ἑτέρας, εἰ γοῦν πᾶλιν τοῦ κύκλου τὰ μικτὰ σχήματα ἐξ εὐθειῶν καὶ περιφερειῶν συγκείμενα (μὴ) πρῶτά ἔστιν, οὗτος οὐδὲ τὸ τετράγρωνον εἰ ἐνδέχεται τῇ

- 1 τρίγρωνα DF: τρίγρωνον EMVp τῇ συνιέσει τῇ MV τὸ τετράγρ.] τετράγρωνα M post. γίνεσθαι add. ως εὐκλείδης (δε εὐκλ., p.) ἐν τῷ τετταρακοστῷ ἔκτῳ αὐτοῦ θεωρίματι ἄνευ τριγρόνου τὸ (τὸ om. V) τετράγρωνον δὲ εὐθείας ἀναγράψαι (ἀναγράψειν p) διδάσκει Vp; eadem (sed ως εὐκλείδης ως εἰς ἀναγράψας pro ἀναγράψαι διδάσκει) post τετράγρωνον (v. 4) add. E (cf. p. 72,21 not.) γάρ om. F 2 τέσσαρας — κατηγορεῖται γάρ (p. 78,12) om. F 3 ὥστε οὐκ ἀλ. DMP: οὐκ ἀλ. δὲ E: οὐκ ἀληθῆς οὖν V τοῦ om. M 4 ἐπιζεύξαντες p 4. 5 εἰς δ. τρ. τὸ τετράγρ. colluc. E 5 φησιν V οἰονεὶ V 6 post. τρίγρωνον add. οὐδὲ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης DV ἐπειδὴ Dp: ἐπεὶ EMV 7 καὶ om. V 8 ἐπιζεύγν.] ἐπιζητοῦντας E ἀπὸ τοῦ ε ἐπὶ τὸ ζ τῆς διγυτομίας γενορεύης M ποιῆσαι] ποιεῖ D 9 τὸ (ante δ) om. E λέγεται ὠσανεὶ DE: λέγεται τον MP: ἀ λεγέτωσαν ὠσανεὶ V καὶ ἑτερομ. γωρία V 9. 10 πρῶτα εἶναι] πρῶτον E 11 ἔσται] ἔσται MP τοῦ om. E εἰ] καὶ τὸ M τὸ ... ἔχον] δ ... ἔχει M: δ ... ἔχον V 12 ἢ νιέλωμεν V 12. 13 ἐπὶ τοῦ κύκλου D: τοῦ κύκλου EVp: ἐπὶ τοῦ κύκλου τὴν om. M 13 διάμετρον] διαιρεσιν E ἀγάγοι DEV: ἀγει τοῦ κύκλου M: ἀγάγη p 14 ὅτι DMV: ως V: om. E 15 τῆς διαιρέτρου DVp: εἰς διαιρέτρους E: τοῦ διαιρέτρου M 16 συγκειμένης E τῶν κύκλων p μικτῶν] τῶν E 17 λέγω δὴ MV (fort. recte) 17. 18 ἔσται φύσει DV: ἔστι φύσει E: ἔσται M: φύσει ἔστεθαι p 18 γ (ante ἐπένοια) om. D 19 ποιεῖ M πρῶτον M 20 τὰ ἑτερομήκη (prius)] τὸ ἑτερόμηκες M τὰ ἑτερομήκη (alterum) Ep: ἑτερομήκη D: ἑτερόμηκες MV 22 εἰ γοῦν p: ἢ γοῦν codid. τοῦ κύκλου post. σχήματα transp. V 23 μὴ πρῶτα scripsi: εἰ πρῶτα V: πρῶτα DEMp οὗτος οὐδὲ DV: οὗτον δὴ EMp εἰ D: om. EMVp .

διαμέτρῳ εἰς δύο τρίγωνα διελεῖν. Κόπη διὰ τοῦτο καὶ ἐκ τριγώνων αὐτὸς 21^ο συγκεῖσθαι ἀνάγκη καὶ πρῶτα αὐτῶν εἶναι φύσει τὰ τρίγωνα. κακῶς ἄρα ὁ Πορφύριος γένος εἶπεν εἶναι τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα.

p. 4,1. <Εἰ δὲ καὶ τὸ γένος ἀποδιδόντες>.

5 Εἰ δέ (φησι) καὶ τὸ γένος ἀποδιδόντες τοῦ εἰδήσιος ἐμεμνήμενον εἰπόντες τὴν κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἔστιν αὐτῇ κατηγορούμενον καὶ τὸ εἶδος ὑριζόμενοι πάλιν γένους ἐμεμνήμενα φάσκοντες εἰδός ἔστι τὸ ὑπὸ τὸ ἀποδιδόντεν γένος, μηδὲν μέμφοιτο. κατὰ διλήμμαν γάρ ταῦτα λέγων ὁ Πορφύριος νομίζεται τῇ διαλλήλῳ δεῖξει κεχρη- 10 ούσι. ή δὲ διαλληλος δεῖξις διαβέβληται παρὰ τοὺς φύλασσόφοις ὡς τὰ αὐτὰ καὶ πρῶτα ποιοῦσα καὶ δεύτερα καὶ ἀμείβουσα τὴν τάξιν τῶν προτάσεων καὶ τῶν συμπερασμάτων· ποιεῖ γάρ τὸ μὲν δεύτερον πρῶτον καὶ τὸ πρῶτον δεύτερον, καὶ τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν σαρξέστερά τε ποιεῖ καὶ ἀσαρξέστερα. οἷον ἐάν εἴπῃ μοί τις, ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, λέγω ὅτι ναι· πῶς; ὅτι ἡ ψυχὴ ἀντοκίη- 15 τος, τὸ αντοκίητον ἀεικίνητον, τὸ ἀεικίνητον ἀθάνατον, ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος. ἐάν δὲ εἴπῃ μοι, πάθεν δῆλον ὅτι αντοκίητος ἡ ψυχὴ· εἴτα τοῦτο δεῖξαι βιουλόμενος εἴπω. ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, τὸ ἀθάνατον ἀεικίνητον. τὸ ἀει- 20 κίνητον αντοκίητον, ἡ ψυχὴ ἄρα αντοκίητος· ἡ τοιαύτη διαλληλος λέγεται δεῖξις. βιουλόμενος γάρ δεῖξαι ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἔλαβον τὸ αντο- 25 κίνητον πρῶτον, συνεπέρανα δὲ τὸ ἀθάνατον, βιουλόμενος δὲ πᾶλιν δεῖξαι ὅτι ἡ ψυχὴ αντοκίητος ἔλαβον πρῶτον τὸ βιτερόν λεγθὲν τὸ ἀθάνατον καὶ συνεπέρανα ὅτι αντοκίητος, τὸ πρῶτον βιτερόν ποιήσας. ὅστε διαλ- ληλος δεῖξις ἔστιν ἡ τὰς προτάσεις συμπεράσματα ποιοῦσα καὶ πάλιν τὰ 30 συμπεράσματα προτάσεις, διτεν καὶ διαβέβληται πάσα γάρ ἀπόδεξις τὰς μὲν προτάσεις σαρξῖς καὶ ὄμοιογουμένας λαμβάνει, τὸ δὲ συμπέρασμα

1 Κόπη DV: ἡ Ep: εἴδη M 2 εἶναι αὐτοῦ colloc. p φύσει D: τῇ φύσει p: om. EMV 3 εἶπεν post. σ/ῆμα transp. D εἶναι om. V τριγώνων] τετραγώνων p 4 lemma et φῆσι (post. εἰ δέ) ex editione Veneta a. 1545 apposui, nisi quod in illa editione lemma usque ad ἀρμφοτέροις (Porph. p. 4,9) continuatum est. codices et editio princeps εἰ δέ καὶ τὸ γένος—μέρμφοιτο (v. 8) lemmatis loco scripta praebent, ita ut illa plena habeant DEp. ἐμεμνήμενα (v. 5)—μέρμφοιτο omittat M, τοῦ εἰδήσιος (v. 5)—τὸ ἀποδιδόντεν γένος (v. 8) omittat V 7 γένους πάλιν colloc. D 8 post ἔστι add. καὶ Ep: om. D μέρμφοιτο E: μέρμφοιτο DVp 9 ταῦτα λέγων Dp: λέγων E: λέγων ταῦτα E 10 τοῖς om. MV 11 καὶ πρῶτα ποιοῦσα καὶ δεύτερα MVp: πρῶτα ποιοῦσα καὶ δεύτερα D: καὶ δεύτερα καὶ πρῶτα ποιοῦσα E 13 τε post ποιεῖ transp. E: om. V 14 εἴπῃ D²EV²p: εἴποι D¹MV¹ μοι om. V λέγω ὅτι ναι DE: λέγω ναι MV²: λέγων V¹: λέγω αὐτῷ ναι p πῶς λέγει M 16 εἴπῃ D²EVp: εἴποι D¹M μοι superscr. D ὅτι πάθεν M: καὶ πάθεν V 18, 19 δεῖξις λέγεται διαλληλος colloc. M: διαλλ. δεῖξις λέγ. V: δεῖξις διαλλ. λέγ. p 19, 22 βιουλόμενοι . . . ἐλά- βομεν . . . συνεπέραναρεν (utrobiique) M 21 αντοκίητος—ἀθάνατον in ras. D 22 ὅτι αντοκίητος] τὸ αντοκίητον M ποιήσαντες M 23 ἡ τὰς προτάσεις συμπέρασμα ποιοῦσα E: ἡ τὸ συμπέρασμα ποιοῦσα προτάσεις V 23, 24 καὶ πάλιν—προτάσεις om. E καὶ πάλιν τὰς προτάσεις συμπέρασμα V: καὶ πάλιν τὰ συμπ. ποιοῦσα προτ.

ἀταχὲς δὲ σαφῆνει καὶ φανερὸν ποιεῖ διὰ τὴν προτάξεων· εἰκότως οὖν Στι
διαβολῆς ἀξία ἡ τὴν τάξιν τούτων ἀντιτρέψουσα καὶ τὸ μὲν συμπέρασμα.
Οπερ πρότερον ὡς ἀταχὲς ἐλαμβάνετο. σαφὲς ποιοῦσα τῷ ἐν τάξι προ-
τάξεως παραλαμβάνειν, τὴν δὲ πρότασιν. ἦν ἡστιν ὅμοιος σημένην πρὸς ἐλαμ-
βάνομεν, νῦν δὲργον συμπέρασμα ποιοῦσα. πᾶλιν ἀνὴρικήμεντες δεῖξαι. Καὶ
ὅτι ἔδει ἡ γυνὴ γάλα ἔχει, εἰπωμεν διτι ἔδει ἔδει ἡ γυνὴ τέτοκεν. ἡ δὲ τετο-
κοῦσα γάλα ἔχει. ἔδει ἄρα ἡ γυνὴ γάλα ἔχει. βουληθέντες δὲ αὐτὸν τούτο
δεῖξαι πάλιν διτι τέτοκεν εἰπωμεν. ἔδει ἡ γυνὴ γάλα ἔχει. ἡ δὲ γάλα
ἔχουσα τέτοκεν. ἔδει ἄρα ἡ γυνὴ τέτοκεν· ἐνταῦθα δὲ πάλιν τὰ στήτα τῶν
αὐτῶν καὶ πρότερα ἐλάβομεν καὶ στέτερα καὶ σαφέστερα καὶ ἀταχέστερα·
πρότερον μὲν γάρ ἐλαμβάνομεν σαφὲς μὲν καὶ πρότερον τὸ τετοκέναι.
ἀταχὲς δὲ καὶ στέτερον τὸ γάλα ἔχειν. Στέτερον δὲ ἐλάβομεν σαφὲς μὲν καὶ πρότερον τὸ γάλα ἔχειν. ἀταχὲς δὲ καὶ στέτερον τὸ τετοκέναι. ὥστε ἐν
τῇ τοιαύτῃ δεῖξαι τῶν αὐτῶν τὰ αὐτὰ καὶ πρότερα λαμβάνεται καὶ στέτερα
15 καὶ σαφέστερα καὶ ἀταχέστερα. πᾶσα γάρ δεῖξαι ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ
ἀταχὲς δείκνυσιν ἡ ἐκ τοῦ ἀταχοῦς τὸ σαφὲς ἡ ἐκ τοῦ ἀταχοῦς τὸ
ἀταχὲς ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ σαφὲς. καὶ δέργον οὗτοι μόνη ἐστὶν κυρίως δεῖξαι
ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς δείκνυσσα τὸ ἀταχές. αἱ οὖν ἀλλαὶ τρεῖς ψεκταὶ καὶ
οὐδὲ δηλωτις δεῖξαι ἀνὴρικήμεν. οὐ γάρ οὐδὲν τε τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ ἀταχοῦς δεῖ-
20 κνέειν. οὐδὲ τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ σαφοῦς. οὐδὲ γάρ τὸ σαφὲς δεῖξως δεῖ-
ται. οὐδὲ ἀλλαὶ σαφοῦς δηλωθῆναι. πολλῷ οὖν στοιπάρτερον τὸ ἐκ τῶν Στι
ἀταχῶν τὰ ἀταχῆς δείκνυσθαι λέγειν. μία οὖν μόνη ἐστὶν κυρίως δεῖξαι ἡ
ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀταχές δείκνυσσα. εἰκότως ἄρα ἡ διαβολὴ τοις διαβέβηται
δεῖξαι τὰ σαφῆ καὶ πρῶτα ἀταχῆς ποιοῦσα καὶ στέτερα καὶ ἔμπαλιν τὰ
25 ἀταχῆς καὶ στέτερα σαφῆ καὶ πρῶτα ποιοῦσα. ἐπειδὴ οὐδὲν ἡ φύλασσος Πορφύ-
ριος γέμεται ἑκατοῦ τῇ διαβολῇ. δεῖξαι κεγρημένου (Ἐν τε γάρ τῇ τοῦ 5

2 καὶ διαβολῆς V   ἀντιτρέψουσα E   3 τῷ] τῶν M: τὸ V   3. 4 προτά-
σεων M   4. 5 πρὸν ἐλαμβ.] περιελάμβανε M   5 πάλιν—ποιοῦσα (v. 25) eicias.
βουληθέντες] βουληθῆται τις V   6 ἔδει (prioris) om. M   6. 7 ἡ δὲ τετοκεῖα p: ἡ τετοκεῖα
codd. (ef. v. 8)   7 ἔδει om. M   7 ἡ (post ἄρα) om. V   7. 8 βουληθέντες—πάλιν]
καὶ ποθεν δῆλον V   8 εἰπωμεν om. V   8 τῷ (post εἰπωμεν) additum punctis circum-
ser. M   δὲ om. V   9 ἡ γυνὴ om. MV   δὲ om. MV, recte, nisi malis δηλ corrigerere
10 ἐλαμβάνομεν V   11 πρότερον (prioris)] πρῶτον V   μὲν γάρ D: γάρ Mvp: om. E
14 τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν colloc. p   λαμβάνεται Mp: λαμβάνει D: λαμβάνεται E: λαμβάνον-
ται V   15 γάρ] δὲ M   15. 16 ἀταχῆς τὸ σαφὲς Mp   16 ἀταχῆς D   ἀποδείκνυσιν
ἡ MV: ἀποδείκνυσεν ἡ ἔμπαλιν p   τοῦ ἀταχοῦς τὸ σαφὲς DE: ἀταχοῦς τὸ ἀταχῆς M: σαφοῦς
τὸ ἀταχῆς p   ἡ (post σαφῆ)—σαφῆς (17) om. Ep   16. 17 ἀταχοῦς τὸ ἀταχῆς D: σαφοῦς
τὸ ἀταχῆς M: σαφοῦς τὸ σαφῆς V   17 σαφοῦς τὸ σαφῆς DM: ἀταχοῦς τὸ ἀταχῆς V
μόνη—κυρίως om. V   κυρίως ἐστὶν colloc. Mp   18 τὸ ἀταχῆς δεῖκν. colloc. V
τρεῖς om. M   19 ἀν δεῖξαι colloc. M   τε] τι M   τὸ ἀταχῆς V   δείκνυεν]
δηλωθῆναι p   20 τὸ σαφῆς ἐκ τοῦ σαφοῦς DV: τὸ ἀταχῆς ἐκ τοῦ σαφοῦς E: τὸ ἀταχῆς
ἐκ τοῦ ἀταχοῦς Mp   οὐδὲ γάρ D: ἀλλ᾽ οὐδὲ EMp: οὐ γάρ V   τὸ σαφῆς om. V
20. 21 δεῖται δεῖξως colloc. V   21 ἀποπάτερον] αὐτὸς πρότερον E¹   22 τὰ σαφῆ
Mp   λέγειν ante δεῖξαι. transp. Mvp: om. E   23. 24 δεῖξαι διαβέβη. colloc. M
25 ποιοῦσα om. M   26 κεγρημένου MV: κεγρημένος DEp

I INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis

Ἀγαθός. ἀγαθὴ τύχη 4,15 οὕτως γοῦν γνωρίου γενομένου τοῦ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ τὸ ἀδιάφορον ὅριζονται τινες, ὁ μήτε ἀγαθόν ἐστι μήτε κακόν 44,13 sq. τὸ ἀγαθόν πρὸς τὸ κακόν (ἔξει τὴν ἐναντίωσιν) 52,29

ἀγειν εἰς ἀριθμόν 22,9 66,22

ἀγνοεῖν (?) 19,1

ἀγνοία 28,10

ἀγνωστος opp. γνώριμος 6,12

ἀγρός ὡς κτῆμα πρὸς τι 31,29

ἀγγέλιοις εονι. δέσποτης 4,13

ἀγών. ἀγῶνες κεντήται 5,20

ἀγωνιστής. οἱ δειλοὶ τῶν ἀγωνιστῶν 5,2

ἀδηλούς 19,19

ἀδιαίρετος 18,35 sq. 30,12 opp. διαιρετός 65,1,5

ἀδιάστατος opp. διαστατός 65,4 66,13

ἀδιαφορία. τὴν ἀδιαφορίαν ποῦ τάξιμεν; 16,4 sq.

ἀδιάφορος. τὸ ἀδιάφορον ὅριζονται τινες, ὁ

μήτε ἀγαθόν ἐστι μήτε κακόν 44,14

ἀδολεσγεῖν 35,9

ἀήρ 25,19 70,3.4 πῶς ... τῇ γῇ ἐναντίος 52,5

ἄθροος. ἀθρώας 19,13

ἀδίοις. εἰ δὲ τι ἀδίοιν, κατὰ συμβεβηκός ἀν τὴν ἐν γρόνῳ ἀκίνητον ὃν καὶ ἀμετάβλητον 23,2,3

αἰτιγησις 41,19

αἰτιγητικός. τὸ αἰτιγητικόν 27,13

αἰτιητός 20,5 sq. αἰτητὴ οὐσία (ἡ σύνθετος) 41,9.32 διὰ τὸ ἐνταῦθα μὲν πρώτην οὐσίαν τὴν αἰτητὴν λέγει, ἀλλαχοῦ

δὲ δευτέραν ὡς μετὰ τὴν ἀτίματον τεταγμένην 44,32.33 συν. ἄτομος οὐσία 46,21 sq. 58,25 59,9 τὰ αἰτητά 30,14 31,7 58,3 opp. τὰ νοητά 42,15 sq. 65,28 τὰ αἰτητὰ εἰδη opp. ἀσώματα 40,30 ἐν τοῖς αἰτητοῖς εἰσιν αἱ δέκα κατηγορίαι 42,24.29 ἐν τῇ τῶν αἰτητῶν θεωρίᾳ 45,30 τὰ γάρ αἰτητὰ γινόμενά ἐστι καὶ οὐκ ὄντα 46,22

αἰτία 6,4 17,21 45,32 64,14 τὸ μετ' αἰτίας ἐγκαλεῖν 6,21 ἄλλη αἰτία ... τὴν περιττότητα αἰτιᾶται 31,11

αἰτιασθαι 6,2 31,11 55,10

αἰτίος 7,12.14 17,25 18,5 τὸ αἰτίον 46,22 τῶν γάρ αἰτίων ἡ μὲν ἐστιν ἔξω γνωριστά, ἡ δὲ συμπάρεστιν 7,16 sq. τὰ αἰτία (φύσει πρότερα) 45,9 ἀντιδιείλεν οὖν τῷ ποιοῦντι τὸ πάσχειν κατὰ τὰ ἑαυτῷ περὶ τῶν αἰτίων δοκοῦντα 31,9.10 πρότερα καὶ αἰτιώτερα 53,8 τὰ πρῶτα αἰτία καὶ τὰ νοητά 65,20

ἀκατάληπτος. τὰ ἀκατάληπτα opp. τὰ κατειλημμένα 41,27

* ἀκατάτακτος. τὸ ἀκατάτακτον opp. τὸ κατατεταγμένον 26,9

ἀκίνητος 22,3 sq. 31,6 60,20.23 οὐσία 41,11

ἀκοή 20,3 70,12

ἀκολουθεῖν de conclusione 8,5

ἀκολουθία τοῦ ὑποθετικοῦ 11,21 κατὰ τὴν ἐφεξῆς τῶν ἐδαφίων ἀκολουθίαν 39,5

ἀκόλουθος 45,32

ἀκούειν, ὁ λέγων καὶ ἀκούων 8,18.21 10,14 τὸ ἀκούον ἀκούει 8,21 τῶν ὀνομά-

- ἀπολογία 46,11 ἀντίκειται τῇ κατηγορίᾳ
6,1
- ἀπολογεῖσθαι 66,10
- ἀπολογίεσθαι 42,18 68,2¹ syn. ἀπολο-
γεῖσθαι 65,15 (?) cf. Addenda
- ἀποπληροῦν τὴν ἐπαγγελίαν 16,11
- ἀπορεῖν 28,11 32,17 sq. τὰ εἰς τὰς Ἀρι-
στοτέλους κατηγορίας ἡ πορημένα 4,21 βα-
θέως ἀπορεῖν δ,3 τὰ ἀπορούμενα ἔριταν
δ,10 τὰ παρ' ἑτέρων ἀπορούμενα 5,24
- ἀπόρημα 23,25 28,16, 26 40,20 42,17 50,
10 64,1 69,6
- ἀπορία 5,13 19,31 30,23 39,4 sq. ἀπορίαι
τε καὶ λύσεις 1,2 4,2 48,26 τοφικα-
τύδηρις 20,12
- ἀπορος 6,30 ἀπορον φαίνεται 53,26
- ἀποσος 23,20
- ἀπόστασις 52,29
- ἀποστατεῖν 68,6
- ἀποτελεῖν 9,5 τοὺς ὄρους 12,30
- ἀποτέλεσμα 9,7
- ἀποτελενειν τῶν πρώτων νοήσεων (τὰς λέ-
ξεις) 15,21
- ἀπους. τὸ ἀπουν opp. τὸ ὑπόπουν 30,1
ἀπουν ἔρην 53,12
- ἀποφαίνειν 7,6, 11 20,25 ἀποφαίνεσθαι
27,5, 8 31,11 42,21 46,13 64,11 66,21
67,26
- ἀπόφασις 27,22 44,8 opp. κατάφασις 67,
25 sq. πολλοὶ ὅροι κατὰς ἀπόφασιν λέγον-
ται 44,12 sq. δ τῆς ἀποφάσεως συλλογι-
σμός 25,24 αἱ ἀποφάσεις . . . ἐν τίνι
(κατηγορίᾳ) ταχθήσονται: 33,9 sq.
- ἀποφατικός. ή τῶν ἀποφατικῶν ὑπεξαίρε-
σις 25,29
- ἀπροσδεής. ἀπροσδεῶς 19,17
- ἀπταίστως coni. ἀσφαλῶς 4,12
- ἄρα. εἰ δ' ἄρα 15,29 εἰ δ' ἄρα εἴη (?) 23,
14 εἰ δ' ἄρα τις καὶ δοῦῃ 60,21 εἴπερ
ἄρα 32,25
- ἄρδην. τὸ ἄρδην εἰς πολὺν κατηγορίαν ἀνά-
τομεν: 15,32 sq.
- ἄρετή opp. κακία 28,8 λογικαί, ἀλογοι ἄρε-
ται 28,10 ὑπὸ τὴν ἔξιν ταχθήσεται 28,
14
- ἄρθρον. τὰ ἄρθρα καὶ οἱ σύνδεσμοι 11,11
τὰ ἄρθρα ποῦ ταχθήσεται 32,30 sq.
- ἄριθμειν 30,17, 18, 29 sq. opp. διαιρεῖν
39,9 διεστηκότα τῷ ἄριθμεισθαι 30,30
- τὰ ἄριθμούμενα 69,4. 7sq. πράγματα 69,
12 τὰ ἄριθμούντα 69,20
- ἄριθμητική 67,2
- ἄριθμητός 30,31 τὰ ἄριθμητά 29,26 69,
20, 24 τὰ κατὰ σύνθετα ἄριθμητά opp.
τὰ νοητά 33,26
- ἄριθμός. διττός 33,24 sq. ἀσώματος καὶ
κατὶ ἔστατον 33,23 πανταχοῦ ἐν τοῦ πο-
σοῦ εἴη 69,34 sq. διωρισμένον ποσόν 66,
21,22 67,31 sq. Πλωτῖνος . . . διαιρεῖ
περὶ τοῦ ἄριθμοῦ καὶ φρένιν ἀλληγονι-
τὴν οὐδίσιαν εἶναι, ἀλληγον δὲ καθ' ἣν τὸ
ποσόνδε αὐτῷ ὑπάρχει 68,14 sq. εἰ δ' ἔ-
πιλέσκειν Ἀριστοτέλειον κατακόλουθεν, οὐ-
δαμάς τὸν ἄριθμὸν τὸν θεωρούμενον κατὰ
ποσόν διηγῆ διαιρήσαμεν 68,20 sq. χωρί-
ζων δὲ Πλωτῖνος τοὺς νοητοὺς καὶ τὸν
μετέχοντας αὐτῶν ἄριθμούς 68,27 πότε-
ρον ἐνυπάρχει τοῖς ἀριθμούμενοις ἡ χωρὶς
αὐτῶν μετρεῖ 69,7 sq. δὲ ἄριθμος τῶν
εἰδῶν 65,19 ἀργὴ τῶν ἄριθμων (ἢ μο-
νάς) 33,22 ταῦτὸν ἄριθμοῦ 15,4 sq. τὸ
ἄριθμοῦ ἔτερον 15,12 30,28 εἰς ἄριθμὸν
ἀγεν 22,9 66,22 ἐν ἄριθμῳ, κατὰ ἄριθ-
μον 30,13. 14 sq. 51,19 ἄριθμῷ διαφέ-
ρειν 30,27, 30 τὰ κατ' ἄριθμὸν ποσά
34,22
- ἄρκειν. οὐκ ἡρκέσθη μόνη ἀποφάσαι 44,17
- ἄρρην. τὸ ἄρρεν 33,2 sq.
- ἄρρητος 11,25 41,18 48,28 .
- ἄρσις negatio 13,17
- ἄρταν. ἥρτημένος ἀπό τινος 41,2 54,13
- ἄρτηρια 70,19
- ἄρτιος 56,30
- ἄρχατος. μόνα δὲ σημαντίμενα οἱ ἄρχαται
λέγουσι τὰ νοήματα 9,22 v. παλαιός
ἄρχετυπος. ἀρχέτυποι κατηγορίαι 16,2
- ἄργη 32,1 41,15 46,16 69,32 opp. τὸ
ἔγχατον 52,28 τούτου (τοῦ λόγου) ἄργατ
αἱ ἐπλατ λέξεις καὶ τὰ ὑπὸ τούτων ση-
μαντίμενα 5,27 ἐν ἄρχαται τάξαι 11,5
δύο ἄργατ 31,5, 8 ἀργὴ τῶν ἄριθμῶν
(τὸ ἐν) 33,22 opp. πέρας 33,30 ή τῆς
οὐσίας ἄργη 40,31 ή πρώτη ἄργη 41,
2,3 ἀσώματος 65,6 τῶν ἀργῶν ἐναν-
τίωσις 53,1 ἐξ ἄργης 44,1. 8 69,11. 28
οὐδὲ τὴν ἄργην 58,8. 9 ὡς ἐν ἄργῃ λαμ-
βάνουσιν αὐτὸν ὕπερ δεῖται ἀποδεῖξεως
45,18
- ἄργητος 69,29
- ἄσαφής. ἀσαφῶς εἰπεῖν 9,16
- ἄσημος 33,7 φωνή 9,19 10,12 ἀσημον
μόριον καθ' αὐτὸν οὖν τὸ βλίτυρι 11,7

- ἀστήρ 66,31
 ἀσύμφωνος λόγος τοῖς πράγμασιν 60,16
 ἀσύνθετος λέξις 16,24 τὸ ἀπλοῦν καὶ ἀσύνθετον 12,3, 4 τὰ ἀσύνθετα εονι. τὰ ἄνλα 68,25
 ἀσχετος ὅλη ορρ. σχέσιν ἔχουσα 51,21
 ἀσγηματιστος 23,20
 ἀσώματος ἀριθμός 33,23 ἀργὴ 65,6 περὶ τῶν ἀσωμάτων νοήσεις μὲν εἰτεν, οὐκ εἰτε δὲ φαντασίαι 10,24 ἀσώματα καθ' ἐνυπό 50,32 τὸ ἀσώματον 40, 17 sq. τὰ ἀσώματα εἴσῃ ορρ. αἰτιθετά, ἔνυλα 40, 29 ἀσώματος οὐσία 41,11 sq. 44,33 61,4 σῶμα ἀσώματον 41,30 sq.
 ἀτάρ. πολλαχῆ μὲν καὶ ἄλλη, ἀτάρ δὴ 33, 31 34,1
 ἀτέλεστος συγγραφή 64,5
 ἀτελής 49,1 γρεῖα τοῦ λόγου ορρ. τελεία 32,19 ἀτελῶς 31,19 ἔχειν 42,28
 ἀτομος. τίνι διαφέρει ὁ ἀτομος καὶ εἰς τοῦ ἀτόμου καὶ ἐνός 30,21 sq. τὰ ἀτομα 26, 22 29,1 τὰ ἀτομα καὶ ἔχοντα δεῖξιν 16, 10 ἡ ἀτομος οὐσία 43,19 sq. τὸ ἀτομον expl. 30,12 sq. ορρ. κοινόν 45,19 sq. τὸ καθ' ἔκαστον . . . ἐστὶν ἀτομον 45,23 ψεῦδος δὲ καὶ τὸ λέγειν ὡς ἀναρουμένου τοῦ κοινοῦ οὐ πάντας τὸ ἀτομον ἀναριεῖται 45, 24 sq.
 ἀτοπος 24,20. 26 25,8 ἀτόπως 18,24 46, 23
 ἀναλογ. τὰ ἄνλα (φύσει πρότερα) 45,10 ορρ. τὰ ἔνυλα 68,25
 αὐξητησ 66,33 67,2
 αὐτίκα exempli gratia 17,17
 αὐτός. ὁ αὐτός καὶ εἰς 20,2 εἰς καὶ ὁ αὐτός 20,3, 4, 26 55,11, 24 ταῦτὸν μένειν 20,6 τὸ ταῦτὸν καὶ τὸ ἔτερον τίνος κατηγορίας ἔστι; 13,28 sq. ταῦτὸν δεκαχῶς λέγεται 13,29 15,4 sq. τριγῶς, ἡ γένει ἡ εἶδει ἡ ἀριθμῷ 15,3 sq. ποῦ τάξουμεν; 16,3 sq. κατ' οὐδὲν κοινὸν καὶ ταῦτὸν 16,22, 23
 αὐτοτελής λόγος 7,22 αὐτοτελῶς 7,6
 ἀφαιρετήσι. τοῦ ὅπερ ἐστὶν καὶ λη πρᾶξις ἐλάν ἀφαιρεθῇ 57,5 syn. ἀναιρεῖν 65,25
 ἀφάνταστος φωνή 11,27
 ἀφοροισιν 40,4
 ἀφορίζειν 11,19 12,6 29,9 30,16. 25 66, 23 69,16 ἀφορίζειται 39,23 44,7 52, 3 sq. ἀφαρισμένην ιδίαν πραγμάτων φύσιν 12,24
- ἀφοριμή 12,19
 ἀφροσύνη ορρ. φρόνησις 60,7
 ἀγρηστος πρὸς ἐπιστήμην 12,16
 ἀγρούς 23,20
 ἀγώριτος. ἀγωρίστως ὑπάρχειν 57,30
- Βα. ἡ βα συλλαβή 32,26
 βαδίζειν 9, 1, 2, 13
 βαδισις. βαδίσιν βαδίζειν οὐ λέγεται 9,13
 βαθής. βαθέως ἀπορεῖν 5,3 βαθυτέρως ἀπάντησις 6,7 βαθύτεραι αἱ λότεις 42,4 βαθύτερον (τὴν λότιν) ἀποδοῦναι 54,11
 βαλανεῖον 19,2
 βαρύς. συμφορά . . . βαρεῖα μοι καὶ γαλεπή φαίνεται 4,25
 βελόνη 7,14. 15
 βιάζεσθαι. βιάζονται τινες τὰ διμώνυμα συνώνυμα ἀποδεικνύναι 20,32
 βιέπειν. τὸ πρὸς ἀλήθειαν βιέπον τοῦ λόγου 12,27
 βιλίτυρι. ἀσημον μόριον καθ' αὐτὸ οἷον τὸ βιλίτυρι 11,7
 βούλεσθαι. τί βούλεται αὐτῷ ἡ ἐπιγραφὴ τῶν κατηγοριῶν 5,30 11,12 βούλεται ἡ κατηγορία θηρεύειν 12,12 βούλεται οὖν ἡ διαφορὰ γίγνεσθαι οὐσίας μέρος 29,7
 βοῦς 22,15. 22 εονι. ἵππος, λίθος 8,12 19, 20 44,18
 βραχὺς. φύσει βραχεῖο φωνή, συλλαβή ορρ. μακρά 70,21 sq. βραχέα στοιχεῖα 71,14
 βρύχημα expl. ἀρρητος κίνηται τῆς διανοίας 11,26
- Γάλα. ἡ τοῦ γάλακτος λευκότις 48,16
 γελαστικὸς ἀνθρωπος 44,10
 γενικός. ὁ γενικός τόπος ἡ χρόνος 22,33 αἱ γενικώταται λέξεις 11,31 12,5 αἱ γενικαὶ σημαντικαὶ λέξεις 12, 16 γενικαὶ διαφοραὶ ορρ. εἰδίκαι 27,33 sq. γενική οὐσία 46,33 τῶν γενικωτάτων οὐσία ἔνεστιν ἐκ προτέρων καὶ αἰτιωτέρων ποιήσασθαι ἀπόδεξιν 53,8
 γένεσις 23,14 ἡ ἐν γενέσει οὐσία εονι. ἔνυλος καὶ σύνθετος 58,29 τὰ ἐν γενέσει ορρ. τὰ νοητά 34,19
 γενναῖος. καλὴν καὶ γενναῖαν γάριν αἰτεῖν 4,5 ὁ γενναῖος 17,9

- γένος. τὰ ἐκ γένους καὶ διάτης ὑπάρχει σοι 4,16 δεκαχῶς τὸ γένος 14,21 ὅρον Ἀρ. διδωσιν αὐτοῦ (τοῦ γένους) τὸ κατὰ πλει- ὄνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶναι ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορούμενον 14, 32 sq. τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη καὶ πάντα τὰ καθόλου κατη- γορεῖται κατὰ τῶν ὡρίας ἀντοῖς ὄντων 6,24 κατὰ τοῦνομα κατηγορεῖται 26,17 οὐ κατὰ παντὸς λέγεται 26,23 sq. ἐνδεικτικὸν τῆς τοῦ ὄντος κατὰ ποιήη σχέσιν θέσεως 26,29 ἔκάτου γένους ἔστι διαφορά 14,28 ὅρος ἐκ γένους ἔστι καὶ ἰδεύ 14,20 ἡ διαίρεσις γένους οὐσία εἰς εἰδὴ τομή 14,29 dist. εἶδος 26,3 sq. 28,30 29,1,15 sq. πᾶς τὸ εἶδος τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία λέ- γεται 46,18 ἡ τοῦ εἶδους οὐσία παρὰ τὴν τοῦ γένους 53,27 τὰ γάρ γένη τῶν εἰ- δῶν ἐπινοίᾳ γωρίζομεν, οὐτά δὲ καὶ αὐτὰ οὐγῇ ὑφέστηκεν, ἀλλ' ἐν τοῖς εἶδοις τὸ εἶναι ἔχει 26,6 τὰ ἔτερα γένη 28,6 sq. 30,4 ἡ τῆς φύσεως ἀφ' ἔτερου γένους εἰς ἔτερον μετάβασις 48,28 sq. τὸ σημαντικόν πᾶν γένος 11,4 αἱ ἀνωτάτω τῶν γενῶν δια- στάσεις ἡ εἰς οὕτω τις βούλοιτο λέγειν τῶν γενικωτάτων λέξεων 11,30 τὰ τῶν ὄν- των γένη 12,4 τὰ ἀνωτάτω γένη 12,13 22,1 61,7 τὰ πρώτα γένη 12,17 εἰς ἐν γένος συνάγειν (τὰς κατηγορίας) 12,1 τὸ γένος τῶν καταριθμούμενων κατηγοριῶν 15,22 διαφέρει δὲ γένος κατηγορίας; τῇ μέν, τῇ δὲ οὖ 14,23,24 αἱ μὲν κατη- γορίαι φωναὶ εἰσὶ, τὰ δὲ γένη φύσεις 14,27 γένος syn. κατηγορία 21, 16, 27 33, 25 34,5,6 39,23 sq. τὰ γένη τῶν κατηγο- ριῶν 39,3 ταῦτά γένει 15,3 sq. δια- φέρειν 28,9 τὸ γένει ἔτερον 15,12 ἐν γένει 30,16 κοινός κατὰ γένος 16,20 18,31 κατὰ τὸ οἰκεῖον γένος 17,28 ὕσπερ εἰς γένη μέν τινα τὴν διδασκαλίαν ἀνάγειν 17,17 τὰ ὡς ἐν γένει 24,21 γεωμετρία 67,3 γῆ 57,25 ἡ ἐπὶ γῆς διὰ σκελῶν κίνησις 50,29. 30 πῶς.. τὸν ἀέρα τῇ γῇ ἐναντίον λέγει 52,5 γλαυκότης 30,25 γνωρίζειν 41,27 γνώρισμα 64,15 γνώριμος ορρ. ἄγνωστος 41,19 44,12 sq. τὰ πᾶσι γνώριμα 6,14 διὰ τὸ γνώριμον 31,24 γνωριμώτερον 66,11 . γνώσις. τρόπος εἰς ἔστι γνώσεως ὁ ἀπὸ μέρους τὸ διὸν συνεμφάνων 55,32 γραμμή 15,7 γράφειν ἐνέργεια τοῦ γράφοντος 9,2 γρυπότης 30,24 γυμνάζειν 9,22 ἴδιας ὑποθέσεις 68,29
- Δαι. τὸ δαι; 13,7 δάκτυλος 70,10 δεινός. δοκεῖ τοῖς δεινοῖς περὶ τὴν τῶν ὄντων ιστορίαν 48,27 δεῖξις 16,10 23,12 δεκτικός ἔστι τοῦ ἀληθίους καὶ ψευδοῦς ὁ λόγος 8,8 τῶν ἐναντίων 44,21 55,12, 22 sq. 56,11 57,31 δεύτερος ορρ. προηγούμενος, πρώτος 15,17, 24 sq. ἡ δευτέρα θεωρία 12,11 κατὰ δεύτερον λόγον 9,25 δεύτεραι κοιναὶ ἐπί- νοιαι 12,14,15 τὸ δεύτερον syn. ὕστερον ορρ. πρότερον 45,5 sq.
- δέχεσθαι τὸ μᾶλλον 54,18,23 τάνατία 55,25 δηλοῦν syn. σημαίνειν 11,9,15,28 19,21 sq. 21,28 32,22 sq. 34,30 sq. δηλωτικός λόγος 21,23 δῆμος 39,22 διαγνώσκειν 11,1 διαγωνίζεσθαι 41,6 69,28 διαδεικνύναι 54,31 διάθεσις τῶν ἐναντίων δεκτική 56,11 58, 1 sq. φαύλη καὶ σπουδαία 56,12 sq.
- διαιρεῖν 19,15 23,4 27,14 42,28 διαιρεῖ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ 68,14 τὰ διαιροῦντα syn. διαιρετικά διαφοράι 39,14 διαιρε- σθαι 30,10 31,12,14 52,30 53,9 τὸ δι- αιρούμενον 18,35 sq. διηρημένον 19,10 διηγῆσθαι ορρ. ἀριθμεῖσθαι 39,9 sq. τὸ διηρημένον ποσόν syn. διωρισμένον 66,24 sq. ἄλλο τὸ διηρηζθαι, ἄλλο τὸ διηρημένον εἶναι 68,8,9 διαιρεῖσθαι καὶ εὐρύνεσθαι (τὸ φάνημα) ορρ. στενοσθαι 70,20 διαιρεσίς 11,3,5 17,1,2 22,13 46,3 47,8 48,1 68,1 προηγουμένη 34,1 ἡ εἰς τὰς κατηγορίας 16,31 ἡ τῶν ἐναντίων 52,1 γένος οὐσία εἰς εἰδὴ τομή 14,29 39,14 sq. Ἐλείπουσα 42,27 ορρ. τελεία 53,9 sq. τὸ κοινὸν ἐν τοῖς ὑπὸ αὐτὸν τεμνομένοις φυλάττει 53,15 τὴν ἵσην διαιρεσιν ποι- ούμενος 67,32 68,5
- διαιρετικός. διαιρετικά διαφοράι 27,14 sq. 39,14 διαιρετική μέθοδος 53,7 τὸ διαι- ρετικόν disiunctivum 11,22

διαιτητέος ορρ. ἀδιαιρέτος 65,5 66,5 διαιτητόν ἔστιν εἰς αἱ διαιτεῖται 67,10
 διαιτῶν τοῖς . . ἡ παρηγένοις 4,21
 διαιτεῖσθαι 51,20 τὸ διαιτήμενον κατὰ τὴν
 διαιτορά ορρ. ἡ διαιτορά 49,30 50,1
 διαιτήστειν τὸ συνεχές 17,15 39,6
 διαιτήσματις 39,23
 διαιτήνειν 11,3
 διαιτήσις 47,33
 διαιτήσιν. διαιτήσεσθαι 40,25
 διαιτημάτων 5,29 8,23 16,25 17,16 59,20
 διαιτήσεθαι. τὸ διαιτηρόμενον differentia
 hominis 27,25
 διαιτητος ἡ τῶν Ἑλλήνων 6,2
 διαιτηψίς 50,33
 διαιτήστειν *discrepare* 34,14
 διαιτητικός. διαιτητικόν τὸ σύγγραμμα 4,2
 διαιτογός 4,3
 διαιτήειν τὰ ἀκριβητεύμενα 4,22 69,37
 διαιτήσις 42,7,19
 διαιραρτάνειν 28,11
 διαιρένειν 19,27 29 20,8 sq. 25,10 57,8
 διαιριστήτειν 26,4 45,12
 διαινήσις syn. νήσις, νήμα ορρ. φαντασία
 10,23
 διαινομή 32,7
 διαινοῦμαι 39,9 προσθήσων (?) 5,11
 διάνοια 5,22 10,17 15,19 60,25 κένησις
 τῆς διανοίας 11,25,26 τὸ ἀπαρτίζον τῆς
 διανοίας 32,22 ορρ. πράγματα 9,26 ὁ
 ἐν τῇ διανοίᾳ λόγος ορρ. ὁ ἐν τῇ φωνῇ
 10,5, 6 ἡ διάνοια ἐπ' ἄλλο καὶ ἄλλο
 πιπτεῖ 10,8, 9
 διάνοιας 10,23
 διαιραγματεύεσθαι πρός τινα 33,5
 διαιρησῶν 17,14, 15 20,33
 διαιρήθρωσις coni. λόγος 43,14
 διαιριθμησίς 68,1
 διαιρήθην 10,12
 διασπείρω. διεσπαρμένον τι πλήθος τὸ τῶν
 ὄντων 39,20
 διάστασις 11,30 34,3 66,2,10 69,19 παν-
 τελής 48,13 κατὰ διάστασίν ἔστι καὶ καθ'
 ἔναντο (ἢ ὅλη καὶ τὸ ὑποκείμενον) 32,1
 διαστατός ορρ. ἀδιάστατος 65,4 τριγῆ
 διαστατός 66,5 τὸ τῷ συνθέτῳ διαστα-
 τὸν προσεοικός 66,12
 διαστέλλεσθαι τὴν ὄμωνυμαν 22,9
 διαστημα 71,6 ὁ λόγος τῷ διαστήματι
 μετρούμενος 71,11
 διασώζειν 11,29 40,10

διάταξις ἡ τῶν κατηγοριῶν 32,10 κατὰ
 τὰς Ηλιωτῶν διατάξεις 68,19
 διατάττεσθαι 65, 27 διατεταγμένος (?)
 66,30
 διατείνειν 29,17 40,31 45,26
 διατέμνειν 31,14
 διατίθέναι. διατίθεσθαι διαιφόρως 49,24
 διαφέρειν 29,3 sq. ἀριθμῷ 30,27 τῇ φύσει
 καὶ τῇ οὐσίᾳ 30,28
 διαφερόντως 4,11
 διαιφορά 19,23 30 ἡ κατὰ τὰ πράγματα
 11,13 τῶν πράγμάτων 18,11 δεκαχῶς
 14,28 τὸ σημαντικόν τῶν ἐν τοῖς οὖσι
 διαιφορῶν 16,9 αἱ κατὰ μέρος διαιφοραὶ
 26, 11 διαιφοραὶ εἰδοποιοί, διαιτητικαὶ
 27, 11 sq. 28, 31 52,7 αἱ κατ' οὐσίαν
 ὑπάρχουσαι, αἱ τέμνουσαι εἰς τὰ περιεχό-
 μενα 27,15 sq. αἱ κατὰ συμβεβηκότας ορρ.
 εἰδοποιοί 30,7 συμπληρωτικαὶ τῆς οὐσίας
 27,30 sq. γενικαὶ 27,33 sq. εἰδονταὶ 28,1 sq.
 def. 29,2,3 47,2 οὐσίας μέρος 29,8 49,22
 διαιφορὰ δὲ καὶ εἶδος διαιφέρει ὡς ὅλον καὶ
 μέρος 29,9 48,6 τὸ πρᾶγμα τῆς διαιφορᾶς
 περιέγεται ὥπο τοῦ εἶδους 29,11 πολ-
 λάκις ἀντὶ τοῦ εἶδους παραλαμβάνεται 48,2
 ἔχει τὸ μέσον οὐσίας καὶ ποιήτης 29,20
 49,5 οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ 47,27 49,6
 ποιήτης συμπληρωτικὴ οὐσίας 48,7 καὶ
 οὐσιώδης 49,11 οὐ χωρίζεται 48,11 dist.
 οὐσιώδες συμβεβηκός 48,12 ἐπὶ δὲ τῆς
 διαιφορᾶς τὸ μᾶλλον καὶ ἡτον οὐκ ἄν τις
 θεωρήσειν 48,17 συντελεῖ εἰς τὸ εἶναι
 καὶ τὸ ποιὸν εἶναι 49,5 δοκεῖ δὲ μοι
 μηδαμῆς ἀλλήλῃς εἶναι τὸ τὴν διαιφορὰν
 καὶ ὑποκειμένου κατηγορεῖσθαι 49,26 sq.
 οὐδὲ συνωνύμως 50,6 τὸ συνωνύμως
 κατηγορεῖσθαι ἐπὶ τῶν διαιφορῶν εἴρηκε
 τῶν συνειλημένων μετὰ τῆς ὅλης 50,17
 τὸ μᾶλιστα ποιοῦν τὸ εἶδος ἡ διαιφορά
 ἔστιν 50,25 συμπληρωτικὴ ἔστι τοῦ κατὰ
 τὸ ὑποκειμένον λόγοι 50,27 οὐδὲ αἱ διαι-
 φοραὶ ἄνευ τοῦ ὑποκειμένου θεωρήθησον-
 ται, ἀλλὰ τῷ ὄριτικῷ ἔστων λόγῳ συμ-
 πληρώσουσι τὰ ὑποκείμενα 51,1 οὐσιώ-
 δεις διαιφοραὶ καὶ συμπληρωτικαὶ τῆς οὐ-
 σίας ορρ. ποιήτης 57,28,29 59,19 σύν-
 δεσμον παρεχομένη ταῖς μὲν οὐσίαις πρὸς
 τὰ οὐσιώδη συμβεβηκότα, τοῖς δὲ συμβε-
 βηκότι πρὸς τὰς οὐσίας 49,12 sq. ἔτεραι
 τῷ εἶδει διαιφοραὶ 29,29 30,6 sq. ἡ ἐν
 τινι διαιφορὰ τῇ ἐνυπαρχούσῃ διαιφορῷ ἐν-

- αντίσιον, τὸ δὲ ὅλον τῷ ὅλῳ οὐκ ἔστιν ἐν-
αντίσιον 51,24
- διάφορος 20,3,4 32,4 48,21 τῶν διαφόρων
γενῶν οἵνις οὐτίς καὶ συμβεβηκότος 49,18
τὸ διάφορον τοῦ μᾶλλον λογικοῦ 54,7 δια-
φόρως 19,1 27,11 ἔχειν 18,3 διατίθε-
σθαι 49,25
- διδασκαλία 6,19 17,15,17 22,8 24,12 61,9
ἡ διὰ τῶν ὀνομάτων 43,13
- διδόναι concedere 24,19
- διέξοδος 10,23 τοῦ λόγου 40,26. 28 αἱ
διέξοδοι τοῦ νοῦ εοπί. διάνοια 9,26 κατὰ
διέξοδον ὑφίστασθαι 23,13
- διέργεσθαι λόγους 9,3 περὶ τεινος 66,23
- διεστάναι χωρίς 40,2 τὰ διεστηκότα πορ-
ρωτέων 64,19 τὰ διεστηκότα γένη 28,19
τὰ πάντη διεστηκότα 28,22 διαφέροντα
τῷ ἀριθμῷ . . . τούτ' ἔστι διεστηκότα ὡς
ἀριθμητά 30,30,31 διεστηκοτα φυλαὶ
39,21 διεστηκότα τῷ φύσει μακρὸν καὶ τὸ
τῷ γράφων 70,29
- διεγυρίζεσθαι τῷ ἐπιχειρήματι 8,2
- δικαιολογεῖσθαι 32,13 34,4
- δικαστήριον 5,31
- διέθεν 11,19
- διερθοῦσαν τὴν λέξιν 27,21
- διέρθωσις ἡμάρτηται 27,23
- διερίζειν 16,12 66,28 67,4 τὸ διωρισμέ-
νον ποσόν 66,14 sq. διερίζεσθαι 17,2
34,11
- διερισμός 11,33 27,29 28,31 53,1
- διπηγυς 66,22
- διπλάσιος πορὸς τι δὲ διπλάσιον (?) 15,8
- διπλῆ. τὰς διπλᾶς εἰώθαμεν παραγράψειν,
αἴτινες μετὰ τῶν γεγραμμένων μὲν συστη-
ματίουσι τὰ ἀπαρτίζοντας διανοτας 32,31
- διπους. τὸ διπουν 27,24 48,18,19 ζῷον
53,12
- διττός. ἔχειν τὸ διττὸν τὴς σημασίας 18,2
- διγῇ διαιρεῖν 68,21
- διγχά. τὸ διγχά . . . εἰς ποίαν κατηγορίαν
ἀνάξομεν; 15,14
- διχοτομεῖν 31,15
- διχῶς. τὸ διχῶς . . . εἰς ποίαν κατηγορίαν
ἀνάξομεν; 15,14
- δόγμα 42,6
- δογματικός. δογματικῶτερον 42,4
- δόξα 7,7 49,10 sq. 51,6 sq. Ἀριστοτέλειος
54,11 δέχεται τὰ ἐναντία 60,1 sq. τὰ
ἐκ γένους καὶ δόξης 4,16
- δοξάζειν 51,7
- δοκιμάζειν δόξαν 51,10
- δούλος μονάς δυάδος προτέρα 44,2
- δύναμις 30,15 δύναμει 35,8 54,32 59,4.
28 sq. δυνάμει σάμα (2) 23,27 τὸ δυ-
νάμει καὶ ἐνεργείᾳ 34,11 τὸ δυνάμει τὸ
ἔπι τῶν οὐσιῶν 48,29 sq. ἀτελές 49,1
οὔτε τὴν δύναμιν οὔτε τὴν ἐνεργείαν θή-
σημεν ἐν ταῖς κατηγορίαις 34,12,13 τῆς
κινήσεως εἰς ἐντελέχειαν ἀπὸ τῆς δυνά-
μεως ὀδυσσείης 34,15 τὸ δυνάμει ἐν τῷ
ἐνεργείᾳ περιέχεται 68,9 μᾶλλον γάρ τὸ
δυνάμει ὕστερον τοῦ ἐνεργείᾳ 68,11
- δύσληπτος. ἔμμαραφαί τῷ πλήθει δύσληπτοι
5,9
- Ἐκυποροῦ. μή τις ἡμᾶς εὐλόγως μέμψῃσι
ὅς ἀπεγνωκότας ἔστων 64,9,10 ἡμεῖς
δὲ ὑπομιμήσκομεν ἔκυπορος 68,29
- ἐγγίνομαι 23,30,33 (?) 24,2 55,7 58,13
ἐγγύς. ἐγγυέρω προγωρεῖν ορρ. πορρωτέρω
ἀπεστημέναι 53,32
- ἐγκαλεῖν 6,21 20,20 30,35
- ἐγκλίνειν. εἰ ἐγκέκλιται τὸ ἔστι ἀπὸ τοῦ
ὄντος 35,14
- ἐγκλισίς. αἱ ἐγκλίσεις . . . ἐν τίνι (κατηγορίᾳ)
ταχήσονται; 33,9,10 sq.
- ἐγώ. ὁ τῶν καλῶν ἐμοὶ καθηγητά 4,6
- ἐδάφιον 29,29 39,5 τῶν κατηγορῶν νε-
νοηκένται τὰ ἐδάφια τὰ κατὰ λέξιν 5,14
- εἰδεστις 16,13 εἰδέσιν ἀλητίζῃ ἐμποιεῖν 12,18
- εἰδικός. εἰδικαὶ διαφοραὶ ορρ. γενικαὶ 28,
1 sq.
- εἰδοποιεῖν 11,14 27,12 28,2,3 30,8 41,12
48,8 τὰ εἰδοποιοῦντα τοῖς εἰδοποιούμενοις
συντάττεται 69,18
- εἰδοποιὸς διαφορά 27,11 sq. 30,6 sq. 52,7
- εἰδός 5,27 14,33 17,27 34,34 sq. 65,16 sq.
def. 30,20 sq. dist. γένος 26,3 sq. 28,
30 sq. dist. διαφορά 29,9 48,6 τὰ γένη
καὶ τὰ εἶδη καὶ πάντα τὰ καθόλου κατη-
γορεῖται κατὰ τῶν ὑφ' ἔστων 6,24
τὸ εἶδος δεκαχῦ 14,30 διαίρεσις γένους
οὖσα εἰς εἶδον τομῇ 14,29 τὰ ὡς ἐν εἶδει
24,21 sq. τὸ ὡς εἶδος ὑπάρχον 25,1 τὸ
εἶδος μέρος μὲν οὐκ ἔστιν . . . ὡς μέρος
δὲ θεωρεῖται 24,30 κατὰ τούσομα (οὐ
μέντοι κατὰ τὸν λόγον) κατηγορεῖται 26,17
οὐ κατὰ παντὸς λέγεται 26,23 sq. ἐν-
δεικτικὸν τῆς τοῦ ὄντος ματος κατὰ κοινὴν

σχέσιν θέτεις 26,29 τότοιν δὲ πρὸς διοριζμὸν ἔχει τὸ κατὰ ἀτέμων ἔχειν τὴν κοινωνίαν τοῦ λόγου 28,31 sq. τὴν κοινότητην διατείνει περὶ τὰ καθ' ἔκαστα 29,17 ὁ ὄριστος λόγος τὸ τι τὸν εἶναι δῆλον, τούτῳ δὲ ἔστι τὸ εἰδός 50,21 τὸ μᾶλιστα ποιοῦν τὸ εἰδός οὐ διαφορὰ ἔστι 50,25 ἀσύμματα, αἰσθήτα, ἔνυλα εἰδός 40,29 sq. ϕυσικὴ δὲ (οὐσία) η̄ κατὰ τὸ εἰδός καὶ τὴν ὅλην 41,10 η̄ ὅλη η̄ τὸ εἰδός η̄ η̄ ἐξ ἀμφορίν σύνθετος (οὐσία) 42,34 sq. 51, 15 πῶς τὸ εἰδός τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία λέγεται 46,18 μᾶλλον οὐσία η̄ τοῦ εἰδούς παρὰ τὴν τοῦ γένους 53,27 η̄ ἐγγυτέρω τῆς ἀτέμου οὐσίας προσωρεῖ 53, 31,32 τὸ εἰδός dist. τὸ ποιόν. η̄ συντρέγουσα ποιότης 54,12 sq. μέρος τῆς συνθέτου οὐσίας καὶ ἀτέμου συμπληρωτικόν ἐστιν αὐτῆς καὶ οὐδέποτε ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ ἡττεῖν 54,14,15 η̄ τοῦ εἰδούς σχέσις . . εἰς τὴν ὅλην 54,27 sq. τομὴ γένους εἰς εἰδῆ 46,31 sq. τὸ εἰδός πολλὰ ἀριθμῷ 47,7 τὰ εἰδῆ καταταγήντα opp. τὰ καθ' αὐτά ἐπινοούμενα 51,13 τὸ εἴδος τῷ στεργήσει ἑναπέλον 52, 18 sq. οὐκ ὡς οὐσία οὐσίᾳ 52,27 διαφέρειν τῷ εἴδει 14,33 ταῦτὸν εἴδει 15, 4,9 τὸ εἴδει ἔτερον 15,12 ἔτερος τῷ εἴδει expl. τῷ λόγῳ 29,31 sq. ἐν εἴδει 30,16 εἶναι. τὸ εἶναι 29,5 40,16,29 sq. 43,18 49,6 τὸ εἶναι ἔχειν ἐν τῷ 18,5 26,6,7 41,16,17 57,27 65,23 68,23 τὰ καθ' αὐτὰ παρ' αὐτῶν ἔχοντα τὸ εἶναι (φύει πρότερα) 45,9 αἱ κατὰ τὸ εἶναι χωρίζουσαι διαφοραὶ 30,8 τὸ τι ἦν εἶναι 50,21 τὸ μὲν ἐν τῷ εἶναι, τὸ δὲ ἐν τῷ μή̄ ἔστιν 53,3,4 τὸ τε εἶναι κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ἐν τοῖς δεδημένοις αὐτὰ εἶναι 68,26 τὸ δὲ ποιας ἔστι κατηγορίας 13,3 sq. τὸ μή̄ ὃν 13,16 sq. 52,28 πάντῃ μή̄ ὃν 13, 18 sq. τὸ μή̄ ὃν 13,19 sq. τὸ ἔστι 13,24 οὐκ αὐτὰ τὰ ὄντα αἱ κατηγορίαι 10,26 τὸ δὲ ὡς κοινὸν καθ' ὅλων (τῶν κατηγοριῶν) ἀποδεικνύναι (οὐ δεῖ) 11,34 39,12 τὰ τῶν ὄντων γένη 12,4 αἱ κοινότητες τῶν ὄντων 12,13 εἰδεῖσι ἀκριβῆς τοῦ τε λόγου ἐν ταῦτῷ καὶ τῶν ὄντων 12,18 αἱ ἐν τοῖς οὖσι διαφοραὶ 10,9 τὸ δὲ οὐκ ὕσπερ ἄλλοις δοκεῖ συνώνυμον, ἄλλο δημόνυμον κατὰ Ἀριστοτέλην 22,6 sq. οὐκ

οὗτος δῆρος ἔστι τοῦ ὄντος τὸ η̄ ποιεῖν αὐτὸ η̄ πατσιγενὴ 34,29 sq. τὸ ἔστι καθ' ἐκδιπτηρη κατηγορία λεγόμενον πῶς γρὴ ἐκδέχεται 35,5 sq. τὸ εἶναι οὖν ὄμιλονυμον ἔσται καὶ δειπαχῶν ὥρθησεται, οὐσιῶνται τὰ ὄντα 35,21 διεπαρμένον τι πλήθιος ἔσται τὸ τῶν ὄντων καὶ ἐσικός τοῖς ἐκ διεστηκαντων φυλῶν καὶ ψρατωτῶν συναγομένοις εἰς ἐν ὅμιλος 39, 20 sq. η̄ τῶν ὄντων ιστορία 48,27 τὰ πρώτως ὄντα syn. τὰ νοητά opp. τὰ θετερά 42,14 τὸ ὄντως οὐ καὶ νοητὸν καὶ ἐν 65,16 sq.

εἰς. οἱ αὐτὸς καὶ εἰς 20,2 εἰς καὶ οἱ αὐτός 20,4,5,26,55,11,24 sq. 67,19 τὸ οὔτως δι καὶ νοητόν καὶ ἐν 65,16,21 τὸ ἐν (syn. η̄ μονάς) ποίεις ἔστιν κατηγορίας; 13,7 33,22 sq. ἐν τοῖς πρός τι, ἐν οὐσίᾳ 33, 23 sq. ἐν τῷ ποιαῷ 33,28 βεβαίων δημόνυμον τὸ ἐν ἀπολιπεῖν 33,31 τῷ ἐνὶ τὸ ἐναντίον πλήθος 13,11 τὸ ἄπορον καὶ ἐν ἀριθμῷ expl. 30,13,14 sq. 51,19 τὸ ἀριθμῷ ἐν 55,28 τὰ ἀριθμῷ ἐνὸς καὶ περὶ ἐν 40,5 τὰς η̄ πρὸς ἐν καὶ περὶ ἐν καὶ ἀριθμῷ 40,10 η̄ οὐσία η̄ τὸ εἶναι ἐν τῷ ἐνὶ 41,16

εἰσάγειν τὸ δὲ η̄ τὸ εἰ (ὧς κοινὸν γένος τῶν κατηγοριῶν) 39,12

ἔκαστας, καθ' ἔκαστον opp. κοινῶς 16, 20 sq. τὰ καθ' ἔκαστα syn. ἄπορα 29, 17 sq. opp. τὰ κοινά 45,4 sq. τὰ καθ' ἔκαστον 45,8 sq. 56,6 αἱ καθ' ἔκαστα οὐσίαι 53,5

ἐκβαίνειν τὴν ταυτότητα τοῦ γένους 53,13 ἐκβεβηκέναι ἀμφότερα τὰ ἄκρα 29,22

ἐκδέχεται percipere 35,6

ἐκδιδάσκειν 17,20

ἐκεῖνος. η̄ ἐκεῖνος φωνή exemplum ἐπαναφράς 11,10

ἐκλάμπειν praestare 4,11

ἐκπίπτειν τῶν κατηγοριῶν 16,8

ἐκτήκειν. τὸ σῶμα μοι νόσους ἐκτέτηκεν 5,1

ἐκτιθέναι ἔξω 65,22 ἀπάντησιν ἐκθήσομαι 6,7

ἐκτός. τὰ ἐκτά 50,32 sq.

ἐκτός οὖσα ποιότης syn. ἐπέκτητος 57,25 τὸ τῶν ἐκτός πάθος 60,1

ἐλαττοῦν. τῶν πραγμάτων ἐλαττοῦται η̄ τῶν ὀνομάτων σημασία 6,9

ἐλλείπειν opp. περιετεύειν 32,11 34,3 δι- 6*

- αίρεσις ελλειπούσα 42, 27 ελλειπόν ορρ. οπερέρχον 54, 24 ορρ. οπερβάλλον 70, 12 ελληλιπής ελλειπῶς ἔχειν 21, 11 λέγειν 21, 16 ἐμβριθῶς πρὸς τὰς μαθήσαις ἀπαντᾶν 4, 12 ἐμπεριληγῆς 49, 22 εμποιεῖν εἰδεσιν 12, 18 εμφαλίνειν 41, 2, 30 εμφαντάζεσθαι 59, 33 εμφασίας ἔμφασιν παρέχειν 41, 27 54, 33 εμψυχος πό εμψυχον 27, 12 ἐναλλάξ 13, 31 14, 1
- ἐναντίος 13, 11 τὸ ἐναντίον 8, 14 ἐκ τοῦ ἐναντίου ἀποδεικνύναι 10, 10 περὶ ἐναντίων ἐπάργειν 17, 7, 18 μετατρέψειν ἐπὶ τάναντία τὴν ἀπόφασιν 27, 21, 22 μεταβάνειν ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐπὶ τὰ ἐναντία 49, 15 τὸ ἐπιδεχόμενον τὰ ἐναντία οὐκ ἔσται αὐτὸ δὲναντίον 51, 26 sq. γνοΐη δ' ἄν τις καὶ ἀπὸ τοῦ ὅρου τῶν ἐναντίων τοῦτο πλείστον γάρ κεργαρίσθαι αὐτὰ ἀπὸ ἀλλήλων ἀφορέσμενα 52, 2 sq. πῶς τὸ πῦρ τῷ θόρῳ καὶ τὸν ἀέρα τῇ γῇ ἐναντίου λέγει Ἀριστ. 52, 5 τὸν ἀνθίμωπον τῷ πῖπον 52, 11 ἐν . . . ἐν 52, 16 πῶς εἰ τὸ εἰδός τῇ στερήσει λέγει ἐναντίον ἐν τοῖς Φυσικοῖς ἀληθίες τὸ νῦν ἀποφανέσθαι αὐτὸν μηδὲν εἶναι οὐσίᾳ ἐναντίον 52, 18 sq. Θλως οὐσίᾳ οὐκ ἔσται δεδειγμένον 53, 6 τὰ πατὰ στέρησιν ἀντικείμενα ἐναντία λέγει 52, 20 δεκτικός τῶν ἐναντίων 40, 20 55, 12, 22 sq. ἐπιδεκτικός 56, 14 57, 20 sq. ἐναντίων 45, 11
- ἐναντιέρτης 52, 23
- ἐναντιώσις 27, 3 52, 10 53, 18 57, 28 60, 3 sq. τὸ μηδεμίκαν σχέσιν ἐναντιώσεως ἔχειν 53, 24 ἀδύνατός ἔστιν ἡ τῶν ἀρρεστῶν πρὸς τὸ ὀρισμένον ἐναντιώσις 52, 16 ποιητὴς γάρ γρῆται τῷ τῆς ἐναντιώσεως ὀνόματι καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀντιθέσεων 52, 24 οὐσιῶν 52, 30 τῶν ἀρχῶν 53, 1
- ἐναργής. ἐναργῶς 46, 3
- ἐνεργής. ἐνεργότερος ορρ. ἀμυδρότερος 54, 30
- ἐνδεής λόγος 42, 31 ἐνδεῶς ἔχειν 4, 15
- ἐνδεῖα. ἐπιτίθεσθαι τῇ ἐνδεἴᾳ τῶν ὀνομάτων 31, 21 32, 3
- ἐνδείκνυσθαι 27, 1 28 58, 28
- ἐνδεικτικός 26, 29
- ἐνδεῖν ορρ. οπερβάλλειν 16, 21
- ἐνδέχεσθαι. τὸ ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐνδέχεσθαι καὶ οπάργειν 12, 22
- ἐνδηλος. ἐνδηλότατα γνωρίσματα 64, 15
- ἐνδιατρίβειν τῷ προκειμένῳ 13, 1
- ἐνδιδόναι συν. παρέχειν 40, 30
- ἐνέργεια 9, 2 51, 18 53, 6, 9 ψυχική 10, 21, 22 ἄλλο ἑστὸν ἐνέργεια, ἄλλο τὸ ὄπο τῆς ἐνέργειας ἀποτελούμενον 9, 4 sq. τὸ δυνάμει καὶ ἐνέργειά 34, 11 οὕτε τὴν δύναμιν οὕτε τὴν ἐνέργειαν θήσομεν ἐν ταῖς κατηγορίαις 34, 12, 13 τὸ ἐνέργειά . . . τελειότης 49, 2 sq. τὸ δυνάμει ἐν τῷ ἐνέργειᾳ περιέχεται 68, 9 ὕστερον τοῦ ἐνέργεια 68, 11
- ἐνέργημα syn. ἐνέργεια 9, 8
- ἐννοια 17, 9 43, 12 coni. λέξα 66, 31 ἡ κοινή 17, 14
- ἐνοῦν 65, 17 69, 24 ἡγωμένον μέγεθος (τὸ συνεχῆς ποσόν) 66, 27 τὸ ἡγωμένον 66, 32
- ἐνστατις 70, 32
- ἐντελέχεια 6, 18 τῆς κινήσεως εἰς ἐντελέχειαν ἀπὸ τῆς δυνάμεως ὄδευούσης 34, 15
- ἐνυλος. τὰ ἔνυλα εἰδη ορρ. ἀσώματα 40, 30 69, 14 ἡ ἔνυλος οὐσία 58, 28 τὰ ἔνυλα ορρ. τὰ ἄντα 68, 24
- ἐνυπάρχειν 51, 24 69, 7, 9 71, 14
- ἐνυπογραφή 2, 13
- ἐνωσις περιειλημμένη 65, 18 ἐνωσις καὶ ἀληγούσια 66, 26
- ἐξαιρετήν 16, 1 syn. ἀναιρετήν 24, 23, 24
- ἐξαλλάτεσθαι 69, 3
- ἐξαρκεῖν 70, 33 τὰ γένη καὶ τὰ εἰδη πρὸς τὴν οἰκείαν ὑπόστασιν οὐκ ἔξηρει ἑαυτοῖς 57, 33 58, 7
- ἐξεταστής 32, 3
- ἐξήγησις 5, 7
- ἐξηγητής 6, 12
- ἐξῆς. τὰ ἐξῆς 16, 32
- ἐξεις 33, 20 τὰ ἐν ἐξεις ὄντα ορρ. αἱ στερήσεις 33, 19 ἡ ἐξεις ορρ. τὸ μετέγονον τῆς ἐξειως 49, 29 sq. γωρίζειν τὰς ἐξεις ἀπὸ τῶν ἐκτῶν 50, 32 sq. ορρ. στέρησις 52, 21 τῶν ἐναντίων δεκτική 56, 11 58, 1 sq. φύλη καὶ σπουδαία 56, 12 sq.
- ἐξισοῦν 70, 12
- ἐξιστασθαι 57, 29 ορρ. ἐγγένεσθαι 58, 13
- ἐξω εἶναι ορρ. σωματικεῖνται 7, 16 πίπτειν τῶν κατηγοριῶν 33, 21
- ἐξωθεν 42, 8 τὰ ἐξωθεν ορρ. παιδεία 4, 18 ορρ. τὰ σύμφυτα 57, 23
- ἐσικέναι. παρήσειν εοικα 6, 6
- ἐπαγγελτα 16, 11
- ἐπάργειν 17, 7 18, 21 sq. τὴν δέξιαν 7, 7

- ἐπαγωγή 21, 23 53, 6. 14
 ἐπαληθεύειν συν. κατηγορεῖν 50, 24
 ἐπαλλάξτειν. σύνηθες αὐτῷ ταῦτα ἐπαλλάξτειν ἀντὶ ἀλλήλων 29, 32
 ἐπαναφορά. αἱ οὖτος καλούμεναι ἐπαναφοραί 11, 7 sq.
 ἐπάνω. τὸ ἐπάνω ὅρη. τὸ ὑποκάτω 27, 28 sq.
 ἐπει cūm fut. 5, 14
 ἐπεῖναι. τὸ ἐπόν 25, 5, 6
 ἐπεισάγειν 46, 23 οὐδὲν ἔξωθεν 42, 8. 12
 ἐπεισέναι. τὰ ἐπεισόντα 59, 22
 ἐπερείδειν τὴν διάνοιαν τινα 60, 25
 ἐπέρχεσθαι τὸν λόγον 64, 17
 ἐπεσθῇαι 47, 25 ἐπόμενη γρῆσις τοῦ λόγου ὅρη. προγονούμενη 32, 29
 ἐπιβάλλειν. τοῖς οἰκείοις μέρεσι τὸν ἐπιβάλλοντα γραμτῆρα ἀφορίζειν 11, 18. 19
 ἐπιβολὴ φυσική 17, 13 παγυτέρα 17, 19
 πρῶτα εἰς ἐπιβολὴν 43, 14
 ἐπιγίγεσθαι τῇ οὐσίᾳ ὅρη. συμπληροῦν οὐτὴν καὶ συνυψιστάνει 59, 24
 ἐπιγραφὴ καὶ τὸ τῶν κατηγοριῶν δόγμα 5, 30 6, 24
 ἐπιδεικνύναι 6, 32 22, 10 28, 4 34, 21 sq.
 ἐπιδειξίς 22, 8
 ἐπιδεκτικὸς τῶν ἐναντίων 56, 14 sq. 57, 16. 17. 20 58, 6
 ἐπιδέχεσθαι 53, 12 τὰ ἐναντία 51, 29 sq. τὸ μᾶλλον 53, 31 sq.
 ἐπιζητεῖν 61, 10
 ἐπιθετος. τὰ ἐπιθετα (ὄνόματα) 12, 9
 ἐπικοινωνεῖν 67, 23. 29 69, 33
 ἐπίκτητος ποιότης ὅρη. σύμφυτος 57, 24
 ἐπινοεῖν 18, 1 26, 12 43, 32 45, 11 51, 14 66, 29 67, 27
 ἐπίνοιαι 17, 12 40, 9 ὅρη. ὄνομα 10, 11
 ψήλη 50, 19 δεύτεραι κονταὶ ἐπίνοιαι 12, 14. 15 ἐπίνοιά 26, 6 59, 32 ἐπίνοιά γραψίσειν 50, 12 sq. ἡ ἀπλῶς καὶ ἐν ἐπίνοιᾷ ἕνθρωπος 56, 4
 ἐπιπλοκὴ ἡ τῶν νοημάτων πρὸς ἄλληλα 11, 20
 ἐπιπλάκαιος 45, 19
 ἐπίστης μεταλαμβάνειν 67, 21
 ἐπισκοπεῖν 7, 7 12, 4 16, 26
 ἐπιστήμη 12, 16 16, 29 30, 5 67, 2 ἡ τελεωτάτη 16, 12
 ἐπιστημονικός. ὄνόματα ἐπιστημονικὰ τῶν πραγμάτων 6, 15
 ἐπιστήμων 6, 16 17, 10
 ἐπίταγμα 4, 23
 ἐπίτασις ὅρη. ἄνεσις 48, 11 sq. 54, 5 sq. τὴν ἐπίτασιν δέχεσθαι 55, 6
 ἐπιτείνειν. ἐπιτείνεσθαι συν. τὸ μᾶλλον ἐπιδέχεσθαι 54, 20 κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἤτοι τὸ δῦ, 8
 ἐπιτελεῖν 4, 24
 ἐπιτηδειότης ἡ τῆς φύσεως 4, 17
 ἐπιτηδεύειν λόγους 21, 4
 ἐπιφάνεια 15, 7
 ἐπιγειρεῖν 65, 28 περὶ τῶν πραγμάτων 7, 8 πρὸς τοὺς λόγους 21, 4, 5
 ἐπιγείρημα 7, 28 8, 2 45, 19
 ἐπιγείρησις 7, 5
 ἐρεσγελεῖν 50, 33
 ἔρις. ἔριδας πρὸς ἄλλήλους ἔγειν 5, 17
 ἔριστικός 25, 22
 ἔρμηνεύειν τὰς νοήσεις 10, 3
 ἔρωτης 7, 1 τοὺς ἄλλους ὑπερπρόδον ἔρωτήσει 4, 14 κατ' ἔρωτησιν καὶ ἀπόκρισιν 12, 32
 ἔσχατος. τὸ ἔσχατον ὅρη. ἡ ἀρχὴ 52, 28
 ἔτερος τῷ εἶδει 29, 30 sq. ἔτερον μὲν τούτῳ ἄλλο δὲ τούτῳ 20, 14. 15 κατηγορεῖσθαι τι ὡς ἔτερον καθ' ἔτέρου 11, 6 τὰ ἔτερα γένη 28, 6 sq. 30, 4 τὸ ταῦτὸν καὶ τὸ ἔτερον τίνος κατηγορίας ἐστί: 13, 28 sq. τὸ ἔτερον δεκαπάτης λέγεται 13, 35 15, 1 τριγώνος, γένει, εἶδει. ἀριθμός 15, 11 ποὺ τάξισμεν; 16, 3 sq.
 ἔτεροτης 29, 19. 27 69, 3
 εὑδηλος 8, 13 10, 17. 18 57, 6
 εὑθύγραμμος. τὸ εὐθύγραμμον 28, 13
 εὑθύνειν τὴν δικαιομήν ὡς περιττεύσαν 32, 6
 εὐθύς exempli gratia 68, 14
 εὐληπτος 29, 28
 εὐλογος. εὐλόγως 12, 25 17, 27 26, 24 64, 9 65, 3 66, 9 69, 30
 εὐμαθία 4, 11
 εὔπορος. εὐπορώτερον λύειν τὰ ἀπορούμενα 5, 23
 εὔρεσις 18, 9 τὰς εὐρέσεις τῶν θεωρημάτων εἰδέναι 29, 12 sq.
 εὐρύνεσθαι ὅρη. στενοῦσθαι 70, 20
 εὐωδία 25, 9. 14. 19
 ἐφαρμόζειν 34, 26 sq.
 ἐφαρμότειν 26, 19
 ἐφεξῆς 25, 16 39, 6 ἡ ἐφεξῆς ἀκολουθία 39, 5
 ἐφικνεῖσθαι τῆς διανοίας τὰνδρός 5, 22
 ἐφιστάναι 16, 12 43, 26

ἐριδεσέειν τὸν ἡγεμονὸν 67,9

ἔρθοδος 7,9

ἔγειν. διὰ τὸ . . . οὐκέτι τῷ ἔγειν τὸ ἔχεσθαι ἀντέτεκεν: 32,12 sq. ὡς περὶ ωτό (τὸ θυποκείμενον) ἔγειν πως αὐτὴν (τὴν διαφορὰν) καὶ διατίθεσθαι διατάρας 49,24 ἔχεσθαι τοῦ ωτοῦ ἀπορήματος 69,6

Ζήτημα 45,3

Ζήτησις 7,3 13,1 17,5 40,24 41,7 42,12 54,3 sq.

Ζωγράφημα 9,6

Ζωγράφος 9,7

Ζωὴ 41,12 49,16

Ζῆσον exemplum generis 10,27 15,6 24, 24 sq. 30,4 35,1 56,23 sq. κατὰ τὸ ἐμψύχον καὶ αἰσθητικὸν εἰδοποιεῖται 27,12 εἰς τὸ λογικὸν καὶ ἀλογον διατείται 27, 14 sq. τὰ ζῷα opp. τὰ ζωόφυτα, τὰ φυτά 49,15 sq. 66,31 ζῆσον λογικόν, θνητόν 51,12 πῶς τὸ λογικὸν ζῆσον τῷ ἀλόγῳ οὐκ ἔστιν ἐναντίον 51,23 sq. ζῆσον τὸ ζῆσον διαφέρουν εἰς λογικὸν καὶ ἀλογον ἢ ὑπόπουν καὶ ἀπουν ἢ δίπουν ἢ τετράπουν ἢ θεατὴς ἀλλας ἐπιθέγεται διαιρέσεις 53,11,12 τὸ κοινὸν καὶ καθ' ἑκατὸν νοούμενον ζῆσον opp. τὸ κατατεταγμένον καὶ ἐν ὑπάρξει καὶ ἐν τῷδε σὸν 56,4 sq. τὰ ἀλλα ζῆσα οὐδὲν ἢν εἴποι λέγειν δηλονότι τῷ διανοίας μὴ κοινωνεῖν 10,16

Ζωόφυτον. μεταξύ τινα μέσην ζωὴν τὴν τῶν ζωόφυτων συνέστησε συναγωγὴν ἀμφοτέρων τῶν ζηρῶν (τῶν ζῆσον καὶ τῶν φυτῶν) 49,16

Η an 17,1 55,31 71,31

ηδη δὲ καὶ quin etiam 70,28

ηλιος. μόνος ὁ ηλιος 18,13 οὐδὲν τῇ φύσει αὐτοῦ ἐστιν ἐναντίον 57,14 sq.

ηλιώσις 7,14,15

ηπερ. συγγενεστέρα ἐστὶν ἢ τοῦ ποτοῦ φύσις
ηπερ ἢ τοῦ ποτοῦ 66,3

ηττων. μᾶλλον καὶ ηττον 46,9 sq. 48, 17 sq. 53,27 sq.

Θαλάττιος κύων 19,28,29 34,32

θέατρον 19,3

θεός. ἐν τῷ τοῦ θεοῦ θεότε 65,17 ἐν τῷ ἀπλότητι τοῦ θεοῦ 65,18

θερμός opp. θρός 52,8 59,12,19

θερμότης 23,21 54,17 opp. ψυχρότης 57,16 sq.

θέσις 6,15 34,2 τῶν διομάτων 6,17 15,27 16,7 ἢ τοῦ ὄντος κατὰ κοινὴν σχέσιν

θέσις 26,30 οὐκ ἀλλο τι οὐν ἔσται ἢ θέσις ἢ τάξις τῶν ἔχομένων 32,16

θεωρεῖν 12,10,14 16,10 29,27 56,17 sq. ἐν πάθει 10,22 ἐν πλάξει 23,12 ἐν συμβεβηκότος τάξει 69,14 γένη καὶ εἰδη ἐν τοῖς ἀτόμοις θεωρούμενα 56,18

θεώρημα 29,13

θεωρητικός. θεωρητικότερον θεωρούμενον 54,12

θεωρία 40,27 ἢ περὶ τὴν λέξιν καὶ δευτέρα 12,11 ἢ φυσική 17,16 ἢ ἀκριβεστέρα 17,20 ἢ τῶν αἰσθητῶν 45,31

θῆλυς τὸ θῆλυ 33,2 sq.

θηρεύειν τὰς κατηγορίας 11,33,34 ἢ κατηγορία τὴν προσγονιμένην σημασίαν βούλεται θηρεύειν τῶν λέξεων 12,12

θηγάνος. ζῆσον λογικόν, θηγάνον 51,12

ἱδέα καὶ ἔννοια 66,31

ἱδίοις 10,31 12,10,24 19,4,28 20,9 sq. 28,31 40,8 sq. τὸ ίδιον 13,20 δεκαγῶς 13,21 ποὺ ταξιούεν 16,3 sq. τοῦ ίδίου ποιλαγῶς λεγομένου, κυρίως δὲ τοῦ παντὸς καὶ μόνῳ ὑπάρχοντος 55,13 sq. τὸ δικτως ίδιον 55,16 ίδίως opp. κοινῶς 23,29 opp. ἀπλῶς 23,32 τὸ ίδιως ποιν 30,23 ίδίως ὑπάρχειν 58,22 κατ' ίδιαν 59,17 68,13

ἱδιότης 11,29 29,8,27 40,1 43,16 46,17 65,24 68,28 δηλοτὸς ὁ θρόνος τὴν ὡς ιδιότητα 14,11 ιδιότης δεκαγῶς 14,13 αἱ διάφοροι ιδιότητες τῶν πραγμάτων 32,4

ἱδίωμα syn. ιδιότης 44,23,29 56,1 57,18 58,27

ἱμάτιον opp. χιτών 18,22

ἱπποκένταυρος 7,22

ἱππος coni. βοῦς. κύων, λιθος 8,12 19,21 44,6,18 κοινὸν ἀδιαίρετον εἰς μέρη 18,35 19,7,12 20,1 ἀνθρωπος, ιππος (οὐσίᾳ ταῦτον) 15,6

ισομαχεῖν. ισομαχοῦντας ἀφῆκε τοὺς λόγους 7,6
ισόπλευρος. ισόπλευρα σχήματα 28,7
ἴσος. ἵση διαιρεσις 67,32 68,5 ἕξ ίσου 68,7
ιστάναι. ίσταθμαι opp. προίέναι ἀπάντως 46,15 54,6 57,15 64,2
ιστορία ἡ τῶν ὄντων 48,28

Καθάπαξ. τὸ καθάπαξ... εἰς ποίαν κατηγορίαν ἀνάξομεν; 15,32 sq.

καθηγητής. ὁ τῶν καλῶν ἔμοι καθηγητά 4,6

καθήκειν. τὸ καθῆκον εἰς ἔκαστον 20,10
καθῆσθαι 60,10

καθολικός. καθολικὴ λέξις 16,33 καθολικώτερος 29,18

καθόλου 27,8 33,17 πάντα τὰ καθόλου

κατηγορεῖται κατὰ τῶν ὡφὲ ἐμούτοις ὄντων 6,24 τὰ καθόλου καὶ ἐν μέρει 31,18
ἢ καθόλου τῶν κατηγοριῶν λόγος 42,30
τὰ καθόλου syn. τὰ κοινά opp. τὰ καθ' ἔκαστον 45,7.9 τί ἀν εἴποιμεν πρὸς τοὺς διαιριζθεῖντας, μήποτε οὐδὲ φύσει πρότερα ἢ τὰ καθόλου τῶν καθ' ἔκαστον ἀλλὰ ὅστερα; 45,12 sq. ἢ καθόλου οὐσία opp. ἢ πρώτη 55,15 ἢ κατὰ μέρος 55,17
τὸ καθόλου ... εἰς ποίαν κατηγορίαν ἀνάξομεν; 15,32 sq.

κακία opp. ἀρετή 28,9 ὑπὸ τὴν ἔξιν ταγμήσεται 28,14 λογικάλ, ἀλογοι κακίαι 28,10

κακός. τὸ κακόν opp. τὸ ἀγαθόν 44,13 sq. 52,29

καλεῖν. αἱ οὖτως καλούμεναι ἐπαναφοραὶ 11,7

κάλλος. τὰ κάλλη τῶν οἰκοδομημάτων εἰς τέλος ἄγειν 64,6

καλός. καλὴν καὶ γενναίαν γάριν αἰτεῖν 4,5 τῶν καλῶν καθηγητής 4,6 ὁ καλὲ κάγαθὲ Σέλενκε 4,10 πάντα τὰ καλά 4,17 καλλιστα 11,19

κανάνων 69,8
καταβάλλειν. ἔνγγραφάς εἰς τὸ βιβλίον καταβάλλεσθαι 5,9

καταδοχὴ ἡ τοῦ ἐπέρου ἐναντίου 51,27

κατακολουθεῖν 68,21

καταλαμβάνειν percipere 68,3 τὰ κατειλημμένα opp. τὰ ἀκαταληπτα 41,27

καταλλήλως 70,22

κατανοεῖν. σχεδὸν γάρ κατανενόγκα 5,18
καταρθμεῖν 15,22
κατασκευάζειν confirmare 7,29 47,29
κατασκευή 56,9
κατατάττειν 26,9 10,11 45,22 τὰ εἰδη καταταχθέντα opp. τὰ καθ' αὐτὰ ἐπινούμενα 51,43 τὸ κατατεταγμένον καὶ ἐν ὑπάρχει καὶ ἐν τῷδε ὃν ζῆσθαι opp. τὸ καθ' ἐμούτο νοούμενον syn. τὸ ἐν τοῖς κατὰ μέρους ζῆται τεταγμένον 56,5 sq.

καταφάσειν. τὰ καταφασκάρενα opp. αἱ ἀπόφασις 33,19 44,13

κατάφασις opp. ἀπόφασις 33,15 67,25 sq.

κατηγορεῖν expl. μετ' αἰτίας ἐγκαλεῖν 6,21
κατά τινος 6,24 sq. τὸ ζῆσθαι κατὰ τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται expl. 10,27 ἐγγίνεσθαι ἢ κατηγορεῖσθαι 23,30 sq. τὸ κατηγορούμενον opp. τὸ ὑποκείμενον 25,30 27,20 sq.

*κατηγορεύειν 6,25 κατηγορεύεται ὅπερ ἔστι λέγεσθαι κατά τινος ὑποκείμενον 6,27

κατηγόρημα 11,32

κατηγορία expl. 6,20 sq. αἱ Ἀριστοτέλους κατηγορίαι 1,1 4,1.21 5,21 τῶν κατηγοριῶν τὰ ἐδάφια 5,13 τοῦτο τὸ Ἀριστοτέλους σύγγραμμα, δὲ δὴ καλοῦμεν κατηγορίας 5,18 τὸ βούλεται αὐτῷ ἢ ἐπιγραφὴ καὶ τὸ τῶν κατηγοριῶν ὄνομα 5,30 τῆς κατηγορίᾳ ἀντίκειται ἢ ἀπολογία 6,1 ἢ τῆς κατηγορίας ἐπιγραφὴ 6,23 ἔστι γάρ ἢ κατηγορία ἢ σημαντίνουσα λέξις τὸ Σωκράτους φέρει νότιμα 10,19 οὐκ αὐτὰ οὖν τὰ ὄντα αἱ κατηγορίαι, δὲν ἢ αἱ σημαντίνουσαι λέξεις τὰ νοήματα καὶ τὰ πράγματα 10,25 sq. πῶς μέλλομεν διαγνώσκειν τὰς προτιθεμένας λέξεις, πότερον ὑπὸ τὰς κατηγορίας πίπτουσιν ἢ οὐ; 11,1 sq. μετὰ τῆς πρὸς τὸ πράγμα σχέσεως καὶ τῆς κατὰ τὰ πράγματα διαφορᾶς βούλεται ἢ κατηγορία κυρίως εἰδοποιεῖσθαι 11,12 sq. ἢ τῶν κατηγοριῶν προτιγούμενη πρὸς τὰ πράγματα σύνταξις 11,24.25 δέκα κατηγορίαι 12,1 13,6 sq. ἢ κατηγορία τὴν προηγουμένην σημασίαν βούλεται θηρεύειν τῶν λέξεων κτλ. 12,11 sq. ἐκάστη δὲ τῶν κατηγοριῶν τὸ ἔστι 13,3 sq. dist. γένος 14,23 sq. αἱ μὲν κατηγορίαι φωναὶ εἰσὶ, τὰ δὲ γένη φύσεις 14,27 κατὰ τὰ σημαντικὸν τῶν ἐν τοῖς οὖσι διαφορῶν θείστανται 16,8,9 ὄμιλοις αἱ κατηγορίαι 17,26 ἀκήκοα δέ τινων πλεονασμὸν

- έγκαλούντων τῇ τῷοῦ ταῦτῃ 30,35 sq.
τὴν περιττότητα 31,11 οὐκ ἂν εἴη διαι-
ρεσις προηγουμένη εἰς τὰς κατηγορίας
οὐδὲ θέσις αὐτῶν εἰς ἐν γένος 34,1 39,11
πάπερον διῆργαται ἡ ἀριθμοῦνται 39,9 sq.
ἐν μὲν τοῖς αἰσθήτοις εἰσιν αἱ δέκα κατη-
γορίαι, . . . ἐπὶ μέντοι τῶν νοητῶν οὐ
πάντα ὑπάρχει 42, 24 sq. γίνεται οὖν
κατὰ συμβεβηκός ἡ τοιάδε κατηγορία 57,
11,12
- κατηγορικός. ἡ κατηγορικὴ οὐσία 11,29
πρότασις 12,29 λέξις 16,28
- κείσθαι 6,21 16,23 τὰ ἐπ' ἄλλων κείμενα
δύναματα 6,13 ἡ τοῦ κείσθαι κατηγορία
32,14
- κεφαλή 15,24,25 ὁ φίλη καὶ τιμιωτάτη
κεφαλή 4,23
- κινεῖν. ὑπὸ ἀγγινοῖς καὶ ὅξετητος κινού-
μενος 4,13 τὸ κινούμενον καὶ μετα-
βάλλον ορρ. τὸ ἀκόντητον καὶ ἀμετάβλη-
τον 28,1 sq. τὸ κινεῖσθαι 31,2 sq. κατὰ
συμβεβηκός κινεῖσθαι 31,7
- κίνημα 15,20 ἀμερές καὶ ἀπλοῦν τῆς ψυ-
χικῆς (?) ἐνεργείας 10,21
- κίνησις 23,12 τῆς διανοίας 11,25 δευτέρα
κίνησις λεκτικῆς μηρύσσεως 15,26 περὶ¹
κινήσεων 17,8,18 τὴν κίνησιν κατὰ τοῦ
ποιεῖν καὶ πάσχειν ὡς οὐνόν κατηγορεῖν
(οὐ δεῖ) 12,2,3 λέγουσι τινες, ὡς δεῖ
τὴν κίνησιν γένος εἶναι ἀντὶ τοῦ ποιεῖν
καὶ πάσχειν 34,6 sq. τῆς κινήσεως εἰς
ἐντελέχειαν ἀπὸ τῆς δυνάμεως ὁ δευτέρης
ἄλλως μὲν ἐν τῷ ποιῷ, ἄλλως δὲ ἐν τῷ
ποιῷ, ἄλλως δὲ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγο-
ρίαις οὐγ̄ οἴον τέ ἐστι νοεῖν μίαν κατηγο-
ρίαν διὰ τὴν ὀμοιωμάτων 34,15 sq. ἦν
(νοητὴν οὐσίαν) ἀκίνητον μὲν κινητικὴν δὲ
καλεῖ (Ἄριστ.) πολλάκις ὡς τῆς εἰδοποι-
ουμένης κατὰ τὴν ζωὴν κινήσεως αἰτίαν
οὖσαν 41,11 sq. ταχεῖα καὶ βραδεῖα 56,
13,20 58,2 στάσις κινήσει ἐναντία 57,15
- κινητικός. ἦν (οὐσίαν) ἀκίνητον μὲν κινη-
τικὴν δὲ καλεῖ 41,11
- κοινός 11,34 12,2 18,25 sq. 66,3 ορρ.
μερικός 6,25 κοινὴ οὐσία syn. γενικὴ
47,4 τὸ κοινὸν ὄνομα 19,19 sq. τὸ
κοινὸν τοῦ δυνάματος κακῶς εἰληπται 19,32
expl. 20,1 sq. οὐδὲν κοινὸν καὶ ταῦτόν
16,22,23 κοινὸν ἐπίνοια 12,15 ἡ κοινὴ
ἔννοια 17,14 τὸ κοινὸν ποὺ τάξομεν;
16,3 sq. τῶν πολλαχῶς λεγομένων 18,
- 34 sq. τὰ κοινά ορρ. τὰ καθ' ἔκαστα
45,4 sq. ψεῦδος δὲ καὶ λέγειν ὡς ἀναι-
ρουμένου τοῦ κοινοῦ οὐ πάντος τὸ ἄπομνο
ἀναφείται 45,24 sq. ἡ διαίρεσις τὸ κοινὸν
ἐν τοῖς ὅπ' αὐτῷ τεμνομένοις φυλάττει 53,15
τὸ κοινὸν καὶ καθ' ἔκαστον 56,4. ὃ οὐ-
δὲν τῶν κοινῶν οὕτε τόδε οὕτε τὸ ὑπάρχει
22,32 περὶ τῶν διαφορῶν . . . ὡς κοινόν
ἔχουσῶν πρὸς τὰς οὐσίας τὸ μὴ ἐν ὑπο-
κειμένῳ εἶναι 47,28 κοινὴ 17,26 40,29
κοινῶς ορρ. καθ' ἔκαστον 16,20 ορρ.
ἴδιως 23,32 κοινότερον 23,11 52,20
- κοινότητας 19,14 20,15 26,28,31 53,10 οὐ-
σιώδης 29,15 αἱ προηγούμεναι οὐσιώδεις
κοινότητες τῶν ὄντων 12,13
- κοινωνεῖν καθ' ἐν μόνον, κατ' ἀμφότερα
17,22,23 πρὸς τὸ 26,5 27,18 sq.
- κοινωνία 19,14 29,1 67,19
- κόλλα. οἱ σύνθετοι ἔστασι τῇ κόλλῃ 32,
24
- κομιδῇ 41,16
- κόσμος. ἐν τῇ τοῦ παντὸς κόσμου συστάσει
66,24 εἰς ἐπινοεῖται καὶ λέγεται στερεὸς
καὶ σφαρικός καὶ συμπεψυκώς ἐστι τῷ δια-
τεταγμένος τε καὶ ἀλητηριογόνῳ μενος 66,
28 sq.
- κριτήριον διδόναι 11,2
- κυκλοφορία 57,27
- κύριος 7,10 κυριώτερος 16,10 κυριωτάτη
οὐσία 44,16 46,4 κυρίως 11,13 12,27
25,5 30,8 ορρ. κατὰ μεταφοράν 41,
21 sq. κυριώτατα 18,5 46,13 τὸ κυριώ-
τατα (ὅστατα) κατὰ τὴν προτηγουμένην τῆς
φύσεως ίδιότητα 46,16,17
- κύρος. τὸ κύρος τῆς ἡγεμονίας προλαμβάνειν
39,19
- κύων 19,20,21 44,7 γερσαῖος, θαλάττιος
19,28 οὐκ ἔστι λόγος κυνὸς τὸ ζῷον
γερσαῖον ἡ θαλάττιον ἡ οὐράνιον 34,32
- Λαμβάνειν *pereipere* 19,32 20,7,17 sq.
23,15 25,23 46,20 sq. λαμβάνειται τῶν
κατατεκνῶν 56,9
- λαμπρότητας 23,22
- λάφυρον. τὰ λάφυρα τῶν πολεμίων 19,4
λέγειν expl. τὸ τῇ φωνῇ προφέρειν 8,28 sq.
10,6 κατὰ τινος 6,28 τί ποτε ἔστι τὸ
λεγόμενον, πότερον φωνὴ ἡ πρᾶγμα ἡ
νόημα 6,31 7,3 sq. τὰ πράγματά ἔστι

τὰ λεγόμενα 7,8 sq. ἔστι καὶ μετὰ τὸ λεγθῆναι τὰ πράγματα 8,12 ἡ λέξις ἔστι ἡ λεγομένη 8,24 sq. ὁ λέγων ... καὶ ἀκούων 8,18.21 10,14 πᾶλιν φρεσὶ (Σωτηρίνης) ὅτι τὸ λέγειν ἀπὸ τῆς λέξεως καὶ τοῦ λόγου παρωνύμιας εἴρηται 9,9 sq. ἡ μὲν λέξις λέγεται, οὐδὲν δὲ σημαίνει 9,19 οὐκ ἀν εἴη τὰ δύναματα τὰ λεγόμενα καὶ σημανόμενα 9,18 τὰ νοήματα ἄρα ἔστι 10,2 λειπεῖν. λείπον τι προστιθένει 5,11 λεκτικός, λεκτικὴ μήρυσις 15,26 γρεῖτα τοῦ λόγου ορρ. συμβολική 32,19 λέξις syn. σημα, φωνή 6,23 10,26 sq. τὰ ἐδάφια τὰ κατὰ λέξιν 5,14 αἱ πρῶται καὶ ἀπλαῖ λέξεις 5,25.27 ξέναι λέξεις καὶ τῶν συνήθων ὀνομάτων ἀπιγλωττωμέναι 6,10 λέξις ἀπλῆ καὶ ἀσύνθετος 16,23 αἱ σημαντικαὶ λέξεις αἱ κοιναὶ κατηγορεύονται κατὰ πασῶν τῶν ὑποτετραγμένων λέξεων 6,25 ἡ λέξις ἔστι ἡ λεγομένη 8,24 sq. καθολική 16,33 ἡ μὲν λέξις λέγεται, οὐδὲν δὲ σημαίνει 9,19 ορρ. πρᾶγμα 9,20 sq. ἡ περὶ τὴν λέξιν ἀπάτη 10,7 ἡ σημαντικὴ λέξις 10,28 11,14 12,16 16,19 κατηγορική 16,28 ἡ ἀνθρωπὸς λέξις 11,16 αἱ ἀνωτάτω τῶν γενῶν διατάσσεις ἡ εἰ οὕτω τις βούλοιτο λέγειν τῶν γενικωτάτων λέξεων 11,30 αἱ γενικώταται σημαντικαὶ λέξεις 12,5 αἱ γενικαὶ 12,16 ἡ περὶ τὴν λέξιν καὶ δευτέρᾳ θεωρίᾳ 12,11 ἡ προηγουμένη σημασία τῶν λέξεων 12,12 26,34 τῶν λέξεων αἱ μὲν τῆς πρώτης ἔχουνται σημασίας, αἱ δὲ εἰς τὴν δευτέραν ἀνάγονται γρεῖταν τοῦ λόγου 15,16 sq. λέξεις ὄμωνύμιας ἔχουσι τι 17,30.31

λεπτομερής. τὸ πῦρ λεπτομερέστατον λέγεται 55,19.20

λευκός exemplum qualitatis 13,15 48,10 ορρ. μέλας 58,10 sq. πουῆ δὲ (ταῦτα) οἷον λευκόν, μέλαν 15,8

λευκότητης πρὸς ποιητήτα (ἔχει τὴν σχέσιν) 11,16 τῆς γένους 23,22 24,10 48,17 τοῦ γάλακτος 48,16 ἡ λευκότητης δοκεῖ τινος εἶναι οὖκ οὖσα καθ' αὐτήν τινος 31,23

ληψίς ἡ τῶν κατ' οὐσίαν ὑπαρχόντων 26,1 λιθος econi. ἴππος, βοῦς 8,13

λογίζεσθαι 59,1

λογικός. τὸ λογικὸν ζῷον 27,15 51,12 ορρ. ἀλογον 51,23 53,11 ἡ τοῦ λογικοῦ

διαφορά 27,19 λογικαὶ ἀρεταί, κακία 28,10 τὸ λογικὸν ἐφ' ἐκάστου τε τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ παντὸς ἀποδείκνυται 53,23 ἡ λογικὴ ποιητής 54,16 πῶς ὁ μᾶλλον λογικὸς οὐ μᾶλλον ἔστιν ἀνθρωπος 54,3 sq. τὸ λογικότερον 54,7

λογισμός 67,27

λόγος oratio 7,19 sq. τὰ εἰς λόγους γίγνοντα 4,20 ξυλλαμβάνεσθαι τοῦ λόγου 5,7 ὁ λόγος πᾶσι τοῖς εἰδέσι τῆς φύσιος φίλος γρήσμας 5,27 ισομαχοῦντες λόγοι 7,6 λόγον λέγειν 7,22 8,30 9,12 τὸν λόγον φέρειν κατὰ τινος 7,24 ἀληθής, ψευδής 7,25. 29 sq. 10,3.4 ἀληθῆς ἡ ψευδὴ λόγον ποιεῖν 8,3 ὁ αὐτοτελῆς λόγος 7,27 μηνυτικός 60,14 οὐ γάρ ἐπεὶ δεκτικός ἔστι τοῦ ἀληθίους ἡ ψευδοῦς ὁ λόγος, διὰ τούτο ἐκ τῶν πραγμάτων ἡ ἀληθής ἡ ψευδής γεγένηται· κατὰ συμβεβηκός μὲν γάρ αὐτῷ ὑπάρχει τὸ ἀληθεῖ εἰναι ἡ ψευδεῖ, κατ' οὐσίαν δὲ τὸ σημαίνειν τόδε τι προηγουμένως 8,8 sq. ὁ λόγος ὁ περὶ αὐτῶν (τῶν πραγμάτων) λέγων παρῆλθε 8,16 ἡ πρώτη γρεῖτα τοῦ λόγου κατ' ἦν τὰ πράγματα δημιουργίας ἀλλήλοις ἐφιέμενα 11,14 sq. syn. ἡ πρώτη σημασία 11,18 15,17 τὸ πρός ἀληθίαν βλέπον τοῦ λόγου καὶ ἐν φυκιώις τὸ ἀληθεύειν ἡ ψεύδεσθαι περιέχεται (συναρμόζει ταῖς κατηγορίαις) 12,27.28 τὸν λόγον ποιεῖσθαι 12,31.32 22,1 λόγους ἐπιτηδεύειν 21,4 ἡ τῶν μερῶν τοῦ λόγου σύνοδος 22,21.24 πάσχει ὁ λόγος καὶ δέχεται τὴν ἐν αὐτῷ μεταβολήν 60,2 sq. κατὰ τὸ πρός τι 60,15 ὁ λόγος (syn. ἡ φωνὴ) ποσός 70,1 sq. ὁ λόγος ὁ ἐν τῇ φωνῇ 10,6 70,4.7 σημαντικός ὅλην ἔχων τὸν ἀέρα 70,2 ἐπειδὴ ἐν γράμμῳ φησὶν ὁ Πλωτῖνος λέγεται ... καὶ αὐτὸς ποσὸν νομίζεται 70,15 sq. προηγούμενον ἔχει τὸ ἐν τῇ φωνῇ ποσὸν πρὸ τοῦ ἐν τῷ γράμμῳ ποσοῦ 70,23 ὁ γραμμένος λόγος 70,24 ratio 20,16 ὁ ἐν τῇ διανοίᾳ λόγος 10,5 κατὰ δευτέρον λόγον ορρ. προηγουμένως 9,24.25 δοκεῖ τινα λόγον ἔχειν τὸ λεγόμενον 68,20 definitio 17,23 19,26 26,17 31,27.31 sq. 40,2 67,19 sq. καὶ τούνομα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖν 47,15 sq. 49,27 sq. ὁ λόγος τῆς οὐσίας 20,29 ὁ κατὰ τούνομα λόγος 20,34 sq. ὀριστικός 50,16 sq. ὁ κατὰ τὸν ὄρον 50,22 ὁ λόγος ὄμωνυμον λόγος

- γάρ τις καὶ ὁ συλλογισμὸς καὶ ἡ ἐπαιγωγή,
διαφέρει δὲ τούτων ὁ τῆς οὐσίας δηλωτι-
κός 21,22 sq. τοῦ τε λόγου καὶ τῆς οὐ-
σίας φύλονεμών 12,20 οὐ γρὴ οὖν διαι-
ρεῖν τὸν κατὰ τὸν ὑποκείμενον εἶναι λόγον
καὶ τὸν δριστικόν 50,20 sq. τὸ εἶδος τοῦ
ἀνθρακότος ἔχει μὲν καθ' ἔκυπτὸν λόγον
69,23 τῷ λόγῳ syn. τῷ εἶδει 29,31 sq.
- λογιαγός 39,17
- λόγος 39,17
- λύειν τὰ ἀπορούμενα 5,23 τὴν ἀπορίαν
19,31 30,23 sq.
- λύρα 19,13 20,1
- λύσις 31,3 35,16 ἀπορία τε καὶ λύσεις
1,2 4,2 48,26 λύσεις ἀποδίδονται 5,12
διδόνται 20,12
- Μάθημα. σπουδαίως ἔχειν περὶ τὰ μαθή-
ματα 4,15
- μάθησις. πρὸς τὰς μαθήσεις ἀπαντῶν 4,12
μαίνεσθαι. οἱ μανθόμενοι καὶ οἱ παράφρονες
7,22
- μακρός. μακρὰ φωνῇ, συλλαβῇ opp. βραχεῖα
70,22 sq. μακρὰ στοιχεῖα 71,13
- μάλα. τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον 48,18 ἐπι-
δέχεσθαι 53,31 sq. δέχεσθαι 54,17,23
ἔχειν 55,2 μᾶλλον καὶ ἡττον οὐσίᾳ 46,
9 sq. 53,27 sq. ἡ τοῦ μᾶλλον καὶ ἡττον
ἀπειρία 46,14 sq. μᾶλλον λογικός 54,3 sq.
ἡ κατὰ τὸ μᾶλλον ὑπεροχή 54,18 μά-
λιστα οὐσίᾳ 46,13 τὸ μᾶλιστα ἤσταται
κατὰ τὴν ὑπερβολήν 46,15
- μανθάνειν. τοῦ μανθάνειν ἀκορέστως ἔχειν
4,19
- μαρτυρεῖν 35,20
- μάχαιρα μαχαιρίας δέντερα λέγεται 41,23
- μάχη. ἐπὶ τῆς μάχης (*repugnantiā?*) τοῦ
διαιρετικοῦ, οἷον ‘ἥτοι ἡμέρα ἐστίν’ 11,22
- μέγεθος 15,7 59,9,30 70,13 71,6 opp.
σμικρότερης 70,18 71,14 τὸ ἐν μεγέθει
ποσόν 66,21 68,3 ἡγωμένοι μέγεθος (τὸ
συνεχὲς ποσόν) 66,27 sq.
- μέθοδος τεχνική 29,14 διαιρετική 53,7
- μέθυν syn. οἶνος 10,11
- μελανία 58,17
- μέλαν. ποιῷ δὲ (ταύτον) οἶνον λευκόν, μέλαν
15,8 τὸ μέλαν σῶμα 48,16 58,10 sq.
- μένειν opp. παρέρχεσθαι 8,16 20,18 58,
11 sq. 59,33
- μερικός opp. ποιός 6,26
- μερισμός 40,6
- μεριστός 20,14 65,4 66,6
- μέρος. τὸ δὲν καὶ τὸ μέρος εἰς ποιάν
κατηγορίαν τάξομεν; 15,23 sq. οὐλον καὶ
μέρος 29,9 48,6 τοῖς οἰκείαις μέρεσι τὸν
ἐπιβάλλοντα γαρακτῆρα ἀφορίζειν 11,18
τὸ εἰς μέρος (μέρη?) ἀδιαίρετον 18,35 τὸ
μέρη τοῦ λόγου 20,21,24 τῆς οὐσίας
43,25 τὸ ἐν τοι μὴ ὡς μέρος ὑπόρχον
22,26 expl. 24,31 sq. ὁ ἐν μέραι τόπος καὶ
χρόνος 22,30 μέρος def. τὸ συμπληρωτικὸν
τῆς οὐσίας 23,18 μέρη opp. συμπτώματα
καὶ παθήματα 24,15,17 τὰ ὡς οὐλα ἐν
μέρεσιν 24,21 τὰ καθόλου καὶ ἐν μέρει
31,18 μέρος οὐσίας (ἡ διαφορά) 29,8
49,22 μέρος ποσοῦ (ἡ μενάζ) 33,27 τρό-
πος εἰς ἔστι γνώσεως ὁ ἀπὸ μέρους τὸ
δὲν συνεμπειάνων 55,31 τὰ ἐν μέρει
ἔχοντα τὸ εἶδος εοι. τὰ σύνθετα, τὰ ἔνοια
68,24 κατὰ μέρος 5,7 23,10 26,11 56,7
τὰ κατὰ μέρος 42,22 ἡ κατὰ μέρος οὐσία
55,17 ἀνὰ μέρος 44,20 55,24 56,19 sq.
παρὰ μέρος 19,7,11 56,22
- μέτοσος. ἡ τῆς φύσεως ἀρ' ἐτέρου γένους εἰς
ἔτερον γένος μετάβασις ἀεὶ τοῦ μέσου δια-
λανθάνοντος ἥμας 48,28 sq.
- μεταβαίνειν 64,3 69,37 ἀπὸ τῶν ἐναντίων
ἐπὶ τὰ ἐναντία 49,15
- μεταβάλλειν 57,8 60,19 70,27 τὸ μετα-
βάλλον opp. ἀμετάβλητον 23,1 sq.
- μετάβασις ἡ τῆς φύσεως ἀρ' ἐτέρου γένους
εἰς ἔτερον γένος 48,28
- μεταβολὴ ἡ τῶν ἐναντίων 56,29 57,12,19
60,3 sq. ἡ εἰς τὰ ἐναντία 58,29
- μετακινεῖν 60,18
- μεταλλάσσειν 25,18
- μεταστρέψειν 27,21
- μεταφέρειν ὄνόματα 6,13 sq.
- μεταφορά. κατὰ μεταφοράν opp. κυρίως
41,18 sq.
- μεταφορικός. τὸ μεταφορικὸν ὄνομα 12,21
- μετέχειν 19,15 65,2 66,21 68,28 69,2
- μετουσία 67,24
- μετοχή 16,1 19,9
- μετρεῖν 69,8 sq. τὸ μετρεῖσθαι 67,6 70,
33 sq. πᾶν γάρ τὸ μετρητὸν ἡ τὸ μετροῦν
ἔστι κατὰ φύσιν ποσόν 71,8
- μετρητός 71,8
- μετρικός. ὁ μετρικὸς τὸ μέτρον καὶ τὸν
ἥμιμὸν μεταβάλλει 70,27

μέτερον 33, 23 66, 19 69, 8, 29 70, 11, 13
coni. ἡμιθρός 70, 27

μῆτ. τὸ μὴ ὅν 13, 16 sq. τὸ μὴ εἶναι Σω-
κράτην 25, 26, 27

μῆλος 25, 9, 19.

μῆν. ἡδέως μήνι σοι πεθίσαι 5, 1 φυτικὴν
ἔχομεν τὴν ἐπιβολήν, οὐ μήν πω ταῦτην
διηγηθωμένην 17, 13

μῆνυσις 15, 26

μητυπικής λόγος 60, 14

μικρότης 71, 15 ν. σμικρότης

μονάς syn. τὸ ἔν 33, 25 sq. μονάς δυάδος
προτερά 44, 2, 3

μόνος. τὸ μόνον διγῶς λαμβάνεται 18, 13 sq.

μόριον τοῦ λόγου 9, 3 11, 7 12, 29 τὰ ἀδρο-
στα μόρια 11, 9

μορφὴ 58, 13

μορφοῦν 70, 5

μορφωτικός 48, 5

μουσική 30, 5

μουσικός. οἱ μουσικοὶ 71, 7

νοητόνις καὶ τοὺς μετέγοντας αὐτῶν ἀριθ-
μούς 68, 28

νόσος. νόσοις ἐκτήκειν 5, 1

νοῦς. αἱ διέξοδοι τοῦ νοῦ 9, 26 τὸν Ἀρι-
στοτέλους νοῦν ἐξετάζειν 66, 1 κατὰ νοῦν
τὸν Ἡγειαγορεύον 17, 1

νόξις 7, 14

Ξανθότης 30, 25

Ξενίζειν. ξενίζει τοῖς ὀνόμασι 6, 3

Ξένος. ξέναι λέξεις opp. συνήθεις 6, 10

Ξενοφωνεῖν 6, 17

Ξερός ν. Ξηρός

Ξηρός opp. ύγρος 52, 8 59, 12, 19 τὸ ξηρὸν
ξερόν 70, 28

Ξηρότης 54, 17 opp. ύγρότης 57, 25

Ξιγγραφὴ 5, 8

Ξυλλαμβάνειν. ξυλλαμβάνεσθαι τοῦ λόγου
5, 6

Ξύλον 70, 33 sq.

Ξυστρόπων (?) 12, 7

Νεκρός 33, 19

νέμεσις partitio 19, 3

νέύειν 30, 15

νοεῖν 18, 6 26, 10 34, 17 47, 33 48, 9 67, 34
τὰ ἐδάφια 5, 13 10, 14, 16 τὸ καθ' ἐαυτὸν
νοούμενον ζῷον 56, 5

νοερός. ἡ νοερά καὶ ἀσθματος οὐσία syn.
νοητή 41, 11, 31 νοεροὶ ἄνδρες 65, 27

νοερώς ἀπαντᾶν 65, 28

νόημα 11, 20 opp. φωνή, πρᾶγμα 6, 31
7, 2 sq. μόνα δὲ σημαντόμενα οἱ ἀρχαῖοι
λέγουσι τὰ νοήματα, ἐπειδὴ περὶ τῶν πραγ-
μάτων ἐστὶ ταῦτα καὶ ἀπὸ τῶν πραγμά-
των 9, 22 sq. τὰ νοήματά ἐστι τὰ σημαι-
νόμενα πρώτως, δευτέρως δὲ τὰ πράγ-
ματα 10, 18, 19, 26 dist. φαντασία 10,
20 sq.

νόητις τοῦ θεοῦ 65, 17 τοῦ εἴδους 65, 25
syn. νόημα, διανόησις opp. θνομα. φαν-

τασία 10, 3, 9, 24, 25 αἱ πρῶται νοήσεις
15, 19 αἱ τοῖς πράγμασι συνίστητο 15, 21

νοητός. τὸ ὄντως δὲν καὶ νοητόν καὶ ἔν 65, 16
νοητὴ οὐσία 41, 9 sq. 44, 21 τὰ νοητά

opp. τὰ κατὰ σύνθετον ἀριθμητά 33, 26
opp. τὰ ἐν γενέσει 34, 19 40, 28 opp.

τὰ αἰσθητά 42, 15 sq. 65, 20, 27 ἀρρήτων
ὄντων τῶν νοητῶν 41, 18 χωρίσων τοὺς

"Οδε. τόδε τι σημαίνειν 8, 11 οὐδὲν τῶν
κοινῶν οὔτε τόδε οὔτε τι ὑπάρχει 22, 32
παρῆκται τό τόδε ἀπὸ τοῦ τινός 33, 5 τὸ
ἐν τῷδε ὄν (ζῷον) opp. τὸ κοινόν 56, 6

όδος. ὁδῷ προΐεναι 18, 3, 4

όδοντην 7, 14

όδοντην 7, 15

οἰκεῖος 11, 18 17, 28 οἰκειότερος 65, 7 66, 9
οἰκεῖως 16, 27

οἰκέτης 18, 35

οἰκοδόμημα 9, 7

οἰκοδόμος 9, 6

οἰκοθεν 11, 19

οῖνος syn. μέθυ 10, 11 25, 11

οἴκονος ἔγειτε με 4, 5

οἴκυτης coni. ἀγγειοια 4, 13

οἰλιγότης opp. πλῆθος 70, 21

οἴλος 20, 3 40, 6 52, 9 οἴλον καὶ μέρος 29, 9
48, 6 τὸ οἴλον 55, 32 τὸ οἴλον καὶ τὸ

μέρος εἰς ποτάν κατηγορίαν τάξομεν; 15,
23 sq. οἴλον ἐκάστου ταῦτων opp. μερι-

στὸν εἰς πλειά 20, 14 τὰ ὡς οἴλα ἐν μέ-
ρεσιν 24, 21 sq. expl. 25, 2 sq. δι' οἴλων

διατείνειν 40, 31 τὰ συγκεχυμένα καὶ οἴλα
43, 13 οἴλως 19, 23, 29

- θρησκευής 28, 18
 θριλογίουμενως 40, 4
 θρωνυμία 10, 7, 17, 31 18, 1 sq. 20, 15 21, 16
 22, 9, 34, 17
 θρωνυμίας 13, 6, 27 17, 26 21, 8 sq. 33, 31
 τὸ ὅμωνυμον 22, 3, 8 ὁ τοῦ ὅμωνυμου
 λόγος 19, 26 21, 1, 15 τὰ ὅμωνυμα 9, 15
 34, 13 dist. ὅμωνυμά 18, 1 sq. 21, 30 sq.
 τί δῆποτε . . λέγειν ἄρχεται . . περὶ ὅμω-
 νυμών καὶ συνώνυμων καὶ παρώνυμων;
 16, 15 sq. 17, 10 τίς οὖν αἰτία τοῦ περὶ
 πρώτων τῶν ὅμωνυμων αὐτὸν ἀλλ' οὐχὶ
 τῶν συνώνυμων μηγμονέσται; 17, 21 sq.
 περιετύτητα ἐγκαλοῦσι τῇ ὑπογραφῇ 20,
 20 sq. ἐλλιπῶς ἔχειν τὴν ὑπογραφὴν τῶν
 ὅμωνυμων λέγουσι 21, 11 τὸ ὅμωνυμον
 οὐκ ἐν μόνῃ τῇ οὐσίᾳ ἔστιν ἀλλὰ καὶ ἐν
 ποιηῇ καὶ ἐν ποσῷ καὶ τοῖς ἄλλοις γένεσι
 21, 12 sq. θιάζονται τινες τὰ ὅμωνυμα
 συνώνυμα ἀποδεικνύνται 20, 32 sq. ὅμω-
 νυμώς 41, 20 sq. λέγειν 17, 28 21, 9, 10 sq.
 ἔχειν 17, 31 κατηγορεῖν 22, 3 θεωρεῖν 34, 12
 οὐρα. τὸ Σωκράτης οὐρα 15, 27 τὸ τῶν
 κατηγορῶν 5, 30 6, 1, 3 οὐκ ἔξιτάξει τοῖς
 πράγμασι τὰ ὄντα . . . , ἀλλὰ πάψπολο
 τῶν πραγμάτων ἀλατοῦσαι ἡ τῶν πραγ-
 μάτων σημασία 6, 7 sq. σημασία τάττειν
 6, 2 τὰ ἐπ' ἄλλων κείμενα ὄντα πα-
 μεταφέρειν 6, 13 σύμβολα καὶ σημεῖα τῶν
 πραγμάτων τέθειται τὰ ὄντα 6, 13
 θέτει τῶν ὄντων 6, 16 15, 27 16, 7 τὸ
 ὄντα παρέστην τὸ οὐρα οὐκ ἔστι λέγειν, ἀλλὰ
 διὸ τοῦ ὄντα παρέστηται τοῖς παραγμάτων
 τέθειται τῷ πλήθει τῶν πραγμάτων τὰ
 ὄντα 16, 18 sq. τὰ πεποιημένα ὄντα 12,
 8 sq. τὸ τροπικὸν ἡ μεταφορικὸν
 οὐρα 12, 20, 21 φύσει διορίζονται (οἱ
 Πυθαγόρειοι) τὰ ὄντα κατέσθιται τοῖς
 πράγμασι 17, 2 τὸ οὐρα τῶν ὅμωνυμων
 18, 25 sq. τὸ οὐρα σημαντικόν ἔστιν
 ἀπροσδεδεῖς 19, 17 sq. οὐκ ἀν εἴη οὐρα
 κοινὸν πλεύσιν 19, 23 αἰτηθόν 20, 10
 ἀμετάβλητον δεῖ μένειν 20, 18, 19 opp.
 λόγος 17, 23 opp. θρος 29, 10 κατὰ
 τοῦνομα κατηγορεῖσθαι opp. κατὰ τὸν λό-
 γον 26, 17 καὶ τοῦνομα καὶ τὸν λόγον
 κατηγορεῖν 47, 15 sq. 49, 27 sq.
- οὐραμάξειν τὸ οὐρα 8, 29
 οὐραματοποιεῖν 6, 18
 οὐτως. τὸ οὐτως ἰδιον 55, 16 τὸ οὐτως
 ὃν καὶ νοιτὸν καὶ ἐν 65, 16
- οὐράς εἰρηθεῖται 11, 19
 οὐρίειν 33, 29 46, 11 51, 19 ὁ ὥρισμένος
 γρόνιος 23, 11 ὥρισμένος opp. ἀγριστος
 32, 7, 8 52, 16 τὰ ὥρισμένα 33, 16 ἐπὶ
 ὥρισμένον opp. ἐπ' ἀπειρον 66, 33 67, 1
 οὐρίεσθαι 22, 10
 οὐρισμός 25, 21
 οὐριστικός λόγος 50, 16 sq.
 οὐρινεον species animalis 27, 16 sq. 28, 17
 θρος 24, 20 29, 10 34, 29 55, 3 ὁ θρος τὸ
 τὸ ἐστὶ θηλοι 14, 8 sq. δεναχῶς 14, 16
 τὴν ἐκάστου ιδιότητα παρίστησι 14, 18 ἐν
 γένους ἐστὶ καὶ ίδιον 14, 20 τοῦς θρους
 ἀποτελεῖν 12, 30 ἀποδιδόνται 15, 1 61, 7
 κατὰ τὸ οὐρα 20, 26 dist. ὁ λόγος τῆς
 οὐσίας 20, 28 sq. dist. ὑπογραφή 20, 30
 44, 11 γρῃ τὸν θρον τοῦ γένους ἐφαρμό-
 ζειν καὶ τῷ εἶδει 34, 35 πολλοὶ θρον κατὰ
 ἀπόφασιν λέγονται. διαν γνώριμα ἡ τὰ
 καταφαταλόμενα 44, 12
- οὐρή 25, 12
- οὐσερ. οὐπερ ἐστίν 53, 31 54, 1 τοῦ οὐπερ
 ἐστὶ καὶ λή πρᾶξις ἐὰν ἀπαιρεθῇ 57, 5
 οὐδεῖς. οἱ προσδιωρισμοὶ ὕστερ τὸ πᾶς ἡ
 οὐδεῖς 12, 23
- οὐράνιος κύων 34, 32 τὰ οὐράνια 57, 26
 οὐρανὸς οὐκ ἀν σταῖη οὐδέποτε 57, 15
 οὐσία. ὁ τῆς οὐσίας λόγος 20, 24 21, 23 sq.
 τοῦ λόγου τε καὶ τῆς οὐσίας φύλακάμων
 12, 20 κατ' οὐσίαν ὑπάρχειν 26, 1 27, 15
 opp. κατὰ συμβεβηκός 29, 6, 7 34, 13 53, 23
 57, 30 κατ' οὐσίαν συμπληρωσιν 53, 21 τὸ
 εἶναι κατὰ τὴν οὐσίαν 68, 26 κατὰ τὴν
 σικείαν αὐτῶν ἀμέριστον οὐσίαν 69, 2 κατὰ
 τὴν ίδιαν οὐσίαν ὑφίστασθαι 69, 16 τῇ
 οὐσίᾳ διαφέρειν 30, 29 συμπληρωτικὸς
 τῆς οὐσίας 24, 8 sq. 26, 23 27, 18 49,
 21 sq. διγοῦν τὴν οὐσίαν 34, 33 περιλα-
 βεῖν 61, 7 ιδιαν ἔχειν 65, 8 ἡ μὲν ἀνθρω-
 πος λέξις πρὸς οὐσίαν ἔχει τὴν σχέσιν
 11, 16 13, 14 τὸ ὅμωνυμον οὐκ ἐν μόνῃ
 τῇ οὐσίᾳ 21, 18 sq. ἡ κατηγορικὴ οὐσία
 11, 29, 30 ὡς μὴ οὐσία 13, 22 Σωκρά-
 της . . οὐσίας προσηγορία 15, 27 ἐν οὐσίᾳ
 τάττομένη (ἡ μονάς) 33, 26 οὐσίας μέρος
 (ἡ διαφορά) 29, 8 49, 21 τῆς κατὰ τὸ εί-
 δος οὐσίας 49, 23 τὸ μέσον οὐσίας καὶ
 ποιότητας 29, 19 sq. 49, 5 εἰς οὐσίαν καὶ
 συμβεβηκός διατέμνειν (τὰς κατηγορίας)
 31, 13 sq. dist. τὰ συμβεβηκότα 40, 3
 πάντα τὰ οὐτα ἡ οὐσίαι εἰσὶν ἡ συμβεβη-

κύτια 48,21 sq. ἐν τοῖς οὐσίαις ἡ οὐσία τὴν πρώτην καὶ κυριωτάτην τάξειν εἴληφε, περὶ δὲ αὐτὴν τὰ συμβεβηκότα ὑφέστηκε 40,10 αἰτηή, νοτῆς τε καὶ αἰσθητή 40,14 sq. οὗτε περὶ τῶν ὄντων οὗτε περὶ τῶν γενῶν τῆς πρώτης οὐσίας (syn. τῆς νοητῆς) γῆν αὐτῷ πρόσκειται λέγειν 40,20 νοτῆς αἰσθητής, φυσική 41,9 sq. 58,25 ἡ τὸ εἶναι ἐν τῷ ἐν ἔχουσα 41,16 ὥσπερ μεταφορῆς κέλευθος (Ἀριστ.) τῷ τῆς οὐσίας ὀνόματι 41,26 ἡ περὶ αὐτῆς ὑπογραφή, τὸ μήτε καθ' ὑποειρεύεσθαι μήτε ἐν ὑποειρεύεσθαι 42,2 43,15 sq. τριγύρις λέγεται .. ἡ ὅλη καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ ἔξι ἀμφοτεν σύνθετος 42,22 sq. 51,16 54,14 ἡ ἐν τῇ συνηθείᾳ syn. ἡ παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγομένη ορρ. ἡ παρὰ τοῖς φύλασσόφοις 44,27 sq. διὰ τὸ ἐνταῦθα μὲν πρώτην οὐσίαν τὴν αἰσθητὴν λέγει, ἀλλαχοῦ δὲ δευτέραν ὡς μετὰ τὴν ἀσύνθετον τεταγμένην 44,31 sq. συμπεπορημένη οὐσία 58,26 τὸ συμπεπορημένον καὶ μὴ ἀληθινὸν τῆς ἐνόλου καὶ συνθέτου καὶ ἐν γενέσει οὐσίας 58,28,29 59,5 sq. τὸ σύνθετον τῆς οὐσίας καὶ κατὰ πλήθος θεωρούμενον λογιζόμενος 58,30 ἡ πρώτη ὑπέστασις τῆς συνθέτου οὐσίας ἡ ὅλης καὶ εἰδους 59,21 ἡ κατὰ τὸ εἶδος οὐσία ορρ. Ὅλη 49,23 59,20,34 τὸ εἶδος μᾶλιστά ἐστιν ἡ οὐσία 59,26 κυριωτάτη 64,17 οὐσίαι πᾶσαι διαιροῦνται ἀνελιππῶς εἰς τὰς πρώτας καὶ δευτέρας οὐσίας 53,16,17 ἡ ἀπομονωμένη 43,19 sq. 51,28 ἡ πρώτη 46,9 sq. 47,4 sq. 52,14 55,15 ἡ κυριωτάτη 44,16 46,4 προηγούμενάς ἀν εἴη καὶ κυρίως οὐσία 43,21 πρώτως αὐτὴν καὶ μάλιστα καὶ κυριώτατα οὐσίαν είναι ἀπεψάνετο 46,12 αἰσθητή 46,21 sq. μία καὶ ἐν ἀριθμῷ 47,6 κοινὸν γένος ἡ οὐσία, εἴη δὲ ἡ ἀπομονωμένη οὐσία καὶ ἡ δευτέρα 46,32 47,6 sq. κατὰ τὸ λέγοντεν τόδε τι τὴν ἀπομονωμένην, πότερον κατὰ τὸ εἶδος ἡ τὴν ὅλην ἡ τὸ ἔξι ἀμφοτεν 51,15 sq. αἱ δεύτεραι οὐσίαι 43,21 46,6 51,29 ἡ καθόλου οὐσία 55,15,17 ἡ κατὰ μέρος 55,17 ἡ ἀπλώς 55,22 τὰ μέρη τῆς οὐσίας 43,25 διὰ τὸ ἡ οὐσία προστάττεται τῶν κατηγοριῶν 43,26 sq. οἱ διδάσκει, τι ἐστιν ἡ οὐσία ἀλλὰ τί οἱ 44,5 sq. οἱ πάσης οὐσίας τὸ ὕλιμα (τὸ μίαν οὐσίαν τῶν ἐναντίων είναι διεκτικήν) παρέβλεπτο 44,23 μᾶλισταν καὶ

ἥττον οὐσία 46,9 sq. πῶς τὸ εἶδος τοῦ γένους μᾶλιστα οὐσία λέγεται 46,18 sq. γενικὴ οὐσία 46,33 τῆς κοινῆς ἔσται (ἴδιον) τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ είναι καὶ οὐ παρεῖται οὐδὲ αὐτῇ 47,4 οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ πόδες λέγεται 51,4 sq. τὸ μηδὲν είναι οὐσίᾳ ἐναντίον 50,23 sq. πῶς ἐν μὲν τοῖς πρὸ τούτων εἰρημένοις μᾶλιστα οὐσία διώρισται ἡ τοῦ εἴδους παρὰ τὴν τοῦ γένους, νῦν δὲ οὐ λέγεται μᾶλισταν καὶ ἡττον είναι 53,26 sq. διὰ τὸ αἱ μὲν οὐσίαι τὸ μᾶλισταν καὶ ἡττον οὐσίᾳ λέγουσιν, αἱ δὲ παντητικὲς ἐπιδέγονται: 55,1,2 μᾶλιστα αὐτῆς ἴδιον δοκεῖ είναι τὸ ταῦταν καὶ ἐν ἀριθμῷ ὃν τῶν ἐναντίων είναι διεκτικόν 55,11 sq. εἰ τοῦ ἀτήμου τοῦτο ἔστι τὸ ὕλιμα, δύναται καὶ τοῦ γένους είναι τὸ αὐτό 55,23 sq. τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ δέγεται τὰ ἐναντία, δύναται ὑπόσκειται πανταχοῦ πᾶσι καὶ περὶ αὐτὴν καὶ ἐν αὐτῇ πάντα ὑπάρχει 58,4 sq. συμβεβηκός ἔστι περὶ τὴν οὐσίαν τὸ δέγεται ἀλλὰ μέρος τὰ ἐναντία 58,20 οὐ παρίστηται τὸ ἔστιν οὐσία 60,25

οὐσιώσιν. οὐσιώσιθαι 57,21

οὐσιώδης ποιητής 49,11 59,23 οὐσιώδες συμβεβηκός 48,12 sq. 49,13 οὐδὲν ἔξουσιν οὐσιώδες ἐφ' ἔκατον δην 11,32 τὰς προηγούμενας οὐσιώδεις κοινήτητας τῶν ὄντων 12,13 29,15 οὐσιώδης διαφορᾶ 57,28 οὐσιώδης 24,13

οὕτε — οὕτε δὴ μᾶλιστα 61,4

οὕτι 4,23

Πάθος ορρ. οὐσία 60,26 τὸ τῶν ἐκτὸς πάθος πάσχειν 60,1 ἐν πάθει θεωρεῖσθαι, φύεσθαι 10,22

πάθημα 24,15,16

παιδεῖσθαι ορρ. τὰ ἔξωθεν 4,19

παλαιός. τι .. ἦν ἄρα τὸ ποιῆσαν τοὺς παλαιούς φύλασσόφους ποικίλας καὶ παντοδαπάς ἐσγηκέναι πρὸς ἀλλήλους ἔριδας περὶ τούτου τοῦ Ἀριστοτελίους συγγράμματος, ὁ δὴ παλαιοῦν κατηγορίας: 5,16 τὴν τῶν μερῶν τοῦ λόγου (σύνθετον) οἱ παλαιοὶ συμπλοκὴν διορμάζουσιν 20,24 τὰ μὲν τινα τοῖς παλαιοῖς ἀντίστοιν ἡπορημένα προβεβληκασ 39,1,2 ἀναλάβωμεν τὰς λότες τῶν παλαιῶν φιλοσόφων περὶ τῆς διαφορᾶς 49,9,10. v. ἀργαῖος

- πάμπολος. πάμπολο 6,9
 παντελής ἀπόστατις 52,29
 παντοδαπός. ποικίλας καὶ παντοδαπάς
 ἔρθας 5,17
 παρά. διαμαρτάνειν παρά τὴν ἄγνοιαν 28,
 11
 παράγειν *dericare* 33,5 τὸ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς
 παραγῆν πλῆθος 65,21 ἀπὸ τοῦ παρά-
 γοντος 65,22 δάκτυλος παραγόμενος 70,10
 παραγίνεσθαι 54,27 58,17 sq.
 παράδοσις ή τῶν πατηγορῶν 17,7
 παράδειγμα 44,17 59,11 69,22 τὰ παρα-
 δέιγματα ορρ. τὸ ὅντως ὃν 65,17
 παραδέχεσθαι 58,12 67,6,29
 παραδηλοῦν 66,6
 παραδοχή 57,27
 παράθεσις καὶ σωρεῖα 66,25
 παραιτεῖν 15,29 17,6 παραιτεῖσθαι 69,31
 παρακείται 6,19 παρακείμενον πλῆθος
 (τὸ διωρισμένον ποσόν) 66,27
 παρακολουθεῖν 58,23
 παρακρούεσθαι τινὰ 33,28
 παραλείπειν 19,14 31,18 32,13 sq. 34,21
 43,2,3 68,16
 παράλλαξις 54,28
 παραλλάττειν 26,8 53,10 τὰ ἐπὶ βραχὺ
 παραλλάττοντα γένη ορρ. τὰ πάντῃ διεστη-
 κότα 28,21,22
 παράληλος. παραλήλους ἐπιγειρήσεις ἀντε-
 ξετάξειν 7,4
 παραλογίζεσθαι 26,1
 παρασκευάζεσθαι ἐξ ἕου 68,7
 παραστατικός 26,32 *coni.* σημαντικός
 6,19
 παραστηματίζειν. τὰ παρεστηματισμένα
 (ὅντατα) 12,9
 παραστώζεσθαι 26,1
 παρατιθέναι τὰς ἀπορίας 39,5 παρατίθε-
 σθαι 44,24,29
 παραφρασμοῦ (?) 65,24
 παράφρων *coni.* μανόμενος 7,23
 παρεῖναι 19,15 58,12 67,21,23 καὶ συν-
 υπάρχειν 69,12 ἐν τῷ παρόντι 32,9
 πρὸς τὸ παρόν 40,25
 παρέργεσθαι ορρ. μένειν 8,16,17
 παριστάναι 5,31 18,11 58,22
 παρώνυμος. τί δήποτε .. λέγειν ἀρχεται
 .. περὶ ὅμωνύμων καὶ συνωνύμων καὶ
 παρωνύμων 16,15 sq. 17,10 παρωνύμως
 9,9,11
 πᾶς. οἱ προσδιοιρισμοὶ ὑσπερ τὸ πᾶς η ὡν-
 δεῖς 12,23 κατὰ παντός λέγειν 26,23 sq.
 ἐκ παντός 66,32
 πάσχειν. τὸ πάσχον πάσχει 8,20 τὴν κίνη-
 σιν κατὰ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν πατηγο-
 ρεῖν (οὐ δεῖ) 12,2,3 οὐ καλῶς τῷ ποιεῖν
 τὸ πάσχειν ἀντέταξεν 31,1 sq. λέγουσί
 τινες, ὡς δεῖ τὴν κίνησιν γένος εἶναι ἀντὶ
 τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν 34,6 sq. ὅρος τοῦ
 ὅντος τὸ η ποιεῖν αὐτὸν η πάσχειν η ἀμ-
 φότερα 34,29,30 sq.
 πατήρ exemplum relationis 13,15
 παγύδης. παγυτέρως τοῖς ἐπιβολαῖς γράμμενος
 17,19
 πεζός. τὸ πεζὸν 28,17,26 48,19 dist. η
 πεζότης 49,29 τὸ πεζὸν ζῆν 28,23
 πεζότης dist. τὸ πεζὸν 49,29 sq. def. η
 ἐπὶ γῆς διὰ σκελῶν κίνησις 50,29 sq.
 πέρα. περιτέρῳ 16,17
 περαίνειν. τὸ πεπερασμένον ορρ. ἀπειρον
 12,17
 πέρας 66,19 ορρ. ἀργή 33,29,30
 περατοῦν. τὸ πεπερατώσθαι 67,7
 περιγράψειν 25,4 40,1,7
 περιγραφή 65,18
 περιέργος. τὸ περιέργον τῆς ἀπορίας 19,
 31
 περιέχειν 27,17,32 34,23 43,5 52,1 53,
 3 sq. 57,20
 περικείται 32,15
 περιληφτικός. αἱ τῶν πρώτων γενῶν περιλή-
 φτιες 12,17
 περιογή σηματων 20,15
 περιτείνειν ορρ. ἐλλείπειν 31,6,10
 περιτός 35,7 42,12
 περιττότης 20,20 31,11
 πηλίκος. τὰ κατὰ πηλίκον 34,22
 πηγυατίς. πηγυατίον ἔνδον 71,1
 πηγυός. ἔνδον μετρεῖται πήγαι 70,34
 πλάτος 23,12
 πλεῖν 29,5 30,7
 πλεονασμός 30,35 προσθήκη καὶ πλεο-
 νασμός 42,23
 πλευστικός. η τοῦ πλευστικοῦ διαφορά
 29,6
 πληγή τοῦ ἀέρος (ἢ λόγος) 70,3,4,9 η
 ποσὴ πληγὴ καὶ σφοδρὰ καὶ τοσήδε, ὥστε
 ἀκουστὴ γενέσθαι (φωνὴ ἐστιν) 70,10 sq.
 πλῆθος 13,11,14 65,16 ορρ. ἐλιγότης
 70,20 τὸ τῶν πραγμάτων 16,18 τὸ
 σύνθετον τῆς οὐσίας καὶ κατὰ πλῆθος
 θεωρούμενον 58,30 τὸ ἀπὸ τοῦ ἐνὸς

παραγόντες πληθος 65, 21 sq. *διωρισμένοι ποσόν* 66, 23, 30, 33 sq.

πονητάγος 38, 23

ποιεῖν. εἰ τὸ ποιῶν ἀναγκαῖον εἶναι τότε,
ὅτε καὶ τὸ πάσχον πάσχει 8,19 τὰς ποι-
ήσεις ποιεῖν 9,13,14 τὰ πεποιημένα ὄνό-
ματα 12,8 τὴν κίνησιν κατὰ τοῦ ποιεῖν
καὶ πάσχειν κατηγορεῖν (οὐ δεῖ) 12,2,3
οὐ καλῶς τῷ ποιεῖν τὸ πάσχειν ἀντέταξεν
31,1 sq. λέγουσί τινες, ὡς δεῖ τὴν κίνη-
σιν γένος εἶναι ἀντὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν
34,6 sq. ὅρος τοῦ ὄντος τὸ ἡ ποιεῖν αὐτὸν
ἡ πάσχειν ἡ ἀμφότερα 34,29 sq. ἐν τῷ
ποιεῖν ἡ ἐν τῷ πάσχειν ἡ καὶ ἐν ἀμφοτέ-
ροις τῷ τε ποιεῖν καὶ τῷ πάσχειν (ὁ λόγος
ἔσται) 70,6

ποιήσεις. μήτε τὰς ποιήσεις ποιῶμεν 9,13.
14 πολλαὶ κινήσεις ποιήσεις 34,10 ποιήσεις σχηματική 70,5

ποιητική 12,9
ποιητικός. ποιητικώτατα 11,20
ποικίλος. ποικίλας καὶ παντοδαπάς ἔριδας

ποιέσ. τὸ ποιόν 13, 15, 30 sq. 14, 1 sq. 29,
21 sq. 34, 16 50, 34 64, 20 sq. ὡς μὴ
ποιόν 13, 22 τὸ ποιόν εἶναι 49, 6 πέφυκε
μετ' ἔκάτου τῶν εἰδῶν καὶ τὸ ποιόν
συνυφίστασθαι, ἔτερον μὲν ὅν τοῦ εἰδούσα,
ἡρτημένον δὲ ἀς· αὐτοῦ 54, 12 sq. τὸ
ποιόν ἀμέριστόν ἐστι καὶ ἀδιάτατον καὶ
ἀμερίστως περὶ τοῖς σώμασι κατὰ συμβε-
βλήκος διαιρεῖται, διέτι ποιόν ἐστι τὸ με-
τέγον τῆς ποιότητος 65, 1, 2

ποιότητες 11,17 24,16 25,10 30,24 65,2
(ή διαχρονά) ἔχει τὸ μέσον οὐσίας καὶ ποιό-
τητος 29,19 sq. ποιότητες συμπληρωτική
τῆς οὐσίας 48,7 οὐσιώδεις 49,11 οὐδὲ
αἱ ποιότητες ἀνεύ τῶν ποιῶν 50,34 αἱ
συντρέγουσαι τοῖς εἰδέσι ποιότητες 54,16 sq.
διὰ τοῦτο .. αἱ ποιότητες ἐπιδέχονται (τὸ
μᾶλλον καὶ ἡτον) 55,2 sq. ἐπικτητος
syn. ἐκτός οὐσία opp. σύμφυτος 57,24,25
χωρισταὶ ποιότητες opp. συμπληρωτικαὶ
διαχροναὶ 59,20 opp. οὐσιώδεις ποιότητες
59,28 προσεγγιστέα τῇ οὐσίᾳ (ή τὸ πο-
στόν) 64,16 sq.

ποιεῖν syn. εἰδοποιεῖν 27,12 τὸ ποιεῖν τὸ
εἶδος 50,25,26

πολυώνυμος. ἐπὶ τῶν πολυωνύμων πλείω
μὲν τὰ ὄντα, ἔν δὲ τὸ πρᾶγμα 9,20

πόπιποσμα expl. ἀναρθρος ψόφος 11, 27

πόρων. πορρωτέρω ἀφεστηκέναι ορρ. ἐγγυ-
τέρω προγιώρειν 53, 32 θιεστηκέναι 64,
23

πόρρωθεν διαλογεῖν ἥ,

ποσάς. τὸ ποσόν 13, 14, 30 sq. 14. 1 sq. 15,
20 33, 27, 28, 30 34, 16 ἐπὶ τὴν τοῦ
ποσοῦ φύσιν μεταβαλλομένην 64, 3 τὴν αἰ-
τίαν, δι’ ἣν δεύτερον τὸ ποσόν τάξιται
μετὰ τὴν οὐδίαν 64, 14 sq. 65, 25 66, 2 sq.
ἀμφότερα (τὸ συνεγές καὶ διωρισμένον) οὐ
ρητέον ὥστα τας ποσά 66, 14 sq. ποιὸν
ἔγοντι τὸ μέτρον ἐν ἑαυτοῖς καὶ τὸ πέρας
66, 18 sq. τὸ συνεγές ποσόν expl. τὸ
παρακείμενον πλῆθος, τὸ πλῆθος, ὁ ἀριθ-
μός 66, 27, 30 67, 2, 4. 31 68, 3 τὸ διω-
ρισμένον syn. διγραμμένον expl. τὸ ἡγω-
μένον μέγεθος, τὸ μέγεθος, τὸ ἐν τῷ με-
γέθει ποσόν, τὸ ἡγωμένον 66, 21 sq. 68,
2. 3 δοκεῖ μοι πρότερον εἶναι τὸ διγρα-
μένον τοῦ συνεγές 67, 8 sq. τὸ ποσόν
φρεσκόν (Πλωτῶν) οὐκ ἀν εἴη ποσάτης 69,
26 sq. ὁ λόγος . . . ως συμβεβηκός τὸ
ποσόν ἔχων 70, 1 sq. μηδὲ ἔχειται τὸ με-
τρεῖσθαι πόδις τὸ ποσόν εἶναι 70, 33 sq.

παράστης 24, 16 65, 20 69, 26 sq. coni.
 γέρωνας καὶ τιμής 23, 20 24, 5 cf. Ad-
 denda
 πολὺς τοῦ οὐρανοῦ 41, 21, 22 ἐπὶ τοῦ ποθε-

τοῦ τε ἡμετέρου καὶ τῶν ὡρῶν 41,25
περὶ πόδα αρτε 42,7
πρόχυμα ορρ. ὄνομα 6,7 sq. opp. λέξις
9,20 sq. opp. φωνή, νόημα 6,31 7,2 sq.
11,12. 13 (Σωτηρίας) ἐπιγειρών δὲ περὶ¹
τῶν πραγμάτων καὶ βούλομενος ταῦτα
εἰναι τὰ λεγόμενα ἐξόδῳ τοὺς τοιάστη
κέχριται 7,8 sq. τὰ νοήματά εἶται τὰ
σημανόμενα πρώτως, δευτέρως δὲ τὰ
πράγματα 10,18,19 οὐ συμμετερεῖται τῷ
πλήθει τῶν πραγμάτων τὰ ὄνόματα 16,
18 sq. φύσις διεργίσονται (οἱ Ήμετηρέσιοι)
τὰ ὄνόματα κείσθαι τοῖς πράγμασι 17,2
τὰ πράγματα κύρια τοῦ ποιεῖν ὄμωνυμάν
18,10 sq. τὸ τῶν πραγμάτων φύσις opp.
βραχίων συγκέιται 32,2

πρᾶξις, μήτε τὰς πρᾶξις πράττομεν 9, 13.
 14 σπουδαῖα, φαύλη 56, 12 sq. κακή,
 δίκαια, κακή 56, 25 57, 2, 3 sq. ἡ πρᾶξις
 κατὰ τὴν ἀναφορὰν τὴν ἐπὶ τὸν γέροντα
 μεγάλη λέγεται ἡ μικρά 71, 10. 11

πραξης 4, 11

πρεσβύτερος. ἔστι τὸ ὑποκείμενον διτόνῳ

καὶ κατὰ τὸς ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ κατὰ τὸς πρεσβυτέρους 23, 25 sq.

προάγειν 17, 13

προβάλλειν τὰ ἡπορημένα 39, 2

πρόδηλος 24, 30 29, 16 43, 17

προδιδάσκειν 17, 10

προδιορίζειν. τὰ προδιωρισμένα 29, 16

προηγεῖσθαι 22, 4, 7 προηγούμενος 11, 24
12, 12, 13 26, 34 32, 18 42, 10 46, 17 ἢ προηγούμενοι γράσσεις τῶν λόγου ὅρη.
ἢ ἐπόμενοι 32, 28 προηγούμενοι ὅρη. κατὰ συμβεβήκας 7, 1 8, 11 11, 14 12, 28 17, 26
18, 6 31, 26 ὅρη. κατὰ δεύτερον λόγου 9, 24

πρόθητες syn. σκοπός 15, 18 40, 19 42, 18

προκατάληψις 19, 1

προκείσθαι 17, 20 40, 21 44, 11 εἰς διδασκαλίαν 6, 19 τὸ προκείμενον 13, 1 16, 30

προλαμβάνειν 6, 30 16, 29, 31, 34 17, 6
43, 12 46, 3 47, 30 49, 9

πρόληψις 17, 11

προσορίζειν 32, 14

πρότις τι 13, 15, 33 14, 14 sq. 60, 15, 17 τὸ ὄλον καὶ τὸ μέρος 15, 29, 30 τὰ μὲν καθ' αὐτά, τὰ δὲ πρότις τι διαιροῦνται (τὰς κατηγορίας) 31, 12, 19 τὰ πρότις τι dist. τὰ συμβεβήκατα 31, 22 sq. (τὸ ἔν) τοῖς πρότις τι συνταχθήσεται 33, 23 sq.

προσάγειν ἀπορήματα 40, 20

προσαγορεύειν 10, 6

* προσαπορεῖν 42, 32 46, 8

προσβάλλειν. πρώτοις γάρ τούτοις (τοῖς καθ' ἔκστατα) προσβάλλομεν 45, 7

προσδείσθαι 19, 18

προσδιορίζειν 27, 6

προσδιορισμός 12, 23

προσεῖναι 19, 5 21, 9

προσειπεῖν πρότις τὸ ἀπόρημα 23, 25

προσειπόντος 66, 12

προσεγής 64, 16 66, 10 ὥ προσεγέστατες Σέλυνε 65, 8 προσεγής 7, 12 67, 23

προσγροφία 15, 27 31, 31

προσθήκη 18, 19, 32 19, 25, 27 25, 1 42, 22

προσκατηγορεῖν τὴν ὑπαρξίαν 35, 18

προσκείσθαι 21, 19 sq. 55, 14

προσλαμβάνειν 19, 30 26, 2

προσμαρτυρεῖν 41, 32, 33

προσποιεῖσθαι 15, 18 58, 26 59, 20

προστιθέναι 21, 24 49, 7 68, 14 προσθήσων (?) διανοοῦμαι 5, 11

πρόσωπον. τὰ τοῦ διαλόγου πρόσωπα 4, 3

πρότασις κατηγορικὴ ἀπλῆ 12, 30

πρότερος. ἀλλὰ διγῆς λέγεται τὸ πρότερον καὶ δεύτερον, ἤτοι τῇ φύσει ἢ πρὸς ἡμᾶς 45, 5 sq. (διαμφισθητοῦ). μήποτε οὐδὲ φύσει πρότερα ἢ τὰ καθόλου τῶν καθ' ἔκστατον ἀλλὰ ὕστερα 45, 13 sq. πρότερα καὶ αἰτιώτερα 53, 8 τὸ πρότερον καὶ ὕστερον expl. 67, 17 sq.

προτιμέναι 16, 14, 23 48, 26 αἱ προτιμέμεναι λέξεις 11, 1 τὰ προτιμέμενα θεωρήματα 29, 13

προσῆπάρχειν 11, 4

προφέρειν. τὸ τῷ φωνῇ προφέρειν (ἔστι λέγειν) 8, 28, 29 9, 1, 14 70, 26

προφορά 22, 18

προχειρος. προχειροφροντίσθαι συνηθείᾳ 6, 12 προχειροφροντίσθαι διαλύσει 42, 7

πρώτος. αἱ πρώται καὶ ἀπλατ λέξεις 5, 25 ἢ πρώτη γρέσι τῶν λόγων 11, 14 σημασία 11, 18 15, 16 τὸ λεγόμενον πρώτον ὑποκείμενον 23, 27 τὸ πρώτα γένη 12, 17 ἢ πρώτη ὥλη 23, 33 αἱ πρώται νοήσεις 15, 19, 21 πρώτα ὀνόματα 15, 24 πρώται τινες καὶ ἀργέτεροι πρατηγόριαι 16, 1 • ἢ πρώτη ὄντα syn. νοητή 40, 21 syn. ἀπομονός 46, 12 47, 4 52, 14 τὰ τῷ φύσει πρώτα. τὰ ὡς πρότις ἡμᾶς πρώτα 46, 24, 25 τὰ πρώτα αἴτια 65, 20 πρώτως 10, 2 18, 4 25, 10 40, 32 ὅρη τέρας 10, 18 τὰ πρώτως ὄντα 42, 14 πρώτως οὖσα 46, 12 τὸ πρώτως (ἴσταται) κατὰ τὴν ἀρχήν 46, 16

πτηγός. τὸ πτηγόν 28, 17, 26 τὸ πτηγόν ζῆτον 28, 23

πτῶσις 33, 11 πτῶσεις τὰς ἐγκλίσεις ὀνομάζων 33, 13

πτῦ 23, 21 59, 11 λεπτομερέστατον 55, 19, 20 πῶς τὸ πτῦ τῷ ὄνται ἐναντίον 52, 5 θερμότητος μέν ἐστιν ἐπιδεκτικόν, ψυχρότητος δὲ οὕ 57, 16 sq.

πυρέττειν 7, 13 πυρέτταιν 7, 15

πώς. τὸ πώς ἔχον 34, 20 sq.

Πῆμα. δεῖ μὴ ὑγράτων συνεθείας ἀλλὰ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως ἐξεταστάς γίνεσθαι 32, 2

βητορίκη 12, 9

βόδος 25, 10, 15

βυθυμός com. μέτρον 70, 27

- Σαλεύειν τὰς Ἀριστοτέλους κατηγορίας 5,20
 σαρκοφάγος 28,24
 σαφήνεια 12,31 16,31 18,19 47,21 61,11
 σαφηνίζειν 18,21
 σαφής. σαφεῖς λόγεις 5,12 τοῦ σαφοῦς
 φροντίζειν 18,24 σαφέστερον ποιεῖν 18,22
 69,22 γιγνώσκειν 55,23
 σημαίνειν 5,26 28 6,15, 23 10,26 sq. 19,
 18 sq. τόδε τι 8,11 προηγουμένως ορρ.
 συσταμαίνειν 32,20 οὐδὲ τὴν αὐτὴν ἔχει
 φύσιν καὶ τάξιν τὰ σημαίνοντα τοῖς ση-
 μανομένοις 6,8 sq. προηγουμένως σημαί-
 νεται τὰ νοήματα, κατά συμβεβηκός δὲ
 καὶ τὰ πράγματα 7,1 sq. 8,6 sq. τὰ λε-
 γόμενα καὶ σημανόμενα 9,18 τὰ νοή-
 ματά ἔστι τὰ σημανόμενα πρώτως, δευ-
 τέρως δὲ τὰ πράγματα 10,18,19 τὰ
 σημανόμενα 13,32 sq.
- σημαντικός 19,17 sq. coni. παραστατικός
 6,19 αἱ σημαντικαὶ λέξεις 6,25 10,28
 12,5, 16 16,19 αἱ σημαντικαὶ φωναὶ 10,
 31 12,29 ἡ σημαντικὴ σχέσις 45,10 τὸ
 σημαντικὸν πᾶν γένος προϋπάρχειν δεῖ
 11,4 κατὰ ἀναφορὰν ἐφ' ἔτερον σημαν-
 τικόν 11,8 τὸ σημαντικόν 16,9 σημαν-
 τικὸς λόγος 70,2
- σημασία ἡ τῶν ὄντων πρώτη 6,9,10 ἡ πρώτη
 σημασία τοῦ λόγου syn. ἡ πρώτη χρεία
 11,18 15,16 ἡ προηγουμένη σημασία
 τῶν λέξεων 12,12 26,34 ἔχειν τὸ διττὸν
 τῆς σημασίας 18,2
- σημεῖον coni. σύμβολον 6,13
- σιμότης 30,25
- σκέψις 40,24
- σκοπός. περὶ τῶν πρώτων καὶ ἀπλῶν λέ-
 ςεων... σκοπός ἔστιν ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ
 5,26 12,26 42,10 τοῦ σκοποῦ ἔχειν τὸ διττὸν
 16,16
- σκόρδον 25,11
- σημικότης καὶ μέγεθος 70,18,19
- σόφισμα 35,16
- σοφισματώδης ἀπορία 20,12
- σοφός. σοφίατα 11,20
- σπέρμα. τὸ δυνάμει ... ἐν τοῖς σπέρμασι
 θεωρούμενον 48,29 49,1
- σπερμοράγος 28,24
- σπουδάζειν τὰς ἀφορμάς 12,19
- σπουδαῖος ἀνθρώπος 54,19 σπουδαῖα ἔξι,
 διάθεσις, πρᾶξις ορρ. φαύλη 56,13 sq.
 σπουδαῖως ἔχειν περὶ τὰ μαθήματα 4,14
 σπουδὴ 40,23
- στάσις 34,17 sq. κινήσεις ἐναντία 57,15
 στεναγμός expl. ἀρρητος κίνησις τῆς δια-
 νοίας 11,26
- στενοῦσθαι ορρ. εὐρύνεσθαι 70,21
- στερεός 66,29
- στέρησις. αἱ στερήσεις ... ἐν τίνι (κατη-
 γορίᾳ) ταχθήσονται; 33,9 sq. τὸ εἰδός τῆς
 στερήσεως ἐναντίον 52,18 sq. κοινότερον τὰ
 κατὰ στέρησην ἀντικείμενα ἐναντία λέγει,
 ὅτε δικαία ἐν τοῖς Φυσικοῖς τὴν ἔξιν καὶ
 τὴν στέρησιν ἐναντία προσαγορεύει, οὐδα-
 μῶς ἡμᾶς γάρ ταράττεσθαι 52,21 sq.
- στοιχεῖον 22,16,23,24 λόγου 32,25 70,28
 τῶν στοιχείων τὰ μέν ἔστι φύσις μακρά,
 τὰ δὲ φύσις βραχέα 71,13,14
- στοιχειώδης. ἀνάλογος ἐπὶ τὰ ἀπλόστερα
 καὶ στοιχειώδη ταῖς ἀποδιαλήψεσι τῶν
 ἐπινοιῶν στοιχειωδεστέραις ἀεὶ γραμμένη
 40,7, 8
- στογάζεσθαι τῶν νέων 40,22
- στρέψειν. περὶ τὸ αὐτὸν ἔγγημα κάκενο
 στρέψεται 45,3
- συγγενῆς πρὸς τὸ εἶδος 64,19 συγγενέστε-
 ρον τῷ σώματι 66,2
- σύγγραμμα 4,3 τοῦτο τὸ Ἀριστοτέλους
 σύγγραμμα, ὃ δὴ καλοῦμεν κατηγορίας
 5,18
- συγγραφή 16,16 64,5,10 v. ἔντιγγραφή
 συγκοπή. τὰ κατὰ συγκοπὴν λεγόμενα 12,8
- σύγκριμα. οὐ περιγράψει τὸ τοῦ οίονει συ-
 κρίματος σύστημα 40,7
- σύγκρισις. σύγκρισιν ποιεῖσθαι 46,1
- συγχειν. τὰ συγκεχυμένα καὶ ὅλα πρώτα
 ἦν εἰς ἐπιβολὴν 43,13
- συναρθατεῖν 30,17,18
- συλλαβή 19,9 22,16,23,24 ἡ βασιλλαβή
 32,26 φύσις βραχεῖα, μακρά 70,25
- συλλαμβάνειν. τὸ μετά τοῦ ὑποκειμένου
 συνειλημμένον 50,13 διαφοραὶ συνειλημ-
 μέναι μετὰ τῆς ὥλης 50,17 v. ἔντιλλαμ-
 βάνειν
- συλλογισμός 21,22 ὁ τῆς ἀποφάσεως
 25,27
- συμβαίνειν sequi 46,6 accidere 56,25
 συμβεβηκέναι 26,21
- συμβάλλειν. συμβάλλεσθαι εἰς οὐσίαν 48,8
 εἰς τούτον εἶναι 48,9
- συμβεβηκός. καὶ τῶν συμβεβηκότων ὄντων
 λεγομένων 21,25 ὁ τὴν ἐκάστου τῶν
 συμβεβηκότων βαπτίζειν δηλῶν λόγος 21,28
 εἰς οὐσίαν καὶ συμβεβηκός διατέμνειν (τὰς

- κατηγορίας) 31,13 sq. συμβεβηκότα οὐ πάτα ἔστιν ἄλλου, ἀλλὰ ἐν μόνον τὸ αὐτῷ λεγόμενον πρός τι 31,22 sq. τὸ συμβεβηκός εἰ μὲν ἀναφέρομεν ἐπὶ τὸ ὑποκείμενον, πρός τι, ... αὐτὸ δὲ καθ' αὐτὸ τὸ συμβεβηκός φύσις τις ἕδε 31,28 πάντα γάρ τὰ ὅντα ἡ ἐν ὑποκείμενῳ ἔστιν ἡ οὐκ ἐν ὑποκείμενῳ, ἡ γάρ οὐσίαι εἰσὶν ἡ συμβεβηκότα 48,21 περὶ τὴν οὐσίαν εἰσὶ τὰ συμβεβηκότα καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ καὶ συντάττεται πρός αὐτὴν ὁμολογουμένως 40,3,10 τὸ οὐσιώδες συμβεβηκός dist. διαφορά 48,12 sq. 49,13 οὐδὲ γάρ πρός τὴν οὐσίαν ὑπόστατην ἐξήρκει ἐκυτοῖς τὰ συμβεβηκότα, ἀλλ' ἐτέρας ὑποβάθμας δεῖται πρός τὸ εἶναι 58,7 κατὰ συμβεβηκός opp. προτρηγουμένως 7,2 12,14 42,10 opp. κατ' οὐσίαν 8,10 29,7 opp. καθ' αὐτὸ 23,2 53,30 57,10,11 αἱ κατὰ συμβεβηκός διαφοραί 30,7
- συμβολικός.** συμβολικὴ γρεία τοῦ λόγου opp. λεπτοκή 32,19
- σύμβολον** εοινί. σημεῖον 6,13
- συμμεταβάλλειν** 23,2 56,28
- συμμετρεῖν** 16,18
- σύμμικτος.** τὸ σύμμικτον 59,15
- συμπαραδηλοῦν** 33,2
- συμπαραμείζειν** 23,5
- συμπαρεῖναι** opp. ἔξιν εἶναι 7,16
- συμπίπτειν** 31,5 τὰ συμπίποντα 39,7
- συμπλεκτικός** σύνδεσμος 22,15 sq.
- συμπληγροῦν** τὴν οὐσίαν 23,17 sq. 24,11 sq. 27,18 sq. 45,23 51,2 59,23 67,20 τὸν λόγον 50,27 τὰ κατ' οὐσίαν συμπληγροῦντα 53,21
- συμπληγρωτικός** 23,18 24,8 26,23,29 27,30 48,7 49,11 sq. 50,28 57,29 61,2
- συμπλοκή.** ἡ τῶν κατὰ συμπλοκὴν καὶ ᾧνει συμπλοπῆς διατίθεται 22,12 sq. ἡ μετὰ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου προσφορά (κατὰ τοὺς Στωϊκούς) 22,18 ἡ τῶν πλεύνων μερῶν τοῦ λόγου σύνθετος (κατὰ τοὺς πρεσβυτέρους) 20,21
- συμπορεύεσθαι** τῷ γρόνῳ 23,2
- σύμπτωμα** 24,15,16
- συμφθείρειν** 48,11
- συμφορεῖν.** συμπεφορημένης ταύτης (τῆς οὐσίας) οὖσις δεῖ καὶ τὰ ἴδιώματα τοιαῦτα εἶναι 58,26 59,6 τὸ συμπεφορημένον 58,28 59,15
- συμφύειν.** συμπεφυκός ἔστιντῷ 66,29,30
- σύμφυτος ποιότης opp. ἐπέκτητος 57,24
- σύμφυτον μέγεθος 71,6
- σύμφωνος** λόγος τοῖς πράγμασιν 60,15
- συνάγειν** εἰς Ἑν γένος 12,1
- συναγωγής** ἀμφοτέρων τῶν ἄκρων 49,16
- συναχαλούσθειν** 18,11
- συναχαλούσθειν** 55,5 (διαφορὰν) συναχαλούσθειν μένην ταῖς περὶ τὸ ὑποκείμενον σχέσεσιν 49,23
- συναμφότερος** 12,3 τὸ συναμφότερον 43,7
- συναμφοτέρως 12,5
- συνανατιρεῖν** 62,8 65,24,25 67,14
- συναπαρτίζειν** 43,5
- συναπέργεισθαι** 58,16
- συναποδεικνύειν** 18,8
- συνάπτειν** 64,21
- συναρμόζειν** 12,28
- συναρτᾶν** 15,21
- σύνδεσμος** 49,13 συμπλεκτικός 22,15 sq.
- τὰ ἄρθρα καὶ οἱ σύνδεσμοι 11,11 διὰ τοὺς συνδέσμους παρέλιπεν 32,17 sq.
- συνδετικός** 49,17
- συνδρομή** ποιοτήτων 30,24,26
- συνεῖναι** syn. παρεῖναι, συνυπάρχειν 69,15,17
- ***συνεκδιδάσκειν** 42,11
- συνεκφαίνειν** 33,5
- συνεμφαίνειν** 42,23 55,32
- συνεξιστάζειν.** οὐ συνεξιστάζει τοῖς πράγμασι τὰ ὄντα 6,7
- συνεπιφέρειν** 62,8,9
- συνέργεισθαι** 31,4 59,8
- συνέγεια.** τὴν συνέγειαν διακόπτειν 39,6 ἀνακρέει 39,22
- συνεγής.** τὸ συνεγής τῆς διδασκαλίας διακόπτειν 17,15 συνεγής τῶν μερῶν γένεσις 23,13 τὸ συνεγής ποσόν 66,14 sq.
- συνήθεια** 6,18 32,2 πρόγειρος 6,12 ἡ ἐν τῇ συνήθειᾳ οὐσία opp. ἡ παρὰ τοῖς φύλοσφοις λεγομένη 44,27 45,2
- συνήθης.** τῶν συνήθων ὄνομάτων 6,11 σύγκλητος αὐτῷ ταῦτα ἐπαλλάσσειν 29,31
- σύνθετος** οὐσία 41,10,29 42,30 54,14 58,29 59,5 66,5 sq. ἡ ἐξ ἀμφοῖν (τῆς θλής καὶ τοῦ εἴδους) σύνθετος (οὐσία) 42,34 sq. τὰ σύνθετα οἷον Δίων περιπάτει 12,7 τὰ σύνθετα 31,4 syn. τὰ αἰσθητά 42,21 68,24 τὸ σύνθετον τῆς οὐσίας 58,30 τὸ σύνθετον opp. τὸ ἀπλοῦν, τὸ ἀτύνθετον 65,6 66,12

συνθεωρεῖν 18,7
 συνιέναι 9,17
 συνιστάναι. συνεπηγός 29,20
 σύνοδος syn. σύνθετος 22,21 59,28,34
 συνορᾶν 7,28
 συνουσιοῦσθαι. ὡς ἐν μόνῳ συνουσίωται
 τῷ καλῷ 57,7
 σύνταξις 32,26, 27 33,6 41,15 ἢ τῶν
 κατηγοριῶν προηγουμένη πρὸς τὰ πράγ-
 ματα 11,24, 25
 συντάξεις syn. συνυπάρχειν 69,18
 συντέλεια 41,17, 18
 συντελεῖν syn. τείνειν 16,31 47,20 49,5
 68,6
 συντομία 6,29
 σύντομος. συντόμους λόγεις 5,12 συντόμως
 7,1 28,28 66,18
 συντρέχειν syn. συνφέτασθαι 54,16
 συνυπάρχειν 50,15 56,18 57,26 59,2 65,
 19 66,10
 συνυφίσταναι 59,23 συνυφίστασθαι 7,20
 54,13 65,16 ἐπὶ τῇσι αὐτῆς ὅλης συνυφί-
 στήκασθαι 52,10
 συνωνυμία. τὴν συνωνυμίαν ποῦ τάξιοις;
 16,4 sq.
 συνώνυμος 20,27 34,25,33 τί δίκιοτε . .
 λέγειν ἔργεται . . περὶ ὄμωνύμων καὶ
 συνωνύμων καὶ παρωνύμων; 16,15 sq.
 17,10 τὸ συνώνυμον 22,3 τὰ συνώ-
 νυματα 17,22 sq. 20,25 dist. τὰ ὄμωνύμα
 20,32 sq. τί δίκιοτε περὶ τούτων (τῶν
 συνωνύμων) προτέρων εἰπεῖν παρῆκε, τῶν
 δὲ ὄμωνύμων ἐμνημόνευτεν 21,31 sq.
 συνωνύμως 41,20 sq. κατηγορεῖν 17,28
 22,2 50,7,8
 συστηματίνειν 31,24 32,20, 22 sq.
 συστηματικός 10,10
 σύστασις 18,5 τοῦ παντὸς κόσμου 66,24
 σύστημα 40,7
 σύστοιχος ἄλλο τι τῶν κατὰ τὴν πρώτην
 οὖσαν συστοίχων 52,14
 σφαῖρα 66,31
 σφαιρικός 66,29
 σχέσις 8,15 18,1 26,8 49,24 54,27 sq. ἢ
 πρὸς τὸ πρᾶγμα 11,13 ἢ σημαντικὴ πρὸς
 τὰ ὄντα 45,10 τὴν σχέσιν ἔχειν 11,16
 51,21 53,24 κατὰ κοινὴν σχέσιν 26,30
 παρὰ σχέσιν 26,32
 σχῆμα 20,15 ἰσόπλευρον καὶ ἀνισόπλευρον
 28,7 sq. coni. γραμμα, ποιότητας 23,19
 24,5 sq.

σχηματίζειν 11,17
 σχηματισμός 12,15
 σῶμα 21,17 24,31 51,28 66,2 λευκὸν καὶ
 μέλαν 58,10 τὸ σῶμα μοι νόσοις ἐκτέ-
 τηκεν 5,1 ἐν ὑποκειμένῳ τῷ τόπῳ (καὶ
 τῷ γράφον) 22,27 sq. συμπληγοῖς δὲ τοῦ
 μὲν ἀπλῶς λεγομένου σώματος τὴν οὐσίαν
 γράμμα καὶ σχῆμα καὶ ποιότητας 23,19
 ορρ. ἀσώματον 40,17 sq. ἐν τοῖς Μετὰ
 τὰ φυσικὰ σῶμα ἀσώματόν τινα λέγει οὐ-
 σίαν 41,30 sq.
 σωματοειδής 66,8
 σωρεῖα coni. παράθετις 66,24

Τάξις 6,8 32,16 40,9, 11 45,11, 32 64,
 13 sq. ἢ τῇσι οὐσίαις ἀργῆ ἢ ἀλλὴ τάξιν
 ἔχουσα πρώτην καὶ δευτέραν καὶ τρίτην
 40,31, 32 πρότερος τῇ τάξει 67,31
 (ἀριθμός) ὡς ἐν συμβεβηκότος τάξει θεω-
 ρούμενος 69,14
 τάξιειν κατά τινος 20,4
 ταυτότητας τοῦ γένους 53,13
 ταγής. ταχεῖας καὶ συντόμους καὶ σαφεῖς
 τὰς λόγους ἀποδοῦνται 5,12
 τείνειν εἰς τὴν ὑπόθεσιν 16,17
 τέλειος. τελεῖα χρεῖα τοῦ λόγου ορρ. ἀτελής
 32,19 διατρέπεις 53,9 sq. τὰ τοῖς ἀπλου-
 στάτοις καὶ τελειστάτοις προσήκοντα γένη
 42,26
 τελειότητας 49,2
 τέλεος 52,30 ἢ τελεωτάτη ἐπιστήμη 16,12
 τέλεως 61,8
 τέλος εἰς τέλος ἀγειν 64,6 πρὸς τέλος
 ἔχειν 64,10
 τέμνειν syn. διαιρεῖν 27,17 28,1 53,15
 τερετίζειν 10,15
 τερέτισμα expl. ἀράταστας φωνή 11,27, 28
 τέσσαρα. ὥσπερ γάρ φέρε τὰ τέσσαρα ἐὰν
 ἀποβάλλῃ τὸ τέσσαρα εἶναι, οὐδὲ ἀρτιά
 ἔστιν 56,30
 τετράποντα τετράποντα 52,12
 τετραγθά. τὸ τετραγθά εἰς ποταν κατηγο-
 ρίαν ἀνάξομεν; 15,14
 τεγνικός. μεθόδος τεγνική 29,14
 τηρεῖν 59,28
 τίς. οὐκ ἔστι κοινὸν γένος τῶν κατηγοριῶν
 τὸ τί 39,12 οὐδὲν τῶν κοινῶν οὔτε τόδε
 οὔτε τὸ ὑπάρχειν 22,32 τὸ τίς 11,10 οἱ
 προσδιορισμοὶ ὥσπερ τὸ πᾶς ἢ οὐδεὶς ἢ τὸ

- τις ἡ οὐχί τις 12,23 ἐκάστη τῶν κατηγοριῶν εἰςτι 14,3 sq. τὸ τι ἐστι 14,8 ἐν τῷ τι ἐστι κατηγορεῖν 14,33 15,1 34,8 τὸ τι ἦν εἶναι 50,21
- τοιότατε. τὸ τοιόνδε εἶναι opp. τὸ εἶναι 48, 9, 10 66,7
- τομὴ 14,29 30,13,35 39,10 66,33 67,1 ἡ πρώτη καὶ εἰς ἀλάχιστα τῶν γενῶν τομὴ 31,14 τομὴ γένους εἰς εἴδη 46,31
- τρόπος 22,28 sq. ὁ ἐν μέρει, ὁ ἀπλῶς 22, 30, 31 ὁ γενικός 22,33 opp. ὁ κατὰ μέρος 23,10 τὰ ἐν τόπῳ 34,22
- τοιότατε 70,1, 11 τὸ τοιόνδε 67,6 68, 15 sq.
- τραγέλαφος 7,22
- τρέπεται. τὸ τρεπτόν 20,5. 17 sq.
- τρίπηγχος exemplum quantitatis 13,14, 15 66,22
- τριγχά. τὸ τριγχά ... εἰς ποίαν κατηγορίαν ἀνάξομεν; 15,14
- τριγχῶς 15,3 τὸ τριγχῶς ... εἰς ποίαν κατηγορίαν ἀνάξομεν; 15,14
- τρόπος 11,6 19,4, 14 γνώσεως 55,31 οἱ τρόποι οἷον τὸ ἔξι ἀνάγκης καὶ ἐνδέχεσθαι καὶ ὑπάρχειν (ὑπὸ τὰς κατηγορίας οὐ ταχθῆσονται) 12,22
- τροπικός. τὸ τροπικὸν ὄνομα 12,20
- τρόφιμος τῆς ἀλπίδος 64,11
- τυγχάνειν. ἐὰν οὕτω τύχῃ 8,18
- τύπωσις τοῦ ἀέρος (ὁ λόγος) 70,4
- τυφλότητος 33,20
- τυφοῦν. οὐχ οὕτω τετύφωμαι 5,11
- τύχη. τὰ ἐκ τῆς ἀγαθῆς τύχης 4,15
- Τγιαίνειν. τὴν ὑγίειαν ὑγιαίνομεγ (οὐ λέγεται) 9,13
- ὑγιής. ὑγιῶς *recte* 26,26 50,5
- ὑγρός opp. ἕηρότης 57,24 sq.
- ὑγρότητος opp. ἕηρότης 57,24 sq.
- ὕδωρ. πῶς τὸ πῦρ τῷ ὕδαιτι ἐναντίον 52,5
- ὕλη 52,10 69,15, 23 70,2 opp. ἡ κατὰ τὸ εἶδος οὐσία 59,6, 13 sq. ἡ ἄποιος 23,27
- ἡ πρώτη 23,33 24,5 ἡ ὕλη .. πρός τι ἐστιν 31,30 sq. ἡ κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν ὕλην (οὐσία) 41,10 ἡ ὕλη ἡ τὸ εἶδος ἡ τὸ ἔξι ἀμφοῖτο σύνθετος (οὐσία) 42,34 sq. 51,15 sq. ἀόριστος 51,19 ἄσχετος opp. σχέσιν ἔχουσα 51,21 ὀιαφοραὶ συνειλημμέναι μετὰ τῆς ὕλης 50,17 πῶς ἡ ὕλη
- τὸ μᾶλλον καὶ ἥπτον δέχεται καὶ τάνατον ἐφ' ἑαυτῆς φαντάζεται μικρὸν καὶ μέγα καὶ ἐλλείπον καὶ ὑπερέχον; 54,23 sq. μένει ἡ ὕλη δυνάμει 59,29, 33
- ὑπάγειν ἐπιστήματι 67,2
- ὑπάλληλος. τὰ ὑπάλληλα γένη 28,4, 12, 18 opp. ἀντιτιτρόμενα 28,25
- ὑπαρξίεις 19,5 21,28 35,17 53,2 ἡ δὲ ὑπαρξίεις καὶ τὸ ὑπάρχειν τὸ ὑποκείμενον οὐ κεχωρισμένον τι δηλοῖ τοῦ ὑποκειμένου 35,18 τὸ ἐν ὑπάρξει ζῆν 56,6
- ὑπάρχειν 22,10 35,18 κατ' οὐσίαν 26,1 27,15 coni. τὸ ἔξι ἀνάγκης καὶ ἐνδέχεσθαι 12,22 προηγεῖται πανταχοῦ τὸ ὑπάρχον τοῦ μὴ ὑπάρχοντος 22,4, 8 τὰ μὴ ὑπάρχοντα ὡς κατ' ὑποκειμένου λεγόμενα λαμβάνειν 25,23 26,2
- ὑπεξαιρεῖσθαι 27,9
- ὑπεξαιρεσίς 25,29
- ὑπερβάλλειν opp. ἐνθεῖν 16,20 opp. ἐλλείπειν 70,12
- ὑπερβολή 46,16
- ὑπερέχειν. ὑπερέχον opp. ἐλλεῖπον 54,24
- ὑπερβάλλαν τοὺς ἄλλους 4,13
- ὑπερτιθέναι. ὑπερτίθεσθαι 17,4
- ὑπερφρονεῖν 4,18
- ὑποβάθρος 58,8 πανταχοῦ οἷον ὑποβάθρος πρῶτον (ἢ οὐσία) 43,30
- ὑποβάλλειν. τίνα (οὐσίαν) ὑποβάλλει τῇ νυνὶ κατηγορίᾳ 42,33
- ὑπογράφειν 46,34
- ὑπογραφή 20,21 21,11 41,2 42,2 dist. ὅρος 20,30 44,11 61,9
- ὑπόδειγμα 15,12
- ὑποδεῖν. τὸ ὑποδεῖσθαι 33,14 34,23
- ὑπόδεχεσθαι 69,3
- ὑποδοχή 54,33 ἡ πρὸς τὰ ἐναντία 59,7
- ὑπόθεσίς 5,19 16,17 17,5 41,3 κατὰ τὰς Πλάτωνος ὑποθέσεις 68,19 ἴδιας ὑποθέσεις γυμνάζειν 68,29
- ὑποθετικός. τὸ ὑποθετικόν 11,20
- ὑποκάτω. τὸ ὑποκάτω opp. τὸ ἐπάνω 27, 28 sq.
- ὑποκείεσθαι 11,4 43,29 sq. 58,1 sq. τὸ ὑποκείμενον 6,28 8,1 14,26 27,20 35,19 opp. τὰ συμβεβηκότα 31,15 58,10 τὸ ὑποκείμενον τῷ νοήματι πρᾶγμα 10,30 τὸ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι 22,26 sq. expl. 24,12 43,8 τὸ ὑποκειμένον διτέλον ... ἐν μὲν τῷ λεγόμενον πρῶτον ὑποκ. ὡς ἡ ἄποιος ὕλη, ... δεύτερον δὲ ὑποκ. τὸ ποιόν 23,

- 25 sq. τὸ δεύτερον 24,3 sq. καθ' ὑποκειμένου κατηγορεῖν 25,25 sq. 26,22 τὸ ὑποκειμένον καθὸ μὲν τογχάνει τούτων τῶν προσηγορῶν πρός τι 31,31 sq. εἰς ὑποκειμένον καὶ τὰ περὶ τὸ ὑποκειμένον διαιρεῖσθαι (τὰς κατηγορίας) 32,5. 6 τὸ μῆτε καθ' ὑποκειμένου μήτε ἐν ὑποκειμένῳ 42,2 46,5 δεῖ προστιθέναι εἰς τὸν ὅρον τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ τὸ οὐδὲν συντελοῦντος εἰς τὴν οὐσίαν τοῦ ὑποκειμένου 49,7
- ὑπολαμβάνειν 5,23 8,28 67,30
- ὑπολογίζεσθαι 25,27
- ὑπόλοιπος 43,24
- ὑπομένειν 23,9 58,9 sq.
- ὑπόμνησις καὶ ὑπογραφή 61,9
- ὑπόνοια 59,24
- ὑποπίπτειν τῇ τῶν κατηγορῶν διαιρέσει 11,3
- ὑπόπους. τὸ ὑπόπουν ορρ. τὸ ἀποὺν 30,1 ὑπόπουν ζῷον 53,11
- ὑπόστασις 21,29 35,20 40,1 45,27 57,33 58,7 59,2. 21 67,7 69,13. 15. 24
- ὑποστράθετος. τὸ ὑποστράθετα οἷον ξυστρόπων (?) 12,7
- ὑποτάτειν 6,26 28,13 syn. ὑποβάλλειν 43,1 sq.
- ὑποτιθέναι 69,32 ὑποτιθεσθαι 33,25 45,17 65,21 66,9
- ὑποτρέχειν 10,25
- ὕστερος ορρ. πρότερος 67,13 sq. τὰ ὕστερα syn. τὰ αἰσθητά ορρ. τὰ πρώτως ὄντα 42,15 syn. δεύτερα ορρ. πρότερα 45,14 sq. 61,8
- ὕφεσις ἡ ἐσχάτη 41,3 κατὰ παντελῇ ἀπόστασιν ἡ ὕφεσιν τελέαν 52,29
- ὑφίσταναι 59,29 ὕφεστηκός 7,24 53,32 59,17 κατὰ τὴν ἴδιαν οὐσίαν 69,16 ὕφίστασθαι 16,9 23,29 24,6 26,6 40,12 ὕφεστηκέναι ορρ. ἀντόποταν εἰναι 35,21 67,3 ὕφεστάναι 51,8 τὸ ὄπωσον ὕφεστάναι ἔχειν 59,18 εἰ .. αὐτὸς καθ' ἔαυτὸν ὕφέστηκε 69,8
- Φαλακρότης 30,25
- φαντάζειν 54,24. 25
- φαντασία dist. νόημα, νόησις, 10,20. 22 sq.
- φαῦλος. φαῦλη ἔξις, διάθεσις, πρᾶξις ορρ. σπουδαῖα 56,12 sq.
- φέρει 57,1. 4 ὡς φέρει 53,11 ὥσπερ φέρει 56,30 οἷον πίπος φέρει 8,12
- φέρειν τὸν λόγον 7,24 ἀπαντήσεις φέρονται 6,4 κατὰ μηδενὸς ὑποκειμένου φερόμενον 8,1
- φιλαρτός. τὰ φιλαρτά 57,16
- φιλορά 48,12
- φιλοθεάτρων 12,20
- φιλομαθής. ὁ φιλομαθέστατες Σέλευκε 5,25 39,1
- φιλονεικεῖν 66,20
- φιλοσόφημα 42,9
- φιλοσοφία. πάντα τὰ εἶδη τῆς φιλοσοφίας 5,27 οἱ ἐκ φιλοσοφίας ὄρμασιν ορρ. οἱ ὀλίγα ἐπιστάμενοι 42,5
- φιλόσοφος Πλατωνικός 1,1 4,1 5,3 36,1 62,1 οἵτε ἀλλι τῶν φιλοσοφῶν οἵτε δὴ μάλιστα σοι 64,4 οἱ παλαιοὶ φιλόσοφοι 5,16 49,9 ἀνάγκη δὴ πᾶσα τοῖς φιλοσόφοις ἡ χρῆσθαι ζέναις λέξει . . . τὴν προχείρην χρῆσθαι συνηθείᾳ καὶ ἐπ' ἀλλων κείμενα δύναματα μεταφέρειν 6,10 sq. τῶν τοῖς πολλοῖς ἀγνώστων πραγμάτων ἐξηγηταὶ 6,12 ἡ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις λεγομένη, οὐσία ορρ. ἡ παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγομένη, ἡ ἐν τῇ συνηθείᾳ 44,28
- φρατρία 39,21
- φρόνησις ορρ. ἀφροσύη 60,7
- φυλάσσειν τὰς μαθήσεις 4,12
- φυλέτης 26,12
- φυλή 39,21
- φυσικής. φυσικὴ ἐπιβολή 17,13 θεωρία 17,16 φυσικὴ οὐσία .. ἡ κατὰ τὸ εἶδος καὶ τὴν ὅλην 41,9 sq. 44,22
- φύσις 6,8 14,27 26,34 32,2 45,8 46,17 59,2 ἡ τῆς φύσεως ἐπιτηδείτης 4,17 φύσις τις ίδια 31,30 ἀφωρισμένην ίδιαν πραγμάτων ἔχει φύσιν 12,25 πάσης τῆς φύσεως ἄρσις 13,17 ἡ τῆς φύσεως μετάβασις 48,28 sq. 49,14 ἡ τοῦ ποσοῦ φύσις 66,2 sq. 69,32 τοῦ ποιοῦ 66,3 φύσιν ἔχειν ἐπικινωνεῖν 67,22 κατὰ φύσιν 71,8 φύσει 17,2 57,30 φωνὴ φύσει βραχεῖα, μακρά 70,21 sq. 71,13. 14 τῇ φύσει διαφέρειν 30,28 τῇ φύσει ορρ. πρὸς ήμᾶς 45,5 sq. 46,24. 25 67,26 φύσει πρότερα 45,14 sq.
- φυτόν. τὰ φυτὰ ορρ. τὰ ζωόφυτα, τὰ ζῶα 49,15 sq. 66,31
- φωνή ορρ. πράγμα, νόημα 6,31 ἀσημος φωνή 9,19 10,12. 15 σημαντική 10,31

12,29 ἀφάνταστος 11,27 τὸ τῇ φωνῇ προσέρειν 8,28 διὰ φωνῆς προφέρειν 8,29 9,1 ὁ ἐν τῇ φωνῇ λόγος ορρ. ὁ ἐν τῇ διανοίᾳ 10,6 70,4,7 τρόπος τῆς φωνῆς 11,6 ἡ κοινὴ φωνὴ ἡ ἐν τῷ θεάτρῳ 20,2 sq. αἰσθητή 20,10 φωνὴ φωνῆς ὀξύτερα 41,23 ποσὴ πληγὴ δέρος 70,9 αὐτῆς τῆς φωνῆς ἔστι σμικρότερης καὶ μέγεθος 70,18 τὸ ἐν τῇ φωνῇ ποσόν 70,22 εἰ σύμφυτον ἔχει μέγεθος μεὐ' ἔνυτής, ... ἔσται καθ' αὐτὴν ποσόν, ἀλλ' οὐ κατὰ συμβεβηκός 71, 6, 7 14 φώνημα 70,20

Χαλκός 23,29 24,1
χαρακτήρ 11,19 12,6 27,1
χαρακτηριστικός 29,19
χάρις, καλὴν καὶ γενναῖαν χάριν αἰτεῖν 4,5
σὴν χάριν ὄρμαν 5,6

χείρ 15,24, 25 24,31
χερσαῖας κώνων 19,28 34,32
χιτών. τὸ χιτώνα μόνον ἔγειν 18,14 opp.
ἱμάτιον 18,22
χιών 23,21 24,9, 10 48,17 ψυχρότητος
μέν ἔστιν ἐπιδεκτική, θερμότητος δὲ οὐ
57,17 sq.

χρεία. ἡ χρεία τοῦ λόγου 11,24 τοῦ λέγεσθαι 66,11 τῆς μεθόδου 53,8 ἡ πρώτη
χρεία τοῦ λόγου 11,14 sq. ἡ δευτέρα 15,
17, 24 32,18, 19

χρήσιμος. ὁ λόγος πᾶς τοῖς εἰδεσι τῆς
φιλοσοφίας χρήσιμος 5,27 τὰ χρήσιμα
προλαμβάνειν 17,6 47,30

χρῆσις 19,2 εἰς χρήσιν ἔρχεται 19,7
λαζαρίαν 19,12 αἱ προτηρούμεναι χρήσεις
τοῦ λόγου 32,28

χροιά 58,18

χρόνος 22,29 sq. ὁ ἐν μέρει, ὁ ἀπλῶς
22,30, 31 ὁ γενικός 22,33 opp. ὁ
κατὰ μέρος 23,10 καθ' αὐτὸν ἐν χρόνῳ,

κατὰ συμβεβηκός 23,1 sq. τὰ ἐν χρόνῳ
22,29 34,22 φωνὴ φύσει βραχεῖα ἐν
βραχεῖ χρόνῳ ... μακρὰ ἐν μακρῷ 70,
21 sq. τὸ χρόνῳ μακρὸν ορρ. τὸ φύσει
70,29

χρῶμα 15,8 58,11 sq. τὸ ὡς ἐν ὑποκα-
μένῳ τὸ ἐπὶ τοῦ χρώματος 23,15,16 coni.
σχῆμα, ποσότης 23,19 24,4 sq.

χωρίζειν 22,28 26,6 29,2 sq. 35,19 39,4
48,10 sq. 52,3 59,10 sq. 65,22 sq. χω-
ρίζεται dist. χωρὶς εἶναι 25,13 sq. τὸ ἐν
τῷ εἶναι χωρίζον 29,5 ἐπιστήχει χωρίζειν
50,13 sq.

χωρὶς εἶναι 22,27 24,6 dist. χωρίζεται
25,14 sq. χωρὶς διαστάναι 40,2 ἀφορίζε-
σθαι 68,29

χωρισμός 29,7

χωριστός 7,16 (?) 28,30 59,20,30

Ψεύδεσθαι opp. ἀληθεύειν 12,27 60,3 sq.
67,26

ψευδής λόγος opp. ἀληθής 7,25, 29 sq.
10,3 τὸ ἀληθές ἡ ψευδές 8,9 ψευδῶς
26,25

ψεῦδος opp. τὸ ἀληθές 7,26 9,26 10,5
28,19 ἡ κατὰ τὸ ἀληθές καὶ ψεῦδος με-
ταβολή 60,9

ψόφος ἀναρθρός 11,26

ψυγή 51,28 60,4 sq.

ψυχικός. ψυχικὴ ἐνέργεια 10,21

ψυχρός opp. θερμός 52,8

ψυχρότης 23,21 opp. θερμότης 57,16 sq.

Ὦρα γε λέγειν 60,4

ὦς cum infinitivo 11,17 24,15 29,22 49,24
59,5

ώσαστως opp. διαφέρως 27,10 53,29

ώστε cum participio 59,1

II INDEX NOMINUM

Αἴας 18, 26, 30 Αἴαντες 20, 25 21, 8 sq.
 Αἰθίοψ. περὶ τὸν Αἰθίοπα μεταστάντα εἰς
 ἀλλούς τόπους ἀνεσις ἀν τοῦ μέλανος σύ-
 ματος γένοιτο 48, 15
 Ἀλέξανδρος. πολλαὶ μὲν οὖν . . πρὸς ταύ-
 την τὴν αἰτίαν ἀπαντήσεις φέρονται ὑπὲρ
 Ἀριστοτέλους, καὶ ταύτας ἔξεστιν ἀναλέ-
 γεσθαι ἐκ τε τῶν Ἀλεξανδρου καὶ Πορ-
 φυρίου 6, 4, 5 εἰ δὲ τις αὐτὴν (τὴν μο-
 νάδα) καὶ μέρος ποσοῦ νομίζοι, ὥσπερ καὶ
 ὁ Ἀλέξανδρος, ἔσται καὶ ἐν τῷ ποσῷ ἡμια
 33, 27 οὕτως μὲν οὖν τοῖς περὶ Ἀλέξαν-
 δρου καὶ Βάρθον τοῖς τε ἀλλοῖς Περιπτη-
 τικοῖς ἐπιγειροῦσιν ἀποκρίνεσθαι γρή 45,
 28
 Ἀνδρόνικος. οὐκ ἐν ἀπασι τοῖς ἀντιγράφοις
 τὸ δὲ λόγος τῆς οὐσίας πρόσκειται,
 ὡς καὶ Βάρθος μνημονεύει καὶ Ἀνδρόνικος
 21, 18
 Ἀριστείδης. ἡ πρᾶξις οὗν ἡ Ἀριστείδου
 καλὴ 56, 25 57, 1, 4
 Ἀριστοτέλειος δόξα 54, 11
 Ἀριστοτέλης. εἰς τὰς Αριστοτέλους κατη-
 γορίας 1, 1 4, 1, 21 5, 21 36, 1 62, 1 τοῦτο
 τὸ Ἀριστοτέλους σύγχρυμα, ὃ δὴ καλοῦμεν
 κατηγορίας 5, 17 ὅτε μὲν ἔσνοφωνετ τῇ
 θέσει τῶν δυομάτων 6, 16 ἐν τῷ τρίτῳ τῶν
 περὶ ψυχῆς 9, 29 ὅρους Ἀριστοτέλης διδω-
 σει αὐτοῦ (τοῦ γένους) τὸ κατὰ πλείων
 καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τι ἔστι
 κατηγορούμενον (Τοπ. Α 5 p. 102 a 31) 14,
 32 sq. τριγῆς τὸ ταύτην εἰργενεν Ἀριστο-
 τέλης (Τορ. II 1 p. 151 b 28, 152 b 31) 15, 3
 ἐν τοῖς Τοπικοῖς σύνηθες αὐτῷ ταῦτα (τῷ
 εἶδει, τῷ λόγῳ) ἐπαλλάσσειν ἀντὶ ἀλλήλων
 (cf. A 7 103 a 8 sq.) 29, 31 τὴν δ' ἀκρ-

βεστέραν θεωρίαν (περὶ τε ἐναντίων καὶ
 ἀντικειμένων καὶ τῶν ἄλλων, ἔτι τε περὶ¹
 κινήσεως καὶ τοῦ ἄμα) ἐν τοῖς Φυσικοῖς
 ἐκδιδάσκων (Γ 1 200 b 12 sq.) 17, 19, 20
 ἡ ἀποιος ὑλη, ἣν δυνάμει σῶμα (?) Ἀρι-
 στοτέλης φησι 23, 27 τὸ δὲ οὐκ ὥστερ
 ἄλλοις δύοις συνάνθημοι, ἀλλ' ὥρώνυμον
 κατὰ Ἀριστοτέλην 22, 6 (τῶν Στωϊκῶν)
 ἀρχαιότερος Ἀριστοτέλης καὶ τῇ τῶν πρε-
 σβιτέρων συνηθείᾳ χρώμενος, οἵτινες τὴν
 τῶν πλειόνων μερῶν τοῦ λόγου σύνοδον
 συμπλοκὴν ὠνόμαζον 22, 20 sq. περὶ δὴ
 τούτου (οἱ ἀποφάσεις καὶ αἱ στερήσεις τά
 τε ἀδρίστα καὶ αἱ ἐγκλίσεις ἐν τίνι κατη-
 γορίᾳ ταχθίσσονται) βέλτινον αὐτὸς Ἀριστο-
 τέλης ἐν τοῖς Γραμμήμασιν ἀνεδίδαξεν 33,
 10 sq. πρὸς ταύτην τὴν ζῆταις (περὶ²
 τῆς οὐσίας) τοῖς εἰρημένοις ἐν τῇ Μετά
 τὰ φυσικά προγματέᾳ χρήσομεν (Α 1
 p. 1069 a 18 sq.) 41, 7 sq. ἐν τῷ Α τῶν
 Μετά τὰ φυσικά 41, 13 ἐν τοῖς Μετά τὰ
 φυσικά σῶμα ἀσύμματόν τινα λέγει οὐσίαν
 41, 30 ἐν τῇ Μετά τὰ φυσικά (Ζ 3
 p. 1029 a 23) 42, 19 διὰ τὸ ἐν μὲν τοῖς
 Φυσικοῖς τὰ κοινὰ προτάττει ὡς ποστα,
 ἐνταῦθα δὲ τὰ καλύπτα (Α 1 p. 184 a 23)
 45, 3 δεικνύνται δὲ ἔξηγουμένους τὰ Μετά
 τὰ φυσικά προσῆκεν, δητὰ κοινὰ Ἀριστο-
 τέλης προτάττει καὶ ἐν τῇ τῶν αἰσθητῶν
 θεωρίᾳ 45, 29 τὸ εἶδος τῇ στερήσει λέγει
 ἐναντία ἐν τοῖς Φυσικοῖς (Α 7 p. 190 b 27)
 52, 18 δηταν ἐν τοῖς Φυσικοῖς τὴν ἔξιν καὶ
 τὴν στερήσειν ἐναντία προσαγορεύῃ 52, 21
 πῶς τὸ πῦρ τῷ ὅδατι καὶ τὸν ἀέρα τῇ γῇ
 ἐναντία λέγει Ἀριστοτέλης (De gen. et cor-
 rupt. B 8 p. 339 a 3 sq.) 52, 5 ἡ πρώτη

- ὑπόστασις τῆς συνθέτου οὐσίας ἐξ ὅλης καὶ εἰδους, ὥσπερ ἐν τοῖς Φυσικοῖς δείκνυται (Α 7 p. 189^b-30) 59,21, 22 ἔστι τὸ εἶδος μᾶλιστά ἐστιν ἡ οὐσία 59,26 ταῦτα (τὰ ἄντα καὶ ἀτύχητα) ἀποδείκνυται ἐν πάσαις αὐτοῦ ταῖς ἀκροδέσσι ταῦταν ἔχοντα τὸ τε εἶναι κατὰ τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ἐν τοῖς δεδεγμένοις αὐτὰ εἶναι καὶ φαίνεσθαι 68,25 sq.
- Αριστοτελικός, πακῶς χρώνται καὶ ἀτελῶς τοῖς Αριστοτελικοῖς 31,18, 19 Αριστοτελικότερον 52,26
- Ἀργύτας, οὐκον γένει πρὸ τοῦ περὶ τῶν καθολικῶν λέξεων καὶ Ἀργύταν λέγειν, ὃς ἡμεῖς κατηγορίας ὀνομάζομεν, ταῦτα (περὶ τῶν συνινόμων, ὄμωντὸν, παρωνύμων) προειληφέναι; 16,33 sq. Ἀργύτας μὲν ὁ Πυθαγορικὸς . . τῇ τάξει ταῦτη κέχρηται λέγων ὡδέ πως· ἡ δὲ τάξις αὐτῶν ὡδέ ἔχει· πράτα μὲν τέτακται ἡ οὐσία ὅτι τὸ μόνον (μόνην?) ταῦταν ὑποκείσθαι τοῖς ἄλλοις, καὶ αὐτὰν καὶ τὸν δύνασθαι νοεῖσθαι, τὰς δὲ ἄλλας μὴ ἀνευ ταῦτας· ἢτοι γάρ κατ' αὐτὰς ἡ αὐτῷ ἐν ὑποκειμένᾳ κατηγορεύεται. δευτέρᾳ δὲ ἡ ποιώτας· ἀνευ γάρ τω τί ἐστιν ἡμεν ἀδύνατον ποιόν τι ἡμεν' 65,8 sq.
- Βόρηθος 21,19 (v. Ἀνδρόνικος) τοῖς περὶ Ἀλέξανδρον καὶ Βόρηθον τοῖς τε ἄλλοις Ηεριπατητικοῖς 45,28
- Διεψίλη (?) 4,24
- Διένυσος, τὸν Διένυσον Διάνυσον 70,28, 29
- Δέξιππος φιλόσοφος Ηλατωνικός 1,1 4,1, 3 36,1 62,1
- (Δημοσθένης) (II, 9 p. 20,27) 12,21
- Δίων 12,7
- Ἐλλήνες 18,27 ἡ τῶν Ἐλλήνων διάλεκτος 6,2
- Ἐνδρύζατος, ἥδε δὲ (ἢ πρᾶξις) φαύλη οἷον ἡ Ἐνδρύζατος 56,26 57,2, 3
- Ἡσιόδος (Opp. et d. 317) 4,6 (Opp. et d. 747) 64,6
- Ιάμβλιχος 5,9
- (Ομηρικὸς ἡμας 5,6
- (Ομηρος) (B 824) 12,21
- Ηεριπατητικός, Ηεριπατητικοὶ 5,22 45, 28 Σωτιγένης ὁ Ηεριπατητικός 7,4
- Πίνδαρος (fragm. 233) 64,11
- Πλάτων 68,19
- Ηλατωνικός 1,1 4,1 5,3 36,1 62,1 Ηλατωνικοί 5,20

- Πορφύριος 5,9 6,6
- Πυθαγόρας, οἱ ἀπὸ Πυθαγόρου 65,14
- Πυθαγορικός, κατὰ νοῦν τὸν Πυθαγορικὸν 17,1 αἱ Πυθαγορικαὶ ὑποθέσεις 17,5 Ἀρχύτας ὁ Πυθαγορικός 65,8
- Ηλωτεῖνος, Ηλωτεῖνος τῷ Ηλατωνικῷ φιλοσόφῳ ἀντιτίθεται γχλεπὸν οὕτως βαθέως ἡπορηκότι 5,2 sq. αἱ ἀπορίαι τοῦ Ηλωτείνου 39,4 ἀπορεῖ διττῆς οὐσίας ὑπαρχούσης νοητῆς τε καὶ αἰσθητῆς πῶς γένος δύναται' ἂν γενέσθαι τὸ αὐτό (Enn. VI, I, 2) 40,14 ἐν . . γένος τὴν οὐσίαν ἐν τοῖς νοητοῖς οὗτος τίθεται ὡς κοινῇ τὸ εἶναι παρέγουσαν τοῖς ἀσωμάτοις εὑδεῖται καὶ ὡς τοῖς αἰσθητοῖς ἀπασι καὶ τοῖς ἐνύλιοις εὑδεῖται τὸ εἶναι ἐνδιδοῦσαν 40,28 sq. ὅταν ἀπορῇ Ηλωτεῖνος πότερον τὰ αὐτὰ ἔστι γένη τῶν κατηγοριῶν ἐπὶ τῶν πρώτως ὄντων καὶ ἐπὶ τῶν ὑστέρων ἡ ἐν μὲν τοῖς νοητοῖς πλειόν ἐν δὲ τοῖς αἰσθητοῖς ἐλέγεται ἡ ἀναπατῶν (Enn. VI, I, 1 p. 566) 42,13 sq. ὁ Ηλωτεῖνος τοιαῦτα προσαπορεῖ· ὡς τριγῶς λεγομένης τῆς οὐσίας καὶ ἄλλης ἄλλως τίνα ὑποβάλλει τῇ εἰδος ἡ τὴν ἐξ ἀμφοτέν σύγνθετον (Enn. VI, I, 2 p. 567) 42,32 sq. ἀπορεῖ Ηλωτεῖνος οὐν εἰναι ῥάβδοιν λέγων αὐτὴν τὴν οὐσίαν εἰπεῖν τὶς ἐστιν (ibidem) 43,11 ὅτι τὸ μίαν οὖσαν τῶν ἐναντίων ἀνὰ μέρος εἶναι δεκτικὴν οὐ πάσις ἐφαρμόζει οὔτε ταῖς νοηταῖς οὔτε ταῖς φυσικαῖς (Enn. VI, I, 2 p. 567) 44,20 προσαπορεῖ περὶ τῆς τάξεως, ὡς ἀκόλουθον ἡ δεῖξαι τὴν πρωτηγόνην οὐσίαν μὴ οὖσαν μᾶλλον καὶ ἡττον οὐσίαν, εἰδ' οὕτως τῶν εἰδῶν τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον 46,8 sq. ἀπορεῖ λέγων, ὅτι συμβεβηκός ἐστι περὶ τὴν οὐσίαν τὸ δέχεσθαι ἀνὰ μέρος τὰ ἐναντία 58,20 Ηλωτεῖνος ἀπορεῖ, εἰ ἡ αἰσθητὴ οὐσία οὐκ ἀνευ μεγένους οὐδὲ ἀνευ ποιητητος, πῶς τὰ συμβεβηκότα αὐτῆς χωρίζομεν 59,9 sq. ἐνδηρότατα γνωρίσματα βούλεται παρέγειν τὴν ποιητητα τοῦ μᾶλλον αὐτὴν εἶναι προσεγεστέραν τῇ οὐσίᾳ 64,15 sq. ἐνίσταται λέγων ὡς ἀμφοτέρα οὐ ῥήτεον ὥστατας ποτά (Enn. VI, I, 4 p. 568) 66,14 sq. διαιρεῖ περὶ τοῦ ἀριθμοῦ (Enn. VI, I, 4 p. 569) 68,14 ζητεῖ, πότερον ἐνυπάρχει οὕτος ὁ ἀριθμός τοῖς ἀριθμούμενοις ἡ γωρίς

ώπτῶν μετρεῖ 69,6 sq. τὸ ποσόν φησιν οὐκ ἀν εἴη ποσότης 69,26 sq. λέγει ως λόγος . . . τοσόθε δὲ ἔσται καὶ ταύτη ποσός ως συμβιβληρχός ἔχων τὸ ποσόν (Εππ. VI. I, 5 p. 570) 70,1 sq. ἐπειδὴ ἐν γρόνῳ φησίν δὲ Πλωτίνος λέγεται δὲ λόγος δύτι ποσῷ, καὶ αὐτὸς ποσόν νομίζεται 70,15 sq. οἱ ἀπὸ Ηλιωτῶν 65,14

Σέλευκος 4,4. 10 5,25 6,4 39,1 64,2
65,8

Στοά. ἔστι τὸ ὑποκείμενον διττόν καὶ κατὰ τοὺς ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ κατὰ τοὺς πρεσβυτέρους 23,25

Στωίκος. Στωίκοι 5, 20 οἱ μόνην συμπλοκὴν τὴν μετὰ συμπλεκτικοῦ συνδέσμου προσφορὰν λέγοντες τοῖς Στωίκοῖς ἐπαναλογοῦσιν 22, 18 πρὸς τούτους ὑπολογιζόμενα οὐχ ως οἱ Στωίκοι λέγουσι τὴν τῶν ἀποφατικῶν ὑπεξαίρεσιν 25, 28. 29

εἰ δέ τις εἰς τὸ πόδι ἔχον συντάσσοι τὰς πλείστας καταγράπτες, ως οἱ Στωίκοι ποιοῦσιν 34,20 θλαυρίζω τῶν Στωίκων γυριζόντων τὰς ἔξεις ἀπὸ τῶν ἐπτῶν· ἀσθματικαὶ γάρ μὴ παραδεχόμενοι καθ' ἔστα, θταν ἐρευγέλειν δέοντα, ἐπὶ τὰς τοιαύτας διαλήψεις ἔργονται 50,31 sq.

Σωκράτης 10,19 sq. 15,26. 27 23,29 24,1
25,25 sq. 42,25 44,19 56,21 sq. Σωφρονίσκου λέγεται οὐχ οὕτως, ηπέρ ἔστι Σωκράτης, ἀλλὰ παραλείπομεν ως γνώριμον τὸ οὐδέν 31,26

Σωτιγένης ὁ Περιπατητικὸς παραλλήλους ἐπιχειρήσεις περὶ τῶν λεγομένων ἀντηξήτασεν, οὐ μὴν περὶ μᾶς γε αὐτοτελῶς ἀπεργήνατο, ἀλλ' ισομαχοῦντας ἀφῆκε τοὺς λόγους. βούλομαι δὴ τὰ ἐκείνοις ἐπισκέψασθαι 7,4 sq. 7,28

Σωφρονίσκος 31,27

ADDENDA ET CORRIGENDA

- p. 5,26 not. adde: an *καὶ τῶν νοτιμάτων* ὡν αῦται σηματίουσι?
- p. 15,11 not. adde: *τριγῆς* (*ἔτερον*) coni. Usener
- p. 18,35 not. adde: corrigas μέρη
- p. 24,5 not. adde: *ποιότης*] corrigas *ποσότης*
- p. 40,17 notam dele
- p. 64,10 l. ζησομεν
- p. 65,15 not. adde: an ἀπολογούμενοι?
- p. 66,27 not. adde: corrigas τὸ δὲ διηρημένον καὶ παραχείμενον

Ad Porphyrium occasione data haec addam:

- p. XLV Byzantium illum, cuius commentationem *Ξενέθημος* ἦ Φωναί ex codice Barocciano 167 Cramer edidit, Theodorum Prodrorum esse, monuit me Usener; et quidem docet codex Vaticanus 305, de quo vide La Porte, *Notices et Extraits des Manuscrits de la bibliothèque impériale et autres bibliothèques* (Paris 1810) VIII, 2 p. 215 sq.
- p. XLVII codiem, quibus Gregorii Humilis compendium logicae exhibetur, antiquissimus esse videtur cod. Palatinus 281 s. XI [f. 1r tit. Συναπτικὸν ἔνταγμα (sic) φιλοσοφίας inc. ὥσπερ οἱ ἀναγνώσκοντες], unde excerpta ab A. Holdero Rastattensi descripta mihi praesto sunt
- p. LVI Apographis adnumerandus est E = Vaticanus 2169 [Column. 8] chartaceus saec. XV scriptus, qui commentarium f. 1—48v continet, etenim lacunae speciminis, quod A. Mau dedit, cum ceteris Apographis prorsus consentiunt
- p. 79,28. 29 ἀδόνατον χωρὶς εἶναι ἐκείνου ἐν φῷ θῇ] ex Simpl. (f. 12v 11) corrigas ἀδόνατον χωρισθῆναι ἐκείνου ἐν φῷ θῇ
- p. 99,32 τὸ μὲν ὑποκείμενον τῷ γράμματi recte coniecit M. Wallies (Berliner Philologische Wochenschrift 1888 No. 26 p. 808)
- p. 133,28 ἐγκειμένων] corrigendum esse ἐκκειμένων idem irre monuit

COMMENTARIA
IN ARISTOTELLEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS IV

PARS III AMMONIUS IN PORPHYRII ISAGOGEN SIVE V VOCES

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXI

A M M O N I U S H̄ermesac
IN PORPHYRII ISAGOGEN
SIVE V VOCES

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

ADOLFUS BUSSE

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXI

P R A E F A T I O

Quod in Porphyrianae Isagoges praefatione¹⁾ eam suspicionem, quae quis ab Ammonio Hermeae filio commentarii in Hermeniam auctore ab iudicandum esse Isagoges commentarium censeat, iusta causa carere dixi, hoc nunc ipso libro quantum fieri poterat restituto futilibusque additamentis liberato etiam clarius intellegitur.²⁾ nam qui editionem principem confecit, ratus Ammonio omnes minutias usque ad umbilicum persequendas fuisse, quemadmodum David fecit ipse quoque a posterioribus scholiastis auctus, cum in medio libro tum in extremo ubiores expositiones maximam partem ex Davidis commentariis translatas nonnullas etiam ex interpolatis Ammonii codicibus haustas inculeavit.³⁾ sed resectis his interpolationibus editoris principis tantum abest ut genuina commentarii forma enitescat, ut per totum librum sparsa maneant multa, quae quamvis omnium codicum auctoritate defendantur, nullo modo servanda esse putemus. namque primum eundem locum iterata explicatione illustratum saepe videmus, ut vana et prorsus intolerabilis oriatur repetitio⁴⁾, tum multi loci vocis ἄγγελος indicio in suspicionem vocantur.

¹⁾ v. p. XXXV.

²⁾ manifestum Ammonianae originis indicium positum est etiam in studio mathematico, quod ut in aliis illius viri commentariis ita in Isogoge planissime appetit (v. p. 71,21). et geometriae astronomiaeque maxima cura incubuisse Ammonium testis est Damascius in vita Isidori c. 79 ζτι ὁ Ἀμμωνίος φιλοπονότατος γέγονε καὶ πλείστους ὡρέ-
ιησε τῶν πώποτε γεγενημένων ἐξηγητῶν· μᾶλλον δὲ τὰ Ἀριστοτέλους ἐξήσυχτο. ξτι δὲ οὐκ-
νεγκεν οὐ τῶν καθ' ἔωντὸν μάνον, ἀλλὰ καὶ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ Πρόκλου ἑταῖρων, δῆλον
δὲ ἀποδέω καὶ τῶν πώποτε γεγενημένων εἰπεῖν, τὰ δικῇ γεωμετρίαν τε καὶ ἀστρονομίαν.

³⁾ v. p. 30,6 39,15 46,21 22 92,26 100,22 105,12 125,22 sqq.

⁴⁾ cf. p. 10,10—11,5 cum p. 11,6 sqq.; p. 26,10—17 cum p. 31,2 sqq.; p. 35,4 sqq.
cum p. 36,15 sqq.: p. 43,25—44,24 cum p. 45,3—22; p. 77,18 sqq. cum p. 79,4—11;
p. 99,10 sqq. cum p. 100,10—20; p. 111,21 sqq. cum p. 112,12 sqq.: p. 117,5—8 cum
p. 117,11—13. his locis interpolationes plerumque ipsis verbis posterioris actatis indolem

neque enim christianaee religione adhaesisse Ammonium, ut ex aliis eius libris, ita ex hoc commentario facile intellegas.¹⁾ denique interpretationis interdum tantus stupor reperitur, ut doctissimi viri memoriam tuo iure ab istis ineptiis vindicandam esse censeas. quae cum ita sint ego sic existimo in agnoscendis et expellendis interpolationibus audaciam praestare quam timiditatem. nec tamen Herculeum illum laborem ego peregi. satis enim habui alia uincinis circumdare, alia in adnotatione in suspicionem vocare. ac ne ἀγγελον quidem omnibus locis eieci, veritus ne cui incerta pro certis venditasse viderer. meum igitur putavi, ut institutum fert huius editionis, artis criticae praesidia viris doctis quam plenissima praebere omni iudicii levitate quam longissime remota.

Quodsi ab interpolatoris manu hic liber tantam accepit plagam, mirum non est etiam verborum memoriam omni vitiorum genere inquinatam esse. cuius rei testimonium luculentissimum praebent versus illi ex Aureo carmine citati (p. 15,19—16,3), quorum ex discrepantia cognoscitur, qui ad nos pervenerunt codices ex uno omnes fluxisse archetypo, libidine ac stupore tantopere deformato, ut in his versibus ad diversam

produnt, velut p. 37,10 ὅταν cum indicativo coniunctum legitur, quae constructio cum p. 93,17 ὅταν—κέγρηνται iterum legatur, hic quoque locus satis futilis subditivus putandus est; p. 37,17 ἐγγύες ἀληθές; p. 100,16 παρέλειψε; p. 112,12. 14 ἐπειδόν cum optativo; p. 112,16 ἔξωθήσας; p. 112,18 ἀπωθήσασα. paulo impeditior est quaestio de illis verbis, quae p. 21,5—23,24 leguntur. quae cum de Isagoges origine et de Chrysaorio Porphyrii discipulo memoria digna nobis tradant, inviti ea exulare iubemus. tamen alteram in Porphyrii libellum praefationem his contineri, vel ex principio eorum (p. 21,5) appetet εἰς πόσα μὲν οὖν καὶ τίνα διαιρεῖται τῆς φιλοσοφίας ἔκπατον μέρος καὶ τί ἔχει ἀποτέλεσμα, εἴρηται. δεῖ δὲ ἡμᾶς εἰπεῖν καὶ τὰ πρὸς τῶν φιλοσόφων οὕτω προσαγορευόμενα. quae qui scripsit, ea continuavit, quae de universa philosophia scriptor praefatus est, neglexit illa, quae p. 16,17—20,24 de Isagoge iam explicata sunt. ac si duas in Isagogen praefationes comparaveris, facile cognosces priorem et propria ratione explicandi et argumentis sententiisque alteri multum praestare. nam quae altera in medium proferuntur, et oratione et re cum Elia ac Davide congruunt, nisi quod apud Ammonium in septem capita res disponitur, apud Eliam (Cramer Anecd. Paris. IV 427,5 sq.) et Davidem (Cramer Anecd. Paris. IV 334,5 sq.) octo quot solent capita afferuntur. accedit quod unum caput cum Ammonii commentario pugnat. nam in hac praefatione liber in tres partes dividitur (p. 23,12—16) etiam perverse collocatas, quia tertia pars alterum locum tenere debebat; in commentario nusquam huius partitionis scriptor mentionem facit aut habet rationem (cf. p. 114,4 sq.). quare hanc praefationem ab Ammonio alienam esse puto, sed non ita multo post fortasse ex discipuli cuiusdam commentario insertam. quem si Olympiodorum finges, ex cognatione Davidis et Eliae argumentum quamvis debile repetere tibi licet.

¹⁾ insignis locus invenitur p. 100,14, ubi in ea expositione, quam subditivam esse comprobari potest, ἀγγέλον legitur, in genuina eiusdem rei interpretatione (p. 99,13) ὁ θεός.

saepe memoriam confugere cogamur, aliis locis genuinam libri formam nos recuperaturos esse desperandum sit.

Atque ex ingenti manuseriptorum librorum numero quinque codices elegi, quos huic editioni substruerem DEFMV, inter quos D auctoritate D ceteris tantum praestat, ut ab illius memoria non defecerim, nisi ceterorum codicum lectiones iustis causis commendarentur. hos enim unam efficere familiam ex multis locis intellegitur.¹⁾ quamquam D et additamenta satis multa recepit et correctiones passus est. quare deteriorum codicum lectiones saepius a me probatas videbis. ac ne in orthographicis quidem codicis D memoriam tenaciter servare licebat.²⁾ lemmata denique in D suppleta sunt, ut totum praebeant Porphyrium, aut plura in unum contracta atque perturbata (cf. p. 64,5 89,18). his in rebus alteri familiae plus auctoritatis attribui, atque lemmatum terminos constitui ex codicium E et F hac in re congruentium memoria, nam in M et V illa EF iusto breviora esse videntur.

Optimus enim huius familiae codex F existimandus est, quem primis F foliis pessumdati (usque ad p. 38,12) mutilum esse dolemus. codicis E exemplar cum codici F non multum cessisse videatur, ipsius codicis E librarius rem tam neglegenter egit, ut ad verba constituenda minoris momenti iudicandus sit. M et V denique memoriam correctionibus multis MV fucatam praebent, quare horum lectiones ubi ceteris praefereret, non tam sincera traditione me niti conscius eram, quam correctoris dubia fide. et V quidem arreptis coniecturis genuinam indolem tantopere V amisit, ut per maiorem libri partem cum codice M consentire videatur, in extremo commentario propius ad codicem F accedat.³⁾

Horum similis fuit is codex, unde editio princeps (p) orta est; p cuius auctor non solum multas emendationes quae videbantur scriptoris verbis inculeavit, sed etiam expositionibus extrinseeus ascitis, ut supra dixi, ea auxit, qua sedulitate perversa potissimum factum est, ut totus liber suspicionem moveret.

¹⁾ cf. p. 8,14 14,16. 17 24,11. 12 33,7. 17 44,13 alios.

²⁾ vide perversam litterae i elisionem p. 33,18 ἔθη ἀπλογερος, p. 58,8 ὅτι ἀνάγκη, p. 88,30 ἔθη ἡ ὁστια.

³⁾ cf. p. 92,26 93,21 109,8. 16. 17 111,1. 2. 9. 10 117,24. 25.

Ser. Berolini

a. d. VII Kal. Iul. MDLXXXI.

AD. BUSSE.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

I CONSPECTUS LIBRORUM MANU SCRIPTORUM ET IMPRESSORUM

A LAURENTIANUS 85,1 (Oceanus) [Bandini III p. 238] chartaceus saeculo XIV scriptus Ammonii librum exhibit f. 1—10. titulus deest. prima folia duo vetustate ac tineis corrupta sunt, ut scriptura nonnunquam evanuerit. sed Bandini quod adnotat codice in principio mutilato primum commentarium acephalum esse, in errorem incedit. f. 1 sane incipit a verbis τὰ δὲ μέσα (p. 11,30) pertinetque usque ad verba ἀλλὰ καὶ (p. 24,5), sed altero folio ea repetuntur, quae in principio desiderantur μέλλοντας — προειχῶς (p. 11,30), titulo hie quoque omisso et tertio folio (inc. οἱ τότους ἐφίεμενοι), quod cetera recto ordine sequuntur, verba primi folii continuantur. tamen ne primum folium a bibliopego per verso loco consutum esse opineris, id impedit, quod illud alia quadam manu recentiore, ut videtur, saeculi XIV exeuntis scriptum est. unde colligendum esse puto verba τὰ δὲ μέσα — ἀλλὰ καὶ nescio quo eas a primario scriba omissa esse et paullo post, cum codice perlustrato vitium appareret, altera manu suppleta. f. 10^v scriptura vacuum est, f. 11^r sine titulo legitur ζητηζόν τὰ δύτικά κεφαλαια τὰ εἰωθότα κτλ. recte igitur manu recentiore in margine τοῦ Μαζεντηροῦ additum est. ex specimine, quod Hieronymi Vitellii comitati debetur, intellegitur codicem socordia librarii multas concepisse maculas, quas corrector praesidio codicis M consimilis abluere studebat. exemplar codicis cognatum erat ei libro, unde B derivatus est. quorum fons communis proprius aberat ab exemplari codicis E, quam codicis D, sed correctionibus admissis sinceritate illi cessit.

p. 1,2 post μαθεῖν add. πρότερον || 3 ποτε om. || τοιού] τοιος || 4 καὶ om. || 7 τὴν φύσιν τοῦ πράγματος colloc. || 8 ἐν om. || 10 ἀλλων] ἀλλατρίων || 12 ποιηταῖς τε καὶ || 13 ὄροις δὲ καὶ || τῆς ἡγετερικῆς || 16 καὶ om. || p. 2,1 ὑπουρείμενον (μὲν om.) || ἀνθρώπινα || 3 μὲν om. | τὰ δύλα || 4 ὄρισμοι σὸν colloc. | 5 ἀπό] ἐν || τοῦ συναρμοτέρου || 11 καὶ (post σὸν) om. || 12 σὸν] τοῖνυν || 14 ἡ δὲ ἀστρονομία || 17 καὶ om. || 19 διέτη πλείους διελθεῖν || 21 ἔχει || ὑπερέχει || 23 τὸ δὲ ἥ σὸν ἀκατόρως πρότεροιται, ἀλλὰ ἀντὶ ||

p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὕτως ἡρίζεται τὴν φιλοσοφίαν | 2 γνῶσις ante θεῖων colloc. || 4 εἴς τε θεῖα || 9 οὕτω—ώριστο οιν. || 17 θεωρητικὸς | 19 ἔστι οιν. || 24 ὑπέργοντι οιν. || 29 δὲ τούτως || p. 4,1 μὲν γάρ || 7 οὕτως λεπτέον || 8 καὶ οἱ πρακτ.] καὶ προνοητικοὶ || 10 ἐκάπερ || τῆς οιν. || τὸν οιν. || 14 ἀνθρώπῳ οιν. || 19 ἀναγνός (priore loco) || δεῖ οιν. || 25 ἐν τῷ || γράμματι || 26 τῷ νέῳ σομβ. colloc. || σκεπτέον || 27 καὶ (post γάρ) οιν. || 28 οὖν οιν. || p. 5,2 οὐ δεῖ] οὐδεῖς ἔστιν || 3 δῆ] δὲ || 8 πρόσεχε οὖν || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 τῷ σώματι—κύτῳ] δεῖται τῷ σώματι ἐμπαθῆς || 16 ἀποθνήσκουσι || 17 ἀπὸ οιν. || 19 τῆς ψυχῆς δῆ] γάρ || 21 καὶ μετὰ θάνατον post ἔρωτα (22) colloc. || 22 φαίνεν || περὶ] παρὰ || 24 πάντως || 25 ἀπὸ τοῦ σώμ. || p. 6,5 ἀποδεδομένους || 6 μὲν (ante φίλος.) οιν. || τοι] τοι μέρος] μόνον || 10 ἀνθρώπῳ οιν. || 13 τοῦτον φαίνεν || 14 ἔνεκα || τοιαῦτα] τῇ αὐτῆς περιπ. εἰναι || 17 δέξηται || 18 ταῦς || καὶ οιναὶ γε εἴτε εἴτε οὖν || 22 τε οιν. || 23 ante οὐ add. καὶ || 26 ἦν ἔχει || 29 καὶ οἱ ἐπιστ. || p. 7,3 γεωμ. ἀστρον. colloc. || 4 καὶ οιν. || 5 διαμένουσι || ἔστιν || 7 εἰστιν] ἔστιν || 8. 9 τὰ ὠσαύτως ἔχοντα || 10 ἰαρα || ἄλλως τε οὐ πάντα τὰ ἔναντ. || 14 γάρ (post μὲν) οιν. || 17 τοῦτα] καὶ ταῦτα || 21 ἔχει μίαν colloc. || 24 πᾶν τὸ περατοῦν || 26 συνεθεῖται || 27 οὐδὲν] οὐδὲ || 28 τὸ μέγεθος ἣ εἰ δὲ ή μὲν ἀδύνατος || 32 γάρ οιν. || p. 8,3 ἀναλόγως γάρ || 4 ταῦτα || τῇ ἡγετο. ἡ φίλος. || 7 ἔχει τὸ ἀναγ. colloc. || οὕτω δῆ || 10 δὲ] τε || 12 δὲ καὶ τὸ ἀληθ. || 13 καὶ οιν. || 16 τοπικῷ] τῶν πολιτικῶν || 17 ἡ οιν. || 18 καὶ οιν. || 18. 19 τῷ διπ. καὶ τῷ καλῶν colloc. || 22 ταῦτα ἔστιν ὅτε καὶ || 23 ἄπερ] ἀπανα || 25 γοῦν oblikt. || 26 ἡ] εἴτε || p. 9,1 εὐθὺς || 2 μέντοι] δὲ || 3 τι oblikt. || 7 φησίν οἵτι || 11 κυβερνήτης evanid. || σοφόν || 16 προστηγ.] ἐπωνυμίαν || 17 φημι οιν. || 17. 18 γνῶσιν ἔχοντα colloc. || 19 πρέχοντα] ἔχοντα] [ἔχει] πρός || 20 τῶν φύσιν. τὴν θεωρίαν ||

p. 11,30 τὰ δὲ μέτα] fol. 1 inc. || p. 12,3 τὰ εἶδος αὐτοῦ τοῦ κύκλου 4 post διανοή add. τῇ ἡμετέρᾳ || 7 κατὰ μέν τι || 8 κατὰ δέ τι || 13 καὶ οιν. Ἡγεμονία ex δη̄ corrig. || 17 ἀδύνατον μὲν ἡρίζεσθαι || 19 post ἔδιλων add. συγκείμενον || οὐ δύνατὸν || 19. 20 ἔτερα τοιαῦτα || 20 σκέπην ποιῆσαι || ἐπειδὴ ||

p. 15,17 τῷ (prioris) οιν. || καὶ (post γάρ) οιν. || 18 ἔσωτῷ τιθηται || 19 δὲ ἔθίζει || 22 οὕτως || νόμοι τε καὶ λόγοι || 23 δὲ αὐτῶν || p. 16,1 τί παρέβην || ἔρραξα (m² corr.) || 2 τοῦ πρώτου || διέξιθι || 3 πρήξας || 5 νῦν || δεῖ εἰπεῖν διακρίσεως || 8 καὶ ἐνδείας || 9 γάρ] γοῦν || ἐνδεῖα] ἐνδεία || 10 οὖν] ἡ || δὲ αὖ || πάλιν οιν. || τῶν suppl. m². || 11 οὖν οιν. || 18 ἔστιν] ἡ || 19 ἥλθεν εἰς || ὑπέρ] περὶ || τοῦ suppl. m². || p. 17,2 γένωνται || 3 ἐπειδήπερ] 4 τε οιν. || γνωσταὶ δὲ (corr. m²) || 5 παραλαμβάνεσθαι || 7 θεῖος οιν. || 8 ἄγειν] ἔχειν || 16 τοῦ οιν. || 17 post μέρος add. ἵππων || τετράποντα κύνοι (corr. num. superser.) || 18 ἔσωθλος (corr. m²) || 19 τίς ἔστιν || βαλίν (corr. m²) || 29 οὕτως] ἄλλως || καὶ (post ὕπερ) οιν. ||

p. 24,5 οἱ τούτου ἐφίεσμοι] f. 3 inc. || 6 τῷ ἀλ. δ. ἐπέρχενται οιν. || 7 οὖν] τούτου || τινὰ corr. m²: καὶ m.¹ || 11 ὡς τέλος—τὸ μὲν οιν. || 12 ὅταν οιν. || 14 τὸ (ante μετίον) οιν. || 16 διὰ τὸ οὕτως εἰπεῖν ἀναγκ. m.¹: διὰ τοῦτο οὕτως εἰπεῖν ὁ προρρήτος ἀναγκ. m.² || 17 δηλαδὴ οιν. || 19 λέγομεν || ἀνάγον m.¹: ἀναγρέμενον m.² || p. 25,2. 3 συρθάλλει (γάρ οιν.) m.¹: συρθάλλεται γάρ m.² || 4 εἰπεῖν m.² || τῶν ἐνδειγμένων || 5 οὖν οιν. (suppl. m.²) || 8 λέγεται τοῦτο εἰναι τὸ βιβλ. || κατὰ πρῶτων || 9 κατὰ δεύτ. || 10 γάρ οιν. || οὐκ ἔγραψοντο οἵτι δηλοῦσιν αἱ || 12 λέγεται εἰναι || 19 περὶ τούτων γράψαι || 21 ἐκ] κατὰ m.¹ || τὰ suppl. m.² || 22 παρὰ] περὶ || 23 περὶ] παρ'|| 24 παρὰ m.²: περὶ m.¹ || 25 πειράτων επειδὴν || p. 26,2 πρόθετις m.²: προστέτεις m.¹ || τοῦδε οιν. || 5 φιλοσοφίας suppl. m.² || 6 post πρέπονται add. ταῖς τῶν || 7 μὴν] δὲ || 11 περὶ ἀριστοτελούς (corr. m.²) || 13 γάρ] δὲ || 17 τὰς οιν.

LAURENTIANUS 72,7 [Bandini III p. 31] chartaceus saeculo XIV ex aratus f. 1 titulum fert ἀμμωνίου φιλοσοφίου ἐξήγγειλε εἰς τὰς πέντε φωνάς. Ammonii liber terminatur (f. 34r) verbis εἰδὸς οὕτως γελαστικόν (p. 127,4), quae restat folii recti pars, schematis impletur, versum folium scriptura

caret. a f. 35^r Ammonii in Hermeniam commentarium incipit. specimen praebuit H. Vitelli, unde apparet codicem et diligenter descriptum esse, nisi quod homoeoteleuta interdum intereiderunt, et ex bona notae exemplari sed correctoris manum experto derivatum, quare periculum est, ne probabiles eius lectiones, quas in textum me recepisse cognoscetis, non tam sincera memoria quam correctoris ingenio nitantur.

p. 1,1 μελλοντος m.¹ || λέγων refecit m.² || τῶν ἀναγκαῖον (αίνω corr. m.²) || 5 ἐν τῷ ὥρᾳ τὰ πράγματα colloc. || δὲ ὁρισμῷ 6 ἀγρουσμένου τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος, τουτέστιν ὁ ὄρισμός || 7 σύντομος δηλωτικὸς τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος || 8 ὅρων] ὄρεων m.¹: ὄριων m.² || 12 ποιηταῖς τε καὶ || 13 ὕποιως δὲ καὶ || 14 ἐμανθήνομεν || λόγου πιθ. colloc. || **p. 2,1** ὑποκ. μὲν ἔχει || 2 τοῦ ὑγάσται || πούτου] τοῦτο || 3 μὲν οι. || 4 ἀρβάκιον || οἱ οὖν ὥρῃ. || 5 τέλους καὶ απὸ τοῦ συναμφ. || 8. 9 ἐν δὲ—περιποιητικὴ om. || 11 καὶ (post οὖν) om. || 12 οὖν] τούτου || 14 ἡ δὲ ἀστρ. || 15 τὰ ὄντα om. || 16 παρὰλ. δὲ ὁρισμοὶ τῆς φιλ. || 17 καὶ om. || ὥρες, τὴν φιλοσοφίαν || αὐτῆν om. || 18 ὅδηνεν ἔγιλ. ἐν τῷ παρ. colloc. || 19 προτεπελθεῖν] || 21 ἦν || post τέλην add. καὶ ἔτερος ἐξ ἐπουλογίας || 22 πρῶτος ὁρισμὸς || 23 ἡ ὄντα εἰσὶ· τὸ δὲ ἡ καθὸ ὄντα εἰσὶν || **p. 3,1** ὁ δὲ πυθαγόρας οὕτως ὥριζεται τὴν φιλοσοφίαν φιλ. ἐστὶ γνῶσις || 3 τε om. || 4 εἰς τε θεῖα || τὰ μὲν ἀδίαι—ἀνθρ. om. || 6 ἀπόδ. ἐκ τοῦ ὑποκ. colloc. || 7 τῶν ἀπαρτεῖται || 8 ἡμίώντες] μικρῆς || 10 καθ² δέ] καθὸ || 12 τε οι. || 13 ὑποδεεπέρων || 16 βούλ. κατ² ἀμφω ἔξομ. ἑαυτὸν || 20 τὸ (post κατὰ) om. || πρόκειται || 29 δὲ τούτοις τοῖς || τῶν τελ. ὑπάρχοι || **p. 4,1** μὲν γάρ || 5 ἔστιν οὖν—ἀνθρ. (6) om. || 7 ὥρησεν ὁ φιλόσοφος ὥρᾳ. τὴν φιλ. οὕτως, λεκτέον || 9 αἱ (post καὶ) om. || καὶ αἱ πρακτ. || 10 πρὸς θεὸν || 11 πᾶς || 12 τῆς ψυχῆς om. || ἐπιμελέμενος || 16 ἐν μελέτῃ θαν. ὥριζε τὴν φιλ. || πᾶς || 18 τῶν τοῦ πλάτ. || 19 μελετῶν ἀναγνούσ. δὲ τῷ πρόπο μὴ γνούς || 20 ἐπὶ τοῦ τείχους ἐκρήμνισε || τὸ] τι || 21 μειράκιον om. || 23 γῆλατ² || ὑψηλοῖσι || 25 ἐν τῷ .. γράμματ² || 26 τῷ νέῳ συμβ. || 27 ὁ om. || 28 αὐτούς || γοῦν] γάρ || **p. 5,1** ᾧς om. || οἱ ἀνθρ. ἐσμὲν || 2 οὐ δεῖ] οὐδεὶς || ἔξάγεται ἐν ταῦτῃς || 3 οὐ δὲ δεῖ αὐτοὺς; ἔτι. || 4 κατατεθεῖς || 6 δοθεῖται || 8 πῶς φαμεν μὲ. || πρόσεχε οὖν || 9 λαθ.] δοθήσεται || 9. 10 ὄντος συνθέτου || 10 ψυχῆς λέγω || 11 ὁ om. || τῇ ψυχῇ om. || 12 τὸ σώμα τῇ ψυχῇ || 13 δέδεται δουλ. τῶν σώματος καὶ κρατουμένη || 16 πάντες ἀποθνήσκουσιν ἀνθρωποι || 17 ἀπὸ om. || 19 τῆς ψυχῆς || 23 γάρ || 23 χωρ. ἀπὸ τοῦ σωμ. || 24 πάντως || φιλόσοφοι ᾧς ζῶντες || 25 καὶ ἐν] καὶ εἰς καὶ corr. || 30 εἰσὶ || **p. 6,3** ὅτι τούτου] οἱ αὔτη || 4 δὴ om. || 5 δεῖ] χρεὼν || ἀποδεδομένους || 6 μὲν (post ἡ) om. || μέρος] μόνως || 8 εἶναι post φιλ. colloc. || 9 εἰσὶν || 11 αὐτῆς] ταῦτης || 12 λέγεται om. || καὶ om. || 13 τοιούτον φαμεν ὥρ. || κατὰ om. || 14 ἔνεκα || περιποιητικὴν φαμεν || 17 μὲν om. || δέξιται || ἀλλοὶ δὲ] ἀλλοὶ οὐδὲ || 18 οὖν om. || 19 περιλήψεται || καὶ ὥροι εἴτε || 24 τοὺς ὁρισμὸν τοὺς εἰρημένους || 25 ὁρισμὸς Ἄρ. τῆς φιλ. || 26 ἡς ἔχει] τῆς || 28 ιδόντος] εἰτι om. || 29 ταῖς τέχναις ταῖς ἐπιστ. || **p. 7,4** ἀριθμ. μονικὴ || 6 ἐπὶ] πρὸς || 7 εἰσιν] ἔστιν || 8 ιάματά εἰτι || τὸ δὲ ᾧς ἔγον || 10 ιάματά εἰτι || 10 ἔστιν οὗ οὐκ ἔναντι. || 14 γάρ om. || 19 δέο ἔχει || 22 ὑπὸ σημείου καὶ δῆλον || 26 σημεῖον || ὅπερ οὐ συντίθεται || 28 τὸ μέγεθος || 30 εἰς] ἐπὶ || ἡμῖν] ἡ μὲν || 31 τὰ om. || **p. 8,3** πορωτάρεοις || 4 γε μὴν | τῇ ἡτορ. || 5 τῶν συλλογίζων καὶ τῇ ἐπαγωγῇ (corr. num. superscr.) || 7 ἐπὶ] ἔχει τῷ ἀναγκ. || 12 ἐπιπολ. || 14 post πιστόμενος add. οὖν ἡτορικὴ καὶ νομοθετικὴ καὶ ἡ δεῖνα καὶ ἡ δεῖναι τέχναι ὡφελιμοί εἰτι τῷ βίῳ τέλην ἄρχα ὡφελιμός ἔστι τῷ βίῳ || 16 ἐν om. || 19. 20 οὖν εἰδὼς—συμφέροντι om. || 20 ὅπου om. (superscr. ὅτε) || 21 ἔστι δὲ καὶ ὅτε διαιρ. || 22 ὅτι καὶ ἀντιστρ. || 26 διακρίνειν || ἡ] εἴτε || 28 πάντα om.

B^a BAROCCIANUS 114 [Coxe I p. 186] chartaceus forma quadrata saeculo XV scriptus. f. 158^v incipit illud prooemium amplificatum, quod codicibus Laur. 71,3 et Mare. 12 cl. IV servatum videbimus. atque etiam commentarium ex aliis libris scholia admisisse videtur, velut f. 164^r le-

gitur σχολὴ (?) ἐκ τῆς ἐξηγήσεως τοῦ φιλοσόφου δὲ, εἰ τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ πρὸ τῶν πολλῶν εἰσιν.

BAROCCIANUS 87 [Coxe I p. 151] chartaceus saeculo XVI scriptus B^b inde a f. 18 exhibit Porphyrii Isagogen titulo Πορφύριον τοῦ Ἐρρείου (?) εἰσαγωγή anteposito scholiis ornatam, ex quibus quod in Catalogo scriptum est, εἰσαγωγὴ ἐπιτέγραπται ἀποτάτως κατ' ἐξηγήν, φιλοσοφίας γάρ ἔστι, ηὗτις τέχνη τεχνῶν ἔστι καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν. ex Ammonio fluxisse videtur (cf. p. 23,1 sq.), sed genuinae formae fere nihil servavit.

BAROCCIANUS 177 [Coxe I p. 297] membranaceus saeculo XIII scriptus B^c continet Porphyrii Isagogen et Aristotelis Organon. scholia ad Isagogen adiecta difficile est legere. quod Torstrik tradit ἐγράψη τὸ βιβλίον δι' αὐτίαν τοιαύτην. ὁ παρφύριος διδάσκαλος ἦν τοῦ γρυπανοῦ καὶ ἐξηγούμενος αὐτὸν (αὐτῷ?) ψαθίματα . . . ιστορήσαι τὸ πῦρ τῆς αἰτνῆς. depromptum est ex Ammon. p. 22,13sq. de specie expositio incipit μετὰ τὸ γένος τὸ εἶδος ἔταξε διὰ τὸ τῶν πρὸς τι εἰναι <τὸ γένος καὶ> τὸ εἶδος καὶ διὰ τὸ πρὸς ἄλληλα αὐτὰ λέγεται. quod scholion etiam in codice Vaticano 309 (O) f. 1 legitur. ceterum scholia in differentia deficiunt.

LAURENTIANUS 71,3 [Baudini III p. 2] bombycinus saeculo XIII ex-eunte vel XIV ineunte exaratus f. 39^r titulum fert ἀμφωνίου φιλοσόφου τοῦ Ἐρρείου ἐξηγησίας τῶν πέντε φωνῶν. f. 75^v subscriptionem τέλος τῆς τοῦ ἀμφώνου τῶν πέντε φωνῶν ἐξηγήσεως. scholion quod subscriptionem scheme interiecto sequitur, ιστέσον·τι οὐδέποτε τὸ ἐναντία ἀμφῆ καὶ ἄκρατα ὅντα ἐν τῷ αὐτῷ μορίῳ κατὰ τὸν αὐτὸν γρόνον οἷν τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλιν ἀμφῆ καὶ ἄκρατα ὅντα οὐ δύναται ἐν τῷ αὐτῷ μορίῳ κατὰ τὸν αὐτὸν γρόνον θεωρεῖσθαι κτλ. ex Davidis philosophiae prolegomenis depromptum est. etiam margines codicis et prima manu et altera quibusdam scholiis instructi sunt, quae Byzantinam originem prae se ferunt. hic igitur codex ceteroqui eum Ammonii libro plane consentit atque ut ex specimine ab H. Vitellio dato eoguoseetur memoriam meliorum codicium additamentis non inquinatam propagavit, verum prooemii prima pars mirum quantum ab iis, quae apud Ammonium p. 1,2—10 leguntur, dissentit. etenim illa de definitione expositio multo nberior hie est ac eum recensione Byzantina, quae codice Urbinate 56 (U^a) continetur, ex parte congruens. quamquam originem illius altius repetendam esse vel inde appetit, quod ea, quae de Nilo dieta sunt, ad verbum eum Elia (Cramer p. 393,14 sq.) concinunt. haec descrip̄ta eidem Vitellio debentur.

MARCIANUS 12 el. IV membranaceus saeculo XV scriptus Ammonii C^a in Isagogen commentarium f. 1—52^v continet. sed quae C. Castellani pro sua benignitate deseripsit, prooemium libri et verba extrema subscriptionemque, eum codice Laurentiano 71,3 tam plane consentiunt, ut dubitari vix possit, quin Marcianus ex Laurentiano derivatus sit.

Μέλλοντας ἡμᾶς φιλοσόφων ἔργεσθαι λόγων ἀναγκαῖον ἐστὶ μαθεῖν τί ποτε ἐστὶ φιλοσοφία· δεῖ γάρ τὸν ὄργανον του πρότερον μάθειν τί ὁν τυγχάνει· οὕτω γάρ καὶ σπουδαῖοτερον ἀντίληψεται τοῦ πράγματος, μαθίσαντες δὲ τὰ πράγματα ἐκ τῶν ὄρισμάν· καὶ πῶς δυνατὸν δὲ ὄρισμοῦ μαθεῖν πρᾶγμα ἀγνοούμενου τοῦ τί ἐστιν ὄρισμα; οὐκοῦν πρῶτον ὥριτέον τί ἐστιν ὄρισμός· ὄρισμός τοίνυν ἐστὶ κατὰ μὲν τὸν Ηλάτωνα λόγος σύντομος ὑγιατικὸς τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος, κατὰ δὲ Ἀριστοτέλην (Ἀριστοτέλης Κα) ἐν τοῖς Τοπικοῖς αὐτὸν ὄριζόμενον ὄρισμός ἐστι λόγος ὃ τὸ τί ἦν εἶναι σημαντικὸν τοῦ ἦν ἀντί τοῦ ἐστι λαμβάνοντες συνήθως τοῖς παλαιότεροι, ὄρισμός δὲ λέγεται ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς γωρίοις ὄρισμάν (ὄρεθεσιῶν Κ). πάλαι γάρ τοῦ Νείλου ἀνίστος καὶ συγχέοντος τὰς ἀρούρας μετὰ τὴν ἀπόστασιν αὐτοῦ πλέοντο ἐγίνοντο καὶ φύσις περὶ τὴν τῆς γῆς διανομήν. ἐπενόησαν οὖν ὄρισμάντα τινα πρὸς ὑγιατινῶν τῶν τόπων καὶ ἐπάνταντο τοῦ πολέμου. διὸ καὶ ἀκαίρα μέτρον κέληγεται παρ’ αὐτοῖς παρὰ τὴν στέρεσιν (στέρεις Κα) τοῦ φόνου· καίνῳ γάρ τὸ φονεύω. ὕστερον οὖν ἐκεῖνα περιλαμβάνονται τὸ γωρίον καὶ γωρίζουσι τῶν ἄλλων ἀπάντων ἥποι τῶν ἀλλοτρίων, οὕτως οἱ ὄρισμοι παραλαμβάνονται (scribas περιλ.) τὸ πρᾶγμα καὶ γωρίζουσι τῶν ἄλλων ἀπάντων. ἔτεροι δὲ εἰπον ὅτι ὕστερον ἀπὸ τοῦ σπειρίου γίνεται σπέρμα, οὕτως καὶ ἀπὸ τοῦ εῖρω τοῦ (οὐ: καὶ Κα) συμπλέκον καὶ συνάπτω γίνεται ὄρος· καὶ γάρ ὃ ὄρος συνείρεται καὶ συνάπτεται τῷ ὄρισμῷ τὰ θηλα αὐτοῦ. ὁ μέντοι Ἡρωδιανὸς ἀπὸ τοῦ ὄρῶ τοῦ (τὸ Κα) βλέπω αὐτὸν φησιν ἐγγηματίζει· καὶ γάρ φησιν ὃ ὄρος εὐτύνοντα καὶ εὐόρχατα ποιεῖ ἥμιν τὰ ὄριζόμενα. δεῖ τοίνυν ὄρισμὸν τῆς φιλοσοφίας εἰπεῖν (ρ. 1,11) || 13 ὄμοιώς δὲ καὶ || 16 καὶ οι. || p. 2,1 ὑποκειμένον (οι. μὲν) || 3 τὰ ἔπλα || 4 οἱ οὖν ὄρισμοι || 5 ἀπὸ τοῦ συν. || 9 ὑγείας τε || δὲ οι. || 12 αὐτῆς τὸν ὄρ. οὖν] τοίνυν || 14 ἡ δὲ ἀστρ. || ἡ (post δὲ) οι. || 17 καὶ οι. || παλαιστ.] τελεωτέρων || 19 ὀλίγη προδειλθεῖν || p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὕτως ὄριζεται τὴν φιλοσοφίαν· φιλ. ἔται γνῶσις || 6 διενηγόρησα || 7 τοιοῦτος] τρίτος || 13 τῶν δὲ καταδ. (δὲ m.² expunxit) || ὅλου κάρσου || 16 ἑαυτὸν ἔξομ. || 19 ὕστερον οὖν || 26 οὐτε] οὐ || p. 4,1 μὲν γάρ || 6 ὄρηγητεν ὃ πλάτων οὕτως || 7 λεκτέον || 8 αἱ (ante πρακτ.) οι. || 12 ἐπιμελόμενος || 14 ἀνθρώπῳ οι. || 17 ὄριζεται | τὴν τοῦ θ. μελέτην || 19 μελετῶν ἀναγοῦσις || 20 ἀπὸ] ἐπι | 23 ἥλλατ | 24 κακῶν suppl. m.² || 26 τῶν νέων συμβ. || p. 5,2 οὐ δὴ δεῖ | ἐκ ταύτης in mrg. suppl. | μηδὲ (οὐ superser. m.²) || 3 οὐ δὴ δεῖ ἔξ. ἑαυτούς || 4 κατατεθεῖς || 8 πρότερες οὖν || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 καὶ πρατούμενη || 17 ἀπὸ οι. || καὶ κατὰ—σώματος (18) οι. || 24 πάντως || 27 τοῦ οι. || p. 6,5 ὁ πολεδομένος || 6 μὲν (post ἡ) οι. || μέρος] μόνως || 7 ὅταν μὲν γάρ || μελ. εἴναι θαν. || 10 ἀνθρώπῳ οι. || 11 θεοριτικὸν m.¹ || ὄριζεται || τὸν τοιοῦτον φαμεν ὄρισμόν || 14 ἔνεκα τῇ (sic) αὐτῆς || καὶ οι. || 17 μὲν οι. || δεξῆται || 22 ἀνθρώπῳ οι. || 23 δὲ ἐν || 26 ἡς ἔχει] τῆς

p. 22,5 διαφορὰ εἰδος || 7 τῆς ante αὐτῶν colloc. || 11 αὐτὸν] αὐτοῦ || 12 τῷ οι. || 14 ἐξηγουμένου αὐτοῦ || οὖν οι. || 17 γράψαι || 20 ὑποστρ.] ὑπογράψαι || 21 καὶ Τάχρῳ οι. || 22 καὶ οι. || 23 εἰτέλει κατηγ. colloc. || 24 τῆς λογικῆς εἰσιν] τοῦ λογικοῦ || 25 τῆς τάξει ἐστὶ, ἡ γραμματικὴ ἡ λογικὴ | p. 23,5 βουλόμενοι | 6 εἰπεῖν κατ' ἔξ. κατ' ἔξ. σημαντοι || 7 ὅτι οι. || 8 εἰσαγωγή ἐστιν || 9 ἡμᾶς εἰς τ. || καὶ διὰ μέσης || 10 ἔγει τὸ ὄρος || 15 καὶ εἴσαι in mrg. suppl. || 17 τὸν σκοπὸν τε προσαναφ. || 18 τῆς διδασκαλικὸν || 19 ἀπλούστερος τε καὶ

D LAURENTIANUS 10,26 [Bandini I p. 492] membranaceus saeculo XIII, non saeculo XII, ut Bandinio videbatur, exaratus f. 35^r—75^r Ammonii librum ad nostram aetatem servavit. sed folium 40 rectum fere dimidiatum et versum totum scriptura carent, quare Ammonii p. 18,23—22,2 in hoc codice desunt. f. 75^r et f. 76^r maximam partem figuris methodieis ad quinque vocum partitionem illustrandam idoneis occupata sunt. tum f. 76 iterum legitur titulus 'Αρμωνίου φιλοσόφου τοῦ Ἐρμείου ὑπόμνημα εἰς τὴν εἰσαγωγὴν Πορφύριον τοῦ φιλοσόφου, sed quae sequitur expositio (inc. αἱ τῆς ψυχῆς δυνάμεις πέντε, νοῦς διάνοια δέξα φαντασία καὶ

αὐτοῖς. νοῦς ἔστι νοερὰ αὐτοῖς τις ψυχῆς, καθ' ἣν δύναται αὐτοπτικῶς ὥρην τὰ πράγματα), quantum perspicio, ad Ammonium non pertinet atque iam f. 79^r deficit. in marginibus raro notae apparent, velut ad p. 14,10 ἡρος γεωμετρίας et ἡρος ἀστρονομίας, ad p. 14,17 ἡρος ἀριθμητικῆς, multo plures notae, quibus omnium fere codicium margines ornati esse solent, rubro atramento scriptae in verborum contextum irrepsrerunt, velut post σύνος (p. 2,22) legitur Πυθαγόρου ἡρος α', post φιλοσοφίαν (p. 3,1 not.) ἡρος β' Ηὐθαγόρου, etiam Ἀριστοτέλους (p. 6,25) ex librarii errore rubrum pigmentum traxit, ἀπορίᾳ et λύσις saepius occurunt, tituli περὶ διαιρέσεως ἐπιδιαιρέσεως καὶ ὑποδιαιρέσεως (p. 9,25), ἡ τάξις τῆς ἀναγράψεως (p. 22,23), ἡ εἰς τὰ κεφαλαια διαιρέσις (p. 23,12), ἡ ὑπὸ τί μέρος ἀναφορά (p. 23,19) alii se insinuaverunt, subscriptio denique p. 23,24 addita est ἐνταῦθα τέλος τῶν τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς εἰσαγωγῆς προλεγομένων. atque etiam scholia Ammonii commentario multa inserta esse adnotatio docebit. tamen hunc codicem, quem ea qua solet diligentia usus H. Vitelli descripsit, ceteris sinceritate atque auctoritate longe praestare supra (p. VII) iam monui.

MARCIANUS 225 [Zanetti p. 118] chartaceus saeculo XIV, non E saeculo XII, ut in catalogo legitur, exaratus f. 1—31 Ammonii librum exhibit, quem eadem expositio Ammonii nomine perverse ornata excipit, quam ex codice D cognovimus. codex E non ita diligenter descriptus est, ut cebri defectus ostendunt, sed ex bono exemplari derivatus, cuius de auctoritate vide p. VII. contulit eum H. Vitelli.

ESCURIALENSIS Φ—III—10 [Miller p. 171] bombycinus teste Millero E^a saeculo XIII, Torstrikio potius saeculo XIV praeclare exaratus est, sed madore adeo affectus, ut scriptura magnam partem evanuerit, prima folia dimidiata perierint. f. 14^r sub titulo προλεγόμενα τῆς πορφυρίου εἰσαγωγῆς auctoris nomine omissio Ammonii liber orditur, qui quod iam non potest legi dolendum est.

ESCURIALENSIS Ω—IV—14 [Miller p. 489] chartaceus forma quadrata E^b saec. XV secundum Millerum, potius XVI scriptus. f. 1 incipit Ammonii liber, cui emendando codex nimirum impar est; f. 61^v appareat σύνοψις τῶν πάντες φωνῶν ἀπὸ φωνῆς ἴωάννου τοῦ ἵταλοῦ φιλοσόφου. ine. δεῖ εἰδέναι ὅτι πρὸ πάσης τέχνης καὶ ἐπιστήμης τέτταρά εἰσὶ τινα ζητούμενα· εἰ ἔστι τὸ πρᾶγμα κτλ. (cf. El. ed. Cramer p. 391 Brand. p. 11^a19). eaedem fere expositiones, quarum argumenta ab Elia et Davide, vel potius ab Olympiodoro repetenda esse evidentur, in compluribus codicibus aliis inveniuntur (cf. Matrit. 34 (M^a), Urb. 56 (U^a), Monac. Aug. 475 in Porphyrii praefectione p. XIV), sed Ioannem Italum omnium esse auctorem ex hoc codice concludere et discrepantiis verborum vetamur et facile est animum informare viros Byzantinos ut omnes fere Davidem exscripsisse ita idem fere principium finxisse.

F PARISINUS 1942 [vide Dexippi praefationem p. IX] initio mutilatus primam libri Ammoniani partem (usque ad p. 38,12) non servavit, quam quae folia exarata habuerant, peresa atque lacerata a bibliopego reiecta esse videntur, nam etiam ex iis foliis, quae ad nos pervenerunt, nonnulla situ ac tineis male adfecta sunt. Ammonii quantum reliquum est, f. 3^r—18^r legitur. scholia intra lineas et in marginibus paucissima inveniuntur. de auctoritate codicis vide p. VII. contulit eum E. Richter.

G VATICANUS 2189 [Columnensis 28] chartaceus saeculo XV scriptus f. 2^r—49 hoc commentarium exhibet, quod A. Mau contulit.

N^a NEAPOLITANUS III D 37 [no. 321 apud Cyrillum II p. 428] chartaceus saeculo XIV exaratus f. 1—14^v eundem librum continet, cuius quod mihi praesto erat specimen debetur H. Vitellio.

Hi codices prorsus inter se consentiunt, nisi quod Neapolitanus desinit in verbis μέλαν δὲ καὶ λευκὸν κερανύμενα παιεῖ φωτόν (p. 126,9) Vaticanus ὅστε εἶδος εἶδει οὐ συνέργεται (p. 125,20). quare cum quibusdam locis, quos in specimine invenies, impediatur, ne Vaticanum ex Neapolitano fluxisse opinemur, ex eodem exemplari satis accurate illos descriptos esse iudicandum nobis est. titulum ferunt προλεγόμενα τῆς τῶν πάντες φωνῶν ἀδιαταπλάνας ἀπὸ τῆς τοῦ ἀμμωνίου ἐξηγήσεως, quo recensio ratione confecta indicari videtur. et profecto qui sequitur liber a scholiasta quodam ita retractatus est, ut genuinum Ammonii commentarium partim additamentis auctum, partim decurtatum, partim alienis expositionibus omnino foras extrusum hie appareat. atque prolegomena philosophiae ex specimine cognoscetur Ammonii orationem correctionibus atque interpolationibus deformatam praebere, prolegomena Isagoges praeter ea, quae de Chrysaorio traduntur (cf. Ammon. p. 22, 14—21), prorsus ab Ammonio abhorrent et ex Elia excerpta esse videntur (cf. Cramer p. 428—433). quod ut planum fiat, illa infra apponentur. commentarium denique non totum continet Ammonium, sed scholia electa atque angustius contracta, interdum etiam alienis intersertis amplificata. in iis quae exempli causa infra subiciam, quod quaedam iterata atque perturbata sunt, non tam primarii scholiastae incuriae tribuam, quam posterioris molestae sedulitati.

p. 1,3 τοῦ] τοῦτο || 5 ἐν τῶν ὄρισμῶν τὰ πράγματα colloc. || 6 πράγματος || 10 post πρᾶγμα add. περὶ οὐ ὁ λόγος || 12 τε καὶ || 13 δὲ καὶ || 14 ἐμανθάνομεν || 16, 17 τέχναις καὶ ἐπιστ. || 17 παρέχ.] προστυῶς ἀπομένουσα || 19 καὶ ὑποκ. μέν ἐστι (πάσης τέχνης add. N^a) || p. 2,1 ὑποκείμενον μέν ἔχει || ἀνθρώπινα || 2 ταῦτα] αὐτά G || 3 δὲ καὶ || τὸ δύλα || 4 ἀββάνιον ἡ πλήνη ἡ ἄλλο τι τοιοῦτον || οἱ ὄρισμοι δὲ || 5 καὶ οι. || ἐν τοῦ συναρτ. || 8 ἐν τοῦ συναρμφοτέρου δὲ ὡς ὅταν εἴπωμεν τέχνη || 11 μάθωμεν οὖν καὶ ἐπὶ (περὶ N^a) τῆς φύλασσοφίας εἰ ἐστι τὸ ταῦτη ὑποκείμενον || 14 ἡ δὲ ἀστρ. || post οὐράνια add. καὶ ἄλλη περὶ ἔτερον τι μερικὸν ὑπάρχον || 15 τὰ δύτα οι. || τέλος ἔχουσα οὐ τὸ ποιῆσαι αὐτὰ ἀλλὰ τὴν τούτων απήσασθαι γνῶσιν || 16 παραλ. δὲ ὄρισμοι τῆς φιλ. πολλοῖ. πολλαχῶς γάρ ὄρισαντο ταῦτην οἱ σοφίτεροι τῶν παλαιῶν || 18 δῶμεν ἔγκλημα ἐν τ. π. πειρώμενοι πάντας τοὺς

τῆς φιλοσοφίας ὄρισμον ἔκτιθεναι δύος οἱ παλαιότεροι ἀπέδωκαν, ἀπόγορη τῶν τῶν ἄλλων βελτίους πέντε ἡ ὁλ. πλ. ἀπολεξαμένους προσεπελθεῖν || 19 εἰσὶν οὖν ὄρισμοι τῆς φιλοσοφίας δύο μὲν ἐκ || 20 ἐξ ὑπεροχῆς ἡγ. || 21 post τέχνας add. καὶ ἔπερος ἐξ ἐτυμολογίας || 22 πρῶτος ὄρισμὸς || 23 ἡ ὄντα εἰσὶ, τουτέστιν καθὸ δύτα εἰσὶν. οὐ γάρ || 24 εἰδέναι πάντας τοὺς ἐν τῷ κ. ἀνθρ. ὄπεροι εἰσὶ κατ' ἀριθμὸν ἡ τὰ ἐκάστω συμβατόντα ἀλλὰ || p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὕτως ὄριζεται τὴν φιλοσοφίαν λέγων φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις || 4 διέτειλε || εἰς τε τὰ || 4. ὅ τὰ μὲν —ἀνθρώπινα om. || 6. 7 διενηργήσατο —ἀσαφεῖ om. pergit τῶν δὲ ἐκ τοῦ τέλους δύο, εἰς μὲν ἔστιν ὁ λέγων || 9 ἀνθρώπων om. || καὶ τοῦτον δὲ ὁ πλάτων ἀπέδωκεν. ὁ γάρ || 11 ποιηταὶ φασι· θεοὶ || 13 ὑποδεεστέρων || 14 ὡς καὶ περὶ τούτου οἱ ἀντοὶ φασι ποιηταὶ || 15 δοτῆρες ἔσων ἥγουν ἀγαθῶν. διὸ καὶ ὁ φιλόσοφος βούλεται κατ' ἀμφῳ ἔξομοιούσθαι τῷ θεῷ· βούλ. γάρ θεωρητὴς || 18 τοι om. || 21 post ὄμοια add. πάντῃ G || 24 ὑπάρχ.] τυγχάνουσι || 25 ἄλλων] ἀλόγων || 26 διαφόρους ἔχουσι τὰς οὐσίας, διαφόρους ἔχουσι καὶ τὰς τελείστητας· τελείστης δὲ ἔστιν ἡ ἐκάστου φυσικὴ ἐνέργεια. ἀνθρώπου μὲν || 29 δὲ τούτους τὰς ἀλόγους πολλὴ ἡ διαφορὰ τῶν τελ. ὑπάρχει, ἐπεὶ καὶ τῶν οὐσιῶν αὐτῶν πολλὴ ἔστιν ἡ διαφορά. ἄλλη μὲν γάρ || p. 4,2 παρὰ τὰς διαφόρους οὐσίας αὐτῶν || 5 ἔστιν οὖν—ἀνθρώπῳ (6) om. || 7 λεκτέον || επειομεν || 8. 9 διτταὶ—πρακτικαὶ om. || 10 τῆς ψυχῆς om. || πρὸς θεὸν || 11 ὄπις ἔχει om. || 12 τῆς ψυχῆς om. || 15 δεύτερος δὲ ὄρισμὸς ἐκ τοῦ τέλους ὁ λέγων φιλ. ἔστι μνήμη θανάτου || 13 μελέτην θανάτου ὄριζεται τὴν φιλοσοφίαν, ἡγέτεον πῶς δεῖ || 18 τούνομα || τῷ τοῦ Na: τοῦ G || 19 τὸν φιλόσοφον μελέτην ἔχειν θανάτου ἀναγνούς, ὅτῳ δὲ τῷ. μὴ γνούς, ἀναβάτης ἐπὶ τείχους ἔστιν ἐκρήμνισε || 20. 21 ὁ τὸ εἰς αὐτῶν ἐκθέμενος || 23 ὑψηλοῦ (superser. οἰο) G: ὑψηλοῖο Na || 24 οὐδὲν ἵδων ἀξιον θανάτου πακόν || ἀλλὰ—ἀναλεξάμενος om. || 26 τῷ νέῳ συμβάταν || 28 αὐτῶν || γοῦν] γάρ || p. 5,1 αὐτοῦ || οἱ ἀνθρ. ἐσμὲν || 2 ἐξάγειν ἐκ ταύτης || 3 οὐ—ἴαντόν om. || 4 πλημμελῆμα || 5 ἀποδρᾶσαι ὅσον ἐφ' ἔστιν τοὺς ἐπὶ τούτῳ κειμένους ἀνατρέπει νόμους || 6 δοθέντα || 8 πῶς φαμὲν μελέτην colloc. || πρόσεχε οὖν || 9 τοῦ ἀνθρ. διττοῦ δύντος ἐκ ψυχῆς λέγω καὶ σώματος || 10 διττοῦ ἐστι || 11 ὁ δὲ || δεῖται τὸ σ. τῇ ψυχῇ || 13 δεῖται δουλεύουσα τῷ σώματι καὶ τοῖς σωματικοῖς πάθεσι καὶ κρατουμένη ὑπ' αὐτοῦ. διττὴ δὲ ὄμοιας καὶ ἡ λύσις || 14 ἀπὸ ψυχῆς Na || 15 post σώματος pergit κατὰ τοῦτον τοῖνυν τὸν λόγον διττὸς καὶ δ. θανάτου δεῖκνυται, δὲ μὲν φυσικὸς ὄν, καθ' ὃν πάντες ἀποθνήσκουσι τὴν ζωὴν παθῶν, τουτέστιν οἱ φιλόσοφοι διὸ μελέτης κωρίζουσι τὴν ψυχὴν τῶν σωματικῶν παθῶν. καὶ κατὰ τοῦτο λέγονται μνήμην ἔχειν θανάτου, τουτέστιν δὲ τι κωρίζουσι τὴν ψυχὴν ἀπὸ τοῦ σώματος. Ιστέον γάρ δὲ (ώς G) πάντας γωρισθέντος τοῦ σώματος || 20 γωρ. ἀπὸ τοῦ σ. || 23. 24 γωριζόμενης τοῦ σ. || 24 πάντας || οἱ γάρ φιλόσοφοι ἔτι ζῶντες γωρίζουσιν ἔστιντος || 25. 27 ἔστιν—σώματος om.

Τίς γὰρ ὁ πορφύριος ὁ τὴν εἰσαγωγὴν τῆς φιλοσοφίας γράψας; φοίνιξ μὲν τὸ γένος, μαθητὴς δὲ πλωτίνος τοῦ φιλοσόφου. γῆ δὲ ὁ πορφύριος διδάσκαλος τοῦ γρυπαρίου οὐ πάτερος ῥώμης, δὲς καὶ ἐξηγεῖτο αὐτῷ τὰ μαθήματα. δεῖσθαι δὲ αὐτῷ ίστορῆσαι τὸ πῦρ τῆς αἵτης ἀπεδήμησε. τούτῳ τῷ χρόνῳ εὑρίσκεται ὁ γρυπαρίος τὰς ἀριστοτελεῖους κατηγορίας καὶ οὐδὲ δῆλως παρηκολούθει ἐγκύπτων. ὀηλοῖς οὖν τῷ πορφύρᾳ ἐκεῖ ὅντες γράψας τὸ συμβάν, καὶ εἰ μὲν ίστόρησε τὸ πῦρ, ἀλλεῖν, εἰ δὲ μὴ εἰσαγωγὴν αὐτῷ τυνα γράψαι δι? τῆς δὲ μέλλοντο παραπολουθεῖν τὸ τύπον τῶν βιβλίων. ἐπειδὴ τοῖνυν ὁ πορφύριος οὐκ ἡδύνατο τέως ὑποστερέσθαι, γράψει αὐτῷ τὸ βιβλίον τοῦτο ἐκ τῶν εἰργμένων πλάτων. διὰ τί λέγεται εἰσαγωγὴ τὸ παρὸν σύγγραμμα; δῆτα αὐτὸς ἡμᾶς εἰσάγει εἰς πᾶσαν γνῶσιν φιλοσοφίας. διὰ τὸ ἀπροσδιορίστας ἐπέγραψεν εἰσαγωγὴν πορφύριον μὴ προσθεῖται εἰς φιλοσοφίαν ἡ ἀριθμητικὴν; διότι ὕπαπερ λέγοντες ποιητὴν τὸν ὥμηρον λέγουμεν καὶ ὥριτορα τὸν ὥημασθένην, οὕτω καὶ εἰσαγωγὴν ἐπιγράψας ἐστήμανε μὴ μέρους τινός, ἀλλὰ πάσης φιλοσοφίας. διαιρεῖται δὲ τὸ παρὸν σύγγραμμα εἰς γ'. τὸ μὲν πρῶτον τημῆμα διαλαμβάνει τοὺς ὄρισμούς τῶν ἐ φωνῶν, τὸ δεύτερον διδάσκει τὴν κοινωνίαν καὶ διαφορὰν αὐτῶν, τὸ τρίτον τὰς κοινωνίας ἐκάστης φωνῆς πρὸς ἐκάστην. γρῆται δὲ καὶ τοῖς τέσσαρις διατακαλικοῖς τρόποις, διαιρετικῶ, διτακτικῶ, διεύκλιτον φωνὴν διαιρεῖ εἰς τὰ σημαντικόνεν, ὄριστικῶ γήικα ἐκάστην ὄριζεται, ἀποδεικτικῶ δὲ δείκνυται πᾶσαν φωνὴν ὑπὸ ταύτας τὰς ἐ περιεγομένην. τούτοις οὖν γράψαντος δηλοῦν δέται καὶ μικτῶ κέγρηται. πέντε δὲ εἰς φωνὰν

καὶ οὕτε πλείους οὕτε ἀλάτους διέτι ἡ καθόδους καὶ ἔναρθρος φωνὴ ἡ οὐσιώδης ἐστὶν ἡ ἐπουσιώδης· καὶ εἰ μὲν οὐσιώδης ἐστίν, ἡ ἐν τῷ ὑπούρῳ τί ἐστι κατηγορεῖται καὶ ποιεῖ τὴν διαφορὰν οἶνον τὸ λογικόν, ἡ ἐν τῷ τί ἐστι. καὶ εἰ ἐν τῷ τί ἐστιν, ἡ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῶν εἰσὶ καὶ ποιεῖ τὸ γένος οἶνον τὸ ζῶν, ἡ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ καὶ ποιεῖ τὸ εἶδός οἶνον ὁ ἄνθρωπος. εἰ δὲ ἐπουσιώδης, ἡ ἐνι εἴδει ὑπάρχει καὶ ποιεῖ τὸ ἴδιον οἶνον τὸ γελαστικόν. ἡ ποιλότης καὶ ποιεῖ τὸ συμβεβηκός οἶνον τὸ λευκὸν τὸ μέλαν. περὶ τούτων οὖν ἐστι σκοπός τῷ πορφύρῳ διαιρεῖσθαι, καθ' ὅτι γρηγορεύουσιν ἡμῖν εἰς τὰς ἀριστοτελούς κατηγορίας καὶ εἰς τὰς διαιρετικάς μεθόδους, διαιρετικὴν ὑριστικὴν καὶ ἀποδεικτικήν. ἀνάγεται δὲ τὸ παρόν σύγγραμμα ὑπὸ τὸ λογικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας, ὥπερ ὅργανον καθίστηκε τῆς φιλοσοφίας.

ad Porph. p. 1,3 α' προέταξε τὸ ὃν τοῦ ἀναγκαῖον διὰ δύο αἰτίας· τὸ μὲν ὡς καθολικῶτερον. εἴ τι γάρ ἀναγκαῖον, τοῦτο καὶ ὅν, οὐκ εἴ τι δὲ ὅν, τοῦτο καὶ οὐ. Ναὶ ἀναγκαῖον. τὸ δὲ διὰ τὴν εὐφράτειαν. εἰκότως οὖν ἀπὸ τοῦ ὃντος γράπταντο καθολικωτέρου τυγχάνοντος· τοῦ γάρ ὃντος τὸ μέν ἐστιν ἀναγκαῖον τὸ δὲ ἐνδεχόμενον τὸ δὲ ὑπάρχον.

ad p. 1,3 β' τὸ ἀναγκαῖον διγῶν διαιροῦσιν οἱ φιλόσοφοι· ἀναγκαῖον γάρ καλοῦσιν ἡ τὸ γρήσματα ἡ τὸ ἀντιδιαιρούμενον τῷ ἐνδεχόμενῳ. λέγεται οὖν ἀναγκαῖον ἐνταῦθα κατὰ τὸ πρῶτον τηματικόν, ἀλλ' οὐχὶ κατὰ τὸ δεύτερον.

ad p. 1,3 γ' τὸ κέρηται τῷ καὶ συμπλεκτικῷ συγδέσμῳ (Ammon. p. 31,2) || p. 31,3 Ἀριστοτελούς οι. || 6. 7 καὶ γάρ—κατηγορίας οι. || 8 καὶ (ante τὰ λοιπὰ) οι. || εἰς ᾧ ἐστι γρήσματα ἡ τούτων γνῶσις.

ad p. 1,4 δ' ὅρα δὲ πῶς ὁ πορφύρος κατὰ τάξιν προηγεῖται (Ammon. p. 33,16) || 18 Ὁστερα || 20 δὲ οι. || 21 ἐπειδὴ τὸ ἴδιον προέταξε μὲν αὐτὸν ὡς πλησιέστερον ὃν τῆς οὐσίας καὶ μᾶλλον || 23 προειρημένοις || καὶ ὡς αὐτὸν || 24 το οι. || expl. φθορᾶς.

ad p. 1,5 ε' οὗτος ἐκληπτέον τὸν νοῦν τοῦ χωρίου, ὡσανεὶ ἔλεγεν ὁ πορφύρος (p. 34,25) || p. 35,1. 2 δύνανται οἱ φιλόσοφοι ἔκπατα τῶν πραγμάτων εὑρεῖν.

ad p. 1,5 σ' διδασκαλίας εἰσὶ τρόποι δ'. διαιρετικὸς ὁριστικὸς ἀποδεικτικὸς καὶ ἀναλυτικός. καὶ διαιρετικὸς μὲν τοῖον τὸ διαιρεῖν τὸ προτεθὲν γένος (Ammon. p. 35,4) || p. 35,5 εἰς τὸ θηρητὸν—ἀνδράσιν (v. 9) οι. || 9 ὁριστικὸς δὲ τὸ τοὺς ὁριστικοὺς || 10 οὗτος—θηρητόν (v. 16) οι. || 16 ἀποδεικτικὸς δὲ τὸ τὴν || 17 οὐ γάρ—διαιρετικῷ (p. 36,1) οι. || p. 36,1 ἀναλυτικὸς δὲ τὸ τὰ || 3 καὶ ταῦτα—ἀναλυτικὴ (v. 10) οι. || 11 διέτι—ἄλλως τε (v. 15) οι. || 16 τὰς] τοὺς || 17 εἰ γε—διαιρετικῆς (v. 19) οι. || 21 γάρ οι. || 22 ποιεῖ οι. || τοὺς γυμοὺς] τούτους || 24 ἄλλως τε—ἀποδοῦναι (p. 37,7) οι. || p. 37,7 σύνθετις δὲ καὶ ἀνάλυσις τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταυτὸν ὥστερ ἀνάβασις καὶ κατάβασις, σχέσει δὲ διαιρέσις· ὅτε μὲν γάρ ἀπὸ τῶν ἀνωθεν ἐπὶ τὰ ἔσχατα πρέσται, σύνθετις ἐστιν, ὅταν δὲ ἀπὸ τῶν || expl. ἀνάλυσις (v. 12).

ad p. 1,5 ζ' προέταξε δὲ τὸν ὄρισμὸν τῆς διαιρέσεως ὡς ἐν ὅψει λόγου διαιρέσως. ἔπειτα δὲ καὶ (Ammon. p. 37,29) || 29 πρῶτα || p. 38,1 εἰ—συνέτατεν οι. || 2. 3 τῇ συνθέτει post ὄποι. colloc. || 3 διαιρέτουσα Ναὶ, tum pergit τὸ δὲ φάσκεν γρηγόρην εἰναι τὴν τούτων θεωρίαν τοιοῦτον ἔχει τὸν νοῦν, ὡς ἀν εἰ ἔλεγεν (cf. Ammon. p. 34,25) || p. 35,2 τούτων ἔργον ἔκάστου, εἴπωμεν κ. τ. || 4 τὸ διαιρεῖν οι. || 5 οὗτος—ἀνδράσιν (v. 9) οι. || 9 ἐστι οι. || τοὺς ὄρισμούς || 10 ἐνάστω ἀποδιδόναι. ἡ γάρ ὁριστικὴ τῆς διαιρετικῆς γρήσει, ἵνα τὰ γένη καὶ τὰ διαιρούμενά ἐκλεγομένη τοὺς ὄρισμούς συνιστᾶ. τῆς δὲ ἀποδεικτικῆς ἔργον (v. 16) || 17 οὐσίας αὐτῶν || οὐ γάρ] καὶ οὐχ || 18 προτάσεων] τρόπων || expl. προφέρουσιν.

ad p. 1,6 η' θεωρίας ἀντὶ τοῦ τῆς τούτων γνώσεως· θεωρίαν γάρ καλοῦσιν οἱ φιλ. τὴν γνῶσιν (Ammon. p. 38,6)

ad p. 1,7 θ' τρία ἐστὶ τὰ ὀντηρτέρους (Ammon. p. 38,14) || p. 38,15 ὡς τὰ Γαλήνεια οι. || 16 καὶ τὸ βάθος || 17 ὡς ἡ Ἀποδ. οι. || 18 expl. ἀπηλλάζθαι.

ad p. 1,9 ι' στοχαζόμενος τῆς σῆς διανοίας (Ammon. p. 39,6) || προτιθέντη ὁ φιλος. διδάσκειν || 17 ἐπιτα. ἀλλ' οὐ στοχαστικῶς παραδίδωσιν.

ad p. 1,10 ια' ὑπέσχετο ὁ πορφύρος καὶ σύντομον ποιῆσαι (Ammon. p. 39,9).

VATICANUS 247 [Brandis p. 53 no. 13] bombycinus saeculo XV II scriptus f. 13 titulum habet ἀμμωνίου φιλοσόφου ἐξήγησις τῶν πέντε φωνῶν. specimeū dedit A. Mau, unde appetat codicem ex exemplari interpolato fluxisse.

p. 1,5. 6 μαθεῖν δὲ ὄρισμον colloc. || 7 post φύσιν add. καὶ ἄλλως λόγος ὁ τὸ τί ἔστι δηλῶν || 12 τε καὶ || 13 δὲ καὶ || 14 μανθάνομεν || 15 εὖ λέγειν] πιθανῶς εἰπεῖν κατὰ τὸ ἀνθεγμένον || 18 τι οι. || p. 2,1 μὲν οι. || ἀνθρώπινα || 3 δὲ καὶ || μὲν οι. || τὰ ἔνδια || 4 οἱ οὖν ὄρισμοι || 5 τοῦ συναμφότερα || 6 καταργομένη (corr. m.?) || 7 αὐτεῖς add. ἵστρινη ἔστι τέχνη || 8 συναμφότερα || 10 ὑποκείμενα || τοῦ γνῶναι || 11 καὶ (post οὖν) οι. || 12 αὐτῆς τὸν ὄρ. colloc. || οὖν] τοίνυν || 13 τέχναι καὶ ἐπιστ. || 14 οὐ δὲ ἀστρ. || 17 γάρ] δὲ ὄρισαντο || 19 ὅληγα προσεπελθεῖν (in marg. προσεπειν) || 23 καθὰ || 24 ποιῶνται εἰδένειν || 25 τις] τι || p. 3,1 οὐ δὲ πλάτων οὗτος ὄρισται τὴν φιλοσοφίαν || 2 γνῶσις ante θείων colloc. || οι οι. || 6 εἰς τε θεῖα || 7 τοιούτοις] οὗτος οὐ || 8 τοῦ οι. || 10 τὰ οι. || 13 καθὶ δὲ τοῦ θηροῦ καὶ || 16 αὐτὸν ἔστιν. || 20 πρόκειται || 23 καὶ γαμαῖ || ἐργομένων ἀνθρ. || 25 καὶ οὐ ἀνθρ. || 28 καὶ (ante οὐ) οι. || ἀληγοις ζώοις πολλὰ διάφορα || p. 4,1 ὑπάρχ.] ἔστι || 4. 5 πρόκειται || 5 οὐ οι. || 7 λεκτέον || 8 αἱ πράκτ. προνοητικαὶ || 9 οἱ (prius) οι. || 10 τῆς ψυχῆς μερῶν || 11 ἔχονται || 13 εἰς. οἱ πλάτων οι. || 19 μελετῶν ἀναγνούσι || 20 ἀπὸ] ἐπὶ || μάρτυς || 22 πλεύρητος ἀμφρακιῶτα || 27 καὶ γάρ οὐ πλ. || 28 ἔνωτος οὗτος || p. 5,3 τις οὐ λόγος || ῥάδιον || ἔνωτος || 7 ὅμημονοργητικούς θυνατούν || 10 φυγῆς τε καὶ || 11. 12 δέδεται τ. σ. τῇ ψ. || 12 δεσμῶν οι. || 16 οὐ ἀνθρ. πάντες || 17 ἀπὸ οι. || 18 μελετῶντες || 24 πάντως || 26 τοῦ χωρισμοῦ || 27 τοῦ οι. || p. 6,2 ἐπιστήμην οι. || 3 δὲ τοιούτου] οὐ κατὰ οὐ ποδεδομένους || 6 τι] τοι || μέρος] μόνως || 8 μελ. εἰναι θαν. || 10 τῷ θεῷ. ἀνθρώπῳ οι.

VATICANUS 238 [Brandis p. 55 no. 26] bombycinus forma quadrata I saeculo XIV scriptus f. 46 exhibet titulum ἀμμωνίου φιλοσόφου ἐρμείου ἐξήγησις τῶν πέντε φωνῶν. ex specimine, quod A. Mau praebuit, intellegitur hunc codicem interpolationibus non liberum esse sed multas habere optimae notae lectiones.

p. 1,2 ἔστιν ἡμᾶς μαθεῖν || 3 μανθάνειν || 4 καὶ οι. || 9 λαμβάνονται || 10. 11 τῆς φιλ. ὄρισμὸν colloc. || 12 τε καὶ || 13 δὲ καὶ || 17 τε οι. || p. 2,1 ὑποκείμενον (μὲν οι.) || ἀνθρώπινα || 2 δὲ ἔχει || 3 μὲν οι. || τὰ ἔνδια || 4 ἀρβάνιον || οἱ οὖν ὄρισμοι || οὐ καὶ οι. || τοῦ συναμφ. || 6. 7 εἴπομεν || 10 ὑποκείμενα || 11 καὶ (post οὖν) οι. || 12 αὐτῆς τὸν ὄρ. colloc. || 14 οὐ δὲ ἀστρ. || οὐρ. ζώματα || 15 post καταγνηται add. ὑπόκειται οὖν αὐτῇ πάντα τὰ ὄντα || 19 ὅληγον προσεπελθεῖν (in marg. προσεπειν) || 23 τὸ οὐ ὄντα ἀντὶ || p. 3,1 οὐ δὲ πλάτων οὗτος ὄρισται τὴν φιλοσοφίαν || 2 γνῶσις ante θείων colloc. || οι οι. || 3 πόνον || 4 εἰς τε θεῖα || 6 διενήνογε δὲ ἀλλήλοις οὐς εἴρ. τῷ ἀσ. τε καὶ τῷ σαρπεῖ || 7 τοιούτοις] οὗτος οὐ || 14 φασι οι. || 20 πρόκειται || 21 οὐ (ante πρόνοια) οι. || 23 τε (utrobiique) οι. || 25 οὐ οι. || 26 οὐ οι. || διαφέρονται διάφοροι ἔχουσι καὶ τὴν οὐσίαν, διάφοροι καὶ τὴν τελ. || p. 4,7 λεκτέον || 8 αἱ πράκτ. προνοητικαὶ || διτταὶ εἰσὶ καὶ τῆς ἡμετ. || 9 καὶ αἱ πράκτ. || 10 ἔκστερα || βούλ. κοσμ. || 11 ἔχωσιν || 14 ἀνθρώπῳ in marg. suppl. || 17 διπλῶς] δὴ || 19 μελετῶν ἀναγνούσι || 20 ἀπὸ] ἐπὶ || τούτου δὲ || 24 διόν οὐδὲν || 25 οὐ τῷ π. ψ. γράμματι || 26 τῷ νέῳ συμβ. || 27 καὶ γάρ οὐ πλ. || 28 ἔνωτος || p. 5,1 αὐτὸν | οὐς οι. || 3 τις οὐ λόγος || ῥάδιον || ἔνωτος ἐξάγειν || 6 δοθέντα || 8 φαμὲν post πῶς colloc. || 11. 12 δέδεται τῷ σ. τῇ ψ. || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 δέδεται δουλ. τῷ σώματι κατὰ πρατουρένη || 17 ἀπὸ οι. || 19 οὐ] γάρ || 22 τὰ σκιοδη̄ (sic) περὶ τ. τ. φωνήμενα || 24 πάντως || φιλοσόφοις οὐς ζῶντες || p. 6,5 ἀποδεδομένους || 6 τι] τοι || μέρος] μόνως || 7 λέγομεν || 8 μελ. θαν. εἰναι

VATICANUS 1019 [Brandis p. 56 no. 30] chartaceus saeculo XV K scriptura nunc paene evanida exaratus, ut quaedam legi iam non pos-

sint, f. 22 habet titulum ὑπόμνημα εἰς τὰς πέντε φωνάς ἀπὸ φωνῆς ἀμφορίου τοῦ ἔργου. specimen, quod A. Mau suppeditavit, doceat codicem ex exemplari interpolato neglegenter esse transscriptum.

p. 1,2 λόγων οιν. || 3 μαθεῖν superser. || 4 καὶ οιν. || 5, 6 μαθεῖν ὄρισμοῦ || 7 post φύσιν add. καὶ ἄλλων· ὄρισμος . . . τὸ τί εἶναι δηλῶν || 8 ὄριον || 10 ἄλλων] ἀλλοτρίων || 12 τε καὶ || 13 δὲ καὶ || 14 ἐμάθάνομεν || 15 καὶ οιν. || 18 πᾶσα (alterum) οιν. || 19 καὶ ὄποι. || p. 2,1 μὲν οιν. ἀνθρώπινα || 2 ὄγκαντι (?) || 3 δὲ καὶ || 4 ἀδβάσιον || οἱ οὖν ὄρισμοι || 5 τοῦ συναρπ. || 8 ante τέργην add. ὡς ὅταν εἴπωμεν ἴστρική ἔστι || 10 ὑποκείμενα || 11 καὶ (post οὖν) οιν. || 12 αὐτῆς τὸν ὄρ. || οὖν] τοῖνυν || 13 τέργαντι καὶ ἐπιστ. || 19 προσεπελθεῖν || 20 ἐκ τέλους || 21 ὑπεροχῆς αὐτῆς | post τέργαντι add. καὶ ἰδοὺ ἡ. Ἐπερος δὲ ἐκ τῆς ἐπυρολογίας· καὶ ἰδοὺ εἰς· τὸ δὲ ἡ οὖν ἀκαίρως προστίθησιν ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ καθό. || p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὔτες ὄριζεται τὴν φύλασσοφίαν· γρῶσις θείων || 4 εἰς τε θεῖα || 5 εἰπὼν οιν. || οὖτοι οὖν οἱ ὄρισμοι ἐκ τοῦ || 6 διενηγόρχασι δὲ ἀλλήλων τῷ ἀναστῇ καὶ συρεῖ || 7 τοιοῦτος] ἄλλος || 9 γάρ] μὲν || 13 καθ' ὁ || 18 ποιεῖσθαι || τοι] τι || 19 καὶ δικάζει || 21 ἡ (ante αὐτήν) οιν. || 29 τοῖς ἀλόγοις ζώοις πολλαὶ διαφοραὶ ὑπάρχουσι || p. 4,1 ὑπάρ.] ἔστι || 3 τε οιν. || 4 διαφόρους || 5, 6 ἔσται—ἀνθρώπῳ οιν. || 7 λεκτέον || 8 αἱ πρακτ.] προνοητικαὶ || 9 αἱ (prius) οιν. || 10 τῆς ψυχῆς μερῶν || κοσμῆσαι || πρὸς θεὸν || 11 πῶς || 16 ἐπεὶ δὲ] ἐπειδὴ || 16 ἐν μελέτῃ || 18 post ὀνόματι add. ἀμβροσιώτης || μὲν οιν. || 19 μελετῶν ἀναγνούσι || 20 ἀπὸ] ἐπὶ || μάρτυς || τὸ οιν. || 21 φησὶ γάρ οιν. || 26 τοῖνυν οιν. || 27 καὶ γάρ ὁ πλ. || 28 ἔματος] μὲν οὖν οιν. || p. 5,3 ἔματος] 4 κατατιθεῖσι || 7 τοὺς τοῦ ὄρημοιργοῦ νόμους || θανατοῦν || τοῖνυν οιν. || 11, 12 δέδεται τὸ σ. τῇ ψ. || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 καὶ ἡ ψυχὴ || δέδεται δουλ. τῷ σ. αὐτῆς καὶ κρατουμένη || 15 καὶ ἡ ὁ γάρ || διτέτης ἔστιν || 17 ἀπὸ οιν. || 19 τὸ θάν. || τοῦ οιν. || 20 πάντας || 24 πάντως || 27 τοῦ οιν. || p. 6,1 τῶν ὑποκειμένων] οὐχὶ || 2 ἐπιστήμην οιν. || 3 φασίν || ὅτι τούτου] οὐ αὐτὴ || 5 δεῖ] γρεῶν || 6 μέρος] μάνως || 8 μελ. εἶναι θαν. || τέλους οιν.

K^r PARISINUS 1973 [H. Omont II p. 173] bombycinus saeculo XIV ex-aratus f. 1^r—1^v fragmentum initio mutilum exhibet, quod incipit καθὸ εἰώθαμεν λέγειν τὸν μὲν ἀνθρώπων εἶδος τοῦ ζώου γένους ὄντος τοῦ ζώου. τὸ δὲ λειχεὴν τοῦ γράμματος εἶδος. τὸ δὲ τρίγωνον τοῦ σγήματος εἶδος. εἰρηκὼς τὰ σημανόμενα τοῦ εἶδους (Ammon. p. 71,22), explicit καλῶς ὅρα ὁ Ηρόφρωρος γένος εἶπεν εἶναι τὸ τριγώνον τὸ σγήμα (Ammon. p. 74,3). f. 2^r—9^v Porphyrii Isagoge legitur, f. 10^r titulus appetet χριστὲ σύμπραξιν εἰς τὰ προλεγόμενα τῆς φύλασσοφίας, qui in margine suppletus est altera manu his verbis additis εἰς τὴν εἰσαγωγὴν παρφύρων τουτέστιν εἰς τὰς πέντε φωνάς ἐξηγησις ἡ παράφρασις ἐκ τῶν ἀμφορίου τοῦ μικροῦ. commentarium quod sequitur (inc. Μέλλοντας ἡμᾶς ἀργεσθαι) f. 10^r—46^r continetur. contulit vel descripsit Fr. Spiro.

N^r NEAPOLITANUS [Farnesinus] III D 15 [no. 299 apud Cyrillum II p. 388] chartaceus saeculo XIV scriptus¹⁾ eandem quam Paris. 1973 Ammonii recensionem servavit ac tantum cum illo concinit, id quod ex specimine ab H. Vitellio dato intellegitur, ut si per aetatem liceret, ex Parisino eum transscriptum esse putares.

¹⁾ de quo inspiciatur Curtii Wachsmuth Commentatio de Stobaei eclogis (Göttingae 1871) p. 6.

His codieibus quod continetur commentarium, ex quattuor libris compositum est; atque Ammonii liber, ut ita dieam, instar est fili, unde ceterorum trium expositiones pendent; nam quotiescumque ab Ammonio deflexit enarratio, eo usque redit. sed ne eandem quaestione bis illustraret scholiastes, magnas partes Ammoniani libri omisit, ut illius quae reliqua sunt, eeterarum explicationum ambitu etiam superentur. quas quidem non turbato ordine scholiastes inseruit, sed in prolegomenis librum nuue deperditum exscripsit, in commentarii parte priore Ioannis Damaseeni Dialeticam ad usum transtulit, in altera denique parte Davidis in Isagogen commentarium ascivit. atque ex eo quod Damaseenus et David compluribus locis nominatim appellantur, coniectendum est, primum librum subsidiarium auctoris nomine caruisse. nobis autem, quamquam in tanto commentatorum numero¹⁾ lubricum est illum extricare, hoc statuere licet, eum ethnicum se prodere (vide fol. 14^r sq.), sed explicandi ratione atque argumenta eligendi Davidi et Eliae cognatum esse, ut alii loci ad Davidem alii ad Eliam proxime accedant. tamen multae expositiones genuinam indolem prae se ferunt et apud illos frustra quaeruntur; atque etiam iis locis, qui cum illis concinunt, saepius maior cernitur diligentia ac scientia, velut philosophorum nomina afferuntur, quae apud illos non ocurrunt, atque in Platonis scriptis laudandis dialogorum tituli saepius adduntur. quare quoniam certum esse videtur Davidem et Eliam ab Olympiodoro pendere, proclive est huius librum scholiastae praesto fuisse informare, praesertim eum Plato saepissime afferatur maximisque ornetur laudibus. sed res habet dubitationem. nam quae verba Olympiodori David in prolegomenis laudat (f. 9^r eodieis Paris. 1938 καὶ ὡς ἔλεγεν Ὄλυμπιόδωρος, θαυμαστὸν τι ἐφένδεν ἡ φύσις μηχάνημα, ἔνδεικν πλουτοῦσαν καὶ πλοῦτον ὑποκρινόμενον ἔνδεικν), ea hie (f. 10^r) ita leguntur θαυμαστὸν γε ἐν τούτοις συμβέβηκεν, ὅταν μὲν πλεονάζει ἐν ωτοῖς τὰ ὀνόματα κτλ. acceduntque proprius ad Eliam (Cramer p. 393,25). quae quamquam statui potest scholiastam minus diligenter exscripsisse, tamen praestare puto rem in medio relinquere.

Specimina huius commentarii in Supplemento III perscribam, hic ut fides codicis Parisini parva conspiciatur, Ammoniani libri quasdam disreputias inde apponam.

p. 16,5 ἐπεὶ δὲ ἐν τοῖς προλαβοῦσι γῆθους ἐμνήσθημεν, δεῖ εἰπεῖν τι ἔστιν γῆθος || 8 τε] γε || τῆς (ante ἔνδεικν) οι. || 10 μορίου] τινός || 11 ὡς] πατά || παρὰ ἀπολλωνίου τοῦ ποιητοῦ || 14 τε οι. || 18 ἔστι οι. || 19 ὑπὲρ] περὶ || p. 17,1 ἡ φιλος. || 2 γένωνται || 3 ἐπειδὴπερ || 5 παρὰ τῆς γν. παραλαμβ. || τὰ δὲ ἀπειρα ἀπεριληπτα || 7 δὲ θεῖος πλ. φρέσι || 7. 8 τὰ ἐπὶ οι. || 8 ἐπίστασιν || 9 μὲν οὖν || 12 post θηητὸν add. νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν || 13 γεννορένους || 15 πάλιν] ὄφειώς καὶ || 17 ζῶν ἀλογον || οὐ γάρ—τπος (19) οι. || 21 ἀλλη γάρ ἔξις τοῦ ξάνθου καὶ ἀλλη τοῦ βαλίου || 22 πλάτωνος

¹⁾ vide Ammon. p. 72,13 πρὸς τοῦτο πάντες ἡ πόρηταν ἀπολογίας οἱ ἐξηγηταί, El. (Cramer p. 418,2) οὐγ̄ ὡς φασιν αἱ ἐγκύρωται ἐξηγήσεις.

ἔξις || 23 πᾶς γάρ ἄνθρ. ζῶν ἔστι λ. Ήν. καὶ πᾶς ἵππος ζῶν ἀλογον τετρ. || 24 ὄμοιος δὲ καὶ || 26 σύδεν ||

p. 18,18 τὸ περὶ γὰρ καὶ ἄνθρ. δὲ καὶ λίθος καὶ ἔβλον || 19 ψυχὴν || 20 τὴν ομ. || 22 μεριστόν] ἀγώματον p. 19,1 οὖν θεός ἀγρελος ψυχὴ || 2 τι] τὸ || 6 οὖν λευκότης || καὶ γίου || 7 ἡ λευκότης ομ. || 8 ψυχιθέον || 9 οὖν] δὲ || 11 post γάρ add. καὶ || εὑρον post εὐκανον transp. || 16 καὶ πάλιν ἐκάλεσαν ταῦτα || 19 δύο καν. || 20 τι] τὸ || 21 γίνεται ἡ ἐν ψυχιθέον || 22 ἄπλως ομ. || δὲ ομ. || 21 τὰ ἀπηρθ.] ἥγουν || καὶ τὸ θερμὸν || 25 πάντα ομ. || τι κανόνι γένος ομ. || 27 λέγεται (alterum) ομ. || 28 πάντα ομ. || 29 ὑπέ] ἐπι] p. 20,2 τι] τὸ || σίμερον αὔριον πέριτο (sic) || 3 τοῦ πατέ || 4 τι ομ. || καθῆσαι (sic) καὶ τὰ τοιάτα, ἢ ἀνήγαγον || 5 ὑπὸ τὸ κεῖσθαι—ἀνήγαγον (6, 7) ομ. || 8 τι] τὸ || καὶ τὰ τοιάτα || 9 ποιεῖν—περὶ τι post ἐπέρου (10) colloc. || 10 ταῦτα ομ. || 12 οὖν] τούνα || 14 τιος

L VATICANUS 2173 [Columnensis 12] chartaceus forma magna saeculo XIV litteris nitidis sed admodum minutis scriptus Ammonii in Isagogen librum f. 1—24^r continet. f. 36 Philoponi qui dicitur in Categorias prolegomena nullo titulo incipiunt .. πειδὴ τῆς ἀριστοτελεῖνος ἐντὸς θέλομεν φιλοσοφίας γενέσθαι. f. 40 Categoriarum commentarium incipit αἱ ψυχαὶ εἰ μὲν ἄνω ἦσαν. Isagoges commentario inserta sunt scholia ex Photio deprompta, quibus locis Ammonii et Photii explicaciones notis additis discernuntur. titulus est προλογόμενα τῆς παροφυρίου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου τοῦ μικροῦ τοῦ ἐρμείου, qui cum ad verbum consentit eum codice Monacensi 222 (M), tum ex specinime, quod A. Mai nobis tradidit, lucide appareat Vaticanum illius esse gemellum.

p. 1,4 καὶ ομ. || 5 δὲ] γάρ || 10 πάντων || 11, 12 ὅρους ἐμάθημεν || 12 τε καὶ || 16, 17 τέχνας τε καὶ ἐπιστ. || τὸν ὄρισμὸν || 19 μὲν ομ. || p. 2,1 ὑποκείμενον || ἀνθρώπινα || 3 τὰ ἔβλα || 4 οἱ οὖν ὄρισμοι || 5 καὶ ομ. || τοὺς συναρμ. || 8, 9 ἐτὲ—περιποιητικὴ ομ. || 11 καὶ (post οὖν) ομ. || 12 ἀντῆς τὸν ὄρ. || οὖν] τοίνυν || 13 ἀλλαὶ πάσαι ἐπιστ. || 14 ἡ δὲ ἀστρ. || ἡ (ante φίλος) ομ. || 15 ποιῆσαι αὐτὰ ἀλλὰ γνῶναι ταῦτα || 16 οἱ ὄρισμοι πολλαχῶς πολλοὶ || 19 προσεπελθεῖν || 21 ἡνὶ || 23 ἡ ὄντα εἰσὶ. τὸ ἡ οὐκ ἀκαίρως ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ καθὸ || 24 τοὺς ἄνθρ. τοὺς ἐν τῷ κ. || p. 3,2 γνῶσις ante θείων colloc. || 3 μάνω ομ. || 5 εἰπὼν ομ. || 7 τῷ σαφεῖ καὶ τῷ ἀσ. || 13 καθ' ὅ || τοῦ ὄντος κ. || 14 ὡς αἱ οἱ αὐτοὶ φασι ποιηταὶ || 15 διτῆρες || 16 βούλ. κατ' ἀμφώ αὐτὸν ἔξ. || 19 διδάσκει || 25 ἐπεὶ || p. 4,1 μὲν γάρ || 7 λεκτέον || 8 αἱ (ante πρακτ.) ομ. || 9 αἱ (prior) ομ. || καὶ αἱ πρακτ. || 10 πούτων τῶν μερῶν || πρὸς θεὸν || 11 καὶ τὸ μὲν || πῶς || ἔχοντας || 12 κοσμῶν] κινῶν || 16 τὴν φιλ. μελέτην θαν. ὄριζεται || 19 τρέπω δεῖ || 20 ἀπό] ἐπι] || ἐκρήμνισε || 23 ὑψηλοῦ || 25 ἐν—γράμμῳ] ἐκ φαίδωνος βιβλίου τοῦτο || 26 τῷ νέῳ συμβ. || 28 αὐτῶν || φησὶν οὖν || p. 5,2 ἐκ ταῦτης αὐτούς || 3 συνιδεῖν || ὅῃ] δὲ || ἐντούς || 4 κατατεθεῖς || 6 δοθέντα || 7 οὖν] αἱ || 11 διτῇ ἔστιν || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 δέδεται τῷ σ. αὐτῷ || 17 ἀπὸ ομ. || 18, 19 καὶ κατὰ—σώματος ομ. || 21 καὶ μετὰ θάνατον ομ. || 24 πάντως || φιλόσοφοι || p. 6,5 ἀποδεδημένους || 6 μέρος] μόνον || 7 πρακτ.] πολιτικὸν || 8 μελ. εἶναι θαν. || 10 ὄμοιος || ἀνθρώπῳ ομ. || post ἀμφοῖν add. αὐτὴν ὄριζόμεθα.

M MONACENSIS 222 [vide praefationem Isagoges p. X] Ammonii commentarium f. 1—24^r continet. folia tineis perforata sunt, quorundam supremi margines ita lacerati, ut interdum litterae plane evanuerint. margines commentarii notis ὅρος ὄρισμα. πόθεν ὄρισμὸς λέγεται; σκοπός, γράμμην, ἀπορία, λύσις ornati sunt, expositiones multis schematis illustratae. scholia commentario extrinsecus interposita ex Photio derivata

sunt eiusque nomine signata¹⁾). haec infra subiciam praesidio codicis Parisini 1928 (P^a) eadem Photiana exhibentis usus, eo magis necessario, quod Monaceus scriptura saepe extricari iam non potest. de fide libri Ammoniani memoriae vide p. VII. collatus est codex ab E. Trampio et A. Foerstemanno.

f. 10v ad Porph. p. 1,8 Φωτίου. Τὸ γένος τριγῶς λέγεται· ἡ γάρ ἀπὸ τοῦ τόπου ὃς ἀπὸ αἰγύπτου αἰγύπτιοι ἡ ἀπὸ πατρὸς ὡς ἀπὸ Ἰσραὴλ Ἰσραηλῖται ἡ τὸ παρὰ φιλοσόφοις λεγόμενον, ὃ καὶ ὄρεζμενοι φασι· γένος ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τι ἔστι κατηγορούμενον. τὸ γάρ ζῆρον κατηγορεῖται κατὰ πλειόνων εἰδῶν, τουτέστι κατὰ ἀνθρώπου βρῶς καὶ τῶν ὄμοιών. διαφερόντων δὲ τῷ εἶδει· ἄλλο γάρ ἔστεν ἄνθρωπος καὶ ἄλλο βρῶς καὶ (θλίβοι add. P^a) ἵππος.

f. 13v ad p. 3,22 Φωτίου περὶ εἰδῶν. Τὸ δὲ εἴδος ὄγκως λέγεται· ἐν μὲν τὸ σχῆμα καὶ ἡ μορφή, ὅμεν καὶ τοὺς ἔχοντας καλὴν μορφὴν εὐειδεῖς καλούμεν, τοὺς δὲ ἔχοντας κακὴν δυσειδεῖς. ἄλλο δὲ τὸ ὑποτατέρῳμενον (ὑποτεταγμένον P^a) τῷ γένει, οἷον ἄνθρωπος· ἡ γάρ ἀνθρωπὸς ὑπὸ τὸ ζῆρον· ἔστι (εἴτι M) δὲ τοῦτο τὸ (τὸ: ἔστιν M) εἶδος τὸ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, ὃ καὶ ὄρεζμενοι φασιν· εἰδός ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ, οἷον ὥσπερ εἴπομεν ὁ (ἢ οἱ. M) ἄνθρωπος· κατὰ γάρ τοῦ πλάτωνος καὶ ἰωάννου κατηγορεῖται διαφερόντων μὲν ἀλλήλων τῷ ἀριθμῷ ποινωνούντων δὲ ἀλλήλων κατὰ τὸ εἴδος, τουτέστι κατὰ τὸ εἶναι τοὺς δύο ἀνθρώπους καὶ (καὶ οἱ. M.) ἐπὶ τῶν ὄμοιών. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ εἴδους. ἄλλο ὥσπερ ἐνδέχεται τινα καὶ (καὶ οἱ. P^a) πατέρα εἶναι καὶ νίνην, πατέρα μὲν τῷ ἐξ αὐτοῦ τεγμέντος, νίνην δὲ τοῦ αὐτὸν γεννήσαντος, οὕτως καὶ τὸ γένος ἐνδέχεται καὶ εἶδος εἶναι καὶ γένος, κατ' ἄλλο μὲν γένος, πρὸς ἄλλο δὲ εἴδος· οἷον τὸ ζῆρον γένος μὲν ἔστι τοῦ ἀνθρώπου εἶδος δὲ τοῦ ἐμψύχου σώματος· τὸ γάρ σῶμα κατὰ τοῦ ἐμψύχου σώματος κατηγορεῖται. ὄμοιώς καὶ τὸ σῶμα, καθὼς ἔφημεν, γένος μὲν ἔστι τοῦ ἐμψύχου σώματος, εἶδος δὲ τῆς οὐσίας· ἡ γάρ οὐσία κατὰ πάντων κατηγορεῖται καὶ ἐπάνω αὐτῆς ἄλλο γένος οὐκ ἔστιν, ὡς οὐδέ ἄνθρωπος ὑποκάτω αὐτοῦ ἄλλο εἶδος ἔγει (ἔγει οἱ. M). καὶ ὀνομάζεται τὸ γένος τὸ μὴ ἔχον ἐπάνω αὐτοῦ (αὐτοῦ ἐπάνω colloc. P^a) γένος οἷον, ὡς εἴπομεν, ἡ οὐσία γενικώτατον, τὸ δὲ εἴδος (εἶδος δὲ colloc. P^a) τὸ μὴ ἔχον ὑποκάτω αὐτοῦ ἄλλο εἶδος εἰδικώτατον εἶδος. ἔστι δὲ τοῦτο τὸ εἴδος εἰδικώτατον ὃ εἶδος ὡν μὲν ἔστι γένος, ἐπειδὴ οὐν ἔχει ὑπὲρ αὐτὸν εἶδος.

f. 17v ad p. 8,8 Φωτίου περὶ διαφορᾶς. Ή (ἢ οἱ. M) διαφορὰ τριγῶς λέγεται· κοινῶς τε (τε οἱ. P^a) καὶ ἴδιως καὶ ἴδιατα. κοινῶς μὲν ἡ σημαίνουσα χωριστὸν συμβεβηκός, οἷον ὃς ἐν τῷ τυγχάνοντι ἀνθρώπῳ λευκόν· ἐνδέχεται γάρ καὶ μέλαν γενέσθαι. ἴδιως δὲ ἡ σημαίνουσα ἀγχώριστον, ὃς ἐν τῷ τυγχάνοντι ἀνθρώπῳ ἡ γλauκότης (ἢ ἡ σημάτης add. P^a). οὐ γάρ γίνεται ὁ γλauκόθημαί μοις μελανόθημαί μοις. ἴδιατα δὲ ἡ οὐσία εἰσάγουσα οἷον (ὧς add. P^a) ἐπὶ ἀνθρώπου τὴν λογικότητην, ἥτις καὶ διακρίνει ἡμᾶς ἐκ (ἀπὸ P^a) τῶν ἀλλήλων. αὕτη γάρ ἡ διαφορὰ συστατική ἔστι τῆς τοῦ ἀνθρώπου οὐσίας. ὄρθιονται δὲ ταῦτη τὴν διαφορὰν οὕτως· διαφορὰ ἔστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ ὑποέν τι ἔστι κατηγορούμενον. ἄλλως δὲ διαφορὰ ἔστι τὸ χωρίζεν πεψυκός τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος. ἔστι δὲ καὶ οὕτως· διαφορὰ ἔστιν ὅπερ διαφέρει ἔκαστον. ἄλλ? οἱ μὲν κοινῶς καὶ ἴδιως διαφοραὶ ἀλλοιούσιν τινα ποιοῦσι πρὸς τὸ ὄμοια αὐτῶν, ἡ δὲ ἴδιατατα ἄλλο γάρ ποιεῖ τὴν λογικότητην προτελθοῦσα τῷ καθέλου ζῷῳ, τουτέστι τὸν ἄνθρωπον. καὶ αὕτη μὲν ἡ διαφορὰ εἰδικούσι λέγεται διὰ τὸ ποιεῖν ἔτερον εἶδος, αἱ δὲ ἄλλαι δύο μόνον διαφοραί. διαφέρει δὲ κατ' ἄλλα πολλὰ ἡ κοινῶς διαφορὰ τῆς ἴδιατατα, καθ' ἓν δὲ τοῦτο κυριώτατον διαφέρει, ὅτι ἡ μὲν κοινῶς καὶ ἴδιως διαφορὰ εἰς ὑπογραφάς λαμβάνουσι, ἡ δὲ ἴδιατατα εἰς ὄρισμούς· τι δέ ἔστιν ὑπογραφὴ καὶ ὄρισμός καὶ τὰ τούτοις παραπλήσια, ὕστερον ἐρούμεν ἔξαιρέτως. εἰ κοινῶς, πῶς διαφορά; ὅτι πᾶσιν ὑπάρχει τριγῶς ἡ διαφορὰ εὐλόγως· πάντα γάρ τὰ ὄντα τριτά· καὶ ὁ ποιητὴς τριγῶς δὲ πάντα δέδασται· καὶ γάρ πάντα τὰ ὄντα ἡ οὐσία ἡ συμβεβηκός διττόν, ἡ χωριστὸν ἡ ἀγχώριστον (ὅτι ἀγχώριστον καὶ χωριστόν M).

¹⁾ unde corrigas, quae in praefatione Porphyrii Isagoges p. XLVI de Photio dixi.

f. 20v ad p. 8,22 Φωτίου περὶ ἰδίου. Τὸ δὲ ἴδιον τετραχύνεται γάρ μόνη μὲν ὑπάρχει τῷ εἰδεῖ, οὐ παντὶ (δὲ πρῶτον), ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τῷ γραμματικῷ (γραμματικὸν Ρ^a) εἶναι· μόνος γάρ ὁ ἀνθρώπος ἐκ τῶν λοιπῶν ζώων γίνεται γραμματικός, εἰ καὶ μὴ πᾶς ἀνθρώπος. δεύτερον δὲ παντὶ μὲν ὑπάρχει τῷ εἰδεῖ, οὐ μόνη δέ· πᾶς γάρ ἀνθρώπος δῆπος, ἀλλὰ οὐ μόνος ἔστι· τρίτον δὲ παντὶ μὲν ὑπάρχει τῷ εἰδεῖ καὶ μόνη, οὐκ δέ δὲ ἀλλὰ ποτέ, ὡς τὸ ἐν γύρῳ πολιοῦσθαι ἀνθρώπον (ἀνθρωπὸν οἰκ. Μ). τέταρτον δὲ δὲ γίνεται συνελθόντων τῶν τριῶν, οἷον τὸ μόνη καὶ παντὶ καὶ δέ, ὅπερ καὶ ἀντιστρέφει ὡς τὸ γελαστικόν· ὅπερ γάρ γελαστικόν, τοῦτο καὶ ἀνθρώπος, καὶ ὅπερ ἀνθρώπος, τοῦτο καὶ γελαστικόν. περὶ γάρ τούτου παρὰ τοῖς φυλοσόφοις ὁ λόγος, οὐ καὶ ὄρισμός ἔστιν ἴδιον (δὲ αἰδ. Μ) λέγων τὸ κυρίως ἔστι (λέγ. τὸ κυρ. ἔστι οἰκ. Μ) τὸ παντὶ καὶ μόνη καὶ δέ δὲ ὑπάρχον τῷ εἰδεῖ. ἀλλιώς δὲ πάλιν. ἴδιον ἔστι τὸ ἀγώριστον συμβεβηκός ἀντιστρέφον. καὶ (οἰκ. Ρ^a) τοῦτο δὲ πάλιν τριγως λέγουσιν· ἡ ἀπὸ τῆς διοργανώσεως ὡς τὸ πλατυόνυμον τῷ ἀνθρώπῳ (τοῦ ἀνθρώπου Μ), ἡ ἀπὸ τῆς ἐνεργείας ὡς τὸ ὀρθοπεριπατητικόν, ἡ ἀπὸ τῆς δυνάμεως ὡς τὸ γραμματικής εἶναι δευτικόν.

f. 20v ad p. 12,24 Φωτίου περὶ συμβεβηκότος. Τὸ συμβεβηκός δύο σημαίνει, τὸ γωριστόν καὶ τὸ ἀγώριστον. καὶ τὸ μὲν ἀγώριστον ἰσοδυναμεῖ τῇ ἴδιᾳ διαφορᾷ, τὸ δὲ γωριστὸν τῇ ποιώνιᾳ διαφορᾷ· καὶ γάρ ἀγώριστον συμβεβηκός ἔστιν ὡς τὸ μέλαν τῷ κόρακι, γωριστὸν δὲ ὡς τὸ κεῖσθαι τινα ἡ ἴστασθαι. ὅρθιζονται δὲ αὐτὸς οὕτως· ὃ γίνεται καὶ ἀπογίνεται ἡ (ἢ οἰκ. Ρ^a) δυνάμει ἡ ἐνεργείᾳ γωρίς φύλοράς τοῦ ὑποκειμένου (τῆς τοῦ ὑπ. φύλοράς Ρ^a). ἐν γάρ τῷ εἰπεῖν δυνάμει ἐδῆλωτε τὸ ἀγώριστον συμβεβηκός, ἐν δὲ τῷ ἐνεργείᾳ τὸ γωριστόν. ἔτι δὲ συμβεβηκός ἔστι δὲ ἐνδέχεται τῷ αὐτῷ (τῷ αὐτῷ Ρ^a) ὑπάρχειν ἡ μὴ ὑπάρχειν, δεῖ δέ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ ὑφιστάμενον. τὸ δὲ δέ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ οὐχ ὅτι δεῖ ἐν ὑποκειμένῳ ὑπάρχειν, ἀλλὰ δὲ τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ ἐν ὑποκειμένῳ ἔχει (ἔχειν Ρ^a) ἀεί.

f. 21v ad p. 13,10 Φωτίου. Κοινὸν πάντων κυρίως τὸ κατὰ πλειόνων κατηγορεῖται καὶ κοινὸν πάντων ἄνευ τοῦ συμβεβηκότος τὸ ἐπίστης μετέχειται ὑπὸ τῶν μετεχόντων καὶ τὸ ἀναιρουμένων ἀντῶν ἀναιρεῖται τὰ ὑπὸ κατά.

f. 21v ad p. 13,23 Φωτίου περὶ κοινωνίας γένους καὶ διαφορᾶς. Διαφέρει δὲ τὸ γένος διαφορᾶς, ὅτι τὸ μὲν γένος ἐν τῷ τι ἔστιν, ἡ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὅποιόν τι ἔστιν κατηγορεῖται, καὶ ὅτι τὸ μὲν γένος προϋπάρχει, ἡ δὲ διαφορὰ ὑστέρα, καὶ ὅτι τὸ μὲν γένος συνεισάγεται, ἡ δὲ διαφορὰ συναναρρέεται. Διαφέρει δὲ τοῦ εἰδούς τὸ γένος, ὅτι τὸ μὲν γένος κατὰ τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται, τὸ δὲ εἶδος κατὰ τῶν ἀτόμων, καὶ ὅτι τὸ γένος προϋψέστηκε, τὸ δὲ εἶδος ὑστερογενές, καὶ ὅτι γένους μὲν ὄντος οὐ πάντως ἔστι καὶ εἶδος, εἶδος δὲ ὄντος ἔστι καὶ γένους ἐξ ἀνάγκης. Διαφέρει δὲ τὸ γένος τοῦ ἴδιου, ὅτι τὸ μὲν γένος συνανύμως κατηγορεῖται τῶν ὑπὸ αὐτό, τὸ δὲ ἴδιον οὐκέτι, καὶ ὅτι ἀναιρουμένου τοῦ γένους οὐ συναναρρέεται καὶ τὸ ἴδιον, τούτου δὲ ἀναιρουμένου τὸ γένος οὐ συναναρρέεται. Διαφέρει δὲ τοῦ συμβεβηκότος, ὅτι τὸ μὲν (μὲν οἰκ. Μ) γένος ἐν τῷ τι ἔστι λέγεται, τὸ δὲ συμβεβηκός ἐν τῷ ὅποιόν τι ἔστιν ἡ πῶς ἔχον ἔστι, καὶ ὅτι τὸ γένος συνανύμως κατηγορεῖται τῶν ὑπὸ αὐτό, τὸ δὲ συμβεβηκός οὐκέτι, καὶ ὅτι τὸ γένος καὶ τὰ μετ' αὐτό οὖν εἰσὶ μᾶλλον καὶ ἡττον, τὸ δὲ συμβεβηκός ἔστιν. ἐκ δὲ ταύτης τῆς ἀπὸ τοῦ γένους πρὸς τὰς ἀλλας φωνὰς διαφορᾶς δυνατὸν καὶ ἐκάστης τῶν φωνῶν τὰς οὖσας πρὸς ἀλλήλας διαφορᾶς εὑρεῖν. καὶ ταῦτα μὲν ἐν τούτοις (ταύταις ΜΡ^a).

Mª MATRITENSIS 34 (de quo videatur Dexippi praeftatio p. VIII) exhibet f. 31 titulum ἐξήγγησις εἰς τὰς πέντε φωνάς τοῦ πορφυρίου, commentarium incipit μέλλοντας ἡμᾶς ἀρχεσθαι, explicet ὄμοιως δὲ μέλανες ἡ λευκοί. Iriarte igitur quod dicit hanc expositionem non esse Ammonii Hermeae filii, fallitur. f. 51 iterum occurrit προλεγόμενα εἰς τὰς πέντε τοῦ πορφυρίου φωνάς. inc. Ζητέστον ἐν τοῖς προλεγόμενοις τέσσαρα· εἰ ἔστιν, τί ἔστιν, ὄποιόν τι ἔστιν καὶ διὰ τί ἔστιν. καὶ ἐπὶ μὲν τῶν ἐχόντων τὴν ὑπαρξίην καὶ τὸ ἀπλῶς εἰναι ἐπιδηλον οὐ ζητεῖται πάντως τὸ εἰ ἔστιν ... expl. f. 53v τελευταῖον ζητεῖται ἡ ὑπὸ τί μέρος ἀναφορά. ἀναφέρεται οὖν ἡ παροῦσα βίβλος ὑπὸ τὸ λογικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας, δὲ καὶ μέρος καὶ ὄργανον καλεῖται. haec

hand dubie ex Byzantini eiusdem commentatione hausta sunt (cf. Ioannem Italum in Eseu. Ω—IV—14 [E^b]).

VATICANUS BIBL. REGINAE 116 [Brand. p. 51 no. 5] bombycinus saeculo N XV diligenter exaratus Ammonii librum f. 3—24 continet titulo praemisso ἀμμωνίου φιλοσόφου τοῦ ἐρμηνεύ προλεγόμενα πάσης φιλοσοφίας καὶ τῶν πέντε φωνῶν διδασκαλίας. Ammonii explanationes interruptae sunt f. 13 fragmento Photii, quod est de differentia, in margine nota Φωτίου παραπέραν Κωνσταντινοπόλεως signato. specimen dedit A. Mau.

TAURINENSIS 129 e. V. 21 [Pasinus p. 229] chartaceus saeculo XV T^a scriptus titulum recentiore manu additum fert f. 1 ἀμμωνίου τοῦ ἐρμηνεύ εἰς τὰς ἑ φωνάς, commentarium desinit f. 18^v in verbis μέλαν δὲ καὶ λευκὸν κερανύμενα ποιεῖ φαιόν (Ammon. p. 126,9). specimen debetur H. Vitellio.

Hi codices non solum eandem Ammonii libri recensionem exhibent, sed etiam ex eodem fluxerunt exemplari, id quod variis lectionibus, quas ad Amm. p. 1,2—5,28 ex ambobus codicibus simul haustas adiciam, luculenter demonstratur. recensio autem eorum unde traxerit originem, Vitelli codicem Taurinensem perscrutati industria factum est ut animum informare possimus. etenim in prolegomenis facile intellegitur Ammonii librum omissis potissimum locis citatis angustius contraetum esse, in commentario scholia electa afferri, quae qui concessit f. 9^r ipsum Ammonium laudat ἐπιλαμβάνοντα τινες τοῦ Πορφύρου ὡς μὴ κυρίας εἰρηκότος τὸ σχῆμα τοῦ τριγώνου γένος λέγοντες ὡς ἐπειδὴ ἀξιούσιν οἱ φιλόσοφοι δι τὸ ἔφ' ὃν τὸ πρώτου καὶ τὸ δεύτερον θεωρεῖται, τούτων τὸ κοινῶς κατηγορούμενον οὐκ ἔστι γένος· πρώτου δέ ἔστι τὸ τρίγωνον τοῦ τετραγώνου, ὃν κατηγορεῖται τὸ σχῆμα οὐκ ἄρα τὸ σχῆμα γένος ἔστι τοῦ τριγώνου καὶ τοῦ τετραγώνου. δὲ μὲν οὖν Ἀμμώνιος ἐπιχειρῶν ἀπολύτατοι τὸν Πορφύριον τῆς μεμψεως πλείσια ὅλην ἀποριῶν παρέγει ταῖς λύσεσιν. ἔστι δὲ ὡς ἐν συντόμῳ εἰπεῖν κατὰ τὴν ἐμὴν δύναμιν ἡ λύσις αὕτη (cf. Ammon. p. 71,25 sq.). sed si haec excerpta diligentius aliquanto perpenderis, ea non solum correctiōnibus et additamentis admissis ab Ammonii oratione interdum longe abhorre videbis, sed etiam scholia ab illo prorsus aliena, quorum exemplum infra addam, adiecta invenies. has diserepantias noli scholiastae erinnimi tribuere, quem etiam nunc lieet probare non genuinum Ammonii librum in usum suum vertisse, sed recensionem iam retractatam, camque codicebus Vaticano 2189 (G) et Neapolitaño III D 37 (N^a) nobis servatam. illa igitur recensione scholiastes ita usus est, ut in prolegomenis philosophiae multa omitteret sed continuam servaret orationem, in commentario scholia memoria dignissima eligeret et ex parte pro suo ingenio mutaret. sed prolegomena Isagoges quae illa recensione continentur, viro bono non satis fecisse videntur, quare Ammonio plane neglecto ad Davidem confugit, cuius de octo praefationis locis expositionem, quam apud Cramerum (p. 434 sq.) impressam videmus, hic excerptam iuvenimus.

p. 1,2 φιλοσόφων ἀπτεσθαι || οὐ του οι. || μαθεῖν τι πρότερον || 4 ὃν τυγχάνει] διδαχής γηγει ὁ ποτέ ἔστι ἐκεῖνο ὃ βούλεται μαθεῖν || καὶ οι. || 5 ἐκ τῶν ὄρισμῶν τὸ πράγματα coll. 5. 6 ὅντας μαθεῖν ἡμᾶς πρᾶγμα ἀγνοούμενον δὲ ὄρισμον ἡμῖν τι ἔστιν ὄρισμός: διὸ πάλιν ἔτι πρότερον δεῖ ἡμᾶς μαθεῖν τι ἔστιν ὄρισμός || 10 post πρᾶγμα add. περὶ οὐ ὁ λόγος || δεῖ σύ—παρέχουσα (17) οι. || 18 πᾶσα σύ] ἐπεὶ δὲ πᾶσα | πᾶσα (alterum) οι. || 19 καὶ ὅπου μέν ἔστι πάσης τέργης περὶ | καὶ ὃ βούλεται κοσμεῖν οι. | p. 2,1 σόν] ὥσπερ ὑποκείμενον μὲν ἔχει ἀνθρώπινα | 2 περὶ—καταγίνεται οι. | ταῦτα οι. | 3 δὲ καὶ ὁ οι. | τὰ ἔνδα | 4 τὸ ποιῆσαι θρόνον ἢ κλίνην ἢ ἄλλο τι τοιούτον | οἱ ὄρισμοὶ δὲ | 5 ἐκ τοῦ συναμφ. | καὶ ἐκ μὲν | 6 ἐστιν οι. Τα | 8. 10 ἐκ δὲ—κινήσεις αὐτῶν οι. | 11 μάθωμεν οὖν (σύν: καὶ Τ) ἐπὶ τῆς φιλοσοφίας τι ἔστι τὸ ταῦτη ὑποκείμενον || 14 ἡ δὲ ἀστρ. post οὐράνια add. καὶ ἄλλῃ περὶ ἔτερον τι μερικῶν ὑπάρχον | 15 τὸ δύτα οι. | τέλος ἔχουσα οὐ τὸ ποιῆσαι αὐτὰ ἄλλα τὴν τούτων κτήσασθαι γνῶσιν | 16 παρα. δὲ ὄρισμοὶ τῆς φιλο. πολλοὶ πολλαχῶς γάρ ὠρίσαντο ταῦταν οἱ φιλοσοφότεροι τῶν παλαιῶν | 17. 19 ἦνα—ἐπειληθεῖν] ἡμῖν δὲ περιεργον εἰναι δουκει τοὺς πάντας ἐκθεῖναι, διὸ ἀπόλεξάμενοι τοὺς βελτίστους (βελτίστους Τα) ἔξ δύτας τούτους ἐκθήσουμεν τοὺς ἄλλους καταλιπόντες. εἰσι οὖν δύο μὲν (μὲν οι. Τα) ἐκ | 20 ἕξ ὑπερογῆς ἦν | post τέργας add. καὶ ἔτερος ἐξ ἐπιμολογίας | 22 πρῶτος ὄρισμός | 23 ἡ δύτα εἰσι, τούτεστι καθό δύτα εἰσιν οὐ γάρ | 24 εἰδέναι πάτας τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρ. ὑπέροις εἰσι κατ' ἀριθμὸν ἢ τὰ καθ' ἔκαστον συμβαίνοντα | 25 τοῦ κακθίλου ἀνθρώπου (τοῦ ἀνθρ. κακθίλου Ν) | p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὕτως ὄριζεται τὴν φιλοσοφίαν (hic λέγων add. Ν). φύλαξις ἔστι γνῶσις | 4 διέστειλε Ν | 4. 5 τὰ μὲν—ἀνθρώπινα οι. | 6. 7 διενήνογχοι—άσαφει οι. | 7 ἔτει—λέγων] ἐκ δὲ τοῦ τέλους δύο. εἰς μὲν ἔτειν ὁ λέγων | 9 ἀνθρώπων οι. | καὶ τούτον δὲ ὁ πλάτων ἀπέδωκεν | 10. 12 δέ—τέστι οι. | 13 ὑποδεεστέρων | 14. 15 δέ—ἔάνων οι. | 16 διὸ καὶ ὁ φιλόσοφος βούλεται κατ' ἄκμαφο ἐξομοιωθεῖται | 17 καὶ (post γάρ) οι. Ν | πάντα γάρ ἐπικέπτεται οι. | 18 τοι οι. | 20 καλῶς πρόσκειται οι. | 21 ὄμοια πάντη | 22. 23 ἐπεὶ—ἀνθρ. οι. | 24 ὑπάρχουσι] τυγχάνουσι | 25 καὶ ἔτειν—ἔχουσι (p. 4,4) οι. | p. 4,5 ἔτειν οὖν—ώρισατο (14) οι. | 15 δέτερος δὲ ὄρισμός ἐν τ. τ. ἔτειν ὁ λέγων φιλ. ἔτειν μελ. θανάτου. ἡγέτεον δὲ πᾶς δεῖ | 18 τοῦνομα | τῷ τοῦ πλάτ. | 19 μελέτην ἔχειν θανάτου ἀναγνούς | δεῖ οι. | 20 ἀναβάτης ἐπὶ τετράγονος ἑαυτὸν ἐκρήμνισε. διὰ τὴν ἐξ ἀριθμάς τοίνυν (σύν Ν) | 28 οὔτοις | γοῦν] γάρ | οὖν οι. | p. 5,1 αὐτοῦ οἱ ἀνθρ. ἐτρέψαν | 2 ἐξάγειν ἐκ ταῦτης | 3 οὐ—έαυτὸν οι. | 5 ἀποδράσαι στον ἐφ' ἑαυτῷ τοὺς ἐπὶ τούτῳ κειμένους ἀνατρέπει νόμους | 6 δοθέντα 8 πῶς φαμεν μελέτην coll. | πρόσεχε οὖν | 9 λυθήσεται σοι | ἵστεον οὖν | διτεῦρος ὄντος τοῦ ἀνθρ. | 10 ἐκ ψυχῆς λέγω | διτεῦρος ἔτει | 11. 6] ὁ τε | δέδεται τ. τ. τῇ ψυχῇ | 12 ὁ προσοντικὸς δεσμός | 13 δέδεται δουλεύουσα τῷ σώματι καὶ τοῖς σωματικοῖς πάθεσι καὶ κρατουμένη | 14 διτεῦρος δὲ ὄμοιως καὶ | 15 post σώματος περιγιντεῖ κατὰ τούτον τοίνυν τὸν λόγον διτεῦρος καὶ ὁ θάν. δείκνυται ὁ μὲν φυσικὸς ὥν, καθ' ὃν πάντες ἀποθήσουσιν ἀνθρώποι | 17 ἀπὸ οι. | οἱ φιλόσοφοι διὰ μελέτης γωρίζουσι τὴν ψυχὴν τῶν σωματικῶν παθῶν. καὶ κατὰ τοῦτο (τοῦτον τὸν λόγον Ν) λέγονται μνήμην ἔχειν θανάτου, τούτεστιν ἔτι γωρίζουσι τὴν ψυχὴν τῶν σωματικῶν παθῶν. ἵστεον δὲ (ζητεῖται δὲ λοιπὸν Ν), ὡς εἰ τέλος (v. 28) |

ad Porph. p. 1,1 α' Διὰ τὸ ἀπροσδιορίστων εἰσαγωγὴν ἐπέγραψεν ὁ Πορφύριος τὸ παρὸν σύγγραμμα μὴ προσθεῖται καὶ εἰς τὶ ἔστι συναγωγὴν (sic). ἔγουσιν εἰς τὴν λογικὴν τῆς φιλοσοφίας ἐπιστήμην; διέτι ὥσπερ λέγοντες ποιητὴν τὸν Ὅμηρον ἐξάγως λέγουμεν ἢ βίταρος τὸν Δημοσθένην, οὕτω καὶ εἰσαγωγὴν ἐπιγράψας μόνον ἐδήλωτε τῆς βελτίστου τῶν ἀλλων ἐπιστημῶν ἥτοι τῆς λογικῆς εἶναι εἰσαγωγὴν.

ad p. 1,3 β' Τὸ ἀναγκαῖον διγῶς διαιροῦσιν οἱ φιλόσοφοι. ἀναγκαῖον γάρ καλοῦσι τὸ τε γρήγοριον καὶ τὸ ἀντιθετικόριμον τῷ ἐνδειχμένῳ. ἐνταῦθα δὲ κατὰ τὸ πρῶτον λέγεται σημαντικόμενον ἔγουσιν τὸ γρήγοριον καὶ οὐ κατὰ τὸ δεύτερον.

ad p. 1,4 δ' Ὅρα ζπως ἐνταῦθικ ὁ Πορφύριος κατὰ τάξιν προτίθεται προέταξε (Αmm. p. 33,17) || p. 33,18 Ζσερα || 19 πρότον ομ. καθηλ. πάντων || 20 τῶν δὲ ἐπ. τὸ θέτον μὲν προέταξε ὡς πληριεστέρον διὰ τῆς οὐσίας καὶ μᾶλλον συγγενέστερον || 22 τὴν ἑστήτηρ τέταχε τάξιν || 23 προετριμένος καὶ ὡς γινόμενον ξερπ. φθιρᾶς.

ad p. 1,6 ε' Τέσσαρες εἰσὶ τρόποι διδασκαλικοί, διαιρετικός ὀριστικός ἀποδεικτικός καὶ ἀναλυτικός, καὶ διαιρετικοῦ μὲν θέτον τὸ διαιρετὸν προτεθὲν γένος κ. τ. λ. (cf. Amm. p. 33,4).

ad p. 1,8 σ' Τρία εἰσὶ τὰ δικηροστέρους (Αmm. p. 38,14) || 15 ὡς τὰ Γαλάζια ομ. || 16 ὡς τὸ περὶ Ἐρημηνίας ομ. || καὶ τὸ βάθος || 17 ὡς ἡ Λποδεικτική ομ. || ξερπ. τὸν ἀκροτὴλην σπουδαιότερον εἶναι περὶ τὴν ἀκρότατην ἐπαγγέλλεται τούτων τὸ μετίσιον ἀπειλάγει.

ad p. 1,9 ζ' Υπέτιχετο ὁ Πορφύριος σύντομον ποιῆσαι τὴν διδασκαλίαν ικλ. (cf. Amm. p. 39,9).

VATICANUS 309 [Brandis p. 57 no. 33] bombycinus saeculo XV ex-O aratus initio mutilus est, nam f. 1 incipit τὸ δὲ εἰδος λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκάστου μυρφῆς, καὶ δὲ εἰρηγηται πρῶτον μὲν εἰδος ἄξιον τυραννίδος. μετὰ τὸ γένος τὸ εἰδος ἔταξε διὰ τὸ τῶν πρός τι εἶναι τὸ γένος καὶ τὸ εἰδος καὶ διὰ τὸ πρὸς ἄλληλα αὐτὰ λέγεσθαι καὶ διὰ τὸ μνήμης τυχεῖν τὸ εἰδος ἐν τῇ τοῦ γένους ὑπογραφῇ. ἔτυχε δὲ μνήμης τὸ εἰδος ἐκεῖνο, ὃτε εἰπεν ὡς τεγμακής ἔστιν μήτε τὸ γένος μήτε τὸ εἰδος ἀπλῶς λέγεσθαι, quae facile cognoscitur Byzantini eiusdem esse Davidis librum excerptentis. haec opinio firmatur iis quae f. 1^v sequuntur scholiis, quae magnam partem cum Davide ad verbum concinunt. quam explicandi rationem cum apud alios Byzantinos deprehendimus, tum Psellum ea usum esse ex frustulis, quae quidem illius mihi innotuerint, appareat, unde Brandisii nota corrigatur.

VATICANUS 310 [Brandis p. 57 no. 38] chartaceus novus Ammonii O^b librum exhibit f. 1—29^r. post prolegomena Ammonii priusquam commentarium ad Isagogen adiectum incipiat, haec leguntur: Η δὲ ἐρμηνεία ἔστιν ἀμμωνίου φιλοσόφου τοῦ ἑρμείου οὐχὶ ἀμμωνίου τοῦ σακκᾶ λεγομένου, τοῦ διδασκαλίου πλωτίνου καὶ ὀριζόνους, διὸ καὶ ἐπὶ τῆς βασικείας κομόδου βασιλέως ἦν, ἀλλὰ τοῦ ἐπὶ τῆς βασικείας τοῦ μεγάλου λέοντος. f. 29^r προλεπτόμενα κατηγοριῶν ἀμμωνίου. inc. ἐπειδὴ τῆς Ἀριστοτέλους ἐντὸς θέλομεν γενέσθαι φιλοσοφίας. ex specimine, quod debetur Torstrikio, intellegitur codicem prope abesse ab editione principe.

p. 2,18 δικρινεῖν ἐν τῷ παρόντι ἔγκλημα τι || 19 ὅληγα προσεπελθεῖν || 21 post τέλγας add. καὶ ἔτερος ἐν τῆς ἔτυμοιογίας ἔστιν || 23 ἀντὶ τοῦ ομ. || 25 ποτέ] τέ || p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὔτως ὄριζεται τὴν φιλοσοφίαν || 2 γνῶσις ante θείων colloc. || 4 τὰ] τε || 9 γάρ καὶ || p. 4,16 ἐν μελέτῃ θανάτου ὄριζει τὴν φιλοσοφίαν || 18 τῷ τοῦ πλ. || 19 ἀναγνώσις || 20 ἀπό] ἐπὶ || ἔκριμασε (sic) || 22 ἀβρακιώτης || 23 ἀδηγη || 25 ἐν τῷ π. ϕ. γράμματι ||

VATICANUS 1021 [Brandis p. 54 no. 17] bombycinus forma quadrata P saeculo XIV vel XV scriptus inde a f. 11 Ammonii librum praebet, sed prima duo folia recentiore manu exarata sunt, f. 12 desinit in verbis γιωργίουσιν ἔνωτοὺς τοῦ σώματος (p. 5,25). quae a priore manu profecta sunt, ex specimine, quod A. Mau dedit, colligitur, mirabiliter concinere eum codice F, neque vero ex illo transscripta esse, sed ex eodem fluxisse exemplari.

p. 69,22 καὶ ἔτερα 25 καὶ om. || p. 70,1 εὐεῖδες τε καὶ [2 οὗτος] αὐτός 3 μὴ ante prius εἰδικωτάτου colloc. 6 καὶ τοῦ εἰδικωτάτου om. ὑπάρχειν 13 σημάνειν 15 ἔτει om. 16 τοῦ μὲν λογικοῦ τὸ μὲν 18 post γένος add. ὑπάρχει εἶδος om. 23 ή om. 24 διαφέρουσαι 25 διαφέροντα γρ. σχέσει διάφορα in mrg. m.²) ὡς καὶ ή 26 ή om. τὸ αὐτόν] αὐτῆς 28. p. 71,1 ή μὲν κατάβασις . . . ὑπάρχει. ή δὲ ἀνάβασις colloc. p. 74,4 τοῦ (ante εἴθους) om. 8 γνωριμωτάτου 9 ἐπι] ἀπό 13 καὶ om. 16. 17 εἴδι οὕτως] εἴτα εἶδος.

P^a PARISINUS 1928 [H. Omont II, 165] chartaceus saeculo XIV vel XV praeclare exaratus f. 28^r—58^r Ammonii librum exhibet titulo praemissō 'Αμμωνίου τοῦ ἑρμείου προλεγόμενα εἰς τὴν φιλοσοφίαν πάσαν. ante titulum in summo margine haec addita sunt ἀμυνώντος ὁ συνάξις ἐπὶ κομόδου τοῦ βασιλέως θην. τούτου μαθηταὶ πλωτῶν καὶ ὀργήντης. ἀμυνώντος δὲ ὁ ἑρμείου ὁ ἐξηγούμενος τὸ παρὸν βιβλίον θην ἐπὶ τῆς βασιλείας λέοντος τοῦ μεγάλου. τούτου μαθηταὶ πολλοί. καὶ ὁ εὐφύεστατος λιωνῆς ὁ φιλόπονος καὶ ἀλεξανδρεύς. ή δέ γε ἑρμούπολις ἐν αἰγάπτῳ (cf. codicem Vatic. 310 [O^b]).

Ammonii commentario insertae sunt expositiones ex Photio et Magentino sumptae eorumque nominibus aut in textu aut in marginibus ornatae. Photii libri eadem fragmenta hie inveniuntur, atque in codice Monacensi 222 (M), quem quaeso revolvas. Magentini fragmenta congruunt cum eo commentario, qui codice Coisliniano 170 plenus servatus est. atque etiam margines scholiis instructi sunt. alia nominibus carent, quae ex Davide fluxisse videntur, scilicet per r̄ivalum Byzantinum, alia notam ἐξ τοῦ μαχεντηροῦ prae se ferunt. alia denique nota ἐξ τῶν τοῦ φελλοῦ signata sunt. atque ea quae Magentino attribuuntur partim cum codice Coisliniano 170 congruunt, partim a Magentino abhorrent et consentiunt enim Ammonio, unde proclive est conicere, scholiastam haec non ex genuino Magentini libro depropompsisse, sed ex illa amplificata recensione, quam ex codice Coisliniano 157 (T) cognoscemus. Pselli excerpta incipiunt in margine f. 50^r (ἐκ τῶν τοῦ φελλοῦ. ὁ δὲ διὰδ οὐτως ἑρμηνεύει τὸ παρὸν γωρίον. διὰ δύο ἐπιγειρημάτων φησὶ θει ἐν τῷ ὅποιόν τι ἔστι κατηγορεῖται ή διαφορά, ὃν τὸ πρῶτόν ἔστι τοιούτον . . .) et Ammonii libro f. 58^r absoluto f. 58^r continuantur, ubi titulo apposito ὑπάτου τῶν φιλοσόφων τοῦ φελλοῦ εἰς τὸ περὶ διαφορᾶς ad lemma διαφορὰ δὲ κοινῶς τε καὶ ιδίως leguntur "Ἔτι προτέρα τοῦ εἰδίους η διαφορά. καὶ διὰ τι τὴν τρίτην ἔλαχε τάξιν; διὰ τὸ εἴναι τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος τῶν πρός τι, ὡς εἴρηται. ήμεις οὖν σπουδὴ ἐπ' αὐτὴν τὴν διδασκαλίαν τῆς διαφορᾶς γωρήσωμεν καὶ τὰ κατ' αὐτὴν ἐξετάσωμεν. ὑμεῖς δὲ ὡς τῆς εἰσαγωγῆς συναγωνισταὶ πάσαν ῥαστώνγη καὶ πάντα ὑπὸν ἀποτιναχμεγοι κατὰ πόδας ἐμοὶ συντρέχετε. Pselli commentarium explicit f. 65^r ὕριζουσι δὲ αὐτὸν οὕτως· ιδίον ἔστι συμβεβηκός ἀντιστρέψον. speciminis loco ipse codicem perscrutatus et ad Ammonii librum varias lectiones subiungam, unde nihil auctoritatis codici vindicandum esse cognoscitur, et pauca ex marginibus scholia adiciam.

p. 1,4 καὶ om. || 9 post γωρήσουτι add. τοῦτο || λανθάνουσι || 12 ποιηταῖς τε || 13 δὲ καὶ || 14 ἐμανθάνομεν || 17 τε om. || p. 2,1 ὑποκείμενον (μὲν om.) || 2. 3 ὑγάσαι οὐ στοχ. || 3 μὲν om. || τὰ ξύλα || 4 οἱ μὲν οὖν ὄρισμοὶ || 7 περιποιητικὴ m.: περιποιητικὴ

αὐτῆν m². 12 αὐτῆς om. || 14 ή δέ ἀστρον. || οὐράνια σύμπατα || 15 ποιηται αὐτὰ ἀλλὰ γνῶναι ταῦτα 17 καὶ om. || 19 ὅλιγο τι προελθεῖν 22 πρῶτος ὄρος || p. 3, 1 ἡ δὲ πλάνων οὗτως ἐρίζεται τὴν φύλασσον || 2 γνῶταις ante θείων colloc. 4 εἰς τε τὰ θεῖα 6 ἀπόδιθ.] παραλαμβάνονται 7 τε superser. m². καὶ τῷ ἀστροῦ 10 καθὼς ἂς τὰ om. || ἡ ποιητὴς σημαίνει λέγων 14 ὁ ποιητὴς φησί 15 δοτῆρες || 16 βοῶταις έσυντὸν κατ' ἄμφω ἔξομοισιν 19 προτείθησι | θεῶν ἔστι 22 ὄμοιόν τ' ἀθανάτων καὶ γραπτοῖς || 24 ὑπάρχ.] εἰσὶ 25 καὶ ἡ ἄνθρ. | 29 τούτοις τοῖς ἀλόγοις | p. 4, 1 μὲν γάρ || 3 τοῦ ἄνθρ. τε καὶ τοῦ θεοῦ || διαφέρει 4 διαφέρουσι || 5 η om. || 6 θεῶν superser. || 6 ὥρησεν ὁ φύλασσος || 7 λεκτέον || 9 πρακτ.] προνοητικαῖ 10 ἑκάτερα || πρὸς θεῶν

f. 28v in margine: γρὴ δὲ τὸν ὄρον ὑγιέστατον εἶναι. ὑγιεῖα δὲ ὄρισμοῦ ἔστι τὸ μῆτε ἐλλείπειν μήτε πλεονάζειν ταῖς λέξεσιν, κακία δὲ τὸ τε ἐλλείπειν καὶ τὸ πλεονάζειν ταῖς λέξεσιν. τέλειος δὲ ὄρισμος ἔστι ἡ ἀντιστρέψων πρὸς τὸ ὄριστον, ἀπελῆς δὲ ἡ μὴ ἀντιστρέψων. οὕτε οὖν ἡ ἐλλείπειν ταῖς λέξεσιν ἀντιστρέψει οὕτε ἡ πλεονάζων. ὅτε μὲν γάρ πλεονάσαι ταῖς λέξεσι, λείπει τοῖς πράγμασιν, ὅτε δὲ λείπει ταῖς λέξεσι, πλεονάζει τοῖς πράγμασιν. ὕστε λέγειν θαυμαστὸν ή φύσις ἐφερε μηγάνημα, ἔνδειαν πλουτοῦσαν καὶ πλοῦσον ὑποκρηνήμενον ἔνδειαν. οἷον ἡ τέλειος ὄρισμός τοῦ ἀνθρώπου ζῶν λογικόν θυητόν. ίδοις ἀντιστρέψει. ἐὰν οὖν λείψῃ μιᾶ λέξει, πλεονάζει τοῖς πράγμασι, οἷον ζῶν λογικόν κ. τ. λ. (cf. Magentinum in codice Coisl. 170 f. 173v)

f. 34v in margine: [ἐξ] τοῦ μαγεντηνοῦ .... διὰ τί εἰσι πέντε φωναὶ καὶ οὕτε πλείους οὕτε ἐλάττους; διότι τῶν κατηγορούμενων τὰ μὲν ἐν τῷ τι ἔστι κατηγορεῖται, τὰ δὲ ἐν τῷ ἀποιέντι τί ἔστι, καὶ ἀπὸ μὲν τῶν κατηγορούμενων ἐν τῷ τι ἔστι γίνονται οὗτοι φωναὶ, τό τε γένος καὶ τὸ εἶδος, ἡ καὶ διαφέρουσι. καθό τὸ μὲν γένος κατηγορεῖται κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδος, τὸ δὲ εἶδος κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ κ. τ. λ. (cf. Magent. in cod. Coisl. 157 f. 3v).

PARISINUS 1843 [H. Omont II p. 151] bombycinus saeculo XIII vel P^b XIV exaratus f. 11 exhibet titulum Ἀμμωνίου φύλασσοφου ἐξήγηγρις τῶν πέντε φωνῶν, sed commentarium incipit Μέλλοντες σὺν θεῷ ἀρχετίῳ τοῦ παρόντος συγγράψαστος τὰ εἰωθότα ὑπὸ τῶν ἐξηγητῶν ζητεῖσθαι κεφαλαια ὀκτὼ τὸν ἀριθμόν, unde appareat, non Ammonii librum, sed Davidis commentarium omissis prolegomenis hoc codice contineri (cf. Brand. p. 16^a-43 Cramer p. 434) titulumque non recte se habere.

PARISINUS 1844 [H. Omont II p. 152] bombycinus saeculo XIV ex- P^c aratus inde a folio 87 Ammonii librum habet titulo apposito ἀμμωνίου φύλασσοφου τοῦ ἔρμείου προλεγόμενα εἰς τὴν φύλασσον. ἐξήγηγρις ἀμμωνίου εἰς τὰς πέντε φωνάς, eui altera manu addita sunt πορφυρίου δις μαθῆς (sic) ἦν πλωτίνου τοῦ λουκιοπολίτου. specimen deest.

PARISINUS 1845 [H. Omont II p. 152] bombycinus saeculo XIV ex- P^d aratus foliis peresis ac mutilatis, extremis prorsus laceratis constat. in principio quaedam folia omnino interiisse videntur, nam f. 1^r titulo desiderato incipit a verbis τὸ ἀπορούμενον τὰ ὄντα η οὗτως λέγεται ὄντα ὡς πράγματα ὑφιστάμενα ὧς] ἡ ἄνθρωπος καὶ ἔπος, quae Leonis Magentini esse docet codex Coislodianus 170, ubi illa f. 165^v leguntur. et quidem Magentini commentarium exhibit codex Parisinus tantummodo usque ad

verba δὲ ἀριθμὸς δὲ ἀριθμητὸς ἐπεὶ σόματά εἰσιν. οὗται θέσιν. κυρίως δὲ ποτὲ τοῦτα λέγεται (f. 192^v codicis Coisl. 170), quae f. 16^v inveniantur. f. 17 bibliopagi culpa non suo loco insertum est; transpone illud ante f. 7, tum defectum, qui inter sextum folium (εἰ δὲ ὡς γένος λέγομεν ὅτι) et septimum (συγκριτικὸν ὄψεως) exstat, recte suppleveris. f. 18^r—23^v Porphyrii Isagoge continentur, quam Aristotelis Categoriae sequuntur (f. 24^r—33^r). haec ad nos non pertinent, sed scholia, quae in marginibus apparent, ex parte ita obliterata, ut extricari vix possint. etenim florilegium praebent ex tribus vel quattuor commentariis compositum. Davidis quidem et Eliae singula repperi excerpta velut Davidis (f. 1^r) ἀποροῦσι τινὲς ὅτι οὐδὲ τί ἐπεὶ περὶ γένους καὶ εἴδους [εἶπεν], οὐκ ἐποιήσατο [μνείαν], καὶ τῶν ὅλων οὖν διαφορᾶς. ιδίων καὶ συμβεβηκότος. οὗται (?) γάρ ζητεῖν καὶ ἐπὶ τούτων εἴτε ὑφέστηκε κτλ. ex Elia scholion quoddam ad Categorias adiectum est, sed ex Isagoges commentario depromptum, nam in f. 24^v margine haec leguntur: πᾶν ἔμφυγον τὰς τρεῖς ἔχει δινάμεις. θρηπτικὴν. αὐθετικὴν καὶ τὴν τοῦ ἡμείου γεννητικήν. καὶ εἰ μὲν ἔχει ταύτας μόνας. λέγεται φυτόν. διὸ καὶ ὁ φύλασσος πλιωτῖνος ἔλεγε περὶ τῶν ταῖς δυνάμεσι ταύταις σχολαζόντων οὖν τῇ τροφῇ καὶ τῇ συνουσίᾳ καταφρονούντων δὲ λογικῆς θεωρίας ὅτι κινδυνεύουσι ἀποδεινόρυθμοι (sic) κτλ. haec scholia nomine parent, aliis nota τοῦ ἥλια praeposita est, velut f. 1^v τοῦ ἥλια. οἱ φωναὶ ἀρχαὶ πρὸ τῶν πολλῶν εἰσὶ η̄ ἐν τοῖς πολλοῖς η̄ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς καὶ ὑστερηγενέσι (potius ὑστερογενεῖς); καὶ λέγομεν ὅτι καὶ πρὸ τῶν πολλῶν κτλ.. f. 6^r in margine infimo legitur τοῦ ἥλια. τὸ εἶδος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται. η̄ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὑποτονῷ τί ἔστιν. εἰ δέ τις εἴπῃ ὅτι καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ ὑποτονῷ τί ἔστι κατηγορεῖται κτλ.. f. 6^v denique τοῦ ἥλια. ὅτι πᾶσα φωνὴ ἐν φύλασσοφίᾳ ὑπὸ ταύτας ἀνάγεται (cf. praefationem Porphyrii Isagoges p. XXXIX). sed cave credas haec Eliae nomine ornata scholia ex Elia ipso hausta esse. nam in haec eadem ratio cadit quae in scholia Vindobonensia codicis phil. gr. 139, neque debebam scholion Parisinum ab scholiis Vindob. in Porph. praefatione seiungere. nunc Parisino 1845 a me inspecto facile intellegitur omnia haec, quae Eliae nomen prae se ferunt, cum aliis nomine vacuis (velut f. 1^r η̄ καὶ οὐδὲ τοῦτο πρόσκειται τὸ καὶ ὅτι οὐ μόνον εἰς τὰς ἀριστοτέλους κατηγορίας [συμβάλεται ἡμῖν, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἀλλας (l. ἀλλων) κατηγορίας]. ἔγραψαν γάρ κατὰ ζῆλον τοῦ ἀριστοτέλους καὶ οἱ ἑταῖροι αὐτοῦ κατηγορίας οἱ τε Θεοφραστος κτλ.) ex eadem Byzantina recensione fluxisse, unde scholia Vindobonensia originem traxerunt.

Reliquum est tertium scholiorum genus, quo ea quae ex Ammonii commentario deprompta sunt nomine vacua continentur, ut f. 2^r legitur καὶ διαστήτητα . . . ίσως οἱ δινοματοθέται πρῶται τὰς τῶν ἀνθρώπων διαφόρους γενέσεις διακρίναι βουλόμενοι (cf. p. 53,12), explicit διὰ τοῦτο ίσως εἴπεν ἀμφιβάλλων καὶ αὐτός (p. 53,22), f. 18^v idem scholion iterum occurrit, sed ex alio Ammonii exemplo derivatum, incipit enim ίσως μὲν οὖν οἱ νομοθέται (sic) πρῶται τὰς διαφορὰς (sic) τῶν ἀνθρώπων γενέσεις, explicit ίσως εἴπεν ἐπὶ δισταγμοῦ (sic) ἀμφιβάλλων καὶ αὐτός, accedunt alia pauca, velut f. 18^r τρία εἰσὶ τὰ ποιῶντα τοὺς νέους δικηροτέρους, τὸ μῆκος τῶν λεγομένων

ώς τὰ γαλήνεια, τὸ ἀστρές τῶν λέξεων ὡς τὰ περὶ ἐρμηνείας καὶ ὁ λυκόφρων (sie) καὶ τὸ τῶν νοημάτων βάθος ὡς τὰ πλατωνικά (cf. p. 38, 14), f. 18^v ἐπικιγραφημένην εἰόν τινα περὶ αὐτῶν ποιεῖται τὴν διδασκαλίαν διὰ παραδείγματος ἔκαστον ἥμας διδάσκων τῶν πέντε (cf. p. 64, 6), δεῖ οὖν ἐκάστης φωνῆς τὸν ὅρισμὸν ποιεῖν ἤτοι τὴν σημαγραφίαν οὕτως κτλ. (p. 64, 15). his exemplis allatis intellegitur, illa scholia ad Ammonium nullius esse momenti.

PARISINUS 2051 [H. Omont II p. 184] bombycinus forma quadrata Pe saeculo XIV exaratus Ammonii librum exhibit f. 1^r—48^v. et prolegomena et scholia titulis ornata sunt, f. 1^r ἀρμωνίου φιλοσόφου τοῦ ἐρμείου προλεγόμενα εἰς τὴν φιλοσοφίαν, f. 15^v τέλος τῶν προλεγομένων, f. 16^r σχῆμα εἰς τὴν πορφύρην εἰσαγωγὴν ἀπὸ φωνῆς ἀρμωνίου φιλοσόφου. sed commentarium mutilum est, desinit enim in verbis τὸ ὕδιον πρὸς μὲν τὸ γένος καὶ τὴν διαφορὰν καὶ τὸ εἶδος ἥδη παραβέβληται (p. 124, 1). ex specimiine, quod dedit M. Dufour, conspicitur codicem ex exemplo codiei D simili derivatum sed correctionibus et interpolationibus admissis depravatum esse.

B. 1,5 ὄντας ἔστι || 7 δηλωτικὸς σύντομος || 10 τὰ πράγματα || 12 ποιηταῖς τε καὶ || 13. 15 λεγομένων—πράγματι recisa || 17 τε οι. || p. 2,1 μὲν οι. | ἀνθρώπινα || 3 τὰ ἔνδια || 4 οὖν ὄρισμοι colloc. | 5 ἡ ἀπὸ τοῦ συναρ. || 7 ὡς ὅταν εἴπωρεν οι. || 8 post συναρμοτέρου add. ὡς ἡταν εἴπωρεν || τέγνη] ἵστρική ἔστι || 10 τὰ σύράνια—αὐτῶν recisa || 12 αὐτῆς τὸν ὄρισμὸν || οὖν] τοίνυν || 17 καὶ οι. | παλαιστέρων] πάλαι | 19 διεξόντας || ὀλίγα προσεπελθεῖν || 20 οὖν οι. || 22 post πρῶτος add. ὄρισμὸς || 23 προστίθεται || 25 ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου || p. 3,1 ἡ δὲ πλάτων οὕτως ὄριζεται τὴν φιλοσοφίαν || 2 γνῶσις ante θείων colloc. | 4 εἰς τε θείαν ἡ. 6 ὡς εἴρηται οι. || 7 τοιοῦτος] τρίτος || 13 τοῦ θεοῦ κόρομο || 15 ἑαυτὸν ἐξημισθόν || 19 ὥστε οὖν || ἡ οι. || 20 δὲ] γάρ || 25 ἐπει || 29 δὲ τούτοις τοῖς ἀλόγοις ζῶσις || p. 4,1 μὲν γάρ | 7 ὠρίσασθαι || 8 γνωστ. καὶ προσοντικαὶ | 9 αἱ (post καὶ) οι. || 10 πρὸς θεὸν | 11 τῷ μὲν—τῷ δὲ || ἔχονταν || 12 τῆς ψυχῆς οι. || ἐπιμελόμενος || 16 ἐν μελέτῃ θανάτου || 17 ὅπως δεῖ οι. || 18 post τις add. ἀμβροσιώτης || τῷ τοῦ πλάτωνος || 19 σύναγονδις μελετᾶν || δὲ iter. || 20 ἀπὸ] ἐπὶ || 21 αὐτὸν οι. || 26 τῷ νέῳ τούτῳ || 27 καὶ (post γάρ) οι. || 28 ἑαυτός || p. 5,2 μηδὲ || 3 δὴ] δὲ | 5 ἀποδόραται || 12 αὐτοῦ | δὲ καὶ || 13 πρατούμενην || 17 ἀπὸ οι. || 19 τὸν θάνατον || τῆς ψυχῆς || 20 πάντως οι. || 24. 25 φιλοσοφητικά οὖς ζῶντες || p. 6,3 φωνὴν καὶ οὐκ ἐν τοῦ τέλους ὄριζασθαι || δὲ τούτου] οὐ καῦτη || 5 δεῖ οι. || ἀποδεδομένους || 6 μέρος] μόνον || 10 ἀνθρώπῳ οι.

PARISINUS 2087 [H. Omont II p. 191] bombycinus forma quadrata Pe saeculo XIV vel XIII praeclare exaratus f. 1—13 exhibit Ammonii prolegomena titulo apposito Ἀρμωνίου φιλοσόφου εἰς τὰς πέντε φωνάς, inde a f. 14 post titulum ἀρμωνίου φιλοσόφου ἐρμηνεία εἰς τὰς πέντε φωνάς Porphyrii Isagogen instruetam Ammonii commentario. specimen dedit M. Dufour, unde appetet codicem et neglegenter transscriptum esse et ex exemplari correctionibus inquinato sed cognato, ni fallor, codiei E derivatum.

p. 1,5 ὄρισμῶν] διορισμῶν || 6 πρᾶγμα τι ἀγνοούμενον || 8 ὄρθοτεινον || ἔκεινα || 9 περὶ.] λαμβάνονται || 12 ποιηταῖς τε | 14 ἐμανθάνομεν || 19 μὲν οι. || p. 2,1 μὲν οι. || ἀνθρώπινα || 2. 3 ὄγκεσαι, οὖς στογ. || 3 ὄποικεμένα || 4 ἀβράκινον || 5 τέλους ποτέ δὲ ἐκ τῶν συναρμοτέρων || 8. 9 ἐκ δὲ—περιποιητική οι. || 10 ὄποικεμένα || 11 καὶ (post οὖν) οι. ||

12 αὐτῆς om. || οὖν] τοῖναν 13 μερικὴν || 14 ἡ om. || 17 πολλοὶ δὲ πολλαχῷς 18 ἀπέρου || 19 ὅληγα πλείους προσεπελθεῖν 21 post τέχνας add. καὶ ἔτερος ἐξ ἐνυμολογίας || 23 εἰσι (utrobiique) || p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὕτως ὅριζεται τὴν φύλασσοφίαν 2 γνῶσις ante θεῖων colloc. || ὁ om. 4 εἰς τε θεῖαν 6. 7 ὡς εἴρηται om. || 7 τῷ ἀσαφεῖ || τοιοῦτος ὁ ὅρις. || 10 καθὸ πάντα || 11 λέγοντες] λέγουσι γάρ || 14 ὡς οἱ αὐτοὶ λέγουσι || 16 αὐτὸν ἔξομ. || 17 πάντας || 20 καλὸν || 22 οὕτω τέ || 24 ὑπάρχουσι om. || 27 πλειστηρά τετέν || 28 δὲ om. || καὶ om. || 29 τοῖνας τοῖς ζώοις τοῖς ἀλόγοις πολλὰ ὑπάρχορα ὑπάρχουσι || p. 4,1 ἀλλή μὲν ἔστι κοινῶς ιδιότητες οὖν om. || 3 πολλοὶ || 4 διαφέρουσι || 5 τὸ (prius) om. || 6 δὲ] οὖν || 7 οὗτος λεκτέον || 7 καὶ προνοητικά || 10 τῆς ψυχῆς om. || πρὸς θεὸν || 11 ἔχουσιν || 16 ἐν μελέτῃ θανάτου τὴν φ. || 19 ἀναγνοῦσι, ὅδε δὴ τρόπω || 20 ἀπό] ἐπὶ || μάρτυρες τὸ om. || 21 αὐτὸν || 23 ἥλικας || 24 πακέν θν. || 26 ἐπιτυμβίσαν || 27 τοῦ θαν. ἥγιεται || καὶ γάρ πλάτων || 28 ἔαντούς || οὖν om. || p. 5,2 ἔνθρ. οὐ δεῖ δὲ ἐκ om. || 3 καὶ ράδιος (οὐ om.) || οὐ δὲ δεῖ || ἔαντούς || 4 πλημέλημα || 5 ἀποδράσαι || 8 πρόσεχε οὖν || 11. 12 δέδεται τὸ σ. τῇ φ. || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 δὲ καὶ δέδεται δουλ. τῷ σώματι αὐτῷ καὶ κρατουμένη || 14 τῷ σώματι || 15 τῇ ψυχῇ || 16. 17 χωρ. τῆς ψυχῆς τὸ σώμα || 22 ἔτι om. || ἔτι καὶ τούτων || 23 σκιάδη || 24 πάντως 24. 25 φύλασσοφοι ἔρδοντες || καὶ τοῦ σ. || 29 γνῶσιν || p. 6,2 ἐπιτέλμην om. || 3 ὅταν δὲ] ὅτε || τέλους οὐ αὔτη στογ. || 5 ἀποδεδομένους || 6 μὲν (prius) om. || μέρος] μάνον || 8 μελέτην εἶναι θαν. || 10 ἀνθρώπῳ om.

Pg PARISINUS 963 [H. Omont I p. 186] echartaceus saeculo XVI scriptus, unde Brandisii excerpta p. 9^a35—10^b18 sumpta sunt, illum virum doctissimum in errorem deduxit titulo ad Ammonii librum apposito (f. 357) Ἐρμειον φύλασσοφοι προμεωρία εἰς τὴν εἰσαγωγὴν πορφύρου τοῦ φύλακος, quem socordia librarii ἀμφωνέν τοῦ in principio omittentis ortum esse puto. etenim librarium exemplar bonum neglegentia misere depravasse intellegitur ex specimine, quod M. Dufour praebevit.

p. 1,5 ἐκ τε ὁρισμῶν, σχετλεαστικάν (sic) || 6 ἀγνούμενον || 7 post φύσιν Brandis ex ingenio defectum statuit || 8 τῶν] καὶ || 9 τὸ ἀλλότριον || 10 τὰ πράγματα || τῶν] καὶ || 12 ποιηταῖς τε || 13 ὡς om. || 14 ἐμανθάνομεν || p. 2,1 μὲν om. || ἀνθρώπινα || 2 περὶ] παρὰ || τὸ] τοῦ || 3 τέκτον || τὰ ἔνδα || 5 καὶ om. || 5. 6 τὰ ὑπανεκμενα in. || 6 εἰπιμεν || περὶ] παρὰ || 7 ὡς ὅταν εἰπωμεν om. || 8 post συναρμοτέρου add. ὡς ὅταν εἰπωμεν ιατρική ἔστι || περὶ] παρὰ || 9 ἡροίων] ὅμως || ἐπιστ. οὖσα] ἐπιστούσα || 10 ὑποκείμενα || τὰ οὐράνια om. || 11 οὖν καὶ] δὲ || 12 αὐτὸν τὸν ὄρο. (ἀυτῆς om.) || οὖν] τοῖναν || 13 καταγίνεται || 14 ἡ om. || 15 περὶ] παρὰ || 17 καὶ om. || ὥρισαντο τῶν πάλαι || μὴ om. || 19 ὅληγα πρὸς ἐπελθεῖν || 22 πρῶτος ὥρισμός || 25 τὸ] ἡ φύσις τοῦ ἀνθρ. || p. 3,1 ὁ δὲ πλάτων οὕτως ὅριζεται τὴν φύλασσοφίαν || 2 γνῶσις ante θεῖων colloc. || 3 τὸ σαφεῖ || 4 εἰς τε θεῖος (sic) || 7 τοιοῦτος] τρίτος || 8 ὁ om. || 9 ὥρισατο || τὰς om. || 13 τοῦ ὄλου κ. || 15 δωτῆρε ἐώνων || 16 ἔαντὸν ἔξομ. || 19 ὕστε οὖν || ἡ om. || 21 οὕτε πρόνοια || 23 τε καὶ θεῶν || 29 τοῦτοις τοῖς ἀλόγοις ζώοις || p. 4,1 μὲν γάρ || 2 διαφορὰν οὖσιαν || 3 πολλοὶ || 3. 4 κατὰ οὐδέταν || 4 διαφέρουσαν || 6 post ἀνθρώπῳ add. ἔστιν οὖν ἡ φύλασσοφία ὡμοίωτις θεῶν κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ 7 εἰπων || 9 αἱ πράκτ.] προνοητικά || 10 τῇ ψυχῇ || πρὸς θεὸν || 11 τῶν μὲν || ἔχουσιν || τῷ δὲ || 12 τῆς ψυχῆς om. || ἐπιφελόμενος || 14 ὥρισατο

Pg PARISINUS 1900 [H. Omont II p. 161] bombycinus forma magna saeculo XIV exaratus est. prima folia lacerata sunt, f. 4^r legitur πρᾶξις τρίτη. τὸ τέταρτον ἐπιχείρημα τῶν ἀνατρεπόντων τὴν φύλασσοφίαν ἔχει τοῦτον τὸν τρόπον. ἡ φύλασσοφία ἡ γνῶσις ἔστιν. quae Davidis sunt (cf. Brand. p. 12^b21), sicut id quod sequitur in Categorias commentarium (f. 99^r), cui

appositus est titulus ἐξήγησις σὸν θεῷ τῶν δέκα κατηγοριῶν τῆς φιλοσοφίας ἀπὸ φωνῆς δαβὶδ τοῦ θεοφιλεστάτου φιλοσόφου, Davidi attribuitur.

MARCIANUS 201 [vide praefationem Porphyrii Isagoges p. XXVIII¹⁾] Q scholia ex Ammonii et Eliae in Isagogen commentariis congesta exhibet. atque Ammonii nomen nusquam invenitur, Elias in paucis scholiis ex illo depromptis laudatur ac testimoniorum insignibus firmatur. quamquam ea spes, qua codicem pro sua vetustate ad emendandos libros plurimum valere opineris, vereor ne te fallat; nam perlustrantibus nobis totum hoc scholiorum corpus scholiastam rem suam satis libidinose egisse facile apparebat. scholia sine ulla ratione ordine saepius turbato collecta sunt, cum alienis expositionibus interdum ita confusa, ut Ammonius exticari vix possit, et omissis partibus contracta et additamentis amplificata. quaedam additamenta ipse Ammonius alieibi eadem fere quaerens scholiastae suppelitavit, alia David, quem ex Olympiodoro f. 2^r laudato agnoscere mihi videor, alia denique eaque satis frigida ipsi debentur. qua quidem ratione fieri non poterat, quin verba multas paterentur correctiones; tamen quibusdam locis praesidium emendandi me inde repetivisse adnotatio docebit. atque ut cuiilibet scholiastae rationem iudicandi potestas fiat, quaecunque ex Ammonio fluxisse videntur ab H. Vitellio descripta hic subiciam.

f. 1^v Amm. p. 20,21 inc. εἰσαγωγὴ ἐπιτέλυσται. ἐπειδὴ 24 post εἰσαγωγὴν περὶ τούτων οὖν τῶν ἡ κατηγορῶν (p. 20,15) || 17 καὶ ομ. γοῦν οὖν || 18 ἄμα καὶ φιλοσόφως ομ. || τοῦτο || 19 ἐκάστη τῶν φωνῶν || 20 διηγεῖται || 21 περὶ τῶν κατηγοριῶν ομ.

f. 1^v Amm. p. 51,9 inc. ἀσάψειν τινα ἐπ. ὁ φιλόσοφος ἀμ. ἐπὶ τὸ πρότερον στρ. || 10 μετελθὲν || αὐτὸν τοῦτο. οὔτε γάρ πρὸς τὸ προτεγές ὑπήντησεν ἀλλὰ πρὸς τὸ πορρωτέρῳ σημανθένον τοῦ γένους τὸ ἐνός πρὸς ἔνα, αἰτιαστὸν πρὸς αἴτιον. φησὶ γάρ Ἡρακλεῖδαι γάρ οὐ ἐξ Ἡρακλέους τὸ γένος κατάγονται. ἵστον δὲ ὅτι τὸ μὲν πρότερον σημανθένον τοῦ γένους φύσει πρότερον ἐστιν, ἥμεν δὲ Ἀρνωτον. ἀπὸ γάρ τοῦ (v. 21) || 22 οὕτω πλῆθος. τὸ δὲ πρώτον σημανθένον γνωριμώτερον καὶ σαφέστερον. τὸ γάρ τῇ φύσει δεύτερον ἥμεν πρότερον καὶ τὸ δεύτερον ἥμεν τῇ φύσει δεύτερον πρότερον. καὶ καθίσθιον (v. 23) || p. 52,1 εἰσι] ὑπάρχει || ἥμεν πρώτα τῇ φύσει δεύτερα colloc. || οἷον τῇ φύσει πρώτα μῆτη καὶ εἰδῆς || 3 καὶ τὰ λ. τῶν ὅρ. ομ. καὶ ἡ μὲν — φέρεται (v. 4) ομ. 4 ὡς ἀτε—ἔργεσθαι (v. 6) ομ. || 8 σύγκειται ομ. || 9 post εἶδονς περὶ τὸ γάρ γνῶνται τὸν ἀνθρώπουν ὅπερ ἐστὶν ἔσχατον τῇ φύσει ἐπιπλαινον μὲν ἔστι καὶ πρώτον κ. τ. λ.

f. 1^v Amm. p. 53,3 inc. ὥστε καὶ αὐτὸς οἶδεν ὅτι τὸ ἔνα πρὸς ἕνα πρῶτον ἐστιν ἀλλὰ ἀγνωστον, τὸ δὲ ἐνός πρὸς πολλοὺς καὶ πολλῶν πρὸς ἄλλους (lege ἀλλήλους) δεύτερον ἐστι γνωριμώτερον καὶ σαφέστερον. πρόκειται δὲ αὐτῷ σαφηνεῖς ἀντιποιήσασθαι, μάλιστα διὰ τοὺς ἀρτιψαθεῖς, καὶ ὅτι τὸ γένος τὸ παρὰ τοῖς φιλόσοφοις ἔστι τοῖς εἰρημένοις γένεσιν καὶ ὄμοιότητά τινα πρὸς τῶντα ἔχει. ὕσπερ γάρ (v. 6) || 7 τὴν τῶν πολλῶν || 8 αὐτῶν ἐκείνων πρὸς ἄλλήλους, οὕτως καὶ τοῦτο. τὰ γάρ εἰδη σχέσιν ἔχει || 9 ἄλληλα. ἀνθρωπος γάρ εἰ τύχει καὶ ἐποιει καὶ κύριον πρὸς ἓν τὸ γένος τελοῦσι τὸ ζῶν. ὕμοις δὲ καὶ πρὸς ἄλληλα καθὸ ζῶα ἐστι. καὶ ταῦτη διαφέρουσι τῶν μηδ οὕτως ἐχόντων, οἷον τῶν ἀναισθήτων καὶ

¹⁾ ubi anno 954 codicem exaratum esse dicere debebam: video Wattenbach—Velsen Exempla codd. graec. tab. V

ἀπινήτων. πάλιν ὕστερ 10 καὶ (post ἔνα) οἱ. || καὶ αἰτιατοῦ 11 τὴν αὐτὴν ἔχει σχέσιν ἐνὸς πρὸς ἔν. ἐνὸς εἰδούσις πρὸς τὸ οἰκεῖον γένος η̄ τουναντίον γένους πρὸς ἐν εἰδος. οἷον || 12 αὐτοιν. δυνατὸν δὲ λέγειν ἀπὸ τούτου τοῦ γένους τὰ ἄλλα ἔτυγον τῆς ποσιγγορέας, φημι δὴ τοῦ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, καθὸ τὰ μερικώτερα περιέγεται ὑπὸ τῶν καθηλικωτέρων.

Αιμμ. p. 64,6 inc. ἐπικινγρ. πρότερον | ποιεῖται περὶ αὐτῶν διδασκαλία.

Αιμμ. p. 63,22 inc. οἶον λευκότης η̄ μελανίᾳ || 24 οἶον η̄ ἐν τῷ Σωκράτει λευκότης. διὰ τοῦτο εἴπεν (p. 63,3) || ἀλλὰ οἱ. || 24 μὴ] οὖ.

Αιμμ. p. 64,11 inc. διὰ τούτων || 12 post ἀπάντων add. οἱ διαφέρουσι καὶ τῷ εἶδει ἀλλήλων καὶ οὐχὶ τῷ ἀριθμῷ μόνον || μὲν οἱ. || καὶ οἱ. || 13 διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ, ἀλλὰ οὐ μόνον διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἀλλὰ καὶ || 14 τὰ δὲ εἶδη || expl. ἀριθμῷ.

Αιμμ. p. 66,11 inc. ἐν συντάσμῳ || πρὸς τὸν τοῦ γ. ὥρισμὸν η̄ται ὑπογραφὴ δ. εἰδῆ.

f. 2 v Αιμμ. p. 67,14 inc. οἱ ὥρισμαὶ || 6τον αὐτὸ] πᾶν || 15 καὶ οἱ. || 16 μετεῖλ. οἱ. || ante κακύνονται add. ὕστερ γάρ οἱ δροὶ χωρίζουσι τὸ χωρίον ἀπὸ τῶν ἄλλων καὶ περιλαμβάνουσι αὐτό, οὕτως οἱ τῶν πραγμάτων ὥρισμοι βρύσονται χωρίζειν τὸ πρᾶγμα ἀπὸ τῶν ἄλλων πάντων καὶ περιλαμβάνουσιν αὐτό (cf. p. 1,8—10) || 17 καλῶς—εἴρηται (p. 68,5) οἱ. || p. 68,6 τὸ πρᾶγμα || περιττεύειν ποιοῦσι τὸ πρᾶγμα. ἀνταὶ γάρ οἱ ἀμετέραιοι ἀντιπαθητικοὶ ἔχουσι πρὸς ἀλλήλας, οἶον || 9 τοὺς οἱ. || 10 ζῶντος θυητόν ετ γάρ οἱ οἱ. || ἀνθρωπός ἔστι || 13 καὶ τοῦτο—γίνεται (v. 20) οἱ. || 20 τὸ πρᾶγμα || 21 περιττεύοντες πλεονάξαντες | ποιοῦσι οἱ. || post ἐλείπεται περιττεύειν ποιοῦσι τὸ πρᾶγμα. καθὼς καὶ κακία ἔσην πλεονασμὸς δὲ ἐνδείλας καὶ πενία τικτομένη διὰ τὸ περιττόν. καθὼς καὶ Ὁλυμπιαδώρως φησι. θαυμαστόν τε ἐξεῦρε ἡ φύσις. ἔνδειαν πλουτούσιαν καὶ πλούσιον ὑποκρινόμενον ἔδειαν? τότε δὲ οἱ ὥρισμοι καὶ πρὸς τὸ ὥριστον ἀντιστρέψουσιν, διταν τούτων καθαρεύονται. ὁ ἀποδοθεὶς οὖν φησι τοῦ γένους ὥρισμὸς τούτων ἀπῆγλακται. εἴρηται δὲ (v. 25) || p. 69,3 περὶ (ante τῶν) utrobiūme οἱ. || 4 περὶ τῶν οἱ. || 5 τούτου] καὶ || η̄ ὑπογραφὴ || τοῦτο ἔστι] ἀντὶ || 6 post γένους περιττεύειν κατὰ τοῦτο γάρ τὸ γένος ἔκαστον τῶν πραγμάτων ἐν ἔκαστοις ἔχομεν.

f. 2 v Αιμμ. p. 77,16 inc. τῆς οὐσίας τὸ μέν ἔστι || 18 ζωτικού τὸ δὲ φυτόν colloc. || μὲν γάρ] δὲ || 19 ταύτας δυνάμεις μόνον. θρεπτ. αὐτῆς. γενν. || 20 καὶ αἰσθ. δύναμιν καὶ μεταβ. || 22 ἐν τέτοιο τόπον || p. 78,1 γένεσι] ἐπὶ θόρακος || τοῦ ζήσου τὸ μέν ἔστιν ἀνθρωπός τὸ δὲ πτηπός τὸ δὲ κύων. πάλιν δὲ τῶν ἀνθρώπων (v. 3) || 3 καὶ οἱ κ. μ.] ἀπέρ ἀπομα λέγονται || 4 ἡγος περὶ τῶν ἀπόμων ὡς ἀπειρων σύντων. ἐν ταύτῃ οὖν τῇ σειρᾷ η̄ μὲν οὖν οὐσία ἔστι γένος (v. 7) || 8 λοιπά] μέτα || καὶ γένη ὑπάρχει || expl. λαμβανόμενα (v. 9)

f. 3 v Αιμμ. p. 17,1 inc. ἐζήτησαν || 2 γένωνται || 3 ὄντα οἱ. || 4 τε οἱ. || 7 ὡς γάρ— ὀνταδρομῆς (v. 9) οἱ. || 9 ἀνέρο. οὖν] οἶον ἀπὸ || 10 post ἀνθρωπὸν addit καὶ γάρ καὶ οἱ κατὰ μέρος ἀνθρωποι τῇ διδίστητι σύζουνται ἐν τῷ κόσμῳ || οὐδὲ] οὐτε δὲ || γάρ οἱ. || 11 γνῶνται απέρ πάσαι colloc. || 12 ἀνθρώπους ἔστιν || δει—εἰστιν οἱ. || γάρ] δὲ || 17 εἰρη- κότες—θυητόν (v. 24) οἱ. || 25 πυρῶν || καὶ ταῦτα || 26 οὐδὲν || 27 εἰναι ἤμεν ζῷα ἄγν. || 29 ζῶντος οἱ. || p. 18,1 πάντα—ὑπάρχουσιν οἱ. || 3 η̄] καὶ || 3. 4 τῆς ἀμπελου—ἔλαιας οἱ. || 4. 5 συκῆν καὶ ἀπὸ τῆρος τῆς ἀμπελου καὶ τῆρος ἀνήγαγον ἔκαστος ἐπὶ τὴν καθήλου ἀμπελον. ὥρισμας δὲ καὶ ἐπὶ ἄλλας καὶ τῶν ἄλλων φυτῶν. πάλιν ταῦτα || 7 καὶ τὴν τοῦ φυτοῦ || 8. 9 καὶ γάρ καὶ || 10 ἐπειδὴ — διὰ τοῦτο (12) οἱ. || 14 λοιπῶν τῶν τοιούτων || 14. 15 καὶ ἀπὸ] ἀπὸ δὲ || 15 τοῦδε τοῦ λίθου καὶ τοῦδε τοῦ ἔλου καὶ τῶν τοιούτων ἀνήγαγον ἔκαστος || 17. 19 δ—διατάσσεις] καὶ γάρ τὸ ὅψυγον ἦν σῶμα καὶ τὸ ἔμψυχον ἦν σῶμα || 20 τινα] τὴν || τὴν οἱ. || 21 ἀντιπ.—θέσις (p. 19,2) οἱ. || p. 19,3 σημαντος τὸ αὐθ. πρ. || ράθωμεν δὲ τὸ || 6 καὶ μελ. καὶ γλυκ. || 7 δύναται || η̄ λευκότης οἱ. || 8 ψυμφθώ || σώμ. οὖσιν οὐφ.] η̄ ἐν γλυκ. η̄ ἐν ἄλλῳ τοῖν σώματι || 13 ἀρρ] δει || ἐπειδὴ—δ φιλόσοφος (14) οἱ. || 14 πάλιν γάρ ἔστι διπειρος καὶ ι' καὶ ι', ταῦτα || 15 τὸν ἀρρ.] τὸ ποσόν || 16 πάλιν —ποσόν (18) οἱ. || 19 δύο τινάς κανέντ. || πάλιν πραγμ. || 20 πάλιν ἔστι λευκὸν μέλαν φυτῶν. ταῦτα ἀνήγαγον (23) || 23 καὶ πικρὸν || 24 οὖν οἱ. || πάντα τὰ ἀπηρ.—παραπλήσια (25) οἱ. || 26 ποιὸν δὲ—γραμματικός (27) οἱ. || 29 δ—εἰσερον οἱ. || p. 20,1 ἔστι τι οἶον ἐν Λυκείῳ ἐν ἀρροφῇ ἄνω κάτω· τὰ τοιεῦτα ἀνήγαγον || 2 ὅπερ—σημ. οἱ. || 3 καὶ—ἀπερ] τὰ τοιεῦτα || ὅπερ—σημ. οἱ. || 5 ἀπερ] τὰ τοιεῦτα || κεῖσθαι—σώματος οἱ. || 6 δὲ] ἔστι ||

διατηνίδιον || φροεῖν || 7 ἔχειν γάρ—περιθ. ομ. || 9 ποιεῖν—τι ομ. || 10 ὅπερ—έτέρω οιμ. || 11 ταύτας || 14 τινα || σὺντά || ἀναγρευομένας || 17 expl. εἴδους ὥστι διαφορᾶς συμβεβηκότες.

f. 3 v Amm. p. 91,4 inc. ἐπειδὴν [τὰ μὲν] τὸ μὲν πρῶτον καὶ τὸ ἔσχατον || 5 τὰ δὲ] τὰ δὲ μέσον || τινα πλάγιον || 6 ἀπόδοσις γίνεται. τὸ δὲ κατὰ τὸ πλάγιον κατὰ τὴν δοτικήν γίνεται ἡ ἀπόδοσις ἡ κατὰ τὴν αἰτιατικήν, οὐδὸν ὁ φίλος φίλῳ φίλος· νῦν πρὸς δοτικήν· ὁ τύπον τυπέρμενον τύπει· νῦν πρὸς αἰτιατικήν· βούλεται περὶ τῆς ἀπόδοσεως εἰπεῖν τοῦ ὅλου καὶ τοῦ μέρους. φρὴν οὖν διτὶ ὅτι (sic) τὸ μέρος ὅλου λέγομεν μέρος, οὐκέτι δὲ καὶ τὸ ὅλον τοῦ μέρους ὅλου· οὐ γάρ (v. 11) || 12 post πολλῶν add. τὸ γάρ ἐλάχιστον δύο διφέλειται εἶναι τὰ μέρη || λέγουμεν ομ. || 14 expl. ἀλλά ἀλλοις.

f. 4 r Amm. p. 92,3 inc. ἡ διαφορὰ || τινων οιμ. || ἀλληλα προσημάτων || 4 ητεις] τουτέστιν ἡ ὅτις || 5 ἡ ἀγώρ. ομ. || 9 post πᾶς περὶ ἀμέλει γρῦν ἡ τοιάντη διαφορὰ καὶ ἐκάστω θεωρεῖται. διαφέρειν γάρ αὐτός τις ἑαυτοῦ λέγεται καθεύδων τε καὶ ἐγρηγορώς. ἡ δὲ ἀγώριστος μέν ἔστι κατὰ συμβεβηκός δὲ πάλιν οἷον ἡ συμπτητής ἡ γλωσσής (v. 14) || 15 γρυπὸν τὸν δὲ γλωσσόν || 16 ὧς] ἄτε || οὖσαι συμπλ. τοῦ ὑποκειμένου || 17 Σωκρ. ἐν ἐπινοίᾳ μὴ || σφόδρας ἀλλὰ γρυπός, καὶ πάλιν μὴ εἴναι φαλακρός ἀλλὰ πορνήτης, μὴ μέντοι γε τῆς οἰκείας οὐσίας ἔξω γενέσθαι. αὕται οὖν καλοῦνται ἀγώριστοι· οὐ γάρ (v. 18) || 19 ὑπόργοντιν. ἡ δὲ ἀγώριστός ἔστι καὶ οὐ κατὰ σ. ἀλλὰ συμπληρωτική || 23 λέγεται ομ. || 24 expl. ιδειάτατα λεγέσθω.

Amm. p. 93,17 inc. τὸ λεγέσθω || ὅτι αὐτὸς τὰ ὀνόματα τούτων τέθειται || 18 ὅταν μὲν || 19 θῶσιν, λέγειν καλῶ λέγω λεγέσθω.

Amm. p. 93,22 inc. καθὸ || 23 ἐν τούτῳ διαφέρουσι καὶ τὴν διαφορὰν ἔχουσι.

Amm. p. 93,23 inc. τοῦτο ἔστιν || p. 94,2 post κατηγορεῖται add. ὕσπερ αἱ κατὰ συμβεβηκός λαρβανήκενται διαφορὰι κοινῶς τε καὶ ἴδιως· αἱ γάρ οὐσιώδεις διαφορὰι οὐκ ἐν τῷ πῶς ἔχειν κατηγοροῦνται ἀλλ᾽ ἐν τῷ ποιῶν τί ἔστι.

f. 4 v Amm. p. 95,8 inc. τῶν εἰδοποιῶν χρεῖα· κατὰ γάρ ταύτας διαιροῦμεν τὰ γένη εἰς εἰδῶν· λέγομεν γάρ τοῦ ζῴου τὸ μὲν λογικὸν τὸ δὲ ἀλογον || 9 ἐν γάρ τῷ λέγειν τί ἔστιν ὁ ἀνθρώπος φαμὲν ζῶν λογικὸν θνητόν.

Amm. p. 94,5 inc. τοῦτο ἔστι τῇ συμπλ. || 6 τὸ θνητ. κ. τὸ λογκ. || τὸ δὲ θνητ. προσλαμβάνον καὶ τὸ ἀλογον || 7 post ἵππον περὶ καὶ οὕτως αἱ διαφορὰι αὗται ποιοῦσι τὰ εἴση, καὶ διὰ τ. εἰδ. λέγονται.

Amm. p. 94,10 inc. ποιήσας ὁ φύλασσος τῆς διαφορᾶς διαιρεσιν νῦν πάλιν ἐπιδιαιρέσιν κατίτεις ποιεῖται διὰ τὴν τοῦ αὐτοῦ (?) σαρήνειαν. καὶ τοῦτο εἰκότως, εἰς ἐν γάρ ψυχών κεράννυσι τὰς β' διαιρέσεις τὴν τε πρώτην καὶ τὴν τῆς ἐπιδιαιρέσεως καὶ φησιν ὅτι αἱ μὲν κατηγορούμεναι κοινῶς καὶ ἴδιας διαφορὰι ἀλλοῖον ποιοῦσι τόδε τι, αἱ δὲ ἴδιαίτατα ἀλλοι, διάτι καὶ οὐσιώδεις εἰσὶν αὗται φρὴν οὖν ὅτι τῶν διαφορῶν αἱ μὲν ποιοῦσιν ἀλλοῖον, ὅσαι κατὰ συμβεβηκός εἰσὶν καὶ χωρισταὶ καὶ ἀγώριστοι· ὁ γάρ ιστάμενος καθεσθεῖς ἐγένετο ἀλλοῖος, οὐκ ἀλλος, οὐς καὶ ὁ ποιητὴς περὶ Ὁδούς τέων· ἀλλοῖος μοι νῦν φάνης ἔσενται δὲ τὸ πάροιμεν. αἱ δὲ ἀλλοι ποιοῦσαι εἰσὶν εἰδοποιοί (p. 95,3) || 4 expl. ἀλλοι.

Amm. p. 95,13 inc. ἐντεῦθεν || τῆς διαιρ. τελειώτερον || 15 εἰσὶ οιμ. || 17 expl. τῶν κοινῶς καὶ ἴδιως.

Amm. p. 98,3 inc. ἀντὶ || καὶ ἡττον || 4 ἐκεῖ γάρ || 5 σφοδρότερον || 17 expl. ἐλάττονα.

Amm. p. 95,17 inc. ἐκ τῶν οὖν β' τούτων διαιρέσεων διακρίνονται || 18 γίνονται τοίνυν || 19 expl. ἐξ ὧν δύο ὄφοι. εἰσὶ ἀσύντατοι.

Amm. p. 96,11 inc. ἀντὶ || 12 εἰσὶ post γένους colloc. || συστ.] τοιούτων || 13 αἵτινες—ἡττον οιμ. || 14 μᾶλλον θνητός οὕτε μᾶλλον λογ. ἡ ἡττον λογ. || 16 expl. ἐνεργείας.

f. 5 r Amm. p. 101,11 inc. ἀπορίαν τινὰ δ. II. ἀπορεῖ καὶ ἐπιλύεται. τῆς δὲ ἀπορίας λαρβάνει (sic) δύο τινὰ δξ., ὅτι οὐδὲν (14) || 15 post ὄντος περὶ καὶ ὅτι τὰ (19) || 20 ἀναιρ.—εἰσὶ (21) οιμ. || 22 τὸ τρ. τοῦτον || τὰς διαφορᾶς ἡ εἶναι ἐν τοῖς γένεσιν ἡ μὴ εἶναι. ἐκάστερον (24) || 24 ἀτοπῶν συμβαίνει || 26 ὅπερ ἀτ. οιμ. || ἐν τοῖς γ. αἱ δ. || 28 post ὄντος περὶ εἰ οὖν ἀνάγκη

τὰς διαφορὰς ἡ εἶναι ἐν τοῖς γένεσιν ἡ μὴ εἶναι ἑκατέρῳ δὲ ἀδύνατόν τι συμβάνει, δῆλον ὅτι ἀπορήσατος ἡ λόγος. τοῦτο οὖν οἱ ἀπὸ τοῦ περιπάτου ἐπιλύονται οὕτως· φασὶ γάρ ὅτι τὰ ἔναντια ἐν τῷ αὐτῷ γράφων εἶναι ἐνεργεῖται μὲν οὐ δύναται (p. 102,5) || p. 102,5 εἶναι οι. || 6 τι εἰναι τι οι. || 7 μῆται || 8 μέντοι] δὲ || ἐπιτηδεύσηται || τὴν ἐνέργειαν || 9 μὲν οι. || 10 τὸ μὲν οὖν δυν. τοιοῦτον || 11 λέγεται οὖν ἡ παραδίδοσις (12) || 12 λόγους λέγεται ἐνεργεῖα γραμματικός καὶ τὸ θερμὸν ἥδη θῶρ λέγεται (14) || 14 φασὶν 15 τοι οι. || οὐ δύνατόν τι 17 ἀμφίτερα ἡ καὶ τὸ ἔπειρον ἔχον ἐνεργεῖται τὸ λοιπὸν ἔχει δυνάμει· τὸ γάρ θυγάρων θῶρ ἐνεργεῖται οὐ πυγμῆρι δυνάμει ἐστὶ θερμόν. δύναται οὖν τὰ (p. 103,1) || p. 103,2 εἰ μῆ—μέρος (4) οι. || 4 φασι τὰ γένια ἔχειν τὰς διαφορὰς || δι γρησ. οι. || 9 ἐναντ.—καὶ γάρ οι. || 10 εἶναι οι. καὶ φασιν—λόγους (12) οι. || 13 λέγουσι γάρ ὅτι πρῶτον μὲν οὖν || καὶ τὸ ἀλογον, τὸ θητὸν, καὶ τὸ ἄλλο. || 14 διαφέρεται ἀλληλα καὶ μάχεται ἀλλήλαις || 15 οὐ μόνον οι. || ἀριστῆσιν || 16 ὑποτατικόν ἐστι τοῦ ἀγγέλου, τὸ δὲ λογικὸν καὶ τὸ θητόν τοῦ ἀνθρώπου, τὸ δὲ ἀλογον καὶ τὸ θητόν τοῦ ἀλογον καὶ θητοῦ ζώου. ὥστε οὐκ ἐναντία εἰσὶ καὶ οὐδὲν ἀτοπον εἶναι αὐτὰ ἐν τῷ αὐτῷ. καὶ ἐναντία δὲ θῶται, οὐδὲν (24) || 24 τῷ γένει εἰτ ἐνεργεῖται οι. || 25 οὐ οι. || ἀσωμάτωρ τοι τὰ ἐναντία. οὔτε γάρ ἐν ὑποκ. τοι τὸ σώματι ἄμφα δύναται τὰ ἐναντία εἶναι διὰ τὸ βούλεσθαι κατατεχεῖν ἀμφίτερα τοῦ ὑποκειμένου. ἡ γοῦν φύσις (p. 104,1) || p. 104,2 ὑφεστ. ὀρθαλκὺν ἄμφα || 3 post λόγους περgit καὶ οὐ μόνον τούτους, ἀλλὰ καὶ τῶν σηματῶν τοὺς λόγους κ. τ. λ., quae aliena sunt ab Ammonio.

f. 5v Amm. p. 106,12 inc. τὴν αἰτίαν || διὰ τοῦ τοῦ || κατηγορεῖσθαι || 13 τὴν δὲ διαφορὰν || 14 ὄντα] πράγματα || ἡ κυρίως οι. || εἴδει καὶ θλη. ὥσπερ γάρ ὁ γαλακός ζῆτη γίνεται πᾶσι τοῖς γαλακοῖς σκευάζεται. δεξιάμενος δὲ τοιόνδε εἶδος γίνεται ἀνδριάς ἡ τοιόνδε γίνεται λέβητη, οὕτως οὖν πᾶσι τοῖς φυσικοῖς πράγμασιν ἐστι τι ὑποκειμένον ὁ καλοῦσιν ζῆτην κ. τ. λ.

f. 6r Amm. p. 115,4 inc. ἐν πάται || 5 οὐσίαν δὲ || 7 post ἀλληλα add. καὶ ταῦτην σφοδροτέραν || 9 ἔχειν] εἶναι || τοῦ τὸ δεῖ οὖν] ταῦτα γοῦν || 11 διειλεκται || ἔχη—στῶν οι. || 12 τῆς οι. || 13 ἐνφύσετερον (διεκ. οι.) || 14 καὶ τούτοις || 15 θεωρ.] συγγραμμάτων || 17 τὰ κοινῶς πάται || 19 ἐν] εἶται || 18 παραβλῆται || λέγει || 19 expl. διαφέρουσιν.

f. 6v Amm. p. 116,14 inc. εἶτα λέγει ἀναγκαῖον τι θεωρήσῃ. ὅτι τὸ γένος καὶ αἱ διαφοραὶ || 17 δεύτ. δὲ | διὰ ταῦτα καὶ οι. || 18 ἀνθρ. ζῶν ἐστι || 19 λογ. (alterum) οι. || κατηγοροῦσθαι || 20 συμβ. εἰδῶν καὶ ἀτόμων || 22 δεύτ. δὲ || 23 τῷ] τὸ || λέγ. τὸν σωκράτην γελαστικόν καὶ πάντας || 117,1 post γελαστικούς περgit λέγεται καὶ ὁ καθάλου ἄνθρωπος γελαστικός. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ περὶ τῶν συμβεβηκότων κ. τ. λ.

Amm. p. 117,15 inc. κοινὸν καὶ τοῦτο γένους καὶ διαφορᾶς τὸ διαπορθμεύειν τὰ κατ’ αὐτῶν λεγόμενα τοῖς μετὰ τὰῦτα. ὅτα γάρ || 17 κατηγοροῦσκεν || διὰ οι. || 18 εἰ δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει || 19 γένος εἰσὶ || καὶ ἐπειδὴ—ἄνθρ. οι. || 20 δὲ διτ. (sic) καλῶς προσέθηκεν ὁ Η. || 21 ἀντὶ—δηλοῖ (22) οι. || 23 τοῦτο—γένους οι. || 24 πάντως οι. || καὶ εἰδῶν καὶ ἀτόμων || 26 τοῦ (ante ἀνθρ.) οι. || 27 ἀλλῶν γενῶν || p. 118,1 εὑρήσεις γένη || ζῶου κατηγορεῖται σχετικῶς καθάπερ τὰ πρότι τι. οὐ γάρ ἐξηγορμένος οὔτε ὁ Σωκράτης δημιεῖ πατήρ. εἰ μῆ σῇ πρὸς νίδην σχέσιν κ. τ. λ.

f. 7v Amm. p. 123,22 καὶ ἀλλῶς δὲ || 23 δεῖ] ἔσται || 26 πρὸς αὐτὴν παρεβάλλετο || 27 γέν. σχέσεις ζ' || πρὸς μὲν || 28 ὠστε] ὅτε || 29 ως εἶναι σχέσεις θ' || 124,2 τὰς πάτας σχέσεις || 4 παρεβάλλοντο || 5 γίνονται οι. || 6 καὶ τοῦ ιδίου || 7 expl. δέκα.

f. 7v in margine scholii praecedentis Amm. p. 111,18 inc. ἀπορεῖται δὲ πῶς λέγει γίνεσθαι || 20 τὸν ἀνθρ.] τὸ ζῶον. φαμὲν τοίνου ὅτι οὐ τοῦτο μόνον περὶ τοῦ πυρετοῦ ἔδει ἀπορῆσαι ἀλλὰ καὶ περὶ ἀμέτρου ψύξεως καὶ ἕηρότητος· πάντα γάρ ταῦτα προστινήμενα φθείρει τὸ ζῶον. ὥσπερ γάρ ἐν ταῖς γροθαῖς (21) || 21,22 καὶ ἀνιερένων] τινῶν || 22 τὴν μὲν ἀρμονίαν || φθείρεσθαι || 24 παραπλ.] λοιπῶν || 25 σωζεσθαι δὲ αὐτοῦ || post ὑποκειμένον περgit Ιστέον γάρ ὅτι ἔστι τις ἀνιερένως ζῆτη ἐν τῷ παντί, ηὗται ὑποδέχεται τὰ εἰδη πάντων τῶν οὕτων κ. τ. λ.

R VATICANUS 1018 [Brandis p. 52 no. 6] chartaceus recens f. 84—106 Ammonii in Isagogen commentarium continet. tituli sunt f. 84

ἀμμωνίου τοῦ ἔργου προκειμένα εἰς τὴν φιλοσοφίαν πᾶσαν. f. 89 ὑπομηματά τὰς πέντε φωνάς ἀμμωνίου. specimen praebuit A. Mau, unde appareret codicem et correctiones passum esse et negligentia librarii corruptum.

p. 1,4 καὶ οἱ. || σπουδαιοτέρως ἀνθίζεται || 5 δυνατόν φησι || 9. 10 χωρίζονται τοῦτο | 9 λαρβάνονται || 10 post ἀπάντων inserit alienum scholium, quod incipit γρή, δὲ τὸν ὥρον ὡράστατον εἶναι, ὑγίεια δὲ ὄρισμα (cf. Paris, 1928 [Pa]) || τοῖνυν οὖν || τὸν τῆς φιλοσοφίας ὄρισμὸν || 12 τε καὶ || 13 δὲ καὶ || 14 ἐμενθάνομεν || 15 λέγειν ἐνδεχομένως || 17 τε οἱ. || p. 2,1 ὑποκειμένον ἔχει (μὲν οἱ. || 2 ταῦτα οἱ. || τούτου γάρ] οὐ || 3 μὲν οἱ. || τὰ ἔνδικα || 4 ἀδέξιον || οὐ μὲν οὖν ὄρισμοι || 5 η̄ ἐκ τοῦ τέλους—ὑποκειμένου οἱ. || 6 ἀνθρώπεια || 7 ἐκ δὲ] η̄ ἐκ || περιποιητικὴν αὐτὴν || 8. 9 ἐκ δὲ τοῦ συναρμ.—περιποιητικὴ οἱ. || 11 καὶ (post οὖν) οἱ. || 12 αὐτῆς τὸν ὥρ. || 14 η̄ δὲ ἀστρ. || οὐδέντιοι σώματα || 15 ποιῆσαι αὐτὰ ἀλλὰ γνῶναι ταῦτα || 19 δέργον τι προελθεῖν || 24 ἐν κάτῳ || p. 3,1 οὐ δὲ πλάτουν οὕτως ὥριζεται τὴν φιλοσοφίαν || 2 γνῶσις ante θείων colloc. || 3 τῷ ἀστρεῖ τε καὶ σαφεῖ || 4 εἴς τε τῷ || 6 ἀπόδι. παραλαμβάνονται || 10 τὰ οἱ. || οὐ ποιῆσαι λέγει || 14 οὐ ποιῆσαι φησι || 15 δοτῆρες || 16 βούλ. κατ' ἄκμα || 17 θεωρητικός || 19 προτελθησι || θεῶ ἐστι || 22. 23 ὄριστον τοῦ θεωρητικοῦ καὶ γαραὶ || ὑπάρχουσα] εἰσὶν || 26 ἐπει || καὶ οὐ ἄνθρ. || 29 τούτοις τοῖς || p. 4,1 μὲν γάρ || 2 τοῦ ἀνθρ. τε καὶ τοῦ θεοῦ || διαφέρει πολὺ || 4 ἔχειν || οὖν τούτον || 5 η̄ οἱ. || 6 ὠρμησεν ὁ φιλόσοφος || 7 λεκτέον || ἐπει || 8 πρακτ. προνοητικὰ || 9 πρακτ. καὶ θεωρ. || 10 ἐκάπερα πρὸς θεόν || 11 ἔχοντεν || 16 ἐν μελέτῃ || 17 τοῦ θεοῦ.] τούτου || 18 τῷ τοῦ πλάτ. || 19 μελετῶν ἀναγνόντων || τρόπῳ δεῖ || 20 ἀπό] ἐπὶ ἐκρήμνοις || μάρτυς || 23 ἀλισαν || 25 ἐν τῷ π. ψ. συγγράψαμετ || 26 τῷ νέῳ συμβούν || 27 τί δὴ ποτε || 28 ἐκαύτούς φησι γοῦν || p. 5,2. 3 οὐδὲ—ἐαντόν οἱ. || 3 δὴ] δὲ || ἐκαύτούς || 4 καταγγείλεις || 6 δοθέντα || 7 εἰ] ἐπει || 8 φαμέν post πᾶς colloc. || καὶ πρόσεγε || 9. 10 δοτος συνθ. || 11. 12 δέδεται τὸ σ. τῇ ψ. || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 δέδεται δουλ. τῶν σ. αὐτῶν κρατουμένη || 17 ἀπὸ οἱ. || 19 τοῦ οἱ. || δὲ] γάρ || 22 ἔρωτα ἔστι περιέπ. τὰ περὶ τούς π. ψευδ. || 24 πάντως || 27 τοῦ οἱ. || 29. 30 γνῶσις] γνῶσιν || p. 6,3 πατέν || δὲ τούτου] οὐ αὐτῇ || 5 δεῖ οἱ. || ἀποδέδομένους || 6 τι] τοι || μέρος] μόνως || 7 διττὸν οὖν || 8 μελ. εἶναι θεοῦ. || 10 ἀνθρώπῳ οἱ.

VATICANUS 207 [Brandis p. 61 no. 66] bombycinus saeculo XIV ex-S aratus f. 165 titulum ἀμμωνίου φιλοσόφου ἐξήγγρισι τῶν πέντε φωνῶν habet, specimen, quod A. Mau nobis suppeditavit, docet codicem in deterrimis esse numerandum.

p. 1,5 ἐκ τῶν ὄρισμῶν τὰ πράγματα colloc. || 6 πράγματα || 12 τε καὶ || 13 δὲ καὶ || 14 ἐμριθάνομεν || δύναμις] γνῶσις (τεγνικὴ οἱ.) || 15 τὸ πιθανόν εἰπεν || p. 2,1 μὲν οἱ. || 3 τὰ ἔνδικα || 4 δὲ ἔχει || ἀδέξιον || οὐ οὖν ὄρισμοι || 5 τοῦ συναρμ. || 6 ἀνθρώπεια || 10 post σώματα add. παταχνομένη περὶ αὐτά (περὶ αὐτὰ m.²) || ἐκ δὲ τοῦ τέλους || αὐτῶν] τούτων || 11 καὶ (post οὖν) οἱ. || 12 οὖν] δὲ || 14 η̄ δὲ ἀστρ. || 15 τὰ δοτα οἱ. || 16 ὄρισμοι δὲ τῆς φιλο. παραλ. || 17 δὲ suppl. m.² || διδομεν ἔγκλ. ἐν τ. π. || 19 προσεπληθεῖν δύο μὲν εἰσι τοῦ ὄπου. || 21 η̄ || post τέγνης add. καὶ ἔτερος ἔξι ἐτυμολογίας || 22 πρῶτος ὄρισμός || 23 η̄ δοτα εἰσὶ. τὸ δὲ η̄ ἀντὶ τοῦ κ. δοτα εἰσὶν || 24 τέ] τί || p. 3,1 οὐ δὲ Πιθαγόρας οὕτως ὥριζεται τὴν φιλοσοφίαν || 2 γνῶσις ante θείων colloc. || 3 τῷ σαφεῖ καὶ τῷ ἀσαφεῖ || 4 εἴς τε θεῖα || 4. 5 τὰ μὲν—ἀνθρώπεια οἱ. || 7 τῷ σαφεῖ καὶ τῷ ἀσ. || 8 τοῦ οἱ. || κατὰ δύνατόν || 12 τε οἱ. || 13 ὑποδεεστέρων || 15 δοτῆρες || 16 βούλεται κατ' ἄκμα. 20 πρόλειται (corr. m.²) || 23 τε (ante θεόν) οἱ. || 28 πολέμω || 29 τούτοις τοῖς ἀ. || τῶν τελ. ὑπάρχει || p. 4,1 μὲν γάρ || 2 παρὰ] διά || 3 πολὺ οἱ. || 4. 5 πρόκειται m.¹ || 5. 6 ἔστιν—ἀνθρώπῳ οἱ. || 6. 7 ὠρμησεν ὁ φιλόσοφος || 7 λεκτέον || 9 οἱ (prius) οἱ. || 10 πρὸς θεόν || 11 τῷ μὲν—τῷ δὲ corr. m.² || πᾶς || ἔχοντεν || 12 παθητ. νοητικάς superser. m.² || τῆς ψυχῆς οἱ. || 16 τὴν φιλ. ἐν μελέτῃ || 17 πᾶς || 19 μελετῶν

ἀναγνόσις || τρόπῳ δεῖ || 20 ἀπὸ ἐπὶ τὸ ἔκφραστον γάρ || 22 εἰπῶν
23 ὑπῆκολο || 25 ἐν τῷ ... γραμματ' || 26 τῷ νέῳ συμβ. || 28 αὐτούς || p. 5,1 ὡς οἱ.
1. 2. οἱ ἄνθρ. ἐστέν || 2 ἐν ταῦται οἱ. || 2. 3 οὐδὲ—ἐστότων οἱ. || 3 δῆ || ἐντούς ||
4 κατατείθεις || 6 δοιάντα || 8 φαρὲν post πῶς collac. || 9. 10 οὗτος συνθ. || 10 ψυγῆς
λέγω καὶ || 11 ὁ οἱ. || 11. 12 δέδεται τὸ σ. τῇ ψ. || 12 ἔστι δὲ καὶ || 13 δέδεται δουλ.
τῷ σ. καὶ κρατουμένη || 15 ὁ μὲν φυτικός οἱ. || 16 πάντες ἀποθνήσκουσιν ἄνθρ. || 17 ἀπὸ²
οἱ. || 19 τῆς ψυγῆς || δὲ] γάρ || 22 τοῦτο || 23. 24 γωρ. ἀπὸ τοῦ σ. || 24 πάντως φύλ-
σσοφοι ὡς m.¹ || p. 6,2 ἀνθρώπεια || 3 ὅτι τούτου] οὖς αὔτη || 4 δῆ οἱ. || 5 δεῖ] γρεδὼν ||
ἀποδεδημένους || 6 μέρος] μάρνως || 8 μελ. θαν. τ. φιλ. εἰναι

T Coislinianus 157 [vide Porphyrii Isagoges praefationem p. XIX]
 Isagoge initio mutila ornata est Magentini commentario, quod ipsum
 quoque mutilum incipit a verbis ... ρίω ὡς συμβολλομένη εἰς τὰς κατηγορίας
 τὰς παρὰ τῷ ἀριστοτέλει γραφείσας. οὐ μέντοι γε δὲ καὶ εἰς τὰς παρὰ τῶν
 ἄλλων (fol. 166^r codicis Coisliniani 170 infimo), sed iam fol. 1^v expositio
 legitur, quam apud Magentinum frustra quaeras: ὅτι ταχέστερον δι’ ὑπο-
 δειγματος. εἰς τὸ εἴτε ὑφεστηκότα σώματα εἰσὶν η̄ ἀτάκητα καὶ πότερον
 γωριστὰ η̄ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καὶ περὶ ταῦτα ὑφεστῶτα· οὐγ̄ ἀπλῶς γάρ οὕτως οἱ
 μὲν ταῦτα ἔλεγον ὑφεστασίαι οἱ δὲ οὕτως, ἀλλ̄ εἰκῆτα ἔκαστοι λέγουσιν. ὅτι δὲ
 εἰκῆτα, ἐγνοείσθιον διατύλινος τις ἐκτύπωμα ἔχων εἰ τύχοι ἀγρύλέως καὶ κηρία
 πολλὰ παρακείμενα κτλ. haec deprompta sunt ex Ammonii libro (cf.
 p. 41,10). neque minus deinceps Magentini commentarium fragmentis
 Ammonianis satis amplis ita auctum est, ut scriptor ab eodem auctore
 composita esse omnia putasse videatur. inde a fol. 19^r demum Magen-
 tini et Ammonii expositiones discernuntur, ut ad Magentini scholia
 nota τὸ μιτολήγης addita appareat, ad Ammoniana nota ἄλλο σχόλιον vel
 ἄλλου. velut f. 19^r περὶ ἴδιου. τὸ δὲ ἴδιον διαιροῦσι τετραγῶς. τοῦ μιτολήγης.
 τὸ μὲν γένος η̄ διαφορὰ καὶ τὸ εἶδος προετάγη τοῦ ἴδιου καὶ συμβεβηκότος ὡς
 οὐσιώδη κτλ. (fol. 172^r codicis Coisl. 170). sed Magentini de proprio
 enarratione perscripta pergit ἄλλο σχόλιον. πληρόσας τὸν περὶ διαφορᾶς λόγον
 περὶ τοῦ ἴδιου λοιπὸν διακέχεται (Amm. p. 108,22). f. 19^r primum nota ἄλλου
 appieta Ammonii de accidentis expositionem praebet περὶ τοῦ συμβεβη-
 κότος ποιεῖται τὸν λόγον ὕστερον, ἀλλ̄ οὐ διδάσκει περὶ τούτου κατὰ τὴν εἰώ-
 θυῖαν διατακαλίαν. ἐπὶ μὲν γάρ τῶν ἄλλων φωνῶν πρότερον ἀπηριθμήσατο τὰ
 διάφορα σημαντικέντα αὐτῶν (Amm. p. 110,12), tum nota τοῦ μιτολήγης addita
 δριτάμενος τὸ συμβεβηκότος καὶ εἰπών (cod. Coisl. 170 f. 173^r). in commen-
 tario ad Categories adiecto (f. 27^r) Ammonii loco Simplicius succedit, ut
 eadem ratio hie inter Magentinum et Simplicium cognoscatur. ex spe-
 cimine, quod E. Richtero debetur, apparebit, quanta libidine scholiastes
 in excerpto Ammonii libro usus sit.

p. 41,17 τὸν τύπον ὁ ἔστι οἱ. || 18 διατυλίω || 20 γῶν || post εἰδῶν pergit ὑφεστῶτων
 μὲν ἄλλως παρὰ τῷ δημιουργῷ καὶ ἀτακτώς, θεωρουμένων δὲ ἐν τοῖς φυτικοῖς. δεύτερον δὲ καὶ
 ἐπὶ τοῖς κατὰ μέρος. γοείσθιον δὲ καὶ οὕτως· τὸ εἴδος τὸ ἀνθρώπων ἔστι μὲν παρὰ τῷ δημιουργῷ
 ὡς οἱ ἐν τῷ διατυλίῳ τύπος (cf. p. 42,6) || p. 42,7 τὸ οἱ. || 8 ἔκαστα || 9. 10 τοιοῦτα ἀγρύρια
 εἰναι || 13 μετὰ τὰ πολλὰ ὕστερογενές || 14 σώματα || 15 οὐ γάρ || γωρ.] γωρίζεσθαι || 16 οὐ
 γάρ || 19 τοῦτο τούτου η̄ φησι ζητεῖν || 22 διαφωνεῖν] διαφέρεσθαι || 23 τῆς ὅλης εἰναι ταῦτα
 φησίν || 24 post γωριστά pergit λόγις ἐντάσσεις μὴ εἶναι παρὰ τῷ δημιουργῷ τὰ

γένη καὶ τὸ εῖδος. ὁ ἀριθμοῦρχὸς ὡς εἰδῆς ποεῖ ὁ ἀριθμοῦρχει. οὐ γάρ ποεῖ τις ὅπερ οὐκ οὐδεν. οὐ γάρ ὡς ἡ φύσις (p. 42,1) || 2 θέτεν καὶ ποεῖ ἡ φύσις ομ. || post γνωμένῳ add. οὕτω καὶ ὁ θεός 3 τι] που [4 εἰ τοῖνα] εἴτε μὴ [οὐδὲ τὸ ὅπερ αὐτοῦ γνωμένον ομ. || 5 ἐν] παρὰ [6 δακτυλίῳ [7 καὶ λέγεται — 16 δύναται, quae iam supra scripsit, nunc repetit.

URBINAS 35 [vide praeationem Porph. Isag. p. X. XL]. perlustranti U mihi codicem et Ammoniana aueupanti unum se obtulit scholion, quod quin ex Ammonio fluxerit dubium non est, f. 5^v ad lemma τὸ δὲ τρίγωνον τοῦ σγήματος εἶδος (Porph. p. 4,4) illam de triangulo figurae specie disputationem, cuius quasdam memoria dignissimas lectiones in hac Ammonii editione (p. 71,25 sq.) pro codicis vetustate adnotatas invenies, sed ut scholiastae ratio excerpti cognoscatur, praestat hie illibatas illius discrepantias apponere.

Amm. p. 71,25 μέρησονται τινες πορφυρίῳ τὸ τρίγωνον τοῦ σγήματος εἶδος εἰπόντι διὰ ταῦτα φασὶ γάρ ὡς οὐ καίλος ἡ κυρίως τὸ σγῆμα τοῦ τριγώνου γένος εἴπεν ἡ τὸ τρίγωνον τοῦ σγήματος εἶδος || 28 φασι οι. οὐκ ἔστι γένος || p. 72,1 τοῦ τετρ. πρότερον οὐ μόνον καθὸ τὸ μὲν ἐν τριῶν γραμμῶν τὸ δὲ ἐν τεσσάρων συνέστηκεν ἀλλὰ καὶ ὅτι πάντα τετράγωνα εἰς τρίγωνα δύο ἀναλύεται εἰ γάρ τοι σ. β ἡ ὁ τετραγώνου ἐπιζεύξεις διάμετρον διαιρεῖται || 5 αντεπιστήμενος ἀναλύεται πάντως δὲ τὸ ἀναλύθεντον εἰς τὰ ἔξι ὃν συνετέλη ἀναλύεται. ἄλλως τε [8 ἀπόντων .. τὸ τρίγωνον πρῶτον || 9 φημι] φέρει καὶ ἔξαγωνον ομ. πᾶν γάρ εὐθύγραμμον ἀναλύεται εἰς τρίγωνα δύεντα ἐλάσσονα τῶν σικειών πλευρῶν. εἰ οὖν [12 αὐτὰ] ταῦτα [14 ποτε πάντες add. σχεδὸν || ἀπολογίας ομ. || 15 τοῦ τριγώνου ομ. || ἀπολογίμενοι 18 δύο συγκέντο τριγώνων καὶ τῷ ἐν τῷ τιμαλῷ δοκεῖ πλάτων 19. 20 τὰ τρίγωνα ἀναλύειν || 20 post λεγόμενον περgit φημι δὴ τὸ μὴ κυρίως τὸ σγῆμα τοῦ τριγώνου εἰναι γένος. νῦν δὲ οὐδεμίᾳ ἀνάγκῃ (cf. v. 23) || p. 73,1 γίνεσθαι] ἀποτελεῖσθαι || 4 καὶ ομ. || 6 αντεπιδή add. ἐπεινό φαμὲν ὅτι [8 ἐπιζεύξαντας || 8 ἐπερομήκει τὸ β καὶ τὸ σ. α, λεγέτωσαν καὶ ταῦτα τοῦ τετραγώνου πρῶτα. οὗτοι δὲ καὶ τὸ τετράγωνον πρῶτον ἔστι τοῦ ἐπερομήκους, εἰ ἐπερόμηκες τὰ δύο παραλλήλους διπλασίους ἔχον τῶν ἐπιζεύγνυσθῶν ἀλτάς πλευρῶν διέλομεν δέργα εἰς δύο τετράγωνα. ἄλλα καὶ ὁ κύλος πρότερος τοῦ τριγώνου ἔτε δὴ μᾶλις γραμμῇ περιτούμενος. καὶ αὐτὸν τοῦ κύλου πάλιν τὰ ἡμικύλια προτιθέται ἀπὸ τὰ δύνητα. καθότι καὶ αὐτὸς ὁ κύλος τῇ διαμέτρῳ εἰς δύο τέμνεται ἡμικύλια καὶ δέργαι πάλιν ἐν δύο ἡμικύλιαν συνίστασθαι, εἰ γε δύο συνελθόντα ἡμικύλια ἀποτελέσται ἀλτόν. ὕστε οὐ μάτην τοῦ τριγώνου τὸ σγῆμα γένος ἀπεδόθη. ἄλλως τε καὶ πρὸ τὸ εὐθύγραμμον καὶ περιεργόγραμμον ἀπίδινον ὁ πορφύριος ἢ δὴ εἴη προσεγκὴ τοῦ σγήματος γένος εἴπεν τοῦ τριγώνου τὸ σγῆμα οὐ προσεγκές ἀλλὰ πόρρω τὸ γάρ δὴ εὐθύγραμμον ὁ προσεγκές τοῦ τριγώνου γένος ὑπάλληλόν ἔστιν εἶδος τοῦ σγήματος· τέμνεται γάρ τὸ εὐθύγραμμον εἰς τρίγωνά τε καὶ τετράγωνα καὶ ἐπερομήκη καὶ ἄλλα πλεῖστα.

URBINAS 36 [Brandt. p. 54 no. 15] bombycinus saeculo XVI scriptus U^a quod a Brandisio iudicatur Isagogen Ammonii commentario instructam exhibere, non recte se habet; nam titulo et nomine commentarium caret, sed quae A. Mau exscripsit, a Byzantino quodam Davidis librum excerptente profecta sunt (cf. Ioannem Italum in eodice Escurialensi Ω—IV—14 [E^b]). speciminis loco principium apponam.

εἰπε πάτης τέχνης καὶ ἐπιστήμης τέσσαρα ταῦτα κατὰ ἀριστοτελῆν προβλήματα ἔχετεν δρεπούμενα. εἰπε δὲ ταῦτα εἰ ἔστι, τι ἔστι, ἔποιον τι ἔστι καὶ διὰ τι ἔστι. ἄλλα τὸ μὲν ἔχετεν εὐθύς τὸ εἰ ἔστιν ἐπὶ τῆς φύσιος φύσιας ἀλογόνων ἔστι πάντη καὶ κενόν. οὐ γάρ ἀγνοούμενόν ἔστι τὸ θεόν τοῦτο γῆρας. τὸ δὲ ἔχετεν τὸ τι ἔστι καὶ διὰ τι ἔστι πάντη εὐθύγραμμον καὶ λυτιτελές. λέγουσι δὲ γέραιν καὶ τῆς πρὸς τοὺς νέους ἔνεκα γρυπασίας καὶ τὸ εἰ ἔστιν ἐνταῦθα

τηγήσωμεν. καὶ φαμεν εἰ ἔστι φύλοσοφία. καὶ λόγουεν τοῦτο διὰ σύλλογισμοῦ ὑποθέτικοῦ οὔτως τυλιγόντεσσιν. εἰ ἔστι θεός καὶ εἰ ἔστι πρόνοια, ἔστι καὶ σοφία διὸ ήτις προνοεῖται γένες τοῦ παντός. καὶ εἰ ἔστι σοφία ἔστι καὶ φύλα σοφίας. εἰ δὲ ἔστι φύλα σοφίας, ἔστι καὶ φύλοσοφία ἡ φύλα τῆς σοφίας καὶ ἔφεσις, διὸ ήτις τὸν κύρων τοῦτον ὁ θεός κατεσκεψαν. ἔπειτα δὲ τὸ εἰ ἔστιν ἐδεῖξαν. ἕτητά σομεν καὶ τὸ τι ἔστιν. ἐκ τούτου γρῦν ἀνακέπτουσιν ἡμῖν οἱ τῆς φύλοσοφίας ἔξι ὄρισμοι. πρὸ τοῦ δὲ τὴν ἀπαρτίσμητην τούτων ποιησαθήσαι εἴπωνταν τὴν τῶν ὄρισμῶν φύσιν, μᾶλλον δὲ τὸν ὄριζόμενον αὐτὸν ὄρισμόν. καὶ οὕτως ἔμφεν ἐπ' αὐτούς. ἔστι τοίνυν ὄρισμός κατὰ μὲν πλάτωνα λόγος σύντομος δηλωτικός τῆς φύσεως τοῦ ὑποκειμένου πράγματος, κατὰ δὲ ἀριστοτέλην λόγος ὁ τὸ τι ἦν εἶναι σημανίν. πᾶς δὲ ὄρισμός ἐξ ὑποκειμένου καὶ τέλους λαμβάνεται, τουτέστιν ἐξ ὅλης καὶ εἰδους, καὶ η̄ ἐξ ἐνὸς τούτων η̄ ἐκ τοῦ συναρμοζότερου, οὐς ἵνα ἐπὶ τῆς ἴατρικῆς τοῦτο ὑποδεῖξαν. ὄριζόμενον γάρ τὴν ἴατρικὴν η̄ ἐκ τῆς ὅλης ὄριζόμεθα ταῦτην η̄ ἐκ τοῦ εἰδους. καὶ ἀπὸ μὲν τῆς ὅλης τουτέστιν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου οὕτως ἴατρική ἔστιν τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπινα σώματα κατηγορούμενη. ἀπὸ δὲ τοῦ εἰδους τουτέστιν ἀπὸ τοῦ τέλους οὕτως. ἴατρική ἔστιν ὑγείας περιποιητική, τέλος γάρ τῆς ἴατρικῆς τοῦτο τίθεται τὸ ὑγάπειν τὰ σώματα, ὥσπερ καὶ τῆς ἡγεμονικῆς τὸ πείθειν. καὶ τῶν ἔξι τοίνυν ὄρισμῶν τῆς φύλοσοφίας οἱ μὲν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου οἱ δὲ ἀπὸ τοῦ τέλους λαμβάνονται. καὶ εἰς μὲν ἐξ ὑπερογής, διὸ ἔπειρος ἐξ ἐτυμολογίας. τὸ δὲ ὑποκειμένον η̄ προσεγένεται τὸ πόρων, καὶ τὸ τέλος ὄμοιώς. πᾶσα γάρ τέχνη καὶ ὑποκειμένον ἔχει καὶ τέλος. αὐτίκα η̄ τεκτονική ὑποκειμένον ἔχει καὶ πόρων καὶ προσεγένεται, καὶ τέλος ὠταύτως. ἀλλὰ προσεγένεται μὲν ὑποκειμένον η̄ τεκτονική ἔχει τὰ ἀπλῶς ἔνδια πόρων δὲ ὑποκειμένα τὰ ἔνδια τὰ ἐπιτίθετα πρὸς κατασκευὴν θέρινον η̄ σκηνούν. τέλος δὲ πλὴν προσεγένεται τὸ ποιῆσαι θερίνον η̄ κλίνην. εὐθὺς γάρ εύρων τὸ ἔνδιον δὲ τέκτων τὸ πρὸς οἰνοῦν κατασκευὴν ἐπιτίθειν πρὸς τὸ ποιῆσαι εἰδος ἀφορᾶ. πόρων δὲ τέλος ἔστι τῆς τεκτονικῆς η̄ τῆς κλίνης καὶ τοῦ θερίου ἀνάπτωσις ἐρωτώμενος γάρ τις, διὰ τι κλίνη. γῆρας διὰ τὴν τοῦ ἀνθρώπου ἀνάταυσιν. ὥσπερ δὲ αὕτη, οὕτω καὶ η̄ τῶν ἀπάντων μήτηρ φύλοσοφία καὶ ὑποκειμένον ἔχει καὶ τέλος καὶ πόρων καὶ προσεγένεται καταλλήλους δὲ τοῖς ὑποκειμένοις αὕτη καὶ τοὺς ὄρισμοὺς κέντηται, ὃν ὁ μὲν πρῶτος, διὸ δὴ καὶ τοῦ πυθαγόρου ἔστι, γνῶσις τῶν ὄντων η̄ σῶντα εἰσὶν. οὕτως τοίνυν ἐκ τοῦ προσεγένεις ὑποκειμένου ἔστεν. διὸ δὲ δεύτερος γνῶσις θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων πράγματων, διὸ δὴ καὶ αὗτος τοῦ πυθαγόρου ταγχάνει καὶ ἀπὸ τοῦ πόρων ὑποκειμένου λέγεται. δεῖξαν καὶ τοὺς ἐκ τοῦ τέλους. τρίτος τοίνυν ὄρισμός τῆς φύλοσοφίας ἔστιν δὲ λέγων φύλοσοφία ἔστιν ὄρισμός τοῦ φύλα σοφίας θεός κατὰ τὸ δυνατόν ἀνθρώπῳ. καὶ δὲ μὲν τρίτος ἐκ τοῦ προσεγένεις τέλους ἔστεν. διὸ δὲ τέταρτος δὲ μελέτην θανάτου τὴν φύλοσοφίαν εἴναι λέγων ἐκ τοῦ πόρων τέλους. καὶ ἀμφότεροι δὲ πλάτωνος. διὸ γάρ πλάτων λογικώρεος τῶν ἐλλήνων ὃν ἐκ τοῦ τέλους τὴν φύλοσοφίαν ὠρίσατο. λείπεται τοίνυν εἰπεῖν τὸν πέμπτον, οὗτος ἐξ ὑπερογῆς λαμβάνεται καὶ τοῦ ἀριστοτέλους ἔστεν. ἔστι δὲ οὕτως φύλοσοφία ἔστι τέχνη τεχνῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημονῆς. ἀλλο γάρ τέχνη καὶ ἀλλο ἐπιστήμη καὶ ἀλλο πείρα καὶ ἔπειρον ἐμπειρία· τέχνη μὲν περὶ τὸ ἐλευθερόν καὶ μερικά καὶ μὴ ὠταύτων ἔχοντα καταγίνεται ὥσπερ η̄ ἡγεμονική καὶ ἴατρική, διὸ δὲ ἐπιστήμη περὶ τὰ ἀκευστα καὶ δεῖ ὠταύτων ἔχοντα καταγίνεται ὥσπερ η̄ γεωμετρία καὶ η̄ ἀστρονομία καὶ αἱ λοιπαὶ ἐπιστήμαι. διέτι καὶ οὕτως ταῦτην ὑπογράψουσιν. ἐπιστήμη ἔστιν η̄ ἐπὶ στάσιν ἄγονα τὸν γοῦν τῆς καθόλου φύσεως τῶν πραγμάτων.

U^b URBINAS 55 [Brandis p. 55 no. 25] bombycinus saeculo XV scriptus f. 24 exhibet Ἀμμωνίου φύλοσοφου ἐξήγγεις τῶν πέντε φυῶν. ex specimine a Torstrikio dato apparet codicem neglegentissime esse transscriptum.

p. 1,3 τοῦ om. || 4 καὶ om. || 5. 6 μαθεῖν διὸ ὄρισμον colloc. || 6 τοίνυν om. || 7 δὲ om. || 8 ὄρων om.

U^c URBINAS 57 [Brandis p. 55 no. 22] chartaceus, recens sed eleganter scriptus, titulo omisso incipit μέλλοντας ἡμᾶς φύλοσοφων ἀπτεσθαι (sic) λόγων ἀναγκαῖον (ἐστι om.) μαθεῖν. exhibet igitur Ammonii librum, qui ex aliis commentariis auctus esse videtur, nam f. 7^v legitur ιδίᾳ δὲ

περὶ τοῦ προκειμένου βιβλίου τῶν εἰς ὀηλούσι τρωγῶν λέγομεν ταῦτα (cf. Anm. p. 16. 20) et prolegomena exēunt (f. 14) μόνος γάρ οὐ ἄνθρωπος δέχεται τὸν θύραθεν νοῦν τὸν ἐκ τῆς ψαθήσεως καὶ μόνος τὰς ἐπιστήμας διδάσκεται.

VINDOBONENSIS 139 [vide praefationem Isagoges p. XXIV. XXXVIII] V f. 1—40 Ammonii commentarium continet scriptura madore saepius paene evanida exaratum. f. 1—3 versuum quartae partes bibliopagi culpa nunc desectae sunt, sed quae ea re perierunt singula adnotare fere supersedi. de auctoritate codicis ab H. Dielsio et a me collati vide p. VII. Ammonii expositiones et schematis multis illustratae sunt et additamentis interpositis auctae, quae ante f. 13 inserta deprehenduntur, exigua sunt, unum scholion ideo plus valet, quod Ammonius citatur; quare hoc infra apponetur. inde a f. 13 scholiorum tria nos distinxisse genera memineris. primum ex recensione illa Byzantina, quae Eliae nomen iniuria fert, derivatum f. 13^r—18^r invenitur, cetera aut anonyma sunt (f. 19^r—26^r) atque ex variis libris, maxime ex Davide, congesta (quae ab Ammonio originem traxerunt, ex specimine intelleges, ea alia memoria ac commentarium continuum nisi), aut notis ἑτέρου vel ἄλλου instrueta, quae maximam partem ex quadam Ammonii recensione Byzantina auctate confecta fluxisse puto. quod scholion speciminis causa afferam. Philoponi in Physica commentarium laudatum habet.

f. 12^r ad Porph. p. 4,4 Καὶ τὸ τρίγωνον. Ἀπορίᾳ ἀνακύπτει ἐνθάδε, διὰ τὸ σγῆμα λέγεται γένος τοῦ τριγώνου καὶ τετραγώνου καὶ ἔλαβε πρῶτον τὸ τρίγωνον, εἶτα δεύτερον τὸ τετράγωνον. κανῶν γάρ ἔστιν ὃ λέγων ὅτι ἐν οἷς ἔστι τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, τούτων τὸ κοινόν πατηγορούμενον οὐκ ἔστι γένος. καὶ τινὲς λέγουσι αὐτὸν οὕτως, ὅτι οὐκ ἡχριζόσατο ἐνταῦθα περὶ τὸ παράδειγμα ὃ φιλόσοφος. Ἄλλοι δὲ λέγοι οἱ περὶ τὸν ἀμφότονον ὅτι ὃ τρία ἀριθμός οὐκ ἔστι γεννητικὸς τοῦ τετραγώνου ἀλλὰ τοιςάριν γνῶνται.

f. 20^v α' ad Porph. p. 7,19 Ἀπομονὸν δὲ λέγεται. Πρέστεται τούτῳ τὸ ἀπομονὸν οὕτως. ἀπομόνων ἔστι τὸ ἔξι ἴδιοτήτων συγκείμενον. οὗ τὸ ἀθροισμα τῶν συμβεβηκότων οὐκ ἀν ὁφθείη ἐπὶ ἑτέρου ποτέ. οἷον σωκράτης ἐν τῇς φαλάκρας καὶ τοῦ προνοιῶντος καὶ τοῦ εὐφυοῦς καὶ σύρρονος σύγκειται. ταῦτα δὲ ἐπὶ μόνῳ τοῦ σωκράτους θεωροῦνται. ἐπὶ δὲ ἑτέρου οὐ φαίνεται. εἰ δέ τι τούτων ἔχει, καὶ πάντα τὰ ἄλλα συμβεβηκότα οὐδὲ μηδεπει¹⁾. Ιστέον δὲ ὅτι τὸ ἀπομονὸν πολλὰ σημαίνει, τὸ δισδιαιρέστον ὡς ὃ ἀδύματος τὸ μὴ ἐνδεγέρμενον ὡς τὸ σημεῖον ἢ τὸ σωκράτειον ὃ κόνκος τῆς ψάμμου ἢ τὸ μὴ σωζόμενον ὡς εἴ τις διέλῃ τὸν σωκράτην ἐνεργεία εἰς χεῖρας καὶ πόδας²⁾.

β' ad Porph. p. 7,20 Καὶ τοιτοῦ τὸ λευκόν. Τὸ ἐν τῇ γήρᾳ καὶ τὸ ἐν τῷ κόκκῳ, καὶ οὐγῆ περὶ τοῦ ἀπλῶς λευκοῦ λέγει· τὸ γάρ ἀπλῶς λευκόν οὐκ ἔστιν ἀπομονόν.

¹⁾ David codicis Paris 1938 f. 56^r haec exhibet: φάσι δὲ ἀπομόνων ἔστι τὸ ἐκ συμβεβηκότων συγκείμενον, ὃν τὸ ἀθροισμα οὐκ ἀν ὁφθείη ἐπὶ ἑτέρου ποτέ. οἷον ὃ σωκράτης ἐκ τῆς φαλάκρας καὶ τοῦ προνοιῶντος καὶ τοῦ εὐφυοῦς καὶ σύρρονος σύγκειται. ταῦτα δὲ ὄμοι ἐπὶ ἑτέρου οὐ φαίνεται. κανὸν γάρ ἔχει τὸ φαλακρόν. ἀλλὰ οὐ πάντα τὰ ἄλλα.

²⁾ Elias in codice Coisl. 367 f. 79^r dicit: τὸ ἀπομονὸν πολλὰ σημαίνει· ἀπομονόν γάρ οὐ τὸ δισδιαιρέστον ὡς ἀδύματος ἢ τὸ μὴ ἐνδεγέρμενον διαιρέστον ὡς τὸ σημεῖον ἢ τὸ σωκράτειον ὡς ὃ κόνκος τῆς ψάμμου ἢ τὸ μὴ σωζόμενον ἐν τῇ διαιρέσει ἀλλὰ φθειρόμενον ὡς εἴ τις τὸν σωκράτην διέλῃ ἐνεργεία εἰς χεῖρας καὶ πόδας.

ad Porph. p. 7,21 Καὶ εἰ μόνῳ (sic) αὐτῷ εἴη σωκράτης νίός. Εἳ γάρ ἔστιν ἄλλος, τότε τὸν σωκράτην οὐ δηλοῖ· τὰ δὲ γε ἀπομα ὄριστά).

ad. Porph. p. 8,1 Ὁλον γάρ τι τὸ γένος. Διδάσκει ὁ τεγμένος ὅτι τὰ πρότι τι οὐκ ἐπίσης λαμβάνονται ποτὲ γάρ ἐπίσης ποτὲ δὲ οὐ. ἐπίσης ὡς τὸ δεξιὸν ἀριστεροῦ δεξιόν. οὐκ ἐπίσης δὲ ὡς ἐν τῷ ὅλῳ καὶ τοῖς μέρεσι· φαμὲν γάρ τὰ μέρη, ὅλου ἔστι μέρη, οὐ φαμὲν δὲ ὄμοιός ἐνικῶς τὸ ὅλον μέρους ἔστιν ὅλον. οὕτως γάρ ἔστιν ὅλον μέρους ὅλον, ἀλλὰ τὸ ὅλον ἴδιωτερόν ἔστιν ὅλον. οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς τοῦ ἔχοντος νίοντος πολλούς τὸ ἐν σκέλος ἐνικῶς φαμεν, τὸ δὲ ἔτερον πληθυντικῶς οὐσὶ πατρὸς νιοὶ εἰσὶν²⁾.

γ' ad Porph. p. 7,22 Οὐτι ἔξι ἴδιωτερῶν. Ἐξ ἴδιωτερῶν ἐκείνῳ μόνῳ τυμβριζητάων, καλῶς δὲ εἰπεν τὸ ἀθροισμα καὶ οὐχ ἔκαστον· ἐν γάρ ἔκαστον ἵστις εὑρεθῆσται καὶ ἐν ἄλλῳ τῷ τὸ φαλακρὸν ἢ τὸ προσοῦλον, οὐ μὲν δὲ ἢ ὅλη συνδρομή.

δ' ad Porph. p. 7,22 Όν τὸ ἀθροισμα οὐκ ἄν. Οὐκ εἰπεν ὥν ἔκαστον ἀλλὰ ὧν τὸ ἀθροισμα ἔκαστον γάρ καὶ ἄλλοις ὑπάρχοντιν δύνανται, ἀμα δὲ πάντα οὐδενί. (cf. Amm. p. 90,2).

ad Porph. p. 7,23 Λι μέντοι τοῦ ἀνθρώπου . . . αἱ αὐταῖ. Λι δὲ τοῦ σωκράτους ἴδιωτερος (Amm. p. 90,6) || 6 τοις ἀνθρώπου || 8 θελει || 9 οὖν οι. || 11 τῷ ἀτόμῳ μόνῳ || 12 ἴδια. εἰσι || τοῦ ζώου οἷον τοῦ γένους || 14 ζώοις] ἀνθρώποις || 15 νοῦ καὶ ἐπιστήμης || 19 μὲν οι. || 20 τῷγε || 21 τῷ φαλακρῷ οι. || 22 τῷ γρόνῳ γενέσθαι || 23 expl. ἄλλω.

f. 29v ad Porph. p. 12,34 ἄλλου ἐξῆγηται. Νωρὶς τῇς τοῦ ὑποκειμένου. Πρὸς ἀντιτίταστολὴν τῶν οὐσιῶν ὑπαρχόντων· ταῦτα γάρ οὐ δύνανται ἀποθηκῆσθαι ἐν ᾧ ἔστιν ὑποκειμένῳ. καὶ πῶς ὁ πυρετός φθείρει τὸ ζῶον; ιστέον ὅτι αἱ κινήσεις καὶ αἱ μεταβολαὶ ἢ ἐν οὐσίᾳ γίνονται ὡς ή γένεσις καὶ ή φθορά ἢ ἐν ποιῶ ὡς ή αὔξησις καὶ ή μείωσις ἢ ἐν ποιῶ ὡς ή διλέσιως ἢ ἐν τῷ ποιῶ ὡς [ἢ φορά. εἰ] τοινύν γένεσις οὐσιώδης ἔστι μεταβολὴ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν ἀφούσα καὶ ή φθορά ἐκ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν ἀφούσα. καὶ αὕτη πατὴ οὐσίαν ἔστι μεταβολὴ. Ὅπετε ὁ φθείρων τὸ σώμα πυρετός κατ' οὐσίαν ἔστι μεταβολὴ εἰς τὸ μὴ ὄν. οὕτως ὁ φλέβηνος ἐν τῷ τῇ τῆς φυσικῆς (vide Amm. p. 113,7—16).

V^a VINDOBONENSIS phil. graec. 69 [Nessel p. 41] chartaceus saeculo XVI exaratus incipit f. 1^r sine titulo μετὰ τὸ προτελεῖσθαι καὶ τοῦ τελεσθεῖν καὶ φέρειν, ergo Eliae in Isagogen commentarium continet. quod Nessel adnotat in folio 2^r titulum inveniri Ἀμμωνίου εἰς τὰς πέντε φωνάς τοῦ πορφύρου, H. Diels cum hunc codicem eum Eliae conferret, ex litteris initio evanidis extricare sibi videbatur Ἀμόνιος εἰς πέντε φωνάς τοῦ πορφύρου. sed ea quae sequitur expositione (inc. διὰ τί τὸ ὄν προέταξε τοῦ ἀνγκαίου) Eliae commentarium continuatur.

p EDITIONIS PRINCIPIS exemplum, quod mihi praesto erat, forma magna, praeclaris litterarum formis impressum folio primo, quod titulum tulit, caret, verum in extremo libro hanc subscriptionem fert: Ἐνετέγησεν ἐτο-

¹⁾ David (codicis Paris. 1938 f. 58v): Καλῶς εἰπεν εἰ μόνος αὐτῷ εἴη σωκράτης νίός· εἰ γάρ ἔστι καὶ ἄλλος, τότε τὸν σωκράτην οὐ δηλοῖ, ἀλλὰ ἀριστερὸν οὐτὸν λέγει. τὰ δὲ γε ἀπομα ἀριστερά.

²⁾ David (codicis Paris. 1938 f. 58v): Διδάσκει ήμας ὁ πορφύριος ὅτι οὐκ ἐπίσης δει λαμβάνεται τὰ πρότι τι· ἔστι μὲν γάρ ὅτε ἐπίσης, καὶ ἔστιν ὅτε οὐ, ἐπίσης μὲν ὡς ἡνα εἰπω τὸ δεξιὸν τοῦ ἀριστεροῦ ἔστι δεξιόν, τὸ δὲ ἀριστερὸν τοῦ δεξιοῦ ἔστιν ἀριστερόν. οὐκ ἐπίσης δὲ ὡςπερ ἐν τῷ ὅλῳ καὶ τοῖς μέρεσι· φαμὲν γάρ τὸ μέρος ὅλου ἔστι μέρος, οὐ φαμεν δὲ ὄμοιός ἐνικῶς τὸ ὅλον μέρους ἔστιν ὅλον, ἀλλὰ τὸ ὅλον μερῶν ἔστιν ὅλον. οὕτω καὶ ἐπὶ τοῦ πατρὸς τοῦ ἔχοντος πολλούς νίοντος φαμεν τὸ ἐν σκέλος ἐνικῶς, τὸ δὲ ἔτερον πληθυντικῶς· οἱ οὐσὶ πατρὸς εἰσὶν νιοί, ὁ πατήρ δὲ οὐτιν ἔστι πατήρ, οὐγχ ὄμοιός δὲ ένδεις νίον ὡς ἐν τῷ πρώτῳ σκέλει.

πάσιθη δαπάνη τοῦ εὐγενοῦς καὶ δοκίμου ἀνδρὸς κυρίου Νικολάου Βλαστοῦ τοῦ κρητέζ., οὐκ ἄλλο μέντοι προνομόιο. Ἐτει τῷ ἀπὸ τῆς Χριστοῦ γεννήσεως χιλιοστῷ πεντακοσιοστῷ σκιροφοριῶνος ἐννέατη φθινοπωτική. ἐπὶ ὅρχοντος Λύρουστίνοις Βαρβαρίδίου τοῦ μεγάλου πρεπετεάτου τὴν βασιλίδην τῶν πόλεων ταύτην εὐτυχῶς ἤγιογράψυντος. itaque haec editio sumptibus Nicolai Blasti anno MD Venetiis impressa est.

Post editionem principem duae editiones in lucem prodierunt, quibus codicium praesidiis non ascitis principis editionis recensio paucis locis correcta propagatur, altera *ΑΜΜΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΕΡΜΕΙΟΥ ΕΙΣ ΤΑΣ ΗΝΤΕ ΦΩΝΑΣ ΤΟΥ ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΥΠΟΩΝΗΜΑ VENETIIS PER IOAN. ANT. ET PETRUM FRATRES DE NICOLINIS DE SABIO SUMPTU DOMINI MELCHIORIS SESSAE ANNO MDXLV* impressa est, altera eodem titulo assumpto aneora Aldina ornata atque *VENETIIS MDXLVI APUD ALDI FILIOS* in lucem edita.

Editiones
Venetiae
posteriores

II CONSPECTUS VERSIONUM

Versiones latinae quattuor mihi in conspectum venerunt. quae paullo post editionem principem eaque nixa in lucem prodiit *Ammonius in quinque voces Porphyrii per Pomponium Gauricum Neapolitanum Venetiis per Io. Baptistam Sessa anno 1504* edita plurima ex libidine translata exhibet multaque per excursiones de ingenio illustrata, ut a graeco libro longe abhorreat. atque etiam ex titulo in prima pagina suprema apposito *Pomponii Gaurici Neapolitani in quinque voces Porphyrii commentariolus ex Ammonio* appareat, illum Pomponium non id egisse. ut Ammonii commentarium ad verbum transferret, sed inde argumenta deprompsisse, quibus substructis suam componeret enarrationem. quae ratio explicandi ut in propatulo ponatur, principium libri subiungam.

Postquam propositum nobis est, ut de philosophiae principiis dicere incipiamus, necessarium quidem videtur, ut cognoscamus quid sit philosophia. oportet enim quemque cuiuslibet institutionis principia suscepturum edoceri prius quid sit id quod consequi studeat, ita namque sicut et ad audiendum apparatior et ad prosequendum multo diligentior. Verum id quidem non nisi ex diffinitionibus. qui autem fieri hoc poterit, ut ex diffinitionibus rem ullam percipiamus, si quid diffinitio ipsa prius sit non intellegatur? diffinitio igitur est oratio, quae eius ipsius quod diffinitur naturam brevissime ostendit. dicta autem est per translationem ab agrorum finibus. nam quemadmodum illi proprietates determinant distinguuntque ab alienis nostra, sic et diffinitiones rem ipsam complectuntur atque ab aliarum confinio disiunctam esse faciunt. de philosophiae igitur diffinitione a nobis hoc loco dicendum. etenim si quom pueri grammaticae institutionibus traditi sumus, ab eius diffinitione caepimus hoc modo: grammatica est peritia earum rerum quae a poetis atque scriptoribus conscribuntur. idemque si quoniam ad orationem accessimus, ex diffinitione eam esse didicimus vim artificiosam probabilis orationis in causis civilibus, cuius finis benedicere. quanto id magis facere debebimus nunc in philosophia, unde omnium et artium et scientiarum diffinitiones suscipiuntur. in omni autem institutione illici oportere, positum in Phaedro a Platone comprobavit ut Cicero refert Epicurus. atque ab eodem ipso Cicerone nostro frequenti iam est usu confirmatum. sed apud Platonem So-

Pomponii
Gaurici
versio

erates pagina tertia his verbis: *in omnibus rebus puer, quom quæstio aliqua incidit, primum quid illud sit quod queritur intelligendum. aliter quidem prorsus in errorem dilabi necesse est. sit enim uti et qui audiunt, quom rem ipsum quid significet ignorarint, decipiuntur et qui docent, postquam declaratum nihil principio fuit, disserant quae nec sibi constare ullo modo possunt neque aliis. ne igitur qua in re ceteros rituperamus, rituperandi et ipsi simus, danda opera est, ut quando haec inter nos disceptatio est, potiusne sit non amanti quam amanti gratam rem faciendum, quid ipse amor siet ex diffinitione pernoscamus. sic namque commodum an incommodum ex se amor afferat facile considerabimus.* haec Plato, nos ad Ammonium revertamur. omnis quidem scientia et ars subiectum habet et finem.

Rasarii versio prior
Altera versio Ammonius in *Porphyrii Institutionem*. Magentinus in *librum Aristotelis de Interpretatione*. Magentinus in *priora Analytica*. Nili de *rationibus libellus*. Georgii Pachymerii epitome in *universam Aristotelis artem disserendi*. Ioanne Baptista Rasario interprete. Lugduni apud Sebastianum Gryphium MDXLVII. propius ad Graeca verba accedit, sed satis impolita oratione inquinata erroribusque deformata est. specimini sint ea quae apud Ammonium p. 13, 19–31 de arte musica leguntur.

Musice projecto nihil præter chordarum concentum speculatur: quosdam enim instituit cantus, qui affectiones animi leniant ipsumque ad virtutem dirigant: quod quidem ita esse musices intervalla iam cadentia nobis declarant: cum tubam audimus, animo statim vehementius concitamus reddimurque audacieores: id quod etiam in causa est, ut ea utantur milites, cum prælium ineunt. at si illum dulcem sonum, qui in theatro intervallis coniunctus in paribus, sed tamen pro rata portione distinctis impulsu et motu chordarum efficitur, qui acuta cum gravibus temperans aequabiliter concentus efficit, audiverimus, ita complebit aures nostras, ut quasi soluto animo deficiamus. Pythagoram cum adolescentulum quendam tibiarum fidiculis numerose sonantibus omnino captum animadvertisset, tibicini sonum ut mutaret iussisse sive iuvenis libidinem cohibusse, litteris monumentisque proditum est. ex quibus rebus efficitur, ut iis quae de musices divinitate sunt nobis dicta, adhiberi fides possit. quapropter ille non intelligendi solum sed etiam dicendi gravissimus auctor et magister Plato iuvenes ad musicen exercitationemque hortabatur, ut animum musica corpus exercitatione ornarent.

Rasarii versio altera
Tertia latina versio ab eodem Rasario profecta quamquam studium et emendatius seribendi et accuratius transferendi prodit, tamen erroribus nondum libera est. liber titulum fert Ammonius Hermeae f. in *Porphyrii Institutionem*, Aristotelis *Categorias* et *librum de Interpretatione*. Ioanne Baptista Rasario interprete Venetiis apud Vincentinum Valgrisium MDLIX. quae supra attuli verba, ita hic leguntur:

Musice projecto nihil præter chordarum concentum speculatur: quosdam etiam instituit cantus, qui affectiones animi leniant ipsumque ad virtutem dirigant: quod quidem ita esse musices intervalla iam cadentia nobis declarant. cum tubam audimus, animo statim vehementius concitamus reddimurque audacieores, id quod etiam in causa est. ut ea utantur milites cum prælium ineunt. at si dulcem sonum, qui in theatro efficitur, audiverimus, ita complebit aures nostras, ut quasi soluto animo deficiamus. Pythagoram cum adolescentulum quendam videret, qui tibicinam quandam cantilenam mollem modulantem comitabatur, iussisse eam inversa tibia canere sive iuvenis libidinem cohibusse, litteris monumentisque proditum est. ex quibus rebus efficitur, ut iis quae de musices divinitate sunt nobis dicta, adhiberi fides possit. quapropter divinus Plato iuvenes ad musicen exercitationemque hortabatur, ut animum musica, corpus exercitatione ornarent.

Rosetini versio

Qui postremo Ammonii librum e graeco in latinum transtulit, Rosetinus, haud dubie alteram Rasarii versionem in rem suam convertit, sed exemplo

Graeco usus mendis liberare et orationem reddere puram studebat; eecce titulus: *Ammonii Hermei (sic) commentaria in librum Porphyrii de quinque vocibus et in Aristotelis Praedicamenta ac Perihermenias cum indice tam rerum quam verborum locupletissimo. In his conferendis cum graecis exemplaribus atque emendandis quantum studii Petrus Rosetinus medicus physicus adhibuerit, qui huc legerit, facile intelleget. Venetiis apud haeredem Hieronymi Scotti MDLXXXI.* quem supra apposui locum, his verbis transtulit:

Musica porro in fidium versatur concentibus: quin etiam et in cantibus quibusdam studium atque operam ponit, qui affectiones et perturbationes animi sopiunt eumque ad virtutem exercitant. quod declarant quae adhuc supersunt musicie propemodum extinctae atque intermortuae vestigia. auditio enim tubae clangore animationes ferventioresque efficiunt, ob causam proeliis tuba convenit. audientes vero spectaculorum concentus toti quasi emollimur atque animo dissoluto evadimus. nam proditum memoriae est Pythagoram cum forte animadvertisset adolescentem tibicinam quae cantilenam mollem modularetur comitantem, iussisse eam inversa tibia canere, quo facto universa pueri cupiditas concidit atque extincta est. quam ob rem filios est ius adhibenda, quae de divina arte musica circumferuntur. idcirco ergo dirinus ille Plato iuvenes cohortatur, ut musicae atque gymnasticae studeant, ut musica mentem et gymnastica corpus excolant atque exornent.

Apud Arabes quanta floruerit Ammonius auctoritate, vel inde appareat, quod teste Augusto Müllero *Die griechischen Philosophen in der arabischen Überlieferung* (Halle 1873) p. 24 Porphyrii aetas Alexandri et Ammonii temporibus a Muhammed ibn Ishâq in Fihrist terminatur, qui Porphyrium post Alexandrum sed ante Ammonium fuisse docet. sed ex iis notis, quas catalogi praebent,¹⁾ satis dispici non potest, quantum commentatores Arabes, qui Isagogen multi illustraverunt, ex Ammonii libro deprompserint.

Apud Armenios Davidis commentarium tantum valuisse videtur, ut Ammonii ratio ab illis non haberetur.

Syriaeum vero commentarium ab Athanasio, Iacobitarum patriarcha, compositum et codice Vat. 158 servatum Wenrich (p. 185) testis est²⁾ ex Ammonii libro esse derivatum. alterum eiusdem codicis in Isagogen commentarium Ammonii an Philoponi sit dubitatur.

Arabum et Syrorum versiones

III SPECIMINA RECENSIONIS

codicibus Paris. 1973 et Neapol. III D 15 servatae.

c. Paris f. 10r post πράγματος (Amn. p. 1, 4) pergit: διαφόρων δὲ οὐσιῶν διάφοροι τὸ ἀγαθόν, οὗτοι ἀγαθοὶ λέγεται διὰ τὸ ἄγαν θεῖν εἰς αὐτὸν ἔκπτον, πανδές δὲ λέγεται διὰ τὸ

¹⁾ vide Wenrich *De auctorum Graecorum versionibus et commentariis Syriacis, Arabicis, Armeniacis Persisque commentatio* (Lipsiac 1842) p. 284 et Steinschneider *Al-Farabis Leben und Schriften* (in *Mémoires de l'Académie Impériale des sciences de St. Pétersbourg VII e série tom. XIII no. 4*) p. 126 sq.

²⁾ idem testatur Renan *De philos. perip.* (Paris 1852) p. 31, qui liber mihi praesto non erat.

ἄκοντας ἡμᾶς ἐμπεσεῖν εἰς αὐτόν. ἐπειδὴ δὲ τὸ ἀγαθὸν τῆς φύλασσφίας θέλομεν εἰδέναι, θεῖ γηνώσκειν, ὅτι πάπου μέν εστὶ τὸ ἀγαθὸν τὸ ἄγαν θεῖν ἀντὶ τοῦ ὑπέρως βαθέστειν, ἀνθρώπου δὲ τὸ ἀγαθὸν τὸ ἄνω ἀθρεῖν τὸν ὄπα καὶ ἀναμμήσκειν τὸ μὲν γάρ μεμνήσθαι ἔχουσα τοὺς τὰ ἀλογά, τὸ δὲ ἀναμμήσκειν μόνοι οἱ ἀνθρώποι ἔχουσαν διὰ τὸ λογικὸν τῆς ψυχῆς. φύλασσφές δὲ τὸ [τὸ οὐούΝ] ἀγαθὸν τὸ κορυφὴν τὰς τῶν ἀπειστέρων φύγει. Ιστέον δὲ ὅτι ἐκ τῶν ὄρισμάν μανιάνομεν τὰ πράγματα. καὶ ἐπεὶ οὐ δυνατόν εστὶ μανιάνειν διὸ ὄρισμα πρᾶγμα ἀγνοούμενον τί εστὶ ὄρισμός φέρε πρότερον περὶ τοῦ ὄπου τὴν διάστασιν ποιούμενοι τρία ταῦτα ζητήσωμεν περὶ τούτου· τί εστιν ὄρος καὶ πόλεν κέληται ὄρος καὶ πόλεν παραλαμβάνεται. Ιστέον τοῖνον ὅτι ὄρος εστὶ λόγος σύντομος τῆς ίδιας οὐσίας ἐκάστου δηλωτικός. καὶ μὴ τις οἰστείων ἡμᾶς ὄρισμάν τοῦ ὄπου ἀποδίδονται, ἐπεὶ καὶ τούτου ἀλλον κακείνου ἔτερον πάλιν καὶ οὕτως ἐπὶ ἕπειρον προφέρειν [προφέρειν Ντ] τοὺς ὄρους ἀναγκαζόμενα. ἀλλὰ ὄρον τοῦτον ἀκούστε τοὺς οὐκ ὄποις ἀπλῶς ἀλλὰ ὄριστοι, ἐπει γε καὶ ἀριστερον ἀριστεροῦ φαμεν οὐκ ὡς ἀριστεροῦ ἀλλὰ ὡς δεξιοῦ· τὸν γάρ τὸν ἀριστερῷ ἡγεῖν ιστάμενον ἀριστερόν φαμεν ὡς τὸ πρότιον [ώσπερ Ντ] δεξιάν οὖσαν [Ι. ἄντες] τὴν γείραν οὕτω καὶ ὄρον τοῦ ὄρου οὐκ ὡς ὄρος ἀλλὰ ὡς ὄριστον [ἀριστεροῦ Ντ] καὶ δυναμένου ὄρισθαι ἀποδεδώκαρεν. εἴρηται δὲ ὅτι ὄρος εστὶ λόγος σύντομος τῆς ίδιας οὐσίας ἐκάστου δηλωτικός. πρόσκειται τὸ λόγος ἐπειδὴ γάρ τὰ πράγματα ἡ αὐτοφίλη θεωροῦνται ἡ λόγω διδάσκονται. οἱ δροὶ μόνοι τῷ λόγῳ διδάσκονται τοῦ πράγματος τὴν φύσιν. τὸ δὲ σύντομος εἴρηται διὰ τοὺς μεγάλους λόγους, λέγω δὲ τοὺς Γαλιγνείους καὶ Ἀριστοτελίους· οὗτοι γάρ οὐκ ἐνὸς πράγματος εἰσὶ δηλωτικοί, ἀλλὰ πλειστων. τὸ δὲ ἐκάστου πράγματος δηλωτικός πρόσκειται διὰ τὰ ἀποθέμματα· καὶ ταῦτα γάρ λόγοι εἰσὶ σύντομοι, ἀλλὰ οὐ δηλωτικοὶ πραγμάτων φύσεως. τοῦτο μὲν ὄρος εστὶ· κέληται δὲ ἐν μεταφορᾷς, τῶν ἐν τοῖς χωρίοις ὄρων. ὥσπερ γάρ ἐκεῖνοι παραλαμβάνουσι [Ι. περιήλαβόντους] τὸ χωρίον καὶ χωρίζουσι τῶν ἀλλοτρίων καὶ τὴν μὲν πλεονάξαν καθαίρουσι τὴν δὲ ἔλλειψιν ὑπεραίρουσι καὶ δικαίῳ μέτρῳ φύλαττουσι τὰ κτήματα ἐκάστη, οὕτω καὶ οἱ ὄρισμοι λαρβάνουσι καὶ πειραράψουσι τὴν φύσιν τοῦ πράγματος ἐκ τῶν ἀλλων ἀπότιων, καὶ τούτων χάριν ὥσπερ τοῦ πράγματος οὕτω καὶ τῆς ὀντασίας ἐκοινώνησαν. χρὴ δὲ γηνώσκειν ὅτι δύο τρόπους πακίας προσδέγονται· ἡ γάρ πλεονεκτούντες τοῦ δεσμούς ἡ ἔλλειψοντες διαβάλλονται. καὶ θαυμαστόν γε ἐν τούτοις συμβέβηκεν, ὅταν μὲν πλεονάξῃ [Ι. πλεονάξῃ] ἐν αὐτοῖς τὰ ὄντα, ἐπινέπει τὰ πράγματα, ὅταν δὲ τούτωνταν ἐλελείπῃ [Ι. ἐλλείπῃ] τὰ ὄντα, πλεονάξειν τὰ πράγματα, οἷον ἐπὶ παραδείγμαστος· εστὶ τοῦ ὄποις ποιούντος ὁ ὄρος οὖσας· ἀνθρώπος ἐστὶ ζῷον πεζὸν δίπους. ἀλλὰ εἰ σφέλεις [Ἀφέλεις εοι.] τὸ δίπουν, πλεονάξει τὰ πράγματα· οὐ γάρ μόνον ὁ ἀνθρώπος δίπουν [Ι. πεζόν], διό περιλαμβάνεις, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀπόδα τῶν ζῷων καὶ τὰ ποιόποδα. εἰ δὲ καὶ τὸ πεζὸν ἀφέλοιμι, ποιλῆρη μᾶλιν πλεονάσει τὰ πράγματα· περιέξει γάρ καὶ τὰ πτηνά ζῷα. οὗτος δὲ πάλιν καὶ ὁ τοῦ ζῷου ὄρος εστὶ· οὐσία ἔμβυχος αἰσθητική· καὶ εἰ ἀφέλοις [Ἀφέλεις εοι.] τὸ αἰσθητικόν, ἔλλειψις γενήσεται τοῦ ὄντος, προσθήκη δὲ τῶν πραγμάτων· περιληφθήσεται γάρ καὶ τὰ ἀνατιθητα. ταῦτα μὲν οὖτων. δεῖ δὲ τὸν ὄρισμάν τῆς φύλασσφίας εἰπεῖν κ. τ. λ. (cf. Αιγ. p. 1,11).

f. 11v post φύσις (Αιγ. p. 2,25): καὶ αὐτὴν τὴν οὐσίαν πειρεγάζεται. καὶ οὗτος μὲν ὁ πρῶτος ὄρος. ὁ δὲ δεύτερος ὁ αὐτὸς μὲν ἐστὶ τῷ πρῶτῳ, διαφέρει δὲ κατὰ τὸ ἀκριβέστερον καὶ ταχέστερον· ἀκριβέστερος γάρ ὁ πρῶτος, ταχέστερος δὲ ὁ δεύτερος· ὁ γάρ ἐκεῖνος συντάμως καὶ ἀκριβῶς εἰπει γνῶσιν τῶν ὄντων, τοῦτο ὁ δεύτερος ἐταχφίγεται διελών τὸ ἐστὶ τὰ οὐτα καὶ εἰπών τοῖνον τε καὶ ἀνθρώπωντων εἶναι γνῶσιν. ἀλλὰ εἰ καὶ ταχέστερος καὶ ἐπιστήμων ὁ δεύτερος, ἀλλὰ οὖν ἔχει ἀπορίαν· λέξει γάρ τις ὅτι εἰ θεῖν καὶ ἀνθρώπωντων γνῶσιν ἔχει ὁ φύλασσφος, οὐκέ τις γνῶσιν τῆς ὑλῆς· αὕτη γάρ θεῖν μὲν οὖν ἔστιν (ἀνελθεις γάρ ἐστι καὶ γείρων), οὗτος δὲ ἀνθρώπωντη· ἀνελθεις γάρ ἐστι. καὶ οὐ μόνον ταῦτης οὐκέ τις ἔπιστήμηρ, ἀλλὰ οὐδὲ τὴν φύσιν τῶν ἴππων καὶ τῶν βοῶν καὶ τῶν τοιούτων γνῶσται, εἰ γε μήτε θεῖα εἰσι (φύεται τοῖνοι γάρ) μήτε ἀνθρώπωντα· ἀλογα γάρ, λογικὸν δὲ ζῷον ὁ ἀνθρώπος. ὣρτέον δὲ πρὸ τοῦτο, ὅτι οὐ τὰ θεῖα ἀπλῶς φησιν ἡ τὰ ἀνθρώπινα, ἀλλὰ διὰ τούτων τὰ ἀδιά τα καὶ φθαρτὰ αἰνίζεται, φημι δὲ τὰ γεννητὰ καὶ ἀγέννητα, καὶ ὅτι τὰ κρατιστεύοντα ἐν ἀμφοτέροις εἰς γάρ παραδείγμα παρήγεκεν, τῶν μὲν ἀδιά τὰ θεῖα, τῶν δὲ φύλαρτων τὰ ἀνθρώπινα· εἰώθασι οἱ πουλεταὶ ἐν τοῖς κρείτονος τὴν ὄντασίαν ποιεῖσθαι, ως ὁ Ηλέατων [Τim.28 B] τὸν πάντα κάσμον

οὐρανὸν προσηγόρευε καὶ ὁ παιτῆς λέγων [Ι. λέγει] “Τεῦκρε, φίλη κεφαλή” [Πομ. Η 281] ἐκ τοῦ καλλιτεχνοῦ μορίου τὴν κλήσαν ποιούμενος. καὶ ταῦτα μὲν οὕτως.

f. 12v post οὕτως (Αμμ. p. 4.28): ὅτι ὥσπερ ἐν εἰρκτῇ ἐν τῷ βίῳ ὑπάρχομεν καὶ φροντιζόμεθα, οὐ γάρ δὲ ἀποδημᾷ τὸν δεσμὸν ἀλλὰ ἐν τοῖς τοῦτον [Ι. τοῦτο] τῷ δύστοντι [Ι. δήσαντι], δεσμὸν λέγων τὸν σύνδεσμον τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος. καὶ ταῦτα μὲν ὁ πλάτων φησίν· ἔστι δὲ πρῶτος οὗτος τῆς φιλοσοφίας διδάσκαλος. καὶ εἰ τοίνου τοῦτον οὕτως ἔχει πᾶς καὶ τούτῳ ἐναντιούμεται τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τὴν τούτην κανονομεται τ. τ. λ.

f. 14v post γνῶσην (Αμμ. p. 9.18): καὶ οὐ ταῦτα ἀπλῶς, ἀλλὰ τοιχίαν λέγομεν τὸ ταφές, ταφές δὲ λέγομεν τὸ φανερόν, φανερὰ δὲ λέγομεν τὰ ἄνθλα· περὶ γάρ ταῦτα ἡ φιλοσοφία παταγίνεται. εἰ δὲ μὴ ὑποπίπτῃ ταῦτα ἡμῖν, οὐδὲ διὰ τὴν οἰκείαν σμικρότερα, ἀλλὰ διὰ τὴν οἰκείαν ἀσθέειαν, ὥσπερ καὶ ταῖς νυκτερίσιν ὁ ἥλιος σκοτεῖν δοκεῖ διὰ τὴν ἀσθέειαν τῆς αἰσθήσεως, καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτου. πάλιν ἀνακεφαλιωτάμεθα [Ι. — σώματα] τὰ ἐξ ἀρχῆς εἰρημένα· εἰ γάρ τοιαύτῃ ἔστιν ἡ φιλοσοφία ὡς γνῶσιν ἔναι: τῶν ὄντων καὶ ἐπιστήμην ἔχειν τῶν θεῶν καὶ ἀνθρώπων πραγμάτων καὶ μιμεῖσθαι θέρον ὡς ἐνδέχεται ἀνθρώπου [Ι. ἀνθρώπω] καὶ παθάρειν τὴν ψυχήν ἐν τῶν τοῦ σώματος ἕρωνταν καὶ πάσαις τέχναις τὸ εἶναι καὶ τὸ εὖ εἶναι παρέχειν καὶ περὶ τὰ φανερά καὶ ἄνθλα παταγίνεται. πᾶς οὐ τοιαύτῃ ἔστιν ἀληθῆς, οἷον [Ι. σόλαν] αὐτὴν Πλάτων ἐν Τιμαίῳ τῷ διαλόγῳ αὐτοῦ [p. 47 B] φησίν: διαλεγόμενος γάρ περὶ ταῦτας ἐπιφέρει λόγον· τοισιστον γάρ ἀγαθὸν οὐδὲ δηλοῦντας οὐδὲ δηλεῖται εἰς ἀνθρώπους, θεόδωρος, πώποτε. ταῦτα μὲν περὶ τῶν ὄρισμάν μεμαθήκαμεν. ἐπειδὲ δὲ διὰ τῶν προλαβάντων ὥρισμάν μόνιαν τὴν φιλοσοφίαν μεμαθήκαμεν. φέρε καὶ ὡς πολυτελῆ ταῦτα γιανέστεις τοιχίαν σκεψάλλεται γάρ ἡ τῆς διαιρέσεως μέθοδος πατῶ ἀμφισσι, εἴς τε τὴν τῶν φιλοσόφων συγγραμμάτων ἀσφαλῆ [ἀσφαλέειν εοδ.] διάκρισιν καὶ εἰς τὴν τοῦ ὀλού ἀποβιττέρων γνῶσιν· πρῶτον γάρ δεῖ λέγειν τὸν ὄρισμάν, εἶτα τὴν διαιρέσιν· οὕτω γάρ καὶ ὁ Πλάτων ἐν τῶν Φιλόθρων [φιλίας Φιλόθρῳ; ιδίᾳ p. 237 B videoas] φησίν· ὡς παῖ, μάλιστις ἔστιν ἀργῆς (τοῦ καλῶς) βούλευεσθαι (τὸ) εἰδέναι, περὶ οὐδὲ βούλή, ἐπειδὲ τοῦ παντὸς ἀμαρτάνειν ἀνάγκη. καὶ ἐν τῷ Σοφιστῇ [p. 235 C] λέγει ὅτι τὴν τῆς διαιρέσεως μέθοδον οὐδὲν κανογίζεται φυγῆν.

f. 14v inf. post λέγειν (Αμμ. p. 10.10): διαιρεῖται τοῖνυν εἰς δύο, εἴς τε θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν. καὶ δίκαιον· τὰ γάρ δύο τῇ λόγῳ εἰσὶ καὶ διὰ τοὺς λόγους θεωρεῖται ἡ πράγματα καὶ διὰ τοῦτο τὸ πρακτικὸν προεβάλλετο. ἀλλιώς τε διὰ τρία ταῦτα εὐλόγως ἐποίησατο [Ι. ἐποίησαντο] τὴν διαιρέσιν διὰ τὸ γινώσκον διὰ τὸ γνωτικόμενον διὰ τὸ τέλος. διὰ μὲν τὸ γινώσκον διὰ τῆς ψυχῆς διεταῖ αἱ δυνάμεις, αἱ μὲν γνωτικαὶ ὡς διάνοια νοῦς δέξια, αἱ δὲ ζωτικαὶ ὡς βούλησις καὶ προσαίρεσις. διὰ μὲν δύο τὰς γνωτικὰς τὸ θεωρητικόν, διὰ δὲ τὰς ζωτικὰς τὸ πρακτικὸν μέρος ἐλληγρύσατο. διὰ δὲ τὸ γνωτικόμενον. διείσθιαν τε καὶ ἀνθρώπων εἰρηται ἐπιστήμη ἡ φιλοσοφία. καὶ διὰ μὲν τὰ θεῖα τὸ θεωρητικὸν προεβάλλετο, διείσθιαν οὐδὲ οἱ παλαιοὶ τὴν τυχόδαν γνῶσιν θεωρίαν φασίν, ἀλλὰ τὴν περὶ τὰ ὄπέρτερα ἀτρούλιαν [ἀτρούλειν εοδ.] θεωρίαν ἀκούστεσσόν τοιχή γάρ ἀληθῆς καλεῖται θεωρία παρὰ τὸ τὰ θεῖα ὄραν· τὸ δὲ πρακτικὸν τὸ περὶ [παρὸδει εοδ.] τὰ ἄνθλα καὶ ἄνθλα παταγίνεμενον. καὶ διὰ τὸ τέλος, ὅτι ὁμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ ἔστιν ἡ φιλοσοφία, ὡς εἰρηται· ὁ δέ γε ὁμοίωμενος θεῷ καὶ λόγοις θεῖοι οὐδισθεῖται καὶ πράξεις κατιλαττεῖται . . . . τὸ δὲ γε φυσιολογικὸν τὰς φύσεις ζητεῖ τῶν σωμάτων, πότερον ἐν τεσσάρων στοιχείων σύγκειται ἡ ἐκ πέμπτης τεινός φύσεων, ἐξ ἣς τὰ οὐράνια σώματα, καὶ ὅτι τέσσαρα τὰ αἵτια τῶν γνομένων, ὑλεὶν τελικὸν δργανικὸν ποιητικόν, καὶ διεῖ τὴν τοῦδε γένεσις ἑτέρου φθορά καὶ τὴν τοῦδε φθορά ἑτέρου γένεσις· ἵππων μὲν γάρ φθορά σφηκῶν γένεσις καὶ ταύρων μελισσῶν, ὡς φησι Νίκαινδρος ὁ περὶ θηρίων κακυνογράψας. ταῦτα μὲν πάντα τοῦ φυσιολογικοῦ ἔσται ζητεῖν. τοῦ δὲ θεολογικοῦ, τί θεός, τί πρόνοια, τί νοῦς, τί λόγος, καὶ πότερον ἔστι νοῦς ἢ οὐ. ὡς οἱ αὐτοματισταὶ λέγουσι, καὶ εἰ ἔσται πρόνοια καὶ τιθεται φροντίδα τῶν τῆς πραγμάτων· γρή γάρ γινώσκειν διεῖ τρεῖς δέξιαι ἀθείας γεγόνασιν· οἱ μὲν γάρ κακόλου φροντὶ μὴ εἶναι πρόνοιαν, οἱ δὲ εἶναι μὲν καὶ ἄγριοι τῶν ὄπέρτερων θεαταῖσι. μὴ παρεκτενομένην δὲ μέρη τῶν τῆς ποιοῦντος δέ εἰσιν οἱ σῶμα ταύτην δοξάσαντες καὶ ἀνελθεῖταις [ἀνελθοῦντες εοδ.] τὴν αὐτῆς πρόνοιαν. οἱ δὲ καὶ εἶναι φροντὶ προσέναι εἰπεῖ τὰ τῆδε, παρατρέπεται δὲ δύροις καὶ θωρακοτείσιται. καὶ τούτου μάρτυρα τῶν ποιητῶν παρέχονται λέγονται· κνίσσῃ καὶ εὐγλωττῇ τε παρα-

τρέπουσιν ὅνθιστοι (Hom. I. 499, 500). τοῦ θεολόγου οὖν ἔργον τὰ τοιαῦτα ξητεῖν καὶ δεῖξαι, ὡς ἔστι τὸ πρόνοια καὶ ἀσύρματός ἐστι καὶ ἄπονος καὶ προνοεῖται τῶν τῷδε καὶ ἀδέκαστον ποιεῖται τὴν κρίσιν καὶ ἔτι γε γυνώσκειν δεῖ τὸν θεολόγον τί διαφέρει βούλησις προαιρέσεως· ἡ μὲν γάρ προαιρέσις μετά τυχος σκέψεως αἱρεῖται τι ὁ καὶ γείρον πολλάκις ἔστιν, ἡ δὲ βούλησις ἀπειριζέπτως αἱρεῖται τὸ κρείτον. ἐν τούτοις μὲν τὸ θεολογικόν.

f. 17v post οἰκου (Amm. p. 15,8): ἀλλ᾽ οὐ πάντως ἀληθές ἐστι τοῦτο· οὐ γάρ πάντως ὁ πολιτικὸς καὶ οἰκονομικὸς δύναται εἶναι· λόγῳ γάρ ἔστι τις μικρὰ πόλις ἔργουσα ἀνδρας ἑκατόν· ὁ διοικῶν οὖν ταῦτην τὴν μικρὰν πόλιν οὐ πάντως δύναται διοικῆσαι οἶκον στρατηγάκτου τυνός. ἐν φιλοταπιστικοῖς ἀνδρεσιν ἡ καὶ πλείους εἰσί· ὥστε διηγεῖται τὰ τοιαὶ εἰδή τοῦ πρακτικοῦ ἀπὸ ἀλλήλων. γοῦν δὲ γυνώσκειν δεῖ αὐτῇ ἡ διαιρέσις τοῦ πρακτικοῦ τῶν Ἀριστοτελεῖν τὸν ὑπάρχει, ἕτις καὶ φαύλη ἔστιν ὡς οἱ Πλάτωνικοὶ φασιν· ἡ γάρ ἀκριβῆς διαιρέσις οὐκ ἔθιλε τὰ μόρια ἐμπεριέχειν αλλήλους, καὶ κατὰ τοῦτο κακίζουσι καὶ ἐκράτησσι αὐτὴν. καὶ δὴ προστιθέασιν αὐτοῖς [τ. προτιθέασιν αὐτῆς] τὴν ἐπιφρομένην. διατριβοῦσι τούτους οἱ κατὰ Πλάτωνα τὸ πρακτικὸν εἰς νομοθετικὸν καὶ δικαστικόν· τούτους γάρ οὐδέπερον (ὕπο) τοῦ ἑπέρου περιέχεται· ἔξεστι δὲ ἐξ² ἐπικαστῶν τούτων τὰ τρία ἐκεῖνα ἀγαρεῖν· γίνεται γάρ τις νομοθέτης (καὶ) δικαστής καὶ ἡθικὸς οἰκονομικὸς καὶ πολιτικός. καὶ δεῖ γε νομοθετεῖ τις ἐνι ἡ ἀκατοίη ἡ ἀλλοι τοι, δηλοὶ Πολυάρχορας ἡ τῶν γρατέων ἐπῶν πατέρος γρυπᾶ δὲ λέγονται οὐγί δει τὸν γρατέων προτιμῶντιν οἱ φιλόσοφοι οὐδὲ ἀπέδονται τούτους τὴν κατῆσιν οἱ μισοῦντες τὸν πλοῦτον. ἀλλ᾽ ἐπειδεὶ παθητεῖν ἡ τοῦτο οὐστα, διά τοῦτο τὰ κακά καὶ κακλιστέσσιντα γρατέων ἐκάλουν· σεμνὴν γάρ τὴν τέχνην καὶ τιμωτέραν γρατέων ἡγοῦνται.

f. 17v post ἑτελέσθη (Amm. p. 16,1): οὗτος καὶ οἰκονομικὸς ἐστι δικαστής καὶ νομοθέτης. καὶ δηλοῖτο Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς αὐτοῦ μονοβιβλιῷ περὶ οἰκονομίας ἀρίστης διαλεγόμενος καὶ λέγει ταῦτην ἐν τεσσάρων γενέσιμαι σχέσεων, πατρὸς πρὸς τέκνα, δούλου δεσπότην, γυναικὸς πρὸς ἀνδρα, εἰσιέντων¹⁾ πρὸς ἔξιόντα, ἵνα μὴ ἐλείπῃ μηδὲ πλεονάζῃ, ἀλλὰ φυλάττῃ ἀναλογίαν²⁾) πρὸς ἄλληρα· εἰ γάρ κακῶς ἔχει ὁ πατήρ πρὸς τὸν γιὸν ἡ ἡ ἀνήρ πρὸς τὴν γυναῖκα ἡ ἡ δεσπότης πρὸς τὸν δούλον καὶ τὸ ἀνάπαλιν τὰ λοιπὰ ἐναντίως ἔχουσι πρὸς ἄλληρα. κακὸς ἡ οἰκος ἔσται, δεῖ οὐ μίαν προαιρέσιν ἔχουσιν ἐν τῷ οἰκῳ πάντες ἀλλὰ διαιρέουσι. δεῖ δὲ καὶ ὁ πολιτικὸς δικαστής ἐστι καὶ νομοθετεῖ, δηλοῦσι αἱ ἔξι πόλεις τούτωις κεχρημέναι. ἔξι δὲ πόλεις εἰρήκαμεν, ἐπεὶ καὶ ἐν ἡμῖν ἐστι πόλεις· ἔχει γάρ καὶ οὐδέμιον [καύσμος εοδ.] πόλεως τὰ ἡμέτερα σώματα· ὥσπερ γάρ ἐν ἐκείναις εἰσὶν ἄρχοντες καὶ στρατιῶται καὶ θέται οὕτω καὶ ἐν τοῖς ἡμετέροις σώμασιν ἄρχει μὲν ὁ λόγος στρατιώτου δὲ γρείαν πληροῖ ὁ θυράς, θετῶν δὲ ἡ ἐπιθυμία. ταῦτα μὲν περὶ τοῦ ἐν ἡμῖν πολιτικοῦ οὐδέμιου καὶ τῆς διαιρέσεως τοῦ πρακτικοῦ. σκέψει δὲ ἔξι ἀρχῆς ἀρέζαμεν, πᾶς καλῶς διῆλθεν ἡ διαιρέσις· ἀπὸ γάρ μονάδος ἀρέζαμενοι ἐπὶ δυάδα καὶ τριάδα προσελθόντες εἰς τετράδα κατηγορήσαμεν. ἔστι δὲ οὗτος ὁ ἀριθμὸς τέλειος, περὶ οὓς Πολυάρχορας φησι “καὶ μὰ τὸν ἀμετέρρᾳ φύγῃ παραδόντα τετρακτύν [τετρακτὺν εοδ.], παγάν δενάρου φύτεως.”³⁾ τέλειος δὲ ἔστιν οὗτος, δεῖ τὸν δέκατον οὗτος πληροῖ . . . . . γοῦν δὲ γυνώσκειν δεῖ καὶ ἀλλούς πολλοὺς ἀριθμοὺς ἔχομεν τοιαύτην ἔχοντας ἀναλογίας. ἀλλ᾽ ἐπεὶ ἔξι τοῦ καιροῦ προϊγγῆμεν, σιγήσαμεν τοὺς λοιπούς. τοῦτο γάρ τῆς εἰσιγγῆτης Νεοφύτου ἔργον ὑπάρχει.

f. 20v post τοιαύτην αἰτίαν (Amm. p. 22,13): οὗτος γάρ ὁ φιλόσοφος Πορφύριος ἐν Ψώμῃ τῇ πόλει γενόμενος οὐκεῖθεν βουλόμενος ἀπίεναι ἐπὶ τὸ ιστορῆσαι τὸ Λίτιναῖον πῦρ καὶ Πορόβον τινὰ τὸν τότε ἐπὶ φιλοσοφίᾳ μέρᾳ κεπτημένον ὄνομα (καὶ) τὰς οἰκεῖους βίβλους παρὰ τῷ Νρυταρίῳ ὑπάξιψ [Ξπατον εοδ.] Ψώμης ὄντι [ὄντα εοδ.] κατέλειψεν. τοῦ οὖν Πορφύριον ἀπελθόντος καὶ τοῦ Νρυταρίου μικρὸν τῶν αὐτοῦ βίβλων ἐντυγχόντος περὶ τῶν τοῦ Ἀριστοτελεῖους κατηγοριῶν διαλαμβανούσῃ [διαλαμβάνουσα εοδ.] καὶ μὴ δυναμένου συνιδεῖν τὰ τῇ βίβλῳ ἐμπειρεγόμενα, ἐπιστολὴν ἔπειμψε πρὸς τὸν Ηράρχοριον γράψας τὸ συβάν. (cf. Amm. p. 22,17).

¹⁾ εἰσιέντων correxit V. Rose Aristot. fragm. p. 139: εἰσιόντος εοδ.

²⁾ φυλάττῃ ἀναλογίαν coni. Rose: φυλάττειν ἀνθρωπολογίαν εοδ.

³⁾ Aur. earr. 47.48 (Mullach I p. 462).

A M M O N I U S
IN PORPHYRII ISAGOGEN
SIVE V VOCES

S I G L A

- D == Laurentianus 10, 26
- E == Marcianus 225
- F == Parisinus 1942
- M == Monacensis 222
- V == Vindobonensis 139
- p == editio princeps

Μέλλοντας ἡμᾶς ἅργεσθαι φίλοσοφων λόγων ἀναγκαῖον ἐστι μαθεῖν ὃ τί ποτέ ἐστι φίλοσοφία. δεῖ γάρ τὸν ἀρχόμενὸν του πρότερον μαθεῖν τί ὁν τυγχάνει. οὕτω γάρ καὶ σπουδαιότερον ἀντιλήφεται τοῦ πράγματος. 5 μανθάνομεν δὲ τὰ πράγματα ἐκ τῶν ὑρισμῶν. καὶ πῶς δυνατὸν δι’ ὑρισμοῦ μαθεῖν πράγματα ἀγνοούμενοι τοῦ τί ἐστιν ὑρισμός: ὑρισμὸς τοίνυν ἐστὶ λόγος σύντομος δειπνὸς τὴν τοῦ πράγματος φύσιν. ὑρισμὸς δὲ λέγεται ἀπὸ μετα- 10 φορᾶς τῶν ἐν τοῖς χωρίοις ὧδην. ὥσπερ γάρ ἔκεινοι περιλαμβάνουσι τὸ χωρίον καὶ χωρίζουσι τῶν ἀλλοτρίων, οὕτω καὶ οἱ ὑρισμοὶ περιλαμβάνουσι 15 τὸ πράγμα καὶ χωρίζουσι τῶν ἄλλων ἀπάντων. δεῖ τοίνυν ὑρισμὸν τῆς φίλοσοφίας εἰπεῖν. ὥσπερ καὶ τῆς γραμματικῆς ἀρχόμενοι τὸν ὑρισμὸν ἔμανθάνομεν. οὗτοι γραμματική ἐστιν ἐμπειρία τῶν παρὸς ποιηταῖς καὶ συγ- γραφεῦσιν ὡς ἐπὶ τῷ πολὺ λεγομένῳ. ὑμοῖς καὶ ῥητορικῆς ἀρχόμενοι 20 τὸν ὑρισμὸν ἔμάθομεν. οὗτοι ῥητορική ἐστι δύναμις τεγγυκὴ πιθανοῦ λόγου ἐν πράγματι πολιτικῷ τέλος ἔχουσα τὸ εὖ λέγειν. δεῖ οὖν καὶ τῆς φίλο- σοφίας τὸν ὑρισμὸν μαθεῖν, αὕτη γάρ ἐστιν ἡ καὶ ταῖς ἄλλαις ἐπιστήμαις τε καὶ τέγγαις τοὺς ὑρισμοὺς παρέχουσα.

Ἔπειτα οὖν ἐπιστήμη καὶ πᾶσα τέγγη ὑποκείμενόν τι ἔχει καὶ τέλος. 25 ὑποκείμενον μὲν οὖν ἐστι περὶ δικαστίας, τέλος δὲ οὐ στοχάζεται καὶ

1 Titulus codicibus aliis alius praebetur; inscripsi ex antiquissimo D: ὑπόμνημα εἰς τὰς πέντε φωνὰς ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου τοῦ μικροῦ τοῦ ἐρμείου E: προλεγόμενα τῆς παρφυρίου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου φίλοσοφου τοῦ μικροῦ τοῦ ἐρμείου M: [προ]λεγόμενα τῆς παρφυρίου εἰσαγωγῆς ἀπὸ φωνῆς ἀ[μμωνίου] V: ὑπόμνημα εἰς τὰς πέντε φωνὰς ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου μικροῦ τοῦ ἐρμείου p 2 φίλοσοφων ἅργεσθαι colloc. p 3 πρότερον Dr: πρῶτον EM: obliit. V 4 καὶ D: om. EMVp ἀντιλήφεται DMV: ἀνθέξε- ται Ep 5 δὲ DEp: γάρ MV 6 δὲ ὑρισμός (prius) E 11. 12 ὑρισμὸν ἔμαν- θάνομεν DEp: ὅρον ἔμάθομεν M: obliit. V 12 παρὰ] περὶ D post ποιηταῖς add. τε MVp: om. DE 13 post ὑμοῖς add. δὲ Ep: om. DM: locus obliit. V 14 τεγγυκὴ om. D 17 τε om. Ep 18 πᾶσα (alterum) om. Ep τι om. E 19 μὲν om. M

δι βούλεται κοσμεῖν· οἶον δι λατρὸς ἔχει οὐποκείμενα μὲν τὰ ἀνθρώπεια σώ- 2r
ματα (περὶ γάρ ταῦτα καταγίνεται), τέλος δὲ τὸ ὑγιάσαι ταῦτα (τούτου
γάρ στογχίζεται). ὄμοιός καὶ δι τέκτων οὐποκείμενον μὲν ἔχει τὸ ἔβλον,
τέλος δὲ τὸ ποιῆσαι ἀθάναιον. οἱ ὄρισμοὶ οὖν λαμβάνονται ἡ ἐκ τοῦ οὐπο-
5 κειμένου ἡ ἐκ τοῦ τέλους ἡ καὶ ἀπὸ συναμφοτέρου· ἐκ μὲν τοῦ οὐποκει-
μένου ὡς ὅταν εἴπωμεν 'ἰατρική ἐστιν τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπινα σώματα
καταγινομένη', ἐκ δὲ τοῦ τέλους ὡς ὅταν εἴπωμεν 'ὑγείας περιποιητική',
ἐκ δὲ τοῦ συναμφοτέρου 'τέχνη περὶ τὰ ἀνθρώπινα σώματα καταγινομένη' 25
ὑγείας περιποιητική'. ὄμοιός δὲ καὶ ἡ ἀστρονομία ἐπιστήμη οὖσα ἔχει
10 οὐποκείμενον τὰ οὐράνια σώματα, τέλος δὲ τὸ γνῶναι τὰς κινήσεις αὐτῶν.
μάζινθαρεν οὖν καὶ τί οὐποκείται τῇ φιλοσοφίᾳ καὶ τί τὸ τέλος αὐτῆς· καὶ
οὕτω ἀνηγράψειν τὸν ὄρισμὸν αὐτῆς ἀποδοῦναι. Ιστέον οὖν, ἢτι αἱ μὲν
ἄλλαι ἐπιστῆμαι καὶ τέχναι περὶ τινα μερικὰ καταγίνονται, οἷον ἡ τεκτο-
νικὴ περὶ μόνα τὰ ἔβλα, ἡ ἀστρονομία περὶ μόνα τὰ οὐράνια, μόνη δὲ ἡ
15 φιλοσοφία περὶ πάντα τὰ ὄντα καταγίνεται, τέλος δὲ ἔχει οὐ ποιῆσαι ταῦτα 30
ἄλλα γνῶναι αὐτά. παραλαμβάνονται οὖν τῇ φιλοσοφίᾳ ὄρισμοὶ πολλοί·
πολλοὶ γάρ καὶ πολλαχῶς ὥρισαντο τῶν παλαιοτέρων | αὐτήγ. Ὡνα δὲ μὴ 2v
τοῖς φιλατεῖσι ἀκαίρου φιλοτιμίας ἐν τῷ παρόντι δῦνμεν ἔγκλημα τοὺς
ἐκάστους διεξήντες ὅρους, ἀπόγρη πέντε ἡ ὀλέγη πλείους ἐπελθεῖν. δύο
20 μὲν οὖν εἰσιν ἐκ τοῦ οὐποκειμένου δύο δὲ ἐκ τοῦ τέλους καὶ ἔτερος ἐκ
τῆς οὐπερογῆς, ἡς ἔχει πρὸς τὰς ἄλλας τέχνας.

"Ἔστιν οὖν δι πρῶτος οὐδος: "φιλοσοφία ἐστὶ γνῶσις τῶν ὄντων
ἡ ὄντα ἐστί". τὸ δὲ ἀντὶ τοῦ καθὸ ὄντα ἐστίν· οὐ γάρ προτίθεται δι φιλο- 5
σοφος πάντας τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρώπους εἰδέναι κατὰ ἀριθμόν, ἀλλὰ
25 τίς ποτέ ἐστιν ἡ τοῦ ἀνθρώπου φύσις. τὴν γάρ οὐδέποτε ἐκάστου πράγματος

1 κοσμεῖν] σκοπεῖν V δι λατρὸς DMV: λατρὸς E: ἡ λατρικὴ p ἔχει οὐποκείμενα μὲν
D: ἔχει οὐποκείμενα E: ἔχει οὐποκείμενον μὲν M: ἔχει οὐποκείμενον (μὲν oblikt.) V: οὐποκει-
μένον ἔχει p ἀνθρώπεια DE: ἀνθρώπινα Mp: oblikt. V 2 τὸ ὑγιάσαι] τοῦ ὑγιά-
ναι E 3 μὲν om. Ep τὸ ἔβλον D: τὰ ἔβλα EMVp 4 τέλος δὲ ἔχει V
ἀθάναιον MV: ἀθάναιον Dp: κρατεῖσθαι E οἱ οὖν ὄρισμοι colloc. Mp 5 ἡ (ante καὶ)
om. E συναμφοτέρου E: συναμφοτέρων (compend.) D: τοῦ συναμφοτέρου MVp
(cf. v. 8) 6 ἐστιν om. M ἀνθρώπεια M 7 καταγομένη M ὡς ὅταν
εἴπωμεν om. D (fort. recte) 8. 9 ἐκ δὲ τοῦ συναμφοτέρου — περιποιητικὴ om. M
8 ἀνθρώπεια V 10 scribas οὐποκείμενα μὲν (cf. v. 1) 11 καὶ (post οὖν) D: om.
EMVp 12 αὐτῆς τὸν ὄρισμὸν colloc. EMp: oblikt. V οὖν D: τοῖνυν EMVp
αἱ μὲν] οὐ μόνον E 13 post ἄλλαι add. πᾶσαι MV 14 ἡ ἀστρ.
D: ἡ δὲ ἀστρ. EMp: oblikt. V 15 ταῦτα DEM: om. p: oblikt. V 16 ante ὄρισμοι add. οἱ EMVp: om. D 17 καὶ D: om. EMVp
19 ὀλέγη πλείους ἐπελθεῖν] ὀλέγη πρὸς ἐπελθεῖν D: ὀλέγη προσελθεῖν E¹: ὀλέγη πλείω διελ-
θεῖν E²: ὀλέγη προσεπελθεῖν M: ὀλέγη προσελθεῖν V: ὀλέγη πλείους προσεπελθεῖν p
20 οὖν om. Ep 21 ἡς D: δην E: ἡν Mp: oblikt. V
post τέχνας add. καὶ ἔτερος ἐξ ἐπουμολογίας p 22 post πρῶτος add. ὄρισμὸς p
23 τὸ δὲ ἡ DM: τὴν ἡ E: τὸ δὲ ἡ p: oblikt. V post ἡ add. οὐδὲ ἀκαίρως πρόσκειται
ἄλλο M καθὸ] καθὼ p γάρ superscr. D 24 κόσμῳ] κοινῷ D τοὺς
ἀνθρώπους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ V

καὶ τὸ εἰναι σκοπεῖ ὁ φιλόσοφος. τινὲς δὲ ὑρίζονται οὕτως· “φιλόσοφία 2γ
ἐστὶ θεών τε καὶ ἀνθρωπίνων πραγμάτων γνῶσις”. καὶ δῆλον ὅτι ὁ
αὐτός ἐστι τῷ πρὸ αὐτοῦ, διαφέρει δὲ μόνῳ τῷ σαφεῖ τε καὶ ἀσαφεῖ.¹⁰
διεῖλε γάρ τὰ ὄντα εἰς τὰ θεῖα καὶ ἀνθρώπινα τὰ μὲν ἀλλα εἰπόντα θεῖα,
5 τὰ δὲ ἐν γενέσει καὶ φυμορῷ εἰπόντα ἀνθρώπινα. οὗτος οὖν ὁ ὄρισμὸς καὶ
ὁ πρῶτος ἐκ τοῦ ὑποκειμένου ἀποδιδούνται, διενηρόγχασι δὲ ἀλλήλων, ὡς
εἴρηται, τῷ σαφεῖ τε καὶ ἀσαφεῖ. ἔστι δὲ καὶ τοιωτος ὄρισμὸς ἀπὸ
τοῦ τέλους ὁ λέγων “φιλόσοφία ἐστὶ ὄμοίωσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν
ἀνθρώπῳ.” οὕτω γάρ ὁ Πλάτων ὠρίσατο. ὁ γάρ θεὸς διττᾶς ἔχει τὰς
10 ἐνεργείας, τὰς μὲν γνωστικάς, καθ' ἃς τὰ πάντα γινώσκει, ὡς καὶ οἱ ποιη-¹⁵
ταὶ σημαίνουσι λέγοντες

Θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασι,

τὰς δὲ προνοητικὰς τῶν καταδεεστέρων, καθ' ἃς τοῦ κόσμου ὅλου προ-
νοεῖται. ὡς καὶ οἱ ποιηταὶ φασι

15 Θεοὶ διωτῆρες ἐάνω.

6 δὲ φιλόσοφος κατ' ἄμφω βούλεται ἔξομοιοῦν ἔαυτὸν τῷ θεῷ. βούλεται
γάρ καὶ θεωρητὴς εἶναι τῶν πάντων (πάντα γάρ ἐπισκέπτεται), καὶ μέντοι
καὶ πρόνοιαν τῶν καταδεεστέρων ποιεῖται (ό γάρ τοι πολιτικὸς φιλόσοφος 25
δικαῖει καὶ νόμους τιθησιν). ὅστε εἰκότως ἡ φιλόσοφία ὄμοίωσίς ἐστι θεῷ.
20 τὸ δὲ “κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ” καλῶς πρόσκειται. οὔτε γάρ ἡ γνῶσις
ὅμοία οὔτε ἡ πρόνοια ἡ αὐτή.

ἐπειὶ οὐ ποτε φῦλον δμοῖον

ἀθανάτων τε θεῶν γραμμαὶ ἐρχομένων τ' ἀνθρώπων.

ῶν γάρ αἱ οὐσίαι διάφοροι, τούτων καὶ αἱ τελειότητες διάφοροι ὑπάρχουσι.
25 καὶ ἔστιν ἵδεν τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων ζῷων. ἐπειδὴ γάρ ὁ ἀνθρώπος
καὶ ὁ ἵππος διάφορον ἔχουσι τὴν οὐσίαν, διάφορον ἔχουσι καὶ τὴν τελειό-²⁵
τηταν. ἀνθρώπου μὲν γάρ τελειότης τὸ μετά λόγου καὶ φρονήσεως ζῆν.
ἵππου δὲ τὸ δέξιος θεῖν καὶ ἐν πολέμοις ἐπιτίθειν εἶναι. καὶ ἐν αὐτοῖς
δὲ τοῖς ἀλόγοις πολλὴ διάφορά ὑπάρχει τῶν τελειοτήτων, ἐπειδὴ καὶ τῆς

I τινὲς δὲ ὑρίζονται οὕτως MV: ὁ δὲ πλάτων οὕτως ὑρίζεται τὴν φιλόσοφίαν DEp: sed hanc definitionem Platonis non esse David Eliasque testantur ac ne Ammonium quidem iam hic Platonem appellare appetet ex v. 9 οὕτω γάρ ὁ Πλάτων ὠρίσατο. atque etiam Πυθαγόρας, quod cod. Laur. 72.7 pro Πλάτων praebet atque David Eliasque commendant, hoc loco scribere vetamur, quod etiam prima definitio ab Pythagora profecta esse dicitur

2 γνῶσις ante θεών colloc. EMVp (fort. rectius) 3 ὁ om. E μόνῳ om.
MV 4 τὰ (ante θεῖα) τε p 9 ἀνθρώπους V 6 Πλάτων] cf. Theaet. p. 176
A. B. 10 καθ' ἃς D: καθὸ EMVp τὰ om. V 12. 15 θεοὶ ο. τ. λ.] cf. Hom.
δ 379. § 325 τε suppl. E² 13 τοῦ ὅλου κόσμου colloc. M 15 διωτῆρες DEM
16 βούλεται κατ' ἄμφω ἔαυτὸν ἔξομοιοῦν colloc. EMVp 17 τῶν πάντων EMVp: ἀπάν-
των D ἐπισκέπτεται EMVp: σκέπτεται D (cf. p. 4, 11) 18 καὶ προνοητής, πρόνοιαν
γάρ τῶν καταδ. p γάρ] δέ E 19 post ὥστε add. οὖν D: om. EMVp εἰκότως
ἡ φιλ. DM: ἡ φιλ. εἰκότως Ep: ἡ φιλ. V ἔστι om. E 20 τὸ δὲ κατὰ τὸ] κατὰ δὲ
τὸ D πρόσκειται E 21 ἡ (ante πρόνοια) om. p 22 ἐπειὶ κτλ..] Ilom. E 442
25 ἐπειδὴ] ἐπεὶ M 26 διάφορα (altero loco) E 29 δὲ EMVp: τούτοις D

ούσιας αύτων· ἀλλή μὲν ὑπάρχει κυνὸς τελείωτης, ἀλλη δὲ πιπου. εἰ οὖν 2^ο ἐπὶ τούτων διάφοροί εἰσιν αἱ τελείωτες παρὰ τὴν διάφορον οὐσίαν, πολλῷ μᾶλλον ἐπὶ σύνθησι τε καὶ θεοῦ. ἐπεὶ οὖν ποὺς διαφέρουσι κατὰ τὴν οὐσίαν, εἰκότως καὶ τὰς τελείωτας διαφέρουσας ἔχουσι. καλῶς οὖν πρόσ-
σειται τῷ θρῷ “τὸ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ”. ἔτιν οὖν ἡ φιλοσοφία 3^ο
“ἥμαίντις θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ”. ἐκ ποίεις δὲ αἰτίας ὥρ-
μησεν οὕτως ὅρισανθαι τὴν φιλοσοφίαν, ἥρτεον. ἐπειδὴ γάρ, ὃς εἶπον,
διτταῖ εἰσιν αἱ τοῦ θεοῦ δυνάμεις, αἱ τε γνωστικαὶ καὶ αἱ πρακτικαὶ. διτταὶ
δὲ καὶ αἱ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς, αἱ τε θεωρητικαὶ καὶ πρακτικαὶ. ὁ δὲ φιλό-
10 τοφος ἐκάτερον τῶν μερῶν τῆς ψυχῆς κοσμεῖν βούλεται τῇ πρὸς τὸν θεὸν
μιμήσει. τὸ μὲν τὴν τῶν δυτῶν φύσιν ὅπως ἔχει ἐπισκεπτόμενος. τὸ δὲ
τὰς παθητικὰς τῆς ψυχῆς κοσμῶν δυνάμεις καὶ τῶν ἀλιτῶν ἐπιμελούμενος,
εἰκότως ὁ Πλάτων ὥμοιώσιν εἴναι θεῷ τὴν φιλοσοφίαν κατὰ τὸ δυνατὸν
ἀνθρώπῳ ὥρίσατο.
15 “Εστι δὲ καὶ ἄλλος ὅρισμὸς ἐκ τοῦ τέλους ὁ λέγων “φιλοσοφία ἐστὶ 3^ο
μελέτη θανάτου”. ἐπεὶ δὲ ὁ προκείμενος ὅρος μελέτην θανάτου τὴν
φιλοσοφίαν ὅριζει. ἥρτεον. ὅπως δεῖ τῆς τοῦ θανάτου μελέτης ἀκούειν.
Κλεόμβροτος γάρ τις δημόσιας ἐγκύψας τῷ Πλάτωνι Φαιδρῷ καὶ δεῖ μὲν
δεῖ τὸν φιλόσοφον θάνατον μελετᾶν γνούς, δεῖ δὲ δεῖ τρόπῳ μὴ γνούς.
20 ἀνελθίνων ἀπὸ τοῦ τείγησος ἔσυτὸν κατεκρήμνισε. τούτου μαρτύριον δὲ τὸ εἰς 5
αὐτὸν τὸ Ἀμβρακιωτικὸν μειράσιον ἐκέμενον ἐπίγραμμα ποιητής· φησὶ γάρ
Ἐπίας Ἡλιε, γαῖρε· Κλεόμβροτος Ἀμβρακιώτης
Ἡλατ' αὐτὸν τούτον τείγεος εἰς Ἀΐδηρον
ἀξιον οὐδὲν ίδων θανάτου κακόν. ἀλλὰ Πλάτωνος
25 ἐν τῷ περὶ ψυχῆς γράμμῳ ἀνακείσμενος.
διὰ τὴν ἐξ ἀγνοίας τοίνου συμβάσαν τῷ νέῳ ἐγγέιργον ἐπισκεπτέον ἀν
εἴη. τί ποτε βούλεται ἡ ἥρτεος τοῦ θανάτου μελέτη. καὶ γάρ καὶ ὁ

1 ἄλλο (utrobique) E¹ μὲν γὰρ M 3. 4 ἐπεὶ—ἔχουσι εἰδίας 3 πολὺ] πολλοὶ M
 4. 5 πρόκειται E 5 τὸ (alterum) om. E 6. 7 post ὥρμησεν add. ὁ φύλαξσας p
 7 ἥρτέον D: λεπτέον EMVp 8 αἱ (ante πραγματικά) D: om. EMVp 9 δὲ (ante
 καὶ)] εἰσιν p αἱ D: om. EMVp 10 ἑκάτερον D: ἑκάτερα EMp: oblikt. V
 τούτων τῶν μερῶν M τὸν D: om. EMVp Η ἔπιως D: πᾶς EMVp ἔχει
 p: ἔχουσιν DEM: oblikt. V 12 κοιτῶν] κινῶν EM ἐπικειθέμενος M 14 ἀν-
 θρώπων om. E 16 μελέτην θανάτου τ. φ. D: τ. φ. ἐν μελέτῃ θανάτου Ep: τ. φ. με-
 λέτην θανάτου M: oblikt. V 18 τῷ τοῦ πλάτωνος p (cf. Phaed. p. 64 A, 67 E)
 19 τρόπῳ δεῖ colloc. Ep 20 ἀνελθόν post τείχους colloc. V ἀπὸ D: ἐπὶ
 EMVp τείχους E ὁ τὸ DMV: ὁ (in ras.) E²p 21 ponas ἐπίτρο. ἐπίθεμ.
 ἐπίτραπμα] Callimachi XXIII Wilam. 22 εἰπας libri Ammonii ὠμβρακιώτης Cal-
 lim. (Anth. Pal. VII 471) 23 ἥλατ̄ DM: ἥλλατ̄ Ep: ἥλλατ̄ V ἀδην̄ E²M Dav.
 El.: ἀδην̄ D: ἀδην̄ E¹p: oblikt. V 24 οὐδὲν ιδὼν] οὐδὲ παθῶν schol. Dionys. Thrac.
 p. 725 Dav. El. 25 ἐν τῷ —γράμμῳ in lit. oblikt. M ἐν τῷ] ἐν τῷ E γράμμῳ]
 γράμματι EV 26 τῷ νέψι συμβάσσων colloc. EMVp ἐγγείρισιν M σκεπτέον D
 (cf. p. 3,17) 27 καὶ (post γὰρ) Dp: om. EM: oblikt. V 28 φῆσι] cf. Phaed.
 p. 62 B γεῦν DE: οὖν MV: γὰρ p

ἐν ἀπορούσις περὶ αὐτῶν λεγόμενος λόγοις. ὡς ἐν τοις φρουρῷ ἔσμεν οἱ βράχιοι ποτοῦ καὶ οὐ δεῖ ἑαυτοὺς ἐκ ταύτης ἑξάγειν οὐδὲ ἀποδιδράσκειν. μέγας τίς μοι φαίνεται καὶ οὐ ῥάδιος διμεῖν· οὐ δεῖ δὴ ἑξάγειν ἑαυτόν· ἀσπερ γάρ οὐ ἐν φρουρῷ ὑπάρχων καὶ καταδεθεῖς διά τι πληγμάτημα. εἰ διοληγεῖ θείη ἀποδράσαι, ἀνατρέπει θεσον ἐφ' ἑαυτῷ τοὺς νόμους, οὗτοι καὶ οἱ σπεύδων διαλύσαι τὸν δεσμὸν τοῦ σώματος τὸν δειθέντα ὑπὸ τῆς προνοίας ἀνατρέπει τοὺς δημιουργικοὺς νόμους· οὐ δεῖ οὖν θανατᾶν. εἰ τούτου ταῦτη οὕτως ἔγει. πῶς μελέτην θανάτου τὴν φύλασσοφίαν φαμέν· πρόσεχε τοὺς λεγόμενοις. καὶ λυθήσεται ἡ ἀπορία. ἵτενον δὲ τοῦ ἀνθρώπου συνιτέαν 10 ὄντος ἐκ ψυγῆς καὶ σώματος καὶ οἱ σύνδεσμοι διτέος καὶ ἡ τῆς ψυγῆς λόγοις διττή· ἔστι γάρ οὐ φυσικὸς λεγόμενος δεσμός. καθ' ὃν τῇ ψυγῇ δέδεται τὸ σῶμα καὶ ζωτικοίται ἐξ αὐτῆς. ἔστι καὶ οἱ προαιρετικὸι δεσμοί. καθ' ὃν ἡ ψυγὴ τῷ σώματι δέδεται δουλεύουσα αὐτῷ κεκρατημένη ὑπὸ αὐτοῦ. διττὴ οὖν καὶ ἡ λόσις, ἡ μὲν τοῦ σώματος ἀπὸ τῆς ψυγῆς. ἡ δὲ 15 τῆς ψυγῆς ἀπὸ τοῦ σώματος. καὶ οἱ θάνατοι διτέοις, οἱ μὲν φυσικοί. καθ' ὃν πάντες οἱ ἀνθρώποι ἀποιηγήσκομεν, τοῦτ' ἔστι καθ' ὃν γωρίζεται τὸ σῶμα ἀπὸ τῆς ψυγῆς. οὐ δὲ προαιρετικός. καθ' ὃν οἱ φύλασσοφοι μελετῶσι γωρίζειν τὴν ψυγὴν ἀπὸ τοῦ σώματος. καὶ κατὰ τοῦτο λέγονται μελετῶν θάνατον. τοῦτ' ἔστι γωριζόμενον ψυγῆς ἀπὸ τοῦ σώματος. ἵτενον δὲ δεῖ οὐ 20 πάντως τοῦ σώματος χωρισθέντος τῆς ψυγῆς καὶ ἡ ψυγὴ χωρίζεται τοῦ 25 σώματος· αἱ γάρ φιλοσόφωματοι ψυγὴι καὶ μετὰ θάνατον τὸν τῶν σωμάτων ἔτι περιέπουσιν ἔρωτα. καὶ τούτων εἰναὶ φασι τὰ φαινόμενα περὶ τοὺς τάφους σκιοειδῆ φαντάσματα. ἀll' οὐδὲ τῆς ψυγῆς ἀπὸ τοῦ σώματος γωριζόμενή τὸ σῶμα παντελῶς γωρίζεται τῆς ψυγῆς· οἱ γάρ φιλοσόφως 25 ζῶντες καὶ ἐν τῇ ζωῇ ὄντες ἔτι γωρίζουσιν ἑαυτοὺς τοῦ σώματος. ἔστιν οὖν ἡ φιλοσοφία μελέτη θανάτου. τοῦτ' ἔστι μελέτη γωριζόμενον ψυγῆς ἀπὸ 30 τοῦ σώματος.

Ζητήσαι δὲ λοιπὸν ὅπιν, ὡς εἰ τέλος ἔγει ἡ φιλοσοφία τὴν τῶν ὄντων γνῶσιν, πῶς τὸν ὄρισμὸν τὸν λέγοντα “γνῶσις τῶν ὄντων ἡ ὄντα 30 ζῶντες”, καὶ πᾶλιν “γνῶσις θείων τε καὶ ἀνθρωπίνων προσηγορίων”. ἐκ

1 λεγόμενος περὶ αὐτῶν colloc. Plat. αὐτὸν E 2 ἑαυτοὺς D: αὐτοὺς EMVp: ἑαυτὸν Plat. ἐκ ταύτης αὐτοὺς colloc. M ἑξάγειν] λόγοις Plat. οὐδὲ EMVp Plat.: μηδὲ D 3 ῥάδιον p δὴ D: δὲ EMp: oblikt. V ἑαυτὸν D: ἑαυτοὺς EMp: oblikt. V 4 καταδεθεῖς Dp: κατατεθεῖς EMV 5 ἀποδράσαι D: ἀποδράσαι EMVp 6 διδίνεται M 7 θανατᾶν D: θανατίσσων EMVp

8. 9 πρόσεχε τ. λεγ. D: πρόσεχε τ. λεγ. οὖν E: πρόσεχε οὖν τοῖς λεγ. MVp 11 διττή ἔστιν MV 12 ἔστι δὲ καὶ EMVp 13 τῷ σώματι δέδεται δουλεύουσα αὐτῷ D: δέδεται δουλεύουσα τῷ σώματι αὐτῷ Ep: δέδεται τῷ σώματι αὐτῷ M: δέδεται τῷ σώματι δουλεύουσα V κεκρατημένη D: καὶ κρατουμένη E: κεκρατουμένη Mp: oblikt. V 14 τῆς ψυγῆς DM: ψυγῆς Ep: oblikt. V 15 τοῦ σώματος DM: σώματος Ep 17 ἀπὸ D: om. EMp: locus oblikt. V 19 τῆς ψυγῆς M τοῦ DM: om. Ep: locus oblikt. V (cf. v. 27) δὲ D: γάρ EMp: oblikt. V 22 φαμὲν E περὶ] παρὰ E 24 παντελῶς D: πάντως EMp: oblikt. V 24. 25 οἱ γάρ φιλόσοφοι οὓς ζῶντες E 28 τὴν om. V 29 γνῶσις] γνῶσιν E ἦ] καθὸ E 30 τε θείων E

τοῦ ὑποκειμένου φαμὲν καὶ οὐκ ἐκ τοῦ τέλους. ὡς γὰρ τὴν ἱατρικὴν 3
 ἐπιστήμην περὶ τὰ ἀνθρώπινα σώματα καταγινομένην ἐκ τοῦ ὑποκειμένου
 φαμὲν ὅρίζεται. ὅταν δὲ ὑγείας περιποιητικήν, ἐκ τοῦ τέλους. ὅτι τούτου
 στογχάζεται. οὗτοι δὴ καὶ ἐπὶ τῆς φιλοσοφίας, εἰ τέλος ἔχει τὴν τῶν ὄντων 35
 5 γνῶσιν, ἐκ τοῦ τέλους εἰναι λέγειν δεῖ τοὺς ἀποδιδομένους ὥρισμαν. ἐκεῖνο
 δὲ πρῶτον σκοπητέον, ὡς ή μὲν φιλοσοφία τὸ μέν τι ἔχουσα μέρος θεω-
 ρητικὸν τὸ δὲ πρακτικὸν διτὸν ἔχει καὶ τὸ τέλος. ὅταν γὰρ λέγωμεν
 εἰναι θανάτου μελέτην τὴν φιλοσοφίαν, ἐκ τοῦ πρακτικοῦ τέλους αὐτῆς
 ὥριζόμεθα. ὅταν δὲ γνῶσιν τῶν ὄντων γέγοντα ἔστεν, ἐκ τοῦ γνωστικοῦ, 39
 10 ὅταν δὲ ὥμοιώσιν θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ, ἐξ ἀμφοῖν. ή μὲν οὖν
 ἱατρικὴ μικτὴ οὖσα. ὅταν μὲν κατὰ μόνον τὸ θεωρητικὸν αὐτῆς ὥριζηται,
 λέγεται ἐπιστήμη περὶ τὰ ἀνθρώπινα σώματα καταγινομένη (καὶ εἰκότως
 ἐκ τοῦ ὑποκειμένου αὐτῆς τὸν ὥρισμόν φαμεν τοῦτον), ὅταν δὲ κατὰ τὸ
 οὖν ἔνεκεν τοιοῦτη χρῆται θεωρίᾳ, ὑγείας εἰναι περιποιητική, καὶ ἐκ τοῦ 5
 15 τέλους εἰναι τοῦτον λέγομεν τὸν ὥρισμόν. ή δὲ φιλοσοφία ἀπλοῦν ἔχουσα
 τὸ θεωρητικὸν εἰδῶς (αὐτοῦ γάρ καὶ μόνου ἔνεκεν γίνεται τοῦ γνῶναι τὰ
 πράγματα) οὖν ἀλλοι μὲν ἐκ τοῦ ὑποκειμένου δέξαιτο ὥρισμόν. ἄλλοι
 δὲ ἐκ τοῦ τέλους. ή γάρ γνῶσις τινῶν ἔστι γνῶσις· ἀμαὶ οὖν καὶ ὅτι
 γνῶσις καὶ τινῶν γνῶσις συμπεριλήψεται. καὶ οἷμαὶ γε, εἴτε ἐκ τοῦ ὑπο-
 20 κειμένου τὸν τοιοῦτον ὥρισμὸν εἴτε ἐκ τοῦ τέλους εἴποι τις, οὖν ἀλλοί
 τοι, μᾶλλον δὲ ἐξ ἀμφοῖν εἴη ἄν. ἀλλ' οἵσις πρὸς διαστολὴν τῶν ἄλλων 10
 ὥρισμῶν, τούς τε λέγοντος “ἥμοιώσις θεῷ κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ”
 οὐ προσδιορίζοντος ἐν τίσιν ή ὥμοιώσις, καὶ τοῦ λέγοντος “μελέτη θανάτου”
 ἐκ τοῦ ὑποκειμένου τοὺς εἰρημένους ὥρους προσγραφεύσαμεν.

25 "Εστι δὲ καὶ ἄλλος τῆς φιλοσοφίας ὥρισμὸς Ἀριστοτέλους ἐκ τῆς
 ὑπεροχῆς αὐτῆς, ης ἔχει πρὸς τὰς ἄλλας ἐπιστήμας καὶ τέχνας, λέ-
 γων “φιλοσοφία ἔστι τέχνη τεγμῶν καὶ ἐπιστήμη ἐπιστημῶν”, τοιῷδε
 τινι τρόπῳ πρὸς ταῦτην ὕπντος τὴν ἀπόδοσιν. τῶν γνῶσεων αἱ μέν εἰσι 15
 τέχναις πρέπουσαι, αἱ δὲ ἐπιστήμαις. αὗται δὲ αἱ τέχναις καὶ ἐπιστήμαις

2 ἐπιστήμην EMp: τέχνην D: oblikt. V (cf. v. 12) 3 περιποιητική M: απ περιπ. λέγωμεν?
 6 μὲν (ante φιλοσ.) D: om. EMVp τι ex τοι corr. E μέρος Taur. 129: μόνως
 D: μόνον EMVp 7. 8 λέγ. μελ. εἰναι θ. colloc. EMp: μελ. λέγ. εἰναι θ. V 9 γνῶ-
 σις D ἔστιν] εἰσὶν V 10 ἀνθρώπῳ Vp: om. DEM post ἀμφοῖν add. αὐτῆς
 ὥριζόμεθα M οὖν D: om. EMVp 11 ὥριζεται DE 13 τὸν ὥρ. φαμὲν τοῦτον D:
 τὸν τοιοῦτον φαμὲν ὥρ. EMVp κατὰ τὸ EMVp: τοῦ D 14 ἔνεκεν DV: ἔνεκα EMp
 τοιοῦτη Laur. 72,7: τῇ αὐτῇ DEMV: τῇ ἑαυτῇ p περιποιητική EM: περιποιητική
 Dp: oblikt. V 17 δέξαιτο scripsi: δέξηται libri 18 καὶ om. D 19 post τινῶν
 add. ἔστι p καὶ οἷμαι γε D: ὅμοι τε E: καὶ οἷμαι γε Μ: καὶ ἄμα (?) γε ὅτι
 V: καὶ ὅμοι τε p εἴτε] η V 20 post τις add. ἄν EVp 21 ἀν εἴη
 colloc. M 22 τε om. E ἀνθρώπῳ MV: om. DEp (cf. v. 10) 23 ante οὐ
 add. καὶ EMVp: om. D οὐ] τοῦ V . μελέτην D 24 ἐκ τοῦ] αὐτοῦ V
 25 Ἀριστ. cf. Metaph. Λ 2 26 ης ἔχει D: τῆς EMVp τε καὶ MV 27 ὕπντος
 scripsi: ὕπντος libri 28 εἰσι DMV: om. Ep 29 ταῖς τέχναις EMVp πρέ-
 πουσαι DEMV: πρέπουσιν p ταῖς ἐπιστήμαις p

κατὰ μὲν τοὺς λόγους οὐδὲν διαφέρουσιν ἀλλήλουν (οἱ γάρ ἐκάστης λόγοι: 3^ο καὶ² ἑσυχοὺς μὲν ἀπαιτοῦσι εἰσί), κατὰ δὲ τὴν οὐλὴν διαλλάττουσιν· αἱ μὲν γάρ ἐπιστῆμαι περὶ τὰ ὡσαύτως ἔχοντα κατατίνονται, οἱον ἀστρονομία γεωμετρία ἀριθμητική, αἱ δὲ τέχναι περὶ τὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ μεταβαλλόμενα. Οὗτε τῆς γεωμετρίας οἱ λόγοι ἀπαιτοῦσι μένουσιν, ὡς ἔχει ἐκεῖνος 20 ‘παντὸς κύκλου τὸ ἀπὸ τοῦ κέντρου ἐπὶ τὴν περιφέρειαν διαστήματα ἵσα εἰσὶν ἀλλήλοις’ (τοῦτο γάρ ὡσαύτως ἔχον ἐστών). οἱ δὲ τῆς ἱατρικῆς πται-
ουσιν, ὡς ἡ λέγουν ‘τὰ ἐναντία τῶν ἐναντίων ἴσματα’. οὐδὲ τὸ μὴ περὶ τὰ ὡσαύτως ἔχον δεῖ κατατίνεσθαι· πρῶτον μὲν γάρ οὐδὲ πάντων τῶν νοση-
10 μάτων ἴσματα ἔστι· τί γάρ, ἐὰν η νόσος ὀλειθρία ἦ; ἄλλως τε ἔστιν ὅτε οὐ τὰ ἐναντία προσάγουσιν, ἄλλὰ τὰ δυοῖς. ὡς ἐπὶ τῶν κατὰ συμβεβηκόντων πολλάκις γάρ ψυχρὸν θύμωρ ἐπιγείρειν ητονηκυῖαν ἤδη θερμότητα ἀνεκα-
λέσσαν. πάσαις τούναν ταῖς ἐπιστήμαις καὶ τέχναις ἡ φύλοσοφία τὰς ἀργάς
διδὼσι· τῇ μὲν γάρ γεωμετρίᾳ τοὺς καθολικοὺς λόγους (φύλοσόφων γάρ τὸ
15 καθόλου ζητεῖν), ἄλλως τε ἡ γεωμετρίῃ τὸ σημεῖον ἀμερές λαμβάνει καὶ τὸ μέγεθος ἐπ’ ἀπειρόν διαιρεῖ καὶ ταῦταις ἀναποδείκτως ταῖς ἀργαῖς κέρχεται, οὐ δὲ φύλοσοφος ταῦτα δείξειν. ἐπειδὴ γάρ φησι πᾶν τὸ περα-
τὸν τὸν περατουμένου λείπεται μιᾷ διατάσσει· τὸ γάρ σῶμα τρεῖς ἔχον
20 διαστάσεις περατοῦνται ὑπὸ τῆς ἐπιφανείας. ητις ἔχει δύο διαστάσεις. μῆκος 30 καὶ πλάτος (βάθος γάρ οὐκ ἔχει ώφελόν τοῦ σώματος), η δὲ ἐπιφάνεια δύο
ἔχοντα διαστάσεις περατοῦνται ὑπὸ τῆς γραμμῆς, ητις μίαν ἔχει διάστασιν τὸ μῆκος μόνον, η δὲ γραμμὴ περατοῦνται ὑπὸ τοῦ σημείου. Οὐ δῆλον οὖτε οὐδὲμίαν διάστασιν, ἀλλ’ ἔσται ἀμερές εἰ γε, ὡς εἴρη-
ται, πᾶν πέρας τοῦ περατουμένου λείπεται μιᾷ διαστάσει. οὗτοι δὲ καὶ πᾶν
30 μέγεθος ἐπ’ ἀπειρόν ἔστι διαιρετόν, δεῖκνυσι λαμβάνων, οὗτοι η τομὴ κατὰ 35 σημεῖα γίνεται. ἀπειρόν οὐ συντίθεται οὐδὲ ποιοῦσι σῶμα. οὐκοῦν τὸ σῶμα τρεῖς ἔχει διαστάσεις κατὰ σημεῖα διαιρούμενον, οὐδὲν γάρ ἀφαιρεῖται η διαιρέσις τοῦ σώματος πλὴν τοῦ ποσοῦ τοῦ μεγέθους. τὸ δὲ τρεῖς ἔχειν διαστάσεις οὐκ ἀφαιρεῖται· οὐκοῦν ὁ λόγος τοῦ σώματος ἐπιδέχεται τὴν 40 εἰς ἀπειρον τομήν· εἰ δὲ ήμιν ἀδόνατός ἔστι διὰ τὴν σύμφυτον ἀτιθένειαν ἀνυσθῆναι, οὐ διὰ τοῦτο ἀνήρηται. τῇ δὲ ἱατρικῇ τὰ τέσσαρα στοιχεῖα·
τῶν γάρ φύλοσόφων ἀποδεικνύντων τέσσαρα εἶναι τῶν ἐν γενέσει σωμάτων

² διαλλάττουσιν DM¹p   4 ἐπιπολὺ E   καὶ D: om. EMVp   5 ἐκεῖνος EM: ἐκεῖνος ὁ D: ἐκεῖνο p: oblikt. V   6 διαστήματα p: ἀναστήματα codd.   9 ἔχον codd.: ἔχειν p   γάρ D: om. EMVp   10. 11 ἔστιν ὅτε οὐ τὰ Dp: ἔστιν οὐ οὐ πάντα τὰ EM: ἔστιν οὐ οὐ πάντας τὰ V   11 κατὰ συμβ. haud sanum   13 ταῖς τέχναις EMVp   14 μὲν superser. D   γάρ (post μὲν) D: om. EMVp   19 δύο διαστάσεις om. M   20 φ] δ MV   22 φ D: καὶ EMp: oblikt. V   24 καὶ Dp: om. EM: oblikt. V   24. 25 μέ-
γεθος πᾶν colloc. EM: oblikt. V   λαμβάνον D   26 συντίθεται EMp: oblikt. V
27 ἔχειν] ἔχον MV   κατὰ Ep: καὶ τὰ DMV; an καὶ κατὰ?   διαιρούμενον Ep: διαι-
ρούμενα DMV   οὐδὲν] οὐδὲ EMV   27. 28 τοῦ σώματος ἡ διαιρέσις colloc. EMVp
28 τοῦ μεγέθους D: τὸ μέγεθος EMVp: fort. eicias   ἔχειν] ἔχον M   30 εἰς]
ἐπ’ p   ἥμεν D: om. EMp: locus oblikt. V   31 τὰ τέσσαρα στοιχεῖα EMp: τέσ-
σαρα στοιχεῖα D: oblikt. V   32 γάρ D: om. EMp: locus oblikt. V

τὰ στοιχεῖα, ταῦτα δὴ τὰ πολυμηρόληγτα, καὶ οὕτε πλείστα αῦτε ἐλάττωνα, 4^τ ἐκεῖνοι ὀμολογημένοι τούτο λαμβάνοντες ἐκ τούτων προσεγκῆ στοιχεῖα τοὺς 5 τέσσαρας γυμνὸς γεννᾶσθαι φασι ἀναλόγως ἐκεῖνοις τοῖς πορρωτέρω στοιχείοις τούτους λαμβάνοντες. ἔτι μὴν καὶ ῥήτορικῇ φιλοσοφίᾳ τὰς ἀρχὰς 6 διδόντων· ἀναλόγως γάρ τῇ τε ἐπαγωγῇ καὶ τῷ συλλογισμῷ τὸ παράδειγμα καὶ τὸ ἐνιόμημα ὁ ῥήτωρ λαμβάνει· ὥσπερ γάρ ὁ συλλογισμὸς ἀληθῆς 7 ἐστιν. ἐπειδὴ τὸ ἀναγκαῖον ἔχει, οὗτος καὶ τὸ ἐνιόμημα ἀληθῆς βούλεται εἰναι· μιὰ μέντοι προστάσει τοῦ συλλογισμοῦ λείπεται, οὐτεν καὶ συλλογισμὸς 8 ἀτελῆς λέγεται· συλλογισμὸς δέ ἐστι λόγος ἐν φιλοσοφίᾳ τινῶν ἔτερόν 10 τι τῶν κειμένων ἐξ ἀνάγκης συμβαίνει τῷ ταῦτα εἶναι. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἀναλογεῖ καὶ τῇ ἐπαγωγῇ τὸ παράδειγμα· ὥσπερ γάρ ἐκείνη τὸ ὡς 11 ἐπὶ τὸ πολὺ ἔχει καὶ τὸ εἰκός, οὐ πάντως δὲ τὸ ἀληθές, οὗτος καὶ τὸ παράδειγμα. διαφέρει δὲ καὶ ταῦτα ἀλλήλων, ὅτι η μὲν ἐπαγωγὴ λόγος 12 ἐστὶν ἀπὸ τῶν μερικῶν τὰ καθόλου πιστούμενος, τὸ δὲ παράδειγμα ἀπὸ 13 τῶν μερικῶν τὰ ἐπὶ μέρους πιστούται· καὶ τὰ ἐπιχειρήματα δὲ ἐκεῖνον λαμβάνει· περὶ γάρ τοπικῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῇ λογικῇ διείλεκται καὶ 14 θλως ῥήτορικὰς τέχνας ἐπραγματεύσατο. οὐκοῦν καὶ η ῥήτορικὴ παρὰ φιλοσοφίας τὰς ἀρχὰς εἴληφεν. ἀλλοις τε καὶ ὁ ῥήτωρ κέχρηται τῷ καλῷ 15 καὶ τῷ δικαίῳ καὶ τῷ συμφέροντι οὐκ εἰδὼς ποῦ ποτε θεωρεῖται τὸ δι- 16 20 καίνον. οὐδὲ εἰ ταῦτά ἐστι τῷ συμφέροντι· ἐστι γάρ ὅπου εἰς ταῦτα αὐτὸν κομίζουσι τῷ δικαίῳ. ἐστι δὲ οὗτος καὶ διαιροῦσιν αὐτὸν καὶ ἐναντίον τίθενται· δείκνυται δὲ διτά ταῦτά ἐστι καὶ ἀντιτρέψει· καὶ γραμματικὴ δὲ ὄμοιώς· 21 περὶ γάρ τόντος καὶ γρόντος καταγίνεται, ὥσπερ ἐστὶ μουσική, η δὲ μουσικὴ φιλοσοφίας ἐστὶ μέρος. οὐ μόνον δὲ οἱ λογικαὶ τέχναι καὶ ἐπιστήμαι 22 δέσονται φιλοσοφίας ἀλλὰ καὶ αἱ βάσινσι λεγόμεναι τέχναι· ὁ γοῦν οἰκοδό- 23 μος τῇ καθέτῳ γρήγορει πρὸς τὸ διακρίναι, εἴτε ὅρθιος ἐστιν ὁ τοῦχος η οὖ, τίς μέντοι η κάθιστος οὐκέτι οἶδεν. ὁ μέντοι φιλόσοφος οἶδεν εὐθίης τὴν οἰτίαν· ἐρει γάρ διτά πάντα τὰ βάρη αὐτοφυῶς ἐπὶ τὸ κέντρον ὄρυξ· οὐτεν πρὸς ὅρθιὰς γωνίας πανταχόθεν τὰ βάρη καταφέρεται, αἱ δὲ ὅρθαι

2 ἐκεῖνο (i. eras.) E 3 γυμνὸς post φασι transpos. EMVp 7 γεννᾶσθαι EMp: γενέσθαι D: oblikt. V πορρωτέροις D (fort. recte) 4 τούτους Dp: τούτοις E: ταῦτα MV γε μὴν p μὴν] μὲν E τῇ ῥήτορ. η φύλος. Mp: cf. v. 17. 22 5 τε om. D 7 ἔχει τὸ ἀναγκαῖον colloc. EMVp 9 λέγεται ἀτελῆς colloc. V δὲ iterat. D 10 τῷ] τῷ E (corr. m. 2) 11 τοῦτο παράδειγμα V γάρ om. E 12 ἐπιπολὸν Ep 14 τὸ καθόλου DE²: τὸ καθόλου E¹ Mvp post πιστεύμενος add. οἷον ῥήτορικὴ καὶ νομοθετικὴ καὶ η δεῖνα καὶ η δεῖνα τέχναι οὐσαι ὠφέλιμοι εἰσὶ τῷ βίῳ· τέχνη ἄρα οὐσα καὶ η λατρικὴ ὠφέλιμος ἐστι τῷ βίῳ EMVp: om. D 16 διέλεκται p 17 ῥήτορικὰς DEp: λογικὰς MV 18 τῆς φύλος. p ἀρχὰς EMVp: ἀφοριμὰς (sed in lit.) D εἴληφεν V καὶ om. D 18, 19 τῷ καλῷ καὶ εἰσιας τῷ δικαίῳ καὶ τῷ καλῷ colloc. EMVp 19 ποῦ ποτε D: ποῦ τε EM: ποῦς καὶ ποῦ ποτε p: oblikt. V θεωρῆται MV 20 ὅπου] η ποῦ M 21 κομίζουσι DE: νομίζουσι MVp τίθεται E¹ 22 ταῦτά ἐστι καὶ ἀντιτρ. D: ταῦτά ἐστιν διτά καὶ ἀντιτρ. EMVp γραμματικὴ scripsi: γραμματικὴ libri (cf. v. 4 p. 7,31) 23 γάρ om. M 25 γοῦν D: γάρ EMVp 26 η D: εἴτε EMVp 29 καταφέρονται D

γωνίαι ἀπαρέγκλιτοι εἰσι. καὶ ὁ τέκτων δὲ πρὸς τὸ εὐθὺς ποιῆσαι τὸ ἔύλον 4^τ
τῇ στάθμῃ κέγρηται· τίς μέντοι ἡ τῆς εὐθείας φύσις, οὐκέτι οἶδεν. ἡ
δὲ γεωμετρία μέρος τι οὖσα καὶ αὐτὴ φύλοσοφίας ἐρεῖ· εὐθεία γάρ ἐστιν 30
ἥτις ἔτι τοῖς ἑψ̄ ἔκυπτης σημεῖοις κεῖται. ὅμοίως δὲ καὶ πάσας τὰς
5 ἄλλας ἔπιστήμας καὶ τέχνας ἀπὸ φύλοσοφίας τὰς ἀργάς ἐγρύπτας ἔστιν
εὑρεῖν. ἔστιν οὖν ἡ φύλοσοφία τέχνη τεχνῶν καὶ ἔπιστήμη ἔπιστημαδῶν.

‘Ο μέντοι Πυθαγόρας φησὶ “φύλοσοφία ἔστι φύλια σοφίας” πρώτος
τῷ παρὰ τοῖς παλαιστέροις ἔπιστήτις ἀμαρτήματι. ἐπειδὴ γάρ ἐκεῖνοι τοι-
φῶν ὠνόματῶν τὸν ἥρτινασθν μετιένται τέχνην. Ὡν εἰς ἦν καὶ Ἀρχιμήνος 35
10 λέγων

τρίαιναν ἐσθλήγει καὶ κυβερνήτης σοφός,

καὶ ὁ ποιητής

ἐπεὶ σοφὸς ἥραρε τέκτων

καὶ

15 εὗ εἰδὼς σοφίης νηποθημασύνησιν Ἀθήνης.

μετίστητοι τὴν προτηρούσιαν ταύτην ἐπὶ τὸν θεὸν ὡς μόνον ἐκεῖνον καλεῖ-
σιται σοφόν. τὸν θεόν φημι. σοφίαν τε καὶ τὴν τῶν ὄντων ἀιδίων ἔχοντα
γνῶσιν. ὄρδων δὲ τοὺς μὲν ἐπὶ ἥρτινακήν τοὺς δὲ ἐπὶ γραμματικήν τοὺς 4^τ
δὲ ἐπὶ τὴν τῶν φυσικῶν ἕγκησιν τρέγοντας. ἄλλους δ' αὖ πάλιν ἑψ̄ ἔτεροι.
20 προσαγορεύει τοὺς τὴν τῶν φυσικῶν θεωρίαν ἀσκοῦντας φύλοσοφούς οἵονει
φύλοντας τὸν σοφόν, διπερ ἥξιον καλεῖν τὸν θεόν. τὴν δὲ τούτων γνῶσιν
φύλοσοφίαν ἀναλόγως τὴν φύλιαν τῆς σοφίας σοφίαν γάρ, ὡς ἥδη εἴρηται.
τὴν τοῦ θεοῦ γνῶσιν ὠνόματε. ταῦτα Πυθαγόρας. εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι τῆς
φύλοσοφίας ὄρισμοι. ἀρκούσι δὲ καὶ οὐτοι.

25 Ἐπειδὴ δὲ πάντα πράγματα ἡ διαιρετόν ἔστιν ἡ ἀδιαιρετον. ἀνάγκη καὶ
ἥματις εἰπεῖν. πότερον ἡ φύλοσοφία διαιρετή ἡ οὖ. πόρο δὲ τούτου δίκαιον
ἔστιν εἰπεῖν. τί ὅλως ἔστι διαιρετις καὶ τί ἐπιδιαιρέσις καὶ τί ὑποδιαιρέσις·
τὸν γάρ περ διαιρέσεως διαιρετόν γρή πρότερον εἰπεῖν δι τι ποτέ ἔστι
τούτων ἔκαστον. ἔστι μὲν οὖν διαιρετις ἡ κατὰ πρώτην ἐπιβολὴν τομὴ

1 γωνίαι Dp: om. EM: locus obliit. V εὐθὺς DEM: εὐθὺς Νρ ποιῆσαι Dp: ποιεῖν
EMV 3 τι MV: τε DEP 4 ἑψ̄ ἔκυπτης; V Euclid. El. I def. 4: ὑψ̄ ἔκυπτην D: ἑψ̄
ἔκυπτην Ep: ἑψ̄ ἔκυπτη M καὶ D: om. EMVp 5. 6 ἐγρύπτας ἔστιν εὑρεῖν DMp: εύριστες
ἐγρύπτας; E: obliit. V 7 φησὶ EMV: ὅτι D: φησὶ ὅτι p 9 ἥρτινασθν E: ὁ ἀργί-
λογος EMVp (cf. fr. 45 Bergk II⁴ p. 394) 10 λέγων om. V 11 κυβερνήτην σοφόν
Bergk. 13 ἐπεὶ σοφὸς ἥραρε τ.] σοφός apud Homerum non invenitur; fort. spectat
Ψ 712 (τοὺς τε κλυτὸς ἥραρε τέκτων): τέκτονες σοφοί occurrit apud Pind. Pyth. 3. 113
15 εὗ εἰδῆ Ilom. O 412 16 τὸν θεόν φημι D: τὸν θεόν Ep: om. M: locus obliit. V
17 σοφοῖν DE: τὸν σοφίας (sic) M: τὸν τὴν σοφίαν p: obliit. V ἀδίλιον scripsi: ἀδίλιον
libri 18 ὄρδων] ἥμῶν E 19 τὴν] τι p τρέγοντας D: ἔγοντας Ep: νεύοντας (?)
M: obliit. V ἄλλους ex ἄλλο corr. E 21 an ὄντερ? ἥξιον p τῶν δὲ
τούτων τὴν γνῶσιν E 22 ἀναλόγως φύλοσοφ. colloc. EMVp: φύλοσοφίαν εἰσιας
22. 23 τὴν φύλιαν—γνῶσιν om. p 22 εἰρηται] ἥρηται D 23 γνῶσιν D: φύσιν
EM: obliit. V (cf. v. 18) καὶ EMVp: om. D 25 ἡ—ἡ D: εἴτε—εἴτε EMp:
obliit. V 26 διαιρετή ἔστιν p 28 ποτε Dp: περ EM: obliit. V 29 ἡ
διαιρετις EM

τοῦ πράγματος, ἐπιδιαιρέσις δὲ οὐ κατὰ δευτέραν ἐπιβολὴν τομῇ τοῦ αὐτοῦ Α^ν πράγματος, οἷον κατὰ πρώτην ἐπιβολὴν τέμνων τὸ ξύφον εἰς λογικὸν καὶ ἀλογικὸν (τοῦτο διαιρέσις), κατὰ δευτέραν δὲ ἐπιβολὴν τὸ αὐτὸν εἰς θυγατέρων καὶ ἀδάντων (τοῦτο ἔστιν ἐπιδιαιρέσις). μάρνη δὲ τῇ τάξει διαιρέσουσιν ἀλλήλων.

5 ὑποδιαιρέσις δέ ἔστιν οὐ τοῦ διαιρεθέντος ηδη πράγματος τοῦ μέρους ητοι τοῦ εἰδός τομῆ (εἰδός δὲ λέγω νῦν τὸ ὑπάλληλον), οἷον οὗτοι τοῦ ἐπουρανίου τὸ μέν ἔστιν ἀπλανές τὸ δὲ πλανώμενον· τὸ γάρ ἐπουράνιον εἰδός ηγετινόν ζύφῳ, τούτῳ δὲ ὑποδιείλομεν εἰς τε τὸ ἀπλανές καὶ τὸ πλανώμενον.

6 διασχάντων οὖν ἡμῖν τί ἔστι διαιρέσις, τί ἐπιδιαιρέσις καὶ τί ὑποδιαιρέσις,

10 ἀκόλουθον καὶ περὶ τῆς ἐν τῇ φιλοσοφίᾳ διαιρέσεως λέγειν. [Διαιρεῖται γάρ, ὡς ἀνιτάρω διελεῖν ἔστι, κατὰ μέν τινας εἰς δύο, κατὰ δὲ ἑτέρους εἰς τρία· τινὲς γάρ εἰς τρία διαιροῦνται τὸν φιλοσοφίαν, εἰς θεωρητικὸν καὶ πρακτικὸν καὶ λογικὸν. εἰ δὲ οὕτως ἔχει η μή, ἐπισκεψώμεθα. Ἱστέον οὗτοι τῆς διαιρέσεως τῇ ἀληθείᾳ τὸ θεολογικὸν πρῶτον ἔστιν· ἀρχαὶ γάρ πάντων

15 τὰ θεῖα. διὸ καὶ οὐκ ἀκαίρως οἱ παλαιοὶ τούτο προέθηκαν. τὸ δὲ φυσιολογικὸν ὡς μὲν πρὸς ἡμᾶς πρῶτον (οὐ γάρ ἀντὶ γνοίημεν τὴν νοητὴν οὐσίαν πρὸ τῆς αἰτιολογίας), ὡς δὲ πρὸς τὸ ἀληθές ἔσχατον· ἔσχατη γάρ οὐσία η ἔννοια, διὸ καὶ τὴν ἔσχατην εἰληφει τάξιν. μέσον δὲ τούτων τὸ μεθηματικόν, ἐπειδὴ καὶ κατὰ φύσιν μέσην ἔχει τάξιν. τούτῳ δὲ τινες τῶν

20 πάλαι προέτασαν τὸν φυσιολογικὸν. οἱ μὲν κατὰ Πλάτωνα, οἵτινες, τὰς εἰδέσας ἐν τῇ ψυχῇ ηδη ἀποκειμένας ἐπιγινώσκωμεν ητοι ἀναμιμητικάμεθα τὰ ἐν τοῖς καθ' ἔκαστα θεωροῦντες. ὅδῷ τινι η κλίμακι τῷ μαθηματικῷ γράμμαντι οἱ δὲ κατὰ Ἀριστοτέλην βουλόμενοι ἡμᾶς ἐθίζειν ἀπὸ τῆς ἐνόλου οὐσίας γινώσκειν τὴν νοητήν, ητις ἔστι μὲν ἀριθμός, πλείονα δὲ ἔχει καὶ

25 ἐναργεστέραν τὴν ὑπόστασιν η κατὰ τὴν ὅλην· καὶ γάρ ἐνταῦθα τὴν γραμμήν τὴν ἐν τῇ ὅλῃ μανθάνομεν, οὐχ διπλας τὴν ὅλην η τὸν κηρὸν η τὸν γιαλικὸν γνοίημεν, ὅλῃ δηλατούμενες αὐτὴν ἀποθάμεθα εἰς τὸν οὐρανόν,

1 ἐπιβολὴν] ἐπιτομὴν V   1. 2 τοῦ αὐτοῦ πράγματος D: ἄλλως EM: αὐτοῦ V: οὐ. p. 2 τέμνων M   3 κατὰ δευτέραν δὲ ἐπιβολὴν τὸ αὐτὸ D: κατὰ δευτέραν ἐπιβολὴν τέμνων (τέμνων M) τὸ ξύφον EMV: κατὰ δὲ δευτέραν p εἰς τὸ ἐπουράνιον καὶ ἐπιχθόνιον ηγουν θυγατέρων καὶ ἀδ. p 4 ἔστιν οὐ. EM τῇ (ante τάξει) οὐ. EM διαιρέουσι D: διαιρέει EMVp 5. 6 ητοι τοῦ εἰδός D: ητοι εἰδός EMp: η τοῦ εἰδός M 8 τοῦτο EMp: τὸ D: oblikt. V 9 οὖν οὐ. M καὶ τί ἐπιδιαιρέσις EMp 10 τῇ (ante φιλος.) οὐ. MV λέγειν DEM: εἰπεῖν Vp διαιρεῖται—συμμεταβάλλεσθαι (p. 11,5) inclusi (cf. quae Wellmann ad Galeni q. s. de part. phil. p. 23,12 adnotavit) 12 τέσσαρα τρία E ταῦτα p καὶ EM: εἰς D: οὐ. p: oblikt. V 13 λογικόν EMp: θεολογικόν D: oblikt. V ἐπισκεψώμεθα D: εἰσόμεθα EMp: oblikt. V Ιστέον δὲ MV 14 γάρ Dp: δὲ EMV 15 προέθηκαν MV: προσέθηκαν DEp 19 καὶ οὐ. D 20 φησί M 21 ἐπιγινώσκωμεν Mp: ἐπιγινώσκομεν DE: γινώσκωμεν V ἀναμιμητικάμεθα EMVp: ἀναμιμητικάμεθα D 22 ἔκαστα DEV: ἔκαστα Mp θεωροῦντες D: θεωρούμενα EMp: oblikt. V η D: καὶ EMp: oblikt. V 23 post Ἀριστοτέλην add. τὸ ἀνάπτατον MV: τὴν μέσην τάξιν αὐτῷ ἀπενείμαντο p 24 ητοι Dp: η EM: oblikt. V ἀριθμός E 25 ἐναργεστέραν D: ἐνεργεστέραν EMVp post ἐναργ. add. ητοι E τὴν ὅλην D: ὅλην EMVp

ἔνθα βεβαιούμεν ὁρῶμεν αὐτῆς τὴν ὑπόστασιν· διτὶ δὲ οὐ κοινωνεῖ τῷ 4ν
κηρῷ κατὰ τὴν οὐδίαν τὸ σχῆμα οἷον ἡ γραμμὴ ἢ τὸ τρίγωνον. αὐτόθιεν
δῆλον· αὐτίκα γοῦν τριγώνου σχήματος μεταβληθέντος ἀφαιρεῖται τῆς
μᾶς πλευρᾶς οὐ συμμεταβάλλεται· ὁ κηρός, καίτοι εἰς ἐκοινώνει κατὰ τὴν
5 οὐδίαν, ἔδει συμμεταβάλλεσθαι].

Διαιρεῖται οὖν ἡ φιλοσοφία [ώς ἡδη εἰρηται] εἰς τὸ θεωρητικὸν καὶ τὸ
πρακτικόν. ἄξιον δὲ ζητῆσαι, δι' ἣν αἰτίαν εἰς δύο καὶ διὰ τί εἰς ταῦτα
διαιρεῖται καὶ μήτε εἰς πλείονα μήτε εἰς ἐλάττονα. καὶ εἰς ἐλάττονα μὲν
ἀδύνατον ἦν ποιῆσαι τὴν διαιρέσιν· οὐδὲ γάρ ἂν τὸ ἐν εἰς ἐν διαιρεῖται.
10 διὰ τί οὖν μὴ εἰς πλείονα ἀλλ' εἰς δύο· τούτου δὲ αἰτίαι δύο εἰσίν. ἐπειδὴ 5τ
γάρ ἐλέγομεν τὴν φιλοσοφίαν ἡμίωσιν θεῷ εἰναι· ὃ δὲ θεὸς διτάξει
τὰς ἐνεργείας, τὰς μὲν γνωστικὰς πάντων τῶν ὄντων, τὰς δὲ προνοητικὰς
ἡμῶν τῶν καταδεσσέρων. εἰκότως ἡ φιλοσοφία διαιρεῖται εἰς τὸ θεωρητι-
κὸν καὶ πρακτικόν· διὰ γάρ τού θεωρητικοῦ γνωστομεν τὰ ὄντα. διὰ δὲ 5
15 τοῦ πρακτικοῦ προνοούμενα τῶν καταδεσσέρων, καὶ οὕτως ἐξομοιούμεν
ἐσωτοὺς τῷ θεῷ. πάλιν δὲ τῆς ἡμετέρας ψυχῆς διτταὶ αἱ ἐνέργειαι, αἱ
μὲν γνωστικαὶ οἷον νοῦς διάνοια δέξαται φαντασία καὶ αἴσθησις, αἱ δὲ ζωτι-
καὶ καὶ δρεπτικαὶ οἷον βιούλησις θυμός ἐπιθυμία. ὁ οὖν φιλόσοφος πάντα
τὰ τῆς ψυχῆς μέρη βιούλεται κοινῇσαι καὶ εἰς τελείωσιν ἀγαγεῖν· διὰ οὖν
20 τοῦ θεωρητικοῦ τελειοῦται τὸ ἐν ἡμῖν γνωστικόν, διὰ δὲ τοῦ πρακτικοῦ τὸ
ζωτικόν. εἰκότως οὖν ἡ φιλοσοφία εἰς δύο διαιρεῖται. εἰς τε θεωρητικὸν
καὶ πρακτικόν. πάλιν τὸ θεωρητικὸν διαιρεῖται εἰς θεολογικὸν μαθη-
ματικὸν καὶ φυσιολογικόν. εἰκότως καὶ τούτῳ ἐπειδὴ γάρ πάντα τὰ ὄντα
βιούλεται θεωρεῖν ὁ φιλόσοφος, τῶν δὲ ὄντων πάντων τρεῖς εἰσὶ τάξεις.
25 τὰ μὲν γάρ τῶν πραγμάτων παντάπατί ἔστι χωριστὰ τῆς ὥλης καὶ τῆς
ὑποστάσεως καὶ τῇ περὶ αὐτῶν ἐπινοίᾳ, οἵα ἔστι τὰ θεῖα, τὰ δὲ παντά-
πατιν ἀχρώτατα τῆς ὥλης καὶ τῇ ὑποστάσει καὶ τῇ περὶ αὐτῶν ἐπινοίᾳ, 15
οἵα ἔστι τὰ φυτικὰ καὶ ἔνδιλα εῖδος, ἔμλον καὶ δεσμὸν καὶ σάρξ καὶ πάντα
ἄπλως τὰ σώματα (τούτα δὲ φυτικὰ καλούμεν ὡς ὑπὸ φύσεως δημιουρ-
30 γούμενα προσεγγῶς). τὰ δὲ μέσα τούτων ὄντα κατά τι μέν ἔστι χωριστὰ
κατά τι δὲ ἀχρώτατα, οἵα ἔστι τὰ μαθηματικά· κύκλος γάρ καὶ τρίγωνον

1 βεβαιούμεν Ep: βεβαιότερον DM: obliitt. V
EMVp 4 εἰ om. V 6 οὖν γοῦν D

τε Mp 7 δέ ἔστι p 8 καὶ μήτε] καὶ μὴ superser. m.¹ D 9 οὐδὲ] οὐ V

11 εἰναι θεῷ colluc. EMp: obliitt. V: tum aidd. κατὰ τὸ δυνατὸν ἀνθρώπῳ p

12 τῶν ὄντων πάντων colluc. EMp: obliitt. V 13 ἡμῶν om. p τὸ om. p 16 αἱ (prius) om. D 17 νοῦς δέξα αἴσθησις φαντασία διάνοια (καὶ διάνοια MV) EMVp 18 post

βιούλησις add. προσάρτεις p καὶ ἐπιθυμία p οὖν] γοῦν V 19 οὖν] γοῦν MVp

21 διαιρ. εἰς δύο colluc. EMp: obliitt. V 22 διαιρεῖται εἰς δύο, εἰς τὸ πραγματικὸν καὶ τὸ
λογικόν, καὶ τὸ μὲν πραγματικὸν εἰς τρία, εἰς θεῖα. MV (sed in V pleraque obliitt.): διαιρ.
εἰς τρία εἰς θ. p 23 ante μαθηματικὸν add. καὶ Ep: om. DM: obliitt. V καὶ τοῦτο

εἰκότως p γάρ om. MV 25 ἔστι] εἰσὶ MV 28 καὶ (ante ἔνδιλα) om. D
ξύλον καὶ δεσμὸν καὶ σάρξ D: ξύλα καὶ δεστὰ σαρκὸς EM: ξύλα (cett. obliitt.) V: οἶον ξύλου
καὶ δεσμὸν καὶ σαρκὸς p 29 ἀπλῶς εἰπεῖν EM 31 μὲν γάρ p

3 αὐτίκα γοῦν D: ἰστέον γοῦν αὐτίκα
ώς ἡδη εἰρηται inclusi τὸ DEV:

τε MP 7 δέ ἔστι τὸ διαιρεῖται εἰς τὸ πραγματικὸν καὶ τὸ λογικόν, 12 τῶν

ὄντων πάντων colluc. EMp: obliitt. V 13 ἡμῶν om. p τὸ om. p 16 αἱ (prius) om. D 17 νοῦς δέξα αἴσθησις φαντασία διάνοια (καὶ διάνοια MV) EMVp 18 post

βιούλησις add. προσάρτεις p καὶ ἐπιθυμία p οὖν] γοῦν V 19 οὖν] γοῦν MVp

21 διαιρ. εἰς δύο colluc. EMp: obliitt. V 22 διαιρεῖται εἰς δύο, εἰς τὸ πραγματικὸν καὶ τὸ
λογικόν, καὶ τὸ μὲν πραγματικὸν εἰς τρία, εἰς θεῖα. MV (sed in V pleraque obliitt.): διαιρ.
εἰς τρία εἰς θ. p 23 ante μαθηματικὸν add. καὶ Ep: om. DM: obliitt. V καὶ τοῦτο

εἰκότως p γάρ om. MV 25 ἔστι] εἰσὶ MV 28 καὶ (ante ἔνδιλα) om. D
ξύλον καὶ δεσμὸν καὶ σάρξ D: ξύλα καὶ δεστὰ σαρκὸς EM: ξύλα (cett. obliitt.) V: οἶον ξύλου
καὶ δεσμὸν καὶ σαρκὸς p 29 ἀπλῶς εἰπεῖν EM 31 μὲν γάρ p

καὶ τὰ τοιαῦτα καθ' ἑστὸν ὑποστῆναι δύγα ὅλης τινὸς οὐ δύνανται καὶ δι-
κατὰ τοῦτο ἀγώριστά ἔστι τῆς ὅλης, ἐπειδὴ δὲ θεαταρμένοι κύκλου ἕξιγον 20
καὶ γαλοὺν καὶ λίθινον ἀνεμαξάμεθα αὐτοῦ τὸν κύκλον τὸ εἰδῆς ἐν τῇ
διανοίᾳ καὶ ἔχομεν παρ' ἑστοῖς δύγα τῆς ὅλης (ὅπερ εἰ καρδὶς λέβαι τὸ
5 ἐκτύπωμα τοῦ δικτυούλου μὴ προσλαβόν τι τῆς ὅλης), κατὰ τοῦτο γωριστά
ἔστι τῆς ὅλης, καθὼν τῇ ἐπινοίᾳ γωρίζεται. τῶν οὖν ὄντων τὰ μὲν ἔστι
παντάπασι γωριστά τὰ δὲ παντάπασιν ἀγώριστα τὰ δὲ κατά τι μὲν γω- 25
ριστά κατά τι δὲ ἀγώριστα· τὸ οὖν θεωρητικὸν διαιρεῖται εἰς θεόλογικὸν
μαθηματικὸν καὶ φυσιολογικόν. τὰ μὲν οὖν παντάπασι γωριστά ἀπονέμουσι
10 τῷ θεόλογῳ μέρει. τὰ δὲ παντάπασιν ἀγώριστα τῷ φυσιολογῳ. τὰ δὲ
κατά τι μὲν γωριστά κατά τι δὲ ἀγώριστα τῇ μαθηματικῇ. οὗτοι δὲ τὰ
μὲν ἔνοικα εἴδη παντάπασιν ἀγώριστά ἔστι τῆς ὅλης τὰ δὲ μαθηματικά
γωριστά, δῆλον καὶ ἐκ τῶν ὄρισμάν· κύκλον γάρ ὄριζόμενοι οὐδεμίαν ὅλην
παραλαμβάνομεν λέγοντες 'κύκλος ἔστι σγήμα ἐπίπεδον ὑπὸ μιᾶς γραμμῆς' 30
περιεγόμενον. πρὸς δὴ διφ' ἓνος σημείου τῶν ἐντὸς τοῦ σγήματος κειμένων
πάσαι αἱ προσπίπτουσαι εὐθεῖαι πρὸς τὴν τὸν κύκλον περιφέρειαν [σαι
ἀλλήλαις εἰσίν]. οἶκον δὲ ὄριζόμενοι ἀνευ ὅλης ἀδύνατοῦμεν ὄριζεσθαι·
φαμέν οὖν 'οἰκός ἔστι σκέπασμα κιλυτικὸν ὅμιζον καὶ καυμάτων ἐκ λίθων
καὶ ἔσθλων'. εἰ γάρ μὴ προσθῶμεν τὴν ὅλην, δυνατὸν καὶ σκηνὴν καὶ ἑτέραν
20 τοιαύτην νοῆσαι σκέπην. μέσον δέ ἔστι τὸ μαθηματικὸν εἰκότως· ἐπεὶ 35
γάρ οὐ δινάμεθα ἀμέσως ἀπὸ τῶν φυσικῶν ἐπὶ τὰ θεῖα ἀνάγεσθαι καὶ
ἀπὸ τῶν παντάπασιν ἀγώριστων τῆς ὅλης ἐπὶ τὰ παντάπασι γωριστά. ὅδεύ-
ομεν διὰ τῶν μαθημάτων, τῶν κατά τι μὲν γωριστῶν κατά τι δὲ ἀγω-
ρίστων. διὰ τοῦτο γάρ καὶ μαθήματα λέγεται, οὗτοι δεῖ αὐτὰ μαθόντας 50
25 καὶ ἐθισθέντας νοεῖν ἀσωμάτως ἀνάγεσθαι ἐπὶ τὰ θεῖα. καὶ γάρ ὁ θεῖός
φησι Πλωτῖνος· "παραδοτέον τοῖς νέοις τὰ μαθήματα πρὸς συνεθίσματα τῆς
ἀσωμάτου φύσεως". ἐὰν γάρ βιουλημῶμεν εὐθὺς ἀπὸ τῶν φυσιολογικῶν

1 καὶ (prius) om. V ἔστι τὸ οὐ δύνανται EMVp: ἀδύνατον D 3 τὸ εἶδος
αὐτοῦ τοῦ κύκλου colloc. EMP: obliitt. V 3. 4 ἐν τῇ διανοΐᾳ D: ἐν τῇ διανοΐᾳ τῇ
ἡμετέρᾳ p: om. EM: obliitt. V 4 λάβοι Dp: λάβῃ EMV 6 ἔστι (prius)]
εἰσι D τῶν οὖν DEMV: ἐπεὶ οὖν τῶν p 8 τὸ οὖν θεωρ. DE: τὸ γοῦν θεωρ.
MV: εἰκότως τὸ θεωρ. p post διαιρεῖται add. εἰς τὸ πραγματικὸν καὶ τὸ λογικόν, τὸ
δὲ πραγματικὸν διαιρεῖται εἰς τρία MV (cf. p. 11.22) 9 οὖν DEM: γάρ p: obliitt. V
12 ἀγώριστά ἔστι D: ἔστιν ἀγώριστα EMp: ἀγώριστα V 13 καὶ DMV: om. Ep
16 ante ἵσται superser. καὶ V 17 ἀλλήλοις E ἀδύνατοῦμεν EMVp: ἀδύνατον D
γωρίζεσθαι V 18 post οὖν add. οὗτοι p ὅμιζον τε καὶ καυμάτων κιλυ-
τικὸν p καὶ om. V 19 post ἔσθλων add. συνιστάμενον MV ante δυνατὸν
add. οὐ EMVp: om. D post σκηνὴν in mrg. suppl. πῆσαι E ἑτέραν τοιαύτην p,
ex ἑτερα τοιαῦτα corr. E: ἑτερα τοιαῦτα DMV 20 νοῆσαι σκέπην] ποιῆσαι σκέπην
DE: ὄρισθαι MV: σκέπην νοῆσαι p ἐπεὶ] ἐπειδὴ M 22. 23 ὀδεύομεν διὰ τῶν
μαθημάτων D: διὰ διὰ τῶν μαθημάτων EMV: διὰ τῶν μαθημάτων διὰ p (cf. v. 24)
24 μαθημάτων MV λέγεται D: λέγονται EMVp αὐτὰ D: ταῦτα EMVp μαθή-
ται MV: μαθάνονται DEp 25 καὶ (prius) superser. V εἰθισθέντας E 25. 26 διέ
φησι Πλωτῖνος ὁ θεῖος MV (sed plerique in V obliitt.) 26 Πλωτῖνος] Ennead. 1 lib.
III, 3 p. 20 post παραδοτέον add. δὲ E συνεθίσματα Dp Plot.: ἐθισμὸν EMV

ἐπὶ θεολογίαν ἀμέσως αὐτὸν ἀναγαγεῖν. τυχερίττουμεν. καθάπερ οἱ ἐκ σκο-
τεινοτάτου οἰκου εἰς πεφωτισμένον ἀμέσως εἰςεργόμενοι· δεῖ γάρ πρότερον ἡ
ἐν οἰκῳ διατρέψειν σύμμετρον ἔχοντι φῶς. εἴν' οὕτως ἐλίθειν εἰς τὸν φω-
τεινότατον. οὕτως οὖν μετὰ τὰ φυσικὰ δεῖ διατρέψαντας ἐν τοῖς μαθή-
5 ματιν ἀνάγεσθαι ἐπὶ θεολογίαν· κακάς γάρ τις καὶ γέφυρά ἐστι τὰ μαθή-
ματα κοινωνοῦντα μὲν τοῖς φυσικοῖς καθὼς ἀγώριστα τοῖς δὲ θεοῖς καθὼς
χωριστά.

Καὶ τὸ φυσικοτάτον μὲν οὖν καὶ τὸ θεολογικὸν ὑποδιαιρέσεις τινὰς
ἐπιδέχονται, ἀλλὰ τὰς μὲν τούτων ὑποδιαιρέσεις ὡς ἀσυμμέτρους οὔσας 10
10 εἰσαγωγικαῖς ἀκοσίαις συντήσωμεν, τὸ δὲ μαθηματικὸν διαιρεῖται εἰς τέσ-
σαρα, εἰς γεωμετρίαν καὶ ἀστρονομίαν καὶ μυστικὴν καὶ ἀριθμητικὴν. καὶ
ἡ μὲν ἀριθμητικὴ τοὺς ἀριθμοὺς ἐπισκέπτεται (ἔστι δὲ θεῖα τὰ ἀριθμη-
τικὰ θεωρήματα· οὐ γάρ τὸν λεγόμενον ἀριθμὸν παρὰ τοῖς λοιποῖς, καὶ'
δην ἀπαριθμοῦντα, θεωρεῖ ἡ ἀριθμητική, ἀλλὰ τὰ εἰδη τοῦ ἀριθμοῦ ἡ ποίησιν
15 τρέξιν ἔχουσι πρὸς ἀλληλα. οἷον ὁ ἐπὶ πρὸς τὰ τρία τὸν διπλάσιον ἔχει τι
λόγον καὶ ὁ ἐννέα πρὸς τὸν ἐξ τὸν ἡμιόλιον. ἔτι γε μὴν καὶ τὰς γενέσεις
τῶν ἀριθμῶν τοῦ τε ἀρτίου καὶ τοῦ περιττοῦ καὶ τοῦ περισσαρτοῦ καὶ
ἄλλα πολλὰ τῶν τοιούτων ἐπισκέπτεται), ἡ δὲ γεωμετρία τὰ μεγέθη καὶ
τὰ σχήματα. ἡ δὲ μουσικὴ τὰς τῶν χορδῶν συμφωνίας. ἐπιτηδεύει δὲ
20 καὶ τινα μέλη κοινωναῖς μὲν τὰ τῆς ψυχῆς πολῖη, διεγείροντα δὲ αὐτὴν
ἐπὶ ἀρετὴν. ὅτι δὲ τοῦτο οὕτως ἔχει, ὅτησὶ τὰ ἔτι σωζόμενα ἔγη καὶ 20
οἷον ἀποπτώσεις τῆς μουσικῆς· ἀκούοντες γοῦν σάλπιγγος θυμικώτερον δια-
τιθέμενα (καὶ διὰ τοῦτο ἐν τοῖς πολέμοις ἡ σάλπιγξ ἐπιτηδεύεται!). ἀκού-
οντες δὲ θεατρικῶν μελῶν ἐκλυτώτερον διακείμενα τὰς ψυχάς. φέρεται
25 δὲ καὶ ἴστορία τοιαυτῇ. ὅτι ὁ Πιλιθαρόρας ἔωρακός τινα νέον αἰλιτρῷᾳ
ἐκλυτον μέλος αἰλούσῃ ἐπόμενον κελεύσαι αὐτὴν στρέψασαν τὸν αἰλὸν αἰ-
λησαι, καὶ τούτου γενομένου παύσαι τοῦ νέου τὴν ἐπιθυμίαν· ὥστε οὐ δεῖ
ἀπιτεῖν τοῖς λεγομένοις περὶ τῆς θείας μουσικῆς. διὰ τοῦτο καὶ ὁ θεῖος τοῦ
30 Ηλάτων παρακελεύεται τοὺς νέους καὶ διὰ μουσικῆς καὶ διὰ γυμναστικῆς
ιέναι, ἵνα διὰ μὲν τῆς μουσικῆς τὴν ψυχὴν ἐπικοινωνοῦσι. διὰ δὲ τοῦ γυ-
νασίου τὸ σῶμα. ἡ δὲ ἀστρονομία καταγίνεται περὶ τὰς ἐπογῆς τῶν ἀστέρων.

1 ἐπὶ] μετὰ E αὐτὸν] αὐτὸν codd.: ἀειτὸν p 2 πεφωτισμένον DMp: φωτισμὸν E:
oblikt. V εἰςεργόμενον D: ἐξεργόμενον EMVp 3 ἔχοντι σύμμετρον colloc. EMVp
3. 4 φωτεινότατον DEp: πάντα πεφωτισμένον M: oblikt. V 9 συμμέτρους M
10 ἀκοσίαις] ἀγωγαῖς p συντήσωμεν Ep: συντήσωμεν DV: συντήσωμα M 11 καὶ
(ante ἀστρον. et μουσ.) om. p 13. 14 καθὶ δὲ p: καθὸ codd. 14 ἀπαριθ-
μοῦντα E ante ἀποτάν add. καὶ EMVp: om. D 15 ἔχει p 22 DM: ἔκτος
oblikt. V τὰ τρία DEM: τὸν τρίτον p: oblikt. V 16 ὁ ἐννέα πρὸς τὸν ἐξ
DMv: ὁ ἔννυτος πρὸς τὸν ἔκτον Ep γενήσεις D 17 τοῦ (ante περισσαρτοῦ)
om. M περισσαρτοῦ D 21 σωζόμενα ἔτι colloc. V 21. 22 καὶ αἱ οἰκη MV
(fort. recte) 22 γοῦν DMv: γάρ Ep 24 ἐκλυτώτερον M: ἐκλυτώ-
τέρας E: oblikt. V 25 δὲ om. V ὁ D: om. EMVp 28 τῆς μουσικῆς τῆς
θείας M 28. 29 ὁ θεῖος Ηλάτ.] cf. Repnbl. II p. 376 E sq. 29 διὰ (ante
γυμναστ.) om. D

Διὸ τί δὲ εἰς τέσσαρα διαιρεῖται ἡ μαθηματικὴ καὶ μὴ εἰς πλείστα δυ
 ἦ, εἰς ἑλάττονα, υννὶ λέγωμεν. ιτέστον δὲ τὸ μαθηματικὸν περὶ τὸ ποσὸν
 καταγίνεται. τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μὲν ἔστι συνεχὲς, τὸ δὲ διωρισμένον. δι- 30
 αιρεῖται δὲ τούτων ἔκαστον εἰς δύο· τὸ μὲν συνεχὲς εἰς τε τὸ κινητὸν καὶ
 5 τὸ ἀκίνητον (τοῦ κινητοῦ πάλιν τὸ μὲν ἀεικίνητον τὸ δὲ οὐκ ἀεικίνητον),
 τὸ δὲ διωρισμένον ποσὸν εἰς τὸ καθ' αὐτὸν καὶ τὸ πρός τι. ποσὸν
 συνεχὲς ἐν θέσει ἀκίνητον ἔστιν ἡ γῆ. περὶ δὲν καταγίνεται ἡ γεωμετρία.
 ἔστιν οὖν ἡ γεωμετρία γνῶσις ποσοῦ συνεχοῦς ἀκινήτου ἐν θέσει. ποσὸν
 ἀεικίνητον ἔστιν δὲ οὐρανός. περὶ δὲν καταγίνεται ἡ ἀστρονομία· καὶ ἔστιν ἡ
 10 ἀστρονομία γνῶσις ποσοῦ συνεχοῦς ἀκινήτου. καταγίνεται δὲ ἡ ἀστρονο-
 μία καὶ ἡ γεωμετρία περὶ τὸ συνεχὲς ποσόν, συνεχὲς δὲ ἔστιν οὐ τὰ μόρια 25
 πρός τινα κοινὸν ὅρον συνάπτει. ἐλέγομεν δὲ καὶ τοῦ διωρισμένου ποσοῦ
 τὸ μὲν εἶναι καθ' αὐτὸν τὸ δὲ πρός τι· ποσὸν διωρισμένον καθ' αὐτὸν ἔστιν
 δὲ ἀριθμός, ὅταν αὐτὸν καθ' ἑαυτὸν σκοπῶμεν, οἷον τὸν ἀριθμὸν τῆς 30
 15 τὸν περιστάρτιον ἀριθμὸν, καὶ μὴ τὴν πρὸς ἔτερον αὐτοῦ σχέσιν κατὰ τὸ
 συμβεβηκὸν (τοῦτο γάρ μουσικῆς, καταγίνεται οὖν περὶ τοῦτο). ποσὸν οὖν
 διωρισμένον καθ' αὐτὸν ἔστιν δὲ ἀριθμὸς ἐφ' ἑαυτοῦ σκοπούμενος. ἡ ἀριθ-
 μητικὴ οὖν ἔστι γνῶσις ποσοῦ καθ' αὐτὸν διωρισμένου. ποσὸν δὲ διωρι-
 μένον πρὸς ἔτερόν ἔστιν ἡ σχέσις ἡ πρὸς ἄλληλα τῶν τόνων, περὶ δὲν ἡ
 20 ἀρμονία καταγίνεται, δὲν δὲ ἀριθμοῦ γνωρίζομεν, περὶ δὲν καταγίνεται ἡ
 μουσική, καὶ ἔστιν ἡ μουσικὴ γνῶσις ποσοῦ διωρισμένου σχέσιν ἔχοντος
 ἔτερου πρὸς ἔτερον· δέδεικται οὖν δὲ τῇ μουσικῇ καὶ δὲ ἀριθμητικῇ περὶ
 τὸ διωρισμένον ποσὸν καταγίνονται. διωρισμένον δέ ἔστιν οὐ τὰ μόρια
 25 καθ' αὐτὰ θεωρεῖται ὡς μὴ συνεφέλεσθαι ἀλλήλοις. εἰς πόσα μὲν οὖν
 καὶ τίνα τὸ θεωρητικὸν διαιρεῖται καὶ τί ἔχει πέρας· ἐκ τῶν εἰρημένων
 δῆλον.

2 εἰς DV: om. EMp νῦν δ: νῦν EMVp [λέγωμεν] λέγομεν DEMVp τὸ (ante
 ποσὸν) Dp: om. EM: locus oblit. V 4 τούτων ἔκαστον DEV: τούτου ἔκαστον M: τού-
 των ἔκαστερον p 4. δ εἰς κινητὸν καὶ ἀκίνητον p δ ἀεικίνητον (utrobius) EMVp:
 ἀκίνητον D 6 post ποσὸν (prius) add. διαιρεῖται M καὶ εἰς τὸ πρὸς MVp
 6. 7 ποσὸν συνεχὲς Ε: ποσὸν καὶ συνεχὲς ἀν. ποσὸν MV: καὶ
 ποσὸν συνεχὲς ἀν. p 9 ἀεικίνητον MVp: ἀκίνητον DE δ superser. E 10 ἡ (prius)
 om. E 11 τὸ συνεχὲς ποσὸν D: ποσὸν συνεχές EMVp 14 ἀριθμὸς E 15 ἔτε-
 ρον EMVp: ἔτερα D τὸ superser. V: om. p 16. 17 καταγίνεται οὖν περὶ τοῦτο.
 ποσὸν οὖν διωρισμένον καθ' αὐτὸν D: καταγίνεται οὖν περὶ τοῦτο ποσὸν διωρισμένον καθ' αὐτὸν
 EMVp, scribas καταγίνεται γάρ π. τ. ποσὸν οὖν κ. τ. λ. 17 δὲ om. E ἐφ' ἑαυτοῦ D:
 ἐπ' αὐτῷ EMVp 18. 19 διωρισμένον EMVp: ὠρισμένον D 19 τόνων] λόγων V
 περὶ δὲν ἡ ἀρ. κ. εἰσιας δηγα] δ: δ: δν E: οὖς Mp: ὁν V 21 ἔστιν ἡ μουσ. Dp:
 ἔστι μουσ. EMV ἔχοντος σχέσιν M: ἔχουσα σχέσιν V 22 ἔτερον superser. D
 δὲτι post ἀριθμητικὴ transp. Mp δηγα] δ (ante ἀριθμ.) D: om. EMVp post ἀριθμ. iter.
 καὶ δὲ μουσικὴ del. D 23 τὸ διωρ. ποσὸν Dp: τὸ ποσὸν τὸ διωρ. EM: τὸ ποσὸν
 διωρ. V καταγίνονται EMp: καταγίνεται DV (sed in V ον superser.) 24 καθ'
 αὐτὸν M 25 τὸ θεωρητικὸν] θεωρεῖται (superser. m. 2 τὸ θεωρητικὸν) E διαιρεῖται]
 θεωρεῖται E et fort. D¹, nam litterae διαι in ras. scriptae sunt 26 δῆλον Dp: πρό-
 δηλον EMV

Ἐπειδὴ δὲ καὶ τὸ πρακτικὸν μέρος τῆς φιλοσοφίας εἰρήκαμεν, ἀνάγκη γε καὶ τούτῳ διελεῖν. διαιρεῖται τάνυν τὸ πρακτικὸν εἴς τε τὸ ἡθικὸν καὶ οἰκονομικὸν καὶ πολιτικόν. ὁ γάρ πράττων τι ἀγαθὸν η̄ εἰς ἑαυτὸν πράττει κοσμῶν αὐτοῦ τὸ ζῆτη καὶ τὸν βίον καὶ λέγεται ἡθικός, η̄ εἰς τὸν ἑαυτὸν 5 οἶκον καὶ λέγεται οἰκονομικός, η̄ τὴν δικῆν κοσμεῖ πόλιν καὶ λέγεται πολιτικός. τινὲς δέ φασιν ὅτι ὁ πολιτικὸς καὶ ἡθικός ἔστι καὶ οἰκονομικός (ὅ γάρ πόλιν δικῆν δυνάμενος κοσμεῖ πολλῷ μᾶλλον καὶ ἑαυτὸν καὶ τὸν οἶκον), καὶ εἰς ταῦτα ἀγορεύει τῷ πρακτικῷ τὸ πολιτικόν. πρὸς οὓς ἐροῦμεν 10 • ὅτι πολλοί τινες κενοῦσσιάν νικώμενοι τὴν μὲν πόλιν κοσμοῦσιν, ἑαυτὸν δὲ 10 καταφρονοῦσιν. ὥστε διέρρηγται τὰ εἰρημένα τρία τοῦ πρακτικοῦ εἶδη ἀπ' ἀλλήλων. τούτων δὲ ἔκαστον διαιρεῖται εἴς τε τὸ νομοθετικὸν καὶ δικαστικόν· ὁ γάρ πολιτικὸς φιλόσοφος η̄ νόμους τίθησι, καὶ οὓς δεῖ ζῆν τοὺς ἐν τῷ πόλει. η̄ δικάζει καὶ τοὺς μὲν γερῶν δέξιοι τοὺς δὲ παρατρέψαντάς τι τῶν κειμένων νόμων κολάζει. εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι καὶ ἐν τῷ οἰκονομικῷ 20 15 θεωρεῖται τὸ νομοθετεῖν καὶ δικάζειν· καὶ γάρ ἐν τῷ οἰκῳ νόμους τίθεμεν καὶ δικάζομεν τῶν οἰκετῶν η̄ νίσσων τοὺς παραβαίνοντας. οὐ μόνον δὲ ἐν τῷ οἰκονομικῷ ταῦτα θεωρεῖται, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἡθικῷ. καὶ γάρ καὶ ὁ ἡθικός νόμους τίθησιν ἑαυτῷ, ὅταν λέγῃ

κρατεῖν δ' εἰθίζει τῶνδε·

20 γαστρὸς μὲν πρώτιστα καὶ ὅπνου καὶ φιλότητος,
καὶ πολλιν ὄπόταν Ἱσοκράτης λέγῃ “τοὺς μὲν θεοὺς φιλοῦ, τοὺς δὲ γανεῖς
τίμα, τοὺς δὲ φίλους αἰσχύνου”. οὗτοι γάρ ἡθικοὶ λόγοι τε καὶ νόμοι 25
ὑπάρχουσι. καὶ δικάζει δ' ἑαυτὸν ὅτε φησίν
μηδὲ ὅπνον μαλακοῖσιν ἐπ' ὅμμασι προτιθέεται.
25 πρὶν τῶν ἡμεριγῶν ἔργων τρίς ἔκαστον ἐπελθεῖν.

1 ἐπειδὴ D: ἐπεὶ EMVp 2 καὶ (ante τοῦτο) Dp: om. EMV 3 [ἑαυτὸν] αὐτὸν D 4 κοσμῶν] σκομῶν (sic) D αὐτοῦ] αὐτοῦ libri καὶ τὸν βίον om. p 5 τὴν om. D 5. 6 πολιτικόν E¹ 6 ἔστι] λέγεται p 7 καὶ (ante ἑαυτὸν) Dp: om. EM: Ioeus oblikt. V 8 post οἶκον add. αὐτοῦ p τῶν πρακτικῶν τὸ πολιτικόν p: τὸ πολιτικὸν τῶν ἡθικῶν D: τῶν πρακτ. καὶ τὸ πολιτ. EMV 9 νικώμενοι D: πρατούμενοι Ep: φερόμενοι (in lit.) M: oblikt. V 10 εἰρημένα] ἐγέμονα V πρακτικοῦ DE²p: διπτυκοῦ E¹: ἡθικοῦ MV 11 καὶ τούτ. δὲ DE διαιρεῖται D: διαιροῦσι EMVp τὸ om. D 12 πολιτικός] νομοθετικός E 12. 13 η̄—η̄] καὶ—καὶ p ἐν τῇ πόλει] ἀνθρώπους E 13 δὲ ex δει corr. V 14 οἰκονομικῷ DMVp: οἰκονομεῖν E 15 ante θεωρεῖται add. ταῦτα M δικάζειν DM: κολάζειν Ep: oblikt. V 16 νίσσων DV: τῶν νίσσων EMp 17 τῶν (prins) superscr. E καὶ (post γάρ) D: om. EMVp 17. 18 ὁ ἡθικός] ὁ οἰκονομικός E¹ 18 νόμους τίθησιν ἑαυτῷ DV: νόμους ἑαυτῷ τίθησι E: ἑαυτῷ τίθησι (νόμους om.) M: ἑαυτῷ νόμους τίθησιν p λέγη] Aureum carm. 9—11, Hierocl. c. VIII (Mullach I, 431) Stob. Flor. 1,15 19 εἰθίζει] ἐθίζει codid. 20 καὶ φιλότητος codid.: λαγνεῖς τε p Hierocl. Stob. 21 ὄπόταν D: ὅταν EMVp Ἱσοκράτης] Ad Demon. 16 Stob. Flor. 5,55 22 οὗτοι Dp: οἵτοις EM: ταῦτα V οἱ ἡθικοὶ M νόμοι τε καὶ λόγοι colloc. EMVp 23 δὲ ἑαυτὸν D: τε αὐτὸν EMp: δὲ αὐτὸν V φησιν] cf. Aur. carm. 40—44, Hierocl. c. XIX (Mullach I, 460) 24 μηδὲ D 25 ἔργων om. in mrg. suppl. E τοῖς ἔκαστον ἐπελθεῖν] λογίσασθαι ἔκαστον Hierocl.

πῇ παρέβην; τί δ' ἔρεξα: τί μοι δέον οὐκ ἐτελέσιηται: ἀρέσάμενος δὲ ἀπὸ πρώτου ἐπέξιθι, αὐτὰρ ἔπειτα
αἰτηγρά μὲν ἐκπρήξας ἐπιπλήσσει, γρηγορά δὲ τέρπου.

καὶ περὶ μὲν τοῦ οἰκονομικοῦ καὶ πολιτικοῦ καὶ κατὰ τὸν οἰκεῖον καιρὸν εἰρήσεται.

5 Νῦν δὲ περὶ τῆς τοῦ ἡμίου διαιρέσεως δεῖ εἰπεῖν, καὶ πρῶτόν γε 30 τί ἔστιν ἡμίος. ἡμίος τοίνυν ἔστιν ἀνθρώπου κόσμος, κόσμος δὲ ἡ ἑκάστου τελείτης. Η̄ διὰ τῆς τῶν ἄκρων στερήσεως ἦγουν παρατηρήσεως κατορθοῦσσαι τῆς τε ὑπεροχῆς καὶ τῆς ἐνδείας. ἀκοσμίᾳ γάρ δὲ τε πλεονασμὸς καὶ ἡ ἔλλειψις, καὶ γάρ εἴποι τις ἀκοσμον τὸν ἀνθρωπὸν ἐνδεῖ τινος μορίου 10 οἶνον γειρὸς ἡ ἑτέρου μορίου, εἴποι δὲ ἀκοσμον πᾶλιν καὶ τὸν περιττεύοντα μορίους τισὶ τῷ ἀνενδεοῦς οἶνον ἔξαδάκτυλον ἡ ἔξαγειρα. ὡς τοὺς κατὰ 35 Ἀπολλώνιον τὸν ποιητὴν γίγαντας. οὐκοῦν ἀκοσμίᾳ ἡ τε ὑπεροχὴ καὶ ἡ ἔλλειψις, αἱ δὲ ἀκοσμίαι ἀτέλεις εἰσι, τὸ γάρ ἐναντίον ταῦταις ἡ κόσμος· τελείτης ἄρα ἐκ τῆς παρατηρήσεώς ἔστι τὸν τε πλεονασμὸν καὶ τῆς ἐνδείας, 15 αὖτε εἰσὶν ἀτέλειαι· τελείτης γάρ | ἐναντίον ἀτελείᾳ· τὰ δὲ ἐναντία διὰ τῆς τῶν ἐναντίων παρατηρήσεως κατορθοῦσσαι.

Ἐμάθιμεν τοίνυν τί ἔστι φιλοσοφία καὶ ποῖα αὐτῆς τὰ μέρη. θεία τοίνυν ἔστι καὶ ἐφετή, καὶ καλῶς περὶ αὐτῆς ἐρρέθη ὅτι 'τοιοῦτον ἀγαθὸν οὔτε ἡλίθε πρὸς ἀνθρώπους οὔτε ἥξει ποτέ'. τοσαῦτα μὲν κοινῶς ὑπὲρ 20 φιλοσοφίας εἰρήσθω· ἴδιᾳ δὲ περὶ τοῦ προκειμένου βιβλίου λέγομεν ταῦτα. 5

1 πῇ p Elias Hieroel.: τί codd.   2 τοῦ πρώτου codd.   3 αἰτηγρά codd. et Elias: δειλὰ p Hieroel.   4 οἰκουμενικοῦ E¹   5 νῦν D: νῦν EMVp   6 ἀνθρωποῦ D: ἀνθρωποῦ EMVp   7. 8 κατορθοῦσσαι V   8 τῆς (ante ἐνδείας) Dp: om. EMV   9 ἡ om. E   10 μορίου DV: om. EMVp   11 ἔξαδάκτυλα V
 II. 12 κατὰ Ἀπολλώνιον] cf. Argonaut. A 944   12 τὸ ποιητὴν E   13 τε] εἴ τε V¹   14 τοῦ τε EMVp: τοῦ D   15 αὖτε εἰσὶν DEMV: ἀπερ ἔστιν p
 ἀτέλειαι] αἱ τέλειαι M   16 κατορθοῦσσαι DMVp: διορθοῦσσαι E (cf. v. 7. 8)   17 ἔστι om. D   18 ἐρρέθη] ἐρρέθη V (cf. Plat. Tim. 47 B)
 19 πρὸς D: εἰς EMVp   20 post εἰρήσθω add. μηδεὶς τῆς προκειμένης διαιρέσεως ἐπιχειρήσῃ λαβέσθαι ὡς οὐ καλῶς αὐτῆς ἐχούσης τοιοῦτα προζέρων ὡς κανῶς τὸ λογικὸν ὑπὸ τὸ σῶμα ἐποίησε τελεῖν· συμβήσεται γάρ τὸ σῶμα κατηγορεῖσθαι τοῦ λογικοῦ. εἰπερ τὰ ἐπάνω τῶν ὑποκάτω καὶ τὰ γένη τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται. πρὸς οὓς ἐροῦμεν ὅτι τὸ λογικὸν οὐδὲν ἔτερον ἡ σῶμα ἐψυχωμένον ὑπὸ λογικῆς ψυχῆς· ὥστε οὐ τὰς θείας δυνάμεις ἵποτάττει τῷ σώματι (αὗται γάρ οὐ μετέγουσι λόγου, ἀλλὰ αὐτόχθρυμα λόγοι εἰσὶν), ἀλλὰ τὸ τοιούτον τι σῶμα οἷον τὸ τοῦ ἡλίου καὶ τῆς τελήνης· οὗτοι δὲ καὶ θεοὶ καλοῦνται κοσμικοί. ἐν μέντοι τῷ λέγειν ἡμᾶς τοὺς τόπους (λόγους coni. Wellmann) ὑπετήσαμεν ἐκ τῶν ἐκεῖσες ὑπὸ Ἀριστοτέλους εἰρημένων ὅτι πεπληρυμένηται τι ἐν τῇ διαιρέσει ταῦτῃ τῇ ἀναγούσῃ τὸ ζῷον ὑπὸ γένος τὸ σῶμα. Ἀριστοτέλης γάρ ἔκτιθεται τόπον (λόγου coni. Wellm.) τοιοῦτον ἔνιστε καὶ τὸ θλον εἰς τὸ μέρος τιθεῖσι οἶνον τὸ ζῷον σῶμα ἔμψυχον ὃν, οὐδεμῶς δὲ τὸ μέρος τοῦ θλον κατηγορεῖται· ὥστε οὐδὲν εἴη τὸ σῶμα γένος τοῦ ζῷου, ἐπειδὴ μέρος ἔστι· τὸ γάρ ζῷον συνέστηκεν οὐκ ἐκ σώματος μόνον ἀλλὰ καὶ ἐκ ψυχῆς M: eadem fere David et Elias in disputatione de subalternis generibus ad exemplum ibi prolatum adnexa praebent

Εἴρηται δὲ τι φιλοσοφία γνῶσις τῶν ὄντων ηδὲ ὄντα ἐστίν. ἐξήγεται δὲ
οὖν οἱ φιλόσοφοι, τίνα ἀντὶ τρόπου γένοντο τῶν ὄντων ἐπιστήμονες. καὶ
ἐπειδὴ ἔώρων τὰ κατὰ μέρος γεννητὰ καὶ φιλοτὰ ὄντα, ἔτι δὲ καὶ ἄπειρα,
ἡ δὲ ἐπιστήμη ἀιδίων τε καὶ πεπερασμένων ἐστὶ γνῶσις (τὸ γάρ γνωστὸν
5 βούλεται ὑπὸ τῆς γνώσεως περιλαμβάνεσθαι, τὸ δὲ ἄπειρον ἀπεριληπτόν).
ἀνήγαγον ἔαυτοὺς ἀπὸ τῶν κατὰ μέρος ἐπὶ τὰ καθόλου ἀδικαὶ ὄντα καὶ 10
πεπερασμένα. ὡς γάρ φησιν ὁ θεῖος Πλάτων, ‘ἐπιστήμη εἴρηται παρὰ τὸ
ἐπὶ στάσιν ἡμᾶς καὶ ὅρον τινὰ ἄγειν τῶν πραγμάτων’. τοῦτο δὲ ποριζό-
μεθα διὰ τῆς εἰς τὰ καθόλου ἀναδρομῆς. ἀνέδραμον οὖν ἀπὸ τῶν κατὰ
10 μέρος ἀνθρώπων ἐπὶ τὸν καθόλου ἀνθρώπων· οὐ προτίθενται γάρ οἱ φιλό-
σοφοι πόρου εἰσὶν ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρώπου γνῶναι. ἀλλὰ τίς η φύσις τοῦ
ἀνθρώπου, διὰ ζῷου λογικὸν θυγέτον ἐστιν· ὁ γάρ τοῦτο ἐγνωκὼς εἴσεται
καὶ πάντας τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ ἀνθρώπους καὶ τοὺς ηδη γενομένους καὶ 15
τοὺς αὐθις ἐσομένους. οὕτως οὖν ἀπὸ τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων ἀνήγαγον
15 ἔαυτοὺς εἰς τινα κοινότητα τὴν τοῦ ἀνθρώπου, πάλιν ἀπὸ τῶν κατὰ μέρος
ἴππων ἐπὶ τινα κοινότητα τὴν τοῦ ἵππου περιεκτικὴν πάντων τῶν κατὰ
μέρος, εἰρηκότες διὰ τοῦτο εἰσὶν ζῷον τετράπουν χρεμετιστικόν· οὐ γάρ τοὺς
κατὰ μέρος ἵππους βούλεται γνῶναι ὁ φιλόσοφος, οἷον τίς ἐστιν ὁ Ξάνθιος 20
καὶ τίς ὁ Βαλίας, ἀλλὰ τίς ὁ καθόλου ἵππος. τὰ γάρ καθόλου ἀεὶ ὥσπερταις
20 ἔχουσι καὶ οὐ νῦν μὲν οὕτως, αὐθις δὲ ἐτέρως, ὥσπερ καὶ τὰ μερικά·
ἄλλῃ γάρ φύσις η τοῦ Βαλίου ἵππου καὶ ἄλλῃ η τοῦ Ξάνθου, ὥσπερ ἄλλῃ
φύσις Πλάτωνος καὶ ἄλλῃ Ἀλκιβιάδου, οὐ δὲ καθόλου ἀνθρώπως καὶ ὁ
καθόλου ἵππος ἀεὶ ὥσπερταις ἔχει· πᾶς γάρ ἵππος ζῷόν ἐστι τετράπουν
χρεμετιστικόν, καὶ πάλιν πᾶς ἀνθρώπως ζῷον λογικὸν θυγέτον. ὑμοίως καὶ
25 ἐπὶ κυνὸς καὶ τῶν ἀλλῶν εἰδῶν τοῦ ζῷου. θεατάμενοι οὖν ταῦτα τὰ εἰδῆ, εἰ 25
καὶ πεπερασμένα, ἀλλ’ οὖν τῇ ἀνθρώπῃ διανοίᾳ ἀπεριληπτα (οὐδὲ γάρ
θαυμαστὸν ποιλλὰ ἡμῖν εἶναι ἄγνωστα ζῷα), ἀνήγαγον ἔαυτοὺς ἐπὶ τινα
κοινότητα τὴν τοῦ ζῷου περιεκτικὴν πάντων τῶν κατὰ μέρος. καὶ γάρ ὁ
ἀνθρώπως ζῷον καὶ ὁ ἵππος καὶ ὁ κύων καὶ τὰ ἄλλα καθόλου ζῷα οὐδὲν

- 1 εἴρηται δὲ V φιλοσοφία DM: η φιλοσοφία EVp post γνῶσις add. ἐστὶ M
ante τῶν ὄντων add. πάντων EMVp: om. D (cf. p. 2,22 sq.) ἐστίν] εἰσὶν E
ἐξηγήσαμεν V 2 γένοντο scripsi: γένωνται libri οὐν MVp: om. DE 2. 3 καὶ
ἐπειδὴ EMVp: ἐπειδὴ περὶ D 4 τε καὶ Dp: καὶ EMV 5 παραλαμβάνεσθαι E
6 τῶν κατὰ μέρος DEM: τῶν μερικῶν p: oblikt. V 7 ως γάρ φησιν EMVp: ως φησιν
γάρ D θεῖος om. p Πλάτων] cf. Cratyl. p. 437 A 8 ἐπὶ στάσιν D: ἐπὶ-
στασιν E: εἰς ἐπίστασιν Mp: oblikt. V τινὰ post ἄγειν transp. V ἄγειν DEM:
ἀνήγειν V: προάγειν p 11 πόσου] τοῦ οὗτοι D 15 ἔαυτοὺς EMVp: αὐτοὺς D
τὴν DVp: om. EM 16 τὴν DEP: om. M: oblikt. V περιεκτικὸν M
17 post μέρος add. ίππων p 18 ἐστιν D: om. EMVp 19 Βαλίας] Βαλίτις; D:
Βαλίος Hom. II 149 T 400 20 οὕτως D: ἄλλοις EMVp καὶ D: om. EMVp
21 η φύσις η M Βαλίου D 22 ἀεὶ καὶ ὥσπερταις E 24 ὑμοίως δὲ καὶ p
25 ἐπὶ τῶν ἀλλῶν Vp 26 ἀνεπιληπτα καὶ ἀπεριληπτα Ep οὐδὲ D: οὐδὲν
EMVp 27 ἔαυτοὺς EMVp: αὐτοὺς D 28 καὶ γάρ καὶ p 29 ζῷον om.
Marc. 201 (recte) καθὸ om. V ζῷα ὑπάρχοντα V

διαφέρουσιν πάντα γάρ οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική ὑπάρχουσιν. ὁ οὖν ἐγνω-
κώς τί ποτέ ἔστι τὸ ζῷον, ἐργονικός ἔσται πάντα τὰ ζῷα. πάλιν ἀπὸ τοῦ
τῆς δὲ τῆς συκῆς ἡ τῆς δὲ τῆς ἀμπέλου καὶ τῆς δὲ τῆς πλατάνου καὶ τῆς δὲ
τῆς ἐλαίας ἀνήγαγον ἔαυτοὺς ἐπὶ τὴν καθόλου συκῆν καὶ ἀμπελὸν καὶ
5 ἐλαίαν καὶ πλάτανον. πάλιν ταῦτα τὴν τε καθόλου συκῆν καὶ ἀμπελὸν καὶ
ἐλαίαν καὶ τὰ ἄλλα ἐπὶ τι κοινὸν γένος ἀνήγαγον τὸ φυτὸν περιέχον τὰ
κατὰ μέρος φυτά. ἔτιγον οὖν δύο κοινότητας τὴν τε τοῦ ζῷου καὶ τοῦ
φυτοῦ. πάλιν τό τε ζῷον καὶ τὸ φυτὸν ἀνήγαγον εἰς τὸ ἔμψυχον· καὶ
γάρ τὸ φυτὸν ἔμψυχόν ἔσται· αὕξεται γάρ καὶ τρέφεται καὶ γεννᾷ δημοιον
10 ἔαυτη. ἐπειδὴ δὲ τῷ ἔμψυχῳ ἀντίκειται τὸ ἄψυχον, ἄψυχον δέ ἔστι τὸ οὐ
μὴ μετέχον ψυχῆς οἷον λίθοις ἔύλοις καὶ ὅσα τούτοις παραπλήσια (ποιλὰ
δέ εἰσι ταῦτα ἐν τοῖς κατὰ μέρος καὶ ἀπειρα), διὰ τοῦτο πάλιν ἀπὸ τῶν
κατὰ μέρος λίθων ἀνήγαγον ἔαυτοὺς ἐπὶ τὸν καθόλου λίθον καὶ ἀπὸ | τῶν 7
κατὰ μέρος ἔύλων ἐπὶ τὸ καθόλου ἔύλον καὶ ἀπὸ τῶν λοιπῶν δημοιῶν, καὶ
15 ἀπὸ τοῦ καθόλου λίθου καὶ τοῦ καθόλου ἔύλου ἐπὶ τι κοινὸν γένος, τὸ
ἄψυχον, ὃ περιέχει ταῦτα πάντα. ἔτιγον οὖν δύο κοινότητας τὸ ἔμψυχον
καὶ τὸ ἄψυχον. ταῦτα πάλιν ἀνήγαγον ἐπὶ τι κοινὸν γένος τὸ σῶμα, ὃ
ἔστι τριγῆ διαστατόν· καὶ λίθος ὅγει καὶ ἔύλον καὶ ἀνθρωπος καὶ πάντα¹
ἀπλῶς ὅσα τούτα ἔστι τὰς τρεῖς ἔχουσι διαστάσεις. πάλιν ἀπὸ ψυχῆς
20 καὶ ἀγγέλου καὶ τῶν τοιούτων ἀνήγαγον ἔαυτοὺς ἐπὶ τινα κοινότητα τὴν
τοῦ ἀσωμάτου ἀντιπεπονθήτως τῷ σώματι ἔχουσαν· τὸ μὲν γάρ τριγῆ
διαστατόν ἔστι καὶ πάντῃ μεριστόν, τὸ δὲ παντελῶς ἀμερές τε καὶ ἀδιάστα-
τον. ἔτηγησαν οὖν τί ἔστι κοινὸν ἐν ἀμφοτέροις καὶ εὑρον ὡς οὐσία ἔστιν

1 διαφέρει Vp πάντα γάρ D: πάντων δὲ E: πάντα δὲ M: πάντα p: obliitt. V
ὑπάρχουσι D: ὑπάρχει EM: ὑπάρχοντα p: om. V 2 τὸ ζῶον EMVp: ζῶον D
ἔσται ἐγνωκώς Vp 3. 4 ἡ τῆσδε τῆς ἀμπέλου καὶ τῆσδε τῆς πλατάνου καὶ τῆσδε τῆς
ἐλαίας D: τῆσδε τῆς πλατάνου καὶ τῆσδε EM (sed in mrg. suppl. πλατάνου καὶ ἐλαίας E):
ἡ τῆσδε τῆς πλατάνου ἡ τῆσδε τῆς ἀμπέλου p: obliitt. V 4 [ἔαυτοὺς] ἀύτοὺς D
4. 5 συκῆν καὶ ἀμπελὸν καὶ ἐλαίαν καὶ πλάτανον D: ἀμπελὸν καὶ ἐλαίαν E: καὶ ἀμπελὸν
καὶ ἐλαίαν M: συκῆν καὶ ἀμπελὸν καὶ ἐλαίαν V: συκῆν καὶ πλάτανον καὶ ἀμπελὸν p
5. 6 πάλιν — ἐλαίαν ex Marc. 201 supplv: δημοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων φυτῶν. πάλιν
ταῦτα suppl. p 6 τι Marc. 201: τὸ DEMVp 6. 7 περιέχον—φυτά] ἀπὸ τῶν
κατὰ μέρος φυτῶν M 6 πάντα τὰ Marc. 201 (rectius) 7 post οὖν II litt.
erasae M 8 πάλιν δὲ V 8. 9 καὶ γάρ καὶ V 11 ἔύλον scripsi: ἔύλα p:
om. codd. (cf. v. 14) ὅσα] τὰ p τούτοις EMVp: τούτου D 12 εἰσι]
ἔστι p 13 ἀνήγαγον] ἔγαγον V [ἔαυτοὺς] ἀύτοὺς D 14 τὸ κ. ἔύλον DMV:
τὰ κ. ἔύλα Ep post λοιπῶν add. τῶν τοιούτων EMVp: om. D 15 καὶ om. V
ἀπὸ τοῦ κ. ἔύλου EMVp post ἔύλοιν addl. καὶ τῶν τοιούτων δημοίων EMV: καὶ τῶν
τοιούτων p: om. D 15. 17 τι Marc. 201: τὸ DEMVp (cf. v. 6) 16 δὲ περιέχει
DM: ὅπερ ἔχει Ep: obliitt. V (cf. v. 6) 17 ταῦτα DE: καὶ ταῦτα M: ταῦτα δὲ
Vp 18 τὸ τριγῆ δ. EMVp καὶ (ante λίθος) om. p δὴ scripsi: δὲ libri
ἔύλον DMV: ἔύλα Ep 19 εἰσι M διαστάσεις ex διαιρέσει corr. E ψυχῆς]
τῶν ψυχῶν p 20 ἀγγέλου DEM: ἀγγέλων Vp ἀπὸ τῶν τοιούτων D
21 τοῦ ἀσωμάτου DVp: ἀσωμάτον EM 22 πάντῃ μεριστόν DVp: παντελῶς ἀμέριστον
E: παντελῶς χωριστόν M 23 καὶ εὑρον — τὰ προλεγόμενα τοῦ βιβλίου (p. 22,2)
om. D

έκατερον· καὶ γάρ τὸ σῶμα οὐσίᾳ ἔστι καὶ τὸ ἀτόματον οἷον ψυχὴ ἄγγελος θεός. ἔσχον οὖν ἀναγαγεῖν ἑαυτοὺς ἐπὶ τι κοινὸν γένος τὴν οὐσίαν ή τοῦ τῆς οὐσίας ὀνόματος αὐθύποτάτον πρᾶγμα δηλοῦντος. μάθημεν δὲ ἂν τὸ λεγόμενον ἐκ τοῦ ἐνστίου· ἔστι τινὲς τῶν πραγμάτων ἢ μὴ δύναται 5 αὐτὰ καθ' ἔαυτὰ ὑποστῆναι, ἀλλ' ἐν ἀλλοις τῷ εἶναι ἔχει, ἢ καὶ συμβεβηκότα καλεῖται, λευκότης μελανία γλυκύτης καὶ τὰ τοιαῦτα· ταῦτα γάρ αὐτὰ μὲν καθ' ἔαυτὰ οὐ δύνανται ὑποστῆναι, ἀλλὰ πάντως ἡ λευκότης ἡ ἐν ψιφιδιόνῳ ἡ ἐν γάλακτι σώμασιν οὖσιν ὑφέστηκεν, ὅμοιως δὲ καὶ τὰ 15 ἄλλα. ὅτα οὖν ἔστιν αὐτὰ καθ' ἔαυτὰ ὑποστῆναι, δυνάμενα καὶ μὴ δεσμενα 10 πρὸς τὸ ὑποστῆναι ἄλλου τινός, οὐσίαι λέγονται, οἷον ἀνθρώποι ψυχαῖς λίθοι καὶ ὅτα τοιαῦτα. ἀνὴρθον οὖν, ὃς εἰργεται, ἐπὶ τινα κοινότητα τὴν οὐσίαν.

Τάρα οὖν πάντα τὰ ὄντα ἡ οὐσίᾳ περιλαμβάνει. ἐπειδὴ πάντων τῶν οὐντων ἐπιστήμων ὑποσγεῖται εἶναι ὁ φιλόσιφος; οὐδαμῶς. πάλιν γάρ εὑρον 15 δύο πού τινα καὶ δέκα καὶ εἴκοσιν. ἀπερ ἀνήγαγον ἐπὶ τι κοινὸν γένος τὸν 20 ἀριθμόν. πάλιν εὑρόν τι μέγα καὶ μικρὸν καὶ ταῦτα ἐκάλεσαν συνεχῆ. ἐπειδὸν ὁ ἀριθμὸς καὶ τὸ συνηγένεις κοινωνοῦσιν ἀλλήλοις, καθὸ ποσά ἔστι (ποσὸν γάρ ἐκάτερον), ἀνήγαγον ταῦτα ἐπὶ τὸ καθόλου ποσόν. ἔσχον οὖν κοινότητας δύο περιεκτικάς πραγμάτων πολλῶν τὴν οὐσίαν καὶ τὸ ποσόν. 25 πάλιν ἔστι τι λευκὸν καὶ πολλὰί αἱ κατὰ μέρος λευκότητες· τὸ γάρ λευκὸν ἡ ἐν ψιφιδιόνῳ ἔστιν ἡ ἐν γιρίνῃ ἡ ἐν κύκνῳ· ταῦτα οὖν πάντα ὑπὸ τὸν 30 αὐτὴν ἀπλῆς λευκὸν ἀνήγαγον. ὥσαύτως δὲ καὶ τὸ μέλαν καὶ τὸ φαιόν. καὶ τὰ τοιαῦτα ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ γρῦπα. ἔστι δὲ πάλιν γλυκὸν πικρὸν θερμὸν ψυχρόν. ταῦτα οὖν πάντα τὰ ἀποριθμημένα τὸ γρῦπα τὸ γλυκὸν τὸ 35 θερμὸν καὶ τὰ παραπλήσια πάντα ἀνήγαγον ὑπὸ τι κοινὸν γένος τὸ ποιόν. ποιὸν δέ ἔστιν ἀφ' οὐ παρωνύμως τὸ μετέχον δημοσίεσται· ἀπὸ γάρ τῆς λευκότητος λέγεται λευκὸς καὶ ἀπὸ τῆς γραμματικῆς λέγεται γραμματικός. πάλιν ἔστι τι δεξιὸν ἀριστερὸν διπλάσιον ἤματος. καὶ ταῦτα πάντα ἀνήγαγον 40 ὑπὸ τι κοινὸν γένος τὸ πρός τι, ὃ ἔστι σχέσις ἑτέρου πρὸς ἑτέρου. πάλιν

1 ἔστι Mp: om. E: oblikt. V 2 τι] τὸ libri (cf. p. 18,6.15) 3 μαθομέν Ep: μάθωμεν M: oblikt. V 4 δύναται V: δύνανται EMp 5 ἔχει τὸ εἶναι colloc. E καὶ MVp: om. E 6 post ταῦτα add. μὲν M 7 ἡ λευκότης p: om. EMV 8 ψιφιδιόνῳ] ψιφιδιόνῳ E¹Vp: ψιφιδιόνῳ E²M 8 δὲ om. p 9 post ὅτα add. μὲν M ἔστιν EVp: είστιν M 11 ἀνὴρθον Mp: προσῆλθον E: oblikt. V 13 ἡ οὐσία MVp: οὐσία E παραλαμβάνει V 14 ὑποσγεῖται om. V ὁ φιλ. εἶναι colloc. p 14. 16 πάλιν—ἀριθμόν suppl. in imo mrg. M¹ 14 γάρ om. V εὗρον EMV: ἔστι p 15 τι EVp: τὸ M 16 post ἀριθμόν add. ὀηλαδή p καὶ τὶ μικρόν V καὶ ταῦτα EM: ἀπερ p: oblikt. V 17 ἐπειδὴ V 19 κοινότητας δύο Ep: δύο τινάς κοινότητας MV 20 τι Vp: τὸ EM καὶ πολλαὶ—λευκότητες fort. eicias 21 ψιφιδιόνῳ E¹Vp: ψιφιδιόνῳ ME² (ef. v. 8) 22 αὐτὸν om. p (fort. recte) 22. 23 ώσαύτως—ἀνήγαγον om. V 23 καὶ τὰ τοιαῦτα om. M 23. 24 θερμὸν πικρὸν colloc. M 24 τὰ MVp: om. E 24. 25 τὸ γρῦπα—πάντα om. p 25 πάντα EM: τούτοις V 25. 29 τι Marc. 201: τὸ EMVp (ef. v. 2. 15) 28 ἔστι τι MVp: δὲ τὸ E ante ἀριστερὸν et ἤματος add. καὶ p 29 ὑπὸ Vp: ἐπὶ EM 2*

δὲ ἔστι τι τὸ ἐν τῷ Λυκείῳ εἶναι ἢ ἐν ἀγροφῷ καὶ δια τοιάντα, ἀπερ ἀνή· 7· γαγον ὑπὸ τὸ ποὺ, ὅπερ ἔστι τόπου σημαντικόν. πάλιν ἔστι τι γῆθες πέρι ρυσιν αὔριον καὶ δια τοιάντα, ἀπερ ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ ποτέ, ὅπερ ἔστι χρόνου σημαντικόν. πάλιν ἔστι τι τὸ ἀνακεῖσθαι τὸ ἔσταντι τὸ καθησθαι, ὃ ἀπερ ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ κεῖσθαι· κεῖσθαι δέ ἐστιν ἡ τοιάνδε θέσις τοῦ σώματος. πάλιν δὲ ὑποδεῖσθαι ὥπλισθαι διαπύλιου φέρειν· τὰ τοιάντα ἀνή· 13· γαγον ὑπὸ τὸ ἔχειν· ἔχειν γάρ ἔστιν οὐσίας περὶ οὐσίαν περίθεσις. πάλιν ἔστι τι τύπτειν θεραπίειν ψύχειν· τὰ τοιάντα ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ ποιεῖν· ποιεῖν δέ ἐστι τὸ δρᾶν περὶ τι. πάλιν θεασάμενοι τινα λευκανόμενα τυπτόν· 7·

10 μενα ἀνήγαγον ταῦτα ὑπὸ τὸ πάσχειν. ὅπερ ἔστιν ἀλλοιοῦσθαι ὡφ' ἑτέρου. ἔσχον οὖν δέκα τοιάντα κοινότητας· οὐσίαν ποσὸν ποιὸν πρός τι ποὺ ποτὲ κεῖσθαι ἔχειν ποιεῖν πάσχειν. ἔκαστον οὖν τῶν ὄντων πάντων ὑπὸ μίαν τούτων τελεῖ τῶν κοινοτήτων. ταύτας δὲ ἐκάλεσαν κατηγορίας ὡς κατά 5 τινων τῶν ὡρ' αὐτὰς τελούντων ἀγροευομένας καὶ λεγραμένας.

15 Περὶ τούτων οὖν τῶν δέκα κατηγοριῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἔγραψε βιβλίον καὶ ἐμνήσθη ἐν τῇ διδασκαλίᾳ φωνῶν τινῶν πέντε ἀγράστων ἡμῖν οὐσῶν ἐν τῇ συνηθείᾳ γένους διαφορᾶς εἰδούς ἰδίου καὶ συμβεβηκότος. ὁ γοῦν φιλόσοφος Πορφύριος φιλανθρώπως ποιῶν ἀμα καὶ φιλοσάφως ἔγραψε τούτη τὴν βιβλίον διδάσκων ἡμᾶς. τί σημαίνει ἑνάστη φωνή, ἵνα μαθήντες εὑγερέ-
20 στερον δυνηθῶμεν παρακολουθεῖν τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγομένοις 10 περὶ τῶν κατηγοριῶν. Ἡ οὖν τοῦ Πορφύριου σκοπὸς οὐτός ἐστιν. ἔπεγραψε δὲ τὸ βιβλίον Εἰσαγωγήν. ἐπειδὴ δόδες ἐστι πρὸς πᾶσαν φιλοσοφίαν· προ-
ργονῶνται γάρ τῶν φιλοσόφων πάντων συγγραμμάτων αἱ Κατηγορίαι, τούτων δὲ ἡ Εἰσαγωγή.

25 Γένερος δὲ οἱ φιλόσοφοι ἐπὶ πάντων τῶν ὄντων ἐποίησαν (ἀνήγαγον γάρ πάντα τὰ ὄντα ὑπὸ τὰς δέκα κοινότητας καὶ οὐδέν δέστι τῶν ὄντων, δι μὴ πάντων εὑρίσκεται ὑπό τινα τῶν τοιούτων κοινοτήτων ἀναγόμενον), 15 τοῦτο οἱ γραμματικοὶ ἐπὶ τῶν φωνῶν πεποίηκασι· βούλομενοι γάρ τῇ ἀπει-
ρίᾳ τῶν φωνῶν ἐπεξελθεῖν καὶ μὴ δυνηθῶμεντες συνήγαγον τὰς μὲν τοιάσδε

- 1 τι οι. V τῶ EM: om. Vp 2 ἔστι τι Vp: δὲ τὸ E: ἔστι τὸ M
 2. 3 πέριτο E post πέριτον add. σήμερον p 3 ἀπερ om. E 5 ἀπερ Mp:
 ὅπερ E: τὰ τοιάντα V 6 δὲ EM: δὲ ἔστιν V: δέ ἔστι τι τὸ p 6 ποδεῖσθαι p
 ὥπλισθαι Marc. 201: ὥπλισθαι EMV: τὸ ὥπλισθαι τὸ p φέρειν EM: φορεῖν Vp
 8 τι M: τὸ τὸ p: om. E 9 ποιεῖ δέ ἔστι τὸ δρᾶν περὶ τι post ἑτέρου (v. 10)
 transp. EVp ἔστι om. E 10 ταῦτα EM: om. p: obliit. V 11 τοιάντας
 E: ταύτας MV: ταῦτα p 12 οὖν] τοίνυν V 13 τούτων om. M 15 ἔγραψεν
 6 Ἀριστ. colloc. V 16 ἐν τῇ διδασκ. ἐμνήσθη colloc. V (partim obliit.) ante
 φωνῶν add. αὐτῶν p πέντε τινῶν colloc. p 17 ἐν EM: om. Vp εἰδούς δια-
 φορᾶς colloc. p καὶ om. M γοῦν EMp: οὖν V 21 οὗτος EVp: τοιοῦτος M
 22 εἰσαγωγή E: εἰσαγωγή Mp: obliit. V 23 "Οπερ δὲ οἱ φιλόσοφοι—σημαντικαὶ φω-
 ναὶ (p. 21,4) inclusi" δὲ Ep: om. M: obliit. V 26 ὑπὸ EMp: εἰς V κατη-
 γορίας ἦτοι κοινότητας V 6 EVp: ὅπερ M 27 κοινοτήτων EMV: κοινότητα p
 28 post τοῦτο add. καὶ p: om. EMV τῶν ὄντων φωνῶν V: τῶν πέντε φωνῶν p
 29 ἐξελθεῖν E συνήγαγον EM: ἀνήγαγον Vp

φωνάς ἐπί τινα κοινότητα τὴν τοῦ δύρματος, τὰς δὲ τοιάσδε ἐπί τινα κοινότητα τὴν τοῦ βρήματος, καὶ οὕτως ἐποίησαν τὰ δικτὸν παρ' αὐτοῖς τοῦ λόγου μέρη, οὐχὶ δὲ πᾶσαι οἱ κατὰ μέρος ἀνάγονται σημαντικαὶ φωναί.]

5 Εἰς πόσα μὲν οὖν καὶ τίνα διαιρεῖται τῆς φυλοσοφίας ἔκαστον μέρος καὶ τί ἔχει ἀποτέλεσμα, εἴργηται. δεῖ δὲ ήμᾶς εἰπεῖν καὶ τὰ πρὸς τῶν φυλοσοφῶν οὕτω προσαγορεύμενα προλεγόμενα ἡτοι προτεχνολογιούμενα ἐπὶ παντὸς βιβλίου. ἔστι δὲ ταῦτα· ὁ σκοπὸς τὸ γρήγορον τὸ γνήσιον ἡ τάξις τῆς ἀναγνώσεως ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαιρέσις 10 καὶ ὑπὸ ποιὸν μέρος ἀνάγεται τὸ παρὸν σύγγραμμα. ταῦτα δὲ ἐπενόησαν οἱ φιλόσοφοι προλέγειν, οὐχὶ ὡς περιττόν τι προσεπινοῦντες αὐτοῖς ἡ κατὰ τὰς ἄλλας τέχνας, ἀλλὰ προθυμοτέρους ποιεῖν βουλόμενοι τοὺς ἀναγνώσκοντας. ἀναγνώσκων γάρ τις ἐὰν ἀγνοῇ τὸν σκοπὸν τοῦ βιβλίου, ὀκνεῖ καὶ ἀφίγει διὰ μέσου καὶ ταῦτα πάσχει τοῖς ὀδοιποροῦσιν ἐφ' ἀ μὴ ἵσταται. 15 διὰ τοῦτο οὖν τὸν σκοπὸν λέγουσιν. οὐ μὴν οὐδὲ ὁ τὸν σκοπὸν ἐτρωκὼς ἐγγειρεῖ προθύμως τῷ ἔργῳ. πρὸν δὲν καὶ τὸ ἀπ' αὐτοῦ γρήγορον μάθημα· 20 διστε εἰκότως καὶ τὸ γρήγορον λέγουσιν. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα μαθήντες ἀπιστοῦμεν εἰ γρήγορον ἔστι, πρὸν γνῶμεν εἰ γνήσιον ἔστι τὸ βιβλίον τὸν παλαιοῦ, ὃν ἴστεν ἔνδοξον ὅντα, οἷον τοῦ Ἀριστοτέλους ἡ Πλάτωνος· ἐκείνους 25 γάρ ὑπολαμβάνομεν γρήγορα πάντα εἰργκέναι. διὰ τοῦτο οὖν καὶ τὸ γνήσιον λέγομεν. ἐκ δὲ τῆς τούτων γνώσεως ἀναγύπτει καὶ ἡ περὶ τάξεως ζήτησις. πότερον πρῶτον αὐτὸν δεῖ τάττεσθαι ἢ ὥστερον· καὶ διὰ τοῦτο 30 καὶ τὴν τάξιν λέγουσι. τὴν δὲ ἐπιγραφήν, ἐπειδὴ ὡς ἐν συντόμῳ τὸν σκοπὸν ἔχει. ἔστι δὲ καὶ τὸ ὑπὸ ποιὸν μέρος ἀνάγεται τῆς φυλοσοφίας διὰ τὸ

3 post μέρῃ add. οὕτω καὶ ὁ Ηροφόριος ἀνίγαγε πᾶσαν σημαντικὴν φωνὴν πάρεξ τῶν σημαντικῶν τῶν ἀτόμων ὑπὸ τὰς πέντε φωνάς p: om. EMV: ἀ p: δ Eīs πόσα — ὡς ἐν ἑτέρῳ δείξουμεν (p. 23,24) nescio an ab Ammonio aliena sint; etenim alteram praebent huius libri praelectionem, qua ea quae Ammonius inde a verbis (p. 16, 17) ἐμάθησεν τοῖνυν τι ἔστι φυλοσοφία καὶ ποιὰ αὐτῆς μέρη propria explicandi ratione praeformatum est, ratione in scholis trita, ut David et Elias ostendunt, repetuntur atque amplificantur καὶ suppl. E² διαιρ. τῆς ψ. MV: τὸ τῆς ψ. διαιρ. Ep. 6 ἥδη εἴρηται p 7 προτεχνολ. Mp: τεχνολ. EV: 9 αἰτία ex αὐτῇ corr. E post διαιρέσις add. ἡ διδασκαλικὸς τρόπος MVp: om. E (cf. v. 23 p. 23,12 David Cr. p. 434) 10 καὶ ὑπὸ ποιὸν μέρος ἀνάγεται τὸ παρὸν σύγγραμμα E: καὶ ἡ ὑπὸ τι μέρος ἀναφορά ἡτοι ὑπὸ ποιὸν μέρος ἀνάγεται τῆς φυλοσοφίας M: καὶ ἡ ὑπὸ τι μέρος ἀναφορά p: oblikt. V ταῦτα δὲ Mp: ταῦτὸν E: oblikt. V 11 αὐτοῖς] scribas αὐτὰ 12 τὰς ἀλλας MVp: ἀλλας E. βουλόμενοι ποιεῖν colloc. M 15 μὴ om. V 16 προθύμως ἐγγειρεῖ colloc. p προθυμοτέρως M μάθη EMV: μάθη Mp 17 ὥστε] ἐν τε E μαθήτες Vp: μανθάνοντες EM 18. 19 τοῦ παλαιοῦ τὸ βιβλίον colloc. MVp 19 ἡ EM: καὶ Vp: 21 λέγομεν Vp: λέγει EM; αἱ λέγουσι? 22 πρῶτον αὐτὸν δεῖ τάττεσθαι V: πρῶτον αὐτὸν δεῖ προτάττεσθαι E: αὐτὸν δεῖ προτάττεσθαι M: αὐτὸν δεῖ πρῶτον τάττεσθαι p 23 post ἐπιγραφὴν add. λέγουσι p: om. EMV: 24 ἔχει EMV: περέέχει p post ἔχει add. ἀλλὰ καὶ τὸ διδασκαλικὸν τρόπον, εἰ σαφῆς ἔστων ἡ διστοργεῖς, ἵνα πρὸς αὐτὸν διατεθῇ ὁ ἀκροώμενος M: om. EVp δὲ p: δὴ E: γε μὴν M: μὴν V (cf. p. 22, 12) τὸ (prius) om. M τὸ ὑπὸ τὸ ποιὸν V

εἰδέναι ποῦ μάλιστα συντελεῖ. δεδειγμένου δὲ τίνος ἔνεκα ταῦτα προλέγουσ- 7^ν
σιν οἱ φιλόσοφοι, καὶρὸς ἥδη καὶ ἡμᾶς λέγειν τὰ προλεγόμενα τοῦ βιβλίου. 8^τ

"Εστι δὲ σκοπὸς τῷ Πορφύρῳ ἐνταῦθα περὶ πέντε τινῶν εἰπεῖν, ἀ
πάντα τὰ ὄντα ἔστιν ἥγουν ἐν τοῖς οὖσι πᾶσι θεωρεῖναι. ἔστι δὲ ταῦτα·
5 γένος εἰδῆς διαφορὰ ἕδιον καὶ συμβεβηκός, χρήσιμον δέ ἔστι τὸ βιβλίον
εἰς πᾶσαν φιλοσοφίαν· διδάσκει γάρ ἡμᾶς τὰ καθ' αὐτὰ προσόντα τοῖς
εἰδέσιν, ἀπερὶ αὐτῶν ἔστιν αἵτια τῆς συστάσεως· ἐκ δὲ τῶν αἵτιων τῆς 5
συστάσεως τὰς ἀποδείξεις λαμβάνουμεν. ὅστε ἀπόδειξιν διδάσκει καὶ πρὸς
πᾶσαν φιλοσοφίαν χρήσιμον· διὰ γάρ τῆς ἀποδείξεως τὰ τέλη αὐτῆς γινώ-
10 σκομεν. τὸ δὲ γήγειρον δηλοῦ μὲν καὶ ἡ φράσις σαφῆς οὖσα καὶ τὸ ἐν
ἄλλοις αὐτὸν βιβλίοις τῶν ἐν τῷδε τῷ βιβλίῳ θεωρημάτων μεμνῆσθαι. ἔστι
δὲ καὶ τὸ προσφωνεῖν αὐτὸν τῷ Χρυσαρίῳ· τούτῳ γάρ καὶ ἄλλα τινὰ
προσφωνήσας βιβλία καὶ τοῦτο προσφωνεῖ διὰ τοιαύτην αἵτιαν. διδάσκαλος 10
ἡγούμενος τοῦ Χρυσαρίου καὶ ἐξηγούμενος αὐτῷ τὰ μαθήματα. ἐδέσχεν οὖν
15 ἴστορῆσαι τὸ πῦρ τῆς Αἴτνης καὶ ἐξεδήμησε. τούτῳ τῷ χρόνῳ εὑρίσκει
6 Χρυσαρίος τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας, καὶ οὐδὲ ὅλως παρηκολούθει
ἐγκύπτων. δηλοῖ οὖν τῷ Πορφύρῳ ἐκεῖ ὄντι γράψας τὸ συμβάν, καὶ εἰ
μὲν ἴστορησε τὸ πῦρ, ἐλθεῖν, εἰ δὲ μή, εἰσαγωγὴν αὐτῷ τινα γράψαι, δι'
7 ἡς ἀν μέλλοι παρακολουθεῖν τῷ βιβλίῳ. ἐπειδὴ τοίνυν δὲ Πορφύριος οὐκ 15
20 ἤδηνατο τέως ὑποστρέψαι, γράψει αὐτῷ τὸ βιβλίον τοῦτο ἐκ τῶν εἰρη-
μένων τῷ Ηλάτωνι καὶ Ταύρῳ ταυτὶ συλλέξει σχεδὸν καὶ δι' αὐτῶν τῶν
ὅμημάτων ἐλθών. καὶ ἐκ τούτων μὲν δηλον ὅτι γήγειρον τοῦ παλαιοῦ τὸ
βιβλίον. πρῶτον δέ ἔστι τῇ τάξει· εἰ γάρ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγο-
ρίας εἰσάγει, αἱ περὶ τῶν ἀπλῶν εἰσὶ φωνῶν, αὗται δὲ τῆς λογικῆς εἰσιν
25 ἀργαῖ, δηλον ὅτι πρῶτον ἔστι τῇ τάξει τῆς λογικῆς. εἰκότως οὖν πρὸς αὐτοῦ

1 post ποῦ add. τὸ V² συντελεῖν V² ταῦτα iterat. del. E 2 τὰ προλ. τὰ
τούτου βιβλίου M 3 ἔστι δὲ] hinc rursus exstat D ἐνταῦθα τῷ πορφύρῳ colloc.
EMVp τινῶν εἰπεῖν ἀ DEM: τινῶν φωνῶν εἰπεῖν, ἀ V: τινῶν φωνῶν ὡρί^ε
ἀ p 4 ἐν πᾶσι θεωρεῖται τοῖς οὖσι colloc. V θεωροῦνται D 5 εἰδῆς post
διαφορὴ suppl. V² 6 καθ' αὐτὰ Vp: καθ' αὐτὸν DEM 7 τῆς ante αὐτῶν
transp. DV 8 ἀποδείξεις E καὶ] an οὖσαν? 9 αὐτῆς DVp: αὐτοῦ E: αὐ-
τῶν M 11 αὐτὸν E: αὐτοῦ DMVp 12 δὲ] δηλ. E (cf. p. 21, 23) αὐτὸν]
αὐτὸν p τῷ om. Ep τούτῳ] οὕτω M 13 προσφωνήσας] προσφωνῶν V
τὴν τοιαύτην V ante διδάσκαλος add. οὗτος M διδάσκαλος] διδάσκαλία E
14 ἐξηγούμενος p αὐτοῦ E οὖν D: δὲ αὐτῷ M: om. EVp 15 γρόνῳ]

λόγω V 16 οὐδὲ DVp: οὐδὲν EM παρηκολούθησεν E 17 δὲ οὖν E γράψας
MVP: γράψαι DE 18 εἰσελθεῖν V post μὴ add. ίστορησεν EMp: om. DV
αὐτῷ DM: om. EVp γράψαι τινὰ colloc. M 21 Ηλάτων] Ηλωτίνῳ coni. Brand.
(p. 18^b not. 2), sed cf. ed. pr. p. 14^v7 καὶ Ταύρῳ ταυτὶ DM: καὶ ταύρῳ E²: καὶ
ταυτὶ E¹p: om. V καὶ σχεδὸν colloc. V 22 τούτων] τούτου p 23 καὶ
πρῶτον δὲ M καὶ εἰς V 24 εἰσάγει κατηγορίας colloc. M 25 τῆς λογικῆς
εἰσιν D: τοῦ λογικοῦ EMV: τῆς λογικῆς p τῇ τάξει ἔστι colloc. EVp τῆς λο-
γικῆς Dp: τοῦ λογικοῦ EMV πρὸς αὐτοῦ DEV: πρὸς αὐτῶν M: πρὸς αὐτῆς p; an
(οὐδὲν) πρὸς αὐτοῦ?

τάττεται, καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς τάξεως. Εἰσαγωγὴ δὲ ἐπιγέραπται. 8^ο
καὶ ἀποροῦσί τινες, διὰ τί ἀπροσδιορίστως ἐπέγραψεν Εἰσαγωγὴν ἀσηλὸν 20
γάρ πότερον ἡγετορικὴ ἢ λογικὴ ἢ γραμματική. φαμὲν οὖν πρὸς αὐτοὺς
ὅτι τὰ ὑπερέχοντα τῶν πραγμάτων ἀσηλότως εἰώθησεν σημαίνειν, ὥσπερ ὅτε
5 τὸν "Ομηρον βουλόμεθα σημάναι, ὃ ποιητής λέγομεν κατ' ἔξογήν. τί οὖν
ἐκάλυε τὸν βουλόμενον τὴν φιλοσοφίαν σημάναι ἀσηλότως εἰπεῖν κατ' ἔξο-
γήν; ἔπειτα δὲ καὶ τοῦτο φαμεν. ὅτι ἡ εἰσαγωγὴ τέχνης ἢ ἐπιστήμης
ἔστιν εἰσαγωγὴ ἀναμφισβήτητος. ἡ δὲ φιλοσοφία τέχνη ἔστι τεχνῶν καὶ 25
ἐπιστήμη ἐπιστημῶν· πῶς οὖν εἰς ταύτην ἡμᾶς μέλλων εἰσάγειν, διὰ μέσης
10 δὲ ταύτης εἰς ἀπάσας τὰς τέχνας, εἴπερ ἀληθῶς ὁ ὄρος ἔχει, ἡμελὲς μιᾶς
τέχνης εἰσαγωγὴν τὸ βιβλίον ἐπιγράψειν; τοσαῦτα μὲν οὖν καὶ περὶ τῆς
ἐπιγραφῆς. Ιτέον δὲ ὅτι διηρήσται τὸ σύγγραμμα τοῦτο εἰς τρία, καὶ ἐν
μὲν τῷ πρώτῳ μέρει διδάσκει περὶ τῶν εἰρημένων πάντες φωνῶν, ἐν δὲ
τῷ δευτέρῳ συμπλέκει αὐτὰς κατὰ δύο καὶ διδάσκει τί κοινὸν αὐταῖς καὶ 30
15 τὸ ἴδιον, οἷον τί κοινὸν γένει καὶ εἶδει καὶ τί ἴδιον, καὶ γένει καὶ διαφορὰ.
καὶ ἐπὶ πάντων ὠσκύτως. ἐν δὲ τῷ τρίτῳ διδάσκει τίνα πάντων ἄμα
κοινά ἔστι. πρὸ δὲ τούτων ἐν τῷ προοιμίῳ προσαναρρέσται τὸν σκοπὸν
τοῦ βιβλίου καὶ τὸ χρήσιμον διδάσκει καὶ τὸν τρόπον τῆς διδασκαλίας, ὅτι
20 ἀπλούστερος καὶ εἰσαγωγικώτερος ἔσται. ὅπο δὲ τὸ λογικὸν ὅργανον ἀνά-
γεται τῆς φιλοσοφίας τὸ προκείμενον βιβλίον· διδάσκει γάρ τὰ εἰς τὰς 35
ἀργάς τῆς ἀποδείξεως συντελοῦντα, ηὗται ἔστι τῷ γένει συλλογισμός, ὃς εἰδός
ἐστι τοῦ συνθέτου λόγου, διὰ πάλιν γένει ἔστι λόγος. ἔπειτα δὲ καὶ εἰς
τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας εἰσάγει, αἵπερ εἰσὶ τῆς λογικῆς. ἡ δὲ λο-
γικὴ οὐ μέρος τῆς φιλοσοφίας ἀλλ᾽ ὅργανον, ὡς ἐν ἑτέρῳ δεῖξομεν.

1 τάττεται DVp: προτάττεσθαι E: προτάττεται M μὲν οι. M post ἐπιγέραπται
add. τὸ βιβλίον V 3 ἡγετορικὴ ἢ λογικὴ ἢ γραμματικὴ D: ἡγετορικὴ ἢ γραμματικὴ ἢ
λογικὴ E: γραμματικὴ ἢ ἡγετορικὴ ἢ λογικὴ M: ἡ ἡγετορικὴ ἢ (hoc ἢ suppl. m. 2) λογικὴ
V: γραμματικῆς ἢ ἡγετορικῆς ἢ λογικῆς p 4 ἀσηλότως ἐπέχερειν τουτέστι σημαίνειν εἰώ-
θαμεν V 5 βουλόμεθα DM: βουλόμενοι EVp ὁ π. λέγειν] φαμὲν ὁ ποιητὴς M
post ἔξογὴν paene totus versus eras. M οὖν superscr. D 6 εἰπεῖν κατ' ἔξογήν
D: κατ' ἔξογὴν σημᾶναι EMVp 7 ὅτι DV: οι. EMp ἡ τέχνης ἢ E 8 ἀνα-
φιβητήτως οι. E ἔστι (alterum) οι. V 9 ταῦτα ταῦτα E ἡμᾶς εἰς ταύτην
colloc. M μέλλων ἡμᾶς colloc. EV διὰ μέσης δὲ D: καὶ διὰ μέσης EMVp
10 πάσας M post τέχνας add. καὶ ἐπιστήμας M ἔχει ὁ ὄρος colloc. EMVp
ἔμειλὲς EMVp 11 τέχνης DEV: τέχνης τινὸς M: τινος τέχνης p μὲν οὖν
om. p καὶ οι. V 13 μέρει οι. E εἰρημένων οι. E 14 κατὰ in
ras. M² 15 ἴδιον (prius) ex ἴδια corr. E καὶ τί εἶδεν Vp τί ἴδιον καὶ γένει καὶ
διαφ. scripsi: τί ἴδιον καὶ γένει καὶ διαφ. DV: τί κοινὸν γένει καὶ διαφ. EM: τί ἴδιον καὶ τί
διαφ. p 16 καὶ ἐπὶ πάντων ὠσκύτως DEMV: καὶ τί συμβεβηκότι p πάντων τίνα
colloc. V 17 προσαναρ. τὸν σκοπὸν D: τὸν σκοπὸν τε προσαναρ. EMp: τὸν σκοπὸν
προσαναρ. V 18 post διδασκαλίας add. ὀριστικῶς τε καὶ ἀποδεικτικῶς D ἀπλού-
στερός τε EMVp (fort. recte) εἰσαγωγικώτερά E post εἰσαγ. add. καὶ διδασκαλί-
κώτερος M 19. 20 τῆς φιλ. ἀνάγεται colloc. V 20. 21 τὰς ἀργάς DV: τὴν ἀργήν
EMp 23 τὰς ἀριστοτέλους ex τὸν ἀριστοτέλη corr. E 24 ἑτέρω D: ἑτέροις EMVp
post δεῖξομεν add. ἐνταῦθα τέλος τῶν τῆς φιλοσοφίας καὶ τῆς εἰσαγωγῆς προλεγομένων. Ὁ
χρόνος ἐν γρόνω ἡ οὐκ ἐν γρόνω. εἰ ἐν γρόνω, τίς ἡ φύσις αὐτοῦ; τὰ γάρ ἐν

p. 1,3 Ὅντος ἀναγκαίου, Χρυσαόριε.

8r

Πάντα τὰ ὅντα αὐτηφιῶς ἐφίέται τοῦ ἀγαθοῦ, ἐπειδήπερ τῶν ὅντων 8v
ἀπάντων μία ἔστιν ἀρχὴ τὸ ἀγαθόν. πάντα οὖν πρὸς τὸ ἀγαθὸν ὡς οἰκεῖον
ἀγαθὸν ἀνατείνεται, καὶ τελειοῦται τῶν ὅντων ἔκαστον μετέγονον ἐκείνου
5 κατὰ τὰ οἰκεῖα μέτρα. οὐδεὶς οὖν κακοῦ ἐφίέται, ἀλλὰ καὶ οἱ τούτου
ἐφιέμενοι ὡς ἀγαθοῦ αὐτοῦ δρέγονται τῇ ἀλόγῳ δόξῃ ἐπόμενοι. ἡρίκα
οὖν βιούεται τίς τινα ἐπὶ τι προτρέψασθαι, τὸ ἐκ τούτου ἀγαθὸν ἀναφεύει,
5 ὡς ἐκ τούτου ἐφέλκειν αὐτόν. τοῦτο τοίνου ὁ φιλόσοφος Πορφύριος ποιεῖ.
βιούλομενος γάρ τοὺς εἰσαγομένους προτρέψασθαι ἐπὶ τὴν τοῦ βιβλίου ἀνά-
10 γωσιν τὸ ἐκ τούτου ἑσόμενον ἀγαθὸν μηνύει κατ' ἀρχάς. ἐπειδὴ δὲ
διττόν ἔστι τὸ ἀγαθόν, τὸ μὲν ὡς τέλος, τὸ δὲ ὡς πρὸς τὸ τέλος, καὶ τὸ
μὲν ὡς τέλος ὡς ὅταν εἴπωμεν ἀγαθὸν τὴν ὄγειαν. τὸ δὲ ὡς πρὸς τὸ
τέλος ὡς ὅταν εἴπωμεν ἀγαθὸν τὸ φιεβοτομεῖν οὐ καθ' αὐτὸν ἀλλὰ διὰ
τὴν ὄγειαν, τὸ ἀναγκαῖον κυρίως οὐ λέγεται ἀγαθὸν ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ
15 μεῖζον ἀγαθὸν ἀναφερόμενον· λέγομεν γάρ 'ει μέλλει ὄγειανειν, ἀνάγκη
φιεβοτομεῖσθαι'. διὸ οὕτως εἰπεν ἀναγκαῖον, ἐπειδὴ ὡς πρὸς τι ἀλλο
τέλος ἀναφέρεται τὸ βιβλίον, δηλαδὴ τὰς Κατηγορίας, καὶ οὐκ ἔστιν ἀγα-
θὸν ὡς τέλος ἀλλ' ὡς πρὸς ἀλλο παραλημβόμενον. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν
ἀναγκαῖον ἐνταῦθα λέγει τὸ βιβλίον ὡς πρὸς μεῖζον ἀγαθὸν αὐτὸν ἀνάγων.
20 καὶ ἦτοι ὡς γρῆσιμον ἢ ὡς καθ' αὐτὸν ἀναγκαῖον καὶ χωρὶς αὐτοῦ τὰ
ἄλλα μὴ δύνασθαι τῶν φιλόσοφων ἀναλέγεσθαι συγγράμματα· ἵστεον γάρ 15
ὅτι οἱ φιλόσοφοι τὸ ἀναγκαῖον διγῶς λέγουσιν· ἀναγκαῖον γάρ καλοῦσιν ἢ

τινι ἑτέρᾳ φύσεως ἔστιν, ὡς ὁ πυρὸς ἐν μεδίμνῳ, ἀλλ' οὐκ ἐν χρόνῳ. ἀλλ' εἰ τοῦτο ἔσται,
ἢ χρόνος ἄχρονος, ὅπερ ἄτοπον. ἐν χρόνῳ ἔστιν ὁ χρόνος, ὡς μέρος ἐν θλῷ. τοῦτο δὲ τοῦ
θεολόγου ἔστιν. D: Φωνὴ ἔστι λόγος φιλοσόφων ὀνομάτων τοι καὶ ὥματων ἐξαγγελτικός καὶ
διατρανωτικός, ἢ ὡς εἰπεῖν ἐπιμερισμὸς τῶν παρὰ τοῖς φιλοσόφοις δέκα γενικωτάτων γενῶν,
ἐπεὶ πᾶσαι αἱ δέκα κατηγορίαι διὰ τῶν πέντε φιλοσόφων φωνῶν διαιροῦνται καὶ ἐπιμερίζον-
ται καὶ ἐκφωνοῦνται] καὶ τούτων ἀνεύ φιλοσόφων ὄνομα ἡ ῥῆμα ἐξαγγελθῆναι οὐ δύναται. V
2 Ἱστέον διτὶ πάντα V ἐφύεται D 3 ἀπάντων] πάντων E ὡς οι. M 4 τῶν
ὅντων οι. V 5 τὰ superser. E καὶ οι. V 6 αὐτοῦ οι. M τὴν ἀλόγῳ
δόξῃ ἐφύενοι D: οι. EMVp (fort. recte) 7 οὖν D: τοῖνυν EVp: γοῦν M
προτρέπεσθαι M 9 τοῦ οι. V 10 ante ἀγαθὸν add. συναγομένον (sic) V
11. 12 ὡς τέλος—καὶ τὸ μὲν D: οι. EMVp 12 ὡς (ante ὅταν) DM: οι. EVp
τὸ (ante τέλος) οι. p 13 τὸ φιεβοτ. ἀγαθὸν colloc. EMVp διὰ super-
ser. E 14 post ἀναγκαῖον add. ἐνταῦθα p οὐ κυρίως colloc. Ep: κυρίως super-
ser. V post λέγεται II vel III litt. eras. V τὸ (post πρὸς) DV: οι. EMp
15 λέγομεν] λέγει p μέλλει EVp: μέλλοι DM; αἱ μέλλεις? ὄγειανai V 16 τὸ
φιεβοτομηθῆναι V διὸ D: διὰ τοῦτο EMp: obliitt. V εἰπεν] εἰπεῖν D post εἰπεν
add. ὁ πορφύριος EM: οι. Dp: locus obliitt. V ἐπειδὴ] ἐπεὶ V 16. 17 τέλος ἄλλο
colloc. Mp δηλαδὴ D: οι. EMp: obliitt. V 18 παραλημβόμενον DEM: συμβαλλό-
μενον p: obliitt. V 19 λέγει p: λέγεται DE: οι. M: obliitt. V ἀνάγων Vp: ἀνά-
γων DEM 20. 21 καὶ χωρὶς—συγγράμματα εἰicias, nisi malis ὡς pro καὶ scribere
22 καλοῦσιν codd.: λέγουσιν p post ἢ II litterae erasae D, an fuit ἦτοι?

τὸ χρήσιμον ἢ τὸ ἀντιδιαιρούμενον τῷ ἐνδεχομένῳ. καὶ χρήσιμον μὲν 8^ν λέγουσι τὸ συμβαλλόμενον εἰς τοῖον τὸ ὑποδεδέσθαι τὸ ἐνδύσιθαι· συμβάλλεται γάρ εἰς τὸ ἡττον διαφθείρεσθαι τὰ σώματα καὶ διὰ τοῦτο διαρκεῖν ἐπὶ πλείστη χρόνον. λέγεται δὲ ἀναγκαῖν, ὡς εἶπον, καὶ τὸ τῷ ἐνδεχομένῳ ἀντιδιαιρούμενον, οὐτίνος χωρὶς εἴναι ἀδύνατον. οἷον ἀνάγκη τὰ 20 ζῷα τὰ ἔχοντα πνεύμανα ἀναπνεῖν πάντας, ἵνα ζῶσιν· ἀναγκαῖον οὖν τι χρῆμα ἡ ἀναπνοή· χωρὶς γάρ ταύτης ζῆν ἀδύνατον τὰ ἔχοντα πνεύμανα ζῷα. ἀναγκαῖον οὖν τοῦτο λέγεται τὸ βιβλίον εἴναι ἢ κατὰ τὸ πρῶτον σημανόμενον ἡ κατὰ τὸ δεύτερον. καὶ φαμεν οὐχὶ κατὰ τὸ δεύτερον, 10 ἀλλὰ κατὰ τὸ πρῶτον· καὶ γάρ πρὸ τοῦ γενέσθαι Πορφύριον ἐνοιδόντο δῆλον ὅτι αἱ τῶν φιλοσόφων πραγματεῖαι. δῆλον οὖν ὡς χρήσιμον καὶ εὑμαρῇ 25 ποιοῦν τὴν ἐκείνων νόησιν, οὐτως ἀναγκαῖον εἴναι λέγεται. μήποτε δὲ δυνατὸν καὶ κατὰ τὸ δεύτερον σημανόμενον ἀναγκαῖον λέγεσθαι, οὐδὲ χωρὶς ἐκεῖνα νοηθῆναι ἀδύνατον, οὐχὶ ἐπ’ αὐτοῦ τοῦ συγγράμματος νοούντων 15 ἡμῶν τὸ ἀναγκαῖον ἀλλ’ ἐπ’ αὐτῆς τῆς τῶν εἰρημένων πέντε φωνῶν θεωρίας· ἄνευ γάρ τῆς τούτων γνώσεως τάλλα ἀχριβῶς γνωσθῆναι ἀδύνατον. διθεν καὶ ὁ Πορφύριος οὐκ εἰπεν ‘ἀναγκαῖον ὅντος τούτου τοῦ συγγράμματος’ ἀλλὰ ἀναγκαῖας οὐσῆς τῆς τούτων θεωρίας. καὶ γάρ πρὶν Πορφύριον γράψαι περὶ τούτων, ἀναγκαῖα ἦν ἡ περὶ αὐτῶν θεωρία εἰς τὴν τῶν 20 φιλοσόφων θεωρημάτων νόησιν, καὶ ἄνευ ταύτης ἐκεῖνα νοηθῆναι ἀδύνατον. τοσούτον οὖν τὸ ἐκ τοῦ προκειμένου βιβλίου γέγονε χρήσιμον, ὅτι τὰ σποράδην παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις εἰρημένα συνήγαγε καὶ εὑμαρεστέραν ἡμῖν καὶ σύντομον τὴν περὶ αὐτῶν θεωρίαν ἐποίησεν. διθεν οὐδὲ ὁ Πορφύριος ἴδιοποιεῖται τὴν εὑρεσιν τῆς περὶ αὐτῶν θεωρίας, ἀλλὰ τὰ παρὰ τοῖς 25 πρεσβυτέροις φησὶν ἐπελθεῖν πειράσομαι.

2 ὑποδεδέσθαι] ὑπέξεσθαι V 3. 4 διαρκεῖ Vp 4 ἐπὶ] εἰς p post χρόνον
add. ἔτερόν ἔστι τὸ γρήσιμον παρὰ τὸ ἀναγκαῖον. ἀναγκαῖον μὲν γάρ ἔστι τὸ ζῆν τὸ ἀναπνεῖν, ἐπειδὴ χωρὶς ἀναπνοῆς ὑποστῆναι οὐ δύναται. εἴ τι δὲ γρειῶδες, οὐκ ἔστι καὶ ἀναγκαῖον. τὸ γρειῶδες μὲν γάρ τὸ ἐπιθῆται καὶ ὑποδέσθαι περιβεβλῆσθαι, οὐ μὴ ἀναγκαῖον. δύνατον γάρ καὶ δύνει τούτων καὶ ἄνθρωπων εἴναι καὶ ζῶν. τὸ οὖν ἀναγκαῖον, ἵνα συγκλήνω εἴπω, περὶ τὴν ὑπάρξιν αὐτὴν τῆς οὐσίας θεωρεῖται, τὸ δὲ γρειῶδες περὶ τὴν τοιάν ἡ τοιάν αὐτῆς διαγγήγη V τὸ (?) ἀναγκαῖον V 4. 5 τῶν ἐνδεχομένων M 5 οὐτινος EMVp: οὐ D post χωρὶς add. τὸ ὑποκειμένον p ἀδύνατον εἴναι colloc. p
7 ἀδύνατον ζῆν colloc. Ep 8 λέγεται τοῦτο εἴναι τὸ βιβλίον colloc. EMp: τοῦτο εἴναι λέγεται τὸ βιβλίον V 9 σημανόμενον post δεύτερον colloc. Ep κατὰ (ante τὸ δεύτερον) om. D ante δεύτερον additum πρῶτον expunxit E 10 πρὸ τοῦ D: πρὶν EMVp τὸν Πορφύριον V 10. 11 ἐνοιδόντο δηλονότι DE: ἐνεισοῦντο δηλονότι M: ἐνοιδόντο V: οὐκ γίγνονται τὸ τί δηλοῦσσιν p 12 εἴναι λέγεται] λέγεται (εἴναι om.) M: δύναται εἴναι V δὲ] οὖν V 14 ἐκεῖνα] αν ἐκεῖνας? 15 ἐπὶ τῆς αὐτῆς colloc. M 17 καὶ om. E 18. 19 τὸν Πορφύριον Vp 19 γράψαι περὶ τούτων D: περὶ τούτου γράψαι EVp: περὶ τούτων γράψαι M ἦν om. E 20 νοηθῆναι ἐκεῖνα colloc. M νοηθῆναι ἀδ.] θεωρεῖσθαι ἀδύνατον τουτέστιν νοηθῆναι V 21 οὖν] γοῦν V 23 περὶ D: παρ' EMVp ἐποίησεν EMV: ἐποίησατο Ep 24 ἴδιοποιεῖται] εἰδοποιεῖται E περὶ DMV: παρ' Ep 25 post πρεσβυτέροις add. εἰρημένα M

Ιστέον δὲ ὅτι εὐθὺς ἐν προσωρίαις περὶ τριῶν τούτων διαλέγεται· λέγει 8^ο γάρ τις ἡ πρόθεσις τοῦδε τοῦ συγγράμματος (ὅτι περὶ τῶν πέντε φωνῶν ἑκένων διαλεχθῆναι), καὶ τί τὸ γρήσιμον (ὅτι γρησιμεύει οὐ μόνον εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας | ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν εἰς πᾶσαν εὑρετικὴν 9^η μεθύσιον φιλοσοφίας), καὶ τίνι τρόπῳ κέχρηται διδασκαλίας. ὅτι σαφεῖ καὶ πρέποντι εἰσαγομένων ἀκοσίαις· οὕτε γάρ μείζονα ἢ κατὰ τοὺς εἰσαγομένους θεωρήματα διδάσκει, οὕτε μὴν εἰς μῆκος ἔκτείνει τὸ σύγγραμμα, οὕτε ἀσαφεῖ τῇ λέξει κέχρηται, ἵνα διὰ τούτων προτρέψῃται τοὺς νέους εἰς τὴν τοῦ 5 βιβλίου ἐκλογὴν. [ἔ δὲ καὶ σύνδεσμος σημαίνει ἡμῖν, ὡς οὐ μόνον εἰς 10 τὴν τῶν Κατηγοριῶν διδασκαλίαν συμβάλλεται τὸ βιβλίον, ἀλλὰ καὶ εἰς πᾶσαν φιλοσοφίαν. ἄλλως τε καὶ εἰς τὴν παρὰ Ἀριστοτέλεις εἰπεῖν, ἐπειδὴ συμβάλλεται οὐ μόνον εἰς τὸ βιβλίον τῶν Κατηγοριῶν Ἀριστοτέλους, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς ἄλλων Κατηγορίας· εἰδέναι γάρ γρὴ ὡς πολλοὶ τῶν Ἀριστοτέλους ἑταίρων κατὰ ξῆλον τοῦ διδασκαλίου ἔγραψαν Κατηγορίας 15 καὶ Ηερὶ ἔργηνείας καὶ Ἀναλυτικά. συμβάλλεται οὖν τὸ βιβλίον τούτο οὐ μόνον εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὰς Ἀρχύτου καὶ εἰς πάσας τὰς τῶν φιλοσόφων πραγματείας].

'Αποροῦσι δέ τινες εὐθὺς ἐν ἀρχῇ εἰς τὰ ὄντος ἀναγκαῖου ἀλογον μὲν καὶ οὐκ ἀκόλουθον ἀπορίαν, πλὴν καλῶς ἔχουσαν εἰρῆσθαι διὰ τὴν 20 τῶν ἐπιλύσεων θεωρίαν γλαφυρωτέραν καὶ ωφελίμονα οὖσαν. ἀποροῦσιν οὖν οὗτως· τοῦ ὄντος τὸ μέν φασιν ἀναγκαῖον τὸ δὲ ἐνδεχόμενον τὸ δὲ 15 ὑπάρχον. ἀναγκαῖον μὲν οὖν ἐστι τὸ δεὶ ωσαύτως ἔχον καὶ ἐξ ἀνάγκης ὄν, οἷον τὸ ἥκιον ὑπὲρ γῆν ὄντος ἥμέραν εἶναι. ἐνδεχόμενον δὲ τὸ δυνάμει 25 ἔχον τὴν τῶν δύο ἐναντίων ὑπαρκείαν οἷον τὴν τοῦ ὄντος ἀναγνῶναι καὶ τοῦ μὴ ἀναγνῶναι, οὕτω ποτὲ δὲ· οὐδὲτερον δύο ὅλοι ἐν τῷ δυνάμει μόνον εἶναι θεωρούμενον. ὑπάρχον δέ ἐστι τὸ εἰς ἐνέργειαν προαγθὲν καὶ ἐνεστὸς ἐνδεχό-

1 προσωρία V	2 τις ἔστιν V	πρόθεσις EMp: προσάρεσις D: πρόσθεσις V
post πρόθεσις add. ηγούν ὁ σκοπός V		τοῦδε D: om. EMVp 3 ἐκεῖνον D
ante διαλεχθῆναι add. βούλεται p	τί om. E 5 τρόπῳ κέχρηται] τρόπῳ κέκτη-	
	ται D: κέχρηται τρόπῳ EMVp ante διδασκαλίας additum φιλοσοφίας expunx. E	
	ταῖς τῶν εἰσαγομένων M ἢ om. p 7 μὴν D: δὲ M: om. EVp 9 δὲ	
	καὶ εἰς πραγματείας (17) inclusi; cf. p. 31, 2 sq.	11 καὶ εἰς τὴν Laur. 72, 7 p:
		καὶ εἰς in mrg. E: om. DMV περὶ Ἀριστοτέλους E post Ἀριστ. add. κατηγοριῶν p 12 post συρβάλλεται add. τὸ βιβλίον p τὸ βιβλίον codd.: τὴν δι- 12. 13 τῶν κατηγοριῶν ἀριστοτέλους DEM: τῶν ἀριστοτέλους κατηγοριῶν V: τῶν παρὰ ἀριστοτέλεις κατηγοριῶν p 13 τὰς ἄλλων scripsi: τὰς ἄλλας DEMp: ἔτέρων V γάρ codd.: δὲ p ὡς DMV: ὡς οἱ E: δὲ οἱ p 16 post Ἀρχύτου add. ἀλλὰ M 17 τὰς post φιλοσόφων transp. EMV 18 εὐθὺς om. D
20 γλαφυρωτάτην V 21 οὖν] δὲ M φασιν DEM: ἔστιν p: om. V 21. 22 τὸ δὲ ὑπάρχον τὸ δὲ ἐνδεχ. colloc. E 22 ante ἀναγκαῖον add. καὶ D: om. EMVp τὸ scripsi: τοῦ libri 23 ἥμέραν εἶναι D: ἥμέρα ἔστιν EMVp 24 ἐναντίων DM: ἐναντίαν E: ἀντικειμένων Vp καὶ τοῦ μὴ D: καὶ τὴν τοῦ μὴ EMp: καὶ μὴ V 25 οὐδὲ ἔτερον D: οὐδὲ ἔτερον Ep 26 ἐνεστὸς p: ἐνεστὼς codd. post ἐνεστὸς add. δὲ E		

μενον. τούτων τοίνυν τὸ δὲ οὐκ ἔστιν ἐπίσης· οὐ γάρ ἀντιστρέψει κατὰ 9^v τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθίαν ὡς τὸ ἴδιον καὶ ὁ ὅρος, κατηγορούμενα ἢ ὑπο- 21 κείμενα ἀλλήλοις. δύο γάρ ταῦτα ἔξισάζει, τοῖς τε ὑποκειμένοις κατη- γορούμενα καὶ τοῖς κατηγορούμενοις ὑποκείμενα, τὸ τε ἴδιον καὶ ὁ ὅρος. 5 ποτὸν δέ ἔστι κατηγορούμενον καὶ ποτὸν ὑποκείμενον: ὑποκείμενον μέν, ἐν ὧ τὸ ἄρθρον πρόσκειται, κατηγορούμενον δέ, ἐν ὧ τὸ ἔστιν ἢ δυνάμει ἢ ἐνεργείᾳ συνέζευκται. τῶν γάρ κατηγορούμενων ἢ δυναμάτων ὅντων ἢ ἥρ- 25 μάτων, τοῖς μὲν ὀνόμασιν ἐνεργείᾳ συνέζευκται ἢ ἔστι φωνή, τοῖς δὲ ἥρ- μασι δυνάμει, οἷον ἐὰν εἴπω ‘ὁ ἄνθρωπος’, ὑποκείμενον εἰπον. ἐὰν δὲ 10 προσθῦτος ‘ζῆτόν ἔστι’, κατηγορούμενον εἰπον. τὸ οὖν δὲ ἐπίσης οὐκ ἔστιν οὔτε ὑποκείμενον οὔτε κατηγορούμενον τῷ ἀναγκαῖῳ ἢ τῷ ἐνδεχομένῳ ἢ τῷ ὑπάρχοντι, ἀλλ’ ἐπὶ πλέον, ἐπεὶ οὐκ ἀντιστρέψει κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθίαν· πᾶν μὲν γάρ εἰ τί ἔστιν ἀναγκαῖον ἢ ἐνδεχόμενον ἢ ὑπάρ- 20 χον, τοῦτο καὶ ὅν ἔστιν, οὐκ ἔτι δὲ εἰ τί ἔστιν ὅν, τοῦτο πάντως ἢ ἀναγ- 30 καῖτον ἔστιν ἢ ἐνδεχόμενον ἢ ὑπάρχον, ἀλλ’ δι τοῦτο τὰ ἄλλα οὐκ ἔστιν, οἷον ἐὰν ἐνδεχόμενον ἢ. οὔτε ἀναγκαῖον ἔστιν οὔτε ὑπάρχον. εἰ τούτων οὐκ ἀντιστρέψει κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολουθίαν τὸ δὲ, ἐπὶ πλέον ἔστιν ἄρα τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ὑπάρχοντος. τί δῆποτε οὖν ὁ Ηροφύριος πάτης κατηγορίας ἢ ἐπὶ πλέον ἢ ἐπίσης βουλο- 25 μένης εἶναι τοῦ ὑποκειμένου, οὐδέποτε δὲ ἐπ’ ἔλαττον, αὐτὸς τὸ ἀναγκαῖον ἢ ἐπ’ ἔλαττον δι τοῦ ἐπὶ πλέον κατηγόρησε, λέγω δὴ τοῦ ὄντος, εἰπὼν ὄντος ἀναγκαίου;

Φαμὲν οὖν διτὶ ἀλληλές μέν ἔστι τὸ μὴ τὰ ἐπ’ ἔλαττον τῶν ἐπὶ πλέον κατηγορεῖσθαι, τὸ μέντοι δὲ οὐκ ἔστιν ἐπὶ πλέον τοῦ ἀναγκαίου· κυρίως γάρ ἔκεινά ἔστιν ἐπὶ | πλέον δύναται, δσα κατὰ πολλῶν κατηγορούμενα καὶ τοῦ 9^v ἐν πολλοῖς ἔχοντα ὑπόστασιν καὶ ἐν τι πρᾶγμά ἔστι ἰδίαν ὑπόστασιν ἔχον αὐτὸν καθ’ αὐτὸν θεωρούμενον ὡς τὸ ζῆτον· κατηγορεῖται γάρ κατὰ κυνὸς καὶ ἄνθρωπου καὶ ἵππου, καὶ ἔχει μὲν ἐν τούτοις ὑπόστασιν, καὶ ἰδίαν

1 conicias τούτοις, sed cf. p. 29, 11 sq. post τοίνυν II litt. eras. M 2 ὁ sus-
perser. V 3 ἀλλήλοις post κατηγορούμενα colloc. p 5 ὑποκείμενον καὶ ποτὸν
κατηγορούμενον colloc. V 6 τὸ ἄρθρον—ἐν ὧ
om. V 7 πρόσκειται M¹ 7. 8 ἢ ἥρμάτων ὅντων colloc. EMp 8 ἔστι D: om.
EMVp 9 εἰπον DEMp: om. V 11 κατηγορ. οὔτε ὑποκ. colloc. EMVp
12 ἐπεὶ οὐκ codd.: οὐ γάρ p 13 ἀκολουθίαν] ἀκολουθήσων V 15 διτὶ ἐν τι τού-
των ἢ DE: εἰ ἐν τι τούτων ἔστι M: διτὶ ἐν τι τούτων ἢ V (fort. recte): διτὶ ἐν τούτων
ἐν τι ἢ p 18 ἄρα ἔστι colloc. EMVp 20 τε om. V 19 οὖν om. E 19. 20 βουλάμενος Ep 20 τῷ ὑποκειμένῳ p
(cf. v. 1) 21 κατηγορῆσαι E 23 φαρὲν DVp: φανερὸν EM 26 ante ἐν τούτοις add. καὶ om. p: an ὅμως?
ante ἰδίαν add. ἢ V: καὶ p: om. DEM 26. 27 ἔχον αὐτὸν καθ’ αὐτὸν θεωρούμενον EM:
ἔχοντα κατὰ καθ’ αὐτὸν θεωρούμενα DV: ἔχει αὐτὸν καθ’ αὐτὸν θεωρούμενα p (cf. p. 28, 29)
27 κατὰ κυνὸς καὶ ἄνθρ. καὶ ἵππου D: καὶ κατὰ κυνὸς καὶ κατὰ ἄνθρ. καὶ κατὰ ἵππου
EMp: καὶ κατὰ κυνὸς καὶ κατὰ ἄνθρ. καὶ ἵππου V 28 ante ἐν τούτοις add. καὶ EMVp
28. p. 28, 1 ἰδίαν πάλιν ἔχει οὐσίαν D: οὐσίαν μέντοι ἰδίαν ἔχει Ep: ιδίαν μέντοι οὐσίαν
ἔχει MV

πάλιν ἔχει οὐσίαν αὐτὸν καὶ αὐτὸν θεωρούμενόν τε καὶ νοούμενον (ὅριζόν· γε μεθα σὺν τῷ ζῆντον οὐσίαν αὐτὸν εἶναι λέγοντες ἔμψυχον αἰσθητικόν). ἐπεὶ δὲ οὗτοι μὴ ἔχει οὐσίαν τοιαύτην, ἀλλ’ εἰσὶ φωναὶ ὄμώνυμοι ὡς ὁ κύων καὶ ὁ Λίας καὶ οὗτα τοιαῦτα. ταῦτα οὐκ ἔστιν ἐπὶ πλέον· ψιλαὶ γάρ εἰσι φωναὶ δὲ καὶ οὐ πράγματα. τὸ δὲ ἐπὶ πλέον τινὸς εἶναι τι δεῖ πρότερον αὐτὸν καὶ αὐτόν εἶναι. εἰτ’ ἐπὶ πλέον ἑτέρων εἶναι. τὸ οὖν δὲν ἐπειδὴ οὐκ ἔχει ιδίαν οὐπόστασιν, ἀλλ’ οὐράνιος μόνον ἔστιν ἐν τούτοις κοινωνία τῷ τε ἀναγκαῖῳ καὶ τῷ ἐνδεχόμενῳ καὶ τῷ οὐπάρχοντι, οὐκ ἔστιν οὐδενὸς αὐτῶν ἐπὶ πλέον· 10 φωνὴ γάρ ἔστι ψιλή. ἐπειτα δὲ εἰ ἐπὶ πλέον λέγουσιν εἶναι τὸ δὲν. ὡς γένος αὐτὸν πάντως ἀξιούσιν εἶναι ἐπὶ πλέον· τὸ δὲ γένος τεμνόμενον κατὰ τὸν αὐτὸν γρόνον τὰ εἴδη ποιεῖ οὐφεστάναι καὶ πάντως οὐδενὸς οὐτε προτέρου δύντος οὐδὲν οὐτέρου. ἀνάγκη οὖν αὐτοὺς ὄμοιοιεῖν κατὰ τὸν αὐτὸν γρόνον γίνεσθαι τό τε ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἐνδεχόμενον καὶ τὸ οὐπάρχον. Ζερ ἄτοπον· τὸ μὲν γάρ ἀναγκαῖον τὸ δὲ εἶχει. τὸ δὲ ἐνδεχόμενον καὶ τὸ 15 οὐπάρχον τὸ ποτέ· οὐκ ἄρα γένος τὸ δὲν τῶν εἰρημένων, οὐδὲν ἄρα εἴς ἀνάγκης ἐπὶ πλέον. ἔστι γάρ τὸ δὲν φωνὴ ὄμώνυμος καὶ οὐ γένος, οὐδὲ φύσις ἀφωρισμένη οὐπάρχουσα ἐκάστω τῶν κατὰ μέρος. ὡς τὰ γένη ἔστιν. ἀλλως τε δὲ ἀπαντα τὰ πράγματα ἢ ἀπροσδιορίστως λέγομεν ἢ μετὰ προσδιορισμοῦ. προσδιορισμοὶ δὲ εἰσὶ τέσσαρες· πᾶς, τίς, οὐ πᾶς, οὐδείς. καί φασιν 20 αὐτοὺς εἰρῆσθαι προσδιορισμούς διὰ τὸ εἴς αὐτῶν ὅριζειν τὸν διαλεγόμενον, εἴτε περὶ καθολικοῦ διαλέγεται τίνος εἴτε καὶ μερικοῦ· ἐάν μὲν γάρ εἴπῃ ‘πᾶς’. καθολικὸν σημαίνει, ἐάν δὲ ‘τίς’, μερικόν. τούτων τοῖνυν οὐτως ἐγγίντων, ἐπειδὴ δέδεικται τοῖς φιλοσόφοις ἀπασιν ἔτι τὸ ἀπροσδιορίστως τι λέγειν ίσοδύναμεν τῷ μετὰ προσδιορισμοῦ μερικοῦ αἰνι τοῦ τίς (τῷ γάρ 25 ‘τίς ἀνθρωπος ἥλθεν’ ταῦτόν ἔστι τὸ ‘ἀνθρωπος ἥλθεν’), εἰ ταῦθι οὐτως ἔχει, καὶ ὁ Πορφύριος ἄρα ἀπροσδιορίστως εἰρηκὼς δύντος καὶ προσθεῖς τὸ δὲναγκαῖον ἔλαβε μερικὸν τὸ δὲν, ὡς δὲν εἰ ἔλεγε ‘τί δὲν ἀναγκαῖον ἔστι’. μερικὸν δὲ δὲν ἐπίσης ἔστι τῷ ἀναγκαῖῳ. ὡς καὶ αὐτοὶ ὄμοιοιδεῖν. ὕστε καὶ εἰ μὴ φωνὴ ψιλὴ τὸ δὲν τὸν γάρ, ἀλλὰ πράγμα ιδίαν οὐπόστασιν ἔχον ὡς

1 θεωρούμενόν τε καὶ D: om. EMVp   2 εἶναι αὐτὸν colloc. EMVp   αἰσθητικὸν τὴν ἔμψυχον (sed τὴν del.) E: αἰσθητικὸν ἔμψυχον p   2. 3 ἐπεὶ οὖν οὗτα V
 3 οὐκεταν DMV: ιδίαν Ep   4 οὗτα DEp: in lit. M: τὰ V   ταῦτα D: om. EMVp   5 εἶτιν EMVp: εἰσὶν D   6 τι δεῖ] δή τι V   6 εἶναι (prius) om. EV
 εἶναι ἑτέρων colloc. M   7 μόνον DMP: μόνου EV   8 καὶ τῷ ἐνδεχόμενῳ om. V   9 εἰ DEMp: καὶ V   10 εἶναι λέγουσι colloc. V   11. 12 προτέρου—
 οὐτέρου] προτερεύοντος οὐτε οὐτέροντος p   12 οὖν om. V   16 οὐδὲ] οὐ E
 post φύσις add. τις EMVp: om. D   17 post ἀφωρισμένῃ add. καὶ κεχωρισμένῃ p
 οὐπάρχουσα post μέρος transp. EMVp   post μέρος add. φύσεων V   18 δὲ om. V   21 καθολικοῦ DMV: καθόλου Ep   διαλέγεται] ὅριζεται p   καὶ] περὶ p
 (fort. recte) μὲν om. V   εἴποι V   22 καθολικὸν DMV: καθόλου Ep   ἐάν δὲ εἴπῃ τίς, μερικὸν ἔδειξε M   24 μερικοῦ οὖν τοῦ τίς serpsi: μερικῶν οὖν τῷ τίς D: τῷ τις EM: μερικῶν οὖν τῷ τίς V: μερικῷ τῷ τίς p   24. 25 τῷ γάρ . . . ταῦτόν ἔστι τῷ DE: τῷ γάρ . . . ταῦτόν ἔστι τῷ M Vp   26 post δύντος add. ἀναγκαῖον DEVp: om. M
 26. 27 καὶ προσθεῖς τῷ ἀναγκαῖον codd.: καὶ μὴ προσθεῖς παντάς p   27 μερικὸν ἔλαβε
 colloc. EMVp   29 εἰ καὶ colloc. Vp   ἀλλὰ καὶ πράγμα EMV

τὸν ζῷον, οὐ κακῶς κατηγόρησε τὸ ἀναγκαῖον τοῦ ὄντος ἀπροσδιορίστως 9^ν αὐτοῦ κατηγορήσας. ἔτι δὲ μὲν τὰ πράγματα βουλόμεθα σημᾶναι, ἔκαστον αὐτῶν ὅλον, κατ' εὐθεῖαν πτῶσιν σημαίνομεν ὁ ἀνθρώπος ὁ ἵππος 10 ὁ βοῦς, δὲ δὲ μέρος τι τῶν πραγμάτων ἡ περὶ τὰ πράγματά τι ὑπάρχον, 5 διὸ τῆς γενικῆς σημαίνομεν οἶον ἐὸν εἴπωμεν τοῦ Σωκράτους. ἡ τῶν μερῶν αὐτοῦ τι σημαίνομεν ὡς τὴν γεῖρα ἡ τὴν κεφαλήν. ἡ τῶν περὶ οὐδέτον τι οἷον τὸν οἰκον ἡ ἡ βιβλίον. ὁ οὖν Πορφύριος εἰ μὲν εἰρήκει ‘τὸ ὃν ἀναγκαῖον ἐστι’ ὀντὸς τῆς εὐθείας, τὸ πρᾶγμα αὐτὸν ἔμελλε σημᾶναι, καὶ οὗτος ἂν ἔδοξεν Ἰωας τοῦ ὅλου τὸ μέρος κατηγορεῖν· ἐπειδὴ δὲ εἰπεν 10 ὄντος ἀναγκαίου διὸ τῆς γενικῆς, ἀνάγκη δῆπου ἡ μέρος τοῦ πράγματος τοῦ ἡ τῶν περὶ τὸ πρᾶγμά τι δηλοῦν. μέρους δέ τυντο τῶν περὶ τὸ ὃν ἐπίσης ἐστι τὸ ἀναγκαῖον. ὡς ἀνθρώπος ἐπίσης ἐστί τυντος ζῷου καὶ ἡ γεῖρα ἐπίσης ἐστί τυντος τῶν οὐντων. ὁ οὖν πορφύριος εἰ μὲν εἰρήκει τὸν ἀναγκαῖον ἐστιν· τὸ πρᾶγμα αὐτὸν ἔμελλε την τὸν λόγον, εἰ καὶ ιδίων ὑπόστασιν ἔχειν τις λέγει τὸ ὃν, οὐ κακῶς κατηγόρησε τοῦ 15 ὄντος τὸ ἀναγκαῖον ὁ Πορφύριος, ἐπειδὴ καὶ τοῦτο δεῖδικαμεν· κατὰ γάρ τοῦ Ἰωα τὸ Ἰων τὸν κατηγόρησεν. ἔτι μέντοι καὶ κατὰ ὅλον λόγον δείκνυται μὴ ὃν γένος τὸ δια μήτε τῶν εἰρημένων τριῶν, μήτε τῆς οὐσίας καὶ τοῦ διαμεθεθηκότος καὶ τῶν λοιπῶν κατηγοριῶν. ἐν οἷς γάρ πρῶτον τι καὶ δεύτερον, τούτων τὸ κοινὸν κατηγορούμενον γένος οὐκ ἔστιν· τὸ γάρ γένος 20 εἰδῶν ἐστι γένος. τὰ δὲ εἰδῆ κατὰ τὸν αὐτὸν γράνον ὑφίσταται, καὶ ἐν ἔαυτῷ ἔκαστον ἔχει τὸ εἶναι, οὐκ ἐν ὅλοις. εἰ δὲ καὶ τὸ συμβεβηκότες δεύτερον ἐστι τῆς οὐσίας καὶ ἐν ἔκεινῃ ἔχει τὸ εἶναι, καὶ τὸ ὑπάρχον δεύτερον τοῦ ἐνδεχομένου καὶ ἐν ἔκεινῳ ἔχει τὸ εἶναι, διμονύμως ἄρα κατὰ τούτων ὅλλα ὡς συνωνύμως τὸ δια κατηγορούμενον εσται· οὐ γάρ ἐστι γένος, 25 ἐπειδὴ πρῶτα τινα καὶ δεύτερα ἐν τούτοις φαίνεται. πόθεν δῆλον ὅτι τὸ συμβεβηκότες ἐν τῇ οὐσίᾳ ἔχει τὸ εἶναι καὶ ἐν τῷ ἐνδεχομένῳ τὸ ὑπάρχον, ὅλλα οὐκ ἐν ἔαυτοῖς· ὅτι ἀναιρουμένης τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ἐνδεχομένου συναναιρεῖται καὶ τὸ συμβεβηκότες καὶ τὸ ὑπάρχον. εἰ δὲ ἦν εἰδη ἐκ τοῦ

1 οὐ del. M   2 βουλόμεθα] βουλήθωμεν EM   3 ἔκαστον αὐτῶν ὅλον D: οὐν.
 EMVp   past πτῶσιν add. αὐτὰ p   post σημαίνομεν add. λέγοντες p: malim οἷον
 4 τὰ πράγματα] τὸ πρᾶγμα V   5 Σωκράτους] σώκρατος M   ἡ οὐν. M
 6 τι αὐτοῦ colloc. V   6. 7 περὶ αὐτὸν M   8 αὐτὸν] αὐτὸς M   ἥμελλε V
 9 θῶς ἔδοξε colloc. EMVp   τὸ τοῦ ὅλου colloc. p   εἴπεν ὄντος ἀναγκαίου D:
 ὄντος εἴπει (ἀναγκαῖον οὐν.) EMVp   11 τῶν περὶ τῶν πρᾶγμα V   δὲ καὶ
 τυντος V   13 ἐστι] ἔσται M   οὖν] οὐ E   τὸν λόγον οὖν (numeris superscr. corr.)
 colloc. V¹   14 λέγει τις colloc. EMVp   οὐ κακῶς Ep: οὐν. DMV (cf. v. 1)
 17 εἰρημένων D: προειρημένων EMVp   post τριῶν add. τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἐν-
 δεχομένου καὶ τοῦ ὑπάρχοντος p   οὐσίας τε καὶ p   20 ὑφίστανται DV   ἐν
 om. V   21 ἔαυτῶν D: ἔαυτοῖς EMVp   ἔκαστον EMVp: οὐν. D ante οὐν
 add. καὶ V   ὅλοις DM: ὅλοίκοις EVp   εἰ δὲ — καὶ ἐν ἔκεινῳ ἔχει τὸ
 εἶναι (23) om. V   εἰ δὲ DMp: ὅλλα E   22. 23 δεύτερον ἔστι p   24 ὅλλ?] καὶ M   25 πρῶτα τινα καὶ δεύτερα DMV: πρῶτα καὶ δεύτερα E: τὸ πρῶτον καὶ τὸ
 δεύτερον p   26 ἔχει τὸ εἶναι ἐν τῇ οὐσ. colloc. M   27 ἔαυτοῖς] αὐτοῖς Ep
 28 καὶ (ante τὸ συμβ.) DV: οὐν. EMp   post εἰδη add. αὐτῆς E

ὅντος αὐτοῖς ἀντιδημημένα καὶ μὴ ἐν ἔκεινοις εἰλίξ τὸ εἶναι, οὐκ ἀν τούτων τῶν εἰδῶν ἀναιρουμένων οἷον τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ἐνδεχομένου συνανηγ-¹⁵ ρεῖτο τὸ ἔτερον· οὐ γάρ εἴ τι εἰδός φθαρῇ τοῦ ζῷου οἷον κύων ἡ ἴππος, συναναιρεῖ καὶ τὰ ἄλλα εἰδῆ οἷον ὄντων φθαρωπον ἡ βοῦν ἡ κάμηλον ἡ ἄλλο τι⁵ τῶν λοιπῶν εἰδῶν. κατὰ τοσούτους γοῦν τρόπους καὶ τὸ τῆς ἀπορίας ἄλιγον δέδεικται καὶ τὸ τῶν λύσεων γλαφύρον.

p. 1,3 Ὁντος ἀναγκαίου, Χρυσαύριε, καὶ εἰς τὴν τῶν παρὰ 10^ν Ἀριστοτέλει Κατηγοριῶν διδασκαλίαν τοῦ γνῶναι τί γένος καὶ τί διαφορά.

10 Ο γάρ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Κατηγορίαις περὶ γενικωτάτων φωνῶν διαλέγεται καὶ διαφοραὶς αὐτὰς γωρίζει καὶ θίσις. εἰ οὖν ἔκει περὶ γενῶν καὶ διαφορῶν καὶ θίσιν ὁ Ἀριστοτέλης διαλέγεται, τὸ ἄριστα γνῶναι τί ἔστι

1 αὐτοῖς ἀντιδ.^o] αὐτοῖς ἀντιδημημένα D: ἀντιδιόμενα E: αὐτὰ ἀντιδημημένα M: ἐπ' αὐτοῖς ἀντιδημημένα V: ἀντιδημημένα p: 1. 2 τούτων τῶν DMp: τοῦτο ἡ τῶν EV (sed τοῦτο obliit. V) 2 ὄντων φθαρωπέντας E 2. 3 συναγηγέντο D'M: συναγηγέντο D²: συναναιρεῖται Ep: τὸ συναναιρεῖται V 3 τὸ ἔτερον] καὶ αὐτὰ V φθαρῇ DEM: φθαρεῖται Vp 4 συναναιρεῖται V ἄλλα] ἔτερα p ὃ ὄντων φθαρωπος ἡ βοῦς (ἢ κάμηλον om.) V 5 γοῦν om. D (fort. recte) 6 post γλαφύρον add. τινὲς πάλιν αἰτῶνται τὴν ἀργὴν ὡς κακῶς ἔχουσαν καὶ φασιν· εἰ γάρ τὸ δὲ τῶν ὄμωνύμων ἔστι τὸ δὲ ὄμωνύμων ἀδρίστον, τὸ δὲ ἄριστον τὸ δὲ τὴν ἀργὴν ἀπὸ ἀδρίστου ποιεῖσθαι. φαμὲν οὖν ὅτι οὐκ ἔστιν ὄμωνύμων τὸ ὄν, ἀλλ᾽ ὡς ἀργὸν ἐνὸς μέν, ὡς ἀπὸ τῆς ἰατρικῆς ἰατρικὸν βιβλίον, ἰατρικὸν ἐργαλεῖον. πρὸς ἐν δὲ βλέπουσι τὸ ἰατρικὸν ἐργαλεῖον καὶ τὸ ἰατρικὸν φάρμακον, τὴν ὑγείαν. τὶ δὲ ἔστι τὸ ἀργὸν ἐνός, ἐν ταῖς κατηγορίαις εἰσιμεθα. καὶ διὰ τί τὸ δὲ τοῦ ἀναγκαίου προέταξε; λέγομεν οὖν ὅτι διὰ τρεῖς αἰτίας· μιάν μὲν ὡς καθολικῶτερον τὸ δὲ προέταξε, κατὰ δευτέραν δὲ διὰ τὸ εὐφραδές· εἰ γάρ εἴπεν ἀναγκαῖον ὄντος, οὐχ οὕτως ἐμελλεν εἶναι ἡ φράσις εὐφωνος, ἔχουσα τὸ κεχηρός· κατὰ δὲ τρίτην αἰτίαν, ἵνα ἀπὸ τῶν γενικωτάτων ἀργώμεθα. οὕτως οὖν ἀπὸ γενικωτάτων ἀρέσασθαι βούλόμενος ὁ πορφύριος τὸ δὲ προέταξε. διὰ τί δὲ οὐκ εἴπε δικαίου ἡ ἀργαθοῦ ἡ γρησίμου, ἀλλ᾽ ἀναγκαῖου; ἥρτέον οὖν ὅτι ἀπὸ τίνος διττῆς διαιρέσεως. ἰστέον δὲ ὅτι τὰ δύο ταῦτα ἀλλήλοις παρακείμενά εἰσι, τὸ ἀργαθὸν καὶ τὸ γρησίμον· τὸ δὲ γρησίμον τέμνεται εἰς δύο, εἰς τὸ ὄμωνύμων τῷ γένει γρησίμον καὶ εἰς τὸ ἀναγκαῖον. καὶ ἀργαθὸν μέν ἔστι τὸ δι'^o ἔαυτὸν αἱρετόν, οἷον ἡ εὐδαιμονία, ἡ εὐσέβεια, γρησίμον δὲ τὸ ἀντιδιαστελλόμενον τῷ ἀναγκαῖῳ, ὅπερ οὕτε παρὸν σώζει οὕτε ἀπὸν φθείρει, ὡς ἡ τοιόδε ἐσθῆτος. ἀναγκαῖον δὲ δὲ παρὸν σώζει καὶ ἀπὸν φθείρει, ὡς ἡ ἀναπονή. πάλιν δὲ ἀναγκαῖον διττόν, ἡ τὸ δι'^o ἔαυτὸν αἱρετόν, ὅπερ οὐδὲν τοῦ ἀργαθοῦ διαφέρει, οἷον ἡ εὐδαιμονία, ἡ ὑγεία, ἡ τὸ δι'^o ἄλλο αἱρετόν, ὡς τὸ φλεβοτομεῖν καὶ τὸ φάρμακον. κατὰ οὖν τὸ πρῶτον σημανόμενον ἡ τῶν πέντε φωνῶν γνῶσις ἀναγκαῖα, διὰ τὸ συμβάλλεσθαι τὴν εἰς τὰς κατηγορίας καὶ εἰς τὴν λογικὴν μέθοδον. τοῦτο δὲ τὸ ἀναγκαῖον ἔξαρχῶς λέγεται. λέγεται ἀναγκαῖον ἡ ὥλη, λέγεται ἀναγκαῖον καὶ τὸ λογικὸν τῷ ὄντων φθαρωπῷ, | λέγεται ἀναγκαῖον καὶ τὸ δι'^o αὐτὸν μὲν φευκτόν, δι'^o ἔτερον δὲ αἱρετόν, λέγεται ἀναγκαῖον καὶ τὸ δι'^o αὐτὸν αἱρετόν, λέγεται πάλιν ἀναγκαῖον καὶ τὸ δι'^o ἔαυτὸν μὲν οὕτε αἱρετόν οὕτε φευκτόν, δι'^o ἄλλο δὲ αἱρετόν, ὡς τινα τῶν φαρμάκων, καὶ τὸ δι'^o ἔαυτὸν καὶ δι'^o ἄλλο αἱρετόν. κατὰ τοῦτο οὖν τὸ τελευταῖον σημανόμενον τοῦ ἀναγκαίου ἔστι τὸ παρὸν σύγγραμμα ἀναγκαῖον, διὰ τὸ δι'^o ἔαυτὸν καὶ δι'^o ἄλλο ἀναγκαῖον εἶναι p (cf. David, Brand, p. 19a21 sq.) 8 ἀριστοτέλην E 10 καὶ ἐν ταῖς V περὶ τῶν γενικωτάτων M 11 καὶ (prius) iterat D αὐτὰς DEp: αὐτὰ M: αὐταῖς V

γένος καὶ τί διαφορὰ καὶ τί εἶδος καὶ τί ἔδιον εἰκότως γρήσματος πρὸς 10^η εὐχερεστέρων ἐκείνων κατάληψιν. κέργηται δὲ τῷ καὶ συνδέσμῳ συμ- 11 πλεκτικῷ. ἐπειδὴ οὐ μόνον εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας ἐστὶ γρήσιμον, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄπειρον ποικιτιῶν αὐτὸς λέγει. τινὲς δέ φασιν αὐτὸν εἰρη- 12 κένται καὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας ὡς καὶ εἰς τὰς Ἀρχύ- 13 τοῦ γρηγοριμενούσης τῆς τούτων τῶν πέντε φωνῶν γνώσεως· καὶ γάρ κα- 14 κενὸς ἔγραψε Κατηγορίας. ἀποπον δὲ τοῦτο λέγειν αὐτοῦ τοῦ Πορφύρου 15 καὶ τὰ λοιπὰ διασαρθραντος. εἰς δὲ τὰς ἥ τε τοῦ γένους καὶ ἡ τῆς δια- 16 φορᾶς καὶ ἡ τῶν λοιπῶν γνῶσις γρήσιμος. τὴν δὲ διαφορὰν προέταξε τοῦ 17 εἶδους, ἐπειδὴ φυσικῆς προτερεύει τοῦ εἶδους. καὶ τοῦτο ἐν τῷ οἰκείῳ τόπῳ ἐπελθόντες δεῖξομεν. καὶ νῦν περὶ ὧν ὁ Πορφύρος προτίθεται τὴν 18 διδασκαλίαν ποιεῖσθαι (περὶ γάρ γένους, διαφορᾶς, εἶδους. ίδίου καὶ συμ- 19 βεβηδητος) ἐστὶν ἡ διδασκαλία.

"Ἄξιον δὲ ζητῆσαι ἐνταῦθα τί δέρποτε οὕτως κατὰ τάξιν ἔθετο τὰς 20 15 φωνὰς ὁ φιλόσοφος· οὐ γάρ ἀνάγκην είχε τοῦτο μάτην ποιῆσαι. ἀλλ' εἰ βουλόμεθα τοῦτο γνῶναι. μικρὸν ἀνωμένην ἀρξάμεθα. εἰδέναι δεῖ δι τοῦτο τινὸς ἐν τοῖς πράγμασι καὶ μερικὰ καὶ καθολικά. ἐπειδὴ γάρ ἔμελλον τὰ μερικὰ φεύγεσθαι καὶ οἷον ἀπόλλυσθαι, γενικώτερόν τι τούτων ἐπενόγχειν 21 20 γένος ἡ εἶδος καλεῖται. ἵνα δὲ μὴ ἀνεγνόητοι αὐτῶν ὥμεν καὶ τῆς τάξεως 25 τὴν αἰτίαν μάθωμεν. εἰπωμεν ὡς ἐν παραδείγματι τί ἔστιν ἔκαστον. Σω- κράτηγος μὲν οὖν καὶ Ηλάτωνα καὶ Ἀλκιβιάδην καὶ τοὺς κατὰ μέρος καλοῦ-

1 καὶ τί εἶδος om. EMV: post ἔδιον transp. p εἰκότως om. p 2. 3 συμ-
πλεκτικῷ ante συνδέσμῳ transp. EMV: om. p 3 ἐπειδὴ DEM: ἐπεὶ Vp
μόνον] μόνως D Ἀριστοτέλους D: om. EMVp 3. 4 ἐστὶ γρήσματος post
μόνον transp. V 4 δὲ om. M 4. 5 εἰρηκέναι] λέγειν M 5 ὡς EMVp:
om. D 5. 6 τοῦ ἀρχύτου M 6 τῶν πέντε φωνῶν om. V 6. 7 κάκετος
Dp: ἐκεῖνος EMV 8 ἡ (post καὶ) om. Ep 9 ἡ om. V τὴν δὲ διαφορὰν—
διδασκαλία (13) εἰδιας 10 ἐπειδὴ DEM: ἐπεὶ Vp προτερεύει EMV: προ-
τεύει DV post εἶδους add. διὰ τὸ δὲ τὸ γένος προέταξε τῆς διαφορᾶς ἐν τῇ διδασκα-
λίᾳ p καὶ om. p 10. 11 ἐν τῷ οἰκ. τ. ἐπελθόντες δεῖξομεν EMV: ἀλθόντες ἐν
τῷ οἰκ. τ. λέξομεν D: ἐν τῷ οἰκ. τ. ἀπελθόντες δεῖξομεν p 11 καὶ νῦν] νῦν δὲ ρ
περὶ ὧντων V post ὧν add. βοῶ (?) M 12 ποιεῖσθαι] εἰσθαι in sensu. D
περὶ γάρ D: περὶ EMV: τοῦτα εἰτὶ p γένος, διαφορά, εἶδος, ἔδιον καὶ συμβεβηδητος; p
εἶδους καὶ διαφορᾶς E καὶ om. M 13 ἐστὶν ἡ διδασκαλία D: om. EMVp 14 ζη-
τῆσαι] μαρτυρῆσαι V κάκτωμα] ἐνταῦθα p τὸ δέρποτε] διατὶ M 14. 15 κατὰ
τάξιν ἔθετο τὰς φ. D: ἐπέθηκε (ἐθηκε M) τὰς φ. κατὰ τάξιν EM: κατὰ τάξιν ἔθηκε τὰς
φ. Vp 15 φιλόσοφος] πορφύριος p μάτην Dp: om. EMV 16 βουλόμεθα
Dp: βουλούμεθα EMV εἰδέναι δὲ δεῖ EMV 17 καὶ μερικά καὶ καθολικά D: καὶ
καθολικά καὶ μερικά E: καθολικά καὶ μερικά MV: καὶ καθόλου καὶ μερικά p ζημελ-
λον V 18 ἀπόλλυσθαι] ἀπολέσθαι p γενικ. τι τούτων post φύσις transp. EMVp
19 προλαμβάνον—τοῦτο omissee videtur V, nam loco verborum τούτων—τοῦτο IV litt.
oblitteratae sunt 20 ἀνεγνόητοι] ἀνόγητοι p οὐτῶν] οὐτοὶ V post ώμεν add.
φέρε V 21 εἰπωμεν οὖν E: εἰπωπεν δὲ V ἔκαστον ἐστὶ colloc. EM 22 καὶ
Ἀλκιβιάδην om. EMVp

σιν οἱ φιλόσοφοι μερικὰ καὶ ἄτομα. δημοίως δὲ καὶ Ξάνθιον καὶ Βαζίλιαν καὶ 10^υ τὸνδε τὸν ἵππον. τὰ δὲ τῶν κατὰ μέρος περιεκτικὰ προσεγγῶς καλοῦσιν εἶδη, οἷον τὸν καθόλου ἀνθρωπὸν (περιέχει γάρ τοὺς κατὰ μέρος ὁ καθόλου) καὶ τὰ ἄλλα ὄμοιώς, τὰ δὲ τούτων πᾶλιν περιεκτικὰ καλοῦσι γένη 15 οἷον τὸ ζῷον περιέχει γάρ ἵππον καὶ ἀνθρωπὸν. μέσαι δὲ τούτων οἱ διαφοραὶ εἰσιν. διαφορὰ δέ ἐστιν, ὡς αὐτὸς ὁ Ηροφύριος προσίων ἔρει, ἡ διενήγονται ἔτερον ἔτέρου· κατὰ ταῦτην γάρ η διαφορὰ τῶν πραγμάτων διαφαίνεται. ἐπεὶ κατὰ γένος οὐδεμίᾳ γίνεται διαφορὰ ἔκδηλος: οἷον τὸ ζῷον γένος ὑπάρχει, καὶ¹ ὁ οὐδὲν ἄλλο διαφέρει ἄλλου (πάντα γάρ ζῷα 20 καλοῦνται καὶ ἵππος καὶ κύνων καὶ βοῦς καὶ ἀνθρωπος), ἐὰν δὲ εἴπω διτὶ τοῦ ζῷου τὸ μέν ἐστι λογικὸν τὸ δὲ ἀλογον, ὑποδιελὼν ἐποίησα τὴν διαφοράν, καὶ² ἣν ἐφάνη διαφέρων ὁ ἀνθρωπὸς τοῦ ἵππου καὶ τοῦ βοῦς καὶ τῶν λοιπῶν ἀλόγων· λογικὸν μὲν γάρ λέγεται τὸ μετὰ λόγου καὶ κρίσεως τινος διάγον οἷον ἀνθρωπος ἄγγελος, ἀλογὸν δὲ τὸ γηρώς λόγου καὶ κρίτη³ 25 σεως οἷον ἵππος καὶ βοῦς καὶ τὰ ἄλλα ἀλογα ζῷα. θέστε οὖν αὕτη μερικωτέρα μέν ἐστι τῶν γενῶν, καθολικωτέρα δὲ τῶν εἰδῶν, οἷον τὸ λογικὸν καὶ τὸ θηγάνον· τὸ γάρ λογικὸν μερικώτερον τοῦ ζῷου (περιέχει γάρ τοῦτο τὸ ζῷον τὸ λογικόν τε καὶ ἀλογον). καθολικώτερον δὲ τοῦ εἰδῶν⁴ περιέχει γάρ πολλὰ εἰδῆ τὸ λογικόν, ἄγγελον γάρ καὶ ἀνθρωπον. 30 ἄλλως τε δὲ μερικώτερόν ἐστι τοῦ γένους η διαφορά, καθὸ δύο τὸ γένος πέπτωκε, καθολικώτερον δὲ τοῦ εἰδῶν, καθὸ αὕτη δύο τινῶν ἐστι περιεκτικὴ τοῦ λογικοῦ τε καὶ ἀλόγου, ὅφ' α' πάντα τὰ ζῷα πέπτωκε. τὸ δὲ εἰδῶς ἐνὸς μόνου ἐστι περιεκτικὸν οἷον ἀνθρώπου ἵππου η ἄλλου τινός. τὸ δὲ τίδιον ἐνὶ μόνῳ εἰδῶι ὑπάρχει, οἷον τίδιον τοῦ ἀνθρώπου τὸ γελαστικὸν 35 λέγεται· αὐτῷ γάρ μόνῳ ὑπάρχει καὶ παντί. συμβεβηκός δέ ἐστι τὸ 10

1 ξανθὸν M Βαζίλιαν D: βαζίλιον V (cf. p. 17, 19) καὶ (ante τὸνδε) om. M
 2 προσεγγῶς—περιεκτικά (4) om. MV: καλοῦσιν—περιεκτικὰ om. E 3 τοὺς p: τὰ D
 4 τῶν τούτων p 5 ἵππον καὶ ἀνθρ. DM: ἀνθρ. καὶ ἵππον E: καὶ ἵππον καὶ ἀνθρ. V:
 καὶ ἀνθρ. καὶ ἵππον p μέσαι δὲ DV: καὶ μέσα δὲ EM: μέσα δὲ p 5. 6 αἱ διαφοραὶ εἰσιν DEM: αἱ διαφοραὶ V: εἰσιν αἱ διαφοραὶ p 6 προσίων ὁ παρφ. colloc. M
 7 ταῦτη DEV: ταῦτα M: τοῦτο p 8 διαφαίνεται] διαφέρεται V ἐπειδὴ⁵ V
 γίνεται post ἔκδηλος transp. EM 9 ὑπάρχει DEP: ὑπάρχον MV καθὸ ὁ οὐδὲν]
 καθὸ οὐδὲν D: κατ' οὐδὲν EV: καὶ κατ' οὐδὲν M: καὶ κατ' αὐτὸν οὐδὲν p ἄλλου διαφέρει colloc. EMVp 10 καὶ ἀνθρ. καὶ ἵππος καὶ βοῦς καὶ κύνων colloc. M
 δὲ] γάρ p 11 ἐστι om. E: post λογικὸν transp. M 12 τοῦ ἵππου καὶ τοῦ βοῦς
 D: ἵππον καὶ βοῦς EMp: ἵππον V 13 καὶ (ante βοῦς) om. E οὖν om. p
 17 post μερικώτερον add. ἐστι M 17. 18 τοῦτο τὸ ζῶον τὸ λογικόν τε καὶ ἀλογον
 D: τὸ ζῶον τοῦτο τὸ λογικὸν δηλοντί καὶ τὸ ἀλογον EMp: τὸ ζῶον τοῦτο τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἀλογον V; fort. τὸ ζῷον eicias (cf. v. 21) 19 γάρ om. V 20 τε δὲ Dp: τε
 δὲ καὶ EM: τε V μερικώτερον D: μερικωτέρου E: μερικωτέρα MVp ἐστι
 om. D η διαφορὰ τοῦ γένους colloc. V 21 καθολικώτερον DE: καθολικωτέρα
 MVp αὐτῇ V 22 τοῦ ἀλόγου EMVp 23 post μόνῳ add. τινός M
 η ἵππον p 24 ἐνὶ μόνῳ εἰδῶι D: ἐνὶ μὲν εἰδῶι μόνῳ EMVp post ὑπάρχει add.
 καὶ παντὶ p 24. 25 τοῦ ἀνθρ. τίδιον λέγεται τὸ γελ. colloc. EMVp 25 post παντὶ⁶
 add. καὶ δεῖ p

δυνάμενον δίχα τινὸς βλάβης ἀπογενέσθαι τοῦ ἐν φέτιν, οἷον λευκὸν μέλαν 11τ
καθῆσθαι ἑστάναι. τούτων οὖν τὰ μὲν συμπληρωτικά ἔστι τῆς οὐσίας
ἥγουν τῆς ὑπάρξεως, τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ τούτων μέση διαφορά,
ἅπινα οὐσιώδη καλεῖται· ταῦτα γάρ συμπληρωτικά εἰσι παντὸς ζώου· ἔκα-
5 στον γάρ τούτων τῶν τριῶν μετέχει, οἷον Σωκράτης, καθὸ μὲν ζῷον, ἔχει 15
τὸ γένος, καθὸ δὲ λογικὸν θνητόν, ἔχει τὴν διαφοράν, καθὸ δὲ ἄνθρωπος,
τὸ εἶδος· ὅμοιώς δὲ καὶ Πλάτων καὶ Ἀλκιβιάδης. τὰ δὲ ἄλλα δύο ἐπεισ-
οδιώδη καλεῖται, τὸ ἴδιον λέγω καὶ τὸ συμβεβηκός, διότι οὐδὲν εἰς τὸν
τῆς οὐσίας τοῦ ὑποκειμένου συμβάλλεται λόγον. ὡν τὸ μὲν ἴδιον πληγιέ-
10 στερον ὑπάρχει τῶν οὐσιωδῶν, ἐπειδὴ δεὶς ὑπάρχει τινί, τὸ δὲ συμβεβη-
κός πόρρω ὑπάρχει, ἐπειδὴ πῃ μὲν ὑπάρχει πῃ δὲ οὐδὲ ὑπάρχει. τὰ αὐ-
τὰ δὲ καὶ γωριστὰ καλεῖται, ἐπειδὴ κατ' ἐπίνοιαν γωριζόμενα οὐδὲν λου-
μαίνεται τῇ οὐσίᾳ τοῦ ὑποκειμένου, ἐπειδὴ εἰ τοῦτο ἦν, ἔδει τοὺς μέλανας
ἀνθρώπους μὴ εῖναι. ὅπερ ἄτοπον, καὶ τοῦ γεῖδην δὲ τὴν δύναμιν ἀπο-
15 βάλλωμεν, οὐδὲν ἡττόν ἐσμεν ἀνθρώποι πάσας τὰς τῶν ἀνθρώπων ἐνερ-
γείας ἐνεργοῦντες. τούτων οὖν οὕτως ἐγένεται οὐρανός πῶς δ Πορφύριος κατὰ
τάξιν προῆλθε· προέταξε μὲν γάρ τὰ οὐσιώδη καὶ συμπληρωτικά τῆς οὐ-
20 σίας, ὅπερον δ' ἐταξε τὰ ἐπεισοδιώδη, καὶ πάλιν τῶν οὐσιωδῶν προέταξε
μὲν πρῶτον τὸ γένος ὡς καθηλικώτερον, εἶτα τὴν διαφορὰν ὡς τούτου
μερικωτέραν, εἶτα τὸ εἶδος ὡς ταύτης μερικώτερον. τῶν δὲ ἐπουσιωδῶν
ἐπειδὴ τὸ μὲν ἴδιον πληγιέστερόν ἔστι τῆς οὐσίας, προέταξε μὲν αὐτὸν ὡς
καὶ μᾶλλον συγγενέστερον τοῖς εἰρημένοις, τὸ δὲ συμβεβηκός τῆς ἐπιγάτης
τετύγηκε τάξις ὡς μὴ κοινωνοῦν τοῖς εἰρημένοις καὶ αὐτὸν μόνον γινό-
μενόν τε καὶ ἀπογινόμενον γωρίς τῆς τοῦ ὑποκειμένου φύσεως.

30

- 1 δυνάμενον rescrips. V² 2 οὖν reser. V² συμπληρωματικά E εἰτι D
 3 ἥγουν τῆς ὑπάρξεως D: τῶν πραγμάτων Vp: om. EM (fort. recte); tum pergit τὰ δὲ
ἐπεισακτα. καὶ συμπληρωτικά μὲν ἔστι τῆς οὐσίας τὸ γένος κ. τ. λ. p οἷον τὸ γένος M
καὶ (post γένος) Dp: om. EMV ἡ τούτων μέση διαφορά DV: ἡ τούτων διαφορά ἡ μέση E:
ἡ τούτων διαφορά M: ἡ μέση τούτων διαφορὰ p 4 ταῦτα γάρ συμπλ.. εἰτι παντὸς ζώου
Dp: διὰ τὸ συμπλ. εἶναι παντὸς ζώου EM: παρὰ τὸ ὡς ἤδη εἰρηται συμπλ. εἶναι παντὸς
ζώου V 5 post μὲν add. γάρ MVp post ζῷου add ὁ σωκράτης EMV
 5. 6 τὸ γένος ἔχει colloc. E 6 ἔχει D: om. EMVp 7. 8 ἐπεισοδιώδη D: ἐπουσιωδή^η
EMVp 8 καλεῖται] καλοῦνται V post καλεῖται add. καὶ ἐπεισακτα p τὸ τε
ἴδιον p 9 τοῦ in ras. D τοῦ ὑποκειμένου post λόγον transp. D 10 ὑπάρ-
χει om. V 11 οὐδὲ ὑπάρχει DEp: οὐδὲ MV 11. 12 τὰ αὐτὰ D: ταῦτα EMVp
 12 καὶ om. p καλεῖται D: καλοῦνται EMVp 12. 13 λυμαίνεται MV: λυμαίνο-
ται DEp 13 τῇ οὐσίᾳ EMVp: τῇ οὐσίᾳ D: ὑποκειμένου scripsi: ἀνθρώπου libri
ἐπειδὴ] ἐπει D 14 μὴ εἶναι ἀνθρ. colloc. EMVp καὶ τοῦ DMV: καὶ τῶ E:
καὶ p 14. 15 ἀποβάλλωμεν E: ἀποβάλλωμεν D: ἀποβάλλωμεν M: ἀποβάλλω V: ἀπο-
βάλλομεν p 16 οὖν Dp: om. EMV ὁ φύλασσος πορφύριος MV 17 γάρ
om. D συμπληρωματικά EMp 18 ὅπερον Dp: ὅπερ EMV ἐπεισοδιώδη
D: ἐπουσιωδή EMVp καὶ πάλιν τῶν οὐσιωδῶν om. D προέταξε] scribas ἐταξε
 19 πρῶτον EM: πρότερον D: om. Vp 20 ἐπουσιωδῶν] videtur aut ἐπεισοδιωδῶν
aut μὴ vel οὐκ οὐσιωδῶν (cf. v. 7) et hic et ubique corrigendum esse 21 ἐταξε
om. M 23 εἰρημένοις Dp: προειρημένοις EMV (cf. v. 22) ante αὐτὸν add. ὡς
EMVp: om. D

Ζητήσω δὲ ἔξιν. πῶς ἀντιδιήρηται τῷ γένει καὶ τῷ εἶδει τὸ συμ- 11
βεβηκός καίτοι καὶ αὐτὸν τὸ συμβεβηκός εἰς εἶδη τε καὶ γένη τεμνόμενον.
λέγω τούναν ως ἄλλο τί ἔστι σκοπεῖν ἔκαστον τῶν δέκα κατηγοριῶν, καθὸ
ἔγει τὸ εἶναι ἀτζέντως, καὶ ἄλλο ως ἀνειληφθεὶς πρὸς ἕτερον σχέσιν· ἡγίκα
δὲ μὲν γάρ αὐτὸν καθ' αὐτὸν ἔκαστον οὐ τι ποτέ ἔστι σκοποῦμεν. φαμὲν τὸ μέν
τι εἶναι οὐσίαν τὸ δὲ ποσὸν τὸ δὲ ποιὸν καὶ τὰ λοιπά· δταν δὲ ἀπινωμεν
εἰς τὰς μετά τὴν οὐσίαν κατηγορίας ως μὴ ὑφεστηκυίς καθ' αὔτας ἄλλας
διεμένας ἐκείνης πρὸς ὑπαρξίαν, συμβεβηκέναι αὐτάς τῇ οὐσίᾳ φαμέν. πάλιν
ἐν ἐκάστῃ τῶν κατηγοριῶν δταν ἀποβλέψαντες ὕδωμεν τὸ μέν τι καθολικώ-
10 τερον τὸ δὲ εἰδικώτερον τὸ δὲ φῶ τὸ εἰδικώτερα τέμνεται | ἀπὸ τῶν γενι- 11
κωτέρων, τούτων τὸ μέν τι καλοῦμεν γένος τὸ δὲ διαφορὰν τὸ δὲ εἶδος.
ὅστε τὸ αὐτὸν ἄλλως μὲν θεωρούμενον γένος λέγεται ἦ εἶδος ἦ διαφορά
(καθ' οὐδὲν διαφέρουσι κατὰ τὰς κατηγορίας), ἄλλως δὲ τὸ μέν τι οὐσία
τὸ δὲ συμβεβηκός.

15 p. 1,5 Εἴς τε τὴν τῶν ὁρισμῶν ἀπόδοσιν καὶ ὅλως εἰς τὰ περὶ
διαιρέσεως καὶ ἀποδείξεως γρηγορίμης οὖσης τῆς τούτων θεωρίας. 5

Χρὴ εἰδέναι πρῶτον, ως ἄλλη ἔστιν ἡ κατὰ Ἀριστοτέλην διαλεκτικὴ
καὶ ἄλλη ἡ κατὰ Πλάτωνα· ἡ μὲν γάρ κατὰ Ἀριστοτέλην διαλεκτικὴ
δέξαις ἔπειται πενταχῶς. ως ἐν Τοπικοῖς διέταξεν, ἡ δὲ κατὰ Ηλίατων
20 τετραχῶς γίνεται, κατὰ διαιρέσιν καὶ ὁρισμὸν καὶ ἀπόδειξιν καὶ ἀνάλυσιν.
τὸ οὖν γρήγοριμον εἰς τε τὴν τῶν ὁρισμῶν ἀπόδοσιν καὶ εἰς τὰ
περὶ διαιρέσεως καὶ ἀποδείξεως γρήγοριμον ἔσται δῆλον δτι καὶ εἰς
τὴν κατὰ Πλάτωνα διαλεκτικήν· εἰ δὲ τοῦτο, δῆλον δτι καὶ πρὸς πᾶσαν φι- 10
λοσοφίαν, εἰσὶ δέ. ως εἰρηται, διαιρετικὴ ὁριστικὴ ἀποδεικτικὴ καὶ ἀνα-
25 λυτική, οὕτως οὖν ἐκληγμένον τὸν νοῦν τοῦ γωρίου, ως ἀν εἰ ἔλεγον δ
Πορφύριος δτι τοῦτο τὸ σύγγραμμα οὐ μόνον εἰς τὰ τῶν φιλοσόφων συγ-
γράμματα συμβάλλεται, ἀλλ' ως εἰ καὶ μὴ ἦν συγγράμματα, εἰς αὐτὰς τὰς

1 ἀντιδιήρηται DEV: ἀντιδιαιρεῖται Mp   2 τὸ συμβεβηκός om. p   τε om. p
3 τῶν δέκα κατηγοριῶν D: om. EMVp   4 ἀτζέντως D: om. EMVp   ἀνειλη-
φώς p   6 τι DEMp: τοι V   8 αὐτὰς]   7 ως om. MV   μὴ ὑφεστ. D: οὐκ ἔφεστ. EMp: οὐ (sic) ὑφεστ. V   8 αὐτὰς]
αὐτὸν V   9 ὕδωμεν om. V   9. 10 τὰ μέν τοι καθολικώτερα V   10 τὸ δὲ εἰ-
δικώτερον p: τὸ δὲ ιδικώτερον DM: τὰ δὲ εἰδικώτερα EV   τὰ δὲ ὡ E   τὰ ιδικώτερα
D (sed i in ras.)   11 τι] τοι Vp   12 λέγεται γένος colloc. p   13 καθὸ]
καθ' ἀ p   οὐδὲν διαφέρουσι] οὐδὲν διαφέρει DMV: οὐδὲ διαφέρει E: διαφέρουσι τὰ p
ἄλλως τε δὲ V   τι] τοι Vp   17 ως D: δτι EMVp   18 ἄλλη D: ἔτέρα
EMVp   τὸν ἀριστοτέλην E   19 ἐν τοῖς τοπικοῖς M (cf. Z. p. 139 a 24)   20 ἀπό-
δοξιν E   21 τὴν τῶν MVp: τῶν DE   τὰ] τὸ EM   22 ἀποδέξεως E¹   ἔσται]
ἐστι V   δῆλον δτι om. V   καὶ (ante εἰς) om. E   23. 24 εἰ δὲ τοῦτο — φιλοσοφίαν
post ἀναλυτικὴ transponas, nisi malis eicere   23 καὶ om. M   24 post εἰρηται
add. τέσσαρες V   25 τοῦ γωρίου MVp: τοῦ γρηγορίου D: τοῦ γωρίου τούτου E
26. 27 συμβάλλεται συγγράμματα colloc. Vp   27 ως om. p   αὐτὰς EMVp: om. D

τῶν φιλοσόφων μεθίδοις συμβάλλεται. δι' ὧν δύνανται εὑρεῖν οἱ φιλόσοφοι Ην
ἔκαστον τῶν πραγμάτων. τί δέ ἐστιν ἔκάστης τούτων ἔργον, κατὰ τάξιν τοι
εἴπωμεν.

Διαιρετικῆς μὲν γάρ ἔργον ἐστὶ τὸ διαιρεῖν τὸ προτεθέν γένος εὐτάξιον κατὰς εἰς τὰς οἰκείας διαιφοράς, οἷον τὸ ζῷον εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον εἰς θυντήριον καὶ ἀθανάτον, καὶ μὴ λέγειν διτὶ τοῦ ζῷου τὸ μέν ἐστιν ἄνθρωπος τὸ δὲ ἕππος τὸ δὲ ἄλλο τι καὶ ἄλλο. ἐσίκασι γάρ οὖτοι. ὡς δὲ θεός φησι: Ηλάτων. τοις κακῶς τέμνοντι μαρτείροις καὶ μὴ κατ' ἄριθμα τὰ δύο, τοῦτον ἐστιν ἴδιώτατος καὶ ἀμεθίδοις ἀνδράσιν. ὑριστικῆς δέ ἐστι τὸ τὸν ὑρισμὸν οἰκείως ἔκάστου τῶν πραγμάτων ἀποδιδόνται. οὗτος δὲ ἐπεται τῷ διαιρετικῷ πρώτῳ δύνται, ἐπειδὴ καὶ χρήζει αὐτοῦ· οἱ γάρ ὑρισμοὶ ἐκ γένους εἰσὶν καὶ συστατικῶν διαιφορῶν· ἐκ τοῦ οὖν διαιρεθέντος ηὗτη γένους δὲ ὑριστικὸς ἐκλέγεται τὰ χρήσιμα πρὸς τὸν ὑρισμόν, οἷον διαιρεθέντος τοῦ ἐμψύχου εἰς ζῷον καὶ φύσην καὶ τοῦ ζῷου εἰς λογικὸν καὶ ἄλογον εἰς θυντήριον καὶ 15 ἀθανάτον. δὲ ὑριστικὸς βουλόμενος τὸν ἄνθρωπον ὑριστατθεὶς ἐκλέγεται τὸ ζῷον τὸ λογικὸν καὶ τὸ θυντήριον. ἀποδεικτικῆς δὲ ἔργον τὸ τὴν ἀπόδειξιν τῶν πραγμάτων ποιεῖσθαι ἐξ αὐτῆς τῆς ἴδιας αὐτῶν οὐσίας· οὐ γάρ ὥσπερ οἱ ῥήτορες ἐξ ἐνδῆξιν καὶ πιθανῶν προτάσεων τὰς πίστεις φέρουσιν. τοιούτον τι γρῆμα ἐστιν ήτοι ἀπόδειξις, ἀλλ' ὥσπερ δὲ Πλάτων τὸν περὶ τῆς ἀθα-
20 νασίας τῆς ψυχῆς λόγον ἀποδεῖξαι βουλόμενος τῷ λόγῳ τῆς οὐσίας αὐτῆς ἐχρήσατο, λέγων διτὶ ήτοι ήτοι τῇ ψυχῇ αὐτοκίνητος, τὸ αὐτοκίνητον ἀεικίνητον, τὸ ἀεικίνητον ἀθανάτον, ήτοι τῇ ψυχῇ ἄρα ἀθανάτος. οὗτως γρὴ καὶ τὸν ἀπόδειξαι 25 βουλόμενον ποιεῖν· αἱ γάρ δύνταις ἀποδεῖξεις ἐκ τῶν ὑρισμῶν γίνονται· οἱ γάρ ὑρισμοὶ δηλοῦσι τὴν φύσιν τοῦ πράγματος. καὶ δεῖ τὰς ἀποδεῖξεις γί-
νεσθαι ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τῶν πραγμάτων καὶ οὐκ ἐκ τῶν ἔξωθεν παρεπομένων οὐκ ἀναγκαίως. ὥστε οὖν τρίτην τάξιν ἐπέχει ήτοι ἀπόδειξις, εἰ γε]

1 οἱ φιλοι. εὑρεῖν colloc. V

2 ἐστιν om. Mp

3 διαιρετικῆς DMp: διαιρετικοῦ EV μὲν γάρ EMp: μὲν V: om. D προστεθὲν E¹ 5 εἰς (tertium) EMVp: om. D (cf. v. 14)

καὶ E οὗτοι EMVp: om. D 7. 8 δὲ θεῖς φησι Ηλάτων Dp: δὲ Ηλάτων φησί EM: δὲ θεῖς Ηλάτων φησί V (cf. Phaedr. p. 265 E)

14 εἰς ζῷον D: εἰς τὸ ζῷον E: εἰς τε τὸ ζῷον M: εἰς τε ζῷον Vp φυτὸν] θυντῶν M τοῦ ζώου] τὸ ζῷον V post ἀλογον add. τὸ λογικὸν V 16 τὸ λογ.

καὶ τὸ θυντήριον D: καὶ τὸ θυντόν καὶ τὸ λογ. EMp: καὶ τὸ λογ. καὶ τὸ θυντήριον V

ἀποδεικτικῆς Dp: ἀποδεικτικοῦ EV: ἀποδεικτικὸν (?) M 18 προτάσεων M: προσώπων DEVp 18. 19 οὐ τοιοῦτον M 19 δὲ Ηλάτων] cf. Phaedr. p. 245 C sq. τῆς

om. p 20 ἀποδεῖξαι λόγον colloc. M 21 διτὶ om V 22 ἄρα ή ψυχὴ V

ἀθανάτον V γρὴ] δεῖται p ante τὸν ἀποδεῖξαι add. τὸν ἀποδεικτικὸν V

ἀποδεῖξαι E 23 γίνονται om. E 25 ἐκ τῆς φ. αὐτῆς τῶν πραγ. Mvp: έκ τῶν τῆς φ. αὐτῆς πραγ. D: ἐκ τῆς φ. αὐτῆς πραγ. E 26 οὐκ ἀναγκ. fort. eicias

ἐπέχει DEV: ἔχει Mp

ἐκάστης scripsi: ἔκάστου libri

7 τὸ δὲ (ante ἄλλο)]

10 οἰκείως E 11 ἐπειδὴ] ἐπειδὲ D καὶ om. V γένους Dp: γενῶν EMV 12 τοῦ οὖν

τοῦ E διαιρεθέντος οὖν γένους ηὗτη colloc. M δὲ om. V 13 πρὸς] εἰς V

14 εἰς ζῷον D: εἰς τὸ ζῷον E: εἰς τε τὸ ζῷον M: εἰς τε ζῷον Vp φυτὸν] θυντῶν M τοῦ ζώου] τὸ ζῷον V post ἀλογον add. τὸ λογικὸν V 16 τὸ λογ.

καὶ τὸ θυντήριον D: καὶ τὸ θυντόν καὶ τὸ λογ. EMp: καὶ τὸ λογ. καὶ τὸ θυντήριον V

ἀποδεικτικῆς Dp: ἀποδεικτικοῦ EV: ἀποδεικτικὸν (?) M 18 προτάσεων M: προσώπων DEVp 18. 19 οὐ τοιοῦτον M 19 δὲ Ηλάτων] cf. Phaedr. p. 245 C sq. τῆς

om. p 20 ἀποδεῖξαι λόγον colloc. M 21 διτὶ om V 22 ἄρα ή ψυχὴ V

ἀθανάτον V γρὴ] δεῖται p ante τὸν ἀποδεῖξαι add. τὸν ἀποδεικτικὸν V

ἀποδεῖξαι E 23 γίνονται om. E 25 ἐκ τῆς φ. αὐτῆς τῶν πραγ. Mvp: έκ τῶν τῆς φ. αὐτῆς πραγ. D: ἐκ τῆς φ. αὐτῆς πραγ. E 26 οὐκ ἀναγκ. fort. eicias

ἐπέχει DEV: ἔχει Mp

τῷ ὄριστικῷ κέχρηται. ἡ δὲ ὄριστικὴς τῷ διαιρετικῷ. ἀναλυτικῆς δὲ ἔργον Η⁹ τὸ τὰ σύνθετα ἀνάλυειν εἰς τὰ ἀπλᾶ, ἐξ ὧν σύγκεινται, οἷον τὸν λόγον εἰς 36 ὄντας καὶ ὥρματα, καὶ ταῦτα εἰς τὰς συλλαβάς, καὶ ταῦτας εἰς τὰ στοιχεῖα, καὶ ταῦτα μὲν οἱ γραμματικοί. οἱ δὲ φιλόσοφοι ἐπὶ τῶν πραγμάτων, οἷον τὸν ἄνθρωπον εἰς κεφαλὴν καὶ γείρας καὶ πόδας, καὶ ταῦτα 12¹⁰ εἰς ὅστα καὶ σάρκας καὶ νεῦρα, καὶ ταῦτα εἰς τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, καὶ ταῦτα εἰς ὄλην καὶ εἶδος. γράμματα δὲ τῇ ἀναλυτικῇ καὶ ἐπὶ συλλογισμῶν ἀναλύοντες αὐτοὺς εἰς τὰς προτάσεις καὶ ταῦτας εἰς τοὺς ὥρους, ὡς ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς διδάσκει. πρώτη οὖν πατῶν ἡ διαιρετική, δευτέρα ἡ 10 ὄριστική, τρίτη ἡ ἀποδεικτική, τετάρτη ἡ ἀναλυτική. τῶν δὲ τριῶν μόνην ἡ ἐμνημόνευσε, διέτι τὸ βιβλίον εἰς ταῦτα ἔστι γράμματον· διδάσκει γάρ περὶ γενῶν καὶ διαφορῶν. ἡ μὲν δὴ διαιρετική διαιρεῖ εὐτάκτως τὰ γένη εἰς τὰ εἶδη διὰ τῶν οἰκείων διαφορῶν, ἡ δὲ ὄριστική δρίζεται ἐκ γένους καὶ διαφορῶν, ἡ δὲ ἀποδεικτική τὰς ἀποδείξεις ποιεῖται ἐκ τῶν ὄρισμάν, οἱ 15 δὲ ὄρισμαί, ὡς εἴρηται, ἐκ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν. [Ἄλλως τε διὰ τὸ τὰς τρεῖς ἀλλήλων δεῖσθαι· τῆς μὲν γάρ διαιρετικῆς γράμματος ἡ ὄριστική, ἡ δὲ ἀποδεικτικὴ ἀμφοτέρων, εἴ γε ἡ ἀποδεικνύων τοὺς ὄρισμάν, δὲ 20 τῶν πραγμάτων λαμβάνει διὰ τὸ γενῶν τὴν οὐσίαν τοῦ πράγματος, ἡ δὲ ὄριστική γράμματος τῆς διαιρετικῆς. ἡ δὲ ἀναλυτική οὐδεμιᾶς γράμματος τῇ 25 μὲν γάρ διαιρετικῇ ἐναντιοῦται, καθόλικη ἐκείνη μὲν ἐν λαμβάνουσα πολλὰ ποιεῖ. ἡ δὲ ἀναλυτικὴ εἰς ἐν τελευτῇ λαμβάνουσα γάρ καὶ ἀναλύουσα τὸν ἄνθρωπον ποιεῖ εἰς μόρια, καὶ ταῦτα εἰς γυμούς, καὶ τοὺς γυμούς εἰς 30 στοιχεῖα, καὶ ταῦτα εἰς ὄλην καὶ εἶδος· τὰ γάρ στοιχεῖα ἐξ ὄλης καὶ εἴδους σύγκειται. ἄλλως τε διὰ τὴν ἡ μὲν διαιρετική πρόεισιν ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἐπὶ τὰ σύνθετα, ἡ δὲ ἀναλυτική ἀπὸ τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀπλούστερα. τῷ δὲ ὄριστικῷ, καθόλικη οὐτος μὲν συναπτικός ἐστι τῆς οὐσίας, ἐκείνη δὲ

1 ἀναλυτικῆς Dp: ἀναλυτικοῦ EMV	ἔργον ἔστι p	2 ἀναλύειν DMVp: δια-
λύειν E τὰ (ante ἀπλᾶ) om. EM	3 καὶ (post ὥρματα) om. V	3 ante
φιλόσοφοι add. φυσικοὶ Ep: om. DMV	5 καὶ (ante γείρας) om. E	6 διστά E
ταῦτα DMV: τὰ τοιοῦτα Ep τὰ DMV: om. Ep	7. 8 συλλογισμῶν EMVp: συλ-	
D 8 τὰς D: om. EMVp	λογισμοῖς D	λογισμοῖς
δευτέρα δὲ EMVp	τοὺς EMV: om. Dp	9 μὲν οὖν Ep
10 τρίτη δὲ Ep	ἡ (ante ἀποδεικτ.) superscr. E	καὶ
τετάρτη Ep μόνων] τούτων E	12 ἡ ... διαιρετικὴ D: ὁ ... διαιρετικός EMVp	
δὴ D: γάρ EMVp	13 τὰ om. p	οἰκείων EMVp: ὕδων D (cf. p. 35,5)
ἡ δὲ ὄριστική D: ὁ δὲ ὄριστικός EMVp	14 διαφορῶν D: διαφορᾶς EMVp	ἡ δὲ
ἀποδεικτικὴ D: ὁ δὲ ἀποδεικτικός EMVp	14. 15 οἱ δὲ διορισμοὶ E	15 γένους
D: γενῶν EMVp (cf. p. 35,11)	συστατικῶν D: om. EMVp	ἄλλως τε — διαλέ-
διαιρετικοῦ V	17 ὁ superscr. E	τουσα (p. 38,3) inclusi
20 γάρ om. D	18. 19 ὁ δὲ ὄριστικός EMV	19 τοῦ
21 ἡ δὲ ἀναλυτικὴ εἰς ἐν τελ. vix recte se habet, cf.	21 διαιρετικός V	
p. 37,16 Elias p. 430,23 (Cramer)	22 τὸν ἄνθρ. ποιεῖ D: ποιεῖ τὸν ἄνθρ. EM: τὸν	
ἄνθρ. V: ἀναλύει τὸν ἄνθρ. p; scribas τὸν ἄνθρ. διαιρεῖ secundum Eliam (p. 431,14)	23 post ὄριστικός DE	
24 σύγκεινται DE	24 ὁ διέτι V	
διέτι] διέτι V	ἡ μὲν διαιρετικὴ M: ἡ διαιρετικὴ D: ὁ μὲν	
διαιρετικός EVp	25 ἡ δὲ ἀναλυτικὴ D: ὁ δὲ ἀναλυτικός EMVp	ante ἀπὸ add.
E	26 post ὄριστικός add. ἐναντιοῦται p	
μὲν om. V	μὲν om. V	ἐκείνη δὲ
διαιρετικὴ D ¹ : ἐκείνος δὲ ἀναλυτικός D ² EMV: ἐκείνος δὲ ἀναλυτικός p		

διαλυτική. ἄλλως τε εἰ τῷ διαιρετικῷ ἐναντιοῦται, οὐτινος δὲ ὁ ὄριστικὸς 12·
χωρὶς οὐ δύναται ὅρισαι, δῆλον δὲ καὶ τῷ ὄριστικῷ. ἄλλα δὴ καὶ τῷ 20
ἀπόδεικτικῷ· εἰ γάρ η ἀπόδειξις γρῆγει τῇς ὄριστικῆς καὶ διαιρετικῆς,
ταύταις δὲ ἐναντιοῦται η ἀναλυτική, καὶ τῇς ἀπόδεικτικῇ ἀρα ἐναντιοῦται
η ἀναλυτική, καὶ διὰ τέ τῇς ὄριστικῆς πρῶτον ἐμνημόνευσε, καὶ μὴ τῇς
διαιρετικῆς, καὶ ταῦτα πρώτης ὑπαρχούστης; ἐπειδήπερ προκείμενον ἦν αὐ-
τῷ τῶν προτεθέντων τοὺς ὄρισμοὺς ἀποδημοῦσι. διαφέρει δὲ η σύνθεσις
τῇς ἀναλύσεως κατὰ μὲν τὸ ὑποκείμενον οὐδέν· ὥσπερ γάρ τὸ ἄναγκες
ἐστι πάντως καὶ κάταντες, οὕτως καὶ η ἀνάλυσις πάντως ἐστὶ καὶ σύν- 25
10 θεσις. κατὰ δὲ τὴν σχέσιν διαφέρει (ὅταν μὲν γάρ ἀναθεν πρόσεισιν καὶ
ἐκ τῶν πρώτων ἀρχῶν ἐπὶ τὰ ἔσχατα, σύνθεσίς ἐστιν. ὅταν δὲ ἐκ τῶν
ἔσχατων ἐπὶ τὰς πρώτας ἀρχὰς ἀναβαίνῃ, ἀνάλυσις) καὶ δὲ η μὲν σύν-
θεσις πρὸς τὸ σύνθετον τελευτὴ, η δὲ ἀνάλυσις πρὸς τὸ ἀπλοῦν. οὐ γάρ
ἀναλύων σύνθετὸν τι δῆλον δὲ ἀναλύει. εἴ γε μὴ μέλοι ταλαιπωρεῖν καὶ
15 ἀδύνατα μοχθεῖν ἀπλοῦν ἀναλύσαι σπεύδων· τὸ δὲ σύνθετον ἐκ πλειόνων 30
σύγκειται· οὐκοῦν οὐτινος ἀναλύων εἰς πλείστα ἀναλύει. Ψεῦδος ἀρα τὸ τὴν
ἀνάλυσιν εἰς ἀπλοῦν ἀναλύειν τὸ σύνθετον. καὶ τοῦτο μὲν ἐγγὺς ἀληθείας,
πλὴν ἐστιν εἰπεῖν, δῆτι εἰς προσεγγῆ μὲν πλείστα ἀναλύει, τὸ δὲ ἔσχατον
οὐ. ἔδει οὖν εἰδέναι, ως σαφῶς εἰπεῖν, δῆτι τὸ ἀπλοῦν μὲν εἰς πολλὰ σύν-
20 τίθεται, εἰς οὐδὲν δὲ ἀναλύεται, τὸ δὲ ἔσχατον συντεθὲν ἀναλύεται μὲν εἰς
πλείστα, εἰς τὸ ἀνάντατον δὲ συντίθεται οὐκέτι. ἀποροῦσι δέ τινες, διὰ τί 35
τὸν ὄρισμὸν ὅστερον ὄντα τῇς διαιρέσεως προέταξε. καὶ φαμεν δῆτι πρῶ-
του μὲν ὡς ἐν ὑποκειμένῳ ἀδιάφορον ἐστι ὑπωστὶν συντάττειν, ἐπειτα
δὲ καὶ ως πρὸς ημᾶς πρῶτον ἐστι τὰ σύνθετα τὰ διὰ τοῦ ὄρισμοῦ γνω- |

1. 2 χωρὶς οἱ ὄριστικὸς colloc. p 2 ὄρισαι DEMV: ὄρισαθαι p δὴ om. M
3 τῇς ὄριστικῆς καὶ διαιρετικῆς Dp: τῇς διαιρετικῆς καὶ τῇς ὄριστικῆς E: τῇς ὄριστικῆς καὶ
τῇς διαιρετικῆς MV 4 καὶ ταύταις δὲ Mp καὶ D: om. EMVp 5 καὶ διὰ
τὶ DVp: καὶ διὰ τοῦτο E: διὰ τὶ δὲ M τῇς ὄριστικῆς D: ὄριστικῆς EMp: τοῦ ὄριστι-
κοῦ V μὴ D: οὐ EMVp 6 ὑπαρχούστης DEp: οὐστης MV ἐπειδὴ p
7. 8 η σύνθεσις τῇς ἀναλύσις Dp: η ἀνάλυσις τῇς συνθέσεως EMV 8 τοῦ ὑποκειμέ-
νου E¹ 9 πάντως ἐστὶ (prius) colloc. EVp καὶ (post οὗτος) om. EMVp
ἐστι πάντως (alterum) colloc. M 10 διαιρέοντι V γάρ ομ. MV 10. 11 ἀναθεν
πρόσεισι καὶ ἐκ τ. πρ. ἀρ. D: ἀναθεν καὶ ἐκ τ. πρ. ἀρ. πρόσεισιν Ep: ἀναθεν ἐκ τ. πρ.
ἀρ. πρόσεισιν M: ἀναθεν πρόσεισιν ἐκ τ. πρ. ἀρ. καὶ πρόσεισιν V 11 ἐκ (alterum)]
ἀπὸ V 12 ἀναβαίνει p μὲν η colloc. Vp 14 δῆλον δῆτι ομ. p μέλλει E
15 δὲ EMVp: γάρ D post πλειόνων add. ἀπλῶν EMVp: om. D 16 οἱ ἀναλύων
ἐὰν εἰς πλείστα ἀναλύῃ V post φεῦδος add. ην EMVp 16. 17 τὴν ἀνάλυσιν
D: τὸν ἀναλύτην E¹: τὸν ἀναλύτην E²MV: τὸν ἀναλύσαντα p 17 ante ἀπλοῦν add.
ἐν p τὸ σύνθετον DVp: τὰ σύνθετα EM καὶ D: om. EMVp 18 ἐγγὺς ἀλη-
θείας D: ἐγγὺς ην ἀληθείας EMp: ἐγγὺς ἀληθείας V (fort. rectius) εἰς εἰ M
προσεγγῆ μὲν πλεῖστα ἀνάλυσις D εἰς ζεν EMVp: οὐ D 19 ἔδει DEV: δεῖ Mp
21 ante πλείστα add. προσεγγῆ EMVp: om. D ἀνωτάτω EV post δὲ (prius) add.
ἐν Vp δὲ (alterum)] οὖν V 22 ὄντα ὅστερον colloc. V δῆτι ομ. E
23 ὑποκειμένῳ Ep: ὅφει λόγου DMV ἐστι τὸ Ep 24 πρῶτον DEp:
πρῶτα MV

ριζόμενα, ὥστε εἰ καὶ μὴ εἰκῇ συνέταττεν. εἰκότως τὸν ὄρισμὸν προέταξε. 12^η τὴν δὲ ἀνάλυσιν διὰ τοῦτο παρέλιπεν εἰπεῖν ἵστως, ὅτι ταῦτὸν ἔστι τῇ συνθέσει τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὴν σχέσιν μόνον, ὡς προείρηται, διαλλάτ-
τουσα].

5 p. 1,6 Χρησίμης οὕσης τῆς τούτων θεωρίας.

‘Αντὶ τῆς τούτων γνώσεως· θεωρίαν γάρ καλοῦσιν οἱ φιλόσοφοι τὴν γνῶσιν.

p. 1,7 Ωσπερ ἐν εἰσαγωγῇς τρόπῳ τὰ παρὰ τοῖς πρεσβυτέροις 5
ἐπελθεῖν.

10 Ἐπειδὴ ἔστι καὶ ἄλλη σύντομος παράδοσις ὑπομνήσεως χάριν κεφα-
λαιώδης, ἣ σφόδρα ἔστι σύντομος καὶ πάνυ διὰ βραχέων γινομένη, διὰ
τοῦτο εἶπε σύντομον ὡς ἐν εἰσαγωγῇς τρόπῳ.

p. 1,8 Τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπεχόμενος ζητημάτων.

Τρία εἰσὶ τὰ ὀκνηροτέρους ποιοῦντα τοὺς νέους πρὸς τὸ ἐντυγχάνειν
15 τοῖς τῶν πολαιῶν συγγράμμασι, τὸ μῆκος τῶν λεγομένων ὡς τὰ Γαλήνεια, 10
τὸ ἀσαφὲς τῆς λέξεως ὡς τὸ περὶ Ἐρμηνείας, τὸ βάθος τῶν νοημάτων
ώς ἡ Ἀποδεικτική, προτρεπόμενος οὖν ὁ Πορφύριος τὸν ἀκροατὴν ἐπαγ-
γέλλεται τούτων τὸ βιβλίον ἀπηλλάχθω καὶ μήτε πολλστιχον εἶναι μήτε
ἀστρειαν ἔχειν περὶ τὴν λέξιν, ὡς δηλοῖ τὸ ἐν εἰσαγωγῇς τρόπῳ, μήτε
20 ζητήματα βαθύτερα. ἀλλὰ διὰ τοῦ εἰπεῖν τῶν μὲν βαθυτέρων ἀπε-
χόμενος ζητημάτων ἐδήλωσεν ἀπηλλάχθαι τοῦτο τοῦ βάθους τῶν δια- 15
νοημάτων, διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν τῶν δὲ ἀπλουστέρων ἐδήλωσεν αὐτὸ

2 κατὰ ταῦτὸν D   3 τὴν ομ. E   μόνην ex μόνον eogr. E   3. 4 διαλάττουσα D
5 pro lemmate habet θεωρίας δὲ M   6 ἀντὶ τῆς τούτων D: ἀντὶ τοῦ τῆς τούτων ΕVp:
ἀντὶ τοῦ M   10 ἔστι post ἄλλη transp. M: post παράδοσις p   ante σύντομος add. τις M
11 χρήσιμός τε καὶ σύντομος V   12 εἰσαγωγῆς] ab—αγωγῆς inc. F   post τρόπω
add. Εν προσομίοις ὁ πορφύριος παρασήσας ἡμίν τὸν σκοπὸν τε καὶ τὸ χρειώδες τοῦ προκει-
μένου συγγράμματος, νῦν ἐπὶ τὸν τρόπον ἡλθε τῆς διδασκαλίας καὶ φρισιν ὄποιον τρόπω κέ-
χρηται, ὅτι τὸ κεφαλαιότερον εἰπεῖν, εἰσαγωγικωτέρω. εἰ γάρ μήκους μὲν ἀπέχεται λόγου, βά-
θους δὲ φείδεται θεωρημάτων, καὶ σαφέστι προτειτούσις (sic) λέξει φωτίζει τὸν λόγον,
συνάγοιτο τοῖς εἰσαγομένοις ἡ προκειμένη γραφὴ M   13 ἀπεχόμενη θεωρημάτων E
14 ὀκνηρότερον E¹   15 ὡς τὰ Γαλήνεια D: ομ. EFMVp   16 καὶ τὸ βάθος p
17 ὡς ἡ Ἀποδεικτική D: ομ. EFMVp   18 τὸ βιβλίον τούτων colloc. p   πολύστοι-
χον Vp   19 ἔχειν] εἶναι MV   ως δηλοῖ—τρόπω fort. εἰεῖας.   δηλοῖ] δῆλον M¹
20 βαθύτερα ζητήματα colloc. E   διὰ μὲν V   τοῦ εἰπεῖν] τὸ εἰπεῖν p   21 ἀπηλ-
λάχθαι τοῦτο] αὐτὸ ἀπηλλάχθαι p   21. 22 διανοημάτων DFV: νοημάτων EΜp
22 τοῦ] τὸ V   δὲ ομ. D

ἀπηλλάχθαι τοῦ ἀσαφοῦς τῶν λέξεων. οὐδὲ δὲ τοῦ εἰπεῖν συμμέτρως 12^ν στογαζόμενος ἐδήλωσεν αὐτὸν ἀπηλλάχθαι τοῦ μήκους τῶν πολλῶν στίγμων. τῶν δὲ ἀπλουστέρων συμμέτρως στογαζόμενος οὐ πρὸς τὰ πράγματα εἶπεν (οὐ γάρ ἔστι φιλοσόφου τὸ στογαζέσθαι, ἀλλ ἐπιστημόνως 5 πάντα δεικνύναι· ἥητόρων γάρ ο στογασμός), ὅλλα πρὸς τὸν ἀκριτὴν Χροσάριον, τούτ' ἔστι 'στογαζόμενος τῆς σῆς διανοίας'. ὁ γάρ ἀν προτίθη- 20 ται διδάσκειν δι φιλόσιοφος. ἐπιστημονικῶς παραδίδωσιν.

p. 1,10 Αὐτίκα περὶ γενῶν τε καὶ εἰδῶν.

'Ἔπεσχετο ὁ Πορφύριος καὶ σύντομον ποιῆσαι τὴν διδασκαλίαν καὶ τὴν 10 λέξιν σαφῆ καὶ τῶν βαθύτερων ἀπέγεσθαι ζήτημάτων. ἵνα οὖν μή τις εἴπῃ, δτι οὐκ ἦν τι περὶ τούτων βαθὺν ζήτημα. αὐτὸ τοῦτο βούλεται παραστῆσαι ἡμῖν δι φιλόσοφος διὰ τούτου. δτι ἦν μὲν περὶ τούτων βαθύτερον τι ζήτημα, ἐξεπίτηδες δὲ παρέλιπεν. ἵνα δὲ σαφὲς γένηται τὸ λεγόμενον, εἰπωμεν οὕτως. τῶν ὄντων τὰ μὲν ὑφέστηκε, τὰ δὲ ἐν ψιλαῖς 25 15 ἐπινοίαις ὑπάρχει οἷον ἴπποκένταυρος τραχέλαφος. Ἀτινα ἐπινούμενα μὲν

- 1 τοῦ ἀσαφοῦς DV: τοῦ δυσκολίας EFM: τῆς δυσκολίας p 1. 2 ἐδήλωσεν δὲ ἀπηλλάχθαι καὶ τοῦ μήκους τῶν πολλῶν στίγμων διὰ τοῦ εἰπεῖν σαφ. στογ. F 2. 3 στοχῶν V 3 τῶν δὲ —στογαζόμενος] τοῦτο δὲ ἔτιστον τὸ στογαζόμενος F (fort. recte) 4 ante οὐ add. τοῦτο p 5 δεικνύειν p 6 ἥητόρων γάρ ο στογασμός DF: om. EMVp 5. 6 τὸν γρυπάρη. FMV post γρυπάρην add. τοῦτο ἀναπέμπει D: om. EFMVp 6 προτίθηται scripsi: προτίθεται DFp: προτίθη τι E: προθίηται MV 7 διδάσκειν] διδάσκει V 8 ἐπιστημονικῶς D: ἐπιστημονικῶς, οὐ γάρ στογαστικῶς EV: ἐπιστημονικῶς, οὐ στογαστικῶς FM: οὐ στογαστικῶς ἀλλ ἐπιστημονικῶς p 8 τῶν γενῶν MV Porph. 9 καὶ (ante σύντομον) om. p 11 εἴπῃ p Dav.: εἴποι eodd. οὐν MVp: om. DEF τι περὶ τούτων βαθὺν ζήτημα D: περὶ τούτων βαθὺ τι ζήτημα E: περὶ τούτων βαθὺ ζήτημα F: περὶ τούτων βαθὺ τι ζήτησαι ζήτημα M: περὶ τούτων ζήτημα βαθύτερον V: βαθύτερον ζήτημα περὶ τούτων p 11. 12 παραστ. ἡμῖν δι φιλ. DV: ἡμῖν παραστ. δι φιλ. EM: παραστ. δι φιλ. ἡμῖν Fp 12 τούτων EFMV: τούτων Dp 13 περὶ τούτων βαθύτερον τι ζήτ. D: περὶ τούτων ζήτ. βαθύτερον EMV: περὶ τούτων βαθύτερον ζήτ. F: βαθύτερον ζήτ. περὶ τούτων p 13 παρέλιπον E δὲ σαφὲς DFVp: σαφὲς οὖν EM 14. 15 ψιλαῖς ἐπινοίαις DV Elias: ψιλῇ ἐπινοίᾳ EM David: obliit. F 15 ὑπάρχουσι E οὖν ἴπποκένταυρος τραχέλαφος om. p: ἴπποκένταυρος om. EM post τραχέλαφος adūl. τὰ μὲν ἔστι σωματικά, τὰ δὲ ἀσώματα, τὰ μὲν γωριστὰ ὡς ἡ λογικὴ ψυχὴ ὡς διάγελος, τὰ δὲ σώματι (σώματος V) ἀγώριστα ὡς λευκότης μελανία οἱ (καὶ οἱ V) ἀλογοὶ ψυχαῖ. τὰ μὲν καθ' αὐτὰ καὶ πρὸ τῶν πολλῶν, τὰ δὲ ὑστερογενῆ καὶ ἐν τῇ ψυχῇ τῇ ἡμετέρᾳ. τῶν ὄντων τὰ μὲν ὑφέστηκε, τὰ δὲ ἐν ψιλῇ ἐπινοίᾳ λέγεται εἶναι (εἶναι λέγεται V) τὰ μέρη ψιλῆς ἐπινοίας ὄντα EV: τῶν ὑφέστηκότων μὲν τὰ μὲν ἔστι σώματα, τὰ δὲ ἀσώματα. τῶν δὲ ἐν ψιλῇ ἐπινοίᾳ τὰ μὲν ἔστι διανοήτα ὡς ἴπποκένταυρος, τὰ δὲ ὡς τὸ βλίτιρι (sic) λευκά, τὰ δὲ οὔτε λευκά οὔτε διανοήτα ὡς τὸ οὐδέν. καὶ τῶν μὲν σωμάτων τὰ μὲν ἀδιά τις ὡς τὰ οὐράνια, τὰ δὲ φυλαρτὰ ὡς τὰ ἐν γενέσει καὶ φθορᾶ. τῶν δὲ ἀσώματων τὰ μὲν γωριστὰ τῆς θλῆς παντάπασιν ὡς θεός ψυχῆς, τὰ δὲ πῆ μὲν γωριστὰ πῆ δὲ ἀγώριστα ὡς τὰ μαθηματικά, τὰ δὲ ἀγώριστα τῆς θλῆς ὡς τὰ συμβεβηκότα οὖν τὸ λευκόν. (hic interponitur schema eadem exhibens) τῶν ὄντων τὰ μὲν ὑφέστηκε, τὰ δὲ ἐν ψιλῇ ἐπινοίᾳ λέγεται εἶναι τὰ μέρη ψιλῆς ἐπινοίας ὄντα M: πάλιν τῶν

νύφεσταται, μη̄ ἐπινοούμενα δὲ οὐχί̄ νύφεσταται, ἀλλὰ παυσαμένης τῆς ἐπινοίας 12v
καὶ αὐτὰ συμπάνται· οὐ γάρ ἐστιν ὁ ἵπποκένταυρος ἐν ὑποστάσει, ἀλλὰ
θεατάμενοι ἵππον καὶ ἄνθρωπον ἀνεπλάσαμεν τῇ̄ ἐπινοίᾳ σύνθετόν τι τὸν ἵππο-
κένταυρον. ὄμοιός δὲ καὶ τράγον μὲν ἐποίησεν ἡ φύσις καὶ ἔλαφον, ἀνα-
5 πλάσαντες δὲ καὶ ἕαυτοὺς τῇ̄ ἐπινοίᾳ ἀποτελοῦμεν σύνθετόν τι τὸν τραγ-
ἔλαφον, καὶ ταύτη τὸ εἶναι ἔχει. ὁ τοῖνυν Ἀντισθένης ἔλεγε τὰ γένη
καὶ τὰ εἰδῆ ἐν ψιλαῖς ἐπινοίαις εἶναι λέγων διτοι “ἵππον μὲν ὄρο, ἵππότητα
δὲ οὐχί̄ ὄρο” καὶ πάλιν “ἄνθρωπον μὲν ὄρο, ἄνθρωπότητα δὲ οὐχί̄ ὄρο.”
ταῦτα ἐκεῖνοις ἔλεγε τῇ̄ αἰσθήσει μόνη ζῶν καὶ μὴ δυνάμενος τῷ̄ λόγῳ 13r
10 εἰς μείζονα εὑρεσιν ἔαυτὸν ἀνενεγκεῖν. τῶν οὖν ὑφεστηκότων τὰ μὲν σώ-
ματα ἔστι, τὰ δὲ ἀσώματα. ὅλως δὲ τῶν παλαιῶν οἱ μὲν ἔλεγον εἶναι
ταῦτα, οἱ δὲ μὴ εἶναι. τῶν δὲ λεγόντων εἶναι οἱ μὲν ἔλεγον σώματα, οἱ
δὲ ἀσώματα. καὶ οἱ μὲν λέγοντες σώματα εἶναι πάντες ἐπὶ τῆς αὐτῆς
δόξης ἔμειναν, τῶν δὲ λεγόντων εἶναι ἀσώματα, ἐπειδὴ τῶν ἀσωμάτων, ὡς 5
15 διηρηται, τὰ μὲν καὶ ἔαυτὰ ὑφεστηκεν ὡς ἄγγελος καὶ θεός, τὰ δὲ ἐν
ἐπέροις ὡς ἡ λευκότης καὶ τὰ σχῆματα· ταῦτα οὖν οἱ μὲν καὶ αὐτά αὐτά, οἱ
δὲ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ὑφεστάναι ἔλεγον. πάλιν δὲ ἐπειδὴ τὰ ἐν τοῖς αἰ-
σθητοῖς ὑφεστητα ἀσώματα ἦ δι’ ὅλου ἐστὶν ὡς ἡ ἐν τῷ̄ ψιλαμθίῳ λευ-
κότης ἦ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν ὡς τὸ σφαιροειδὲς σχῆμα, τῶν λεγόν-
20 των ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ὑφεστάναι οἱ μὲν αὐτὰ δι’ ὅλου ἔλεγον εἶναι, οἱ δὲ
κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν. ἔτεροι δὲ πάλιν περὶ τὰ ὑφεστῶτα ἔλεγον αὐτὰ 10

ὑφεστηκότων τὰ μὲν ἔστι σώματα, τὰ δὲ ἀσώματα. καὶ πάλιν τῶν ἀσωμάτων τὰ μὲν χωριστὰ
ώς ἡ λογικὴ ψυχὴ καὶ ὁ ἄγγελος, τὰ δὲ σώματος ἀγώριστα ὡς λευκότης μελανία καὶ ὡς
ἄλογοι ψυχοί. τῶν δὲ καθ’ αὐτὰ τὰ μὲν πρὸ τῶν πολλῶν, τὰ δὲ ὑστερογενῆ καὶ ἐν τῇ̄ ψυχῇ̄
τῇ̄ ἡμετέρᾳ. τῶν δὲ τῶν τὰ μὲν ὑφεστηκε, τὰ δὲ ἐν ψιλαῖς ἐπινοίᾳ λέγεται εἶναι ρ
1 ὑφεστανται (utrobiique) EFMVp 1. 2 συμπ. καὶ αὐτὰ τῆς ἐπιν. παν. coll. D
2 ante καὶ add. ἀλλὰ V συμπ.] πανέται E ante οὐ add. οἷον ἵπποκένταυρος
EMVp ὁ ἵπποκένταυρος οι. EMVp 3 ἄνθρωπον E Elias: ταῦτον DFM: κένταυ-
ρον Vp ἐπινοία DEMV: διανοτα Fp 3. 4 ante τὸν ἵππον. add. τοῦτον ρ
4 ὄμοιός δὲ καὶ EFM: ὄμοιός καὶ Dp: ὄμοιός V 5 καθ’ ἔαυτοὺς EFMVp:
οι. D ἐπινοία DEFMV: διανοία ρ (cf. v. 3) 6 καὶ ταύτη—ἔχει οι. E; recte
μεν ρ τι σύνθετον colloc. ρ τὸν οι. Dp 6 καὶ ταύτη—ἔχει οι. E; recte
nisi forte corrige mavis δες ἐν ταύτῃ (cf. p. 19,5) ταύτῃ ταῦτα V Ἀντισθέ-
νης] cf. Antisthenis fr. XIII, 3 ed. Winckelmann (Turici 1842) 7 ψιλαῖς ἐπινοίαις
DFp: ψιλὴ ἐπινοία EM: ἐπινοίαις ψιλαῖς V λέγων DEp: λέγει γάρ F: λέγων τοῦτο
MV 8 καὶ πάλιν—οὐχί̄ ὄρο ρ. V ἄνθρωπον μὲν FMp: ἄνθρωπον DEV 10 ἀνε-
νεγκεῖν Dp: ἀναγαγεῖν EM: ἀγαγεῖν FV 11 ὅλως—ἀσώματα (13) οι. E 12 μὴ
D: οὐκ FMVp τῶν δὲ λεγόντων DFVp: τῶν λεγόντων οὖν M εἶναι οι. V
ἔλεγον σώματα DFM: σώματα ἔλεγον εἶναι V: ἔλεγον εἶναι σώματα ρ 13 πάντως E
14 ἐπειδὴ] ἐπεὶ F 14. 15 ως διηρηται EF: ως δὴ εἰρηται D: ως ἤδη εἰρηται M: ως
ἡδη διηρηται ρ: oblikt V (cf. p. 19,4 sq.) 15 ὑφεστηκεν MVp: ὑφεστήζει DEF
καὶ D: οι. EFMVp 16 οὖν οἱ μὲν] δὲ ὃν in ras. M (in mrg. m.² οἱ μὲν)
18 ὑφεστῶτα EFMVp: ὑφεστηκτα D ἀσώματα] σώματα M ψιλαμθίῳ DF:
ψιλαμθίῳ E²MVp: ψιλαμθίῳ E¹ (cf. p. 19,8) 19 κατὰ τὴν] κατ² M ἐπιφάνειαν
ἐστὶν FMp 19. 20 τῶν λεγόντων—ἐπιφάνειαν (21) οι. E: τῶν λεγόντων—ὑφεστάναι
οι. ρ τῶν οὖν λεγόντων V

ὑφεστάναι. τί δέ ἐστι 'περὶ τὰ ὑφεστῶτα'; οἶνον ὡς δὲ τὸ πόπος (οὗτος γάρ 13^τ περιέχει τὰ αἰσθητά) καὶ δὲ χρόνος. τοιούτων οὖν οὐσῶν αἱρέσεων περὶ τοῦ εἶναι ταῦτα καὶ μὴ εἶναι φησι δυνατὸν ἦν ζητεῖν περὶ γενῶν τε καὶ εἰδῶν εἴτε εἰσὶν εἴτε ἐν φύλῃ ἐπινοίᾳ κεῖνται· οὕτω γάρ δὲ Ἀντισθένης 5 φέτος. καὶ εὐρῶν δὲ αὐτὰ ὑφεστήκοτα ἥδυνατο πᾶλιν ζητεῖν, εἴτε σώματά ἐστιν εἴτε ἀσώματα· γεγόνασι γάρ ἔκπατέρου τῆς διαιρέσεως τυχόματος προστάται. πᾶλιν δὲ εὐρῶν αὐτά, εἰ τύχοι, ἀσώματα ζητεῖν ἥδυνατο, εἰ δὲ καὶ οὐκέτι τῆς θλητῆς καὶ ἐν τοῖς πολλοῖς ἦν πρὸ τούτων καὶ κεχώρισται.

10 "Ινα δὲ σαφὲς ἦν τὸ λεγόμενον, δι' ὑποδείγματος διεξέλθωμεν τῷ λόγῳ. 15 οὐδὲ γάρ ἀπλῶς οὕτως καὶ ὡς ἔτυχεν οἱ μὲν σώματα αὐτὰ λέγουσιν οἱ δὲ ἀσώματα, ἀλλὰ μετὰ λογισμοῦ τινος, οὐδὲ ἐναντιοῦνται ἀλλήλοις· εἰκότα γάρ ἔκπατοι λέγουσιν. ἐννοείσθω τοίνυν δικτύλιος τις ἐκτύπωμα ἔχων, εἰ τύχοι, Ἀγαλλέως καὶ κηρία πολλὰ παρακείμενα, δὲ δικτύλιος σφραγί· 20 15 ζέτω τοὺς κηροὺς πάντας. Οὔτερον δέ τις εἰσελθὼν καὶ θεασάμενος τὰ κηρία, ἐπιστήσας ἔτι πάντα ἐξ ἐνός εἰσιν ἐκτύπωματος, ἐχέτω παρ' αὐτῷ τὸν τύπον δὲ ἐστι τὸ ἐκτύπωμα ἐν τῇ διανοίᾳ. ἡ τοίνυν σφραγίς ἡ ἐν τῷ δικτύλιῳ λέγεται πρὸ τῶν πολλῶν εἰναι, ἡ δὲ ἐν τοῖς κηροῖς ἐν τοῖς πολλοῖς, ἡ δὲ ἐν τῇ διανοίᾳ τοῦ ἀπομαζαμένου ἐπὶ τοῖς πολλοῖς καὶ 25 20 οὗτο οὖν ἐννοείσθω καὶ ἐπὶ τῶν γενῶν καὶ εἰδῶν· δὲ γάρ εἰ δημιουργὸς πάντα ἔχει παρ' ἔκυτῷ τὸ πάντων παραδείγματα, οἶνον ποιῶν ἀνθρώπων ἔχει παρ' ἔκυτῷ τὸ εἶδος τοῦ ἀνθρώπου, πρὸς δὲ ἀφορῶν πάντας ποιεῖ. εἰ δέ τις ἐνσταίη λέγων, ὡς οὐκ εἰσὶν ἐν τῷ δημιουργῷ τὰ εἰδῆ, ἀκουεύτω ταῦτα, ὡς δὲ δημιουργὸς δημιουργεῖ ἢ εἰδῶς τὰ ὑπὲρ αὐτοῦ· 25 δημιουργούμενα ἢ μὴ εἰδῶς· ἀλλ᾽ εἰ μὲν μὴ εἰδῶς, οὐκ ἄν δημιουργῆσαι·

1 τὸ δὲ—ὑφεστῶτα οἱ. E (fort. recte)   ὡς οἱ. M   τε οἱ. EM   3 καὶ μὴ εἶναι οἱ. EMV   φησὶν οἱ. p   ἦν δυνατὸν colloc. EM   τε οἱ. M
4 κεῖται DMV   5 ὑφεστῶτα M   5. 6 εἴτε ἀσώματά ἐστιν εἴτε σώματα p   6 [ἐστιν]
εἰσιν M   εἴτε] ἢ MV   6. 7 γέγονασι—προστάται οἱ. E   7 τύχοι] τύχη Vp
ἥδυνατο ζητεῖν colloc. M   8. 9 πρὸ τούτων καὶ κεχώρισται D: πρὸ τούτων κεχώρισται
EFMV: τοιούτων κεχώρισται p   10 διεξέλθωμεν DFp: ἐπεξέλθωμεν E: ὑπεξέλθωμεν
MV   11 οὐδὲ] οὐ V   αὐτὰ οἱ. V   12 ἀλλὰ καὶ M   μετὰ οἱ. V   τινος]
τινές M   εἰκότα DFm: εἰκότας EVp   13 ἔκπατος E; scribas ἔκπατεροι   ἐκτύπωμα
ἔχων οἱ. D   15 πάντας οἱ. E   16 εἰσιν DFMp: ἢν E: ἐστιν V   16. 17 παρ—
ἐστι οἱ. E: τὸν τύπον δὲ ἐστι οἱ. FMVp   17 ἐν οἱ. p   18 δικτύλιον D: δικτύλιον
EMVp: oblikt. F (cf. p. 42,6)   ἐν (ante τοῖς κηροῖς) οἱ. V   κηροῖς M¹
19. 20 ἐπὶ—ὑπερογενῆς] ὑπερογενῆς καὶ μετὰ τὰ πολλὰ M   20 τούτων V   καὶ
(prius) οἱ. V   καὶ ἐπὶ τῶν εἰδῶν M: καὶ τῶν εἰδῶν V   20. 21 δὲ δημ. γάρ
colloc. E   21 ante πάντα add. ποιῶν FMVp   τὰ πάντων παρ' ἔκυτῷ colloc. V
τὰ πάντα τῶν παραδείγμάτων E   22 παρ' ἔκυτῷ τὸ εἶδος τοῦ ἀνθρ. D: τὸ εἶδος ἐν
ἔκυτῷ τοῦ ἀνθρ. EFV: τοῦ ἀνθρ. τὸ εἶδος ἐν ἔκυτῷ M: τὸ εἶδος παρ' ἔκυτῷ τοῦ ἀνθρ. p
22. 23 πρὸς δὲ—ποιεῖ οἱ. E   22 ἀφορῶν οἱ. M   22. 23 πάντα F   23 ὡς
οὐκ εἰσιν οἱ. V   εἰσὶν] ἐστιν EM   ἐν] παρὰ p   24 ἢ οἱ. EM   ὑπὲρ
αὐτῶν M   25 μὴ] οὐκ p   δημιουργῆσαι scripsi: δημιουργῆση DEFMV: δημιουρ-
γῆσει p

τίς γάρ ποιήσει τι ἀγνοῶν δὲ μέλλει ποιεῖν: οὐ γάρ ὡς ἡ φύσις ἀλόγῳ 13^τ δύναμει ποιεῖ, δῆθεν καὶ ποιεῖ ἡ φύσις οὐκ ἐφιστάνουσα γνωστικῶς τῷ γι- 31 νομένῳ. εἰ δέ τι καθ' ἔτιν λογικὴν ποιεῖ, οὐδέ που πάντως τὸ γινόμενον. εἰ τούναν μὴ γείρον τῇ κατὰ ἀνθρώπου ὁ θεὸς ποιεῖ, οὐδεὶς τὸ ὅπ' αὐτοῦ 5 γινόμενον. εἰ δὲ οὐδεὶς δὲ ποιεῖ, αὐτόθιν ὁ ἄγαλμα, ὡς ἔστιν ἐν τῷ δημιουργῷ τὰ εἰδῆ. ἔστι δὲ τὸ εἰδός ἐν τῷ δημιουργῷ ὡς δὲ ἐν τῷ δακτυλιδίῳ τύ- πος, καὶ λέγεται τούτο τὸ εἰδός πρὸ τῶν πολλῶν καὶ χωριστὸν τῆς ὥλης. 10 ἔστι δὲ τὸ εἰδός τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐν τοῖς καθ' ἔκαστον ἀνθρώποις, ὡς τὰ ἐν τοῖς κηροῖς ἐκτυπώματα, καὶ λέγεται τὰ τοιαῦτα ἐν τοῖς πολλοῖς 15 εἶναι καὶ ἀγάριστα τῆς ὥλης. θεασάμενοι δὲ τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους διτι πάντες τὸ αὐτὸν εἰδός τοῦ ἀνθρώπου | ἔχουσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ ὕστερον ἐλ- 13^ν θόντος καὶ θεασαμένου τὰ κηρία. ἀνεμαχάμεθα αὐτὸν ἐν τῇ διανοίᾳ, καὶ λέγεται τούτο ἐπὶ τοῖς πολλοῖς τῇ μετὰ τοὺς πολλούς καὶ ὑστερογενές. εἰσὶ δὲ τὰ τοιαῦτα σωμάτια μὲν γωριστά (οὐδὲ γάρ ἐν σώματι ὑφέστηκεν, ἀλλ 20 ἐν ψυχῇ), οὐδὲ ἀπλῶς δὲ γωριστά· οὐδὲ γάρ αὐτὰ καθ' αὐτὰ γνωρίζεσθαι δύναται, οἷα τὰ πρὸ τῶν πολλῶν εἰδή ὑποτίθεται ὁ Πλάτων. οὐδὲ γάρ ἐπλῶς νοήσεις αὐτὰ εἶναι τοῦ δημιουργοῦ βούλεται, ἀλλὰ πάντως οὐσίας νοητάς, πρὸς ἃς ἀφορῶντα τὸν δημιουργὸν ὡς πρὸς ἀρχετύπους εἰκόνας τὰ τῇδε ποιεῖν. τοῦτο οὖν φησι ζητεῖν ἦν, εἴτε ἀσώματα ὅντα γωριστά 25 ἐστιν ὡς τὰ παρὰ τῷ δημιουργῷ, τῇ ἀγάριστα ὡς τὰ ἐν τοῖς πολλοῖς, τῇ μετὰ τὰ αἰσθητά, τοῦτο δέ τοῖς πολλοῖς. ταῦτα δὲ πάντα παραι- 30 τεῖται λέγειν. Ιστέον δὲ διτι περὶ ταῦτα δικούσιν διαφωνεῖν Ἀριστοτέλης 10 καὶ Πλάτων· ὃ μὲν γάρ Ἀριστοτέλης ἀγάριστα αὐτὰ εἶναι φησι τῆς ὥλης, ὃ δὲ Πλάτων γωριστά. εἴτε δὲ διαφωνοῦσι πρὸς ἔσωτοὺς οἱ φιλόσοφοι 35 εἴτε μή (δοκεῖ γάρ τούτοις Ἀριστοτέλης ὡς φυσικοῖς κεχρῆσθαι). ἐπισκο- πεῖν οὐ τοῦ παρόντος καιροῦ.

- 1 τίς γάρ μέλλων ποιήσει τι ἀγνοεῖ p. 6] διτι M οὐδὲ M 2 post δυ-
νάμει add. φύσιν DF: φύσεως MV: om. Ep. 2. 3 δῆθεν—γινομένῳ om. E 3 τι]
αν τις? πάντως οὐδὲ που colloc. V τὸ ὅπ' αὐτῆς γινόμ. F: τὸ γινόμ. ὅπ' αὐτοῦ p.
4 εἰ] τῇ V γείρον] γείρω M 5 αὐτόθιν DFMV: αὐτόθι Ep 6 τὸ δὲ εἰδός
ἔστι colloc. V δακτυλιδίῳ D: δακτυλιδίῳ EFMVp (cf. p. 41,18) 7 τῆς om. E
8 καὶ om. V 11 ἔχουσι τοῦ ἀνθρ. colloc. V 13 μετὰ τοὺς πολλούς ἡ ἐπὶ τοῖς
πολλοῖς M τῇ] ἔχουν p. μετὰ τὰ πολλὰ Vp 14 σωμάτων] σώματος p.
γωριστά] γωρίς M οὐδὲ DEV: οὐ FMP ἐν τῷ σώματι EM 15 ἐν τῇ
ψυχῇ M οὐδὲ ἀπλῶς δὲ γωριστά D: οὐκ ἀλλως δὲ ἀγάριστα EMVp: οὐκ ἀλλως δὲ
γωριστά F γνωρίζεσθαι D: γωρίζεσθαι EFMVp 16 δύναται D οἷα] οἷον M
πολλῶν] ἀλλων M οὐδὲ—βούλεται (17) om. E γάρ om. M 17 βούλεται τοῦ
δημ. colloc. V post οὐσίας add. τινὰς p. 19 ἦν om. EMp: ante ζητεῖν transp.
FV 19. 20 γωριστά εἰσι τῆς ὥλης p. 20 τὰ (ante παρὰ) om. V τοῖς om.
EM 21 ἐπὶ τοῖς πολλοῖς] μετὰ τὰ πολλά M δὲ om. M 22 Ιστέον—καιροῦ
(26) om. E διαφωνεῖν post Πλάτων transp. p διαφωνεῖν DMp: διαφέρειν EFN
23 τε καὶ F εἶναι αὐτὰ τῆς ὥλης (φησι om.) colloc. V: αὐτὰ τῆς ὥλης εἶναι φησιν p.
24 δὲ om. V ἔσωτοὺς] ἀλλήλους V: αὐτοὺς p. 25 δὲ ἀριστ. FMp κεχρῆσθαι
Fp: καταγίνεσθαι DMV 25. 26 ἐπισκοπεῖν post καιροῦ transp. FMVp

p. 1,14 Τὸ δὲ ὅπως περὶ αὐτῶν.

13^v

Τύποσχεσις ἡν τῷ φιλοσόφῳ χρήσιμον ποιήσειν τὸ βιβλίον καὶ εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας, αἵτινες ὅδοι εἰσὶ καὶ προσάλια εἰς πᾶσαν τὴν τῶν φιλοσόφων λογικὴν θεωρίαν. τοῦ δὲ λόγου πολλὰ εἰσὶ μέρη, ἀποφαντικὸν 15 τικὸν εὐκτικὸν κλητικὸν προστακτικὸν πυσματικόν, καὶ ἄλλα δέ ἔστιν, εἰ κατὰ τὸ λεπτὸν σκοπήσομεν. ἀλλὰ ἐν ταῖς Κατηγορίαις οὐ περὶ πάντων διαλέγεται, ἀλλὰ περὶ μόνου τοῦ ἀποφαντικοῦ· οὗτος γάρ καὶ ὁ τῆς γνωστικῆς ψυχῆς ἄγγελος· οἱ γάρ ἄλλοι τῆς ὀρεκτικῆς ψυχῆς ὑπάρχουσιν· ὁ γάρ εὐχόμενος ὀρεγόμενός τινος εὔχεται, καὶ ὁ προσαγορεύων τινά ὀρεγό- 20 μενός τινος προσαγορεύει, ὅμοιος δὲ καὶ ὁ προσφωνῶν τινα πράττει, μόνος δὲ ὁ ἀποφαντικὸς λόγος περιέχει τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος· οἱ γάρ ἄλλοι οὕτε ἀληθεύουσιν οὕτε ψεύδονται· κανὸν γάρ καλῶς τίς τινα. οὕτε ἀληθεύει οὕτε ψεύδεται. ὅμοιος δὲ καὶ εἰ εὔχεται ἡ προσαγορεύει. ὁ δὲ ἀποφαντικὸς λόγος ἡ ἀληθεύει ἡ ψεύδεται. οἷον ἀποφαίνεται περὶ ψυχῆς. ὅτι 25 ὑπηρήτη ἔστιν ἡ ἀληθατος, καὶ πάντως ἡ ἀληθεύει ἡ ψεύδεται. ἀποφαντικὸς γάρ λόγος ἔστιν ὁ ἄλλων ἄλλο τι ὡς ὑπάρχον ἡ μὴ ὑπάρχον ἀποφαντικὸς νόμενος. περιέχει δὲ οὗτος ἐν ἑαυτῷ δύο τινά, τὸ τε κατηγορούμενον καὶ τὸ ὑποκείμενον. ἵνα δὲ σαρῆς γένηται ἡμῖν ὁ λόγος, εἴπωμεν οὕτως· δεῖ εἰδέναι θτὶ ὑποκείμενον λέγεται περὶ οὗ ὁ λόγος, κατηγορούμενον δὲ τὸ 30 περὶ ἐκείνου λεγόμενον. οἷον ὁ ἀνθρωπος ζῷον ἔστιν· ὑπόκειται μὲν ὁ ἀνθρωπος, κατηγορεῖται δὲ τὸ ζῷον. ὅμοιος δὲ καὶ περὶ ψυχῆς, ὅτι ἀληθατος ἔστι· περὶ τίνος νῦν διαλέγομαι; ἡ δῆλον θτὶ περὶ ψυχῆς· καὶ ὑπό- 35 κειται μὲν ἡ ψυχή, κατηγορεῖται δὲ αὐτῆς τὸ ἀληθατον. ὕστε οὖν καλῶς εἴρηται, ὅτι ὁ ἀποφαντικὸς λόγος ὑποκείμενον ἔχει καὶ κατηγορούμενον.

25 Διηνατὸν οὖν ἔστι περὶ τῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν καὶ θεολογικῶς μὲν

1 post αὐτῶν add. τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν E   2 ἡ ὑπόσχεσις V   φιλοσόφῳ]
πορφύρῳ M   ποιήσειν DFM: ποιῆσαι EVp   τὸ βιβλίον DV: τοῦτο τὸ βιβλίον
EFMpr   4 post φιλοσόφων add. τῶν λογικῶν V   4. 5 ἀποφαντικὸς εὐκτικὸς;
προστακτικὸς πυσματικὸς (κλητικὸν om.) V   5 ἔστιν] εἰσιν M   6 τὸ λεπτὸν DF:
λεπτὸν EMp: μικρὸν V   σκοπήσομεν DEM: σκοπήσαιμεν FV: σκοπήσωμεν p
ταῖς κατηγορίαις] τῇ λογικῇ πραγματείᾳ p   7 ἀποφαντικοῦ] ἀποφαντικοῦ E: ἦσαν τοῦ
ἀποδιεκτικοῦ suprad ser. F   καὶ DFV: ἔστιν p: om. EM   8. 9 ὁ γάρ εὐχόμενος—
πράττει (10) om. E   10 καὶ ὁ προσφωνῶν τινα πράττει (προστάττει V) FMV: καὶ ὁ
προσφωνῶν τινι πράττει D: πράττει καὶ ὁ προσφωνῶν τινι p   11 περέγει—λόγος ἡ (14)
om. E   γάρ] δὲ F   12. 13 κανὸν γάρ — ψεύδεται om. p   13 δὲ (post ὅμοιος)
om. F   δὲ ἂν εὔχηται ἡ προσαγορεύη V   προσαγορεύει] προστάττει ἡ ἔρωτᾶ M
14 περὶ τῆς ψυχῆς p   15 ἔστιν D: ὑπάρχει EFMVp   15. 16 ἀποφαντικὸς γάρ —
ἄτομόν ἔστιν (p. 44, 12) om. E   16 γάρ DVp: δὲ FM   post ἄλλῳ add. τινὶ V
ὑπάρχει (utrobieque) M   18 ὁ λόγος ἡμῖν colloc. p   post δεῖ add. δὲ M   19 τὸ
περὶ οὗ p   δὲ om. Vp   20 ὑπόκειται] ὑποκείμενον M   21 δὲ om. V   22 νῦν
διαλέγομαι F: συνδιαλέγομαι D: δὲ διαλέγομαι M: δὲ νῦν διαλέγομαι Vp   24 ὅτι δέ
ὅδιος (sic) D   καὶ ὑποκείμενον FMVp   25 οὖν ἔστι MV: οὖν καὶ D: οὖν F: μὲν
οὖν p   τῶν DM: om. FVp

διαλέγεσθαι, ὅπόταν ζητῶμεν ὅτι ἀρά ὁ θεὸς ἔχει ἐν ἑαυτῷ τῶν γενῶν τε 13^ν καὶ εἰδῶν τὰ ἔκτυπώματα ἡ οὐκ ἔχει, ἀρά ἀληθῆς ἔστιν ἡ Πλάτωνος δόξα, ὅτι αἱ λόσαι εἰσὶν νοηταὶ αὐταὶ καὶ ἑαυτὰς ὑφεστῶσαι, ἃς καὶ ὅντας οὐσίας καὶ πρώτας οὐσίας καλεῖ, ἡ οὖ, ὡς καὶ Ἀριστοτέλει δοκεῖ. φυσικῶς 25 5 δὲ ὡς ὅταν ἐπισκοπῶμεν, ἀρά γε ἡ φύσις ἐν ἑαυτῇ ἔχει τοὺς λόγους τῶν γενῶν τε καὶ εἰδῶν. ἡ οὐκ ἔχει· οὐδὲ γάρ ὥσπερ ἡ χιλὸν ἀλόγως ψύχει 14^τ ἡ ὥσπερ τὸ πῦρ καίει, οὗτως καὶ ἡ φύσις ποιεῖ, ἀλλὰ δῆλον ὅτι λόγῳ τινὶ πάντα εἰ καὶ μὴ τινάσκουσα ἢ ποιεῖ. ἄλλως τε καὶ οὗτως ἔστι φυ- σικῆς περὶ αὐτῶν ζητεῖν, ἀρά ἔστι ταῦτα ἐν τοῖς πολλοῖς, τὸ ἀπλῶς ζῷον 10 ἐν πᾶσι τοῖς καθ' ἔκαστα καὶ ὁ ἀπλῶς ἄνθρωπος, ἡ οὖ (καὶ τίς κοινή οὐσία ἐν πᾶσι τοῖς καθ' ἔκαστα θεωρουμένη), ἀλλὰ πᾶν ὅτι ἀν θεωρῆται ἐν τοῖς καθ' ἔκαστον, ἀπομόνη ἔστιν. ἔστι δὲ καὶ λογικῶς περὶ τούτων, τοῦτ' ἔστιν ἀποφαντικῶς καὶ πρεπόντως τῇ λογικῇ θεωρίᾳ, ζητεῖν. πρέπει 5 δὲ αὐτῇ τὸ ζητεῖν, τίνα μὲν τούτων τίσιν ὑπόκειται, τίνα δὲ τίνων κατη- 15 γορεῖται. ὅτι τὰ γένη κατηγορεῖται τῶν διαφορῶν καὶ τῶν εἰδῶν, οὐ μὴν ἔμπαλιν. εἰρήκαμεν γάρ ὅτι τάξιν τινὰ εἰς ἀλληλα ἀποσώζουσιν τὸ γένος καὶ ἡ διαφορὰ καὶ τὸ εἶδος, καὶ ὅτι πρωτεύει μὲν τὸ γένος, δευτέραν δὲ τάξιν ἔχει τὸ εἶδος, μέσην δὲ ἡ διαφορά, καὶ δεῖ τὰ μὲν ἄνω τῶν ὑπο- κάτω κατηγορεῖσθαι, οὐ γάρ τὰ ὑποκάτω τῶν ἐπάνω. οἷον ἐὰν εἴπωμεν 20 'πᾶς ἄνθρωπος ζῷον' ἀληθεύομεν, ἐὰν δὲ ἀντιστρέψαντες εἴπωμεν 'πᾶν ζῷον ἄνθρωπος' ψευδόμεθα. καὶ πάλιν ἐὰν εἴπωμεν 'πᾶς ἕππος ἄλογον' ἀληθεύομεν, εἰ δὲ ἀντιστρέψαντες εἴπωμεν 'πᾶν ἄλογον ἕππος' ψευδόμεθα. οὐ γάρ ἔστι τὸ τυχόν ποιῆσαι ὑποκείμενον. οὐ γάρ ἔστιν εἰπεῖν 'τὸ ζῷον ἄνθρωπός ἔστιν', ὡς ἔδη εἰρηται. δεῖ οὖν εἰπεῖν ποῖα δεῖ ποιεῖν ὑποκεί-

1 ὅπόταν FMVp: ὅτι (superser. αν) D   ἐν] παρ' p   2 τὰ ἔκτυπώματα D: τὸ ἔκτυ- τωμα FMVp   3 εἰςὶν αἱ λόσαι colloc. FMVp   αὐταὶ om. p   4 ἔφεστῶσαι M 4 πρώτας DMV: πρώτως Fp   ἀριστοτέλης MV   5 ὡς MV: καὶ D: om. Fp γε om. M   ἔχει ἐν ἑαυτῇ colloc. MV   5. 6 τῶν εἰδῶν τε καὶ τῶν γενῶν Fp 6 οὐδὲ] οὐ D   7 ὥσπερ καὶ τὸ πῦρ p   κατεῖ om. M   7. 8 λόγω τινὶ πάντα D: λογισμῷ τινὶ πάντα Fp: πάντα λογισμῷ τινὶ Mp   8 αν πάντα (ποιεῖ)?   8. 9 περὶ αὐτῶν φυσικῶς colloc. FMVp   9 τοῖς om. D   10 καθ' ἔκαστα Dp: καθ' ἔκαστον MV: compend. F   τίς] ἡ V   11 καθ' ἔκαστα DFVp: καθ' ἔκαστον M   δ τι ἀν θεωρῆται scripsi: εἴ τι ἀν θεωρῆται DMV: εἴ τι ἐὰν θεωρῆται F: εἴ τι θεωρεῖται p 12 καθ' ἔκαστον DV: καθ' ἔκαστα FMp   τούτου E   13. 14 πρέπει—ζητεῖν D: om. EFMVp   14 τίνα μὲν DEVp: τίνα μὲν οὖν F: καὶ τίνα M   ὑπόκεινται DE post δὲ add. τούτων Vp   15 τὰ μὲν γένη V   κατηγορεῖται τὰ γένη colloc. p 16 εἰρήκαμεν] p. 31, 14 sq.   γάρ] δὲ D   ἀποσώζουσιν εἰς ἀλληλα colloc. p 16. 17 τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη καὶ αἱ διαφοραὶ E   18 μέσην] μέσην D   ante ἡ διαφορά add. ἔχει V   post διαφορά add. ὁ γάρ Αριστοτέλης εἰς τὴν Φυσικὴν ἀκρότασιν (sic) τὴν ἐκάστη τέχνην ὑποκείμενην ὅλην γένος φησί D   καὶ δεῖ] δεῖ οὖν D   18. 19 ὑποκάτω EMVp: κάτω DF   20 ἐάν] ἀν Ep   ἀντιστρέψαντες] ἀναστρέψαντες D: ἀντιστρέψωμεν καὶ Ep: ἀναστρέψωμεν καὶ FMV   21 πάλιν om. E   ἕππος πᾶς colloc. M 22 εἰ DEFMV: ἐάν p   ἀντιστρέψαντες] ἀναστρέψαντες libri   εἴπωμεν EFVp: ο in lac. om. M: εἴπομεν D   23 τὸ (ante τυχόν) om. E   ποιεῖν E   τὸ ζῷον εἰπεῖν colloc. Ep   24 ποῖα in lac. om. M   δεῖ] χρή p   ποιεῖν] εἰπεῖν EM

μενα, ποῖα δὲ κατηγορούμενα, ἂν καὶ διδάσσει ὁ φιλόσοφος. καὶ διὰ τοῦτο 14^τ
εἶπε λογικώτερον, ἀντὶ τοῦ πρεπόντως τῇ λογικῇ πραγματείᾳ.

16

p. 1,14 Τὸ δὲ ὅπως περὶ αὐτῶν τε καὶ τῶν προκειμένων λογικώ-
τερον οἱ παλαιοὶ διέλαβον.

5 Λογικώτερον μὲν λέγεται κυρίως διαλαβεῖν τὸ τὰ συμβεβηκότα ζητεῖν
τῶν πραγμάτων, φυσικῶς δὲ τὸ τὰς οὐσίας ζητεῖν. Θεολογικῶς δέ ἐστι
πόλιν προσῆλθον ἀπαντα καὶ τὴν ἀρχὴν τῆς συστάσεως ἐκάστου ζητεῖν.
ἐπεὶ οὖν ἔστι καὶ φυσικῶς διαλαβεῖν. ὥσπερ ἀρτίως εἰρήκαμεν, περὶ γενῶν
καὶ εἰδῶν καὶ τῶν λοιπῶν (ώς ὅταν περὶ τῶν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς ζητᾶμεν, 20
10 ὡς καὶ Ἀριστοτέλης διέλαβε περὶ αὐτῶν), καὶ θεολογικῶς (ώς ὅταν
περὶ τῶν ἐν τῷ δημιουργῷ ζητήσωμεν, ὥσπερ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Παρρε-
νίδῃ διέλαβεν). ἔστι λογικώτερον περὶ αὐτῶν διαλαβεῖν, ἐπειδὴ ἐν τῇ λογικῇ
πραγματείᾳ δεύμεθα τῶν ἀποφαντικῶν λόγων, ἐν δὲ τοῖς ἀποφαντικοῖς λό-
γοις τὰ μὲν ὑπόκειται τὰ δὲ κατηγορεῖται, τὸ δὲ ὑποκειμένον καὶ κατηγο-
15 ρούμενον ἦν γένος ἐστὶν ἦν εἰδός ἦν διαφορά ἦν ίδιον ἦν συμβεβηκός. τὸ δὲ 25
ὅπως περὶ αὐτῶν ἀντὶ τοῦ περὶ τῶν γενῶν καὶ τῶν εἰδῶν· καὶ γάρ
προσεχῶς περὶ αὐτῶν ἐποιεῖτο τὸν λόγον. προσθεῖται δὲ καὶ τὸ περὶ τῶν
προκειμένων ἐσήμανε καὶ τὰ λοιπὰ τρία, τὴν διαφοράν φημι καὶ τὸ
ίδιον καὶ τὸ συμβεβηκός. ἦν τὸ ἀνάπταλιν δεῖ λέγειν. Οὐτοί εἰρηκάσθησαν τὸ
20 ὅπως περὶ αὐτῶν ἐδήλωσε τὸ γένος καὶ τὴν διαφοράν καὶ τὸ εἶδος, εἰ-
ρηκάσθησαν δὲ καὶ τῶν προκειμένων ἐδήλωσε τὰ περὶ τῶν ἄλλων δύο, τούς
τε ίδιους καὶ τοῦ συμβεβηκότος.

2 εἶπε Dp: om. EFMV λογικωτέρως E 3 τὸ δὲ ὅπως — συμβεβηκότος (22)
eicias τε om. EM (fort. recte) τῶν om. D (sed cf. v. 17, 21) 4 post
διέλαβον add. παριστά (τὸ παριστάν) V τὴν ἔννοιαν τοῦ ὑποκειμένου πράγματος DV
5 μὲν p: δὲ DEMV: om. F διαλαβεῖν ante λέγεται transponas συμβεβηκότα]
ἐκβεβηκότα M 6 ἔστι DE: ζητεῖν F: ἔστι ζητεῖν MVp 7 πόθεν F: τὸ θέν
DEMVp προσῆλθον D: προσῆλθεν EMV: ἥλθον F: ἥλθεν p ζητεῖν om. p
8 καὶ om. Fp ὥσπερ] ὡς p γενῶν τε D 9 ἐν τοῖς superser. M ἐν τοῖς
αἰσθητοῖς] αἰσθητῶν E 10 δὲ ἀριστ. F διέλαβε] διέταξε E καὶ περὶ E
καὶ θεολ. δὲ Vp post θεολογικῶς iterat ὡς ὅταν περὶ τῶν ἐν αἰσθητοῖς . . . θεο-
λογικῶς V 11 τῷ om. E ζητᾶμεν p 11. 12 ἐν τῷ παρ. δὲ πλάτων
colloc. F 11 δὲ] καὶ M 12 ἔστι DEF: ἔστι καὶ M: ἔστι δὲ καὶ V: ἔστι δὲ p
λογικωτέρως D διαλαβεῖν περὶ αὐτῶν colloc. EFMVp 12. 13 ἐν τῷ λογικῷ
πράγματι E 14 ὑπόκεινται D καὶ] ἦ E 15 ἦ (ante γένος) om. D
16 αὐτῶν τε V περὶ (post τοῦ) om. M περὶ γενῶν τε καὶ εἰδῶν E 17 προσεχῶς]
προσεχῆ D τὸ καὶ colloc. F 18 ἐσήμανε EFMV: ἐδήλωσε D: ἐσήμηγε p
καὶ (ante τὰ λοιπὰ) om. F καὶ (ante τὸ ίδιον) om. M 19. 20 τὸ ὅπως EFVp:
οὕτως DM 20 καὶ (post γένος) om. V τὸ εἶδος καὶ τὴν διαφ. colloc. E
21 καὶ DEMV: τὸ περὶ F: πάλιν p τὰ περὶ τῶν ἄλλων EFMVp: καὶ τῶν ἄλλων D:
τὰ ἄλλα V 21. 22 τὸ τε ίδιον καὶ τὸ συμβεβηκός V

p. 1,15 Καὶ τούτων μάλιστα οἱ ἐκ τοῦ περιπάτου.

14r

Οἱ φιλόσοφοι Πορφύριος οὐκ εἰς ἔαυτὸν ἀνάγει τὴν εὑρεσιν καὶ τὴν 31 διδασκαλίαν, ὅλοι φησιν δὲ τῶν πᾶλαι διαλαβθέντων λογικῶς περὶ αὐτῶν οἱ Περιπατητικοὶ μάλιστα τούτο τὸ μέρος ἐξηριζόντων. τὸ δὲ τῶν Περι- 5 πατητικῶν ὄντα ἐκ τοιαύτης γέγονεν αἵτις. φασὶν δὲ ὁ Θεῖος Πλάτων ἐν Ἀκαδημίᾳ βαδίζων ἐποιεῖτο τὰς πρὸς τοὺς ἑταίρους συνουσίας διὰ τὸ 10 τὸ σῶμα ἐπιτήδειον ποιεῖν διὰ τῶν γυμνασίων πρὸς ψυχῆς ἔλλαμψιν· ὡς γάρ ἂν ἔχῃ τὸ δργανον. οὗτος καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ τεχνίτου διαφαίνεται. καὶ τούτου γάριν ἐλέγοντο Περιπατητικοί. μετὰ γοῦν τὴν τοῦ Πλάτωνος 15 τελευτὴν διεδέξαντο τὴν διατριβὴν αὐτοῦ ὃ τε | Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Ξενο- 14v κοράτης, καὶ ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐν Λυκείῳ δὲ Ξενοκράτης ἐν τῇ Ἀκα- δημίᾳ. ἐλέγοντο οὖν οἱ μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους Περιπατητικοὶ ἐκ Λυκείου, οἱ δὲ τοῦ Ξενοκράτους Περιπατητικοὶ ἐξ Ἀκαδημίας. Οὗτοι δὲ οἱ μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπέλαθον τὴν ἐκ τῆς ἐνέργειας ἐπωνυμίαν τὴν ἐκ τοῦ 20 τόπου ἀπολέσαντες καὶ ἐκλήθησαν Περιπατητικοί, οἱ δὲ τοῦ Ξενοκράτους τὴν ἐκ τόπου ἀπολαβόντες καὶ τὴν ἐκ τῆς ἐνέργειας ἀπολέσαντες ἐκλή- 5 θησαν Ἀκαδημαϊκούς. ἐπεὶ οὖν ὁ φιλόσοφος ἔμελλε τινα ὑπόληψιν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ ἔχειν τῶν ὑπὸ Πλάτωνος παραδοθέντων Πλατωνικὸς ὡν καὶ αὐτὸς. ἐπειδήπερ ὡς γρήγορον εἰς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας ἔγραψε 25 τὸ βιβλίον. εἰπεν δὲ τὸ διδάχων περὶ αὐτῶν, ὡς οἱ παλαιοὶ διέλαθον, καὶ τούτων οἱ Ἀριστοτελικοί διὰ τοῦ εἰπεῖν καὶ μάλιστα οἱ ἐκ τοῦ περιπάτου. 10

2 Οἱ φιλόσοφοι. V τὴν (ante διδασκ.) om. V 4 μᾶλιστα] μᾶλλον V τοῦτο τὸ μέρος superser. F²: τούτων τὸ γένος D: τοῦτο τὸ γένος EMV: τὸ γένος F¹: τὰ περὶ τούτων p ἐξηριζόντων Dp: ἐξηριζώσαν EFM: ἐξηριζώσαν V 4.5 τὰ . . . ὄνδρατα ἐκ τοιαύτης αἵτις γράγοντις V 5 φασὶν γάρ V 6 ἀκαδήμω E: ἀκαδημία (ubique) M ἑταίρους] ἑτέρους EM¹ 7 τὸ om. E ποιεῖν ἐπιτήδειον colloc. F ψυχῆς ἔλλαμψιν DF MV: ἔλλαμψιν ψυχῆς E: ἔλλαμψιν τῆς ψυχῆς p 8 ἀν ἔχῃ DEF M: ἀνέχει V: ἀν ἔχοι p τοῦ τεχνίτου superser. M διαφαίνεται] φαίνεται MV 9 γοῦν Dp: οὖν EFM: δὲ M τοῦ om. E 10 διεδέξατο EFM διατριβὴν] σχολὴ F αὐτοῦ D: om. E FM Vp ὃ τε] δὲ E: om. V 11 καὶ ὁ μὲν D: ὁ μὲν EMVp: ὁ μὲν οὖν F λευκείω E (ubique) τῇ DMV: om. EFP 12 οἱ μὲν τοῦ τοῦ μὲν E 14 τὴν post ἐνέργειας transp. E 15. 16 ἀπολέσαντες τὴν ἐκτοῦ τ. colloc. E FM Vp τοῦ (ante τόπου) om. E 16 ἀπολέσαντες V post ἀπολαβόντες add. ἐπωνυμίαν V καὶ τὴν—ἀπολέσαντες] ἀπόλεσαν τὴν ἐνέργειαν καὶ M τῆς om. V 17 Ἀκαδ.] ἀκαδημαϊκοὶ DF Vp: ἀκαδημητοὶ E¹: ἀκαδημητοὶ E²: ἀκαδη- μαϊκοὶ M 17. 18 ἔχειν ἐν τῇ διδ. colloc. E 18 παραδοθέντων] εἰρημένων Fp καὶ om. E 19 ἐπειδήπερ ὡς] καὶ p ἔγραψεν p 21 διὰ τοῦ εἰπεῖν EMV: διὰ τοῦτο εἰπε DFp καὶ om. D 21. 22 post περιπάτου pergit Δέκα εἰσὶ γενικώτατα γένη, οὓσια ποσὸν ποιὸν καὶ τὰ ἄλλα, ὧν ἡ μὲν οὖσια πρᾶγμα αὐθόπαρκον, τὰ δὲ ἄλλα συμ- βεβηκότα. ἀποδέδοται οὖν τῶν γένεις ὑπογραψή, ητις ἀριστεῖ καὶ τοῖς δέκα. καὶ μὴ λέγε πῶς τῇ οὖσια ἀριστεῖ καὶ τοῖς συμβεβηκότι διαφέροις οὖσι κατὰ τὸ εἶναι. ὅπερ γάρ ἐπισυμβεβηκε τῇ οὖσια, τοῦτο ἔστι τὸ ὡς γένος εἰς εἴδη διαιρεῖσθαι τὰ ὑπ² αὐτήν, τὸ αὐτὸν καὶ τοῖς ἄλλοις συμβεβηκότες. διαιροῦνται γάρ καὶ τὰ ἄλλα εἰς τὰ ὑπ² αὐτὰ εἰδη ὡς γένη. ἄλλο τοίνυν ἔστι συκοπεῖν ταῦτα ὡς οὖσαν καὶ συμβεβηκότα καὶ ἄλλο τὸ ὡς γένη γενικώτατα· κοινὸν γάρ ἔχουσι τοῦτο p (cf. p. 34, 3 sq.)

Περὶ γένους.

14^v

p. 1,18 Ἔστι τὸ γένος μήτε τὸ εἰδός.

Εἰρηκὼς τὸν σκοπὸν καὶ τὸ γρήγορον τίς τε ὁ εἰσαγωγικὸς τρόπος, οὐτὶ τῶν βαθύτερων ἀπέγεισθαι ἡγεμάτων τῶν δὲ ἀπλούστερων στογάζεσθαι, καὶ τίνα τὰ βαθύτερα καὶ τίνα τὰ ἀπλούστερα, ἀκολούθως ἐπὶ τὴν κατὰ μέρος ὀδιδασκαλίαν εἰσέβαλε. καὶ πρῶτον περὶ γένους διαλαμβάνει, οὗτοι πρώτην τάξιν ἔχει τὸ γένος ἐν τοῖς ἀπηριμμημένοις καὶ οὗτοι πλειόνων ἐστὶ περιεκτικὸν εἰδῶν. πρῶτον δέ ἔστι τὸ γένος τῶν εἰδῶν κατ' αἰτίαν, καίτοι τῶν πρότι τί ἔστι τὸ γένος καὶ τὸ εἰδός. ἀλλ᾽ ἔστι τινὰ τῶν πρότι 10 τι, ἐν οἷς τὰ ἔτερα τῶν ἑτέρων πρεσβύτερα καὶ αἰτία λέγομεν, οἷον τὸν πατέρα τοῦ οὐρανοῦ καθὸ δάνθρωπον αἰτίον φαμεν καὶ πρῶτον. καίτοι ἀμαργυνωσκομένων καὶ ἀλλήλων συστατικῶν γινομένων τῶν πρότι τι, οὐ πρότι τί ἔστι· τὰ γάρ πρότι τι ἀνάγκη πρότερον οὐσίας εἰναι· σκοπούντες οὖν τὴν προϋπόθρηψαν οὐσίαν τῶν πρότι τι ἦν ἀν προϋψεστῶσαν εὑρωμεν ἥ γρόνῳ 15 ἥ φύσει. ἐκείνην πρεσβύτεραν κατ' αἰτίαν λέγομεν. ἐν γοῦν τῷ πατρὶ καὶ τῷ οὐρανῷ πρεσβύτερός ἔστιν ὁ πατήρ γρόνῳ. καθὸ δάνθρωπός ἔστιν. ὅπερ αὐτὸν ἔστιν ή οὐσία, ἡσίς συστατικὴ γίνεται τῆς τοῦ οὐρανοῦ οὐσίας. διὰ τοῦτο οὖν τὸν πατέρα πρεσβύτερον λέγομεν εἰναι τοῦ οὐρανοῦ καίτοι πρότι ἀλλήλα λεγομένων. οὐ δὲ ἄρχοντα τοῦ ἀρχηγούντον καὶ οὐ διδάσκαλος τοῦ μαθητοῦ 20 κατὰ μάνην αἰτίαν πρεσβύτεροι, οὐ τῷ γρόνῳ· τῷ γρόνῳ γάρ ἔσθι οὐτε καὶ οὔτεροι εἰεν ὡς δάνθρωποι. φημὶ δὴ οὐ ἄρχοντα τοῦ ἀρχηγούντον καὶ οὐ διδάσκαλος τοῦ μαθητοῦ. τὸ αὐτὸν οὖν καὶ ἐπὶ τοῦ γένους καὶ τοῦ εἰδούς, τὸ γένος καὶ τὸ εἰδός τῶν πρότι τι· τὰ δὲ πρότι τι ἀνάγκη οὐσίας πρότερον εἰναι· τὸ δὲ γένος κατὰ τὴν οὐσίαν φύσει προϋψεστηκεν. οὐ γρόνῳ, 25 καὶ συστατικὸν γίνεται τῆς οὐσίας τοῦ εἰδούς· τὸ γάρ γένος τέμνεται εἰς εἴδη· | πᾶν δὲ τεμνόμενον πρῶτον φύσει τοῦ τυμπανίου καὶ συστατικόν· οὐκ. 15

- 3 τί] τι E 4 τῶν μὲν βαθ. p (fort. recte) post ἀπέγεισθαι add. μέλλει p
 4. 5 στογάζεσθαι DFMp: ἀντέγεισθαι E: συμμέτρως στογάζεσθαι V 5 τὰ βαθύτερα καὶ τίνα τὰ ἀπλούστερα D: τὰ βαθύτερα τίνα τε (δὲ V) τὰ ἀπλούστερα EMV: τὰ ἀπλούστερα καὶ τίνα τὰ βαθύτερα Fp ἐπει] περὶ E¹ 6 εἰσέβαλλε V καὶ πρῶτον μὲν V
 7 ἔχει τάξιν colloc. FMV ἀπαριθμουμένοις E: ἀπηριμμένοις (μη superser.) M
 10 λέγομεν] λέγεται E 11 δάνθρωπον scripsi: ἀνθρώποι libri (cf. v. 16) 13 πρότερον Fp: προτέρας DEMV (cf. v. 24) post οὐσίας add. τινὰς Fp 14 οὐσίαν scripsi: αἰτίαν DEFp: αἰτίαν (sed post τῶν πρότι τι transp.) M: om. V 15 ἐκείνην DMVp: ἐκείνων E: ἐκείνης F κατ' αἰτίαν πρεσβύτεραν colloc. EFMVp 15. 16 τῶ πατρὶ καὶ τῶ οὐρανῷ D: τῶ πατρὶ καὶ οὐρανῷ EFp: τῶ πατήρ καὶ οὐρανός MV 16 πρεσβύτερος EFMVp: πρεσβύτερον DM 17 αὐτοῦ ἔστιν D: ἔστιν αὐτοῦ EFMV: ἔστιν αὐτὸν p ή om. EM συστατικὴ] οὐστατις E 18 λέγομεν πρεσβύτερον colloc. F εἰναι λέγομεν colloc. E ἀλλήλοις M 19 δὲ] γάρ M 20 πρεσβύτεραν E: πρεσβύτερος V οὐ om. D: οὐ τῷ γρόνῳ om. M 21 εἰεν] εἰσὶν M φημὶ δὴ D: om. EFMVp 22 ante τοῦ εἰδούς add. ἐπὶ M 23 τὸ (ante εἰδός) om. MV τὰ] τῶν M 24 πρότερον D: πρότερα EVp: προτέρων M: obliit. F (cf. v. 13)
 25 γίνεται] ἔστι M 26 τὸ τεμνόμενον E πρῶτον φύσει D: καὶ πρῶτον φύσει FV: καὶ πρῶτον φύσει E: καὶ φύσει πρῶτον M: καὶ φύσει πρότερον p

οῦν εἰ πρῶτον κατὰ τὴν οὐσίαν τὸ γένος τοῦ εἰδούς, τὰ δὲ πρῶτα κατὰ 15^ν τὴν οὐσίαν τῶν πρός τι κατ’ αἰτίαν πρῶτα πρεσβύτερον ἄρα τὸ γένος τοῦ εἰδούς, καὶ εἰκότως αὐτὸν προτάττει τῶν λοιπῶν. ταύτη γοῦν καὶ ἡ φύσις ἐν τῇ γενέσει τῇ τάξει κέχρηται· παραλαβοῦσα γάρ τὸ σπέρμα πρῶτον 5 μὲν ζωοποιεῖ αὐτὸν καὶ φυγοῖ, εἶτα προσθίουσα αἰτίησιν παρασχοῦσα ποιεῖ ζῷον, εἶτα θυμὸν καὶ ἐπιθυμίαν ποιεῖ ἄλογον ζῷον, εἶτα τέλος τὸν λόγον παρασχοῦσα ποιεῖ ἀνθρωπὸν. διστε νές μὲν οὐσίαι προσπάρχει τὰ γένη τῶν εἰδῶν, ὡς δὲ γένη καὶ εἰδῆ συνυφέστηκεν ἀλλήλοις καὶ συναντιρεῖται· τῆς γάρ πρὸς ἄλληλα αὐτῶν σχέσεως δύναματά ἔστι τὸ γένος καὶ 10 τὸ εἰδός.

"Ἄξιον δὲ ζητῆσαι, διὰ τί περὶ τοῦ γένους διδάσκων ἐμάνησθη καὶ τοῦ εἰδούς, καὶ μὴ καὶ τῆς διαφορᾶς καὶ τῶν ἄλλων. φαμὲν οὖν διὰ τὸ γέ- 10 νος καὶ τὸ εἶδος πρός τι ἔστι, καθάπερ εἰρήκαμεν, (καὶ γάρ τὸ εἶδος γέ- νος ἔστιν εἰδός καὶ τὸ γένος εἰδούς ἔστι γένος). καὶ διὰ τοῦτο εἰκότως 15 ἐμάνησθη τοῦ εἰδούς ἄμα τῷ γένει ἐν γάρ τῇ τῶν πρός τι διδάσκαλίᾳ ἀνάγκη πᾶσα τὸν περὶ θατέρου τούτων διδάσκοντα, καθὸ πρός τι ἔστι, καὶ τοῦ λοιποῦ μνησθῆναι.

Γ Κανόνι δ’ ἐνταῦθα Ἀριστοτελεικῷ κέχρηται ὁ Πορφύριος. ἔστι δὲ ὁ 15 κανὼν οὗτος· δεῖ τὸν μέλλοντα ποιῆσαθι τοις διδασκαλίαις ὅμωνύ- 20 μου, τοῦτον εἰ δύπλο τοῦ αὐτοῦ δύναματος σημαίνονται πολλά, διελεῖν πρῶ- τον τὰ δύπλα τοῦ δύναματος πολλὰ σημαίνοντα, εἰνίονται περὶ ποίου τῶν σημαίνομενων τὴν διδασκαλίαν ποιεῖται· ἡ γάρ δύμων μάκια εἴωθεν ἀσά- φειαν καὶ πλάνην γεννᾶν τοῦ μὲν διδασκοντος ἐπὶ ἄλλου σημαίνομένου 25 τοῦτο τὸ δύναμα λαμβάνοντος, τοῦ δὲ διδασκομένου ἐπὶ ἄλλου. οἷον εἴ τις περὶ τοῦ ἀστρώφου κυνὸς διδάσκειν βουλόμενος εἴποι ὁ κύων καύματα

1 [πρῶτον] πρότερον p τοῦ εἰδούς om. M πρῶτα] πρότερα p 1. 2 κατὰ τὴν οὐσίαν πρῶτα colloc. E 2 post αἰτίαν add. καθὸ εἰστιν αἰτία τῶν πρὸς δὲ λέγονται D πρῶτα] πρότερα p 3 λοιπῶν D: ἄλλων EFMVp ταύτη — ἡ φύσις] ταύτη γοῦν τῇ φύσει καὶ in ras. X fere litt. E γοῦν] γάρ MV 4 πρῶτον] πρῶτα p 5 ψυχοῖ] ἐμψυχοῖ p καὶ αἰτίησιν FMP 6 τὸ ζῶν Ep ζῶν — ποιεῖ om. M καὶ om. E ante ποιεῖ add. καὶ EFMVp: om. D τέλος DFV: τέ- λειον Ep 7 τὸν ἀθρωπὸν Ep οὐσίαι scripsi: οὐσία libri 8 δὲ καὶ γένη F 9. 10 τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ EV 11 ἐμάνησθη post εἰδούς transp. EFMV καὶ (ante τοῦ εἰδούς) om. p καὶ (post μὴ) D: om. EFMVp 12 καὶ (ante τῶν ἄλλων) DF: ἡ EMVp 14 εἰκότως post γένει (15) transp. D: om. E 16 πᾶσα DEMV: πάντα Fp τὸν om. DV τούτων] τοῦτον V 17 μνησθῆναι] μεμνῆσθαι M 18 κανόνι δὲ ἐντ. Ἀριστ.] cf. Top. A 18 p. 108-18. Z 2 p. 139 b 19 sq. 19. 20 μέλ- λοντά περὶ τίνος διδάσκειν δύμων μάκια M 19 διδασκαλίαν περὶ τίνος colloc. Ep δύμων μάκιας E 20 εἰ om. EMV δύπλο τὸ αὐτῶν δύναματι Ep σημαίνονται πολλά D: σημαίνοντα E: πολλὰ σημαίνονται F: πολλὰ σημαίνοντος MV: πολλὰ σημαίνε- ται p διελεῖν] διατείνειν E 20. 21 πρῶτον] πρότερον EV 21. 22 ποίου σημαίνομένου V 22. 23 post ἀσάφειαν add. ποιεῖσθαι expunxit E 23 ante τοῦ add. καὶ E 24 τὸ δύναμα τοῦτο colloc. EFMVp ante λαμβ. add. διδάσκοντος καὶ Ep διδασκομένου δὲ colloc. EFMV εἴ τις om. E 25 τοῦ om. E εἴπη, EV

ποιεῖ ή διακρίνει τὸν καρπούς³ μὴ πρότερον εἰπών περὶ ποίου κυνής ποι- 15 εῖται τὸν λόγον πλάνην ἐμποιήσει τῷ ἀκροατῇ· δεῖ οὖν πρότερον ἀπαριθμησάμενον τὰ σημαντικένα τοῦ κυνῆς. θτὶ ὁ μὲν ἀστροφός ἐστιν ἡ δὲ γερσαῖς ὁ δὲ θαλάττιος ὁ δὲ φιλοσοφος. εἰπεῖν θτὶ περὶ τοῦ ἀστροφοῦ ποιεῦ- 5 μαὶ τὸν λόγον. τοῦτο οὖν φιλοσόφως ποιῶν ὁ Πορφύριος ἀπαριθμεῖται τὰ σημαντικένα τοῦ γένους καὶ δηλοῖ περὶ ποίου αὐτῶν ὁ λόγος.

p. 1,18 Ἔστιν δὲ μήτε τὸ γένος μήτε τὸ εἶδος ἀπλῶς λέγεται.

Τὸ ἔοικεν οὐχί ως ἐνδιαιθῶν λέγει. ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ φαίνεται. τὸ δὲ ἀπλῶς τετραγῶς λέγεται· σημαίνει γάρ τὸ κατίλου, ως φασιν οἱ ῥήτορες 10 'καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν' ἀντὶ τοῦ 'κατίλου εἰπεῖν'. καὶ τὸ κυρίως, ως ὅταν εἴπῃ ὁ Ἀριστοτέλης 'ἡ ἀπλῶς γένεσις' τοῦτο ἐστιν η κυρία. καὶ τὸ μάτην καὶ ἄνευ τινὸς λόγου, ως ὅταν εἴπωμεν 'ἀπλῶς αὐτὸν τύπτει' ἀντὶ τοῦ μάτην. σημαίνει δὲ καὶ τὸ μοναχῶς, ως ὅταν παρ' Εὔριπον λέγηται
ἀπλοῦς ὁ μῦθος τῆς ἀληθείας ἔφοι. 30

15 νῦν δὲ ἀντὶ τοῦ μοναχῶς κείται· λέγει γάρ θτὶ φαίνεται μήτε τὸ γένος μήτε τὸ εἶδος μήτε τὰ λοιπὰ μοναχῶς λεγόμενα.

p. 1,18 Γένος γάρ λέγεται καὶ η τινῶν ἐχόντων πως πρὸς ἓν τι.

Πρῶτον σημαντικέναν τοῦ γένους φησί. τοῦτο δέ ἐστι, καθ' ὃ δύο σχέσεις λαμβάνει, πλήθυσις πρὸς πλήθυσος καὶ πλήθυσις πρὸς ἔνα, οἷον τῶν 20 Ἡρακλεῖδῶν πρὸς Ἡρακλέα, καθὸ δέ ἐξ ἑκείνου λέγονται ἔχειν τὸ γένος, καὶ αὐτῶν τινῶν πρὸς ἀλλήλους. καθὸ ἀλλήλοις λέγονται θεῖοι καὶ ἀνεψιοί η διπωσοῦν ἀλλως. τὸ δὲ πώς προσέθηκεν καλῶς· ἀλλω γάρ ἀλληλοί λέγονται

I διακρίνεται V κυνής] τῶν σημαντικένων V 2 ἐμποιήσει DFMp: ἐμποιήσει DF: ἐμποιήσει V 2. 3 ἀπαριθμησάμενον DFMV: ον ex ος vel ex α corr. E: ἀπαριθμήσασθαι p 3 θτὶ DMV: καὶ γάρ (sed καὶ superser.) Ep: γάρ F 4 ὁ δὲ φιλοσοφος] τὸν δὲ φιλοσοφον p τοῦ om. E 5 ποιῶν initio versus iter. D 6 αὐτῶν Mvp: αὐτῶ DF: αὐτῶ E 8 post ἔστιν add. σημαίνει τρία· τὸ δύοισι τὸ πρέπει καὶ τὸ φαίνεται τὸ δὲ ἔοικεν D λέγει] εἴρητε D ἀλλ' τοῦτο γάρ διστάζοντος ἐστὶ λογισμοῦ τὸ εἰπεῖν ἔστιν D 9 ως φασιν] ὥσπερ D 10 εἰπεῖν (alterum) om. M 11 εἴποι M δὲ om. E Λαρισ.] cf. Phys. E p. 225a14 sq. Metaph. K p. 1067b23 sq. κυρία] κυρίως MV 12 ως ὅταν εἴπωμεν D: θτὶ EFMV: ως τὸ p 12. 13 ἀντὶ τοῦ μάτην om. EFMVp (fort. recte) 13 μοναχῶς] μονομερῶς D (sed cf. v. 15) παρ' Εὔριπον λέγεται (sic) D: εἴπωμεν EFMVp (cf. Euripid. Phoen. 472) 15 λέγει] λέγεται M 15. 16 εἶδος μήτε τὸ γένος colloc. p μοναχῶς λεγόμενα] μονομερῶς λέγεσθαι D 17 zai om. D 18 φησὶ τοῦ γένους colloc. EFMVp δὲ om. M 19 πλήθυσις (utrobiique) p: πλήθος codd. ένα] ζη F 19. 20 τῶν Ἡρακλ.] τὸν Ἡρακλέους M 20 λέγεται M 22 καλῶς προσέθηκε colloc. EFMVp ἀλληλοί γάρ ἀλλω EFMVp έσται] θτὶ EV

σχέσις τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος ὄντων· ἵνα γάρ θεῖοί εἰσιν ἄλλοι τὸν ἕκατον τριαντατέταρτον τῶν τοῦ τοιούτου γένους συμπληρωτικῶν.

p. 1,20 Καθ' ἡ σημαινόμενον τὸ Ἡρακλειδῶν λέγεται γένος. 15^v

Τῷ γάρ εἰπεν Ἡρακλειδῶν χωρίζει αὐτοὺς τῶν ἄλλων γενῶν οἵον
5 Τανταλιδῶν καὶ τῶν ἄλλων.

p. 1,20 Ἐκ τῆς ἀφ' ἐνὸς σχέσεως, λέγω δὴ τοῦ Ἡρακλέους.

Καθὸ πάλιν δύο σχέσεις λαμβάνονται ἐνὸς πρὸς ἔνα, αἵτινοι καὶ αἱ-
τιατοῦ, οἷον τοῦ Ἡρακλέους πρὸς τινα τῶν Ἡρακλειδῶν (αἵτινοι μὲν ὅντος 5
τοῦ Ἡρακλέους αἵτιατοῦ δὲ τοῦ ἀπ' ἐκείνου), ἵνα τῆς πατρίδος καὶ τοῦ ἐν
10 αὐτῇ πραφέντος, καθὸ λέγομεν Πλάτωνα μὲν Ἀθηναῖον τὸ γένος Πίνδαρον
δὲ Θηβαῖον. Ιστέον δὲ διὰ τὴν σχέσιν λέγεται ἵνα κατὰ τέχνην ὡς τοῦ διδα-
σκάλου πρὸς τὸν μαθητὴν ἵνα κατὰ τύχην ὡς τοῦ δεσπότου πρὸς τὸν δοῦ-
λον ἵνα κατὰ προσάρεσιν ὡς τοῦ φίλου πρὸς τὸν φίλον ἵνα κατὰ φύσιν ὡς 10
τοῦ πατρὸς πρὸς τὸν υἱόν· ἥν τῶν εἰρημένων σχέσις φύσει ἔστι.

15 p. 1,22 Κατὰ ἀποτομὴν τὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων γενῶν.

Ἴστέον γάρ ὅτι αἱ σημαντικαὶ φωναὶ καὶ τὰ ὀνόματα εἰώντασι χωρίζειν
τὰ πρόγραμματα ἀπ' ἄλλήλων· καὶ γάρ ἡ φύσις ἐπενόησε τόδε τι ἀνθρωπον
καλεῖσθαι ἵνα κύνα ἢ ἄλλο τι, ἵνα διὰ τούτου ἀποχωρίσῃ ἔκαστα ἀπ' ἄλλή-
λων· καὶ ἔκαστη τῶν τεχνῶν ὡς μέλλουσά τι κανόντερον καὶ ἔνοπρεπὲς
20 παρὰ τὰς ἄλλας διδάσκειν τέχνας τοῖς οἰκείοις ὀργάνοις ὀνόματα ἐπιτίθησιν, 15

1 τὸ] τῶν F¹ ὄντων ante ὑπὸ transp. V ἄλλων] ἄλλοις D 2 τῶν
τοῦ τοιούτου EF: τῶν τοιούτων D: τῶν τοιούτου MV² συμπληρωτικῶν DFM:
συμπληρωματικῶν Ep: συμπληρωτικόν V 3 λέγεται τὸ ἥρακλ. colloc. F τὸ τῶν
ἥρακλ. p. 4 τῷ τὸ Ep Ἡρακλέους M αὐτούς] αὐτὸ p. 5 Πελο-
πιδῶν Τανταλιδῶν Αλακιδῶν Ἐρεγχθειδῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀπάντων D 6 ἐκ] καὶ p.
λέγω δὴ Dp: δῆλον δὴ E: δῆλον δὲ MV ἥρακλέος codd. 7 Καθὸ —φύσει ἔστι
(v. 14) lemmate λέγεται δὲ καὶ ἄλλως κ. τ. λ. (Proph. p. 23) anteposito post πράγματα
(p. 51,7) transposuit ed. Ald. (Venet. 1546); sed verba ἴστέον (v. 11) —φύσει ἔστι ad lemma
ἐκ τῆς ἀφ. ἐνὸς σχέσεως pertinere videntur; cetera καθὸ —Θηβαῖον illo lemmate addito
transponas 8 ἥρακλέος DF 9 ἥρακλέος DEF 10 τὸν πλάτωνα M μὲν om.
EMV τὸ γένος ἀθηναῖον colloc. EMV 11 δὲ (alterum) om. M δὲ om. E
post σχέσις add. κατὰ τέσσαρας τρόπους p. λέγεται post τέχνην transp. M 12 τῶν
(ante μαθητὴν) om. DEM κατὰ τὴν τύχην M 13 ὡς φίλου πρὸς φίλον V
14 φύσει DFp: φύσις MV: om. E 15 post γενῶν add. κεκλημένου M: κεκλη-
μένην p. 16 γάρ] δὲ p. χωρίζειν] ἀποχωρίζειν MV 17 καὶ γάρ—ἄλλήλων (18. 19)
om. E καὶ γάρ καὶ FM 18 ἵνα τὸν τούτου] τούτων p.
ἔκαστα scripsi: ἔκαστον libri 19 post καὶ (prins) add. γάρ Dp μελλόντη E
20 διδάσκειν ante παρὰ transp. E: post τέχνας FMVp οἰκείοις] ἰδοίσις M

ἶνα ἔχη πῶς αὐτὰ σαφηνίσει· οὕτως γάρ οἱ γεωμέτραι πολλὰς διαφορὰς 15 τριγώνων εὑρήκοτες οἵν τὸ μὲν ἵσας ἔχον τὰς τρεῖς πλευρὰς τὸ δὲ τὰς δύο μόνον τὸ δὲ τὰς τρεῖς ἀνίσους, οἰκεῖοις ὀνόμασιν κεχρημένοι τὸ μὲν ἵσας ἔχον τὰς τρεῖς πλευρὰς ἐκάλεσαν ἴσοπλευρον, τὸ δὲ τὰς δύο μόνον 5 ἵσας ἴσοσκελὲς τὸ δὲ τὰς τρεῖς ἀνίσους σκαληγόν, βουλόμενοι διὰ τῶν ὀνομάτων ἔκαστον τούτων δηλῶσαι. οὕτως ἄρα τὰ ὀνόματα σημαίνει τὰ 20 πράγματα.

p. 2,5 Τοῦτο δὲ ἔοικε πρόγειρον εἶναι τὸ σημαινόμενον.

'Ασύφειάν τινα ἐποίησεν ὁ φιλόσοφος ἀμέσως εἰς τὸ πρῶτον σημαινό-
10 μενον τοῦ γένους ἐπελθόντα καὶ μὴ ἐπισημηνάμενος αὐτὸν τοῦτο· ὥφειλε γάρ
διηρίσασθαι περὶ ποίου σημαινομένου τοῦ γένους διαλέγεται. διτί γάρ περὶ
τοῦ προτέρου ποιεῖται τὸν λόγον καὶ οὐ περὶ τοῦ προσεγγῆς ἡμῖν εἰρημένου.
· δηλοῦ τὰ ὑποδείγματα δὲ τίθησι· φησὶ γάρ διτί τοῦτο τὸ σημαινόμενον τοῦ 25
γένους πρόγειρον ἔοικεν ἡμῖν ἐκ τῆς συνηθείας εἶναι καὶ γνωριμώτερον.
15 πρόγειρον δὲ τῇ συνηθείᾳ λέγει σημαινόμενον τὴν ἀφ' ἐνὸς εἰς πολλοὺς
καὶ ἀπὸ πολλῶν εἰς πλῆθος σχέσιν.

"Ἄξιον δὲ ἀπορῆσαι. διὰ τί τοῦτο πρόγειρον εἶπε. καὶ μὴ τὴν τοῦ ἐνὸς
πρὸς ἓνα σχέσιν· τοῦτο γάρ πρότερον οὐδὲν ἡ φύσις· ἕνα γάρ ἐξ ἐνὸς
πρῶτον ποιεῖ. καὶ οὕτως πολλοὺς ἐκ πολλῶν. ἔρωντεν οὖν πρὸς τοῦτο,
20 διτί τὸ μὲν δεύτερον σημαινόμενον τοῦ γένους, δὲ στιν ὡς πρὸς ἡμᾶς δεύτερον;
τερον, τῇ φύσει πρῶτον ἐστιν (ἀπὸ γάρ τοῦ Ἡρακλέους πρότερον εἰς γί-
νεται, εἰς² οὕτως τὸ πλῆθος), τὸ δὲ πρῶτον σημαινόμενον τῇ φύσει ἐστὶ
δεύτερον; καὶ τὸ τῇ φύσει δεύτερον ἡμῖν πρῶτον. καὶ καθόλου τὰ τῇ

- 1 σαφανίσαι ΕΜνρ καὶ οἱ γεωμέτραι FMνρ 1. 2 εὑρίσκονται πολλὰς διαφ. τριγ. E:
εὑρηκότες πολλὰς δ. τρ. MV 3. 4 μόνας (utrobiique) M 3 ὀνόμασιν οἰκεῖοις colloc.
Ερ κεχρημένοι D: κέχρηγται EFΜρ: κέχρηγται καὶ V 4 ἐκάλεσεν (compend.) D
5 σκαληνόν V 6 τὰ ὀνόμ. στρμ.] σημαινόμενα E σημαινούσι Fνρ 8 ante
ἔοικε add. καὶ F: superser. M 9 από ἀσφειαν add. τὸ πρόγειρον τὸ πρῶτον σημα-
νεῖ, ἐπειδὴ τὸ ἔτοιμον (sic) καὶ ἔγγὺς ἡμῖν ὑπάρχον πρῶτον ἐστί, τὸ δὲ δεύτερον πρόγειρον οὐ-
δέποτε ἐστί. κατὰ πρῶτον οὖν σημαινόμενον ἐστὶ τοῦτο D πρῶτον] πρότερον MV
10 ἐπελθόν Dp: μετελθόν EFΜνv μὴ om. F 11 διαλέγεται D: λέγεται EF: λέγει
Mp: λέγοτε V 12 τοῦ (prius) om. p οὐ om. V εἰρημ. ἡμῖν colloc. V
13 παραδείγματα M γάρ] γοῦν V 14 ἔοικε πρόγειρον εἶναι ἡμῖν ἐκ τῆς
συνηθ. E 15 πρόγειρον] πρότερον D λέγει DEFp: λέγω M: λέγεται V τὴν
suppl. in mrg. E: ἡ V 15. 16 εἰς πολλοὺς καὶ ἀπὸ πολλῶν εἰς πλῆθος D: τῶν πολ-
λῶν ἡ εἰς πολλὰ EFΜνv: τῶν πολλῶν ἡ εἰς τοὺς πολλοὺς p 17 ἔξιν — σχέσιν (18)
om. M τοῦτο DF: τοῦτο τὸ πρῶτον ἀποδοθὲν γένος E: τὸ πρῶτον ἀποδοθὲν γένος
τοῦτο V: τὸ πρῶτον ἀποδοθὲν γένος p 18 post σχέσιν add. λέγω δὴ τὸ δεύτερον
EVp 19 πολλοὺς] πολλὰ M 21 τῇ om. EM πρότερον] πρῶτον F
22 εἰς²] καὶ E τὸ πλῆθος] πολλοὶ E post τῇ φύσει add. ἡμῖν Mp: ante τῇ
φύσει V 23 ante καὶ τὸ suppleveris τὸ γάρ τῇ φύσει πρῶτον ἡμῖν ἐστι δεύτερον, sed
malim καὶ τὸ — πρῶτον eicere καὶ (ante καθόλου) superser. M τῇ (alterum)
om. M

φύσει πρῶτα ἡμῖν ὑστερά εἰσι, τὰ δὲ τῇ φύσει ὀδεύτερα ἡμῖν πρῶτα, οἷον 15^η φύσει πρότερον ἡ ὥλη καὶ τὸ εἰδός, ἐπειτα τὰ τέσσαρα στοιχεῖα, εἶτα σάρκες καὶ ὄστέα καὶ τὰ λοιπὰ τῶν ὄμοιωματῶν, εἶτα ἄνθρωπος. καὶ ἡ μὲν ²⁵ φύσις οὕτως ἀπὸ τῶν ἀνωτέρω ἐπὶ τὰ δεύτερα φέρεται, ἡμεῖς δὲ ὡς ἂτε ³⁰ κακτωκάρα βαίνοντες καὶ ὅπια βλέποντες καὶ ἀπὸ τῶν προσεγγεστέρων ἐπὶ τὰ πόρρω καὶ ἀπὸ τῶν ἐνυλοτέρων ἐπὶ τὰ ἄυλα βουλόμενοι, ἔρχεσθαι 16^η πρῶτον μὲν γνώσκομεν τὸν ἄνθρωπον, εἶτα δὲ σύγκειται ἐξ ὄστέων καὶ σαρκὸν, εἶτα δὲ σύγκειται ταῦτα ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων, εἶτα δὲ ταῦτα ἐξ ὥλης καὶ εἰδούς. ὅστε τὰ τῇ φύσει πρότερα τῇ γνώσει ἡμῶν ³⁵ 10 ὑστερα γίνονται καὶ τὰ τῇ φύσει ὑστερα ἡμῶν τῇ γνώσει πρότερα· σαφέστερον οὖν τὸ πρῶτον, ἀσαφέστερον δὲ τὸ δεύτερον. διὰ τοῦτο τὴν περὶ 5 αὐτῶν διδασκαλίαν οὕτω προεγγέισατο ὁ Πορφύριος (δεῖ γάρ ἐκ τῶν σαφεστέρων ἡμῖν ποιεῖσθαι τὴν διδασκαλίαν). καὶ δὲ τὸ παρὸν τοῖς φιλοσόφοις γένος, περὶ οὐ δὲ λόγος, ἔοικε τοῖς εἰρημένοις γένεσιν διμοιρήτα τέ τινα ⁴⁰ 15 πρὸς ταῦτα ἔχει.

"Ἄξιον δὲ ἀπορῆσαι, δι' ἣν αὐτίαν ὅντων καὶ ἔτερων σημανικένων τοῦ γένους αὐτὸς ταῦτα μόνον ἀπηριμμέστω. Ήτι δὲ ἔστι καὶ ἔτερα σημανόμενα, δῆλον ἐντεῦθεν· ὁ γάρ Πλάτων γένη ἔλεγε τοῦ ὅντος οὐσίαν 10 ταυτήτητα ἑτερότητα κίνησιν καὶ στάσιν. ταῦτα τούνον οὐκ ἀπηριμμέστω. 20 ἐπειδὴ προέκειτο αὐτῷ, καθὼς προεσήμανε, περὶ τῶν Ἀριστοτέλει δοκιμάτων γράψαι. φαίνεται δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης αὐτὸς γένος καλῶν ἐν τῇ Φυσικῇ τὴν ἔκάτῃ τέχνην ὑποκειμένην ὅλην, ὡς ἐν τεκτονικῇ τὰ ἔστα καὶ ἐν ιατρικῇ τὰ ἀνθρώπινα σώματα καὶ ἐν τοῖς φυσικοῖς ἀπασι τὴν

Η πρώτα (utrobiique)] πρήτερα Ε   θύτερα] δεύτερα p (sort. recte)   εἰσι D: ὑπάρχει E: ὑπάρχουσι FV: ἔστι p: om. M   2 τῇ φύσει M   πρότερον DEM: προτέρα FV: πρῶτον p   είτα D: ἔπειτα EFMVp   3 καὶ (post σάρκες) om. D
 δύτεια EFP: δυτά D: δυτᾶ MV (cf. v. 7)   δύτιων μερῶν M   4 ἀντότερων Fp
 ἐπὶ DV: εἰς EFMp   5 κατωτάρια βαίνοντες D: κατωτέρω (primitus καὶ in exitu versus, ex quo m.² corr. κατωτέρω) βαίνοντες κάτω E: κατώτερα βαίνοντες F: κέρα κάτω βαίνοντες M: κατώτερα νεύοντες Vp   καὶ (post βλέποντες) om. F   6 πόρρω DE:
 πορρώτερα FMp: παρωτέρω V   ἐνυλωτέρων D¹E   ἄλλα DEF: ἀλλότερα MVp
 ἔρχεσθαι D: ἐπανέργεσθαι EFMV: ἀνέργεσθαι p   7 ὅτι] ὡς V   καὶ ἐξ δυτών M
 8 είτα D: ἔπειτα EFMVp   8τι σύγκειται—είτα om. V   σύγκειται post tessáρων
 transp. E: om. FMp   9 τῇ γνώσει om. F   9. 10 ἡμῶν (utrobiique)] ἡμῖν p
 10 γίνονται DEp: γίνεται FMV   τῇ γνώσει ἡμῶν colloc. M   πρότερα] πρώτα M
 12 ἀντῶν] αὐτοῦ M   13 ἡμῖν] ἡμᾶς p   ποιεῖσθαι] ποιῆσαι p   13. 15 καὶ ὅτι—
 ἔχει εἰδίας   13. 14 τὸ γένος τὸ π. τ. φù. MV   παρὰ] περὶ D   ἔστι περὶ οὗ ὁ λ.
 colloc. V   τῶν εἰρημένων γένεσιν V   δύμοιστητά τε D: καὶ δύμοιστητα EFMVp
 16 ἀπορῆσαι] ζητῆσαι EM   καὶ ἐτ. ὅντων colloc. V   17 ταῦτα μόνον DEV: ταῦτα
 μόνα FM: μόνος ταῦτα p   18 γένη] γένος F: γένεσιν M; haec genera apud Plat. non
 inveni   ἔλεγε γένη colloc. V   19 καὶ om. MV   τοίνυν DMV: οὖν E: νῦν F:
 οὖν νῦν p   20 ἐπειδὴ τοίνυν V   αὐτῷ καθὼς] καθὼς αὐτὸς M   περὶ τῶν] τὰ
 MV   τῶν τῷ ἀριστ. Mp   21. 22 δοκούντων] δοκούντων περὶ τούτων M: δοκοῦντα περὶ
 τούτων V   21 γράψειν E   ὁ ἀριστ. αὐτὸς D: αὐτὸς ὁ ἀριστ. Ep: ὁ αὐτὸς ἀριστ.
 F: ἀριστ. MV   21. 22 ἐν τῇ Φυσικῇ] cf. A 6 p. 189^a-11 sq.   ἐν ἐκάστῃ p
 τῇ τεκτονικῇ MVp   28 τῇ λατρικῇ Vp

πρώτην ὥλην· ἀλλ’ οὐ πρόκειται τῷ Πορφυρίῳ περὶ τούτων φυσικῆς εἰ- 16^τ
πεῖν. ἀλλὰ πρεπόντως τῇ λογικῇ πραγματεῖται.

15

p. 2,10 Ἀλλως δὲ πάλιν γένος λέγεται. φ' ὑποτάσσεται τὸ εἶδος,
καθ' ὄμοιότητα ἵσως τούτων εἰρημένου.

5 Τρίτον ἀπαριθμεῖται σημανόμενον τοῦ γένους, περὶ οὗ καὶ τοῖς φίλο-
σοφοῖς ὁ λόγιος. ὄμοιότητα δέ τινα ἔχει πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ ὡσπερ γάρ
τὸ πρῶτον σημανόμενον τοῦ γένους δύο τινὰς ἔχει σχέσεις, τὴν πολλῶν
πρὸς ἓν καὶ τὴν αὐτῶν πρὸς αὐτοὺς. οὕτω τὰ εἴδη σχέσιν καὶ πρὸς τὸ 20
γένος καὶ πρὸς ἄλληλα ἔχει. πάλιν ὡσπερ τὸ δεύτερον σημανόμενον σχέσιν
10 ἔχει ἐνὸς πρὸς ἓν καὶ τὴν τὸν αὐτοῦ καὶ τὸν αἰτιατὸν. οὕτω καὶ τοῦτο
σχέσιν ἔχει ἐνὸς πρὸς ἓν, οἷον τὸ ζῷον πρὸς ἄνθρωπον. αἰτιατὸν πρὸς
αἴτιον. ἵσως μὲν οὖν οἱ ὄνοματοι θέτεται πρῶτοι τὰς διαφέρουσ τῶν ἀνθρώ-
πων γενέσεις διακρίνει βουλόμενοι ἐκάλεσαν τὸ μὲν Ἡρακλειδῶν γένος τὸ
δὲ Αἰτακιδῶν τὸ δὲ Ηελοπιδῶν. εἴθ' ὅστερον οἱ φιλόσοφοι κατὰ μίμησιν 25
15 τὴν τούτων τὰ παρ’ αὐτοῖς ὠνόμασαν γένη· ὡς γάρ Ἡρακλειδῶν γένος οἱ
ἐξ Ἡρακλέους γενόμενοι. οὕτω δὴ λέγεται καὶ τὸ ζῷον γένος· τῶν γάρ
μερικῶν ζῴων, ἀνθρώπου κυνὸς ἵππου καὶ τῶν ἄλλων, γένος λέγεται τὸ
ἄπλως ζῷον. πολλάκις δὲ οἱ φιλόσοφοι εὑρον πρότερον τὰ παρ’ αὐτοῖς
γένη, εἴθ' ὅστερον ἐπιγινόμενοι οἱ ὄνοματοι θέτεται κατὰ μίμησιν τούτων τὰ
20 ἐν τῇ συνηθείᾳ τῶν ἀνθρώπων γένη ὠνόμασαν. δυνατὸν γάρ ἐκάτερον
ἐπινοεῖν. ἔπει τοῦ ἀμφιβόλου ὑπάρχει τοῦτο. εἴτε οἱ φιλόσοφοι εὑρον τὴν 30
ἀρχὴν τῆς τοιαύτης δημοφασίας εἴτε οἱ ὄνοματοι θέτεται, διὰ τοῦτο ἵσως εἰπεν
ἀμφιβάλλων καὶ αὐτός.

1 πρώτην οι. V	1. 2 εἰπεῖν DMV: σκοπεῖν EFr	2 τῇ πραγματείᾳ τῇ λο- γικῇ F
4 εἰρημένων DE	5 ante τρίτον add. εἰρηκὼς καθ' ὄμοιότητα καλῶς προσέθηκε τὸ ἵσως, ἐπειδὴ οὐκον ἴσμεν ἀκριβῶς ποιον ἐκ ποίου εἰρηται γένος D	6 πρὸς οι. M
7 τίν Ep: τῶν DFMV	8 τὴν EFMVp: τῶν D καὶ τὰ εἴδη ρ καὶ (ante πρὸς τὸ γένος)] ὡς M	9 ἔχει ante σχέσιν (8) transp. E: post σχέσιν Mp: ἔχουσι (post σχέσιν) V
πάλιν καὶ ὡσπερ V	10 καὶ τὴν — ἔνα (11) om. E	καὶ
(ante τὴν) om. Mp (recte)	τοῦ (ante αἰτιατὸν) om. MVp (fort. recte)	11 ἔχει σχέσιν colloc. V
τὸν ἄνθρ. (sed τὸν eras) D	ante αἰτιατὸν add. καὶ Mp; αἰτ. πρὸς αἴτιον εἰδιας	12 νομοθέται M ¹ : ὀνομασθέται M ²
14. 15 κατὰ τὴν τούτων μίμησιν ρ	14 πελοπιδῶν τὸ δὲ αι- ακιδῶν colloc. V	14 post μίμησιν add.
μὲν F	16 ὠνόμασαν γένη τὰ π. αὐτοῖς colloc. E	16 ἔξ]
γνήσεων τὸν οὐκον	17 ἵππου κυνὸς colloc. M	17 ἄλλων
DE: λοιπῶν FMVp	post γένος add. ἀλγήθως V	18 εὑρον πρότερον DFr: πρότερα
“	εὑρον E: πρῶτον εὑρον M: πρότερον εὑρον V	εὔστοις Mp
τοιαύτης D	αὐτοῖς] ἔστοις F	19 ἐπιγενό- μενοι M
δημοφασίας V	20 ἐν om. F	20 ὠνόμασαν γένη colloc. V
21 ἐπινοεῖν DM: ὑπονοεῖν EFr	τοῦτο ὑπάρχει colloc. E	22 τῆς δημοφασίας τῆς
“	εἰπεν ἵσως colloc. V	

p. 2, 14 Τριγως οὖν τοῦ γένους λεγομένου περὶ τοῦ τρίτου παρὰ 16^η τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος, δὲ καὶ ὑπογράφοντες ἀποδεδώκασιν.

Ἄπαριθμησάμενος ὁ Πορφύριος τὰ σημανόμενα τοῦ γένους φησὶ περὶ τοῦ τρίτου παρὰ τοῖς φιλοσόφοις εἶναι τὸν λόγον.

5 p. 2, 15 Ή καὶ ὑπογράφοντες ἀποδεδώκασι.

Δεῖ οὖν ἡμᾶς πρότερον εἰπεῖν. τί ἐστιν ὑπογραφὴ καὶ τί ὅρος, καὶ τί 35 διαφέρει ὄρισμὸς ὑπογραφῆς, εἰτὶ ἔτης τὴν αἰτίαν ζητήσαι. τίνος ἔνεκεν δι’ ὑπογραφῆς αὐτὴν διδάσκει καὶ μὴ δι’ ὄρισμοῦ, καίτοι γε εἰώθασιν οἱ ὄρισμοι τὴν οὐσίαν τοῦ ὑποκειμένου σημαίνειν πράγματος καὶ περικλείειν 10 μὲν τὰ οἰκεῖα οὐδὲν δὲ ἀφαιρεῖσθαι τῶν ἀλλοτρίων. ὑγιέον οὖν ὡς ἔκαστον 16^η τῶν πραγμάτων καὶ ἐν ἐστὶ καὶ πολλά. καὶ διὰ τοῦτο σημαίνεται ἔκαστον καὶ δι’ ὄντας καὶ διὰ λόγου· δι’ ὄντας μὲν ὅταν ὡς ἐν τι θεωρῆται, διὰ λόγου δὲ ὅταν ὡς πολυμερές. οἷον τὸν ἀνθρωπὸν σημαίνομεν καὶ διὰ τοῦ ‘ἀνθρωπος’ ὄντας καὶ διὰ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ζῷον λογικὸν θυγατέρην 15 οὐδὲν καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν? οὐτος δὲ ὁ λόγος ὁ σημαντικὸς τῶν ὑποκειμένων πραγμάτων ἦτορ τῶν κατ’ οὐσίαν ὑπαρχόντων τοῖς πράγμασιν εἰλημμένος 5 ἐστὶν ἦτορ τῶν συμβεβήκότων αὐτοῖς· εἰ μὲν οὖν ἐκ τῶν οὐσιωδῶν ὑπαρχόντων αὐτοῖς λαμβάνεται, καλεῖται ὄρισμὸς ὡς ζῷον λογικὸν θυγατέρην (συμπληροῦ γάρ ταῦτα τὴν οὐσίαν τοῦ ἀνθρώπου), εἰ δὲ ἐκ τῶν συμβεβήκότων 20 αὐτοῖς εἰλημμένος ἥτις, καλεῖται ὑπογραφὴ, οἷον ἀνθρωπός ἐστι ζῷον ὀρθοπεριπατητικὸν πλατυύνουχον γερσὶ γράμμενον· ταῦτα γάρ ἐπισυμβέβηκε τῇ 10 τοῦ ἀνθρώπου οὐσίᾳ· οὐ γάρ συμπληροῦ ταῦτα τὴν τοῦ ἀνθρώπου οὐσίαν, ἀλλ’ ἐπισυμβέβηκεν αὐτῇ. ταύτη οὖν διαφέρει ὁ ὄρισμὸς τῆς ὑπογραφῆς

1 τοῦ γένους οι. E λεγομένος E¹ περὶ οι. E παραδεδώκασιν F
3 ante ἀπαριθμησάμενος ex Elia, ni fallor, add. οὐ περὶ τῶν ἑτέρων δύο ἐπειδὴ ταῦτα τῶν ἀτόμων εἰσὶ καὶ τῶν καθ’ ἔκαστα. τοῖς φιλοσόφοις οὖν ὁ λόγος οὐ περὶ τῶν ἀτόμων ἀλλὰ τῶν καθόλου. οὐ ζητεῖ τούτου πρῶτον τὸ ζητούμενον πᾶσιν εἰ ἐστὶ καὶ μετὰ ταῦτα τὸ τί ἐστιν. ἐπειδὴ παρητίσατο τοῦτο λέγειν, εἴτε ὑφέστηκεν εἴτε καὶ μή· οὐ γάρ περὶ τούτων πραγματεύεται D ἀπαριθμήσας E² εἶναι παρὰ τ. φιλ. colloc. EFMVp παρὰ in ras. E: om. V 6 ὑπογραφῆς] ὑπόγραμμα E 7 ὁ ὄρισμὸς p [ὑπογραφῆς] ὑπογραμμὸς E 8 δι’ ὑπογραφῆς] ὑπόγραμμαίς E γε οι. FM 9 οὐσίαν] αἰτίαν M πράγματος σημαίνειν colloc. EFMVp 10 ὑγιέον] ιστέον M 11 καὶ (ante ἐν) οι. E 11 καὶ ἔκαστον F 12 ὅτε . . . θεωρεῖται E: οὗταν . . . θεωρεῖται p 13 σημαίνει D 14 ἀνθρωπός DFVp: ἀνθρώπου M: οι. E τοῦ λέγοντος λόγου E 15 νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν DF: οι. EMp (cf. Porph. in Arist. Cat. p. 60, 18) ὁ (ante σημαντικός) οι. E 18 λογικὸν ζῷον καὶ θυγατέρην V 20 εἰλημμένος] γλεψμένος D ἵ DF MV: εἴη Ep 21 πλατυύνουχον D¹EFMV: πλατυύνουχον D²p γάρ Dp: οι. EFMV 22 τοῦ (prius) οι. Ep τὴν τοῦ ἀνθρ. οὐσίαν] τὴν οὐσίαν τοῦ ἀνθρ. M: αὐτὴν V 33 ὁ EFp: οι. DMV τῆς DEFVp: οι. M

τῷ τὸν ὄρισμὸν ἐκ τῆς οὐσίας δεικνύουν τὰ πράγματα. τὴν δὲ ὑπογραφὴν 16° ἐκ τῶν συμβεβηκότων. ὑπογραφὴ δὲ λέγεται οἷον σκιαγραφία τις οὖσα· ὥσπερ γάρ ή παρὰ τοῖς γραφεῦσι σκιαγραφία δηλοῖ μὲν τὸ μίμημα τῆς εἰκόνος οὐδὲ μήν διηγήθωμένως. οὕτως καὶ ή ὑπογραφὴ δηλοῖ μὲν ποιεῖ τὸ 15 πρᾶγμα, οὐδὲ μέντοι διηγήθωμένως· οὐδὲ ὄρισμὸς αὐτὸν ἡμῖν τὸ πρᾶγμα συ- φῶς παρίστησιν. ἀνάλογει οὖν οὐ μὲν ὄρισμὸς τῇ τελείᾳ γραφῆ, η δὲ 20 ὑπογραφὴ τῇ σκιαγραφίᾳ· διὸ καὶ ὑπογραφὴ λέγεται.

Ἐπεὶ οὖν οἱ ὄρισμοὶ λαμβάνονται ἐκ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν, τοὺς δὲ καθολικωτάτου γένους οὐκ ἔστι γένος. ἵνα ἐξ αὐτοῦ καὶ τῶν δια- 10 φορῶν τὸν τοῦ γένους ἀποδῷ ὄρισμόν, περὶ δὲ τοῦ καθολικωτάτου γένους αὐτῷ νῦν ὑπάρχει ὁ λόγος· διὰ τοῦτο μὴ δυνάμενος ὄρισμὸν τοῦ γένους ἀποδοῦναι ὁ Πορφύριος. δι’ ὑπογραφῆς αὐτὸν ἐσήμανεν· ἐφ’ ὃν γάρ πραγ- μάτων μὴ δυνάμεθα ὄρισμοὺς ἀποδοῦναι. ἀγαπῶμεν δι’ ὑπογραφῆς αὐτὸν σημαίνειν. ἀποροῦμεν δὲ ὄρισμὸν ἐπὶ τοῦ γένους πρῶτον μέν, ὡς ἦδη 15 εἴπομεν. διότι περὶ τοῦ ἀπλῶς γένους ποιούμεθα τὸν λόγον τὸν παντὶ γένει ἐχαρήσαι δυνάμενον, οὐκ ἔστι δὲ τοῦ καθολικωτάτου γένους εὑρεῖν γένος 20 (οὕτω γάρ οὐκ ἂν εἴη καθολικώτατον). γένους δὲ μὴ ὅντος οὐδὲ ὄρισμὸν ἐνδέχεται εἶναι· πᾶς γάρ ὄρισμὸς ἐκ γένους σύγκειται καὶ διαφορῶν τῶν συστατικῶν τὸν ὄριστον. γένους δὲ μὴ ὅντος οὐδὲ τὰς συστατικὰς δια- 25 φορὰς ἐνδέχεται εἶναι· αἱ γάρ συστατικὰ διαφορὰς τῶν εἰδῶν αἱ αὐταὶ τῶν γενῶν εἰσὶ διαιρητικαί, ὡς προτίστες μαθησόμεθα· οὐ ἄρα μὴ ἔστι γένος, τούτῳ οὐδὲ συστατικὰς διαφορὰς εἶναι ἐνδέχεται· μήτε οὖν γένους 30 ὅντος μήτε συστατικῶν διαφορῶν τοῦ καθολικωτάτου γένους οὐδὲ ὄρισμὸν αὐτῷ εἶναι ἐνδέχεται. πρῶτον μὲν οὖν διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ὄρισμὸν ἀπ-

1 τῶ ex τῷ corr. D τὸν μὲν ὄρισμὸν p (fort. recte) 2 οἷον] οἵονει M
3 γάρ om. V μίμημα] μῆκος F τῆς om. F 4 η̄ om. M 4. 5 δηλοῖ—
διηγήθωμένως] σκιάν τινα τοῦ πράγματος ἡμῖν παρίστησιν E 4 μὲν om. M πως
om. F 5 οὐ δὲ ὄρισμὸς iterat. F ἡμῖν om. E: iteratum expunx. V 5. 6 τὸ
πρᾶγμα σαφῶς EMVp: τὸ πρᾶγμα συντόμως D: συντόμως τὸ πρᾶγμα F 6 παρίστησιν]
προτίθησιν E μὲν οὖν M μὲν om. E τῇ om. M 8 οἱ
om. V ἐκ γένους λαμβάνονται colloc. V συστατικῶν διαφορῶν DEV: διαφορῶν
FM: διαφορῶν συστατικῶν p 9 καθ. γένους] γένους καθ. ὅντος V αὐτούς] αὐτῶν
τῶν V 10 τὸν τοῦ γένους om. E τῶν τοῦ γένους F ἀποδῷ] ἀποδῶσῃ p
καθολικωτάτου Vp: καθολικοῦ DEFM 11 οὐδὲ αὐτῷ colloc. EFMVp καὶ διὰ
τοῦτο V τοῦ καθολικοῦ γένους E post γένους iter. οὐδὲ αὐτῷ ὑπάρχει ὁ λόγος ex-
punction. E 13 μὴ D: οὐ EFMV: μηδαμῶς p (cf. v. 21) ὄρισμοὺς post πραγμάτων
transp. M ἀγαπώντες EMV 14 ὄρισμὸν DF: ὄρισμὸν EMVp post γέ-
νους add. ἀποδῶσιναι Ep 15 οὐδὲ om. E 15 εἰπον MV διότι] διτι V
τὸν om. M 15, 16 τοῦ . . . δυναμένου EFMVp 17 ἢν οὖν ἢν V 18 εἶναι
ἐνδέχη. colloc. EVp σύγκειται] ὅντος V 18, 19 διαφορῶν τῶν συστ. DEFM: συστ.
διαφορῶν V: διαφορῶν συστ. p 19 ὄριστον E: ὄρισμοῦ DFV: ὄρισμένου M: ὄρισμά-
νου p 20 εἶναι ἐνδέχη. colloc. EFMVp αἱ γάρ — εἰδῶν in ras. M 21 εἰσι
τῶν γενῶν colloc. M ώς] ώσπερ EM μαθησόμεθα] εἰσήμεθα p 22 τὰς συστ.
διαφορὰς E: τὰς διαφορὰς τὰς συστ. p 24 αὐτοῦ εἶναι D: εἶναι αὐτοῦ EFMV: εἶναι
τούτου p πρῶτα p

δοῦναι τοῦ γένους. ἔπειτα καὶ διότι ὄμωνυμόν ἐστι τὸ γένος (δεκαγῶς 16ν γάρ λέγεται. ὡς ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἐστι μαθεῖν). τῶν δὲ ὄμωνυμων οὐκ ἔστιν ἥρους ἀποδύναι, ἐπειδὴ καὶ ὀνόματά ἐστι μόνον ψήλα τοῖς πράγμασι τοῖς ὑπ' αὐτῶν σημανούμενοις διαφέροντα· οὐ δὲ ὄρισμὸς οὐσίαν σημαίνει· ²³ ἂν δὲ οἱ ὄρισμοι οἱ αὐτοί. τούτων καὶ τὰ πράγματα τὰ αὐτά· οὐκ ἕπειτα τῶν ὄμωνυμων ἔνα κοινὸν ὄρισμὸν ἀποδύναι. οἵτεν καὶ δι' ὑπογραφῆς αὐτὰ σημανούμεν· ἐνδέχεται γάρ καὶ τοῖς κατ' οὐσίαν διαφέρουσι τὰ αὐτὰ συμβέβηκάτα ὑπάρχειν. ὅπερ εἰπάμεν πολλοῖς οὖσι· καὶ 17τοὶς διαφέροντις κατ' οὐσίαν τοῖς γένεσι μία καὶ ἡ αὐτὴ σχέσις αὐτοῖς συμβέβηκε 10 πρὸς τὰ ὑποβεβηκόμενα αὐτοῖς εἰδη. καὶ²⁴ ἣν τὰ μὲν γένη κέκληται, τὰ δὲ εἴδη, διὰ ταῦτα οὖν ὁ Πορφύριος οὐχ ὄρισμὸν τοῦ ἀπλῶς γένους ἀλλὰ ὑπογραφὴν ἀποδέδωκεν, ἵνα κατὰ τῶν δέκα γενῶν αὐτὴν ἀρμόσῃ δύνηται.

"Ἴως δέ τις καὶ πρὸς ταῦτα ἡμῖν ἀπορήσειν. θτὶ εἰ τὰ ὄμωνυμα οὐχ ⁵ ἄριζόμενα (ό γάρ ὄρισμὸς οὐσίαν σημαίνει, ἐκεῖνα δὲ ψήλα ἐστιν ὄνοματα), 15 διὰ τί αὐτῶν ὑπογραφὴν ἀποδίδομεν· καὶ γάρ ἡ ὑπογραφὴ διὰ τῆς τῶν συμβεβηκόντων συνδρομψῆς τὴν ὑποκειμένην αὐτοῖς οὐσίαν σημαίνει· εἰς ἔννοιαν γάρ ἄγει ἡμᾶς τῆς οὐσίας, ἡ ταῦτα συμβέβηκεν. ἐπεὶ οὖν μίαν ὑπογραφὴν τῶν ὄμωνυμων ἀποδίδομεν καὶ διὰ τῆς ὑπογραφῆς εἰς ἔννοιαν τῆς ὑποκειμένης οὐσίας ἐργάζειν. εὑρεῖται δέ τοις μόνον ὀνόματα ἀλλὰ 20 πράγματα τὰ αὐτὰ. ὅπερ ἀποτοπον· εὑρεῖται γάρ τὰ δέκα γένη ταῦτα οἷον ἡ οὐσία καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὰ δίλλα. οἷς ἐστι τὸ γένος ὄμωνυμων. ἡ μὲν ἀπορία τοιαύτη, δυνάμει δὲ αὐτὴν ἀρτίως προεπελυσάμενα, ἐν οἷς ἐλέγομεν ἐνδέχεται καὶ τοῖς διαφέρουσι κατ' οὐσίαν τὰ

1 τοῦ γένους ἀποδ. colloc. EMVp   2. 3 ὄρους οὐκ ἔστιν colloc. EVp
ἔπειδη] ἐπεὶ Ep   ἐστι μόνον ψήλα] ἐστι μόνα ψήλα DF: μόνα ἐστὶ ψήλα Ep: μόνον ἐστὶ ψήλα M: ἐστὶ ψήλα V   5 οἱ (ante ὄρισμοι) om. Ep: (ante αὐτοῖς) om. F   6 ἔνα] ἔνδε F   καὶ (post ὅθεν) om. V   8 post ὅπερ add. οὖν Vp   9 κατ' οὐσίαν post ἡ αὐτὴ transp. F: om. M   μία δὲ E   ἡ αὐτὴ] αὐτὴ F: αὐτὴ V   σχέσις] φύσις M
αὐτοῖς om. EM: ante σχέσις transp. V   10 πρὸς τὰ ὑποβεβηκόμενα om. V   γένη
om. V   κέκληται FV   12 an αὐτὴ?   δύναται D¹   13 Ἴως δέ τις
καὶ om. M   ἀπορήσειν Dp: ἀπορήσει EFV: ἀπορήσει τις M   θτὶ εἰ EMp: θτὶ D:
εἰ FV   14 post ὄριζόμενα add. διὰ τὴν ἀσφιστίαν τῆς σημασίας αὐτῶν D   ὁ γάρ]
διότι E   ἔστιν M   post ὀνόματα add. τὸ γάρ ὑπὸ ὄμωνυμων (sic) ὃν ση-
μαίνει τὰ τὰ ὄμωνυμα πράγματα ὃν ὄνομα κοινὸν οἷον ζῶσιν καὶ τὸ γεραμψένον, καὶ τὰ ὄμώ-
νυμα ὄνοματα οἷον Λίτις κύνων καὶ δια τοιαῦτα· ψήλα γάρ ἐστι ὄνοματα D   15 post αὐ-
τῶν add. καὶ V   ὑπογραφαῖς E   ἀποδίδωμεν DE: ἀποδῶμεν V   καὶ γάρ καὶ
MV   16 αὐτοῖς] αὐτὴν F   17 ἡμᾶς τῆς οὖσας ἄγει colloc. M   τῆς οὐσίας
om. V   μίαν om. F   18 ἀποδίδωμεν DE: ἀποδεδώκαμεν M   19 τὰ ὀνόματα
FVp   20 τὰ πράγ. αὐτά FV   20. 21 τὰ δ. γένη ταῦτα οἷον D: τὰ δ. ταῦτα γένη
(οἷον om.) E: τὰ δ. γένη οἷον ταῦτα F: τὰ δ. γένη ταῦτὸν οἷον M: τὰ γένη τὰ δ. τὰ αὐτὰ
οἷον V: τὰ δ. γένη ταῦτα (οἷον om.) p   21 ἡ οὐσία τὸ ποσὸν τὸ ποιὸν V   τὸ ποιὸν
καὶ τὸ ποσὸν καὶ τὸ πρός τι D   22 μὲν om. M   μὲν γάρ F   τοιαύτη] αὐτὴ V
22. 23 προεπελυσ. V: προσεπελυσ. DEF: προσελυσ. M: προσαπελυσ. p   23 ἐνδέχεται
DEFM: ἐνδέχεται Vp   τοῖς διαφέρουσι EFMr, (post οὐσίαν colloc.) V: τοῖς διαφέροις
D (cf. p. 57, 8)

αὐτὰς συμβεβηκέναι. καθ' ἀλλὰ καὶ ἡ ὑπογραφὴ γίνεται. ὕσπερ οὖν καὶ ταῖς 17^τ δέκα κατηγορίαις τὴν αὐτὴν συνέβη πρὸς τὰ ὑπὸ αὐτὰς σχέσιν πάνδεξασθαι· 15 ὡς γάρ ἡ οὐσία περιεκτικὴ οὖσα σώματος καὶ ἀσωμάτου γένος αὐτῶν ἐστὶν ἐκείνων εἰδῶν ὄντων, οὗτον καὶ τὸ ποσὸν δύο εἰδῶν τοῦ συνεγόνος 5 καὶ τοῦ διωρισμένου περιεκτικὸν ὃν γένος αὐτῶν ἐστιν. καὶ τὸ ποιὸν ὡς αὐτῶν πλειόνα εἰδῆ περιέχον γένος αὐτῶν ἐστι, καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων ὄμοιών· 10 διστε ἡ αὐτὴ σχέσις πάσαις ταῖς κατηγορίαις συμβέβηκε, καὶ οὐ δεῖ θαυμάζειν, εἰ τῶν κατ' οὐσίαν διαφερόντων ἐνδέχεται μίαν ὑπογραφὴν ἀπόδι- 20 δόνται καὶ μὴ ταῦτα ποιεῖν τὰ ὑπογραφόμενα πράγματα. αὐτίκα γοῦν ἐν 10 τοῖς δέκα γένεσιν ὄμοιόν ἐστι τὸ κατὰ πλειόνων κατηγορεῖσθαι. ἀλλὰ οὐ κατὰ τῶν αὐτῶν ἦτορ κατὰ τοσούτων (τὸ μὲν γάρ, εἰ τύχοι, κατηγορεῖται κατὰ τεσσάρων εἰδῶν τὸ δὲ κατὰ τοσοῦνδε ἢ τοσοῦνδε), καὶ πάντα ὄμοιά 25 νομά ἐστι καὶ κατὰ πλειόνων κατηγορεῖται, οὐ μὴν ἢ τῶν αὐτῶν ἢ ὄμοιώς.

'Η μὲν οὖν ὑπογραφὴ λαμβάνεται ἢ ἔξι ἐπιμολογίας ἢ ἐκ τῆς τῶν 25 συμβεβηκότων συνδρομῆς, ἢ καὶ κυρίως ὑπογραφὴ λέγεται. ἔξι ἐπιμολογίας μὲν οἷον 'ἀνθηρωπός' ἐστι τὸ δυνάμενον ἄνω ἀθρεῖν ἢ συναθρεῖν ἢ ὑπωπεν ἢ τὸ ἄνωθεν ἔχον τοὺς ὠπας', ἐκ τῶν συμβεβηκότων δέ, ὡς ἔφημεν ἥδη εἰπόντες, ὁ δὲ ὄριζυρης ἢ ἔξι ὥλης λαμβάνεται, ὕσπερ ὄριζόμεθα τὸν θυμὸν 'ζέσιν τοῦ περικαρδίου αἴματος'. ἢ ἔξι εἰδους ως τὸ 'ὄρεξις 20 ἀντιλυπήσεως' ἢ ἐκ τοῦ συναμφοτέρου ως τὸ 'ζέσις τοῦ περικαρδίου αἴ- 30 ματος δι' ὄρεξιν ἀντιλυπήσεως'. καὶ δὲ μὲν ἔξι ὥλης μόνης ἢ ἔξι εἰδους μόνου ἐλέγειη, ἀτελής ἐστιν. δέ τοι δὲ ἐκ τοῦ συναμφοτέρου, τότε ἐστὶ τέλειος ὅρος, ἐπειδὴ τὸ συναμφοτέρον σημαίνει. ἔστι δὲ τέλειος ὅρος ἢ ἐκ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν· ἐπέχει γάρ τὴν μὲν τῆς ὥλης τάξιν τὸ 25 γένος, τὴν δὲ τοῦ εἰδους αἱ διαφοραί. τούτον τοίνου τὸν ὅρον τὰ μέσα τῶν πραγμάτων ἐπιδέχεται, οὕτε δὲ τὰ πρώτιστα οὕτε τὰ ἔπιγενα· 35

1 καθ' ἀ] καθὼς Μ καὶ (post ἀ) οὐ. Ε ἡ ὑπογραφὴ γίνεται DFVp: ὑπογραφὴ γίνεται Μ: ὑπογράφεσθαι λέγεται Ε 2 αὐτὰς seripsi: αὐτὰς DEFVp: αὐτὸν Μ 3 γάρ οὐ. Ε σωμάτων καὶ ἀσωμάτων EM: τοῦ σώματος καὶ τοῦ ἀσωμάτου V 4 τὸ superser. D 5. 6 καὶ τὸ ποιὸν—αὐτῶν ἐστι οὐ. Ε 6 καὶ ἐπὶ—όμοιώς οὐ. V 7 ante πάσαις add. καὶ ἐπὶ D 8 τῶν οὐ. Μ 8. 9 ἀπόδοσιναι Μ 9 γοῦν] οὖν Μ 10 ἐστι DF: πρόσεστι EMVp 13 κατηγοροῦνται EFMVp 14 ὄμοιώς] τοσούτων Vp 14 οὖν οὐ. V 15 ἥ] ἢ EF 16 δυνάμενον] δυνάμει Ε ἀντὶ ἀθρεῖν 7 ἥ om. F ἀναθρεῖν DFMV: ἀναρθρεῖν E: τὸ ἀναθεωρεῖν p 17 τῶν οὐ. Ep ante ως add. οἷον ἀνθρωπός ἐστι ζῶσιν ὄριστοπεριπατητικὸν πλατυύνυχον p 18 ἥ Dp: οὐ. EFMV 6 ὥλης μὲν F 18. 19 ὕσπερ ὄριζόμεθα DF: ως ὅταν ὄριζόμεθα E: ως δέται ὄριζόμεθα M: ὥστε ἂν ὄρισθωμεθα V: ως δέται ὄριζόμεθα p 19 περικαρδίου DMVp: περὶ τὴν καρδίαν EF 6 ἢ ἔξι εἰδους DMP: ἔξι εἰδους E: ἔξι εἰδους δὲ FV ὄρεξις] ὄρεξιν p 20. 21 ἥ—ἀντιλυπήσεως οὐ. EV 20 ζέσις F: ζέσιν DMP περικαρδίου DM: περὶ τὴν καρδίαν Fp 21. 22 ἔξι εἰδους μόνου ἢ ἔξι ὥλης μόνης coll. E 23 τέλειος ὅρος καὶ ὁ V 24 τὴν μὲν τῆς ὥλης DEFp: τῆς μὲν ὥλης MV 25 τὴν δὲ τοῦ εἰδους DMVp: τοῦ δὲ εἰδους EF 6 ἢ διαφορά DE τούτων τοίνου τῶν ὅρων V 26 ἐπιδέχονται EM δὲ DFMV: γάρ Ep πρώτιστα] πρώτα M post ἔπιγενα add. πρώτιστα δὲ τὰ γενικώτατα λέγεται, ἔσχατα τὰ ἀτομα, ὃν ἀτόμιον προσεγγίσται εἰδη κατηγοροῦνται, εἰ δὲ καὶ γένη, ἀλλὰ διὰ μέσου τῶν εἰδῶν D

οὗτε γάρ τὰ ἔσχατα γένη ἔχει οὗτε μὴν συστατικάς διαιφοράς ἀλλά εἰδη. οἶνον 17° τὰ ἄτομα. οὐδὲν καὶ αὐτῶν ὑπογραφάς καὶ οὐχ ὁρισμούς ἀποδίδομεν, οἷον Σωκράτης ἐστιν οὐδὲς Σωφρονίσκου Ἀθηναῖος φιλόσοφος προσάστωρ φιλακρὸς γρυπὸς καὶ εἴ τι ἀλλοι συμβέβηκεν αὐτῷ. οἵσοι δὲ λέγουσι διαιφοράς 17° 5 ἔχειν τὰ γενικώτατα συστατικάς. οὖν ὅρθως λέγουσιν· οὐ γάρ συστατικάς ἔχει διαιφοράς ἀλλὰ διαιρετικάς, εἴ γε πᾶν τὸ συστατικὸν πρεσβύτερόν ἐστι τοῦ συνισταμένου· ὡς γάρ καὶ πρὸ ὀλίγου εἰπον, αἱ συστατικαὶ τινῶν διαιφοραὶ πολλῷ πρότερον τῶν γενικωτέρων εἰσὶ διαιρετικαὶ· τὸ γάρ λογικὸν 10 καὶ τὸ θηγτὸν συστατικὰ τοῦ ἀνθρώπου οὖτα καὶ τὸ θηγτὸν καὶ τὸ ἀλογον 10 τὸ ίππου διαιρετικά ἐστι τοῦ γένους, λέγω δῆ τοῦ ζώου· τοῦτο γάρ διαιρεῖται εἰς λογικὸν καὶ ἀλογον, εἰς θηγτὸν καὶ θηγάνατον. καλῶς ἄρα εἰρηταί· οὗτοι αἱ συστατικαὶ τινῶν διαιφοραὶ πρεσβύτεραι αὐτῶν εἰναι βούλονται, τοῦ δὲ γενικωτάτου πρεσβύτερον οὐδέν. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων εἰκότως τὴν τοῦ γένους τοῦ καθήλου διδασκαλίαν δι' ὑπογραφῆς ποιεῖται ὥρι- 15 σμὸν αὐτοῦ ἀπόδοσηναι μὴ ἔχων.

Ἔνα δὲ μάθωμεν τίς ποτε ἐστιν ἡ ἀποδοθεῖσα ὑπογραφὴ καὶ πόθεν εἰληπταί, ἥρτέον οὕτως (ἄμα δὲ μαθησόμεθα, οὗτοι οὐ κατὰ τύχην ἡ Πορφύριος τὰς πέντε ταύτας φωνὰς παρέλαβεν, ἀλλά οὗτοι ἀνάγκη τρόπον τινὰ πᾶσαν φωνὴν ὑπὸ μίαν τούτων ἀνάγεσθαι τῶν φωνῶν). τῶν φωνῶν αἱ

1 οὗτε γάρ τὰ ἔσχατα DF: om. EMVp γένος M post ἔχει add. τοῦτο^o ἔστι τὰ ἄτομα V μὴν καὶ FV οἶνον] οὐδὲ E 2 οἶνον] οἶνον V ὑπογραφὴν FV καὶ (ante οὐχ) om. M ἀποδιδόσμεν DDEM 6 ἔχουσι D 7 συνισταμένου FM ὀλίγου D: βραχέος EFMVp 7, 8 διαιφοραὶ τινῶν colloc. V 8 γενικωτέρων FV: γενικωτάτων DEp: γενικῶν M γάρ DM: γοῦν EFVp 9 ante συστατικά add. καὶ ἀλογον καὶ θηγτὸν E συστατικαὶ E τοῦ Dp: om. EFMV 9, 10 καὶ τὸ θηγτὸν καὶ τὸ ἀλογον τοῦ ίππου om. E τὸ (ante ἀλογον) om. p 10 τοῦ (ante ίππου) om. M διαιρετικά DFMp: διαιρετικαὶ E: διαιρετικόν V ἐστι] εἰσὶ p δῆ DMV: om. EFp 11 ἀρα] οὖν E 12 αἱ καὶ V 13 πρεσβύτεραι E οὖν om. EMP 14, 15 ὁρισμὸν—ἔγων om. M 15 αὐτοῖς] αὐτῶν V 17 ἄμα—ἀνάγεσθαι τῶν φωνῶν (v. 19) om. M ἄμα δέ] ἀλλὰ E 17, 18 παρφύριος Dp: ἀριστοτέλης EFV (fort. recte cf. p. 62,7) 18 ταύτας om. E οὗτοι] οὗταν D 19 φωνὴν πᾶσαν colloc. E τῶν φωνῶν (prius) om. V τῶν φωνῶν—συμβέβηκός p. 59,7] haec ex D hausta sunt, sed neglexi stemmatis formam, in quam ea redacta sunt, ex parte turbatam omisique quae extra stemma addita sunt, nempe haec: δοκοῦσι μὲν ταῦτα οὗτοι δημορά τι δηλοῦσιν ἀλλὰ δηλοῦσιν οὐτούς ἔχουσι τι δημορά. ἔνθα γάρ ὄνομα, ἐκεῖ ὄνομαζόμενον· τοῦ δὲ μὴ ὄντος οὐδὲν ὄνομά ἔστιν· οὐδὲν καὶ ἀκατηγόρητα καὶ ἀνώνυμα. ceteri codices plus minus abhorrent; stemma a posterioribus certe conjectum multumque abhorrens etiam M praebet, ceterorumque librarii, ni fallor, stemma in exemplaribus invenerunt, quod cum transcriberent atque in orationem continuam dissolverent, discrepantiae aequo maiores ortae sunt; velut τῶν φωνῶν αἱ μὲν εἰσὶν ἀσημοι οἶνον κνάξ βλίτυρι (ρι, superscr. ον) αἱ δὲ σημαντικαὶ. καὶ περὶ μὲν τῶν ἀσημῶν λόγιος οὐδεὶς τοῖς φιλοσόφοις. τῶν (sic) δὲ σημαντικῶν αἱ μὲν κακὴ ἔνδος μόνου τῶν ἀριθμῶν λέγονται, ὡς Σωκράτης Ηλάτων καὶ τούτη τὸ λευκόν, περὶ δὲ οἱ φιλόσοφοι διὰ τὸ ἀπειρα εἰναι οὐ καταγίνονται, αἱ δὲ κατὰ πλειόνων, αἵτινες ἡ κατὰ διαιφερόντων τῶν εἰδεῖ καὶ ἐν τῷ τι ἐστι κατηγοροῦνται καὶ ποιοῦσι τὸ γένος ἡ κατὰ διαιφερόντων τῶν ἀριθμῶν καὶ ἐν τῷ τι ἐστι καὶ ποιοῦσι τὸ εἶδος, ἡ κακὴ ἔνδος μόνου εἰδούσα καὶ ἐν τῷ ὄποιόν τι ἐστι καὶ ποιοῦσι τὸ ιδίον. τῶν δὲ κατὰ πλειόνων καὶ διαιφερόντων τῶν εἰδεῖ καὶ ἐν τῷ ὄποιόν τι ἐστι κατηγορούμενων αἱ μὲν οὐσιώδεις εἰσὶ καὶ ποι-

μέν εἰσιν ἀσημοι οἷον κνάξ βλίτυρι σκυνδαψός, αἱ δὲ σημαντικαί, αἴτινες ἡ 17^ο
καὶ^ν ἔνδε λέγονται. ὡς οὖται εἴπωμεν Πλάτωνα ἡ Σωκράτην ἡ τινα τῶν 15
καὶ^ν ζησατα. ἡ κατὰ πλειόνων, αἴτινες ἡ καὶ^ν οὐσιώδῶν κατηγοροῦνται
ἡ καὶ^ν ἐπουσιωδῶν· ἡ κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδει ὡς τὸ γένη καὶ αἱ δια-
5 φύραι (ταῦτα δὲ ἐν τῷ τί ἐστι κατηγορεῖται ὡς τὸ γένος ἡ ἐν τῷ ὑποῖον
τί ἐστι ὡς ἡ διαφορά), ἡ κατὰ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ὡς τὸ εἶδος· ἡ
καὶ^ν ἔνδε εἶδους κατηγορεῖται ὡς τὸ ἕδιον ἡ κατὰ πλειόνων ὡς τὸ συμ-
βεβηκός. καὶ ἐκ ταύτης τῆς διαιρέσεως φαίνεται ὅτι ἀνάγκη πᾶσα ταῖς 20
εἰρημέναις πέντε κεγγρῆσθαι φυναῖς καὶ οὖτε πλείσιν οὔτε ἐλάττοις· εἰ-
10 ρήκαμεν γάρ οὗτοι τῶν φωνῶν αἱ μέν εἰσιν ἀσημοι αἱ δὲ σημαντικαί, καὶ
τῶν σημαντικῶν αἱ γενὲ καὶ^ν ἔνδε κατηγοροῦνται αἱ δὲ κατὰ πλειόνων.
τῶν δὲ κατὰ πλειόνων τὸ γένος ἐστὶ καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ διαφορά καὶ τὸ
ἕδιον καὶ τὸ συμβεβηκός. ἐπτὰ οὖν οὐσῶν φωνῶν τῶν ἀσήμων καὶ τῶν
καὶ^ν ἔνδε λεγομένων καὶ τῶν κατὰ πλειόνων, γένους λέγω καὶ διαφορᾶς 25
15 καὶ εἶδους καὶ ἕδιου καὶ συμβεβηκότος. τῶν δύο ἔξαιρετεσῶν φωνῶν αἱ
πέντε ὑπολείπονται· ἔξαιρεται μὲν γάρ αἱ ἀσημοι ὡς μηδὲν συμβαλλό-
μεναι μήτε γραμματικοὶ μήτε ὥντοροι, πολὺ δὲ μᾶλλον φύλοσόφοις. ἐκ-
βάλλονται δὲ καὶ αἱ καὶ^ν ἔνδε, ἐπειδὴ μερικαὶ ὑπέργονοι, τὰ δὲ κατὰ
μέρος ἀπειρα καὶ ἀπερίκηπτα· οἱ δὲ φύλοσοφοι ἐπιστημονικῶς πάντα ἐπαγ-
20 γέλλονται ἐπίστασθαι· ὡς δέ φησιν ὁ Πλάτων ἐν τῷ Κρατύλῳ οὗτοι ἐπει-
στήμη εἰρηται παρὰ τὸ ἐπὶ στάσιν τινὰ ἄγειν ἡμᾶς καὶ ὅρου τῶν πραγ-
μάτων καὶ τῶν ζητήσεων· ἐπεὶ οὖν τὰ κατὰ μέρος πολλὰ ὄντα καὶ ἀπειρα

οὓσι τὴν διαφοράν, καὶ δὲ ἐπουσιώδεις καὶ ποιοῦσι τὸ συμβεβηκός exhibit E: propius ad co-
dicis D memoriam accedunt FVp, quorum discrepantias singulas apponam 1 εἰσιν
om. V οἷον — βλίτυρι om. V σκυνδαψός om. FVp αἴτινες om. F
2 λέγεται F πλάτωνα εἴπωμεν colloc. V 3 αἴτινες κατὰ τῶν οὐσιώδῶν ἡ ἐπου-
σιωδῶν κατηγοροῦνται] F: αἴτινες ἡ καὶ^ν οὐσιώδῶν κατηγοροῦνται καὶ αὐταὶ ἡ κατὰ τῶν
ἐπουσιωδῶν V: αὐταὶ δὲ αἱ κατὰ πλειόνων ἡ οὐσιώδῶν κατηγοροῦνται ἡ ἐπουσιωδῶς p
4 post ἐπουσιωδῶν add. αἱ κατὰ πλειόνων κατηγοροῦμενα (?) F: καὶ ταῦτα ὑπερον. ἡ
κατὰ πλειόνων ὡς τὸ συμβεβηκός V: in p hinc verba maximam partem ex ingenio con-
formata sunt, etenim exhibet καὶ εἰ οὐσιώδῶς, ἡ ἐν τῷ τί ἐστιν ἡ ἐν τῷ ὑποῖον τί ἐστιν
καὶ εἰ μὲν ἐν τῷ ὑποῖον τί ἐστιν, ἔστιν ἡ διαφορά. εἰ δὲ ἐν τῷ τί ἐστιν, ἡ κατὰ τῶν διαφε-
ρόντων τῷ εἶδει ὡς τὸ γένος, ἡ κατὰ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ὡς τὸ εἶδος. εἰ δὲ ἐπουσιω-
δῶς, ἡ καὶ^ν ἔνδε κ. τ. λ. 4. 5 τὸ γένος καὶ ἡ διαφορά FV (fort. recte) 5 ταῦτα
δὲ ἡ V (fort. recte) 7. 8 ἡ κατὰ πλ. ὡς τὸ συμβ. om. V 8 καὶ ἐκ ταύτης] ἐκ
ταύτης οὖν M: ἐκ ταύτης V ὅτι D πᾶσα] πᾶσαν φωνὴν p οἱ φωναῖς
κεγγρῆσθαι colloc. EFMVp 10 ἀσημοι] ἀσήμωντο V 11 ἔνδε εἶδους V
12 τῶν δὲ κ. πλειόνων om. V καὶ ἡ διαφορά καὶ τὸ εἶδος colloc. V
12. 13 καὶ τὸ ἕδιον καὶ τὸ συμβ. M: καὶ τὰ λοιπὰ δύο p: om. DEFV 13 τῶν
φωνῶν M τῶν τε ἀσήμων M 14 πλειόνων πέντε M λέγω γένους colloc. V
15 φωνῶν] μόνων E 15. 16 αἱ πέντε μόναι Vp 16 ἀπόλειπονται Ep
γάρ om. V 17 πολὺ] πολλῷ p 18 καὶ om. EV ἔνα V 20 δὲ] δὴ M
ἐν κρατύλῳ D (cf. p. 17,7) ὅτι εἰcias 21 ἐπὶ στάσιν DE: ἐπίστασιν FMV: εἰc
ἐπίστασιν p (cf. p. 17,7) ἀγειν post ὅρου transp. EFMp 21. 22 τῶν πραγ-
μάτων καὶ τῶν ζητήσεων D: τῶν αἰσθήσεων E: τῶν ζητήσεων FVp: τῶν ζητημάτων M:
καὶ τῶν ζητήσεων eicias.

ἐπιστήμην οὐ ποιεῖσιν. αἱ δὲ καθ' ἐνὸς κατηγορούμεναι τῶν μερικῶν κατη- 17· γροῦνται. εἰκότως ἐκβάλλονται, καὶ λοιπὸν ἀπομένουσιν αἱ πέντε φωναί, τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος καὶ ἡ μέση τούτων διαφορά. τὸ ἕδιον καὶ τὸ συμβεβη- κός. οὐχ' οὖς φωνὰς εὑρήσεις ἀπαντα τελοῦντα καὶ πᾶσαν ἄλλην φωνὴν. 25 αἱ κανόνιγριν εἴπης κανὸν ἀπειρον. καὶ ταῦτα μὲν νῦν εἰρηται κεφαλαιωδῶς ἐν τῇ διαιρέσει τὴν δὲ πλατυκήν αὐτῶν ἐξηγησιν ἐφεξῆς ἔξετάσωμεν.

Τὸν γάρ φωνῶν αἱ μὲν εἰσιν ἀσημοι, οἷον κνήδες βλίτυρι σκινδαψύρες, αἱ δὲ σημαντικαί, καὶ οὐδεὶς ήμεν περὶ τῶν ἀσήμων λόγος. λέγονται 18· οὖν αἱ μὲν ἀσημοι ἀκατηγόρηται ὡς μὴ κατά τινος ἀγρορευόμεναι ἡ λεγό- 10 μεναι. καὶ τῶν σημαντικῶν αἱ μὲν καὶ ἐνὸς λέγονται εἰναι ὡς Σωκρά- της Ηλάτων, αἱ δὲ κατὰ πλειόνων, ὡς τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη καὶ αἱ δια- φοραί καὶ τὰ ἕδια καὶ τὰ συμβεβηκότα. εἰρηται δὲ ὅτι περὶ τῶν μερικῶν οὐδεὶς λόγος τοῖς φιλοσόφοις. τὸν δὲ κατὰ πλειόνων λεγομένων αἱ μὲν 5 οὐσιωδῶς κατηγοροῦνται ὡς τὰ γένη καὶ αἱ διαφοραί καὶ τὰ εἶδη (συμ- 15 πληρωτικά γάρ ἐστι τῆς οὐσίας), αἱ δὲ οὐκ οὐσιωδῆς ὡς τὰ ἕδια καὶ τὰ συμβεβηκότα· οὐ γάρ συμπληροῦνται ταῦτα τὴν τὸν ὑποκειμένων οὐσίαν. τῶν δὲ οὐσιωδῶς κατηγορούμενων τὰ μὲν κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδει λέγεται 20 οὐσιωδῶς λόγος τοῖς φιλοσόφοις. τὸν δὲ κατὰ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ, ὡς τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων, ἀτινα διαφέρει ἀλλήλων οὐ τῷ εἶδει ἀλλὰ τῇ ὅλῃ, οἷον 10 Ξάνθον τὸν ἵππον λέγω καὶ Βαλίαν· οὗτοι γάρ οὐ τῷ εἶδει διαφέρουσιν ἀλλήλων, ἀλλὰ τῇ ὅλῃ. * * καὶ πάλιν ὁ δέκα ἀριθμὸς σύγκειται ἐκ δέκα μονάδων οὐ συγκεχυμένων ἀλλὰ ἀλλήλων ἀποκεχωρισμένων· εἰ γάρ συν- εγένοντο αἱ μονάδες, οὐκ εἴχομεν ἐκ μονάδων λέγειν συγκεῖσθαι τὸν δέκα ἀριθμόν. καὶ τέως ἐκ τούτου ἔχομεν τὴν διαφορὰν τοῦ τε εἰδούς καὶ τοῦ

- 1 καὶ τῶν μερικῶν EFM   2 λοιπὸν ἀπομένουσι DEF: ὑπομένουσι λοιπὸν V: λοιπὸν καταλείπονται p   αἱ om. E   3 καὶ τὸ εἶδος DV: καὶ εἶδος E: τὸ εἶδος FMP τὸ ἕδιον EFP: τὸ ἕδιον τε D: καὶ τὸ ἕδιον MV   5 εἶπες EVp, ex εἴποις corr. F: εἴ- ποις DM   κανὸν (alterum)] καὶ V   νῦν post εἰρηται transp. FMV: post κεφαλαιωδῶς E: om. p   6 πλατυκήν M: πλατυκήν DEFV: πλατυκωτέραν p   αὐτῶν DEFp: αὐ- τῆς MV   ἔξετάσωμεν DFV   7 κανὸς om. D   σκινδαψύρες D: om. EFMVp (cf. p. 59, 1)   8 αἱ δὲ σημαντικαὶ post ἀσημοι transp. E: post λόγος V καὶ om. M   ἀσήμων] ἀσημάτων M   9 οὖν] αἱ γάρ?   ἦ] καὶ MV 10 καὶ τῶν] τῶν δὲ MP   post σημαντικῶν stemma τῆς φωνῆς exhibet V   11 τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη colloc. F   12 δὲ] οὖν V   περὶ μὲν τῶν M   13 οὐδεὶς] οὐδὲ εἰς DEFV   λόγος post φιλοσόφοις transp. EMV   παρὰ τοῖς φιλ. V 14 ὡς καὶ τὰ γένη M   15 οὖν] οὐχὶ M   16 οὐ γάρ] καὶ γάρ οὐ F   17 λέ- γονται DMV   18, 19 ὡς τὰ εἶδη τῶν ἀτόμων scripsi: ὡς τὰ ἀτομὰ DEp: ὡς τὰ εἶδη M: om. FV   19 ἀτομα] ἀ D   διαφέρουσιν EFV   οὐ post ἀτινα transp. E   post ὅλῃ add. ἦ τῷ ἀριθμῷ p   οἶν—ὅλῃ (21) om. M   20 Ξάνθον τὸν ἵππον λέγω καὶ βαλίαν (corr. ex βαλίαιν E) EF: ξάνθον λέγει τὸν ἵππον καὶ βαλίαν D: τὸν ἵππον ξάνθον λέγομεν καὶ βαλίαν V: ὁ ξάνθος ἵππος καὶ ὁ βαλίας p   γάρ] δὲ D 21 τῷ ἀριθμῷ τῇ ὅλῃ V: τῇ ὅλῃ ἦ τῷ ἀριθμῷ p; sed plura videntur excidisse, quare defectum significavi   δέκα om. V   24. p. 61, 1 τοῦ τε εἰδούς καὶ τοῦ γένους καὶ τῆς διαφορᾶς FMVp: τοῦ γένους καὶ τοῦ εἰδούς καὶ τοῦ διαφορῶν D: τοῦ τε εἰδούς καὶ τῆς διαφορᾶς καὶ τοῦ γένους E

γένους καὶ τῆς διαφορᾶς· διαφέρουσι γάρ ἀλλήλων τῷ τὸ μὲν εἶδος κατὰ 18^η διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ κατηγορεῖσθαι, τὸ δὲ γένος καὶ τὴν διαφορὰν κατὰ 16 διαφερόντων τῷ εἶδει. τῶν δὲ κατὰ διαφερόντων τῷ εἶδει κατηγορουμένων τὰ μὲν ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται (ἐν τῷ τί ἔστι δὲ κατηγορεῖσθαι λέξιν γορεύειν, διτανά έρωτάμενοι τὸ τί ἔστιν ἄνθρωπος, εἰ τύχοι, εἴπωμεν οὐτε ζῷου. διπερ ἔστι γένος, ὥστε τὸ γένος ἐν τῷ τί ἔστι λέγεται κατηγορεῖσθαι), τὰ δὲ ἐν τῷ ὑποίνῳ τί ἔστι, ὡς διτανά ἀποκρινώμεθα ἐρωτηθέντες, ὑποίνῳ τί ἔστι ζῷον ὁ ἄνθρωπος, οὐτε λοιπούν, διπερ ἔστι διαφορά· ὥστε ἐν τῷ ὑποίνῳ 20 τί ἔστιν η̄ διαφορά κατηγορεῖται. καὶ ἐν τούτοις ἀνεψάνη ἡμῖν καὶ η̄ τοῦ 10 γένους καὶ τῆς διαφορᾶς διαφορά· καὶ τούτῳ γάρ ἀλλήλων διαφέρουσι, καθὼδη τὸ μὲν γένος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται, η̄ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὑποίνῳ τί ἔστι. τῶν δὲ μὴ οὐσιωδῶς λεγομένων τὰ μὲν ἐνί τινι ὑπάρχει εἶδει ὡς τὰ ζῷα, τὰ δὲ πλείσιν ὡς τὰ συμβεβηκότα. ἐκ ταύτης οὖν τῆς διαι- 25 ρέσεως ἀνεψάνη ἡμῖν καὶ η̄ τοῦ ἴδιου καὶ τοῦ συμβεβηκότος διαφορά· κα- 15 τὰ τοῦτο γοῦν διαφέρουσιν, καθὼδη τὸ μὲν ἴδιον ἐνί εἶδει ὑπάρχει, τὸ δὲ συμβεβηκός πλείσιν. δῆλον τούτον ἐκ τῆς διαιρέσεως ταύτης οὐτε ἀνάγκη πᾶσαν φωνὴν ὑπὸ μίαν τούτων τῶν πέντε φωνῶν τελεῖν. καὶ ἀμαρτία δῆλον οὐτε δυνατόν ἐκ τῆς προκειμένης διαιρέσεως τὸν ἔκαστου ὅρισμὸν η̄τι τὸ ὑπάρχει λέποδονται ἐκλεγομένους τὰ γρήγορα πρὸς τὴν ἔκαστου ἀπόδοσιν, 30 ὡς τὰ καὶ αὐτὸς ἐποίησε. φησὶ γάρ· γένος ἔστι τὸ κατὰ πλείσιν καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορούμενον· τὸ γάρ κατὰ πλείσιν καὶ διαιρέσεων διακρίνει αὐτὸς τῶν ἀτόμων (ἐκείνων καθ' ἐνὸς λεγομένων), τὸ δὲ διαφερόντων τῷ εἶδει διακρίνει αὐτὸς εἶδους καὶ ίδίου. τὸ δὲ ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορούμενον διακρίνει αὐτὸς διαφορᾶς καὶ

I διαφέρουσι MV: διαφέρει DEFp γάρ] δὲ M οὐ τῷ V 2 διαφερόντων]
πλείσιν καὶ τῆς διαφορᾶς V 2. 3 κατὰ πλείσιν καὶ δια-
φερόντων M 3 τῶν δὲ—εἰσει DF: om. EMVp κατηγορουμένων] κατηγορεῖσθαι M
4 καὶ τὰ μὲν EMVp post κατηγορεῖται add. καὶ ποιεῖ τὸ γένος p καὶ ἐν
τῷ D δὲ ante ἔστι transp. Ep: om. M 5 ἔρωτάμενος M¹ εἰ τύχοι] τούτον
E: εἰ τύχη V εἰπομένει E οὐτε om. DE (cf. v. 8) 6 τὸ γένος καὶ M
τὰ D: τὸ EFMp: om. V 7 ἐν δὲ colloc. V post ὑποίνῳ τι ἔστι add. ὑπάρχειν
E: ὑπάρχει FMVp ἀποκρινώμασθα om. p ὡς ἐρωτηθέντες E 8 ὁ ἄνθρ.
ζῶν colloc. M post ἄνθρ. add. ἀποκρινώμεθα V: εἴπωμεν p οὐτε om. V
διπερ] δὲ D η̄ διαφορά DFV ὥστε] ὥσπερ F 10 καὶ τούτω DF MV: ἐν τούτῳ
E: κατὰ τοῦτο p διαφέρουσι Vp: διαφέρει DEFp 12 ἐν MV: ἐν DEFp
14 ἥπιν post οὖν (13) transp. DF η̄ post συμβεβ. transp. MV: om. Fp διαφορά
ante τοῦ ἴδιου transp. E 14. 15 κατὰ τοῦτο γοῦν E: καὶ κατὰ τοῦτο δὲ DF: κατὰ
τοῦτο δὲ MV: κατὰ τοῦτο γάρ p: κατὰ τοῦτο—πλείσιν (16) εἰσιας. 15 διαφέρουσι V:
διαφέρει DEFp 16 ἐκ ταύτης τοινυν τῆς διαιρέσεως δῆλον colloc. p
δῆλον] δῆλοι M 17 τούτων post τελεῖν transp. E τῶν πέντε post τελεῖν
transp. V φωνῶν om. EV 18 δυνατόν post διαιρέσεως transp. E προκει-
μένης] προειρημένης M τὸν om. E an ἔκαστης? 19 ἐκλεγόμενον E: ἐκλε-
γόμενα M 20 post γάρ add. οὐτε p κατὰ] οὐτε E 21 post κατηγορούμενον
add. οὖν τὸ ζῶν DM: om. EFVp τὸ μὲν γάρ p 23 τὸ] τῷ D 24 καὶ
διαφορᾶς Fp

συμβεβηκότος. καὶ ἡμεῖς μὲν οὕτω πλατυκάτεροι ἀποδεδώκαμεν τὴν διαιρέσιν 18^ο
βουλόμενοι διδάσαι τὴν τε διαφορὰν τῶν φωνῶν καὶ διὰ πᾶσα ἀνάγκη ἐστὶν
τῷ Ἀριστοτέλει ταύταις μόναις ταῖς πέντε φωναῖς γρήγορεσθαι καὶ οὕτε
πλείσισι οὔτε ἔλαττοσιν· ἐπτὰ γάρ τὸν παραγούσων πασῶν τῶν φωνῶν καὶ
τῶν δύο ἔξαιρεθεισῶν αἱ πέντε μόναις ὑπολείπονται. ὁ δὲ φιλόσοφος Πορ-
φύριος μὴ βουλόμενος τοῦτο νῦν ἀποδεῖξαι, διὰ τί ταῖς πέντε μόναις φω- 18^ο
ναις δὲ Ἀριστοτέλης ἐχρήσατο, ἀλλὰ τὴν διαφορὰν μόνην τῶν πέντε σημαν-
τικῶν φωνῶν. στενοτέραν ποιούμενος τὴν διαιρέσιν λέγει οὕτως· τῶν ση-
μαντικῶν φωνῶν αἱ μὲν καθ' ἑνὸς λέγονται αἱ δὲ κατὰ πλείσιν (κατα-
10 λιμπάνει γάρ τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς διαιρέσεως), καὶ καθ' ἑνὸς μὲν κατη-
γοροῦνται ὡς τὰ ἄτομα οἷον Σωκράτης Πλάτων Ἀλκιβιάδης, τῶν δὲ 5
κατὰ πλείσιν αἱ μὲν κατὰ διαφερόντων τῷ εἰδεῖ ὡς τὸ γένος καὶ ἡ δια-
φορὰ καὶ τὸ συμβεβηκός· καὶ γάρ τὸ γένος οἷον τὸ ζῷον κατηγορεῖται
κατὰ πολλῶν εἰδῶν οἷον ἀνθρώπου καὶ ἵππου καὶ κυνός, καὶ ἡ διαφορὰ
15 δὲ οἷον τὸ λογικὸν κατηγορεῖται καὶ κατὰ ἀνθρώπων καὶ κατὰ ἀγγέλων,
καὶ τὸ θυντὸν κατὰ ἵππου καὶ ἀνθρώπου καὶ τῶν λοιπῶν ζῴων, καὶ τὸ 10
συμβεβηκός δὲ κατὰ πολλῶν εἰδῶν κατηγορεῖται· καὶ γάρ κατὰ λευκότητος
καὶ κατὰ μελανίας καὶ κατὰ τοῦ ἑστάναι καὶ κατὰ τοῦ καθέζεσθαι. τῶν
δὲ κατὰ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ὑπάρχει τὸ εἶδος καὶ τὸ ἴδιον. τῶν δὲ
20 κατὰ διαφερόντων τῷ εἰδεῖ κατηγορουμένων τὰ μὲν ἐν τῷ τί ἐστι κατη-
γορεῖται τὰ δὲ ἐν τῷ ὅποιόν τι ἐστι καὶ πῶς ἔχουν ἐστί. καὶ ἐν μὲν τῷ
τί ἐστι τὸ γένος, ἐν δὲ τῷ ὅποιόν τι ἐστιν ἡ διαφορά, ἐν δὲ τῷ πῶς ἔχουν 15
ἐστι τὸ συμβεβηκός· ἐρωτώμενοι γάρ, πῶς ἔχει ὁ Ηλάτων, φαμὲν διὰ διγι-
αίνει ἡ νοσεῖ ἡ κάθηται ἡ ἵσταται καὶ τὰ τοιαῦτα.

1 post συμβεβηκότος add. εἰπῶν δὲ κατηγορούμενον διεγέρισεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἀσημάντων
φωνῶν D μὲν ομ. V πλατυκάτερον, Mp: πλατικάτερον DEFV: scribas πλατυ-
κάτεραν (cf. v. 8) 2 τε ομ. p φωνῶν] ἴδιων D 3 τῷ ἀριστοτελεῖ] ἀριστο-
τέλη D ταῖς π. φ. μόναις ταύταις colloc. E μόνον V οὕτε] οὐ D
4 γάρ] δὲ M ὑπάρχονταν] ὑπάρχουσι E: οὖσῶν V πασῶν τῶν φωνῶν FV:
πασῶν φωνῶν DE: τῶν φωνῶν πασῶν Mp καὶ ομ. EF 6 ἀποδεῖξαι τοῦτο νῦν
colloc. p 6. 7 φωναῖς μόναις colloc. Vp 7 ἐχρήσατο ὁ ἀριστ. colloc. EFMVp
7. 8 φωνῶν τῶν σημαντικῶν E 10 ἀνωτέρῳ E μὲν] μόνον V 10. 11 κατη-
γορεῖται E 11 ὥσπερ ἄτομα V Ἀλκιβιάδης ομ. V 12 post εἰδεῖ add.
αἱ δὲ κατὰ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ, καὶ κατὰ διαφερόντων τῷ εἰδεῖ κατηγοροῦνται p
ὅς] καὶ p 14 πολλῶν εἰδῶν] πλειόνων V καὶ (ante ἵππου) ομ. EM
15 δὲ ομ. M καὶ κατὰ ἀνθρ. καὶ κατὰ ἀγγ. DF: κατὰ ἀγγ. καὶ ἀνθρ. E: κατὰ ἀνθρ.
καὶ κατὰ ἀγγ. M: καὶ κατὰ ἀνθρ. καὶ ἀγγ. V: καὶ κατὰ ἀγγ. καὶ κατὰ ἀνθρ. p
16 καὶ τὸ θυντὸν—ζῷων εἰδίας κατὰ ἵππου καὶ ἀνθρώπου καὶ τῶν λοιπῶν ζώων D:
κατὰ ἵππου καὶ τῶν ἄλλων ζώων FMV: κατὰ ἀλλήλων ἵππου τε καὶ ἄλλων ζώων Ep
17 καὶ γάρ κατέ τε p 18 καὶ κατὰ μελ. FM: καὶ μελ. DEp: κατὰ μελ. V
καὶ κατὰ τοῦ ἑστ.] καὶ τοῦ ἑστ. E: κατὰ τοῦ ἑστ. V καὶ κατὰ τοῦ καθ.] καὶ τοῦ
καθ. EMp καθέζεσθαι] καθῆσθαι MV 19 ὑπάρχουσι FV τὸ ἴδιον καὶ τὸ
εἶδος colloc. p 19 δὲ] γάρ Ep 20. 21 κατηγοροῦνται DF 21 ἔχον ἐστί Ep:
ἔχει DFMV (cf. v. 22) καὶ (alterum) ομ. M μὲν ομ. V 22 post διαφορά
add. καὶ τὸ ἀγγειόταν συμβεβηκός p 22. 23 ἔχον ἐστί] ἔχει M 23 ante συμβεβηκός
add. γωριστὸν p 24 τὰ τοιαῦτα D: ἄλλα τοιαῦτα EVp: τὰ ἄλλα τοιαῦτα FM

"Ἄξιον δὲ ἀπορῆσαι εἰς ὑπὸ τὴν φωνὴν ὡς γένος ἀνάγονται αἱ εἰρη- 18
μέναι πέντε φωναί, τὸ δὲ γένος ὑπὸ ταύτας ἀνάγεται, ἔσται τῶν γενικω-
τάτων γενῶν γένος. ὅπερ ἄτοπον. φαμὲν οὖν ὅτι οὐχ ὡς πράγματα τὰ
γένη ἀνάγεται ὑπὸ ταύτην τὴν διαιρεσιν ἀλλ ὡς φωναί, ὡς μέντοι πράγμα- 20
τα τὰ γενικώτατα οὐκέτι ἐπί τι κοινότερον ἀνάγεται.

p. 2,17 Τῶν γάρ κατηγορουμένων τὰ μὲν καθ' ἐνὸς μόνου λέ-
γεται ὡς τὰ ἄτομα.

Διὰ τούτων δηλοῦ πῶς ἡ ἀποδοθεῖσα τοῦ γένους ὑπογραφὴ γινοῖται
αὐτὸς τῶν ἄλλων ἀπάντων.

10 p. 2,18 Καὶ τὸ οὖτος καὶ τὸ τοῦτο.

Καὶ γάρ ταῦτα μερικά ὑπάρχει· καθ' ἐνὸς γάρ μόνου λέγεται· δει-
κνύοντες γάρ φαμεν τοῦτο καὶ ἔκεινο καὶ τὸ ἄλλο. καὶ καλῶς οἱ φιλό-
σοφοι κατὰ τῶν μερικῶν ἔγγραφον τὸν λόγον τοῦτον· ταῦτα γάρ καὶ τῇ δεῖξει 25
καὶ τῇ αἰσθήσει ὑποπίπτουσιν. ὁ γάρ καθόλου ἄνθρωπος καὶ τὸ καθόλου
15 ζῷον ταῦτα ἐν τῷ ὅμιλοισι γράψῃ οὔτε τῇ αἰσθήσει οὔτε τῇ αἰσθήσει ὑπο-
πίπτουσι. καλῶς οὖν τὰ καθ' ἔκαστα ὑπὸ τὴν δεῖξιν ἀνήγαγον, οὐ γάρ
τὰ καθόλου. ἄτομα δὲ λέγεται ταῦτα. ἐπεὶ μὴ τέμνεται μήτε εἰς ὅμοιο-
ειδῆ μήτε εἰς ἀνομοιοειδῆ, ὥσπερ τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, ὅλλα ὅμα τῇ το-
μῇ φιλέρεται· τὸ γάρ ἐν ἔμοι ζῷον οὐκ ἔστι κοινόν. ἀλλ ἐν εἴμοι περι- 30
20 γέγραπται, δημοίως καὶ τὸ λογικόν· καὶ τὸ ἐκ πάντων σύγκριμα ὁ ἄνθρω-
πος περιώρισται.

p. 2,19 Καὶ τὰ συμβεβηκότα κοινῶς, ἀλλὰ μὴ ἴδιως τινά.

Οἷον ἡ λευκότης καὶ ἡ μελανία· τὰ γάρ μερικὰ οὐ κατὰ πλειόνων
λέγεται, οἷον ἡ ἐν τῷδε τῷ σώματι λευκότης ἢ ἡ ἐν τῷ θεραπευτεῖ οὐλή,

1 γένος] μέρος E	2 τὸ δὲ γένος — ἀνάγεται εἰσιας	ταύτας] ταύτην F	
2, 3 ἔσται τὸ γενικώτατον γένος E: ἔσται τῶν γενικωτάτων γένος V	3 τὰ om. p.		
5 ἐπὶ τι EFVp: εἰς D: ὑπὸ τι M	6, 7 μόνου λέγεται EF: μόνου κατηγοροῦνται D:		
λέγεται μόνου Porphy. p.	8 παραδοθεῖσα E	9 πάντων FMV	10 οὗτος εκ οὗτως
corr. E	11 καὶ γάρ ταῦτα μερικά ὑπάρχει· τὰ δὲ κατὰ πλειόνων ὡς τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη		
καὶ αἱ διαφοραὶ καὶ τὰ εἶδα. καὶ γάρ καὶ ταῦτα μερικά ὑπάρχει D		καὶ ταῦτα γάρ V:	
καὶ γάρ καὶ ταῦτα p. [ὑπάρχει] ὑπάρχουσι E: εἰσὶ V		λέγεται Mp: λέγονται DEFV	
12 καὶ (post τοῦτο)] ἡ M: om. V	καὶ καλῶς] καλῶς οὖν M	13 μερικῶν]	
μερῶν M	14, 15 ὁ γάρ καθόλου ... ὑποπίπτουσιν in mrg. suppl. D	14 ὁ γάρ	
Dp: οὐ γάρ EF: οὐ γάρ ὁ MV	καὶ (alterum) DVp: οὐδὲ E: οὔτε FM		
15 ταῦτα DF: ταῦτα γάρ EMV: καὶ τὰ λοιπά τῶν καθόλου p	15, 16 οὔτε ὑποπίπτ.		
τῇ αἰσθ. colloc. V	17 μὴ] οὐ p	μήτε] εἴτε M: οὔτε p: om. V	
17, 18 ὄμοιοειδῆ DF: ὄμοιοι EMVp	18 μήτε] οὔτε p	ἀνομοιοειδῆ DEFV:	
ὄμοιοειδῆ M: ἀνομοιοειδῆ p	τὰ εἶδη καὶ τὰ γένη colloc. FMV		
20 λογικόν] ἀργικόν (?) E	ἐκ] ἐν F	23 οἷον λευ-	
V	ὁ om. E	κότης μελανία M: οἷον ἡ λευκ. ἡ μελ. V	
DE ¹ MV: ἡ ἐν E ²	24 τῷδε τῷ om. V	ἡ ἡ ἐν Fp: ἡ ἐν	

ἀς' ἡς αὐτὸν ἡ τροφὸς ἐπέγνω· καὶ γὰρ αὕτη αὐτῷ μόνῳ ὑπάρχειν· εἰ 18ν
μὴ γὰρ ἡν αὐτῷ μόνῳ, πῶς εἰγένεται αὐτὸν ἐξ αὐτῆς ἐπιγνῶναι; διὰ τοῦτο
οὖν εἶπε τὰ κοινῶς συμβεβηκότα ἀλλὰ μὴ ἰδίως τινὶ ὑπάρχοντα 25
ἀντὶ τοῦ τὰ καθόλου καὶ μὴ τὰ μερικά.

5 p. 2.20 Ἐστι δὲ γένος μὲν οἷον τὸ ζῷον, εἶδος δὲ οἷον ὁ ἄν-
θρωπος.

Ἐσκιαγραφημένην οὖν τινα περὶ αὐτῶν ποιεῖσθαι διδασκαλίαν διὰ παρα-
δείγματος ἔκαστον ἡμᾶς διδάσκων τῶν πέντε.

p. 2.22 Τῶν μὲν οὖν καὶ ἑνὸς μόνου κατηγορουμένων διαφέρει
10 τὰ γένη τῷ ταῦτα κατὰ πλειόνων ἀποδοθέντα κατηγορεῖσθαι. |

Διὰ τούτων δείκνυσι πῶς ὁ ἀποδοθεὶς τοῦ γένους ὥρισμὸς ἦτοι ὑπο- 19
γραφὴ χωρίζει αὐτὸν τῶν ἀλλιων ἀπάντων· κατηγορεῖται μὲν γὰρ καὶ τὸ γέ-
νος κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων, ἀλλ᾽ οὐ τῷ ἀριθμῷ μόνον ἀλλὰ καὶ
τῷ εἶδει, τὸ δὲ εἶδος κατὰ διαφερόντων μόνον τῷ ἀριθμῷ. ὅπερ δεῖ
15 ποιεῖσθαι ἔκάστης φωνῆς τὸν ὥρισμὸν ἦτοι ὑπογραφὴν οὐτως· δτι γένος
μέν ἐστι φωνὴ σημαντικὴ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ
τί ἐστι κατηγορουμένη, διαφορὰ δέ ἐστι σημαντικὴ φωνὴ κατὰ πλειόνων
καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ ὅποιόν τι ἐστι κατηγορουμένη, εἶδος δὲ
φωνὴ σημαντικὴ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί
20 ἐστι κατηγορουμένη, ἕδιον δὲ ὑπάρχει φωνὴ σημαντικὴ μὴ οὐσιώδης καὶ
ένδεις εἴδους κατηγορουμένη, συμβεβηκός δὲ πέφυκε φωνὴ σημαντικὴ ἐπου-
σιώδης κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει ἐν τῷ πῶς ἔχειν ἐστὶ 10
κατηγορουμένη.

1 ἐπέγνω EFVp: ἐπέγνωσε D: ἔγνω M αὐτῇ DFp: αὐτῇ EMV μόνῳ] μόνη E
2 πῶς—ἐπιγνῶναι] οὐκ ἢν εἰγένεται αὐτὸν ἐπιγνῶναι ἐξ αὐτῆς V 4 τὰ (ante καθόλου)
om. DMV 5 hoc lemma ad superius (p. 63, 22) adnexus hie omisit et ἐσκιαγραφη-
μένην δὲ scrips. D 7 τὴν διδασκ. EMp 7. 8 παραδειγμάτων M 10 τὰ
γένη] τὸ γένος E ἀποδοθέντα κατηγορεῖσθαι D: λέγεσθαι EFp 11 διὰ τούτων
EMVp: διὰ τούτου F: διὰ τοῦ εἰπεῖν τῶν οὖν καὶ ἑνὸς κατηγορουμένων D τοῦ γέ-
νος EM: om. DFV: post ὥρισμὸς transp. p 11. 12 ἡ ὑπογραφὴ p 12 καὶ
om. Ep 13 καὶ (ante διαφερόντων) om. M ἀλλ᾽ om. E μόνων E
14 post ὥστε add. οὖν FMVp 15 ἐφ' ἔκάστης E τὴν ὑπογραφὴν EFMp
16 σημαντ. φωνὴ colloc. EF πλειόνων] πολλῶν V 16. 17 ἐν τῷ τί ἐστι—εἶδει
(18) om. E 17 κατηγορούμενον DV¹ διαφορὰ—κατηγορουμένη (18) om. D
ἐστι Fp: om. MV φωνὴ σημαντ. colloc. M 18 κατηγ. ἐν τῷ ὅποιόν τι ἐστι
colloc. EMV δὲ ἐστι D 19 φωνὴ om. V σημαντ. φωνὴ colloc. E
20 κατηγορούμενον D et fort. V¹ δὲ om. M ὑπάρχει] ἐστι V σημαντ. φωνὴ¹
colloc. V μὴ οὐσιώδης DEF: οὐσιώδης M: μὴ οὐσιώδης V: ἐπουσιώδης p
21 ἑνὸς μόνου D πέφυκε D: ἐστι EFMVp σημαντ. φωνὴ colloc. Fp
21. 22 scribas μὴ οὐσιώδης (cf. v. 20) 22 ante ἐν τῷ πῶς add. ἐν τῷ ὅποιόν τι ἐστι
ἡ p 22. 23 κατηγορουμένη ἐν τῷ πῶς ἔχ. ἐστι colloc. EV

p. 2,27 Τὸ δὲ ζῷον γένος ὃν ἀνθρώπου καὶ βοῦς καὶ ἵππου κατηγορεῖται. οὐ διαφέρουσι καὶ τῷ εἶδει ἀλλ οὐ τῷ ἀριθμῷ μόνον.

Ἔτεσον δὲ οὗτοι τὰ τῷ εἶδει διαφέροντα ἀλλήλων καὶ τῷ ἀριθμῷ διαφέρει, τὰ δὲ τῷ ἀριθμῷ διαφέροντα οὐκέτι καὶ τῷ εἶδει. οὐδὲ γάρ ἀντίστροφοι ὁ λόγος. εἰδένει δὲ δεῖ, οὗτοι τὸ ταῦτὸν τριτὸν ὑπάρχει· ἵνα γάρ τοι γένει ἐστὶ ταῦτα ἵνα τῷ εἶδει ἵνα τῷ ἀριθμῷ. καὶ τῷ μὲν γένει ἐστὶ ταῦτὸν ὡς ἄνθρωπος ἵππος βοῦς (ταῦτα γάρ τῷ γένει ταῦτα ὑπάρχει· ἀπανταὶ γάρ ζῷά ἔστι). τῷ δὲ εἶδει ταῦτάν ἐστιν ὡς Θέου καὶ Πλάτων καὶ Ἀλκιβιάδης (οὗτοι γάρ οἱ αὐτοὶ καὶ ἐν τῷ εἶδει ὑπάρχουσι), τῷ δὲ 10 ἀριθμῷ ταῦτάν ἐστιν ὡς ἄνθρωπος καὶ βροτός. ἕπεις καὶ μάγαρος. εἰ γοῦν τὸ ταῦτὸν τριτὸν ὑπάρχει, ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ ἐπερόν τριτὸν ὑπάρχει· ἵνα γάρ τῷ γένει τυὴ διαφέρει καὶ ἐπερά ἐστιν ἀλλήλων ἵνα τῷ εἶδει 20 ἵνα τῷ ἀριθμῷ. καὶ τὸ μὲν τῷ γένει διαφέροντα ἀλλήλων πάντως καὶ τῷ εἶδει διαφέρει καὶ τῷ ἀριθμῷ. οἷον τῷ γένει διαφέρει ἀλλήλων ὡς ὁ 15 ἄνθρωπος καὶ τὸ λευκόν (ὁ μὲν γάρ ἄνθρωπος ζῷον ὑπάρχει, τὸ δὲ λευκόν παιόν). ἀλλὰ καὶ τῷ εἶδει (ἄλλοι γάρ εἶδος ἀνθρώπου καὶ ἄλλοι λευκοῦ· ὁ μὲν γάρ ἄνθρωπος εἰδός ἐστι τοῦ ζῷου γένους οὗτος, τὸ δὲ λευκόν εἰδός ἐστι τῆς παιότητος καὶ τῷ χρώματος). ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ ἀριθμῷ· ὁ γάρ αἰσθητὸς ἄνθρωπος οἷον Σωκράτης ἐστι Πλάτωνος. διτε οὖν 25 κακῶς εἰρήκαμεν οὗτοι τὰ τῷ γένει ἀλλήλων διαφέροντα καὶ τῷ εἶδει διαφέρει καὶ τῷ ἀριθμῷ, τὸ δὲ τῷ εἶδει διαφέροντα διαφέρει μὲν πάντως τῷ ἀριθμῷ, οὐκέτι δὲ πάντως καὶ τῷ γένει, οἷον ἄνθρωπος ἵππος· ταῦτα γάρ διαφέρει ἀλλήλων τῷ εἶδει (ἄλλοι γάρ εἶδος ἀνθρώπου καὶ ἄλλοι ἵππου), ἀλλὰ δὴ καὶ τῷ ἀριθμῷ (ἄλλη γάρ οὐκ ἀνθρώπου καὶ ἄλλη ἵππου), 25 οὐ μὴν τῷ γένει διαφέρει· ἀμφότερα γάρ ζῷα ὑπάρχει. τὰ δὲ τῷ ἀριθμῷ διαφέροντα οὕτε πάντως τῷ εἶδει οὕτε τῷ γένει διαφέρει. διὰ τοῦτο

- 1 καὶ ἵππου καὶ βοῦς colloc. Ep 2 καὶ om. D εἶδει ἀλλήλων p Porph. οὐγι Porph. μόνω D 3 post ἀριθμῷ add. πάντως V 3. 4 διαφέρουσι EFMVp
4 οὐδὲ DMV: οὐ EFp 5 δὲ DFV: γάρ EMp 6 ante τῷ γένει et τῷ εἶδει add. ἐν V γένει μὲν colloc. EFPv 7 ἐστὶ (alterum) om. M 7 ἵππος βοῦς D: ἵππος καὶ κύων καὶ βοῦς EM: ἵππος κύων καὶ βοῦς F: καὶ ἵππος καὶ βοῦς καὶ κύων V: ἵππος κύων βοῦς p 8 ταῦτα MV: ταῦτὸν DEFp (cf. v. 9) 9 ὑπάρχει EMVp: εἰσιν D: ὑπάρχουσι F 8 ζῶν M 10 καὶ ἐστὶ] εἰσὶ DFp 9 καὶ ἐν V: καὶ ἐν DEF: ἐν Mp 10 καὶ (ante βροτός) om. F 11 γοῦν D: οὐγι καὶ ξέφος E: ὡς (?) ξέφος M: ἵνα ὡς ξέφος p 11 γοῦν D: οὐγι EFMVp 12 διαφέρουσι FV 13 πάντως—ἀλλήλων (14) om. M 14 διαφέρει (prius) D: διαφέρουσι EFVp 15 διαφέρει (alterum) DEFp: διαφέρουσι F 16 ἀλλήλων ὡς om. V: ὡς om. p 16 πατόν] παιότης MV 16 ἀλλὰ δὴ καὶ Vp 16 ἀνθρ. εἶδος colloc. V 18 δὴ om. E 19 ὁ σωκρ. p 20 πλάτων MV: τοῦ πλάτωνος p 20 τῷ γένει] γένη D 20. 21 διαφέρουσι EFP 21 διαφέρουσι EFV πάντως om. MVp 22 καὶ om. E 22 ταῦτα] ταῦτά ταῦτα E 23 διαφέρουσι EFMV 24 ἄλλη (prius) ἄλλο V 25 οὐλη F 26 ἵππος καὶ ἄλλη ἀνθρ. colloc. EMVp 25 καὶ τῷ γένει p διαφέρουσι EFVp 26 ὑπάρχει EFMp: ἵνα (sic) D: εἰσὶ V 26 οὕτε τῷ εἶδει διαφέρουσι EFMV: διαφέρουσι ἀλλήλων p

οὐδὲ εἶπεν οὐ διαφέρουσιν ἀλλήλων καὶ τῷ εἶδει, οὐ μόνον τῷ 19τ
ἀριθμῷ, ὡς δῆλος ὅντος, δὲ τὰ διαφέροντα ἀλλήλων τῷ εἶδει καὶ τῷ
ἀριθμῷ πάντως διαφέρει.

p. 3,5 Τὴς δὲ αὖ διαφορὰς καὶ τῶν κοινῶν συμβεβηκότων δια-
φέρει τὸ γένος.

Τῶν διαφορῶν φύσι καὶ τῶν καθίλου συμβεβηκότων διαφέρει τὸ γέ- 20
νος τῷ ταῦτα μὲν ἐν τῷ ὄποιν τί ἔστιν ἢ πᾶς ἔχον ἔστι κατηγορεῖσθαι,
τὸ δὲ γένος ἐν τῷ τί ἔστιν.

p. 3,14 Ὡστε τὸ μὲν κατὰ πλειόνων λέγεσθαι τὸ γένος διαστέλλει 19τ
10 αὐτὸν ἀπὸ τῶν καθ' ἑνὸς μόνου τῶν στόμων κατηγορουμένων.

Ἐν συντόμῳ δείκνυσι πᾶς ἔκαστον τῶν παραληφθέντων πρὸς τὴν τοῦ
γένους ὑπογραφὴν δεόντως εἰληπταί.

p. 2,18 Ἄσθνετον δὲ τοῦτον ἀλλ᾽ ἐν τῷ ὄποιν τί ἔστιν ἢ πᾶς
ἔχον ἔστι κατηγορεῖται.

15 Περὶ δὲ διαφορὰς καὶ τὰ συμβεβηκότα οὐ μόνον ἐν τῷ ὄποιν τί ἔστι 5
κατηγοροῦνται, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πᾶς ἔχον ἔστιν ἐρωτηθέντες γάρ πᾶς
ἔχει Σωκράτης ἀποκρινόμενα ἢ ὑγιαίνει ἢ νοσεῖ· αἱ γὰρ ἀλλοι διαφοραὶ
πρὸς τοῖς συμβεβηκόσιν εἰσὶν οἷον τὸ σιμὸν καὶ τὸ γρυπὸν καὶ τὸ φα-
λακρόν.

1 οὖν οὐ. Vp διαφ. τῷ εἶδει ἀλλήλων (καὶ οὐ.) M 1. 2 καὶ τῷ εἶδει ἀλλήλων ἀλλ' οὐ τῷ ἀρ. μόνον p 2 τῷ εἶδει ἀλλήλων colloc. Mp 3 διαφέρουσι DFMP, (ante πάντως transp.) V 4 κανὴν Porphy.

7 ἔστιν (post τῷ) οὐ. M 8 post τί ἔστιν add. τῶν δὲ ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορούμενων διαφέρει τὸ γένος, τοῦ μὲν εἰδῶν, δὲτι ἐκεῖνο μὲν κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ κατηγορεῖται, τούτῳ δὲ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει, οἷον τὸ γένος, τοῦ δὲ ιδίου δὲτι τούτῳ μὲν ἐνὶ εἶδει ὄφελός εἰ, τὸ δὲ γένος πολλοῖς | εἶδεσιν p

9 τῷ μὲν E 10 κατηγορουμένου E 11 καὶ ἐν συντόμῳ D: ἐν συντόμῳ δὲ V

πρὸς] εἰς Ep 12 post εἰληπταί add. [τῶν ὧς εἰδῶν] κατηγορουμένων. διὰ τί εἴπεν ὡς εἰδῶν καὶ ὡς ιδίων; διὰ τὰ ὑπόλλητα γένη καὶ εἰδῆ. διέτι λέγονται τὰ αὐτὰ καὶ γένη καὶ εἰδῆ. διέτι τούτῳ γοῦν εἴπεν ὡς εἰδῶν, διέτι οὐ πάντοτε εἰδὴ ἀλλά ποτε καὶ γένη. τὸ δὲ ὡς ἐντοῦθα τὸ κυρίως εἰδός καὶ τὸ κυρίως ιδίων δηλοῖ, οὗτοι τό τε εἰδεικώτατον καὶ τὸ μόνῳ καὶ δεῖ καὶ παντὶ ὑπάρχον *(ἴδιοι)*. τὸ γάρ ὑπόλλητον εἰδός κατὰ διαφέρων τῷ εἶδει κατηγορεῖται ὡς τὸ ἔμβλυχον εἰδός ὅτι τοῦ σώματος. καὶ τὸ ιδίων οὖν διαφέρει τὸ σώματος καὶ τὸ σώματον καὶ διαφερόντων τῷ εἶδει λέγεται, τὸ διέπουν κατὰ ἀνθρώπων καὶ δρέων V

13 Λ—φαλακρόν (19) εἰδίας 14 ἔστι οὐ. F 15 ἡ διαφορὰ δὲ colloc. E

16 κατηγοροῦνται p: κατηγορεῖται eodd. ἔχον ἔστιν DV: ἔχον EFp: ἔχει M

17 ἀπεκρινόμενα E ἢ ὑγιαίνει ἢ νοσεῖ EFp: ἢ νοσεῖ ἢ ὑγιαίνει D: ἢ ὑγιεῖν ἔχει ἢ νοσεῖ M: ὑγιαίνει ἢ νοσεῖ V ἀλλατ] αἱ ἀλλοῖ ποιοῦσαι?

18 πρὸς οὐ. D

τὸ σιμὸν καὶ τὸ γρυπὸν (γρυπὸν D) καὶ τὸ φαλ. DM: τὸ σιμὸν καὶ τὸ γρυπὸν ἢ τὸ φαλ. E:

τὸ σιμὸν καὶ γρυπὸν καὶ τὸ φαλ. F: τὸ σιμὸν τὸ γρ. καὶ φαλ. V: τὸ σιμὸν τὸ γρ. καὶ τὸ φαλ. p

p. 3,17 Τὸς δὲ ἐν τῷ τί ἔσται κατηγορεῖσθαι γωρίζει ἀπὸ τῶν δια- 19
φορῶν καὶ τῶν κοινῶν συμβεβηκότων, ἢ οὐκ ἐν τῷ τί ἔσται,
ἄλλος ἐν τῷ ὑποίσθιν τί ἔσταιν ἢ πᾶς ἔχον ἔσται κατηγορεῖσθαι ἔκα-
στον ὥν κατηγορεῖται.

Ἐν τῷ ὑποίσθιν τί ἔσταιν ἢ διαφορὰ κατηγορεῖται, ἐν δὲ τῷ πᾶς ἔχον 10
τὰ κοινὰ συμβεβηκότα. φασὶ δέ τινες ὅτι εἰπόντων ἢ πᾶς ἔχον περιέλαβε
καὶ τὰ ὑδίως τινὶ συμβεβηκότα. λέγομεν οὖν ὅτι εἰ καὶ ἐν τῷ πᾶς ἔχον
ἔσται κατηγορεῖται καὶ αὐτά. ἀλλὰ δημος τῶν καθ' ἐνός ἔσται κατηγορουμένων.
ἔκαντων δὲ ἄλλων ἔγγρωτες τὸ γένος εἰρηκότες τὸ μὲν κατὰ πλειόνων λέ-
10 γε σθαι τὸ γένος διαστέλλει αὐτὸς ἀπὸ τῶν καθ' ἐνός μόνου τῶν
ἀτόμων κατηγορουμένων.

p. 3,19 Οὐδὲν ἄρα περιττὸν οὐδὲν ἐλλεῖπον περιέχει ἢ τοῦ γένους 15
ρηθεῖσα ὑπογραφὴ τῆς ἐννοίας.

Οἱ ὄρισμοὶ βιούσονται καὶ μόνῳ ἐφαρμόζειν τῷ πράγματι καὶ ὅλου
15 αὐτὸς περιλαμβάνειν· διὰ τοῦτο γάρ καὶ ὄρισμοὶ λέγονται, ὡς περιλαμβά-
νοντες τὸ ὄριστὸν ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς χωρίοις θρων μετειλημμένοι. κακύνον-
ται δὲ οἱ ὄρισμοὶ κατὰ δύο τρόπους, ἢ περιττεύοντες ἢ ἐλλείποντες· καλῶς
γάρ εἰρηται τοῖς φιλοσόφοις, ὅτι ἔκάστη συμφετρία μία τις οὗτα δύο ἔχει ω
ἀμετέριας παρακειμένας· οὕτω γάρ καὶ ἢ δικαιοτάνη μία μέν τις ὑπάρχει
20 ἀρετὴ, παράκειται δὲ αὐτῇ ἢ μειονεξία καὶ ἢ πλεονεξία· καὶ μειονέκτης
μέν ἔστιν ὁ ἄριστος τοῦ δέσμοντος ἔστι τοι περιποιῶν, πλεονέκτης δὲ ὁ πλέον
τοῦ δέσμοντος, καὶ πάλιν ἢ σωφροτάνη ἀρετὴ ὑπάρχει, παράκειται δὲ αὐτῇ
ἢ τε ἡλιμιότης καὶ ἢ ἀκολασία· καὶ ἡλιμίος μέν ἔστιν ὁ ἄριστος κινούμενος 25

2 κοινῶς DEM: κοινῆ F Porph.: κοινῶν Vp   3 ἢ πᾶς ἔχον ἔσται om. D: post κατηγ.
transp. F   ἔσται (post ἔχον) MV: om. EFp   5 ἀλλὸς ἐν τῷ ὑποίσθιν M: καὶ ἐν τῷ ὑποίσθιν V
6 κοινῆ DF: κοινῶς EVp: om. M   δέ τινες FMVp: τινὲς D: δὲ E: ἢ om. M
7 τινὶ om. F   συμβ. τινὶ colloc. V   εἰ καὶ FVp: καὶ εἰ E: εἰ M: om. D
8 αὐτὸς M   10 μόνου om. D   μόνου καὶ p   14 ante οἱ ὄρισμοὶ add. καλῶς
εἴπε τῆς ἐννοίας ὅτι οἱ ὑπογραφαὶ ἀπὸ τῶν ἐννοιῶν λαμβάνονται καὶ τῶν συμβεβηκότων·
ταῦτα γάρ μόνα (sic) τῆς ἐννοίας οὐ τὴν φύσιν τοῦ ὑποκειμένου σημαίνουσιν, tum rubro καὶ
ἀλλως D   καλῶς οἱ ὄρισμοὶ V   16 ἄριστὸν] ὄριστον E: ἀρετῶν M
μετειλημμένον M   16, 17 κακύνονται M: γίνονται DFp: καὶ κακύνονται E: κακίζον-
ται V (cf. p. 68, 23)   17 post ὄρισμοὶ add. ἀσύμμετροι p   19 περικειμένας D¹M
καὶ ἢ om. M   μέν om. D   21 ἔστι τοι FVp: ἐν αὐτῷ τι D: αὐτῷ τι E:
τι ἔστι τῷ M   22 καὶ πάλιν] ἀλλὰ μὴν V   post πάλιν add. ἢ ἀνδρεῖα ἀρετὴ
ὑπάρχει, παράκειται δὲ αὐτῇ δεῖται καὶ θρασύτης (ἢ τε δεῖται καὶ ἡ θρασύτης Vp) ἀλλὰ καὶ
ἀλλὰ δὲ καὶ Vp] EVp   σωφροτάνη in mrg. suppl. et in textu ἀνδρεῖα del. M
ὑπάρχει om. E   23 ἢ om. E   καὶ ἡλιμίος μέν γάρ M: ἡλιμίος
μὲν V

ἀκόλουστος δὲ ὁ μᾶλλον καὶ ἀπάκτως κινούμενος. ὕσπερ οὖν ἐπὶ τούτων 19^ν ἔχει. οὕτως καὶ ἐπὶ τῷ ὄρισμαν· ἐκεῖνος γάρ ἐστιν ἀριστος ὅρις ὁ περιορίζων μὲν τὸ οὐκεῖνον πρᾶγμα καὶ μηδὲν ἔξω αὐτοῦ καταλιμπάνων. τῶν δὲ παρακειμένων μηδὲν ἀφαιρούμενος. παράκειται δὲ τούτῳ, ὕσπερ καὶ ταῖς ἃ ἄλλας ἀρεταῖς. η̄ τε ὑπερβολὴ καὶ η̄ ἔλλειψις, ὡς ἡδη̄ εἰρηται. καὶ περιττοὶ τεύγοντες μὲν ποιοῦσι τὰ πράγματα ἐλλείπειν, ἐλλείποντες δὲ ποιοῦσι τὰ πράγματα περιττεύειν. οἷον δὲ τὸν ἀνθρώπου ὄρισμός ἐστι ζῆν λογικὸν θητόν, καὶ οὗτος δὲ ὄρισμὸς γινοίται τὸν ἀνθρώπου ὄπε τῶν ἄλλων πάντων καὶ περιλαμβάνει πάντας τοὺς ἀνθρώπους. ἐλλείπων δὲ ποιεῖ τὸ πρᾶγμα 10 περιττεύειν. οἷον ζῆν θητόν· οὐ μόνον γάρ δὲ ἀνθρωπος ζῆν θητὸν ἄλλο καὶ δὲ πεποιησαντα πολλά. πάλιν δὲ περιττεύον ποιεῖ τὸ πρᾶγμα ἐλλείπειν. οἷον ζῆν λογικὸν θητόν γραμματικόν· οὐκέτι γάρ πάντας ἀνθρώπους περιλαμβάνει. ἄλλο μόνον τοὺς γραμματικούς. καὶ τοῦτο εἰκότως· συνιθετότερα γάρ γνώμενα τὰ πράγματα μᾶλλον στενοῦται.

15 ἀπλούστερα δὲ ὅντα ἐπὶ πλέον ἐκτείνεται καὶ ἐπὶ πλειόνων φέρεται. οἵτε δὴ καὶ πληριεστέρα ὅντα τῆς πρώτης ἀρχῆς | καὶ κοινῆς πάντων. διὰ 20^τ τοῦτο τὸ μὲν ζῆν αὐτὸς καὶ^τ αὐτὸς ἐπὶ πλειόνων φέρεται. συντεθήν δὲ τῷ λογικῷ ἐπὶ ἐλάττονων. τὸ δὲ λογικὸν ζῆν τῷ θητῷ συνδυαζόμενον ἔστι ἐλάττονα περιέχει, εἰ δὲ προστεθῇ καὶ τὸ γραμματικόν, ἔστι μερικώτερον 20 γίνεται. ὕστε ἐλλείποντες μὲν οἱ ὄρισμοι ποιοῦσι τὰ πράγματα περιττεύειν. περιττεύοντες δὲ ποιοῦσιν ἐλλείπειν. ταῦτα οὖν ἐπισημηγάμενος δὲ Πορ. 5 φύριός φησιν ὅτι δὲ ἀποδοθεῖται τὸν γένους ὄρισμὸς ζῆτοι ὑπογραφὴ τῶν δύο θπγλακται τῶν κακούνοτων τοὺς ὄρισμούς· οὕτε γάρ περιττεύει οὕτε ἐλλείπει.

25 Εἴρηται δέ τι τριτά ἔστι τὰ γένη, τὰ μὲν πρὸ τῶν πολλῶν τὰ δὲ ἐν

1 post κινούμενος add. ἄλλὰ δὴ καὶ η̄ φρόνησις ἀρετή ἔστι, παράκειται δὲ αὐτῇ η̄ τε ἀρετούντη καὶ η̄ ὑπερηφανία p. 2 ἔστεν om. F δὲ ἀριστος M ὄρος] ὄρισμὸς p. δ] ὡς F 5 η̄ (ante ἔλλειψις) om. EM 6 post μὲν ετ ἐλλείποντες δὲ add. τῇ λέξει M 6. 7 τὰ πρ. περιττεύειν ποιοῦσι transp. M 6. 7 τὸ πράγματα MV: τὸ πρᾶγμα DEF: om. p. 8 post θητόν add. νῦν καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν D οὗτος] οὕτως E πάντων EFM: ζῶσιν D: ἀπάντων Vp 9 ἐλλείπον E 10 μόνος M γάρ] δὲ D ζῶσιν θητόν om. M 11 δὲ πεποιησαντα πολλά καὶ κύρων DF: πεποιησαντα πολλά καὶ δὲ κύρων V περιττεύοντα MVp: τὸ περιττεύον DF: περιττεύον E 12 ζῶσιν p: ἀνθρωπος ἔστι ζῶσιν V: om. DEFM 13 πάντας τοὺς ἀνθρ. EM: ἀνθρ. πάντας V περιλαμβ.] λαμβάνει V 14 σύνθετα V στενοῦνται DMV 15 πλέον DFM: πλείσια EVp ἐκτείνεται MVp: ἐντείνεται DEF 16 καὶ (post δὴ) D: om. EFMVp δόντα post ἀρχῆς transp. F 17 ἐκφέρεται D 17.18 τῷ λογικῷ] τὸ (ex τῷ corr.) λογικὸν V 18 ζῶσιν ex ζῶσιν corr. F 19 ἐλάττονα M προστεθῇ] προστεθεῖ F 20 γίνεται MVp: λέγεται DEF μὲν ἐλλείπ. colloc. E ἐλλείποντες D¹ post ὄρισμα add. τῷ λόγῳ M τὰ πράγματα p: τὸ πρᾶγμα codd. (cf. v. 6) περιττεύειν (sed v. 21 περιττεύοντες) V 21 τὰ λόγω ποιοῦσιν M ποιοῦσιν om. p post ἐλλείπειν add. τὸ πρᾶγμα M ἐπισημανόμενος Vp 22 δὲ ἀποδοθεῖται τ. γ. δὲ ὄρισμὸς (sed prius δὲ superser. m.²) D η̄ ὑπογραφὴ p τῶν δύο τούτων p 23 τῶν om. M 23. 24 οὗτε γάρ περιττεύον ποιεῖ ἐλλείπειν τὸ πρᾶγμα οὗτε ἐλλείπων περιττεύειν p post ἐλλείπει add. τῆς ἐννοίας M 25 εἴρηται δὲ E τριτά Fp: περιττά DV: τρία EM τὰ (ante γένη) om. M ἐν] ἐπὶ V

τοῖς πολλοῖς τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, ἂν καὶ ὑπερηγενῆ παλεῖται καὶ ἐννοητοῦ 20τοῦ ματικὸν ὡς ἐν τῇ διανοίᾳ οὕτω τῇ ἡμετέρᾳ. πρόκειται οὖν τῷ Πορφυρίῳ 10διδάσκαι περὶ γενῶν οὕτε περὶ τῶν πρὸ τῶν πολλῶν οὕτε περὶ τῶν ἐν τοῖς πολλοῖς ἀλλὰ περὶ τῶν ἐπὶ τοῖς πολλοῖς, τοῦτο 25ἔστι περὶ τῶν ἐννοηματικῶν καθών. διὰ τοῦτο τοῖς εἰπεν ὑπογραφὴν τῇς ἐννοίας, τοῦτο 30ἔστι τοῦ ἐννοηματικοῦ γένους. ἐννοηματικὸν δὲ γένος ἔστι, καὶ τὴν ἐννοιαν λαρυβάνοντες τὰ πράγματα πρὸς αὐτὴν ὑριζόμεθα, οἷον λαμβάνομεν κατὰ τὴν οἰκείαν διάνοιαν τὸν ἄνθρωπον καὶ πρὸς αὐτὴν ἀναλογιζόμενοι λέγομεν. θτὶ 15οὐδὲν ἄνθρωπός ἔστι ζῷον λογικὸν θηγότον. φησὶν οὖν ὁ Πορφύριος θτὶ ταύτης τῆς τῇς ἐννοίας οὐδὲν ὑπερβάλλον οὐδὲ ἐλλείπον ἔχει ή τοῦ γένους ὑπογραφή.

Περὶ εἰδούς.

p. 3,22 Τὸ δὲ εἰδος λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ τῇς ἐκάστου μορφῆς.

Πεπλήρωται ὁ περὶ τοῦ γένους λέγος. δευτέρου οὖν τάξειν ἔχουσιν ἐν 20τούτοις αἱ διαφοραὶ ἀλλὰ ἐπειδήπερ τὸ γένος καὶ τὸ εἰδος πρὸς τι καὶ σῆμα ὑφίσταται καὶ σῆμα νοεῖται. διὰ τοῦτο τὸ εἰδος τῇς διαφορᾶς προέταξεν, οὐ διὰ τὴν φυσικὴν τάξιν ἀλλὰ διὰ τὴν διδασκαλικὴν ἀκολουθίαν, καὶ θτὶ 25ἐν τῷ τοῦ γένους διδασκαλίᾳ ἐμνημόνευτε τοῦ εἰδούς. καὶ οὗτοι μὴ ἐπὶ πολὺν χρόνον τούτου ἀνενόητον εἶναι τὸν ἀκροατήν. τῷ δὲ εἰδούσι καὶ 30νῦν κανόνι χρώμενος ἀπαριθμεῖται πρότερον τὰ σημανόμενα τοῦ εἰδούς τοῦτα, εἰδὲντος προσδιορίζεται περὶ ποιόν ποιεῖται τὸν λόγον· εἰσὶ γάρ ἔτερα σημανόμενα τοῦ εἰδούς, περὶ τῶν οὐ πρόκειται λέγειν, ἀλλὰ ἐκεῖνα καταριθμεῖται τοῦ εἰδούς τὰ σημανόμενα τὰ πρὸς τὴν λογικὴν ἀρμόζοντα πραγματείαν. λέγει οὖν θτὶ διττὸν ὑπάρχει τὸ σημανόμενον τοῦ εἰδούς. 35εἰδος μὲν γάρ λέγεται καὶ ή ἐκάστου μορφή, καθ' ὃ σημανόμενον λέγομεν

1 τὰ δὲ ἐπὶ τ. π. DFr: τὰ δὲ μετὰ τὰ πολλὰ M: τὰ δὲ ἐν τοῖς πολλοῖς V: om. E
καλοῦνται DF   2 διανοία οὕτω M   3 περὶ γενῶν eicias   οὕτε πρὸ τῶν πολλῶν EV: οὕτε περὶ τῶν πολλῶν F   οὕτε ἐν τοῖς π. (περὶ τῶν om.) V   4 ἀλλὰ—
πολλοῖς om. E   5 τούτου] οὖν M   6 ὑπογραφὴ MV   7 ὑπογραφὴ MV   8 διάνοιαν F
ἀναλογιζόμενα λέγοντες p   9 ὁ (prius) om. V   post οὖν add. θτὶ expunx. E
10, 11 ή ὑπογραφὴ τοῦ γένους MV   12 tit. om. E   13 δὲ om. D   14 πεπλήρωται καὶ E   οὖν om. V   14, 15 ἐν τούτοις ante ἔχουσιν transp. M: post διαφοραὶ V   15 ἐπειδὴ περὶ F   καὶ (ante τὸ εἰδος) om. F   πρὸς τι ἔστι D; αν πρὸς τι ὅντα?   16 τῶν διαφορῶν MFr   17 ante οὖν add. καὶ EF; οὐ—ἀκολουθίαν eicias   ἀλλὰ διδασκ. (θιά τὴν om.) D   διδασκ. ἀκολουθίαν] διδασκαλίαν E
18 καὶ τοῦ εἰδούς p   19 τούτου om. E: post ἀνενόητον transp. p   20, 21 γρηγόριον πρῶτον ἀπαριθ. τὸν λόγον (πρότερον—ποιεῖται om.) V   21 προδιορ. D   εἰσὶ γάρ—πραγματείαν (24) eicias   23 τοῦ εἰδούς περὶ τῶν τὰ σημ. M   23, 24 πραγματείαν ἀρμόζοντα colloc. E   25 γάρ om. D   καὶ om. F   post σημανόμενον add. λέγομεν πρῶτον εἰδος ἀξιον θυμανθίσος, ητοι καθ' ὃ D

τοὺς εὐειδεῖς καὶ δυσειδεῖς. εἰδος δὲ λέγεται καὶ τὸ ὑπὸ τὸ γένος πεπτω- 20^τ
κός η̄ οὐ τὸ γένος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται. ἀλλὰ οὗτος ὁ ὑρισμός ἔστιν 31
καὶ τοῦ εἰδικωτάτου εἰδούς καὶ τοῦ μὴ εἰδικωτάτου. λέγεται δὲ καὶ ἄλλως
εἰδος τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ ἐν τῷ τί ἔστι κατη-
γόριούμενον. ἐπεὶ δὲ τὰ τῶν δινομάτων τούτων σημανθεῖσαν, λέγω δὴ τοῦ
μὴ εἰδικωτάτου εἰδούς καὶ τοῦ εἰδικωτάτου, ἀσαφῆ ὑπάρχει τῇ κοινῇ
συνγηθείᾳ, προϊόντος τοῦ λόγου σαφηνίζει αὐτὰ προγειρίζομενος τὴν καλλί- 32
στηρ τῶν κατηγοριῶν, λέγω δὴ τὴν οὐσίαν. Καὶ τοῦ θεωρήστατον ὑπάρχει
πρᾶγμα καὶ γενικώτατον γένος· αἱ γὰρ ἄλλαι κατηγορίαι συμβεβηκότα
10 ὑπάρχουσιν αὐτῆς· εἰ γὰρ πάσαι αἱ ἄλλαι ἐν τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχουσι καὶ ἐν
αὐτῇ θεωροῦνται καὶ γωρίς αὐτῆς συστῆναι οὐ δύνανται. δηλούν δὲ ή μὲν 20^ν
οὐσία ἔστιν αὐθιμπόστατος. αἱ δὲ ἄλλαι ἐννέα κατηγορίαι συμβεβηκόταιν αὐ-
τῇ. λαμβάνει οὖν τὴν οὐσίαν καὶ πλέκει ἐξ αὐτῆς σειρὰν τοιάντην, διε-
15 τῆς οὐσίας τὸ μὲν ἔστι σῶμα τὸ δὲ ὀσμόματον, καὶ τοῦ σώματος τὸ μέν
ἐστιν ἔμψυχον τὸ δὲ ἄψυχον, καὶ τοῦ ἔμψυχου τὸ μὲν ζῷον τὸ δὲ φυτόν
τὸ δὲ ζωόφυτον, καὶ τοῦ ζῷου τὸ μὲν λογικὸν τὸ δὲ ἄλογον. καὶ τοῦ λο-
γικοῦ τὸ μὲν ἄγγελος τὸ δὲ ἀνθρωπος τὸ δὲ δαιμόνιον. ἐν τούτοις οὖν γενι-
κώτατον μὲν γένος η̄ οὐσία, εἰδικώτατον δὲ εἰδος ὁ ἀνθρωπος. τὸ δὲ μέσα
γένη τὰ αὐτὰ καλοῦνται καὶ εἰδη, εἰδη μὲν τῶν πρὸ αὐτῶν, γένη δὲ τῶν
20 μετ' αὐτά. κοινῶς μὲν οὖν πάντα τὰ εἰδη τά τε εἰδικώτατα καὶ τὰ ὑπόλι-
ληκα η̄ προτέρα ὑπογραφή περιέχει η̄ λέγοντα εἰδος εἰναι τὸ ὑπὸ τὸ γένος 10
πεπτωκός η̄ οὐ τὸ γένος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται· τούτων γὰρ τῶν
ὑπογραφῶν ἑκατέρα τῷ μὲν ὑποκειμένῳ η̄ αὐτῇ ἔστι τῇ λοιπῇ. τῇ δὲ
σχέσει μόνον ἀλλήλων διαφέρουσι. πολλὰ γὰρ ἔστι καὶ ἄκλιτα πράγματα.
25 ἅτινα τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταῦτα ἔστι, τῇ δὲ σχέσει διάφορα, ως η̄ ἀνά-
βασίς τε καὶ η̄ κατάβασις· τούτοις γὰρ τοῖς πράγμασιν ὑπόκειται μὲν τὸ
αὐτό, η̄ κλίμαξ, διαφέρει δὲ η̄ ἀνάβασις τῆς κατάβασεως τῇ σχέσει μόνη.
δηλούν δὲ η̄ μὲν ἀνάβασις ἀπὸ τῶν κάτω ἐπὶ τὰ ἄνω ἀνοδος ὑπάρχει, η̄ δὲ κατά-

- 1 εὐειδεῖς τε καὶ FMVp δὲ om. DV 2 η̄ EFMVp: καὶ D Porph. (cf. v. 22) οὐτος ὁ Mp: αὐτὸς ὁ DFV: οὐτος E 3 μὴ ante prius εἰδικωτάτου transp. FMV καὶ τοῦ μὴ εἰδικωτάτου in ras. D² καὶ ἄλλως πάλιν D 4 εἰδος om. V 5 ἡ ἐπειδὴ δὲ Mp δὲ τὰ ὀνόματα τούτων E 6 τὸ μὴ εἰδι-
κωτάτον εἰδος καὶ εἰδικώτατον EMp 6 καὶ τοῦ εἰδ. om. F: τοῦ om. V 7 ὑπάρ-
χειν F: ὑπάρχουσιν Mvp 7. 8 τὴν καλλίστην ... οὐσίαν προγειρίζομενος προϊόντος τ. λ. σαφ. αὐτά colloc. V 9 αὐτά] ταῦτα D 10 αὐτῆς ὑπάρχ. colloc. p 11 αἱ om. E: superser. F 11. 12 η̄ οὐσία ἔστι μὲν M 12 αὐθιμπόστατος EFM: αὐθιμπόστατον DVp 13 συμπλέκει V 15 ἔστιν om. FV μέν ἔστι ζῷον D 16 τὸ δὲ ζωόφυτον om. F: post ζῷον (15) transp. V 17 οὖν om. E 18 post γένος add. ὑπάρχει EFVp: om. DM 19 εἰδος F: om. DEMVp 20 μετ' αὐτῇ] εἰδος om. F 21 γραφὴ E: ἐπιγραφὴ p 22 εἰδος om. F 23 η̄ om. FM 24 διαφέρουσα F: διαφέρει M εἰσὶ DEV 25 ἄτινα] ᾧ D μὲν om. D ταῦτα εἰσὶ E διαφορα DEF: διαφέρει M: διαφέρουσι V 26 τε om. D 28 p. 71,1 η̄ μὲν κατάβασις ... ὑπάρχει, η̄ δὲ ἀνάβασις τ. λ. colloc. FMp ἀνάβασις τῶν ἀπὸ τῶν D 27 ἐπὶ τὰ ἄνω post ὑπάρχει transp. V διαφέρει om. FMp

βασις ἀπὸ τῶν ἄνω ἐπὶ τὰ κάτω οὗτα κάθισματα ὑπάρχει. καὶ τὸ σπέρμα 20
δὲ καὶ ὁ καρπὸς τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταῦτα ἔσται. τῷ λόγῳ δὲ μόνῳ καὶ τῇ 16
σχέσει διάφορα. ὥσπερ οὖν ἐπὶ τούτων ἔχει, οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ διετοῦ
τῆς ὑπογραφῆς τοῦ εἰδους· διαφέρουσι γάρ αλλήλων τῷ τὴν μὲν ἀπὸ τοῦ
5 γένους ἄρχεσθαι λέγειν δὲ εἰς τὸ εἶδος. τὴν δὲ ἑτέραν ἀπὸ τοῦ εἰδους
μὲν ἄρχεσθαι λέγειν δὲ εἰς τὸ γένος· ὥστε οὖν καὶ ταῦτα τῇ σχέσει μόνῃ 20
διαφέρει: αλλήλων, τῷ δὲ ὑποκειμένῳ ταῦτα ἔσταιν. ἄρχεσται δὲ πάλιν ἀπὸ
τοῦ γνωριμωτέρου σημανομένου τοῦ εἶδους. διέται δημιούτητα ἔχει πρὸς τὸ
παρὰ τοῖς φύλοισι φύειν· ὥσπερ γάρ τὸ εἶδος τὸ ἐπὶ τῆς μορφῆς περιεκτικόν
10 ἔσται πάντων τῶν μερῶν, οὕτω καὶ τὸ παρὰ τοῖς φύλοισι φύειν τῶν κατὰ
μέρους.

p. 3,22 Τὸ δὲ εἶδος λέγεται μὲν καὶ ἐπὶ τῆς ἐκάστου μορφῆς.

Ωσπέρ καὶ ἐπὶ τοῦ γένους πρὸν διδάξαι τί ποτέ ἔσται γένος ἢ ποιὸν
ἐσται, τὴν δημονυμίαν αὐτοῦ διεστείλατο καὶ πρῶτον περὶ ὃν οὐ πρόκειτο 25
15 αὐτῷ ἐδίδασκε σημανομένων τοῦ γένους, εἴτινα οὕτως περὶ τοῦ προκειμένου,
τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐνταῦθα τὴν δημονυμίαν πρότερον διατεῖλεται, εἴτινα
οὕτως τί ἔσται εἶδος λέγει καὶ ποτεν αὐτοῦ τὸ σημανόμενον.

p. 4,2 Λέγεται δὲ εἶδος καὶ τὸ ταττόμενον ὑπὸ τὸ ἀποδοθὲν γέ-
νος. καθὼς δὲ εἰώθαμεν λέγειν τὸν μὲν ἀνθρωπὸν εἶδος τοῦ ζῷου
20 γένους ὅντος τοῦ ζῷου, τὸ δὲ λευκὸν τοῦ γρώματος εἶδος. τὸ
δὲ τρίγωνον τὸν σγήματος εἶδος.

Εἰρήκως τὰ σημανόμενα τοῦ εἶδους καὶ περὶ οὓς πρόκειται αὐτῷ λέ-
γειν, νῦν παραδείγματι τὸ προκειμένον τοῦ εἶδους σημανόμενον διδάσκει,
πῶς ὅποι τὸ γένος ἀνήγειται τὸ εἶδος. λαμβάνει γάρ τὸ τρίγωνον καὶ τὸ
25 σγήμα, τὸ μὲν σγήμα ως γένος τὸ δὲ τρίγωνον ως εἶδος. ἐπιλαμβάνον-
ται δέ τινες αὐτοῦ ως μὴ κυρίως εἰρηκότος τὸ σγήμα τοῦ τριγώνου γένος
ἢ τὸ τρίγωνον τοῦ σγήματος εἶδος. ἐν οἷς γάρ πρῶτον τι καὶ δεύτερον φασι.
τούτων τὸ κοινὸς κατηγορούμενον γένος οὐκ ἔσται· τὸ δὲ τρίγωνον

1 οὖσα om. EV	2 μόνη om. Ep	3 διάφορα DFp: διαφέρουσιν E: διαφέρει MV (cf. p. 70,25)
τούτου EMp	οὕτως ἔχει colloc. EM	ἐπὶ] τὰ ὅποι E
4 τοῦ (ante εἰδους) Ep: om. DFMV	διαφέρει DMV	6 ταῦτα] ταῖς τῇ E
μόνη τῇ σχέσι colloc. E	7 διαφέρουσιν E	ἐστιν p: ἄρχεσθαι E
πάλιν om. E	8 γνωριμωτάτῳ (?) F	9 τὸ ἐπὶ DEM: τὸ ἀπὸ F: ἀπὸ Vp
10 τὸ ex τῶν corr. D: τὰ Mp: om. V	12 τὸ δὲ εἶδος — σημανομένον (v. 17) eicias: cf. p. 69,19 sq.	16 ποτῶν V
13 καὶ D: om. EFMVp		17 εἰς
14 πρῶτον] πρότερον V: om. F	15 σημανόν E ¹	16 διατεῖλει E
οὕτως] μετὰ δὲ ταῦτα V	17 τι] ποτόν p	17 λέγει τί ἔσται εἰδ. colloc. E
18 δὲ om. E	19 μὲν om. D	22 τὸ σημανόμενον F
23 ως ἐν παραδ. p	24 τὸ εἶδος eicias	26 αὐτοῦ] αὐτὸ E
28 φασι] φαμεν V: (post κατηγορ. transp.) D		27 γάρ om. p
		οὐκ ἔστι γένος colloc. FMV

τοῦ τετραγώνου πρῶτον· τὸ μὲν γάρ ἐκ τριῶν ἔστι γραμμῶν τὸ δὲ ἐκ τετ- 20^η τάρων, τὰ δὲ τρία τῶν τεττάρων πρῶτα. καὶ ἄλλως· πᾶν τετράγωνον εἰς δύο τρίγωνα διαιρεῖται (ἡ γάρ τοῦ α β γ δ τετραγώνου ἐπι- 21^η ξενεῖς τῇ α γ διαιρέτῳ διαιρεῖται εἰς δύο τρίγωνα διῃδηγώντα τόν τε α δ β γ καὶ τὸ α δ γ). ὥστε ἀναιρουμένου τοῦ τετραγώνου οὐκ ἀναιρεῖται τὸ τρίγωνον, τριγώνου δὲ ἀναιρεῖταις ὁδύνατον εἴναι τετράγωνον. ὥστε πρῶτον τῇ φύσει τὸ τρίγωνον τοῦ τετραγώνου. τῷδε αὐτῷ δὲ τρόπῳ καὶ τῶν λοιπῶν πάντων εὐθυγράμμων σχῆμάτων πρῶτον διεγέργεται, πενταγώνος δ φημὶ καὶ ἑξαγώνου καὶ τῶν λοιπῶν· ἔκατον γάρ τούτων εἰς τρίγωνα διαιρεῖται. εἰ οὖν τὸ μὲν τρίγωνον πρῶτον, τὸ δὲ τετράγωνον καὶ τὰ λοιπὰ δεύτερα, τὸ ἄρα κατὰ τούτων κοινῶς κατηγορούμενον, λέγω δὴ τὸ σχῆμα. οὐκ ἔστιν αὐτῶν γένος, οὐδούν οὐδὲ ταῦτα ἐκείνου εἶδη. λείπεται τούτου μὴ κυρίως εἰργάνει τὸν Πορφύριον τὸ τρίγωνον τοῦ σχήματος εἶδος. πρὸς τοῦτο πάντες ἡπέρηγραν ἀπλογίας οἱ ἐξηγηταὶ καὶ φασιν αὐτὸν ὑποδείγμα. 10 15 τοις γάριν καταχρηστικώτερον γένος καλέσαι τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα. ἐπιλύσμενοι δὲ ἡμεῖς τὴν ἀπορίαν φαμὲν ὅτι εἰ μὲν στοιχεῖα ἦν τῷ δητὶ τοῦ τετραγώνου τὰ τρίγωνα, ὡς μὴ ἄλλως τετράγωνον ἐνδέχεται γενέσθαι, εἰ μὴ ἐκ τριγώνων σύγκειται. ὡς καὶ ἐν Τιμαΐῳ διδάσκει λέγων ὁ Ηλάτων πάντα τὰ εὐθυγράμμα σχήματα ὡς εἰς στοιχεῖα ἀπλούστατα ἀναλύων τὰ 20 20 τρίγωνα. ἀληθὲς δὲ ἦν τὸ λεγόμενον καὶ πρῶτον ὑπῆρχε τῶν σχημάτων τὸ τρίγωνον καὶ οὐκ ἂν ἦν τὸ σχῆμα γένος αὐτῶν, εἴπερ ἀληθὲς ὅτι ἐν οἷς τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, τούτων τὸ κοινῶς κατηγορούμενον οὐκ ἔστι γένος. οὐδὲ οὐδεμία ἔστιν ἀνάγκη, ἵνα γένηται τετράγωνον, προσῆποκει-

- 1 ἔστι post γραμμῶν transp. E: om. D 1. 2 τεττάρων (priore loco) EV
 2 τεττάρων (altero loco) Fp πᾶν] ποὺ Ε τετράγωνον om. E 3 ἢ γάρ —
 ὥρθογάνων (v. 4) om. E 4 τῇ τοῦ α γ V 5 post ἀνακρουμένου add. μὲν Mp
 (fort. recte) τοῦ om. F 6. 7 τὸ πρῶτον F 7 τοῦ τετραγ. τὸ τρίγωνον
 colloc. E δὲ om. E 8 post δειγμήσεται add. τὸ τρίγωνον MV (fort. recte)
 9 φημὶ D: φέρε EFV: ἦτοι (sed ante πενταγ. pos.) M: φέρε εἰπεῖν p τρίγωνα] τρία
 E: τρίγωνον V 10 εἰ σὸν] τούνα M 11 κατηγ. κοινῶς (sed num. superser. corr.)
 colloc. F 12 γένος αὐτῶν colloc. M γένη E οὐκοῦν om. EV οὐδὲ M
 Urb. 35: σῶτε DEFVp τούνα] σὸν M post τούνα add. ἡμῖν EF: ἡμῖν τὸ V
 13 ante πρὸς add. rubro ἀλλὰ D 14 ἀπολογίας] ἀπολόγου E: om. M φασιν] φαμεν E
 αὐτὸν] αὐτὸ F 15 εἰδος καλέσαι τὸ τρίγωνον τοῦ σχήματος M 16. 17 εποιεῖσθον . . .
 τὸ τρίγωνον M 16. 17 τῶν τετραγώνων V 17 τὸ τετράγωνον E: τετράγωνα MV
 ἐνδέξεται E ἐκ τριγώνου M συγκέστο M Urb. 35 18 ἐν Τιμαίῳ] cf. p. 53C sq.
 διδάσκει λέγων ὁ πλ. DEFM: διδάσκει ὁ πλ. λέγων V: δοκεῖ Πλάτων Urb. 35: δοκεῖ λέγειν
 ὁ πλ. p: quod recipias, nisi malis λέγων eicere 19 πάντα post σχήματα transp. V
 εὐθύγρ. σγ.] εὐθυγράμματα p ὡς εἰς] φέτε V¹ ἀπλούστερα M 19. 20 τὰ τρίγ.
 ἀναλόγων colloc. EMp: an ἀναλ. (εἰς) τὰ τρ. ? 20 ἄν om. E 20. 21 καὶ πρῶτον — τρί-
 γωνον om. E 21 εἰπερ ἀλλῆς ὁ Εὐκλείδης ἐν τῷ μετ' αὐτοῦ θεωρήματι ἀνευ τριγώνοι
 τὸ τετράγωνον δὲ εὐθεῖται ἀναγράψας ὥστε ἐν οἷς D (cf. Euclidis Elementa I 46 (I 108 ed.
 Heiberg Lips. 1883) 22 πρῶτον] πρότερον D (cf. p. 71, 27) καὶ τὸ δεύτερον M:
 καὶ οὗτορον V 22. 23 γένος οὐκ ἔστι colloc. EM 23 τὸ τετράγωνον p τῶ
 προύποκ. EMp: τὸ προύποκ. V

τιθαι τρίγωνα, είτα τῇ συνθέσει τούτων τὸ τετράγωνον γίνεται· οὐδὲν γάρ 21
 καλύπτει καὶ τριγώνου μὴ ὅντος τέσσαρας εὐθεῖς ἐπιζεῦσαντας ποιῆσαι τε- 21
 τράγωνον. ὅτε οὐκ ἀληθὲς τὸ ἀναιρουμένου τοῦ τριγώνου συναναγρεῖται
 καὶ τὸ τετράγωνον. εἰ δὲ ὅτι τὴν διάμετρον ἐπιζευγνύντες διαιροῦμεν τὸ
 5 τετράγωνον εἰς δύο τρίγωνα, διὰ τούτοῦ τοις πρῶτον εἶναι καὶ οἷς τοι-
 γεῖν τῇ μέρος τοῦ τετραγώνου τὸ τρίγωνον, ἐπειδὴ ἐνδέχεται τὸ αὐτὸν τε-
 τράγωνον καὶ εἰς δύο ἑτερομήκη διελεῖν τὰς ἀντικειμένας πλευρὰς δέγκα δι- 25
 αιροῦντας καὶ ἐπιζευγνύντας οὖν ἀπὸ τοῦ σ. ἐπὶ τὸ β. καὶ ποιῆσαι δύο
 ἑτερομήκη γωρίαν τὸ γ. καὶ τὸ δ. λέγεται ὡσανεὶ καὶ τὰ ἑτερομήκη πρῶτα
 10 εἶναι τοῦ τετραγώνου. οὕτω δὲ καὶ τὸ ἐναντίον τὸ τετράγωνον πρῶτον
 ἔστι τοῦ ἑτερομήκους, εἰ ἑτερόμηκες τὸ τὴν μίαν ἔχον πλευρὰν διπλασίαν
 τῆς ἑτέρας διέλωμεν δέγκα εἰς δύο τετράγωνα. ἀλλὰ δὴ καὶ εἰ ἐπὶ τοῦ
 κύκλου τὴν διάμετρόν τις ἀγάπηι, διαιρήσει τὸν κύκλον εἰς δύο ἡμικύκλους
 τὸ σ. καὶ τὸ β. καὶ δῆλον δέται ἔκαστον τῶν ἡμικυκλίων σγήματα ἔστιν 20
 15 ἐκ περιφερείας τῆς τοῦ ἡμικυκλίου γραμμῆς καὶ εὐθίεις τῆς διαμέτρου
 συγκείμενον. ὅτε ουμβύζεται τὸ ἀπίκοιν σγήμα τὸν κύκλον ἐκ μικτῶν
 ἡμικυκλίων συγκείσθαι. καὶ τοῦ ἀπίκοιν. λέγω τὸν κύκλον, πρῶτον ἔσται
 φύσει τὸ μικτόν. ὥσπερ οὖν ἐπὶ τούτων ἡ ἐπίνοια ἡ ἡμετέρα τὴν τοιαύ-
 την ποιεῖται διαίρεσιν καὶ οὐχὶ διὰ τούτο ἀνάγκη τοῦ τετραγώνου πρῶτα
 20 εἶναι τῇ φύσει τὰ ἑτερομήκη, ἐπειδὴ καὶ τὰ ἑτερομήκη ἐνδέχεται διελεῖν 35
 εἰς δύο τετράγωνα. εἴπερ ἡ ἑτέρα τῶν πλευρῶν διπλασίων τῇ τῇς ἑτέρας,
 εἰ γοῦν πᾶλιν τοῦ κύκλου τὰ μικτὰ σγήματα ἐξ εὐθείῶν καὶ περιφερειῶν
 συγκείμενα (μὴ) πρῶτα ἔστιν, οὕτως οὐδὲ τὸ τετράγωνον εἰ ἐνδέχεται τῇ

- 1 τρίγωνα DF: τρίγωνον EMVp τῇ συνθέσει τῇ MV τὸ τετράγ.] τετράγωνα M post. γίνεσθαι add. ως εὐκλεῖδης (ἢ εὐκλ. p.) ἐν τῷ τετταρακοστῷ ἔκτῳ αὐτοῦ θεωρήματι ἄνευ τριγώνου τὸ (τὸ οὐκ. V) τετράγωνον δὲ εὐθείας ἀναγράψαι (ἀναγράψειν p) διδάσκει Vp: eadem (sed ως εὐκλεῖδης ως εἰς ἀναγράψαι pro ἀναγράψαι διδάσκει) post τετράγωνον (v. 4) add. E (cf. p. 72,21 not.) γάρ οὐκ. F 2 τέσσαρας — κατηγορεῖται γάρ (p. 78,12) om. F 3 ὅτε οὐκ ἀλ. DMP: οὐκ ἀλ. δὲ E: οὐκ ἀληθὲς οὖν V τοῦ οὐκ. M 4 ἐπιζεῦσαντας p 4. 5 εἰς δ. τρ. τὸ τετράγ. colloc. E δ. φρεσιν V σίνειν V 6 post. τριγώνον add. οὐδὲ τοῦτο εἰς ἀνάγκης DV ἐπειδὴ Dp: ἐπειδὲ EMV 7 καὶ om. V 8 ἐπιζευγν.] ἐπιζητοῦντας E ἀπὸ τοῦ εἰς ἐπὶ τὸ τῇς διεγορίας γενομένης M ποιῆσαι] ποιεῖν D 9 τὸ (ante δ) om. E λέγεται ὡσανεὶ DE: λεγέτωσαν Mp: ἢ λεγέτωσαν ὡσανεὶ V καὶ ἑτερομ. γωρία V 9. 10 πρῶτα εἶναι] πρῶτον E 11 ἔσται] έσται Mp τοῦ οὐκ. E εἰ] καὶ τὸ M τὸ ... ἔχον] ὃ ... ἔχει M: ὃ ... ἔχον V 12 ἢ τὸ διέλωμεν V 12. 13 ἐπὶ τοῦ κύκλου D: τοῦ κύκλου EVp: ἐπὶ τοῦ κύκλου τὴν οὐκ. M 13 διόμετρον] διαίρεσιν E ἀγάπηι DEV: ἀγει τοῦ κύκλου M: ἀγάπη p 14 δὲ DMV: ως V: om. E 15 τῇς διαμέτρου DVp: εἰς διαμέτρους E: τοῦ διαμέτρου M 16 συγκειμένης E τῶν κύκλων p μικτῶν] τῶν E 17 λέγω δὴ MV (fort. recte) 17. 18 ἔσται φύσει DV: ἔστι φύσει E: ἔσται M: φύσει ἔστεθαι p 18 ἡ (ante ἐπίνοια) om. D 19 ποιεῖ M πρῶτον M 20 τὰ ἑτερομήκη (prius)] τὸ ἑτερομήκης M τὰ ἑτερομήκη (alterum) Ep: ἑτερομήκη D: ἑτερόμηκες MV 22 εἰ γοῦν p: ἢ γοῦν codd. τοῦ κύκλου post. σγήματα transp. V 23 μὴ πρῶτα scripsi: εἰ πρῶτα V: πρῶτα DEMp οὕτως οὐδὲ DV: οὕτω δὴ EMp εἰ D: om. EMVp .

διαμέτρῳ | εἰς δύο τρίγωνα διεκεῖν. ἥδη διὰ τοῦτο καὶ ἐκ τριγώνων αὐτὸς οὐ συγκεῖσθαι ἀνάγκη καὶ πρῶτα αὐτοῦ εἶναι φύσει τὰ τρίγωνα. καὶ λόγως ἄρα ὁ Πορφύριος γένος εἶπεν εἶναι τοῦ τριγώνου τὸ σχῆμα.

p. 4,4 (Εἰ δὲ καὶ τὸ γένος ἀποδιδόντες).

5 Εἰ δέ *(φησί)* καὶ τὸ γένος ἀποδιδόντες τοῦ εἴδους ἐμεμνήμεθα εἰπόντες τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ εἴδει ἐν τῷ τί ἔστι ὁ κατηγορούμενον καὶ τὸ εἴδος ὡριζόμενον πάλιν γένους ἐμεμνήμεθα φάσκοντες εἰδός ἔστι τὸ ὑπὸ τὸ ἀποδοθὲν γένος. μηδεὶς μέμφεται. κατὰ ἀλλήληιαν γάρ ταῦτα λέγων ὁ Πορφύριος νομίζεται τῇ διαλλήλῃ δεῖξει κεχρή-
10 σιθι. ἦ δὲ διαλληλος δεῖξει διαβέβληται παρὰ τοὺς φιλοσόφους ώς τὰ αὐτὰ καὶ πρῶτα ποιῶσα καὶ δεύτερα καὶ ἀμείβουσα τὴν τάξιν τῶν προτάσεων καὶ τῶν συμπερασμάτων· ποιεῖ γάρ τὸ μὲν δεύτερον πρῶτον καὶ τὸ πρῶτον δεύ-
15 τερον, καὶ τὸ αὐτὸν τῶν αὐτῶν σαφέστερά τε ποιεῖ καὶ ἀσαφέστερα. οἷον ἐὰν εἴπῃ μοί τις, ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, λέγω ὅτι ναι· πῶς; ὅτι ἡ ψυχὴ ἀντοκόη-
15 τος, τὸ αὐτοκόητον ἀεικόνητον, τὸ ἀεικόνητον ἀθάνατον. ἡ ψυχὴ ἄρα αἰθάνατος.
ἐὰν δὲ εἴπῃ μοι, πόθεν δῆλον ὅτι αὐτοκόητος ἡ ψυχή; εἰτα τοῦτο δεῖξει βουλόμενος εἴπω. ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος, τὸ ἀθάνατον ἀεικόνητον, τὸ ἀει-
κόνητον αὐτοκόητον, ἡ ψυχὴ ἄρα αὐτοκόητος· ἡ τοιαύτη διαλληλος λέγε-
20 ται δεῖξει. βουλόμενος γάρ δεῖξαι ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἔλαβον τὸ αὐτο-
κόνητον πρῶτον, συνεπέρανα δὲ τὸ ἀθάνατον. βουλόμενος δὲ πᾶλιν δεῖξαι
25 ὅτι ἡ ψυχὴ αὐτοκόητος ἔλαβον πρῶτον τὸ ὄστερον λεχθὲν τὸ ἀθάνατον καὶ συνεπέρανα ὅτι αὐτοκόητος. τὸ πρῶτον ὄστερον ποιήσας. ὥστε διαλ-
ληλος δεῖξεις ἔστιν ἡ τὰς προτάσεις συμπεράσματα ποιῶσα καὶ πάλιν τὰ
συμπεράσματα προτάσεις, οἷον καὶ διαβέβληται πάσα γάρ ἀπόδεξις τὰς
25 μὲν προτάσεις σαφεῖς καὶ ὄμοιογνωμένας λαμβάνει, τὸ δὲ συμπέρασμα

1 ἥδη DV: ἡ Ep: εἴδη M 2 εἶναι αὐτοῦ colloc. p φύσει D: τῇ φύσει p: om. EMV 3 εἶπεν post. σχῆμα transp. D εἶναι om. V τριγώνου] τετραγώνου p 4 lemma et φησί (post. εἰ δέ) ex editione Veneta a. 1545 apposuit, nisi quod in illa editione lemina usque ad ἀμφοτέρους (Porph. p. 4,9) continuatum est. codices et editio princeps εἰ δέ καὶ τὸ γένος—μέμφοτο (v. 8) lemmatis loco scripta praebent, ita ut illa plena habeant DEp, ἐμεμνήμεθα (v. 5)—μέμφοτο omittat M, τοῦ εἴδους (v. 5)—τὸ ἀποδοθὲν γένος (v. 8) omittat V 7 γένους πάλιν colloc. D 8 post ἔστι add. καὶ Ep: om. D μέμφοτο E: μέμψοτο DVp 9 ταῦτα λέγω Dp: λέγω E: λέ-
γων ταῦτα E 10 τοῖς om. MV 11 καὶ πρῶτα ποιῶσα καὶ δεύτερα MVp: πρῶτα ποιῶσα καὶ δεύτερα D: καὶ δεύτερα καὶ πρῶτα ποιῶσα E 13 τε post ποιεῖ transp. E: om. V 14 εἴπῃ D²EV²p: εἴποι D¹MV¹ μοι om. V λέγω ὅτι ναι DE: λέγω ναι MV²: λέγων V¹: λέγω αὐτῷ ναι p πῶς λέγει M 16 εἴπῃ D²EVp: εἴποι D¹M μοι superser. D ὅτι πόθεν M: καὶ πόθεν V 18. 19 δεῖξις λέγεται διαλληλος colloc. M: διαλλ. δεῖξις λέγ. V: δεῖξις διαλλ. λέγ. p 19. 22 βουλόμενοι ... ἐλά-
βομεν ... συνεπεράναιμεν (utrobiique) M 21 αὐτοκόητος—ἀθάνατον in ras. D 22 ὅτι αὐτοκόητος] τὸ αὐτοκόητον M ποιήσαντες M 23 ἡ τὰς προτάσεις συμπέρασμα ποιῶσα E: ἡ τὸ συμπέρασμα ποιῶσα προτάσεις V 23. 24 καὶ πάλιν—προτάσεις om. E καὶ πάλιν τὰς προτάσεις συμπέρασμα V: καὶ πάλιν τὰ συμπ. ποιῶσα προτ. p

ἀσαφὲς ὃν σαφηνίζει καὶ φανερὸν ποιεῖ διὰ τῶν προτάξεων· εἰκόνως οὖν 21
διαβολῆς δέσια ἡ τὴν τάξιν τούτων ἀντιστρέφουσα καὶ τὸ μὲν συμπέρασμα,
ὅπερ πρότερον ὡς ἀσαφὲς ἐλαμβάνεται. σαφὲς ποιοῦσα τῷ ἐν τάξει προ-
τάξεως παραλαμβάνει, τὴν δὲ πρότασιν. ἢν ὡς ὑμοιογραμμένην πρὸν ἐλαμ-
βάνουμεν, νῦν ἄδηλον συμπέρασμα ποιοῦσα. πάλιν ἂν βιούσιγμέντες δεῖξαι. 25
ὅτι ἔδει ἡ γυνὴ γάλα ἔχει, εἰπωμεν ὅτι ἔδει ἡ γυνὴ τέτοκεν. ἡ δὲ τετο-
κυῖα γάλα ἔχει, ἔδει ἄρα ἡ γυνὴ γάλα ἔχει. βιούσιγμέντες δὲ αὐτὸν τούτο
δεῖξαι πάλιν ὅτι τέτοκεν εἰπωμεν, ἔδει ἡ γυνὴ γάλα ἔχει, ἡ δὲ γάλα
ἔχουσα τέτοκεν. ἔδει ἄρα ἡ γυνὴ τέτοκεν. ἐντοῦθα δὲ πάλιν τὰ ἀντὰ τῶν
10 αὐτῶν καὶ πρότερα ἐλάβομεν καὶ ὕστερα καὶ σαφέστερα καὶ ἀσαφέστερα.
πρότερον μὲν γάρ ἐλαμβάνουμεν σαφὲς μὲν καὶ πρότερον τὸ τετοκέναι,
ἀσαφὲς δὲ καὶ ὕστερον τὸ γάλα ἔχειν. ὕστερον δὲ ἐλάβομεν σαφὲς μὲν καὶ 20
πρότερον τὸ γάλα ἔχειν. ἀσαφὲς δὲ καὶ ὕστερον τὸ τετοκέναι. ὥστε ἐν
τῇ τοιαύτῃ δεῖξει τῶν αὐτῶν τὰ αὐτὰ καὶ πρότερα λαμβάνεται καὶ ὕστερα
15 καὶ σαφέστερα καὶ ἀσαφέστερα. πᾶσα γάρ δεῖξις ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ
ἀσαφὲς δείκνυσιν ἦ, ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς τὸ σαφές ἡ ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς τὸ
ἀσαφές ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ σαφές. καὶ δηλούν ὅτι μόνη ἐστὶ κυρίως δεῖξις 25
ἡ ἐκ τοῦ σαφοῦς δείκνυσα τὸ ἀσαφές. αἱ οὖν ἀλλαὶ τρεῖς φύεται καὶ
οὐδὲ ὅλως δεῖξεις ἀν εἶναι· οὐ γάρ οἶνον τε τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς δει-
20 κνύειν. οὐδὲ τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ σαφοῦς· οὐδὲ γάρ τὸ σαφὲς δεῖξεως δει-
ται. ἵνα ἐξ ὅλου σαφοῦς δηλωθῆται. πολλῷρο οὖν ἀτοπότερόν τὸ ἐκ τῶν 22
ἀσαφῶν τὰ ἀσαφῆ δείκνυσθαι λέγειν. μία οὖν μόνη ἐστὶ κυρίως δεῖξις ἡ
ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀσαφὲς δείκνυσα. εἰκόνως ἄρα ἡ διαβολὴν διαβέβλη-
ται δεῖξις τὰ σαφῆ καὶ πρῶτα ἀσαφῆ ποιοῦσα καὶ ὕστερα καὶ ἔμπαλιν τὰ
25 ἀσαφῆ καὶ ὕστερα σαφῆ καὶ πρῶτα ποιοῦσα. ἐπειδὴ οὖν ἡ φιλοδογματικὴ Πορ-
φύριος οὐδὲν τῷ διαλλήλῳ δεῖξει κεχρημένου (ἔν τε γάρ τῇ τοῦ ἡ

2 xai diaþokrjs V

Ἄντετρέψοντα Ε

τεων Μ 4. 5 πρὸν ἐλαυθ.] περιελάρβανε Μ 5 πᾶσι — ποιῶντα (v. 25) είσια.

³ Βουληθέντες] Βουληθῆτι τις V 6 ὅπε (prius) om. M 6. 7 ἡ δὲ τετοκυῖα ρ: ἡ τετοκυῖα

¹ οὐδὲν τοῦτο ἔχει τὸν πάτερνον τὸν αὐτόν.

καὶ πόθεν ὅτι)ον V   8 εἰπομένιον. V   ὅτι (post εἰπομένιον) additum punctis circum-

ser. M οὐ om. V 9 ἡ γυνὴ om. MV οὐ om. MV, recte, nisi malis δῆ corrigere
10 δὲ γυνὴν Ν 11 πάτερ (παῖς) πάτερ V παῖς τὸ Διόνυσον ΙΙ

10 ελαμψανομένιον πρώτερον (prius) πρωτονόμιον μεν γάρ Δ: γαρ Μνημ: om. Ε
11 τὰ αὐτὰ τῶν αὐτῶν collat. π. λαυδίσται Μη: λαυδίσται Δ: λαυδίσμενος Ε: λαυδίσμενος

καρπανεται Μη: καρπανετη Ε: καρπανετη Η: καρπανετη Ι: καρπανετη Ο: καρπανετη Υ: καρπανετη Τ: καρπανετη Ρ: καρπανετη Σ: καρπανετη Χ: καρπανετη Ψ: καρπανετη Ω: καρπανετη

η ΜΥ; ἀποδεικνύειν η ἔμπαλιν π

^{16, 17} ἀταποῦς τὸ ἀγαθὲς Ι); σχεδὸς

τὸ ἀστικὲς Μ: σαφοῦς τὸ σαρῆς V 17 σαφοῦς τὸ σαρῆς DM: ἀσαφοῦς τὸ ἀσαρῆς V

μόνη — κυρίως om. V   κυρίως ἐστὶ colloq. Mp   18 τὸ ἀσαφὲς θεῖν. colloq. V

τρεῖς om. M   19 ἀν δεῖξεις colloc. M   τε] τι M   τὸ ἀσαρῆς V   δεικνύειν]

20 τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ σαφῶν DV: τὸ ἀσαφὲς ἐκ τοῦ σαφῶν E: τὸ ἀσαφὲς

εἰς τοῦ ἀστραφοῦς Mp οὐδὲ γὰρ D: ἀλλ' οὐδὲ EMp: οὐ γὰρ V τὸ σαρῆς om. V

20. 21 δεῖται οὐτείσως εορταεῖ. V 21 ἀποπώτερον] αὐτὸν πρότερον E¹ 22 τὰ συρῆ,
Μαρ. 26:10 αὐτὸν δέ τις τοντοῦ ΜΝ τοντοῦ Επ. 22. 24. 25. 26. 27. 28(2) πλ. Μ.

Mp λέγεται ante οἰτιν. transp. M Vp: om. E 23. 24 οἰτις ὀπάζει. colloc. M
25 ποιεῖσθαι om. M 26 μημεκίνει μν. M V: μημεκίνεις DEF.

25 *hōtōkō* 0m. M   26 *zē/pōkēvō* M : *zē/pōkēvō*; DEp

γένους διδασκαλίᾳ παρέλαβε τὸ εἰδός καὶ ἔμπαλιν ἐν τῇ τοῦ εἴδους τὸ γένος.^{22r}
 νος. ὅπερ ἂν τις [τοις ἑμέμψατο], αὐτὸς φύσις αὐτοῖς ἀπελογίζεται· ἔφητε γάρ
 ὅτι τὸ γένος εἰδός εἶστι γένος καὶ τὸ εἰδός γένους εἶστιν εἰδός· ἀνάγκη
 τοίνυν διδάσκοντα περὶ γένους μνημονεύσαι καὶ τοῦ εἴδους, καὶ περὶ εἴδους
 5 λέγοντα μνησθῆναι καὶ τοῦ γένους· τὰ γάρ πρός τι καὶ θάμα συνυφίσα-
 ται καὶ θάμα νοεῖται· τὸ γάρ γένος τινάς εἶστι γένος, τοῦτο¹⁰ εἶστιν εἴδους, τοῦτο
 καὶ τὸ εἰδός τινάς εἶστιν εἰδός, τοῦτο εἶστι γένους, καὶ ἀδύνατον τούτων
 θάτερον γιωρίς θατέρου γνῶναι. Ήστε ἀνάγκη πᾶσα τὸν περὶ θατέρου
 τούτων διδασκαλίαν ποιούμενον καὶ τοῦ λοιποῦ μνησθῆναι· ὁ γάρ τὸν εἴτερον
 10 τῶν πρός τι ἀγνοῶν οὐδὲ τὸ λοιπὸν εἴσεται.

p. 4,10 Εἰδός εἶστι τὸ ταττόμενον ὑπὸ τὸ γένος καὶ οὐ τὸ γένος
 ἐν τῷ τί εἶστι κατηγορεῖται.

Δύο ὑπογραφάς ἀποδίδωσι τοῦ εἴδους. τῷ μὲν ὑποκειμένῳ τὰς αὐτάς¹⁵
 (ἀμφότεραι γάρ κατὰ πλειόνων κατηγοροῦνται), τῇ σχέσει δὲ διαφόρους,
 15 ὡς ἡ ἀνάβασις καὶ ἡ κατάβασις τῷ μὲν ὑποκειμένῳ μία οὖσαι τῇ σχέσει
 διάφοροι εἰσιν· ἀντούθεν γάρ ἀρχόμενοι κατάβασιν αὐτὴν λέγομεν, κάτωθεν
 δὲ ἀνάβασιν. ὠσπάτως καὶ ἐνταῦθα σχέσεις εἰσὶ δύο, τοῦ τε εἴδους πρὸς
 τὸ γένος, καθὸ ὑπὸ αὐτὸν εἶστι, καὶ τοῦ γένους πρὸς τὸ εἰδός, καθὸ περι-
 εκτικὸν αὐτοῦ εἶστι. καὶ ἔοικεν ἡ σχέσις ἡ ἀπὸ τοῦ γένους ἐπὶ τὸ εἰδός
 20 καταβάσει, ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ εἴδους ἐπὶ τὸ γένος ἀναβάσει. καὶ αὐταις μὲν
 διλογιζέστεραι ὑπογραφαὶ· ἔχητε δὲ μετὰ ταῦτα τὴν τελείαν ὑπογραφὴν ἀπο-
 δίδωσι τὴν ἀπὸ τῆς διαιρέσεως τῶν φωνῶν ληφθεῖσαν ὅτι εἰδός εἶστι
 τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ μέρει μηδὲ ἐν τῷ τί εἶτι
 κατηγορούμενον.

25 "Ἄξιον δὲ ζητῆσαι, δι' ἧς αἰτίαν καὶ ἐπὶ τοῦ εἴδους ὑπογραφὴ ὁ Πορ-
 φύριος κέχρηται οὐκέτι γάρ γύρων ἔχει ἡ ἥρητεσσα ἐπὶ τοῦ γένους αἰτία·
 ἔχει γάρ τὸ εἰδός γένος. ἥρητεν τοίνυν τὴν ἀκριβεστάτην καὶ κοινὴν αἱ²⁵

1 τὸ εἰδός παρέλλ. colluc. V [ἔμπαλιν] πάλιν p. τῇ] τῷ E 2 ἀπελογίζετο D¹p
 4 περὶ τοῦ γένους M καὶ (post μνημον.) om. M 4. 5 περὶ εἴδους λέγοντα D:
 περὶ εἴδους λέγοντος E: περὶ τοῦ εἴδους λέγοντα Mp: τοῦ εἴδους διδάσκοντα V 5 μνη-
 σθῆναι] μνημονεύσαι M 6 νοῆται p 8 πᾶσα D: ἦν V: om. EMp [τὸν] ἐν
 τῇ M: τῶν V 9 διδασκαλία (ποιούμενον om.) M μεμνῆσθαι M 13 δύο om. V
 ἀποδίδ. ὑπογρ. colluc V 14 ἀμφότερα D κατηγορεῖται DE¹ διαφόρους DV:
 διαφέρουσιν Ep: διαφέρει M 15 καὶ κατάβασις E οὖσαι Mp: οὖσα DEV
 τῇ δὲ σχέσει Mp: τῇ σχέσει δὲ V 16 διάφοροι εἰσιν] διάφορός ἐστιν DM: διάφορά
 ἐστιν E: διάφορος V: διάφοροι p ἀρχομένω V post αὐτὴν add. εἰναι V
 17 post ὄντως add. δὲ MV καὶ om. V 18 καθὸ ὑπὸ αὐτὸν εἶστι om. M
 καθὸ] καθὸ p (utrobiique) 20 ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ γένους ἐπὶ τὸ εἰδός (ut in superiore
 v.) E μὲν om. E 21 μετά ταῦτα om. p (recte) ἀπογραφὴν E
 23. 24 ἐν τῷ τί εἶστι κατ. om. V κατηγορούμενον E 25 δέ εἶστι D
 καὶ om. V 26 ἥρητεσσα post γένους transp. MVp 27 τοίνου] οὖν M post
 τοίνου add. καὶ Ep

τίαν. Ωτε οἱ ὄρισμοὶ πραγμάτων εἰσὶν ὄρισμοὶ τὰς φύσεις αὐτῶν δηλοῦντες. 22^τ τὰ δὲ γένη καὶ τὰ λοιπὰ οὐκ εἰσὶ πράγματα οὐδὲ ἀφωρισμένης φύσιν ἔχει. Ωδὸς οὐδὲ ὑπὸ μίαν τινὰ ἀνάγεται τῶν κατηγοριῶν, ἀλλ᾽ ἐν πάσαις θεωρεῖ-
ται· καὶ γάρ καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ καὶ ἐν τῷ ποσῷ καὶ ἐν τῷ ποιῷ καὶ ταῖς
5 λοιπαῖς κατηγορίαις εἰσὶ καὶ γένη καὶ εἶδος καὶ διαφοραί. Ωδὸς οὐκ εἰσὶ²³
πράγματα ἀλλὰ σχέσεις πραγμάτων ὅγλωτικαι. ἐπεὶ οὖν οἱ ὄρισμοι, ὡς 30
εἴρηται, πραγμάτων εἰσὶν ὄρισμοι. αὗται δὲ αἱ φυναὶ οὐκ εἰσὶ πράγματα,
εἰκότως οὐδὲ ὄρισμοις αὐτῶν δυνατὴν ἀποδεῖνται.

p. 4,11 Εἰδός ἐστι τὸ κατὰ πλειόνων καὶ διαφερόντων τῷ ἀριθμῷ.

10 Ἐπέραν ὑπογραφὴν ἀποδίδωσι τοῦ εἰδοῦς, ὥσπερ οὐσίαν τῇ προλεγόμενῃ τῇ
ἀπὸ τοῦ γένους ἀποδιθείσῃ.

p. 4,12 Ἀλλὰ αὕτη μὲν ἡ ἀπόδοσις τοῦ εἰδοῦς ἐστιν εἰδικωτάτου ἢν εἴη καὶ ἡ
ἐστι μόνον εἰδος, αἱ δὲ ἄλλαι εἰσὶν ἢν καὶ τῶν μὴ εἰδικωτάτων.

Αὕτη ἡ ὑστέρα, φησίν, ἀποδιθείσα τοῦ εἰδοῦς ὑπογραφὴ οὐ παντὶ²⁴
15 ἐφερμένει ἀλλὰ μόνοις τοῖς εἰδικωτάτοις. Μηδὲ μάθημαν τίνα ἐστὶ τὰς
εἰδικώτατα εἰδῆται. κέχρηται διαιρέσει τοιαύτη· τῆς οὐσίας τὸ μέν ἐστι σῶμα
τὸ δὲ ἀσώματον, καὶ τοῦ σώματος τὸ μέν ἐστιν ἔμψυχον τὸ δὲ ἄψυχον,
καὶ τοῦ ἔμψυχου τὸ μὲν ἔριον τὸ δὲ φυτὸν τὸ δὲ ζωόφυτον (τὸ μὲν γάρ
φυτὸν τὰς τρεῖς ἔχει ὀνυμάτεις μόνας, τὴν θρεπτικὴν τὴν αὐξητικὴν καὶ 22^ν
20 τὴν γεννητικήν, τὸ δὲ ἔριον πρὸς τάντας ἔχει καὶ τὴν αἰσθητικὴν δύναμιν
καὶ τὴν μεταβατικὴν τὴν ἀπὸ τόπου εἰς τόπουν· τὸ οὖν ζωόφυτον μέσον
ἐστὶν ἀμφοτέρων, ἔχει γάρ πρὸς ταῖς τρισὶ δυνάμεσι καὶ τὴν ἀπτικὴν αἴ-
σθησιν, οὐκέτι μέντοι ἀπὸ τόπου ἐπὶ τόπουν ἀμείβει, οἷά ἐστι τὰ ὄστρεα
καὶ οἱ σπόργοι· προσπεφύκασι μὲν γάρ ταῖς πέτραις, προσιόντος δέ τινος 5

1 πράγματος E εἰσὶν] ἐστὶν E¹ 2 τὸ δὲ γένος E: τὰ γάρ γένη M φύσιν ἀφω-
ρισμένην colloc. V 3. 4 θεωρεῖται — ποιῷ καὶ om. E 4 καὶ (post γάρ) om. Mp
ἐν τῷ ποσῷ καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ colloc. V ποιῷ καὶ ἐν τῷ ποσῷ colloc. p 4. 5 καὶ
ταῖς λοιπαῖς D: καὶ ἐν πάσαις ταῖς λοιπαῖς M et, ut videtur, E: καὶ ἐν ταῖς λοιπαῖς
Vp 5 καὶ (ante γένη) om. V 6 πράγματα ἀλλὰ om. EM 6. 7 πραγμάτων]
πράγματος E 6. 7 ὡς εἴρηται ante οἱ ὄρισμοι transp. E: post εἰσὶν V: om. M
7 ὄρισμοι D: om. EMVp 8 ἀποδεῖναι] ποιεῖν M 9 lemma εἰδός — ἀριθμῷ post
ἀποδιθείσῃ transpositum cum posteriore coniunct. D: om. Ep 10 ἐτέρων οὖν Ep
11 ἀπὸ] ἐπὶ V 12 ἡ ἀπόδοσις om. p 13 ἀπόδοσις ήτις V 12. 13 καὶ δεῖ — εἰδός
om. Ep 14 ἡ om. M ἀποδιθείσα τῇ τ. εἰδ. ὑπογραφῇ E παντὶ εἰδεῖ Vp
15 δὲ om. M 16 γρῆται M 18 τὸ δὲ φυτὸν post ζωόφυτον. transp. p
19 post δυνάμεις add. ταῦτας M: ante δυνάμεις Vp μόνην p 19. 20 τὴν (ter) om.
MVP 19 καὶ om. MVP 20 post γεννητικὴν add. τοῦ ὄροσίου E (fort. recte, cf.
p. 79, 6) ἔχει πρὸς ταῦτας colloc. V τὴν (ante αἰσθ.) Mp: om. DEV
21 εἰς] ἐπὶ M 22 ἀμφοτέροις V γάρ om. V 23 οὐκέτι] οὐ E ἀπὸ τόπου
ἐπὶ τ. DE: έκ. τ. ἐπὶ τ. Mp: ἐκ τοῦ τ. εἰς τ. V ἀμοιβεῖ D ὄστρεα MV
24 μὲν γάρ DEM: γάρ V: μὲν p προσέντος DEM 25 δὲ] γάρ V

ἀντιτέταπου μὲν συστέλλονται. ἡδέος δὲ διαγένονται). πάλιν δὲ τοῦ ζῷου τὸ 22ν
μὲν ἔστι λογικὸν τὸ δὲ ἀλογικόν, καὶ τοῦ λογικοῦ τὸ μὲν θεός τὸ δὲ ἄν-
θρωπος, πάλιν δὲ τοῦ ἀνθρώπου τὸ μὲν Σωκράτης τὸ δὲ Πλάτων καὶ οἱ
κατὰ μέρος· ἀλλ’ οὐδὲν τοῖς φιλοσόφοις λόγος τούτων, καθὼν πολλάκις εἴ-
σι ρηται. ἐν ταύτῃ οὖν τῇ διαιρέσει πρῶτον ἔστιν ἡ οὐσία, ὅστερον δὲ ὁ
ἄνθρωπος, τὰ δὲ καλούμενα ὑπάλληλα μέσα, ἢ καὶ γένη καὶ εἶδη πρὸς 10
ἄλλο καὶ ἄλλο. λέγεται δὲ ἡ μὲν οὐσία γένος τρινικότατον, ὁ δὲ ἀνθρωπος
εἰδος εἰδικότατον, τὰ δὲ λοιπὰ καὶ γένη καὶ εἶδη πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο
λαμβανόμενα· τὸ γάρ σῶμα εἰδος μὲν ἔστι τῆς οὐσίας γένος δὲ τοῦ ζῷου, καὶ
τὸ ζῷον εἰδος μὲν τοῦ ἀνθρώπου γένος δὲ τοῦ ἀνθρώπου, ὁ δὲ ἀνθρωπος
εἰδος μὲν τοῦ ζῷου, οὐκέτι δὲ καὶ γένος· κατηγορεῖται γάρ οὐ διαφερόντων 15
τῇ εἰδεῖ ἀλλὰ τῷ ἀριθμῷ, οἷον Σωκράτους Ἀλκιβιάδου· οὐκέτι οὖν
γένος, ἀλλ’ οὐδὲ ἀτομον, ἐπειδὴ τῶν κατὰ μέρος ἀτόμων ἔστι περιεκτικόν.
15 λείπεται μέρος τὸν ἄνθρωπον εἰδος εἰδικότατον εἶναι. φησὶν οὖν διτὶ ἡ τοῦ
εἰδους ἀποδοθεῖσα ὑπογραφὴ ὑστέρα οὐ παντὶ εἰδος ἐφαρμόζει· οὐ γάρ δὴ
καὶ τῷ ζῷῳ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ, ἀλλὰ μόνοις τοῖς εἰδικοτάτοις εἰδεσιν, οἷον
ἀνθρώπῳ καὶ λίπαρῳ καὶ κονίᾳ, ἢ μόνως ἔστιν εἶδη.

p. 4.21 Γενέσθιον δὲ ἐπὶ μιᾶς κατηγορίας σαφὲς τὸ λεγόμενον. 20

20 Ἐπὶ πασῶν γάρ τῶν κατηγοριῶν ἔστι γένη καὶ εἶδη, ἀλλ’ ἡ μὲν οὐσία
γένος ἔστι γενικότατον, ὅποι δὲ ταύτην ἔστι τὸ σῶμα καὶ ὑπὸ τὸ σῶμα
τὸ ἔμψυχον (τοῦτο γάρ τὸ μέρος ἔλαβε τῆς διαιρέσεως παρακείμενος τὸ τοῦ
ἀσωμάτου, ἐπειδὴ τὰ αἰσθήητα ἥμεν γνωριμάντερα). καὶ ὅποι τὸ ξύρψυχον τὸ
ζῷον καὶ ὑπὸ τοῦτο τὸ λογικὸν καὶ ὑπὸ τοῦτο ὁ ἀνθρωπος. ἀλλ’ ἔστιν ἡ
25 μὲν οὐσία τὸ γενικότατον καὶ δι μόνον γένος (οὐδὲν γάρ πρότερον τῆς 25

1 μὲν post συστ. transp. Vp: om. E   [ἡδέος] ἀπιστός V   2 ἔστι om. M
3 δὲ (prius) om. V   τῶν ἀνθρώπων MVp   [τὸ (utrobique)] δὲ V   μέν ἔστι
MVp   4 οὐδεῖς] οὐ δεῖ V   λόγος om. V   τούτων λόγος colloc. M
καθὼς M   5 πρῶτον EMV: πρώτη Dp   6 μέσα] καλούμενα V
6. 7 λέγεται πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο λαμβανόμενα V   7 δὲ (prius)] οὖν Vp
9 παραβαμβανόμενα Mp   γάρ om. D   10 μέν ἔστιν D   10. 11 τοῦ ζῷου—
γένος δὲ om. E   καὶ τὸ ζῷον] τὸ δὲ ζῶν V   11 εἰδος ex γένος corr. D
τῶν ἀνθρώπων p   12 post γένος add. φησὶ EMV: φασί M: om. D   a verbis οὐ
διαφερόντων rursus inc. F   13 σωκράτης, ἀλκιβιάδης DEF   14 post ἀτομον add.
τὸ εἰδος, διτέ οὐκ εἰς εἰδη τέμνεται E   ἐπειδὴ DE¹ Mp: ἐπεὶ δὲ E² FV   15 εἶναι
εἰδικότ. colloc. F   16 ὑπογρ. ὑστέρα] ἐτέρα ὑπογραφή V   παντὶ τῷ εἰδει M
17 μόνον V   18 ἡ καὶ μόνως M   19 γνέσθιον Porph.   20 καὶ γένη Mp
γένος καὶ εἰδος F   21 γένος post ἔστι colloc. FM: om. V   ἔστι τὸ σῶμα] τὸ σῶμα
F: ἔστι σῶμα MV   22 post ἔμψυχον add. σῶμα V   γάρ] δὲ superser. F¹
ante τῆς διαιρ. add. τὸ p   23 γνωριμ. ἥμεν colloc. p   post γνωριμ. add. τὸ ἔμ-
ψυχον V   24 καὶ δὲ ὑπὸ τοῦτο ὁ ἄνθρ. M   25 post μόνον add. ἔστι FMVp
post γάρ add. ἔστι Mp   25 p. 79,1 πρότερον τῆς οὐσίας DEF: ὑπὲρ τὴν οὐσίαν MV:
πρότερον οὐσίας p

οὐσίας), ὁ δὲ ἄνθρωπος εἰδους καὶ ὁ μόνον εἶδος (οὐδὲν γάρ ἔται 22^ν μετὰ τὸν ἄνθρωπον ἐν τοῖς καθόλου). τὸ δὲ σῶμα ἔται καὶ γένος καὶ εἶδος. ἀλλ ἐΐδος μὲν τῆς οὐσίας γένος δὲ τοῦ ἐμψύχου, τὸ δὲ ἔμψυχον εἶδος μέν ἔται τοῦ σώματος γένος δὲ τοῦ ζόφου. ζῷον γάρ λέγεται τὸ ἔμψυχον καὶ αἰσθήσεως μετέχον, ἔμψυχον δὲ ἔται τὸ τρεφόμενον καὶ αἰσθητόμενον καὶ γεννῶν ὅμοιον ἑκατηρί· τὰ οὖν φυτὰ τούτων μετέχοντα τῶν πολυάριθμων ἔμψυχα μέν ἔταιν, οὐ μέντοι καὶ ζῷα. τὰ δὲ οὐστρεα καὶ οἱ σπόργοι ἔμψυχά τέ ἔται καὶ πρὸς τούτους μετέχει· τῆς αἰσθητικῆς δυνάμεως (προσιόντος γάρ αὐτοῖς τινος ἀντιτύπου συστάλλονται, σπορόντος δὲ ηὔνονται), 10 καὶ κατά τι μὲν τοῖς φυτοῖς ὅμοια ἔται τὸ ἐρρίζωσθαι καὶ τρέφεσθαι. κατά τι δὲ τοῖς ζῷοις τὸ αἰσθήσεσθαι. πᾶλιν τὸ ζῷον εἶδος μὲν τοῦ ἐμψύχου γένος δὲ τοῦ λογικοῦ, καὶ τὸ λογικὸν γένος μέν ἔται τοῦ θυγατροῦ 23^ρ εἶδος δὲ τοῦ ζόφου, καὶ τὸ θυγατρὸν εἶδος μὲν τοῦ λογικοῦ γένος δὲ τοῦ ἀνθρώπου.

15 p. 4,32 Καὶ πᾶν τὸ πρὸ τῶν ἀτόμων προσεγγίσεις κατηγορούμενον εἶδος ἂν εἴη μόνον, οὐκέτι δὲ καὶ γένος.

Προσεγγίσεις ἀντὶ τοῦ εὐθέως καὶ ἀμέτωπος ἔται γάρ πρὸ τῶν ἀτόμων καὶ τὸ ζῷον, ἀλλ οὐκ ἀμέτωπος, ἀλλὰ διὰ μέσου τοῦ ἀνθρώπου. ὁ ἄνθρωπος οὖν προσεγγίσεις ἔται πρὸ τῶν ἀτόμων καὶ ἔταιν εἶδος μόνον.

20 p. 5,7 Ωστε ταῦτα δύο ἔχει σχέσεις.

Η οὐσία μίαν ἔχει σχέσιν τὴν πρὸς τὸ μετ' αὐτήν· τὴν γάρ πρὸς

1 post μόνον add. ἔται M οὐδὲν] οὐδὲ M 2 ἐν τῷ καθόλου M 3 τοῦ ἐμψύχου — γένος δὲ (v. 4) post αὐτῷ] (v. 5) collae. V 4 ζῷον γάρ — αἰσθάνεσθαι (v. 11) eicias; cf. p. 77,18 sq. 5 ante αἰσθήσεως add. τὸ p 6 αὐτῷ DEM 7 ἔμψυχα] ἔμψυχα I οὐ μέντοι — ἔμψυχά τέ ἔται (v. 8) iter. E καὶ (ante ζῶα) om. MVp οὐστρεα Ep: οὐστρεα DMV (cf. p. 77,23) 8 τέ p: μὲν codil. ἔται DE (priore loco). MVp: εἰτι E (altero l.), F post μετέχει add. καὶ V 9 προσιόντος EF συστέλλεται V ηὔνονται] ηὔνονται F: εἰδεται V; ex Elia conicias εἰτελονται: nisi malis διαγένονται (cf. p. 78,1) 10 καὶ κατὰ μὲν τὸ ἐρ. καὶ τρέφ. τοῖς φυτοῖς ὥσπερ εἰτι V ἐρριψτωσθαι M¹ καὶ [alterum]] τὸ EF καὶ τρέφεσθαι post αἰσθάνεσθαι (11) transp. p 11 κατά τι δὲ — αἰσθάνεσθαι om. EF τὸ (ante αἰτ.) om. V αἰτι. δηλοντί τοῖς ζώοις MV τὸ ζῷον — τοῦ λογικοῦ (12) καὶ suppl. p: om. codil. 12. 13 τὸ λογικὸν — ἀνθρώπου] quia θυγάτρη non est species λογικοῦ, conicias τὸ λογικὸν εἶδος μὲν τοῦ ζώου, γένος δὲ τοῦ ἀνθρώπου (cf. p. 78,24 et Porph. p. 4,29) τὸ λογικὸν εἶδος μέν ἔται τ. ζ. γένος δὲ τ. θυ. V 12 ἔται om. p 13 καὶ om. M 13. 14 γένος μὲν τ. ἀνθρ. εἶδος δὲ τ. λογ. collae. FMV 14 post ἀνθρώπου add. ὁ δὲ ἄνθρωπος εἶδος μὲν τοῦ λογικοῦ, οὐκέτι δὲ γένος σωράτων; ἡ πλάτωνος p 16 εἶδος μὲν p 17 προσεγγίσεις Mp: τὸ προσεγγίσεις V: om. DEF post προσεγγίσεις add. φησιν Vp 19 οὖν ἀνθρ. collae. p 20 ταῦτα μὲν Porph., quod reponas τρέφεσθαι colloc. M 21 ἡ οὐσία F: ἡ δὲ οὐσία DEMVp post σχέσεις add. τρέφει M

τὰ πρὸ αὐτῆς οὐκέτι ἔχει· οὐδὲ γάρ ἀνωτέρῳ τι τῆς οὐσίας ἐστί. πολὺν 23^ο τὸ εἰδος μίαν ἔχει σχέσιν τὴν πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ· τὴν γάρ πρὸς τὰ μετ' αὐτὴν οὐκ ἔχει· οὐδὲν γάρ ἐστι μετ' αὐτὴν εἰδος. τὰ δὲ μέσα δύο ἔχει σχέσεις, τὴν τε πρὸς τὰ πρὸ αὐτῶν, καθ' ἣν εἰδη λέγεται, καὶ τὴν πρὸς ἃ τὰ μετ' αὐτά. ἀλλὰ κατὰ μὲν τὴν πρώτην σχέσιν εἰδη λέγονται, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν γένη. τὰ δὲ ἄκρα μίαν ἔχει σχέσιν τό τε γενικότατον καὶ τὸ εἰδικότατον.

p. 5,14 Ἀλλὰ καὶ τῶν ἀτόμων εἰδος λέγεται.

"Ἔχει γάρ καὶ τὸ εἰδικότατον εἰδος σχέσιν τινὰ πρὸς αὐτὰ τὰ ἄτομα, 10 10 ἀλλ' οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει σχέσιν καὶ πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ· ὁ γάρ ἀνθρωπος Σωκράτους καὶ Ηλέατους οὐ λέγεται γένος, ἀλλ' εἰδος ὡς περιέχον τὰ ἄτομα.

p. 5,17 Ἀφορίζονται τοίνου τὸ μὲν γενικότατον οὕτως.

Εἰργκως τὸ γένος τὸ γενικότατον καὶ τὰ ὑπάλληλα καὶ τὸ εἰδος τὸ 15 εἰδικότατον, νῦν λοιπὸν ὑπογράψει αὐτὰ καὶ φησι. τί μὲν τὸ γενικότατον γένος, ὅτι δὲ γένοις ὅν οὐκ ἔστιν εἰδος καὶ ὑπὲρ δὲ οὐκ ἀνεῖγε ἄλλο 15 εἴπαν αβεβήκας γένοις, τί δὲ τὸ εἰδικότατον, ὁ εἰδος ὅν οὐκ ἔστι γένος καὶ δὲ οὐκ ἀνειλούμεθα εἰς εἰδη, τί δὲ τὰ ὑπάλληλα, ὅτι τὰ αὐτὰ καὶ γένη καὶ εἰδη τυγχάνει. περὶ τούτων οὖν θέλει διαλε-20 γιθῆναι, καὶ σαφηνείας γάριν παραλαμβάνει παράδειγμα τὸ τῆς γενεαλογίας φησὶ γάρ ὅτι ὥσπερ ἐπὶ τῶν γενεαλογιῶν ἔστιν ὁ Ζεὺς ἀργή τις καὶ μόνος πατέρ. οὐκέτι δὲ εἰ τύχοι οὐδέ, ὁ δὲ Ὁρέστης εἰ τύχοι μόνος οὐδέ,

1 πρὸ αὐτὴν V οὐδὲ γάρ ἀνωτέρῳ τι τῆς οὐσίας ἐστί DE: οὐδὲ γάρ ἀνώτερον τῆς οὐσίας ἐστί τι F: οὐδὲν γάρ ἀνώτερον τῆς οὐσίας MV: οὐδὲ γάρ ἐστι τὸ ἀνώτερον τῆς οὐσίας p 2 εἰδος] αν εἰδικότατον εἰδος? (cf. v. 9) 2. 3 μετ' αὐτὴν EM
3 οὐν DFMV: οὐκέτι Ep 4 καθ' ἣν εἰδη λέγεται] καθ' δὲ εἰδη αὐτῶν εἶναι λέγεται p: eicias (cf. v. 5, 6) εἰδη] ἦδη E 5 μετ' αὐτὰ] μετὰ ταῦτα M post αὐτὰ add. καθ' ἣν γένη λέγεται M: καθ' δὲ γένη λέγεται p 5. 6 ἀλλὰ—γένη om. M 5 κατὰ τὴν πρώτην οὖν (ἀλλὰ om.) p μὲν om. Vp λέγεται Vp 5. 6 τὴν διαντέραν δὲ colloc. E 6. 7 τὰ δὲ ἄκρα—εἰδικότατον eicias 9 post ἄτομα pergit ἀλλὰ οὐχ ἔτέραν, ἀλλ' ἣν ἔχει σχέσιν πρὸς τὰ πρὸ αὐτοῦ, ἔχει καὶ πρὸς τὰ μετὰ αὐτό· ὁ γάρ ἄνθρ. V 10 πρὸς om. p 11 σωκράτες καὶ πλάτων E ὡς περιέχον] ὅτι περιέχει M 13 ἀφορίζεται DE 14 τὸ γενικότατον γένος p post εἰδος add. καλῶς V 15 αὐτὸν FVp: αὐτὸν DEM τι μὲν τὸ DE: τι μὲν ἐστι τὸ FV: τι ἐστι τὸ (sed. τὸ obliit.) M: τι μὲν ἐστι (τὸ om.) p 16 οὐκ ἔστιν εἰδος DFMV: οὐκ ἔστι καὶ εἰδος F: οὐκέτι καὶ εἰδος ἐστὶ p ἀλλο om. FV ἀλλο τι M 17 ὑπερβεβηκός V δὲ] τε Mp ὅτι δὲ εἰδος p 17. 18 ante γένος add. καὶ V 18 δὲ om. E post ἀν add. ἔτι p εἰς εἰδη om. M δὲ] τε p 18. 19 τὰ αὐτὰ] ἢ M 19 καὶ (ante γένη) om. EM θέλει] μελλει M 21 ἐστι om. V: post τις transp. p 22 καὶ οὐδέ p δὲ Ὁρέστης—οὐδέ MVp: om. DEF μόνος V: μόνον p: obliitt. M

ἢ δ' Ἀγαμέμνων πατήρ μὲν τοῦ Θρέστου, οἵδε δὲ τοῦ Ἀτρέως, ὃ δὲ 23^τ Ἀτρεὺς πατήρ μὲν τοῦ Ἀγαμέμνονος, οἵδε δὲ τοῦ Ηέλιοπος, οὗτος καὶ ἐπὶ 21 τοῦ παρὰ τοῖς φιλοσόφοις λεγομένου γένους καὶ εἶδους· τὰ μὲν γάρ ἔστι μόνος γένη, ὡς ή οὐδίσι, τὰ δὲ μόνως εἴδη, ὡς ὁ ἀνθρωπος.

5 p. 6, 3 Ἄλλ' ἐπὶ μὲν τῶν γενεαλογιῶν εἰς ἓνα ἀνάγονται, φέρε εἰ-
πεῖν τὸν Δία, τὴν ἀρχὴν ως ἐπὶ τὸ πλεῖστον.

Ἄπορίαν τινὰ ἔσως ἂν ἐκίνησεν ἡμῖν τὸ παράδειγμα, ἢν φιλάσσας 6 25 Πορφύριος ἐπιλύεται· ὑπέλαβε γάρ ἂν τις, μῆποτε ως ἐπὶ τῶν γενεαλογιῶν σειραὶ σχεδὸν ἐπὶ μίαν ἀργὴν ἀνατρέψουσι. φέρε εἰπεῖν τὸν Δία (πάντων 10 γάρ τῶν ὄντων ἡ μυθοποίια πατέρα ἀνδρῶν τε καὶ θεῶν καλεῖ τὸν Δία), οὗτος καὶ ἐνταῦθα πᾶσαι αἱ κατηγορίαι ἐπὶ μίαν τινὰ ἀργὴν ἀνατρέψουσιν, οἷον τὴν τοῦ ὄντος· καὶ γάρ καὶ ή οὐδίσια ὅν ἔστι καὶ τὸ ποσὸν καὶ αἱ ἀλλαι κατηγορίαι. καὶ εἰ τοῦτο οὕτως, οὐκέτι ἔσονται γένη δέκα γενικώ-
τατα. ἀλλὰ τὸ δύν τῶν πάντων ἔν τι κοινὸν γένος. τοῦτο δὲ εἰπιστημαγέμενος 20 15 Ηέλιοπος φησι μὴ εἶναι τὸ δύν γένος τῶν κατηγοριῶν.

Ὅτι δὲ τὸ δύν οὐκ ἔστι γένος τῶν δέκα κατηγοριῶν, δεῖξουμεν οὕτως· πάντα τὰ διαιρούμενα ἡ ως γένη εἰς εἶδη διαιρεῖται. ως δέ ταν εἴπωμεν, τοῦ 25 ζήτου τὸ μέν ἔστιν ἵππος τὸ δὲ κύνον τὸ δὲ ἀνθρωπος. ἡ δέ δύλον εἰς μέρη. καὶ τοῦτο διττόν, ἡ γάρ εἰς ὅμοιοιμερῆ διαιρεῖται ἡ εἰς ἀνομοιοιμερῆ 20 (καὶ εἰς ὅμοιοιμερῆ μὲν διαιροῦνται φλέβες, ἀρτηρίαι, δεστά, ταῦτα γάρ δι-
αιρούμενα ἔχει τὰ μέρη καὶ ἀλλήλαις ὅμοια καὶ τῷ δύλῳ, εἰς ἀνομοιοιμερῆ
δέ, ως δέ ταν εἴπωμεν, δέ τοῦ σώματος τὸ μέν ἔστι κεφαλὴ τὸ δὲ γείρ τὸ
δέ πούς), ἡ ως ὅμώνυμος φωνὴ εἰς διάφορα σημανόμενα, | ως δέ ταν εἴ- 23 v

1 μέν ἔστι F 2 post Ηέλιοπος add. ὃ δὲ πέλοψ πατήρ μὲν τοῦ ἀτρέως, οἵδε δὲ τοῦ ταντάλου. ὃ δὲ τάνταλος πατήρ μὲν τοῦ πέλοπος, οἵδε δὲ τοῦ διός M: ὃ δέ πέλοψ οἵδε τοῦ ταντάλου p. 3 τοῖς om. M λεγομένου DMV: om. Efp 5 ἀνάγοντι EMV: ἀνάγομεν F: ἀνάγωμεν p: om. D 7 ἂν ἐκίνησεν D: ἀνεκίνησεν EF MVp (ef v. 8) τὸ πρᾶγμα ἤγουν τὸ παράδ. V 8 ante ἐπὶ add. αἱ M: ante σειραὶ p 9 ἐπὶ] ως E 9. 11 φέρε εἰπεῖν—ἀνατρέψουσα omissa in mrg. suppl. D¹ 10 μυθοποίια DE: μυθολογία FMVp πατέρα om. E (post θεῶν suppl. m.²) καὶ θεῶν] θεῶν τε FMV τὸν δέκα καλεῖ colloc. M 11 αἱ κατ. πᾶσαι colloc. D ἀργὴν om. DFV (fort. recte) 12 καὶ (post γάρ) om. FMVp τὸ om. F post ποσὸν add. δύν ἔστι V αἱ om. M 13 post οὗτος add. ἔχει p 13. 14 δέκα γένη γενικ. colloc. M: δέκα γενικ. γένη V 14 ἔν τι ante πάντων colloc. M ἔν τι] ἔστι p 14. 15 ὁ πορφ. εἰπιτημ. colloc. V 15 ὁ πορφύριος] ὁ φιλόσοφος p φησι om. F: post κατηγοριῶν transp. M 17 διαιροῦνται M 18 τὸ μέν εἶναι ἵππον τὸ δὲ κύνα τὸ δὲ ἀνθρωπον MVp ἀνθρωπον (sed ἵππος et κύνων) D 19 μέρη] μέρος E καὶ om. M 20 διαιροῦνται Mp: διαιρεῖται DEFV φλέβες, ἀρτηρίαι, δεστά D: ως αἱ φλέβες καὶ αἱ ἀρτηρίαι καὶ αἱ σάρκες E: φλέβες καὶ ἀρτηρίαι καὶ δεστά καὶ σάρκες FV: οὖν αἱ φλέβες αἱ ἀρτηρίαι δεστά καὶ αἱ σάρκες M: αἱ τε φλέβες καὶ ἀρτηρίαι καὶ δεστά καὶ σάρκες p γάρ FMVp: δὲ DE 22 τὸ μέν ἔστι κεφαλὴ ἀπὸ τοῦ σώματος (sed ἀπὸ induxit et num. superscr.) V κεφαλὴ ἔστι p 23 πόδες FMp

πωμεν, τοῦ κυνὸς ὁ μὲν ἔστι γερσαῖνος ὁ δὲ θαλάσσιος ὁ δὲ ἀτρρῆνος, ἐὰν 23^ο
οὖν δειγμῆς ὅτι τὸ δὲ οὗτος ὡς γένος εἰς εἰδὴ οὔτε ὡς μέρη διαι-
ρεῖται εἰς τὰς κατηγορίας, λείπεται ὡς ὄμιλον φωνὴ τέμνεσθαι εἰς
διαφόρα σημανόμενα. ὅτι μὲν οὖν οὐ διαιρεῖται ὡς γένος εἰς εἰδὴ, ἐν-
οἱ τεῦθιν ὅτιλον· τὸ γένος διαιρουμένον εἰς εἰδὴ πᾶσι τοῖς εἰδέσιν ἐξ ἵσου 5
πάρεσται, καὶ οὐ θεωρεῖται ἐν τοῖς εἰδέσι τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον κατὰ
τὴν τοῦ γένους μετοχήν (οὐδὲ γάρ μᾶλλον ὁ ἀνθρωπος τοῦ ἴππου ζῷον
ἔστι, καὶ πάλιν ἀναιρεθέντος ἑνὸς εἰδῶν οὐκ ἀνάγκη τὸ λοιπὸν εἰδὴ ἀναι-
ρεῖθηναι· ἀναιρεθέντος γάρ τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἀναιρεῖται τὸ ζῷον οὐδὲ τὰ
10 λοιπὰ εἰδὴ οἷον ἴππος καὶ κύων τὰ ἄλλα). εἰ οὖν τὸ δὲ οὐ διαιρεῖται εἰς τὰς
δέκα κατηγορίας ὡς γένος εἰς τὰ εἰδῆ, οὐκ ἔστι ἐν αὐταῖς εἶναι τὸ πρῶτον 10
καὶ τὸ δεύτερον οὐδὲ τὸ μὲν αὐτῶν μᾶλλον τοῦ ὄντος μετέχειν τὸ δὲ γέ-
τον. νῦν δὲ ἔστι τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον· πρότερον γάρ λέγομεν τὴν
οὐσίαν καὶ τὰ λοιπὰ καθεξῆς. εἰ γε ἀναιρουμένης συναναιρεῖται καὶ τὰ
15 συμβεβηκότα. θίεν καὶ μᾶλλον αὐτὴν τοῦ ὄντος μετέχειν φαμέν, εἰπερ
ἡ οὐσία τοῖς συμβεβηκόσι τὸ εἶναι δίδωσι (ἐν αὐτῇ γάρ οὐκεστήκατι) καὶ
αὕτη μὲν τῶν συμβεβηκότων αὐτῇ εἰς τὸ εἶναι οὐ δεῖται. τὰ δὲ συμβεβη-
κότα οὐκ ἀν εἴη μη οὔσης αὐτῆς. οὐ καὶ συμβεβηκές· τὸ γάρ συμβεβηκότης
τινὶ προεπινοούμενον ἔχει τὸ φῶ συμβεβηκεν. οὐκ ἄρα τὸ δὲ ὡς γένος εἰς
20 εἰδὴ διαιρεῖται εἰς τὰς δέκα κατηγορίας· οὐ γάρ ἀν ἑνὸς εἰδῶν ἀναιρε-
θέντος ἀναιρεῖται τὸ γένος, ὡς εἴπομεν. νῦν δὲ τῆς οὐσίας ἀναιρεθείσης
ἀναιροῦνται καὶ αἱ λοιπαὶ κατηγορίαι· ἐν αὐτῇ γάρ τὸ εἶναι ἔχουσιν. οὐκ
ἄρα τὸ δὲ ὡς γένος διαιρεῖται. ὕστε οὐ δύναται τὸ δὲ διαιρεῖσθαι εἰς 20
τὰς δέκα κατηγορίας ὡς γένος εἰς εἰδὴ. λέγω δὲ οὐδὲ ὡς ὅλον εἰς μέρη.

- 1 θαλάσσιος MV   2 οὖν] δὲ V   γένος] γένη E   2. 3 διαιρεῖται post εἰδῆ
transp. DE   3 εἰς (ante τὰς κατ.) om. M   ὄμιλον φωνὴ DEFV: ὄμιλον
μον φωνὴν Mp   4 ὅταν . . . διαιρῆται E   οὖν om. FMV   4. δὲντεῦθεν] ἐν-
ταῦθα M   5 τὸ γάρ γένος p   εἰς εἰδὴ διαιρ. colloc. E   ἐξ ἵσου] ἐπίτης MV
6 ἐν τοῖς εἰδέσιν om. V   7 γάρ om. M   ὁ om. M   8 ἔστι om. V   post
ζῷον ἔστι add. καὶ πρότερον DfP: om. FMV   ante ἑνὸς add. τοῦ DEMp: om. FV (cf.
v. 20)   εἰδῶν] ἴππος M   οὐκ om. E   post ἀνάγκη add. πάλιν M
8. 9 ἀναιρεῖθηναι F   9 τοῦ om. EFV   10 ἴππος καὶ κύων καὶ τὰ ἄλλα] ἴππος καὶ
φυτὰ καὶ κύων καὶ τὰ ἄλλα DE: ἴππος καὶ φυτὰ καὶ κύων F: ἴππος κύων M: ἴππος κύων
φυτά V: ἴππος καὶ φυτὰ καὶ κύων καὶ τάλλα p   11 γένος] γένη E'F   τὰ om.
MV   εἶναι ante ἐν αὐταῖς transp. Fp: om. E   αὐταῖς p: αὐτοῖς codd.   12 τὸ
(ante δευτερον) om. MV   μᾶλλον αὐτῶν μετ. τοῦ ὄντος (corr. num. superscr.) D
τοῦ ὄντος μᾶλλον colloc. M   13 προτέραν p   λέγομεν γάρ πρῶτον MV   14 post
οὐσίαν fort. addas ἢ τὸ ποσὸν   ἀναιρουμένως M   15 μετέχειν τοῦ ὄντος colloc.
Mp   16 αὕτη DEFp: αὕτη MV   17 αὕτη] αὐτῆς FV   18 οὐ] εἰ F
19 προεπινοούμενον DV: προεπινοούμενον EFMp   20 διαιρ. εἰς εἰδὴ colloc. M
οὐ γάρ — εἰς εἰδὴ (v. 24) fort. eicias   αν οὐ γάρ ἀν(άγκη) . . . ἀναιρεῖσθαι? (cf. v. 8)
21 ἀναιρεῖται — ἀναιρεῖσθαις om. E   ἀναιρῆται M   εἴπωμεν Vp   22 καὶ
(post ἀναιροῦνται) p: om. codd.   λοιπαῖ] ἄλλαι M   23 διαιρεῖται] θεωρεῖ-
ται M   ὕστε οὐτε M   24 λέγω δὲ om. Ep   οὐδὲ scripsi: οὐτε libri
ὧς om. Ep

τούτῳ γάρ η ὡς ὄμοιοιμερὲς η ὡς ἀνομοιοιμερὲς διαιρεῖται. ὡς εἰρηται. 23^ο
 καὶ ὄμοιοιμερὲς μέν ἐστι τὸ ἔχον τὰ μέρη ὅμοια τῷ ὅλῳ. ὡς τὰ μέρη
 ὀνομάζεσθαι τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι καὶ μηδὲν ἀλλήλων διαχέρειν· τοῦ γάρ
 ὁλοῦ τὰ μέρη ὁλοῦ ἔκαστον προσταγορεύεται καὶ οὐδὲν ἀλλήλων διαχέρει.
 5 ὄμοιῶς δὲ καὶ τοῦ νεύρου τὸ μέρος τῇ τοῦ ὅλου φωνῇ προσαγορεύεται καὶ
 η σάρξ καὶ η φλέψ. ἀδύνατον ἄρα τὸ ὃν ὡς ὄμοιοιμερὲς διαιρεῖται εἰς 25
 τὰς δέκα κατηγορίας· τὰ γάρ μέρη, τοῦτο ἐστιν αἱ κατηγορίαι. εἰ καὶ τῇ
 τοῦ ὅλου προσηγορίᾳ προσαγορεύονται (ὅντα δὲ πᾶσι καλοῦνται), ἀλλ’ οὐν
 ἀλλήλων διαφέρουσιν ὀνόματι καὶ πράγματι καὶ οὐκ εἰσὶν ὄμοιαν ἀλλήλαις.
 10 ἀλλο γάρ τοι σημαίνει η οὐσία καὶ ἄλλο τὸ ποσόν. πόλιν τὸ ὡς ἀνομοιοιμερὲς
 διαιρούμενον οὐν ἔχει τὰ μέρη ὀνοματέρμενα τῇ τοῦ ὅλου προσηγορίᾳ. ἀ 30
 καὶ διαφέρει ἀλλήλων· οἷον τοῦ προσώπου τὰ μέρη ἐστὶν η ῥίς καὶ οἱ
 ὀφθαλμοί. ἀ οὔτε τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι προσαγορεύεται οὔτε ἀλλήλαις ἐστὶν
 ὄμοια· οὐ γάρ τὴν ῥίνα εἴποιμεν ἀν πρόσωπον η τὸν ὀφθαλμόν. οὐδὲ
 15 οὖν ὡς ἀνομοιοιμερὲς τὸ ὃν δύναται διαιρεῖται· εἰ γάρ καὶ τὰ μέρη εἰσὶν
 ἀλλήλων διαφέροντα καὶ ὀνόματι καὶ πράγματι καὶ διὰ τοῦτο δέξει ἀνο-
 μοιοιμερὲς εἶναι τὸ ὃν, ἀλλ’ οὐν τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι τὰ μέρη προσαγο-
 ρεύεται (δη γάρ ἐστι καὶ η οὐσία καὶ τὸ ποσόν καὶ τὸ ποιόν), τὰ δὲ ἀνο- 35
 μοιοιμερῆ τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι οὐ προσαγορεύεται. εἰ οὖν μήτε ὡς ὄμοιο-
 20 μερὲς μήτε ὡς ἀνομοιοιμερὲς τὸ ὃν δύναται εἰς τὰς δέκα κατηγορίας διαι-
 ρεῖται. ἐδίγμη δὲ ὅτι οὐδὲ ὡς γένος εἰς εἴδη. λείπεται ἄρα ὡς φωνῇ
 ὄμώνυμος εἰς διάφορα σημανόμενα διαιρεῖται.

24^ο

1 γάρ] δὲ Μ εἰς ὄμοιοιμερῆ η εἰς ἀνομοιοιμερῆ D (cf. v. 2. 6. 10. 19) ὡς (ante ὄμοιοιμερῆ)
 om. E 2 τὰ μέρη (post ὡς)—διαιρέστεν (v. 2) om. V 3 μηδὲν] οὐδὲν Ep
 4 ὁλὸν Mp: ὁλὸν DEFV διαφέρουσιν F διαιρέσει ἀλλήλων colloc. M 5 post
 προσαγορεύεται add. καὶ οὐδὲν ἀλλήλων διαιρέται p 6 καὶ σάρξ καὶ φλέψ MV
 ἄρα DE: οὖν MVp: om. F ὡς] εἰς F 7 post κατηγορίας add. ὡς γένος εἰς
 εἴδη M τοῦτο] ἐστιν D: οἱ ἐστιν EFMVp 8 προσηγορίᾳ Fp: προσηγορεία D: προσ-
 αγορεία (expunct) E¹: φωνῇ E²MV προσαγορεύεται EFMV 9 οὗτα δὲ D: καὶ οὗτα
 EFp: οὗτα MV καλοῦνται] καλοῦμεναι V 9 post ἀλλήλων add. πάντη FMVp:
 om. DE ὀνόματι καὶ πράγματι DEF: ὀνόματι καὶ πράγματι MVp (cf. v. 16)
 ὄμοια MV ἀλλήλαις EMV 10 η οὐσία Fp: οὐσία DEMV τὸ ποσόν] πο-
 σὸν M ὡς om. M 11 τὰ μέρη οὐν ἔχει colloc. MV 12] εἰ E 12 δια-
 φέρουσιν F 12. 13 τὰ μέρη—οφθαλμοί] τὸ μέν ἐστιν η ῥίς καὶ οἱ ὀφθαλμοί E: τὸ
 μέν ἐστι οἱ τὰ δὲ οφθαλμοί MV 13 οὗτος] οὕποτε E τοῦ ὅλου] ὅλω EM
 προσαγορεύονται (?) M ἀλλήλων E 13. 14 ὄμοιά ἐστιν colloc. V 14 οὗτος] οὕτε
 D; αν volebat οὕτε γάρ τὴν ῥίνα . . . οὕτε τὸν οφθαλμόν? εἴποιμεν ἀν] εἴποιμεν ἀν p
 η] ήγουν V 14. 15 οὐδὲ οὖν scripsi: οὕτε οὖν DFMV: εἴτε οὖν E: οὐκ ἄρα οὐδὲ p
 16 ὀνόματι καὶ πράγματι p οὐδὲ] κατὰ p δέξει] δεῖται V 16. 17 ἀνομ.—
 προσαγορεύεται] ἀνομοιοιμερῆ τῷ τοῦ ὅλου ὀνόματι προσαγορεύονται M 17 μέρη] μέστα E
 18 δὲ—προσαγ. (v. 19) om. M τὸ ποιόν καὶ τὸ ποσόν colloc. E 19 προσαγορεύ-
 ονται F 19. 20 ὡς ὄμοιοιμερῆ om. E ἀνομοιοιμερῆ om. E μήτε ὡς ὄμοιοιμερῆ M
 20 ἀνομοιοιμερῆ E δύναται τὸ δὲ colloc. Fp διαιρεῖται εἰς τὰς δ. κατ. MV
 21 οὐδὲ scripsi: οὕτε libri

p. 6,6 Ἀλλὰ κείσθω ὥσπερ ἐν ταῖς κατηγορίαις.

24r

Ὕποκείσθω φῆσιν νῦν ἀρχὴς εἶναι τῶν πραγμάτων καὶ ὥσπερ γένη δέκα· τὸ γάρ ἀποδεῖξαι. Ήτις δέκα εἰσὶν ἀρχαὶ μόνον. Ἄλλης ἐστὶ πραγματείας τελειωτέρας (ἐν γάρ ταῖς Κατηγορίαις τοῦτο δείκνυται. Ήτις δέκα εἰσί!).
5 νῦν δὲ ὑποκείσθω μόνον ὡς ὅμολογόμενον.

p. 6,8 Κἄν δὴ πάντα τις ὄντα καλῇ, ὁμονύμιος, φῆσιν καλέσει, 5
ἀλλ’ οὐ συνωνύμως.

Ομώνυμά ἐστι τὰ ὄντα πράγματα μὲν τοῦ αὐτοῦ κοινωνοῦντα. οὐκέτι δὲ 10 καὶ τοῦ πράγματος τοῦ διὰ τοῦ ὄντος πράγματος σημανομένου τοῦ αὐτοῦ μετέ-
10 γοντα, οἷον ὁ ἀστράφως κύων καὶ ὁ χερσαῖς· κοινωνοῦντες γάρ τῷ ὄντι ὄντα ματι διαφέρουσι· τοῖς πράγμασι τοῖς ὑπὸ τῶν ὄντων πράγματων σημανομένοις. συν-
ώνυμα δέ ἐστιν, ὃν καὶ τὸ ὄνομα κοινὸν καὶ ὁ κατὰ τὸ ὄνομα δρισμός. 15 οἷον καὶ ὁ ἄνθρωπος καὶ ὁ ἵππος ζῷον ἔκάτερον· καὶ γάρ ὄνομα κοινὸν ἔχουσι τὸ τοῦ ζῷου καὶ δρισμὸν τὸν αὐτὸν τὸν κατὰ τὸ ζῷον. Ήτις ἐστιν οὐσία 20 ἔμβλυγος αἰσθητική. φῆσιν οὖν θτι εἰ καὶ πάντα ὄντα καλοῦμεν, ὁμονύ-
μιος λέγομεν, οὐ συνωνύμιος· καθὼν γάρ εἴργεται. ὁμώνυμά ἐστι τὰ μόνου ὄντος κοινωνοῦντα, συνώνυμα δέ τὰ καὶ τοῦ ὄντος πράγματος καὶ τοῦ δρισμοῦ. 25 τὸ οὖν ὃν μόνου ὄντος πράγματος κοινωνίαν παρέχει τοῖς ὑπὸ αὐτό τοις λέγονται γάρ ὄντα αἱ δέκα κατηγορίαι), οὐκέτι δὲ καὶ κατὰ τὸν τοῦ ὄντος δρισμὸν 30 κοινωνοῦσιν ἀλλήλοις· Ἄλλη γάρ ἄλλου κατηγορίᾳ, καθὼν τὸ εἶναι ἔχει, ὄντος τε καὶ τοῦ κατὰ τούνομα τετύγκεν δρισμοῦ. Ήτις ὡς ὁμώνυμος φωνὴ τὸ οὖν εἰς δέκα κατηγορίας διαιρεῖται τὰς γενικωτάτας, εἰς οὐσίαν ποιὸν ποιός τι ποιὸν πότε ποιεῖν πάσχειν κείσθαι ἔχειν.

2 ὑποκείσθω] κείσθω E εἶναι νῦν ἀρχ. colloc. EM 3 γάρ supser. D
αἱ ἀρχαὶ p μόνων V 4 τελειωτέρων E: τελειωτέρας p post εἰσὶ add.
ἀρχαὶ eras. F 6 lemma om. D δῆ] δὲ E καλέσει φῆσι colloc. E
9. 10 τοῦ πράγματος—μετέχοντα D: τοῦ πράγμ. καὶ τοῦ δρισμάτος τοῦ αὐτοῦ σημανομένου
μετ. EM: τοῦ πράγμ. καὶ τοῦ δρισμάτος σημ. τοῦ αὐτοῦ μετ. F: τοῦ πράγμ. καὶ τοῦ διὰ τοῦ
δρισμάτος σημ. τοῦ αὐτοῦ μετ. V: τοῦ ὑπὸ τοῦ δρισμάτος πράγμ. σημ. τοῦ αὐτοῦ μετ. p
10 post κύων add. καὶ ὁ θαλάττιος FVp 11 τοῦ δρισμάτος p 12 κατὰ ὄνομα D
13 οἷον ἄνθρ. καὶ ἵππος D: οἷον ὁ ἄνθρ. καὶ ὁ ἵππος p ζῶον ἔκάτερον FV: ζῶον
ἔκάτεροι D: ζῶα ἔκάτερα EMp 14 τὸ ζῶον ex. τοῦ ζῷου corr. F 16 λέγο-
μεν V καὶ οὐ M γάρ om. p 16. 17 τὰ τοῦ δρισμ. μόνου F
18 λέγεται Vp 19 αἱ δέκα DFp: καὶ αἱ EMV malim τοῦ κατὰ τὸ ὄνομα
δρισμοῦ 20 καθὼν D: κατὰ EF: καθὼν ήν M: καθὼν Vp 21 κατὸν οὐσίαν D:
κατ’ οὐσίαρα E οὐθεν DEM: οὐθεν FVp 22 διαιρεῖται post οὖν transp. FV:
post δέκα p τὰς δέκα FVp εἰς (ante οὐσίαν) om. D 23 κείσθαι ποιεῖν
πάσχειν colloc. V

p. 6, 15 Τὰ δὲ ἄπειρα, ἔπειρα ἐστὶ μετὰ τὰ εἰδικάτατα, ἔπειρα. 24r

"Ἄπειρά φησιν οὐ τῷ εἶναι ἀλλὰ τῷ πᾶσιν καὶ πᾶσιν γίνεσθαι. εἰ- 20
δοι ποιοῖς δὲ διαφοραῖς ὅντες τὸν ταῦς οὐσιώδεσι διαφοραῖς, οἷον τὸ ζῷον
εἰς λογικὸν καὶ ἀλογικόν· εἰσὶ γάρ καὶ μὴ οὐσιώδεις διαφοραί.

5 p. 6, 16 Τὰ δὲ ἔπειρά φησιν ἐάν, μὴ γάρ ἂν γενέσθαι τούτων ἔπει-
στήμην.

Τοῦτο φησιν ὁ Πλάτων ἐν τῷ Σοφιστῇ· ἡ γάρ ἔπιστήμη βούλεται
λαμβάνειν τὸ ὄριστόν, τὸ οὖν ἀπεριληπτον οὐδὲ ἔπιστημὸν δύναται εἶναι.
ἀμέλει, ὡς δέδεικται ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ, τῶν καθ' ἔκαστα οὕθ' ὄρισμός
10 ἐστιν οὐτ' ἔπιστήμη, ἀλλὰ μόνων τῶν καθόλου. 25

p. 6, 16 Κατιόντων μὲν οὖν εἰς τὰ εἰδικάτατα.

Εἰπεν δὲ τὸ διὸ οὐκ ἐστὶ γένος τῶν γενικωτάτων, ἢ εἰσὶ καὶ πεπε-
ρασμένα τῷ φύσει καὶ ἡμῖν γνώριμα. Βούλεται οὖν ἔπισκέψασθαι καὶ περὶ
τῶν εἰδικωτάτων εἰδῶν, εἰ οὖτος ἔχει, ὥσπερ ἐπὶ τῶν γενικωτάτων γενῶν.
15 φῆσιν οὖν δὲ τὰ μὲν γενικάτατα καὶ πεπερασμέναν ἔχει ἀριθμὸν καὶ
ἡμῖν γνώριμον (δέκα γάρ εἰσι τὰ γενικάτατα γένη), τὰ δὲ εἰδικάτατα εἰδῆ,
οἷον ἀνθρωπος ἵππος βοῦς κύρων ἀρπελος ἑλαία, μελί· ἡ δὲ τῶν ἀτόμων 30
ἐστὶν διαιρέσις, τῇ μὲν αὐτῶν φύσει πεπερασμένα εἰσὶ καὶ αὐτά. ἡμῖν δὲ
ἄγνωστα ἀλλοις τόποις γνωμένων. δὲ τὰ διεπερασμένα ἐστὶν ὅσα
20 ποτ' ἀν εἴη, δεῖξομεν λαβόντες ληγμάτιον τι ἐναργές. δὲ τοὺς ἀπείρους
μετ' οὓς ἐστι πλῆθυς, τούτου τοίνυν προληφθέντος ὑποκείσθω τὰ εἰδῆ, 35
τὰ εἰδικάτατα ἔπειρα εἰναι. ἐπεὶ οὖν καθ' ἔκαστον εἰδῶς πολλά ἐστιν
ἄπομα (ἢ γάρ δὲ τὸ ἀνθρώπειον εἰδῶς εἰς μαρία ἵσα διαιρεῖται ἄπομα τοὺς

1 ἄπομα] ἔπειρα V   ἐστὶ] ἦν V   μετὰ τὰ εἰδῖα.] κατὰ τὰ εἰδικάταταν E: τὰ μετὰ
τὰ εἰδῖα. Porph.   2 ἔπειρα οὖν V   οὐ τῶν οὖτω D, (ante φησιν transp.) M
3 δὲ οι. FVp   ταῖς οι. F   4 μὴ] μηδὲ D   5 ἀν ποτε F: ἀν ποτε φησὶ p
7 τοῦτο δὲ V   φησὶ πλάτων p   ἐν τῷ Σοφιστῇ] cf. p. 219 sq.   βούλεται]
δύναται p   8 τὸ ὄριστόν DV: τὸν ὄρισμόν EF: καὶ τὸν ὄρισμόν Mp   9 ἐν τῇ Ἀπο-
δεικτικῇ] cf. Anal. pr. A p. 43a25 sq. Metaph. Z 15 p. 1039b28 (τῶν καθ' ἔκαστα οὕθ'
ὄρισμός οὐτ' ἀποδεῖξις ἐστιν)   11 κατιόντας EFMp: κατιόν V   μὲν
οι. M   13 τῇ ιδίᾳ φύσει p   14 εἰδικάτατων] γενικωτάτων M   ὥσπερ ἔχοιεν
ώς επὶ V   15 τὰ μὲν γενικάταταν E   πεπερασμένα F   ante ἀριθμ. add. τὸν
Ep   16 δέκα] ἀργὴ EM   ἐστὶ p   17 ὁ ἀνθρ. V   ἵππος οι. MV
post βοῦς add. λέων V   ἀρπελος, ἑλαία] ὅρις V   18 ante ἐστὶ add. εὐθύς Fp:
post ἐστὶ V   αὐτῶν libri   εἰσὶ] ἐστὶ Vp   19 post ἀγνωστα add. πολλὰ γάρ
ἐστι καὶ ζώων εἴδη καὶ φυτῶν καὶ μετάλλων ἡμῖν ἄγνωστα D: post γνωμένων EVp: οι. M
FM   an (ἐν) ἀλλοις?   εἰσὶ V   21 πλῆθυς. τούτου] πλὴν τούτο E: οι. M
προληφθέντος F: προσληφθέντος DEVp: προσληφθέντα M   23 δὲ οι. M   ὅσα] ὅσα
D: ἵσα EFMV: ἵσως p

κατὰ μέρος ἀνθρώπους, ὑμαίνως καὶ τὸ ἴππειον εἶδος ἐν ὧν πλεύστα ἔχει 24^τ
 τὰ ὑφ' αὐτὸν ἄτομα, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἐκάστου ὡσαύτως), παντὶ δῆλόν 24^τ
 ἐστιν, ὡς τοῦ παντὸς τῶν εἰδῶν ἀθροίσματος πολλαπλάσιον ἐστι καθ' ὑπερ-
 βολὴν τὸ τῶν ἀτόμων ἀθροίσμα. εἰ δὲ πολλαπλάσια ἐστι τῶν εἰδῶν τὰ
 5 ὑπὸ τὰ εἰδη ἄτομα, ἀπειρος δέ ἐστιν ὃ τῶν εἰδικωτάτων εἰδῶν ἀριθμός,
 ὁ ἕρχεται τῶν ἀτόμων ἀριθμὸς μεζίνων ἐστὶ τοῦ ἀπειροῦ τῶν εἰδῶν ἀριθμοῦ
 καὶ πολλαπλάσιος. εἰ οὖν ἀδύνατον τοῦ ἀπειροῦ πολλαπλάσιον εἶναι τὸ δίλως 5
 μεζίνων, ἀδύνατον ἄρα τὸν τῶν εἰδῶν ἀριθμὸν εἶναι ἀπειρον· αὐτῷ γάρ τῷ
 λέγειν μεζίνων εἶναι ἀριθμὸν ἀριθμοῦ, ὑρίζομεν καὶ περατοῦμεν τὸν ἐλάτ-
 10 τονα· ὃ γάρ μεζίνων τινὸς ὑπάρχων ὑπερογκῆ τινι μεζίνῳ ἐστίν. ἀφαιρου-
 μένης οὖν τῆς ὑπερογκῆς δρισταὶ τὸ λοιπόν καὶ πεπέρασται. οὕτω μὲν οὖν
 ἔδειχθη. Οὗτοι τὰ εἰδικώτατα εἰδη οὐκ ἐστιν ἀπειρα. ὑμοίως δὲ δεῖξομεν,
 οὗτοι οὐδὲ τὰ ἄτομα τὰ ὑπὸ τὰ εἰδικώτατά ἐστιν ἀπειρα, καίτοι πολλαπλα- 10
 σίνα τῶν εἰδῶν οὐτα· εἰ γάρ τις λέγει τὰ ἄτομα ἀπειρα εἶναι, τοῖς τὰ
 15 ὑφ' ἔκαστον εἰδος ἄτομα ἀπειρα λέξει (οὗτον φέρει τὰ τοῦ ἀνθρωπείου εἰ-
 δους αὐτὸν καθ' αὐτὰ ἀπειρα, ὑμοίως καὶ τὰ τοῦ ἴππείου εἰδοῦς ἄτομα
 καὶ ταῦτα ἀπειρα. καὶ τὰ ὑφ' ἔκαστον τῶν λοιπῶν εἰδῶν ὑμοίως), τὸ δὲ ἐκ πάντων
 ὑμοῦ τῶν ὑπὸ πάντα τὰ εἰδη ἀτόμων ἀθροίσμα ἀπειρον εἶναι. εἰ μὲν οὖν 15
 20 τὰ ὑφ' ἔκαστον εἰδος ἄτομα ἀπειρα εἶναι λέγει, συμβῆσεται πάλιν τοῦ
 ἀπειροῦ μεζίνων εἶναι τι καὶ πολλαπλάσιον. ἐπειδὸν γάρ οἱ κατὰ μέρος ἀγ-
 θυρωποι ἀπειροι καὶ οἱ κατὰ μέρος ἵπποι ἀπειροι, τὸ δὲ ἀμφοῖν ἄρα δι-
 πλάσιον ἐσται τοῦ ἀπειροῦ καὶ τὸ ἐκ πάντων πολλαπλάσιον, ὅπερ ἄτοπον.
 ἀδύνατον ἄρα τὰ ὑφ' ἔκαστον εἰδος ἄτομα ἀπειρα εἶναι. εἰ γοῦν τὰ ὑφ'
 25 ἔκαστον εἰδος ἄτομα πεπερασμένα ἐστίν, καὶ τὸ ἐκ πάντων ἄρα συγκεί- 20
 μενον πλῆθος πεπερασμένον ἐστί· τὸ γάρ ἐκ πεπερασμένων συγκείμενον
 πεπερασμένον ἐστίν. ὥστε πεπερασμένος ἐστίν ὃ τῶν ἀτόμων ἀριθμός, τῷ
 δὲ δεῖ γίνεσθαι εἰς τὸ πᾶν ἀδύον ὃν τὴν ἀπειρίαν ἔχει, ὅπερ καὶ διάριθ-
 μὸς λέγεται ἀπειρος τῷ δεῖ δύνασθαι αὐξεσθαι καὶ μὴ ἐλλείπειν, οἱ μέντοι

2 λοιπῶν] πολλῶν E 2. 3 δῆλόν ἐστιν ὡς Dp: δῆλοντά EFM: δῆλόν ἐστιν οὗτοι V
 3 πολλαπλάσιον — εἰ δὲ (v. 4) om. EM πολλαπλάσιον] πολλῶ πλεῖστον p 6 ἐστι] ἔσται
 Vp (fort. recte) 7 πολλαπλασίων (priore loco) V 8 μεζίνων p ἀπειρον εἶναι colloc.
 FVp αὐτὸν γάρ τὸ DEFp 9 ἀριθμὸν ἀριθμὸν EFM 10 ὑπάρχων om. Vp
 ὑπερογκῆ om. EFM 11 λοιπὸν D οὖν superscr. M 12 ἔδειχθσαν E
 ὑμοίως — ἀπειρα (v. 13) om. V 13 ἄτομα] ἄτοπα D 14 λέγοι FV ἄτομα]
 ὀνόματα EFM 15 λέξοι V 16 post ἀπειρα add. καὶ ταῦτα ἀπειρα E
 16. 17 ὑμοίως — καὶ ταῦτα ἀπειρα om. M 17 καὶ ταῦτα] scribas καθ' αὐτὰ
 ἔκαστα M 18 φήσιν] φύσει p τὸ δὲ ἐκ πάντων DVp: τῷ εἰς πάντα EFM
 19 πάντα εἰδη V 20 λέγοι FV 21 τι εἶναι colloc. M ἐπει] ἔκει
 DEM: εἰ FV: om. (οἱ γάρ colloc.) p 23 καὶ] κατὰ EF post πάντων add.
 ἄρα V 24 γοῦν DEM: οὖν FVp 25 post πεπερασμένα ἐστίν add. ἀλλὰ δὴ καὶ
 αὐτὰ τὰ εἰδικώτατα εἰδη πεπερασμένα ἐστὶ Fp: om. DEMV 27 τῷ] τὸ EFM
 28 εἰς EFM: εἰ DVp οὖν EFMp: εἴη DV ἀπειρίαν] ἀπορίαν E δὲ om.
 DEM 29 ἀπειρος λέγεται colloc. E τῷ] τοῦ EM αὐξανεσθαι FV
 ἐπιλείπειν] ἐπιλείπειν F

ἐνεργείᾳ λαμβανόμενος ἀεὶ πεπέρασται. ὥμοιος δὲ δείκνυται καὶ ἡ ψάμ- 24v
μος πεπερασμένη, οὐδεν καὶ ὁ γρηγορὸς 26

οὐδα δὲ ἐγὼ ψάμμου τὸ ἀριθμὸν καὶ μέτρα θαλάσσης·
εἰ γάρ ἀπειρος ἦν, ἐπειδὴ προτιμέμενος αὐτῇ ἡ τῶν ἀνθρώπων ἀριθμὸς
5 τὸ ἐξ ἀμφοῖν μετ' οὐδετέρου ποιεῖ, ἔσται δέρα τοῦ ἀπείρου τι μετ' οὐδενόν, ἀπερ
ἀδύνατον. οὐκοῦν τὰ μὲν εἰδικότατα τῇ μὲν φύσει ὥρισται ἡμῖν δέ ἐστιν
ἄγνωστα, τὰ δὲ ἄποικα τῇ μὲν φύσει οὐκ ὥρισται τῷ πᾶλιν καὶ πᾶλιν γί-
νεσθαι. ἡμῖν δὲ τὰ γνόμενα καὶ ἐνεργείᾳ ὅντα καὶ τὰ ἔδη γεγενημένα, 30
εἰ ἀργῆν ἔσχεν ἡ γένεσις, εἰ καὶ μὴ ἔγνωσται πότε ἐστέν, ἀλλ' οὖν γνω-
10 σιηγαὶ ζεῖν ἐπὶ τῇ φύσει τῇ ἑαυτῶν ἐδύνατο. ὕσπερ τὰ εἰδικότατα εἴδη,
ἐπειδήπερ καὶ δέδεικται ὡς ὥρισμένος ἐστὶν ἡ τούτων ἀριθμός.

p. 6,18 Ἀνιόντων δὲ εἰς τὰ γενικότατα ἀνάγκη συναιρεῖν τὸ
πλῆθος εἰς ἓν.

Βούλεται ἐνταῦθα ὁ Πορφύριος εἰπεῖν, τί μὲν συμβαίνει ἀνιόντιν ἀπὸ
15 τῶν εἰδικωτάτων εἰς τὰ γενικότατα, τί δὲ κατιοῦσιν ἀπὸ τῶν γενικωτάτων 25
ἐπὶ τὰ εἰδικότατα.

p. 6,19 Καὶ ἔτι μᾶλλον τὸ γένος.

Τὸ γάρ εἰδος περιεκτικόν ἐστι τῶν κατὰ μέρος, τὸ δὲ γένος καὶ τῶν
εἰδῶν· κάτωθεν μὲν γάρ ἀπὸ τῶν ἀτόμων ἀνιόντων ἐπὶ τὰ γενικότατα
20 πλήνει μὲν τὰ πρόγματα στενότεροι, δυνάμει δὲ αὔξεται· τὸ γάρ εἴδη 25
τῶν μὲν ἀτόμων πλήνει ἐστὶν ἐλάττονα, δυνάμει δὲ ὑπέρκειται καὶ αὔξεται.
ὅμοιος δὲ καὶ τῶν εἰδῶν τὸ γένη, μέγχρις ὃν εἰς ἐν τὸ γενικότατων φύ-
σιν μεν. καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπειδὴ γάρ μία ἐστὶν ἡ πάντων κίτια καὶ
ἀργῆ, διὰ τοῦτο τὰ μὲν τούτη πλησιάζοντα στενοῦται πλήνει. αὔξεται δὲ
25 δυνάμει, τὰ δὲ πορρωτέρω αὐτῆς ὅντα τὸ ἔμπαλιν πληγόντει ψὲν ἀριθμῷ, 5
μειοῦνται δὲ δυνάμει.

2 ὁ γρηγορὸς] cf. Herod. I, 87   3 καὶ ψάμμου DEFV   τὸ ἀριθμὸν Dp: τὸν ἀριθμὸν
EFMV   4 εἰ γάρ ἀπειρος ἵν DVP: om. EFM   προτιμέμενος D   5 θατέρου
MVP: θάτερον DEF   τι Vp: τὸ DEFM   6 ἐστιν om. F   8 γνόμενα DEMV:
γνόμενα Fp   9 εἰς [ante ἀργῆν]] εἰς E   γένηγεις E   εἰ δὲ καὶ EM
10 τῇ [ante ἑαυτῶν] FMVP: om. DE   ἰδύντα EMVp   post ὕσπερ superscr.
καὶ D   11 ὥρισμένος] ὥρισμὸς E   12 ἀνιόντων DV: ἀνιόντες E: ἀνιόντας FMp
14 ἐνταῦθα βούλεται colloc. FVp   εἰπεῖν ὅτι τί M   μὲν Dp: om. EFMV
15 εἰς DEM: ἐπὶ FVp   18 post μέρος add. ἀτόμων Vp   19 post εἰδῶν add. καὶ
τῶν ἀτόμων p   post γάρ add. καὶ FV   ἀνιόντιν ἀπὸ τ. ἀτ. colloc. D
20 στενοῦνται MV   αὔξονται V   21 μὲν DF: om. EMVp   αὔξεται αὔξεται,
tum addit ὁ γάρ σωκράτης καὶ πλάτων καὶ ἀλκιβιάδης πλήθος ὅντα ἀναγόμενα πρὸς τῶν ἀν-
θρώπων στενοῦνται καὶ γένονται τῷ εἴδει εἰς, ὁ δὲ ἀνθρώπως εἰς ὃν δυνάμει πληγόντειται ἀπο-
γεννᾷ γάρ σωκράτην καὶ πλάτωνα καὶ τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους V   24 πλησίας, ταύτη
colloc. V   πλήθει στενοῦνται colloc. F   στενοῦνται EFMV   25 τὰ δὲ—δυνάμει (v. 26)
om. EM   πορρώτερον p   μὲν πάλιν p   26 δυνάμει Dp: τῇ δυνάμει FV

p. 6,24 Ἀποδεδομένου δὲ τοῦ γένους καὶ τοῦ εἰδούς τί ἐστιν ἔκδι- 25^τ
τερον αὐτῶν.

Τὸ πέρι τοῦ Πορφύριος διδάξαι περὶ τῶν προκειμένων φυῶν λογικό-
τερον, τοῦτο ἔστι πρεπόντως τῇ λογικῇ πραγματείᾳ. μετὰ τοίνουν τὸ δι-
δάξαι περὶ γένους καὶ εἰδούς τί ἐστιν ἑκάτερον βούλεται προσθεῖναι. πῶς
χρησιμή ἐστιν ἡ περὶ αὐτῶν θεωρία ἐν τῇ λογικῇ πραγματείᾳ· ἐπειδὴ
γάρ ἡ λογικὴ πραγματεία καταγίνεται περὶ τὴν ἀπόδειξιν, ἡ δὲ ἀπόδειξις 10
ἐστι συλλογισμός τις, ἐν δὲ τῷ συλλογισμῷ δεῖμα προτάσσεων, ἡ δὲ
πρότασις ἐκ δύο ὅρων σύγκειται, ὃν ὁ μὲν ἐστιν ὑποκείμενος ἡ δὲ κατη-
10 γορούμενος, καὶ ὑποκείμενος μέν ἐστι περὶ οὐ δὲ λόγος, κατηγορούμενος δὲ
ἡ περὶ ἐκείνου λεγόμενος, οἷον Σωκράτης περιπατεῖ (ὑπόκειται μὲν γάρ ὁ
Σωκράτης περὶ οὐ δὲ λόγος. κατηγορεῖται δὲ τὸ περιπατεῖν, διπερὶ κατ'
ἐκείνου λέγεται· πᾶλιν ἐάν εἴπω δὲ τῇ ψυχῇ αὐτοκίνητος, ὑπόκειται μὲν ἡ 15
ψυχή, κατηγορεῖται δὲ τὸ αὐτοκίνητον, καὶ ἐπὶ πάσης προτάσσεως ὥσαύ-
15 τως). βούλεται περὶ τῶν γενῶν καὶ εἰδῶν τίνα τίνων κατηγορεῖται εἰπεῖν
καὶ τίνα τίσιν ὑπόκειται. καὶ ἵνα γνῶμεν, πῶς συμπλεκόμενα προτάσσεις
παιοῦσιν, ἐξ ὧν ὁ συλλογισμὸς γίνεται, περὶ δὲ ἡ λογικὴ καταγίνεται πραγ-
ματεία, φησὶν δὲ τὸ μὲν γένος δὲ τοῦ εἰδούς κατηγορεῖται, οἷον τοῦ ἀν-
θρώπου τὸ ζῷον καὶ τούτου ἡ οὐσία, τὸ δὲ εἶδος οὐδέποτε τοῦ γένους 20
20 κατηγορεῖται· οὐ γάρ ἀληθῆς εἰπεῖν, διτὶ ἡ οὐσία ζῷον ἐστιν ἡ διτὶ τὸ
ζῷον ἀνθρώπος. δηλον οὖν διτὶ δὲ τὰ μὲν γένη τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται,
τὰ δὲ εἶδη τῶν γενῶν οὐδέποτε. καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν, δεῖ τὰ κατηγορούμενα
ἡ ἐπὶ πλέον εἰναι τῶν ὑποκειμένων ὡς τὸ ζῷον τοῦ ἀνθρώπου, ἡ ἐξισθέειν
ώς τὸ γελαστικὸν τῷ ἀνθρώπῳ. τὰ δὲ ἐξισθόντα καὶ ἀντικατηγορεῖται· 25
25 ὡς γάρ λέγομεν, πᾶς ἀνθρώπος γελαστικός, οὗτος καὶ πᾶν γελαστικὸν ἀν-
θρώπος.

p. 7,2 Καὶ πάντα τὰ ἐπάνω τῶν ὑποκάτω.

Οἶν τὴν οὐσία τοῦ σώματος καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐμψύχου καὶ τὸ ἔμ-
ψύχον τοῦ ζῷου καὶ τὸ ζῷον τοῦ ἀνθρώπου.

1 τοῦ εἰδούς καὶ τοῦ γένους colloc. E   2 ἐστιν om. DE   3 περὶ μὲν τῶν M
4. 5 τὸ διδάξαι τοίνουν colloc. p   5 προθεῖναι DE   καὶ πῶς p   6 χρήσιμος p
7 ἡ δὲ ἀπόδειξις iter. V   8 ἐστὶν post τις transp. p   9 δὲ om. V   11 post
περιπατεῖ add. ὅπερ κατ' ἐκείνου λέγεται V (cf. v. 12)   12 περιπατεῖν E: περιπατεῖ
FMVp: dubio compendio script. D   14 αὐτοκίνητος M   post αὐτοκίνητον
add. πᾶλιν ἐάν εἴπω δὲ τὸ ἀνθρώπος ζῶον ἐστιν, ὁ μὲν ἀνθρώπος ἐστιν ὑποκείμενος, τὸ
δὲ ζῶον κατηγορούμενον Vp   14. 15 ὥσαύτως iter. DE   15 διὰ τοῦτο βούλε-
ται M   post βούλεται add. καὶ D   περὶ γενῶν τε V   post εἰδῶν add. δι-
δάξαι p   εἰπεῖν om. Fp   16 ὑπόκειται DE   17 δὲ] δὲ V   καταγ. ἡ
λογικὴ colloc. V   18 φησὶν οὖν δὲ FV   τοῦ (ante ἀνθρ.) om. DFV
19 καὶ τούτου] τούτου δὲ V   23 ἐπὶ πλειόνων V   24 τῷ ἀνθρώπῳ scripsi: τοῦ
ἀνθρώπου libri

p. 7,8 Καθ' ὁν δ' ἀν τὸ εἰδος κατηγορήται, κατ' ἐκείνων ἐξ 25r
ἀνάγκης καὶ τὸ τοῦ εἰδούς γένος κατηγορηθῆσεται.

"Ἐπερον θεώρημα παραδίδωσι γράψιμον καὶ αὐτὸς εἰς τὴν λογικὴν πρᾶξι- 30
ματεῖαν. ἔστι δὲ τοισιτον· ἐὰν τὸ εἰδος κατηγορήται τινος. κατὰ τοῦ αὐ-
τοῦ τοῦ κατηγορηθῆσεται καὶ τὸ τοῦ εἰδούς αὐτοῦ γένος, καὶ τοῦτο γίνεται
μέχρι τοῦ γενικωτάτου. οἷον τοῦ Σωκράτους κατηγορεῖται ὁ ἀνθρώπος,
τούτου δὲ κατηγορεῖται τὸ ζῷον· τοῦτο ἄρα καὶ κατὰ τοῦ Σωκράτους κατη-
γορηθῆσεται. ὡςαύτως καὶ τὸ ἔμβυγον κατὰ τοῦ ζόου. οὐκοῦν καὶ κατὰ
τοῦ ἀνθρώπου καὶ κατὰ τοῦ Σωκράτους. πάλιν τὸ σῶμα κατὰ τοῦ ἔμ-
10 βύγου καὶ ἡ οὐσία κατὰ τοῦ σώματος, καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἡ οὐσία καὶ τὸ 25
σῶμα κατὰ τοῦ ἔμβυγου καὶ κατὰ τοῦ ζόου καὶ κατὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ
κατὰ τοῦ Σωκράτους κατηγορηθῆσονται.

p. 7,16 Λέγεται γάρ τὸ μὲν γενικώτατον κατὰ πάντων τῶν ὑφ'
αὐτὸν γενῶν τε καὶ εἰδῶν καὶ ἀτέμων.

15 Εἰ γάρ ἀεὶ τὰ ἐπάνω | τῶν ὑποκάτω κατηγορεῖται, ὅγλον ὅτι τὸ μὲν 25v
γενικώτατον πάντων τῶν ὑφ' αὐτὸν γενῶν τε καὶ εἰδῶν καὶ ἀτέμων κατη-
γορηθῆσεται, τὸ δὲ εἰδος τῶν ἀτέμων μόνον.

p. 7,19 "Ατομον δὲ λέγεται ὁ Σωκράτης καὶ τοιτὶ τὸ λευκόν.

Τοιτὶ προσθεῖται ἐποίησε μερικὸν τὸ δεικνύμενον· τὸ γάρ καθόλου
20 ἔστι λευκόν. 5

1 δὲ ἀν] γάρ M κατηγορεῖται FM 4. 5 κατ' αὐτοῦ V αὐτοῦ DFVp: αὐτὸ
EM 7 κατηγορεῖται om. p τοῦτο] καὶ τὸ ζῶον p καὶ om. p 8 τοῦ
om. M 9 τοῦ (ante ἀνθρ. et Σωκρ.) om. p 9. 10 post ἔμβυγου add. οὐκοῦν
καὶ κατὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ κατὰ τοῦ ζόου καὶ κατὰ τοῦ σωκράτους p 10 καὶ ἡ οὐ-
σία—ἔμβυγον (v. 11) om. FV καὶ (priusum) πάλιν p 11 post σῶμα add. καὶ p
12 σωκρ.] σώματος M κατηγορηθῆσονται D²E: κατηγορηθῆσεται D¹FMVp 13 κατὰ]
ἀπὸ M 13. 14. 16 ὑφ' αὐτὸν] ὑπ' αὐτὸν D: ὑπ' αὐτὸν EFMVp 14 γενῶν τε F
Porph.: γενῶν DE (cf. v. 16) 15 ὑποκάτω] κάτω D 17 μόνον DF: μέσων
E: μόνων MVp 18 "Ατομον δὲ λέγεται — ἀλλ᾽ ἐν ἄλλοις (p. 91,3) om. V (foliis
19r—20v vacuis). in codice D lemmata et scholia usque ad p. 90,3 perturbata sunt.
nam lemmata ἀτομον δὲ λέγεται usque ad γένοντο ἢ αἱ αὐταὶ (Porphyri, p. 7,24) productio codex
praebet scholion οὐκ εἰπεν ὅν ἔκαστον—πάντα οὐδενί, tum continuat lemma usque ad εἴ-
ρηται (Porphyri, p. 8,6), et post scholion τοιτὶ προσθεῖται — λευκόν suo loco sed in contextu
comm. repetit lemma ὃν τὸ ἄθροισμα — γένοντο additique scholion οὐκ εἰπεν κ. τ. λ.
19. 20 τὸ γάρ λευκὸν καθόλου ἔστιν p 19 τὸ γάρ καθόλου DF: τὸ καθόλου
γάρ EM

p. 7, 22 Ὡν τὸ ἄθροισμα οὐκ ἂν ἐπ' ἄλλου ποτὲ τὸ αὐτὸν γένοιτο. 25v

Οὐκ εἶπεν ‘ῶν ἔκαστον’, ἀλλ’ ὅν τὸ ἄθροισμα· ἔκαστον γάρ καὶ
ἄλλοις ὑπάρχειν δύναται. οἷμα δὲ πάντα οὐδενί.

p. 7, 24 Λί μέντοι τοῦ ἀνθρώπου, λέγω δὴ τοῦ κοινοῦ, Ἰδιότητες
5 γένοιντ’ ἀν αὐταῖ.

Λί μὲν τοῦ Σωκράτους Ἰδιότητες οὐκ ἂν ἐπ’ ἄλλου τινὸς γένοιντ’ ἀν
αὐταῖ, αἱ μέντοι τοῦ ἀνθρώπου ὑπάρχουσι καὶ τοῖς κατὰ μέρος ἀνθρώ-
ποις, οἷον τὸ ζῷον τὸ λογικὸν τὸ θυγατέριν, καὶ ἀπλῶς ὁ θέλεις εἰπεῖν τοιοῦτον 10
ἔστιν. ἴστέον οὖν ὅτι τὸ γένος ἔχει τινὰς Ἰδιότητας καὶ τὸ εἶδος καὶ τὸ
10 ἀτομον. ἀλλ’ αἱ μὲν τοῦ γένους καὶ τοῦ εἴδους πλείσιν ὑπάρχειν δύναν-
ται, αἱ δὲ τοῦ ἀτομοῦ ἄθροιζόμεναι ἐκείνῳ μόνῳ τῷ ἀτόμῳ καὶ οὐδενὶ
ἄλλῳ. οἶνον τι λέγω· εἰσὶν Ἰδιότητες τοῦ γένους, οἶνον τοῦ ζῷου. ή οὐδέποτε τὸ
ἔμβιον τὸ αἰσθητικόν· αὗται δὲ πλείσιν ὑπάρχουσι· καὶ γάρ ἀνθρώπῳ
καὶ ἵππῳ καὶ κυνὶ καὶ τοῖς κατὰ μέρος ζῷοις. Ἐλθωμεν ἐπὶ τὸ εἶδος οἶνον
15 τὸν ἀνθρώπον. Ἰδιότητες αὗτοῦ τὸ ζῷον τὸ λογικὸν τὸ θυγατέριν τὸ ἐπι- 15
στήματος δεκτικόν· πᾶσι τοῖς ἀνθρώποις ταῦτα πάντα ὑπάρχειν. Ἐλθωμεν ἐπὶ
τὸ ἀτομον οἶνον τὸν Σωκράτην. Ἰδιότητες αὗτοῦ τὸ φιλόσοφον τὸ φαλακρὸν
τὸ προγάστορα εἶναι τὸ Σωφρονίσκου οὗτον τὸ Ἀθηναῖον καὶ εἰ τι τοιοῦτον.
ἔκαστον οὖν τούτων καθ’ έαυτὸν μὲν δύναται καὶ ἄλλοις ὑπάρχειν (εἰσὶ γάρ
20 καὶ ἄλλοι φαλακροὶ καὶ σιμοὶ καὶ φιλόσοφοι καὶ Ἀθηναῖοι. εἰ τύχοι δὲ
καὶ Σωφρονίσκου οὗτοι), τὸ δὲ ἐκ πάντων ἄθροισμα. τὸ φαλακρὸν τὸ φιλό- 20
σοφον τὸ σιμὸν τὸ προγάστορα εἶναι καὶ ἐν τῷδε γενέσθαι τῷ γρόνῳ,
μόνῳ Σωκράτει ὑπάρχει καὶ οὐδενὶ ἄλλῳ.

p. 7, 27 Τὸ δὲ εἶδος ὑπὸ τοῦ γένους· ὅλον γάρ τι τὸ γένος.

25 Τὸ μὲν γάρ γένος μόνως ὅλον, τὸ δὲ ἀτομον μόνως μέρος. τὸ δὲ εἰ-

1 post ἄλλου add. τινὸς DEMp: om. F Porphy. 2 μὲν γάρ p 3 ἄρα] τὰ p
πάντα] παντὶ E 4 αἱ μέντοι — ἐπ’ ἄλλου τινὸς γένοιντ’ ἀν αἱ αὐταῖ (v. 6, 7)
om. D 6 μὲν correxi ex cod. Laur. 85,1: δὲ EFMP τινὸς] ἀνθρώπου F
8 ante τὸ θυγατέριν add. καὶ DEM: om. Fp 8, 9 ὁ θέλεις εἰπεῖν τοιοῦτον ἔστιν E'M:
ὁ θέλει εἰπεῖν τοιοῦτον ἔστιν DEF'F: ὅπερ τοιοῦτον ἔθέλεις εἰπεῖν p, ubi ἔστιν recte omitti
videtur 9 ίστέον οὖν M: ίστέον δὲ p: ίστέον DEF 10 τοῦ εἴδους καὶ τοῦ γένους
colloc. D 12 Ιδιότητές εἰσι colloc. Fp γένοις οἶον τοῦ ζῶου p: ζῶου οἶον τοῦ
γένους DEFMP 15 τὸ ζῶον — Ιδιότητές αὗτοῦ (v. 17) om. M 15, 16 τὸ νοῦ καὶ
ἐπιστήμης p 16 καὶ πᾶσι p πάντα DE: om. Fp 17 Ιδιότητα E
18, 22 εἶναι om. p 21, 22 τὸ φιλόσ. τὸ φαλακρὸν colloc. M καὶ φιλόσ. καὶ σ.
καὶ προγ. F 24 ὑπὸ τοῦ γένους DEMp: ὑπὸ τὸ γένος F 25 ante τὸ μὲν γάρ
add. καλῶς προσέμθηκε τὸ τι· ὅλοις γάρ διὰ τούτων ἡμῖν ὅτι ἀνευ λόγου τις σώζεται, οὐ μὴν
ταυτὸν γένος καὶ ὅλον καὶ τὰ λοιπά M (cf. p. 91, 21 not.)

δος καὶ ὅλου καὶ μέρος, καὶ ὅλου μὲν ὡς πρὸς τὸ ἄτομον, μέρος δὲ ὡς 25^v πρὸς τὸ γένος.

p. 8,2 Ἀλλὰ μέρος μὲν ἄλλου, ὅλου δὲ οὐκ ἄλλου ἀλλ᾽ ἐν ἄλλοις.

Ἐπειδὴ τὸ ὅλον καὶ τὸ μέρος τῶν πρὸς τί ἔστι, τῶν δὲ πρὸς τι τὰ 5 μὲν κατ᾽ ὀρθὴν πιᾶσιν λέγομεν, τὰ δὲ κατά τινα τῶν πλαγίων, οἷον ἡ 25 πατήρ οὐδὲ πατέρα (ἐνταῦθα πρὸς γενικὴν ἡ ἀπόδοσις. κατὰ δὲ δοτικὴν ἡ ἀπόδοσις). ἐὰν εἰπω ὡς φῦλος φῦλος, εἰ δὲ λέξω ὡς τύπων τυπούμενον τύπει, πρὸς αἰτιατικὴν· ἐπεὶ οὖν τοῦδε οὗτος ἔχει, διὰ τοῦτο εἰπε τὸ μέρος ἄλλου, τὸ δὲ ὅλον ἐν ἄλλοις· λέγομεν γάρ τὸ μὲν μέρος τοῦ 10 ὅλου μέρος καὶ ποιῶμεν τὴν ἀπόδοσιν πρὸς γενικὴν δηλονότι, τὸ δὲ ὅλον 20 οὐκέτι λέγομεν μέρους ὅλον (οὐ γάρ σύγκειται τὸ ὅλον ἐξ ἑνὸς μέρους ἀλλ᾽ ἐκ πολλῶν), ἀλλὰ λέγομεν τὸ ὅλον τοῖς μέρεσιν ὅλον, καὶ γίνεται ἡ ἀπόδοσις πρὸς δοτικὴν· τοῖς γάρ μέρεσιν ἔστιν ὅλον τὸ ὅλον. καλῶς οὖν εἰπε τὸ ὅλον οὐκ ἄλλου ἀλλ᾽ ἐν ἄλλοις. Ιστέον δὲ ὅτι δυνατὸν καὶ πρὸς 15 γενικὴν, οὐχ ἔνικὴν ἀλλὰ πληθυντικὴν. ἀποδοῦναι καὶ εἰπεῖν τὸ ὅλον μερῶν ἔστιν ὅλου, ἀλλ᾽ ὡς Πορφύριος τῇ πολλῇ γράψει ἀκολουθεῖ πρὸς δοτικὴν ποιῶμενος τὴν ἀπόδοσιν.

35

p. 8,5 Καὶ τίνα καὶ γένη καὶ εἶδη ἐστίν.

Οὐτι τὰ ὑπάλληλα· ταῦτα γάρ καὶ γένη καὶ εἶδη.

20 p. 8,5 Καὶ ποσαγῶς τὸ γένος καὶ τὸ εἶδος.

Οὐτι τὸ μὲν γένος τριγῶς λέγεται, τὸ δὲ εἶδος διγῶς. |

Περὶ διαφορᾶς.

26r

p. 8,8 Διαφορὰ δὲ κοινῶς τε καὶ ἴδιως καὶ ἴδιαιτατα λεγέσθω.

Οὐτι μὲν ἡ διαφορὰ προτέρα ἔστι τοῦ εἴδους καὶ δι᾽ ἣν αἰτίαν πρό- 25 τερον περὶ τοῦ εἴδους διελέχθη, ἣνη λέξεται. νῦν οὖν περὶ τῆς διαφορᾶς 3

1 πρὸς ἄτομον DM   4 τῶν δὲ πρὸς τι D: τοῦ δὲ πρὸς τι EFMVp   4. 5 τὰ μὲν . . . τὰ δὲ D: τὸ μὲν . . . τὸ δὲ EFMVp   5 λέγεται p   τῶν πλαγίων D: πλαγίαν EFMVp   7 οἶον ἐὰν V   δὲ om. D   9 ἄλλου DFMp: ὅλου EV λέγω V   11 οὐκέτι] οὐ M   12 ἐν τοῖς μέρεσιν V   13 ὅλον τὸ ὅλον Marc. 201: ὅλον DEFMVp   οὖν Marc. 201 p: δὲ DEFMV   14 τὸ ὅλον DEM: τὸ δὲ ὅλον FVp   16 ἀκολουθῇ D¹   18 καὶ (ante γένη) om. M   καὶ γένη τὰ αὐτὰ καὶ εἶδη Porph.   γένος καὶ εἶδος F   19 τὰ om. p   21 post διεγῶς add. Ιστέον διεισ τὸ ὅλον γάρ τι καλῶς προσέθηκε τὸ τι. δηλοι γάρ διὰ τούτου ἡμῖν διεισ ἄνευ λόγου τις σώζεται. οὐ μὴν ταῦτὸν γένος καὶ ὅλον καὶ τὰ λοιπά D (cf. p. 90,25 not.)   23 ἡ διαφορὰ δὲ D   24 διεισ μὲν om. D   24. 25 πρότερον DFp: προτέρα MV: om. E 25 περὶ] παρὰ V: om. M   διηλέχθη DMVp: διειλέχθη EF

πιεῖται τὸν λόγιον καὶ τῷ εἰρημένῳ κακούνι πᾶλιν γράμμανος ἀπαριθμεῖται 26^τ τῆς διαφορᾶς τὰ σημαντίσματα. οὐαὶ δὲ τοῖς μέλλουσι λέγεσθαι παρακολουθήσωμεν. εἴπωμεν οὖτας· ἡ διαφορὰ ἐτερότητος ἔστι τινων πρὸς ἄλληλα. αὕτη οὖν ἡ ἐτερότης ἡ γωριστή ἔστι καὶ κατὰ συμβεβηκότα. ηὗται πέψυκες 5 γωρίζεσθαι ἐκείνων ὥν ἔστιν ἐτερότης. ἡ ἀγώριστος. οἷον διαφέρουσιν ἄλληλων τινὲς τῷ τὸν μὲν ἐτερόνι τὸν δὲ καθῆσθαι, καὶ δύναται ὁ καθήμενος στῆναι καὶ ὁ ἰστάμενος καθῆσθαι, καὶ διαφέρουσι κατὰ τοῦτο ἄλλη¹⁰ λαν· αὕτη οὖν ἡ διαφορὰ λέγεται γωριστή, ἡνὶ καλεῖ ὁ Πορφύριος κοινῶς. ἐπειδήπερ οὐκ ἀφωρισμένως τῷδε τινι ὑπάρχει, ἄλλα κοινῶς πάσι. 10 καὶ αὕτη μὲν ἔστι γωριστή καὶ κατὰ συμβεβηκότας ἡ διαφορά. εἰ δὲ ἀγώριστος ἡ διαφορὰ ὑπάρχει. ἡ καθ' αὐτὴν ὑπάρχει, τοῦτο¹⁵ ἔστι συμπληρωτική ἔστι τῆς τοῦ ὑποκειμένου οὐσίας, ἡ κατὰ συμβεβηκότα. τοῦτο²⁰ ἔστι μηδὲν συντελοῦσα εἰς τὸ εἶναι τοῦ πράγματος. καὶ αὕτη μὲν ἔστιν ἀγώριστος 15 καὶ κατὰ συμβεβηκότας οἷον γρυπότης σιμότης γλαυκότης· διαφέρουσι γάρ 20 ἄλληλων τινὲς τῷ τὸν μὲν σιμὸν εἶναι τὸν δὲ γρυπόν. αὕται δὲ κατὰ συμβεβηκότας μὲν εἰσιν ὡς μὴ οὖσαι τὸν οὐσιῶν συμπληρωτικαὶ τῶν ὑποκειμένων (ἥδυντε γάρ ὁ Σωκράτης μὴ εἴναι σιμός, καὶ θυμὸς εἶναι Σωκράτης). ἀγώριστοι δέ (οὐ γάρ πεφύκασι γωρίζεσθαι τοῦ ὑποκειμένου). θεοὶ²⁵ καλεῖ ὁ Πορφύριος Ἰδίως, ἐπειδὴ ἀφωρισμένως τῷδε τινι ὑπάρχει τὸ σι- 20 μόν. ἀγώριστον δέ ἔστι καὶ οὐ κατὰ συμβεβηκότας ἄλλα συμπληρωτικὰ τῆς οὐσίας οἷον τὸ λογικὸν τὸ θνητόν· διαφέρομεν γάρ τῶν ἀλλόγων ξύφων, καθὴ δῆμες μὲν λογικού, ἐκείνα δὲ ἀλογα. ταύτην οὖν τὴν διαφορὰν ἴδιαίτατα ἐκάλεσε. τῆς οὖν διαφορᾶς ἡ μὲν λέγεται κοινῶς ἡ δὲ ἴδιως ἡ δὲ ἴδιαίτατα· κοινῶς μὲν αἱ κατὰ συμβεβηκότας καὶ γωρισταί. ἴδιως δὲ αἱ κατὰ 25 συμβεβηκότας καὶ ἀγώριστοι. αἱ δὲ ἀγώριστοι μὲν συμπληρωτικαὶ δὲ τῆς οὐσίας τοῦ ὑποκειμένου καὶ οὖσαι καθ' αὐτὸς ἴδιαίτατα λέγονται. πρώτη

- 1 πᾶλιν κανόνι colloc. Vp γρηγόριονος V 3 post τινων add. πραγμάτων FVp
 4 κατὰ τι συμβ. p 5 ἐκείνων καὶ ὧν F 6 post ἐστάναι add. τυγχόν p
 6. 7 καὶ δύναται ὁ καθήμενος στῆναι καὶ ὁ ἰστάμενος καθῆσθαι suppl. Marc. 201 p: om.
 DEFMV 9 ἐπειδὴ Vp τῷδε] τῷδε F 10 κατὰ συμβ. γωριστή¹
 (καὶ οιμ.) V εἰ] ἡ E¹ 11 corrigas καθ' αὐτὴν (cf. p. 94, 11 Porph. p. 9,
 11, 14) 12 τῆς οὐσίας τοῦ ὑποκ. colloc. FV 13 post πράγματος add. πᾶσι Fp
 14 ἡ γρυπ. η σιμ. η γλαυ. D 16. 17 τῶν ὑποκειμένων FVp: τοῖς ὑποκειμένοις DEM
 18 ἀγώριστον F γάρ οιμ. V 18 οὐς οιμ. F 19 καλεῖ] καλῶς (?) F¹ ἀφωρισμένος F τῷδε] τῷδε F τὸ οιμ. F 21 ἀλλόγων FVp: ἄλλων DEM
 22 μὲν οιμ. V 23 τῆς οὖν διαφορᾶς DEFM: τῶν οὖν διαφορῶν Vp (cf. p. 95,8)
 24 κοινῶς μὲν οὖν F 25 καὶ οιμ. D 25. 26 συμπληρωτικαὶ δὲ τῆς οὐσίας D:
 συμπληροῦσσαι δὲ (καὶ pro δὲ habet F) τὴν οὐσίαν EFMVp 26 corrigas καθ' αὐτὰς (cf.
 v. 11 not.) post λέγονται add. τριγως οὖν ἡ διαφορὰ εὐλόγως. πάντα γάρ τὰ ὄντα
 τριττά, καὶ ὁ ποιητὴ τριγυθά δὲ πάντα δέδασται. καὶ γάρ πάντα τὰ ὄντα ἡ οὐσία ἔστιν ἡ
 συμβεβηκότα. καὶ τὸ συμβεβηκότα διετέν. ἀγώριστον καὶ γωριστόν. ὅδε οὖν ἐπειδὴ περὶ²
 ἐκείνα καταγίνεται πᾶς φύλοςφος, ἡ συμβάλλεται εἰς τὴν κατὰ φύλοςφον μέθοδον τὴν τε
 διαιρετικὴν καὶ τὴν ὄριστικὴν, οὐδέποτε δὲ ὄρισμὸς οὔτε διαιρέσις ἀπὸ συμβεβηκότων λαμβά-
 νεται, ἀλλ' ἐκ τῶν οὐσιῶδῶν, εἰ οὖν ἡ ἴδιαίτατα ἐκ τῶν οὐσιῶδῶν, εἰκότως περὶ ταύτης D:
 ὅδε· ἐπειδὴ περὶ ἐκείνα κατάγεται πᾶς φύλοςφος, ἡ συμβάλλεται εἰς τὴν κατὰ φύλοςφον μέ-

μὲν οὖν διαίρεσις τῶν διαφορῶν αὕτη, πάλιν δὲ ἐπιδιαιρόντων αὐτάς φησιν 26^τ δῖτι τῶν διαφορῶν αἱ μὲν ἀλλοῖον ποιεῖσθαι τὸ ὄποκείμενον, αἱ δὲ τὶ^ο ἄλλο, ἣ μὲν κοινῶς καὶ ἴδιως λεγομένη διαφορὰ ἀλλοῖον (ἀλλοῖον γάρ τὸ κακίζεται καὶ τὸ ἑστάναι καὶ ἀλλοῖον τὸ σψόν καὶ τὸ γρυπόν), αἱ δὲ 5 ἴδιαιτατα ἄλλο· ἄλλο γάρ τὸ λογικὸν καὶ ἄλλο τὸ ἀλογον. τὸ μὲν γάρ ἄλλοῖον κατά τι τῶν τοῦ πράγματος ἐναλλαγὴν ποιεῖται. τὸ δὲ ἄλλο πάντως ἔτερον ποιεῖ· τὸ μὲν γάρ λογικὸν ζῷον ἄλλο παρὰ τὸ ἀλογον. ὁ δὲ καθεξῆμενος τοῦ ἑστῶτος οὐκ ἄλλο, ἄλλοιον δέ, ἡμιών καὶ ὁ γρυπός τοῦ αἱ σιμοῦ. τριχῶς οὖν τῶν διαφορῶν λεγομένων τῶν μὲν κοινῶς τῶν δὲ ἴδιως 10 τῶν δὲ ἴδιαιτατα περὶ τῶν ἴδιαιτατα παρὰ τοῖς φύλοισσιν ὁ λόγος· αἱ γάρ ἴδιως καὶ αἱ κοινῶς εἰς διαίρεσιν τῶν γενῶν οὐ γρηγορεύουσιν· οὐδὲτε 26^τ γάρ λέγει δῖτι τῶν ζῷων τὰ μὲν κάθηται τὰ δὲ ἵσταται (οὐ γάρ πάντα περιλαμβάνομεν). οὐδὲ δῖτι τὰ μὲν σιμὰ τὰ δὲ γρυπά διὰ τὸ αὐτό. εἰ δὲ μὴ εἰς τὴν διαίρεσιν γρήγοροι οὐδὲ εἰς τοὺς ὥρισμασί· μόναι ἄρα αἱ ἴδιαιτατα γρηγορεύουσι.

p. 8,8 Καὶ ἴδιαιτατα λεγέσθω.

Τὸ λεγέσθω προσθεῖται ἐσήμανε τὸ αὐτὸν τοῦτο τεθεικέναι τὸ ὄνομα· 5 εἰώθασι γάρ οἱ παλαιοί. δῖται ὄνόματί τινι τῶν φερομένων κέχρηται, λέγειν 'λέγεται', δῖται δὲ αὐτοὶ ὄνόματα θῶσιν, εἰώθασι τὸ 'καλεῖσθαι' λέγειν η̄ 20 τὸ 'λεγέσθω'.

p. 8,10 Διαφέρει γάρ Σωκράτης Πλάτωνος τῇ ἔτερότητι.

Καθὸ μὲν γάρ ἀνθρωποι. οὐδὲν διαφέρουσι, καθὸ δὲ ὁ μέν, εἰ τύχοι, κάθηται ὁ δὲ περιπατεῖ, διαφέρουσι.

p. 8,12 Καὶ ἀεὶ γε ἐν ταῖς τοῦ πᾶς ἔχειν ἔτερότητι.

25 Τοῦτ' ἔστιν· αὗται αἱ διαφοραὶ κατὰ συμβεβηκότας θεωροῦνται. ἀντὶ

θεοῦ τὴν τε διαιρετικὴν καὶ τὴν ὁριστικὴν, οὐδέποτε δὲ ὥρισμάς οὔτε διαιρεσίς ἀπὸ συμβεβηκότος (συμβεβηκότων Μ) λαμβάνεται, ἀλλ᾽ ἐκ τῶν οὐσιωδῶν, εἰ οὖν ἡ ἴδιαιτατα ἐκ τῶν οὐσιωδῶν, εἰνότως περὶ ταῦτα (ταῦτα Μ) ΕΜρ: om. FV 1 τῶν διαφορῶν] τῆς διαφορᾶς E 4 τὸ (ante ἔσταντα) om. V 5 τὸ (ante λογ. et ἀλογον) om. FV 6 τῶν τοῦ πράγματος ἐναλλαγὴν D: τῶν πραγμάτων τὴν ἐναλλ. E: τῶν τοῦ πράγματος τὴν ἐναλλ. FMp: oblit. V 6. 7 πάντη p 10 περὶ τῶν ἴδιαιτατων D 11 αἱ om. p 12 δῖται om. V κάθηται et ἵστανται V 13 περιλαμβάνει V 17 τὸ ὄνομα τοῦτο τεθεικ. colloc. p 18 κέχρηται] conicias γρῶνται, sed cf. p. 37,10 19 λέγεται] λεγέτω M 19. 20 τὸ (utrobiique) om. Vp: ante λεγέσθω om. F 21 post ἔτεροτητι add. ἦτοι τῷ ἔτεροι DEM: om. FVp 22 μὲν (prius) om. p γάρ om. V post διαφέρουσι add. τῇ ἔτερότητι p τύχοι D²FMp: τύχη D¹E Vp 23 διαφέρουσι M Vp: διαφέρει DEF 24 ἀεὶ γε M: ἀεὶ δὲ DE: ἀεὶ FVp ἔτερότητι in lit. D 25 αὗται αἱ αὐται ΕΜ: αὗται αἱ F

ὅτε τοῦ εἰπεῖν ἔκατά συμβεβηκέσθαι εἰπεν ἐν ταῖς τοῦ πῶς ἔχειν ἑτερό- 26v
τησιν, ἐπειδή περ τὸ συμβεβηκέσθαι ἐν τῷ πῶς ἔχειν κατηγορεῖται. 11

p. 8,16 Όσπερ ὁ ἀνθρωπος τοῦ ἵππου εἰδοποιεῖ διαφορὰ διενή-
νογε τῇ τοῦ λογικοῦ ποιότητι.

5 Τοῦτ' ἔστι συμπληρωτικὴ τοῦ εἴδους· τὸ γάρ ζῆτον προσκαμβάνον μὲν τὸ λογικὸν καὶ τὸ θυγέτον ποιεῖ ἀνθρωπον, τὸ δὲ θυγέτον καὶ ἄλιγον ποιεῖ ἵππον καὶ κύνα καὶ τάλλα ζῆτα. αὗται οὖν αἱ διαφοραὶ συντιθέμεναι τοις γένεσι ποιοῦσι τὰ εἶδη, καὶ διὰ τοῦτο εἰδοποιοὶ λέγονται. 15

p. 8,19 Τῶν γάρ διαφορῶν αἱ μὲν ἄλλο ποιοῦσιν, αἱ δὲ ἀλλοῖον.

10 Ἀλληγορίας εἰπεῖν ἔκτιθεται τῶν διαφορῶν· αἱ μὲν γάρ, φησι, ποιοῦσιν ἄλλο αἱ δὲ ἀλλοῖον, καὶ αἱ μὲν ποιοῦσαι ἄλλο καθ' αὐτὰς αἱ δὲ ἀλλοῖον κατὰ συμβεβηκός εἰσι καὶ χωρισταί, χωριστάς δὲ λέγουσι τὴν κοινῶς καὶ τὴν ἴδιας· καὶ αὕτη γάρ χωριστὴ ἐπινοίᾳ· δύναμαι γάρ τὸν Σωκράτην καὶ τὸν φαλακρὸν καὶ κομήτην ἐπινοῆσαι. τὴν δὲ ἰδιαίτερα οὐκέτι χωρίσαι αὐτοῦ 15 οὐδὲ κατ' ἐπινοιαν δύναμαι· οὐδὲ γάρ ἐπινοῆσαι τὸν ἀνθρωπὸν ἔκτης τοῦ λογικοῦ δυνατόν, ἐπειδὴ οὐκέτι ἔσται ἀνθρωπος· πάντες γάρ ἀνθρωποι λογικοὶ καὶ πάντες θυγέτοι. ὅστε τὸν μὲν σιμὸν δύναμαι γρυπὸν νοῆσαι τοῦ αὐτοῦ ἀνθρώπου μέγοντος· τὸν δὲ ἀνθρωπὸν οὐκέτι ἔκτης τοῦ λογικοῦ ἢ τοῦ θυγέτοῦ· οὐκέτι γάρ ἀνθρωπος. ὅστε οὖν αἱ ἴδιας καὶ κοινῶς λεγό- 20 μεναι διαφοραὶ χωρισταὶ εἰσιν· οἵταν γάρ ὁ ἴστάμενος καθίσῃ. οὐκ ἐγένετο ἄλλος, ἀλλὰ μόνον ἄλλοιος, ως δηλοῖ τοῦτο καὶ ὁ ποιητὴς περὶ τοῦ Ὀδυσ- 25 σέως κατὰ τὰ περὶ αὐτὸν συμβεβηκότα μεταβεβλημένου ὑπὸ τῆς Ἀθηνᾶς λέγων

ἄλλοιος μοι, ἔτινε, φάνης νέον ἡὲ πάροιθεν·

3 ὥσπερ ἀνθρ. ἵππου Porph. 5 συμπληρωτικὴ] συμπληρωτικοῦ DE: συμπληρωτικὴ F: συμπληρωτικὸν M: συμπληρωτικάς V: τῇ συμπληρωτικῇ p μὲν οιν. M 6 τὸ θυγέτον καὶ λογικὸν Fp δὲ οιν. V 7 καὶ (ante κύνα) οιν. p τάλλα τὰ ἄλιγα 7 φα p 9 αἱ μὲν ἄλλοιον π. αἱ δὲ ἄλλο Porph. (cf. v. 10,11) 10,11 ἄλληγ— ἄλλοιον (prius) οιν. V 10 ἄλλη διαφερεῖς D 11 αἱ μὲν ποιοῦσαι—ἄλλοιον οιν. F καθ' αὐτὰς V: καθ' αὐτό DEp: καθ' αὐτό εἰσιν M 12 αἱ κατὰ συμβ. V post συμβ. add. καὶ κατὰ συμβεβηκός p καὶ (ante χωρισταί) οιν. V χωριστάς] χωριστὴν Vp λέγουσι] λέγω FVp 13 καὶ (ante αὕτη) οιν. V αὕτη] αὗται corr. E² χωριστή ἔστιν p τῇ ἐπινοίᾳ FV 13,14 καὶ φαλ. κ. κομ. ἐπινοῆσαι] ἄγρυπνον νοῆσαι μένοντα σωκράτην ἰγνογάστορα δὲ καὶ κομήτην p 14 κομίτην DE αὐτοῦ] αἱ τοῦ ὑποκειμένου? 15 οὐδὲ γάρ DEM: οὐ γάρ FVp τοῦ οιν. E 16 ἐπειδὴ] ἐπεὶ FVp 17 ἐπινοῆσαι E 18 οὐκέτι post θυγέτοις (19) transp. V 18,19 ἡ τοῦ θυγέτοις EFVp: ἡ θυγέτο D: ἡ καὶ θυγέτο M 19 οὐκέτι] οὐδὲ V 21 ἄλλος Dp: superscr. E: ἄλλο FMV ἄλλοιος DEp: ἄλλοιον FV: ἄλλοιος M καὶ οιν. M ὁ ποιητὴς Hom. π 181 22 κατὰ FVp: καὶ DEM 23 λέγων οιν. M 24 ξεν' ἐφάνης p νέον φάνης colloc. EM

οὐ γάρ εἰπεν 'ἄλλος' ἀλλὰ 'ἄλλοῖς'. ἄλλα μὴν εἰ σιμὸς γρυπὸς ἐπι- 26^ο
νογηθείη, οὐ παρὰ τοῦτο ἄλλος ἐγένετο, ἀλλ' ἄλλοῖς· οὐ αὐτὸς γάρ δύναται
εἶναι, αἱ δὲ ἄλλο ποιουσαὶ εἰδόποιοι· τὸ γάρ λογικὸν οὐ ποιεῖ ἄλλοῖς τοι
τὸν ἄνθρωπον παρὰ τὸν ἵππον, ὅλλα γάρ λέγομεν τὰ τῇ
5 οὐσίᾳ διαφέροντα. ως εἰρήκαμεν νῦν, οἷον ἄνθρωπον ἵππον.

p. 9,2 Κατὰ μὲν οὖν τὰς ἄλλο ποιουσας διαφορὰς αἱ τε διαι-
ρέσεις γίνονται τῶν γενῶν εἰς τὰ εἰδῆ.

Λέγομεν γάρ τοῦ ζῷου τὸ μὲν λογικὸν τὸ δὲ ἄλλογον καὶ τὸ μὲν θυη-
τὸν τὸ δὲ ἄθλατον. καὶ πάλιν τὸν δρισμὸν διὰ τούτων ἀποδίδομεν· λέγοντας
10 γομεν γάρ τι ἔστιν ἄνθρωπος, ζῷον λογικὸν θυητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης
δεκτικόν.

p. 9,7 Τῶν διαφορῶν τὰς μὲν είναι χωριστὰς τὰς δὲ ἀγωρίστους.

Ἐντεῦθεν πάλιν ἀρχεται τελειωτέρας τῆς διαιρέσεως, ὥσπερ ἀπ' ἀρ-
χῆς τοις πρὸς τὸν ἀγέντας χωρίσαι ἀπ' ἄλλήλων. τῶν οὖν διαφορῶν αἱ 27^ο
15 μέν εἰσι χωρισταὶ αἱ δὲ ἀγώριστοι, καὶ ταύτη διαιρένονται αἱ κοινῶς τῶν
ἴδιως καὶ ἴδιαίτατα. πάλιν τῶν διαφορῶν αἱ μὲν ποιουσαὶ ἄλλο αἱ δὲ
ἄλλοισιν, καὶ ταύτη διαιρένονται αἱ ἴδιαίτατα τῶν ίδιως καὶ κοινῶς. ἐκ
τούτων οὖν τῶν ἀντιτίθεσθαι. ἐξ ὧν διαιρένονται αἱ διαφοροὶ ἄλλήλων, γί-
νονται συζυγίαι ἔξι, ὃν αἱ δύο διμολογουμένως μέν εἰσιν ἀσύντατοι (οὐ γάρ 5
20 συνέσταται τὸ χωριστὸν καὶ τὸ ἀγώριστον ἢ τὸ ἄλλοιον καὶ ἄλλο). τῶν
δὲ τεσσάρων συζυγιῶν τῶν λοιπῶν μία ἔστιν ἀσύντατος, ἡ χωριστὴ καὶ
ἄλλο ποιουσα, αἱ δὲ λοιπαὶ τρεῖς συνέσταται· αἱ μὲν γάρ χωρισταὶ καὶ
ἄλλοισιν ποιουσαὶ εἰσιν αἱ κοινῶς, αἱ δὲ ἀγώριστοι καὶ ἄλλο ποιουσαὶ αἱ
ἴδιαίτατα, αἱ δὲ ἀγώριστοι καὶ ἄλλοισιν αἱ κατὰ συμβεβηκός εἰσι καὶ ίδιως

1 ἄλλο οὐδὲ μὴν p	6 σιμὸς p	7 γρυπὸς V	8 γρυπός D	1. 2 ἐπινοηθείη
E: ἐπινοηθείη, DMVp: oblit. F	ἄλλο M ¹	3 post εἴναι add. οὐ μέντοι σιμός		
FVp	[δὲ] μὲν οὖν V	ποιουσαὶ (sic) αἱ εἰδοποιοὶ κέκληγται F	ποιουσαὶ εἰσὶν p	
4 παρὰ] περὶ D	ἄλλον Fp: ἄνθρωπον DE:	ἄλλο M ¹	5 ἄνθρ. καὶ ἵππον FVp	
6 οὖν om. F	9. 10 λέγ. γάρ τι ἔστιν ἄνθρ.] ἐν γάρ τῷ λέγειν τι ἐ. ἄ. φαμεν Marc. 201: λέγ. γάρ ἄνθρωπός ἔστιν p; αἱ λέγ. γάρ ἔρωτηθέντες τι ἐ. ἄ.?	10. 11 νοῦ κ. ἐ. δεκτι- κὸν om. FV	12 τῶν γάρ διαφορῶν DE	13 τελει- τερον Ep
14 τῆς οὖν διαφορᾶς E	16 ιδίων DF ¹	17 ταύτῃ] ταύταις DEF (cf. v. 15)	18 ἄλλήλων αἱ διαρ̄. colloc. V	
17 ιδίως καὶ κοινῶς FMVp: ιδίως κοινῶν DE	18 μὲν ante ὄμοι. transp. M: om. Vp	19 20 τὸ	21 τῶν δὲ τεσσάρων — ἄλλο (v. 22) in mrg. suppl. D	
19 ἔξι, ὃν] ἔξι δὲ om. M	μὲν ante ὄμοι. transp. M: om. Vp	20 τὸ	21 τῶν λοιπῶν om. D	
20 (ante ἀγώρια) om. Mp	20. 21 τῶν δὲ τεσσάρων — ἄλλο (v. 22) in mrg. suppl. D	22 μὲν p	22 ποιουσαὶ p: om. codd.	
τῶν δὲ λοιπῶν τεσσ. συζ. V	21 τῶν λοιπῶν om. D	23 εἰσὶν — ποιουσαὶ om. E	24 ἀγώριστον DM	ποιουσαὶ
22 ποιουσαὶ p: om. codd.	22 ποιουσαὶ p: om. codd.	24 ἀγώριστον DEM	24. p. 96, 1 αἱ κατὰ συμβ. καὶ κοινῶς εἰσὶν ὥσπερ	
χωριστὸν DEM	23 εἰσὶν — ποιουσαὶ om. E	25 εἰσὶν V	τὸ καθέξεται. ίδιως δὲ ὡς ἡ γρυπότης, ίδιαίτατα δὲ ὥσπερ τὸ λογικόν p	

ὅτεπερ ἡ γρυπότης. θέξεις δ' ἀν καὶ ἔτερον τι διάφορον εἶναι, τὸ τῶν 27^τ γωριστῶν καὶ ἄλλο ποιουσθν· κατὰ ἀλγήθειαν δὲ καὶ αὕτη ἡ συνήργα ἀσύ- 11 στατῆς ἐστι· τὸ μὲν γάρ λογικὸν καθ' αὐτὴν ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ (καθ' αὐτὴν γάρ ὁ ἀνθρωπὸς λογικὸς ὑπάρχει. διὸ καὶ ἀνθρωποι πάντες λογικοί), 5 τὸ δὲ γρυπὸν ἡ μέλαν ἡ ἑστάναι ἡ τι τῶν παραπληγιών οὐ καθ' αὐτό· οὐ γάρ καθὸ ἀνθρωπος. γρυπός ἐστιν ἡ μέλας ἡ τι τῶν λοιπῶν, ἐπεὶ ἔδει πάντας ἀνθρώπους μέλανας ἡ γρυπὸν εἶναι. διστε καν μηδὲ τις γρυπὸς 15 ἡ μέλας. οὐδὲν ἡττον ἀνθρωπὸς ἐστιν. οὐδεμία ἄρα τῶν τοιωτῶν δια- φορῶν ποιεῖ ἄλλο τι πρᾶγμα· ἀσύστατος ἄρα.

10 p. 9,14 Ἐν τῷ τῆς οὐσίας λαμβάνονται λόγῳ.

'Αγτὶ τοῦ ἐν τῷ λόγῳ τῷ δηλοῦντι τὴν φύσιν τοῦ πράγματος, τοῦτ' 20 ἐστι τῷ δριτῷ· οἱ γάρ δριτοὶ ἐκ γένους καὶ τῶν συστατικῶν εἰσὶ δια- φορῶν, τοῦτ' ἐστι τῶν εἰδοποιῶν, αἵτινες οὐκ ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον· οὐ γάρ λέγεται τις μᾶλλον λογικός οὐδὲ μᾶλλον θυγῆτος καὶ 15 ἡττον λογικός ἡ ἡττον θυγῆτος· καὶ γάρ καὶ οἱ μικροὶ παιδεῖς ὥσποις εἰσὶ λογικοί. ἐμποδίζονται δὲ ὑπὸ τοῦ ὀργάνου πρὸς τὰς λογικὰς ἐνεργειάς. καὶ ἀπλῶς δεῖ εἰδέναι, ὅτι ἐκεῖνα ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον, δισ- περὶ τὰ αὐτὰ ὑποκείμενα συνίστανται ἐναντία ὅντα, διτια καὶ μίγνυνται εἰς ἀλλήλους· οἷον λευκὸν λευκοῦ μᾶλλον γίνεται λευκὸν καὶ ἡττον, ἐπειδὴ τὸ 20 αὐτὸν ὑποκείμενον ποτὲ μὲν λευκὸν γίνεται ποτὲ δὲ μέλαν καὶ μίγνυνται ταῦτα ἀλλήλους· τὸ λευκὸν λέγω τῷ μέλανι, καὶ ποῦ μὲν καθαρότερα ποῦ δὲ ἐπιμεμρένα συμβαίνει γίνεσθαι. ἐπὶ δὲ τῶν οὐσιῶν οὐκ ἐστι τὸ μᾶλ- λον καὶ τὸ ἡττον, ἐπειδὴ οὐδὲν ἐναντίον ἐστὶ τῇ οὐσίᾳ. οὐδὲ τὸ λογικὸν 30

- 1 δεῖξεις F καὶ οὐ. E τι καὶ ἔτερον colloc. V διάφορον εἶναι DFr: διαφορῶν εἶναι E: εἰδος εἶναι διαφορῶν M: διαφορά εἶναι V 2 ἄλλο τι V αὕτη] ἄλλη M 3 ὑπάρχει—καθ' αὐτὸ γάρ οὐ. V 3. 4 καθ' αὐτὸ (post ἀνθρώπῳ) —ὑπάρχει] καθ' ὁ γάρ ἐστιν ἀνθρωπός, ὑπάρχει λογικός p 4 λογικὸν EM πάντες ἀνθρ. Fr: πάντες οἱ ἀνθρ. V 5 ἐπειδὴ p 8 ἀνθρ. οὐδὲν ἡττον colloc. p 9 ἀσύστατος ἄρα M: ἀσύστατον τὸ δὲ γωριστὸν καὶ ἀλλοῖον ἀγώριστον D: ἀσύστατον καὶ ἄλλο EF: ἀλλὰ ἀλλοῖον. τὸ δὲ λογικὸν καθ' αὐτὸ προσὸν τῷ ἀνθρώπῳ ἄλλο ποιεῖ ὥπερ ἐστὶν ἀσύστατον τοῦ ἀλλοῖον p: οὐ. V (fort. recte) 10 λόγῳ λαμβ. colloc. FMp 12 τῶν οὐ. D 12. 13 διαφ. εἰσὶ colloc. D 13. 14 τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον M 14. 15 μᾶλλον λογ. οὔτε (sic) μᾶλλον θυγῆτος καὶ ἡττον λογ. ἡ ἡττον θυγῆτος D: μᾶλλον θυγῆτος οὔτε μᾶλλον λογ. καὶ ἡττον λογ. ἡ ἡττον θυγῆτος EM: μᾶλλον θυγῆτος οὔτε μᾶλλον λογ. καὶ ἡττον λογ. FV: μᾶλλον θυγῆτος ἡ ἡττον θυγῆτος οὔτε μᾶλλον λογ. καὶ ἡττον λογ. p 15 post θυγῆτος add. ἐπεὶ τὸ μὲν τῆς ἐνεργειάς ἐστι, τὸ δὲ τῆς οὐσίας ἥγουν (ἢ M) τῆς ὑπάρχεις DM: οὐ. EFVp καὶ (post γάρ) οὐ. FVp 16 ἐμποδίζονται δὲ DEFMV: καν ἐμποδί- ζονται p τῶν ὀργάνων V 17 δεῖ] γρὴ V ἐκεῖναι F διστε F 18 τὸ αὐτὸν ὑποκείμενον p συνίσταται p μίγνυνται FV 19 γίνεται] λέγε- ται Fp λευκὸν (post γίνεται) οὐ. V post ἡττον add. καὶ μέλαν μέλανος μᾶλλον καὶ ἡττον p 20 μίγνυνται M 21 ποῦ—ποῦ] πῆ—πῆ M καθαρότερα Myp: καθαρότερον DEF 22 ἐπιμεμρένα D οὐκ ἐστι] οὐκέτι p 23 καὶ ἡττον F post ἡττον add. φύλει γίνεσθαι p ἐναντίον ἐστὶ] ἐναντία ἐστὶ M: ἐναντίον ἐστί τι p

καὶ τὸ ἀλογον περὶ τὸ αὐτὸν ὑποκείμενον συνίστανται. εἰ δέ τις εἶποι ‘πῶς 27^ο οὖν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν Κατηγορίαις εἶπεν “οὐσία δέ ἔστιν ἡ κυριώτατά τε καὶ πρώτως καὶ μᾶλιστα λεγομένη”; ίδοι γάρ “μᾶλιστα” εἶπεν ὡς ἀν τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον ἐπιδεχομένης, φαμὲν ὡς πρῶτον μὲν ὡς πρὸς τὴν 5 ἡμετέραν γνῶσιν ἐκεῖνο λέγεται· πρώτην γάρ εἶπε καὶ μᾶλιστα τὴν ἄπομον διὰ τὸ συνεγνῶσθαι μᾶλλον ἡμῖν καὶ πρώτην κατειλῆφθαι· ἐκ ταύτης γάρ της χρόνῳ καὶ ἐπιστήμῃ προκόψαντες πρόιμεν καὶ ἐπὶ τὴν δευτέραν, τὴν κατὰ τὰ γένη καὶ εἰδῆ. ἔπειτα εἰ καὶ συγχωρήσει τις ἐν αὐταῖς τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον εῖναι. οὐκ ἐν ταῖς κατὰ πλάτους ἔσται. ἀλλ’ ἐν ταῖς κατὰ 10 βάθους· οὐ γάρ ἀνθρωπος ἀνθρώπου μᾶλλον ἀνθρωπος ἡ μᾶλλον λογικὸς 27^η οὐδὲ ὁ ἵππος τοῦ βοὸς μᾶλλον ἡφίον ἡ τούτων ὁ ἀνθρωπος, ἀλλ’ ἐν ταῖς κατὰ βάθους, ὡς εἶπον, δύνατόν πως θεωρῆσαι τοῦτο· αἱ γάρ ἐπάνω τῶν ὑποκάτω τρανέστεραι, δισφ καὶ ἀπολαύσουσι τῶν κρειττόνων, οἷον μᾶλλον τὸ λογικὸν ἐν νῷ ἡττον δὲ ἐν τῇ ψυχῇ, καὶ μᾶλλον ἐν ἀγγέλοις, ἡττον δὲ 15 ἐν οὐρανίοις σώμασιν, εἴπερ καὶ αὐτὰ ἔμβυχά εἰσι καὶ λογικά, καὶ εἰ τοῦτο, μᾶλλον ἐν τούτοις ἡ ἐν ἡμῖν. καὶ ἀλλως· ἡ οὐσία μᾶλλον ἐν τῷ ἡφίῳ ἡ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ, καὶ μᾶλλον ἐν τούτῳ ἡ ἐν τῷ Σωκράτει· εἰ γάρ μὴ ἀμέσως ἡ οὐσία τῷ Σωκράτει. ἀλλὰ διὰ μέσου τοῦ ἡφίου, κάκ τούτου πάλιν διὰ μέσου τοῦ ἀνθρώπου ἐπιφοιτᾷ, πρόδηλον διτὶ τὰ πρώτως καὶ ἀμέσως 20 τινὸς μετέχοντα τῶν δευτέρων καὶ διὰ μέσου μετεχόντων μᾶλλον μετέχει, καὶ καλῶς εἰρηται, ὡς αἱ μὲν κατὰ πλάτους οὐκ ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ 10 τὸ ἡττον, αἱ δὲ κατὰ βάθους ἐπιδέχονται· εἰ γάρ αἱ κατὰ πλάτους ἐπεδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον, οὐκ ἀν τὸ μᾶλλον μετέχει, τοῦ λογικοῦ φημι καὶ τοῦ ἀλόγου καὶ τοῦ θνητοῦ καὶ 25 τοῦ ἀθανάτου.

1 περὶ] ἐπὶ p συνίσταται MVp post συνίστανται add. οὐ λέγεται γάρ μᾶλλον καὶ ἡττον· οὐδὲ γάρ λογικὸς ἀνθρωπος λογικοῦ ἀνθρώπου μᾶλλον ἐλλόγημός ἔστι D εἶποι DFMp: εἴπη D²EV 2 εἶπεν ἐν ταῖς κατηγ. ἔφη p (cf. e. 5 p. 2a11) δὲ om. F κυριώτατά τε p: κυριωτάτη DE: κυριώτατα τά τε F: κυριώτατα MV 3 τὸ μᾶλιστα (alterum) p ἀν om. M 4 δεῖξῃ ἐπιδεχομένην p καὶ φαμεν D ὡς (post μὲν) om. EMp 5 ἐκεῖνο λέγεται DEM: ταῦτα ἐκείνον λέγεται FV: αὐτῷ ταῦτα ἐκεῖνα λέλεκται p μὲν γάρ F 6 γάρ ταῦτης colloc. FV 7 προκόψαντες Vp προτέμεν Mp καὶ (ante ἐπὶ) om. V 8 τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ FV: τὰ εἰδῆ καὶ τὰ γένη p 9 εἰσι καὶ τὸ ἡττον colloc. FVp κατὰ (ante πλάτος) om. E τὸ πλάτος DEM 10 τὸ βάθος M 11 ὁ (ante ἵππος) om. V τοῦ βοὸς iter. E 13 θσων F: δῖσον V 14 τῇ om. Mp (fort. recte) 15 εἴπερ] ὥσπερ F¹ εἰτι] εἴη p εἰ τοῦτο DV: εἴτε τὸ EFMp 16 μᾶλλον ἡν V τῷ om. p 17 τῷ om. FVp τούτῳ] τούτοις p ἡ ἐν τῷ σωκράτει D: ἡ ἐν τῷ σώματι EM: ἡ ἐν σωκράτει, ὅμοιας τῷ ζῶν μᾶλλον ἐν ἀνθρώπῳ ἡ ἐν σωκράτει (σώματι V) FV: ὅμοιας τῷ ζῶν μᾶλλον ἐν ἀνθρώπῳ ἡ ἐν σωκράτει p 17. 18 εἰ γάρ—τῷ σωκράτει Dp: om. EFMV ἀμέσως p: ἀλλως D 18 πάλιν διὰ μ. τ. ἀνθρ. om. M: διὰ μ. τ. ἀνθρ. om. EFV 19 πρόδηλον οὖν p διτι] ὡς FVp πρώτης M 20 μετέχ. τινὸς colloc. V 21 καὶ καλῶς] καλῶς ἄρα p αἱ μὲν DVp: εἰ μὲν E: εἰ αἱ μὲν F: εἰ μὴ M πλάτος in lit. D 21. 22 καὶ ἡττον V 22. 23 αἱ δὲ—ἡττον om. EFM 22 γάρ] οὖν V αἱ (post γάρ) om. V 22. 23 ἐπεδέχοντο scripsi: ἐπιδέχονται Dp: om. V 23 ή αὐτῇ] αὕτη ή D 24 τε om. p φησι p καὶ τοῦ θνητοῦ] τοῦ τε θνητοῦ p

p. 9,17 Αἱ δὲ κατὰ συμβεβηκός, καὶ ἀγώριστοι ὡσιν. ἐπίτασιν 27^ο
καὶ ἄνεσιν λαμβάνουσιν.

'Αντὶ τοῦ 'ἐπιδέχονται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡπτεῖν'. ταῦτα δὲ εἴληπται
τὰ δυνάματα ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν χορδῶν· ἐκεῖ μὲν γάρ οὐ μὲν ἐπιτεινομένη 15
5 σφιδρὸν ἀποτελεῖ φόρον η̄ δ' ἀνειμένη ἐλάττωνα. οὕτως οὖν οἱ φιλόσοφοι
ἐπίτασιν μὲν λέγουσι τὴν σφιδρὰν ἀντίληψιν τοῦ πράγματος, ἄνεσιν δὲ τὴν
ἐλάττωνα.

p. 9,20 Λύται μὲν γάρ εἰσιν αἱ τὸν ἔκάστου λόγον συμπληροῦσαι.

Αἱ διαφοραὶ αἱ τῆς οὐσίας συμπληρωτικαὶ. αὗται δὲ καὶ τῶν ὑρισμῶν
10 εἰσι συμπληρωτικαὶ· οἱ δὲ ὑρισμοὶ τοῦ αὐτοῦ οἱ αὐτοί εἰσιν ἀεὶ· οὐ γάρ
ποτὲ μὲν ζῷον λογικὸν ὁ ἄνθρωπος ποτὲ δὲ οὔ; ἀλλ' δεὶ λόγως οὕτε 20
ἐπίτασιν οὔτε ἄνεσιν ἐπιδεχόμενος.

p. 9,22 Ἡ κεχρῶσθαι πως.

Τοῦτ' ἔστι μέλαν ἢ λευκὸν εἶναι· ἐπιτείνεται γάρ καὶ ἀνίσται· ἔστι
15 γάρ ἄλλο ἄλλου λευκότερον καὶ μέλανώτερον.

p. 9,24 Τριῶν οὖν εἰδῶν τῆς διαφορᾶς θεωρούμενων καὶ τῶν
μὲν οὐσῶν χωριστῶν τῶν δὲ ἀγωρίστων, καὶ πάλιν τῶν ἀγωρί-
στων τῶν μὲν οὐσῶν καθ' αὐτὸν δὲ κατὰ συμβεβηκός. 25

Τύπεσχετο ὁ Πορφύριος περὶ τῶν προκειμένων διδάσκειν λογικώτερον.
20 βούλεται τοίνου ἐκ τῶν διαφορῶν κάλνταῦθα διδάξαι τινὰ συμβαλλόμενα πρὸς
τὴν ὑριστικὴν καὶ διαιρετικὴν μέθοδον. φησὶν οὖν ὅτι τῶν εἰδῶποιῶν δια-
φορῶν αἱ μὲν εἰσι συστατικαὶ αἱ δὲ διαιρετικαί, οὐκ ἄλλαι καὶ ἄλλαι, ἀλλ'

1 δὲ om. D 3 ante ἀντὶ add. ἐπίτασιν καὶ ἄνεσιν λαμβάνουσιν p εἴληπται post
χορδῶν transp. p 4 μὲν (prius) om. Vp (alterum) om. FM ἐπιτειν. FMV:
ἀποτειν. DEp 8 πληροῦσαι M 9 αἱ (ante διαφοραὶ) om. Vp αὗται
δὲ] ἄλλα M 10 εἰσι συμπληρωτικαὶ om. M ἀεὶ] ἢ F 11 ὁ ἄνθρω-
πος λογικὸν colloc. V post λογικὸν add. θυητὸν p οὐ] ἄλλο V ἄλλ?
ἀεὶ] ἄλλ? ἢ F post ωσάντως add. ἔχει V 11. 12 οὔτε ἐπίτασιν — μελανώτερον
(v. 15) om. M 12 ἄνεσιν οὔτε ἐπίτασιν colloc. V post ἐπιδεχόμενος add. οὐ
γάρ ποτὲ μὲν μᾶλλον ζῶον λογικὸν (θυητὸν add. p) ἔστιν ὁ ἄνθρωπος, ποτὲ δὲ ἡπτεῖν (ἡπτεῖν
δὲ ποτέ V) Vp 13 ἢ] τὸ V 14 μέλλαν D λευκὸν ἢ μέλαν colloc. p
ἐπιτειν. γάρ] καὶ γάρ ἐπιτειν. V: ἐπιτειν. (γάρ om.) p 15 ἄλλου ἄλλο colloc. D
καὶ] ἢ V μελανώτερον Vp post μελανώτ. add. καὶ γρυπότερον DE: καὶ γρυπό-
τερον F: καὶ σιμότερον καὶ γρυπότερον Vp 18 καθ' αὐτὸ] καθ' αὐτὰς Porph., quod
reponas. 19 περὶ τοῦ προκειμένου V λογικ. post ὑπέσχετο transp. Fp: post πορ-
φύριος V 21 διαιρ. καὶ ὑριστ. colloc. FVp καὶ διαιρετικὴ in mrg. suppl. D

αἱ αὐταὶ πῆγ μὲν γίνονται συστατικαὶ πῆγ δὲ διαιρετικαὶ, ἄλλως καὶ ἄλλως 27v παραλαμβανόμεναι· τὸ γάρ λογικὸν καὶ τὸ ἀλογὸν τὸ θητὸν καὶ τὸ οὐθέ-30 νατὸν τοῦ ζῷου εἰσὶ διαιφοραί, καὶ εἰσὶν αὐταὶ διαιρετικαὶ (τὸ γάρ ζῷον εἰς ταῦτα διαιρεῖται)· ἐὰν δὲ αἱ δυνάμεις συμπλακήσῃ ἂμφα ληφθῶσιν 5 οἶν τὸ λογικὸν καὶ τὸ θητόν, γίνονται συστατικαὶ τοῦ ἀνθρώπου διαιφοραί· συνιστῶσι γάρ καὶ συμπληρῶσιν αὐτοῦ τὴν φύσιν. δῆλον οὖν ὅτι αἱ μὲν διαιρετικαὶ διαιφοραὶ γρηγορεύουσι πρὸς τὴν διαιρετικὴν μέθοδον, εἴπερ κατὰ ταῦτα γίνονται αἱ τῶν γενῶν εἰς τὰ εἰδῆ διαιρέσεις, αἱ δὲ συστατι-35 καὶ εἰς τὴν ὄριστικήν, εἴπερ οἱ ὄρισμοι ἐκ γενῶν εἰσὶ καὶ τῶν τοιούτων 10 διαιφορῶν. Ιστέον δὲ ὅτι συντιθέμεναι αὐταὶ ποιιᾶσι τέσσαρας συζυγίας, ὃν αἱ μὲν τρεῖς συνίστανται ἡ δὲ μία ἀσύστατής ἐστιν. οἶν τέστω λογικὸν 28v καὶ ἀλογὸν, θητὸν καὶ ἀθάνατον. ίδοι τοῖνυν λογικὸν καὶ θητὸν συνί-30 σταταῖ, ἔστι γάρ ὁ ἀνθρωπός, λογικὸν καὶ ἀθάνατον ὁ θεός, ἄλογον δὲ καὶ θητὸν ὁ ἥππος, οὐκ ἔστι δέ τι ἀλογὸν καὶ ἀθάνατον. Ζητεῖται γάρ περὶ 15 τῆς λοιπῆς συζυγίας. τῆς τοῦ ἀλόγου φημὶ καὶ τοῦ ἀθανάτου, πότερον συνέστηκε καὶ ἔστι τι ἀλογὸν καὶ ἀθάνατον, οἶν τι δοκεῖ καὶ περὶ τῆς Σκύλλης ὁ ποιητὴς λέγειν

ἄλλ’ ἀθάνατον κακόν ἐστιν,

5

ἢ οὐ· οἱ μὲν γάρ φασιν εἰναί τι διαιμονίων ἀλόγων γένος ἀθάνατον, ὅπερ 20 δὴ μείονα ἐπέχει τάξιν, οὓς καὶ ἀποτερόμεθα. οἱ δέ φασι καὶ τὸ τοιοῦτον γένος θητὸν εἶναι· δὲ γάρ ἐστιν ἀθάνατον, καὶ λογικὸν ἐστι πάντας. ἔλθωμεν καὶ ἐπὶ τὴν οὐσίαν, καὶ τὰ αὐτὰ εὑρήσομεν· καὶ γάρ καὶ ἐνταῦθα δύο οὐσῶν ἀντιθέσεων, ἐμψύχους καὶ ἀψύχους, αἰσθητικοῦ καὶ ἀι-35 σθητικοῦ, καὶ τούτων συμπλεκομένων τρεῖς μόνιαι συνίστανται συζυγίαι, ἡ 10 δὲ λοιπὴ ἀσύστατός ἐστι· τὸ μὲν γάρ ἐμψύχους καὶ αἰσθητικὸν τὸ ζῷον, τὸ δὲ ἐμψύχους καὶ ἀναίσθητον τὸ φυτόν, τὸ δὲ ἄψύχους καὶ ἀναίσθητον ὁ λίθος, ἀψύχους δὲ καὶ αἰσθητικὸν οὐδέν ἐστιν. δὲ γάρ ἀν ἔχῃ αἰσθησιν, πολλῷ μᾶλλον τὴν φυσικὴν ἔχει φυγήν· ὅπου γάρ φυσική, οὐ πάντως καὶ αἰσθητική, ὅπου δὲ αἰσθητική, πάντως καὶ φυσική.

1 μὲν γάρ π διαιρ. πῆγ δὲ συστ. colloc. FVp 2 καὶ τὸ θητὸν D καὶ ἀθάν. D
5 διαφ. τ. ἀνθρ. colloc. V 6 συμπληρῶσι F δῆλον om. V 7 πρὸς] εἰς V
8 κατὰ ταῦτα scripsi: κατὰ ταῦτα DE: κατὰ ταῦτην FVp: κατ' αὐτὰς M τῶν γε-
νῶν V 10 συντιθέμεναι DEM 12. 13 συνίστανται FV 13 λογικὸν ὁ ἀνθρ.
colloc. V 14 οὐκ ἔστι δέ τι FM: οὐκέτι δέ ἐστιν Vp 15 ζητεῖται πάντως (v. 21) εἰσιας 16 ἄλογον ἀθάν. γένος colloc. M 20 δὴ μείονα]
δημιουροῦν V ἐπέχει DEM: ἐπέχειν φησὶ F: φασὶ ἐπέχειν V: ἐπέχειν φασὶ p 21 γάρ
ἐστιν] γάρ ἀν ἦ p 21. 22 ἔστι πάντως DFV: πάντως ἔστιν EM: εἶναι πάντως p
22 post ἔλθωμεν add. τούτων p καὶ (ante ἐπὶ) om. E τὰ αὐτὰ] ταῦτα V
πάντως εὑρήσομεν M εὑρίσκομεν FV καὶ γάρ καὶ DVp: καὶ γάρ EFM 23 post
ἐμψύχους add. φημὶ p καὶ (ante ἀψύχου) om. F αἰσθητικῆς D αἰσθητικοῦ τέ
αἰσθητοῦ (partim oblit.) M 25 αἱ δὲ λοιπαὶ τρεῖς ασύστατοι εἰσὶ p 25. 26 καὶ
αἰσθητ. —ἐμψύχους om. EFM 25 αἰσθητικόν ἔστι Vp 27 post λίθος add. ἐμψύχους δὲ
καὶ αἰσθητικόν τὸ ζῷον M ἔχῃ DEM: ἔχει p 28 τὴν om. V ἔχει
τὴν φύσιν (sic) φυγήν M post φυγήν add. ἄλλως τὴν ζωτικήν V 29 ἔκει πάντως καὶ p

7*

Αλλ' αὗται γε αἱ διαιρετικαὶ διαφοραὶ τῶν γενῶν· ὥσπερ γάρ εἰσὶ²⁸ τινα μόνως εἶδη, τινὰ δὲ καὶ γένη καὶ εἶδη, οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν διαφορῶν.¹⁵ τῶν γάρ εἰδοποιῶν διαφορῶν αἱ μὲν εἰσὶ μόνως διαιρετικαὶ αἱ τῶν γενικωτάτων, αἱ δὲ μόνως συστατικαὶ αἱ τῶν εἰδικωτάτων, αἱ δὲ συστατικαὶ τε⁵ 5 καὶ διαιρετικαὶ αἱ τῶν ὑπάλληλων· αἱ μὲν γάρ τῆς οὐσίας διαφοραί, τὸ σῶμα φημι καὶ τὸ ἀσώματον, διαιρετικαὶ μόνως τῆς οὐσίας. οὐδαμῶς δὲ συστατικαὶ. αἱ δὲ τοῦ ἀνθρώπου διαφοραί, οἷον τὸ λογικὸν καὶ τὸ θυγεῖον,²⁰ μόνως συστατικαὶ τοῦ ἀνθρώπου, αἱ δὲ τῶν μέσων, οἷον αἱ τοῦ ζῷου τὸ θυγέτον καὶ ἀθάνατον, τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον, καὶ συστατικαὶ καὶ διαιρετικαὶ. διότι ἔχουσί τι πρὸ αὐτῶν ἐπαναβεβηκός· αἱ μὲν γάρ ἐναντίαι διαιρετικαὶ τοῦ ζῷου, ὅτι αὗται διαιροῦνται εἰς ἕτερα εἶδη, οἷον τὸ θυγέτον καὶ ἀθάνατον (εἰς ταῦτα γάρ διαιρεῖται τὸ ζῷον), καὶ τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον ὅμοιας. αἱ δὲ ὑπάλληλοι τῶν εἰδῶν εἰσὶ συστατικαὶ. λογικὸν μὲν γάρ καὶ θυγέτον ἀνθρώπου συστατικά, λογικὸν δὲ καὶ ἀθάνατον ἀγγέλου.²⁵
10 ἄλογον δὲ καὶ θυγέτον ἵππου, αἱ δὲ τοῦ ἄλογου καὶ τοῦ θυγέτοῦ τῶν ἀλόγων²⁵ παρέλειψεν ὁ Πορφύριος τὸ ἄλογον καὶ τὸ ἀθάνατον ὡς ἀμφιβαλλόμενον, εἴτε εἰσὶ τοιαῦται οὐσίαι εἴτε οὐ· εἰσὶ γάρ, ὡς εἶπον. τὰ ἄλογα δαιμόνια μείω τάξιν ἐν τῷ παντὶ ἐπέχοντα καὶ ἀφορισθέντα πρὸς τὸ τὰς δέξιας κοιλίειν ψυχάς, ἀπερ διπέ τινων μὲν ἀθάνατα ὑπό τινων δὲ²⁰ θυγέτα εἶναι γενόμισται.

p. 10,19 Καὶ τούτων γε μάλιστα χρεία εἰς τὰς διαιρέσεις τῶν³⁰ γενῶν.

Τὸ μάλιστα προσέθηκεν. ὅτι πολλάκις διὰ τὴν ἀνθρωπείαν ἀσθένειαν ἀποροῦντες τοιούτων διαφορῶν παραλαμβάνομεν ἐκ τῶν κατὰ συμβεβηκός,

1 αἱ om. EMp εἰσὶ¹ ἔστι p τινα μὲν F 2 τινὰ δὲ² τὰ δὲ F 3 τῶν γάρ διαιφ. τῶν εἰδοποιῶν FV 3. 4 αἱ τ. γενικ.] τῶν γενικωτάτων (αἱ om.) in mrg. suppl. et in textu haec add. οὐ γάρ ἔχουσι τὸ πρὸ αὐτῶν τὸ ὑψεῖλον διαιρεθῆναι καὶ ποιῆσαι τὰς γενικωτάτας γένους συστατικάς διαφοράς. διὰ τοῦτο οὐδὲ ὄρος τοῦ γενικωτάτου γένους. τὸ ἄπομον συστατικὸν οὐκ ἔχον (sic) ὅθεν οὐδὲ ποσῶς ὅριζεται D 4 μόνως om. V αἱ (post συστ.) om. V 9 καὶ τὸ ἀθάν. M τὸ λογικὸν τε FV καὶ ἄλογον FV καὶ (ante συστ.) om. p 9. 10 συστατικόν καὶ διαιρετικόν E 10 διότι — ἐπαναβεβηκός om. FV αἱ μὲν γάρ ἐναντίαι — γενόμισται (20) ab Ammonio aliena esse videntur 10. 11 ἐναντ. καὶ διαιρ. V 11 ὅτι — εἶδη om. FV 12 καὶ τὸ ἀθάν. FM καὶ (ante τὸ λογ.) om. M 14 συστατικά DV: συστατικόν EFMp 15. 16 αἱ δὲ—ζῷων nescio quid post verba ἄλογον δὲ καὶ θυγέτον ἵππου sibi velint 16 παρέλειψε δὲ p 16. 17 ἀμφιβαλλόμενα Vp 17 εἴτε οὗ] ᾧ οὐ E εἴπομεν V 18 μείω EM: δημίων DV: μείονa F: τὰ μείονa p ἐπέχοντα EFVp: ἔχοντα DM 19 ἀπερ] ἀτινa D 21 γε om. M 21. 22 τοῦ γένους V 12 post lemma add. σκόπει πῶς ὡδε ἐν τῷ λέγειν εἰς τοὺς δρισμοὺς λαμβάνονται αἱ διαφοραὶ αὗται δηλοῦ ὅτι καὶ αἱ φωναὶ ἐπὶ τῶν δρισμῶν τῶν συμβεβηκότων οὐσιώδεις εἰσίν· οἱ γάρ ὄροι ἐξ οὐτιωδῶν φωνῶν σύγκεινται, οἷον λευκόν ἔστι χρῶμα διαιρετικόν ὅψεως DEMp: om. FV 23 τὸ δὲ DEMp ἀνθρωπίνην FV 24 κατὰ τὸ συμβ. D

οῖνον ἐπὶ τοῦ κόρακος ἀντὶ διαφορᾶς τὸ μέλαν λαμβάνομεν καὶ ἐπὶ τοῦ 28^v κύκνου τὸ λευκόν. ὡς έτεν ἴππουν ὑρίζομενοι εἰπωμεν. ζῷον εἶναι ἄλογον 36 χρεμετιστικόν, τὸ ἴδιον ἐπουσιῶδες δὲν ἀντὶ διαφορᾶς οὐδιώδους λαμβάνομεν διὸ τὸ μὴ δύνασθαι οὐσιώδη διαφορὸν ἴππου | φέρε καὶ ὅνος εὔρειν. 28^v

5 p. 10,22 "Ας δὴ καὶ ὑρίζόμενοί φαμεν· διαφορά ἔστιν ἢ περισ-
σεύει τὸ εἰδος τοῦ γένους.

'Απαριθμησάμενος τὰ σημανόμενα τῆς διαφορᾶς καὶ εἰπὼν περὶ ποίου σημανομένου μάλιστα τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος, βούλεται ταύτης τὴν ὑπο-
γραψῆν ἀποδοῦναι. φησίν οὖν ὅτι διαφορά ἔστιν ἢ περιστεύει τὸ
10 εἰδος τοῦ γένους· ὁ γάρ ἀνθρωπος τῷ λογικῷ καὶ τῷ θυγατρῷ περιτ-
τεύει τοῦ ζῴου. ἀπορίαν δέ τινα ἀπορεῖ ὁ Πορφύριος ἐκ τοῦ ὑρισμοῦ τού-
του καὶ ἐπιλύεται ταύτην. προλαμβάνει δὲ τῆς ἀπορίας δύο ἐναργῆ τινα
ἀξιώματα. ἀ οὗτοι καλοῦνται ὑπὸ τῶν Περιπατητικῶν ὡς οἶκοιθεν τὸ ἀξι-
πιστον ἔχοντα. εἰσὶ δὲ τὰ ἀξιώματα ταῦτα· πρῶτον μὲν ὅτι οὐδὲν γίνεται
15 ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς δύτος, οἷον τὸ ἀθάκιον γέροντεν ἐκ τοῦ ἔύλου, ὁ
πῇ μὲν ὃν ὑπῆρχε (ἔύλον γάρ ἦν), πῃ δὲ μὴ ὅν· οὕπω γάρ ἦν ἀθάκιον· 10
εἰ γάρ ἦν, οὐκ ἔχογέτε τέκτονος τοῦ ποιοῦντος. καὶ οἱ λίθοι πῃ μέν εἰσιν
δύτες ὡς λίθοι, πῃ δὲ οὐκ δύτες, ὅτι οὕπω οἶκοι. ἐκ δὲ τοῦ μηδαμῆ
μηδαμῶς δύτος πῶς ἂν τι γένοιτο; δεύτερον δὲ ὅτι τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐ-
20 τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀμφιστήσεται εἰναί· ἀναιρε-
τικὰ γάρ ἀλλήλων τὰ ἐναντία εἰσί. τούτων προλεγθέντων ἢ ἀπορία προ-
βαίνει τούτον τὸν τρόπον· ἀνάγκη τὰς διαφορὰς ἢ ἐκ τοῦ γένους τοῖς εἰ-
25 δεσιν ἐπιγίνεσθαι προσῆπαρχούσας ἐν αὐτῷ ἢ ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς δύ-
τος. ἔκατερον δὲ τούτων ἀτοπον· εἰ γάρ εἰσιν ἐν τοῖς γένεσιν αἱ δια-
φοραὶ ἐν τοῖς γένεσι, πόθεν γίνονται ἐν τοῖς εἰδέσιν; ἔσται γάρ τι γινό-
μενον ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς δύτος, ὥπερ ἀτοπον· οὐ γάρ ἐξ ἀλλου 20

1 οἷον—τὸ λευκόν (v. 2) eicias διαφορᾶς FV: διαφορῶν DEMp παραλαμβάνομεν F
3 τὸ δὲ ἴδιον libri: δὲ induxi ἐπουσ.] scribas μὴ οὐσ. (cf. p. 33,20 not.) παρα-
λαμβ. FVp 4 οὖσιώδεις διαφορᾶς V ἴππου — ἔρεστιν] ἰππου φέρε καὶ ὅνος εἰπεῖν
M: δόνος φέρε εἰπεῖν καὶ ἰππου εὑρεῖν V: ἰππου φέρε εἰπεῖν καὶ ὅνος εὑρεῖν p 5 φαμεν]
φασι Porph. 7 σημανιν.] γένη M 8 μάλιστα post λόγος transp. Vp παρὰ²
τοῖς φιλ. Vp ταύτης DM: ταύτην EFVp 10 γάρ] δὲ V 12 προσλαμβ. M
τὴν ἀπορίαν E τινὰ ἐναργῆ colloc. MV 14 οὖσιν γέν.] οὐ γέν. τὶ M 15 ἀθ-
βάκιον (ubique) DEMV ἐν τ. ἔύλου γέγ. colloc. V δὲ] ὅτι M 16 οὕπω]
οὗτω V 17 τοῦ τέκτ. τοῦ M καὶ οἱ λίθοι—οἶκος (v. 18) om. Vat. 2189 (recte)
18 ὅτε V 19 δὲ om. F ἐν om. M 21 εἰσὶ post γάρ transp. FV
22 τὸν τρ. τοῦτον colloc. F 24 ἔκατέρων V post διαφοραὶ add. σώματιν οὐ-
σιν p 25 ἐν τῷ αὐτῷ post χρόνον transp. V 26 μὴ εἰσὶν Marc. 201: μὴ οὐσι
DEFMVP 27 ἐν τοῖς εἰδ. πόθεν γέν. colloc. DEM γίνεται D 28 εἴσται FMV:
ἔστι DEP

τινὸς δύνανται εἶναι, ἐπεὶ μηδὲ ἔστι μεταξὺ γένους καὶ εἰδοῦς ἄλλο, εἰ μὴ 28^ν αἱ διαφοραὶ. δῆλον οὖν ἡτὶ ἀπορώτατος ἡ λόγος.

Ἄπορήσας τοίνου ἐπικύνεται τὴν ἀπορίαν περιπατητικῶς· λέγει γάρ ὁ Πορφύριος, ὅτι τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ κατὰ τὸν αὐτὸν γρόνον ἐνεργείᾳ 5 μὲν εἶναι οὐ δύνανται, δυνάμει μέντοι δύνανται εἶναι. ἵνα δὲ σωρῇ γένηται τὰ λεγόμενα, εἰπωμεν οὕτως· ἄλλο τί ἔστι τὸ δυνάμει εἶναι τι καὶ ἄλλο τὸ ἐνεργεῖα· δυνάμει μὲν γάρ λέγεται τὸ ἀτελὲς καὶ μὴ προσχθὲν εἰς ἐνέρ- 25 γειαν, δυνάμενον μέντοι καὶ ἐπιτηδείως ἔχον ἐνεγμῆναι ἐπὶ τὸ ἐνεργεῖα· οἷον τὸ παιδίον δυνάμει μὲν γραμματικόν ἔστι (δύναται γάρ γενέσθαι γραμ- 10 ματικόν) καὶ τὸ ψυχρὸν ὅδωρ λέγεται δυνάμει θερμόν. τοῦτο οὖν ἔστι τὸ δυνάμει ἐνεργείᾳ δὲ λέγεται γραμματικὸς ὁ ἥδη τὴν γραμματικὴν ἐπι- στήμην κατὰ τὴν ἔξιν τελειωθεὶς καὶ παραδιδόντος τοὺς γραμματικοὺς λόγους, 20 καὶ τὸ μὲν ψυχρὸν ὅδωρ δυνάμει λέγεται εἶναι θερμόν, τὸ δὲ ἥδη θερμὸν μανθὲν λέγεται ἐνεργείᾳ θερμόν. φησίν οὖν ὅτι τὰ ἐναντία οἷον τὸ ψυχρὸν 15 καὶ τὸ θερμὸν ἐνεργείᾳ μὲν ἀμα τινὶ παρεῖναι ἀδύνατον, δυνάμει δὲ δυνα- τόν· τὸ γάρ γλυκαρὸν ὅδωρ οὔτε θερμὸν οὔτε ψυχρὸν ἔστιν ἐνεργείᾳ, δυνά- μει δέ ἔστιν ἀμφότερα, καὶ τὸ βρέφος δυνάμει καὶ ἀρετὴν ἔχει καὶ κακίαν, 25 καὶ ἡ ὄλη δυνάμει πάντα ἔστι τὰ ἐναντία. εἰ οὖν καὶ τὸ γένος ὄλης λό- γον ἐπέγει, ὡς ἔξῆς φησι, δῆλον ὅτι ἔξει ἐν ἀτελῷ δυνάμει πάσας τὰς 30 ἐναντίας διαφοράς. καὶ ἄλλως δὲ δυνατὸν ἐν ἑνὶ τὰ ἐναντία εἶναι, εἰ μὲν τὸ ἔτερον ἐνεργείᾳ ἔχει τὸ δὲ λοιπὸν δυνάμει· τὸ γάρ ἐνεργείᾳ ψυχρὸν δυνάμει ἔστι θερμόν, εἰ πεφύκοι μεταβάλλειν εἰς τὸ θερμόν. τοῦτο δὲ εἴπον, ἐπειδὴ ἔστι τινα | θατέρου μόνου τῶν ἀντικειμένων δεκτικά· ὁ γάρ 35 κρύσταλλος ψυχρὸς ὥν οὐδέποτε ἀν θερμανθείη, οὐδὲ τὸ πῦρ τὴν ἐναντίαν 25 φύξιν δέξαιτο ἀν. ὁ ἄλλο μέντοι καὶ τὸ ὅδωρ παρὰ μέρος ἔκατέρου τῶν

1 μηδὲ DEM: οὐδὲ FVp   3 τῶν περιπατητικῶν M   5 εἶναι οι. V   δύναν-
ται (priore loco) DEF MV   μέντοι] δὲ p εἶναι δύν. colloc. M   5. 6 σαφές γέν-
το λεγόμενον p γένηται post λεγόμ. transp. M   6 τι (post ἄλλο) οι. FVp   7 μὲν
οι. V   8 μέντοι] δὲ FV   ἐπιτηδειότητα FV   ἐνεγκ. ἔγκωρεῖν M   τὸ ἐνεργέ-
M: τὰς ἐνεργείας V   9 γραμμ. δυνάμει ἔστι (μὲν οι.) V   γραμματικόν oblikt. M
9. 10 γραμμ. γενέσθαι colloc. D   γεν. γραμματικὸς M   10 λέγεται δυνάμει θερμόν FV
Marc. 201: δύναται γενέσθαι δυνάμει θερμόν DE: δύναται γενέσθαι θερμόν M: δυνάμει θερ-
μόν, δύναται γάρ γενέσθαι δυνάμει θερμόν p 11 γραμματικὸν DEF post ἥδη add.
κατὰ EMp: οι. DFV   12 κατὰ οι. M   παραδόσις p 13 εἶναι λέγεται col-
loc. M   13. 14 τὸ δὲ ἥδη—θερμόν οι. F   14 λέγεται οι. p οὖν FMVp:
οι. DE οἷον FV: ὅτι D: ἥδοι p: οι. EM   16 γάρ οι. M   ἔστιν post θερμόν
transp. V   17 καὶ κακίαν ἔχει colloc. V   18 πάντα ἔστι DEF: ἔστι πάντα MV:
πάντα ἔχει p οὖν V   18. 19 λόγον ὄλης colloc. V   19. ἔξῆς] cf.
p. 11, 19   20 καὶ ἄλλως—διαφοράς δυνάμει (p. 103, 5) eicias   20. 21 εἰ μὲν τὸ]
καὶ τὸ μὲν D   21 ἐνεργεία ἔχει Mp: ἐνεργεία ἔχειν DE (?): ἔχει ἐνεργεία FV
22 εἰ πεφύκοι FVp: εἰ πεφύκει DEM   μεταβάλλεσθαι p 23 εἴπεν D   τῶν
ἀντικ. μόνου colloc. V   23. 25 ὁ γάρ—δέξαιτο ἀν] οὐδὲ τὸ πῦρ . . . ἐπιδέξαιτο ἀν
οὐδὲ ὁ κρύσταλλος ψυχρὸς ὥν ποτε ἀν θερμανθείη V   24 κρύσταλλος DEMp   25 δέ-
ξαιτο M: δέξαιτο DE: ἐπιδέξαιτο FVp   μέντοι FV: μὲν DEMp   ἔκατέρου scripsi:
ἔκατέρα D: ἔκατέρου EF MVp

ἐναντίων ἐστὶ δεκτικά· δύναται γάρ τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ παρεῖναι ἀμα 29· δυνάμει· εἰ μὴ γάρ τὰ δύο εἴγε δυνάμει, οὐκ ἀντὶ ἐνεργείᾳ εἰς ἔκπατερν μετέβαλλεν, ἀλλ’ ἐπειδὴ τὰ ἐναντία ἔχει δυνάμει, διὰ τοῦτο εἰς ἔκπατερν 5 μεταβάλλει παρὰ μέρος. οὕτως οὖν φασι καὶ τὰ γένη ἔχειν τὰς ἐναντίας 5 διαφορὰς δυνάμει, καὶ οὕτε ἐκ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὅντος γίνεται οὕτε τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ ἐστιν ἐνεργείᾳ. ταύτη τῇ λύσει κέγρηγται οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου. ἣν καὶ ὁ Πορφύριος ἀπέδωκεν. ἐπειδήπερ, ὡς ἥδη εἰρηται, χρησιμεύον πρὸς τὰς Ἀριστοτέλους Κατηγορίας γράψει τὸ βιβλίον.

Ἴστεον δὲ ὅτι οἱ Πλατωνικοὶ ἐναντιοῦνται τῇ ἐπιλύσει ταύτῃ· καὶ γάρ 10 ἐνεργείᾳ εἶναι λέγουσι τὰς διαφορὰς ἐν τοῖς γένεσι, καὶ φασιν ὅτι οὐ δεῖ φριζεῖσθαι ἐνεργείᾳ ὑποθέσθαι ἐν τοῖς γένεσι τὰ λογικὰ καὶ τὰ ἀλογον, τὸ 15 θυητὸν καὶ τὸ ἀθάνατον. κέγρηγται δὲ εἰς ἀπόδεξιν τούτου τοιούτοις λόγοις· πρῶτον μὲν γάρ φασιν, οὐκ ἐστιν ἐναντίον τὸ λογικὸν τῷ ἀλόγῳ οὐδὲ τὸ θυητὸν τῷ ἀθάνατῳ· τὰ γάρ ἐναντία φεύγειν ἀλληλα. ταῦτα δὲ 20 οὐ μόνον οὐ φιλαρτικά ἐστιν ἀλλήλων ἀλλὰ καὶ ὑποστατικά ἀλλήλων· τὸ γάρ λογικὸν καὶ τὸ ἀθάνατον ὑποστατικά ἐστι τοῦ θυητοῦ καὶ τοῦ ἀλόγου· ὁ γάρ θεὸς ἀθάνατος ὁν καὶ λογικὸς ὑφίστησι τὰ θυητὰ καὶ ἀλογα, καὶ ὁ ἄνθρωπος λογικὸς ὁν κηδεμῶν τοῦ ἀλόγου γίνεται καὶ σωτήρ, καὶ οἱ ἄγγελοι ἀθάνατοι ὄντες τῶν θυητῶν εἰσὶ κηδεμόνες καὶ φύλακες. ὕστε οὐκ 25 ἐναντία τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἀλογον οὐδὲ τὸ θυητὸν καὶ τὸ ἀθάνατον· εἰ δὲ μὴ ἐναντία, οὐκ ἀδύνατον ἀμα εἶναι ταῦτα ἐν τῷ γένει, ἐπειὶ καὶ αἱ ἀλογοι 30 δυνάμεις, θυμός φημι καὶ ἐπιμυμία καὶ αἰσθησις καὶ ἡ λογικὴ ζωὴ, ἀμα ἐν ἐνὶ ζῷῳ τῷ ἀνθρώπῳ θεωροῦνται. ἐπειτα δέ φασιν, εἰ καὶ ἐναντία ἐστίν, οὐδὲν ἀτοπον εἶναι αὐτὰ ἐν τῷ γένει τῷ αὐτῷ ἐνεργείᾳ, ἐπειδὴ οὐχ 35 ὡς ἐν· ὑποκειμένῳ εἰσὶ σώματι ἀλλ’ ἐν τοις ἀσωμάτῳ (ἀσωμάτον γάρ τὸ γένος), δύνανται δὲ ἐν ἀσωμάτοις τὰ ἐναντία εἶναι· διὸ τοῦτο γάρ ἐν ὑπο- 40 κειμένῳ τινὶ σώματι τὰ ἐναντία οὐ δύνανται εἶναι διὰ τὸ βούλεσθαι ἀμ- 45 φύτερα μετέχειν τοῦ ὑποκειμένου· μεριστὸν δὲ ὃν τὰ σώμα ἀμα κατὰ ταύτην τὰ φιλαρτικά ἀλλήλων οὐ δύναται δέξαται· ἐπὶ δὲ τῶν ἀσωμάτων

- 1 δεκτικά DEMp: δεκτικός FV   1. 2 δύναμει γάρ δύναται colloc. p
 2 τῇ δυνάμει (altero loco) FV   3 μετέβαλλον E: μετέβεβλητο p   καὶ τὰ ἐναντία V   4 παραβάλλει καὶ μεταβάλλεται p   5 οὗτος (prius) ex οὕτως corr. F   ὅντος om. D: scribas ὅντος (τι) γίνεται (cf. Porph.)   6 ἐνεργείᾳ ἐστίν colloc. V   ἐκ] ἀπὸ F   7 εἰργται ἥδη colloc. V   9 ἐπιλύσει] λύσει V
 10 λέγουσι post γένει transp. V   τῷ γένει FV   11 τὸ ἀλογον FMV: ἀλογον DEp
 11. 12 καὶ τὸ θυητὸν FV   12 καὶ ἀθάν. p   δὲ om. V   13 φασιν ὅτι Mp
 15 οὐ (post μόνον) om. Mp   φιλαρτὰ E   εἰσιν EVp   ἀλλήλων (alterum) DEM: ἀλληλα FV: om. p   16 ὑποστατικόν F   17 θυητά τε FMVp   18 σωτήρ]
 θεός E   καὶ οἱ ἄγγελοι—φύλακες (v. 19) eicias   19 τῶν θυητῶν FMVp: θυητῶν D:
 τῷ θυητῷ E   20 ἐναντίον D   21 ἐναντίον V   ταῦτα εἶναι colloc. FVp
 αἱ om. EMP   ἀλόγων F   23 θεωροῦνται scripsi: θεωρεῖται DEFMP (post φημι v. 22 transp.) V   ἐναντίον V   24 τὰ αὐτὰ V   25 σώματα EF   26 ἀσωμάτοις D: ἀσωμάτῳ EFMVp   27 οὐ δύν. τὰ ἐν. colloc. FV   post εἶναι add.
 ἀμα p   28. 29 ἀμα κατὰ ταύτην FV: ἀμα κατὰ τὸν αὐτὸν DE: ἀμα κατὰ τὸν αὐτὸν γρόνον M: καθ’ αὐτὸν p (cf. p. 104, 3. 7)   29 ἀλλήλοις M   δύνανται EV

οὐκ ἔστι τοῦτο. ἀμέλει καὶ ἡ φύσις ἔχει τοὺς λόγους πάντων τῶν ἐναντίων καὶ ὑφεστῶσα, οἷον ὁ διφθιαλυδὸς ἄμα προβάλλεται τοὺς τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ μέλανος λόγους καὶ ἡ ψυχὴ ἄμα κατὰ ταῦτὸν τὸν τῶν ἐναντίων ἔχει λόγον. ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ, ψυχροῦ καὶ θερμοῦ, εἰπερ τῶν ἐναντίων 5 μία ἔστιν ἐπιστήμη. ὥστε οὐδὲν ἀτοπὸν συμβαίνει τῷ λόγῳ τῷ λέγοντι τὰς διαφορὰς ἐνεργείᾳ ἐν τοῖς γένεσιν εἶναι. ὥσαντως καὶ ἐν τῷ ἀβακίῳ σωματικῶς μὲν καὶ κατὰ ταῦτὸν καὶ τρίγωνον καὶ τετράγωνον καὶ στρογγύλον ποιῆσαι οὐ δυνάμεθα, ἐπειδὴ ὑπὸ ἀλλήλων συγχέονται οἱ τύποι, ἐν δὲ τῇ ψυχῇ ἔχομεν ταῦτα πάντα ἀσυγχύτως, οὐδὲν καὶ ἀσυγχύτως προ- 10 βαλλόμεθα αὐτὰ καὶ δείκνυμεν καὶ τὸ πρῶτον θεώρημα καὶ τὸ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον καὶ περὶ στρογγύλου καὶ περὶ τετράγωνού καὶ περὶ τριγώνου. ὥστε ἐπὶ ἀσωμάτων δυνατὸν ἄμα τὰ ἐναντία εἶναι ἐνεργείᾳ. ἅλλως τε δέ εἰ δυνάμει εἰσὶν αἱ διαφοραὶ ἐν τοῖς γένεσι, τί ἔστι τὸ ποιῆσαι αὐτὰς ἐνεργείᾳ ἐν τοῖς εἰδεσι; πᾶν γάρ τὸ δυνάμει ὃν ἀγετεῖ εἰς ἐνέργειαν | διά 29· 15 τινος ἐνεργείᾳ τοιούτου ὄντος· τὸ γάρ οὖτος τὸ ψυχρὸν δυνάμει ὃν θερμὸν γίνεται ἐνεργείᾳ θερμὸν διὰ τοῦ πυρὸς ἐνεργείᾳ ὄντος θερμοῦ, καὶ τὸ παιδίον δυνάμει ὃν γραμματικὸν ἐνεργείᾳ γίνεται γραμματικὸν διὰ τοῦ ὄντος ἐνεργείᾳ γραμματικοῦ. εἰ οὖν δυνάμει εἰσὶν ἐν τοῖς γένεσιν αἱ διαφοραί, προάγονται δὲ εἰς ἐνέργειαν. δεήσονται ἀλλου τινὸς ἐνεργείᾳ ἔχοντος τὰς 5 διαφοράς· οὐδὲν δέ ἔστιν ἄλλο παρὰ ταῦτα· οὐκ ἄρα δυνάμει εἰσὶν αἱ διαφοραὶ ἐν τοῖς γένεσιν. πάλιν δὲ πᾶν μὲν τὸ δυνάμει ὃν ἀτελές ἔστι, τὸ δὲ ἐνεργείᾳ τέλειον· εἰ οὖν τὰ μὲν εἰδὸν ἐνεργείᾳ ἔχει τὰς διαφορὰς τὰ δὲ γένη δυνάμει, ἔσται τὰ μὲν εἰδικώτατα πάντων τελεώτερα καὶ ἐντιμότερα τὰ δὲ γενικώτατα πάντων ἀτελέστερα καὶ ἀτιμότερα, οὐπερ ἀτοπὸν· ἔσονται 20 25 γάρ τὰ αἰτιατὰ τελεώτερα καὶ κρείττονα τῶν αἰτίων. ἀνάγκη ἄρα τὰς δια- 10 φορὰς ἐν τοῖς γένεσιν ἐνεργείᾳ εἶναι.

Ἄρα οὖν ἀπόβλητός ἔστι παντελῶς ὁ τῶν Περιπατητικῶν λόγος; φαμέν οὖν οὐδαμῶς· τριτῶν γάρ ὄντων τῶν γενῶν, ὡς πολλάκις ἔφαμεν, οἱ μὲν Ηλατωνικοὶ περὶ τῶν πρὸ τῶν πολλῶν ἔλεγον (ἐν γάρ τοῖς πρὸ τῶν πολλῶν γένεσιν ἐνεργείᾳ ὑπάρχουσιν αἱ διαφοραί· οἱ γάρ λόγοι πάντων ἔχει εἰσὶν ἐνέργεια), οἱ δὲ Περιπατητικοὶ περὶ τῶν ἐν τοῖς πολλοῖς· ιστέον γάρ ὅτι ἡ φύσις ἀπὸ τῶν καθολικωτέρων ἐπὶ τὰ μερικώτερα ὑδεύει 15

1 πάντως τοὺς λ. colloc. V

2 καὶ ὑφεστῶσα D: καὶ ὑφεστῶσα EFM: καὶ ὑφεστησιν V: καὶ ὑφεστῷ p: au ὡς ὑφεστῶσα?

3 ὄ om. EFV 2. 3 λευκοῦ ἢ τοῦ μέλ. V

3 ἄμα καὶ κατὰ Fp 3. 4 τοὺς . . . λόγους FV 4 ὥστ' εἰ ὡς V 6 ἐνεργείας E ἐν μὲν τῷ ἀβ. F ἀβακίῳ DEMV 9 ἀσυγχύτως (alterum)]

ἀσωμάτως M 11 καὶ περὶ τετραγώνου om. FV 12 ἀσωμάτων γε FVp 13 δὲ om. V

περὶ (ante τριγ.) om. V 15 ἐνεργεία τοιούτου DEF: ἐνεργεία ὄντος τοιούτου V: ἐνεργείας τοιαύτης

οὕτης p ψυχρὸν in lacuna om. E 17 γραμματικὸς (ultrabique) M ἐνεργεία

et γραμματικὸν (alterum) om. V 20 παρὰ] περὶ p 21 μὲν om. V

22 ἔχουσι V 27 παντελῶς post λόγος transp. V 28 φαμὲν] φασὶ μὲν V

τριτῶν] περιττῶν M 32 γάρ] δὲ V

καὶ τὰ μερικὰ δυνάμει ἐν τοῖς καθολικωτέροις προῦπέστησεν, οἷον ἐκ τοῦ 29^ο
καταβλημέντος σπέρματος δημιουργεῖ πρῶτον τὸ σαρκίον. ὡς φασιν οἱ ἴατροί,
ἐν τῇ μήτρᾳ. οὐ σῶμα καθολικόν· ἀλλὰ τοῦτο ὡς μὲν
σῶμα ἐνεργείᾳ ἔστιν, ὡς δὲ ἔμψυχον δυνάμει. οὕπω γάρ ἔστιν ἐνεργείᾳ
5 ἔμψυχον. Ήταν δὲ τραχέων καὶ αὐξηθὲν ψυχωμῆ, ἐνεργείᾳ μὲν λέγεται ἔμ-
ψυχον. δυνάμει δὲ ἔφον. μήπω τυχὸν αἰσθήσεως καὶ κινήσεως. Ήταν δὲ 20
ἥδη τούτων μετάσχη, γίνεται ἐνεργείᾳ ἔφον. Ήταν δὲ ἐκκριθῆ καὶ λόγου
μετάσχη, γίνεται ἐνεργείᾳ λογικόν. Ιδοὺ οὖν ἐν τοῖς γένεσι τοῖς ἐν τοῖς
πολλοῖς δυνάμει θεωροῦνται κινητορομαί. καὶ καλῶς οἱ φυσικοὶ οὕτω λέ-
10 γουσιν. Εἶναι δὲ Πορφύριος ἐπειδὴ προέθετο ἐκμέθαι τὸ σύγγραμμα τοῦτο
οὐ πρὸς Πλατωνικὰς συμβαλλόμενον πραγματείας ἀλλὰ πρὸς Ἀριστοτελικάς, 25
διὰ τοῦτο τῇ τῶν Περιπατητικῶν ἐχρήσατο ἐπιλύσει. πάντα ἥδη προκατε- 30^ο
βαλλόμεθα· λοιπὸν συφῆς ἡ λέξις. ἀναγνῶμεν οὖν αὐτήν. καὶ εἰ πού τι
προσπίπτει, σαφῆνται.

15 p. 11,2 Οὐτε οὐδὲν τούτων ἔστι.

Τοῦτο ἔστιν ἀμέτοχον· προσυπακούεται γάρ τὸ τοιοῦτον· εἰ γάρ μή εἰ μετεῖται λογικοῦ καὶ θυγατροῦ τὸ ζῶν· πόθεν εἴτε τὸ εἶδος δέκατον;

προϋπέστατης DEFVp: προϋπέστη Μ 3 ὅπερ p 6 καὶ κινήσεως οι. Ε
7 ἔδη οι. V τούτων] ἄτων E γίνεται ἐνεργεία ζῶν DM: γίνεται ἐνεργεία
(ζψων – ἐνεργεία v. 8 οι.) E: ἐνεργεία μὲν ζῶν δυνάμει δὲ λογικόν FVp 7. 8 ὅταν
δὲ – λογικόν οι. M ἔκφρασθη D: ἔκπτυσθη FVp 8 γίνεται ἐνεργεία λογικού) ἐνεργ.
γίνεται λογ. colloc. V: ἐνεργεία μὲν γίνεται ζῶν λογικόν, δυνάμει δὲ γραμματικόν p
τοῖς (post γένεσι) τῶν p ἐν τοῖς πολλοῖς] πρὸ τῶν πολλῶν M 9 αἱ δ. δυνάμει
θεωρ. colloc. V 10 ἐπειδὴ ὁ πορ. colloc. FV 11 πλατωνικὰ συμβ. πραγματείας
ἀλλὰ πρὸς ἀριστοτελείας FVp: πλατωνικούς συμβ. ἀλλὰ πρὸς ἀριστοτελείκούς D: πλατωνικὰ
συμβ. πράγματα ἀλλὰ πρὸς ἀριστοτελείκα E: πλατωνικήν συμβ. πραγματείαν ἀλλὰ πρὸς ἀριστο-
τελείκήν M 12 post ἐπιλύσει add. ἀλλ’ ἐπειδήπερ ἀνωθεν εἴπομεν ὅτι ἀσώματοι εἰσιν αἱ
πέντε φωναὶ ἀναποδείκτως, φέρε καὶ τοῦτο ἀποδεῖξωμεν. καὶ πρῶτον μὲν τὸ σῶμα οὐδέποτε
ἐν μεῖζον καὶ ἔλάττονι ὡσάντως θεωρεῖται οἷον ἐπὶ ἔλέφαντος καὶ μύρμηκος· αἱ δὲ πέντε
φωναὶ ὡσάντως καὶ ἐν μεῖζον καὶ ἔλάττονι. ἔπειτα δὲ πᾶν σῶμα σώματι προστιθέμενον αὐξῆ-
σιν ποιεῖται τοῦ ἐνδεχομένου τὴν προσθήκην· τὸ δὲ γένος καὶ τὸ εἶδος καὶ τὰ λοιπὰ τῷ σω-
κράτει προστιθέμενα οὐδὲν προστιθέασιν. ἀλλως· οὐδέποτε ταῦτὸν σῶμα ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ἐν
πᾶσι θεωρεῖται. καὶ γάρ ὅμοιοι, ἀλλ’ οὖν οἱ τὸ αὐτό. οἷον εἰ ἐν τῷ πλάτωνος μηρῷ φανείη
ὅστοιν ἔλέφαντος, οὐ ταῦτόν ἔστι καὶ ἐν τῷ τοῦ ὄρέστου· τὸ δὲ γένος καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ
αὐτῷ καιρῷ ἐν πολλοῖς θεωρεῖται. ἀλλως· οὐδέποτε τὰ σώματα μεριζόμενα τὸ ἐν εἶδος ἢ
τὸ ἐν ποσὸν φυλάττει οἷον ὁ στατήρ μεριζέται εἰς πολλά, οὐκοῦν τὰ μεριζόμενα οἱ φυλάττουσι
τὸ ἐν εἶδος, ἢ τὸ ἐν ποσὸν τοῦ στατῆρος· τὰ δὲ γένη καὶ τὰ εἰδη σώματα τὸ οἰκεῖον εἶδος
μεριζόμενα εἰς σωκράτην καὶ πλάτωνα καὶ τοὺς λοιπούς. ἀλλως τε | δέ πᾶν σῶμα ἐξ ὑλῆς καὶ
εἴδους σύγκειται· τὸ δὲ γένος καὶ εἶδος οὓς οὕτως, εἶδος γάρ ἐξ εἶδους οὐ σύγκειται ποτε·
ἀσώματοι ἄρα αἱ πέντε φωναὶ ex Davidis commentario hausta p 12 post πάντα
add. οὖν D: om. EFMVp 13 an λοιπὸν (εἰ)? πού om. D 16 τοιούτον]
σῶμα D μὴ γάρ colloc. F 17 καὶ om. F ταῦτα δέξασθαι p

p. 11,3 Οὗτε δὲ πάσας τὰς ἀντικειμένας.

30^ο

Ἐπεὶ ἔσονται τὰ ἐναντία ἅμα.

p. 11,4 Ἄλλ' ὡς ἀξιοῦσιν.

Ἐπειδὴ ὁ Πορφύριος Ηλατωνικὸς ὡν οὐ τὰ αὐτῷ ἀρέσκοντα λέγει, δι εἰπεν ως ἀξιοῦσιν οἱ Ηεριπατητικοί· φυσιολογοῦντες γάρ καλῶς οὗτοι πρεβεζεύσουσιν. Ήτι τὰ καθόλου δυνάμει πρότερον ἔχει τὰ μερικά. καὶ οὗτοι εἰς τὴν ἐνέργειαν προκόπει.

p. 11,7 Ὁρίζονται δὲ αὐτὴν καὶ οὕτως.

10

Ἐνταῦθα τελείαν ὑπογραψήν λέγει λαμβανομένην ἐκ τῆς τῶν φωνῶν 10 διαιρέσεως τῆς λεγόντης, τῶν φωνῶν αἱ μὲν στρημοὶ αἱ δὲ σημαντικαί.

p. 11,12 Τῶν γάρ πραγμάτων ἐξ ὄλης καὶ εἰδους συνετάτων.

Τὴν αἰτίαν νῦν ἀποδίδωσι. διὸ τί τὸ μὲν γένος ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖται. ή δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὑποτίν τί ἔστι. λέγει τούνυν θτι πάντα τὰ ὄντα ή κυρίως ἐξ ὄλης καὶ εἰδους ὑπάρχει ή ἀνάλογον ὄλη καὶ εἰδει τὴν 15 σύστασιν ἔχουσι. πᾶσι μὲν οὖν τοῖς φυσικοῖς πράγμασιν ἔστι τὸ ὑποκείμενον, δι καλοῦσι κυρίως ὄλην. τὴν ἀκαλλῆ καὶ ἀνείδεον. ἔστι δὲ καὶ κυρίως εἰδος τὸ κοινοῦν αὐτὴν καὶ ἐν αὐτῇ γνώσειν. οὕτως μὲν οὖν ή κυρίως ὄλη καὶ τὸ κυρίως εἰδος ἐν τοῖς φυσικοῖς πράγμασι θεωρεῖται, ἐν δὲ τοῖς τεχνητοῖς τὸ ἀνάλογον. οἷον ἐκ γαλοκού γίνεται ἀνδριάς· οὐκοῦν δι 20 γαλοκός λέγεται ὄλη, ἀλλ ὡς κυρίως, ἀναλόγως δέ· οὐ γάρ ἀνείδεος ὁ γαλοκός, ἀλλ ἐπειδὴ ὑπέστρωται τῷ τεχνίτῃ καὶ ἐπιείχεται τὸ τοῦ ἀνδροάντος εἰδος. ὕσπερ καὶ ή κυρίως ὄλη, διὸ τοῦτο ὄλη λέγεται. καὶ τὸ σχῆμα δὲ εἰδει ἀνάλογον καλεῖται. ἐπειδὴ τοποὶ τὸν γαλοκόν δύστι λόπονται τοῖς φυσικοῖς μία τις ὄλη, διὰ τοῦτο καὶ εἰς ἀλληλα μεταβαθμίλουσι πάντα.

1 οὗτε δὲ FMVp Porph.: οὗτε DE ἀντικ. ἔχει p 2 ἐπεὶ—ἀξιοῦσιν (v. 3) om. V
4 οὐ FVp: om. DEM αὐτῷ] αὐτῷ p λέγει scripsi: λέγων libri 5 post γάρ
add. τούτεστι περὶ φυσικῶν λέγοντες γενῶν καὶ εἰδῶν καὶ οὐκ ως οἱ Ηλατωνικοὶ θεολογικῶν
περὶ αὐτῶν πραγματευόμενοι D οὕτω] ταῦτα λέγουσι καὶ V 6 καθόλου] καθο-
λικὰ V πρότερα F 7 εἰς τὸ ἐνέργεια F 8 δὲ αὐτὴν καὶ οὕτως p Porph.:
δὲ οὕτως DEV: δὲ οὕτως αὐτήν F: καὶ οὕτως M 9 τῆς τῶν πέντε φωνῶν διαιρ. V
10 λεγόντης θτι FVp (fort recte) μέν εἰσιν EMp 11 εἰδους καὶ ὄλης col-
loc. M 12 αἰτίαν] ἐναντίαν E 14 ὄντα] πράγματα FV εἰδει καὶ ὄλη
colloc. D 16 ἀνθεον (i in ras.) E καὶ (ante κυρίως) om. Fp 17 οὖν
om. V 19 τεχνητοῖς p ἀνδρ. γίνεται colloc. M 20 γάρ] δὲ F
ἀνείδεος] εἰ ερας. E 24 τοῖς φυσικοῖς post ὄλη transp. FV φυσικοῖς] ὄλη-
κοτὲ M

ἀδόνατον δὲ ἦν εἰς ἄλληλα ἀπαντα μεταβάλλειν, εἰ μὴ μία τις καὶ κοινὴ 30^ν
οὐκτι πᾶσιν ὑπέκειτο. οὗτοι γοῦν τὰ χαλκὰ σκεύη δυνατὰ εἰς ἄλληλα μετα-
βάλλειν κοινὴν ἔχοντα οὐληγ. οἶνον ἐκ λέβητος εἰς ἀνδριάντα· τὰ γάρ μὴ 25
ἔχοντα μίαν οὐληγ. οὐδέναται μεταβάλλειν εἰς ἄλληλα· οὐ γάρ δὲ γένοιτο
5 ποτε ἐκ λέβητος τὸ ἀβάκιον. γίνεται δὲ ἐξ ἀέρος οὐδωρ καὶ ἐξ οὐδατος ἀήρ
καὶ ἐξ ἀέρος πύρ τῷ μίαν ἔχειν τὴν ὑποκειμένην οὐληγ. δῆλον ὅτι δεξα-
μένη αὐτῇ ψυχρότερα καὶ ὑγρότερα γίνεται οὐδωρ, θερμότερα δὲ καὶ ἡρό-
τερα γίνεται πῦρ, καὶ τὰ ἄλλα θμοίως. πάντα οὖν τὰ φυσικὰ πράγματα 30
ἐξ οὐληγ. ἔστιν κυρίως καὶ εἰδους, ὕσπερ ἀνθρωπος καὶ ἵππος καὶ τὰ ἄλλα,
10 τὰ δὲ τεχνητὰ ἐξ ἀναλόγου μὲν τῇ οὐλῃ. οὖν τῶν ξύλων, ἐξ ἀναλόγου δὲ
τῷ εἰδει, τοῦ τοιούτου συγκόματος. φησὶν οὖν ὅτι τὸ μὲν γένος οὐληγ. ἔχει
λόγον, αἱ δὲ διαφοραὶ εἰδους· ὕσπερ γάρ κατὰ μὲν τὴν οὐσίαν οὐδὲν δια-
φέρει ἄλληλων οἶνον τὰ χαλκὰ σκεύη, ἡ δὲ διαφορὰ κατὰ τὸ σχῆμα γίνεται.
οὗτοι κατὰ μὲν τὸ γένος, καθ' ὁ ζῷα ἐσμεν. οὐδὲν διαφέρει ἀνθρωπος,
15 ἵππος, κύων καὶ τὰ ἄλλα. κατὰ μέντοι τὰς διαφορὰς διαφέρει· τὸ γάρ 35
ζῷον δεξαμένον τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητὸν ποιεῖ τὸν ἀνθρωπον, τὸ δὲ ἄλο-
γον καὶ τὸ θνητὸν πάλιν δεξαμένον ποιεῖ τὸν ἵππον. ὕστε οὐληγ. μὲν ἀνα-
λογεῖ τὸ γένος, εἰδει δὲ αἱ διαφοραί. ἐπει οὖν ἡ μὲν οὐληγ. ἐκάστῳ τὸ εἰναι
παρέχει, τὸ δὲ εἰδος τὸ τοιόνδε καὶ τὸ τοιόνδε, εἰκότας τὸ μὲν γένος ἐν 30^ν
20 τῷ τε ἔστι κατηγορεῖται ὡς ἀναλογοῦν τῇ οὐλῃ. ἡ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὄποιόν
τι ἔστιν ὡς ἀναλογοῦσα τῷ εἰδει.

p. 11, 15 'Ο κοινός τε καὶ εἰδικός.

Κοινὸς ὁ καθόλου, εἰδικὸς δὲ ὁ καθ' ἔκαστα.

p. 11, 18 Ὅποιγράφουσι δὲ καὶ οὗτως· διαφορά ἔστι τὸ χωρίζειν
25 πεφυκός τὰ οὐδὲ τὸ αὐτὸ τὸ γένος.

Προσελθόν γάρ τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητὸν ἐχώριει τὸν ἀνθρωπον ἀπὸ
τοῦ ἵππου.

1 μεταβάλειν F: μεταβαλεῖν V μὴ om. V 2 καὶ τὰ χαλκὰ p δυνατὸν
FV 3 γάρ] δὲ V 4 μεταβαλεῖν V 4, 5 ποτε γένοιτο colloc. p
5 ἀβάκιον DEMV 6 τὴν om. F post δῆλον ὅτι addl. γάρ MV: fort. eras.
D: om. EFp 7 αὐτῇ DFMV: ἔστιν αὐτῇ E: αὐτῇ p 8 ante γίνεται add.
καὶ F 9 καὶ (ante ἵππος) om. FVp 10 τεχνιτὰ V: τεχνικὰ p τῶν ξύλων
Ep: τὰ ζῶα D: τοῦ ζώου FMV 11 τοιούτου] τοιοῦδε E φησὶν EFMp: φασὶν
DV 12, 13 διαφέρουσιν F 14 καθ' ὁ καὶ ζῶα V 15 καὶ ἵππος καὶ ζῶα F
μέντοι] δὲ p διαφέρουσιν F 17 πάλιν δεξ. πάλιν ποιεῖ D τὸν om. F
18 εἰδη M τὸ εἰναι ἐκάστῳ colloc. FV 19 τὸ τοιόνδε καὶ τὸ τοιόνδε F: τὸ ποῖον
καὶ τὸ τοιόνδε DEp: τὸ τοῖον καὶ τοιόνδε M: τὸ τοιόνδε καὶ τοιόνδε V 23 ὁ καθέκα-
στα εἰδικὸς ὁ καθόλου colloc. FV 24 δὲ om. D δὲ τὰς τοιαύτας διαφοράς καὶ
οὗτως Porph. 26 καὶ τὸ θνητὸν eicias 27 τοῦ ἵππου] τῶν ἄλλων V

p. 12,2 Μὴ τὸ τυγχόν φασι τῶν γραμμάτων.

30*

Οὐχ ἡ τυγχοῦσα γάρ διαφορά· οὐδὲ γάρ ἡ κοινῆς οὐδὲ ἡ ἴδιως οὐδὲ 6 τὸ κατέξεσθαι καὶ ἔσταναι ἡ τὸ συμβόν καὶ τὸ γραπόν γωρίζει, ἀλλ' ἡ ἴδιαιτατα ἡ συστατική. τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν εἶναι· τοῦτο γάρ 5 μόνῳ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει, ἐπεὶ οὐδὲ θεῷ ὡς κρείττον πάσης γωρίσεως, οὐδὲ τοῖς ἀλόγοις ὡς μηδὲ πεφυκόσι, καὶ πάλιν οὐ τῇσδέ τινος ἐπιστήμης 10 (ἐπεὶ εἰ γραμματικῆς μόνης, γραμματικὸν παραλαμβάνει), ἀλλὰ πάσης.

p. 12,3 Καὶ τοῦ τί ἦν εἶναι καὶ δὲ τοῦ πράγματος ἐστι μέρος.

'Αντὶ τοῦ 'καὶ εἰς τὸν ὄρισμόν· τὸ γάρ τί ἦν εἶναι σημαίνει παρὰ 10 Ἀριστοτέλει τὸν ὄρισμόν (ῶσπερ *(παρὰ)* τοῖς γραμματικῆς ἡ μῆνις τὴν ἥργαν), ἐπειδὴ δὲ ὄρισμὸς τὸ τί ἔστιν ἐκάστου καὶ τὸ εἶναι σημαίνει. δὲ οὖν μέρος ἐστὶ τοῦ ὄρισμοῦ, ἐκεῖνο διακρίνει· τὸ γάρ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικὸν μέρος γίνεται τοῦ ὄρου· διὰ τοῦτο αὗτη ἡ διαφορὰ ἀπὸ τῶν ἀλλων διακρίνει τὸν ἀνθρωπὸν. 15

15 p. 12,4 Οὐ γάρ τὸ πεφυκέναι πλεῖν.

Οὐ λέγει τὸ πλεῖν τὸ νήγεσθαι ἡ τὸ φέρεσθαι ἐπὶ τοῦ ὕδατος (οὕτως γάρ καὶ τὰ ἄλογα καὶ τὰ ἄψυχα πεφύκασι πλεῖν), ἀλλὰ τὸ ναυτίλεσθαι· τοῦτο γάρ ἴδιον ἀνθρώπου. ἀλλ' οὐ κατὰ τὸ ναυτίλεσθαι ἐν ἀνθρώποις γκαρακτηρίζεται, ἐπεὶ εἰ οὕτω, οἱ μὴ ναυτίλομενοι οὐκ ἀνήσαν ἀνθρώποι.

20

Περὶ ἴδιου.

p. 12,13 Τὸ δὲ ἴδιον διαιροῦσι τετραγῶς.

20

Πληρώσας τὸν περὶ τῆς διαφορᾶς λόγον περὶ τοῦ ἴδιου λαοπόν δια-

2 γάρ (post τυγχοῦσα) om. MVp γάρ (post οὐδὲ) om. p 3 τὸ ἔσταναι V
 καὶ (post συμβόν) ἡ FV 4 ἡ] ἡ MV συστατικὸν Fp τὸ V: τοῦ DEFMp
 5 οὐδὲ—οὐδὲ] αν οὔτε—οὔτε? πάσης γν. κρείττονι colloc. Ep 6 ὡς μηδὲ πεφυκόσι
 DEFMp: ως μὴ πεφύκασι V: ἐπεὶ οὐδὲ αὐτοῖς πέφυκε p; cogitando suppleveris ἐπιστήμης
 δεκτικοῖς εἶναι οὐδὲ V 7 ἐπεὶ εἰ EM: ἐπειδὴ εἰ V: οὐδὲ p τῆς
 γραμματικῆς p γραμματικὸν παραλαμβάνεις om. p γραμματικὸν DFV: γραμματικὴν
 E: γραμματικούς M ἀλλὰ πάσης in lac. XII litter om. F 8 καὶ δὲ τοῦ τί ἦν
 εἶναι τοῦ πρ. Porph., quod etiam hic restitui iubet comm. 10. 11 ὕσπερ—ὅργην fort.
 eicias 10 ὕσπερ παρὰ τοῖς γρ. scripsi: ὕσπερ τοῖς γρ. DEF: ὕσπερ ἐν τοῖς γρ. M (?)
 p: obliit. V post μῆνις add. σημαίνει V 11 ἔκαστον V 13 εἶναι δεκτ. V:
 δεκτ. εἶναι p διὰ τοῦτο οὖν M 16 οὐ λέγει—πλεῖν (v. 17) om. F τὸ (ante
 πλεῖν) om. V νήγεσθαι] πορεύεσθαι V 17 ἄψυχα καὶ τὰ ἄλογα colloc. D
 ναυτίλεσθαι (ubique) F 18 τοῦ ἀνθρ. V 19 εἰ οὕτω D: οὕτως EFMVp
 20 τοῦ ἴδιου Ep 21 διαιροῦσι om. M 22 τῶν διαφορῶν F

λέγεται· τοῦτο γάρ ήν ἀκόλουθον κατὰ τὴν εἰρημένην τάξιν· διαλέγεθεὶς 30^ν γάρ περὶ τῶν οὐσιωδῶν, ἀναγκαίως καὶ περὶ τῶν ἐπουσιωδῶν διαλέγεται. ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ ιδίου ἄρχεται ὡς μεταγγίμου ὅντος· κοινωνεῖ γάρ καὶ τοῖς οὐσιώδεσι, καθὸ μόνῳ καὶ παντὶ καὶ ἀεὶ ὑπάρχει τὸ κυρίως ἴδιον, ὥσπερ 25 5 καὶ τὰ οὐσιώδη (καὶ γάρ ταῦτα καὶ πᾶσι καὶ ἀεὶ ὑπάρχει, οἷς ὑπάρχει), κοινωνεῖ δὲ καὶ τοῖς συμβέβηκότιν, ὅτι ὥσπερ ἔκεινα τῇ ἐπινοίᾳ χωρίζεται τοῦ ὑποκειμένου. οὗτον καὶ τὸ ἴδιον τῇ ἐπινοίᾳ χωρίζεται. πολὺν δὲ κατὰ τὸ αὐτὸν τύπον τῆς διδασκαλίας πρότερον τὰ σημανόμενα ἀπαριθμεῖται, καὶ οὕτως λέγει ποιόν πέρι τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος. τρόπον οὖν τινα 10 διαιρεῖ εἰς τέσσαρα τὸ ἴδιον καὶ φησιν οὕτως· τὸ ἴδιον ἡ μόνη τινὶ εἰδεῖ 30 ὑπάρχει ἡ οὐ μόνη, καὶ εἰ μόνη, ἢ παντὶ τῷ εἶδει ἡ οὐ παντί, καὶ εἰ μὴ μόνη, πάλιν ἡ παντὶ ἡ οὐ παντί, ἢ ἀεὶ ἡ οὐκ ἀεὶ. ἡ μὲν οὖν διαιρέσις αὗτη, καὶ ἔστιν ἐν μὲν σημανόμενον καὶ πρῶτον ὁ μόνη τινὶ συμβέβηκεν, οὐ παντὶ δέ, ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ἰατρεύειν τὸ φιλοσοφεῖν τὸ ἀστρονομεῖν 15 τὸ γεωμετρεῖν ἡ τι τῶν τοισύτων. δεύτερον δὲ ὁ παντὶ μέν, οὐ μόνη δέ, ὡς ἀνθρώπῳ τὸ εἶναι δίποδον παντὶ γάρ ἀνθρώπῳ ὑπάρχει, οὐ μόνη δέ· 20 καὶ γάρ καὶ πετεινοῖς ὑπάρχει τὸ δίποσιν εἶναι. τρίτον δὲ ὁ καὶ μόνη καὶ παντί, οὐκ ἀεὶ δὲ ἀλλὰ ποτέ, ὡς ἀνθρώπῳ τὸ ἐν γήρᾳ ποιηῦσθαι· μόνην γάρ καὶ παντί, ἀλλ’ οὐκ ἀεὶ πεπολίτωται, ἀλλ’ ἐν γήρᾳ. τέταρτον δὲ ἐφ’ 25 οὐ συνδεδράμηκε καὶ τὸ μόνη καὶ παντί καὶ ἀεὶ, οἷον τῷ ἀνθρώπῳ τὸ 31^τ γελαστικὸν καὶ τῷ ἵππῳ τὸ χρεμετιστικὸν καὶ κυνὶ τὸ ὄλακτικόν. τούτων δὲ ἔκαστον λέγεται κατὰ δύναμιν, οὐ κατ’ ἔνεργειαν· οὐ γάρ καθὸ γελᾷ ἡ χρεμετίζει, γελαστικὸν λέγεται ἡ χρεμετιστικόν, ἀλλὰ καθὸ πέφυκε. 5 τοῦτο γάρ ἔστι τὸ κυρίως ἴδιον τὸ μόνη καὶ παντὶ καὶ ἀεὶ ὑπάρχον, φέντε 20 δὲ Πορφύριος κατεγράψατο ἐπὶ τῶν ἀλλων σημανομένων καὶ ἀπλῶς τὸ κοινότερον λεγόμενον ἴδιον λαβὼν εἰς τέσσαρα διεῖλε. τριῶν οὖν οὐδῶν ἀντιθέσεων, ἐξ ὧν τὰ τοῦ ἴδιου σημανόμενα εἴληπται, τούτων πρὸς ἀλλήλα συμπλεκομένων, πλείονες γίνονται σχέσεις αὐτῶν, ἐξ ὧν αἱ μὲν εἰσὶν ἀσύ- 25 στατοὶ αἱ δὲ συνιστάμεναι, ὡς διὰ τῶν ὑπογραμμάτων δείκνυται.

2 ἀναγκαίως οἱ. V   ἐπουσ.] cf. p. 33,20 not.   3 post ἀλλὰ add. καὶ FVp
 μεταγγίμου τιὸς p   4 ἀεὶ καὶ παντὶ colloc. D   5 post ὑπάρχει add. οἷς ὑπάρ-
 χει V   5 καὶ γάρ καὶ V   7 χωρίζονται V   8 τύπον DEFVp: τρόπον M
 post πρότερον add. αὐτοῦ FVp   ἀπαριθμεῖ M   9 ποίου πέρι D: ποίου περὶ⁵
 E: περὶ ποίου FMVp   10 διαιρεῖται V   εἶδει οἱ. DEM: post ὑπάρχει (11)
 transp. p   11 post εἶδει add. ὑπάρχει Vp   post παντὶ addas ἡ ἀεὶ ἡ οὐκ ἀεὶ¹⁰
 12 μὴ οἱ. V   14 δὲ οἱ. V   15 τῶν τοιοῦτον V   δὲ καὶ δὲ M   οὐ]
 μὴ FV   16 ὡς τῷ ἀνθρ. FVp   17 καὶ (ante μόνη) οἱ. FV   18 τῷ ἀνθρ. Fp
 21 καὶ ἵππῳ EM   καὶ τῷ κυνὶ p   23 χρεμετίζει D   χρεμετικόν E   24 τῷ
 καὶ κυρίως F   τῷ μόνη p   26 ὑπάρχει F   ὕπτιον M: ὕπτε DEFVp
 24 κατεγράψατο] οὐκ ἔγράψατο M   26 ἴδιον λαβὼν λεγ. colloc. F   τριῶν—δείκνυται
 (v. 29) eicias aut ante καὶ ἔστιν ἐν μὲν (v. 13) transponas   οὖν οἱ. V   27 ση-
 μανομένου M   28 αἱ supser. E   29 συνιστάμεναι DEFMp: συστατικαὶ V
 ὑπογραμμάτων] ὑπογραφεῖτων M: ὑπογραμμῶν Vp

p. 12,19 Ταῦτο δ' αὐτῷ ἀεὶ σύμφυτον.

31^ε

Τῷ εἰπεῖν σύμφυτον τὴν δύναμιν καὶ τὸ πεφυκέναι ἐδήλωσεν, οὐ 10 τὴν ἐνέργειαν· εἰ γάρ καὶ μὴ ἀεὶ γελῶμεν. ἀλλὰ γελαστικὸν εἶναι λεγόμενα ἀεὶ· δύναμις γάρ ἔχουσεν τὸ γελᾶν ἀεὶ καὶ πεφύκαμεν γελᾶν ἀεὶ. γελα- 15 στικὸν οὖν ἐσμεν οὐ γελῶντες ἀεὶ· ἀλλο γάρ τὸ γελᾶν καὶ ἄλλο τὸ γελα- στικόν, καὶ ἄλλο τὸ γρεμετίζειν καὶ ἄλλο τὸ γρεμετιστικόν.

Περὶ συμβεβηκότος.

p. 12,24 Συμβεβηκός δέ ἐστιν ὁ γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς 15 τῆς τοῦ ὑποκειμένου φύσεως.

10 Τῶν προκειμένων πραγμάτων πρὸς τὴν διδασκαλίαν ὑστάτην τάξιν
ἔχει τὸ συμβεβηκός· λείπεται τοῖνυν περὶ τούτου τὸν λόγον ποιήσασθαι.
Ιστέον δὲ ὅτι οὐ κατὰ τὴν εἰωθυῖαν διδασκαλίαν καὶ περὶ τούτου ἐδίδαξεν·
ἐπὶ μὲν γάρ τῶν ἄλλων φωνῶν πρότερον ἀπηριθμήσατο τὸ διάφορα αὐτῶν 20
σημαντόμενα καὶ τότε ἔλεγε περὶ ποίου τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος· ἐνταῦθα
15 δὲ οὐ τούτο ποιεῖ, ἀλλ' εὐθὺς τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συμβεβηκότος λέγει
εἰδὼς ὅτι περὶ πάντων τῶν σημαντόμενων τοῦ συμβεβηκότος ὁ λόγος τοῖς
φιλοσόφοις. εἰ δὲ τὸ συμβεβηκός γίνεται καὶ ἀπογίνεται χωρὶς τῆς τοῦ
ὑποκειμένου φύσεως, δῆλον ἐντεῦθεν, ὡς οὐκ εἰσὶ σώματα τὰ συμβεβη-
κότα· εἰ γάρ ἡσαν σώματα, προστιθέμενα μὲν τοῖς σώμασιν εἰχον αὐτὰ 25
20 δηλανότι αὔξειν, ἀφαιρούμενα δὲ μειοῦν· εἰ δὲ μήτε προστιθέμενα μήτε
ἀφαιρούμενα λυμαίνεται τὰ σώματα, ἀσώματα ἄρα ἐστί. καὶ ἄλλως· εἰ
ἡσαν σώματα, ἔμελεν εἰς τόπος σωμάτων εἶναι περιεκτικὸς πλειόνων, διπερ
ἀδύνατον· ἐν γάρ τῷ μήλῳ ἔστι καὶ εὐωδία καὶ χροιά καὶ γλυκύτης,
καὶ ταῦτα εἰ ἦν σώματα, οὐκ ἔμελεν ἔνα ἔχειν τόπον, διπερ ἀδύνατον·
25 σῶμα γάρ διὰ σώματος χωρῆσαι ἀδύνατον. καὶ ὅτι μὲν τὰ χωριστὰ συμ- 30
βεβηκότα τὸ ὑποκείμενον οὐ λυμαίνεται αὐτῷ γινόμενα καὶ ἀπογινόμενα,

1 τοῦτο—σύμφυτον MV: τούτῳ δ' αὐτῷ ἀεὶ σύμφυτα τέτσαρα DEFp	2 τῷ δὲ εἰπεῖν p
σύμφυτον] σύμφυτα D	ἐδήλωσεν post σύμφυτον transp. V
(εἶναι et ἀεὶ om.) V	3 γελαστικὰ λεγόμενα
4 ἀεὶ γάρ ἔγ. τὸ γ. δύναμις colloc. V	ἀεὶ τὸ γελᾶν col-
M καὶ] καὶ μὴ V	loc. FV
ἀεὶ γελᾶν colloc. FV	6 γρεμετίζειν D
10 ὑστάτην scripsi: ὑστέραν libri	8 δέ om. D
DF: superser. E	11 παιεῖσθαι FV
13 διάφορα] δια iter. V	12 οὐ MVp: om.
16. 17 τοῖς φιλ. ὁ λόγος colloc. M	18 τὰ om. DE
20. 21 ἀφαιρ. μήτε προστιθ. colloc. V	19 ἡσαν] ἦν M
ἄρα ἀσώμ. ἐστί V: ἄρα τὰ συμβεβηκότα ἀσώμ. ἐστί p	21 λυμαίνονται MV
τόπος transp. FVp	τοῖς σώμασιν V
εἶναι σωμ. colloc. F	22 πλειόνων post
24 οὐκ] πολλὰ σώματα V	23 ἐν γάρ—διπερ ἀδύνατον (v. 24) eicias
DEVp: τῶν ὑποκειμένων M	25 χωρίσαι MV
αὐτῷ M: αὐτὸ (?) D: αὐτὰ EFp: αὐτοῖς V	26 τὸ ὑποκείμενον F: τοῦ ὑποκειμένου

δῆλον (τὸ γάρ καθῆσθαι η̄ ἔστάναι η̄ θερμαίνεσθαι η̄ ψύχεσθαι γίνονται 31^ο καὶ ἀπογίνονται μὴ φιείροντα τὸ ὑποκείμενον). ἡρά οὖν καὶ τὰ ἀγώριστα ἀπογίνεται μὴ λυμανόμενα τὸ ὑποκείμενον, σιμότης λέγω καὶ γρυπότης καὶ μελανία η̄ ἐν τῷ κόρακι; φαμὲν οὖν ὅτι εἰ καὶ μὴ τῇ ἐνεργείᾳ, ἀλλὰ οὖν γε τῇ ἐπινοίᾳ καὶ ταῦτα χωρίζεται· καὶ γάρ εὐθεῖαν η̄ καμπύλην 35 νοήσῃς τὴν ῥίνα, μένει ἣλις οὐδὲν ἤττον.

Εἶνας δέ τινα περὶ τοῦ ἀποδιδομένου ὑρισμοῦ ἀπορεῖσθαι· φασὶ γάρ, ὡς η̄δη εἰρηται, μὴ πᾶσιν ἀρμόσειν τοὺς συμβεβηκόσι τὸν ὑρισμὸν ἀλλὰ τοὺς χωριστοὺς, τὸ γίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι· τὸ γάρ ἐν τῷ Αἴθιοπι 31^ο η̄ τῷ κόρακι μέλαν ἀδύνατον ἀπογίνεσθαι χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκείμενου φιορᾶς, εἰπομένην δὲ η̄δη ὅτι εἰ καὶ μὴ κατ' ἐνέργειαν ἀπογίνεται, ἀλλὰ οὖν τῇ ἐπινοίᾳ ὁ κόρακις καὶ ὁ Αἴθιοψ λευκός, τοῦ δὲ ἀνθρώπου τὸ ζῷον οὐδὲ τῇ ἐπινοίᾳ χωρίσαι δυνατόν· ἂμα γάρ τῷ νοῆσαι ἀνθρωπὸν μὴ εἶναι ζῷον φιείρομεν αὐτόν. ἐπινοήσαντες δὲ τὸν κόρακα μὴ εἶναι μέλανα η̄ τὸν Αἴθιοπα οὐ φιείρομεν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ὡς κόρακος η̄ ἀνθρώπου. ἀμέλει καὶ εἰ ἀφέσθοι τις τοῦ κόρακος τὰ πτερά, οὐδὲν ἤττον ἔσται κόρακις, καὶ τὸν Αἴθιοπα εἰ λευκὸν ἐπινόησει, οὐδὲν ἤττον ἔστιν ἀνθρωπος. ὕστε καὶ τὰ ἀγώριστα εἰ καὶ μὴ τῇ ἐνεργείᾳ ἀπογίνεται, ἀλλὰ οὖν τῇ ἐπινοίᾳ. ἀπορεῖται δὲ καὶ τοῦτο, πῶς λέγεται γίνεσθαι καὶ ἀπογίνεσθαι χωρὶς 20 τῆς τοῦ ὑποκείμενου φιορᾶς· ὁ γάρ πυρετὸς γινόμενος φιείρει τὸν ἀνθρωπὸν. φαμὲν οὖν ὅτι κατέπερ ἐν ταῖς καρδαῖς ἐπιτεινομένων καὶ ἀνιεμένων τὴν ἀρμονίαν λύεσθαι συμβαίνει, τὸ μέντοι ὑποκείμενον οὐ φιείρεται, οὗτοι καὶ ἐνταῦθα θερμάτητος η̄ ψύξεως ἀμέτρου γινομένης η̄ τινος τῶν παραπληγίων τὴν μὲν συμμετρίαν καὶ ἀρμονίαν τὴν ἐν τῷ ζῷῳ συμ- 25 βαίνει φιείρεσθαι, σώζεται δὲ τὸ ὑποκείμενον, τοῦτο ἔστι τὸ σῶμα· τὸ γάρ τῇ θέρμῃ η̄ τῇ ψύξει ὑποκείμενον οὐγῇ ἀπλῶς τὸ ζῷον ἔστιν, ἀλλὰ τὸ σῶμα. σύνθετον δὲ τοῦτο ἔστιν ἐκ τῶν ἐναντίων ψυχρῶν καὶ θερμῶν,

1 η̄ (ante ἔστάναι) καὶ FV   θερμαίνεσθαι Vp: μελαίνεσθαι DEFM   1. 2 γίνεται καὶ ἀπογίνεται FVp   2 οὖν] δὲ FV   3 μὴ superser. D   λυμαῖν.] φιείροντα V τῷ ὑποκείμενῳ M   4 η̄ μελ. η̄ ἐν F   ἐν τῷ κόρακι μελ. (η̄ om.) colloc. V μὴ καὶ colloc. F   5 γε om. M   χωρ. καὶ ταῦτα colloc. V   εὐθεῖα η̄ E 6 τὴν ῥίνα νοήσῃς colloc. V   7 ἀποδεδομένου F   9 τὸ γίνεσθαι λέγω FVp (fort. recte)   καὶ τὸ ἀπογίν. D   10 ἀπογίνεσθαι FVp   11 εἰπωμεν V εἰ καὶ μὴ FVp: εἰ μὴ DEM   12 λευκός] τοῦ μέλανος χωρίζεται V   13 τὸ νοῆσαι Dp   τὸν ἀνθρ. FVp   14 ἐπινοοῦντες V   15 αὐτοῖς] αὐτῶν V (fort. recte) η̄ ὡς ἀνθρ. V   16 εἰ superser. D   τὰ τοῦ κ. πτερά V   πτερά] πτερά M ἔσται — ἤττον (v. 17) om. (ἔστι κόρακι superser.) E   ἔσται] ἔστι p   17 ἐπινοήσεις p   18 εἰ καὶ μὴ D: εἰ μὴ EFMVp (cf. v. 4, 11)   19 λέγεται om. V 20, 21 τὸν ἀνθρωπὸν] τὸ ζῷον FVp   21 ante φαμὲν add. φαμὲν τοίνους ὡς τοῦτο οὐ περὶ (οὐκ ἐπὶ p) τοῦ πυρετοῦ (πυρέττειν p) μόνον ἔδει ἀπορεῖν, ἀλλὰ καὶ περὶ ἀμέτρου ψύξεως καὶ ἕγροτητος καὶ ὑγρότητος· ταῦτα γάρ πάντα προσγινόμενα φιείρει τὸ ζῷον Vp οὖν] τοίνους FV   22 ἀνιεμένων F: ἀνιεμένων DEMVp   τὴν ἀρμονίαν— ὑποκείμενον om. E   λύεσθαι] γίνεσθαι p   24 τὴν ἐν τῷ ζῷῳ om. V 25 σώζεσθαι corr. ex σώζεται E   δὲ iter. F   26 θέρμαι E   27 ἐκ] εἰς τὸ V   27. p. 112,1 ψυχρῶν καὶ θερμῶν, ἔηρῶν καὶ ὅγρῶν D: ψυχρῶν καὶ θερμῶν

ξηρῶν καὶ θυρῶν (“εἰ γάρ ἐν ἦν ὁ ἀνθρωπος”, φησὶν ὁ Ἱπποκράτης, “οὐκ 31v
ἄλλοις καὶ εἰς ἔνωσιν καὶ φιλίαν ἀρμοσθέντων· οὐκ ἐκ τῶν εἰρημένων 20
δὲ μόνον ἔναντίων ποιούμενον συντίθεται τοῦ ζήσου τὸ σῶμα, ἀλλὰ καὶ ἐξ
5 θυρείμενου τινὸς τριγῇ διαστατοῦ κατὰ τὸν ἰδιον λόγον ἀποίου σώματος,
ἐν φῷ θρίσταται πᾶσα ποιότης. οὐδεμίᾳ δὲ ποιότης μάχεται τῷ ἰδιῷ θυρεί-
μενῳ τὴν φύσιν τὸν ἄνθρωπον σύμφωνον εἶχε· φύσιρουσα γάρ τὸ θυρεί-
μενον καὶ ἔαυτὴν συμφωνεῖται· τοῦ γάρ ἐν φῷ τὴν θυρεόν εἶχε φύσιρεντος
καὶ αὐτὴν συμφωνεῖται ἀνάγκη καθ’ ἔαυτὴν εἶναι μὴ δυναμένην. οὐδὲν 25
10 δέ εστιν ἔαυτοῦ φύσιριν· ποιότης γάρ ποιότητι μάχεται. οὐχ θυρεί-
μενῳ καὶ σώματι. ὥστε ἀδύνατον τὸν πυρετὸν τὴν φύσιρειν τὸν θυρεόν
15 μάχεται· ὥστε τὸν πυρετὸν τὴν φύσιρειν τὸν θυρεόν μάχεται· τὸν θυρεόν
φύσιρειν τὸν θυρεόν μάχεται· τὸν θυρεόν μάχεται· τὸν θυρεόν μάχεται· τὸν θυρεόν
20 μάχεται· τὸν θυρεόν μάχεται· τὸν θυρεόν μάχεται· τὸν θυρεόν μάχεται· τὸν θυρεόν
κείμενον ἐν δσῳ μὲν οὐδέτερον ἐπικρατεῖ· ἐν συμμετρίᾳ δέ τοι τούτων τὸ
θυρεόν, θυτέρου δ’ ἐπικρατήσαντος τὸ μὲν ἀντικείμενον φύσιρεν θυρεόν 25
τοῦ ἐπικρατήσαντος ἐξίσταται, τὸ δ’ θυρεόν οὐδὲν πάσχει, οὐδὲ θυρεόν
τῆς ἐπικρατούσης ποιότητος φύσιρεται. ὥστε θυρεόν τοῦ πυρετοῦ τὴν φύσιρεται,
25 τὸ σῶμα, ὅπερ θυρείμενον ἔν τοι τοιωτεροιν, οὐ φύσιρεται.

”Ισως δέ | ἀν τις ἔνσταί ήμιν πρὸς τὰ εἰρημένα, ὡς τῷ πυρετῷ θυρεί- 32r
μενόν εστιν οὐχ ἀπλῶς τὸ σῶμα, ἀλλὰ τὸ τοιωτεροιν τοῦ
καὶ θυρῶν καὶ ξηρῶν E: θερμῶν καὶ ψυχρῶν, ξηρῶν τε καὶ θυρῶν F: ψυχροῦ καὶ θερμοῦ
M: ψυχρῶν τε καὶ θερμῶν ξηρῶν τε καὶ θυρῶν Vp 1 ἦν colloc. p δ (ante
‘Ιπποκρ.) om. FMVp (cf. Περὶ φύσιος ἀνθρώπου c. 3. 1 350 Kühn.) 1. 2 οὐκ ἀν] οὐδέποτε ἦν Hippocr. 2 εἰ δὲ καὶ ἤλγειν DE: εἰ δὲ οὖν καὶ ἀλγήσει Hippocr.: om.
FMVp ἐν ἦν δὲ ἀν ἐν p: ἀνάγκη . . . ἐν εἰναι Hipp. καὶ τὸ ίώμενον Fp Hippo-
poer.: τὸ ίώμενον DEMV κραθέντων οὖν V: νῦν δὲ κραθέντων αὐτῶν p 3 ἀλλή-
λοις scripsi: ἀλλήλων libri post ἀρμοσθέντων add. τῶν τοιούτων στοιχείων V
4 ποιούμενον post εἰρημένων transp. V συντίθεται D: συντίθεται EFMVp τὸ τοῦ
ζ. σῶμα colloc. FVp 6 ποιότης πᾶσα colloc. V 8 συμφωνεῖται FMVp: φύσιρει (συμ-
supser.) D: φύσιρει E 9 αὐτὴν F: ἔαυτὴν DEMVp μὴ om. V 10 οὐχὶ
τῷ p 11 καὶ om. Vp τὸν om. p πυρετὸν ex περιττὸν corr. E δλως
om. V 12 ἐπειδὴ—φύσιρεται (25) eicias 13 γοῦν] οὖν FV τῶν ἐν. μίαν col-
loc. M τούτων om. V κέραται τὸ σῶμα colloc. p συγκέραται V 14 συμ-
βαίν DEFM: συμβαίνει V: συμβῆ p 15 καταλαβεῖν] καταβαλεῖν M 15. 16 ὡς ἐν
τούτῳ—αὐτῇ Dp: om. EFMV 16 post αὐτῇ add. καὶ ἔναντίαν p εξαθήσωσι E
ἔαυτῆς V 18 καὶ ἔκαστος F 19 καὶ (ante τοῦ θερμοῦ) EMVp: om. DF
τοῦ ψυχροῦ καὶ θερμοῦ colloc. V τοῦ ψυχροῦ M περὶ τὸ αὐτὸ μαχ. colloc.
FV 23. 24 ἡ μὲν εὐκρατεία καὶ ἀρμονία M 24 φύσιρεται] μάχεται D 27 οὐ
τὸ ἀπλῶς colloc. M κεκραμένον Efp: κεκραμένον V

ζώου σῶμα. ὅπερ φθείρεται ἀμέτρως αὐτῷ η πυρετοῦ η ψύξεις ἐπιγινο- 32^η
μένων η τινος τῶν παραπληγήσιν· οὐ γάρ η τυχοῦσα ἀμετρος θερμήτης
πυρετός ἐστιν, οἷον η ἐν τῷ σιδήρῳ η ἐν τῷ πυρί. ἀλλ' η ἐν ζῷου σῶ-
ματι· ἀμέλει φθειρόμενοι τούτου καὶ ὁ πυρετὸς συμφείρεται ὡς ἐν αὐτῷ 5
5 τὸ εἶναι ξένων. ἐπιλυόμεθα οὖν τὴν ἀπορίαν ταύτην ἐξ ἀργῆς τοῦτον τὸν
τρόπον· αἱ κινήσεις καὶ αἱ μεταβολαὶ ἐν τέσσαροι γίνονται κατηγορίαις· η
γάρ ἐν οὐσίᾳ η ἐν ποιῷ η ἐν ποιῷ η ἐν τῇ ποδὶ κατηγορίᾳ. καὶ η μὲν
κατ' οὐσίαν μεταβολὴ ποιεῖ τὴν γένεσιν καὶ τὴν φύσιν (γένεσις μὲν γάρ
ἐστιν η ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ δὲ μεταβολήν. φύσις δὲ η ἐκ τοῦ ὄντος
10 εἰς τὸ μὴ ὄν), κατὰ ποσὸν δὲ αἰσχησίς καὶ μείωσις, κατὰ ποιὸν δὲ ἀλλοίω- 10
σις λεύκανσις καὶ θερμανσις καὶ αἱ κατὰ τὰς λοιπὰς ποιήσητας
κινήσεις, ἔτι δὲ καὶ η κατὰ τόπον μεταβολή, ἣν καλοῦσι φοράν. εἰ τοίνου
η γένεσις οὐσιώδης ἐστὶ μεταβολὴ ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ δὲ ἄγονα καὶ
η ἀντικειμένη ἄρα ταύτη φύσις ἐκ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν ἄγονα, καὶ
15 αὕτη κατ' οὐσίαν ἐστὶ μεταβολή· ὥστε δὲ πυρετὸς εἰ φθείρει τὸ ὑποκεί-
μενον, οὐκ ἀν εἴη συμβεβηκός ἀλλὰ κατ' οὐσίαν μεταβολή· ἐπειδὴ γάρ 15
η γένεσις καὶ η φύσις ἀλλοίωσις μὲν οὐκ ἔστιν. οὐκ ἄνευ δὲ ἀλλοίωσεως
γίνονται· ὅταν μὲν οὖν μετρία γένηται ἀλλοίωσις θερμασία η ψύξις. ὥστε
μὴ φθείρειν τὴν τοῦ ζῷου συμψετήν. συμβεβηκός η τοιαύτη ποιότης
20 ἐστίν. ζῆται καὶ ἀπογίνεται μὴ φθείρουσα τὸ ὑποκείμενον. οὗτον δὲ ἐπὶ
πλεῖστον ἔκτισθη, ὡς τὴν συμψετήν τῆς τοῦ ὑποκείμενου κράτεως φθεῖ- 20
ραι. τότε λοιπὸν οὐκ ἔστιν ἀλλοίωσις τὸ τοιοῦτον οὐδὲ κατὰ συμβεβηκός
μεταβολὴ ἀλλ' αὐτῆς τῆς οὐσίας. ὥστε οὐ πᾶς πυρετὸς φθείρει τὸ ὑπο-
κείμενον. ἀλλ' οἱ ἀμετρος. δις οὐδὲ συμβεβηκός ἐστιν, ἀλλ' εἰς τὸ μὴ ὄν
25 μεταβολή.

'Αποροῦσι δὲ καὶ περὶ τῆς φαλάκρας· φασὶ γάρ φθείρειν τὸ ὑποκεί-
μενον, τὰς τρίγας. Ιστέον τοίνυν. ζει οὐχ ὑπόκεινται τῇ φαλάκρᾳ οἱ τρί-
γες ἀλλ' η κεφαλή, καὶ αὕτη οὐ φθείρεται.

1 η ψύξεως η πυρετοῦ M:	ψύξεως η πυρετοῦ (η prius om.) V	1. 2 ἐπιγινομένων
D ² E ^p : ἐπιγενομένων D ¹ FM: ἐπιγενομένου V	2 τυχοῦσα] τυγχάνεις M	θερμα- σία V
3 η (post οἷον) om. EM	ἐν σιδήρῳ FVρ	ἐν πυρὶ EFMVρ
ἡ (post ἀλλ')] ὡς F	ἐν σιδήρῳ FVρ	5 ἔχον F
4 συμφείρεται] φθείρεται D (cf. p. 112,8)	ταύτην ἐξ ἀργῆς F:	τὴν ἐξ ἀργῆς
ἐπιλυόμεθα] ἐπιλαβόμεθα V	τῆς ἀπορίας V	DEMP: τῆς ἐξ ἀργῆς N
ταύτην ἐξ ἀργῆς F:	ταύτην ἐξ ἀργῆς F:	5 τούτον τὸν τρόπον D: οἵτως EΜp: τὸν τρόπον τούτον F
DEMp: τῆς ἐξ ἀργῆς N	ταύτην ἐξ ἀργῆς F:	6 τούτον τὸν τρόπον D: οἵτως EΜp: τὸν τρόπον τούτον F
6 αἱ μεταβολαὶ om. FV	τέττας EFVρ	7 ἐν (ante ποιῷ) om.
τῆ τοῦ ποῦ FMVρ	9 οὐ] εἶναι D (cf. v. 10)	10 ποιὸν δὲ FMVρ:
ποιὸν DE	11 καὶ μέλανσις F: om. p (recte)	12 φοράν E'M
EM	13 ἐκ τοῦ μὴ—μεταβολή (v. 15) om. EFM	εἰ om.
οὐσιώδεις] οὐσιότης M	16 post μεταβολή add. ην καλοῦσι φθο- ράν p	14 ἀντικειμένη ἄρα ταύτη om. V
18 γίνεται V	18 οὖν om. FV	16 post μεταβολή add. ην καλοῦσι φθο- ράν p
οὖν om. FV	γίνεται] γίνεται E: γίνεται FV	21 ἐπιταθῆ F
η ἀλλοίωσις M	21 διατίθεται M	22 διατίθεται M
V ¹	23. 24 τὸ ὑποκείμενον D: om. DF MVρ	23 φθείρει πυρετὸς colloc. V ¹
φησὶ M	27 ἤγουν τὰς τρίγας p	28 ἀλλὰ τῇ κεφαλῇ E
κατῆ] αὐτῇ F		

p. 12,26 Τὸ δὲ μέλαν εἶναι ἀγωρίστως τῷ κόρακι καὶ τῷ Αἰ- 32^τ
θίσπι.

Καλῶς εἶπε τῷ κόρακι καὶ τῷ Αἰθίσπι· εἰσὶ γάρ πολλὰ μέλανα. 23
ἄλευκαίνονται. εἰπον δὲ οἵτι καὶ τὰ ἀγωρίστα συμβεβηκότα ἔστι χωρίσαι
οἱ τῇ ἐπινοίᾳ, τὰς δὲ ἴδιαιτατὰ διαφορὰς οὐδὲ τῇ ἐπινοίᾳ· οὐδὲ γάρ τὸν ἄν-
θρωπον ἐκτὸς τοῦ λογικοῦ ἔννοηται δυνατόν. ἐπεὶ οὐδὲ ἂν εἴη ἄνθρωπος,
οὔτε τοὺς ἀγγέλους τοῦ δικαιάτου, ἐπεὶ οὐδέτι ἄγγελοί εἰσι.

p. 13,3 Συμβεβηκός ἔστιν δὲ ἐνδέχεται τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν ἢ μὴ
ὑπάρχειν.

10 "Αλλὰγη ὑπογραφὴν ἀποδίδωσι τοῦ συμβεβηκότος ἀκριβεστέραν τῆς προ- 30
τέρας· μᾶλλον γάρ ἐφαρμόζει καὶ τοῖς ἀγωρίστοις τὸ εἰπεῖν δὲ ἐνδέχεται
τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν.

p. 13,4 "Η δὲ οὕτε γένος ἔστιν οὕτε διαφορὰ οὕτε εἶδος οὕτε
ἴδιαν, ἀεὶ δέ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ ὑφιστάμενον.

15 "Αλλὰγη ὑπογραφὴν ἀποδίδωσι τοῦ συμβεβηκότος δυναμένην καὶ ἐπὶ³²
ταῖς τέσσαρσι φωναῖς ἀποδίδοσθαι, ἐκ τῆς τῶν λοιπῶν ἀναιρέσεως· καὶ
γάρ γένος ἔστι δὲ μήτε εἰδός ἔστι μήτε διαφορὰ μήτε ίδιον μήτε συμβεβη- 33
κός, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἡμοίως. ἀλλ᾽ ἐκεῖνας οὗτοις οὐχ ὥρισατο. ἐπειδὴ
ἄγνωστοι ἦσαν αἱ | ἐφεξῆς φωναί, νῦν δὲ μετὰ τὸ πάσας διδάσκαι εἰκότως
20 οὗτοις ὥρισατο τὸ συμβεβηκός. ἐπειδὴ δέ ἡ τῶν τεσσάρων ἀναίρεσις οὐ
μόνον τὸ συμβεβηκός εἰσφέρει, ἀλλὰ καὶ τραχέλαφον καὶ ἄλλα πλεῖστα,
προσέθηκεν οἵτι ἀεὶ δέ ἐν ὑποκειμένῳ τὸ εἶναι ἔγει.

p. 13,5 'Αεὶ δέ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ ὑφιστάμενον. 5

'Ἐπειδὴ εἶπε τί οὐκ ἔστιν (ἐξ ἀποφάσεως γάρ ἐποιήσατο τὴν ὑπογρα-

3 καλῶς — Αἰθίσπι om. E καλῶς δέ V 4 εἶπα M δὲ post ἐπινοίᾳ add. δυνα-
τόν p ίδιαιτάτας E¹M 6 νοῦσοι D¹: ἐπινοῦσαι F 7 οὕτε τοὺς ἀγγέλους—ἄγγελοί εἰσι εἰδίας ἐπειδὴ V ἄγγελοι iter. V 10 ἀκριβεστέραν—συμβεβηκότος (v. 13)
om. MV 12 post ὑπάρχειν add. ἢ τὸ γίνεται καὶ ἀπογίνεται p 13 δὲ om. D
16 ταῖς om. E τέτρασι EFMVp 16. 18 καὶ γάρ δὲ μή γένος ἔστι φρεσὶ μήτε εἰδός
μήτε διαφορὰ μήτε ίδιον μήτε συμβεβηκός, ἀεὶ δέ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ ὑφιστάμενον. ἔχει τούτουν
εἰπεῖν τις καὶ ἐπ' ἐκεῖνας (sic) οἶτον ἐπὶ τοῦ γένους· δὲ μήτε διαφορά ἔστι μήτε ίδιον μήτε
συμβεβηκός, δέ τις δέ ὑφέστηκε. καὶ ἀπλῶς ἐπὶ πατῶν. οὐχ ὥρισατο δέ ἐκεῖνας οὗτοις p
19 αἱ om. F διδάσκαι πάσας colloc. p 20 οὗτοις F: om. DEMVp ἐπειδὴ]
ἐπεὶ p δέ om. M 22 οἵτι om. D ἀεὶ δέ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ ὑφιστάμενον p
23 δέ om. M 24 ante ἐπειδὴ lemmate omisso add. εἰπόντων (εἰπόντων δέ p) ἀεὶ ἐν ὑπο-
κειμένῳ ἔστιν ὑφιστάμενον τὸ συμβεβηκός ἐξέως τὸν τραχέλαφον· οὐχ ὑφιστάται γάρ ἐν ὑπο-
κειμένῳ, ἀλλ᾽ ἔστιν ἐν φύλαγῃ ἐπινοίᾳ Vp ἐπειδὴ δέ οὐκ εἶπε τί ἔστιν p τί ἔστιν
οὐκ ἔστιν E γάρ om. FVp

φὴν εἰρηκός ὅτι οὕτε γένος ἐστὶν οὕτε τὰ λοιπά), καὶ τί ἔσται λέγει, ὅτι 32^ν
ἐν ὑποκειμένῳ ὑφίσταται.

p. 13.10 Κοινὸν μὲν δὴ πάντων τὸ κατὰ πλείστων κατηγορεῖσθαι.

'Ἐν πᾶσι τοῖς πράγμασι τρία ταῦτα θεωροῦνται. οὓςία ταυτότητς ἔτε- 10
5 ρότης. οὓςίαν λέγω οὐ τὴν ἀντικειμένην τοῖς συμβεβηκόσιν. ἀλλὰ τὴν ἐκά-
στου ὑπαρξίν, διὸ καὶ ὅντα λέγεται. ἔχει δὲ καὶ ταυτότητα· ἐπεὶ γάρ
μία τῶν πάντων ἀρχή, ἀνάγκη τὰ πάντα κοινωνίαν τινὰ ἔχειν πρὸς ἀλληλα.
πάλιν ἐπειδὴ καὶ πολλά ἔστι πάντα τὰ ὄντα, ἀνάγκη καὶ ἐπερότητά τινα
ἔχειν, ἵνα καὶ πολλὰ ἦ· ὅπου γάρ τι πλῆθος, ἐκεῖ καὶ ἐπερότης. δεῖ 15
10 οὖν καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων πέντε ζητεῖν οὓςίαν ταυτότητα καὶ ἐπερότητα.
ἀλλὰ περὶ τῆς οὓςίας ἥδη προείρηται (ἔφη γάρ τὴν ὑπαρξίν αὐτῶν). περὶ
δὲ τῆς ταυτότητος καὶ ἐπερότητος νῦν λέγει, κατὰ τί κοινωνίαν καὶ κατὰ
τί διαφέρουσι. καὶ δύνανται μὲν οἱ εὐφυεστέρως διακείμενοι ἐκ τῶν ἥδη
ρημέντων τούτοις ἐπιστῆσαι. ἀλλ' ἐπειδὴ τὸ βιβλίον πρὸς τινὰ τῶν ἐπει- 20
15 πολιωτέρων γράψει (τοῦτο δὲ δῆλον ἐκ τοῦ τὰ ἐπιπλάκαια τῶν θεωρημά-
των πρὸς αὐτὸν γράψειν). αὐτὸς ἐκ τῶν ῥημέντων ἐκλεξάμενος ταῦτα λέγει.
καὶ πρότερον μὲν λέγει τὰ κοινὰ παρὰ πᾶσι παρακολουθοῦντα, οὐ' ἐν ἐκα-
στον λοιπὸν παραβάλλῃ πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα καὶ λέγει κατὰ τί μὲν
κοινωνίαν, κατὰ τί δὲ διαφέρουσιν.

20 Ιστέον δὲ ὅτι εἰ ὅρων τινῶν ὑποκειμένων θελήσομεν μαθεῖν,
πέσας ποιούσιν οὗτοι διαφορὰς τῶν πρὸς ἀλλήλους συμπλοκῶν. μειόνωρ 25
τοιαύτη διφεύλουεν γράψασθαι· δεῖ γάρ λαμβάνειν τὸν μονάδι ἐλάσπονα
ἀριθμὸν καὶ πολυπλασιάζειν ἐπὶ τὸν ἐξ ἀρχῆς προκείμενον καὶ τὸν γενό-
μενον μερίζειν δίγα. καὶ τοιαύτας συμπλοκὰς λέγειν γίνεσθαι. οἷον πέντε
25 εἰσὶν οἱ φωναὶ αἱ νῦν συγκρινόμεναι πρὸς ἀλλήλας· λαβὲ τὸν μονάδι ἐλάσ-
τονα τοῦ πέντε τὸν τέσσαρα καὶ ποίησον τετράκις πέντε. καὶ γίνονται

1 λέγειν M   3 ante κοινὸν add. tit. περὶ κοινῶν E: περὶ κοινονίας
τῶν φωνῶν F: περὶ κοινωνίας τῶν πέντε φωνῶν p: om. MV (cf. p. 117,2 118,9 sq.)
post πλείστων add. ὡς εἰρηται DE: post κατηγ. Mp: om. F Porph.   4 τοῖς οὖσι
πράγμ. V   θεωρεῖται FV   5 οὓςίαν δὲ p   5. 6 ἐκάστου πράγματος p
6 ζητεῖν τινα FV   ἐπειδὴ] ἐπειδὴ V   7 ἀπάντων F   8 πᾶλιν δὲ M
ἐπειδὴ] ἐπειδὲ Dp   τὰ ὄντα πάντα colloc. FV   9 ἔχειν DEM: εἴναι FVp   9]
εἴη M   τι πλῆθος V: τὸ πλῆθος DEF M: πλῆθος p   9 ἐπερότης F   10 πέντε
φωνῶν p   καὶ (ante ἐπερ.) om. p   11 ἀλλὰ καὶ Vp   εἰρηται M   οὖτῶν]
καὶ τὸς M   12 καὶ κατὰ τί κοινων. p   14 ἐπειδὴ] ἐπειδὴ V   14. 15 ἐπιπλασιο-
τέρων E   15 γράψει] γράψειν M: ἔγραψε V   16 καὶ ὄντος F   λέγει] γράψει V
17 πρότερον] πρώτον M   παρὰ om. V   18 λοιπὸν DF: αὐτῶν V: om. EMP
παραβάλλῃ] παραβάλῃ M   παραβάλλῃ post τέσσαρα transp. V   λέγει serpsi: λέγει
libri   ὅρων V Elias: διαφορῶν DEF MP (cf. p. 122,26)   20 post τινῶν add. γῆρους
ἀπλῶν φωνῶν V   ἐθελήσομεν Vp   21 οὗτοι] οὗται libri   πρὸς ἀλλήλους F:
πρὸς ἀλλήλας DEM Vp   συμπλοκῶν Vp: om. DEF M   23 πολλαπλασιάζειν F
26 τοῦ πέντε om. FV   τέσσαρα] τέταρτον p   ποίησον] ποίει M

εἰκοσι· τούτων λαβὲ τὸ ἡμίσυ. ὅπερ ἐστὶ δέκα, καὶ τοιαύτας λέγε γίνεσθαι 32^ν
τῶν πέντε τὰς πρὸς ἀλλήλας συμπλοκάς τε καὶ συγκρίσεις. λαμβάνομεν οἱ
δὲ τὸν μονάδι ἐλάττωνα. ἐπειδὴ αὐτὸν τι πρὸς αὐτὸν οὐδὲν παραβάλλεται,
οὐλὰ ὅλη πρὸς ὅλο. πρὸς ἀλλήλους οὐδὲ πολυπλασιάζομεν, ἐπειδὴ τὴν
5 πρὸς ἀλλήλα παραβολὴν ἤγειρυμεν. τοῦ οὐδὲ γενομένου ἀριθμοῦ λαμβάνομεν
τὸ ἡμίσυ. ἐπειδὴ ἐκ τοῦ γενομένου πολλαπλασιασμῷ συμβαίνει δις τὰ αὐτὰ ἃ
πρὸς ἀλλήλα παραβάλλεσθαι· ἔκαστον γάρ τῶν πέντε πρὸς τὰ λοιπὰ τέσ-
σαρα πολλαπλασιάζεται. οἷον τὸ γένος πρὸς τὰ ἐφεξῆς τέσσαρα καὶ πάλιν
τὸ εἶδος πρὸς τὸ γένος καὶ τὰ λοιπὰ τρία, καὶ συμβαίνει δις τὴν αὐτὴν
10 ἑκάστου παραβολὴν ποιεῖσθαι. | οὐλὰ τοῦτο οὖν τοῦ γενομένου ἀριθμοῦ τὸ 33^τ
ἡμίσυ λαμβάνομεν.

p. 13, 20 Ἀλλὰ προηγουμένως μὲν τῶν ἀτόμων, κατὰ δὲ δεύ-
τερον λόγον καὶ τῶν περιεχόντων τὰ ἄτομα.

Πάνοι ἀναγκαῖον ἐν τούτοις 6 Πορφύριος λέγει· φησὶ γάρ· καὶ τὰ γένη
15 καὶ αἱ διαφοροὶ κατηγοροῦνται τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων (λέγεται γάρ
ζῷον ὁ ἀνθρωπος καὶ ὁ Σωκράτης). ὅλλα προηγουμένως μὲν τῶν εἰδῶν 5
κατηγοροῦνται. κατὰ δὲ δεύτερον λόγον διὰ ταῦτα καὶ τῶν ἀτόμων· ἐπειδὴ
γάρ ὁ ἀνθρωπος ζῷον, καὶ ὁ Σωκράτης ζῷον. καὶ ἐπειδὴ ὁ ἀνθρωπος
λογικόν, καὶ ὁ Σωκράτης λογικόν. κατηγορεῖται δὲ καὶ τὰ ἴδια καὶ τὰ
20 συμβεβηκότα καὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων (λέγεται γάρ γελαστικός ὁ
ἀνθρωπος καὶ ὁ Σωκράτης καὶ λευκός ὁ ἀνθρωπος καὶ ὁ Σωκράτης). ὅλλα
προηγουμένως μὲν τῶν ἀτόμων, κατὰ δὲ δεύτερον λόγον καὶ τῶν εἰδῶν· 10
οὐ γάρ τῷ τὸν καθόλου ἀνθρωπον εἰναι γελαστικὸν λέγομεν γελαστικοὺς
καὶ πάντας τοὺς κατὰ μέρος (ὅ γάρ καθόλου ἀνθρωπος ἀσώματός ἐστι καὶ
25 οὐκ ὑπάρχει γελαστικός), ὅλλα τῷ τοὺς κατὰ μέρος ἀνθρώπους εἰναι

1 λαβὲ] αὐθίς p 2 τὰς om. M τε om. D 3 ἐλάττονα FV αὐτὸ] αὐτὸ^ν
libri παραβάλλεται] παραλαμβάνεται M 4 ὅλλα om. M ἀλλήλας M
πολυπλ. D: πολλαπλ. EFVp: πολαπλ. M 5 post ζητοῦντεν add. εἴτε οὖν τὴν διαφο-
ράν p 6 τὸ ἡμίσυ λαρψ. colloc. V 7 παραβ. πρὸς ἀλλήλα colloc. Ep:
παραλαμβάνεσθαι πρὸς ἀλλήλα M γάρ] δὲ V πέντε] τριῶν F 8 καὶ
om. D 10 post παραβολὴν add. ζητοῦν διαφοράν p 12, 13 δὲ δεύτερον DEp:
δεύτερον δὲ M Porph.: δεύτερον F 13 καὶ superser. D 14 post τούτοις
add. θεώρημα p (fort. recte) 15 καὶ αἱ διαφοροὶ om. F καὶ τῶν εἰδῶν M
16 ζῶν ὁ ἀνθρ. καὶ ὁ σωκρ. V: καὶ ζῶν καὶ ἀνθρ. ὁ σωκρ. DEMp: ὁ σωκρ. καὶ ζῶν
καὶ ἀνθρ. F μὲν om. M 17 κατηγορεῖται FMV 17, 22 δεύτερον δὲ colloc. F
διὸ ταῦτα om. M τῶν superser. D 18, 19 ὁ σωκρ. λογικόν, καὶ ὁ ἀνθρ. λογικόν
colloc. M 19 καὶ (ante τὰ ἴδια) om. E 20 καὶ τῶν εἰδῶν DM: τῶν εἰδῶν
EFp: τῶν εἰδῶν τε V γελαστικὸν V 20, 21 καὶ ὁ ἀνθρ. D 21 post σωκρ.
add. γελαστικὸν V καὶ λευκός—σωκράτης om. D λευκόν V 22 μὲν om. M
καὶ superser. D 23 τῷ τὸν καθόλου—γελαστικὸν post μέρος (v. 24) transp. EM
τὸν om. p γελ. ἥ λευκόν p 23, 24 λέγομεν καὶ τὸν σωκράτην γελαστικόν καὶ
πάντας V 24 καὶ (ante πάντας) om. p post μέρος add. ἥ λευκός p
ἀσώματον FM ἐστι om. V 25 γελαστικόν V

γελαστικούς. καθόλου δὲ περὶ τῶν ἐν τοῖς πολλοῖς ἢ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς βρι-
λέγει.

p. 13,23 Κοινὸν δὲ γένους καὶ διαφορᾶς τὸ περιεκτικὸν τῶν 15
εἰδῶν.

5 Μετὰ τὰς πέντε ὥμοι παραβάλειν ἀλλήλαις καὶ εἰπεῖν, κατὰ τί μὲν
κοινωνοῦσι κατὰ τί δὲ διαφέρουσι, βούλεται λαβεῖν ἐν ἔκαστον αὐτῶν καὶ
παραβάλειν πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα καὶ δεῖξαι, κατὰ τί μὲν κοινωνεῖ τὸ ἐν
τῶν πολλῶν καὶ τοῖς τέσσαρσι κατὰ τί δὲ διαφέρει.

p. 13,23 Κοινὸν δὲ γένους καὶ διαφορᾶς τὸ περιεκτικὸν τῶν
10 εἰδῶν. 20

Νῦν ἐν ἔκαστον λαμβάνει καὶ παραβάλλει πρὸς ἔκαστον τῶν λοιπῶν
ἴδια καθ' ἓν. καὶ πρῶτον τὸ γένος παραβάλλει πρὸς τὴν διαφορὰν καὶ
λέγει. κατὰ τί τε κοινωνοῦσι καὶ κατὰ τί διαφέρουσιν.

p. 14,3 "Οσα τε κατηγορεῖται τοῦ γένους ὡς γένους.

15 "Οσα γάρ κατηγορεῖται τοῦ ζῷου, ταῦτα καὶ τῶν μετὰ τὸ ζῷον εἰδῶν
καὶ ἀτόμων. ὥμοις καὶ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς. ἅρα οὖν ἐπειδὴ τοῦ ζῷου 25
κατηγορεῖται τὸ γένος (λέγομεν γάρ τὸ ζῷον γένος). διὸ τοῦτο καὶ εἰδῶνς
καὶ ἀτόμους κατηγορηθήσεται: εἰ γάρ τοῦτο, καὶ ἀνθρώποις καὶ ὁ Σωκρά-
της γένος, ἕπερ οὐκ ἔστι, καὶ ἐπειδὴ τὸ γένος δισύλλαβον, ἅρα καὶ ὁ ἀν-
20 θρωπός. ἔργεον τοίνυν, διτὸ τοῦτο κοινῶς ὁ Πορφύριος προσέθηκε τὸ
ώς γένους ἀντὶ τοῦ ως πράγματος· οὐ γάρ ως σχέσιν ἔχοντος· τὸ γάρ
γένος καὶ τὸ δισύλλαβον καὶ δισα τοιαῦτα τὴν σχέσιν τοῦ ζῷου δηλοῦ. δισα 30
οὖν τοῦ ζῷου ως ζῷον κατηγορεῖται (τοῦτο γάρ αὐτὸν δηλοῦ τὸ ως γένους),
ταῦτα πάντας καὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων κατηγορεῖται. τὸ δὲ γένος
25 τοῦ ζῷου οὐχ ως ζῷον κατηγορεῖται, ὅλλα σχετικῶς· λέγεται γάρ οὐ
μόνον τὸ ζῷον γένος τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἵππου καὶ τῶν λοιπῶν, ὅλλα
καὶ τὸ γρῦπα γένος λευκοῦ καὶ μέλανος καὶ τῶν ἄλλων. ὥμοις καὶ ἐν

1 γαλ. ἢ λευκούς p 2 tit. Τί κοινὸν γένους καὶ διαφορᾶς in mrg. add. D: περὶ κοι-
νωνίας γένους καὶ διαφορᾶς Fp: om. EMV 3 ὥμοις om. D παραβάλλειν D
6 καὶ om. V 7 παραβάλλειν D: παραβάλλειν p 8 πολλῶν] λοιπῶν F καὶ
DEM: ἔργουν p: om. FV 9 κοινὸν δὲ — διαφέρουσιν (v. 13) om. M (recte)
post περιεκτικὸν add. εἶναι DE: om. Fp Porphy. 11 παραβάλλειν p 13 κατὰ τί
μέν ω. κατὰ τί δὲ δ. V τε om. p 14 τε] δὲ M: γάρ V κατηγορεῖται FMVp:
κατηγοροῦσι DE ως γένος E¹ (corr. eadem m.) 16 post ὥμοις add. δὲ EMVp:
om. DF 17 κατηγοροῦμεν FV τὸ γένος κατ. colloc. M τὸ γένος om. E
18 ὁ ἄνθρ. MVp 19. 22 δισύλλαβον EMp 20 κοινῶς om. M 21 ως γένος
DE 23 αὐτῷ F ως γένος F 24 τῶν (ante ἀτόμου) om. FV 24. 25 τὸ
δὲ γένος—κατηγορεῖται om. DEM 26 τοῦ (ante ἀνθρ.) om. V

ταῖς ἀλλαις κατηγορίαις εὑρήσεις. ὅστε τὸ γένος τοῦ ζῷου οὐχ ὡς ζῷου 33^τ κατηγορεῖται. ἀλλὰ ποιὸν σχέσιν ἀνειληφότος πρὸς τὰ ὑψ' αὐτό. καὶ οὐδὲ τοῦτο οὐ κατηγορηθῆσεται κατὰ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν ἀτόμων. ὁ αὐτὸς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς διαφορᾶς λόγος. οὗτος διαφορᾶς ὡς διαφορᾶς, καὶ οὐδὲ σχέσιν δηλοῦντα κατηγορεῖται. τοσαῦτα καὶ τῶν ὑπ' αὐτὴν εἰδῶν πάντων.

p. 14,10 Καὶ νῦν δὲ καὶ τὸ ἀναιρεθέντος. |

Δύο κανόνες εἰσὶ τῶν φύσεων προτέρων. τό τε συναναιρεῖν μὲν μὴ 33^τ συναναιρεῖσθαι δέ. καὶ τὸ συνεισφέρεσθαι μὲν μὴ συνεισφέρειν δέ.

p. 14,14 Ἰδιον δὲ τοῦ γένους καὶ τὸ ἐπὶ πλειόνων κατηγορεῖσθαι 5
10 ἥπερ η̄ διαφορά.

Εἰπὼν κατὰ τί κοινωνοῦσι τὸ γένος καὶ η̄ διαφορὰ νῦν λέγει κατὰ τί διαφέρουσιν ἀλλήλων. δεῖ δὲ τὰς διαφορὰς διχῶς λαμβάνειν ἐνταῦθα. εἰρηται γάρ οὗτοι αἱ διαφοραὶ διχῶς θεωροῦνται, η̄ ὡς συστατικαὶ καὶ συμπληγωτικαὶ τῶν εἰδῶν η̄ ὡς διαιρετικαὶ τῶν γενῶν. δεῖ οὖν φησι διαφορὰς 10 15 λαμβάνειν οὐ τὰς συστατικάς (ἐκεῖναι γάρ οὐκέτι ὡς γενῶν εἰσὶ διαφοραὶ ὅλῃ̄ ὡς εἰδῶν), δεῖ οὖν τὰς διαιρετικάς λαμβάνειν. αὗται γάρ εἰσι τῶν γενῶν. καὶ ἀπλῶς δεῖ τὰς διαιρετικάς λαμβάνειν· τούτων γάρ ἐπὶ πλέον ἔστι τὸ ζῷον, ἐπεὶ τῶν συμπληγωτικῶν καὶ ἐπ' ἔλαττον ἔστι.

p. 14,18 Καὶ τὸ συμβεβηκός ὄμοίως ἐπ' ἔλαττόνων.

20 Καὶ μὴν τὸ συμβεβηκός ἐπὶ πλειόνων τοῦ γένους παραλαμβάνεται· τὸ 15 γάρ μέλαν. εἰ τύχοι, οὐκ ἐπὶ ζῷων μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ ἀλύγων. πῶς οὖν ἐπ' ἔλαττον; φαμὲν οὗτοι τὰ ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος οἷον τὸ συμβεβηκός τὸ ἐν ζῷοις ἐπ' ἔλαττον τοῦ ζῷου· τὸ γάρ μέλαν οὐ πᾶσι τοῖς ζῷοις ὑπάρχει, καὶ τὸ ἐν φυτοῖς ἐπ' ἔλαττον τοῦ φυτοῦ.

1 post εὑρήσεις add. γένη V 2 ἀλλὰ] ἀλλ' ὡς Vp ἀνειληφότα E 3 τῶν (ante ἀτόμων) om. F 4 οὗτοι οὗται] δια τὸ γάρ p 5 δηλοῦσι F: δηλούσης V τοιαῦτα M αὐτὴν] αὐτὸν M πάντα M post πάντων add. καὶ ἀτόμων p 6 τὸ εχ τοῦ corr. E 7 τῶν φύσεων πρότεροι E τε om. E 8 συνεισφέρειν μὲν (μὲν om. D) μὴ συνεισφέρεισθαι δὲ DfP post δέ add. τοῦτα δὲ καὶ ἀμφοτέρων ἔστι κοινά, τοῦ γένους τε καὶ τῆς διαφορᾶς p 9 ante ίδιον add. titulum ίδιον γένους καὶ διαφορᾶς F: περὶ ίδιων γένους καὶ διαφορᾶς p καὶ om. M Porph. 11 τὸ τε γένος Fp: τὸ εἶδος M 12 ἐνταῦθα FVp: ἐντεῦθεν DEM 14 η̄ om. F ante δεῖ add. δεῖ δὲ διαφορὰς λαμβάνειν αἱς τέμνεται τὸ γένος p φησι om. E τὰς διαφορὰς p 15 οὐκέτι om. M γενῶν] γενικαὶ M 17 καὶ ἀπλῶς—λαμβάνειν om. p (recte) 18 τὸ ζῷον] an τὸ γένος? ἐπει] ἐπὶ E συμπληγωματικῶν E 20 παραλ. τοῦ γένους colloc. V 21 τύχη MV μόνων EMVp 22 φαμὲν οὖν D 24 τοῖς φυτοῖς V

p. 14,20 Ἐτι τὸ γένος περιέχει τὴν διαφορὰν δυνάμει.

33v

Εἴργηται γάρ τιδη κατὰ τοὺς Ηεριπατητικοὺς ὅτι αἱ διαφοραὶ δυνάμει εἰσὶν ἐν τοῖς γένεσι πρότεραι τῶν ὑπὸ αὐτὰ εἰδῶν.

p. 15,4 Ἐτι γένος μὲν ἐν καθ' ἔκαστον εἶδος.

Ἐπέρα διαφορὰ γένους καὶ διαφορᾶς· τὸ μὲν γάρ ἐν ἐστιν, αἱ δὲ πλείους καθ' ἔκαστον εἶδος.

p. 15,6 Καὶ τὸ μὲν γένος ἔστιν ὅλη.

Ἡδη εἴργηται ὅτι τὸ ἐν τοῖς πολλοῖς γένος καὶ μᾶλιστα τὸ φυσικὸν ὅλη ἔστιν, ἡ δὲ διαφορὰ εἴδει.

10 p. 15,7 Προσάντων δὲ καὶ ἄλλων κοινῶν.

Φησὶν ὅτι καὶ ἄλλα μὲν ἔστιν αὐτοῖς κοινὰ καὶ ἕδια, ὅμως δὲ ἀρκεῖ ταῦτα. ἔστι δὲ κοινὸν αὐτοῖς καὶ τὸ οὐσιώδες· ὥσπερ γάρ οὐσιώδες τὸ 25 γένος, οὗτος καὶ ἡ διαφορά. κοινὸν αὐτῶν καὶ τὸ συνωνύμως κατηγορεῖ- σθαι· ὥσπερ γάρ τὸ γένος τῶν ὑπὸ αὐτὸν συνωνύμως κατηγορεῖται, οὗτο 15 καὶ ἡ διαφορά. ἔστι δὲ καὶ ἕδιον ἔκάστῳ παρὰ τὰ εἰρημένα. ὅτι τὸ μὲν γένος οἷον τὸ ζῷον μετ' ἄλλου γένους οὐ συμπλέκεται πρὸς τὸ συμπλήγ- ρωσαί τι. αἱ δὲ διαφοραὶ συμπλέκονται καὶ ποιοῦσί τι· τὸ γάρ λογικὸν μετὰ τοῦ θνητοῦ, νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικοῦ καὶ τῶν τοιούτων συμπλέ- 30 κεται καὶ συμπλήρωται τὸν ἀνθρωπὸν.

20 p. 15,10 Γένος δὲ καὶ εἶδος κοινὸν μὲν ἔχονται τὸ κατὰ πλειόνων, ὡς εἴργηται, κατηγορεῖσθαι.

Παραβαλλόν τὸ γένος πρὸς τὴν διαφορὰν καὶ εἰπὼν κατὰ τί μὲν κοινω-

2 ἔδη ὅτι M περιπ.] περιεκτικοὺς E ὅτι eras. M 3 πρότερα F ὑπὸ^τ
αὐτὰ D: ὑπὸ αὐτὰς Vp 4 post εἶδος add. οἷον ἀνθρώπου τὸ ζῷον p Porph.
5 διαφορὰ V: κοινωνία DEFΜ: ἐπερότης p 7 μὲν om. M 8 ὡς ἔδη M
ὅτι τὸ] ὅτι D¹ (τὸ superser.) p: τὸ V τοῖς om. E γένος] γένεσι Fp 9 ἡ δὲ
διαφ. εἶδει· αὕτη γάρ ἔστιν ἡ μορφοῦσα D: ἡ δὲ διαφ. ἔστιν ἡ μορφοῦσα V 11 φρίσι
γάρ V αὐτῶν D ὅμως] ὅμοιως E δὲ om. p ἀρκεῖσθαι V: ἀρκεῖσθαι p
12 δὲ] γάρ FV γάρ om. V 13 καὶ alterum om. D 17 διαφοραὶ δὲ (αἱ om.)
FV ποιοῦσί τι τὸ γάρ λογικὸν V: ποιοῦσι τὸ λογικὸν DEFΜ: ποιοῦσι τι τὸ λογικὸν
γάρ p 18 καὶ νοῦ p καὶ τῶν τοιούτων om. V 19 συμπλήρωται] ποιεῖ V
20 ante γένος add. tit. τι κοινὸν γένους καὶ εἶδους D: περὶ κοινωνίας γένους καὶ εἶδους p:
eundemque sed ante παραβαλλόν demum add. F 22 κατὰ τί μὲν κοινωνοῦσι] τι κοινὸν
εἶσασται D

νοῦσι κατὰ τί δὲ διαφέρουσι, νῦν παραβάλλει τὸ γένος πρὸς τὴν εἰδος καὶ 33ν
λέγει, τί κοινὸν ἔχουσιν.

36

p. 15,11 Εἰλήφθω δὲ τὸ εἶδος ὡς εἶδος.

Καλῶς τὸ ως εἶδος ἐτέθη. ἵνα μὴ τὸ εἰδικότατον λάβῃς (τοῦτο
5 γάρ οὐκέτι κατὰ πλειόνων κατηγορεῖται) ἢ τὸ ὑπάλληλον· ως ὑπάλληλον 34τ
γάρ καὶ εἶδος καὶ γένος ἐστὶ τῶν μετὰ ταῦτα καὶ εὑρίσκεται πολὺν γένος.
ἄλλον εἰ καὶ ὑπάλληλον ἐστιν. ως εἶδος αὐτὸν λάβεις καὶ μηκέτι ως γένος.
Ἴνα σύγκρισιν ποιήσῃς εἶδους καὶ γένους καὶ μὴ γενῶν ἀμφοτέρων.

p. 15,12 Κοινὸν δὲ αὐτοῖς καὶ τὸ προτέροις εἶναι.

10 Διὰ τοῦτο προέταξε τὸ κοινὸν τὸ λέγον κατὰ πλειόνων κατηγορεῖ· ἁ
σθιαί, ἵνα εἴπῃ καὶ πρότερον ἐστιν ἐκείνων ὃν κατηγορεῖται.

p. 15,16 Ἐτι τὰ γένη προϋποκείσθαι δεῖ.

Τὸ γάρ ζῷον, ως εἴρηται, ως ὅλη προϋπέστρωται καὶ προσλαβθὲν τὸ
λογικὸν καὶ τὸ θυγητὸν ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον· ἐστὶ τὸ μὲν ζῷον γένος ὃ δὲ 10
15 ἄνθρωπος εἶδος· πρότερα οὖν τῇ φύσει τὰ γένη. δύο εἰσὶ κανόνες, ως
ζῷη ἔσφαμεν, καθ' οὓς διακρίνονται τὰ πρότερα τῇ φύσει, καὶ ἐστὶ πρό-
τερος μὲν ὁ λέγων πρῶτον εἶναι τὸ συναναιροῦν μὲν μὴ συναναιρούμενον
δέ, οἷον τὸ ζῷον ἀναιρούμενον μὲν συναναιρεῖ τὸν ἄνθρωπον, ὃ δὲ ἄνθρω-
πος ἀναιρεῖται οὐ συναναιρεῖ τὸ ζῷον. πρότερον οὖν τῇ φύσει τὸ γένος 15
20 τοῦ εἶδους. ἐστὶ δὲ δεύτερος κανὼν ὁ φάσκων φύσει πρότερον εἶναι τὸ
συνεισφερόμενον μὲν μὴ συνεισφέρον δέ. οἷον ἀνθρώπου ὅντος πάντως
συνεισφέρεται καὶ τὸ ζῷον. ζῷου δὲ ὅντος οὐκ ἀνάγκη συνεισφέρεσθαι καὶ
τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἐνταῦθι δὲ τὸ γένος πρότερον φύσει τοῦ εἶδους· τὸ
γάρ γένος ὑπάρχον οὐ συνεισφέρει καὶ τὸ εἶδος, τὸ μέντοι εἶδος εὶ τεθείη.
25 συνεισφέρει καὶ τὸ γένος.

4 καλῶς] καλὸν F: καλῶς εἴπε V   ως om. E   ἐτέθη om. FV   5 οὐκέτι
ex οὐκ ἐστι corr. E   5. 6 ως ὑπάλληλον γάρ DFM: τὸ γάρ ὑπάλληλον F: ως ὑπάλληλον, τὸ
γάρ ὑπάλληλον Vp: scribas ως ὑπάλληλον γάρ τὸ εἶδος καὶ γένος ἐστὶ τῶν μετ' αὐτῷ καὶ εὑ-
ρίσκεται πᾶλιν εἶδος   7 ἄλλα καὶ εὶ V   8 ante σύγκρισιν IV litt. erasae V γέ-
νους καὶ εἶδους colloc. V   9 πρότερα Vp   10 καὶ τὸ κοινὸν V   11 εἴπῃ δὲ Mp
12 tit. περὶ διαφορᾶς γενοῦς καὶ εἶδους praemittit p   ἔτι] δὲ E   ἔτι—δὲ] Διαφέρει
δὲ δὲ τὸ μὲν γένος περιέχει τὰ εἴδη, κατὰ τὶ διαφέρουσι βούλεται δεῖξαι, καὶ ἡ μὲν πρώτη
διαφορὰ δῆλη, ἡ δὲ κατὰ (sic) τὰ γένη προϋποκείσθαι δεῖ p   13 ως (alterum) FVp: om.
DFM   ὑπέστρωται V   14 ἐστὶ M: ἔτι DEFVp   15 κανόνες iter. DE   κανόνες
εἰσὶ colloc. V   16 διαφέρουσιν V   16. 17 πρότερος] πρῶτος MV   17 πρῶτον] πρό-
τερον M   μὲν superser. E   18 μὲν] γάρ M: om. V   συναναιρεῖ MVp: συν. superser.
F: ἀναιρεῖ DE   19 τῇ om. F   21 μὲν om. EM   μὴ συνεισφερόμενον δὲ (antea
recte συνεισφερόμενον) E   22. 23 καὶ τὸν DV: τὸν EMp: om. F   23 καὶ κατ' ἀμ-
φοτέρους οὖν τοὺς κανόνας φύσει πρότερον τὸ γένος τοῦ εἶδους p   τῇ φύσει V

p. 15,22 Τὰ δὲ εἰδη τῶν γενῶν πλεονάζει.

34^τ

Τὰ γὰρ εἰδη ἔχει τὰς συμπληγρωτικὰς αὐτῶν διαφορὰς ἐνεργεία.

21

p. 16,2 Γένους δὲ καὶ ἕδους κοινὸν μὲν τὸ ἐπεσθαι τοῖς εἰδεσιν.

Παραβαλὼν πρὸς τὸ εἰδός τὸ γένος νῦν παραβάλλει αὐτὸς πρὸς τὸ ἕδιον. ἐπεσθαι δὲ λέγεται ἵ τὸ μεῖζον τῷ ἐλάττονι ἐξ ἀνάρχης ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῷον (εἰ γὰρ ἀνθρωπος, καὶ ζῷον), ἵ τὸ ἔσον τῷ ζῷῳ, ὡς 25 τῷ ἀνθρώπῳ πᾶλιν τὸ γελαστικόν· εἰ γὰρ ἀνθρωπος, καὶ γελαστικόν.

p. 16,6 Κοινὸν δὲ καὶ τὸ συνωνύμως.

Ἶδοὺ διὰ ταύτην τὴν συγγένειαν ἐλέγομεν ἐν μεταγγίμφει εἶναι τὸ ἕδιον 10 τῶν οὐσιωδῶν καὶ ἐπουσιωδῶν καὶ πλησιάζειν αὐτὸν μᾶλλον τοῖς οὐσιώδεσσι.

p. 16,9 Διαφέρουσι δὲ ὅτι τὸ μὲν γένος πρότερον, ὥστερον δὲ 30 τὸ ἕδιον.

Εἰπων κατὰ τί κοινωνοῦσιν ἀλλήλοις, νῦν λέγει καὶ κατὰ τί διαφέρουσι. πρότερον δὲ λέγεται οὐ τῷ γρόνῳ, ἀλλὰ τῇ φύσει.

15 p. 16,17 Τὰ δὲ γένη ἀναιρούμενα συναναγεῖται ὥν ἔστιν ἕδια.

Αναιρουμένων γὰρ τῶν γενῶν ἀναιρεῖται καὶ τὰ ἕδια διὰ μέσου | τῶν 34^τ εἰδῶν· ἀναιρεθέντος γὰρ τοῦ ἀνθρώπου συναναγεῖται τὸ γελαστικόν. καὶ τοῦτο εἰκότως· εἰ γὰρ ἀναιρουμένων τῶν εἰδῶν ἀναιρεῖται καὶ τὰ ἕδια, ἀναιρουμένων δὲ τῶν γενῶν ἀναιρεῖται καὶ τὰ εἰδη, πολλῷ μᾶλλον ἀναιρούμενων τῶν γενῶν ἀναιρεθήσονται καὶ τὰ ἕδια.

2 τὸ γὰρ εἰδός FV συμπληγρωματικάς E αὐτῶν] ἔαυτοῦ F: αὐτοῦ V post ἐνεργείᾳ add. τοῦ γένους μῆ βέροντος τὰς διαφορὰς ἐνεργεία κατὰ τοὺς περιπατητα-
κούς V 3 tit. τί κοινὸν γένους καὶ ἕδους add. D: περὶ κοινωνίας γ. κ. ἔδ. Fp
δὲ] τε D: μὲν V 4 προσβαλὼν D 4. 5 καὶ πρὸς τὸ ἕδιον Mp 7 πάλιν
om. M 9 ὄμογένειαν M 10 τῶν ἐπουσιωδῶν FMVp; cf. p. 33,20 not.
αὐτὰ FM 11 tit. περὶ διαφορᾶς γένους καὶ ἕδους add. p διαφέρουσι δὲ DEF:
διαφέρει δὲ MV Porph.: διαφέρει δὲ τὸ γένος τοῦ ἕδους p 13 καὶ om. F 14 πρό-
τερα M 15 ante ὅν add. τὰ FV: τὰ εἰδη p Porph.(?) om. DEM ὧν ἔστι ἕδια
Fp: ὧν ἔστι γένη DEV: om. M 16 γὰρ] δὲ V: τούνν p 17 καὶ τὸ γελ. p
18 καὶ om. p 19 ἀντιρ. δὲ καὶ τῶν γενῶν F: καὶ τῶν γενῶν ἀναιρ. p συναγα-
ρεῖται V καὶ om. p 19. 20 πολλῷ — γενῶν] καὶ τῶν γενῶν ἄρα ἀναιρου-
μένων p 20 τῶν γενῶν om. DEF καὶ om. p

p. 17,4 Διαφέρει δὲ γένος συμβεβηκότος.

34v

Τῶν πλεῖστον ἀλλήλων διαφέροντων, ὡς ἔχει τὸ γένος καὶ τὸ συμ- 6
βεβηκότος, τὴν μὲν κοινωνίαν εἰπεῖν δυσχερές, ἐπειδὴ ἀλίγη ἡ κοινωνία, τὴν
δὲ διαφορὰν ῥάδιον (τὰ γάρ πολὺ διεστηκότα ἐν πολλοῖς ἑαυτῶν διαφέρου-
5 σιν), ὥσπερ καὶ τῶν πλεῖστον συνεγγίζοντων τὴν μὲν διαφορὰν εἰπεῖν 10
δυσχερές, τὴν δὲ κοινωνίαν εὐχερές. οἷον τὴν μὲν κοινωνίαν λόγου καὶ
κυνὸς καὶ ἵππου εἰπεῖν καὶ φάτης καὶ περιστερᾶς εὐχερές, τὴν δὲ δια-
φορὰν οὐ ῥάδιον. πάλιν κατὰ τί μὲν διαφέρει ὁ ἀνθρωπὸς μύρμηχος
εὐχερές εἰπεῖν. κατὰ τί δὲ κοινωνοῦσι δυσχερές, καὶ ἀπλῶς τὰ μὲν πόρρω
10 ἀπ’ ἀλλήλων ὄντα καὶ πολὺ διεστηκότα κοινωνίαν μὲν ὀλιγοστὴν ἔχει,
πλείστηγ δὲ διαφοράν, τὰ δὲ μὴ πολὺ διεστηκότα ἀλλὰ πλησιάζοντα ἀλλή- 15
λοις ὀλιγοστὴν μὲν κέκτηται τὴν διαφοράν, πολλὴν δὲ τὴν κοινωνίαν. ἐπεὶ
οὖν τὸ γένος τοῦτο καὶ τὸ συμβεβηκότες πλεῖστον ἀλλήλων ἀπέχουσιν, ὅλε- 20
γοστὴ μὲν αὐτῶν ἡ κοινωνία, πολλὴ δὲ ἡ διαφορά, ὅθεν καὶ μίαν μόνην
15 αὐτῶν κοινωνίαν ἔξεσθετο ὁ Πορφύριος, ἔτερότητας δὲ πλείστας.

p. 17,7 Ἐπίτασιν γάρ καὶ ἀνεστιν ἐπιδέγχεται ἡ τῶν συμβεβηκό-
των μέθεξις.

Ἀνθρωπὸς γάρ καὶ ἵππος καὶ τὰ ἄλλα εἴδη ὄμοίως τοῦ ζῷου μετέχει
(όμοίως γάρ ἔστι ζῷα), τὰ δὲ σώματα οὐχ ὄμοίως μετέχει τοῦ λευκοῦ ἢ
20 τοῦ μέλανος· λέγεται γάρ μᾶλλον καὶ ηττον εἶναι λευκὸν καὶ μέλαν.

p. 17,14 Τὸ μὲν οὖν γένος ἡ τῶν ἀλλων τεττάρων διαφέρει.

25

Βούλεται ὁ Πορφύριος ἐνταῦθα δεῖξαι, πόσαι γίνονται σχέσεις ἐκ τῆς
πρὸς ἄλληλα παραβολῆς τῶν πέντε· ἔφη γάρ ὅτι γίνονται σχέσεις οὐχ ὡς
ἄν τις ὑπολάβῃ εἴκοσι διὰ τὸ δις ἔκαστον τῶν πέντε παραβαλεῖν πρὸς τὰ
25 λοιπὰ τέσσαρα καὶ παραδίδωσι τὴν μέθοδον, ἢν ἦδη προεξεθέμεθα, δι’ ἣς
εὑρίσκομεν πόσαι γίνονται σχέσεις τῶν προκειμένων ὅρων ἐκ τῆς πρὸς
ἀλλήλους παραβολῆς. φησὶ γάρ, ὡς ἦδη παρ’ ἡμῶν λέλεκται, ὅτι δεῖ τὸν 30

1 tit. τί κοινὸν γένους καὶ συμβεβηκότος in mrg. add. D: περὶ κοινωνίας γ. κ. σ. p
lemma διαφέρει δὲ γένους συμβ. DEFp: διαφέρει δὲ τὸ γένος M: διαφέρει τὸ γένος V: δια-
φέρει δὲ τὸ γένος τοῦ συμβ. Porph. 2 πλεῖστων E 7 ἵππου εἰπεῖν obliit. V
post εἰπεῖν add. καὶ ἀνθρώπου F 8 ὁ om. FV τοῦ μύρμηχος M 9 εὐχερές
DEM: εὐχερές καὶ εὔπορον F: εὐχερές καὶ εὔκολον V: καὶ εὐχερές καὶ εὔπορον p
10 διεστ. πολὺ colloc. Ep 11 δὲ μὴ in litt. E 12 κέκτηται MV ante ἐπεὶ
tit. περὶ διαφορᾶς γένους καὶ συμβεβηκότος et lemma διαφέρει δὲ τὸ γ. τοῦ συμβ. add. p (cf.
v. 1 not.) 13 τοῦτο om. M ἀπέχει M 14 μέν ἔστιν F ἡ κοιν. αὐτῶν
colloc. V ἡ (prius) om. M 16 γάρ om. V 18 τὰ om. p 20 εἶναι καὶ
ἡττον colloc. FV 21 ἀλλων τεττάρων] διαφορῶν E τεττάρων D: om. Fp
22 πόσαι] πόθεν M ἐκ τῆς—σχέσεις (v. 23) iter. E 25 ἔξεθέμεθα V
27 ἀλλήλους scripsi: ἀλλήλα libri (cf. p. 115,21) λέλεκται] p. 115,22

προτείθεντα τῶν ὅρων ἀριθμὸν πολλαπλασιάζειν ἐπὶ τὸν μονάδον ἐλάττονα 34·
καὶ τῶν γινομένων λαβεῖν τὸ ἡμισυ. καὶ τοσάντας λέγειν γίνεσθαι τὰς σχέ-
σεις· οἷον ἐπὶ τῶν προκειμένων πέντε δεῖ πολλαπλασιάσαι τὸν πέντε ἐπὶ
τὸν μονάδον ἐλάττονα. τοῦτο ἔστι τὸν τέσσαρα, καὶ γίνονται εἴκοσιν· εἴτη
5 τούτων τὸ ἡμισυ· γίνονται δέκα. τοσάντα ἄρα τὸν πέντε γίνονται αἱ 35
πρὸς ἀλληλα σχέσεις. ἡ δὲ αἰτία. δι' ἣν τὸν τρόπον τοῦτον ποιοῦμεν,
ἔστιν αὗτη· δεῖ ἔκαστον τῶν πέντε πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα παραβάλλειν·
διὰ τοῦτο οὖν πεντάκις ποιοῦμεν τὰ τέσσαρα, καὶ γίνονται σχέσεις εἴκοσιν.
ἐπεὶ δὲ συμβάνει δις τὰς αὐτὰς σχέσεις περιλαμβάνειν. διὰ τοῦτο ποιοῦμεν 10
10 τὸ ἡμισυ· παραβάλλοντες γάρ τὸ γένος πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα δῆλον ὅτι
καὶ πρὸς τὴν διαφορὰν αὐτὸν παραβάλλομεν· ἐὰν οὖν τὴν διαφορὰν πρὸς τὰ
λοιπὰ τέσσαρα παραβάλλωμεν, συμβάνει δις ἡμιστὸν γένος πρὸς τὴν δια-
φορὰν παραβάλλειν. δημοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλος
κανόν, καὶ διαφορὰν πέντε σχέσεις γίνονται τῶν προτείθεντων ὅρων·
15 ἐὰν γάρ ὁσί τινες ὅροι καὶ προστείθονται ἑτέροις, καὶ¹ ἔκαστον ὅρου τοσάνται προστείθενται σχέσεις, ὅσοι ὥστε οἱ προκείμενοι ὅροι. οἷον τοῦ πρώτου
σχέσεις οὐν ἔστιν, ἐὰν δὲ προστείθῃ ἔτερος ὅρος, γίνεται μία σχέσις. ἐπειδὴ
εἰς ἣν ὅρος δι προκείμενος. πᾶλιν καλὸν ἔτερος προστείθῃ, δύο προστείθενται
σχέσεις. ὅσοι ὥστε οἱ προκείμενοι ὅροι. γίνονται οὖν ἅπασαι τρεῖς σχέσεις.
20 ἐὰν δὲ ἔτερος ὅρος προστείθῃ· τρεῖς προστείθενται σχέσεις, καὶ γίνονται αἱ
πᾶσαι σχέσεις ἕξ. ἐὰν δὲ ἄλλος ὅρος προστείθῃ, τέσσαρες προστείθενται 15
σχέσεις, ὥστε γενέσθαι τῶν πέντε ὅρων τὰς πᾶσας σχέσεις δέκα. καὶ
ἄλλως δέ· ἔκαστον τῶν πέντε πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα παραβάλλειν δεῖ·
τὸ γένος οὖν πρὸς τὰ λοιπὰ τέσσαρα παραβάλλομενον ποιεῖ σχέσεις τέσσα-
25 ρας, ἡ δὲ διαφορὰ πρὸς μὲν τὸ γένος ἡδη παραβέβληται, ὅτε τὸ γένος
παρέβαλλον (ταῦτὸν γάρ ἔστι). πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ τρία παραβάλλομένη ποιεῖ
σχέσεις τρεῖς, ὥστε γίνεσθαι ἑπτά. πᾶλιν τὸ εἶδος πρὸς τὸ γένος καὶ τὴν 20
διαφορὰν ἡδη παραβέβληται, ὥστε κάκενα πρὸς τοῦτο, πρὸς δὲ τὰ λοιπὰ
δύο παραβάλλομενον ποιεῖ σχέσεις δύο, ὡς γίνεσθαι ἐννέα σχέσεις. πᾶλιν

1 πολυπλασιάζειν F   2 γίνεσθαι λέγειν colloc. V   3 προκειμένων EFMVp: προειρη-
μένων D   πέντε δεῖ Laur. 85,1. Laur. 72,7: ἔδει (haud dubie ortum ex ἐ δεῖ)
DEFMVP: δὲ τὸ ἡμισυ] τὰ ἡμιστὸν DEMVp: τὰ ἡμιστὸν F   δέκα γίνεται M
9 ἐπεὶ δὲ V: ἐπειδὴ DEFM: ἐπειδὴ δὲ p   περιλαμβάνειν DEVp: λαμβάνειν F: παρα-
βαθ. M   11 αὐτὸν FV: ex αὐτὰ corr. D: αὐτὰ EMP: οὖν FVp: om. DEM
12 τὸ γένος] τοῦ γένους F: τὴν τοῦ γένους V   13 παραβάλλειν D: παραβαθλίαν EMP:
παραβολὴν λαμβάνειν FV   15 malim ἔτεροι ὅρον] ὅρων p   16 ὅσοι DE: οἵοι F: οἵον
Mp: οἱ V   οἵον DEFV: πέντε p: obliit. M   τοῦ οὖν πρώτου p   17 δὲ] γάρ V
ὅρος om. p   18 ὅρος ἡν colloc. p   προτείθενται F   19 ὅσοι — σχέσεις om. V
ὅσοι D: οἵοι EFMp   20, 21 πᾶσαι αἱ colloc. FV   22 καὶ γίνονται τ. π. ὅρ. αἱ
πᾶσαι V   23 ἄλλος F   τὰ λοιπὰ τέσσαρα V: τὰς λοιπὰς τέσσαρας DEFMP:
24 τὰς λοιπὰς τέσσαρας p   25 ὅτε] ὅτι M   26 παρέβαλλον DF: παρέβαλλε EMP:
πρὸς αὐτὴν παρέβαλλεν V: παρεβάλλετο πρὸς αὐτὴν p   παραβαθλίαν Vp: παραβαθλί-
μενον DEFM   28 ὥστε] ἥντα p   29 παραβαλλ.] παραβαθλίαν F   ὥστε p
σχέσεις ἐννέα colloc. FVp

τὸν ἕδιον πρὸς μὲν τὸ γένος καὶ τὴν διαφορὰν καὶ τὸ εἶδος ἥδη παραβέβηκη. 35
ταῦ. πρὸς δὲ τὸ συμβεβήκει παραβάλλομενον παιεῖ μίαν σχέσιν, ὡστε πάσας
γίνεσθαι δέκα. τὸ δὲ συμβεβήκει πρὸς οὐδὲν ἔχει παραβάλλεται. ἥδη
γάρ πρὸς πάντα παραβέβληται. Ήτε ἔκεινα πρὸς αὐτὴν παρεβάλλετο. οὐδὲνον
οὖν θεῖ πᾶσαι αἱ σχέσεις γίνονται τέσσαρες. τρεῖς. οὖν. μία, τοῦ μὲν γένους
τέσσαρες, τῆς δὲ διαφορᾶς τρεῖς, τοῦ δὲ εἰδούς οὖν, τοῦ δὲ ἕδιον μία, ὡστε
αἱ πᾶσαι γίνονται δέκα. [καὶ τὸ ἕδιον οὐκέτι παραβέβληται πρὸς τὸ γένος,
ἥδη γάρ παραβέβληται, θεῖ τὸ γένος πρὸς αὐτό.]

p. 17,23 Λοιπὸν δὲ πῇ διαφέρει τοῦ εἴδους.

10 Ἡ αὐτὴ γάρ ἐστιν σχέσις τοῦ γένους πρὸς τὴν διαφορὰν καὶ τῆς δια-
φορᾶς πρὸς τὸ γένος τῆς τε διαφορᾶς καὶ κοινωνίας αὐτῶν καὶ οὐκέτι 30
πρὸς τὸ γένος παραβάλλεται. ἀλλὰ πρὸς τὰ μετ' αὐτήν.

p. 18,11 Κοινὸν τοίνυν διαφορᾶς καὶ εἴδους.

Μέτεισιν ἐπὶ τὰ κοινὰ καὶ ἕδια διαφορᾶς καὶ εἴδους καὶ τῶν λοιπῶν,
15 καὶ ἐπὶ αὐτοῖς καταπάυει τὸν λόγον.

p. 18,16 Ἔδιον δὲ διαφορᾶς μὲν τὸ ἐν τῷ ὄποιόν τι ἐστι κατη-
γορεῖσθαι.

Καὶ ὅπερ ἂν τις ἡπάρησεν, αὐτὸς φύλασσες ἐπικύνεται. | φησὶ γάρ, οὐδὲ 35
τί τὸ μὲν εἶδος ἐν τῷ τι ἐστι κατηγορεῖται, ἢ δὲ διαφορὰ ἐν τῷ ὄποιόν
20 τι ἐστι, καίτοι καὶ ὁ ἀνθρωπὸς ποιόν τι ζῷον λέγεται. φαμὲν γάρ, τι

1. 2 post παραβέβληται add. ἡνίκα κάκεινο (sic) πρὸς αὐτό p 2 τὰς πάσας FVp
3 πρὸς οὐδὲν Laur. 85.1 Laur. 7²,7: οὐδὲν DEFMVp 5 αἱ πᾶσαι colloc. FV
7 αἱ πᾶσαι DFVp: πᾶσαι EM καὶ τὸ ἕδιον — πρὸς αὐτό (v. 8) inclusi
8 ὅτε πρὸς αὐτὸν τὸ γένος παρεβάλλετο V 10 γάρ om. F ἐστι om. M: post
γένους transp. V 11 τε] δὲ M καὶ V: om. DEFMp: malim ὡστε
12 πρὸς τὸ γένος V: τὸ γένος DEFMp πρὸς τὰ μετ' αὐτὴν FV: τὰ πρὸς μετ' αὐτὸν
(sic) DEp: τὰ μετ' αὐτό M 13 ante κοινὸν add. tit. περὶ κοινωνίας εἰδους καὶ δια-
φορᾶς p κοινὰ M 14 ante μέτεισιν add. ταῦτα εἰπών D εἰδους] γένους D
καὶ τῶν λοιπῶν om. V 15 ἐπὶ] ἐπεὶ F ἐπὶ τοῖς αὐτοῖς M καταπάυει
F MVp τῶν λόγων M post λόγων add. κοινότητας οὖν διαφορᾶς καὶ εἴδους φάσκει
δύο, ἑτερότητας δὲ πλέον, καὶ πρῶτον φησιν ἕδιον διαφορᾶς τὸ ἐν τῷ ὄποιόν τι ἐστι κατη-
γορεῖσθαι, εἴδους δὲ τὸ ἐν τῷ τι ἐστι p 16 lemma om. p (recte) δὲ om. D
μὲν om. DV 18 καὶ om. M ἀπορήσειν M 20 καίτοι] καίτι E ὁ su-
perser. D ὄποιον V

ἔστι Σωκράτης. ζῷον. ποιὸν ζῷον, ἄνθρωπος. ὥστε καὶ τὸ εἶδος ἐν τῷ 35^ῳ ὅποιόν τί ἔστι κατηγορεῖται. φησὶ τούνυν ὅτι τὸ εἶδος ποιὸν ἔστιν οὐχ ἀπλῶς. ἀλλὰ καθὸ μετέχει τῶν διαφορῶν· τὸ μὲν γάρ ἐν τῷ τί ἔστι ἡ κατηγορεῖσθαι ἔχει τὰ εἴδη ἐκ τῶν γενῶν, τὸ δὲ ἐν τῷ ὅποιον ἐκ τῶν διαφορῶν· ποιὸν γάρ ζῷον ἐρωτηγίθεταις λέγομεν λογικὸν θητόν. ὥστε καὶ¹ ἔστιν μὲν αἱ διαφοραὶ τὸ ποιὸν ἔχουσι. τὰ δὲ εἴδη διὰ τὰς διαφοράς.

p. 19,2 Τίς μὲν γάρ ἵππος τινὶ ὅντι σύνεισιν.

Τὸ μὲν γάρ ἀπλῶς λογικὸν συντεθὲν τῷ ἀπλῶς θητῷ ποιεῖ ἄνθρω- 10 πον, ὁ δὲ καθόλου ἄνθρωπος συντεθεὶς μετὰ ἄλλου τινὸς οὐδὲν ἀποτελεῖ. εἰ δὲ γίνεται ἡμίονος ἐξ ἵππου καὶ ὄντος οὐδέτι ἐκ τῶν καθόλου ἀλλ’ ἐκ τῶν μερικῶν· δόδε γάρ ὁ ἵππος προτελθόντων τῷ ὅντι ποιεῖ ἡμίονον. καὶ ἀλλῶς· αἱ μὲν διαφοραὶ συνιοῦσσαι εἰς ἑνὸς εἰδῶν γένεσιν οὐδὲν ὑπὸ ἀλλήρων παθοῦσαι ἔκαστη τὴν ἔστιν τούτην φυλάττει. οὗτον συνηλθοντας εἰς ἑνὸς 15 εἰδῶν γένεσιν τοῦ ἀνθρώπου τὸ λογικὸν καὶ τὸ θητὸν καὶ τὸ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, καὶ οὐκ ἐβλάβησαν ὑπὸ τινος τούτων. ἵππος δὲ καὶ ὄντος συνελθόντες καὶ ἀποτελέσταντες ἡμίονον διὰ τὸ μὴ εἶναι εἴδη ἀλλὰ ἄπομα οὐδὲ τὴν φύσιν τὴν ἔστιν τοῦ εἰλικρινῆ ἐψύλαξαν ἐν τῇ ἡμίονῳ· ἀλλοί γάρ τι παρ' ἀμφοτέροις τῆς ἔκαστου οὐσίας φύσεις της γέγονεν. ὥστε 20 εἰδος εἶδει οὐ συνέργεται.

p. 19,12 Τὸ δὲ ἴδιον ἐφ' ἑνὸς εἶδος εἰστίν.

Τὸ παντὶ καὶ δεῖ καὶ μόνῳ ὑπάρχον.

1 ὅποιον ζῷον p	2 καὶ φῆσι τοίνυν D: φασὶ τοίνυν M: φησὶ V	ποιὸν τι V	
4 τὰ εἴδη om. V	ἐν τῷ ποιὸν M: ἐν τῷ ὅποιον τι ἔστιν Vp	6 διὰ τ. δ.] κέτηγ- ται τούτῳ ἐκ τῶν διαφορῶν p	
	8, 9 Τίς—ἄνθρωπον] Ἐτί διαφορὰ συντίθεται μεθ' ἑτα- ριας διαφορᾶς. Ἀλλην ἐτερότερος δείκνυσι διαφορᾶς καὶ εἰδους, ὅτι ή μὲν διαφορὰ δύναται συν- τεθῆναι μεθ' ἑτερας εἰς ὑπότασσόν τινος, οἷον συνετέθη τὸ λογικὸν καὶ τὸ θητόν εἰς ἀνθρώπου ὑπότασσον p	9 τῷ ἀπλῷ θητῷ D	
	10 μετὰ ἄλλου τινὸς] μὲν αὐτοῦ τοῦ καθόλου ἵππου (sic) p	10 μετὰ ἄλλου τινὸς] μὲν αὐτοῦ τοῦ καθόλου θητῷ ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον p	
	post ἀποτελεῖ add. τὸ δὲ καθόλου λογικὸν συντεθὲν τῷ καθόλου θητῷ ποιεῖ τὸν ἄνθρωπον p	11 γίνεται post ὄντος transp. p	
	12 δόδε γάρ ὁ Laur. 72,7: ὁ δέ γε DEFMI: ὁ δέ γε V: ὁ γάρ p	οἱ ἡμίονος p	
	add. οὐχ ὁ καθόλου, ἀλλ' ὁ τις ἵππος τῷ τινι ἡμίονῳ p	post ἡμίονον	
	13 συνοῦσαι Ep	14 συνηλ- θεν F	
	16 καὶ (prius) om. F	ἐβλάβησαν DEMV: ἐβλάβησαν F: ἐκρύψθησαν p	
18 τὴν ἔστιν φύσιν V	τὴν ἔστιν εἰλικρινῶς φύσιν ἐψύλαξαν p	ἐψύλαξαν εἰλι- κρινῆ colloc. D	
	19 παρ' ἀμφοτέροις DEM: παρ' ἀμφοτέροις	19 παρ' ἀμφοτέροις FV: ἀμφοτέροις	
		21 ante lemma titulum Περὶ	
		κοινωνίας καὶ διαφορᾶς διαφορᾶς καὶ ίδιου add. p	εἰδούς οὐ ἔστιν θειον Porph.
22 τὸ παντὶ—ὑπάρχον EFM: om. DVp: illorum loco hanc expositionem δύο κοινότητας λέγει διαφορᾶς καὶ ίδιου, τὸ τε ἐπίστης μετέχεται καὶ τὸ δεῖ ὑπάρχειν οἷς ὑπάρχουσιν. οὕτω γάρ ὁ			

p. 20,3 Καὶ ἡ μὲν διαφορὰ ἀνεπίτατός ἐστιν.

36r

Οὐδὲν γάρ λογικὸν ἐστι μᾶλλον λογικὸν ἢ ἥπτον, μέλαν δὲ μέλανις μᾶλλον καὶ ἥπτον λέγομεν. εἰ δὲ λογικώτερον ἄλλο ἄλλου, μᾶλλον καὶ ἥπτον λέγομεν. ἀλλ’ ἔτερόν τι σημαίνομεν διὰ τοῦ λογικοῦ ἐνταῦθα· οὐδὲν δὲ τὴν λογικὴν οὐσίαν ζητοῦμεν. ἀλλὰ τὴν ἐν μαθήμασι λογικὴν ἔχειν, ἥτις ἐπιτηδειότης ἐστὶ ψυχῆς.

p. 20,5 Ἀμιγεῖς μὲν αἱ ἐναντίαι διαφοραί.

Τὸ γάρ λογικὸν καὶ ἄλογον οὐ συμπλέκεται, μέλαν δὲ καὶ λευκὸν 15 κεραννύμενα ποιεῖ τὸ φαινόν.

10 Τὸ δὲ γελαστικὸν κατὰ τὸ πεφυκέναι γελᾶν λέγεται.

σωκράτης μᾶλλον πλάτωνος λογικὸν οὔτε μᾶλλον γελαστικόν. εἰ δὲ καὶ λογικώτερον ἄλλον λέγομεν μᾶλλον καὶ ἥπτον, ἀλλ’ ἔτερόν τι σημαίνομεν διὰ τοῦ λογικοῦ καὶ τοῦ λογικωτέρον ἐνταῦθα. οὐδὲν γάρ τὴν λογικὴν οὐσίαν ζητοῦμεν ἐνταῦθα, ἀλλὰ τὴν ἐν τοῖς μαθήμασι λογικὴν ἔχειν, ἥτις ἐπιτηδειότης ἐστὶ ψυχῆς. δεῖ δὲ ἐστιν ὁ ἄνθρωπος λογικός, καὶ δεῖ γελαστικός. δεῖ δὲ οὐ κατὰ τὸ γελᾶν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πεφυκέναι. λέγει δὲ καὶ ἑτερότητας δύο. ή μὲν γάρ διαφορὰ πλείστα εἰδὴ περιέχει, τὸ δὲ ἕδιον ἐνί μόνῳ εἶδει πρόσεστι. καὶ ὅτι ἡ μὲν διαφορὰ εἰ καὶ ἔπειτα τοῖς εἰδεσιν, ἀλλ’ οὖν οὐκ ἀντικατηγορεῖται· εἴ τι γάρ ἄνθρωπος, λογικός, οὐ μήν καὶ εἴ τι λογικόν, ἄνθρωπος. τὸ δὲ ἕδιον καὶ ἔπειτα καὶ ἀντικατηγορεῖται· εἴ τι γάρ ἄνθρωπος, γελαστικόν, καὶ εἴ τι γελαστικόν, ἄνθρωπος. | deinde titulum Ηερί κοινωνίας καὶ διαφορᾶς διαφορᾶς καὶ συμβεβηκότος et ad lemma διαφορὰ δὲ καὶ συμβ. κοινῶν μὲν τὸ ἐπὶ πλείστων λέγεται hanc expositionem συμβεβηκότος δὲ καὶ διαφορᾶς κοινήτεται μὲν δύο. τὸ τε κατὰ πλείστων λέγεται καὶ τὸ δεῖ προσεῖναι τοῖς εἰδεσιν, ἀλλ’ ἡ μὲν πρότη καὶ τοῖς χωριστοῖς καὶ ἀχωρίστοις ἀρμόζει, ἡ δὲ δευτέρα μόνοις τοῖς ἀχωρίστοις· οὐ γάρ δεῖ ἄνθρωπος καθηται, δεῖ δὲ οὐ κόραξ μέλας. ἑτερότητες δὲ τρεῖς. ἡ μὲν γάρ διαφορὰ περιέχει τὰ εἰδή, ἐπὶ πλείστην γάρ τὸ λογικὸν τοῦ ἄνθρωπου, τὰ δὲ συμβεβηκότα καὶ περιέχεται καὶ περιέχει. καθὸ μὲν γάρ τὸ μέλαν οὐ μόνον αἰθίοπι, ἀλλὰ καὶ κόρακι καὶ ἐπέρσιοι ἀρμόζει, περιέχει, καθὸ δὲ οὐ αἰθίοψ δύναται καὶ ἄλλων εἶναι συμβεβηκότων δεσπικός, περιέχεται. τρόπον δέ τινα εἴπεν, ἐπειδὴ οὔτε κυρίως περιέχει οὔτε κυρίως περιέχεται exhibet p 1 καὶ—ἀνεπίτατός ἐστιν om. Vp καὶ om. D ἀνεπίταστος E 2 οὐδὲν γάρ—ψυχῆς (v. 6) hic om. (cf. p. 125.22 not.) et illorum loco baec ὁ σωκράτης γάρ ἑτέρου οὐκ ἔστι μᾶλλον λογικός. εἰ μὴ κατὰ μάθημα μόνον, ἥτις ἐπιτηδειότης ἐστὶ τῆς ψυχῆς, οὐ μήν κατὰ τὴν λογικὴν οὐσίαν, οὐς ἔφημεν εἰπόντες. τὸ δὲ συμβεβηκότα τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥπτον ἐπισέγεται· ἔστι γάρ αἰθίοψ ἑτέρου αἰθίοπος μᾶλλον μέλας praebet p οὐδὲν] οὐδὲν V λογικοῦ] λογικὸν FM μᾶλλον ἐστὶ colluc. FV λογικὸν DFIV: om. EM: λογικοῦ F² ἢ ἥπτον] καὶ ἥπτον EM: om. V 3 μᾶλλον ἐστὶ F λέγομεν] λέγομεν M (fort. recte): om. F εἰ δὲ καὶ EM ἄλλο iter. E 4 λέγομεν ante μᾶλλον transp. EM λέγομεν F post λογικοῦ add. καὶ οἷμα λογικώτερον τὸ λογικώτερον D: καὶ τοῦ λογικωτέρου EFMV, quod eieci οὐδὲν] οὐδὲν V 5 ζητοῦμεν] απ νοσῦμεν? τοῖς μαθήμασι FV 7 Ἀμιγεῖς—φαινόν (v. 9) om. V καὶ ἀμιγ. p 8 καὶ τὸ ἄλογον EM 9 post φαινόν add. ὡςτε δύναται τάνατία συμβεβηκότα μίγνυσθαι p 10 τὸ δὲ γελ.—λέγεται om. p; recte, nisi malis post γελαστικόν (p. 127,4) transponere

p. 20,17 Καὶ τὸ μὲν εἰδὸς δύναται ἀλλων γένος εἶναι.

36r

Οἶν τὸ ζῷον εἰδὸς τοῦ ἐμψύχου, γένος δέ ἔστιν ἀνθρώπου καὶ ἵππου.

p. 20,18 Καὶ τὸ μὲν εἰδὸς προσφέστηκε τοῦ ἰδίου.

Πρότερον γάρ δεῖ εἶναι τὸν ἀνθρωπὸν. εἰθ' οὗτος γελαστικόν.

5 p. 21,10 Καὶ τὸ ἑκάστην οὐσίαν ἔνδεις μὲν εἰδὸν μετέγειν, συμβεβηκότων δὲ πλειόνων.

Οἶν Σωκράτης ἔνδεις μὲν εἰδὸν μετέγει τοῦ ἀνθρώπου. συμβεβηκότων δὲ πλειόνων, οἷον γρυπότητος, μελανίας, λευκότητος.

1. 4 καὶ τὸ μὲν εἰδὸς — γελαστικόν] horum loco sub titulo Ηερὶ κοινωνίας εἰδῶν καὶ ἴδιου exhibit Eἰδόνος δὲ καὶ ἴδιου κοινὸν τὸ ἀλλήλων ἀντικατηγορεῖσθαι. Ηητηρώτας καὶ τὸν περὶ τῶν διαφορῶν λόγον, μεταβαίνει καὶ ἐπὶ τὸ εἰδός, καὶ φησιν ὅτι τὸ εἰδὸς πῆ παραβαθέτει καὶ κοινωνεῖ τῷ γένει καὶ τῇ διαφορᾷ ἐρρέθη, ἡνίκα κάκενα πρὸς αὐτὸν παρεβαθέσθαι. ἥρητησται οὖν πῆ διαφέρει καὶ κοινωνεῖ τῷ ἴδιῳ καὶ τῷ συμβεβηκότων. εἰδόνος τοίνυν καὶ ἴδιου κοινότητες δύο, τὸ τε ἀντιστρέψειν καὶ ἀντικατηγορεῖσθαι. εἴ τι γάρ ἀνθρωπος, γελαστικόν, καὶ εἴ τι γελαστικόν, ἄνθρωπος, γελαστικόν δὲ λέγει οὐ τὸ γελᾶν, ἀλλὰ τὸ περικέναι γελᾶν. καὶ τὸ ἐπίσης μετέγειθαι τὰ εἰδῆ, ὃν ἔστιν εἰδή, καὶ τὰ ἴδια, ὃν ἔστιν ἴδια· ἐπίσης γάρ πάντες κατὰ τὸν οὐσιώδη λόγον λογικοί, καὶ ἐπίσης πάντες γελαστικοί. ἐτερότητες δὲ πλείους, ὅτι εἰδός δύναται ἄλλων γένος εἶναι, οἷον τὸ ζῷον εἰδός μὲν τοῦ ἐμψύχου, γένος δὲ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἵππου. tum sub titulo Ηερὶ διαφορᾶς αὐτῶν exhibit Metaphores δὲ λέγει τὸ ὑπάλληλον, οὐ τὸ εἰδικότατον. τὸ δὲ ἴδιον ἔτέρου εἶναι ἴδιον οὐ δύναται. καὶ τὸ μὲν εἰδός πρότερον τοῦ ἴδιου. ἀνάγκη γάρ εἶναι ἀνθρωπὸν καὶ τὸ γελαστικόν. τὸ δὲ ἴδιον τοῦ εἰδῶν οὔτε οὔτε ἔνεργεια, οὐ γάρ ἀεὶ γελᾶ ὁ ἄνθρωπος, δυνάμει δὲ ἀεὶ γελαστικός. ἔτι δὲ οἱ ὄροι διάφοροι, διάφορα καὶ αὐτά. τούτῳ δὲ ἀρμόδει καὶ τοῖς λοιποῖς τέτρατι, καὶ γάρ καὶ ἐπὶ τοῦ γένους καὶ τῶν λοιπῶν δυνάμεθα λέγειν, ὅτι δὲ οἱ ὄροι διάφοροι, καὶ αὐτὰ διάφορα p 1 καὶ ὅτι Porph. καὶ ἀλλων V εἶναι γένος colluc.

DEM 2 post εἰδόν add. μὲν M ἔστιν om. MV 4 τὸν om. FV 5. 8 καὶ τὸ ἑκάστη — λευκότητος] horum loco sub titulo Ηερὶ κοινωνίας εἰδῶν καὶ συμβεβηκότος habet Eἰδόνος δὲ καὶ συμβεβηκότος. εἰδόνος καὶ συμβεβηκότος κοινότητα μὲν μίαν λέγει. ἐτερότητας δὲ πλείους, λέγει οὖν καὶ τὴν αἰτίαν, δὲ ἦν μίαν μὲν κοινότητα εἰπε, τὰς δὲ ἐτερότητας πλείους, ἵνα καὶ ἥμεται πρότερον εἰπομένι, ὅτι τὰ πλείστους διεστηκίτα σπανίους μὲν ἔχουσι τὰς κοινότητας, πλείους δὲ τὰς ἐτερότητας. τούτωντίν δὲ τὰ συνημμένα ἐπὶ πολὺ διλογιστὰς μὲν ἔχουσι τὰς ἐτερότητας, τὰς δὲ κοινότητας πλείους. κοινὸν τοίνυν ἔστιν ἀμφοτέρων τὸ ἐπὶ πλειόνων λέγεσθαι· καὶ γάρ ὁ ἀνθρωπὸς κατὰ σωκράτους καὶ ἀλκιβιάδου καὶ τῶν λοιπῶν κατηγορεῖται, καὶ τὸ μέδιον κατά τε αἰθίνοπος καὶ κύρσους καὶ ἑτέρων πολλῶν. tum sub titulo Ηερὶ διαφορᾶς αὐτῶν habet ἴδια δὲ ἔκατέρου. ἴδιον δὲ τοῦ μὲν εἰδούς ἐν τῷ τι ἔστι κατηγορεῖσθαι, τοῦ δὲ συμβεβηκότος ἐν τῷ ὄποιον τι ἔστιν ἢ πῶς ἔχον. ὄποιον γάρ αἰθίοψ ἐριωτηθέντες, ὑγιαίνει ἢ νοσεῖ λέγομεν. τὸ δὲ εἰδός εἰ καὶ ἐν τῷ ὄποιον τι ἔστι λέγεται. ἀλλὰ ἀπὸ τῶν διαφορῶν τούτο μετέγει, καθὼς καὶ πρότερον εἰπομένι. ἔτι ἑκάστη μὲν οὐσία ἔνδειος μετέγει, συμβεβηκότων δὲ πλειόνων, οἷον γρυπότητος, σιμότητος, μελανίας. ἔτι τὸ μὲν εἰδός πρότερον, τὸ δὲ συμβεβηκός οὔτε πλειόνων, οἷον γρυπότητος, σιμότητος, μελανίας p 7 οἷον σωκράτης—πλειόνων (v. 8) om. M 8 γρυπότητα μελανίας λευκότητα E

p. 21,15 Καὶ τοῦ μὲν εἰδούσις ἡ μετοχὴ ἐπίσης.

36 v 20

‘Ομοίως γάρ ἀνθρωπος ὁ Σωκράτης καὶ ὁ Ηλέατος, οὐχ ὁμοίως δὲ μέλανες ἢ λευκοί.

2 ὁ σωκρ. DFV: καὶ ὁ σωκρ. EM: σωκρ. p ὁ πλάτ. DEMV: πλάτ. Fr 3 post λευκοὶ add. εὑρίσκεται γάρ αἰθίοψ ἑτέρου αἰθίοπος μᾶλλον μέλας. Μέτεισιν ἔπι τὰ κοινὰ καὶ ἕδια ἰδίου καὶ συμβεβηκότος, καὶ καταπαύει τὸν ἥργον. φησίν οὖν ὅτι τὸ ἴδιον πῆδις διαφέρει καὶ κοινωνεῖ τῷ γένει καὶ τῇ διαφορᾷ καὶ τῷ εἶδει, εἴρηται, ἡγίκα κάκενα πρὸς αὐτὸν παρεβάλλετο. πῆδις δὲ κοινωνεῖ καὶ διαφέρει τοῦ συμβεβηκότος, ἥρθησται. κοινὸν τοίνυν τῷ ἴδιῳ καὶ τῷ ἀχωρίστῳ συμβεβηκότι, εἰκότως δὲ εἶπε τῷ ἀχωρίστῳ, τούτων γάρ διακριθέντων ἡδέις κάκενον λέγω τὸ χωριστὸν τις διακρίνει. ἀλλαγή τε σχεδὸν οὐδεμίᾳ κοινωνίᾳ ἔστι τῷ ἴδιῳ καὶ τῷ χωριστῷ συμβεβηκότι. κοινὸν τοίνυν ἴδιον καὶ ἀχωρίστου τὸ μὴ ὑποτείχην τὰ πράγματα, ἐφ' ὃν θεωροῦνται ταῦτα ἄνευ ἐκείνων. ἄνευ γάρ γελαστικοῦ ἀνθρωπος οὐκ ἔστι καὶ ἄνευ τοῦ μέλανος οὐκ ἔστι κόραξ, καὶ ὥσπερ δέι ὁ ἀνθρωπος γελαστικόν. οὗτος δέι ὁ κόραξ μέλαν. τὸ δὲ χωριστὸν οὔτε δέι πρόσεστι τῷ εἶδει, οὐ γάρ δέι κάθηται ὁ ἀνθρωπος, οὔτε ὀδύνατον χωρίς ἐκείνου ὑποστῆγει ἀνθρωπον, ὀνυμάτεια γάρ νοῆσαι τὸν σωκράτην μὴ καθήμενον. καθό οὖν τὸ ἴδιον καὶ τὸ ἀχωρίστον κοινωνοῦσιν, οὐ κοινωνεῖ τὸ χωριστόν. καθό δὲ διαφέρουσι, μάλιστα διαφέρει κάκενο τοῦ ἴδιου. τυποῦ titulum περὶ διαφορᾶς αὐτῶν εἴτε hanc expositionem Διενήργει δὲ ὅτι τὸ μὲν ἴδιον μόνον ἐνὶ εἶδει πάρεστιν, ὡς τὸ γελαστικὸν ἀνθρώπῳ. Διαφέρει δὲ τὸ ἴδιον τοῦ ἀχωρίστου, ὅτι τὸ μὲν ἴδιον ἐνὶ μόνῳ εἶδει πρόσεστι, τὸ γάρ γελαστικὸν μόνῳ πρόσεστι τῷ ἀνθρώπῳ, τὸ δὲ μέλαν, ὅπερ ἔστιν ἀχωριστὸν, οὐ τῷ αἰθίοπι μόνον, ἀλλὰ καὶ τῷ κόρακι καὶ ἀλλοις πλείστοις. καὶ τὸ μὲν ἴδιον ἀντικατηγορεῖται, διὸ καὶ ἐπίσης μετέγεται εἰ τι γάρ ἀνθρωπος, γελαστικόν. καὶ εἴ τι γελαστικόν, ἀνθρωπος. ἐπίσης δὲ τε σωκράτης καὶ πλάτων γελαστικοί. τὸ δὲ ἀχωριστὸν συμβεβηκός οὐκ ἂν ἀντικατηγορεῖται, διὸ οὐδὲ ἐπίσης μετέγεται εἰ τι γάρ κόραξ, μέλαν, οὐ μὴν εἴ τι μέλαν, κόραξ. καὶ ἔστιν αἰθίοψ αἰθίοπος μᾶλλον μέλας, ὡς καὶ πρότερον εἴπομεν, γελαστικὸν δὲ μᾶλλον ἔτερον ἔτερον οὐκ ἔστιν. ἵστεν δὲ ὅτι οὐ λέγει ἄνευ τοῦ ἴδιου καὶ τοῦ συμβεβηκότος οὐ δύνανται ὑποστῆγειν αἱ οὐσίαι, ἐφ' ὃν ταῦτα θεωροῦνται, ἐπεὶ ή οὐσία πρᾶγμά ἔστιν οὐθέπαρκτον, ἀλλ' ὅτι χωρὶς τοῦ ἴδιου καὶ τοῦ συμβεβηκότος οὐχ ὑφίστανται αἱ οὐσίαι, οὐγί ταῦτα οὐσίαι, ἀλλὰ καὶ αὐτὰ, λέγω δὴ τὰ τέλια καὶ τὰ συμβεβηκότα. ὁ γάρ μουσικὸς σωκράτης καθὸ σωκράτης ἔστιν ἄνευ μουσικοῦ, ὡς δὲ μουσικὸς ἄνευ τοῦ μουσικοῦ ὑποστῆγει οὐ δύναται π

I N D I C E S

I INDEX NOMINUM¹⁾

- Αγαρέμνων 81,1. 2
 Αθηνᾶ 94,22
 Αθηναῖος 58,3 90,18. 20
 Αἰξιδῆς 53,14
 Αἴτιος exempli causa 28,4
 Αἴθος 111,9 sq. 114,3
 Αἴτηη 22,15
 Ακαδημαῖοι 46,17
 Ακαδημία 46,6 Ηεριπατητικοὶ δὲ Ακαδημίας 46,13
 Αλκιβιάδης exempli causa 17,22 31,22
 saepius
 Αμφρακιωτικός. Αμφρακιωτικὸν μειράκιον
 (Κλεόμβροτος) 4,21
 Αντισθένης (fr. XIII,3) 40,6 41,4
 Απολλώνιος (Argonaut. A 944) 16,12
 Αριστοτέλης πρὶν γνῶμεν εἰ γνήσιον ἔστι
 τὸ βιβλίον τοῦ παλαιοῦ, δη̄ ίσμεν ἔνδοξον
 ὅπτα σίον τοῦ Αριστοτέλους η̄ Πλάτωνος
 21,18 διεδέξαντο τὴν διατριβὴν αὐτοῦ
 (Πλάτωνος) δὲ τὸ Αρ. καὶ δὲ Σενοκράτης
 46,11 sq. τῆς φιλοσοφίας ὀρειμός Αρι-
 στοτέλους 6,23 περὶ γάρ τοπικῶν δὲ Αρ.
 ἐν τῇ λογικῇ διελέκται καὶ διλας ῥητορι-
 κάς τέγνας ἐπραγματεύσατο 8,16. 17 περὶ²⁾
 τούτων οὖν τῶν δέκα κατηγορῶν δὲ Αρ.
 ἔγραψε βιβλίον καὶ ἐμνήσθη ἐν τῇ δια-
 σκαλίᾳ φινῶν τινων πέντε 20,15 62,3
 καὶ εἰς τὰς Αριστοτέλους κατηγορίας 31,5
 αἵτινες δόσις εἰσὶ καὶ προσάλια εἰς πᾶσαν
 τὴν τῶν φιλοσόφων λογικὴν θεωρίαν 43,2
 πῶς οὖν δὲ Αρ. ἐν κατηγορίαις εἰπεν· οὐσία
 δὲ ἔστιν 97,1 sq. εἰδέναι γάρ γρὴ ὡς
- πολλοὶ τῶν Ἀριστοτέλους ἑταῖρων κατὰ
 ζῆλον τοῦ διδασκαλοῦ ἔγραψαν κατηγο-
 ρίας καὶ Περὶ ἐρμηνείας καὶ Ἀναλυτικά
 26,13 τὸ ἀσαρῆς τῆς λέξεως ὡς τὸ περὶ²⁾
 Ερμηνείας, τὸ βάθμος τῶν νοημάτων ὡς
 η̄ Ἀποδεικτική 38,16. 17 ὡς δέδεικται
 ἐν τῇ Ἀποδεικτικῇ (potius ἐν τοῖς Μετά
 τὰ φυσικά) 85,9 ἀλλη̄ ἔστιν η̄ κατὰ
 Αριστοτέλην διαλεκτική καὶ ἀλη̄ η̄ κατὰ
 Πλάτωνα η̄ μὲν γάρ κατὰ Αρ. διαλεκτική
 δέξαις ἔπειται πενταγῶς 34,17 sq. περὶ²⁾
 ταῦτα (εἴτε διώματα ὅντα χωριστά ἔστιν
 . . . η̄ ἀγάρωντα . . . η̄ μετὰ τὰ αἰσθητά)
 δοκοῦσιν διαφωνεῖν Αρ. καὶ Πλάτων 42,
 22 44,4 δοκεῖ γάρ τούτοις Αρ. ὡς φυ-
 σικοῖς κεχρῆσθαι 42,25 45,10 τὸ γάρ τι
 τὴν εἶναι σημαίνει παρὰ Ἀριστοτέλει τὸν
 ὄρισμόν 108,9 οἱ κατὰ Ἀριστοτέλην 10,
 23
- Ἀριστοτελικός κανόν 48,18 οἱ Ἀριστο-
 τελικοὶ 46,21 Ἀριστοτελεῖαι πραγματεῖαι
 105,11
- Ἀργίλοχος (fr. 45) 9,9 (v. Addenda)
- Ἀργύρας. εἰς τὰς Ἀργύτου (κατηγορίας)
 26,16 31,5
- Ἄτρεύς 81,1. 2
- Ἀγιλλέύς exempli causa 41,14
- Βαλτας equi exemplum 17,19. 21 32,1
 60,20
- Γαλήνειος. τὰ Γαλήνεια 38,15
- Εἰσαγωγή 20,22 23,1. 2
- Ἐδριπίδης (Phoen. 472) 49,13
- Ζεύς 80,21 81,9 sq.

¹⁾ Index verborum huius voluminis fasciculo quinto addetur.

- Ηρακλείδης 49, 20 sq.
 Ηρακλῆς 49, 20 sq.
 (Ηρόδοτος 1, 87) 87, 3
 Θέων 65, 8
 Ιπποκράτης (Ιερὶ φύσιος ἀνθρώπου c. 3)
     112, 1
 Ισοκράτης (Ad Demont. 16) 15, 21
 (Καλλίμαχος epigr. XXIII) 4, 22
 Κλεόμβροτος 4, 18
 Λυκείου. ἐν τῷ Λυκείῳ 20, 1 46, 11 Ηερι-
     πατητικὸν ἐκ Λυκείου 46, 12
 Ξάνθος equi exemplum 17, 18, 21 32, 1
     60, 20
 Ξενοκράτης 46, 11
 Ὀδυσσεύς 94, 21 ἢ ἐν τῷ Ὀδυσσεῖ οὐλή
     63, 24
 Ομηρος (δ 379, θ 325, Ε 442) 3, 11, 15.
     22 (Τ 712?) 9, 13 (Ο 412) 9, 15 (π 181)
     94, 24 (μ 118) 99, 18 exempli causa 23, 5
 Ὁρέστης 80, 22 81, 1
 Πελοπίδης 53, 14
 Πέλοψ 81, 2
 Περιπατητικός. οἱ Ηεριπατητικοὶ 46, 4 sq.
     104, 27 sq. 106, 5 119, 2 ἀξιώματα ἡ οὖτω
     καλοῦνται ὑπὸ τῶν Ηεριπατητικῶν 101, 13
     περιπατητικῶς 102, 3
 Περίπατος. οἱ ἐκ τῶν Περιπάτου 103, 7
 Πίνδαρος Θηβαῖος 50, 10
 Πλάτων. ἐπειδὴ τούνα ὁ Πορφύριος οὐκ
     ἡδύνατο τέως ὑποστρέψαι, γράψει αὐτῷ τὸ
     βιβλίον τοῦτο ἐκ τῶν εἰρημένων τῷ Πλά-
     των καὶ Τάνοφ ταντὶ συλλέξεις 22, 21
     ποὺν γνῶμεν εἰ γνήσιόν ἔστι τὸ βιβλίον
     τοῦ παλαιοῦ, δηλ. λέγεν τὸν θεόν τον
     τοῦ Ἀριστοτέλους ἢ Πλάτωνος 21, 19
     οὖτω (φιλοσοφία ἔστι ὄμοιώσις θεῷ κατὰ

- τὸ θυντάριον ἀνθρώπῳ) ὁ Πλ. ώρεσατο 3, 9
 ἐγκύψας τῷ Πλάτωνος Φαιδρῷ 4, 18 ὁ
 Πλ. παρακελεύεται μὴ ἔξαγειν ἔωτάν 4, 28
 ὡς θταν περὶ τῶν ἐν τῷ δημιουργῷ ἔγει-
 τωμεν. ὥσπερ ὁ Πλάτων ἐν τῷ Παρε-
 νῖδῃ διέλαβεν 45, 10 ὁ γάρ Πλάτων γένη
 ἔλεγε τοῦ ὄντος οὐσίαν ταυτότητα ἐτερότητα
 κίνησιν καὶ στάσιν 52, 18 (v. Addl.) ἡ κατὰ
 Πλάτωνα διαλεκτική 34, 18 sq. οὐτα τὰ
 πρὸ τῶν πολλῶν εἰδη ὑποτίθεται ὁ Πλά-
 των 42, 16 sq. ἀρα ἀληθής ἔστιν ἡ Πλά-
 τωνος δόξα, ὅτι αἱ ίδειαι εἰσὶν νοηταὶ
 αὐταὶ καθ' ἔστας ὑφεστῶσαι 44, 2, 3 ὁ
 κατὰ Πλάτωνα 10, 20 e. g. 17, 22 21, 19
 saepius Ἀθηναῖος 50, 10
 Πλατωνικός 46, 18 106, 4 οἱ Πλατωνοὶ
 ἐναντιοῦνται τῇ ἐπιλύσει ταῦτη (τῶν Ηερι-
     πατητικῶν) 103, 9 104, 29 Πλατωνικαὶ
     πραγματεῖαι 105, 11
 Πλωτίνος (Ennead. I lib. III, 3 p. 20) 12, 26
 Πορφύριος 20, 18, 21 22, 3 24, 8 38, 16
     39, 9 sq. διδάσκαλος ἢν τοῦ Χρύσαριον
     22, 14 sq. Πλατωνικός ὃν 46, 18 106, 4
 τὸ ἐν ἄλλοις αὐτὸν βιβλίοις τῶν ἐν τῷδε
 τῷ βιβλίῳ θεωρημάτων μεμνησθαι 22, 10
 Πυθαγόρας 13, 25 φησι φιλοσοφία ἔστι
     φιλία σοφίας 9, 7 sq. (Aur. carm. 9—11)
     15, 19 (Aur. carm. 40—44) 15, 25
 Σκόλλα 99, 17
 Σωκράτης exempli causa 31, 21 saepius
     οὐδὲ Σωφρονίσκος Ἀθηναῖος φιλοσοφος
     προγάστωρ φιλακρός γρυπός 58, 2 90, 17
 Σωφρονίσκος 58, 3 90, 18, 21
 Τανταλίδης 50, 5
 Ταῦρος 22, 21
 Χρυσαύριος 22, 12 sq. 39, 5

II LOCI PLATONICI

Phaed.	c. VI p. 62 A. B	4,28	Phaedr.	c. 24 p. 245 C	35,19
Cratyl.	c. 42 p. 437 A	17,7 59,20		c. 48 p. 265 E	35,8
Theaet.	c. 25 p. 176 A. B	3,9	Respubl.	H 17 p. 376 E	13,29
Sophist.	c. 4 p. 219 A sq.	85,6	Tim.	c. 16 p. 47 B	16,18
	c. 40 p. 254 D. E	52,18		c. 20 p. 53 C	72,18
Parmenid.	dialogus citatur	45,11			

III LOCI ARISTOTELICI

Categ.		Phys. ausc.	
c. 5 p. 2 ^a 11	97,1	I 6 p. 189 ^a 11 sq.	52,21
totus liber cit. 22,16,23 23,23 26,4,12 sq.		V 1 p. 225 ^a 14	49,11
30,10 sq. 43,2 sq.		Metaphys.	
Analyt. pr.		I 2 p. 982 ^a 4 sq.	6,25
I 1 p. 24 ^a 16 sq.	36,9	VI 12 p. 1039 ^b 28	85,9
Topicia.		X 11 p. 1067 ^b 23	49,11
VI 1 p. 139 ^a 24 sq..	34,19		

ADDENDA ET CORRIGENDA

p. 9,11 adde notam: ἐσθλῆν EMVp: ἐσθλός D (recte): ἐσθλῆν Brand.
p. 52,18 not. lege: haec genera in Plat. Sophist. c. 40 p. 254 D. E inveniuntur.

COMMENTARIA
IN ARISTOTELLEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS IV

PARS IV AMMONIUS IN CATEGORIAS

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXV

A M M O N I U S *Heraclitus*
IN ARISTOTELIS CATEGORIAS
COMMENTARIUS

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

ADOLFUS BUSSE

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLXXXV

P R A E F A T I O

Tres in Aristotelis *Categorias* commentarii arta inter se necessitudine continentur, quorum unus, codice Mutinensi 69 servatus, ab Olympiodoro profectus est, alter qui in editionibus Venetis immerito Ammonii nomine ornatus est, libris manu scriptis reete Philopono attribuitur, tertius is, qui nunc in lucem editur, titulo docente ἀπὸ φωνῆς Ἀμμωνίου originem cepit. quodsi hunc non ab ipso Ammonio conscriptum esse iudicamus, sed ab anonymo discipulo Ammonii scholas secuto¹, ac Philoponi et Ammonii libros non alterum ab altero pendere sed fraterna quadam cognitione coniunctos esse statuimus, tandem ea nubes, quae his commentariis adhuc erat obducta, videtur posse discuti. nam hac opinione nisus nulla opera et similitudines duorum librorum et discrepantias intelleges facileque tibi persuadebis nihil esse eur codicibus mirabili quodam consensu contra editiones pugnantibus fidem abrogemus. immo vero codicum testimonia ipsis commentariis confirmantur. duo argumenta satis habeo afferre. Philoponum constat fidei christianaе fuisse addictum. et in commentario Venetiis impresso scriptor compluribus locis aperte christianum se prodit², in hoc qui sequitur libro nusquam christianaе

---

¹ Auctorem non legentes sed audientes spectare appetet ex iis locis, ubi ὁ ἀκροατός μενος (p. 1,9) ὁ μέλλων ἀκροάτασθαι (p. 6,21) οἱ ἀκριβῶς ἀκροώμενοι (p. 65,26) ὁ ἀκροατής (p. 66,11) appellantur.

² vide Philop. p. 41r13 (ed. Ald. 1546) ἔστι δὲ σύνθετος μὲν οὐσίᾳ ἄνθρωπος καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀπλὴ δὲ καὶ κρείττων τῆς συνθέτου ἡ ἀγγειτικὴ καὶ ἡ ψυχικὴ οὐσία, quo cum loco conferas Amm. p. 35,19 ἔστι δὲ σύνθετος μὲν οὐσίᾳ ἄνθρωπος καὶ τὰ τοιαῦτα, ἀπλὴ δὲ καὶ κρείττων τῆς συνθέτου ἡ τῶν θείων οὐσία. Philop. p. 42v18 ζητητέον δὲ εἰ ἐφαρμόζει ὁ ὄρισμὸς οὗτος καὶ ἐπὶ τῶν νοητῶν οὐσιῶν οἷον ἀγγέλου καὶ τῶν τοιούτων, conferas Amm. p. 36,26 ἀποροῦσι δέ τινες λέγοντες μήποτε καὶ τῇ ὄντως πρώτῃ καὶ θεῖᾳ οὐσίᾳ ἀρμόζει ὁ

fidei vestigium invenitur. interpretandi autem rationem si comparaveris, huius commentarii scriptorem rem suam ita egisse videbis, ut magistri scholas¹ pro sua indole exciperet atque in adversaria postea divulgata referret, Veneti commentarii scriptorem magistri disputationes de suo ingenio explanasse atque amplificasse. quam ob rem in hoc libro nihil fere invenitur, quod non in Veneto commentario alias in artius contractum alias dilatum ac diffusum occurrat, contra multas ibi deprehendimus expositiones, quae hie desiderantur. eademque de causa hie commentarius tam iejunus atque exilis evasit, ut prorsus indignus esse videatur, quem a Philopono exercitatione umbratili conscriptum esse iudicemus. sed si quis dicat eum librum, qui a Philoponi ingenio alienus sit, multo minus esse dignum, qui ab Ammonio discipulis mandatus esse existimetur, secum deliberet eam excusationem quae et in Isagoges et in Categoriarum commentariis saepe profertur πρὸς εἰσαγόμενος² scriptorem spectare, etiam in hunc librum cadere, qua ratione perspecta multae quae Brandisio³ suspicionem moverunt offensiones tolli videntur. quare quamvis hic Categoriarum commentarius et quaestionum subtilitate et arte exponendi ab Ammonii in Hermeniam expositionibus differat, tamen non est quod dubitemus quin Ammonius cum in illius commentarii prolegomenis dieit⁴ ἵνα δὴ τοῦτο διηρθρωμένως ἔλαμεν, ἀναμνησθῆναι χρὴ τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς προλαμβανομένοις τῆς συναναγνώσεως τῶν Κατηγοριῶν, λέγω δὲ δῆτι ἡ μὲν λογικὴ πραγματεία τέλος ἔχει τὴν εὑρεσιν τῆς ἀποδείξεως, προηγεῖται δὲ ταύτης ἡ τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ γνῶσις, καὶ ταύτης πᾶλιν ἡ τῶν ἀπλῶν λόγων τῶν συνιθέντων τὸν συλλογισμὸν θεωρία, ταύτης δὲ ἡ κατάληψίς πασῶν κατὰ γένη τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ἐξ ὧν ἡ ἀπλοῦς λόγος ἔχει τὴν γένεσιν, studiosos ad eas scholas relegate, quarum adversaria nobis praesto sunt⁵.

Restat ut quaeramus quae ratio inter hunc librum et Ammonii de Porphyrii Isagoge intercedat, quem quin non ipse Ammonius publici

ἀποδεδομένος ὄρισμάς. Philop. p. 127r26 οὐδὲ γάρ ἐκ τυφλοῦ τις ἀναβλέψει κατά γε τὸν φυσικὸν ἢ τεχνικὸν λόγον, εἰ μή που θείᾳ δυνάμει (cf. Διητ. p. 94,14).

¹ non Byzantii eum docuisse testimonio sunt verba p. 21,17 οἵν τις κατά τύχην εὑρεθείη ἐνταῦθα λεγόμενος Σωκράτης καὶ ἐν τῷ Βυζαντίῳ.

² vide indicem.

³ Von den griechischen Auslegern des Organons (Abh. d. Berl. Acad. 1833) p. 284.

⁴ ed. Aldina 1546 p. 2v6.

⁵ vide p. 5,4 sq. 10,21.

iuris fecerit, etiam invito eo quem inscripsi titulo nemo iam dubitat. quorum necessitudines singulas persequi longum est, at unum locum in duobus commentariis mirum in modum congruentem ante oculos ponam

Amm. in Porph. Isag. p. 46,4

τὸ δὲ τῶν Περιπατητικῶν ὄνομα ἐκ τοιαύτης γέγονεν αἰτίας. φασὶν ὅτι ὁ θεῖος Πλάτων ἐν Ἀκαδημίᾳ βαδίζων ἐποιεῖτο· τὰς πρὸς τοὺς ἑταίρους συνουσίας διὰ τὸ τὸ σῶμα ἐπιτήδειον ποιεῖν διὰ τῶν γυμνασίων πρὸς ψυχῆς ἔλλαμψιν· ὡς γὰρ διὰ ἔχῃ τὸ σῶμαν, οὕτως καὶ ἡ ἐνέργεια τοῦ τεχνίτου διαφαινεται. καὶ τούτου χάριν ἐλέγοντο Περιπατητικοί. μετὰ γοῦν τὴν τοῦ Πλάτωνος τελευτὴν διεδέξαντο τὴν διατριβὴν αὐτοῦ ὃ τε Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Ξενοκράτης, καὶ ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐν Λυκείῳ ὃ δὲ Ξενοκράτης ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ. ἐλέγοντο οὖν οἱ μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους Περιπατητικοὶ ἐκ Λυκείου, οἱ δὲ τοῦ Ξενοκράτους Περιπατητικοὶ ἐξ Ἀκαδημίας. Οὗτοι δὲ οἱ μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπέλαβον τὴν ἐκ τῆς ἐνέργειας ἐπωνυμίαν τὴν ἐκ τοῦ τόπου ἀπολέσαντες καὶ ἐκλήθησαν Περιπατητικοί, οἱ δὲ τοῦ Ξενοκράτους τὴν ἐκ τοῦ τόπου ἀπολαβόντες καὶ τὴν ἐκ τῆς ἐνέργειας ἀπολέσαντες ἐκλήθησαν Ἀκαδημοῦτοι.

Atque ut res planior fiat, afferam etiam Olympiodori et Philoponi interpretationes

Olymp. cod. Mut. f. 5^r

ἀπὸ δὲ συμβεβηκότος φαμὲν ὄνομαζεσθιαὶ τὰς αἰρέσεις, ὡς Περιπατητικούς φαμεν. Περιπατητικοὶ δὲ ὠνομάσθησαν ἀπὸ τινος αἰτίας τοιοῦτον ἐχούσης τρό-

Amm. in Cat. p. 3,8

δηνομάζονται δὲ (αἱ αἰρέσεις) καὶ ἀπὸ τινος συμβεβηκότος, ὡς οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου· ἐπειδὴ γὰρ ὁ Πλάτων ἐξηγούμενος ἐθέλοις θέλων τὴν ἑκατοῦ σῶμα γυμνάζειν, ὡς ἂν μὴ ἀσθενέστερον γέγονος ἐμποδὼν γένοιτο ταῖς ψυχικαῖς ἐνεργείαις, οἱ διαδεξάμενοι αὐτόν, ἤγρουν ὁ Ξενοκράτης καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, ωνομάσθησαν οὕτως, οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου, ὡν ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐν Λυκείῳ ἐπαίδευεν, ὁ δὲ Ξενοκράτης ἐν Ἀκαδημίᾳ. Οὗτοι δὲ τοῖς μὲν ὃ τόπος ἐξέλιπε καὶ ὠνομάσθησαν ἀπὸ τῆς ἐνέργειας τοῦ διδασκάλου Περιπατητικοί, τοῖς δὲ ἡ ἐνέργεια καὶ ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ τόπου Ἀκαδημοῦτοι.

Philop. p. 6^v20

οἱ δὲ Περιπατητικοὶ διὰ τοιαύτην αἰτίαν οὕτως ἐλέγοντο· Πλάτων γὰρ γυμνασίας ἔνεκα περιπατῶν ἐποιεῖτο τὰς πρὸς τοὺς ἑταίρους συνουσίας, διν ὁ Ἀριστοτέλης

πον. ὁ θεῖος Πλάτων οἰόμενος ἔχειν διαδεξάμενος ἔσχε τὴν ἐκ τῆς ἐνεργείας τὸ σῶμα ὑγίες καὶ ἀνεμπόδιστον πρὸς ἥτοι τοῦ συμβεβηκότος ἐπωνυμίαν. τὰς τῆς ψυχῆς ἐνεργείας κινούμενος τὴν πρὸς τοὺς ἔταιρους ἐποιεῖτο συνουσίαν. τελευτήσαντος δὲ τούτου διεδέξαντο τὴν διατριβὴν αὐτοῦ Ξενοκράτης καὶ Ἀριστοτέλης καὶ οἱ τούτων μαθηταί. καὶ ὁ μὲν Ξενοκράτης ἐπαίδευεν ἐν Ἀκαδημίᾳ καὶ ἐλέγετο μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ Ἀκαδημαϊκὸς Ηεριπατητικός, ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Λυκείῳ καὶ ἐλέγετο μετὰ τῶν σὺν αὐτῷ Λύκειος Ηεριπατητικός. Ὁστερον τοῖς μὲν Ξενοκράτους ἔλεψεν ἡ ἐνέργεια καὶ ἐκλήθησαν μόνως Ἀκαδημαϊκοί, τοῖς δὲ Ἀριστοτέλους ὁ τόπος καὶ ἐκλήθησαν μόνως Ηεριπατητικοί.

Perlustrantibus denique nobis eos in Categoriarum commentario locos, quibus ad commentarium Isagoges remittimur, duo (p. 25,7 et p. 27,13) occurunt, qui habent quo referantur, unus (p. 30,11) non habet, immo ea quae de voce ἀπλῶς ibi exponuntur acriter pugnant cum Ammonii in Isagogen expositione (p. 49,8). sed qui paullo diligentius illum locum perlegerit, facile concedet verbis τὸ δὲ ἀπλῶς—τὸ ἐν (p. 30,8—17) explanationem de accidentibus individuis tam importune interrumpi, ut ipso enuntiato illa eicere iubeamur. hoc loco resecto nihil iam obstat, quominus hunc commentarium ex eiusdem Ammonii scholis originem cepisse arbitremur qui Isagogen interpretatus est. ab eodem autem discipulo num uterque liber exceptus sit, si quaeritur, quamquam lubricum est certum quoddam iudicium ferre praesertim memoria tot tantisque mendis inquinata, tamen Categoriarum commentarii scriptorem non eundem fuisse puto qui Isagoges edidit eoque et indole et cura inferiorem.

Qui codices librum ad nostram aetatem servaverunt, in duas discessunt familias, alterius agmen dicit F, alterius M, qui pro fundamento huic editioni substruuntur. horum quamquam uterque et correctiones passus est innumeritas et variis additamentis auctus omniq[ue] macularum genere adspersus est, tamen quod codicis M corrector ratione ac consilio Philoponi, ni fallor, libro adiutus rem egisse additamentisque primaria

verba loco turbasse aut affecisse videtur, codiei F paullo plus auctoritatis tribuendum esse existimavi. quam ob rem a codicis F memoria non defiebam nisi iusta quadam causa commotus. nihilo setius hunc me codici M saepissime postposuisse in tanta mendorum multitudine ac varietate vix quisquam mirabitur. neque vero quod nonnullis locis ad codicis M memoriam confugiebam, quamquam suspicio correctionis non aberat, quisquam mihi criminis vertet, qui sibi persuaserit de codicis F lectione prorsus ibi esse desperandum. velut in lemmatum finibus constituendis codice F destituti sumus, quod uniuscuiusque capituli lemma primum adeo ibi continuatum est, ut totam Aristotelis verborum particulam paebeat. itaque ubique nota non apposita est, scito ex codice M me lemma terminasse.

Correctionum in codice F adiectarum duo distinxii genera: quae F² F² notatae sunt, partim in describendo factae esse videntur partim altera manu ad libidinem additae, correctiones F³ signatae maximi sunt mo- F³ menti omnesque dignae quae recipientur, quod relecto eodem, ut videtur, exemplari unde librarius descripsit sunt factae. pleraeque ad margines, paucae inter versus sunt appictae.

In codice M foliis perforatis haud raro litterae evanuerunt, sed sin- M gulas lacunas plerumque exiguae adnotare supersedi, quod gemello Vati- cano 2173 (H) inspecto fere genuina memoria potuit extricari.

Prolegomena (p. 1—15,2) in lucem prodierunt in Brandisii scholiis (p. 34^a21—39^b33) ex codicibus deterrimis Parisinis 1843 (P^a) et 2051 (A) derivata¹. Brandisii lectiones discrepantes littera b signavi. in scholiis b ex variis scriptoribus a Brandisio congestis duae ex Ammonii commen- tario afferuntur expositiones (p. 46^a41—46 et p. 51^b27—35), quae quod ex codice Parisino 2051 variis additamentis stipato haustae sunt, in hac editione frustra quaeres.

¹ Ea pars quae est de divisione Aristotelicorum librorum (p. 3,20—5,30) in Littigii dissertatione inaugurali, quae inscribitur *Andronikos von Rhodos* (München 1890), p. 44—47 correctior est impressa.

Ser. Berolini

a. d. IV Kal. Iul. MDCCCLXXXV.

AD. BUSSE.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

CONSPECTUS LIBRORUM MANU Scriptorum

A PARISINUS 2051 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XXIX] f. 126^r—131^r anteposito titulo Φιλοπόνου εἰς τὰς κατηγορίας Ammonii prolegomena (p. 1,3—15,2) exhibet, quae cum Brandisius paucissimis levibusque mutatis imprimenda curaverit, varias lectiones afferre supersedeo. commentarius, qui f. 131^r—215^r continetur, inde a quantitate (Aristot. p. 4^b 20) cum Philoponi libro concinit, etiam eorum quae precedunt fundamentum Philoponus est, sed eius interpretationes tot emblematis sunt ornatae, ut speciem pavimenti tessellati praebent. atque fontes additamentorum si quaerimus, initio saepissime Ammonium deprehendimus, tum eius loco succedit Elias, neque vero omnino eum demovet; alia velut ea quae apud Brandisium p. 46^a 41—46 leguntur congruunt cum scholiis codice Urb. 35 [v. praef. Isag. p. XL] servatis, quae ab Elia aliisque Olympiodori discipulis originem cepisse putanda sunt, etiam inveniuntur, quae ex alio quodam ipsius Philoponi loco hausta sint, ut eadem scholia bis legantur; neque desunt denique, quae cum Petrum et Paulum exempli gratia afferant, originem Byzantinam aperte prodant. nam auctorem Simplicio posteriorem in fontibus fuisse apparet ex eo scholio, quod Brandisius p. 51^b 27—35 ex hoc codice depprompsit. quo loco ratio scholiastae, cui haec congeries debetur, luculenter ante oculos ponitur, nam paullo post eam expositionem, in qua scholiastes Simplicium laudatum invenit, ex ipso Simplicio auctoris nomine apposito scholion affert. haec additamenta Philopono ita sunt adspersa, ut alias primaria verba integra servarentur alias loco exturbarentur. atque ut huius commentarii quasi quaedam effigies exprimatur, primam eius partem ita apponam, ut Ammonii verba litteris diductis cognoscantur, reliqua additamenta circumdentur uncinis. contulit codicem scholiaque descripsit Guilelmus Schmitthenner Mattiacus.

Αἱ ψυχαὶ αἱ ἡμέτεραι γυμναὶ μὲν οὖσαι τῶν σωμάτων ἥδύναντο δι’ αὐτῶν τῶν νοημάτων σημαίνειν ὀλλήλαις τὰ πράγματα. ἀλλ’ ἐπειδὴ κατεληγόθασιν

εἰς τὴν γένεσιν καὶ συνδέδενται τοῖς σώμασι καὶ τῆς ἐξ αὐτῶν ἀγλύος ἀναπιμπλάρμεναι ἀμβλυώττουσι καὶ οὐχ οἰαί τέ εἰσι τὰ πράγματα γινώσκειν ὡς ἔχει φύσεως, διὰ τοῦτο τῆς ἀλλήλων ἐδεήθησαν κοινωνίας διακονούσης αὐταῖς (αὐτῆς εοι.) τῆς φωνῆς (φωσικῆς εοι.) εἰς τὸ διαπορθμεύειν ἀλλήλαις τὰ νοήματα (p. 15,5—9) [λέγουσι μὲν γάρ αἱ φωναὶ τὰ δὲ πράγματα λέγονται]. ἵστεον τούνον διὰ σημαίνομεν ἀλλήλους τὰ πράγματα η̄ διὰ τῶν ὄρισμῶν η̄ διὰ τῶν ὄνομάτων. καὶ τοῦτο εἰκότως, εἴ γε τῶν ὅντων ἔκαστον καὶ ἔν τι ἐστι καὶ σύγκειται ἐκ πλειόνων μερῶν οἰκείων, ἀ τούνοντα ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τὴν φύσιν. οἷον ὁ ἀνθρωπὸς καὶ ἔν τι ἐστι καὶ σύγκειται ἐκ γένους καὶ τῶν συστατικῶν διαφορῶν. ὡς μὲν οὖν ἐν ὧν δηλοῦται ὑπὸ τῆς ἀνθρωπίου φωνῆς, η̄τις ἀπλοῦν ἐστιν ὄνομα, ὡς δὲ συγκείμενος ἐκ τινῶν δηλοῦται ὑπὸ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ζῷον λογικὸν θυητὸν καὶ ἔειης τοῦ λόγου τούτου ἔκαστην τῶν τῶν ἀνθρώπων ἰδιοτήτων ἐπεξιάντος. (p. 15,10—16) σημαίνομεν οὖν τὸν ἀνθρωπὸν καὶ διὰ τῆς ἀνθρωπίου φωνῆς καὶ διὰ τοῦ ὄρισμοῦ. ἀλλ’ ὅταν μὲν διὰ τῆς ἀνθρωπίου φωνῆς σημαίνωμεν τὸν ἀνθρωπὸν, ἀλλότραν αὐτοῦ τὴν φύσιν ἐδηλώσαμεν, ὅταν δὲ διὰ τοῦ ὄρισμοῦ, τὰ κατὰ μέρος προσόντα τῷ ἀνθρώπῳ θεωροῦμεν (-ῶμεν εοι.) κ. τ. λ. ὅμοίως δὲ καὶ ὁ εἰδὼς τί ἐστι συνώνυμον διὰ τὸ καὶ τῷ ὄρισμῷ καὶ τῷ ὄνόματι κοινωνοῦν ὡς ἀνθρωπὸς Σωκράτης τε καὶ Πλάτων, οὗτος (οὗτος εοι.) καὶ τί ἐστιν ἑτερώνυμον εἰσεται διὰ τὸ καὶ τῷ ὄνόματι καὶ τῷ πράγματι διαφέρον ὡς η̄ ἀνάβασις καὶ η̄ κατάβασις. τούτων γάρ οὕτε ὄνομα τὸ αὐτὸν οὔτε ὄρισμὸς ὁ αὐτός, τῷ ὄποκειμένῳ μέντοι τὰ αὐτά ἐστιν περὶ γάρ τὴν αὐτὴν κλίμακα θεωροῦνται. ὅμοίως δὲ καὶ σπέρμα καὶ καρπός κατ’ ἀμφότερα διαφέροντα περὶ τὸν αὐτὸν σῖτον θεωροῦνται· οὗτος γάρ πρὸς μὲν τὸ (τῷ εοι.) ἥδη πεφυκέναι λέγεται καρπός, πρὸς δὲ τὸ μέλλον λέγεται σπέρμα (p. 16,28—17,3). καὶ ὄνόματι γάρ καὶ πράγματι διαφέρει, εἰ καὶ τὸ ὄποκειμένον ἐν ἀμφοτέροις τοῖς πράγμασι τὸ αὐτό ἐστιν· ὡς γάρ ἄλλο τί ἐστι τὸ εἶναι φυτῷ καὶ ἄλλο τὸ εἶναι σπέρματι η̄ καρπῷ, οὗτος ἄλλο τί ἐστι τὸ εἶναι κλίμακι καὶ ἄλλο τὸ ἀνάβασις εἶναι καὶ καταβάσις. [πρὸ δὲ τοῦ εἰπεῖν τι περὶ τῶν ὄμωνύμων ζητῆσαι ἀξιον διὰ τί κατηγορίαι ἐπιγέγραπται καὶ οὐ περὶ κατηγοριῶν. διὰ τὸ σύγηθες εἶναι πολλάκις τὸ ὄνομα, περὶ οὐ δὲ λόγος, ἐν’ εὐθείᾳ πτώσεως προγράψειν τοῦ συγγράμματος. οὗτως καὶ ὁ περὶ Θεμιστοκλέους λόγος Θεμιστοκλῆς ἐπιγέγραπται, καὶ ὁ περὶ πολιτείας πολιτεία. ἐπειδὴ δέ τινες ἐπιχειροῦσιν ἀνελεῖν τὰ ὄμωνύμων ὡς μὴ ὄντα, δεῖξομεν ήμεῖς διὰ εἰσὶν, λῆμμα προλαμβάνοντες διμοισγούμενον διὰ τῶν πεπερασμένων καὶ αἱ συμπλοκαὶ πεπερασμέναι εἰσὶν. τὰ οὖν γράμματα ἐν συμπλοκῇ φαίνονται (ex Elia adendum καὶ πεπερασμένα εἰσὶν· εἴκοσι γάρ καὶ τέσσαρα εἰσὶ τὸν ἀριθμόν), συμπλοκαὶ δὲ τῶν γραμμάτων αἱ συλλαβαί, πεπερασμέναι ἄρα εἰσὶν αἱ συλλαβαί. εἰ δὲ αἱ συλλαβαί, καὶ τὰ ὄνόματα διὰ τὸν αὐτὸν κανόνα· τῶν γάρ πεπερασμένων πᾶλιν αἱ συμπλοκαὶ πεπερασμέναι· συμπλοκαὶ δὲ τῶν συλλαβῶν τὰ ὄνόματα. εἰ δὲ τὰ ὄνόματα πεπερασμένα, ἐπειδὴ τὰ πράγματα ἀπειρα τῷ πολλάκις καὶ ἀεὶ γίνεσθαι, οὐκ ἐστὶ δὲ πεπερασμένον ἀπειριψι γενέσθαι οἶσον, εἰ μὴ ἀπειράκις ἀγακούληθη, εἰσὶν ἄρα τὰ ὄμωνύμων οὐδέποτε γάρ ἐστι τὸ ὄμωνύμον, εἰ μὴ ἀνακύλησις τοῦ αὐτοῦ ὄνόματος

ἐπὶ διαφόρων πραγμάτων. τὰ δὲ καθολικώτερά ἔστιν ὄμώνυμα τρία· ἐν ᾧ τί· κατὰ πάντων γάρ τῶν ὅντων διαφέρεται ταῦτα, κατὰ μὲν Πλάτωνα τὸ ἓν, κατὰ Ἀριστοτέλην δὲ τὸ δύο καὶ κατὰ τοὺς Στωϊκοὺς τὸ τί]. προετάγη δὲ τὰ ὄμώνυμα, ἐπειδὴ ἀπλούστερά εἰσι καθ' ἐν μόνον κοινωνοῦντα τὸ ὄνομα (τὸ ὄνοματι cod.) καὶ διτὶ φύσει πρότερά ἔστι τῶν συνωνύμων κ. τ. λ. ή μὲν οὖν ὅλη ἔννοια τῆς εἰρημένης τῷ Ἀριστοτέλει (ἀριστοτέλη cod.) λέξεως δῆλη ἔστι· ταῦτα γάρ εἰσί φησιν ὄμώνυμα, δσα κατὰ μὲν τὸ ὄνομα κοινωνεῖ, κατὰ δὲ τὸν δρισμὸν διαφέρει. δεῖ δὲ κατὰ μέρος ἐκάστην ἐπικέψασθαι λέξιν (p. 17,1—3). Ζητοῦσιν οὖν διὰ τοῦτο μὴ εἶπεν ὄμώνυμον κ. τ. λ.

B PARISINUS 1928 [inspicatur praefatio Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XXV] f. 66^r—71^r prolegomena ad Aristotelis Categorias, f. 71^r—131^v ipsas Categorias instructas commentario ac scholiis et in marginibus et inter versus appictis exhibet. contulit codicem G. Schmitthenner.

V VINDOBONENSIS 10 [Nessel p. 7] chartaceus saeculo XV exaratus f. 1^r—103^v Aristotelis Categorias iisdem prolegomenis et commentario ornatæ habet. huius codicis priorem partem H. Diels, posteriorem S. Mekler Vindobonensis contulerunt.

Duo hi codices etsi postrema aetate scripti sunt, dignissimi videbantur quos perserutaremur, quod et Ammonii et Philoponi commentarios accurate separatos signisque distinctos exhibere dicebantur. hoc quamquam exaggeratum esse intelleximus, quia scholiastes iusto maturius Ammonium seposuit, tamen viro illi praeter ceteros diligentem gratiam debemus. nam parva quaedam Categoriarum pars sane scholiis ex duobus illis commentariis depromptis nominibusque auctorum signatis illustrata est. atque praemittitur titulus Ἰωάννου γραμματικοῦ ἀλεξανδρέως τοῦ φιλοπόνου ἐκ τῶν συνουσιῶν ἀμμωνίου τοῦ ἑρμείου σχολικαὶ ἀποσημειώσεις εἰς τὰς ἀριστοτέλους δέκα κατηγορίας. sequuntur vita Aristotelis et illa de arte logica explanatio, quae Philoponi commentario praecedere solent¹, tum altero titulo praeposito Ἀμμωνίου τοῦ ἑρμείου προλεγόμενα εἰς τὰς κατηγορίας ἀριστοτέλους apparent ea Ammonii prolegomena, quae in hac editione p. 1—15,2 leguntur. Philoponi prolegomena desunt. in commentario, cuius capita etiamnunc ex parte numeris instructa videmus, haec interpretandi vicissitudo cernitur:

Amm. p. 15,4 Αἱ ψυχαὶ εἰ μὲν ἀνωμεν ἦσαν (in margine η' ἀμμωνίου)

Philop. (ed. Ald. 1546) p. 39^r7 Ζητοῦσι δέ τινες ὅποιαν κατηγορίαν δεῖ ἀνάγειν τό τε σημεῖον καὶ τὸ νῦν καὶ τὴν μονάδα (in mrg. τοῦ φιλοπόνου)

Amm. p. 35,9 Πρώτην ἔχει τάξιν ἡ οὐσία ἐν ταῖς κατηγορίαις καὶ διὰ τοῦτο εἰκότως τῶν ἄλλων αὐτὴν προέταξεν· αὕτη γάρ συνεισφέρεται μὲν ταῖς λοιπαῖς κατηγορίαις (ἀμμωνίου)

¹ videoas quae exposui in Hermae tomo XXVIII (1893) p. 252.

Philop. p. 46^r14 Βούλεται μὲν ἐντεῦθεν ἔξυμνῆσαι τὴν πρώτην οὐσίαν (τοῦ φιλοπόνου εἰς τὸ αὐτό)

Amm. p. 40,19 Καλῶς εἰπε πάλιν τὸ λέγεται (ἀμμωνίου)

Philop. p. 47^r29 Ὁρᾶς ὡς εἰκότως προέλαβε τὰ εἰρημένα (ἰωάννου τοῦ φιλοπόνου εἰς τὸ αὐτό)

Philop. p. 47^r27 Σύγκρισιν ποιεῖται τῶν δευτέρων οὐσιῶν πρὸς ἀλλήλας (τοῦ ἀμμωνίου καὶ')

Philop. p. 48^r20 Τοῦτο ἐκ τῆς σχέσεως ἐπιχείρημα (τοῦ φιλοπόνου καὶ')

Amm. p. 42,10 (vide ibi notam) Τὸ δὲ (δὲ om. B) δεύτερην ἐπιχείρημα τὸ ἐκ τῆς ἀναλογίας τοῦτό ἐστι (τοῦ ἀμμωνίου κε')

Philop. p. 49^r2 Ποιησάμενος τὴν κατὰ βάθος τῶν οὐσιῶν διαίρεσιν (τοῦ φιλοπόνου καὶ')

Amm. p. 44,27 Καὶ διὰ τούτου βούλεται δεῖξαι (τοῦ ἀμμωνίου λ')

Philop. p. 52^r2 Τὸ ἀποδεδομένον τῆς οὐσίας ἕδιον ἐκβάλλει (τοῦ φιλοπόνου B: om. V)

Amm. p. 45,6 Τὸ ἀποδεδομένον τῆς οὐσίας ἕδιον ἐκβάλλει (τοῦ ἀμμωνίου εἰς τὸ αὐτό)

Philop. p. 55^r1 "Οπερ ἔμελλέ τις τῷ ἀριστοτέλει ἀπορίαν ἐπενεγκεῖν (λβ' τοῦ φιλοπόνου)

Philop. p. 55^r12 Τοῦτ' ἔστιν εἰ καὶ ἐλέγετο ἐν τινὶ εἶναι τὰ συμβεβηκότα (τοῦ ἀμμωνίου)

Philop. p. 55^r21 Ἐπὶ δεύτερον παρακολούθημα μεταβαίνει (Δεύτερον λγ'. nomen deest)

Philop. p. 56^r15 Πρῶτον διδάσκει τίνα εἰσὶ τὰ δεχόμενα (τοῦ φιλοπόνου λδ')

Philop. p. 57^r18 Ἀπωσάμενος τὰ δύο τὰ πρότερα παρακολούθηματα (τοῦ αὐτοῦ λε')

Amm. p. 49,9 Τοῦτ' ἔστι τὴν συναγωγὴν καὶ συνάθροισιν τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων (τοῦ ἀμμωνίου)

Philop. p. 60^r8 Ἐπὶ τέταρτον παρακολούθημα μεταβέβηκε (τέταρτον. τοῦ φιλοπόνου ἴωάννου λε')

Philop. p. 63^r20 "Ἐκτον παρακολούθημα ἕδιον ὑπάρχον (ὑπάρχειν eodd.) τῆς οὐσίας ἀποδέωκεν (λη'). ἐκτον παρακολούθημα τοῦ αὐτοῦ ἴωάννου)

Amm. p. 51,5 Τοῦτο ἐκτον παρακολούθημα ἕδιον ἀποδέωκε τῆς οὐσίας καὶ ἐν μὲν ἀριθμῷ φησιν (ἀμμωνίου εἰς τὸ αὐτὸν ὥρτον)

Philop. p. 65^r11 Ἀπορίαν τινὰ ἔκαντο ἐπάγει (τοῦ φιλοπόνου)

Abhinc Ammouius non iam appetet, sed Philoponi qui sequitur commentario Photii expositiones inseruntur. appetet igitur eum qui haec scholia concessit satis habuisse ad eam Categoriarum partem, quae est de universis praedicamentis et de substantia, interpretandam duos adsciscere commentarios, neque illibatos eos transscripsisse, sed ita excerptisse, ut alium locum alterius alium utriusque commentis explicaret, atque duobus locis in errorem est deductus, cetera scholia testimonio sunt recte esse a nobis commentarios distributos. restat ut lectionum disreparantias afferam, e quibus appetet eum Ammonii codicem quem

scholiastes in usum suum vertit eognatum fuisse codicei M, sed paulo accuratius scriptum, nisi quod additamenta ex Philopono aliisque in Ammonii verba irrepserunt. ipsos autem codices, qui hanc scholiorum congeriem servaverunt, si perpenderis, codicem B librarii diligentia gemitto V multum praestare facile intelleges.

p. 1,3 θέλομεν || φιλ. γενέσθαι || 4 τινὰ ἡμῖν συμβαλλόμενα εἰς ταύτην ζητήσωμεν. έστι δὲ ταῦτα δέκα τὸν ἀριθμόν || 6 ἀριστοτελείκον V || 8 ὅπως || 12 post αὐτά add. ἐπειδὴ τοινύν ἀπηριθμησάμεθα ταῦτα, φέρε ζητοῦντες ἔπαστον ὡς οἶνον τε ἡμῖν ἔστι σαφηνίσωμεν || 14 ante αἵρεσ. add. ε' del. B || ὥσπερ] ὡς || 15 πυθαγόρου τε καὶ ἐπικούρου καὶ δημοκρίτου || 16 δεύτερον δὲ η || 16. 17 καταρξάντων || 17 τρίτον η || στοίχοι V || ἐν τῇ ποικιλῇ στοᾶ ἐπαλέυον || p. 2,1 καὶ οἱ Λύκειοι —ἀπό] οἵ τε ἐν τῷ λυκείῳ καὶ οἱ κατὰ τὴν ἀκαδημίαν ἔξηγούμενοι ἀκαδημαϊκοὶ ἀπό || 2 post φιλόσοφοι add. ὃν ήγήσατο ἀντιστέψης || 3 οἵτινες κύνες ἀνομάζοντα (δονομάζοντο V) διὰ τὸ παρρ. || 5 οὗτοι οἱ φιλόσοφοι || τῆς φιλοσοφίας || ἀναξίους τῆς φιλοσοφίας || 6 ante καὶ τούτου add. διὰ τὸ οὖν παρρησιαστικὸν καὶ τὸ διακρίνειν αὐτοὺς τούς τε (τε om. V) δυναμένους καὶ μὴ δυναμένους δέξασθαι φιλοσόφους (ων superser. V) λόγους || 7 καὶ (alt.) om. || ἔνεκα || ἐφῆσεν || 8 post φιλόσοφον add. οὕτω καὶ οἱ κυνικοὶ ἀνυποστάτως ἐλευθεριάζοντες ἔκρινάν τε καὶ διήλεγχον τά τε δρῦα καὶ τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα || ἐλέγοντο corr. V || 9 post διακρίσεως add. in mrg. ής ἡγήσατο τις πύρριων δονομάζομενος || ὥσπερ —ἡξιώθησαν] οἴπερ καὶ ἐφεκτικοὶ ακαδημείνοι φιλόσοφοι, οἵτινες ἀναξίως καὶ τοῦ τῶν φιλοσόφων ὄντος τοῦ ηξιώθησαν || 11 μὴν] μέντι (οἱ superser.) B: μέντοι V || κατορθωμάτες || παντελῆ || 13 τιχ om. || 14 ὑμεῖς η (οἱ corr. V²) || 15 μὲν γάρ || πιστεύομεν || 16 ἀποφαινομένης V¹ || 17 γάρ] δὲ || 18 ὅτι εἰ || 18. 19 μέλλει || 18 ἐφαρμοῦσει V || κινεῖτο V¹ || 24 ῥύσει τέ ἔστι καὶ || p. 3,1 ἐπερος ἐψη πρὸς αὐτόν || 5. 9 ὁ θεῖος πλ. || 6 οὐ (post μόνον) om. || 7 τε καὶ || 8 οἱ om. || 9 ἐδέλων || ἐμποδὸν V || 11 ηγουν —Ἀριστοτέλης om. || 12. 13 ὃν —ἐπαλέυεν] διεδέξαντο (διεδέξατο V) δὲ (αὐτὸν superser. B) ξενοκράτης τε καὶ ἀριστοτέλης, ὃν ὁ μὲν ἐν λυκείῳ ἐπαλέυειν ὁ ἀριστοτέλης || 14. 15 ἀπὸ —ἀνομάζομεν del. V ||

p. 15,4 Αἱ ψυχαὶ εἰ μὲν || ἀνωθεν αὔται || 6 πρὸς] εἰς || 10 καὶ —καὶ] η —η καὶ || γε] γέγονεν || 11 γε] δὲ V || 12 ὁ om. || 14 ὃν || post δηλοῦσται add. δὲ del. V || 15. 16 ὑπὸ —θητέν] ὑπὸ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ζῶν λογικὸν θητὸν τοῦ λόγου τούτου ἔκαστην τῶν τοῦ ἀνθρώπου ιδιοτήτων ἐπ. || 19 μὲν superser. || τὸ ἐπερον μόνον κοινωνοῦσι, κατὰ δὲ τὸ ἄλλο διαφ. || 23 τοῖς ὄντοις || 27 αὐτὸν γάρ τὸν ἀνθρ. οὐκ ἀν εἴποις || 28 οὐ μὴν om. || p. 16,1 λέγεται] καλεῖται || ἐν μὲν ὄντοις κοινὸν ἔχουσι || 2 τόν τε γάρ τελεμάνιον || 4 ἄλλον πάλιν ἄλλων] ἐπερον || ὁ λοχρὸς ὁ διλέως καὶ έστι τοιαῦτα || 5 δονομάζονται || 6 post μάχαιρα add. φάσγανον σπάθη. || 7 τοῖνυν τῶν τεσσάρων || μόνων || ἐν τούτοις (ταῦθα superser. B) || 8 τῶν τε ὄμων. || 9 ἐπείπερ] πρῶτον μὲν ὅτι || μόνα || 10 καὶ ὅτι] ἐπειτα || 12 διαφέροντα || 13 μὲν τὸ δόνομα || διαφέρεσθαι || 14 ἀντίκειται om. || καὶ γάρ] εἰ γε || 16 αὐτοῖς εἰσεται || 17 τῶν γάρ —ἐπιστήμη om. || 18 ὥστε διὰ τοῦ περὶ τῶν δύο λόγους (λόγον V) || δύο (post λοιπὸν) om. V || 19 ἀλλὰ καὶ τῶν δύο τούτων τὰ δύο. τῶν συν. προέταξεν, οὐκ ᾖ τινες λέγουσιν ἐπειδὴ τὸ δύο δόμ. κατηγορεῖται || 20 δέκα om. V ||

p. 31,11 post ἡγιθῆναι add. οἷον τοῦ ἀγαμέμνονος πραγματικῶς (πραγματικὸς V) κατηγορεῖται καὶ ὡς καθ' ὑποκειμένου δ' ἀνθρώπους. τοῦ δ' ἀνθρώπου οὐσιωδῶς μὲν κατηγορεῖται τὸ ζῶον, κατὰ συμβεβηκός δὲ τὸ τρισύλλαβον. διὰ τοῦτο τὸ μὲν ζῶον κατηγορεῖται κατὰ τοῦ ἀγαμέμνονος, οὐκέτι δὲ καὶ τὸ τρισύλλαβον. πάλιν τοῦ ζῶου ὡς καθ' ὑποκειμένου μὲν καὶ πραγματικῶς κατηγορεῖται τὸ ἐμψυχον τὸ αἰσθητικόν, κατὰ συμβεβηκός δὲ καὶ σχετικῶς τὸ γένος η τὸ δισύλλαβον. ὥμοιως ἔχει ἐπὶ τῶν συμβεβηκότων· τῶν γάρ τριῶν εἰ τύχοι ὡς πράγματα κατηγορεῖται δ' ἀριθμός, τοῦ δὲ ἀριθμοῦ ὡς μὲν πράγματα τὸ ποσόν, κατὰ συμβεβηκός δὲ τὸ τρισύλλαβον. διὰ τοῦτο τῶν τριῶν μὲν δ' ἀριθμὸς κατηγορεῖται, τὸ δὲ τρισύλλαβον οὐκέτι. ἵνα οὖν τὰ οὐσιωδῶς καὶ πραγματικῶς κατά τινας κατηγορούμενα δηλώσῃ,

εἰπε τὸ ὡς καθ' ὑποκειμένου. τοῦ γάρ ζώου τὸ διαλλαβόν οὐγί ὡς καθ' ὑποκειμένου κατηγορεῖται ἀλλ' ὡς φωνῆς καὶ τοῦ ποσοῦ τῶν συλλαβῶν καὶ τὸ γένος ὡς σχέσεως. ὅτα οὖν φησι καθ' ἔτερου λέγεται ὡς καθ' ὑποκειμένου ἀντὶ τοῦ ὡς πράγματος ὑφεστώτος. ὅτα κατὰ τοῦ κατηγορούμενου λέγεται· προσυπακούστεον δὲ ἐνταῦθα τὸ ὡς καθ' ὑποκειμένου· πάντα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ἥηθήσεται. (cf. Philop. p. 32 v 14—33 r 4)

Denique scholia in marginibus codicis B appieta digna sunt, quae in examen vocentur. haec a codicis V librario pauca in verborum contextum recepta sunt, plurima omissa. fere ubique in codice B fontes diligenter signantur. pauca ex Philoponi libro fluxerunt, non integro sed partim in artius contracto partim Simplicii aliorumque expositionibus aucto. accedunt scholia Neophyti et Pselli, longe plurima ex Ammonii libro derivata auctorisque nomine instrueta sunt. haec codicis F memoriam produnt, sed depravatam eam et libidine scholiastae et socordia librarii.

f. 87r Amm. p. 50,3 post notam ἀρμανίου inc. γράφουσι ἔτεροι· κατὰ δὲ συγχώρησιν || 4 εἰτ̄ || τῷ προκειμένῳ πράγματι || 7 ἐναντίον] scholion expl., sed paullo infra post notam ἀρμανίου exhibetur ἀπόροςτι δὲ τινες περὶ τῆς τοῦ πυρὸς θερμότητος καὶ τῆς τοῦ ἀέρος, ὅτι δὲ ἡ περιθερμανύμενος φθείρεται κ. τ. λ. (vide p. 51,3 notam).

f. 91r Amm. p. 54,2 τοῦ ἀρμανίου. τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μὲν διωρισμένον. Πληρώσας τὸν περὶ τῆς οὐσίας λόγον || post διαλαμβάνειν περιτιθέμενον τὴν τάξιν. ὁ γάρ ἀργύριας ἐν ταῖς ἑντοῦ κατηγορίαις κ. τ. λ. (vide v. 4 notam) || 6 τὸ τριγχηνή || 7 οἰον om. || 8 δεξ. μὲν θερ. || 12 δὲ om. || 13 εἰς om. || τὸ (alt.) om. || 14 ὕστε] ὡς || 16 post καὶ διωρ. περιτιθέμενος δὲ ἔκπτεροι εὐλόγως ἔταττον, ὁ μὲν τὸ ποσὸν δεύτερον ὡς ὁ ἀριστοτέλης, ὁ δὲ τὸ ποιὸν ὡς ὁ ἀργύριας. φαμέν οὖν ὅτι ἀργύριας τὰς δευτέρας οὐσίας πρώτας ἔταττε τῇ φύσει ἐπέμβενος αὐτῶν κ. τ. λ. (vide notam).

LAURENTIANUS 71,3 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. F comm. p. XI] et Ammonii et Philoponi in Categorias commentarios exhibet. Ammonii liber exaratus est f. 85r—139v, Philoponi f. 141v—216v. inter Ammonii capitula insertae sunt Ioannis Damasceni in Categorias interpretationes. ad Ammonii verba et in marginibus et inter versus multae figurae manu posteriore appietae sunt, eademque notae κείμενον, ἐργατεία, ἀπορία, λύσις additae. singulis Ammonii capitibus Aristotelis verba de quibus exponitur praemittuntur, quam ob rem primum quodque lemma deest, cetera in commentario intexta non distinguuntur; atque ea Categoriarum pars, quae commentario caret, Περὶ τοῦ ἔχειν. Τὸ δὲ ἔχειν — κατηρθμηται (p. 15v 17—33) Ammonii libro confeeto addita est. tituli rubro atramento exarati sunt. de codicis fide vide p. VIII. consultat aut descriptis codicem J. Tschiedel Romanus.

PARISINUS 1973 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. G p. XVIII] f. 46r—103r hunc librum exhibens tam arto cognitionis vinculo cum codice F continetur, ut de communi origine dubitari non possit. atque etiam discrepantias accurate perpendicularibus nobis non occurrit, quae ingenio librarii ratione rem agentis superior sit, quare ex ipso qui nobis praesto est codice F Parisinum derivatum esse puto neque dubius eram, ubi inde correctionem repetebam, de infirmitate fundamenti. quod

si ita est, librarius optime officio functus omni laude dignus videtur. nam additamenta F³ notata suis locis hic inserta sunt, correctiones F² ut variis manibus ac temporibus adiecta aliae receptae sunt aliae desiderantur. ut quae ratio inter duos codices intercedat, in proposito poneatur, K. Kalbfleisch Berolinensis hunc codicem contulit, sed eius lectiones a F discrepantes aucupari operae pretium non est.

H VATICANUS 2173 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XX] f. 36^r—87^v titulo omissa hunc qui sequitur librum exhibet, sed prolegomena desinunt f. 38^v in verba ἀλλ' εἰδέναι χρὴ οὐ περὶ τῶν γενομένων (vide p. 10,22 notam); reliqua paginae pars vacua est atque etiam f. 39 scriptura caret. a folio 40^r Aristotelis Categoriae incipiunt Ammonii commentario ornatae, qui iisdem Photii explicationibus, quas in M deprependimus, interruptus usque ad verba οὐ μὴ παρὰ τὰς ὑπεργημένας πλείστους αἱ κατηγορίαι γενήσωνται (sic; v. p. 102,21 notam) perductus est. quae restant, in codice desunt; eorum loco Philoponi expositiones inveniuntur. hic codex gemellus est codicis M, ut iam ex commentario in Porph. Isag. cognovimus, eique fide paulum cedit, tamen magno nobis usui erat et ad litteras in codice M evanidas extricandas et ad nonnullos locos emendandos. ut haec cognatio perspiciatur, specimen subiciam. contulit J. Tschiedel.

p. 1,1 tit. om. || 3 φιλ. γενέσθαι || 4 ήμιν συμβαλλόμενα εἰς ταύτην ζητήσωμεν. ἔστι δὲ ταῦτα δέκα τὸν ἀριθμὸν || 8 ὅπως || 9 παρασκευάσαι || τῶν φιλ. || 11 ἐκάστου ομ. || ἀριστοτέλους || 12 ὅποιον || post αὐτὰ add. ἐπειδὴ τοῖνυν ἀπηριθμήσαμεν αὐτά, φέρε ζητοῦντες ἔκαστον ὡς οἷόν τε ήμιν ἔστι σφηνίσωμεν || 14 ὥσπερ] ὡς || 15 πυθαγόρος τε καὶ ἐπικούρου καὶ δημοκρίτου || 16. 17 καταρχάντων || 17 κυραναική || 18 ἐν τῇ ποικίλῃ στοᾶ ἐπ. || p. 2,1 οἱ τε ἐν τῷ λυκείῳ λύκειοι καὶ οἱ κατὰ τὴν ἀκαδημίαν ἔζηγούμενοι ἀκαδημαική ἀπὸ . . ἔλαβεν || 3 κύνες ὄνομ. ante διὰ τὸ παρρ. colloc. || τε ομ. || 5 οὗτοι] οἱ φιλόσοφοι || ἀναξίους τῆς φιλοσοφίας || 6 λόγων ομ. || ante καὶ τούτου add. διὰ τὸ οὖν παρρησιαστικὸν καὶ τὸ διεκρίνειν αὐτοὺς τοὺς τε δυναμένους καὶ τοὺς μὴ δυναμένους δέξασθαι φιλόσοφους λόγους || καὶ (alt.) ομ. || 7 ὁ ομ. || ἔφησεν || 8 post φιλόσοφον add. οὕτω καὶ οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι ἀνυποστάτως ἐλευθεράζοντες ἔχρινδν τε καὶ διήλεγχον τά τε δρθὰ καὶ μὴ οὕτως ἔχοντα || 9 οὔτενες ἀναξίως καὶ τοὺς τῶν φιλ. δύναματος || 11 μῆν τι || παντελῆ || 13 ὁ πλάτων] ἀπάντων || 14 ήμεις || 15 μὲν γάρ || 16 πιστεύομεν || ἀποφαινομένων || 17 γάρ] δὲ || μὴ ομ. || 18 οὐτε εἰ || 18. 19 μέλλει (utrobique) || 20 τὸ γινωσκόμενον ομ. || 24 ἐν ᾧ οὐτε εἰς τοῦτο οὐτε ἀποροῦ εἶστι || τοῦτο εἶστι ομ. || 25 ἐν ᾧ οὐτε τέ εἶστι καὶ || τινα—εἰρηκότα.

L LAURENTIANUS 72,5 [vide praefationem Porph. Isag. p. XXIII] f. 21^v—50^r¹ Aristotelis Categorias exhibit scholiis uberrimis ornatas. quorum tria genera distinguuntur. antiqua scholia paullo post Aristotelis opus descriptum saeculo XI vel XII exarata fere omnia ex Philoponi commentario fluxerunt, posteriora saeculo XIII adiecta ex Ammonii

¹ folio 22 posterius interposito Aristotelis vita continetur saeculo XIII eadem, ut videtur, manu exarata, quae scholia posteriora adiecit.

et Eliae libris derivata sunt, postrema denique nullo ordine chartis illata pro nihilo sunt putanda. antiqua et posteriora scholia J. Tschedel descripsit. eorum quae Ammonii sunt et quidem memoriam codice M servatam prae se ferunt, specimen infra subiciam, unde perspicitur, quanta libidine scholiastes auctoris expositiones lemmatis omissis contraxerit et resectis verbis mutilaverit.

fr. 23^r Ann. p. 29,5 inc. ἐν τινι ἁνδενεκαγῷος· ἐν γράμνῳ || 9 μεταφορικός || 12 ὁ ἄνθρ. || 16 οὐτοῦ καὶ || ὡς ἐν—τὴν εvan. || 17 τῇ οὐσίᾳ ||

f. 23^v Amm. p. 30,10 inc. λέγει δὲ καθόλου τὸ ἄπομα πάντα, τουτέστι καὶ τὰ οὐσιώδη ..... καθόλου κατά τινος ὑποκειμένου. ἐπειδὴ δὲ τὸ ἄπομα πολλαχῶς λέγεται. λέγεται γάρ τὸ φύει ἀδιάλιπτον ὡς ἡ μονάς καὶ τὸ σημεῖον, λέγεται δὲ καὶ τὸ δυσδιάλιπτον ὅμως δὲ διαιρούμενον.. ἀδύνατος . . . τὸ μὴ .. διαιρεθῆναι εἰς εἰδὴ ὡς σωκράτης καὶ πλάτων. λέγει (sic) δὲ καὶ τὸ πεφυκός διαιρεῖσθαι μήπω δὲ διαιρεθὲν ὡς ὁ ἀγρός. λέγεται δὲ καὶ τὸ ἐν ἄπομον, ὅπερ αὐτὸς σαφηνεῖται ἔνεκεν λέγων φησὶ τὸ ἐν . . . πολλαχῶς λέγεται. ἡ γάρ τὸ εἶδει (13) || 13 ἔνα] ἐν || 14 ἄνθρωποι (prius) || ὡς om. || 16 λέγεται—τὸ ἐν (17) om. || 18 λέγονται || 19 τὸ (alt.) om. || 21 καὶ αὐτός φησιν || 23 ἔστιν] expl. ||

f. 23^v Amm. p. 31,2 inc. εἰ ἀληθῶς || 6 εἰρηται—αὐτοῦ καὶ (7) evan. || 7 τοσαῦτα—εἴπε καὶ τὸ (9) evan. || 9 ὡς καθ⁹ ὑποκ.] inc. f. 24^r || 11 τὸ γάρ—κατηγορεῖται] πρόσκειται δὲ καὶ κατ⁹ ἀλλον τρόπον ὡς καθ⁹ ὑποκειμένου. οὗτοι γάρ ἐπατέραν τῶν προτέρων (?) καθ⁹ ὑποκειμένου εἶναι. ||

f. 24^r Amm. p. 31,25 inc. καλῶς εἶπεν ἔτεραι τῷ εἰδει· τῶν γάρ ζώων τὰ μὲν εἰσιν ἄποδα (28) || 30 τινά] expl. ||

f. 24^v Amm. p. 39,2 inc. διὰ τὸ οὐκ εἶπεν τὰ γένη καὶ τὰ εἰδῆ, ἀλλ ἐν οἷς εἰδεσιν; πάνυ ἀσφαλῶς· ἐπειδὴ γάρ ἐν ταῖς (4) || 9 in lemmate τούτων om. || 10 ἐνταῦθα—οὐσίας (14) om. || 15 δευτέρᾳ] expl. ||

f. 24^v Amm. p. 40,8 inc. τοιοῦτον τι συνάγει ὁ ἀριστοτέλης ὅτι ὅτα || 10 ante ὁ γάρ add. ὁ γάρ καθόλου ἄνθρωπος λέγεται κατὰ σωκράτους καὶ μεταδιδώσι καὶ τοῦ ὄντος καὶ τοῦ ὄντος μὲν || 11 ὅτα δὲ—ἐντάστε om. || 13 οὐδέποτε μεταδ. || εἰπώμεν || 15 ιστέον—ἀεὶ] οὐκ ἀεὶ δὲ || 17 σπουδαῖος] expl. ||

f. 25^r Amm. p. 40,23 inc. τουτέστιν αἱ μὲν καθόλου οὐσίαι κατὰ τῶν μερικῶν λέγονται, τὰ δὲ συμβεβήκότα ἐν ταῖς || 24 ἔχει || οὖν] δὲ || πρώτης om. || 25 διαρ. τὸ πρ. || p. 41,1 ἐν—ἔχει] τὰ συμβεβήκότα || 2 κατ. τὰ καθόλου || ἡ κατὰ—ρήθηναι (5) om. || 5 λέγει || 6 post πολλῶν add. οἷον τὰ νοητά || post πολλοῖς add. οἷον τὰ αἰσθητά (expl.) ||

f. 25^r Amm. p. 41,19 inc. σύγκρισιν ποιεῖται || 20 καὶ ἀπὸ—γένος] καὶ φησι μᾶλλον εἶναι οὐσίαν τὸ εἶδος τοῦ γένους καὶ δεικνυσι δύο ἀπὸ δύο ἔτιγ. || 22 οὐσίαν om. || 23 ἥγουν μερικῆς om. || post οὐσίας add. τουτέστι τοῖς ἀτέραιοις || ἔτέρου—ἀναλογίας ante ἔγγυτερον (22) collae. || ὡς γάρ—τὸ ἔστι (25) om. || 26 κανὸν] ἐὰν || p. 42,2 post εἰπόντες pergit καὶ λογισόν καὶ ἀλογον εἰσφέρομεν, διὰ δὲ τοῦ ἄνθρωπος τὴν φύσιν τοῦ σωκράτους ἀποδώσομεν. ίδοις γάρ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου τὸ ἄνθρωπον εἶναι ἡ ζῶσιν τὸ γάρ ζῶν κατὰ πολλῶν καὶ ἄλλων εἰδῶν λέγεται. ||

fol. 25^r Amm. p. 42,10 inc. τοῦτο φησὶν ὅτι αἱ πρῶται διὰ τοῦτο πρῶται λέγονται διὰ τὸ καὶ (11) || 12.13 ὡς γάρ] καὶ ὡς || 14 τὰ εἰδῆ τοῖς γένεσι] αὐτοῖς || 17 τοῦτο—εἶδος om. || ἥγουν τὸ γένος] τουτέστιν ὑπόκειται μὲν τὸ εἶδος κατηγορεῖται δὲ τὸ γένος || 18 τὰ δὲ—ἀντιστρέψει om. || οὐκέτι γάρ δύν.] οὐ δυναμέθα δὲ || 19 ὡς—ζῶσιν om. || 20 οὐσία] expl. ||

f. 25^v Amm. p. 42,22 inc. τὸ ὅτα μὴ ἔστι γένη φησὶν ἀσφαλῶς, ἵνα μὴ λάβῃ ζῶσιν καὶ ἄνθρωπός ἔστιν, ἀλλὰ καὶ γένος, δεῖ τούνυν (ex Elia superscripta sunt ἡ ἵνα μὴ ὑπάλληλά τις λάβῃ. ἐὰν γάρ ὑπάλληλα τις λάβῃ, οὐκέτι εἶδος εἰδει συγχρίνει ἀλλὰ εἶδος γένει) || p. 43,1 τοῦτο—ὑπάλληλα om. || μόνως || 2 post ἴππον pergit φησὶ δὲ ὅτι ὅπερ ἔστιν εἶδος πρὸς εἶδος, τοῦτο καὶ ἄπομον πρὸς ἄπομον. καὶ φησὶν ὅτι οὐδὲν (7) || 11 ὁ et τὸν om. || τοῦτον] οὕτω || 12 ἔάνθον expl. ||

f. 25^v Amm. p. 43, 16 inc. νῦν τὴν αἵτιαν || τὰ μὲν εἶδη καὶ τὰ γένη || 17 οὐκέτι δὲ καὶ τὰ συμβεβηκότα τρίτας ἐκάλεσεν || 18 παραδόσεως || post ὄρισμοῦ περγίτ τὴν δὲ δευτέραν ἔξ ἀναλογίας. καὶ φησι τὴν πρώτην οὕτως ἐρωτηθέντες (19) || 20 ἡ τρέχει οι. || 24 τοῦτο οι. || δεύτερου] inc. f. 26r || p. 44, 1 δεύτεραι — γένη οι. || 3 εἰκότως] expl. ||

f. 26v Amm. p. 45, 7 inc. τὸ ἀποδεδομένον || 10 δοκεῖ τῶν ἀρ. || 12 γίνεσθαι || 14 οὐσία ἔστεν || 15 αἱ διαφοραὶ || 19 τούτων πάλιν || ἀπερ — ἀνθρώπου οι. || 21 ὁ ἀριστοτέλης οι. || p. 46, 1 λέγω δῆ] ἥγουν || 2 παρέβαλεν || 4 ἀπλᾶ || εἰτων] expl. ||

f. 26v Amm. p. 46, 22 inc. ἡπόρρησέ τις· ἐπειδὴ τὰ μέρη || 23 ἐν γάρ — σκέλῳ εvan. || 24 ὅμοιως οι. || ώς — θεριστής] ὡς ἐν τῶν ἀνθρώπων εἰ τύχοι λευκότης || 26 οὖν] δὲ || λέγει — μέρος] φησιν ὅτι τὸ συμβιβηκός ἔν τινι μὲν ἔστιν ἀλλ’ οὐχ ὡς μέρος || 28 καὶ αὗται — οὐδὲποτε (p. 47, 1) οι. || p. 47, 2 ιστέον δὲ ὅτι οι. || αἰσθητῶν δὲ || μερῶν τῆς οὐσίας οι. || 3 ἡ τοιούτων οι. || 4 λογικῶν καὶ θηγωτῶν || ἔστιν οι. || 5 τῶν νοητ. οὖν || μερῶν οι. || ὁ λόγος αὐτῶν || οὕτω — εἰναι (7) οι. || 7 ἐπειδὴ γάρ || 8 τοῦτο οι. || εἰρηκέναι αὐτὸν || 9 αἴτιες — οὐσίαι οι. || 10 τὰ μέρη — λεγόμενον (15) οι. || 15 τὰ συμβ. γάρ || ἔστιν] ἀλλ’ || 16 ἀλλ — ἐκεῖνα] πᾶς γάρ εἰσιν ἐκεῖνα εἰρηται || 17 ὅλων] expl.

L^a LAURENTIANUS 71,35 [Bandini III 23] chartaceus saeculo XV duabus manibus exaratus f. 135^v—179^r Ammonii librum exhibit anteposito titulo Προλεγόμενα τῶν ι' κατηγοριῶν ἀμμωνίου φιλοσόφου incipientem ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτέλους ἐντός et usque ad finem perductum. f. 179^v nullo titulo legitur καιρός ἔστι λοιπὸν καὶ περὶ τῶν λεγομένων ι' κατηγοριῶν εἰπεῖν αἵτινες δέκα εἰσὶ φωναί. haec Categoriarum adumbratio desinit f. 183^v διὰ γάρ τοῦτο καὶ ἐνταῦθα παῦσαι τὸν λόγον ἔκρινα. sequitur f. 183^v Περὶ τοῦ περὶ ἔρμηνείας. Μετὰ γοῦν τὰς τοιαύτας δέκα κατηγορίας τὸ λεγόμενον περὶ ἔρμηνείας τέτακται. sed codice mutilato iam f. 184^v haec expositio interrum-pit in verbis οὐδὲν ταῖς μαθηματικαῖς ἐπιστήμαις ταῖς τοιαύταις χρ. . . . haec ad Bandinum reete intellegendum pertinent.

L^b LAURENTIANUS 72,22 [Bandini III 38] chartaceus saeculo XIV exaratus f. 94^r—174^v titulo omisso Ammonii librum praebet incipientem ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτέλους ἐντός, desinentem ἵνα ἡ μὲν τὸ τετράγωνον τοῦτο. post Ammonii commentarium legitur reliqua pars Aristotelis Categoriarum (p. 15^b17—33), cui addita sunt περὶ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου κατηγορικῶς ἀπλῶς καὶ περὶ τῆς θέσεως τῶν κατὰ τὴν δευτέραν σύνθεσιν ἀπλῶν φωνῶν τῆς κατὰ τὸ κατηγορικὸν εἰδος τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου γινομένης. τῷ συντελεστῇ τῶν ὅλων θεῷ χάρις.

Hos codices ex exemplis, quae nobis tradidit J. Tschiedel, facile intellegitur ex uno eodemque derivatos esse exemplari, quod proxime afuisse ab eo, unde F originem cepit, putandum est, nisi quod Ioannis Damasceni expositiones in codice F inter Ammonii capita insertae in his codicibus desiderantur.

p. 15,12 δὲ om. Lac || 13 τῶν om. Lb || 14 ὅν || 15 συγκείμενον || ἔκαστης τῆς τοῦ ἀνθρώπου ὕλιότητος || 17 καὶ ταῦτα La || ταῦτα om. Le || ἀρχέτερον Lac || 23 σὸν] καὶ Le || 24 καὶ καὶ. Lb || 25 δὲ γάρ ἀνθρώπος οὐσίᾳ λέγεται (καὶ add. Le) αἰσθητικὴ καὶ ζῶν || 27 ἀνθρώπους αὐτὸν Le || εἶποι Le || p. 16,1 ὥσπερ γάρ Lb || οὗτοι μὲν γάρ κοινὸν Lb || 2 οὐ om. La || 4 δὲ λογικός om. La || 5 ὀνομάζονται Lbc || 6 τὸ om. Lb || 7 μόνων || 8 τῶν τε ἡμῶν. Le || 9 ἐπειπέρ] ἐπειδὴ Lb || 10 καὶ (post ὅτιονται) om. Lbc || 11 μὲν om. Lac || 12 μὲν κατὰ || 13 διαφέρεινται Lac || 15 μὲν om. Lac || διαφέρουσι Lac || 17 ἔπειτα. δὲ φιλ. Le || τῶν γάρ — ἐπιστήμη ante τοῦτο (16) colloc., sed La in intg. || 21 ἔστι] ἔτι || 22 τὸ om. La || 23 μόνον om. || 24 ἔστιν] τὰ Le || 25 ἄλλωτρο. Le || 29 θεωρεῖται La || p. 17,1 καρπὸν || περὶ τὸ αὐτὸν θεωρ. οὕτω

p. 105,9 νῦν πᾶλιν || ἐμνημ. γάρ καὶ τάντης || 11 εἰ] ἡ La || 13 γίνεται om. Le || 14 καὶ om. || 15 ἐπ' αὐτῷ] περὶ αὐτὸν || 16 περὶ αὐτὸν ἐπ' αὐτῷ || καλεῖται] ἀλλοιωτις || 21 καὶ εἰ γάρ || 22 κατετεθάσεν || 23 ἡ (prioris) om. || τὸ om. Lab || 25 παρατεθέντος Le || p. 106,1 τὸ αὖτις — παρήκαμεν] ἵνα ἡ τὸ τετράγωνον τοῦτο (quod figuris illustratur).

LAURENTIANUS 72,14 [Bandini III,33] membranaceus palimpsestus est, L^d sed prior scriptura adeo evanuit, ut quae fuerit extricari iam non possit. Ammonii liber saeculo XIV scriptus f. 1^r—53^v continetur et titulo praemissso Προλογόμενα τῶν ἐπιτελειών (superser. τῆς φιλοσοφίας) ἀπὸ φωνῆς ἀμμωνίου τοῦ ἑρμένου incipit 'Ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτελείκης ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσθαι. prolegomena desinunt f. 3^v in verba προλέγεσθαι πάγκης ἀριστοτελείκης φιλοσοφίας (p. 15,2 not.), reliqua pars folii 3^v et folium 4 aliena exhibent, quibus commentarii principium exturbatum esse videtur, nam f. 5^r incipit a verbis τοῦτο ἀντιστέψει· καὶ γάρ (p. 27,14). ex specimine, quod J. Tschiedel extremi libri dedit, perspicitur librarium sub finem Ammonio neglecto satis habuisse Aristotelis verba transseribere; quare de fide codieis non habeo quod apponam.

MONACENSIS 222 [vide praefationem Isagoges p. X] f. 33^r—35^v Ammonii in Categorias prolegomena, f. 36^r—40^v, f. 25^r—32^v¹, f. 41^r—48^r Categorias Ammonii commentario instructas continet. admixta sunt Ammonii commentario scholia ex Photio derivata eiusque nomine signata, nempe f. 38^v—39^r Φωτίου σύνοψις τῶν δέκα κατηγοριῶν f. 39^r—39^v Φωτίου περὶ οἰστίας, f. 27^r Φωτίου περὶ ποιῶν, f. 29^r Φωτίου περὶ τῶν πρόστι, f. 32^v Φωτίου περὶ ποιότητος, f. 43^v Φωτίου περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν. Ammonii liber multis stemmatis est illustratus. de ceteris vide p. VIII. prolegomena et priorem commentarii partem contulerunt aut deseripserunt A. Foerstemann et E. Trampe Berolinenses, reliquam partem descripsit E. Richter Berolinensis, totum denique librum iterum contulit G. Schmitthenner.

MARCIANUS 12 cl. IV [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. M^a p. XI] f. 65^v—125^v hunc Ammonii librum continet, qui anteposito titulo Προλογόμενα τῶν ἐπιτελειών ἀμμωνίου τοῦ φιλοσόφου incipit [E]πειδὴ τῆς

¹ haec folia vitio bibliopagae falso loco insuta sunt.

ἀριστοτέλους ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσθαι φιλοσοφίας. specimine ab J. Tschiedelio dato idem iudicium de hoc libro faciendum est ac de Ammonii in Isagogen commentario, codicem ex F derivatum esse. minutus eius discrepantias tradere supersedeo.

O VATICANUS 310 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XXV] f. 29^v—62^r hunc librum exhibit sub titulo προλεγόμενα τῶν κατηγοριῶν ἀμμωνίου φιλοσόφου. φύλλα γৎ'. prolegomena incipiunt Ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτέλους ἐντὸς θέλομεν γενέσθαι φιλοσοφίας. commentarii (f. 33^r) specimen dedit J. Tschiedel, unde appetat codicem neglegenter transscriptum prope accedere ad codicem M, sed ex alio fluxisse exemplari.

p. 15,4 αἱ φυχαὶ εἰ μὲν || ὅ αὐται ἔκάστη || 6 πρὸς] εἰς || 9 διακονούσιαι μ¹ || τὴν φιλογήν || 12 δι ομ. || 14 δὲ || 15 συγκείμενον || ὥπο τοῦ λόγου ζῶν λογικὸν θητὸν τοῦ λόγου τούτου ἔκάστης τοῦ ἀνθρώπου λοιπότητος ἐπεξιόντος (οἷον—θυητόν ομ.) || 18 δὲ] δὲ || 23 συνώνυμον || 25 ἔστιν ομ. || 26 ἑτερώνυμον || 27 οὐ] αὐτὸν || οὐκ ἀν εἴποις || p. 16,1 ἐν μὲν ὄνομα ἔχουσι κοινὸν || 2 τὸν τε γάρ || 3 τὸν δὲ—λογικός ομ. || 6 μάχαιρα φάσγανον σπάθῃ || 7 τούτου τεσσάρων || 8 τῶν τε ὄνων. || 9 ἐπειπέρ] πρῶτον μὲν διτὶ || μόνον ομ. || 10 καὶ διτὶ] ἐπειτα || 12 μὲν κατὰ || διαφέροντα || 13 διαφέρεσθαι || 14 ἔφαμεν ἀλλήλοις || ἀντίκειται ομ. || καὶ γάρ] εἰ γε || 16 ἀντικ. αὐτοῖς || 17 τῶν γάρ—ἐπιστήμη ομ. || 18 δεῖ τῷ—λόγῳ] δὴ (superser. ἐκ) τοῦ—λόγου || 19 ἀλλὰ καὶ τῶν δύο τούτων τὰ ὄμοι νυμα τῶν συνωνύμων προέταξε, οὐχ ὡς τινες λέγουσιν ἐπειδὴ καὶ τὸ (δὲ ομ.) ὄμοινυμας κατηγορεῖται τῶν δέκα || 23 τὴν ομ. || 26 τὸ αὐτὸν ομ. || p. 17,1 περὶ τὸ αὐτὸν θεωρ. οὕτω || 3 λέγεται σπέρμα. ||

p. 105,9 νῦν πάλιν || ἐπειδὴ—ἔμνημ.] ἔμνημ. γάρ καὶ ταύτης || 14 ἔστιν—ἐν αὐτῷ ομ. || 15 ἐπ' αὐτῷ] περὶ αὐτὸν || 16 περὶ αὐτὸν] ἐπ' αὐτῷ || καλεῖται ομ. || 21 καὶ εἰ || 23 ἡ (prior) ομ. || 26 ἡ ομ. || περιφέρειαν || p. 106,1 τὸ αὖ—παρήκματι (7)] ἵνα ἡ τετράγωνον τοῦτο, γνώμων δὲ τοῦτο (figura deest).

Praeterea ex tribus Parisinis codicibus titulos et exordia I. L. Heidelberg Hauniensis nobis suppeditavit:

P^a PARISINUS 1843 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XXVII] f. 21^r anteposito titulo προλεγόμενα τῶν κατηγοριῶν ἀμμωνίου φιλοσόφου incipit ἐπειδὴ τῆς Ἀριστοτέλους ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσθαι φιλοσοφίας. prolegomena desinunt f. 26^r δέκα ἔστι τὰ διφεύλοντα προλέγεσθαι πάσης Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας (v. p. 15,2 notam).

P^b PARISINUS 1974 [H. Omont II 173] chartaceus saeculo XV scriptus f. 37^v habet titulum προλεγόμενα τῶν κατηγοριῶν ἀμμωνίου φιλοσόφου. prolegomena recte incipiunt ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτέλους ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσθαι φιλοσοφίας, sed commentarii exordium (f. 44^r) εἰκότως προέταξε τὰ ὄμοινυμα ὡς ἀπλούστερα et ab Ammonio et a Philopono abhorret.

P^c PARISINUS 2138 [H. Omont II 199] bombycinus saeculo XIV scriptus f. 126^r titulum exhibit Ἀμμωνίου φιλοσόφου ἐξήγησις τῶν δέκα κατηγοριῶν, sed incipit καθάπερ ἀρχόμενοι τῶν εἰσαγωγῶν ἐλέγομεν τὰ πρὸς πᾶσαν φιλοσοφίαν συντείνοντα, ἐπειτα ἀφοριζόμεθα τὸν σκοπὸν τοῦ προκειμένου βιβλίου. hoc est exordium Philoponi libri.

MARCIANUS 201 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. Q p. XXXI] f. 10^r—26^r Aristotelis Categorias scholiis ornatas exhibet, quorum quae saeculo X vel XI in marginibus adiecta sunt, alia ex Ammonii libro alia ex Eliae commentario deprompta sunt, aliorum denique origo cognosci iam non potest. auctoris nomen nusquam appareat. Ammonii scholia ab J. Tschiedelio descripta eam memoriam produnt, quae codice M propagata est, quam ob rem ad librum emendandum opinione minus valent. lectiones ab eo quem constituimus verborum contextu discrepantes hic subiciam.

f. 10^r Amm. p. 24,14 inc. τὰ κατὰ συμπλοκὴν προέταξε τῶν ἄνευ συμπλοκῆς, ἐπειδὴ τὰ ἄνευ || 16 διαιρεῖ—νικῆ (18) οι. || 18 ἄμα (utrobiisque) οι. || 19 ἵνα—συναναγινώσκων] ἄνθρωπος βοῦς, τρέχει νικῆ ||

f. 10^r Amm. p. 24,22 inc. ἀκόλουθον ἦν εἰπεῖν περὶ τῶν κατηγοριῶν, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ πρὸ || 24 ποιῆσ. ὅλοσ. colluc. || 25 οὖν—δέκα οι. || 26 οὐσία—ἔστιν] καὶ ἔστιν οὐσία τῆς δεκάδος ἡ τετράς || 27 ἀπὸ] ὑπὸ || 28 διχῆ οι. || τετραγῶν || p. 25,2 τελειώτατον || 4 ποιεῖ || 7 καθὼς—ἐμάθημεν οι. || 8 φημι δὴ οι. || 10 καθόλου καὶ συμβ. || 11 ἡ τὸς ἐπιτήμη οι. || καὶ καθόλου λευκὸν || 12 ἔστι—τόδε] .. (?) διὰ παραδείγματος, sequitur figura codicis M || 13 ἀλλ᾽—ἐκέχριτο] οὖν ἐχρίτατο δὲ ταῦτας ταῖς φωναῖς || 14 τὴν οι. || 15 ὡς εἰρητα οι. || διὰ οι. || αὐτὸν οι. || 19 εἰς τὸ οι. || 20 τὴν δὲ οὐσίαν—ζητῆσαι οι. || τίνος δὲ || p. 26,1 ἐρῶμεν οι. || πρῶτον μὲν ὅτι || 2 αἱ (alt.) οι. || 3 ὑποκείμεναι || ὥστε—ὑποκείμενον οι. || δὲ οι. || 5 τῷ ὄντι οι. || τὰ πάντα || 6 ὡς—χρώματα (9) οι. || 9 οὖν] δὲ || 10 ἡ οι. || 18 συμβ. ante λέγω colluc. || δὴ] δὲ || 19 τὸς μερικῆς—φησι (21) οι. || 21 τῶν ὄντων] inc. f. 10^v || 22 τινὸς οι. || ἐν—ἔστι οι. || 23 καὶ ῥήτεον ὅτι οι. || 23, 24 τῷ] τὸ || 28, 29 ποιεῖται τὴν ἀρχὴν || 30 ἐπει—οὐσίᾳ (27,2) οι. || p. 27,2 τοῦτο οι. || παραλ. οὖν τὸ || 3 καὶ κατὰ || post λεγ. add. ἐνδεκαχῶς γάρ λέγεται. || 6 ἵνα—ὑπάρχον οι. || 9 ἵτεσον—οὐσίᾳ (29,17) οι. || p. 29,19 ϕαμὲν οὖν] καὶ ϕαμεν || 24 ante σαργίσσας add. τὰ δὲ καθὸν ὑποκείμενον τε λέγεται καὶ ἐν ὑποκείμενῳ ἐστὶ || δὲ οι. || παραδί.—παράδ.] νῦν τρέπεται ἐπὶ τὸ παραδείγμα ἡμῖν παραδοῦναι || 25 καὶ φησι—ἔστι] τὰ δὲ οὔτε ἐν ὑποκείμενῳ ἐστὶν || 26 δὲ οι. || παραδ.—συμβ. (p. 30,1) τῶν συμβεβηκότων μερικῶν τὰ παραδείγματα καὶ τῶν καθόλου || p. 30,2 λέγων—λέγεται οι. || 3 παρεισφ.—βούλ. (δ.) Ἀπλῶς δὲ τὰ ἄτομα. τοῦτο τὸ θεώρημα ἐν μέσῳ παρεισφέρει διφύλαξος βουλόμενος || 7 ἔτι—ἀδύναποτάτων οι. || 8 γάρ οι. || 9 καθ. σημαίνοντι || 10 γάρ] δὲ || τὰ ἄτομα πάντα τουτέστι καὶ τὰ οὐσιώδη ἄτομα τὰ οὐσιώδεστα καὶ τὰ συμβεβηκότα μὴ λέγεσθαι καθόλου κατὰ τὸν ὑποκείμενον || καὶ ἐν ἀριθμῷ οι. || ὁσαχῶς—Πορφύριον] ἐπειδὴ δὲ τὸ ἄτομον πολλαχῶς λέγεται λέγεται γάρ τὸ φύσει ἀδιαιρέτον ὡς ἡ μονάς καὶ τὸ σημεῖον, λέγεται καὶ τὸ διαιρούμενον ὅμως δὲ διαιρούμενον ὡς ἀδάμας, λέγεται καὶ τὸ μὴ δυνάμενον διαιρεθῆναι εἰς εἰδὴ ὡς σωκράτης καὶ πλάτων, λέγεται καὶ τὸ πεφυκός διαιρετέσθαι ὡς ἀρρέν, λέγεται (?) καὶ τὸ ἐν ἄτομον, ὅπερ αὐτὸς σαργηγείας ἔνεκεν λέγων φησὶ τὸ ἐν. || 11 περὶ—αὐτό] τὸ δὲ ἐν πολλαχῶς λέγεται || 12 ἡ] εἰ || 13 ἔνα] ἐν || 14 ἄνθρωποι (prius) || 15 τῷ γένει ἐν οι. || 16 λέγεται—φησὶ τὸ ἐν οι. || 18 λέγονται || 19 τὸ (alt.) οι. || 21 καθὼς—αὐτός οι. || 23 εἰσιν || 24 lemma οι. || 25 τὸ—ἔστιν] νῦν περὶ τῆς καθόλου οὐσίας διαλέγεται καὶ παραδείγμα ταῦτης παραδίσωσιν. φησίν οὖν || p. 31,2 καθηγορηθήσεται expl. ||

f. 11r Amm. p. 35,12 inc. πρώτην ἔχει τάξιν || διὰ τοῦτο καὶ || τῶν ἀλλων εἰκ. προετάγη || 13 συνεισφ. μὲν γάρ (αὕτῃ οι.) || 14 αὐτάς (utrobiisque) οι. || συναναγιρεῖται || 15 συναναγιρεῖται || καὶ ὅτι || αὕτῃ μὲν || αἱ δὲ λοιπαὶ κατ. ἐν αὕτῃ τὸ εἶναι || 16 οὖκ οι. || 17 μὴ οὖσται] ἀνηγρημένης || τὰς αἱ. ὑποστ. οὐ δύν. || 18 δὲ (alt.) οι. || μὲν (alt.) οι. || 21 τὸ εἰδος] τὰ εἰδὴ τὰ ἐν ὄλη || 22 δὲ οι. || τὰ δὲ || 23 ἔστιν || ἔκεινων ὧν || 24 οὕτω—ὅμοιως (27) ὡς δρυοτομικὴ ναυπηγικῆς || 28 θεολόγου || p. 36,1 φυσιολόγου || 2 καὶ σχετικῆς οι. ||

post σημαντεται add. αὕτη γάρ καὶ πρὸς τὴν διαλεκτικὴν παραδαμένεται. η̄ δὲ διαλεκτικὴ οὐ τὰς φύσεις ζητεῖ ἀλλὰ τὰς σχέσεις τῶν οὐσιῶν. expl. scholion.

T VATICANUS 247 [vide praefationem Ammonii in Isag. comm. p. XVII] inde a f. 39^r titulo omissio Ammonii in Categorias prolegomena (inc. Ἐπειδὴ τῆς ἀριστοτελοῦς ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσθαι), f. 41^v—114^v anteposito titulo σχόλια εἰς τὰς κατηγορίας ἀμμωνίου φιλοσόφου Ammonii commentarium exhibet, cuius quod J. Tschiedel dedit specimen nos docet codicem eognatum esse codici O, sed diligentius ex exemplari transscriptum.

p. 15,4 αἱ φύγαι εἰ μὲν || 5 post ἔγενωσιν add. αὔται || 8 ἔχουσι || 12 ὁ om. || 13 σύγκειται ἐκ πλειόνων μερῶν οἰκείων, η̄γουσιν ἐκ γένους || διαφορῶν αὐτοῦ || 14 ὁν || 15 ὑπὸ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ζῶν λογικὸν θνητὸν τοῦ λόγου τούτου ἐκάστην ἰδιότητα ἐπεξιόντος (οἶον—θνητὸν om.) || 24 καὶ κατ. || 25 ὁ γάρ ἀνθρ. οὐσία λέγεται (ἔμψυχος add. m²) αἰσθητικὴ καὶ ζῶν τοῦ τε ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἵππου ἀλλὰ δὴ καὶ ὁ ἵππος (sed τοῦ τε ἀνθρ.—ὁ ἵππος del.) || 27 οἵ] αὐτοί || οὖν ὃν εἴποις || p. 16,1 λέγονται || 1. 2 ἐν μὲν δύομα κανονὶ ἔχουσι || 2 τοῦ τελ. || 4 δὲ ἀλλοι—λογικὸς om., sed in marg. suppl. δὲ ἔτερον ὁ λογικὸς ὁ ὀλέως καὶ διὰ τοιαῦτα || 6 μάχαιρα φάσγανον σπάθη || 7 τοίνους τεττάρων || μόνων || 8 τῶν τε δύμων. || 9 ἐπείπερ] πρῶτον μὲν ὅτι || μόνα | 10 καὶ ὅτι] ἐπειτα || 12 μὲν κατὰ || κανικανοῦσι || 13 τὸ δύομα μὲν || διαφέρεσθαι || 14 ἀντίκειται om. || καὶ γάρ] εἰ γε || 15 διαφέρουσιν || 16 ἀντικ. αὐτοῖς || 17 τῶν γάρ—ἐπιστήμη om. || 18 δεῖ τῶ—λόγῳ] διὰ τοῦ—λόγου || 19 ἀλλὰ καὶ τούτων τῶν δύο τὰ δύμώνυμα τῶν συνωνύμων προέταξεν οὐχ ᾖ τινες λέγουσιν ἐπειδὴ τὸ δύο δύμώνυμας κατηγορεῖται || 27 ante τούτοις superser. καὶ || p. 17, 1 περὶ τὸ αὐτὸ δεωρ. (τὸν σίτον in marg.).

p. 105,9 νῦν πάλιν || ἐπειδὴ—έμνημ.] ἐμνημ. γάρ καὶ ταῦτης || 13 γίνεται] ἔσται || 14 ἐπ' αὐτὸ || 15 ἐπ' αὐτῷ] περὶ αὐτὸ || 16 περὶ αὐτὸ] ἐπ' αὐτὸ || καλεῖται om. || p. 106,1 τὸ ἄγ—παραπληρωμάτων] ἵνα η̄ τετράγωνον τοῦτο, γνώμων δὲ τούτου (sequuntur tres figurae).

AMMONIUS
IN ARISTOTELIS CATEGORIAS
COMMENTARIUS

S I G L A

F = Laurentianus 71,3
M = Monaceusis 222
b = Brandisii scholia

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ ΤΩΝ ΔΕΚΑ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ ΑΠΟ ΦΩΝΗΣ ΑΜΜΩ-
ΝΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

Ἐπειδὴ τῆς Ἀριστοτέλους ἐντὸς ἐθέλομεν γενέσθαι φιλοσοφίας, φέρε 21
τινὰ δέκα τὸν ἀριθμὸν εἰς ταύτην ἡμῖν συμβαλλόμενα ζητήσωμεν, πρῶτον
5 πόθεν τὰ δύναματα τῶν φιλοσόφων αἱρέσεων, δεύτερον τίς ἡ διαιρεσίς τῶν
Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων, τρίτον πόθεν ἀρκτέον τῶν Ἀριστοτελικῶν 25
συγγραμμάτων, τέταρτον τί τὸ ἀναφαινόμενον ἡμῖν χρήσιμον ἐκ τῆς Ἀρι-
στοτελικῆς φιλοσοφίας, πέμπτον τίνα τὰ ἄγοντα ἐπὶ ταύτην, ἔκτον πῶς δεῖ 34^b
παρασκευάσασθαι τὸν ἀκροασθμένον φιλοσόφων λόγων, ἔβδομον τί τὸ εἶδος 22
10 τῆς ἀπαγγελίας, ὅπου διὰ τί φαίνεται ὁ φιλόσοφος ἀσάφειαν ἐπιτηδεύσας,
ἔννατον ποῖα δεῖ καὶ πόσα προλαμβάνεσθαι ἔκάστου τῶν Ἀριστοτελικῶν 25
συγγραμμάτων, δέκατον ποῖον δεῖ εἶναι τὸν ἐξηγούμενον αὐτά.

Οὐομάζονται μὲν οὖν αἱ τῶν φιλοσόφων αἱρέσεις ἀπό τινων ἐπτά· ἢ
γάρ ἀπὸ τῶν αἱρεσιαρχῶν, ὥσπερ οἱ Πυθαγόρειοι λέγονται καί τινες Ἐπικούρ. 30
15 ρεισοὶ τε καὶ Δημοκρίτειοι Πυθαγόρου καὶ Δημοκρίτου καὶ Ἐπικούρου τὴν ἀρχὴν
τῶν αἱρέσεων ἐκάστης συστημάνων, ἢ ἀπὸ τῆς πατρίδος τῶν προκαταρ- 35^a
ξαμένων, ὥσπερ ἡ Κυρηναϊκὴ φιλοσοφία λέγεται, ἢ ἀπὸ τοῦ τόπου ἔνθα
ἐπαΐθειον, ὥσπερ οἱ Στωϊκοί, ἐπειδὴ ἐν τῇ στοᾷ ἐπαΐθειον τῇ ποικιλῇ,

1 In titulo om. ἀπὸ φωνῆς F: Φιλοσόφου εἰς τὰς κατηγορίας b 3 θέλομεν M
φ.λ. γενέσθαι colloc. M 4 δέκα—ζητήσωμεν] ἡμῖν συμβαλλόμενα εἰς ταύτην ζητήσω-
μεν· ἔστι δὲ ταῦτα δέκα τὸν ἀριθμὸν Mb 8 ὅπως M 9 παρασκευάσαι M
ἀκροασθμένον F 10 τῆς Ἀριστοτελικῆς ἀπαγγ. b 11 ἔνατον (alterum v. eras.) M
ἐκάστου om. M ἀριστοτελικῶν] ἀριστοτέλους M 12 ὅποιον M post αὐτὰ
add. ἐπειδὴ τοίνυν ἀπηριθμητάμεθα (ἀπηριθμήσαμεν b) ταῦτα, φέρε ζητοῦντες ἔκαστον ὡς
οὗτον τε ἡμῖν ἔστι σαφηγίσωμεν Mb 13 πρῶτον μὲν οὖν ὅν. b 14 πέντε αἴρ. F
ώσπερ] ώς M 15 Δημοκρίτειοι τε καὶ Ἐπικ. colloc. Olymp. (recte) πυθαγόρειοι
τε (τε om. b) καὶ ἐπικούρους καὶ δημοκρίτου Mb 16 ἔκάστην Fb δεύτερον ἢ F
16. 17 προκαταρξαμένων F Olymp.: καταρξάντων M: καταρξαμένων b 17 τρίτον
ἢ F 18 ἐν τῇ ποικιλῇ στοᾷ ἐπαΐθειον M

καὶ οἱ Λύκειοι καὶ οἱ Ἀκαδημαϊκοί, οἵτινες ἀπὸ τοῦ τόπου τὴν προτηγορίαν ἔκβασον. ἦ δὲ πὸ τοῦ εἰδούς τῆς ζωῆς, ὥσπερ οἱ Κυνικοὶ φιλόσοφοι, 5 οἵτινες διὰ τὸ παρρησιαστικὸν τε καὶ ἐλεγκτικὸν κύνες ὑνομάζοντο· ὥσπερ γάρ ὁ κύων ἔχει τὸ διακριτικὸν τῶν οἰκείων ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων, οὕτω καὶ 5 οὗτοι ἐποίειν καὶ τοὺς μὲν οἰκείους φιλοσοφίας ἐδέχοντο τοὺς δὲ ἀναξίους καὶ μὴ δυναμένους ἐντὸς γενέσθαι φιλοσόφων λόγων ἐδίκαιον. καὶ τούτου 10 ἔνεκεν Κυνικοὶ ὑνομάζοντο, θίσεν καὶ ὁ Πλάτων ἔφη· ‘ἔχει δέ τι καὶ ὁ κύων φιλόσοφον’. λέγονται δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ τρόπου τῆς ἐν τῷ φιλοσοφεῖν 15 διακρίσεις, ὥσπερ οἱ Ἐφεντικοὶ φιλάσσοφοι, οἵ τοῦ τῶν φιλοσόφων οὐδὲ’ 10 οἱ λαὶς ὀνόματος ἡγειώθησαν ὡς περὶ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως ζητήσαντες, οὐ μὴν καταρθμοκότες· ἔλεγον γάρ οὗτοι παντελῶς ἀκαταληψίαν εἶναι καὶ μηδένα μηδὲν γινώσκειν. οὓς ἐλέγχει μὲν καὶ δι’ ἄλλων ἴσχυρῶν τε καὶ 20 ἀποδεικτικῶν ὁ Πλάτων. κέχρηται δὲ καὶ τῷ τοιούτῳ τοιὶ ἐλέγχῳ ἐκ τοῦ αὐτῶν ὀνόματος ὄρμαμενοι· φησὶ γάρ οἵτινες ὑμεῖς ἐγνωκότες ἀποφαίνεσθε 15 παντελῇ εἶναι ἀκαταληψίαν ή οὐκ ἐγνωκότες; εἰ μὲν οὖν ἐγνωκότες, οὐ δῆπου πιστεύσομεν ὑμῖν ἀπὸ γνάθων ἀποφανομένοις· εἰ δὲ ἐγνωκότες, ἔστιν ἄρα καταληψίας· ἔλεγον γάρ ἐκεῖνοι μὴ εἶναι καταληψίαν τῷ λόγῳ τούτῳ γράμμενοι· 25 εἰ μὲλλοι εἶναι καταληψίας, δεῖ τὸ γινῶσκον ἐφαρμόζειν τῷ γινωσκομένῳ· εἰ δὲ μέλλοι ἐφαρμόζειν, δεῖ τὸ γινωσκόμενον ἔσταναι τε καὶ δεῖ ὥστε τοις 20 ἔχειν, ἦ εἰ κινοῦτο τὸ γινωσκόμενον, συγκινεῖσθαι τὸ γινῶσκον καὶ παρακολουθεῖν αὐτῷ. εἰ τοίνυν τὰ πράγματα οὐχ ἔστηκεν ἀλλὰ ἀεὶ κινεῖται καὶ 30 κινουμένοις αὐτοῖς οὐ δύναται συγκινεῖσθαι τε καὶ συνακολουθεῖν ή ἡμετέρᾳ ψυχῇ, ἀνάγκῃ ἀκαταληψίαν εἶναι. οἵτινες οὖν κινεῖται τὰ πράγματα καὶ ἀεὶ ἐν ᾧση καὶ ἀπορροῇ ἔστι. τοῦτο ἔστιν ἐν ᾧσει καὶ μεταβολῇ. ὅρθις 25 ἐφασκον, θίσεν καὶ τινος τῶν ἀρχαίων εἰρηκότοις οἵτινες τὸν αὐτὸν ποταμὸν

I καὶ οἱ Λύκειοι — ἔλαβον (2) οἱ. Philop. Olymp. Elias (recte) καὶ οἱ Λύκειοι — Ἀκαδ.] οἴ τε ἐν τῷ λυκείῳ λύκειοι καὶ οἱ κατὰ τὴν ἀκαδημίαν (ἀκαδημίαν ubique M) ἔξηγούμενοι ἀκαδημαϊκοί (ἀκαδημιαῖοι M) Mb οἵτινες οἱ. Mb 2 τέταρτον ή F εἰδούς τῆς ζωῆς] ἡθίους F 3 κύνες ὡνομ. ante διὰ τὸ παρρ. colluc. Mb 5 οὗτοι] οἱ φιλόσοφοι M: οὗτοι οἱ φιλόσοφοι b ἀναξίως τῆς φιλοσοφίας Mb 6 γίνεσθαι b ante καὶ τούτου add. διὰ τὸ οὖν παρρησιαστικὸν καὶ τὸ διακρίνειν αὐτοὺς τοὺς τε δυναμένους καὶ τοὺς (τοὺς οἱ. b) μὴ δυναμένους δέξασθαι φιλοσόφους (φιλοσοφίας b) λόγους Mb καὶ (alt.) οἱ. Mb 7 ἔνεκα b ὁ οἱ. M Πλάτων] cf. Reipubl. II 15 p. 375 E sq. ἔφερεν M 8 post φιλόσοφον add. οὕτω καὶ οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι ἀνύποτεστάτως (ἀνύποτεστάτως M¹) ἐλευθεριζόντες ἔκρινόν τε καὶ διήλεγχον τὰ τε ὅρθα (ὅρθως b) καὶ τὰ μὴ οὕτως ἔχοντα Mb πέμπτον λέγεται Fb δὲ καὶ οἱ. b τέτου F¹ 9 οἱ — οἱ λαὶς (10)] οἵτινες ἀναξίως καὶ τοῦ τῶν φιλοσόφων M οὐδὲ οἱ. b 10 ὀνόματι F 11 μῆν] μῆν τι M παντελῇ M 12 καὶ (post μὲν) οἱ. b 13 τῷ οἱ. M καὶ ἔκ b 14 αὐτῷ b φησὶ] cf. Cratyl. p. 439 E sq. ἡμεῖς F¹ 14. 15 παντ. ἀποφαίν. b 15 ἐγνωκότες (prius) οἱ. b post μὲν add. γάρ M: οὖν b 16 πιστεύσομεν b: πιστεύσωμεν F: πιστεύσομεν M ἀποφανομένων M ἄρα ἔστι colluc. Fb 17 γάρ] δὲ Mb 18 ὅτι εἰ M 18. 19 μέλλει (priore loco) M, (utrobius) b 20 κινοῦτο F τὸ γινωσκόμενον οἱ. M καὶ τὸ γινῶσκον b 24 post ᾧση add. τε M τοῦτο ἔστιν οἱ. M ἐν ᾧσει τέ ἔστι καὶ μετ. M 25 τινα— εἰρηκότα M τινος] cf. Heracliti fr. 41 Byw.

οὐκ ἔστι δὲς ἐμβῆναι κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον, ἔφη πρὸς αὐτὸν ἔτερος τῷ 35
ὅντι ὀξείᾳ τῇ δικαιοίᾳ, ὡς οὐδὲ ἀπαξίᾳ σῆμα γάρ τῷ καθεῖναι τὸν πόδα
ἐρρόγη αὐτὸν τὸ βδῷρο πρὸν εἰς αὐτὸν τὸ λοιπὸν ἐμβῆναι σῶμα. τοῦτο μὲν
οὖν, ὡς εἰπον, δρυμὸς ἔφησαν, διτὶ δὲς ἡ ψυχὴ ἡ ἡμετέρα οὐ δύναται τού-
5 τοις παρακολουθεῖν, τοῦτο φεύγονται· ἀπέδειξε γάρ ὁ Ηλάτων διτὶ αἱ σπου-
δαῖαι τὸν ψυχὸν οὐ μόνον οὐ κατόπιν αὐτῶν ἔρχονται, ἀλλὰ καὶ τῷ τάχει τοῦ
τῆς κινήσεως αὐτὰς φθάνουσαι προσαπαντῶσι καὶ οὕτως αὐτῶν ἀντιλαμβά-
νονται. δρυμάζονται δὲς καὶ σπάτιος τινος συμβεβηκότος, ὡς οἱ ἀπὸ τοῦ Ηερι-
πάτου· ἐπειδὴ γάρ ὁ Πλάτων ἔξιγρομενος ἐβράδιζε θέλων τὸ ἑαυτοῦ σῶμα
10 γυμνᾶζειν. ὡς ἀλλαγὴ ἀτθενέστερον γεγονός ἐμποδόλῳ γένοιτο ταῖς ψυχικαῖς |
ἐνεργείαις, οἱ διαδεξάμενοι αὐτῶν, ἥγουν ὁ Ξενοκράτης καὶ ὁ Ἀριστοτέλης, 35b
δρυμάζονταν οὕτως, οἱ ἀπὸ τοῦ Ηεριπάτου, ὃν ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ἐν
Λυκείῳ ἐπαθεῖεν, ὁ δὲς Ξενοκράτης ἐν Ἀκαδημίᾳ. Ὁστερον δὲς τοῖς μὲν ἡ
τόπος ἐξέλιπε καὶ δρυμάζονταν ἀπὸ τῆς ἐνεργείας τοῦ διδασκάλου Ηεριπα-
15 πατητικού· τοῖς δὲς ἡ ἐνέργεια καὶ δρυμάζομενοι ἀπὸ τοῦ τόπου Ἀκαδη-
μαϊκού. ἦτορ δὲς τοῦ τέλους τῆς φιλοσοφίας, ὡς οἱ Ηδονικοί· οὕτως γάρ
ἔλεγον τέλος εἶναι τοῦ βίου τὴν ἡδονὴν, οὐχ ἡδονὴν δὲς ταύτην ἡγε-
λαμβάνονταν οἱ πολλοί, λέγω δη τὴν παθητικήν, ἀλλὰ τὴν παντελῆ τῆς
ψυχῆς ἀπάθειαν.

20 Ἐπειδὴ τοίνυν εἰρήκαμεν ποιαχῶς τε καὶ πόθεν αἱ τῶν φιλοσόφων 10
αἵρεσεις δρυμάζονταν. φέρε δεύτερον καὶ τὴν διαιρέσιν τῶν Ἀριστοτελικῶν
συγγραμμάτων ποιησόμεθα. τούτων οὖν τὰ μέν ἔστι μερικά τὰ δὲ
καθόλου τὰ δὲ ἐν τῷ μεταξὺ τῶν καθόλου καὶ τῶν μερικῶν. καὶ ἔστι
μερικά μὲν ὅσα πρός τινας ἴδια γέγραψεν, ἥτις οὐτολάς ἦτερα τοιαῦτα. 15
25 καθόλου δὲ ἐν οἷς περὶ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως ἤγει, ὡς ἔστι τὸ
Περὶ τῆς ψυχῆς τὸ Περὶ γενέσεως καὶ φιλοράσης τὸ Περὶ οὐρανοῦ, μεταξὺ
δὲ ὄπόσα περὶ ιστορίας γέγραψεν, ὡς αἱ γεγραμμέναι αὐτῷ Πολιτεῖαι ἀμφὶ
τὰς πεντήκοντα καὶ διακοσίας οὖσαι, δις οὔτε πρός τινας ἴδια γέγραψεν, 20
οὔτε καθόλου εἰςίν (ἥ γάρ Ἀθηναίων πολιτείᾳ ἥ τῶν δείνων, εἰ τύχοι,

I κατὰ] καὶ πρὸς b   ἔτερος ἔφησε πρὸς αὐτὸν M   τοὺς πόδας M   3 αὐτὸν τὸ
3d.] αὐτῷ τὸ 3d. b   4 ἔφησεν M   5 ψεύδεται M   6 θεῖος πλάτων M (cf.
Reip. VI 27 p. 511 B)   6 οὐ (ante κατάπιν)] διτὶ F   εἰσέρχονται Mb
7 αὐτὰ] αὐτῶν b   τε καὶ M   8 δρυμάζονται δὲ] ἔτοντο ἡ δρυμάζονται F: ἔτοντο
δρυμάζεται b   οἱ οὐ. M   9 ὁ θεῖος πλάτων M   10 εὐθυγενέ-
στερον M: ἀθενέστ. b   11 ἥγουν—ἀριστοτέλης οὐ. Mb   12 post περιπάτου add.
διεδέξαντο δὲ ἔτερος τε καὶ ἀριστοτέλης M: διεδ. δὲ ἡ Ξεν. καὶ ὁ Ἀρ. b   12. 13 ὡν ὁ
μὲν ἐν λ. ἐπαΐδ. ὁ ἀριστοτέλης M: δῶν ἐν Λυκ. μὲν ἐπαθεῖεν Ἀρ. b   15 ἀκαδημιακοί M
17 ταύτην] αὐτὴν M   ἥν — δῆ (18) οὐ. F   18 παντελῆ] πολλὴν b   20 τε οὐ. b
21 δεύτερον οὐ. Mb   22 ποιήσωμεν b   οὐν] τοίνυν Mb   23 ἐν τῷ οὐ. b
μερικῶν] κατὰ μέρος Mb   25 ἔστι οὐ. b   25. 26 τὸ (tribus locis)] ἥ M: ἥ b
27 ἔγραψεν Fb   post γέγραψεν add. τῶντα μὲν οὖν οὔτε πρός τινας ἀποτελέμενος ἴδια
ἔξιθετο, οὐ μὴν οὐδὲ καθόλου εἰς· τῶν δὲ μεταξὺ εἰςι Mb   ως οὐ. Mb   αἱ
οὐ b   28 γέγραψεν post δὲ transp. M   29 εἰςίν οὐ. Mb   ἥ τῶν δείνων]
καὶ ἥ τῶν δὲ τινων M: ἥ τῶν δείνων b   εἰλ] ἥ F

καθόλου οὐκ ἀν εἴη), ἔρωτές δὲ ἵνα οἱ ἐντυγχάνοντες μετ' αὐτὸν ἄνθρωποι καὶ κρίνοντες, κατὰ τί μὲν δριμῶς ἐποιεῖσθαι κατὰ τί δὲ οὐχ οὕτως, τὰ μὲν ἔλωνται τὰ δὲ φύγωσι, καὶ ταῦτη ὠφελῶνται. τὰ μὲν οὖν μερικὰ καὶ μεταξὺ γαιρέτω, τῶν δὲ καθόλου τὰ μέν ἔστι συνταγματικὰ τὰ δὲ ²⁵ οὐ πομνηματικά. ὑπομνηματικὰ δὲ καλοῦνται ἐν οἷς τὰ κεφάλαια μόνα ἀπογράφονται· ιστέον γάρ ὅτι τὸ παλαιὸν εἰς τις προήρητο συγγράψασθαι, τὰ εὑρισκόμενα κατὰ μέρους αὐτοῖς εἰς τὴν τοῦ προκειμένου ἀπόδειξιν συμβούλιόμενα κεφαλαιώδης ἀπεγράφοντο, πολλὰ δὲ ἐξ ἀρχαιοτέρων βιβλίων ³⁰ νοήματα ἔλαμβανον, ἵνα τὰ μὲν δριμῶς ἔχοντα κρατύνωσι τὰ δὲ μὴ οὕτως ἔξελέξωσιν· ὅστερον μέντοι τάξιν τέ τινα αὐτοῖς ἐπιπροσθέντες καὶ καλλεῖ λόγων καὶ ἀπαγγείλας δεκτῆσει φαιδρύναντες ὑφαινον τὰ συγγράμματα. καὶ ταῦτη διενήνυγε τὰ ὑπομνηματικὰ τῶν συνταγματικῶν τάξει τε καὶ ἔργηνεις καλλεῖ. τῶν δὲ ὑπομνηματικῶν τὰ μὲν μονοειδῆ, ὡς ὅταν περὶ ἑνός ³⁵ τινος ποιῆται τὴν ζήτησιν, τὰ δὲ ποικίλα, ὅταν περὶ πολλῶν. καὶ πάλιν τῶν συνταγματικῶν τὰ μέν διαλογικά, ὡς ὅσα δραματικῶς διεσκεύασται κατὰ πεύσιν καὶ ἀπόκρισιν πλειόνων προσώπων. τὰ δὲ αὐτοπρόσωπα ὡς ⁴⁰ ὅσα γέγραψεν ὁς ἀρ' ἔμενον.

Καλεῖται δὲ τὰ μὲν διαλογικά καὶ ἔξωτερικά, τὰ δὲ αὐτοπρόσωπα καὶ ἀξιωματικά ἦτοι ἀκροσαματικά, καὶ ἔξιον ζητήσεως τί δή ποτε οὕτως ²⁰ ὀνομάσθησαν. τινὲς μὲν οὖν λέγουσιν ὅτι τὰ διαλογικά καὶ ἔξωτερικά ἐκάλεσαν, ἐπειδὴ τὸν ἴδιον σκοπὸν οὐκ ἔκτιθεται ἐν αὐτοῖς ἀλλ' ὡς ἐξ ἄλλων | προσώπων ἀναπλάττει τὰ τυγχόντα. τοῦτο δὲ φευδέες ἔστιν· ἔξω- ³⁰ τερικά γάρ ὀνόμασται, ἐπειδὴ πρὸς τὸν ἐπιπολαίως συνιέντας γέγραπται ἐπιτηδένσαντος τοῦ φιλοσόφου ἐν αὐτοῖς φράσιν τε σαφεστέραν καὶ τὰς ²⁵ ἀποδείξεις οὐκ ἀποδεικτικάς ἀλλὰ μᾶλλον πιθανὰς ἐξ ἐνόδων. τὰ δὲ ἄκροσαματικά ὡς ἀν δέον αὐτῶν ἀκροσάσθαι τὸν σπουδαῖόν τε καὶ τῷ ὅντι γρήσιον ἐραστὴν τῆς φιλοσοφίας.

Τῶν δὲ ἀκροσαματικῶν τὰ μέν ἔστι θεωρητικά τὰ δὲ πρακτικά τὰ δὲ δραγματικά· θεωρητικά μὲν ὅσα περὶ τὴν διάκρισιν ἔχει τοῦ ἀληθινοῦ καὶ ³⁰ τοῦ φευδοῦς, πρακτικά δὲ ὅσα περὶ τὴν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. ἀλλ

2 post κρίνοντες add. εἰ M πολιτεύονται M 5 post καλοῦνται add. ταῦτα Mb
 5. 6 ὑπογράφονται M: ἐπιγρ. b 6 κατὰ τὸ παλαιὸν M εἰς τινες προήρητο M
 8 πολλὰ δὲ καὶ M βιβλίων post ἔλαμβ. colloc. F 9 ἀπελάμβανον M 10 τε
 om. Mb 10. 11 καλλος λόγου M 11 post ἀσκήσει add. ἥγουν ἐπιμελεία F
 φαιδρύνοντες M 12 τὰ ὑπομνηματικὰ τῶν συνταγμάτων F: τῶν συνταγματικῶν τὰ ὑπο-
 μνηματικά M: τὰ ὑπομνήματα τῶν συνταγμάτων b 12. 13 ἐν ἔρμηνεις b
 13 ὡς ὅταν] τὰ δὲ ποικίλα· μονοειδῆ μὲν ἐν οἷς Mb 14 ποιῆται Paris. 1973: ποιεῖται
 FMb post ζήτησιν add. μᾶλλον δὲ τὴν τῶν κεφαλαίων ἀνάμνησιν Mb τὰ δὲ ποι-
 κίλα ὅταν] ποικίλα δὲ ἐν οἷς Mb 15 ὡς] τὰ δὲ αὐτοπρόσωπα· διαλογικά μὲν Mb
 16 τὰ δὲ αὐτοπρ. ὡς] αὐτοπρ. δὲ Mb 17 ὡς om. b 19 ζητῆσαι b 20 λέγου-
 σιν om. b τὸν διαλογικὸν καὶ ἔξωτερισμὸν F 21 ἔκτιθεται] ἐδίήλωσεν b ἐν
 om. M 23 συνιόντας F 25 ἀλλὰ μᾶλλον] μᾶλλον δὲ b 26 ἀκροστθαι M
 τε om. F 30 τοῦ (ante φευδοῦς) om. Fb 27 ὅσα τὴν διάκρισιν ἔχει τοῦ ἀγαθοῦ καὶ
 τοῦ κακοῦ M

ἐπειδὴ τὸ θεωρητικὸν ὑποδύεται τινα ὡς ἀληθῆ μὲν δοκοῦντα μὴ ὄντα 10
δὲ ἀληθῆ, καὶ τὸ πρακτικὸν ὑμοίως τινὰ τῷ τοῦ ἀγαθοῦ κεχρισμένα δύν-
ματι μὴ ὄντα ἀγαθά, δεῖτο γάρ τοι τοῦ διαχρένοντος τὰ τοιαῦτα.
τί δέ ἔστι τοῦτο; ή ἀπόδειξις, πολὺν δὲ τῶν θεωρητικῶν τὸ μὲν θεολογικὸν
5 τὸ δὲ μαθηματικὸν τὸ δὲ φυσιολογικόν, καὶ τῶν πρακτικῶν τὸ μὲν ἡμικόν 15
τὸ δὲ οἰκονομικὸν τὸ δὲ πολιτικόν, καὶ τῶν δργανικῶν τὰ μὲν εἰς τὰ περὶ
τῶν ἀργῶν τῆς μεθόδου τὰ δὲ εἰς τὰ περὶ αὐτῆς τῆς μεθόδου τὰ δὲ εἰς
τὰ περὶ τῶν ἀλλων εἰς τὴν μέθοδον συντελούντων. τὴν ἀποδεικτικὴν λέγω·
ἐπειδὴ γάρ η ἀπόδειξις συλλογισμός ἔστιν ἐπιτημονικός, δεῖ πρὸ τούτου
10 εἰδέναι τὸν καθόλου συλλογισμόν. ἀλλ᾽ ἐπεὶ τοῦτο τὸ τοῦ συλλογισμοῦ
ὅνυμος οὐκ ἀπλοῦν τι δηλοῖ ἀλλὰ σύνθετον (συλλογὴν γάρ τινα λόγων 20
σημαίνει), οὐκοῦν πρὸ ἔκεινου δεῖ μαθεῖν τὰ ἀπλᾶ ἐξ ὧν συντίθεται. ταῦτα
δέ εἰσιν οἱ προτάσσεις. ἀλλὰ καὶ αὗται σύγκεινται ἐξ ὀνομάτων καὶ ὥρμά-
των, ἢ διδάσκουσιν αἱ Κατηγορίαι, τὰς δὲ προτάσσεις τὸ Περὶ ἑρμηνείας τὸν
15 καθόλου συλλογισμὸν τὰ Πρότερα ἀναλυτικά. ταῦτα τοίνυν εἰσὶν αἱ 25
ἀρχαὶ τῆς μεθόδου· τὰ δὲ Δεύτερα ἀναλυτικὰ αὐτὴν ἡμᾶς διδάσκει τὴν
μέθοδον. τοῦτ' ἔστι τὸν ἀποδεικτικὸν συλλογισμόν. ἀλλὰ πάλιν ὥσπερ οἱ
ἴντροι τὰ ίντρικὰ παραδιδόντες τοῖς νέοις μαθήματα μέμνησται σὸν τοῖς
индивερσοῖς καὶ τῶν δηλητηρίων ὑπὲρ τοῦ τὰ μὲν ἐλεῖν τὰ δὲ φυγεῖν, οὕτω 30
20 κανταύθα, ἐπειδὴ οἱ σοφισταὶ πράγματα παρέχουσι τοῖς τῆς ἀληθείας εὑρε-
ταῖς σοφιστικοῖς τισι συλλογισμοῖς αὐτοὺς ἔμελοντες παραχρέεσθαι, γράψει
καὶ τούτους ὁ φιλόσοφος, ἵνα φεύγωμεν αὐτούς, καὶ λέγονται οὕτω ἀλλως
συμβάλλεσθαι τῇ μεθόδῳ, ὥσπερ εἰ τις θελήσεις διδάσκει πῶς δεῖ λόγου
συντάξαι, πρότερον διέλθω περὶ δημόσιων καὶ πρὸ δημόσιων 35
25 περὶ τῶν συλλαβῶν καὶ ἔτι πρὸ ἐκείνων περὶ τῶν στοιχείων, καὶ λέγεται
τὰ μὲν στοιχεῖα καὶ αἱ συλλαβαὶ καὶ τὰ δημόσια καὶ τὰ ὥρματα ἀργαὶ
τῆς μεθόδου τῆς ὥσπερ δεῖ λογοποιεῖν, τὰ δὲ περὶ αὐτῆς τῆς λογοποιίας
περὶ αὐτῆς τῆς μεθόδου· εἰ δὲ ἀπαριθμήσατο καὶ τὰς τοῦ λόγου κακίας, 40
λέγοιτο ἀν οὗτος διειλέχθαι καὶ περὶ τῶν ἀλλων συμβαλλομένων τῇ μεθόδῳ.
30 καὶ αὕτη η τὸν Ἀριστοτελεικῶν συγγραμμάτων διαίρεσις.

Zητήσωμεν τρίτον πόθεν ἀρκτέον. ἀκόλουθον μὲν ἦν ἀπὸ τῆς

1 δοκοῦντα scripsi: ὄντα libri	2 τινὰ om Fb	3 [ἡμῖν] ἡμᾶς b	4 η om.
Mb	6 πολιτ.] μαθητικόν b	7 τὰ δὲ εἰς τὰ περὶ αὐτῆς τῆς μεθόδου] τὰ δὲ εἰς	
αὐτὴν τὴν ἀποδεικτικὴν F: om. b		9 συλλογισμός τε ἔστιν ἐπ. M: συλλογισμόις ἐπιστη- <td></td>	
μονικοῖς b	10 εἰδέναι post συλλογισμόν transp. Mb	ἐπει] αὐτὸ Μb	τοῦτο om. b
11 δηλοῖ ante οὐχ transp. Mb	τινῶν b	12 οὐκοῦν] ἔκει F	συντίθενται Fb
13 αὐται] αὐται Fb	σύγκεινται om. b	14 δέ] οὐκοῦν δεῖ ταῦτα προμαθεῖν. τὰ ὄν- <td></td>	
ματα (μὲν add. b) οὖν καὶ τὰ ἡμάτα Mb	15 εἰσὶν post μεθόδου colloc. b	αἱ om. F	
16 διδάσκαι M	18 μαθήματα] θεωρήματα M	20. 21 ἐφευρεταῖς M	22 τούτους]
τοῦτο b	23 τῇ μεθόδῳ] τῇ μαθήσει τῆς μεθόδου M	ώσπερ εἰ] εἰ γάρ F	
λέγωνται M	24 πρῶτον διέλθῃ b	26 αἱ om. F	27 τῆς (ante
ἔθελήσας b	25 περὶ αὐτῆς τῆς λογοποίας om. F	28 περὶ αὐτῆς	ἔπωας) om. M
λόγως Fb	26 περὶ τῆς μεθόδου M	29 οὕτως F	δη-
τῆς μεθόδου] ἤγουν τῆς μεθόδου M	30 καὶ αὕτη] τοιαύτη b	συνταχμάτων M	λέχθαι F
τῶν ἀλλων τῶν b	31 εἴτι ζητήσ. (τρίτον om.) M	μέν] τοίνυν M	

ἡθικῆς ἀρέσασθαι πραγματείας. ώς δὲν πρότερον τὰ ἔσωτῶν ἡθη κινητάσαντες 45 οὕτω τῶν ἄλλων ἐντὸς γενώμεθα λόγων. ἀλλ' ἐπειδὴ | καὶ ἐν ἐκείνῃ 36ο κέγρηται ἀποδεῖξει καὶ συλλογισμοῖς, ἐμέλλομεν δὲ αὐτὸνς ὀργοεῖν ἀνήκουοι τῶν τοιούτων ὑπάρχοντες λόγων, διὰ τοῦτο ἅρα ἀπὸ τῆς λογικῆς ἀρκτέου, 5 προκοπήσαντας μέντοι τὰ ἔσωτῶν ἡθη καὶ δίγα τῆς ἡθικῆς πραγματείας. μετὰ δὲ τὴν λογικὴν ἵτεον ἐπὶ τὴν ἡθικήν, καὶ οὕτως ἀντιληφτέον τῶν 5 φυσικῶν, καὶ μετ' ἐκεῖνα τῶν μαθηματικῶν, καὶ οὕτως ἐσγάτων τῶν θεολογικῶν.

Τέταρτον ἐπὶ τούτοις ζητητέον τί τὸ τέλος καὶ τὸ ἀναφανόμενον 10 ἡμῖν χρήσιμον ἐκ τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας. καὶ λέγομεν διτὶ τὸ ἀνενεγμῆναι ἐπὶ τὴν κοινὴν ἀπάντων ἀργήν καὶ γνῶναι ὅτι μία ἐστὶν αὐτῇ ἀτάσθατος ἀμερής ἀπερίληπτος ἀπειρούναμος αὐτοχαμότητης.¹⁰ 15 οὐ γάρ μόνον ἀγαθόν· ἴστεον γάρ διτὶ ὥσπερ λευκὸν λέγομεν τὸ δεδεμένον σῶμα τὴν λευκότητα, λευκότητα δὲ αὐτὴν τὴν ποιότητα, οὕτως ἀγαθὸν μὲν λέγεται τὸ δεδεμένον σῶμα τὴν ἀγαθότητα καὶ μετέχον αὐτῆς, ἀγαθότης δὲ οἷον οὐδείς καὶ ὑπαρξίες τις οὐδεῖς.¹⁵

Πέμπτον ἐπὶ τούτοις ζητήσωμεν τίνα τὰ ἀνάγοντα ἡμᾶς ἐπὶ τὴν εἰρημένην ἀργήν. καὶ λέγομεν διτὶ πρῶτον μὲν ἡ ἡθικὴ πραγματεία, 20 ἔπειτα μετ' ἐκείνην ἡ περὶ τῶν φυσικῶν, καὶ οὕτως ἡ μαθηματική, καὶ 25 ἐσγάτης ἐπὶ τούτοις ἀντιληφθείσθαι τῆς θεολογίας.

"Εκτὸν ζητήσωμεν πῶς δεῖ παρασκευάσασθαι τὸν μέλλοντα ἀκροά- 20 σασθαι τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων. καὶ λέγομεν διτὶ δεῖ πεπαι- δευμένον τὰ ἡθη εἶναι καὶ τὴν ψυχὴν κεκαθαρυμένον· 'μὴ καθαρῷ γάρ καθαροῦ ἐφάπτεσθαι οὐγῇ θεμιτόν,' δι Πλάτων ἔφησεν.

25 "Ἐβδόμον ἡμῖν πρόκειται ζητῆσαι τί τὸ εἶδος τῆς ἀπαγγελίας. καὶ λέγομεν διτὶ διαφερόντως ὁ φιλόσοφος ἐρμηνεύσας φαίνεται· ἐν μὲν γάρ τοις 25 ἀκροαματικοῖς κατὰ μὲν τὰ νοήματα πυκνός ἐστι καὶ συνεστραμμένος καὶ ἀπορητικός, κατὰ δὲ τὴν φράσιν ἀπέριττος διὰ τὴν τῆς ἀληθείας εὑρεσίν τε καὶ σαφήνειαν, ἐστι δὲ ὅπη καὶ ὀνοματοθετῶν, εἰ δέοι· ἐν δέ γε τοῖς

2 γινώμεθα M	ἐκεῖνοις Mb	5 μέντοι] μὲν Fb	7 ἐσγάτον Fb	(cf. v. 20)
9 τέταρτον ομ. M	10 ἀριστοτελῆς]	τοῦ ἀριστοτέλους M	12 ἀμερὶς F ¹	
13 μόνον γάρ colloc. F	14 λευκ. (prīus)]	λαμπρότητα b	οὕτω καὶ ἐπὶ τῆς ἀγα- θότητος. ἀγαθὸν Mb	15 μὲν] γάρ b καὶ τὸ μετέχον Mb 16 οἷον] ἡ M post οὖσα add. αὐτῆς, tūm pergit καὶ ταῦτα τοῦ ἀριστοτέλους ἀκούσαμεν, οὐχ ὡς ἔτυχεν οὐδὲ χωρὶς ἀποδεῖξεως λέγοντος· οὐδὲ δὲν οὕτως ίδιωτου διοισειν· ἀλλὰ μετὰ ἀποδεῖξεως ἀρ- ραγοῦς, ἔνθα καὶ τὸ ἐμβριθὲς ἐκεῖνο ἀναφθέγγεται· οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανή, εἰς κοίρανος ζετω M 17 πέμπτον ομ. M ἐπὶ τούτοις ζητήσωμεν ομ. F ἡμᾶς post εἰρημ. colloc. M: post ἀργήν b post ἀργήν add. ητις ἡμῖν ἐν τῆς ἀριστοτέλους ἀναφαίνεται (φαν. b) φιλόσοφες Mb 19 ὁ μαθηματικός F 20 ἀναληψίμεθα M 21 ἔκτον] ἔτι M 21. 22 μέλλοντα ἀκρ.] ἀκροασθμενον Mb 22 δεῖ — εἶναι (23)] τὸν πεπai- δευμένον τὰ ἡθη Mb 23 καθαρὸν Mb 24 οὐ b οὐ θεῖος πλάτων M (cf. Phaedo, p. 67 B) 25 ἐβδόμον] ἔτι M ζητῆσαι ομ. b post ἀπαγγ. add. τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων b 26 γάρ μὲν (numeris superscr. corr.) F 27 νοή- ματα] ὀνόματα F 28 φράσιν] φύσιν F 29 ὀνοματοθετεῖ b γε ομ. F

διαλογικοῖς, ἀ πρὸς τοὺς πολλοὺς αὐτῷ γέγραπται, καὶ ὅγκου φροντίζει τυνὸς καὶ περιεργίας λέξεων καὶ μεταφορᾶς, καὶ πρὸς τὰ τῶν λεγάντων 30 πρόσωπα μετασχηματίζει τὸ εἶδος τῆς λέξεως, καὶ ἀπλῶς ὅτα λόγου καλλιώπειν οἶδεν ἴδεαν. ἐν δέ γε ταῖς ἐπιστολαῖς φαίνεται κατωρθωκός τὸν 5 ἐπιστολικοῖς γχρακτήρα, δι καὶ σύντομον εἶναι δεῖ καὶ συφῆ καὶ ἀπηλλαγμένον πάσης περισκελοῦς συνήθεσάς τε καὶ φράσεως.

"Ογδόνιον ζητήσωμεν τί δέρι ποτε τιμάντην ἀσαφῆ μιδαστικάλιαν ἡγάπησεν 35 οἱ φιλόσοφοις. καὶ λέγομεν δὲτι καθάπερ ἐν τοῖς ιεροῖς κέχρηγνται παραπετάσμασί τισιν ὑπὲρ τοῦ μὴ πάντας ἔδη καὶ τοὺς βεβήλους ἐντυγχάνειν 10 τοῖς ὥν οὐκ εἰσὶν ἄξιοι τυχεῖν, οὕτω καὶ δὲ Ἀριστοτέλης προκαλύμμαστι τῆς αὐτοῦ φιλοσοφίας κέχρηται τῇ ἀσαφείᾳ, ἵνα οἱ μὲν σπουδαῖοι δι' 40 αὐτὸ τοῦτο ἔτι μᾶλλον τὰς ἁματῶν συντείνωσι ψυχάς, οἱ δὲ κατερραφθυμημένοι τε καὶ γαῦνοι τοῖς τοιωτοῖς προσιόντες λόγοις ὑπὸ τῆς ἀσαφείας διώχωνται.

15 'Ἐπόμενον δὲ ἔννατόν ἐστι ζητῆσαι πόσα καὶ ποῖα δεῖ προλαμβάνεσθαι 37a τῆς ἐξηγήσεως παντὸς Ἀριστοτελικοῦ βιβλίου. καὶ λέγομεν δὲτι ἔτι τὸν ἀριθμὸν· τὸν σκοπὸν τοῦ βιβλίου (ὢσπερ γάρ ὁ τεῖστης, εἰ τύχοι, σκοπὸν τινα ἔχει πρὸς ὥν βάλλει καὶ οὐ θέλει τυχεῖν, οὕτω καὶ δὲ γραφων τι πρὸς τι τέλος ἀφορᾷ κάκεινον σπουδαῖοι τυχεῖν· δεῖ τοίνυν τοῦτο ἐπιζητεῖν δὲ τι 20 ποτέ ἔστι), θεύτερον ἐπὶ τούτῳ τί γρήγορον ἔξομεν ἐκ τοῦ συγγράμματος, εἰ μὴ συγγναφαίνοιτο τῷ σκοπῷ (ἐπὶ πολλῶν γάρ τοῦτο συμβαίνει), 15 τρίτον τίς ἡ τάξις, τέταρτον τίς ἡ αἵτια τῆς ἐπιγραφῆς, εἰ μὴ καὶ αὗτη

1 πολλοὺς]	ἄλλους	M	ὅγκοι F	φροντίζειν	F ¹	2 περιεργέας	M ¹
3 μετατγμ.]	σχηματίζει	Mb	3. 4 οὖς καλλ. b	4 γε οι. b	5 ante		
γχρακτῆρα add.	ἀκριβῶς	M	7 ὅγδον]	ἔτι M	ζητήσωμεν οι. F	ἡγάπησεν]	ἐξήλωσεν Mb
8 οὖς οι. b			9 τιστι οι. b	10 οὐκ ἔστιν	ἄξιον τυγχάνειν b		
6 οι. b	11 αὐτοῦ FM	12 μᾶλλον	ἔτι b	12. 13 κατερραφθυμημένως	τε καὶ γάρνως		
M: ῥαθύμως	τε καὶ γάρνως b		14 διώκωνται	F	post διώκωνται add.		
ποιηταὶ πλάττουσι μύθους,	ἄλλα μὲν κατὰ τὸ φαινόμενον δοκοῦντες λέγειν,		οἱ οὖν	οἱ οὖν	καὶ δὲ τῷ ὄντι		
ἄλλα δὲ τὸ φαινόμενον	οὐ γάρ δήποτε τὸν ποιητὴν τοῦτο ἀντέλαβον ἔννοεν δὲ καὶ φησιν,		κρίτοντες	οὐδὲν	κρίνονται		
τοὺς πρώτους αὐτῷ (τὸν εὖς ἐξ αὐτοῦ b)	τικτομένους σιεῖς κατέπινε τε καὶ ἔμει		τοῦτο γάρ				
ἀνόρτων ἔστιν.	οὐδὲ οὖτις οἱ θεοὶ μοιχεύουσι τῶν ἀτοπωτάτων (ἀτόπων b) γάρ ἀν (ἢν οι. b) εἴη		ἀνόρτων				
τοὺς μὲν ἐν ἀνθρώποις μοιχύους (μοιχ. ἀνθρώπους b) κολάζεσθαι, θεοῖς δὲ τὰ τοιαῦτα (δὲ αὐτὰ b)			τοῖς οὖσιν				
συγχωρεῖν, ἄλλα δῆλον οὖτις ἄλλα (μὲν αὐτ. b) τινὰ ἔστι τὰ (τὰ οι. b) κατὰ τὸ κεκρυμμένον			τοῖς οὖσιν				
ἄλλα δὲ τὸ φαινόμενον add. b)			ἄλλα δὲ τὸ φαινόμενον				
6 οἶνος καὶ δέος ἔστι μὴ τὰ τοιαῦτα πλάσματα ἐνρίζωθη			ἄλλα δὲ τὸ φαινόμενον				
(ἐρρίζωσθαι b)	ταῖς φυγαῖς τῶν νέων ὡς (ώς οι. b) ἀπαλαῖς οὔσαις καὶ μὴ (μὴ οι. b)		ἄλλα δὲ τὸ φαινόμενον				
6 οὐσμεταθέτως ἐχούσαις περὶ αὐτά.	καὶ διὰ τοῦτο τῶν ποιητῶν τοῖς (τοῖς οι. b) τούς τερατωδεστέρους ἀναπλάττουσι μύθους γάριν μοιλογημένων (γάρ. ὥμ. οι. b), ἵν' εὖς αὐτῶν τὸ		ἄλλα δὲ τὸ φαινόμενον				
ἄπιστον ἔχωσι.	διὰ τοῦτο τοίνυν ὁ φύλασσος, ὡς εἰρήκαμεν, ἀσάρειαν ἐπετήδευσεν (άτ. ἐπ.,		ἄλλα δὲ τὸ φαινόμενον				
ώς εἰρ. b) Mb	15 δὲ ἔννατον οι. M	16 καὶ λέγομεν — βιβλίου (17) οι. b	ἄλλα δὲ τὸ φαινόμενον				
17 γάρ οι. b	τύχη Fb	18 οὖς οι. M	18. 19 πρὸς τὸ τέλος b				
19 τοίνυν δεῖ colloc. F: δεῖ οὖν b	ἐπιζητεῖν]	ἔτετο Mb	20 τούτοις] τοῦτο F				
τί γρής. δὲ M	ἐκ] ἀπὸ M	21 post συμβαίνει add.	ώσπερ ἀμέλει ἐν τῷ περὶ ψυχῆς				
Mb	22 ταῖς]	λέξις b	αὐτόθιν τῷ σκοπῷ συμμανθάνομεν δὲτι γρήγορον ἔστι γρήγορον (γάρ. οι. b) ψυχῆς ἐπετεκέψθαι				

πρόδηλος εῖη, ὡς ἐν τῷ Περὶ οὐρανοῦ ἢ ἐν τῷ Περὶ γενέσεως καὶ φύσεως.
πέμπτον εἰ νόθιον ἢ γνήσιον τοῦ φιλοσόφου τὸ βιβλίον (πολλοὶ γάρ 20
αὐτῶν συντιμέντες ἐπέγραψαν τῷ Ἀριστοτέλους ὀνόματι, οὓς ἐλεγκτέοντον ἔκ
τε τοῦ εἴδους καὶ τῆς ὥλης· εἰδος μὲν οὖν ἐστιν ἡ ποικιλία τῶν νοημάτων
5 καὶ ἡ ἐπανθίσσα τοῖς λόγοις ἀλλήλεις, ὥλη δὲ ἡ φράσις καὶ ἡ τῆς ἀπαγ-
γελίας διάστασις), ἔκτον δεῖ ζητεῖν τίς ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαιρέσεις·
ῶσπερ γάρ ὁ ἐπεικεμένος ἔκαστον τῶν τοῦ ἀνθρώπου μελῶν τε καὶ 25
ἀρθρῶν οὗτος ἀριστα ἀν εἰδείη καὶ τὸ ἐξ αὐτῶν συντεθειμένον ὅλον τὸν ἄν-
θρωπον. οὗτον καὶ ὁ τὰ κεφάλαια τοῦ λόγου διελθὼν εἰς ἀντίρρηται ἀριστα
10 καὶ αὐτὸν εἴσεται τὸν λόγον.

Δέκατον ἐπὶ πᾶσι δεῖ ζητεῖν ὄποιον δεῖ εἶναι τὸν ἐξηγούμενον τὰ
Ἀριστοτέλους συγγράμματα. καὶ λέγομεν ὅτι δεῖ καὶ ἀριστα εἰδέναι αὐτὸν
ἢ μέλλει ἐξηγεῖσθαι, εἶναι μέντοι καὶ ἀνδρα ἔμφρονα, ὡς τὸ μὲν παριστᾶν 20
τὴν τοῦ φιλοσόφου διάνοιαν τὸ δὲ τὴν ἐν τοῖς λεγομένοις ἀλλήλειαν ἐξε-
15 τάξειν· οὐδὲ γάρ δεῖ ὕσπερ ἐκμεμισθωκέναι πάντας ἑαυτὸν καὶ ἀνέγεισθαι
ἢ τι ἂν λέγηται καὶ σπουδάζειν πάντας ἐκεῖνα κρατῦναι ἢ ἐξηγεῖται ὡς
ἀλληλῆ πάντα, καλὸν μὴ οὕτως ἔγγη, ἀλλὰ δεῖ ἔκαστον κρένοντα βασανίζειν 25
ἐπίπροσθεν Ἀριστοτέλους θέμενον, εἰ τόχοι, τὴν ἀλλήλειαν. οὗτος οὖν
ἐξηγεῖσθαι γρὴ τὸν ἐξηγούμενον.

20   'Αλλ ἐπειδὴ τοῦ τῶν Κατηγοριῶν βιβλίου βουλήμεθα ἀρέσασθαι, φέρε
τὰ μικρὸν ἀνωτέρῳ εἰρημένα ζητήσωμεν, καὶ πρῶτον τὸν σκοπόν. Ιστέον
τούνυν ὅτι διηγέρηθαν οἱ ἐξηγηταὶ περὶ τούτου, οἱ μὲν περὶ φωνῶν εἰρη- 40

- 1 τῷ] τῇ (utrobius) b   2 τὸ βιβλ. τοῦ φιλ. colloc. F: τὸ βιβλίον om. b   3 αὐτῶν
Par. 2051 b: αὐτὸ F: αὐτὰ M; malim τὰ αὐτῶν   3 τῷ τοῦ ἀριστ. Mb   4 τοι.
Fb   ἐστιν om. Fb   6 post διάστασις add. ἀλλ ἐνταῦθα γενόμενοι ζητήσωμεν κατὰ
πέντες τρέποντος ἐνοθεύθησαν τὰ συγγράμματα· καὶ λέγομεν κατὰ τέσσαρας· δὲ ἀλγοροκέρ-
δειαν, ὡς ἐπὶ τῶν συγγραμμάτων τοῦ ὄμηρου συνέβη· διασκορπισθέντων γάρ αὐτῶν ὁ φιλο-
λογότατος (sic) πειστράτος βασιλεὺς ὣν τῶν Ἀθηνῶν ἐπειράσατο ταῦτα συναγγεῖν καὶ δεῖ
(corrige δὴ) τοῖς κομιζούσιν αὐτὰ καὶ μισθὸν ἐπηργησθατο· διερεικὸν γάρ νόμισμα τῷ κομίζοντι
στίχον ἔδισσον. καὶ τινες πέντες βουλήμενοι κερδάνειν ἐποίουν στίχους καὶ προσέφερον πειστράτῳ
τῷ τοῦ ὄμηρου. ἡ διὰ φιλίαν τὴν πρὸς τὸν μυσταγωγόν, ὕσπερ τοῦ πυθαγόρου μὴ
συγγράμματα ποιήσαντος οἱ τούτου μαθηταὶ ἐβδομήκοντα δύο στίχους ἡρωικούς ἐπέγραψαν τὰ
χρυσά ἔπη τοῦ πυθαγόρου. ἡ κατὰ κενοδοξίαν, οἷον εἰ τις οὐκ ἐκδοὺς σχέδιον ἀξιο-
γνώσκειν θύλων ταῦτα ἐκδίδοιτο ἐπιγράψει ταῦτα τινος ἐνδοξα ἐκδότου ὄντα. νοθεύ-
ονται δὲ καὶ κατὰ ἀλλούς δύο τρόπους, ἡ κατὰ ὄμι. τῶν συγγρ. in mrg., ἀλλ ἐπανιτέον θίεν ἐξέβημεν F
ἔκτον τούνυν F   8 οὕτως F   τῷ] τὸν M   συντιθέμενον Mb   8. 9 αὐτὸν τὸν
ἄνθρ. M   11 δέκατον] ἔτι M   οὐποτὸν δεῖ εἶναι post ἐξηγ. colloc. FM: post συγγρ. b;
correxi ex Vat. 2173   12 καὶ (ante ἀριστα) om. M   13 μέλλοι F   ἔμφρ. ἀνδρα b
ώς] ἵνα M: om. b   τὸ μὲν — τὸ δὲ (14) Paris. 2051: τῶ μὲν — τῶ δὲ FM: τὸ μὲν
γάρ — τὸ δὲ b   παριστᾶν — ἐξετάζειν (15)] παριστῆσι — ἐξετάζῃ M: παριστῆσι — ἐξετά-
ζει b   15 οὐδὲ γάρ δεῖ Paris 1973: οὐδὲ γάρ F: οὐ δεῖ γάρ Mb   ἑαυτὸν πάντως b
16 λέγοιτε F   ἐκεῖνα πάντα b   κρατῦναι] κρατεῖν F   18 τόχη b   19 χρὴ
ἐξηγ. colloc. F   21 τὰ post ἀνωτ. colloc. F   μικρῷ M   ἀνώτερον b
22. p. 9,1 post εἰρηκότες add. ἐθέλειν Mb

κατεσ τὸν φιλόσοφον διαλαβεῖν οἱ δὲ περὶ πραγμάτων οἱ δὲ περὶ νοημάτων. καὶ κρατύνουσιν ἔκαστοι τὰ δέ τοῦ ἑαυτῶν λεγόμενα ἐν τινῶν τοῦ βιβλίου λέξεων, οἱ μὲν περὶ φωνῶν λέγοντες ὅτι φαίνεται διαιρῶν τὰς φωνάς, ὅταν λέγῃ ὅτι “τὸν λεγομένων τὰ μὲν κατὰ συμπλοκὴν λέγεται τὰ δὲ ἄλλα συμ-
5 πλοκῆς”, οἱ δὲ περὶ πραγμάτων, ὅτι ταῦτα φαίνεται διαιρῶν, ὅταν λέγῃ ὅτι τὸ
“τὸν ὄντα τὰ μὲν καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐδὲν ἐστιν”, οἱ δὲ περὶ νοημάτων. ὅτι μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸν περὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν λόγου φησι ‘περὶ τῶν γενῶν ἵκανά καὶ ταῦτα’ γένη δὲ δηλούντες φησι τὰ ὑπερβολήν καὶ ἐννοηματικά, ὅθεν καὶ ὁ Πορφύριος 37^ο
10 εἰπεν “οὐδὲν ἄρα περιττὸν οὐδὲ ἐλλεῖπον περιέχει η̄ τοῦ γένους ἥγηθεῖσα
ὑπογραφὴ τῆς ἐννοίας” ὥστε καὶ ὁ σκοπὸς αὐτῷ περὶ μάνων νοημάτων.
καὶ ταῦτα μὲν ἔκαστοι λέγοντες δικούσι διαιρωντεν, τῷ δὲ δὲ πάντες 5
ἀλληλεύουσιν, εἰ καὶ οὐ τελείως ἀλλὰ ἐκ μέρους· ὥσπερ εἰ τις ὀριζόμενος τὸν
ἄνθρωπον λέξῃ ὅτι ἀνθρωπός ἐστι ζῷον, ἀλλοι δέ τις λέξῃ ὅτι λογικὸν
15 μόνον ἀρκεῖ, καὶ ἀλλοι πᾶσιν ὅτι θνητόν, οἱ τρεῖς ἀληθεύουσιν, ἀλλ’ οὐ
τέλειον ἔκαστος εἰπεν δρον.

Ἐστιν οὖν σκοπὸς ἐνταῦθα τῷ φιλοσόφῳ διαλαβεῖν περὶ φωνῶν ση-
μανουσῶν πράγματα διὰ μέσων νοημάτων. ὅτι δὲ ἀνάγκη τὸν λέγοντα
περὶ ἑνὸς τούτων τῶν εἰρημένων εἰναι τὸν σκοπὸν συνάγειν καὶ τὰ λοιπὰ
20 δύο, ταύτη δεῖξομεν. ὅτε γάρ περὶ φωνῶν λέγων περὶ σημαντικῶν λέγει
(καὶ γάρ περὶ ἀσήμων οὐδὲ εἰς παρὰ τοῖς φιλοσόφοις λόγοις), αὐταὶ δὲ 15
αἱ σημαντικαὶ σηματίνουσι πράγματα διὰ μέσων ὀγκούντι νοημάτων (ὅ γάρ
λέγων τι πρᾶγμα τὴν περὶ αὐτοῦ πρῶτον ἔννοιαν ἔχων τότε αὐτὸν φησιν),
ώστε περὶ τῶν τριῶν ἐξ ἀνάγκης πάντως διαλέξεται. ἀλλὰ δὴ καὶ οἱ περὶ
25 πραγμάτων λέγοντες εἰς μέσον ἀγέρμασαν. ἐπειδὴ τοίνυν καὶ τούτων τὰ
μὲν ἐν ψιλῇ ἐπινοίᾳ ἐστιν, ὡς τὸ τραχέλαφρον καὶ ὅσα τοιαῦτα, τὰ δὲ καὶ
ὄντως ὑφεστῶτά ἐστιν, οὐ δήποτε περὶ τῶν ἐν ψιλῇ ἐπινοίᾳ κειμένων ἐροῦσι

- 2 καὶ κρατ.] κρατ. δὲ Μ   3 ὅτι φαίνεται διαιρεῖν F   3. 4 ὅταν λέγῃ] Cat. p. 1a16   5 ὅταν λέγῃ om. M (cf. Cat. p. 1a20)   6 τινὸς om. F   8 φησι] Cat. p. 1B 15   9 ὁ Πορφύριος] Isag. p. 9,19   10 ἐλεῖπον F περιέχει—ἐννοίας (11)] καὶ τὰ ἔξης F   12 λέγουσι καὶ Mb   13 εἰ καὶ] πλὴν Mb   14 λέγει post λέγῃ μὲν δρον (δρον om. b) εἰπασιν, τίμιτελη δὲ παραδόντες λέγουσιν, οὐ μὴν καὶ τέλειον (εἰπασιν, οὐ μὴν καὶ τέλειον παραδίδοντες λέγουσι b). φέρε γάρ ἐξ ὑποθέσεως λέγειν τινὰ ὅτι (ὅτι om. b) ἀνθρωπός ἐστι ζῶον, ἀλλοι δὲ λέγειν ἀλλὰ λογικὸν μόνον ἀρκεῖ καὶ ἀλλοι ὅτι θνητόν. ιδού πάντες ἀληθεύουσι μὴ λέγοντες τέλειον δρον (ὅρισμόν b) Mb   εἰ om. F   14 λέξῃ post λογικὸν colloc. F
18 δὲ καὶ ἀνάγκη Mb   19 τούτων om. Mb   συνεισάγειν M   20 ταύτη] ταῦτι F γάρ] δὲ b λέγων—πράγματα (22)] λέγω η̄ (η̄ om. b) περὶ ἀσήμων φησιν (φημι b) η̄ περὶ (περὶ om. b) σημαντικῶν, ἀλλὰ περὶ μὲν (μὲν om. b) ἀσήμων οὐ φησι (φημι b), περὶ τούτων γάρ οὐδὲ εἰς λόγος τοῖς φιλοσόφοις, περὶ σημαντικῶν δὲ (δὲ om. b) ἀρξ. σηματίνουσι δὲ αὗται πράγματα Mb   24 τριῶν πρῶτον b πάντως om. b   25 εἰς om. F ἐναγέσθ. b   26 ἐπινοίᾳ μόνον Mb   post τραχέλ. add. καὶ ἴπποκένταυρος Mb
27 ὑφεστηκότα εἰσίν M   27. p. 10,1 διαλαβεῖν (διαλαμβάνειν b) ἐροῦσι colloc. Mb

διαλαβεῖν τὸν φιλοσοφὸν, ἀλλὰ περὶ τῶν ὄντων ὄντων καὶ ὑφεστηκότων· ταῦτα δὲ ἡμᾶς διδάξει οὐ τῷ δακτύλῳ ἐπιδειχνύς. ἀλλὰ διὰ φωνῶν τινων ²⁵ σημαίνουσῶν αὐτὰ διὰ μέσων νοημάτων. ἀλλὰ μήν καὶ πρὸς τοὺς λέγοντας περὶ νοημάτων μήνον εἶναι τὸν σκοπὸν ἔροῦμεν ὅτι τὰ νοήματα πραγμάτων ⁵ ἐστὶν νοήματα καὶ ὁ διδάσκων αὐτὰ ταῖς σημαίνουσαῖς αὐτὰ διδάξει φωναῖς· ὅστε ὅ τι ἀν τις εἴπῃ τῶν τριῶν, ἐξ ἀνάγκης ὑμολογήσει καὶ τὰ ἄλλα ³⁰ δύο. καὶ διὰ τούτων ἡμεῖς ἐλέγομεν ὅτι σκοπός ἐστι τῷ φιλοσόφῳ διαλεγμῆναι περὶ φωνῶν σημαίνουσῶν πράγματα διὰ μέσων νοημάτων. καὶ τοῦτο εἰκότως· τὸ γάρ προκείμενον βιβλίον καὶ τῆς λογικῆς πραγματείας καὶ ¹⁰ πάστης τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἐστὶ πρῶτον. ὡς μὲν οὖν πρῶτην τῆς ³⁵ λογικῆς πραγματείας περὶ φωνῶν διδάσκει, ὡς δὲ προηγούμενον καὶ τῆς ἄλλης Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας τῶν ὄντων, τοῦτο ⁵ ἐστι τῶν πραγμάτων, ποιεῖται διαίρεσιν. ἐκ δὲ τούτου δῆλον ὅτι διὰ μέσων νοημάτων· τὰ γάρ ⁴⁰ ἄκρα διδασκόμενα καὶ τὰ μέσον ἐξ ἀνάγκης συνδιδάσκει.

¹⁵ Ἐλέγομεν δὲ διλόγον ἔμπροσθεν ὅτι τῆς φιλοσοφίας δύο ἐστὶ μέρη, ⁴⁵ τό τε θεωρητικὸν καὶ τὸ πρακτικόν, καὶ διὰ τὸ μὲν θεωρητικὸν ἔχει περὶ τὴν κατάληψιν τοῦ ψευδόνος καὶ τοῦ ἀληθόνος. τὸ δὲ πρακτικὸν περὶ τὴν διακρίσιν τοῦ τε ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τούτων ἑκάτερον ὑποδέσται τινα μὲν ὡς ἀληθῆ μὴ δύτα ἀληθῆ, τινά δὲ ὡς ἀγαθά μὴ δύτα ⁵⁰ ἀγαθά, ἵνα μὴ ἀπατῶνται ἀπ' αὐτῶν οἱ ἄνθρωποι. δεῖ αὐτοῖς τινος δργάνου διακρίνοντος αὐτοῖς τὰ τοιαῦτα, ἵνα δισκερεργάμοντι τινι καὶ κανόνι γράψειν τὰ μὴ ἐφαρμόζοντα ἀπωθῶνται· τοῦτο δέ ἐστιν ἡ ἀπόδειξις. |

1 ὄντως ὄντων καὶ] τῷ ὄντι M   2 δὲ om. b   post ἐπιδειχνύς add. ὅτι τόδε μὲν ἕνδον τὸ δὲ εἰ τύχοι (τόδε δὲ εἰ τύχη b) λέθος Mb   ἀλλὰ καὶ διὰ M   3 διὰ μέσων δηλούντο M   4 μάρων Mb   5 εἰσὶ b   τὰς σημαίνουσας — φωνάς Mb   διδάσκει Fb   6 εἰποι b   ὑμολογήσεις M   7 post ἡμεῖς add. συνελόντες M: συνελόντες b   λέγομεν Mb   post ἐστι add. ἐνταῦθα Mb   8 τῶν φωνῶν M   τῶν σηματ. M   10 τῆς om. Fb   ὡς μὲν — πραγματείας (11) om. F   11 post φωνῶν add. γάρ F   11. 12 τῆς ἄλλης Ἀρ. φιλ. om. F   12. 13 ποιεῖται διαίρ. τοιτέστι τῶν πραγμάτων Mb   13 τούτων M   14 συνδιδ.] διδάσκει M   15 ἐλέγομεν δὲ διλόγον ἔμπροσθεν ὅτι] ἀλλ᾽ ἵν (ἵνα καὶ b) ἀκριβέστερον ἀντιλαβόμεθα τοῦ σκοποῦ (τοῦ σκ. ἀντιλ. b), φέρε τῶν διλόγον ἔμπροσθεν εἰρημένων ἀναρμήσωμεν. ἐλέγομεν ὅτι Mb   διλόγον ἔμπροσθεν] p. 4, 28 sq.   16 μὲν om. Fb post ἔχει add. πραγματείαν M   περὶ om. F   17 τοῦ ψευδόνος καὶ τοῦ ἀληθόνος F: τοῦ ψευδόνος καὶ τῆς ἀληθείας M: τοῦ ψευδόνος καὶ τοῦ γ' ἀληθόνος b   περὶ om. M   18 τε om. M   20 ἀπ^τ] ὥπ^τ Mb   21 τοῦ διακρίνοντος M   αὐτῶν Fb   γνώμη b   22 τὰ μὴ ἐφαρ.] τὰ μὲν ἐφαρμόζοντα αὐτῶν δέχονται τὰ δὲ μὴ ἐφαρ. M   ἀπωθοίτο Fb post ἀπόδειξις add. ἀλλ᾽ εἰδέναται γρὴ ὅτι περὶ τὴν τῶν γενομένων γένεσιν τε καὶ ποιησιν δύο τινῶν ἐστι γρεῖτα, θεωρίας τε καὶ πράξεως, καὶ ἀντιπεπονθήσως ἔχουσι τὰ δύο πρὸς ἄλληλα· τὸ γάρ (τοῦ add. b) ἔτέρου πέρας τῶν ἔτέρω γίνεται ἀρχή (καὶ ἡ τοῦ ἔτέρου ἀρχῆ τῷ ἔτέρῳ γίνεται πέρας add. b). ἀλλ᾽ ἵνα ἡ διδασκαλία σαφεστέρα γένηται, φέρε γρησώμεθα παραδείγματι. βούλεται τις ἔαυτῷ κατασκευάσαι κώλυμα θαλπούς καὶ ψύχους καὶ ὀνέμων καὶ ὅμβρων (ὅμβρου b), τοιτέστιν δροφήν. ὁ τοιοῦτος σκοπεῖ ὅτι μετέωρος ἡ δροφή μένει οὐδὲ δυνήσεται· δεῖ τοινυν τινῶν τῶν ὄχοιντων αὐτῆγον ταῦτα δὲ ἂν εἰεν οἱ τοιχοί. ἀλλ᾽ ἵνα καὶ (καὶ om. b) οὗτοι στῶσιν, αὐτῶν δεῖ προκαταβληθῆναι θεμέλια (δεῖ. θ. πρ. αὐτ. b). ἵνα δὲ καὶ αὐτὰ (ἀλλ᾽ ἵνα ταῦτα b) καταβληθῶσι, δεῖ τὴν γῆν δρύξαι. οὕτω γοῦν (γοῦν: μὲν b) θεωρῶν ἥρεστο μὲν ἀπὸ τῆς ὁροφῆς ἐλλησεῖ δὲ παρὰ τὴν ὄρυξιν τῆς γῆς. οὔκοντι ἀνάπταλιν ἐν τῇ πράξει μὲν ἀρχεῖται (ἀρ. μὲν. b) δρύξας δὲ καταβάλλει τοὺς θεμελίους,

ἡ δὲ ἀπόδειξις συλλογισμός ἐστι, ὁ δὲ συλλογισμός, ὡς ηδη εἰρηται, οὐχ 38^a ἀπλοῦν πρᾶγμα ἀλλὰ συλλογή ἐστι λόγων καὶ συντίθεται ἐξ ὄνομάτων καὶ 20 ῥημάτων, αἴπερ εἰσὶ προτάσεις, καὶ θεὶ ὑπόκειται τὰ ὄντα κατηγορεῖται δὲ τὰ ὄντα, καὶ ταῦτα σύγκειται ἐκ τῶν συλλαβῶν, ἀλλ᾽ αὐτὰ καθὼς αὐτὰ
5 οὐδὲν σημαίνουσιν. Θεὶ οὐδὲν περὶ τούτων τῷ φιλοσόφῳ λόγος, οὐδὲ ἐπὶ 25 τῶν ὄνομάτων καὶ ῥημάτων στηρίζειν, οὐδὲ ἐπὶ τῶν συλλαβῶν αἴπερ εἰσὶν ἐπόκεινα. τοιχαροῦν ἀνάγκη εἶναι ἐν μέσῳ αὐτῶν τι. λέγομεν τοίνυν 30 θεὶ ἐστι πρὸ τούτων ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν· εἰδέναι γάρ οὐδὲ θεὶ ἐστι ἡ φύσις γνωσκοῦσα θεὶ κοινωνικὸν ἔμελλε γενέσθαι τὸ ζῷον τούτο,
10 ἔθωκεν αὐτῷ φωνήν, ἵνα διὰ ταύτης ἀλλήλους σημαίνωσι τὰ ἔματῶν νοήματα, καὶ συνειλήνοτες οἱ ἄνθρωποι συνέθεντο πρὸς ἀλλήλους τόδε μέν, ³⁵
εἰ τύχοι, ἔόλιν ὄνομάζεσθαι τόδε δὲ λίθον καὶ τὴν μὲν Σωκράτης φωνὴν τῆραδέ τινος οὐσίας εἶναι σημαντικὴν τὴν δὲ περιπατεῖν τῆραδέ τινος ἐνεργείας. κατὰ τοῦτο μὲν οὖν τὸ σημαντικόν ματσαὶ φωναὶ ὄντος
15 κατὰ δευτέραν δὲ ἐπιβολὴν ἐπεσκέψαντο θεὶ ταῖς μὲν τῶν φωνῶν δύναται συντάττεσθαι ⁴⁰ ἀρθρα, χρόνοι δὲ οὐχί, ἀπερ ἐκάλεσαν ὄντα, ταῖς δὲ χρόνοι μὲν συντάττονται, ἀρθρα δὲ οὐ. ἀπερ εἰσὶ ῥήματα. σκοπὸς τοίνυν θεὶ τῷ Ἀριστοτέλει διαλαβεῖν οὐ περὶ ὄντων ἀπλῶν καὶ ῥημάτων. ἀλλὰ ⁴⁵ περὶ τῆς πρώτης θέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν σημαντικὸν ἀπλᾶ πράγματα

ἐπὶ τοῖς θεμελίοις τοὺς τούχους, ἐπὶ τοῖς τούχοις τὴν ὁροφήν, καὶ εἰς τὴν ἀργὴν τῆς θεωρίας ἐτελεύτησεν ἡ πρᾶξις. οὕτως οὖν κάνταυθα ἐπὶ τῆς ἀποδείξεως Mb 1 ή δὲ ἀπόδειξις— ἀνάγκη (7)] ἐπειδὴ γάρ ἀπόδειξιν εἰδέναι βούλομεθα, ή δὲ ἀπόδειξις συλλογισμός τίς ἐστι, πρὸ ἐκείνης ἄρα ζητητέον τίς ὁ ἀπλῶς (ἀπλοῦς b) συλλογισμός. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ καὶ (καὶ ομ. b) ὁ ἀπλῶς (ἀπλοῦς b) οὗτος συλλογισμὸς οὐκ ἔστιν ἀπλοῦν πρᾶγμα ἀλλὰ σύνθετον, ὡς καὶ αὐτὸν τὸ ὄντωμα δηλοῖ, συλλογὴ γάρ τίς ἐστι λόγων, δεῖ ἄρα πρῶτον μαθεῖν (μ. πρ. b) τὰ ἔξι ὄντων συντίθεται, ταῦτα δὲ εἰσὶν αἱ προτάσεις. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ (ἐπειδὴ b) καὶ αὗται σύγκειται ἔξι ὄντων εἰπειμένου καὶ κατηγορουμένου καὶ ὄπόκειται μὲν τὰ ὄντα κατηγορεῖται δὲ τὰ ὄντα, ἐπισκεπτέον ἄρα καὶ περὶ τούτων. ἀλλὰ καὶ ταῦτα σύγκειται ἐκ τῶν συλλαβῶν. ἀλλ᾽ αὗται καθ᾽ αὐτὰς (αὐτὸν καθ᾽ αὐτὰ b) οὐδὲν σημαίνουσιν, ὥστε περὶ τούτων οὐδὲν ὁ φιλόσοφος ζητήσει· περὶ γάρ τῶν ἀτόμων εἰρήκαμεν ὡς οὐδὲ εἰς αὐτῶν ἔστι (ἔστι ομ. b) λόγος. ἀρ ὅντινον ἐπὶ τῶν ὄντων καὶ (τῶν b) ῥημάτων στηρίζειν; λέγομεν θεὶ οὐ, ἀλλ᾽ ἐπόκεινα προβοθεῖμεθα. ἀλλ᾽ ἐπόκεινα (ἐπ. δὲ b) τούτων αἱ συλλαβαὶ εἰσι (εἰσι ομ. b). ζητήσωμεν (ζητήσομεν b) οὖν περὶ συλλαβῶν; λέγομεν θεὶ οὐδὲ ταῦτα. οὐκοῦν εἰ καὶ τῶν ὄντων τε (τε ομ. b) καὶ (τῶν b) ῥημάτων ἐπόκεινα βαθιούμεθα καὶ περὶ συλλαβῶν οὐδὲν διαλεξήμεθα, ἀνάγκη Mb εἰρηται] p. 5,10 ² καὶ συντίθεται— προτάσεις (3) correctione eagent; scribas αἴπερ εἰσὶ προτάσεις καὶ συντίθεται εἴς ὄποιειμένου καὶ κατηγορουμένου ³ ὄποιειμένου ται F 7 ἐπόκεινα] ἐκεῖνα F ⁴ τι ante εἰναι colloc. M: post εἰναι b ⁵ λέγει F 9 κοινωνεῖν b ⁶ ημελλεν b ⁷ γενέσθαι] εἰναι M: om. b ⁸ 10 δέδωκεν M

ἀλλήλους] αἱ ψυχὴι M: αἱ φωναὶ (αἱ κοινωνίαι?) b ⁹ σημαίνουσι F ¹⁰ οἱ ομ. Mb ¹¹ πολιτείας Mb ¹² τύχη b ¹³ ὄντος Mb ¹⁴ ὄντα M ¹⁵ τόδε δὲ Paris 1973: τὸ δὲ FMb σωκράτους F ¹⁶ κατὰ] καὶ M ¹⁷ ἐπέσκηψαν Mb ¹⁸ δύνανται M ¹⁹ συντάττεσθαι] συνάπτεται Mb ²⁰ ἀρθρον M ²¹ χρόνος M ²² ἀπερ ἐκάλεσαν ὄντα om. Mb ²³ 17 ἀπερ εἰσὶ ῥήματα] καὶ τὰ μὲν ἐκάλεσαν ὄντα τὰ ἀρθρα, τὰ δὲ ὅπου χρόνοι τὰ ῥήματα Mb ²⁴ post ῥήματα add. καὶ λέγονται κατὰ τὴν πρώτην ἐπιβολὴν πρώτην θέσιν ἐσχημέναι αἱ φωναὶ, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν (θέσιν add. b) δευτέραν Mb ²⁵ ἐνταῦθα τοίνυν ὁ σκοπὸς M: ὁ τοίνυν σκ. b ²⁶ 19 πρώτης ομ. F

διὰ μέσων ἀπλῶν γοημάτων. | ἀρ' οὖν περὶ πατῶν τῶν φωνῶν διαιλέγεται 38^b ἐν ταῖς Κατηγορίαις; οὐ δῆπου· ἀπειροι γάρ εἰσι, τὰ δ' ἀπειρα πρὸς ἐπιστήμην οὐ παραλαμβάνεται. ἀλλ' εἰς καθόλου τινὰς ἀνάγει φωνάς, οὐκ ἀμφίστους δέ, ἀλλὰ τῷ τῆς δεκάδος ἀριθμῷ περικεκλεισμένας· 10 5 ὑπὸ δὲ ταύτας ἀνάγονται πᾶσαι αἱ φωναί, αἱ εἰσιν οὐσία ποσὸν ποιὸν 46

1 post γοημάτων αὐτοῦ καὶ κατὰ μὲν τὴν θεωρίαν οὕτως ἀναλύοντες ἀληγόνθαμεν παρὰ τὴν πρώτην θέσιν, ἀρχάμεθα δὲ (μὲν διάποτε τῶν κατηγοριῶν, ἐν αἷς ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν ἥμερη παραδίδοται, μετ' ἔκεινο δὲ τὸ περὶ ἐρμηνείας ἀνέλεξάμεθα (ἀναλεξόμεθα δι), ἐν διότι περὶ ὄντων καὶ περὶ τῶν (τῶν οὐτοῦ δι) προτάτεων, εἴτα τὰ πρώτα ἀναλυτικά, ἐν οἷς τὸν καθόλου συλλογισμὸν ἔστι μαθεῖν (εὑρεῖν δι), καὶ οὕτως θεωρεῖν τὰ ἀποδεικτικὰ Mb | ἀρ' οὖν ἐν ταῖς κατ. περὶ πατῶν ὁ φύλασσος (ὁ φιλόσοφος οὐτοῦ δι) τῶν φωνῶν διαλέγεται (διαλέγεται δι) καὶ πάσαν ἥμερην ἐνταῦθα παραδίδοται φωνήν (φων. ἐντ. παραδίδωσιν δι): οὐ δῆπου Mb 2 ἀπειροι] ἀπειρα Fb 2. 3 ἐπιστήμην οὐ περιλαμβάνονται δι | 3 παραλαμβάνονται M | post παραλ. add. ὅπετε διὰ τοῦτο οὐ διαληχετεῖ περὶ πατῶν τῶν κατὰ μέρος Mb ἀνάργων Mb 4 οὐκ ἀριστους δέ] καὶ ταύτας οὐκ ἀριστας (ἀριστους δι) Mb 5 αἱ φωναὶ οὐ. Mb αἱ εἰσιν οὐσία] αἱ εἰσιν οὐσία F: ὥσπερ γάρ οἱ γραμματικοὶ τὰς λέξεις πάσας (ταύτας δι) ὑπὸ τινας ὀκτὼ γενικὰς κοινοτήτας (κοινοτάτας δι) συνέλαβον, σημαῖα δῆματα μετοχὴν ἀρθρον ἀντωνυμίαν προθεσμίαν ἐπέρρημα σύνδεσμον, καὶ οὖν δῆποτε τις ἐπινόσησεν ἐπὶ (ὑπὸ δι) μίαν τούτων ἀνάγεται, οὗτοι καὶ οἱ φιλόσοφοι πάντα τὰ ὄντα βούλομενοι διδάσκαι, ἐπειδὴ (τὰ add. δι) κατὰ μέρος ἀπεριληπτα ἦν (εἰσιν δι), συναγαγόντες (συνάγοντες δι) ἀπαντα περιέλειταιν τε καὶ περιέργαζαιν ὑπὸ τινας δέκα φωνάς, λαζόντες γάρ, εἰ τύχος (τύχη δι), τὴν σωκράτης φωνὴν καὶ πλάτων καὶ ἀλκιβιάδης, ὑπὸ καθολικώτερον εἰδος ἀνήγαγον τὴν ἀνθρωπος φωνήν, ὄμοιως δὲ (δέ οὐτοῦ δι) καὶ τῶν κατὰ μέρος κυνῶν ὑπὸ ἐν εἰδος τὸ τοῦ κυνός, ὄμοιως δὲ καὶ (όμ. δέ καὶ οὐτοῦ δι) τῶν κατὰ μέρος ἵππων οἷον ἔνθισθαι καὶ βαλίου ὑπὸ τὴν ἵππος (τοῦ ἵππου δι): ταῦτα πάντα τὰ εἶδη συναγαγόντες εἰς ἐν (τι add. δι) καθολικώτερον συνήγαγον τὸ διογον. ὄμοιως δὲ καὶ ἄγγελον καὶ ἀνθρωπον ὑπὸ τὸ ἐν συναγαγόντες (συν. ἐν δι) ἐποίησαν τὸ λογικόν. πάλιν τὸ λογικὸν καὶ τὸ διογον συναγαγόντες εἰς ἐν κοινὸν (εἰς ἐν συναγ. δι) ἐποίησαν τὸ ζῶον. εἴτα συναγαγόντες πλάτωνον καὶ συκῆν καὶ κυπάριστον καὶ τὰ κατὰ μέρος εἶδη ἀνήγαγον ὑπὸ ἐν τι μέρος (ἐν γένος δι) τὸ φυτόν. ὄμοιως δὲ συναγαγόντες ἔγινονς (καὶ add. δι) ὅστερες (ὅστρα δι) καὶ τὰ ἄλλα τὰ ὄμοια τούταις ἀνήγαγον ὑπὸ ἐν γένος τὸ ζωόφυτον μέσον ὃν (ὅν οὐτοῦ δι) τοῦ ζῶου καὶ τοῦ φυτοῦ, ἐπειδὴ οὔτε κινοῦνται κατὰ τόπον ὡς τὰ ζῶα οὔτε μὴν ἀνατίθητα εἰσιν (εἰσιν οὐτοῦ δι) ὡς τὰ φυτά, ταῦτα πάλιν τὰ τρία, λέγω δὴ τὸ ζῶον καὶ τὸ φυτόν καὶ τὸ ζωόφυτον, συναγαγόντες εἰς τι κοινὸν ἐποίησαν τὸ ἔμψυχον, λίθον δὲ καὶ ἔβλον (ἔβλα δι) συναγαγόντες καὶ τὰ ἄλλα (ἄλλα οὐτοῦ δι) τούτοις δριμοὶ ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ ἔμψυχον, καὶ αὖθις τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ (τὸ οὐτοῦ δι) ἔμψυχον συναγαγόντες ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ σῶμα, εἴτα ψυχὴν καὶ ἄγγελον καὶ τὰ δριμοία τούταις ὑπὸ τὸ ἀσώματον, εἴτα ταῦτα συναγαγόντες πάντα (πάντα οὐτοῦ δι) ἀνήγαγον εἰς τὴν γενικώτεραν (γενικωτάτην δι) οὐσίαν ταῦτης γάρ ἀνωτέρω (ἀνώτερον δι) οὐδὲν ἔστι. πάλιν συναγαγόντες ἀριθμὸν καὶ (καὶ οὐτοῦ δι) διπέρην καὶ τρίπερην ἀνήγαγον ὑπὸ τὸ (τὸ οὐτοῦ δι) ἐν γενικώτατον τὴν ποσότητα. πάλιν συναγαγόντες λευκὸν καὶ μέλαν καὶ γραμματικὴν (-κόν δι) καὶ ἐπιστήμην (-στήμον δι) καὶ θερμὸν καὶ ψυχρὸν ἀνήγαγον γενικῶς ὑπὸ τὸ ἐν (κοινῶς ὑπὸ ἐν δι) γενικώτατον τὴν ποιότητα, καὶ αὖθις δεξιὸν καὶ ἀριστερὸν καὶ φύλον καὶ ἔγχθρον ὑπὸ τὴν (τὰ δι) πρός τι, καὶ πᾶλιν οὕτα ἐν τόπῳ λέγεται τινί (τ. λέγ. δι) εἰναι οἷον ἐν λοκείων ἐν ἀκαδημίᾳ (ἡ add. δι) ἐν ἀργορῷ ὑπὸ τὴν τοῦ (τοῦ οὐτοῦ δι) ποσὸ κατηγορίαν ἀναφέρονται. οἵσα (καὶ οἵσα δι) δὲ ὑπὸ τινας χρόνον ἀνάγονται (λέγ. οὐτοῦ δι) καὶ κατέξεσθαι, ἀναφέρονται (ἀναζ. οὐτοῦ δι) ὑπὸ τὸ ἔχειν, οἵσα δὲ κατείσθαι ἡ τέμνεσθαι (τ. ἡ κ. δι) ὑπὸ τὸ πάτσειν, οἵσα δὲ κατείν (ἡ add. δι) τέμνειν ὑπὸ τὸ ποιεῖν. ἔσχον οὖν οὐσίαν Mb (cf. Ammon. in Porph. Isag. p. 17 sq.) ποιόν, ποσόν δι

πρός τι ποῦ ποτὲ ποιεῖν πάσχειν κεῖσθαι ἔχειν. καὶ ὁ μὲν σκοπὸς οὗτος.

Τὸ δὲ γοργίσμον αὐτόθιν δηλον· εἰ γάρ ἀργή ἐστι τῆς λογικῆς πραγματείας τὸ τῶν Κατηγοριῶν βιβλίον, ἡ δὲ λογική, ὡς εἰρήκαμεν, ἡμῖν 39α 5 διακρίνει τὸ ἀληθὲς ἀπὸ τοῦ φεύδους καὶ τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ, συμβάλλεται ἄρα ἡμῖν τὸ προκείμενον βιβλίον. ἀλλὰ μὴν καὶ ἡ τάξις αὐτόθιν ἡμῖν ἀναφοράνεται, εἰρηκότων ἡμῶν ὅτι ἡ μὲν πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν 5 φωνῶν προγρεῖται τῶν ὀνομάτων καὶ ὑγμάτων, τὰ δὲ ὀνόματα καὶ τὰ ὑγμάτα τῶν ἀπλῶν λόγων, οὗτοι δὲ τῶν συλλογισμῶν τῶν καθόλου, οὗτοι 10 δὲ τῶν ἀποδεικτικῶν συλλογισμῶν πρὸς τούναν τὴν τάξιν τούτων καὶ τὰ βιβλία πεποίηται.

Σητητέον δὲ τί δή ποτε Κατηγορίας ἐπέγραψε τὸ βιβλίον. λέγομεν τούναν ὅτι πρόκειται αὐτῷ διδάξαι περὶ γενῶν καὶ εἰδῶν καὶ ὅτι τὰ μὲν 11 εἴδη τοῖς αὐτῶν γένεσιν ὑπόκειται, τὰ δὲ γένη κατηγορεῖται τῶν εἰδῶν 15 ἑαυτῶν. ὕστε τὰ μὲν ἄτομα μάρνως ὑπόκειται, τὰ δὲ ὑπάλληλα τοῖς μὲν 19 πρὸ αὐτῶν ὑπόκειται, τῶν δὲ μετ' αὐτὰ κατηγορεῖται, τὰ δὲ γενικότατα μάρνως κατηγορεῖται. ἐπειδὴ τούναν αἱ δέκα φωναὶ τῶν γενικωτάτων εἰσὶ καὶ μάρνως κατηγοροῦνται μηδὲν ὑποκείμεναι, διὰ τοῦτο Κατηγορίας ἐπέγραψεν.

20 Εἰδέναι δὲ δεῖ ὅτι ἐν ταῖς παλαιαῖς βιβλιοθήκαις τῶν μὲν Ἀναλυτικῶν τεσσαράκοντα βιβλία εὑρηγηται, τῶν δὲ Κατηγοριῶν δύο· τὸ μὲν ἔτερον εἰγέν ἀργήγη “τῶν ὄντων τὰ μὲν ὀμώνυμα λέγεται τὰ δὲ συνώνυμα”, τὸ δὲ δεύτερον. Ὡπερ νῦν προκείμενον ἔχομεν· καὶ προτετέμηται τοῦτο ὡς 25 τάξει καὶ πράγματι πλεονεκτοῦν καὶ πανταχοῦ πατέρα τὸν Ἀριστοτέλην 25 κηρυττον· ὅτι δὲ γνήσιον τοῦ φιλοσόφου τὸ σύγγραμμα πάντες ὑμοιοῦνται. φαίνεται γάρ ἐν πᾶσι τοῖς αὐτοῦ βιβλίοις μεμνημένος τῶν ἐνταῦθα θεωρημάτων· διόπερ εἰ τοῦτο νόθον, κάκεῖνα, εἰ δὲ ἔκεινα γνήσια, καὶ τοῦτο 30

3 αὐτόθι Mb τῆς λογ. ἐστὶ Mb 4 εἰρήκαμεν] p. 4,28 sq. 6 ἄρα συμβ. b 7 μὲν om. b 8 καὶ τῶν ὑγμάτων M τὰ (ante ὥρματα) om. M 9 οὗτοι (alt.)] λέγω F 10 πρὸ τῆς τάξεως τούναν b 10,11 τὸ βιβλίον (τοῦτο add. b) πεποίηται Fb 13 πρόκειται αὐτῶν] ἐπέγραψε τῷ δινόματι τούτῳ τὸ σύγγραμμα οὐχ ὡσπερ ἐν δικαστηρίῳ b) ποικιλεται αὕτη ἡ φωνή, οὐ γάρ πρόκειται αὐτῷ ὑγτορεῦσαι, ἀλλὰ μᾶλλον Mb καὶ μαθεῖν ὅτι Mb 14 αὐτῶν F 14, 16 ὑπόκεινται Mb 15 μάρνον Mb ὑπόκεινται M post ὑπάλληλη add. τουτέστι τὰ μεταξὺ M: τουτέστι τὰ πρὸ αὐτῶν b μὲν (alt.) om. F 16 μετὰ τοῦτα M: μεταξὺ ταῦτα b κατηγοροῦνται M καὶ ὅτι τὰ γενικ. F 17 post φωναὶ add. αὗται M 18 μάρνον b κατηγορεῖται M 20 δὲ] γάρ M 21 δόσο] δύσεκα. καὶ τέως δύο τὰ κρείττω F 22 εἰχεν ἀργήγη F: εἰχε τὴν ἐπιγραφήν, τὴν ἀργήν φωνα, οὔτως M: εἰχε τὴν ἐπιγραφήν, οὔτως δέ φωναι τὴν ἀργήν b 23 ξ. προ. b post ἔχομεν add. εἰχε τὴν ἐπιγραφήν τοιάδην ὀμώνυμα λέγεται ὃν ὄνομα μάρνον καίνον, δὲ κατ' ὄνομα λόγος (δὲ ὅρος b) τῆς οὐσίας ἔτερος Mb καὶ προτετέμ.] προτ. γοῦν M: προτ. δὲ b 24 τάξει εχ πράξει corr. F 26 post γάρ add. αὐτὸς ὁ ἀριστοτέλης M: δὲ ἀρ. αὐτὸς b αὐτὸς libri ἐταῦθα λεγομένων θεωρημάτων M 27 διόπερ — ἔσται (p. 14,1) correxī: διόπερ εἰ τοῦτο νόθον, κάκεῖνα εἰ δὲ τοῦτο γνήσιον, κάκεῖνα γήσια ἔσται F: εἰ τούναν φήσομεν εἶναι νόθον (γ. εἰν. b) τοῦτο (τοῦτο om. b) τὸ βιβλίον, κάκεῖνα πάντα συννοθεύσομεν τούτω, εἰ δὲ (ἢ εἰ b) ἔκεινα γνήσια, καὶ τοῦτο δηλονότι τὸν αὐτοῖς Mb

γνήσιων ἔσται. δεῖ μέντοι εἰδέναι ὅτι τὰ εὑρήματα τῶν κατηγοριῶν οὐκ ἔστιν αὐτοῦ ἀλλὰ προσῆποροι, ἡ δὲ τούτων σύνταξις ὑπάρχει αὐτοῦ.

Διαιρεῖται δὲ τὸ βιβλίον εἰς τρία, εἰς τὰ πρὸ τῶν κατηγοριῶν, | εἰς τὰς 39ος κατηγορίας αὐτάς, εἰς τὰ μετὰ τὰς κατηγορίας, τὰ δὲ πρὸ τῶν κατηγοριῶν 5 συμβαλλόμενα ἥμιν ἔσται εἰς τὴν τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίαν· ἐπειδὴ γάρ τοι ἔμελον ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίᾳ μηδουμούσειν λέξεων τινῶν ἥμιν ἀγνώστων, διὰ τοῦτο περὶ αὐτῶν προδιδάσκειν θέλει, ἵνα μὴ δόξῃ τὸν λόγον συνταράττειν. διαλέγεται δὲ ἐν τῷ τέλει περὶ τῶν μετὰ τὰς κατηγορίας: 10 ἐπειδὴ γάρ ἐν τῷ διδάσκειν τὰς κατηγορίας ἐγρήγορτο λέξεις τινῶν οὐκ ἐγνωσμέναις, διαλήψεται καὶ περὶ αὐτῶν. ἀλλὰ ζητητέον τί δή ποτε καὶ πρὸ τῶν κατηγοριῶν ἐδίδαξε· καὶ λέγομεν ὅτι τῶν μὲν κατ' ἀρχὴν ἐμνη- 15 μόνευσε προλαβόν τοις πάντῃ ἀγνώστων, τὰ δὲ ἐφύλαξεν ἐν τῷ τέλει ὡς 16 ἄν ἐγνωσμένα ἐν τῇ συνθήσει, οὐ μὴν διηρθρωμένην ἥμιν ἐχόντων τὴν περὶ αὐτῶν γνῶσιν, ἔθιν καὶ μήπω διαλαβόν περὶ αὐτῶν ἐγρήγορτο τούτοις 20 ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίᾳ· πάντες γάρ ἀνθρωποι γρῶνται κατὰ τὴν συνήθειαν τῇ τε ἀμα λέξει καὶ τῇ πρότερον καὶ τῷ τῆς κινήσεως ὀνόματι: 25 παραδίδωσι τοῖνυν ἀκριβῶς τίνα ποτέ ἔστι τὰ ὑπὸ αὐτῶν σημαντικόν. τινὲς δὲ εἰρήκασι ταῦτα προσγεγράψθαι νόθια ὑπὸ τῶν βουλομένων ἀναγρι- 25 νόσκεσθαι τοὺς Τόπους μετὰ τὰς Κατηγορίας εὐθέως· ἀμέλει τοι καὶ τὸ 20 προκείμενον βιβλίον οὕτως ἐπιγράψουσι Πρὸ τῶν τόπων. οὗτοι δὲ καὶ τῇ 25 ἐναργείᾳ καὶ τῇ τάξει ἀντικρὺς μάχονται, εἴ γε ἐδίδαξεν ὅτι τῶν μὲν ὀνο- μάτων καὶ ῥημάτων προσγεῖται ἡ πρώτη θέσις τῶν ἀπλῶν φωνῶν προσ- εγῆς, διδάσκει δὲ ἐν μὲν ταῖς Κατηγορίαις περὶ θέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ἐν δὲ τῷ Περὶ ἐρημηνίας περὶ ὀνομάτων καὶ ῥημάτων· ὥστε 25 ἐκάτερα ἔχονται ἀλλήλων ὕσπερ σειρά τις, καὶ οὕτε πρὸ ἐκείνου δύναται τοις ἀλλοὶ ἀναγινώσκειν ἢ τὰς Κατηγορίας οὕτε μετὰ ταῦτα ἀλλοὶ ἢ τὸ Περὶ

2 αὐτοῦ ὑπάρχει colloc. M 4 καὶ εἰς τὰ b τὸ δὲ — συμβαλλόμενον (5) b 5 ἔσται] 5 εστὶν M post διδασκαλίαν add. ὕσπερ γάρ (γάρ om. b) οἱ γεωμέτραι πρὸ τῆς τῶν γραμ- ματικῶν (γραμμικῶν b) θεωρημάτων διδασκαλίας διδάσκουσιν ἥμας τί ἔστι σημεῖον καὶ τί εστὶν εὐθεία καὶ τί γωνία (τί γων. κ. τί εὐθ. b) ὡς ἄν συμβαλλόμενα αὐτοῖς (γ add. b) εἰς τὴν περὶ (περὶ om. b) τούτων διδασκαλίαν, οὕτω καὶ ὁ φύλος φόρος ἐνταῦθα Mb γάρ om. Mb 6 μηδουμούσειν b 7 προδιδάσκειν θέλει] διδάσκει M μὴ post λόγον transp. Mb δόξῃ Philop.: δεῖξῃ Fb: evan. M 8 διαλέγεται δὲ ἐν τῷ τέλει] είτα μετὰ ταῦτα (μ. τ. om. b) διδάσκει περὶ αὐτῶν τῶν (θέκα add. b) κατηγοριῶν καὶ ὕστερον ἐν τῷ τέλει διαλέξε- 10 ται Mb 9 ἐπεὶ M γάρ] δὲ Mb 10 ζητητέον] ζητήσεως ἀξιον M 10. 11 καὶ πρὸ τῶν κατ. (in mrg. add. m.²) καὶ μετὰ τῶν κατηγοριῶν) F: καὶ μετὰ ταῦτα καὶ πρὸ τῶν κατ. M: καὶ μετὰ ταῦτα περὶ τῶν κατ. b 12 παντὶ M: πάνυ b post ἀγνώστων add. εἰ οὖν καὶ ταῦτα σὺν αὐτοῖς ἔτοξε, τὸ προσίμιον ἐπιμήκιστον (ἐπιμήκ. om. b) ἐκτελεσθαι συνέβαντεν Mb τὰ δὲ ἐφύλαξε δὲ νῦν αὐτὰ M: ἐφ. αὐτὰ τοῖνυν b 13 ἐγνω- 14 σμένων b ἐν] μὲν M ὑμῶν F: om. b ἐχόντων post αὐτῶν colloc. F 15 μὴ προδιαλαβόν Mb 16 πρότερα Fb τοῦ κινήματος Fb 17 παραδόσει Fb 18 ταῦτα om. b προσγεγράψθαι b: προγεγράψθαι codd. 21 ἐνεργεία Fb ἐδίδαξα b 22 τῶν ῥημ. Mb 23 διδάσκει — φωνῶν] αἵπερ εἰσὶν αἱ κατηγορίαι F θέσεων b 24 ὀνομάτων τε καὶ Mb 25. 26 δύναται τις] τι δύναται M 26 ἢ τὰς κατηγορίας om. M ταῦτα] τοῦτο M: ταῦτα b

έργασηνείς. καὶ δὲ αὐτὸς λόγος τε καὶ ἡ τάξις ἄχρι τῶν Δευτέρων ἀναλυτικῶν, τοῦτον ἔστι τῶν Ἀποδεικτικῶν.

p. 1 a 1 Ὁμώνυμα λέγεται ὅν ὄντος μόνον κοινόν.

F
f. 89r

Εἰ μὲν αἱ ψυχαὶ ἄνω ἡσαν χωρὶς τοῦ σώματος τούτου, πάντα ἀν 5 ἐγίνωσκον ἑκάστη οἷονθεν μηδενὶς ἑτέρου προσδεόμεναι, ἀλλ᾽ ἐπειδὴ κατεληγόμεσι πρὸς τὴν γένεσιν καὶ συνδέονται τῷ σώματι καὶ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἀγγέλους ἀναπιμπλάσεναι ἀμβλυώττουσι καὶ οὐγὰ οἰκαί τέ εἰσι τὰ πράγματα γνωσκειν ὡς ἔχει φύσεως, διὰ τοῦτο τῆς ἀλλήλων ἐδεήθησαν κοινωνίας διακονούσης αὐταῖς τῆς φωνῆς εἰς τὸ διαπορθμεύειν ἀλλήλαις τὰ νοήματα. 10 Ὁ δηλοῦνται δὲ πάντα καὶ δὲ ὄντος καὶ διὰ λόγων. καὶ τοῦτο γε εἰκότως, εἰ γε τῶν ὄντων ἔκαστον καὶ ἐν τῇ ἔστι καὶ σύγκειται ἐκ πλεινῶν μερῶν οἰκείων, ἢ συνελθόντα ἐπλήρωσαν αὐτοῦ τὴν φύσιν· οἷον δὲ ἀνθρώποις 89v καὶ ἐν τῇ ἔστι καὶ σύγκειται ἐκ γένους καὶ τῶν συστατικῶν αὐτοῦ διαφορῶν· ὡς μὲν οὖν ὁν ὅν δηλοῦνται ὑπὸ τῆς ἀνθρώπου φωνῆς, ηὗταις ἀπλούσῃ ἔστιν 15 ὄντος. ὡς δὲ συγκείμενος ἔκ τινων δηλοῦνται ὑπὸ τοῦ λόγου ἑκάστην τῶν τοῦ ἀνθρώπου ἰδιότητῶν ἐπειδίόντος. οἷον ζῷον λογικὸν θυητόν. τούτων τοίνυν οἵτις εἰρημένων εἰ λάβοιμεν δύο πράγματα, ταῦτα ηὕτω κατὰ ἀμφότερα κοινωνοῦσι. λέγω δὲ κατὰ τὸ ὄντος καὶ τὸν λόγον, ηὕτω κατὰ ἀμφοτερούσιν, ηὕτω κατὰ μὲν τὸν ἐν κοινωνοῦσι, κατὰ δὲ τὸ ἔτερον διαφέροντος· καὶ 20 τοῦτο διγχῶς· ηὕτω κατὰ μὲν τὸν λόγον κοινωνοῦσι, κατὰ δὲ τὸ ὄντος διαφέρουσιν. ηὕτω κατὰ μὲν τὸ ὄντος κοινωνοῦσι, κατὰ δὲ τὸν λόγον διαφέρουσιν· διστε τέσσαρας εἰναι διαφοράς. εἰ μὲν οὖν κατ’ ἀμφοτερούσιν, δηλοῦμάζεται συνώνυμα ὥσπερ εἰς τὸν τῷ δηλοῦματι καὶ τοῦ δρισμοῦ μεταπιδόντα ἀλλήλοις, ὕσπερ κατηγορεῖται τὰ γένη τῶν οἰκείων εἰδῶν. 25 δὲ γάρ ἀνθρώποις καὶ ζῶοι λέγεται καὶ οὐσίαι ἔστιν ἔμψυχος αἰσθητική· εἰ δὲ κατ’ ἀμφοτερούσιν, δηλοῦμάζεται ἔτερόνυμα, ὕσπερ ἔχει δὲ ἀνθρώπους καὶ δὲ πίποις· οὐ γάρ τὸν ἀνθρώπου εἴποις πίπον οὐδὲ τὸν πίπον ἀνθρώπου, οὐδὲ μὴν οὐδὲ τὸν αὐτὸν ἔχουσιν δρισμόν, ἀλλ’ ἄλλον καὶ ἄλλον. εἰ δὲ κατὰ μὲν τὸ ὄντος κοινωνοῦσιν, κατὰ δὲ τὸν λόγον διαφέρουσιν, δηλῶ-

I αὐτὸς δὲ colloc. Fb	2 post ἀποδεικτικῶν add. δέκα οὖν (δέκα οὖν om. b) ἔστι τὰ διεθειόντα προλέγεσθαι πάσης ἀριστοτελείκης φιλοσοφίας Fb	3 titulum superser. περὶ ὄμωνύμου F
15 συγκείμενον F	ὑπὸ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ζῶον λογ. θν. τοῦ λόγου τούτου ἑκάστην κτλ. M	ἐκάστηγν — ἰδιότητων (16)] ἑκάστης τῆς τοῦ ἀνθρ. ἰδιότητος F
17 ταῦτα M	ἀμφότερον F	19 μὲν — δὲ om. M
23 δηλοῦμάζεται συνώνυμα scripsi: δηλοῦμάζεται συνώνυμον FM	24 καὶ κατ. F	25 καὶ ζῶον — αἰσθ.] οὐσία λέγεται αἰσθ. καὶ ζῶον F
αὐτὸν γάρ τὸν ἀνθρ. οὖν δὲ εἴποις M	26 ἔτερόνυμον M	27 δὲ om. M
	28 οὐ μὴν om. M	

νυμα λέγεται, ὥσπερ ἔχουσιν οἱ δύο Αἰαντες· οὐτοι γάρ κοινὸν μὲν ὄνομα ἔχουσι τὸ Λίας, δρισμὸν δὲ οὐ τὸν αὐτόν· τὸν γάρ Τελαμῶνος δριζόμενοι λέγομεν ‘ὅ ἐκ Σαλαμῖνος’ ‘ὅ μονομαχήσας Ἐκτορὶ’ καὶ ὅσα τοιαῦτα, τὸν δὲ ἄλλον πάλιν ἀλλως ‘ὅ Οἰλέως’ ‘ὅ Λοιχρός’. εἰ δὲ κατὰ μὲν τὸν λόγον ὃ κοινωνοῦσι κατὰ δὲ τὸ ὄνομα διαφέρουσιν. ὄνομάζεται πολυώνυμα, ὡς ἔχει τὸ ἄρρενος μάχαιρα.

Ἐκ τῶν τεττάρων τοίνυν τούτων περὶ τῶν δύο μόνον ἐνταῦθα ὁ Ἀριστοτέλης διαλέγεται, λέγω δὴ τῶν ὄμωνύμων καὶ τῶν συνωνύμων, ἐπείπερ ταῦτα μόνον αὐτῷ συμβάλλεται χρήσιμα ὄντα ἐν τῇ τῶν κατηγορίᾳ πολὺν διδασκαλίην, καὶ ὅτι ἐκ τούτων δηλοῦται καὶ τὰ λοιπὰ δύο ὡς ἀντικείμενα τούτοις· ἀντίκειται γάρ τοῖς μὲν ὄμωνύμοις τὰ πολυώνυμα, εἴ γε ταῦτα κατὰ μὲν τὸ ὄνομα κοινωνεῖ, κατὰ δὲ τὸν λόγον διαφέρει, τὰ δὲ πολυώνυμα εἰρήκαμεν κατὰ μὲν τὸ ὄνομα διαφέρειν κατὰ δὲ τὸν λόγον κοινωνεῖν ἀλλήλοις. τοῖς δὲ συνωνύμοις ἀντίκειται τὰ ἑτερώνυμα· καὶ γάρ 15 ταῦτα μὲν κοινωνεῖ κατ’ ἀμφότερα, ἐκεῖνα δὲ κατ’ ἀμφότερα διαφέρει· ὅστε δὲ ταῦτα εἰδὼς ἐξ αὐτῶν καὶ τὰ ἀντικείμενα εἰσεται. τοῦτο δὲ διὰ βραχυλογίαν ὁ φιλόσοφος ἐπετήδευσεν· τῶν γάρ ἀντικείμενων ἡ αὐτὴ ἐστιν ἐπιστήμη. ὅστε δεῖ τῷ περὶ τῶν δύο λόγῳ καὶ τὰ λοιπὰ δύο συνδιδαγμῆναι. προέταξε δὲ τὰ ὄμωνύμων τῶν δέκα κατηγοριῶν, ἀλλ’ ὅτι δεῖ τὰ ἀπλούστερα τῶν μὴ τοιούτων δεῖ προτάττεσθαι κατὰ τὴν διδασκαλίαν, ἔστι δὲ τὰ ὄμωνύμων τῶν συνωνύμων ἀπλούστερα. εἴ γε ταῦτα μὲν | τὴν κατὰ τὸ ὄνομα 90· μόνον κοινωνίαν ἔχει, τὰ δὲ συνώνυμα σὺν ταῦτῃ καὶ τὴν κατὰ τὸν λόγον.

Ἐστι δὲ εἰπεῖν ὅτι ἄλλα μέν ἔστιν ἔτερα, ἄλλα δὲ ἑτερώνυμα· καὶ 25 ἔτερα μέν ἔστι τὰ παντελῶς ἥλιοτριωμένα, ὡς ἄνθρωποις καὶ ἵπποις (ταῦτα γάρ οὔτε ὄνομα τὸ αὐτὸν ἔχουσιν οὔτε δρισμὸν τὸν αὐτόν), ἑτερώνυμα δὲ ὅσα τούτοις διαφέρει καὶ τῷ ὑποκειμένῳ ταῦτά ἔστιν, ὥσπερ ἀνάβασις καὶ κατάβασις· τούτων γάρ οὔτε ὄνομα τὸ αὐτὸν οὔτε δρισμὸς ὁ αὐτός, τῷ μέντοι ὑποκειμένῳ ταῦτά ἔστι· περὶ γάρ τὴν αὐτὴν κλίμακα θεωροῦνται.

I λέγεται] καλεῖται M I. 2 μὲν ὄνομα κοινὸν ἔχουσι M 2 τὸν τε γάρ M τελαμῶνα M 4 ἄλλον πάλιν ἄλλων] ἔτερον M δὲ λοιχρὸς δὲ διέλων καὶ ὅσα τοιαῦτα M 6 post μάχαιρα add. σπάθη M 7 ἐκ τοίνυν τῶν τεττάρων M τούτων ομ. M μόνων M ἐνταῦθα] ἐν τούτοις M 8 τῶν τε δύο. M 9 ἐπείπερ] πρῶτον μὲν ὅτι M ταῦτα αὐτῶν μόνα M 10 καὶ ὅτι] ἐπειτα M 12 μὲν κατὰ colloc. F διαφέρονται M 13 διαφέρειν Laur. 72,22: διαφέρεσθαι F: διαφέρεται M 14 κοινωνεῖ M ἀντίκειται ομ. M καὶ γάρ] εἴ γε M 15 κοινωνεῖ ομ. M διαφέρουσιν F 16 αὐτοῖς εἰσεται add. αὐτοῖς M 17 τῶν γάρ—ἐπιστήμη (18) ομ. M 18 δεῖ τῶ—λόγῳ] διὰ τοῦ—λόγου M δύο (post λοιπὰ) ομ. M 19 προέταξε—συνωνύμων] ἄλλα καὶ τῶν δύο τούτων τὰ ὄμωνύμων τῶν συνωνύμων προέταξεν M οὐχ ὡς τινες λέγουσιν ἐπειδὴ καὶ τὸ δὲ M 20 δύων. κατηγορεῖται colloc. M δέκα ομ. M 23 τῶν λόγων M¹ 24 ἔστι δὲ εἰπεῖν—μεθλὸν σπέρμα (p. 17,3) eicias τὰ ἔτερα—τὰ ἑτερών. M 24, 25 καὶ ἔτερα] καὶ ἑτερώνυμα M 25 δὲ ἵππος M 26 ἔχουσι τὸ αὐτὸν colloc. M 27 καὶ τούτοις M 28 δὲ δρισμὸς M

όμοιώς δὲ καὶ σπέρμα καὶ καρπὸς κατ' ἀμφότερα διαφέροντα περὶ τὸν αὐτὸν σῖτον θεωροῦνται· οὗτος γάρ πρὸς μὲν τὸ ἔδη πεφυκέναι λέγεται καρπός, πρὸς δὲ τὸ μέλλον σπέρμα.

p. 1^a1 Ὁμώνυμα λέγεται ὃν ὄνομα μόνον κοινόν, ὁ δὲ κατὰ 5 τούνομα λόγος τῆς οὐσίας ἔτερος.

'Η μὲν ἔννοια τῆς λέξεως ὅλη ὀήλη· ταῦτα γάρ ἔστι, φησίν, ὄμώνυμα, 10 οὓσα κατὰ μὲν τὸ ὄνομα κοινωνεῖ, κατὰ δὲ τὸν ὄρισμὸν διαφέρει. ζητεῖ δὲ ὁ λόγος ταῦτα· διὰ τί εἰπεν ὄμώνυμα καὶ μὴ 'ὄμώνυμον'; καὶ διὰ τί εἰπε λέγεται καὶ οὐχὶ 'λέγω' η 'λέγονται'; καὶ διὰ τί εἰπεν ὄνομα 15 κοινὸν καὶ μὴ εἰπεν ἔτι καὶ 'ρῆμα'; ἔπειτα δὲ καὶ διὰ τί εἰπεν ὁ δὲ λόγος τῆς οὐσίας καὶ μὴ εἰπεν 'ὁ ὄρισμὸς' η 'ἢ ὑπογραφή'; καὶ διὰ τί μὴ καὶ τῶν συμβεβηκότων ἐμνημόνευσεν; [Οὗτῳ γάρ ὁ φιλόσοφος κατὰ τάξιν ἐξηγήσατο παραλείψας τὰ εἰρημένα ἐνταῦθα. πρῶτον γοῦν περὶ τοῦ τόνου καὶ τῆς πτώσεως διδάσκει, καὶ ὕστερον αὐτὰ ὡς ἐν παρέργῳ 20 εἰσφέρων ἐμνημόνευσεν].

"Ορα πᾶς ἀκριβῶς οὐκ εἰπεν αὐτὰ ὄμώνυμον ἀλλ᾽ ὄμώνυμα, πληθυντικῶς χρησάμενος τῇ φωνῇ, ἐπειδὴ ταῦτα θεωρεῖται ἐν πλείστι πράγμασιν η ἐν δύο τῷ ἐλάχιστον, ἐν ἑνὶ δὲ οὐδέποτε λέγεται. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι τὰ ὄμώνυμα δέεται πάντως τούτων τῶν τριῶν, τόνου πτώσεως πνεύματος. 25 εἰ γάρ εἴρημεν δύναματα εἰς ἐν τούτων διαφέροντα, οὐκ εἰσὶν ὄμώνυμα, οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ ἀργὸς καὶ ἄργος· ὁ γάρ τόνος ἐνταῦθα ἐνήλλαχται, καὶ τὸ παρεξηνόμενον σημαίνει πόλιν τινὰ ἐν Πειραιωνήσιῳ, τὸ δὲ διευνόμενον σημαίνει τὸν βραδύτερον ἀνθρωπον. ταῦτα οὖν οὐ λέγεται ὄμώνυμα διὰ τὴν ἐναλλαγὴν τοῦ τόνου. ὡσαύτως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς πτώσεως· λέγομεν γάρ 30 ὁ ἐλάτης καὶ σημαίνομεν τὸν ὄρμωντα, καὶ λέγομεν 'τῆς ἐλάτης' καὶ

1. 2 τὸν αὐτὸν σῖτον] τὸ αὐτὸ F 2 οὕτω F μὲν οἱ. M τὸ] τῷ F 3 post μέλλον add. λέγεται M 4 ὄμώνυμα δὲ M ὁ δὲ—ἔτερος (5) οἱ. M 6 ὅλη τῆς λ. ἔννοια δήλη ἐστὶ M εἰσὶ F φῆσι M 7 post διαφέρει add. δεῖ δὲ κατὰ μέρος ἐκάστην ἐπιστέψασθαι λέξιν· οὕτω γάρ ἂν εἴημεν ἀκριβῶς τὸ ζητούμενον κατωρθωκότες M 8 δὲ οἱ. M καὶ διὰ] εἰς² οὕτως διὰ M 9 τὸ λέγεται M οὐχὶ] μὴ εἰπε M τὸ λέγω M η λέγονται οἱ. M καὶ (αντε διὰ)] ἔπειτα M 9. 10 ὃν ὄνομα μόνον κοινὸν M 10 ἔτι δὲ καὶ M post ῥῆμα add. ζητητέον διὰ τὸ εἰπει τοῖς κοινόν M 11 post οὐσίας add. ἔτερος M δὲ διευρισμὸς M η addidi 12 τοῦ συμβεβηκότος M οὕτω—ἐμνημόνευσεν (15) inclusi 14 τοῦ τόνου] τούτων οἱ F 14 post πτώσεως add. καὶ τοῦ πνεύματος M διδάσκων, εἰ καὶ ὕστερον M 15 post ἐμνημόνευσεν add. σχεδόν διε τοῖς αὐτὰ ὄμώνυμα M 16 ὥρα δὲ F αὐτὰ οἱ. M 16. 17 πληθυντικὴ M 17 πλείστοι τοῖς πράγμ. M 18 η] καὶ M 21 καὶ τοῦ ἄργος M ὁ γάρ] ιδού δὲ M διῆλλακται F 21. 22 καὶ τὸ] τὸ γάρ M 22 σημαίνει τὴν πελοπόνησον (sic) M πελοπονήσω F 23 post ἄνθρ. add. λέγομεν γάρ περὶ τίνος πολλάκις ἀργός ἔστι M τοῦτο οὖν ὡς εἴρηται οὐ λ. ὄμώνυμον M 25 δὲ ἐλάτης F 25. p. 18, I καὶ σημαίνομεν —ξέλον] καὶ τῆς ἐλάτης, καὶ διὰ μὲν τοῦ δὲ ἄρθρου ἐσήμαντα τὸν ἐλαύνοντα, διὰ δὲ τοῦ τῆς γενικῆς πτώσεως ἐσήμαντα τὸ ξέλον M 25 post τὸν add. ἀπὸ τῆς ἐλλάδος F δρμῶντα seripsi: δρμῶμενον F τῆς ἐλάτης] η ἐλάτη F

σημαίνομεν τὸ ξύλον τὴν ἔλατην· ὥστε οὐδὲ ταῦτα ὄμώνυμα διὰ τὴν ἐναλλαγὴν τῆς πτωσεως. τὰ αὐτὰ λέγομεν καὶ ἐπὶ τοῦ πνεύματος· λέγομεν γάρ 'οιον', καὶ τὸ μὲν ὀντούνόμενον σημαίνει τὸ ὄποιον, τὸ δὲ φιλούμενον σημαίνει τὸ μόνον, καὶ οὐδὲ τοῦτο ὄμώνυμον. ἐπὶ δέ γε τῆς Αἴτιας φωνῆς 5 καὶ τόνος ἔστιν ἡ αὐτὸς καὶ πτῶσις ἡ αὐτή. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ πνεῦμα κοινὸν ἐπ' ἀμφοτέρων· συμβίζεται οὖν εἰναι αὐτὰ ὄμώνυμα.

Εἶδὼς δὲ ὁ φιλόσοφος διὰ τὰ ὄμώνυμα εἰ καὶ πλείονά εἰσιν, ἀλλ’ οὖν ὑπὸ μιᾶς φωνῆς δηλοῦνται, διὰ τοῦτο καὶ αὐτὸς ἐγρήσαντο τῷ λέγεται, οὐκ εἰρηκὼς 'λέγονται' ἀεὶ γάρ ἔθος ἔστι τοῖς Ἀττικοῖς τῇ τοιαύτῃ φωνῇ 10 κεχρῆσθαι. | Διπερ οὖν καὶ ὁ Πλάτων φησί· "λέγεται ταῦτα, ὡς Γοργία. 90v περὶ Θεμιστοκλέους". καὶ δηλοῖ διὰ παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ὄνομα τοῦτο φέρεται καὶ οὐκ αὐτοῦ ἔστιν ἡ τοιαύτη θέσις· διαν γάρ ἡ αὐτοῦ, λέγει 'καλῶ', ὡς ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς φησιν. "ὅρον δὲ καλῶ εἰς διαλύεται ἡ πρότασις".

15 p. 1^a1 'Ομώνυμα δὲ λέγεται.

'Ὑπακουουστέον πράγματα.

p. 1^a1 'Ων ὄνομα μόνον κοινόν.

'Ἄρι οὖν ἐν τοῖς ῥήμασιν οὐδὲ εὑρίσκομεν ὄμώνυμίαν; καὶ μὴν λέγομεν 'ἔρω', σημαίνει δὲ τοῦτο καὶ τὸ λέξω καὶ τὸ ἐρωτικῶς διάκειμαι· πῶς οὖν 20 φησι ταῦτα ὄμώνυμα εἶναι τὰ μόνον ὄνομα κοινὸν ἔχοντα; ἐροῦμεν πρὸς τοῦτο διὰ τὸ ὄνομα ἐνταῦθα λαμβάνει οὐ τὸ ἀντιδιαστελλόμενον πρὸς τὸ ῥῆμα, ἀλλὰ τὸ κοινότερον, καὶ μὴ πᾶσα φωνὴ σημαντικὴ ὄνομα λέγεται, ὡς ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας φησύν. "αὐτὰ μὲν οὖν καθ' ἕαυτὰ τὰ ῥήματα ὄνόματά 25 ἔστιν". ὥστε τὸ ἔρω ὄμώνυμόν ἔστι καὶ ἔχει ὄνομα κοινόν. ὅρον δὲ 25 διάφορον, καὶ ἔστιν ἐν τοῖς ῥήμασιν ὄμώνυμία.

1 ὥστε οὐκ ἀν εἴη ὄμώνυμον M   2. 3 λέγομεν γάρ] ὡς M   3 καὶ τὸ μὲν γάρ M   4 τὸν μάρον F   καὶ] ὥστε οὖν M   τοῦτο ἔστιν M   ὄμώνυμα F
5 τὸ om. F   6 ἀμφότερα F   αὐτὰ] καὶ M   7 πλείονων F   8 μιᾶς δηλοῦνται φωνῆς M   ἐγρήσατο τῷ λέγ.] ἐνικῶ ἐγρήσατο M   9 post λέγονται add. ἀλλὰ λέγεται, 10 ὁ πλ. φησ] παρὰ πλάτωνι εὑρίσκομεν M (cf. Gorg. p. 455 E)   ἐν τῷ γοργίᾳ F   11 παρὰ θεμιστ. FM   post θεμιστ. add. ἀλλ' οὖν ὁ ἀριστοτέλης διὰ τὴν εἰρημένην αἰτίαν τῷ τοιούτῳ τῆς λέξεως ἐγρήσατο σχήματι. λέγεται· ὑπακουουστέον πράγματα, ἵνα οὕτως ἡ· ὄμώνυμα λέγεται πράγματα (cf. v. 16) M καὶ δηλοῖ διὰ F: ἥμικα δὲ εἰπεῖ λέγεται, δηλοῖ διὰ καὶ M   τοῦτο om. M   12 οὐκ αὐτοῦ] οὐ κατ' αὐτὸν M   post θέσις add. τοῦ δόνόματος M   γάρ] δ' M   ἦ] εἰη FM   13 ἐν τοῖς Ἀναλυτ.] Anal. pr. p. 24v16   ἀναλύεται F   15 ὄμώνυμα—πράγματα (16) om. M (cf. v. 11 not.)   δὲ om. Arist.   17 ὧν — κοινόν] ὄνομα M   18 ὄμώνυμάιαν οὐχ εὑρ. M ὄμώνυμα F   μὴν om. F   19 σημ. δέ] καὶ σημ. M   καὶ (post τοῦτο) om. M   λέγω F 20 ταῦτα om. M   ἐροῦμεν—διε (21) om. F   21 λαβάνει F   22. 23 ἐν τῷ Περὶ ἐρμ. p. 16b19   23 τὰ ῥήμα. καθ' ἕαυτὰ colloc. F   λεγόμενα τὰ ῥήμ. Arist.   24 post ἔστιν add. καὶ δηλοῦντι τι M   ὡς F   ἔρω—κοινόν] λέξω καὶ τὸ ἐρωτικῶς διάκειμαι ὄμώνυμά ἔστι· κοινὸν γάρ ἔχει ὄνομα τὸ ἔρω M   25 ὄμώνυμα F

p. 1 a 1 Μόνον.

Διχῶς λέγεται τὸ μόνον, εἴτε τὸ ἀντιδιαστελλόμενον πρὸς τὸ ὅμοιον, ὃς δὲ ταν λέγωμεν μόνον ἀνθρωπὸν ἐν τῷ βαλανείῳ ἀντιδιαστέλλοντες πρὸς ἄλλον ἀνθρωπὸν ἢ ὃς δὲ ταν εἶπωμεν μόνον τὸν καταλειφθέντα ἐν τῷ πολέμῳ (καὶ μὴν ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ. εἰ τύχου ὅρου καὶ ἐσθῆτα ἢ ἄλλο τι οὐκ ἔστι μόνος, ἀλλὰ μόνος ἐκλήθη τῇ στρατῇ τῶν ἐπομένων αὐτῷ), ἢ τὸ μοναδικόν. καθὼν λέγομεν μόνον ζῆτον. ἐνταῦθα δὲ τῷ πρώτῳ ἔχομεν.

p. 1 a 1 Κοινόν.

10 Τὸ κοινὸν λέγεται τετραγῶς· ἢ τὸ ἀδιαιρέτως μεθεκτόν. ὥσπερ ἐπὶ τοῦ ζῷου (αὐτοῦ γάρ πάντες μετέχομεν ἀδιαιρέτως· οὐ γάρ τὰ μὲν οὐσίας μόνης ἀπολαύει, τὰ δὲ ἐμψύχου μόνου. τὰ δὲ αἰσθήσεως μόνης). ἢ τὸ διαιρετόν μεθεκτὸν ὡς ἀγρός· ἔτυχον γάρ οὐ πάντες θλοῦ. ἀλλ' ἔκαστος μέρους. περὶ οὗν τοῦ ἀδιαιρέτως μεθεκτοῦ λέγει ἐνταῦθα.

15 p. 1 a 1 Ὁ δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῇς οὐσίας ἔτερος, οἷον ζῷον δ τε ἀνθρωπὸς καὶ τὸ γεγραμμένον.

Τὰ παραδείγματα πάντα ἀσφαλῶς εἰρηκεν ὁ φιλόσοφος. ἐπεὶ ὑπελάμβανεν ἄν τις μηδὲ εἶναι θλως ὅμινυμα ἀλλὰ συνώνυμα· οἱ γάρ Αἰαντες ἔχουσιν ὄνομα κοινὸν καὶ ὄρισμὸν τὸ ζῷον λογικὸν θυγότον. καλῶς οὖν εἰπεν 20 δὲ κατὰ τοῦνομα λόγος τῇς οὐσίας ἔτερος. ἵνα μὴ τὸν τυχόντα ὄρισμὸν λαμβάνωμεν, ἀλλὰ τὸν κατὰ τὸ ὄνομα. καθ' δὲ κοινωνοῦσι· τῶν γάρ Αἰαντων ὁ μὲν ἔστι Τελαμῶνος υἱὸς Σαλαμίνιος, δις ἐμονομάχησεν Ἐκτορι, δὲ ἔτερος Οὐλέως υἱὸς Λοκρὸς πόδας ταχύς· ὥστε δὲ κατὰ τὸ

2 διγῶς δὲ F εἰτε] ἢ M 3 ἀνθρωπὸς F διατελλ. M 5 καὶ μὴν οὐκ
ἔστι μόνος· ἔχει γάρ μεθ' ἑαυτοῦ M ἐσθῆτας M ἢ] καὶ M 6 ἐκλήθη τῇ]
κατελείθη M 7 το] τὸν M πρᾶτω μόνῳ λεγομένῳ M 10 τετραγῶς] cor-
rigas διγῶς, nisi malis in iis quae sequuntur defectum statuere, Philop. Olymp. quattuor
genera afferunt post τετραγῶς add. τὸ ἀδιαιρέτον ἢ τὸ διαιρετόν· καὶ ἀδιαιρέτον μὲν
ἔστιν ὡσπερ ἐπὶ τοῦ ζῷου, διαιρετὸν δὲ ὡσπερ ἐπὶ τοῦ ἀγροῦ M ἀδιαιρέτον M
11 ἐπὶ om. M post ζῷου add. καὶ τῇς τοῦ κύρικος φωνῆς F αὐτοῦ γάρ
om. M μετέχ. πάντες colloc. M 12 μόνου om. F 13 ante μεθεκτὸν add. μὲν M
οἱ πάντες οὐχ θλοῦ M 14 ἀδιαιρέτου μεθεκτοῦ κοινοῦ M post ἐνταῦθα add. οὐδὲ
γάρ τῇς αἱς φωνῆς τὸ μὲν αἱς κατηγορεῖται ἐνός, τὸ δὲ αἱς ἔτερον, ἀλλ' θλον ἀδιαιρέτως ἐκα-
τέρου κατηγορεῖται τὸ αἱς καὶ τοῦ τελαμῶνος καὶ τοῦ θιλέως M 15 λόγος—γεγρ. (16)
om. M 17 πάντα πάνι M 18 μηδὲ scripsi: μῆτε F: μὴ M 19 καὶ τὸ
ὄνομα M 20 λόγος—ἔτερος om. M τὸν om. M 21 δὲ οὐ F 22 σαλαμίνιος
M: ἐκ σαλαμίνος F 23 τοὺς πόδας (?) M

ὄνομα ὄρισμὸς ἔκατέρου ἔτερος. εἰποι δ' ἂν τις ὅτι δυνατὸν τὰ ὄμώνυμα καὶ συνώνυμα καλέσαι, οὗτον τι ὡς ἐπὶ τῶν δύο Αἰάντων· οὗτοι γάρ ὄμώνυμοι εἰσι, καθὸ τὸ μὲν ὄνομα ἔχουσι κοινόν, τὸν δὲ ὄρισμὸν τὸν κατὰ τούνομα διάφορον· ὃ μὲν γάρ ἔστι Τελαμῶνς, ὃ δὲ Ὁιλέως. ἀλλὰ πάλιν 5 εἴποι ἂν τις 'καὶ κατὰ τὸν λόγον τὸν κατὰ τούνομα συνώνυμοι εἰσιν· ἀμφότεροι γάρ δὲ τε Ὁιλέως καὶ ὁ Τελαμῶνος ἀνθρωποί εἰσι καὶ ἔσονται συνώνυμοι'. | τίνι οὖν διενηγόγασιν ἀλλήλων; τούτῳ ὅτι τὰ μὲν ὄμώνυμα 91c οἷον οἱ Αἰάντες ἔχουσι τὴν κοινωνίαν πρὸς ἀλλήλους τὴν κατὰ τούνομα, ἥγουν τοῦ Αἰάντος, ἔχουσι δὲ κοινωνίαν ἀμφότεροι καὶ πρὸς αὐτὴν τὴν 10 ὄμώνυμίαν, καθὸ μετέχουσι ταύτης τῆς ὄμωνυμίας. τὰ μέντοι γε συνώνυμα οὐκ ἔχουσιν οὔτεως· ἐνταῦθα γάρ μόνην τὴν πρὸς ἀλληλα σχέσιν παραλαμβάνομεν.

p. 1 a 2 Λόγος.

Διὰ ποίαν αἰτίαν ἀντὶ ὄρισμοῦ τὸν λόγον εἴρηκε; φαμὲν ἐπειδήπερ 15 οὐκ ἐπὶ πάντων τῶν πραγμάτων εὐποροῦμεν ὄρισμοὺς ἀποδιδόντας· τὰ γάρ γενικώτατα τῶν γενῶν ὄρισμοὺς οὐκ ἐπιδέχονται. ἀλλ' ἔστιν ὅτε καὶ ὑπογραφαῖς κεχρήμεθα. ἔστι δὲ ὄμωνυμία καὶ ἐν τοῖς πράγμασιν, ἐν οἷς ὑπογραφαῖς κεχρήμεθα. διὰ τοῦτο οὐκ εἴπεν 'ὄρισμός', ἐπειδὴ παρελύμπανε τὰ δι' ὑπογραφῆς σημαντόμενα· καὶ πάλιν εἰ εἴπεν 'ῶν ἡ ὑπογραφή', 20 παρέλιπεν ἀν τὰ δι' ὄρισμῶν σημαντόμενα· διὰ τοῦτο οὖν τῷ λόγῳ ἔχρησατο· κατηγορεῖται γάρ οὗτος κοινῇ τοῦ ὄρισμοῦ καὶ τῆς ὑπογραφῆς.

p. 1 a 2 Τῆς οὐδοίας.

'Αρα οὖν οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς συμβεβηκόσιν ὄμωνυμία; καὶ μὴν ὄρωμεν· τὸ γάρ δέν κατηγορεῖται καὶ γυμὸς καὶ φωνῆς καὶ φθόγγου καὶ μα- 25 χαίρας· λέγομεν γάρ 'δέντς γυμὸς' καὶ ἐπὶ παντὸς τῶν ἀλλων ὄμοιώς. πῶς οὖν οὐ δὲ κατὰ τούνομα λόγος τῆς οὐδοίας; φαμὲν οὖν ὅτι οὐδοίαν λέγει ἐνταῦθα οὐ τὴν ἀντιδιαστελλομένην πρὸς τὰ συμβεβηκότα, ἀλλὰ κοινότερον τὴν σημαίνουσαν τὴν ἔκάστου ὅπαρξιν, καθὸ καὶ τὰ συμβεβη-

1 εἴποι — παραλαμβάνομεν (12) εἰσιας   δ?] γάρ M   δυνατὸν] δύναται F   2. 3 καὶ τὰ ὄμών. συν. colloc. M   2 τι οὐ. M   οὗτοι] αὐτοὶ (?) M   5 κατόνομα F συνώνυμοι Vat. 2173: συνώνυμα FM   post εἰσιν add. καθὸ γάρ αἰάντες εἰσι, κοινωνοῦσιν ἀλλήλοις κατὰ τὸ ὄνομα τὸ αἷς, ἀλλὰ μὴν καὶ κατὰ τὸν λόγον τὸν κατὰ τούνομα M 5. 6 ἀμφότερα F   6 καὶ (prius) οὐ. M   καὶ πάλιν ἔσονται M   8 οἱ οὐ. M 9 ἥγουν τοῦ αἰάντος οὐ. M   10 καθὰ F   μετέχουσιν ἀμφότεροι M   11 γάρ] δὲ M   μόνον M   ἀλλήλους M   13 λόγος τῆς οὐδοίας M   14 τοῦ ὄρισμοῦ M εἰρήκαμεν F   post φαμὲν add. οὖν M   15 ἀποδοῦναι M   18 ἐπεὶ M παρελύμπανε F Philop.: παρέλιπεν ἀν M   20 καὶ διὰ τ. οὖν F   21 τοῦ δρ.] τοῦ τε δροῦ M   23 οὖν] δὲ M   καὶ ἐν τοῖς συμβ. M   ὄμώνυμα F   25 παντὸς οὐ. M   26 post οὐδοίας add. ἔτερος M   27 ἀντιδιαστ. M Philop. Olymp.: διαστ. F   28 κοινότερον F

κότι λέγεται ὑπάρχειν ἐν τοῖς οὖσι. τῆς οὐσίας οὖν φησιν ἀντὶ τοῦ τῆς φύσεως ἔκαστου καὶ ἦν ὑφέστηκεν.

p. 1a4 Ἐὰν γάρ ἀποδιδῷ τις τί ἔστιν.

Ἐὰν γάρ βιούληται τις, φησί, τὸν δρισμὸν ἀποδιδοῦναι ἐκατέρου αὐτῶν 5 ὡς ζῷου ὅντος, ὅλους καὶ ὅλους ὑρισμὸν ἀποδώσει, τοῦ μὲν ἀληθινοῦ ἀνθρώπου ζῷον λογικὸν θυγτόν, τοῦ δὲ γεγραμμένου, εἰ τύχοι, ζῷον γεγραμμένον ἀπὸ χρωμάτων τοίων ἢ τοίων.

p. 1a5 Τὸ ζῷον εἶναι, ἕδιον ἐκατέρῳ.

Καὶ διὰ τί οὐκ εἶπε ζῷον εἶναι ἀλλὰ ζῷῳ; καὶ λέγομεν ὅτι τὰ πραγματα 10 ἡ ἀπὸ τῆς ὅλης γαρακτηρίζεται ἡ ἀπὸ τοῦ εἰδούς ἢ ἀπὸ τοῦ συναμφοτέρου, τοῦτ' ἔστιν ἀπὸ τῆς ὅλης καὶ τοῦ εἰδούς· εἰ οὖν εἶπε ζῷον, ἔσήμανεν ἀν τὴν ὅλην καὶ τὸ εἶδος, εἰπὼν δὲ τὸ ζῷῳ εἶναι ἔσήμανε 15 καὶ δὲ γαρακτηρίζεται, τοῦτ' ἔστι τὸ εἶδος· τὸ γάρ εἶναι τινος τὸ εἶδος αὐτοῦ ἔστιν, καὶ οἱ κυρίως ὄρισμοι ἐκ τούτου λαμβάνονται, εἴ γε ἐκ γένους δεῖ αὐτοὺς εἶναι καὶ τῶν συστατικῶν διαφορῶν.

"Ἔστι δὲ ἡ διαίρεσις τῶν ὅμωνύμων αὕτη· τῶν ὅμωνύμων τὰ μὲν ἀπὸ τύχης (καὶ λέγεται ταῦτα κατὰ συμβεβηκός), οἷον εἴ τις κατὰ τύχην εὑρεθείη ἐνταῦθα λεγόμενος Σωκράτης καὶ ἐν τῷ Βυζαντίῳ. καὶ ταῦτα μὲν μένουσιν ἀδιαιρέτα. τὰ δέ εἰσιν ἀπὸ διανοίας, ὥν τὰ μὲν καὶ ἀλλήλοις 20 εἰσὶν ὅμωνυμα (καὶ) ἀφ' οὐ παρόνυμα λέγεται. καὶ ἐκ τούτων τὰ μὲν ἀπὸ ποιητικοῦ λέγεται αἵτινα ὡς τὸ ιατρικὸν σμιλίον ἢ βιβλίον (ταῦτα δέ ἔστι τὰ ἀφ' ἐνὸς καὶ πρὸς ἓν· ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀπὸ τοῦ ποιητικοῦ, πρὸς ἐν δὲ πρὸς τὸ τελικόν), τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ τελικοῦ οἷον τὸ ὑγιεινὸν φάρμακον. τὰ δὲ καὶ ἀλλήλοις ὅμωνυμα καὶ ἀφ' ὧν λέγεται ὅμωνυμα, ὥν τὰ μὲν 25 διαφέρει κατὰ γρόνον ἐκείνου ἀφ' οὐ λέγεται (καὶ τούτων τὰ μὲν λέγεται 91· κατὰ μνήμην, οἷον μεμνημένος τις ἕδιον πατρὸς ἢ διδασκάλου ἢ τινος τοιούτου καλέσῃ τὸν ἑαυτοῦ παῖδα τῷ ἐκείνου ὀνόματι, τὰ δὲ κατὰ τύχην, ὡς ὅταν τις τὸν παῖδα Εὔτυχη εἴπῃ, τὰ δὲ κατ' ἐλπίδα, ὡς * ἐλπίζων

3 τις ἀποδιδῶ Arist. τί ἔστιν αὐτῶν M 4 βιούληθῆ M φησί, τὸν om. M
 5 ἀποδώσειε F¹M ἡ τοῦ μὲν M 6 τύχη F 8 lemmatis loco exhibit καὶ ταῦτα μὲν οὕτως. καὶ πρὸς ἀν εἰπεῖν M ἐκατέρου Arist. 9 καὶ διὰ τοῦ δι' ἦν αἵτιαν M ζῷῳ] τὸ ζῷα εἶναι M καὶ (alt.) om. M ὅτι om. F 11 ἀπὸ ὅλης καὶ εἰδούς M 13 scribas (κυρίως) γαρακτ. τὸ εἶδος τινὸς colloc. F
 15 τῶν om. M 16 ἔστι δὲ ἡ διαίρεσις—καὶ κορυφή (p. 22,19) om. M (fort. recte)
 17 ταῦτα scripsi: τοῦτο F 18 λεγόμενος Paris. 1928 Vind. 10: λέγομεν ὡς F
 20 καὶ inserui ex Paris. 1928 Vind. 10 21 ταῦτα — τελικόν (23) post φάρμακον
 ponas 25 διαφέρει Paris. 1928 Vind. 10: διαφέρουσι F 26 an οἷον (ὅταν)?
 27 καλέσει F 28. p. 22,1 ὡς—ώνόμασεν μιutila sunt: ὡς ὅταν τις τὸν ἕδιον προσδοκῶν
 ἔσεσθαι φιλόσοφον καλέσῃ πλάτων Philop.: ὡς εἴ τις τὸν ἑαυτοῦ οὐδὲν σωκράτην ὀνομάζει
 ἢ πλάτων τοιοῦτον αὐτὸν ἐλπίζων γενέσθαι οἷοι ἐκεῖνοι γεγόνατι Olymp.

γενέσθαι ὠνήματεν), τὰ δέ εἰσιν οὐ διαφέροντα κατὰ γρόνον τοῦ ἀρ' οὐ λέγεται. καὶ τούτων πάλιν τὰ μὲν κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ὄμοιότητα λέγεται. (ώς οὖται λέγωμεν τὸν φρόνημαν ἄνθρωπον φρόνησιν), τὰ δέ κατὰ μείζειν οἷον μουσικὴ γυνὴ καὶ μουσικὴ ἐπιστῆμη, γραμματικὴ γυνὴ καὶ 5 γραμματικὴ ἐπιστῆμη, τὰ δέ κατὰ ἀναλογίαν, οἷον ὡς ἔχει τόδε πρὸς τόδε, οὗτο τόδε πρὸς τόδε, ὡς πόδες κλίνης καὶ πόδες ὅρους. καὶ τῶν μὲν κατὰ τὴν τῶν πραγμάτων ὄμοιότητα (τὰ μὲν διὰ τὴν τῆς ἐνεργείας ὄμοιότητα) οἷον Γοργίας ἀπὸ τοῦ γοργεύεσθαι τόνδε τινά, τὰ δέ διὰ τὴν τῆς μορφῆς ὄμοιότητα οἷον ἐπὶ τῆς εἰκόνος καὶ τοῦ παραδείγματος, τὰ δέ κατὰ 10 μεταφορὰν ὡς πόδες "Ιδης καὶ κορυφῆ.

p. 1^a6 Συνώνυμα δὲ λέγεται.

Μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸν περὶ τῶν ὄμωνύμων λόγον περὶ τῶν συνώνυμων διαλαμβάνει. ἐκ δὲ τῶν ὄμωνύμων σαφῆς ἐστιν ἡ περὶ τῶν συνώνυμων διδασκαλία. τῷ δ' αὐτῷ παραδείγματι ἐγράσατο κανταῦμα, βιολό- 15 μενος δεῖξαι ως τὸ αὐτὸν ὄμωνυμον καὶ συνώνυμον πολλάκις οἶν τε λέγειν, κατ' ἄλλο μέντοι καὶ ἄλλο, οἷον ὁ Αἴτιος καὶ ὄμωνυμός ἐστι τῷ ἄλλῳ Λέαντι καὶ συνώνυμος· ὄμωνυμος μέν, ὅτι τῷ μὲν ὄντινατι κοινωνεῖ, διαφέρει δὲ κατὰ τὸν ὄρισμὸν τὸν καθὸ Αἴτιος. δύναται δὲ κοινωνεῖν καὶ κατὰ τὸν ὄρισμὸν τὸν καθὸ ἄνθρωπος καὶ ἔσται συνώνυμος.

20 p. 1^a12 Παρώνυμα δὲ λέγεται ὅσα ἀπό τινος.

'Ιστέον δι τοῖς παρωνύμοις τέσσαρά τινα θεωρεῖται, δύο μὲν ἔγγονα κοινωνία καὶ διαφορὰ περὶ τὸ ὄνομα, καὶ δύο ἔγγονα κοινωνία καὶ διαφορὰ περὶ τὸ πρᾶγμα, ὥσπερ γραμματικὴ καὶ γραμματικός· ἔστι γὰρ ἐπὶ τούτοις κοινωνία μὲν περὶ τούτομα φανερώς, καὶ ἡ διαφορὰ δὲ κατὰ τὴν 25 τελευταίαν συλλαβήν, δι τοῦ ἔστι τοῦ καθῆ, ἐπὶ δὲ τοῦ καθῆ. ὄμοιώς

3 ὡς—φρόνησιν Paris. 1928 Vind. 10: om. F 6 καὶ τῶν—κορυφῇ (10) posterius irre-
pserunt τῶν μὲν Paris. 1928: τὰ μὲν F Vind. 10 (superscr. ὧν) 7 τὰ μὲν—ὄμοιό-
τητα Paris. 1928 Vind. 10: om. F 10 κορυφῆς F 11 ante lemma add. titulum περὶ¹
συνώνυμων F λέγεται om. F 12 τῶν (ante ὄμων.) om. F 15 ὡς] εἰς F τὸ αὐτὸν
ὄμωνυμίαν καὶ συνώνυμίαν F οἶν τέ ἔστι καὶ λέγειν (νεeras.) F 16 μέντοι]
μὲν M δ om. M καὶ ὄμωνυμός ἐστι] ὄμωνυμος F 17 καὶ ὄμων. μὲν M
μὲν (ante ὄντινατι) om. F 18 καθὸ] κατ² F (cf. v. 19) 20 ante lemma add. tit. περὶ¹
παρωνύμου F 21 ante ιστέον add. εἰπὼν περὶ τῶν ὄμωνύμων καὶ συνώνυμων τίνι τε
κοινωνίαν καὶ τὴν διαφοράν, καθὸ τὰ ὄμωνυμα κατὰ τὸ ὄνομα μόνον κοινωνεῖ τοῖς συνώνυ-
μοις, οὐκέτι δὲ κατὰ τὸ πρᾶγμα, νῦν περὶ τῶν παρωνύμων δὲ φιλόσοφος διαλαμβάνει M
ιστέον δὲ M δύο μὲν—πρᾶγμα (23)] δύο μὲν περὶ τὸ ὄνομα καὶ δύο περὶ τὸ πρᾶγμα.
κοινωνία τε καὶ διαφορὰ κατὰ τὸ ὄνομα καὶ πάλιν κοινωνία καὶ διαφορὰ κατὰ τὸ πρᾶγμα M
22. 23 κοινωνία καὶ διαφορὰ (alt. loco) F 24 ἐπὶ τούτων M περὶ] κατὰ F
ἡ om. F δὲ om. F κατὰ τὴν] περὶ F 25 ἔστι om. F

δὲ καὶ περὶ τὸ πρᾶγμα· * καὶ γάρ ὁ γραμματικὸς οὐσίᾳ ἐστόν, ἡ δὲ γραμματικὴ ἐπιστήμη τις ἥγουν ποιότης καὶ κατὰ συμβεβηκός. ἐὰν γάρ ἐν τούτων ἀπολειφθῇ, οὐκ ἔστι παρώνυμα· ἔστω γάρ περὶ τὸ ὄνομα κοινωνία καὶ διαφορά, ἔστω δὲ καὶ ἡ περὶ τὸ πρᾶγμα κοινωνία, διαφορὰ δὲ μὴ εἴη, 5 καὶ οὐκ ἔσται παρώνυμα, οἷον πλάτανος καὶ πλατάνιστος· ἐντοῦθι γάρ οὐκ ἀν εἰποιεν παρώνυμα· ταῦτο γάρ ἔστιν. πάλιν ἔστω τὰ ἄλλα πάντα ἀκολούθως, κοινωνία δὲ μὴ εἴη κατὰ τὸ πρᾶγμα, καὶ διμοίως οὐκ ἔσται παρώνυμα, ὡς ἐπὶ τῆς Ἐλένης καὶ τοῦ Ἐλένου. πάλιν ἔστω τὰ ἄλλα πάντα ἀκολούθως, διαφορὰ δὲ μὴ εἴη κατὰ τὴν τελευταίαν συλλαβῆν, | καὶ 92r 10 οὐκ ἔσται παρώνυμα, ὡς ἐπὶ τῆς μουσικῆς ἐπιστήμης καὶ μουσικῆς γυναικός· διμόνυμα γάρ ταῦτα καὶ οὐ παρώνυμα. πάλιν ἔστω τὰ ἄλλα, κοινωνία δὲ μὴ εἴη περὶ τὸ ὄνομα, καὶ διμοίως οὐκ ἔσται παρώνυμα, ὡς ἐπὶ τῆς ἀρετῆς καὶ τοῦ σπουδαίου. γρὴ γοῦν τὰ παρώνυμα πάντα ἔχειν τὰ εἰρημένα, ὡς ἐπὶ τῆς γραμματικῆς τέχνης καὶ τοῦ γραμματικοῦ. λέγεται γάρ 15 ἐπ' αὐτῶν παρωνύμως. πάνον οὖν συντόμως ὁ φιλόσοφος πάντα τὰ εἰρημένα περιέλαβεν· εἰρηκὼς γάρ τὸ ἀπό τινος τὴν κατὰ τὸ πρᾶγμα κοινωνίαν καὶ ἑτερότητα ἐδήλωσεν· εἰ γάρ ἀπό τινος, δῆλον ὅτι ἔχει κοινωνίαν πρὸς ἐκεῖνο, εἰ δὲ δῆλος ἀπὸ αὐτοῦ, δῆλον ὅτι καὶ διαφέρει· εἰ γάρ μὴ διέφερεν. ἀπό τινος οὐκ ἐλέγετο, ἀλλ᾽ οὐτὸς τὸ πρᾶγμα ἂν ἦν. εἰπὼν δὲ 20 διαφέροντα τῇ πτώσει τὴν κατὰ τούτον μα προσηγορίαν ἔχει τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν διαφορὰν παρίστησι τοῦ δινόματος· διαφέρει γάρ τῇ πτώσει κατὰ τὸ τέλος τοῦ δινόματος γραμματικὴ γραμματικός· πτώσιν γάρ ὁ φιλόσοφος καλεῖ τὴν ἀναλογίαν τῆς τελευταίας συλλαβῆς καὶ οὐχ, ὡς οἱ γραμματικοί, τὴν ἀπὸ τῆς ὀρθῆς ἐπὶ τὴν γενικὴν καὶ δοτικὴν ἑτερότητα.

25 Ιστέον δὲ ὅτι τινὲς τὰ παρώνυμα μέσα εἶναι λέγουσιν ἀκριβῶς τῶν διμωνύμων καὶ τῶν συνωνύμων, κοινωνοῦντα μὲν αὐτοῖς, καθὸ καὶ ταῦτα κακεῖνα κοινωνίαν ὀνόματος ἔχειν ἐθέλει, διαφέροντα δὲ τῶν μὲν διμωνύμων, διότι ἐκεῖνα μέν, τὰ διμώνυμά φημι, παντελῶς διαφορὰ ἔχει τὰ πράγματα, ταῦτα δὲ κοινωνοῦντα, τῶν δὲ συνωνύμων διαφέροντα τὰ παρώ-

1 περὶ] κατὰ M post πρᾶγμα ex Olympiodoro inseras ἔστι γάρ καὶ κοινωνία πράγματος, καθὸ ὁ τῆς γραμματικῆς μετέχων γραμματικὸς λέγεται, ἔστι δὲ καὶ διαφορὰ πράγματος, καὶ γάρ—συμβ. (2)] κοινωνία τις καὶ διαφορά M 2 post τις addl. οὖσα del. F 3 παρώνυμον M 6 εἰπωμεν M παρώνυμον M ταῦτο] ταῦτά της M 8. 10. 12 παρώνυμον M 8 τοῦ om. F 9 πάντα F Philop.: om. M κατὰ] περὶ M 9. 10 καὶ πάλιν οὖν M 10 ὡς καὶ ἐπὶ M 11 ταῦτα Philop.: om. FM 13 οὖν M 13. 14 προειρημένα M 15 ὁ φιλ. συντόμως colloc. F 16 συμπεριέλαβεν M 18 ἀπὸ αὐτοῦ] ἀπὸ M διαφέρουσι F 19 ἀπό τινος] οὕτως ἀπὸ M ἀν om. M εἰπὼν — ἑτερότητα (24)] εἰπὼν δὲ διαφέροντα τῇ πτώσει ἐδήλωσε τὸν μετασγηματισμὸν τῆς τελευταίας συλλαβῆς· πτώσιν γάρ ὁ φιλόσοφος καλεῖ τὴν ἀναλογίαν τῆς τελευταίας συλλαβῆς καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμματικοί τὴν ἀπὸ τῆς ὀρθῆς ἐπὶ γενικὴν καὶ δοτικὴν ἑτερότητα. τὴν δὲ κατ' οὖνομα προσηγορίαν ἔχειν ἐδήλωσε τὴν κοινωνίαν τοῦ δινόματος M 20 κατόνομα F 22 πτῶσιν — συλλαβῆς (23) om. F 24 τὴν (ante ἀπὸ) om. F 24 ἑτερότητα] ἡ ἑτερα τινά F 26 τῶν om. M 27 κοινωνυμένων F θέλει F μὲν om. F 28 φημὶ τὰ διμών. colloc. M 29 καὶ κοινωνοῦντα M

νυμα, διότι ἐκεῖνα μὲν παντελῇ κοινωνίαν ἐπιφέρει τοῖς πράγμασι, τὰ δὲ παρώνυμα καὶ διαφορὰν ἐπιζητεῖ. εἰδέναι δὲ δεῖ οὗτοι ἀκριβῶς μέσα οὐκ ἔστι τὰ παρώνυμα, ἀλλὰ μᾶλλον πλησιάζει τοῖς συνωνύμοις· κοινωνεῖ γάρ αὐτοῖς καὶ κατὰ τὴν κοινωνίαν τοῦ ὄντος καὶ τοῦ πράγματος, πλὴν δὲ τοσοῦτον μόνον αὐτῶν διαφέρει, οὕτω τὰ παρώνυμα οὐ παντελῇ κοινωνίαν ἔχει τοῦ πράγματος καὶ τοῦ ὄντος, ἀλλά τινα ἐλάττονα καὶ διαφορὰν ἐν τούτοις ἔχει. τῶν δὲ ὄμωνύμων οὐκ ὀλίγῳ τινὶ διέστηκε τὰ παρώνυμα, τοιοῦτον μόνον αὐτοῖς πλησιάζοντα κατὰ τὴν κοινωνίαν τοῦ ὄντος, ἀλλὰ καὶ ἐν ταύτῃ τῇ κοινωνίᾳ θεωρεῖται τις διαφορά· τὰ μὲν γάρ ὄμωνύμα 10 παντελῇ κοινωνίαν ἐθέλει ἔχειν αὐτοῦ τοῦ ὄντος, τὰ δὲ παρώνυμα καὶ διαφορὰν ἐθέλει τινὰ ἔχειν· ὥστε μᾶλλον τοῖς συνωνύμοις πλησιάζει τὰ παρώνυμα. |

p. 1a16 Τῶν λεγομένων τὰ μὲν κατὰ συμπλοκήν. |

92v

Διὰ τίνα αὐτίαν τὰ κατὰ συμπλοκήν προέταξε τῶν ἄνευ συμπλοκῆς; 93r
15 εἰκότως· ἐπειδὴ γάρ τὰ ἄνευ συμπλοκῆς μέλλει διαιρεῖν, διὰ τοῦτο ὅστερον αὐτὰ εἰπειν, ἵνα εὐθέως ποιήσηται τὴν διδασκαλίαν περὶ αὐτῶν. διαιρεῖ δὲ αὐτά, διατάξας τὰ δὲ ἄνευ συμπλοκῆς οἷον ἄνθρωπος βοῦς τρέχει νικᾷ. ἐξεπίτηδες τὰ δύο ἄμφα ὄντα τάττει καὶ τὰ δύο ἄμφα ῥήματα, ἵνα μηδὲ τις κατὰ συμπλοκήν αὐτὸν λέγειν νομίσῃ τὸ ὄνομα τῷ 20 ῥήματι συναναγνώσκων.

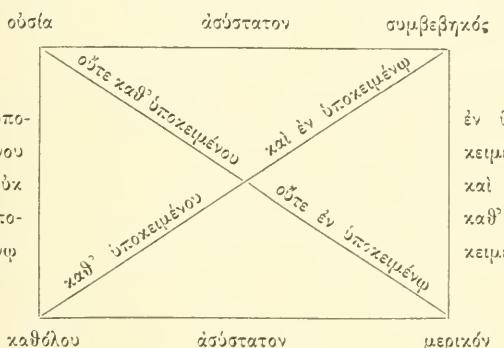
p. 1a20 Τῶν ὄντων τὰ μὲν καθ' ὑποκειμένου.

'Ακόλουθον ἦν περὶ αὐτῶν τῶν κατηγοριῶν ποιήσασθαι τὸν λόγον, ἀλλ᾽ ἐπειδήπερ πρὸ τῆς αὐτῶν διδασκαλίας βούλεται διαιρεσίν τινα τετραδικήν διλογίαν περιτίθενται, ταύτην προτάττει, ἐπείπερ ἀπὸ μονάδος 25 συντιθέντες μέχρι τῆς τετράδος πρώτως τὸν δέκα ἀριθμὸν παιδιμαν, οἷον ἐν δύο τρίᾳ τέσσαρα, καὶ οὕτω γίνονται δέκα· οὐδία γάρ τῆς δεκάδος καὶ οἷον γένεσις ἡ τετράς ἐστιν, ὥσπερ αὕτη πολὺν ἀπὸ δυάδος γίνεται. διεἰλῶν οὖν τὰ λεγόμενα διηγῆ νῦν τὰ ὄντα διαιρεῖ τετραγήν καὶ ἐπειτα τὰ συναρμό-

1 παντελῶς F	2 ἀκριβῶς οὗτοι colloc. F	4 καὶ (post αὐτοῖς) om. M	ante τοῦ
πράγματος add. κατὰ τὴν κοινωνίαν M	5 οὗτοι οὐτε M	παντελῶς F	7 ἔχουσι
libri			
10 ἐθέλει ἔχειν] έχει M	αὐτοῖς τὴν ὄντος M	11 διαφ. τινὰ έχει M	
ώστε εἰκότως εἴρηται οὗτοι μᾶλλον M	11. 12 τὰ παρών.] ἡ τοῖς ὄμωνύμοις M		
13 ante lemma add. tit. ἀριστοτέλους περὶ τῶν λεγομένων F		14 διατί τίνα F	
16. 17 διαιρεῖ δὲ αὐτά] μέλλει δὲ αὐτὰ διαιρεῖν M	17 λέγη] εἴπη (?) M	18 τάττει]	
πλάττει M	19 τὰ ὄντα παρών F	21 ante lemma	
add. tit. περὶ τῶν ὄντων F	23 αὐτῶν Marc. 201: τῶν αὐτῶν τῶν κατηγοριῶν F:		
αὐτῶν τῶν κατ. M	διδασκαλίας superser. F	25 πρῶτον F	δέκατον F
26 οὗτοι εἰς FM	τρεῖς τέσσαρες F	27 γέννησις F	ἐστιν
om. M	γίνεται F		
πάλιν om. F	ἀπὸ οὐπό M	28 διηγῆ om. M	τετραγής F
τὰ (post ἐπειτα) om. F			

τέρα δεκαγχῆ διὰ τῶν οἰκειοτάτων ἀριθμῶν τῆς διαιρέσεως φοιτῶν καὶ ἐπὶ τὸ πᾶν αὐτῶν καὶ τελείωταν πέρας καταντῶν. καὶ δεῖ εἰδέναι ὅτι τὴν μὲν τῶν ὄντων διαιρέσιν εἰς τέσσαρά τινα κατὰ τὸ συμπλεκόμενον ποιεῖ, | 93v ὄντερον δὲ τὴν τῶν δέκα γενῶν ἀσυμπλόκως ἀπαρίθμησιν ποιεῖται.

5 "Εστι δὲ οὐδὲ διαιρέσις αὕτη· τῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστι καθόλου τὰ δὲ μερικά, καὶ πάλιν τῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστιν οὐσίαι τὰ δὲ συμβεβηκύτα· γίνονται τοιόννυν συζυγίαι ἔξι, καθὼς ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ ἐμάθομεν, ὃν οἱ δύο ἀνυπόστατοι, αἱ δὲ λοιπαὶ τέσσαρες, φημι δὴ τάς τε ὑπαλήφλους καὶ τὰς διαιρωνίους, συνεστάσιν. εἰσὶ δὲ αὗται· τῶν ὄντων τὰ μὲν καθόλου οὐσίαι 10 τὰ δὲ μερικά συμβεβηκύτα, καὶ τὰ μὲν καθόλου συμβεβηκύτα τὰ δὲ μερικά καὶ οὐσίαι, οἷον ἄνθρωπος καὶ τὸ τι λευκὸν ἢ τὶς ἐπιστήμη καὶ λευκὸν καὶ τὶς ἄνθρωπος. ἔστι δὲ οὐδὲν ἐν παραδείγματι τόδε

ἀλλ' εἰ μὲν ταύταις ταῖς φωναῖς ἐγρήγατο ὁ Ἀριστοτέλης, συγέεις ἀν ἦν τὸ λεγόμενον· ἔτέροις δὲ δύναμισιν ἐκέχρητο διὰ τὸ τὴν ἀσάφειαν αὐτὸν ἐπιτηδεύειν, 15 οἵτινες εἰρηται, καὶ διὰ τὸ βιώλεσθαι αὐτὸν οἰκειοτέροις δύναμασι χρῆσθαι. ἐκάλεσε δὲ τὸ καθόλου καθ' ὑποκειμένου, διότι πάντως κατά τινος ὑποκειμένου λέγεται, τὸ δὲ μερικὸν οὐ καθ' ὑποκειμένου, διότι οὐ λέγεται κατά τινος ὑποκειμένου (ἐκάλεσε δὲ αὐτὸν τῇ ἀποφάσει τοῦ ἔτερου), τὸ δὲ συμβεβηκός ἐν ὑποκειμένῳ, διότι δέεται ἀλλού τινὸς ὑποκειμένου εἰς τὸ ὑποστῆγαι, 20 τὴν δὲ οὐσίαν εἴπεν οὐκέτι ὑποκειμένῳ. οὖθεν καὶ ἀξιον ζητῆσαι τίνος ἔνεκεν οὐκέτι ἐκάλεσεν αὐτὴν ὑποκειμένον, ἀλλὰ τῇ ἀποφάσει τῆς φωνῆς τῆς

1 δεκαγῶς M	2 αὐτοῦ F	τελειώτατον M	καὶ (alt.) οὐ. F	3 ποιεῖ]
malim ποιεῖται	4 ἀπαρίθμησιν]	τὴν διαιρέσιν F	5. 6 τὰ δὲ μερικά—οὐσίαι in mrg.	
suppl. F ²	6 οὐσία M	7 ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ]	spectare videtur Ammon. in Porph.	
Isag. p. 95,19	8 τε οὐ. F	9 συνιστῶσιν F	11 τὸ τι] τουτὶ τὸ F	
ἢ τις] καὶ ἡ τις M	ἢ τὶς ἐπιστήμη οὐ. Marc. 201 (recte)		καὶ καθόλου λευκὸν M	
12 τόδε M: τῶδε F	figuram recepi ex F,	nisi quod infra lineas dia-		
		gonales exhibet καὶ τὶς ἄνθρωπος ετ ἡ τὶς ἐπιστήμη καὶ λευκόν:	codex M ita abhorret,	
		ut ad angulos καθ' ὑποκειμένου, οὐ καθ' ὑποκειμένου, ἐν ὑποκειμένῳ, οὐκέτι ὑποκειμένῳ, ad	lineas καθόλου συμβεβηκός, μερικὴ οὐσία, καθόλου οὐσία, μερικὸν συμβεβηκός appareant	
13 ἐν οὐ. F	14 ἐγρήγατο M	τὸ superser. F	15 εἰρηται] p. 7,7	
20 οὐσίαν δὲ colloc. M		21 αὐτὴν οὐκέτι καθόλ. colloc. M		

σημανιούσης τὸ συμβεβηκός. ἔροῦμεν θτὶ πρῶτον μὲν οὐ πᾶσα οὐσία ἐστὶν ὑποκείμενον (οὐ γάρ δῆποι καὶ αἱ πρῶται καὶ αἱ θεῖαι οὐσίαι εἰσὶν ὑποκείμενα), διὸτε εἰκότως οὐκ ἐκάλεσεν αὐτὴν ὑποκείμενην. ἔπειτα δὲ καὶ τὴν διαιρέσιν ποιούμενος τῶν πραγμάτων ἡγέλησεν ἐξ ἀποφάσεως καὶ 5 καταφάσεως αὐτὴν ποιήσαται, ἵνα ἄφυκτος ὑπάρχῃ καὶ τῷ ὅντι πάντα περιλάβῃ, ὡς ἂν εἴ ἔλεγε τῶν γρωμάτων τὰ μέν εἰσι μέλανα τὰ δὲ οὐ μέλανα· ὁ γάρ οὗτως εἰπὼν πάντα συμπεριέλαβεν, ὁ δέ γε εἰπὼν θτὶ τῶν γρωμάτων τὰ μέν εἰσι μέλανα τὰ δὲ λευκά, οὐ πάντα περιέλαβεν οὐ γάρ δὴ τὰ ὠχρά καὶ τὰ φαιδρά καὶ τὰ ἄλλα γρώματα. κακῶς οὖν ἐξ ἀπο-
10 φάσεως καὶ καταφάσεως παρέδωκε τὴν διαιρέσιν. ἦ δὲ τὸ ὑποκείμενον διγῦνος λέγεται, τὸ μὲν πρὸς ὑπαρξίην ὡς η οὐσία τοῖς συμβεβηκόσι, τὸ δὲ πρὸς κατηγορίαν ὡς αἱ μερικαὶ οὐσίαι ταῖς καθόλου. ὑπόσκεινται γάρ αὐταῖς αἱ μερικαὶ, οὐχ ἵνα ὑποστῶσι (προσφεστήκασι γάρ αἱ καθόλου), ἀλλ᾽ ἵνα κατ' αὐτῶν ῥηθῶσιν· εἰ οὖν ἀπλῶς εἶπεν ὑποκείμενον τὴν οὐσίαν,
15 ἐνίστατο τις λέγων μήποτε τὴν μερικὴν μόνην οὐσίαν λέγει τὴν πρὸς κατηγορίαν ὑποκείμενην τοῖς καθόλου. καὶ τούτοις τοῖς δινόμασι κεχρημένοις ἐκτίθεται τὰς τέσσαρας συζυγίας, καὶ πρώτην τὴν καθόλου οὐσίαν, ὡς τιμιωτέραν, ἔπειτα τὸ διντικείμενον, λέγω δὴ τὸ μερικὸν συμβεβηκός, εἰτα προετίμησε τὸ καθόλου συμβεβηκός τῆς μερικῆς οὐσίας, διότι περὶ
20 τῶν καθόλου τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγος. |

Σκοπῆσαι δὲ δεῖ πῶς ὁ φιλόσοφος φησι τῶν ὅντων τὰ μὲν γρα-
καὶ ὑποκειμένου τινὰς λέγεται, ἐν ὑποκειμένῳ δὲ οὐδενί ἐστι·
καὶ ῥητέον θτὶ ἐνταῦθα μὲν περὶ φωνῶν διαλεγόμενος ἐγρήγαστο τῷ
λέγεται, ἡνίκα δὲ περὶ οὐσιῶν, τῷ ἐστίν.

25 p. 1 a 24 Ἐν ὑποκειμένῳ δὲ λέγω.

Τὰ τέσσαρα τὰ διαφανέντα ἡμῖν ἐκ τῶν ἐξ τῶν συζυγῶν πρόσκειται νῦν τῷ Ἀριστοτέλει σαφηνίσαι, λέγω δὴ τὸ μερικὸν συμβεβηκός καὶ τὴν μερικὴν οὐσίαν καὶ τὸ καθόλου συμβεβηκός καὶ τὴν καθόλου οὐσίαν, καὶ τὴν ἀρχὴν ποιεῖται ἐκ τοῦ μερικοῦ συμβεβηκότος ὡς σαφεστέρου αὐτοῦ ὅντος 30 καὶ ἀπλουστέρου. ἔπειτα οὖν τὰ πράγματα ἐκ τῶν ὑρισμῶν μανθάνομεν, ἀποδίδωσιν αὐτοῦ τινα οὐχ ὕρισμὸν μὲν ἀνάλογον δὲ μᾶλλον ὕρισμῷ· ἀναλογεῖ δὲ τὸ μὲν ἐν τινι γένει, τὰ δὲ λοιπὰ διαφοραῖς· λέγεται γάρ τὸ ἐν τινι ἐνδεκαχήρως, ἐν γρόνῳ ἐν τόπῳ ἐν ἀγρού ὡς μέρος ἐν δικῇ ὡς
ζήλον ἐν τοῖς μέρεσιν ὡς εἰδος ἐν γένει ὡς γένος ἐν εἰδει ὡς τὰ τῶν

2 καὶ οἱ (ante θεῖαι) οἱ. F 2. 3 εἰσὶν ὑποκείμεναι M 5 ἄφυκτος] ἄψεκτος M
ὑπάρχει F 6 περιλαμβάνοι F 6. 8 γρωμάτων] ὅντων F 7 post συμπεριέλαβεν
add. καὶ οὐδέν ἐστι τῶν γρωμάτων ὃ ἐκφεύγει τὴν διαιρέσιν ταύτην η μὴ ὑποπίπτει τῇ διαι-
ρέσει ταύτη. M 9 δὲ οἱ. M τὰ φαιδρά καὶ τὰ ὠχρά colloc. M η τὰ ἄλλα M
10 η οἱ. M 13 ὑφεστήκασι γάρ αὐταῖς αἱ M 15 μόνην post οὐσίαν colloc. M
λέγη M 26 πρόσκεινται M 31 αὐτὸς F 32 τὸ (utrobique)] τῷ F

σφρυγμένων ἐν τῷ ἄρχοντι ὡς εἰδος ἐν βληγῇ ὡς ἐν τέλει ὡς ἐν υποκειμένῳ οἷον τὸ συμβεβηκός ἐν οὐδίᾳ. τοῦτο οὖν τὸ ἐν τινι παραλημβάνει ἐν τῷ ὄρισμῷ ὡς γένος κατὰ πολλῶν λεγόμενον. προσέθηκε δὲ τὸ μὴ ὡς μέρος ὑπάρχον, ἵνα διακρίνῃ αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἐν τινι ὄντων ὡς μερῶν, 5 οἷον ἡ τις γείρ· αὕτη γάρ οὖτα ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ὑμῶς ὡς μέρος αὐτοῦ ὑπάρχει. ἵνα οὖν τούτων αὐτὸν γωρίσῃ, προσέθηκε τὸ μὴ ὡς μέρος ὑπάρχον. τὸ δὲ ἀδύνατον γωρίσει εἰναι τοῦ ἦν φῶς τι προσέθηκεν, ἵνα γωρίσῃ αὐτὸν τῶν λοιπῶν.

Ἴστεον δὲ ὅτι τινὲς κακίζουσι τὸν ὄρισμὸν τοῦτον κατ’ ἄμφο τὰς 10 κακίας τῶν ὄρισμῶν, φημι δὴ κατὰ τὸ ὑπεραιρέειν καὶ ὑπερβάλλειν τὸν ὄρισμὸν τοῦ πράγματος καὶ μέντοι καὶ κατὰ τὸ ἐλλείπειν καὶ μὴ τὸ πᾶν περιτρίζειν, λέγοντες ὡς οὐκ ἀντιστρέψει πρὸς τὸ ὄριστόν, ὥπερ δεῖ ἔχειν τοὺς ὄρους πρὸς τὰ ὄριστά, ὡς ἔφαμεν, οἷον ἀνθρώπως ἐστι ζῷον λογικὸν θυνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν· τοῦτο ἀντιστρέψει· καὶ γάρ εἴ τι ζῷον 15 λογικὸν θυνητὸν νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν, τοῦτο ἀνθρώπως. φασὶν οὖν οἱ μὲν τὸν ἀποδεδομένον ὄρισμὸν μὴ πᾶσι τοῖς συμβεβηκόσιν ἔσφραγδος εἰν, οἱ δὲ καὶ ἑτέροις τισὶ παρὰ τὰ συμβεβηκάτα· λέγουσι γάρ ὅτι ὁ Σωκράτης ἐν τόπῳ ὧν ἐν τινὶ ἐστι καὶ οὐχ ὡς μέρος ἐν διλῷ (οὐ γάρ μέρος ἐστὶ τοῦ τόπου) καὶ ἀδύνατον γωρίσειν εἰναι τοῦ ἦν φῶς τινι (ἀδύνατον γάρ 20 γωρίσειν τόπου), δῆστε κατὰ τοῦτον τὸν λόγον ὁ Σωκράτης συμβεβηκός ὑπάρχει, ὥπερ ἄποπον. φαμὲν οὖν ὅτι δυνατὸν γωρίσειν τὸν Σωκράτην τοῦ ἐν φῶ ἐστι· καὶ γάρ ὑπὸ θύμωμα αὐτὸν καταλιπόντα τὸν τόπον, ἐν φῷ ἦν πρότερον, πορευθῆναι εἰς ἔτερον τόπον, οὐδὲν ἤττον Σωκράτης ἐστί· τὸ δὲ συμβεβηκός γωρίσθεν τοῦ ὑποκειμένου ἔσφιαρται. ἴστεον δὲ ὅτι 25 παρέπειται τῷ Σωκράτει ὁ τόπος οὐχ ὡς συμπληρῶν αὐτοῦ τὴν οὐσίαν ἀλλὰ ὡς παρακολούθημα, δῆσπερ τῷ ἐν φωτὶ βαδίζοντι ἡ σκιὰ παρέπειται μηδαμῶς αὐτοῦ συμπληρωῦσα τὴν οὐσίαν οὐσίαν. ἄλλως τε τὸ ἐν τῷ ὑπάρχον συντακτέον, ἵνα ἡ ὅτι τινι ἐνυπάρχον, ἐνυπάρχειν δὲ ἐν τόπῳ τὴν οὐσίαν οὐ φαμεν. ἀλλὰ ὑπάρχειν· | ἐκεῖνο γάρ ἐπὶ μόνων τῶν συμβεβηκότων add. τοιτέστιν ὡς ἀνδριάς ἐν τῷ γαληνῷ F τέλει M: τελικῷ F post τέλει add. ήγρους δις λατρὸς ἐν τῇ ιατρικῇ F 3 κατὰ πολλῶν] κατὰ τῶν πολλῶν F: καὶ κατὰ πολλῶν M 4 αὐτῶν F ἀπὸ τῶν om. F μερῶν] μέρος F 6 ἵνα—ὑπάρχον om. F 7 ἐστι om. F 8 αὐτῷ] ἀπὸ F 10 ὑπεραιρέειν καὶ 11 ἐλλείπον codd. 12 δεῖ om. F 13 ὡς om. F ἔφαμεν] cf. Ammon. in Porph. Isag. p. 67, 14 sq. ζῶσι om. F 14 εἰ τι] δι M 16 οἱ μὲν post ὄρισμὸν transp. M 17 γάρ] μὲν F 18 ἐν τόπῳ om. F 19 αὐτὸν om. F ἐν ὅ—γωρίσειν (20) om. F 20 καὶ κατὰ M 21 ἄποπον] ἀδύνατον F 26 ἐν τῷ φωτὶ F 27 μηδαμῶς—οὐσίαν om. F ἄλλως— φημι (30) eicias, praesertim cum et Philop. et Olymp. ea omittant τὸ ἐν] ὅτε F 28 δι τινι] δέ F τῷ τόπῳ (?) M 29 οὐ ante ἐνυπάρχειν (28) colloc. M 30 φημι τὸ ἐνυπ. colloc. M 31 ἐστι (prior) om. F καὶ οὐκ—οὐλῆς post εἰναι τῇς οὐλῆς colloc. F

1 post οὐλῇ add. τοιτέστιν ὡς ἀνδριάς ἐν τῷ γαληνῷ F τέλει M: τελικῷ F
 post τέλει add. ήγρους δις λατρὸς ἐν τῇ ιατρικῇ F 3 κατὰ πολλῶν] κατὰ τῶν πολλῶν F: καὶ κατὰ πολλῶν M 4 αὐτῶν F ἀπὸ τῶν om. F μερῶν] μέρος F
 6 ἵνα—ὑπάρχον om. F 7 ἐστι om. F 8 αὐτῷ] ἀπὸ F 10 ὑπεραιρέειν καὶ
 11 ἐλλείπον codd. 12 δεῖ om. F
 13 ὡς om. F ἔφαμεν] cf. Ammon. in Porph. Isag. p. 67, 14 sq. ζῶσι om. F
 14 εἰ τι] δι M 16 οἱ μὲν post ὄρισμὸν transp. M 17 γάρ] μὲν F 18 ἐν τόπῳ
 om. F 19 αὐτὸν om. F ἐν ὅ—γωρίσειν (20) om. F 20 καὶ κατὰ M
 21 ἄποπον] ἀδύνατον F 26 ἐν τῷ φωτὶ F 27 μηδαμῶς—οὐσίαν om. F ἄλλως—
 φημι (30) eicias, praesertim cum et Philop. et Olymp. ea omittant τὸ ἐν] ὅτε F
 28 δι τινι] δέ F τῷ τόπῳ (?) M 29 οὐ ante ἐνυπάρχειν (28) colloc. M 30 φημι
 τὸ ἐνυπ. colloc. M 31 ἐστι (prior) om. F καὶ οὐκ—οὐλῆς post εἰναι τῇς οὐλῆς colloc. F

ὅτι πρῶτην μὲν τὴν εἰδῆσ· εἰ καὶ μὴ ἔστι μέρος τῆς ὅλης, ἀλλὰ οὖν τὴν συναμφοτέρου (οὗτω γάρ καὶ τὴν χειρά φαμεν οὐ τοῦ λοιποῦ σώματος μέρος εἶναι, ἀλλὰ τοῦ παντός), ἔπειτα δὲ τὸ μὲν εἰδῆσ συμπληρωτικόν ἔστι τῆς ἑκάστου οὐσίας καὶ τούτου φιλαρέται τὸ ὑποκείμενον, τὸ δὲ δι συμβεβήκας οὔτε συμπληροῦ τὴν οὐσίαν τοῦ ὑποκείμενου καὶ φιλαρέτος αὐτοῦ οὐδὲν ἐβλάβη τὸ ὑποκείμενον. καὶ ταῦτα μὲν πρὸς τοὺς λέγοντας τὸν ὄρισμὸν ἐφαρμόζειν καὶ ἑτέροις.

Οἱ δὲ λέγοντες μὴ πᾶσιν αὐτὸν ἐφαρμόζειν ταῦτα φασιν, διτι μόνα τὰ ἀγώριστα ὥρισατο· ἴδοι δὲ γάρ ή ἐν τῷ μῆλῳ εὐωδίᾳ χωρίζεται τε καὶ 10 πόρρω ὄντος τοῦ μήλου χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς. ἔστι δὲ συμβεβήκας· εἰ οὖν χωρίζεται τοῦ ὑποκείμενου, οὐ συμπεριείληπται τῷ ἀποδοθέντι ὄρισμῷ. φα-
μὲν δὲ ἡμεῖς πρὸς αὐτοὺς διτι διχῶς τοῦτο ἐπιλυόμεθα· πρῶτον μὲν διτι οὐκ εἰπεν δι' Ἀριστοτέλης 'ἐν φῶ ην', ἀλλὰ ἐν φῷ ἔστιν (οὐκοῦν ἀδύνατον χωρίς εἶναι τὴν εὐωδίαν τοῦ [μήλου] ἐν φῷ ἔστι τόπῳ· ηγάρι ἐν τῷ 15 μῆλῳ ἔστιν ηγάρι ἐν τῷ ἀερι), ἔπειτα δὲ διτι οὐ μόνη ητοῦ μήλου εὐωδίᾳ χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς, ἀλλὰ μετά τινος οὐσίας τοῦ μήλου. τεκμήριον δὲ τούτου ἔστι τὸ ἐν χρόνῳ πλείστοι μειοῦσθαι τὸ μῆλον καὶ ρυτιδοῦσθαι, διθεν δῆλον διτι διαφορεῖται τις οὐσία τοῦ μήλου ἐν φῷ ηεὐωδίᾳ ὑπῆρχεν. εἰ δέ τις λέγει 'καίτοι γε ὄντος ἔστι ἐν τῷ δένδρῳ τοῦ μήλου οὐδὲν 20 ἡττον ἐχώρει πρὸς ἡμᾶς ηεὐωδίᾳ μετά τοῦ μήλου διαφορεῖσθαι μῆλον ἔσθι' διτι δὲ καὶ αὐξέσθαι', φαμὲν πρὸς αὐτὸν 'ώς ἀγνοεῖς τὴν θρεπτικὴν τε καὶ αὐξητικὴν τῆς φύσεως δύναμιν· ηούχος ὄρωμεν καὶ πί τῶν ζωῶν ἀπάντων τὴν αὐξήσιν γενομένην; καὶ οὐ δῆπου διὰ τοῦτο φήσομεν αὐτὰ μήλη διαφορεῖσθαι ἡμέρας ἑκάστης, ἀλλὰ διμως διὰ τὸ πλείστα εἶναι τὴν εἰσφερομένην 25 λόγῳ τροφῆς ποσότητα τῆς ἀπορρεούσης· οὐτω διποικύστης τῆς φύσεως οὐ μόνον ἀνεπαίσθητος ηδιαφόρησις, ἀλλὰ τούναντίον αἰτιητὴ μᾶλλον ηαὐξήσις'. οιτως οὖν καὶ πί τοῦ μήλου φαμέν· οὐ γάρ διτι ἀνεπαίσθητος ἡμῖν ἔστιν ηεν τῷ δένδρῳ ἀπόρροια, διὰ τοῦτο οὐ διαφορεῖται τις οὐσία ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ διτι πλείστον ηλόγῳ τροφῆς εἰς αὐτὸ φερομένη οὐσία τῆς 30 ἀπορρεούσης. ὑπάρχει δὲ καὶ ἀλλως τοῦτο πιστοῦσθαι· παρερχόμενοι γάρ δισώδη τόπον ἐμφράττομεν τὰς ῥῖνας τῷ ίματιών καὶ εἰσπνέομεν δέρα γω-
ρίς δισωδίας, διθεν δῆλον ως οὐ δύναται τὸ ίματιον διαπερᾶν ηδισωδία διὰ τὴν παχύτητα αὐτοῦ· ο γάρ ἀλλο λεπτομερής ὣν διοδεύει· ὥστε δῆλον

1 τὸ τρῶτον μὲν colloc. F οὖν] οὐ M 3 δὲ om. F 9 post ὥριστο add.
τὰ χωριστά φασιν οὐκ ἡδύνατο μήλη χωρισθῆναι ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον F 12 δὲ ἡμεῖς F:
οὖν M 14 μήλου inclusi τόπῳ] από τούτῳ? 15 διτι om. F η τοῦ
μ. εὐωδ. Philop.: η εὐωδ. τοῦ μ. F: τοῦ μ. εὐωδ. (η om.) M 16. 17 τούτου scripsi:
τοῦτο libri 17 τὸ (prioris) τῷ F 18 διαφορεῖ τὸ τῆς οὐσίας F 19 γε supra
ser. F 20 μετά] πρὸ M 21 δὲ om. M ἀγνοεῖ M τε om. F
22 ἀπάντων om. F 23 γενομένην F καὶ οὐ δῆπου δ. τ. οὐ φήσομεν αὐτὰ
διαιρεῖσθαι M 24 ως ἡμέρας μᾶλλον δὲ ὥρας ἐκ. M τὴν τῶν εἰσφερομένων F
25 τῆς (prioris) om. F 26 ἀνεπαίσθητως F: ἀναίσθητος M 27 ἀνεπαίσθητον F: ἀνα-
ίσθητος M 28 διεφορεῖτο F 29 οὐσία] ποσότης M 31 τῷ om. F 32 δυνατὸν —
τὴν δισωδίαν F τῷ ίματιών M 33 ὥστε Paris, 1928 Vind. 10: ως M: om. F

ὅτι ή ὀσμὴ αὐτῇ μετά τινος οὐσίας τοῦ ὑποκειμένου χωρεῖ πρὸς ἡμᾶς.
δηλοῦσι δὲ τοῦτο καὶ οἱ ἐκ τοῦ θυμιάματος ἀναδιδόμενοι ἀτμοὶ αὐτόθεν
τῇ ὅψει | ὑποπίπτοντες διὰ τὴν ἀθρόαν διαφόρησιν καὶ τὴν παχύτητα τῆς 95
ὑποκειμένης οὐσίας.

5 Λέγεται δὲ τὸ ἔν τινι ἐνδεκαχῶς, ὡς ἥδη λέλεκται· ἐν χρόνῳ (ἔν τινι
γάρ χρόνῳ γεγόνεν ὁ Τρωικὸς πόλεμος ἢ ὁ Πελοποννησιακός), ἐν τόπῳ
(λέγομεν γάρ τὸν Σωκράτην ἐν τόπῳ εἶναι οἷν τὸν Λυκείῳ), ἐν ἀγγείῳ (λέγο-
μεν γάρ τὸν οἶνον ἐν τῷ κεράμῳ εἶναι· διαφέρει δὲ τὸ ἐν τόπῳ τοῦ ἐν
ἀγγείῳ. διότι τὸ μὲν ἀγγεῖον τόπος ἐστὶ μεταφορητός, ὁ δὲ τόπος ἀγγεῖον
10 ἀμεταφορητόν), ὡς μέρος ἐν ὅλῳ ὡς ὁ δάκτυλος ἐν τῇ γειρὶ ἢ ἡ γειρὶ ἐν
ὅλῳ τῷ σώματι, ὡς ὅλον ἐν μέρεσιν (ὅλον γάρ τὸν ἄνθρωπόν φαμεν θεω-
ρεῖσθαι ἐν τοῖς μέρεσι καὶ οὐκ ἐν μέρει), ὡς εἰδος ἐν γένει ὡς ἄνθρωπος
ἐν τῷ ζῷῳ, ὡς γένος ἐν εἴδει ὡς τὸ ζῷον ἐν ἀνθρώπῳ, ὡς τὰ τῶν ἀρχο-
μένων ἐν τῷ ἄρχοντι (λέγομεν γάρ οἵτινες τόδε τὸ πρᾶγμα ἐν τῷδε τῷ ἄρ-
15 χοντί ἐστιν), ὡς εἰδος ἐν ὅλῃ ὡς τὸ ἀνθρώπινον εἰδος ἐν τῇ ὅλῃ ἢ τὸ
τρίγωνον ἢ τετράγωνον σχῆμα ἐν τῷ γαλακτῷ, ὡς ἐν τέλει ὡς (λέγομεν)
τῇ ἴατρικῇ ἐν τῇ ὅρείᾳ, ὡς ἐν ὑποκειμένῳ ὡς τὸ συμβεβηκός ἐν οὐσίᾳ.
εἰποι δ' ἄν τις τὸ γένος ἐν εἴδει ἢ τὸ εἰδος ἐν γένει ὡς τὸ ὅλον ἐν
μέρεσιν ἢ ὡς τὰ μέρη ἐν ὅλῳ θεωρεῖσθαι· φαμὲν οὖν πρὸς τοῦτο ήτι οὐ
20 πληροὶ τὸ ὅλον, τὸ δὲ ἐν εἴδος πληροὶ τὸ γένος.

Σαφηνίσας δὲ ἡμῖν ὁ φιλόσοφος τὸ μερικὸν συμβεβηκός παραδίδωσιν
25 ἡμῖν παράδειγμα τοῦ καθόλου συμβεβηκότος καὶ φησι τὰ δὲ καθ' ὑπο-
κειμένου τε λέγεται καὶ ἐν ὑποκειμένῳ ἐστί. παραδοὺς δὲ παρα-

1 αὐτῇ] αὐτὸν F καὶ χωρεῖ F 2 αὐτόθι F 5 λέγεται—γένος (23) εἰσιας λέγεται—
λέλεκται Μ: ὡς δὲ ἥδη εἰρήκαμεν ἐνδεκαχῶς τὸ ἔν τινι λέγεται F πρῶτον ἐν χρόνῳ ὡς
νῦν ἐν τῷ καρπῷ τοῦ κατακλυσμοῦ, δεύτερον ἐν τόπῳ ὡς ιερεὺς ἐν τῷ ναῷ τρίτον ἐν ἀγγείῳ
ὡς οἶνος ἐν κρατήρι, τέταρτον ὡς μέρος (10) κτλ. F 9 μεταφορητός Nat. 2173: μεταφορι-
κός Μ 10 ὡς δέ] ὥσπερ F ἢ om. F 11 πέμπτον ὡς ὅλον F μέρεσιν] μέρει F
ὅλον γάρ—μέρει (12)] ὡς σωκράτης ἐν τοῖς οἰκείοις μέλεσι, κεφαλῇ τε καὶ ποσὶ·
τοῦτο δὲ οὐκ ἔστιν ἐν τινὶ ἀλλ᾽ ἐν τισὶ F 12 ante ὡς εἰδος add. οἱ F 13 ἐν τῇ
διαιρέσει τοῦ ζώου. ζ F ἐν τῷ ὅρισμῷ τοῦ ἀνθρώπου. ἢ F 14 γάρ om. Μ τόδε
om. F τῶδε om. F 14. 15 post ἄρχοντί ἐστιν add. δ δὲ δαμασκηνὸς ὡς ἐν τῷ
ποιητικῷ αἰτίῳ ὡς τὰ πάντα ἐν τῷ θεῷ φησι. ζ F 15 ἀνθρώπινον—σχῆμα (16)] εἰδος
τοῦ ἀνθριπάντος F 16 ἵ ὡς ἐν τῷ τελικῷ αἰτίῳ ὡς ἡ οὐλίη ἐν τῇ τῶν ἀνθρώπων ἀν-
πάντει· καὶ γάρ διὰ τὴν ἀνάπτωσιν τῶν ἀνθρώπων γίνεται ἡ οὐλίη ἢ ἐν τέλει F
λέγομεν ex Philopono addidi 17 τῇ om. F ια' ὡς ἐν ὑποκ. F ἐν τῇ οὐσίᾳ
ἡγουν τὸ λευκὸν ἐν τῷ σώματι. Ιστέον δὲ οἵτι μέρη ὅλοι λέγονται, ὅλοι δὲ μερῶν οὐδαμῶς
ἀλλ' ὅλον ἐν μέρεσιν F 19 ἥ] ἐστι καὶ M θεωρεῖται F 22 ἐν om. F
24 ante σαφ. add. Iemota τὰ δὲ καθ' ὑποκειμένου τε λέγεται M δὲ om. M παρα-
δίδωσιν—παράδειγμα (25)] νῦν τρέπεται ἐπὶ τὸ παράδειγμα ἡμῖν παραδοῦναι M 25 καὶ
φησι—ἐν ὑποκ. έστι (26) om. M 26 ante παραδοὺς add. Iemota τὰ δὲ οὕτε ἐν ὑποκει-
μένῳ ἐστὶ M δέ] ἡμῖν ὁ φιλόσοφος M

δεέματα τῶν τε καθόλου καὶ τῶν μερικῶν συμβεβηκότων νῦν μέτεισιν ἐπὶ τὸ παράδειγμα τῆς μερικῆς οὐσίας λέγων τὰ δὲ οὕτε ἐν ὑποκειμένῳ ἔστιν οὕτε καὶ ὑποκειμένου λέγεται. παρεισφέρει δὲ καὶ τὸ θεώρημα τοῦτο ἀπλῶς δὲ τὰ ἄτομα καὶ ἐν ἀριθμῷ καὶ τὸ οὐδενὸς ὑποκειμένου λέγεται, βουλόμενος δι' αὐτοῦ δεῖται ἡτὶ οὐδὲν τῶν ἀτόμων τῶν τε συμβεβηκότων καὶ τῶν οὐσιῶν κατά τίνος κατηγορεῖται. ἔτι μὴν διηρέει αὐτὸν καὶ διαχωρίζει τὰ συμβεβηκότα ἄτομα τῶν ἀπόμων τῶν αὐθιοποστάτων. τὸ δὲ ἀπλῶς τριχῶς λέγεται· ἦ γάρ κυρίως ἦ μονοχῶς ἦ καθόλου. τῷ οὖν σημανιμένῳ καθόλου ἐγρήσατο ἐνταῦθα· 10 λέγει γάρ 'καθόλου τὰ ἄτομα καὶ ἐν ἀριθμῷ'. ὁσαχῆς δὲ τὸ ἄτομον λέγεται, κατὰ πλάτος ἐγράψομεν ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ Πορφύρου. περὶ δὲ τοῦ ποσαχῆς τὸ ἐν λέγεται ἥδη ἐροῦμεν· πολλαχῶς γάρ καὶ αὐτό· ἦ γάρ τῷ εἶδει ἐν, ὡς Σωκράτην καὶ Ηλέαντα ἔνα τῷ εἶδει λέγομεν καθὸ διαθρώπους. ἦ τῷ γένει ἐν, ὡς ὅταν λέγωμεν ἀνθρωπον καὶ βοῦν καὶ 15 ἵππον τῷ γένει ἐν καθὸ ζῷα. | ἦ τῷ ἀριθμῷ, ὡς ὅταν λέγωμεν Πλά. 95v τῶν ταῦτα εἶναι, λέγεται δὲ καὶ τὸ ἐν ἄτομον, διπερ αὐτὸς σαφηνεῖς 20 ζενεκεν λέγων φησὶ τὸ ἐν. τὰ ἄτομα οὖν τὰ ἐν ὅντα τῷ ἀριθμῷ οὐδέποτε μὲν κατά τίνος ὑποκειμένου λέγεται, εὑρίσκονται δὲ πολλάκις ἐν ὑποκειμένῳ ὡς τὸ τὸ λευκὸν ἐν σώματι. διὰ τοῦτο οὖν προσέθηκεν τὸ οὐδὲν 25 κωλύει, ἐπειδὴ οὐ πάντα ἐν ὑποκειμένῳ ὑπάρχει· ὁ γάρ Σωκράτης οὐκ ἔστιν ἐν ὑποκειμένῳ, ἦ δὲ τὶς γραμματική, καθὼς φησι καὶ αὐτός, ἐν ὑποκειμένῳ ἔστι τῇ ψυχῇ. καὶ καθόλου εἰπεῖν, τὰ τῷ ἀριθμῷ ἐν οὐσίαι μὴ ὅντα καὶ ὅντα οὐδενὸς ὑποκειμένου λέγεται, ἐν ὑποκειμένῳ δέ ἔστιν.

p. 1b 10 "Οταν ἔτερον καθ' ἔτέρους κατηγορῆται.

25 Τὸ παράδειγμα τοῦτο τῆς καθόλου οὐσίας ἔστιν· ὅταν τινός τι κατη-

I τῶν συμβ. μερικῶν καὶ τῶν καθόλου M 2 λέγων—λέγεται (3) om. M 3 ante παρεισφέρει add. lemma ἀπλῶς δὲ τὰ ἄτομα M 3.4 τοῦτο τὸ θεώρ. ἐν μέσω παρεισφ. διφλόσοφος M 4 ἀπλῶς—λέγεται (5) om. M 6 τε om. M 7 αὐτὸς scripsi: αὐτὸς F: αὐτοῦ M διαχωρίζει—αὐθιοποστάτων (8)] δηρύσεται (sic) καὶ ἐκ ποταμοῦ. καὶ οὐδὲ ἐν ἀριθμῷ καὶ ἐνὸς καθ' ὑποκειμένῃ (sic) M 8 τὸ δὲ ἀπλῶς—τὸ ἐν (17) eicias ante τὸ δὲ ἀπλῶς add. ἀπλῶς F δέ om. M 9 τῷ οὖν τὸ καθόλου σημαίνοντι M 10 καὶ ἐν ἀριθμῷ] πάντα, τουτέστι καὶ τὰ οὐσιώδη ἄτομα τὰ αὐθιοπόστατα καὶ τὰ συμβεβηκότα μὴ λέγεσθαι καθόλου. κατά τίνος ὑποκειμένου M δισαχῶς—πορφύρου (11) F: ἐπειδὴ τὸ ἄτομον πολλαχῶς λέγεται λέγεται γάρ ἄτομον τὸ φύσει ἀδιαίρετον ὡς ἡ μονάς καὶ τὸ σημεῖον, λέγεται δὲ καὶ τὸ δυσδιαίρετον μὲν δύμως δὲ διαιρούμενον ὡς ὁ ἀδάμας, λέγεται δὲ ἄτομον καὶ τὸ μὴ δυνάμενον διαιρεθῆναι εἰς εἰδῶν ὡς σωκράτης καὶ πλάτων, λέγεται δὲ καὶ τὸ πεφυκός διαιρεῖθαι μήπω δὲ διαιρεθῆναι ὡς ἀγρός, λέγεται δὲ καὶ τὸ ἐν ἄτομον διπερ αὐτὸς σαφηνεῖς ἔνεκα λόγων (sic) φησὶ τὸ ξεν. M II ἐν τῇ Εἰσαγ. Πορφ.] in Ammonii in Porph. Isag. comm. hoc non invenitur περὶ—πολλαχῶς γάρ καὶ αὐτό (12)] ἐπει δὲ τὸ ἐν πολλαχῶς λέγεται M 13 ξα] ἐν M 14 ἀνθρωποι (priore I.) F λέγομεν F 15 τῷ (prius) om. F 16 λέγεται—τὸ ἐν (17) om. M (cf. v. 10 not.) 17 λέγων_ante σαφ. ponas τὰ (ante ἐν) om. F 18 μὲν om. F λέγονται M εὑρίσκονται] λέγονται F 19 τὸ (alt.) om. F οὐδὲν supra ser. F 21 καὶ αὐτὸς φησὶ colloc. M 22 οὐσία F 24 κατηγορεῖται F 25 τὸ παράδειγμα—ἔστιν] νῦν περὶ τῆς καθόλου οὐσίας διαλέγεται διφλόσοφος καὶ παραδείγματα ταῦτης παραδίδωσι. φησὶν οὖν M

γορῆται οὐσιωδῶς, φησί. τούτου δὲ ἔτερόν τι πάλιν κατηγορῆται, τοῦτο κακένου κατηγορημήσεται. πρὸς δὲ φήσειν ἄν τις ‘εἰ ἀληθῶς ἡσα κατὰ τοῦ κατηγορούμενου λέγεται, τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου κατηγορηθήσεται, κατηγορεῖται δὲ τοῦ μὲν ζώου τὸ γένος, τοῦ δὲ ἀνθρώπου τὸ 5 ζῷον, καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἄρα κατηγορηθήσεται τὸ γένος’. ὅλῃ οὐχ οὕτως εἴρηται· τὸ γάρ ἡσα κατὰ τοῦ κατηγορούμενου λέγεται, τοῦτ’ ἔστιν ὡς πράγματα αὐτοῦ καὶ ὡς χαρακτηρίζοντα τὴν οὐσίαν αὐτοῦ. τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθήσεται εἴρηκεν δὲ φιλόσοφος, καλῶς δὲ εἶπε καὶ τὸ ὡς καθ’ ὑποκειμένου ἀντὶ τοῦ οὐσιωδῶς καὶ 10 πραγματικῶς· εἰ γάρ τι κατὰ τοῦ κατηγορούμενου κατὰ συμβεβηκὸς κατηγορεῖται, οὐκ ἀνάγκη τοῦτο καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθῆναι· τὸ γάρ γένος τοῦ ζώου κατὰ συμβεβηκὸς καὶ κατὰ σχέσιν κατηγορεῖται.

p. 1 b 16 Τῶν ἔτερογενῶν καὶ μὴ ὑπ’ ἄλληλα τεταγμένων.

Λημμάτιά τινα προλαμβάνει χρήσιμα αὐτῷ ἐσόμενα πρὸς τὴν διδα-
15 σκαλίαν καὶ φησιν ὅτι πάντως τῶν ἔτερογενῶν ἔτεραι ὑπάρχουσιν αἱ εἰδο-
ποιοὶ διαφοραί, οἷον τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ποιοῦ· τῆς μὲν γάρ οὐσίας διαφο-
ραὶ τὸ ἔμβυχον καὶ τὸ ἄκυρχον, τοῦ δὲ ποιοῦ τὸ συνεχὲς καὶ τὸ διωρισμένον.
ἔτεραι οὖν ὑπάρχουσιν αἱ διαφοραὶ ἔτέρων ὄντων τῶν γενῶν. ἐπειδὴ δὲ
τὰ ἔτερογενῆ πολλαχῶς λέγεται (λέγεται γάρ ἔτερα τὰ πάντη + διεστηκότα 96r
20 ἀλλήλων, ὡς ἡ ἐπιστήμη καὶ τὸ ζῷον, καὶ τὰ μὴ πάντη κεχωρισμένα,
οἷον τὸ πτηγὴν καὶ τὸ ἔνυδρον· ἔχει γάρ (ταῦτα) κοινὸν γένος τὸ ζῷον· λέγεται
δὲ καὶ τὰ ὑπάλληλα γένη ἔτερα, ὡς ἡ οὐσία καὶ τὸ σῶμα), διὰ τοῦτο
εἶπε καὶ μὴ ὑπ’ ἄλληλα τεταγμένων· τούτων γάρ ἐνδέχεται τὰς αὐτὰς
εἶναι διαφοράς, οἷον τοῦ ἔμβυχου καὶ τοῦ ζώου θυητὸν καὶ ἀθανάτον λογι-
25 κὸν καὶ ἄλογον. καλῶς δὲ τῷ εἰδεῖ προερχόμενον· ἰδοὺ γάρ ἐπὶ ἔτέρων
γενῶν αἱ αὐταὶ διαφοραί· λέγομεν γάρ τῶν σκευῶν τὰ μέν ἐστιν ἀπόδα
οἷον θυΐση καὶ δισένδυς καὶ ἡσα τοιαῦτα, τὰ δὲ ὑπόποδα ὡς θρόνος καὶ
κλίνη καὶ τὰ δροιαί· δμοίως καὶ τῶν ζώων, φαρέν, τὰ μέν ἐστιν ἀπόδα τὰ
δὲ ὑπόποδα· ἀλλ’ αὐταὶ αἱ διαφοραὶ οὐκ εἰσὶν εἰδοποιοὶ οὐδὲ κυρίως
30 λεγόμεναι, ὅλῃ κατὰ ἀναλογίαν τινά.

1 φησί om. M	κατηγορεῖται F	2 τις ἄν colloc. F	τὰ κατὰ M
3. 4 κατηγ.] ῥηθήσεται M	4 ζώου μὲν (?) M	6 τὸ] αν τὰ? 7 ὡς] ῶσπερ M	8 εἴρηκεν δὲ φλ. om. M
7. 8 τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ῥηθήσεται om. F	9 καὶ τὸ om. M	10 κατὰ τοῦ συμβεβηκὸς F	11 τὸ γάρ— κατηγορεῖται (12) om. M
14 προλαμβ. Philop.: προσλαμβ. FM	15 αἱ] καὶ F	16 γάρ om. M	17 τὸ (ante ἄψ.) om. F
18 δὲ om. M	19 ἔτερα γένη M	20 ἀποκεχωρισμένα M	21 ταῦτα Vind. 10: om. FM
24 θυητοῦ καὶ ἀθανάτου λογικοῦ καὶ ἀλήγου F	26 τὰ μέν ἐστιν ἀπόδα τὰ δὲ ὑπόποδα M	27 οἷον] καὶ ἀπόδα μὲν M	28 καὶ θυίση F: θυτὰ M
εἰσιν FM	τὰ δὲ ὑπόποδα.] θυητό. δὲ M	ώς om. M	

p. 1^b28 Ζώου μὲν γάρ διαφοραί.

Αἱ τῶν γενῶν διαφοραὶ πολλαχῶς δύνανται διαιρεῖσθαι, οἷον τοῦ ζώου διαφοραὶ λογικὸν καὶ ἀλογον, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τοῦ μονίμου τῆς ζωῆς ὡς θητὸν καὶ ἀθάνατον καὶ ἀπὸ τόπου ὡς πτηγὸν καὶ ἔνυδρον καὶ 5 πεζὸν καὶ ἀπὸ τῶν ποδῶν ὡς ὑπόποιον καὶ ἄπον· καὶ αὗται ἔτεραι εἰσιν αἱ διαφοραί. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης παραδείγματι γρηγόρευντος τῷ ἀπὸ τοῦ τόπου παρενέβαλεν ἐν τῷ μέσῳ καὶ ἔτέρας διαφοράς, ἐπίτηδες βιολόμενος διδάξει ὡς ἀδιάφορον καὶ ἔτέρας παραλαμβάνειν διαφοράς.

p. 1^b20 Τῶν δὲ ὑπὸ ἀλληλαγήσεων.

10 Καλῶς οὖν εἴπεν οὐδὲν κωλύει· οὔτε γάρ ἐξ ἀνάγκης αἱ αὐταὶ εἰσι διαφοραὶ τῶν ὑπαλλήλων γενῶν. ἀλλ' αἱ μὲν οὐσιώδεις διαφοραὶ τῶν ὑπαλλήλων γενῶν πάντη τε καὶ πάντως αἱ αὐταὶ εἰσιν, αἱ δὲ συμβεβηκόται οὐ πάντως. διὰ τοῦτο οὖν προσέθηκε τὸ οὐδὲν κωλύει. πολλάκις μέντοι συμβαίνει τὰς αὐτὰς εἶναι διὰ τὸν προειρημένον κανόνα τὸν λέγοντα 15 δισα κατὰ τοῦ κατηγορούμενου λέγεται, τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ ὑποκειμένου ἥηθήσεται.

p. 1^b25 Τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκήν.

Παραδοὺς ἡμῖν πρότερον ὁ Ἀριστοτέλης τὴν εἰς τέσσαρα διαιρέσιν 96v τῆς τε καθήλου οὐσίας καὶ τῆς μερικῆς καὶ τοῦ καθήλου συμβεβηκότος 20 καὶ τοῦ μερικοῦ, νῦν τὴν εἰς δέκα διαιρέσιν παραδίδωσι διὰ παραδειγμάτων, ἵνα εἰς ἔννοιάν τινα ἡμᾶς τούτων προαγάγῃ, διστερὸν δὲ περὶ ἔκαστου διηγηθειμένως διδάξῃ. ἔστι δὲ τοῦτο προσεγένετο τῷ ἀνωτέρῳ ἥηθῷ τῷ λέγοντι “τῶν λεγομένων τὰ μὲν κατὰ συμπλοκὴν λέγεται, τὰ δὲ ἄνευ συμπλοκῆς”. λέγει δὲ ἀκολούθως τοῦτο τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκήν. 25 τῷ δὲ εἰπεῖν κατὰ μηδεμίαν δηλοῦ πλείονας εἶναι συμπλοκάς· ἢ γάρ φωνὴν ἀπλῆγη οὖσαν κατὰ τὸ σημανόμενον συμπλέκομεν, ὡς δταν εἴπω ‘τρέχω’ (δηλῶ γάρ ἔμαυτὴν καὶ τὴν ἐνέργειαν), ἢ ἡ μὲν φωνὴ κατὰ

1 ζώων F   3 ἄλογος F¹   8 διδάξει] δεῖξαι M   διαλαμβ. διαφ. F: διαφ. παραλαμβ. M   post διαφοράς add. ὡς τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἄλογον. τὸ γάρ λογικὸν πολλαχῶς λαμβάνεται καὶ τὸ ἄλογον πολλαχῶς ὅμοιας F   9 δὲ γε Aristot. ὑπαλλήλων F
10 καλῶς — κωλύει] φησὶν οὐδὲν κωλύει καὶ καλῶς πρόσκειται τοῦτο F   οὕτε] seribas οὐδὲ 11 τῶν γάρ ὑπαλ. F   11. 12 ἀλλ' αἱ — τῶν ὑπαλλήλων γενῶν οἱ. F
12 αἱ αὐταὶ εἰσιν αἱ οὐσιώδεις F   13 οὖν οἱ. M   τὸ οἱ. M   14 συμβαίνει οἱ. F   εἰρημ. M   19 καὶ (ante τοῦ καθήλου) οἱ. M   21 προαγάγη Vat. 2173: προαγάγοι M: προάη F   περὶ ἔκαστον] ἔκαστον F   23 συμπλοκήν τινα M
24 δὲ] απ δή? τοῦτο F: τούτω τούτο M; απ τούτῳ τό? 25 τῶ] τὸ F   26 συμπλέκομεν] δὲ συμπλεκομένην F: πλέκομεν M   27 καὶ] κατὰ F

συμπλοκήν ἔστι, τὸ δὲ σημαινόμενον ἀπλοῦν, ὡς τὸ ζῆρον λογικὸν θυγατέρων (ἢ μὲν γάρ φωνὴ σύνθετος, ἄνθρωπος δὲ τὸ σημαινόμενον), ἢ καὶ ἀμφότερα σύνθετα, ὡς ὅταν εἴπω 'Σωκράτης περιπατεῖ', ἢ ἀμφότερα ἀπλᾶ, ὡς αὗται αἱ κατηγορίαι. τῶν οὖν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκήν λεγομένων ποιεῖται
5 νῦν τὴν διαιρέσιν, τοῦτον ἔστι τῶν δέκα κατηγοριῶν.

p. 1b27 "Εστι δὲ οὐσία μὲν ὡς τύπῳ εἰπεῖν οἷον ἄνθρωπος
Ἴππος.

Φιλανθρώπως ποιῶν κεφαλαιωδῶς παραδίδωσιν ἡμῖν τὴν ἐξήγησιν τῶν κατηγοριῶν. ἵνα πρότερον ἡμᾶς εἰς ἔννοιαν ἀγάγῃ τῆς περὶ αὐτῶν 10 διδασκαλίας καὶ οὗτως ὑστερὸν ἀκριβῶς ἴδιᾳ ἐκάστην κατηγορίαν ἐπισκεψώμενα, καὶ φησιν οὐσίαν εἶναι ἄνθρωπον καὶ ἵππον. σὺ δὲ ὑπάκουεις οὐσίας καὶ τὰ λοιπὰ δυσα αὐθυπόστατα πράγματά εἰσι καὶ μηδενὸς ἔτέρου δεόμενα εἰς τὸ ὑπόστηναι. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς οὐσίας, τὰς δὲ λοιπὰς κατηγορίας σαφῶς κατὰ λέξιν μαθησόμεθα.

15 p. 2a3 "Εχειν δὲ οἷον ὑποδέδεται ὥπλισται.

Ζητοῦσί τινες τί δῆλος ποτε ὥσπερ τῷ ποιεῖν τὸ πάσχειν ἀντίκειται καὶ κατηγορίαν αὐτοῦ ἔταξε, λέγων δὴ τὴν τοῦ πάσχειν, πῶς καὶ τοῦ ἔχειν ἀντικειμένου ὄντος τοῦ ἔχεισθαι οὐκ εἴπε καὶ τούτου κατηγορίαν, φημὶ δὴ τὴν τοῦ ἔχεισθαι, ἀλλὰ μόνην τὴν τοῦ ἔχειν. φαμὲν δὲ τοῦ διότι τοῦ 20 κεῖσθαι ἀναγθῆναι τοῦτο δύναται τὸ ἔχεισθαι, τὸ δὲ ἔχειν ὑπὲρ οὐδεμίαν τῶν ἄλλων, καὶ διὰ τοῦτο ἡγαγκάσθη κατηγορίαν αὐτῷ ἀφορίσαι.

Τινὲς δέ φασιν δὲτι οὐ πάντα τὰ ὄντα ὑπὸ τὰς δέκα κατηγορίας ἀναγθῆναι δύναται· τὸ γοῦν σημεῖον καὶ τὴν στέρησιν ὑπὸ ποιάν κατηγορίαν ἀνάζημεν; καὶ περὶ μὲν τοῦ σημείου φαμὲν δὲτι νῦν ὁ Ἀριστοτέλης 25 διαλέγεται περὶ πραγμάτων τῇ τε αἰσθήσει γνωρίμων καὶ τοῖς πολλοῖς, τὸ

2 γάρ om. F καὶ scripsi: κατὰ F: κατ' M 3 σύνθετα — ἢ ἀμφότερα om. F σύνθετα scripsi: σύνθετος M 4 ἀπλῆν F 4 μὲν οὖν F 8 φιλανθρ. δὲ F post ποιῶν add. ὁ ἀριστοτέλης M 9 εἰς ἔννοιαν ἡμᾶς colluc. M αὐτᾶς M 10. II ἐπισκεψόμεθα F 11 καὶ (prius) om. M οὐσίαν (sic) ἕπάκουεις M 14 post μαθησόμεθα addl. τοῦτο μέντοι ἐνταῦθα δὲτι ἐπισημάνασθαι δύτι τῆς ποιότητος πάσης μὲν οὖσης ἐν ὑποκειμένῳ οὐ πάσης δὲ τὸ αὐτὸν ὑποκειμένον κατ' εἶδος λαχούσης ἀλλὰ τῆς μὲν ἐν σώματι συνισταμένης οἰον θερμότητος ψυχρότητος τῆς δὲ ἐν ψυχῇ τὸ εἶναι ἔχουσης οἰον γεωμετρίας βουλόμενος ὁ φιλότορφος διὰ τῶν παραδειγμάτων ἐνδείξασθαι τὸ διττὸν εἶδος τῆς ποιότητος ἐπεφώνησε λέγων 'ποιόν δὲ οἶον λευκὸν γραμματικόν' τῆς μὲν ἐν ὑποκειμένῳ σώματι ποιότητος ἀπόδειγμα (sic) λαβὼν τὸ λευκὸν τῆς δὲ ἐν ψυχῇ τὸ εἶναι λαχούσης τὸ γραμματικόν M 15 ὑποδεδέσθαι M ὠπλίσθαι M 16 τινες om. F τὸ ποιεῖν τῷ πάσχειν F ἀντίκειται F 17 αὐτὴν F τὴν om. M 18 καὶ ex κατὰ corr. F τούτου] ταύτην F 19 τὴν (post δὴ) om. F φαμὲν — ἔχεισθαι (20)] δύτι τὸ ἔχεισθαι 20 ὑπὸ τὸ πάσχειν ἀνάγεται F τοῦ (tertium) Vat. 2173: om. M 23 ἀγθῆναι F 24 ἔξομεν F καὶ om. M

δέ γε σημεῖον αὐτὴ μὲν τι πρᾶγμα ὑφεστηκός οὐκ ἔστιν. ἀργὴ δέ ἔστιν
ὅλως πραγμάτων. ὅμοίως γάρ ἄν τις ἀπορήσει καὶ περὶ τῆς ὥλης καὶ
τοῦ εἰδους. ἀλλ' ὡς ἔφαμεν οὕτε περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ κρείττονος τῆς συν-
θέτου οὕτε περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ κείρονος τῆς συνθέτου. ἀλλὰ περὶ τῆς
5 συνθέτου οὐσίας | αὐτῷ νῦν ὁ λόγος. τὴν δὲ στέρησίν τινες ἔφασαν ὅπ' 97r
ἐκείνην τὴν κατηγορίαν αὐτὴν ἀνάγεσθαι, ὡφ' ἣν καὶ ἡ ἔξις ἀνάγεται· τὰ
γάρ ἀντικείμενα ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀνάγεται κατηγορίαν. ἡμεῖς δέ φαμεν
οὐδὲ ἀνάγεσθαι αὐτὴν ὅλως ὑπὸ τινα τῶν κατηγοριῶν· αἱ μὲν γάρ
κατηγορίαι τῶν ὄντων εἰσίν, ἡ δὲ στέρησίς ὅν μὲν οὐκ ἔστι, στέρησίς δὲ
10 ὄντος.

p. 2a4 "Ἐκαστον δὲ τῶν εἰρημένων.

Βουλόμενος ἡμῖν παραστῆσαι ως οὐ περὶ καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως
πρόκειται νῦν αὐτῷ διαλαβεῖν, φησὶν δὲ ἐκάστη τῶν κατηγοριῶν αὐτὴν μὲν
καὶ' αὐτὴν οὕτε ἀληθής τι οὕτε φεύδεται σημαίνει· ἐάν γάρ εἴπω 'Σωκρά-
15 τῆς περιπατεῖ', εἰ μὲν τύχοι περιπατῶν, ἡλγήθεισα, εἰ δὲ οὐ, ἐψευσάμην.
καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφάσεων ὅμοίως· ἐάν δὲ μυριάκις εἴπω 'ἄνθρωπος', οὕτε
ἀληθής εύθετο οὔτε φεύδεται, ὅμοίως δὲ καὶ 'περιπατεῖ'. εἰ δέ τις εἴποι διτι
ἐάν εἴπῃ τις 'περιπατῶ', ἀληθής εύθεται (εἰ γάρ τύχοι περιπατῶν,
ἀληθής εύθεται, εἰ δὲ μή, φεύδεται), ἐρῶμεν διτι ἀλλ' ἐ εἰρηκὼς 'περιπατῶ'
20 δυνάμει συμπεριέλαβε τὸ ἔγω, ως ἀν εἴλεγε 'περιπατῶ ἔγω', διτε
πάλιν ἡ ἀντινομία τῷ ὥριματι συμπαρελήφθη πρὸς γένεσιν ἀληθείας ἢ
φεύδους, ἐπειδὸν οὐκ τὸ δύνατο μία κατηγορία αὐτὴ καὶ' αὐτὴν τοῦτο ποιῆσαι·
δῆλον γάρ διτι ἐκάστη τῶν κατηγοριῶν αὐτὴ καὶ' ἔαυτὴν οὕτε κατάφασις
οὕτε ἀπόφασίς ἔστι, συμπλεκόμεναι δὲ πρὸς ἀλλήλας τοῦτο ποιοῦσιν, οἷον
25 ἄνθρωπος περιπατεῖ· ἔκ τε οὐσίας καὶ τοῦ ποιεῖν γέγονε κατάφασις·
προσλαβηθεῖσα δὲ μέσον τὸ ἀρνητικὸν μόριον γίνεται ἀπόφασις, οἷον
ἄνθρωπος οὐ περιπατεῖ.

p. 2a5 'Ἐν οὐδεμιᾳ καταφάσει.

Τὰ πολλὰ τῶν βιβλίων τὰ καλῶς δοκοῦντα ἔχειν οὐκ ἔχει ἢ ἀπο-
30 φάσει· εἰ γάρ κατάφασιν οὐδεμία τῶν κατηγοριῶν σημαίνει, πολλῷ μᾶλ-

1 μὲν τι Vat. 2173: μέντοι M: μὲν F   3 ὡς ἔφαμεν] corrigan
ώς φέρουμεν (cf. p. 35,27 sq.)   οὕτε περὶ τῆς ἀπλῆς ἡ (sic) κρείττονος τῆς συνθέτου in
mrg. suppl. F³   4 οὕτε περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ κείρ. τῆς συνθ. om. M   8 οὐδὲ scipisci:
οὕτε eodd.   12 τοῦτο βουλόμενος M   οὐ om. F   13 νῦν αὐτῷ πρόκ. colloc. M
μὲν om. F   14 τι om. M   φεύδος M   post σημαίνει add. ὅπερ τοιον καταφά-
σεως M   ἐάν γάρ] οἷον ἐάν M   εἴπωμεν M   15, 18 τύχη F   16, 17 οὕτε
ἀληθής οὐ om. M   17 εἴποι scipisci: εἴπη eodd.   19 οὐ om. M   21 συμπαρελ. Vat.
2173: παρελ. FM   22 μία om. M   23 δῆλον ως ἐκάστη M   23, 24 ἀπόφασίς
τις ἔστιν οὕτε κατάφασις M   26 οἷον om. F

λον οὐδὲ ἀπόφασιν, ἐπειδὴ δεῖται ἑτέρου ἀρηγητικοῦ μαρίου καὶ μᾶλλον ὑποπτεύει τις τὸ ποιεῖν κατάφασιν δηλοῦν η̄ ἀπόφασιν.

p. 2a7 "Απασα γάρ δοκεῖ κατάφασις η̄ ἀπόφασις.

Τὸ δοκεῖ πρόσκειται. ἐπειδὴ οὐ πάντως η̄ κατάφασις ἀληθεύει 5 οὐδὲ πάντως η̄ ἀπόφασις ψεύδεται. οἷν ἐὰν εἴπῃ τις 'τρέχω' η̄ 'οὐ τρέχω'. ἐπειδὴ οὖν ἐν τούτοις δυνάμει προσυπακούεται τὸ ἔγω. τούτου γάριν εἴπει δοκεῖ η̄ τοῦτο η̄ διτι παρέλκεται τὸ δοκεῖ η̄ διτι σφάλμα καλλιγράφου ἔστιν η̄ διτι ἀντὶ τοῦ 'οὗτο δοκεῖ πᾶσιν'.

Περὶ οὐσίας.

10 p. 2a11 Οὐσία δέ ἔστιν η̄ κυριώτατά τε καὶ πρώτως καὶ μάλιστα λεγομένη.

Πρώτην τάξιν ἔχει η̄ οὐσία ἐν ταῖς κατηγορίαις καὶ διὰ τοῦτο εἰ-
κότως τῶν ἄλλων αὐτὴν προέταξεν· αὕτη γάρ συνεισφέρεται μὲν ταῖς
λοιπαῖς κατηγορίαις. οὐ συνεισφέρει δὲ | αὐτάς. καὶ συναρτεῖ μὲν αὐτάς. 97v
15 οὐ συναρτεῖται δὲ ὥπ' αὐτῶν, διτι αὕτη αὐθιμπόστατός ἔστιν, ἐν αὐτῇ δὲ
αἱ ἄλλαι κατηγορίαι τὸ εἶναι ἔχουσιν· οὐσίας γάρ οὐσῆς οὐκ ἀνάγκη τὰς
ἄλλας εἶναι κατηγορίας, ταύτης δὲ μὴ οὐσῆς οὐ δυνατὸν τὰς ἄλλας ὑπο-
στῆναι. τῆς δὲ οὐσίας η̄ μὲν ἔστιν ἀπλῆ η̄ δὲ σύνθετος, καὶ τῆς ἀπλῆς
η̄ μὲν κρείττων τῆς συνθέτου η̄ δὲ γείρων. ἔστι δὲ σύνθετος μὲν οὐσία
20 ἄνθρωπος καὶ τὰ τιαντα. ἀπλῆ δὲ καὶ κρείττων τῆς συνθέτου η̄ τῶν
θείων οὐσία. ἀπλῆ δὲ καὶ γείρων τῆς συνθέτου η̄ ὅλη η̄ πρώτη καὶ τὸ
εἶδος· ταῦτα γάρ τῶν συνθέτων ἔνεκα παραλαμβάνονται, δεῖ δὲ τὰ δι'
ἔπειρόν τι παραλαμβανόμενα γείρονά εἰσιν ἔνεινον οὐ ἔνεκα παραλαμβάνον-
ται· οὐτω γάρ καπὲ τῶν τεγχῶν γείρονά φασεν εἶναι τὴν χαλινοποιητικὴν
25 τῆς ἐπικήν. διτι τῷ τῆς χαλινοποιητικῆς ἀποτελέσματι ὡς ὄργανῳ
κέρχηται η̄ ἐπικήν, καὶ ἔστιν οὐ μὲν χαλινὸς ἔνεκά του, η̄ δὲ ἐπικήν οὐ
ἔνεκα, καὶ ἐπὶ τῶν ὄλλων ὅμοίως. διαλέξεται δὲ ἐνταῦθα οὐ Ἀριστοτέ-
λης οὐ περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ κρείττονος τῆς συνθέτου (τοῦτο γάρ θεολογίας)

1 οὐδὲ Philop.: οὔτε codd.   ἑτέρου om. F   2 ὑποπτεύει M   δηλοῦμεν F
3 ἀπασα γάρ] πᾶσα F   η̄ ἀπόφασις M: καὶ ἀπόφασις Aristot.: om. F   5 η̄ οὐδὲ F
6 ἐπειδὴ] ἐπει M   τοῦτο γάριν F   7 η̄ (alt.) om. F   δοκεῖ Philop.: δοκεῖ
codd.   καλλιγράφου] supra ser. ἀντὶ F   7. 8 ἔστι καλλ. colloc. M   8 post δοκεῖ
add. ἀρέσκει F   9 tit. ἀρχὴ τῶν δέκα κατηγοριῶν. περὶ οὐσίας F: περὶ οὐσίας ἀμμω-
νίου M   10 τε om. M   πρώτως—λεγ. om. M   12 ἔχει τάξιν colloc. M   14 αὗτας
(pruis) om. F   15 καὶ διτι μὲν αὕτη M   16 οὐκ om. F   21 post πρόστη addl. ἔγους τὸ
γένος F   22 post εἶδος addl. τὸ ἔνυλον M   ἀεὶ—παραλαμβάνονται (23) in mrg. suppl. F³
ἀεὶ δὲ τὰ] τὰ δὲ M   23 τι om. F   ἔστιν M   ἔνεινων ὃν F   24 γάρ] γοῦν M
26. 27 οὐ ἔνεκα] οὐγ̄ ἔνεκά του F   28 οὐ] οὔτε M   θεολόγου M

οὐδὲ περὶ τῆς ἀπλῆς καὶ γείρονος τῆς συνθέτου (τοῦτο γάρ φυσιολογίας), ἀλλὰ περὶ τῆς συνθέτου καὶ σχετικῆς. καθὸ τοιωτὸς σημαίνεται. λέγει δὲ ταύτης τῆς οὐσίας τὴν μὲν εἶναι πρώτην τὴν δὲ δευτέραν, πρώτην μὲν τὴν μερικὴν καλῶν. δευτέραν δὲ τὴν καθόλου. διὸν ἄξιον ζητῆσαι 5 διὸ τί οὕτω φησίν, εἴπερ τῶν μερικῶν τὰ καθόλου τιμώτερα. φαμὲν οὖν διὰ τὰ φύσει πρότερα ήμιν δεύτερά ἐστι καὶ τὰ ήμιν πρότερα τῇ φύσει δεύτερα. οἷον ἡ ὅλη καὶ τὸ εἰδος εἶτα τὰ κοινὰ στοιχεῖα πρότερα τῇ φύσει, ἐκ τούτων δὲ τὸ σπέρμα καὶ τὸ αἷμα καὶ εἰδί οὕτως ὁ ἀνθρωπος· ήμιν δὲ πρότερος ὁ ἀνθρωπος· γνωρίζομεν γάρ ήμεῖς πρότερον τὸν ἀνθρωπον, εἶτα τὰ προειρημένα τὰ ἔνεκα του παραλαμβανόμενα. ἐπεὶ οὖν ὁ λόγιος αὐτῷ ὡς πρὸς εἰσαγοράμενος, τοῖς δὲ εἰσαγοράμενοις σαφέστερα τὰ προειρήθη, εἰκότως τὴν μερικὴν πρώτην εἴπεν ἐν τῷ παρόντι· ἀπὸ γάρ τῶν μερικῶν ὀνταργόμεθα ἐπὶ τὸ καθόλου. διὸ ὡς μὴ ἀρέσκοντα αὐτῷ λέγων οὐκ εἴπε· 'καὶ πρώτως καὶ μάλιστά ἐστιν', ἀλλὰ λεγομένη. ἐπιστῆσαι 15 δὲ γρὴ πῶς αὐτὰ φράζει ὁ Ἀριστοτέλης· ἐπειδὴ γάρ, ὡς εἴπομεν, ἀπαρεσκόντως λέγει τὴν μερικὴν οὐσίαν πρώτην, φησὶν ἡ μήτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται· ἡ γάρ οὗτως πρώτη οὐσία, τοῦτ' ἐστιν ἡ καθόλου, καθ' οὐποκειμένου τινός ἐστιν. ὡς ἀπαρεσκόμενος οὖν λέγεται εἴπεν. ἐπειδὴ δὲ οἵδεν διὰ καλὸν γῆ πρώτη οὐσία καλὸν γῆ δευτέρα, οὐκ ἐστιν 20 ἐν οὐποκειμένῳ, εἴπε τὸ ἐστιν· ἐν οὐποκειμένῳ δὲ οὐδενὶ ἐστιν. ἐνταῦθα οὖν τὸ ἐστιν προσέθηκεν, ἐπεὶ καὶ αὐτῷ ἤρεσκεν.

p. 2a12 Ἡ μήτε καθ' οὐποκειμένου τινὸς λέγεται.

Ζητοῦσι δέ τινες τί δῆ ποτε δι' ἀποφάσεων τὸ τιμώτερον ὥρισατο, εἴπερ τῶν καταφάσεών εἰσιν αὗται ἀτιμότεραι. φαμὲν διὰ οὐδὲν ἄποτον· 25 καὶ γάρ ήμεῖς τὸ θεῖον σημᾶνται βουλόμενοι οὐ καταφάσκομέν τι περὶ αὐτοῦ, ὡς φησιν ὁ Πλάτων, ἀλλ' εἰς ἀποφάσεις τρεπόμεθα. | ἀποροῦσι 98r

I οὐδὲ] οὔτε M φυσιολόγου M 2 περὶ οὐ. F καὶ σχετικῆς οὐ. M λέγεται F 3 δὲ (prioris) γάρ M καὶ πρώτ. μὲν F 5 διὰ τίνα αἰτίαν M οὖν οὐ. M
6 δεύτερος] δεύτερον F: ὕπερτερα M 7 post οἷον add. εἰ τύχοι τῇ φύσει πρότερα ἐστιν M
ἡ τὸ ὅλη M 7. 8 πρότερα γάρ τῇ φύσει ταῦτα M 8 δὲ τούτων colloc. M 9 πρότερος οὐ. F γνωρίζομεν—ἀνθρωπον οὐ. M 10 post παραλαμβ. add. ὥστε οὖν σαφέστερα ήμιν ἐστι τὰ προειρήθη M 11 σαφέστερα τὰ προειρήθη (12)] πρὸς διάσκολιν τὰ πρὸς αἰτίησιν ἐναργῆ τυγχάνει, φιλανθρώπως γε ποιῶν συγκαταβαίνει τῇ διανοίᾳ ἡμῶν M 12 εἰκότως οὖν M 13 μερῶν F λέγων οὐ. F 14 ἐπιστῆσαι—ἤρεσκεν (21) eicias 15 δὲ οὐ. F αὐτὸν M 17 post λέγεται add. καὶ οὐκ εἴπεν ἐστιν M 19 κανόν (alterum) F: καὶ M 20 οὐδὲν F 21 post ηρεσκεν add. ἀνωτέρω δὲ εἴπε τὸ λέγεται· ἀπήρεσκε γάρ αὐτῷ M 23 τινες οὐ. F δι' ἀποφάσεων scripsi: δι' ἀποφάσεως F: ἀποφάσει (post τιμώτερον colloc.) M 24 ἀτιμότεραι F 25 σημῆναι M 26 δὲ θεῖος πλ. M [Πλάτων] potius Plotinus, cf. Enn. V, 3,14 (p. 51)
post τρεπόμεθα add. ἐρωτῶντος γάρ σωκράτους τὸν τίμασιν τί ἐστιν δὲ θεός, λέγει ἐκεῖνος ὅτι μὲν οὐκ ἐστιν οἶδα· διὰ μὲν γάρ οὔτε σῶμα οὔτε χρῶμα οὔτε ἄγγελος οὔτε τι τῶν τοιούτων, κρείττων δὲ ἡ κατά ταῦτα οἶδα, τι δὲ ἐστιν οὐκ οἶδα³. ὥστε κοσμοῦσιν ἐστιν διὰ οἱ ὄρισμοι οἱ

δέ τινες λέγοντες μήποτε καὶ τῇ ὄντως πρώτῃ καὶ θείᾳ οὐσίᾳ ἀρμόζει
ἢ ἀποδεδουμένος ὄρισμὸς τῆς οὐσίας καὶ τῇ μερικῇ ψυχῇ· καὶ γάρ οἱ θεῖοι
οῦτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς λέγεται οὗτε ἐν ὑποκειμένῳ ἐστί, καὶ μέντοι
καὶ η̄ ψυχή. φαμὲν οὖν ὅτι οὐδετέρῳ ἀρμόζει οἱ ὄρισμάς, ἐπὶ μὲν γάρ
της θείας οὐσίας ἀνόργητον ὅλως τὸ ἐπινοεῖν τοῦτον τὸν ὄρισμόν· τὸ γάρ μὴ
εἶναι καθ' ὑποκειμένου πρὸς ἀντιδιαστολὴν τὸν ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων εἰρη-
ται καὶ ἀρμόζει πράγμασι σχέσιν τινὰ ἔχουσι πρὸς τὰ ἐν ὑποκειμένῳ. τὸ
δὲ θεῖον ἀσχετὸν παντελῶς καὶ πάντων ἐξηρημένον τῶν τε ἐν ὑποκειμένῳ
καὶ τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων, γινομένων δὲ τοῖς συμβεβηκόσιν ὑπα-
10 κειμένων. ἐπὶ δὲ τῆς ψυχῆς εἰ μὲν τὴν ἐξηρημένην λαμβάνει τις, οὐχ
ἀρμόσει πάλιν οἱ ὄρισμὸς διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν (πάντων γάρ ἔχουσα τοὺς
λόγους καὶ τὴν γνῶσιν παρ' ἑαυτῇ ἀσχετος καὶ αὐτὴ καὶ ἐξηρημένη),
εἰ δέ γε τὴν μερικήν, οἷς τοῖς ἐφαρμόζει ταύτῃ· πεσοῦσα γάρ εἰς τὴν σχέσιν
καὶ λήθη κατασχεθεῖσα είτε εἰς ἀνάμνησιν ἐπειγομένη τῶν προτέρων γίνε-
15 ται ὑποκειμένον ποτὲ μὲν τῇ γραμματικῇ ποτὲ δὲ τῇ ἵταρικῇ καὶ τοῖς ἄλλαις
τέχναις ὄμοιών. καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν τῇ ψυχῇ ποτὲ μὲν ἐφαρμόζειν τὸν
ὄρισμὸν ποτὲ δὲ οὐ· μέσην γάρ ἔχει τάξιν πρὸς τὰ πάντη ἐξηρημένα τῆς
ὕλης καὶ τὰ πάντη ἔνυλα, καὶ ὅτε μὲν η̄ ψυχὴ ἐξηρηται τῶν σωμάτων, οὐκ
ἐφαρμόσει αὐτῇ οἱ ὄρισμός, ὅτε δὲ πεσοῦσα ἐν ὅλῃ ἐπιλανθάνεται, τηνι-
20 καῦτα ἐφαρμόσει, καὶ οὐδὲν ἀτοπον.

p. 2 a 14 Δεύτεραι δὲ οὐσίαι λέγονται.

"Ἄξιον δὲ ζητῆσαι ποιῷ τρόπῳ κέχρηται διαιρέσεως ἐν τῇ οὐσίᾳ·

τοιοῦτοι τὸ ὑποκειμένον χωρίζοντες αὐτὸν πάντων τῶν καταδεεστέρων. καὶ ἐπὶ τῆς ὕλης δὲ
τοῦτο εἰώθαμεν σηματίνειν F 1 καὶ θείᾳ om. (post τῆς οὐσίας (2) add. ἥγουν τῇ
θείᾳ) F 2 post ὄρισμὸς add. ὑπὸ τοῦ ἀριστοτέλους M καὶ ἔτι τῇ M μερικῇ
eicias (cf. p. v. 10 sq.) 4 ἀρμόττει eodd. μὲν om. F 5 οὐσίας om. F
7 ἀρμόττει M τὰς ἐν ὑποκ. M 8 τε om. M 9 ante καὶ add. ὄντων M
ὅντων post μὴ colloc. M 11 πάλιν ὄμοιως M 11. 12 τὴν γνῶσιν καὶ τοὺς λ. (num.
superser. corr.) F 12 αὐτὴ M: αὐτῇ F 13 ἐφαρμόττει eodd. ταύτῃ] αὐτῇ M
σχέσιν] γνῶσιν M 14 λίθην F 15 ποτὲ μὲν γραμματικής ποτὲ δὲ ἵταρικῆς F
16 ὄμοιως τέχναις colloc. M ἐφαρμ. ante τῇ ψυχῇ colloc. F 17 ἔχουσα M 18 καὶ
(alt.) om. M 18. 19 ὅτε] διτι (utrobiique) F 18 η̄ ψυχὴ om. M 19. 20 ἐφαρμ.
τηνικῶτα colloc. F 20 post ἀτοπον add. ἐν τῷ οὖν λέγειν μᾶλιστα ἐτίμανεν ὅτι αὐτῇ
ἐτίνι η̄ μᾶλλον οὐσία τῶν εἰδῶν καὶ τῶν γενῶν. ἀλλὰ καὶ πρώτως ἀντὶ τοῦ πρώτως καὶ
κυριωτάτῃ εἴη οὐ μόνον σημανομένων ἀλλὰ καὶ πράγματι οὐσία. ζητούμεν δὲ διὰ τί τοσούτοις
ἐγκωμίαις τὴν πρώτην οὐσίαν ἐτίμησεν. καὶ φαμὲν ὅτι η̄ κατὰ φύσιν κατηγορία γίνεται ταύ-
της τῆς ἀτόμου οὐσίας ὑποκειμένης καὶ κατηγορούμενου αὐτῆς η̄ τοῦ γένους η̄ τοῦ εἰδῶν, καὶ
τοῦ μὲν γένους ὡς ὅταν εἴπω ὁ σωκράτης ζῶν ἐστί, τοῦ δὲ εἰδούς ὡς ὅταν εἴπω σωκράτης
ἀνθρωπος ἐστίν. ἀλλὰ δὴ καὶ τὰ συμβεβηκότα, ὅταν ἐν αὐτῇ κατηγορῶνται, οἷον σωκράτης
λευκός ἐστι. καὶ πάλιν ὅταν αὐτῇ η̄ ἀτομος οὐσία τοῦ εἰδῶν καὶ τοῦ γένους κατηγορεῖται, οἷον
οὗτος οἱ ἀνθρωπος σωκράτης ἐστί, τόδε τὸ ζῶν σωκράτης ἐστίν. ἐστι δὲ ὅτε οὐκ ἀληθεύει
η̄ παρὰ φύσιν κατηγορία, ὡς ὅταν εἴπω οἱ ἀνθρωπος σωκράτης ἐστί, τὸ ζῶν σωκράτης ἐστί.
λέγεται δὲ παρὰ φύσιν κατηγορία, ὅταν η̄ ἀτομος οὐσία κατηγορεῖται τοῦ συμβεβηκότος, ὡς
τόδε τὸ λευκόν σωκράτης ἐστί. καὶ διὰ τοῦτο πολλοὶς αὐτὴν ἐγκωμίους ἐτίμησεν F

τῶν γάρ διαιρουμένων τὰ μὲν ὡς γένος εἰς εἶδη διαιρεῖται, | τὰ δὲ ὡς 98^v οὐλον εἰς μέρη. τὰ δὲ ὡς φωνὴ ὅμωνυμος εἰς διάφορα σημανόμενα. καὶ φαμεν ὅτι πρῶτον μὲν οὐλή ὡς γένος εἰς εἶδη, ὅτι οὐδέποτε τῶν διαιρεθέντων εἰδῶν τὸ ἐν περιέχει τὸ ἔτερον· οἷον τοῦ ζῷου τὸ μὲν λογικὸν τὸ 5 δὲ ἀλογον, οὐ δυνάμεθα δὲ εἰπεῖν ‘τοῦ ζῷου τὸ μὲν ἀλογον τὸ δὲ ἵππος’· περιέχεται γάρ οὐπὸ τοῦ πρώτου τὸ δεύτερον. οὗτοι γοῦν καὶ ή πρώτη οὐσία οὐπὸ τῆς δευτέρας περιέχεται. ἀλλὰ μήτη οὐδὲ ὡς οὐλον εἰς μέρη διαιρεῖται· οὐδὲ γάρ οἰόν τε εἰπεῖν ‘τοῦ οὐλον τὸ μὲν χειρὶ τὸ δὲ δάκτυλος’ (περιέχεται γάρ ὄμοιώς καὶ ἐν τῇ χειρὶ ὁ δάκτυλος), ἀλλὰ τοῦ οὐλον τὸ μὲν χειρὶ τὸ 10 δὲ πούς. ἀλλὰ μήτη οὐδὲ ὡς φωνὴ ὅμωνυμος εἰς διάφορα σημανόμενα διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν· οὐδὲ γάρ ἐν τοῖς διαιρουμένοις ὡς φωνὴ ὅμωνυμος εἰς διάφορα σημανόμενα εὑρίσκομεν περιεχόμενον τὸ ἔτερον οὐπὸ τοῦ ἑτέρου, οἷον ή κύων φωνὴ κατηγορεῖται κατὰ τοῦ ἀστράφου καὶ κατὰ τοῦ φιλοσόφου καὶ κατὰ τοῦ χερσαίου κυνός. οὐδὲν δὲ τούτων οὐπὸ τοῦ ἑτέρου περιέχεται. 15 ἀλλως τε ἐπὶ τῶν διαιρουμένων ὡς φωνὴ ὅμωνυμος εἰς διάφορα σημανόμενα μόνη ή ὅμωνυμά εὑρίσκεται, οὐ μέντοι καὶ κοινωνία ὄρισμοῦ, ἐπὶ δὲ τῆς πρώτης καὶ δευτέρας οὐσίας οὐ μόνον κοινωνία ὀνόματός ἔστιν, ἀλλὰ καὶ ὄρισμοῦ· ὁ γάρ Σωκράτης πρώτη ὥν οὐσία καὶ τῷ τῆς δευτέρας ὀνόματι καλεῖται, τοῦτ' ἔστι τῷ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τὸν ὄρισμὸν δὲ τὸν 20 αὐτὸν ἔχει ὁ τε Σωκράτης καὶ ὁ καθόλου ἀνθρωπος· ὄμοιώς γάρ καὶ τὸ ζῷον οὐσίᾳ ἔμψυχος αἰσθητική καὶ ζῷον καλεῖται. φαμὲν οὖν ὅτι τάξιν παραδίδωσιν αὐτῆς, οὐκέτι δὲ καὶ διαιρέσιν. |

2 ὅμωνυμα F post σημανόμενα add. θῶμεν οὖν κατὰ ποίαν τούτων τῶν διαιρέσεων διαιρεῖ τὴν οὐσίαν ὁ ἀριστοτέλης Μ καὶ om. M 6 οὕτω—οὐσίᾳ (7) οὐκοῦν οὐδὲ ἐνταῦθα ἐροῦμεν τὴν διαιρεσιν γεγενῆσθαι ὡς γένος εἰς εἶδη· ή πρώτη γάρ οὐσία Μ γοῦν corr. F² 7 διαιρεῖται om. M 8 οὐδὲ scripsi: οὗτε codd. τὸ δὲ δακτ.—χειρ (9) in mrg. suppl. F³ δάκτυλον F 9 γάρ] τὰ F καὶ om. M τοῦ οὐλού scripsi: οὐδὲ ὡς τὸ οὐλού F: οὐλον τοῦ οὐλού M 10 post πούς add. οὕτω καὶ ἐνταῦθα περιέχεται ή δευτέρα οὐσία τῇ πρώτῃ F διὰ—σημανόμενα (15, 16) om. M: διὰ—σημανόμενα (12) om. etiam F: exhibent Paris. 1928 Vind. 10 11 οὐδὲ scripsi: οὗτε codd. 12 post εὑρίσκομεν add. γάρ F 16 ante μόνη add. ἐν οἷς M ή om. F καὶ om. F 18 δευτέρας οὐσίας M 19 post ἀνθρώπου add. ὀνόματι M δὲ om. M 20 an ὄμοιώς καὶ τί ἔσθι? 21 ὅτι om. M 22 αὐτοῖς M post διαιρέσιν add. lemma φανερὸν (p. 2a19)—κατηγορηθῆσται (p. 2a33), tum hanc expositionem Metà τὸ εἰπεῖν τὰ ἐγκώμια τῆς οὐσίας καὶ διδάξας περὶ αὐτῆς ὅτι καὶ λέγεται καὶ νοεῖται καὶ ἔστι, καὶ διὰ μὲν τοῦ κυριώτατα σημάντας τὸ λέγεται (τὰ γάρ λεγόμενα ἡ κυρίως ἡ καταχρηστικῶς λέγεται), καὶ διὰ τοῦ πρώτως τὸ νοεῖται σημάντας (τὰ γάρ νοούμενα ἡ πρώτως ἡ διὰ μέσων τινῶν νοοῦνται), διὰ δὲ τοῦ μᾶλιστα τὸ ὅτι ἔστι σημάντας, δείκνυσι καὶ διὰ θεωρίας καὶ διὰ πορίσματος καὶ διὰ λήμματος, ὅτι ή ἀτομος οὐσία καὶ πρώτως καὶ μᾶλιστα ἔστιν οὐσία. δεῖ δὲ ἡμᾶς εἰδέναι τι ἔστι θεωρία καὶ τί πόρισμα καὶ τί λήμμα. θεωρία τοίνυν ἔστιν ἡ τοῦ πράγματος ἀνάμνησις, ὡς ὅταν εἴπω ἀνθρωπος οὐσία καὶ θεωρήσω πῶς ἔστιν οὐσία, πόρισμα δὲ τὸ τῆς θεωρίας συμπέρασμα, ὡς ὅταν εἴπω ἀνθρωπος ζῶν, τὸ ζῶν οὐσία, ἀνεφάνη οὖν ἡμῖν ὅτι ὁ ἀνθρωπος οὐσία ἔστι. πόρισμα οὖν ἔστι τὸ ἀναφανόμενον ἐκ τοῦ πράγματος, ὡς ὅταν τις βουλόμενος ἡμῖν δεῖξαι ὅτι ἀλλάντας η ψυχή, ἀναφανή (ἀναφανή F) ἡμῖν ὅτι ἔστιν αὐτοκίνητος. λῆμμα δέ, ὅταν αὐτὸ τὸ συμπέρασμα τοῦ συλλογισμοῦ, ὅπερ ἔστι

p. 2a14 Ἐν οἷς εἰδεσιν αἱ πρώτως λεγόμεναι οὐσίαι.

99r

Διὸ τί μὴ εἶπε ὁ δεύτεραι οὐσίαι λέγονται τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη καθόλου, ἀλλ᾽ ἐν οἷς εἰδεσι: λέγομεν δὲ πάνυ ἀσφαλῶς: εἰ γάρ εἶπε τὰ γένη καὶ τὰ εἶδη, ἐπειδῆπερ ἐν ταῖς ὅλαις κατηγορίαις εἰσὶ γένη καὶ δεῦται (οἷον ἐν τῷ ποιῷ γένος μὲν τὸ γοῦνα μεταβολῆς δὲ τὸ λευκὸν καὶ τὸ μέλαν), εἴχομεν ὑπολαβεῖν τὰς δεύτερας οὐσίας εἰναι καὶ ἐν τοῖς συμβεβηκόσι: διὸ τοῦτο οὐ τὰ τυγχόντα εἶδη εἰπεν, ἀλλ᾽ ἐν οἷς εἰδεσιν εὑρίσκονται αἱ πρώται οὐσίαι.

p. 2a15 Ταῦτά τε καὶ τὰ τῶν εἰδῶν τούτων γένη.

10 Ἐνταῦθα συνάγει ὁ φιλόσοφος τὸ παρ' αὐτοῦ εἰρημένον καὶ διὰ τοῦ εἰπεῖν ταῦτά τε ἐσήμανε τὴν πρώτην οὐσίαν. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν καὶ τὰ τῶν εἰδῶν γένη ἐσήμανε τὴν δεύτεραν οὐσίαν.

p. 2a16 Οἷον ὁ τὶς ἄνθρωπος. |

Παραδίειμα λαμβάνει τῆς πρώτης οὐσίας. ἐκ δὲ τοῦ παραδείγματος 99v
15 φανερὸν διτὶ ή πρώτη οὐσία περιέχεται ἐν τῇ δευτέρᾳ· ὁ γάρ τις ἄνθρωπος ἐν εἰδεῖ μὲν ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ, γένος δὲ τοῦ εἰδούς τούτου ἔστι
τὸ ζῷον· ἐπειδὴ γάρ τὸ μὲν ζῷον τὸν καθόλου ἄνθρωπον περιέχει, ὁ δὲ

πρέσβιτος, λάβω ἀργήν ἑτέρου συλλογισμοῦ, οἷον ὁ ἄνθρωπος οὐσία, ἡ οὐσία οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ, ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἐν ὑποκειμένῳ. εὑρήσεις οὖν καὶ θεωροῦντα αὐτὸν ἐν τῷ δεῖξαι πρώτην τὴν ἀπομον. καὶ διὰ πορίσματος δείκνυται διτὶ εἰκότις πρώτη οὐσία λέγεται, διτὶ καὶ αἱ δεύτεραι οὐσίαι καὶ τὰ συμβεβηκότα κατηγοροῦνται αὐτῆς. μέμνηται δὲ τῇς εἰδοκήσις καὶ τοῦ καθόλου συμβεβηκότος ὡς τῶν ἀτόμων οὐσιῶν κατηγορουμένων, τῶν δὲ ἀτόμων ὑποκειμένων, καὶ οὕτε τοῦ γένους οὕτε τῶν μερικῶν συμβεβηκότων ὡς εὐσυνόπτων ἡ ὡς σύντομον καὶ ἥμιν καταλιπτάνων τοῦτο εἰδέναι, διτὶ καὶ ταῦτα κατηγοροῦνται αὐτῶν. είτα φησὶν διτὶ τὰ εἶδη μᾶλλον οὐσία τοῦ γένους, καὶ ἀποροῦσι τινὲς ἀπορίας, ὣν ἡ πρώτη ἔστιν· ἡ οὐσία τὸ μᾶλλον καὶ ἡ τον οὐκ ἐπιδέχεται, ὡς αὐτὸς δεῖξει, καὶ πως ἐπὶ τῶν εἰδῶν τὸ μᾶλλον λέγομεν; διτὶ περὶ τῶν κατὰ βάθος οὐσιῶν εἰπεν, διτὶ εὐρέτι μᾶλλον· τὰ γάρ ἐπάνω τῶν ὑποκειμένων ὡς καθολικώτερα ἔχουσι τὸ μᾶλλον. ἐν δὲ τῇ κατά πλάτος οὐκ ἔστιν εὐρέτι τὸ μᾶλλον, οἷον ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἵππου· οὐδέτερα γάρ μᾶλλον οὐσία. ἔτι φασὶν ἐπεὶ αἱ δεύτεραι οὐσίαι ὕμοις δὲ καὶ τὰ συμβεβηκότα δέονται τῶν πρώτων οὐσιῶν, ὡς φησί, τί μὴ καὶ τὰ συμβεβηκότα ὕστιν οὐσίαι: φαμὲν οὖν διτὶ αἱ δεύτεραι οὐσίαι πρὸς μήνην κατηγορίαν δέονται αὐτῶν, τὰ δὲ συμβεβηκότα καὶ διτὶ κατηγορίαν καὶ διτὶ ὅπαρξιν. ἔτι μᾶλλον οὐσία ἔφησεν τοῦ γένους τὸ εἶδος, διὰ τί μὴ δεύτεραν οὐσίαν ἐκάλεσεν αὐτὸν καὶ τρίτην τὸ γένος; καὶ φαμὲν διτὶ τὸ εἶδος γένους ἔστιν εἶδος καὶ ἀντιστρέψει. διὰ γοῦν τὴν τρίτην οὐκ ἔδύνατο χωρίσαι αὐτὰ ἀπ' ἀλλήλων. F 1 οὐσίαι om. M: ante λεγ. colluc. Aristot. 2 τὰ τε εἶδη καὶ τὰ γένη M 3 καθόλου F: καὶ τὰ καθόλου M
3 εἰ M: οὐ F 5 μὲν γάρ F 6 ἀπολαβεῖν M 9 τε] δὲ F τὰ om. F
10 τοῦ Vat. 2173: τὸ F: evan. M 11 τε om. F 16 τούτου om. F 17 ἐπειδὴ—
λέγονται (p. 40,2) om. M

καθόλου ἄνθρωπος τὸν τινὰ ἄνθρωπον, ὁ δὲ τὶς ἄνθρωπος πρώτη οὐσία,
ὁ ἄνθρωπος ἄρα ὁ καθόλου καὶ τὸ ζῆν δεύτεραι οὐσίαι λέγονται.

p. 2a 17 Δεύτεραι οὖν αὗται λέγονται οὐσίαι.

Καλῶς δὲ τὸ λέγονται εἰρηκεν, ἐπειδήπερ κατὰ φύσιν αὗται πρῶται
οὐσίαι εἰσίν.

p. 2a 20 Ἀναγκαῖον καὶ τοῦνομα καὶ τὸν λόγον κατηγορεῖσθαι τοῦ
ὑποκειμένου.

Πόρισμά συνάγει ὁ Ἀριστοτέλης ἐνταῦθα τοιοῦτο· φησὶ γάρ ὅσα
κατά τινος λέγεται ως καθ' ὑποκειμένου, μεταδίδωσι τῷ ὑποκειμένῳ καὶ
10 τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ὄρισμοῦ (ὅ γάρ Σωκράτης ἄνθρωπος λέγεται καὶ
ζῆν λογικὸν θνητόν), ὅσα δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ἔστι, τοῦ μὲν ὄρισμοῦ οὐδέποτε
μεταδίδωσι, τοῦ δὲ ὀνόματος ἐνίστε. ἡ γάρ λευκότης ἐν σώματί ἔστι
καὶ τοῦ μὲν ὄρισμοῦ οὐδὲ μεταδίδωσι· λέγομεν γάρ λευκὸν
15 σῶμα· διακριτικὸν δύσεως) τοῦ δὲ ὀνόματος μεταδίδωσι· λέγομεν γάρ λευκὸν
σῶμα· Ιστέον δὲ ὅτι οὐκ ἀσί· ἴδον γάρ ἡ ἀρετὴ οὕτε τοῦ ὀνόματος οὕτε
τοῦ ὄρισμοῦ μεταδίδωσι τῷ ὑποκειμένῳ· οὐ γάρ λέγεται ἀρεταῖος ὁ ἀρετῆς
μετέχων ἀλλὰ σπουδαῖος.

p. 2a 34 Τὰ δὲ ἄλλα πάντα.

Καλῶς πᾶλιν τὸ λέγεται εἰπεν· οὐ γάρ δέεται τὰ καθόλου τῶν
20 πρώτων οὐσιῶν, τοῦτ' ἔστι τῶν μερικῶν, ἵνα συστῆ, ἀλλ' ἵνα κατ' ἐκεί-
νων ῥῆθη.

p. 2a 35 Ἡ ἐν ὑποκειμέναις | αὗταις ἔστι.

100r

Καλὸν καὶ ἐνταῦθα τὸ ἔστι· τὰ γάρ συμβεβηκότα ἐν ταῖς μερικαῖς
οὐσίαις τὸ εἶναι ἔχουσιν. ἐγκώμιον οὖν βιώλεται εἰπεῖν τῆς πρώτης οὐ-
25 σίας· ἐπειδὴ γάρ εἰς τρία τὰ πράγματα διαιρεῖται, εἰς καθόλου οὐσίας εἰς
μερικάς εἰς συμβεβηκότα, δέεται, φησίν, ἐκάτερα τῶν πρώτων οὐσιῶν

3 lemma om. F 4 post δὲ add. πάλιν M τὸ λέγ. εἰρ.] εἴπε τὸ λέγ. M αὗται πρῶται] πρώτως αὗται F 8 ἐνταῦθα om. M τοιοῦτο] τοῦτο M 9 λέγονται M 10 post ὄρισμοῦ add. οἷον ὁ καθόλου ἄνθρωπος λέγεται κατὰ σωκράτους καὶ τοῦ ὄρισμοῦ ἔαυτοῦ μεταδίδωσιν ὁ ἄνθρωπος τῷ σωκράτει F 13 οὐ (prioris)] οὐδέποτε M εἴποιμεν scripsi: εἴπω F: εἴπωμεν M 14 λέγωμεν F 14. 15 λευκὸν σῶμα] αὗτὸ λευκὸν M 15 post σῶμα add. οἷον σωκράτης λευκός F 15. 16 οὕτε ὄρισμοῦ οὕτε ὀνόματος F 16 λέγ. γάρ colloc. F ἀρετὴν F 19 δεῖται F 21 ῥῆθη] ἀρετεῖθη M 22 εἰσὶ F 23 καλῶς M καὶ] οὖν εἴπεν M 25 ἐπεὶ M τὰ om. M πράγ. ταῦτα M

τὰ μὲν ἔνα ύποστη (ἐν ταύταις γάρ τὰ συμβεβηκότα τὸ εἶναι ἔχει), τὰ δὲ ἔνα κατηγορηθῆ (κατὰ τίνος γάρ τὰ καθόλου κατηγορεῖται η̄ κατὰ τῶν μερικῶν); καὶ ἀναιρεθεισῶν τῶν πρώτων οὐσιῶν ἀναιρεῖται καὶ τὰ συμβεβηκότα μὴ ἔχοντα ἐν τινὶ ύποστηναι, ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ καθόλου μὴ 5 ἔχοντα κατά τίνος ύποκειμένου ῥηθῆναι. καθόλου δὲ λέγεται οὐ τὰ πρὸ τῶν πολλῶν, ἀλλὰ τὰ ἐν τοῖς πολλοῖς. τούτου χάριν πρόσκειται τοῦτο διὸ τὸ ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ Πορφυρίου εἰρημένον, διτὶ ἐνδέχεται τῶν εἰδῶν πάντων καθ' υπόθεσιν ἀνηρημένων τὸ γένος εἶναι. ἐκεῖ οὖν διελέγετο περὶ τῶν νοητῶν γενῶν καὶ εἰδῶν τῶν πρὸ τῶν πολλῶν, ἐνταῦθα δὲ περὶ 10 τῶν αἰσθητῶν γενῶν καὶ εἰδῶν διαλέγεται. τοῦτ' ἔστι περὶ τῶν ἐν τοῖς πολλοῖς.

p. 2b5 Ἡ ἐν ύποκειμέναις αὐταῖς ἔστι.

Τοῦτ' ἔστιν αἱ μὲν καθόλου οὐσίαι κατὰ τῶν μερικῶν λέγονται, τὰ δὲ συμβεβηκότα ἐν ταῖς μερικαῖς οὐσίαις τὸ εἶναι ἔχει· μὴ οὐσῶν οὖν 15 τῶν πρώτων οὐσιῶν οὔτε αἱ καθόλου εἰσὶν οὔτε τὰ συμβεβηκότα. εἰκότως οὖν αἱ μερικαὶ οὐσίαι πρῶται εἶναι λέγονται. καὶ καλῶς ἔταξεν ἐν μὲν τοῖς καθόλου τὸ λέγεται, ἐν δὲ τοῖς συμβεβηκόσι τὸ ἔστι.

p. 2b7 Τῶν δὲ δευτέρων οὐσιῶν μᾶλλον.

Νῦν σύγκρισιν ποιεῖται τῶν δευτέρων οὐσιῶν πρὸς ἀλλήλας, τοῦ τε 20 εἰδοῦς καὶ τοῦ γένους, καὶ ἀπὸ δύο ἐπιχειρημάτων δείκνυσι μᾶλλον οὐσίαν τὸ εἰδός η̄ τὸ γένος· ἑνὸς μὲν ἀπὸ τῆς σχέσεως τῆς πρὸς τὴν πρώτην οὐσίαν, τοῦτ' ἔστι τῆς ἐγγύτητος (ἐγγύτερον γάρ τὸ εἰδός τῆς πρώτης γῆγουν μερικῆς οὐσίας ἥπερ τὸ γένος), ἑτέρου δὲ ἀπὸ τῆς ἀναλογίας· ὡς γάρ ἔχει η̄ πρώτη οὐσία πρὸς τὸ εἰδός, οὕτω καὶ τὸ εἰδός πρὸς τὸ γένος.

25 p. 2b8 Εάν γάρ ἀποδιδῷ τις τὴν πρώτην οὐσίαν τί ἔστι.

Κανὸν γάρ ἀποδιδῷ τις τί ἔστι Σωκράτης, οἰκείως μὲν καὶ ἀνθρωπος

1 τὰ μὲν —ἔχει] ἥγουν αἱ καθόλου καὶ τὰ συμβεβηκότα δέονται τῶν μερικῶν, τὰ μὲν συμβεβηκότα (δέονται —συμβ. in mrg. suppl. F³) ἔνα ύποστη ἐν ταύταις F 1. 2 τὰ δὲ καθόλου ἔνα F 2 τὰ om. F 2. 3 η̄ κατὰ τῶν μερικῶν om. F 3 καὶ ἀναιρ. —ῥηθῆναι (5) om. M 5 δὲ om. M λέγει M 6 καὶ πρόσκ. F 7 ἐν τῇ Εἰσαγ. Πορφ.] cf. p. 15,18 sq. 8 ἀνὴρ, καθ., ὑπόθ. colloc. F 9 νοητῶν — πολλῶν] νοημάτων F 12 αὐταῖς ἔστι] αὐταῖς εἰσὶ F: ἔστιν αὐταῖς M 14 τὸ om. F 16 οὐσίαι πρῶται λέγονται οὐσίαι εἰναι F καὶ καλῶς — λέγεται (17)] καλῶς δὲ πᾶλιν καὶ ἐνταῦθα ἐν μὲν τοῖς καθ. τῇ παρ² αὐτῷ πρώτῃ οὐσίᾳ τὸ λέγεθαι ἔταξεν M 19 νῦν om. M 20 ἀπὸ δύο — γένους (21)] φησὶ μᾶλλον εἰναι οὐσίαι τὸ εἶδος τοῦ γένους καὶ δείκνυσι τοῦτο ἀπὸ δύο ἐπιχειρημάτων M μᾶλλον F οὐσία F 22 ἐγγύτερον — γένος (23) post ἀναλογίας colloc. M 23 ἥγουν μερ. οὐσ.] οὐσίας τουτέστι τῶν ἀτόμων M 23. 24 ὡς γάρ] καὶ πᾶλιν ὡς M 25 τί ἔστι om. F 26 κανὸν — Σωκρ.] ἥγουν τὸν σωκράτην τί ἔστιν F

καὶ ζῷον ἀποκριθείη, οὐκεῖτερον δὲ μᾶλλον ἄνθρωπος ἢ ζῷον· ζῷον γάρ εἰπόντες πολλὰ εἰσφέρουμεν (καὶ γάρ λογικὸν καὶ ἀλογὸν σημαίνει), καὶ οὐκ ἐσημάναμεν εἴτε λογικὸν εἴτε ἀλογον. ἄνθρωπος δὲ ἀποκριθέντες προσεχέστερον τὴν φύσιν τοῦ Σωκράτους ἀποδώσουμεν.

5 p. 2 b 12 Τὸ μὲν γάρ ἔδιον μᾶλλον τοῦ τινός.

Τοῦ γάρ Σωκράτους ἔδιον ἔστι μᾶλλον τὸ ἄνθρωπον εἶναι ἢ τὸ ζῷον εἶναι· τοῦτο γάρ κοινότερον ἔστι (καὶ) κατὰ πλειόνων εἰδῶν. τὴν αὐτὴν δὲ ἀναλογίαν λαβὲ καὶ ἐπὶ τῶν δένδρων καὶ τοῦ φυτοῦ.

p. 2 b 13 Ἐτι αἱ πρῶται οὐσίαι. |

10 Καὶ τοῦτο ἐκ τοῦ δευτέρου ἐπιγειρήματος τοῦ ἐκ τῆς ὀντολογίας ἔστι· 100° διὰ τοῦτο, φησίν, αἱ πρῶται οὐσίαι πρῶται λέγονται διὰ τὸ καὶ τοῖς συμβεβηκόσιν ὑποκείσθαι πρὸς ὅπαρξιν καὶ τοῖς καθόλου πρὸς κατηγορίαν· ὡς γάρ ἔχουσιν αἱ πρῶται οὐσίαι πρὸς τὰ συμβεβηκότα καὶ τὰ καθόλου, οὗτως ἔχουσι τὰ εἰδῆ πρὸς τὰ γένη· ὑπόκειται γάρ τὰ εἰδῆ τοῖς γένεσι πρὸς 15 κατηγορίαν, οὐκέτι δὲ καὶ τὰ γένη τοῖς εἰδέσι· τὰ μὲν γάρ γένη κατὰ τῶν εἰδῶν κατηγορεῖται (λέγομεν γάρ ‘πᾶς ἄνθρωπος ζῷον’, καὶ ὑπόκειται μὲν ὁ ἄνθρωπος, τοῦτ’ ἔστι τὸ εἰδός, κατηγορεῖται δὲ τὸ ζῷον, ἥγουν τὸ γένος), τὰ δὲ εἰδῆ κατὰ τῶν γενῶν οὐκ ἀντιστέψει· οὐκέτι γάρ δυνάμεθα λέγειν ‘πᾶν ζῷον ἄνθρωπος’, ὡς λέγομεν ‘πᾶς ἄνθρωπος ζῷον’. ὕστε καὶ ἐκ 20 τούτων τὸ εἰδός τοῦ γένους μᾶλλον οὐσία.

p. 2 b 22 Αὐτῶν δὲ τῶν εἰδῶν ὅσα μή ἔστι γένη.

Καλῶς δὲ προσέθηκε τὸ ὅσα μή ἔστι γένη, ἵνα μὴ λάθῃς τὸ ζῷον· καὶ γάρ τὸ ζῷον εἰδός ἔστιν, ἀλλὰ καὶ γένος. δεῖ τοίνυν οὐ ταῦτα λαμ-

2 καὶ γάρ — σημαίνει] τῷ λογικᾷ καὶ ἀλογᾳ σημαίνειν M καὶ οὐκ — ἀλογον (3)
οιν. M 3 ἐσημάναμεν εἴτε λ. εἴτε Philop.: ἐσήμανεν οὕτε λ. οὕτε F ἀνθρ.
δὲ ἀποκρ.] τὸ δὲ ἄνθρωπος M 5 μᾶλλον τοῦ οιν. F 6 τοῦ] τοῦτο F
ἄνθρωπος F 6. 7 τὸ ζῶον εἶναι] ζῶον M 7 καὶ inserui κατὰ ἄλλων
πλ. M τὴν αὐτὴν — ψυτοῦ (8) οιν. M 10 καὶ τοῦτο — ἔστι] τὸ δευτέρον ἐπιγειρμα
τὸ ἐκ τῆς ἀναλ. τοῦτο ἔστι M 11 διὰ — οὐσίαι] φησὶ γάρ ὅτι αἱ πρ. οὐσ. διὰ τοῦτο M
12 ὑποκ.] κείσθαι F 12. 13 ὡς γάρ] καὶ ὡς M 14 τὰ εἰδῆ τοῖς γέν.] αὐ-
τοῖς M 15 post εἰδεσι add. καὶ τὰ ἄλλα πάντα κατὰ τούτων κατηγορεῖσθαι. Πάνυ
ἀκριβῶς προσέθηκε τὸ κατηγορεῖσθαι ἢ ἐν ταῦται εἶναι, αἱ γάρ πρῶται οὐσίαι ὑπόκεινται μὲν
πᾶσιν, οὐγ ὑμοίως, ἀλλὰ τοῖς συμβεβηκότι πρὸς ὅπαρξιν, τοῖς δὲ καθόλου πρὸς κατηγορίαν M
16 καὶ οιν. F 17 τοῦτ’ ἔστι τὸ εἰδός οιν. M ἥγουν τὸ γένος] τουτέστιν ὑπόκειται
μὲν τὸ εἰδός κατηγορεῖται δὲ τὸ γένος M 18 τὰ δὲ εἰδῆ — ἀντιστρ. οιν. M γάρ]
δὲ M 19 ὡς — ζῶον οιν. M 20 τὸ εἰδός τὸ εἰδός (sic) τοῦ γένους F: τοῦ εἰδούς
τὸ γένος M 21 post γένη add. οὐδὲν μᾶλλον τὸ ἔτερον τοῦ ἔτερου οὐσία ἔστι M: οιν. F
22 καλῶς — γένη in mrg. suppl. F³: τὸ ὅσα μή ἔστι γένη φησὶν ἀτραπῶς M 23 post
ζῶον add. καὶ ἄνθρωπον καὶ ἴππον F

βάνειν, τοῦτ' ἔστι τὰ ὑπάλληλα, ἀλλ' οὐσία μόνον εἰδή θέστι, τοῦτ' ἔστι τὰ εἰδικάτατα, οἷον ἀνθρωπον καὶ ἵππον.

p. 2b24 Οὐδὲν γάρ οἰκειότερον.

Διεξελθόν τὴν κατὰ βάθμος τῆς οὐσίας ἐξέτασιν, τοῦτ' ἔστι τὴν ἀπὸ 5 τῶν ἀτόμων ἐπὶ τὸ εἶδος καὶ ἀπὸ τοῦ εἰδούς ἐπὶ τὸ γένος, νῦν βούλεται ὥσπερ κατὰ πλάτος τὴν παραβολὴν ποιήσασθαι. ὅπερ ἔστιν εἰδούς πρὸς εἶδος καὶ ἀτόμου πρὸς ἀτόμον. φησὶ τοίνυν ὅτι οὐδὲν διοισεῖ εἰδος εἰδούς πρὸς τὸ εἰναι δευτέραν οὕτε | ἀτομον ἀτόμου πρὸς τὸ εἰναι πρώτην 10! οὐσίαν.

10 p. 2b25 "Ἡ κατὰ τοῦ τινὸς ἵππου τὸν ἵππον.

"Ον γάρ ἔχει λόγον ὁ ἀνθρωπος πρὸς τὸν τινὰ ἄνθρωπον, τοῦτον καὶ ὁ ἵππος πρὸς τὸν Ξάνθιον· ὥσπερ γάρ κατὰ τοῦ Σωκράτους οὐδὲν οἰκειότερον εἴποις τοῦ ἀνθρώπου, οὗτος οὐδὲ κατὰ τοῦ Ξάνθου τοῦ ἵππου.

15 p. 2b29 Εἰκότως δὲ μετὰ τὰς πρώτας οὐσίας.

Νῦν τὴν αἰτίαν λέγει δι' ἣν τὰ γένη καὶ τὰ εἰδή δευτέρας οὐσίας ἐκάλεσε, τὰ δὲ συμβεβηκότα οὐκέτι τρίτας οὐσίας εἰπε. διττὴν δὲ ἐπιχείρησιν κομίζει, τὴν μὲν πρώτην ἀπὸ τῆς ἀποδόσεως τοῦ ὄρισμοῦ· φησὶ γάρ· ἐάν ἐρωτηθέντες 'τί ἔστι Σωκράτης' εἴπωμεν 'ἀνθρωπος' η' 'ζῆν', 20 οἰκείως καὶ γνωρίμως ἀποδώσομεν. ἐάν δὲ 'λευκός' η' 'τρέχει' η' τι τοιοῦτον, ἀλλοτρίως καὶ ἀγνώστως. εἰκότως οὖν τὰ μὲν εἰδή καὶ τὰ γένη δευτέρας οὐσίας λέγομεν, τὰ δὲ συμβεβηκότα ὅλως οὕ φαμεν οὐσίας.

p. 2b37 "Ετι αἱ πρῶται οὐσίαι.

Τοῦτο δεύτερον ἐπιχείρημα τὸ ἐκ τῆς ἀναλογίας· φησὶ γάρ ὅτι ὥσπερ 25 αἱ πρῶται οὐσίαι διὰ τοῦτο πρῶται λέγονται διὰ τὸ τοῖς ἀλλοις ὑποκει-

1 τοῦτ' ἔστι τὰ ὑπάλληλα οι. M μόνως M 2 εἰδοι.] οἰκειότατα F καὶ om. F 3 lemma om. M 4 διεξελθόν δὲ M τῆς om. M ἐξέτασιν] ὑπό-
στασιν F: αἱ ἀπόστασιν? τὴν ἀπὸ superser. F³ 5 τοῦ εἰδούς] τούτου M
νῦν βούλ.] καὶ νῦν βούλήμενος M 6 αἱ γένερ; εἰδούς Philop.: εἰδός FM 7 τοῦτο
καὶ M ἀτόμου Philop.: ἀτομον FM τοίνυν om. M ὅτι om. F 8 οὕτε]
αἱ οὐδὲ? 10 lemma om. F τοῦ Vat. 2173: om. M 11 ὁ om. M 12 post
ζάνθιον add. ἵππον F 12. 13 κατὰ om. M 13 εἰπε F 13. 14 τὸν ἵππον M
15 δὲ] οὖν F 16 τὰ μὲν εἰδῆ καὶ τὰ γένη M 17 οὐσίας om. M εἰπε] ἐκά-
λεσε M 18 παραδόσεως M 18. 19 φησὶ γάρ] τὴν δὲ δευτέραν ἐξ ἀναλογίας, καὶ
φησὶ τὴν πρώτην πρωτης οὕτως M 20 λέγομεν τοιτέστιν ἀποδώσομεν F 24 τὸ om. F
ὥσπερ om. F

σίλαι, οὕτω τὰ εἰδη καὶ τὰ γένη δεύτεραι οὐσίαι λέγονται διὰ τὸ καὶ αὐτὰ ἄλλοις ὑποκείσθαι. ὑπόκεινται δὲ τὰ εἰδη καὶ τὰ γένη τοῖς συμβεβηκόσιν· εἰκότως οὖν ταῦτα δεύτεραι οὐσίαι λέγονται. ὠσάτως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

5 p. 3a7 Κοινὸν δὲ κατὰ πάσης οὐσίας τὸ μὴ ἐν.

Διελάνων τὴν οὐσίαν εἴς τε τὴν πρώτην καὶ τὴν δευτέραν καὶ παραβαλάνων αὐτὰς πρὸς ἄλλήλας. | οὐν εὐτάχτως πιῶν τὸν ὄρισμὸν τῆς οὐσίας 101v ἀποδοῦναι βούλεται. ἐπειδὴ δὲ ή οὐσία γένος ἐστὶ γενικότατον, τῶν δὲ γενικοτάτων ὄρισμὸν οὐ δυνάμεναι ἀποδοῦναι διὰ τὸ τοὺς ὄρισμούς, 10 ως ἵσμεν, ἐκ γένους καὶ συστατικῶν διαφορῶν λαμβάνεσθαι, τῆς οὐσίας τὸ ἴδιον ἐπιζητεῖ· ἔσικε γάρ πως τοῦτο τῷ ὄρισμῷ· ὥσπερ γάρ οἱ ὄρισμὸς μόνῳ καὶ παντὶ ὑπάρχει, οὐν ἐστιν ὄρισμός, καὶ πρὸς τὸ ὄριστὸν ἀντιστρέψει, οὗτον τὸ ἴδιον μόνῳ καὶ παντὶ ὑπάρχει, οὐν ἐστιν ἴδιον, καὶ ἀντιστρέψουσι πρὸς ἄλληλα. διὰ ταῦτην οὖν τὴν αἰτίαν ἴδιον τῆς οὐσίας 15 ἀποδοῦναι βούλεται. οὐ παραδίδωσι δὲ εὖθις τὰ ἀρέσκοντα αὐτῷ, ἀλλὰ πρῶτον τοῦτο λέγει τῆς οὐσίας ἴδιον τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι, οἱ πάσῃ μὲν ἀρμόζει, οὐ μόνῃ δέ, ἀλλὰ καὶ ταῖς διαφοραῖς· δεῖ δὲ τὸ ἴδιον μόνῳ καὶ παντὶ ὑπάρχειν. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν κοινὸν δὲ δοκεῖ ἐναντία ἔαυτῷ λέγειν· εἰ γάρ ἴδιον βούλεται τῆς οὐσίας ἀποδοῦναι, πῶς φησι 20 κοινόν; λέγομεν δτι δεῖ πάντως δύο τινὰ ὑπάρχειν τῷ ἴδιῳ, λέγω δή τὸ μόνῳ καὶ παντὶ· διὰ οὖν τοῦ εἰπεῖν κοινὸν ἐσήμανε τὸ πάση, τὸ δὲ ἀποδομὴν ἴδιον φανερὸν μέν ἐστι καὶ ἐπὶ τῶν πρώτων οὐσιῶν, δῆλον δὲ δτι καὶ ταῖς δεύτεραις ὑπάρχει ἐκ τούτου· τὸ γάρ ζῆτον καὶ οἱ ἀνθρωποις ἐν τῷ μερικῷ ἀνθρώπῳ πῶς εἰσιν οὐχ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ ἀλλ’ ὡς καθ’ 25 ὑποκειμένου.

p. 3a15 "Ετι δὲ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων τὸ μέν.

Καὶ διὰ τούτου βούλεται δεῖσαι δτι αἱ δεύτεραι οὐσίαι οὐκ εἰσὶν ἐν ὑποκειμένῳ τῷ μερικῷ ἀνθρώπῳ· φησὶ γάρ δτι τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ὄντα τοῦ μὲν ὀνόματος ἔσθι δτε μεταδίδωσι τῷ ὑποκειμένῳ, τοῦ δὲ ὄρισμού 30 οὐδέποτε· λέγουσεν γάρ λευκὸν σῶμα, καὶ ή λευκότης ἐν ὑποκειμένῳ

I οὗτω—ὑποκείσθαι (2) om. F   2 ὑπόκειται—γένη] εἰκότως οὖν ὑπόκειται τὰ γένη καὶ τὰ εἰδη F   3 εἰκότως—λέγονται om. F   οὖν inserni ex F (cf. not. 2): om. M
4 post ἄλλων add. ήγουν τῶν συμβεβηκότων F   6 τὴν (ante δευτ.) om. M
7. 8 τῆς οὐσ. τὸν ὄρ. βούλ. ἀπόδ. colloc. F   12 ὄρισμός—οὖν ἐστιν (13) om. M
16 δ om. M   17 μὲν γάρ M   18 τοῦ] τὸ F   δοκεῖ Vat. 7123: δέξαι F: evan. M   19 ἔαυτῶ] αὐτῷ F   20 ὑπάρχει F   τοῖς ἴδιοις M¹   δῆ] δὲ F
21 οὖν τοῦ] οὖν τὸ F: τοῦ οὖν M   23 δ om. M   24 ὡς (prior) om. M
24. 25 ἀλλ’ ὡς καθ’ ὑποκειμένου om. F   26 ἔτι δὲ τῶν Vat. 2173: τῶν δέ γε F: ἔτι δὲ τῶν μὲν M   27 τούτου Vat. 2173: τοῦτο FM   αἱ δεύτεραι—ἔσθι δτε (29) om. F
28 ἀνθρώπῳ eicias   29 post ὑποκ. add. τοῦ ὀνόματος F   30 ή om. M

οὗσα τῷ σώματι τοῦ δύναματος μεταδέδωκε τῷ ὑποκειμένῳ, τοῦ δὲ δρισμοῦ οὐ· οὐ γάρ λέγομεν τὸ σῶμα γρῦψα διακριτικὸν ὕψεως. αἱ δὲ δεύτεραι οὐσίαι καὶ τοῦ δύναματος καὶ τοῦ δρισμοῦ μεταδιδόσιν· ὁ γάρ Σωκράτης λέγεται καὶ ἄνθρωπος καὶ ζῷον λογικὸν μνημῆν.

5 p. 3^a21 Οὐδὲ λέδιον ἀτὰ τῆς οὐδείας τοῦτο, ἀλλὰ καὶ ἡ διαφορὰ 102^c
τῶν μὴ ἐν ὑποκειμένω ἔστι.

Τὸ ἀποδεδομένον τῆς οὐσίας ἕδιον ἐκβάλλει ὡς μὴ μόνον ταύτη
ὑπάρχον ἀλλὰ καὶ ταῖς διαφοραῖς. καὶ ἐπειδή τούτου δῆλος ἔστι χωρίζων
τὰς διαφορὰς τῶν οὐσιῶν· ὥστε συμβαίνει αὐτὰς συμβεβηβότα εἶναι, διπερ
10 ἄποτον· καὶ αὐτῷ γάρ τῷ Ἀριστοτέλει δοκεῖ οὐσίας αὐτὰς εἶναι, ὥστε ἐκ
τούτων καὶ τὰ εἰδῆ συμπληροῦνται καὶ οὐσιώδως αὐτῶν κατηγορεῖνται·
εἰ γάρ μὴ ἦσαν οὐσίαι, συνέβαντεν ἐκ συμβεβηβότων οὐσίαν γενέσθαι,
διπερ ἄποτον. εἰπερ οὖν αἱ διαφοραὶ οὐσίαι εἰσὶ (τὰ γάρ τῆς οὐσίας μέρη
οὐσίαι εἰσὶ καὶ ὁ δρισμὸς ἐκ τῶν τῆς οὐσίας μερῶν συνίσταται), πῶς
15 φησιν ὁ Ἀριστοτέλης οὐκ ἕδιον δὲ οὐσίας τοῦτο ἀλλὰ καὶ τῶν
διαφορῶν ὡς τῶν διαφορῶν δηλούντι ἑτέρων οὐσῶν παρὰ τὴν οὐσίαν;
φαμὲν οὖν ὅτι τῶν οὐσιῶν αἱ μέν εἰσι νοηταὶ αἱ δὲ αἰσθηταί, καὶ τῶν
αἰσθητῶν αἱ μὲν ἀίδιοι ὡς τὰ οὐράνια αἱ δὲ ἐν γενέσει καὶ φύσει, καὶ τούτων
20 αἱ μέν εἰσιν ἀπλατικά ὡς τὸ λογικὸν τὸ θυητόν, διπερ διαφορὰς
οὐσίας οὐσιώδεις ἡ φύσις συνεκέρασε πρὸς γένεσιν ἀνθρώπου, αἱ δὲ σύν-
θετοι ὡς τὰ γένη καὶ τὰ εἴδη καὶ τὰ ἄποτα. διδάσκει οὖν ἐνταῦθα ὁ
Ἀριστοτέλης περὶ μόνης τῆς συνμέτου οὐσίας τῆς ἐν γενέσει καὶ φύσει,

λέγω δὴ περὶ τε στόμων καὶ εἰδῶν καὶ γενῶν. ἀμέλει τοι καὶ παραβάλλων τὰς οὐσίας πρὸς ἀλλήλας παρέβαλλε τὰ εἰδη μόνα καὶ τὰ γένη, ἔτι δὲ καὶ τὰ ἄτομα, ἐπειδὴ καὶ περὶ τούτων πρόκειται αὐτῷ διδάξαι, τῶν δὲ διαφορῶν μηδέμην οὐδὲμασθενῆ ποιήσατο. ἐπειδὴ ἀπλαί εἰσιν. τῶν δὲ συν-
5 θέτων, ὡς εἰρήται, τὸν λόγον ποιεῖται. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν εἶπεν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι οὐκ ἔδιον τῆς οὐσίας ὑπάρχει τοῦτο. οὐχὶ ἀπλῶς δὲ πάσης εἶπεν, ἀλλὰ τῆς συνθέτου. εἰκότως δὲ τοῦτο· ὑπάρχει γάρ οὐ μόνον τῇ συνθέτῳ, ἀλλὰ καὶ τῇ ἀπλῇ, τοῦτ' ἔστι ταῖς διαφοραῖς, τῷ λογικῷ καὶ τῷ ἀλγόφῳ. καὶ διὰ τοῦτο ἔδοξεν ἀφορίζειν τὰς διαφορὰς τῶν

"Αλλοι δέ φασιν δτι αἱ διαιροραὶ ἀπλῶς οὐκ εἰσὶν οὐσίαι, ἀλλὰ τούτων αἱ μέν εἰσι πρὸς τῇ οδόσιᾳ ὡς τὸ λογικὸν καὶ τὸ θνητόν, αἱ δὲ πρὸς τοῖς συμβεβηκόσι καὶ τούτοις μᾶλλον γειτνιάζουσαι ὡς τὸ ἐν κόρακι μέλαν ἢ ἐν τῷ κύκνῳ λευκόν, αἱ δὲ ἀκριβῶς ἐν μέσῳ τῶν οὐσιῶν καὶ 15 τῶν συμβεβηκότων ὡς ἐν τῷ πυρὶ ἢ θερμάτῃς· αὕτη γάρ μετέχει μὲν συμβεβηκότος καθὸ ποιότης, μετέχει δὲ καὶ οὐσίας καθὸ συμπληρωτικῆς τοῦ ὑποκειμένου. οὗτοι δὲ εὑρθυῶς μὲν ἐπέβαλλον, οὐ μὴν πάντη ἀληθῶς· ὑπὸ ποίαν γάρ κατηγορίαν | ταῦτα ἀνάξεμεν; ἢ δειγμῶμεν ἐνδεκάτης; 102^ν ὅπερ ἄτοπον.

20 p. 3a29 Μή ταραττέτω δὲ ἡμᾶς τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν.

"Οπερ ἔμελε τῷ Ἀριστοτέλει τις ἀπορήσειν, τοῦτο φθάσας αὐτὸς ἐπελύσατο· ἡ πόρησε γάρ ὅν τις λέγων ἐπειδὴ τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν ἔν τινι (ἐν γάρ τῷ ἀνθρώπῳ θεωροῦνται χεῖρες καὶ σκέλη), καὶ τὰ συμβεβηκότα δὲ ἔν τινι ὥμοιώς, ὡς εἰ τύχοι ἐν τῷ ἀνθρώπῳ θεωρεῖται λευκός τῆς θερμότητος· τὰ μέρη ἄρα τῶν οὐσιῶν συμβεβηκότα, διπερ ἄποπον'. ἐπιλόγων οὖν τοῦτο λέγει ὅτι διπεδόθη, πῶς εἰρήκαμεν τὸ συμβεβηκός ἔν τινι· <τὸ γάρ συμβεβηκός ἔν τινι> οὐχ ὡς μέρος τοῦ ὑποκειμένου, αἱ δὲ διαιφοραὶ γρείαν τῷ διῃρ παρέχουσι καὶ αὗται τὸ ὑποκειμένον συνιστᾶσιν. ὕστε εἰ καὶ κοινωνοῦσι κατὰ τὸ ἔν τινι ἀλλ' οὖν ἔστι τις ἐν αὐτοῖς δια-

1 καὶ (ante εἰδῶν) οἱ. F τοι καὶ] τοῖναι M 1. 2 παραβαλὼν F 2 παρέ-
βαλε F 3 καὶ περὶ τούτων Laur. 72,5: δὲ περὶ τούτων (δὲ superser.) F: περὶ τούτων
καὶ μόνων M 4 ἀπλᾶ ἔστι F 4. 5 scribas περὶ δὲ τῶν συνθ., nisi malis τῶν
δὲ συνθ.—οὐσιῶν (10) eicere. 5—τηγὸν οὖν iter. M 6 ὁ ἄρ. ὅτι οἱ. F 7 εἰκότως—
ἀλλόγῳ (9)] εἰ δὲ τοῦτο ὑπάρχει οὐ μόνον τῇ συνθέτῳ ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀπλαῖς, τουτέστι ταῖς
διαφοραῖς τῷ λογικῷ καὶ τῷ ἀλόγῳ, εἰκότως μὴ τοινὶ ὑπάρχειν εἴπε τοῦτο τῆς οὐσίας M
13 γειτνιάζουσιν F 14 τὸ λευκὸν M τῶν τε οὐσιῶν M 16 συμπληρωτι-
κὸν F 17 ἐπέβαλον M μήν δὲ F 20 ὑμᾶς F 21 ἀπορεῖν F
τοῦτο οἱ. F 22 ἐπιλύεται M 23 σκέλλῃ F 24 ως ex Laur. 72,5 inserui
θεωροῦνται F 26 εἰρήκαμεν οἱ. M 27 τὸ γάρ συμβεβήκας ἔν τοι ex Laur. 72,5
inserui post ὑποκειμ. add. μᾶλλον γάρ θλίβει τὸν (sic) ὑποκειμενον F 28 συν-
τεῖσιν F 29 καὶ οἱ. F ἐν (alt.) οἱ. M

φορά, καὶ οὐδὲ αἱ μὲν συμπληρῶσι καὶ μέρη ὑπάρχουσι, τὸ δὲ οὐδαμῶς.
ἰστέον δὲ ὅτι οὐ περὶ αἰσθητῶν μερῶν τῆς οὐσίας ὁ λόγος αὐτῷ ἐστιν
οἷον χειρῶν καὶ ποδῶν ἡ τοιούτων, ἀλλὰ περὶ νοητῶν τῶν καὶ ὄντως μερῶν
οἷον λογικοῦ καὶ θυγητοῦ· τῶν γάρ μερῶν τὰ μέν ἐστιν αἰσθητὰ τὰ δὲ
5 νοητά· περὶ οὖν τῶν νοητῶν μερῶν αὐτῷ ὁ λόγος· οὕτω γάρ καὶ καιρὸν
ἔχει τοῦ θεωρήματος τοῦτον ἡ τάξις· ἐπειδὴ γάρ εἶπεν ‘οὐκ ἔδιον οὐσίας
ἐστι τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἶναι, ἐπειδὴ καὶ αἱ διαφοραὶ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ
εἰστον’. ἔνα μὴ νομίσῃ τις τοῦτο αὐτὸν εἰρηκέναι ὡς τῶν διαφορῶν μὴ οὐ-
σῶν οὐσιῶν. αἴτινές εἰσι κυρίως οὐσίαι. διὰ τοῦτο εἶπε μὴ ταραττέτω δὲ
10 ὑμᾶς τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν ὡς ἐν ὑποκειμένοις ὄντα τοῖς δῆλοις,
ἐπειδὴ ἀκαίρως δόξει τοῦτο τὸ θεώρημα ἐμβεβλῆσθαι, εἰ μὴ ἀποδεξόμεθα
αὐτὸν λέγειν περὶ τῶν νοητῶν μερῶν τοῦ τε λογικοῦ καὶ τοῦ θυγητοῦ,
ἄπειροι διόντες μέρη εἰσὶ τοῦ ἀνθρώπου· ἐκ γάρ αὐτῶν ἡ ἀνθρωπος.

p. 3a31 Οὐ γάρ οὕτω τὰ ἐν ὑποκειμένῳ ἐλέγετο.

15 Τοῦτό ἐστι τὸ λεγόμενον· τὰ συμβεβηκότα εἰ καὶ ἐν τινὶ ἐστιν, οὐχ
ώς τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν. ἀλλ’ εἰρηται πῶς ἐν τινὶ ἐστιν ἐκείνα, ὅτι οὐγ
ώς μέρος ἐν δῆλῳ.

p. 3a33 ‘Ὑπάρχει δὲ ταῖς οὐσίαις καὶ ταῖς διαφοραῖς. |

Ἐπὶ δεύτερον παρακολούθημα μεταβέβηκε τῆς οὐσίας, εὖθυνς δὲ 103r
20 κατέγνω καὶ τούτου. δῆλον δέ ἐστιν ἐκ τοῦ συνάκι τὰς διαφοράς· δῆλοι
γάρ καὶ ταύταις πάλιν ἐφαρμόζειν καὶ τοῦτο τὸ ἔδιον. ἀλλως τε δὲ οὐ
κατὰ τοῦτο μόνον οὐκ ἐφαρμόζει τὸ ἔδιον τοῦτο ταῖς οὐσίαις, ἀλλὰ καὶ
διὰ τὸ πάση τῇ οὐσίᾳ μὴ ὑπάρχειν αὐτόν· ἡ γάρ πρώτη οὐσία κατ’ οὐ-
δενὸς κατηγορεῖται.

25 p. 3a35 Ἡτοι κατὰ τῶν ἀτόμων κατηγοροῦνται.

Πρῶτον διδάσκει τίνα ἐστὶ τὰ δεχόμενα τὴν κατηγορίαν, εἰτα οὕτως

1 post μὲν add. οὐσιώδεις F τὸ δὲ οὐδαμῶς] αἱ δὲ οὐχ οὔτις εἰσὶν F 2 τῆς οὐσίας
om. F αὐτῷ ante μερῶν colloc. F 3 ἡ τοιούτων om. M 4 λογικὸν καὶ θυγητόν M
εἰσιν M 5 post λόγος add. οὐ γάρ περὶ τῶν αἰσθητῶν μερῶν τοῦ ἀνθρώπου νῦν διαλαμ-
βάνει M γάρ om. M καὶ supra ser. F 6 εἶπεν] ἔφησεν M 7 ἐστι] εἰναι M
ἐπειδὴ—εἰσὶ (8)] διὰ τὸ καὶ ταῖς διαφοραῖς ὑπάρχειν τὸ μὴ εἰναι ἐν ὑποκειμένῳ M 8 μὴ
μόνον F τοῦτο—οὐσιῶν (9)] τὰς διαφορὰς ἐκβάλλειν τῆς οὐσίας M 9 δὲ om. F
10 ὑμᾶς F ὡς om. M ὑποκειμένῳ F 11 ἐκβεβλῆσθαι F 12 τοῦ (ante θυγητοῦ)
om. F 13 διόντες] κυρίως M 15 τινι εἰσὶν F 16 οὐσιῶν εἰσὶν F εἰσιν M
17 μεταβάλνει M post οὐσίας add. καταγνῶντας τοῦ προτέρου. νῦν δὲ τὸ κυρίως διον οὐ
ζητεῖ τῆς οὐσίας M 20 δῆλοι] δῆλον F 21 ταύταις] ταῦτα M 22 τοῦτο om. F
23 τὸ om. F ὑπάρχει F 23, 24 κατηγ. κατ’ (ὑπ’ M¹) οὐδενὸς colloc. M
26 εἰσὶ F

τὴν συνωνύμων ἐπ' αὐτῶν ἐφαρμόζει κατηγορίαν· τὰ μὲν γάρ ἀτομα κατ' οὐδεὶς οὐ ποκειμένου λέγεται, τὰ δὲ εἰδὴ τῶν ἀτόμων, καὶ πάλιν τὰ γένη κατ' ἀμφιτέρων. ταῦτα δὲ καὶ συνωνύμως καὶ ὥν κατηγορεῖται λέγεται· ὅσα γάρ κατὰ τὸν κατηγορουμένου λέγεται, τοσαῦτα καὶ κατὰ τοῦ οὐ ποκειμένου ῥήθησται· λέγεται γάρ ὁ Σωκράτης οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική καὶ ζῷον λογικὸν θνητόν, λέγεται καὶ ὁ ἄνθρωπος οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική· καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπειδὴ γάρ τὸ γένος τοῦ εἰδούς κατηγορεῖται καὶ τοῦ ἀτόμου, τὸ δὲ εἰδὸς τοῦ ἀτόμου, ὅσα δέ κατὰ τὸν κατηγορουμένου λέγεται, τοσαῦτα καὶ κατὰ τὸν οὐ ποκειμένου ῥήθησται, εἰκότως τὸ μὲν γένος 10 κατὰ τῶν ἀτόμων καὶ κατὰ τῶν εἰδῶν συνωνύμως κατηγορεῖται, τὸ δὲ εἰδὸς τῶν ἀτόμων. |

p. 3^a10 Πᾶσα δὲ οὐσία δοκεῖ τόδε τι σημαίνειν.

103^v

'Απωσάμενος τὰ πρότερα δύο παρακολουθήματα τῆς οὐσίας τό τε μὴ ἐν οὐ ποκειμένῳ εἶναι καὶ τὸ συνωνύμως πάντα ἀπ' αὐτῶν λέγεσθαι, ἐπὶ 15 τρίτον μεταβέβηκε τὸ τόδε τι σημαίνειν. καὶ ἔστι μὲν οὖν τὸ τόδε τῆς οὐσίας σημαντικόν, τὸ δὲ τὶ τῆς κατὰ τὸ οὐ ποκειμένον οὐσίας, διτι οὐ ποκειμένοι καὶ οὐ δέεσται τινος οὐδὲ ἔστιν ἐν οὐ ποκειμένῳ. ἀλλ' αὐτὴ οὐ ποκειμένον πᾶσιν ἔστι καὶ τῆς ἑνότητος αἰτίᾳ, τοῦτ' ἔστι τοῦ ἐν σημαίνειν,

1 κύτοις F   2 τὸ γένος F   3 δὲ καὶ] γάρ F   4 τοσαῦτα — ῥήθησται
om. F   5 καὶ ζῶον — αἰσθητική (6) om. M   8 ὅσα — ῥήθησται (9) om. F
9 γένος om. F   10 κατὰ (ante τῶν εἰδῶν) om. M   12 ante lemma add. Aristoteles verbis πᾶσα δὲ οὐσία (p. 3^a10) — τὸν ἄνθρωπον (p. 3^a23) intermissis hoc scholion Μετὰ τὸ ἀποδοκιμάσαι τὰ πρῶτα δύο ίδια τῆς οὐσίας, ἐπὶ τὸ τρίτον μεταβέβηκε, καὶ ζητοῦμεν τὴν τάξιν αὐτῶν, ἔπειτα διὰ τί τῷ τόδε τι ἐχρήσατο, καὶ (καὶ iter. F) τρίτον διὰ τί τῷ σημαίνειν ἐχρήσατο, καὶ οὐχὶ τὸ (sic) σημαίνεται. τὸ γάρ σημαίνειν φινῶν ἔστι, τὸ δὲ σημαίνεσθαι πραγμάτων. ἐπειδὴ τούτων τῷ οὐκ ἐν οὐ ποκειμένῳ πολλαχῶς ἐχρήσατο, καὶ τὸν τρόπον δὲ τῆς κατηγορίας πῶς γίνεται ήδη ἐνδείξεις, ἀναγκαῖον προέταξεν ίδιον τῆς οὐσίας τὸ οὐκ ἐν οὐ ποκειμένῳ εἶναι. δεύτερον δὲ τὸ συνωνύμως ἀπ' αὐτῶν λέγεσθαι, διότι καὶ ἄλλα παρὰ τὰς δευτέρας οὐσίας συνωνύμως κατηγοροῦνται τῆς ἀτόμου οὐσίας ὡς αἱ διαφοραί. τρίτην δὲ τάξιν ἀπένειμε τῷ τόδε τι, ἐπειδὴ τὰ λοιπὰ ίδια ἐπὶ πραγμάτων λαμβάνονται ὡς τὸ μᾶλλον καὶ ήτον καὶ τὸ μὴ ἔχειν ἐναντίον. τούτων δὲ ἐπὶ μόνων φινῶν ἐχρήσατο τῷ τόδε τι. ἐπειδὴ δὲ ὁ ἀριστοτέλης τὸ τόδε τι ὡρισμένων δεικτικὸν ἐπὶ ὡρισμένων πραγμάτων καὶ οὐ παραγόντων ἐλάμβανε, τὸ δὲ τοιόνδε ἐπὶ τοῦ ἀσρίστου καὶ τοῦ καθόλου (εἰκότως γάρ ἐπέχει λόγον τὸ καθόλου πάντων ἀπλώς), ὃ δὲ πλάτων τῷ τόδε τι ἐπὶ τοῦ καθόλου ἐλάμβανεν ἀναγκαῖως ὡς ὡρισμένον ὡς ἐπὶ τῶν ίδεων (ἔλεγε γάρ ταῦτα ἐν ὑπάρχει καὶ οὐσίας εἶναι) τὸ δὲ τοιόνδε ἐπὶ τοῦ καθέκαστα (ταῦτα γάρ ἔλεγεν ἀσρίστα διὰ τὸ μὴ εἶναι ἐν στάσει ἀλλ' ἐν βοῇ καὶ ἀπορροῇ τὸ εἶναι ἔχειν), ἀμφότερα οὖν κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο λαμβάνοντες καλῶς ἔλεγον. τὸ δὲ σημαίνειν εἰρηκεν, ἐπειδὴ ἔστιν ὅτε ὁ ἀριστοτέλης τὸ πάθος τοῦ πράγματος ἐπὶ τὴν φωνὴν ἀνάγει καὶ τὸ (τῷ F) τῆς φωνῆς πάθος ἐπὶ τὸ πρᾶγμα, ὡς ἐπὶ τοῦ σωκράτης περιπατεῖ τὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τὴν τοῦ σωκράτους φωνὴν ἀνάγει, πάλιν ὁ ἄνθρωπος νοεῖ, ὅπερ τῆς ψυχῆς ίδιον τὸ νοεῖν, πάλιν ὁ ἄνθρωπος τεκταίνεται, ὅπερ μόνον σώματος. F   13 ἀπωσάμενος — σημαίνειν. (15) om. F   15 καὶ om. F   καὶ ἔστι — ἄνθρωπος (49,1) εἰεῖας
16 δειξεω[τ] έξεις M   τὸ ἀποκειμένον F: τοῦ οὐ ποκειμένου M   16. 17 οὐ πομάνει F
17 τινος om. M   αὐτῇ F

ώς τόδε τὸ ξύλον ὅδε ὁ ἀνθρωπος· τὸ γάρ τόδε τι λέγεται ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ ὑποκείμενον οὐσίας. τοῦτο ἔστι τῆς ἀτόμου τῆς φαινομένης· αὕτη γάρ ἐστιν ἡ καὶ τὴν δεῖξιν καταδεχομένη. καταγινώσκει δὲ καὶ τούτου τοῦ ἕδους ὡς μόνη μὲν τῇ οὐσίᾳ παρακολουθοῦντος, οὐ πάσῃ δέ· τὰ γάρ εἰδη, φρεσί, ἥ καὶ τὰ γένη ὡς ὁ ἀνθρωπος καὶ τὸ ζῷον δοκεῖ μὲν τόδε τι σημαίνει διὰ τὸ τὸν ἑνικὸν χαρακτῆρα ἐμφαίνειν, σημαίνει δὲ μᾶλλον πλῆθος καὶ ποιότητά τινα· τὴν γάρ κοινωνίαν καὶ συναγωγὴν τῶν κατὰ μέρος ἐμφαίνει. διό φησιν ‘οὐκ ἔστι ποιὸν ὡς τὸ συμβεβηκός, ἀλλὰ περὶ οὐσίαν τὸ ποιὸν ἀφορεῖται’, τοῦτο ἔστι τὴν συναγωγὴν καὶ συνάθροισιν τῶν κατὰ 10 μέρος ἀνθρώπων· τὸ μὲν γάρ ποιὸν ὡς συμβεβηκός ἐπεισέρχεται τῇ 104^r οὐσίᾳ ὑστερογενὲς δὲν καὶ δεόμενον αὐτῆς πρὸς σύστασιν, τοῦτο δὲ οὐδαμῶς.

p. 3b24 'Γ' πάργει δὲ ταῖς οὐσίαις καὶ τὸ μηδὲν αὐταῖς ἐναντίον.

'Ἐπὶ τέταρτον παρακολούθημα μεταβέβηκε τῆς οὐσίας, καταγινώσκει δὲ καὶ τούτου ὡς καὶ ὄλλοις τισὶ προσόντος· τῷ γάρ ποσφῷ οὐδέν 15 ἐστιν ἐναντίον, οἷον τῷ διπήγει, ὅμοιως οὐδὲ τῷ ἀριθμῷ οὐδέν ἐστιν ἐναντίον· τί γάρ ἀν εἴη τῷ δέκα ἐναντίον; ἐάν γάρ εἰπης τὰ τρία τῷ δέκα ἐναντία, τότε τὸ μέρα καὶ τὸ μικρὸν λαμβάνεις, καὶ ταῦτα οὐκ ἔστιν ἐναντία ἀλλὰ πρός τι, οἷς οὐδέν 16 ἐστιν ἐναντίον.

p. 3b26 Οὐδέν γε τῷ ἀνθρώπῳ η̄ τῷ ζῷῳ.

20 Οὐ γάρ ὥσπερ τῷ θεραπῷ τὸ ψυχρόν ἐστιν ἐναντίον τῷ δὲ λευκῷ τῷ μέλαν, οὗτοι καὶ τῷ Σωκράτει ἐστί τι ἐναντίον η̄ τῷ ἀνθρώπῳ η̄ τῷ ζῷῳ.

1 ὡς ὅδε F: ὅδε M   4 παρακολουθοῦντες F   ὡς φησι F   6 τὸ τὸν] τὸ
(ν eras.) F   8 οὐσίας M   9 συνάθρ.] τὴν ἀθροισιν M   11 πρὸς συστ.] ἐν στάσει F   τοῦτο] τὸ M   12 ante lemmat add. Aristotelis verbis ὑπάρχει (p. 3b24)—
οὐδέν 17 ἐστιν ἐναντίον οὐδενὶ (sic, p. 3b32) intermissis hoc scholion Φασί τινες τὸ λογιτὸν καὶ τὸ ἀλογον τὸ θητητὸν καὶ τὸ ἀθητατὸν καὶ τὸ σῶμα καὶ τὸ ἀσώματον δὲτι ἐστιν ἐναντία. καὶ φαμεν πρὸς αὐτοὺς κατὰ τε ἔνστασιν καὶ ἀντιπαράστασιν. κατὰ ἔνστασιν μὲν δὲτι ταῦτα οὐ μόνον οὐ φθείρει ἀλληλα ὡς ἐναντία, ἀλλὰ καὶ σωτειναὶ εἰσιν ἀλλήλοις. ἐάν γάρ τὸ ἀθητατὸν ὡς κρείττον τοῦ συνθέτου (συνθέτου Par. 1973: συνελθόντος F) λάζωμεν, σώζει τὸ θητητὸν ὡς θέδει τὸν ἀνθρώπον. εἰ δὲ τὸ ἀσώματον, ὡς χείρον τοῦ συνθέτου σώζεται ὑπὸ τοῦ σώματος ὡς εἶδος. κατὰ ἀντιπαράστασιν δέ, δῆτι εἰ καὶ ἐναντία αὐτὰ δεξήμεθα, ἀλλ' ὡς διαφοραὶ οὐσιώδεις ἀπλακι εἴσι, περὶ δὲ τῶν συνθέτων ὁ λόγος τῶν ἀριστοτελεῖ. ὥστε οὐ φεύδῃς δὲτι οὐδέν 18 ἐστιν ἐναντίον τῇ οὐσίᾳ η̄ τῷ οὐρίστα. ἔτι ἀποροῦσι περὶ τῆς τοῦ πυρὸς θερμότητος καὶ τῆς τοῦ ὅδατος ψυχρότητος ὡς τούτων τῶν οὐσιωδῶν διαφορῶν ἐναντίων οὐσῶν. καὶ φησι πρὸς αὐτοὺς ἀλέξανδρος ‘πῶς λέγετε αὐτὰ ἐναντιόςθατε; εἰ μὲν καθὸ σώματα, εὑρεθήσονται αὐτὰ ἐναντίοις μαχήμενα, εἰ δὲ ὡς ποιότητες ἐν σώματι, οὐδέν 19 ἀποτον κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο μάχεσθαι?’ F   αὐταῖς om. M   13 post οὐσίας add. τὸ λέγον μηδὲν ἐναντίον αὐταῖς εἶναι M   15 post διπήγει add. οὐδέν 20 ἐστιν ἐναντίον M   ὅμοιως δὲ M   οὐδέν om. F   16 γὰρ om. F   τῷ δέκα εἶναι τὰ τρία M   17 καὶ ταῦτα Vat. 2173: κανταῦθι FM   εἰσὶν F   18 οἵς οὐδέν] οὐδέν δὲ F   19 γε Vat. 2173: om. FM   20 οἵς οὐδέν F   ἐστιν om. F   δὲ om. F   21 καὶ om. F   τι post ἐναντίον colloc. F

p. 3b30 Εἰ μή τις τὸ πολὺ τῷ ὀλίγῳ φαίη.

Κατ' ὀλίγοις εἰναιν οὐδὲ ταῦτα ἔστι κυρίως ἐναντία, ὡς καὶ αὐτὸς ἀποδεῖξει ὀλίγον ὅστερον. κατὰ δὲ συγχώρησίν φησιν ὅτι εἰ καὶ ἐναντία ἔστι ταῦτα. οὐδὲν ἄτοπον ἀκολουθήσει τὸ προκείμενον πρᾶγμα· ἵκανὸν δὲ γάρ ἐν καὶ μόνον ἀνατρέψῃ τὸ καθόλου. εἰ δὲν τῷ διπέργει οὐδέν ἔστιν ἐναντίον, δῆλον ὅτι οὐ μόνη τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τὸ μηδὲν ἔχειν ἐναντίον.

p. 3b33 Δοκεῖ δὲ ἡ οὐσία μὴ ἐπιδέχεσθαι.

104^r

Τοῦτο πέμπτον παρακολούθημα. εἰκότως δὲ οὐκ ἐπιδέχεται τὸ 10 μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον ἡ οὐσία, ἐπειδὴ οὐδὲ ἐναντίτητα ἔχει· ἐν οἷς γάρ ἡ ἐναντίτητης, ἐν τούτοις τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον, καὶ ἐν οἷς τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον, ἐν τούτοις καὶ ἐναντίτητης· ύφεσται γάρ τοῦ ἐναντίου τίκτεται τὸ μαχήμενον. οὐκ ἐπήγαγε δὲ πρὸς τῷ τέλει αὐτοῦ ὅτι ‘οὐκ ἔδιον δὲ οὐσίας τοῦτο· καὶ γάρ τὸ ποσὸν οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον’· 15 ἐπειδὴ γάρ συνηγμένα εἰσὶ τὰ παρακολούθηματα, σοὶ κατέλιπεν ἐννοῆσαι καὶ προσυπακοδεῖαι τοῦτο δὲ πάνω ἦν εἰρηκώς.

p. 3b34 Λέγω δὲ οὐχ ὅτι οὐσία οὐσίας.

Ἐπειδὴ γάρ ἀνωτέρω εἴπει μᾶλλον οὐσίαν τοῦ εἰδούς τὴν ἄτομον οὐσίαν ἡ τὸ εἶδος τοῦ γένους, νῦν φησιν ὅτι οὐ τοῦτο λέγω ὅτι οὐσία 20 οὐσίας οὐκ ἔστι μᾶλλον καὶ ἡττον οὐσία, ἀλλ᾽ ὅτι ἡ αὐτὴ οὐσία οὐκ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον, οἷον δὲ Σωκράτης οὐ λέγεται ποτὲ μὲν μᾶλλον Σωκράτης ποτὲ δὲ ἡττον, οὔτε ἄνθρωπος λέγεται μᾶλλον καὶ ἡττον ἄνθρωπος.

p. 3b39 Οὐ γάρ ἔστιν ἔτερος ἔτερου μᾶλλον.

25 Οὐ γάρ Σωκράτης ποτὲ μὲν γίνεται μᾶλλον ἄνθρωπος ποτὲ δὲ ἡττον οὔτε πάλιν δὲ Σωκράτης Πλάτωνος μᾶλλον ἄνθρωπος καθὸς ζῷον λογικὸν θνητόν, ὥσπερ τὸ λευκὸν ἔτερον ἔτερου μᾶλλον λευκὸν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων

2 οὐδὲ scripsi: δὲ οὔτε F: οὔτε M εἰσὶ F 3 post ὅστερον add. λαβών M
 4 ἄτοπον et πρᾶγμα om. M 5 διπέργει F 6 ἔχειν] ὑπάρχειν F 9 τοῦτο—
 παρακ.] ἐπὶ πέμπτον παρακ. μετῆλθε, λέγω δὴ τὸ προκείμενον M δὲ] φησιν F
 10 ἡ οὐσία om. M 11 τούτοις Vat. 2173: αὐτοῖς F: evan. M καὶ τούτων
 τίον ἐν οἷς M 12 καὶ ἐναντ.] ἡ ἐναντ. F 15 γάρ om. F εἰσὶ] ἡσαν M
 κατέλιπεν Vat. 2173: κατέλειψεν F: παρακατέλειψεν M 17 λέγει F 20 καὶ
 ἡττον om. M ἡ αὐτῇ] αὐτῇ ἡ M 21 δὲ om. M 22. 26 οὔτε] αν οὐδὲ?
 27 ἔτερον—λευκὸν om. M

όμοιώς. λέγεται δὲ καὶ ἑαυτοῦ μᾶλλον λευκὸν γενέσθαι· τὸ γάρ νῦν λευκὸν δύναται ὑστερὸν λευκότερον ἑαυτοῦ γενέσθαι ἐπιτεταμένης τῆς λευκότητος. |

p. 4a10 Μάλιστα δὲ ἵδιον τῆς οὐσίας. |

105c

5 Τοῦτο ἔκτον παρακολούθημα ἴδιον ἀπέδωκε τῆς οὐσίας καὶ ἐν μὲν 105v ἀριθμῷ φησιν, ἵνα φυλαχθῇ τὸ ὑποκείμενον ἐν, ταῦτὸν δὲ ἵνα μὴ μεταβάλῃ καθ' ὑπόστασιν (τὸ γάρ χρῶμα ἀπὸ λευκοῦ μέλαν γίνεται καὶ μεταβάλλει κατὰ ὑπόστασιν, ὃ δὲ Σωκράτης (μένων εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ποτὲ μὲν θερμὸς γίνεται ποτὲ δὲ ψυχρός, καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων ὄμοιώς)). δεκτι-
10 κὸν τῶν ἔναντιών, τοῦτ' ἔστιν ἐπιτηδείτητα ἔχον τοῦ παρὰ μέρος δέχεσθαι τὰ ἔναντιά. (οὐ γάρ εἶπε δέχεσθαι τὰ ἔναντιά). ἐπεὶ ἐν ταῦτῃ καὶ κατὰ ταῦτὸν ἔσται τὰ μαχόμενα, ἀλλὰ τῷ δεκτικὸν εἴναι τὴν δύναμιν μόνον ἐσήμανε. πῶς δὲ ἴδιον τῆς οὐσίας δήξει εἰναι τοῦτο; οὐκέτι γάρ καὶ ταῖς δευτέραις οὐσίαις ἀρμόζει. ἐροῦμεν δητεὶ εἰ καὶ μὴ πάσῃ, ἀλλ' 15 οὖν μάνη παρακολουθεῖ. μᾶλλον δὲ ἴδιαστει τὰ μόνιμη ὑπάρχοντα, εἰ καὶ μὴ παντεῖ, ἢ τὰ παντὶ μὲν μὴ μόνιμο δέ. καὶ τοῦτο εἰκότως· πῶς γάρ εἴη ἴδιον τοῦδε τινος, δὲ καὶ ἐτέρους ὑπάρχει; τῶν δὲ ἀποδεδομένων τῆς 106c

1 λέγεται—γενέσθαι] λέγεται νῦν ἡ πρότερον λευκὸν ut lemma M   2 post γενέσθαι add. τούτεστι μᾶλλον λευκὸν M   3 post λευκότητος add. ἀποροῦσι δέ τινες περὶ τῆς τοῦ πυρὸς θερμότητος καὶ τῆς τοῦ ἀέρος, δητεὶ δὲ ἀλλὰ ὑπερθερμανόμενος φθείρεται μεταβάλλων εἰς πῦρ. καὶ φαμέν πρὸς τούτους δητεὶ ἐτέρα ἔστιν ἡ τοῦ ἀέρος θερμότης κατ' εἶδος τοῦ πυρός· ὥστε εἰ καὶ ὑπέρτατος γίνεται τῆς τοῦ πυρὸς θερμότητος, οὐκ ἔστιν αὕτη κατ' εἶδος ἡ μεταβάλλουσα εἰς πῦρ. δηλον οὖν δητεὶ αὕτω σι διαφορὰι οὐδὲν ἔτετον τὰ οἰκεῖα χαρακτηρίζουσιν ὑποκείμενα, ἡ μὲν τοῦ ἀέρος τὴν τοῦ ἀέρος καὶ ἡ τοῦ πυρὸς τὴν τοῦ πυρός, καὶ μᾶλλον ἔντοταν θερμότεραι γίνονται. ἔτι οὐδέποτε τὸ μᾶλλον φιλαρικὸν ἔναυτοῦ γίνεται, οὖν ἡ μᾶλλον ὑγεία οὐ φθείρει τὴν ὑγείαν, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀέρος ἡ μᾶλλον θερμότης φθείρει ἔναυτην μεταβάλλουσα εἰς πῦρ. F   5 τοῦτο τὸ ἔκτον M   6 ἀποδέδωκε M   6 φυλάσσῃ M
ἐν om. M   8 μεταβάλῃ F   8 μένων — ὄμοιώς (9) ex Philopono inserui: om.
eodd.   9. 10 ante δεκτικὸν add. οὕτως M   δεκτικὸν] δεκτικός ὡν F   10 τὸ
ἐπιτηδ. M   ἔχων F   τοῦ] τὸ eodd.   11 οὐ γάρ — ἔναντιά ex Philopono in-
serui: om. eodd.   ἐπεὶ] εἴπερ τὰ F: ἐπεὶ γάρ M   11. 12 ἐν ταῦτῳ καὶ κατὰ ταῦτὸν]
μὴ ἐν αὐτῷ καὶ κατ' αὐτὸν F: ἢ ἐν αὐτῷ κατὰ ταῦτο M   12 ἔσται] ἔστι M   τῶ
Laur. 72,5: τὸ FM   13 τῆς om. M   14 ἀρμόζει M   15 παρακολουθῇ F
15. 16 τὰ (utrobique) M: τῷ F   15 ὑπάρχοντι F   16 καὶ τοῦτο om. M
17 post ὑπάρχει add. ἐνταῦθα ἀποροῦσι τινὲς περὶ τῆς τοῦ πυρὸς θερμότητος καὶ τῆς τοῦ
ὑδατος ψυχρότητος: ἰδού γάρ φασὶν οὐσῶν οὐσιῶν, ὡς αὐτὸς ἔδειξε, διαφορὰι γάρ εἰσιν, οὐκ
εἰσὶ τῶν ἔναντιών δεκτικά, οἷον ἡ θερμότης ἡ ἐν τῷ πυρὶ οὐκ ἔστι δεκτικὴ τῆς ψυχρότητος
τῆς ἐν ὑδατι. φαμέν οὖν πρὸς αὐτοὺς δητεὶ τὰ ἔναντιά πάντα φιλέρουσιν ἀλληλα, ἐν δὲ τούτοις
καὶ γένεσιν ἀλλήλων ὑρόμεν, ὡς ὅταν ἔτι ὑδατος πῦρ γεννᾶται. ἔτι οὐκ εἴπεν ὁ ἀριστοτέλης
ὅτι ἡ οὐσία οὐκ ἐπιδέχεται πάντα τὰ ἔναντιά, ἀλλ' δητεὶ ἔστε δεκτικὴ τῶν ἔναντιών, εἰ καὶ μὴ
πάντων. συμβάνει οὖν εἰ καὶ μὴ ταῦτα τὰς ἔναντιτητας δέχεται τὸ πῦρ, ἀλλὰ τὴν εἰς τὰ
ἄνω καὶ κάτω καὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ κίνησιν. ὥστε κανὸν τοῦτο (I. κανὸν τούτοις) σώζεται ὁ
λόγος. ἔτεροι φασὶν δητεὶ οὐ μάνη τῇ οὐσίᾳ ὑπάρχει τοῦτο τὸ ἴδιον, ἀλλὰ καὶ τῇ ἐπιφανείᾳ.
λειτητης γάρ καὶ τραχύτης ἔναντιά, καὶ σκληρότης καὶ μαλακότης. φανέν οὖν πρὸς αὐτοὺς

οὐσίας ἔξι ίδιων τὸ μὲν πρῶτον καὶ τὸ τέταρτον καὶ τὸ πέμπτον πάσῃ
ὑπάρχει, οὐ μόνη δέ, τὸ δὲ δεύτερον καὶ τὸ τρίτον καὶ τὸ οὗτον μόνη
μέν, οὐ πάσῃ δέ. διὸ τὸ μὲν τρία τὰ πάσῃ ὑπάρχοντα, οὐ μόνη δέ.
ἀποφασικῶς ὡρίσατο ὡς πόρρω τῆς τῶν ίδιων ὅντα φύσεως, τὸ δέ γε
δεύτερον καὶ τὸ τρίτον καὶ τὸ ξήτον καταφατικῶς ὡς μᾶλλον ίδια τῶν
ἄλλων διὰ τὸ ὡς ἔφαμεν μόνιμον δεῖν ὑπάρχειν τὸ ίδιον ἐκείνῳ οὐ δύστιν
ίδιον. προτετίμηται δὲ τὸ τελευταῖον τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ τρίτου καίτοι
δικούσην ταῦτὸν ἐκείνοις σημαίνειν (τὰ τρία γάρ μόνη καὶ οὐ πάσῃ ὑπάρχειν).
διότι τὸ μὲν τόδε τι σημαίνειν καὶ τὸ πάντα συνωνύμως ἀπ' αὐτῆς
10 λέγεσθαι κατὰ τὴν φωνὴν εἰληπται, τὸ οὗτον δὲ ἔξι αὐτῆς τῆς ὑπάρξεως.
εἶη δ' ἂν τὸ οὗτον καὶ μόνη καὶ πάσῃ. εἰ δὲ τίγον τι προσθῶμεν εἰπόν-
τες οὗτως μετὰ τὸ ἀποδιδόμενον ίδιον 'ἢ τὸ περιέχον τὸ ἐν καὶ ταῦτὸν ὃν
καὶ τῶν ἐναντίων δεκτικόν'. καὶ γάρ οὗτως εἰρηκότες συμπεριλαμβάνομεν
τὰ εἴδη καὶ τὰ γένη.

15 p. 4^a 21 Ἐπὶ δὲ τῶν ἄλλων οὐδενὸς φαίνεται.

"Οπερ τις ἔμελλεν ἀπορεῖν, αὐτὸς προλαβὼν ἐπιλύεται· φησὶ γάρ τὸν
προφορικὸν λόγον καὶ τὴν δόκησιν εἶναι τῶν ἐναντίων δεκτικά· ὁ γάρ λό-
γος ὁ λέγων 'Σωκράτης καθήηται', εἰ μὲν τύχοι καθεῖόμενος ὁ Σωκράτης,
ἄλληθενει, εἰ δὲ τύχοι περιπατῶν, ψεύδεται. δροίως καὶ περὶ τῆς δόξης:
20 ὁ γάρ δοξάζων περὶ Πλάτωνος δτι καθήηται, εἰ μὲν τύχοι καθεῖόμενος,
δροῦς δοξάζει, εἰ δὲ μή, ψεύδως. ὥστε οὐ αὐτὸς λόγος καὶ η αὐτὴ δόξα
δεκτική ἐστιν ἀληθείας καὶ ψεύδους. ἐπιλύεται δὲ τοῦτο διγῶς κατά τε

ὅτι οὐχ ἀπλῶς ἡ ἐπιφάνεια τούτων ἐστὶ δεκτική, ἀλλ' ἡ τοῦ σώματος ἐπιφάνεια, ὥστε τὸ σῶμα
ἐστὶ τὸ ἐν αὐτῇ (?) τὸ ταῦτα δεχόμενον. ἔτι φασὶ περὶ τῆς γραμμῆς, ὅτι δέχεται εὐθύτητα
καὶ καμπυλότητα. καὶ φαμὲν ὅτι εἰ μὲν τὴν μαθηματικὴν γραμμὴν φατέ, ἀλλή ἐστιν ἡ καμ-
πύλη παρὰ τὴν εὐθείαν. εἰ δὲ τὴν ἐν σώματι, τὸ σῶμα ἐστὶ τὸ μετὰ τῆς γραμμῆς ἡ καμ-
πύλη περιόδεν ἡ εὐθύνυμενον. ἔτεροι φασὶν ὅτι καὶ τὸ ποσὸν ἐστὶ τῶν ἐναντίων δεκτικόν· ίδοι
γάρ ὁ ἀριθμὸς ἐστὶν ἀρτίος καὶ περιττός. καὶ φαμὲν πρὸς αὐτούς· ποσὸν ἀριθμὸν φατέ· τὸν
ἀριθμοῦντα καὶ ἐν τῇ ψυχῇ ὅντα ἢ τὸν ἀριθμούμενον; εἰ μὲν τὸν ἀριθμοῦντα, ἔτερος ἐστὶν
ὁ ἀρτίος καὶ ἔτερος ὁ περιττός, εἰ δὲ τὸν ἀριθμούμενον, δηλοντί οὐκέτι σώζεται εἰς τῷ
ἀριθμῷ ὁ περιττός καὶ ὁ ἀρτίος, οἷον ὁ γ' πρὸς τὸ εἶναι δέ· οὐδὲ γάρ ὁ δέ γ' ἔσται ποτέ. εἰ δὲ
εἰποιεν ὡς ἐπὶ μεγέθους τυχόν εἰ βουλγήθειν | τεμεῖν, εἰς γ' τὸ μέγεθος τέμνω, ἔτι (λ. ζεῖτι) δὲ καὶ
τὰ γ' ποιῆσαι δέ, ταῦτα εἰσὶν ἀρτία καὶ περιττά, λέγομεν ὅτι εἰ μὲν δυνάμει φατέ δύνασθαι τὸ
μέγεθος εἰς ταῦτα διαιρεθῆναι, ὡς οὖσίν αὐτὸς φατέ δυναμένη τὰ ἐναντία δέξασθαι, οἷον τὸ
ἀρτίον καὶ τὸ περιττόν, εἰ δὲ ἐνεργεῖται, οὐκέτι τὰ ἐναργῶς εἰς τρία διαιρεθέντα δύναται τὰ
αὐτὰ τῷ ἀριθμῷ καὶ τέσσαρα εἶναι F 1 πρῶτον Philop.: πρότερον F: ἐν τῷ πρό-
τερον M 2 τὸ δὲ δεύτερον—οὐ μόνη δέ (3) om. F 6 τὸ (ante ὡς) τί F ὑπάρ-
χει F 7 προτετίμηκε F 8 τωτὰ F τὰ τρία γάρ] τὸ γάρ τρίτον F
ὑπάρχει M 9 ἄλλα διάτι F 10 δὲ οὗτον colloc. M 11 εἰ] ἢ F τι καὶ
προσθ. F 12 ἀποδεδομένον M 15 οὐδὲν F 16 ὅπερ—δεκτικά (17) om. F (lemp-
mate ad δεκτικά 4^a 23 continuato) 18 ὁ Vat. 2173: om. F: evan. M
20 τύχη F καθεῖόμενος M

τὴν λεγομένην ἔνστασιν καὶ ἀντιπαράστασιν. καὶ ἔνστασις μὲν ἐστι τὸ ὅλως τὴν ἀπορίαν μὴ δέξασθαι, ἀλλ’ ἀναπόρεψαι αὐτὴν οὗτως ἔχουσαν, ὡς ἡ πορήθη, ἀντιπαράστασις δέ ἐστι τὸ καταδέξασθαι μὲν τὴν ἀπορίαν καὶ ἐνδοῦνται ταῖς προτάσεσι, δεῖξαι δὲ ὅτι καὶ οὗτως ἔχουσαι οὐδὲν λυμαίνονται τοι τὸ λεγόμενον· προσέταξε δὲ ἐνταῦθα τὴν ἀντιπαράστασιν τῆς ἔνστάσεως ὡς πρὸς εἰσαγομένους ταφησίας κάριν.

p. 4a34 'Ο δὲ λόγος καὶ η δόξα.

'Ιστέον δεῖ τὰ ἐπὶ τῶν οὖσιών ἐναντία αὐτὰ εἰς ἄλληλα μεταβάλλει (τὸ γάρ θερμὸν ψυχρὸν γίνεται καὶ τούναντίον τὸ ψυχρὸν θερμόν, ὥστε δὲ 10 καὶ τὸ μέλαν λευκὸν καὶ τὸ λευκὸν μέλαν), ἐπὶ δὲ τοῦ λόγου καὶ τῆς δόξης οὐγέ οὗτως· οὐ γάρ τὸ φεῦδος εἰς ἀλήθειαν μεταβάλλει οὔτε η ἀλήθεια εἰς φεῦδος, ἀλλὰ τοῦ πράγματος κινουμένου καὶ μεταβάλλοντος τὸ φεῦδος καὶ η ἀλήθεια γίνεται· οὐ γάρ ἐκ τοῦ λόγου η τῆς δόξης ἀλήθεια η φεῦδος γίνεται.

15 p. 4b2 "Ωστε τῷ γε τρόπῳ ἕδιον ἀν εἴη τῆς οὐσίας.

Τοῦτ' ἐστιν ἄλλῳ τρόπῳ η οὐσία τῶν ἐναντίων ἐστὶ ἐπιδεκτικὴ |
η η δόξα καὶ ο λόγος. 106v

p. 4b4. Εἰ καὶ τις ταῦτα παραδέχοιτο τὸν λόγον καὶ τὴν δόξαν δεκτικὰ τῶν ἐναντίων εἰναι.

20 Τῇ ἀντιπαραστάσει κατὰ συγχώρησιν· κατὰ ἀλήθειαν γάρ οὐκ ἐστὶ τῶν ἐναντίων δεκτικά· οὐ τε γάρ λόγος καὶ η δόξα οὐ τῷ αὐτῷ θεδέχθαι τι τῶν ἐναντίων λέγεται εἰναι δεκτικά· πῶς γάρ ὅλως δέξονται τὰ ἐναντία ὑπόστασιν ὅλως τινὰ μὴ ἔχοντα, ὅπερ δεῖ ἔχειν τὸ μέλλον ἐπιδέξεσθαι τὰ ἐναντία; οὐ δὲ λόγος καὶ η δόξα ἀμφα τῷ προσφέρεσθαι καὶ ἔφθαται.

25 Περὶ μὲν οὐσίας τοσαῦτα εἰρήσθω νονί, ἔτιδης δὲ περὶ ποσοῦ ῥητέον.

1 λεγ. ἀντιπαράστασιν καὶ κατὰ ἔνστασιν M καὶ ἔνστασις—ἡ πορήθη (3) post λεγόμενον (5) colloc. M καὶ ἔνστ. μὲν] ἔνστασις δὲ M τὸ καὶ αὐτὴν ὅλως τὴν ἀπ. M 4 καὶ om. F 5 post λεγ. add. καὶ κατ' αὐτὰ μὲν η ἀντιπαράστασις M ἔνταῦθα om. M 9 τὸ (prius)] δὲ F καὶ τοὺς. τὸ ψ. 9.] καὶ δὲ ψυχρὸν θερμὸν καὶ τούναντίον F 11 οὗτε] αὐ οὐδὲ? 13 καὶ η om. F 14 post γίνεται add. ὕστατως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς δόξης M 15 τῷ τρόπῳ τούτῳ τούτεστιν ἄλλω τρόπῳ τρόπῳ γε Aristot. 16 τοῦτ' ἐστι—οὐσία om. F ἐπιδ. εἰναι τῶν ἐν. F 17 η] καὶ ὅλως M 18 δέ τις καὶ Aristot. ταῦτα] τὰ αὐτὰ M παραδεῖσιο F 20 τῇ] τὸ M 22 εἰναι om. M 23 τινὰ om. F οὐδέξη, M 24 τῷ] τὸ F προσφέρεσθαι F καὶ ἔφθαται] διέφθαται F 25 Περὶ—ῥητέον om. M

Περὶ ποσοῦ

p. 4 b 20 Τοῦ δὲ ποσοῦ τὸ μέν ἐστι διωρισμένον.

Πληρώσας τὸν περὶ τῆς οὐσίας λόγον, περὶ τοῦ ποσοῦ νῦν διαλαμ-
βάνει. δευτέραν γάρ ἔχει τάξιν ἐν ταῖς κατηγορίαις τὸ ποσόν· | ἡ γὰρ 107r
5 πρώτη ὅλη ἀνειδέος οὐσία καὶ ἀσώματος πρότερον τὰς τρεῖς διαστάσεις
δέχεται καὶ γίνεται τριγῇ διαστατὸν τὸ καλούμενον δεύτερον ὑποκείμενον,
εἰδὸς οὖτες τὰς ποιότητας καὶ γίνεται σύνθετον ποσόν, *(οἶνον)* τὸ τριγῇ
διαστατὸν θερμότητα μὲν δεξιάμενον καὶ ἕηρότητα γίνεται πῦρ, ψυχρότητα
δὲ καὶ ὑγρότητα γίνεται θῦμος, καὶ ταῦλα ὄμοίως. εἰκότως οὖν δευτέραν
10 τάξιν ἔχει ἐν ταῖς κατηγορίαις τὸ ποσόν, τρίτην δὲ τὸ ποιόν· τὰ γὰρ πρός
τι σχέσις τίς ἐστιν ἑτέρων κατηγοριῶν, ὁ δὲ τόπος καὶ ὁ χρόνος καὶ τὰ
λοιπά ἀπὸ τούτων σεσύληται. πάλιν δὲ διαιροῦμεν τὴν οὐσίαν εἰς πρώ-
την καὶ εἰς δευτέραν, αὐτὸν δὲ τὸ πρώτον καὶ τὸ δεύτερον τοῦ ἀριθμοῦ,
ώστε τῷ ἀριθμῷ προσκέχρηται τῷ τριγῇ διαστατῷ, ὁ δὲ ἀριθμὸς τοῦ ποσοῦ.
15 εἰκότως τοίνυν περὶ τοῦ ποσοῦ δευτέρως διαλαμψάνει ὁ Ἀριστοτέλης.

Διαιρεῖ οὖν τὸ ποσὸν εἰς συνεχές καὶ διωρισμένον. καὶ τὸ μὲν διωρισμένον
εἰς δύο, εἰς ἀριθμὸν καὶ λόγον, τὸ δὲ συνεχές εἰς πέντε, εἰς γραμμὴν ἐπι-
φάνειαν σῶμα γρόνον τόπου. πάλιν δὲ ἐπιδιαιρεῖται τὸ ποσὸν εἰς τε τὸ

1 tit. Περὶ ποσοῦ F: ἀμμωνίου (post Photii expositionem, quae inscribitur Φωτίου περὶ ποσοῦ) M 2 δὲ ομ. M 3 ἐπλήρωτε M περὶ ομ. καὶ περὶ τοῦ M
4 δευτέραν — ποσόν· ἡ γὰρ πρώτη (5)] καὶ ζητοῦμεν τὴν τάξιν. ὁ γὰρ ἀρχύτας ἐν ταῖς αὐτοῦ κατηγορίαις | τὸ ποιὸν προτάτει τοῦ ποσοῦ φάσκων ὅτι μετὰ τὸ εἰπεῖν ἀριστοτέλην ἴδιον οὐσίας τὸ τόδε τι σημαντεῖν εἴπει περὶ τῶν δευτέρων οὐσιῶν, ὅτι περὶ οὐσίας τὸ ποιὸν ἀφορίζουσι, καὶ πάλιν τῆς ἀτόμου οὐσίας κατηγόρησε τὸ ποιόν. τὸ γὰρ πῦρ θερμὸν φησὶ καὶ τὸ μέλι γλυκύν. εἰκότως τοίνυν τὸ ποιὸν ἐστὶ μετὰ τὴν οὐσίαν. φαμὲν οὖν πρὸς αὐτὸν ὅτι ποιὸν φῆς ποιὸν τὸ οὐσιῶδες ἡ τὸ κατὰ συμβεβηκός; εἰ μὲν τὸ οὐσιῶδες, οὐ περὶ τοῦτο ὅλως διαλαμψάνει ὁ ἀριστοτέλης (εἰπε γάρ ἡδη περὶ αὐτοῦ ἐν τῇ οὐσίᾳ), εἰ δὲ τὸ κατὰ συμβεβηκός, αὐτὸς ἔφη ὁ ἀριστοτέλης ὡς αἱ δεύτεραι οὐσίαι ποιὸν μᾶλλον σημαίνουσιν, οὐ καθὼς δὲ τὸ συμβεβηκός ποιὸν σημαντεῖ. ἵνα οὖν μὴ μόνον ἀνατρέψωμεν ἀλλὰ καὶ δεῖξωμεν ὅτι δευτέραν τάξιν ὄφελει ἔχειν τὸ ποσόν, εἴπωμεν ὅτι ἡ πρώτη F 7 οὔτως καὶ F συνθέ-
τοῦ ποσοῦ F οἷον ex Philop. inserūt 8 δεξ. μὲν θερμ. colloc. M 10 τρί-
τον F 12 δὲ ομ. F 13 εἰς supra ser. F 14 ὥστε] ὡς F post ποσοῦ
add. ἄλλως τε τὸ ποσὸν συνυφέστηκε τῇ οὐσίᾳ τῇ ἀνειδέω τῇ πρώτῃ, λέγω δὲ τῇ ὅλῃ.
αὕτη γάρ ἡ ἐν τι ἔστιν ἡ πολλά ταῦτα δὲ τοῦ ποσοῦ M 15 τοίνυν] οὖν M
δεύτερον F 16 ὀρισμένον F post διωρ. add. εὐλόγως δὲ ὁ μὲν ἀρχύτας τὸ
ποιὸν δεύτερον ἔταξε. τὰς γάρ δευτέρας οὐσίας πρώτας ἔταπτε τῇ φύσει ἐπόμενος αὐτῶν, διότι
καθόλου εἰσίν, τὰ δὲ καθόλου ἔξι εἰκόνος καὶ ὄμοιώσεως λαμβάνεται, ὡς ἐκ τῶν κατὰ μέρος
ἀνθρώπων καὶ τῆς αὐτῶν ὄμοιώσεως ἐπὶ τὸ καθόλου ἀνατρέγομεν. εἰ οὖν ἡ εἰκόνη καὶ ἡ
ὄμοιώσις τοῦ ποιοῦ ἔστιν, εἰκότως τὸ ποιὸν ἔταξε δεύτερον ὁ ἀρχύτας, δὲ ἀριστοτέλης τὸ
ποσὸν ἐκ τοῦ πρώτως τὴν οὐσίαν ποσοῦσθαι ταῖς διαστάσει καὶ εἰδὸς οὔτως ποιοῦσθαι. διαιρεῖ
τοίνυν αὐτὸν εἰς τε διωρισμένον καὶ συνεχές F μὲν ομ. M 17 εἰς (ante γραμμὴν)
ομ. M

ἐκ θέσιν ἐχόντων τῶν μορίων συνεστηκός καὶ τὸ <ἔξ> οὐκ ἐχόντων θέσιν.
καὶ τὸ μὲν ἐκ θέσιν ἐχόντων τῶν μορίων εἰς γραμμὴν ἐπιφάνειαν σῶμα
τύπον, τὸ δὲ ἐκ μὴ ἐχόντων θέσιν εἰς χρόνον καὶ λόγον καὶ ἀριθμόν.
τινὲς δὲ τὰ κυρίως εἰδῆ τοῦ ποσοῦ φασιν εἶναι τρία, ἀριθμὸν ὅρκον δύνα-
ται, τοῦτ' ἔστι ῥοπήν· φασὶ γάρ οὗτοι ὁ λόγος καὶ ὁ χρόνος ταῦταν ἔστι
τῷ ἀριθμῷ, ἡ δὲ γραμμὴ καὶ ἡ ἐπιφάνεια καὶ τὸ σῶμα εἰς τι κοινὸν
ἀνάγεται, τὸ μέγεθος, ὃ δὲ τόπος ὁ αὐτός ἔστι τῇ ἐπιφανείᾳ. ὥστε τοῦ 107ν
ποσοῦ τὸ μέν ἔστιν ἀριθμὸς τὸ δὲ μέγεθος τὸ δὲ δύναμις· ὑπὸ ταύτην
γάρ τό τε βαρὺ καὶ τὸ κοῦφον ἀνάγεται, ἀτινά εἰσι ῥοπαὶ τοῦ ποσοῦ.
10 ὑπὸ γάρ αὐτὸν ἀνάγονται. πῶς δὲ τῆς κινήσεως οὐκ ἐμνημόνευσε; καὶ
φαμεν οὗτοι ἡ κινήσις ἐνέργεια τις οὐκ εἴστιν, ἀλλὰ ὀρόστοι πρᾶγμα, διὸ
οὐκ ἐμνήσθη αὐτῆς ὡς πρὸς εἰσαγομένους παιούμενος τὸν λόγον· αὐτὴν γάρ
ἡ κινήσις οὐδὲν ἔτερόν ἔστιν η̄ οὐδὲς ἀπὸ τοῦ δυνάμεις ἐπὶ τὸ ἐνεργείᾳ. |

1. 2 τῶν (ante μορίων) om. F   1 συνεστηκός — μορίων (2) in mrg. suppl. F³
ἔξ inserui   2 ἐκ om. M   3 ἐχόντ. θέσιν colloc. M   εἰς om. F   3 ἐκ
om. F   6 εἰς τι] ἐπὶ F   8 τὸ μὲν μέγεθος τὸ δὲ ἀριθμὸς M   5 ὑπὸ ταύτην] τοιτέ-
ἔστι ῥοπή· 5π^o αὐτὸς F   9 τε om. F   10 ἀλλὰ πῶς καὶ τῆς F   καὶ om. M
11 η̄ om. M   12 οὐκ] οὔτε M   13 οὐδὲς τῆς ἀπὸ M   post
ἐνεργείᾳ add. φασὶ δὲ τινὲς περὶ τῆς διαιρέσεως οὗτοι κακῶς διεῖλεν ὡς γένος εἰς εἰδῆ διαιρού-
μενος. ἀμήγανον εὑρεῖται εἰδος ἐν εἴδει περιεχόμενον η̄ εἰδος ὑπὸ ἀλλού εἴδους συνιστάμενον, ἐν
δὲ τῷ ποσῷ τὸ συνεχές γίνεται ἐκ τοῦ διαιρισμένου καὶ τὸ διαιρούμενον (sic) ἐκ τοῦ συνεχοῦς.
Ιδοὺ γάρ τὸ μέγεθος συνεχές δὲν διαιρεῖται, πάλιν τὸ σῶμα συνεχές δὲν γίνεται ἐκ γραμμῆς καὶ
ἐπιφανείας, ἀπέρ τόπῳ λαμβανόμενα διηγημένα εἰσὶ. φαμὲν οὖν πρὸς αὐτοὺς οὗτοι οὐδὲ τὸ διαι-
ρισμένον ἐκ τοῦ συνεχοῦς γίνεται· ιδοὺ γάρ ὁ λόγος διαιρισμένος διὸ οὐδὲν γέγονε συνε-
χοῦς, ἀλλ᾽ οὐδὲ δὲ ἀριθμός, ἀλλὰ μήν οὐδὲ τὸ σῶμα συνεχές διὸ (ῶν F) εἰ καὶ γέγονεν ἐκ
γραμμῆς καὶ ἐπιφανείας, οὐ δῆπον· καὶ η̄ γραμμὴ καὶ ἐπιφάνεια ἐκ συνεχῶν γεγόνασιν οἵον
τοῦ σημείου· ἀμφέπεις γάρ ἔστι καὶ οὐ δύναται η̄ συνεχές εἶναι η̄ διαιρισμένον. καλῶς οὖν διεῖλεν
ώς γένος εἰς εἴδη τὸ ποσόν. ἔτεροι δὲ φασὶ, διὰ τί μὴ καὶ ῥοπῆς ἐμνήσθη ἐν τῇ διαιρέσει,
ἴνα η̄ διαιρέσις η̄ εἰς τρία; καὶ φαμὲν οὗτοι συνεχοῦς μεμνημένος καὶ ῥοπῆς ἐμνήσθη. ἐν γάρ
τῷ συνεχεῖ ποσῷ οἷον ἐν σώματι η̄ ῥοπή. ἔτεροι (ἔτερα F) δὲ πρὸς τοῦτο ἀπαντῶντες οὐ
πάντας φασὶν ἐν τῷ συνεχεῖ η̄ ῥοπή· ιδοὺ γάρ τὰ οὐράνια σώματα συνεχῆ, καὶ αἱ ἀνθράκες
δὲ τῶν στοιχείων συνεχεῖται, καὶ ἡ ῥοπή ἐν αὐταῖς οὐδὲν. η̄ γάρ ῥοπὴ σωμάτων τῶν ἀπὸ τοῦδε
εἰς τοῦδε (τοῦδε F) κινούμενων ἔστι, ταῦτα δὲ καθόλου οὐ κινοῦνται, ίνα ἄνω η̄ κάτω γένωνται.
λέγοντες οὖν ἀκριβέστερον ἐπιλογήμεθα, οὗτοι η̄ ῥοπή ἐν σώμασιν ἔστιν, τῶν δὲ σωμάτων τὸ ίσον
καὶ ἄνισον καταγροφεῖσι, ὅπερ ἔστι ποσοῦ, τῆς δὲ διληπτῆς οὐσίτει, ἀλλὰ μᾶλλον τὸ ὅμοιον η̄ ἀν-
θρώπιον, ὅπερ ἔστι ποιοῦ. διὸ ἐν τῷ περὶ ποσοῦ λόγῳ οὖν ἐμνήσθη, αὐτῆς. φασὶ δὲ τινὲς οὗτοι
πλεονασμῷ ἐχρήσατο ἐν τῷ μηδεμίῃ γαρ ἐπιφανείας καὶ τόπου· η̄ γάρ ἐπιφάνεια τόπος ἔστι.
καὶ λέγομεν οὗτοι οὐ τόπος εἰ καὶ μῆκος ἔστι καὶ πλάτος τῶν σωμάτων, ἀλλὰ καὶ πέρας ἔστι.
τόπος οὖν ἔστιν ἐπιφάνεια περιτούσα. ἐμνήσθη οὖν ἐπιφανείας, ἀνάγκη λοιπὸν καὶ τοῦ πέρα-
τος μηδεμίην, ὅπερ ἔστιν οὐ τόπος. Ιστέον δὲ οὗτοι πᾶν περατοῦν τοῦ περατουμένου μιᾶς λε-
πεται διαστάσει, οἵον οὐ τόπος τῶν σώματος· τὸ γάρ σῶμα τριγῆ διαστατόν, οὐ δὲ τόπος διγῆ,
πάλιν η̄ γραμμὴ πέρας οὖσα τῆς | ἐπιφανείας λεπεται αὐτῆς μιᾶς διαστάσει. ἔτεροι δὲ λέ-
γουσιν, οὗτοι τῶν σώματος ἐνταῦθα οὖσα ὥσπειλε μηδεμίην· ἐν γάρ τῇ οὐσίᾳ ἐμνήσθη αὐτοῖς
διεῖλεν αὐτὴν εἰς σῶμα καὶ διώματον. λέγομεν οὖν οὗτοι ἐκεῖ περὶ τοῦ φυτικοῦ καὶ συνιθέτου
σώματος, ἐνταῦθα δὲ περὶ τοῦ μαθηματικοῦ, ἥγουν τῆς ἀστρονομίας. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τοῦ
συνεχοῦς. τὸ δὲ διαιρισμένον εἰς λόγον καὶ ἀριθμόν. διαιρισμένον δέ ἔστιν, οὐ τὰ μόρια οὐδεὶς
ὅρος κοινὸς συνάπτει. ποιος οὖν ὅρος κοινὸς ἔσται οὐ συνάπτων τὰ πέντε καὶ τὰ πέντε, ίνα

p. 4 b 21 Καὶ τὰ μὲν ἐκ θέσιν ἐχόντων πρὸς ἄλληλα.

108^r

'Αυτὶ τῷ δὲ τῷ μόριᾳ ύπομένοντα καὶ συνυφεστῶτα τάξιν ἔχει τινὰ καὶ συνέχειαν πρὸς ἄλληλα ἐν τῷ ύποκειμένῳ τεταγμένᾳ'.

p. 4 b 22 Τὰ δὲ οὐκ ἐξ ἐχόντων θέσιν.

δ Τοῦτο δὲ τινα ἐν τῷ γενέσθαι ἔχει τὸ εἶναι. θέσιν δὲ λέγει οὐ τὴν ἐν τόπῳ τὴν κυρίως λεγομένην, ἀλλὰ τὴν κατὰ σχέσιν.

p. 4 b 22 Ἐστι δὲ διωρισμένον μέν.

Διωρισμένον ἐστί, καθὼς | καὶ αὐτός φησιν, οὗ τὰ μόρια πρὸς οὐδένα 108^v κοινὸν δρού συνάπτει ἀλλήλοις, συνεχὲς δέ ἐστι οὐ τὰ μόρια πρὸς ἓνα 10 κοινὸν δρού συνάπτει.

γένηται δέκα; ἅρα μία τῶν μονάδων τοῦ δέκα ἀριθμοῦ; οὐδὲποτε, ἐπεὶ εὑρεθῆσται ἡ δεκάς ἐνναὶ ἔξαιρουμένης τῆς μονάδος ἔκεινης. ἀλλὰ ἔτερά παρὰ τῶν δέκα; Εἴται ἑνδεκα, ὅπερ ἄποπον. ἐμνήσθη οὖν ἀφ' ἔτερας ἀρχῆς ἔτι δὲ καὶ ὁ γρόνος καὶ ὁ τόπος², ἐπειδὴ ὁ γρόνος καὶ ὁ τόπος ὑπὸ τὴν ἀστρονομίαν ἀνάγεται καὶ ὑπὸ τὴν μαθηματικήν, κατ' ἀλλὰ δὲ καὶ ἐπὶ τὴν φυσιολογίαν. ἐν γάρ τούτοις ἀπατεῖ καὶ τόπου γρέια καὶ γρόνου. F 1 τὰ] τὸ Aristot. 3 ἐν τῷ ὑποκ.] ὑπομένει M 4 τὰ] τὸ Aristot. 6 τὴν (post τόπω) ομ. M

κατὰ ομ. F post σχέσιν add. καὶ τῶν θέσιν ἐχόντων γραμμὴ ἐπιφάνεια τόπος καὶ σῶμα, οὐκ ἐχόντων θέσιν γρόνος ἀριθμὸς καὶ λόγος. τὰ γρῦν θέσιν ἐχοντα τρία θέλει ἔχειν, ἐν τόπῳ εἰναι, τουτέστι κεῖσθαι που, καὶ δεῖξιν ἔχειν οἰονεὶ αἰσθησιν, καὶ συνεχὲς εἰναι. ἐπειδὴ δὲ ὁ γρόνος καὶ κεῖται που καὶ συνεχής ἐστι, δεῖξιν δὲ οὐκ ἔχει (ἅμα γάρ παρῆλθε καὶ ἔφθαρται, ἐν γάρ τῷ γενέσθαι τὸ εἶναι ἔχει), τούτου γάριν μετὰ τῶν μη ἐχόντων θέσιν ἀπαριθμεῖται αὐτόν. πάλιν τὰ συνεχῆ καὶ τάξιν ἔχει. διὸ καὶ ὁ γρόνος τάξιν ἔχει. τὰ δὲ τάξιν ἔχοντα οὐ πάντας καὶ θέσιν ἔχει. Ιδού γάρ ὁ γρόνος θέσιν μὲν οὐκ ἔχει, τάξιν δὲ ἔχει. είτα τρίτην διαίρεσιν φησὶ τοῦ ποσοῦ, ὅτι τὸ ποσὸν ἡ αὐτὸς ἐστιν ἡ κατὰ συμβεβηκός. Όντος γάρ τοῦ μεγάλου καὶ μικροῦ καὶ πολλοῦ καὶ διλόγου τὸ μὲν μέγα καὶ μικρὸν τῶν συνεχῶν κατηγορεῖται, τὸ δὲ πολὺ καὶ διλόγον τῶν διωρισμένων. Ήτα οὖν τούτων ἡ μέγα ἡ μικρὸν ἡ πολὺ ἡ διλόγον ἀμέσως κατὰ τοῦ ποσοῦ λέγονται, ταῦτα κυρίως εἰσὶ ποσά, ίσα δὲ διά μέσου τινός, κατὰ συμβεβηκός. οἷον κυρίως ποσόν, ὅταν εἰπω πολλὴν τὴν ἐπιφάνειαν, κατὰ συμβεβηκός δὲ ὅταν εἰπω πολὺ τὸ λευκόν· διὰ γάρ τὴν ἐπιφάνειαν λέγω, ἐν ἡ ἐστὶ τὸ λευκόν. πάλιν πολὺς ὁ γρόνος κυρίως, πολλὴ δὲ ἡ πρᾶξις οὐ κυρίως. Ιστέον ὅτι τὸ ποσὸν ἀντιδιήρηται καὶ τῷ μεγάλῳ καὶ τῷ πολύ. μετὰ τοῦτο ἔτεραν διαίρεσιν παραδέδωκεν, ὅτι τὸ ποσὸν ἡ ὥρισμένον ἐστιν ἡ ἀόριστον F 7 εἰσι] ἔτι F 8 ante διωρισμένον add. Ζητητέον τίνος γάριν εἰπεν 'ἔτι δὲ παρὰ ταῦτα γρόνος καὶ τόπος², καὶ μή εἰπεν οὕτω 'συνεχὲς δὲ γραμμὴ ἐπιφάνεια σῶμα τόπος γρόνος'. πρὸς δὲ ἐροῦμεν, ὅτι ἡ μὲν γραμμὴ καὶ τὸ σῶμα καὶ ἐπιφάνεια συνεχῆ ἀλλήλοις ἐστίν. ἐξ ἀλλήλων γάρ τίκτεται. δὲ δὲ τόπος καὶ ὁ γρόνος ἔτερα παρὰ ταῦτα. διὸ τούτου γάριν ἔδοξε ταῦτα γωρίζειν ἐκείνων M διωρ. οὖν M 9 ἀλλήλοις — συνάπτει (10) ομ. F

p. 4b25 Τῶν μὲν γὰρ τοῦ ἀριθμοῦ μηρίων οὐδεῖς ἐστι κοινὸς
ὅρος, πρὸς δὲ συγάπτει τὰ μόρια αὐτοῦ.

"Οτι μὲν ποσόν ἐστιν ὁ ἀριθμός, οὐ κατασκευάζει ὡς ἐναργές, ὅτι
δὲ διωρισμένον, ἀποδείκνυσιν ἐκ τοῦ μηδένα ἔχειν αὐτὸν κοινὸν ὅρον τὸν
οὗ τὰ μόρια αὐτοῦ συνάπτοντα πρὸς ἄλληλα.

p. 4b28 Καὶ τὰ τρία γε καὶ τὰ ἑπτὰ πρὸς οὐδένα κοινὸν ὅρον
συγάπτει.

Τοῦτον ἐστι φύσει διωρισμένος ὁ ἀριθμός ἐστι· τὰ γὰρ πέντε καὶ τὰ
πέντε δὲ διώρισται καὶ πρὸς οὐδένα κοινὸν ὅρον συγάπτει.

10 p. 4b32 "Οτι μὲν γὰρ ποσόν ἐστιν.

Δείκνυσι περὶ τοῦ λόγου ὅτι ποσὸν καὶ ὅτι διωρισμένον ποσόν ἐστιν,
ἄλλα πρῶτον ὅτι ποσόν, οὐδὲ ἀπλῶς ὅμοιογουμένου τοῦ τὸν λόγον εἶναι
ποσόν, εἰ μὴ μετά τινος ἀποδείξεως τοῦτο προβῆ. φησὶ δὴ διὰ τοῦτο
τὸν μετὰ φωνῆς λεγόμενον λόγον ποσὸν εἶναι, ὅτι καταμετρεῖται ὑπὸ¹⁵
15 συλλαβῶν· οὐ γὰρ καθὸ σημαίνει τι οὐδὲ καθὸ σύνθετος· εἰ γάρ τι ὑπὸ¹⁶
τινος καταμετρεῖται, τὸ καταμετρούμενον τοῦ καταμετροῦντος ἢ διπλάσιον
ἢ πολυπλάσιον ἐστι· ταῦτα δὲ ἔντα τοῦ ποσοῦ. εἰ οὖν φαίνεται τῷ λόγῳ
τὸ ἔντα τοῦ ποσοῦ παρακολουθοῦν, ποσὸν ἂν καὶ ὁ λόγος εἴη. ἀλλὰ πῶς
ὁ λόγος ὃν τῶν ἐν συμπλοκῇ θεωρούμενων, εἰ γε ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήμα-²⁰
20 τος σύγκειται, ὑπὸ μίαν τῶν κατηγοριῶν πίπτει, εἰ γε αἱ κατηγορίαι τῶν
ἄνευ συμπλοκῆς εἰσιν; ἐροῦμεν πρὸς τοῦτο ὅτι δεῖ κοινότερον ἀκούειν
τοῦ λόγου ὡς σημαίνοντος τὴν λέξιν. ἐπειδὴ δὲ ὁ λόγος πολλαχῶς λέγε-²⁵
ται (λέγεται γὰρ καὶ ὁ προφορικὸς λόγος, λέγεται καὶ ὁ ἐνδιάθετος λόγος),
νῦν περὶ τοῦ προφορικοῦ λόγου φησίν.

25 p. 5a1 Ἡ δὲ γραμμὴ συνεχῆς ἐστι.

Εἰκότες· ἔκαστον γὰρ αὐτῆς μόριον συγάπτει πρὸς ἄλλο κοινῷ ὅρῳ

1 ἐπὶ μὲν γὰρ τῶν F   3 συναργές F   4 διωρισμένων (sic) F   6 γε² γὰρ M
8 ἐστὶν ὁ ἀρ. collac. M   τὰ δὲ πέντε καὶ πέντε M   11 πρότερον περὶ τοῦ λόγου δείκνυ-
σιν ὅτι ὁ λόγος ποσόν ἐστιν, εἴθ' οὕτως ὅτι καὶ διωρισμένον ἐστὶν ὁ λόγος δείκνυσιν ἀλλὰ πρῶ-³
τον M   12 ποσὸν] τὸ ποσὸν M: om. F   13 ποσὸν F   δὴ Paris. 1973: δὲ FM
14 post ὅτι additum καὶ del. F   17 πολλαπλάσιον M   18 ἀλλὰ] ἔξιν δὲ ζητήσεως M
21 ἐροῦμεν οὖν M   22 ἐπειδὴ — φησὶν (24) eicias   23 λέγεται γὰρ — ἐνδιάθετος λόγος]
δὲ προφορικὸς γὰρ καὶ ἐνδιάθετος λόγος λέγεται F   24 ante νῦν add. ὡς αὐτῶς καὶ ὁ ψυχι-
κός F   25 συνεχές M   καὶ εἰκότως F   26 ἄλλο scripsi: ἄλλω F: evan. M

τῷ σημεῖῳ. δεῖ δὲ λαβεῖν τὴν διαιρέσιν νῦν καὶ μὴ ἐνεργεῖν, ἐπεὶ διαιρέσις αὐτὴν καὶ οὐκ ἔάσσει εἶναι συνεχῆ.

p. 5a3 Τὰ γὰρ τοῦ ἐπιπέδου μόρια.

'Ο μὲν γεωμέτρης ἐπίπεδον καλεῖ τὴν ἀποτελαμένην ἐπιφάνειαν, οἱ δὲ παλαιοὶ τὸ ἐπίπεδον ἐπὶ πάσῃς ἐπιφανείας ἔλεγον. ὁ δὲ κοινὸς δῆρος τῆς ἐπιφανείας, πρὸς δὲ τὰ μόρια αὐτῆς συνάπτουσι πρὸς ἀλλήλα, ἐστὶν ἡ γραμμή. λέγεται δὲ καὶ τὸ σῶμα ποσὸν κατὰ τὰς τρεῖς διαστάσεις καὶ μόνον ἐπεὶ καθὸ δύοκείμενόν ἐστι τοῖς συμβεβηκόσι καὶ ἐν καὶ ταύτων τῷ ἀριθμῷ ὃν δεκτικὸν τῶν ἐναντίων, τῇ οὐσίᾳ δύοκείμενόν ἐστι τοῦ ποσὸν τῇ σωματικῇ οὐσίᾳ, διὸ καὶ εὐλόγως περὶ τούτου μετὰ τὴν οὐσίαν λέγει.

p. 5a6 Ἔστι δὲ καὶ ὁ χρόνος καὶ ὁ τόπος τῶν τοιούτων.

"Ηγουν τῶν συνεχῶν· ὁ γὰρ παρεληλυθώς χρόνος καὶ ὁ μέλλων συνάπτει πρός τινα κοινὸν δῆρον τὸν νῦν.

15 p. 5a8 Πάλιν ὁ τόπος τῶν συνεχῶν.

Τόπος δέ ἐστιν, ὡς ἐν τῇ Φυσικῇ ἀκριδίσσει λέγεται, πέρας τοῦ περιέχοντος, καθὸ περιέχει τὸ περιεχόμενον· οἷον τοῦ οἴνου τόπος ἡ τοῦ κεράμου κοιλη ἐπιφάνεια· οὐδὲ γὰρ ὅλος ὁ κέραμος· οὗτος γὰρ, ἔχων 109^r κοιλότητα καὶ κυρτότητα ἐν τῇ κοιλότητι περιέχει τὸ τοῦ οἴνου σῶμα· 20 καλὸν γὰρ ἔσωμαν τῆς ἐπιφανείας μέρος τι ὡς σώζεσθαι τὴν ἐντός, οὐδὲν ητετον περιέχεται ὁ οἶνος. ὁ οὖν λέγει, τοῦτο ἐστιν· εἰ πᾶν σῶμα ἐν τόπῳ, τὸ δὲ σῶμα συνεχές καὶ πρός τινα κοινὸν δῆρον τὰ μόρια αὐτοῦ συνάπτει, καὶ ὁ τοῦ σώματος ἄρα τόπος συνεχῆς καὶ πρός τινα κοινὸν δῆρον αὐτοῦ τὰ μόρια συνάπτει· εἰ γὰρ μὴ συνάπτει τὰ τοῦ τόπου μόρια 25 πρός τινα κοινὸν δῆρον, ἀλλὰ διήργηται ἀπ' ἀλλήλων, ἔσται τι τῶν τοῦ σώματος μορίων μὴ ὃν ἐν τόπῳ, διπερ ἐστὶν ἄτοπον.

p. 5a13 Ἐτι τὰ μὲν ἐκ θέσιν ἔχόντων.

Διελῶν τὸ ποσὸν εἰς τε τὸ διωρισμένον καὶ τὸ συνεχές καὶ ἐπι-

1. 2 διαιρεῖς καὶ οὐκ ἔς αὐτὴν M 4 ὁ μὲν γὰρ F ἐπιτεταμένην F 5 πάσης τῆς F 7 καὶ om. M τὰς om. M 8 ἐπεὶ εἰςias ante τοῖς συμβ. add. τὸ σῶμα F 9 ὃν om. M τῇ] ἐστι F 10. 11 μετὰ τ. οὐσ. π. τούτου colloc. M 12 ἐστι—τοιούτων] ὁ γὰρ νῦν χρόνος συνάπτει M 13 ἥγουν τῶν συνεχῶν] ἐκ τούτων διέκνυται τὸν χρόνον τῶν συνεχῶν M 15 καὶ ὁ τόπος πάλιν F 16 ἐν τ. φ. ἀκρ.] τῇ φυσικῇ F (ef. Δ 4 p. 212a20) 18 ὅλως F 19 κυρτ. καὶ κοιλ. colloc. M 23 συνεχές M 24 μὴ γὰρ colloc. M τοῦ τόπου] τούτου M 25 ἐστι M 26 μορίων om. F 28 εἰς] πρός M

διειλῶν εἰς τε τὸ ἐκ θέσιν ἐχόντων τῶν μορίων καὶ μὴ, διαλεχθεὶς πρότερον περὶ τῶν | συνεχῶν καὶ διωρισμένων, νῦν τὴν ἐπιδιαιρέσιν ἐπισκέπτεται. 109^v ταῖ. δεῖ δὲ τὰ ἐξ ἐχόντων θέσιν τοιςὶ τούτοις γαραγτηρίζεσθαι, τῷ τε ὑποκειμένῳ καὶ τῷ κεῖσθαι αὐτῶν τὰ μόριά που καὶ μὴ ἀφανίζεσθαι, τοῦτον τὸν ἔστιν ἐν τινι εἶναι. καὶ τῷ τάξιν ἐχειν πρὸς ἄλληλα.

p. 5a22 Ἐπὶ δὲ τοῦ ἀριθμοῦ.

Τὰ γάρ τοῦ τόπου μόρια κείται ἐν τινι, τῷ σώματι οὐ ἔστιν ὁ τόπος *

p. 5a25 Ἡ ποιά γε πρὸς ἄλληλα συνάπτει τῶν μορίων. οὐδὲ τὰ τοῦ χρόνου.

Οὐδὲ γάρ ὅλος ὁ χρόνος ἀμαρτίσταται, ἀλλὰ κατὰ μόνον τὸ νῦν, ἐν δέ γε τῷ γίνεσθαι καὶ φθείρεσθαι μόνον τὸ εἶναι ἐχειν. οὐδὲν οὐκ ὑπομένει, πῶς ἔχει τινὰ θέσιν λαβεῖν;

p. 5a28 Ἀλλὰ μᾶλλον τάξιν τινά.

15 Τάξιν δὲ λέγει φυσικήν πρότερον γάρ τὸ νῦν τοῦ μέλλοντος, οὐκέτι δὲ τὸ μέλλον τοῦ νῦν πρότερον. καὶ τοῦτο ἔστι τάξις φυσική, ὅταν μὴ ἀνακάμπτῃ. πρὸς ἡμᾶς δὲ τάξις ἔστιν. ὅταν ἀδιαφόρως ἀνακάμπτῃ, οἷον τοῦ πρώτου ὅτε τῶνδε ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἀρχάμενοι τοῦ πρώτου, καὶ πάλιν εἰ βουληθείημεν ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἀρχάμενοι εἰπεῖν.

20 p. 5a23 Καὶ ἐπὶ τοῦ ἀριθμοῦ δὲ ὄμοιώσ.

Ἐπειδὴ ὁ ἀριθμὸς διττός, ὁ μὲν ἐν τῇ ψυχῇ ἀριθμὸν, ὁ δὲ ἐν τοῖς ἀριθμητοῖς (ῶσπερ καὶ ἔστητις διττός, ὁ μὲν ὡς μετρῶν οἷον ὁ γαλ-

I τῶν om. M μὴ eras. M ante διαλεχθεὶς add. καὶ F² 3. 4 ὑποκειμενω] ὑπομένειν M 4 καὶ τῷ κεῖσθαι που τουτέστιν ἐν τινι εἶναι καὶ σώζεσθαι αὐτῶν τὰ μόρια καὶ μὴ ἀφαν. καὶ τῷ τάξιν ἐχειν π. ἀ. M σύντοι F 4. ὁ τοῦτο—εἶναι post ὑποκειμένῳ collocaeaveris 6 δέ γε Aristot. 7 οὐ om. M 8 post τόπος defectum signavi 9 συνάπτει—χρόνου (10) om. M post μορίων fort. scholion interiit 11 ὅλος ἀμάρτιος χρ. colloc. M τὸν νῦν F 12 γε om. M γενέσθαι F μόνον εὐθὺς M δέ] εἰ M 13 ἔχει M θέσιν λ. τινα colloc. M 14 μᾶλλον] μόνον F 15 δὲ om. M φυσ. λέγει colloc. M 16 καὶ τὸ μέλλον M 17 ἀνακάμπτῃ] ἀναστραφῆ M 18 πρώτος—εἶτεν F: πρώτος ὅσδε (sic) τῶνδε ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἀρχάμενοι τούτου ἐροῦμεν, ἀλλὰ ἔξεστι καὶ τὸ ἀνάπαλιν ἐκ τῶν ἀριστερῶν ἀρχάμενοι εἰπεῖν M; locus sanari vix potest: οἷον ὅταν ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἀρχάμενοι πρώτου εἰπωμεν τὸν δεξιόν, πάλιν δὲ εἰ βουληθείημεν ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν ἀρχάσθαι τὸν ἀριστερὸν πρώτου εἰπωμεν Philop. 22 καὶ supra ser. F μετρῶν Philop.: μέτρον F: μετρεῖν M 22. p. 60,1 γαλακτὸς F

κοῦς ἔστης. ὁ δὲ ὡς μετρούμενος οἶνον οἶνου καὶ μέλιτος), ἐπεὶ οὖν ὁ ἀριθμὸς διττός. ὡς εἴρηται, ἡ μὲν ἐν τῇ ψυχῇ ὁ δὲ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς, ἡ μὲν ἐν τῇ ψυχῇ ἀριθμὸς δῆλον δὲ οὐκ ἀν εἴη ἐκ θέσιν ἐχόντων μορίων (οὐ γάρ ἔχει τινὰ θέσιν τὰ μάρια αὐτοῦ, ἀλλὰ ἔστι μάνιον ἐν τῇ ψυχῇ ὃ νοητός), ὁ δὲ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς οἶνον ἐν τοῖς δέκα ἀνθρώποις ἡ ἐποιεῖ ἐξ ἐχόντων θέσιν ἔστι· τὰ γάρ μάρια αὐτοῦ κεῖται που καὶ θέσιν τινὰ ἔχει πρὸς ἄλληλα· διὰ τοῦτο οὕτως εἰπεν θέσιν δὲ οὐ πάνυ λάβοις ἂν, καὶ οὐκ εἰπεν ‘οὐδὲμῶς λάβοις ἂν’.

p. 5a33 Καὶ ὁ λόγος δὲ ὠσαύτως.

10 Τοῦτ' ἔστι καὶ ὁ λόγος τῶν μὴ ἐχόντων θέσιν ἔστιν· ἐπειδὴ γάρ ἐν τῷ λέγεσθαι τὸ εἶναι ἔχει καὶ οὐδὲν αὐτοῦ τῶν μορίων μένει, ἵνα καὶ τινα θέσιν λάβῃ.

p. 5b1 Οἶον πολὺ τὸ λευκόν.

“Ἐργον ἐπιστήμονος μὴ μάνιον τὰ ὑποβεβλημένα αὐτῷ πράγματα 15 σκοπεῖν, ἀλλὰ καὶ τὰ δοκοῦντα μὲν εἶναι, κατὰ διλήθειαν δὲ οὐκ ὄντα διεξέργεσθαι καὶ διελέγχειν. ἐπεὶ οὖν τὸ λευκὸν δοκεῖ ποσὸν εἶναι (λέγομεν γάρ πολὺ καὶ διλύριον λευκόν, ἀπερ ἔστι τοῦ ποσοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν πρᾶξιν λέγομεν μακράν), φησὶν διτι κυρίως οὐκ εἰσὶ ταῦτα ποσά, ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός· ἐπειδὴ γάρ τὸ λευκὸν ἐν ἐπιφανείᾳ. ἐκείνης πολλῆς ἡ 20 διλέγης οὐσῆς λέγομεν τὸ λευκὸν πολὺ ἢ διλύριον εἶναι. ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς πράξεως οἶνον πόλεμος μακρὸς λέγεται κατὰ συμβεβηκός· ἐπειδὴ γάρ ὁ πόλεμος ἔν τινι γράνῳ γέγονεν οἶνον ἐν δέκα ἔτεσι, λέγομεν | (δὲ) τὸν 110· γράνον μακρὸν εἶναι, διὰ τοῦτο καὶ τὴν πρᾶξιν κατὰ συμβεβηκός μακράν εἶναι λέγομεν. καὶ ἡ κίνησις πολλὴ λέγεται τῷ τὸν γράνον πολὺν εἶναι· ὁ 25 γράνος γάρ μέτρον ἔστι κινήσεως· μῆνα γάρ λέγομεν τὴν τῆς σηλήνης ἀποκατάστασιν, ἐνιαυτὸν δὲ τὴν τοῦ γῆλίου. νυχθύμερον δὲ τὴν τοῦ παντὸς οὐρανοῦ· ἐὰν γάρ τις ἐρωτηθῇ πόση τίς ἔστιν ἡ πρᾶξις, τὸν γράνον ἀποκρίνεται, οἷον δεκαετής. ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας· διη γάρ ἀν ἡ ἐπιφάνεια ἦ, τοσοῦτον καὶ τὸ λευκὸν φήσειν εἶναι· ἐὰν γάρ ἐρωτη-

1 post ἔστης add. εἰ τύχοι M οἶνον ἔστης ἦ καὶ μέλιτος M 2 ὁ δὲ —ψυχῇ (3) om. F
5 ἀριθμοῖς M 7 τοῦτο δὲ F λάβῃ τις ἂν F 8 λάβῃς F 10 τοῦτ' ἔστι καὶ ὁ λ.] φησὶ F 13 οἶον om. F 15 σκοπεῖν πρ. colloc. F 16 διελέγχειν F δοκεῖ τὸ λευκὸν colloc. M 17 λευκὸν καὶ πολὺ καὶ ὁλ. M ἀπερ] διτινα F τοῦ ποσοῦ ἔστι colloc. M 20 ἢ διλύριον εἶναι ἢ πολλά (sic) F δὲ om. F
21 ὁ πόλεμος F 21. 22 γάρ ὁ πόλεμος om. F 22 λέγ. δὲ Philop.: καὶ διὰ τοῦτο λέγ. F: λέγ. M 23 γράνον] πόλεμον F διὰ τοῦτο καὶ τὴν πρ.] ὅμοίως καὶ τὴν πρ. διὰ τοῦτο F 23. 24 λέγ. μακράν (εἶναι om.) M 24 καὶ ἡ κίνησις — πολὺν εἶναι] ὥστε τὰ κυρίως λεγόμενα ποσά μόνα τὰ εἰρημένα ἔστι, τὰ δὲ ἄλλα κατὰ συμβεβηκός λέγεται. tum lemma τῶν γε τὸν γράνον πολὺν εἶναι M 24. 25 ὁ γάρ γρ. M 26 τὴν τοῦ ἥλιου — τὴν τοῦ om. F 27 οὐρανοῦ om. M τις (prius) om. F 29 φησὶν M

θινομεν πήσον ἔστι τὸ λευκόν, λέγομεν δίπηγχο. οὗτοι οὐκ αὐτὸν τὸ λευκὸν λέγομεν πολὺ γάρ ὅλην εἰναι, ἀλλὰ τὴν ἐπιφάνειαν· δύναται γάρ τὸ ἐν πηγυαίᾳ ἐπιφανείᾳ λευκὸν μᾶλλον εῖναι λευκὸν τοῦ ἐν διπήγχοι, καὶ τότε οὐ λέγομεν λευκὸν πλέον, ἀλλὰ λευκὸν λευκοῦ μᾶλλον.

p. 5b11 Ἔτι τῷ ποσῷ οὐδέν ἔστιν ἐναντίον.

Παραδοὺς ἡμῖν τὴν διαιρέσιν τοῦ ποσοῦ καὶ εἰπὼν ποιά τέ ἔστι τὰ κυρίως ποσὰ καὶ ποιὰ τὰ κατὰ συμβιβήκος λεγόμενα, βούλεται νῦν, ὥσπερ ἐπὶ τῆς οὐσίας πεποίηκεν, ἵδιον ἀποδοῦναι τοῦ ποσοῦ. |

1. 2 ἡ ἔχουσα τὸ λευκόν] ἐν ἡ ἔστι τὸ λευκόν M 2 ὥστε—ἐπιφάνειαν (3)] οὐ πολὺ γάρ ὅλιγον ὡς πρὸς τὸ ὑποκείμενον M αὐτὸς Philop.: ἂν F 3 γάρ] δὲ M τὸ ἐν πηγυαίᾳ ἐπιφ. Philop.: ἡν πήγχει ἐπιφάνεια FM λευκὴ οὖσα F 4 λευκὸν] λευκὴ F: ομ. M τοῦ] τῆς F τότε] οὐτε γε F 6 ἔτι τῷ ποσῷ] τῷ δὲ ποσῷ M 7 παραδοὺς—ἀπόδοῦναι τοῦ ποσοῦ (9)] Δύο ταῦτα ζητοῦμεν ἐνταῦθα, τουτέστι πῶς τῷ ἔτι δὲ ἔχριστο, ὡς δηλονότε καὶ ἐπέρου προσποδεδομένου (πρὸς ἀπόδ. F) ιδίου, καὶ πάλιν πῶς ἐν τῷ τῆς οὐσίας λόγῳ φθάσας εἴπε τὸ ‘οὐδὲ τῷ ποσῷ ἔστιν ἐναντίον’ καὶ ἐνταῦθα πάλιν αὐτοῦ ἐμνήσθη, καὶ ταῦτα φιλοσόνυτος ὄντος δεῖ, καὶ πρὸς μὲν τῷ πρώτῳ φαμέν οὐτε καὶ ἔτερον ἵδιον λειτήθως ἀπόδεικε, τοῦτο δὲ ἔστι τὸ καταμετρεῖσθαι. ἔλεγε γάρ οὐτε ὁ λόγος μακρᾶς καὶ βραχείας συλλαβῆς καταμετρεῖται, καὶ ὁ ἀριθμὸς δὲ τῷ ἀρτίῳ καὶ τῷ περιττῷ, καὶ ὁ χρόνος δὲ εἰ τόχη μηνὶ καὶ ἐνιαυτῷ. καὶ διὰ τοῦτο τῷ ἔτι ἔχριστο. πρὸς δὲ τὸ δεύτερον φαμέν οὐτε ἐν τῷ τῆς οὐσίας λόγῳ τὸ οὐτε οὐ μόνον τῷ ποσῷ ὑπάρχει μὴ ἔχειν ἐναντίους ἔδειξεν, ἐνταῦθα δὲ ζητεῖ πότερον (πρότερον F) παντὶ ὑπάρχει (ὑπάρχειν F) η μὴ παντί. λοιπὸν δεικνύομεν οὐτε οὐδέν ἐστιν ἐναντίον τῷ πολὺ καὶ διλόνι ἐκ τοῦ τὰ ἐναντία φιλαρτικά εἰναι ἀλλήλων, τὸ δὲ πολὺ ἐκ τοῦ διλόνος συμπληροῦται. οὐν ἄρα ἔστιν ἐναντίον. μετὰ ταῦτα ζητοῦμεν, πῶς εἰ τῷ διωρισμένῳ ποσῷ τὸ πολὺ καὶ διλόνος κυρίων λέγεται, εὐρίσκομεν καὶ ἐπὶ τοῦ συνεχοῦς πολὺ καὶ διλόνος λεγόμενον, οἷον πολὺ τὸ σῶμα, πολὺ τὸ θέωρον, ἀπέρ οὐτε συνεγγῆ, καὶ λέγομεν πρὸς τοῦτο οὐτε τὸ συνεγγῆ δύναται καὶ ἐνεργεία καὶ ἐπινοία διαιρεῖθαι, τὸ δὲ διαιρεθὲν οὐκέτι καὶ συνεγγῆ εἰναι. διὰ τοῦτο τὸ μὲν πολὺ καὶ τὸ διλόνος ἐπὶ τῶν συνεγγῶν λέγονται, οἷον τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἐπὶ τῶν διωρισμένων. οὗτοι δὲ φαμέν ἐπιδιέχεισθαι ἐναντίητα τὸ ποσόν, ὥσπερ ἐπὶ τῆς γραμμῆς φαμέν οὐτε τὸ πάθος αὐτῆς ἔστιν η εὐθύτης καὶ η καρπυλότης, καὶ τοῦ ἀριθμοῦ τὸ ἀρτίον καὶ τὸ περιττόν, οὕτω φαμέν πάθος εἶναι τοῦ ποσοῦ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ πολὺ καὶ διλόν, θεὶ περὶ τὸ ποσόν συμβαίνουσιν ἐν ἀλλῷ καὶ ἀλλῷ γράμμῳ, ὡς αὐτῷ τῷ ἀριστοτελεῖ δοκεῖ ἐν τοῖς μετὰ τὰ φυσικά καὶ πλάτων καὶ πλωτίνων ἐν τοῖς ἐννεάσιν. ξεῖ δὲ φαμέν οὐτε τὰ μετρούμενα η ἵσις μετροῦνται (μετρῶνται F) ὡς δέκα ξύλα πήγεα δέκα πήγεσιν ἴσοις η ἀνίσις πήγεσιν μετροῦνται (ώς—μετροῦνται F³), η ἀνίσα ἀνίσις, ὡς δέκα καὶ τὰ μετρούμενα καὶ τὰ μετροῦνται ἀνίσα ἐκυτῶν ὅστιν. μετὰ τοῦτο φησὶν οἱ ἀριστοτελῆς οὐτε μᾶλλον δοκεῖ η ἐναντίητης περὶ τὸ ἄνω καὶ κάτω, ἐὰν ἄρα θέλωσι τινὲς ἐναντίητα τοῦ ποσοῦ εἰπεῖν. πρὸς οὓς φαμέν οὐτε τὸ ἄνω καὶ κάτω διττόν. η γάρ πρὸς ήμᾶς η πρὸς τὴν φύσιν. καὶ εἰ μὲν πρὸς ήμᾶς εἰποιεν, λέγομεν οὐτε τὸ ἄνω πρὸς τὸ κάτω λέγεται καὶ τὸ κάτω ὡς πρὸς τὸ ἄνω, ὥστε τῶν πρὸς τι εἰσὶ καὶ οὐ τοῦ ποσοῦ. εἰ δὲ πρὸς τὴν φύσιν, ἐπειδὴ οὐδέποτε μεταβάλλεται τὸ (τῷ F) ἄνω καὶ γίνεται κάτω η ἐναλλάξ, ἵδιον δὲ τῶν ἐναντίων τὸ μεταβάλλειν εἰς ἀλλήλα, οὐκ ἄρα εἰσὶν ἐναντία. F

p. 5 b 14 Εἰ μὴ τὸ πολὺ τῷ διάγραμμῳ.

III

Ἐνταῦθα οἰκείως τὸν περὶ τούτων ἔξετάζει λόγον, εἰ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν ἐναντία εἰσίν· ἐν γὰρ τῷ περὶ τῆς οὐσίας λόγῳ μνησθεὶς μόνον παρῆλθε, συγχωρήσας αὐτὰ ἐναντία εἶναι τῇ ἀντιπαραστάσει. ἔστι δὲ τοῦ 5 ποσοῦ τὰ μὲν ὡρισμένα. τὰ δὲ ἀδριστα· ὡρισμένα μὲν ὡς τὸ δίπηχον καὶ τὸ τρίπηχον, ἀ καὶ κυρίως ποσά ἔστιν, ἀδριστα δὲ ὡς τὸ μέγα καὶ μικρὸν καὶ πολὺ καὶ διάγραμμον. ἔστι δὲ τὸ μὲν μέγα καὶ μικρὸν ἀπὸ τοῦ συνεχοῦς (μέγα γὰρ σῶμα καὶ μικρὸν λέγομεν, ὅμοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων συνεχῶν καὶ θέσιν ἔχόντων), τὸ δὲ πολὺ καὶ διάγραμμον ἀπὸ τοῦ διωρισμένου καὶ θέσιν 10 μὴ ἔχοντος· πολὺς γὰρ ὁ χρόνος καὶ διάγραμμος λέγεται, ὅμοίως καὶ ὁ ἀριθμός. διὸ καὶ ἐπὶ τῶν παραβειγμάτων γυμνάσας τὸ μέγα καὶ μικρὸν ἐπὶ τοῦ ὄρους ἔλαβε καὶ τῆς κέγχρου, ἀπερ ἦν τοῦ συνεχοῦς· σῶμα γὰρ ἔκατερον.

p. 5 b 16 Οὐδὲν γὰρ αὐτὸν καθ' αὐτὸν μέγα λέγεται η μικρόν.

15 Πάλιν ἐνταῦθα κατὰ συγχώρησιν· εἰ γὰρ καὶ ἐναντία εἰσὶ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, οὐκ εἰσὶ ποσά, ἀλλὰ τῶν πρός τι· τὸ γὰρ μέγα τοῦ μικροῦ λέγεται μέγα καὶ τὸ μικρὸν τοῦ μεγάλου μικρόν. Οὕτερον δὲ δείκνυσιν διτι οὐδὲ ἐναντία εἰσιν. ἀλλὰ πρὸς ἔτερον ἀναφέρεται.

p. 5 b 18 Οἷον ὄρος μὲν μικρόν.

20 Εἰ γὰρ αὐτὸν καθ' αὐτὸν ἐλέγετο τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν, οὐδέποτε τὸ μὲν ὄρος μικρὸν ἡ δὲ κέγχρος μεγάλη ἐλέγετο. οὐκοῦν τὸ μὲν ὄρος μικρὸν λέγομεν δηλονότι πρὸς ἄλλο ὄρος αὐτὸν παραβάλλοντες, τὴν δὲ κέγχρον μεγάλην ἄλλης δηλονότι μείζονα. οὐκ ἄρα αὐτὸν καθ' αὐτὸν λέγεται μέγα η μικρόν, ἀλλὰ πρὸς ἄλλο. τὸ δὲ αὐτὸν γυμνάζει καὶ ἐπὶ 25 πολλῶν καὶ διάγραμμον, ἀπερ οὐκ εἰσὶ τοῦ ἀριθμοῦ, τοῦτ' ἔστι τοῦ διωρισμένου, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν πρός τι.

1 μὴ τις F: μὴ ἄρα Aristot. πολὺ καὶ τῷ F 2 τὸν om. F εἰ om. F
2. 3 τὸ μέγα φησίν τῷ μικρῷ ἐναντίον ἔστιν F 3 ἐν τῷ περὶ τῆς οὐσίας λ. p. 3 b 29
μνημονεύσας M 5. 6 ὡς τὰ εἰρημένα ἀ καὶ κ. π. ἔστι, τὸ δίπηχον καὶ τὸ τρίπηχον M
8 γάρ] δὲ M 11 καὶ (prioris) om. M 12 κέχρου F (ubique) ἦν
om. F 14 οὐδὲν—μικρόν] μεταβεβηκεν ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ διάγραμμον, ἀπερ ἦν τοῦ διωρισμένου καὶ μὴ ἔχοντος θέσιν καὶ μεταβατίνων γυμνάζει ἐπὶ πολλῶν καὶ διάγραμμον, ἀπερ ἔστι τοῦ ἀριθμοῦ, τουτέστι τοῦ διωρισμένου. Ἀλλὰ τῶν πρός τι M οὐδὲν] οὐδὲ F 15 εἰσὶ]
ἔστι M 16 τὸ (ante μικρόν) om. M 17 μέγα] μεῖζον M μεγάλου ἔστι
μικρόν F 18 οὐδὲν] οὔτε F 21 η δὲ — ἐλέγετο] τὴν δὲ κέγχρον μεγάλην ἐλέγομεν, ἀλλὰ τούναντίον M η δὲ κέρχρος δὲ F οὐκοῦν τὸ μέγα] νῦν δὲ καὶ M
22 post παραβάλλ. add. οὐκοῦν τὸ μὲν ὄρος μικρὸν λέγομεν δηλονότι ἄλλου ὄρους μικρότερον M 23 μεῖζονος F 24 τὸ μέγα τι καὶ μικρὸν λέγεται M ἄλλο καὶ ἄλλο M
τὸ δὲ αὐτὸν — πρός τι (26) om. M

p. 5b26 "Ετι τὸ μὲν δίπηχο καὶ τρίπηχο.

"Αλλο ἐπιγείρημα κατασκευάζων τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν μὴ εἶναι τοῦ ποσοῦ, ἀλλὰ μᾶλλον τῶν πρός τι {φησί}. φῆσι γάρ οὗτο τὸ κυρίως ποσὸν καὶ πεπερασμένον ἔστιν, οἷον ἡδεῖς ἡ γραμμὴ καὶ ποσόν ἔστι καὶ τῇ 5 ἑαυτῆς φύσει πεπέρασται δίπηχος οὖσα. φέρεται εἰπεῖν. ἡ δεκάπηχος. ὄμοιώς καὶ τᾶλλα ποσὰ ὠρισμένα εἰσὶν. τὸ δὲ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον οὐκ εἰσὶν ὠρισμένα, οὔτε πρὸς ἡμᾶς οὔτε καθ' ἑαυτά, ἀλλ' ἀόριστα. ὥστε τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον οὐκ εἰσὶ τοῦ ποσοῦ.

10 p. 5b30 "Ετι ἔστι τε τιθῆ τις ταῦτα.

Δεῖξας οὗτοι τῶν πρός τι εἰσι καὶ οὐ τοῦ ποσοῦ, νῦν κατὰ ἀντιπαράστασιν συγχωρῶν φησιν οὗτοι καλῶν τοῦ ποσοῦ φάσιν. ὅμως οὐκ εἰσὶν ἑναντία τὸ μέγα τῷ μικρῷ καὶ τὸ πολὺ | τῷ ὀλίγῳ. III^v

p. 5b30 Οὐκ ἔστιν αὐτοῖς ἑναντίον.

15 "Ο λέγει τοισῦτόν ἔστι· δεῖ τὰ ἑναντία πρῶτον εἶναι καθ' ἑαυτὰ ἀπολελυμένην ἔχοντα τὴν ὑπόστασιν, εἴτα οὕτως συνέργεσθαι καὶ τὴν μάχην ἀναδέχεσθαι, τοῦτον ἔστιν ἀντικεῖσθαι, διπερ ἐπὶ τῶν πρός τι ἀδύνατον, διὸ οὔτε πολεμεῖ ἀλλήλους, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ συνεισάγει. ταύτη γάρ διαφέρει τὰ πρός τι τῶν ἑναντίων. οὗτοι τὰ μὲν ἑναντία πρῶτον καθ' ἑαυτά ἔστιντα συμβάλλει καὶ μάχεται, τὰ δὲ πρός τι ἀλλήλους συντίκτεται. οὕτως οὖν καλῶν μῆδαμῶς ἡ λευκόν, μένει τὸ μέλαν. τὸν δὲ πατέρα ἐὰν ἀφέληται, οὐχεται ὁ υἱός. ἐπεὶ οὖν τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν οὐ καθ' αὐτὰ ἀλλὰ πρὸς ἔτερον. ὄμοιώς καὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον, καὶ οὐκ ἂν αὐτὸς καθ' ἑαυτὸν οὔτε τὸ μέγα οὔτε τὸ μικρὸν ὑποστατή, δῆλον ως οὐκ εἰσὶν 25 ἑναντία.

p. 5b33 "Ετι δὲ εἰ ἔσται τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν.

"Ἐτερον ἐπιγείρημα διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς· φῆσι γάρ οὗτοι εἰ τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν φαίνεται εἶναι ἑναντία, συμβήσεται τὸ αὐτὸ-

1 ἔτι οὖν F   2 κατασκευάζων Paris. 1973: κατασκευάζων FM   2. 6 τὸ (ante μικρὸν) om. F   3 φῆσι inserui οὗτοι om. M   5 οὖσα om. M   7. 9 ἔστι M
10 τε τιθῆ] ταῦτα] αὐτὰ F   11 ἔστι M   12 συγχωρῶν om. F
[ησιν] εἰσὶν codd.   ὅμως οὐκ εἰσὶν suppl. F³   14 ἐν αὐτοῖς F   15 πρῶτα M
17 τουτέστιν ἀντικ. post συνέργεσθαι colloc. F   18 ante οὔτε addas οὔτε καθ' ἑαυτά
ἔστιν   19 διαφέρει post ἑναντ. colloc. M   μὲν οὐκ εἰς οὐκ εἴη codd.
22 οὐχεται] οὐκέτι ἔσται M   26 δὲ om. M   27 οὗτοι om. M   28 καὶ
τὸ μικρὸν] τῷ μικρῷ M   φαίνεται (sic) M   ἑναντίον M   ταῦτὸν M

μέγα εἰναι καὶ μικρὸν πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο δηλουντί παραβαλλόμενον. ὥστε τῶν ἐναντίων δεκτικὸν εἶναι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, καὶ ἔσται αὐτὸν ἐμυτῷ ἐναντίον, ὅπερ ἔστιν ἀδύνατον. ὥστε τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν οὐκ ἔστιν ἐναντία.

5 p. 6a1 Οἷον ἐπὶ τῆς οὐσίας· δεκτικὴ μὲν τῶν ἐναντίων.

Δεκτικὴ μὲν γάρ ή οὐσία τῶν ἐναντίων ἔστιν, οὐ μέντοι κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἐν τῷ αὐτῷ μέρει ἀμφα τὰ ἐναντία ἐπιδέχεται· οὐδέποτε γάρ
ἔσται τὸ αὐτὸν κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ψυχρὸν καὶ θερμὸν η λευκὸν καὶ μέλαν.

10 p. 6a4 Καὶ αὐτὰ ἐαυτοῖς συμβαίνει ἐναντία εἶναι.

Ἐπιτείνων οὖν τὸ ἀτοπόν φησιν ὅτι εἰ ἔστι τὸ μέγα τῷ μικρῷ ἐναντίον, συμβήσεται οὐ μόνον τὸ αὐτὸν ἀμφα κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον τῶν ἐναντίων εἶναι δεκτικόν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν ἐμυτῷ μάχεσθαι, ὅπερ ἀδύνατον. οὐδὲν γάρ τῶν ὅντων αὐτὸν ἐαυτῷ μάχεται.

15 p. 6a8 Οὐκ ἔστιν ἄρα τὸ μέγα.

Πρότερον ὑποθέμενος αὐτὸν ἐναντία εἶναι ἔδειξεν ὅτι ποσὰ οὐκ ἔστιν, ἐπειτα ὑπέθετο ποσὰ καὶ ἔδειξεν ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐναντία. τὸ δὲ ἀληθὲς οὔτε ποσά ἔστιν οὔτε ἐναντία, τῶν δὲ πρὸς τι. ἀλλ' εἰπερ ἄρα τῶν πρὸς τί ἔστι, δεῖ αὐτὰ εἶναι ἐν ἑτέρῳ κατηγορίᾳ, ἵνα δέξηται τῶν πρὸς τι 20 τὴν σχέσιν. ποῦ δ' ἀν εἴη εἰ μὴ ἐν τῇ τοῦ ποσοῦ, εἰ γε ἐναντία οὐκ ἔστι;

p. 6a12 Μάλιστα δὲ η ἐναντιότης.

Εἰ βούλεται τις. φησίν, ἐν τῷ ποσῷ ἐναντιότητα θεωρῆσαι, λάβοι τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω· ταῦτα γάρ καὶ πλειστον διεστήκασιν ἀλλήλων, τοῦτ' ἔστι 25 τὸν δριτώδην τῶν ἐναντίων ἐπιδέχεται· οὗτοι γάρ καὶ δρίζονται τὰ ἐναντία οὐκ ἔστι;

1 εἶναι μέγα M   2 ὥστε αὐτὸν ἐαυτῷ ἐναντίον καὶ τῶν ἐν. (καὶ ἔσται ομ.) M
εἶναι ομ. M   2. 3 αὐτὰ ἐαυτῶν ἐναντία F   ὅπερ ἔστιν ἀδ.] ἀτοπα F   4 ἐναντία
Laur. 72,5: ἐναντίον FM   5 οἷον ἐπὶ τῆς οὐσίας ομ. M   6 γάρ ομ. F
8 ἔστι M   η ομ. F   10 ante καὶ add. ἐπει F, quod eieci   δ' ἐαυτοῖς
Aristot.   11 ἐπιτείνων οὖν] ὅπερ ἐπιτείνων M   τῷ μέγα τῷ μικρὸν F
13 μάχεται M   ἀδύν.] ἀτοπον M   14 αὐτῷ ἐαυτῷ F   15 καὶ οὐκ ἔστιν F
17 οὗτε ὑπέθετο F   καὶ ομ. F   18 εἰσιν M   19 δεῖ] δεῖται M   δέξων-
ται F   23 εἰ βούλ. τις, φησίν] ἐπειδήπερ ἀπέδειξε τὸ μέγα καὶ τὸ μικρὸν καὶ τὸ
πολὺ καὶ τὸ ὀλίγον ἐν τοῖς προλαβοῦσι μήτε ποσὰ εἶναι μήτε ἐναντία, νῦν φησιν ὅτι εἰ βούλ.
τις M   ἐν τῷ ποσῷ] ἐπὶ τοῦ ποσοῦ M   λάζη F: καὶ λάζοι M   24 γάρ] δὲ F
τουτέστι] καὶ F

‘τὰ πλεῖστον ἐν τῷ αὐτῷ γένει ἀπ’ ἀλλήλων διεστηκότα.’ τούτῳ δὲ οὐκ ἀρέσκεται· οὐ γάρ ἔστιν ἡλως ἄνω καὶ κάτω, ἀλλὰ πέριξ καὶ μέσον, ἀ οὐκ ἔστιν ἐναντία ἀλλὰ τῶν πρᾶς τι· τὸ γάρ πέριξ μέσου τινὸς πέριξ λέγεται.

p. 6 a 17 Τὰ γάρ πλεῖστον ἀλλήλων.

5 “Ορα πῶς ή φύσις | βιουλομένη ἑνῶσαι τὰ ἐναντία, ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος Η[ερ] αὐτὰ ἐποίησε· λευκοῦ γάρ καὶ μέλανος ἐναντίων ὅντων γένος τὸ χρῶμα, καὶ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ τὸ ποιόν. καὶ εἰς ἓν δὲ ὑποκείμενον τὴν μάχην ποιεῖνται.

p. 6 a 19 Οὐ δοκεῖ δὲ τὸ ποσὸν ἐπιδέχεσθαι.

10 Εἰπόν τοι ἔδινον τοῦ ποσοῦ τὸ μῆδεν ἔχειν ἐναντίον καὶ δεῖξας ὅτι παντὶ τοῦτο ὑπάρχει, οὐκ εἴπεν ὅτι οὐ μόνῳ (ἀγάλον γάρ ἦν ἐκ τῶν περὶ τῆς οὐσίας εἰρημένων τοῦτο). ἀλλ’ ἐφ’ ἔτερον μεταβέβηκε τοῦ ποσοῦ ἴδιον, τὸ μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥπτον. καὶ τοῦτο εἰκότως· διοῦ γάρ ἔστιν ἐναντίότης, ἐκεῖ τὸ μᾶλλον καὶ ἥπτον, διοῦ δὲ οὐκ ἔστιν, 15 οὐδὲ τὸ μᾶλλον καὶ ἥπτον εὑρίσκεται· τὸ γάρ μᾶλλον καὶ ἥπτον ἐν τῇς τῶν ἐναντίων μίξεως γίνεται. ἵστεον δὲ ὅτι καὶ τοῦτο πάλιν ἀποδοκιμάζει ὡς καὶ τῇ οὐσίᾳ ἀρμόζον καὶ ἐπὶ ἔτερον μεταβέβηκεν ἴδιον, δι καὶ κυρίως κέκληκεν ἴδιον.

p. 6 a 26 Ἡδιον δὲ μάλιστα τοῦ ποσοῦ τὸ ἴσον τε.

20 Οὐκ εἴπει περὶ τοῦ προαποδεδομένου ἴδιου ὅτι οὐκ ἔστι τοῦτο ἴδιον τοῦ ποσοῦ· δῆλον γάρ ἐκ τῶν ῥημέντων ἐν τῷ περὶ τῆς οὐσίας λόγῳ. τοῦτο δὲ κυρίως ἴδιον ἔστι τοῦ ποσοῦ τὸ ἴσον τε καὶ ἀνισον λέγεσθαι. εἰ δὲ καὶ ἐπ’ ἄλλου τινὸς λέγομεν τὸ ἴσον τε καὶ ἀνισον, οὐ καθ’ αὐτὸν ἀλλὰ κατὰ συμβεβηκός· οἷον ἴσον λέγομεν εἶναι τοῦτο τὸ λευκὸν σῶμα 25 τούτῳ τῷ λευκῷ σώματι, καὶ ἀνισον δὲ ὠσκύτως, οὐ καθὸ λευκὸν ἀλλὰ καθὸ σῶμα. εἴποι δ’ ἀν τις | τῶν ἀκριβῶν ἀκριωμένων ‘πῶς ὁ Ἀριστο- Η[ερ] 26 τέλης τὸ σῶμα ἔταξεν ὑπὸ τὴν οὐσίαν καὶ πάλιν ὑπὸ τὸ ποσόν, καίτοι εἴπομεν ἐν τοῖς προαιμίοις ὅτι οὐδὲν τῶν ὄντων ὑπὸ δύο κατηγορίας ἀνάγεται;’ φαμὲν οὖν ὅτι κατ’ ἄλλο καὶ ἄλλο λαμβάνει τὸ σῶμα· ἔστι γάρ

1 διεστῶτα M   1. 2 οὐκ ἀρέσκεται] ἀπαρέσκονται F   2 τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω M
3 πέριξ λέγ.] ἔστι πέριξ M   5 ἑνῶσαι βιουλ. M   18 ἴδιον μεταβαίνει M   δ—ΐδιον
om. M   20 εἴπει τοῦτο F   προαιποδ.] ἀποδεδομένου F   21 τῆς om. F   22 ἔστι]
ἀποδέδωκεν εἶναι F   24 λέγομεν ἴσον colloc. M   εἶναι] ἔστι M   26 post σῶμα add.
τοίνυν κυρίως ἴδιον τοῦ ποσοῦ τὸ ἴσον καὶ ἀνισον. φαμὲν οὖν τρία εἰσι· ταῦταν ἔτερον ἴσον
καὶ ἀνισον δημοιον καὶ ἀνόρμοιον. καὶ τὸ μὲν ταῦταν καὶ ἔτερον ἐπὶ τῆς οὐσίας ἀρμόζεις, ταῦταν
γάρ ἀνθρωπος ἀνθρώπω, ἔτερον δὲ ἀνθρωπος ἱππω, τὸ δὲ ἴσον καὶ ἀνισον τοῦ ποσοῦ, τὸ δὲ δημοιον
καὶ ἀνόρμοιον τοῦ ποιοῦ, ἐξ ὧν καὶ αἱ λοιπαι γίνονται κατηγορίαι F   εἴποι— θεωρ. Ἐλαβεῖν
(p. 66,3) εἰεῖς (cf. p. 58,7)   εἴη F   28 ἐν προαιμίοις F (supra id non invenitur)

ἔνυλον σῶμα. οἷον φέρει εἰπεῖν λέθιος ἢ ἔύλον, ἔστι δὲ καὶ τὸ λόγῳ θεωρούμενον σῶμα ⟨οἷον⟩ τὸ μαθηματικόν. ἐν οὖν τῇ οὐσίᾳ τὸ ἔνυλον σῶμα ζήλαβεν, ἐν δὲ τῷ ποσῷ τὸ λόγῳ θεωρούμενον ἔλαβεν. |

Περὶ τῶν πρός τι. |

113^v

5 Πρὸ τῆς τῶν πρός τι διδασκαλίας πέντε ταῦτα χρὴ ζητεῖν· τὴν τάξιν 114^r
αὐτῶν τὴν αἰτίαν τῆς ἐπιγραφῆς τὴν ὑπόστασιν τὸν τρόπον τῆς διδα-
σκαλίας τὴν εἰς τὰ εἰδή διαιρέσιν. καὶ πρῶτον τὴν τάξιν. διὰ ποίαν
αἰτίαν τὰ πρός τι προτέτακται τοῦ ποσοῦ, εἴπερ ἀπλῆ τίς ἔστι κατηγορία,
ἢ δὲ τῶν πρός τι σύνθετος, ἥδον δὲ τὰ ἀπλᾶ μανθάνομεν τῶν πολυτεχ-
10 δῶν; φαμὲν οὖν διὰ ἐπειδὴν ἐν τῇ τοῦ ποσοῦ διδασκαλίᾳ ἐμνήσθη τῶν
πρός τι, ἵνα μὴ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἔστη τὸν ἀκροατὴν ἀγνοοῦντα περὶ
αὐτῶν, διὰ τοῦτο εὐθέως περὶ αὐτῶν ποιεῖται τὴν διδασκαλίαν, ὡσπερ καὶ ἐν
τῇ οὐσίᾳ μηγῆσθεις τοῦ ποσοῦ μετὰ τὴν οὐσίαν εὐθύνει περὶ τούτου διαλέγε-
ται. διὰ τί δὲ Περὶ τῶν πρός τι ἐπιγέγραπται, καὶ οὐδὲ περὶ τοῦ πρός
15 τι ἔνικῶς; λέγομεν διὰ ἐπειδὴν οὐδὲ οἶνον τε ἐν πρᾶγμα αὐτὸν καθ' αὐτὸν
εἶναι τῶν πρός τι, ἀλλὰ πάντως ἐν δυσὶ θεωρεῖται τὰ πρός τι· τὸ γάρ
δεξιὸν ἀριστεροῦ ἔστι δεξιόν. οὐκ ἀν δὲ εἴποις αὐτὸν καθ' αὐτὸν δεξιόν. καὶ
διὰ τοῦτο πληγμονικῶς Περὶ τῶν πρός τι ἐπέγραψεν, ἐπὶ δὲ τῆς οὐσίας
ἔνικῶς· δυνατὸν γάρ ἐν πρᾶγμα οἷον ἄνθρωπον ἔύλον εἶναι οὐσίαν, δμοίως δὲ
20 καὶ ἐπὶ τοῦ ποσοῦ δυνατὸν τὸ δίπηχον μόνον ποσὸν λέγεσθαι· ἐπὶ δὲ τῶν
πρός τι οὐδὲ δμοίως. περὶ δὲ τῆς οὐσιαστέως αὐτῶν τινὲς μὲν ἔλεγον
μηδὲν εἶναι τῶν πρός τι φύσει ἀλλὰ θέσει, οἷον τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστε-
ρὸν καὶ δεσμα τοιαῦτα, οἵτινες οὐκ ὀρθῶς λέγουσιν· οὕτω γάρ ἔγνωσται
ταῦτα τῇ φύσει, ὡς καὶ τὰ μόρια τοῦ σώματος σχέσει τινὶ πρὸς ἀλληλα
25 θεωρεῖται, οἷον τὸ μὲν ἡπαρ δεξιὸν δὲ σπλήνην ἀριστερός, καὶ οὐκ ἄν
ποτε γένοιτο οὔτε τὸ ἡπαρ ἀριστερὸν οὔτε δὲ σπλήνην δεξιός. τινὲς δὲ
πάντα πρός τι ἔλεγον, ὡς εἰς ἔστι Πρωταγόρας δὲ σοφιστής· οὗτος γάρ
ἔλεγεν διὰ πᾶς δὲ τοιοῦν λέγων ἀληθεύει· δὲ γάρ λέγων διὰ τὸ μέλι

1 οἷον om. M καὶ τὸ Paris. 1972: καὶ τῶ F: om. M 2 οἷον Laur. 72, 5: om.
FM 3 ἐν δὲ —ζήλαβεν] τὸ σῶμα ποσόν, τὸ ποσὸν συμβεβηκός, τὸ σῶμα δρα συμβεβηκός.
τὸ ἀπλῶς τριγῆ διαστατὸν οὐσιωδῶς ἔστιν ἐν τῷ σώματι, τὸ δὲ ποσόν δὴ ποσόν ἔστι κατὰ συμβεβηκός. F 4 tit. περὶ τῶν πρός τι F: ἀρμανίου περὶ τῶν πρός τι in mrg. M
6. 7 τὴν διδασκαλίαν F 8 αἱ (αἵτη) ἀπλῆ? 12 αὐτῶν (prius) M: τούτου F
13. 14 μετὰ—διαλέγεται] δευτέρων τὴν περὶ τούτου διδασκαλίαν ἐπήνεγκε μετὰ τὴν οὐσίαν
εὐθύς M 15 ἔνικῶς] ὥστε εἶναι τὴν ἐπιγραφὴν ἔνικήν M 17 εἰπῆς F 18 καὶ
διὰ τοῦτο πληθ.] διὰ τοῦτο οὖν ἐπειδὴ τὰ πρός τι ἐν δυσὶ θεωρεῖται M ἐπέγρ.] ἔγρα-
ψεν F δὲ scripsi: γάρ codd. 19 ὅνυματόν] δύναται F ἀνθρωπός F ἦ
ἔύλον M εἶναι οὖς. post πρᾶγμα colloc. M οὐσία F δὲ om. F 20 ἐπὶ (prius)
om. F 23 οἷα] ταῦλα τὰ M 24 ὥστε F 25 θεωρεῖται scripsi: θεωρε-
σθαι codd. 26 post γένοιτο add. τὸ ἀνάπταλιν M 28 δὲ (prius) om. M δτοιοῦν
(ubique) F δὲ γάρ] οἷον δὲ M δὲ om. M

γλυκού ἔστιν ἀληθεύει (πρός τινας γάρ γλυκού ἔστι), καὶ ὁ λέγων αὐτὸν πικρὸν ἀληθεύει· πρός γάρ τοὺς ἵκτεριῶντας πικρόν ἔστι. τοῦτον οὖν Ηλάτων ἐλέγχων φησίν θτὶ ὁ Πρωταγόρα, ἀληθεύεις λέγων, θτὶ πᾶς ὁ ὄτιον λέγων ἀληθεύει, η̄ φεύδη· εἰ μὲν οὖν φεύδη, εἰκότως διὰ τοῦτο σοι οὐ 5 πιστεύσομεν, εἰ δὲ ἀληθεύεις λέγων θτὶ πᾶς ὁ ὄτιον λέγων ἀληθεύει, λέγομεν δὲ περὶ σοῦ θτὶ φεύδη, ἀληθεύομεν ἀρά, ὥστε πάλιν φεύδη, καὶ οὐ πάντα τῶν πρός τι ἔστι· τινες δὲ ὄρθιῶς εἶπον θτὶ τῶν πραγμάτων τὰ μέν ἔστι πρός τι, τὰ δὲ αὐτὰ καθ' αὐτά, πρός τι μὲν οἷον οὐεῖδον ἀριστερόν, αὐτὰ δὲ καθ' αὐτά οἷον σῶμα ἄνθρωπος· καὶ γάρ ὁ ἄνθρωπος 10 καθὶ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι τῶν πρός τι. καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς ὑποστάσεως τῶν πρός τι. τρόπῳ δὲ διδασκαλίας κέχρηται τοιῷδε· πρότερον ἀποδιδωσι τὸν ὄρισμὸν αὐτῶν, οὐ οἱ παλαιοὶ ἔθεντο, εἴτα δείκνυσιν ἄτοπα πολλὰ τῷ ὄρισμῷ τούτῳ ἐπόμενα, καὶ οὕτως ἔτερον αὐτὸς ὕδιον αὐτῶν ἀποδιδωσιν, δὲ καὶ μάνιος καὶ πᾶσιν ὑπάρχει. ἵνα δὲ μὴ δάξῃ τῶν 15 παλαιῶν κατατρέχειν, | πρότερον τὸν αὐτῶν ὄρισμὸν ὡς ὕδιον τῶν πρός II.4 τι ἀποδιδωσιν. ή δὲ διαίρεσις τῶν πρός τι ἔστιν αὕτη· τῶν πρός τι τὰ μὲν καθ' ὅμινοις ὡς τὸ ὄμοιον τῷ ὄμοιῷ ὄμοιον, τὰ δὲ καθ' ἔτερων νομίμαις ὡς τὸ δεξιὸν ἀριστεροῦ δεξιόν. καὶ τούτων τὰ μὲν κατὰ τὸ περιέχον καὶ περιεχόμενον ὡς τὸ διπλάσιον ἡμίσεος διπλάσιον, τὰ δὲ κατὰ 20 τὸ ἄρχον καὶ ἀρχόμενον ὡς ὁ δεσπότης δούλου δεσπότης, τὰ δὲ κατὰ τὸ κρῖνον καὶ κρινόμενον ὡς τὸ αἰσθητὸν αἰσθῆσει αἰσθητόν, τὰ δὲ κατὰ τὸ μετέχον καὶ μετεχόμενον ὡς ὁ ἐπιστήμων τῷ μετέχειν ἐπιστήμης λέγεται ἐπιστήμων, τὰ δὲ κατὰ τὸ αἰτιόν καὶ αἰτιατὸν ὡς ὁ πατήρ οὗος πατήρ, τὰ δὲ κατὰ τὸ ποιοῦν καὶ πάσχον ὡς ὁ τύπτων τυπτόμενον τύπτει, τὰ 25 δὲ κατὰ τὴν ἐν τέπω φιλοφορὰν ὡς ἀριστερὸς δεξιοῦ ἀριστερὸς καὶ δεξιὸς ἀριστεροῦ δεξιός.

p. 6a36 Πρός τι δὲ τὰ τοιαῦτα λέγεται.

Τῷ λέγεται ἔχρησατο ὡς μὴ ἀρεσκόμενος τῷ λόγῳ· παρακατιών γάρ δείκνυσιν ἄτοπα πολλὰ τούτῳ τῷ ὄρισμῷ ἐπόμενα, καὶ οὕτως ἄλλον 30 τιθῆσιν ὄρισμόν.

1 ἔστιν οι. M   τινα M   2 πρὸς γάρ — πικρόν ἔστι] πρός τινα γάρ πικρόν ἔστιν ὡς πρὸς τοὺς ἵκτεριῶντας. οὕτως οὖν πᾶς ὁ ὄτιον λέγων ἀληθεύει M   δ πλάτων] δ οι. F (spectare videtur Theaet. p. 170 C sq.)   3 θτὶ οι. M   4. 5 η̄ φεύδη — πιστεύσομεν οι. F
7 πάντα τὰ πράγματα M   9 αὐτὰ δὲ καθ' αὐτά] καθ' αὐτά δὲ F   10 καὶ ταῦτα — πρός τι (11) οι. F   12 οἱ παλαιοὶ αὐτοὶ M   14 καὶ (ante μόνοις) οι. F
15 τὸν αὐτῶν ὄρισμὸν Philop.: τὸν αὐτῶν F: αὐτῶν M   16 δὲ οι. M   τῶν πρός τι] αὐτῶν M   17 οἷον ὡς M   19 ἡμίσεως F   21 καὶ τὸ κρινόν. F   22 καὶ τὸ μετεχόμ. M   6] τὸ F   25 ἀριστερὸς δεξ. ἀρ. καὶ οι. M   ὁ δεξιὸς M
27 lemma οι. M   28 τῷ] τὸ F

p. 6a36 "Οσα αὐτὰ ἀπερ ἐστίν.

Οἰον δεξιὸς ἄνθρωπος οὐ καθὸ ἄνθρωπος ἑτέρου λέγεται δεξιός, ἀλλὰ καθὸ δεξιός.

p. 6a37 "Η διπωσοῦν ἄλλως.

5 Ἐπειδὴ εἶπεν δσα ἑτέρων, ίνα μὴ ὑπολάβῃς ὅτι πρὸς μόνην γενικὴν ἀποδίδοται, φησὶν ὅτι ἡ διπωσοῦν ἄλλως, τοῦτ' ἐστιν εἴτε πρὸς διατ-
κήν εἴτε πρὸς αἰτιατικήν.

p. 6b2 "Εστι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν πρόσ τι.

Ἐπειδὴ γάρ τὰ πρότερα τοῦ πιστοῦ ἐστι ταῦτα δὲ τοῦ ποιοῦ, εἰκό-
10 τως ἔδοξεν αὐτὰ χωρίζειν εἰρηκώς ἐστι δὲ καὶ τὰ τοιαῦτα, ἡ δὲ
ἐκεῖνα μὲν πρὸς γενικὴν ταῦτα δὲ καὶ πρὸς διατικήν καὶ αἰτιατικήν ἔχει
τὴν ἀντιστροφήν.

p. 6b2 (Ἐξις), διάθεσις, αἰσθησις, ἐπιστήμη, θέσις.

Ἐκτιμέμενος τὰ παραδείγματα τέχνας ἡμῖν παραδίδωσι τῆς ἀνα-
15 κάμψεως τῶν πρός τι· ἡ γάρ ἔξις διπερ ἐστὶ πρὸς γενικὴν ἀποδίδοται
(έκτοῦ γάρ λέγεται ἔξις) καὶ ἀνάπαλιν τὸ ἔκτον ἔξις ἔκτὸν δὲ ἐστι
πρὸς διατικήν ἀποδίδοται, καὶ ἡ διάθεσις ὁμοίως διαθετοῦ διάθεσις καὶ τὸ
διαθετὸν διαθέσει διαθετόν, καὶ ἡ ἐπιστήμη ἐπιστητοῦ ἐπιστήμη καὶ τὸ
ἐπιστητὸν ἐπιστήμη ἐπιστητόν.

20 p. 6b11 "Εστι δὲ καὶ ἡ ἀνάκλισις καί. |

Καὶ ἡ ἀνάκλισις καὶ ἡ στάσις καὶ ἡ καθέδρα, φησί, θέσεις εἰσίν· εἰδη 115·
γάρ ταῦτα τῆς θέσεως, ἡ δὲ θέσις τῶν πρός τι, καὶ ταῦτα ἄρα τῶν πρός
τι· ἡ γάρ ὅλον τὸ σῶμα ὅρθιόν ἐστι καὶ καλεῖται στάσις, ἡ δὲ πλάγιον
κεῖται καὶ καλεῖται ἀνάκλισις, ἡ μέρος μέν τι αὐτοῦ ἴσταται μέρος δὲ
25 κέκλιται καὶ καλεῖται καθέδρα.

3 καθὸ δεξιὸς ἀριστεροῦ F	6 ἀποδίδωσι F	8 τῶν om. F	10 εἰρηκώς—τοιαῦτα om. F
11 καὶ (ante πρός) om. F	11. 12 ἔχει τὴν ἀντιστροφήν] ἀντιστρέψει M		
13 ἔξις inserui	16 an ἔξις ἔκτὸν <δν>?	ὅ ἐστι—ἀποδίδοται (17) om. F	
17 ὁμοίως δὲ καὶ ἡ διάθεσις M	21 ἐπειδὴ εἶπεν ὅτι ἡ ἀνάκλ. M	φησί om. M	
22 τῆς om. M	καὶ ταῦτα—πρός τι (22, 23) om. F	23 ἡ ὅλον—ἀνάκλισις (24) om. F	
24 μέν τι] μέντοι F	κέκλιται μέρος δὲ ἴσταται colloc. M	25 καὶ καλεῖται ἀνάκλισις ἡ καθήγεται καὶ λέγεται καθέδρα F	

p. 6^b 12 Τὸ δὲ ἀνακεῖσθαι η̄ ἔσταναι η̄ καθῆσθαι.

Ταῦτα, φησίν, οὐκ εἰσὶ θέσεις, εἰ̄ γε η̄ μὲν θέσις πρός τι ἔστιν, ταῦτα δὲ θέσεις μὲν οὐκ εἰσί, παρωνύμως δὲ ἀπὸ τῶν εἰρημένων εἰδῶν τῆς θέσεως μετηγέγμησαν, ἀπὸ μὲν τῆς στάσεως τὸ ἔσταναι, ἀπὸ δὲ τῆς ἀνα-
5 κλίσεως τὸ ἀνακεκλίσθαι, ἀπὸ δὲ τῆς καθέδρας τὸ καθέζεσθαι. ὥσπερ δὲ ἀπὸ τῶν εἰδῶν τῆς θέσεως μετηγέγμησαν, οὗτοι καὶ ἀπὸ τοῦ γένους τούτων, τοῦτ' ἔστι τῆς θέσεως, μετενεγέγμησται τὸ κεῖσθαι, η̄τις ἔστι μία τῶν κατηγορίων· αὕτη γάρ γένος ἔστι τοῦ ἔσταναι καὶ ἀνακεῖσθαι καὶ ἀνακεκλίσθαι καὶ καθέζεσθαι. ὅστε ἐν εἰδόσι τῶν πρός τι, τοῦτ' ἔστιν η̄ 10 θέσις, μίαν ἔτεκε κατηγορίαν τὴν τοῦ κεῖσθαι. καὶ οὐδὲν θαυμαστόν· καὶ δύο γάρ εἰδη τοῦ ποσοῦ δύο ἔτεκε κατηγορίας, ὁ τόπος τὴν ποῦ καὶ ὁ χρόνος τὴν ποτέ, οὐχ ὅτι ὁ τόπος λέγεται ποῦ, ἀλλὰ τὰ πράγματα τὰ ἐν τόπῳ ὅντα, ὥσπερ οὐδὲ ὁ χρόνος αὐτὸς ποτέ, ἀλλὰ τὰ ἐν χρόνῳ γινό-
μενα πράγματα. ἀπορήσεις δὲ ἂν τις πρὸς τὸν φιλόσοφον διὰ τί τὴν 15 θέσιν καὶ τὴν στάσιν ὑπὸ τὰ πρός τι ἀνάγει· ταῦτα γάρ οὐπὸ τὴν τοῦ κεῖσθαι κατηγορίαν ἔδει ἀνάγεσθαι. λέγομεν οὖν ὅτι οὐ πάντας τὰ ἀπό τινος παρωνύμως λεγόμενα ὑπὸ τὴν αὐτὴν κατηγορίαν τελεῖ· ίδοι γάρ ἀπὸ τῆς γραμματικῆς λέγομεν γραμματικόν, καὶ η̄ μὲν γραμματικὴ ἐπιστήμη οὖσα ὑπὸ τὴν ποιότητα ἀνάγεται, δὲ δὲ γραμματικὸς ὑπὸ τὴν οὐσίαν. οὗτοι καὶ 20 ἐπὶ τούτων τὴν μὲν ἐνέργειαν ὑπὸ τὰ πρός τι ἀνάγομεν, αὐτὸ δὲ τὸ κεί-
μενον ὑπὸ τὴν τοῦ κεῖσθαι κατηγορίαν.

p. 6^b 15 ‘Ὑπάρχει δὲ καὶ ἐναντιότης.

Ἐτερον παρακολούθημα φησι τῶν πρός τι τὸ ἐπιδέχεσθαι ἐναντιό-
τητα. καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπειδὴ γάρ παραφυάσιν ἔπικεν εἰναι τὰ πρός
25 τι καὶ πράγματα οὐκ ἔστιν ἀφωρισμένα, ἀλλ' ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις εὑρίσκεται, μικεῖται ἐκείνας αἱς προσπλέκεται· οἷον ἐπειδὴ τῇ οὐσίᾳ καὶ τῷ ποσῷ οὐδέν ἔστιν ἐναντίον, τοιχαροῦν οὐδὲ τοῖς πρός τι τοῖς περὶ αὐτὰ ἔστιν εὑρεῖν ἐναντίον, οἷον τριπλασίων· τὸ γάρ τριπλασιον τῶν πρός τι ἔστι (τινὸς γάρ λέγεται τριπλασιον), καὶ δημιουρὸν οὐκ ἔχει τι ἐναντίον, ἐπειδὴ 30 συμπλέκεται κατηγορία μὴ τοῦτο ἔχοντο. δημιών δὲ καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας (οἷον) δεσπότη οὐδὲν δεξιῷ ἀριστερῷ· οὐδὲ γάρ τούτοις ἔστι τι ἐναντίον διὰ τὸ

2 θέσεις] αὐ πρός τι? ταῦτα — θέσεις om. M 3 δὲ (alt.) om. F 4 κατηγέγμησαν M
ἀπὸ μὲν — μετηγέγμησαν (6) om. F 8 post κατηρ. addl. σύστοιχος τῷ γένει M αὕτη
γάρ Olymp.: η̄τις αὐτὴ F: αὕτη M γένος Philop. Olymp.: γένεσις codd. 9 καὶ καθέ-
ζεσθαι om. F 11 ἔτεκον F 11 τὴν ποῦ] τοῦ ποῦ F 12 οὐχ ὅτι] καὶ οὐχ M
13 ὥσπερ om. M 14 ἀπορήσει F 15 καὶ γάρ ἔδει ἀνάγ. οὐπὸ τὴν τ. κ. κατ. F
16 λέγομεν οὖν om. F 18 λέγομεν om. M γραμματικὸς F 21 τοῦ om. M 23 τὸ]
τῷ M 24 παραφ. F²: παρὰ φύσιν F¹M 26 ἐκείνας F 27 post πρός τι add. οὐ
μὴν F: οὐδὲ μὴν M: om. Philop. 28 αὐτῶν F 29 τι om. F 30 τῆς om. M
31 οἷον Philop.: om. FM δεσπότης οὐδὲ δεξιὸς ἀριστερός F οὐδὲ] οὕτε codd.

οις συμπλέκεται ὑπὸ κατηγορίαν ἀνῆγμαι μηδὲν ἔχουσαν ἐναντίον. ἐπειδὴ δὲ η̄ ποιότης ἐπιδέχεται ἐναντιότητα, όμοιώς καὶ τὰ περὶ αὐτὴν πρός τι, οἷον ἀρετὴ κακία ἐναντίον καὶ τῇ ἐπιστήμῃ ἄγνοια. Ιστέον δὲ οὗτα μὲν ἀλλήλοις ἔστιν ἐναντία, ἀλλὰ οὐκέ τις πρός τι | ἀποκρίνεται, οἷον ἡ 115^v 5 ἀρετὴ {σπουδαῖον ἀρετὴ} καὶ ὁ σπουδαῖος {ἀρετὴ σπουδαῖος}, όμοιώς δὲ καὶ ἡ κακία κακοῦ κακία καὶ ὁ κακὸς κακίᾳ κακός· ἐναντίον δ' ἀρετὴ μὲν κακία, σπουδαῖορ δ' οὐ κακός. εἰκότως τούτῳ ἐναντιότης θεωρεῖται ἐν τοῖς πρός τι, καὶ οὐ πᾶσι τοῦτο παρακολουθεῖ.

p. 6b16 Ἐκάτερον αὐτῶν πρός τι ὅν.

10 Ιστέον δὲ οὗτοι λέγουσι τὸν Πλάτωνα οὕτως ὑρίζεσθαι τὰ πρός τι καὶ ἐν τῷ λέγεσθαι οὔτεσθαι αὐτὸν εἶναι τὴν τῶν πρὸς τι ὑπόστασιν, συκοφαντοῦσι τὸν φιλόσοφον· καὶ γάρ ἀπὸ τῶν εἰρημένων ἐν τῷ Γοργίᾳ ἔστι γρῦναι δὲ τῷ αὐτὰ εἶναι γαρακτηρίζει· φησὶ γάρ 'ει ἔστι τὸ παι-οῦν, ἀνάγκη τι εἶναι καὶ τὸ πάσχον'· εἶναι γάρ εἰπε, καὶ οὐ λέγεσθαι.

15 p. 6b20 Δοκεῖ δὲ καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τό.

"Ἐτερον παρακολούθημα τῶν πρὸς τί φησι, τὸ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡπτεῖν. καὶ τοῦτο δὲ δμασιν τῷ πρὸ αὐτοῦ· ὑπάρχει γάρ τοῖς πρός τι, οὐ πᾶσι δέ, καὶ τοῦτο εἰκότως· εἴρηται γάρ δὲ οὗτοι ἐναντιότητες θεωρεῖται, ἐκεῖ τὸ μᾶλλον καὶ ἡπτεῖν, καὶ τούναντίον οὗτοι οὐκ ἔστιν ἐναν-20 τιότης, οὐδὲ τὸ μᾶλλον καὶ ἡπτεῖν. εἰ οὖν ἔστιν ἐν τοῖς πρός τι ἐναντιό-της, ἔστιν ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡπτεῖν. οὐ πᾶσι δὲ τὸ τοι-οῦτο παρακολουθεῖ, ἐπεὶ μηδὲ πᾶσιν ἐναντιότης εὑρίσκετο.

p. 6b28 Πάντα δὲ τὰ πρός τι.

Τοῦτο ἔτερον παρακολούθημα. ἵνα δὲ μάθωμεν τί ἔστι πρὸς ἀντι-25 στρέψοντα λέγεσθαι, μάθωμεν πρότερον τί ἔστιν ἀντιστροφή. στροφὴ ἔστιν ἡ {ἀπὸ} τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ τὸ αὐτὸν ἀποκατάστασις. διὰ τοῦτο καὶ στρέψεσθαι λέγομεν τὸ πᾶν, ἐπειδὴ κύκλῳ κινούμενον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ ἐπὶ

I συμπλ.] πλέκεται F 2 ἐπιδέχ.] δέχεται F 3 ἐναντιότης F 4 μὲν ἀλλήλοις] ἀλλοις μὲν M ἀλλά] ἀλλοις δὲ M ἀποκρίνεσθαι F 5 σπουδαῖον ἀρετὴ ετ ἀρετὴ σπουδαῖος ex Philop. inserui 6 ἐναντίον—κακός (7) om. F 9 αὐτῶν πρός τι ὅν] δὲ τῶν πρός τι Aristot. 10 ante iστέον defectum statuas, nisi hoc scholion ex Philopono irrepsisse tibi persuadeas 11 καὶ om. F αὐτῶν F 13 τῷ] τὸ M φησὶ γάρ] Gorg. p. 476 B εἰ ἔστι] ἔξεστι F 17 τὸ om. M τῷ Vat. 2173: τοῦ FM 18 δὲ om. M εἴρηται] p. 50,10 sq. 65,14.15 δὲ om. M 19 καὶ τούναντίον— ἡπτεῖν (20) om. F 21 ἐν αὐτοῖς] ἐνυποτεῖς M 22 μηδὲ om. F; an μηδὲ ἐν? εὑρί-σκεται M 24 τοῦτο—παρακ.] ἐπὶ ἔτερον παρακολούθημα μεταβέβηκε τῶν πρὸς τι M 25 λέγεται F πρότερον] πρῶτον F στροφὴ Philop.: ἀντιστροφὴ FM 26 ἀπὸ Philop.: om. FM ἀντικατάστασις M 27 τὸ πᾶν] πάντα F κινούμενα F

τὸ αὐτὸν ἀποκαθίσταται. ἀντιστροφὴ δὲ ἐστιν ἴσοστροφή· τὸ γάρ αὐτὶ παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ισον σημαίνει, ὥσπερ τὸ ἀντίθεσον ἴσοθεσον καὶ ἀντιάνειρα τὴν γυναικα τὴν ἵσην δύναμιν τῷ ἀνδρὶ ἔχουσαν, καὶ τὸ μέγαν 116^c δάκτυλόν *(φαμεν)* ἀντιγειρα διὰ τὸ ἵσην δύναμιν τοῖς ἄλλοις τέσσαροι 5 δακτύλοις ἐν τῇ χειρὶ. * τὰ οὖν πρός τι πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται, οἷον ὁ δούλος δεσπότου δούλος *(καὶ ὁ δεσπότης δούλος δεσπότης)*. [Γρέστο ἀπὸ τοῦ δούλου καὶ εἰς αὐτὸν πάλιν ἀποκατέστη. οὐ μόνον δὲ δούλος ἀντιστρέψει, ἀλλὰ καὶ δεσπότης].

p. 6636 Οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ ἐνίστε οὐ δόξει ἀντιστρέφειν, ἐὰν μὴ
οἰκείως.

Τὰ πρός τι, φησίν, ισότητα τηρεῖν ὑφείλει πρὸς ἄλληλα, ἵνα καὶ ἀντιστρέψῃ, ὥσπερ ἀντιστρέψει ὁ ἄνθρωπος καὶ τὸ γελαστικόν. ἐὰν δὲ ὅσιν ἄνισα, τῷ μὲν ἐλάττονι τὸ πλέον ἀκολουθεῖ ὡς τῷ ἀνθρώπῳ τὸ ζῷον, τῷ δὲ πλεόνι τὸ ἔλαττον οὐχ ἔπειται· οὐκέτι γάρ τῷ ζῷῳ ὁ ἄν-
15 θρωπος ἀκολουθεῖ. οὗτος οὖν ὁ κανὼν ἔστω τῶν πρός τι. ἐστι δὲ ισότης,
ώς πατήρ οὗσι, διπλάσιον ἡμίσεος, *(ἄπειρ)* καὶ ἀντιστρέψει. ἐὰν δὲ ἄνισα
ώσιν, οὐκέτι· ἐὰν γάρ ἀποδοθῇ ὅρνις πτεροῦ, ὡς εἶναι πτερὸν ὅρνιθος,
οὐκ οἰκείως ἀποδίδοται· οὐ γάρ ἔροῦμεν τὴν ὅρνιν πτερῷ ὅρνιν, ἔπειδὴ
οὐ πᾶν πτερὸν ὅρνιθος ἐστι πτερόν· εἰσὶ γάρ πτηγά, οὐ οὐκ εἰσὶν ὅρνιθες.
20 τῶν γάρ πτηγῶν τὰ μέν εἰσι σχιζόπτερα ὡς τὰ παρ' ήμιν, οὐ καὶ μόνα
ὅρνιθες καλοῦνται, ὡς καὶ αὐτὸς ἔφης ἐν τῷ Περὶ ζῴων ἴστοριῶν 'τὰ
σχιζόπτερα ὅρνεις καλεῖσθαι', τὰ δέ εἰσι δερμόπτερα ὡς αἱ νυκτερίδες, τὰ
δὲ κολεόπτερα ὡς αἱ κάνθαροι, ἄπειρ οὐκ εἰσὶν ὅρνιθες. ἔπει τοῦ τὸ πτερὸν
καὶ ἡ ὅρνις οὐκ ἔξιστά ει, ἀλλ᾽ ἐπὶ πλέον τὸ πτερὸν τῆς ὅρνιθος, ἐὰν
25 αὐξήσωμεν τὸ ἔλαττον, τούτη ἐστιν τὴν ὅρνιν, εἰρηκότες πτερωτὸν καὶ
ποιήσωμεν οὕτω τὸ πτερὸν πτερωτὸν πτερόν, οὕτω γάρ ἀντιστρέψει·
λέγομεν γάρ καὶ τὸ πτερωτὸν πτερῷ πτερωτόν. ἐν τούτῳ μὲν οὖν τῷ
παραδείγματι ἔλαττον ἡν ἡ ὅρνις τοῦ πτεροῦ, ὅπερ ηδέξαμεν, ἐν δὲ τῷ
ἡμήσεσθαι μέλλοντι ἐπὶ πλέον ἐστί· καὶ γάρ τὸ πηδάλιον ἐὰν ἀποδοθῇ

2. 3 ἀντιάνειραν F   3 τὴν γυναικα —ἔχουσαν ομ. M   γυναικαν F   τὴν (alt.)
iter. F   4 φαμεν ex Philop. inserui   4. 5 τέσσ. δακτ. ομ. M   5 post χειρὶ^r
defectum signavi   6 οἰον—δούλου δεσπότης ομ. M: καὶ ὁ δεσπ. δούλου δεσπ. ομ. etiam
F: supplevi ex Philop.   ἔρεστο—δεσπότης (8) inclusi   ἔρεστο οὖν M   7 post
ἀποκατέστη add. καὶ ὁ δεσπότης δούλου λέγεται δεσπότης. ίδού κανταῦθα ἀποκατάστασις καὶ
ἴσοστροφὴ ἐκατέρου M   8 post δεσπότης add. τὰ οὖν πρός τι πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγε-
ται M   9 ἀλλ' ἐνίστε Aristot.   11 φησίν ομ. M   ὑφείλουσι F   13 ἀκο-
λουθη F   14. 15 γάρ ζώω ἄνθρ. M   16 ἄπειρ ex Philop. inserui   17 ἐὰν γάρ—
ἐπὶ πλέον ἐστί (29) post πηδαλιωτόν (p. 72,8) transp. M   ἐὰν γάρ] πάλιν ἐὰν M
18. 19 ἔπειδὴ οὐ] ἔπειδε μηδὲ M   20 ἐστι M   οὐ καὶ μόνα Philop.: καὶ μόνα οὐ καὶ F:
καὶ μόνα M   21 τῇ περὶ ζ. ιστορία M (spectare videtur Hist. an. A 5 p. 490^a12)
21. 22 τὰ δὲ σχιζ. F   22 δερμόπτ.] σαρκόπτερα F   οὐ οικείωπτ.]
κολεόπτερα F   οὖν κανταῦθα M   26 γάρ εἰσιας   27 πτεροῦ M   ἐν τούτῳ—
πλέον ἐστί (29) ομ. M   29 μέλλοντι F   πλεῖστη F   καὶ γάρ ομ. M

πλοίου πηδάλιον. οὐκέτι ἀντιστρέψει· οὐ γάρ ἐροῦμεν τὸ πλοῖον πηδαλίῳ πλοῖον· πολλὰ γάρ πλοῖα πηδάλια οὐκ ἔχει ὡς τὰ ἀκάτια. ἐπειδὴ οὖν ἀνισά εἰσι, δεῖ ταῦτα ἑξισώσαι. ἑξισοῦται δὲ τὰ ἀνισα ἡ τοῦ πλείονος ἐλαττωθέντος ἢ τοῦ ἐλάττονος αὐξήθεντος. εἰ τοῖνυν τὸ πλοῖον μὲν ἐπὶ 5 πλέον, τὸ δὲ πηδαλίον ἐπ’ ἐλαττον, ἑξισώσαιμεν ἄν, εἰ τὸ πλέον ἐλαττώσομεν εἰργάκτες πηδαλιωτόν. ὅπως καὶ ἀντιστρέψῃ ἑξισωθέν. οὐκοῦν εἰπωμεν τὸ πηδαλίον πηδαλιωτοῦ πηδαλίον καὶ πάλιν τὸ πηδαλιωτὸν πηδαλίῳ πηδαλιωτόν. οὗτως οὖν ἐν μὲν τῷ πρώτῳ παραδείγματι ἐπ’ ἐλαττον ἦν ἡ ὅρνις τοῦ πτεροῦ, ὅπερ ηὔξησαμεν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἐπὶ πλέον ἦν τὸ 10 πλοῖον τοῦ πηδαλίου, ὅπερ ηλαττώσαμεν.

p. 7a5 Ἐνίστε δὲ καὶ ὁνοματοποιεῖν.

Τότε ἡμῖν ἀνάγκη ὁνοματοθετεῖν, φησίν, ἐάν μὴ κείμενον ἢ ὄνομα 116v πρὸς δὲ ἀντιστρέψειν, οἷον ἐποίησεν ἐπὶ τοῦ πηδαλιωτοῦ. πάλιν ἡ κεφαλὴ ἐάν ἀποδιθῇ πρὸς τὸ ζῷον καὶ εἰπωμεν ‘ζῷου κεφαλῆ’, οὐκ ἀντιστρέψει· οὐ γάρ ἐροῦμεν τὸ ζῷον κεφαλῆ ζῷον· εἰσὶ γάρ τινα ζῷα κεφαλῆν μὴ ἔχοντα ὡς ὁ καρκίνος. ἀνάγκη οὖν ὁνοματοθετεῖν καὶ τὴν συνήθειαν καινοτομεῖν διὰ τὸ οἰκείως ποιεῖσθαι τὴν ἀντιστροφήν· οἰκείως οὖν ἀποδιθοται, ἐάν οὗτως εἰπωμεν ‘ἡ κεφαλὴ κεφαλωτοῦ κεφαλῆ’· οὗτω γάρ καὶ ἀντιστρέψειν δυνάμεθα τὸ κεφαλωτὸν κεφαλῆ κεφαλωτὸν εἰπόντες. 20 καὶ καθόλου δταν δινοματοποιεῖν βουλήμα, ἀπὸ τῶν πρώτων καὶ ἀντιστρεφόντων παρώνυμον ποιήσομεν ὄνομα οἷον ἀπὸ τοῦ πηδαλίου τὸ πηδαλιωτὸν καὶ ἀπὸ τῆς κεφαλῆς τὸ κεφαλωτόν, δημοίως καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων. καὶ οὗτο πάντα τὰ πρός τι πρὸς ἀντιστρέψοντα λέγεται.

p. 7a19 Εἰ ἀπὸ τῶν πρώτων.

25 Κανόνα ἡμῖν παραδίδωσι, δι’ οὗ δυνησόμεθα δινοματοποιεῖν οἰκείως, ἐάν ⟨ἐν⟩ τῇ κοινῇ συνηθείᾳ ὄνομα μὴ εύρισκηται. |

3 ταῦτα] αὐτὰ M 5 ἐπ’ ἐλαττον ὃν M (ut videtur) 8 ἑξισώσαιμεν—πλέον] ἑξισώσαι
θελήσαμεν τὸ πλοῖον M 6 ἀντιστραφῇ F 8 οὕτως—ηλαττώσαμεν (10)] ἐν μὲν
οὕτων τῷ πρώτῳ παραδείγματι ἐπὶ πλέον ἦν τὸ πλοῖον, ὅπερ ηλαττώσαμεν, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ
τὸ ἀντίπαλον ἐπ’ ἐλαττον ἦν ἡ ὅρνις, ὅπερ ηὔξησαμεν M 12 τότε—ἀντιστρέψειν (13)]
ἐάν γάρ μὴ ἔχωμεν ἐκ τῆς συνηθείας ὄνοματαν, πρὸς δὲ ἀντιστρέψειν, τότε ἡμᾶς ἀνάγκη
ὄνοματοθετεῖν M 17 εἴτε F 13 post πηδαλιωτοῦ add. καὶ ἐπὶ τοῦ μελλοντος ῥή-
θησεται (sic) F 13. 14 ἡ κεφαλὴ τῶν πρός τι τινὸς γάρ κεφαλῆ. ἐάν οὖν ἀποδιθῇ M
16 δινοματ. ἐνταῦθα M 19 δύναται M τὸ] τὸν F εἰναι εἰπόντες F
21 ποιήσωμεν F 23 post λέγεται add. Οὐ γάρ ἡ πλοῖα ταῦτη· οὐ γάρ καθὸ πλοῖον ἔχει
καὶ πηδαλίον. εἰσὶ γάρ τινα πλοῖα πηδάλια μὴ ἔχοντα ὡς τὰ ἀκάτια. Ἡ ὄπωσοῦν ἄλλως·
ὄνομα γάρ. οὐ γάρ ἔστιν ἐν τῇ συνηθείᾳ ὄνομα τὸ πηδαλιωτόν· εἴτε γάρ ἄλλο τι οἰκεῖον λέγομεν,
οὐδὲν διαφέρει M 24 lemma om. F 25 λαρβάνει κανόνα καὶ ἡμῖν M κανόνας...
δι’ ὧν F παρέδωκε F 26 ἐν Philop.: om. FM οὐκ εύρισκεται (ὄνομα οιω.) F
post εύρισκ. add. ἔστι δὲ δὲ ἐν ὅλῃ πρότερην εἰρήκαμεν M

p. 7a22 Ηάντα οὖν τὰ πρός τι.

117r

Πάντα γάρ οἰκείως ἀποδοθέντα ἀντιστρέφει. ἐὰν δὲ μὴ οἰκείως ἀποδοθῇ, οὐδὲ τὰ ὄμοιογονυμένως ἀντιστρέψοντα ἔτι δύναται ἀντιστρέφειν· οἶνος οἰκείως ἀποδιδόμεν καὶ λέγομεν ‘ὁ δοῦλος δεσπότου δοῦλος’, καὶ ἀντιστρέφει ‘ὁ δεσπότης δούλου δεσπότης’. ἐὰν μέντοι ὁ δοῦλος μὴ οἰκείως ἀποδοθῇ, ἦγουν δεσπότου, ἀλλὰ ἀνθρώπου, οὐκέτι ἀντιστρέφει· οὐδὲ γάρ δυνατὸν λέγειν ‘ὁ ἀνθρωπος δούλου ἀνθρωπος’. ὅστε ἐὰν μὴ οἰκείως *(ἀποδοθῇ)*, οὐκέτι ἀντιστρέφει· ἡ γάρ ἀντιστροφὴ ἐν μόνῃ καὶ πάσῃ τῇ οἰκείᾳ ἀποδόσει γίνεται.

10 p. 7a31 "Ετι δὲ ἐὰν μέν τι οἰκείως ἀποδεδομένον γῇ.

Ἐάν, φησίν, οἰκείως τὰ πρός τι ἀποδοθῇ, τῶν ἄλλων πάντων περιαιρουμένων καταλιμπανομένου δὲ μόνου τοῦ πρός ὃ οἰκείως ἀποδοθήσεται σώζεται ἡ ἀντιστροφὴ καὶ ὅλως τὰ πρός τι· οἶνος ὁ δοῦλος ἐὰν τοῦ δεσπότου ἀποδοθῇ, ἀφαιρεθῇ δὲ τὸ δίπουν εἶναι γῇ τὸ ἐπιστήμης δεκτικόν, ὄμοίως 15 μένει δοῦλος πρός τι λεγόμενος, ἐὰν δὲ ἀφαιρεθῇ ὁ δεσπότης, οὐκέτι λέγεται δοῦλος.

p. 7a32 Περιαιρουμένων τῶν ἄλλων ὅσα.

Καὶ οὐδὲν θαυμαστὸν ὅτι ταῦτα συμβεβηκότα εἴπεν· οὐγέ ἀπλῶς γάρ συμβεβηκότα εἴπεν, ἀλλὰ ταῦτα ὅσα πρός τὴν τοῦ δούλου σχέσιν εἴεν ἀν 20 συμβεβηκότα καὶ δευτέρως κατηγορούμενα, πρώτως δὲ καὶ καθ' ἑαυτὸν δεσπότης φύσει. |

p. 7b15 Δοκεῖ δὲ τὰ πρός τι ἀμα.

117

"Ἔτερον παρακολούθημα τῶν πρός τι φησι τὸ ἀμα αὐτὰ τῇ φύσει

1 pro lemmate exhibet σὺ δὲ γίνωσκε ὅτι πάντα τὰ πρός τι ἑάνπερ οἰκείως ἀποδιδωται, πρός ἀντιστρέφοντα πάντως λέγεται F 2 πάντα scripsi: πάντως FM 3 δύνανται F 4 οἶνος οἰκείως] οἰκείως οὖν F 4. 6 δεσπότου ex δεσπότης corr. F 5 ἐὰν μέντοι] εἰ δὲ F 6 ἦγουν δεσπότου om. M 7 δοῦλος ἀνθρώπου F 8 ἀποδοθῇ inserui ἐν om. F 9 ἀποδώσει F 10 ἔτι δὲ om. M μέν τι] μέν τοι FM 11 φησάν om. M λέγηται καὶ ἀποδοθῇ F 12 καταλιμπ.—δοῦλος (16)] οἶνος δοῦλος ἐὰν τοῦ δεσπότου ἀφαιρεθῇ τὸ δίπουν εἶναι γῇ τὸ ἐπιστήμης δεκτικόν, ὄμοίως μένει ὁ δοῦλος δοῦλος· καταλιμπανομένου τοῦ πρός ὃ οἰκείως ἀποδοθήσεται, τουτέστι τοῦ δεσπότου, καὶ ἡ ἀντιστροφὴ ὅλως τῶν πρός τι· ἐὰν δὲ ἀφαιρεθῇ ὁ δεσπότης, οὐκέται λέγεται δοῦλος F 12 δὲ Laur. 72,6: om. M 17 περιαιρουμένων—φύσει (21)] οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν εἰ συμβεβηκότα εἴπε (ἄλλὰ συμβεβηκότα add. F²) πρός τὴν τοῦ δούλου σχέσιν. εἰεν ἀν καὶ δευτέρως κατηγορούμενα (κατηγορεῖσθαι F¹), πρώτως δὲ ὁ δεσπότης F 18 γάρ Vat. 2173: om. M 19 an δισον? 23 ἔτερον—φύσει] δοκεῖ δὲ τὰ πρός τι ἀμα τῇ φύσει F

είναι καὶ μηδέποτε δύνασθαι τοῦ ἔτερου ὅντος τὸ ἔτερον μὴ εἰναι· ἀμα
γάρ τῷ εἰπεῖν διοὐλον ἀνάγκη τὸν δεσπότην ἐπινοεῖν, καὶ εἰ ἔστι διπλάσιον,
ἀνάγκη καὶ ἡμισυ είναι καὶ τούναντίον. διοὐλον δὲ ὡς ἐπὶ τῶν πλειστων
εἰπεν, ἐπειδὴ ἐπὶ τινων ἄλλων μέλλει ἀπορεῖν.

5 p. 7b19 Καὶ συναναιρεῖ δὲ ταῦτα ἄλληλα.

Οὐδὲ μόνον ταῦτα ἀμα ἔστι τῇ φύσει, ἄλλα καὶ συναναιρεῖ ἄλληλα·
ἐὰν γάρ μη ἦ διοὐλος, οὐδὲ δεσπότης ἔστι, καὶ δεσπότου μὴ ὅντος διοὐλος
οὐκ ἔστιν. ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων.

10 p. 7b23 Τὸ γάρ ἐπιστητὸν πρότερον δόξειε τῇς ἐπιστήμης
εἰναι.

Νῦν ἀπορεῖ πρὸς τὰ εἰρημένα, εἰ ἄρα τὰ πρός τι ἀμα ἔστι τῇ φύσει
καίτοι δοκοῦντος τοῦ ἐπιστητοῦ πρότερου εἰναι τῇς ἐπιστήμης. τὸ μὲν
οὖν πρότερον διττόν, τὸ μὲν χρόνῳ τὸ δὲ φύσει. καὶ πρότερον μὲν χρόνῳ
ἔστιν οὐ πρὸς τὸ νῦν πλείων ἡ ἀπόστασις ὡς ἐπὶ τοῦ παρεκληυμένος· διὰ
15 τοῦτο γάρ λέγομεν τὰ Μηδικὰ πρότερα τῶν Πελοποννησιακῶν, διὰ αὐτῶν
πλείων ἡ ἀπόστασις ἔστιν ἀπὸ τοῦ νῦν ἦ τῶν Πελοποννησιακῶν. ἐπὶ δὲ τοῦ
μέλλοντος τὸ ἐναντίον πρότερόν ἔστιν οὐ ἐλάττων ἀπὸ τοῦ νῦν ἡ ἀπόστα-
σις· πρότερον γάρ | τὸ αὔριον τοῦ μεταύριον. καὶ οὕτω μὲν τὸ τῷ 118r
χρόνῳ πρότερον. τὸ δὲ φύσει πρότερόν ἔστι τὸ συναναιροῦν μὲν μὴ συναν-
20 αρούμενον δὲ καὶ τὸ συνεισφερόμενον μὲν μὴ συνεισφέρον δέ, ὡς ἐπὶ³
τοῦ ζῴου καὶ ἀνθρώπου. τὸ γάρ ἐπιστητὸν τῇς ἐπιστήμης πρότερον ἀν
δόξειεν εἰναι· μὴ ὅντος γάρ ἐπιστητοῦ οὐδὲ ἐπιστήμη ἔστιν, ἐπιστήμης
δὲ μὴ οὕτης τὸ ἐπιστητὸν δύναται εἰναι. ὡσαύτως αἰσθητοῦ μὴ ὅντος
οὐδὲ αἰσθητῆς ἔστιν, αἰσθήσεως μέντοι μὴ οὕτης οὐδὲν κωλύει τὰ αἰσθητὰ
25 εἰναι, οἷον πῦρ γῆν καὶ τὰ ὅμοια.

p. 7b24 'Ως γάρ ἐπὶ τὸ πολὺ προσπαρχόντων.

Τὸ ὡς ἐπὶ πολὺ αὐτὸς ἐξηγήσατο εἰπὼν ἐπ' ὀλίγων γάρ ἦ
ἐπ' οὐδενὸς ἔδοι τις ἀμα τῷ ἐπιστητῷ τῇς ἐπιστήμην γιγο-

3 καὶ (prioris) Philop.: τὸ FM δὲ om. M 4 δὲ εἰπεν M ἄλλων om. F 5 δὲ
om. M 6 μόνον] γάρ M ἔστι] εἰναι F 7 οὐδὲ] οὔτε M ἔστι] ἔσται F
9 τῇς ἐπ. πρότ. (δόξειεν ετ εἰναι om.) M ἀν δόξει Aristot. 11 νῦν ἀπ.] ἐναπορεῖ M
τὸ εἰρημένον M 12 καίτοι] καὶ τοῦ M δοκοῦντα F τοῦ (ante ἐπιστ.) Paris. 1973:
om. FM τῇς om. M 12, 13 μὲν οὖν] δὲ M 13 πρότερον (prioris)] πρῶτον M
γρόνος (alt.) M 14 τὸν νῦν M πλείων] πλειστον F ἐπὶ τῇ τοῦ F 15, 16 πελο-
πονησ. FM 16 ἔστιν ἡ ἀπόστ. colloc. M 18 τὸ (prioris) om. F μὲν τῷ] τὰ (sic)
μὲν F 19 τὸ δὲ Philop.: τῇ δὲ FM συναναιρεῖν F 20 μὲν om. F
22 ἔσται F 24 μὴ superser. F² 25 γῆν Philop.: γῆ eodd. 26 τὸ om. F
27 γάρ ἀν Aristot. 28 ἐπ' (ante οὐδενὸς) om. F τις ἀν Aristot.

μένην. ταῦτα δὴ εἶπε διὰ τὰ ὅπλα τονος τέγνης καὶ ἐπινοίας εὑρισκόμενα· οἷον ὡς εἴ τις ἐπιτηδέωσε ἄλλον γαρακτῆρα γραμμάτων παρὰ τὸν κοινόν· τότε γάρ οὐ προϋπάρχει τὸ ἐπιστητόν, ἀλλ’ ἂμα τῷ ἐκ τῆς ἐπινοίας προ-
αγωγῆναι ἔχει τὴν ἐπιστήμην.

5 p. 7b27 Ἐτι τὸ μὲν ἐπιστητὸν ἀναιρεθέν.

Ἐκεῖνους τὸ τῷ γρόνῳ πρότερον ἐπὶ τοῦ ἐπιστητοῦ καὶ εἰρηκὼς
ὡς γάρ ἐπὶ τὸ πολὺ προϋπαρχόντων τῶν πραγμάτων τὰς ἐπι-
στήμας λαμβάνομεν, νῦν πάλιν ἐπὶ τοῦ ἐπιστητοῦ τὸ φύσει ἐκτίθεται
πρότερον διὰ τοῦ συναναρεῖν μὲν μὴ συναναρεῖσθαι δέ.

10 p. 7b31 Οἷον καὶ ὁ τοῦ κύκλου τετραγωνισμός.

Οἱ γεωμέτραι τῷ διοικέται εὐθύγράμμῳ ἵσσον τετράγωνον συστησά-
μενοι ἐζήτουν, εἰ δυνατὸν καὶ τῷ διοικέται κύκλῳ ἵσσον τετράγωνον εὑρεῖν.
καὶ πολλοὶ καὶ μέριστοι ζητήσαντες οὐχ εὑρον. μόνος δὲ ὁ θεῖος Ἀρχι-
μήδης τὸ σύνεγγυς παντὶ εὗρε, τὸ μέντοι ἀκριβέστερον μέγχρι τοῦ νῦν οὐχ εὗρη-
15 ται. καὶ τοῦτο ἵσσως ἀδύνατον· διὰ τοῦτο γάρ καὶ αὐτὸς εἶπεν εἴ τιν
ἐπιστητόν. [καὶ τάχα διὰ τοῦτο εὐθέσιά τῇ περιφερείᾳ οὐκ ἀνόμοιον
ἐγέννησεν, εἰ ἔστιν ή οὐκ ἔστιν ἐπιστητόν]. φησὶ τοίνυν ὅτι *(εἶπερ)* ἔστιν
ἐπιστητὸν ὁ τοῦ κύκλου τετραγωνισμός τῆς ἐπιστήμης αὐτοῦ μήπω οὔσης,
[ὅθεν] καὶ ἐκ τούτου πρότερον τὸ ἐπιστητὸν τῆς ἐπιστήμης.

20 p. 7b33 Ἐτι ζώσι μὲν ἀναιρεθέντος. |

Πρότερον ἐπὶ ἑνὸς παραδείγματος τῶν πρός τι σκάζειν δεῖξας τὸ II8^v
παρακολούθημα, νῦν καθιλικῶς ἐπὶ πάντων δείκνυσι· ζώσι γάρ ἀναιρεθέν-
τος ἀναιροῦνται καὶ αἱ ἐπιστῆμαι (ἐν τῇ ψυχῇ γάρ εἰσιν ἐν ὑποκειμένῳ
αἱ ἐπιστῆμαι), τὰ μέντοι ἐπιστητὰ οὐκέτι· καθ’ αὐτὰ γάρ εἰσιν, ἀλλ’ οὐχ
25 ὡς ἐπιστητά, ἀλλ’ ὡς πράγματα.

p. 7b35 Ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ τά.

Γυμνάσας τὸν λόγον ἐπὶ τῆς ἐπιστήμης νῦν ἐπὶ τὴν αἰσθησιν

1 ὅῃ] δ' M εύρισκ.] παραγνύμενα M 2 ἄλλοι] ἔτερον M 3 οὐκέτι M ἄμα
om. F 5 ἔτι] ἐπεὶ F 6 τῶ om. M 7 τὸ om. F 9 τοῦ] τὸ M 11. 12 συνι-
στάμενοι F 12 ίσα F 14 παντὶ] πάνω M 14. 15 εὑρίσκεται F 15 γάρ
om. M 16 καὶ —ἐπιστητόν (17) inclusi διὰ τοῦτο τάχα εἶπεν M οὐκ om. M
17 εἰ ἔστιν —ἐπιστητόν om. M 18 οὐτε om. M εἶπερ Philop.: om. codd. 17. 18 ἔστι τὸ
ἐπιστ. M 19 οὐθεν inclusi 21 ὑποδείγματος M τὸ σκάζον M 23 αἱ om. F
τῆι om. M 24 αἱ ἐπιστῆμαι om. F οὐκέτι—εἰσιν, ἀλλ’ om. F 25 ὡς
(ante ἐπιστ.) om. M post ἐπιστ. add. εἰσιν F 27 post αἰσθησιν add. τῶ λόγω F

μεταβέβηκε καὶ δείκνυσιν ὅτι πρότερον τὸ αἰσθητὸν τῆς αἰσθήσεως οἷον σῶμα θεραπόν γλυκὺ πικρόν· καλὸν γάρ μὴ η̄ ζῷον, σῶμα δύναται εἶναι οἷον πικρὸν η̄ γλυκὺ η̄ μέλαν η̄ λευκόν, ἀπερ ἐστὶν αἰσθητά.

p. 8a6 "Ετι η̄ μὲν αἰσθησις ἀμα τῷ αἰσθητικῷ.

5 Αἰσθησιν γάρ οὐκ ἀν τις ἐπινοήσειν ἀνευ σώματος, | τὸ δὲ σῶμα 119r αἰσθητὸν τῷ ἀμα τῇ αἰσθήσει γίνεσθαι. οὐ μέντοι τὸ ἀνάπαλιν· δυνατὸν γάρ καὶ μὴ οὖσης αἰσθήσεως εἶναι τὸ αἰσθητὸν οἷον πῦρ γῆν θόρῳ καὶ τὰ τοιαῦτα.

p. 8a11 "Ωστε πρότερον ἀν τῆς αἰσθήσεως.

10 Ἰστέον ὅτι οὖκ ἐπήγαγε τῶν προειρημένων ἀποριῶν τὴν λύσιν. πρὸς τοῦτο οὖν ἥρτέον ὅτι τὰ πρός τι διγῶς νοεῖται, η̄ ὡς πράγματα αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἀπολελυμένα η̄ ὡς σχέσει δεσμούμενα, οἷον δὲ πατὴρ καὶ οὐρίζ· ἐὰν γάρ νοήσωμεν πατέρα μὲν ὡς Σωφρονίσκον τὸν δὲ οὐρίζ ὡς Σωκράτην, πρότερον δει εἴναι Σωφρονίσκον τοῦ Σωκράτους· πρότερος γάρ δὲ πατὴρ ὡς αἴτιον αἰτιατοῦ. τοῦτο δὲ ἔσται, ἐὰν ὡς πράγματα νοήσωμεν αὐτῶν ἑκάτερον (πρότερος γάρ ἔσται δὲ Σωφρονίσκος τοῦ Σωκράτους), ἐὰν δὲ ὡς πατέρα καὶ οὐρίζ, ἀμα ἔσται τῇ σχέσει δεσμούμενα. οὗτως οὖν καὶ η̄ ἐπιστήμη καὶ τὸ ἐπιστητόν· ἐὰν μὲν τὸ ἐπιστητὸν ὡς πρᾶγμα νοήσωμεν οἷον τὰ ἀστρα, πρότερον ἔσται τὸ ἐπιστητὸν ὡς πρᾶγμα νοούμενον (πρότερα γάρ τὰ ἀστρα τῆς περὶ αὐτὰ ἐπιστήμης), ἐὰν δὲ ὡς πρός τι νοήσωμεν, τὸ ἐπιστητὸν ἔσται ἀμα τῇ ἐπιστήμῃ. οὐδὲν γάρ ἀν εἴη ἐπιστητὸν ἐπιστήμης μὴ οὖσης περὶ αὐτό· ἀμα γάρ ἐπιστητὸν εἶναι φησι καὶ τὴν περὶ αὐτὸ ἐπιστήμην. εἰ δέ τις εἴποι τὸ ἐπιστητὸν δυνάμει εἶναι καὶ πρὸ τῆς περὶ αὐτὸ ἐπιστήμης, φημι διτ καὶ η̄ περὶ αὐτοῦ ἐπιστήμη 25 τηνικαῦτα ἔσται δυνάμει. καὶ καθόλου ἐν τοῖς πρός τι ὡς ἀν ἔχοι τὸ ἔτερον, οὗτως καὶ τὸ ἔτερον ἔξει. εἰ μὲν (γάρ τὸ ἔτερον) ἐνεργείᾳ εἴη, ἐνεργείᾳ καὶ τὸ λοιπὸν ἔσται, ἐὰν δὲ τὸ ἔτερον δυνάμει, καὶ τὸ ἀλλο ἔσται δυνάμει· οἷον διτ τὸ ἐπιστητὸν ἐνεργείᾳ η̄, ἐξ ἀνάγκης καὶ η̄ περὶ αὐτὸ ἐπιστήμη ἐνεργείᾳ ἔσται, διτ δὲ τὸ ἐπιστητὸν 30 δυνάμει η̄, καὶ η̄ ἐπιστήμη δυνάμει ἔσται. διτ δὲ προεπινοῶμεν τὸ

I μετέβη M 5 γάρ] δὲ F τὸ δὲ σῶμα — γίνεσθαι (6) hand sana 6 τῇ αἰσθ. τῷ ἀμα F δύναται F 7 γῆ (sic) θόρῳ F: θόρῳ γῆν M 12 ἐν σχέσει M 14 εἰναι] εἰδέναι M οὐδὲ (?) M 15. 17 ἔστιν M 16 ἔσται om. M 17 τῇ] απ τὰ? 18 τὸ ἐπιστ. τὸ ὡς F 19 οἷον ὡς τὰ ἀστρα F ἔσται] εὑρεθῆσται M 20 πρότερα (ex πρότερον corr.) γάρ τὰ ἀστρα πρότερον F αὐτῶν F ἐὰν] ἀν M 21 τὸ ἐπιστ. καὶ ἀπλῶς ὡς ἐπιστ. ἀμα ἔστι M 22 περὶ αὐτὸ μὴ οὖσης M ἀμα γάρ ἐπ. ἔστιν οὖσης τῆς . . . ἐπιστήμης M φησι quo pertineat nescio 23 εἴναι δυν. colloc. M 25 ἀν ἔχοι] ἔχει F 26 γάρ τὸ ἔτερον Philop.: om. codd. 28. 29. 30 ἔστι M 28 η̄ Philop.: εἴη codd. 29 διτ δὲ] μὴ οὔτως δὲ ἔχοντος οὔτε τὸ ἐπιστητὸν ἐνεργείᾳ. ὕστεροις διτ M 30 η̄] εἴη F

επιστητὸν τῆς ἐπιστήμης η̄ τὸ αἰσθητὸν τῆς αἰσθήσεως, οὐχ ὡς ἐπιστη-
τὸν η̄ ὡς αἰσθητὸν ἀλλ’ ὡς πρᾶγμα αὐτὸν καθ’ αὐτὸν θεωροῦμεν.

p. 8a13 Ἔχει δὲ ἀπορίαν πότερον οὐδεμία.

Συμπεπλήρωκε τὸν τῶν παλαιῶν ὑρισμὸν καὶ τὰ τούτου παρακολου-
5 θῆματα· μὲλλων τοίνυν τὸν ἔαυτοῦ ὑρισμὸν παρεισφέρειν βούλεται πρότε-
ρον τινὰ ἀτοπα ἐπόμενα τούτῳ τῷ ὑρισμῷ δεῖξαι· ἔστι δὲ ἀτοπον τὸ τὰ
μέρη τῶν δευτέρων οὐδιῶν πρός τι εὑρίσκεσθαι, τοῦτ’ ἔστι τὰς οὐσίας
συμβεβηκότα. διαιρέσις δὲ παραδίδοται τοιάντῃ· η̄ οὐσία η̄ καθόλου ἔστιν
η̄ μερικὴ καὶ η̄ ὅλον η̄ μέρος. τέσσαρες οὖν γίνονται δηλονότι συζητίαι,
10 μάτια μὲν καθόλου μέρος οἷον κεφαλὴ χείρ, ἐπέρα δὲ ὅλον μερικὸν οἷον
Σωκράτης καὶ τὰ τοιάντα, ἀλλη δὲ καθόλου ὅλον οἷον ἄνθρωπος, καὶ
μερικὸν μέρος ὡς η̄ τις γείρη καὶ η̄ τις κεφαλὴ. τούτων αἱ μὲν τρεῖς
οὖν εἰσὶ τῶν πρός τι, η̄ δὲ μία τὸ καθόλου μέρος. | δὲ ἔστι κεφαλὴ 119v
χείρ, δόξει τῶν πρός τι εἶναι· τινὸς γάρ κεφαλὴ καὶ τινὸς χείρ λέγεται.
15 τοῦτο οὖν φησιν ἀδύνατον η̄ δυσχερὲς λῦσαι κατὰ τὸν προσποδεδομένον
τῶν πρός τι ὑρισμόν.

p. 8a17 Ο γάρ τις ἄνθρωπος οὐ λέγεται τινός τις ἄνθρωπος.

Οταν γάρ λέγηται ἄνθρωπος η̄ βοῦς τινος εἶναι, οὐ καθὸ ἄνθρωπος
οὐδὲ καθὸ βοῦς, ἀλλ’ ὡς κτῆμα.

20 p. 8a28 Εἰ μὲν οὖν ἵκανῶς ὁ τῶν πρός τι.

Φησὶν οὗτοι κατὰ τὸν προσποδομέντα τῶν πρός τι ὑρισμὸν ἀδύνατον
λῦσαι τὸ ἄπορον η̄ τῶν πάνω γαλεπῶν. τοῦτο δὲ εἰπε τὸ τῶν πάνυ |
γαλεπῶν διὰ τὸ δύνασθαι τινὰ ἀπολογίαν ἔχειν· ἔφη γάρ ὁ ὑρισμὸς 120r
ὅσα αὐτὰ ἀπερ ἔστιν ἐτέρων εἶναι λέγεται· η̄ οὖν κεφαλὴ οὐ καθὸ
κεφαλὴ τῶν πρός τι ἔστιν, ἀλλὰ καθὸ μέρος· τὸ γάρ μέρος τοῦ ὅλου
λέγεται μέρος.

p. 8a31 Ἀλλ’ ἔστι τὰ πρός τι.

Ο βούλεται εἰπεῖν ὁ φιλόσοφος. τοῦτο ἔστιν οὗτοι πρός τι ἔστιν ὃν
τὸ εἶναι καὶ η̄ οὐσία οὐδὲν ἄλλο ἔστιν η̄ η̄ πρὸς ἄλλο σχέσις· οὐδὲ γάρ

6 ἔστι δὲ ἀτοπα F 7 post οὐσίας add. εὑρίσκεσθαι F 8 καθολικὴ M 9 μερι-
κὸν F 10 μέρος scripsi: μερικὴ F: μερικὸν M 12 καὶ η̄ η̄ ὡς η̄ M post κεφαλὴ
add. ἔστω δὲ καὶ ἐν ὑπογραφῇ οὕτως M 13 τοῦ καθ. μέρους M 13. 14 καθόλου κε-
φαλὴ καὶ καθόλου χείρ M 15 τῶν προσποδεδομένων F 17 post τις ἄνθρ. περgit
η̄ βοῦς τινός τις εἶναι. εἰ γάρ καὶ λέγεται οὐ καθὸ ἄνθρ. πτλ. F 21 φησὶν—ὑρισμὸν
ομ. F 25 τὸ γάρ μέρος—μέρος (26) ομ. M 29 ἄλλο] ἄλληλα F

τὸν λέγεσθαι αὐτὰ καὶ μόνον πρὸς ἄλλο σημαίνει ὅτι τῶν πρὸς τί ἔστι ταῦτα, ἀλλὰ καὶ τὸ σχέσιν ἔχειν αὐτὰ πρὸς δὲ λέγεται· τὸ μὲν γάρ δὲ πρὸς τι οὐ μόνον λέγεται πρὸς ἄλλο, ἀλλὰ καὶ σχέσιν ἔχει πρὸς αὐτόν, τὰ δὲ μὴ ὄντα πρὸς τι δύναται μὲν λέγεσθαι πρὸς ἄλλο, οὐ μέντοι καὶ σχέσιν ἔχει πρὸς αὐτό. ὄντος δὲ τοῦ πρὸς τι τοιούτου οὐκέτι τὰ μέρη τῶν διευτέρων οὐδεὶς πρὸς τι γίνεται· ἡ γάρ κεφαλὴ λέγεται μὲν πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο, ὥσπερ οὖν καὶ πᾶν μέρος (πᾶν γάρ μέρος ἄλλου ἔστι μέρος), οὐ μὴν χαρακτηρίζεται τὸ εἶναι αὐτὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς σχέσεως ἡς ἔχει πρὸς ἐκεῖνο οὐ δὲ τοῦ κεφαλῆς. ἔστιν οὖν κεφαλῆς ὡς κεφαλῆς ἀποδοῦναι 10 λόγον αὐτῆς καθ' αὐτήν· οὐσίᾳ γάρ ἔστι καὶ ὑποκείμενόν τι ἡ κεφαλὴ. οὐδὲν δὲ τῶν πρὸς τι καθ' αὐτό ἔστι πρὸς τι· τὸ γοῦν δμοιον καὶ τὸ ἵσσον ἡμιολογουμένως ἔστι πρὸς τι. οὐ σημαίνει δὲ πρᾶγμά τι οἰκείαν ἐπιβολὴν ἔχον. ἀλλ᾽ ἔστι τούτων ἐκάστῳ τὸ εἶναι ἐν σχέσει. [τὸν ἕδιον τῶν πρὸς τι ὄρισμὸν ἐκτίθεται· ὁ γάρ πρῶτος ὄρισμὸς παρακολούθημα μόνον 15 ἔστιν· εἴ τι γάρ ἔστι πρὸς τι, τοῦτο καὶ λέγεται. οὐ μέντοι εἴ τι λέγεται, τοῦτο καὶ ἔστι πρὸς τι διὰ τὰ προειρημένα].

p. 8a35 Ἐκ δὲ τούτων δῆλόν ἔστιν ὅτι.

'Ἐκθέμενος τὸν ἕδιον ὅρον πάρισμά τι συνάγει ἀκόλουθον τοῖς προειρημένοις· πάρισμα δὲ ἔστι τὸ ἀποδεῖξει ἑτέρου συναναφαινόμενον καὶ 20 αὐτὸν μέντοι χρήσιμον· οἷον ὡς ἂν εἰ εἰπών τις καὶ προθέμενος δεῖξαι ὅτι ἀθάνατος ἔστιν ἡ ψυχή, λογίσηται ὅτι εἰ μὴ ἡν αὐτὴ κατὰ τὸ ἀληθῆς ἀθάνατος, ἀλλὰ μετά τὴν ἀναγύρησιν τοῦ σώματος διεσκεδάνυτο, οὐδὲν διέφερον οἱ σπουδαιοὶ ἄνθρωποι τῶν κακῶν, ἐπειδὴ δὲ κατὰ τὸ ἀληθῆς ἀπαντεῖς λέσμενος ὅτι ἔστι πρόνοια ἀπονέμουσα ἐκάστῃ ψυχῇ ἀμοιβὴν τῶν 25 πράξεων καὶ διὰ τοῦτο τινες τῶν εὐζωίᾳ λύντων ἐπείγονται τὰς ἀρετὰς κατασθαι ὡς διὰ τοῦτο τὴν ψυχὴν οἰκειοτέραν ποιεῖν τῇ προνοίᾳ (οὐδὲν γάρ ἡλίθιος ἔστιν οὕτω τῇ διανοίᾳ ὡς τοῦτο ὅλον ἀγνοῆσαι), ἐὰν οὖν τὰ ἐπόμενα τῇ ψυχῇ λόβη καὶ δεῖξῃ ὅτι κρίνεται, πάντως τῇ τούτου ἀποδεῖξει συναναφαινέται ὅτι ἔστι καὶ πρόνοια. φησὶ τοίνυν ὅτι ἐάν τις τῶν 30 πρὸς τι τὸ ἔτερον εἰδῆ ὠρισμένως, καὶ τὸ ἔτερον ὠρισμένως εἰσεται, καὶν ἀορίστως, ὄμοιως καὶ τὸ ἔτερον ἀορίστως εἰσεται, καὶν ἀπλῶς, ἀπλῶς, καὶ καθόλου ὡς ἂν τὸ ἔτερον εἰδῆ, καὶ τὸ ἔτερον εἰσεται· εἴ γάρ μὴ οἴδεν ὅλως πρὸς δ τοῦτο πως ἔχει, οὐδὲ εἰ πρὸς τί πως ἔχει εἰσεται· | εἰ 120^v γάρ τις ἐπίσταται τὸν Σωφρονίσκον ὄντα πατέρα, πάντως καὶ τὸν Σωκρά-

I καὶ εἰκασία 5 ἔχειν M τοιούτου] τούτου F 7 πᾶν γάρ μέρος in mrg. suppl. F³
11 πρὸς τι (alt.) εἰκασία 12 post λέσον add. ἡ M 13 τὸν ἕδιον—προειρημένα (16) in-
elusio τῶν] τὸν F 15. 16 εἴ τι καὶ λέγεται, τοῦτο καὶ ἔστι διὰ τὰ προειρ. M 17 δὲ]
δὴ M 19. 20 καὶ αὐτὸν μέντοι χρήσιμον in mrg. suppl. F³ 20 προστιθέμενος F
25 τινες om. M εὐζωία F: εὐζωία M: fortasse εὐζωίαν 28 δεῖξει F πάντως
γάρ M 31 ἀπλῶς καὶ om. M 32 εἰδεῖη F 33 πρὸς δ—εἰσεται om. F

τὴν εἰσεται· εἰ δὲ τοῦτο μὴ εἰδεῖη. οὐδὲν' εἰ πατήρ ἐστι Σωφρονίσκος εἰσεται.

p. 8b7 Ωσαύτως δὲ καὶ τόδε τι εἰ οἶδεν.

Εἰ γάρ οἶδε τις μέγεθός τι ὡς διπλάσιον, εἰσεται, φησί, καὶ τίνος 5 διπλάσιον· εἰ γάρ μή, οὐδὲ τὸ διπλάσιον ἐπίσταται. καὶ εἰ οἶδεν ὅτι καλλιόν ἐστιν. ἡφεῖται εἰδέναι καὶ τίνος καλλιόν· εἰ γάρ μή, ἀλλὰ μόνον ὅτι χείρονος καλλιον, ἀπατηθήσεται οὕτω τὴν ἀπάντων χείρονα ὅλην πολλάκις λέγων καλλιον.

p. 8b10 Ὅποληψίς γάρ τὸ τοιοῦτο γίνεται, οὐκ ἐπιστήμη.

10 Ἡ μὲν γάρ οὐπόληψίς ἀμυδρὸς καὶ ἀβέβαιός ἐστι γνῶσις, οὐ δὲ ἐπιστήμη γνῶσις ἐστιν ἀπταιστος.

p. 8b13 Οὐδέν ἐστι χεῖρον αὔτοῦ.

Οὐδὲν γάρ ἀπεικόνις δὲ λέγομεν καλλιον κατὰ τύχην εἶναι πάντων χεῖρον ὡς ἐπὶ τῆς ὅλης.

15 p. 8b15 Τὴν δέ γε κεφαλὴν καὶ τὴν χεῖρα.

Ἐκ τούτων ἀποδείκνυσι λοιπὸν πῶς ἡ τε κεφαλὴ καὶ ὁ ποὺς καὶ ἡ χεῖρ οὐκ ἐστι τῶν πρός τι· ὑποκείσθω γάρ δὲ Σωκράτης τὸ μὲν ἄλλο σῶμα ἐγκεκλουμένος, μόνην δὲ τὴν χεῖρα γυμνὴν ἔχων, ἐνταῦθα ὠρισμένως μὲν οἶδα ὅτι ἐστὶ χεῖρ, τίνος δέ ἐστιν οὐκ οἶδα. τῶν δὲ πρός τι 20 δὲ τὸ ἔτερον ὠρισμένως εἰδὼς καὶ τὸ ἔτερον ὠρισμένως εἰσεται· τὴν δὲ χεῖρα ὠρισμένως εἰδὼς τίνος ἐστὶν ὠρισμένως οὐκ οἶδα· δῆλον οὖν ὅτι ἡ χεῖρ οὐκ ἐστι τῶν πρός τι. ὅμοιώς δὲ ὁ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων μερῶν.

p. 8b21 Ἰσως δὲ χαλεπὸν ὑπὲρ τῶν.

25 Πάνυ ἐμφιλοσόφως φησί· βούλεται γάρ ἡμᾶς μὴ εἰκῇ μηδὲ ὡς ἔτυχεν ἀποφαίνεσθαι καὶ μάλιστα περὶ θεωρημάτων πολλῆς ζητήσεως δειμένων,

1 δὲ] γάρ F εἰδεῖη] εἰδῆ M 3 δὲ om. F εἰ om. M 4 ante εἰ γάρ add. εἰ οἶδεν ἀφωρισμένως ὅτι ἐστι διπλάσιον, εἰσεται τίνος διπλάσιον M φησί, καὶ om. M 5 καὶ εἰ] εἰ γάρ M 6 γάρ] δὲ F μόνον] μᾶλλον F 7 ἀπατηθ. ante ἀλλὰ colloc. F 9 τοιούτον F καὶ οὐκ M ἐπιστήμης F 10 μὲν γάρ om. F 13 πάντων εἰναι colloc. M 15 γε om. F 16 τε om. F 19 ἐστί (post ὅτι) om. F 24 ὑπὲρ] ἐστιν οὐκ] οὐκέτι F 20 δὲ om. F 21 οὖν Vat. 2173: om. FM 26 δειμένων scripsi: ἐχμένων FM

μετὰ πολλῆς δὲ βασάνου καὶ κρίσεως. ἐπειδὴ δὲ οὐδὲ εἰς εὐ-
πορίαν μαθήσεως τὸ ἀπορεῖν. οὐκ ἄγρηστόν φησι τὸ διηπορηκέναι περὶ
έκάστου αὐτῶν· τὸ γάρ μη ἀπορεῖν δύο ταῦτα σημαίνει, τὸ πάντων ἔχειν
τὰς γνώσεις ὡς ἡ πρόνοια (οὐδὲν γάρ ἐν αὐτῇ ἀπορόν ἔστι) καὶ τὸ παντα-
ῦ γόνθεν ἐστερῆσθαι γνώσεως· δὲ γάρ μη οὐδέ τις, οὐδὲ ἀπορεῖ. ήμεῖς δὲ
μέσοι ὅντες τῶν τε ὑπέρ ήμας καὶ τῶν μεθ' ήμας μέσως πως γινώσκο-
μεν οὐδῆς γράμμενοι τῇ ἀπορίᾳ· καὶ μάζαπερ γάρ τὰ πυρία πρὸς ἑαυτὰ παρα-
τριβόμενα πῦρ ἀφιᾶσιν, οὖτω καὶ αἱ ψυχαὶ ἀποροῦσσαι διὰ τῆς ζητήσεως
ἀφιᾶσι τὸ τῆς ἀληθείας φῶς. ἐπειδὴ οὖν δὲ Ἀριστοτέλης ἐλάβετο ἀνω-
10 τέρῳ τοῦ ὄρισμοῦ τοῦ λέγοντος πρός τι εἶναι τὰ ἑτέρων λεγόμενα, ὡς
κινδύνευσσιν τινῶν οὐσιῶν γίνεσθαι τῶν πρός τι, νῦν φησιν διὰ τοῦτος οὐ
δεῖ ήμας διισχυρίζεσθαι διὰ οὐκ ἔστι πρός τι τὰ ἑτέρων λεγόμενα· πολλά-
κις γάρ ἀπολογεῖται τις πρὸς τὴν εἰρημένην ἐξ ήμῶν ἀπορίαν. |

Περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος.

121v

15 Τῷ αὐτῷ τρόπῳ τῆς διδασκαλίας | ἐπὶ τῆς ποιότητος κεχρήμεθα, 122r
φ καὶ ἐπὶ τῶν πρός τι. δεῖ οὖν ήμας καὶ ἐνταῦθα προλαβεῖν τινα τῆς
διδασκαλίας καὶ ζητῆσαι πρότερον τὴν τάξιν τῆς κατηγορίας, δεύτερον τὸν
ὄρισμόν, εἴτα τὴν ἐπιγραφὴν περὶ ποιοῦ καὶ ποιότητος, τέταρτον δὲ
ἐπὶ τούτοις καὶ περὶ τῆς διαιρέσεως αὐτῆς. καὶ η μὲν τάξις τῆς κατηγο-
ρίας ξῆλη ημῖν δῆλη ἐκ τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς πρός τι. περὶ δὲ τοῦ
ὄρισμοῦ ζητοῦμεν διὰ τί τῆς ποιότητος τὸν ὄρισμὸν ἀποδιδούς φησιν διὰ
καθ' ἥν οἱ μετέχοντες αὐτῆς ποιοὶ λέγονται, αὐτὸν δὲ διπερ ἐζη-
τοῦμεν ὡς συζητεῖσθαι διαλογούμενον. ἐροῦμεν διὰ οὗτος δὲ λόγος
εἰς ἔννοιαν ήμας ἀγει τῆς ποιότητος διὰ τοῦ ποιοῦ· σαφέστερον γάρ ἔστι
25 τὸ ποιὸν ἀπε δὴ αἰσθῆσαι ληπτόν, καὶ ὅλως ἀπ' αὐτοῦ εἰς ἔννοιαν τῆς
ποιότητος ἐρχόμεθα· θεασάμενοι γάρ τὸ ἐν γάλακτι λευκὸν καὶ τὸ ἐν
χιόνι καὶ τὸ ἐν ψιμοθίῳ εἰς ἔννοιαν ἐρχόμεθα λευκότητος, ὅμοίως γενού-
μενοι μέλιτος καὶ φοίνικος καὶ ισχάδος εἰς ἔννοιαν ἐρχόμεθα τῆς γλυκύ-
τήτης. ἐκ τοῦ ποιοῦ οὖν τοῦ δεδεημένου τὰς προειρημένας ποιότητας,
30 λευκότητα λέγω καὶ γλυκύτητα, ὡς σαφεστέρου οὗτος τὴν διδασκαλίαν ποι-

2 μαθήσεως] μαθήσεται F 4 ή om. F 6 τε om. M նույն] περὶ M
μεθ'] καθ' M 7 πρὸς τὰ πυρόβολα ἔαντά F 9. 10 τοῦ ἀνωτέρου ὄρισμοῦ ἐπε-
λάβετο F 11 τινῶν] τῶν F 13 τὰ εἰρημένα M 14 tit. περὶ ποιοῦ καὶ
ποιότητος F: Φωτίου περὶ ποιότητος, tum post Photii expositionem ἀμμωνίου M
15 καὶ ἐπὶ τῆς ποιότ. M 16 ὁ καὶ] ὡς M 18 post ἐπιγραφὴν add. τί δήποτε
μη ὡς ἐν ταῖς ἀλλαῖς κατηγορίαις ἀπλῆγν ἐποιήσατο τὴν ἐπιγραφὴν ἀλλὰ M 19 περὶ]
ἐπὶ M 23 ἐροῦμεν — ποιότητος (24)] τὴν ποιότητα F 25 δὴ om. M
26 τὸ (prius) ex τῷ corr. F 27 ψιμοθίῳ M 28 φοίνικος καὶ μέλιτος colloc. F
29 οὖν τοῦ] τοῦ καὶ F 30 σαφεστέρου (ώς om.) γοῦν ὅντος τοῦ ποιοῦ ἐκ τούτου τὴν
διδ. F

εῖται. ἔστι δὲ ποιὸν μὲν αὐτὸν τὸ μετέχον ποιότητος, τὸ δὲ μετεγόμενον ἡ ποιότητος· διὰ γάρ τοῦτο καὶ προέταξε τὸ ποιὸν ἐν τῇ ἐπιγραφῇ ὡς ἐν τούτῳ τῆς ποιότητος θεωρουμένης.

Δεῖ δὲ ἐπὶ τούτοις καὶ τὴν διαιρέσιν τῆς κατηγορίας εἰπεῖν. Ιστέον 5 διει τῆς ποιότητος ὁ Ἀριστοτέλης τέσσαρα ἡμίν παραδίδωσιν εἰδῆ, πρῶτον ἔξιν καὶ διάθεσιν, δεύτερον δύναμιν καὶ ἀδύναμίαν, τρίτον παθητικὴν ποιότητα καὶ πάθος, τέταρτον σχῆμα καὶ μορφήν, καὶ ἔξις μὲν ἔτιν, ὡς 10 ὅταν λέγωμεν τὸν γεωμέτρην ἔξιν ἔχειν εἰς τὰ γεωμετρικὰ θεωρήματα, διάθεσις δὲ ἔστιν, ὡς ὅταν εἴπωμέν τινα παρακούσματα ἔχειν γεωμετρικῶν 15 θεωρημάτων, καὶ τοῦτο μὲν τὸ πρῶτον εἰδός τῆς ποιότητος. τὸ δὲ δεύτερον δύναμις καὶ ἀδύναμία, δὲ ἔστιν ἐπιτηδειότης καὶ ἀνεπιτηδειότης πρὸς τὰ φυσικὰ πράγματα, καὶ τὴν μὲν δύναμιν ἐπιτηδειότητα τὴν δὲ ἀδύναμίαν ἀνεπιτηδειότητα καλοῦμεν. τρίτον δὲ εἰδός παθητικὴν ποιότητας καὶ πάθος· 20 ἔστι δὲ παθητικὴ ποιότητος ὡς ἡ ἐν τῇ χιόνι ψυχρότητος καὶ ἡ ἐν τῷ πυρὶ θερμότητος. αὐτὴ δὲ ἔστι διττή, ἡ ὡς πάθος ποιοῦσα ἡ ὡς ἀπὸ πάθους ἐγγινομένη· ἡ μὲν οὖν ψύξις τῆς χιόνος καὶ ἡ τοῦ πυρὸς θερμασία λέγεται παθητικὴ ποιότητος, οὐχ ὡς ἀπὸ πάθους ἐγγινομένη ἀλλὰ ὡς πάθος ἐμποιοῦσα (οὕτε γάρ τροπή τις ἐγένετο περὶ τὸ ὑποκείμενον, ἵνα δέξωνται ταύτας τὰς ποιότητας τό τε πῦρ καὶ ἡ χιόνη, ἀλλὰ μᾶλλον ταῦτα ἐν ἀλλοις 25 ἐντιθέασι πάθη. Θερμότητα καὶ ψυχρότητα). ἡ δὲ ἐν τῷ τεθερμασμένῳ σιδήρῳ θερμασία λέγεται παθητικὴ ποιότητος ὡς ἀπὸ πάθους ἐγγινομένη. πάθος δὲ λέγομεν, ἡρίκα τὸν πρότερόν τις χρόνον ὠχρὸς ὄν δὲι αἰδῶ ἐρυθριάσῃ· τὸ ἔρευθρος τοῦτο ἐροῦμεν εἶναι πάθος. | τέταρτον δὲ εἰδός 122v τὸ σχῆμα καὶ ἡ μορφή, καὶ εἰδέναι δεῖ διεῖ τὸ μὲν σχῆμα ἐπὶ τῶν σύβ- 30 χων λέγεται, ἡ δὲ μορφὴ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων. εἰδέναι δὲ δεῖ διεῖ καὶ ὁ Πλά- των ἐχρήσατο τῷ τῆς ποιότητος ὀνόματι ἐν τῷ διαιλόγῳ τῷ Θεατήτῳ καὶ αὐτὸς γέγονε πρῶτος δημιουργὸς τοῦ ὀνόματος· φησὶ γάρ διεῖ ‘δοκεῖς μοι ἀγνοεῖν τί σημαίνει τὸ τῆς ποιότητος ὄνομα διὰ τὸ ἀθρόως εἰρῆσθαι’. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης ἐπέτειν τὸ τῆς ποιότητος ὄνομα οὐ μόνον ἄγρι σωρά- 35 των ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τὴν ψυχήν, λέγων ποιότητας εἶναι ἐν ψυχῇ ἐπιστήμην καὶ ἀρετήν.

“Ἐστι δὲ τὸ ἀπορῆσαι τῷ Ἀριστοτέλει λέγοντας μὴ δεόντως αὐτὸν πεποιησθαι τὴν διαιρέσιν· λέγομεν γάρ ἔξιν οὐ μόνον ἐπὶ τῆς ψυχῆς ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ σώματος· τὴν γάρ ὑγείαν ἔξιν λέγομεν εἶναι τοῦ σώμα- 40 τος, καὶ πᾶλιν ἔκτικὸν πυρετόν. ταύτας οὖν τὰς ποιότητας ὑπὸ ποιὸν

2 καὶ om. F   ὑπογραφῇ F   8 τὰ γεωμετρικὰ—εἴπωμεν (9) om. F   9 ἔχειν
om. F   10 καὶ τοῦτο—τὸ δὲ om. F   11 δύναμιν FM   ἀδύναμίαν M   ὅ
om. F   12. 13 ἀνεπι. ἀδυν. colloc. M¹   13 δὲ] ἔστιν M   14 ἡ (utrobius) om. M
17 ὡς (post οὐχ) om. F   18 οὗτε] απ οὐδὲ?   20 τεθερμ.] θερμ. F   21 ἐγγε-
νομένη F   23 αἰρυθριάσῃ F: ἐρυθράσει M   24 τὸ σχῆμα supra ser. F   μὲν
om. F   25 τῶν om. F   καὶ εἰδέναι δὲ F   25. 26 ὁ θεῖος πλ. M   26 διαιλ.]
λόγω F   Θεατήτῳ] p. 182 A   28 post εἰρῆσθαι add. καὶ ὁ μὲν πλάτων οὕτως
ἐχρήσατο M   30 ἐν ψυχῇ M: ἥγουν F   32 ἀπορῆσαι] ἐπιστῆσαι coni. Diels
35 ποιῶν F

τῶν τεττάρων εἰδῶν τῆς ποιότητος τῶν ὑπὸ Ἀριστοτέλους εἰργμένων ἀνάγομεν; ἵνα οὖν τελεία ἡ ἡ διαιρέσις, εἴπωμεν οὕτως· τῆς ποιότητος ἡ μὲν ἔστι κατ' ἐπιτηδειότητα ἡ δὲ κατ' ἐνέργειαν, καὶ αὕτη μὲν ἡ κατ' ἐπιτηδειότητα ποιεῖ τὸ δεύτερον εἰδῶς τὸ ὑπὸ Ἀριστοτέλους εἰργμένον τὸ 5 κατὰ δύναμιν καὶ ἀδυναμίαν, ἡ δὲ κατ' ἐνέργειαν ἡ τελειωτικὴ ἔστιν ἡ κακωτικὴ ἡ οὔτε τελειωτικὴ οὔτε κακωτική. τῆς δὲ τελειωτικῆς ἡ μὲν πάθος ἐμποιεῖ περὶ τὴν ἡμετέραν αἰσθησιν ἡ δὲ οὐ ποιεῖ πάθος. αὕτη ἡ μὴ ποιόσα πάθος ἡ δυσαπόβλητός ἔστιν ἡ εὐαπόβλητος, καὶ εἰ μὲν δυσαπόβλητός ἔστι, γίνεται ἔξις, καὶ γίνεται ἡ ἐν ψυχῇ ἡ ἐν σώματι, εἰ 10 δὲ εὐαπόβλητος, γίνεται διάθεσις. ἔξις δὲ ἐν ψυχῇ μὲν ἐπιστήμη ἀρετή, ἐν σώματι δὲ ὡς ὑγεία, εἰ δέ τις εἴποι τὴν ὑγείαν πάθος ἐμποιεῖν (αἰσθανόμεθα γάρ αὐτῆς), ἐροῦμεν ὅτι οὐ τῆς ὑγείας αἰσθανόμεθα, ἀλλὰ τῶν παθητικῶν ποιότητων τῶν ἡγουμένων τῆς ὑγείας· οἱ μὲν γάρ πυρέττοντες αἰσθάνονται τῆς παρὰ φύσιν θερμασίας παρούσης καὶ πᾶλιν ἀπόύσης, τῆς 15 μέντοι ὑγείας αὐτῆς οὐκ αἰσθάνονται· διὸ καὶ δύοι ἀνίστοι, νόσου παρούσης ἀμυδρᾶς οὐκ αἰσθάνονται· οὐ γάρ ἔστι τότε κατάδηλος ἡ νόσος εἰ μὴ μόνοις τοῖς ἱατροῖς, καὶ αὐτοὶ δὲ οὐκ ἱατροὶ διαγνώσεως σημεῖα τινα ἔχουσι, δι’ ὧν θηρῶνται τὴν νόσον καὶ τὴν ὑγείαν. τῆς δὲ πάθος ἐμποιούσης ἡ μὲν δυσαπόβλητός ἔστιν ἡ δὲ εὐαπόβλητος, καὶ εἰ μὲν εὐαπό- 20 βλητός εἴη, τὸ ἐν τμῆμα τοῦ τρίτου εἰδῶν ποιεῖ τοῦ ὑπὸ Ἀριστοτέλους εἰργμένου, φημὶ δὴ τὸ πάθος, οἱόν ἔστι τὸ ἔρευθρος τοῦ δι’ αἰδῶ ἐρυθριάσαντος· ἡ γάρ φύσις τοῦ ἀνθρώπου συνειδοῦτα τῷ ἑαυτῆς πταίσματι μὴ βουλομένη | ἄτιμα μηδὲ ἔρημα εἶναι τὰ ἐπιπολῆς τὰ τιμιώτερα ἑαυτῆς εἰς 123¹ προκόλυμμα πέμπει τοῦ πάθους· τιμιώτερα δὲ πάντων τῇ φύσει τό τε 25 πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα. καὶ ἡ μὲν φύσις ἀποστέλλει τὸ αἷμα εἰς τὰ ἐπιπολῆς, τὸ δὲ γρῦμα τοῦ χυμοῦ ποιεῖ τὸ ἔρευθρος. εἰ δὲ δυσαπόβλητος εἴη, ποιεῖ τὸ ἔτερον τμῆμα τοῦ τρίτου εἰδῶν, τὴν παθητικὴν ποιότητα τὴν πάθος ἐμποιοῦσαν. εἰ δὲ μήτε τελειωτικὴ εἴη μήτε κακωτική, ἡ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν θεωρεῖται ἡ διὰ βάθους κεχώρηκε τοῦ ὑποκειμένου. 30 καὶ εἰ διὸ τοῦ βάθους κεχώρηκεν, ἡ εὐαπόβλητός ἔστιν ἡ δυσαπόβλητος· καὶ εἰ μὲν εὐαπόβλητος εἴη, ποιεῖ πάλιν πάθος τοῦ τρίτου εἰδῶν τῆς ποιότητος, εἰ δὲ δυσαπόβλητος εἴη, ποιεῖ παθητικὴν ποιότητα, οὐ τὴν πάθος ἐμποιοῦσαν ἀλλὰ τὴν ἀπὸ πάθους ἐγγινομένην, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ἐκ γενετῆς ἐρυθροῦ· διὸ γάρ τρόπον ὁ δι’ αἰδῶ ἐρυθριάσας κατὰ πάθος ἔσχε

1 τεττάρων ομ. F 2 ἡ scripsi: εἴη FM 6 οὔτε (prius) τε supra ser. F² 9 ἔστι] εἴη M καὶ γίνεται ἡ] γίνεται δὲ M εἰ] ἡ F 11 τῷ σώματι M 12 αὐτήν F 13 τῶν ομ. F 13. 15 ὑγείας M 15 μέντοι] μὲν F 16 οὐ] οὐδὲ M 18 ἔχουσι supra ser. M τῆς δὲ πάθος] εἴπωμεν ὅτι τῆς ποιότητος τῆς πάθος F 19 ἔστιν ομ. F 20 ποιεῖ post ἐν colloc. M 21 τὸ πάθος οἱόν ἔστι ομ. F 22 τοῦ ἀνθρ. ἑαυτῇ πταίσματι (τῷ ομ.) συνειδοῦσα καὶ μὴ βουλομένη αὐτὸς σημᾶναι μηδὲ ῥίματι μήτε ἀφύλακτα διαιρεῖνται ἀσῆμαντον ἀφύλακτα μηδὲ ῥίματα εἶναι τὰ ἐπιπολῆς F 23 εἰς] αν ὡς? 24 τιμιώτερον M 25 ante πνεῦμα add. γρῦμα F 26 δυσαπόβλητα F 27 ποιότητα ομ. F 29 βάθος F 30. 31 εὐαπόβλητον (bis) et δυσαπόβλητον F 31 πάλιν post εἰδῶν colloc. M 34 γενητῆς (sic) F

τὸ τοιοῦτον γρῶμα, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὁ ἐκ φύσεως ἐρυθρὸς κατὰ φυσικὸν πάθιος τοιοῦτον ἔσχε γρῶμα.

Ἴστέον δ' ὅτι ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ἀλλοίωσιν γενέσθαι λέγει ἐν τῷ ἐβδόμῳ τῆς Φυσικῆς ἀκροάσεως οὐκ ἀπὸ πάσης ποιότητος ἀλλὰ μόνον τῶν παθητικῶν· αἱ γὰρ κατὰ τὴν ἔξιν ποιότητες οὐ ποιοῦσι, φησίν, ἀλλοίωσιν ἀλλ' ὅδόν τινα ἡ ἐπὶ φύσιον ἢ ἐπὶ γένεσιν· ἡ γὰρ τῆς ἔξιν μεταβολὴ ἐναλλαγὴ τῆς οὐσίας ἔστιν. ἐπιζητῶν γὰρ ὁ φιλόσοφος τὰ εἰδῆ τῆς μεταβολῆς ἔλεγεν ἥξεν εἶναι, γένεσιν φύσιον αὐτῆσιν μείνωσιν ἀλλοίωσιν τὴν κατὰ τόπον μεταβολὴν. Θεωροῦνται δὲ αὗται αἱ μεταβολαὶ 10 ἐν τέτρασι κατηγορίαις, ἐν οὐσίᾳ ἐν ποσῷ ἐν τῇ ποσῷ. καὶ ἡ μὲν μεταβολὴ, φησίν, ἡ γνομένη περὶ τὴν οὐσίαν ἡ μὲν ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὃν γνομένη λέγεται γένεσις, ἡ δὲ ἀπὸ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὃν λέγεται φύσιος. ἡ δὲ περὶ τὴν τοῦ ποσοῦ κατηγορίαν γνομένη μεταβολὴ καλεῖται αὐτήσις καὶ μείνωσις. ἡ δὲ ἐν τῇ τοῦ ποσοῦ κατηγορίᾳ ἡ 15 κατὰ τόπον μεταβολὴ, ἡ δέ γε ἀλλοίωσις οὐ κατὰ πᾶν εἰδος ποιότητος γίνεται· αἱ γὰρ κατὰ τὴν ἔξιν οὐκ ἀλλοίωσεις, ἀλλ' οἷον γενέσεις τινὲς καὶ φύσιοι· εἴτε γὰρ ἐν τῇ ψυχῇ εἴη ἔξις, ὡς ἐπιστήμη ἡ ἀρετὴ ἔσται, εἴτε ἐν σώματι, ὡς ὑγεία, καὶ ἐάν μία τούτων μεταβληθῇ· εἰ μὲν ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν, γίνεται γένεσίς τις, εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ ὄντος 20 εἰς τὸ μὴ ὄν, φύσιος λέγεται. καὶ ταῦτα, φησίν, οὐ δεῖ καλεῖν ἀλλοίωσεις. οὐκοῦν ἐροῦμεν τὴν ἀλλοίωσιν γίνεσθαι, ἡγίκα μεταβολὴ κατὰ τὰς παθητικὰς ποιότητας γένηται, τοῦτ' ἔστιν οὐ κατὰ τὰς οὐσιώδεις ἀλλὰ κατὰ τὰς συμβεβηκυάς τῷ πράγματι. | καὶ ταῦτα μὲν περὶ τούτων εἰρήσθω. 123^v

Εἰ δὲ μὴ δι' ὅλης τῆς οὐσίας κεχωρίκεν, ἀλλὰ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν 25 μόνην θεωρεῖται, εἰ μὲν ἐν ἀλύχοις εἴη, λέγεται σχῆμα, εἰ δὲ ἐν ἀλύχοις, λέγεται μορφή· ταῦτην γὰρ ἴσμεν διαφορὰν σχήματος καὶ μορφῆς, ἡ ὅτι τὸ μὲν σχῆμα ἐν τῇ φαντασίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ θεωρεῖται, ἡ δὲ μορφὴ ἐν τοῖς φυσικοῖς πράγμασιν, ὡς φέρειν τὸ τῆς μορφῆς ὄνομα καὶ κατὰ παντὸς ἀλύχου, φημὶ δὴ λίθου καὶ ἔλου καὶ σιδήρου καὶ εἴ τι ἄλλο τῶν 30 φυσικῶν σωμάτων μετέχει σχήματος. εἰ δέ τις εἴποι δι' ἣν αἰτίαν μὴ καὶ τὰ γράμματα λέγομεν εἶναι μορφήν, ἐπειδὴ καὶ αὐτὰ περὶ τὴν ἐπιφάνειαν θεωροῦνται, ἐροῦμεν ὅτι τὰ γράμματα οὐδὲ ἀπλῶς ἐν τῇ μεταβολῇ τῆς ἐπιφανείας θεωροῦνται, ἀλλὰ πάντις ἀμείβεται καὶ περὶ τὴν κρᾶσιν τὸ σῶμα, ἐπὶ δὲ τῆς μορφῆς καὶ τοῦ σχήματος τῆς οὐσίας πάντῃ ἀτρέπτου

1 ἐρυθρὸς] ἐρυθριάσας F   2 γρῶμα Vat. 2173: τὸ γρῶμα FM   3 δτε F
λέγει γενέσθαι colloc. M   3. 4 ἐν τῷ ἐβδόμῳ τῆς Φυσικῆς ἀκροάσεως] cf. c. 3
p. 245b3sq.   5 ἔξιν] τάξιν F   φησίν] φυσικὴν M   6 ἡ (post τινα) om. F
7 μεταλλαγὴ μεταβολὴ F   ἐπιζητεῖ F   8 ἔλεγε δὲ F   11 γενομένη F
τοῦ om. M   12 ὃν om. F   γενόμενον F   14 τοῦ om. M   post κατηγ.
add. καλεῖται M   15 ἀλλοίωσίς φησιν M   16 λέγοιντο] γένοιντο M   17 ώς]
ἡ F   18 ἔσται] ἔστιν M   ὑγεία M   ἔλαν] εἰ F   25 θεωροῖτο M   ἀλύχω—
ἐμψύχω M   29 φημι] λέγω M   καὶ (ante ἔλου) om. F   30 σχήματος] σώμα-
τος M   31 τὰ γράμματα] κατὰ γράμμα F   περὶ] κατὰ F   33 καὶ om. F
κράσιν F   34 τῆς οὐσίας πάντη om. F

μενούσης ἡ μεταβολή περὶ μόνην τὴν ἐπιφάνειαν γίνεται· ἐὰν γάρ εἰληφθεῖς κηρὸν ποιήσωμεν αὐτῷ τρίγωνον σχῆμα, εἴτα πάλιν μεταλλάξαντες αὐτὸν ἀπὸ τοῦ τριγώνου ποιήσωμεν σφαιραν, οὐδεμίαν μεταβολὴν τῆς οὐσίας ποιήσαντες τὸ σχῆμα μόνον ἡμεῖς χαμενοί· οὐδὲν γάρ ἡττον ἔσται κηρὸς καὶ τριγώνου ἔχων σχῆμα καὶ σφαιρικόν.

p. 9a10 Εἰσὶ δὲ αἱ μὲν ἔξεις καὶ διαθέσεις.

"Ωσπερ γάρ τοῦ ὀνόματος καὶ τοῦ ῥήματος κατηγορεῖται τὸ ὄνομα, οὗτο καὶ τῆς ἔξεως καὶ τῆς διαθέσεως κατηγορεῖται ἡ διάθεσις, καὶ ἔστι μὲν ἡ ἔξις καὶ διάθεσις κατὰ τὴν κοινὴν αὐτῶν κατηγορίαν, οὐκ ἔστι δὲ 10 ἡ διάθεσις καὶ ἔξις· τῶν γάρ διαθέσεων ἡ μὲν διαιρεῖται εἰς ἔξι καὶ διάθεσιν, ἡ δὲ ἀντιδιαστέλλεται πρὸς τὴν ἔξιν.

p. 9a14 Ἔτερον δὲ γένος ποιόγητος.

Τῆς ποιότητος γένους οὕσης διὰ τί τῶν εἰδῶν αὐτῆς τὸ μὲν πρῶτον λέγει τὸ δὲ δεύτερον; φαμὲν ὅτι καθὸ μὲν ποιότητες οὐκ ἔστι τὸ μὲν πρῶτον 15 αὐτῶν τὸ δὲ δεύτερον, | ἀλλὰ μόνον ἀξιώματι διαφέρει, ὡς ἀν καὶ ἀνθρω- 124r πος ἵππου. πῶς δὲ τῆς ποιότητος γένος φρεσί, καὶ μὴν γενικώτατον ἔστι γένος; γένος εἶπεν ἀντὶ τοῦ εἶδους, ἵνα δεῖξῃ ὅτι οὐκ ἔστιν εἰδικώτατον εἶδος, ἀλλὰ γένος μὲν ὑπάλληλον, εἶδος δὲ ὑπὸ τῆς ποιότητας ἀναφερόμενον, ὡς ἀν εἰποιμεν τῆς οὐσίας γένος εἶναι τὸ ζῆν ἀντὶ τοῦ ὑπὸ 20 αὐτὴν γένους.

Δεύτερον οὖν τοῦτο ἀποδιδωσιν εἶδος ποιότητος τὸ κατὰ δύναμιν καὶ ἀδύναμίαν. λέγει δὲ πυκτικὸς ἡ δρομικὸς τοὺς φύσιν ἔχοντας ἐπιτηδείαν πρής τι τῶν τοιούτων, τοῦτ' ἔστι τοὺς δυνάμει τοιούτους ὄντας. καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἶδος τῆς ποιότητος ἐνεργείᾳ θεωρεῖται ἡ τε ἔξις καὶ ἡ διάθεσις, τὸ δὲ δεύτερον δυνάμει· οἱ γάρ δυνάμει πύκται ἡ δρομικοὶ ἐπιτηδείατητα εἰς τοῦτο ἔχειν λέγονται κατὰ δύναμιν φυσικὴν ἡ ἀδύναμίαν. ἐὰν δὲ πύκτης ἡ δρομεὺς ἐνεργείᾳ ἦ, οὐκέτι κατὰ δύναμιν φυσικὴν ἡ ἀδύναμίαν λέγεται, ἀλλ᾽ ἔξιν καὶ διάθεσιν.

1 γένεται λέγεται M   2 ποιάμεν scripsi: θήσωμεν F: θήσομεν M   post σχῆμα add. ἡ κύβον F   μαλάξαντες F   3 τρίγωνον M   5 post σφαιρικὸν add. Διπλῆν τὴν ἐπιγραφὴν ἐποίησατο, ἐπειδὸν καὶ τὸ τῆς ποιότητος ὄνομα, ἡ ὡς αὐτὸ καθ' αὐτὸ καὶ νῦν μόνῳ νοούμενον ἡ ὡς αἰσθήσει ληπτόν. καθ' αὐτὸ μὲν ὡς αὐτὸ τὸ τῆς ποιότητος γένος οἷον ἡ καθῆλον λευκότης, αἰσθήσει δὲ ληπτὸν ὡς τὸ αἴτιον λαζὸν (potius τὸ μεταλλόν) αὐτῆς καὶ παρωνύμως ἀπ' αὐτῆς ὄνομασθὲν οἷον τὸ λευκὸν σῶμα. Τὸ πλεοναχῶς ἐνταῦθα οὐ τὸ δημωνύμως σημαίνει ἀλλὰ τὸ διαφόρως· γένος γάρ γενικώτατον ἡ ποιότης συνωνύμως τῶν ἔσωτῆς εἰδῶν κατηγορούμενον M   8 διάθεσις] διάθεσεις (sic) F   11 ἡ δὲ] ἡττις M   12 ἔτερον] δεύτερον M   13 γένος Vat. 2173: γένος FM   14 λέγομεν F   15 ἀν] ἐὰν F 16 τὴν ποιότητα F   17 τοῦ om. M   18. 19 ἀναφερ.] φερόμενον F   20 γένους] γένος F   25 οἱ] οὐ F   26 ἔχοντες M   ἀδύν. εἶναι M   27 δὲ] γάρ M   πύκτης ἡ δρομεὺς] δρομεὺς ἡ πυκτικὸς F   ἡ ante πύκτης colloc. M   28 ἔξιν καὶ διαθέσεις M

p. 9a16 Οὐ γὰρ τῷ διακεῖσθαι πως.

Οὐ τῷ εἶναι αὐτοὺς ἐνεργείᾳ τοιούτους λέγομεν, ἀλλὰ τῷ δύναμιν αὐτοὺς ἔχειν τοιαύτην.

p. 9a21 'Υγιεινοὶ δὲ λέγονται τῷ δύναμιν ἔχειν φυσικὴν τοῦ μηδὲν πάσχειν.

'Ιστέον ὅτι λέγεται δύναμις ἡ τῷ πεφυκέναι ποιεῖν, καθάπερ λέγομεν πύκτην τὸν δυνάμενον πλήττειν, ἡ τῷ πεφυκέναι μὴ πάσχειν, καθάπερ λέγομεν τὸν ύγιαίνοντα δύναμιν ἔχειν τοῦ μὴ πάσχειν καὶ πᾶλιν τὸν νοσοῦντα λέγομεν δύναμιν ἔχειν τοῦ πάσχειν. εἰ δὲ τις εἴποι τὴν ἀδύναμίαν μὴ 10 εἶναι ποιότητα, ἐλέγγομεν τοῦτον ἐκ τοῦ ἀντικειμένου αὐτῇ· τὴν γὰρ δύναμιν οὐδεὶς ἔστι οὐτως ἡλίθιος, ὃς φρεσὶ μὴ εἶναι ποιότητα· ἀποδέεικται δὲ ὅτι ὡς ἂν ἔχῃ τὸ ἔτερον τῶν ἑναντίων, οὐτως ἔχει καὶ τὸ ἔτερον· καὶ γὰρ ὅπλον τὸ αὐτὸν γένος ἀνάγονται. λέγεται τοίνυν καὶ ἡ ἀδύναμία τριχῶς· λέγεται γὰρ ἀδύναμία (ἐπί) τοῦ μὴ πεφυκότος ποιεῖν, ὥσπερ τὸν 15 νοσοῦντα λέγομεν ἀδύναμίαν ἔχειν τοῦ ποιεῖν. λέγεται δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ πεφυκότος πάσχειν, ὥσπερ τὸν ύγιαίνοντα λέγομεν ἀδύναμίαν ἔχειν τοῦ ποιεῖν. λέγομεν δὲ πᾶλιν τὸν νοσοῦντα ἀδύναμίαν ἔχειν τοῦ μὴ παθεῖν, τοῦτ' ἔστι τὴν τοῦ πάσχειν δύναμιν· ἡ γὰρ ἀπόφασις τοῦ μὴ παθεῖν δύναμιν εἰσάγει τοῦ παθεῖν καὶ τούναντίον ἡ ἀπόφασις τοῦ παθεῖν δύναμιν 20 εἰσάγει τοῦ μὴ παθεῖν. ἔστι δὲ καὶ ἄλλως εἰπεῖν· λέγεται γὰρ δύναμις ἡ πρὸς τὸ καθόλου, ὡς ἔαν λέγομεν δύναμιν ἔχειν πάντα ἄνθρωπον γεωμετρεῖν, ἡ πρὸς τὸ ῥαδίως, ὡς ὅτι ὁ δεῖνα ἄνθρωπος δύναμιν ἔχει τοῦ γεωμετρεῖν ἀντὶ τοῦ ῥαδίως δύναται γεωμετρῆσαι. ὄμοιώς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς ἀδύναμίας· λέγομεν γὰρ καὶ αὐτὴν ἡ πρὸς τὸ μὴ πεφυκός ὅλως γεωμετρεῖν 25 οἷον τὸν κύνα, ἡ πρὸς τὸν δυσχερῶς γεωμετροῦντα οἷον τὸν νωθῆ. οἷον οἱ μὲν νοσώδεις δύναμιν ἔχουσι τοῦ πάσχειν τι ῥαδίως, ἀδύναμίαν δὲ τοῦ μὴ πάσχειν, οἱ δὲ ὑγιεινοὶ τὸ ἀνάπταντι. |

2 οὖ] ἀντὶ τοῦ οὐ γὰρ M ἀλλὰ—τοιαύτην (3) om. F 6 ίστέον δὲ ὅτι πολλαχῶς M
6. 7 τῷ] τὸ F 7 τὸν πύκτην ποιεῖν τῷ δύνασθαι πλήττειν M post πάσχειν addas
ἡ τῷ πεφυκέναι πάσχειν 8. 9 λέγ. τὸν νοσοῦντα colloc. M 9 μὴ om. M 10 τοῦ-
το F 11 οὐ φρεσὶ μὴ M 14 τριχῶς—ἀδύναμία om. F 16 πεφυ-
κότα F 18 ἡ γὰρ ἀπόφασις—τούναντίον (19) om. F 19 ἡ ἀπόφ.] ἡ γὰρ ἀπόφ. F
20 ἔστι δὲ καὶ ἄλλως—νωθῆ (25) eicias ἔστι — εἰπεῖν om. F 20. 21 ἡ πρὸς τὸ
καθόλου ἡ πρὸς τὸ ῥαδίως. ὄμοιώς δὲ καὶ ἡ ἀδύναμία. οἷον λέγομεν καθόλου δύναμιν ἔχειν
πάντα ἄνθρ. γεωμετρεῖν, πρὸς δὲ τὸ ῥαδίως λέγομεν ὅτι ὁ δεῖνα ἄνθρ. δύναμιν ἔχει τοῦ γεωμε-
τρεῖν ἀντὶ κτλ. M 21 λέγωμεν scripsi: λέγομεν F 24 γεωμετρῆσαι F 25 οἷον
(primum) om. F τὸν (alt.)] τὸ F: evan. M 25. 26 οἷον οἱ μέν γὰρ F
27 post ἀνάπταντι add. τὸ δὲ μὴ πάσχειν ὑπὸ τῶν τυχόντων ῥαδίως πάνυ ἀκριβῶς εἴπεν,
οἷον ὑπὸ καθάματος ἡ ἀνέμου, ἡ ἀπλῶς ὑπὸ ὧν οὐχὶ πέφυκε πάσχειν τὰ ὑγιεινά· πάθοι γὰρ
ἄν ὑπὸ ξίφους ἡ ἄλλου τινὸς τοιούτου F

p. 9a28 Τρίτον δὲ γένος ποιότητος. |

124v

Πάλιν ὡδὲ γένος ἀντὶ εἰδούς εἶπεν. τοῦτο δὲ θεωρεῖται τετραγῶς² 125· ἦ γὰρ παντὶ τῷ εἴδει πάρεστι καὶ λέγεται παθητικὴ ποιότης ὡς ἡ ἐν τῇ χιόνι λευκότης, ἦ οὐ παντὶ μὲν ἀλλὰ τισὶ, φυσικῶς μέντοι καὶ ἐκ γενετῆς, 5 καὶ ὄμοιώς λέγεται παθητικὴ ποιότης ὡς τοῖς Αἰθίοψιν ἡ μελανία, ἦ οὐ φύσει μὲν ἀλλ᾽ ἐπίκτητον καὶ δυσαπόβλητον καὶ λέγεται πάθος ὑπὸ τὴν ποιότητα ἀναφερόμενον ὡς ἡ ὑπὸ μακρᾶς νόσου ἦ ἵκτερικοῦ νοσήματος ὠχρίσις. ἦ ἐπίκτητον καὶ εὐαπόβλητον ὡς ἡ ἐρυθρότης, ὡς ἂν τις ἦ δὲ αἰδῶς ἐρυθράσσῃ ἦ διὰ δέος ὠχρίσσῃ, καὶ λέγεται πάθος ὑπὸ τὸ 10 πάσχειν ἀναφερόμενον· οὐ γὰρ δὴ τὰ μετέχοντα ποιὰ κατὰ ταῦτα λέγεται. ιστέον δὲ διτὶ ταῦτα οὐ μόνον περὶ τὸ σῶμα θεωρεῖται, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν ψυχήν.

Διγῆς δὲ αἱ παθητικαὶ ποιότητες· ἦτοι γὰρ ἀπὸ τοῦ αὐτὰ πεπονθέναι καὶ διὰ πάθους πεποιωσθαι παθητικὴν ἔχειν ποιότητα λέγεται ἦ ἀπὸ τοῦ 15 τὴν αἰτίαν ήμισυ πάσχειν κατὰ τὴν τούτων ἀντιληφθεῖν, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ πυρός· οὐ γὰρ αὐτὸ τὸ πῦρ πέπονθεν, ἵνα θερμανθῆ, ἀλλ' ἡμεῖς τοῦτο πάσχομεν κατὰ τὴν ἀντιληφθεῖν αὐτοῦ θερμαινόμενοι, καὶ τὸ μέλι ὄμοιώς. καὶ τὰ μὲν τοιαῦτα ποιότητές εἰσιν ὡς εἰδος καὶ οὐσία ἐν τῷ ὑποκειμένῳ, 20 καὶ ἀπὸ τοῦ τὴν αἰτίαν πάσχειν ὑπὸ τούτων παθητικὰς ποιότητας ἔχειν λέγεται· τὸ μέντοι σῶμα τὸ αὐτὸ λευκὸν γεγονέναι παθὸν παθητικὴν ἔχειν ποιότητα· συμβεβηκὸς γὰρ αὐτῷ τὸ λευκὸν καὶ ἐπίκτητον, ἀλλ' οὐκ ἐν τῇ οὐσίᾳ αὐτοῦ οὐδὲ εἰδος. πάσχει μὲν οὖν καὶ ἐπὶ τούτων ἡ αἰτία, ἀλλ' ἐπεὶ κυριώτερον παθητικὸν λέγεται τὸ αὐτὸ πεπονθός τοῦ πάθος ἐμποιοῦντος, ἐφ' ὃν ἐστιν ἄμφω, ἐπὶ τούτων ἵσως ἄμεινον ἀπὸ 25 τοῦ κυριωτέρου τὴν ἐπίκλησιν αὐτοῖς γενέσθαι.

p. 9b1 Οὕτε γὰρ τὸ μέλι τῷ πεπονθέναι τι λέγεται γλυκό.

Οὕτε γὰρ πρότερον δίχα δὲν γλυκύτητος ὅστερον ταύτην ἐδέξατο ἀπό τινος πάθους, ἀλλ' αὐτὴν ὥσπερ οὐσιώδης ἐστίν.

2 πάλιν — εἶπεν] γένος πάλιν εἶπεν ἀντὶ εἰδούς M   τετρ. θεωρ. colloc. M   4 post λευκότης add. ἦ ἐν κύκνῳ M   γενετῆς] γενέσεως F   5 καὶ ὄμοιώς — ποιότης om. F; haec post μελανία ponas   οὐ om. M   6 ἐπίκτητος καὶ δυσαπόβλητος FM (cf. v. 8)   8 ἐπίκτητος καὶ εὐαπόβλητος M   ἦ (post τις) om. M   10 λέγονται F 14 πάθος M   πεποιωσθαι scripsi: πεποιεῖσθαι F: πεποιησθαι M   16 τοῦτο om. F 17 ὄμοιώς ante καὶ colloc. M   19 ὑπὸ τούτων] ἀπ' αὐτῶν M   20 αὐτὸ — παθητικὴν] αὐτὸ λέγομεν λευκὸν τὸ παθ. F   21 ἔχειν M: ἔχον F   22 οὐδὲν F 23 ἐπεὶ κυρ. M   λέγει M   24 πάθος Philop.: πάθους codd.   ἵσως ἐπὶ τούτων (ἄμεινον om.) F   25 γενέσθαι om. F   27 οὕτε] an οὐδὲ?

p. 9b11 Ὄτι μὲν οὖν γίνονται διά.

Εἰπὼν τὰ χρώματα παθητικὰς ποιότητας εἰναι | τῷ ἀπὸ πάθους 125v ἐγγίνεσθαι τοῦτο κατασκευάζει καὶ δείκνυσιν οὕτως ἔχον.

p. 9b19 Ὅσα μὲν οὖν τῶν τοιούτων συμπτωμάτων.

5 Τὰ χρώματα συμπτώματα εἰπε διὰ τὸ ἄλλοις πάθεσιν ἐπισυμβαίνειν.

p. 9b27 Ὁμοίως γάρ ποιοὶ κατὰ ταῦτα λεγόμεθα.

Ποιότης γάρ ἐστι καθ' ἥν ποιοὶ λέγονται. *(εἰ οὖν οὐ λέγονται ποιοὶ)* ἀπὸ τῶν εὐαποθλήτων πάθων, δῆλον δι τοῦδε ποιότητες ταῦτα λέγονται.

10 p. 9b33 Ὁμοίως δὲ τούτοις καὶ κατὰ τὴν ψυχήν.

Οὐ μόνον, φησί, περὶ τὸ σῶμα μεφροῦνται αἱ παθητικαὶ ποιότητες καὶ τὰ πάθη, ἀλλὰ καὶ περὶ τὴν ψυχήν.

p. 9b35 Ὅσα γάρ ἐν τῇ γενέσει εὐθύνει.

"Ωσπερ γάρ ή ἐν τῷ Αἰθίοπι μελανία ἐκ γενετῆς οὖσα παθητικὴ 15 ποιότης λέγεται, οὗτω καὶ ή ἐκ γενετῆς ἔκστασις ή ή δρῆγη παθητικὴ ποιότητες λέγονται.

p. 10a2 Ὁμοίως δὲ καὶ δσαι ἔκστάσεις.

Πάλιν ὁσπερ ή ἀπὸ μακρᾶς νόσου γενομένη ἄχροια λέγεται παθητικὴ ποιότης, οὗτω καὶ ή ἀπό τινος συμπτώματος ἔκστασις ή ἄλλο τι 20 παθητικὴ ποιότης λέγεται.

p. 10a12 Τέταρτον δὲ γένος ποιότητος.

"Ἐτι δὲ τέταρτον εἰδος παραδίδωσι τῆς ποιότητος, γένος καὶ τοῦτο ἀντὶ τοῦ εἰδούς εἰρηκώς. ἔστι δὲ σχῆμα καὶ μορφή. ἐπὶ πλέον δὲ τὸ

2 παθητικὴν ποιότητα F 5 τὰ χρώματα om. M 7 lemma om. F ταῦτας Aristot. 8 ποιότης γάρ ἐστι] καὶ ποιότης φησὶ (ἐστὶ superscr.) F εἰ οὖν — ποιοὶ Philop.: om. codd. 9 οὐδὲ] καὶ οὐ F 11 φησὶ om. M 13 τε γάρ F εὐθύς; ἐν τῇ γεν. collect. M 14 γάρ om. F 15 καὶ om. M ή (ante δργὴ) om. F 17 οἵτις ἄλλας ἔκστάσεις F 19 τινων συμπτωμάτων M 22 ἔτι δὲ] τὸ M 23 τοῦ om. F

σχῆμα τῆς μορφῆς· πᾶσα γάρ μορφὴ καὶ σχῆμα ἔχει, οὐ πᾶν δὲ σχῆμα καὶ μορφὴν ἔχει· διὰ τοῦτο γάρ ὡς κυριώτερον καὶ καθολικώτερον προέταξε καὶ ὁ Ἀριστοτέλης τὸ σχῆμα τῆς μορφῆς· ἡ γάρ μορφὴ ἐπὶ τῶν ἐμψύχων μόνον λέγεται. τὸ δὲ σχῆμα καὶ ἐπὶ τῶν ἀψύχων.

5 p. 10^a12 "Ετι δὲ πρὸς τούτοις.

Λέγεται γάρ καὶ κατὰ ταῦτα ποιὸν τὰ μετέχοντα, οἷον ἀπὸ τῆς εὑθύ-
τητος εὐθεῖα λέγεται γραμμὴ καὶ ἀπὸ τῆς καμπούλη, καὶ
ἔστι πάθη τῆς γραμμῆς εὐθύτης καὶ καμπούλης.

p. 10^a16 Τὸ δὲ μανὴν καὶ τὸ πυκνόν.

10 Δόξειεν εἶναι φησιν, ἐπεὶ κατὰ ἀλήθειαν οὐκ εἰσὶ ποιότητες· πυκνὸν
γάρ ἔστιν οὐ τὰ μόρια σύνεγγυς κείται ὡς μὴ δύνασθαι δέξασθαι ἑτερο-
γενὲς σῶμα, μανὸν δὲ τὸ διεστηκότα ἔχον τὰ μόρια ὡς δύνασθαι δέξασθαι
έτερογενὲς σῶμα. | οὐκοῦν θέσιν τινὰ μᾶλλον φαίνεται τὰ μόρια αὐτῶν 126^v
δηλουντα. μανὸν δὲ ἔλαβε τὸ ἐξ ἐπιτεχνήσεως, οἷον ἐάν τις τὴν χεῖρα
15 πληρώσῃ καρύων, καὶ φαίημεν τὸ ἐκ πάντων συγκείμενον σῶμα μανὸν διὰ
τὴν ἀράιωσιν· αὐτὸς γάρ ἐν τῇ Φυσικῇ ἀκροάσει ἄλλως διορίζει τὸ μανὸν
καὶ τὸ πυκνόν.

p. 10^a25 "Ισως μὲν οὖν καὶ ἄλλος.

Παραστήσας ήμεν τὰ τέσσαρα τῆς ποιότητος εἰδὴ ἐπάγει τὸ συμπέ-
20 ρασμα καὶ φησιν ὅτι οὗτοι οἱ τρόποι τῆς ποιότητος. βιουλόμενος δὲ ήμεν
μὴ ἐπαναπαύεσθαι τοῖς παρὰ τῶν ἀρχαίων λεγομένοις μηδὲ ἀργοὺς μένειν
ἄλλα καθ' αὐτοὺς ζητεῖν, φησὶν ὅτι ἵσως ἀν καὶ ἄλλος φανείη
τρόπος ποιότητος.

p. 10^a27 Ποιότητες μὲν οὖν εἰσὶ αἱ εἰρημέναι.

25 Ποιότητες, φησίν, οἷον λευκότης μελανία καὶ τὰ τοιαῦτα, | ποιὸν δὲ 126^v
τὸ μετέχον τῶν ποιοτήτων, οἷον λευκὸν σῶμα καὶ μέλαν καὶ γλυκὺ καὶ
τάλλα. καὶ αἱ μὲν ποιότητες μετέχονται, τὰ δὲ ποιὰ μετέχει καὶ παρω-

2 ὡς] ἐπειδὴ F 3 καὶ om. M γάρ om. F 4 μόνων τῶν ἐμψ. M
δὲ om. F post ἀψύχων add. καὶ ἐπὶ ἐμψύχων F 10 δόξειαν μὲν εἶναι φ.
ποιότητης ἐπεὶ F 11 ἐκ τοῦ σύνεγγυς F 12 ἐπιδέξασθαι M 15 αἱ φῶμεν?
ἐν σῶμα εἶναι μόνον (μανὸν om. M) 16 ἀρέωσιν F ἐν τῇ Φυσ. ἀκρ.] cf. Δ 9
p. 216^b30 18 οὖν] ἀν τις εἴη F 19 τὰ om. F 22 καθ' αὐτοὺς] καὶ ήμεν αὐ-
τοὺς M 23 οὖν καὶ F ἄλλως F 24 μὲν om. F εἰσὶ φησὶν αἱ F
25 ποιότητες φησὶν om. F

νύμως ἀπ' αὐτῶν λέγεται. ἐπειδὴ δὲ οὐκ ἐπὶ πάντων τοῦτο ἔστιν ὡς ἐπὶ τῆς ἀρετῆς (οὐ γάρ λέγεται ὁ μετέχων παρωνύμως ἐκ ταύτης ἀρεταῖος ἀλλὰ σπουδαῖος), διὰ τοῦτο εἰπεν ἡ ὁπωσδοῦν ἄλλως.

p. 10a34 Οἶον ὁ δρομικός.

5 Ό γάρ πυκτικὸς ὁ κατ' ἐπιτηδειότητα λεγόμενος, ἣν φησιν αὐτὸς δύναμιν, οὐκ ἀπό τινος ώνομάσθη ποιότητος· οὐ γάρ δή ἀπὸ τῆς πυκτικῆς· ἐπιστήμη γάρ αὐτῆς· καὶ μὴν οἱ τελείως καὶ ἔξει μετέχοντες αὐτῆς οὗτοι καλούνται ἀπ' αὐτῆς πύκται παρωνύμως. ὅμοίως δὲ καὶ ὁ δρομικός· καὶ γάρ αὐτὸς ἀπὸ τῆς ποιότητος καλεῖται.

10 p. 10b5 Ἐγίστε δὲ καὶ ὀνόματος κειμένου.

Πολλάκις δὲ καὶ ὀνόματος κειμένου τῇ ποιότητι οὐ λέγεται παρωνύμως ἐξ αὐτῆς ὁ μετέχων αὐτῆς· οὐδὲ γάρ λεγόμεν ἀρεταῖον ἀλλὰ σπουδαῖον.

p. 10b12 Οἶον ἡ δικαιοσύνη.

15 Ἐπὶ τὸ ἴδιον τῆς ποιότητος μέτεισι· φησὶν οὖν ἴδιον τῆς ποιότητῆς ἔστι τὸ ἐπιδέχεσθαι ἐναντιότητα. ἐκβάλλει δὲ αὐτό· οὐ πάσαις γάρ ὑπάρχει ταῖς ποιότησι· τῷ γάρ ὠχρῷ ποιῷ ἔντι οὐδέν ἔστιν ἐναντίον, οὐδὲ τῷ πυρρῷ καὶ ὅμοίως οὐδὲ ταῖς ἄλλαις τοιαύταις ποιότησι. δῆλον δέ ἔστι, φησιν, διτού ύψῳ ἣν κατηγορίαν ἀνάγεται ἔτερον τῶν ἐναντίων, ὑπὸ 20 ταύτην ἀνάγεται καὶ τὸ ἔτερον ἐκ τοῦ μὴ δύνασθαι ἥμᾶς ὑπὸ ἄλλην κατηγορίαν αὐτὸν ἀναφέρειν.

p. 10a26 Ἐπιδέχεται δὲ τὸ μᾶλλον. |

"Ἐτερον παρακολούθημα τοῦ ποιοῦ τὸ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἄττον. καὶ εἰκότως οὐδὲ τοῦτο πάντως παρακολουθεῖ· εἴρηται γάρ διτού 25 ἐπου ἐναντιότης θεωρεῖται, ἐκεῖ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἄττον, ὅπου δὲ οὐκ

2 ἐκ ταύτης παρ. colloc. M 4 lemma om. F 5 ὁ γάρ πυκτ. φησὶ F
5. 6 ἦν — δύναμιν om. F 6 post ποιότητος add. ἀλλ᾽ ἦν αὐτῆς (?) δύναμιν φυσικήν F 6. 7 post πυκτικῆς add. ώνομάσθη πυκτικός F 7 μὴν] εἰ μὴ F
8 οὗτοι scripsi: οἱ F: οὕτως M 9 καὶ γάρ M: καὶ γάρ καὶ F: scribas οὐδὲ γάρ
11 πολλάκις — κειμένου om. F 14 pro lemmate habet εἰτα F 17 ὁ om. Aristot.
15 τῆς (alt.) om. M 16 ἔστι τὸ om. M 17 ἐναντιότητας M 16. 17 ὑπάρχει
γάρ οὐ πάσ. colloc. M 18 καὶ ὅμοίως — ποιότησι om. M 19 ἔστι φησίν om. M
ἔτερον Philoponi ed. Ald.: ἔκστον Amm. et Philop. codd. 19. 20 ὑπὸ ταύτην] υπὸ²
αὐτῆς M 20 ἀνάγεται scripsi: ἀνάγεσθαι F: om. M 22 δὲ om. F 24 εἰκότως
(καὶ om.) post παρακολ. colloc. M εἴρηται] cf. p. 50,10 sq. 65,14. 15

εστιν αὗτη, οὐδὲ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον. ἐπεὶ γοῦν ὑπάρχει ἐν τῷ ποιῷ ἐναντιότητς, ὑπάρχει τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον, ἐπειδὴ δὲ οὐ πᾶσιν, οὐδὲ τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον πᾶσιν ὑπάρχει· δικαιοσύνη γάρ δικαιοσύνης οὐ πάνυ φασὶ μᾶλλον καὶ ἡττον λέγεσθαι, ἡττον μέντοι καὶ μᾶλλον μετέχειν 5 τοὺς μετέχοντας τῆς δικαιοσύνης καὶ τῆς ὄγεας λέγεται.

p. 11a2 Ἀναμφισβητήτως ἐπιδέχεται.

"Οσα μέντοι ἀπὸ τούτων παρωνύμως λέγεται, ὄμολογουμένως ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον. ἀπορήσας δὲ δι' οὐ λέγεται δικαιοσύνη μᾶλλον καὶ ἡττον, εἰσεν αὐτὸν ἀδιάρθρωτον. φαμὲν τούνυν διτέλεσθαι 10 ἡ δικαιοσύνη τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον· ἡγίκα γάρ λέγομεν μᾶλλον δικαιον τόνδε τοῦδε, δῆλον διτέλεσθαι δικαιοσύνη μᾶλλον δικαιοσύνης ἥπερ 6δε. ὥστε ἐπιδέχεται ἡ δικαιοσύνη τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον.

p. 11a5 Τρίγωνον δὲ καὶ τετράγωνον.

Οὐδὲ γάρ τρίγωνον τριγώνου μᾶλλον καὶ ἡττόν ἐστι τρίγωνον οὐδὲ 15 τὸ πεντάγωνον τοῦ τετραγώνου μᾶλλον κύκλος ἐστί· δεῖ γάρ εἰ μέλλοιεν ὡς κύκλοι συγκρίνεσθαι ἀμφότερα ἐπιδέχεσθαι τὸν τοῦ κύκλου λόγον. εἰ δ' οὐκ ἐπιδέχονται, οὐδὲ συγκρίνεσθαι τὴν ἀρχὴν δυνήσονται. οὐδὲ γάρ εἴποι τις τὸν βοῦν μᾶλλον τοῦ ἵππου εἶναι ἀνθρώπου, ἐπεὶ μηδέτερος αὐτῶν τὸν τοῦ ἀνθρώπου δρισμὸν ἐπιδέχεται. οὐκοῦν καὶ ἐπὶ τῶν σγημά-20 των ὁσαύτως· πάντα γάρ τὰ σγήματα τὰ ἐπιδεχόμενα τὸν τοῦ κύκλου δρισμὸν ὅμοιας κύκλοι εἰσὶ, καὶ δισα τὸν τοῦ τριγώνου δρισμὸν ἐπιδέχεται, ὅμοιας τρίγωνά εἰσι, καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὁσαύτως.

p. 11a9 Τῶν δὲ μὴ ἐπιδεχομένων.

"Οσα δὲ οὐκ ἐπιδέχεται τὴν ἀρχὴν, οὐδὲ συγκρίνεται· διὸ οὐ πάντα 25 τὰ ποιὰ ἐπιδέχεται τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον.

p. 11a15 Τῶν μὲν οὖν εἰρημένων οὐδέν. |

'Αποδοκιμάζει ἐνταῦθα τὰ δύο παρακολουθήματα τοῦ ποιοῦ ὡς μὴ 127^ν πάντη τῷ ποιῷ παρακολουθοῦντα. μεταβαίνει δὲ εἰς τὸ κυρίως ὅδιον καὶ φησιν

1 αὕτη οι. M post ἡττον add. ὑπάρχει M 2 πᾶσιν] πάσῃ F 3 πᾶσιν] πάση F: om. M δικαιοσύνη μὲν γάρ δικαιοσύνης ut lemma M 3. 4 οὐ πάνυ—λέγεσθαι om. M 4 καὶ μᾶλλον om. F 11 an διτέλεσθαι; μετέχειν F οὗτος οι. F 11. 12 ἥπερ 6δε om. F 14 γάρ om. F 16 ὡς] οἱ F ἀμφότερα ἐπιδέχεσθαι om. F (ἔχειν post λόγον add.) 18 ἐπειδὴ M 20 οὐ πάντα F τὰ (alt.) om. F 21 ἐπιδέχεται om. F 22 τρίγωνόν ἐστι F 23 δὲ om. F 24 τὴν ἀρχὴν] seribas τὸν αὐτὸν δρισμὸν 25 ἐπι. τὰ ποιὰ colloc. M 27 ἐνταῦθα om. M 28 παντὶ M

ὅμοια δὲ καὶ ἀνόμοια· ἐπ' οὐδεμιᾶς γάρ τῶν ἄλλων κατηγοριῶν ἀρμόζει τοῦτο τὸ ὕδων.

p. 11a20 Οὐ δεῖ δὲ ταράττεσθαι.

'Επειδὴ γῆσθετο πολλὰ τῶν πρός τι ἀπαριθμησάμενος διαιλαμβάνων 5 περὶ ποιοῦ, φησίν δτι οὐ δεῖ περὶ τούτου ἀπορεῖν, ἐπειδὴ περὶ ποιοῦ ἦν ὁ λόγος· πολλὰ γάρ τῶν πρός τι ὑπὸ τὸ ποιὸν ἀνηγάγοντεν οἶνον ἔξιν καὶ διάθεσιν· ή γάρ ἔξις τινὸς ἔξις λέγεται καὶ ή διάθεσίς τινος διάθεσις. ἐπιλύεται δὲ τοῦτο διχῶς.

p. 11a23 Σχεδὸν γάρ ἐπὶ πάντων.

10 Πρώτη τῆς ἀπορίας ἐπίλυσις αὕτη· φησὶ γάρ τὰ μὲν γένη τῶν ποιοτήτων ὑπὸ τὰ πρός τι ἀναφέρεται. τὰ δὲ εἰδῆ ὑπὸ τὸ ποιόν, οἷον ή μὲν ἐπιστήμη λέγεται τῶν πρός τι (τινὸς γάρ ἐπιστήμη λέγεται), ή δὲ γεωμετρία οὐκ ἔστι τῶν πρός τι· οὐ γάρ λέγεται τινος γεωμετρία, ἀλλ ἐι ἄρα, τινὸς ἐπιστήμη· καὶ αὕτη μὲν ἐπιπόλαιος ή λύσις. ἀκριβεστέρα 15 δὲ ή ὅστερον· ἐπιστήμονες γάρ λεγόμεθα, φησίν, οὐ τῷ μετέχειν ἀπλῶς ἐπιστήμης, ἀλλὰ τῷ μετέχειν ἡ μουσικής ἡ γεωμετρίας ἡ ἀλητῆς τινός. καὶ ἐκείνη μὲν τῶν πρός τι ὡς ἀόριστος οὖσα, τὰ δὲ εἰδῆ αὐτῆς οὐκέτι· ὥρισται γάρ καὶ οὐ λέγομεν τὴν μουσικὴν ἡ τὴν γεωμετρίαν τινὸς μουσικὴν ἡ γεωμετρίαν ἀλλὰ ποιήτητας· ποιοὶ γάρ κατὰ ταύτας λεγό- 20 μεθα. ὅστε τὸ μὲν γένος ὑπὸ τὰ πρός τι ἀναφέρεται τὰ δὲ εἰδῆ ὑπὸ τὴν ποιότητα. ἵνα δὲ ἀκριβεστέρον τοῦτο μάθωμεν, ἐκ διαιρέσεως λάθισ- μεν οὗτως· τῶν ὄντων τὰ μέν ἔστιν ὑποκείμενα ώς ή οὐσία, τὰ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ώς τὰ συμβεβηκότα. | καὶ τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων τὰ μὲν 128r ἐν σχέσει ἔστι καὶ γίνεται τὰ πρός τι, τὰ δὲ οὐκ ἐν σχέσει. τῶν δὲ μὴ 25 ἐν σχέσει ὄντων τὰ μὲν ἀμερίστως ὑπάρχει καὶ γίνεται ποιότης, τὰ δὲ μεριστῶς καὶ γίνεται τὸ ποσόν. οὐκοῦν οὐδὲν ἀποπον τὸ μὲν γένος ὑπὸ τὰ πρός τι, τὰ δὲ εἰδῆ ὑπὸ τὸ ποιὸν ἀνάγεται. καὶ αὕτη ἔστιν ἀκριβῆς ἐπίλυσις. ἄλλως τε δὲ οὐδὲν ἀποπόν τινα τῶν ἀναφερομένων ἐπὶ ἔτερον κατηγορίαν ἀναφέρεσθαι καὶ ὑπὸ τὰ πρός τι, μᾶλλον δὲ πᾶσα ἀνάγκη τὰ 30 ὑπὸ τὰ πρός τι ἀναγύμενα ἀνάγεσθαι καὶ ὑπὸ ἄλλην τινὰ κατηγορίαν.

1 ὅμοιον—ἀνόμοιον F post ἀνόμοια add. κατὰ μόνας· Τὰ πρῶτα ἀπεδοκίμασε τοῦ ποιοῦ παρακολουθήματα, τοῦτο δὲ ὡς κυρίως ὕδων προσφέρει τὸ ὅμοιον καὶ ἀνόμοιον λέγεσθαι M γάρ] δὲ F 5 περὶ τούτου om. F 6 ὑπὸ] ἐπὶ F 7 post διάθεσιν add. εἰ ὀνομά- σαμεν ἔξιν καὶ διάθεσιν ἐντοῦθα πρός τι ὄντα M 11 ἀναφέρεσθαι] ἀνέρχεσθαι M 12 τῶν om. F τινὸς—λέγεται om. F 13 οὐκ ἔστι] οὐκέτι M λέγεται γάρ οὐ colloc. M γεωμετρία (alt.) om. M ante ἀλλ add. τὰ δὲ εἰδῆ ταύτης ὑπὸ τὸ ποιὸν ἀναφέρεται M 14 εἰ] ή F ἐπιπόλαιος F 15 φρέσιν om. M ἀπλῶς] τινὸς F 18. 19 τινὸς— γεωμετρίαν om. F 19 ποιότητας scripsi: ποιό libri 22 αἱ οὐσίαι M 23 ως τὰ συμβεβηκότα καὶ om. M τῶν ἐν ὑποκειμένῳ ὄντων om. F 24 δὲ (alt.) om. M 28 δὲ om. M 30 post ἀνάγεσθαι add. πάντως M κατ. τινά coll. F

εἰρηται γάρ ὅτι ἴδια πράγματα οὐκ ἔχει τὰ πρός τι, ἀλλ' ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις θεωρεῖται. |

Περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν.

129v

p. 11 b1 Ἐπιδέχεται δὲ καὶ τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν ἐναντίότητα.

Δεῖ εἰδέναι ὅτι αἱ κυρίως καὶ πρῶται κατηγορίαι τέσσαρες εἰσιν αἱ εἰρημέναι, οὐσία ποσὸν ποιὸν πρός τι, αἱ δὲ ἄλλαι ἐξ γίνονται ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῆς οὐσίας πρὸς τὰς λοιπὰς τρεῖς· ἐκ γάρ τῆς συμπλοκῆς τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ποσοῦ ἐγένοντο δύο κατηγορίαι ἡ τε ποῦ καὶ ἡ ποτέ, καὶ 10 πᾶλιν ἐκ τῆς μέζως τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ποιοῦ γίνονται ἔτεραι δύο τὸ ποιεῖν καὶ τὸ πάσχειν, ἐκ δὲ τῆς συμπλοκῆς τῆς οὐσίας καὶ τῶν πρός τι γίνονται αἱ λοιπαὶ δύο κατηγορίαι τὸ κείσθαι καὶ τὸ ἔχειν. ἀποδοὺς δὲ τῶν τεσσάρων κατηγοριῶν τούς τε δρους καὶ τὰ παρακολουθήματα τῶν λοιπῶν ἐξ οὗτοῦ τὰ ἴδια εἴπεν οὕτε τοὺς δρισμοὺς ἀπέδωκεν οὕτε τὴν εἰς 15 τὰ εἰδὴ διαιρέσιν ὡς δυναμένων ἡμῶν ἐκ τῶν ἥρθεντων καὶ ταύταις ἐπιστῆσαι. δεῖ οὖν ἡμᾶς ἑκάστου τόν τε δρισμὸν ἀποδοῦναι καὶ τὴν εἰς τὰ εἰδὴ διαιρέσιν. ἔστιν οὖν ποιεῖν μὲν τὸ εἶς τι ἐνεργεῖν. τούτου δὲ εἰδὴ δύο· τὸ γάρ ποιοῦν ἡ εἰς ἑαυτὸν ποιεῖ ὥσπερ ἡ ψυχὴ ἑαυτὴν γιγνώσκουσα ἡ εἰς ἔτερον ὡς τὸ θερμαίνειν. πάσχειν δέ ἔστι τὸ 20 ὑπὸ τινος ἀλλοιούσθαι. δριώνας δὲ καὶ τούτου εἰδὴ δύο· ἡ γάρ ὡς εἰς φύσην ἀγόμενον πάσχει ὡς τὸ καίσθαι ἡ ὡς εἰς τελειότητα ἀναγόμενον, ὡς δταν εἴπωμεν πάσχειν τὴν δρασιν ὑπὸ τοῦ δραστοῦ.

Ι εἰρηται] p. 78,11   3 Φωτίου περὶ τοῦ π. κ. π., tum post Photii expositionem ἀρμανίου M 4 τὸ (ante πάσχειν) οι. F   6 δεῖ εἰδέναι — διαιρέσιν (17) post τοιαῦτα (p. 93,6) colloc. F δεῖ δὲ M   καὶ οι. F   7 πρός τι ποιόν colloc. F   8 τῆς οὐσίας — τρεῖς] τῶν ἄλλων τεσσάρων F   10 δύο ἔτεραι γάν. colloc. F   11 τὸ οι. F   12 τὸ (utro-bique) οι. M   ἀποδοὺς — τούς τε (13)] διεξελθῶν δὲ περὶ τῶν τεσσ. κατ. καὶ ἀποδοὺς αὐτῶν τούς τε M   13 εἰδὴ] ἴδια M   ταύτας M   16 τὸ τε ἴδιον τόν τε δρ. M   17 οὖν] τὸ F   μὲν οι. F   ἐνεργοῦν F   19 πάσχειν δὲ] καὶ πάσχειν F   20 δριώνας δὲ καὶ τούτου] τούτου δὲ M   ὡς οι. M   21 εἰς (alt.) post τελ. coll. F   22 ἀναγόμενον M   post δραστοῦ add. ποῦ δὲ ἔστι τόπου δηλωτικὸν. τούτου δὲ εἰδὴ ἐξ, ἀνω κάτω δεξιά ἀριστερά ἐμπροσθεν ὅπισθεν. μέμψατο δ' ἂν τις κάκεινος εὐκάριως τοὺς οἰομένους κατὰ τὸν ἀριστοτέλη διεινύναι μηδὲ τὰ γενικώτατα γένη ἄλλα κατὰ τὰ ἐλάττονα. πειρῶνται γάρ οὗτοι τὴν τε ποῦ καὶ τὴν ποτὲ κατηγορίαν ὑπὸ τὸ ποσὸν ἀνάγειν συλλογιστικῶς. φασὶ γάρ ὅτι ἡ μὲν ποτὲ κατηγορία χρόνον σημαίνει, ἡ δὲ ποῦ τόπον, ὁ δὲ χρόνος καὶ ὁ τόπος ὑπὸ τὴν ποσότητα. πῶς οὖν οὐγῇ καὶ αἱ προειρημέναι κατηγορίαι ὑπὸ τὴν ποσότητα ἀν εἰεν; τούτου δὲ ἀληθίους ὄντος πῶς ἀν ἔτι ἀληθές εἴη τὸ τοῖς δέκα γενικώτατοις πειρήσθαι πάντα τὰ ὄντα, ὅπου γέ ἔστι καὶ τούτων ἐλάττω; πρὸς οὓς ῥήτεον ὅτι ἡ ποτὲ κατηγορία χρόνον ὡς οἰεῖσθε οὐ σημαίνει, ἀλλὰ τὸ ἐν χρόνῳ, οὐ μὴν οὐδὲ ἡ ποῦ κατηγορία τόπον δηλοῖ, ἀλλὰ τὸ ἐν τόπῳ, οὐ ταῦτὸν δὲ ὁ χρόνος τῶν ἐν χρόνῳ εἶναι οὕθ-

κεῖσθαι δέ ἐστιν ἡ τοιάδε τοῦ σώματος θέσις, τούτου δὲ εἰδη τρία,
ἀνακείσθαι καθῆσθαι ἔσταντι. ποτὲ δέ ἐστι χρόνου δηλωτικόν, καὶ τούτου
εἰδη τρία, ἐνεστῶς παρελθυμός μέλλων. ποῦ δέ ἐστι τόπου δηλωτικόν,
καὶ τούτου εἰδη ἕξ, ἀντὶ κάτω δεξιὰ ἀριστερὰ | ἔμπροσθεν ὅπισθεν. 130r
5 ἔχειν δέ ἐστιν οὐσίας περὶ οὐσίαν περίθεσις· σημαίνει γάρ τὸ ὑποδέξθαι
τὸ ὠπλίσθαι καὶ ἄλλα τοιαῦτα. |

Περὶ τῶν ἀντικειμένων.

131v

p. 11b16 Περὶ δὲ τῶν ἀντικειμένων ποσαγῶς.

Σκοπός ἐστιν ἐνταῦθα τῷ Ἀριστοτέλει διδάξαι ἡμᾶς περὶ τῶν φωνῶν.
10 ὃν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν κατηγοριῶν ἐμνημόνευσεν, οὐ παντάπασι μὲν
ἡμῖν ἀγνώστων οὐσῶν ἐκ τῆς συνημείας, δειρένων δὲ ὅμως τινὸς διαρθρώ-
σεως καὶ διδασκαλίας. καὶ πρῶτον περὶ τῶν ἀντικειμένων φησί· καὶ γάρ
ἐμνημόνευσεν ἐν τοῖς πρός τι τῶν ἀντικειμένων, ἡνίκα ἔλεγε τὸ μέγα τῇ
μικρῷ ἀντικεῖσθαι οὐχ ὡς τὰ ἐναντία, ἀλλ’ ὡς τὰ πρός τι. βούλεται τοίνυν
15 διδάξαι ποσαγῶς λέγεται τὰ ἀντικείμενα καὶ φησιν ὅτι τετραχῶς ἀντίκειται,
ἢ ὡς τὰ πρός τι ἢ ὡς τὰ ἐναντία ἢ ὡς στέρησις καὶ ἔξις ἢ ὡς κατά-
φασις καὶ ἀπόφασις. ἵνα δὲ πράγματικῶς τοῦτο μάθωμεν, πῶς τὰ ἀντι-
κείμενα τετραχῶς λέγεται, λάβωμεν αὐτὰ ἐκ διαιρέσεως. τὰ ἀντικείμενα
ἢ ἐν λόγοις ἀντίκειται ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις, οἷον Σωκράτης περιπατεῖ
20 — Σωκράτης οὐ περιπατεῖ. ἢ ἐν πράγμασι, καὶ τούτοις ἢ σχέσιν ἔχουσιν
ἢ ὡς καθ’ αὐτὰ θεωρουμένοις· καὶ τὰ μὲν κατὰ σχέσιν λέγονται ἀντικεῖ-
σθαι ὡς τὰ πρός τι οἷον δεξιὸν ἀριστερόν, τὰ δὲ οὐ κατὰ σχέσιν ἀλλὰ καθ’
αὐτὰ ἀντίκειται, καὶ ταῦτα ἢ μεταβάλλει εἰς ἄλληλα ἢ οὐ μεταβάλλει,

ὅ τόπος τῷ ἐν τόπῳ εἶναι, καθάπερ καὶ τὸ ὑποκείμενον τῷ ἐν ὑποκείμενῳ, οὔτε ὅλως
τὸ ἐν τοῖς τῷ αὐτῷ ἐκείνῳ τῷ ἐν ὧ ἐστιν. εἰ τοῖν τῷ μήτε τὸ ποτὲ χρόνον σημαίνει
ἄλλὰ τὸ ἐν χρόνῳ μήτε τὸ ποῦ τὸν τόπον ἄλλα τὸ ἐν τόπῳ, οὔτε δὲ τὸ ἐν τόπῳ οὔτε
τὸ ἐν χρόνῳ ποσότητος, πῶς οὐχὶ ἀναγκαῖς συναγμήσεται μήτε τὴν ποῦ κατηγορίαν μήτε
τὴν ποτὲ ὑπὸ ποσότητα εἶναι; συσταίειν γάρ συλλογισμοὶ τοιοῦτοι τὸ ποτὲ τὸ ἐν χρόνῳ σημαί-
νει, τὸ ἐν χρόνῳ οὐ ποσότητος, τὸ ἄρα ποτὲ οὐ ποσότητος, καὶ πάλιν τὸ ποῦ τὸ ἐν τόπῳ δηλοῦ,
τὸ ἐν τόπῳ οὐ ποσότητος, τὸ ποῦ ἄρα οὐ ποσότητος. λέλυται ἄρα τὸ σόφισμα. M 1 κεῖσθαι
δέ ἐστιν] ἔστι δὲ καὶ τὸ κεῖσθαι F 2 δέ] γάρ F τὸ τοῦ χρόνου M 3 ποῦ δέ ἐστι —
οπισθεν post ὄρχατος (p. 92,22) transp. M (cf. ibi notam) τὸ δὲ ποῦ ἔστι F 5 ἔχειν —
τοιαῦτα om. M 9 ante σκοπός add. πεπλήρωται ὁ περὶ τῶν κατηγοριῶν λόγος καὶ ἀρχε-
ται τοῦ μετὰ τὰς κατηγορίας τημάτως M σκοπός — ἀριστ.] ἔστι δὲ ὁ σκοπός ὡς εἰρη-
ται M 10 ἐν om. F 11 ἀγν. ἡμῖν colloc. M 12. 13 καὶ γάρ ἐμνημ.] ἐμνημ.
γάρ M 13 ἐν τοῖς πρός τι] potius ἐν τῷ ποσῷ, cf. 5b15 sq. 14 τὰ (prius) om. F
15 τὰ ἀντικείμενα Philop.: ἀντίκεισθαι FM 17 πράγματικῶς Laur. 72,5: πράγματι F:
πράγματικῶς M 19 post ἀντίκ. add. ἢ ἐν πράγμασι· ἐν μὲν λόγοις ἀντίκειται M
20 πράγματι F 21 ἢ ὡς] ἢ οὐ. ἢ ὡς M καὶ om. F 22 ἀριστερῷ M
23 ἀντίκ. καὶ ταῦτα fort. eicias

καὶ εἰ μὲν μεταβάλλει, ἀντίκειται ως τὰ ἐναντία οἷον τὸ μέλαν τῷ 132^c λευκῷ, εἰ δὲ μὴ μεταβάλλει, ἀντίκειται κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν οἷον ως ὅψις καὶ τυφλότης.

Τίνος δὲ ἔνεκεν ταῦτη τῇ τάξει ἐχρήσατο; φαμὲν δι τὸ πόλε τῶν 5 μαλακωτέρων ἐχόντων τὴν ἀντίθεσιν, λέγω δὴ τῶν πρός τι, ἔρεστο· ταῦτα γάρ συζέδον οὐδὲ πέφυκεν ἀλληλα ποιεμεῖν· ἀμέλει καὶ συνεισάγει 10 ἀλληλα καὶ τοῦ ἑτέρου ὄντος πάντως ἐστὶ καὶ τὸ ἑτερον καὶ τούναντίον μὴ ὄντος τοῦ ἑτέρου οὐδὲ τὸ ἑτερον ἐσται. θεύτερον δέ φησι περὶ τῶν ἐναντίων· σφιδρότερον γάρ ἀντίκειται τὰ ἐναντία· ταῦτα γάρ ἀναιρεῖ 15 ἀλληλα, καὶ τοῦ ἑτέρου ὄντος πάντως τὸ ἑτερον ἐφιμαρται. ἔτι δὲ τούτων σφιδρότερα τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν· τὰ γάρ ἐναντία εἰ καὶ ἀναιρεῖ ἀλληλα, ως ἐλέγομεν. ἀλλὰ καὶ εἰς ἀλληλα μεταβάλλει (λευκὸν γάρ ἐκ μέλανος καὶ τούναντίον γίνεται), τὰ δὲ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀντικείμενα οὐ μεταβάλλει εἰς ἀλληλα· οὕτε γάρ τυφλός τις ἀναβλέψῃ ἢ οὕτε φαλα- 20 κρὸς φύσαι τρίχας. ἔτι δὲ τούτων σφιδροτέρα ἡ περὶ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἀντίθεσις· αὗτη γάρ μόνη ἐπὶ πάντων τῶν ὄντων θεωρεῖται, αἱ δὲ ἀλλαι οὐδαμῶς· ἡ γάρ τῶν πρός τι ἀντίθεσις οὐκ ἐπὶ πάντων λέγεται· ἀν γάρ τύχη τις μόνος ὁν, οὐ λέγεται θεῖος εἶναι ἡ ἀριστερός. οὕτε τὰ ἐναντία δὲ ἐπὶ πάντων· τῇ γάρ οὐσίᾳ οὐδὲν ἐστιν ἐναντίον καὶ ἡ φωνὴ 25 οὐ λέγεται λευκὴ εἶναι ἡ μέλαινα κατὰ τὴν τῶν γρωμάτων ἐναντίωσιν. ὄμοιώς οὕτε ἡ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀντίθεσις λέγεται ἐπὶ πάντων· ὁ γάρ λίθος οὐ λέγεται τυφλὸς εἶναι ἡ ὄψιν ἐχειν ἡ φαλακρὸς εἶναι.. ἡ δέ γε τῆς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως ἀντίθεσις ἐπὶ πάντων θεωρεῖται λέγεται· γάρ ὁ Σωκράτης ἡ δεξιός εἶναι ἡ μὴ εἶναι δεξιός, καὶ ἡ οὐσία ἡ 30 ἐχειν ἐναντίον ἡ μῆ, καὶ ὁ λίθος ἡ ὄψιν ἐχειν ἡ μὴ ὄψιν ἐχειν, ὄμοιώς καὶ ἐπὶ πάντων δὲ τῶν ὄντων εὐπορήσεις καὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως [ταῦτη τὴν ἀντίθεσιν ὑπάρχουσαν]. εἰκότως οὖν πρώτην μὲν εἰπε τὴν τῶν πρός τι, θεύτερον δὲ τὴν τῶν ἐναντίων, τρίτην δὲ τὴν κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν, τετάρτην δὲ τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν.

1 ως τὰ ἐναντία — ἀντίκειται (2) in mrg. suppl. F³
οὐδὲ F⁸ δέ] τε M¹⁰ ἀπόντος M¹¹ πάντως οι. M¹¹ σφιδρότερον F: compend. script. M^{post σφιδρ. add.} γάρ ἀντίκειται τὰ ἐναντία· ταῦτα γάρ ἀναιρεῖ ἀλληλα, sed statim del. F^{εἰ καὶ οι. F¹² ἀλλὰ οι. M¹⁴ ἀναβλέψῃ scripsi: ἀνέβλεψεν F: ἀναβλέψῃ M¹⁵ φύσαι] φύσει F: φύση M^{ἔτι] ἔστι F¹⁶ θεωρεῖται scripsi: διαιρεῖ F: διαιρεῖται M (cf. v. 23)¹⁹ καὶ ἡ] ἡ γάρ F²⁰ εἶναι οι. M^{κατὰ τὴν τῶν γρ. ἐναντ. οι. F²¹ ὄμοιώς— πάντων] οὕτε ἐπὶ τῆς στερήσεως καὶ ἔξεως F^{οὕτε] αν οὐδὲ?} 22 ἡ φαλακρὸς εἶναι εἰσιας²³ γε οι. F²⁴ ἡ (ante ἐχειν) οι. F²⁵ ἡ (ante ὄψιν) οι. F²⁶ ὄμοιώς καὶ οι. F²⁷ ταῦτην — ὑπάρχουσαν ex Philopono irreperunt. μὲν οι. M^{εἰπε Philop.: εἶναι codd.} 28 τὴν (ante τῶν) Vat. 2173: οι. FM²⁹ δὲ οι. F^{αν τὴν (περὶ)?}}}}

p. 11^b 32 "Οσα οὖν ἀντίκειται.

Βούλεται διὰ τούτων δεῖξαι ὅτι ἡ τῶν πρός τι ἀντίθεσις οὐκ ἔστιν ἡ αὐτὴ τῇ τῶν ἐναντίων, καὶ δείκνυσιν αὐτὸν οὗτως· τὰ ὡς πρός τι ἀντικείμενα αὐτὰ ἀπερ ἔστιν ἑτέρων εἰναι λέγεται οἷον τὸ δεξιὸν ἀριστεροῦ 5 δεξιόν, τὰ δ' ὡς ἐναντία ἀντικείμενα αὐτὰ ἀπερ ἔστιν οὐ λέγεται ἑτέρων· τὸ γάρ λευκὸν οὐ λέγεται μέλανος λευκόν· τὰ ἄρα ὡς πρός τι ἀντικείμενα 10 ἔτερα παρὰ τὰ ὡς ἐναντία ἀντικείμενα.

p. 11^b 38 "Οσα δὲ τῶν ἐναντίων. |

Διακρίνας τὴν τῶν πρός τι ἀντίθεσιν τῆς τῶν ἐναντίων βούλεται νῦν 132v 10 αὐτὴν καὶ τῶν λοιπῶν διακρίναι. πρὸ δὲ τούτου διαίρεσίν τινα τῶν ἐναντίων παραδίδωσι συμβαλλομένην αὐτῷ τοιαύτην· τῶν ἐναντίων τὰ μὲν ἀμφεσά ἔστιν ὡς ἄρτιον καὶ περιττόν, τὰ δὲ ἔμμεσα ὡς τὸ λευκόν καὶ τὸ μέλαν καὶ εἴ τι τοιοῦτον, καὶ τὰ ἔμμεσα τὰ μὲν οὔτως ἔχει ὥστε μὴ ἔξ 15 ἀνάγκης τὸ ἔτερον αὐτῶν παρεῖναι τῷ ὑποκειμένῳ ὡς ἐπὶ λευκῷ καὶ 15 μέλανος (οὕτε γάρ ἀνάγκη πᾶν σῶμα λευκὸν εἰναι ἢ μέλαν· δύναται γάρ καὶ φαιὸν εἰναι ἢ ἄλλο τι, ὅσα ἔμμεσα), τὰ δὲ οὔτως ἔχει ὥστε ἔξ ἀνάγκης τὸ ἔτερον αὐτῶν παρεῖναι τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς τῷ πυρὶ ἢ θερμότητῃ· οὐ γάρ ἂν ποτε αὐτῷ προσγένοιτο ἡ ψυχή· ὅμοιώς δὲ καὶ τῇ γιόνι 〈ἢ〉 ψυχρότητις καὶ οὐκ ἂν ποτε τὸ ἐναντίον.

20 p. 12^a 6. Καὶ περιττὸν δὲ καὶ ἄρτιον.

Πᾶς γάρ ἀριθμὸς ἢ περιττὸς ἢ ἄρτιος, καὶ οὐκ ἀν εὑρεθείη ἀριθμὸς μὴ ὧν τοιοῦτος.

p. 12^a 13 Καὶ φαῦλον δὲ καὶ σπουδαῖον κατηγορεῖται.

Οὐ μόνον γάρ ἐπ' ἀνθρώπου λέγομεν τὸ φαῦλον καὶ σπουδαῖον. ἀλλὰ 25 καὶ ἐπ' ἄλλων πολλῶν οἷον ἵππων καὶ κυνῶν καὶ τῶν τοιούτων.

p. 12^a 20 Ἐπ' ἐνίων μὲν οὖν δινόματα.

Τῶν ἔμμεσων ἐναντίων τὰ μὲν τὸ μέσον ἔχουσιν ὀνομαζόμενον ὡς

2 τοῦτο F δεῖξαι ante διὰ colloc. M 3 τῇ om. F 5 τὰ δ' ὡς—παρὰ τὰ ὡς ἐναντία ἀντικείμενα (7) om. F 9 ἀπὸ τῆς M νῦν] τοίνυν M 10 πρὸ] πρὸς M τούτου Paris. 1973: τούτων FM 13 τὰ ἔμμ. τὰ μὲν] τὰ μὲν ἔμμ. F 15 οὗτε] an οὐδὲ? post μέλαν add. ἐν τούτοις M 16 καὶ ὅσα F 17, 18 οὐ γάρ] καὶ οὐκ M 18 προσγένηται FM 19 ἢ Philop.: om. FM 20 καὶ (prius) om. F 22 ὥν om. F 23 δὲ] μὲν F 24 οὐ μόνον—ἀλλὰ om. F 25 ἐπ' om. F 26 ἵππον M καὶ κυνῶν—τοιούτων] καὶ φαῦλον καὶ σπουδαῖον λέγομεν M 26 οὖν om. F

λευκὸν καὶ μέλαν τὸ ωγρὸν καὶ τὸ φαιὸν καὶ τὰ τοιαῦτα, τὰ δὲ οὐκ ἔχει, τῇ δὲ τῶν ἄκρων ἀναιρέσει σημαίνεται, οἷον τὸ μεταξὺ φαύλου καὶ σπουδαῖου ὅνοματι μὲν οὐκ ἔστι εἰπεῖν, τῇ δὲ τῶν ἄκρων ἀναιρέσει τοῦτο γνωρίζουμεν οἶον τὸ μήτε φαῦλον μήτε σπουδαῖον λέγοντες.

5 p. 12 a 26 Στέρησις δὲ καὶ ἔξις λέγεται. |

Βουλόμενος διακρίναι τὴν τῶν πρὸς τι ἀντίθεσιν τῆς κατὰ στέρησιν 133^a καὶ ἔξιν ἀντίθεσεως πρότερον περὶ αὐτῶν διδάσκει τῶν κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀντικειμένων καὶ φησιν ὅτι περὶ δὲ πρᾶγμα λέγεται ή ἔξις, περὶ τοῦτο καὶ ή στέρησις θεωρεῖται.

10 p. 12 a 29 Ἐστερῆσθαι γάρ τότε λέγομεν.

Πάνυ ἀσφαλῶς ὁ φιλόσοφος φησιν ὅτι εἰ μέλλομεν λέγειν τι ἐστερῆσθαι τινος, τρία ταῦτα δεῖ σκοπεῖν· πρῶτον μὲν αὐτὸν περὶ οὐ λέγομεν εἰ δεκτικόν, ἔπειτα τὸν τόπον ἐν φέρουσε λέγεσθαι, τρίτον τὸν καιρὸν καθ' ὃν ἔδει τὴν ἔξιν εἰναι. οἷον δεῖ σκοπεῖν πρῶτον τὸ ὑποκείμενον διὰ τὰ 15 ὅλως οὐ δεκτικά (οὐ γάρ λέγομεν τὸν λίθον ἐστερῆσθαι ὅψεως, ἔπειτα μηδὲ ἔχει ὅλως ἐπιτηδειότητα πρὸς τὸ κεκτῆσθαι ὅψιν· παραπλήσιον γάρ ὡς εἰ ἔλεγεν αὐτὸν καὶ δικαιοσύνης ἐστερῆσθαι· ἀλλ' οὐμαὶ φανερὸν ὅτι ή στέρησις πρὸς μόνην τὴν προϋπάρχασαν λέγεται κτῆσιν), δεύτερον δὲ καὶ τὸ μέρος καθ' δὲ πέρυσιν ἔχειν (τοῦ γάρ ἀνθρώπου δεκτικοῦ ὅντος ὅψεως 20 τὸν πόδα οὐ λέγομεν ἐστερῆσθαι ὅψεως διὰ τὸ ὡς εἰρηται μὴ περιφεύκειν κατ' ἐκεῖνο τὸ μέρος αὐτὴν ἔχειν), ἔτι δὲ πρὸς τούτοις τὸν καιρὸν· τὸ γάρ σκυλάκιον πεφυκὸς ἔχειν ὅψιν καὶ καθ' δὲ μέρος δεῖ, ὅμως οὐδὲ δρᾶ, καὶ οὐ λέγεται ἐστερῆσθαι ὅψεως διὰ τὸ μήπω παρεῖναι τὸν καιρὸν εἰς ὃν κατ' ἐνέργειαν ἀπολάβοι τὴν ὅψιν μηδὲ πρότερον μὲν ὄραν | αὐτὸν 133^a 25 ὅστερον δὲ τυφλώττειν. καλῶς οὖν καὶ ἀσφαλῶς τὰ τρία ταῦτα φυλάττειν καὶ σκοπεῖν ἡμᾶς φησιν ὁ φιλόσοφος· νωδόν τε γάρ λέγομεν οὐ τὸ μὴ ἔχον διδόντας (οὐ γάρ δήπου καὶ τὸ ἄρτι τεχθέν) καὶ τυφλὸν οὐδὲ ἀπλῶς τὸ μὴ ἔχον ὅψιν· οὐ γάρ δήπου καὶ τὸ σκυλάκιον.

2 τῇ δὲ τῶν ἄκρων ἀναιρ.—εἰπεῖν (3) om. F 4 εἰναι λέγοντες M 7 καὶ ἔξιν καὶ ἀντιθ. F: ἀντιθ. καὶ ἔξιν M 10 γάρ] δὲ Aristot. 11 πάνυ δὲ F 13 τόπον] τρόπον F 14 τὰ] τὸ F 15 μηδὲ scripsi: μήτε libri 18 πρὸς] περὶ M 20 ὅψεως om. F 21 αὐτὸν F 22 ἔτι] ἔστι F τὸν] καὶ F 21. 22 τὸ γάρ] καὶ γάρ τὸ M 22. 28 σκυλάκιον FM 22 ὅψιν ἔχειν colloc. M καὶ (prius) om. M 24 ἀπολάβοι Vat. 2173: ὑπολάβῃ F: ἀπολάβῃ M τὴν om. F αὐτὸν M 25 τυφλώττειν] οὐ φυλάττειν F 27 δήπου] δὴ F τὸ ἄρτι τεχθέν] ἄρτι τεχθέντα M 28 ἀπλῶς om. Aristot.

p. 12a35 Τὸ δὲ ἐστερῆσθαι καὶ τὸ τὴν ἔξιν ἔχειν οὐκ ἔστι στέρησις καὶ ἔξις.

Διὸ τούτων βούλεται ὁ φιλόσοφος δεῖξαι ὅτι οὐκ ἔστι ταῦτὸν τὸ ἐστερῆσθαι τῇ στερήσει οὔτε τὸ ἔχειν ἔξιν τῇ ἔξι, παρωνύμως δὲ ἀπ' 5 αὐτῶν λέγεται, ἐπεὶ εἰ ἦν τὸ αὐτό, κατηγορεῖτο ἂν ἀμφότερα κατὰ τοῦ αὐτοῦ· εἰ γάρ ἦν ταῦτὸν ἔξις καὶ ἔξιν ἔχειν, κατηγορεῖτο ἂν ἀμφότερα κατὰ τοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τῆς στερήσεως δὲ ὡςαύτως. νῦν δὲ οὐχ οὕτως ἔχει· οὔτε γάρ τὸν τυφλὸν τυφλότητα λέγομεν.

p. 12b6 Ὁμοίως δὲ καὶ οὐκ ἔστι τὸ ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν καὶ 10 κατάφασιν.

"Οτι δὴ κατάφασις καὶ ἀπόφασις οὐκ ἔστι ταῦτα τοῖς ὑπὸ αὐτῶν σημανομένοις δείκνυσιν ἐκ τοῦ τὴν μὲν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν λόγους εἶναι, τὰ δὲ ὑπὸ αὐτῶν σημανομένα πράγματα. λέγεται δὲ καὶ ταῦτα ἀντικεῖσθαι [τὸ Σωκράτης κάθηται τῷ Σωκράτης οὐ κάθηται] ὡς κατά- 15 φασις καὶ ἀπόφασις, λέγω δὴ ταῦτα τὰ πράγματα οἷον τὸ κάθηται καὶ τὸ οὐ κάθηται.

p. 12b16 "Οτι δὲ ή στέρησις καὶ ή ἔξις. |

Διακρίνας τὰ πρός τι τῶν ἐναντίων νῦν αὐτὰ διακρίνει ἀπὸ τῶν 134^r κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀντικειμένων καὶ ἄργεται ἀπὸ τοῦ σαφεστέρου καὶ 20 ὑμολογουμένου, λέγω δὴ ἀπὸ τοῦ τὴν ὅψιν μὴ λέγεσθαι τυφλότητος ὅψιν, στερηρού δὲ δείκνυσι, καὶ τοῦτο ἀμφίβολον, δῆτι οὐδὲ ή τυφλότητος ὅψεως λέγεται· τοῦτο γάρ δοκεῖ καὶ λέγεσθαι.

p. 12b18 Οὐδὲ ἄλλως οὐδαμῶς πρὸς τοῦτο λέγεται.

'Αγτὶ τοῦ ὡς ⟨ἄν> ὀνοματοποιήσῃς, οὐδαμῶς πρὸς ἀντιστρέφοντα 25 λέγεται'.

1 καὶ τὸ τε F 4 ἔχειν Philop.: ἔχον FM 5 ἀμφότερα om. F 6 εἰ γάρ — τοῦ αὐτῶν (7) om. F 8 οὔτε] απ οὐδὲ? 9 οὐκ ἔστι δὲ οὐδὲ τὸ Aristot. καὶ (prius) om. F 9. 10 κατάφ. καὶ ἀπόφ. F 10 post κατάφ. add. τὰ αὐτά M 11 ὅτι ή κατάφ. καὶ ἀπόφασις οὐκ ἔστι om. F ταῦτα] τὸ αὐτὸ F 11. 12 τοῖς ὑπὸ αὐτῶν σημ.] καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως F 12 καὶ δείκν. F τούτου F 13 αὐτῷ M 14 τὸ σωκρ.—οὐ κάθηται inclusi: τῶ σωκράτει καθ. σωκράτης οὐ καθ. F 15 καὶ τὸ τῷ M 21 ἀμφίβολον] ἀπὸ τοῦ ἀμφίβολου Philop.: fort. scribas ἀμφίβολος 22 τοῦτο—λέγεται (23) om. F 23 τοῦτο] αὐτὸ Aristot. 24 ἀν ὀνοματοποιήσῃς Philop.: δημοτοποιήσεις coll.

π. 12 b 19 Ὡσαύτως δὲ οὐδὲ ἡ τυφλότης λέγοιτ' ἀν τυφλότης
ὅψεως.

Δείκνυσιν ὅτι οὐδὲ τὴν τυφλότητας ὄψεως λέγεται, εἰ γὰρ λέγεται, ἡρθή-
σεται καὶ ὥψις τυφλότητος· τὰ γὰρ πρός τι πρὸς ἀντιστρέφοντα λέγεται,
ἢ ὥσπερ τὸ ἀριστερὸν δεξιοῦ καὶ τὸ δεξιὸν ἀριστεροῦ.

p. 12 b 26 <Οτι δὲ οὐδὲν τὰ ἐναντία. >

Ιστέον δτι ἀκόλουθον ἦν τὴν τῶν πρός τι ἀντίθεσιν διακρῖναι πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ ἐνὶ λόγῳ ἔκεινην τῶν τριῶν μέλλει διακρίνειν, τοῦτο μὲν ὑπερέθετο, τῆς δὲ τῶν ἐναντίων ἀντίθεσεως 10 διακρίνει τὴν κατὰ στέργησιν καὶ ἔξιν, καὶ πρότερον τὰ ἐναντία διακρεῖ καὶ δείκνυσι διὰ τῶν μερῶν, ἔπειτα δὲ καὶ καθολικῷ λόγῳ. ὃν μὲν γάρ ἐναντίων μηδέν ἐστιν ἀνὰ μέσον, ἀναγκαῖον ἐν ᾧ πέφυκε γίνεσθαι τὴν κατηγορεῖται θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν ἀεί. οὕτε γάρ τὸ πῦρ εἴποιμεν περιττὸν ἡ ἄρτιον εἶναι οὐδὲ τὸν λίθον νοσεῖν ἢ 15 ὑγραίνειν, ἐπειδὴ οὕτε πέφυκε τὴν ἀργήν τούτων δεκτικά εἶναι. τὸ δὲ ὃν κατηγορεῖται θάτερον αὐτῶν ὑπάρχειν ἀεὶ διὰ τὰ ἄμεσα ἐναντία, ὡς καὶ αὐτός φησιν ἐπὶ νόσου καὶ ὑγείας καὶ ἄρτιον καὶ περιττοῦ· ἀνάγκη γάρ πάντα ἀριθμὸν ἡ ἄρτιον εἶναι ἡ περιττὸν καὶ πᾶν σῶμα ἡ νοσεῖν ἡ νηγαίνειν τὸ τούτων δεκτικόν.

20 p. 12 b 33 Οὔτε γὰρ λευκὸν τὴν μέλαν ἀνάγκη πᾶν εἶναι τὸ δεκτικόν.

Οὐ γάρ ἀνάγκη τὸ σῶμα ἢ λευκὸν εἶναι ἢ μέλαν (δύναται γάρ καὶ φαιὲν εἶναι) οὔτε ψυχρὸν ἢ θερμόν (δύναται γάρ γλιαρὸν εἶναι), εἰ μῆδι ἄρα ἐν αὐτῶν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ ὡς τῇ χύνῃ τῷ

1. 2 ὅψεως τυφλ. colloc. F   3 δείκνυσιν — λέγεται ομ. F   4 ὥσπερ — ἀριστεροῦ (5)]
 ὥσπερ τὸ δεξιὸν τοῦ ἄρ. καὶ τὸ ἄρ. τοῦ δεξιοῦ, ὡς ἀποδέδεικται M   6 lemma inserui
 (cf. v. 10 not.)   7 post ἵστεον add. δὲ M   πρὸς (alt.) καὶ F   8 ἀλλ᾽
 ἐπειδὴ] ἐπεὶ F   9 ἀλλὰ τοῦτο F   τῆς — ἀντιθέσεως] τὴν — ἀντίθεσιν F
 10 post ἔξιν add. ὅτι δὲ οὐδὲ ὡς τὰ ἐναντία. διέκρινε τὴν τῶν πρός τι ἀντιθέσιν τῆς τῶν
 ἐναντίων ἀντιθέσεως καὶ τῆς κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν. νῦν οὖν αὐτὴν τὴν κατὰ στέρησιν καὶ
 ἔξιν τῆς τῶν ἐναντίων ἀντιθέσεως διακρίνει M   11 ὧν — ἀναγκαῖον (12)] Ὡς μηδέν
 ἔστιν ἀνά μέρον. Καλῶς τὸ M   11. 12 τῶν μὲν γάρ ἐν. ὡν Aristot.   13 ἀεί]
 δεῖ M   15 οὗτε] an οὐδὲ?   16 ἀμεσα] μέσα M   17 ὡς — φησιν] ὠσαύτως F
 ὑγιειας Aristot.   καὶ (ante ἀρτίου)] ἡ M   περ. καὶ ἄρ. Aristot.   18 πᾶν
 σῶμα] πάντως F   20 lemma om. F   22 οὐ γάρ ἀν.] καὶ οὐκ ἀν. φησὶ F
 δυνατὸν F   23 καὶ om. F   23. 24 ante εἰ μὴ add. Εἰ μὴ οἵς φύσει τὸ ἐν ὑπάρ-
 γει. Οὖν ἀνάγκη οὖν τὸ σῶμα ἡ λευκὸν εἶναι ἡ μέλαν M   24 ἔξιν αὐτῶν F

λευκὸν καὶ τῷ πυρὶ τὸ θερμὸν καὶ αὐτῇ τῇ ἐπινοίᾳ. ἐπειδὴ ὥσπερ 134^η συνουσίωται αὐτῷ ἡ θερμότης. ὥσπερ καὶ τῇ γήρᾳ ἡ ψυγρότης ἡ ἁλευκότης.

p. 13a3 Ἐπὶ δὲ τῆς στεργέσεως καὶ τῆς.

5 Παραδεδωκός τοὺς τρόπους τῆς τῶν ἐναντίων ἀντίθεσεως νῦν δεῖ-
χνοςιν ἔτι κατ' οὐδένα τῶν εἰρημένων τρόπων δύναται ἡ αὐτὴ εἶναι τῶν
ἐναντίων ἀντίθεσις τῇ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν· ἐπὶ γάρ τῶν ἀμέσων ἐναν-
τίων ἐξ ἀνάγκης τὸ ἔτερον ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ, ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ
10 στέρησιν καὶ ἔξιν οὐκ ἐξ ἀνάγκης τὸ ἔτερον πάρεστιν ἀεὶ τῷ ὑποκειμένῳ.
ὥστε οὐκ ἔστιν ἡ τῶν ἀμέσων ἐναντίων ἀντίθεσις ἡ αὐτὴ τῇ κατὰ
στέρησιν καὶ ἔξιν, ἀλλ᾽ οὐδὲ τῇ ἀνὰ μέσον.

p. 13a4 Οὐδὲ γάρ ἀεὶ τῷ δεκτικῷ.

Πρῶτον νῦν διακρίνει τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν τῶν ἀμέσων ἐναν-
τίων λέγων ὅτι τούτων τὸ ἐν ἐξ ἀνάγκης πάρεστι τῷ ὑποκειμένῳ· ἀνάγκη
15 γάρ πάντα ἀριθμὸν ἡ περιττὸν εἶναι ἡ ἄρτιον. οὐκ ἐξ ἀνάγκης δὲ πᾶν
σῶμα τυφλὸν ἡ ὄψιν ἔχον ῥηθήσεται· οὐ γάρ δέπου καὶ ὁ λίθος ἡ ἀπλῶς
τὰ μὴ δεκτικά.

p. 13a8 Ἄλλ' οὐδὲ ὅν τί ἔστιν ἀνὰ μέσον.

Νῦν τῶν ἐμμέσων ἐναντίων αὐτὰ διακρίνει λέγων τούτων οὐκ ἐξ
20 ἀνάγκης τὸ ἔτερον παρεῖναι τῷ ὑποκειμένῳ· οὐ γάρ ἀνάγκη πᾶν σῶμα
λευκὸν εἶναι ἡ μέλαν, τῶν δὲ γινομένων κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἐξ ἀνάγ-
κης τὸ ἐν παρεῖναι τῷ δεκτικῷ. τὸ δὲ παντὶ προσέθηκεν. ἐπειδὴ εἰσὶ¹
τινα τῶν ἐμμέσων ἐναντίων, ὃν τὸ ἔτερον ἐξ ἀνάγκης πάρεστι τῷ ὑπο-
κειμένῳ, ὡς ἡ ἐν τῷ πυρὶ θερμότης, ἀλλ' ὅμως καὶ τούτων δείκνυσι
25 πρὸς τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν τὴν διαφορὰν τῷ τούτων μὲν ἐξ ἀνάγκης
ἀφωρισμένως τὸ ἔτερον παρεῖναι τῷ ὑποκειμένῳ (τοῦ γάρ θερμοῦ καὶ
ψυχροῦ ἐμμέσων οὐτων ἐναντίων ἀφωρισμένως ἡ θερμότης ὑπάρχει τῷ
πυρὶ καὶ οὐκ ὅν ποτε ἔτερον αὐτῶν), τῶν δὲ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν μὴ

1 post λευκὸν add. οὐδὲ θερμὸν ἡ ψυχρόν, εἰ μὴ πᾶλιν ἐν αὐτῶν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει τῷ
ὑποκειμένῳ M καὶ (ante τῷ πυρὶ) οὖν M post θερμὸν add. ἀνάγκη γάρ τὸ πῦρ
θερμὸν εἶναι M 2 ὥσπερ — λευκότης (3) om. M 5 παραδεδωκός — νῦν] ἐν τού-
των F 6 τρόπον M 7 τῇ στέρησιν M 8 ἔτερον] ἐν F (cf. v. 9) ὑπῆρχε M
ἐπὶ δὲ — ὑποκειμένῳ (9) om. M 10 ἡ (prius) om. M 11 ἀλλ — μέσον om. F
τῇ² corrigas ἡ τῶν 12 lemma ἀλλ οὐδὲ ὅν τί ἔστιν F 13 πρῶτον om. F
14 ἐξ ἀν. τὸ ἐν colloc. M 16 ἔχον om. F 18 ἔστιν om. M 21 εἶναι λευκὸν
colloc. M 24 θερμασία F 25 τῷ τὸ F τὴν om. M τούτων τὸ M
7 *

ὅμοιοις· οὐ γὰρ ἀνάγκη ἀφωρισμένως τῷ δεκτικῷ τὴν σύνην παρεῖναι (ἢ) τὴν τυχερότητα, ἀλλ' ὅπερεν ἀνέτυχεν.

p. 13a18 "Ετι ἐπὶ μὲν τῶν ἐναντίων. |

Διελών τὰ ἐναντία εἰς τε τὰ ἔμψεσα καὶ τὰ ἄμεσα καὶ παραβαλόν 135^ο
5 ἑκατέρους τὰ πρός τι γῦν αὐτὰ καὶ καθολικῷ λόγῳ διαπρίνει λέγων ὅτι
τὰ ἐναντία πάντα μεταβάλλει εἰς ἀλληλα, εἰ μὴ τῷ ὑποκειμένῳ τὸ ἐν
φύσει καὶ κατ' οὐσίαν ὑπάρχει, τὰ δὲ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν οὐ μετα-
βάλλει εἰς ἀλληλα· | ἀπὸ μὲν γάρ τοι ἔχεως εἰς στέρησιν. φησι, γίνεται 135^ο
10 μεταβολή, ἀπὸ δὲ τῆς στερήσεως εἰς ἔξιν ἀδύνατον. τί δέ ἐστιν
εἰπερ μὴ χρόνῳ ἐξείργηται ὁ ἑαυτὸν εἰς τὴν ἐναντίαν ἔξιν ἀπο-
καθιστῶν; τοῦτο ἐστιν 'εἰ μὴ γέρων ὣν φιλοσοφεῖν ἀρέσηται'. τηγνικαῦτα
γάρ ὁ χρόνος ἐξείργει τὴν ἐπίδοσιν ἀχρι τοῦ ἐναντίου προβῆγαι.

p. 13a37 "Οσα δὲ ως κατάφασις.

Διακρίνας τὰς τρεῖς ἀντιθέσεις ἀπ' ἀλλήλων νῦν τὴν λοιπὴν πρὸς
15 τὰς τρεῖς παραβάλλει καὶ ἐνὶ λόγῳ αὐτὴν διακρίνει λέγων· ἐπὶ μόνων
γάρ τοιτῶν ἀναγκαῖον δεῖ τὸ μὲν ἀληθὲς τὸ δὲ ψεῦδος αὐτῶν
εἶναι· τοῦτο γάρ λίγιν καταφέσεως καὶ ἀποφάσεως τὸ ἐπὶ παντὸς πράγ-
ματος διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος. ὡς διδάξει ἐν τῷ Περὶ ἔρμη-
νείας· ἐὰν γάρ εἴπω 'Σωκράτης κάθηται — Σωκράτης οὐ κάθηται', ἀνάγκη
20 τὸ μὲν ἀληθὲς εἶναι τὸ δὲ ψεῦδος, καὶ ἐπὶ πάντων δὲ τῶν κατά κατά-
φασιν καὶ ἀπόφασιν ἥμαίνως.

p. 13b 10 Ὁλως δὲ τῶν κατὰ μηδεμίαν συμπλοκήν.

Τὰ κατὰ μηδεμίαν συμπλοκὴν λεγόμενα οὗτε ἀλληλές οὗτε ψεύδοις δηλοῦν. τὰ δὲ πρός τι καὶ τὰ ἐναντία καὶ τὰ κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀνευ

1 ἀνάγκη ἀφωρισμένως οικ. F   η inserui   5 τὰ πρός τι] seribas τὰ
κατὰ στέρεταις καὶ ἔξιν   7 κατ' οὐσίαν] μετουσίᾳ F   8 μὲν οικ. M
τῆς ἔξ. εἰς τὴν Aristot.   φησι οικ. M   9 ή μεταβ. M   εἰς ἔξιν ἀδύνατον
οικ. M: ἐπὶ τὴν ἔξ. ἀδ. Aristot.   τί δὲ ἔστιν — ἄρξηται] τὸ δὴ τελέως γινό-
μενον εἰς τὴν ἐναντίαν ἔξιν ἀποκαθίστησιν, ἀνπερ μὴ χρόνῳ ἔξειργηται. φανερὸν ὅτι ὁ φαῦλος
εἰς βελτίους ἀγάμενος διατριβὰς παλλίων ἐκατοῦ γίνεται. εἰ δὲ τοῦτο, ὅτι κατὰ μικρὸν
ἀντὸν ἡ ἐπίδοσις εἰς τὸ ἐναντίον μετατρέψει, εἰπερ μὴ γέρων ὥν ἄρξηται φιλοσοφεῖν. τοῦτο
γάρ ἔσται τὸ ἀνπερ μὴ χρόνῳ ἔξειργηται M   10 ἐναπέρ Aristot.   ὁ — ἀπόκ. οικ.
Aristot.   14 τὰς προλαβόντας τρεῖς ἀπ' ἀλλ. ἀντιθ. M   15 παραβάλλει Μ: μετα-
βαλλει F   15. 16 γὰρ μόνων colloc. Aristot.   17 εἶναι post ἀλλήλες colloc. F
κατάφασις καὶ ἀπόφασις F   17. 18 πάντων πραγμάτων F   18. 19 ἐν τῷ περὶ
ἐρμηνείας] c. 6 p. 17a25 sq.   20 τῶν κατὰ — ἀπόφασιν] τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν M
22 καὶ ὅλως F   23 τὰ κατὰ — λεγόμενα οικ. F   24 τὰ δὲ — ὅηλοι (p. 101,1)
in mrg. suppl. F³   δὲ] γάρ F

συμπλοκῆς λέγεται· ταῦτα ἔρα οὕτε ἀληθίες οὕτε ψεύδοις δηλοῖ· ὅτε οὐκ εἰσὶ τὰ αὐτὰ τοῖς κατὰ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν λεγομένοις.

p. 13^b 12 Οὐ μὴν ἀλλὰ μάλιστα.

Ἐνστασίν τινα λύει καί φησιν ὅτι δέξεται μᾶλλον ἐπὶ τῶν ἐναντίων 5 τῶν μὴ ἄνευ συμπλοκῆς λεγομένων τὸ μὲν ἀληθίες εἶναι τὸ δὲ ψεύδος. οὐκ ἔχει δὲ οὕτω. τοῦτο δὲ λύει κατά τε ἐνστασιν καὶ ἀντιπαράστασιν. ὅτι πρῶτον μὲν οὐ πάντως διαιροῦσι τὸ ἀληθίες καὶ τὸ ψεύδος· εἰ γάρ τις εἴποι ‘Σωκράτης ὑγιαίνει — Σωκράτης νοσεῖ’, εἰ μὲν ὑπάρχει ὁ Σωκράτης. διαιροῦσιν, εἰ δὲ οὐδὲ ὑπάρχει, συμψεύδονται καὶ η̄ λέγουσα ὑγιαίνειν 10 καὶ η̄ λέγουσα νοσεῖν τὸν μὴ ἄντα. εἰ δέ γε διαιροῦσι, τότε ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις· τοῦτο γάρ σημαίνει τὸ λεγόμενον. Τίμεν γάρ ὅτι ἀντικειμένων εἰς λόγοις οὕτως ἀντικειμένων ἐν λόγοις οὕτως ἀντίκεινται. ὅτε οὐ πάντως διαιροῦσιν, ὅπερ ἔδιον καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως.

Περὶ τῶν ἐναντίων.

15 p. 13^b 36 Ἐναντίον δέ ἐστιν ἀγαθῷ μέν. |

Πληρώσας τὸν περὶ τῶν ἀντικειμένων λόγον νῦν βούλεται εἰπεῖν 136^c ποσαχῶς τὰ ἐναντία λέγεται καί φησιν ὅτι τῷ μὲν ἀγαθῷ πάντως ἐναντίον κακὸν ἐσται, τῷ δὲ κακῷ οὐ πάντως ἀγαθόν (οὐ γάρ ἀντιστρέψει), τῷ δὲ κακῷ ὅτε μὲν ἀγαθὸν ὅτε δὲ κακόν ἐστιν ἐναντίον· οὐ γάρ μόνον τὸ ἀγαθόν· τῇ γάρ ἐνδεικτῇ κακῷ ὅντι η̄ ὑπερβολὴ ἐναντίον κακόν, ὅμοιως καὶ τῇ δειλίᾳ κακῷ οὕτη ἀντίκειται η̄ θρασύτης. τὰ δὲ τοιαῦτα ἐναντία σπάνια, ὡς δὲ ἐπὶ τῷ πλειστον τῷ κακὸν τῷ ἀγαθῷ ἐναντίον ἐστίν.

2 τὰ αὐτὰ] ταῦτα F 4 ἐνστασιν] ἀντίθεσιν M 6 δὲ (alt.)] καὶ F τε] γε F
9 συμψεύδονται Paris. 1973: συμψεύσονται F: συμψεύδεται M post συμψ. addas ἀμφότεραι
αἱ προτάσεις 9. 10 νοσεῖν καὶ η̄ λέγ. ὑγιαίνειν colloc. M 10 καὶ διαιροῦσι M
12 ἀντίκειται libri 13 πάντως] παντὶ F post ἀποφάσεως add. ἐκείνη γάρ καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων διαιρεῖ, οὕτε δέ διαιροῦσιν ὡς ἐναντία, ἀλλὰ ὡς κατάφασις καὶ ἀπόφασις τοῦτο ποιοῦσι τὰ ἐναντία ἀποφανόμενα M 14 tit. om. M 15 ἐξ ἀνάγκης ἀγαθῷ Aristot.
16 post εἰπεῖν add. διὰ τούτων M 17 ὅτι om. F 17. 18 κακὸν ἐναντ. col-
loc. M 18 τῷ δὲ κακῷ — ἀντιστρέψει fort. eieicias 19 τῷ δὲ κακῷ — ἀγαθόν (20)] ὡς καὶ αὐτός φησι. Κακῷ δὲ ὅτε μὲν ἀγαθόν. Τῷ μὲν ἀγαθῷ ἀντίκειται τὸ κακόν, τῷ δὲ κακῷ οὐ πάντως ἀγαθόν. ὃ δὲ θέλει εἰπεῖν, τοῦτο ἐστιν, ὅτι οὐ μόνον τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν ἐναντίον ἐστίν, ἀλλὰ καὶ τῷ κακῷ M δὲ (alt.)] μὲν (δὲ supra ser.) F 20 η̄ om. F 22 τῷ (prior) om. M

p. 14^a7 Ἐτι ἐπὶ τῶν ἐναντίων.

Δῆλον ὅτι καὶ τὰ ἐναντία νῦν ὡς πρόγματα ἔξετάζει καὶ οὐχ ὡς ἐναντία· ὅντος μὲν γάρ φησι τοῦ λευκοῦ οὐκ ἀνάγκην εἶναι τὸ μέλαν. ὅντος δ' αὐτοῦ ὡς ἐναντίου ἐξ ἀνάγκης εἶναι τὸ μέλαν· τὸ γάρ ἐναντίον δι τοὺς λέγεται ἐναντίον εἶναι, καθὼς καὶ ἐν τοῖς πρόστι το εἴρηται.

p. 14^a10 Ἐτι εἰ τῷ Σωκράτη ὑγιαίνειν.

Τοῦτο φησιν ὅτι τὰ ἐναντία φθαρτικά ἔστιν ἀλλήλων καὶ οὐδέποτε τοῦ ἐνὸς ὅντος τὸ ἔτερον ὑποστατή τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸ αὐτὸ μέρος ἐν τῷ αὐτῷ γρόνῳ· ὑγεία γάρ καὶ νόσος ἐναντία καὶ οὐδέποτε 10 τῷ αὐτῷ ὑπάρξουσιν ὅμα.

p. 14^a15 Δῆλον δὲ ὅτι καὶ περὶ ταῦτα.

Ἐπερον παρακολούθημα τῶν ἐναντίων τὸ ἀμφότερα εὑρίσκεσθαι ἐν ἐνὶ ὑποκειμένῳ. καὶ τοῦτο εἰκότως· δεῖ γάρ τὰ πολεμοῦντα καὶ μαχόμενα ἀλλήλοις ἐν ἐνὶ ὑποκειμένῳ τῷ τόπῳ συνελθόντα τοῦτο ποιεῖν.

15 p. 14^a22 Δικαιοσύνη δὲ καὶ ἀδικία ἐν.

"Ἄνω εἰρηκώς ὅτι τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ γένει δεῖ εἶναι, νῦν δείκνυσιν ὅτι οὐ πάντα ἐν τῷ αὐτῷ γένει εἰσίν· δικαιοσύνη γάρ καὶ ἀδικία ἐναντία γένη οὐκ ἐν τῷ αὐτῷ γένει θεωροῦνται. ή γάρ δικαιοσύνη ἐν γένει τῇ ἀρετῇ. ή δὲ ἀδικία ἐν γένει τῇ κακίᾳ. φαμὲν δοτι καὶ αὐτὰ τὰ 20 ἐναντία γένη κοινόν τι γένος ἔχει· καὶ γάρ η ἀρετὴ ἔξις ἔστιν καὶ η κακία δύσις ἔξις. |

3 ante ὅντος add. λέγει γάρ ὅτι οὐκ ἀναγκαῖον τοῦ ἐνὸς ὅντος καὶ τὸ ἔτερον παρεῖναι M ἀνάγκην scripsi: ἀνάγκη libri post μέλαν add. ἐπεὶ τοιν ἔστιν ἐναντίον M δ εἶναι ἐναντ. colloc. M ἐν τοῖς πρόστι το] cf. p. 69, 23 sq. 6 ἔτι δ' M τῷ] τὸ Aristot. 9 ἐναντίον F 10 τὸ αὐτὸ F ὑπάρξουσιν scripsi: ὑπάρξει libri 11 ταῦτάν] τῷ αὐτῷ F 12 ἀμφότερον F 12. 13 ἐν ἐνὶ] ἐν F: ἐνὶ M (cf. v. 14) 15 ante ἄνω add. ἐναντία ὅντα M 16 δεῖ εἶναι] η εἰδεῖ εἰσι F 18 θεωρεῖται F 19 ἐν γένει ομ. M τὰ om. F 20 γένη ὅντα F 21 δ' δύσις M ἔξις ομ. pergit Tὸ ἀγαθὸν ὡς σύστασις τῆς οὐσίας νοεῖται, ὥσπερ καὶ τὸ κακόν ἔκπτωσις τῆς οὐσίας, ἵνα μὴ παρὰ τὰς ὑπεργημένας πλείονες αἱ κατηγορίαι γενήσονται (sic) M

Περὶ προτέρου.

137r

p. 14a26 Πρότερον ἔτερον ἔτέρου λέγεται. |

Ἐπειδὴ ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν διδασκαλίᾳ ἐμνημόνευτε τοῦ προτέρου, 137^v εἰκότως τούτου ἀπαριθμεῖται τὰ σημαντόμενα καὶ διελόν μὲν τέσσαρα 5 αὐτὰ εἶναι φῆσιν. Ὁστερον δὲ καὶ πέμπτον προστίθησι. καὶ φῆσι, πρῶτον μὲν πρότερον λέγεται τῇ χρόνῳ, καθ' ὃ καὶ τὸν πρεσβύτερον τοῦ νέου λέγομεν πρότερον εἶναι (εἰδέναι δὲ χρὴ ὅτι τὸ μὲν πρεσβύτερον ἐπὶ ἐμψύχων τὸ δὲ παλαιότερον ἐπὶ ἀψύχων λέγεται). δεύτερον δὲ σημαντό- 10 μενον τὸ μὴ ἀντιστρέψον κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν, ἥγουν τὸ συνεισφερόμενον μὴ συνεισφέρον δέ τοῦτο γάρ ἔστι τὸ μὴ ἀντιστρέψον κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν· οἷον δυοῖν ὄντοιν ἐξ ἀνάγκης ἐν ἔσται (συνεισφέρεται γάρ τὸ ἔν), ἐνδὲ ὄντοις οὐκ ἐξ ἀνάγκης ἔσσονται δύο (οὐ γάρ συνεισφέρεται τῷ ἔν!), ὡστε πρότερον τὸ ἐν τοῖν δυοῖν. πάλιν ἀνθρώ- 15 που μὲν ὄντος ἐξ ἀνάγκης ἔσται ζῷον (συνεισφέρεται γάρ τὸ ζῷον τῷ ἀνθρώπῳ), ζῷου δὲ ὄντος οὐ πάντως ἔσται ἀνθρωπος· οὐ γάρ συνει- φέρεται αὐτῷ ὁ ἀνθρωπός πολλὰ γάρ εἰσι ζῷα. ἀ οὐκ εἰσὶν ἀνθρωποι· οὐκοῦν τὸ ζῷον πρότερον τοῦ ἀνθρώπου. τῇ φύσει δὲ τοῦτο καὶ οὐ τῷ χρόνῳ λέγεται. τρίτον δὲ τῇ τάξει ἔστιν, ὡς τὸ προσόμιον πρότερον τῇ διηγήσεως. | τέταρτον τῷ ἀξιώματι ὡς ὁ ἄρχων τῶν ἀρχομένων. πέμ- 20 πτον δὲ ἀντιστρέψει κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν, αἵτινον δὲ τῷ ἔτέρῳ τοῦ εἶναι γίνεται.

p. 14b7 Ἐστι μὲν δὴ καὶ σχεδὸν ἀλλοτριώτατος.

Ἐπείπερ οὗτος ἐκ τῆς ἡμετέρας προαιρέσεως τέθειται καὶ οὐκ ἐκ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων.

1 tit. ἀριστοτέλους περὶ προτέρου F: om. M 3 ἐπειδὴ om. M ἐμνημ. ἐν τῇ τῶν κατ. δ. colloc. M (cf. p. 7b23 sq.) 4 εἰκότως τούνυν καὶ τούτου M 5 φῆσι (prius) om. F καὶ φῆσι—πρότερον (6)] τὸ πρότερον οὖν κατὰ πέντε τρόπους M 6 καθὸ M: καθ' δὲ F καὶ τὸν πρεσβύτερον — πρότερον εἶναι (7)] πρεσβύτερον τοῦ νέου λέγομεν εἶναι πρότερον τῇ φύσει, τὸ μὴ ἀντιστρέψον κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν. τρίτον τῇ τάξει ὡς τὸ προσόμιον τῇ διηγήσεως. τέταρτον τῷ ἀξιώματι ὡς ὁ ἄρχων τῶν ἀρχομένων. πέμπτον δὲτι ἀντιστρέψει μὲν κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν, αἵτινον δὲ τῷ ἔτέρῳ τοῦ εἶναι γίνεται, καθὸ πρεσβύτερον καὶ ἔτερον ἔτέρου καὶ παλαιότερον λέγεται. πρῶτον τοῦτο φῆσιν τὸ κατὰ χρόνον καὶ κυρίως λέγεσθαι πρότερον M 7 εἰδέναι — λέγεται (8) fort. eicias S. 9 σημαντόμενον om. M 9 κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν om. F ἥγουν] τοῦτο φῆσι δεύτερον σημαντόμενον M 10 μὴ συνεισφέρον δὲ om. F τὸ ἀντιστρέψον ἢ μὴ ἀντιστρέψον F 13 τῶν δύο F 13. 14 μὲν ἀνθρ. colloc. F 15 ζῶου — ὁ ἀνθρ. (16)] ὁ γάρ (δὲ?) ἀνθρωπός οὐ συνεισφέρεται τῷ ζῶῳ ὁ ἀνθρωπός οὐ γάρ πάντως ἔσται ἀνθρωπος ζῶος F 16 ἀνθρωπος F 18 τρίτον — γίνεται (21) om. M (cf. v. 6 not.) 19 ὁ Paris. 1973: om. F 22 δὴ καὶ om. F ἀλλο- τριώτερος F 23 οὗτος om. F

p. 14^b 11 Τῶν γάρ ἀντιστρεφόντων κατὰ τὴν.

Ἐὰν γάρ, φησί, τῶν ἀντιστρεφόντων τὸ ἔτερον τοῦ ἔτέρου αἴτιον τῷ τοῦ εἶναι εἰκότως πρότερον λέγοιτο ἄν, οἷον πατήρ υἱοῦ ἐστι πατήρ, ἀλλὰ καὶ πρὸς (ἄλληλα) ἀντιστρέψει· ὁ υἱὸς πατρός ἐστιν υἱός· εἰ οὖν ὁ πατήρ 5 αἴτιος τοῦ εἶναι τῷ υἱῷ, εἰκότως πρότερον τῇ φύσει τοῦ υἱοῦ λέγοιτο ἄν.

p. 14^b 22 "Ωστε κατὰ πέντε τρόπους πρότερον (ἔτερον) ἔτέρου λέγοιτο ἄν.

Εἰπόνυ δὲ περὶ τοῦ προτέρου οὐκέτι περὶ τοῦ ὑστέρου ἐμνημόνευσεν· ἐκ γάρ τῆς τούτου διδασκαλίας καὶ ὁ τοῦ ὑστέρου λόγος σαφής· ἀμα γάρ ταῦτα ὑπάρχει, ἐπεὶ καὶ τῶν πρός τι ἐστιν· τὸ γάρ πρότερον ὑστέρου λέγεται πρότερον· κατὰ τοσούτους γάρ τρόπους λέγεται τὸ ὑστέρον, ὥσους καὶ τὸ πρότερον.

Περὶ τοῦ ἀμα.

p. 14^b 24 "Αμα δὲ λέγεται ἀπλῶς μὲν καὶ κυριώτατα, ὡν ἡ γένεσις. |

Ἐπειδὴ καὶ περὶ τοῦ ἀμα ἐμνημόνευσεν ἐν τῇ τῶν κατηγοριῶν 138^v διδασκαλίᾳ, διδάσκει καὶ περὶ τούτου. καθάπερ δὲ καὶ ἐν τῷ προτέρῳ ἐλέγομεν πρῶτον σημαινόμενον αὐτοῦ κυρίως τὸ κατὰ γρόνον, τούτο κανταῦθά φησι, δεύτερον δὲ τὸ φύσει, καθὰ καὶ ἐπ' ἐκείνων εἰρηται. τούτο 20 δὲ ἀντίκειται τῷ δευτέρῳ τρόπῳ καὶ πέμπτῳ τοῦ προτέρου· καὶ γάρ ἀντιστρέψει κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν καὶ οὐκ ἐστιν τῷ ἔτέρῳ τὸ

1 γῆ] εἴη F: evan. M

4 ἄλληλα ex Philopono inserui

οὐδὲ — υἱός

om. M εἰ οὖν — λέγοιτο ἄν (δ)] εἰ οὖν ὁ ἔτερος εὑρεθεῖη αἴτιος τοῦ τὸν ἔτερον εἶναι, εἰκότως λέγοιτο ἄν τῇ φύσει πρότερος. εὑρίσκεται τοίνυν ὁ πατήρ αἴτιος τοῦ εἶναι τὸν υἱόν. οὐκούν οὕτος τῇ φύσει πρότερος τοῦ υἱοῦ. M

6 lemma om. F

ἔτερον om. M 7 λέγεται Aristot.

S οὐκέτι Philop.: καὶ codd.

9 τοῦ ὑστ. δι colloc. F 11 κατὰ — πρότερον (12) om. M γάρ] scribas

ἄρα 13 tit. τοῦ ἀριστοτέλους περὶ τοῦ ἀμα F: om. M 16 ante ἐπειδὴ add.

"Οτι τὸ ἀμα διχῶς· ἡ κατὰ γρόνον ἡ φύσει. κατὰ γρόνον μὲν ὡν ἡ γένεσις ἐν τῷ αὐτῷ γρόνῳ, φύσει δὲ ὅταν ἀντιστρέψωσι μὲν κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολούθησιν, μηδαμῶς δὲ αἴτιον τὸ ἔτερον τῷ ἔτέρῳ τοῦ εἶναι ὑπάρχοι M ἐπειδὴ — ἐμνημ.] ἐμνημ. τοῦ ἀμα M

16. 17 ἐν τῇ τῶν κατ. διδ.] cf. p. 7^b 15 sq. 17 διδ.—τούτου] τοιγαροῦν καὶ περὶ

αὐτοῦ διδ. M δὲ om. F ἐν τῷ προτέρῳ] cf. p. 103,5 19 τὸ φύσει

Paris. 1973: τῷ τῇ φύσει F: τὰ φύσει M 20. 21 ἀντιστρ.] τοι (sic) στρέφει F

ἔτερον αὕτιον τοῦ εἶναι. οἷον τὸ πεζὸν οὐκαντί τὸ πτηγόν καὶ τὸ ἔνυδρον· τοῦ γάρ ζῷου τὸ μὲν ἐστὶ πτηγὸν τὸ δὲ πεζὸν τὸ δὲ ἔνυδρον· ταῦτα οὖν ἀμαλέγεται εἰναι. ἐπείπερ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους κατὰ τὴν αὐτὴν διαιρέσιν ἐστιν, ὡς φησιν. ἐάν δὲ τὸ πτηγόν διαιρεθῇ εἰς ὅρνιμας, εἰ τύχοι, καὶ σὸν ἀκρίδας, οὐκέτι ὅρνις καὶ πτηγὸν ἀμαλέγεται. ἀλλὰ πρότερον τὸ πτηγόν, διότι ἐκ τῆς πρώτης διαιρέσεως τοῦ ζῷου διῃρηται. |

Περὶ κινήσεως.

139r

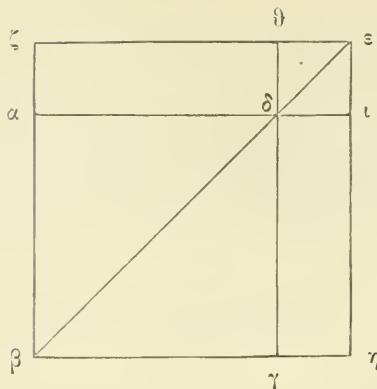
p. 15a23 Κινήσεως δέ ἐστιν εἰδή οἵτινες.

Πάλιν περὶ κινήσεώς φησιν, ἐπειδὴ καὶ ταύτης ἐμνημόνευσεν ἐν τοῖς 10 προλαβοῦσιν. ἡ οὖν κίνησις μεταβολή ἐστι, τὸ δὲ μεταβάλλον ἢ κατ' οὐσίαν μεταβάλλει ἢ κατὰ συμβεβηκός. καὶ εἰ μὲν κατ' οὐσίαν, γίνεται γένεσις καὶ φύση (εἰ μὲν ἀπὸ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ ὄν, ἐσται γένεσις, εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ ὄντος εἰς τὸ μὴ ὄν, γίνεται φύση), εἰ δὲ κατὰ συμβεβηκός, ἡ ἐν αὐτῷ ἐστιν ἡ μεταβολὴ ἢ ἐπ' αὐτῷ ἡ περὶ αὐτό. καὶ εἰ μὲν 15 ἐν αὐτῷ, καλεῖται αὐξήσις καὶ μείωσις, εἰ δὲ ἐπ' αὐτῷ, ἀλλοιώσις. εἰ δὲ περὶ αὐτό, καλεῖται ἡ κατὰ τόπον μεταβολή, ὡστε γίνεσθαι τὴν κίνησιν ἐν τέτρασι κατηγορίαις, ἐν μὲν τῇ οὐσίᾳ γένεσιν καὶ φύσειν, ἐν δὲ τῷ ποσῷ αὐξησιν καὶ μείωσιν, ἐν δὲ τῷ ποιητῷ ἀλλοιώσιν. ἐν δὲ τῇ ποῦ τὴν κατὰ τόπον μεταβολήν. ὅπερ δὲ ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων ἐποίησε, καὶ νῦν ποιεῖ. 20 διακρίνει γάρ τὰ εἰδῆ τῆς κινήσεως ἀπ' ἀλλήλων.

p. 15a25 Εἴ γάρ ἡν ἡ αὐτή, ἔδει τὸ ἀλλοιούμενον.

Ἐπὶ τῶν ἄλλων οὐδὲν κατακευάσας ὡς προφανῶν περὶ τῆς ἀλλοιώσεως τοῦτο ποιεῖ καὶ φησιν ὅτι εἰ ἡ αὐτή ἡν ἡ ἀλλοιώσις τῇ αὐξήσει, ἔδει τὸ αὐξανόμενον πάντας ἀλλοιοῦσθαι, ὅπερ οὐ γίνεται· τὸ γάρ τετράγωνον 25 γνώμονος αὐτῷ περιτεμέντος αὐξεῖται μὲν ἀλλοιοῦσται δὲ οὐδαμῶς· μένει γάρ πάλιν τὸ τετράγωνον. γνώμων δέ ἐστιν ἡ περὶ τὴν διάμετρον περιφέρεια μετὰ τῶν δύο παραπληρωμάτων.

2 τοῦ γάρ ζώου—λέγεται εἶναι (3) om. F 3 ἐπείπερ] ἐπεὶ καὶ F τὴν αὐτὴν διαιρέσιν] τὴν διαιρέσιν F: τὴν διαιρέσιν αὐτὴν M 4 ἐστιν M: om. F τὸ Paris. 1973: καὶ F: om. M τύχη F 7 tit. om. M 9 νῦν πάλιν M ἐπειδὴ — ἐμνημ.] ἐμνημ., γάρ καὶ ταύτης M (cf. p. 4a20) 11 εἰ] ἡ F 12 εἰ μὲν εὗρον ἀπὸ M 14 ἐπ' αὐτὸ F καὶ om. F 15 ἐπ' αὐτῷ] περὶ αὐτῷ F: ἐπ' αὐτό M 16 περὶ αὐτὸ] ἐπ' αὐτῷ F καλεῖται om. M 21 γάρ καὶ ἡ F 22 ἐπὶ τῶν ἄλλων — ἀλλοιοῦσθαι (24) om. F 23 ἡ (prius) Vat. 247: om. M 25 περιθέντος F

τὸ αὶ γὰ τετράγωνον περιτεθέντος τοῦ ἀξοῦ γνώμονος ηὔξηται μὲν οὐκ
γίλλοιται δέ· καὶ γάρ τετράγωνον καὶ τὸ ηὔξηται· καὶ αὐθις τὸ εἶδος
τετράγωνον περιτεθέντος τοῦ θετοῦ βαθοῦ τὸ γνώμονος ηὔξηται καὶ οὐκ γίλλοι-
ται· τετράγωνον γάρ καὶ τὸ εἶδος βαθοῦ τετράγωνον
διαμετρον αὐτοῦ δύο παραπληρωμάτων.

Καὶ περὶ τῶν ὄντων τοσαῦτα εἰρήσθω· ώς εὐχερῆ δὲ τὰ λοιπὰ
παρήκαμψεν.

---

1 figuram exhibet M, cuius notas τετράγωνον et γνώμων pluribus locis additas neglexi:
om. F   τὸ αὶ γὰ τετράγωνον — παραπληρώματων (5) M: ἵνα δὲ μὲν τὸ τετράγωνον τοῦτο
(quod quatuor figuris illustratur) F   4 ἔστιν οὖν — παραπληρωμάτων (5) εἰκίας
6 καὶ περὶ τῶν ὄντων — παρήκαμψεν (7) M: om. F

I N D I C E S

I INDEX VERBORUM

Ammonii in Porphyrii Isagogen (I) et Aristotelis Categorias (C) commentariorum.

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis.

- ?Αβάντιον I 2,4 101,15 sq. 104,6 107,5
ἀβέβαιος γνῶσις C 79,10
ἀγαθός. τὸ ἀγαθόν I 24,2 sq. dist. ἀγαθόν
της C 6,13 sq. πρακτικά δὲ ὅσα περὶ τὴν
τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τοῦ κακοῦ (διάκρισιν ἔχει)
C 4,30 10,17 13,5 τῷ μὲν ἀγαθῷ πάντως
ἐναντίον κακὸν ἔσται, τῷ δὲ κακῷ οὐ
πάντως ἀγαθόν C 101,17
ἀγαθότης C 6,15
ἀγγεῖον. διαφέρει δὲ τὸ ἐν τόπῳ τοῦ ἐν
ἀγγείῳ C 29,8 sq.
ἄγγελος angelus I 18,20 19,1 32,14. 19
40,15 62,15 70,17 97,14 100,14 103,18
114,7
ἄγνωστος opp. γνώμον I 17,27 20,16 85,
19 87,7 C 14,7. 12 93,11 ἀγνώστως C 43,21
ἀγορεύειν I 20,14 60,9
ἀγρός C 19,13
ἀδιαίρετος I 9,25 ἀδιαίρετως C 19,10. 14
ἀδιάρθρωτος C 90,9
ἀδιάστατος I 18,22
ἀδιάχορος I 37,23 C 32,8
ἀδικία ἐν γένει τῇ κακίᾳ C 102,19
ἀδυναμία. δύναμις καὶ ἀδυναμία (εἰδῆς
ποιήτητος) C 81,6. 10 sq. 85,9 sq. λέγεται
τριγῆς C 85,13
ἀδυνατεῖν I 12,17
ἀεικίνητος I 14,5 35,21 74,15 sq.
ἀθανασία τῆς ψυχῆς I 35,19
- ἀθάνατος I 10,3 74,14 sq. 99,13 sq. 100,
14 C 31,24 32,4 78,21 sq. οὐκ ἔστιν
ἐναντίον . . . τὸ θητὸν τῷ ἀθανάτῳ
I 103,13,20
ἀθρεῖν ἄνω I 57,16
ἀθροίζειν I 90,11
ἀθροισμα I 86,3 sq. 90,2
ἀλιός I 3,4 9,17 17,4 sq. 86,28 ἀλιόι
οὐσίαι C 45,18
αἷμα C 36,8 82,25
αἱρεσιάρχης C 1,14
αἱρεσίς I 41,2 αἱ τῶν φιλοσόφων αἱρέσεις
C 1,5. 13 sq.
αἰσθησις I 11,17 48,5 79,5 99,27 103,22
105,6 C 82,7 86,15 sq. opp. λόγος I 40,9
ἀπτική I 77,22 ἡ δεῖξις καὶ ἡ αἰσθησις
I 63,13 sq. περὶ πραγμάτων τῇ αἰσθή-
σει γνωρίμων C 33,25 τὸ αἰσθητόν αἰσθή-
σις αἰσθητόν C 67,21 74,23,24 75,27 sq.
αἰσθήσει ληπτός C 80,25
αἰσθητικός. οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική
I 18,1 28,2 sq. 84,15 C 15,25 48,5,6
αἰσθητική δύναμις I 77,20 79,8 ψυχή
I 99,29 τὸ αἰσθητόν I 90,13 99,23 sq.
αἰσθητός C 28,26 αἰσθητή οὐσία I 10,17
opp. νοητή C 45,17 τὰ αἰσθητά I 40,17
42,21 45,9 78,23 C 60,2 αἰσθητός ψυ-
χήρωπος I 65,19 αἰσθητὰ γένη καὶ εἰδῆ
opp. νοητά C 41,10 μέρη τῆς οὐσίας

C 47, 2, 3 τὸ αἰτητόν αἰτήσει αἰτητόν
C 67, 21 74, 23, 24 πρότερον τῆς αἰτήσεως
C 76, 1, 6

αἰτία 1, 4, 6 μία ἔστιν ἡ πάντων αἰτία καὶ
ἀργή 1 87, 23 κατ' αἰτίαν I 47, 8 sq.

αἰτιατικός, αἰτιατική πτωσις I 91, 8 αἰτιατική
C 68, 7, 11

αἰτιατός I 50, 7 sq. 53, 10 C 67, 23 76, 15
τὸ αἰτιατό opp. τὰ αἴτια I 104, 25

αἴτιος I 22, 7 47, 10 sq. 50, 7 sq. 53, 10
τὰ αἴτια I 104, 25 αἴτιον αἰτιατοῦ C 76,
15 ποιητικόν, τελικόν αἴτιον C 21, 21 sq.

αἴτιος τοῦ εἶναι C 103, 20 104, 2 sq. 105, 1
κατὰ τὸ αἴτιον καὶ αἰτιατόν (πρός τι)
C 67, 23

ἀκατέρος I 2, 18 ἀκαίρως I 10, 15 C 47, 11

ἀκαλλής 3ην I 106, 16

ἀκαταληψία C 2, 11 sq.

ἀκατηγόρητος I 60, 9

ἀκάτιον C 72, 2

ἀκίνητος I 14, 5 sq.

ἀκοή εἰσαγωγική I 13, 10 26, 6

ἀκολαστία opp. ἡλιθυτής I 67, 23

ἀκόλαστος opp. ἡλιθυος I 68, 1

ἀκολούθησις, κατὰ τὴν τοῦ εἶναι ἀκολού-
θησιν C 103, 9, 11, 20

ἀκολουθία διδασκαλική I 69, 17 κατὰ τὴν
τοῦ εἶναι ἀκολούθιαν I 27, 2, 13, 17

ἀκόλουθος I 10, 10 26, 19 C 78, 18 ἀκόλου-
θον ἦγ consentaneum est C 5, 31 24, 22
98, 7 ἀκολούθως I 47, 5 C 23, 7, 9 32, 24

ἀκοσμία I 16, 8 sq.

ἀκοσμος I 16, 9, 10

ἀκούειν intelligere I 4, 17 C 57, 21

ἀκρίς C 105, 5

ἀκροαματικός, ἀκροαματικά συγγράμματα
C 4, 19, 26 6, 26 τῶν ἀκροαματικῶν τὰ μέν
ἔστι θεωρητικά τὰ δὲ πρακτικά τὰ δὲ
δργανικά C 4, 27

ἀκροασθαι. ὁ ἀκροασθμένος φίλος σφων λό-
γων C 1, 9 6, 21 τῶν ἀκριβῶν ἀκροωμένων
C 65, 26

ἀκροατής I 69, 19 C 66, 11

ἀκρος. τὰ ἀκρα I 16, 7 80, 6 C 10, 13, 14
96, 2, 3

ἀλήθεια. ἐπίπροσθεν Ἀριστοτέλους θέμενον,
εἰ τύχοι, τὴν ἀλήθειαν C 8, 18 ἀλήθεια καὶ
ψεύδος C 52, 22 53, 11 sq. αἱ ψυχαὶ ἀπαροῦσαι
.. ἀφίσαι τὸ τῆς ἀληθείας φῶς C 80, 8, 9
τῇ ἀληθείᾳ I 10, 14 κατὰ ἀλήθειαν I 74, 8
96, 2 C 50, 2 53, 20 60, 15 88, 10

ἀληθεύειν opp. ψεύδεσθαι C 34, 15 sq.
ἀληθής. πρὸς τὸ ἀληθές opp. πρὸς ἄμας
I 10, 17 θεωρητικά μὲν ὅσα περὶ τὴν ιδι-
κρισιν ἔχει τοῦ ἀληθίους καὶ τοῦ ψευδοῦς
C 4, 29 10, 16 13, 5 τὸ ἀληθές re vera
C 64, 17 κατὰ τὸ ἀληθές C 78, 21, 23
ἀληθίδες ἔχειν I 23, 10

ἀληθινός C 21, 5

ἀλλοῖος opp. ἄλλος I 93, 2 94, 11 sq.

ἀλλοῖος στατικός C 105, 24, 25

ἀλλοῖωτος I 113, 10 sq. C 83, 3 sq. 105, 15
dist. αξεγησίς C 105, 22 sq.

ἄλλος opp. ἄλλος I 93, 2 94, 11 sq. ἄλλον καὶ
ἄλλον ὄρισμὸν ἀποδώσει C 21, 5 κατ' ἄλλο
καὶ ἄλλο C 22, 16 65, 29 ἄλλως τε I 36,
24 C 27, 27 ἄλλως τε δὲ C 91, 28

ἄλλοτρος. ἄλλοτρίως C 43, 21

ἄλλοτρούσην. τὰ παντελῶς ἄλλοτριωμένα
C 16, 25

ἄλογος I 10, 2 τὰ ἄλογα opp. ἄγνωστος
I 3, 29 103, 18 108, 6 ἄλογον ζῷον I 48, 6
70, 16 C 31, 25 32, 3 42, 2, 3 ἄλογος δύση
I 24, 6 δύναμις I 42, 1 103, 21 ἀπορία I 26,
18 τὸ τῆς ἀπορίας ἄλογον I 30, 5 ἄλογον
def. I 32, 14 οὐκ ἔστιν ἐναντίον τὸ λογι-
κὸν τῷ ἀλόγῳ I 103, 13 sq. ἄλογον καὶ
δύνατον I 99, 14 100, 16 ἄλογα δαιμόνια
I 100, 18 ἄλογως I 44, 6

ἄμα C 14, 16 περὶ τοῦ ἄμα C 104, 13 τὸ κατὰ
χρόνον C 104, 18 τὸ φύσει C 104, 20

ἀμβλυώττειν C 15, 7

ἀμέθοδος ἀνήρ I 35, 9

ἀμερής I 7, 15, 23 18, 22 C 6, 12

ἀμέριστος. ἀμερίστως C 91, 25

ἀμεσος. ἀμεσος ἐναντία C 95, 12 sq. 98, 16
99, 7, 10 ἀμεσως I 12, 21 13, 1, 2 51, 9 79,
16 97, 17, 19

ἀμέτοχος I 105, 16

ἀμετρία opp. συμμετρία I 67, 19

ἀμετρος I 111, 23 113, 2, 24 ἀμέτρως I 113, 1

ἀμοιβή C 78, 24

ἀμυδρός C 79, 10 82, 16

ἀμφιβάλλειν I 53, 23 100, 16

ἀμφιβολος I 53, 21 C 97, 21

ἀμφω. κατ' ἄμφω I 3, 16

ἄν in potentiali saepissime omissum I 16,
10 56, 13 C 42, 1 43, 13 60, 29 74, 27, 28
88, 15 101, 4 in irreali saepe om. I 105,
17 110, 22, 24 C 20, 18 23, 19 26, 15 39, 6

ἀνάβασις opp. κατάβασις I 70, 25 76, 15
C 16, 27

- ἀνάγειν I 19, 18 sq. 21, 10 71, 24 77, 3
C 33, 20, 23 sq. 69, 25 sq. ἔωτάν I 13, 1
17, 6 sq. ἀνάγεσθαι ἐπὶ τὰ θεῖα I 12, 21.
25 ἐπὶ θεολογίαν I 13, 5
- ἀναγκαῖος expl. I 24, 14 sq. τὸ ἀναγκαῖον
opp. τὸ ἐνδεχόμενον, τὸ ὑπάρχον I 26.
21 sq. τὸ ἀναγκαῖον ἔχειν I 8, 7
- ἀνάγκη πᾶσα I 62, 2 76, 8
- ἀνάγνωσις I 21, 9 24, 9
- ἀναδέχεσθαι I 57, 2
- ἀναδιδούσας εἰν I 17, 9
- ἀναδρομή I 17, 9
- ἀναθρεῖν I 57, 16
- ἀνατιρεῖν I 29, 27 sq. 120, 18 sq. 121, 16 sq.
C 41, 8 73, 22 94, 9 sq. καθ' ὑπόθεσιν C 41, 8
- ἀνατίρεσις I 114, 16. 20 τῶν ἄκρων C 96, 2, 3.
- ἀνατιρετικός I 101, 20
- ἀνατίθητος opp. αἰτιθητικός I 99, 23. 26
- ἀνακαλεῖν. ἀνακαλεῖσθαι I 7, 12
- ἀνακαρπτεῖν C 59, 17
- ἀνάκαμψις C 68, 14
- ἀνακεῖσθαι C 69, 8 93, 2
- ἀνακλίνειν. τὸ ἀνακελίσθαι C 69, 5, 9
- ἀνακλιτις C 68, 21. 24 69, 4
- ἀνακούπτειν I 21, 21
- ἀναλογεῖν I 8, 11 107, 20, 21 C 26, 32
- ἀναλογία C 23, 23 41, 23 42, 8. 10 43, 24
κατὰ ἀναλογίαν C 22, 5 31, 30
- ἀναλόγος I 106, 14 sq. C 26, 31 ἀναλόγως
I 8, 35 106, 20
- ἀναλύειν I 36, 2
- ἀνάλυτις I 34, 20 opp. σύνθετις I 37, 8 sq.
- ἀναλυτική I 34, 24 36, 1 sq.
- ἀναρμάττειν. ἀναρμάττεσθαι I 12, 3 42, 12
- ἀναρματική σκεψις. ἀναρματική σκεψίαι τὰς ἰδέας
ἐν τῇ φυγῇ ἕδη ἀποκεμένας I 10, 21
ἀνάμνησις. εἰς ἀνάμνησιν ἐπειρομένη (ἡ
φυγῇ) C 37, 14
- ἀναρματιζθῆται. ἀναρματιζητήτως I 23, 8
- ἀναντεῖς opp. κάταντες I 37, 8 sq.
- ἀνάπαλιν C 15, 21 68, 16 τὸ ἀνάπαλιν
C 76, 6
- ἀναπόδεικτος I 7, 16
- ἀνατείνειν. πάντα οὖν πρὸς τὸ ἀγαθὸν
ἀνατείνεται I 24, 4
- ἀνατρέπειν C 50, 5 53, 2
- ἀνατρέχειν ἐπὶ μίᾳ ἀργήν I 81, 9, 11
- ἀναφαίνειν I 24, 7 C 1, 7
- ἀναφέρειν C 91, 11 sq.
- ἀναγκώρησις τοῦ σώματος I 78, 22
- ἀνείδεσσις I 106, 16 C 54, 5
- ἀνεννόητος I 31, 20 69, 19
- ἀνεπαισθητος C 28, 26, 27
- ἀνεπιτηδειότητης C 81, 11
- ἀνεστις vide ἐπίτασις
- ἀνήκοος C 6, 3
- ἀνθρώπειος I 2, 1 85, 23 86, 15 ἀνθρωπεία
ἀδέδεινται I 100, 22
- ἀνθρώπινος I 2, 6 sq. 6, 2 sq. opp. θεῖος
I 3, 2 sq. τὰ ἐν γενέσει καὶ φύσει εἰπάντων
- ἀνθρώπινα I 3, 5 ἀνθρωπίνη διάνοια I 17, 26
- ἄνθρωπος. ἀνθρώπου μὲν γάρ τελείστης
τὸ μετὰ λόγου καὶ φρονήσεως ἔχην I 3, 27
σύνθετος ἐκ ψυχῆς καὶ σώματος I 5, 9
κηδεμῶν τοῦ ἀλέργου I 103, 18 ἐξ ἐτυμο-
λογίας μὲν οὖν ἀνθρωπός ἐστι τὸ δυνά-
μενον ἄνω ἀθρεῖν ἢ ἀναθρεῖν ἢ ὅπωπεν
ἢ τὸ ἀναθεῖν ἔχον τοὺς ὥπας I 57, 15
def. ζῆντος λογικὸν θυητόν I 17, 12. 24 34,
24 68, 7 101, 10 C 9, 14 15, 16 19, 19 40,
11 48, 6 νῦν καὶ ἐπιστήμης δεκτιπόντα I 54,
14 90, 15 95, 10 108, 4 C 27, 13 ἄνθρ.
- γεγραμμένος C 21, 6
- ἀνθρωπότητης I 40, 8
- ἀνίατος C 82, 15
- ἀνιέναι vide ἐπιτείνειν
- ἀνισος C 71, 13 72, 3 τὸ ἵσον τε καὶ ἀνισον
λέγεσθαι C 65, 22 sq.
- ἀνοδος I 70, 28
- ἀνόητος C 37, 5
- ἀνομοιοειδής I 63, 18
- ἀνομοιομερής I 83, 1 sq. εἰς ἀνομοιομερῆ
διαιρεῖσθαι I 81, 19. 21
- ἀντί. τὸ ἀντί παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ ἵσον
σημαίνει C 71, 1, 2
- ἀντιάνειρα C 71, 2, 3
- ἀντιδιατρεῖν I 30, 1 34, 1 τὸ ἀντιδιατρού-
μενον I 25, 1 sq.
- ἀντιδιαστέλλειν C 18, 21 19, 2, 3 20, 27
84, 11
- ἀντιδιαστολή. πρὸς ἀντιδιαστολὴν C 37, 6
- ἀντίθεσος C 71, 2
- ἀντίθεσις I 99, 23 109, 27 C 94, 5. 16 sq.
- ἀντικατηγορεῖν I 88, 24
- ἀντικεῖσθαι C 16, 10 sq. ὁ ἀντικείμενος
I 112, 18 τὰ ἀντικείμενα syp. τὰ ἐναντία
I 102, 23 τῶν γάρ ἀντικείμενων ἡ αὐτή
ἐστιν ἐπιστήμη C 16, 17 τὰ γάρ ἀντικεί-
μενα ὑπὸ τὴν αὐτὴν ἀνάγεται κατηγορίαν
C 34, 6, 7 85, 12 συνέρχεσθαι καὶ τὴν
μάχην ἀναδέχεσθαι, τοῦτο ἐστιν ἀντικεῖσθαι
C 63, 16, 17 περὶ τῶν ἀντικείμενων C 93, 7

- τετραγωνὸς ἀντίκειται C 93, 15 τίνος δὲ
ἔνεκεν ταῦτη τῇ τάξει ἐχρήσατο C 94, 3
- ἀντικρὺς μάργενθαι C 14, 21
- ἀντιλαμβάνειν. σπουδαιότερον ἀντιλήφεται
τοῦ πράγματος I, 4
- ἀντιληφτις I 98, 6 C 86, 15 sq.
- ἀντιλέπησις. ὅρεξτις ἀντιλυπήσεως (ἢ θυμός)
I 57, 19, 21
- ἀντιπαράστατις C 53, 1. 3. 5. 20 62, 4
κατὰ ἀντιπαράστασιν C 63, 11 101, 6
- ἀντιπεπονθότως I 18, 21
- ἀντιστρέψειν I 8, 22 27, 1 sq. 44, 20 sq.
65, 4 75, 2 C 27, 12 sq. 42, 18 44, 12, 13
71, 12 sq. ἀντιστρέψειν κατὰ τὴν τοῦ
εἰναι ἀκολούθησιν C 103, 9. 10, 20 104,
21 πρὸς ἀντιστρέψοντα λέγεται C 70, 24
71, 5 97, 24 98, 4
- ἀντιστροφή C 68, 12 τί ἔστιν ἀντιστροφή
C 70, 25 71, 1 sq.
- ἀντίτυπος opp. ἡδός I 78, 1 79, 9
- ἀντίχειρ. τὸν μέγχυν δάκτυλόν φαμεν ἀντί-
χειρα C 71, 3, 4
- ἀντιωνυμία C 34, 21
- ἀνυπόστατος C 25, 8
- ἄνω. εἰ μὲν αἱ ψυχαὶ ἄνω ἦσαν C 15, 4
τὰ μὲν ἄνω τῶν ὑποκάτω πατηγορεῖσθαι
I 44, 18 τὸ ἄνω καὶ τὸ κάτω C 64, 24
93, 4 οὐ γάρ ἔσται ὅλως ἄνω καὶ κάτω,
ἄλλα πέριξ καὶ μέσων C 65, 2 ἀνάτερον
I 62, 10 ἀνωτέρω I 80, 1 τὰ ἀνωτέρω
I 52, 4 ἀνωτάτω I 10, 11 εἰς τὸ ἀνωτά-
τον I 37, 21
- ἀξιόπιστος I 101, 13
- ἀξιώματα C 84, 15 ἀξιώματα, ἢ οὕτω καλοῦν-
ται ὑπὸ τῶν Ηεριπατητικῶν ὡς οἰκοθεν
τὸ ἀξιώματον ἔχοντα I 101, 13 τῷ ἀξιώ-
ματι πρότερον C 103, 19
- ἀξιωματικός. ἀξιωματικὰ συγγράμματα
C 4, 19
- ἀράτος I 10, 24
- ἀρίστος C 12, 4 91, 17 ἀρίστον πρᾶγμα
C 55, 11 ἀρίστον ποσόν C 62, 5. 6 63, 8
ἀρίστως I 23, 4. 6 C 78, 31
- ἀπαγγελία. τί τὸ εἶδος τῆς ἀπαγγελίας
C 1, 9 6, 25 ἡ τῆς ἀπαγγελίας διδασκαλία
C 8, 5 ἀπαγγελίας ἀσκησις C 4, 11
- ἀπαγωγὴ ἡ εἰς ἀδύνατον C 63, 27
- ἀπάθεια C 3, 19
- ἀπαρέγκλιτος I 9, 1
- ἀπαρέσκειν. ἀπαρεσκύμενος εἶπεν C 36, 18
ἀπαρεσκύτως C 36, 15
- ἀπαριθμεῖν I 19, 24 ἀπαριθμεῖσθαι I 13,
14 49, 2. 5 sq. C 91, 4
- ἀπαρίθμησις opp. διαιρετις C 25, 4
- ἀπεικόνιση C 79, 13
- ἀπειρία. τὴν ἀπειρίαν ἔχειν I 86, 28
- ἀπειροδύναμος C 6, 12
- ἀπειρος I 17, 3. 5 59, 19 sq. 85, 1 τὰ ἀπειρα
πρὸς ἐπιστήμην οὐ παραλαμβάνεται C 12, 2
τὸ ἀπειρον I 60, 5 τοῦ ἀπειρου μεῖζον
οὐκ ἔστι πλήθος I 85, 20 sq. ἐπ' ἀπειρον
διαιρεῖν I 7, 16. 25. 30
- ἀπειρίηπτος I 17, 5. 26 59, 19 85, 8
C 6, 12
- ἀπειρίστος C 6, 12
- ἀπέριττος C 6, 28
- ἀπλανής I 10, 7, 8
- ἀπλοῦς opp. σύνθετος C 32, 26 sq. 66, 8
πολυσχεδής C 66, 9 ἀπλαῖ φωναι I 22, 24
C 11, 8 sq. ἀπλᾶ πράγματα, νοήματα
C 11, 19 12, 1 ἀπλῆ οὐσία C 34, 3 sq.
35, 18 45, 19 κατηγορία C 66, 8 τὸ
ἀπλοῦν opp. τὸ σύνθετον I 36, 2. 24 37,
13 sq. τὸ μικτόν I 73, 17 ἀπλούστερος
καὶ εἰσαγωγικώτερος I 23, 19 τὰ ἀπλού-
στερα C 16, 20 ἀπλῶς I 42, 15. 17 125,
3 C 78, 31 τετραγωνὸς λέγεται I 49, 9
τριγωνὸς C 30, 8 ἀπλῶς καὶ ώς ἔτυγεν
I 41, 11 τὸ ἀπλῶς ζήσων, ὃ ἀπλῶς ἀν-
θρωπος I 44, 9 53, 18 τὸ ἀπλῶς γένος
I 55, 15 56, 11 τὸ ἀπλῶς λογικόν συντε-
θὲν τῷ ἀπλῶς θνητῷ I 125, 9
- ἀπέβλητος λόγος I 104, 27
- ἀπογίνεσθαι I 33, 1. 24 sq.
- ἀπογράφειν. ἀπογράφεισθαι C 4, 5. 8
- ἀποδεικτική I 34, 24 35, 16 sq.
- ἀποδεικτικός C 2, 13 opp. πιθανός C 4, 25
ἀποδεικτική μέθοδος C 5, 8 ἀποδεικτικὸς
συλλογισμός C 5, 17 13, 10. 17
- ἀπόδειξις I 22, 8 34, 20 35, 16 36, 14 88,
7 sq. 103, 12 C 5, 4 sq. ἀρχαὶ τῆς ἀπο-
δείξεως I 23, 21 τὰς ἀπόδειξεις οὐκ ἀπο-
δεικτικὰς διλὰ μᾶλλον πιθανὰς (ἐπιτη-
δεύειν) C 4, 25 ἡ ἀπόδειξις συλλογισμός
ἔστιν ἐπιστημονικός C 5, 9 sq. 10, 22 sq.
- ἀποδιδράσκειν. ἀποδρᾶσαι I 5, 5
- ἀποδοκιμάζειν C 65, 16 90, 27 sq.
- ἀπόδοσις I 6, 28 61, 19 ἀπόδοσην ποιεῖσθαι
I 91, 6 sq.
- ἀποιοις I 112, 5
- ἀποκαθιστάναι. ὃ ἔστων . . . ἀποκαθιστῶν
C 100, 10 ἀποκαθίστασαι C 71, 1

- ἀποκατάστασις C 60, 26 70, 26
 ἀποκεῖσθαι I 10, 21
 ἀποκρίνειν. οὐχ ὡς πρὸς τι ἀποκρίνεται C 70, 4 ἀποκρίθηναι pro ἀποκρίνεσθαι C 42, 1, 3
 ἀπολαύειν C 19, 12
 ἀπολογεῖσθαι πρὸς τὴν ἀπορίαν C 80, 13
 ἀπολογία C 77, 23
 ἀπολύειν. ἀπολελυμένη ὑπόστασις C 63, 16
 πρόγραμμα αὐτὰ καθ' αὐτὰ ἀπολελυμένα C 76, 12
 ἀπομάττειν. ἀπομάττεσθαι I 41, 19 sq.
 ἀπονέμειν I 12, 9 ἀμοιβήν τῶν πράξεων C 78, 24
 ἀπορεῖν. ὅδος εἰς εὐπορίαν μαθήσεως τὸ ἀπόρειν C 80, 1 τὸ γάρ μὴ ἀπορεῖν δύο ταῦτα σημαίνει, τὸ πάντων ἔχειν τὰς γνώσεις . . καὶ τὸ πανταχθὲν ἐστερῆσθαι γνώσεως C 80, 3 sq.
 ἀπορητικός C 6, 28
 ἀπορία προβάνει I 101, 21 ἀπορίαν κινεῖν I 81, 7 ἀπορίαν τινὰ ἀπορεῖ I 101, 10 γινώσκομεν ὅδῷ γράμμενοι τῇ ἀπορίᾳ C 80, 6, 7
 ἀπορος. οὐδὲν γάρ ἐν αὐτῇ (τῇ προνοῇ) ἀπορόν ἔστι C 80, 4 ἀπορώτατος ὁ λόγος I 102, 2
 ἀπορροή C 2, 24
 ἀπόρροια C 28, 28
 ἀπόστασις I 97, 23 C 74, 14, 17
 ἀποσυλᾶν I 10, 27
 ἀποσώζειν. τάξιν τινὰ εἰς ἄλληλα ἀποσώζουσι I 44, 16
 ἀποτελεῖνειν. ἀποτελαμένη ἐπιφάνεια C 58, 4
 ἀποτέλεσμα I 21, 6 C 35, 25
 ἀπόπτωσις. τὰ ἔτι σωζόμενα ἔχην καὶ οἷον ἀποπτώσεις τῆς μονιμῆς I 18, 22
 ἀποτιθέναι. ἀποθάμψθαι εἰς τὸν νοῦν I 10, 27
 ἀπονος C 31, 26, 28 32, 5
 ἀποφαίνειν. ἀποφαίνεσθαι C 79, 26
 ἀποφαντικός λόγος I 43, 4 sq. def. 43, 15
     45, 13 ἀποφαντικῶς I 44, 13
 ἀπόφασις I 114, 24 C 25, 18, 21 ἐξ ἀποφάσεως καὶ καταφάσεως αὐτῇ (τὴν διαιρεσιν) ποιήσασθαι C 26, 4, 9 οὐ περὶ καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως πρόκειται νῦν αὐτῷ διαλαβεῖν C 34, 12 sq. τὰ πολλὰ τῶν βιβλίων . . οὐχ ἔχει ἢ ἀποφάσει C 34, 29 sq. τῶν καταφάσεων εἰσιν αὗται (αἱ ἀποφάσεις) ἀτικότερα C 36, 24 ὡς

Comment. in Arist. IV 4. Ammon. in Cat.

κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀντικεῖσθαι C 93, 16, 19 ἡ περὶ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἀντιθέσις C 94, 15, 19 ἐπὶ πάντων θεωρεῖται C 94, 23 ἡ κατάφασις καὶ ἀπόφασις οὐκ ἔστι ταῦτα τοῖς ὅπεριτων σημανούμενοις C 97, 11 τὴν λοιπὴν (τὴν κατὰ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἀντιθέσιν) πρὸς τὰς τρεῖς παραβάλλει C 100, 14 τοῦτο γάρ ίσιον καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τὸ ἐπὶ παντὸς πράγματος διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος C 100, 17

ἀποφατικός. ἀποφατικῶς opp. καταφατικῶς C 52, 4, 5

ἀπόγρη τ 2, 19

ἀπογωρίζειν I 60, 22

ἀπροσδιόριστος. ἀπροσδιόριστας I 23, 2 28, 18 sq.

ἀπταιστος I 7, 2, 5 γνῶσις C 79, 11

ἀπτικός. ἀπτικὴ αἰσθησις I 77, 22

ἀπωθεῖν. ἀπωτάμπενος τὰ πρότερα δύο παρακαλουμένα C 48, 13

ἀραίωσις C 88, 16

ἀργός C 88, 21 expl. βραδύτερος ἄνθρωπος C 17, 21, 23

ἀρεταῖος. οὐ γάρ λέγεται ἀρεταῖος ὁ ἀρετῆς μετέχων C 40, 16 89, 2, 12

ἀρετή C 23, 13 40, 15 σπουδαίου ἀρετῆς C 70, 5 89, 3 opp. κακία C 70, 6

ἄρθρον C 11, 16, 17 κατ' ἄρθρα I 35, 8

ἀριθμητική I 7, 4 13, 11 sq.

ἀριθμητικός I 13, 12

ἀριθμητός C 59, 22 sq. ἀριθμέος I 13, 13 sq. ποσὸν διωριζένον καθ' αὐτό I 14, 13, 17 C 54, 17

55, 3 sq. 57, 3 sq. ἀπειρος I 86, 28, 29 οἱ οἰκείεστατοι ἀριθμοι C 25, 1 τὸ πᾶν αὐτῶν καὶ τελειότατον πέρας (ἡ δεκάς) C 25, 2 ὁ ἀριθμὸς διπτός, ὁ μὲν ἐν τῇ ψυχῇ ἀριθμὸν ὁ δὲ ἐν τοῖς ἀριθμητοῖς C 59, 21 sq. ἡ περιττὸς ἡ ἀρτιος C 95, 21 διαφέρειν τῷ ἀριθμῷ I 59, 6 sq. 65, 6 sq. κατὰ ἀριθμόν I 2, 24 ἀριθμῷ opp. δυνάμει I 87, 25

ἀριστερὸς δεξιοῦ ἀριστερός C 67, 25 τὸ ἀριστερὸν δεξιοῦ C 98, 5 ἀπὸ τῶν ἀριστερῶν

ἄρξασθαι C 59, 19 ἀριστερά C 93, 4 ἀρμονία I 14, 20 111, 22, 24 112, 14 sq.

ἀρητικός. τὸ ἀρητικὸν μέρον C 34, 26 35, 1 ἀρτιάνις I 14, 14

ἄρτιος ἀριθμός I 13, 17 14, 14 C 95, 12, 21 98, 14 sq.

- ἀρχαῖος. ἐπαναπάνεσθαι τοῖς παρὰ τῶν ἀρχαίων λεγομένοις C 88,21
- ἀργεῖν. κατὰ τὸ ἄρχον καὶ ἀρχόμενον C 67,20 δὲ ἄρχων τῶν ἀρχομένων (πρότερος) C 103,19
- ἀργέτευπος εἰκόνη I 42,18
- ἀρχή I 7,13 sq. 8,4 10,14 22,25 23,21 24,3 81,9 sq. πρῶται ἀρχαὶ I 37, 11. 12 δέκα ἀρχαὶ I 84,2, 3 ἡ πρώτη ἀρχή καὶ οὐνὴ πάντων I 68,16 αἰτία καὶ ἀρχή I 87,23 μία τῶν πάντων ἀρχή I 115,7 ἀρχαὶ τῆς μεθόδου C 5,7. 16. 26 τὸ ἀνενεγθῆναι ἐπὶ τὴν οἰνὴν ἀπάντων ἀρχὴν καὶ γνῶναι διὰ μία ἐστιν αὕτη ἀσώματος οὐλ. C 6,10 sq. ἀρχὴ πραγμάτων (σημεῖον) C 34,1 κατ’ ἀρχὰς I 24,10 ἐξ ἀρχῆς I 113,5 115,23 ἀπ’ ἀρχῆς τινος I 95,13
- ἀσάφεια I 38,19 48,22 διὰ τί φανταστεῖ ὁ φιλόσοφος ἀσάφειαν ἐπιτηδεύσας C 1,10 7,11 25,14
- ἀσαφῆς. τῷ σαφεῖ τε καὶ ἀσαφεῖ διαφέρειν I 3,3. 7 τὸ ἀσαφὲς τῆς λέξεως I 38,16 39,1 ἀσαφῆς διδασκαλία C 7,7
- ἀσημος φωνὴ I 59,1 sq. 106,10 C 9,21
- ἀσκησις ἀπαγγελίας C 4,11
- ἀστρονομία I 7,3 13,11 sq. def. 2,9. 14
- ἀστρῷος κύων I 48,25 49,3 82,1 84,10 C 38,13
- ἀσύγχυτος. ἀσυγχύτως I 104,9
- ἀσύμμετρος I 13,9
- ἀσύμπλοκος. ἀσυμπλόκως C 25,4
- ἀσύστατος I 95,19 96,2. 9 99,11 sq. 109, 28
- ἄσκετος C 37,8. 12 ἀσκέτως I 34,4
- ἀσώματος C 6,12 54,5 τὸ ἀσώματον I 18, 21 sq. 40,11 sq. 57,3 77,17 110,21 δύνανται ἐν ἀσωμάτοις τὰ ἔναντα εἶναι I 103,26 sq. ἀσωμάτως I 12,25
- ἀτέλεια I 16,15
- ἀτελής I 8,9 opp. τελειωθείς I 102,7 opp. τέλειος I 104,21 ἀτελέστερος I 104,24
- ἀτμός. οἱ ἐκ τοῦ θυμιάματος ἀναδιόδευνοι ἀτμοί C 29,2
- ἀτομος I 32,1 44,12 expl. 63,17 ἡ ἀτομος οὐσία C 49,2 50,18 τὰ ἀτομα I 58,2 οὐκ ἀπειρα I 85,1 86,13 sq. opp. εἰδη I 116,15 sq. C 13,5 οὐδὲν τῶν ἀτόμων τῶν τε συμβεβηκότων καὶ τῶν οὐτεῶν κατὰ τινος κατηγορεῖται C 30,5 sq. διαγωρίζει τὰ συμβεβηκότα ἀτομα τῶν
- ἀτόμων τῶν αὐθυποστάτων C 30,7. 17 sq.
- ἀτονεῖν I 7,12
- ἀτρεπτος C 83,34
- αὐθυπόστατος I 19,3 70,8. 12 C 30,8 33,12 33,15 τῷ
- ἀβλός. στρέψειν τὸν ἀβλόν I 13,26
- ἀνιλος. τὰ ἀνιλα I 52,6
- αὐξάνειν. τὸ αὔξανόμενον I 79,5
- αὔξειν ορρ. στενοῦν I 87, 20. 24 intrans. I 87,21 τῷ δεὶ δύνασθαι αὔξεσθαι I 86, 29 opp. μειοῦν I 110,20 C 28,21 αὔξεσθαι dist. ἀλλοιοῦσθαι C 105,24 sq.
- αὔξησις ορρ. μείωσις I 113,10 C 28,23 83,8. 14 105,15 sq.
- αὐξητικός. αὔξητική δύναμις I 77,19 C 28, 22
- αὐτοαγαθότης C 6,12. 15
- αὐτοκίνητος I 35,21 74,14 sq. 88,13. 14
- αὐτοπρόσωπος. αὐτοπρόσωπα συγγράμματα C 4,16 καλεῖται . . καὶ ἀξιωματικὰ ἥτοι ἀπροαματικά C 4,18 sq.
- αὐτός. τὸ ταῦτὸν τριττὸν ὑπάρχει I 65, 5 sq. ταῦτόν C 51,6 αὐτὸν καθ’ αὐτό opp. πρὸς ἄλλο C 62,20 sq. πρὸς ἕτερον C 63,22 opp. πρὸς τι C 67,8 sq. πράγματα αὐτὰ καθ’ αὐτά opp. σχέσει δεσμούμενα C 76,11
- αὐτοφυής. αὐτοφυῶς I 8,28 24,2
- ἀφαιρεῖν C 73, 14. 15 ἀφαιρεῖσθαι I 7, 27 sq.
- ἀφανίζειν. ἀφανίζεσθαι C 59,4
- ἀφιέναι coni. δικεῖν I 21,14
- ἀφορᾶν I 34,6 41,22 sq.
- ἀφορίζειν I 100,18 C 33,21 49,9 πράγματα ἀφωρισμένα C 69, 25 φύσις ἀφωρισμένη I 28,16 77,2 ἀφωρισμένως I 92,9. 19 C 99,25. 27 100,1
- ἀφυκτος διαρετις C 26,5
- ἀγλός. τῆς ἐξ αὐτοῦ (τοῦ σώματος) ἀγλός ἀναπιπλάμεναι ἀμβλυώτεροι (αἱ ψυχαὶ) C 15,6. 7
- ἄχροια C 87,18
- ἄχρωτος I 11,27. 31 41,8 42,10 sq. διαφορά I 92,5 sq. ἄχρωτα συμβεβηκότα I 111,2 C 28,9
- ἄψυχος. τὸ ἄψυχον I 18,10 sq. 70,15 77, 17 99,18 sq. C 31,17 τὰ ἄψυχα I 108, 17 118,21 C 81,24 83,29 88,4 103,8

Βάθος coni. μῆκος, πλάτος I 7,20 τὸ βάθος τῶν νοημάτων I 38,16, 21 διὰ βάθους κεχώρηκε C 82,29, 30 κατὰ βάθος ορρ. κατὰ πλάτος I 97,9 sq. C 43,4 βαθύς. ζήτημα βαθύ I 38,20 39,10, 11 βάναυσος. αἱ βάναυσοι λεγόμεναι τέχναι I 8,25
 βάρος I 8,28, 29
 βαρύς. τὸ τε βαρὺ καὶ τὸ κοῦφον C 55,9 βασανίζειν C 8,17
 βάσανος. μετὰ πολλῆς βασάνου (ἀποφανεῖσθαι) C 80,1
 βέβηλος C 7,9
 βλίτυρι I 59,1 60,7
 βούλησις I 11,18
 βραχυλογία C 16,17
 βραχύς. διὰ βραχέων I 38,11

ἔμνήσθη καὶ τοῦ εἰδους I 48,11 τριγῦνη λέγεται I 91,21 πρῶτον σημανόμενην I 49,18 sq. τρίτον I 53,5 τίνος ἔνεκεν δι' ὑπογραφῆς αὐτὸ διδάσκει I 54,7 sq. τὸ καθολικώτατον γένος I 55,9 sq. τὸ ἀπλῶς I 55,15 56,11 τὸ καθόλου I 58,14 τριτά ἔστι τὰ γένη, τὰ μὲν πρὸ τῶν πολλῶν τὰ δὲ ἐν τοῖς πολλοῖς τὰ δὲ ἐπὶ τοῖς πολλοῖς I 68,25 sq. 104,28 sq. 119,8 νοητὰ γένη καὶ εἴδη syn. τὰ πρὸ τῶν πολλῶν ορρ. αἰσθητά (τὰ ἐν τοῖς πολλοῖς) C 41,9, 10 μᾶλλον οὐσία τὸ γένος C 41,20 sq. περισσεύει τὸ εἶδος τοῦ γένους (διαφορῆς) I 101,9 sq. τὸ γένος ὅλης ἔχει λόγον I 107,11 καὶ μᾶλιστα τὰ φυσικόν I 119,8 τὸ διτερογένη καὶ ἐννοηματικά γένη C 9,9 τὰ δὲ γένη κατηγορεῖται τῶν εἰδῶν ἔαυτῶν C 13,14 15,24 ἔτερα γένη C 31,18 sq. ὑπάλληλα C 31,22 διαφοροὶ τῶν ὑπαλήλων γεγῶν C 32,11 sq. τῷ γένει ταῦτόν, ἔτερον I 65,6 sq. προσέθηκε τὸ ὡς γένους ἀντὶ τοῦ ὡς πράγματος I 117,21 γένος ἀντὶ τοῦ εἰδους C 84,18 86,2 87,
 24

- γένεσις I 87,9 C 24,27 γένεσις καὶ φθορά I 113,8 sq. C 105,12 sq. εἶδος μεταβολῆς C 83,8, 12 τὰ ἐν γένεσι καὶ φθορῆς I 3,5 ἀλλὰ ἐν γένεσι καὶ φθορᾷ (οὐσίαι) C 45,18, 22 τῶν ἐν γένεσι σωμάτων I 7,32 τὰς γένεσις τῶν ἀριθμῶν I 13,16 τῶν ἀνθρώπων I 53,13 C 45,20 κατελλήλυσθαι πρὸς τὴν γένεσιν (αἱ ψυχαὶ) C 15,6 γενετή. ἐκ γενετῆς C 82,33, 34 86,4 87, 15 γενικός. γενικὴ πτῶσις I 29,5 sq. 91,6, 10 γενική C 68,5, 11, 15 τὸ γενικώτερον I 58,8 γενικώτερον τι I 31,18 34, 10 γενικώταται φωναὶ I 30,10 κατηγορίαι I 84,22 τὰ γενικώτατα I 58,5 63,2,5 104,24 C 13,16, 17 20, 16 τὸ γενικώτατον γένος I 70,17 sq. 78,7, 21 sq. 80,6, 15 C 84,16 αἱ τῶν γενικωτάτων διαφοραὶ I 100,3 τῶν γενικωτάτων ὀρισμὸν οὐ δυνάμεθα ἀποδῦναι C 44,8, 9 γεννᾶν. τὸ γεννῶν ὄμοιον ἔαυτῷ I 79,6 γεννητικός. γεννητικὴ δύναμις I 77,20 γεννητός I 17,3 γένος. προέταξε τὸ γένος I 31,20 sq. 44,17 47,6 sq. διὰ τὸ περὶ τοῦ γένους διδάσκων
- γενέφυρα coni. κλιμακὶ I 13,5 γεωμέτρης I 7,15 C 58,4 81,8 οἱ γεωμέτραι C 75,11 γεωμετρία I 7,3, 5, 14 9,3 13,11 sq. οὐκ ἔστι τῶν πρός τι C 91,13, 16 sq. γεωμετρικός. γεωμετρικὰ θεωρήματα C 81,8 9 γῆ. ποσὸν συνεχὲς ἐν θέσει ἀκίνητον I 14,7 γίνεσθαι. τὸ γίνεσθαι καὶ φεύγεσθαι C 59,12 γινώσκειν ορρ. ποιεῖν I 2,15 δεῖ τὸ γινώσκον ἐφαρμόζειν τῷ γινωσκομένῳ C 2, 17 sq. γλαυκότης I 92,14 γλαυκούρος I 26,20 τὸ τῶν λότεων γλαυκόν I 30,6 γλυκύτης. οὐσιώδης ποιότης (μέλιτος) C 86, 27 γνάθος. ἀπὸ γνάθων ἀποφανεῖσθαι C 2,16 γνήσιος. οὐδὲν γνάθων ἀποφανεῖσθαι C 2,16 8 sq. γνώρων C 10,21 105,25 def. C 105,26 106,4 γνωρίζειν C 96,4 γνώριμος ορρ. ἀγνωστος I 71,8 85,13 sq. C 33,25 γνωρίμως C 43,20 γνῶσις I 2,22 3,2, 21 5,29 sq. 9,18, 23
 8*

- syn. θεωρία I 38,6 τῶν γνώσεων αἱ μέν εἰσι τέχναις πρέπουσαι, αἱ δὲ ἐπιστήμαις I 6,28 τῇ γνώσει ἡμῶν ορρ. τῇ φύσει I 52,9,10
- γνωστικός. γνωστικαὶ ἐνέργειαι I 3,10 11, 12 sq. δυνάμεις ορρ. πρακτικαὶ syn. θεωρητικαὶ I 4,8 γνωστικὸν τέλος I 6,9 γνωστικὴ ψυχὴ ορρ. δρεκτική I 43,8 γνωστικῶς I 42,2
- γνωστός. τὸ γνωστόν I 17,4
- *γοργεύεσθαι C 22,8
- γραμματική I 1,12 8,22 sq. 9,18 C 22, 4,5. 23 sq. 23,1 37,15
- γραμματικός C 22,23 sq. 23,1. 14 οἱ γραμματικοὶ C 23,24
- γραμμή I 7,21 10,25 sq. 72,1 sq. συνεγές ποσόν C 54,17 55,2,6 57,26 sq.
- γράφειν. ζῶν γεγραμμένον ἀπὸ γρωμάτων C 21,6
- γραφή τελεία ορρ. σκιαγραφία I 55,6
- γρυπός I 58,4 66,18 92,15 93,4. 8. 13 108,3
- γρυπότης I 92,14 96,1 111,3 127,7
- γυμνάζειν τὸν λόγον C 75,27
- γυμνάσιον I 13,30 46,7
- γυμναστική I 13,29
- γωνία. δρθαὶ γωνίαι I 8,29 9,1
- Δαιμόνιον ἀλογον I 99,19 100,18
- δαιμων I 70,17
- δακτυλίδιον I 41,18 42,6
- δακτύλιος I 12,5 41,13 sq.
- δάκτυλος. οὐ τῷ δακτύλῳ ἐπιδεικνύς C 10,2 τὸν μέγαν δάκτυλὸν φαμεν ἀντίχειρα C 71, 3, 4
- δειλίᾳ ορρ. θρασύτης C 101,21
- δεῖν. τῇ ψυχῇ τὸ σῶμα δέδεται I 5,11 sq.
- δεῖν. τὸ δέον I 67,21. 22 δεῖντως I 66,12 δέδεται C 17,19 25,19 40,19. 26 48,17 δέδεται C 35,1
- δεῖξις coni. αἴσθησις I 63,13 sq. δεῖξις διάλληλος I 74,9 sq. ἡ κυρίως I 75,17 ἔστι μὲν οὖν τὸ τόδε τῆς δεῖξεως σημαντικόν C 48, 15. 16 ἡ καὶ τὴν δεῖξιν καταδεχομένη (οὐσία) C 49,3
- δεκαεπής πρᾶξις C 60,28
- δεκάπηχυς C 63,5
- δεκάς C 12,4 24,26
- δεκτικός C 96,13 sq. 98,15. 19 νοῦ καὶ
- ἐπιστήμης I 54,15 90,16 95,10 C 73,14 τῶν ἀντικειμένων I 102,23 δεκτικὸν τῶν ἐναντίων dist. δέχεσθαι τὰ ἐναντία C 51, 9 sq. 64,6. 13
- δεξιός ἀριστεροῦ δεξιός C 67,25 τὸ δεξιὸν ἀριστεροῦ C 98,5 ἀπὸ τῶν δεξιῶν ἄριστοθετοῦ C 59,18 δεξιά C 93,4
- δερμόπτερος C 71,22
- δεσμοῦν. σχέσει δεσμόδημενα C 76,12. 17
- δεσμὸς τοῦ σώματος I 5,6 φυσικός, προσηρετικός ορρ. λύσις I 5,11 sq.
- δεύτερος. πρῶτον τι καὶ δεύτερον I 29, 18 sq. 71,27 sq. 82,12 ἡμῖν δεύτερα (τὰ φύσει πρότερα) C 36,6 sq. δευτέρως C 54,15 73,30
- δηλητήριος C 5,19
- δηλωτικός I 77,6
- δημιουργεῖν I 11,29 41,24 sq. 105,2
- δημιουργικὸς νόμος I 5,7
- δημιουργός I 41,21 sq. 45,11 60,15 τοῦ δύναματος C 81,27
- διαγνωστις C 82,17
- διαγώνιος. αἱ διαγώνιοι συζυγίαι coni. ὑπάληγοι C 25,9
- διαδέχεσθαι I 46,10
- διαδησις διαθετοῦ διαθεσις C 68,17 91,7 ἔξις καὶ διαδησις (εἶδος ποιότητος) C 81, 6. 7 sq. τῆς ἔξεως καὶ τῆς διαθεσιῶς κατηγορεῖται ἡ διαδησις C 84,8 sq.
- διαθετός. τὸ διαθετὸν διαθέσει διαθετόν C 68,18
- διαιρεῖν. ἐπ' ἄπειρον I 7,16. 25 sq. πάντα τὰ διαιρούμενα ἡ ὡς γένη εἰς εἰδῶ διαιρεῖται . . . ἡ ὡς δόλον εἰς μέρη . . . ἡ ὡς ὅμωνυμος φωνὴ εἰς διάφορα σημαντήμενα I 81,17 sq. C 38,1 sq. οὐδέποτε τῶν διαιρεθέντων εἰδῶν τὸ ἐν περιέχει τὸ ἔτετον C 38,3 sq.
- διαιρεσις I 7,28 9,27 sq. 21,9 34,20 41,6 τὶς ἡ διαιρεσις τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων C 1,5 3,21 sq. ἡ εἰς δέκα διαιρεσις C 32,20 πολὺ τρόπῳ κέγρηται διαιρέσεως ἐν τῇ οὐσίᾳ C 37,22 sq. ἐκ διαιρέσεως λάβωμεν C 91,21 93,18
- διαιρετική I 34,24 35,4 sq.
- διαιρετικός I 35,10 sq. διαιρετική μέθοδος I 98,21 sq. διαιρετικαὶ διαιφοραὶ I 55,21 58,7 sq. 98,22 sq. 118,14 sq.
- διαιρετός I 9,25 τὸ διαιρετὸν μεθεκτόν C 19,13
- διήγησις C 103,19

- διακονεῖν C 15,9
 διακρίνειν C 5,3 10,21 13,5
 διάκρισις C 2,9 4,29. 30 10,18
 διακριτικός. τὸ διακριτικόν C 2,4 γρῶμα
     διακριτικὸν ὄψεως C 40, 13. 14
 διαλεκτική I 34,17 sq.
 διαλογικός. διαλογικά συγγράμματα C 4,
     15 7, 1 καλεῖται .. καὶ ἔξωτερικά C 4,
     18 sq.
 διαλλάττειν syn. διαφέρειν I 7,2
 διάλληλος δεῖξις I 74,9 sq.
 διαλυτικός opp. συναπτικός I 37,1
 διάμετρος I 72,4 73,4 sq. C 105,26 106,5
 διανόημα opp. λέξις I 38,21
 διάνοια I 11,17 39,6 41,17 sq. 69,2 C 8,
     14 ἀνθρωπίνη I 17,26 ἀπὸ διανοίας opp.
     ἀπὸ τύχης C 21,19
 διαπορεῖν. τὸ διαπορητέναι C 80,2
 διαπορθμεύειν C 15,9
 διαρθροῦν. διαρθρωμένη γνῶσις C 14,13
     διαρθρωμένως I 55,4. 5 C 32,22
 διάρθρωσις C 93,11
 διασαφεῖν I 31,8
 διασκεδανύναι. διεσκεδάνυντο (ἡ ψυχή)
     C 78,22
 διάστασις I 7,18 sq. 18,19 C 54,5 58,7
 διαστατός I 18,18. 22 112,5 C 54,6. 8. 14
 διάστημα I 7,6
 διαστολή I 6,21
 διασώζειν I 31,19
 διατείχη I 46,10
 διαφέρειν I 7,1 τῷ εἶναι, τῷ ἀριθμῷ I 59,
     4 sq.
 διαφορά I 3,29 20,7 22,5 Περὶ διαφορᾶς
     I 91,22 τὴν διαφορὰν προέταξε τοῦ εἴ-
     δους I 31,9 32,5 44,18 91,24 χωριστὴ
     καὶ κατὰ συμβεβηκός (χοινῶς), ἀχώριστος
     καὶ κατὰ συμβεβηκός (ἰδιως), ἀχώριστος
     καὶ συμπληρωτική τῆς οὐσίας (ἰδιαίτατα)
     I 92,4 sq. 95,14 108,2 αἱ μὲν ἀλλοιον
     παιοῦσαι τὸ ὑποκείμενον (χοινῶς καὶ ἴδιως),
     αἱ δὲ ἀλλο (ἰδιαίτατα) I 93,2 94,10 95,16
 διαγραφή τῆς διαφορᾶς I 101, 8 sq.
 συστατικά διαφοραὶ I 35,12 55,8 57,24
 96, 12 syn. εἰδόποιοι I 94, 8 95, 3 sq.
 C 15,13 21,15 31,15 44,10 διαφετικά
 I 55, 21 58, 7 98,22 sq. αἱ διαφοραὶ εἰ-
     δους (ἔχουσι λόγον) I 107,12 sq. αἱ οὖσι-
     ώδεις διαφοραὶ opp. αἱ συμβεβηκοῦσαι
 C 32,11. 12 45,19. 20 dist. οὖσαι C 45,8
     αἱ μὲν εἰσι πρὸς τῇ οὖσῃ .. αἱ δὲ
- πρὸς τοῖς συμβεβηκόσι .. αἱ δὲ ἀκριβῶς ἐν
     μέσῳ τῶν οὖσιν καὶ τῶν συμβεβηκότων
 C 46,11 sq. dist. τὰ συμβεβηκότα C 46,
     22 sq. μέρη νοητὰ τῆς οὖσας opp.
     αἰσθητά C 47,2 κυρίως διαφοραὶ C 47,9
 διαφορεῖν. διαφορεῖσθαι C 28,18 sq.
 διαφόρησις C 28,26 29,3
 διαφορος I 3,24 sq. 53,12
 διαφωνεῖν C 9,12
 διαγεῖν opp. συστέλλειν I 78,1
 διδασκαλία I 20,16 46,3 ὁ τρόπος τῆς
     διδασκαλίας I 23,18 26,5 C 67,11 ἡ
     κατὰ μέρος I 47,6
 διδασκαλικός. διδασκαλικὴ ἀκολουθία I 69,
     17
 διεγείρειν I 13,20
 διεξέργεσθαι C 60,16 τῷ λόγῳ I 41,10
 διεστάναι. πλείστον διεστήκασιν C 64,24
     διεστηκά τὰ μόρια C 88,12
 διεσχυρίζεσθαι C 80,12
 δίκαιος. τὸ δίκαιον opp. τὸ συμφέρον I 8,
     19 sq.
 δικαιοεύσην C 90,3 sq. 102, 17. 18 opp.
     μειονεξία, πλεονεξία I 67,19
 δικαστικός. τὸ δικαστικόν I 15,11
 διορίζειν C 57,9 διορίζεσθαι I 51,11 τὸ
     διωρισμένον ποσόν I 14,3 sq. 57,4 C 31,
     17 54,16 sq.
 δίπηγυς C 49,15 50,5 61,1.4 62,5 63,5
 διπλάσιος λόγος I 13,15 τὸ διπλάσιον
     C 79,4. 5
 διπλασίων I 73,11. 21
 δίχα I 12,1. 4 33,1
 δύγμα C 2,14
 δοιδύνει (τκεῦνος ἅπουν) C 31,27
 δοκεῖν. τὸ δοκεῖ C 35,4 sq.
 δόκησις C 52,17
 δόξα I 11,17 C 52,19 sq.
 δοξάζειν C 52,20. 21
 δοτικός. δοτικὴ πτῶσις I 91,6. 13. 16
     δοτική C 68, 6. 11. 17
 δοῦλος δεσκότον δοῦλος C 71,6 73,4 sq.
     73,19 74,2 sq.
 δραματικός. δραματικῶς C 4,15
 δρομεύς C 84,27
 δρομικός dist. δρομεύς C 84,22 sq. 89,8
 δυάς C 24,27
 δύναμις syn. τὸ πεφυκέναι I 110,2 C 51,12
     85,5 sq. τεχνική I 1,14 παθητική I 4,12
     ἄλογος I 42,2 αἱ τοῦ θεοῦ δυνάμεις, αἱ
     τε γνωστικά καὶ αἱ πρακτικά I 4,8 ποτόν

- C 55, 4, 8 δύναμις καὶ δύναμιν (εἰδος ποιήτης) C 81, 6, 11 sq. 84, 21 sq. 85, 6 sq. δύναμει I 26, 23 sq. 27, 6 56, 22 C 34, 20 35, 6 55, 13 opp. πλίθει, ἀριθμῷ I 87, 20 sq. opp. ἐνεργείῃ I 102, 5 expl. I 102, 7 sq. 104, 14 C 76, 23 sq. 84, 25 κατὰ δύναμιν I 109, 22 C 84, 27 δύνατός κατὰ τὸ δύνατὸν ἀνθρώπῳ I 3, 8. 9 sq. 6, 10 δύσαπόβλητος opp. εὐαπόβλητος C 82, 8 sq. 86, 6 δύσειδής opp. εὐειδής I 70, 1 δύσωδία C 28, 32 sq.
- Ἐαυτοῦ. ἐξομοιοῦμεν ἔαυτούς I 11, 15, 16 ἔχομεν παρ' ἔαυτοῖς I 12, 4 13, 1 40, 4 καθ' αὐτοὺς ζητεῖν (ἥμας) C 88, 22 (ubique) διαφορὰ καθ' αὐτὸ (?) ὑπάρχει I 92, 11, 26 ἐγγίνεσθαι C 81, 16 sq.
- ἐγγύς ἀληθές I 37, 17
- ἐγγύτης C 41, 22
- ἔγκλημα διδόναι I 2, 8
- ἔγκυπτειν I 22, 17 τῷ Ηλάτωνος Φαθῶνι I 4, 18
- ἔγκώμιον τῆς πρώτης οὐσίας C 40, 23
- ἔγκειρεις I 4, 26
- εἰ cum coni. I 12, 19 68, 19 73, 11 C 52, 11 100, 11
- εἰδικός expl. δικαστα I 107, 23 εἰδικώτερος opp. γενικώτερος, καθολικώτερος I 34, 10 τὸ εἰδικώτατον εἶδος I 70, 3 sq. 78, 8 sq. 80, 7, 17 C 84, 17 τὰ εἰδικώτατα εἶδη τῇ μὲν αὐτῶν φύσει πεπερασμένα I 85, 18 86, 12 αἱ τῶν εἰδικώτατων (διαφορᾶ) I 100, 4 τὰ εἰδικώτατα opp. γενικώτατα I 104, 23 opp. ὑπάλληλα C 43, 2
- εἰδοποιός. εἰδοποιοὶ διαφοραί I 94, 8 95, 3 98, 21 sq. C 31, 15, 29
- εἶδος. τὸ θεωρητικὸν εἶδος (τῆς φιλοσοφίας) I 6, 16 τὸ εἶδος τῆς ἀπαγγελίας C 1, 9 6, 25 τῆς λέξεως C 7, 3 τῆς ζωῆς C 2, 2 εἶδος (τοῦ βιβλίου) μὲν οὖν ἔστιν ἡ πουκιλία τῶν νοημάτων C 8, 4 τὰ εἶδη τοῦ ἀριθμοῦ I 13, 14 μία τῶν πέντε φωνῶν I 20, 17 22, 5 28, 11 31, 20 44, 18 Περὶ εἰδούς I 69, 12 τὸ εἶδος προέταξε τῆς δια-
- φορᾶς I 69, 16 διττὸν σηματιόμενον I 69, 24 91, 21 δύο ὑπογραφαὶ I 70, 22 76, 13 sq. περιττεύει τὸ εἶδος τοῦ γένους (διαφορᾶ) I 101, 9 sq. ποιὸν ἔστιν οὐχ ἀπλῶς, ἀλλὰ καθὸ μετέχει τῶν διαφορῶν I 125, 2 opp. ἄτομον I 116, 15 sq. διαφέρειν τῷ εἶδει I 59, 4 sq. καλῶς δὲ τῷ εἴδει προσέθηκεν C 31, 25 τὰ μὲν εἶδη τοῖς αὐτῶν γένεσιν ὑπόκειται C 13, 13 μᾶλλον οὐσίᾳ τὸ εἶδος ἢ τὸ γένος C 41, 20 sq. opp. ὅλη I 36, 7, 23 32, 2, 9 57, 19 60, 19 106, 14 sq. C 21, 10 sq. syn. παράδειγμα I 41, 22 sq. τὸ κυρίως εἶδος I 106, 16 sq. τὰ φυσικὰ καὶ ἔννοια εἶδη I 11, 28 εἶδος ἐν ὅλῃ C 27, 1, 30 dist. συμβεβηκός C 27, 32 sq. ὅλη καὶ εἶδος C 34, 2 sq. 36, 7 ἡ ὅλη ἡ πρώτη καὶ τὸ εἶδος C 35, 21 νοητὰ γένη καὶ εἶδη opp. αἰσθητά C 41, 9, 10 εἶδος καὶ οὐσία C 86, 18, 22 τὸ γάρ εἰναι τίνος τὸ εἶδος αὐτοῦ ἔστιν C 21, 13
- εἰκῆ I 38, 1 C 79, 25
- εἰκὼν ἀρχέτυπος I 42, 18
- εἰλικρινής I 125, 18
- εἰναι. τὸ εἰναι I 3, 1 29, 21 sq. 92, 13 C 21, 13 35, 16 40, 24 59, 12 60, 11 τὸ εἰναι καὶ ἡ οὐσία C 77, 29 κατὰ τὴν τοῦ εἰναι ἀκολούθιαν I 27, 2, 12, 17 ἀκολούθησιν C 103, 9, 11, 20 ἔστιν opp. λέγεται C 26, 24 36, 15 sq. 40, 23 41, 17 ἡ ἔστι φωνή I 27, 8 τοῦ ὄντος τὸ μὲν φασιν ἀναγκαῖον τὸ δὲ ἐνδεχόμενον τὸ δὲ ὑπάρχον I 26, 21 μὴ εἰναι τὸ δὲ γένος τῶν κατηγοριῶν I 81, 15 sq. τὸ δὲ κατηγορεῖται δρμανύμως τῶν δέκα φωνῶν C 16, 19 πάντα τὰ ὄντα I 2, 15 γνῶσις τῶν ὄντων ἡ ὄντα ἔστι I 2, 22 5, 29 sq. τῶν ὄντων πάντων τρεῖς εἰσι τάξεις I 11, 24 τὰ ὄντα opp. αἱ φωναὶ C 10, 12 syn. κατηγορίαι C 106, 6 τῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστι καθόλου τὰ δὲ μερικά, καὶ πάλιν τῶν ὄντων τὰ μὲν ἔστιν οὐσίαι, τὰ δὲ συμβεβηκότα C 25, 5 sq. αἱ ὄντως ἀποδεῖξεις I 35, 23 οὐσίαι I 44, 3 ἡ ὄντως πρώτη οὐσία C 37, 1 τὰ ὄντως ὑφεστῶτα, ὄντα C 9, 27 10, 1
- εἴπερ εἰναι coni. I 73, 21
- εἰς. ἐν ἀριθμῷ C 51, 5, 6 ἐν ἔκαστον I 117, 11 ἐν καὶ μόνον C 50, 5 τὰ ἀριθμῷ ἐνὸς καὶ πρὸς ἐν C 21, 22 ποσαχῶς τὸ ἐν λέγεται C 30, 12 καθ' ἐν I 117, 12
- εἰσάγειν I 22, 24 23, 9 διεἰσαγόμενος I 24, 9 26, 6 C 36, 11 53, 6 55, 12

εἰσαγωγή I 22,18 23,1 sq. ἐπέγραψε δὲ τὸ βιβλίον εἰσαγωγήν I 20,22. 24 ὡς ἐν εἰσαγωγῇς τρόπῳ I 38,12
 εἰσαγωγικὸς τρόπος I 47,3 εἰσαγωγικαὶ ἀκοὴ I 18,10 εἰσαγωγικῶτερος I 23,19 εἰσβάλλειν ἐπὶ τὴν πατὰ μέρος διδασκαλεῖν I 47,6
 ἔκαστος. ὁ καθ' ἔκαστα I 107,23 τὰ καθ' ἔκαστα I 10,22 44,10. 11 63,16 οἱ καθ' ἔκαστον ἄνθρωποι I 42,8 44,12
 ἔκδηλος I 32,8
 ἔκλαυθανειν *percipere* I 34,25
 ἔκλεγειν. ἔκλεγεσθαι *eligere* I 35,13. 15 61,19 115,16
 ἔκλογή I 26,9
 ἔκλυτος. ἔκλυτον μέλος I 13,26 ἔκλυτώ- τερον I 13,24
 ἔκμισθοῦν ἔαυτόν C 8,15
 ἔκτασις (παθητικὴ ποιότης) C 87,15. 19
 ἔκτείνειν εἰς μῆκος I 26,7 opp. στεγοῦν I 68,15 113,21
 ἔκτιθεναι ἔκτιθεσθαι I 105,10 C 75,6. 8 78, 14. 18 ὁ ἐκθέμενος ἐπέγραμμα I 4, 21
 ἔκτικὸς πυρετός C 81,35
 ἔκτρος. τὸ ἔκτὸν ἔξει ἔκτόν C 68,16
 ἔκτύπωμα I 12,5 41,13 sq. 44,2
 ἔλαστη C 17,25
 ἔλαστης expl. ὁ ὅρμων C 17,25
 ἔλαστον C 72,4. 5,10
 ἔλεγκτικός C 2,3
 ἔλλαμψις I 46,7
 ἔλλειπειν I 86,29 opp. περιπτεύειν I 67, 17 sq. opp. ὑπεραίρειν καὶ ὑπερβάλλειν C 27,11
 ἔλλειψις I 16,9. 13 opp. ὑπερβολή I 68,5
 ἔλπις. κατ' ἔλπιδα C 21,28
 ἔμβάλλειν θεώρημα C 47,11
 ἔμμεσος. ἔμμεσα ἐναντία C 95,12 sq. 99, 19 sq.
 ἔμποιεῖν πάθος C 81,17 82,7 sq. 86,24
 ἔμπροσθεν C 93,4
 ἔμφαίνειν C 49,6. 7
 ἔμφιλόσοφος. ἔμφιλοσόφως C 79,25
 ἔμψυχος I 105,4 sq. οὐάκα ἔμψυχος I 18,1 28,2 84,15 C 15,25 48,5. 6 τὸ ἔμψυχον I 18,8 sq. 70,15 77,18 79,3 88,28 89,8 90,12 99,23 sq. C 31,17. 24 81,25 88,4 103,7
 ἐν. λέγεται τὸ ἐν τινι ἐνδεκαγῶς C 26,32 sq. 29,5 sq.

ἔναλλαγή C 17,14 18,1 83,7 ἐναλλαγήν ποιεῖσθαι I 93,6
 ἐναλλάττειν C 17,21
 ἐναντίος C 49,12 sq. τὰ ἐναντία τῶν ἐναντίων ἴμματα I 7,8. 11 ἐναντίον τί- θεται I 8,21 τὰ ἐναντία ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸν αὐτὸν γρόνον ἄμα σύν ἐνδέχεται εἶναι ἀναιρετικά γάρ ἀλλή- λων I 101,19 οὐκ ἔστιν ἐναντίον τὸ λογικὸν τῷ ἀλόγῳ οὐδὲ τὸ θνητὸν τῷ ἀθανάτῳ I 103,13. 19 sq. τὰ γάρ ἐναν- τία φθείρει ἀλληλα I 103,14 δεῖ τὰ ἐναν- τία πρώτον εἴναι καθ' ἔαυτά ἀπολελυμέ- νην ἔχοντα τὴν ὑπόστασιν, εἴτε οὔτως συνέργεσθαι καὶ τὴν μάχην ἀναδέχεσθαι C 63,15 sq. διαφέρει τὰ πρός τι τῶν ἐναντίων C 63,19 sq. ὄρισμὸς τῶν ἐναν- τίων C 64,25 sq. ὡς τὰ ἐναντία ἀντι- κεῖσθαι C 93,16 94,1. 9. 18 ἡ τῶν ἐναν- τίων ἀντίθεσις dist. ἡ τῶν πρός τι C 95,3 διαιρεῖς τῶν ἐναντίων C 95,10 τὰ ἔμμεσα C 95,12. 27 τῆς τῶν ἐναντίων ἀντίθεσεως διακρίνει τὴν κατὰ στέργοσιν καὶ ἔξιν C 98,9 99,5 τῶν ἀμέσων ἐναν- τίων C 99,13 τῶν ἔμμεσων C 99,19 περὶ τῶν ἐναντίων C 101,14 τὸ γάρ ἐναντίον τινὶ λέγεται ἐναντίον εἶναι C 102,4 τὰ ἐναντία φθαρτικά ἔστιν ἀλλήλων C 102,7 ἔπερν παρακολούθημα τῶν ἐναντίων τὸ ἀμφότερα εὑρίσκεσθαι ἐν ἐνὶ ὑποκειμένῳ C 102,12
 ἐναντίστης C 50,10 sq. 64,23 65,14 69, 23 sq. 70,18 sq. 89,16. 25
 ἐναντίωσις C 94,20
 ἐνάργεια C 14,21
 ἐναργής I 10,25 C 57,3 λημμάτιον τι ἐναρ- γές I 85,20 ἐναργῆ τινα δξιώματα I 101, 12
 ἐνδεια I 16,8 sq. opp. ὑπερβολή C 101,20
 ἐνδέχεται. τὸ ἐνδεχόμενον I 25,1 sq. opp. τὸ ἀναγκαῖον, τὸ ὑπάρχον I 26, 21 sq.
 ἐνδιάθετος λόγος C 57,23
 ἐνδιδόναι. ἐνδοῦναι ταῖς προτάσει C 53,4
 ἐνδούσειν I 49,8
 ἐνδοξος I 35,18 C 4,25
 ἐνεκεν. τὸ οὖν ἔνεκεν I 6,14
 ἐνέργεια ὁ γάρ θεός διττὰς ἔχει τὰς ἐνέργειάς, τὰς μὲν γνωστικάς . . τὰς δὲ προνοητικάς I 3,9 11,11. 16 ἡ ἐνέργεια τοῦ τεγμάτου I 46,8 opp. τόπος I 46, 14. 16 C 3,14.15

- πάσις τὰς τῶν ἀνθρώπων ἐνεργείας ἐνεργοῦντες Ι 33, 15 ορp. οὐσία C 11, 13 λογική ἐνέργεια Ι 96, 16 προάγειν εἰς ἐνέργειαν Ι 102, 7 sq. ἡ κίνησις ἐνέργειά τις οὐκ ἔστιν, ἀλλὰ ἀόριστον πρᾶγμα C 55, 11 τὴν μὲν ἐνέργειαν ὑπὸ τὰ πρότι τοῦ ἀνάγομεν, αὐτὸ δὲ τὸ κείμενον ὑπὸ τὴν τοῦ κείσθαι κατηγορίαν C 69, 20 διὰ τὴν τῆς ἐνέργειας δρμούστητα C 22, 7 ορp. δύo· ναμις I 26, 26 sq. 110, 3 ἐνέργειζ ορp. δυνάμει I 87, 1, 8 102, 4, 7 104, 14 sq. C 55, 13 76, 27 sq. 84, 24 ορp. ἐπινοία I 111, 4 sq. νῷ C 58, 1 κατ' ἐνέργειαν I 109, 22 111, 11 ἡ κατ' ἐνέργειαν ποιότης C 82, 3 sq.
- ἐνεργείᾳ I 33, 15 C 92, 17
- ἐνιαυτός. ἐνιαυτὸν δὲ τὴν τοῦ ἡλίου (ἀποκατάστασιν λέγομεν) C 60, 26
- ἐνικός χαρακτήρ C 49, 6 ἐνικὴ πτῶσις I 91, 15 ἐνικῶς C 66, 15, 19
- ἐνθύμημα I 8, 6 sq.
- ἐνιστάναι I 41, 23 ἐνίστασθαι I 112, 26 C 26, 15 ἐνεστός ἐνδεχόμενον I 26, 26 ἐνεστώς (χρόνος) C 93, 3
- ἐννοεῖν I 41, 13, 20 C 50, 15
- ἐννοηματικός C 9, 9 ἐννοηματικὸν γένος I 69, 1, 4, 6
- ἐννοια I 56, 16, 18 69, 5 sq. C 9, 23 ἡ ἐννοια τῆς λέξεως C 17, 6 εἰς ἐννοιαν ἄγειν ορp. ἀξιρίῳς ἐπισκοπεῖν C 33, 9 80, 24 προάγειν C 32, 21 εἰς ἐννοιαν ἔρχεσθαι C 80, 25, 27, 28
- ἐνότης C 48, 18
- ἐνοῦν τὰ ἐναντία C 65, 5
- ἐνστασις C 53, 1 sq. 101, 4, 6
- ἐντός γενέσθαι τῆς φύλοσοφίας C 1, 3, 2, 6, 2
- ἐνυδρός C 32, 4 105, 1, 2
- ἐνυλος. ἡ ἐνυλος οὐσία I 10, 18, 22 ἐνυλα εἴδη I 11, 27 12, 12 ἐνυλον σῶμα C 66, 1, 2 τὰ ἐνυλότερα I 52, 6
- ἐγωσις I 111, 3
- ἐξάγειν ἐκαυτόν I 4, 28 5, 3 sq.
- ἐξάγωνον I 73, 9
- ἐξαιρεῖν. ἐξηργημένος C 37, 8, 10, 12, 17 ἡ ψυχὴ ἐξήγορται τῶν σωμάτων C 37, 18
- ἐξακριβοῦν. ἐξακριβοῦσθαι I 46, 4
- ἐξεπίτηδες I 30, 13
- ἐξέτασις C 43, 4
- ἐξηγεῖσθαι. ποῖον δεῖ εἶναι τὸν ἐξηγούμενον αὐτά C 1, 12 8, 11 sq.
- ἐξηγητής. οἱ ἐξηγηταὶ I 72, 14 8, 22 sq.
- ἐξήγησις C 7, 16
- ἔξις I 42, 3 ἔκτον ἔξις C 68, 15, 16 91, 7 ἔξις καὶ διάμεσις (εἶδος ποιότητος) C 81, 6, 7 sq. στέρησις καὶ ἔξις C 93, 16 sq. (οὐκ ἔστι ταῦτον) τὸ ἔχειν ἔξιν τῇ ἔξι C 97, 4, 6
- ἔξιστάξιν I 27, 3 88, 23, 24 C 71, 24
- ἔξιστοῦν C 72, 3, 5
- ἔξιομοιοῦν ἐκυτόν I 3, 16 11, 15
- ἔξιοχή. κατ' ἔξιοχήν I 23, 5, 6
- ἐξωτερικός. ἐξωτερικὰ συγγράμματα C 4, 18 sq.
- ἐσοικέναι. τὸ ἔσικεν I 49, 8 τὸ εἰκός ορp. τὸ ἀληθές I 8, 12
- ἐπάργειν C 50, 13
- ἐπαγωγή I 8, 5, 11 sq.
- ἐπαναβαίνειν. ἔχουσι τι πρὸ αὐτῶν ἐπαναβεβήκος I 100, 10
- ἐπαναπαύεσθαι C 88, 21
- ἐπανθεῖν. ἡ ἐπανθοῦσα τοῖς λόγοις ἀλήθεια C 8, 5
- ἐπάνω C 50, 16 ορp. ὑποκάτω I 44, 19 89, 15 97, 12
- ἐπεισέρχεσθαι C 49, 10
- ἐπεισοδιώδης ορp. οὐσιώδης I 33, 7, 18, 20
- ἐπεσθαι expl. I 121, 5
- ἐπιβάλλειν C 46, 17
- ἐπιβολή I 9, 29 sq. C 11, 15 78, 12
- ἐπιγίνεσθαι I 101, 23
- ἐπιγινώσκειν I 10, 21
- ἐπιγράφειν I 20, 21 23, 1 sq. C 8, 3 13, 12, 19
- ἐπιγραφή. ἡ αἰτία τῆς ἐπιγραφῆς I 21, 9, 23 C 7, 22
- ἐπιδιαιρεῖν. ἐπιδιαιρεῖσθαι C 54, 18 58, 28
- ἐπιδιαιρεσίς I 9, 27 10, 1 sq. C 59, 2
- ἐπίδοσις C 100, 12
- ἐπιζευγνύνει I 73, 2, 4
- ἐπιζευξίς I 72, 3
- ἐπιθυμία I 11, 18 48, 6 103, 22
- ἐπικλησις C 86, 25
- ἐπικοσμεῖν I 13, 30
- ἐπικρατεῖν I 112, 20, 21, 23
- ἐπικτητός C 86, 6 sq.
- ἐπιλανθάνεσθαι. ὅτε δὲ (ἡ ψυχὴ) πεσοῦσα ἐν βλη̄ῃ ἐπιλανθάνεται C 37, 19
- ἐπιλύειν C 46, 25 ἐπιλύεσθαι ἀπορίαν I 101, 12 102, 3 113, 5 C 28, 12 46, 22 52, 16 91, 8

- ἐπίλυσις I 26,20 103,9 C 91,10,28
 ἐπιμιγόνται. τὰ ἐπιμεμηγένα opp. καθαρώτερα I 96,22
 ἐπινοεῖν I 21,10 31,18 39,15 sq. 53,21
 C 37,5 74,2
 ἐπίνοια opp. ὑπόστασις I 11,26 sq. ψύλη
 I 39,15 sq. 41,4 C 9,26 τὰ ἀπό τινος
 τέχνης καὶ ἐπινοίας εὑρισκόμενα C 75,1,3
 καὶ αὐτῇ τῇ ἐπινοίᾳ C 99,1 κατ' ἐπί-
 νοιαν I 33,12 94,15 ἐπινοίᾳ I 94,13
 109,6,7 opp. ἐνεργείᾳ I 111,4 sq.
 ἐπίπεδον. δὲ μὲν γεωμέτρης ἐπίπεδον καλεῖ
 τὴν ἀποτελέντην ἐπιφάνειαν, οἱ δὲ πα-
 λαιοὶ τὸ ἐπίπεδον ἐπὶ πάσης ἐπιφανείας
 ἔλεγον C 58,4,5
 ἐπιπολῆς. τὰ ἐπιπολῆς C 82,23,25
 ἐπιπόλαιος πρὸς τινα τῶν ἐπιπολαιότερων
 γράφει I 115,14 τὰ ἐπιπόλαια τῶν θεω-
 ρημάτων I 115,15 πρὸς τοὺς ἐπιπολαίως
 συνιέντας C 4,23
 ἐπιπροσθεύν C 8,18
 ἐπισης I 27,1 sq.
 ἐπισκέπτεσθαι I 3,17 4,12,26 13,18
 C 33,10
 ἐπιστήμη coni. τέχνη I 1,16 sq. 6,2,12.
 26 sq. 85,6 dist. τέχνη I 6,29 sq. ὑπό-
 ληψις C 79,10 ἐπιστήμης δεκτικός I 54,15
 90,15,95,10 C 27,14 73,14 τῶν ἐναντίων
 μέτα ἐπιστήμη I 104,4 C 16,17 ἐπι-
 στητοῦ ἐπιστήμη C 68,18 74, 12. 21 sq.
 76,18 sq. 91,11,12 ἀρίστος opp. μου-
 σικὴ γεωμετρία C 91,16 sq.
 ἐπιστημονικός συλλογισμός C 5,9 ἐπι-
 στημονικῶς I 39,7 59,19
 ἐπιστήμων I 17,2 19,14 C 91,15 ἐπιστη-
 μώνις I 39,4
 ἐπιστητός I 85,8 τὸ ἐπιστητὸν ἐπιστήμη
 ἐπιστητόν C 68,19 πρότερον τῆς ἐπιστή-
 μης C 74,12. 21 sq. 75,23 sq. expl. 76,
 18 sq.
 ἐπιστολή C 3,24 7,4
 ἐπιστολιματος γαρακτήρ C 7,5
 ἐπισυμβαίνειν I 54,21, 23 C 87,5
 ἐπίτασις. ἐπίτασιν καὶ ἀνεσιν λαμβάνειν
 I 98,1, 6 ἐπιδέξεθαι I 98,12
 ἐπιτείνειν opp. ἀνέναι I 98,4, 14 C 51,2
 ἐπιτείνειν τὸ ἀποπον C 64,11
 ἐπιτέχνησις μανὸν δὲ θλαβε τὸ ἐξ ἐπιτεχ-
 νήσεως C 88,14
 ἐπιτήδειος. ἐπιτήδειως ἔχειν I 102,8
 ἐπιτήδειότης C 51,10 81,11 ἡ κατ' ἐπι-
- τηδείσιτητα ποιάτης opp. ἡ κατ' ἐνέργειαν
 C 82,2,3 sq. 89,5 ἐπιτηδείσιτητα ἔχειν
 C 96,16
 ἐπιτηδεύειν ἄλλον γαρακτήρα γραμμάτων
 C 75,2
 ἐπιφάνεια I 7,19,20 40,19, 21 C 82,29
 83,24 sq. συνεχές ποιόν C 54,17 sq.
 58,4 sq.
 ἐπιχεῖν I 7,12
 ἐπιχείρημα C 41,20 42,10 43,24 63,2 63,
 27
 ἐπιχείρησις C 43,17
 ἐπουράνιος I 10,6,7
 ἐπουσιώδης (?) I 33,20 59,4 64,21 101,3
 109,2 121,10
 ἐπογὴ τῶν ἀστέρων I 13,31
 ἐρᾶν. ἐρῶ (ὄμωνυμον) C 18,19
 ἐραστὴς τῆς φιλοσοφίας C 4,27
 ἔργον ἔστι ἐπιστήμονος .. σκοπεῖν C 60,14
 ἔρευθρος C 81,23 82,21, 26
 ἔρυθριαν δοί αἰδῶ C 81,23 82, 21, 34
 86,9
 ἔρυθρός. δὲ ἐκ γενετῆς ἔρυθρός C 82,34
 ἐκ φύσεως C 83,1
 ἔρυθρότης C 86,8
 ἔρως. ἔρωτα περιέπειν I 5,22
 ἔρωτικός. ἔρωτικῶς διάκειμαι C 18,19
 ἔσχατος opp. πρώτος I 10, 17 τὰ ἔσχατα
 opp. αἱ πρώται ἀρχαὶ I 37,11, 12 opp.
 τὰ πρώτιστα I 57,26 sq. τὸ ἔσχατον opp.
 τὸ ἀπλοῦν I 37,18, 20
 ἔτερογενής C 88,11, 13 τῶν ἔτερογενῶν
 ἔτερα ὑπάρχουσιν αἱ εἰδοποιοὶ διαφοραὶ
 C 31,15 sq. τὰ ἔτερογενῆ πολλαχῶς λέγε-
 ται C 31,19
 ἔτερομήκης. τὰ ἔτερομήκη I 73,7, 9 sq.
 ἔτερομήκη γωρία I 73,9
 ἔτερος. τὸ ἔτερον τριτὸν ὑπάρχει I 65,11
 τὰ ἔτερα dist. ἔτερώνυμα C 16,24 ἔτερα
 γένη C 31,18,25
 ἔτερότης I 52,19 92,3, 4 115,4 sq. C 23,
 17,23
 ἔτερωνυμία C 67,17
 ἔτερώνυμος. τὰ ἔτερώνυμα C 15,26 16,
 14 dist. ἔτερα C 16,24
 ἔτυμολογία I 57,14 sq.
 εὐαπόβλητος opp. δυσαπόβλητος C 82,
 8 sq. 86,8 87,10
 εὐειδής opp. δυσειδής I 70,1
 εὐζωία. τῶν εὐζωέας ζώντων C 78,25
 εὐθής. πρὸς τὸ εὐθές ποιεῖν τὸ ξύλον I 9,1

εὐθύγραμμος. εὐθύγραμμον σχῆμα I 73,
8,19 τὸ εὐθύγραμμον C 75,11
εὐθύς. ἡ εὐθεῖα I 73,2.15.22 ἡ τῆς εὐθείας
φύσις I 9,2.3 εὐθεῖα γραμμή C 88,7 προσ-
εχῶς ἀντὶ τοῦ εὐθέως καὶ ἀμέσως I 79,
17
εὐθύτης C 88,6.8
εὐκρασία I 112,24
εὐκτικός λόγος I 43,5 sq.
εὐμαρής I 25,11.22
εὔρεσις I 25,24 40,10 46,2 C 6,28
εὐρετικός. εὐρετικὴ μέθοδος I 26,4
εὔρημα C 14,1
εὐτακτος. εὐτάκτως I 35,4 36,12 C 44,7
εὐφυής. εὐφυῶς C 46,17 οἱ εὐφυεστέρως
διακείμενοι I 115,13
εὐχεσθαι. δὲ γὰρ εὐχόμενος ὀρεγόμενός τινος
εὐχεσθαι I 43,8.9
εὐχερής I 31,2 C 106,6
εὐωδία ἡ ἐν τῷ μήλῳ C 28,9 sq.
ἐφέλκειν I 24,8
ἐφετός I 16,18
ἐφιστάναι τῷ ἀμαρτίματι I 9,8 42,2 115,
14 ἐπιστήσαι C 36,14 92,16
ἐχειν. τὸ ἔχειν I 20,7 οὐκ εἰπε καὶ τού-
του κατηγορίαν, φημὶ δὴ τὴν τοῦ ἔχεσθαι
C 33,18 φαμέν ὅτι ὑπὸ τὴν τοῦ κείσθαι
ἀναγθῆναι τοῦτο δύναται C 33,19 ἐκ τῆς
συμπλοκῆς τῆς οὐσίας καὶ τῶν πρός τι γι-
νεται C 92,11.12 def. οὐσίας περὶ οὐσίαν
περίθεσις C 93,5

Ζήτημα βαθός I 38,20 39,10.11
ζήτησις I 9,19 21,22 πολλῆς ζητήσεως
δεῖσθαι C 79,26
ζωή C 2,2 λογική I 103,22 τὸ μόνιμον
τῆς ζωῆς C 32,3
ζῷον dividitum I 10,2 sq. C 105,1 τὸ μερι-
κόν, τὸ ἀπλῶς I 53,17.18 οὐσία ἔμψυ-
χος αἰτητική I 18,1 28,2 sq. C 19,11
38,21 sq. τοῦ ἔμψυχου τὸ μὲν ζῷον τὸ
δὲ φυτὸν τὸ δὲ ζωόφυτον I 70,15 77,18
79,4 τὸ γένος τοῦ ζῷου κατὰ συμβεβη-
κός καὶ κατὰ σχέσιν κατηγορεῖται C 31,
11.12 τὸ ζῷον εἶναι C 21,9 sq. τοῦ
ζῷου διαφοραὶ λογικὸν καὶ ἀλογον.. θηγη-
τὸν καὶ ἀθάνατον .. πτηγόν καὶ ἔνυδρον
καὶ πεζὸν .. ὑπόπουν καὶ ἄπουν C 32,
2 sq. πρότερον ἀνθρώπου C 103,17

ζωοποιεῖν I 5,12 48,5
ζωόφυτον I 70,16 77,18
ζωτικός. ζωτικαὶ ἐνέργειαι I 11,17 τὸ
ζωτικὸν (μέρος τῆς ψυχῆς) I 11,21

Ἔπι. τὸ δὲ ἀντὶ τοῦ καθό ἔστιν I 2,23
ἡδονή C 3,17
ἡθικός I 15,2 sq. 16,5 sq. τὸ ἡθικόν C 5,5
ἡθικὴ πραγματεία C 6,1.5.18
ἡθος def. I 16,6 τὰ ἐαυτῶν ἥθη κοσμεῖν
C 6,1.5 πεπαιδευμένος τὰ ἥθη C 6,22,
23
ἥλιθιος opp. ἀκόλαστος I 67,23 ἥλιθιος
τῇ διανοίᾳ C 78,26
ἥλιθιότης opp. ἀκολασία I 67,23
ἥλιος C 19,7
ἥμετς πρὸς ἥμᾶς I 37,24 51,20 sq. τάξις
πρὸς ἥμᾶς opp. φυσική C 59,17 πρὸς
ἥμᾶς opp. καθ' ἐαυτά C 63,7 ἥμετς δὲ
μέσοις ὅντες τῶν τε ὑπὲρ ἥμᾶς καὶ τῶν
μεθ' ἥμᾶς C 80,5.6
ἥμικόντιον I 73,13 sq.
ἥμιδιος λόγος I 13,16
ἥμιονος I 125,11 sq.
ἥπαρ C 66,25.26
ἥττον v. μᾶλλον

Θαλάττιος κύων I 49,4 82,1
θανατῶν I 5,7
θάνατος. μελέτη θανάτου I 4,16 sq. 6,8
διττός· φυσικός, προαιρετικός I 5,15 sq.
θεατρικός. θεατρικὰ μέτη I 13,24
θεῖος opp. ἀνθρώπινος I 3,2 sq. τὰ θεῖα
I 10,15 11,26 θεῖα μουσική I 13,28
αἱ θεῖαι οὐσίαι C 26,2 ἡ τῶν θείων
οὐσία C 35,20.21 τὸ θεῖον σημᾶναι βου-
λόμενοι οὐ καταφάσομέν τι περὶ αὐτοῦ
C 36,25 τὸ θεῖον ἀσγετον C 37,8 ἡ
ὅντως πρώτη καὶ θεῖα οὐσία C 37,15
θεολογία I 13,1,5 C 6,20 35,28
θεολογικός. τὸ θεολογικόν I 10,14 11,22
12,8 sq. C 5,4 6,7.8 θεολογικῶς I 43,
25 45,6.10
θεός. διττὰς ἔχει τὰς ἐνέργειας I 3,9 11,12
μόνος σοφός I 9,16.21 κρείττων πάσης
γνώσεως I 108,5 ἀσώματος I 19,1 τοῦ
λογικοῦ τὸ μὲν θεός τὸ δὲ ἀνθρώπος

- I 78,2 λογικὸν καὶ ἀθένατον I 99,13
103,17 οὕτε καθ' ὑποκειμένου τινὸς
λέγεται οὕτε ἐν ὑποκειμένῳ ἐστὶ C 37,2
ἄρα ὁ θέντος ἔχει ἐν ἐκυρωτῷ τῶν γενῶν τε
καὶ εἰδῶν τὰ ἐκτυπώματα ἢ οὐκ ἔχει
I 44,1
- θέρμανσις I 113,11
- θερμασία I 113,18 C 81,16. 21 82,14
- θέρμη I 111,26
- θερμότης I 7,12 111,23 C 46,15 81,15.
20 95,17
- θέσις C 18,12 θέσιν δὲ λέγει οὐ τὴν ἐν
τόπῳ τὴν κυρίως λεγομένην, ἀλλὰ τὴν
κατὰ σχέσιν C 56,6 τὸ ἐκ θέσιν ἔχον-
των τῶν μορίων συνεστηκός καὶ τὸ ἐξ
οὐκ ἔχοντων θέσιν C 55,1.2 59,1 δεῖ τὰ ἔξ
ἔχοντων θέσιν τρεῖς τούτοις χαρακτηρίζε-
σθαι C 59,3 ποσὸν συνεχές ἐν θέσει
ἀκίνητον (γῆ) I 14,6 ἡ πρώτη θέσις τῶν
ἀπλῶν φωνῶν C 11,8. 19 13,7 ἡ θέσις
τῶν πρόσων τι C 68,22 sq. ὅπο τὴν τοῦ
κεῖσθαι κατηγορίαν δεῖ ανάγεσθαι C 69,
15 θέσει ορρ. φύσει C 66,22
- θεωρεῖν I 8,19 10,22 13,14 27,27 28,1
τὸ λόγῳ θεωρούμενον C 66,1.3
- θεώρημα I 13,13 22,11 25,20 26,7 89,3
104,10 C 11,25 47,6 79,26 ἐμβαλλεῖν
C 47,11
- θεωρητής I 3,17
- θεωρητικός syn. γνωστικός ορρ. πρακτικός
I 4,9 θεωρητικὸν μέρος I 6,6.11 εἶδος
6,16 10,12 11,7 sq. τὸ θεωρητικόν C 5,1
10,16 θεωρητικὰ συγγράμματα C 4,
28 τὸ μὲν θεολογικὸν τὸ δὲ μαθηματι-
κὸν τὸ δὲ φυσιολογικόν C 5,4 sq.
- θεωρία I 6,14 9,19 25,15 sq. 26,20 43,4
θεωρίαν γάρ καλοῦσιν αἱ φιλόσοφοι τὴν
γνῶσιν I 38,6
- θηνητός I 10,3 103,14 sq. C 31,24 32,4
- θρασύτης ορρ. δειλία C 101,21
- θρεπτικός. θρεπτικὴ δύναμις I 77, 19
C 28,21
- θρόνος (σκεῦος ὑπόστοιν) C 31,27
- θυισκη (σκεῦος ἄπουν) C 31,27
- θυμίαμα C 29,2
- θυμικός. θυμικῶτερον διατιθέμεθα I 13,22
- θυμός I 11,18 48,6 103,22 def. I 57,19 sq.
- ιατρική I 7,7. 31 sq. C 37,15 def. I 2,6 sq.
6,1 μικτὴ I 6,11
- ιατρικός. ιατρικά . . μαθήματα C 5,18
ιατρικὸν σμίλιον ἡ βιβλίον C 21,21
- ιατρός I 2,1 C 5,18
- ιδέα I 10,31 44,3 λόγου C 7,4
- ιδιάζειν C 51,15
- ιδιοποιεῖσθαι C 25,24
- ιδίος. τὸ ιδιον I 20,17 22,5 32,24 ἔοικε
τῷ ὥρισμῷ C 44,11 sq. ἀντιστρέφει ὁ
ὄρος I 27,2 ἐπουσιῶδες ὅν I 101,3 Περὶ
ιδίου I 108,20 κοινωνεῖ καὶ τοῖς οὐσιώ-
δεσι . . καὶ τοῖς συμβεβηκόσιν I 109,3. 6
121,9 διαφερεῖ εἰς τέσσαρα I 109,10 τὸ
κυρίως ιδίον I 109,4. 24 ιδίως, ιδιαίτατα
(opp. κοινῶς) I 92,19 sq. 108,2
- ιδιότης I 90,6 sq. C 16,16
- ιδιώτης I 13,13 35,9
- ιερός. ἐν τοῖς ιεροῖς κέχρηνται παραπετά-
σμασί τισι C 7,8
- ικτεριδῶν. πρὸς γάρ τοὺς ικτεριῶντας πικρόν
ἐστι τὸ μέλι C 67,2
- ικτερικός. ικτερικὸν νόσημα C 86,7
- ἴππειος. τὸ ἵππειον εἶδος I 86,1. 16
- ἴππική C 35,25. 26
- ἴπποκένταυρος I 39,15 sq.
- ἴππος ἐστὶ ζῆν τετράπον γρεμετιστικόν
I 17,17. 23 ἴππου (τελειότης) τὸ ὄξεώς
θεῖν καὶ ἐν πολέμοις ἐπιτήδειον εἶναι I 3,
28 4,1
- ἴπποτης I 40,7
- ἴσοδυναμεῖν I 28,24
- ἴσοθεος C 71,2
- ἴσοπλευρος I 51,4
- ἴσος. τὸ ισον I 29,16 πρόσων τι C 78,11. 12
τὸ ισον τε καὶ ἀνισον λέγεσθαι C 65,
22 sq. ἐξ ισον I 9,4 82,5
- ἴσοσκελής I 51,5
- *ἴσοστροφή syn. ἀντιστροφή C 71,1
- ἴσότης C 71,11. 15
- ἴσταναι. ἀπὸ τῆς στάσεως τὸ ἐστάναι (μετη-
νέχθη) C 69,4. 8 ἐστάναι (εἶδος τοῦ κει-
σθαι) C 93,2
- ἴστορεῖν τὸ πῦρ I 22,15
- ἴχνος I 13,21

Καθέδρα C 68,21. 25 69,5
καθέξεσθαι C 69,5. 9
κάθεξις I 112,18

- κάθετος I 8,26
 καθῆσθαι C 93,2
 καθίζειν intrans. I 94,20
 καθόδος I 71,1
 καθολικός I 7,4 105,3 opp. μερικός I 28,
 21 33,19 καθολικῷ λόγῳ (δεῖκνυσι)
 C 98,11 100,5 τὰ καθολικά I 31,17 sq.
 καθολικώτερος I 32,16 sq. 34,9 101,36
 105,1 C 88,2 καθολικώτατον γένος I 55,
 9 sq. καθολικῶς C 75,22
 καθόλου I 7,15 89,20 107,23 117,1 τὰ
 καθόλου I 8,14 17,6 sq. 106,6 C 36,5 sq.
 ὁ καθόλου ἄνθρωπος I 32,3 63,14 sq. 116,
 23,24 125,10 C 39,17 40,1,2 τὰ καθόλου
 συμβεβηκότα I 66,6 ἐκάλεσε τὸ καθόλου
 καθ' ὑποκειμένου C 25,16 προσφεστήκασι
 αἱ καθόλου (οὐσίαι τῶν μερικῶν) C 26,
 13 36,4 καθόλου συγγράμματα C 3,
 23 sq. φωναὶ C 12,3 συλλογισμός C 5,
 10 13,10 καθόλου οὐσία C 77,8 sq.
 μέρος C 77,13 περὶ τῶν καθόλου τοῖς
 φιλοσόφοις ὁ λόγος C 26,19. 20 καθόλου
 δὲ λέγεται οὐ τὰ πρὸ τῶν πολλῶν, ἀλλὰ
 τὰ ἐν τοῖς πολλοῖς C 41,5 sq.
 καὶ. ὁ καὶ σύνδεσμος I 26,9 sq. 31,2 sq.
 καίνοτομεῖν τὴν συνήθειαν C 72,17
 καιρός I 22,2 C 96,13. 21. 23
 καίτοι loco coniunctionis C 124,20 cum
 participio C 52,7
 κακλα opp. ἀρετή C 70,6 102,19. 21 κα-
 κλα τῶν δριτιῶν C 27,10
 κακίζειν C 27,9
 κακός κακλα κακός C 70,6 cetera vide sub
 ἀγαθός.
 κακύνειν I 67,16 68,23
 κακωτικός opp. τελειωτικός C 82,6 sq.
 καλλιγράφος. σεϊδαμα καλλιγράφου εστίν
 C 35,7
 καλλωπίζειν C 7,3
 καμπύλος. ἡ καμπύλη γραμμή C 88,7
 καμπυλότης C 88,7. 8
 καλός. τὸ καλόν opp. τὸ συμφέρον I 8,
 18
 κάνθαρος C 71,23
 κανάν I 123,14 C 10,21 32,14 71,15 72,
 25 Ἀριστοτελικός I 48,18 sq. εἰωθώς
 I 69,20 92,1 κανόνες τῶν φύσει προτέ-
 ρων I 118,7
 καρκίνος C 72,16
 καρπός I 71,2 C 17,1. 3
 κάρυον C 88,15
- κατάβασις I 70,26 sq. 76,15 C 16,28
 καταγίνεσθαι περὶ τι I 1,19 sq. 6,2 sq. 7,
 3,9 8,23 13,31 sq.
 καταγινώσκειν C 47,20 49,3. 13
 καταδεής. πρόνοια τῶν καταδεεστέρων
 I 3,13. 18 sq. 11,13. 15
 καταδήλος C 82,16
 καταρχημένειν ἔαυτόν I 4,20
 καταλείπειν. σοὶ κατελείπειν ἔννοησαι C 50,
 15
 κατάληψις I 31,2 C 2,17 sq. 10,17
 καταλιμπάνειν I 62,6 68,3 C 73,12
 καταμετρεῖν. τὸ καταμετρούμενον τοῦ
 καταμετροῦντος ἢ διπλάσιον ἢ πολυπλά-
 σιόν ἔστι C 57,16
 κάταντες opp. ἄναντες I 37,9
 καταρραφθυματεῖν. οἱ κατερραφθυμημένοι C 7,
 12
 κατασκευάζειν argumentari C 57,3 105,
 22
 κατατρέχειν τῶν παλαιῶν C 67,15
 καταφάσκειν C 36,25
 κατάφασις vide ἀπόφασις
 καταφατικός. καταφατικῶς C 52,5
 καταγρηστικός. καταγρηστικώτερον I 72,
 15
 κατέχειν. λήθη κατασκεψίσα (ἢ ψυχή) C
 37,14
 κατηγορεῖν. κατηγορεῖσθαι opp. ὑποκείθαι
 I 27,2 sq. C 11,3 13,14 sq. τὸ κατηγο-
 ρούμενον expl. I 27,5 43,17 sq. 88,22 ὁ
 κατηγορούμενος (ὅρος) opp. ὁ ὑποκείμενος
 I 87,10 sq. οὐσιῶδῶς καὶ πραγματικῶς
 opp. κατὰ συμβεβηκός καὶ κατὰ σχέσιν
 C 30,25 sq. δευτέρως C 73,20
 κατηγορία expl. I 20,13 ἀπλῆ, σύνθετος
 C 66,8. 9 πρὸς κατηγορίαν opp. πρὸς
 ὅπαρξιν C 26,12. 15 42,12. 14 προγονού-
 ται γάρ τῶν φιλοσόφων πάντων συγγραμ-
 μάτων αἱ Κατηγορίαι I 20,23 Ἀριστοτέ-
 λοῦς Κατηγορίαι I 22,16. 23 23,23 26,4.
 12 84,4 ἀλλα I 26,13 τί δῆ ποτε
 Κατηγορίαις ἐπέγραψε τὸ βιβλίον C 13,12
 ἡ καλλίστη τῶν κατηγοριῶν I 70,7 μὴ
 εἶναι τὸ ὃν γένος τῶν κατηγοριῶν I 81,
 15 sq. αἱ κυρίως καὶ πρῶται κατηγορίαι
 τέσσαρες εἰσὶν αἱ εἰρημέναι, οὐσία ποσὸν
 ποιὸν πρός τι, αἱ δὲ ἀλλαι ἔξι γίνονται ἐκ
 τῆς συμπλοκῆς τῆς οὐσίας πρὸς τὰς λοι-
 πὰς τρεῖς C 92,6
 κατέπιν C 3,6

- καταρθοῦν ορρ. ζητεῖν C 2,11
 κάτω vide ἄνω
 κατωκάρα βαίνοντες I 52,5
 κέγγρος C 62,12. 21 sq.
 κείσθαι. τὸ κείσθαι I 20,5 ἀπὸ τῆς θέ-
 σεως μετενεγήσεται C 69,7 sq. ἐκ τῆς
 συμπλοκῆς τῆς οὐσίας καὶ τῶν πρός τι
 γίνεται C 92,11 κείσθαι δέ ἔστιν ἡ τοιάδε
 τοῦ σώματος θέσις, τούτου δὲ εἰδη τρία
 C 93,1
 κενοδοξία I 15,9
 κέντρον I 7,6 8,28
 κέραμος C 58,18
 κεφαλαῖος. τὰ κεφαλαῖα I 21,9 C 8,6. 9
 κεφαλαιώδης I 38,10 κεφαλαιωδῶς I 60,5
 C 33,8
 κεφαλὴ κεφαλωτοῦ κεφαλὴ C 72,14 sq.
 καθόλου μέρος C 77,13. 24 78,6
 κεφαλωτός C 72,18. 19,22
 κηρίον I 41,14. 16 42,12
 κηρύς I 12,4 41,15 42,9 C 84,2.4
 κινεῖν. τὰ πράγματα οὐκ ἔστηκεν ἀλλ᾽ δεῖ
 κινεῖται C 2,21 sq. κινεῖσθαι καὶ μετα-
 βάλλειν C 53,12
 κίνησις I 2,10 52,19 60,5 105,6 C 14,16
 εονι. μεταβολὴ I 113,6 ἡ κίνησις ἐνέρ-
 γειδ τις οὐκ ἔστιν, ἀλλ᾽ ἀδρίστον πρᾶγμα
 . . . αὐτὴ γάρ ἡ κίνησις οὐδὲν ἔτερός ἔστιν
 ἡ ὅδος ἀπὸ τοῦ δυνάμει ἐπὶ τῷ ἐνέργειᾳ
 C 55,11 sq. ἡ κίνησις πολλῇ λέγεται τῷ
 τὸν χρόνον πολὺν εἶναι· ὁ χρόνος γάρ
 μέτρον ἔστι κινήσεως C 60,24. 25 περὶ¹
 κινήσεως C 105,7 ἡ οὖν κίνησις μετα-
 βολὴ ἔστι C 105,10 γίνεσθαι τὴν κίνησιν
 ἐν τέτρασι κατηγορίαις C 105,16
 κινητός I 14,4 sq.
 κλητικὸς λόγος I 43,5
 κλιμαξ I 10,22 13,5 C 16,29
 κλίνη (σκεῦος ὑπέρπον) C 31,28
 κνάξ I 59,1 60,7
 κοινός syn. καθόλου I 107,23 τὸ κοινόν
 λέγεται τετραχῶς C 19,10 sq. τὸ κοινό-
 τερον ἕτοι ορρ. τὸ κυρίων I 109,26 τὰ
 κοινά I 115,17 sq. διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν
 κοινόν δὲ δοκεῖ ἐναντία ἑντιμή λέγειν C 44,
 18 sq. τὸ κοινῶς κατηγορούμενον I 29,19
 ἡ κοινῶς διαφορά I 92,8 sq. 108,2
 κοινότης I 17,15 sq. δέκα κοινότητες I 20,
 11. 13
 κοινωνία I 28,7 115,7 sq. C 15,8 20,8. 9
 49,7 ορρ. διαφορά C 22,22 sq.
- κοινωνικός. κοινωνικὸν ζῆσον C 11,9
 κοιλεστότερος C 71,23
 κομήτης ορρ. φαλακρός I 94,14
 κομίζειν εἰς ταῦτα I 8,20
 κομσεῖν I 2,1 τὴν ψυχήν I 4,10 τὰ έαυτῶν
 ζῆθη C 6,1
 κόσμος expl. I 16,6 sq.
 κοῦφος. τό τε βαρὺ καὶ τὸ κοῦφον C 55,9
 κρατύνειν C 8,16 9,2
 κρίνειν. κρίνεται ἡ ψυχή C 78,28 κατὰ
 τὸ κρίνον καὶ κρινόμενον (πρός τι) C 67,
 21
 κρίσις C 80,1
 κρύσταλλος ψυχρὸς ὥν οὐδέποτε ἀν θερ-
 μαθεῖται I 102,24
 κύκλος I 7,6 11,31 73,13 sq. def. 12,13
 C 90,15. 16,20 κύκλῳ κινεῖσθαι C 70,27
 κύων C 2,3 sq. ἀστρῆς, γερσαῖος, θαλάτ-
 τιος, φιλόσοφος I 48,25 49,3.4 82,1 84,10
 C 38,13. 14
- Λαμβάνειν. δείκνυσι λαμβάνων ὅτι ἡ τομὴ
 . . γίνεται I 7,25 λαμβάνεσθαι τοῦ ὄρισμοῦ
 C 80,9.10 αἰσθήσει ληπτός C 80,25
 λέγειν. τὸ εὖ λέγειν I 1,15 λέγεται ορρ.
 ἔστιν C 26,24 36,15 sq. 40,4. 19 41,17
 67,28 τὸ λεγέσθω I 93,17
 λείπειν. λείπεσθαι τινός τινι I 7,18 sq. 8,8
 λείπεται (τὸ δὲ) ὡς φωνὴ . . διαιρεῖσθαι
 I 83,21
 λέξις C 57,22 σαφής I 39,10 τὸ ἀσαφές τῆς
 λέξεως I 38,16 39,1 τὸ εῖδος τῆς λέξεως
 C 7,3 κατὰ λέξιν C 33,14
 λεπτομερής ἀρρ. C 28,33
 λεπτός. κατὰ τὸ λεπτὸν σκοπεῖν I 43,6
 λεύκανσις I 113,11
 λευκός. τὸ λευκόν dist. λευκότης C 6,13
 80,26 sq. τὸ λευκὸν δοκεῖ ποσὸν εἶναι
 C 60,16 λευκότερος C 51,2
 λευκότης I 40,16 sq. C 51,2 dist. λευκόν
 C 6,14 χρῶμα διακριτικὸν ὅψεως C 40,
 12.13 44,30 45,2 ποιότης C 86,4 88,25
 λήθη. λήθη κατασγεθεῖσα (ἡ ψυχή) C 37,14
 λημμάτιον I 85,20 C 31,14
 λογική. ἡ λογική I 8,16 22,24.25 23,23.24
 λογικός. τὸ λογικόν I 10,13 def. 32,13
 C 31,24 32,3 οὐκ ἔστιν ἐναντίον τῷ
 ἀλλόγῳ I 103,13 sq. αἱ λογικαὶ τέχναι καὶ
 ἐπιστῆμαι I 8,24 λογικὸν ὅργανον I 23,19

- ζῆσον Ι 10,2 70,16 C 42,2 ἔξις λογική
Ι 42,3 ορρ. λογική οὐσία Ι 126,5 λο-
γικὴ θεωρία Ι 43,4 44,13 ζωή Ι 103,22
πραγματεία Ι 45,2.12 53,2 69,23 88,4 sq.
C 6,4.6 10,9.10 13,3.4 λογικῶς Ι 44,
12 sq. 46,3 λογικώτερον Ι 45,2.5 sq.
88,3.4 98,19
- λογισμός Ι 41,12
- λογοποιεῖν C 5,27
- λογοποίησα C 5,27
- λόγος. ἄρχεσθαι φιλοσόφων λόγων Ι 1,2
πῶς δεῖ λόγου συντάξαι C 5,23 τὰς τοῦ
λόγου κακίας C 5,28 τὸν λόγον εἰς ὀνό-
ματα καὶ ρήματα (ἀναλύειν) Ι 36,2 τοῦ
λόγου ποιλά ἐστι μέρη Ι 43,4 sq. ὁ σύν-
θετος λόγος Ι 23,22 C 57,15 ἀπλοῦς
λόγος ορρ. συλλογισμός C 13,9 λόγος
σύντομος Ι 1,6 ορρ. ὄνομα Ι 54,12 C
15,10 sq. σημαντικός Ι 54,15 ὁ τῆς
οὐσίας λόγος syn. ὀρισμός Ι 96,10 sq.
112,5 ὁ κατὰ τοῦνομα C 20,5 dist. ὀρι-
σμός et ὑπογραφή C 20,14 sq. φησὶ γάρ
τὸν πρυφορικὸν λόγον καὶ τὴν δύκησιν
εἶναι τῶν ἐναντίων δεκτικά C 52,16 sq.
διωρισμένον ποσόν C 54,17 55,3 sq. 57,
11 sq. προφορικός, ἐνδιάμετος C 57,23
τῶν μὴ ἔχοντων θέσιν ἐστίν C 60,10 ορρ.
αἰσθησίς Ι 40,9 48,7 ορρ. ὅλη Ι 7,1 τὸ
λόγω θεωρούμενον σῶμα ορρ. ἔνυλον C
66,1 οἱ λόγοι syn. ἴδαι Ι 104,30 ratio
Ι 60,13 C 43,11 διπλάσιος, ἡμιόλιος λό-
γος Ι 13,16 τῷ λόγῳ ορρ. τῷ ὑποκει-
μένῳ syn. τῇ σχέσει Ι 71,2 κατὰ δεύ-
τερον λόγον ορρ. προηγουμένως Ι 16,17.
22 λόγῳ προφῆτες C 28,25.29 μετὰ λό-
γου καὶ φρονήσεως ζῆν Ι 3,27 μετὰ λόγου
καὶ κρίσεως Ι 32,13.14
- λυμαίνειν. λυμαίνεσθαι Ι 110,21.26 111,3
τῇ οὐσίᾳ Ι 33,12 τὸ λεγόμενον C 53,4.5
- λύσις ορρ. σύνδεσμος, δεσμός Ι 5,11 sq. syn.
ἐπίλυσις C 91,14
- Μάθημα. τὰ μαθήματα Ι 12,23.24 13,4.5
22,14 τὰ ἱατρικά C 5,18
- μαθηματικός. τὸ μαθηματικόν Ι 10,18 sq.
11,22 12,9 sq. C 5,5 6,7 διαιρεῖται εἰς
τέσσαρα Ι 13,10 περὶ τὸ ποσόν κατα-
γίνεται Ι 14,2 ἡ μαθηματική (πραγματεία)
C 6,19
- μαλακός. μαλακωτέρα ἀντίθεσις ορρ. σφο-
δροτέρα C 94,5
- μᾶλλον. ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἥπτον
Ι 96,13 sq. 122,20 126,2 C 50,9.10 sq.
65,14 sq. 70,16 sq. 89,23 sq. μᾶλλον
οὐσία C 41,20 sq. 50,18 μᾶλλον λευκόν
dist. πλέον C 61,5
- μανός ορρ. πυκνός def. C 88,12
- μαρτύριον Ι 4,20
- μάχεσθαι. τὰ ἐναντία μάχεται C 63,20
οὐδὲν γάρ τῶν ὄντων αὐτὸν ἔμαυτῷ μάχεται
C 64,14
- μέγας. τὸ μέγα καὶ τὸ μικρόν C 49,17 62,
2 sq. τῶν πρός τι C 62,16 63,2 sq. 64,18
οὐκ εἰσὶν ἐναντία C 63,12 sq.
- μέγεθος Ι 7,16.25 sq. 13,18 C 55,7.8
- μεθεκτός. τὸ ἀδιαιρέτως μεθεκτόν C 19,
10.14 τὸ διαιρετόν μεθεκτόν C 19,13
- μέθεξις. κατὰ μέθεξιν C 22,3
- μεθιστάνει τὴν προσηγορίαν Ι 9,16
- μέθοδος Ι 115,21 122,25 C 5,7 sq. εὐρε-
τική Ι 26,5 εἰς τὰς τῶν φιλοσόφων με-
θόδους συμβάλλεται Ι 35,1 τι δέ ἐστιν
ἐκάστης τούτων ἔργον Ι 35,2 ὀριστική,
διαιρετική Ι 98,21 sq.
- μειονέκτης ορρ. πλεονέκτης Ι 67,20
- μειονεξία ορρ. πλεονεξία Ι 67,20
- μειοῦν ορρ. πληθύνειν Ι 87,26 ορρ. αὔξεν
Ι 110,20 μειοῦσθαι C 28,17
- μείωσις ορρ. αὔξησις Ι 113,10 C 83,8.14
105,15.19
- μελανία (ποιότης) C 86,5 87,14 88,25
- μέλανσις Ι 113,11
- μελετᾶν θάνατον Ι 4,19 5,17
- μελέτη θανάτου Ι 4,16 sq. 5,8 sq. 6,8
- μέλλειν. ὁ μέλλων γράνος C 58,13 93,3 τὸ
μέλλον C 59,15.16 74,16
- μέλος Ι 13,20 ἔκλυτον Ι 13,26 θεατρικά
μέλη Ι 13,24
- μερικός Ι 2,13 59,18 sqq. 89,19 τὸ μερικὸν
ζῆσον ορρ. τὸ ἀπλῶς Ι 53,17 μερικόν
ορρ. καθολικόν Ι 28,21 sq. 33,20 τὰ
μερικά ορρ. τὰ καθόλου Ι 8,14.15 17,
20 60,12 106,6 125,11 C 36,5 sq. τὰ
καθολικά Ι 31,17 sq. τὸ μερικὸν οὐ κατ’
ὑποκειμένου C 25,17 μερικά συγγράμματα
C 3,22 sq. μερική οὐσία syn. πρώτη
C 25,9 sq. 36,4 40,20 77,9 sq. ψυχή
C 37,2 μερικώτερος Ι 32,15 sq. 68,19
104,32 105,1
- μεριστός Ι 18,22 103,28 μεριστῶς C 91,26

- μέρος I 21,10 opp. τὸ ὅλον I 29,9 81,17
 82,24 90,25 91,4 sq. C 77,9,25 μέρη
 αἰσθητά, νοητά τῆς οὐσίας C 47,2 sq.
 τὰ μέρη τῶν δευτέρων οὐσιῶν C 77,6
 78,5 τὰ ἐπὶ μέρος syn. τὰ μερικά I 8,
 15 κατὰ μέρος I 17,6 sq. 31,22 59,
 18 sq. C 4,7 οἱ κατὰ μέρος ἄνθρωποι
 I 42,10 90,7 116,24. 25 C 49,7. 9 ἡ
 κατὰ μέρος διδασκαλία I 47,5 παρὰ μέ-
 ρος I 102,25 103,4 C 51,10 ἐκ μέρους
 C 9,13
- μέσοις. τὰ μέσα τῶν πραγμάτων I 57,25
 τὰ μέσα γένη syn. τὰ ὑπάλληλα I 70,18
 80,3 100,8 τὸ μέσον opp. τὰ ἄκρα
 C 95,27 πέριξ καὶ μέσον C 65,2. 3 διὰ
 μέσου I 21,14 79,17 97,18 sq. 121,16
 διὰ μέσης δὲ ταύτης (τῆς φιλοσοφίας)
 I 23,9 εἰς μέσον ἀγεν C 9,25 ἀνά μέ-
 σον C 99,10 μέσως C 80,6
- μεταβάλλειν C 51,6 53,8. 11 sq. 100,
 6.7 105,10 sq. εἰς ἀλλήλα C 93,23 sq.
 τὰ μεταβαλλόμενα I 7,4
- μεταβατικός. μεταβατικὴ δύναμις I 77,
 21
- μεταβολή I 113,6 C 105,10 sq. ἡ κατ’
 οὐσίαν I 113,8 C 105,11 κατὰ συμβεβηκός
 C 105,11 εἰ δὲ κατὰ συμβεβηκός, ἡ ἐν
 αὐτῷ ἔστιν ἡ ἐπ’ αὐτῷ ἡ περὶ αὐτό
 C 105,13 ἡ κατὰ ποσόν, κατὰ ποιόν
 I 113,10 ἡ κατὰ τόπον I 113,12 C 83,
 9. 14 105,16. 18 ἐν ῥύσει καὶ μεταβολῇ
 C 2,24 δ φιλόσοφος (Ἀριστοτέλης) τὰ
 εἶδη τῆς μεταβολῆς ἔλεγεν ἔτι εἶναι C 83,
 7. 8 θεωροῦνται αὗται αἱ μεταβολαὶ ἐν
 τέτρασι κατηγορίαις C 83,9 105,16
- μεταγμῖος I 109,3 ἐν μεταγμῷ εἶναι
 I 121,9
- μετασχηματίζειν C 7,3
- μεταφέρειν παρωνύμως C 69,4. 7
- μεταφορά I 1,7 98,4 C 7,2 κατὰ μετα-
 φοράν C 22,9
- μετέχειν C 19,11 κατὰ τὸ μετέχον καὶ
 μετεχόμενον (πρός τι) C 67,21.22
- μετιέναι τέχνην I 9,9
- μετογή I 82,7
- μηδαμῆ. οὐδέν γίνεται ἐκ τοῦ μηδαμῆ
 μηδαμῶς ὅντος I 101,14
- μηδὲ . ὅλως C 19,18
- μῆκος coni. πλάτος, βάθος I 7,19. 22 τὸ
 μῆκος τῶν λεγομένων I 38,15 39,2
- μῆλον C 28,9 sq.
- μῆν. μῆνα γάρ λέγομεν τὴν τῆς σηλήνης
 ἀποκατάστασιν C 60,25
- μήποτε an I 25,12 81,8 C 26,15 37,1
- μήτρα I 105,3
- μικρός vide μέγας
- μικτός I 73,16 sq. τὸ μικτόν opp. τὸ
 ἀπλοῦν I 73,18
- μίμημα τῆς εἰκόνος I 55,3
- μίμησις ἡ πρὸς τὸν θεόν I 4,10. 11 κατὰ
 μίμησιν I 53,14. 19
- μηνήμη. κατὰ μηνήμην C 21,26
- μῖξις C 92,10 τῶν ἐναντίων C 65,16
- μοναδικός C 19,7
- μονάς I 60,22. 23 115,22 sq. 123,1 sq.
 C 24,24
- μόνιμος. τὸ μόνιμον τῆς ζωῆς C 32,3
- μονοειδής. μονοειδῆ συγγράμματα C 4,13
- μόνος. διγῶς λέγεται τὸ μόνον C 19,2 sq.
 ἐν καὶ μόνον C 50,5 ἐν μόνῃ καὶ πάσῃ
 τῇ οἰκείᾳ ἀποδέσει C 73,8 μόνως I 81,4
 90,25 100,2 sq.
- μορφή I 31,19 69,25 71,9 C 22,9 σχῆμα
 καὶ μορφή (εἶδος ποιότητος) C 81,7. 24
 dist. σχῆμα C 81,24 83,25 sq. 87,23 sq.
- μουσική I 8,23 13,11 sq. def. 14,22 θεῖα
 I 13,28 εἶδος ἐπιστήμης C 91,16 sq.
- μουσικός C 22,4 23,10
- μυθοποιία I 81,10
- μυριάκις C 34,16
- Ναυτίλλεσθαι I 108,17 sq.
- νεῦρον coni. ὀστοῦν, σάρξ I 36,6
- νόημα opp. λέξις I 38,16 opp. φράσις C 6,
 27 opp. φωνή C 9,1 sq. ἀπλᾶ νοήματα
 C 12,1 ἡ ποικιλία τῶν νοημάτων C 8,4
 δηλοῦνται δὲ πάντα (τὰ νοήματα) καὶ δι’
 ὀνομάτων καὶ διὰ λόγων C 15,10
- νόησις I 25,12. 20 42,17
- νοητός. νοητή οὐσία I 10,16. 24 42,18
 opp. αἰσθητή C 45,17 ἰδέα I 44,3 νοητὰ
 γένη καὶ εἶδη opp. αἰσθητά C 41,9. 10
 μέρη τῆς οὐσίας C 47,3. 5 νοητὸς ἀριθ-
 μός C 60,5
- νόθος C 8,2 13,27
- νομοθετεῖν I 15,15
- νομοθετικός I 15,11
- νόμος. νόμους τιθέναι I 3,19 15,12 sq.
 ἀνατρέπειν I 5,5 τοὺς δημιουργικούς νό-
 μους I 5,7

- νοσεῖν. ὁ νοσῶν C 85,8 sq.
 νάσημα I 7,9 ἵκτερικόν C 86,7
 νάσος I 7,10 C 82,15 sq. 86,7
 νοσώδης opp. ὑγιεινός C 85,26
 νοῦς I 10,27 11,17 opp. ψυχή I 97,14 νοῦ
     καὶ ἐπιστήμης δειπνούς I 54,15 90,15
     95,10 108,4 C 27,14 νῷ καὶ μῇ ἐνεργείᾳ
     C 58,1
 νυκτερίς C 71,22
 νῦν. ὁ νῦν (χρόνος) C 58,14 τὸ νῦν C 59,
     15. 16 74,14 sq.
 νυχθήμερον τὴν τοῦ παντὸς οὐρανοῦ (ἀπο-
     κατάστασιν λέγομεν) C 60,26
 νωδός C 96,26
 νωθής C 85,26

Ξενοπρεπής I 50,19
 ξέστης διττός, ὁ μὲν ὡς μετρῶν . . ὁ δὲ
     ὡς μετρούμενος C 59,22 sq.
 ξύλον I 2,3. 14 9,1 11,28 sq. C 11,12 sq.

- Υγκος C 7,1 55,4
 ὅδε. τὸ τόδε τι σημαίνειν C 48,15 sq. 49,1
 ὅδεύειν I 12,22 105,32
 ὁδοιπορεῖν I 21,14
 ὁδός coni. κλίμαξ I 10,22 ὁδὸς πρὸς πᾶσαν
     φύλοσφαν I 20,22
 οἰκεῖος. οἰκεῖ ἀπόδοσις C 73,9 οἰκειοτέ-
     ροις ὄντας χρῆσθαι C 25,15 τὴν ψυ-
     χῆν οἰκειοτέραν ποιεῖν τῇ προνοίᾳ C 78,
     26 οἰκείως C 41,26 43,20 71,18 sq.
     οἰκειότερον C 42,1
 οἰκοδόμος I 8,25
 οἰκοθεν τὸ ἀξιόπιστον ἔχοντα (ἀξιώματα)
     I 101,13 πάντα ἀν ἐγκωμικον ἐκάστη
     (ψυχή) οἰκοθεν C 15,5
 οἰκονομικός I 15,3 sq. τὸ οἰκονομικόν
     C 5,6
 οἶκος def. I 12,17
 οἴος dist. οἴος C 18,3 οἴον quasi C 24,27
 οἴγεσθαι. τὸν δὲ πατέρα ἐὰν ἀφέλης,
     οἴγεται ὁ νιός C 63,21. 22
 ὀκνηρός I 38,14
 ὀλέθριος I 7,10
 ὀλιγος. τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον C 62,7. 9 ἐπ'
     ἴλαττον I 27,20. 21 sq. 118,18 sq. C 72,
     5. 8

- οἱειγοστός I 122,10. 12. 13
 οἴλος. τὸ οἴλον opp. μέρος I 29,9 81,17 82,
     24 90,25 91,4 sq. C 77,9 sq. δι' οἴλου
     I 40,18. 20
 οἴλοσχερής I 76,21 οἴλοσχερεστέρα διαιρέσις
     C 24,24
 οἴμόζυγος C 19,2
 οἴμοιοειδής I 63,17
 οἴμοιομερής I 83,1 sq. τὰ οἴμοιομερῆ I 52,
     3 81,19
 οἴμοιος I 7,11 τὸ οἴμοιον C 78,11 οἴμοιος
     καὶ ἀνόμοιο C 91,1
 οἴμοιότης I 52,14 53,6 71,8 κατὰ τὴν
     τῶν πραγμάτων οἱμοιότητα C 22,2. 7
 οἴμοιώσις I 3,8 sq. 4,13 6,10 11,11
 οἴμοιογεῖν C 10,6 οἱμοιογουμένως I 95,19
     C 73,3 78,12 90,7
 οἴμωνυμία I 48,22 sq. C 18,18. 25 20,10
     38,16. 17 τὴν οἱμωνυμίαν διαστέλλεισθαι
     I 71,14. 16 καθ' οἱμωνυμίαν C 67,17
 οἱμώνυμος I 48,19 sq. 56,1 οἱμώνυμος φωνή
     I 81,23 83,21 84,21 φωναὶ οἱμώνυμοι
     I 28,3 τῶν δὲ οἱμώνυμων οὐκ ἔστιν ὅρους
     ἀποδῦναι I 56,2 sq. οἱμώνυμα expl.
     I 84,8 sq. C 15,29 sq. 17,6 sq. προέταξε
     δὲ τὰ οἱμώνυμα τῶν συνανύμων C 16,19
     οὐκ εἰπεν αὐτὰ οἱμώνυμον ἀλλ οἱμώνυμα
     C 17,16 οὐκ αὐτοῦ (Ἀριστοτέλους) ἔστιν
     ἡ τοιαύτη θεσις C 18,12 δινατόν τὰ
     οἱμώνυμα καὶ συνάνυμα καλέσαι C 20,1
     22,15 διαιρέσις τῶν οἱμώνυμων C 21,16
     οἱμώνυμως opp. συνανύμως I 29,23 84,
     16 C 16,20
 οἴνομα opp. ῥῆμα I 27,7 sq. 36,3 C 11,
     16 sq. opp. λόγος I 54,12 C 13,8 15,
     10 sq. δινόματα καὶ ῥῆματα C 5,13. 24.
     26 11,3 14,21 ταῦτα σύγκεινται ἐκ τῶν
     συλλαβῶν C 11,4 (cf. 5,25) ὑπόκειται
     τὰ δινόματα, κατηγορεῖται δὲ τὰ ῥῆματα
     C 11,3 ἐν δὲ τῷ Περὶ ἐρμηνείας περὶ
     δινομάτων καὶ ῥῆμάτων (διδάσκαλος) C 14,
     24 τὸ κοινότερον, καθὸ πᾶσα φωνὴ ση-
     μαντικὴ δινοματικὴ λέγεται C 18,22 opp.
     πρᾶγμα C 22,22 sq.
 οἴνομασία I 53,22
 οἴνοματοθετεῖν C 6,29 72,12. 16
 οἴνοματοθέτης I 53,12. 19. 22
 οἴνοματοποιεῖν C 72,20. 25 97,24
 οἴξεις. τὸ οἴξ C 20,24 οἴξεις θεῖν I 3,28
 οἵπισθειν C 93,4
 οἴπλιζειν. τὸ ὀπλιζθαι C 93,6

δποιος. ἐν τῷ δποιόν τί ἔστι κατηγορεῖθαι
I 61,7 sq. 66,7 sq.

δπωσοῦν I 37,23 δπωσοῦν ἄλλως C 68,6
δρασις C 92,22

δρατός. τὸ δρατόν C 92,22

δρανικός. δρανικὰ συγγράμματα C 4,29
5,6 sq.

δρανον I 23,19, 24 46,8 50,20 96,16 C 5,
3 10,20

δρῆ (παθητική ποιώνης) C 87,15

δρέγεσθαι I 43,9, 10

δρεκτικός. δρεκτικαὶ ἐνέργειαι I 11, 18
δρεκτικὴ ψυχή I 43,8

δρθιγώνιος I 72,3 sq.

δρθοπεριπατητικός I 54,20

δρθός. δρθαὶ γνωνίαι I 8,29 δρθὴ πτῶσις
I 91,5

δριζειν I 4,17 C 91,18 δριζεσθαι I 2,17
3,1, 9 4,7, 13 12,13 sq. 114,18 sq. ὀρι-
σμένον ποσόν C 62,5 63,6, 7 ὡρισμένως
C 78,30

δρισμός I 34,20 35,9 sq. μανθάνομεν τὰ
πράγματα ἐκ τῶν δρισμῶν I 1,5 def. I 1,6
λέγεται ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ἐν τοῖς χω-
ρίοις δρων I 1,7 67,16 οἱ δρισμοὶ οὖν
λαμβάνονται ἢ ἐκ τῶν ὑποκειμένου ἢ ἐκ
τοῦ τέλους ἢ καὶ ἀπὸ συναρμοτέρου I 2,
4 sq. 57,18 sq. ἐκ γένους εἰσὶ καὶ συστα-
τικῶν διαφορῶν I 35,11 55,8 57,23 sq.
διαφέρει δρισμὸς ὑπογραψῆς I 54, 6 sq.
C 20, 14 sq. κακύνονται δὲ οἱ δρισμοὶ
κατὰ δύο τρόπους I 67, 17 sq. 99, 9
C 21,14 κατὰ δύμφω τὰς κακίας τῶν δρι-
σμῶν C 27,9 sq. περιττεύοντες μὲν ποι-
οῦσι τὰ πράγματα ἐλλείπεντα, ἐλλείποντες
δὲ ποιοῦσι τὰ πράγματα περιττεύειν I 68,
5 sq. πραγμάτων εἰσὶν I 77, 1 sq. δι-
κατὰ τούνομα δρισμός I 84,21 opp. δι-
τυχόν C 19,21 sq. opp. δνομα σyn. λόγος
C 15,28 sq. δρισμὸς ἐκ τῶν τῆς οὐσίας
μερῶν συνίσταται C 45,14

δριστική I 34,24 35,9

δριστικός. δριστικός I 35,12 sq. δριστικὴ
μεθόδος I 98,21

δριστός. τὸ δριστόν I 55,19 67,16 85,8
C 27,13 44,12

δρμην. ὕδρμην οὕτως δρισαθμαι I 4,7
λέγομεν γάρ δὲ ἐλάτης καὶ σημαίνομεν τὸν
δρμῶντα C 17,24, 25

δρνις C 71,17 sq. 105,4, 5

δρος I 1,8 36,8 67,16 115,20 122,26 sq.

syn. δρισμός I 2,19 4,5, 16 sq. 108,13
C 27,13 sq. ἀντιστρέψει τῷ διδώμενῳ I 27,
2 sq. δι- πρότατες ἐκ δύο δρων σύγκειται
I 88,9 πρὸς κοινὸν δρον συνάπτεται C 56,
9 sq.

δσος. καὶ δσα τοιωτα I 28,4 C 16,3 66,
23

δτοῦν coni. σάρξ I 11,28 36,3 52,3, 7

δτρεον I 77,23 79,7

δταν cum indicativo I 37,10

ούρανιος. οὐράνια σώματα I 2,10, 14 97,
15 τὰ ούρανια C 45,18

ούρανός. ποσὸν ἀεικίνητον I 14,9

ούσια. τὴν γάρ οὐσίαν ἐκάστου πράγματος
καὶ τὸ εἶναι σκοπεῖ ὁ φύλσσοφος I 2,25
τὸ εἶναι καὶ ἡ οὐσία C 77,29 ὡν γάρ αἱ
οὐσίαι διάφοροι, τούτων καὶ αἱ τελείτητες
διάφοροι ὑπάρχονται I 3,24 sq. λόγος τῆς
οὐσίας I 33,9 96,11 εἰδος καὶ οὐσία C 86,18
ειώθασιν οἱ δρισμοὶ τὴν οὐσίαν
τοῦ ὑποκειμένου σημαίνειν I 54,18 sq.

οὐσίαν λέγω οὐ τὴν ἀντικειμένην τοῖς
συμβεβηκόσιν, ἀλλὰ τὴν ἐκάστου ὑπαρχεῖν
I 115,5 οὐσίαν λέγει ἐνταῦθι οὐ τὴν
ἀντιδιαστελλομένην πρὸς τὰ συμβεβηκόσα,
ἀλλὰ κοινότερον τὴν σημαίνουσαν τὴν
ἐκάστου ὑπαρχεῖν C 20,26 sq. τῆς οὐσίας
οὖν φησιν ἀντὶ τοῦ τῆς φύσεως ἐκάστου
καθ' ἥν υφέστηκεν C 21,1 opp. ἐνέργεια
C 11,13 οὐσία τοῦ μῆλου C 28,18.

29 κατὰ τὴν οὐσίαν I 11,2, 4 47,24
48,1 54,16 κατ' οὐσίαν διαφέρειν I 56,
7, 9 ὑπάρχειν C 100,7 δι- κατ' οὐσίαν
μεταβολή I 113,8 C 105,10 opp. συμβεβη-
κός I 29,17 sq. 82,13 C 91,22 νοητή
I 10,16 42,17 αἰτινήτη I 10,17 84,15
ἔνυλος I 10,18 σωματική C 58,10 ἀρα
ἀληθής ἔστιν δι- Πλάτωνος δόξα, δτι αἱ
ἰδέαι εἰσὶν νοηταὶ αὐταὶ καθ' ἑαυτὰς
ὑφεστώσαι, δι- καὶ δητιαὶ οὐσίας καὶ
πρώτας οὐσίας καλεῖ I 44,2, 3 αἱ πρώ-
ται καὶ αἱ θεῖαι οὐσίαι C 26,2 κα-
θθλου, μερικαὶ οὐσίαι C 25,9 sq. 36,4
40,20, 25 μετεισιν ἐπὶ τὸ παράδειγμα
τῆς μερικῆς οὐσίας C 30,1,2 τῆς καθθ-
λου οὐσίας C 30,25 sq. ἀπλῆς, σύνθετος
οὐσία C 34,3 sq. 33,18 τῆς ἀπλῆς δι- μὲν
κρείττων τῆς συνθέτου δι- δὲ κείρων C 35,
18 sq. σχετική C 36,2 αὐθιμπόστατον
πράγμα δηλοι I 19,3 s. τὸ γάρ τόδε τι
λέγεται ἐπὶ τῆς κατὰ τὸ ὑποκειμένον οὐ-

σίας, τοῦτο ἔστι τῆς ἀτόμου C 49,1,2 καλλίστη τῶν κατηγοριῶν I 70,7 αἱ δὲ ἄλλαι ἐνέά κατηγορίαι συμβεβήκασιν αὐτῇ I 70,12 τῶν οὐσιῶν οὐκ ἔστι τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον I 96,22 97,1 sq. πρώτη I 97,5 δευτέρα I 97,7 Περὶ οὐσίας C 35,9 πρώτην τάξιν ἔχει C 35,11 αὐθυπόστατάς ἔσται C 35,15 ἡ τῶν θείων οὐσία C 35,20,21 πρώτη (syn. μερική) δευτέρα (syn. αὐθόλοι) C 36,3 sq. 40,25 sq. ἡ πρώτη οὐσία ὑπὸ τῆς δευτέρας περιέχεται C 38,6 39,15 μᾶλλον οὐσία τὸ εἶδος ἡ τὸ γένος C 41,20 sq. τὰ συμβεβήκαστα οὐκέτι τρίτας οὐσίας εἰπε C 43,17 sq. τῆς οὐσίας τὸ ἴδιον ἐπιζητεῖ C 44,10 πρώτων τοῦτο λέγεται τῆς οὐσίας ἴδιον τὸ μὴ ἐν ὑποκειμένῳ εἰναι C 44,16 sq. τῶν οὐσιῶν αἱ μὲν εἰσι νοηταὶ αἱ δὲ αἰσθηταὶ, καὶ τῶν αἰσθητῶν αἱ μὲν ἀίδοι . . αἱ δὲ ἐν γενέσει καὶ φύσιοι καὶ τούτων αἱ μὲν εἰσιν ἀπλαῖ . . αἱ δὲ σύνθετοι C 45,17 sq. τὰ μέρη τῶν οὐσιῶν C 46,22 sq. αἰσθητά, νοητά C 47,2 sq. δεύτερον παρακολούθημα C 47,19 ἐπὶ τρίτον μεταβέβηκε τὸ τόδε τι σημαίνειν C 48,14,15 τέταρτον παρακολούθημα (τὸ μηδὲν αὐταὶ ἐναντίον εἶναι) C 49,13 sq. πέμπτον παρακολούθημα (τὸ μὴ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον) C 50,9 sq. ἔκτον C 51,5 sq. εἴη δὲ ἂν τὸ οὐσιών καὶ μόνη καὶ πάσῃ, εἰ διλγόν τι προσθῶμεν εἰπόντες οὕτω μετὰ τὸ ἀποδιδόμενον ἴδιον ἡ τὸ περιέχον τὸ ἐν καὶ ταῦτον ὃν καὶ τῶν ἐναντίον δεκτικόν C 52,11 sq. δεκτικὴ μὲν γάρ ἡ οὐσία τῶν ἐναντίων, οὐ μέντοι ἐν τῷ αὐτῷ μέρει ἀμα τὰ ἐναντία ἐπιδέχεται C 64,6,7 ἔστι δὲ ἀποπον τὰ μέρη τῶν δευτέρων οὐσιῶν πρός τι εὑρίσκεσθαι C 77,6 78,5 ἡ οὐσία ἡ καθόλου ἐστίν ἡ μερική καὶ ἡ οἷον ἡ μέρος C 77,8 περιεκτική σώματος καὶ ἀσώματος I 57,3 τὸ μὲν σῶμα τὸ δὲ ἀσώματον I 70,14 77,16 γένος τοῦ ὄντος I 52,18 οὐσίας διαφορὰ τὸ ἔμψυχον καὶ τὸ ἄψυχον C 31,16 οὐσία ἔμψυχος αἰσθητικὴ I 18,1 28,2 84,15 C 15,25 19,12 38,21 48,5,6

οὐσιώδης opp. ἐπεισοδιώδης I 33,4 sq. 59,3 85,3 101,3,4 opp. συμβεβήκας I 109,4 μὴ οὐσιώδης I 64,20 85,4 οὐσιώδης μεταβολή I 113,13 αἱ οὐσιώδεις διαφορά

ορρ. αἱ συμβεβηκοῦσαι C 32,11 45,20 οὐσιώδης ποιότης C 83,22 86,28 οὐσιωδῶς I 54,17 60,14 sq. C 31,19 45,11 οὐκ οὐσιωδῶς I 60,15 μὴ οὐσιωδῶς I 61,12 οὖτε οὐ—οὔτε C 50,21 22,25 26 53,11 οὔτε . . δὲ C 94,18,19 ὅψις C 94,3 96,15 sq. τὴν ὅψιν μὴ λέγεσθαι τοιχότητος ὅψιν C 97,20 οὐδὲ ἡ τυφλότης ὅψις λέγεται C 98,3

Παθητικός. παθητικὴ τῆς ψυχῆς δυνάμεις I 4,12 παθητικὴ ἡδονὴ C 3,18 παθητικὴ παιότης C 81,6,13 sq. 86,3 sq.

πάθος. τὰ τῆς ψυχῆς πάθη I 13,20 παθητικὴ παιότης καὶ πάθος C 81,6,13 sq. 86,2 sq. πάθος expl. C 81,22 πάλαι. οἱ πάλαι I 10,20 παλαιός. εἰ γηγενέν ἔστι τὸ βιβλίον τοῦ παλαιοῦ I 21,18 22,22 οἱ παλαιοὶ I 10,15 C 58,5 67,12,15 70,2 οἱ παλαιότεροι I 2,17 9,8 sq. τὸ μὲν πρεσβύτερον ἐπὶ ἔμψυχων τὸ δὲ παλαιότερον ἐπὶ ἄψυχων λέγεται C 103,7,8 πάλιν καὶ πάλιν γίνεσθαι I 85,2 87,7 παραβολή C 43,6 παράδειγμα I 8,5 sq. 41,21 71,23 80,20 C 29,25 sq. 39,14 opp. εἰκόνων C 22,9 ἐν παραδείγματι I 31,21 C 25,12 παράδοσις σύντομος I 38,10 παρατείσθαι I 42,21 παρακολουθεῖν C 49,4 51,15 57,18 89,24 90,28 τῷ βιβλίῳ I 22,16,19 παράπτωσι I 115,17 παρακολούθημα C 27,26 47,19 48,13 49,13 50,9 69,23 sq.

παράκουσμα C 81,9 παρακρούειν. παρακρούεσθαι C 5,21 παραλείπειν. παραλείψας I 78,22 παρέλειψην I 100,15 παραπέτασμα C 7,8 παραπλήρωμα C 105,27 106,5 παραπλήρησις I 16,7,14 παρατρέπειν syn. παραβαίνειν I 15,13 παραφυάς C 69,24 παρεισφέρειν C 30,3 77,5 παρέλκειν C 35,7 παρεμβάλλειν ἐν τῷ μέσῳ C 32,7 παρέπεσθαι C 27,25,26 ἔξωθεν I 35,25

- παρέργεσθαι. τὸ παρεληλυθός C 74,14
παρεληλυθός χρόνος C 58,13 93,3
παρέναι. παρήκαμεν C 106,7
παριστάν C 8,13 παρατήσαι C 34,12
παρρησίαστικός C 2,3
παρώνυμος. τὸ παρώνυμα C 22,20 sq.
μέσα... τῶν τε ὁμωνύμων καὶ τῶν συνω-
νύμων C 23,25 sq. μᾶλλον τοῖς συνωνύ-
μοις πληγιδεῖ C 24,11 παρώνυμον ἔνομα
C 72,21 παρωνύμως I 19,26 C 69,3. 17
88,27 sq.
- πᾶς. τὰ πάντα I 3,10. 17 syn. ὁ κόσμος
ὅλος I 3,13 τὸ πᾶν ἀλιὸν ὃν I 86,28
ἐν τῷ παντὶ I 100,18 στέφεσθαι λέγομεν
τὸ πᾶν C 70,17 τὸ πᾶν αὐτῶν (τῶν
ἀριθμῶν) C 25,2
- πάσχειν. τὸ πάσχειν I 20,10 opp. ποιεῖν
C 67,24 περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν
C 92,3. 10 πάσχειν δὲ ἐστὶ τὸ ὑπὸ τίνος
ἀλλοιοῦσθαι C 92,19 εἴδη δύο C 92,20
- πατήρ πρότερον τῇ φύσει τοῦ οὐρανοῦ λέγοιτο
ἄν C 104,5
- πεζός C 32,5 105,1. 2
- πεντάγωνον I 73,8 C 90,15
- περαίνειν. πεπέρασται I 86,11 87,1 C 63,
ὅ τὸ πεπερασμένον I 17,4 sq. πεπερα-
σμένος τῇ φύσει I 85,13 sq. ἀριθμός I 85,
15 πεπερασμένον ποσὸν C 63,4
- πέρας I 7,24 C 25,2 58,16
- περατοῦν I 7,17 sq. 86,9
- περί. ποίου πέρι I 109,9
- περιατρεῖν C 73,11
- περιεκτικός I 17, 16. 23 32,2 sq. 47,8
57,3 sq. 71,9 78,14 110,22
- περιέπειν τὸν τῶν σωμάτων ἔρωτα I 5,22
- περιεργία λέξεων C 7,2
- περιέχειν I 18,6. 16 32,3 sq. C 38,4 sq.
39,15 sq. κατὰ τὸ περιέχον καὶ περιεχό-
μενον C 67,18. 19 πέρας τοῦ περιέχοντος,
καθὸ περιέχει τὸ περιεχόμενον (ὁ τόπος)
C 58,16 sq.
- περιθεσις I 20,7 C 93,5
- περικάρδιος I 57,19. 20
- περικλείειν I 54,9 C 12,4
- πέριξ καὶ μέσον C 65,2. 3
- περιορίζειν I 63,21 C 27,12
- περιποιεῖν ἔαυτῷ τι I 67,21
- περιποιητικός I 2,7. 9 6,3 sq.
- περισκελής C 7,6
- περιστάρτιος ἀριθμός I 13,17 14,15
- περιτιθέναι C 105,25 106,1. 3
- περιτεεύειν opp. ἐλλείπειν I 67,17 sq.
περισσεύει τὸ εἶδος τοῦ γένους I 101,
9 sq.
- περιττὸς ἀριθμός I 13,16 C 95,12. 21 98,
14 sq.
- περιφέρεια I 7,6 73,15. 22 C 105,26
- πετεινός I 109,17
- πηδάλιον C 71,29 sq.
- πηδαλιωτός C 72,6. 7. 8
- πηγυαῖος C 61,3
- πιθανὸς λόγος I 1,14 πιθανὴ πρότασις
I 35,18 opp. ἀποδεικτικός C 4,25
- πίπτειν. πεποῆσα εἰς τὴν σχέσιν (ἢ ψυχήν)
C 37,13 ἐν ὅλῃ C 37,19
- πίστις. τὰς πίστεις φέρουσι I 35,18
- πιστοῦν. πιστοῦνται I 8,14. 15
- πλαγίος. κατὰ τινα τῶν πλαγίων (πτώσεων)
I 91,5
- πλανᾶν. τὸ πλανώμενον opp. ἀπλανές
I 10,7. 8
- πλάνη I 48,23 49,2
- πλατάνιστος C 23,5
- πλάτανος C 23,5
- πλάτος coni. μῆκος, βάθος I 7,20 κατὰ
πλάτος opp. κατὰ βάθος I 97,9 sq.
C 43,6
- πλατυκός. πλατυκὴ ἐξίγγησις I 60,6 δια-
ρεις I 62,1
- πλατυώνυχος I 54,21
- πλεῖν expl. ναυτιλεσθαι I 108,16
- πλεονασμός I 16,8. 14
- πλεονέκτης opp. μειονέκτης I 67,21
- πλεονεξία opp. μειονεξία I 67,20
- πλήθος. πλήθει syn. ἀριθμῷ opp. δυνάμει
I 87,20 sq.
- πληθύνειν opp. μειοῦν I 87,25
- πληθυντικός. πληθυντικὴ πτῶσις I 91,15
- πλημμαλέημα I 5,4
- πληροῦν τὸν λόγον C 9,7 τὴν φύσιν C 15,
12
- πλησίον. πλησιέστερον I 33,9. 21 68,16
- πλοῖον C 72,2 sq.
- πνεῦμα C 17,19 sq. τιμιώτερα δὲ πάντων
τῇ φύσει τὸ τε πνεῦμα καὶ τὸ αἷμα
C 82,24
- ποιεῖν opp. γινώσκειν I 2,15 ποιεῖν
δὲ ἐστὶ τὸ δρᾶν περὶ τι I 20,9 τὸ
ποιοῦν καὶ πάσχον (πρὸς τι) C 67,24
περὶ τοῦ ποιεῖν καὶ πάσχειν C 92,3 ἐν
τῇς μίξεως τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ποιοῦ
γίνονται C 92,10 ἐστιν οὖν ποιεῖν μὲν

- τὸ εῖς τι ἐνεργεῖν. τούτου δὲ εἰδῆ δύο
C 92,17
- ποιητικός. ποιητικὸν αἴτιον C 21,21, 22
- ποικιλία τῶν νοημάτων C 8,4
- ποικιλός. ποικιλα συγγράμματα C 4,14
- ποιός. τὸ ποιόν I 19,25 def. I 19,26 C 12,5
- Ιερὶ ποιοῦ καὶ ποιήσος C 80,14 τρίτην
δὲ (τάξιν ἔχει) τὸ ποιόν C 54,10 τὰ
πρός τι προτέτακται τοῦ ποιοῦ C 66,8
80,20 περὶ τοῦ ὀρισμοῦ C 80, 20 sq.
σαφέστερον γάρ ἔστι τὸ ποιὸν (τῆς ποιότη-
τος) C 80,24, 25 ἔστι δὲ ποιὸν μὲν αὐτὸ-
τὸ μετέγονον ποιότητος, τὸ δὲ μετεχόμενον
ἡ ποιότης C 81,1 προσέταξε τὸ ποιὸν ἐν
τῇ ἐπιγραφῇ C 81,2 διαίρεσις τῆς κατη-
γορίας C 81,4 τελεῖα διαίρεσις C 82,2 sq.
τὰ δὲ ποιὰ μετέγει καὶ παρωνύμως ἀπ’
αὐτῶν (τῶν ποιότητων) λέγεται C 88,27
ἴδιον τῆς ποιότητος ἔστι τὸ ἐπιδέχεσθαι
ἐναντίοτης C 89,15 ἔτερον παρακολού-
θημα τοῦ ποιοῦ τὸ ἐπιδέχεσθαι τὸ μᾶλλον
καὶ τὸ ἡττον C 89,23 τὸ κυρίως ίδιον
C 90,28 ἡ κατὰ ποιόν μεταβολὴ I 113,
10 sq. C 105,18
- ποιότης I 65, 18 112, 4 sq. οὐδεμία π.
μάχεται τῷ ίδιῳ ὑποκειμένῳ I 112,6
τέσσαρα εἰδῆ τῆς ποιότητος C 81,5 παθη-
τικὴ ποιότης καὶ πλήθος C 81,6, 13 sq.
θεωρεῖται τετραγών C 86,2 ὁ δὲ Ἀρι-
στοτέλης ἐπέτεινε τὸ τῆς ποιότητος ὄνομα
οὐ μόνον ἄχρι σωμάτων ἀλλὰ καὶ ἐπὶ
τὴν ψυχήν, λέγων ποιότητας εἶναι ἐν
ψυχῇ ἐπιστήμῃ καὶ ἀρετήν C 81,29 86,
11 87,11 οὐσιώδεις ποιότητες — συμβεβη-
κυῖαι τῷ πράγματι C 83,22, 23 86,18 sq.
διγῶς αἱ παθητικαὶ ποιότητες C 86,13
ποιοῦν. πεποιωθεῖ C 86,14
- πολεμεῖν ἀλλήλα C 94,6
- πολιτικός. ἐν πράγματι πολιτικῷ I 1,15
φιλόσοφος I 3,18 πολιτικὸν (μέρος τῆς
φιλοσοφίας) I 15,3 sq. C 5,6
- πολλαπλασιάζειν I 116,8 123,1. 3 πολυ-
πλασιάζειν I 115,23 116,4
- πολλαπλασιασμός I 116,6
- πολλαπλάσιος I 86,3 sq.
- πολλαπλασίων I 86,13, 14
- πολυθρύλλητος I 8,1
- πολυμερής I 54,18
- πολὺς. πρὸ τῶν πολλῶν, ἐν τοῖς πολλοῖς, ἐπὶ
τοῖς πολλοῖς I 41, 8. 18 68,25 C 41,5 sq.
μετὰ τῶν πολλοῖς I 42,13 τὰ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ
- ορρ. τὰ ὠσατάτως ἔχοντα I 7,4 ορρ. τὸ ἀλη-
θές I 8,12 τὸ πολὺ καὶ ὀλίγον (ἀόριστον
ποσόν) C 62,7 sq. τῶν πρός τι C 62,26
63,6, 8 οὐκ εἰσὶν ἔναντια C 63,12 sq.
τὰ πρὸ τῶν πολλῶν γένη ορρ. τὰ ἐν τοῖς
πολλοῖς I 104,29, 31 119,8 καθθλου δὲ
περὶ τῶν ἐν τοῖς πολλοῖς ἡ ἐπὶ τοῖς
πολλοῖς λέγει I 117,1 ἐπὶ πλέον I 27,12,
17 sq. 88,23 118,17 sq. C 71,24, 29 72,
4,9 ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον C 101,22
- πολύστιχος I 38,18
- πολυσχεδής ορρ. ἀπλοῦς C 66,9
- πολυώνυμος. τὰ πολυώνυμα C 16,5,
11 sq.
- πόρισμα C 40,8 expl. C 78,19
- πόρρω. ἀπὸ τῶν προσεγγετέρων ἐπὶ τὰ
πόρρω . . βουλόμενοι ἔργεσθαι I 52,5
- ποσός. τὸ ποσόν I 7,28 14,2 sq. 19,17 sq
συνεχές, διωρισμένον I 57,4 C 31,17 54,
16 ἡ κατὰ ποσόν μεταβολὴ I 113,10 sq.
C 105,17 Ιερὶ ποσόν C 54,1 sq. δευτέ-
ρην ἔχει τάξιν C 54,4 συνήπτει τὸ ποσόν
τῇ σωματικῇ οὐσίᾳ, διὸ καὶ εὐλόγως περὶ
τούτου μετὰ τὴν οὐσίαν λέγει C 58,10 διαι-
ρεῖ οὖν τὸ ποσόν τὸ 54,16 πᾶλιν δὲ ἐπι-
διαιρεῖται C 54,18 τινὲς δὲ τὰ κυρίως εἰδῆ
τοῦ ποσοῦ φασιν εἶναι τρία, ἀριθμὸν ὅγκον
δύναμιν C 55,4 κυρίως, κατὰ συμβεβηκός
ποσόν C 60,18 sq. ίδιον τοῦ ποσοῦ C 61,
9 ἔστι δὲ τοῦ ποσοῦ τὰ μὲν ὥρισμένα,
τὰ δὲ ἀδριστα C 62,4 sq. τῷ γάρ ποσῷ
οὐδέν ἔστιν ἐναντίον C 49,14 ἐφ’ ἔτερον
μεταβέβηκε τοῦ ποσοῦ ίδιον τὸ μὴ ἐπι-
δέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἡττον C 65,
12 sq. τοῦτο δὲ κυρίως ίδιον ἔστι τοῦ
ποσοῦ τὸ ίσον τε καὶ ἄνισον λέγεσθαι
C 65,22 sq.
- ποταμός. εἰς τὸν αὐτὸν ποταμὸν οὐκ ἔστι
δις ἐμβῆναι C 2,25
- ποτέ. τὸ ποτέ I 20,3 dist. χρόνος C 69,12 sq.
ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῆς οὐσίας καὶ τοῦ
ποσοῦ C 92,8 χρόνου δηλωτικόν C 93,2
εἰδὴ τρία C 93,3
- ποσ. τὸ ποσ I 20,2 ἐν τῇ ποσ κατηγορίᾳ
I 113,7 dist. τόπος C 69,11 sq. ἐκ τῆς
συμπλοκῆς τῆς οὐσίας καὶ τοῦ ποσοῦ
ἐγένοντο . . ἡ τε ποσ καὶ ἡ ποτὲ (κατη-
γορία) C 92,8 ποσ δὲ ἔστι τόπου δηλω-
τικόν C 93,3 εἰδὴ ἔξ C 93,4
- πόσες. πόδες κλίνης καὶ πόδες ὅρους C 22,
6. 10

πρᾶγμα I 1, 4 sq. ἀθύποστατον πρᾶγμα
I 19,3 sq. μενθόνομεν τὰ πράγματα ἐκ
τῶν ἑριζόντων I 1,5 ορρ. φωνή I 63,3,4
C 9,1 sq. ορρ. ὄνομα C 22,23 sq. ἀπλᾶ
πράγματα C 11,19 εἰς τοίς τὰ πράγματα
διαιρεῖται, εἰς καθόλου οὐσίας εἰς μερικάς
εἰς συμβεβηκότα C 40,25

πραγματεία I 25,11 26,17 84,1 λογική
I 45,2,13 53,2 69,24 88,4 sq. ἡθική
C 6,1 sq.

πραγματεύεσθαι I 8,17

πραγματικός. πραγματικῶς C 31,9 93,17

πραγματικός. πραγματικῶς opp. γνωστι-
καῖ, θεωρητικαῖ I 4,8,9 πραγματικὸν μέρος
τῆς φυλοσοφίας I 6,7 10,13 11,7 sq.
15,1 sq. τέλος I 6,8 τὸ πραγματικόν C 5,
2 10,16,17 πραγματικὰ συγγράμματα C 4,
28 τὸ μὲν ἡθικὸν τὸ δὲ οἰκονομικὸν τὸ
δὲ πολιτικὸν C 5,5 sq.

πρᾶξις. πρᾶξιν λέγομεν μηκράν (κατὰ συμ-
βεβηκότα) C 60,18,21 sq.

πρεσβεύειν I 106,6

πρεσβύτερος syn. πράτερος I 58,6 sq.
C 103,7 τὸ μὲν πρεσβύτερον ἐπὶ ἐμψύ-
χων τὸ δὲ παλαιότερον ἐπὶ ἀψύχων λέγε-
ται C 103,7,8

προστρεστις. ἐκ τῆς ἡμετέρας προσιρέσεως
opp. ἐκ τῆς φύσεως C 103,23 κατὰ προ-
στρεσιν I 50,13

προσιρετικός opp. φυσικός I 5,12,17

προσανακρούειν. προσανακρούεσθαι I 23,17

προσαποδίζονται C 77,15,21

προσούλιον I 43,3

προβάνειν Θ 100,12 εἰ μὴ μετὰ ἀπο-
δεῖσεως τοῦτο προβῆ C 57,13

προγάστωρ I 58,3 90,18,22

πρόσδηλος C 8,1

***προεπιλύεσθαι** I 56,22

προεπινοεῖν I 82,19 C 76,30

προηγεῖσθαι I 20,22 C 10,11 13,8

προηγουμένως I 116,16,22

πρόσθεσις I 26,2

προΐέναι. προῖναι ἔρει I 32,6

προκάλυμμα C 7,10 82,24

προκαταβάλλειν. προκαταβάλλεσθαι I 105,
12

προκατάρχειν. τῶν προκαταρχαμένων C
1,16

προκαρπτεῖν I 97,7 106,7

προκαλυμμάνειν. ποῖα δεῖ καὶ πόσα προ-
λαμβάνεσθαι ἐκάστου τῶν Ἀριστοτελικῶν

συγγραμμάτων C 1,11 7,15 ἐν τοῖς προ-
λαμβούσιν C 105,9,10

προκλέγειν I 21,11 22,1 τὰ πρός τῶν φύσ-
ισών οὕτῳ προσαγορευόμενα προλεγόμενα
I 21,7 22,2

προνοεῖν. προνοεῖσθαι *providere* I 3,13,14
11,15

προνοητικός. προνοητικὰ δυνάμεις I 3,13
ἐνέργεια I 91,12 sq.

πρόνοια I 3,21 5,6 C 78,24 sq. 80,4 πρό-
νοιαν ποιεῖσθαι I 3,18

προσίμιον I 23,17 C 103,18 ἐν προσιμίοις
I 26,1

πρός. αἱ γάρ ἄλλαι διαφοραὶ πρὸς τοῖς συμ-
βεβηκόσιν εἰσὶν I 66,18 τὸ πρός τι def.
I 19,29 47,9 sq. 91,4 opp. τὸ καθὸ αὐτό

I 14,6,13 τὰ πρός τι καὶ ἄμα συνυφί-
στατον καὶ ἄμα νοεῖται I 76,5 τὰ γάρ πρός τι
σχέσις τίς ἔστιν ἐπέρων κατηγορῶν C 54,10 διαφέρει τὰ πρός τῶν ἐνοντίων C 63,19 sq. Περὶ τῶν πρός τι C 66,4

τὰς C 66,7 sq. διὰ τί δὲ περὶ τῶν πρός τι ἐπιγέραπται C 66,14 sq. περὶ τῆς ὑποστάσεως αὐτῶν C 66,21 sq. τινὲς δὲ πάντα πρός τι ἔλεγον C 66,26 τῶν πραγ-
μάτων τὰ μέν ἔστι πρός τι, τὰ δὲ αὐτὰ καθὸ αὐτά C 67,7 τρόπῳ δὲ διδασκαλίας κέχρηται τοιῷδε C 67,11 ἡ διατίθεσις C 67,16 sq. ἔτερον παρακολούθημα . . τὸ

ἐπιδέχεσθαι ἐναντίστητα C 69,23 τὸ ἐπι-
δέχεσθαι τὸ μᾶλλον καὶ τὸ ἤτον C 70,16 πρός ἀντιστρέψοντα λέγεσθαι C 70,24 τὸ

ἄμα αὐτὰ τῇ φύσει εἶναι C 73,23 τὰ πρός τι δικῆς νοεῖται, ἥ ὡς πράγματα αὐτὰ καθὸ αὐτά ἀπολελυμένα ἥ ὡς τρέζει δεσμούμενα C 76,11 ἐν τοῖς πρός τι ὡς

ἄντοι τὸ ἔτερον, οὕτω καὶ τὸ ἔτερον ἔξει C 76,25 ἔστι δὲ ἄτοπον τὸ τὰ μέρη τῶν δευτέρων οὐσιῶν πρός τι εὑρίσκεσθαι C 77,6 πρός τι ἔστιν ὅν τὸ εἶναι καὶ ἡ οὐσία οὐδὲν ἄλλο ἔστιν ἥ πρός ἄλλο σχέσις C 77,28 οὐδὲν τῶν πρός τι καθὸ αὐτό ἔστι C 78,11 ἐάν τις τῶν πρός τι τὸ ἔτερον εἰδῇ ὡρισμένως, καὶ τὸ ἔτερον ὡρισμένως εἴσεται C 78,29 φῆσθαι μὲν γένη τῶν ποιητήων ὑπὸ τὰ πρός τι ἀνα-
φέρεσθαι τὰ δὲ εἰδῇ ὑπὸ τὸ ποιόν C 91,10 πολλὰ τῶν πρός τι ὑπὸ τὸ ποιόν ἀνηγά-
γομεν C 91,6 τὰ μὲν γένη τῶν ποιητή-
ων ὑπὸ τὰ πρός τι ἀναφέρεσθαι τὰ δὲ εἰδῇ ὑπὸ τὸ ποιόν C 91,10 ἴδια πράγ-

- ματα οὐκ ἔχει τὰ πρός τι, ἀλλ᾽ ἐν ταῖς ἄλλαις κατηγορίαις θεωρεῖται C 92,1 ὡς τὰ πρός τι ἀντικείθαι C 93,15, 22, 94, 5, 17 ἡ τῶν πρός τι ἀντίθεσις οὐκ ἔστιν ἡ αὐτὴ τῇ τῶν ἐναντίων C 95,2 αὐτὰ (τὰ πρός τι) διακρίνει ἀπὸ τῶν κατὰ στροφησιν καὶ ἔξιν ἀντικειμένων C 97,18
- προσαγορεύειν I 6, 24 9, 20
- προσδιορισμός I 28, 18 sq.
- προσδιορίζειν I 6, 23 69, 21
- προσεπινοεῖν I 21, 10
- προσεγής I 8, 2 τὰ προσεγῆ C 36, 11, 12 προσεγής τῷ ἀνωτέρῳ ἥητῷ C 32, 22 τὰ προσεγέστερα opp. τὰ πόρρω I 52, 5 προσεγῶς I 32, 2 51, 12 expl. I 79, 17 προσεγέστερον C 42, 3
- προσηγορία I 9, 16
- προσπίπτειν I 105, 14
- προσπλέκειν C 69, 26
- προστακτικὸς λόγος I 43, 5
- προσυπακούειν C 35, 6 50, 16
- προσφύειν. προσφύεσθαι I 77, 24
- προσφωνεῖν τινι I 22, 12, 13
- προσχρῆσθαι C 54, 14
- πρόσωπον. δραματικῶς διεσκεύασται κατὰ πεῦσιν καὶ ἀπόκρισιν πλειόνων προσώπων C 4, 16, 22 7, 3
- πρότασις I 8, 8 sq. 35, 18 36, 8 opp. συμπέρασμα I 74, 11 ἐκ δύο ὅρων σύγκειται I 88, 8, 9 sq. ταῦτα (τὰ ἀπλᾶ ἔξι ὧν συντίθεται ὁ συλλογισμός) δέ εἰσιν αἱ προτάσεις C 5, 12 11, 3
- προτερεύειν I 31, 10
- πρότερος. ἡ πρότερον λέξις C 14, 16 τὰ φύσει πρότερα opp. δεύτερα I 118, 7 120, 16 sq. C 36, 6 sq. τὸ μὲν οὖν πρότερον διττόν, τὸ μὲν χρόνῳ τὸ δὲ φύσει C 74, 12 sq. Περὶ προτέρου C 103, 1 τέσσαρα αὐτὰ (τὰ σημαντόμενα) εἰναι φησιν, ὑστερον δὲ καὶ πέμπτον προστίθησιν C 103, 4
- προτεγνολογεῖν I 21, 7
- προϋπάρχειν I 47, 14 sq. 101, 23 C 96, 18
- προϋποστρωνύναι I 120, 13
- προϋφιστάναι. προϋψίστασθαι I 47, 14 sq. 103, 1
- προφανής C 105, 22
- προφέρειν. δὲ λόγος καὶ ἡ δόξα ἀμα τῷ προφέρεσθαι καὶ ἔφαρται C 53, 24
- προφορικὸς λόγος C 52, 17 57, 23, 24
- προχειρίζειν. προχειρίζεσθαι τὴν διδασκαλίαν I 52, 12 70, 7
- πρόγχειρος I 51, 14 sq.
- πρώτος opp. ἕσχατος I 10, 16 πρώτον τι καὶ δεύτερον I 29, 18 sq. 71, 27 sq. 82, 12 τὸ πρώτον καὶ τὸ ὑστερον I 72, 22 82, 6, 13 τὰ πρώταστα opp. τὰ ἕσχατα I 57, 26 πρώτως I 97, 19 C 73, 20
- πταίειν opp. ἀπταίστον εἶναι I 7, 7
- πταῖσμα C 82, 22
- πτερόν C 71, 17 sq.
- πτερωτός C 71, 25 sq.
- πτηγός C 32, 4 105, 1, 2 τὰ πτηνά C 71, 19 sq. ἐάν τὸ πτηνόν διαιρεθῇ εἰς ὅρνιθας .. καὶ ἀκρίθας C 105, 4
- πτῶσις expl. C 23, 22 sq. εὐθεῖα, γενική I 29, 3 sq. 91, 5 sq. C 17, 19 sq. ὅρθη, γενική, δοτική C 23, 24
- πυκνός opp. μανός def. C 88, 10, 14 κατὰ τὰ νοήματα C 6, 27
- πύκτης C 84, 27 89, 9
- πύκτική C 89, 6
- πύκτικός dist. πύκτης C 84, 22 sq. 89, 5
- πύρ I 102, 25 C 46, 15 98, 15 sq. ἡ τοῦ πυρὸς θερμασία λέγεται παθητικὴ ποιότης C 81, 16 86, 16
- πυρετός I 111, 20 ἔκτικός C 81, 35
- πυρέττειν. οἱ πυρέττοντες C 82, 13
- πυρίον. τὰ πυρία πρός έαυτὰ παρατριβόμενα πῦρ ἀφίξιν C 80, 7
- πυρρός C 89, 18
- πυσματικὸς λόγος I 43, 5
- πώς. τὸ δὲ πώς προσέθηκεν καλῶς I 49, 22 πῶς ἔχον ἔστι I 62, 21 sq. πῶς ἔχει I 66, 16
- ‘Ρῆμα opp. ὄνομα I 27, 7 sq. 36, 3 C 11, 16 sq. ὀνόματα καὶ ῥῆματα C 5, 13, 24, 26 11, 2 sq. 13, 8 14, 21 ἀρα οὖν ἐν τοῖς ῥήμασιν οὐκ εὑρίσκομεν ὄμωνυμίαν C 18, 18 ῥήτορική I 8, 4 sq. 9, 18 def. I 1, 14 ῥήτορικός. ῥήτορικάς τέχνας I 8, 17 ῥήτορες. τῷ . ῥήτῳ τῷ λέγοντι C 32, 22 ῥήτωρ. οἱ ῥήτορες ἔξι ἐνδόξων καὶ πιθανῶν προτάσεων τὰς πίστεις φέρουσι I 35, 18 ῥήτόρων γάρ δὲ στοχασμός I 39, 5 ῥιζοῦν. τὸ ἐρριζώσθαι I 79, 10
- ῥοή. τὰ πράγματα . . ἐν ῥοῇ καὶ ἀπορροῇ ἔστι C 2, 24
- ῥοπή C 55, 5, 9
- ῥύσις. ἐν ῥύσει καὶ μεταβολῇ C 2, 24
- ῥυτιδοῦν. ῥυτιδοῦσθαι C 28, 17, 20

- Σάλπιγξ ἐν πολέμοις ἐπιτρέψεται Ι 13,22.23
 σαρκίον Ι 105,2
 σάρξ Ι 11,28 36,6 52,2.8
 σαφήνεια Ι 80,20 C 6,29 53,6
 σαφηνίζειν Ι 70,7 75,1 105,14
 σαφής C 7,5 τῷ σαφεῖ τε καὶ ὀσαφεῖ (διαφέρει) Ι 3,3.7
 σειρά Ι 70,13 81,9 C 14,25
 σημαίνειν Ι 48,20 sq. C 9,17.21 τὸ σημανόμενον Ι 25,9 48,21 69,20 81,23
 83,22 101,6 sq. C 11,14 32,26 sq.
 σημαντικός C 48,16 λόγος Ι 54,15 σημαντικά φωναί Ι 50,16 59,1 sq. 106,10
 C 9,20.22 11,13
 σημείον Ι 7,15.22.26 sq. 9,4 C 58,1 ὑπὸ ποίαν κατηγορίαν ἀνάξομεν C 33,23 sq.
 αὐτὸ μέν τι πρᾶγμα ὑφεστηκός οὐκ ἔστιν,
 ἀργὴ δέ ἔστιν θλως πραγμάτων C 34,1.2
 σιμός Ι 66,18 90,20 92,15 sq. 108,3
 σιμότης Ι 92,14 111,3
 σκάζειν C 75,21
 σκαληνός Ι 51,5
 σκέπη Ι 12,20
 σκεῦος. τῶν σκευῶν τὰ μὲν ἔστιν ἄποδα..τὰ δὲ ὑπόποδα C 31,26 sq.
 σκιά C 27,26
 σκιαγραφεῖν. ἐσκιαγραφημένη διδασκαλία I 64,6
 σκιαγραφία opp. τελεία γραφή Ι 55,2.3.7
 σκινδαψός Ι 59,1 60,7
 σκιοειδής. σκιοειδῆ φαντάσματα Ι 5,23
 σκιοπός Ι 21,8.13 22,3 C 7,17 τοῦ τῶν κατηγοριῶν βιβλίου C 8,21 sq.
 σκυλάκιον C 96,22 sq.
 σοφία. φιλία σοφίας Ι 9,7
 σοφιστής C 5,20
 σοφιστικός. σοφιστικοί τινες συλλογισμοί C 5,21
 σοφός. ἔκεινοι (οἱ παλαιότεροι) σοφὸν ὡνομάζον τὸν ἡντιναῦν μετιύντα τέχνην Ι 9,8 (Πυθαγόρας) μεθίστησι τὴν προσηγορίαν ταύτην ἐπὶ τὸν θεὸν ὡς μόνον ἔκεινον καλεῖσθαι σοφόν Ι 9,16
 σπέρμα Ι 48,4 71,2 105,2 C 17,1.3 36,8
 σπλήν C 66,25.26
 σπόγγος Ι 77,24 79,8
 σποράδην Ι 25,21
 σπουδαῖος C 23,13 40,17 ἀρετῆ σπουδαῖος
 C 70,5 89,3.12 opp. κακός C 70,7
 78,23 opp. φαῦλος C 95,24 96,2
 στάθμη Ι 8,2
 στάσις Ι 52,19 C 68,21.23 69,4.5
 στενός. στενοτέραν ποιούμενος τὴν διαίρεσιν Ι 62,8
 στενοῦν opp. ἐκτείνειν Ι 68,14 opp. αὔξειν syn. μειοῦν Ι 87,20.24
 στερεῖν. ἐστερῆσθαι C 96,11 sq. 97,4
 στέρησις Ι 16,7 C 19,6 τὴν στέρησιν ὑπὸ ποίαν κατηγορίαν ἀνάξομεν C 33,23 34,
 5 sq. ὡς στέρησις καὶ ἔξις ἀντικεῖσθαι C 93,16 κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν C 94,
 2.11 περὶ δὲ πρᾶγμα λέγεται ἡ ἔξις, περὶ τοῦτο καὶ ἡ στέρησις θεωρεῖται C 96,8 τρία δεῖ σκοπεῖν C 96,12 οὐκ ἔστι ταῦτὸν τὸ ἐστερῆσθαι τῇ στέρησει C 97,4 αὐτὰ (τὰ πρός τι) διακρίνει ἀπὸ τῶν κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν ἀντικειμένων C 97,18 τὴς τῶν ἐναντίων ἀντιθέσεως διακρίνει τὴν κατὰ στέρησιν καὶ ἔξιν C 98,9 99,5 οὐκ μεταβάλλει εἰς ἄλληλα C 100,7
 στίχος Ι 39,2
 στοὰ ποικιλη C 1,18
 στοιχεῖον Ι 36,3.23 72,16 C 5,25 τὰ τέσσαρα στοιχεῖα Ι 7,31 sq. 36,6 52,2.8
 στοιχεῖα ἀπλούστατα Ι 72,19 τὰ κοινὰ στοιχεῖα C 36,7
 στοιχίζεσθαι I 39,4 sq.
 στοιχασμός I 39,5
 στρέφειν. στρέφεσθαι λέγομεν τὸ πᾶν C 70,27
 στρογγύλον Ι 104,7.11
 στροφή expl. C 70,25
 συγγενής. συγγενέστερος Ι 33,22
 συγγινώσκειν. διά τὸ συνεγνῶσθαι μᾶλλον ἥμιν I 97,6
 σύγγραμμα Ι 25,14 26,2 34,26.27 ἡ διαίρεσις τῶν Ἀριστοτελεικῶν συγγραμμάτων C 3,21 sq.
 συγγραφεῖς opp. ποιητής Ι 1,12
 συγκείσθαι I 60,21 sq.
 συγκεραννύναι C 45,20
 σύγκριμα I 63,20
 συγκρίνειν C 90,16.17.24
 σύγκρισις Ι 116,2 C 41,19
 συγχεῖν I 60,22 104,8
 συγχωρεῖν C 62,4 63,12
 συγχώρησις. κατὰ συγχώρησιν C 50,3
 53,20 62,15
 συζυγία I 95,19 96,2 99,10 C 25,7 sq. 77,9
 συκοφαντεῖν C 70,12

- συλλαγή C 34,12
 συλλαβή I 36,3 C 5, 25, 26 11, 4 sq. 57,
 15
 συλλογή λόγων C 5, 11 11, 2
 συλλογισμός I 8, 5 sq. 23, 21 88, 9, 17 def.
 18, 9 ἀναλόγειν εἰς τὰς προτάταις I 36, 8
 ὁ καθόλου συλλογισμός C 5, 10 sq. 13, 9
 ὁ ἐπιστημονικός C 5, 9 syn. ἀποδεικτικός
 C 5, 17 13, 10, 17 συλλογή λόγων C 5, 11
 11, 1 sq. τοφιστικοί τινες συλλογισμοί C
 5, 21
 συμβαίνειν I 86, 20 87, 14 C 63, 28 64, 12
 συμβεβηκέναι I 34, 8 συμβεβήκασιν I 70, 12
 τὸ συμβάν I 22, 17 αἱ συμβεβηκυῖαι δια-
 φοραὶ opp. οὐσιώδεις C 32, 12
 συμβάλλειν. συμβάλλει καὶ μάχεται C
 63, 20 συμβάλλεσθαι I 25, 2 sq. 26, 10
 33, 9 34, 27 35, 1 C 1, 4 sq. 5, 23 13, 5 14, 5
 συμβεβηκός I 20, 17 22, 5 32, 25 C 3, 8
 πῶς ἀντιδιηγήρηται τῷ γένει καὶ τῷ εἶδει τὸ
 συμβεβηκός I 34, 1 sq. τὰ συμβεβηκότα
 opp. τὰ κατ’ οὐσίαν ὑπάρχοντα I 54, 17 sq.
 τὰ οὐσιώδη I 109, 6 ὑστάτην τάξιν ἔχει
 I 110, 11 οὐκ εἰσὶ σώματα I 110, 18 sq.
 γωριστά, ἀγώριστα I 110, 25 sq. φασὶ ..
 μὴ πᾶσιν ἀριθμέουν τοῖς συμβεβηκότα τὸν
 ὄρισμὸν ἀλλὰ τοῖς χωριστοῖς I 111, 8 sq.
 opp. αἱ οὐσίαι I 19, 5 sq. 29, 17 sq. 45, 5
 C 91, 23 ἄρα οὖν οὐκ ἔστιν ἐν τοῖς συμ-
 βεβηκότιν ὅμωνυμά C 20, 23 τὸ δὲ συμ-
 βεβηκός ἐν ὑποκειμένῳ (ἐκδιλεσεν) C 25, 18
 μερικά, καθόλου συμβεβηκότα C 25, 10 sq.
 τὴν ἀρχὴν ποιεῖται ἐκ τοῦ μερικοῦ συμ-
 βεβηκότος C 26, 29 παράδειγμα τοῦ κα-
 θόλου συμβεβηκότος C 29, 25 τὰ συμβε-
 βηκότα ἐν ταῖς μερικαῖς οὐσίαις τὸ εἶναι
 ἔχουσιν C 40, 23 41, 1 οὐσκέτι τρίτας
 οὐσίας εἴπε C 43, 17 sq. τὸ γάρ συμβε-
 βηκός ἐν τινι οὐχ ὡς μέρος τοῦ ὑποκει-
 μένου C 46, 27 47, 15 οὐχ ἀπλῶς γάρ
 συμβεβηκότα εἴπεν, ἀλλὰ ταῦτα ὅσα πρὸς
 τὴν τοῦ δούλου σχέσιν εἰεν ἂν συμβεβηκότα
 καὶ δευτέρως κατηγορούμενα C 73, 18 sq.
 κατὰ τὸ συμβεβηκός I 14, 15 κατὰ συμ-
 βεβηκός I 92, 4 93, 25 C 21, 17 23, 2 31,
 10, 12 opp. κυρίως C 60, 19 opp. κατ
 οὐσίαν C 105, 11 sq.
 συμμεταβάλλειν I 11, 4, 5
 συμμετρία opp. ἀμετρία I 67, 18 111, 24
 120, 20 sq.
 σύμμετρος. σύμμετρον φῶς I 13, 3
 συμπεραίνειν I 71, 20 sq.
 συμπέρασμα C 88, 19 opp. πρότασις I
 74, 11 sq.
 συμπειλαμβάνειν I 6, 19 C 26, 7 28, 11
 34, 20 21 52, 13
 συμπλέκειν I 88, 16 99, 4, 24 109, 28 C 32,
 26 69, 30 70, 1 κατὰ δύο I 23, 14 κατὰ
 τὸ συμπλεκόμενον opp. ἀσυμπλόκως C
 25, 3
 συμπληροῦν I 60, 16 99, 6 C 27, 25, 27 28, 5
 45, 11 47, 1 77, 4
 συμπληρωτικός I 33, 2 sq. 60, 15 94, 5 118,
 13, 18 121, 2 τῆς τοῦ ὑποκειμένου οὐσίας
 I 92, 11, 20, 25 98, 9 C 28, 3 46, 16
 συμπλοκή I 115, 21 sq. C 92, 8, 11 τὰ κατὰ
 συμπλοκὴν προέταξε τῶν ἀνευ συμπλοκῆς
 C 24, 14 sq. πλείονας εἶναι συμπλοκές
 C 32, 25 sq. κατὰ συμπλοκὴν syn. σύν-
 θετος C 32, 27 sq. αἱ κατηγορίαι τῶν ἀνευ
 συμπλοκῆς εἰσιν C 57, 20 τὰ κατὰ μηδε-
 μάν συμπλοκὴν λεγόμενα C 100, 28 ἀνευ
 συμπλοκῆς C 100, 24 101, 5
 σύμπτωμα C 87, 19 τὰ γρώματα συμπτώ-
 ματα C 87, 5
 συμφέρειν. τὸ συμφέρον opp. τὸ δίκαιον
 I 8, 19 sq.
 συμφύσειρειν I 112, 8 sq.
 σύμφυτος I 7, 30 110, 2
 συμφωνία τῶν χορῶν I 13, 19
 συμψεύδειν C 101, 9
 συνάγειν I 25, 22 C 9, 19 78, 18 συνάγει
 .. τὸ παρ' αὐτοῦ εἰρημένον C 39, 10
 πόρισμα C 40, 8 συνηγμένα εἰσὶ τὰ παρα-
 κολουμήματα C 50, 15
 συναγωγή C 49, 7, 9
 συνάζθροισις C 49, 9
 συνατιρεῖν (vide Addenda) opp. συνεισφέρειν
 C 35, 14, 15
 συναμφότερος I 2, 5, 8 57, 20 sq.
 συναναγινώσκειν C 24, 20
 συνανατιρεῖν opp. συνεισφέρειν I 29, 28 sq.
 48, 8 118, 7, 8 120, 17 sq. C 74, 6, 19
 συναναρραίνειν C 7, 21 78, 19, 29
 συνάπτειν C 56, 9, 10 57, 5, 9 sq. 58, 10
 συναπτικός opp. διαλυτικός I 36, 26
 σύνδεσμος I 5, 10 31, 2 sq.
 συνδρομή I 56, 16 57, 15
 συνδυάζειν I 68, 18
 συνεγγίζειν I 122, 5
 σύνεγγυς C 88, 11 τὸ σύνεγγυς opp. τὸ
 ἀκριβές C 75, 14

- συνειδέναι. ἡ φύσις τοῦ ἀνθρώπου συνεῖδυται
τῷ ἔχοντις πταίσματι C 82,22
- συνεισάγειν C 63,18 94,6
- συνεισάρετεν ορρ. συνανατείν I 118,8
120,21 sq. C 74,20 103,10 sq. ορρ. συν-
αρτεῖν (sed vide Addenda) C 35,13,14
- συνεψήλκειν I 14,24
- συνέχεια C 56,2
- συνεχής. τὸ συνεχὲς ποσόν I 14,4 sq. 19,
16,17 57,4 C 31,17 54,16 sq.
- συνήθεται I 51,14,15 53,20 C 14,13,15
93,11 ἡ κοινὴ I 70,7 C 72,26 τὴν
συνήθεταιν καινοτομεῖν C 72,17
- σύνθετες C 7,6 ορρ. ἀνθλοτες I 37,7 sq.
73,1
- σύνθετος I 5,9 23,22 ορρ. ἀπλοῦς C 33,
2,3 σύνθετος οὐσία C 34,3 sq. 35,18 sq.
λόγος C 57,15 σύνθετον ποσόν C 54,7
τὸ σύνθετον ορρ. ἀπλοῦν I 36,2.25 37,
13 sq. συνθετώτερος I 68,14
- συνίτετάναι C 45,14 46,28 75,11 συν-
ιτῶσι I 99,6 συνίτετασθαι ορρ. ἀτίτετα-
τον εἶναι I 99,11 sq. 109,29 C 40,20
συνεστάσιν C 25,9
- συνουσία I 46,6
- συνουσίον C 99,2
- συνταγματικός. συνταγματικὰ συγγράμ-
ματα C 4,4 sq. τὰ μέν ἔστι διαλογικά ...
τὰ δὲ ἀντοπρόσωπα C 4,15,16
- σύνταξις C 14,2
- συντείνειν τὰς ψυχάς C 7,12
- συντελεῖν I 22,1 92,13 C 5,8
- συντίκτειν C 63,20
- σύντομος I 25,23 C 7,5 σύντομος λόγος
I 1,7 παράδοσις I 38,10 διατάκαλία
I 39,9 ἐν συντόμῳ I 21,23 66,11
- συνυφίτετάναι. συνυφίτετασθαι I 48,8 C
56,2
- συνώνυμος. συνώνυμα def. I 84,11 sq. C
15,23 16,8 sq. 22,12 sq. ἡ συνώνυμος
.. κατηγορία C 48,1 συνωνύμως I 29,24
84,16 119,13 C 48,3.10
- σύντασις I 22,7.8 45,7 106,15 C 49,11
- συστατικός I 47,12 sq. συστατικαὶ δια-
φοραὶ I 35,12 36,15 55,8 sq. 57,24 sq.
96,12 sq. 118,13 sq. C 15,13 21,15 44,10
τὸ συστατικόν ορρ. τὸ συνιστάμενον I 58,6
- συστέλλειν ορρ. διαχεῖν I 78,1 79,9
- συστρέψειν. συνεστραμμένος syn. πυκνός
C 6,27
- σφαῖρα C 84,3

- σφαῖρικός. σφαῖρικὸν σχῆμα C 84,5
- σφαῖροις εἰδής I 40,19
- σφάλμα καλλιγράφου C 35,7
- σφόδρος ορρ. μαλακός C 94,9 sq.
- σφραγίζεται I 41,14
- σφραγίς I 41,17
- σχέσις λέγεται ἡ κατὰ τέχνην .. ἡ κατὰ
τύχην .. ἡ κατὰ προαιρεσιν .. ἡ κατὰ
φύσιν I 50,11 πόσαι γίνονται σχέσεις τῶν
προκειμένων ὅρων I 122,22 123,14 sq.
- σχέσεις ἀσύσταται, συνιστάμεναι I 109,28
- σχέσιν ἔχειν πρός τι I 13,15 79,21 117,21
C 37,7.13 78,2 λαμβάνειν I 49,18 ἡ
πρὸς ἄλληλα σχέσις I 48,9 ἡ πρὸς ἔτερον
σχέσιν I 14,15,19 19,29 34,4 C 41,21
ὅσο (ὅσον?) πρὸς τὴν τοῦ δούλου σχέσιν
C 73,19 κατὰ τὴν σχέσιν διαφέρειν I
37,10 38,3 κατὰ σχέσιν κατηγορεῖσθαι
C 31,12 πράγματα σχέσει δεσμούμενα ορρ.
ἀντὶ καθ' αὐτὰ ἀπολελυμένα C 76,12.17
91,23 ἔστι τούτων (τῶν πρός τι) ἐκάστω
τὸ εἶναι ἐν σχέσει C 78,13 σχέσει ορρ.
ὑποκειμένῳ I 70,24 76,14 C 66,24
- σχετικός. σχετικὴ οὐσία C 36,2 σχετι-
κῶς I 117,25
- σχῆμα I 11,2 13,19 40,16 sq. γένος τρι-
γώνου I 71,25 sq. εὐθύγραμμον I 72,7.
19 σχῆμα καὶ μορφή (εἰδος ποιότητος)
C 81,7.24 sq. διαφορὰ σχῆματος καὶ
μορφῆς C 81,24 83,26 87,23 sq.
- σχίζετερος C 71,20,22
- σῶμα ορρ. ψυχή I 5,10 sq. οὐράνια σώ-
ματα I 2,10 φυσικά I 11,29 τὰ ἐν γε-
νέσει I 7,32 σῶμα τρεῖς ἔχον διαστάσεις
I 7,18 18,18 τριψῆ διαστατόν I 112,5
ορρ. ἀσώματον I 40,10 sq. 57,3 70,14
77,16 103,27 sq. 110,18 sq. τὸ μέν ἔστιν
ἔμψυχον τὸ δὲ ἄψυχον I 70,15 77,17
79,3 μεριστόν I 103,28 συνεχὲς ποσόν
C 54,18 sq. 58,7 πῶς δὲ Ἀριστοτέλης τὸ
σῶμα ἔταξεν ὑπὸ τὴν οὐσίαν καὶ πάλιν
ὑπὸ τὸ ποσόν C 65,26 ἔστι γάρ ἔνυλον
σῶμα .. ἔστι δὲ καὶ τὸ λόγῳ θεωρού-
μενον σῶμα C 65,29 sq.
- σωματικός. σωματικὴ οὐσία C 58,10
σωματικῶς I 104,7
- σωφροσύνη I 67,22

- Τάξις I 10,4,18,19 11,24 C 7,22 47,6 59,5
 τῆς ἀναγνώσεως I 21,9,21 22,23 φυσική
 I 69,17 ορρ. πρὸς ἡμᾶς C 59,15 μείων
 τάξις ἐν τῷ παντὶ I 99,20 100,18 ορρ.
 διαιρέσις C 38,21,22 κατὰ τάξιν I 31,14
 33,16 τῇ τάξιν πρότερον C 103,18
 ταυτότητας I 52,19 115,4 sq.
 τεκτονική I 2,13
 τέκτων I 2,3 9,1
 τελεῖν ὑπὸ τι I 20,13,14 60,4 61,17 C 69,
 17
 τέλειος ορρ. ἀτελής I 104,22 106,9 C 9,
 16 τελείτερος I 95,13 τελείτωτος
 C 25,2 τελεῖν ορρ. ἐκ μέρους C 9,13
 τελειότητας I 3,24 sq. 16,7 εἰς τελειότητα
 ἀνάγειν C 92,21
 τελειοῦν I 11,20 24,4 τελειωθεῖς ορρ.
 ἀτελής I 102,12
 τελείωσις I 11,19
 τελειωτικός ορρ. πακτωτικός C 82,5 sq.
 τέλεος τελεώτερος I 84,4 104,23,25
 τελικός C 21,23
 τέλος I 1,15 5,28 22,9 συν. σκοπός C 7,
 19 ορρ. ὑποκείμενον I 1,18 sq. 6,1 sq.
 τὸ μὲν ὡς τέλος, τὸ δὲ ὡς πρὸς τὸ τέλος
 I 24,11 sq.
 τετραγωνισμὸς ὁ τοῦ κύκλου C 75,18
 τετράγωνον I 72,1 sq. 104,7,11 C 75,11,
 12 90,15 105,24 sq.
 *τετραδικός. τετραδικὴ διαιρέσις C 24,23
 τετράς C 24,25,27
 τέχνη εօνι. ἐπιστήμη I 1,17 sq. 6,26,8,
 24 sq. dist. ἐπιστήμη I 6,29 sq. τέχνας
 ἥμεν παραδίδωσι τῆς ἀνακάμψεως τῶν
 πρὸς τι C 68,14 κατὰ τέχνην I 50,11
 τεχνητός. τεχνητὰ πράγματα ορρ. φυσικά
 I 106,19 107,10
 τεχνικός. δύναμις τεχνική I 1,14
 τέως I 22,20 60,24
 τηρεῖν C 71,11
 τίκτειν. τὸ ἄρτι τεχθέν C 96,27
 τίς. ἐν τῷ τί ἔστι κατηγορεῖσθαι I 61,4 sq.
 τὸ γάρ τι ἦν εἶναι σημαντεῖ παρὰ Ἀρι-
 στοτέλει τὸν ὄρισμόν I 108,9 τὸ δὲ τὶ¹
 τῆς κατὰ τὸ ὑποκείμενον οὐσίας ἔστι
 C 48,16
 τμῆμα I 41,6 47,26
 τοῖος ἢ τοῖος C 21,7
 τοῖχος I 8,26
 τομή I 7,25 9,29 sq.
 τόνος I 8,23 14,19 C 17,19 sq.
- τοπικός. περὶ τοπικῶν I 8,16
 τόπος I 20,2 41,1 110,22,24 C 27,18 sq.
 συνεγένες ποσόν C 54,18 sq. 58,16 sq. 59,7
 ἡ κατὰ τόπον μεταβολή I 113,12 παρέ-
 πεται τῷ Σωκράτει ὁ τόπος οὐκάς ὡς συμ-
 πληρῶν τὴν οὐσίαν ἀλλὰ ὡς παραπολού-
 θημα, ὥσπερ . . . ἡ σπιά C 27,25 διαφέρει
 δὲ τὸ ἐν τόπῳ τοῦ ἐν ἀγγείῳ C 29,8 sq.
 πατὰ τὴν ἐν τόπῳ διαφοράν (πρὸς τι)
 C 67,25 ὁ τόπος τὴν ποῦ (κατηγορίαν
 ἔτεκε) C 69,11 sq.
 τραγέλαφος I 39,15 sq. 114,21 C 9,26
 τρανής I 97,13
 τρέφειν. τὸ τρεφόμενον I 79,5
 τρέχειν ἐπὶ ἡγορικήν I 9,19
 τρίγωνον I 11,2,3 31 104,7,11 C 84,2 sq.
 90,14,22 ισόλευρον, ισοκελές, σκαληνόν
 I 51,2,4 sq. εἰδος σχήματος I 71,24 sq.
 ὄρθογώνιον I 72,3 sq.
 τριπήχυς. τὸ τρίπηχυ C 62,6
 τριττός I 68,25
 τροπή C 81,18
 τυγχάνειν. εἰ τόχοι I 80,22 90,20 93,22
 C 3,29 saepius ὡς ἔτυχεν C 79,25
 τύπος I 41,17 104,7 τῆς διδασκαλίας
 I 109,8
 τυποῦν I 106,23
 τυφλός C 96,27 97,8
 τυφλότητας C 94,3 97,8 τὴν ὅψιν μὴ λέγε-
 σθαι τυφλότητος ὅψιν C 97,20 sq. οὐδὲ
 ἡ τυφλότης ὅψεως λέγεται C 98,3
 τυφλώττειν I 13,1 C 96,25
 τύχη. κατὰ τύχην I 50,12 58,17 C 21,17
 79,13 ἀπὸ τύχης C 21,17,27
- Τγιαίνειν. ὁ ὑγιαίνων C 85,8 sq.
 ὑγεία I 2,7,9 6,3 sq. οὐ τῆς ὑγείας αἰσθα-
 νόμεθα, ἀλλὰ τῶν παθητικῶν ποιοτήτων
 τῶν ἡγορικῶν τῆς ὑγείας C 82,12
 ὑγιάζειν I 2,2
 ὑγιεινός ορρ. νοσώδης C 85,27
 υλακτικός I 109,21
 ςλη *materia* I 10,25 11,25 sq. ορρ. εἴδος
 I 36,7,23 41,8 42,7 sq. C 21,10 sq.
 ςλη καὶ είδος C 34,2 36,7 ἡ ςλη ἡ
 πρώτη καὶ τὸ είδος C 35,21 πρώτη ςλη
 I 53,1 C 54,5 ςυρίως ςλη ἡ ἀκαλλῆς
 καὶ ἀνείδεος I 106,16 ἡ ἀπάντων γείρων
 ςλη C 79,7,14 ἡ ςλη δυνάμει πάντα

- ἐστὶ τὰ ἐναντία I 102,18 ὄλη (τοῦ βιβλίου) δὲ ἡ φράσις καὶ ἡ τῆς ἀπαγγελίας διάστασις C 8,5 τὰ πάντη ἔξηρημένα τῆς θλης C 37,17 πεσούσα ἐν ὅλῃ (ἡ ψυχή) C 37,19
- ὑπάλληλος I 10,6 τὸ ὑπάλληλον I 120,5. 7 ὑπάλληλον γένος C 84,18 τὰ ὑπάλληλοι γένη C 31,22 sq. 32,11 sq. τὰ ὑπάλληλα I 70,20 80,18 91,19 C 13,15 43,1 τὰ καλούμενα ὑπάλληλα I 78,6 αἱ τῶν ὑπαλλήλων (διαφοραὶ) I 100,5 αἱ ὑπάλληλοι διαφοραὶ I 100,13 αἱ ὑπάλληλοι συζητίαι C 25,8
- ὕπαρξις I 26,24 33,3 34,8 112,8 115,6. 11 C 6,16 20,28 52,10 πρὸς ὑπάρξιν ορρ. πρὸς κατηγορίαν C 26,11 42,12
- ὑπάρχειν. τὸ ὑπάρχον ορρ. τὸ ἀναγκαῖον, τὸ ἐνδεχόμενον I 26,21
- ὑπεραίρειν καὶ ὑπερβάλλειν ορρ. ἐλλείπειν C 27,10
- ὑπερβολὴ ορρ. ἐλλειψίς I 68,5 ορρ. ἔνδεικ C 101,20 καθ' ὑπερβολήν I 86,3
- ὑπερέχειν. τὰ ὑπερέχοντα τῶν πραγμάτων I 23,4
- ὑπερκείσθαι I 87,21
- ὑπεροχή I 2,21 6,26 16,8 sq. 86,10.11
- ὑπερτιθέναι. ὑπερτίθεσθαι C 98,9
- ὑποβάλλειν. τὰ ὑποβεβλημένα αὐτοῖς (τοῖς γένεσιν) εἰδη I 56,10 τὰ ὑποβεβλημένα αὐτῷ πράγματα σκοπεῖν C 60,14
- ὑπόγραμμα I 109,29
- ὑπογράψειν I 57,9
- ὑπογραφή expl. I 54,6 sq. τελεία I 106,9 λαμβάνεται ἡ ἐξ ἐτυμολογίας ἡ ἐκ τῆς τῶν συμβεβηκότων συνδρομῆς I 57,14 sq. dist. ὄρισμός C 20,16 sq.
- ὑπόδειγμα I 41,10 51,13 72,14
- ὑπόδειν. τὸ ὑπόδειγμα C 93,5
- ὑποδιαιτεῖν I 10,8 32,11
- ὑποδιαιτήσεις I 9,27 10,5 sq.
- ὑποδύειν. τὸ θεωρητικὸν ὑποδύεται τινα ὡς ἀληθῆ μὲν δοκοῦντα C 5,1 10,19
- ὑπόδεσις. καθ' ὑπόδεσιν C 41,8
- ὑποκατιέναι. ὑποκατιών I 31,4
- ὑποκάτω ορρ. ἐπάνω I 44,19 89,15 97,13
- ὑποκείσθαι. τί ὑπόκειται τῇ φιλοσοφίᾳ I 2,11 ὑποκείσθω I 84,2.5 85,21 τὸ ὑποκείμενον I 54,9 expl. I 27,5 33,9 43,18 88,23 ορρ. τέλος I 1,18 6,1 κατὰ τὸ ὑποκείμενον ορρ. κατὰ τὴν σχέσιν I 37,8 sq. ἡ κατὰ τὸ ὑποκείμενον οὐσία C 49,1,2 τῷ ὑποκειμένῳ ορρ. τῇ σχέσει I 38,3 70,23 76,13 C 16,27.29 ὑποκείσθαι ορρ. κατηγορεῖσθαι I 27,2 88,9 C 11,3 13,14 sq. καθ' ὑποκειμένου, ἐν ὑποκειμένῳ expl. C 25,16 sq. τίνος ἔνεκεν οὐκ ἐνάλεσεν αὐτὴν (τὴν οὐσίαν) ὑποκείμενον C 25,21 sq. τὸ ὑποκείμενον διγῆς λέγεται C 26,10 sq. ἐν ὑποκειμένῳ def. C 26,26 sq. τινὲς κακίζουσι τὸν ὄρισμόν C 27,9 sq. τὸ καλούμενον δεύτερον ὑποκειμένον ορρ. πρώτη ὄλη C 54,6 τῶν ὄντων τὰ μὲν ἐστιν ὑποκειμένα ὡς ἡ οὐσία, τὰ δὲ ἐν ὑποκειμένῳ ὡς τὰ συμβεηκότα C 91,22
- ὑπολαμβάνειν I 81,8
- ὑπόληψις I 46,17 ἀμυδρὰ καὶ ἀβέβαιός ἐστι γῆσις C 79,10
- ὑπομένειν C 56,2 59,13
- ὑπομνηματικός. ὑπομνηματικὰ συγγράμματα C 4,5 sq. τὰ μὲν μονοειδῆ .. τὰ δὲ ποικιλά C 4,13
- ὑπόμνησις. ὑπομνήσεως γάριν I 38,10
- ὑπόποιος C 31,27.28 32,5
- ὑπόστασις I 10,25 11,1 27,26 sq. 112,7 C 53,23 66,6. 21 sq. 70,11 ορρ. ἐπίνοια I 11,26 sq. 40,2 sq. ἀπολελυμένη C 63,16 κατὰ ὑπόστασιν C 51,7,8
- ὑπόστατικός ορρ. φθαρτικός I 103,15.16
- ὑπόστρωνγόναι I 106,21
- ὑποτάσσειν C 58,9
- ὑποτιθέναι. ὑποτίθεσθαι I 103,11 C 64,16. 17
- ὑπτίος. ὕπτια βλέποντες I 52,5
- ὑστερογενής I 41,20 69,1 C 9,9 49,11
- ὑστερος. τὸ πρῶτον καὶ τὸ ὑστερόν I 72,22 82,6.18 οὐκέτε περὶ τοῦ ὑστεροῦ ἐμνημόνευσεν C 104,8 κατὰ τοσούτους γάρ τρόπους λέγεται τὸ ὑστερόν, ὅσους καὶ τὸ πρότερον C 104,11
- ὑφαίνειν τὰ συγγράμματα C 4,11
- ὑφεσις C 50,12
- ὑφιστάναι I 103,17 ὑφισταθαι I 12,1 19,5 sq. 28,11 39,14 sq. 34,7 104,2 C 21,2 25,19 33,13 41,1 102,8 πρᾶγμα
- ὑφεστηκός C 34,1 περὶ τὰ ὑφεστῶτα ὑφεστάναι I 40,21 sq.

- Φαιδρύνειν κάλει λόγων καὶ ἀπαγγελίας
ἀσκήσει C 4,11
- φαιός C 96,1 98,23
- φαλάκρα I 113,26, 27
- φαλακρός I 58,3 66,18 90,17 sq. C 94,14
- φαντασία I 11,17
- φάντασμα I 5,23
- φαῦλος ορp. σπουδαῖος C 95,24 96,2 sq.
- φέρειν. τὰ πράγματα . . ἐπὶ πλειόνων φέρεται I 68,15, 17 ἐπὶ ἔλαττόνων I 68,18
- φθαίνειν. φθάσας I 76,2 81,7 124,18 C 46,
21
- φθαρτικός ορp. ὑποστατικός I 103,15, 29
112,10 C 102,7
- φθαρτός I 17,3
- φθείρειν τὸ ὑποκείμενον I 111,2, 22 sq. τὴν
οὐσίαν I 111, 14, 15 sq. τὸ γένεσθαι καὶ
φθείρεσθαι C 59,12
- φθορά ορp. γένεσις I 3,5 111,20 112,8 sq.
113,8 C 105, 12 sq. εἰδος μεταβολῆς
C 83,8, 13 εἰς φθοράν ἄγειν C 92,21
- χωρὶς τῆς τοῦ ὑποκείμενου φθορᾶς I 33,
24
- φιλαίτιος I 8,18
- φιλάνθρωπος. φιλανθρώπως I 20,18 C 33,8
- φιλία σοφίας I 9,7 sq.
- φιλοσοφία. τί ποτέ ἔστι φιλοσοφία I 1,3
ὅρισμοί I 2,22 sq. 3,1,8 4,15 5,29 sq. 6,
25 φιλία σοφίας I 9,7 sq. διαιρεῖται I 10,
10 sq. ταῖς ἀλλαῖς ἐπιστήμαις τε καὶ
τέχναις τοὺς ὅρισμοὺς παρέχουσα I 1,16
- τὰς ἀργάς I 7,13 sq. περὶ πάντα τὰ
ὅντα καταγίνεται, τέλος δὲ ἔχει οὐ ποτῆσαι
ταῦτα ἀλλὰ γνῶναι αὐτά I 2,15 τὸ μέν
τι ἔχουσα μέρος θεωρητικὸν τὸ δὲ πρακτικόν
I 6,6 11,6 sq. 15,1 sq. ἀπλοῦν
ἔχουσα τὸ θεωρητικὸν εἰδος I 6,16
- φιλόσοφος I 90,17 sq. τὴν οὐσίαν . . καὶ
τὸ εἶναι σκοπεῖ I 2,25 πολιτικός I 3,18
οἵονει φιλῶν τὸν σοφόν I 9,20 ἄρχεσθαι
φιλοσόφων λόγων I 1,2 φιλόσοφα συγ-
γράμματα I 20,23 φιλόσοφος κύων I 49,
4 C 38,13 φιλοσόφως I 5,24 20,18
- φιλοσώματος ψυχή I 5,21
- φιλοτιμία ἀκαίρος I 2,18
- φιλεβοτομεῖν I 24,13, 16
- φορά I 113,12
- φράσις I 22,10 ορp. νοήματα C 6,28 7,6
8,5
- φρόνησις coni. λόγος I 3,28 ὅταν λέγωμεν
τὸν φρόνιμον φρόνησην C 22,3
- φρουρά I 3,4
- φύειν τρήγας C 94,15 τὸ πεφυνέναι I 110,2
- φυλάττειν. ἵνα φυλαχθῇ τὸ ὑποκείμενον
ἐν C 51,6
- φυσικός I 42,25 δεσμός ορp. προαιρετικός
I 5,11 θάνατος I 5,15 φυσικὴ τάξις
I 69,17 ψυχή I 99,28, 29 φυσικὸν γένος
I 119,8 τὰ φυσικά I 9,19 11,28 C 6,6,
19 ὡς ὑπὸ φύσεως δημοιοργόνυμενα I 11,
29 φυσικὰ πράγματα ορp. τεγχητά I 106,
18 sq. C 81,12 φυσικὴ τάξις C 59,15,
16 φυσικὸν πάθος C 83,2 φυσικῶς I 31,
10 44,4 45,6 53,1 C 86,4 οἱ φυσικοί
I 105,9
- φυσιολογεῖν I 106,5
- φυσιολογία C 36,1
- φυσιολογικός. τὸ φυσιολογικόν I 10,15
11,23 12,9 sq. C 5,5
- φύσις I 9,2 11,29 48,3 50,17 C 11,9 21,2
λόγος δεικνύει τὴν τοῦ πράγματος φύσιν
I 1,7 ἡ τοῦ ἀνθρ. φύσις I 2,25 τῶν
ὄντων I 4,11 C 15,12 42,4 φύσις ἀφω-
ριστένη I 28,16 ορp. δημοιοργός I 42,1,
2 44,5 sq. κατὰ φύσιν I 10,19 50,13
C 40,4 φύσει I 50,14 C 86,6 100,7
ορp. γρόνωp I 47,15 sq. 118,7 120,16
C 74,13 ορp. ἡμῖn I 51,21 85,13 C 36,
6 sq. ορp. θέσει C 66,22, 24 τῇ φύσει
ορp. τῇ γνώσει ἡμῖn I 52,9, 10 φύσει
πρότερον C 103,17 ἄμα C 104,19 ἐκ
φύσεως C 83,1
- φυτόν I 18,6 70,16 77,19 79,6 118,
24
- φωνή. ὁ Ἀριστοτέλης ἐμνήσθη ἐν τῇ διδα-
σκαλίᾳ φωνῶν τινῶν πέντε ἀγνώστων
ἡμῖn οὐσίων I 20,16 ἀπλαῖ φωναί I 22,
24 περὶ τῶν πέντε φωνῶν I 26,2 31,6
περὶ γενικωτάτων φωνῶν I 30,10 οὐ
κατὰ τύχην ὁ Πορφύριος τὰς πέντε ταύ-
τας φωνάς παρέλαβεν I 58,17 τί δήποτε
οὕτως κατὰ τάξιν ἔθετο τὰς φωνάς ὁ
φιλόσοφος I 31,14 ἀτημοί, στηματικαὶ
I 50,16 59,1, 10 sq. 106,10 C 9,20, 21
φωναί ορp. πράγματα, νοήματα I 63,4
77,2 C 8,22 sq. ορp. ὑπαρξίες C 52,10
ἡ πρώτη θέσει τῶν ἀπλῶν φωνῶν C 11,
8, 19 13,7 14,22, 23 κατὰ δευτέρων δὲ
ἐπιβολὴν ἐπεσκέψαντο δτι ταῖς μὲν τῶν
φωνῶν δύναται συντάττεσθαι ἥρθα . . .
ταῖς δὲ γρόνοι C 11,15 sq. φωνὴν ἀπλῆν
οὖσαν κατὰ τὸ σημαινόμενον συμπλέκομεν

- C 32,26 φωνή ὑμάνυμος I 28,3 81,23
 C 38,2 sq. ϕύλκι I 28,4
 ϕωτεινός I 13,3
 ϕωτίζειν. οῖκος πεφωτισμένος I 13,2
- Χαλινοποιητική C 35,24, 25
 χαλινός C 35,56
 χαρακτήρας ἐπιστολικαῖος C 7, 5 ἐντούτοις
 C 49,6 γραμμάτων C 75,2
 χαρακτηρίζειν I 108,19 C 21,10, 13 59,3
 70,13 78,8
 χαῦνος C 7,13
 χείρ οὐκ ἔστι τῶν πρός τι C 79,17 sq.
 χερσαῖος οὐρών I 49,3 82,1 84,10 C 38,
 14
 χλιαρός C 98,23
 χρεία. χρείαν παρέχειν C 46,28
 χρεμετιστικός I 17,17 101,3 109,21 τὸ
 χρεμετιστικόν opp. τὸ χρεμετίζειν I 110,6
 χρῆσθαι. κέχρηται utitur C 35,26 ἐκέ-
 χρητό C 25,14
 χρητιμένειν I 26,3 31,6 93,11, 15 99,7
 χρήσιμος. χρησίμη I 88,6 τὸ χρήσιμον
 I 21,3sq. 25,1sq. 26,3 τὸ ἀναφανόμενον
 ἡμῖν χρήσιμον ἐκ τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλο-
 σοφίας C 1,7 6,10 7,20 13,3 sq.
- χρόνιος I 8,23 20,4 41,2 C 11,16, 17 χρόνῳ
 opp. ϕύσει I 47,14 sq. 121,14 C 74,13
 πρότερον C 103,6 χρόνος συνεχής ποτάν
 C 54, 18 sq. 58,13, 14 ἐν δέ γε τῷ
 γίνεσθαι καὶ φθίεισθαι μόνον τὸ εἶναι
 ἔχει C 59,12 δὲ χρόνος τὴν ποτὲ (κατη-
 γογίαν ἔτενε) C 69,12 κατὰ χρόνον
 C 21,25 22,1 ἄμα C 104,18 ἐνεστῶς
 παρελληλούθως μέλλων C 93,3
- χρῶμα I 19,23, 24 65,18 div. C 26,6 sq.
 διὸ ἦν αἰτίαν μὴ καὶ τὰ χρώματα λέγομεν
 εἶναι μορφήν C 83,30 τὰ χρώματα παθη-
 τικαὶ ποιότητος C 87,2
- χρωννύναι. τῷ τοῦ ἀγαθοῦ κεχρωσμένα
 ὀνόματι C 5,2
- χυμός I 8,3 36,22 C 82,26
- χωρίζειν τῶν ἀλλοτρίων I 1,9, 10 τῇ
 ἐπινοίᾳ I 12,6 109,6, 7 κατ' ἐπίνοιαν
 I 33, 12
 χωρίον. οὕτως οὖν ἐκληπτέον τὸν νοῦν τοῦ
 χωρίου I 34,25
 χωρισμός ψυχῆς ἀπὸ τοῦ σώματος I 5,19.
 26
 χωριστός I 11,25, 30 33,12 sq. τῇς ὅλης
 I 42,7 sq. χωριστὴ ἐτερότητος I 92,4 sq.
 χωριστὰ συμβεβηκότα I 110,25
- Ψάρμος I 87,1, 2
 ϕεύδεται. φεύδεται opp. ἀληθεύειν C 34,
 15 sq.
 ϕευδής vide ἀληθής
 ϕιλός. ϕιλή ἐπίνοια I 39,14 sq. I 41,4 C 9,
 26, 27
 ϕιμμύθιον I 19,8, 21 40, 18 ϕιμμύθιον
 C 80,27
 ϕῦξις I 111,23 113,18 C 81,16 95,18
 ϕυγή opp. σῶμα I 5,10 sq. 18,19 sq. C 15,
 4 sq. opp. νοῦς I 97,14 φυγή, αἰσθη-
 τική I 199,28, 29 διτταὶ αἱ ἐνέργειαι I 11,
 16 γνωστή, δρεκτική I 43,7, 8 μερική
 C 37, 1 sq. opp. ἐξηρημένη C 37,10 sq.
 τὴν ψυχὴν κεκαθαριμένος C 6, 23 περὶ
 τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς I 35, 20 sq.
 43, 14, 15 ἀθάνατος I 74,14 sq. C 78,
 21 sq. αὐτοκίνητος I 88,13, 14
 ϕυγόνυ I 48,5 105,5
 ϕυγρότης syn. ϕῦξις C 81,14, 20 95,19
- ‘Ωσανεί I 73,9 C 15,23
 ωσαύτως. τὰ ωσαύτως ἔχοντα opp. τὰ
 ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ μεταβαλλόμενα I 7,3,
 7,9
 ὥστε οὖν I 43,23 65,20 94,19
 ωχριάν διὰ δέος C 86,9
 ωχρίσις C 86,8
 ωχρός C 81,22 89,17 96,1

II INDEX NOMINUM

AMMONII IN CATEGORIAS

Ἀθηναῖος, ἡ Ἀθηναίων πολιτεία C 3,29
 Αἴας C 16,1 sq. 17,4 22,16, 18 οἱ Αἴαντες
     C 19,18, 22 20,2, 8
 Αἰθιοψ C 86,5 87,14
 Ἀκαδημαῖος, οἱ Ἀκαδημαῖοι C 2,1 3,15
 Ἀκαδημία C 3,13
 Ἀργος C 17,21, 22
 Ἀριστοτέλης, οἱ διαδεξάμενοι αὐτὸν (Πλά-
     τωνα), ἦρουν δὲ Εενοκράτης καὶ δὲ Ἀρι-
     στοτέλης C 3,11 ἐν Λυκείῳ ἐπαίδευεν
     C 3,13 πρός τινας ἰδίῃ γέργαφεν, ἡ ἐπι-
     στολὰς ἡ ἔτερα τοιωτά C 3,24 περὶ τῆς
     τῶν πραγμάτων φύσεως ἥτει, ὡς ἔστι
     τὸ Περὶ τῆς φύζης τὸ Περὶ γενέσεως καὶ
     φθορᾶς τὸ Περὶ οὐρανοῦ C 3,25 8,1 αἱ
     γεγραμμέναι αὐτῷ Πολιτεῖαι ἀμφὶ τὰς
     πεντήκοντα καὶ διακοσίας οὖσαι C 3,27
     ἄλλα καὶ αὗται (αἱ προτάσεις) σύγκειται
     ἔξι δινομάτων καὶ ἱημάτων, ἡ διδάξουσιν
     αἱ Κατηγορίαι, τὰς δὲ προτάσεις τὸ Περὶ
     έρμηνεις, τὸν δὲ καθόλου συλλογισμὸν
     τὰ Πρότερα ἀναλυτικά .. τὰ δὲ Δεύτερα
     ἀναλυτικά αὐτὴν ἡμᾶς διδάξει τὴν μέθο-
     δον C 5,13 sq. γράφει καὶ τούτους (σο-
     φιστικοὺς συλλογισμούς) δὲ φιλόσοφος C 5,
     21 ἐν δὲ τῷ Περὶ έρμηνείας περὶ ὀνο-
     μάτων καὶ ἱημάτων (διδάσκει) C 14,24
     οὕτε μετὰ ταῦτα (τὰς Κατηγορίας δυνα-
     ταί τις ἀναγνώσκειν) ἄλλο ἡ τὸ Περὶ
     έρμηνεις, καὶ δὲ αὐτὸς ἡγος τε καὶ ἡ
     τάξις ἄχρι τῶν Δευτέρων ἀναλυτικῶν,
     τοῦτο ἔστι τῶν Ἀποδεικτικῶν C 14,26 sq.
     ἀκόλουθον μὲν ἦν ἀπὸ τῆς ἡμικῆς ἄρξα-

σθαι πραγματείας C 5,31 sq. διὰ τοῦτο
 ἄρα ἀπὸ τῆς λογικῆς ἀρχέον .. μετὰ δὲ
 τὴν λογικὴν ἵτεον ἐπὶ τὴν ἡμικήν, καὶ
 οὕτως ἀντιληπτέον τῶν φυσικῶν, καὶ μετ’
 ἔκεινα τῶν μαθηματικῶν, καὶ οὕτως
 ἐσγάτων τῶν θεολογικῶν C 6,4 sq. ἐν
 μὲν γάρ τοις ἀκροαματικοῖς κατὰ μὲν τὰ
 τὰ νοήματα πυκνός ἔστι .... ἐν δὲ γε
 τοῖς διαλογικοῖς .. καὶ ὅγκου φροντίζει
 C 6,26 sq. ἐν δὲ γε ταῖς ἐπιστολαῖς φαί-
 νεται κατωρθωκῶς τὸν ἐπιτολιματὸν
 γαρακτῆρα C 7,4, 5 διὰ τί φαίνεται δὲ
 φιλόσοφος ἀσάρειαν ἐπιτηδεύσας C 1,10
 7,7 sq. πολλοὶ γάρ συντιθέντες ἐπέγραφον
 τῷ Ἀριστοτέλους δνόματι C 8,2 ἐπί-
 προσθεν Ἀριστοτέλους θέμενον, εἰ τύχοι,
 τὴν ἀλήθειαν C 8,18 σκοπὸς τοίνυν ἔστι
 τῷ Ἀριστοτέλῃ διαλαζεῖν .. περὶ τῆς πρώ-
 της θέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν σημανου-
 σῶν ἀπλὰ πράγματα διὰ μέσων ἀπλῶν
 νοημάτων C 11,17 sq. τί δή ποτε κατη-
 γορίας ἐπέγραψε τὸ βιβλίον C 13,12 εἰδέ-
 ναι δὲ δεῖ διτὶ ἐν τοῖς παλαιάς βιβλιοθή-
 καις τῶν μὲν Ἀναλυτικῶν τεσσαράκοντα
 βιβλία εὑρήνται, τῶν δὲ Κατηγοριῶν δύο
 C 13,20, 21 διτὶ δὲ γνήσιον τοῦ φιλοσό-
 φου τὸ σύγγραμμα πάντες διμολογοῦσι
 C 13,25 δεῖ μέντοι εἰδέναι διτὶ τὰ εὐρή-
 ματα τῶν κατηγοριῶν οὐκ ἔστιν αὐτοῦ
 C 14,1 διαιρεῖται δὲ τὸ βιβλίον εἰς τρία,
 εἰς τὰ πρὸ τῶν κατηγοριῶν, εἰς τὰς κατη-
 γορίας αὐτάς, εἰς τὰ μετὰ τὰς κατηγορίας
 C 14,3, 4 τινὲς δὲ εἰρήκασι ταῦτα προσ-

- γεγράφθαι νόμα ὑπὸ τῶν βουλομένων
ἀναγινώσκεται τοὺς Τύπους μετὰ τὰς
Κατηγορίας εὐθέως· ἀμέλει τοι καὶ τὸ
προκείμενον βιβλίον οὗτος ἐπιγράφουσι
πρὸ τῶν τόπων C 14,18 sq. οὐκ ἀντοῦ
ἔστιν ἡ τοιαύτη θέσις (τῶν ὄμωνόμων)
C 18,12
- Ἀριστοτελικός. διαιρέσις τῶν Ἀριστοτελι-
κῶν συγγραμμάτων C 1,5 3,21 sq. πόθεν
ἀρχέτον τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμά-
των C 1,6 5,31 sq. τί τὸ ἀναφανόμενον
ἥμιν χρήσιμον ἐν τῇς Ἀριστοτελικῆς
φιλοσοφίᾳ C 1,7 6,9 sq. ποιὸν δὲ παρα-
σκευάσασθαι τὸν μέλλοντα ἀκοάσασθαι τῶν
Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων C 6, 21
ποῖα δεῖ καὶ πόσα προλαμβάνεσθαι ἔκάστου
τῶν Ἀριστοτελικῶν συγγραμμάτων C 1,11
7,15 sq. πρῶτον τὸν σκοπὸν (τοῦ τῶν
Κατηγοριῶν βιβλίου ζητήσωμεν) C 8,21
τὸ γάρ προκείμενον βιβλίον (αἱ Κατηγορίαι)
καὶ τῆς λογικῆς πραγματείας καὶ πάσης
τῆς Ἀριστοτελικῆς φιλοσοφίας ἔστι πρῶ-
τον C 10,9. 10 13,3
- Ἀρχιμήδης C 75,14
- Ἀττικός. οὗτος ἔστι τοῖς Ἀττικοῖς τῇ τοι-
ατῇ φωνῇ κεχρῆσθαι C 18,9
- Βυζάντιον C 21,18
- Γοργίας C 22,8
- Δημοκρίτειος. οἱ Δημοκρίτειοι C 1,15
- Δημόκριτος C 1,15
- Ἐκταρ. ὁ μονομαχήσας "Ἐκτορὶ (Αἴτιος)
C 16,3 19,23
- Ἐλένη C 23,8
- Ἐλενος C 23,8
- Ἐπικούρειος. οἱ Ἐπικούρειοι C 1,14
- Ἐπίκουρος C 1,15
- Ἐντυχής εκεχρήμην C 21,28
- Ἐφεντικός. οἱ Ἐφεντικοὶ φιλόσοφοι
C 2,9
- Ἴδοντες. οἱ Ἰδονικοί C 3,16
- (Πράκλειτος) (fr. 41) C 2,25
- Ἴδη C 22,10
- Κυνικός. οἱ Κυνικοὶ φιλόσοφοι C 2,2. 7
- Κυρηναϊκός. ἡ Κυρηναϊκὴ φιλόσοφía C 1,
17
- Λοκρός C 16,4 19,23
- Λυκεῖον. ἐν Λυκείῳ C 3,13 29,7
- Λύκειος. οἱ Λύκειοι C 2,1
- Μηδικός. τὰ Μηδικά C 74,15
- Ξάνθος equi exemplum C 43,12. 13
- Ξενοκράτης. οἱ διαδεξάμενοι αὐτὸν (Πλά-
τωνα), ἥγουν ὁ Ξενοκράτης καὶ ὁ Ἀρι-
στοτέλης C 3,11 ἐν Ἀκαδημίῃ (ἐπαιδευεν)
C 3,13
- Οἰλεῖς C 16,4 19,23 20,4. 6
- Πειλοποννησιακός (πόλεμος) C 29,6 τὰ
πειλοποννησιακά C 74,15. 16
- Πειλοπόννησος C 17,22
- Περιπατητικός. Περιπατητικόι C 3,14
- Περίπατος. οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου C 3,8.
- Πλάτων exempli causa C 30,13. 15 50,
26 sq. ἐξηγούμενος ἐβδῆζε C 3,9 ὡς
φησιν ὁ Πλάτων (?) C 36,26 ὅσιοι λέγουσι
τὸν Πλάτωνα οὕτως ὄριζεσθαι τὰ πρός τι
καὶ ἐν τῷ λέγεσθαι οἰεσθαι αὐτὸν εἶναι
τὴν τῶν πρός τι ὑπόστασιν, συκοφαντοῦσι
τὸν φιλόσοφον C 70,10
- Πορφύριος (Isag. p. 9,19) C 9,9 (Isag. 15,
18) C 41,7 ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ (p. 95,19)
C 25,7 ὀσαχῶς δὲ τὸ ἀτομον λέγεται,
κατὰ πλάτος ἐγράφομεν ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ
Πορφύριος C 30,10 (cf. notas ad v. 8 et
11)
- Πρωταγόρας. τινὲς δὲ πάντα πρός τι
λέγον, ὃν εἰς ἔστι Πρωταγόρας ὁ σοφιστής
C 66,26 sq.
- Πυθαγόρας C 1,15
- Πυθαγόρειος. οἱ Πυθαγόρειοι C 1,14
- Στωϊκός. οἱ Στωϊκοί C 1,18
- Σαλαμίτης. ὁ ἐν Σαλαμίνος (Αἴτιος) C 16,3
- Σαλαμίνιος C 19,22
- Σωκράτης exempli causa C 11,12 21,18
27,17 sq. 76,14. 16 93,19. 20 100,19
101,8
- Σωφρονίσκος Socratis pater C 76,14. 16
78,39 79,1
- Τελαράνων C 16,2 19,22 20,4. 6
- Τρωικός πόλεμος C 29,6

L O C I P L A T O N I C I

Phaedo. p. 67 B	6,23	Gorg. p. 455 E	18,10
Cratyl. p. 439 E	2,13	p. 476 B	70,13
Theaet. p. 170 C	67,2	Reipubl. II 15 p. 375 E	2,7
p. 182 A	81,26	VI 27 p. 511 B	3,5

L O C I A R I S T O T E L I C I

De interpr. p. 16 ^b 19	18,23	Phys. Δ 9 p. 216 ^b 30	88,16
p. 17 ^a 25	100,18,19	H 3 p. 245 ^b 3	83,3,4
Anal. pr. p. 24 ^b 16	18,13	Hist. an. A 5 p. 490 ^a 12	71,21
Phys. Δ 4 p. 212 ^a 20	58,16		

CORRIGENDA ET ADDENDA

- p. 2,12 post ἄλλων adde πολλῶν
 p. 13,24 not. adde: τάξει] corrigas λέξει
 p. 25,14 corrige τὴν
 p. 35,14. 15 not. adde: συναναιρεῖται Marc. 201 (recte)
-

COMMENTARIA
IN ARISTOTELLEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS IV

PARS V AMMONIUS DE INTERPRETATIONE

BEROLINI

TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI

MDCCCLXXXVII

AMMONIUS
IN ARISTOTELIS
DE INTERPRETATIONE
COMMENTARIUS

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

ADOLFUS BUSSE

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGI REIMERI
MDCCCLXXXVII

P R A E F A T I O

Quanta auctoritate Ammonii in Aristotelis De interpretatione commentarius antiquis temporibus floruerit, vel inde appareat, quod commentatores aetate illo posteriores ad unum omnes, ut infra exponemus, ab eo pendent. ac si curam eius in Aristotelis memoria examinanda vel obscuritate explicanda vel ordine explanando¹⁾ positam cogitatione informaveris, Ammonium hac laude non indignum esse concedes. sin autem quaevisseris, quae ille de suo ingenio ad varias difficultates, quae in hoc libro insunt, dissolvendas contulerit, vereor ne admodum exilia haec apparetant. etenim Ammonius se in his interpretationibus magis sollerter interpretarem praestat quam doctum philosophum. hoc ei certe non est erimini dandum. at in significandis fontibus vellem diligentior fuisse. multos viros doctos in hoc libro explicando operam posuisse ab ipso p. 1,5 docemur, atque οἱ ἐξηγηταί saepius, uno loco²⁾ τῶν ἐξηγητῶν οἱ ἀκριβέστεροι laudantur, nominibus sex appellantur, Alexander, Herminus, Porphyrius, Iamblichus, Syrianus, Proclus. sed a Proculo commentarium non esse conscriptum aperte docent Ammonii verba (p. 1,6) εἰ δέ τι καὶ ἡμεῖς δυνηθείγμεν εἰσενεγκεῖν περὶ τὴν τοῦ βιβλίου συφήνειαν, ἀπομνημονεύσαντες τῶν ἐξηγήσεων τοῦ θείου ἡμῶν διδασκάλου Πρόκλου. quae nisi de Procli scholis intellegi non possunt. quare quantum huius commentarii Ammonius magistro debeat, quamquam assequi iam non possumus, tamen

¹⁾ vide p. 213,32 ἡμεῖς μέντοι καθ' ἔκαστον τῶν κεφαλαίων προηγουμένως ἐπεμελήθημεν τοῦ ἐπιδεῖξαι τὴν συνέχειαν τῆς ἀκολουθίας, eodemque spectat Eliae testimonium omnium antiquissimum (Brand. p. 34 b5): ως ἐνομίσθη τὸ Περὶ ἑρμηνείας ὑπομνηματικὸν διὰ τὴν ἀσάφειαν, πρὶν γράψαι τὸν φιλόσοφον Ἀμφώνιον εἰς αὐτὸν ὑπόμνημα καὶ δεῖξαι καὶ προσίμιον ἔχει καὶ ἐπιδογόν καὶ τὴν πρέπουσαν τῇ ἔκδοσει ἀπαγγελίαν.

²⁾ p. 167,15.

monendum esse videtur, ne quis credat Proeli scholas ab eo in commentarii formam redactas esse, atque etiam ex eo, quod Proclus in ipso commentario semel (p. 181, 31) laudatur, conici potest, illa magistri honoris causa ab Ammonio esse dieta. reliqui, quos supra diximus, peculiares commentarios ad Aristotelis librum explicandum scripsisse putandi sunt. Herminus duobus locis (p. 24, 18. 52, 29) ita citatur, ut eius notitiam Ammonius ex Porphyrii commentario hausisse videatur. Iamblichi testimonia tribus locis (p. 135, 14. 202, 3. 227, 31) allata ad Aristotelem rectius intellegendum vix quiequam valent. Syrianus, iam p. 137, 15 auxilio arcens, totam capitum quinti¹⁾ interpretationem Ammonio suppeditavit (cf. p. 253, 12. 254, 25). restant Alexander et Porphyrius. horum utri artius Ammonius se applicaverit, facile ex capite quinto intellegitur, in quo a Porphyrio²⁾ destitutus ad Syrianum confugit, neglecto Alexandro, quem etiam hoc caput commentario illustrasse ex Ammonii nota p. 267, 27 apparet. itaque primarius huius commentarii fons Porphyrii liber habendus est, quem multo pluribus locis ab Ammonio exscriptum quam laudatum esse facile est Boethii testimoniis confirmare. sed cave credas omnes interpretationes auctorum nominibus carentes ad Porphyrium redire. duobus locis (p. 167, 15 sq. et p. 197, 32 sq.) etiam nunc ex codice Parisino 2064³⁾ demonstrari potest Ammonium auctore non appellato Alexandri interpretationem comprobasse, Porphyrii sententia prorsus neglecta. cur his locis Alexandrum non attulit testem? an haec ex rivulis, non ex fonte hausit? nam Alexandri commentarium ab eo parum diligenter pervolutum esse vel inde apparet, quod ad dubias lectiones firmandas ex illo testimonium non attulit nisi in extremo capite interpretando. in prioribus satis habet lectiones Porphyrianas perpendere.

Sed licet in fontibus exhausti Ammonius non eandem quam Simplicius praestiterit diligentiam, tamen gratia ei habenda est, quod

¹⁾ de iis quae Aristoteles p. 23^a 37—24^b 6 exponit.

²⁾ Porphyrius hoc caput neglexit neque omnino quaesivit, utrum spurium esset necne, cf. Ammon. p. 252, 8 διὸ καὶ τὸν φύσοφον Πορφύριον ὑπολαμβάνω παραιτήσασθαι τὴν ἐξήγησιν τοῦδε τοῦ θεωρήματος. ac ne Andronicus quidem hoc caput ante oculos habuisse videtur, qui dubium non est quin, si hoc legisset, inde gravissima argumenta petiturus fuerit, ut librum spurium esse probaret. sed Alexandrum hoc commentatum esse ab Ammonio p. 267, 27 docemur. quid igitur? hoc caput, haud dubie ex Peripateticorum schola, fortasse ab ipso Theophrasto (cf. Prantelii Log. I p. 359) profectum, an paulatim cum Aristotelis libro coaluit, ut diu in aliis codicibus legeretur, in aliis desideraretur?

³⁾ de quo videoas, quae infra exponam.

euram maximam posuit in Aristotelis verbis recte scribendis, quae eum in multis codicibus depravata traderentur, omnem verborum contextum explicationibus se praemisisse p. 8, 24 dicit, neque iis lectionibus quas ex Porphyrio affert perlustratis dubitari potest, quin Ammonii codex libro illius fide longe praestiterit. quamquam in hac re multa sunt dubitationi obnoxia et accurata disquisitione digna, velut discrimen lemmatum et commentarii testimoniorum unde ortum esse videatur, quae ratio intercedat inter Ammonii codicem et memoriam nostris codicibus servatam locis mirum quam multis ab illo discrepantem, quis ex Aristotelis Organi codicibus proxime absit ab Ammonii memoria. haec sunt in aliud tempus differenda.

Nunc de ipsius commentarii codicibus dicamus. quattuor nobis digni videbantur, quos huic editioni substrueremus. hos quamvis multis turbatos correctionibus inter se translati etiam nunc perspicitur in duas discedere familias, quarum altera continetur A et M,¹⁾ altera²⁾ F³⁾ et G. utri familiae plus auctoritatis sit tribendum, longe multumque mihi deliberanti codicium AM memoria videbatur paulo praestare familiae AM FG. itaque nisi sensu alterutra lectio commendabatur, codices AM prae- FG ferebam. singulorum codicium ratio perspicua est. in altera familia codex A quamquam mendis haud paucis est inquinatus, tamen plus sinceritatis quam M servasse putandus est, in altera codex G a scribe leviter M G ac neglegenter agente rem est exaratus, sed memoriam fidelius servavit quam F, qui vereor ne memoriam correctionibus obfuscatam praebeat. F

¹⁾ obstarre videntur duo loci, quibus AFG eundem defectum passi sunt (p. 249,1—25 et p. 250,12—19). hunc consensum intellegi non posse dixerit quis, nisi illos tres codices ex eodem exemplo fluxisse coniciamus. sed alii defectus codicium FG (p. 77,1—81,2 et p. 226,3—227,2) multaque lectiones codicium AM contra FG consentientes documento sunt recte nos familias statuisse. neque difficile est hanc difficultatem dissolvere, dummodo tibi informaveris illa verba ut in codicibus A et G alteris manibus appieta videmus, sic in exemplo codicis M adscripta fuisse posteaque in contextum irrepsisse. nam codicis M auctoritas prae ceterorum fide fere nulla est. hac opinione probata illorum verborum fundamentum est infirmum. accedit quod illa nexu admodum tenui cum prioribus ac posterioribus continentur. quam ob rem si quis ea spuria esse opinetur, haud mirer. tamen nihil in iis est, quod Ammonio indignum esse videatur, atque defectus origo inde potest repeti, quod omnes qui aetatem tulerunt codices ex uno eodemque exemplo fluxerunt his verbis orbato. itaque illa verba in editione non temptavi, quamquam quaestionem ad liquidum non posse perduci confiteor.

²⁾ exemplum codicum FG laceratum fuisse videtur, unde defectus p. 77,1—81,2 et p. 226,3—227,2 orti sunt.

³⁾ iam hic velim monearis in codice F p. 1,1—19,18 et p. 266,8 ἀληθῆς γὰρ—269,15 τὴν πρὸς altera manu ex exemplo cum AM cognato suppleta esse.

Ab altera manu A et F paucas et leves passi sunt correctiones. amplissimae sunt correctiones a G² profectae, multae ex ingenio additae, plures haustae ex exemplo cum familia AM cognato.

- a Ab codice M prope abest editio princeps Aldina (a), quam qui confecit laudabili modestia usus correctionibus atque additamentis fere abstinebat. tamen quam multa irrepserint menda gliscente aetate, quaevis pagina docebit.

Ex Aldina fluxit editio Veneta, unde Brandisius ampla excerpta p. 95—193 paucis mendis abstersis imprimenda curavit.

Lemmatum terminos codicum G et M scribae atque Aldinae editor ad libidinem constituerunt, plena servaverunt codices A et F. et horum memoria et testimoniorum in commentario allatorum haud raro cum memoria Aristotelis codicibus propagata discrepat. quae quidem discrepantia ut ante oculos ponatur, Bekkeri editionis Academicae lectiones b ab Ammonio abhorrentes signo b exhibito notavi.

Ser. Charlotteburgi

a. d. X Kal. Nov. MDCCCLXXXVII.

AD. BUSSE.

SUPPLEMENTUM PRAEFATIONIS

I CONSPECTUS LIBRORUM MANU Scriptorum et Impressorum

PARISINUS 1942 [vide H. Omont II p. 168 et praefationem Dexippi A in Arist. Cat. comm. p. IX] Ammonii commentarium f. 143^v—231^v variis manibus, ut videtur, exaratum extremisque verbis decurtatum habet; nam desinit iam in verbis δέξας τε καὶ (p. 271,31). nonnulla sunt evanida, quae singula non adnotabam, nisi dubitatio suberat. post prolegomena (p. 8,28) aliena particula f. 145^v—147^v inserta est, incipiens ηδη μὲν ἐν τοῖς προλαβόσιν εἴρηται συγγράμματιν, οὐκ ἀποπον δὲ ὑπομνήσαι καὶ νῦν. ὡς ἔξ ἔστι τὰ διφεύλοντα προλέγεσθαι κεφάλαια ἐκάστου Ἀριστοτελεκοῦ συγγράμματος . . . σκοτὸς τῷ φιλοσόφῳ εἰπεῖν περὶ ἀποδείξεως, quae ad Analytica pertinent. scholia marginibus affixa consentiunt eum codicis M scholiis. aliis praebentur variae lectiones, velut ad p. 36,11 γράφεται ζωιποιόν τε καὶ τελεσιουργόν, quae lectio ab codicis M librario in verborum contextum recepta est, aliis notae breves continentur ad res spectantes, velut ad p. 37,2 Ἐρμογένης σοφιστῆς ἦν, ad p. 50,31 τοῦτο φησι καὶ Θεοδόσιος ἐν τοῖς ὥρματικοῖς “τὸ μέντοι ἀπαρέμφατον αὐτοῦ τοῦ φύσει ὥρματος ἔστι. διὸ ὅμορφων ἔστι καὶ πολλάκις ἄρθρον ἔχει συναρτώμενον.”¹⁾, ad p. 153,17 τὸ τὰς τρεῖς γωνίας δυσὶν ὅρθαις ἴσσας εἶναι τοῦ τριγώνου ἀποδέειται ὑπὸ Εὐκλείδου ἐν τῷ λβ' βιβλίῳ τοῦ πρώτου στοιχείου²⁾), aliis denique scholiis, potissimum ex Elia haustis, de quibus infra exponam, fusiōnes expositiones exhibentur. de codicis fide vide p. VII. contulit Guilelmus Schmitthenner.

VATICANUS 1021 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. B p. XXV] hunc commentarium foliis 218^r—361^r exaratum habet. praemittitur titulus ἀμμωνίου ἐρμείου ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας. specimine quod I. Tschiedel dedit, collatis p. 1,3—4,4 et p. 271,15—272,32, doceatur codicis auctoritatem fere nullam esse.

¹⁾ cf. Bekkeri Aeed. Gr. p. 1025.

²⁾ cf. Eucl. I p. 118 (Camerer).

p. 1,1 παραδεσμένων || 14 λέγομεν || 15 τοῦ ἀρ. τῆς λογ. colloc., sed numeris corr. || 16 αὐτῆς om. || 17 τοῦτο om. || 20 ἀποδεῖξῃ || p. 2,6 ἡμῖν παραδ. colloc. || 13 ἦρις ταχὺτην om. || 24 τε om. || 27, 28 ἔτερα τούτους coll. || 28 ἀπηρηθυῆς. || 34 ἐν τοῖς βίαις p. 3,1 πλεονέστατας || 4 ἄγγελῶν || 5 τοῦ ἑρωτηματικοῦ || προστιθησαὶ || 9 λέγωμεν || 12, 13 τί οὐκ ἔστει ἢ τί ἔστιν || 15 ἥλιος οὐκ ἔστει coll. || 17 δεῖξεις || 18 προηγορυένως || 21 ἔχουσι || εἰ τις || 25 θέλει || 28 post ἐπαγγ. add. οὐ || 30 ἀπλοῦς | οὐκ ἔστι || τῷ] τὸ || p. 271,18 ἂν om. || 19 τῶν om. || 27 ταῦτα || p. 272,5 διὰ om. || 5. 9. 29 προσσολλ. || 17 τὸ ἄρθρον] ἄρθροις || 18 τὰ αὐτὰ] ταῦτα || 25 αὐτὴν om. || 32 τὸ] τῶ ||

F LAURENTIANUS 71,3 [vide praefationem Ammonii in Arist. Cat. comm. p. XV] hunc commentarium f. 217^r—315^r duabus manibus exaratum habet, et quidem priore manu saeculo XIII f. 224—311 et f. 314—315, posteriore manu saeculo XIV f. 217—223 et f. 312—313 scripta sunt, ut ea quae in nostra editione p. 1,1—19,18 καὶ δῆλον et p. 266,8 ἀληθῆς γὰρ—269,15 τὴν πρὸς leguntur, antiquis foliis deperditis post suppleta esse sint iudicanda. ac qui varietatem lectionum in his partibus appositarum perlegerit, facile intelleget alteram manum alio ex exemplo eoque cognato cum AM descriptisse. ab eadem manu et in prioribus et in posterioribus partibus correctiones appictae atque figurae methodicae notaeque et in marginibus et inter versus additae sunt, velut ad titulum ἔλλην ἢν ὁ παρὸν ἀμφωνίς, ως δηλοῦ ἢ αὐτοῦ ἔξηγησις· τοὺς γὰρ ἀστέρας καὶ τὸν ἥλιον θεοὺς ἀνομάζει, ad p. 3,7 εἰδη τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου δύο· τὸ μὲν κατηγορικὸν τὸ δὲ ὑποδεκτικόν, ad p. 4,5 ὅρα τίς ἢ πρόθεσις, ad p. 47,3 πλάτων ἐν γοργίᾳ, ad p. 48,18 πλάτων ἐν σοφιστῇ. opere peracto subscriptio addita est τέλος τῶν ἀμφωνίων τοῦ ἑρμεῖον εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας. de fide huius codicis, quem I. Tschiedel contulit, vide p. VII.

G LAURENTIANUS 72,7 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. IX] hunc librum f. 35^r—135^r exhibens ex bonae notae exemplari, sed nulla diligentia multisque adhibitis compendiis transcriptus est. correctiones priore manu paucissimae additae sunt unaque in margine nota adscripta, ad p. 97,12 ἔτι ἢν ἔχει ἐν τοῖς καθόλου διαφορὰν ὁ πᾶς προσδιυρισμὸς πρὸς τὸ ἔνταξιν ⟨ἢ⟩ πληθυντικὸν ἄρθρον, διπερ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς (p. 47^b38) παρὰ μικρὸν καλεῖ, ταύτην καὶ τὸ τίς [πρὸς τὸ τίς] πρὸς τὸ εἰς ἔχει τὴν διαφοράν. γραφῶδες δὲ ὃν ὅλον τὸ χωρίον μὴ παρέλθεις, atque compluribus locis figurae methodicae eadem manu sunt appictae. altera manu totum opus recognitum est atque innumeris correctionibus instructum. multa corrector de suo addidit, plura deprompsit ex exemplari consimili familiae AM. quae cognatio etiam apertius eluet ex additamentis eadem manu ad margines affixis. ex his num quaedam a tertia manu profecta sint, certo dispici non potest. de fide huius codicis, quem I. Tschiedel contulit, vide p. VII.

H VATICANUS 2173 [vide praefationem Ammonii in Arist. Cat. comm. p. XVI] hunc Ammonii librum praemisso titulo ἀμφωνίου τοῦ ἑρμεῖον ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας ἀριστοτέλους f. 87^v—155^v continet, sed quod

librarius neglegentissime officio est functus, prae codice M, eius gemellum etiam in hoc commentario se praebet, nulla esse auctoritate putandus est, neque operae pretium ex specimine ab I. Tschiedelio dato discepantias subicere.

LAURENTIANUS 85,1 (Oceanus) [vide praefationem Ammonii in Porph. L^a Isag. comm. p. VIII] hunc librum f. 125^r—148^v exhibet, extrema parte (p. 271, 30 γρηγάμενος—272, 32 ὑπάρχειν) orbatum. titulus est ἀρμωνίου τοῦ ἔρμενού ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἔρμηντας τοῦ ἀριστοτέλους. ex specimine I. Tschiedelii eura nobis suppeditato appetit codicem et lectionibus et extremae partis defectu cum codice A congruere, sed fide ac diligentia illi longe cedere.

p. 1,4 παραδεδομένων || 9 τῶν οι. || 10 παλαιοῖς πολλοῖς || 12 πέντε οι. || 13, 14 καὶ λέγωμεν —έρμηντας οι. || 17 τοῦτο τὸ σύγγρ. coll. || 20 ἀποδεῖξε || 23 διέλωμεν || p. 2, 6 ἡμὲν οι. || 8, 9 κοινοῖς (κοινωνοῖς in mrg. m²) || 13 βάσος ἦθι] βασκίας ἥθι || 22 διδάσκει ἡμᾶς in mrg. suppl. m² || 34 ἐν τοῖς βίοις || p. 3,4 ἀγγελῶν || 5 προστίθησι || 10 Σωκράτης οὐ περιπατεῖ οι. || 15 ἡλιον || post τὸ add. δὲ || κατηγορούμενον || μόνον οι. || 17 δεῖξε || 18 προηγουμένως || 19 σπουδῆς] τιμῆς || 21 διαζευγμένον || ἔχουσι || εἴ τις || 24 ἀντῷ ἐπέρας coll. || 25 θέλοι || 26 μέλλοι || 27, 28 ὑποθέσεων || 30 ὑποθέσεων || 31 ἀποφάσεις || κατηγοριῶν || p. 4,4 πολὺ πρόσμονεῖ ||

p. 271,15 post φαν. add. δὲ || 19 ἀληθῶς || 20 δεῖξαι || 22 ἀποφάσαι (superser. κατα) || 27 τὰ κύτα] ταῦτα || 30 γρηγάμενος usque ad finem οι.

LAURENTIANUS 72,23 [Bandini III p. 38] chartaceus saeculo XIII vel L^b XIV exaratus ac situ misere affectus Ammonii commentarium f. 1^r—254^v praebet praemissō titulo ἀρμωνίου τοῦ ἔρμενού ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἔρμηντας τοῦ ἀριστοτέλους. extrema pars inde a verbis οὐ διυγατόν. καὶ τοῦτο εἰκότως (p. 218,16) altera manu saeculo XV suppleta est. tertia manus ea quae a prima exarata sunt (p. 1—218,16) correctionibus instruxit. nos eam partem, quae primae manui debetur, specimine ab I. Tschiedelio dato examinantes hanc ex eodem exemplari atque codicem L^a descriptam esse intelleximus, et quidem hunc librarium diligentius munere functum esse quam librarium illius codicis.

p. 1,4 παραδεδομένων || 12 πέντε οι. || 13, 14 καὶ λέγωμεν —έρμηντας οι. || 17 τοῦτο τὸ σύγγρ. coll. || 20 ἀποδεῖξε || 23 διέλωμεν (corr. ἔλωμεν) || p. 2,6 ἡμὲν οι. || 8, 9 κοινοῖς (κοινωνοῖς in mrg. m²) || 15 εἰς] ἦς (corr. m²) || 22 διδάσκει ἡμᾶς in mrg. suppl. m² || 34 ἐν τοῖς βίοις || p. 3,4 ἀγγελῶν || 5 προστίθησι || 15 post τὸ add. δὲ || μόνον ἡμὲν (num. corr.) || 17 δεῖξε || 18 προηγουμένως || 19 σπουδῆς] τιμῆς || 21 ἔχουσι || εἴ τις || 24 ἀντῷ ἐπέρας coll. || 25 θέλοι || 26 μέλλοι || 30 ὑποθέσεων || 31 κατηγοριῶν ||

MONACENSIS 222 [vide praefationem Ammonii in Arist. Cat. comm. M p. XIX] hunc Ammonii commentarium f. 48^v—89^r exaratum habet. foliis a superiore parte peresim quaedam litterae evanuerunt, sed nullo negotio suppleri possunt. subscriptio post opus peractum f. 89^r legitur haec τοῦτο τὸ κάλλιστον βιβλίον ἐστι κτῆμα Δημητρίου Τριβώλη Πελοποννησίου

ἐκ Σπάρτης. ἐπιμάργην δὲ καὶ τοῦτο μετὰ τὴν ἔμῆς πατρὸῖς ὅλωσιν τῆς Λακεδαιμονίους τῆς ποτ' εὐδαιμονίου. ad margines fere eadem scholia appieta sunt, quae in codice A leguntur. de fide videoas p. VII. contulit G. Schmitthenner.

Mª MARCIANUS 12 cl. IV [vide praefationem Ammonii in Arist. Cat. comm. p. XIX] inde a f. 126^r hunc commentarium exhibet, quem ex eodem fonte atque Ammonii in Isagogen et Categorias commentarios, id est ex codice Laur. 71,3 (F), derivatum esse specimen ab I. Tschiedelio datum aperte docet.

N MARCIANUS 235 [Zanetti p. 119] chartaceus saeculo XV diversis manibus scriptus hunc commentarium f. 53^r—147^v sub titulo ἀρμανίου τοῦ ἑρμείου ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας τοῦ ἀριστοτέλους exhibet. ex specimine, quod I. Tschiedel dedit, intellegitur codicem consimilem esse eodici L^b atque derivatum ex exemplari multis adsperso maculis correctionibusque depravato.

p. 1,4 παραδεδομένων || 12 πέντε ομ. (δέκα superser.) || 13. 14 καὶ λέγωμεν—ἑρμηνείας in mrg. suppl. || 17 τοῦτο τὸ σύγγρ. coll. || 23 διέλωμεν || p. 2,6 ἡμῖν superser. || 8. 9 κοινοῖς (corr. κοινωνοῖς) || 34 ἐν τοῖς βίοις || p. 3,4 ἀγγελῶν || 5 προστιθῆσται || 17 δειξεῖς || 18 προγονομένων || 19 σπουδῆς] τιμῆς || 21 ἔχουσι || εἴ τις || 24 αὐτῷ ἐτέρας coll. || 25 θέλοι || 26 μέλοι || 30 ὑποθέσεων || 31 κατηγορῶν ||

p. 271,18 ἀν ομ. || 19 τῶν ομ. || 23 καταφάσεως || 27 τὰ αὐτὰ] ταῦτα || p. 272,5 διὰ ομ. || 7 ante ἐπὶ add. ἄμα || 8 ἄμα ομ. || 9 ὁ αὐτὸς || 17 ἄρθροις (τὸ ομ.) || 18 τὰ αὐτὰ] ταῦτα || δὲ ομ. || 25 αὐτὴν ομ. || 28 τὰ ομ. || 30 post ὅτι add. καὶ ||

O VATICANUS 2189 [vide praefationem Ammonii in Porph. Isag. comm. p. XIV] f. 143^v—152^r sub titulo ἐκ τοῦ εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας τοῦ ἀριστοτέλους ὑπομνήματος ἀρμανίου, τίνα δεῖ προθεωρεῖν πρὸ ταύτης τῆς πραγματείας ea quae in hac editione p. 1,3—17,3 leguntur exhibet. hac parte perfecta f. 152^v—153^r brevis expositio de determinatione οὐ πᾶς, ex Ammonii commentario p. 93,19—94,28 excerpta, additur, quae incipit περὶ τοῦ οὐ πᾶς προσδιορισμοῦ. Θορυβοῦσί τινες περὶ τῆς μερικῆς ἀπαρχαῖης τῆς οὐ πᾶς λέγοντες μὴ ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι πρὸ τὴν πᾶς, desinit διόπερ καὶ ὁ πᾶς καὶ ὁ οὐ πᾶς καὶ ὁ τίς καὶ ὁ οὐδείς, ὡς κατ’ ἄμφω τὴν τε ποιότητα καὶ ποσότητα μαγέμενοι, κατ’ οὐδεμίαν συντρέχουσι τῶν ὄλων. sic decurtato commentario non est, quod specimen subiciamus.

T VATICANUS 247 [vide praefationem Ammonii in Arist. Cat. comm. p. XXII] hunc commentarium f. 115^r—201^v exaratum habet. titulus est ἀρμανίου τοῦ ἑρμείου ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἑρμηνείας, subscriptio τέλος ἀρμανίου ἑρμείου τοῦ περὶ ἑρμηνείας. specimine, quod I. Tschiedelio debetur, docemur codicem cognitione quadam cum codice F contineri atque ex eodem videri fonte fluxisse.

p. 1,7 εἰσενέγκαι || 12 γιγνέσθω || 14 λέγομεν || 20 ἀποδεῖσαι || 22 συναγείρειν || p. 2,6 ἡμῖν ομ. || 10. 12. 14. 16 τὸ] τοῦ || 29 ὄμωτικόν || p. 3,1 ὄμωτικοῦ || 4 ἀγγελῶν ||

5 προστίθησι || 11 ποτὲ δὲ ἀποφατικῶς οὐ. || 17 δεῖξεις || 19 σπουδῆς] τιμῆς || 21 ἔχουσι || εἰ τις || 25 θέλει || 26 μέλλοι || 32 ἀκολουθεῖσιν ||

p. 271, 18 ἄν οὐ. || 19 τῶν οὐ. || p. 272, 4 συναγῶν (sic) || 5 διὰ οὐ. || 5, 6 προσ-
σολ. || 8, 9 παραλέσιπε || 25 τὴν οὐ. || 32 τὸ] τῶν ||

VINDOBONENSIS phil. gr. 10 [vide praefationem Ammonii in Arist. V Cat. comm. p. XII] hunc librum f. 103^r—276^r continet anteposito titulo ἀμμωνίου τοῦ ἐρμείου ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας ἀριστοτέλους. post Ammonii prolegomena f. 108^r—123^v particula ex Pseudo-Magentini commentario, de quo infra exponetur, interposita est. inde a f. 173^r plurimis locis Ammonii commentarius interruptus est scholiis insertis, quorum alia nota ἴωάννου distincta sunt, alia nomine carent. haec quoque infra in examen vocabuntur. de codicis auctoritate ex specimine, quod ipse deprompsit, statuendum est librarium ex eodem exemplari transscripsisse, unde codex F derivatus est, atque satis diligenter munere esse funetum, ut hic codex codici F fide paulum cedere putandus sit.

p. 1, 7 εἰσενέγκαι || 12 γηγένθω || 14 λέγομεν || 20 ἀποδεῖξει (superscr. ἐπι) || p. 2,
13 ἥρις || 14 ἐρωτιματικῶν || 20 δὲ οὐ. || 21 ἀπλῶς || 29 τι] τοι || p. 3, 4 ἀγγέλλων ||
5 προστίθησι || 6 πρότασιν || 15 δὲ ἥρις || 18 δέσιοι [|| 19 σπουδῆς] τιμῆς || 21 ante
λόγου add. καὶ || 23 ἐτέρῳ (superscr. ως) || 26 κρατεῖν || p. 4, 22 ἔχῃ || 29 δὲ (alt.)
οὐ. || 30 οὕτως (corr. μὲν) || p. 5, 3 τὰς] δὲ || 4 αἰσθ. φαντ. coll. || 7 παρὰ (corr.
περὶ) τὸν || προέρχεται || 10 ἐπὶ τοῦ πυρῷ.] ἐποψ. || ἐρωτιματ. || 12 παρ’ αὐτὸν ὑπάρ-
χεις || 22 prius ἦ] εἰ || 26 ἐπαγγ. || post ἔντεχνον add. καὶ κεκοψευμένην || p. 6, 1 ὅπου]
οὕπω superscr. || 9 διὰ] ἀπὸ μὲν ||

EDITIO PRINCEPS ALDINA forma magna anno MDIII Venetiis in lucem a prodiit, cum Pseudo-Magentini in librum De interpretatione commentario, de quo infra exponemus, atque Pselli eiusdem libri paraphrasi Ammonii-que in Categorias commentario¹⁾ in unum volumen congesta. lemmatum terminos editor suo arbitrio usus definivit²⁾ idemque altero capite peracto ad p. 159, 9 post λέγωμεν addidit 'Ανακεφαλαίωσις τοῦ δευτέρου τυγχατος. 'Η διαιρέσις τοῦ ὑποκειμένου εἰς καθ' ἔκαστα. μερικάς, ἀπροσδιορίστους, καθόλου. 'Οτι οὐδὲ διαιρετέον καὶ τὸ κατηγορούμενον εἰς προσδιωρισμένον καὶ ἀπροσδιόριστον. 'Οτι αἱ ἀπροσδιόρισται οὐκ ἀντιφάσκουσιν. 'Εν φι καὶ πῶς γίγνεται ἡ ἀντιφάσις. Διαιρέσις ἀμα τοῦ κατηγορούμενου εἰς παρελκυθός, ἐνεστάς, μέλλον. Καὶ τῆς
οὐκείης εἰς ἐνδεχόμενον, ἀναγκαῖον, ἀδύνατον. 'Εν φι καὶ διτὶ οὐκ ἔστι τὸ ἐνδεχόμενον διὰ τρεῖς λόγους, καὶ διτὶ ἔστι διὰ δύο λόγους, καὶ τὰς ἀνατροπὰς τῶν
δύο ἀναιρέσεων τοῦ ἐνδεχόμενου. Τὸ λοιπὸν τῆς διαιρέσεως τοῦ ὑποκειμένου εἰς
ώρισμένον καὶ ἀριστον.

¹⁾ in titulo volumini anteposito Ammonii et Magentini in librum De interpretatione commentaria reliquis neglectis inscribuntur, sed a principio Aldum in animo habuisse quattuor commentaria imprimenda curare ex praefatione intellegitur.

²⁾ stemma Aristotelicum (p. 22 a 24), quod editor lemmate p. 230, 14 decurtato suo loco omisit, in margine codicis invenisse videtur atque alienis notis admixtis falso

Editionis principis recensio paucissimis correctionibus additis lemma-tisque ex quodam Aristotelis codice completis illa editione propagata est, quae *Venetiis per Ioan. Ant. & Petrum fratres de Nicolinis de Sabio sumptu Melchioris Sessae. Anno MDXLV* impressa est. ex hac editione fluxit altera Aldina *VENETIIS APUD ALDI FILIOS MDXXXVI* impressa, quam qui confecit ne typographica quidem menda abluere operae pretium putavit.

H VERSIO LATINA

Versionem latinam Carolus Kalbfleisch me docuit codice lat. Parisino 16600 [L. Delisle p. 69] saeculo XIII exarato¹⁾ f. 83^r—136^v con-tineri eiusdemque viri docti curae ac comitati specimen infra sub-iunctum debetur, unde appetet versionem ab homine satis indocto ora-tione rudi atque inquinata confectam neque ad verba rectius constituenda neque ad sensus acrius intellegendos quicquam valere.

PERI ARMENIAS.

Multum quidem inter sapientes est nominatus liber Aristotelis, qui dicitur peri armenias, et propter frequentiam eorum quae in ipso traduntur theoreumatum et propter difficultatem lecturae. propter quod scriptae sunt multae sollicitudines multorum expiatorum circa ipsum.

loco interposuit; nam ante verba ²Αληθὲς δέ ἔστιν εἰπεῖν (p. 210, 1) haec impressa in-veniuntur:

κατάφασις ἀπλῆ	³ Απόφασις ἀπλῆ
πρὸ δύνατὸν εἶναι.	τρὶς οὐ δύνατὸν εἶναι.
τὴν κατάφασις ἀπλῆ	την ⁴ Απόφασις ἀπλῆ
ἐνδεχόμενον εἶναι.	οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι.
σε ⁵ Απόφασις ἀπλῆ	σε κατάφασις στερητικὴ ἀπλῆ
οὐκ ἀδύνατον εἶναι.	ἀδύνατον εἶναι.
λίς ⁶ Απόφασις ἀπλῆ	λίς κατάφασις ἐκ μεταθέσεως
οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι.	ἀναγκαῖον μὴ εἶναι.
κατάφασις ἐκ μεταθέσεως	⁷ Απόφασις ἐκ μεταθέσεως
δευ δύνατὸν μὴ εἶναι.	τε οὐ δύνατὸν μὴ εἶναι.
τέ κατάφασις ἐκ μεταθέσεως	τάρ ⁸ Απόφασις ἐκ μεταθέσεως
ρα ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι.	τη οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι.
σε ⁹ Απόφασις ἐκ μεταθέσεως	σε κατάφασις στερητικὴ ἐκ μεταθέσεως
λίς οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι.	λίς ἀδύνατον μὴ εἶναι.
κατάφασις ἐκ μεταθέσεως	κατάφασις ἀπλῆ
οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι.	ἀναγκαῖον εἶναι.

1) secundum catalogum saeculo XIV, sed Kalbfleisch saeculum XIII terminavit nixus subscriptione ad versionem Simplicii in Categorias commentarii eodem codice propagatam subiuncta, de qua occasione data ipse exponet.

si quid autem poterimus et nos inferre ad libri explicationem, multam utique gratiam deo continebimus, ad memorium revocantes expositiones divi nostri magistri procti platonici . . . .

Principium igitur nobis fiat V^o capitulorum inductio, quea consuerunt ante lecturae explanationem tractari, et dicemus quae sit intentio libri peri armenias et quem habeat ordinem ad alia Aristoteli opuscula logici negotii et quae causa huius inscriptionis scilicet peri armenias et quod opus est super omnia, quae divisio sit huius libri in capitulu. quaerere enim ad quid sit utilis liber peri armenias philosophari volentibus intentione eius manifesta est superfluum ostendere.

Quae igitur intentio? hoc enim necesse etiam ante alia determinare et ad hanc omniam quae deinceps copulare. ut igitur hoc diligenter accipiamus, reminisci oportet multorum (dictorum?) in prooemiis lectionis prædicamentorum, dico autem quod logicum quidem negotium finem habet inventionem demonstrationis, præcedit autem hanc eiusque (?) sillogismi simpliciter notitia, et hanc præcedit theoriam simplicium sermonum componentium sillogismum speculativum, hunc autem comprehensio omnium secundum genera simplicium vocum, ex quibus simpliciter sillogismus habet generationem. cum tradidisset igitur aristoteles in libro prædicamentorum id quod de simplicibus vocibus negotium logicum expetebat, in hoc opusculo proponit tradere simplices orationes, quae sunt ex complexione simplicium vocum, velut directas a volentibus aliquid sillogizare ad percipientes orationes protuses, id est propositiones, ab antiquis nominatas. ut vero orationis existentibus V speciebus, scilicet vocativa, ut venite atrides, et imperativa, ut in festina venire, et interrogativa, ut quisnam unde unus virorum, et optativa, ut utinam iupiter velit hoc, et super hoc enantiativa, scilicet quam enuntiamus de quacunque re, puta dñi omnia sciunt, omnis anima immortalis est, non de simplici oratione in hoc negotio docet nos aristoteles sed de sola enuntiativa. et hoc merito; sola enim haec species orationis ostensiva est veritatis et falsitatis et ab hac sunt demonstrationes, de quibus totum logicum constitutum est.

III CONSPPECTUS COMMENTARIORUM POST AMMONIUM SCRIPTORUM

PHILOPONUM librum De interpretatione commentario illustrasse et Philoponus Arabum testimoniis¹⁾ docemur et ex Pselli nota intellegitur (ed. Ald. 1503 f. N 6^v) καὶ τοῦτο ἡγήσωμεν καὶ ἀκριβωσάμεθα, πότερον ἔστι τις καὶ ἄλλος παρὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους, ὅλαχος μὲν εἰρημένος ἐνταῦθα δὲ παραλειψιμένος, η̄ οὐδαμῶς.²⁾ θν δὴ οἱ ἐμὲ (sc. Ἀριστοτέλην) ἐξηγησάμενοι ὑπάργυρα κατωνύμιασαν. οὐ θαυμαστὸν δέ, εἰ τοὺς μετὰ πολὺν γρόνον ἐξηγησαμένους τὰ ἐμὰ συγγράμματα ὡς ἥδη τὴν ἐξηγήσιν τούτων πεποιηκότας τῷ λόγῳ νῦν παραλήψουμε. ἀστρονόμος γάρ εἰ καὶ τις ἄλλος καθεστηκώς, ὡς ἐκβεβηκὼς ἐπίσταμαι τὸ ἐσόμενον. ἔσονται δὲ εῦ οἶδα πολλοὶ μὲν καὶ ἄλλοι, Ἀμμώνις δέ τις ἐλλόγιμος εἰ καὶ τις ἄλλος καὶ ὁ τοῦτον ἐκδεξάμενος Ἰωάννης Φιλόπονος, ων δὲ μὲν Ἀμμώνις³⁾ οὐ τρόπον ὠνόμασε τὸν ὑπάρχοντα, ἀλλ' ὄνομα εἰδοποιὸν τῶν ἀνευ τρόπου προτάσσεων, ὁ δέ γε Φιλόπονος τοῖς τρόποις συναριθμήσει καὶ μέρος τοῦ ἐνδεχομένου θήσεται τὸ ἐκβεβηκός, φῆ καὶ τις πολλοστὴς μετ' ἐκεί-

¹⁾ A. Müller, *Die griechischen Philosophen in der arabischen Überlieferung* (Halle 1873) p. 14.

²⁾ cf. Amm. p. 215,29.

³⁾ cf. p. 216,18.

νους γεγονός φιλόσοφος συνθήσεται (sc. Ψέλλας), ὃν καὶ φιλόσοφον ὑποτον βασι-
λέων τις θύει φιλολογώτατος. sed ex illis scholiis, quae nota ἰωάννου in-
structa codice Vindobonensi phil. gr. 10¹) continentur, admodum pauca
videntur a Philopono originem cepisse. haec scholia incipiunt a f. 173^r,
atque ea quae ad f. 206^v leguntur, omnia adseribuntur Ioanni, reliqua
anonyma sunt practer duo f. 223^v et f. 248^v rursus ἰωάννου nota ornata,
extremum Ammonii opere peracto f. 276^v invenitur. anonyma scholia
non neglegentia seribae auctoris nomine carere intellegitur ex notis
f. 206^v appictis, ubi post Ioannis scholion novum distinguitur nota ἄλλως
addita. appareat igitur a scholiasta duo saltem libros exscriptos esse.
sed ne anonyma quidem scholia omnia ex eodem libro fluxisse et notis
ἄλλως vel ἄλλως εἰς τὸ αὐτό, anonymis praecedentibus, docemur et diversis
scholiis eundem locum illustrantibus demonstratur. tot libris exscriptis
ordinem interdum perturbatum esse haud mireris, sed idem scholion
f. 248^r et f. 248^v bis adiectum scholiastae oscitantiam coarguit intolerabilem.
fontibus scholiorum quaesitis facile cognoscitur Ioannis qui di-
citur librum ipsum quoque congeriem fuisse ex variis commentariis
haustum. velut primum scholion ad lemma ἐπεὶ δὲ ἔστι τὰ μὲν καθόλου
τῶν πραγμάτων τὰ δὲ καθ' ἔκαστα (p. 17^a31) adiectum, quod incipit ἐπεὶ
δὲ τὸν φιλόσοφον μετὰ τῶν λοιπῶν πασῶν ἀρετῶν καὶ φιλοσύνημον εἴναι δεῖ,
derivatum est ex Pselli paraphrasi (ed. Ald. f. M 4^v). eidem alia duo
scholia debentur. complura inveniuntur, quae cum ipso Ammonio ad
verbū concinant, velut f. 177^v τὸ γάρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει ἀλλ'
δὲ τι καθόλου, τοῦτ' ἔστιν οὐκ αὐτὴν σημαίνει τὴν τοῦ εἰδους τοῦ καθόλου φύσιν
(Amm. p. 101,2, 3). reliquorum fontes frustra quaesivi, nisi quod unum
deprehendi ad verbū congruens cum codice Ambros. L. 93.²) omnia
Ammonio posteriora esse facile ex ratione interpretandi cognoscitur.
in his esse quae a Philopono originem ceperint si quis ex arta cum

¹⁾ hunc codicem, de quo p. XIII dixi, Fabricius (B. Gr. III p. 213) spectare videtur,
cum dicit Ioannis Philoponi scholia manu exarata haberi in Bibl. Vindobonensi. nam
in reliquis codicibus Vind., qui quidem in librum De interpr. scholia exhibeant, Philo-
poni nomen nusquam occurrit; velut in codice Vind. phil. gr. 41 [Nessel p. 29], qui
f. 1—22 Aristotelis librum cum anonymi eiusdem antiqui auctoris scholiis exhibere di-
citur, quamquam id specimen, quod R. Beer vir doctissimus Vindobonensis inde descri-
psit, nos docet auctorem eorum etiam Psello posteriorem fuisse atque ex Ammonii,
Pselli aliorumque libris hausisse. etenim scholia incipiunt f. 1 περὶ ἐρμηνείας αὐτὸν κα-
λεῖν ὁ ἀριστοτέλης ἀξιος ὡς ἐρμηνεὺς τὴν τῆς ψυχῆς γνῶστν (vide Ammon. p. 5,18). aliud
est προέταξ τὸ ὄνομα τοῦ ὥματος ὡς ἀτελέστερον, καθὸ τὸ μὲν ὑπόκειται καὶ μεταλαμβά-
νεται τὸ δὲ κατηγορεῖται καὶ μεταδίδωσι, quod apud Psellum (ed. Ald. f. M 1^r) scriptum
videmus. codicem Vind. phil. gr. 217, quem Nessel p. 117 dicit f. 193^v—205^v Aristoteli-
librum De interpr. cum Mathusalae Monachi Sancti Montis Sinai adnotationibus
marginalibus et interlinearibus continere, a Beorio docemur f. 192^v—195^r partem Ari-
stotelis Physicorum, a f. 196^r Metaphysicorum A exhibere, unde Nesselium erravisse ap-
paret. de Vind. phil. gr. 139 vide p. XIX not.

²⁾ de quo vide p. XXXI.

Ammonio cognatione coniciat, eisdem non aduerser. nam facile est sibi informare nucleum scholiorum Philoponi esse, ceterorum frustula paulatim acrevisse atque illius nomen accepisse. sed res ad liquidum perduei iam non potest, quia scholiastes eam expositionem, quo Pselli testimonium pertinet, apponere supersedit. ex iis scholiis, quae auctoris nomine carent, nullum cum Ammonio congruit, quamquam multa illius doctrinam redolent. unum congruit cum scholio eodicis Parisini 1942¹⁾), quod dubium est an ex Elia fluxerit. sub finem firmius assequimur fundatum, nam ea scholia, quae ad quintum libri Aristotelici caput (p. 23^a-27 sq.) pertinent, plurima ex Pseudo-Magentini commentario, de quo infra agam, deprompta sunt, unum ex Pselli paraphrasi fluxit.

Nunc ad hanc scholiorum congeriem illustrandam ex iis, quae C. Kalbfleisch in nostrum usum deseripsit, pauca eligam exempla.

f. 197v (in mrg. ιωάννου) Εἰ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι λευκόν (Arist. p. 18^a-39). Ἐπειδὴ τοῦ προειρημένου ληματίου τίθησι τὴν κατασκευὴν πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἀπροσδιορίσαν προτάσεων· ἐπὶ γάρ τῶν τοιούτων ἀληθεύει ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις (cf. Ammon. p. 140,32).

Οὗτος ὁ πότερος ἔτυχεν (p. 18^b-5). Τὸ ἐνδειχμένον τριγῆς λέγεται· τὸ μὲν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἔστι τὸ δὲ ὡς ἐπὶ ἔλαττον τὸ δὲ ἐπίσης. ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μὲν, ὡς τὸ ἐν γήρᾳ πολιοῦσθαι· ὀλίγοι γάρ οἱ μὴ τοῦτο πάσχοντες, περὶ δὲ τέχνην καὶ φύσις καταγίνεται· αὗται γάρ ὀλιγάκις ἄμαρτάνουσι πλεῖστον δὲ κατορθοῦσιν. ἐπὶ ἔλαττον δὲ. ὡς (τὸ) τὸν πορευόμενον λουθῆναι θήσαριψή ἔντετυχρηκέναι· σπάνιοι γάρ οἱ τούτου ἐπιτυχράνοντες, περὶ δὲ τόχη καὶ τὸ αὐτόματον στρέφεται. ἡ μὲν ἐν προαιρέσεως ἐξηρτημένη τὸ δὲ κατὰ τὸ ἀπροσάρετον γινόμενον. τὸ δὲ ἐπίσης, (ὧς τὸ) λουθῆναι καὶ μὴ λουθῆναι, εἰς τὸ ὅπότερ ἔτυχεν ἀνακτέον· ἴσορρηπτὲς (ἴσορρηπτης cod.) γάρ ἔστιν· τὸ δὲ ἀπὸ τύχης· εἰς τὸ ἐπὶ ἔλαττον. (cf. Amm. p. 142,1.)

Τὸ γάρ ὅπότερ ἔτυχεν (p. 18^b-6). Τὸ ὅπότερ ἔτυχεν οὐκ ἔχει φύσιν λόριζμένην, ἀλλὰ ἀρρίστως λέγεται, καὶ οὔτε ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος, οὔπερ ἔστι δηλωτικὸν τὸ ἔχει, οὔτε ἐπὶ τοῦ μέλλοντος, οὔπερ ἔστι δηλωτικὸν τὸ ἔχει, λόριζμένως (λόριζμένον cod.) ἀληθεύει (ἀληθεύειν cod.) ἡ Φεύδεται (cf. Amm. p. 143,3).

f. 198v (in mrg. ιωάννου) Ωστε δεῖ ἀληθὲς ἡν ἐπειτεν (p. 18^b-10). Ωστε, φησίν, (εἰ) ἐδείχθη ἀληθὲς τὸ γθὲς παρ' ἡμῶν λεγόμενον γενήσεσθαι εἰς τὴν σίμερον πρὸ τοῦ γενέσθαι λεγόντων ὅτι αὔριον τὸ καὶ τὸ ἔστιν ἡ οὐκ ἔστιν, ἐξ ἀνάγκης δεῖ καὶ διὰ παντὸς ἀληθὲς ἡν εἰπεῖν ἐπὶ παντὶ πράγματι γινομένῳ πρὸ τοῦ ἐκβῆναι ὅτι ἡ ἔστι καὶ αὔριον, διάτι ἐξῆλθε καὶ γέροντες.

f. 206v (in mrg. ιωάννου) Ἐπεὶ δὲ ἔστι τι κατά τινος ἡ κατάφασις σημαίνουσα (p. 19^b-5). Τὸ ἐπεὶ δὲ ἔστι τι κατά τινος οὕτως συντακτέον· ἐπεὶ δὲ ἡ κατάφασις ἔστι σημαίνουσα τι κατά τινος ὑποκειμένου, τοῦτο δὲ τὸ ὑποκειμένον ἡ λόριζμένον ἔστιν ἡ ἀρρίστον, ἔσται πᾶσα κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἡ ἐξ ὀρίματος καὶ ἥματος ἡ ἐξ ἀρρίστου ὑνδρατος καὶ ἥματος, είται συμβιβάσαι τὰ ἀναμεταξύ.

(Ἄλλως) Ἐληρώσας τὰ περὶ τοῦ ἐνδειχμένου θεωρήματα καὶ μέλλων (μᾶλλον cod.) πέρας ἐπιθεῖναι τῷ δευτέρῳ τμήματι, ἐπεὶ ἀπηριθμήθησαν αἱ ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμένου προτάσεις οὖσαι ρυθμόν, ἐνέκειτο δὲ εἰς τῶν τοιούτων (εἰς τὸν τοιοῦτον cod.) καὶ ἀρρίστος ὑποκειμένος, ἀνεξέταστος δὲ ἡν ὁ περὶ τούτου λόγος, νῦν ὡσπερ καὶ περὶ αὐτοῦ ἀναμνησθεῖς ὁ Ἀριστοτέλης ἄμα μὲν ἐκτίθεται καὶ αὐτὸν ἄμα δὲ καὶ ἀπορίαν τινά, ὅτι εἰ (ἡ cod.) πρότασις ἡ ἐν καθ' ἐνὸς θέλουσα σημαίνειν καταφατικὴ οὖσα ἡ ἐν ἀφ' ἐνὸς ἀποφατικὴ τυγχάνουσα, πᾶς οὖν δυνατὸν εἰπεῖν ἐξ ἀρρίστου ὑποκειμένου πρόπτου, ὥστε, ὡς εἴρηται, πολλὰ σημαίνει

¹⁾ vide p. XXVI.

τὸ δάριστον καὶ οὐχί ἐν; λόγις· ὅτι δυνατὸν καὶ ἐξ ἀσήτου πρόταξιν (προτάσσεως cod.) είναι καὶ ἐν καθὴ ἑνὸς σηματίνει, οἷον οὐκ ἄνθρωπος περιπατεῖ, ἐὰν τὰ παρὰ τὸν ἄνθρωπον ἵνε ἔν λάβωμεν (cf. Amm. p. 156,12).

Τοῦτο δέ ἐστιν ἡ ὄνομα ἡ τὸ ἀνώνυμον (p. 19 b 6). ⁷Οπως μὴ ὄμώνυμον ἀλλὰ μιᾶς φύσεως σημαντικὸν τὸ ἐν τῇ καταφάσει κατηγορούμενον καὶ ὑποκείμενον.

⁸Ἐκ τῶν κειμένων (p. 19 b 14). ⁹Ηγουν τῶν μετὰ τῶν δύομάτων συγκειμένων ἡ ἐκ τῶν ὄρισθέντων προτάσσεων, ὅτε περὶ ῥήματος ἐλέγετο κατὰ τὴν ἐν τῇ προτάσει τάξιν καὶ θέσιν. τὸ ἐστὶ καὶ ὄνομα ὄνομάσει καὶ ῥῆμα, ὄνομα μὲν καθὸ σημαίνει τι σημαντικὸν ἐνεργείας ἡ πάθους, ῥῆμα δὲ ὡς προσηγμάνει γρόνι.

¹⁰Ἐν γάρ πως σημαίνει τὸ ἀσήτον ὄνομα (p. 19 b 9). Τῆς λέξεως ἡ ἀκολουθία, εἰ καὶ μεταξὺ τὴν διδασκαλίαν παρεμβάλλει τοῦ ἀνώνυμου (ἄνω cod.) ὑποκειμένου, ἡνάγκασται διὰ μικροῦ ποιῆσαι τὴν ἀπόδειξιν. ἔχει δὲ οὕτως· ἐπεὶ δέ ἐστι τι κατά τινος ἡ καταφάσης σημαίνουσα, τοῦτο δέ ἐστι τὸ ὄνομα ἡ τὸ ἀνώνυμον, ἔσται πᾶσα κατάφασις ἡ ἐξ ὄντων καὶ ῥήματος ἡ ἐξ ἀσήτου ὄντων καὶ ῥήματος. οὐκ ἀπεικότως δὲ τὸ πως ἔθηκεν, ἀλλὰ ὑπὲρ τοῦ ἐνδείξασθαι ὅτι οὐ μίαν μόνην φύσιν σημαίνει καθὰ τὸ ὄρισμένον.

f. 247v (ἀλλος) Εἰ γάρ τῶν συμπλεκομένων αὗται ἀλλήλαις ἀντίκεινται ἀντιφάσεις (p. 21 a 38). Εἰ γάρ τῶν συμπλεκομένων ἀλλήλαις φωνῶν πρὸς τὴν γένεσιν τῶν ἀντιφάσεων τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου ἡ ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου γινομένιν προτάσσεων αὗται ἀντίκεινται ἀλλήλαις πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀντιφάσεις, δσαι κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τὴν ἀντίφασιν ἔχουσιν (cf. Amm. p. 221,27).

Εἰ γάρ κατὰ παντὸς ἡ κατάφασις ἡ ἀπόφασις, τὸ ἔδιλον ἔσται ἀληθὲς εἰπεῖν εἶναι μὴ λευκὸν ἄνθρωπον (p. 21 b 3). Εἰ γάρ ἀπόφασιν εἴπῃ τις εἶναι τῆς καταφάσεως τῆς λεγούσης ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος¹¹ τὴν ἔστιν οὐ λευκὸς ἄνθρωπος, συμβίσεται ἐπί (f. 248r) τινος ἔδιλου ὑποκειμένου ἀληθεύειν τὴν ἀπόφασιν ταύτην· ὁ γάρ λέγων τὸ ἔδιλον ἄνθρωπον εἶναι λευκὸν φεύδεται, φευδομένης δὲ τῆς καταφάσεως ταύτης ἀληθεύει ἡ κακῶς λεγομένη ἀπόφασις ἡ λέγουσα τὸ ἔδιλον ἔστιν οὐ λευκὸς ἄνθρωπος, εἰ ἐπὶ παντὸς πράγματος ἡ κατάφασις ἡ ἡ ἀπόφασις ἀληθεύει ἡ φεύδεται· ὥστε ἔσται τὸ ἔδιλον ἄνθρωπος μέν, οὐ λευκὸς δέ. συνηγορεῖν νῦν δὲ Ἀριστοτέλης τάχα *(δοκεῖ)* τοῖς λέγουσιν ὅτι τὸ (τοῦ cod.) οὐ ἀρνητικὸν μόριον τὸ ποιητικὸν τῆς ἀπόφασεως γρὴ συνάπτειν τῷ ἔστι τρίτῳ (τὸ ἔστι τρίτου cod.) προσκατηγορουμένῳ, ἀλλὰ μετ' ὀλίγον ἐλέγει αὐτοὺς ἐπισυνάγων ἄποτα.

Εἰ δὴ τοῦτο οὕτως καὶ δσαις τὸ εἶναι μὴ προστίθεται (p. 21 b 5). Τουτέστιν ἐν ταῖς ἐνεργείᾳ ἔχούσαις τὸ ἔστι προτάσσει καὶ ἐν δσαις τὸ ἔστι μὴ προστίθεται ἐνεργείᾳ ἀλλὰ δυνάμει τὸ αὐτὸν γενίσεται, ὥσπερ ἀν εἰ τὸ ἔστι προσκέοιτο (προσέκοιτο cod.) ῥῆμα ἐνεργείᾳ.

¹²Ωστε εἰ ὁὕτως πανταχοῦ (p. 21 b 12). ¹³Ωστε εἰ πανταχοῦ κατὰ τὸ ἔστιν ἐποιοῦμεν τὴν κατάφασιν, καν τε δυνάμει ἦν ἐν τῇ προτάσει τὸ ἔστι καν τε ἐνεργείᾳ, καὶ ἐν ταῖς μετὰ τρόπου κατὰ τὸ ἔστι ποιήσομεν αὐτὴν καὶ οὐχὶ κατὰ τὸν τρόπον. (ἀλλος) ¹⁴Ωστε εἰ ὁὕτως πανταχοῦ καὶ ἐν πάσαις ταῖς προτάσσειν ἐν τῷ τρίτῳ προσκατηγορουμένῳ τὸ οὐ προστίθεται μόριον, ἀπόφασις ἀν εἴη καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι *(τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι, ἀλλὰ τοῦτο φεύδεται· ἀπόφασις γάρ τοῦ δυνατὸν εἶναι) οὐ τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι·* ὁ γάρ τρίτος δρεῖται ἔχειν τὸ οὐ ἀρνητικὸν μόριον καὶ οὐχὶ τὸ ῥῆμα. [ἐπὶ τῆς ἐνδειχομένης ὅλης ὁ τρίτος ὄφειται λαμβάνειν τὸ οὐ καὶ ποιεῖν τὴν ἀπόφασιν].

Καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις ἔσται (p. 21 b 10). [Καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις]. οὕτως συνηγόρησε τοῖς ἐπιπολαίως (ἐπιπολέως cod.) νομίζουσιν ὅτι ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου προτάσσεων τὸ (τοῦ cod.) οὐ ἀρνητικὸν μόριον τὸ ποιητικὸν τῆς ἀποφάσεως (ἀποφάσεως cod.) τῷ ἔστιν ἡ τῷ (τὸ utrobique cod.) εἶναι (γρὴ) συμπλέκειν καὶ ποιεῖν τὴν ἀπόφασιν. διὸ καὶ ἐπήγαγε συμπέρασμα λέγων· ὥστε εἰ ὁὕτως πανταχοῦ, καὶ ἐπὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις οὐ τὸ οὐ δυνατὸν εἶναι ἀλλὰ τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι.

Δοκεῖ δὲ τὸ αὐτὸν δύνασθαι καὶ εἶναι (p. 21 b 12). ¹⁵Ηγουν δέξα ἔστιν ἀληθής, ὡς τὸ δυνατὸν τὸ ἰσοδυναμοῦ τῷ ἐνδειχομένῳ δύναται εἶναι καὶ μὴ εἶναι· δύναται γάρ τὸ αὐτὸν καὶ τέμνεσθαι καὶ μὴ τέμνεσθαι καὶ περιπατεῖν καὶ μὴ περιπατεῖν καὶ μὴ ὄρεσθαι καὶ δεῖ τοιεῦτα.

f. 248v Οὐκ ἀεὶ ἐνέργει (p. 21b 15). Ἡτοι τὸ ἔξομοιούμενον τῷ ἐνδεχομένῳ οὐκ ἀεὶ κέκτηται τὴν ἐνέργειαν· οὐ γάρ ἂν ἦν (ἢ cod.) ἐνδεχόμενον· οὔτε γάρ ὁ ἀναγνώσκων ἀεὶ ἀναγνώσκει οὔτε ὁ λογότερος ἀεὶ λούεται, ἀλλὰ ποτὲ μὲν ἐνέργων εἴη (ἢ cod.) ταῦτα ποτὲ δὲ οὔ.

(in mrg. ἴωσίνου) Τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι προσθέσεις, *(τὰ δὲ ὑποκειμένα πράγματα)* τὸ μὲν λευκόν (p. 21b 27). Τουτέστι κατάφασις καὶ ἀπόφασις, τὰ δὲ ὑποκειμένα πράγματα τὸ τε ὑποκειμένον καὶ τὸ κατηγορούμενον, ἀπέρ εἰσι πράγματα, ὑποκειμένον οἷον ἀνθρώπος κατηγορούμενον οὗτον λευκόν. ὁ οὖν ἐνδεχόμενος καὶ δυνατός τρόπος ὁ αὐτός ἔστιν· φινῆ γάρ μόνη διενήνοιχε τοῦ ἐνδεχομένου ὁ δυνατός, δυνάμει δὲ ὁ αὐτός ἔστιν· ὁ γάρ ἐνδεχόμενον, τοῦτο καὶ δυνατόν ἔστι· καὶ διὰ τοῦτο νῦν ὡς ὑμολογούμενον τοῦτο δεξιόμεθα (δεξιό. cod.) καὶ εἴπωμεν ὅτι τρεῖς εἰσὶ τρόποι, ὁ ἀναγνώσκων ὁ ἐνδεχόμενος καὶ ὁ ἀδύνατος. οὕτω συνηγόρησε τοῖς ἐπιπολαίς κτλ. (sequitur idem scholion quod supra exscripti).

Philoponi nomen etiam illi ANONYMO, eius commentarius codice Coislinoiano 160 f. 1—96, Laurentiano 72,1 f. 123r—149r aliisque libris manu scriptis¹⁾ continetur, ab auctoriis catalogorum bibl. Paris. [Catal. III p. 220 H. Omont II p. 146] inditum est, haud dubie propterea quod quae in codice Coisl. sequuntur in Analytica expositiones illius nomen prae se ferunt. hic toto commentarii corpore, non disiectis scholiorum membris usi quaestionem facile ita expediemus, ut Pselli testimonium cum Anonymi explicationibus conferamus. quid igitur ille de enuntiati

Anonymus
Coislinoianus

¹⁾ In codicibus Coisl. et Laur. titulus est Ἐξήγησις συντομωτάτη καὶ σαφεστάτη εἰς τὸ Περὶ ἐρμηνείας, prolegomena incipiunt. Πρὸ τῆς τοῦ ἥγητος σαφηνείας εἴπωμεν τὰ εἰωθότα, commentarius inc. Πρῶτον δεῖ θέσθαι. Τὸ πρῶτον πολλαχῶς ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἐμάθομεν, νῦν δὲ τὸ τῇ τάξει καὶ τῇ φύσει δηλοῖ. expl. περὶ δὲ τὸν αὐτὸν ὑποκειμένον καὶ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ οὐκ ἐνδέχεται τὰ ἐναντία ὑπάρχειν, οἷον λευκόν καὶ μέλαν, διὸ οὐδὲ τὴν ἀντίφασιν ἡ συναληθεύειν ἡ συμψήδεσθαι. καὶ τελειοῦται θεοῦ βοηθείᾳ τὸ Περὶ ἐρμηνείας. ex codice Coisl. 160 impressa sunt in Brandisi scholiis p. 93a6—94b29 ac panca scholia in notas relata. ex codice Laur. 72,1 [Band. III p. 26] I. Tschedel in usum nostrum commentarium descripsit. idem II. Dielsio docente servatus est codice Vind. phil. gr. 139 [vide praefationem Porpb. Isag. p. XXIV] f. 107r—148r, in quo titulus est Ἐξήγησις εἰς τὸ Περὶ ἐρμηνείας, sed ante prooemium praemissa sunt ἡ σκοπός, τὸ χρήσιμον, ἡ τάξις τῆς ἀναγνώσεως, ἡ αἵτια τῆς ἐπιγραφῆς, τὸ γνήσιον, ἡ εἰς τὰ κεφάλαια διαιρέσις, ἡ διδασκαλικός τρόπος, ἡ ὑπὸ τοῦ μέρους ἀναφορά. post prolegomena f. 109v decem versus alia manu, ut videtur, exarati titulum atque initium Pselli paraphrasis exhibent. sed f. 110r primarius liber recte continuatur verbis commentarii. accedit codex Vat. 310 chart. saec. XV exaratus [Brand. p. 57], quo ex iis quae I. Graeven Romanus nobis tradidit eundem commentarium, sed initio mutilum contineri intellexi. nam f. 62v post titulum Ἐξήγησις εἰς τὴν Περὶ ἐρμηνείας τοῦ Ἀριστοτέλους διδασκαλίαν prolegomena incipiunt. Εἰπὼν ἐν ταῖς Κατηγορίαις ὁ Ἀριστοτέλης περὶ ὄρου, νῦν ἔρχεται εἰπεῖν καὶ περὶ προτάσεως. commentarius expl. διὸ οὐδὲ τὴν ἀντίφασιν ἡ συναληθεύειν ἡ ψεύδεσθαι (sic). eademque parte decurtati commentarii fragmentum docente A. Gerckio Gryphiswaldensi exhibetur codice Ambros. D 47 sup., qui f. 51r post titulum Ἐξήγησις εἰς τὸ Περὶ ἐρμηνείας ἀνόνυμος, οὐχὶ Ἀμβρωνίου φιλοσόφου Ἐξήγησις εἰς τὸ Περὶ ἐρμηνείας incipit Πρῶτον δεῖ θέσθαι. Εἰπὼν ἐν ταῖς Κατηγορίαις, denique ex hoc commentario fluxerunt et scholia Michaëlis Ephesii expositionibus codice Paris. 1917 servatis intermixta (cf. p. XLV) et scholia in codice Marc. 201 f. 26r et 26v appieta.

modis tradidit? in Laur. 72,1 f. 140^v haec scripta videmus: τρόποι δέ εἰσι πολλοί, καὶ ὅσα μεσότητος ἐπιρρήματα καὶ ἐπιτάξεως, ἀλλ᾽ ἀπλοῖ¹⁾ καὶ καθολικοὶ τρεῖς· ἀναγκαῖς ἐνδεχόμενος καὶ ἀδύνατος. εἴπομεν δὲ ἀπλοὶ διὰ τὰς συνιέντους, οἷον τὸ μόνον καὶ τὸ ὀλένον, ἢ πρὸς ἔπειτα διαστελλόμενα λέγονται οὗτοις, καθολικοὶ δέ, καθὸ πάντες οἱ λοιποὶ ἐν τούτοις περικλείονται· ἡ γὰρ δὲ πρόσεστιν ὁ κατηγορούμενος τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς τὸ φῶς τῷ ἥλιῳ, καὶ ποιεῖ τὸν ἀναγκαῖον. οἷον ὁ ἥλιος φῶς ἐστι ἀναγκαῖος, ἡ οὐδέποτε καὶ ποιεῖ τὸν ἀδύνατον, οἷον ὁ ἥλιος ψυχρὸς ἐστιν ἀδυνάτως. εἰ δὲ οὐκ δὲ πρόσεστι ἔχει δὲ φύσιν ποτὲ μὲν εἶναι ποτὲ δὲ οὔ, ποιεῖ τὸν ἐνδεχόμενον. οἷον Ἰωάννης καθίσει ἡ κάθηται ἐνδεχόμενως. διαφέρει δὲ ὁ τρόπος ὅλης κτλ. in quibus de modo, qui est ὑπάρχων, nihil occurrit, atque omnino commentatoris indoles multo debilior esse videtur, quam ut de hac quaestione reconditiore disputare possit. Philoponi enim ingenium licet non ita magni putaveris, tamen Anonymi ratio exponendi tam exilis atque iejuna est. ut Ammonii discipulo indigna esse videatur. accedit quod fides christiana, quae Philopono quasi extrinsecus affixa est atque ex ipsis eius commentariis raro elueet, ab Anonymo penitus est percepta omnibusque locis aperte prodita. itaque locum Soeratis, Platonis aliorum philosophorum in enuniatris exempli gratia allatis Ioannes, Petrus, Paulus, Iosephus alii occupaverunt, ex numero patrum ecclesiasticorum Gregorius (ὁ μέγας) et Ioannes Chrysostomus saepius appellantur, ex philosophis unus laudatur Porphyrius.²⁾ Ammonii doctrina in quavis pagina appareat, sed commentator satis habuisse videtur posteriorum³⁾ libros in usum vertere, qui ἐξηγηταὶ saepius laudantur, interdum etiam refelluntur. itaque Anonymum aetate minorem fuisse Philopono recte conicias, id quod etiam ex Saracenorum mentione (Brand. p. 100^b not.) concludere licet. eundem in Porphyrii Isagogen et in Categorias commentaria conscripsisse atque Analytica illustrare in animo habuisse, ab ipso docemur.⁴⁾

Specimina fere omnia sumam ex prooemio, quod et testimoniorum copia et diligentia exponendi ipsi commentario longe praestat.

cod. Laur. 72,1 f. 123^r Ἐξῆγγησις συντομωτάτη καὶ σαφεστάτη εἰς τὸ Περὶ ἐρμηνείας.

Ιπὸ τῆς τοῦ ἡγοῦ σαφηνείας εἴπωμεν τὰ εἰωθότα προζητεῖσθαι κεφάλαια προτέλεια, ἔστι (εἰσὶ Br.) δὲ ταῦτα· τίς ἡ πρόθεσις (ὑπόθεσις Br.) ἡτοι ὁ σκοπὸς τοῦ παρόντος συγγράμματος, τὸ γρήγορον, τίνα τάξιν ἔχει πρὸς τὰ ἄλλα τῆς λογικῆς πραγματείας συγγράμματα, τὴν

¹⁾ καὶ ἐπιτάξεως, οἷον καλῶς σοφῶς ἀγαθῶς κακῶς καὶ τὰ λοιπά, ἀπλοὶ δὲ Par. 1917.

²⁾ Brandis (p. 99^b not.) hoc scholion per errorem Ioanni philosopho attribuit.

³⁾ in quibus Eliam et Davidem fuisse aut qui illos secuti sunt, ex similitudinibus infra notatis conici licet, quamquam scholiorum Eliae codice Par. 1942 servatorum consensus cum hoc commentario dispici non potest, quia Anonymus in explicando quaestioribus reconditoribus abstinet.

⁴⁾ Laur. 72,1 f. 125^v τὰ γὰρ πράγματα ἐξ ὅλης καὶ εἰδους εἰσίν, ὡς ἐν ταῖς Πέντε φωναῖς ἐμάθομεν . . . εἰς ποιὸν δὲ μέρος ἀναφέρεται, ἐν τοῖς προτελείοις τῶν Ἀναλυτικῶν μαθησόμενα . . . τὸ πρῶτον πολλαχῶς ἐν ταῖς Κατηγορίαις ἐμάθομεν.

αιτίαν τῆς ἐπιγραφῆς, εἰ τονήσιν ἔστιν Ἀριστοτέλους, τίς ἡ εἰς τὰ πεφάλαια διαίρεσις, τίς ὁ τρόπος ὁ διδασκαλικός, τίς ὁ γαρακτήρ, καὶ ὑπὸ ποιὸν μέρος καὶ μόριον τῆς φύλοσοφίας ἀνίγεται!)

f. 124r ἐπιγέγραπται (τὸ βιβλίον) Περὶ ἐρμηνείας ὡς ἐρμηνευούν τὰ τῆς ψυχῆς νοήματα ποτὲ δόξῃς εἰσὶ, εἴτε ἀληθίδος εἴτε ψευδοῦς, ὅπερ οὐδεμίᾳ τῶν ἄλλων ἐπιστημῶν ἔχει ὥρισμένως. ἔτι Περὶ ἐρμηνείας ἐπιγέγραπται, τοῦτο ἔστι περὶ τοῦ τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος διακρίνοντος καὶ ἐρμηνεύοντος λόγου· τὸν γάρ ἀποφαντικὸν λόγον ἐρμηνείαν παλεῖ ὡς ἐρμηνεύοντα τὴν γνῶσιν τῆς ψυχῆς καὶ προερχόμενον ἀπὸ τῶν γνωτικῶν δυνάμεων αὐτῆς καὶ ἐρμηνεύοντα αὐτές, τῆς γάρ ἡμετέρας ψυχῆς διτάσ ἐγούστης δυνάμεις, γνωστικάς καὶ ἡωτικάς· γνωστικά μὲν εἰσὶ νοῦς διάνυσα δύση φαντασία καὶ αἰσθησίας· κατὰ ταῦτα γάρ γνώσκοντας καὶ νοοῦμεν καὶ ἀποφαντικόμεν· [καὶ γνῶσκομεν]. Ἰωτικά δέ εἰσιν αἱ ὀρεκτικαὶ καλούμεναι, βούλησις προσάρεσις θυμὸς ἐπιθυμία;²⁾ διαφέρει δὲ βούλησις προσιρέσεως, καθὸ δὲ μὲν ἐπὶ ἀγαθὸς λαβθάνεται καὶ δὲ προσάρεσις ἐπὶ τῶν ἐπαρμοτερικότων, ὅπερ δὲ μὲν τὸ θεῖον [ἀεὶ μὲν] βούλεσθαι φαμεν, προσιρέσθαι δὲ οὐδέποτε, εἰπερ κυριολεκτεῖν θέλομεν καὶ μὴ καταχρηστικῶς τὰς λέξεις προφέρουμεν (cf. Amm. p. 112, 17). κατὰ γοῦν τὰς γνωστικάς δυνάμεις ἡ λογικὴ ψυχὴ ἡ καθ' ἐκατὴν ἐνεργεῖ καὶ ἡγετεῖ καὶ πρὸς ἑαυτὴν ἀποτελεῖται καὶ ποιεῖ τὸν ἀποφαντικὸν λόγον τὸν καὶ ὄριστικὸν (ὅριστόν cod.). ὃς δὲ ἀλήθεια τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος, οὐκαντικός καὶ δεκτικός ὣν ταῦτας, ἡ δὲ ἀλήθεια καὶ τὸ ψεῦδος διὰ συλλογισμῶν ἀποδείκνυται, *(οἶν)* ὅτι ὁ θεῖος ἀγαθός ὅτι τόσοι λευκοί ἔστι, ὅτι τόσοι τρίγωνοι, ὅτι

οὐκ ἔστιν οὐδὲν κρείσσον ἢ φίλος σαφῆς (Eur. Or. 1155),

ὅτι ψυχὴ πᾶσα ἀθάνατος, ὅτι

θεοὶ δέ τε πάντα θεαῖν (cf. Amm. p. 2, 20).

Ἐν οὖν εἷδος τῶν πάντα ταῦτα τοὺς Περιπατητικούς εἰδῶν τοῦ καθόλου λόγου ὁ ἀποφαντικός καὶ διαιρετὸς τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος ὡς διακριτικός καὶ δεκτικός ὣν ταῦτας, οἷον ἄνθρωπος ἔστιν — ἀνθρώπως οὐκ ἔστιν. ἡ δὲ ἀλήθεια καὶ τὸ ψεῦδος διὰ τῶν συλλογισμῶν ἀποδείκνυται, ἐν οἷς συντελοῦσιν αἱ προτάσεις, περὶ ὣν διαλαμβάνει γοῦν ὕσπερ ἀναβαθμῆς χρησάμενος μετὰ τὴν παραδοθεῖσαν ἐν Κατηγορίαις περὶ ὅρου ἦτοι περὶ ἀπλῶν φωνῶν θεωρίαν.

Ἔγει δὲ ὁ ἀποφαντικός λόγος, ὃς ἔστι καθ' ὃν ἀποφάνεται περὶ τοῦ θεοῦ οὐδουόν τῶν πραγμάτων, μέρη μὲν ὄνομα καὶ ἥματα, ἢ τὴν πᾶσαν ισχὺν ἐν τοῖς τοῦ λόγου μέρεσιν ἔχει. τὰ γάρ λοιπά μέρη τοῦ λόγου τάξιν σκαλήκων (σκολόπων?) ἐπέζουσιν ὕσπερ ἐν τοίχῳ ἢ ταῖς πίσσαις καὶ ἥλιων καὶ στυγείων (Ι. στυπείων) ὕσπερ ἐν πλοιῷ (cf. Amm. p. 12, 25). εἰδὴ δέ ἔχει τὴν ἀπόφασιν καὶ τὴν κατάφασιν, δίτιν καὶ ἀποφάνεται λέγεται, ὡς ἀποφανόμενά τι, περὶ ὃ καὶ θεωρεῖται καὶ διακέληγται οὕτως. ποιοῦσι δὲ τὰ ὄριστικά ἥματα ἦτοι τὰ ἐνεργητικά καὶ παθητικά τὸν ἀποφαντικὸν λόγον, οἷον Σωκράτης περιπατεῖ — Σωκράτης καθηται. τὰ δὲ εὐκτικά καὶ τὰ προστακτικά οὔτε ἀληθεύονται οὔτε ψεύδονται, τὰ δὲ ἀπαρέμφατα καὶ αἱ μετοχαὶ ποτὲ μὲν ὄντες περιπετεῖν ἔστιν, οἷον τὸ περιπατεῖν βαδίζειν ἔστι καὶ τὸ βαδίζειν περιπατεῖν ἔστι, καὶ ὁ τύπτων ἀνθρώπως ἔστι καὶ ὁ ἀνθρώπως τύπτων. ἀπαρέμφατα δὲ εργηται, *(ὅτι)* οὔτε γρέοντος οὔτε ἀριθμούς οὔτε πρήσιωπα ἐμφανίουσιν (cf. Amm. p. 50, 15). ἐπεὶ οὖν περὶ προτάσεων ἀληθῶν ἢ ψεύδων ὁ σκοπός, ἡ δὲ πρότασις λόγος ἔστι, καὶ περὶ λόγου τὴν διδασκαλίαν ποιεῖται. ὁ δὲ λόγος διτός ἔστιν, ὁ τε δημιουργικός καὶ ὁ καθ' ἥματα. καὶ περὶ μὲν τοῦ δημιουργικοῦ οὐδεὶς ἥμεν λόγος, καλῶς τοῖς φιλοσόφοις εἰρημένου, τί μὲν ἔστι τὸ θεῖον οὐκ ἔστιν, τί δὲ οὐκ ἔστιν ἐπιστάμενα· ἐξ ἀποφάνετως γάρ καὶ οὐκ ἐκ ταῦτας τὰ τοῦ θεοῦ γνώσκομεν (cf. Amm. in Cat. p. 36, 25). ὁ δὲ καθ' ἥματα λόγος ὑποδιαιρεῖται εἰς τὰ τὸν ἐνδιάλεκτον καὶ εἰς τὸν προφορικόν (cf. Amm. in Cat. p. 37, 23). καὶ ὁ

¹⁾ eadem capita in Eliae et Davidis commentariis Porphyrii Isagoges (Crameri Anecd. Par. p. 427 Brand. p. 17 a 4) traduntur, nisi quod Anonymus τίς ὁ γαρακτήρ addidit.

²⁾ cf. Ammon. in De interpr. p. 5, 1, in Porph. Isag. p. 11, 16, quocum congruit David in Porph. Isag. (cod. Hamilt. 382 f. 32r).

μὲν ἐνδιάθλετος τὴν εὑρεσιν τῶν ἐνθυμημάτων ἐκληρώσατο· ἔστι γάρ ἔννοια ἀνθρωπίνη, καθ' ἡνὶ δὲ τὸ προσγίνεται πό τι γρὴ λέγειν ἢ τι γρὴ πράττειν. κατὰ γάρ αὐτὸν βουλευόμεθα καὶ λογιζόμεθα καὶ λογικοὶ λεγόμεθα, καὶ σιωπῶμεν καὶ καθεύδωμεν. ὁ δὲ προφορικὸς τῶν λέξεων· ἔστι γάρ δῆλωσις ἔννοιας ἀνθρώπου διὰ φωνῆς ἐνάρθρου, καὶ κοινεῖται δυσὶ τέχναις, γραμματικῇ καὶ ἑταρικῇ γραμματικῇ μὲν ἐν τῷ μήτε σολοικέστεν μήτε βαρβαρίζειν, ἑταρικῇ δὲ ἐν τῷ εὐρύθμιῳ προέρχεται. ἡ τοινυν, ὡς εἰπομεν, καθ' ἔστιν ἡ ἡμετέρᾳ ψυχῇ ἐνεργεῖ καὶ ζητεῖ ἡ πρὸς ἕπερν ἀποτελεῖται τὸν συμβαλλόμενον πρὸς τὸ τυχεῖν τῆς ὀρέξεως, καὶ ὀρεγομένη ἡ πράγματος ἐφίσταται ἡ λόγου. καὶ εἰ μὲν λόγου, ποιεῖ (λόγον ποιεῖ Br.) τὸν ἐρωτηματικὸν καὶ τὸν πυρηναῖόν, οἵτινες οὐδὲν διαφέρουσιν ἀλλήλων εἰ μὴ τῇ ἀποκρίσει, καθὸ τῷ μὲν ἐρωτηματικῷ ταχεῖα ἔπειται ἡ ἀπόκρισις, ὡς παρὰ Μενάνδρῳ (III p. 181 Koek)

οὐγὶ ὁ τρόφιμος σου πρὸς θεῶν, Ὁνήσιμε (Ονήσιμος Br.),

ὁ νῦν ἔχων Ἀριστονον τὴν ψάλτριαν

ἔγημεν ἔναγγος;

πρὸς ὁ ταχεῖα ἡ ἀπάντησις

πάνυ μὲν οὖν.

ἐν ἥγρῳ τῇ ἀποκρίσει τοῦ ἐρωτηματικοῦ οὐ μόνον τοῖς συμβολικοῖς (συμβολευτικοῖ Laur.) ἐπιρρήματι δυνάμεθα γρῆσθαι, οἷον τῷ ναὶ καὶ τῷ οὐ, ἀλλὰ καὶ τῇ καταγένεσι καὶ ἀγανεύσει τῆς κεφαλῆς. ἐπὶ δὲ τοῦ πυρηναῖοῦ μεγάλῃ καὶ τελείᾳ γένεται ἡ ἀπόδοσις, ὡς παρὰ τῷ ποιητῇ (cf. Amm. p. 2,15)

τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν;

πρὸς ὁ ἀπόκρισις δὲ πλεινῶν καλεῖται ἀφηγηματική. τούτῳ οὖν διαφέρει πάσις ἐρωτήσεως, ὅτι τῇ μὲν ἐρωτήσει ταχεῖα ἔπειται ἡ ἀπόκρισις, τῇ δὲ πεύσει γρονίως· φησὶ γάρ (Hom. i 39) Ἐιδόθεν με φέρων ἄνεμος Κικλίνεσσι πέλασσεν.

εἰ δὲ πράγματος ἐρῆ ἡ ἡμετέρᾳ ψυχῇ, ἡ μόνου αὐτοῦ ἐφίσταται ἡ τῶν ἀπὸ αὐτοῦ. καὶ εἰ μὲν αὐτοῦ, γίνεται ὁ κλητικός, οἶνος (cf. Amm. p. 2,11)

ὁ μάκαρ Ἀτρεΐδη

καὶ (Hom. p. 184)

δεῦρο ἄγ (Ιών), πολύσιν· Ὅθευσεν.

ἐν γάρ τῷ ἐπιθυμεῖν τούτῳ αὐτὸν τὸ πρέστωπον καλεῖ, ὅπερ ἔστιν ἐνταῦθα τὸ πρᾶγμα. ἐν δὲ τῷ (εἰ δὲ τῶν;) ἀπὸ αὐτοῦ ἡ μείζονος δέεται προσώπου ἡ ἐλάττονος. καὶ εἰ μὲν μείζονος, γίνεται ὁ εὔκτικός (cf. Amm. p. 2,17)

αἱ γάρ Ζεῦ τε πάτερ καὶ Ἀθηναί καὶ Ἀπόλλων,

εἰ δὲ ἐλάττονος, γίνεται ὁ προστακτικός· τοῖς γάρ κείροσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον προστάσιον· καὶ γάρ ὁ λέγων (cf. Amm. p. 2,13)

βάσκ ρῆι, Ἱρι

τῆς Ἱριδος οὐ δεῖται ἀλλὰ τῶν ἀπὸ αὐτῆς γενηρομένων.

Καλοῦσι δὲ οἱ μὲν Στωϊκοὶ τὸν ἀποφαντικὸν ἀξιωμα τὸν δὲ κλητικὸν προσαγορευτικὸν τὸν δὲ εὐκτικὸν ἀρατικὸν, καὶ προστιθέασι τούτοις ἀλλὰ εἴδη. διαπορητικὸν (διαπορηματικὸν Laur.) ὀμοτικόν, ἦτοι ἀπομοτικόν καὶ κατομοτικόν, ὑποθετικὸν ἐκθετικὸν ἀφηγηματικὸν ὅμοιον ἀξιώματι. διαπορητικόν, ὃ ἔστι ἐρώτησις αὐτοῦ πρὸς αὐτόν, ὡς τὸ (cf. Amm. p. 3,4)

Δᾶσος προσῆλθε· τι ποτὲ ἀγγελῶν ἄρα;

καὶ (Hom. ε 465)

ὦ μοι ἐγώ, τί πάθω;

δροτικὸν δὲ ὡς τὸ (cf. Amm. p. 2,30)

ἴστω νῦν τόδε γαῖα

καὶ (Hom. A 234)

ναὶ μὰ τόδε σκῆπτρον

καὶ (Hom. υ 339)

οὐ μὰ Ζῆν Ἀγέλας.

ὑποθετικὸν δὲ ὡς τὸ Ὂποκείσθω ἡ γῆ σημεῖον λόγον ἔχουσα πρὸς τὸν ἥλιον· καὶ [Δημοσθέης] «εἰ τοινυν ὁ Φιλιππος ταῦτην ἔχει τὴν γνώμην, ὡς γαλεπὸν τὸ πολεμεῖν Ἀθηναῖς ἔχουσι τοσαῦτα ἐπιτεγίσματα» καὶ τὰ ἔξης (Demosth. in Phil. A 41), ἐκθετικὸν (δὲ) ὡς (τὸ add.)

Br.) τὴν ἔκθεσίν φασιν οἱ γεωμέτραι (Eucl. I p. 32 Carm.). Θαυμαστικὸν δὲ “ώς (τὸ add. Laur.) καλός μοι ὁ πάππος, ὁ μῆτερ” (Xen. Inst. C. I, 3,2), ἀφηγηματικὸν δὲ ώς τὸ
“Πινύθεν με φέρων ἄνεμος Κικόνεσσι πέλασσεν,
ὅμοιον ἀξιώματι (cf. Amm. p. 2,34)

ώς ωραῖεσται ἡ τύχη εἰς τοὺς βίους

καὶ ἄγαθὸν τὸ τιμᾶν τοὺς γονεῖς καὶ σέβειν τοὺς νόμους” (cf. Amm. in Cat. p. 15,21). ὅμοιον δὲ ἀξιώματι εἴρηται καὶ οὐκ ἀξιώμα, οὐδέτι τὸ ἀξιώμα πάντως ἀληθές ἐστιν, οἷον τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἵσα ἐστι (Eucl. I p. 26 Carm.), τὸ δὲ ὅμοιον ἀξιώματι οὐ πάντως ἀληθές κτλ.

f. 125^r τρία δὲ δηλοῦ τὸ τῆς ἑρμηνείας ὄνομα, τὴν κεκαλλωπισμένην ἐπαγγελίαν (Ι. ἀπαγγ.), ὡς ἡ τῶν ἥρτορων, καὶ τὴν ἀκαλλωπιστον, ἣτις ἡ τὴν γνωστικὴν ἡμδῶν διάθεσιν ἑρμηνεύει διὰ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου ἡ τὴν ἔωτικὴν διὰ τῶν ὅλων δὲ λόγων. καὶ ἐπιγέγραπται τὸ βιβλίον κατὰ τὸ δεύτερον σημαντικεύον, ἣτοι (ξει. Laur.) κατὰ τὴν ἀκαλλωπιστον φράσιν· ἡ γάρ πραγματεῖα φιλόσοφος δῆμα καὶ διαλεκτικὴ οὖσα οὐ προσποεῖται τὴν κεκαλλωπισμένην φράσιν. δύο (μόνος Br. Laur.; cf. Amm. p. 65,31) γάρ. φράσιν ἡ Θεόφραστος, τοῦ λόγου σχέτεις ἔχοντος, τὴν μὲν πρὸς τοὺς ἀκροατὰς τὴν δὲ πρὸς τὰ πράγματα, τὴν μὲν πρὸς τοὺς ἀκροατὰς ποιητὰ καὶ ἥρτορες διώκουσι τὴν δὲ πρὸς τὰ πράγματα φιλόσοφοι. ἐπιγέγραπται οὖν Περὶ ἑρμηνείας ὡς ἑρμηνεῦον (ἑρμηνεύων Br. Laur.) τὰ τῆς ψυχῆς νοήματα ποίεις δῆξης εἰσὶν εἴτε ἀληθῆδος εἴτε ψευδόδος.

Ηερὶ τοῦ γηραιοῦ Ἀνδρόνικος ὁ Ρόδιος ἀμφιβάλλει μόνος ὁ λεγόμενος ἐνδέκατος διάδοχος τῆς Ἀριστοτέλους διατριβῆς· ἐπει γάρ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν ταύτῃ τῇ πραγματείᾳ φράσιν δὲ τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων ἐστὶ σύμβολα κτλ. (cf. Amm. p. 5,28 sq. El. p. 24 a 20 Br. p. 25 b 43 Br.).

“Αλλως τε φανεται τὸ παρὸν σύγγραμμα γνήσιον” Λαριστοτέλους ἀπὸ τοῦ μεμνῆσθαι αὐτοῦ ἐν ταῖς γηραιάς αὐτοῦ βιβλίοις· ἐν γάρ τῇ Μετὰ τὰ φυσικὰ πραγματείᾳ φράσιν δὲ ταῦτα μὲν ὡς ἐν τῇ ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου πραγματεῖῃ ἡμῖν εἰρηται¹⁾. καὶ δὲτι εἰ μὴ ἡν τὸ προκειμένον βιβλίον, συλλογισμὸς οὐκ ἐγίνετο, συλλογισμὸν δὲ μὴ ὅντος οὐδὲ ἀπόδειξις ἡν, ἀποδεῖξεως δὲ μὴ οὖσης τί τὸ διακρίνον ἐν μὲν τῷ θεωρητικῷ μέρει τῆς φιλόσοφίας τὸ ἀληθές ἀπὸ τοῦ φεύδοντος ἐν δὲ τῷ πρακτικῷ τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ; γνήσιον οὖν Λαριστοτέλους πανταχόθεν δείκνυται ἀπό τε (τε οι. Laur.) τοῦ χρακτήρος τῆς λέξεως (f. 125^v) ἴσχυον τοιγάνοντος καὶ ἀπὸ τῆς πυκνότητος τῶν νοημάτων καὶ ἀπὸ τῆς τέγης τῶν θεωρημάτων καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς ἄλλας πραγματείας συμφωνίας· λέγει γάρ μετὰ μικρὸν δὲτι “τοῦτο μὲν ἤστερ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς εἴρηται οὕτω τακτέον” (p. 19 b 30) καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτελῆ γίνεσθαι τὴν λογικὴν ἀφηγημένης ἀπ’ αὐτῆς τῆς παρούσης πραγματείας, καὶ ἀπὸ τοῦ γεγράψθαι ἐτέροις κατὰ ἔχοντος Ἀριστοτέλους διώνυμα συγγράμματα καὶ φέρεσθαι ἐν αὐτοῖς ἀντὶ μὲν τῶν Κατηγοριῶν τὸ Ηερὶ λέξεως, ἀντὶ δὲ τοῦ Ηερὶ ἑρμηνείας τὸ Ηερὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως.

f. 127^r (ad Arist. p. 16 a 21) “Οτι δὲ οὐδὲ σημαίνουσι τὰ μέρη τοῦ ὄντος καριστίσαντα (ὧς add. Par. 1917) πρὸς τὸ ὄλον δείκνυσιν ἐκ περιουσίας (δι add. Par.) Αριστοτέλης λαβὼν σημαρά τι (τι οι. Par.) σύνθετον, οἷον τὸ (δι Laur.) Κάλλιπον, δη σημαίνει ὄνομα (δ—ὄνομα οι. Par.) ἀστρονόμου τινός, δις καὶ περὶ τῆς ἀνωτάτω σφάρας ἔγραψεν (cf. Brand. p. 102 not.)

Codice PARISINO 2064 [Catal. II p. 438 H. Omont II p. 186] mem- Olympio-
branaceo saeculo XI scripto,²⁾ eodem quo f. 36^r—87^v Stephani in librum
De interpr. commentarius [cf. vol. XVIII, 3] uno servatus est, f. 1—35^v

¹⁾ hoc testimonium fictum est. libri De interpr. in ceteris Aristotelis scriptis nusquam mentionem fieri, docet Bonitzii Ind. p. 102a.

²⁾ codex docente Carolo Kalbfleisch, qui commentarium ea qua solet cura ac diligentia descripsit, optime exaratus est, praeterquam quod accentus et spiritus saepe omissi, saepius falso positi sunt. iota mutum tum adscriptum tum neglectum est. ceterum

alius in eundem Aristotelis librum commentarius continetur, qui titulo anteposito 'Επίγειας εἰς τὸ Πλεῖον ἔρμηνεας Ἀριστοτέλους καὶ εἰς τὰ γ' σχήματα incipit οὐκ ὅντων δὲ κατ' ἀλήθειαν καὶ φῆσιν τὸ οὐκ ἄνθρωπος μὴ εἶναι ὄνομα, quae pertinent ad Aristotelis p. 16^a30, desinit in lemmatis φυνέρον καὶ ὅτι ἀληθῆ ἀληθεῖ οὐδὲ ἐνδέχεται ἐναντίαν εἶναι (p. 24^b6) interpretatione ἴστεον δὲ ὅτι ὁ μὲν Ἀριστοτέλης τὴν ἀπόφασιν βούλεται ἀντικεῖσθαι μᾶλλον ἥπερ τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν καὶ πάντες οἱ μετ' αὐτὸν ἐπόμενοι αὐτῷ ἄγρι Συριανοῦ. πρῶτος δὲ Συριανὸς ὁ φιλόσοφος ἀντεῖπεν καὶ ἀποδείκνυσι ψεύδος ὃν. appareat genuino titulo eum exordio commentarii deperdito eum qui nunc legitur titulum a seriba ex ingenio additum esse. itaque nostrum est ex ipso commentario originem eius atque dignitatem elicere. terminus igitur, post quem ille ortus esse videatur, ex cognatione Ammonii, quae in quavis interpretatione conspicua est, facile potest statui. neque vero multo post Ammonium commentarii auctorem floruisse inde colligitur, quod is praeter illum etiam vetustiorum commentatorum libros in usum vertisse videtur. quamquam quae extremis commentarii verbis de Syriano tradit, conici potest ex Ammonii libro (p. 253, 12) hausta esse. idem eadit in Iamblichum f. 17^v laudatum: ταῦτην τὴν ἀπορίαν ἐπελόσαντο πολλοὶ καὶ πρῶτος ὁ Θεῖος Ἰάμβλιχος· εἰδέναι γάρ δεῖ ὅτι ἔστιν τὸ γινώσκον καὶ τὸ γινωσκόμενον καὶ ἡ γνῶσις· διὸ γάρ μέσης τῆς γνώσεως γινώσκει ὁ γινώσκων. ὁ τούτου γινώσκων ἡ κρειττόνως ἡ κατὰ τὴν γινωσκομένην (ι. τὴν τοῦ γινωσκομένου) φύσιν αὐτὸν οἶδεν ἡ γειρόνως ἡ ἰσοτίμως· οἷον ὁ ἄνθρωπος τὸ λευκὸν τὸ ἐν τῷ σώματι ὡς κρειττόνως ἡ κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἐπίσταται, ὅταν καθόλου αὐτὸν λαμβάνῃ καὶ νοῇ αὐτὸν οὐχ ὡς ἐν ὑποκειμένῳ, ἀλλ' ὡς ὑπεξήρημένον καὶ ἔχον οἰκεῖαν φύσιν. ἰσοτίμως δέ, ὅταν ἔστητὸν ἡ ψυχὴ γινώσκοι καὶ πρὸς ἔστητὸν ἐπιστρέψοιτο, γειρόνως δὲ ἡ κατὰ τὴν αὐτῶν φύσιν γινώσκομεν τὰ θεῖα· οὐ γάρ οἷον τέ ἐσμεν ὡς ἔχει φύσεως αἴτιος αὐτὰ γνῶναι. οὕτως οὖν ἔστιν εἰπεῖν καὶ περὶ τῶν θείων. ὅτι γινώσκουσι τὰ πράγματα κρειττόνως ἡ κατὰ τὴν αὐτῶν φύσιν καὶ ὥσπερ τὰ σώματα ἀσωμάτως γινώσκουσι καὶ τὰ ἐν γρόνῳ ἀχρόνως. haec fortasse ex Amm. p. 135, 14 sq. fluxerunt. sed Alexander et Porphyrius ita ab scriptore laudantur, ut illorum libros ipsos inspexisse pudandus sit. argumento sunt duo loci. prior legitur f. 23^r τὰ δὲ δύο οὐδὲ (Arist. p. 19^b24) ἀντὶ τοῦ 'οὐκ ἀντιστρέψει ὁ λόγος'. οὐ γάρ ὡς αἱ ἐκ μεταθέσεως ὄντας ὄντες ταῖς στερητικαῖς, οὕτως καὶ αἱ ἀπλαῖς ἔξουσιν πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως. ὁ μὲν οὖν Ἀλέξανδρος, ὥσπερ ἐνταῦθα εἰρηται, οὕτως ἐπηγεῖται τὸ χωρίον, ὁ δὲ Πορφύριος οὕτως ἐπηγεῖται· τοῦτο, φησίν, βούλεται εἰπεῖν ὅτι ὥσπερ αἱ στερητικαὶ πρὸς τὰς ἀπλὰς παραβαλλόμεναι οὐ λέγονται ἀπλῶς προτάσσεις, ἀλλὰ τὸ διλον τοῦτο στερητικαὶ προτάσσεις. οὕτως καὶ *(αἱ)* ἐκ μεταθέσεως οὐ λέγονται ἀπλῶς προτάσσεις, ἀλλὰ μετά τινος προσθήκης ἐκ μεταθέσεως προτάσσεις. εἰ μὲν οὖν μὴ ἐπήγαγεν ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι οὕτως ταῦτα τέτακται ἐνταῦθα, ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς, χώραν εἰγεν αὕτη ἡ ἐξή-

in primis foliis ordo perturbatus est, qui ut restituatur quartum folium ante tertium, sextum ante quintum transponi oportet.

γησις. ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος, ὥσπερ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς εἰρηται, οὗτοι καὶ ταῦθια ἔξηγεται. Θελτίων ἀν εἴη ἡ τούτου ἔξηγησις. quibuscum si contuleris quae Ammonius p. 167,15—168,6 affert, intelleges etiam illum, auctorisbus non appellatis, Alexandri interpretationem comprobasse, respuisse Porphyrii. alter locus invenitur f. 26^v οἷον ἄνθρωπος ἵστως ἐστὶ καὶ ζῷον καὶ δίπονον καὶ ζυμερον (Arist. p. 20^b 16). πότε τὰ πολλὰ ἀνθ' ἑνὸς παραλαμβάνονται νῦν διδάσκει, καὶ φησιν ὅτι μία φύσις ἀποτελεῖται ἐκ τῶν πολλῶν τούτων. ὥσπερ ἐπὶ τῷ ὑρισμῷ. Ιστέον δὲ ὅτι τὸ προκείμενον ἕτην ἡ μὲν Ἀλέξανδρός φησι τὸν Ἀριστοτέληγρ ἀνθ' ὑρισμοῦ παραλαβεῖν, βιούλομενον μὴ ἀκριβολογεῖσθαι, διό, φησίν, καὶ τὸ ἵστως προστέθεικεν, ἡ δὲ Πορφύριος οὐ φησιν ἀλλ' ὅτι ὡς ἔτυχε παρέλαβεν. θηλοῖ δέ, φησίν, τὸ (τῶι cod.) ἔκάτετρο προσκείσθαι τὸν καὶ σύνδεσμον, ὥσπερ ἐπὶ τῷ ὑρισμῷ οὐ γίνεται· συνεχεῖς γὰρ δεῖ εἶναι τοὺς ὑρισμούς. ἀλλ' οὐ διεξευγένειος. in hae quoque quaestione Ammonium Alexandri auctoritatem secutum esse, Porphyrii sententia prorsus neglecta, cognoscitur ex Amm. p. 197,32 sq. haec fieri non potest ut scriptorem ex Ammonio collegisse opinemur. accedit quod fidei christianae nusquam invenitur ullum vestigium: iam confiteberis non multo post Ammonii aetatem illum floruisse. Olympiodorum¹⁾ autem si non ipsum at eius discipulum quandam scholas magistri ealamo excipientem scriptorem fuisse ut coniciam, mirabili quadam et dieendi rationis et cogitandi cognitione, quae inter hunc commentarium et Olympiodori Categoriarum interpretationem dispicitur. singulas exponendi similitudines digerere longum est; nunc satis habeo paucos locos mirum in modum congruentes eundemque stilum arguentes afferre.

Olymp. in Cat.

cod. Mut. 69 f. 29^r

καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας ὀνόματα καλεῖ πᾶσαν λέξιν, ὡς σὸν θεῷ μαθησόμεθα.

cod. Mut. 69 f. 40^v

δύο τοίνυν αὐσῶν ἀντιθέσεων. καθόλου καὶ μερικοῦ, οὐσίας καὶ συμβεβηκότος, οἵ διπασι τίνονται συμπλοκαῖ, ὃν αἱ μὲν δύο ἀσυστατοί εἰσιν, αἱ τὰ ἐναντία εἰσάγουσαι . . . αἱ δὲ τέσσαρες συνίστανται.

Anon. in librum De interpr.

cod. Paris. 2064 f. 1^v

ἔστιν δὲ εἰπεῖν πρὸς τοῦτο ὅτι πολλαχῶς τὸ ὄνομα λέγεται· καὶ γὰρ πᾶσα φωνὴ σημαντικὴ ὄνομα λέγεται, ὥσπερ μικρὸν ὄστερον αὐτὸς ἔρει.

cod. Paris. 2064 f. 8^v

τεττάρων οὖν τούτων ὄντων τίνονται συζυγοῖαι οἵ, ὃν δύο εὑρίσκονται ἀνυπόστατοι, ὡς πολλάκις²⁾ ἐμάθομεν· τὰ γὰρ ἐναντία εἰσάγουσιν· αἱ λοιπαὶ οὖν τέσσαρες τίνονται τοῦτον τὸν τρόπον.

¹⁾ Olympiodoro in animo fuisse librum De interpr. commentario illustrare, ex commentario in Categorias scripto (cod. Mut. 69 f. 29^r) cognoscitur: καὶ αὐτὸς δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας ὀνόματα καλεῖ πᾶσαν λέξιν, ὡς σὸν θεῷ μαθησόμεθα.

²⁾ hoc referendum est non solum ad Categoriarum commentarium (cod. Mut. 69 f. 40^v 100^r) sed etiam ad commentarium Isagoges deperditum, in quo ubi fuerit locus de hac re exponendi intellegitur ex Ammonii in Isag. comm. p. 95,19 99,10,

cod. Mut. 69 f. 12^v

τὸ δὲ χρῆσιμον τῶν συγγραμμάτων ζητοῦμεν, ὅτι δοκεῖ τὸ σύγγραμμα πρὸς κακοῦ ἐπινενοθῆσθαι, ὡς ἐπὶ τῶν Σοφιστικῶν ἐλέγχων· νομίζεται γὰρ τοῦτο τὸ βιβλίον θλαπτικὸν ὑπάρχειν, διότι κανόνας τινάς ἔχει παραδίδωσι, δι' ὃν δυνητός εἴη παπατῶν. ὀλλ' ἡμεῖς φαμεν ὅτι παραδίδοται ταῦτα οὐχ ἵνα ἀπατῶμεν, ἀλλ' ἵνα μὴ ἀπατώμεθα, καὶ οὐχ ἵνα ποιῶμεν, ὀλλ' ἵνα μὴ πάθωμεν, ὥσπερ καὶ τοῖς ἴατροῖς τὰ δηλητήρια οὐ πρὸς χρῆσιν ὀλλὰ πρὸς φυγὴν παραδίδοται.

cod. Mut. 69 f. 2^v

διαιρετικὴ τινὶ μεθόδῳ ὑποβάλλωμεν τὸν λόγον, δεικνύντες ἀναγκαῖα εἰναι πρὸς ζητήσιν ταῦτα μόνα τὰ δέκα, ἐκεῖνο ἐν νῷ ἔχοντες τὸ τοῦ Θείου Πλάτωνος ἀπόδειγμα τὸ λέγον ὅτι τὴν διαιρετικὴν μέθοδον οὐδὲν καυχήσεται φυγόν (Sophist. p. 235 C).

cod. Paris. 2064 f. 9^v

ἐποίησεν γὰρ βιβλίον ὅλον πρὸς τοὺς σοφιστικοὺς ἐλέγχους, οὐχ ἵνα μάθωμεν αὐτούς, ἀλλ' ἵνα ἔχωμεν ἀλεξιφάρμακα καὶ εἰδείημεν πως ἔκκλίνειν.

cod. Paris. 2064 f. 24^r

λέγει γὰρ ὅτι πλείους τούτων οὐκ ἐγγιγωρεῖ γενέσιμοι ἀντιφάσεις (Arist. p. 20^a1). καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπειδὴ γὰρ ἐλήφθη ἐκ διαιρέσεως τὸ ὑποκείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον, γέδει δὲ ὅτι τὴν διαιρετικὴν μέθοδον οὐδὲν οὖν τέ ἔστιν λαθεῖν, ὡς καὶ ὁ Θειότατος Ηλάτων εἶπεν ὅτι τὴν διαιρετικὴν μέθοδον οὐδὲν καυχήσεται ἐκφυγεῖν.

Elias

EX ELIAE COMMENTARIO DERIVATA SCHOLIA¹⁾ codice Paris. 1942 (A) exhibentur, eademque paucis omissis inveniuntur in codice Mon. 222 (M). haec notis σχόλαιον ἡγένον vel σχόλαιον ornata sunt. aliae adnotationes aut notis σημείωσαι vel ἄθροι ἀκριβῶς instructae aut signis vacuae scholiastae ingenium aperte produnt. tamen etiam in his esse, quae ex commentario sive Eliae sive alio fluxerint, inde appareat, quod scholion signo vacuum cum codice Vind. 10 congruit. nos nunc satis habemus Eliae scholia apponere, quae et scholiastae socordia et scribarum oscitantia ita mutilata atque corrupta sunt, ut saepe difficile sit sensum elicere. de fide eorum iudicii ferendi ansa non praebetur, cum neque cum Eliae in Isagogen et Categories commentariis neque cum interpretationibus codice Paris. 2064 servatis ulla appareat necessitudo.

f. 171^v post Amm. p. 86,10 (σχόλαια τὸισι).²⁾ οὐ δεῖ οἶενθαι τὸν Ἀριστοτέλην αἰνίτεσθαι νῦν τοὺς (τοῖς A) ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς ἐλέγχοις παραδεδομένους τῷ τρόπον τῶν σο-

¹⁾ ex codice Paris. 1942 a G. Schmitthenner descripta, cum codice Mon. 222 a me collata sunt.

²⁾ hoc scholion om. M.

φισμάτων, σ' μὲν παρὰ τὴν λέξιν ^{τὸν} δὲ παρὰ τὴν διάνοιαν, καὶ διὰ τὰ λείποντα εἰς τούτους προστεθῆναι τὸ καὶ ὅσα ἀλλὰ τοιαῦτα (p. 17^a35), ἐπειδὴ ἀλλοὶ εἰσὶν οἱ ἀπηριθμημένοι νῦν τρόποι ἐν τῷ ὄρισμῷ τῆς ἀντιφάσεως παρὰ τοὺς ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς ἔλέγοντες εἰσὶ γάρ ἑκεῖ οἱ μὲν παρὰ τὴν λέξιν, οὗτοι παρὰ τὴν ὄμωσυμβάντα παρὰ τὴν ἀμφιβολίαν παρὰ τὴν σύνθετιν παρὰ τὴν διάφεσιν παρὰ τὴν προσῳδίαν παρὰ τὸ σχῆμα τῆς λέξεως, οἱ δὲ παρὰ τὴν διάνοιαν ἀπὸ τοῦ συμβεβηκότος ἀπὸ τοῦ πῆ καὶ ἀπλῶς ἀπὸ τοῦ ἔλέγοντος τῆς ἀγορᾶς ἀπὸ τοῦ ἐπομένου ἀπὸ τοῦ τὸ μὴ αἴτιον ὡς αἴτιον λαμβάνειν ἀπὸ τοῦ πλείω ἄμφα ἐρωτᾶν.

f. 177^r ad Amm. p. 102,19 (in marg. σχόλιον).¹⁾ Εἰδένει δεῖ ὅτι δ' ὅτινων τῶν προσδιορισμῶν ^{τὸν} καὶ δέκα γίνονται αἱ πᾶσαι συμπλοκαί. ἐπειδὴ δὲ οἱ ὄλαι τρεῖς, μήτ τὰς πάσας συμβάντες γίνεσθαι συμπλοκάς, ὃν ιερὸν ἀναγκαῖαι καὶ ιερὸν ἔνδεχόμεναι καὶ ιερὸν ἀδύνατοι. ἐπεὶ δὲ αἱ ἡμίσεις καταφάσεις καὶ αἱ ἡμίσεις ἀποφάσεις, ἀνὰ τὴν ἐφ' ἑκάστης Ὑλῆς (ἔξι ἑκάστου Ὑλῆς εοι.) καταφάσεις καὶ ἀνὰ τὴν ἀποφάσεις (καταφάσεων ετ ἀποφάσεων εοι.). ἐπεὶ δὲ ἀντιφάσιον τῆς πρός ἀλλήλας, αἱ τῇ φεύδονται αἱ δὲ τῇ ἀληθεύσουσιν, εἴτε καταφάσεις εἰσὶν εἴτε ἀποφάσεις, καὶ σχόπει ἐν τῷ προκειμένῳ διαγράμματι καὶ εὐρίζεις ἐπὶ ἑκάστης Ὑλῆς τῇ προτάσεις ἀληθεύεις καὶ τῇ φεύδεται.

f. 179^r post Amm. p. 109,10 (in marg. σχόλιον ἥλιον). Ἀριστοτέλει αἱκολουθητέον ἐν ταῖς μεθόδοις μάρκαι, οὐκ ἐν τοῖς παραδείγμασιν· οὐτος γάρ τῆς (τὴν Λ) ἔξι ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου παραδειγματα λέγει ἐκ τῆς προσκατηγορουμένου, καὶ ληπτέον δὲ (καὶ λ. δὲ ομ. Μ) βέλτιον τοὺς ὄρους. καὶ ὡς κατὰ τὸν κατηγορούμενον προσδιωρισμένως αἱ ἀποφάσεις οὐκ ἀντιφάσουσι τὸν ἀλλὰ συμφέύδονται μὲν ἐπὶ τοῦ πᾶν συναλήθευσουσι δὲ ἐπὶ τοῦ τίς.

f. 189^v ad Amm. p. 140,1 (in marg. σχόλιον ἥλιον Λ: σχόλιον Μ). πρῶτον ἀπὸ τοῦ ἀξιώματος τῆς ἀντιφάσεως· εἰ πᾶσις ἀντιφάσεως τὸ μὲν ἀληθεύει τὸ δὲ (πρῶτον — δὲ ομ. Λ) φεύδεται, καὶ τῆς καὶ ἔκαστα ἀντιφάσεως καὶ διὰ τὸ λῆμμα ἐφ' ὃν ἀληθεύει, ἐκεῖνα πάντας ἐκβίζεται καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκαῖα, ἐφ' ὃν δὲ φεύδεται, ἐκεῖνα πάντας οὐκ ἐκβίζεται καὶ διὰ τοῦτο ἀδύνατα· τῶν ὅτινων ἄρα (ἄρα ὅτινων Μ) τὰ μὲν ἀναγκαῖα τὰ δὲ ἀδύνατα. β' ἀπὸ τῆς ἡμετέρας προγνώσεως (γνώσεως Μ), εἰ τῶν προλεγόντων ἔσεσθαι τι τῇ μὴ δὲ μὲν ἀληθεύει δὲ φεύδεται καὶ διὰ τὸ λῆμμα πάλιν ὠρισμένως τῇ ἔσται τῇ οὐκ ἔσται καὶ πολλῷ μᾶλλον τὰ μὲν ἀναγκαῖα ἔσται τὰ δὲ ἀδύνατα. (f. 190^r σχόλιον ἥλιον iter. Λ) γ' ἀπὸ τῆς ἐκβίσεως τῶν προγνάτων· ἂν νῦν ἐκβάνεται προλέγοντες ἐκβίζεσθαι ἀληθεύομεν [ἢ προεκβίζεσθαι λέγοντες ἀληθεύομεν, πάντως ἐκβαίνει, ἢ νῦν ἐκβάνει], πάντως ἐκβαίνει καὶ διὰ τοῦτο ἀναγκαῖον. καὶ οὐ τὸ ἐν ἀρχῇ ἡγήσατο δὲ Ἀριστοτέλης λαβῖν (λαβῖν Μ) νῦν τὰς καὶ ἔκαστα ἀντιφασικούσας ἐπὶ ἐνδεχομένης Ὑλῆς καὶ μέλλοντος κόρονος. πρῶτον γάρ εἰ μὴ τοῦτο (δὲ add. A) λαβῶμεν τὸ ἀξιώματος τῆς ἀντιφάσεως, παραβαίνεται τὸ μὴ διαιρεῖν τὸ ἀληθές καὶ τὸ φεύδος. δεύτερον καὶ εἰ (εἰ καὶ Μ) παραβαθῆται τὸ ἀξιώματα, οὐδὲν ὠφελοῦσι τὰ ἐνδεχόμενα· εἰ μὲν γάρ δηλοῦθεύει, πάντα ἀναγκαῖα γίνεται, εἰ δὲ δηλοῦ φεύδεται, πάντα ἀδύνατα. διτὶ δὲ ἔστι τὸ ἐνδεχόμενον, ἔτις δείκνυστι δὲ Ἀριστοτέλης καὶ τὰ εἰρημένα τρία ἐπιγειρήματα ἀναιρεῖ. καὶ ἡμεῖς δὲ νῦν λογικῶς ἀνέλαμψεν τὸ πᾶν ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι· εἰ γάρ πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεται, τὸ αὐτὸ τὸ λέγειν πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι τῷ ἐνδεχόμενον; εἰ μὲν γάρ τὸ δεύτερον, ἔστι τὸ ἐνδεχόμενον, εἰ δὲ τὸ πρῶτον, πῶς οὐκ ὄμογνωμονεῖτε· δοξάζουσι γάρ τινες τὸ ἀντικείμενον, διτὶ ἔστι τινά ἐφ' ἥμιν, τὸ δὲ ἀναγκαῖον ἀπαραιτητον.

f. 196^v ad Amm. p. 159, 29 (in marg. σχόλιον). θτὶ γ' μόρια ἔχοντις τῆς ἐκ τῆς προσκατηγορουμένου προτάσεως ἐκάστῳ τὸ οὖ συνταττόμενον διάφορα ποιεῖ προτάσεων εἰδη· τῷ μὲν γάρ ὑποκειμένῳ ὠρισμένῃ (ἢ) ἀόριστον, τῷ δὲ κατηγορουμένῳ ἀπλῆγη τῇ ἐκ μεταθέσεως, τῷ δὲ προσκατηγορουμένῳ κατάφασιν τῇ ἀπόφασιν. θτὶ ἐπὶ τῶν ἀπροσδιόριστων οὐ τῷ κατηγορουμένῳ συντακτέον τὴν οὖ ἀρησιν ἀλλὰ τῷ προσκατηγορουμένῳ, εἰ τελεύτερον τὸ προσκατηγορούμενον τελειοῦν τὴν πρότασιν καὶ ἐξ αὐτοῦ λέγεσθαι ποιοῦν, εἰ τιμησιν τῇ ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν ἀλλ' οὐκ ἀναιρεῖ, ὅπερ ἔστι καταφάσεως. τῇ τάντης ἀπόφασις (κατάφασις Α) τῇ ἀνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστι. ἀπόφασις (κατάφασις Α) δὲ ἀποφάσεως (καταφάσεως Α) οὐκ ἔστι.

¹⁾ hoc scholion om. M.

f. 20Gv ad Amm. p. 191,5 (in mrg. σχόλιον ἥδιον). ἡ μετάθεσις τριγχῶς· ἡ κατὰ τὸ ὠρισμένον καὶ ἀόριστον. καὶ τοῦτο τριγχῶς· ἡ τοῦ ὑποκειμένου οὐν ἔστιν ἄνθρωπος λευκός, ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός, ἡ τοῦ κατηγορούμενου ἔστιν ἄνθρωπος λευκός ἡ ἔστιν ἄνθρωπος οὐ λευκός, ἡ ἀμφοτέρων ἔστιν ἄνθρωπος λευκός ἡ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος οὐ λευκός. ἡ κατὰ τὸ ὑποκειμένον καὶ κατηγορούμενον ἡ μετάθεσις, ὡς ἐν ταῖς ἀντιτροφαῖς, οὐν ὅμοιες ἄνθρωπος λίθος ἔστιν καὶ οὐδεὶς λίθος ἄνθρωπος ἔστιν (καὶ οὐδεὶς — ἔστιν οι. M.). ἡ κατὰ τὸ α' καὶ β' τῆς τάξεως τῶν ὄνομάτων καὶ τῶν ὅρμάτων, οἷον ἔστιν ἄνθρωπος λευκός καὶ ἔστι λευκός ἄνθρωπος (ἔστι λ. ἄνθρ. καὶ ἔστι ἄνθρ. λ. M.). καὶ ὅτι αὕτη ἡ μετάθεσις μόνη οὐ ποιεῖ διαφορὰν εἰδους (εἰδὸν Λ) προτάσεως (ἢ ὄνομάτων) καὶ ὥρμάτων. καὶ ὅτι μόνη ἡ τρίτη οὐ ποιεῖ διαφορὰν εἰδους προτάσεως, ἡ ἑτέρα δὲ τοῦ ἔστι λευκός ἄνθρωπος, οὓς ἑδεῖσαν ἐν τῇ θεωρίᾳ, διὰ τῆς προσθήκης τῶν προσδιορισμῶν. πῶς μετατιθέμενα τὰ ὄντα καὶ τὰ ὥρματα τὸ αὐτὸν σημαίνει, εἰ (εἰ οι. Λ) ὁ μὲν λέγων τὸν ἄνθρωπον ζῆντον λογικὸν οὐκ ἀδολεσχεῖ, ὁ δὲ λέγων λογικὸν ζῆντον ἀδολεσχεῖ;

f. 208r ad Amm. p. 196,5 (in mrg. σχόλιον). ὅτι ἐὰν μὲν ἀμφω σι οἱ ὅροι δὲ τε ὑποκειμένος καὶ ὁ κατηγορούμενος ἀπλοὶ ὡς τῷ σημανούμενῷ τῇ δὲ φωνῇ ἡ ἀπλοὶ η ποικίλοι ἡ ὁ μὲν ἀπλοὺς δὲ οὐ ποικίλοις, μία ἡ πρότασις. ἐὰν δὲ τῷ σημανούμενῷ ποικίλοι ὡντιν, εἴτε ἀμφότεροι εἴτε δὲ ἔτερος, καὶ τοῦτο διγῶς, τῇ δὲ φωνῇ ἡ ἀπλοὶ η ποικίλοι ἡ ἀμφότεροι ἡ ἀναμιξίδιον ἀπλοὺς τῇ φωνῇ δὲ ποικίλοις, καὶ τοῦτο διγῶς, οὐ μία ἡ πρότασις. tum idem scholion iteratur, sed ad extrema additur ὡστε ὡς ἀν ἔχωντι αἱ φωναὶ, οὐδὲν τὸ διάφορον, πλὴν τὸ τῆς σημασίας ζητεῖ· νομίζεται γάρ καὶ δοκεῖ μία εἶναι μὴ οὐσα (hoc scholion οι. M.).

f. 215r ad Amm. p. 218, 25 (sine nota) idem scholion legitur, quod in Vind. 10 f. 251v invenitur: τὰς παρὰ (περὶ V) τὸ (τῶν AM: τῷ V) ὠρισμένον καὶ ἀόριστον τῶν ὅρων διαφορὰς ἢ ἐπὶ τὰς τέσσαρας διαφορὰς τὰς ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου λαβάν — γίνονται ἀντιθέσεις μή — τὰς μή ἀντιθέσεις εἰς τὸ τριτὸν τοῦ χρόνου τοῦ κατηγορούμενου ἡ τοῦ τρίτου προσκατηγορούμενον παραγγηλέννον ἐνεστῶτα μέλλοντα πάλιν λαβάν — γίνονται ἀντιθέσεις ρυδός — τὰς ρυδό ἀντιθέσεις ἐπὶ τὴν τριτὴν σύγειαν τοῦ κατηγορούμενου πρὸς τὸν ὑποκειμένον, ἦτοι τὴν τριτὴν θλήγην, ἐνδεχομένην ἀναγκαῖαν ἀδύνατον — γίνονται υλός ἀντιθέσεις — τὰς υλός ἀντιθέσεις ἐπὶ τοὺς τρεῖς τρόπους, ἐνδεχόμενον ἀναγκαῖον (ἀν. ἐνδ. M) ἀδύνατον, λαβάν εὑρίσκεις ἀντιθέσεις μαστόν. καὶ προτάσεις δὲ πᾶσαι αἱ μετὰ τρόπου ρυθμόβ, αἱ δὲ ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου ἀντιθέσεις οἵ, προτάσεις ρυδός, αἱ ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου ἀντιθέσεις ρυδός, προτάσεις (τρόποι A) σπῆν, ὄμοιος πᾶσαι αἱ ἀντιθέσεις τῶν προτάσεων χριθέ, προτάσεις γκόδ.

Ex Philopono et Elia nescio an etiam eorum scholiorum origo repetenda sit, quae codicibus Marciano 257 et Laurentiano 72,5 continentur.

Scholia
Marciani 257

MARCIANI 257 chartacei saeculo XII scripti [Zanetti p. 127] scholiorum pauca specimina tradidit Waitz Org. p. 38. quorum exordium (Πρὸς τῆς κατὰ λέξιν ἐξηγήσεως τοῦ Περὶ ἐρμηνείας βιβλίου ζητήσωμεν τὰ ἔξι ταῦτα κεχάλαια) cum prooemiosis Philoponi et Eliae concinit, quorum uterque sex capita interpretationibus dicit praemitti oportere (vide Philop. in Cat. p. 9^a7, in Anal. p. 141^b28 Br., El. p. 27^b24 Br.). cetera scholia¹⁾ non praebent ansam huius cognationis consequendae. propria esse videtur explicatio vocis ἐρμηνεία, cum dieitur ἐπιγέγραπται τὸ παρὸν βιβλίον Περὶ

¹⁾ ad Arist. p. 201^b26 (p. 42 Waitz) legendum esse conicio οὐκ ἔστιν ἡ πρὸς τὰ πολλὰ ταῦτα ἀπόκρισις μία, ἐπει οὐδὲ ἐρώτησις. οὐ γάρ δύνανται συμφῦναι (συμβῆναι cod.) εἰς ἄλληλα. περὶ δὲ εἰρηται ἐν τοῖς Τοπικοῖς ἐν γάρ τοῖς Σοφιστικοῖς ἐλέγχοις (οὐ) διδάσκει περὶ τούτων.

έρμηνείας ὡς περὶ μόνου τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τοῦ ἔρμηνεύοντος καὶ ἐκμαιεύοντος τὸ κεκρυμμένον¹⁾ νόημα τῆς ψυγῆς.

LAURENTIANUS 72,5 [vide praeftationem Porph. Isag. p. XXIII] f. 50^r—67^v Aristotelis librum De interpr. exhibet, qui f. 50^r—66^v²⁾ variis est ornatus scholiis, paucis mentioneque indignis inter versus insertis, uberrimis appietis in marginibus. haec discedunt in tria genera temporibus distincta. ex antiquis scholiis saeculo XI vel XII exaratis pauca cum Ammonio ita concinunt, ut ex ipso illius commentario derivata esse videantur, plurima ex commentario posteriore fluxerunt. cuius auctorem facile posse indagare mihi videbar scholiis ad Isagogen et Categorias subsidio adseitis. illa enim unde originem ceperint si memoriam repetiveris (cf. Porph. Isag. p. XXIII et Amm. in Cat. p. XVI), conicias Philopono aut Eliae haec scholia deberi. sed hanc opinionem firmioribus fulcire fundamentis me nequire confiteor. nam inter haec scholia et ea, quae codice Vind. 10 aut Paris. 1942 propagata sunt, consensus non apparuit, nisi quoad origo omnibus scholiis communis valet. altera manu scholia saeculo XIII adiuneta sunt. quae qui addidit interdum priora ita amplificavit, ut tenorem in exponendo servaret, saepius priorum interpretationum ratione non habita suo arbitrio scholia apposuit. quo factum est, ut expositionem priore manu adiectam iisdem verbis usus iteraret. atque etiam quia sive varios commentarios sive collectanea scholia in usum vertit, interdum ita dormitavit, ut ipse eandem interpretationem bis adscriberet. de fontibus hoc potest statui Ammonii commentarium scholiastae praesto non fuisse. tertia scholia saeculo XIV nullo ordine addita disquisitione indigna sunt. nunc ex iis, quae I. Tschiedel descripsit, pauca specimina apponam.

f. 52^r (ad Arist. p. 17a1) man. ant. συλλογισμὸν ἐλέγχει δὲ Ἀριστοτέλης τὸν ἀποδεικνύντα φυσικὸν ὅργανον εἰναι τὸν λόγον, διὸ ἔστι τοιοῦτος· δὲ λόγος ὅργανον ἔστι τῆς φωνητικῆς δυνάμεως ἐν ἡμῖν φύσει οὕτης· πᾶν δὲ ὅργανον φυσικῆς δυνάμεως καὶ αὐτὸς φύσει· δὲ λόγος ἄρα φύσει. φησὶν οὖν δὲ Ἀριστοτέλης μὴ εἰναι αὐτὸν ὅργανον τῆς φωνητικῆς δυνάμεως ἀλλὰ ἀποτέλεσμα τῆς διανοητικῆς ψυγῆς κράψεων ὅλῃ μὲν τῇ ἐν ἡμῖν φωνητικῇ δυνάμει ὅργανῳ, γλώττῃ καὶ ὑπερώφᾳ καὶ ὀδοῦσι καὶ χειλεσι, διὲ δὲ τὸν δὲ λόγος ἀποτελεῖται. ἀποτέλεσμα οὖν ὃν θέσει ἔστι καὶ οὐ φύσει· εἰ γάρ τὰ μέρη αὐτοῦ, ὄντας τε καὶ ὥρματα, θέσει εἰσίν, καὶ αὐτὸς ὀηλοντί δὲ ἐν τούτων συγκείμενος θέσει ἔστι καὶ οὐ φύσει (cf. Amm. p. 62,21 25,5).

f. 53^v Τὸ γάρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει ἀλλὰ δὲ τὸ καθόλου (p. 17v11). man. ant. τουτέστιν δὲ πᾶς προσδιορισμὸς ούκ αὐτὴν σημαίνει τὴν τοῦ εἰδούς τοῦ καθόλου φύσιν, οἷον τοῦ ἀνθρώπου· τὸ γάρ εἰδος ἐν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν ἔστι καὶ τῆς ἀπειράς τῶν

¹⁾ κεκρυμμένον correxi ex κεκρυμμένον (cf. Mich. Eph. Paris. 1917 f. 17v). quod Waitz coniecit κεκρυμμένον, sensum prorsus pervertit neque in Pseudo-Magentini verbis ullum habet subsidium. is enim dicit (f. 11v) τὸ οὖν εἰδος τοῦ ἀποφαντικοῦ ἔρμηνεαν καλεῖ ἀντὶ τοῦ τοῦτο ἔρμηνειν τὰ νόηματα τῆς ἡμετέρας ψυγῆς. Ιστόν δὲ δὲ τὸν ἔρμηνεαν καλεῖται καὶ ἡ λογογραφικὴ ἀπόδειξις καὶ ἡ κεκρυμμένη φράσις, περὶ ὣν οὐδεὶς αὐτῷ λόγος.

²⁾ f. 66^v scholiis vacat, quae f. 67^r leguntur iam ad Analytica pertinent.

ἀτόμων διὰ τοῦτο περὶ ληπτικὸν καὶ ἐνοποιόν· περὶ δὲ ἑνὸς πᾶς ἣν ἔχοι γάρ τινα λέγεσθαι τὸ πᾶς; οὐκ ἀντὸν τὸ καθόλου σημαίνει τὸ πᾶς, ἀλλ᾽ ὅτι καθόλου, τοῦτο δὲ ἔστι ἀλλ᾽ ὅτι κατὰ πάντων τῶν ὑπὸ τὸ εἰδὸς ἀτόμων καταφάσκεσθαι τὸ κατηγορούμενον ἀποφανόμενα (cf. Amm. p. 101,3).

f. 55r Εἰ γάρ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι λευκόν (p. 18^a39) man. ant. τὸ λῆμμα τὸ τετραμέρες· τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἐπεται ἡ ὑπάρξει τῶν πραγμάτων καὶ τῷ ψεύδει ἡ ἀνύπαρξία τῶν πραγμάτων, καὶ ἔμπαλιν τῇ ὑπάρξει ἡ ἀληθεία καὶ τῇ ἀνύπαρξῃ τὸ ψεῦδος, εἰ καὶ μὴ ὄμοιώς, ἀλλὰ τὰ μὲν πράγματα ὡς αἴτια οἱ δὲ λόγοι ὡς σημεῖα. man. rec. περgit καὶ ἔτι σαφέστερον· τῶν πραγμάτων προτατετομένων ἀνάγκη τοὺς περὶ αὐτῶν λόγους ἀληθεῖς εἶναι· οὐδὲ γάρ τῇ λόγων ἀληθείᾳ εὐθὺς ἀκολουθεῖ τὰ πράγματα, ἀλλὰ διὰ τὴν τῶν πραγμάτων ὑπάρξιν ἀληθεῖς ἡ ψεύδεις εἰστιν οἱ λόγοι· ὅντος γάρ λευκοῦ ἀνάγκη τὴν λέγουσαν κατάφασιν ἀληθῆ εἶναι.

f. 59v Οἶνος δὲ ἀνθρωπος ἵσως (p. 20^b16) man. ant. τὸ ἵσως εἰρηται ἡ ὡς ἀδήλου ὄντος, εἰ κατὸν οὐσίαν ὑπάρχει τῷ ἀνθρώπῳ τὸ δίπουν καὶ ἥμερον, ἡ τὸ ἐπίσης δηλοῖ νῦν. man. rec. συμβαίνει ποτὲ ἐν δηλούσθαι ἐκ τῶν πολλῶν, ὅταν ὁτι συμπληρωτικά ἐνός, ὡς ἐπὶ τῶν ὄρισμῶν ἔχει. ἐν γάρ σημαίνεται ἐκ τοῦ ἀνθρωπος ζῷον λογικὸν θνητόν. διὸ καὶ μία γίνεται πρότασις ἐνὸς κατὸν αὐτῶν κατηγορούμενου· οὐ γάρ πολλαὶ ἀλλὰ μία κατάφασις ἡ βαδίζει ζῷον λογικὸν θνητόν. εἰ δὲ τὰ πολλὰ μὴ γίνοιτο ἐν, οὐ μία κατάφασις ἡ ἀπόφασις τυγχάνουσι ἀλλὰ πολλαῖ. ὁ γάρ λέγων ὕστιν ἀνθρωπος λευκός βαδίζει? (lege βαδίζων) οὐ μίαν ἀλλὰ πολλὰς ἀντιθέσεις ποιεῖ. ὁ δὲ φιλότοφος μὴ ἀκριβῶς τὸν ὄρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου θεὶς προσέθηκεν τὸ ἵσως τῷ ἀνθρώπου δίπουν ἡ ἥμερον εἶναι φύσει· οὐ γάρ ἴδιος οὗτος ὁ λόγος τοῦ ἀνθρώπου καὶ ὀρνέος ὑπάρχων.

f. 60r Οὐδὲ γάρ ἡ ἐρώτησις (p. 20^b25) man. ant. ἐρώτησις διαλεκτική· ἀρά γε ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἡ οὖ; πρὸς ἦν ἔστιν ἀποκρίνασθαι τὸ ναι ἡ τὸ οὖ (Amm. p. 199, 20. 21). ἐρώτησις πυσματική, εἰ τὸ ὑπάργειν ἐθέλομεν μαθεῖν, οἷον τίς καλῆ; ἡ τί ἔστιν ἀνθρωπος; πρὸς ἦν τὸ μὲν εἶναι (lege ναι) καὶ οὐ γάρ τινα οὐκ ἔχει, λέξεως δὲ ἀλλης, ἐνίστε δὲ καὶ λόγου πλείονος δεῖ τῷ ἐρωτωμάφ (Amm. p. 200,5).

f. 60r Σκυτεὺς ἀγαθός (p. 20^b36). man. rec. ὁ γάρ ἀγαθὸς ἀνθρωπος οὐ πάνω καὶ σκυτεὺς ἀγαθὸς ἔστι. man. ant. διορίζεται διὰ τούτων πότε καὶ τὰ ἰδία λεγόμενα καὶ ἀμα λέγεται καὶ πότε τὰ ἀμα λεγόμενα καὶ ἰδία λέγεται, πότε δὲ οὖ. καὶ πρότερον δεκάνυστιν ὅτι οὐ πάντως τὰ ἰδία κατηγορούμενα καὶ ἀμα λέγεται· εἰ γάρ τοῦτο, τρία ἀποτα ἔβεται. ψεύδεσθαι, διολεσχεῖν, ἀδιανόητα λέγειν, καὶ διὰ σκυτεὺς καὶ διὰ ἀγαθός, τὸ δὲ συμπεπλεγμένον ψεῦδος, διὰ Σίμωνος· ἐπὶ γάρ τοῦτον ἀμφω ἀληθὲς ἰδίᾳ λέγειν, καὶ διὰ σκυτεὺς καὶ διὰ ἀγαθός, τὸ δὲ κατηγορούμενον ψεῦδος, διολεσχεῖν δέ, εἰ τὸ αὐτὸν πολλάκις ἰδίᾳ κατηγορούμενον καὶ ἀμα λέγοιτο, οἷον Σωκράτης ἀνθρωπος λευκός λευκός. ἀδιανόητα δέ, εἰ τὰ μερικὰ τῶν καθόλου προτάξομεν καὶ εἰπομεν (lege προτάξωμεν καὶ εἰπωμεν) τὸν Σωκράτην διὰ τὸ ἀνθρώπον εἶναι ζῷον ἀνθρώπον. τοῦτο γάρ μάταιον καὶ ἀδιανόητον· τοῖς γάρ μερικοῖς ἐπεται τὰ καθόλου. τῶν δὴ κατηγορούμενων κατὰ τινῶν ὑποκειμένων, ἡ ἐκάλεστεν ἐφ' οὓς κατηγορεῖσθαι συμβαίνει, τὰ μὲν κανοῦ ἀντὸν κατηγορεῖται τῶν οἰκείων ὑποκειμένων τὰ δὲ κατὰ συμβεβηκός (cf. Amm. p. 206,23).

f. 61r Τούτων δὲ διωρισμένων (p. 21^a34) man. ant. Ιστέον ὅτι ἐν τῷδε τῷ τετάρτῳ κεφαλαίῳ διδάσκει ἡμᾶς τὸν τρόπον τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἀποφάσεων πρὸς τὰς καταφάσεις καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῶν κατὰ τοὺς διαφέροντας τρόπους προτάσσεων (cf. Amm. p. 214,8). διαφέρει τρόπος ὅλης τοῦ (τὸ cod.) τὴν μὲν ὅλην νοεῖσθαι καὶ μὴ λέγεσθαι τὸν δὲ τρόπον λεγόμενα, ὡς ἀναπνεῖ ὅλη Σωκράτης, ἀναγκαῖς ἀναπνεῖ· τοῦτο τρόπος· δὲ μὲν ἀληθὲς τὰ ἀντικείμενα μὴ διαιρεῖσθαι, οὐκ δὲ δὲ ἀληθὲς τὰ μὴ ἀντικείμενα διαιρεῖσθαι· τί γάρ, εἰ ἀμφω κατὰ συμβεβηκός κατηγοροίτο; man. rec. πρότερον οὐδὲν διδάσκει ποιῶ τρόπῳ ὑπάρχει τοῖς ὑποκειμένοις τὰ κατηγορούμενα, νῦν λέγει ὡς τὰ μὲν αὐτῶν ἀναγκαῖς ὑπάρχει, οὐδαμῶς χωρίζομεν τῶν ὑποκειμένων, τὰ δὲ ἀναγκαῖς μὴ ὑπάρχοντα ἥκιστα ἀληθῶς κατηγορηθῆσται καταφατικῶς, τὰ δὲ δυνάμει έχει καὶ ἐνδέχεται ὑπάρξαι καὶ μὴ ὑπάρξαι. διαφέρει δὲ τὸ δυνατόν τοῦ ἐνδεχομένου μόνη σχέσει καὶ οὐ φύσει· μεταξὺ γάρ κείμενα τοῦ δεῖ

ὑπάρχοντος καὶ ἀεὶ μὴ ὑπάρχοντος πρὸς τὸ ἀναγκαῖον ὑπάρχον ἐνδέχεται πρὸς δὲ τὸ ἀδύνατον δυνατόν φαμεν αὐτό· οἶσιν τε γάρ ὑπάρχειν καὶ μή· γωρίζεται γὰρ τοῦ ἀδυνάτου τῷ δυνατὸν εἶναι καὶ τοῦ ἀναγκαῖου τῷ ἐνδέχεται μὴ εἶναι. διὸ δύο τρόπους θετέον τὸ δυνατὸν καὶ ἐνδεχόμενον καὶ ἔτερος δύο τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἀδύνατον.

AMBROSIANUS L. 93 sup. membr. saeculo X exaratus [vide Porph. Scholia Ambrosiani L. 93; Isag. praefationem p. XXIV] f. 60^v—79^v scholia in librum De interpr. eadem manu qua Aristotelis verba scripta exhibet. atque ea, quae f. 60^v—69^v leguntur, auctoris nomine carent, f. 70^v—79^v¹⁾ pauca sunt ex Ammonii commentario hausta eiusque nomine ornata. anonyma scholia magna ex parte ex scholiastae²⁾ ingenio profecta esse videntur, quaedam dubium non est quin ex nescio quo commentario fluxerint. hoc vel inde apparet, quod unum scholion (f. 67^r) cum adnotatione in Vind. 10 propagata notaque ἱωάννου ornata congruit. amplior consensus non invenitur neque Ammonii vestigia usquam apparent. tamen haec scholia Ammonio vetustiora esse aut eos, qui Ammonium percepérunt, reddere auctoris doctiores³⁾ nihil est quod opinemur. Ammonii scholia tam exigua sunt, ut de fide codicis statui non possit. nunc ex iis, quae A. Gercke descripsit, pauca specimina adiciam.

f. 61r (ad Arist. p. 16^a26) ἐπακτροκέλης εἰδὸς πλοίου λῃστρικοῦ μεταξὺ ἀκάτου καὶ κέλητος, ἀπερ εἰσίν καὶ αὐτά πλοῖα, καὶ Θουκυδίδης ‘εἰς τὸν ἐπακτροκέλητα ἐμβιβάζει’ (potius Αἰγαίηνς; cf. Steph. p. 8,22).

f. 61v (ad p. 16^b1) ὅτι τοὺς πλαγίους οὐ καλεῖ Ἀριστοτέλης ὀνόματα ἀλλὰ πτῶσιν ὄντας. μόνην δὲ τὴν εὐθεῖαν ἀξιοῦ καλεῖν ὄνομα καὶ οὐ πτῶσιν· οἱ δὲ γραμματικοὶ τῇ τῶν Στωϊκῶν ὀδηγῇ ἐπόμενοι κοινῶς τὰς πέντε πτῶσεις καὶ ὀνόματα καλοῦσιν, οὐχ ὄγιῶς δέ· — τοῦτο διὰ μέσου. — φησίν ὅτι αἱ πλάγιαι πτῶσεις τὸν μὲν ὄρον τοῦ ὀνόματος ἐπιδέχονται θού, διαφέρουσι δὲ ὅτι μετὰ τοῦ ἔστιν ἡ ἡ ἔσται οὐ ποιοῦσιν ἀπόφασιν τελείαν· ὁ γὰρ εἰπὼν ‘Φιλωνός ἔστιν’ δεῖ πρὸς τὸ γενέσθαι τέλειον λόγον προσθεῖναι τυχόν ἡ βιβλίον ἡ ἀγρός ἡ ἴματίον ἡ ἄλλο τι, οἷον Φιλωνός ἔστιν (βιβλίον). τὸ δὲ ὄνομα, φησίν, ἀεὶ ποιεῖ λόγον μετὰ τοῦ ἔστιν ἡ ἡ ἔσται, διὸν Φίλιον ἔσται.

f. 62r (ad p. 16^b24) αὐτὸς γάρ, φησίν, μόνον τὸ εἶναι οὐδὲν ἔστι καθ’ ἔστιτό, παραλαμβανόμενον δὲ κατά τιναν ἄλλαν σύνθεσίν τινα προσδολοῖ, γῆτινα σύνθεσιν ἄνευ τούτων ἐξ ὧν σύγκειται ἀδύνατόν ἔστι συνίδειν. ἐν γάρ τῷ Σωκράτης φιλόσοφός ἔστι τὸ ἔστι τὴν σύνθεσιν ταῦτην σημανεῖ τὴν ἐκ τοῦ Σωκράτης καὶ τοῦ φιλόσοφος συγκαμένην. Ιστέον δὲ καὶ τοῦτο ὅτι σύνθεσιν μὲν εἴωθε καλεῖν ὁ φιλόσοφος τὴν κατάφασιν, διαίρεσιν δὲ τὴν ἀπόφασιν.

(ad p. 16^b26) εἰ μὲν εἰπετο τῇ ἐξ ἀρχῆς ἀκολουθίᾳ, μετὰ τὸν περὶ ὄντων καὶ ῥῆματος λόγον περὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως ἡμελλεν διδάσκειν ἡμᾶς· νυνὶ δὲ ἔντεχνον τὴν

¹⁾ f. 70r scholiis vacat, itemque f. 75, quod Aristotelis p. 22^b4 τοῖς—32 εἶναι exhibens posterius insertum est.

²⁾ vel potius scholiistarum, nam plures in his operam posuisse apparet ex interpretatione f. 65v ad Arist. p. 18^a19 adiecta, quae incommodo interrupitur adnotatione ad Arist. p. 18^a34 pertinente. unde cognoscitur aut alteram partem illius interpretationis postea esse additam aut hanc adnotationem postea interpositam.

³⁾ unum (f. 64r), in quo Theophrastus laudatur, Ammonio plus afferre putaveris. sed id, quod Theophrasto tribuitur, tam vanum ac futile est, ut inconveniens esse videatur hoc testimonio illius splendorem obscurare.

διδασκαλίαν ποιήσασθαι βουληθείς περὶ λόγου πρῶτον διδάσκει ἡμᾶς. ἐπειδὴ γάρ ὁρίζόμενος τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν ἐν τοῖς ἐφεγγέσι ὡς ἐν γένει τῷ λόγῳ εἰναι αὐτὰς ὁρίσεται τὴν μὲν γάρ ἐρει λόγον καταρρατικὸν τὴν δὲ ἀπόφασιν λόγον ἀπορρατικόν· πρῶτον εἰκότως περὶ λόγου διαιλαμβάνει, ἵνα δυνηθῶμεν οὕτω συνεῖναι τὸν ὄρον τῆς καταρράσεως τε καὶ τῆς ἀποφάσεως ἀγνοῦντες γάρ ὃ τι ποτέ ἔστι λόγος, πῶς ἂν ἴδυμεν ἡμεῖς τὸν ἐτοιμασθεῖν τὸν λόγον συνιστάμενον (συστήμενον εὐ.) ὄρον ὃ τι ποτὲ δηλοῖ συνιδεῖν.

(ad p. 16b32) διπλοῖς· οὐκ ἀπλῶς πᾶσι τοῖς συνιστάμενοις ἀκούσομεθα, ἀλλὰ ἐν οἷς συνέφεροτα μὲν ἡ σύνθεσις, ὅμως ἔμφασις τις ἀμφιτέρων τῶν ἀποτελούντων τὴν σύνθεσιν διασύντεται, οἷον ὡς τὸ Κάλλιππος ἢ τὸ φίλοιος· ἐνταῦθα γάρ τὸ μὲν ἐν καὶ ὀλόντηρον ὁ οἶνος, τοῦ δὲ ἐτέρου τοῦ φιλοῦ ἔμφασις τις ἔσται. ἐν τούτοις δὲ φρασιν, ὡς καὶ πρὸ βραχέως ἐλέγομεν, βούλεται μέν τι σημαντέν τὸ μέρος, οὐ μέντοι σημαντέν.

f. 62v (ad p. 17a1) ἐπειδὴ πάντες οἱ περὶ Πλάτωνα καὶ Πυθαγόραν τῶν φύσει ἐνεργεῖσιν φυσικὰ καὶ τὰ ὄργανα ἔλεγον. οἷον τῆς ὥρασεως φυσικῆς οὕτης καὶ τὸ ὅργανον ὃ γράμμεθα πρὸς τὴν ὥρασιν φυσικόν.

ὅργανον ἀντὶ τοῦ φύσει· τοῦ γάρ φιλοσόφου μάλιστα οἰκεῖος οὗτος ὁ λόγος ἀτε περὶ τὴν θήραν τοῦ ἀληθίου διατρίβοντος.

(ad p. 17a10) ἐπειδὴ πολλάκις τὸ μὲν ὄντα δύναται προσυπακούεσθαι οἷον ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ προσώπῳ· ἐὰν γάρ εἴπω ὅτι βαδίζω. προσυπακούεται τὸ ἔγχο, καὶ ὄμοιος ἐπὶ τοῦ δευτέρου προσώπου· τὸ δὲ ἥρμα ἀδύνατόν ποτε προσυπακούει διὰ τὸ ἀπειρόν τοις ἐνεργείας καὶ τὰς ἀπόφασιν, αἵτινες διὰ τῶν ὥρμάτων σημαντόνται· ἐὰν γάρ εἴπω ‘Σωκράτης, τί ἦν τις προσυπακούειν πότερον ὅτι φιλοσοφεῖ ἢ ὅτι διαλέγεται ἢ ὅτι βαδίζει· διὰ τοῦτο εἴπειν ὅτι δεῖ τὸν ἀποφαντικὸν λόγον ἐν ῥήμασιν συνεστάναι. τὸ δὲ ἢ πτώσεως, ἐπειδὴ τὰ παρὰ τὴν ἐνεστῶτα ῥήματα ἐν τοῖς ἀνωτέρω πτώσεις ἔφη ῥήματος εἶναι ἀλλὰ οὐ ῥήματα.

(ad p. 17a13) ζητήσειν ἄν τις, ποῖοι λόγοι εἰσὶν οὓς φησι πολλὰ δηλοῦν· εἰ γάρ εἰς μέν ἐστιν ὁ ἀπλούστατος λόγος οἷον ὡς τὸ ‘Σωκράτης φιλοσοφεῖ’, συνδέσμῳ δὲ εἰς οἷον ὁ τοιοῦτος ‘Σωκράτης καὶ Πλάτων διαλέγονται’, πολλοὶ δὲ οἱ τῷ συνδέσμῳ ρήγη ἐνούμενοι οἷον ὡς τὸ ‘Ἀγαρένων ἐπολέμησεν, Ἀχύλεως ἤριστευσεν, Μενέλαος ἐνίκησεν’, ποῖος ἀν ἄλλος εἴη λόγος ὁ πολλὰ δηλῶν; καὶ φαμεν ὅτι περὶ τοῦ μίας οὐσίας πλείονας ἐνεργείας δηλοῦντός φησιν οἷον τοῦ τοιοῦτος ‘Ἀχύλεως ἐπολέμησεν καὶ ἤριστευσεν καὶ ἐνίκησεν’.

f. 63r (ad p. 17a17) διὰ τοῦτο δὲ ὡς εἰ ἔλεγεν, φάσιν ἀπλῆν εἴπωμεν εἶναι τὸ τε ὄντα καὶ τὸ ῥῆμα, ὅτι οὐ δυνάμεθα δὲ ἐνὸς ἐκάστου αὐτῶν ἀποφαντικὸν λόγον ἢ ἐρωτῶντός τινος ἀποκρίνασθαι ἢ μὴ ἐρωτῶντος, ἀλλὰ αὐτοπροσαιρέτω γνήμη προσγράψειν· οὕτε γάρ ἀν ἐρωτῶντός τινος ‘τίς δὲ οἶνα?’ εἴπωμεν ὅτι Σωκράτης, ἀποφαντικὸν λόγον ἀποκρινάμεθα· οὐδὲν γάρ οὕτε ἀληθής οὕτε ψεῦδος δηλοῖ αὐτὸν καὶ διὰ τὸ ‘Σωκράτης’ οὕτε ἐὰν αὐτὸν προελθείνοι εἴπωμεν ἐντυχόντες τινὶ ὅτι φιλοσοφεῖ, ἀληθής πω ἢ ψεῦδος εἰρήκαμεν, ὡςτε οὐδὲ λόγον ἀποσυντικόν.

(ad p. 17a25) κατάφασις δὲ ἐστιν, ὡς εἰ ἔλεγεν, ἡ ἀπλούστατη τὸ μίαν ἐνέργειαν μιᾶς οὐσίας καταρράσκει οἷον ὡς τὸ ‘Σωκράτης φιλοσοφεῖ’, ἀπόφασις ἡ μίαν ἐνέργειαν μιᾶς οὐσίας κωρίζουσα ὡς τὸ ‘Σωκράτης οὐ φιλοσοφεῖ’.

(ad p. 17a26) ἐπειδὴ δυνατόν, εἰ καὶ μὴ ἀληθῶς, ἀλλὰ οὖν καὶ περὶ τοῦ ὑπάρχοντος ὡς μὴ ὑπάρχοντος διαλέγεσθαι καὶ περὶ τοῦ μὴ ὑπάρχοντος ὡς ὑπάρχοντος, ἀπερ ἐστὶν ἀμφω φευδῆ, καὶ μέντοι περὶ τοῦ ὑπάρχοντος ὡς ὑπάρχοντος καὶ περὶ τοῦ μὴ ὑπάρχοντος ὡς μὴ ὑπάρχοντος, καὶ οὐ μόνον ἐπὶ ἐνεστῶτος χρόνου ἀλλὰ καὶ ἐπὶ παρεληλυθότος καὶ μελλοντος· καὶ γάρ περὶ τοῦ ὑπάρχοντος ὡς μὴ ὑπάρχειντος διαλέγεσθαι, ὡςπερ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος ἐλέγομεν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος ὡςαύτως· δηλοῦν ὅτι πάν οὕτως ἀν τις καταφήσῃ, καὶ ἀποφῆσαι δυνατόν, καὶ ἀνάπταλιν ὅπως ἀν τις ἀποφῆσῃ, καὶ καταρράσαι δυνήσεται· ὡςτε τοῦτο γε συνάγει· πάσῃ καταφάσει ἀντίκειται ἀπόφασις.

(ad p. 17a33) ἀντίφασις ἔστω, φρέσι, αἵτη ἡ (ἐκ) τῆς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως ἡμογενῶν ὑπαρχουσῶν συνισταμένη. ὅμοιον δὲ εἴπον διὰ τὸ μὴ ἀλητην κατάφασιν λαβεῖν καὶ ἐτερογενῆ τὴν ἀπόφασιν. οὐκέτι γάρ οὕτως ἀντίφασις γίνεται, οἷον ἐὰν λέγω τὸ ‘Σωκράτης φιλοσοφεῖ—Πλάτων οὐ διαλέγεται; οὐκέτι γάρ τοῦτο ἀντίφασις.

(ad p. 17^a34) ταῦτην δὲ λέγω. φησί, ἀντίθεσιν κάθ' ἦν γίνεται ἡ ἀντίφασις, τὴν τὸ αὐτόν, τοῦτ' ἔστι τὸν κατηγορούμενον ὄρουν, κατὰ τοὺς αὐτούς, τοῦτ' ἔστι τοῦ ὑποκειμένου, καταφάσκουσαν ἡ ἀποφάσκουσαν· δεῖ γάρ ἐν ταῖς δύο προτάσεσι ταῖς ἀποτελούσαις τὴν ἀντίφασιν τοὺς δύο ὄρους εἶναι τοὺς αὐτούς, διαιρέσειν δὲ ἀλλήλων αὐτὰς τῇ τε ποιότητι, οἷον ἢν ἡ μὲν ἡ κατάφασις ἡ δὲ ἀπόφασις, καὶ μέντοι τῇ ποιότητι, οἷον ἢν ἡ μὲν ἡ καθόλου ἡ δὲ μερική· τεττάρων γάρ οὐδῶν ἀντίθεσεων, ὡς ἔξεστιν ίδειν (δεῖν εοι.) ἐπιβλέψαντα τῷ διαγράμματι, μῆτρας μὲν τῶν δύο καθόλου προτάσεων, τῆς τε πᾶς καὶ τῆς οὐδείς. ἂς ἐναντίας καλεῖ, ἔτερας δὲ τῶν δύο μερικῶν, τῆς τε τίς καὶ τῆς οὐ πᾶς ἄς καὶ ὑπεναντίας καλεῖ. δύο δὲ τῶν ἀντιφατικῶν ἀντικειμένων, τῆς τε πᾶς καὶ οὐ πᾶς καὶ τῆς τίς καὶ οὐδείς, αἱ μὲν δύο ἀντίθεσις αἱ προρρήμεται ποιότητι μόνον ἀλλήλων διαιρέσουσιν. ὅτι ἡ μὲν καταφατική ἔστι τὸν προτάσεων ἡ δὲ ἀποφατική, ποιότητι δέ εἰσιν αἱ αὐταὶ ἀμφω· αἱ μὲν καθόλου εἰσὶν αἱ δὲ μερικαί· αἱ δὲ ἀντιφατικῶν ἀντικείμεναι κατά τε τὸ ποιόν καὶ τὸ ποσόν, ὥπερ ἐξ*, ἀλλήλων διενηγόγασιν, διείν τοι παντελής ἡ διάστασις γίνεται.

(ad p. 17^a35) ἐπειδή πως ἔφη δεῖν ἐν ταῖς δύο προτάσεσι τὸν αὐτὸν ὄρουν κατηγορεῖσθαι τοὺς αὐτούς ὑποκειμένου, φησίν δὲι ἀλλ' ἵνα μὴ ὁμοιώματα μηδὲ συνωνύμως ἡ κατηγορία γίνοιτο· ὅρα γάρ πῶς ἐν τοῖς ὁμοιώματος σορτισμῷ περιπίπομεν καὶ οὐ γίνεται ἀντίφασις, καί τοι δοκούντων τῶν αὐτῶν ὄρων ἐν ἀμφοτέρωις ταῖς προτάσεις παραλαμβάνεσθαι. λέγω γάρ δὲι ὃ κύριον τετράπονυν ἔστι καὶ πάλιν οὐκ ἔστει ὃ κύριον τετράπονυν, καὶ οὐ γίνεται ἀντίφασις· δύναται γάρ τὰ δύο ἀληθῆ εἶναι, ἡ δὲ ἀντίφασις διαιρεῖ τὸ ψεῦδος ἀεὶ καὶ τὸ ἀληθές. αὕτιον δὲ τούτου, ὥπερ ἔφην, ἡ ὁμοιωματική καὶ ὁμοιώτας ἐπὶ τῶν συνωνύμων, οἷον ἐάν λέγωμεν ‘πᾶς ἀνθρωπός τινα ἀριθμὸν κατέχει — οὐ πᾶς ἀνθρωπός ἀριθμόν τινα κατέχει· ταῦτα γάρ, ὡς ὄρξες, οὐ ποιεῖ ἀντίφασιν· δύναται γάρ συναλληγεύειν.

f. 64r (ad p. 17b6) ὅταν δὲ ἀπροσδύοριστοι ὀστειν αἱ προτάσεις, ὡς εἰ ἔλεγεν, καὶ μήτε τὸ πᾶς ἔχωσι προσκείμενον μήτε τὸ οὐδείς· ταῦτα γάρ ὃ Ἀριστοτέλης εἰωθεί καλεῖν προσδιορισμούς· οἷον ὡς τὸ ἀνθρωπός λευκός καὶ ἀνθρωπός οὐ λευκός, οὐκέτι, φησίν, αἱ τοιαῦται προτάσεις ἐναντίαι εἰσίν, ἐνίστε μέντοι τὰ σημαντικόμενα ὑπὲρ αὐτῶν ἐναντία ἔστεν.

(p. 17b14) εἴωθεν ἀεὶ τὸ πᾶς καὶ τὸ οὐδείς καὶ ὅλως ὁ προσδιορισμὸς ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου τάπτεσθαι ὄρουν καὶ οὐκ ἐπὶ τοῦ κατηγορούμενου· τοῦτο οὖν καὶ αὐτὸς ἐνταῦθα φησί δὲι ψεῦδης ἡ ἀπόφασις γίνεται, ἐν ἡ τῷ κατηγορούμενῳ ὄρῳ πρόσκειται ὁ προσδιορισμός. ἀλλ' ὕστατην τούτου τὴν αἵτιαν ἡμεῖς· εἴωθεν ὁ κατηγορούμενος ὄρος ὅπου μὲν περιληπτικώτερος είναι τοῦ ὑποκειμένου καὶ ἐπὶ πλέον ἐκτείνεσθαι τούλαχιστον δὲ ἔξισάζειν ἐπὶ τίνος ὅλης· ὡς δὲι μὲν ψεῦδης ποιήσει τὴν πρότασιν, ἔνθα ὑπερπάτει ὁ κατηγορούμενος· ἐάν γάρ εἴπωμεν ὃτι τὸ πᾶς ἀνθρωπός πᾶν ζῆσθον, ψεῦδομεθα· οὐ γάρ δή καὶ ὁ ἴππος ἀνθρωπός. διόποιος* (f. 64v) πρὸς τούτον τοὺς φησίν ὃ Θεόφραστος ὃτι ἐπὶ τινῶν μὴ ὁ προσδιορισμὸς ἡ καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορούμενου, ἡ ἀντίφασις συναληθεύεται, οἷον, φησίν, ἐάν λέγωμεν ‘Φαινότας ἔχει ἐπιστήμην· Φαινότας οὐκ ἔχει ἐπιστήμην’, δύναται εἶναι ἀμφοτέρα ἀληθῆ· ἐγγωρεῖ γάρ αὐτὸν εἰ τόχοι γραμματικὴν μὲν ἔχειν ἐπιστήμην, λατρεικὴν δὲ μή· καὶ φραμεν ὃτι παραλογίζεται ἡμᾶς ὃ τούτο λέγων ἀλλον μὲν ἐπὶ τῆς καταφάσεως τὸν κατηγορούμενον λαμβάνων ἀλλον δὲ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τῇ ὁμοιώματι τῆς ἐπιστήμης εἰς τὴν ἀπάτην προσχρώμενος· ἔφη γάρ αὐτὸς Ἀριστοτέλης ὃτι δεῖ τοὺς δύο ὄρους ἐν ἀμφοτέρωις ταῖς ἀποφάσεσι ταῖς ἀποτελούσαις ἀντίφασιν *(τοὺς)* αὐτοὺς εἶναι.

f. 65v (ad p. 18a19) καθ' ὑπόθεσιν λέγει νῦν ὃ Ἀριστοτέλης, οἷον ὃτι εἰ τις ὑπόθεσι τὸν ἀνθρωπόποιον καὶ τὸν ἵππον ὁμοιώματα ιμάτιον καλεῖσθαι καὶ εἰπη ιμάτιον λευκόν ἔστιν, οὐκ εἴπεν μίαν κατάφασιν. συνάγει οὖν ὃτι τὰ ὁμοιώματα κάντε δύναται κάντε ῥήματα μίαν κατάφασιν ἡ ἀπόφασιν οὐ ποιεῖ.

(ad p. 18a34) σκοπὸν ἔχει ὁ Ἀριστοτέλης διαλαβεῖν τοὺς ἀστρολόγους, οἵτινες εἰμαρμένην είναι δεξάζοντες καὶ ὃτι πάντα ἀναγκαῖς τῇ τῶν ἀστέρων φορᾷ ἀποτελεῖται ἀναυροῦσι τὸ ἐφ' ἡμῖν ἦγουν τὸ αὐτεξούσιον ἡμῶν, ὃτι ἀφ' ἡμῶν οὐδὲν ποιοῦμεν, εἰ μὴ ἀναγκαῖς ὑπὸ τῆς εἰμαρμένης ἀγόμεθα, οὓς δὲ Ἀριστοτέλης πάνω ἀρίστως ἔξελέγχει.

(ad p. 18a19) εἰ μὲν γάρ διέλοιμεν ταῦτα καὶ εἰποւεν οὕτως ὃτι ἔστιν ἀνθρωπός λευκός καὶ πάλιν ἔστιν ἵππος λευκός, δύο γενήσονται ἀποφάσεις καὶ οὐ μία, ὥστε καὶ ἡ

πρώτη ἡ λέγουσα ἔστιν ἴματιον λευκόν οὐ μία ἔσται ἀλλὰ δύο, ἐπειδὴ τὸ ἴματιον ἄμφω ἑσήμαχις, τόν τε ἵππον καὶ τὸν ἄνθρωπον, ἡ δὲ πάντας οὐδενὸς ἔσται δηλωτική.

f. 67^r Vind. 10 f. 200, ubi lemma τὰ μὲν δὴ συμβαίνοντα ἀπόπα ταῦτα καὶ τοιαῦτα ἔτερα (p. 18^b26), τοῦτο οἱ μὲν ἔξηγηται ὡς περὶ τῶν προρρηθέντων εἰρημένον ἐκδέχονται· δόξει δὲ ἂν μᾶλλον περὶ τῶν ἐπομένων λέγειν αὐτό· ἐν τούτοις γάρ κατασκευάζει ὅτι ἀεὶ (I. δεῖ) εἶναι τὴν τοῦ ὑπότεροῦ ἔπιχεν φύσιν ἐν τοῖς ἀνωτέρω (ἀνωτέροις V) ὡς ὁμοιογομένῳ ἀπόπιρ τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ προσγράψιμον. καίτοι δὲ (γε V) καὶ πρὸς τὰ ἄλλα τὰ ἐκ διαιρέσεως εἰλημμένα μαχεσάμενος πρὸς τε τὸ μὴ δύναται ἄμφω εἶναι ψευδεῖς ἡ ἄμφω ἀληθεῖς, ὅμως πρὸς τοῦτο μόνον ἐπήγαγε τὸ συμπέραχμα (σύμπαν V) τὸ λέγον ἀφωρισμένως τὴν ἔτεραν ἀληθεύειν· καὶ γάρ τῷ (τὸ V) ὅντι οὐδὲ ἀντιλογίας δεῖται τὰ ἄλλα.

f. 68^r (ad p. 18^b30) τὸ ἐνδεχόμενον, ὅπερ δηλοῖ καὶ τὸ ὑπότεροῦ ἔπιχεν, (τὸ μὲν ἐπίσης) τὸ δὲ ἐπὶ πλέον τὸ δὲ ἐπ’ ἔλαττον. ἐπίσης μὲν ἐνδεχόμενον οἷον τὸ περιτυχεῖν τῷδε τῷ φύλῳ φῆπερ εἰώθαμεν, ἐπὶ πλέον δὲ ὡς τὸ ἐνδέχεται πάντα ἄνθρωπον ἔξηγοντούτη γενόμενον πολιούσθιαι· τοῦτο γάρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ οὕτω συμβαίνει· τὸ δὲ ἐπ’ ἔλαττον ὡς τὸ ἐνδέχεται ἐν τοῖς ὑπὸ κύνα καθάρασιν ὕσται· τοῦτο γάρ σπανίως συμβαίνει.

f. 71^r (ad p. 20^a31) ἐκ τῶν Ἀμμωνίου. ὁ λόγος οὐδὲ ἡ γένοιστο τέλειος, αἱ δὲ φωναὶ (p. 189,5) || expl. δνδρματος (v. 8).

f. 76^r (ad p. 22^b36) ἐκ τῶν Ἀμμωνίου. οὐκ ἐπ’ αὐτῶν τούτων (p. 241,17) || 18 post λεγ. add. εἴπεν || 21 δυνατῶν || 23. 24 post προστιθ. add. εὐθύς || 26 expl. θερμάνειν.

f. 76^v (ad p. 23^a12) ἐκ τῶν Ἀμμωνίου. ὁ καὶ οὐ μάτην πρόσκειται, ἀλλ’ ἵνα δεῖξῃ ὅτι τυχὸν μὲν (p. 243,32) || 33 post δύναμις add. ἡ κατ’ ἐπιτηδειότητα ἐν τοῖς κινητοῖς || 35 ἐν τοῖς ἀκινήτοις, τοῦτ’ ἔστιν om. || 36 expl. θείοις.

(ad p. 23^a13) διχῶς γράφεσθαι φησιν ὁ φιλόσοφος Ἀμμώνιος τὸ χωρίον· ἡ γάρ ὡς πρόσκειται νῦν ἡ δυνατὸν εἶναι. καὶ εἰ μὲν τὸ δεύτερον, αὐτὸν δὲ λόγος ἔσται περὶ τοῦ (p. 244,8) || 9 τῆς—ἐπιτηδειότητα (10) om. || 10 μὲν om. || κατηγορούμενον post ἐνέργειαν coll. || 11 post δὲ add. καὶ || 11 ὡς—πᾶν (15) om. || 15. 16 εἰ—δυνατὸν] εἰ δὲ ἡ πρώτη χριτοῦ γραφή || 19 expl. εἴναι.

f. 77^r (ad p. 23^a27) νοθείαν καταψήφιζονται τίνες τοῦ πέμπτου κεφαλαίου, ὣν ἔστιν Πορφύριος καὶ Ἀμμώνιος καὶ ἄλλοι.

Stephanus

STEPHANUM (Comm. in Arist. XVIII, 3 ed. M. Hayduck) non solum iis locis, quibus Ammonium laudat, sed in omnibus interpretationibus ab Ammonio pendere facile perspicitur, atque etiam quae de vetustioribus interpretibus Alexandro Porphyrio Iamblico tradit, non ex ipsorum libris hausisse iudicandus est, sed eidem Ammonio debere. unus Galenus,¹⁾ cuius definitionem nominis ab Ammoniana (p. 45,9) discrepantem Stephanus reicit (p. 12,1), apud Ammonium non occurrit. itaque neque ad Aristotelis verba illustranda, ut recte monet M. Hayduck, neque ad nostram veterum commentatorum scientiam augendam Stephani commentarius multum valet. ac si forte quid supplementi ad Ammonium emendandum inde exspectes, vereor ne spes te fallat, quoniam Stephani liber uno codice Parisino 2064, antiquo illo quidem sed vitiis scatente, continetur.

Psellus

MICHAELIS PSELLI²⁾ paraphrasis libri Aristotelici in lucem prodiit editore Aldo³⁾ 1503 f. M 1^r—O 6^r sub titulo Μιχαήλου Ψελλοῦ παρά-

¹⁾ Galenus etiam in Arabum memoria inter commentatores libri De interpr. locum habet (A. Müller *Die griech. Phil. in der arab. Überl.* p. 14).

²⁾ de Magentino Psellum laudante cf. p. XXXVI.

³⁾ de codice Parisino 1843, qui f. 67r—89v Pselli paraphrasin exhibet, cf. p. XLVIII.

φρασις εἰς τὸ Περὶ ἑρμηνείας incipiens Ήρὸς τῆς ἀκριβοῦς ἐκθέσεως τῶν προτάσεων τῶν τε καταφατικῶν καὶ τῶν ἀποφαντικῶν τῶν τε καθόλου καὶ τῶν κατὰ μέρος δύον δρίσασθαι τὰς ἀπλᾶς φωνάς. in interpretando Aristotelis induit personam¹⁾ ac subscriptione adiecta hoc de se facit iudicium οὗτῳ μὲν οὖν ἐγὼ ἐν τῷ λογιώ τούτῳ θεάτρῳ τοῦ Ἀριστοτέλους πρόσωπον ἔμαυτῷ περιθέμενος τὸν ἐκείνου περὶ τῶν ἀποφαντικῶν λόγων ἐξωρχησάμην ὑπομνηματισμὸν, εὐστόχως μὲν παντάπασιν οὐκ ἀν εἴποιμι, ἐπιγνωσθατον δὲ καὶ γενναιότατον. ίσως δὲ καὶ ἄλλοι προστεθήσονται τῇ ἐμῇ ἐπικρίσει καὶ καλλιστα ἀριστοτελῆσαιεν. οὗτον γοῦν αὐτὸς ἐγενόησα προσκείμενα τῇ δεινότητι τοῦ ἀνδρός, οὐδὲν ἀπεκρυψάμην. quamquam ipse non ita multa exegitasse videtur, sed fere omnia depropnsisse ex vetustiorum interpretum commentariis. ex quibus laudat memorabili illo loco Ammonium et Philoponum de modo enuntiati, qui est τὸ ὑπάρχειν, dissentientes. ipse se Philoponi sententiam probare dicit, ac si et similitudines et discrepantias ex Pselli et Ammonii expositionibus conspicias perpenderis renovarisque memoriam, quae ratio inter Ammonii et Philoponi in Categories commentarios intercedat,²⁾ eum qui Psellum per totum librum maxime se ad Philoponum applicasse opinetur a vero non multum aberrare confiteberis.

LEONIS MAGENTINI in librum De interpr. commentarius continetur Leo Magentinus
codicis Coisliniiani 170³⁾ foliis 229^r—285^r (C) ac sub titulo Ἐξήγησις τοῦ Περὶ ἑρμηνείας Ἀριστοτέλους incipit Μέλλων διδάξαι ἐν τῇ συλλογιστικῇ με-

¹⁾ haec explicandi ratio tertio capite confecto interrumpitur (f. N 6^r) verbis Καὶ ἄλλως ἀπὸ φωνῆς Ἀρμωνίου φιλοσόφου ἀπὸ τοῦ ἀληθεῖς δέ ἔστιν εἰπεῖν κατὰ τοῦ τινός καὶ ἀπλῶς (Arist. p. 21^a18). Ἐν τούτοις, φησί, ζητεῖται τὸ ἀντικείμενον θέωρημα— ὅπερ καὶ τὸ ἔπερον (Ammon. p. 210, 17—212, 23). quae quidem expositio per errorem in editionem delata est atque in codice Paris. 1843 f. 83^r deest. ceterum scriptor non dubitat Ammonium vel Philoponum secutus Aristarchum grammaticum exempli gratia afferre (f. N 5^v), neque sibi constat, cum f. N 6^r dicit ἐπὶ γοῦν τοῦ τρίτου σημανομένου τὸ μὴ ὄν ὁ Ἀριστοτέλης ἐξελάβετο. καὶ τέλος ὅμοι τε ἐκείνῳ καὶ γίρν τὸ τρίτον τοῦ Περὶ ἑρμηνείας εἰδῆς σύνταγμα. quamquam certum de hac re iudicium fieri non potest, priusquam praesidio codicum nixus genuinam commentarii formam restitueris. nam etiam ex aliis libris ad-ditamenta irrepississe appareat ex f. N 2^r, ubi verba προλάβωμέν τινα— τῶν ἀπλῶν αἱ στερήσεις (N 2^r) ex Pseudo-Magentini commentario f. K 3^v inserta sunt.

²⁾ videas Ammonii in Cat. comm. p. V.

³⁾ ex ceteris codicibus, qui Magentini commentarium servarunt, unum memorabo, codicem Vat. 317 bomb. saec. XV [Brand. p. 55], de quo ab I. Graeven Romano certior factus sum. is enim codex hunc librum bis exhibet, priore loco (f. 85^v) sub titulo Ἐξήγησις τοῦ Μαγεντηνοῦ εἰς τὸ Περὶ ἑρμηνείας τοῦ Ἀριστοτέλους initio mutilatum atque incipientem Πέντε ὄντων εἰδῶν τοῦ Πορφυρικοῦ (I. προφορικοῦ) λόγου μόνος ὁ ἀποφαντικὸς λόγος ὡς δευτερός ἀληθείας τε καὶ ψεύδους ἐφερμηνεύει καὶ ἀπαγγέλλει καὶ παριστά ἦν ἔχο-μεν γνῶσιν περὶ τὰ πράγματα, quae leguntur in cod. Coisl. 170 f. 229^r inf., altero loco f. 133^r—192^r titulo omisso plenum commentarium recte incipientem μέλλων διδάξαι ἐν τῇ συλλογιστικῇ μεθόδῳ atque a verbis πέντε ὄντων εἰδῶν (f. 133^r) cum priore congruentem. de codice Parisino 1917 (P) vide p. XXXIX.

Θύσιφ αὐτοῦ περὶ τοῦ ἀποδεικτικοῦ συλλογισμοῦ, οὐκ εἰδίθης εἰσβαλλει εἰς τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ. atque prolegomena continentur f. 229^r—231^v, commentarius f. 231^v lemmate Πρῶτων θέσιν θέσιν τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα prae-misso incipit Τὰ μὲν δὴ σημαινόμενα τὸν θέσιν φιλάσσοντες εἴπομεν ἔν τινι τῶν ἡμετέρων προνημάτων. εἰ δέ τι παρελεύφαμεν, ἐροῦμεν καὶ τοῦτο. ab f. 239^v Magentinus sub titulo Περὶ λόγου incipit Εἰ καὶ ἐν τῷ προοιμίῳ αὐτῷ ἔρη διδάξει ἵδια περὶ ὀνόματος καὶ ἵδια περὶ ῥήματος, ab f. 244^r (Paris. f. 24^v) s. t. Περὶ καταρράσεως καὶ ἀποφύσεως inc. Ὁρισμένος τὴν ἀπόφανσιν καὶ τεχνολογίας περὶ αὐτῆς θέσιν δὴ καὶ ἐτεχνολογίας, ab f. 245^v (Paris. f. 25^v) s. t. Ἀρχὴ τοῦ δευτέρου τυμάτου. Περὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων inc. Διδάξεις ἐν τῷ πρώτῳ τυμάτι περὶ τῶν συμβαλλομένων, ab f. 258^v (Paris. f. 31^v) s. t. Ἀρχὴ τοῦ τρίτου τυμάτου inc. Διδάξεις ἐν τῷ δευτέρῳ τυμάτι περὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων νῦν ἐν τῷ τρίτῳ τυμάτι, ab f. 269^r (Paris. f. 38^r) s. t. Ἀρχὴ τοῦ τετάρτου τυμάτου inc. Μετὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου καὶ τρίτου προτάσεων διδάσκει καὶ περὶ τῶν μετὰ τρίτου προτάσεων, ab f. 279^r (Paris. f. 43^r) s. t. Περὶ ἐρμηνείας τυμάτα πέμπτου (Ἀρχὴ τοῦ πέμπτου τυμάτου P) inc. Διδάξεις περὶ πάντων τῶν εἰδῶν τῶν προτάσεων. genus exponendi idem est quod in commentario ad Porphyrii Isagogen deprehendimus, diffusum atque exile. Ammonium vereor ne omnino neglexerit, cum posteriorum commentatorum libros, in quibus illud vinum aqua iam dilutum erat, in usum vertere mallet. velut Pselli vestigia eum in quavis pagina prementem videmus, atque etiam ea, quae de consequentia enuntiatorum exponit, intellegi omnino non possunt nisi Pselli expositionibus auxilio arcessitis. specimina a me descripta sunt.

f. 233^r (ad Arist. p. 16^a3) λέγονται δὲ τὰ νοήματα ὄμοιώματα καὶ ἀπεικονίσματα τῶν πραγμάτων.¹⁾

f. 235^r (ad Arist. p. 16^a19) οὗτοι φύσει τῶν ὄνομάτων οὐδέν ἔστιν, ὁ Πλάτων ποιεῖται διάλογον οὐ καὶ ἡ ἐπιγραφὴ Κρατύλος ἡ περὶ ὄνομάτων ὀρθότητος. ἔνθα τὸν Κρατύλον παράγει διαλεγόμενον μετὰ τοῦ Ἐρμηνέου καὶ λέγοντα τὰ ὄντα φύσει εἶναι, ὡς παρὰ τῆς φύσεως ἀφορισθέντα ἑκάστῳ τῶν πραγμάτων ὄνοματοθέτης²⁾ δὲ ὁ Κρατύλος ἦν· τοῦ Ἐρμηνέου λέγοντος τὰ ὄντα φύσει θέσει. συνελογίζετο δὲ ὁ Κρατύλος οὗτος ὁ Ἡρακλείτειος οὕτως· τὰ ὄντα φύσει, αἱ φωναὶ φύσει, τὰ ὄντα ἄρα φύσει.³⁾ διαψεύδεται δὲ ὁ συλλογισμός· οὐδὲ γὰρ ἐν τὰ ὄντα φύσει αἱ ὄντη χρῶνται τῇ φυσικῇ φωνῇ, ἀνάγκῃ καὶ ταῦτα φύσει εἶναι.

f. 241^r (ad Arist. p. 16^b31) αἱ λέξεις μετὰ τῶν οἰκείων πνευμάτων καὶ τῶν σημαντικαὶ εἰσίν, ἀνεύ δὲ τούτων οὐδέν τι σημαίνουσιν, οἷον τὸ ‘օρος’ ἀνεύ πνεύματος οὐδέν τι σημαντεῖ, φύλοις μενον γάρ σημαίνει τὸ ὄρος, δασιούνδην δὲ τὸ ὄρισμόν, καὶ τὸ ‘ἄγος’ ἀνεύ

¹⁾ πραγμάτων ἀπεικονίσματά εἰσι τὰ νοήματα καὶ ἀπομάζεις καθαραὶ καὶ παντελῶς ὄμοιώματα. Psellus f. M 1r.

²⁾ ὁ μὲν γάρ Πλάτων ἐπεὶ ἐν τῷ Κρατύλῳ ἐπιστήμονα ὄνοματοθέτην εἰσάγει, ἐπιστημόνως αὐτὸν καταναγκάζει καὶ ταῖς ὄντοτε θεσίαις γρῆσθαι. Psellus f. M 1v.

³⁾ ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φύσει μόνον αὐτά φησι κατασκευάζων οὕτω· τὸ ὄντα καὶ τὸ ῥῆμα φωναῖ, αἱ φωναὶ φύσει, τὸ ὄντα καὶ τὸ ῥῆμα ἄρα φύσει. Pseudo-Mag. f. I 3r.

τόνους καὶ πνεύματος οὐδέν τι σημανεῖ, ὅξυνθενον δὲ καὶ δασυνθενον σημαίνει τὸν καθαρόν, φύλονθενον δὲ καὶ βαρυνόμενον σημαίνει εἰδος βοτάνης. ἄγνος γάρ ἐστι βοτάνη τις. καὶ τὸν οὐς ἐνταῦθα ἀποκοπὴν ἀπὸ τοῦ μῆς ὡς συλλαβῇ τις λογισθῆσεται ἀσήμαντος.

f. 246r (cf. Aimm. p. 88,17 ὅλῃ¹) δὲ ἐστι σχέσις ἡ συνάπτουσα τὸν κατηγορούμενον ὅλῳ τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς τὸ ἀνθρώπως ἀναπνεῖ ἀπαραίτητον γάρ ἐστι τοῖς ἀνθρώποις καὶ ἀνακοινών τὸ ἀναπνεῖν καὶ πᾶσι τοῖς ζῷοις, ὡς καὶ ἄνευ αὐτοῦ μὴ δύνατὸν ὑφίστασθαι· ἡ ἀλλοτροῦσα τὸν κατηγορούμενον ὅλου τὸν ὑποκειμένον ὡς μὴ πεψυκότα ὑπάρχειν αὐτῷ, ὡς ἐπὶ τῆς ὀδυνάτου ἔχει ὅλης, οἷον ὁ ἀνθρωπὸς ἴππατατο, ἡ πῆ μὲν προσάπτουσα τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ πῆ δὲ ἀλλοτροῦσα, ὡς ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης, οἷον ἀνθρωπὸς λευκός ἐστι· τινὲς γάρ τῶν ἀνθρώπων εἰσὶ λευκοί, τινὲς δὲ μελάτεροι.

f. 249r (cf. Aimm. p. 113,13) ἀναιροῦντες²) οὖν τὸν Πλατωνικὸν λέγομεν ὅτι ἐπὶ τῆς λογικῆς πραγματείας οὐχ ὑπάρχεις καὶ ἀνυπαρξίας ζητοῦμεν, ἀλλὰ καθόλου καὶ μερικά (cf. Brandt. p. 113^b not.).

f. 251v (ad Arist. p. 18a28) ἐπεὶ δὲ ἥσάν τινες ἀναιροῦντες τὸ ἐνδεχόμενον καὶ τὴν εἴμαρμένην εἰσάγοντες καὶ τὸ πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι καὶ διὰ τοῦτο καὶ ἐπὶ τῶν καθ³ ἔκαστα προτάσσων λέγοντες τὴν μὲν ἀληθεύειν ὡριζμένως τὴν δὲ φεύγεσθαι, ἵνα μὴ δύνῃ ἐξ ἐρήμης τούτους ἀναιρεῖν, πρῶτον συνηγορεῖ τούτοις καὶ ὅτα ἵν τούτους (ἐκείνους P) εἰνάρεις εἰπεῖν πρὸς σύστασιν τῆς οἰκείας δόξης, ταῦτα καὶ οὗτος προτίθεται (προστίθ. P) ἴσχυροποιῶν τὴν δύξαν αὐτῶν, εἰθ̄ ὕστερον καὶ πρὸς ἀνατροπὴν αὐτῶν γωρεῖ (cf. Aimm. p. 139,26).

f. 252r (cf. Aimm. p. 142,1) διαιρεῖται δὲ τὸ ἐνδεχόμενον εἰς τρία· εἰς τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, περὶ δὲ ἡ φύσις καὶ ἡ τέχνη καὶ ἡ φύσις C) καταγίνεται· ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ γάρ καὶ (καὶ οἱ. P) ἡ φύσις πενταδάκτυλον τὸν ἀνθρώπων ποιεῖ (ποιεῖ τὸ ζῆμον ἦτοι τὸν ἀνθρώπων P), ἔστι δὲ δὲ καὶ ἀποτογγάνει καὶ ποιεῖ αὐτὸν (αὐτὸν P) τετραδάκτυλον διὰ τὴν τῆς ὅλης ἔλλειψιν, καὶ ὁ ἰατρὸς οὐς ἐπὶ τὸ πολὺ (πλειστὸν P) ὑγιάζει, ἔστι δὲ δὲ (ἀποτογγάνει add. P) καὶ θανατοῖ, καὶ ὁ κυθερήτης οὐς ἐπὶ τὸ πολὺ διατίθει τὸ πλοῖον, ἔστι δὲ δὲ τοῦτο ἀπολλύει αὐτὸν. καὶ εἰς τὸ ὡς (οἱ. P) ἐπ⁴ ὕστερον, περὶ δὲ καταγίνεται ἡ τύχη· ἐνδέχεται γάρ τὸν ἀπεργόμενον εἰς τὴν ἀγοράν ἐν οἷς ἀπέργεται ἐντυχεῖν θησαυρῷ, ἀλλὰ τοῦτο ὡς ἐπ⁵ ὕστερον καὶ σπάνιον γίνεται. διαιρεῖται δὲ (οἱ. P) καὶ εἰς τὸ (οἱ. P) ὑπότερ⁶ ἔτυχε, περὶ δὲ ἡ ήμετέρα προσάρσεις καταγίνεται· τὸ γάρ λουθῆναι τὸν Σωκράτην ἡ μὴ λουθῆναι (καὶ περιπαθῆσαι ἡ μὴ περιπαθῆσαι καὶ φιλεβοτομηθῆσαι ἡ μὴ φιλεβοτομηθῆσαι add. P) προσαιρετὸν ἔστιν.⁷)

f. 255v (ad Arist. p. 19a7) εἰ δὴ ταῦτα ἀδύνατα. τινὰ τῶν ἀντιγράφων εἰ δὴ ταῦτα ἀδύνατα ἔχουσι γεγραμμένον καὶ νοεῖται οὕτως· ἐπειδὴ ταῦτα τὰ παρ⁸ ἡμῶν προφερόμενα ἐπιχειρήσατα (ἐπιχ. προφ. C) εἰς ἀνατροπὴν τοῦ ἀναγκαίου (ἀναγκ. C: πάντα γίνεσθαι

1) περὶ δὲ τῶν λεγομένων ὅλῶν τοῦτο γορὴ εἰδέναι, ὅτι σχέσεις τινές εἰσιν ἡ δὲ ὅλου συνάπτουσαι τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς τὸ Σωκράτης ἀναπνεῖ, ἡ δὲ ὅλου ἀλλοτροῦσαι, ὡς τὸ τὸν Καλλίαν πειράσσεσθαι, ἡ πῆ μὲν συνάπτουσαι πῆ δὲ διαιροῦσαι, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπων λούσεται καὶ ἀνθρωπὸς οὐ λούσεται. Psellus f. M 5r.

2) ἐγώ δέ φημι πρὸς αὐτοὺς ὡς σεμνοτέρα ἡ οὐδέστι τῆς οὐ πᾶς αὐτῷ τούτῳ τρόπῳ τῷ παθολικωτέρῳ εἶναι, ἐπεὶ ἐν ταῖς λογικαῖς μεθόδοις οὐχ ὑπάρξειν πραγμάτων καὶ ἀνυπαρξίαν ζητοῦμεν, ἀλλὰ φωνάς μᾶλλον ἀναιρόσας τι ἡ τιθεμένας. Psellus f. M 6r.

3) τὸ γάρ ἐνδεχόμενον τριτόν· ἐπὶ πλέον ἐπ⁹ ἕτης ἐπ¹⁰ ὕστερον· τὸ μὲν οὐς ἐπὶ τὸ πλειστὸν ὡς τὸ τὸν ἀνθρώπων ἐν γήρᾳ πολεισθεῖται· ὀλόγοι γάρ οἱ μὴ τοῦτο πάσχοντες· περὶ δὲ τέχνην καὶ φύσις (I. φύσις καὶ τέχνη) καταγίνεται· καὶ αὗται γάρ ὀλιγάκις μὲν ἀμαρτίνουσι πλειστάκις δὲ καταρθοῦσι. τὸ δὲ οὐς ἐπ¹¹ ὕστερον, ὡς τὸ τὸν ἐξιόντα λούσασθαι θησαυρῷ ἐντευχήσκεναι· σπάνιοι γάρ οἱ ἐντευχήσκοντες· περὶ δὲ τὸν τύχην καὶ τὸ αἰτόματον στρέφονται, ἡ μὲν προσαιρέσεως ἐξηρτημένη τὸ δὲ κατὰ τὸ ἀπροσάρτερον γινόμενον. τὸ δὲ θάτερον (I. τρίτον) μέρος τοῦ ἐνδεχομένου ἐπ¹² ἕτης ἔστιν οὐς τὸ λούσασθαι καὶ μὴ λούσασθαι καὶ τὰ τοιαῦτα. τὸ μὲν οὖν ὑπότερ¹³ ἔτυχεν εἰς τὸ ἐπ¹⁴ ἕτης ἐνδεχόμενον ἀνακτέον. Psellus f. M 7v.

εἰς ἀνάγκης Π) τὸ ἀναντίρρητον ἔχουσι (καὶ τὸ ἀναμφίβολον αὐτό. ¹⁾), ἀδύνατα λιοπέν λέγουσιν οἱ τὸ ἀναγκαῖον εἰσαγόντες. ἐν τοις δὲ γέγραπται (τὸ αὐτό. ¹⁾) ἡ δὴ ταῦτα ἀδύνατα, οὗτοι οὕτως δὴ ταῦτα τὰ λεγόμενα παρὰ τῶν τὸ ἀναγκαῖον εἰσαγόντων ἀδύνατα.

I. 260^r (ad Arist. p. 19631) ὄμοιος δὲ ἔξει ἡ ἀκολούθησις, καὶ ἡ κατάφασις ἡ ἐπὶ δύναμις, οὗτοι ὑποκειμένου τὸν καθόλου προσδιορισμὸν ἔχοντος. ἡ εἰ βούλει ἐκφυγεῖν τὴν ἀκολούθησιν, οὕτως ἐρμήνευσι τὸ παρὸν ἥγετόν· ὄμοιος δὲ ἔξει, οὗτοι τέσσares προτάσεις γίνονται ποιοῦσι δύο ἀντίθεσις, καὶ ἡ κατάφασις ληφθῆ μετὰ δύναμος τὸν καθόλου προσδιορισμὸν. καὶ εὐθὺς ἀπαριθμεῖται καὶ ταῦτα, μίαν ἀντίθεσιν εἰσάγουν τὴν ‘πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος ἔστιν’ — ‘οὐ πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος ἔστιν,’ ητίς ἔστι καὶ ἀπλῆ, εἰτα δὲ λιγὸν ἀντίθεσιν λέγων τὴν ‘πᾶς ἀνθρώπος οὐ δίκαιος ἔστιν’ — ‘οὐ πᾶς ἀνθρώπος οὐ δίκαιος ἔστι.’ καὶ οὕτως ἐρμηνεύσας τὸ ἥγετόν ἐκφεύγει τὸ ἀναλογίαν τινὰ τηρεῖσαι τῶν στερητικῶν πρὸς τὰς ἀπλᾶς. ποιά γάρ ἀναλογία ἀληθῶν προτάσεων πρὸς (τὰς add. Π) Φευδεῖς; ἡ γάρ ἀναλογία ὄμοιοτης ἔστι δύο λόγων, λόγος δὲ μείζονος ὅρου πρὸς ἀλάττονα θεωρία, οἷον . . . εἰ γοῦν ἐπὶ τῶν μετὰ προσδιορισμοῦ τούτων προτάσεων φεύδονται αἱ καταφάσεις (καταφάσεις Π) πᾶσαι, ἡ τε ‘πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος ἔστι’ καὶ ‘ἡ πᾶς ἀνθρώπος ἀδικος ἔστι’ καὶ ‘ἡ πᾶς ἀνθρώπος οὐ δίκαιος ἔστι’, αἱ δὲ ἀποφασικαὶ πᾶσαι συναληθεύουσι, ἡ τε (τε om. Π) ‘οὐ πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος ἔστι’ καὶ ἡ ‘οὐ πᾶς ἀνθρώπος ἀδικος ἔστι’ καὶ ἡ ‘οὐ πᾶς ἀνθρώπος οὐ δίκαιος ἔστι’, πῶς ἔψυνται δὲ λίγας αἱ προτάσεις αὖται ἡ πῶς ἡ καταγραφὴ τούτων γένηται ὡς ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων, ὡς ποιῆσαι μὲν δύο συστοιχίας καὶ ἐν μὲν τῇ μιᾷ προτάξαι τὴν ἀπλῆν κατάφασιν ὑπὸ δὲ ταύτην τάξαι τὴν στερητικὴν ἀπόφασιν καὶ ὑπὸ ταύτην τὴν ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν, ἐν δὲ τῇ ἑτέρᾳ συστοιχίᾳ προτάξαι τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν, ὑπὸ δὲ ταύτην τὴν στερητικὴν κατάφασιν καὶ ὑπὸ ταύτην τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν; ὕπως δὲ τῷ συφωτάτῳ Ψελλῷ¹⁾ ἔδοξε τηρῆσαι καὶ ἐνταῦθα τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν καὶ εἰπεῖν ὡς ὃν λόγον ἔχουσιν αἱ στερητικαὶ πρὸς τὰς ἀπλᾶς, τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσι καὶ αἱ ἀπλαῖ πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως, συνιδεῖν οὐ δεδύνημαι (τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσι καὶ αἱ ἐκ μεταθ. — δεδύνημαι οι. Π)²⁾. ὥστε τὴν προτέραν ἐρμηνεύειν, ἵνα ἡρμηνεύσαμεν ἀκολούθησαντες τῷ Ψελλῷ, οὗτοι ὄμοιος ἔχει (ἔξει Π) ἡ ἀκολούθησις ἐπὶ τῶν προσδιορισμένων προτάσεων ὡς καὶ (καὶ om. Π) ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων, ἔσσατε κατὰ σκότον γῆλασκεθαι, πλὴν καὶ τέσσares γίνονται (γίνωνται C) ἐνταῦθα (καὶ ταῦθα C) αἱ προτάσεις ὡς ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων. ἀλλ’ ἐπὶ μὲν τούτων αἱ κατὰ διάμετρον συναληθεύουσι προτάσεις· ἡ γάρ (γάρ om. Π) ‘ἀνθρώπος δίκαιος ἔστι’ συναληθεύει τῇ ‘ἀνθρώπος ἀδικος ἔστι’ καὶ τῇ ‘ἀνθρώπος οὐ δίκαιος ἔστιν’, οὗτοι αἱ καταφάσεις ταῖς καταφάσεσι διὰ τὸ ἰσοδυναμεῖν ταῖς προτάσεσι ταῖς ἔγούσαις τοὺς γείρονας προσδιορισμούς, οἷον τῇ ‘τὶς ἀνθρώπος δίκαιος ἔστι’ καὶ (καὶ om. Π) τῇ ‘τὶς ἀνθρώπος ἀδικος ἔστι’ καὶ (καὶ om. Π) τῇ ‘τὶς ἀνθρώπος οὐ δίκαιος ἔστιν.’ αὗται γάρ συναληθεύουσιν ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης, ὡς μεράρχης, ὥστατως καὶ αἱ κατὰ διάμετρον ἀπόφασεις συναληθεύουσιν, οἷον ἡ ‘ἀνθρώπος δίκαιος οὐκ ἔστι’ συναληθεύει τῇ ‘ἀνθρώπος ἀδικος οὐκ ἔστι’ καὶ τῇ ‘ἀνθρώπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν.’ ἐπὶ δὲ τῶν προσδιορισμένων προτάσεων οὐχ ὄμοιος ἔχουσιν· αἱ γάρ κατὰ διάμετρον καταφάσεις οὐ συναληθεύουσιν ἐπὶ οὐδεμιᾶς ὅλης, οἷον ἡ ‘πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος ἔστι’ καὶ ἡ ‘πᾶς ἀνθρώπος οὐ δίκαιος ἔστιν.’

Πλὴν οὐχ ὄμοιος τὰς κατὰ διάμετρον (p. 19635). τὰς δὲ κατὰ διάμετρον ἀποφάσεις ἐνδέχεται ποτὲ συναληθεύειν. οἷον ἡ ‘οὐ πᾶς ἀνθρώπος δίκαιος ἔστι’ καὶ ἡ ‘οὐ πᾶς ἀνθρώπος οὐ δίκαιος ἔστιν.’ εἴπε δὲ τὸ ποτέ, ἵνα δεῖται ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης συναληθεύουσιν αἱ ἀποφάσεις. εἰς ταύτην δὲ τὴν γνώμην ἤλθομεν καὶ κατὰ διάμετρον (διαμέτρους C) προτάσεις ειρήκαμεν ἐπὶ τῶν προσδιορισμένων προτάσεων ἀκολουθοῦντες τῷ Ψελλῷ. ἀλλ’ οὐκ ἀληθής τοῦτο· ἐπὶ τούτων γάρ οὐδὲ ὑπὸ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν δεῖ τετάχθαι τὴν ἐκ

¹⁾ f. N 2v supr.

²⁾ cf. Brand. p. 122^r not.

μεταθέσεως ἀπόφασιν οὕτε τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν ὑπὸ τὴν ἀπλῆγην ἀπόφασιν, οὐδὲ ὅλως συστοιχίας ποιῆσαι.

f. 269v (ad Arist. p. 21a34) τρόποι δέ εἰσι τὸ δυνατὸν τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἀδύνατον. ταῦτα δὲ καὶ ὅλαι λέγονται. καὶ τρόποι μὲν λέγονται, ὅταν ἐνεργείᾳ κείνται ταῖς προτάσεις καὶ ἐκφωνῶνται, οἷον ἔνδεχεται τὸν Σωκράτην λοιμήνται, ἀναγκαῖον τὸν ἀνθρώπον (τὸν σωκράτην ἀνθρώπον εἶναι ἡ C) ἀναπνεῖν, ἀδύνατον τὸν Σωκράτην ἴπτασθαι.¹⁾ [τρόπος δέ ἐστι φωνὴ σημαίνουσα ὅπως ὑπόρχει (ὑπάρξει C) τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ· ἐν γάρ τῷ Σωκράτης καλῶς διαλέγεται²⁾ διὰ τοῦτο διαλόγου δηλοῦται.] ὅταν δὲ ἐν ταῖς προτάσεσιν ἐνεργείᾳ οὐ κείνται οὐδὲ ἐκφωνῶνται ἀλλὰ ταύταις συναναγψάνωνται καὶ συνενοιῶνται, ὅλαι λέγονται.³⁾

f. 279r (ad Arist. p. 23a27) δείκνυσι (Ἀριστ.) τὴν ἀπόφασιν μᾶλλον (μᾶλλον τὴν ἀπόφασιν εἴναι τῇ ἀληθεῖ καταφάσει πορὰ τὴν κατάφασιν τὴν ἔχουσαν τὸ ἐναντίον ὄνομα (τὴν ἔχ.—ὄνομα οἱ. P). ἐξ οὗ⁴⁾ ὄρμωμενοι τινες λέγουσι μὴ τοῦ Ἀριστοτέλους εἴναι ποίημα τὸ πέμπτον τμῆμα· ἐν γάρ τῇ Φυσικῇ ἀκροδέσει καὶ ἐν τοῖς Τοπικοῖς τὴν κατάφασιν τὴν ἐναντίαν φωνὴν ἔχουσαν (ἔχ. φ. P) ταύτην λέγει ἐναντίαν τῇ ἀληθεῖ καταφάσει, ἀλλὶ οὐ τὴν ἀπόφασιν (ἀλλ.—ἀπόφασιν οἱ. P). ἀλλὰ καὶ ἐν ταῖς δέκα Κατηγορίαις⁵⁾ ἐν τῷ τέλει τῆς διδασκαλίας τῶν ἀντικειμένων ὥγτας οὕτως λέγει “τὸ (τῷ P) γάρ ὑγιάνειν Σωκράτην τῷ (τῷ P) νοεῖν Σωκράτην” ἐναντίον ἐστί. πῶς οὖν τάναντία ἐν τῷ πέμπτῳ τμήματι διδάσκει καὶ οὐ συμφωνεῖ (ἡ διδασκαλία αὕτη add. C) ταῖς ἀλλαῖς αὐτοῦ πραγματείαις, αἵς εἴπομεν; ἀλλως τε καὶ τὰ ἐπιγειρήματα δὲ (ἀφ' C) ὃν τοῦτο κατασκευάζει σαμρά εἰσι καὶ εὐανάτρεπτα. ἀλλὶ ἀρκτέον τοῦ κειμένου.. . .

Ab hoc Magentini commentario initio ille diserepat, qui codice Parisinum 1917 PARISINO 1917 bomb. saec. XIII scripto [Catal. II p. 418 H. Omont II p. 162] f. 17r—45r continetur⁶⁾ atque anteposito titulo Σύντομος ἐξηγησίς

1) τρόπος οὖν ἐστι φωνὴ σημαίνουσα ὅπως ὑπόρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ· εἰ γάρ τις εἰποιεὶ ὅτι ἡ σελήνη ταχέως ἀποκαθίσταται, τὸν τρόπον τῆς ἀποκαταστάσεως εἰρηκε, καὶ ἐν τῷ Σωκράτης καλῶς διαλέγεται⁷⁾ διὰ τοῦτο διαλόγου δηλοῦται. τῶν δὲ τρόπων ὁ ἀριθμὸς ἀπεριλήπτος μὲν οὐκ ἔστι, δυσπεριλήπτος δέ· ἐκεῖνο μὲν τῇ φύσει τοῦτο δὲ ἡμῖν. πολλῶν δὲ τέως ὄντων τέτσαρας μόνους ἐκληπτέον ἡμῖν, τὸν δυνατὸν τὸν ἀνδεχόμενον τὸν ἀναγκαῖον καὶ τὸν ἀδύνατον. . . . ποὺς διοίσουσι οἱ τρόποι τῶν ὅλων; διοίσουσι τοιγαροῦν τὸ (ι. τῷ) τὰς μὲν ὅλας μὴ ἐκφωνεῖσθαι ἀλλὶ αὐτόθι ταῖς προτάσεσιν ὑποφαίνεσθαι, τοὺς δὲ τρόπους ἐν αὐταῖς ἐνεργείᾳ κεῖσθαι ταῖς προτάσεσιν. Psellus f. N 6^r med.

2) ὃν Brandis p. 135b not.

3) p. 13b 14.

4) f. 1r—16v Magentini in Categorias commentarius exhibetur. is post titulum alia manu additum τοῦ μιτολήγης ἐξηγησίς εἰς τὰς δέκα κατηγορίας incipit διαφωνά τις ἐγένετο τοῖς ἐξηγηταῖς περὶ τοῦ σκοποῦ τῶν δέκα κατηγορῶν congruitque cum Magentini commentario ceteris codicibus servato, sed in fine mutilatus est, nam desinit iam in verbis (f. 16v) τὸ φαῦλον καὶ τὸ σπουδαῖον κατηγορεῖται οὐ μόνον κατὰ ἀνθρώπου ἀλλὰ καὶ κατὰ ὄλλων πολλῶν, ἵππου καὶ βοῦς (Coisl. 170 f. 217r). in marginibus scholia sunt appieta, quorum plurima ex Elia sumpta sunt, pauca ex Ammonio, velut f. 6r εἰ δέ τις λέγει πῶς ἕδιντι ἐστι τῆς οὐσίας, εἰ γε μὴ πάσῃ τῇ οὐσίᾳ ταῖς δευτέραις οὐκ ὑπάρχει, φαμὲν ὅτι εἰ καὶ μὴ πάσῃ ἀλλὶ οὖν μόνη παρακολουθεῖ, μᾶλλον δὲ ἰδιάζει τὰ μόνων ὑπάρχοντα (cf. Amm. in Cat. p. 51,14). commentarii in librum De interpr. margines ornati sunt Michaëlis Ephesii commentario, de quo vide p. XLV. f. 45r—46r pauca in Analytica scholia leguntur. f. 47r—48v med. figurae methodicae inveniuntur ad Michaëlis Ephesii commentarium pertinentes. sequitur Magentini in Analytica commentarius cum ceteris codicibus congruens.

τοῦ Ήερὶ ἔρμηνείας ἐκφωνηθεῖσα παρὰ τοῦ Μιτυλήνης κυροῦ Λέοντος τοῦ Μαγεντηνοῦ incipit "Ωσπερ ἀναβαθμοῖς τισι χρόμενος ὁ Ἀριστοτέλης μετὰ τὴν παραδοθεῖσαν ἐν ταῖς Κατηγορίαις θεωρίαιν, explicit συλλογιζεται δὲ ἐν δευτέρῳ σχήματι, τὴν δὲ μείζονα πρότασιν τοῦ συλλογισμοῦ ὡς ἀμφιβολοῦ καὶ μὴ ἔχουσαν τὸ βέβαιον ἀποδείξινυσι διὰ προσυλλογισμοῦ. haec extrema verba congruunt cum codice Coisl. 170, atque accuratius mihi codicem Parisinum perserutanti apparuit iam inde a f. 24^v (Ηερὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως. 'Ορισάμενος τὴν ἀπόφασιν) duo illos commentarios concinere. quodsi respicias commentarii in Categorias scripti, qui hunc commentarium praeceedit, extremam partem in codice Paris. omnino desiderari, tuo iure conicias in exemplari huius codicis quaedam folia finem prioris et initium alterius commentarii continentia interiisse atque eam partem, quae nunc f. 17^r—24^r legitur, a viro docto esse suppletam. qui quos libros in usum verterit, ex iis exemplis, quae descripsi, facile perspicies.

Paris. 1917 f. 17^v.

τὸ δὲ γνήσιον ἀπὸ πολλῶν ἔστι παρατῆσαι· διὰ τε τὸ πυκνὸν τῶν θεωρημάτων καὶ τὸ ποικίλον καὶ συνεστραμμένον καὶ συνεστριγμένον τῆς φράσεως διὰ τὴν συνήθη ἀσάφειαν καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς ἀλλὰς πραγματείας συμφωνίας· ἐρεῖ 'μὲν οὖν ταῦτα (I. γάρ ταῦτα μὲν οὖν) ὡσπερ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς εἰρηται, οὕτω τέτακται' (p. 19^b 30^a)· καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτελῆ γνεσθαι τὴν λογικὴν ἀφηρημένης ταύτης τῆς πραγματείας· οὐ γάρ συλλογισμὸς ἔσται, συλλογισμοῦ δὲ μὴ ὅντος οὐδὲ ἀπόδειξις, ἀποδεῖξεως δὲ μὴ οὕτης τί τὸ διαχρίνον ἐν μὲν τῷ θεωρητικῷ μέρει τῆς φιλοσοφίας τὸ ἀληθὲς ἀπὸ τοῦ ψεύδους, ἐν δὲ τῷ πρακτικῷ τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ; γνήσιον οὖν πανταχόθεν δείκνυνται ἀπὸ τοῦ χαρακτήρος τῆς λέξεως ἵζγον τυγχάνοντος καὶ ἀπὸ τῆς πυκνότητος τῶν νοημάτων καὶ ἀπὸ τῆς τέχνης τῶν θεωρημάτων καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς ἀλλὰς πραγματείας συμφωνίας· λέγει γάρ μετὰ μικρὸν ὅτι 'τοῦτο μὲν ὡσπερ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς εἰρηται, οὕτω τέτακται' καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτελῆ γνεσθαι τὴν λογικὴν ἀφηρημένης ἀπὸ αὐτῆς τῆς παρούσης πραγματείας.

Paris. 1917 f. 17^v.

καλῶς εἶπε 'τὰ ἐν τῇ φωνῇ'. διὰ γάρ τῆς φωνῆς σημαίνεται τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα· οὐ γάρ εἰσιν ἀπλῶς φωναί· αἱ γάρ φωναὶ φύσει, οὐχὶ δὲ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα. καὶ σημεῖον τούτου ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν βιωθῶν ἔστιν εὑρεῖν φωνήν, οὐκέτι δὲ ἔναρθρον καὶ ἡ ὄνομα ἡ ῥῆμα.

Paris. 1917 f. 20^r.

ἴστεον ὅτι τὸ φύσει διττόν, ἡ τὸ γενέμενον καὶ προσαγθέν ἐκ τῆς φύσεως, ὡς λέγομεν ἀποτέλεσμα τῆς φύσεως τὸν ὀφθαλμὸν ἡ τὴν

Anon. Coisl. (Laur. 72, f. 125^r).

ἄλλως τε φαίνεται τὸ παρὸν σύγγραμμα γνήσιον Ἀριστοτέλους . . . καὶ ὅτι εἰ μὴ ἦν τὸ προκείμενον βιβλίον, συλλογισμὸς οὐκ ἐγίνετο, συλλογισμοῦ δὲ μὴ ὅντος οὐδὲ ἀπόδειξις ἦν, ἀποδεῖξεως δὲ μὴ οὕτης τί τὸ διαχρίνον ἐν μὲν τῷ θεωρητικῷ μέρει τῆς φιλοσοφίας τὸ ἀληθὲς ἀπὸ τοῦ ψεύδους, ἐν δὲ τῷ πρακτικῷ τὸ ἀγαθὸν ἀπὸ τοῦ κακοῦ; γνήσιον οὖν πανταχόθεν δείκνυνται ἀπὸ τοῦ χαρακτήρος τῆς λέξεως ἵζγον τυγχάνοντος καὶ ἀπὸ τῆς πυκνότητος τῶν νοημάτων καὶ ἀπὸ τῆς τέχνης τῶν θεωρημάτων καὶ ἀπὸ τῆς πρὸς τὰς ἀλλὰς πραγματείας συμφωνίας· λέγει γάρ μετὰ μικρὸν ὅτι 'τοῦτο μὲν ὡσπερ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς εἰρηται, οὕτω τέτακται' καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτελῆ γνεσθαι τὴν λογικὴν ἀφηρημένης ἀπὸ αὐτῆς τῆς παρούσης πραγματείας.

Pseudo-Mag. (ed. Ald. f. I 2^v).

διὰ τί οὐκ εἰπεν 'εἰσι μὲν οὖν αἱ φωναὶ τῶν νοημάτων σύμβολα' ἀλλὰ 'τὰ ἐν τῇ φωνῇ'; καὶ λέγομεν δύο αἵτις, πρῶτον μὲν ὅτι διὰ τῆς φωνῆς σημαίνεται τὸ τε ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα· οὐδὲ γάρ εἰσιν ἀπλῶς φωναί· αἱ γάρ φωναὶ φύσει, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα. καὶ σημεῖον τούτου ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν βιωθῶν ἔστιν εὑρεῖν φωνήν, οὐκέτι δὲ ἔναρθρον καὶ ἡ ὄνομα ἡ ῥῆμα σημαίνουσαν.

Steph. p. 9,10.

ἴστεον τοίνυν ὅτι διττὸν τὸ φύσει, διττὸν καὶ τὸ θέσει. λέγεται μὲν γάρ φύσει καὶ τὸ ἀπὸ τῆς φύσεως προσαγθέν, ὡς λέγομεν ἀποτέ-

ρίνα ἡ τὸ οὐς ἡ τὸν πόδα, ἡ τὸ ἀρμοδίως κείμενον, οἷον ὅταν λέγωμεν ϕέρε εἰπεῖν ἄνθρωπον παρὰ τὸ ἄνω ἀθρεῖν. διττὸν δὲ καὶ τὸ θέσει, τὸ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε κείμενον καὶ τὸ ἀρμοδίντως. διὸ οἱ μὲν φύσει ἔλεγον τὰ ὄντατα ὡς τῆς φύσεως ὅταν δημιουργήματα καὶ ὡς προσφόρως τῇ τοῦ πράγματος φύσει τιθέμενα. καὶ πάλιν οἱ μὲν θέσει ἔλεγον τὰ ὄντατα, διὸ ἐξὸν ἐκάτεψεν πρᾶγμα ὄνταταν ὡς βιούτεται, οἱ δὲ ὅτι ὑπὸ τοῦ νομοθέτου τοῦ ἐπισταμένου τὴν φύσιν τῶν πραγμάτων προσφόρως ἐπιτίθενται. τὸν μὲν γάρ ἥλιον ἀρρενικῶς ἐκάλεσεν τὴν δὲ σελήνην θηλυκῶς, διότι ὁ μὲν φωτίζει ἡ δὲ ἀπολαύει τοῦ ἐκείνου φωτός. καὶ τὸν νοῦν δὲ ἀρρενικῶς τὴν δὲ ψυχὴν θηλυκῶς, ὡς τὸν μὲν ἐλλάμποντα αὐτήν, τὴν δὲ ἐλλαμπομένην, καὶ τοὺς ποταμοὺς ἀρρενικῶς τὴν δὲ θάλασσαν θηλυκῶς, διότι πάντας εἰσδέχεται εἰσρέοντας εἰς αὐτήν. καὶ φανερὸν ὅτι συντρέχει τὸ δεύτερον φύσει τῷ δευτέρῳ θέσει. τοῦτο οὖν καὶ ἐν Κρατύλῳ Πλάτων φησὶ διὰ Σωκράτους, ὅτι οὕτε φύσει ἐστὶ τὰ ὄντατα κατὰ τὸ πρώτον σημανόμενον, ὡς ὁ Κρατύλος ἔλεγεν ἀκολουθῶν Ἡρακλείῳ. οὕτε θέσει κατὰ τὸ πρώτον σημανόμενον, ὡς ἔλεγεν ὁ Ἐρμογένης, ἀλλὰ κατὰ τὸ δευτέρον φύσει τὸ συντρέχον τῷ δευτέρῳ θέσει.

Paris. 1917 f. 20^v.

τοῦτο δὲ ἐποίουν διὰ τὸ λέγειν αὐτοὺς ἐπὶ μεμετρημένῳ βάσται καὶ ῥέοντι.

Magentini nomine etiam ille commentarius est ornatus, qui editione Aldina 1503 f. I 1^r—L 3^v (a) sub titulo Μαγεντηγοῦ Μητροπολίτου Μιτολήνης ἐξήγγυσις εἰς τὸ Περὶ ἑρμηνείας Ἀριστοτέλους in lucem prodiit.²⁾ quae quo ex codice fluxerit, quamquam non appareat, tamen titulum ab editori non ex ingenio additum esse docet codex Vind. 10 [vide praefationem Ammonii in Cat. comm. p. XII], in quo f. 103^v—276^r Ammonii in librum De interpr. commentario scripto post Ammonii prolegomena f. 108^v—123^v Pseudo-Magentini commentarii prior pars inserta est titulo anteposito Ἐξήγγυσις τοῦ πανιερωτάτου Μητροπολίτου Μιτολήνης τοῦ Μαγεν-

τευμα τῆς φύσεως εἶναι τὸν ὀφθαλμὸν ἡ ἕνα
ἡ οὐς ἡ πόδα. λέγεται δὲ πάλιν φύσει καὶ
τὸ ἀρμοδίως κείμενον, οἷον ὅταν λέγωμεν
ϕέρε εἰπεῖν . . ἄνθρωπον παρὰ τὸ ἄνω τὴν
ῶπα, τοῦτο ἐστὶ τοὺς ὀφθαλμούς ἄνω δύνα-
σθαι θεωρεῖν . . οὕτως μὲν οὖν ἐστιν τὸ
φύσει διττόν. ἡ τὸ γενόμενον ἐπὶ τῆς φύσεως
ἡ τὸ ἀρμοδίως κείμενον ἐπὶ τῶν εἰρημένων
παραδειγμάτων. (διττόν δὲ καὶ τὸ θέσει. ἡ
τὸ ἀρμοδίντως¹⁾ κείμενον), ὅπερ οὐδὲν διαφέ-
ρει τοῦ δευτέρου σημανομένου τοῦ φύσει, ἡ
τὸ ἀπλῶς καὶ ὡς ἔτυχε κείμενον.

Pseudo-Mag. (ed. Ald. f. I 3^v).

ὅτι δὲ θέσει τὰ ὄντατα, δηλον ἐκ τῶν ἐξ ἀρχῆς
ὄντων παθετῶν (I. — θεσιῶν): τὸν μὲν γάρ ἥλιον
ἀρρενικῶς ἐκάλεσεν τὴν δὲ σελήνην θηλυκῶς,
διότι ὁ μὲν φωτίζει ἡ δὲ ἀπολαύει τοῦ ἐκεί-
νου φωτός, καὶ τὸν νοῦν δὲ ἀρρενικῶς τὴν
δὲ ψυχὴν θηλυκῶς, ὡς τὸν μὲν ἐλλάμποντα
αὐτήν τὴν δὲ ἐλλαμπομένην, καὶ τοὺς ποτα-
μοὺς ἀρρενικῶς τὴν δὲ θάλασσαν θηλυκῶς,
διότι πάντας εἰσδέχεται εἰσρέοντας εἰς αὐτήν.

Steph. p. 9,24.

ὁ δὲ Σωκράτες διατῶν τῷ λόγῳ ἔλεγεν
φύσει εἶναι τὰ ὄντατα οὕτε κατὰ τὸ α' ση-
μανόμενον τοῦ φύσει οὕτε κατὰ τὸ β' τοῦ
θέσει, (ἄλλα κατὰ τὸ β' τοῦ φύσει). ὅπερ
ταῦτόν ἐστι τῷ α' σημανομένῳ τοῦ θέσει.

Steph. p. 12,19.

τοῦτο δὲ ἐποίουν διὰ τὸ λέγειν αὐτοὺς ἐπὶ¹⁾
μεμετρημένῳ βάσται καὶ ῥέοντι.

Pseudo-
Magentinus

¹⁾ ἀρμοδίως Hayduck.

²⁾ scholia ex hoc commentario petita etiam codice Par. 1917 (P) sub nomine Michaëlis Ephesii servantur (cf. p. XLV).

τηροῦ εἰς τὸ Περὶ ἑρμηνείας Ἀριστοτέλους incipiens Ἀρχήμενος τοῦ προκειμένου συγγράμματος οὐκ εἰς ἀνοδίας ἐνυπόθεσις ἐμβάλλειν ἔχειν. ὅλῃς εὐθὺς αὐτῷ τὸ σπουδαῖμα τὴν τῆς προκειμένης πραγματείας ποιήσασθαι διδασκαλίαν, desinens medio in enuntiato καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων δύο ὅλῶν ὀστάντως (Ald. f. I 7^r med.), sed huius codicis testimonio fides ceterorum codicum, quibus genuinus Magentini commentarius continetur, labefactari non potest. nam eum universa disputandi ratio Magentini indolem superare videtur, tum acriter cum illius commentariis in Porphyrii Isagogen et in Categorias scriptis ea pugnant, quae hic post exordium supra allatum leguntur καὶ γὰρ τὰ εἰωθύτα προλέγεσθαι τῆς πάσης φύλοσοφίας ἡδη φύλασσαντες εἰπομένην ἐν τῇ Πορφύρᾳ Εἰσαγωγῇ, ἔτι δὲ καὶ τὰ τῆς λογικῆς ἀπάσης ἐν τῇ τῶν Κατηγοριῶν διδασκαλίᾳ.¹⁾ haec suspicionem movent auctorem non longe afuisse ab Olympiodori vel eius discipulorum scholis, quos has disputationes ante commentarios Isagoges et Categoriarum praemisisse constat. fidei autem christianaē num ille addictus iam fuerit, dubium est, quamquam f. I 7^v inf. ἡ ὅλη τῶν χειρόνων εἰδῶν ἔστι δεκτική· οὐ γὰρ δὴ τοῦ ἀγγελικοῦ leguntur. quaerentibus autem nobis, quam auctoritatem habeat hic commentarius, cavendum est, ne clarissimis nominibus Alexandri Iamblichī Porphyrii laudatis de fontibus auctoris fallamur. nam commentatorem Ammonio vetustiorem ab eo evolutum non esse facile est demonstare.²⁾ at Ammonii librum multis locis nomine diligenter apposito exseripsit, pluribus in usum vertit. Ammonio posteriores commentatores complures ei interpretationes suppeditasse videntur (f. I 8^r med. τινὲς δέ φασιν ὅτι οὐ καλῶς διηγήσειν ὁ Ἀμμώνιος). quo factum est, ut interdum dormitans contra se ipse dicat. velut ubi quaeritur, num ἀπόφασις genus sit affirmationis et negationis, primo loco (f. I 2^r) cedit Alexandro iudicanti illam non esse genus sed vocem homonymam, altero (f. I 5^r) et tertio (f. I 5^v) Alexandri opinionem impugnat. quare quamquam ad Aristotelis verba rectius intellegenda hie commentarius vix quicquam affert, quod non exhibeat Ammonius, tamen ipsius Ammonii interpretationibus haud raro inde lucem affulisse ingenue confitemur.

f. I 2^r supr. (cf. Amm. p. 15,16) φησὶ δὲ ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι οὗτε ὡς γένος εἰς εἰδῶ (ἢ ἀπόφασις διαιρεῖται εἰς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν) καὶ πέχρηται τρισὶν ἐπιχειρήμασι· λέγει γάρ ὅτι οἱ τῶν γενῶν ὄρισμοὶ ἀρμόζειν ὀφείλουσι τοις εἰδεσιν, οἱ δὲ τῶν εἰδῶν οὐκέτι τοῖς γένεσιν· ἐνταῦθα δὲ οἱ τῶν μερῶν ὄρισμοὶ ἀρμόζουσι καὶ τῇ ἀποφάσει, οἷον κατάφασίς ἐστιν ἡ τὸ κατά τίνος ἀπόφασις δὲ ἡ τὸ ἀπό τίνος· ταῦτα δὲ ἀρμόζει ὀμφότερα ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως, οἷον τὸ κατά τίνος καὶ τὸ ἀπό τίνος * * λέγων.³⁾ ἔτι φησὶν ὅτι ἔνθα τὸ πρότερον καὶ

¹⁾ huius in Categorias commentarii iterum mentio fit f. K 3^r inf. εἴρηται δὲ ἐν Κατηγορίαις ὅτι καὶ πρῶτον καὶ πρετέρον τὸ ποσὸν τοῦ ποιοῦ ἔσται.

²⁾ Porphyrii commentarium ab eo non esse inspectum pro certo inde colligendum est, quod f. I 3^v med. locum ab Ammonio (p. 44,14) ex Porphyrio transcriptum affert, quasi ab ipso Ammonio sit profectus.

³⁾ defectus signavi; excidit refutatio.

τὸ ὄπερον, ἐκεῖ τὸ κοινῶς κατηγορούμενον γένος οὐκ ἔστι· πρώτη δὲ κατάφασις ἀποφάσεως· οὐκ ἄρα γένος αὐτῶν ἡ ἀπόφασις. ἀπολογούμεθα πρὸς τοῦτο ὅτι πρώτη ἡ κατάφασις οὐ τῇ φύσει ἀλλὰ τῇ ἀξίᾳ· τὸ δὲ πρῶτον καὶ ὄπερον ζητοῦμεν ἐπὶ τῶν εἰδῶν τῶν τῇ φύσει. ἔτι φησὶν ὅτι τὰ εἰδῆ οὐδέποτε φίείρουσιν ἄλληλα, ἡ δὲ ἀπόφασις φίείρει τὴν κατάφασιν. πρὸς ὃ μὴ δυνάμενοι ἀντειπεῖν ἐδεξάμεθα μᾶλλον ὡς αὐτὸς ἔφη διαιρεῖσθαι αὐτὴν ὡς ὑφήνυμον φωνὴν εἰς διάφορα σηματινόμενα.

f. I 2° inf. (ad Arist. p. 16 a 6) Ἐπεὶ δὲ τὰ νοήματα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά φρεσιν, ἐνίσταται πρὸς τοῦτο ὁ Ἀλέξανδρος λέγων ὅτι ‘πῶς τὰ νοήματα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά (ὅτι—αὐτά P: om. a); περὶ γάρ (ἐπειδὴ πολλάκις περὶ α) τῶν αὐτῶν πραγμάτων διάφορά εἰτι νοήματα παρ’ ἡμῖν?’ καὶ φαμεν πρὸς τοῦτο ὅτι ἐκ πάντων τῶν διαφόρων νοημάτων τὸ ἀληθὲς μόνον ἐν αὐτοῖς καλοῦμεν κυρίων (κύριον P) νόημα (cf. Amm. p. 19,9).

f. I 3° med. (cf. Amm. p. 39,14) Ὁ δὲ Ἀλέξανδρος φύσει μόνον (μέσον P) αὐτά φρεσιν κατασκευάζων οὕτως· τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα φωναί. καὶ φωναὶ φύσει, τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα ἄρα (ἄρα om. P) φύσει. καὶ φαμεν ὅτι φωναὶ εἰτι κατὰ τὴν ὥλην, οὐ κατὰ τὸ εἶδος, ἐπεὶ καὶ αὐτοὶ λέγομεν ὅτι ἡ θύρα ἔσλον, τὸ ἔσλον φύσεως (φύσει P) ἔργον, ἡ θύρα ἄρα φύσεως (φύσει P) ἔργον, διπερ ἔστι ψεῦδος, ἀλλὰ φαμεν τὴν θύραν ἔσλον τῇ ὥλῃ, οὐ τῷ εἶδει.

f. I 3° (cf. Amm. p. 44,11 sq.) Ἰστέον δὲ ὅτι ἡ Ἀμμώνιος περὶ τῶν Στωίκῶν φησιν ὅτι λέγουσιν ὡς εἰσὶ ῥῆματα συνταττόμενα ταῖς πτώσεσι καὶ ποιοῦντα λόγον ἀληθῆ η φεύδη, οἷον Σωκράτει μεταμέλει, ταῖς δὲ εὐθεῖαις οὐκέτι, οἷον Σωκράτης μεταμέλει. λέγουσιν οὖν ὅτι τὸ κατηγορούμενον ἦτοι ὄντματος κατηγορεῖται αὐτό.

f. I 5° supr. (cf. Amm. p. 15, 16) Καὶ δὴ φρεσιν ὁ Ἀλέξανδρος ὅτι ἡ ἀπόφασις ὡς ὄμιλον μορφανή διαιρεῖται εἰς κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν· εἰ γάρ ἔστι πρώτη κατάφασις ἀποφάσεως, ἐν οἷς δὲ τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον, ἐκεῖ τὸ κοινῶς κατηγορούμενον γένος οὐκ ἔστι, δῆλον ὡς οὐκ ἔστιν ὡς γένος εἰς εἶδη, ἀλλὰ ὡς ὄμιλον μορφανή λέγομεν οὖν ἡμεῖς ὅτι οὐ καθὸ ἀποφάνσις (I. ἀποφάνσις εἰσὶ), τὸ πρῶτον καὶ τὸ δεύτερον ἐν ταύταις· ἐκατέρᾳ γάρ δεκτικὴ φεύδουσι ἔστι καὶ ἀληθεῖας· ἀλλὰ κατά τι συμβεβηκός τὸ πρῶτον ἔχουσι καὶ τὸ δεύτερον, διπερ ἔστι τὴν τῶν λέξεων ἀπλότητα. ἀπλούστερά γάρ κατάφασις ἀποφάσεως· ἔτι οὐδέποτε τὰ ὄμιλον μορφανῆ ὄρισμῷ καθυποβάλλονται· οὐ γάρ ἔστι κοινὴ φύσις τῶν ὄμιλον μορφῶν, οἱ δὲ ὄρισμοὶ ἐκ τῆς τῶν πραγμάτων φύσεως λαμβάνονται. ἔτι αὐτὸς ἡ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ἔπεις τὸν αὐτὸν ὄρισμὸν τῆς ἀποφάσεως ἀρμόδει κατά τε καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως· οὐδέποτε δὲ τὰ ὄμιλον μορφῶν συμπληροῦσι τὸν ὄρισμὸν ἔαυτῶν. λείπεται οὖν λέγειν ὅτι ὡς γένος εἰς εἶδη.

f. I 5° inf. (cf. Amm. p. 72,15) Ἐστι δὲ καὶ ἐπέραν ποιήσασθαι διαιρεσιν, ἢ καὶ ἡ Ἀμμώνιος ἐγρήγαστο· δύο περὶ πάντα λόγον ἔξι ἀνάγκης θεωρουμένων κτλ.

f. I 5° med. (cf. f. I 5° supr.) Ἐντεῦθεν εἰσάγεται ὁ λόγος ὁ Ἀλεξάνδρου ὅτι ἔνθα τὸ πρότερον καὶ τὸ δεύτερον, ἐκεῖ τὸ κοινῶς κατηγορούμενον γένος οὐκ ἔστι. φαμὲν οὖν ὅτι οὐ καθὸ ἀποφάνσις ἔχουσι τὸ πρότερον καὶ τὸ δεύτερον, ἐπεὶ αὐτὴ ἡ ἀπόφασις καὶ πρὸ ἔαυτῆς ἦν καὶ μεθ’ ἔαυτῆς, ἀλλὰ κατά τι συμβεβηκός, τὸ συμβαίνειν κατὰ προσθήκην τῆς οὐ τὴν ἀπόφασιν γίνεσθαί ἐκ τῆς καταφάσεως.

f. I 6° inf. (Arist. p. 17 a 17) Ζητοῦμεν δὲ αὐτὸ τοῦτο, διὰ τί φάσιν αὐτὴν καλεῖ καὶ οὐχὶ φάνσιν· λέγομεν οὖν ὅτι ἡ φάσις ἔχει τινὰ κοινωνίαν ἔν τε καταφάσει καὶ ἀπόφασει κατὰ τὴν κατάληξιν· καὶ ἔτιν αὖτη οὐκ εἰλογος αἰτία, ἀλλὰ μᾶλλον ὅτι καὶ οἱ παλαιοὶ ἐμνήσθησαν τοῦ ὄντματος τῆς φάσεως, εἰ καὶ μὴ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ σηματινομένου· ὁ γάρ Πλάτων φάσεις ἐκάλει τὰς τῶν εἰδῶν τῶν ἐνύλων ἐκφάνσεις διὰ τὸ γίνεσθαι αὐτὰ καὶ φθείρεσθαι (cf. Amm. p. 77,21).

f. I 8° med. (cf. Amm. p. 116,13 sq.) Τούτους οὖν εἰς συμφωνίαν ἤγαγεν ἡ Ἀμμώνιος δι μέγας φιλόσοφος, φάσκων ὅτι καὶ οἱ Πλατωνικοὶ καὶ οἱ Περιπατητικοὶ ἀληθεύουσιν· ἐάν γάρ την οὐ ἄρνησιν τῷ ὑποκειμένῳ ἐν τῇ ἀπροσδιοριστικῇ, ισοδυναμεῖ τῇ καθόλου ἀποφατικῇ προσδιωρισμένῃ· εἰρηται γάρ ὅτι ἡ κατάφασις ἡ ἀπροσδιοριστος ισοδυναμεῖ τῇ μερικῇ καταφατικῇ τῇ ‘τις ἀνθρώπος περιπατεῖ·’ ἐάν οὖν τῷ τίς τάξῃς τὴν οὖ, ποιήσεις τὴν ‘οὗτις ἀνθρώπος περιπατεῖ·’ ήτις παρὰ τοῖς ποιηταῖς σημαίνει τὴν οὐδεῖς καὶ γίνεται ‘οὐδεῖς ἀνθρώπος

περιπατεῖ², ὡς Ἐλεγον οἱ Πλατωνικοί. εἰ δὲ τῷ κατηγορουμένῳ τάξεις τὴν οὖν ποιήσεις μερικὴν ἀποφατικήν, οἷον τίς ἄνθρωπος οὐ περιπατεῖ³. εἴρηται γάρ ὅτι ἡ τίς ἄνθρωπος περιπατεῖ⁴ ίσοδυναμεῖ τῇ ἀπροσδιορίστῳ καταφάσει. τινὲς δὲ φασιν ὅτι οὐ καλῶς διηγήσεν ὁ Ἀριμώνιος· ἔαν (γάρ) τιῷ ὑποκειμένῳ τάξιμεν τὴν οὖσαν ἄρνησαν, ὡς ἐπὶ τοῦ οὐκέτι ἄνθρωπος περιπατεῖ⁵, οὐκέτι ἔσται ἀπόφασις καθόλου, ἀλλὰ κατάφασις ἐξ ἀρίστου ὑποκειμένου. ήμετες οὖν δεῖξωμεν μὴ διαφωνοῦντας τούς τε Πλατωνικοὺς καὶ τοὺς Ηεριπατητικούς. φαμὲν οὖν ὅτι οἱ Πλατωνικοὶ τῇ φύσει τῶν πραγμάτων προσέχοντες Ἐλεγον ίσοδυναμεῖν τῇ καθόλου ἀποφάσει τὴν ἀπροσδιορίστον ἀπόφασιν, διότι τελείαν ἀνυπαρέβαν εἰσάγει, οἱ δὲ Ἀριστοτελεῖοι τῇ διαλεκτικῇ μεθόδῳ προσέχοντες Ἐλεγον τὴν οὖσαν ἄρνησαν τῷ κυριωτέρῳ δεῖ προσθεῖναι, διότε ἔστιν ὁ κατηγορούμενος κάντεῦθεν ἐγίνετο μερικὴ ἀπόφασις, η̄ καὶ ίσοδυναμεῖ.

f. K 3° supr. (cf. Amm. p. 161,10.28) Καὶ ταῦτα μὲν τὰς ἐκ μεταθέσεως ἀντὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἀρίστους ἐκάλεσεν, αἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ οἱ περὶ Θεόφραστον ἐκ μεταθέσεως ἦν διὰ τὸ μετατεθῆσθαι τοὺς ὄρους τῆς προτάσεως ἡ διὰ τὸ τὴν οὖσαν διέφοργον μὴ μειναὶ ἐν τοῖς ίδεοις ὄροις ἡ διὰ τὸ τὴν πᾶσαν πρότασιν μετατεθῆσθαι.

f. K 4° supr. (cf. Amm. 166,34) Τοῦτο οὖν ἔστιν ὁ λέγει ὁ Ἀριστοτέλης ὃν τὰ μὲν δύο, τὰ ἐκ μεταθέσεως, πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν τῶν ἀπλῶν ἔξει κατὰ τὸ στοιχεῖον, ἥγουν ἀνάλογως ὥσπερ καὶ αἱ στερητικαὶ· ἡ μὲν γάρ ἐπὶ πλέον, ὡς ἐν τῷ πρώτῳ στέγῳ, ἡ δὲ ἐπ’ ἔλαττον, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ, ὥσπερ εἰχον καὶ αἱ στερήσεις καὶ αὗται γάρ τῷ μᾶλλον καὶ ἡττον διαφέρουσιν. ἐν δὲ τῷ λέγειν τὰ δὲ δύο οὖσαν διείξεν ὅτι οὐ μὴν καὶ ἀντιστρέψει, διότι αἱ στερήσεις τῆς ἐκ μεταθέσεως πρὸς τὰς ἀπλᾶς ἔτι τὸ μᾶλλον καὶ ἡττον ὑπερέχουσι τῶν ἐκ μεταθέσεως, ὡς ἐν τῷ διαγράμματι δῆλον γεγένηται. καὶ εὐδύνοπτον τὸ ζητούμενον. λέξει δὲ περὶ αὐτῶν καὶ ἐν τῷ τέλει τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν. καὶ ταῦτα μὲν ήμετε. ἔτεροι δὲ καταψευδόμενοι τοῦ Ἀριστοτέλους φασὶν ὅτι τῶν προτάσεων αἱ μέν εἰσι γνησίαι, αἱ ἀπλαῖ, αἱ δὲ νόθοι, αἱ στερητικαὶ καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως. ὥσπερ οὖν ίσοδυναμοῦσιν αἱ νόθοι ταῖς νόθοις, οὕτω καὶ αἱ νόθοι ταῖς γνησίαις. καὶ τοῦτο φασιν εἰρηκέναι τὸν φιλόσοφον, ὥσπερ οὐκ ἔστιν ἀληθές, ὡς δεῖξει ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς. ὁ δέ γε Ἀριμώνιος φησι στερητικὰς λέγεσθαι προτάσεις ἡ τὴν τοῦ εἰδούς ἀπουσίαν σημανούμενην κτλ. (Amm. p. 163,14).

f. K 4^v inf. (ad Arist. p. 20^a23) Ἔνταῦθα διαλεκτικὴν ἴμασται ὁ Ἀριστοτέλης διδάσκειν προτίθεται . . . καὶ μήτοι νομίσῃς ὑπομνηματικὸν εἶναι τὸ βιβλίον, ὡς τινες ἐνόμισαν, ἔστι γάρ συνταγματικόν.¹⁾

f. K 5° med. (cf. Amm. p. 202,3) Ἰστέον δὲ ὅτι τὴν διαλεκτικὴν ἐρώτησιν πρότασιν καλεῖ ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ὁ Ἀλέξανδρος, ὁ μέντοι Ἱάμβλιχος ἀντίφασιν. δεῖ δὲ εἰδέναι ὅτι οὔτε ὁ Ἀριστοτέλης οὔτε ὁ Ἱάμβλιχος διαφωνοῦσι· καὶ γάρ πρότασις ἔστιν. ἵνα ἐκάστη ἐρώτησις σχολὴ τὴν ἀπόκρισιν, καὶ δῆλον εἴη, οἷον ὅπρα γε ἡ ψυχὴ ἀθάνατος; λέγοντες [ὅτι ἀθάνατος] δῆλον ἐποίησαμεν ὅτι οὐκ ἔστι θυητή· ἐνὸς γάρ εἰρημένου ἀμφότερα σημανόντα. ὥστε ἡ διαλεκτικὴ ἐρώτησις ἐνεργείᾳ ἔστι μία πρότασις, δύναμει δὲ ἀντίφασις.

f. K 7° supr. (cf. Amm. p. 216,20) οὐ τρόπος τὸ ὑπάρχειν· ὡς γάρ φησιν ὁ Ἀριμώνιος ἐν τῷ ὑπομνήματι ὅτι εἰ τὴν τρόπον τὸ ὑπάρχειν, εύρισκετο ἀν τρόπος τρόπου δηλωτικός.

f. Λ 2° supr. (Arist. p. 23^a24) Δείκνυσιν ἐντεῦθεν ὅτι εἰ καὶ τῷ γρόνῳ ὑστέρα ἡ ἐνέργεια, ἀλλ’ οὖν τῇ φύσει προτέρα, ὡς ἐν τοῖς ἀιδίοις οὖσα. ἐπειδὴ δὲ ὁ Ἀριμώνιος ἐν τῷ ὑπομνήματι ταῦτην ἐποιήσατο διαιρεσιν τοῦ δυνατοῦ, ἀξιον καὶ αὐτῆς ἐπιμνησθῆναι. φησὶ γάρ ὅτι τὸ δυνατὸν ἡ κατ² ἐνέργειάν ἔστι κτλ. (Amm. p. 240,1).

f. Λ 2^v inf. (cf. Amm. p. 252,9) Τινὲς δὲ [ένόμισαν τοῦτο τὸ πέμπτον τμῆμα νόθον εἶναι. πόθεν; διότι, φασί, ὁ Πορφύριος τεσσάρων μέμνηται ἐν τῷ ὑπομνήματι, τούτου δὲ οὐ μέμνηται.

¹⁾ videas Eliae testimonium, quod supra memoravi (p. V not.).

MICHAELIS EPHESII in librum De interpr. commentarii frustula in codicis Parisini 1917¹⁾ f. 17^r—45^r marginibus exhibentur ad Magentini interpretationes adiecta.²⁾ scholia nomine μιχαὴλ τοῦ ἐφεσίου praeposito incepunt ἡ μὲν πρόθεσίς ἔστιν εἰπεῖν περὶ ἀποφαντικοῦ λόγου, ὃς μερίζει τὸ φεῦδος καὶ τὴν ἀλήθειαν atque notis καὶ ἄλλως vel ἄλλως εἰς τὸ αὐτό interdum additis ipsa se ex variis fontibus fluxisse indicant. sub finem scholiastae vires, ut solent, relanguescunt, ut quinta libri pars interpretationibus propemodum caret. praeter Michaëlem Ephesium auctor non appellatur, sed iis, qui nobis innotuerunt, commentariis ascitis eognoscitur et Pseudo-Magentini et Anonymi Coisliniani libros scholiastae praesto fuisse. horum expositionibus detraetis reliqua scholia ex Michaëlis Ephesii commentario derivata esse videntur. neque est eur de fide tituli dubitemus. nam quamvis futile expositiones in his scholiis deprehendamus, tamen eognatione, quae inter Michaëlis commentaria et Stephani Pselliique interpretationes intercedit, tituli testimonium confirmari videtur. nunc ut et scholiastae³⁾ ratio et Michaëlis commentarii indoles ante oculos ponatur, pauca specimina adiecam.

cod. Paris. f. 17^v Μιχαὴλ τοῦ Ἐφεσίου.
 Η μὲν πρόθεσίς ἔστιν εἰπεῖν περὶ ἀποφαντικοῦ λόγου, ὃς μερίζει τὸ φεῦδος καὶ τὴν ἀλήθειαν. ἐπει τὸ δὲ οὗτος διαιρεῖται εἰς κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν, πάστα δὲ κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἐξ ὀνόματος σύγκειται, δέον ἔστι πρῶτον ὀρίσασθαι τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα καὶ τί ἀπόφασις καὶ κατάφασις καὶ τί ἀπόφασις, ὡφ' ἦν ὡς μέρος ἐν ὅλῳ ἡ κατάφασίς ἔστι: καὶ ἡ ἀπόφασις, καὶ πρὸς τούτους τί λόγος. πρῶτον δὲ ῥήτεον ὅτι ἐπειδὴ μὴ περὶ ἀσήμων φωνῶν διαλεγόμεθα ἀλλὰ περὶ σημαντικῶν, εἰδέναι χρὴ (ὅτι) τεττάρων ὄντων, γραμμάτων νοημάτων φωνῶν καὶ πραγμάτων, τὰ μὲν ὀνόματα καὶ τὰ ῥῆματα, ἀπερ εἰσὶ σύμβολα καὶ σημαντικά τῶν τῆς ψυχῆς νοημάτων, ὡμοίως δὲ καὶ τὰ γράμματα ἀλλὰ παρ ἄλλοις εἰσὶν. ἄλλοις γάρ ὀνόματα καὶ ῥῆματα καὶ γραμμάτων γραπτῆρες γράνται· Ἰνδοὶ ἄλλοις Αἴγυπτοι καὶ ἄλλοις Ἑλληνες διὰ τὸ μὴ εἶναι φύσει ἀλλὰ συνθήκῃ καὶ ἐπινοιᾳ ἡμετέρῳ· τὰ δὲ νοήματα καὶ πράγματα ἐν ἀπασι τοῖς ἀπανταχοῦ τυγχάνουσιν ἀνθρώποις τὰ αὐτὰ ὑπάρχουσι. καὶ εἰκότως· ἐπει γάρ κατὰ φύσιν τῇ λογικῇ ψυχῇ τὸ νοεῖν πρόσεστιν, ἀναγκαῖς παρὰ πᾶσι τὰ τῆς ψυχῆς

Πρὸ τῆς ἀκριβοῦς ἐκθέσεως τῶν προτάσεων, τῶν τε καταφαντικῶν καὶ τῶν ἀποφαντικῶν, τῶν τε καθόλου καὶ τῶν κατὰ μέρος, δέον ὄρισασθαι τὰς ἀπλᾶς φωνάς, ἐξ ὧν αἱ τοιαῦται προτάσεις συντίθενται, ἥγουν πρώτως μὲν τὸ ὄνομα ὡς ἀτελέστερον τοῦ ῥήματος, καθὸ τὸ μὲν ὄπειται καὶ μεταλαρβάνει τὸ δὲ κατηγορεῖται καὶ μεταδίδωσιν, ἐπειτα ὄρισθαι καὶ αὐτὰς τὰς προτάσεις τὰς ἐκ τῶν τοιῶνδες συντεθεμένας φωνῶν, εἰτα καὶ τὸ γένος τούτων, φημὶ δὴ τὴν ἀπόφασιν, καὶ τὸ ταύτης γένος, τὸν λόγον· ἐπει δὲ οὐ περὶ ἀσημάτων φωνῶν διαλεγόμεθα νῦν, ἀλλὰ περὶ σημαντικῶν, ιστέον δὲ τεττάρων τούτων ὄντων, πραγμάτων νοημάτων φωνῶν καὶ γραμμάτων· προσληπτέον γάρ καὶ τὰ γράμματα διὰ τὸ συντελὲς ἡμῖν πρὸς ἀπόθεξιν τοῦ θέσει τὰς φωνάς εἶναι· τὰ μὲν πράγματα καὶ τὰ νοήματα φύσει τυγχάνει, εἴ γε παρὰ πᾶσα τὰ αὐτὰ εἰσὶ κτλ. (Psell. f. M 1^r)

¹⁾ de quo vide p. XXXIX.

²⁾ accedunt figurae methodicae f. 47^r—48^v scriptae, quae ad haec scholia pertinent.

³⁾ scholia in usum nostrum Richardus Boehme Berolinensis descripsit.

νοήματα τὰ αὐτά εἰσι· τὸν γάρ ἡλιον οὐχ ὁ Φωμαῖος ἀστέρα νοεῖ, ὁ δὲ Σύρος ἡ ὁ Χαλδαῖος ἄρκτον, ἀλλὰ πάντες ἀστέρα ἡμέρας ποιητικόν· καὶ εἰσὶ τὰ νοήματα τῆς ψυχῆς παθήματα, οἷονει καὶ ἐπὶ τῷ βέλτιστῳ ἐπιθέσεις, τῶν δὲ πραγμάτων ὅμοιώματα· οὐ γάρ ὁ ἀνθριάς ἡ ἡ οἰκία ἐν τῇ ψυχῇ, ἀλλὰ τὸ τούτου ὅμοιώματα. ἀλλὰ περὶ μὲν τοῦ πῶς τὰ νοήματα παθήματα λέγεται τῆς ψυχῆς, οὐ γρὴ ταράττεσθαι· εἴρηται γάρ ἐν τῷ Ηερὶ ψυχῆς.

f. 17v Δυσὶ προσομίοις χρᾶται ὁ Ἀριστοτέλης· καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ ποιεῖται ἀπαριθμητιν περὶ ὃν μέλλει διαλαβεῖν, ἥγουν περὶ δύναματος περὶ ῥήματος περὶ ἀποφάσεως καὶ καταφάσεως ἀποφάνσεως καὶ λόγου. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ ἀνὰ λόγον (I. ἀναλογίαν) τινὰ τῶν φωνῶν πρὸς τὰ νοήματα τῆς ψυχῆς διέξεισιν... ὥσπερ γάρ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ κεκρυμμένον νόημα καὶ ἐνθύμημα οὕτε ἀλίθεεια οὕτε ψεύδος σημαίνει, οὕτως οὐδὲ ὁ λόγος.

ἀλλὰ περὶ τούτων, ἵτοι τῆς φανταστικῆς ψυχῆς καὶ τῶν κατ' αὐτὴν νοημάτων, ἐν τῇ Ηερὶ ψυχῆς ήμεν εἴρηται πραγματείᾳ (Psell. ibidem).

Προσόμιον ἔχει ἡ παροῦσα πραγματεία διμερές· καὶ ἐν μὲν τῇ πρώτῳ μέρει ποιεῖται τὴν ἀπαριθμητιν αὐτῶν τούτων, περὶ ὃν μέλλει διαλέγεσθαι ἐν τῷ πρώτῳ τμήματι, ἕτι δὲ καὶ θεώρημά τι παραδίδωσιν. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ μέρει ἀναλογίαν τινὰ τῶν φωνῶν πρὸς τὰ νοήματα διέξεισιν... ὥσπερ ἔστιν ἐν τῇ ψυχῇ ἀπλοῦν νόημα, ἐν τῷ οὐκ ἔστιν ἀληθεύειν ἡ ψεύδεσθαι, οἷον τὸ νοῆσαι Σωκράτη γωρίς ἐνεργείας τινὸς ἡ πάθους, ἔστιν δὲ καὶ σύνθετον νόημα, ὅπαν νοῆσῃ ἐνεργοῦντα αὐτὸν ἡ πάτσχοντά τι, ἐν τῷ θεωρεῖται πως ἡ τὸ ἀληθὲς ἡ τὸ ψεύδος, οὕτως καὶ ἐν ταῖς φωναῖς ἔστιν ἀπλῆ φωνή, εἰς ἣν οὐκ ἔστι θεωρῆσαι τὸ ἀληθὲς ἡ τὸ ψεύδος, ἐν δὲ τῇ συνήθετῳ πάντως θάτερον αὐτῶν (Steph. p. 1,7).

"Ἐστι μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ, ἀντὶ τοῦ ἡ φωνή, τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημάτων [τὰ] σύμβολα, ἀντὶ τοῦ τῶν τῆς ψυχῆς νοημάτων ἔξαγγελτικά... καὶ τὰ γραφόμενα, ἔξαγγελτικά... καὶ τὰ γραφόμενα, τουτέστι τὰ γράμματα, τῶν ἐν τῇ ψυχῇ, σύμβολα δηλονότι καὶ ἔξαγγελίαι... τὸ δὲ ὅλον οὕτως· αἱ φωναὶ εἰσὶ σύμβολα τῶν νοημάτων καὶ τῶν φωνῶν τὰ γράμματα κτλ. (An. Coisl.)

f. 18v Ὁ Ἀλέξανδρος ἐνίσταται λέγων ὅτι πῶς τὰ νοήματα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά; περὶ γάρ τῶν αὐτῶν πραγμάτων διάφορά εἰσι νοήματα παρ' ήμεν. καὶ φαμεν πρὸς τοῦτο ὅτι ἐκ πάντων τῶν διαφόρων νοημάτων τὸ ἀληθὲς μόνον ἐν αὐτοῖς καλοῦμεν κύριων νόημα (Pseudo-Mag.).

f. 25v Ἐν τῷ παρόντι δευτέρῳ τμήματι τοῦ Ηερὶ ἑρμηνείας διδάσκει ὁ Ἀριστοτέλης περὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου προτάσεων, καὶ εὐθὺς ζητοῦμεν πῶς αἱ ἀποφάσεις ἐν τῶν καταφάσεων γίνονται· τίνι γάρ τῶν ὅρων προστιθεμένη ἡ οὕτως ἄρνησις ποιεῖ ἀπόφασιν. ὅτι δὲ οἱ μάτην τοῦτο ζητεῖται,

*Ἐπεὶ δὲ τὰ νοήματα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά φησιν, ἐνίσταται πρὸς τοῦτο ὁ Ἀλέξανδρος λέγων * επειδὴ πολλάκις περὶ τῶν αὐτῶν πραγμάτων διάφορά εἰσι νοήματα παρ' ήμεν. καὶ φαμεν πρὸς τοῦτο ὅτι ἐκ πάντων τῶν διαφόρων νοημάτων τὸ ἀληθὲς μόνον ἐν αὐτοῖς καλοῦμεν κύριων νόημα (Pseudo-Mag.).

πρωτόν ἔστι τόδε· πῶς αἱ ἀποφάσεις ἐκ τῶν καταφάσεων γίνονται· ζητοῦμεν γάρ τίνι τῶν ὅρων προστιθεμένη ἡ οὕτως ἄρνησις ἀπόφασιν ποιεῖ (An. Coisl.).

δῆλον ἔστιν ἐκ τοῦ πάση καταφάσει ἀπόφασιν εἶναι ἐναντίαν. καὶ φαμεν ὅτι ἐπεὶ ή πρότασις ἔχει [ἐναντίον] ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον, εἴδους δὲ ὁ μὲν ὑποκείμενος ὥλης λόγον, εἴδους δὲ ὁ κατηγορούμενος, ὑποκείμενος δέ ἔστιν οἷον ὁ ἀνθρωπος, δεῖ ἐπιβουλεύοντας τῇ προτάσει τὸ τιμιώτερον ἀναφένειν. τιμιώτερον δὲ τὸ εἶδος, ητοι ὁ κατηγορούμενος, καθὸ πᾶν πρᾶγμα τῷ εἴδει κρίνεται καὶ οὐ τῇ ὥλῃ. ἀναιροῦμεν δὲ τὸ εἶδος προστιθέντες αὐτῷ τὴν οὖσαν ἀρνησιν καὶ οὕτως ἐκ τῶν καταφάσεων ποιοῦντες τὰς ἀποφάσεις. ζητοῦμεν δὲ καὶ πόσαι τὸν ἀριθμὸν αἱ ἐν τῷ παρόντι τιμήματι ἔχει ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεις. καὶ εὐθὺς δείκνυται τούτο ἐκ διαιρέσεως, ἣν διαιρέσιν εὑρήσεις ἐν τῷ τέλει τοῦ Περὶ ἐρμηνείας κειμένην.¹⁾ ζητοῦμεν δὲ καὶ περὶ τῶν προσδιορισμῶν, τί εἰσιν ἀντὶ τοῦ τίς ή οὐσίας αὐτῶν καὶ πόσαι εἰσίν. καὶ φαμεν ὅτι προσδιορισμός ἔστιν πρόσρημα συνταττούμενον ἀεὶ τῷ ὑποκειμένῳ καὶ δηλοῦν ὅπως ἔχει ὁ κατηγορούμενος πρὸς τὸν ὑποκείμενον μετὰ τοῦ πλήθους τοῦ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸ ὑπάρχειν. καὶ πρόσρημά φαμεν, διότι οὔτε ὄνομά ἔστιν οὔτε ὅρημα, ἀλλ’ οἶν πρόσρησις, τὸ δὲ ὅπως ἔχει ὁ κατηγορούμενος πρὸς τὸ πλῆθος τὸ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸ ὑπάρχειν, ἵνα μάθωμεν πότερον κατὰ παντὸς καὶ καθόλου τοῦ ὑποκειμένου κατηγορεῖται ὁ κατηγορούμενος κτλ.

Ὅτι δὲ οὐδὲ τοῦτο μάτην ζητεῖται, δῆλον ἐκ τοῦ πάση καταφάσει ἀπόφασιν εἶναι ἐναντίαν (Pseudo-Mag.).

Ἐκάστη οὖν πρότασις ἔχει καὶ ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον . . . ἔχει οὖν ἐν τῷ τιμήματι ὁ μὲν ὑποκείμενος ὥλης λόγον, ὑποκείμενος δὲ οἶν ἀνθρωπος, εἴδους (εἴδος εοδ.) δὲ ὁ κατηγορούμενος. δεῖ οὖν ἐπιβουλεύοντας (ἐπιβλέποντας εοδ.) τῇ προτάσει τὸ τιμιώτερον ἀναφένειν. τιμιώτερον δὲ τὸ εἶδος, ητοι ὁ κατηγορούμενος, καθὸ πᾶν πρᾶγμα τῷ εἴδει κρίνεται καὶ οὐ τῇ ὥλῃ. ἀναιροῦμεν δὲ τὸ εἶδος προστιθέντες αὐτῷ τὴν οὖσαν ἀρνησιν, καὶ οὕτως ἐκ τῶν καταφάσεων ποιοῦμεν τὰς ἀποφάσεις. β'. πόσαι τὸν ἀριθμὸν αἱ τοῦ εἶδους τούτου προτάσεις, ἃς φαμεν ἐκ διαιρέσεως εὑρίσκεσθαι τῆσδε· πᾶς ὑποκείμενος κτλ. (Au. Coisl.)

καὶ περὶ μὲν τοῦ πρώτου φαμὲν ὅτι ἐστὶ προσδιορισμὸς πρόσρημα συνταττόμενον ἀεὶ τῷ ὑποκειμένῳ καὶ δηλοῦν ὅπως ἔχει ὁ κατηγορούμενος πρὸς τὸν ὑποκείμενον μετὰ τοῦ πλήθους τοῦ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸ ὑπάρχειν. πρόσρημα, διότι οὔτε ὄνομα ἔστιν οὔτε ὅρημα, ἀλλ’ οἶν πρόσρησις, τὸ δὲ ὅπως ἔχει ὁ κατηγορούμενος πρὸς τὸ πλῆθος τὸ ἐν τῷ ὑποκειμένῳ κατὰ τὸ ὑπάρχειν, ἵνα μάθωμεν πότερον κατὰ παντὸς καὶ καθόλου τοῦ ὑποκειμένου κατηγορεῖται ὁ κατηγορούμενος κτλ. (Pseudo-Mag.).

ΙΟΑΝΝΙS ITALI epitome libri Aristotelici codice Parisino 1843 [Cat. Ioannes Italus II 409 H. Omont II 151] bomb. saec. XIII scripto f. 62^r—65^r continetur. in supremo margine titulus 'Ιωάννου φιλοσόφου τοῦ Ἰταλοῦ εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας posteriorē manu additus est. alter titulus τοῦ κυροῦ Ἰω καὶ πρώτου τῶν φιλοσόφων τοῦ Ἰταλοῦ εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας ἀριστοτέλους ἔκδοσις. ἔκδοσις²⁾ ἐπίτομος ante verba Τὰ εἰδη τοῦ λόγου (Brand. p. 93^a9) priore manu est insertus. unde appetet praeter hanc epitomenem Ioannem amplius commentarium in Aristotelis librum adiecisse³⁾, id quod ipsius verbis (f. 64^r) περὶ δὲ τῆς μάχης τῆς τε ἀποφάσεως πρὸς τὴν καταφάσιν καὶ τῆς τοῦ ἐναντίου πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς καταφάσιν καταφάσεως ἐν ἄλλοις εἰρήσεται confirmatur. ex iis, quae in Brandisii scholiis p. 94^b30—95^b5 afferuntur,

¹⁾ haec figura f. 47^r delineata invenitur.

²⁾ alterum ἔκδοσις omisit Brand. p. 94^b not.

³⁾ sed cave ne Brandisii nota, quae legitur Über die griechischen Ausleger p. 289, perductus opineris hanc epitomenem esse commentarii praefationem.

apparebat epitomen prorsus nullius esse pretii. tamen codicem inspicere coactus sum, quia id scholion, quod in Brandisii p. 99^b nota ut ab Ioanne philosopho profectum apponitur, incipiens τὴν μὲν ἀπόφασιν ὡς γένους ἔλαβε, ad verbum concinere videbam eum Anonymo Coisliniano (cod. Lanr. 72,1 f. 130^r). gavisus me anonymo illi iam nomen indere posse, codicem Parisinum 1843 evolvi, sed frustra hunc locum quaerebam. scilicet in Brandisii nota Ioannes philosophus per errorem locum Anonymi Coisliniani occupasse indicandus est.¹⁾ Itali epitome desinit iam f. 65^r in verbis οὐκοῦν δέδεικται ὡς αἱ καθόλου ὡς καθόλου ἀντιφατικῶς ἀντίκεινται, πρὸς τούτοις καὶ τὰ καθ' ἔκαστα. — ή ἐν ταῖς ἀπόδεξεσι λαμβανομένη πίστις τριτή· η̄ γάρ ἐκ τῶν καθόλου τὰ μερικά πιστοῦνται, η̄ ἐκ τῶν μερικῶν τὰ καθόλου, η̄ ἐκ τῷ ίσου τῷ ίσου. sequitur expositio ad Analytica pertinens, quae titulo praemisso τῷ αὐτῷ περὶ τῶν γ' συγχράτων incipit εἴρηται πολλάκις ἡμῖν ὡς ἦτι τῆς λογικῆς πραγματείας τέλος ἐστὶν η̄ ἀπόδεξις. sed iam f. 66^v scholiastes reddit ad librum Περὶ ἔρμηνεας ac primum exponit Περὶ εἰκόνων incipiens εἰκών ἐστιν ὅμοιώματα χαρακτηριστικὸν πρωτοτύπου κατό τι διαφέρον αὐτοῦ, tum de determinationibus inc. Ιστέον ἔτι τέσσαρες εἰσὶ προσδιορισμοί et de titulo libri Περὶ ἔρμηνεας. haec scholia iam non ab Italo profeeta sunt, sed ex Ammonii libro hausta, id quod ex specimine infra subiecto facile intellegetur. f. 67^r—89^v Pselli paraphrasis legitur titulo anteposito τῷ φελλῷ παράφρασις εἰς τὸ περὶ ἔρμηνεας η̄τοι λόγου ἀποφαντικοῦ διαιροῦντος τὸ φεῦδος καὶ τὸ ἀληθές. f. 89^v—90^v scholia²⁾ ad Analytica continentur, quae post titulum περὶ τῶν φεύδους συλλογίζεσθαι incipiunt ἐν τῷ παρόντι βιβλίῳ ἀπόδεικνυσιν ἦτι ἀληθῶν οὐσῶν τῶν προτάσεων οὐχ οἰόν τε φεύδες εἶναι τὸ συμπέρασμα. Pselli paraphrasis denique initio scholiis est ornata, quibus ea quae paraphrasin antecedunt propagantur. in uno, quod infra subiectam, Ammonium aperte laudatum invenies.

Ex scholiis Ammonii memoriam propagantibus haec eligam.

f. 67^r Οἱ Ἀριστοτέλης τὴν παροῦσαν πραγματείαν Περὶ ἔρμηνεας ἐπιγράψει, οὐ τὴν λογικὴν (λ. λογογραφικήν) ιδέαν σημαίνων ἀλλὰ τὸν ἀποφαντικὸν λόγον ὡς ἔρμηνεόντα τὴν γνῶσιν τῆς ψυχῆς, ὃς καὶ ἀπὸ τῶν γνωστικῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων προελήλυθεν. εἰσὶ δὲ αὗται νοῦς διάνοια δέξια (φαντασία in mrg.) καὶ αἰσθησίς. τὰ γάρ λοιπά εἰσὶ τοῦ λόγου ἐκ τῶν δρεπτικῶν αὐτῆς δυνάμεων προελήλυθασιν, ὃς καὶ ζωτικάς καλοῦμεν. εἰσὶ δὲ αὗται βούλησις προσάρτεσις θυμὸς καὶ ἐπιθυμία, οὐκ αὐτῆς τῆς ψυχῆς καθ' ἑαυτὴν ἐνεργούσης ἀλλὰ πρὸς (ἔτερον) ἀποτελούμενης καὶ η̄ λόγου τυχεῖν παρ' αὐτοῦ ζητούσης ὡς ἐπὶ τοῦ ἔρωτηματικοῦ η̄ πράγματος ἐφειρένης, καὶ τούτου διχῶς, η̄ αὐτοῦ ἑκείνου πρὸς δὲν ὁ λόγος, ὡς ἐπὶ τοῦ αἰλητικοῦ, η̄ τινος παρ' αὐτοῦ πράξεως, καὶ ταύτης η̄ ὡς παρὰ κρείττονος, ὡς ἐπὶ τοῦ εὑκτικοῦ, η̄ ὡς παρὰ κείρονος, ὡς ἐπὶ τοῦ προστακτικοῦ. Περὶ ἔρμηνεας οὖν ταύτην τὴν πραγματείαν ἐπέγραψε, ταύτὸν ποιήσας ὥσπερ εἰ περὶ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου ἐπέγραψε. διαιρεῖται δὲ τὸ παρὸν σύγγραμμα εἰς πέντε τμήματα. περὶ τίνων δὲ τούτων ἔκαστον διαλαμβάνει σαφές. (cf. Amm. p. 4,29 sq.).

¹⁾ illud scholion, quod a Brandisio p. 121^a adnotatum est, Ioannis nomen iure fert; etenim in codicis Parisini f. 63^v legitur.

²⁾ haec in Catalogis neglecta esse video.

f. 68^r προτάττει τὸ ὄνομα τοῦ ῥήματος, διέτι τὸ μὲν ὄνομα ὑπαρχεῖν σημαίνει, τὸ δὲ ῥῆμα ἐνέργειαν ἢ πάθος· πρῶται δὲ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν παθῶν αἱ ὑπάρχεις (cf. Amm. p. 30,1).

ἢ συλλογισμὸς οὗτος τῶν λεγόντων δὲ φύει τὰ ὄντα καὶ τὰ ῥῆματα. λέγει οὖν ὁ Ἀμμάνιος (ἀμάνιος εὐδ.) δὲτι κανὸν φύει ταῦτα εἰπώμεν, οὐκ ἀτάλις εἰπομένη, ἀλλὰ κατὰ τὴν θλην, ὡς καὶ τὴν θύραν φύει κατὰ τὴν θλην (Amm. p. 22,22 sq.).

f. 69^r ιστέον δὲτι τὸ ῥῆμα τριχῆς λέγεται· πρῶτον μὲν πᾶσα φινὴ προστηματίουσα γρόνιον, ἢς μέρος οὐδὲν σημαίνει γωρίς, δεὶ καθ' ἔτερον λεγομένη. δεύτερον δὲτι πᾶσα φινὴ προστηματίουσα τὸν ἐνεστῶτα γρόνιον καὶ ωριζέμενον τι δηλοῦσα, ὃ σημανθένον γῆν ἡμῖν παραδίδωσιν, τρίτον πᾶσα φινὴ κατηγορούμενον ὅρον ἐν προτάσει ποιοῦσα, καθ' ὃ σημανθέμενον καὶ τὸ καλὸς καὶ τὸ δέκατος καὶ τὸ λευκὸς καὶ τὸ ζῆντον ῥῆματα λέγονται, ὡς αὐτὸς γνίζετο κατ' ἀρχὰς λέγων. τὰ μὲν οὖν ὄντα καταλαβεῖν. (cf. Amm. p. 52,32 sq.).

NEOPHYTI sunt ea scholia, quae Waitz Org. I p. 38 sq. ex codice **Neophytus Laurentiano** 71,32 affert. nam in codice Laut. 71,32 f. 61 [Bandini III p. 18] post titulum 'Αρχὴ σὺν θεῷ τοῦ Περὶ ἑρμηνείας καὶ τῶν τριῶν συγγράμματων scholia incipiunt Τὰ κατὰ μηδεμίαν συμπλοκήν λεγόμενα οὕτε ἀλήθειαν σημαίνουσιν οὕτε φεῦδος. eadem leguntur in codice Vind. phil. gr. 277 [vide Porph. Isag. praefationem p. L], ubi Neophyti omnis Isagoges et Organī epitome servata est atque f. 12^r inf. sub titulo 'Επιτομὴ Νεοφύτου εἰς τὰς πέντε φωνὰς τοῦ Πορφυρίου incipit Τίς μέντοι ὁ τῆς παρούσης πραγματίας σκοτός, f. 16^r sub titulo 'Αρχὴ τοῦ περὶ ἑρμηνείας καὶ τῶν τριῶν συγγράμματων incipit Τὰ κατὰ μηδεμίαν συμπλοκήν λεγόμενα, f. 22^v 'Ἐπειδὴ οὖν περὶ προτάσεων εἰρήκαμεν, πρόκειται δὴ εἰπεῖν καὶ περὶ συλλογισμῶν, reliquaque Organī partes sequuntur. eadem denique epitome sine titulo codice Vat. 1018 saeculo XV vel XVI scripto [Brand. p. 52] inde a f. 69^r continetur, id quod I. Graeven mecum communicavit. quodsi codicis Laut. 71,32 scholia a Neophyto profecta esse reete statuimus, Neophytus putandus est totus a Psello pendere, quod ut perspicias haec exempla afferam.

Neophytus

Waitz. Org. I p. 41.

ἔστι μὲν αἰνίγματι, γνωρίζεται δὲ οὔτεως· κείσθωσαν γάρ ὡς ἐν διαγράμματι αἱ προτάσεις στοιχηγὸδον καὶ γενέσθωσαν ὡς δύο σειραί, καὶ ἐν τῇ μιᾷ γεγράφθω ἡ ἀπλῆ κατάφατις ἡ ἄνθρωπος δέκατος δέκατος ὡν τὸν ἔστιν². Κητηθήτω οὖν πρῶτον ποία τῶν ἐκ μεταθέσεως προτάσεων ἀκολουθήσει τῇ ἀπλῇ καταφάσει ἔτουν συναληθεύει, καὶ ἐκείνῃ γραφέσθω ὑπὸ ταύτην. ἡ μὲν οὖν ἐκ μεταθέσεως κατάφατις οὐ συναληθεύει· πῶς γάρ ἡ ἄνθρωπος οὐ δέκατος ἔστι³ συναληθεύει τῇ ἄνθρωπος δέκατος ἔστι⁴; λείπεται οὖν δὲτι ἡ ἀπόφασις συναληθεύει ἡ ἄνθρωπος οὐ δέκατος οὐν τὸν ἔστιν⁵. Ὡς γάρ ἄνθρωπος δέκατος ἔστι⁶ συμφωνήσει ἡ ἄνθρωπος οὐ δέκατος οὐν τὸν ἔστιν⁷: συναληθεύει οὖν

Psellus

ed. Ald. f. N 1^v supr.

ὅ δὴ αἰνίγματι μέν ἔστιν ὕμοιον . . . καὶ εἰ τις αὐτὸς βουληθεῖ καταλαβεῖν ἀκριβέστερον, δὲτι τοιᾶδε θήρας μετεργέσθω τὸ νόμιμα· ὥσπερ γάρ ἐν διαγράμματι προκείσθωσαν αἱ προτάσεις στοιχηγὸδον ἐν διαστήματος καὶ γνέσθωσαν ὥσπερ δύο σειραί, καὶ ἐν μὲν τῇ μιᾷ σειρῇ γεγράφθω ἡ ἀπλῆ κατάφατις ἡ ἄνθρωπος δέκατος ἔστιν⁸, ἐν δὲ τῇ ἔτερῃ ἡ ἀπλῆ ἀπόφασις ἡ ἄνθρωπος δέκατος οὐν τὸν ἔστιν⁹. Κητεῖσθω οὖν πρῶτον ποία τῶν ἐκ μεταθέσεως προτάσεων ἔποιτ¹⁰ ἀν τοι τοι συναληθεύει τῇ ἀπλῇ καταφάσει καὶ ἡ συναληθεύουσα γεγράφθω ὑπὸ ταύτην. ἡ μὲν οὖν ἐκ μεταθέσεως κατάφατις οὐ συναληθεύει· πῶς γάρ τῇ ἄνθρωπος δέκατος ἔστι¹¹ συμφωνήσει ἡ ἄνθρωπος οὐ δέκατος οὐν τὸν ἔστιν¹²:

δίκαιος ἔστιν¹⁾). κείσθω οὖν αὕτη ἐν τῷ διαγράμματι, καὶ ὑπὸ μὲν τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν κείσθω ἡ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις, ὑπὸ δὲ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν, ὡς εἰπομένη, ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις. λέγουσιν οὖν ὅτι διὰ τοῦτο καὶ ἐκ μεταθέσεως ὀνομάσθησαν αἱ τοιαῦται προτάσεις, ὅτι μετετέθησαν.

ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἡ ‘ἀνθρωπος οὐδὲ δίκαιος οὐκ ἔστιν²⁾. ὃς γάρ ἂν ἡ ἄνθρωπος δίκαιος, οὗτος οὐ δίκαιος μὲν οὐκ ἔστιν ἀλλὰ δίκαιος. κείσθω οὖν ἐν τῷ διαγράμματι ὑπὸ μὲν τὴν ἀπλῆν κατάφασιν ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις, ὑπὸ δὲ τὴν ἐκ διατήματος ἀπλῆν ἀπόφασιν ἡ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις, ἢτοι ὑπὸ τὴν ‘ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν³⁾ ἡ ‘ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν⁴⁾. διὶ τοῖς αὐτοῖς γοῦν τοῦτο καὶ αἱ τοιαῦται προτάσεις ἐκ μεταθέσεως ὀνομάσθησαν, ὅτι ἐν ταῖς ἀλλοτρίαις τάξεσιν ὑπετέθησαν.

Waitz. Org. p. 42.

ὅν τοινυν λόγον ἔχει ἡ στερητικὴ ἀπόφασις πρὸς τὴν ἀπλῆν κατάφασιν, *(τὸν αὐτὸν λόγον ἔχει καὶ ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις πρὸς τὴν ἀπλῆν κατάφασιν κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον⁵⁾,* ὥσπερ διὰ λόγον ἔχει τὰ τρία πρὸς τὸ ἔν, οὕτω καὶ τὰ δύο πρὸς τὸ ἔν κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον. . . . καὶ ἔστι τὸ λεγόμενον τοιοῦτον, ὅτι διὰ μὲν λόγον ἔχουσιν αἱ στερητικαὶ πρὸς τὰς ἀπλᾶς, τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσι καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως πρὸς τὰς ἀπλᾶς.

Waitz. Org. I p. 42.

διαφέρουσι δὲ (οἱ τρόποι) τῶν προειρημένων ὑλῶν, ὅτι ἔκει αἱ ὕλαι αὐτομάτως συνανεψαντο ταῖς προτάσεσι καὶ μὴ ἔξηγγέλλοντο, ἐνταῦθα δὲ τίθενται καὶ τοῖς ῥήμασιν αὐτοῖς.

ed. Ald. f. N 1^v inf.

διὰ τοίνυν ἔχει λόγον ἡ στερητικὴ ἀπόφασις πρὸς τὴν ἀπλῆν κατάφασιν, τὸν αὐτὸν λόγον ἔχει καὶ ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις πρὸς τὴν ἀπλῆν κατάφασιν κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον. ὥσπερ γάρ διὰ λόγον ἔχει τὰ τρία πρὸς τὸ ἔν, οὕτω καὶ τὰ δύο πρὸς τὸ ἔν κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον. . . . καὶ ἔστι τὸ λεγόμενον τοιοῦτον. ὅτι διὰ μὲν λόγον ἔχουσιν αἱ στερητικαὶ πρὸς τὰς ἀπλᾶς, τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσι καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως πρὸς τὰς ἀπλᾶς.

ed. Ald. f. N 6^v med.

διοίσουσι τοιγαροῦν τῷ τὰς μὲν ὕλας μὴ ἐκφωνεῖσθαι ἀλλὰ ἀντέθηται ταῖς προτάσεσιν ὑποφανεῖσθαι, τοὺς δὲ τρόπους ἐν αὐταῖς ἐνεργεῖσθαι καὶ τοῖς προτάσεσι. (f. M 5^r med. τὰς δὲ σχέσεις ταῦτας ὕλας καλεῖσθαι ἡξιώσαν οἱ φιλόσοφοι ἀπὸ τοῦ ὑποκείσθαι ταῖς προτάσεσι καὶ αὐτομάτως ἐκείναις συναναφάνεσθαι).

Gregorius
Humilis

GREGORII HUMILIS³⁾ compendium libri De interpr. incipit in codicis Laur. 87,13 f. 78^v⁴⁾ a verbis ’Ιτέον λοιπὸν καὶ τῷ περὶ ἐρημείας ὕσπερ ἀπὸ στοιχείων τῶν Κατηγοριῶν προοδεύοντας· στοιχείων μὲν γάρ λόγον ἔχει τὰ δύο ματα καὶ τὰ ῥήματα ἀνευ συμπλοκῆς θεωρούμενα. ac primum agitur de con-

1) haec ex Psello addidi.

2) haec ex Psello supplevi.

3) vide praefationem Porph. Isag. p. XLVII.

4) post f. 79 hic codex defectum passus est, quo extremae expositiones ad librum De interpr. et primae ad Analytica pertinentes interierunt atque ex cōdīcībus Pal. 281 et Mut. III C II supplēda sunt. ante Gregorii compendium codice Laur. 71,13 f. 73r—78v scholia ad librum De interpr. servata sunt, quae iincipiunt Ἐστι μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ φυγῇ παθημάτων σύμβολα καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ. haec Ammonii doctrinam prae se ferunt, velut quae leguntur f. 74v de Arist. p. 19v23 σφιγγὸς κελαινῆς γῆρων ἐκμετατίθει τὸν Ἀριστοτέλην ἐνταῦθα φασιν οἱ ἔξηγηται. ἔστι δὲ τὸ νοούμενον οὕτως. (cf. Amm. p. 166,26).

tradictionibus ac de modis enuntiati (*ἀναγκαῖον, ἐνδεχόμενον, ἀδύνατον*), tum de nomine, verbo, infinito nomine verboque, denique de oppositione simplici, privatoria, infinita (*ἐκ μεταθέσεως*) atque de omnium propositionum numero. hae expositiones tam exiles sunt, ut de fonte quicquam statui non possit.

In IOANNIS DAMASCENI Dialecticis libri De interpr. expositio a p. 65 ^{Ioannes Damascenus} (ed. Lequien Parisiis 1712) incipit Περὶ ἀποφάσεως. ἀποφάσεως τε καὶ καταφάσεως. χρὴ γινώσκειν ὅτι ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις ἀπόφασις λέγεται, sequitur p. 65 Περὶ ὄρου καὶ προτάσεως καὶ συλλογισμοῦ. χρὴ γινώσκειν ὅτι σκοπὸν ἔχει ἡ λογικὴ πραγματεία περὶ τῆς ἀποδείξεως διαλαβεῖν, extremum caput p. 66 Ποικιλοὶ ὄροι. πρότασις ἔστι λόγος ἀποφαντικός. haec unde Damascenus hauserit, docemur definitione θέσεως, quae est θέσις δέ ἔστι παράδοξος ὑπόληψίς τινος τῶν ἐν σοφίᾳ γνωρίμων, ἦγουν ἔνη ἔννοια, ὡς ὁ Παρμενίδος λόγος ὅτι ἐν ἔλεγε τὸ δόν, ἢ ὡς ὁ Ἡρακλείτου ὅτι πάντα κινεῖται (cf. Amm. p. 9,10).

DROSI qui dicitur scholia inveniuntur in codice Parisino Suppl. gr. Drosus 599 saeculo XIV scripto [L. Delisle p. 281] f. 7^r titulo praemissō Σχόλια καὶ ἀποσημειώσεις εἰς τὸ Περὶ ἔρμηνείας ἀπὸ φωνῆς Δρόσου ἐμοῦ διδασκάλου, unde appareret has esse Drosi scholas a discipulo in adversaria relatas. quodsi ex duabus scholiis, quae H. Diels nobis suppeditavit, prius cum Ammonio ad verbum congruit, id testimonio est Drosum artissime se ad clarissimum libri Aristotelici interpretem se applicasse.

Παραδοὺς δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Κατηγοριῶν τὴν περὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν πραγματείαν, ἐν τούτῳ προτίθεται παραδοῦναι λόγους τοὺς ἐν τῆς συμπλοκῆς τῶν ἀπλῶν φωνῶν ἀποτελουμένους, οἱ καλοῦνται καὶ προτάσεις διὰ τὸ προτείνεσθαι περὶ (αἱ παρὰ?) τῶν συλλογίσασθαι βουλουμένων. ἀλλὰ τοῦ λόγου πέντε δύναντα εἰδῶν, τοῦ κλητικοῦ, ὡς τὸ “ὦ μάκαρ Ἀτρελῆ”, καὶ προστακτικοῦ, ὡς τὸ “βάσκ θι, οὐλε Ὄνειρε”, καὶ τοῦ ἔρωτηματικοῦ “τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν”, καὶ τοῦ εὐκτικοῦ κτλ. (cf. Amm. p. 2,5).

Ἡ τοῦ προσιμίου πρότασις κατ’ Ἐλειέν τοῖς ἐπειδὴ ἐν ταῖς Κατηγορίαις περὶ ὄρων εἴπειν· ἐπειδὴ ἐν προτάσεις περὶ ὄρων εἴπειν καὶ σκοπὸν ἔχει ἀπόδειξιν ἀπεργήσασθαι, ἡ δὲ ἀπόδειξις ἐκ προτάσεων, αἱ δὲ προτάσεις ἔξι δυνατῶν καὶ ἥρματων, πρέπον ἤγειται ἡ χρήσιμον διὰ τὸ πρῶτον τῇ τάξει ἡ ἀναγκαῖον διὰ τὸ πρῶτον τῇ φύσει διορίσασθαι κτλ.

IOANNIS PEDIASIMI in librum De interpretatione scholia continentur ^{Ioannes Pediasimus} codice Coisl. 323 f. 42^v [H. Omont III 182], quae auteposito titulo Σχόλια τοῦ ὑπάτου τῶν φιλοσόφων οὐρανοῦ Ἰωάννου τοῦ Πεδιασίμου incipiunt Οὐ μοι δοκεῖ οὐκέπιας ἔχειν πρὸς τὸν Ἀριστοτελικὸν νοῦν τὸ ἐνταῦθα παρὰ τοῦ Ἀμμωνίου ἥρθέν· τί γάρ διαφέρει εἰπεῖν κτλ. haec si initio non sunt mutila, certe lemma explicandum desideratur.

GEORGII SCHOLARII libri De interpr. commentarius continetur codice ^{Georgius Scholarius} Vaticano 2223 [Column. 62] saeculo XV vel XVI scripto f. 147^r—212^v post titulum γεωργίου τοῦ σχολαρίου εἰς τὸ περὶ ἔρμηνείας ἐξήγησις incipiens Πρῶτον δεῖ. Ἡ μὲν ὑλικὴ αἰτία τούτου τοῦ βιβλίου ἔστιν αἱ προτάσεις, αἰτινές

εἰσιν ὑποκείμενον ἐν αὐτῷ. καὶ ἐπειδὴ ἐν ἀπάσῃ ἐπιστήμῃ τρία διορίζονται, τὸ ὑποκείμενον, τὸ μέρη τοῦ ὑποκειμένου καὶ αἱ ἴδιότητες αἱ ἐπήμεναι τῷ τε ὑποκειμένῳ καὶ τοῖς αὐτοῦ μέρεσι, καὶ ἐν τούτῳ τῷ βιβλίῳ ἡ ὄλικὴ αἵτια τριπλῆ ἔστιν. explicit καὶ ἡμῖν αἱ πρὸς τὴν πραγματείαν τῶν προτάσσεων τὴν περὶ ἐρμηνείας λεγομένην διηγήσεις, εἰ μὴ ἵκανῶς ἀλλὰ καὶ ἀκριβῶς ὅμοι καὶ ἵκανῶς τοῖς εἰσαγομένοις καὶ τῇ ἡμετέρᾳ δυνάμει συμμέτρως, ἐπεράνθησαν. ὥσπερ καὶ αἱ εἰς τὰς δέκα κατηγορίας καὶ ἔτι πρὸ τούτων εἰς τὰς πορφυρίου φωνάς, γάριν θερή πάντων ἔνεκα τῶν ἀλλων καὶ τούτου νῦν ἀναφέρουσιν. haec I. Graeven nobis suppeditavit. quem auctorem Georgius in interpretando potissimum sectutus sit, inde definiri non potest. subscriptio renovat Pselli memoriam (cf. p. XXXV).

ADDENDA PRAEFATIONIS SUPPLEMENTO I

Casu quodam factum est, ut absoluto demum opere codicem quorundam specimina a Torstrikio comparata mihi obvenirent, quae, ne quid desit, hic subiciam.

COISLINIANUS 157 (C) ex PARISINO 1972 (P^a) [vide Porph. Isag. CP^a p. XIX] descriptus est. hic f. 118^v—209^v Ammonii librum Magentini expositionibus interruptum habet. auctoritate est nulla.

p. 9,4 post ὑπάρξιν add. καὶ || 6 ante κατὰ add. καὶ || 9 δὲ] σὲ || 11 τό] τὰ || 13 παρμενίδης λέγειν || ὡς δὴ] διὸ || 14 τὰ om. C || 15 τὰ om. || 19 καὶ —²Αποδεικτικῶν (24) om.

p. 11,1 δὲ om. || ἀν τις coll. || 2 τε om. || 4 δύναται ante δῆλα (3) coll. ||

OXON. COLLEGII Novi 234 [Catal. p. 85] chartaceus saeculo XVI ex-aratus hunc librum sub titulo Ἀριστοτέλους Ἐρμηνείαν ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας exhibit. pretii est nullius.

p. 1,6 τι om. || 12 γιγνέσθω || 13 ἐξήγησις || 20 ἀποδεῖσαι || 22 πρός — εἰρημένων (23) om. ||

p. 9,4 alt. τοῦ om. || 5 καὶ om. || 6 σημανόμενον || 12 μετ. τὰ ὄντα coll. || 13 παρμενίδης λέγειν || 15 πιστεύεσσον || 19 καὶ —²Αποδεικτικῶν (24) om. || 26 διορίσασθαι || alt. τι om. || 27 τὸν ἥρ.] ἕρισμός ||

ESCURIALENSIS Φ-III-10 [Miller p. 172] bombycinus saeculo XIII F^a vel XIV exaratus a f. 59^v Aristotelis librum De interpr. Ammonii commentario, cuius titulus est ἀριστοτέλους τοῦ ἐρμηνείου πόνημα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας, ornatum exhibit. sed Aristotelis liber iam in verbis quae p. 19^b31 leguntur desinit, itemque Ammonii commentarius in fine mutilatus est. fide hic codex similis est codici M.

p. 1,3 καὶ οὐκ || 6 πολλαὶ om. || 7 περὶ] πρὸς || ἀπομνημονεύοντες || 10 τῆς φύσεως om.

p. 9,7 γάρ om. || 9 δὲ] σὲ || μέγ.] πλήθος || 13 παρμενίδης λέγειν || post ὄμολ. add. ἵτοι προτάσσεις || ὡς δὴ] διὸ || 14 ἀναπαλαίσσειται || 24 καὶ om. || 25 πλείους || 27 τοῦ τι ἔστι] τουτέστι ||

p. 10,28 ἀποφάσσειν || 30 ἀν om. || p. 11,1 ἀν τις coll. || 2 λεγομένων om. || 3 μόνα ταῦτα coll. ||

P^b PARISINUS 2088 [H. Omont II p. 192] bombycinus saeculo XIV scriptus inde a f. 39^r Ammonii librum continet anteposito titulo ἀμφωνίου τοῦ ἐρμηνεύου ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας ἀριστοτέλους. suppar est codici E atque etiam fide ille inferior.

p. 1,3 τοῦ om. || 4 βιβλίον om. || 13 ἐξήγησις || 20 ἀποδεῖξει || 22 πρὸς —εἰρημένων (23) om. ||

U^a URBINAS 58, quem Brandis neglexit, et aetate et fide videtur omnium esse infimus.

p. 1,3 ἐρμηνείας || 4 παραδεῖ. || 7 προσενεγκεῖν || 12 γιγν. || 13 ἐξήγησις || προσλαμβ. || 14 λέγομεν || 15 τὰ om. || 20 περιεργον] περὶ || p. 2,7 ἐπιτελοῦμ. ||

U^b URBINAS 57, quo Brandis p. 55 dicit Ammonii commentarium contineri, f. 114^r sub titulo προλεγόμενα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας reete incipit πολὺ μὲν ἐν σοφοῖς, sed quae Torstrik ex insequentibus foliis affert, cum Ammonio diserepant, velut f. 119^r ὅσπερ καὶ τὰ γραφόμενα ἡγουν τὰ γράμματα σύμβολά εἰσι καὶ σημαντικὰ τῶν ὑνομάτων καὶ ὥρηστων τῶν ἐν τῇ φωνῇ ἡγουν τῶν ὡς ὅλη γραμμένων τῇ φωνῇ et f. 152^r τούτων δέ φησι διωρισμένων τῶν τε ἀπλῶν προτάσεων τῶν ἐξ ὑποκειμένων δηλονότι καὶ κατηγορουμένων καὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένων καὶ κατηγορουμένων καὶ ἔτι καὶ τρίτου προσκατηγορουμένου, σκεπτέον καὶ περὶ τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων καὶ ἀποδεικτέον ὅπως καὶ αἱ τοὺς τρόπους ἔχουσαι προτάσεις πρὸς ἄλληλας ἔχουσι καὶ πῶς ἐκ τῶν καταφάσεων αἱ ἀποφάσεις γίνονται, quae ex Pselli cognitione conicias Neophyti esse.

V^a VATICANUS 1018 [Brand. p. 52] chartaceus saeculo XV vel XVI scriptus f. 155^r—160^v Ammonii prolegomena habet titulo anteposito ἀμφωνίου ὑπόμνημα εἰς τὸ περὶ ἐρμηνείας, f. 161^r—202^v Aristotelis librum scholiis ex Ammonio petitis instructum. fide editioni Aldinae longe cedit.

p. 1,3 σοφοῖς || καὶ οὐκ || 7 εἰσενέγκαι || 10 παλ.] πολλοῖς || 12 γιγν. || 14 λέγομεν || 15 συγγράμματα om. || 16 αὐτῆς om. || 17 ἡ om. || 18 τ. τ. βιβλ.] τοῦ βιβλ. τούτου || 20 ἀποδεῖξει || p. 2,2 λόγων] φωνῶν || 13 ἔρις || 20 δέ om. || 22 διδάσκαι ἡμᾶς suppl. m² || 27 δέ om. || p. 3,4 ἀγέλων || 5 προστίθ. || 6 πρότασιν || 7 δέ om. || 9 ὑπάρχον (pr. 1.) ||

Denique tres codices Parisini Ammonii librum exhibentes nobis innotuerunt:

P^c PARISINUS 1974 [H. Omont II p. 173] chart. saec. XV f. 94—143.

P^d PARISINUS 1898 [H. Omont II p. 160] chart. saec. XVI f. 1—80.

P^e PARISINUS gr. suppl. 141 [H. Omont III p. 222] chart. saec. XVI f. 37—91.

A M M O N I U S
I N A R I S T O T E L I S
D E I N T E R P R E T A T I O N E
C O M M E N T A R I U S

S I G L A

A = Parisinus 1942

F = Laurentianus 71,3

G = Laurentianus 72,7

M = Monacensis 222

a = editio Aldina

b = Bekkeri editio Aristotelis Academica

---

ed. Ven.
1545

ΑΜΜΩΝΙΟΥ ΤΟΥ ΕΡΜΕΙΟΥ ΥΠΟΜΝΗΜΑ ΕΙΣ ΤΟ ΠΕΡΙ 3^r
ΕΡΜΗΝΕΙΑΣ.

Πολὺ μὲν ἐν σοφοῖσι καὶ ἀνώνυμοι τὸ Περὶ ἑρμηνείας τοῦ Ἀριστοτέλους βιβλίον τῆς τε πυκνότητος ἔνεκα τῶν ἐν αὐτῷ παραδιδομένων 5
ἢ θεωρημάτων καὶ τῆς περὶ τὴν λέξιν δυσκολίας. διὸ καὶ πολλῶν ἐξηγητῶν πολλαὶ περὶ αὐτὸν κατεβλήθησαν φροντίδες. εἰ δέ τι καὶ ήμεῖς δυνηθείμεν εἰσενεγκεῖν περὶ τὴν τοῦ βιβλίου σαφήνειαν, ἀπομνημονεύσαντες τῶν ἐξηγητῶν 10 σεων τοῦ θείου ἡμῶν διδασκάλου Πρόκλου τοῦ Πλατωνικοῦ διαδόχου τοῦ εἰς ἄκρον τῆς ἀνθρωπάνης φύσεως τὴν τε ἐξηγητικὴν τῶν διοικύντων τοῖς 15 παλαιοῖς δύναμιν καὶ τὴν ἐπιστημονικὴν τῆς φύσεως τῶν ὅντων κρίσιν ἀσκήσαντος, πολλὴν ἀν τῷ λογίῳ θεῷ χάριν διμοιογήσαμεν.

Ἄργη τοίνουν ἡμῖν γενέσθω τῆς ἐξηγήσεως ἡ τῶν πέντε κεφαλαίων ὑφῆγησις τῶν προλαμβάνεσθαι τῆς τοῦ ῥητοῦ σαφηνείας εἰωθότων, καὶ λέγωμεν τίς τε ἡ πρόθεσις τοῦ Περὶ ἑρμηνείας καὶ τίνα ἔχει τάξιν πρὸς 20 τὰ ἄλλα τῆς λογικῆς τοῦ Ἀριστοτέλους πραγματείας συγγράμματα τίς τε ἡ αἰτία ταύτης τῆς Περὶ ἑρμηνείας ἐπιγραφῆς καὶ ὅτι | γνήσιν ἐστι 25 τὸ σύγγραμμα τοῦτο τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ ἐπὶ πᾶσι τίς ἡ εἰς τὰ κεφαλαία τοῦδε τοῦ βιβλίου διαίρεσις· τὸ γάρ ἐπιζητεῖν πρὸς τί γρήσιμον ἀν εἴη τῷ φιλοσοφεῖν βουλομένῳ τὸ Περὶ ἑρμηνείας βιβλίον ἡ πρόθεσις αὐτοῦ 30 φανεῖσα ἡμῖν περίεργον ἐπιδεῖξε.

Τίς οὖν ἡ πρόθεσις αὕτη; τοῦτο γάρ ἀνάγκη πρὸ τῶν ἄλλων ἀφορίζεσθαι καὶ πρὸς ταύτην τὰ ἐφεξῆς ἀπαντα συνείρειν. ἵνα δὴ τοῦτο διηρθρωμένως ἔλαμψεν, ἀναμνησθῆναι χρὴ τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς προλαμβανομένοις τῆς συναναγνώσεως τῶν Κατηγοριῶν, λέγω δὲ ὅτι ἡ μὲν λογικὴ 10

1 In titulo τοῦ et ὑπόδημα om. A ac post ἑρμηνείας add. ἀριστοτέλους F Ma 3 cf. Eur. Hippol. 1 5 δυσκ.] διδασκαλίας F 7 ἐπενεγκεῖν A: εἰσενέγκαι F
7. 8 τῶν ἐξηγήσεων suppl. G² 10 τῆς φύσεως om. M 12 γιγνέσθω Fa πέντε
om. AG 13 ἐξηγησις a 13. 14 καὶ λέγωμεν—ἑρμηνείας om. G (del. m²) 14 λέγομεν
F Ma 15 τί G¹ 16 post ἑρμ. add. τοῦ ἀριστοτέλους G (del. m²) 20 ἐπιδεῖξει
even., sed ἀποδεῖξει exhibuisse videtur A 21 αὕτη ἡ πρόθ. coll. colloc. A 23. 24 ἐν
τοῖς προλαμβ. τῆς συναναγνώσεως τῶν κατ.] cf. Ammon. in Cat. p. 5,9. 10,22 sq.
24 συναναγνώσεως in lac. suppl. G²

πραγματεία τέλος ἔχει τὴν εῦρεσιν τῆς ἀποδείξεως, προηγεῖται δὲ ταύτης
ἡ τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ γνῶσις, καὶ ταύτης πᾶλιν ἡ τῶν ἀπλῶν λόγων
τῶν συντιθέντων τὸν συλλογισμὸν θεωρία, ταύτης δὲ ἡ κατάληψις πασῶν 15
κατὰ γένη τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ἐξ ὧν ὁ ἀπλοῦς λόγος ἔχει τὴν γένεσιν.
5 παραδοὺς τοῖνυν δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Κατηγοριῶν τὴν περὶ
τῶν ἀπλῶν φωνῶν πραγματείαν ἐν τούτῳ προτίθεται παραδοῦναι ἡμῖν τοὺς
ἀπλοῦς λόγους τοὺς ἐκ τῆς συμπλοκῆς τῶν ἀπλῶν φωνῶν ἀποτελουμένους 20
καὶ ὡς προτεινούμενούς ὑπὸ τῶν συλλογίσασθε τι βιουλομένων τοῖς κοι-
νωνοῖς τῶν λόγων προσάσεις ὑπὸ τῶν παλαιῶν ὀνοματομένους. ἀλλὰ τοῦ
10 λόγου πέντε δύτων εἰδῶν, τοῦ τε κλητικοῦ ὡς τὸ 25
Ὥ μάκαρ Ἀτρεΐδη.

καὶ τοῦ προστακτικοῦ ὡς τὸ

βάσκον Ἰθί, Ἰρι ταχεῖα,

καὶ τοῦ ἐρωτηματικοῦ ὡς τὸ

15 τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν;

καὶ τοῦ εὐκτικοῦ ὡς τὸ

αἷ γάρ, Ζεῦ τε πάτερ,

καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ ἀποφαντικοῦ, καθ' ὅν | ἀποφανόμεθα περὶ ὄτουσον 40
τῶν πραγμάτων οἷον

20 θεοὶ δέ τε πάντα ἴσασι,

'πᾶσα ψυχὴ ἀθάνατος', οὐ περὶ παντὸς ἀπλοῦ λόγου κατὰ τήνδε τὴν
πραγματείαν διδάσκει ἡμᾶς δὲ Ἀριστοτέλης, ἀλλὰ περὶ μόνου τοῦ ἀποφαν-
τικοῦ. καὶ τοῦτο εἰκότως· μόνον γάρ τοῦτο τὸ εἶδος τοῦ λόγου δεκτικόν
ἐστιν ἀληθείας τε καὶ φεύδους καὶ ὑπὸ τοῦτο τελοῦσιν αἱ ἀποδείξεις, ὑπὲρ
25 ὧν ἡ λογικὴ πᾶσα πραγματεία τῷ φιλοσόφῳ συντέτακται.

Καλοῦντι δὲ οἱ Στωίκοι τὸν μὲν ἀποφαντικὸν λόγον ἀξίωμα, τὸν δὲ
εὐκτικὸν ἀρατικόν, τὸν δὲ κλητικὸν προσαγορευτικόν, προστιθέντες τούτοις
ἔτερα πέντε λόγων εἰδῆ σαφῶς ὑπὸ τινα τῶν ἀπηριθμημένων ἀναφερό-
μενα· λέγουσι γάρ τὸ μέν τι εἶναι δημοτικὸν οἷον

30 ἵστω νῦν τόδε γαῖα,

τὸ δὲ ἐκμετικὸν οἷον 'ἵστω εὐθεῖα γραμμὴ ἥδε', τὸ δὲ ὑποθετικὸν οἷον 15
'ὑποκείσθω τὴν γῆν κέντρον εἶναι τῆς τοῦ ἡλίου σφαίρας', τὸ δὲ ὅμοιον
ἀξιώματι οἷον

ώς ὠραῖζεται ἡ τύχη εἰς τοὺς βίους,

35 ἀπερ ἀπαντα δεκτικὰ δύτα φεύδους τε καὶ ἀληθείας ὑπάγοντο ἀν τῷ ἀπο- 20

2 λόγων] φωνῶν M   5 τὴν suppl. G²   6 ἡμῖν οι. G   7 τοὺς] τῆς G¹: καὶ
τοὺς G²   ἐκ τῆς suppl. G²   8, 9 κοινωνοῦσι F: κοινοῖς (κοινωνοῖς superser.) M

11 ὡ μάκαρ Ἀτρ.] Hom. Γ 182 al.   13 βάσκον Ἰθί κτλ.] Hom. Θ 399 al.   Ἰρις F

Ἴρι ταχεῖα οι. G   15 τίς πόθεν κτλ.] Hom. η 238   17 αἷ γάρ κτλ.] Hom. Δ 288

η 311   20 θεοὶ δέ κτλ.] Hom. δ 379   δέ supra ser. F   21 ἀπλῶς F

τίνδε τὴν]—δε τὴν suppl. G²   27, 28 ἔτερα τούτοις colloc. AG¹   29 τι] τοι G

30 ἵστω κτλ.] Hom. ε 184   31 ἵστω] ἐκκείσθω M   32, 33 τὸ δὲ ὅμ. ἀξιώματι

οι. A   34 ὡς ὠραῖζετ κτλ.] Menandri frg. 855 (Com. Att. fr. III p. 228 ed. Kock)

ἐν τοῖς βίοις Ma: πρὸς τοὺς βίους Schol. Theocr.   35. p. 3,1 ἀποδεκτικῷ G¹

φαντικῷ, τοῦ μὲν ὀμοτικοῦ τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ θείου πλεονάσαντος τῆς ἀποφάνσεως τοῦ δὲ ὁμοίου τῷ ἀξιώματι τῇ τοῦ ὡς ἐπιτατικοῦ ἐπιφρήματος προσθήκη, πέμπτον δέ τι πρὸς τούτοις εἰναὶ φασι τὸ ἐπαπορητικὸν οἷον

Δᾶος πάρεστι· τί ποτ' ἀπαγγελῶν ἔρει;

25

5 ὅπερ ἐναργῶς ταῦτὴν διν τυγχάνει τῷ ἐρωτηματικῷ, πλὴν δὲτι προτίθηται τὴν πρόσφασιν τῆς ἐρωτήσεως.

Ἔτι δὲ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου δύο ὄντων καὶ τοῦ μὲν καλουμένου κατηγορικοῦ τοῦ δὲ ὑποθετικοῦ, κατηγορικοῦ μὲν τοῦ σημαίνοντος 4^τ τί τίνι ὑπάρχει ἢ οὐκ ὑπάρχει, ὡς δταν εἴπωμεν Σωκράτης περιπατεῖ. 10 Σωκράτης οὐ περιπατεῖ (κατηγοροῦμεν γάρ τὸ περιπατεῖν τοῦ Σωκράτους) ποτὲ μὲν καταφαντικῶς ποτὲ δὲ ἀποφαντικῶς) ὑποθετικοῦ δὲ τοῦ σημαίνοντος τίνος ὄντος τί ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν, ἢ τίνος μὴ ὄντος τί ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν, ὡς δταν εἴπωμεν εἰ ἀνθρωπός ἔστι. καὶ ζῷον ἔστιν, εἰ ἀνθρωπός ἔστι. λέθιος οὐκ ἔστιν, εἰ μὴ ἔστιν ἡμέρα, νῦν ἔστιν, εἰ μὴ ἔστιν ἡμέρα, 15 οὐκ ἔστιν ἥλιος ὑπὲρ τῆς, τὸ κατηγορικὸν ἡμῖν μόνον εἶδος τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου παραδίδωσιν δὲ Ἀριστοτέλης ὡς αὐτοτελές καὶ χρήσιμον πρὸς τὰς ἀποδείξεις, τὸ δέ γε ὑποθετικὸν ὡς ἐλλιπές διν καὶ δεόμενον πάντως τῆς διὰ τοῦ κατηγορικοῦ τελείστητος οὐδαμοῦ προηγουμένης ἀξιώσει 20 σπουδῆς· οἱ γάρ ὑποθετικοὶ συλλογισμοὶ τὴν καλουμένην μετάληψιν ἤτοι πρόσληψιν ἀναποδείκτως λαμβάνοντες ἐνίστανται καὶ τὸ συνηγμένον ἢ τὸ διεζευγμένον λόγου δεόμενον ἐξ ὑποθέσεως ἔσχον τὴν πίστιν, ἥτις αὐτῶν τὰς πρώτας ὑποθέσεις παραδέχοιτο. πρὸς οὖν τὴν τῶν ὑποθέσεων τούτων κατασκευὴν εἰ μὲν ἐτέρῳ τις ὑποθετικῷ γρψθει συλλογισμῷ. δεήσει πᾶλιν ἐτέρας αὐτῷ κατασκευῆς πρὸς τὴν πίστιν τῶν ἐν αὐτῷ ὑποθέσεων καὶ 25 πρὸς ἐκείνην ἐτέρας. καὶ τοῦτο εἰς ἀπειρον., εἰ δὲ ὑποθέσεων ἐθέλοι τὰς ὑποθέσεις κρατάνειν. εἰ δέ γε μέλλει τελεία καὶ ἀπροσδεής ἢ ἀπόδειξις γίνεσθαι, δῆλον δτι κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ | χρεία τοῦ δίγα τινὸς ὑποθέσεως ἐπαγγελούμενον τὸ προειπείνον δεικνύναι. διὸ καὶ τοὺς μὲν κατηγορικοὺς ἀπλῶς οὗτοις ὀνομάζουμεν συλλογισμούς. τοὺς δὲ ὑποθετικοὺς τὸ 30 μὲν δῆλον τοῦτο ἐξ ὑποθέσεως συλλογισμούς. ἀπλῶς δὲ οὐκέτι πρὸς τῷ καὶ ἀλλως τὰς ὑποθετικὰς ἀποφάνσεις ἐκ τῶν κατηγορικῶν τὴν γένεσιν ἔγειν· ἀλληλοί γάρ πρὸς ἀλληλού κατηγορικῆς προτάσεως ἢ ἀκολουθίαν ἢ διά-

3 ἐπαπορητικόν F   4 Δᾶος πάρεστι κτλ.] cf. Com. Att. fr. III p. 460 (Kock)
 ἀπαγγελῶν Kock: ἀγγελῶν AMA: ἀγγέλων FG   5 προτίθησι G¹: προτίθησι
 AFG²Ma   6 πρόφασιν] πρότασιν Fa   8 δὲ ὑποθετ.—μὲν τοῦ suppl. G²
 10 κατηγοροῦσι μὲν γάρ Α   12. 13 ἢ τίνος—οὐκ ἔστιν suppl. G²   τί ἔστιν ἢ οὐκ
 ἔστιν (altero loco) AGF: τί οὐκ ἔστιν ἢ τί ἔστιν Ma   13 εἴτε μεν οὖν G   καὶ
 om. G   15 ὁ ἥλιος Ma   ante κατηγορικὸν supra ser. δὲ G²   16 ἀποδίδωσιν G
 πρὸς εἰς G   17 ἀποδείξεις] δειξεῖς AG   γε om. M   18. 19 προσγ.—σπουδῆς
 suppl. G²   18 προηγουμένως AGa   ἀξιότη Fa   19 σπουδῆς M: studio vers.
 lat.: τιμῆς AGa   οἵ εἰ F   21 ante λόγου add. καὶ F/Ga   ἔχουσι GM:
 ἔχον a   ἥτις AF²Ga: εἰ τις F/M   22 οὖν om. G   23 ἐτέρως F/Ma
 γρψθει ὑποθ. colloc. A   25 δέλοι AG   26 κρατεῖν F   μέλλοι F   28 μὲν
 suppl. G²   30 ἐξ ὑποθέσεων AG   31 ὑποθετ.] ἀποφαντικός G¹

στασιν σημαίνουσι, συνδέουσαι αὐτὰς πρὸς ἀλλήλας ἡ τῷ συμπλεκτικῷ 10 ἢ τῷ διαζευκτικῷ προσαγορευομένῳ συνδέσμῳ πρὸς τὸ ἔνα δοκεῖν εἶναι τὸν ἐξ αὐτῶν συγκείμενον λόγον. διὰ ταῦτα τοῖνυν τὸ κατηγορικὸν εἶδος τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου πολυπραγμονεῖ μάνιον ὁ Ἀριστοτέλης.

5 "Εστιν οὖν ἡ πρόθεσις τῆς προκειμένης πραγματείας, ὡς συνελόντι 15 φάναι, διαλεχθῆναι περὶ τῆς πρώτης συνθέσεως τῶν ἀπλῶν φωνῶν τῆς κατὰ τὸ κατηγορικὸν εἶδος τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου γινομένης. λέγω δὲ τὴν πρώτην, διότι καὶ τοὺς συλλογισμοὺς ἡ σύνθεσις τῶν ἀπλῶν ἐργάζεται φωνῶν, οὐ μέντοι ἡ πρώτη, ἀλλ᾽ ἡ διὰ τῆς συμπλοκῆς τῶν κατὰ τὴν 20 πρώτην σύνθεσιν γεγονότων λόγων ἀποτελουμένη. διὸ τοὺς ἀπλοῦς τούτους λόγους κατὰ μὲν τήδε τὴν πραγματείαν αὐτοὺς καὶ μὲν τούτους θεωρῶν ὡς ἀποφάνσεις μάνιον ἐπισκέψεται, καὶ οὐχ ὡς προτάσεις, ἐν δὲ τοῖς Ἀναλυ- 25 τικοῖς ὡς μέρη τῶν συλλογισμῶν παραλαμβάνων ἀμα καὶ ὡς προτάσεις εἰκότως ἀξιώσει σκοπεῖν· ὡς γὰρ προτεινομένους αὐτοὺς ὑπὸ τῶν συλλο- 30 γίσασθαι τι βιουλομένων τοῖς κοινωνοῖς | τῶν λόγων οὕτως οἱ παλαιοὶ προ- 5ν τάσεις ἐπονομάζουσιν.

Αὐτόθιν εἰκότες ἔχει τὸν εἰρημένων καὶ ἡ τάξις ἀναφραίνεται τοῦ βιβλίου· εἰ γὰρ μέσην ἔχουσι τάξιν οἱ ἀπλοὶ λόγοι τῶν τε ἀπλῶν φωνῶν καὶ τῶν συλλογισμῶν, παραδίδοσι δὲ τὴν μὲν περὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν 5 θεωρίαν αἱ Κατηγορίαι τὴν δὲ περὶ τῶν συλλογισμῶν τὰ Ἀναλυτικά, δηλον διὰ μέσην ἣν ἔχου τάξιν τῶν τε Κατηγοριῶν καὶ τῶν Ἀναλυτικῶν, ἐπόμενον μὲν ταῖς 10 Κατηγορίαις προγρούμενον δὲ τῶν τε Ἀναλυτικῶν καὶ τῶν ἄλλων πάντων τῆς λογικῆς πραγματείας συγγραμμάτων.

25 "Οτι δὲ γρήσιμον τὸ προκείμενον βιβλίον πρὸς τὴν λογικὴν ταύτην πραγματείαν, αὗτη δὲ πρὸς πᾶσαν φιλοσοφίαν, ἐναργὲς ἐκ τῶν εἰρημένων. 15

· "Ἐπὶ τούτοις οὖν τῆς ἐπιγραφῆς τὸ αἴτιον ἐπισκεπτόμενοι λέγομεν τί ποτε ἄρα καλῶν ὁ Ἀριστοτέλης ἐρμηνείαν οὕτως ἐπέγραψε τὸ βιβλίον Περὶ ἐρμηνείας· οὐ γὰρ δὴ καὶ αὐτὸς καθάπερ ὁ Δημήτριος ὁ τὸ περὶ τῆς 30 λογογραφικῆς ἰδέας βιβλίον συγγράψας καὶ οὗτος αὐτὸν ἐπιγράψας Περὶ 20 ἐρμηνείας ἀξιοῖ καλεῖν ἐρμηνείαν τὴν λογογραφικὴν ἰδέαν, ὡς δὴ περὶ

1 σημαίνει G ¹	συνδέομενας G	2 προσαγορευομένω συνδέσμῳ suppl. G ²
δοκεῖ Λ	3 τὸν κατηγορικὸν (εἶδος in lac. suppl. m ²) G	7 τὸ [alt.] τῆς G
10 ἀποτελουμένης F	τούτους om. G	13 ἀμα—προτάσεις suppl. G ²
γάρ—ἐπονομάζουσιν (16) om. M (fort. recte, cf. p. 2,8)		14. 15 συλλ.—βιουλομένων suppl. G ²
15 κοινωνοῖς] κοινωνικοῖς A: κοινωνοῦσι G		17 ἀναφανήσεται M
18 τὴν τάξιν G	τε suppl. G ²	19 παραδιδ.—συλλογισμῶν (21) om. F
περὶ in mrg. suppl. A	post ἀπλῶν add. μὲν M	20 τὴν δὲ περὶ τὴν τῶν (τὴν δὲ supra ser.) G
21 ἀντe ὅτι colloc. G	22 ἔχοι correxi: ἔχη libri	22 τε om. G
suppl. G ²	κατηγορικῶν G ¹	23 τε om. G
εἰς G	27 οὖν om. G	25 δὲ] μὲν οὖν M πρὸς]
28 ὁ om. A	τῆς ἐπιγρ. τὸ αἴτιον] τίς ἡ ἐπιγραφὴ καὶ τί τὸ αἴτιον αὐτῆς G	
M: om. AFGa	29 Δημήτριος] cf. Diog. L. V 84	οὐ (post Δημήτριος)
τῆς om. FMa	30. 31 καὶ οὕτως (sic)—καλεῖν post ἰδέαν colloc.	
(num. superser. corr.)	(num. superser. corr.)	30 οὕτως M
Λ: οὗτος (καὶ om.) — καλεῖν post ἰδέαν colloc. G		

ταύτης ἐν τῷ προκειμένῳ βιβλίῳ διεκλεῖδυμενος. ὥητέσν οὖν ὅτι τῆς ψυχῆς τῆς ἡμετέρας διεττάς ἐγούσης δυνάμεις, τὰς μὲν γνωστικὰς τὰς δὲ ἀντικαὶς τὰς καὶ ὀρεκτικὰς λεγομένας (λέγω δὲ γνωστικὰς μὲν καθ' ἡς γνώσκομεν ἔκαστον τῶν ὄντων, οἷον νοῦν διάνοιαν δόξαν φαντασίαν αἰσθησιν, ὀρεκτικὰς δὲ 5 καθ' ἡς ὀρεκτόμεθα τῶν ἀγαθῶν). | ἢ τῶν ὄντων ἢ τῶν δικούντων, οἷον θεού· 6τοι ληστὸν λέγω προσάρειν θυμόν ἐπιθυμίαν), τὰ μὲν τέσσαρα εἴδη τοῦ λόγου τὰ παρὰ τὸ ἀποφαντικὸν ἀπὸ τῶν ὀρεκτικῶν δυνάμεων προέρχονται (τῆς ψυχῆς οὐκ αὐτῆς καὶ ἀντὴν ἐνεργούσης ἀλλὰ πρὸς ἔτερον ἀποτελομένης τὸν συμ- 10 βάλλεσθαι δικούντα πρὸς τὸ τυχεῖν τῆς ὀρέξεως καὶ ἦτοι λόγου παρ' αὐτοῦ ζητούσης, καθάπερ ἐπὶ τοῦ πυσματικοῦ καὶ ἑρωτηματικοῦ καλούμενου λόγου. ἢ πρᾶγμα, καὶ εἰ πρᾶγμα, ἦτοι αὐτοῦ ἐκείνου τυχεῖν ἐφιεμένης 15 πρὸς δὲν ὁ λόγος, ὕστερον ἐπὶ τοῦ κλητικοῦ, ἢ τινος παρ' αὐτοῦ πρόξεως, καὶ ταύτης ἡ ὡς παρὰ κρίττονος, ὡς ἐπὶ τῆς εὐγῆς, ἢ ὡς παρὰ γείρονος, ὡς ἐπὶ τῆς κυρίως καλούμενης προστάξεως), μάρνον δὲ τὸ ἀποφαντικὸν ἀπὸ τῶν γνωστικῶν, καὶ ἔστι τοῦτο ἐπαγγελτικὸν τῆς γενομένης ἐν ἡμῖν γνώσεως 20 τῶν πραγμάτων ἀληθίως ἢ φανομένως. διὸ καὶ μάρνον τοῦτο δεκτικόν ἐστιν ἀληθείας ἢ ψεύδους, τῶν δὲ ἄλλων οὐδέν. τοῦτο τοίνυν τὸ εἶδος τοῦ λόγου τὸ ἀποφαντικὸν ἔρμηντείν αὐτοῦ καλέειν ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ἔρμηντον τὴν 25 γνῶσιν τῆς ψυχῆς. ἐπεὶ οὖν, καθάπερ αὐτὸς ἐν τοῖς προσιμίοις ἔρει τοῦτο 30 τοῦ βιβλίου, εἰσὶ μὲν καὶ ἔτεροι λόγοι παρὰ τὸν ἀποφαντικόν (καὶ γάρ ἡ εὐγή, φτέρι, λόγος) ὃ δὲ ἀποφαντικὸς τῆς νῦν θεωρίας. διὸ τοῦτο ἐπεγραψεῖ τὸ βιβλίον Περὶ ἔρμηντος, ὡς οὐδὲν διαφέρουν ἢ οὕτως ἐπιγράψειν ἢ Περὶ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου.

Πρὸς δὲ τὸ γνήσιον εἶναι τοῦ φιλοσόφου τὸ βιβλίον οὐδεὶς ηὔπορος 35 τῶν περὶ τὸ συγγράμματα τοῦ Ἀριστοτέλους ἐπουδακότων ἀμφιβαλεῖν 6τοι εἰς τε τὸ πιμανὸν ἀποβλέπων τῆς ἀπαγγελίας καὶ εἰς τὴν ἔντεχνον καὶ τῷ φιλοσόφῳ συνήμητη τῶν ἐν αὐτῷ παραδιδομένων θεωρημάτων διάθεσιν καὶ τὴν πρὸς τὰς ἄλλας αὐτοῦ πραγματείας ὄμοιογίαν, πλὴν Ἀνδρονίκου τοῦ Ροδίου, ὃς ἐνδέκατος μὲν ἦν ἀπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἀκούσας δὲ αὐτοῦ 40 καλούντος ἐν τοῖς προσιμίοις τοῦδε τοῦ βιβλίου τὰ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς καὶ προστιθέντος ὡς περὶ τούτων εἰρηται ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς, διὸ 45

- 3 τὰς καὶ] δις καὶ F: καὶ G λεγομένας] καλούμενας M 4 αἵτινας φαντ. coll. FM: φαντ. καὶ αἱτί. αἱ φαντασίαν om. G 6 θυμόν καὶ ἐπιθ. GMa ante τὰ μὲν add. καὶ G² 7 παρὰ τὸ] περὶ τὸν ΑFMa 11 ἐφιεμ. τυχεῖν colloc. M ἐφιεμένου G 12 ὕστερον] ὡς εἰ (?) A 12. 13 ἢ τινος—ταύτης suppl. G² 12 παρ'² αὐτοῦ πράξεως] παρ'² αὐτῷ ὑπάρξεως A: παρ'² αὐτῷ ὑπάρξεως F 15 ἐν suppl. G² 16 ἢ] τε καὶ M 18. 19 τῆς ψυχῆς τὴν γν. colloc. A 19. 20 οὖν—βιβλίου suppl. G² 19 καὶ αὐτὸς καθάπερ ἐν G 20 ἐν τοῖς προσιμίοις] p. 17^a4 ἐρεῖ ante αὐτὸς colloc. M 20 post μὲν add. οὖν M καὶ γάρ καὶ A 22 περὶ ἔρμ. τὸ βιβλίον colloc. M ἢ (ante οὗτως)] εἰ F 25 ἀμφιβαλεῖν AG 26 ἀπαγγελ. G²: ἀπαγγελ. AFG'Ma post ἔντεχνον add. καὶ κεκομψευμένην Fa 27 παραδιδομένων GM διάθεσιν om. M 28 πρὸς] εἰς ΛG ante ὄμοιογίαν add. . . . σιν A 30 ἐν τοῖς προσιμίοις] p. 16^a3 sq. τούτου M 31 προστιθέντος] p. 16^a8

τὸ μὴ συνιδεῖν ὃπου τῆς Ηερὶ ψυχῆς πραγματείας τὰ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς ἐκάλεσεν ὁ φιλόσοφος, ἀναγκαῖον φῆμη τῶν δύο πραγματειῶν, ταύτης τε καὶ τῆς Ηερὶ ψυχῆς, τὴν ἑτέραν νόθιον ἀποφέρνασθαι τοῦ Ἀριστοτέλους, 15 καὶ δεῖν ἐνδιμισεῖ ταύτην ἀλλοῖον ἦ τὴν Ηερὶ ψυχῆς. Ιστέον δὲ 5 οὖτι πολλαχοῦ ἐν τῇ Ηερὶ ψυχῆς ἔχομεν τὴν φαντασίαν παθητικὸν νοῦν ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου καλούμενην, νοῦν μὲν ὡς ἔνδον ἐν ἑαυτῇ τὸ γνωστὸν ἔχουσαν καὶ ταύτῃ διαφέρουσαν τῆς αἰσθήσεως, οὗτοι ἀπερὶ ἡ αἰσθήσις ἔξω 20 κείμενα γνώσκει δεομένη πάντως τῆς ἐκείνων παρουσίας πρὸς τὸ ἐνεργῆσαι περὶ αὐτά, τούτων ἡ φαντασία τοὺς τύπους διὰ τῶν αἰσθήσεων ἀπομάζα- 10 μένη ἐν ἑαυτῇ ἔχει καὶ μὴ δεομένη τῶν ἔξω κείμενων δύναται προσ- 25 βάλλειν, διὸ καὶ τοῖς ὅπνοις τῶν αἰσθήσεων ἀνενεργήτων μενούσιων ἐνερ- γοῦμεν κατὰ φαντασίαν, παθητικὸν δέ, διότι μετὰ μερισμοῦ τινος καὶ διατάξεως ἔκαστον γνώσκει, ὅτε ἀχώριστον σώματος ἔχουσα τὴν τε 7 οὐσίαν καὶ τὴν ἐνέργειαν καὶ ἀργή τις οὖσα τῶν αἰσθήσεων. ἀποφαινό- 15 μενος οὖν ἐν τοῖς Ηερὶ ψυχῆς δὲ Ἀριστοτελῆς ἀνευ τοῦ παθητικοῦ τούτου νοῦ μηδὲν τῶν ἐνταῦθα πραγμάτων νοεῖν τὴν ἡμετέραν ψυχήν, δι' ὧν ἡ φησιν “οὐ μηδημονεύμεν δέ, οὗτοι τοῦτο μὲν ἀπαλλές, δὲ παθητικὸς νοῦς φιλαρτός, καὶ ἀνευ τούτου οὐδὲν νοεῖ” καὶ ἔτης “τὰ μὲν οὖν εἰδὴ τὸ νοη- 20 τικὸν ἐν τοῖς φαντάσμασι νοεῖ” καὶ ἐπὶ τούτοις “τὰ δὲ δὴ πρῶτα νοή- 25 ματα τί διοίσει τοῦ μὴ φαντάσματα εἶναι; ἡ οὐδὲ τὰ ἄλλα φαντάσματα, ἀλλ' οὐκ ἀνευ φαντάσματων”, δῆλος ἀν εἴη καὶ ἐν ἐκείνοις τὰ νοήματα παθήματα προσαγορεύουν τῆς ψυχῆς. φαίνεται δὲ καὶ ἐπὶ πάσας τῆς ψυχῆς τὰς ἐνεργείας κοινότερον τὸ τοῦ πάθους ὅνομα ἐκτείνων· ἀπορίαν γοῦν 15 φησιν ἐν ἐκείνοις ἔχειν τὰ πάθη τῆς ψυχῆς, πότερόν ἐστιν ἀπαντα- 20 κοινὰ καὶ τοῦ ἔχοντος ἡ ἐστί τι καὶ τῆς ψυχῆς ἴδιον αὐτῆς, καὶ ἐπικρίνων τὰ περὶ τῆς ἀπορίας ἐπιφέρει “φαίνεται δὲ τῶν μὲν πλείστων οὐδὲν ἀνευ τοῦ σώματος πάσχειν οὐδὲ ποιεῖν, οἷον ὥργίζεσθαι θαρρεῖν ἐπιθυμεῖν, ὅλως αἰσθάνεσθαι. μάλιστα δὲ ἔστιν ἴδιον τὸ νοεῖν· εἰ δέ ἐστι καὶ τούτο φαν- 25 τασία τις ἡ μὴ ἀνευ φαντασίας. οὐκ ἐνδέχοιτ' ἀν οὐδὲ τοῦτο ἀνευ σώματος εἶναι,” καὶ ἔτι πρὸ τούτων ἐν τῷ προσιμῷ τῆς αὐτῆς πραγματείας 30 “ἐπιγητοῦμεν δὲ θεωρῆσαι καὶ γνῶναι τὴν τε φύσιν αὐτῆς καὶ τὴν οὐσίαν, εἰδὲ δέ συμβέβηκε περὶ αὐτήν, ὡν τὰ μὲν ἴδια πάθη τῆς ψυχῆς εἶναι δοκεῖ, τὰ δὲ | κοινὰ καὶ τοῖς ζῷοις δι' ἐκείνην ὑπάρχειν”. δι' ὧν δῆλος 7ν

1 οὖπον] οὖπο F	3 περὶ τῆς colloc. A	5 ἐν τῇ] τῆς AG	6 κεκλημένην M
7 ταύτην] ταύτην A: αὐτῇ M	10. 11 προβάλλειν A	13 τε suppl. G ²	
16. 17 δι' ὧν φησιν] De an. p. 430 a 23	17 ὅτι] διέστι AG ²	18 καὶ ἔτης] ibid.	
ρ. 431 b 2 οὖν om. A	18. 19 τῶν νοητικῶν M	τὸ μὲν νοητ. Λ	νοη-
20 φαντάσμασι] φύσει πράγματι G ¹	21 ἐπὶ τούτοις] ibid. p. 432 a 12	δὲ	ζῶν G
suppl. G ² δῆ] εἰδη M: om. Aristot.	20 τῇ] τίνι Aristot.	φάντασμα (pr. l.) G ¹	
ἡ οὐδὲ] εἰ δὲ AG: ἡ οὖτε F Ma	24 φησιν ἐν ἐκείνοις] ibid. 403 a 3 sq.	παθή-	
ματα Αα	28 ἴδιων GM	εσται G	29 ἐνδέχοιτ' ἀν]
ἐνδέχεται F (i) Ma	30 ἐν τῷ προσιμῷ] p. 402 a 7	31 δὲ om. G	
33 τὰ δὲ δι' εἰκ. καὶ τοῖς ζ. Aristot.			

έστι καὶ τῆς λογικῆς ἡμῶν ψυχῆς τὴν νόησιν, καὶ εἰ χωρὶς γίνοιτο φαντασίας. πάθος καλεῖν οὐ παραιτούμενος. οὐ κατὰ τὴν ἔννοιαν δηλονότι τὴν προειρημένην, ἀλλὰ διὰ τὸ προϋπάρχειν ἐπ' αὐτῆς κατὰ γρήνον ἑκάστης ἡ ἐνεργείας τὴν σῆσαν ἐπ' αὐτὴν οὐναμιν, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν τοῦ τελείου 5 τὸ διελέξει. πρὸς διάκρισιν τῆς ἐνεργείας τοῦ νοῦ τοῦ αὐτοτελοῦς καλούμένου καὶ τῇ οὐσίᾳ σύνδρομον τὴν ἐνέργειαν ἔχοντος. ὕσπερ ἀπαλῇ καὶ ἀμιγῇ 10 καὶ χωριστὸν παντὸς σώματος εἶναι. τοῦτον ἡμῶν τὴν νοῦν ἀποφαίνεται, διακρίνων ἀπὸ τοῦ ιδίας παθητικοῦ καλούμένου καὶ τῆς φαντασίας, ὡς ἐλέγομεν, οὐδαμῆς διαφέροντος. διὸ καὶ τοῦ μεμνῆσθαι ἡμᾶς ζητῶν 15 10 τὴν αἰτίαν τὸ μὲν μόριον τῆς ψυχῆς καὶ δὲ τὸ εἶναι ἔχομεν ἀπαλής, τὸν δὲ παθητικὸν νοῦν φυτρὸν εἶναι φῆσι, καὶ τὴν νόησιν ἡμῶν πρὸς τοῦτον φθαρτὸν ὄντα συμπεπλεγμένην τῆς λόγου τοῖς εἰσερχομένοις ἀποφαίνεται τὴν αἰτίαν. οὐκ ἄρα δικαίως ὁ Ἀνδρόνικος νόθον ὑπώπτευσεν εἶναι τοῦ φιλοτέρου τὸ 20 βιβλίον.

15 Λοιπὸν οὖν ἡμῖν τῶν ἐξ ἀρχῆς προτείθεντων τὸ παραδοῦναι τὴν εἰς τὰ κεφαλαῖα τοῦδε τοῦ βιβλίου διαιρεσιν. εἰς τέσσαρα τούνου ἐναργῶς αὐτοῦ τημάτα διαιρουμένου τὸ μὲν πρῶτον ἔστι περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ 25 ἀποφαντικοῦ λόγου. καλῶ δὲ ἀρχὰς τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τὰ συμβόλλομενα πρὸς τὴν τούτου διδασκαλίαν. ὕσπερ ἀρχὰς δὲν εἴποις γεωμετρίας τούς τε ὅρους καὶ τὰ αἰτήματα καὶ τὰς καλούμενας κοινὰς ἐννοίας, ἀπερ 20 δὲ Ἀριστοτέλης ἐν ταῖς Κατηγορίαις στοιχεία τῶν διαιραμμάτων προσαρθρεύειν ηὔσωσεν. ἐπεὶ τούνου ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῶν προτάσεων καλέσει τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα καὶ κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν καὶ ἀπόφανσιν καὶ ἀντί- 25 φασιν. εἰκότως πρὸν εἰπεῖν τι περὶ προτάσεων παραδίδωσιν ἡμῖν τί ἔκαστον τούτων τῶν δινομάτων σημαίνει· καὶ γάρ ἦν ἀκόλουθον γνώριμα πρότερον αὐτὰ ποιήσαντα τοῖς εἰσαγομένοις οὕτω πρὸς τὴν τῶν προκειμένων διδασκαλίαν παραβαλεῖν. τοῦτο οὖν ἔστι τὸ πρῶτον τοῦ βιβλίου κεφάλαιον τὸ 30 περὶ τῶν εἰρημένων ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου διαλεγόμενον. τὰ δὲ τρία τὰ ἐφεζῆς αὐτὸς ἡμῖν παραδίδοσι λοιπὸν τὰς προτάσεις. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ τῶν προτάσεων αἱ μὲν ἐκ δύο μόνων ἀπλῶν φωνῶν συμπλεκομένων ἀποτελοῦνται, τὰς μὲν ὑποκειμένης τῆς δὲ κατηγορουμένης, ὡς ὅταν εἴπω ‘Σωκράτης περιπατεῖ’ (ἐνταῦθα γάρ τὸ μὲν Σωκράτης ὑποκείμενος ὅρος λέγεται, τὸ δὲ περιπατεῖ κατηγορούμενος, διότι ἐν παντὶ κατηγορικῷ λόγῳ τὸ 20 μέν ἔστι περὶ οὐ ὁ λόγος τὸ δὲ περὶ ἐκείνου λεγόμενον, καὶ τὸ μὲν περὶ

1 ψυχῆς ἡμῶν colloc. A post νόησιν add. λέγειν ΛΜα: λέγων corr. Brand. γένοιτο G 2 πάθη AGa οὐ (prioris) καὶ εἰ 6 ὕσπερ] αὐ τῷτε? ἀμιγῆ corr. G² 7 χωριστὸν] χωρὶς M πάντα G τοῦτον μὲν (sed μὲν del.) F 9 ἐλέγομεν] p. 6,5 9. 10 τὴν αἰτίαν ζητῶν colloc. M 11 φθαρτὸν] φθαρτικὸν M 12 ἀποφαίνεται om. AG (fort. recte) 13. 14 τὸ βιβλίον suppl. G² 15 τὸ] τοῦ Fa 16 τοῦδε om. M 17 διηρημένου M 21 ταῖς om. AFG Κατηγορίαις] p. 14a39 23 τί om. A καὶ ἀπόφανσιν om. M 26 διδ. τῶν προκ. colloc. AG 27 παραλαβεῖν F¹ 30 μόνον A 31 ὅταν] ὅτε G¹ 32 ὅρος supra ser. A 32. 33 λέγεται] εἴη G 34 καὶ τὸ μὲν om. G

οὐδὲ ὁ λόγος. οἱόν ἐστιν ἐνταῦθα τὸ Σωκράτης, ὑποκείμενον λέγεται ὡς δεχόμενον τὰς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας, τὸ δὲ περὶ αὐτοῦ λεγόμενον, οἱόν ἐστιν ἐνταῦθα τὸ περιπατεῖ, κατηγορούμενον ὡς κατ' ἔκεινου ἀγορευόμενον καὶ λεγόμενον). ἐπεὶ οὖν, ὥστε περ ἐλέγομεν, αἱ μὲν τῶν προτάσεων ἐξ ὑπο-
5 κειμένου μόνου καὶ κατηγορούμενου συμπληροῦνται, αἱ δὲ καὶ τρίτου ἔχουσι προσκατηγορούμενον, ὡς ὅταν εἴπω 'Σωκράτης δίκαιος ἐστιν' (ἐνταῦθα 8^v γάρ ὑποκείμενον μὲν ἐστι τὸ Σωκράτης κατηγορούμενον δὲ τὸ δίκαιος προσκατηγορούμενον δὲ τὸ ἐστίν), αἱ δὲ πρὸς τούτοις καὶ τρίτου ἔχουσι προσκείμενον τὸν σημαίνοντα διποιούσης τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑπο-
10 κειμένῳ, οἷον τὸ ἀναγκαῖον τὸ ἀδύνατον τὸ ἐνδεχόμενον τὸ καλῶς τὸ σαφῶς τὸ δίκαιως, ὡς ὅταν εἴπω 'Σωκράτης μούσικὸν εἰναι ἐνδέχεται'
ἢ 'Σωκράτης σαφῶς ἐξηγεῖται', πλείονας δὲ τούτων ὅρους συμπλεκομένους 10 ἄλληλοις πρὸς μᾶς προτάσεως γένεσιν οὐδὲ ἐπινοῆσαι δύνατόν, τὸ μὲν δεύτερον τοῦ βιβλίου κεφαλαῖον παραδίδοισιν ἡμῖν τὰς ἀπλουστάτας προτά-
15 σεις καὶ ἐσται περὶ προτάσεως ηὗτοι ἀποφάνσεως ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατη-
γορούμενου. τὸ δὲ τρίτον τὰς τούτων συνθετέρας διὰ τὴν τοῦ προσκατη-
20 γορούμενου προσθήκην καὶ ἐσται περὶ προτάσεως ηὗτοι ἀποφάνσεως ἐξ ὑπο-
κειμένου καὶ κατηγορούμενου καὶ τρίτου προσκατηγορούμενου, τὸ δὲ
25 τέταρτον τὰς μετά τρόπου προτάσεις. τούτον οὖν τὸν τρόπον πᾶσι τοῖς εἰδέσται τῶν προτάσεων ἐπεξελθόν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ ἀποφήνασθαι θαρρή-
σας ὡς οὐκ εἰσὶ πλείους τούτων ἀντιφάσεις πέρας ἐπιτίθησι τῇ πραγμα-
τείᾳ. πρὸς δὲ αὐτῷ τῷ συμπεράσματι τοῦ βιβλίου γυμνασθήσεται τι παρὰ
ταῦτα πρόβλημα οἰκεῖον καὶ αὐτὸν τῇ προσειμένῃ θεωρίᾳ.
25

Τούτων οὖν προειλημμένων ὥρα λοιπὸν ἡμῖν ἐπὶ τὴν ἐξήγησιν τῆς λέξεως
25 χωρεῖν, ἣν συνεστραμμένην οἶσαν ἐμψάσεώς τε καὶ πολυνοίκες γέμουσαν καὶ
ὑπὸ βραχείας παραλλαγῆς | ἀπαν ἐνίστε τὸ νόημα ἐξαλλάσσονταν καὶ ἐν 9^v
πολλοῖς τῶν ἀντιγράφων ἦδη τοῦτο πεπονθυῖαν ἀπασαν ἐξῆς ἐδοκιμάσαρεν
παραθέσθαι πρὸς διάγνωσιν τῆς ἀκριβεστέρας εἰναι διοκούσης ἐκδόσεως.

p. 16^a1 Ηρῶτον δεῖ θέσθαι, τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα.

30 Πρόκειται μέν, ὡς ἐλέγομεν, τῷ Ἀριστοτέλει παραδοῦναι ἡμῖν τὴν
διδασκαλίαν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου· ἐπεὶ δὲ πᾶσα ἀπόφανσις ἐξ ὑνομάτων 10

1 ὑποκειμένον δὲ Fa   2 κατ' αὐτὰς G   3 τὸ suppl. G²   κατηγ. δὲ λέγεται Fa
ἀγορ.] κατηγορούμενον G¹   4 ὥστε περ] ὅπερ M   5 μάνου] ἀγώνου (sic) G   7 ὑπο-
κείμενον] κατηγορούμενον G¹   10 τὸ ἐνδεχόμενον suppl. G²   καλὸς F²a   11 σαφῶς
F¹G¹M: σαφῶς AG²: σαφὸς F²a   δίκαιος F²a   12 σαφῶς F¹M: σαφῶς AF²Ga
13 ἄλληλοις] ἄλλοις G   μὲν] δὲ Fa   18 καὶ τρίτου προσκατηγορούμενον οὐ. F
τρίτον G   20. 21 θαρρήσας] θελήσας G   21 ἀντιφάσεις τούτων colloc. A   ἀντιφ.]
scribas ἀποφάνσεις post πραγμ. add. βραχύ F¹Ma   23 πρόβλημα παρὰ ταῦτα col-
loc. A   ὁ οἰκεῖον G   24 ἐξήγησιν] διηγήσιν G¹   25 γωρεῖν ἀρχή G
ἢ—ἐκδόσεως (28) οὐ. AG   29 ante lemma add. Ἀριστοτέλους περὶ ἐρμηνείας ἥγουν
τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τοῦ ἐρμηνεύοντος τὴν γνωστικὴν τῆς ψυχῆς δύναμιν. τμῆμα πρῶτον.
ἀρμηνίου τοῦ ἐρμείου ἐξήγησις εἰς τοῦτο F   δεῖ οὐ. Fa   30 ἐλέγομεν] p. 2,22. 4,3 sq.

καὶ ῥημάτων ἔχει τὴν γένεσιν, ὡς ὅταν εἴπω ‘Σωκράτης περιπατεῖ’, θεῖ
δὲ πανταχοῦ τὰ ἀπλούστερα προγνωσκεῖθεν τῶν ἐξ αὐτῶν συγκειμένων.
διὰ δὴ τοῦτο πρεπωδεστάτην ἀρχὴν ποιεῖται τῆς πραγματείας τὴν τῆς 15
ὑπάρχεισας τοῦ ὄντος καὶ τοῦ ῥήματος θεωρίαν· τὸ γάρ θέσθαι νῦν
ἢ ἀντὶ τοῦ ὄντος ὄντες θεωρίαι παρεῖληπται, λεγόμενον μὲν καὶ κατ’ ἀλλων σημαντι-
μένων ἐνταῦθα δὲ τὸν ὄρισμόν, ὥπερ ἐλέγουμεν, σημαῖην. ὅτι δὲ κατὰ
πλείονας τρόπους τὸ θέσθαι λέγεται, φανερόν· τούς τε γάρ ὑπομέτεις 20
πολλάκις θέσεις προσαργορέουμεν, ὡς ὅταν εἴπωμεν ‘κείσθω τὸ θέατρον
ἔχειν τοσόνδε τι πλῆθος’, ‘κείσθω δὲ δεκάπηγυ μέγεθος ἔχειν’ ἢ ‘βασι-
10 λεύειν, τί οὖν ποιήσεις?’ καλοῦμεν δὲ θέσεις καὶ τὰς παραδόξους ὑπολήψεις
τῶν γνωρίμων τινὸς κατὰ φιλοσοφίαν, οἷον τὴν πάντα κινεῖσθαι καὶ στασεις 25
μηδαμῶς τὰ ὄντα μετέχειν, ὥσπερ ἔλεγον ‘Ηράκλειτος, ἢ ἐν εἰναι τὸ
ὄν, | ὡς ἐδόκει Παρμενῆς. θέσεις δὲ λέγουμεν καὶ τὰς ὄμολογίας, ὡς δὴ 9v
καὶ ἀναθέσθαι λέγομεν τὸ ἀνταπαλαιται τὴν ὄμολογίαν. ἀλλὰ καὶ τὰ ἐπιρρή-
15 ματα τὰ θετικὰ λεγόμενα θέσεις καλοῦσσι τινες, οἷον γαμητέον πλευστέον.
ἔτι δὲ λέγουμεν θέσεις καὶ τοὺς ὄρισμοὺς ὡς προϋποκειμένους τῶν ἀπο-
δείξεων· εἰ γάρ αἱ ἀποδείξεις ἀπὸ τῶν κατ’ οὐσίαν ὑπαρχόντων τοῖς πράγ-
μασιν ἐπιτελοῦνται, τὴν δὲ οὐσίαν ἐκάστου τῶν ὄντων οἱ ὄρισμοὶ σημαί-
20 νουσιν, εἰκότως προϋποκειται δεῖ τοὺς ὄρισμοὺς τῶν ἀποδείξεων. καὶ
25 τούτου τοινότερον θέσεις ἀξιοῦ καλεῖται ὁ Ἀριστοτέλης ἀπλῶς ἀπάσας
τὰς ἀμέσους ἀρχὰς τῶν ἀποδείξεων τὰς ἀντιδιαιρουμένας τοῖς ἀξιώμασιν.
οἷον τούς τε ὄρισμούς, ὡς εἴρηται, καὶ τὰ αἰτήματα καὶ τὰς ὑποθέσεις 15
ἀποδείξεως μὲν ἤδη δεομένας ἄνευ δὲ ταύτης εἰλημμένας, ὡς ἐν τῷ
πρώτῳ συζήτησι τῶν Ἀποδεικτικῶν, κατὰ τοσούτους μὲν ἢ καὶ
25 πλείονας τρόπους τὸ θέσθαι λέγεται, νῦν δὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἀντὶ τοῦ
ὄντες θεωρίαι αὐτῷ χρῆται, ὡς δηλοῦ ἐπιφέρων τὸ “τί ὄντα καὶ τί ῥῆμα”, 20
τοῦ ‘τί ἔστι’ τὸν ὄρισμὸν ἡμῖν προφανέστατα σημαίνοντας.

‘Απορήσεις δὲ ἀν τις διὰ τίνα αἰτίαν ἐν παντὶ τῷ βιβλίῳ τῶν
Κατηγοριῶν περὶ ἀπλῶν φωνῶν πραγματευσάμενος ἐνταῦθα πάλιν
30 περὶ ὄντος καὶ ῥήματος προτίθεται λέγειν, ὡν ἐκάτερον ἀπλῆ 25

3 δὴ] δὲ G: om. F πρεποδεστ. (ο ex ω corr.) F 5 παρῆλεπται α
post μὲν add. θεωρίαν A καὶ om. M 6 σημαίνει FMa 7 τε om. G
8 θέσεις πολλάκις colloc. FMa 9 μέγεθος] πλῆθος M 10 ποιήσει FGa 12 μη-
δαμῶς] μηδενὸς M 12. 13 τὸ δὲ εἰναι colloc. G 13 παρηγνῆσι F: παρηγνῆσης
λέγειν AGM post ὄμολογίας add. ἦτοι προτάσεις Ma: ἦτοι πρότασιν A ὡς δὴ] διὸ
AM 14 ante ἀναθέσθαι add. τὸ λεγόμενον παρὰ τοῖς κοινοῖς ἀλληλογρίᾳ Fa post
λέγομεν add. καὶ Fa ἀνταπαλαιται M 15 λεγόμενα] καλοῦμενα Fa
πλευστέον] πιαστέον (sic) F: πιστευτέον a 17 αἱ om. G κατ’ οὖσίν] κυρίως
(superser. οὖσιαδάς) F: οὖσιαδῶς a 18 ὄντων A 18. 19 σημάνουσιν A
19. 20 καὶ ἔτι—ἀποδεικτικῶν (24) om. G 20 ἀπέδσας ἀπλῶς colloc. AM 23. 24 ἐν
τῷ πρώτῳ . τῶν Ἀποδ.] p. 72a 15 24 μὲν οὖν G καὶ om. M 26 διο-
ρίσασθαι FGa αὐτῷ AG 27 τοῦ τί ἔστι G: τουτέστι AFMa
τὸν om. Fa προφανέντα F 28 τῷ om. G 30 δημογάτων καὶ ῥῆμα-
των FGa

ἔστι δηλονότι φωνή. πρὸς δὴ ρητέου ὡς ἀπλῆ φωνῇ καὶ ὄνομα καὶ ὥρημα καὶ φάσις καὶ ὅρος τῷ μὲν ὑποκειμένῳ ταῦτα ἔστιν ἀλλήλαις. τῇ δὲ σχέσει μόνῃ διαφέρουσιν, ὥσπερ τὸ σπέρμα καὶ ὁ καρπὸς καὶ ἡ ἀνάβασις καὶ ἡ κατάβασις· ὅταν μὲν γάρ τὰς ἀπλᾶς φωνάς οἵτις ἐτέθησαν θεωρῶμεν, αὐτὸς τοῦτο μόνον ἀπλᾶς φωνάς προσαγρούμενον αὐτάς οὐδὲν διορίζοντες κατὰ τοῦτο τὰ ὄνόματα τῶν ὥρημάτων, ὅταν δὲ διπλόην τινὰ ἐν αὐτοῖς θεωρῶμενοι καὶ τὰς μὲν αὐτῶν ἄρθροις συνταττομένας εὑρίσκοντες τὰς δὲ οὖς, ἦν καὶ τὰς μὲν γρόνιν τινὰ προστηγματινούσας τὰς δὲ οὖς, διαιροῦμεν αὐτάς ἀπ' ἀλλήλην λιων καὶ τὰς μὲν ἄρθροις συνταττομένας καὶ γρόνιν μὴ προστηγματινούσας 10 ὄνόματα καλεῖν ἀξιοῦμεν, τὰς δὲ ἄρθροις μὲν συνταττομέναι μὴ ὄντα μένας κατὰ γρόνιν δέ τινα λεγομένας ὥρηματα. ὅταν δὲ αὖ πάλιν ἔκατέραν τῶν τοιούτων φωνῶν μὴ λαμβάνωμεν αὐτὴν καθ' αὐτὴν ἀλλ' ὡς μέρος οὖσαν τοις καταφάσεως ἢ ἀποφάσεως, τότε φάσιν αὐτὴν καλεῖν ἀξιοῦμεν, ὡς ἐν τοῖς 15 ἔξῆς σαφῶς ἡμᾶς δὲ Ἀριστοτέλης διδάξει. ὅταν δὲ ὡς ἐν συλλογισμῷ παραλαμβανομένας ἐπισκοπῶμεν, ὥρους αὐτὰς ὄνοματά οἱ μὲν σύνταττος οὐδὲν τοῖς προσωμάτοις ὥρημέσται τῶν Ἀναλυτικῶν. οὕτω δὲ καὶ Πλάτων ἐν τῷ 20 ἐνάτῳ τῶν Νόμων τὰς ἀπλᾶς φωνάς ἐκάλεσεν ὥρους· φησὶ γοῦν τοὺς μὲν προστηγμάτων τῶν ὥρων ἀλλήλοις, ὃν ἄμεσος ἡ ἀντίθεσις, οἷον τὸ θερμὸν καὶ οὐ 25 θερμόν, τοὺς δὲ μεθόριον ἔχειν, ὃν ἔστι τι μέσον, οὗτον τὸ θερμὸν καὶ τὸ ψυχρὸν ἢ τὸ ἔκούσιον καὶ τὸ ἀκούσιον. περὶ δὲν ἐκείνοις ὁ λόγος μέσον τοις ἔχοντων τὴν κατὰ θυμὸν γινομένην βλάψην οὔτε ἔκούσιον οὔτεν καθαρῶς οὔτε ἀκούσιον. ἐπεὶ δὲ εἰ καὶ ταῦτα ἔστι κατὰ τὸ ὑποκείμενον ὄνομα ἡ ὥρημα εἰπεῖν καὶ | ἀπλῆν φωνήν, ἀλλὰ κατά γε τὴν εἰρημένην σχέσιν ταῦτα δια- 30 φέρουσιν ἀλλήλων, τὸ δὲ τῶν Κατηγοριῶν βιβλίον περὶ μόνων ἀπλῶν φωνῶν ἡμᾶς ἐδίδαξεν οὐδὲν πολυπραγμονῆσαν τὴν τῶν ὄνομάτων πρὸς τὰ ὥρηματα διαφυράν, ἡς πολλὴ γρεία πρὸς τὴν θεωρίαν τοῦ ἀποφαντικοῦ τοις λόγου (διὰ γάρ ταύτης τοὺς ὑποκειμένους ἐν ταῖς ἀποφάνσεσιν ὥρους τῶν κατηγορουμένων διαχρίνομεν). διὰ τοῦτο νῦν προχειρίζεται τὴν περὶ ὄνομάτων καὶ ὥρημάτων θεωρίαν, ὡς δὲν προσεχεστάτην οὖσαν τῇ προκειμένῃ 10 πραγματείᾳ.

- 1 δηλονότι ἀπλῆ φωνή ἔστι colloc. F: δηλονότι ἀπλῆ ἔστι φωνή Ga δὲ A: δ FGMa καὶ ὄνομα iter. A 4 φωνάς] τῶν φωνῶν (ut videtur) M
 6 αὐτάς ante προσαγ. supra ser. A: colloc. G 8 συνταττομένοις F εὑρίσκωντες F²: εὑρίσκωμεν M τὰς δὲ οὖς om. G ἢ καὶ M: καὶ A: ἢ FGa 9 διαιροῦμεν suppl. G² 10 καὶ (ante τὰς) om. G γρόνιν τινὰ Fa προσηματιν. A
 11 ἀξιοῦμεν καλεῖν colloc. A 14 αὐτὴν evan. M ἐν τοῖς ἔξῆς] p. 16b26 sq.
 15 διδάσκει G 16, 17 ἐν τοῖς προσωμάτοις .. τῶν Ἀναλ.] p. 24b16
 17. 18 ἐν τῷ ἐνάτῳ τῶν Νόμων] p. 878B 18 ἐνάτῳ FGMa 19 ὃν] οὗ Fa
 21 ἐν om. G 21, 22 ἔχοντων scripsi: ἔχοντα libri 22 γινομένην] ἡγονη-
 μένην M 23 δὲ] οὖν AG εἰ om. A ὄνομα om. A 24 ἀλλὰ γε
 κατὰ Fa: ἀλλὰ γε κατά τε M 25 περὶ μόνων G: περὶ μόνον AFMa: μόνον περὶ Brand.
 26 ἡμᾶς suppl. G² 28 ἀποφάνσεσιν FGΜ 29 τὴν] τὰ G 30 καὶ ὥρημάτων
 om. A ἀν om. M

Διὰ τί δέ, φαίη τις ἄν, πλειόνων ὅντων τῶν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένων τοῦ λόγου μερῶν μόνα ταῦτα νῦν παραθίσσοται ἡμῖν. τό τε ὄνομα καὶ τὸ ὅημα; διότι, φήσομεν, ταῦτα μόνα ὑγια τῶν ἀλλων ἀπάντων δύνανται ποιεῖν ἀποφαντικὸν λόγον, ὃς δταν εἴπωμεν ἔνθιμοπος ὅγις τοῖς αἰνεῖται. περὶ τούτων οὖν μόνων δὲ Ἀριστοτέλης ἐν τούτοις ποιεῖται τὴν σκέψιν, ἢ ἐξ ἀνάγκης ἐν παντὶ ἀποφαντικῷ λόγῳ παραλαμβάνεται καὶ ἀρκεῖ πρὸς τὴν γένεσιν τῆς ἀπλῆς ἀποφάνσεως.

Ἐπιστῆσαι δὲ δέξιον δτι τῶν θυρυλλούμενων ὀκτὼ τοῦ λόγου μερῶν τὸ μέν ἐστι σημαντικὰ φύσεών τινων ἡ ἀπλῆς προσθήπων ἡ ἐνεργεῖσαν ἡ 10 παθῶν ἡ τινος τούτων συμπλοκῆς, καθάπερ ὄνομα τε καὶ ἀντωνυμία καὶ ὥημα καὶ μετοχή, ἀπέρ καὶ μόνα δύνανται ἀρκέσαι πρὸς ἀποφαντικὸν λόγου γένεσιν, ὃς δταν εἴπωμεν Ὁστράτης περιπατεῖ ἡ ἐγὼ περιπατῶ ἡ ὁ τρέχων περιπατεῖ ἡ ὁ Σωκράτης τρέχων ἐστί, τοῦ μὲν ὡς ὑποκειμένου τοῦ δὲ ὡς κατηγορουμένου λαμβανομένου, τὰ δὲ | ταῦτα μὲν οὐ 15 σημαίνουσι, σχέσιν δέ τινα τοῦ κατηγορούμενου πρὸς τὸ ὑποκείμενον δηλοῦσιν, ὡς περ τὰ πλεῖστα τῶν ἐπιρρημάτων. ἡ γάρ ὅπως ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ ἡ πότε ἡ ποῦ ἡ ποσάκις, εἴτε ὠρισμένως εἴτε ἀστριώτις, ἡ κατὰ ποιαν πρὸς ἔτερον τάξιν, οἷον δτι δῆς ἔξης τῷδε τρέχει ἡ χωρὶς τοῦδε οἰκεῖ, ἡ τίνι παραπλησίως ἡ τίνος μᾶλλον ἡ 20 ἡττον ἡ καὶ δτι μετ' ἐπιτάσσεις ὑπάρχει ἡ καὶ ὅπως ἡμεῖς ὑπάρχειν αὐτὸν ἡ μὴ ὑπάρχειν δηξάζουμεν, ἡ ὡς εἰκάζοντες ἡ ὡς διαβεβαιούμενοι, ἡ 25 καὶ ὅπως διακείμειν πρὸς τὸ πρᾶγμα, περὶ οὐδὲ ἀποφαινόμειν, ἡ ὡς σχετλιάζοντες ἡ ὡς θυντάζοντες ἡ καὶ τὴν ἀπόφανσιν ἐπισφραγίζουμενοι τῇ μαρτυρίᾳ τοῦ κρείττονος, ἡ καὶ δτι δῆς λυσιτελές ἡμῖν τὸ αἱρεῖσθαι 30 τὸ κατηγορούμενον δηλοῦντες ὡς ἐπὶ τῶν θετικῶν λεγομένων ἐπιρρημάτων, ἡ καὶ ἀνεπιτάτως τὴν κατ' αὐτὸν τὸ ἀκρότατον ἀγαθὸν γηρακτηριζομένην τῆς ψυχῆς διαίθεσιν ἀνευφημοῦντες ὡς ἐπὶ τῶν ἐνθουσιαστικῶν ἐπιρρημάτων ἐν τῷ εὐ εἰναι τοὺς κατόχους σημαντικῶν, ἡ καὶ τὸ 35 τὴν ἡθελεῖσαν παρ' ἔτέρων ἀπόφανσιν οἰκειούμενοι διὰ τῆς συγκαταθέσεως ἡ ἀποσειρύμενοι διὰ τῆς ἀρνήσεως ἡ ἀποφάνσεως. λέγω δὲ σημαίνειν τὸ μὲν ὅπως ὑπάρχει, τά τε τῆς μεσότητος καὶ τὰ τῆς ποιότητος σημαντικὰ ἐπιρρήματα, οἷον Ὁστράτης καλῶς διαλέγεται ὁ Μελάνθιος τὸν Οδυσσέα

I	ἄν τις colloc. A	2	νῦν om. M	3	μόνα ταῦτα colloc. G ¹ M	3. 4	πάντων FGa
4	δύνανται F	μόνον AGF	6	λόγω ἀποφαντ. colloc. FGa	8	ὀκτὼ om. A	
11	καὶ (ante μετοχή) om. A	δύνανται F Ma	12	εἴτω AG	13	ὁ τρέχων]	
ἄνθρωποι οὐ in mrg. M ²	16 ὥπως] ὑπασοῦν (ia		18 ἦ] εἴτε F	ὅδε om. G			
τῶδες Λ: τόδε F: τοῦδε G Ma	19 τρέχω (i		20 καὶ δτι om. G ¹ (ὅτι καὶ				
suppl. G ²)	21 ἡ μὴ ὑπάρξειν Λ: om. G		ἡ (alt.)] καὶ G ¹	23 καὶ]			
κατὰ Α	ἀπόφαντιν AFa: compend. G	24. 25	τὸ κατ. τὸ αἱρ. colloc. A ¹				
26 ἀνεπιστάτως AM	27 τὴν διάθεσιν G	28 εἴναι τοὺς κατ. ἐν τῷ εὐ col-					
loc. G	εὐ] πρώτω G ¹ : om. F	εὐ εἰναι] an εὐα? καὶ] κατὰ Fa	29 ἀπό-				
τε om. FGa	30 ἀποφάνσεως Fa	λέγω δὲ suppl. G ²	31 τά (ante τε)] τὴν (i				
	μεσότ.] ποιότ. (supra scr. β, sed postea iterum ποιότ.) G		τὰ (post				
	καὶ)] τὴν G						

λὰς ἔπληξεν· ‘αἱ μέλισσαι βιτρυδὸν πέτονται’, καὶ τὰ δηλοῦντα ὅτι ἀθρόους τοῖς περὶ ἦν ὁ λόγος ἦ δὲ ὡκὺ ἀθρόους ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον. | οἷον Ην
 ὅμιλος ἐπῆλθον οἱ πολέμιοι ἢ σποραδῶν’ (εἰσὶ δὲ καὶ ταῦτα ποιότητές τινες· ὑπὸ γάρ τὸ ποιὸν ἢ τε σύγκρισις καὶ ἡ διάκρισις). περὶ δὲ τὸν λοιπὸν ἃ ἐν τοῖς ἀπηριθμημένοις οὐδὲν πλέον χρὴ προστιθέναι· φανερὸν γάρ καὶ ἡ τοῖς κατὰ βραχὺ δυναμένοις ἐφίστανται τὰ ὑφ' ἑκάστου δηλούμενα. ταῦτα μὲν οὖν. διπέρ ἐλέγομεν, σχέσιν τινὰ τοῦ κατηγορούμενου πρὸς τὸ ὑποκείμενον δηλοῦντα συμβάλλεσθαι τι δύνασθαι· πρὸς τὴν γένεσιν τῶν τοιούτων ἀποφάνσεων, τὰ δὲ λοιπὰ τὸν ἐπιρρημάτων σημαίνουσι μέν, οὐ μέντοι 10
 10 γρήσμα πρὸς ἀπόφανσιν. ὅλλα πρὸς ὅλα ἄττα εἰδὴ τοῦ λόγου, καθάπερ τὰ μὲν εὐχῆς σημαντικὰ πρὸς τὸν εὐκτικὸν λόγον, τὰ δὲ τῆς ἀπαγορεύσεως ἢ τῆς παρακελεύσεως πρὸς τὸν προστακτικόν, τὰ δὲ τῆς ἐρωτήσεως πρὸς τὸν ἐριυτηματικόν. τὰ δὲ παρὰ ταῦτα τοῦ λόγου μέρη λεγόμενα 15
 καὶ παντάπασιν ἔστιν ἀσημα καθ' αὐτά, καθάπερ ἄριθμον καὶ πρόθεσις καὶ 15
 15 σύνδεσμος.

Τὰ μὲν οὖν φύσεων ἢ προσώπων ἢ ἐνεργειῶν ἢ παθῶν ἢ ποιῶς συμπλοκῆς προσώπου πρὸς ἐνέργειαν ἢ πάθος σημαντικὰ πάντα ὁ Ἀριστο- 20
 τέλης εἰς δύναματα διαιρεῖ καὶ ῥήματα. τὰ μὲν κατὰ γράμμονα λεγόμενα ἢ κατηγορούμενα ἐν ταῖς προτάσεσι δύναματα καλῶν, τὰ δὲ ὅνειρον λεγό-
 20 μενα ἢ τὴν χρείαν συμπληροῦντα τῶν ὑποκειμένων δύναματα· τὰ δέ γε ἐν μηδετέρᾳ τούτων χώρᾳ παραλαμβανόμενα, καὶ ἄλλως προσκέωνται 25 ταῖς προτάσεσι, τὸ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν ἢ πήτε ἢ πῶς ἢ πασάκις ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ σημαίνοντα ἢ τινα ἄλλην αὐτῶν πρὸς | ἄλληλα σχέσιν, οὐδὲ καρίως ἀξιοῦ μέρη τοῦ λόγου καλῶν· 12·
 25 ὕσπερ γάρ τῆς νεώς αἱ μέν σανίδες εἰσὶ τὰ καρίως μέρη, γόμφοι δὲ καὶ λίνον καὶ πίττα συνδέσεως αὐτῶν καὶ τῆς τοῦ δλου ἐνώσεως ἔνεκα παραλαμβάνονται, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τῷ λόγῳ σύνδεσμοι καὶ ἄριθμα καὶ 5 προμέσεις καὶ αὐτὰ τὰ ἐπιρρήματα γόμφων τινῶν χρείαν ἀποπληροῦσι, μέρη δὲ οὐκ ἀν λέγοντο δικαίως. ἂ γε μὴ δύνανται συντεθέντα καθ' 30 ἑαυτὰ τέλειον ἐργάσασθαι λόγον. λόγου μὲν οὖν ταῦτα οὐ μέρη, λέξεως

1 βροτρυδὸν A   1. 2 ἀθρόως (utrobius) A¹   2 τοῖς om. G   3 ταῦτα] αὐτὰ
 ΛΜ   4 γάρ om. F   5 καὶ post τοῖς (6) colloc. AG: om. M   6 ἐφίστανται FGa
 ὑφ'] ἐφ' A   7 ἑκάστης G   8 δηλού- in ras. A: λεγόμενα G   8 συμβαλέ-
 σθαι G   9 ἀποράσεων A¹ FGa   10 τὰ γρήσματα Λ   10 ἀπόφανσιν (i: ἀπόφανσιν
 AFMa   ἄλλα καὶ FGa   ἄττα om. FG   11 εὐκτικόν] τῆς εὐχῆς Fa
 12 ἢ τῆς] ἵτοι Fa   13 τοῦ λόγου μέρη λεγ. M: τοῦ λόγου λεγ. μέρη A: λεγ. μέρη τοῦ
 λόγου F: λεγ. τοῦ λόγου μέρη Ga   14 ἔστιν] εἰσὶν FGMa   16 ἢ (ante προσώπων)]
 καὶ FGa   17 ante ἐνέρ. add. τὴν G²   17 πάθος Brand.: πάθος AFGMa   20 συμ-
 πληροῦντα A: πληροῦντα FGMa   21 ἐν om. G   21 μηδετέραις τούτων χώραις FG²M: μη-
 δετέραις χώραις τούτων G¹a   καὶ G   22 τὸ] τοῦ Α   23 ἄλλην om. A
 24 μέρη λόγου Α: λόγου μέρη G   26 λίνον GM: λίνος AF: λίνος α   26 ἔνεκα ἐνώ-
 σεως colloc. F   27 καὶ] καὶ A: καὶ FGMa   28 τινῶν] τινὰ M   συμπλη-
 ροῦσι G: ἀναπληροῦσι M   29 post ἀποπλ. add. τῷ λόγῳ AM   29 λέγοιτο Fa: λέ-
 γοντο G¹   δύνανται (i   30 τέλειον] πλείω FGa

δὲ μέρη. ής καὶ ὁ λόγος αὐτὸς μέρος, καθάπερ ἐν τοῖς Περὶ παιδειῶν 10 εἰρηται, καὶ εἰσὶ γρήσιμα πρὸς τὴν παρ' ἄλληλα ποιὰν σύνθεσίν τε καὶ σύνταξιν τῶν τοῦ λόγου μερῶν. Ὅσπερ καὶ ὁ δεσμὸς πρὸς τὴν ἐπίκτητον 15 ἔνωσιν τῶν δεδεμένων καὶ ἡ κόλλα τῶν δὲ αὐτῆς συνεγγραμένων, ἀλλ ὑπὲ 5 ὃ ἔκεινα μέρη τῶν δεδεμένων ἢ κεκολλημένων οὕτε σύνδεσμοι ἢ ἅρθρα ἢ προθέσεις ἢ ἐπιφράματα τῶν λόγου μάρια.

Διαιφέρει δὲ ὁ λόγος τῆς λέξεως, ὅτι ὁ μὲν ἐστὶ πλήρωμα προτυγου-
μένως τῶν σημαντικῶν τὰ πράγματα φωνῶν, ἡ δὲ πασῶν ἀπλῶς τῶν 20
παραλαμβανομένων πρὸς τὴν οὐσίαν τοῦ λόγου τὴν πρὸς
10 τὴν λέξιν διαφορὰν καὶ ὑπὸ Πλάτωνος ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Πολιτείας παρα-
δεδομένην, ἐν οἷς φησι “τὰ μὲν δὴ λόγων πέρι ἔχετω τέλος. τὸ δὲ λέξεως
μετὰ τοῦτο σκεπτέον, καὶ ήμεν ἂ τε λεκτέον καὶ ὡς λεκτέον παντελῶς 25
ἐσκεμμαρένον ἔσται”. οἱ δὲ λόγοι ἐστὶ λόγοι μὲν τὴν οὐσίαν καλῶν,
λέξιν δὲ τὴν ἀπαγγελίαν, εἴτε διὰ τῶν ἀναγκαιοτάτων γίνοιτο μερῶν, δυό-
15 ματός τε καὶ ῥήματος, καθ' ἣν ὁ | ἐν προφορᾷ καὶ ἰδίως λεγόμενος θεω-12^ν
ρεῖται λόγος, εἴτε καὶ τὰ λοιπὰ μέρη παραλαμβάνοι τοῦ καινότερον λεγο-
μένου λόγου, ταύτην δὲ εἰπεῖν, τῆς πρὸς καθλὸς ἥδη καὶ ποιάν τυνταξιν
ἀποβλεπούσης ἐμρηγείας.

Τῷ μὲν οὖν ἀπὸ τῆς Ἀφροδισιάδος ἔτεγγητῇ δοκεῖ καὶ τὰ ἐπιρρή-
ματα ὄνόματα εἶναι, καθάπερ καὶ τὰς ἀντωνυμίας καὶ τὴν καλουμένην
παρὰ τοῖς γραμματικοῖς προσηγορίαν. οὐ μέντοι φαίνεται τοῦτο λόγον
τινὰ ἔχειν, διότι τὰ μὲν τῶν ἐπιρρημάτων οὐδὲ ἂν ὑποπτεύειν ὄνόματα 10
εἶναι, οἷον τὰ τῆς συγκαταθέσεως ἢ τῆς ἀρνήσεως ἢ τῆς ἀπαγορεύσεως ἢ
τὰ προταττόμενα τῶν ὅρκων καὶ πλεῖστα ἔτερα, τὰ δὲ τῷ μὲν παρῆγμαί
25 ἀπό τινων ὄνομάτων ἔδοξεν αὐτῷ τὴν αὐτὴν ἔχειν τοῖς ὄντιμασι δυνάμιν,
οἷον τὸ καλῶς καὶ τὸ σαφῶς ἀπὸ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ σαφοῦς, καθάπερ 15
καὶ τὸ δικαίως ἀπὸ τῆς δικαιοισύνης. εἰ δὲ τοῦτο οὕτως ἔχοι, τὸ γαρη-
τέον καὶ τὸ πλευστέον ῥήματα προσαγορεύσομεν, ἀλλ᾽ οὐκ ὄνόματα, ὡς
ἐκ τοῦ δεῖν γαμεῖν ἢ πλεῖν γεγονότα. οὐ μὴν εὔλογον ἢ ταῦτα ῥήματα
30 ἢ τὰ πρότερα ὄνόματα καλεῖν, ἐπεὶ μήτε ὑποκείσθαι μήτε κατηγορεῖσθαι 20
τι τούτων ἐν ταῖς προτάσεσι δυνατόν, ὃν θάτερον ἀνάγκη πάσχειν τό τε
ὄνομα καὶ τὸ ὄντος τὸ μὲν γάρ ‘σαφὲς’ ὄνομα κατηγορούμενον εὑρήσεις

1 περὶ ποιητικῆς περὶ ποιητικοῖς F (cf. e. 20 p. 1456 b 20) 4 ἀνέχομένων M
 9 πρὸς (ante τὴν) εἰς F_G (αὐτοὺς διαλεκτον] διαλεκτικήν F_{Ma} τὴν (ante πρὸς) om.
 ΛFG 9. 10 πρὸς τὴν λέξιψ] πρὸς τὴν κατὰ τὴν λέξιν A: πρὸς τὴν διάλεξιν G¹: πρὸς τὸ κατὰ τὴν λέξιν M 10 ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Ποιητείας] p. 392 C 10. 11 παραδιδό-
 μένην A 11 τὰ] τὸ A: τῷ M λόγων A: λόγου F_G: λόγῳ M περιέχε-
 ται M τὸ δὲ] τὰ δὲ F_{Ma} 12 καὶ (ante ὡς) om. F 13 ἐσκεμπόνον ἔστω M:
 ἐσκέψεται Plat. δῆλος] δὴ λόγος G¹ 14 ἀπαγγελίαν] ἀπολογίαν FG γένοι-
 το AM 15. 16 λόγος θεωρ. colloc. AM 16 παραλαμβάνει AF: περιλαμβά-
 νοι M κοινοτέρου A 17 δὲ suppl. G² τῆς] τοῖς A 19 οὖν om. F
 20 καὶ (post καθάπερ) om. AGM 21 τοῦτο om. M 24 προσαττόμενa F¹
 27 ἔχει M: ἔχει AFGa 28 τὸ om. AG προσαγορεύσομεν G²: προσαγορεύομεν
 AFG¹ Ma

ἐν τῷ λόγῳ τῷ λέγοντι ‘τόδε τὸ χωρέν τοῦ Περὶ ἐρμηνείας σαφές ἔστι’, τὸ δέ γε ‘σαφῆς’ οὐκέτι. οὐ μὴν οὐδὲ σύνθετόν τι κατηγορούμενον ἔξι 25 αὐτοῦ τε καὶ τοῦ περὶ οὐ τὸ σαφῶς λέγεται γίνεσθαι φήσομεν. οἷον τὸ ‘σαφῆς ἔξιγγεται’, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ‘νεκρὸς ἄνθρωπος’ καὶ ‘κίβδηλος 5 δραχμῆς’. ἔδει γὰρ οὕτως τῶν τοιούτων καταφάσεων τὰς ἀποφάσεις τὸν 13^ο αὐτὸν γίνεσθαι τρόπου ταῖς ἀπλούσι τι κατηγορούμενον ἔχοντας, ὃς περ ἐπὶ τῶν τῷ συνθέτων κατηγορούμενων συμβαίνει· καθάπερ γὰρ τῆς ‘ἢ τείνεως ἄνθρωπος ἔστι’ καταφάσεως ἀπόφασις τὸ ‘ἢ τείνεως ἄνθρωπος 10 οὐκ ἔστι’ καὶ τῆς ‘ἢ τείνεως νεκρὸς ἔστι’ τὸ ‘ἢ τείνεως νεκρὸς οὐκ ἔστιν’.

10 οὕτω καὶ τῆς ‘ἢ τείνεως νεκρὸς ἄνθρωπος ἔστιν’ τὸ ‘ἢ τείνεως νεκρὸς ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν’. ἐπὶ δέ γε τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων ἀλλούτερον ἀνάγκη γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις, καὶ οὐχ ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀνευ τρόπου 15 προτάσεων· τῆς μὲν γὰρ ‘Σωκράτης βαδίζει’ καταφάσεως ἀπόφασις τὸ ‘Σωκράτης οὐ βαδίζει’, τῆς δέ γε ‘Σωκράτη βαδίσαι οὐ δυνατόν’ οὐχ ἡ ‘Σωκράτη 15 μὴ βαδίσαι δυνατόν’ ἀλλ’ ἡ ‘Σωκράτη βαδίσαι οὐ δυνατόν’, ὡς ἐν τῷ τελευταίῳ τυχήματι τοῦ βιβλίου σαφέστατα ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης διδάξει.

Διὸ πανταχοῦ συντίθεσθαι τὸν ἀποφαντικὸν λόγον φησὶν ἔξι ὀνόματος καὶ ὥρματος καὶ διαλύσθαι εἰς ταῦτα, ὡς ἂν ταῦτα μόνα κυρίως μέρη 20 λόγου προσαγορεύειν ἀξιῶν, τοῦ εἰναι καὶ τοῦ μὴ εἶναι τῶν μὲν ἀμέσως 25 κατά τιναν κατηγορούμενων, μερῶν τότε τῶν προτάσεων γινομένων, ὡς ἐν ταῖς ‘Σωκράτης ἔστι’ ‘Σωκράτης οὐκ ἔστιν’. οὐ παρ’ ἔλαττον τῶν ὑποκειμένων, τῶν δὲ ἐν ταῖς ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου προτάσεσιν ἡ ταῖς μετὰ τρόπου παραλαμβανομένων, προστίθεσθαι τοῖς μέρεσι τῆς προ- 25 τάσεως ἡ διαιρεῖσθαι ἡ τι τοιούτον ὑπομένειν λεγομένων. ὡς ἐν τοῖς προιοιώνις μαθητόμεντα τῶν Ἀναλυτικῶν. ὅστε τὸ μὲν μέρος τῆς ἀποφάνσεως ἡ ὄνομα πάντως | ἡ ὥρμα εἶναι χρή, οὐ μέντοι τὸ ὥρμα 13^ο πάντως ἔστι τῆς προτάσεως μέρος, ὅταν μὴ αὐτήθεν τοῦ ὑποκειμένου κατηγορῆται ὡς ἐνέργειαν ἡ πάθος ἡ ἀπλῶς ὑπαρξίαν τοῦ 30 ὑποκειμένου σημῆναι ὀφεῖλον. ἀλλ’ ἔνεκα τοῦ συναρμόσαι τὸ κατηγορού- 5 μενον τῷ ὑποκειμένῳ παραλαμβάνηται. ὅτι δὲ ταῦτα δρθῶς λέγομεν, δῆλον καὶ ἔξι αὐτῆς τῆς προσηγορίας τῶν ἀλλων τοῦ λόγου μερῶν λεγομένων περὶ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ὥρμα· τὴν μὲν γὰρ ἀντωνυμίαν ὡς ὄνομα

I τῷ (ante λέγοντι) om. M   3 τῷ (priori) suppl. G²   σαφῆς G¹: σαφὲς G²   4 νεκρὸς
ΑΜ: θνητὸς FGa   5 δραχμή om. G   6 τι om. A   8 καταφάσεως a: om. codd.
post ἀπόφασις add. ἔστιν Ma   τὸ ὁ G: τὸ Α: ὁ τῆς Fa: ὁ M   9 καὶ τῆς—
νεκρὸς οὐκ ἔστιν om. M   9. 10 ὁ τείνεως νεκρός ἔστι— καὶ τῆς om. Λ   9 τὸ ὁ G:
ὁ τῆς F: τῆς ὁ a   10 ἄνθρ. νεκρ. (num. corr.) colloc. G   τὸ ὁ GM: τὸ Α: τῆς
ὁ Fa   14. 15 Σωκράτη] σωκράτης (primo loco) A(ter)F   20 προσαγορεύειν G¹
τοῦ (ante μὴ) om. G   20. 21 τῶν μὲν—μερῶν om. M   22 ταῖς] τῆς Fa: τοῖς G
παρ’ ἔλαττον] παραλάττον Fa   23 ἡ om. AM   24 παραλαμβ.] λαμβανομένων Λ:
παραλαμβανομέναις G¹   26 τῶν Ἀναλ.] cf. p. 24 b 17. 18   26. 27 ἀποφάσεως Α' F
30 σημᾶναι FGa   ὀφεῖλον Λ¹   30. 31 τὸ κατηγορούμενον iteratum del. G
31 παραλαμβάνεται ΑFMa   32. 33 λεγορ. μερῶν colloc. ΛM   33 περὶ] παρὰ AG

οὗσαν οὐ φύσεών τινων ἀλλὰ προσώπων ἀπλῶς οὕτως ἐπονομάζουσι, καὶ 10 τὴν μετογήν ως μετέχουσαν ἀμφοτέρων, ὅνδρας τέ φημι καὶ ἄρνας,
εἰ καὶ μᾶλλον ἀποκλίνει πρὸς τὴν ἴδιαν τῶν ἥρημάτων χρόνων τινῶν
οὗσαν δηλωτική, τὸ δὲ ἄρθρον ως συναρτώμενον τοῖς ὄντας καὶ τὴν 15
5 ἀναφορὰν πρὸς ἔκεινα ἔχον. περὶ δὲ προθέσεως ἡ ἐπιρρήματος ἡ συν-
δέσμου τέ δεῖ καὶ λέγειν; ὃν τὴν μὲν ως ὥρημάτων τε καὶ ὥρημά-
των προταττομένην οὕτως ἐπονομάζουσι, τὸ δὲ ως ταινίσθε τοῖς ὥρημάσι
συμπλεκόμενον, τὸν δὲ ως τοὺς ἀπηρτημένους συνδέντα λόγους. εὑρῆσεις 20
10 δὲ ἐν τισι τῶν Ἀριστοτέλην συγχωρεῖν διοκοῦντα καὶ τὰ πάντα κοινότερον
μέρη τοῦ λόγου προσαγορεύοντα. διόπερ ἐν τοῖς ἔξης ἐρεῖ τινα τῶν μερῶν
τηῦ λόγου σημαντικὰ εἶναι ως ὅντων τινῶν τινῶν καὶ ἀσήμων. εἰ μή τις ἡμεν
φανείη τῆς ἥρηματος ἔκεινης προσεγγεστέρα ἔξηγησις οὐδὲν ἐναντίον ἔχουσα 25
τοῖς νῦν εἰρημένοις.

p. 16a1 "Επειτα τί ἔστιν ἀπόφασις καὶ κατάφασις καὶ ἀπόφαν-
15 σις καὶ λόγος.

"Οτι μὲν τρεῖς εἰσιν οἱ κυρίως λειτόμενοι τῶν διαιρέσεων τρόποι, τοῦ 14^τ
γένους εἰς τὰ εἰδῆ καὶ τὸν ὅλον εἰς τὸ μέρη καὶ τῆς ὥρωνόμου φωνῆς
εἰς τὸ διάφορα σημαντόμενα, φανερόν, καὶ διτὸς ἡ ἀπόφασις εἰς τὴν κατά-
φασιν διαιρεῖται καὶ τὴν ἀπόφασιν· λέγομεν γάρ τῆς ἀποφάνσεως τὴν μὲν 5
20 εἶναι καταφατικὴν τὴν δὲ ἀποφατικήν. ἔξηγηται δὲ παρὰ τοῖς ἔξηγησαῖς
τοῦ Ἀριστοτέλους τίνα τρόπον διαιρεῖται ἡ ἀπόφασις εἰς τὴν κατάφασιν
καὶ τὴν ἀπόφασιν. καὶ οἱ μὲν εἴλοντο λέγειν αὐτὴν ως φωνὴν ὥμωνυμον 10
εἰς διάφορα σημαντόμενα διαιρεῖσθαι, καθάπερ ὁ Ἀφροδιτεὺς Ἄλεξανδρος,
οἱ δὲ ως γένους εἰς εἰδῆ, καθάπερ ὁ φιλόσοφος Πορφύριος· οὐδεὶς γάρ ἐτόλ-
25 μησεν εἰπεῖν διαιρεῖσθαι αὐτὴν ως ὅλον εἰς μέρη, ἐπείπερ οὐτε ως ὥμωνυ-
μερὲς ὅλον φάνεται διαιρουμένη (ποιλὴ γάρ ἡ διαιροφά τῆς καταφάσεως 15
πρὸς τὴν ἀπόφασιν) οὐδὲ ως ἀνομοιομερές· οὐ γάρ ἀνέκατερον τῶν μερῶν
ἔκκλειτο τῷ τοῦ ὅλου ὄντας. τὸ δὲ μὲν οὖν ἀληθὲς δηπῃ ἔγει καὶ ως ἡ
τοῦ φιλοσόφου κρατεῖ Πορφύριος δόξα, προσήντες κατὰ καιρὸν ἐπιθεῖσμεν 20
30 ἔξηγούμενοι τοὺς ἀποδιδομένους αὐτῶν παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους ὀρισμούς.

Νοῦν δὲ ἥρητέον πρῶτον μὲν διτὸς τὸ δεῖ θέσθαι, διπερ ἦν τὸ ὄρι-

2 ὄνδρας φημι (τε ομ.) ΑΜ: φημὶ ὄνδρας (τε ομ.) F 4 ἀναρτώμενον ΑΜ
6 τῶν διοράτων Α 8 τὸν τὸ Α ἀπηρτημένους ΔΓα 9 ἀρι-
στοτέλη Α 10 προσαγορεύεσθαι ΑΓα 10 εἰς τῶν FΜα ἔξης ἐρεῖ] p. 16b25, 26
14 post ἔπειτα inser. δὲ G² 14, 15 καὶ ἀπόφασις καὶ λόγος ομ. Μ 16 μὲν
suppl. G² μὲν οὖν Μ 18 τὰ ομ. Fa 19 καὶ εἰς τὴν ἀπόφ. Ε 22 καὶ εἰς τὴν
ἀπόφ. α ως φωνὴν αὐτὴν (ἥμωνυμον ομ.) ΑΜ ως ομ. F 24, 25 ἐτόλμα G¹
25 αὐτὴν (ex αὐτῷ corr. m.²) εἰπεῖν διαιρ. colloc. G αὐτὴν διαιρεῖσθαι (sic) F
ἐπείπερ] ἐπεὶ F 25, 26 ως ὥμωνυμερὲς ὅλον Α: εἰς (ώς G¹) ὥμωνυμερὲς ως ὅλον FGa:
εἰς ὥμωνυμ. ὅλον Μ 26 ἢ ομ. F 27 οὐδὲ ως ΑΜ: οὐτε γάρ εἰς F: οὐτε εἰς G:
οὐτε γάρ ως α 31 νῦν] νῦν F δεῖ τὸ G: δεῖ ΑΜ: τὸ Fa

συσθμαὶ, κοινῶς καὶ ἐπὶ τούτων ληπτέον ‘ἔπειτα δεῖ θέσθαι τί ἔστιν ἀπόφασις καὶ κατάφασις καὶ ἀπόφανσις καὶ λόγος’, πρὸς δὲ τούτῳ, ὅτι τὰ τέτταρα μὲν τὰ ἀπηριθμημένα δεῖν φησιν ὑρίσασθαι μετὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα. διότι τὸ μὲν προκείμενόν ἔστιν, ὃςπερ ἐλέγομεν, τὸ κατηγορικὸν 5 εἰδὸς τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου παραδοῦναι, | τοῦτο δὲ πάντας ἡ καταφατικόν 14° ἔστιν ἡ ἀποφατικόν, ἔδει οὖν διδάξαι περὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, ὥστε καὶ περὶ τοῦ κοινοῦ αὐτῶν γένους, τῆς ἀποφάνσεως. ἐπεὶ δὲ καὶ ἡ ἀπόφασις ἐν τοῖς τῶν τοῦ λόγου εἰδῶν καὶ ἔδει τὸν λόγον ἐν τῷ 6 ὑρισμῷ παραληφθῆναι τῆς ἀποφάνσεως. διότι καὶ πάντα τὰ γένη τοὺς 10 ὑρισμοὺς συμπληρῶνται τῶν οἰκείων εἰδῶν, γνωριμώτερα δὲ εἶναι γρὴ τὰ πρὸς διδασκαλίαν ὑτούσιν λαμβανόμενα τοῦ δὲ αὐτῶν δηλουμένου. διὸ τοῦτο ἔδοξεν ἀναγκαία εἶναι καὶ ἡ τοῦ λόγου θεωρία ὡς προληφθῆναι 15 ὑφείλουσα τῆς ἀποφάνσεως. εἰ δέ τις ἀποροίη πῶς οὐχὶ καὶ τὸ τοῦ λόγου γένος, ἡ φωνή, διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν μνήμης ἤξισται ὡς ὑφείλου καὶ 20 αὐτὸς δι’ ὑρισμοῦ δηλωθῆναι, ῥήσεον ὅτι φυσιολογίᾳ προσῆκον ἣν περὶ φωνῆς διαλεχθῆναι, διότι μόνης φύσεως ἔστιν ἔργον ἡ φωνή, καθάπερ τὸ 25 ὄραν καὶ τὸ ἀκούειν (φύσει γάρ ἐσμεν φωνητικοί), λόγος δὲ καὶ ἀπόφασις καὶ τὰ ταύτης εἰδῆ, κατάφασις καὶ ἀπόφασις, φωναὶ μὲν τινές εἰσιν, ἀλλὰ προσλαβθεῖσαι τὸ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας ἔννοιάς εἰδοποιεῖσθαι καὶ τοίως ἡ τοίως 30 προφέρεσθαι. διὸ καὶ τοία τις ἀπονενέμηται αὐτοῖς πραγματεία παρὰ τὰς φυσικάς, ἡ λογικὴ πειλημένη, ὥστε μηδὲ ἀπλῶς εἶναι τὴν φωνὴν τοῦ λόγου, ὥσπερ τινὲς ὑπολαμβάνουσι, γένος· οὐ γάρ οἱνον τε ἡν τοῦ γένους φύσει ὅντος τὸ εἰδὸς μὴ εἶναι φύσει, ἀλλ’ εἴπερ ἄρα, τῆς κατὰ τὸν λόγον 35 φωνῆς τὴν ἀπλῶς φωνὴν ῥητέον γένος εἶναι, πρὸς μέντοι τὸν λόγον αὐτὸν ἐν ὅλης τοῖς παραλαμβάνεσθαι τὴν φωνὴν ἐρῦμεν. διπερ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ πέμπτῳ τῶν Περὶ γενέσεως ζώων ἀποφαίνεται τὰς 15° κατὰ τὴν φωνὴν διαφορὰς τῶν ζώων ἐπισκεπτόμενος, ἀλλ’ οὐ γένος αὐτοῦ τυγχάνειν, ὡς διὰ τῶν ἔτης ἔσται σαφέστερον. τὸν δέ γε ζητοῦντα, τί οὖν τοῦ λόγου τὸ γένος, ἀναμιμνήσκεσθαι γρὴ τῆς ἐν ταῖς Κατηγορίαις παραδεδο- 5 30 μένης τοῦ ποσοῦ διαιρέσσεις.

Προσεκτέον δὲ ὡς ἐν τοῖς τέτταρσι τοῖς ἀπηριθμημένοις ἀπὸ τῶν καταδεεστέρων τὴν ἀρχὴν ποιησάμενος ὁ Ἀριστοτέλης ἄνεισιν ἐπὶ τὰ

1 καὶ οἱ. Fa	δεῖ] δὴ A	2 τούτων] τούτοις Fa	3 μὲν οἱ. M
δεῖ φησι Λ: φησὶ δεῖν Fa	4 ἐλέγομεν] p. 2, 22. 4, 3	5 ἀποφατικοῦ F	
6 οὖν] γοῦν Fa	ἀποφ. καὶ καταφ. colloc. F	7 δὲ] δὴ Fa	8 ἀπό-
φασις Α εἰδῶν] γενῶν Α	12 εἶναι ἀναγκ. colloc. F	ἀναγκαῖον A	
προλειφθῆναι G ¹	13 οὐχὶ ὡς Α	τὸ οἱ. AGM	14 ὑφείλουσα καὶ
15 ἦν] τὸ G	16 ἔργον ἔστι colloc. G	17 ἡ ἀπόφανσις M	
19 ἀπὸ] ἐν F εἰδοπ.] ὁδοποιεῖσθαι M	καὶ suppl. G ²	20 προσφέρεσθαι	
AGM παρὰ] περὶ G ¹	21. 22 τοῦ λόγου τὴν φωνὴν colloc. AGM		
24 αὐτὸν οἱ. G	25 ὕπερ] ὥσπερ Α	ὅ οἱ. FMA	26 Περὶ γεν. Ζ.]
p. 786b21	26. 27 ἀποφαίνεται—ζώων οἱ. M	28 τυγχάνει FMA	29 ταῖς
οἱ. AFMa Kat.] p. 4b32	29. 30 παραδεδ.] δεδομένης G	31 τέτταρι Α:	
τέτταρι οἱ ἀπὸ] ἐν Fa	32 ὡς ὁ ἀριστ.		

τελειότερα καὶ ἀπὸ τῶν μερικωτέρων ἐπὶ τὰ διεκόπερα· τελειότερον γάρ
κατάσασις μὲν ἀποφάσεως ἀτε ὑπαρξίαν σημαίνουσα τῆς ἀποφάσεως ἀνυπαρ-
έσσαν δηλούσσεις, τῆς δὲ καταφάσεως ή ἀπόφασις ἀτε γένος αὐτῆς. ὡς ἐλέ-
γομεν, τογχάνουσα, τῆς δὲ ἀποφάσεως ὁ λόγος, ἐπειπερ ἐστι τῶν πέντε
5 εἰδῶν τοῦ λόγου τὸ ἀποφαντικόν. καὶ ἔστιν η̄ τάξις τῆς εἰρημένης 15
ἀπαριθμήσεως πρὸς ἡμᾶς τοὺς ἀπὸ τῶν γειρόνων ἐπὶ τὰ κρείττονα καὶ
ἀπὸ τῶν μερικωτέρων ἐπὶ τὰ διεκόπερα μεταβαίνει πεζοκότας διὰ τὴν
ἀπὸ τοῦ ἀτελοῦς τῆς γνώσεως ἡμῶν ἐπὶ τὸ τελειότερον προκινήσην. ἐν
μέντοι τῇ περὶ αὐτῶν διδασκαλίᾳ ὅσπερ ἀνάπταται διεύσει κατὰ τὴν 20
10 φυσικὴν τῶν πραγμάτων τάξιν, τὰ μὲν γένη τῶν εἰδῶν προτιθεῖς τὰ δὲ
τελειότερα τῶν ἀτελετέρων. διὰ καὶ τὸν προειρημένον αὐτὰ τρόπον ἀπη-
ριμμήσατο. τὸ τέλος τῆς ἀπαριθμήσεως ἀρχὴν ποιήσασθαι βουλόμενος τῆς 25
διδασκαλίας.

p. 16a3 "Ἔστι μὲν οὖν τὰ ἐν τῇ φωνῇ τῶν ἐν τῇ ψυχῇ παθημά-
15 των σύμβολα, καὶ τὰ γραφόμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ. καὶ ὥσπερ
οὐδὲ γράμματα πᾶσι τὰ αὐτά. οὗτοις οὐδὲ φωναὶ | αἱ αὐταὶ ὁν 15^v
μέντοι ταῦτα σημεῖα πρώτως. ταῦτα πᾶσι παθήματα τῆς ψυχῆς,
καὶ ὧν ταῦτα ὄμοιώματα, πράγματα ηδὴ ταῦτα. περὶ μὲν οὖν
τούτων εἴρηται ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς· ἄλλης γάρ πραγματείας.

20 Ἡν μὲν ἀκόλουθον κατὰ τὰ ἐπηγγελμένα τοὺς ὄρισμοὺς ἔχεις ἀπο-
δοῦναι τοῦ ὄνόματος καὶ τοῦ ἥκματος, ἀλλ' ἐπεὶ οὐ πᾶσα λέξις ὄνομα ἦ-
ρημα (ἡ γάρ ἀσημας οἷον βλέπει καὶ σκινδαψός οὐδέτερον τούτων) καὶ δια-
φέρουσι τὰ δικάματα τῶν ὄντων φωνῶν κατὰ τὸ σημαν-
τικά τινων εἶναι, πρότερον ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης διδάσκει διὰ τούτων, τίνα
25 ἔστι τὰ προηγουμένως καὶ προσεγῶς ὅπ' αὐτῶν σημανόμενα, καὶ διὰ τὰ
νοήματα, διὰ δὲ τούτων μέσων τὰ πράγματα, καὶ οὐδὲν ἔτερον δεῖ παρὰ
ταῦτα ἐπινοεῖν μέσον τοῦ τε νοήματος καὶ τοῦ πράγματος, ὥσπερ οἱ ἀπὸ 15
τῆς Στοᾶς ὑποτιθέμενοι λεκτὴν ἡξίουν διογμάτειν. ταῦτά τε οὖν παραδο-
θήσεται διὰ τῶν νυνὶ λεγομένων καὶ προηγουμένως ἐν τίσι τῶν ὄπωσιδην
30 διάτονων χρὴ ζητεῖν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ φεῦδος. ὑπὲρ δὲ νῦν ἡμῖν ἡ
σκέψις, πότερον ἐν τοῖς πράγμασιν ἦν ἐν τοῖς νοήμασιν ἢ ἐν ταῖς φωναῖς 20
ἢ ἐν δύο τισὶ τούτων ἢ καὶ ἐν πᾶσι, καὶ εἰ ἐν φωναῖς, ποίας ταύταις,

2 μὲν ante γάρ (1) colloc. Fa ἀποφάσεως (prioris) om. F post τῆς add. δὲ G²
3 ἐλέγομεν] p. 15, 18 sq. 5 προειρ. FGa 6 ἡμᾶς Δ¹ 7 ἀπὸ] ἐκ F 9 αὐτοῦ F:
αὐτῆς a 10 προστιθεῖς A δέ γε M 11 προηγουμένον Λ 12 τέλος suppl. G²
14 post φωνῇ litura IX litt. G 14. 15 παθημάτων—πραγματείας (19) om. FM
15 καὶ τὰ] κατὰ A 16 οὗτοις εἰδίς (cf. p. 23, 34); om. b 17 ταῦτα τὰ σημ. A
πρώτον A τὰ αὐτὰ G² 18 τὰ αὐτὰ G 19 πραγμ. τοῦτο A: τοῦτο πραγμ. a
22 ἦ] δὲ F γάρ] μὲν A βλέπει σκινδαψός (καὶ om.) A 22, 23 διαφέρ. γάρ A
23 τὸ om. G¹ 26 δὲν FMA 27 τε om. G¹ νοήμ.] ὄντος G 28 τε om. F
31 ἐν (ante τοῖς νοήμ.) om. FMA, (ante ταῖς φωναῖς) om. AFMA 32 καὶ (ante ἐν) om. A

πότερων τοῖς ὄνόμασι καὶ τοῖς ῥῆμασιν ἢ τοῖς ἐκ τούτων συγχειμένοις λόγοις. καὶ διηρισθήσεται ὅτι τὰ μὲν ὄνόματα καὶ τὰ ῥῆματα φωναί εἰσιν ²⁵ ἀπλαῖ μήτε ἀλλήθειαν μήτε φεῦδος σημαίνουσαι, ὡς καὶ ἐν τοῖς προοιμίοις εἴρηται τῶν Κατηγοριῶν. περὶ δὲ τὸν ἐκ τῆς συμπλοκῆς αὐτῶν ἀποτελού-
5 μενον ἀποφαντικὸν λόγον θεωρεῖται τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, καὶ | ὡς 16^r
πρὸ τῶν φωνῶν περὶ τὰ νοήματα θεωρεῖται ταῦτα ὡς αἴτια τῶν φωνῶν
ὅντα· καὶ γάρ τούτων τὰ μέν ἔστιν ἀπλᾶ τὰ ὑπὸ τῶν ἀπλῶν σημαίνο-
μενα φωνῶν οὐδεμίαν οὔτε ἀλήθειαν οὔτε φεῦδος ἐπιδειγματευνα, τὰ δὲ σύν-
10 θετα τὰ περὶ τῶν συνθέτων πραγμάτων καὶ ὑπὸ τῶν συμπεπλεγμάτων
δηλούμενα φωνῶν δεκτικὰ ὄντα φεῦδος τε καὶ ἀληθείας. ἐν δέ γε αὐτοῖς
καθ' αὐτὰ τοῖς πράγμασιν οὐδὲ ἂν τις ἔτι ταῦτα οὐδὲ τοῖς συνθέτοις ἐπι-
νοήσει. καὶ δὴλον ὅτι εἰκότως ἐν τούτοις ὁ Ἀριστοτέλης, πρὶν ἀποδοῦναι 10
τοῦ ὄνόματος καὶ τοῦ ῥήματος τοὺς δρισμούς, περὶ τούτων διηρίζεται· καὶ
γάρ ἔστι τὸν περὶ φεῦδος τε καὶ ἀληθείας ἐν τούτῳ πρῶτον τῷ βιβλίῳ
15 θεωρῆσαι προμέμενον παραδοῦναι ἡμῖν ἐκ προσομίων τὰ τε δεκτικὰ τού-
των ἔκατέρους καὶ τὰ μηδέτερον αὐτῶν δέχεσθαι πεφυκότα, καὶ ὑπομνή-
σαντα ὅτι τὸ μὲν ἐν ταῖς συνθέτοις θεωρεῖται φωναῖς τὸ δὲ ἐν ταῖς ἀπλαῖς,
ἐπὶ τούτῳ διειλεῖν τὰς μὲν ἀπλᾶς φωνὰς καὶ ἀνεπιδέκτους ἢ φεῦδος ἢ
ἀληθείας εἰς τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα, τὰς δὲ συνθέτους ἐκ τούτων καὶ 20
20 πάντως ἢ ἀληθευόμενας ἢ φευδομένας (ταῦτα δὲ εἰπεῖν, τὰς κατὰ τὸν
ἀποφαντικὸν λόγον) εἰς τὰ οἰκεῖα πάλιν εἰδῆ, τὴν τε κατάφασιν καὶ τὴν
ἀπόφασιν.

Τούτων οὕτως ἐχόντων διαρθροῦντες ἡμεῖς τὰ ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου παραδίδομεν λέγομεν ὅτι τέτταρα ταῦτα παραλαμψάνει διὰ τούτων ὡς 25
25 γρήγορα πρὸς τὴν προκειμένην θεωρίαν, πράγματα τε καὶ νοήματα καὶ
ἔτι φωνὰς καὶ γράμματα. ἐν οἷς πρώτην μὲν ἔχει τάξιν τὰ πράγματα
δευτέραν δὲ τὰ νοήματα | τρίτην αἱ φωναὶ καὶ τελευταίαν τὰ γράμματα· 16^v
τὰ μὲν γάρ νοήματα τέλος ἔχει τὴν τῶν πραγμάτων κατάληψιν, καὶ τότε
ὄντως νοήματά ἔστιν, ὅταν αὐτοῖς ὕσπερ ἐφαρμοσθῇ τοῖς πράγμασιν· εἰκόνες
30 γάρ εἰσιν ἐν τῇ ψυχῇ τῶν πραγμάτων. αἱ δὲ φωναὶ τῶν νοημάτων εἰσὶν ἢ
ἔξαγγελτικαὶ καὶ διὰ τοῦτο δέδονται ἡμῖν ὑπὸ τῆς φύσεως πρὸς τὸ δι'
αὐτῶν σημαίνειν ἡμᾶς τὰς ἐννοίας τῆς ψυχῆς, ἵνα καὶ δυνάμεθα κοινωνεῖν
ἀλλήλοις καὶ συμπολιτεύεσθαι· κοινωνικὸν γάρ ζῆν ὁ ἀνθρωπος· διήπερ 10
οἱ μὴ κεχρημένοι ταῖς αὐταῖς φωναῖς οὐδὲ κοινωνοῦσι πολιτείας ἀλλήλοις
35 ὡς μὴ γνώσκοντες τὰς ἀλλήλων ἐννοίας. τὰ δὲ γράμματα τέλος ἔχει τὸ

1 τῶν ὄνόματι G¹   3 καὶ om. FG   4 τῶν Κατηγ.] p. 2a9   5 τό τε τὸ G
6 τῶν ἀλλῶν φωνῶν (pr. l.) Fa   7 ἀπλᾶ om. G   8 suppl. in mrg. F
post αἴτια add. περὶ del. G   9 ἀπλᾶ om. G   10 τὰ δὲ ὑπὸ αἱ 11 καθ' αὐτοῖς Fa
11 ἔτι FGa: εἴποι Α: εἴπη M   12 τοῖς συνθέτοις om. G   13 τοῦ ῥήματος supra ser. G
14 τε om. A   16. 17 ὑπομνημονεύσαντα G   18 τούτων FMa   24 τέτταρα]
τε γάρ εὖ Α   25. 26 γράμματα φωνὰς πράγματα τε καὶ νοήματα M   25 τε
om. G   27 δὲ om. FMa   30 ἐν om. G   32 τῆς ψυχῆς τὰ νοήματα ἤτοι τὰς
ἐννοίας Fa: τὴν ἐννοίαν τ. ψ. M   34 οὐδέν] οὐδέν Α   35 συγγινώσκοντες M

διαφυλάζειν τὴν μνήμην τῶν φωνῶν. τούτων δὲ τῶν τεττάρων τὰ μὲν
δύο φύσει εἶναι φῆσιν ὁ Ἀριστοτέλης, τὰ δὲ δύο θέσει· φύσει μὲν τὰ τοῖς
πράγματα καὶ τὰ νοήματα, θέσει δὲ τὰς τις φωνὰς καὶ τὰ γράμματα.
διακρίνει δὲ τὰ φύσει τῶν θέσει κακόνι τοιούτῳ γράμμενος· τὰ παρὰ πᾶσι·
5 φῆσι, τὰ αὐτὰ δύτα ταῦτα ἔστι φύσει. τὰ δὲ μὴ παρὰ πᾶσι τὰ αὐτὰ δύτα 20
ταῦτα οὐ φύσει εἰσὶν ἀλλὰ θέσει. καὶ τοῦτο εἰκότως· μία γάρ οὖσα ἡ
τοῦ παντὸς φύσις δύοις διγλωνότι πανταχοῦ ποιεῖ τὰ κατὰ τὸ αὐτὸν εἶδος
εἶναι λεγόμενα· εἰ δέ τινα παρ' ἄλλοις καὶ ἄλλοις διαφέροι εἴη, ταῦτα
οὐκ ἂν εἴη φύσεις δημιουργήματα. ἐπεὶ οὖν τὰ μὲν πράγματα καὶ τὰ 25
10 νοήματα παρὰ πᾶσιν ἔστι τὰ αὐτά (πανταχοῦ γάρ τὸ αὐτὸν ἀνθρώπου εἶδος
καὶ ἵππου καὶ λέοντος, καὶ νόημα ὡσαύτως τὸ αὐτὸν παρὰ πᾶσι περὶ τε
ἀνθρώπου | καὶ λίθου καὶ τῶν ἄλλων πραγμάτων ἑκάστου), φωναὶ δὲ καὶ 17^v
γράμματα οὐ παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά (φωναῖς τε γάρ ἄλλαις μὲν Ἔλληνες,
ἄλλαις δὲ Φοίνικες. Αἰγύπτιοι δὲ ἄλλαις γράμματα· “ἄλλῃ γάρ ἄλλων
15 γλῶσσα” φῆσιν ἡ ποίησις· καὶ γράψουσι πᾶσιν δὲ ἄλλων καὶ ἄλλων 5
γραμμάτων ἔκαστοι τὰς ἑαυτῶν φωνάς), διὰ τοῦτο τὰ μὲν πράγματα καὶ
τὰ νοήματα φύσει εἰναι διαγράφεται, τὰς δέ γε φωνὰς καὶ τὰ γράμματα
θέσει, καὶ οὐ φύσει. καὶ δηλούν διτι μᾶλλον τῶν φωνῶν περὶ τὰ γράμ-
ματα τὸ θέσει θεωρημάτεται. διὸ καὶ διλας ἡξινται μνήμης ὡς ἔχοντά 10
20 τινα πρὸς τὰς φωνὰς οἰκειότητα, οὐ μάνον τῷ πρὸς τὴν μνήμην αὐτῶν
συμβάλλεσθαι, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐναργές ἔχοντα τὸ θέσει καὶ δυνάμενα δι'
ἑαυτῶν συμφέστερον ἡμᾶς ἐπιτηδεῖον τῷ θέσει εἰναι τὰς φωνάς, ὅπερ οὐκ 15
ἔστιν διμοίως γνωρίμον τῷ θέσει τὰ γράμματα εἰναι (περὶ γοῦν τῶν φωνῶν
ζητεῖν ἡξιωσαν οἱ παλαιότεροι, πότεροι φύσει εἰναι αὐτὰς ἡ θέσει ήτεον,
25 καὶ ἦν ἐν τούτοις προστήκον διηρισθῆναι. πότερος αὐταῖς τούτων τῶν τρόπων
τῆς ὑποστάσεως ἀρμόσει, καὶ τούτῳ γρήσασθαι πρὸς τοὺς ὄρισμάς τοῦ 20
τε δινόματος καὶ τοῦ ἥγματος καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν συγκειμένου λόγου· περὶ
δὲ τῶν γραμμάτων οὐδεμία παρ' αὐτοῖς γέγονεν ἀρφισθήτησι), ἐπεὶ
διτι ἄλλως οὐδεμίαν ἡμῖν γρείν παρέξει πρὸς τὴν θεωρίαν τῶν προκει-
30 μένων, αὐτὸς ἐφεξῆς δηλώσει, τὰ μὲν γράμματα παραλιπόν μόνα δὲ τὰ 25
πράγματα καὶ τὰ νοήματα καὶ τὰς φωνάς θεωρῶν ὡς ποτὲ μὲν ἀπλῶ
ποτὲ δὲ σύνθετα. τούτων οὖν τὰ μὲν νοήματα διμοίωματα καλεῖται πραγ-
μάτων, τὰς δὲ | φωνὰς οὐκ ἀξιοῖ καλεῖν διμοίωματα τῶν νοημάτων, ἀλλὰ 17^v
σύμβολα καὶ σημεῖα, καὶ τὰ γράμματα τῶν φωνῶν ὡσαύτως.

5 φῆσι post ὄντα (prius) colloc. Fa	τῇ φύσει Fa	7 ποιεῖ πανταχῇ F: πανταχῇ
ποιεῖ a	10 τοῦ ἀνθρ. AFMa	τοῦ ἀνθρ. τὸ αὐτὸν colloc. Fa
11 περὶ] παρὰ G	12 δὲ suppl. G ²	14. 15 ἄλλῃ γὰρ ἄλλων γ.).] Hom.
B 804	14 γάρ ἄλλῳ AFMa: δὲ ἄλλων Hom.	16 ἔκαστος F(Ma
οὐ θέσει G ¹	θέσει] γρ. φύσει supra ser. F ²	18 φύσει καὶ
20 τῷ] τὸ AMa	21 τὸ] τῇ Λ δυνάμενα G	19 θεωρεῖται αἱ ἡξινται FG
23 γοῦν] μὲν οὖν AMa	24 ζητεῖν suppl. G ²	22. 23 τῷ] τὸ AM (utrobiique)
ἥητάς G	25 καὶ ἦν—λόγου (27) om. FG	29 ὅτι om. G
ώς αὐτὸς M	31 ἀπλᾶς Ma	30 ὁ αὐτὸς Λ:
	33 δὲ γε a	

Διαφέρει δὲ τὸ ὄμοιώμα τοῦ συμβόλου, καθόσον τὸ μὲν ὄμοιώμα τὴν φύσιν αὐτὴν τοῦ πράγματος κατὰ τὸ δυνατὸν ἀπεικονίζεσθαι βιώλεται, 5 καὶ οὐκ ἔστιν ἐφ' ἡμῖν αὐτὸ μεταπλάσαι (τὸ γὰρ ἐν τῇ εἰκόνι γεγραμμένον τοῦ Σωκράτους ὄμοιώμα εἰ μὴ καὶ τὸ φαίλαχρὸν καὶ τὸ σιμὸν καὶ 10 τὸ ἐξόφθαλμον ἔχοι τοῦ Σωκράτους, οὐκέτ' ἂν αὐτῷ λέγοιτο εἶναι ὄμοιώμα), τὸ δέ γε σύμβολον ἦτοι σημεῖον (ἀμφοτέρως γὰρ αὐτὸ ὁ φιλόσοφος 15 δύνομά·ει) τὸ ὅλον ἐφ' ἡμῖν ἔχει, ἀτε καὶ ἐκ μόνης ὑφιστάμενον τῆς ἡμέτερας ἐπινοίας· οἷον τοῦ πότε δεῖ συμβάλλειν ἄλληλοις τοὺς πολεμοῦντας δύναται σύμβολον εἶναι καὶ σάλπιγγος ἀπήγησις καὶ λαμπάδος ῥῦψις, 15 10 καθάπερ φησίν Εὔριπόντος

ἐπεὶ δ' ἀφεῖδη πυρσὸς ὡς Τυρσηνικῆς

σάλπιγγος ἡχῆς, σῆμα φοινίου μάχης.

δύναται δέ τις ὑποθέσθαι καὶ δόρατος ἀνάτασιν καὶ βέλους ἄφεσιν καὶ ἄλλα μυρία. ἐπεὶ οὖν τὰς μὲν αὐτὰς φωνὰς δυνατὸν δι' ἄλλων καὶ ἄλλων ἀπογρά- 20 15 φεσθαι γραμμάτων, ὡς αἱ τῶν ἴδιογράφων λειτουργίαιναν γαρακτήρων ἐπίνοιαι δηλοῦσι, καὶ τὰ αὐτὰ νοήματα δι' ἄλλων καὶ ἄλλων ἐξαγγέλλειν φωνῶν, ὡς σημαίνει τὸ τῶν διαλέκτων πλῆθος καὶ κατὰ τὴν αὐτὴν διάλεκτον ἡ 25 τῶν ὀνομάτων μετάθεσις (τὸν γὰρ Ἀριστοκλέα ἔδοξε τοῖς παλαιοῖς καλέσαι Πλάτωνα καὶ τὸν Τύρταμον Θεόφραστον), τὸ μέντοι ἐν καὶ ταῦτὸν πρᾶγμα 20 δι' ἄλλων καὶ ἄλλων νοημάτων ἐπινοεῖν ἀδύνατον, ἀλλ' ἀνάγκη τῶν νοη- 18· μάτων ἔκαστον εἰκόνα εἶναι τοῦ πράγματος, οὖν ἀνὴρ νόημα, ὡςπερ ἐν πίνακι τῇ ψυχῇ γεγραμμένον, εἰπερ ἔστι τὸ νοεῖν οὐδὲν ἔτερον ἢ τὸ δέξασθαι τὸ εἰδός τοῦ νοημάτου ἦτοι πρόσχειρον ποιῆσαι· διὰ τοῦτο καλεῖ 5 τὰ μὲν νοήματα τῶν πραγμάτων ὄμοιώματα, τὰ δέ γε δυνάματα καὶ τὰ 25 ὥρματα τῶν νοημάτων καὶ τὰ γράμματα τῶν ὀνομάτων καὶ ὥρματων σύμβολα καὶ σημεῖα. τούτων δὴ τῶν τεττάρων. λέγω δὴ πραγμάτων νοημάτων φωνῶν γραμμάτων, γαίρειν ἔάσας τὰ γράμματα ὡς οὐδὲν ἀναγ- 10 15 καίον ἔχοντα πρὸς τὴν προσεχῆ τῶν πραγμάτων ὑφῆγησιν, ἀπροηγουμένως ὁ φιλόσοφος βιώλεται θεωρεῖν, περὶ νοημάτων σκοπεῖ, δι' ὧν ταῦτα 30 γινώσκομεν, καὶ περὶ φωνῶν διορίζεται, ὃν γωρίς ἀδύνατον μάθησιν ἢ διδασκαλίαν γενέσθαι.

Διὰ ταῦτα οὖν τὰ γράμματα παραλιπόντων δὲ Ἀριστοτέλης τὰ πράγματα παραλαμβάνει καὶ τὰ νοήματα καὶ ἔτι τὰς φωνάς, καὶ φησὶν ἔκαστον τούτων δέ τε μὲν ἀπλοῦν θεωρεῖσθαι, δέ τε δὲ σύνθετον· οἷον πρᾶγμα ἀπλοῦν

1 καθόσον] καθὸ G ¹	5 ἐξώφθαλμον Fa	ἴγει F Ma	οὐκέτ' ἀν iter. G
6 ἀμφότερα Ma	ό φιλ. αὐτὸ colluc. Aa	7 καὶ om. AM	8 συμβαλεῖν A
9 ῥέψις G ¹	10 Εὔριπης] Phoen. 1377.78	12 ἡχος FGa; ἡχώ M	13 δέ
τι συμποθέσθαι A	15 ἴδιογράφως G	ante λεγ. add. ὡς F	16 φωνῶν ἐξαγγ.
(sed num. corr.) F	17 τὴν αὐτὴν] ταῦτην τὴν a	19 τύρτατον M	20 ἐπινοεῖν
ἀδύν. (δυνατὸν A) νοημ. colluc. AM	21 ἦ] εἴη AFGa	22 τὴν ψυχὴν F	23 τὸ
ομ. M	καλεῖται a	26 δὴ (prius)] δὲ Ma	27 καὶ
γραμμ. a	28 δὲ om. Ma	29 καὶ περὶ νοημ. F: διὸ καὶ περὶ νοημ. GM: περὶ	
πραγμάτων καὶ περὶ νοημ. a	σκοπεῖ om. a	30 γιγνόσκ. A	31 γίνεσθαι a
34 ἀπλοῦν πρᾶγμα colluc. M			

‘ό Σωκράτης’, πρᾶγμα δὲ σύνθετον ‘ό τρέχων Σωκράτης’ (προσειληγρεῖ γάρ 20 ένταῦθια ἡ τοῦ Σωκράτους οὐσία τὴν κατὰ τὸ τρέχειν ἐνέργειαν). καὶ νόημα ὀντούτως σύνθετον τὸ περὶ τοῦ τρέχοντος Σωκράτους. καὶ φανῆ σύνθετος ἡ λέγομεν ‘Σωκράτης τρέχει’. καὶ τῶν συνθέτων ὅγλονίτι 5 νοημάτων τε καὶ φωνῶν ἐκ τῆς τῶν ἀπλῶν συνδρομῆς ἀποτελουμένων, ἡ 25 οὖν ἀληθεία, φησί, καὶ τὸ φεῦδος ἐν οὐδενὶ τῶν ἀπλῶν θεωρηθήσεται, περὶ μόνα δὲ τὰ σύνθετα νοήματα καὶ τὰς συνθέτους φωνὰς ὑφίσταται· περὶ πράγματα γάρ οὐδὲ σύνθετα ὑποστάτην ἂλληθές τι. οὖν νῦν 18^v ζητοῦμεν. ἡ φεῦδος, διότι ἐν σχέσει τινὶ τῶν νοημάτων ἡ τῶν φωνῶν τῇ 10 πρὸς τὰ πράγματα τὸ τοιούτον ἀληθές ἀποτελεῖται καὶ τὸ φεῦδος· ὅταν μὲν γάρ οἷον ἔργαμέσῃ τὰ νοήματα τοῖς πράγμασιν ἡ αἱ φωναὶ συνάθεσι 5 τῇ τῶν πραγμάτων ὑποστάσει. τὸ ἀληθῆς τότε περὶ ἑκάτερον αὐτῶν ὑφίστασθαι φαμεν, ὅταν δὲ μὴ οὕτως σχέσι. τὸ φεῦδος· οἷον βαδίζοντος Σωκράτους εἰ μὲν καὶ ἡμεῖς ἡ νοοῦμεν ἡ λέγομεν ὅτι βαδίζει, τὸ τε 15 νόημα ἀληθὲς καὶ ἡ ἀπόφανσις, εἰ δὲ μὴ βαδίζειν τὸν βαδίζοντα ἡ δοξάζομεν ἡ λέγομεν, φεῦδεσθαι ἀνάγκη. αὐτὸν δὲ καθ’ αὐτὸν τὰ πράγματα οὔτε ἀληθῆ λέγοιτο ἢν μέτε φεῦδη, κατὰ δὲ τὴν θεωρηθυμένην ἐν ταῖς γνώσεσιν ἀληθείαν· καὶ γάρ λέγειν εἰώθαμεν ἀληθύως μὲν ἀνθρωπον εἴναι τὸν Σωκράτην, φεῦδος δὲ τὸν ἀνδριάντα τοῦ Σωκράτους. οὐδὲν ἔτερον διὰ τούτου 20 σημαίνοντες ἡ ὅτι τῆς μὲν τοῦ Σωκράτους ἐννοίας ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος ἀληθύως κατηγορεῖται, τοῦ δὲ ἀνδριάντος οὐκέτι. τὸ δὲ κατηγορεῖσθαι αὐτὸν καὶ τὸ ὑποκείσθαι πρὸς κατηγορίαν τοῖς μὲν πράγμασιν οὐδὲν μᾶς 25 προσήκει, τοῖς δὲ νοήμασι πρώτως καὶ διὰ ταῦτα ταῖς φωναῖς, ὥστε καὶ περὶ ἀληθείας καὶ φεῦδους τῶν τοιούτων ὁ αὐτὸς ἀρμόσει λόγος. ἐπεὶ κατ’ 25 ἄλλον τρόπον καὶ ἐν τοῖς πράγμασιν αὐτοῖς καθ’ αὐτὰ καὶ ἐν ἥδοναις μέντοι φήσομεν εἴναι τὸ τε ἀληθῆς καὶ τὸ φεῦδος· οὐ γάρ ὅμοιός ὅντα τά τε πάντη γωριστὰ τῆς ὥλης εἶδη καὶ ὡς ἥρθηθεται περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς ἔτης ἄνευ δυνάμεως ἐνέργειαι ὅντα καὶ τὰ δεόμενα | τῆς ὥλης πρὸς 19^v τὴν οἰκείαν ὑπόστασιν καὶ αὐτὴν ἡ πάντη ἀνείδεις καὶ ὑποστάθμη ὀικαίως 30 προστηρούμενη τῶν πραγμάτων ὥλη καὶ αἱ τῶν δρωμένων ἐν τοῖς κατέπτροις ἐμφάσεις, ἀλλὰ τὰ μὲν ἀληθύως ὅντα τὰ δὲ οὐκ ἀληθύως τὰ δὲ καὶ 5 φεῦδος. οὐδὲν ὅμοιός ἥδονη ἀληθῆς ἡ τε ταῖς νοεραῖς καὶ ἡ ταῖς ἀκαλάστοις ἐνεργείαις καὶ ἡ ταῖς φεῦδεσι παρεπομένη φαντασίαις. ἀλλ’ οὐδὲν

1 προειληγρεῖ G¹ 7 δὲ μόνα M 8 γάρ πρηγ. M 9 post φεῦδος οὐδὲ — ἄν] οὐδὲ σύνθετα οὐδὲ ἄν ὑποστ. A: οὐδὲ σύνθετον ὑποστ. ἀν G: οὐδὲ ἄν ὑποστ. M 9 post φεῦδος

add. ἡ ἀληθῆς α νοήμ.] ἥρη. G¹ 10 τὸ (alt.) om. M 11 νοήμ.] ὄντα ματα M συνάθουσι A 12. 13 συνίστασθαι Ma 14. 15 τὸ τε νοήμα-

τα F 15 ἡ om. F ἀπόφασις AF 17 λέγοιτο G¹: λέγοντο AFG²Ma

18 εἰ λέγειν AM 18. 19 σωκράτη (G) Ma 19 τοῦτο G: ταῦτα Ma 20 σημαίνομεν AM σωκράτου (etiam τοῦ om.) A 22 πρωτηγορίαν F 23 πρώτως

ἡτοι ἀμέσως α 24 κατ²] καὶ M 25 αὐτοῖς] αὐτὰ G αὐτοῖς AM

26 εἴναι om. F τε] τέλος M 27 πάντα Ma καὶ om. Fa 28 ἕτης]

p. 194^v ed. Ven. 29 αὕτη Αα ἡ om. F καὶ (alt.) om. a

31 ὡς ἀληθύως a 32 οὐ γάρ ὅμοιός ἡ ἥδονη a

ταῦτα πρὸς τὴν πρόθεσιν τῆς προκειμένης πραγματείας, διότι περὶ μόνης τῆς ἐν ταῖς λεκτικαῖς διαμέσεσι θεωρουμένης ἀληθείας ἐν τούτοις ὁ λόγος.¹⁰

Τοσαῦτα μὲν οὖν περὶ τῆς ὅλης τῶν λεγμάτων ἐννοίας ἔχομεν γράψειν. Ἀνωθεν δὲ πάλιν τοῖς διὰ τοῦ ἥρτου λεγομένοις παρακολουθοῦντες καὶ ἐφιστάνοντες τοῖς ἐπιστάσεως ἀξίοις λέγομεν πρῶτον μὲν ὡς οὕτε ἀπὸ τῶν πραγμάτων οὕτε ἀπὸ τῶν νοημάτων ἤρξατο τῆς περὶ τούτων διδασκαλίας, ἀλλ᾽ ἀπὸ τῶν φωνῶν, ὡς προκείμενον τούτῳ ἔχοντι ἐν τῇδε τῇ πραγματείᾳ τὸ ἐπισκέψαθαι τὰς κατὰ τὸν ἀποφαντικὸν λόγον κατηγορικὰς φωνάς, ἐπειτα διτὶ οὐκ εἰπεν 'εἰσὶ μὲν οὖν αἱ φωναὶ τῶν ἐν τῇ 10 ψυχῇ παιθημάτων, τοῦτ' ἔστι τῶν νοημάτων, σύμβολα', ἀλλὰ τὰ ἐν τῇ 20 φωνῇ, συνεχῇ ποιῶν τὴν ὅλην περὶ ὄντων καὶ ῥῆμάτων διδασκαλίαν· εἰπὼν γάρ ἐξ ἀρχῆς διτὶ δεῖ θέσθαι τί ὄνομα καὶ τί ῥῆμα, ἐπεὶ ταῦτα τε καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν συγκείμενος λόγος τριχῶς θεωρεῖται, ἢ ἐν τῇ ψυχῇ κατὰ τὰ ἀπλὰ νοήματα καὶ τὸν ἐνδιαίθετον καλούμενον λόγον ἢ ἐν αὐτῷ 25 τῷ ἐκφωνεῖσθαι ἢ ἐν τῷ γράφεσθαι (λέγομεν γάρ καὶ τῶν τριχραμμάτων τὸ μὲν εἶναι ὄνομα τὸ δὲ ῥῆμα τὸ δὲ λόγον), ἐπεὶ τοίνυν τριχῶς, διπερ ἐλέγομεν, θεωρεῖται | τὰ ὄνόματα καὶ τὰ ῥήματα, ἀ τέφη δεῖ θέσθαι ἢ 19^ν ἐν τῷ νοεῖσθαι ἢ ἐν τῷ λέγεσθαι ἢ ἐν τῷ γράφεσθαι, διὰ τοῦτο οὕτως εἴπε τὰ ἐν τῇ φωνῇ σύμβολα εἶναι τῶν ἐν τῇ ψυχῇ νοημάτων, ἀ παθή- 20 ματα αὐτῆς εἰνάκι φησι· διὰ τὴν εἰρημένην κατ' ἀρχὰς αἰτίαν, καὶ τὰ γρα- 5 φύμενα τῶν ἐν τῇ φωνῇ σύμβολα εἶναι πάλιν. ἢ οὖν τούτου χάριν οὗτον προήγαγε τὸν λόγον τὰ ἐν τῇ φωνῇ εἰπών, ἢ μᾶλλον τοῦ ἐνδεί- 15 ξασθαι ὡς ἀλλο ἐστὶ φωνὴν εἰπεῖν καὶ ἀλλο ὄνομα ἢ ῥῆμα, καὶ ὡς τὸ σύμβολον εἶναι καὶ ὅλως τὸ θέσει οὐ τῇ φωνῇ ἀπλῶς προσήκει, ἀλλὰ 10 τοῦτον προκειμένοις χαρακτῆρας καὶ τὰ σχήματα τὸ εἶναι 25 ἔχοντα· ὅταν γάρ τὰ ἔνδια τοίως ἢ τοίως συντεθῆ, τότε λέγομεν γεγονέναι 20 θύραν ἢ θρόνον, ἀλλως δὲ οὐ. καὶ διτὸν ὁ χρυσὸς τοιούσδε δέεγιται τύπους, τότε γίνεται νόμισμα), τὸν αὐτὸν καὶ ἐνταῦθα τρόπον οὐχ ἀπλῶς φωναὶ τὰ ὄνόματα καὶ τὰ ῥήματα, ἀλλὰ τοιῶσδε μορφωθεῖσαι καὶ διαπλασθεῖσαι

2 διαλεκτικαῖς ΑΜ 3 οὖν ομ. Α 6 νοημ.] γραμμάτων FGa 7 τῇδε]
 δὲ G 8 κατὰ] περὶ F 10 τὰ μὲν ἐν F 12 διτὶ ομ. a 14 λόγον
 καὶ colloc. M 15 καὶ ομ. G 16 τὸν δὲ λόγον Ma 16. 17 θεωρ. διπερ
 ἐλέγ. colloc. G 17. 18 ἢ ἐν τῷ νοεῖσθαι ομ. G 20 εἰρημ.] p. 5, 30 sq.
 21 οὖν ομ. ΑΜ (γράφεται ἢ οὐ τούτου in mrg. A) ante τούτου add. οὐ G²
 22 προήγαγε τὸν λόγον οὕτω προήγαγε (prius προήγαγε m.² del.) G προσήγαγε F
 μᾶλλον] ἀλλὰ A 23 φωνὴ Ma 24 τὸ ομ. FG 25 ἡμῶν F 27 οὐκ—γένεται
 (29) ομ. G 28 ἔνδια εἰναι coll. A 30 ἐπιθέντας M 31 λέγομεν a γενέσθαι M
 32 θρόνον ἢ θύραν G ὁ ομ. M τοίους AF 34 καὶ τὰ δινόμ. Fa
 καὶ τὰ ῥήματα ομ. Α

νῦπο τῆς λεκτικῆς φαντασίας καὶ σύμβολα νομισθεῖσαι τῶν ἐν τῇ ψυχῇ 25
διανοημάτων. οὗτοι δὲ ἀν τις ὁ λέγομεν ἐναργῶς. οὗτι φύσει μὲν αἱ φωναῖ,
τὰ δὲ ὄντα καὶ τὰ ῥήματα κατὰ συνήθειν. ἐπὶ τῶν ἐν γενετῆς κωφῶν· |
ὅρωνται γάρ οὐτοὶ φωνάς μὲν ἀνάρθρους τινὰς ἀφέντες, οὐ μὴν ὄντασιν 20^τ
5 ἡ ῥήματι κεχρημένοι. ταῦτα οὖν παριστὰς εἰπε ‘τὰ ἐν τῇ
φωνῇ. δ ταῦτὸν ἔστι τῷ τὰ ὄντα καὶ τὰ ῥήματα. φωναῖ οὖτα οὐχ 5
ἀπλῶς ὅλλα τοισθες ἔχουσαι καὶ μορφωθεῖσαι, καθό καὶ εἰσὶ σημαντικαὶ
τῶν νοημάτων. θέσει εἰσὶ καὶ διὰ τοῦτο σύμβολα ἀν λέγοντα τῶν ἐν τῇ
ψυχῇ παθημάτων.’

10   'Αλλὰ τὸ ἐφεξῆς τί ποτε βούλεται τὸ μὴ εἰρῆσθαι τὰ στοιχεῖα σύμ-
βολα εἶναι τῶν ἐν τῇ φωνῇ μήτε τὰ γράμματα. ἀλλὰ τὰ γραφόμενα; 10
λέγομεν οὖν οὗτι τριγῶς. οὐπερ εὑρηται, τῶν ὄντων καὶ τῶν ῥημάτων
λεγομένων, τῶν νοημάτων τῶν ἐκφωνουμένων τῶν γραφημάτων, τά τε
ἐκφωνουμένα σύμβολα εἶναι τίθεται τῶν νοημάτων καὶ τὰ γραφόμενα
15 τῶν ἐκφωνουμένων. καὶ οὕτω μέν, εἴ τις ὡς περὶ τῶν ὄντων καὶ τῶν 15
ῥημάτων ἐκδέχοιτο τὸ λεγόμενον· εἰ δὲ ἐπὶ πᾶσαν ἀπλῶς λέξιν ἐκτείνε-
σθαι τὴν θεωρίαν ἀξιοῖ. ῥητέον οὗτι γράμματα καὶ στοιχεῖον λέγεται μὲν
καὶ ὁ γραφόμενος ἐκάστου τῶν στοιχείων τύπος. λέγεται δὲ καὶ ἡ ἐκφώνη-
σις, καθ' ἧν ἔκαστον φθειρόμενα. καὶ λέγεται μὲν ἐπ' ἀμφοτέρων ἑκά- 20
20 τερον τῶν ὄντων ῥημάτων. ἀλλὰ τὸ μὲν τοῦ γράμματος οὐνομα προηγουμένων
τὸν διὰ ἕξεως ἀποτελούμενον γραμμήρα σημαίνει, τὸ δὲ τοῦ στοιχείου
τὴν ἐκφώνησιν, “διὰ τὸ ἔχειν στοιχόν τινα καὶ τάξιν” φησὶν ὁ Διονύσιος.
ἀλλὰ ἡ μὲν ἐκφώνησις οὐκ ἀν λέγοντο σύμβολον εἶναι τοῦ ὄντων, ἀλλὰ 25
μέρος, ὃ μὲν τοι γραμμήρα διὰ τὸ τῆς αὐτῆς ἐκφωνήσεως ἄλλος ἐπι-
25 νοεῖσθαι καὶ ὅλος εἰκότως ἀν εἶναι σύμβολον λέγοντο. διὰ τοῦτο οὕτω
οὔτε στοιχεῖα εἰπεν | οὔτε γράμματα, ἐπειδὴ τῶν ὄντων τούτων ἑκά- 20^τ
τερον φύσεται καὶ ἐπὶ τῆς ἐκφωνήσεως. τὸ μὲν κυριώτερον τὸ τοῦ στοι-
χείου, τὸ δὲ κοινότερον τὸ τοῦ γράμματος, ἀλλὰ τὰ γραφόμενα, ἵνα φανε-
ρώτερον ἦ τὸ λεγόμενον τοὺς τύπους τῶν στοιχείων σημαῖνον.

30   Εἶτα τὸν αἰτιαν ἔξῆς ἐπιφέρει τοῦ σύμβολα εἰρῆσθαι τάς τε φωνάς
τῶν νοημάτων καὶ τὰ γράμματα τῶν φωνῶν, καὶ θέσει εἶναι ἄμφω, τάς
τε φωνάς καὶ τὰ γράμματα, τοῦτο δέ ἔστι τὸ μηδέτερα αὐτῶν παρὰ
πᾶσιν εἶναι τὰ αὐτά· φησὶ γάρ καὶ ὥσπερ οὐδὲ γράμματα πᾶσι τὰ 10
αὐτά, οὐδὲ φωναῖ αἱ αὐταί. καὶ δῆμα διὰ τούτου ὅγλον ἐποίησεν
35 οὗτοι διὰ τὴν γρείαν τῶν φωνῶν καὶ τὰ γράμματα μνήμης ἡξίωσεν, ὡς

I νομισθ.] λογισθεῖσαι Fa 3 τὸ δὲ ὄντα καὶ τὸ ῥῆμα A 4 ante γάρ add. μὲν G
ἐνάρθρους Ma 5 ἡ καὶ ῥῆμα. Ma εἰπε τις α 6 φωνάς (alt. I.) G 10 ἡρῆσθαι
A: αἱρεῖσθαι M 12 οὖν om. F εὑρηται] p. 22, 12 sq. καὶ τῶν ὄντων. Ma 19 ἔκαστον
14 ἐκφωνήματα F 16 λέξιν] τάξιν F 17 γράμματα καὶ στοιχεῖα Ma 23 ὁ Διονύσιος]
τῶν στοιχείων A 21 διὰ ἕξεως G: διὰ ἕξεως M: δι' αὐτήσεως α 24 25 ἄλλως
ef. Anecd. Gr. (ed. Bekker) II p. 630, 32 24 ἐπὶ τῆς Fa αὐτῆς om. A 24, 25 ἄλλως
(utrobiique) FGA 27 τὸ (ante τοῦ στοιχ.) om. AM 28 τὸ (ante τοῦ γρ.) om. M
29 σημαντικαὶ A 33 παρὰ πᾶσι (alt. I.) a 34 οὕτως οὐδὲ AFG²Ma 35 καὶ om. A

προφανέστερον ἔγουντα τὸ θέσει καὶ δηλοῦντα ἡμῖν ὅπως καὶ αἱ φωναὶ κατὰ τὴν πρὸς αὐτὰ διμοιότητα λέγοιντο ἀν εἶναι σύμβολα τῶν νοημάτων, 15 ὡς ταῦτα τῶν φυνῶν. τοῦτῳ δὲ προστίθησι τὸ περὶ τῶν νοημάτων καὶ τῶν πραγμάτων, διει τούτων ἐκάτερον φύει διὰ τὸ τὸ αὐτὸν εἶναι παρὰ πᾶσι· 5 λέγει γάρ ὃν μέντοι ταῦτα σημεῖα πρώτως, ταῦτα λέγων τὰ ἐν τῇ 20 φωνῇ. τοῦτ' ἔστι τά τε ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα, ὃν οὖν πρώτως ταῦτα σημεῖά ἔστι (λέγει δὲ τῶν νοημάτων σημαίνεται γάρ ὑπ' αὐτῶν καὶ τὰ πράγματα, οὐ μέντοι προτεχῆς, ἀλλὰ διὰ μέσων τῶν νοημάτων, τὰ μέντοι νοῆματα οὐκέτι δι' ἄλλων μέσων σημαίνεται. ἀλλὰ πρώτως καὶ πρωτεχῆς), 25 10 ὃν τούτου πρώτως σημεῖά ἔστι τὰ ἐν τῇ φωνῇ, τοῦτ' ἔστι σημαντικὰ ὡς σύμβολα ὄντα. ταῦτα νοῆματα ἔστι παθήματα ὄντα τῆς ψυχῆς καὶ ὄντα παρὰ πᾶσι τὰ αὐτά. διὸ καὶ φύει. τὸ οὖν ΤΑΥΤΑ ἐν τῷ ταῦτά πᾶσι 21τ παθήματα τῆς ψυχῆς δεὗτόνως ἀναγνωστέον. καὶ ὃν ταῦτα, φησί, διμοιώματα (ταῦτα δὲ λέγει τὰ παθήματα τῆς ψυχῆς), ὃν οὖν τὰ παθήματα τῆς ψυχῆς διμοιώματά ἔστι (τίνων δέ ἔστιν διμοιώματα; η̄ δηλούντι 5 τῶν πραγμάτων). ταῦτα πράγματά ἔστι φησί, παρὰ πᾶσιν ὄντα τὰ αὐτά. διὸ καὶ ἐνταῦθα τὸ ΤΑΥΤΑ ἐν τῷ πράγματα τῷδη ταῦτά δεὗτόνως ἀναγνωστέον. καὶ οὐ προπερισπωμένως, ὥσπερ Ἐρμῆνος, ἵνα τελείᾳ φαίνηται 10 τοῦ Ἀριστοτέλους η̄ διδασκαλία τά τε γράμματα καὶ τὰς φωνάς ἀπὸ τοῦ 20 μὴ παρὰ πᾶσιν εἶναι τὰ αὐτὰ θέσει εἶναι κατατκενάζουσα, καὶ τὰ νοῆματα καὶ τὰ πράγματα φύει ἀπὸ τοῦ τὰ αὐτὰ εἶναι παρὰ πᾶσιν.

'Ἄλλ' ἐπειδὴ ταῦτα διγέρωται, προσθετέον ἔξῆς τοῖς βουλομένοις 15 ἀνάγειν ἔαυτοὺς ἐπὶ τὴν τῶν ὄντων θεωρίαν καὶ τὰς ἐξηρημένας τούτων περὶ ὃν ὁ λόγος αἰτίας σκοπεῖν, διει τοιῶν ὄντων ὑπὲρ τὰς φυσικὰς οὐσίας 25 τῶν ἀρχικῶν διακόσμων, τοῦ τε θείου καὶ τοῦ νοεροῦ καὶ πρὸς τούτους ἔτι τοῦ ψυχικοῦ. τὰ μὲν πράγματα θεόθεν παράγεται φαμεν, ἀπὸ δὲ 20 τῶν νόσων διφίσταθαι τὰ νοῆματα, καὶ ὑπὸ τῶν ψυχῶν τῶν κατὰ τὸ λογικὸν χαρακτηρίζομένων καὶ παντὸς σώματος χωριστὴν οὐσίαν ἔχοντων ἀποτελεῖσθαι τὰς φωνάς· νῦν γάρ ὁ λόγος ημῖν οὐ περὶ τῆς τυχούσης 30 φωνῆς, ἀλλὰ περὶ τῆς σημαίνουσῆς τὰ πράγματα διὰ μέσων τῶν νοημάτων 25 τῶν κατά τινα συνθήκην καὶ διμοιρίαν αὐτῆς τε σημαίνεσθαι διὰ γραμμάτων δυναμένης, ταῦτον δὲ εἰπεῖν, τῆς ἐνάρθρου καὶ ἀνθρωπίνης καὶ διαλέκτου καλουμένης, ἦν οἱ ἴατροὶ κατὰ τὰ ὅργανα καλῶς διορίζοντες 21ν

1 τὸ om. FG	3 ταῦτα] τὰ ΑΜ	τούτω M: τοῦτο AFGa	4 ἐκά-
τερα A ¹	τὰ om. a	5 σημ. ταῦτα (num. superscr. corr.) G	πρῶτον A
6 πρώτων Α	ταῦτα πρ. colloc. G	9 διανοήματα F	διὰ μέσων ἄλλων α
πρῶτα AFM: καὶ πρῶτα G	10 πρώτων A: πρῶτον a		σημεῖον a
11 πάθη ΑΜ	ὄντα (ante τῆς ψυχ.) om. G	καὶ ὄντα —ψυχῆς (13) om. G	12 τὸ
μὲν οὖν a	13 παθήμ. ὄντα a	φησίν ἔστιν M	14. 15 ταῦτα δὲ —
διμοιώματα om. F	14 δὲ om. G	τὰ (alt.)] ταῦτα G ²	15 τῆς ψυχῆς iter. G
16 ὄντα παρὰ π. colloc. a	17 τὸ om. F	18 καὶ om. F	φαίνε-
ται F	22 διγέρωται πως a	παραθετέον a	ται 23 τούτων] αἰτίας G ¹
27 ὑπὸ] ἀπὸ FGMa	ψυχικῶν Ma	28 χωρὶς τὴν F	29 ημῖν ὁ λόγος a

ἀπὸ τῆς ἀπλῶς λεγομένης φωνῆς ἄλλα μὲν εἰναι τὰ φωνητικὰ τῶν ὄργανων φασίν, ὥσπερ πιεύμανα καὶ τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν, ὃν ὁ μὲν τὴν ὅλην χρηγῇ τῆς φωνῆς οὐ δὲ πρὸς τὴν οἶνον διαιρόφωσιν αὐτῆς τὴν οὐ κατὰ τὸ βαρόν καὶ οὖτε καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις συμβάλλεται, ἄλλα δὲ τὰ χρήσιμα πρὸς τὴν διαλεκτὸν, καθάπερ γλωτταν καὶ ὑπεριόναν καὶ γείκην καὶ οὐδόντας, ἢ διαιφερόντως τῇ ὄρμῃ τῆς λογικῆς ψυχῆς ὑπηρετούμενα 10 τὴν ὡς ἀπὸ ζῷου ἀπλῶς προτείμενην βαρεῖαν η̄ οὗταν φωνὴν ὑπεριόναν τινὰ ὅλην διαιφοροφούσιν εἰς γραμμάτων καὶ συλλαβῶν καὶ ὅλως διαλέκτου γένεσιν, οὐδὲ η̄ καὶ τὸ ἀποφαντικὸν τῶν λόγων ἀνάγεται εἰδος τὸ κατὰ 15 τὴν δὲ η̄ τὴν προσηματείαν προκείμενον. τῶν δέ γε ἀνάρθρων φωνῶν, 20 οὐδούς εἰναι τὰς τῶν ἀλόγων ζῳών φαμέν, εἴ τις ἐπινητοί τὴν αἰτίαν. οὐδέν μὲν 25 ζητεῖ τοὺς προκειμένους ἀναγκαῖον, δηλον δὲ οἵτι προσεχῆς αὐτῶν αἰτιασόμεθα τὰς ἐν αὐτοῖς ἀλόγους ψυχάς. καθ' ἂς τὸ εἰναι εἰλήχασιν· αὐταὶ γάρ ταῖς τῶν προσπιπτόντων αἰτιήσεσί τε καὶ φαντασίαις ἐπόμεναι 30 30 φωνεῖν τε παρακευάζουσι· τὰ ἔχοντα ταύτην τὴν δύναμιν κατὰ τὴν ἑαυτῶν ἔκαστα φύσιν καὶ κινεῖσθαι πάσας δις πεφύκασι κινήσεις κατὰ τὰ ἔκάστοτε αὐτοῖς ὑπάρχοντα πάθη. τὸ μέντοι καὶ ταύτας ὑπολαμβάνειν σημανίνεσθαι διὸ γραμμάτων, δηπερ ηδη τῶν προσπιούμενων εἰναι γραμματάς τικῶν τινες πεπόνθασι, γελοῦν ἀν εἴη· μιμούνται μὲν γάρ οἱ κωμῳδοποιοί 35 τοὺς βατράχους διὰ τοῦ “βρεκεκεκέξ κοᾶξ κοᾶξ” καὶ τοὺς χοίρους διὰ τοῦ “κοῖ κοῖ” καὶ ἄλλα καὶ ἄλλα τῶν δράσων διὸ ἄλλων καὶ ἄλλων ἐγγραμμάτων φωνῶν, οὐ μὴν αὐτὰς ταύτας ήγηέσον εἰναι τὰς ἔκεινων φωνάς, ἐπεὶ καὶ τὸν τῆς θαλάσσης ἀπήγησιν καὶ τῶν τροχιλίων καὶ πολλῶν ἄλλων ἀλόγων τοὺς φύρους ἐνάρθρους εἰναι διαστογήσομεν, διότι 40 40 καὶ τούτων ἔκαστα μιμεῖσθαι τοιμῶσαν τὴν κωμῳδίαν ὄρωμεν. εἰ δέ τινα χρὴ καὶ ἐπὶ τῶν στοιχείων ἀνάλογον ταύταις αἰτίαν θεωρεῖν, ὡς μὲν ποιητικὴν οὐδεμίαν αἰτιασόμεθα πλὴν τῆς μερικῆς ψυχῆς, η̄ η̄ ἐπίνοια διδωσιν αὐτοῖς τὴν γένεσιν, παράδειγμα δὲ αὐτῶν οὐδέν τοιλάντει λέγειν τὴν 45 φυσικὴν αὐτῆς ποιήσιν ὅγκους καὶ διαστήματα περιτιθεῖσαν ἔκάστῳ τῶν δι' αὐτῆς ἀποτελουμένων, καθ' ὃ καὶ τὰ γράμματα τῶν φωνῶν ἐπλεόνασε.

Ιερὶ δὲ τούτων εἰρῆσθαι φησιν ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς, ἐν οἷς τε ἔλεγε 15
“τὰ δὲ πρῶτα νοήματα τί διοίσει τοῦ μὴ φαντάσιατα εἰναι; η̄ οὐδὲ τὰ

1 τὰ τε φων. Ma	5 τὰ supra ser. G ²	τὴν iter. A	6 τὴν μορφὴν ὄρμῃ A
7 τοῦ ζώου A	οὗταν η̄ βαρ. (num. supra ser. corr.) G		9 ἀνάγ. εἰδος τῶν
λ. A	12 μὲν om. F	δέ εἰσιν Fa	αὐτῶν om. A
16 τὰ supra ser. G ²	18 προσπ.] ποιουμένων AM: οἰμένων Fa		19 πεπόνθ.
τινές α	μὲν om. Aa	20 τοῦ A: τὸ FGMa	βρεκεκεκέξ F:
βρεκεκεκέξ G (cf. Aristoph. Ran. 209)		21 τοῦ AF: τὸ GMA	κοῖ κοῖ]
Aristoph. Acharn. 780	καὶ (ante prius ἄλλα) suppl. G ²		καὶ ἄλλα
(alterum) om. AMA	διὰ τῶν ὄρ. (sed διὰ del.) F		22 ἐγραμ. A
ἥτητ.] οἰκέτων Aa	23 ἐπειδὴ F	τροχιλῶν in mrg. A: τροχιλῶν AM: τροχῶν Fa:	
τροχιλῶν G (cf. Plat. Rei publ. III p. 397 A)		24 ἀνάρθρους a	29 αὐτῆς A:
αὐτὴν FMa: ἀντῶν G	προτιθ. G ¹	30 τὰ om. A	31 ἐν τοῖς Περὶ
ψυχῆς] Γ 8 p. 432 a 12	οἰσπερ (τε om.) M	32 τὴν Arist.	η̄ om. AM

ἄλλα φαντάσματα, ἀλλ᾽ οὐκ ἄνευ φαντασμάτων” καὶ ἐν οἷς ἡξέου τὴν φαντασίαν παθητικὸν νοῦν ὀνομάζειν.

p. 16a9 “Εστι δὲ ὁσπερ ἐν τῇ ψυχῇ ὅτε μὲν νόημα ἄνευ τοῦ ἀληθεύειν ἢ ψεύδεσθαι ὅτε δὲ ἥδη ὡς ἀνάγκη τούτων ὑπάρχειν 20 5 θάτερον, οὗτο καὶ ἐν τῇ φωνῇ· περὶ γάρ σύνθεσιν καὶ διαιρέσιν ἔστι τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος· τὰ μὲν οὖν δηματα αὐτὰ καὶ τὰ ῥήματα ἔσικε τῷ ἄνευ συνθέσεως καὶ διαιρέσεως νοῆματι, οἷον τὸ ἄνθρωπος ἢ τὸ λευκόν, ὅταν μὴ προστεθῇ τι οὔτε γάρ 25 ψεῦδος οὔτε ἀληθὲς πω. σημεῖον δὲ ἔστι τοῦδε· καὶ γάρ ὁ 10 τραγέλαφος σημαίνει μέν τι, οὕπω δὲ ἀληθὲς ἢ ψεῦδος, ἀν μὴ τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι προστεθῆ, ἢ | ἀπλῶς ἢ κατὰ χρόνον. 22v

Τὸ γρήσιμον τῶν ῥηθέντων πρὸς τὴν πρόθεσιν τῆς προκειμένης πραγματείας διὰ τούτων παραδίδωσιν ὁ φιλόσοφος· λέγει γάρ διτὶ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος θεωρεῖται μὲν ἐν τε τοῖς νοῆμασι καὶ τοῖς 15 ἐν τῇ φωνῇ, οὐ μέντοι τοῖς ἀπλοῖς, ἀλλὰ τοῖς συνθέτοις. καὶ ἅμα τὴν ἀναλογίαν ήμᾶς διδάσκει τῶν φωνῶν πρὸς τὰ νοῆματα, τοῖς μὲν ἀπλοῖς νοῆμασιν ἐσικέναι λέγων τὰ δηματα καὶ τὰ ῥήματα καὶ περὶ μηδέτερα τούτων μήτε ἀληθείαν θεωρεῖσθαι μήτε ψεῦδος, τοῖς δὲ σύν- 20 θεσιν ἢ διαιρέσιν ἐπιδεχομένοις νοῆμασι τὸν ἐκ τῶν δημάτων καὶ 20 τῶν ῥημάτων ἢ ὡς συντιθεμένων ἢ ὡς διαιρουμένων συμπεφορημένην λόγον, ἣν ἔκατέρῳ ἀνάγκη τούτων θάτερον ὑπάρχειν, ἢ τὸ ἀληθὲς ἢ τὸ ψεῦδος. 15

Οτι μὲν οὖν τῶν ἀπλῶν νοημάτων οὐδὲν οὔτε ἀληθείας οὔτε ψεύ- 25 δους ἔστι δεκτικόν, ἐκ τῆς ἐπαγγῆς φανερόν· ὁ γάρ προχειριζόμενος ἐν 25 ἔκαυτῷ τὸ περὶ τοῦ Σωκράτους νόημα οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψεῦδος οὐδὲν ἐνόργεν, ἐὰν μὴ προστεθῇ αὐτῷ τὸ βαδίζειν ἢ ἀνατινάσκειν ἢ εἶναι· 20 τότε γάρ ἂν μὲν τύχῃ τὸ πρᾶγμα οὗτος ἔχον, ὡς ἡ ἐπίνοια δοξάζει, ἀληθὲς ἔσται τὸ νόημα, εἰ δέ τοῦ πράγματος ἀλλως ἔχοντος τὸ ἀντικεί- μενον ἢ ψυχὴ δοξάζει καὶ μὴ βαδίζοντος φέρε τοῦ Σωκράτους ήμεις ἐπι- 30 νοοῦμεν αὐτὸν βαδίζοντα, ψεύδεσθαι ἀνάγκη. δημοίως δὲ τούτοις δῆλον 25 διτὶ καὶ τὰ κατὰ τὴν φωνὴν ἔχει· ὁ γάρ τὸ ὄνομα τοῦ Σωκράτους μυριάκις φιλοτέλειαν οὐδὲν οὔτε ἀληθὲς οὔτε ψεῦδος εἶπεν, οὐδὲ ὁ τὸ ‘βαδίζει’ ῥῆμα καθ’ ἑαυτὸν λέγων· ὁ μέντοι συντιθεῖς ἀμφω καὶ λέγων | ‘Σωκράτης 25· βαδίζει’ ἢ ἀληθὲς εἶπεν ἢ ψεῦδος. καὶ ὁ ἀναιρῶν μέντοι τὸ βαδίζειν

3 νοῆματα M	ἄνευ — χρόνον (11) om. M	4. 11 ὅτε δὲ — χρόνον om. G
4 δὲ om. A	5. 11 περὶ — χρόνον om. a	6 τὸ ψεῦδος καὶ τὸ ἀλ. Fb (cf. p. 27,6)
7 τὰ om. A	καὶ διαιρ.] ἢ διαιρ. A	8 λευκός A
13 παραδ. ήμεν a	14 νοῆμ.] δηματι G	17 λέγον F
θεωρ. μήτ’ ἀλήθ. a	21 ὑπάρχει A	18 μηδέτερον FG
om. a	22 αὐτῶ suppl. G ²	23 καὶ διτὶ a
28 ἔστι F	29 δοξάζει F	23 τὸ ἀναγ. FMA
om. F	30 βαδ. ἐπινοοῦμεν (αὐτὸν om.) M	27 ἢ suppl. G ²
32 βαδίζειν AMA	33 συντεθεῖς a	31 τὰ

ἀπὸ τοῦ Σωκράτους (ἢν διαίρεσιν αὐτὸς διαιρέσιν ἐκάλεσσεν ὡς γιορίζουσαν τὸ κατηγορούμενον ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου διὰ τοῦ ἀργητικοῦ μορίου ἢ διαιρετικοῦ τυποῦ ὥργάνου γρείαν ἐν τῷ λόγῳ ποιῶντος) καὶ λέγων: Σωκράτης οὐδὲ βαδίζει¹ λόγου πᾶλιν εἰπεν διλήμματα² η̄ φεύδοντος δεκτικόν.
 5 διόπερ δὲ Ἀριστοτέλης οὗτος εἰπε περὶ γάρ σύνθεσιν καὶ διαίρεσιν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, σύνθεσιν μὲν καλῶν τὴν κατάφασιν διαιρέσιν δὲ τὴν σπόφασιν, εἴτε ἐν ψυχικαῖς ἐπινοίαις εἴτε ἐν προφορικῆς λόγοις θεωροῦντο. η̄ μὲν οὖν διλήμματα καὶ τὸ φεῦδος πάντως περὶ σύνθεσιν η̄ διαιρέσιν, οὐδὲ μέντοι πᾶσα σύνθεσις η̄ διαιρέσις θατέρου τούτου 10 ἔστι δεκτική· καὶ γάρ ὁ εὐγόμενος η̄ ἀλλω τινὶ λόγῳ παρὰ τὸν ἀποφαν- 15 τικὸν γράμματος συντίθησιν δινόματά τε καὶ ἥρματα, μηδὲν μῆτε ἀληθὲς μῆτε φεῦδος λέγων· ἀλλὰ δεῖ τὴν σύνθεσιν η̄ τὴν διαιρέσιν ὑπαρκτικὴν εἶναι, τοῦτ' ἔστι δηλωτικὴν τοῦ ἀλλοῦ ἀλλω ὑπάρχειν η̄ μὴ ὑπάρχειν, διόπερ περὶ μόνον τὸν ἀποφαντικὸν λόγον θεωρεῖται. οὐδὲ μὴν οὐδὲ κατὰ 20 τὸν ἀποφαντικὸν λόγον η̄ τυχοῦσα τῶν δινόματων πρὸς τὰ ἥρματα συμπλοκὴ τέλειον ποιήσει λόγον, τοῦτ' ἔστιν ἀληθῆ η̄ φεῦδη· ἀμέλει αἱ τοῦ δινόματος πτώσεις τῷ ἔστι συμπλεκόμεναι οὐδὲν οὔτε ἀληθὲς οὔτε φεῦδος στηματίουσιν, ἀλλ' η̄ τοῦ ἔστι συμπλοκὴ πρὸς τὰ κατὰ τὴν εὐθεῖαν³ λεγόμενα δινόματα, η̄ ἐν ταῖς πλαισίαις η̄ πρὸς τῷ κατηγορούμενῷ συμφό- 25 20 ρησις τῶν ἀρκούντων πρὸς γένεσιν αὐτοτελοῦς λόγου, ὡς διαν εἰπω- μεν | ‘Σωκράτους ἔστι τὸ βιβλίον’. δῆλον οὖν διὰ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ 23⁴ φεῦδος περὶ μόνον τὸν ἀποφαντικὸν θεωρηθῆσεται λόγον καὶ τὰ τούτου εἰδῆ, τὴν τε κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν. ὑπὲρ δὲ πρόκειται νῦν αὐτῷ πραγματεύσασθαι. ὕστε μάλιστα κατορθοῖ η̄ τοῦ Ἀφροδίτιεως ἐξήγησις⁵ 25 25 πρὸς τοῦτο λέγουσα τείνειν τὴν παραδοθεῖσαν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν νοημάτων καὶ τῶν φωνῶν θεωρίαν. ταῦτα μὲν οὖν ταύτη.

Δεῖ δὲ ἐφιστάνειν διὰ μὴ πᾶσαν ἀληθειαν ὁ φιλόσοφος περὶ σύνθεσιν⁶ εἴχειν η̄ διαιρέσιν ἀποφαίνεται (πολὺ γάρ δὲ εἴη σύνθεσις η̄ διαιρέσις ἐπὶ 10 τῆς νοητῆς παρὰ Πλάτωνι καὶ αὐτῷ μέντοι τῷ Ἀριστοτέλει λεγομένης 30 ἀληθείας τῆς κατὰ τὴν ὑπάρξιν τῶν ὄντων ὄντων ἀπλουστάτων ὄντων θεωρουμένης η̄ τῆς κατὰ τὴν νοερὸν αὐτῶν ἀντιληψιν ὑφισταμένης πάσης⁷ 15 τε πρὸς τὸ φεῦδος ἀντιθέσεως ἐξηγημένης, ὑπὲρ η̄ς καὶ αὐτὸς ἐν τε τῇ Θεολογικῇ διείλεκται πραγματείᾳ καὶ ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τῶν Περὶ ψυχῆς;),
 ἀλλὰ τὴν ἐν ταῖς λεκτικαῖς ὑφισταμένην κινήσεσιν, η̄τις δέδεικται τῶν

1 αὐτὸς διαιρέσιν ομ. F   5 γάρ ομ. a   5. 6 διαιρέσιν ἔστι τὸ ψ. καὶ τὸ ἀλ. b
 7 εἴτε — εἴτε] οὔτε — οὔτε F   προφορητικοῖς AM   8 πάντως supppl. G²   9 η̄
 (prius)] καὶ AM   10 παρὰ ομ. A   14 θεωρ. λόγ. collae. FMa   15. 16 η̄
 τυχοῦσα — λόγον ομ. F   16 τὸν λόγον a   17 ἔσται Α   συμπλ. συμπληρού-
 μενα M   οὐδὲν ομ. F   19 τὸ κατηγορούμενω (ex—ρούμενον corr.) F   20 διαν
 ἀν F   22 λόγον θεωρεῖται a   24 πραγματεύσασθαι Α   29 τοῖς νοητοῖς a
 30 ὄντων prius ομ. Fa: alterum ομ. G   31 τῆς ομ. G   32. 33 ἐν τε τῇ
 Θεολογικῇ] Metaph. Λ 9 p. 1074b 15 sq.   33 ἐν τῷ τρίτῳ βιβλ. τῶν Π. ψ.] Γ 6
 p. 430a 26 sq.   34 κίνησιν Ma   δέδεικται] p. 2, 23

λεκτῶν πάντων περὶ μόνον τὸν ἀποφαντικὸν λόγον ὑφίσταται διναμένη. 20 τούτῳ τε οὖν ἐπιστῆσαι γρὴ καὶ ὅτι τὰ δύναματα αὐτά. τοῦτ' ἔστι καὶ ἔαυτά, καὶ τὰ ὥρματα εἰπών τοῖς ἀπλοῖς ἐποκέναι νοήμασι, παραδείγματα τούτων παραθίσθαι βουλγήθεις ἐπήγαγεν οἶον ὃ ἄνθρωπος ἦ τὴ λευκόν. 5 ὅταν μὴ προστεθῇ τι, ὡς μὲν δύναμα τὸ ἄνθρωπος λαβὼν ὡς δὲ 25 ὥρμα τὸ λευκόν, καίτοι οὐδὲν ἡττῶν τοῦ ἄνθρωπος δύναμα εἰναι δικοῦν, οὐχὶ κατὰ τὸν εἰωθότα λέγεσθαι περὶ τῶν ὥρμάτων διαρισμὸν συναριθμῆσαι τὸ λευκὸν τοῖς | ὥρμασιν ἀξιώσας, ἀλλὰ κατὰ τὸν πᾶσαν φωνὴν κατηγορού. 24· μενον ὅρον ἐν προτάσει ποιοῦσαν ὥρμα καλεῖσθαι διατατόμενον· περὶ οὐ 10 σαφέστερον ἐροῦμεν ἐξηγούμενοι τὸν περὶ τοῦ ὥρματος λόγον.

Εἰ δέ τις ἀποροὶ πῶς ὃ Ἀριστοτέλης εἰπεις μηδὲν μῆτε τῶν δύναμά- 5 των μῆτε τῶν ὥρμάτων ἀληθείας ἦ ψεύδους ὑπάρχειν δεκτικόν, καίτοι σαφέστατα τῶν τοῦ πρώτου παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένου προσώπου ὥρμάτων πάντων ἦ ἀλήθειαν ἦ ψεῦδος δηλούντων, ὡς ὅταν εἴπων ‘περιπατῶ’, 10 15 καὶ τῶν τοῦ δευτέρου ὡς τοῦ περιπατεῖς, καὶ τῶν τοῦ τρίτου, δσα ἐπί τινος ὠρισμένου λέγεται. ὡς τὸ οὗ ἦ βροντᾶς ἢ ἀστράπτει, ὥρτέσον ὅτι οὐ τὰ ὥρματα αὐτὰ καθ' ἔαυτά ἔστι τὰ τὴν ἀλήθειαν ἦ τὴ ψεῦδος σημαίνοντα, ἀλλ' ἡ τῶν τοιούτων ὥρμάτων πρὸς τὰ δύναματα τῶν προσώπων. ἐπ' ὧν 15 λέγονται, συμπλοκή· καὶ γάρ εἰ μὴ κατ' ἐνέργειαν ἔκεινα λέγονται, ἀλλὰ 20 προσυπακούονταί γε τοῖς μὲν τοῦ πρώτου προσώπου τὸ ἔγω, τοῖς δὲ τοῦ δευτέρου τὸ σύ, τοῖς δὲ τοῦ τρίτου τοῖς ἐπί τινος ὠρισμένου λεγομένοις αὐτὸ ἔκεινο τὸ ὠρισμένον, καθ' οὐ λέγονται, ὡς ἐπὶ τοῦ οὗ βροντᾶς τὸ ὃ 25 Ζεύς, ὅστε καὶ ἐνταῦθα ὃ ὅλος λόγος ἔστιν ὃ ἐκ τοῦ ὥρματος καὶ τοῦ προσυπακούομένου αὐτῷ δυνάματος ὃ τὴν ἀλήθειαν ἦ τὸ ψεῦδος δεγχόμενος, 25· ‘ἔγω περιπατῶ’ ‘σὺ περιπατεῖς’ ‘ὁ Ζεὺς οὗ’ καὶ διὰ τοῦτο δσα τῶν τοῦ τρίτου προσώπου ἐπὶ μηδὲν λέγεται ὠρισμένου, οὐδὲν οὔτε ψεῦδος οὔτε 30 ἀληθῆς σημαίνει ὡς τὸ περιπατεῖ· μὴ γάρ οὕτος ὅλοι περὶ τίνος λέγεται τὸ περιπατεῖ, οὐδὲν ἀλλαγῆς οὔτε ψεῦδος σημαίνοιτο. ἀλλὰ ταῦτα μὲν φανερά· | τὸ δέ γε ὅταν μὴ προστεθῇ τι σημαίνοι ἀν ὡς 35 24· δέσι πρὸς τὸ γενέσθαι λόγον ἀληθῆς ἦ ψεῦδη προστίθεσθαι ἷ τῷ δυνάματι ὥρμα τὴ δυνάματι δύναμα· οὗτοι γάρ οὐχὶ ἡ τυχοῦσα προσθήκη γινομένη τοῖς δυνάμασιν ἷ τοῖς ὥρμασι τὸν ἀποφαντικὸν ἐργάζεται λόγον, ἐδήλωσε 5 τὸ τραγέλαφος δύναμα παραθέμενος, ἐν ᾧ προστίθεται μὲν τῷ ἔλαφος

1 λεκτῶν] λεκτικῶν α 3 ἐν τοῖς G νοήμ.] ὥρμ. G¹ 4 ὁ] corrigas τὸ (cf. p. 43 v 24 ed. Ven.) 5 ἄνθρ.] ἄνθος F ἀλλέ] τὸ G¹ 6 δύναμα om. G
7 ὡς οὐχὶ F: ως οὐ α 8 τοῖς om. G ἀξιώσεις AMa: ἡξιώσεις F τὸν] τὸ
G²M πᾶσι F 9 ὅρον] δύναμα (G²) ποιοῦσαν om. M 15 τοῦ (alt.)] τὸ Ga
περιπατῶ F καὶ τῶν τοῦ δευτ. — περιπατεῖς iter. F 16 ὠρισμένου ὥρμα-
τος AM 19 post μὴ add. τὰ δύναματα del. A λέγωνται (alt.) A² 19. 20 ἀλλ
ὑπακ. FG 20 δὲ τοῦ (ante δευτ.) suppl. G² 21 τοῦ om. G 22 λέγεται FGa
τὸ (alt.) om. AFGa 23 θολος] ὅρος F post λόγος add. λόγις a 24 ὁ om. G
26 ὠρισμ. λέγεται G 26, 27 οὔτε ἀλ. οὔτε ϕ. (num. corr.) G 28 ἀν om. F
29 γε om. A συμβαίνοι G¹ 33 παραθεῖς G προστέθεται AM

δνόματι τὸ τράγος, εἰ καὶ μὴ ἀπαν, οὐδὲν δὲ ἀληθὲς οὔτε ψεῦδος ἐκ τούτου γε σημαίνεται. καὶ ἡμα δεικτικὸν ἀν εἴη τοῦτο ἀπὸ τοῦ μᾶλλον τοῦ μηδὲν τῶν ἀπλῶν δνόματων ἀληθίες τι ἡ ψεῦδος σημαίνειν· εἰ γὰρ ἂ 10 μᾶλλον εἰκὸς ἐν τοῖς δνόμασι δέχεται τι τούτων μὴ δέχεται (τοιαῦτα 5 δὲ ἔστι τὰ σύνθετα, οὖν τὸ τραγέλαφος, κατ' αὐτὸν τὸ σύνθετα εἰναι τοῖς ὄμοιογυμένως δεικτοῖς οὖσι τούτων λόγοις ἐσοικότα), σηροκῇ γ' ἀν τὰ ἀπλᾶ τῶν δνόματων ἀληθίες τι ἡ ψεῦδος σημαίνοι, μᾶλλον τῶν 15 συνθέτων διεστῶτα τῶν ἀποφαντικῶν λόγων, τῷ οὖν τραγέλαφος δνόματι σημαίνοντι τι ἐν μόνῃ τῇ ἐπινοίᾳ κείμενον νόημα τὸ μὲν μὴ εἶναι 10 προστιθέμενον ἀληθῆ παιήσει λόγον τὸ δὲ εἶναι ψεῦδη, πρὸ τῆς προσθήκης 20 οὐδέτερον τούτων σημαίνοντι.

Τὸ δὲ ἀπλῶς ἡ κατὰ χρόνον τί ποτε βιούλεται; λέγω δὴ δι τὸ μὲν ἀπλῶς σημαίνοι ἀν τὸ ἀριστώς, ἀπλῶς οὕτως εἰπεῖν ‘τραγέλαφος ἦν’ ἡ ‘τραγέλαφος ἔστιν’ ἡ ‘τραγέλαφος ἔσται’, τὸ δὲ κατὰ χρόνον τὸ 15 μετὰ προσθήκης τοῦ χρόνου, καθ' ὃν ἦν ἡ ἔσται, οὖν ‘τραγέλαφος ἦν 25 ἔθες ἡ πέρουσιν ἡ ἔσται αὔριον ἡ εἰς τὸ ἔτης ἔτος’. τὸ μὲν οὖν ἀπλῶς ἡ κατὰ χρόνον τοῦτο ἀν σημαίνοντι.

Προσεκτέον δὲ δι τὰ δνόματα αὐτὰ καὶ τὰ ρήματα εἰπὸν ἐσοικέναι | τῷ ἄνευ συνθέσεως ἡ διαιρέσεως νοήματι οὐδὲν ἔτι ἐπηγαγεν, ὅπερ 25 τὴν ἀκόλουθον περὶ τῶν ἐκ τῶν δνόματων καὶ τῶν ρήμάτων συγκειμένων λόγων ὡς ἐσοικήτων τοῖς μετὰ συνθέσεως ἡ διαιρέσεως νοήμασιν. οὐ μὴν οὐδὲ παντάπασιν αὐτὸν παραλέσοιπεν, ἀλλ' ἐνεδείξατο διὰ τοῦ εἰπεῖν διταν 5 μὴ προστεθῆ τι· τοῦτο γὰρ αὐτόθιν ἔστι δηλωτικὸν τοῦ δι τὰ μετὰ προσθήκης ἀλλήλων λεγόμενα δνόματά τε καὶ ρήματα οὐκέτι τοῖς ἀπλοῖς 25 ἐπίκασι νοήμασιν, ἀλλὰ τοῖς μετὰ συνθέσεως τῶν ἀπλῶν ἡ διαιρέσεως 10 γηνομένοις. ἐπεὶ τούνν τὰ περὶ τούτων ἀνελλιπῶς ἡμῖν ἐξείργασται, μεταβιτάσον ἐφεξῆς ἐπὶ τὴν θεωρίαν τοῦ τε δνόματος καὶ τοῦ ρήματος καὶ τῶν ἄλλων, περὶ ὃν ἐκ προοιμίων ὑπέσχετο ήμας ὁ Ἀριστοτέλης διδάξαι.

p. 16a19 "Ονομα μὲν οὖν ἔστι φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην
30 ἄνευ χρόνου, ἡς μηδὲν μέρος σημαντικόν ἔστι κεχωρισμένον.

"Οτι μὲν εἰκότως προτετίμηται τὸ δνόμα τοῦ ρήματος ἐν τῇ διδα- 20

1 καὶ suppl. G ²	2 τούτου] τοῦ Μ	γε] λεγομένου ΛΜ	2 σημαίν.] συμβα-
νετι a	ἡμα δεικτ.] ἀναδεικτ. F	3 δνόματων suppl. G ²	4 εἰκός om. FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	5 δὲ ex δέχεσθαι corr. F	6 ὄμοιογυ-
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	9 νόημα] δνόμα F	13. 14 εἰπεῖν
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	10 τραγ. ἡ μὴ τραγ. ἔστιν FG	τραγ. ἡ μὴ τραγ. ἔστιν FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	11 τραγέλαφος (ante ἔσται) om. F	11 τραγέλαφος (ante ἔσται) om. F
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	12 τραγέλαφος (ante ἔσται) om. F	12 τραγέλαφος (ante ἔσται) om. F
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	13 τραγέλαφος (ante ἔσται) om. F	13 τραγέλαφος (ante ἔσται) om. F
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	14 τραγέλαφος (ante ἔσται) om. F	14 τραγέλαφος (ante ἔσται) om. F
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	15 ωρισμένου χρόνου	15 ωρισμένου χρόνου
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	16 ωρισμένου χρόνου	16 ωρισμένου χρόνου
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	17 ωρισμένου χρόνου	17 ωρισμένου χρόνου
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	18 ωρισμένου χρόνου	18 ωρισμένου χρόνου
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	19 τοῦ] τὸ F	19 τοῦ] τὸ F
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	20 τοῦ] τὸ F	20 τοῦ] τὸ F
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	21 τοῖς] τῆς FG	21 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	22 τοῖς] τῆς FG	22 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	23 τοῖς] τῆς FG	23 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	24 τοῖς] τῆς FG	24 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	25 τοῖς] τῆς FG	25 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	26 τοῖς] τῆς FG	26 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	27 τοῖς] τῆς FG	27 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	28 τοῖς] τῆς FG	28 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	29 τοῖς] τῆς FG	29 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	30 τοῖς] τῆς FG	30 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	31 τοῖς] τῆς FG	31 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	32 τοῖς] τῆς FG	32 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	33 τοῖς] τῆς FG	33 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	34 τοῖς] τῆς FG	34 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	35 τοῖς] τῆς FG	35 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	36 τοῖς] τῆς FG	36 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	37 τοῖς] τῆς FG	37 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	38 τοῖς] τῆς FG	38 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	39 τοῖς] τῆς FG	39 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	40 τοῖς] τῆς FG	40 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	41 τοῖς] τῆς FG	41 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	42 τοῖς] τῆς FG	42 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	43 τοῖς] τῆς FG	43 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	44 τοῖς] τῆς FG	44 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	45 τοῖς] τῆς FG	45 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	46 τοῖς] τῆς FG	46 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	47 τοῖς] τῆς FG	47 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	48 τοῖς] τῆς FG	48 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	49 τοῖς] τῆς FG	49 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	50 τοῖς] τῆς FG	50 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	51 τοῖς] τῆς FG	51 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	52 τοῖς] τῆς FG	52 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	53 τοῖς] τῆς FG	53 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	54 τοῖς] τῆς FG	54 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	55 τοῖς] τῆς FG	55 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	56 τοῖς] τῆς FG	56 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	57 τοῖς] τῆς FG	57 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	58 τοῖς] τῆς FG	58 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	59 τοῖς] τῆς FG	59 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	60 τοῖς] τῆς FG	60 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	61 τοῖς] τῆς FG	61 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	62 τοῖς] τῆς FG	62 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	63 τοῖς] τῆς FG	63 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	64 τοῖς] τῆς FG	64 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	65 τοῖς] τῆς FG	65 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	66 τοῖς] τῆς FG	66 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	67 τοῖς] τῆς FG	67 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	68 τοῖς] τῆς FG	68 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	69 τοῖς] τῆς FG	69 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	70 τοῖς] τῆς FG	70 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	71 τοῖς] τῆς FG	71 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	72 τοῖς] τῆς FG	72 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	73 τοῖς] τῆς FG	73 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	74 τοῖς] τῆς FG	74 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	75 τοῖς] τῆς FG	75 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	76 τοῖς] τῆς FG	76 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	77 τοῖς] τῆς FG	77 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	78 τοῖς] τῆς FG	78 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	79 τοῖς] τῆς FG	79 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	80 τοῖς] τῆς FG	80 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	81 τοῖς] τῆς FG	81 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	82 τοῖς] τῆς FG	82 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	83 τοῖς] τῆς FG	83 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	84 τοῖς] τῆς FG	84 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	85 τοῖς] τῆς FG	85 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	86 τοῖς] τῆς FG	86 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	87 τοῖς] τῆς FG	87 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	88 τοῖς] τῆς FG	88 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	89 τοῖς] τῆς FG	89 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	90 τοῖς] τῆς FG	90 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	91 τοῖς] τῆς FG	91 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	92 τοῖς] τῆς FG	92 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	93 τοῖς] τῆς FG	93 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	94 τοῖς] τῆς FG	94 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	95 τοῖς] τῆς FG	95 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	96 τοῖς] τῆς FG	96 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	97 τοῖς] τῆς FG	97 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	98 τοῖς] τῆς FG	98 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	99 τοῖς] τῆς FG	99 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	100 τοῖς] τῆς FG	100 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	101 τοῖς] τῆς FG	101 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	102 τοῖς] τῆς FG	102 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	103 τοῖς] τῆς FG	103 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	104 τοῖς] τῆς FG	104 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	105 τοῖς] τῆς FG	105 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	106 τοῖς] τῆς FG	106 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	107 τοῖς] τῆς FG	107 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	108 τοῖς] τῆς FG	108 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	109 τοῖς] τῆς FG	109 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	110 τοῖς] τῆς FG	110 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	111 τοῖς] τῆς FG	111 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	112 τοῖς] τῆς FG	112 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	113 τοῖς] τῆς FG	113 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	114 τοῖς] τῆς FG	114 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	115 τοῖς] τῆς FG	115 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	116 τοῖς] τῆς FG	116 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	117 τοῖς] τῆς FG	117 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	118 τοῖς] τῆς FG	118 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	119 τοῖς] τῆς FG	119 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	120 τοῖς] τῆς FG	120 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	121 τοῖς] τῆς FG	121 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	122 τοῖς] τῆς FG	122 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	123 τοῖς] τῆς FG	123 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	124 τοῖς] τῆς FG	124 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	125 τοῖς] τῆς FG	125 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	126 τοῖς] τῆς FG	126 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	127 τοῖς] τῆς FG	127 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	128 τοῖς] τῆς FG	128 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	129 τοῖς] τῆς FG	129 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	130 τοῖς] τῆς FG	130 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	131 τοῖς] τῆς FG	131 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	132 τοῖς] τῆς FG	132 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	133 τοῖς] τῆς FG	133 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	134 τοῖς] τῆς FG	134 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	135 τοῖς] τῆς FG	135 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	136 τοῖς] τῆς FG	136 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	137 τοῖς] τῆς FG	137 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	138 τοῖς] τῆς FG	138 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	139 τοῖς] τῆς FG	139 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	140 τοῖς] τῆς FG	140 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	141 τοῖς] τῆς FG	141 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	142 τοῖς] τῆς FG	142 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	143 τοῖς] τῆς FG	143 τοῖς] τῆς FG
δέχεται (priore l.) F	δέχηται (alt. l.) A	144 το	

σκαλίδια, φανερόν· τὰ μὲν γάρ δύναματα τὰς ὑπάρχεις σημαίνουσι τῶν πραγμάτων τὰ δὲ ῥῆματα τὰς ἐνεργείας η̄ τὰ πάθη, προηγοῦνται δὲ τῶν ἐνεργειῶν καὶ τῶν παθῶν αἱ ὑπάρχεις. ἐν δὲ τῷ ἀποδεδημένῳ τοῦ δύναματος λόγῳ παρεῖληπται η̄ μὲν φωνὴ ὥλης ἔχουσα λόγον πρός τε τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα καὶ τὸν ἐκ τούτων συγκείμενον λόγον ὡς γένος | τῆς κατὰ 25 τὸ ὄνομα φωνῆς, πρὸς διάκρισιν τῶν ἀπλῶν ψήφων, οἱ καὶ ἀπὸ ἀψύχων πολλάκις γίνονται σωμάτιον· διαφέρει γάρ οἱ ψόφοις τῆς φωνῆς ὡς γένος εἴδους, καὶ ψύχος μέν ἔστι πληγὴ ἀέρος αἰσθητὴ ἀκοή, φωνὴ δὲ ψόφος ἁμφύγου γινόμενος δταν διὰ τῆς συστολῆς τοῦ θώρακος ἐκθλιβόμενος 10 ἀπὸ τοῦ πνεύμονος οἱ εἰσπνευθεὶς ἀήρ προσπίπτῃ ἀθρόως τῇ τε τραχείᾳ καλουμένῃ ἀρτηρίᾳ καὶ τῇ ὑπερφάσῃ τοιούτης τῷ γαργαρεῶν καὶ διὰ τῆς πληγῆς ἀποτελῇ τινα ἦχον αἰσθητὸν κατά τινα ὄρμην τῆς ψυχῆς, ὅπερ 15 ἐπὶ τῶν ἐμπνευστῶν παρὰ τοῖς μυοσικοῖς καλουμένων ὀργάνων συμβαίνει, οἷον αὐλῶν καὶ συρῆγων, τῆς γλώττης καὶ τῶν δόδοντων καὶ τῶν γειλέων 15 πρὸς μὲν τὴν διάλεκτον ἀναγκαίων ὄντων, πρὸς δὲ τὴν ἀπλῶς φωνὴν οὐ πάντως συμβαλλομένων.

Τὸ δὲ σημαντικὴ καὶ τὰ ἔξῆς ὡς διαφοραὶ τοῦ δύναματος πρὸς τὰς ἄλλας φωνὰς παραλαμβάνονται. τὸ μὲν οὖν σημαντικὴ διακρίνει τὸ ὄνομα τῶν ἀσήμων φωνῶν, οἷον βλέπυρι κνάξ· εἰ γάρ τὸ ὄνομά τινάς ἔστι 20 τοῦ δύναμαζομένου, δῆλον ὅτι αἱ ἀσημοὶ φωναὶ μὴ ὄντος τοῦ δυο- 20 μαζομένου οὐκ ἀν εἰεῖ δύναματα. τὸ δὲ κατὰ συνθήκην χωρίζει αὐτὸν τῶν φύσει σημαντικῶν φωνῶν. τοιαῦται δέ εἰσιν αἱ τῶν ἀλόγων ζῷων φωναὶ· ἔνους γάρ τινος ἐπιστάντος οἱ κύων ὑλακτήσας ἐσήμανε τὴν τοῦ 25 ἔνους παρουσίαν. ἀλλ’ οὐ κατά τινα συνθήκην πρὸς ἀλλήλους καὶ δυο- 25 λογίαν πρόσενται τὴν τοιαύτην φωνὴν οἱ κύνες. Ίδοι δὲ ἀν τις καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων τοιαύτας φωνάς, ἀς ἐν τοῖς σφιδροῖς πάθεσιν ὄντος φθεγγόμεθα, οἷον στεναγμὸν λέγω | καὶ καγκασμὸν καὶ ὅπερ ἐλέγομεν ἐπὶ τῶν ἐκ γενε- 29 τῆς κωφῶν η̄ τῶν παιῶν τῶν ἀδιαρμότως φθεγγομένων, πρὶν δύνασθαι παρακολουθεῖν. αἵτινας τοιςδε τοῖς δύναμασι τὰ αἱλόγων ζῷων φωναὶ ποτὲ μὲν θορυβω- 30 δῶς ποτὲ δὲ προσηγῶς καὶ μετά τινος γαληνιαίας διαθέσεως ὑπ’ αὐτῶν προσ- 5 γόμεναι. τῶν οὖν τοιαύτων φωνῶν χωρίζει τὸ ὄνομα προστεθὲν τὸ κατὰ συνθήκην, ταῦτὸν σημαῖνον τῷ θέσει· συνέθεντο γάρ πρὸς ἀλλήλους Ἐλληνες μὲν τοῖςδε τοῖς δύναμασι τὰ πράγματα καλεῖν, Ἰνδοὶ δὲ ἔτεροις 10 καὶ Αἰγύπτιοι ἄλλοις. καὶ οἱ αὐτοὶ τὰ αὐτὰ ποτὲ μὲν ἄλλοις ποτὲ δὲ 35 ἔτεροις. καὶ εἰσὶ ταῦτα τῶν νοημάτων τῶν ἡμετέρων σημαντικά. στεναγμοὶ

2. 3 τῶν παθ. καὶ τῶν ἐνεργ. F	5 τούτου G ¹	τῆς ομ. M	6 ἀπὸ ομ. F
9 εἴ εὑψ. Fa	γενόμενος M	συστολῆς F	10 προσπίπτει A
10. 11 καλ. τραχείς α	11 ἥτοι] εἴ τι Λ	12 ἀποτελεῖ AF	13 τῶν δργ. G
14 καὶ τῶν γειλέων suppl. G ²	τῶν (ante χειλ.) ομ. A Ma		17 διαφορὰ Ga
19 κνάξ Ma	20 post δύναμαζ. add. ὄνομα α	20. 21 μὴ — δύναμαζομένος ομ. FG	
22 τοιαῦτα A M	23 φωναὶ ομ. M	26 οὐ; ομ. M	ὄντων φθεγγομένας M
27 ἐλέγομεν] p. 23, 3	27. 28 γενετοῖς F	28 τῶν (post παιῶν) iter. G	
29 ζῷων ομ. AF	30 γαληνιαίας A M	32 μὲν γάρ α	

δὲ καὶ καγγατισὸι καὶ αἱ τῶν παιδίων ἡ τῶν ἀλόγων ζῷων φωναῖ νόημα μὲν οὐδὲν σημαίνουσι, πάθη δέ τινα τῆς ψυχῆς καὶ διαθέσεις.

15

Εἰς δύο γάρ τῆς ἀπλῶν φωνῆς διαιρούμενης, εἴς τε τὴν σημαντικὴν καὶ τὴν ἀσημον καὶ τὴν ἐγγράμματον τε καὶ ἀγράμματον, ὃν τὴν μὲν 5 ἔναριθρον τὴν δὲ ἄναριθμον καλοῦσι, διέντι ἀρθροῖς ἐνδεῖς ζῷου διακρίνεσθαι δυναμένοις ἀπ' ἀλλήλων ἐσίκασιν αἱ συμπληροῦσαι τὴν διαλέκτον συλλα- 20 βαῖ κατ' ἐνέργειαν ἀπ' ἀλλήλων διακεκριμέναι (καθάπερ τὰ στοιχεῖα, ὃν ἡ ποιὰ σύλληψις ποιεῖ τὰς συλλαβάς, τοῖς φυσικοῖς αὐτοῖς στοιχείοις, ὃν ἡ ποιὰ σύγκρασις ἀποτελεῖ τῶν ἀρθρων ἔκαστον), τέτταρας μὲν συμβαίνει 25 γίνεσθαι κατὰ τὰς συμπλοκὰς τῶν ἀπλῶν συζυγίας, ἐκ δὲ τούτων μίαν εἶναι. οὐχὶ δὴ ἀνάγονται τό τε δύνομα καὶ τὸ ὅρημα καὶ οἱ ἐκ τούτων συγκείμενοι λόγοι; συμβίθεται γάρ τὴν μὲν εἶναι φωνὴν | σημαντικὴν καὶ 26ν ἐγγράμματον ὡς τὴν ἀνθρωπος, τὴν δὲ σημαντικὴν καὶ ἀγράμματον ὡς τὴν κυνὸς ὄλακην, τὴν δὲ ἀσημον καὶ ἐγγράμματον ὡς τὸ βλέπεται, τὴν δὲ ἀσημον καὶ ἀγράμματον ὡς τὸν μάτην καὶ οὐ τοῦ σημῆναι τι γάριν γινό- 5 μενον συριγμὸν ἡ (τὴν) φωνῆς τινος τῶν ἀλόγων ζῷων μίμησιν, οὐ τοῦ μιμήσασθαι γάριν γινομένην (τοῦτο γάρ ηδὴ σημαντικόν) ἀλλὰ ἀτάκτως καὶ ἀσκόπως. ἐπεὶ τοίνυν τὸ δύνομα σημαντικὴ τε καὶ ἐγγράμματός ἐστι φωνή, διαφέρει τῶν μὲν ἀσήμων, εἴτε ἐγγραμμάτων εἴτε μή, τῷ σημαντικῇ 10 εἶναι, τῶν δὲ σημαντικῶν μὲν ἀγραμμάτων δέ, οποῖαι εἰσιν αἱ φύσει ἀηθεῖσαι, τῷ ἐγγράμματος εἶναι, ὥπερ ὁ Ἀριστοτέλης ἐκάλεσε κατὰ συνθήκην, εἰκότως, ἐπείπερ ἡ περὶ τὰς φωνὰς συνθήκη μόνων ἐστὶν ἀνθρώπων ἔργον· οὕτε γάρ τῶν ὑπὲρ τὸν ἀνθρωπὸν οὕτε τῶν ὑπὲρ τὸν ἀνθρω- 15 πον οὐδὲν πέφυκε τῇ συνθήκῃ χρῆσθαι· τὰ μὲν γάρ οὐ δεῖται, τὰ δὲ οὐ δύναται πρὸς ἀλλήλων συντίθεσθαι. μόνων οὖν ἀνθρώπων ἔργον ἡ συνθήκη, καὶ ἐπεὶ οὐκ ηδύναντο πασῶν μεμνῆσθαι τῶν φωνῶν, ἐπενόησαν τὰ γράμματα ἔκαστοι, δι' ὃν τὰς παρ' αὐτοῖς ἀπογράψουνται φωνάς. ὕστε τῷ 20 κατὰ συνθήκην τῆς ἴδιότητος τῶν πραγμάτων σημαντικῷ, περὶ οὐ τοῖς φύλοισσόφις ὁ λόγος, τὸ ἐγγράμματον ἔπειται, καὶ ἐμπαλιν· οὐδὲ γάρ ἀλλο 25 τί ἐστι τῶν γραμμάτων ἔργον ἡ τὸ σύμβολα εἶναι τῶν φωνῶν τῶν ἀνθρω- πίνων, μᾶς κατὰ συνθήκην οὔσας ἐδείκνυμεν. διὸ καὶ αὐτὸς ἐν τοῖς ἔξῆς ἀγραμμάτων φύσιοις προσαγορεύει τὰς φωνάς τῶν ἀλόγων ζῷων. |

3 διαιρ.] θεωρουμένης Μ   4 καὶ εἰς τὴν ἄσ. G   5 ἀσήμαντον Μ   6 τὴν (ante ἐγγράμ.) om. A   τε om. A   τὴν ἀγράμ. A   8 ante τοῖς φυσ. add. ὡσκύτως α αὐτοῖς FG¹Ma: αὐτὰ AG²   10 συζυγῶν GMa   13 ἀνθρώπου G   13, 14 ὡς τὴν— ἐγγράμματον suppl. G²   14 τοῦ κυνὸς AM   14, 15 καὶ ἐγγράμ.— ἀσημον om. M 14 ἐγγράμ.] ἀγράμ. A   15 τι] τιν AFGa   γάριν om. M   16 συριγμὸν AM τὴν inserui   18 τε om. FG   19 ἐγγράμ. A   εἴτε (prius)] ητοι M   εἴτε μή om. M   21 τῷ] τὸ A   ὁ om. a   ἐξάλ. post εἰκ. coll. a   22 μόνον Ma 23 τῶν (prius) om. F   τῶν (alt.)] τὸν A   25 μόνον A²a   οὖν] γάρ AM ἡ συνθ. ἔργον M   26 ἔδύν. AF   τὰ om. AG   26, 27 ἔκαστοι γράμ. A: ἔκ. τὰ γράμ. M   27 ἀπογράψονται FGMa   τῷ] τὸ A: τὰ Ma   28 σημαντικὸν A: σημαντικά FGa   29 τὸ δὲ ἐγγράμ. G   ἐγγράμματον A   30 γραμμ.] πραγμάτων F 31 διὸ—ζῷων (32) om. M   ἔξῆς] p. 16^a 29   32 προσαγορεύει Fa   post ζῷων add. δις οὐ κατὰ συνθήκην οὔσας ἐδείκνυμεν a, in mrg. A

'Αλλ' ἐπεὶ ταῦτα πάντα κοινά ἔστι τῷ δινόματι πρὸς τὸ ῥῆμα (κἀ- 27^τ
κεῖνο γάρ φωνή σημαντική κατὰ συνθήκην), προστέθεται τὸ ἄνευ χρόνου
πρὸς διάκρισιν τῶν ῥημάτων. τὸ δὲ ἄνευ χρόνου διτὶ οὐ τοῦτο σημαίνει
τὸ μηδέποτε μηδαμῶς χρόνον σημαίνειν, ἀλλὰ τὸ μὴ προσσημαίνειν χρόνον, 5
οὐ καλῶς διφλόσιοφος Πορφύριος ἐπεισηγήσατο· δινόματα μὲν γάρ τὸ σημερινὸν
καὶ γενεσινὸν καὶ περιστατόν, χρόνου δηλωτικά ὅντα, ἀλλ' ὡς αὐτόθιν
σημαίνοντα χρόνον τινὰ καὶ οὐχὶ προσηγμαίνοντα, καθάπερ τὰ ῥήματα.¹⁰ 10
τούτων γάρ ἔκαστον προηγουμένως μὲν ἐνέργειάν τινα ἦ τοῦτο σημαίνει,
κατὰ δεύτερον δὲ λόγου καὶ τὸν χρόνον, καὶ δὲν ἐνεργεῖν ἦ πάθος σημαίνει,
βέβηκεν, ὁσπερ τὸ περιπατῶν πρώτως μὲν τὴν τοιάνδε τοῦ σώματος 15
κίνησιν δηλοῦ, δευτέρως δέ γε τὸν νῦν χρόνον. διὸ καὶ προσσημαίνειν
τὸν χρόνον διηγήσεται τὰ ῥήματα ἐν τοῖς περὶ αὐτῶν λόγοις, ὡς ἂν πρὸς
τῷ ἔτερόν τι προηγουμένως σημαίνειν ἔχοντα καὶ τὴν τοῦ χρόνου μήνυσιν
ὅσπερ ἐπομένην. τὸ δὲ γε γενεσινὸν οὐ προσηγμαίνει τὸν χρόνον, ἀλλὰ 20
15 σημαίνει, ὡς αὐτῷ τούτῳ τῷ μέρει τοῦ χρόνου κείμενον δημοσί, μᾶλλον
δὲ πράγματι κατὰ τοῦτο τὸ μέρος τοῦ χρόνου γεγονότι· τὸν γάρ χρόνον
αὐτὸν οἶον τὴν προσεχῶς ἡνυσμένην ἡμέραν ἦ διὰ τοῦ γῆθες ἐπιρρήματος
σημαίνομεν ἦ δὲν αὐτοῦ τούτου τοῦ λόγου τὴν προσεχῶς ἡνυσμένην ἡμέ-
ραν λέγοντες, τοῦ μὲν λόγου τὸν χρόνον αὐτὸν καὶ διὰ τὸν δηλοῦντος τοῦ 25
20 δὲ ἐπιρρήματος τὴν προσθήκην τῶν ἐν αὐτῷ γινομένων ἐνεργειῶν ἦ πα-
θῶν ἀπαιτοῦντος | κατὰ τὸν νόμον τῶν ἐπιρρημάτων. διαφέροι δὲν 27^τ
καὶ τὰ τοιαῦτα δινόματα τῶν ῥημάτων τῷ μηδεμίᾳν ἐνέργειαν ἦ πάθος
δηλοῦν, ὁσπερ τὰ ῥήματα, καὶ τῷ μᾶλλον ἐκείνων περιγράφειν τοὺς χρό-
νους, καὶ διὰ γενέσεις.⁵

25 Τὸ δὲ ἦς μηδὲν μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον τῶν ἐκ
πλείονων δινόματων συμπεριφορημένων φωνῶν διακρίνει τὸ δημοσί, ὡς διταν
εἴπω 'ζῆσον λογικὸν θυητόν'. τῷ γάρ τοιούτῳ λόγῳ ἀτελεῖ πρὸς ἀπόφανσιν
ὅντι πάντα τὰ ἀλλὰ ἐφαρμοῦσι. διαφέρουσι δὲ τὰ δινόματα τῶν τοιούτων 10
λόγων, διτὶ τούτων μὲν τὰ μέρη σημαντικά ἔστι καὶ διὰ τὸν λεγόμενα, τὸ
30 ζῆσον τὸ λογικὸν τὸ θυητόν, τῶν δὲ δινόματων οὐδαμῶς τὰ μέρη σημαίνει,
καθάπερ ἦ αὖ συλλαβὴ ἐπὶ τοῦ ἄνθρωπος δινόματος, ἀλλὰ συσημαίνειν
μὲν λέγεται τοῖς ἄλλοις τοῦ δινόματος συνταττομένη μέρεσιν, οὐ μέντοι 15
σημαίνειν.

2 προστέθεται Α   3 πρὸς διάκρισιν—χρόνου ομ. FG   post χρόνου add. ὅπερ
FG   διτὶ ομ. AFMa   4 μὴ ομ. G   5 καλῶς
οὖν Fa: καλ. δὲ M   γάρ suppl. G²: ομ. a   σημερεινὸν F   6 περι-
συγὸν G   χρόνον δηλωτικά Λ   ὅντα ομ. AM   10 πρῶτον FGM
11 προσημ. Α   13 τῷ] τὸ ΑΜa   σημαίνει Α   μήνυσιν] κίνησιν F
17 ἦ ομ. GMa   18 τούτου ομ. A   19 λέγοντι Ma   τοῦ μὲν—δηλοῦντος ante ἦ
δὲν αὐτοῦ (18) colloc. a   μὲν γάρ Ga   20 γενομ. Α   21. 22 διαφέροι—
ῥημάτων suppl. G²   21 διαφέρει AGa   22 τῷ] τὸ AF   23 δηλοῦντα G²
τῷ] τὸ M   23 ἐστὶ σημαντ. ab   27 ἀπόφασιν AGM   31 ἄνθρω G²

p. 16a21 Ἐν γάρ τῷ Κάλλιππος τὸ ἵππος οὐδὲν αὐτὸν καθ' ἔαυτὸν σημαίνει, ὅσπερ ἐν τῷ λόγῳ τῷ καλὸς ἵππος. οὐ μὴν οὐδὲ ὅσπερ ἐν τοῖς ἀπλοῖς ὀνόμασιν, οὕτως ἔχει καὶ ἐν τοῖς πεπλεγμένοις ἐν ἑκείνοις μὲν γάρ οὐδαμῶς τὸ μέρος σημαν- 20 τικόν. ἐν δὲ τούτοις βιούλεται μέν, ἀλλ' οὐδενὸς κεχωρι- σμένον, οἷον ἐν τῷ ἐπακτροκέλης τὸ κέλης. τὸ δὲ κατὰ συν- 25 θήκην. οὗτοι φύσει τῶν ὀνομάτων οὐδέν ἔστιν. ἀλλ' οὗταν γένηται σύμβολον, ἐπεὶ δηλουσίᾳ γέ τι καὶ οἱ ἀγράμματοι φόφοι οἷον θηρίων, τὸν οὐδέν ἔστιν ὄνομα. 25

10 Ἡ χρεία τῶν παραληφθεισῶν ἐν τῷ λόγῳ τοῦ ὀνόματος διαφορῶν παραδίδοται διὰ τούτων, ἀρχομένης τῆς διδασκαλίας ἐκ τῆς τελευταίας ῥημάτισσης· λέγεται | γάρ πρῶτον τίνος ἔνεκα προστέθεται τὸ ής μηδὲν 28 μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον. φησὶν οὖν οὗτοι πρὸς διάκρισιν εἴρηται τοῦτο τῶν ἐξ ὀνομάτων συγκειμένων λόγων· ἐπὶ γοῦν τοῦ Κάλ- 15 λιππος ὀνόματος τὸ ἵππος οὐδαμῶς σημαίνει τὸ τούρνος ζῷον, καίτοι ἐν 5 τῷ καλὸς ἵππος λόγῳ σημαντικὸν αὐτοῦ τυγχάνον, οὐδὲ ἐν τῷ ἐπακτρο- κέλης, οὗτορ ἔστιν νεώς ὄνομα ληστρικῆς, τὸ κέλης, οὐδὲ ἐπ' ἄλλου τῶν τοιούτων οὐδενός· ἀπλῶν γάρ εἰσιν νοημάτων σημαντικὰ τὰ τοιαῦτα ὀνό- 20 ματα, καὶ διοκῇ τινα κατὰ τὴν λέξιν σύνθεσιν ἔχειν, ὅσπερ οἱ λόγοι τῶν 10 συνθέτων εἰσὶ δηλωτικοὶ νοημάτων κατὰ τὰ πρότερον περὶ τούτων διωρισμένα, καὶ ἐπὶ τοῦ Κάλλιππος τοίνυν, εἴπερ ἔστιν ἀπλοῦ δηλωτι- κὸν νοημάτος τοῦ ἀνθρώπου, φέτε τοῦτο τὸ ὄνομα, δῆλον οὗτοι τὸ 25 15 ἵππος οὗταν ὡς μέρος αὐτοῦ λαμβάνηται, οὐκ ἔχει τὴν αὐτὴν δύναμιν τῷ καθ' ἔαυτὸν λεγομένῳ· καὶ ἔαυτὸν μὲν γάρ ὡς ὄνομα ῥηθὲν τὸ ἵππος σημαίνει τὸ τούρνος ζῷον, οὗτον δὲ ὡς μέρος τοῦ Κάλλιππος ληφθῆ, ἀπο- 30 σπασθὲν τῆς οἰκείας ὀλόττητος, νεκρόν τι κατὰ τὸ σημαίνειν γίνεται, 20 μηδὲν διαφέρον τῶν παντάπασιν ἀσήμων συλλαβῆν, ἀλλ' μέρη εἰσὶν ἀπλῶν ὄνομάτων, ὡς ἐπὶ τοῦ Πλάτωνος ἡ Δίων, πλὴν τούτων μόνον. οὗτοι τὰ μὲν τῶν ἀπλῶν ὄνομάτων μέρη οὐδὲ δύκησιν ἔχει τοῦ καθ' ἔαυτὰ σημαντικὰ 35 εἶναι, τὰ δὲ τῶν διπλῶν φαντασίαν μέν τινα παρέχει τοῦ σημαίνειν. οὗτοι 25 Ἀριστοτέλης βιούλεσθαι εἰπεν, οὐ μέντοι καὶ κατὰ ἀλήθειαν τοῦτο

1 αὐτὸν—ὄνομα (9) om. M αὐτὸν om. A 2 ὁσπερ—ὄνομα (9) om. G τῷ λόγῳ τὸ AF 4 ἐν ἑκείνοις—ὄνομα (9) om. a τὸ μέρος οὐδὲ. b 6 post κέλης add. οὐδὲν σημαίνει καθ' ἔαυτό b 11 παραδίδονται F τελευταῖον FGMa 12 τίνος πρ. Α προστεθήσεται A 12. 13 μέρος μηδὲν (num. corr.) G 13 ἔστι σημ. Ma φησὶ γοῦν a 14 λόγων om. FG¹Ma 15 ὀνόματος om. G τὸ (ante τούρνος) suppl. G² καίτοι] καὶ ταῦτα FGa 17 ὄνομα νεώς G ἄλλων Λ 20 τῶν νοημ. FGa πρότερον] p. 18.2 sq. 22 νόημα G 23. 25 ὡς] εἰς F 23 τῷ] τῶν AFMa 24 ἔαυτῷ (pr. I.) A λεγομένων FMA 25 τὸ τούρνος] τόδε τὸ FG²M: om. G¹ 28 ὄνομ.] νοημάτων F 28. 29 ὡς—ὄνομάτων om. M 28 ἐπὶ] ἀπὸ F πλάττωνος ἡ δίωνος FG τοῦτο FGa 31 καὶ om. AM τὴν ἀλήθ. G

ἐργάζεται. κατὰ τοῦτον οὖν τὸν κανόνα διαστήσομεν πολλάκις ὄντα
λόγων διὰ τῶν αὐτῶν ἐκφωνουμένων τοῖς ὄντας συλλαβᾶν, ὡς ἐπὶ τοῦ 28°
Νεάπολις καὶ Ἡλιούπολις· ὅταν μὲν γάρ τό τε νέα καὶ τὸ πόλις ἦ τὸ
ἥλιον καὶ τὸ πόλις ὡς σημαντικὰ λαμβάνηται, λόγος ἔσται σημαντικὸς ἦ
ἢ τῆς νῦν κτισθείσης πόλεως ἦ τῆς ἥλιον ιερᾶς, ἐκπατέρου τῶν μερῶν ιδίαν 5
τινὰ δηλοῦντος ἔνοιαν· ὅταν δὲ μηδέτερον αὐτῶν σημαντικὸν ἦ καθ'
ἔστι, κύριον ἔσται ὄντα πῆσδε τῆς πόλεως, ἐνὸς μάνου νοήματος ἐκ τοῦ
ὅλου σημαντικούντος καὶ διὰ τοῦτο τῶν μερῶν οὐδετέρου σημῆναι τι
δύναμένου.

10 Ταῦτα μὲν οὖν ὁ Ἀριστοτέλης ἐπήγαγε τὴν τελευταίαν ἀποδοθεῖσαν
τοῦ ὄντας διαφορὰν ἐξηγούμενος. ἀκάλοντιν δὲ ὃν ἐφεξῆς τὴν πρὸ¹⁵
ταύτης ῥήθεισαν διαφορὰν παραστῆσαι, λέγω δὴ τὸ ἄνευ χρόνου, τοῦτο
μὲν παρηλθεν ὡς εὐκαιρότερον ἐν τῇ τοῦ ῥήματος διδασκαλίᾳ περὶ αὐτοῦ 15
διαλεξόμενος, ἐν οἷς διδάξει πῶς ἀφορίζεται τὸ ῥῆμα, κατὰ τὸ προστη-
15 μανίν χρόνον. τὸ δέ γε πρὸ τούτου τὸ κατὰ συνθήκην ἐξηγούμενός
φησι· τὸ δὲ κατὰ συνθήκην, ὅτι φύσει τῶν ὄντων αὐδέν εἰστι.
κάνταῦθα ζητήσαι ἀξιον πῶς τοῦ ἐν Κρατύλῳ Σωκράτους ἀγωνιζομένου 20
πρὸς τὸν Ἐρμογένην λέγοντα θέσει τὰ ὄντας εἶναι καὶ δεικνύντος αὐτὰ
φύσει, δισχυρίζεται διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης μηδὲν τῶν ὄντων αὐδέν
20 φύσει. καὶ ῥητέον ὅτι διγῶς λέγεται τὸ φύσει παρὰ τοῖς φύσει εἶναι τὰ 25
ὄντας διαταξαμένοις, δύμοις δὲ καὶ τὸ θέσει διγῶς παρὸ τοῖς θέσει
αὐτὰ εἶναι τιθεμένοις· τῶν μὲν γάρ φύσει αὐτὰ εἶναι ἀξιούντων οἱ μὲν
οὗτω τὸ φύσει λέγουσιν, ὡς φύσεως αὐτὰ οἰόμενοι εἶναι | δημιουργήματα, 29^r
καθάπερ ηὗτοι Κρατύλος ὁ Ἡρακλείτειος ἐκάστω τῶν πραγμάτων ὑπὸ τῆς
25 φύσεως ἀφωρίσθαι τι λέγων οἰκεῖον ὄντομα, ὥσπερ καὶ αἰσθησιν ἀλληγ
ἐπ' ἄλλοις τῶν αἰσθητῶν ὄρωμεν τεταγμένην· ἐοικέναι γάρ τὰ ὄντα
ταῖς φυσικαῖς ἀλλὰ οὐ ταῖς τεχνηταῖς εἰκόσι τῶν ὄρατῶν, οἷον ταῖς σκιαις
καὶ τοῖς ἐν ὅδοσιν ἦ τοῖς κατόπτροις ἐμφαίνεσθαι εἰωθόσι, καὶ ὄνομάζειν
μὲν ὄντως τοὺς τὸ τοιοῦτον ὄντομα λέγοντας, τοὺς δὲ μὴ τοῦτο μηδὲ ὄνο-
30 μάζειν ἀλλὰ φυσεῖν μόνον, καὶ τοῦ ἐπιστήμονος τοῦτο ἔργον εἶναι, τὸ θηρᾶν 10
τὸ ὑπὸ τῆς φύσεως κατεσκευασμένον οἰκεῖον ἐκάστω ὄντομα, ὥσπερ τοῦ
ὅτι βλέποντος τὸ ἀκριβῶς διαγριώσκειν τὰς οἰκείας τῶν ἐκάστων ἐμφάσεις.

1 ἐργάζεσθαι πέφυκε α	κατὰ] διὰ A	ad πολλάκις add. ἀκριβῶς in mrg. G
1. 2 τὰ δύνμ. τῶν λόγων AM	3 δτε M	γάρ om. M
om. G: utrobique om. A	6 δε] γε A	αὐτὸν A
σημῆναι (τι suppl. m.) G	12 διαφ. ῥηθ. (num. corr.) G	8 ὅλου] λόγου M
14 ὡς A	ἀφορίζεσθαι δεῖτι AM	13 ἀκατιρ. a
τοῦ κατὰ Fa	16 οὐδέ A	14. 15 προσημ. A
18 ἐρμογένη AF	17 τοῦ om. FG	15 τὸ κατὰ] περὶ
Fa	19 διὰ om. F	κρατύλλω Fa
21 δε suppl. G ²	23 οἰόμενοι om. M	ἀγωνι- ταμ. A
τοῖς ἐν ὅδ. ἦ τοῖς κατ. ἐμφ.] cf. Plat. Rei p. 402 B	24 κρατύλλος Ga	20 τὸ φύσει διγ. λέγ.
τοῖς ἐν ὅδ. ἦ τοῖς κατ. ἐμφ.] cf. Plat. Rei p. 402 B	25 τοῦς (prioris)]	28 καὶ
30 ἔργον μόνον F	τῷ om. AM	δημιούργει A
	τῷ θηρᾶν Ma	29 τοὺς (prioris)]
	32 τῷ ἀκριβῶς Ma	

οἱ δὲ οὗτως αὐτὰ φύσει φασὶν εἶναι ὡς τῇ φύσει προσήκοντα τῶν ὄντων
μαζουμένων ὥπερ αὐτῶν πραγμάτων, ὅστε τοῦ ἀρχικὴν (λόγου χάριν)
ἔχοντος φρόνησιν φύσει ὀνόματα εἶναι τὸ Ἀριθμός καὶ Ἀγηθίας καὶ
Βασιλίσκος καὶ ὅσα τοιαῦτα, τοῦ δὲ ἀνοήτου μηκέτι, καὶ τοῦ μὲν δεξιῆς
5 τῇ τούχῃ χρωμένου τὸ Εὔπρακτος, τοῦ δὲ ἀτυχοῦς οὐκέτι· 20
ἔσπεναι καὶ οὖτοι τὰ ὀνόματα λέγοντες εἰκόσιν, οὐ ταῖς φυσικαῖς ὅλᾳ
ταῖς ὑπὸ τῆς ζωγραφικῆς τέχνης ἀποτελουμέναις, ἢ διάφορα μὲν ὄντων
ματα κατασκευάζει τῶν διαφόρων παραδειγμάτων, καὶ ἔκάστου μέντοι 25
σπουδάζει κατὰ δύναμιν ἀποτυπωθῆσθαι τὸ εἶδος, καὶ δὲ καὶ πολλάκις
10 ἀπὸ τῶν ὄντων ἀναλύοντες ἐπιχειροῦμεν τὰς φύσεις τῶν ὄντων μαζουμένων
ἥπερ αὐτῶν πραγμάτων θηρῶν, | καὶ ταύτας γινώσκοντες πειρώμεθα τὰ κεί- 20v
μενα τοῖς πράγμασιν ὄνόματα σύμφωνα ταύταις δεικνύμεναι.

Τῶν δὲ αὖ θέσει εἶναι τὰ ὀνόματα διαταττομένων οἱ μὲν οὗτως τὸ
θέσει λέγουσιν, ὡς ἔξιν ὁτιοῦν τῶν ἀνθρώπων ἔκαστον τῶν πραγμάτων
15 ὄντων μάζειν, ὅτῳ ἀν ἐθέλῃ ὀνόματι, καθάπερ Ἐρμογένης ήξένου, οἱ δὲ οὐχ
οὕτως, ὅλᾳ τίθεσθαι μὲν τὰ ὀνόματα ὑπὸ μόνου τοῦ ὄντος οὐκέτιν τοῦ
τοῦ δὲ εἶναι τὸν ἐπιστήμονα τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων οὐκέτιν τῇ
ἔκάστην τῶν δύντων φύσει ἐπιφημίζοντα ὄντα, ἢ τὸν ὑπηρετούμενον τῷ 10
ἐπιστήμονι καὶ διδασκόμενον μὲν παρ' ἐκείνου τὴν οὐσίαν ἔκάστου τῶν
20 ὄντων, ἐπιταττόμενον δὲ πρεπῶδες αὐτῷ καὶ οὐκείον ὄνομα ἐπινοῆσαι καὶ
θέσθαι. καὶ τοῦτο δὲ τοῦτο θέσει εἶναι τὰ ὀνόματα, οὐντι οὐ φύσις
ὅλᾳ λογικῆς ἐπίνοια ψυχῆς ὑπέστησεν αὐτὸν πρός τε τὴν ἴδιαν ὥρωνται 15
τοῦ πράγματος φύσιν καὶ πρὸς τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἀρρενός καὶ θῆλεος, τῶν
κυρίων ἐν τοῖς θυητοῖς ζῷοις ὄρασθαι πεφυκότων· οὐ γάρ ἀσκέπτως τοὺς
25 μὲν ποταμοὺς ἀρρενικῶν τὰς δὲ θαλάσσας καὶ τὰς λίμνας θηλυκῶς οἱ τῶν 20
ὄντων ὄντων θηλυκούργοι πρασηγγόρευσαν, ἀλλ' ἐκείνας μὲν ὡς ὑποδογκάς οὐσας
τῶν ποταμῶν διὰ τοῦ θηλυκοῦ γένους ὄντος διοικάσαντες, τοὺς δὲ
ποταμοὺς ὡς ἐμβάλλοντας εἰς αὐτὰς οὐκείως ἔχειν πρὸς τὴν τοῦ ἀρρενός 25
ἀναλογίαν νομίσαντες καὶ ἐπὶ τῶν ὅλων ἀπάντων ὠσαύτως ἢ τρανότερον
30 ἢ ἀμυδρότερον τὴν ἀναλογίαν εὑρόντες· κατὰ ταύτην γάρ τὴν ἔννοιαν καὶ
τὸν μὲν νοῦν ἀρρενικῶν τὴν δὲ | ψυχὴν θηλυκῶς λέγειν διέταξαν, τὸν μὲν 30v
ἔλλαμπειν ὄντων τὸν δὲ ἔλλαμπειςθαι πεφυκούνταν ὥπερ αὐτοῦ θεασάμενοι.
προϊόντες δὲ οὕτως οὐδὲ ἐπ' αὐτῶν τῶν θεῶν τῇ τοιαύτῃ κατὰ τὰ γένη

1 οὗτως iter. F φασὶ φύσει AM 2 ὥστε] ὡς AM 3 post Ἀρχιδ. add. καὶ
Ἀριθμίας a 4 οὐκέτι M 5 εὐτύχιον καὶ εὐπρακτὸν a 8 καὶ om. AM 9 καὶ
om. F 11 τῶν πραγμ. Fa ταῦτα F 15 Ἐρμογ.] Plat. Crat. p. 384 D
16. 17 τοῦτον δὲ] καὶ τοῦτον M 17 δὲ οὐκείως corr. G² 18 φύσει τῶν ὄντ. M ἐπι-
φημίζει G² ὄνομα G¹: τὰ ὀνόματα G² ὑπηρετ. μὲν G 20 καὶ πρεπῶδες M
21 φύσει AM 22 ὑπέστησαν M τε] γε A 23 τοῦ θῆλεος G 25 ἀρσε-
νικῶς FGMa 27 post διοικάσαντες add. ὥσπερ καὶ τὰς πηγὰς ὡς οἶνον (οἶνα a) μηρόρες
λόγον πρὸς αὐτοὺς ἔχούτας AMa 29 ὄμοιογίαν FG πάντων G τρανότε-
ρον AM 30 ὄμοιογίαν G κατὰ ταύτην] καὶ τοῦτην AM γάρ] δὲ A
31 ἀρσενικῶς AG διέταξε G: διετάξαντο a 32 ὡς ἔλλαμπ. (utrobiique) a 33 ἐπ²]
ἀπ' G: ὑπ' a τὰ om. AG

διαφοράς χρήσασθαι ὥκνησαν, τὸν μὲν ἥλιον ἀρρενικῶς τὴν δὲ σελήνην 5
ἄτε παρὰ τοῦ ἡλίου τὸ φῶς δεγμένην θηλυκῶς λέγειν ὄρισαντες· καὶ
γάρ εἰ ἀρρενικῶς Αἰγύπτιοι τὴν σελήνην ὄνομάζειν εἰώθασιν, ἀλλὰ ὡς
πρὸς τὴν γῆν, οἷμαι, αὐτὴν παραβάλλοντες, οὐχ ὑπὸ ἡλίου μόνον ἀλλὰ καὶ
ὅ ὑπὸ αὐτῆς φωτίζομένην. διὸ καὶ ὁ ἐν τῷ Συμποσίῳ τοῦ Ἀριστοφάνους 10
λόγος τὸ μὲν ἄρρεν τῷ ἡλίῳ προσήκειν ἔφη, τὸ δὲ θηλὺ τῇ γῇ, τῇ
σελήνῃ δὲ τὸ ἀρρενόθηλον. καὶ φανερὸν ὅτι καταρθίσσι μᾶλλον τῶν Αἰγυ-
πτίων οἱ Ἐλληνες, ἐπεὶ καὶ δέχεται μὲν κατὰ πρῶτον λόγον τὴν σελήνην 15
παρὰ τοῦ ἡλίου τὸ φῶς. διαπορθμεύει δὲ αὐτὸν κατὰ τὴν ἀφ' ἔαυτῆς 15
ἀνάκλασιν ἐπὶ τὴν γῆν. οὕτω δὲ καὶ τὸν μὲν οὐρανὸν ἀρρενικῶς, τὴν δὲ
γῆν θηλυκῶς λέγουσιν ὡς τὴν ἑκίνην δραστήριον δύναμιν ὑποδεγμένην
καὶ γεννητικὴν διὰ τοῦτο τῶν φυσικῶν γινομένην. παραπλησίως δὲ τού-
τοις καὶ τῶν ὑπερκοσμίων διαφόρους οὕσας τὰς ἐνεργείας ἰδόντες, οἵς
ταῦτα ὥρασθαι πέψυκεν ὅμμασι, πόρρωθεν μὲν εἰλίχφασι δὲ ὅμμας καὶ ἐπὶ 20
τῶν ταῦτα σημαινόντων ὄνομάτων τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν. | ἐκ δὲ τούτων 20
συλλογίζεσθαι ἥρδιον καὶ τῶν οὐδετέρων λεγομένων ὄνομάτων τὴν ἔννοιαν 10
ἡ ἐπὶ τὸ πρὸ ἀμφοῖν ἀγομένην, ὡς ὅταν τὸ πρῶτον λέγωμεν, ἡ ἐπὶ τὸ 20
ἔξι ἀμφοῖν. ὡς ὅταν τὸ παιδίον, ἡ κατὰ τὸ προτὸν ἐκ τοῦ κρείττονος εἰς
τὸ χεῖρον, ὡς ὅταν τὸ σπέρμα καὶ τὸ ὄστρακον, ἡ κατὰ τὸ κοινῶς ἐπ' ἀμφοῖν.
20 ὡς ὅταν τὸ ζῷον, ἡ κατ' ἄλλους τοιούτους τρόπους, ἵνα μὴ παρὰ καιρὸν
περὶ ταῦτα διατρίβωμεν.

Δῆλον οὖν ὅτι συντρέγει τὸ δεύτερον τῶν *(τοῦ)* φύσει σημαινομένων τῷ 25
δευτέρῳ τῶν *(τοῦ)* θέσει· τὰ γάρ ὑπὸ τοῦ ὄνοματοθέτου τιμέμενα ὡς μὲν οἰ-
κείως ἔχοντα πρὸς τὰ πράγματα, οἵς κεῖνται, φύσει δὲν καλοῦνται. ὡς δὲ |

1. 3. 10 ἀρσεν. libri   3 εἰ om. FG   5 post φωτίζ. add. ἰδόντες AM   ὁ om. G
ἐν τῷ Συμποσίῳ] p. 190 B   7 δὲ σελ. a   post φανερὸν add. δὲ G²   9 τὸ
φῶς παρὰ τοῦ ἥλ. M   10 ἀνάκρασιν FG^{1a}   11 δραστήριον] ζωοποιὸν τε καὶ
τελειουργὸν M et in mrg. A   12 post γινομένην add. διὸ καὶ αὐτὸς ὁ (ὁ om. G²M:
αὐτὸς om. a) Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς (τῷ Ma) περὶ ζώων γενέσεως ἐπαινεῖ τὴν τοιαύτην κατὰ
τὰ γένη τῶν ὄνομάτων τούτων διάκρισιν AG²Ma   13 post ἀναλογίαν add. εἰ δὲ τὸ αὐτὸς
φαίνοιτο παρὰ τοῖς αὐτοῖς ἀρρενικῶς (—κὸν a) τε καὶ θηλυκῶς (—κὸν a) ὄνομαζόμενον
(λεγρ. (2²), οὐ διά τοῦτο συγχεγόθαι καὶ σὺν οὐδενὶ λέγω τεθεῖσθαι τὰ ὄνόματα φήσομεν,
τὴν ἔσωτῶν τῆς ἀγνοίας σύγχυσιν ἐπὶ τὸν παλαιόν τοις σοφοῖς ἀνδρες μετάγοντες· οὕτω γάρ
καὶ τὴν ἀπατητικήν τηνάριμοιν ἐτυμολογίαν ἔξιστρακίσομεν· ἀλλὰ μᾶλλον ἐροῦμεν κατ' (κατὰ τὴν A)
Ἄλλην καὶ ἄλλην τοῦ πράγματος διδικτήτα τῶν γενῶν (γενομένων a) ἐκάτερον ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ
παρειλήφθαι (παραληφθῆναι (2²), καθάπερ ἐπὶ τῆς σελήνης ἀρρενικῶς τε καὶ θηλυκῶς ὄνομα-
ζομένης καὶ τῶν διαφόρων τοῦ αὐτοῦ πράγματος ὄνομάτων (λεγομένων G²) ἐλέγομεν AG²Ma
17 πρὸ] πρὸς a   post λέγωμεν add. ἐφ' ὁ (ῶ Ma) μῆδε τῶν διὰ μυθολογίας παρα-
δόντων ἡμῖν τὰς θεολογίας ἐπόλυμησέ τις ἡ ἀρρενιπόλη ἡ θηλυπρεπὴ διαμόρφωσιν φέρειν. καὶ
τοῦτο εἰκότως· τῶ μὲν γάρ ἄρρενι τὸ θῆλυ (τοῦ θῆλυ Λ) σύστοιχον, τῶ (τὸ a) δὲ πάντιν
(πάντη Ma) ἀπλῶς αἰτία σύστοιχον οὐδέν. ἀλλὰ καὶ ὅταν ἀρρενικῶς τὸν θεὸν ὄνομαζωμεν
(—ομεν A), ὡς (πρὸς Ma) τὸ σεμνότερον τῶν γενῶν τοῦ ὄντεμένου προτιμῶντες, οὕτως αὐτὸν
προσαγορεύομεν. ἡ οὖν ἐπὶ τοῦτο (τούτω A: ταῦτα Ma) φέρομεν τὸ οὐδέτερον κάλοδεμεν
γένος A Ma   18 supra πατέσιον add. λέγωμεν G²   19 τὸ (ante κοινῶς) om. G   21 αὐτὰ
FG   22. 23 τοῦ add. Brand.   23 δευτέρῳ] πρώτῳ Λ: προτέρῳ M   24 κεῖται M

τεθέντα ὑπό τινος θέσει. ὁ τοίνου ἐν τῷ Κρατύλῳ Σωκράτης διαιτῶν τῷ τε 31^ῃ Κρατύλῳ καὶ τῷ Ἐρμογένει διαφερομένοις ἀπὸ διαιμέτρου περὶ τοῦ φύσει εἶναι τὰ δύναματα ἡ θέσει δείκνυσιν ὡς οὕτε οὗτοι ἔστι θέσει, ὡς Ἐρμο- 5 γένης ἥξειν (εἶναι γάρ ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ φύσει κατὰ τὸ δεύτερον τοῦ φύσει σημανόμενον, καὶ μάλιστα τούτοις, δι' ὃν τὰ καθόλου καὶ ἀπλῶς τὰ ἴδια τῶν πραγμάτων σημαίνομεν, ὡς ἂν ὠρισμένην καὶ ἡμῖν καταληπτὴν ἔχοντα τὴν φύσιν· πρὸς γάρ τὸ κατορθοῦν τὴν πρώτην τῶν δύναμάτων θέσιν 10 ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα παντοδαπῶς μεταβάλλεσθαι περιφερόντων τύχην δεῖ καλεῖν τῇ φύμη (συνεργήν) οὕτε οὗτοις φύσει, ὡς ὁ Ἡράκλειτος ἔλεγεν· εἶναι 15 10 γάρ αὐτὰ καὶ θέσει, τὰ μὲν πολλὰ τῶν τιθεμένων τοῖς καθ' ἔκαστα καὶ τῶν τοῦ θέσει σημανόμενων.

Οὐδὲν οὖν πρὸς ταῦτα διάφορον οὐδὲ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τούτοις δια- 15 τάπτεται λέγων οὐδὲν τῶν δύναμάτων εἴναι φύσει· τοῦτο γάρ αὐτῶν ἀπὸ 20 φύσει τὸ φύσει, ὅπερ ἐπρέσβευν οἱ Ἡράκλειτοι, καθάπερ καὶ Πλάτων, οὐκ ἀν οὐδὲν αὐτῆς παραιτησάμενος οὗτως αὐτὰ καλέσαι φύσει, ὡς ὁ θεῖος ἀξιοί Πλάτων. Ὁρηστὶ δὲ τοῦτο ἐν πολλαῖς τῶν πραγματειῶν ἔστιν, σύμ- 25 φωνα δειχνύναι τοῖς πράγμασι τὰ δύναματα πειρώμενος, καθάπερ ἐν τῇ Φυσικῇ ἀκροάσει τὸ τοῦ αὐτορυμάτου ὄνομα καὶ τὸ τοῦ κενοῦ, ἐν δὲ τοῖς Μετεώροις τὸ τῆς φυσικῆς καὶ τὸ τοῦ θεοῦ, | καὶ οὓσα μέντοι τιθέντα 31^ῃ αὐτὸν δύναματα λέσμεν, ὡς τὸ τῆς ἐντελεχείας ἐπὶ τοῦ εἰδούς ἡ τὸ τοῦ ὄρου ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς φωνῶν ἡ τὸ τοῦ σχήματος ἐπὶ τῆς τοιᾶς τῶν προτάσσεων συμπλοκῆς. καὶ ἐν αὐτῷ τούτῳ τῷ Περὶ 5 ἔρημηνίας βιβλίῳ τὸ τοῦ ἀσφίστου δύναματος ἡ ἀσφίστου σχήματος ἡ τὸ τῆς ἀντιφάσεως ὑπ' αὐτοῦ τεθέντα σαφέστατα ὄντος τὴν περὶ τούτων τοῦ φιλοσόφου διάνοιαν.

Εἰ δέ τις οἴστοι δεικνύναι μηδὲ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον διφεῦλοντα φύσει τὰ δύναματα λέγεσθαι, ἀπό τε τῆς γενομένης μεταθέσεως τῶν δύνα- 10 μάτων ἐπιχειρῶν καὶ ἀπὸ τοῦ τὸ αὐτὸν πράγμα πλείστη πολλάκις δύναματιν διημάζεσθαι, τὴν μὲν μεταθέσιν ἐρῶμεν καὶ μάλιστα ἐναργῶς δεικνύναι

1 τεθέντα] ταχθέντα Λ¹ κρατύλῳ α (ubique) διαιτῶν] διὰ τοὺς ΑΜ: διὰ τῶν Γ¹ 2 ἐρμογένη Α διαφερομένων G¹ ἀπὸ τοῦ Μ 3 δείκνυσιν] Cratyl. c. 4 p. 386 A sq. c. 38 p. 427 D sq. 4 καὶ τὸ φύσει οι. Μ κατὰ] καὶ (Γ¹) 4. 5 δεύτ. τῶν φ. σημανόμενων Α 5 τούτων G ἀλλια (Γ¹) 6 σημανόμενα ΑΜ ὠρισμένη Γ¹ 7 γάρ] δὲ F κατὰ τὴν πρ. ΑΦΜα 9 τῇ φύμη] ἡ φύμη F οὔτε] ὥστε Μ φύσις F ὥ] τὸ Α: οι. ΕΜα 10 αὐτάς Μ 11 τὸ prius οι. Μ: utrumque οι. Α λέγωμεν Α 14 διαφέρων πρὸς τ. Α: διάφορον πρὸς τ. Μ δὲ οι. ΑΦΜ 18 αὐτοῦ G¹ 19 τὰ πράγματα τοῖς δύναματι G ἐν μὲν ΑΑ: ἐν τῇ φυσ. μὲν Μ 20 Φυσικῇ ἀκρ.] B 6 p. 197 b 29 Δ 7 π. 213 b 31 sq. 21 Μετεώρ.] A 9 p. 347 a 11 21. 22 τθεται αὐτῷ Α: τιθέντα αὐτῶν M 22 ἐνδελ. Α (cf. De an. p. 412 a 10) τὸ (ante τοῦ ὄρου) suppl. G² (cf. Anal. π. 24 b 16) 23 σγῆμ] cf. Anal. pr. p. 26 b 33 25 τὸ (ante τοῦ ὄρος) suppl. G² π. 24 b 16] ἡ τοῦ ὄρος Α: ἡ τὸ τοῦ ὄρος Μα 29 γινομ. Α διαθέσεως F

τὸ φύει τῶν ὀνομάτων· δῆλον γὰρ ἔτι ὡς ἐπὶ τινα οἰκείότερα τοῖς πράγμασιν 15
ὸνόματα μεταβαίνοντες κεχρήμεθα τῇ μεταθέσει, τὸ δὲ πλῆθος τῶν ὀνο-
μάτων οὐδαμῶς φήσουμεν κωλύειν ἔκαστον αὐτῶν οἰκεῖον εἶναι τῇ φύει
τοῦ ὀνομαζομένου· καθάπερ γὰρ εἰκόνας ἐνδέχεται πλείονας εἶναι τοῦ αὐτοῦ
5 ἀνθρώπου, ὅλης μὲν οὖσας διαφόρου, γαλκῆς, εἰ τόγα. η ἑδινῆς η λιθί- 20
νης, πάσας δὲ ἐγούσας τὴν πρὸς αὐτὸν ὄμοιότητα· τὸν αὐτὸν καὶ ἐνταῦθα
τρόπον οὐδὲν κωλύει τὴν αὐτὴν φύσιν δι' ἄλλων καὶ ἄλλων ὀνομάζεσθαι
συλλαβῶν, μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς οὐσίας κατ' ἄλλην καὶ ὅλην ἔννοιαν ἐκ
πασῶν σημανιγένης. ὥσπερ τὸ ἀνθρωπος ὄνομα καὶ τὸ μέροψ καὶ τὸ 25
10 βροτὸς σημαίνει ταῦτον, ἀλλὰ τὸ μὲν καὶ διὰθετὲ δ ὅπωπε, τὸ δὲ
καὶ διὰθετὲ διεριστὴν ἔχει φωνήν, τὸ δὲ κατὰ τὴν εἰς γένεσιν τῆς ψυχῆς
πτῶσιν καὶ | τὸν ἐντεῦθεν μολυσμόν. η καὶ ὡς πρὸς τὸ σύνθετον, ἀνθρω- 30r
πος μὲν κατὰ τὸ διαρθροῦν τὴν ὄπα η ἀνω ἔχειν τοὺς ὠπας, μέροψ
δὲ ὡς μεμερισμένη χρώμενος τῇ ὅπῃ, βροτὸς δὲ ὡς μορτὸς καὶ μοιρητός,
15 διὸ καὶ τὸ

ἐδείμαμεν ἀστεα μορτοί

5

φησιν ὁ Κυρηναῖος. εἰ δὲ ταῦτα δρμῶς λέγεται, δῆλον ὡς οὐκ ἀποδεξόμεθα
τὸν Διαλεκτικὸν Διόδωρον πᾶσαν οἱδέμενον φωνὴν σημαντικὴν εἶναι καὶ
πρὸς πίστιν τούτου καλέσαντα τῶν ἑαυτοῦ τινα οἰκετῶν Ἀλλαγὴν καὶ 10
20 ἄλλον ἄλλῳ συνδέσμῳ· ποίαν γὰρ ἔξουσιν αἱ τοιαῦται φωναὶ σημασταν
φύσεώς τινος η προσώπου. καθάπερ τὰ ὀνόματα, η ἐνεργείας η πάθους,
καθάπερ τὰ ἥρματα, γαλεπὸν καὶ πλάσαι.

'Επει δὲ ἔτεροι τὸ θέσει τῶν ὀνομάτων ἔξορίζειν ἐπιχειροῦσιν,
ώσπερ ὁ Πετραῖος Δουσάρειος, τὰς εὐχάς ἡμῖν καὶ τὰς ἀράς παρα- 15
25 φέροντες, ἐν αἷς τὰ ὀνόματα ἡμῶν λεγόμενα η ὠφελοῦσιν ἐναργῶς
τοὺς ὀνομαζομένους η βλάπτουσι, καίτοι τῆς συνθήκης ἀνθρώπων μὲν
εἰκότως πρὸς ἀνθρώπους γενομένης, ἀνθρώπων δὲ πρὸς θεοὺς οὐδὲ
μέχρι ἐπινοίας ὑφίστασθαι δυναμένης, ῥήτεον καὶ πρὸς τούτους θτι λογι- 20
κοὺς ἡμᾶς καὶ αὐτοκινήτους ὑποστήσαντες οἱ θεοὶ πολλῶν πράξεων κυρίους
30 εἰκότως κατέστησαν, ὀρῶντες τε πάντα τὰ ἡμέτερα ἀτρέπτως καὶ τὰς
θέσεις τὰς ἡμετέρας παραδειγόμενοι πρὸς ταύτας ἡμῖν ὡς αὐτοκινήτοις τὸ 25
καὶ ἀξίων ἀξορίζουσι, μᾶλλον δὲ ἡμεῖς διὰ τῶν ἐπὶ ταῖς θέσεσι τοιῶνδε
φαντασιῶν, ὀρέζειν τε καὶ ἐγκλίσεων, τοιόνδε ζωῆς τύπον ἐν ἑαυτοῖς

I τὰ φύει a ὅτι om. AG 3 ἔκαστου A 4 γάρ] καὶ F 5 τύχη F
η (ante ἑιλῆνης) Brand.: καὶ AFGMa 6 καὶ suppl. G² 8 οὖσας] οὖσης AM
II φωνήν] ζωήν AFM 14 μορτός A 16 ἀστοσα A μορτοῖς FG 17 ὁ
Κυρηναῖος] Callim. frg. 271 18 Διόδ.] cf. Zelleri H. Ph. II 1⁴ 271 (Steph. d. interpr.
9,22 Hayd.) σημ. εἶναι φωνὴν G 19 post οἰκετῶν add. τῷ συλλογιστικῷ συν-
δέσμῳ a ἀλλὰ μὴν καὶ AFM: om. G 20 γάρ om. G 23 ἐπιχειροῦσι om. A
24 ὥσπερ δ πετραῖος (πετραῖα M: πατραῖος a) δοὺς ἄρειος (Αρειος a) AMa: om. FG; correxi
ex Bernaysii Ies. Abh. II 291 24, 25 παραχέρο.] περὶ φέροντες A: ἐπιφέροντες G: περὶ
ἄρεια φέροντος M 26 τῆς om. G μὲν om. G 27 πρὸς] ἐπὶ G¹ ἀνθρώπων
(pr. 1.) G γιγνομ. A 28 μέχρις Ma 30 τὰ ἡμέτ. πάντα G ἀτρεπέστερα a
33 ἐκκλήσεων A ἐν om. FG

κατασκευάζοντες κατὰ τοῦτον ἀπολαύσουμεν | τῆς προσηκούσης ἡμῖν τὸν θεῶν 32^v
προνοίας· ὥσπερ τὰ σώματα ὄρῳμεν, ἐπειδὴν μὲν ἐκπυρωθῶσι, καὶ διφέρεται
καὶ ἀνώφορα κατὰ φύσιν γινόμενα, μεταβάλλοντα δὲ πάλιν ἐπὶ τὸ γεωδέ-
στερὸν τε καὶ ἐμβριθέστερον ἔμπαλιν κάτω φερόμενα κατὰ τὴν τότε αὐ-
τὸν τοῖς ὑπάρχουσαν ῥοπήν· καὶ τοῦ βασιλέως ἡγένει πρὸς τὴν μετημβρίᾳ τὸ
ὑπὲρ γῆν ἀπαν ἡμισφαίριον καταλάμποντος οὐ μὲν ἐγρηγορότες καὶ τὰ
ἡματα κατὰ φύσιν ἔχοντες ἀπολαύσουσι τὸν ἀπὸ τοῦ φωτὸς ἀγαθὸν, οὐ 10
δὲ κακεύδοντες ἢ μύωντες ἢ ἄλλως ἐγκαλούμαχοντες τὰς ὕψεις οὐ τυγχάνουσι
παρὰ τὴν ἑαυτῶν αἰτίαν, ἀλλ’ οὐ φιλόνιφ τινὶ τοῦ τὸ φῶς ἀφιένως ἀπασι-
10 γορηγοῦντος θεοῦ.

‘Αλλὰ ταῦτα μὲν ἐπὶ πλέον ἐμηκύναμεν, τὴν συμφωνίαν τῶν φιλο-
σόφων ἐπιδεῖξαι βιολόγους καὶ τὸ θεώρημα ζητεῖσθαι παρὰ τοῖς παλαιοῖς 15
εἰσιθέτος οὐ παντάπασιν ἀδιερεύνητον παραδραμεῖν διοικησαντες. ἔχεις δὲ
τούτοις ἐπισκεψάμεθα τὸν συλλογισμόν, διὸ Ἡ Αφροδιτεὺς ἐξηγητής ἔκτι-
15 θεται, κατασκευάζειν δοκοῦντα μόνως εἶναι φύσει τὰ ὀνόματα καὶ τὰ 20
ὕρματα· τὰ γάρ ὀνόματα, φησί, καὶ τὰ ὕρματα φωναί. αἱ δὲ φωναὶ φύσει,
τὰ ἄρα ὀνόματα καὶ τὰ ὕρματα φύσει. πρὸς ταῦτα τοίνυν ῥητέον διτι τὰ
ὀνόματα καὶ τὰ ὕρματα οὐχ ἀπλῶς ἀλλά τοι τὰ
τὴν ὅλην. ὥσπερ οὖν εἴ τις ἔλεγεν ‘ἡ θύρα ἔνδον· τὸ ἔνδον φύσεως 25
20 ἔργον, ἡ ἄρα θύρα φύσεως ἔργον’, γελοῖς ἀλλὰ γάρ ἡ θύρα
ἔνδον κατὰ τὴν ὅλην, οὐκ ἀνάγκη δὲ τὸ ὅλη γράμμαν φυσικῇ καὶ αὐτὸς
φύσει εἶναι. διότι πάντα τὰ τεγνητὰ | τὴν ὑπόστασιν ἐκ τῆς ἡμετέρας ἐπι- 33^v
νοίας ἔχοντα περὶ τὴν φυσικὴν ὅλην ὑφίσταται), τὸν αὐτὸν κανταῦθα τρό-
πον ῥητέον διτι φύσεως μέν ἔστιν ἔργον ἡ φωνή (φύσει γάρ ἔσμεν φωνη-
25 τικοί); τὰ δὲ ὀνόματα καὶ τὰ ὕρματα λέγοντα ἀλλὰ εἶναι φωναὶ οὐχ ἀπλῶς, 5
ἀλλὰ τοιῶσδε μορφωθεῖσαι καὶ διαπλασθεῖσαι ὑπὸ τῆς λεκτικῆς καλου-
μένης φαντασίας τοιῶσδε καὶ τοιῶσδε τὰ φωνητικὰ κινούσης ὅργανα, καθά-
περ τὸ ἔνδον ὑπὸ τοῦ τέκτονος πρὸς τὴν τῆς θύρας γένεσιν. ὥσπερ οὖν
τὸ ἔνδον πρὸν εἰδοποιηθῆναι οὐκ ἀλλὰ τις ὀνόμαστοι θύραν, οὕτως οὐδὲ τὰς 10
30 μὴ τοιῶσδε μορφωθεῖσας φωνὰς ὀνόματα ἡ ὕρματα, ὥστε κατὰ τὸ εἰδος
αὐτὰ λέγεσθαι εἶναι τοιωτα ἐξ ἐπινοίας ἡμετέρας γεγονότα καὶ ὅντα διὰ
τοῦτο θέσει. ταῦτα μὲν οὖν πρὸς τὸν συλλογισμόν.

‘Ο δέ γε Ἡ Αριστοτέλης διτι κατὰ συνθήκην τὸ ὄνομα ὑπομιμήσκει
ἀπὸ τοῦ συναναφαίνεσθαι τὴν πρώτη γενέσει καὶ θέσει τοῦ ὀνόματος τὸ
35 σύμβολον αὐτὸν εὐθὺς εἶναι τοῦ ὀνόματος οὐκέτι, καὶ οὐχ ὁμοίωμα φυσικόν,

1 παρασκευάζ. α 2 μὲν οι. (i) 3 γιν. κατὰ φ. (սս. corr.) G γιγν. A
τὸ] τὸν A 4 τε καὶ ἐμβριθέστερον οι. FG 4. 5 ἑαυτοῖς A 5 ῥοπήν] φοράν (i)
τὴν μετεμβρίαν Ma 6 μὲν γάρ Fa τε καὶ Λ 18 ἀλλ om. FG φωναί
οι. F 20 ἡγ] εἴη Fa 23 περὶ] παρά G² 24 ἔστιν οι. a ἔργον]
δῦρον FGa 27 τοιῶ; (utrobiique) F 29 post ἔνδον iter. ὑπὸ τοῦ τέκτ. — γέ-
νεσιν A εἰδοποιηθή α ὀνόμαστοι F²GMa: ὀνόμαστη Λ: ὀνόμαστεi F¹ 30 τοιῶσδε
ἢ τοιῶσδε Ga 31 αὐτὰ οι. FG εἶναι τοιωτα λέγ. A καὶ εἴς a 33 γε
οι. M 34 συνυφαίν. G¹: συνεμφαίν. G² 35 εὐθὺς αὐτὰ (sic) M

ἀλλ' εἰπερ ἄρα, τὸ δὲν τοῦτο κατὰ τέχνην ὅμοιωμα· διὸ καὶ εἴ τις ἐπει- 20
 ζητούῃ τοῦ δινόματος τὸ γένος, ἐπειδὴ τὴν φωνὴν ὅλης πρὸς αὐτὸν λόγον
 ἔχειν ἀποφαινόμεθα, τὸ σύμβολον ἀποδώσομεν, ὥστ' εἶναι αὐτοῦ τὸν ὄν-
 τως δρισμὸν σύμβολον ἐκ φωνῆς σημαντικῆς κατὰ συνθήκην ἀνευ γράφου,
 ὃ ἡς μηδὲν μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον ὑπάρχεις τινος ἢ προσώπου 25
 δηλωτικόν⁵, τοῦ μὲν γένους αὐτῷ νῦν παραδοιέντος, τῶν δὲ πρότερον νῦν
 ἐν δρισμῷ τάξει ῥηθέντων εἰς ἔννοιαν ἡμᾶς ἀγρίντων τοῦ δινόματος ἀπό
 τε | τῆς ὅλης αὐτοῦ καὶ τοῦ προσεγοῦς εἴδους. ὡς εἴ τις θρόνον δη- 33v
 λῶσαι βουλόμενος αὔταρκες ἥγειται πρὸς τὸ παραστῆσαι αὐτοῦ τὴν ἔννοιαν
 10 τὸ εἰπεῖν διτὶ ἐστὶ ἔύλον τοιωσδε ἐσγηματισμένον. καίτοι δυνατὸν δὲ ἀκρι-
 βολογούμενον λέγειν διτὶ ἐστὶ σκεῦος πρὸς τόδε γρήσιμον ἐκ ἔύλου τοιωσδε 5
 ἐσγηματισμένον. ἔσται δὲ τὸ αὐτὸν τοῦτο δηλονότι καὶ τοῦ ῥήματος καὶ
 τοῦ λόγου γένος κατὰ τὴν σημαντικὴν ἐν αὐτοῖς δύναμιν· πρὸς ἄλληλα
 γάρ λέγεται τό τε σημαῖνον καὶ τὸ σημαίνοντον, ὥστε σύμβολα εἰκότως 10
 15 τὰ κατὰ συνθήκην σημαίνοντα τῶν σημαινομένων. κατὰ δὲ τὴν λέξιν καὶ
 τὸ πλῆθος τῶν συμπληρουσῶν αὐτὴν συλλαβθῶν ὑπὸ τὸ ποσὸν ἔκαστον αὐτῶν
 δινοίσιμεν. εἰ δὲ τὸ ὄνομα καὶ σύμβολον καὶ διμόιμα τεγγητὸν ἀξιούμεν
 καλεῖν, οὐ θαυμαστόν· ἔσται γάρ τὸ μὲν ἀσκόπως τεθὲν μόνως σύμβολον, 15
 τὸ δὲ κατὰ λόγον ὡς μὲν δυνάμενον ἔξι ἄλλων καὶ ἄλλων συγκείσθαι
 20 συλλαβθῶν ἐσικός τοῖς συμβόλοις, ὡς δὲ τῇ φύσει τοῦ δινόματος προση-
 κον διμόιμα, καὶ οὐ σύμβολον. ἄλλα ταῦτα μὲν ὕσπερ πορίσματα λη-
 πτέον ἐκ τῶν εἰρημένων, συνάδοντα τοῖς ἐν Κρατύλῳ περὶ τοῦ δινόματος 25
 ὑπὸ τοῦ Σωκράτους παραδεδομένοις· καὶ γάρ ἔκεινος τὸ ὄνομα μίμημά
 φησιν εἶναι τῆς ἔκάστου οὐδίας διὰ φωνῆς ἀνάρθρου, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν ἐκ
 25 στοιχείων καὶ συλλαβθῶν κατεσκευασμένον. ὕσπερ τὰ ῥήματα τῶν ἐπακολου- 30
 θούντων (τοῦτ' ἔστι τῶν ὑπαρχόντων) ταῖς οὐδίαις μιμήματα εἶναι, λόγον
 δὲ τὸν ἔξι ἀμφοῖν, τοῦ τε δινόματος καὶ τοῦ ῥήματος, συγκείμενον, ὡς δὲν
 καὶ αὐτὸς διά τε τούτων καὶ τῶν ἐν Σοφιστῇ ῥηθέντων πρὸ | τοῦ Ἀρι- 34v
 στοτέλους μόνα τοῦ λόγου κυρίως μερη τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα εἶναι
 30 τιμέμενος.

Τὴν δὲ χρείαν τοῦ κατὰ συνθήκην ὁ φιλόσοφος ἐπιθεικύς, ἐπεὶ
 σημαίνουσί τι, φησί, καὶ οἱ ἀγράμματοι ψόφοι, τοῦτ' ἔστιν αἱ
 ἀναρθροὶ φωναῖ (τῷ γάρ ψόφῳ νῦν ὡς γένει τῆς φωνῆς ἀντὶ τοῦ εἴδους ὃ
 ἐχρήσατο), οἵοις θηρίων, ὧν οὐδέν ἔστιν ὄνομα, ὡσανεὶ ἔλεγχον. ἐπεὶ
 35 δέχα τῆς προσθήκης ταύτης οὐδὲν μᾶλλον τὸ ὄνομα ἐδηλούμεν ἢ τὰς

1 ὕσπερ G ¹	3 τὸν ὄντως αὐτοῦ G	5 μέρος ἔστι a	6 νῦν (post πρότ.)
om. AM	8 προσεχῶς G	9 ἥγοιτο AM	10 τῷ εἰπεῖν GM
om. G	ἐσχηματισμένου M	11 ἔστι om. F	ὅτι ἔστι
12	ἐσχηματισμένου AM	τοῦτο αὐτὸν G: τοῦτο τὸ αὐτὸν Ma	ἐκ ἔύλου om. F
15	σημαίνοντα] σημαίνομενα G	16 πληρουσῶν M	καὶ τοῦ ῥῆμ. δηλ. A
p. 480 A sq.	περὶ δὲ τοῦ δινόμ. A: περὶ δινόμ. F	23 παραδεδομένου G	μίμημα
24	ἔκάστων G	25 κατεσκευασμ. F	ώσπερ γάρ A
28	ἀνάρθρου F		
σημ.] ἐπισημ. A	(cf. Sophist. c. 45 p. 261 E sq.)	πρὸ] πρὸς F	31. 32 ἐπεὶ
32 σημ.] δηλοῦσί γε b		34 ἐπεὶ]	FG
			35 δηλοῦμεν G

φύσει προφερομένας φωνάς τὰς ἀγραμμάτους. οἷον τὰς τῶν ἀλόγων ζῷων. 10
ἡ θηρία ἐκάλεται, ὥσπερ καὶ Πλάτων, ὡς σύστοιχον μᾶλλον ἔχοντα τὸ
ἄγριον διὰ τὸ ἀλόγον καὶ ὡς οὐ περικύτα πολιτεύεσθαι, ἀλλ' ἐπίκτητον
δεῖχύμενα τὸ ζυμερον, ἐν ὅσοις αὐτὸν καὶ δοκεῖ ποτε τοῦτο ὑπάρχειν
5 τιμασσευμένοις. τὸ δὲ ὅν οὐδέν εἰστιν ὄνομα ἢ ἀντὶ τοῦ οὐδεὶς 15
εἴρηται ‘ὅν φύσων οὐδεὶς εἰστιν ὄνομα’, ἢ κατ’ ἔλλειψιν τοῦ φίλεγμα
ῶν θηρίων οὐδέν φίλεγμα εἰστιν ὄνομα· οὐ γάρ δήπου λέγοι ἂν μὴ εἶναι
ὄνόματα τῶν φωνῶν τῶν ἀλόγων ζῷων· λέγεται γάρ ἡ μέν τις θηλακή ἡ
δὲ χρεμετισμὸς ἡ μυκηθμός. ταῦτα εἰςηγησάμενος περὶ μὲν τῶν λοιπῶν οὐδέν 20
10 προστίθησι, τοῦ τε φωνῆς καὶ τοῦ σημαντικῆς, ὡς προφανῶν λίγα ὄντων.
προχειρίζεται δὲ τὴν περὶ τοῦ ἀορίστου ὄνόματος λόγου καὶ φησι·

p. 16a30 Τὸ δὲ οὐκ ἄνθρωπος οὐκ ὄνομα. οὐ μὴν οὐδὲ κεῖται
γε ὄνομα ἢ τι δεῖ καλεῖν αὐτό· οὔτε γάρ λόγος οὔτε ἀπόφασις. 25
ἀλλ' εἰστιν ὄνομα ἀορίστον, ὅτι ὄμοιώς ἐφ' ὄτουσιν ὑπάρχει
15 καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος.

Τοῦτο δὲ νῦν ἐκίνησε τὸ θεώρημα, διότι ἐώρα μὲν | καὶ τὰς τοι· 34v
αύτας φωνάς παραλαμβανομένας πολλάκις ἐν ταῖς ἀποφάνεσιν, ὡς ὅταν
εἴπωμεν ‘οὐκ ἄνθρωπος περιπατεῖ’, οὐδενός γε ὄνόματος γένεων ὑπὸ
τῶν παλαιοτέρων. διδάσκει τούτουν καὶ τίσι τῶν ὀνομασμάτων φωνῶν 5
20 ὑποπτευθεῖεν ἀντὶ αὐτῶν εἶναι, μὴ οὖσαι κατὰ ἀλήθειαν αἱ αὐταί, καὶ
πῶς δίκαιον αὐτὰς δημάρτειν. ἐπεὶ οὖν μαθίστα ἂν οὐς ὑποπτεύειν αὐ-
τὰς εἴναι ὄνόματα διά τε τὸ παραπλήσιώς τοῖς ὄντως ὄνόμασι τὴν τῶν
ὑποκειμένων γένων καταλαμβάνειν ἐν ταῖς προτάξεις καὶ διὰ τὸ ἐφαρμόζειν 10
αὐταῖς τὸν ἀποδεδομένον τοῦ ὄνόματος λόγου (τά τε γάρ ἄλλα προφανῶς
25 αὐταῖς ὑπάρχει καὶ οὐδὲ) ἐπὶ τούτων τὰ μέρη σημαντικά εἰστι καθ' ἔαυτά,
τό τε ‘οὐκ’ καὶ τὸ ‘ἄνθρωπος’. ὅταν ὡς ἔνδος τοῦ ‘οὐκ ἄνθρωπος’ ὄντα μέρη
λαμβάνωνται, οὐ μὴν ὁ Ἀριστοτέλης ἀξιοὶ αὐτὰς ἀπλῶς ὄνόματα καλεῖν, 15
διότι τὸ μὲν ὄνομα μᾶς εἰστι φύσεως σημαντικόν, τῆς τοῦ ὄνομαζομένου,
τῶν δὲ τοιούτων ἑκάστη φωνῶν ἐν μὲν ἀναιρεῖ, τὸ σημαντικόν ὑπὲν τοῦ
30 ὄνόματος τοῦ δῆγα τῆς ἀρνήσεως λεγομένου, πάντα δὲ τὰ ἄλλα τὰ παρ' 20
ἐκεῖνο εἰσφέρει καὶ ὄντα καὶ μὴ ὄντα· τὸ γάρ οὐκ ἄνθρωπος ἐπ' ἄνθρω-
που μὲν οὐ λέγεται μόνου, λέγεται δὲ ἐπὶ ἕπους καὶ κυνὸς καὶ ἐπὶ
τραγελάφους καὶ ἵπποκενταύρου καὶ πάντων ἀπλῶς ὄντων τε καὶ μὴ ὄντων.

1 προσφερ. a οἷον] ἢ G 2 Πλάτων] Cratyl p. 399C 4 ὅσι F 6 Ἐλληψιν F
φέλγυματος FGMa 7 ἀντὶ λέγοι (πιστ. corr.) G 9 μηκυθμός a: μηκυθμός Brand.
μὲν om. FG 12 οὐ μὴν—μὴ ὄντος (15) om. M 13 γε om. b ἀπόφασις
ἔστιν ab 16 θεώρημα] ὄνομα F 17 φωνάς om. F 18 οὐδέν G γε] δὲ Brand.: au δέ γε?
17 τοῖς iter. F 19 τοῖς A 20 ἀντὶ om. FGa 22 ὄνόμ. εἴναι FG 22. 23 τὸ παραπλ.—ὑπο-
κειμένων suppl. G² 22 τοῖς iter. F 28 φύσεώς ἔστι A σημαντικῆς G²
29 τῶν δὲ—σημαντικόν om. G 32 δὲ καὶ Ma ἐπὶ (alterum) om. a

διὰ ταῦτα τὸ δίλογον τοῦτο ἀδριστα ὄνόματα κελεύει αὐτὰς προσαγορεύεινται.²⁵ ὄνόματα μὲν. διάτι, διπερ ἐν τοῖς ἔτης ῥηθήσεται περὶ αὐτῶν. ἐν πως σημαίνει καὶ ταῦτα, τὸ παρὰ τὸ ὠρισμένον ἀπαν ώς ἐν, οἷον τὸ οὐκ ἄνθρωπος τὸ παρὰ τὸν ἄνθρωπον | ἀπαν ώς ἐν κατ' αὐτὸν τοῦτο, καὶ²⁶ δι 35^τ 5 πάντα κοινόν τι ἔχει τὸ μὴ εἶναι διπερ ἄνθρωπος. ἀδριστα δέ, διάτι τὸ οὐ²⁷ αὐτῶν σημαίνομενον οὐχ ὅπαρξιν τινα πράγματος σημαίνει, διπερ τοῖς ὄνόμασιν ἔθισ, ἀλλ ἀνυπαρξίαν οὐσί τε ὁμοίως καὶ μὴ οὐσιν ἐφαρμόζουσαν.²⁸ ἐπεὶ δὲ ὑπέλαβεν ἄν τις ἡ ἀποφάσεις εἶναι τὰς τοιαύτας φωνὰς διὰ τὴν τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου προσθήκην, ἡ δίλως λόγους, διάτι σύνθεσίν 10 τινα ἐμφαίνουσι, διὰ τοῦτο ἐπισημαίνεται ώς οὐδέτερον τούτων δυνατὸν αὐτὰς ὄνομάζειν, οὔτε ἀπόφασιν οὔτε ἀπλῶς λόγον. ἀποφάσεις μὲν οὖν οὐκ 15 εἰσί, διάτι πᾶσα ἀπόφασις τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου ἀφαιρεθέντος γίνεται κατάφασις, ἐπεὶ καὶ τούτῳ πλεονάζει τῆς καταφάσεως· αἱ δὲ τοιαύταις φωναὶ τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου ἀφαιρεθέντος ὄνόματα ποιοῦνται, ἀλλ ὡς καταφάσεις.²⁹ 20 15 ἀλλὰ μὴν οὐδὲ ἀπλῶς λόγοι· οὔτε γάρ εὑχαὶ οὔτε προστάξεις οὔτε αλήσεις οὔτε ἐρωτήσεις οὔτε ἀποφάσεις δίλως. ἐπεὶ πᾶσα ἀπόφασις ἡ ἀληθείας ἡ φεύδους ἐστὶ σημαντική, τούτων δὲ οὐδέτερον ὑπὸ τῶν τοιούτων σημαίνεται φωνῶν. ἐπεὶ οὖν οὔτε τούτων οὐδέτερον καλεῖν αὐτὰς δυνατόν, 25 λόγον ἡ ἀπόφασιν, οὔτε ἀλλο τι ἔχομεν ἐν τῇ συνηθείᾳ κείμενον ὄνομα 20 ταῖς τοιαύταις φωναῖς, ὥσπερ ταῖς μὲν τοιαῖσδε τὸ τοῦ ὄνόματος ταῖς δὲ τοιαῖσδε τὸ τοῦ ῥήματος καὶ ταῖσδε τὸ τῆς καταφάσεως καὶ ἀλλαις ἄλλο, καλέσωμεν ήμεταις αὐτάς, φησίν, ἀδριστα ὄνόματα, διὰ τοῦ ἀλλ ἔστω³⁰ ὄνομα ἀδριστον δηλῶν διτι αὐτός ἐστιν ὁ τὸ ὄνομα τοῦτο θέμενος ταῖς τοιαύταις φωναῖς.

25 p. 16a33 Τὸ δὲ Φίλωνος ἡ Φίλωνι καὶ δσα τοιαῦτα οὐκ ὄνόματα ἀλλὰ πτώσεις ὄνόματος. λόγος δέ ἐστιν αὐτοῦ τὰ μὲν 35^τ ἀλλα κατὰ τὰ αὐτά, διτι δὲ μετὰ τοῦ ἔστιν ἡ ἡν ἡ ἔσται οὐκ ἀληθείας ἡ φεύδεται, τὸ δὲ ὄνομα ἀεί, οἷον Φίλωνος ἔστιν ἡ οὐκ ἔστιν οὐδὲν γάρ πω οὔτε ἀληθείας οὔτε φεύδεται.³¹

30 Περὶ τῆς κατ' εὐθεῖαν γινομένης τῶν ὄνομάτων προφορᾶς εἴωθε παρὰ τοῖς παλαιοῖς ζητεῖσθαι πότερον πτῶσιν αὐτὴν προσήκει καλεῖν ἡ οὐδαμῶς, ἀλλὰ ταύτην μὲν ὄνομα ώς κατ' αὐτὴν ἐκάστου τῶν

1 αὐτὰ AM 2 ὥσπερ G² ἐν om. M 3 post ταῦτα add. οἷον α τὸ παρὰ F: παρὰ A: τὸ περὶ Ga: περὶ M ἐν, οἷον τό] ἐν τῷ AM 4 παρὰ] περὶ G^{1a} 5 ante πάντα supra ser. καὶ M 6 ἐν τοῖς F 8 εἶναι om. G 9 δίλως] δίλως AM 11 ἀπλῶς τινα M 12 γίνεται—ἀφαιρ. (14) iter. M 13 τοῦτο F 14 ὄνομα G 16 οὔτε ἐρωτήσεις post εὐχαὶ transp. G 18 αὐτὰ F 19 ἀπόφασιν scripsi: ἀπόφασιν libri ἐν] οὐ G 22 φησιν αὐτὰς A διὰ δὲ F 23 δηλονότε Fa 25 post φιλωνος add. ἡ φιλωνος G 26 ἀλλ - φεύδεται (29) om. M λόγος - φεύδεται (29) om. G 27 διτι - φεύδεται (29) om. a 28 αἰεί A φιλωνι F 29 οὐδὲν] οὐδὲ F 30 γενομ. A

πραγμάτων ὄνομαζομένου. τὰς δὲ ἄλλας πτώσεις ὄνόματος ἀπὸ τοῦ μετα- 10
σχηματισμοῦ τῆς εὐθείας γινομένας. τῆς μὲν οὖν δευτέρας προσταται
δέξῃς ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ἔπονται γε αὐτῷ πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ Ηεριπάτου.
τῆς δὲ προτέρας οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ ὡς τούτοις ἀκολουθοῦντες οἱ τὴν 15
5 γραμματικὴν μετιόντες τέχνην. λεγόντων δὲ πρὸς αὐτοὺς τῶν Περιπατητι-
κῶν ὡς τὰς μὲν ἄλλας εἰκότως λέγομεν πτώσεις διὰ τὸ πεπτωκέναι ἀπὸ
τῆς εὐθείας, τὴν δὲ εὐθείαν κατὰ τίνα λόγον πτῶσιν ὄνομάζειν δίκαιον
ὡς ἀπὸ τίνος πεσοῦσαν; (δῆλον γάρ ἔτι πᾶσαν πτῶσιν ἀπό τινος ἀνωτέρῳ 20
τεταγμένου γίνεσθαι προσήκει), ἀποκρίνονται οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ὡς ἀπὸ
10 τοῦ νοήματος τοῦ ἐν τῇ ψυχῇ καὶ αὕτη πέπτωσεν. ὁ γάρ ἐν ἑαυτοῖς ἔχο-
μεν τὸ Σωκράτους νόμα μηδὲν πεπτωκέναι βιουλόμενοι, τὸ Σωκράτης ὄνομα προ-
φερόμενθι· καθίσπερ οὖν τὸ ἀνωμένην ἀφεύθεν γραφεῖν καὶ δρῦλον παγέν 25
πεπτωκέναι τε λέγεται καὶ τὴν πτῶσιν δρῦλον ἐσχηκέναι. τὸν αὐτὸν τρόπον
καὶ τὴν εὐθείαν πεπτωκέναι μὲν ἀξιοῦμεν ἀπὸ τῆς ἐννοίας, δρῦλον δὲ
15 εἶναι | διὰ τὸ ἀρχέτυπον τῆς κατὰ τὴν ἐκφύγησιν προσφορᾶς. ἀλλ᾽ εἰ διὰ 30
τούτο, φασὶν οἱ ἀπὸ τοῦ Ηεριπάτου, τὴν εὐθείαν πτῶσιν ἀξιοῦτε λέγειν,
συμβήσεται καὶ τὰ ῥήματα πτώσεις ἔχειν καὶ τὰ ἐπιρρήματα τὰ μηδὲ
κλίσεων ἀνέγεσθαι πεφυκότα· ταῦτα δὲ ἐναργῶς ἀποτελοῦνται καὶ ταῖς ὅμιναι
20 αὐτῶν παραδόσεσι μαργόμενα. διὰ ταῦτα μὲν οὖν τὴν Περιπατητικὴν περὶ⁵
τούτων διάταξιν προτιμητέον.

Ἐν δὲ τούτοις ὁ Ἀριστοτέλης διακρίνει τοῦ ὄνοματος τὰς πτώσεις,
καὶ ταῦτα ὄμοιώς αὐτῷ τὸν ἀποδεδομένον τοῦ ὄνοματος ὄρισμὸν ἐπιδεχο- 20
μένας, τῷ τὸ μὲν ὄνομα μετὰ τοῦ ἔστιν ἦ τὴν ἦ ἔσται ἀληθεύειν ἦ ψεύ-
δεσθαι, τὰς δὲ πτώσεις μηκέτι· ὁ μὲν γάρ εἰπὼν ‘Φίλων ἔστιν’ ἢ ‘Φίλων τὴν’
25 ἢ ‘Φίλων ἔσται’ ἢ ἀλληλές εἰπεν ἦ ψεῦδος, ὁ δὲ ‘Φίλωνος ἔστιν’ εἰπὼν ἢ ‘ἡν’
ἢ ‘ἔσται’ ἢ ‘Φίλωνι ἔστιν’ ἢ ‘ἡν’ ἢ ‘ἔσται’ οὐδὲν οὔτε ἀληθελές οὔτε ψεῦδος 30
εἴπε, διότι δέονται προσθήκης τινὸς πρὸς τὸ ἀπαρτίσαι διάνοιαν οἱ τοιοῦτοι
λόγοι. ἀν οὖν μὴ προστεθῆ τὸ υἱός οὗτος ἦ μηρός, οἵτινι ‘Φίλωνός ἔστιν

1 ὄντα M	2 γενομένας A: γενομένου M	4 δευτέρας G ¹	καὶ οἱ (alt. I.) G
6 ἄλλας τέσσαρας a	εἰκότως μὲν A	8 ἀνωτέρου M	10 αὐτὴ FG
11 τὸ (prior) scripsi: τοῦ libri	13 πάλιν πεπτ. (τε ομ.) A	15 διὰ ομ. F	16 λέ- γειν] καλεῖν A Ma
17 μηδὲ] μὴ A M	18 ἀλήσεως A: ἀλίσεως M	19 post	
μαργόμενα add. τὰ αὐτὰ δὲ λέγειν ἀρμέται καὶ πρὸς τοὺς γενικὸν τι ὄνομα ὑποτιθεμένους καὶ ἀπὸ ἐκείνους πεπτωκέναι τὸ (τὰ G ²) καθέκαστον (-στα A G ²) ὄνομα (ὄνόματα G ²) λέγοντας· οὔτε γάρ (γάρ ομ. M) διαταχόσι (διατέρουσι M) τί ποτε ἔστιν ὁ καλοῦσι (διατέρουσι ομ. G ²) γενικὸν ὄνομα οὔτε εἰ (εἰς a) τὴν ἐννοίαν αὐτὴν τῶν ὄνομάτων καὶ κοινῶς κατὰ πάντων (παντὸς Ma) κατηγορούσκενην (-ούμενοι Ma) λέγοιεν θάλιν τι (θάτι AM) τοῦ ὄνόρατος ἔροῦσιν. ὁ αὐτὸς γάρ ἔσται λόγος καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τοῦ λόγου μερῶν. ὡςτε καὶ τὰ καλούμενα θέματα τῶν ἡγ- μάτων κατ’ εὐθείαν ἔροῦμεν προάγεσθαι πτῶσιν, καὶ τῶν ἀλλων τῶν λεγομένων παρ’ αὐτοῖς (περὶ τῶν a) τοῦ λόγου μερῶν ἔκκαστον ὠσαύτως A(G ²) Ma	22 απ ταύτας?	ταύτων α 25 φύλων (ante ἔσται)] φίλωνi G ² ἢ ἀληθές— φύλωνi ἔστιν ἦ τὴν ἢ ἔσται ομ. M ἢ (ante ἀληθές) ομ. A 26 φύλωνi φίλων F ἢ τὴν ἢ ἔσται (alterum) ομ. FGa 27 ἀπαρτίσασθαι G 28 τὸ ομ. F: τὸ υἱός ομ. G ἢ οὗτος Ga	

υῖδες η̄ ἀγρός οὗτος η̄ Φιλωνί ἔστι φῦλος | οὗτος¹, οὐδὲν οὔτε ἀλληθὲς οὔτε 36^ν ψεῦδος ἀποτελεῖται· ἀλλο μὲν γάρ τι τοῦ λόγου εἶδος, οἷον τὸ αλητικόν, ἐνέρχεται ὀηλοῦσθαι καὶ διὰ μᾶς μόνης τοῦ ὀνόματος πτώσεως τῆς δι'⁵ αὐτὸ τοῦτο αλητικῆς ὀνομαζομένης οὐδενὸς ῥήματος πρὸς τὸ σημῆναι δεη-

5 θείσης, οἷον

ὦ μάκαρ Ἀτρεΐδη, μοιρηγγές, ὀλβιόδαιμον.

διὸ καὶ τὴν φωνὴν ἐν τούτῳ διαναπαύσουεν καὶ τὸν καλούμενον, εἰ μή τι κωλύει. κινοῦμεν πρὸς τὴν ἀπόχροισιν, ὡς τῆς κατὰ τοῦτο διανοίας ἀπόρο- 10 τισμένης. ἀπόφανσιν μέντοι ποιῆσαι η̄ ταῦτην η̄ ἀλληγ τινὰ πτῶσιν οὐδὲ 10 τὸ ἔστι προσλαμβάνουσαν δυνατόν.

Πάνυ δὲ καλῶς ὁ φιλόσοφος ἐπεισηγήνατο Πορφύριος ὅτι τὸ ἔστιν οὐκ ἀντὶ παντὸς εἰληπται ῥήματος, ἀλλ' αὐτὸς μόνον τὸ ἀπὸ τοῦ ὄντος 15 παρηγμένον καὶ τὴν ὑπαρξιν σημαῖνον λαμβάνεται ὡς μετὰ μὲν τοῦ ὀνό- ματος αὐτοτελῆ ποιοῦν λόγον μετὰ δὲ τῶν πτώσεων ἐλλιπῆ· τινὰ γάρ 15 ἔστι ῥήματα συνταττόμενα ταῖς πτῶσεσι καὶ ποιοῦντα λόγους ἀλληθεῖς η̄ 20 ψεῦδες, τοῖς δὲ ὀνόμασι συτάττεσθαι οὐ δυνάμενα, ὡς τὸ μεταμέλει, οἷον ‘Σωκράτει μεταμέλει’, καίτοι τὸ ‘Σωκράτης μεταμέλει’ ἀσύντακτον (ἢν). ἐν οἷς καὶ προσιστορεῖ τὴν τῶν Στωϊκῶν διάταξιν περὶ τῶν κατηγορουμένων ὅρων ἐν ταῖς προτάσεσιν οὖσαν τοιαύτην· “τὸ κατηγορούμενον η̄τοι ὀνό- 25 ματος κατηγορεῖται η̄ πτώσεως, καὶ τούτων ἐκάτερον η̄τοι τέλειόν ἔστιν ὡς κατηγορούμενον καὶ μετὰ τοῦ ὑποκειμένου αὐταρκες πρὸς γένεσιν ἀπο- φάνσεως, η̄ ἐλλιπέσι καὶ | προσθήκης τινὸς δεόμενον πρὸς τὸ τέλειον ποιῆ- 30 ται κατηγορούμενον. ἀν μὲν οὖν ὀνόματός τι κατηγορηθεὶς ἀπόφανσιν ποιῆ, κατηγόρημα καὶ σύμβαμα παρ' αὐτοῖς ὀνομάζεται (σημαίνει γάρ ἄμφω 35 ταῦτόν), ὡς τὸ περιπατεῖ, οἷον ‘Σωκράτης περιπατεῖ’. ἀν δὲ πτώσεως, πα- 5 ρασύμβαμα, ὡσανεὶ παρακείμενον τῷ συμβάματι καὶ ὃν οἷον παρακατηγό- ρημα, ὡς ἔχει τὸ μεταμέλει, οἷον ‘Σωκράτει μεταμέλει’. τὸ μὲν γάρ μετα- μελεῖται σύμβαμα εἴναι, τὸ δὲ μεταμέλει παρασύμβαμα οὐ δυνάμενον 10 ὀνόματι συνταχθὲν ἀπόφανσιν ἐργάσασθαι. οἷον ‘Σωκράτει μεταμέλει’ (οὐδε- 15 μία γάρ τοῦτο ἀπόφανσις), ἀλλ' οὔτε αἱτίαι ἐπιδέξασθαι δυνάμενον, ὡς τὸ περιπατῶ περιπατεῖς περιπατεῖ, οὔτε συμμετασχηματισθῆναι τοῖς ἀριθμοῖς· ὕσπερ γάρ λέγομεν ‘τούτῳ μεταμέλει’, οὕτως καὶ ‘τούτοις μεταμέλει’. 20 καὶ πᾶλιν ἀν μὲν τὸ τοῦ ὀνόματος κατηγορούμενον δέγται προσθήκης πτώσεως ὀνόματός τινος πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπόφανσιν, ἔκαττον η̄ κατηγόρημα

1 η̄ ἀγρός om. FGa φῦλων] φῦλωνος Ma post φῦλος οὗτος add. η̄ Φιλωνί ἔστιν ἀγρός οὗτος α 3 μᾶς μόνης] μᾶς καὶ τῆς αὐτῆς A: τῆς αὐτῆς M 4 ὀνομαζ.] κεκλημένης G σημᾶναι M 6 ω̄ μάκαρ κτλ.] Hom. Γ 182 δλβιόδη- μον A² 8 κωλύσοι FMa post κωλύει add. πρὸς ἔαυτοὺς ἐπιστρέφομεν καὶ πρὸς τὸ πυθέσθαι (πιθέσθαι G²) τῆς αλήσεως τὴν χρείαν AG²Ma 9 ἀπόφανσιν Λ 13. 14 τοῦ ὀνόμ. μὲν AM 14 ἐλλειπῆ Λ τινὰ πολλὰ a 16 οὐ] μὴ AM 17 καίτοι] καὶ G ὕν addidi 19 η̄τοι εἴτι A 20 καὶ ἐκάτερον A 21 πρὸς γένεσιν om. M 22 ἐλλειπές Λ 23 ποιῆ suppl. (i²) 26 οὖν om. AM 28 εἴναι om. AM Brand. 29 ὀνόματι Brand. ex ed. Ven. ἀπόφανσιν (i¹) σωκρά- της G 30 τούτου AM κατίσεις AM 32 οὕτως om. G

λέγεται, ὡς ἔχει τὸ φίλει καὶ τὸ εὐνοεῖ, οἷον ‘Πλάτων φίλει’ (τούτῳ γάρ 20 προστεθὲν τὸ τινά, οἷον Δίωνα, ποιεῖ ὠρισμένην ἀπόφανσιν τὴν ‘Πλάτων Δίωνα φίλει’), ἀν δὲ τὸ τῆς πτώσεως κατηγορούμενον ἢ τὸ δεόμενον ἐτέρᾳ συναχθῆναι πλαχίᾳ πτώσει πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπόφανσιν, ἔλαττον ἢ παρα- 5 σύμβασια λέγεται, ὡς ἔχει τὸ μέλει, οἷον ‘Σωκράτει Ἀλκιβιάδου μέλει’. 25 ταῦτα δὲ πάντα καλοῦσι ῥήματα”.

Καὶ τοιαύτη μὲν ἡ τῶν Σωτέκνων περὶ τούτων παράδοσις. ἡμεῖς δὲ συγκεφαλαιούμενοι τὰ περὶ τοῦ ὀνόματος ῥήματα τῷ | Ἀριστοτέλει λέ- 37 γομεν ὡς ἔσται τὸ κατὰ τὴν νῦν παράδοσιν κυρίως ὄνομα φωνὴ σημαν- 10 τικὴ πατὰ συνθήκην ἄνευ χρόνου, ἵνα μηδὲν μέρος ἐστὶ σημαντικὸν κεχω- ρισμένον, ὠρισμένον τι σημαίνεσσα καὶ μετὰ τοῦ ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται ἀλη- 5 θεύσουσα ἢ ψευδομένη. ὅλλα διὰ τίνα αἰτίαν οὐκ ἐξ ἀργῆς ὁ Ἀριστοτέλης τοῦτον ἀποδέδωκε τοῦ ὀνόματος τὸν ὄντας μηδὲν ἐνοχλεῖν τὸν λόγον μήτε τὰ ἀσφαλεῖς ὀνόματα μήτε τὰς πτώσεις; φαμὲν δὴ διτὶ ποιλά 15 ἐστι παρ’ αὐτῷ τοῦ ὀνόματος τὰ σημαντικά· καὶ γάρ πᾶσαν φωνὴν κατὰ 10 συνθήκην σημαντικὴν ὑπουρῶν τῶν ὄντων τῆς τοῦ ὀνόματος ἀξιοῦ προστηγο- ρίας, ὥσπερ καὶ ὁ ἐν τῷ Σοφιστῇ σοφὸς τὸ ἀπλῶς ὄνομα διαιρῶν εἰς τὴν ιδίως λεγόμενον ὄνομα καὶ ῥῆμα, καθ’ ὃ σημαντικόν λέγοιντο ἂν καὶ τὰ ῥήματα πάντα ὀνόματα (δηλοῦ δὲ αὐτὸς ἐν τοῖς ἔξης λέγων “αὐτὰ μὲν 20 οὖν καθ’ ἔαυτὰ λεγόμενα τὰ ῥήματα ὀνόματά ἐστι καὶ σημαίνει τι”, ὡς ἀν διὰ τὴν σημαντικὴν δύναμιν ἀξιώσας αὐτὰ καλεῖν ὀνόματα, ἐπεὶ καὶ 25 ἔστι τῶν ἐνεργειῶν ἢ τῶν παθῶν τῶν ὑπ’ αὐτῶν σημαντικόν—όντως 20 ὀνόματα), καὶ πᾶσαν φωνὴν ὑποκείμενον ἐν προτάσει ποιοῦσαν ὄνομα παρ’ αὐτῷ λεγομένην εὑρήσεις, ὡς ἐν τῷ τρίτῳ τοῦ βιβλίου κεφαλαίῳ δηλώσει 25 λέγων “μετατιθέμενα δὲ τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα ταῦτὸν σημαίνει”, ὥστε κατὰ τοῦτο τὸ σημαντικόν τὸ μὲν καλός καὶ τὸ δέκατος καὶ διστὶ 25 τοιαῦτα ἐν θεωρούμενα ἐτέρων τινῶν ὑποκειμένων τῶν μετεγόν- των καὶ ὃν πέφυκε κατηγορεῖσθαι ῥῆματα λέγονται καὶ οὐκ ὀνόματα. τὸ δὲ βαδίζειν καὶ τὸ φιλοσοφεῖν ἔμπαλιν ὀνόματα καὶ οὐ ῥῆματα, διστὶ 38γ 30 ὑποκειμένους ποιοῦσιν ὅρους ἐν ταῖς προτάσεσσι ταῖς λεγούσαις ‘τὸ βαδίζειν κινεῖσθαι ἐστι’, ‘τὸ φιλοσοφεῖν ὡφέλιμόν ἐστι’. διὸ καὶ συντάττεται αὐτοῖς τὸ ‘τό’ ἀρθρον, ἀτε ὀνομάτων νῦν χώραν ἐκπληροῦσι. λέγεται δὲ καὶ 5 ἄλλως ὄνομα κατὰ τὸν ἐξ ἀργῆς ἀποδεδομένον τοῦ ὀνόματος ὄντα μηδὲν “πᾶσα

2 οἷον ὡς G	ἀγνοεῖ G ¹	τοῦτο F	2 ποιεῖς Λ	4 συναχθῆναι G
5 ἀλκιβιάδους ΑΜα	μέλλει Α	6 πάντος (sic) Α	8 τῷ ἀρ. ῥήματα G	
9 ἔσται] ἔστι FM	τὸ ομ. Α	ante κυρίως add. τοῦ ἀριστοτέλους del. G		
10 ἔστι οι. ΑΜα	13 ὥχλεῖν Α	15 τοῦ ὀνόματος οι. G	τὰ οι. FΜa	
16, 17 κατηγορίας A	17 ἐν τῷ Σοφιστῇ] p. 261 D sq.		17, 18 διαιρῶν—ὄνομα	
οι. M	18 καὶ τὸ ῥῆμα M	19 ἐν τοῖς ἔξης] p. 16b19	22 ἔστιν ὅτε α τῶν	
(post παθῶν) οι. F	23 τὰ ὀνόματα (pr. I.) M	ὄνομα γάρ G	24 αὐτοῖς G:	
αὐτῶν α λεγομένοις G ¹	ἐν τῷ τρίτῳ .. κεφ.] p. 20b1	κεφ. τοῦ βιβλ. M	αὐτὸς G:	
25 τὸ αὐτὸς AGM	σημαίνουσιν G	28 λέγονται ῥῆματα G	31 ὡφέλη- μον F	
μον] τότε Α	ante διὸ iter. τὸ βαδίζειν κινεῖσθαι ἐστι A	32 τὸ (alterum) οι. FIta νῦν] τότε Α	ἐκπληροῦνται M	

φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην ἄνευ χρόνου. ης μηδὲν μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον”. καθ’ δ καὶ τὸ καλός καὶ τὸ δίκαιος καὶ τὸ οὐκ ἄνθρωπος ¹⁰ καὶ τὸ Φύλωνος καὶ Φύλωνι ὀνόματα ἐν εἰν. καὶ πρὸς τούτοις ὄνομα λέγεται πᾶσα φωνὴ τὸν ἀποδοθέντα τοῦ ὀνόματος ὀρισμὸν δεσχομένη καὶ ⁵ ὁ ὀρισμένον τι σημαίνουσα. καθ’ δ σημαντόμενον τὰς μὲν πτώσεις οὐδὲν καλύει λέγειν ὀνόματα, τὰ δὲ ἀόριστα λεγόμενα οὐκέτι δυνατὸν ὀνόματα ¹⁵ καλεῖν. τούτου δὲ ήμιν ἔννοιαν διδωσιν, ὑπόταν λέγη πᾶσαν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἡ ἐξ ὀνόματος εἶναι καὶ ὥρματος ἡ ἐξ ἀορίστου ὀνόματος καὶ ὥρματος, πρὸς τὸ ἀορίστον ὄνομα μόνον διακρίνεται τὸ ὄνομα, οὐκέτι ²⁰ μέντοι πρὸς τὰς πτώσεις. ἔτι δὲ παρὰ τοὺς ἀπηριθμημένους τοῦ ὀνόματος ²⁵ ἀποντας τρόπους ὄνομα λέγεται τὸ ἐκ τῶν προστεθέντων τῷ ἀποδοθέντι τοῦ ὀνόματος ὅρῳ διορισμὸν ἀποτελεσθέν, ἀποκεκριμένων τῶν τε πτώσεων καὶ τῶν ἀορίστων ὄνομάτων. πενταχῶς τοίνυν τοῦ ὀνόματος λεγομένου, ³⁰ ἀπαντά ὀρθῶς ἔχειν ῥήτεον τὰ διὰ τούτων ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόν-³⁵ μενα· καὶ γάρ ὁ ἀποδεδομένος τοῦ ὀνόματος ὅρισμὸς ὑγιῆς ἐστι κατὰ τὸ τρίτον τῶν ἀπηριθμημένων αὐτοῦ σημαντόμενων, καὶ οἱ | προστεθέντες ⁴⁰ ὅστερον διορισμὸι τὸν ὅρισμὸν οὐ διαβάλλουσιν, ἀλλα τινὰ παραδιδόντες ἡμῖν τοῦ ὀνόματος σημαντόμενα. ὁ μὲν περὶ τῶν ἀορίστων ὄνομάτων τὸ τέταρτον, ὁ δὲ περὶ τῶν πτώσεων τὸ πέμπτον.

²⁰ Τῆς μέντοι ῥήσεως τὸ λόγιος δέ ἐστιν αὐτοῦ τὰ μὲν ἀλλα κατὰ ⁵ τὰ αὐτὰ λέγεται μὲν περὶ τοῦ πρωφερομένου κατά τινα πτώσιν ὀνόματος ὅτι ἔξει τὸν ὅρισμόν, διὸ ἐκάλεσε λόγον, κατὰ μὲν τὰ ἄλλα μηδὲν διαφέροντα τοῦ ἐξ ἀρχῆς ἀποδοθέντος ὅρισμοῦ τοῦ ὀνόματος (καὶ γάρ τοῦτο ¹⁰ φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην ἄνευ χρόνου. ης μηδὲν μέρος σημαντικὸν κεχωρισμένον) πλεονάσαντα δὲ τούτου τῇ διακρινούσῃ τὰς πτώσεις ἀπὸ τοῦ κυρίως ὀνόματος διαφορῆ, τῷ τὰς μὲν πτώσεις μετὰ μόνου τοῦ ἔστιν ἡ ἡγ. η ἔσται λεγομένας μήπω ποιείν τελείαν ἀπόφασιν, διὸ μήτε φεύδεσθαι ¹⁵ μήτε ἀλληλεύειν, τῷ δὲ ὀνόματι καὶ μόνον ἐν τι τῶν ὥρμάτων ἀρκεῖν πρὸς τὴν γένεσιν τῆς τελείας ἀποφάνεσσε. εἴληπται δὲ ἀπὸ Ἀττικῆς συνηθείας ²⁰ τῶν εἰς τὸν δῆμον πλεονάσαντα ἀμάρτυρα φησίσματα εἰσφερόντων· ὁ γάρ τοι γραμ-²⁵ ματεύεις τὸ μὲν πρῶτον τῶν γεγραμένων φησίσματων ἀναγνώσκων τῷ δῆμῳ τὸ τε ὄνομα ἔλεγε τοῦ γεγραφότος καὶ τὸν πατέρα καὶ τὸν δῆμον, οἷον ‘Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανίεις φησίσμα εἰσφέρει τοιόνδε’, τὸ μέντοι δεύτερον η καὶ τρίτον, εἰ οὕτως ἔτυγχεν, ἐμφανίζων ἐνεδείκνυτο ³⁰

2 καλῶς F   6 οὐκέτι] οὐκ ἔστι Ma   7 τούτων A Ma   8 ὑπόταν λέγῃ] p. 19b 10
9 ὄνομα (post ἀόρ.) om. G   10 μόνον om. M   11 περὰ] πρὸς FG Ma   12 τοῦ
ἀνόματος om. F   14 τὰ διὰ τούτων] διὰ τοῦτο τὰ AM   16 seribas τριτόν
ἀπηριθμημένον F   17 ἄλλα seripsi: ἄλλα libri
18. 19 κατὰ τὸ τέταρτον AM   19 κατὰ τὸ πέμπτον AM   22 ὅτι—όνοματος (23)
suppl. G²   23 πλεονάστος G: πλεονάσαντος Ma   24 διακρινούσει F   26 μόνου]
μὲν FG   27 ἀπόφασιν E   28 τούτων τῶν M   29 δὲ καὶ α ἀπὸ]
παρὰ AM   τῆς ἀττικῆς α   30 τῶν] τὸν F   τὸν om. Ma   32 post
πατέρα add. καὶ τὸ πρᾶγμα Ma   33 παιανίεις om. FG   τοιόνδε εἰσφ. A
34 τὸ τρίτον A

μόνον ώς καὶ ἄλλο τοῦ αὐτοῦ ἀνδρὸς ἀναγνώσεται ψήφισμα τῷ πρὸ τῆς ἀναγνώσεως αὐτοῦ λέγειν πρὸς τὸν δῆμον ‘τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὰ αὐτά· ψηφίζεται δὲ καὶ τάδε’. ὅτι καὶ ὁ ἐν τῷ Γοργίᾳ Σωκράτης τῇ 39^v αὐτῇ ταύτῃ λέξει γρηγορίους τοῖς ἐν τῷ δῆμῳ συγγραφομένοις αὐτὴν 5 ἀνεθηκεν.

p. 16b6 ‘Ρῆμα δέ ἐστι τὸ προσσηματίνον χρόνον, οὗ μέρος οὐδὲν 5 σημαίνει χωρίς, καὶ ἔστιν ἀεὶ τῶν καθ’ ἑτέρου λεγομένων σημείον. λέγω δὲ ὅτι προσσηματίνει χρόνον, οἷον ὥγεια μὲν ὄνομα, τὸ δὲ ὄντασίνει ῥῆμα· προσσηματίνει γάρ τὸ νῦν ὑπάρ- 10 γειν. καὶ ἀεὶ τῶν καθ’ ἑτέρου λεγομένων σημεῖόν ἐστιν, οἷον 10 τῶν καθ’ ὑποκειμένου ἦν ὑποκειμένῳ. τὸ δὲ οὐχ ὥγιασίνει καὶ τὸ οὐ κάμνει οὐ δῆμα λέγω· προσσηματίνει μὲν γάρ χρόνον καὶ ἀεὶ κατὰ τινος ὑπάρχει, τῷ δὲ διαφορᾷ ὄνομα οὐ κεῖται· ἀλλ’ ἔστω ἀοριστὸν ῥῆμα, ὅτι ὅμοιώς ἐφ’ ὑτουσιῶν ὑπάρχει, 15 καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος. ὅμοιώς δὲ καὶ τὸ ὥγιανεν ἦτορ τὸ ὥγιανετ 15 οὐ δῆμα, ὀλλὰ πτῶσις ῥῆματος. διαφέρει δὲ τοῦ ῥῆματος, ὅτι τὸ μὲν τὸν παρόντα προσσηματίνει χρόνον, τὰ δὲ τὸν πέριτος.

‘Η μὲν τελεία τοῦ ὥρισμοῦ τοῦ ῥῆματος ἀπόδοσις εἴη ἃν παραπλη- 20 σίως τῷ ἀποδιθέντι τοῦ ὄντος ὕφει ‘φωνὴ σημαντικὴ κατὰ συνθήκην προσσηματίνουσα χρόνον, ἡς μέρος οὐδὲν σημαίνει χωρίς’, ἀτε δὲ συντομίας ὧν ἐραστὴς ὁ Ἀριστοτέλης, ὅσα κοινὰ ἦν τῷ ῥῆματι πρὸς τὸ ὄνομα ὑπερβάτες ὡς ἤδη ὥριστά ἐν τῷ τοῦ ὄντος λόγῳ. ἀπὸ τοῦ καθ’ ὅ δια- 25 φέρει τὸ ῥῆμα τοῦ ὄντος ὥρισματος (διαφέρει δὲ τῷ προσσηματίνειν χρόνον) | ποιεῖται τὴν περὶ αὐτοῦ διατακαλίαν. ἀλλ’ εἰ τοῦθ’ οὕτως ἔχει, τί 39^v 25 δῆτα ποτε προστίθεται τὸ οὖ μέρος οὐδὲν σημαίνει χωρίς, ὥπερ καὶ ἐν τῷ λόγῳ τοῦ ὄντος ὥρισματος παρείληπται; λεγέσθω τοίνυν πρὸς ταύτην τὴν ἀπορίαν ἐκεῖνο τὸ Πορφύρειον, ὡς εἰσὶ λόγοι τινὲς ἐκ ὥρισμάτων συγ- 30 κείμενοι ὧν τὰ μέρη σημαντικά ἔστιν, αὐτὰλ λέγω τὰ ῥῆματα ἐξ ὧν οἱ λόγοι συντέθεινται, οἷον ὅταν εἴπω ‘τὸ βαδίζειν κινεῖσθαι ἔστι’. τὸ γάρ 35 βαδίζειν καὶ τὸ κινεῖσθαι καὶ τὸ ἔστι τοῦ ὅλου λόγου μέρη δύντα σημαν- τικά ἔστι καθ’ ἔαυτά. ἵνα οὖν διακρίνῃ τὰ ῥῆματα τῶν τοιούτων λόγων, 10 οἵς τὰ ἄλλα μέρη τοῦ ὥρισμοῦ τοῦ ῥῆματος ἐφαρμόττει, λέγω δὲ τὸ φωνὴ

1 ἄλλα A	αὐτοῦ om. M	ἀναγνώσεθαι a	ψηματάτα A	τῷ]
ΔM	3 τάδε καὶ τάδε G	ό om. AGMa	ἐν τῷ Γοργίᾳ] cf. p. 451B	
4 συγγραφομένης F	αὐτὸ G	5 ἔθηκεν G	6 ante lemma add. tit. Περὶ	
ῥῆματος G ² Ma, in mrg. AF	οὐ—πέριτ (17) om. M		7 καὶ ἔστιν—πέριτ (17)	
om. a	8 λέγω—πέριτ (17) om. G	λέγω om. A	ἥγεια b	11 τῶν]
τὸν A	13 διαφ. δὲ A	14 ὑπάρχειν F	15 ἦ] καὶ F	16 πτώσεις F
17 τὸ] τὰ A	20 ἦ] οὐ M		λέτε δὲ φιλοσύντομος ὧν δ ἀρ. F	21 ἦν
κοινὰ G	23 τῷ] τὸ AFGM		24 εἰ τοῦθ’] εἰθ’ F	25 προστέθειται A
27 πορφύριον ΔG: πορφύρειον M		28 τὰ (prioris)] τινὰ A		29 συντέθενται a
30 ὅλου om. M				

τὸ σημαντικὴ τὸ κατὰ συνθήκην τὸ προσημαίνουσα χρόνον. ταύτην ἀναγκαῖος καὶ ἐνταῦθα προσέθεικε τὴν διαφοράν. ὅλλα πῶς οὐ σημαίνειν 15 χρόνον. ὅλλα προσημαίνειν ἔφη τὸ ῥῆμα; η̄ διύτι σημαίνειν μέν ἐστιν. ὡς καὶ πρότερον ἐλέγομεν, τὸ προτιγγουμένως δηλοῦν τι. προσημαίνειν δὲ 5 τὸ πρὸς τῷ πρώτως δηλουμένῳ κατὰ δεύτερον λόγον καὶ ὅλο τι συνεμφαίνειν· τὰ δὲ ῥῆματα προτιγγουμένως μὲν ἐνεργείας τινὰς η̄ πάθη δηλῶσαι 20 βιουλόμενοι φεγγόμεθα. τοὺς δὲ προσόντας χρόνους ταῖς ἐνεργείαις η̄ τοῖς πάθεσι. καθ' οὓς εἶναι λέγονται η̄ γεγονέναι η̄ ἔτεσθιαι, μετὰ τούτων διπερ συναναγνωμένους ὄρῶμεν.

- 10   Ἐξῆς δὲ λοιπὸν καὶ τὴν τάξιν, ἣν ἐν ταῖς προτάσεσι κατέχει τὸ ῥῆμα, 25 διδάσκει ἡμᾶς ὁ Ἀριστοτέλης λέγων καὶ ἔστιν ἀεὶ τῶν καθ' ἑτέρου λεγομένων σημεῖον, τοῦτο δέ ἐστιν ὅτι τὴν τοῦ κατηγορουμένου χώραν ἀεὶ καταλαμβάνει τὰ ῥῆματα, καὶ | οὐχὶ τὴν τοῦ ὑποκειμένου. καὶ τοῦτο 40· εἰκότες· εἰ γάρ ἐνεργεῖῶν η̄ παθῶν εἰσὶ σημαντικά, ταῦτα δὲ οὐκ ἔστιν 15 ἀπολελυμένα καὶ καθ' ἕαπτα ὑφεστῶτα, ὅλλ' ἐφ' ἑτερα τὴν ἀναφορὰν ἔχοντα τὰ ἐνεργοῦντα η̄ πάσχοντα, δηλοῦν δὲ προσῆκον ἀν αὐτοῖς εἴη τὸ 5 κατηγορεῖσθαι ἐκείνων. οὗτο δὲ καὶ Πλάτων περὶ τούτων διατάττεται λέγων ἐν τῷ Σοφιστῇ περὶ μὲν τοῦ πᾶσαν φωνὴν σημαντικὴν καλεῖσθαι ὄνομα· “Φέρε δὴ καθάπερ περὶ τῶν εἰδῶν καὶ τῶν γραμμάτων 20 ἐλέγομεν. περὶ δημοσίων πάλιν ὡσαύτως ἐπισκεψώμεθα· φαίνεται γάρ πῃ 10 ταύτη τὸ νῦν ζητεύμενον. Τὸ ποῖον οὖν δὴ περὶ τῶν δημοσίων ὑπακουστέον; Εἴτε πάντα ἀλλήλους ἔνυναρμόττει εἴτε μηδέν· εἴτε τὰ μὲν ἐθέλει τὰ δὲ οὐκ. Δῆλον τοῦτό γε ὅτι τὰ μὲν ἐθέλει τὰ δὲ οὐ. Τὸ τούτο δε λέγεις οἵσως τὰ μὲν ἐφεξῆς λεγόμενα καὶ δηλοῦντά τι ἔνυναρμόττει, τὰ 25 δὲ μηδὲν σημαίνοντα τῇ συνεχείᾳ ἀναρμοστεῖ”. δι' ὧν κάκεινο φανερὸν δὲ πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἔνα λόγον εἶναι φησι τὸν ἐνὸς πράγματος δῆτα σημαντικόν (τοῦτο γάρ τὸ “δηλοῦντά τι”), ἐπεὶ καὶ τὰ ἀναρμόστως ἔχοντα 30 (τοῦτο δέ ἐστι τὰ ἐφεξῆς ἀλλήλους εἰρημένα δημόματα χωρὶς ῥῆματος η̄ ῥῆματα χώρις δημόματος) σημαίνει πάντως, ὅλλα πλείστα καὶ οὐ τί. 35 περὶ δὲ τοῦ δύο μόνα εἴδη τῶν σημαντικῶν εἶναι φωνῶν, ὄνομα καὶ ῥῆμα. τὸ μὲν ὑπάρχειν δηλωτικόν, τὸ δὲ ἐνεργεῖῶν η̄ παθῶν, ἀς κοινῶς 25 ώνόμασι πράξεις· “Οπερ ὥγθην ὑπολαβόντα σε προσομοιογεῖν· ἔστι γάρ ήμιν τῶν τῇ φωνῇ περὶ τὴν οὐσίαν δηλωμάτων διττὸν γένος, τὸ μὲν 40· οὐνομα κληθέν, τὸ δὲ ῥῆμα. τὸ μὲν | ἐπὶ ταῖς πράξεσι ῥῆμά που λεγό-

1 ταύτην] κατήν FGa   2 καὶ οἱ. M   3 post προσημ. add. χρόνον Λ   4 πρότερον ἐλέγομεν] p. 32, 7 sq.   5. 6 συνεμφανεῖ A   6 προτιγγουμ. F   10 σύνταξιν a   16 αὐτοῖς ἀν α 17 δὲ Πλάτων a   διατ. περὶ τούτ. A   18 ἐν τῷ Σοφιστῇ] p. 261 D sq.   μὲν οὖν A Ma   19 περὶ οἱ. G¹   γραμ.] πραγμάτων F   20 τῶν όνομ. Plat. ποιεῖς (i.; τι M   21 τὸ (ante ποῖον) οἱ. M   23 μῆ] δεῖ M   23 μῆ] οὐ G¹ δηλοῦν—οὐ suppl. G²   δέ τι οἱ. G   24 λέγειν a   25 τῇ συνεχ. μηδὲν σημ. Plat. 28 δὲ suppl. G²   εἰρημ. ἀλλήλους M   31 ἀς κεῖνος Λ: ἀ εἰεῖνος FGa   32 προσομοι. Ma   33 τὴν οὐσίαν οἱ. F   34 κληθέν suppl. G²: ἥγθεν ΛΜ

μενον, τὸ δὲ ἐπ’ αὐτοῖς τοῖς ἑκεῖνα πράττουσι σημεῖον τῆς φωνῆς ἐπιτεθὲν
ὄνομα’. δι’ ὧν δῆλος ἐστιν οὐ μόνον ἐνεργειῶν ἡ παθῶν τὸ ὅχμα λέγων
εἶναι δηλωτικόν, ὅπερ σημαίνεται διὰ τῆς πράξεως, ἀλλὰ καὶ σημεῖον αὐτὸν
πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους καλῶν, τοῦ σημείου τὸ σημαντικὸν παρ’ ἀμφοτέροις
δηλοῦντος, καὶ σημαντικὸν θέσει, ἀλλ’ οὐ φύσει, κατὰ τὰ πρότερον ἐν τῷ
περὶ τοῦ ὄντος λόγῳ περὶ τούτων διωρισμένα.

Καὶ τὸ δεῖ δὲ οὐ μάτην πρόσκειται ἐν τῷ καὶ ἔστιν δὲ τῶν καθ’¹⁰
ἔτέρου λεγομένων σημείον· τοῦτο γάρ μαλιστα τὴν ἴδιότητα τῶν
ρήματων ἐμφανίζει, ἐπεὶ καὶ ὄντος τινα οὐδὲν κωλύει κατηγορούμεναι
ποτε, ως τὸ ζῆν τοῦ ἀνθρώπου. ἀλλ’ ἑκεῖνα οὔτε τῶν μόνων καὶ δεῖ
κατηγορούμενων ἐστὶν οὔτε καθ’ ἑαυτὰ δίγια ῥήματός τινος κατηγορούμενα,¹⁵
οἷον τοῦ ἔστιν ἡ οὐκ ἔστι, τέλειον πεφύκασιν ἐργάζεσθαι λόγον, τὰ δέ γε
ῥήματα τὴν οἰκείαν σώζοντα δύναμιν μόνων καὶ δεῖ καὶ καθ’ ἑαυτὰ κατη-
γορεῖσθαι συμβέβηκε.

Ταῦτα περὶ τοῦ ῥήματος εἰπὼν ἔξῆς ἔκαστον τῶν παραληφθέντων²⁰
πρὸς τὴν διδασκαλίαν ἐξηγεῖσθαι πειρᾶται, καὶ πρῶτον εἰκότως τὸ προσ-
σημαίνειν χρόνον, ὅπερ ὅτι ἀναγκαῖος παρείληπται, διιστὰς ἵκανως τοῦ
ὄντος τὸ ῥῆμα, συντόμως ἐδηλώσει παραθεῖσας ἀλλήλοις ὄνομά τι καὶ
ῥῆμα περὶ τὸ αὐτὸν πρᾶγμα στρεφόμενα, τὴν ὄγείαν καὶ τὸ ὄγαινει, καὶ²⁵
δεῖξας ὅτι τὸ μὲν ὄνομα οὐδὲνός ἐστι χρόνου δηλωτικόν, τὸ δέ γε ῥῆμα
πρὸς τῇ τοιῦτε διαθέσει, ἢν προτρηγούμενῶς δηλοῖ, καὶ τὸν χρόνον ἐσῆμην.
μετὰ δὲ τοῦτο ὑπερβάς τὸ οὖν μέρος οὐδὲν | σημαίνει χωρίς, ως^{41r}
ἵκανως τυχὸν ἐξηγήσεως ἐν τοῖς περὶ τοῦ ὄντος ἑρημένοις, ἐπὶ τὸ
λοιπὸν μεταβαίνει καὶ φησι τῶν καθ’ ἔτέρου λεγομένων εἰρῆσθαι ση-⁵
μαντικὰ εἶναι τὰ ῥήματα, τῶν καθ’ ὑποκειμένου ἡ ἐν ὑποκειμένῳ.
τοῦτο δέ, διάτι τῶν ῥημάτων ὥσπερ καὶ τῶν ὄντος τὰ μὲν ως κατ’
οὐσίαν ὑπάρχοντα τοῖς ὧν κατηγοροῦνται καὶ συμπληρωτικὰ αὐτῶν ὄντα
λέγονται κατηγορεῖσθαι, ὅπερ ἐν Κατηγορίαις ἐλέγετο καθ’ ὑποκειμένου,
τὰ δέ ως συμβεβηκότα τοῖς ὑποκειμένοις, ὅπερ ἐν ὑποκειμένῳ προσαγο-¹⁰
ρεύομεν καθάπερ γάρ τοῦ ἀνθρώπου κατηγοροῦντες τό τε ζῆν καὶ τὸ
λευκόν, δινόματα ὄντα, οὐ τὸν αὐτὸν τρόπον ἀμφότερα κατηγοροῦμεν, ἀλλὰ
τὸ μὲν ζῆν ως καθ’ ὑποκειμένου τοῦ ἀνθρώπου λέγομεν, τὸ δὲ λευκὸν
ως ἐν ὑποκειμένῳ αὐτῷ τὸ εἶναι ἔχον, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῆς τῶν¹⁵
ῥημάτων ἔσει κατηγορίας. ὅταν μὲν γάρ εἴπω ‘τὸ βαθύΐζειν κινεῖσθαι κατὰ
τόπον ἔστιν’ ἡ ‘τὸ θερμαίνειν ποιεῖν ἔστιν’, ως καθ’ ὑποκειμένου κατηγό-²⁰

2 ἡ παθῶν οἱ. AM 3 ὅπερ — τῆς πράξεως οἱ. AM 4 σημανούμενον AM
5 πρότερον] p. 34,17 sq. 9 ἀψανίζει F 11 εἰσὶν F τοῦ ῥῆμ. G¹ τεῦδε
κατηγ. ῥῆμ. α 12 τοῦ ἔστιν] τοῦτο² ἔστιν F 13 καὶ (ante καθ’ ἑαυτὰ) οἱ. AMA
17 ὅτι οἱ. α διατῶν Ma 18 τι] τε FGa 19 ῥῆμά τι F ὄγείαν AMA
20 γε οἱ. AF 21 ἐσήμανε Ma 23 ἵκανης AM 26 τοῦτο δέ οἱ.
AMA 27 ὧν] οὖσι G 28 ἐν ταῖς κατηγ. a (cf. Categ. p. 1^a-20 sq.)
29. 30 προσαγορεύεται α 31 λευκός AM κατηγ. ἀμφ. a 33 τῆς] τοῖς F
35 τδ] τοῦ δὲ G¹ τὸ τοιεῖν G¹

ρησα τοῦ μὲν βαδίζειν τὸ κινεῖσθαι κατὰ τόπου τοῦ δὲ θερμαίνειν τὸ ποτεῖν, ἐπείπερ ἔστιν αὐτῶν γενικώτερα. ὅταν δὲ εἶπω ‘Σωκράτης περι-²⁰ πατεῖ’ ή ‘Πλάτων ἀναγινώσκει’, κατὰ συμβεβηκὸς ἐνταῦθα κατηγορεῖται τὰ κατηγορούμενα τῶν ὑποκειμένων. ἵνα οὖν ἀμφω τὰ εἴδη τῆς κατηγο-²⁵ ὁρίας παραστήσῃ. διὸ τοῦτο εἰπὼν διεὶς κατηγορεῖσθαι φιλεῖ τὰ ῥήματα, ἐπείγομεν δημοσίᾳ τῷ ποτε μὲν καθ’ ὑποκειμένου, ποτὲ δὲ ὡς ἐν ὑποκει-³⁰ μένῳ. ἀλλ’ αὕτη μὲν ή ἐξήγησις ἀρμόσει τῆς γραφῆς οὕτως ἐχρύσηται, ώς παρειλέμεθα. καθάπερ ἐν τοῖς πλείστοις ἀντιγράφους | εὑρίσκομεν. εἰ δὲ 41^ο καὶ οὕτω τινὲς ἐμέλοιεν ἔχειν τὴν γραφὴν καὶ δεῖ τῶν ὑπαργόντων 10 σημεῖόν ἔστιν. οἷον τῶν καθ’ ὑποκειμένου, καθάπερ ὁ φιλόσοφος Πορφύριος φησιν. ἐροῦμεν ἐνταῦθα τὸ καθ’ ὑποκειμένου παρειλέμεθα καὶ 5 ἀντὶ τοῦ ἐν ὑποκειμένῳ· εἴωθε γάρ ἔστιν διε τὸ ἐν ὑποκειμένῳ ἀδια-⁵ φόρως καλεῖν καθ’ ὑποκειμένου. τούτων μὲν οὖν τὴν προτέραν γραφὴν τε καὶ ἐξήγησιν αἱρετέον.

15 “Οτι δὲ καὶ ὑποκείμενα γίνεται ποτε ῥήματα, ώς τὸ φιλοσοφεῖν ἐν τῷ ‘τὸ φιλοσοφεῖν ὀψεῖλιμόν ἔστι’ καὶ τὸ βαδίζειν ἐν τῷ ‘τὸ βαδίζειν κι-¹⁰ νεῖσθαι ἔστι’ καὶ διε τότε αὐτὴς ὡς ῥήματα ἀλλ’ ὡς δυόματα ἐν τοῖς λόγοις παραλαμβάνεται, διὸ καὶ τὸ ἄρθρον αὐτῶν προτάττεται, πρότερον εἰρηται. καὶ μήποτε δεῖ λέγειν διε αἱ ἐνέργειαι καὶ τὰ πάθη καὶ φύσεις τινὰς 20 ἔχουσι καὶ ἰδιότητας, καθ’ δὲ καὶ διαφέρουσιν ἀλλήλων, καὶ ἄλλων τινῶν 15 λέγονται εἰναι τῶν ἐνεργούντων η̄ πασχόντων, καὶ σημαίνομεν αὐτὰς ποτὲ μὲν ως τῶν ὄντων οὔσας καὶ φύσιν τινὰ ἔχοντας ὄρῶντες ποτὲ δὲ ως περὶ ἄλλα ἀττα ὑποκείμενα αὐτὰς ὑφεστώσας θεωροῦντες, καὶ δεῖ τὰς μὲν 25 φωνὰς τὰς σημαινόντας αὐτῶν τὰς ὑπάρχεις ὀνόματα καλεῖν, τὰς δὲ τὴν ἀναφορὰν τὴν πρὸς τὰ ὑποκείμενα ὀγλούσας ῥήματα· ὅστε τὸ φιλοσοφεῖν καὶ τὸ περιπατεῖν καὶ πάντα τὰ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς ἀπαρέμφατα λεγό-³⁰ μενα, καθ’ δὲ μὲν προστημάνουσι χρόνον, ῥήματα λέγεται καὶ οὐκ ὀνό-³⁵ ματα. καθ’ δὲ δὲ ὑπωσοῦν ὑφεστῶτά τινα σημαίνουσιν, αὐτὰς λέγω τὰς ἐνέργειας η̄ τὰ πάθη, καὶ ἄρθρον αὐτῶν προτάττεται τὸ μόνον εἰλιθὸς τῶν 40 ὀνομάτων προηγεῖσθαι | καὶ οὐκ ἀεὶ τὴν τῶν κατηγορουμένων ἐπέχουσι 45^ο τάξιν, ὅπερ λόιον εἶναι βούλεται τοῦ ῥήματος η̄ Ἀριστοτέλης, δυόματα καὶ οὐ ῥήματα. ἐπιστῆσαι δὲ χρὴ ώς καὶ δια ταν κατηγορούμενα γένηται ταῦτα, καθάπερ τὸ κινεῖσθαι ἐν τῷ ‘τὸ περιπατεῖν κινεῖσθαι ἔστιν’ η̄ τὸ ὧδε· ὃ λεῖσθαι ἐν τῷ ‘τὸ φιλοσοφεῖν ὀψελεῖσθαι ἔστιν’, οὐδὲν διάφορον ἔχει κατὰ

2 αὐτῶν ἔστιν α	6 ὅπως A ¹ ; οὕτως F ^{Ma}	9 ὑπαργόντων — καθάπερ] καθ’ ὑπο- ²⁰ κειμένου σημεῖόν ἔστιν οὗτον M	11 καὶ om. M	12 ἐν (prius) om. F	εἴωθε — ὑποκειμένου] ἀδιαφόρως καλεῖν καθ’ ὑποκειμένου τὸ ἐν ὑποκειμένῳ αὐτοῦ εἰωθότος AM
13 καλῶς F	15 δὲ suppl. G ² καὶ ὑποκ.] τὸ ὑποκ. G	17 τότε post ὀνόματα	FG	18 παραλαμβάνονται M	εἴρ. πρότ. Ma (cf. p. 45,29)
colloc. AM	21 λέγονται] δέχονται A: λέγεται FGa	19 καὶ (ante φύσεις) om. AMA	22 ως περὶ Ma: ὕσπερ AFG	23 δεῖ] δὴ A ² Ma	28 σημαίνουσα G ¹
32 καὶ ante ως colloc. A: om. M	30 τὴν om. F	31 τάξιν om. G	32 καὶ ἀρ. τοῦ ῥήμ. G	33 τὸ (ante περιπ.) om. M	

τὸ κατηγορεῖσθαι τῶν ὄμοιογημένων ὀνομάτων, οἷον τοῦ ζῷου οὐδὲ γάρ ταῦτα δύναται δίγα τῆς προσθήκης τοῦ ἔστιν η̄ οὐκ ἔστιν η̄ λέγεται η̄ μέλλω ἐν τῷ 'λέγειν μέλλω' η̄ τινος τοιούτου τέλειον ἐργάσασθαι λόγον. 10 ὅταν οὖν ὡς δύποις ποτὲ ὄντων τινὸν ὀνόματα ὄντα ταῦτα λάβιμεν, τότε δικαὶος φανεῖται τι περὶ τῶν ὑπὸ αὐτῶν σημανούμενων καὶ κατηγορεῖν αὐτῶν ὄντως ὥρματά τινα ἐγγειροῦμεν, καθάπερ εἰώθαμεν ποιεῖν ἐπὶ τῶν 15 ὄντων δημοσίων. ἀλλὰ ταῦτα μὲν εἴρηται περὶ τῶν ὥρματων τῆς ἀπαρεμφάσιου παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένης ἐγχλίσεως, δι' ὃν καὶ μόνων εἰώθαμεν κυρίως σημανεῖν τὰς ἐνεργείας η̄ τὰ πάθη τὰς ἐν ὑποκειμένων 10 τάξει παραλαμβανομένας, ὅταν δέηται περὶ αὐτῶν λέγειν. εἰ δέ τι ποτε 20 καὶ κατὰ τὰς ἄλλας ἐγχλίσεις ὑποκειμένων γίνεται, καθάπερ τὸ ὑγιαίνω ἐν τῷ 'τὸ ὑγιαίνω ὥρημά ἔστιν'. ἐπιτηδεῖ χρὴ διτε τὸν περὶ τῶν ὥρημάτων τῆς σημανούμενῆς διαθέσεως ποιούμεθα τὸν λόγον, ἀλλὰ περὶ τῆς σημανούμενῆς αὐτὴν φωνῆς ὡς φωνὴν αὐτὴν ἐπισκεπτόμενοι καὶ διορθώμενοι τὸ ἐπιτηδεῖ 25 15 μισθὲν ὄνομα τῇ τοιῷδε φωνῇ· καὶ γάρ καὶ αἱ φωναὶ τῶν ὄντων, καὶ ταύτας, ὡς περὶ τὰς ἄλλας διακρίνοντες ἄλληλων ὄντων αὐτάς, τὰς μὲν ἄλλους τὰς | δὲ ἄλλους σημανούμενον. διύπερ οὐδὲ ἐπὶ ὥρημάτων μόνων τὸ 42° τοιούτον γνόμενον εὑρήσεις, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ πάσῃς φωνῆς σημαντικῆς τε καὶ ἀσήμιου· λέγομεν γάρ 'ο μὲν σύνδεσμος' 'τὸ τὸ ὄρθρον' 'ἡ κνάξ φωνὴ 20 ἀσημος'. ὁ δέ γε Ἀριστοτέλης οὐκ αὐτὴν καθ' αὐτὴν τὴν τοῦ ὥρημάτος φωνὴν εἶπεν εἰναι τὴν δεῖ κατηγορεῖσθαι βουλομένην, ἀλλὰ τὸ ὑπὸ αὐτῆς σημανούμενον, ὡς περὶ ἔστιν η̄ ἐνέργεια τις η̄ πάθος. διὸ καὶ οὕτως εἶπεν διτε ἔστιν δεῖ τῶν καθ' ἔτέρους λεγομένων σημεῖον. τούτων μὲν οὖν θίλια.

25 Περὶ δὲ τοῦ ζηρίστου ὥρηματος οὐδὲ τετράμεθα παλλῶν λόγων· τὰ 10 αὐτὰ γάρ ἐροῦμεν τοῖς περὶ τοῦ ζηρίστου ὄντων αὐτοῖς, διτε τε οὐ παντάπασιν ἐκβέβηκε τῆς φύσεως τῶν ὥρημάτων. διέρη συντόμως ὑπέμνησεν ὁ Ἀριστοτέλης εἰπὼν προσσημαίνει μὲν γάρ χρόνον καὶ δεῖ κατὰ τινος ὑπάρχει, καὶ ὡς διὰ τὸ μὴ ἐπὶ τινος ὠρισμένου λέγεσθαι τὸ διοικούμενον 15 30 δόριστον ὥρημα προσκρορεύεται. ὅταν δὲ λέγῃ τῇ δὲ διαφορᾷ ὄνομα οὐ κεῖται, διαφορὰν καλεῖ τὴν ἔτερότητα τοῦ ζηρίστου ὥρημάτος πρὸς τὸ ὠρισμένον. ταύτη δὲ τῇ ἔτερότητι μηδέν φησι κεῖσθαι ὄνομα, καθ' ὃ δυνάμεται 20 δηλῶσαι ὡς ἔτερόν ἔστι τὸ δόριστον ὥρημα τοῦτο, περὶ οὗ ὁ λόγος, παρὰ

1 ὄμοιογημένων M	τοῦ] τὸ ΑΜ	2 η̄ λέγεται οἱ. F	3 λέγειν] μέλλειν F
ἐργάζεσθαι G	7 τῆς] τοῖς F	8 λεγομένοις A	9 τὰ ἐν . . . παραλαμ-
βανόμενα (10) a	ὑποκειμένω G	10 τι οἱ. ΑΜ	11 ὑποκειμενα
ΑΓΜα	γίγν. ΑΓ	11.12 ἐν τῷ τὸ ὑγιαίνω οἱ. FGa	14 αὐτὴν (ante φωνῆς)]
αὐτῆς M	15 τοιῷδε] τοιούτη G	16 τὰς ἄλλας ΑΜ	17 διότερη]
ζηρίσης M		18 γιγν. AF	19 η̄ κνάξ libri
αὐτῆς a	μόνον FMa	καὶ οἱ. M	20 οὐκ αὐτὴν] οὐ κατ' αὐτὴν M
		22 εἰπεῖν F	22 ἔστιν δεῖ οἱ. M
		25 δειηθήσομεν A	23 ἄλλα τούτων ΑΜ
28 προσημ. F	μὲν οἱ. ΑΜ	26 τε] οὕτε ΑΜ	32 μηδέν
φησι κεῖσθαι ΑΜ:	μὴ κεῖσθαι F:	30 διαφ. δὲ ΑΜ	φησι G ¹ :
μὴ κ. a	33 παρά] πρὸς a		μέν φησι G ² :

τὸ δῆμα. καθάπερ τῇ ἑτερότητι τοῦ ὀνόματος πρὸς τὸ ῥῆμα κείμενον ἔχομεν ὄνομα τοῦτο ἀυτὸν τὸ καλεῖσθαι τὸ μὲν ὄνομα τὸ δὲ ῥῆμα. ἐπεὶ οὖν οὐχ οὕτως καὶ ἐπὶ τοῦ ῥήματος καὶ τοῦ ἀριστου ῥήματος ὀνόματα 25 δύο ἔχομεν κείμενα τὰ δηλῶσαι ἡμῖν δυνάμενα ὅτι ταῦτα διάφορά ἐστιν ὃ ἀλλήλων, ἀλλὰ τὸ μὲν ἔτερον αὐτῶν ἔσγε τὸ ὄνομα τὸ καλεῖσθαι ῥῆμα, τὸ δὲ ἔτερον παρεώραται | ὑπὸ τῶν τὰ ὀνόματα θεμένων καὶ οὐδεμίαν ἔχει 43^τ τοιαύτην φωνὴν σημαίνουσαν αὐτόν. τῇ διαφορᾷ φησι μὴ κεῖσθαι ὄνομα ἐν τῇ συνηθείᾳ, τοῦτο ἔστι τῇ ἴδιότητι τοῦ ἀριστου ῥήματος, ἣν ἔχει παὸν τὸ ὠρισμένον, ἦν ἴδιότητα ἔχοντα τοὺς τῶν ὀνομάτων πατέρας ἴδιας τινὸς 5 10 ἐπωνυμίας δέξιωσαι· διόπερ αὐτὸς ὄνομα αὐτῷ τιμέμενος δέξιοι αὐτὸν καλεῖν ἀδρίστον ῥῆμα, ὅτι ὅμοιός φησάν, ἐφ' ὑπουροῦν ὑπάρχει, καὶ ὄντος καὶ μὴ ὄντος, τὸ ὑπάρχειν ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι λαμβάνων· κατηγορεῖσθαι μὲν γάρ ἀληθῶς τι καὶ τοῦ μὴ ὄντος ὡς μὴ 15 ὑπάρχον αὐτῷ μηδὲ πεφυκός ὑπάρχειν οὐδὲν κωλύει, οἷον ὅταν εἴπω ὁ ἵπποκένταυρος οὐχ ὑγιαίνει ἢ οὐ κάμνει', ὑπάρχειν δέ τι τῷ μὴ ὄντι ἀδύνατον.

'Επὶ τούτοις τὴν διαφορὰν ἡμῖν παραδίδωσι τῶν ῥήματων πρὸς τὰς πτώ- 15 σεις αὐτῶν, καθάπερ ἐπὶ τῶν ὀνομάτων ἐποίει, καὶ φησι τὰ μὲν ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος χρόνου λεγόμενα, ὅποιον ποτ' ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι 20 οἶνον τὸ ὑγιαίνω καὶ τὸ ὑγιαίνεις καὶ τὸ ὑγιαίνει, ἐνεστῶτος δέ τοῦ ἐν πλάτει δηλονότι (κατὰ γάρ τὸν ἀκαριαῖον λεγόμενον οὔτε ποιῆσαί τι οὔτε 25 φύγεισθαι δυνατόν), τὰ δὲ τὸν πέριτε χρόνον προσημαίνοντα (καλεῖ δὲ πέριτε τὸν τε παρελγυθότα καὶ τὸν μέλλοντα ὡς τὸν ἐνεστῶτα περιέχοντας) πτώσεις ῥήματος, ὡς ἀν τινάσσειν κατὰ παρασχηματισμὸν τὸν σπὸ τῶν 30 25 ῥημάτων τῶν ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος χρόνου λεγομένων· ὥστε τὸ κυρίως ῥῆμα τοῦτο εἶναι τὸ ἐπὶ τοῦ ἐνεστῶτος χρόνου λεγόμενον καὶ ὠρισμένον τι σημαίνον. εἰ δὲ κανταῦθά τις ἀπορούντι διὰ τί μὴ ἐξ ἀρχῆς | τὰς διαφορὰς 43^τ ταῦτας προσετίθει τῷ λόγῳ τοῦ ῥήματος ὁ Ἀριστοτέλης, οὐκ ἐλειπῆ εἶναι φήσαμεν ἡμεῖς, καθάπερ Ἐρμίνος, τὸν ἐξ ἀρχῆς ἀποδιδόμενον λόγον, ἀλλὰ 35 δέ τι διὰ τῶν νυνὶ προστιθεμένων τὸν φιλόσοφον ὑπογράψειν· τριγῶς γάρ τὸ ῥῆμα παρὰ τῷ Ἀριστοτέλει λεγόμενον εὑρήσεις, ἦτοι πᾶσαν φωνὴν

I καθάπερ — ῥῆμα (2) om. M   3 καὶ ἐπὶ τοῦ ἀρ. F   6 ὀνόματα om. FG
5 ἀλλήλων om. M   7 τοιαύτην om. G   τὴν σημ. a   10 καλεῖν
ἀντὸν G   13 τι] τε G   μὴ (prius) suppl. F²   14 ὑπάρχον] ὑπάρχειν F
post πεφυκός add. αὐτῶν del. M   15 ἢ om. AM   ὑπάρχει M   τῶ] τὰ F
μὴ δὲ ὄντι FGa   17 τὴν om. FGMa   19 καλεῖ A   20 ὑγιαίνει] ὑγιαίνεις G
ἐνεστῶτα F   21 τὸν] τὸ Ma   23 post πέριτε iter. χρόνον — πέριτε F   περιέχοντα
Ma   24 τὸν ex τῶν corr. F   25 τὸ om. a   26 τοῦ om. AM   28 ἐλειπῆ A
εἶναι ante ἡμεῖς (29) colloc. AM: om. a   29 ἀποδεδομένον AM   30 ἀλλὰ — λόγον (31)
om. M   τὰ σημανόμενα om. F   31 εἶναι ante λόγον colloc. a   ἀποδεδομένον
AG²   32 διὰ om. M   προστεθειμένων A²G   ὑπογρ. τὸν φιλ. (i)   33 εὐ-
ρήσεις λεγ. A

προστηματίουσαν χρόνιν, ἃς μέρος οὐδὲν σημαίνει γροβίς. ἀλλ᾽ καθ' ἑτέρου 10 λεγομένην, ὥσπερ ἐξ ἀρχῆς ώρισατο, καθ' ὁ σημανόμενον εἰεν ἀλλά ῥήματα καὶ τὰ ἀόριστα ῥήματα καὶ αἱ πτώσεις τοῦ ῥήματος, ἢ πᾶσαν φινὴν προστηματίουσαν τὸν ἐνεστῶτα μόνον χρόνον καὶ ώρισμένον τι δηλοῦσαν.

5 ὁ σημανόμενον παραδίδοιται ἡμῖν διὰ τῶν νυνὶ λεγομένων. Ἡ πᾶσαν φινὴν 15 κατηγορούμενον ἐν προτάσει ποιοῦσαν. Ὅστε κατὰ τοῦτο τὸ σημανόμενον τὸ καλὸς καὶ δίκαιος καὶ λευκὸς καὶ ζῷον. ὅταν κατηγορούμενα ληφθῆ, ῥήματα λέγεσθαι, ὥσπερ καὶ οὐδέτερον ἦν τῶν προτέρων σημανούμενων. 20 ὅτι δὲ καὶ τοῦτο οὐδὲ τοῦ ῥήματος τὸ σημανόμενον, ἥδη μὲν καὶ κατ' ἀρχὰς τῆσδε τῆς πραγματίας ἐπεσημήνατο. ἐν οἷς ἔλεγε “τὰ μὲν οὖν 25 ὄντα ματα αὐτὰ καὶ τὰ ῥήματα σημεῖς τῷ ἀνευ συνθέσεως καὶ διαιρέσεως νοῆματι, οἷον τὸ ἄνθρωπος ἢ τὸ λευκόν. ὅταν μὴ προστεθῇ τι”. καν 30 τοῖς ἑξῆς δὲ τὴν αὐτὴν εὑρήσεις αὐτὸν ἔχοντα περὶ τούτου διάνοιαν, ἐν οἷς φησι “μετατιθέμενα δὲ τὰ ὄντα ματα καὶ τὰ ῥήματα τὸ αὐτὸν σημαίνει”.

τοῦτο γάρ εἰπὸν μετατίθησι | τὸ τε ἄνθρωπος καὶ τὸ λευκός. ὡς ἀν 44^r τούτων θατέρου μὲν ὄντος ὄντα ματος θατέρου δὲ ῥήματος. εἰ τοίνυν ἐν τῇ λεγούσῃ προτάσει ὁ ἄνθρωπος λευκός ἐστι τὸ ἄνθρωπος ὡς ὄντη παραλαμβάνεται, ὥσπερ καὶ κατ' ἀρχὰς εἰληπται, δῆλον ὅτι τὸ λευκός ἀν 5 εἴη τὸ ὡς ῥῆμα παραλαμβανόμενον, καν τῇ πρὸς ταύτην ἀντιστρεφούσῃ 20 καὶ τὸ μὲν λευκὸς ὑποκείμενον λαμβανούσῃ τὸ δὲ ἄνθρωπος κατηγορούμενον ποιούσῃ δῆλον ὅτι τὸ μὲν λευκὸς ὄντος εἴναι ῥημήσεται τὸ δὲ ἄνθρωπος ῥῆμα. ἀλλ' αὕτη μὲν παρὰ φύσιν ἡ κατηγορία, ὥσπερ καὶ ὅταν 10 τῷ δεσπότῃ τὸν ἄνθρωπον συμβεβήκεναι λέγωμεν· διὸ καὶ οὐ κυρίως εἰποις ἀν καλεῖσθαι τὸ ἄνθρωπος ῥῆμα τοῦ λευκοῦ ὄντος, ἀτε μηδὲ 25 κατὰ φύσιν αὐτοῦ κατηγορούμενον. ὅταν δὲ τὸ λευκὸν τοῦ ἄνθρωπου κατηγορήσωμεν, ἡ τε κατηγορία κατὰ φύσιν ἔσται καὶ ῥῆμα εἰκότως τὸ κατηγορούμενον κληθήσεται, ἀτε σημαίνον τὸ μετεγχόμενον ὑπὸ τοῦ ἄνθρωπου καὶ κατηγορεῖσθαι αὐτοῦ πεφύκες ὡς ὑποκείμενον. τούτων οὖν διωρισμένων ἐπισκεψύμεθα τὰ ἐφεξῆς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενα περὶ τοῦ 30 ῥῆματος.

1 προσημ.] σημαίνουσαν F	2 λεγόμενον AFG ² Ma: λεγομένοις G ¹	ῥῆμα A
5 νῦν A post λεγομ. add. λόγων G ²	6 τὸ (post τοῦτο) suppl. G ²	7 τὸ
δίκαιος FMa τὸ λευκός α τὸ ζῶον α	8 τὰ ῥήματα G οὐδέτερον]	
οὐδὲν F 9 ἥδη μὲν] ἡ μηδὲν M	10 ἐπεσημηνάμην AFG	ἐν οἷς ἔλεγε]
p. 16 ^a 13 sq. 11 καὶ (alt.)] ἡ AF	13 αὐτοῦ τούτου AM	13. 14 ἐν οἷς φησι]
p. 20 ^b 1 15 λευκόν AFGa	17 ως om. FGa	18. 19 τὸ λευκός ἀν εἴη
iter. A 18. 20. 21 λευκόν FG	19 παραλαμβ.] λαμβ. AF	ἀντιστρέ-
φουσιν F 20 τὸν δὲ ἄνθρωπον FGa	21 ποιήσει F	23 καὶ om. FGMa
26 τὸ ῥῆμα F 26. 27 τὸ κατηγορούμενον iter. A	28 οὖν] δὲ A	29 ἐπι-
σκεψύμεθα F		σκεψύμεθα

p. 16b19 Αὐτὰ μὲν οὖν καθ' ἔσυτά λεγόμενα τὰ ὥρματα δύνα-
ματά ἔστι καὶ σημαίνει τι (ἴστησι γάρ ὁ λέγων τὴν διαίνοιαν
καὶ ὁ ἀκούσας ἡρέμησεν), ἀλλ' εἰ ἔστιν η̄ μή, οὕπω σημαίνει.
οὐδὲ γάρ τὸ εἶναι σημεῖόν ἔστι τοῦ πράγματος η̄ μή εἶναι, 25
οὐδὲ ἂν τὸ δῆν εἰπῆς αὐτὸν φιλόν· αὐτὸν μὲν γάρ οὐδέν ἔστι,
προστημαίνει δὲ σύνθεσίν τινα, η̄ τὸν συγχειμένων οὐκ
ἔστι νοῆσαι.

Παραδοὺς ἡμῖν διὰ τῶν προειρημένων τὸν τοῦ | ὥρματος ὄρισμὸν 44v
κοινήτερόν τε καὶ ἴδικώτερον, βούλεται διὰ τούτων εἰπεῖν ὅπως ἔχουσι τὰ
10 ὥρματα πρὸς τὸ σημαίνειν τι ἀληθῆς η̄ φεῦδος, η̄δη μὲν κατ' ἀρχάς, ἐν
οἷς περὶ τῆς πρὸς ἀλληλα σχέσεως τῶν τε πραγμάτων καὶ τῶν νοημάτων ὃ
καὶ τῶν φινῶν διελέγετο, κοινῶς εἰπὼν περὶ πασῶν τῶν ἀπλῶν φινῶν
ώς ἐσίκασι τοῖς ἄνευ συγμέσεως η̄ διαιρέσεως νοήματι καὶ οὔτε ἀληθείας οὔτε
ψεύδους εἰσὶ δεκτικά, σαφέστερον δὲ νῦν αὐτὸν κατασκευάσαι βούληθεις διὰ
15 τοῦ δεῖξαι τὸ μᾶλιστα δοκοῦν ἐν ταῖς ἀπλαῖς φωναῖς ἀληθείαν δέχεσθαι
καὶ φεῦδος, τὸ ὥρμα λέγω, μηδέτερον τούτων σημαῖνον· τὸ μὲν γάρ ἔτερον
τοῦ λόγου μέρος, τὸ δόνομα, δι' ἐκείνων προγειρισάμενος ἐδείκνυν, καὶ διε
μάλιστα σύνθετον η̄ ως τὸ Καλλιπόπος η̄ τὸ τραγέλαφος. σημαντικὸν μὲν 20
ώς φύσεώς τινος η̄ ἐννοίας, οὐ μέντοι ἀληθύοντος η̄ φεῦδους, ἐάν μή τι
20 αὐτῷ προστεθῇ ὥρμα· διὰ δὲ τούτων περὶ τοῦ ὥρματος τὰ αὐτὰ ἡμῖν
παραδίδοὺς θεωρήματα, διε σημαντικὸν μέν ἔστιν ἐνεργειῶν τινων η̄
παθῶν, οὐ μέντοι ἀληθείας η̄ φεῦδους, ἐάν μή τι αὐτῷ συμπλακῇ δόνομα, 25
φησὶν αὐτὰ μὲν οὖν καθ' ἔσυτά λεγόμενα τὰ ὥρματα δύναματά
ἔστι καὶ σημαίνει τι, δύναματα λέγων ἀντὶ τοῦ σημαντικά, διὸ καὶ
25 ἐπήγαγε σαφέστερον τοῦτο ποιῶν τὸ καὶ σημαίνει τι· ἐπειτα τοῦτο κατα-
σκευάζων διε ἔστι σημαντικά τινων τὰ ὥρματα ἔτης ἐπάγει τὸ ίστησι 30
γάρ ὁ λέγων τὴν διάνοιαν καὶ ὁ ἀκούσας ἡρέμησεν. η̄ τοῦτο λέγων
διε φέρε εἰπεῖν τοῦ δύναμίνει ὥρματος τὴν ἔννοιαν συμπαρεκτενομένην τῷ
μήκει τῆς προφαρᾶς ἀποπεραιώμεν καὶ ὕσπερ | ἐν μήκει προφερομένην μετὰ 45v
30 τῆς κατὰ τὴν λέξιν παραστάσεως ίσταμεν οἶλον τὸ ὥρμα εἰπόντες η̄ ἀκού-
σαντες, η̄ διε τοῦ ἐρωτήσαντος 'τί ποιεῖ τυχόν, Σωκράτης;' ἀμφιβάλλουσαν

1. 2 δύναματα—νοῆσαι (7) om. M 2 ἔστι suppl. F² post ἔστι add. η̄γουν σημα-
τικὰ F 3 καὶ ὁ—νοῆσαι (7) om. a σημ.] cf. p. 55,11 4 η̄ μή εἶναι post εἶναι
colloc. Ab (cf. p. 55,17) 5 αὐτὸν καθ' ἔσυτὸν Ab (cf. p. 57,2) 8 παραδοὺς γάρ Fa
10 post μὲν add. γάρ F: οὖν G κατ' ἀρχάς] p. 16a9 sq. 11 περὶ om. M 12 κοινῶς
διε. κοινῶς εἰπε F: κοινῶς διε. εἰπε Ga 13 τοῖς] τῆς A 14 δεκτικά a 15 τοῦ]
τὸ Ga δοκεῖ M λέγεσθαι G¹ 16 σημαίνει FGMa 17 καν] καὶ M 18 η̄]
ἔστιν G¹ 18. 19 μὲν ὡς] μόνον AM: scribas μὲν ὃν 19 μέν τι G 20 τὰ om. G
21 παραδοὺς G 24 ἔστι om. F τοῦ τὰ σημαντ. G¹ 25 τὸ om. FGa 26 ἔστι
in Iac. om. F τὸ om. AM 28 δύναμίνει FGMa συμπαρατείν. AM 29 προφε-
ρομ.] φερομ. FGa 30 τὴν om. F 31 τυχόν om. AM ὁ σωκρ. G

καὶ ὥσπερ πλανωμένην ἔχοντας τὴν διάνοιαν διὰ τὸ πλείστα μὲν ἐννοεῖν, 5
ὁμὸν ἔκαστον αὐτῷ δύναται ὑπάρχειν. περὶ μηδενὸς δὲ αὐτῶν ἀραρότως
εἰδέναι διὰ τοιοῦτον ἐστὶ τὸ ὑπάρχον, ὁ σπουρινόμενος καὶ εἰπὼν ‘περιπατεῖ’
ἢ ‘διαλέγεται’ τὴν διάνοιαν ἔστησε τοῦ ἀμφιβάλλειν ἀπαλλάξας. καὶ ὁ
5 ἡρωτηκός ὥσπερ πλανωμένην πρότερον καὶ ἀδριστον τὴν διάνοιαν ἔχοντα
ἀκούσας τῆς διὰ τὸν ῥήματος ἀποκρίσεως ἡρέμησεν. ὥστε φανερῶς ἐσή-
μην τι τὸ ῥῆμα ῥήμεν, εἴπερ ταῦτα ῥήμεντος αὐτοῦ γέγονε, καὶ ὁ μὲν
ἐπείτησέ τι τὸ ῥῆμα εἰπών (ἔστησε γάρ τὴν διάνοιαν τοῦ ἐρωτήσαντος),
6 δὲ πέπονθεν ἀκούσας· ἡρέμησε γάρ. διὰ μὲν οὖν σημαίνει τὸ ῥήματα, 15
10 διὰ τούτων δῆλον.

‘Αλλ’ εἰ ἔστι, φησίν. ἢ μὴ, οὕπω δῆλον. σημαίνει δὲ αὐτῷ τὸ
μὲν ἔστι τὴν κατάφασιν τὸ δὲ ἢ μὴ τὴν ἀπόφασιν, ἢ μᾶλλον τὸ μὲν
15 ἔστι τὸ ἀληθὲς τὸ δὲ ἢ μὴ τὸ ψεῦδος· ὁ μὲν γάρ ὡς ἔστι τὰ ὄντα καὶ 20
ἔχει φύσεως λέγων τὰ ἀληθῆ λέγει. ὁ δὲ ὡς οὐκ ἔστι ψεῦδη. σημαίνει
μὲν οὖν τι, φησί, τὸ ῥήματα πόθις ἢ ἐνέργειαν, ἀλλὰ ἀληθείαν ἢ ψεῦδος
οὐδέπω σημαίνει. καὶ τοῦτο συλλογιζόμενος ἐπάγει· οὐδὲ γάρ τὸ εἶναι
σημεῖόν ἐστι τοῦ πράγματος ἢ μὴ εἶναι. ἔστι δὲ τοῦτο κατασκευὴ 25
ἀπὸ τοῦ μᾶλλον τοῦ μὴ δέχεσθαι τὸ ῥήματα τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος.
εἰ γάρ τὰ ἀρχοειδέστατα καὶ κοινότατα τῶν ῥημάτων καὶ εἰς ἀ πάντα τὰ
20 ἄλλα ἀναλύεται, αὐτὸν προσεγγίζει τὸ ὑπάρχειν | ἢ μὴ ὑπάρχειν σημαίνοντα. 45ν
καθ’ ἑαυτὰ λεγόμενα μὴ ἀληθεύει ἢ ψεῦδεται, πολλῷ δῆπου μᾶλλον τὰ
ἄλλα ῥήματα οὐκ ἄν τι δέχοιντο τούτων· ἀλλὰ μὴν εἰ τὸ πρῶτον, καὶ τὸ
δεύτερον ἄρα. πάντων δὲ λαμβάνει τῶν ῥημάτων ἀρχοειδέστατα τὸ ἔστι καὶ 5
τὸ οὐκ ἔστιν, ἀπερ εἶναι καλεῖ καὶ μὴ εἶναι, ὡς ἄν ἐκάστου τῶν ῥημάτων
25 εἴς τε μετοχὴν ἀναλυμένου καὶ θάτερον τούτων, τῶν μὲν ἀριστμένων εἰς τὸ
ἔστι, τῶν δὲ ἀριστῶν εἰς τὸ οὐκ ἔστιν, οἷον τρέχει — τρέχων ἔστιν, ὑγιαίνει 10
— ὑγιαίνων ἔστιν, οὐ τρέχει — τρέχων οὐκ ἔστιν, οὐχ ὑγιαίνει — ὑγιαίνων
οὐκ ἔστιν. εἰ τοιόν ταῦτα οὗτοις ἔχοντα μηδὲν καθ’ ἑαυτὰ σημαίνει ἀληθὲς ἢ
30 ψεῦδος, πῶς ἀν ἔχοι λόγον τὰ δύστερα τούτων καὶ τὸ ὑπάρχειν δῆλος ἢ μὴ
ὑπάρχειν κατὰ τὴν τούτων μετουσίαν σημαίνοντα δῆλον τι ἀληθὲς ἢ ψεῦδος; 15
διεὶ δὲ τὸ ἔστιν ἢ τὸ οὐκ ἔστιν οὐδὲν καθ’ ἑαυτὸν ἀληθὲς ἢ ψεῦδος σημα-

2 δύνασθαι A 3 τοιοῦτον] τοῦτο ΛΜ 6. 7 ἔσθμανε M 7 τι] τε M
11 δῆλον] scribas δῆλοι: σημαίνει δὲ αὐτῶν] αὐτῶν τῷ Ga 12. 13 τὴν
ἀπόφασιν — ἢ μὴ om. F μᾶλλον τῷ εἰ μὲν (μὲν εἰ μὲν) ἔστι G: μ. τὸ εἰ μὲν ἔστι α
14 σημαίνειν AG 15 φησί τι α 17 ἢ μὴ εἶναι ante σημεῖον colloc. FGab (cf.
p. 56,14 sq.) τὸ μὴ εἶναι M 18 περὶ τοῦ (alt. I.) α κατ] ἢ Ma 19 ἀρχοειδέ-
στερα καὶ κοινότερα α 20 αὐτῷ M 21 ἀληθεύν ΛF 23 ἀρχοειδέστερα ΑFMa
post ἀρχοειδ. add. καὶ κοινότατα τὸ ἔστι καὶ τὸ οὐ τῶν ῥημάτων καὶ εἰς ἀ πάντα τὰ ἄλλα
ἀναλύεται αὐτὸν προσεγγίζει κατ. usque ad πάντων γάρ (sic) λαμβ. τῶν ῥημάτων
ἀρχοειδέστερα (sic) G: καὶ κοινότερα καὶ εἰς ἀ πάντα τὰ ἄλλα ἀναλύεται α 24 ἐνὸς
ἐκάστου FG 25 εἰς τε] δῆλην G: εἰς ταῦτα μετά ex ed. Ven. Brand. μετοχὴν Ma
θάτερον M Brand. ex ed. Ven. 26. 27 ὑγιαίνων ὑγιαίνει colloc. G 28 οὗτως] δύντως F
29 ἔχοι suppl. G²: ἔχῃ a

νει, τυχὸν μὲν καὶ αὐτοῦθεν δῆκλον· ὁ γάρ μυριάκις εἰπὼν ‘ἔστιν, ἔστιν’ η̄ ‘οὐκ ἔστιν, οὐκ ἔστιν’ οὐδέτερον τούτων ἐσήμηνε. κατασκευάζει δὲ καὶ τοῦτο τὸν ὅμοιον τρόπον ἀπὸ τοῦ μᾶλλον λαβόν τι τοῦ ἔστιν ἀρχοειδέστερον 20 τὸ σὸν. ἀφ' οὐ παρήγθη τὸ ἔστι καὶ τὸ οὐκ ἔστι φησὶ γάρ ὡς οὐδὲ τὸ 5 ὃν τοῦτο ὄνομα ὄν, καθάπερ οὐδὲ τὸ ἀπὸ αὐτοῦ παρηγμένον ῥῆμα τὸ ἔστι. σημεῖόν ἔστι τοῦ πράγματος. τοῦτ' ἔστι δηλωτικόν ἔστι τοῦ εἶναι ἀληθῶς τὸ πρᾶγμα, ῥηθὲν αὐτὸν ψιλόν, ὅπερ ἔστι καθ' ἑαυτὸν λεγόμενον. 25 σημαίνει μὲν γάρ τι καὶ τὸ ἔστι καθ' ἑαυτὸν ῥηθὲν καὶ τὸ σὸν ὄμοιός, ἀλλ' οὐδέτερον τούτων τίθησιν ἑαυτὸν καὶ ὑπάρχειν λέγει, καλὸν μυριάκις ῥηθῆ, 10 ὁστε σημηγαί τι ἀληθὲς η̄ φεῦδος· μάνοι γάρ, ὡς εἴρηται πολλάκις, οἱ 46v ἔξ οὐκομάτων καὶ ὥρημάτων συγκείμενοι λόγοι δέχεσθαι θιάτερον τούτων πεφύ- κασι, τούτων δὲ ἔκάτερον, τό τε ὃν λέγω καὶ τὸ ἔστιν, ἀπλοῦν καὶ πόρρω πάσης τοιαύτης συνθίσεως.

Εἰ μὲν οὖν οὗτος ἔχει τὸ ῥητόν, ως παρεθέμεθα, οὐδὲ γάρ τὸ εἶναι 15 σημεῖόν ἔστι τοῦ πράγματος η̄ μὴ εἶναι, τὴν εἰρημένην ἐξήγησιν μάνην αὐτὸν καθιστῶσαν εύρησεις, εἰ δὲ ὁ σπερ ὁ φιλόσοφος γράψει Πορφύ- ριος, οὐ γάρ τὸ εἶναι την σημεῖόν ἔστι τοῦ πράγματος η̄ μὴ εἶναι, 10 εἰ καὶ προϊόν ἐπὶ τὴν προτέραν γραφήν τε καὶ ἐξήγησιν φέρεται, λέγοι ἄν περὶ πάντων κοινῶς τῶν ὥρημάτων, οὐτε σημαντικὰ μέν ἔστιν, οὐπερ 20 εἴρηται, τινῶν, ἀλλ' οὐκ ἀληθεῖας η̄ φεῦδος. Οὐπερ ἐδήλωσε διὰ τοῦ ἀλλ' εἰ ἔστιν η̄ μή, οὕπω σημαίνει. τούτου δὲ τὴν αἰτίαν εἴη ἂν ἀποδιδούς 15 διὰ τοῦ οὐ γάρ τὸ εἶναι σημεῖόν ἔστι τοῦ πράγματος η̄ μὴ εἶναι· τοῦτο δέ ἔστιν· οὐ γάρ ἔστι σημαντικὸν τὸ ῥῆμα καθ' ἑαυτὸν λεγόμενον τοῦ ὑπάρχειν η̄ μὴ ὑπάρχειν τὸ ν' αὐτοῦ δηλούμενον πρᾶγμα, οὐπερ 25 εἴποιει, τότε μόνως η̄ ἀν δεκτικὸν φεῦδος καὶ ἀληθείας· ὁ γάρ εἰπὼν 30 ‘περιπατεῖ’ ἐσήμηνε μέν τινα ἐνέργειαν, οὔτε δὲ ἀληθές τι περὶ αὐτῆς εἰπεν οὔτε φεῦδος, ἐὰν μή τι προστεθῆ ὑποκείμενον, φ' η̄ ὑπάρχον η̄ μὴ ὑπάρχον τὸ περιπατεῖν ποιήσει λόγον ἀληθῆ η̄ φεῦδη. τὸ οὖν οὐ γάρ τὸ εἶναι σημεῖόν ἔστι τοῦ πράγματος η̄ μὴ εἶναι ίσον ἔστι τῷ οὗτοι 35 30 τὸ ῥῆμα καθ' ἑαυτὸν λεγόμενον οὐκ ἔστι σημαντικὸν οὔτε τοῦ εἶναι τὸ πρᾶγμα, τοῦτ' ἔστι τὸ ν' αὐτοῦ σημαντικόν, οὐπερ η̄ κατάφασις εἴωθε σημαίνειν, οὔτε τοῦ μὴ εἶναι, οὐπερ δηλοῦται διὰ τῆς ἀποφάσεως.

5

46v

1. 2 ἔστιν (alterum) et οὐκ ἔστιν (alt.) om. G	2 ἐσήμανε M'a	3 τὸν ὄμοιον
τρόπον om. G ἀπὸ] ἀντὶ A	4 καὶ τὸ οὐκ ἔστι] ἀφ' οὐ τὸ οὐκ η̄ FGa	
7 ἀληθές A 8 τὸ (ante ἔστι) om. M	8 ῥηθὲν om. A	9 ἑαυτῷ A Ma
ὑπάρχει λέγειν η̄ ῥηθεῖ A ¹	10 σημηγαί] συμβῆναι M	12 πόρω A 13 τῆς
τοιαύτη. M 14 ἔχοι FGMa	16 αὐτῷ A	17. 22. 29 τὸ εἶναι] scribas τοῦ εἶναι,
quod Porphyrius legisse videtur	18 εἰ om. AM	φέρεται] φαίνεται AM λέγειν AM
19 ἀν om. A 22 οὐδὲ γάρ Ma	22. 29 η̄ μὴ εἶναι ante σημεῖον	26 περι-
colloc. a	24 η̄ μὴ ὑπάρχειν om. M	25 μόνος A ἀν η̄ G
πατεῖν A	26 ἐσήμανε Ma	27 μὲν om. M
φῆ] δ A: δῶ G ¹	27 ἐὰν ex εἰ corr. A	28 οὐδὲ γάρ a
τῷ] τὸ A 30. 31 τὸ πρᾶγμα om. F	31 πρᾶγμα τοῦτ' ἔστι τὸ om. G	29 τοῦ om. A
ὑπ' αὐτοῦ σημανομένον a	32 τὸ μὴ εἶναι M	30 τοῦ
		διὰ] περὶ A

Ταῦτα μὲν οὖν κοινῶς περὶ παντὸς εἴρηται ἡγμάτος· τὸ δέ γε οὐδὲ
ἄλλο τὸ δὲ εἰπῆγες αὐτὸς ψιλὸν εἶτα ἀνὰ καὶ κατὰ τὴν ἐξήγησιν κατασκευα-
στικὸν ὅπερ τοῦ μᾶλλον τοῦ μηδὲν τῶν ἡγμάτων ἀληθείας εἶναι καὶ ψεύδους ἐ-
δεκτικόν. πῶς δὲ ἀνὰ γένοιτο τοῦτο ἐκεῖνου κατασκευαστικόν, εἰ μὴ ὅτι
ὅ μέσου πάλιν τοῦ ἔστιν, διὰ παρηγγέλμον ἀπὸ τοῦ ὄντος πάντων ἐστὶ κοινὸν
τῶν ἡγμάτων; ἐξῆς δὲ ἐπάγει τὸ αὐτὸν μὲν γάρ οὐδὲν ἐστι· λέγει δὲ
οὐδὲν εἶναι τὸ δὲ οὐδὲν ὡς ἀτημονοῦ οὐδὲν ὡς ὁμανύμων κατηγορούμενον 10
κατὰ τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ οὐδὲν ἐστι φῆσιν οὔτε ἀληθῆς οὔτε ψεύδος.
προστηματίνει δὲ σύνθεσίν τινα. ἦν ἀνευ τῶν συγκειμένων οὐκ
10 ἐστι νοῆσαι· τοῦτο δέ ἐστι· μέρος δὲ γίνεται συνθέσεως, οὗτον τῆς λεγούσης
'τὸ δὲ ἔστι', περὶ ἣν τὸ ἀληθὲς θεωρεῖται καὶ τὸ ψεύδος, ηγιανα σύν- 15
θεσιν ἀνευ τῶν συγκειμένων, τοῦτο δὲ τῶν ἀπλῶν. οὐκ ἐστι
νοῆσαι· τὸ μὲν οὖν λεγόμενον δῆλον. τὸ δὲ προστηματίνει τὸ δὲ τὴν
σύνθεσιν, καὶ οὐ τοῦτο μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἀπλῶν ἑκάστην ὠσαύτως φωνῶν,
15 οὐκ ἕστικεν εἰρῆσθαι κατὰ τὸν τρόπον, καθ' ὃν ἐλέγετο τὸ ἡγμα προτιθη- 20
ματίνειν χρόνον, ἀλλὰ ἀντὶ τοῦ πρὸς ἑτέρῳ τινὶ σημαίνειν, τοῦτο δὲ τῶν συμ-
πλεκόμενον ἑτέρῳ τινὶ σημαίνειν σύνθεσιν δεκτικὴν ἡδη ψεύδους τε καὶ
ἀληθείας, ἡς συνθέσεως δεῖ τὰ ἀπλὰ προειποεῖσθαι. εἰ δέ τις μὴ προσ-
ίστητο ταῦτην τοῦ προστηματίνειν τὴν ἐξήγησιν, πειθέσθω τῷ Ἀλεξάνδρῳ 25
λέγοντι διὰ τοῦ αὐτὸν μὲν γάρ οὐδὲν ἐστι καὶ τῶν ἐφεξῆς περὶ τοῦ
ἔστι διαλέγεσθαι πάλιν τὴν Ἀριστοτέλην μετὰ τὸ εἰπεῖν διὰ μέσου περὶ
τοῦ ὄντος, ὡς οὐδὲν | τούτου διατην καὶ αὐτὸν λέγηται δυναμένου σημαίνειν 47r
τι ἀληθὲς ἡ ψεύδος, καὶ λέγειν δια τοῦτο τὸ ἔστιν ἡ καὶ τὸ οὐκ ἐστιν (ό-
αυτὸς γάρ περὶ ἑκατέρου λόγος) αὐτὸν καθ' αὐτὸν λεγόμενον ἀληθὲς μέν τι
25 σημαίνειν ἡ ψεύδος οὐ πέφυκεν, ὅνομα δέ τι δὲν, ὥσπερ καὶ τὰ ἄλλα ἡγ-
ματα, δύναμιν ἔχει προηγρυμένως μὲν σημαντικὴν τῆς τοῦ ὄντος μεθέξεως
ἡ στερήσεως, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον καὶ κατηγορούμενον τιὸς πρὸς ὑπο-
κείμενον συμπλοκῆς, οἵς προστιθέμενον τέλειόν τε ποιεῖ τὸν λόγον καὶ 10
σημαντικὸν ἡ ἀληθείας ἡ ψεύδους· καὶ γάρ ἀνὰ ἀμέσως κατηγορῆται τοῦ
ὑποκειμένου, καὶ τότε δυνάμει τὸ μὲν ἐστι συμπλοκὴν αὐτοῦ πρὸς τὸ ὄν
σημαίνει. οἷον 'Σωκράτης δὲν ἐστι', τὸ δὲ οὐκ ἐστι διαίρεσιν, ἡ καὶ ἀμφό-
τερα σύνθεσιν· διπερ γάρ εἴρηται ἐν τοῖς Περὶ ψυχῆς, 'καὶ διὰ εἶναι τι 15
λευκὸν φάσκων τὸ μὴ εἶναι λευκὸν συνέθηκε τῷ ὑποκειμένῳ'.

1 περὶ π. κοινῶς G	2 εἴποις ΑG	αὐτὸ καθ' ἔαντὸ ab	ἔξηγησιν ταύ-
την α	3 ἡ ψέυδ. εἶναι ΑΜ: εἶναι ἡ ψ. a	6. 8. 20 οὐδὲ A	9 post
συγκειμένων add.	τουτέστι τῶν ἀπλῶν M	10 τοῦτο — νῆσαι (13) om. M	11 ἦν]
ῶν G	post ἦν add. σύνθεται Αα	13 νῆσαι] θεωρῆσαι a	τὸ δὲ in
mrg. suppl. G	14 ὠσαύτως ἐν. M	ἐκάστη FGa	16. 17 τοῦτ'
ἔστι — σημαίνειν om. G, in mrg. suppl. A	17 δεκτικὸν G ¹	ἡδη] ἥγουν G	
τε om. a	18 ἡς] ἡ A ¹	προσεπιν. A	21 πᾶλιν om. F
22 οὐδὲν Ma	τοῦτο M	23 τοῦτο om. Ma	ἀριστοτελή A
μέντοι A ^{2a}	25 ἡ ψ. σημ. Ga	οὐ] ἡ M	24 μέν τι]
ex ἡς corr. A	29 ἀναφέσως G	κατηγορεῖται FG	28 οἰς
32 ἐν τοῖς Πειροῦ ψυγῆς] cf. Γ 6 p. 430 b 2		31 προσηγμανεῖ ΑΜ	

Παραδοὺς δὲ ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν θεωρίαν τῶν τοῦ λόγου μερῶν.
ὸνόματάς τε καὶ ῥήματος. ἔξῆς καὶ ἐπὶ τὸν ἐξ αὐτῶν συγκείμενον λόγον
μεταβαλεῖ καὶ φησι·

p. 16b 26 Λόγος δέ ἐστι φωνὴ σημαντική, ἵνε τῶν μερῶν τι σημαν-
τικόν ἐστι κεχωρισμένον ὡς φάσις, ἀλλ’ οὐχ ὡς κατάφασις. λέγω
δὲ οἶσιν ἄνθρωπος σημαίνει τι, ἀλλ’ οὐχ ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν·
ἀλλ’ ἐσται κατάφασις ἢ ἀπόφασις, εἴναι τι προστεθῆται. ἀλλ’ οὐχὶ τι
τοῦ ἀνθρώπου συλλαβὴ μία· οὐδὲ γάρ ἐν τῷ μηδὲ τὸ σημαν-
τικόν. | ἀλλὰ φωνὴ ἐστι γῦν μήνον. ἐν δὲ τοῖς διπλοῖς σημαίνει 47v
10 μέν, ἀλλ’ οὐ καθ’ ἑαυτόν, ὥσπερ εἰρηται.

Δι’ ἣν μὲν οὖν αἰτίαν οὐ κατὰ τὰς ἐξ ἀργῆς ὑποσχέσεις μετὰ τὸν
περὶ ὄντος καὶ ῥήματος λόγον περὶ ἀποφάσεως διαλέγεται καὶ καταφά-
σεως, ἐπειτα περὶ ἀποφάνεσεως καὶ τελευταὶ περὶ λόγου. ἀλλ’ ἀντιστρέψει
κατὰ τὴν περὶ αὐτῶν διδασκαλίαν τὴν τάξιν, καθ’ ἣν πεποίηται αὐτῶν ἐν
15 τῷ προσομώῳ τούδε τοῦ βιβλίου ἡπερ ἀπαρίθμησιν ὡς παραδοθῆναι ὑφει-
λόγιστον. τῶν δὲ παραληγόμεντων εἰς παράστασιν τῆς
ἰδιότητος τοῦ λόγου τὴν ἐξήγησιν ποιούμενος τὸ μὲν δια φωνὴ καὶ σημαν-
τικὴ παρίσημεν ὡς προσφανῆ λίαν καὶ τοῖς δρισμοῖς τῶν τοῦ λόγου μερῶν
ἡδη παρειλημμένα. τὸ δὲ κατὰ συνθήκην γυνὶ παραλειπέσθαι φαμεν ὡς 15
20 γνώριμόν τε ὃν ἐν τῶν περὶ τοῦ ὄντος ῥήματος ὡς κατὰ συνθήκην ὅντος εἰρη-
μένων (ἐπὶ δὲ τοῦ ῥήματος ὡς ὅμοιως ἔχοντος παραλειπαμένον) καὶ ὡς
ὅλιγον ὑστερον εὑκαρίως προστεθησόμενον μετὰ τὸ ἀναφεθῆναι τὸν δοκοῦντα
τὸ ἀντικείμενον κατασκευάζειν λόγον. διτὶ οὐ θέσει ἐστὶν ἀλλὰ φύσει, τάχα 20
δὲ καὶ ὡς ὑπὸ τῆς ἐξῆς διαφορᾶς περιεχόμενον· τὸ γάρ ἡς τῶν μερῶν
25 τι σημαντικόν ἐστι κεχωρισμένον μόνη πρόσεστι τῇ ἐνάρθρῳ φωνῇ
κατὰ τὴν ἡμετέραν συνθήκην ὑφισταμένῃ. αὐτὸν δὲ τὸ ἔχειν τι σημαντικὸν 25
μέρος διακρίνει τὸν λόγον τῶν αὐτοτελῶν αὐτοῦ μερῶν. ὄντος τε καὶ
ῥήματος. διότι ἐπ’ ἐκείνων οὐδετέρου τὸν λόγον μέρος σημαντικόν, τοῦ δὲ
λόγου μέρη τινά. τὰ ὄντος φημι καὶ τὰ ῥήματα, σημαντικά | ἐστιν. οὐχ 48r
30 ἀπλῶς δὲ εἰρηται τὰ μέρη τοῦ λόγου σημαντικὰ εἶναι καθ’ ἑαυτὰ λαμβα-

1 ante παραδοὺς add. Περὶ λόγου G² δὲ om. G ὡς προειρ. b 11 τὸν] τῶν F
περὶ A²M 4 ante λόγος add. περὶ λόγου in mrg. AF: περὶ τοῦ ἀποφάντικου λόγου a
δὲ om. AG post σημαντ. add. κατὰ συνθήκην in mrg. F²b (cf. v. 19) ἡς—εἰρη-
ται (10) om. M 5 κατάφ. ἢ ἀπόφασις b (cf. p. 59,9, 61,4) λέγω—εἰρηται (10) om.
Ga 6 μέν τι b (cf. p. 61,9) 10 οὐχὶ A ὡς προειρ. b 11 τὸν] τῶν F
14 αὐτῶ (alt. I.) A 16 εἰρηται πρότερον] p. 17,9 παραλειψθ. G 17 αἰδιότητος G¹
ποιούμενα G: ποιούμενος Ma καὶ om. G: ante φωνὴ colloc. a 19 παρειλημμένον A:
παρειλημμένων M γῦν A παραλειψθαι AM: παρειληψθαι (ii) φαμεν] μέν A
20, 21 εἰρημένον A 21 παραλειπαμένου Ma 22 προστεθησόμενον F: προστεθη-
σόμενον Ma τὸν] τοῦ A 23 τὸν ἀντικ. G Ma 24 ἐφεξῆς M γάρ]
δὲ a 25 τι om. M 28 ἐπ’ om. FGa 29 τὰ (ante ὄντομ.) om. FG
τὰ (ante ῥήμ.) om. G εἰστιν A²

νόμενα, ἀλλὰ τῶν μεροῦν τι. διὰ τὸ ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν ἀρνητικὸν μόριον καὶ τὰ ἄρθρα καὶ τοὺς συνδέσμους, οἷον ὅταν εἴπω ‘ὅ ἄνθρωπος ζῷόν τοι εἶστιν’ η ‘Σωκράτης μὲν κάθηται, Πλάτων δὲ περιπατεῖ· ταῦτα γάρ μέρη μὲν κοινότερον λέγεται τοῦ λόγου, ἔστι δὲ ἀσημα καθ’ ἑαυτὰ θεωρούμενα. 5 καὶ οὐ ταῦτα μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰ μέρη τῶν δύναμάτων καὶ τῶν ἡγημάτων. οὐδὲν ἡτον εἶναι δοκοῦντα μέρη καὶ τοῦ ἐξ αὐτῶν συγκειμένου λόγου, 10 παντελῶς εἰσιν ἀσημα, καθάπερ εἴρηται πολλάκις. διὰ ταῦτα μὲν οὖν ἀποφαίνεται τῶν μερῶν τι τοῦ λόγου σημαντικὸν εἶναι.

Σημαντικὸν δέ φησιν εἶναι ὡς φάσις, ἀλλ’ οὐ γάρ ὡς κατάφασις. 10 ἔστι δὲ φάσις, ὡς καὶ πρότερον ἐλέγομεν, η ἀπλῆ φωνή, ὅταν ὡς μέρος 15 ἀποφαντικοῦ λόγου λαμβάνηται· δηλοῦ δὲ τοῦτο σκηψάς ἐν τοῖς ἔξης ή Ἀριστοτέλης, λέγων “τὸ μὲν οὖν ὅνομα η ῥῆμα φάσις ἔστω μόνον, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οὕτω δηλοῦντά τι τῇ φωνῇ ὥστε ἀποφαίνεσθαι!”. διότι οὖν πᾶς μὲν λόγος ἔχει σημαντικά τινα μόρια, ταῦτα δ’ ἐπὶ μὲν 20 15 τινῶν λόγων ἀπλαῖ τιγγάνουσιν ὅντα φωνά, οὐ δὲ λέγομεν ὡς ἐν προτάσεσι καλεῖσθαι φάσις, ἐπὶ δὲ τινῶν καταφάσεις ὅλαι τῇ καὶ ἀποφάσεις, οἷον ἐν τῷ λέγοντι λόγῳ ‘Σωκράτης κάθηται καὶ Πλάτων οὐ κάθηται’ τὸ ‘Σωκράτης κάθηται’ καὶ τὸ ‘Πλάτων οὐ κάθηται’, ἀλλ’ οἱ μὲν καταφάσεις η ἀποφάσεις 25 ἔχουνται τὰ μέρη λόγοι καὶ φάσις εἶχουσιν, ἐξ ὧν ἐκεῖναι τὴν γένεσιν ἔχουν, οἱ 20 δὲ φάσις εἶχουτες οὐ πάντας ἔχουσι καὶ καταφάσεις η ἀποφάσεις· διὰ τοῦτο | βουλόμενος δὲ φιλόσοφος παραστῆσαι τὸ δεῖ ὃν ἐν τοῖς λόγοις σημαντικὸν 48v μόριον ταῦτα προσέθηκεν, ἵνα μὴ θεασάμενος αὐτὸς τινῶν λόγους ἔχουντας μέρη καταφάσεις η ἀποφάσεις οὕτω δεῖν τοῦ λόγου τὰ μέρη σημαντικά 5 εἶναι ὡς σημαντικά τι κατά τινος ὑπάρχον η μὴ ὑπάρχον. ἀλλὰ τὸ δόλον ἐπεξῆς ἀναγνωστέον, ὅτι τῶν μερῶν τι σημαντικόν ἔστιν ὡς φάσις, πρὸς διάκρισιν τῶν 30 35 συντεθέντων μερῶν καὶ κατά ἀπόφαντιν ζῆντος λεγομένων, ὡς ἀν πάντων μὲν τῶν ὄντων μερῶν τοῦ λόγου σημαντικῶν ὄντων, ἀλλὰ τῶν μὲν κατὰ τὸν τρόπον τῶν φάσεων καὶ ἐν παντὶ λόγῳ ἐξ ἀνάγκης θεωρούμενων, τῶν δὲ κατὰ τὸν τρόπον τῶν ἀποφάνσεων καὶ ἐν τοῖς ἀπλοῖς λόγοις θεωρεῖσθαι

1 τὰ . . . ἀρνητικὰ μόρια α 3 γάρ μέρη suppl. in mrg. A 4 τοῦ οι. G δὲ οι. G
6 δοκ. εἶναι α δοκούντων F 7 εἴρηται] p. 32,25 sq. 8 σημαντικὰ M 9 εἶναι
οι. M κατάφ. η ἀπόφασις b 10 ἔστι δὲ] ὅτι δὲ ἔστι α ὡς (prius)
suppl. G² πρότ. ἐλέγομεν] p. 10,14 11 δὲ οι. F ἐν τοῖς ἔξης] p. 17 a 17 sq.
12 οὖν οι. AFG τὸ ῥῆμα α 14 post μὲν add. οὖν A 15 προτάσει A
16 δόλως M καὶ οι. F 17 post σωκρ. (prius) add. οὖν G¹ τὸ σωκρ.—οὐδὲ κάθηται
οι. AGM 18 τὸ οι. α 19 λόγου Λ ἐκεῖνοι G 20 καὶ οι. F iia 22 προσ-
τέθεισκεν AM 23 τὰ μέρη τοῦ λόγου Αα 24 η μὴ ὑπάρχον οι. F 25 ἀποφαντ. G¹
27 post εἶναι add. ὡς σημαντικά τι κατά τινος ὑπάρχον F Ma 26 οὐδὲν οι.
29 φάσις Ma 30 ἀπόφασιν libri 31 τῶν τοῦ λ. μερῶν (ὄντων οι.) α
31,32 κατὰ τρόπον M 33 ἀποφάσεων G post ἐν add. παντὶ λόγῳ ἐξ ἀνάγκης del. G

μὴ δυναμένων, ἵνα καὶ ταῦτα συνάρη τῇ ἄλλῃ πάσῃ παραδόσει τοῦ τε 20
Ἀριστοτέλους καὶ τοῦ Πλάτωνος περὶ τῶν τοῦ λόγου μερῶν, ὡς εἰς ὥν-
ματα μόνον καὶ ῥήματα διαιρούμενων.

Οὐ γάρ δὲ θαυμάζειν, εἰ τὰ μέρη τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων
ἢ μὴ ἀξιοῦμεν τοῦ συγκειμένου ἐξ αὐτῶν λόγου μέρη κυρίως δυναμένειν· ἐπὶ τοῦ
πάντων γάρ τῶν διηρθρωμένων καὶ τελείων ἔκαστον τῶν μερῶν ἐκ τῆς
προσεχοῦς ὄλοτητος εἰώθαμεν σημαίνειν, ὥσπερ τὸ βραχὺ ἔύλον τὸ ἐκ
τοῦ πηδαλίου τῆς νεώς ἢ τῆς τρόπιδος αὐτῶν μὲν τούτων 49^v
μέρη προσαγορεύμεν, οὐ μὴν ἐπὶ τὴν ναῦν ἀναφέροντες λέγομεν. καὶ ἐπὶ
10 τῶν ἄλλων τῶν τε κατὰ τέγγυην καὶ τῶν κατὰ φύσιν ὁσάντως. ἀμέλει
συλλαβάς μὲν δυναμένων τὰς πρώτας μόνας τῶν στοιχείων συμπλοκας, τὸ
ἢ δὲ δύνομα τρισύλλαβον ἢ τετρασύλλαβον λέγομεν. ὡς ἔκαστον τῶν ἀπλῶν
ἐπὶ τὸ προσεχῶν ἐξ αὐτῶν συγκειμένου ἀναφέροντες. ἄλλως τε τὰ μέρη
τῶν ὀνομάτων καὶ ῥημάτων κατὰ μόνην τὴν ἐκφώνησιν, ἀλλ’ οὐ κατὰ
15 τὴν σημαντικὴν δύναμιν λέγοντο ὅν εἶναι αὐτῶν μέρη· διὸ καὶ πρότερον 10
ἐλέγετο μηδὲν μέρος αὐτῶν εἶναι σημαντικὸν κεχωρισμένον. ὥστε καὶ τῶν
λόγων κατὰ τὰ αὐτὰ λέγοντα ὅν εἶναι καὶ μὴ εἶναι μέρη. αὐτὰ μέντοι
τὰ δύναματα καὶ τὰ ῥήματα διὰ τῆς οἰκείας συνθέσεως οὐ μόνον τὴν ἐκφώνη- 15
νησιν ὄλλα καὶ τὴν σημασίαν ἀποτελοῦντα τῶν λόγων καὶ πρῶτα τὴν
20 σημαντικὴν ἔχοντα δύναμιν εἰκότως καὶ μέρη τοῦ λόγου πρῶτα εἶναι φαμεν.
διὸ καὶ ὁ ἐν τῷ Κρατύλῳ Σωκράτης συικράτατον τοῦ λόγου μόριον εἶναι
τὸ δύνομα φῆσι, τὸ κοινῶς ὄγκλαδή τοῦ τε ἰδίως καλούμενου δύναματος καὶ 20
τοῦ ῥήματος κατηγορούμενον.

Εἰ δέ τις ἀποροί τὰς δέξιούμεν πάντα λόγου ἔχειν σημαντικὸν τὸ μό-
25 ριον, καίτοι πρὸς τὸν κλητικὸν καλούμενον καὶ μίαν πτῶσιν ἐνὸς δύναματος
ἀρκοῦσαν δρῶντες, ὡς τὸ “Ἐκτορ” (ἄλλου γάρ λόγου, τοῦ ἀποφαντικοῦ, 25
τὸ “στάρ σύ μοί ἔσσι”) καὶ τὸ “Μέντορ” (τὸ γάρ “ἄμυνον, ἀρήν” προ-
στάζεις λοιπόν, ἀλλ’ οὐ κλήσεως), λόσομεν τὴν ἀπορίαν κλῆσιν μὲν ἢ
ἀνάκλησιν καὶ δι’ ἐνὸς δύναματος | κατὰ ταύτην τὴν πτῶσιν προφερομένου 49^v
30 γίνεσθαι λέγοντες, λόγον δὲ μὴ εἶναι κλητικόν, εἰ μὴ τὸν ἐκ πλειόνων
οὗτοι λεγομένων δύναμάτων ἢ πτῶσεων συμπεφορημένον, οἷον “ὦ μάκαρ

1. 2 τοῦ ἀριστ. παραδ. (τε om.), sed num. corr. G 2 περὶ τοῦ πλάτ. G τῶν
om. M 3 καὶ ῥῆμ. μόνον colloc. a διαιρουμένην FG 4 εἰ iter. A 9 an
(μέρη ἀυτῆς) λέγομεν? 10 τε om. G 11 συμπλοκάς] συλλαβάς A¹ 13 ἐπὶ τι τῶν
προσεχῶν AM αὐτοῦ FGMa τε] τὸ G 14 τῶν ῥῆμ. A 15 δύναμιν
om. M λέγοιτο Ma διὸ — μέρη (17) suppl. G² 15. 16 πρότερον ἐλέγετο]
p. 32,25. 47,25 17 μὴ εἶναι om. FG 18 μόνην AF 21 ὁ ἐν τῷ Κρατύλῳ
Σωκρ.] cf. Cratyl. p. 385 C 24. 25 τὸ μόριον — κλητικὸν om. FG 24 τὸ om. Ma
25 δύνμ. ἐνὸς (num. corr.) G 26 ως om. A τὸ G: ἐν τῷ AFMa Ἐκτωρ FGMa
(cf. Hom. Z 429) λόγοι om. M τοῦ om. G 27 αὐτάρ A ἔσσι πατήρ α
τὸ τῷ Ga Μέντωρ Ma (cf. Hom. χ 208) ἄμυνον G¹ ἄρα ἦν Ga 28 λοιπόν
ante ἄμυνον transponas λόγομεν A: λόσωμεν a κλῆσιν μὲν ἢ om. FG 29 ἀνάκλησιν
μὲν FG 30 γίγν. A 31 λεγόμενον libri ὃ μάκαρ] Hom. Γ 182

“Ατρειδη” καὶ “ὦ Νέστορ Νηλειπάνη” καὶ τὰ παραπλήσια τούτοις, εἴπερ 5
μὴ ταῦτα ὄνομα καὶ λόγος.

Εἰπόνων δὲ τὸ μέρος τοῦ λόγου σημαντικὸν εἶναι ὡς φάσιν, ἀλλ᾽ οὐχ
ώς κατάφασιν, οὐκ ἐπήγαγεν ὅτι ‘οὐδὲ ὡς ἀπόφασιν’, ὡς δὲ προφανὲς ὅτι
5 ἡ μὴ ἀξιῶν τὰ μέρη τοῦ λόγου θεωρεῖν ὡς καταφάσεις, ἀλλ᾽ ὡς ἀπλᾶς
φωνάς, πολλῷ δῆπου μᾶλλον ὡς ἀποφάσεις αὐτὰ παραλαβεῖν οὐκ ἄν ποτε 10
ἀξιώσειν, εἴπει καὶ ἀνάγκη ἐν τῇ ἀποφάσει περιέχεσθαι καὶ τὴν κατάφασιν.
ταῦτα δὲ καὶ αὐτὸς ἐξηγούμενος παράδειγμα λαμβάνει τῆς φάσεως τὸν
ἄνθρωπον, διύτι σημαίνει τί φησιν, ἀλλ᾽ οὐχ ὅτι ἔστιν ἢ οὐκ ἔστι, 15
10 τοῦτο ἔστιν ἀλλ’ οὐ κατάφασιν ἢ ἀπόφασιν. ὅπερ σαφέστερον ποιῶν
ἐπήγαγεν ἀλλ’ ἔσται κατάφασις ἢ ἀπόφασις, ἐάν τι προστεθῇ,
ὅης μηδενότι ἢ καταφασκόμενον ἢ ἀποφασκόμενον. ὕστε κακὰ τούτων
δῆλον ὡς τὸ μέρος τῆς ἀποφάνσεως σημαντικὸν δὲν δι’ αὐτὸν τὸ σημαίνειν 20
καλεῖ διὰ τούτων ἡ Ἀριστοτέλης φάσιν. ὅτι δὲ κατὰ τὸ σημαντικὰ ἔχειν
15 μέρη διαφέρουσιν οἱ λόγοι τῶν ἀπλῶν φωνῶν, ὑπομιμήσκων φῆσιν ἀλλ’
οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου συλλαβῆ μία. κοινῶς προσυπακουομένου τοῦ ση-
μαίνει τι εἴρηται γάρ λέγω δὲ οἷον ἄνθρωπος σημαίνει τι, πρὸς 25
τοῦτο οὖν συντακτέον τὸ ἀλλ’ οὐχὶ τοῦ ἀνθρώπου συλλαβῆ μία.
τοῦτο δὲ πάλιν κατασκευάζων τὸ τῶν ἀπλῶν φωνῶν τὰ μέρη μηδενὸς
20 εἶναι καθ’ ἔαυτὰ σημαντικὰ καὶ τὴν κατασκευὴν ἀπὸ τοῦ μᾶλλον καν- 50r
ταῦθα ποιούμενος, οὐδὲ γάρ ἐν τῷ μῆς, φησί, τὸ υἱὸς σημαντικόν,
ἀλλὰ φωνή ἔστι νῦν μόνον, τοῦτο δέ ἔστιν ὅτι τὸ υἱὸς καθ’ ἔαυτὸν μὲν
λεγόμενον σημαίνει τὸν χοῖρον, ὅταν δὲ ὡς μέρος αὐτὸν τοῦ μῆς ὄντος τοῦ
λαθῆς, παντάπασιν ἔστιν ἀσημὸν, καὶ νῦν, ὅπερ ἔστιν ἐν τῷ θεωρεῖσθαι
25 ὡς μέρος, φωνή ἔστι μόνον οὐδὲν διαφέρουσα μιᾶς τῶν ἀσήμων. ἀλλ’
ἐπὶ μὲν τῶν ἀπλῶν ὄντος, ὕστερ περ εἴρηται καὶ πρότερον, οὐδαμῶς ἂν
εἴη τὰ μέρη σημαντικά, οἷον ἐπὶ τοῦ ἄνθρωπος ἢ μῆς· καὶ γάρ ἐπὶ τούτου 10
τὸ υἱὸς μέρος οὐχ ὡς συντεθὲν ἐτέρῳ τινὶ ἀπετέλεσε τὸ μῆς ὄντομα, ἀλλὰ
κατὰ τόγχη συνηγένθη τῷ σημαίνοντι τὸν χοῖρον ὄντομα, διόπερ ὡς μέρος
30 ἀπλοῦ ὄντος τοῦ μῆς λαμβάνομενον οὐδὲν οὐδὲ κατὰ φαντασίαν σημαίνει·
οὐδεὶς γάρ τὸ μῆς ἀκούσας ὄνομα εἰς ἔννοιαν ἔρχεται τοῦ ύδατος, καθάπερ δὲ 15
τὸ Καλλίποπος ἀκούσας ἢ τὸ τραγέλαφος οὐκ ἀνεννόητος μένει τοῦ ἵππου
ἢ τοῦ ἐλάφου. ἐν μὲν οὖν τοῖς ἀπλοῖς οὕτως ἐν δὲ τοῖς διπλοῖς, φησί,
βούλεται μὲν ἀλλ’ οὐδενὸς κεχωρισμένον, τοῦτο ἔστι δοκεῖ μὲν

1 καὶ ὡ—Νηληιπάνη om. FG (cf. Hom. γ 79) νέστωρ Ma 4 οὐκ suppl. G² ὡς (alt.)
om. FGA 5 δὲ om. AFGa τὰ μέρη suppl. G² 9 μέν τι b 10 οὐ om. G
κατάφασις G¹ 12 κατὰ τοῦτο F: ἐκ τούτων G 13 καὶ δὲ αὐτὸν (τὸ om.) G 14 κα-
λῶν a 16. 18 οὐχὶ] οὐχ ἢ AFG 16 κοινῶς—μία (18) om. G¹M (suppl. G²)
17 εἴρηται—τι om. F δὲ om. G 19 τὸ] τῷ G 22 μὲν om. FG 23 λέγεται
AM σημαίνει om. M 24 ὕσπερ F 26 εἴρηται καὶ πρότερον] p. 32, 25 sq.
28 υἱὸς om. FG 29 ante ὡς add. ὕσπερ G 30 τοῦ] τῷ Ga λαμβάνομεν M
31. 32 εἰς ἔννοιαν—ἀκούσας in mrg. suppl. A 31 τῆς ύδατος GM 32 καλίππος F
ἀνεννόητος A: ἀνεννόητως M 33 φῆσι post βούλ. colloc. a 34 βούλεται—κεχω-
ρισμένον] per errorem redit ad Arist. p. 16 a 25

εἶναι τὰ μέρη σημαντικά, διύτι καὶ σύνθεσίς τις ἐν αὐτοῖς ἐναργῶς κατὰ 20 τὴν λέξιν φαίνεται πλειόνων ὄνομάτων, εἰ καὶ ἔν ἐστι τὸ ἐξ αὐτῶν σημαντικόν νόημα καὶ πρᾶγμα, κατ' ἀλήθειαν δὲ οὐδενός ἐστιν οὐδὲ ταῦτα σημαντικά καὶ ἔστι τὰ λεγόμενα. ὡς οὖν συνελόντες φάναι, τὸ ἐπιχείρημα 25 5 τοιοῦτον ἀν εἴη· εἰ αἱ καθ' ἔκυτάς σημαντικαὶ οὖσαι φωναί, καθάπερ τὸ οὗ. Ήταν ὄνομάτων τινῶν γένωνται μέρη, παντελῶς εἰσιν ἀσημοι τῶν οἰκείων ὀλοτήτων ἀφαιρούμεναι, τί χρή διανοεῖσθαι περὶ τῆς μᾶς | τοῦ 50^v ἀνθρώπου συλλαβῆς ἢ τῶν ἄλλων μερῶν τῶν ὄνομάτων. Ήσα καὶ δύγα τῆς ἐν τοῖς ὄντας παραλήψεως οὐδενὸς φαίνεται σημαντικά ὄντα; ταῦτα 10 μὲν οὖν δῆλα. δεῖ δὲ ἀπὸ τῶν ἐν τούτοις εἰρημένων τῷ Ἀριστοτέλει ἁ συλλογίζεσθαι θτι λόγον οὐ μόνον ἀξιοῦ καλεῖν τὸν αὐτοτελῆ διάνοιαν ἀπαρτίζοντα καὶ τέλειον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἐλλιπῆ· πάντα γάρ ἐφαρμόζει 15 κάκείνῳ τὰ περὶ τοῦ λόγου ῥηθέντα.

p. 17^a 1 "Εστι δὲ λόγος ἀπας μὲν σημαντικός, οὐχ ὡς ὅργανον 15 δέ, ἀλλ' ὥσπερ εἰρηγται, κατὰ συνθήκην. ἀποφαντικὸς δὲ οὐ 10 πᾶς, ἀλλ' ἐν φὶ τὸ ἀληθεύειν ἢ φεύδεσθαι ὑπάρχει. οὐκ ἐν ἀπασι δὲ ὑπάρχει, οἷον ἡ εὐχὴ λόγος μὲν, ἀλλ' οὔτε ἀληθῆς οὔτε φευδῆς. οἱ μὲν οὖν ἄλλοι ἀφείσθωσαν· ῥητορικῆς γάρ ἢ 20 ποιητικῆς οἰκειοτέρα ἡ σκέψις· δὲ ἀποφαντικὸς τῆς νῦν θεωρίας.

Συλλογισμὸν ἐλέγγει τινὰ διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης δεικνύαι δοκοῦντα 25 ὡς ὁ λόγος οὐ θέσει ἐστίν, ἀλλὰ φύσει. τίς οὖν ὁ συλλογισμός; ὁ λόγος, φησίν, ὅργανόν ἐστι τῆς φωνητικῆς ἐν ἡμῖν δυνάμεως φύσει οὐσης· δι' 15 αὐτοῦ γοῦν σημαντικούν ἀλλήλοις ησα βουλήμεθα ὡς ὄντος ὅργανου. πᾶν ὅργανον φυσικῆς δυνάμεως καὶ αὐτὸ φύσει, καθάπερ ὀφθαλμοὶ μὲν τῆς ὀπτικῆς ἐν ἡμῖν δυνάμεως ὅργανα ὄντες φύσεως εἰσι καὶ οὐ τέχνης ἔργον, ὅτα δὲ τῆς ἀκουστικῆς, καὶ ὅλο τι μόριον ἀλληλης. ὁ λόγος ἄρα 20 φύσει ἐστίν, οὐδὲν ἐκ τῆς ἡμετέρας ἔχων ἐπινοίας. δύο τοίνυν οὐσῶν τῶν ἐν τῷ συλλογισμῷ παραληφθείσων προτάσσων ὁ Ἀριστοτέλης τῇ μὲν μεί- 30 ζονι συγχωρεῖ, τῇ λεγούσῃ πᾶν ὅργανον πάσης φυσικῆς δυνάμεως φύσει εἶναι, τῆς δὲ ἐλάττονος ἐπιλαμβάνεται, τῆς λεγούσης τὸν λόγον ὅργανον εἰ- 35 εῖναι τῆς φωνητικῆς ἐν ἡμῖν δυνάμεως. τί ἀν οὖν εἴη τὸ ὅργανον τῆς φωνητικῆς δυνάμεως ῥητέον, ἐπειδὴ φυσικὴ οὖσα δεῖται ὅργανου, καθάπερ

1 ἐν αὐτοῖς om. M 4 τὸ ἐπιχείρημα om. G 5 φωναὶ οὖσαι AM καθάπερ
om. F 6 τὸ οὗ] τοὺς F 8 ἦ] καὶ G 9 παραλείψεως Ga 12 καὶ (alt.)
om. M 13 ἐλλειπή A 13 ῥηθέντα] ῥήματα AM 15 ἀλλ' ὥσπερ—θεωρίας
(20) om. M ως προείρ. b ἀποφ.—θεωρίας (20) om. a τὸ φεύδειν ἢ ἀληθεύε-
σθαι G¹ 16 ἢ τὸ ψ. F οὐκ—θεωρίας om. (20) om. G 22 ἁ (primum) om. A
23 φύσει] φυσικῆς F 24 αὐτῆς G¹ 25 φύσει] φησί F 26 ἐν ἡμῖν ὀπτικῆς FGA
27 ἔργα G 31. 32 ὄργ. εἶναι τὸν λόγ. a 32 ἐν ἡμῖν suppl. G²: ante φωνητ. colloc. M
τί—δυνάμεως (33) suppl. G² 33 ante δυν. add. ἐν ἡμῖν a ὅργανων AFGA

έκάστη τῶν ἄλλων | φυσικῶν δυνάμεων, καὶ τί ὁν αὐτῆς ὁ λόγος, ἐπειδὴ δι-
λέγεται μὴ εἶναι ὅργανον, οὐκ ἔστι φύσει, ἀλλὰ θέσει. τὰ μὲν οὖν ὅργανα
τῆς φυσικῆς δυνάμεως εἰσιν ὃ τε πνεύματα καὶ ἡ τραχεῖα καλούμενη
ἀρτηρία. ταῦτα μὲν ὡς ἀπλῶς φωνῆς, ὡς δὲ διαίσθετον ἥ τε γλῶττα καὶ ὃ
5 ἡ ὑπερήφα καὶ τὰ ἄλλα σύτωσὶ λεγόμενα φωνητικὰ ἡ διαλεκτικὰ ὅργανα.
ὁ δὲ λόγος εἴη ἂν αὐτῆς ἀποτέλεσμα διὰ τῆς τοιᾶσδε κινήσεως τῶν ὡργά-
νων τούτων γινόμενος. διόπερ οὐδὲ ἀνάγκη αὐτὸν εἶναι φύσει· τὰ γὰρ 10
ἀποτελέσματα τῶν φυσικῶν δυνάμεων οὐδὲν κωλύει θέσει εἶναι, καθάπερ
ἐπὶ τῆς ὀργήσεως ἔχει φυσικῆς γάρ ἐν ἡμῖν δυνάμεως οὖστης τῆς κατὰ
10 τόπον κινήσεως, ἀποτέλεσμα ταύτης ἡ ὅργησις οὖσα θέσει ἔστι· καὶ γὰρ 15
ἔστιν ἐν τῷ ὀργηστῇ τοίως ἡ τοίως κινοῦντα τὰς γείρας σημαίνειν φέρει
τὸν Ἀχιλλέα τῷ ἄλλοτε ἄλλα διὰ τῶν σγημάτων ὑποδεικνύαι καὶ παρα-
δηλοῦν τῶν περὶ αὐτὸν συμβεβηκότων. καθάπερ οὖν τὸ μὲν κατὰ τόπον
κινεῖσθαι φύσει τὸ δὲ ὀργεῖσθαι θέσει καὶ κατὰ συνθήκην, καὶ τὸ μὲν 20
15 ἕδον φύσει ἡ δὲ θύρα θέσει, οὕτω καὶ τὸ μὲν φωνεῖν φύσει τὸ δὲ ση-
μαίνειν δι’ ὄντων τῆς ὥρηστων ἡ τῶν ἐκ τούτων συγκειμένων λόγων,
ώς ἐξ ὅλης τῆς ἀρυθμίστου φωνῆς τὸ εἶναι ἐχόντων, εἰδοποιουμένων δὲ
ὑπὸ τῆς ἡμετέρας διανοίας, κατὰ συνθήκην καὶ οὐ φύσει. καὶ ἔποικε τὴν 25
μὲν φωνητικὴν δύναμιν ὅργανον οὖσαν τῶν ψυχικῶν ἐν ἡμῖν δυνάμεων,
20 γνωστικῶν ἡ ὀρεκτικῶν, κατὰ φύσιν ἔχειν ὁ ἀνθρωπος παραπλησίως τοῖς
ἄλλογις ζῷοις, | τὸ δὲ δύναμασιν ἡ ὥρημασιν ἡ τοῖς ἐκ τούτων συγκειμένοις διν
λόγοις γρῆσθαι πρὸς τὴν σημασίαν, οὐκέτι φύσει οὖσιν ἀλλὰ θέσει, ἐξαί-
ρετον ἔχειν παρὰ τὰ ἄλογα ζῷα, διότι καὶ μόνος τῶν θυητῶν αὐτοκινήτου
μετέχει ψυχῆς καὶ τεχνικῶς ἐνεργεῖν δυναμένης, ἵνα καὶ ἐν αὐτῷ τῷ 3
25 φωνεῖν ἡ τεχνικὴ αὐτῆς διαφαίνηται δύναμις. δηλοῦνται δὲ ταῦτα οἱ εἰς
κάλλος συντιθέμενοι λόγοι μετά μέτρων ἡ ἀνευ μέτρων.

"Οτι μὲν οὖν κατὰ συνθήκην ὁ λόγος καὶ τὰ τούτου μέρη, τό τε
δύναμα καὶ τὸ ὥρημα, διὰ πολλῶν ἀποδέδεικται· ἀλλ' ἐπεὶ καὶ ὅργανον αὐτὸν 10
εἶναι φαμεν τῆς τῶν νοημάτων ἡ τῶν πραγμάτων σημασίας, τί ποτέ ἔστι
30 τὸ γράμμενον αὐτῷ ὡς ὅργανῳ ῥητέον. φανερὸν δὴ δι τῆς ἡ διανοητικὴ
ψυχή· μόνης γάρ ταύτης ἔργον τὸ γρῆσθαι λόγῳ. πῶς δὲ δύναται κατὰ 15

1 τί οὖν α ὠν] δν AM: ὠν F 3 φωνητ.] φυσικῆς FG ante δυνάμ. add.
ἥμων α 4 post διαλέκτου add. τίνα ὅργανα τῆς φυσικῆς δυνάμεως ἔστι: a 5 τὰ
ἄλλα τὰ Α καὶ λεγόμ. FG ἦ] ἤτοι F 7 γινόμενος Λ: γινομένης FMA
10 τὸν τόπον Ma κινητικῆς FM ἡ om. F 11 ἔστι om. AM 11 ἔστιν om. FG
ὅργιτῃ Α τοιῶσδε ἡ τοιῶσδε Ga σημαίνει FGMA 12 τῷ ἄλλοτε—συμ-
βεβηκότων om. M ἄλλα] ἄλλως A: ἄλλον α ἐπιδεικ. Αα 12. 13 παρα-
δηλοῦν τι Ga 13 αὐτῷ α 15 θύρα δὲ colloc. FG δὲ (alt.) suppl. G²
15. 16 σημαίνεν post ῥημ. colloc. a 16 post ῥημάτων add. θέσει FGa τούτων]
τῶν G 17 ὅλης M τῆς] γάρ G 18 οὐ om. F 19 ψυχικῶν post ἡμῖν
suppl. G² 20 καὶ κατὰ G 23 παρὰ] πρὸς Ma 24 συκεργ. Α τῷ] τὸ a
25 διαφαίνεται Α: διακρίνηται a 26 μέτρου (utrobique) A 28 πολλῶν] τού-
των G ἐπιδεικται AMa 29 νοημάτων] ὄντων FGA 30 ῥητέον]
γρηστέον G ῥητέον—γρῆσθαι (31) om. M

συνήρχην ὥν ὅργανον εἶναι φυσικῆς τινος δυνάμεως, εἰ τῷ φαίνοιτο θαυμαστὸν διὰ τὸν λέγοντα κανόνα φύσει εἶναι πᾶν φυσικῆς δυνάμεως ὅργανον, ὑπερφυῆ ταύτην ἐροῦμεν εἶναι τὴν λογικήν τε καὶ τεχνικὴν ἐν ἡμῖν δύναμιν, ἔτες καὶ χωριστὴν παντὸς σώματος ἔχουσαν οὐσίαν. ταῦτα δὲ 20 5 ὅτι καὶ αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει δοκοῦντα λέγομεν, δηλοῦ τὰ πρὸς τῷ πέρατι τοῦ δευτέρου βιβλίου τῆς Φυσικῆς ἀκροάσεως παρ' αὐτοῦ λεγόμενα περὶ τοῦ τὸ ἄλιγτα ζῷα διανοίας ἐστερημένα μή κατὰ τέχνην ἀλλὰ κατὰ φύσιν ἐνεργεῖν, ὡς ἀν τῆς τέχνης ἐκ τινος ὑπὲρ τὴν φύσιν τεταγμένης ἐν ἡμῖν 25 δυνάμεως προσαγομένης, ἐν οἷς οὐ τέχνῃ ἀλλὰ φύσει τινὶ φησιν ἐργάζεσθαι 10 τὴν μὲν γειδόνα τὴν νεοτείᾳν τὸν δὲ ἀράγην τὸ ἀράγιον. τί γάρ | δεῖ λέγειν τὰς ἐν τῇ Περὶ Φυγῆς ἀποδείξεις τοῦ χωριστὸν εἶναι τὸν νοῦν 52r τοῦ σώματος; οὐδὲν οὖν θαυμαστὸν ταύτην διὰ τῶν φυσικῶν ἐνεργούσαν δυνάμεων γρῆσθαι μὲν καὶ τοῖς ἐκείνων ὅργανα πρὸς τὰς οἰκείας ἐνεργεῖας. 15 καθάπερ οὖν πρὸς τὸ σώμα καὶ τοὺς πολεμίους ἀμύνεσθαι γρῆται μὲν τοῖς φυσικοῖς ὅργανοις τῆς κατὰ τόπον κινητικῆς δυνάμεως φύσει οὔσης, γερσὶ καὶ ποσὶ, γρῆται δὲ καὶ τεχνητοῖς, ἔιφει καὶ δόρατι, 20 καὶ ἐπὶ γεωργίας καὶ οἰκοδομίας καὶ τῶν ἀλλών πρακτικῶν ἡ ποιητικὴν ἐνεργεῖῶν ὡς ταύτως· τὸν αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοῦ σημαίνειν τρόπου γρῆται μὲν ἡ 25 Φυγὴ τοῖς φυσικοῖς ὅργανοις τῆς φωνητικῆς καὶ τῆς λεκτικῆς δυνάμεως, πνεύμονι καὶ γλώττῃ καὶ ὑπερφύᾳ καὶ δόρυσι καὶ γείλεσι, γρῆται δὲ καὶ 30 τῷ λόγῳ ἡ τοῖς τούτου μέρεσι, τεχνικῶς μὲν αὐτὰ καὶ κατὰ συνήρχην ὑφιστῶσα ώς ὅργανα τοῦ σημαίνειν ἐσόμενα περὶ φυσικὴν δὲ ὅλην τὴν φωνὴν ἐργαζομένη καὶ τὴν τούτων γένεσιν, καθάπερ τὴν μὲν τοῦ ἕιρους 35 περὶ τὸν σίδηρον τὴν δὲ τοῦ πηδαλίου περὶ τὸ ἔλον.

"Ἄχρι τούτων ὁ Ἀριστοτέλης παραστήσας ἡμῖν τά τε στοιχεῖα τοῦ λόγου, τὸ ὄνομά φημι καὶ τὸ ῥῆμα, καὶ τὸν | ἐξ αὐτῶν συγκείμενον καὶ κοινῶς 52v λεγόμενον λόγον, ἐξ ῥὸν πάσα διάλεκτος ἔχει τὴν γένεσιν, ἔχεις κατὰ τὰ ἐξ ἀρχῆς διωρισμένα μεταβαίνει ἐπὶ τὴν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου θεωρίαν, δν 30 ἐλέγομεν ἐν τι εἰδος εἶναι τοῦ ἀπλοῦ λόγου, καθάπερ τὸν αἱτητικὸν τὸν εὐκτι- κὸν τὸν ἐρωτηματικὸν τὸν προστακτικόν, ὥν ἔκαστον αὐτοτελές ἐστι καὶ καθ' ἑαυτὸν σημαντικὸν ἀπηρτισμένης διανοίας· καθάπερ γάρ τὸ 'ἡ Φυγὴ ἀλινάτος

I φυσικῆς] Φυχικῆς AM	3 εἶναι ἐροῦμεν G	λογιστικὴν α	3. 4 δύναμιν ἐν
ἡμῖν G ¹	4 σώματος om. M	6 τοῦ βιβλίου τοῦ δευτ. G	τῆς Φυσικῆς ἀκρ.]
B 8 p. 199a20 sq.	8 ἀν om. M	9 προηγουμένης G	10 τὴν δὲ ἀράγην M
11 δεῖ] δὴ F	ἐν τῇ Περὶ Φυγῆς] Γ 4 p. 429a10 sq.	Φυχῆν G	12 δι'
ῶν A ¹	13 ἀναγκαῖων Λ: ἀναγκαῖοις G	14 τεχνιτὰ F	πρὸς τὰς] τῆς M
15 σώζεσθαι G	πολέμους F	17 ξέφεις καὶ δόρατι ΛΜ	18 οἰκοδομικῆς F
20 φωνητικοῖς A ¹	τῆς (ante λεκτ.) om. FG	διαλεκτ. G ¹	22 τοῖς
λόγοις G	καὶ τεχνικῶς FGa	25 τὴν] τὸν G ¹	τούτου Λ ¹ δ
om. A	27 τὸ τε ὄνομα G	καὶ (ante κοιν.) om. FG	κοινῶς] καλῶς M
29 post μεταβαίνει add. λοιπὸν ΑΜα	. 30 ἐλέγομεν] p. 2,9 sq.		ἀπλῶς Λ
30. 31 τὸν εὐκτικὸν τὸν ἐρωτηματικὸν om. F	31 ἔκαστος ΑΜ		32 σημαντικὸς Α ² Μ

ἐστιν ἐδήλωσέ τι οὕτω καὶ τὸ ἄνδρες δικασταῖ τοῦτο τὸ αὐτὸς φίλοσοφός·¹⁰ τοῦτο σαμψίδης καὶ τὸ πότε ἥθεσις; καὶ τὸ ἀπειλεῖ πρὸς τὸνδε· καὶ τοὺς μὲν ἀλλούς οὐδὲν προσήκειν φησί τῇ προκειμένῃ πραγματείᾳ φίλοσοφῷ τε οὗτοι καὶ διαλεκτικῆς ἥρητορηκῆς δὲ ἵνα ποιητικῆς οἰκείαν εἴναι τὴν περὶ τούτων 5 θεωρίαν, διότι οἱ τούτων ἑκατέρων ἐπιτηδεύοντες περὶ τε τοὺς λόγους αὐτοὺς καθ' αὐτοὺς ἔχουσι. ὁρίσεις μὲν τοὺς ῥυθμοὺς αὐτῶν καὶ τὰς περιόδους καὶ τὰ σχῆματα πολυπραγμονοῦντες, γραμματικοὶ δὲ τά τε μέτρα καὶ τῶν πρώτων λέξεων τοὺς σχηματισμοὺς ἢ συσχηματισμοὺς ἢ παρα- σχηματισμοὺς καὶ ἀλίεις καὶ ὅτα τοιωτα, καὶ ἔτι μικρεῖσθαι τινας εἰλάθασι· 10 καλούντας ἑέρους ἢ προστάττοντας ἢ ἐρωτῶντας ἢ εὐχορέουσι περὶ τινων. πολλάκις δὲ καὶ αὐτοπροσώπως κατά τινας τῶν ἐνεργειῶν τούτων ἐνεργοῦ- σι “πρῶτον μέν, ὃ ἄνδρες Ἀθηναῖοι, τοῖς θεοῖς εὔχουσι πᾶσι καὶ πάσαις”²⁵ λέγοντες ἢ “ἀπόκριναι γάρ δεῦρο μηδι ἀναστάς”. οἱ οὖν περὶ τῶν τεχνῶν τούτων πραγματεύμενοι καὶ τοὺς λόγους εἰς θεωρίαν ὑποκείμενον ἔχοντες 15 σκοπούντων εἴτε μόνα | ταῦτα παρὰ τὸ ἀποφαντικὸν τοῦ λόγου τὰ εἰδη ὅπερ εἴτε καὶ ἄλλο τι, καὶ εἴτε εἰς πεπερασμένα εἴτε εἰς ἀπειρα τούτων ἔκαστον διαιρεῖται, μᾶλλον δὲ διὰ ποίων πεπερασμένων ἀριθμῶν καθ' ἔκαστον αὐτῶν ἢ ἀπὸ τοῦ ἑπὶ τὸ ἀπειρον γίνεται πρόσδος· τοῦτο γάρ ἡ προσήκει τῷ καθ' ἔκαστα τεχνήτῃ περὶ τῶν ὑποβεβλημένων αὐτῷ πραγ- 20 μάτων θεωρεῖν, ὡς διώρισεν ὃ ἐν τῷ Φιλήβῳ Σωκράτης. δοκεῖ δὲ τοῦτο ἔργον εἶναι ἥρητορηκῆς μὲν ἢ ποιητικῆς οὐκ αὐτόθεν, τῆς δὲ κοινῆς λεγο- μένης τῶν λόγων τέχνης, περὶ οἵς ὁ θειότατος Πλάτων μετὰ τὴν ἐν τῷ 10 Φαιδρῷ πολιτικοῖν ἡμᾶς ἐδίδαξεν. οἵς ἐστιν ἔργον καὶ ποιητικῆς καὶ ἥρη- τορηκῆς τὰς ἀρχὰς ἐπισκέψαθαι. τῇ δὲ προκειμένῃ πραγματείᾳ προσήκειν 25 φησί μόνην τὴν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου θεωρίαν, διότι προηγράμμεθα μὲν 15 παραδοῦναι τὰς ἀρχὰς τῆς ἀποδεικτικῆς ἐπιστήμης, τὸν δὲ περὶ τούτων πραγματεύόμενον οὐδὲν ἄλλο εἶδος τοῦ λόγου πολυπραγμονεῖν γρὴ παρὰ τὸ ἀποφαντικόν. ὃ μόνον προσήκει τῷ φίλοσοφῷ θεωρεῖν ὡς τὴν ἀπόδειξιν περιεληφθεῖς καὶ πρὸς τὴν καταληγόντιν αὐτῆς ὀντακαίσιν, δι' οἵς μόνης γινώ- 30 σκειν δύνατὸν ἀκριβῶς τῶν ὄντων τὴν φύσιν.

Διετῆτε γάρ οὐσητε τῆς τοῦ λόγου σχέσεως, καθ' διώρισεν ὁ φίλοσοφος Θεόφραστος, τῆς τε πρὸς τοὺς ἀκροωμένους, οἵς καὶ σημαίνει τι, καὶ τῆς πρὸς τὰ πράγματα, ὑπὲρ ὧν ὁ λέγων πεῖται προτίθεται τοὺς ἀκροωμένους, περὶ 25

1 καὶ τὸ (ante αὐτὸς) om. F 1. 2 φίλοσοφίσαμι F 2 τὸνδε] τὸν δεῖνα α 3 προσή- κει G φασὶ M 6 καθ' αὐτὰς G¹ 8 ἢ συσχηματισμοὺς suppl. G² 9 τινα F 10 τινος A¹: τινας M 11 τινα M 12 πρῶτον κτλ.] Demosth. De cor. p. 225 13 ἀπόκριναι κτλ.] Demosth. De f. leg. p. 378 post moi add. ἐνταῦθα A Ma 14 ὑποκεί- μένην A 15 παρὰ] περὶ M 16 εἰς (alt.) suppl. G² 18 ἢ ἀπὸ — γάρ iter. M 19 ὑποβεβλημένον F 20 ἐν τῷ Φιλήβῳ] p. 16 D sq. 22. 23 ἐν τῷ Φαιδρῷ] p. 243 B 27. 28 παρὰ τὸν ἀποφαντ. καλούμενον A Ma: παρὰ τὸν ἀποφαντ. λόγον α 28 δ] ὃ Λ μόνον A²: μόνων A¹: μόνων FG Ma 28. 29 ὡς τὴν ἀπόδ. περιεληφθός] πρὸς τὴν ἀπόδ. περι- ειληφθός Fa: πρὸς τὴν ἀπόδ. ὡς (περιεληφθός om.) G 31 τῆς om. F Ma σχέσεως A² καθὲ] ως F 31. 32 ὃ φιλόσοφος Θεόφραστος] fr. 65 (p. 431 ed. Wimmer) 32 καὶ (ante σημαίνει) om. G 33 πεῖται] ποιησαὶ G¹ προτίθεται G Ma τὰ ἀκροωμένα G¹

μὲν τὴν σχέσιν αὐτοῦ τὴν πρὸς τοὺς ἀκροατὰς καταγίγνονται ποιητικὴ καὶ ῥητορική, διόπερ ἔργον αὐτᾶς ἐκλέγεσθαι τε τὰ σεμνότερα τῶν ὀνομάτων, ἀλλὰ μὴ τὰ κοινὰ καὶ δεδημευμένα, | καὶ ταῦτα ἐναρμονίας συμπλέκειν 53v ἄλληλοις, ὅστε διὰ τούτων καὶ τῶν τούτοις ἐπομένων. οἷον σαφηνείας 5 γλυκύτητος καὶ τῶν ἄλλων ἰδεῶν ἔτι τε μακρολογίας καὶ βραχυλογίας, κατὰ καιρὸν πάντων παραλαμβανομένων. ησάι τε τὸν ἀκροατὴν καὶ ἐκπλῆξαι καὶ 5 πρὸς τὴν πειθὸν γειρωθεῖντα ἔχειν. τῆς δέ γε πρὸς τὰ πράγματα τοῦ λόγου σχέσεως ὁ φιλόσοφος προτιγρουμένως ἐπιμελήσεται τὸ τε ψεύδος διελέγχων καὶ τὸ ἀληθῆς ἀποδεικνύς. ὃν ἑκάτερον ἀπόφασιν τίνα ἀμφισβητουμένην 10 10 δι' ἐναργῶν ἀποφάνεσιν προτίθεται συμπεραίνεσθαι. αὐτὸς δὲ οὗτος ὁ ἀποφαντικὸς λόγος κοινωνῶν τοῖς ἄλλοις ἀπασιν εἰδεσι τοῦ λόγου κατὰ τὸ σημαντικὸν εἶναι τίνα ποτὲ ἔχει φύσιν καὶ πῃ τῶν ἄλλων τοῦ λόγου εἰδῶν διαφέρει, πρὸ τούτων παραδίωσιν ὁ Ἀριστοτέλης ἀποφαντικὸς δὲ οὐ 15 πᾶς λέγων. ἀλλ' ἐν φῷ τῷ ἀληθεύειν ἡ ψεύδεσθαι ὑπάρχει. καὶ δεῖ 15 ἐφιστάνειν ὅτι τὸν ὄρισμὸν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου διὰ τούτων ἀποδίωσιν οὐδὲν προσδεγμένες καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως πρὸς τὴν τούτου διδασκαλίαν, διόπερ ἐν τοῖς ἔχης δόξας τισὶ ποιεῖν δέδωκεν αὐτοῖς ὑπονοεῖν ὅτι τὸν τῶν ὅμων 20 νύμαν φωνῶν εἰς τὰ σημαντικά τρόπον διαιρεῖται ἡ ἀπόφανσις εἰς τε τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν, ἀλλ' οὐχὶ τὸν τῶν γενῶν εἰς τὰ εἰδῆ. 20 καίτοι τίς ἂν εἴη ὄρισμὸς φωνῆς ὅμωνόμου μηδεμίαν κοινὴν φύσιν σηματ- 25 νούσης; εἰ δὲ καὶ πρὸς τὸν ὄρισμὸν τῆς καταφάσεως καὶ τῆς ἀποφάσεως ἡ ἀπόφανσις παραλαμβάνεται, δι' ὃν ῥηθήσεται “κατάφασις μέν ἐστιν ἀπόφανσίς τινος κατά τίνος, ἀπόφασις δὲ ἀπόφανσίς τινος ἀπό τίνος”, πῶς 54r οὐ σαφέστατα γένος ἀμφοῖν ἡ ἀπόφανσις ἀναφαίνεται οὖσα, τῶν ὅμωνόμων 25 φωνῶν οὐδέποτε πρὸς τὴν τὸν ὄρισμὸν συμπλήρωσιν παραλαμβανομένων; διόπερ συνάπτει τοῖς διορισμοῖς περὶ τοῦ ἀποφαντικοῦ εἰδούς τοῦ λόγου, 5 περὶ οὐ λοιπὸν προτιγρουμένως ποιήσεται τὴν διδασκαλίαν, τὴν τῶν εἰδῶν αὐτοῦ θεωρίαν, καταφάσεώς τε καὶ ἀποφάσεως, λέγων.

p. 17a8 "Εστι δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικὸς κατάφασις, εἰτα 10
30 ἀπόφασις· οἱ δὲ ἄλλοι πάντες συνδέσμῳ εἰς.

Δι' ὃν διετὴν εἶναι τῶν λόγων φησὶ τὴν ἔνωσιν, τὴν μὲν αὐτῶν καθ' αὐτοὺς οἷον αὐτοφυῶς αὐτοῖς ἐνυπάρχουσαν, καθάπερ ἐπὶ τοῦ 'Σωκράτης

1 μὲν οὖν α	2 διότι Ga	τε om. a	5 τε] τὸ G ¹	6 πάντων
om. G	ησαι] οἶσαι α	7 πράγματα] γράμματα M	9 ἀπόφασιν FGMa	
10 ἀποφάσεων M	προστίθεται Ma		12 σημαντικόν GMa	
ἔχειν A	16 καὶ ἀποφάσεως om. FG	τούτων a		17. 19 τὸν
om. F	18 ἀπόφασις M	19 καὶ εἰς τὴν G	ἀπόφανσιν M	
20 μηδὲ μηδεμίαν G	21 τὸν τῆς ἀποφ. a	τῆς (ante ἀποφ.) om. M		
22 ῥηθήσεται] p. 17a25	μέν] δέ Arist.	ἐστιν ed. Ven.: εἶναι AFGMa		
24 οὖσα post ὅμων. colloc. a	26 διωριστένοις F	27 προτιγρουμένην AFMa		
28 λέγων om. F	29. 30 κατάφασις—εἰς om. M	31 διὰ τούτων A	φησὶ τῶν	
λόγων a				

περιπατεῖ¹, τὴν δὲ θέσει τινὶ ἔξωθεν αὐτοῖς ἐπιγινομένην ὑπὸ τοῦ δι' αὐτὸν 15 τοῦτο καλούμενου, καὶ πάπερ ἐπὶ τοῦ 'Σωκράτης καθίηται καὶ Πλάτων περιπατεῖ²: δύο γάρ δητας ἐναργῶς ἔνταδικα τοὺς λόγους, τὸν 'Σω-
κράτης καθίηται³ καὶ τὸν 'Πλάτων περιπατεῖ⁴. ὁ καὶ σύνδεσμος ἐμβλημάτες
5 μέσος ὕσπερ συνδεῖ μέσου καὶ ἐνοῦν ἔδοξε. τὸν αὐτὸν δὲ 20 ἔχουσι τούτον καὶ οἱ ὑποθετικοὶ πάντες λεγόμενοι λόγοι⁵ καὶ γάρ ἔκεινοι
ἐκ πλειόνων μέν εἰσιν ἀπλῶν λόγων ἡνωμένων δὲ ὑπὸ τοῦ συναπτικοῦ
προσαγορευμένου συνδεσμοῦ, οἷον 'εἰ ἡμέρα ἐστίν. ηλιος ὑπὲρ γῆν 25
δύο γάρ πάλιν δητας λόγους τὸν 'ἡμέρα ἐστί⁶ καὶ τὸν 'ἡλιος ὑπὲρ γῆν εἰ-
10 ἐστιν⁷ ὁ εἰ σύνδεσμος συνάψις τὴν τῆς ἐνότεως ἀπετέλεσε φαντασίαν.
καὶ ἔστι τὸ ἐν τῶν τοιούτων λόγων εἶδος οὐχὶ ὑπάρχειν παῖς δηλωτικόν
(ἐναργῶς γάρ πολλὰ τὰ ὑπὸ αὐτῶν σημαντόμενα). ἀλλ᾽ ἀκολουθήσας μιᾶς 34
τῶν ὑπὸ αὐτῶν σημαντικών υπάρχειν η διαστάσεως μιᾶς, ὕσπερ ἐπὶ
τῶν πατὰ διαίτευεν λεγομένων λόγων, οἷον 'ἥτοι ἡμέρα ἐστὶν η νύξ ἐστί⁸.
15 διὸ καὶ τῶν λόγων ὁ μὲν ὕπαρχειν μέν σημαντικόν ὁ κυρίως εἰς ἀνάλογος ἀ-
λλ οὐκ εἴη τῷ μηδέπω τετμημένῳ ἔχειν παῖς τοῦτο ἐνὶ λεγομένῳ, ὁ δὲ
πλειόνας ὑπάρχειν δηλῶν διά τινα δὲ σύνδεσμον ἡνωμένην ποιεῖ διοκοῦν
ἀναλογεῖ τῇ νηὶ τῇ ἐκ πολλῶν μὲν συγκειμένῃ ἔχειν ὑπὸ δὲ τῶν γόμφων
φαινομένην ἐχεύσῃ τὴν ἐνωσιν.
10

20 Τοῦ δὲ κυρίως ἑνὸς δητος λόγου καὶ διὰ τοῦτο φύει προτέρου δητος
τοῦ συνδέσμῳ τὸ ἐν ἔχοντας ὁ μέν τις ἔστι κατάφασις ὁ δὲ ἀπόφασις.
ἔστι δέ τις καὶ τῆς καταφάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν διαφορὰ οὐ κατὰ τὸ
ἔν (δημοίως γάρ εἰς τῶν λόγων τούτων ἐκάτερος οὐδεμιᾶς ἔξωθεν βοηθείας 15
δειγμέσι πρὸς τὴν ἐνωσιν), ἀλλὰ κατὰ τὸ πρῶτον οὐ γάρ δημοίως πρῶτος
λόγος τούτων ἐκάτερος, ἀλλὰ προτέρα τῆς ἀποφάσεως η κατάφασις κατὰ
τὴν ἀπλότητα τῆς λέξεως, διύτι τὸ ἀρνητικὸν προσλαβοῦσα μόριον ἀπό-
φασις γίνεται, προσφεστάντι δὲ ἀνάγκη τὸν τὴν προσθήκην δειγμένον τοῦ 20
ἐκ τῆς προσθέσεως ἀποτελούμενον. διὰ τοῦτο μὲν οὖν καὶ οἱ Ἀριστοτελῆς
οὕτως εἰπεν ἔνα πρῶτον εἶναι λόγον ἀποφαντικὸν τὴν κατάφασιν, εἴτα τὴν
30 ἀπόφασιν, τὸ εἰτα οὐ περὶ τοῦ ἑνὸς ἀλλὰ περὶ τοῦ πρώτου λέγων. διὶ 25
αὐτὸν δὲ τοῦτο λόγον ἔχειν η τοῦ 'Αφροδιτέως δέξαι περὶ τῆς ἀποφάσεως
δοκεῖ, μὴ συγχωροῦσα γένος αὐτὴν εἶναι καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως· πῶς
γάρ ἐν οἷς τὸ πρότερον καὶ τὸ ὑστερὸν τὸ τούτων κοινῶς κατηγορούμενον 55

1 αὐτῆς Μ ἐπιγενομ. Α: ἐπιγενομ. Ma 2. 3 σωκρ. περιπατεῖ καὶ πλάτ. διαλέγεται ΑΜ
3 τοῦ πλάτ. G δύο—περιπατεῖ (4) suppl. G ἐντ. ἐναργ. A τούς om.
Ma 3. 4 σωκρ. περιπατεῖ καὶ τὸν πλάτ. διαλέγεται Α 4 alterum καὶ om. FG
5 μέσον] μέσον Ga ἔδοξε καὶ ἐνοῦν G¹ 7 ἐνοῦμενοι ΑMa 8. 9 οἱ ηλιος G
9 δύο—γῆν ἐστιν om. M δητας λόγους πάλιν A τὸν (ante ἡμέρα) τὸ F
τὸν (ante ηλιος) τὸ FG 10 εἰ] εἰς Α: om. FG 11 εἶδος om. AFMa οὐκ
ΑΜ 13 αὐτὰ G ὕσπερ] ως FGa 15 μίαν om. Μ
16 μηδέποτε G τετμημένῳ] τριμένῳ G καὶ] τὰ δὲ M² 17 διά] ἔνα a
τινῶν δὲ συγδέσμων Α πῶς om. M 18 μὲν om. Ma 19 ἔχουσα M²
21 μὴ συνδ. FGa τις suppl. G² 27 τὸν] τὸ AFG 28 οὐ om. Λ 29 εἰπεν
οὕτως Μ λόγον εἶναι F 33 πρῶτον a

ἔσται γένος; η ταύτην ἔχουσι τὴν τάξιν οὐ κατὰ τὸ ἀποφάνσεις εἶναι (ὅμοίως γάρ αὐτῶν ἑκατέρᾳ δεκτικῇ ψύσμοις τε καὶ ἀληθείᾳ) ἀλλὰ κατά τι συμβεβηκός ἔξιθεν, οἷον τὴν τῶν λέξεων ἀπλήτητα. τότε δὲ τὸν εἰρη-⁵ μένον κανόνα γάρ τον ἔχειν λέγομεν, οὗτον κατ’ αὐτὸν τὸ κοινῶς κατηγορού-⁵ μενον τῆς πρώτου καὶ δεύτερου τὰ ὑπ’ αὐτόν. τοῦτο μὲν οὖν πολλα-¹⁰ γοῦ διὰ πολλῶν ἀποδέδεικται· ἐνταῦθα δὲ κατηγοροῦντες τὴν ἀπόφανσιν κοινῶς καταφέρειν καὶ ἀποφάσεως, οὐ λέγομεν τὴν μὲν κατάφασιν πρώτην 10 ἀπόφανσιν εἶναι, τὴν δὲ ἀπάρτιαν δεύτεραν ἀπόφανσιν, ἀλλὰ τὸ πρώτον καὶ δεύτερον, ὡς εἰργάται. κατὰ τὴν ἀπλήτητα τῶν λέξεων νοητέον.

10 Τοῦ δὲ Ἀριστοτέλους συμβολῆς λέγοντος διε τῶν παρὰ τὴν κατάφασιν 15 καὶ τὴν ἀπάρτιαν ἀποφαντικῶν λόγων ἔκαστος συνδέσμῳ πάντως ἔστιν εἰς, ἐπιζητήσειν ἄν τις τί ἐροῦμεν περὶ τοῦ λόγου τοῦ λέγοντος ‘ἥλιος ὑπὲρ γῆν ὄντος ἡμέρα ἔστιν’. οὗτε γάρ ἀπλοῦς οὗτος ὁ λόγος οὗτε συνδέσμου πρὸς τὴν ἔνωσιν φαίνεται δεήτερος. πρὸς δὲν ὥρησίν διε δύο μὲν αὐτοτελεῖς 20 ἀποφάνσεις συμπλαικῆναι ἀλλήλαις πρὸς ἕνδε λόγου γένεσιν συνδέσμου γωρίς ἐνεργείᾳ ληρῷντος ἀδύνατον· τὸ γοῦν ‘ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἔστιν’ αὐτο-²⁵ τελές διην τῷ ‘ἥμέρα ἔστιν’ αὐτοτελεῖ καὶ αὐτῷ διηντι πῶς ἀν συγκραμένη δίχα τοῦ συναπτικοῦ συνδέσμου; πολλάκις δέ γε τὴν ἡγουμένην τῶν προ-³⁰ τάξεων ἅμα τῷ συνδέσμῳ μεταρρυθμίζομεν οὕτως, ὥστε μηκέτι μὲν αὐτο-³⁵ τελῆ εἶναι πρὸς ἀπόφανσιν, τῷ δὲ δυνάμει περιέχειν τὸν σύνδεσμον η τὸ | τῷ συνδέσμῳ ἰσοδύναμοιν κατὰ τοῦτο ἐπιρρημα πρὸς τὴν ἀπομένην τῶν διδυ-⁴⁰ προτάξεων καὶ αὐτοτελῆ μεμενηκυῖαν συμφύεσθαι, καθίσπερ ἔχει καὶ ἐπὶ τοῦ προκειμένου· τὸ γάρ ‘ἥλιος ὑπὲρ γῆν ὄντος’ ἀτελές πρὸς ἀπόφανσιν δυνάμει δὲ περιέχον η τὸ διε ἐπιρρημα η τὸν εἰ συναπτικὸν σύνδεσμον 25 καὶ ταύτην φύεται γένον τῷ ‘διε ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἔστι’ καὶ τῷ ‘εἰ ὁ ἥλιος ὑπὲρ γῆν ἔστιν’, ὃν ἑκάτερον ἀτελές ἔστι πρὸς (τὸ) τὴν προτεθεῖσαν ποιή-⁵⁰ σασθαι ἀπόφανσιν διὰ τὴν τοῦ συνδέσμου η τοῦ ἐπιρρήματος προσθήκην, 10 παραπληγίως τῷ δυνάμει ταῦτα ἐν ἑαυτῷ περιέχοντι, οἷον τῷ ‘ἥλιος ὑπὲρ γῆν ὄντος’. διὸ καὶ συμφύεσθαι παραπληγίως ἐκείνοις δύναται πρὸς τὸ 30 ἐπόμενον τὸ ‘ἥμέρα ἔστιν’.

3 τι om. F τότε] τὸ M 4 αὐτὸν τῷ κοινῷ. A 5 τὸ δεύτ. AMa 6 π’ αὐτοῦ FG 7 οὐ om. AM 8 ἀπάρτιαν (ante εἶναι) G¹ ἀπόφανσιν (post δὲ) A 9 τὸ δεύτ. Ma ὡς εἰρηται om. G τῶν suppl. G² 10 παρὰ] περὶ GM 10. 11 ἀπόφ. καὶ τὴν κατάφ. A 11 εἰς ἔστιν Ga 16 γοῦν] γάρ FGa 17 δι— αὐτοτελεῖ om. F, suppl. G² τῷ] τὸ A¹G ἀτελεῖ G πῶς ἀνασυγχρ. FG 18 ἡγουμένων A 19 μεταρρυθμίζομεν A: συναριθμίζομεν F 20 τῷ] τὴν FGa 21 κατὰ τοῦτο] τὸ διε M: om. A 22 μεμενηκυῖα G 23. 24 πρὸς ἀπόφανσιν, τῷ δὲ δυνάμει δὲ περιέχειν τὸν σύνδεσμον η τὸ διε G¹ (corr. m²) 24 περιέχων A: περιέχει FG^{2a} εἰ om. eodd. 25 ὁ ἥλιος G 25. 26 καὶ τῷ — γῆν ἔστιν suppl. G² 25 τῷ (alt.)] τὸ G 26 ἀτελές] ἀληθές AM τὸ inserui τὴν προτεθ.] ην προτίθεται FG 27 τὴν τοῦ ἐπιρρ. AFa 28 τῷ (alt.)] τὸ τοῦ G: τὴν M: τὸ a 29 διην τῶς A 30 ἡμέρα] δυνάμει Λ

p. 17a9 Ἀνάγκη δὲ πάντα λόγου ἀποφαντικὸν ἐκ ῥήματος εἶναι 15
ἢ πτώσεως ῥήματος καὶ γὰρ ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος, ἐὰν μὴ τὸ
ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται ἢ τι τοιοῦτον προστεθῇ, οὕποτε λόγος ἀποφαν-
τικός, διότι δὴ ἐν τί ἔστιν ἀλλ’ οὐ ποικίλα τὸ ζῷον πεζὸν δίποιν·
5 οὐ γὰρ δὴ τῷ σύνεγγυς εἰρῆσθαι εἰς ἔσται. ἔσται δὲ τοῦτο
ἀλλής πραγματείας εἰπεῖν.

20

Προθέμενος διαλεγμῆνοι περὶ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου καὶ τῶν τούτου
εἰδῶν, καταφάσεως τε καὶ ἀποφάσεως. ἐπειδὴ τούτων ἑκάτερον τὸ μέν τι
ἔχει κατηγορούμενον τὸ δὲ ὑποκείμενον. διαφοράν τινα τούτων ἡμῖν παρα- 25
10 διδωσι συμβαλλομένην αὐτῷ πρὸς τὴν διάρθρωσιν τῶν ἐφεξῆς ῥήματο-
μένων· λέγει γὰρ ὅτι τὸν μὲν κατηγορούμενον ὅρον ἐν τῇ προτάσει πᾶσα
ἀνάγκη ῥῆμα εἴναι ἢ πτῶσιν ῥήματος (ἴσως δέ ποτε | καὶ ἀδριστον ῥῆμα, 56r
καθάπερ ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν, διπερ ἔστι τούτων κατηγορεῖται διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης ἢ ὡς προηγουμένως μὲν περὶ καταφάσεως διαλεγό-
15 μενος παραλελοιπέναι). τὸν δὲ ὑποκείμενον οὐ πάντας ὄνομα ἢ πτῶσιν δ
δινόματος ἢ ἀδριστον ὄνομα, ἀλλ’ ἔστιν ὅτε καὶ λόγον ἐκ πλειόνων ὄνομάτων
συγκείμενον· ὅταν μὲν γὰρ εἰπὼ ‘Σωκράτης ὑγιαίνει’ ‘Σωκράτης ὑγίανε’,
τοῦ ὑποκειμένου ἐν τούτοις δινόματος ὄντος διατηγορούμενος ποτὲ μέν
ἔστι ῥῆμα ποτὲ δὲ πτῶσις ῥήματος ὅταν δὲ εἰπὼ ‘Σωκράτης ἔστι’ ‘Σω- 10
20 κράτει μεταφέλει’ ‘οὐ Σωκράτης ἔστι’ ‘ζῷον λογικὸν θυγατέρν ἔστι’, τὸ
ὑποκείμενον ἐν τούτοις οὐ μόνον ἔστιν ὄνομα ἢ πτῶσις δινόματος, ἀλλὰ ποτὲ
καὶ ἀδριστον ὄνομα ποτὲ δὲ λόγος ἐξ ὄνομάτων συνεστῶς πλειόνων. ἀλλ’
οὐχ οὕτω λέγεται ταῦτα σαφῶς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους διὰ τὸ σύντομον 15
τῆς ἀπαγγελίας· εἰπὼν γὰρ σαφῶς τὸ περὶ τοῦ κατηγορούμενου ἔγνωστο
25 μόνον τὸ κατὰ τὸν ὑποκείμενον, εἰπὼν καὶ γὰρ ὁ τοῦ ἀνθρώπου λόγος,
ἐὰν μὴ τὸ ἔστιν ἢ τὸ οὐκ ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται ἢ τι τοιοῦτον
προστεθῇ, οὕποτε λόγος ἀποφαντικός.

20

‘Αλλὰ διὸ τί περὶ μὲν τοῦ κατηγορούμενου λέγεται διὰ τούτων, ὡς
ἄνευ τούτου μὴ διὰ γενομένης προτάσεως, περὶ δὲ τοῦ ὑποκειμένου τὸ
30 δημοιόν οὐ προστέθεται, καίτοι δημοίως ἐκατέρου τούτων τῆς προτάσεως δεο-
μένης καὶ ὑγιέντων ἥδη τούτων ἐν ταῖς προλαβθοῦσιν ὡς οὔτε τὸ ὄνομα, 25

1 ἐκ ῥήματος—εἰπεῖν (6) om. M	2 ἐκ πτώσεως FG	καὶ γὰρ—εἰπεῖν (6) om.
Ga 4 δὴ] δὲ A 5 τῷ] τὸ AF 5. 6 τοῦτο post ἀλλής colloc. A: post		
πραγμ. b 7 post προθ. add. δὲ G ¹ διαλεγθ. post λόγου colloc. G ¹		
10 συμβαλλομένοις G δινόμωσιν M 11. 12 ἀνάγκη πᾶσα ἢ ῥῆμα AM		
12 πτῶσις F 13 ἀποφάνσεσιν F διὰ om. F 14 τοῦτον A ὁ Ἀριστο-		
τέλης om. FG μὲν] ὡς AM 14. 15 post διαλεγ. add. μὲν περὶ καταφάσεως δι- del. G 17 ὑγίαινε F 19 [ῥήματος] δινόματος A δὲ om. A		
19. 20 ἔστι—σωκρ. ἔστι om. M 20 οὐ om. Ga ἔστι (ante ζῷον) om. FGa		
θυγατέρν λογικόν G 21. 22 ἢ πτῶσις—ὄνομα om. F 24 ἀπαγγελίας FGa		
σαφῶς ὃ περὶ FG 26 ἢ τὸ οὐκ ἔστιν om. b τοιοῦτω A 30 προστέθεται		
AM 31 ἐν ταῖς προλαβθοῦσιν] p. 16a 13 sq.		

καν̄ ή σύνθετον, δύναται σημηναί τι ἀληθὲς η̄ φεῦδος ὥρματος χωρὶς οὕτε τὸ ὥρμα δέγα υποκειμένου τινός, ὡς ἐδιδάχθημεν ἐν τῷ συμπεράσματι τῶν περὶ τοῦ ὥρματος λόγων; | ἔστι μὲν οὖν πρὸς τὴν ἀπορίαν ταύτην 56^ο ἀπαντῶντας λέγειν, ἀπερ̄ φησὶν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος, ὡς ἐν τῷ κατηγορίᾳ τοῦ περὶ τοῦ ὥρματος λόγου τὸ κύρος ἔχει μάλιστα τὸ κατηγορούμενον ὡς τὴν ὑπαρξίαν η̄ ἀνυπαρξίαν τῆς ἀποφάνσεως σημαίνον (διὸ καὶ οὐκ ἐντεῦθεν ὁ ὄλος λόγος κατηγορικὸς ὀνομαζέται, καὶ τὸ ἀρνητικὸν μόριον ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν ὡς κυριωτέρῳ τούτῳ προστίθεμεν, ἵνα τῆς καταφάσεως ἀναιρεθεῖσης διὰ τῆς ἀναιρέσεως τοῦ κυριωτάτου τῶν ἐν αὐτῇ μορίων 10 η̄ ἀπόφασις γένηται), καὶ διὰ τούτο περὶ μόνου τούτου τοῦ μορίου ποιεῖται τὸν λόγον ἐν τούτοις ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς τούτου χωρὶς ἀποφάνσεως οὐκ ἀν γενομένης. μήποτε δὲ προσφυέστερον η̄ τοῖς προκειμένοις τὸ λέγειν διτὶ ἐν οἷς μὲν περὶ τοῦ ὄντος ὡς ὁ λόγος, ἐπεσημάνατο ὡς οἷον οὐκ ληρῷη, οὐκ ἀν γένηται δέγα ὥρματος αἴτιορες πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπόφανσιν 15 ("καὶ γάρ ὁ τραγέλαφος, φησί, σημαίνει μέν τι, οὔπω δὲ ἀληθὲς η̄ φεῦδος, ἐὰν μὴ τὸ εἶναι η̄ τὸ μὴ εἶναι προστεθῆ, η̄ ἀπλῶς η̄ κατὰ γρόνον"), καὶ πάλιν ἐν οἷς διελέγετο περὶ τοῦ ὥρματος, τὰ αὐτὰ καὶ περὶ τούτου 20 ἐπισημανόμενος ἔλεγεν ὡς οὐκ ἔστιν αἴτιορες αὐτὸν καὶ οὐκ αὐτὸν λεγόμενον πρὸς ἀποφάνσεως γένεσιν. ἐνταῦθα δὲ οὐκέτι προσετίθει τὸ 'δέγα ὄντος' 25 (αὐτόθεν γάρ ὁ λόγος ἡλέγετο διὰ τὰς λόγοις υποκειμένοις χρωμένας προτάσεις). ἀλλ' διτὶ μόνον γρεία καὶ ἑτέρου τινός, φῶ προστιθέμενον καὶ 30 συντιθέμενον τὸ ὥρμα ποιήσει τὴν ἀπόφανσιν τὴν τὸ εἶναι η̄ τὸ μὴ εἶναι σημαίνονταν· ἐν δὲ τοῖς μετ' ἐκείνα παραδειδομένοις περὶ λόγου διελέγεταις καὶ εἰπὼν διτὶ ἔστι σημαντικὴ φωνὴ | μέρος ἔχοντα σημαντικόν. διπερ 35 57^ο κοινῶς υπάρχειν τοῖς τελείοις καὶ τοῖς ἀτελεῖσι λόγοις ἐλέγομεν, καὶ μεταβάτες ἐπὶ τὴν θεωρίαν τῆς ἀποφάνσεως καὶ τῶν ταύτης εἰδῶν, ὡσπερ δείσας μὴ τις ὑπολάβῃ τοὺς ὄριστικοὺς λόγους διτὲ συνθέτους ἐκ πλειόνων ὄντας οὐκὶ σημαντικοὺς μιᾶς φύσεως υπάρχοντας δύνασθαι ποιεῖν ἀπόφανσιν, διὰ τούτο νῦν ταῦτα προστιθμεῖσι, περὶ ὧν οὐδέπω φαίνεται διειλεγμένος.

30 Επεὶ δὲ ὅλως δρισμῶν ἐν τούτοις πεποίηται μνεῖαν, οὗτοι δέ εἰσιν ἐκ πλειόνων διαμάτων συγκείμενοι λόγοι περὶ τὴν οὐσίαν τοῦ αὐτοῦ πράγ- 10

2 τὸ om. F   ἐδιδάχθημεν] p. 16b21 sq.   3 τῶν] τὸ GMa   λόγων] λόγου M:
om. FGa   4 ἀπαντῶντας] ἀποροῦντας α   φιλόσοφος om. G   5 ἔχειν A Ma
5. 6 τὸν κατηγ. G Ma   6 ὡς] πρὸς G Ma   διὸ—ἀποφάσειν (8) suppl. G²
7 ὁ om. F   9 κυριωτέρου α   10 γένηται corr. ex γένηται G   τοῦ μορ.
τούτου FGa   12 post γενομένης add. καὶ ἀλλως· διτὲ μὲν περὶ ὄντος διελέγετο, φησὶν
οὐκ ἔστι καθ' αὐτὸν δυνάμενον ἀπόφανσιν ποιεῖν, διτέ δὲ περὶ τοῦ ὥρματος, τὸ αὐτὸν ἔλεγεν, διτὶ^ο καὶ αὐτὸν τὸ ὥρμα οὐ δύναται ἀπόφανσιν ποιεῖν, διτέ δὲ περὶ λόγου, πάλιν ἐπισημάνεται διτὶ^ο καὶ αὐτὸν ὁ λόγος δέγα ὥρματος οὐκ ἔσται ἀπόφανσις M, in mrg. A   η̄ AM
14 ποιεῖν F   15 καὶ γάρ ὁ τραγ.] p. 16a16   καὶ γάρ καὶ G   η̄ τραγ. F
τι] τοι F   16 τὸ (alt.) om. b   η̄ (ante ἀπλῶς) om. FG   17 τὰ αὐτὰ] ταῦτα
AM   18 ἔλεγεν] p. 16b21   19 προστεθῆ G Ma   τὸ om. AGMa   21 φῶ] ως M
21. 22 τὸ ὥρμα καὶ συντ. G   22 ἀπόφασιν G   τὴν (alt.) om. M   23 παραδιδομένοις
FG   25 ἔλεγομεν] p. 59,14 sq.   29 οὐδὲν πω FGa

ματος στρεφομένων καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἔκαστος τούτων, πολλῆς δὲ πραγμα-
τείας ἡ τούτου δεῖται θεωρία (ποτὲ μὲν γάρ ἐκ τῶν συμπεριφορημένων
δημοσάτων οὐσίᾳ μίᾳ σημαίνεται καὶ εἰς ἑκάστην αποτελεῖται λόγος. ποτὲ 15
δὲ οὐχ εἰς), ἀναβάλλεται τὴν τούτων παράδοσιν εἰς τελειοτέραν τινὰ πραγ-
ματείαν, ἵνα ἔργον ἔστι τὰ ὅντα ἢ ὅντα ἔστιν ἐπισκοπεῖν. διόπερ ἐν τε
τῷ ἐρδόνῳ καὶ ἐν τῷ ὄγρῳ βιβλίῳ τῆς Μετὰ τὰ φυσικὰ πολὺν περὶ
τούτου ποιήσεται λόγον, τὸ μὲν γένος, ἵνα συνελθήτες εἴπωμεν τὸ κεφά- 20
λαιον τῶν ἐν ἐκείνοις παραδεδομένων, ὥλης ἐν τῷ ὄρισμῷ λόγον ἔχειν
ἀποφανημένος, τὴν δὲ διαφοράν καὶ μάλιστα τὴν ἐσχάτην καὶ μόνιμην τῷ
25 ὄριστῷ πράγματι ἐφαρμότουσαν εἰδοποίην γίνεσθαι καὶ τελειωτικὴν τῆς
οὐκείας ὥλης, οὐδὲν δὲ τέρηρον δεηθεῖσαν πρὸς τὴν ἔνωσιν τὴν πρὸς αὐτήν· 25
οὐδὲ γάρ πρὸς κεχωρισμένον τι καὶ καθ' αὐτὸν ὑφεστηκός ἔσχει τὴν ἔνωσιν,
ἀλλ' ἔστι τὸ εἶδος διάθεσίς τις τῆς προσεχεῖνος ὥλης, τὸ τε καθόλου καὶ
νοητὸν τῆς | νοητῆς λεγομένης ὥλης, ταῦτον δὲ εἰπεῖν τῆς κατὰ τὸ γενι- 55
10 κώτερον ἐπινοουμένης, καὶ τὸ αἰσθητὸν καὶ καθ' ἔκαστα τῆς κατ' αὐτὸν
διατίθεσθαι πεφυκούσας. διὰ ταῦτα τοίνυν ἡ τε ὄριστικὴς λόγος εἰς, οὐκ ἐκ
διακεκριμένων πρότερον ἐπειτα συνελθησάν άλλήλαις ἴδιοτήτων συγκει- 5
μενος, καὶ τῶν καθ' ἔκαστα πραγμάτων ἔκαστον ἔν· οὕτω γάρ ἔχειν ἀνάγκη
τὸ διακείμενον μετὰ τῆς οὐκείας ὑφεστὸς διαμέτετος οἷον ἐπὶ τῆς γαλκῆς
20 σφαίρας, καὶ οὐδὲ δὲν ἐπινοήσει τις τὸ διακείμενον μὴ καὶ τὴν διάθεσιν 10
συνεπινοήσεις. τὸ μὲν οὖν κυρίως τὸν τε ὄριστικὸν λόγον ἔνα ποιοῦν, καὶ
αὐτὸν μέντοι τὸ ὄριστὸν πράγμα, τοῦτο παραδίδωσιν ἐν ἐκείνοις· ἦν δὲ ἄν
τις ἀπερισκέπτως ἀποδέδωκεν αἰτίαν τῆς τοῦ ἐνὸς λόγου γενέσεως, τὸ
ἔφεξῆς ἀλλήλοις τὰ συμπληροῦντα αὐτὸν ὀνόματα λέγεσθαι μὴ διαλαμψα- 15
25 νόμενα σιωπῇ μέσῃ, ταύτην ὡς ἀνόητον ἐπιρραπέζει λέγων οὐδὲ γάρ δὴ
τῷ σύνεγγυς εἰρῆσθαι εἰς ἔσται· δεῖ μὲν γάρ ἐπὶ τοῦ ἐνὸς ἐσομένου
λόγου τὰ ὀνόματα ἐξ ὧν ἔστιν ἐφεξῆς λέγεσθαι μὴ διαναπαυομένης τῆς
φωνῆς, ὡς ὅταν γε αὐτὸν καθ' αὐτὸν εἴπωμεν ἔκαστον οὐ λεγόντων ἡμῖν 20
ὄρισμόν, ἀλλ' οὐδὲ μίαν ποιεύντων πρότασιν κοινῶς ἐπαγομένου πᾶσι τοῦ
30 ἡγματος, ἀλλὰ τοσαύτας ὅσα καὶ τὰ ὡς ἐν ἀτονότῳ ἀπαριθμήσει λεγόμενα
ὸνόματα οἷον ‘ζῷον’ εἶτα ‘λογικόν’ εἶτα ‘θυητόν’ ἔστι· δόξει γάρ ἔκάστῳ
προσυπακούσθαι τὸ ἔστιν. οὐ μὴν αὐταρκεῖ τὸ τὰ τυχόντα ὀνόματα
ἐφεξῆς ἀλλήλοις καὶ ἀδιακόπως εἰπεῖν πρὸς τὸ ἔνα ποιῆσαι λόγον ἡ ὄριστι- 55
κόν ἡ ἀποφαντικόν· ὅταν γάρ ἡ μόνων οὐσιῶν συμφύεσθαι μὴ δυναμένων,
35 οἷον εἰδῶν ἡ ἀτόμων, ἡ μόνων συμβεβηκότων τύχωσιν ὅντα σημαντικά,

2 γάρ οι. AGMa 4 εἰς] ἐς Λ: οι. M παράδοσιν F 5 ἔστιν (post ὅντα)
οι. a σκοπεῖν a 6 βιβλίῳ οι. FG 8 λόγοις a 10 γενέσθαι
AM 12 πρὸς κεχ. Brandis: προτεχ. AFMa: προκεχ. G 14 λεγομ.] καλού-
μένης A'M 15 καθ' αὐτὸν AFG 17 διακριμένων A 19 ὑφεστώς eodd.
20 alterum καὶ suppl. G² 21 ἐπινοήσεις M 22 ὄριστον] ὄριστικὸν AFGa
23 ἀπέδωκεν Ma τῆς οι. G λόγου· ὀνόματα (24) οι. M 24 αὐτῶν F
ἐκλέγεσθαι AM 25 ἀπορραπέζει a 26 ἐσομένου] ἐπομένου GMa 30 τοσαύτας
scripsi: τοσαύτα libri ως οι. FG 32 καὶ τὸ ἔστιν a 33 ἀδιακόπως A

οὐκ ἄν ποτε γένοιτο ἐξ αὐτῶν εἰς λόγος, οἷον ὅταν εἴπω 'ἄνθρωπος βοῦς
ἴππος' η 'Σωκράτης Πλάτων Ἀλκιβίαδης' η 'φιλόσοφος σιφὸς φαλακρὸς
βαθίζει', διὰ τὸ ταῖς μὲν οὐσίαις συμφύεσθαι τὰ συμβεβηκότα ὡς ἐν ὑπο-
κειμέναις αὐταῖς ὑφίστασθαι πεφύκτα. μήτε δὲ τάς κατ' εἰδος η κατ'
5 ἀριθμὸν διακεκριμένας οὐσίας ἀλλήλαις, μήτε μὴν τὰ συμβεβηκότα, ὥν
οὐδὲ ὑφίστασθαι τι δυνατὸν δέγχα τῶν ὑποκειμένων· διὸ καὶ τοῖς εἰρημέ-
10 νοις ἀνάγκη τὸ 'τις' ἀρίστον ὄνομα προσυπακούεσθαι. τὴν γρείαν πληροῦν
τοῦς ὑποκειμένους καὶ ποιοῦν τὸν ὅλον λόγον ψεύδεσθαι η ἀληθεύειν.

p. 17a 15 "Εστι δὲ εἰς λόγος ἀποφαντικὸς η ὁ ἐν δηλῶν η ὁ συγ-
10 δέσμῳ εἰς, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν η οἱ ἀσύνδετοι. 15

Παραδόδις τὴν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον διαφορὰν τῶν ἀπλῶν
καὶ ἀποφαντικῶν λόγων καὶ διδάξεις ὡς προηγεῖται τὸ καταφατικὸν εἶδος
τοῦ ἀποφαντικοῦ, διὸ τούτων προστίθησι τὴν κατὰ τὸ ἐν πλήθος 20
αὐτῶν ἀντιθέσιν ἑτέρων οὖσαν παρὰ τὴν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ ὕστερον.
15 Ιστέον γάρ οὗτοι δύο τούτων ἐξ ἀνάγκης περὶ πάντα λόγους θεωρουμένων,
λέξεώς τε καὶ σημασίας. περὶ μὲν τὴν λέξιν δύο θεωροῦνται τοῦ ἐνδέλευτος λόγου
διαφοραί, μία μὲν κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ σύνθετον ἐκ πλειόνων ἀπλῶν λόγων, 25
ἑτέρα δὲ κατὰ τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον (προηγουμένως μὲν ἐν τοῖς ἀπλοῖς,
διὸ τούτους δὲ καὶ ἐν τοῖς συνθέτοις, ἐκ τῆς ποιότητος δηλούντι τῶν προ-
20 τάξεων, τοῦ καταφατικοῦ λέγων καὶ ἀποφαντικοῦ, τῆς τοιαύτης τάξεως ἀνα- 58v
φαινομένης), περὶ δέ γε τὴν σημασίαν μία. η κατὰ τὸ ἐν καὶ τὸ πλήθος
τῶν σημαντικῶν. τῶν οὖν περὶ τὴν λέξιν θεωρουμένων ἀντιθέσεων
μίαν παραδόδις διὰ τῶν προλαβόντων τὴν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ ὕστερον, δι' ἓν
διαλέγεται ἔστι δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικὸς κατάφασις, εἰτα
25 ἀπόφασις, εἰτα διδάξας ὡς οὐ μόνοις τούτους τοὺς λόγους ἀξιοῦμεν τῆς
τοῦ ἐνδέλευτος προσηγορίας τῷ ἐπαγγεῖν οἱ δὲ ἀλλοι πάντες συνδέσμῳ
εἰς, τοῦτ' ἔστιν οὐ κυρίως, οὐ μὴν ἔτι προσθεῖται οὐτοι οἱ συνδέσμῳ 10
τὸ ἐν τοῖς λεγόμενοι λόγοι σύνθετοι εἰσιν ἐκ τῆς ἀπλῆς καταφάσεως καὶ
τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως, δι' οὐ παραδέδωκεν δὲν καὶ τὴν κατὰ τὸ ἀπλοῦν
30 καὶ σύνθετον διαφορὰν τῶν ἀποφαντικῶν λόγων, ἀλλὰ τοῦτο εἰς ἔτερον
καιρὸν ἀναβαλλόμενος. ἐν τούτοις τὴν ἀπὸ τῶν σημαντικῶν ήμιν διά- 15
κριτιν αὐτῶν προστίθησι, τὸν μὲν ἔνα ποιοῦσαν λόγον καὶ ἀληθῶς καὶ
φαινομένως, τὸν δὲ φαινομένως μὲν ἔνα κατὰ ἀληθεύειν δὲ πολλούς·

1 ἐξ αὐτῶν γένοιτο AM εἰς ἐξ αὐτῶν G 3 συμφύεσθαι] συμφύη FG
post συμβ. add. εἶναι α 4 μήτε] κατὰ M 5 ἀλλήλαις οὖσις (num. corr.) G
6 οὐδὲν G² τὸ ὑφίστ. A 6 φίσταται F 9 δηλῶν — ἀσύνδετοι (10)
om. M 12 καὶ (ante ἀποφαντ.) om. FGa 13 ἀποφαντικὸν G¹ τοῦτο α
17 ἀπλῶν suppl. G² 20 τοῦ τε καταφ. α λέγω] αν λόγου? 25 οὐ
om. Ma τοὺς λόγους τούτους α 29 καὶ δι' οὐ FG 30 τὸ σύνθετον A
31 ἀναβαλλόμενος F ήμιν om. FG

προσθήσει δὲ σαφῶς ὀλίγον ὅτερον καὶ τὴν κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ τὸ σύνθετον αὐτῶν ἀντίθεσιν.

Τίνα οὖν τρόπον ἀπὸ τῶν σημανούμένων τὸν τε ἔνα λόγον καὶ τὸν πολλοὺς διακρίνομεν; φησὶ δὴ ὡς ἔνθα μὲν ἐκάτερος τῶν συμπληρούντων 5 τὴν πρότασιν ὅρων μᾶς τυνος φύσεως ἔστι δηλωτικός, μάνι εἶναι φαμεν ταύτην τὴν πρότασιν, καὶ ὅρισμὸν ἀλλον ἀντὶ ὀνόματος ἦ νόποκείμενον ἦ 25 κατηγορούμενον ἦ καὶ ἄμφω λάζης, οἷον ὅταν εἴπω τὸ ζῷον λογικὸν θυητὸν οὐσίαν ἐμψύχος αἰσθητική ἔστιν· ὅταν δὲ πλειόνων πραγμάτων 30 ὁποτεροσῦν τῶν ὅρων | σημαντικὸς ὣν τυγχάνῃ, πλείονας εἶναι φαμεν δηρ 10 ταύτας τὰς προτάσεις, καὶ τοσαύτας, ὅσον ἔστι τὸ πλῆθος τῶν σημανούμένων, καὶ ὑπὸ ἑνὸς ὀνόματος ταῦτα σημαίηται· ὅταν γάρ εἴπωμεν 'Ἄλις 15 ἐμονομάχησεν Ἐκτορί' μὴ διορισάμενοι περὶ ποτέρου τῶν Αἰγαντῶν ἀποφανόμεθα, πῶς ἀν τις νοῦν ἔχων μίαν εἴποι ταύτην τὴν πρότασιν, ἢν ἄμφα καὶ ἀλληληθεύουσαν καὶ φευδομένην ὄρημεν; καὶ τὸ δῆπος δῆλον.

15 Ταύτην οὖν τὴν ἀπὸ τῶν σημανούμένων θεωρούμένην ἐν ταῖς προτάσεσι διαφορὰν παραδίδοντς ἡμῖν διὰ τούτων ἔνα λόγον ἀποφαντικὸν εἶναι 10 φησὶ κυριώτατα μὲν τὸν ἐν σημαίνοντα, δευτέρως δὲ καὶ τὸν συνδέσμῳ τὸ 20 ἐν ἔχειν λεγόμενον, πολλοὺς δὲ τὸν πολλὰ σημαίνοντας καὶ μὴ ἐν τῷ τοὺς ἀσυνδέτους. ἐν δὴ τούτοις συνδέσμῳ μὲν ἔνα λόγον ἀκουστέον οὐ τὸν 25 30 ἐν μόναις ταῖς λέξεσιν ἐπίκτητον ἔχουντα τὴν ἔνωσιν διὰ τὸν σύνδεσμον, παραπλησίως τῷ φακέλλῳ, διὸ διὰ τὸν συνέχοντα τὰ πλείονα λάχανα δεσμὸν εἰς λέγεται εἶναι, ὡς ὅταν εἴπωμεν 'Σωκράτης κάθηται καὶ Ἀλκιβιάδης περιπατεῖ' ἢ 'Σωκράτης κάθηται καὶ Ἀλκιβιάδης κάθηται' ἢ 'Σωκράτης καὶ 35 Ἀλκιβιάδης κάθηνται' (πάντες γάρ οἱ οὐτως λεγόμενοι πλείονες ὄντες περὶ μόνην τὴν λέξιν ἔχουσι τὴν ἐμφαινούμενην διὰ τὸν σύνδεσμον ἔνωσιν), ἀλλὰ τὸν ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς καλουμένοις συλλογισμοῖς κατὰ τὸ συνηγμένον ἢ τὸ διεζευγμένον λεγόμενον παραλαμβανούμενον, οἷον 'εἰ δὲ θεὸς ἀγαθός, δίδιον τὸ πᾶν' καὶ 'ἥτοι δίδιον τὸ πᾶν ἢ γεννητον'. πλείονες μὲν γάρ καὶ οὗτοι ὄντες συνδέονται κατὰ τὴν λέξιν, οἱ μὲν | ὑπὸ τοῦ συναπτικοῦ λεγομένου συνδέσμου δηρ 40 35 οἱ δὲ ὑπὸ τοῦ διαζευκτικοῦ, ἀλλ᾽ ἔχουσι τὶ πλέον τῶν προειρημένων, ὅτι τῶν ἐν αὐτοῖς παραλαμβανούμενων πλειόνων πραγμάτων ἢ ἀκολουθήσαιν ἢ διάστασιν σημαίνονταν· αὐτὸν οὖν τοῦτο ἐν τί ἔστιν ὑπὸ αὐτῶν σημανούμενον ἢ ἢ ἀκολουθία αὐτὴ τῶν πραγμάτων ἢ ἢ διάστασις. τούτους μὲν οὖν διὰ ταῦτα δευτέρως λέγεται τὸ ἐν ἔχειν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ῥητέον μετὰ τοὺς ἐν τι κατηγορούμενον καὶ ἔνδις ὑποκειμένου σημαίνοντας, ὥστε εἶναι τὸ λεγόμενον ὅτι εἰς λόγος ἀποφαντικός ἔστιν ἢ ὁ ἐν τι καθ' ἔνδις κατηγ-

I καὶ (prius) om. AM 2 post σύνθετον add. ἐκ πλειόνων ἀπλῶν λόγων α ἀντίθεσιν] σύνθετον FG 4 δὴ] δὲ M 5 μίαν] μᾶς M 9 τυγχάνει FG 12 τοῦ ποτέρου F 14 καὶ ψευδ. καὶ ἀληθ. FGa 16 παραδίδοντι α 17 κυριώτατον F(i): κυριώτερον α 21 σφακέλλῳ AM 22 σωκράτης—περιπατεῖ (23) ἢ om. FG 23 ἢ σωκρ. καθ. καὶ ἀλκ. κάθηται om. M 24 κάθηται] κάθηται Ma οἱ om. M 28 ἥτοι ex εἰ τι corr. A γενητόν FG 32 τοῦτο τὸ ἐν τι ὃν ἔστιν α 33 αὐτὴν] αὕτη α ἢ ἡ διάστ. τῶν πραγμ. colloc. M 34 ῥητέον] λεκτέον AM

γορῶν καταφατικῶς η̄ ἀποφατικῶς καὶ διὰ τοῦτο λεγόμενος κατηγορικός,
 η̄ ὁ σχέσιν μίαν ὑπάρξεων δύο σημαίνων η̄ κατὰ ἀκολουθίαν η̄ κατὰ διά-
 στασιν ἐμφανιομένην ὑπὸ τῶν ταύτην τὴν δύναμιν ἔχόντων συνδέσμων καὶ 15
 λέγων η̄ τίνος ὅντος τί ἔστιν η̄ τίνος ὅντος τί οὐκ ἔστι, καὶ διὰ τοῦτο
 5 λεγόμενος ὑποθετικός. τοὺς δέ γε περὶ μόνην τὴν λέξιν τὴν ἐπίκτητον
 ἔνωσιν ἐμφαίνοντας ὑπάρξεων μὲν ἀπηρτισμένων ὅντας σημαντικός. σχέσιν
 δὲ αὐτῶν οὐδεμίαν σημαίνοντας, οὐδαμῶς οἰητέον ἐν τούτοις παρειλήφθιαι, 20
 καὶ εἰ προσχρώντο τοῖς συμπλεκτικοῖς λεγομένοις συνδέσμοις τῆς ἐν τῇ
 λέξει συνεγένεται γάριν· ποιὸν γάρ ἀν ἔχοι λόγον τὸν μὲν ὄμώνυμον ἔχοντα
 10 τὸν ἔτερον τῶν ὅρων μὴ ἀνέγεσθαι καλεῖν ἔνα διὰ τὸ πλῆθος τῶν σημα-
 νομένων, καὶ ταῦτα κατὰ τὴν λέξιν ὅντα ἀπλοῦν, τῷ δὲ καὶ κατὰ τὴν λέξιν 25
 προφανῆ τὴν σύνθετιν ἔχοντα καὶ παντάπασι τοῦ κατὰ φύσιν ἐνὸς ἀποπε-
 πτωκότι πλέον τι κατ’ αὐτὴν τοῦτο νέμειν ἐκείνου τῷ ἀξιοῦν αὐτὴν | τῆς 60r
 τοῦ ἐνὸς προσηγορίας;

15   Εἰπὼν δὲ πολλοὺς εἶναι λόγους τοὺς πολλὰ σημαίνοντας, προσέθηκε
 καὶ μὴ ἐν διὰ τοὺς περὶ τῶν καθόλου τινὸς ἀποφαινομένους· ἐκεῖνοι γάρ
 πολλὰ μὲν σημαίνουσι καὶ αὐτοὶ πράγματα τὸ ὑπὸ τὸ καθόλου περὶ οὐδὲ
 5 διαιλέγονται ἀναφερόμενα. πρὸς δέ γε τῶν πολλῶν τὴν μίαν φύσιν τὴν
 κατὰ πάντων ἐκείνων κατηγορούμενην, καθ’ ἥν καὶ μία γίνεται πρότασις
 20 ἡ τοῦ καθόλου τούτου κατηγοροῦσά τι· αἱ δέ γε ὄμώνυμοι φωναὶ μίνως
 πολλῶν εἰσὶ σημαντικαὶ πραγμάτων. κοινοῦ δὲ ἐπ’ αὐτοῖς οὐδενός· οὐ γάρ 10
 ἀν ἦσαν ὄμώνυμοι. δυνατὸν δὲ καί, ως ὁ φιλόσοφος ἐξηγεῖται Πορφύριος,
 ώς πρὸς διάκρισιν εἰρημένου τῶν ὄρισμων γρωμάτων ὑποκειμένων η̄ καὶ
 25 κατηγορούμενων προτάσεων ἀκούειν τοῦ πολλὰ καὶ μὴ ἐν, διτε δοκοῦσι 15
 μὲν πολλὰ καλεῖναι σημαίνειν, οἷον ἡ λέγουσα ‘ζῷον λογικὸν θητὸν περι-
 πατεῖ’ τὸ ζῷον τὸ λογικὸν τὸ θητόν· ἀλλὰ ταῦτα παρειλήφθη πρὸς τὸ
 30 ἐν τι περιγράψαι τὸ ἔξ αὐτῶν συνιστάμενον, διὸ μίαν εἰναί φαμεν ταύτην
 τὴν πρότασιν. εἰ δέ τις πρότασις η̄ ὄμώνυμον ἔχει τὸν ἔτερον τῶν ὅρων 20
 η̄ καὶ ἐνεργείᾳ πολλὰ συνείρει δύναματα οὐ δυναμένων συμπλέκεσθαι ἀλλή-
 35 λοις τῶν πραγμάτων, οἷον ‘Σωκράτης Πλάτων Ἀλκιβιάδης περιπατεῖ’ η̄
 ‘Σωκράτης περιπατεῖ διαλέγεται θερμακόνεται’, μόνως αὕτη πολλαί, διότι καὶ τὰ 25

I η̄ ἀποφατικῶς om. FG	6 ἀποφατ. a	2. 3 τὴν ἀκολουθίαν . . τὴν διάστασιν G																
4 λέγων] λόγων M	η̄ τίνος ὅντος τί ἔστιν om. FG (ἔστιν η̄ τίνος μὴ ὅντος τί ἔστιν η̄ <td>supra ser. G²)</td> <td>6 ὑπάρξεων—ὅντας om. FG</td> <td>σηματικός F</td> <td>8 προσχρών- <td>ται G²: προσεγράψαντο Ma</td> <td>λεγομένης F</td> <td>10 ὅρων] ὅντων G</td> <td>11 καὶ (ante κατὰ) <td>om. FGMa</td> <td>13 ἀξιοῦντι Ma</td> <td>15 προσέθηκε μὲν G</td> <td>16 ἐκεῖνοι μὲν a</td> <td>17 τὰ <td>om. GF</td> <td>τὸ] τῶν a</td> <td>19 γένηται F</td> <td>21 ante σημαντ. add. μὴ G¹ (del. w²)</td> </td></td></td>	supra ser. G ²)	6 ὑπάρξεων—ὅντας om. FG	σηματικός F	8 προσχρών- <td>ται G²: προσεγράψαντο Ma</td> <td>λεγομένης F</td> <td>10 ὅρων] ὅντων G</td> <td>11 καὶ (ante κατὰ) <td>om. FGMa</td> <td>13 ἀξιοῦντι Ma</td> <td>15 προσέθηκε μὲν G</td> <td>16 ἐκεῖνοι μὲν a</td> <td>17 τὰ <td>om. GF</td> <td>τὸ] τῶν a</td> <td>19 γένηται F</td> <td>21 ante σημαντ. add. μὴ G¹ (del. w²)</td> </td></td>	ται G ² : προσεγράψαντο Ma	λεγομένης F	10 ὅρων] ὅντων G	11 καὶ (ante κατὰ) <td>om. FGMa</td> <td>13 ἀξιοῦντι Ma</td> <td>15 προσέθηκε μὲν G</td> <td>16 ἐκεῖνοι μὲν a</td> <td>17 τὰ <td>om. GF</td> <td>τὸ] τῶν a</td> <td>19 γένηται F</td> <td>21 ante σημαντ. add. μὴ G¹ (del. w²)</td> </td>	om. FGMa	13 ἀξιοῦντι Ma	15 προσέθηκε μὲν G	16 ἐκεῖνοι μὲν a	17 τὰ <td>om. GF</td> <td>τὸ] τῶν a</td> <td>19 γένηται F</td> <td>21 ante σημαντ. add. μὴ G¹ (del. w²)</td>	om. GF	τὸ] τῶν a	19 γένηται F	21 ante σημαντ. add. μὴ G ¹ (del. w ²)
κοινῶς AM	22 post ὄμώνυμοι add. φωναὶ Ma	ἐξηγεῖται om. FG	ἔφη πορφ.															
(ἐξηγεῖται om.) M: πορφ. ἔξ, a	23 εἰρημένων A: εἰρημένων GMa	τῶν] τῶν G																
καὶ om. Ma	25 νάκετηνa G	25. 26 περιπατεῖ—θητόν om. F	26 τὸ <td>ζῷον—θητόν om. G</td> <td>post θητόν add. περιπατεῖ a</td> <td>28 ἔχοι FG</td> <td>τὸν</td>	ζῷον—θητόν om. G	post θητόν add. περιπατεῖ a	28 ἔχοι FG	τὸν											
ὄρον A	29 συνείροις FG	30 τῶν om. A	30. 31 η̄ σωκρ.—περιπατεῖ <td>om. AFG</td>	om. AFG														

σημανθέντα πράγματα μόνως ἐστὶ πολλὰ καὶ οὐ δυνάμενα μίαν τινὰ φύσιν πράγματος συμπληροῦν.

Ἄλλὰ πῶς ὁ Ἀριστοτέλης τοὺς πολλὰ σημαίνοντας λόγους ἀπαριθμούμενος τούς τε | ὅμοιον μόνον τινα τῶν ὄρων ἔχοντας καὶ τοὺς ἀσυνδέστους 60ν μόνους παρέλαβεν. ὃν ἐν οὐδετέρᾳ τετάξονται γύρῳ οἱ κατὰ μόνην τὴν λέξιν τὴν διὰ τὸν σύνδεσμον ἔνωσιν ἔχοντες; Ἡ ἥρητος ἐτι καὶ οὔτοι τῶν πολλὰ καὶ μὴ ἐν εἰσι σημαντόταταν, ὅλῃ οὐκέτι οἱ διμονυμίαν ἀλλὰ διὰ τὸ ἐνεργεῖται πλείσμας εἰναι κατὰ τὴν λέξιν τοὺς τὰ διαφορα πράγματα σημαντόταταν ὄρους, εἰ δὲ τινες αὐτοῖς τὸ ἐν ἀξιοτείν νέμειν. οὐ καὶ οὐτοὺς 10 ἀλλὰ κατὰ τὴν πρὸς τοὺς ἀσυνδέστους παραβολήν, ἵστασαν ἀντὶ τῆς ἐννοίας ἐπὶ τὴν λέξιν πᾶλιν καταφερόμενοι. τοὺς δὲ ἀσυνδέστους λόγους δηλονότι λέγοις ἂν τοὺς μηδὲ τὴν ὑπὸ τοῦ συνδέσμου φαινομένην ἔνωσιν ἔχοντας, οἷον ‘ἥμερα ἐστί. φῶς ἐστιν, ἥμερα οὐκ ἐστι, νύξ ἐστιν’ ἢ αὖ πάλιν ‘Σωκράτης καθήμεται, Ἀλκιβιάδης περιπατεῖ’. ἐν γάρ τούτοις πᾶσιν οὕτε ἀκο- 15 λουθία οὐδεμία οὕτε διάζευξίς τις, οὕτε κατὰ τὴν λέξιν ἐπίκτητος γοῦν ἔνωσίς τις ἐμφαίνεται.

p. 17a17 Τὸ μὲν οὖν ὄνομα ἡ ἥρητα φάσις ἔστω μόνον, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οὗτω δηλοῦντά τι τῇ φωνῇ ὥστε ἀποφαίνεσθαι, 20 ἡ ἕρωταντός τινος ἡ μή, ὅλῃ αὐτὸν προαιρούμενον.

20 Μέλλων διὰ τῶν ἐφεξῆς διδάσκειν περὶ τε ἀποφάνσεως καὶ περὶ κατα- 25 φάσεως καὶ ἀποφάσεως καὶ ἔτι ἀντιφάσεως, ἐπεὶ ἐν ἀπασι τούτοις τὸ τῆς φάσεως ὄνομα παραλαμβάνεται, διὰ τοῦτο εἰκότως πρὸ τῆς ἐκείνων διδασκαλίας τὴν τῆς φάσεως ἔννοιαν ὑφηγεῖται | καὶ φησιν εἰναι ταύτην ὄνομα 61τ ἡ ἥρητα, ὡς μέρη τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου λαμβανόμενα. καὶ διὰ τοῦτο οὕτως ἔχει, σαρῶς ἐδηλώσε τοῦ δινόματος τῆς φάσεως τὴν αἰτίαν εὐθύς ἐπαγγών· ἐπειδὴ γάρ, φησί, δηλοῦ μέν τι τούτων ἐκάτερον, οὐ μὴν ἀληθῆς 5 ἡ ψεῦδος, διὰ δὴ τούτο φάσις μὲν δινομάζοιτο ἀν δικαίως ὡς σημαντόν τι καὶ φαῖνον, οὐ μὴν ἀπόφαντις ἀπει οὐδετέρον δηλοῦν τῶν ὑπὸ τῆς ἀποφάνσεως πάντως σημαντομένων, λέγω δὲ τὸ ἀληθῆς ἡ τὸ ψεῦδος. τοῦτο δὲ 30 τὸ μὴ δεῖν προσκείσθαι τὴν ἀπό πρόθεσιν τῇ προσηγορίᾳ τῆς φάσεως ἐπὶ τοῦ δινόματος ἡ τοῦ ἥρητα φάσις ἐδηλώσε διὰ τοῦ μόνον, φάσις ἔστω μόνον εἰπών. εἰτα ἀμφοῖν ἀμα τὰς αἰτίας ἀποδέδωκε, τοῦ τε προσήκειν

1 ἔσται M 4 τὸν ὄρον Ma 5 ἐν] τίς G¹ (del. m²) 6 τὸν om. G τῶν
συνδέσμων Ma ἡ om. M καὶ om. FG 9 τίς .. ἀξιοῦ ἐννέμειν G 10 κατὰ
om. M μεταβολήν A 11 τὰς λέξεις FGMa 12 τοῦ om. GMa 13 οὐκ om.
FG 15 οὐδεμία] οὕτε μία F: μία AGMa (γράψεται οὐδεμία in mrg. A) τίς
suppl. G² γοῦν del. G² 17 τὸ ἥρητα Ga ἐπειδὴ — προαιρούμενον (19) om. M
19 αὐτὸ FG 20 καὶ supra ser. A 21 post ἐπει add. δὲ G² 23 ὑφηγεῖται Λ
ταύτην] αὐτὴν G 23. 24 δινόματα ἡ ἥρητα Fa: δινόματος ἡ ἥρητος G 26 τι] τοι A
27 ὡς om. FG 28 ἀπόφασις F 29 πάντων F δὲ] δὴ Ma 30 ἀπό
om. F 31 τοῦ (tert.)] τοῦτο AG¹ 31. 32 μόνον (prius) om. a (alt.) om. G

αὐτοῖς τὸ τῆς φάσεως ὄνομα καὶ τὸ μὴ προσήκειν τὸ τῆς ἀποφάνσεως,
διὰ τοῦ ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν εἰπεῖν οὕτω δηλοῦντά τι τῇ φωνῇ καὶ τὸν
ἔχουσι δύναμιν. ἀλλ’ αὐτό γε καθ’ αὐτὸν τούτων ἔκάτερον οὐδὲμιᾶς ἀπο-
5 φάντεύς ἔστι ποιητικόν. είτα προστίθησι τοὺς τρόπους, καθ’ οὓς ἀποφά-
νεθαι εἰληθαμεν, καὶ διὰ τούτου σημαίνων ὡς οὐδὲν προσήκει τοῖς ὀνό-
μασιν ἢ τοῖς ῥήμασι τὸ ὄνομα τῆς ἀποφάνσεως, εἰ γε δύο τρόπων ὄντων,
ῶν κατὰ θάτερον ἀποφαίνεσθαι ἀνάγκη, κατὰ μηδέτερον τούτων τὸ ὄνομα
ἢ τὸ ῥῆμα λέγοντες ἀποφανόμεθα, ὡς ἔχει δηλον ποιήσομεν. κατ’ ἀρχὰς 20
10 μὲν οὖν τῆς πραγματείας διέχρινε τὰ ὀνόματα καὶ τὰ ῥήματα τῆς ἀποφά-
σεως ἀπ’ αὐτῆς τῆς οὐσίας τῆς ἀποφάνσεως ποιούμενος τὴν ἐπιγέρησιν
τοῦ μηδὲν δηλοῦν ἀληθῆς | ἢ ψεῦδος. διερ οὐδὲν τῆς ἀποφάνσεως, 21^η
ἐν δέ γε τούτοις ἀπὸ τῶν τρόπων τῆς χρήσεως τῶν ἀποφαντικῶν λόγων
διακρίνειν αὐτὰ πάλιν ἐπιγειρεῖ· ἐπειδὴ γάρ ἢ ὑπὸ τινος ἐρωτηθέντες καὶ
15 πρὸς τὴν ἐρώτησιν ἀπαντῶντες ἀποφανόμεθα ἢ καὶ μηδενὸς ἐρωτῶντος ὁ
αὐτοὶ προελόμενοι τοῖς πέλας ἐκφῆναι τὴν ἡμετέραν διάνοιαν, ὁ δὲ τὸ
ὄνομα ἢ τὸ ῥῆμα εἰπὼν κατ’ οὐδέτερον τούτων ἀποφαίνεται τῶν τρόπων,
φανερὸν ὡς ἔτερα ἀν εἴησαν ταῦτα τῆς ἀποφάνσεως.

“Οτι μὲν οὖν αὐτὰ καθ’ αὐτὰ τὰ ὀνόματα ἢ τὰ ῥήματα λέγοντες 10
20 μηδενὸς ἡμᾶς ἐρωτῶντος οὐκ ἀποφανόμεθα, πολλάκις εἴρηται. ἀλλὰ μὴν
οὐδὲ πρὸς ἐρώτησιν διὰ τούτων ἡμᾶς ἀποκρινομένους ἐνδέχεται τι λέγειν
ἀληθῆς ἢ ψεῦδος, καίτοι τοῦτο γε ὑπολάσθιοι ἄν τις. ‘τί γάρ ὄνομα τρόπος;’ 15
τινὸς ἐρομένου ‘Σωκράτης’ εἰπόντες ἐσημήναμέν τι ἀληθῆς ἢ ψεῦδος, καὶ
‘τί ποιεῖ Σωκράτης;’ ἐρωτηθέντες καὶ ἀποκρινόμενοι ὅτι ‘πειπατεῖ’ δη-
25 λοῦμέν τι ἀληθῆς ἢ ψεῦδος· ἀλλ’ διερ καὶ ἐν ταῖς ἐξηγήσεσι τῶν περὶ
ῥήματος εἰρημένων ἐλέγομεν, ἡ συμπλοκὴ τῆς ἐρωτήσεως πρὸς τὴν ἀπό-
20 κρισιν τελείων ἀπόφασιν ἐργασαμένη τὸ ἀληθῆς ἢ τὸ ψεῦδος ἐσημηνεν,
οὔτε ὀνόματος κατὰ ἀληθείαν οὔτε ῥήματος γενομένης τῆς ἐρωτήσεως,
ἀλλὰ τούτων μὲν τὸ ἔτερον ἀπαιτούσης, οὐ μὴν κατὰ ταῦτα προενεγκείσης.
30 οὐδὲ γάρ ἔστιν ἐν ἐρώτησει ἢ ὄνομά τι προενεγκείσαι ἢ ῥῆμα. οὐτε δὲ 25
τοῦτο οὗτος ἔχει, μάθημαν δὲ ἀπὸ τῶν ἐν ἐρώτησει προερεομένων ἀπο-
φάνσεων, πρὸς δέ καὶ πρόκειται τὰς τῶν ὀνομάτων καὶ τῶν ῥημάτων
ἐρωτήσεις, εἰπερ ὅλως | εἰσί, παραβαλεῖν· κατάφασιν μὲν γάρ ἐρωτῶντες 26^η

1 τὸ τῆς—προσήκειν suppl. G²   3 τούτων G   ἐπειδὴ om. FG   σημαντ. τινὰ G
πραγμάτων post ἔχουσι colloc. AM: post τινῶν α 6 τοῦτο G: τούτων α 7 τρό-
πων δύο colloc. FG   8 κατὰ θάτερον] καθ’ ἔκάτερον A   9 λέγ. ἀποφ.] ἀποφαί-
νεσθαι ἀνάγκη M   11 ποιησάμενος Ma   12 δηλοῦντες A   ιδιον ἔστι colloc. G
13 γε om. FG   τούτων F   14 ἢ om. M   16 δ] οὐ G²   19 ἢ] καὶ FG
21 ἀποκριναμένους AFMa   22 καίτοι—ψεῦδος (23) om. F   τόδε M   23 ἢ ἀλ.
ἢ G   24 ἀποκρινόμενοι FGMa   26 ἐλέγομεν] p. 54,31 sq.   27 τελείων M
ἀπόφασιν A   ἐσήμανεν Ma   28 οὗτος (prius)] ἀτε G²   29 τοιαῦτα G   προε-
νεγκείσης AGMa   30 οὐδὲ] οὐ G   προενεγκείσαι AG²Ma   31 ἔχοι G
μάθωμεν Fa   32 ἢ . . . ἐρώτησις (33) a   33 παραλαβεῖν a

ἐργάμεν 'ἀρα ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἔστιν' καὶ ἀπόφασιν ὑμοίως 'ἀρα ἡ ψυχὴ οὐκ ἔστιν ἀθάνατος'; οὐκοῦν καὶ τὸ δύνομα, εἴπερ ἐν ἐρωτήσει προφέρεται
καθ' αὐτὸν οὗτον τε ἦν, ἔνει λέγειν ἡμᾶς 'ἀρα, εἰ τούχοι, ἄνθρωποις?' 'ἀρα, ἔτιον;' καὶ ἐπὶ τοῦ ῥήματος ὡςαύτως 'ἀρα τρέχει·' τούτων δὲ ἔκαστον
5 ἀδιανόητον. εἰ δὲ τὸ 'ἀρα λούσομαι;' οὐκ ἀδιανόητον δίλλα προφανές, ὡς
οὐκ ἔστι μόνου τοῦ ῥήματος ἐρώτησις ἀλλ' ὅλης δυνάμει τῆς καταφάσεως
τῆς 'ἀρα ἐγὼ λούσομαι?'. καὶ ἐπὶ πάντων τῶν ἐπὶ ὠρισμένου προσώπου 10
λεγομένων ὁ αὐτὸς λόγος.

'Αποδεδειγμένου δὴ τοῦ ὃτι ἡ φάσις ἔτερόν τι ἔστι τῆς ἀποφάνσεως,
10 οὐκέτι προστέθεται ὁ Ἀριστοτέλης τὴν πρὸς τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν
ἢ τὴν ἀντίφασιν αὐτῆς διαφορὰν ὡς προφανῆ λίαν οὖσαν· διὸ μὴ ἔσται 15
ὅλως ἀπόφανσις. πῶς ἂν ποτε εἴη κατάφασις ἢ ἀπόφασις, ὡν ἐκάτερην
ἀπόφανσίς ἔστι; καὶ διὸ μὴ ἔστι κατάφασις ἢ ἀπόφασις μηδὲ διαιρεῖται εἰς
ταύτας. πῶς ἂν εἴη ἀντίφασις, τίτις ὅλον τι ἔστιν ἐκ τῶν μερῶν τούτων 20
τὴν σύνθετιν ἔχον; τὸ μέντοι περὶ τῆς ἀποφάνσεως δὴ ἔτερον τῆς νῦν
καλουμένης φάσεως λόγου τινὸς δεῖμενον εἰνότας ἐξήγασται ὑπὸ τοῦ φιλο-
σόφου, πρότερον τε ἀπὸ τῆς οὐσιῶδους ἐννοίας τῆς ἀποφάνσεως καὶ νῦν,
ὡς ἐλέγομεν, ἀπὸ τῆς ἡμετέρας χρήσεως. δῆλον δὲ διε τὸ ἔστω ἐν τῷ 25
τὸ μὲν δύναμα τῆς ῥῆματος φάσις ἔστω μόνον τοῦ Ἀριστοτέλους εἶναι
20 σημαίνει τὴν θέσιν τοῦ δύναματος τῆς φάσεως ἐπὶ τῶν ἀπλῶν. διερ ἐλέ-
γομεν, ἐν ταῖς προτάσεσι φωνῶν, ἐπεὶ καὶ πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὁ παρὰ 62v
Πλάτωνι Τίματος χρῆται τῷ δύναματι τῆς φάσεως, ἀλλ' ἐπὶ μόνων τῶν
διπωσιῶν κατηγορουμένων· τὰ γοῦν ἔνυλα εἰδῆ τὰ ἐν γενέσει καὶ φθορᾶ
τῆς ὑπόστασιν ἔχοντα διὰ τὴν συνεχῆ δύσιν φεύγειν φησὶν οὐχ ὑπομένοντα τὴν 5
25 τοῦ τόδε καὶ τοῦτο καὶ πᾶσαν δῆση μόνιμα αὐτὰ ὡς δύντα ἐνδείκνυται φάσις.

p. 17 a 20 Τούτων δὲ ἡ μὲν ἀπλῆ ἔστιν ἀπόφανσις, οἷόν τι κατά-
τινος ἢ τι ἀπό τινος, ἡ δὲ ἐκ τούτων συγκειμένη, οἷον λόγος τις
ἡδη σύνθετος. ἔστι δὲ ἡ μὲν ἀπλῆ ἀπόφανσις φωνὴ σημαντικὴ 10
περὶ τοῦ (εἰ) ὑπάρχει τινὶ ἢ μὴ ὑπάρχει, ὡς οἱ χρόνοι διήγηνται.
30 κατάφασις δὲ ἔστιν ἀπόφανσίς τινος κατά τινος. ἀπόφασις δὲ
ἔστιν ἀπόφανσίς τινος ἀπό τινος.

Τούτων μὲν λέγει ὡν ἀποφαινόμενοι λέγομεν ἢ ἐρωτηθέντες ὑπό¹
τινος ἢ αὐτοὶ προελόμενοι, περὶ δὲ τὴν αὐτῷ προσεχῶς ὁ λόγος. εἴναι δὲ

1 ὑμοίως—διηγηνται (p. 81,2) om. FG: ὕμοίως—ἔχον (15) suppl. G² 2 ἀθάν. οὐκ ἔστιν
colloc. A 4 δὲ τούτων colloc. G 5 λούσωμαι A 6 μόνον G Ma 7 διλῶς G 9 δὲ
om. G τι om. AG 10 προσέθηκεν GM 12 ποτέ om. G 13 ἔστι (prius) om. AG
post ἀπόφ. iter. ὧν—ἀπόφασις G 14 τῶν om. AGM 15 καὶ, νῦν colloc. AM 18 ἐλέ-
γομεν] p. 76,13 19 μὲν οὖν b εἰναι om. M 20, 21 ἐλέγομεν] p. 10,1sq. 21 πρὸ]
ὑπὸ M 22, 23 δὲ παρὰ Πλάτωνι Τίματος] p. 49 E 22 καταφάσεως M 24 ἡδονή²
Brand. 25 καὶ τοῦτο] πρὸς τοῦτο a πᾶσαν] πάλιν a 27 δὲ—τινος ἀπό-
τινος (31) om. M 28 μὲν om. b 29 εἰ addidi (cf. p. 80,18) 30 κατάφασις—ἀπό τινος (31) om. a ἀπό-
φασις] ἀπόφανσις A 33 αὐτῷ] αὐτοῦ M

αὐτῶν φησι τὴν μὲν ἀπλῆν ἀπόφανσιν τὴν δὲ σύνθετον ἐκ πλειόνων, οὐδὲ 15 λέξεων ἀλλὰ λόγων, τὸν συνδέσμῳ τὸ ἐν ἔχοντα λόγων, εἴτε κατηγορικῶς εἴτε ὑποθετικῶς, σύνθετον λέγων ἐκ τῶν ἀπλῶν ἀποφάνσεων. τοῦτο¹ ἔστιν γῇ δύο καταφάσεων γῇ δύο ἀποφάσεων γῇ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως. 20 5 ἐνίστε δὲ καὶ δίχα συνδέσμου πλείονας λόγους ἐφεξῆς λέγοντες ὡς ἔνα τὸν ἐκ πάντων λέγομεν, τῆς συνεγείας γῇ τῆς ἐφεξῆς ῥήσεως τὴν χρείαν τοῦ συνδέσμου ποιούσης, οἷον ‘διὰ τὸ δυσχεράνειν πρὸς τὴν ὅθριν Ἀλκιβιάδης ἐπολέμησε τῇ πατρίδι: Ἀγάλλευ τοῖς Ἀγαμῆς ἐμήνισεν. Αὕτας ἀπέσφαζεν τοῦ σαυτοῦ’, καὶ διὰ ἄλλα λέγοντας δισυνδέτως εἰώθασμεν. ἐνίστε δὲ καὶ ὀνόματα 10 10 πλείονα συνείροντες ἀλλήλους δισυνδέτως, οὐ συμπλεκόμενα πρὸς ἕνας τίνος σημασίαν, καθάπερ ἐπὶ τῶν ὁρισμῶν. ἀλλὰ δηλωτικὰ πραγμάτων ἀπηρ- 63r τισμένων ἐν τι αὐτῶν κατηγοροῦμεν, πλείονας μὲν πάντως λόγους λέγοντες διὰ τὸ πλείονα εἶναι τὰ δύοκειμενα. τὴν δὲ ἐφεξῆς γινομένην ἀπαρίθμησιν ἀντὶ συνδέσμου παραλαμβάνοντες, οἷον ‘Ἀγάλλευς Αἴτης Διομήδης ἄριστοι 15 τῶν Ἐλλήνων’. καὶ φανερὸν διὰ πολλοὺς οἱ λόγοι, διότι δυνατὸν τὸν μὲν αὐτῶν ἀληθῆ τὸν δὲ ψευδῆ εἶναι, οἷον εἴ τις ἀντὶ τούτων τινὸς γῇ καὶ πρὸς τούτοις ἀπαρίθμητο τὸν Ἐπειόν. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἕνδεις 10 20 δύοκειμένου πολλὰ τινα κατηγοροῦσῶν δισυνδέτως προτάσσεων, οἷον ‘Σωκράτης τρίβει τὸ σκέλος διαλέγεται τὸ δεῖται’· ὡς δέ τε τῶν συγκειμένων λόγων ἐκ πλειόνων ἀπλουστέρων καὶ διὰ τοῦτο πολλῶν λεγομένων τούς μὲν ἐξ ὅλων 15 25 κλήρων καὶ ἐνέργειαν συγκεῖσθαι λόγων, γῇ δισυνδέτων γῇ συνδέσμων, τοὺς δὲ μὴ ἐκ διακεκριμένων συγκεῖσθαι λόγων, ἀλλὰ γῆται ἐξ δύοκειμένων μόνον πλειόνων δισυνδέτων γῇ συνδέσμενων γῇ ἐκ κατηγοροῦμένων γῇ καὶ ἐξ ἀμφοῖν, ὡς εἰ λέγοιμεν ‘Σωκράτης καὶ Πλάτων βαδίζουσι καὶ διαλέγον- 20 25 ται’, γῇ αὐτὰ ταῦτα τῷρις τοῦ συνδέσμου προφέροιμεν.

“Εστι δὲ δῆλον καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς ἀπλοῖς λεγομένοις λόγοις ἀλλον τρόπον εὑρεῖν πολλῆν τινα κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ σύνθετον διαφοράν. οὐκέτι κατὰ τὸ μὴ συγκεῖσθαι γῇ συγκεῖσθαι ἐκ πλειόνων λόγων, ἀλλὰ κατὰ τὸ πλῆθος τῶν παραληφθεισῶν πρὸς τὴν σύστασιν αὐτοῦ λέξεων· ἀπλούστατος μὲν 30 γάρ ὄντως καὶ πρώτιστος ὁ ἐκ τῶν ἀναγκαιότατων μερῶν συγκείμενος. διόματός τε | καὶ ὑγματος, οὐκέτι δὲ κατά γε τοῦτο κυρίως ἀπλοῦς οὐδὲ 63v πρῶτος ὁ καθ’ ὄτιοῦν τούτου πλεονάσας, διέπερ τὴν κατάφεσιν ἀπλῶς πρὸς τὴν ἀπόφασιν παραλαβὼν ὁ Ἀριστοτέλης προτέραν ἔχειν τάξιν τὴν κατάφασιν ἀπεφαίνετο, καίτοι κατὰ τὸ ἐν ὅμοιως ἐχόντων τῶν λόγων (εἰ μὴ 35 παραλαμβάνοιεν διμώνυμον ὅρον) καὶ κατὰ τὸ ἀπλοῦν, ὡς μὴ συγκειμένων ἐκ πλειόνων λόγων. καὶ ἐν αὐταῖς μέντοι ταῖς καταφάσεσι πολλὴν ἀν-

1 ἀπόφασιν Μ   2 τὸν δὲ συνδέσμω Μα   7 πρὸς] κατὰ α   9 ἀλλα om. M
 11. 12 ἀπηρτημένων Α   13 γρν. Α   14 ἄριστος Α   16 αὐτὸν Α   19 τρίβει τὸ σκέλος] διατρίβει, Μενέλαος a (cf. Plat. Phaed. p. 60 B)   [ἡδεται] ἴστεται α
 19. 20 ἐκ πλειόνων om. Α   23 μόνων Α¹   μόνον πλειόνων μόνων Μ   24 ὡς εἰ om. M   25 προφερόμενα Μ   28 τὸ συγκ. γῇ μὴ συγκ. a   κατὰ om. M
 31 post τε add. φημί a   32 διόπερ καὶ a   33 παραλ.] λαβὼν a   35 an παραλαμβάνομεν?

εῖνοις πρὸς ἀλλήλας διαφοράν, καὶ ἐν ἀποφάσεων ὑμοίως· αἱ γὰρ ἐξ ὑπο-¹⁰
κειμένου καὶ κατηγορούμενου προτάσεις προτέραν ἔχουσι κατὰ τὴν ἀπλό-
τητα τάξιν τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου, καὶ αὐται τῶν μετὰ τρόπου.
καὶ πάλιν ἐν μὲν τοῖς ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου προηγοῦνται αἱ
5 ἐξ ὥρισμένου τοῦ ὑποκειμένου τῶν ἐξ ἀποφάσεων, καὶ αἱ δυνάματι ὑποκειμένῳ τοῦ
προσχρώμεναι τῶν ὥρισμὸν ἀντὶ δυνάματος παραλαμβανουσῶν. ἐν δὲ τοῖς
ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου αἱ δυνάματα ἡτοι ῥῆμα κατηγοροῦνται τῶν ὥρι-
σμὸν ὅλον ποιουσῶν κατηγορούμενον, οἷον ἡ Ὡσκράτης ἀνθρωπός ἐστι²⁰
τῆς Ὡσκράτης ζῷον λογικὸν θυγέτον ἐστι²¹.

10 Ταῦτα μὲν οὖν διὰ τὸ προφανές οὐ πολλῆς ἐπιστάσεως ἄξια· πῃ δὲ
διοίσει τὰ διὰ τούτων λεγόμενα τῶν διάγρων πρότερον εἰρημένων ἐστι δὲ
εἰς λόγος ἀποφαντικὸς ἢ ὁ ἐν δηλῶν ἢ ὁ συνδέσμῳ εἰς, πολλοὶ
δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν ἢ οἱ ἀσύνδετοι καὶ τῶν ἐστι πρὸς ἐκείνων ἐστι το-
δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικὸς κατάρχασις, εἰτα ἀπόφασις,
15 ἄξιον ἐπισκέψασθαι. ῥητέον οὖν ὅτι τῆς διαφορᾶς τῶν λόγων λαμβανο-
μένης, ὡς καὶ πρότερον ἐλέγομεν, | ἢ ἀπὸ τῶν λέξεων ἢ ἀπὸ τῶν σημαι-^{64r}
νομένων, καὶ τῆς μὲν περὶ τῶν λέξεων διαφορᾶς ποιούσης τὸν μὲν ἐξ ἐνὸς
κατὰ τὴν λέξιν ὑποκειμένου καὶ ἐξ ἐνὸς κατηγορούμενου θετικῶς ἢ ἀρνη-
τικῶς συγκείμενον, εἴτε προσκατηγοροῦτο τὸ ἐστιν εἴτε καὶ μή, καὶ εἴτε
20 προσκέποιτο τρόπος τις εἴτε μή, καὶ ἀπλῶς εἰπεῖν καταρχασιν μόνην ἢ ἀπό-
φασίν μόνην. τὸν δὲ σύνθετον ἐκ δύο καταρχάσεων ἢ ἀποφάσεων ἢ κατα-
ρχάσεως καὶ ἀποφάσεως, δην συνδέσμῳ ἔνα κέκληκεν ὁ Ἀριστοτέλης, καὶ ἐν
αὐτοῖς πάλιν τοῖς τε ἀπλοῖς λόγοις καὶ τοῖς συνδέσμῳ τὸ ἐν ἔχειν λεγο-¹⁰
μένοις θεωρουμένης τῆς κατὰ τὸ καταρχατικὸν καὶ τὸ ἀποφατικὸν διαφορᾶς,
25 τῆς δέ γε ἀπὸ τῶν σημαινομένων διακρίσεως τῶν λόγων τῆς μὲν ποιούσης
ἔνα τῆς δὲ πολλούς, τρεῖς ἐσονται τῶν λόγων ἀντιθέσεις, ἀπλοῦ πρὸς σύν-¹⁵
θετον, πρώτου πρὸς ὕστερον, ἐνὸς πρὸς πολλούς. δι' ὧν μὲν οὖν ἔλεγεν
ἐστι δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀποφαντικὸς τὴν κατὰ τὸ πρῶτον καὶ
30 ὕστερον τῆς καταρχάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν παρεδίδου διαφοράν, ἐνδεικνύ-
μενος ὅτι μόνους τούτους ἀπλοὺς ὄντας λόγους κυρίως ἀξιοῦμεν τῆς τοῦ²⁰
ἐνὸς προστηγορίας τῷ προστιθέναι οἱ δὲ ἀλλοι πάντες συνδέσμῳ εἰς,
ώς ἀν οὐ δυναμένων ἡμῶν ἀπλῶς ἔνα τῶν λόγων ἐκείνων τινὰ δημιάζειν.
τὸ δὲ κοινὸν τῆς καταρχάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν, ὅτι ἄμφω εἰσὶν ἀπλοῖ
ἀποφάνσεις, καθ' ὃ καὶ διακρίνονται τῶν συνδέσμων τὸ ἐν ἐχόντων. ἐν²⁵
35 ἔκεινοις οὖν προστιθεὶς δι' ὧν ἔλεγεν ἐστι δὲ εἰς πρῶτος λόγος ἀπο-
φαντικὸς ὃ ἐν δηλῶν, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν. τὴν ἐπὶ τῶν |
σημαινομένων διαίρεσιν ἡμῖν παρεδίδου τοῦ τε ἐνὸς λόγου καὶ τῶν πολλῶν.^{64v}
ἐν δέ γε τοῖς νῦν προκειμένοις τὴν κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ τὸ σύνθετον διαί-

6 τῶν] τὸν Ma 7 τῶν] τὸν Λα 13 οἱ (ante ἀσύνδετοι) om. a 16 πρότερον
ἔλεγομεν] p. 72, 15 17 περὶ] ἀπὸ a 19 τὸ τί ἐστιν M 23 λόγοις om. M
24 τὸ (ante ἀποφατ.) om. Ma 25 ἀπὸ] ὑπὸ Ma 26 αἱ ἀντιθέσεις a
ἀπλοῦν M 27 πολλά a 30 τοὺς λόγους Λ 34 συνδέσμῳ Brandl.: συνδέσμων
libri 35 πρῶτος εἰδια (cf. v. 12) 36 ἡ ὁ ἐν δηλῶν ἢ ὁ συνδέσμῳ εἰς ab (cf. v. 12)

ρεσιν αὐτῶν παραδίδωσιν. αὐτὴ τοῦτο σαφέστατα διηρίζόμενος ὅτι κατὰ 5 τὴν ἀπλότητα διαφέρουσιν ἡ κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις τῶν συνδέσμων τὸ 6 ἐχόντων λόγων· τὴν γάρ κοινοτέραν λεγομένην ἀπόφασιν διελών πρῶτην εἰς τὴν ἀπλῆν καὶ τὴν σύνθετον, πᾶλιν τὴν ἀπλῆν εἰς τὴν κατάφασιν 10 5 διαιρεῖ καὶ τὴν ἀπόφασιν, ὃν τὴν πρὸς ἀλλήλας τάξιν ἔμπροσθεν παραδέ- 10 δωκε. καὶ εἴ γε τὴν τάξιν τῆς διδασκαλίας τῶν διαιρέσεων ἐναλλάξεις τὴν μὲν διαφορὰν τῆς ἀπλῆς ἀποφάνσεως πρὸς τὴν σύνθετον πρότερον ἦν ἡμῖν παραδόντις, ἐπὶ δὲ ταῦτῃ τὰ πρότερον εἰρημένα περὶ τῆς τάξεως, ἣν ἔχουσι 15 πρὸς ἀλλήλας ἡ τε κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις, τελευταίαν δὲ προσθεῖται τὴν 10 ἀπὸ τῶν σημαντικέσσιν διαφορὰν τοῦ ἑνὸς λόγου πρὸς τοὺς πολλούς, ὡστε οὕτως 20 ἐξ ἀρχῆς εἰπεῖν ‘τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου ὃ μέν ἐστιν ἀπλοῦς ὁ δὲ σύνθετος ἐκ πλειόνων λόγων, καὶ τοῦ ἀπλοῦ ὃ μὲν πρῶτος ὁ δὲ δεύτερος, 20 καὶ ἑκάτερος τούτων ὃ μὲν εἰς ὃ ἐν σημαίνων ὃ δὲ ποιλοὶ ὃ ποιλὰ ση- μαίνων’, οὐδενὶ ἀν ἔδοξε τὰ αὐτὰ πολλάκις περὶ τῶν αὐτῶν εἰργάζειν.

15 Οὐ δεῖ δὲ οἰεσθαι τὸν ὄρισμὸν τῆς ἀπλῆς ἀποφάνσεως ἢ, ὡς φαῖεν ἄν τινες, ὑπογραψὴν ἐκ τῆς καταφάσεως ἀποδίδονται καὶ τῆς ἀποφάσεως 25 διὰ τὸ λέγεσθαι ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπλῆ ἀπόφασιν ἐστι οἶον τι κατὰ τινος ἢ τι ἀπό τινος καὶ πᾶλιν φωνὴ σημαντικὴ περὶ τοῦ εἰς ὑπάρχει τι ἢ μὴ ὑπάρχει, ὃν τὰ μέν εἰσι δηλονότι καταφάσεις 65τ 20 τὰ δὲ ἀποφάσεις· ὅπερ τινὲς ὑπολαβόντες οὐ γένος εἶναι τὴν ἀπόφασιν ἐνόμισαν, ἀλλὰ φωνὴν ὅμωνύμιας εἰς διάφορα σημανόμενα διαιρουμένην τὰ ὑπ’ αὐτήν· ταῖς γάρ ὅμωνύμοις φωναῖς προσήκουσιν αἱ ἀπὸ τῶν ση- 5 μανικέσσιν ὑπ’ αὐτῶν διδασκαλίαι διὰ τὸ ταύτας μηδεμιᾶς κοινῆς φύσεως εἶναι δηλωτικάς, ἢν οἱ ὄρισμοὶ σημαίνουσι· τὸν μὲν γάρ ὄρισμὸν τῆς ἀπο- 25 φάνσεως ἔχομεν ἥδη διὰ τῶν ἔμπροσθεν παραδεδομένων, διὰ ἐστὶ λόγος ἐν 10 φῷ τὸ ἀληθεύειν ἢ φεύγεσθαι ὑπάρχει· ἐν δέ γε τούτοις προθέμενος δια- κρίναι τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν ἀπὸ τῆς συνθέτου καὶ εἰπεῖν τίνες αἱ ἀπλαῖ ἀποφάνσεις, ἐξ ὃν αἱ σύνθετοι ἔχουσι τὴν γένεσιν. διὰ κατάφασις καὶ ἀπό- φασις, καὶ τοὺς ὄρισμοὺς αὐτῶν ἀποδῦναι, τὴν εἰς τὰ εἰδῆ διαιρέσιν αὐτῆς 15 30 εἰκότως παραδίδωσιν, ἤτοι λόγον ἐννοηματικὸν ἀπὸ τῆς εἰς τὰ εἰδῆ διαι- ρέσεως εἰλημμένον. διὰ δὲ γένος εἶναι βούλεται τὴν ἀπόφασιν ὃ φιλό- σοφος, σαφῶς ἐδήλωσεν ἐν τοῖς ὄρισμοῖς τῆς τε καταφάσεως καὶ τῆς ἀπο- 20 φάσεως αὐτήν παραλαβὼν καὶ ταῦτη ὡς γένει τὰς διαφορὰς προστιθεῖς, ἐπὶ μὲν τῆς καταφάσεως τὸ τινὸς κατὰ τινος, ἐπὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως 35 τὸ τινὸς ἀπό τινος. ἐπεὶ δὲ τὸ εἰς ὑπάρχει τινὶ ἢ μὴ ὑπάρχει ὡς κατὰ μόνον τὸν ἐνεστῶτα προενήνεκται χρόνον, αἱ δὲ ἀποφάνσεις καὶ κατὰ 25

3 ἀπόφασιν A 5 ἔμπροσθεν] p. 17a8 7 ἢν οἱ. M 9 τε οἱ. a δὲ οἱ. a
 13 ὁ (ante δὲ) οἱ Λα 17 ἐστιν ἀπόφ. colloc. b ἀπόφασις A οἷον οἱ.
 18. 19 περὶ τοῦ ὑπάρχειν τι ἢ μὴ ὑπάρχειν ab (cf. v. 35) 19 τε] απ τί τινι? (cf. v. 35)
 ὑπάρχη (alt. I.) A 21 ἢν οἱ. M 26 προσθέμενος AM 28 ἀποφά-
 σεις a οἱ σύνθετοι A 29 εἰδῆ] ἥδη a 30 ἀποδῦναι M 31. 32 βούλεται
 post φιλ. colloc. a 33 γένη a προτιθεῖται Ma 35 τιν (cf. v. 19) ὑπάρχη (alt.
 I.) A 36 προενήνεκτο AM χρόνον προεν. colloc. a ἀποφάσεις A καὶ οἱ. M

τὸν παρεληλυθότα καὶ κατὰ τὸν μέλλοντα λέγεσθαι ὑμείως δύνανται. διὸ
τοῦτο προσέθηκε τὸ ὡς οἱ χρόνοι διηγήνται. |

p. 17a26 Ἐπεὶ δὲ ἔστι καὶ τὸ ὑπάρχον ἀποφαίνεσθαι ὡς μὴ ἕδη
ὑπάρχον καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον ὡς ὑπάρχον καὶ τὸ ὑπάρχον ὡς
5 ὑπάρχον καὶ τὸ μὴ ὑπάρχον ὡς μὴ ὑπάρχον, καὶ περὶ τοὺς
ἐκτὸς δὲ τοῦ νῦν χρόνους ὥσταύτως, πρὸπον ἐνδέχοντο καὶ δὲ
κατέφησέ τις ἀποφῆσαι καὶ δὲ ἀπέφησε καταφῆσαι· ὅστε πάσῃ 15
καταφάσει ἔστιν ἀπόφασις ἀντικειμένη καὶ πάσῃ ἀποφάσει
κατάφασις. καὶ ἔστω τοῦτο ἀντίφασις, κατάφασις καὶ ἀπόφασις
10 αἱ ἀντικείμεναι. λέγω δὲ ἀντικεῖσθαι τὴν τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ
αὐτοῦ, μὴ ὄμωνύμως δέ, καὶ ὅσα ἄλλα τῶν τοιούτων προσδιορι-
ζόμεθα πρὸς τὰς σοφιστικὰς ἐνοχλήσεις.

Βούλεται μὲν διὰ τούτων παραδοῦναι τὸν ὄρισμὸν τῆς ἀντιφάσεως 20
καὶ εἰπεῖν δὲτι ἔστι μάχη καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως διαιρουσῶν δὲτι τὸ
15 τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, ὅστε τῆς ἑτέρας αὐτῶν φευδομένης ἀληθίνειν
τὴν ἑτέραν καὶ ἔμπολιν. πρὸ δὲ γε τούτου προσλαβεῖν ἐξ ἀνάγκης ἔδει δὲτι 25
ἔστι μάχη φευδοῦς τε ἀποφάσεως πρὸς ἀληθῆ κατάφασιν καὶ φευδοῦς
καταφάσεως πρὸς ἀληθῆ ἀπόφασιν. ἵνα οὖν τοῦτο οὕτως | ἔχον ἐπιδεῖξη, 66r
λαμβάνει δύο ἀντιμέσεις, μίαν μὲν ἀπὸ τῶν πραγμάτων αὐτῶν, ἑτέραν δὲ
20 ἀπὸ τῆς ἡμετέρας περὶ τῶν πραγμάτων ἐπικρίσεως· ἐπεὶ γάρ περὶ κατα-
φάσεως καὶ ἀποφάσεως δὲ λόγος. ἐκατέρᾳ δὲ τούτων ἐν συμπλοκῇ θεωρεῖται 5
κατηγορούμενον τινὸς πρὸς ὑποκείμενον, ἀπὸ μὲν τῶν πραγμάτων ἀντί-
θεσις· λαμβάνεται δὲτι ἡ λέγουσα δὲτι τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ ὑπάρχει
25 ἢ οὐχ ὑπάρχει, ἀπὸ δὲ τῆς ἡμετέρας περὶ αὐτῶν ἐννοίας ἢ προφορὰ ἢ
ἡ λέγουσα δὲτι τὸ κατηγορούμενον ἢ λέγομεν ἡμεῖς ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ 10
ἢ λέγομεν μὴ ὑπάρχειν. τούτων οὖν τεττάρων ὄντων τμημάτων τῶν δύο
ἀντιμέσεων, τοῦ ὑπάρχειν, τοῦ μὴ ὑπάρχειν, τοῦ λέγεσθαι ὑπάρχειν, τοῦ
λέγεσθαι μὴ ὑπάρχειν, τέτταρες ἔσονται συμπλοκαί· ἢ γάρ τὸ οὗτος ὑπάρ- 15
χον καὶ ἡμεῖς λέγομεν ὑπάρχειν ἢ τὸ οὗτος ὑπάρχον ἡμεῖς λέγομεν μὴ

I κατὰ om. a 3 ante ἐπεὶ add. titulo Περὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως anteposito
Κατάφασις δὲ ἔστιν ἀπόφασίς τινος κατά τινος, ἀπόφασις δὲ ἔστιν ἀπόφασίς τινος ἀπό τινος.
Πᾶσα κατάφασις ἢ ἀπόφασις τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος διαιρεῖ καὶ οὐ διαιρεῖ. διαιρεῖ μὲν ὡς
ἐπὶ τῶν αὐτῶν ὄρων τοῦ τε κατηγορούμενου καὶ τοῦ ὑποκειμένου, οὐ διαιρεῖ δὲ ὄμωνύμως πρὸς
ἄλλο καὶ ἄλλο κατ’ ἄλλο ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ τοῖς καὶ ἄλλοις αἱ μὴ — ἐνοχλήσεις (12)
om. M 4 καὶ τὸ ὑπάρχον — ἐνοχλήσεις (12) om. a 5 καὶ περὶ — ἐνοχλήσεις (12)
om. G 6 χρόνου A 7 ἀπέφησέ τις b ὥστε δῆλον δὲτι b 9 ἀντέρ τοῦτο b
12 σοφιστ.] φωνιστικάς F¹ 16 πρὸς δὲ γε τοῦτο προσλαβεῖν A Ma 20 περὶ τὰ πράγμα-
τα A Ma περὶ (alt.) suppl. G² 21 ὁ om. A 22. 23 λαμβ. ἀντιθ. colloc. a
23 τῷ ὄποι.— κατηγορούμενον (25) om. F 24 οὐχ] μὴ Ma ἢ προφορά] ἢ καὶ
προφοράς A Ma 25 ἢ λέγομεν om. a ἡμεῖς om. M 27 τοῦ ὑπάρχοντος τοῦ
μὴ ὑπάρχοντος A Ma 28 μὴ ante λέγ. colloc. G² ἢ] καὶ FG 28. 29 ὑπάρχον]
ὑπάρχειν G 29 καὶ ἡμεῖς om. FG

ὑπάρχειν ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον ἡμεῖς λέγομεν ὑπάρχειν ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν φαμέν. εἰ μὲν οὖν τὸ ὑπάρχον ὑπάρχειν λέγομεν, οἷον τὸν Σωκράτην δίκαιον εἶναι, κατάφασιν ἀληθῆ ποιοῦμεν τὸ ὄντως ὑπάρχον τῷ 20 Σωκράτει τὸ δίκαιον λέγοντες ὑπάρχειν, εἰ δὲ τὸ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν, 5 ἀπόφασιν φεύδη, οἷον εἰ λέγομεν τὸν Σωκράτην δίκαιον μὴ εἶναι. διότι ὑπάρχον τῷ Σωκράτει τὸ δίκαιον λέγομεν ἡμεῖς μὴ ὑπάρχειν, εἰ δὲ αὐτὸν τὸ μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν λέγομεν, οἷον τὸν Σωκράτην ἄδικον εἶναι, κατά- 25 φασιν φεύδη ποιοῦμεν μὴ ὑπάρχον τῷ Σωκράτει τὸ ἄδικον λέγοντες ὑπάρχειν, εἰ δὲ λοιπὸν τὸ μὴ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν ἀποφαινόμεθα, οἷον τὸν | 10 Σωκράτην μὴ εἶναι ἄδικον, ἀπόφασιν λέγομεν ἀληθῆ. δ γὰρ κατὰ ἀληθῆ 66v θειαν οὐχ ὑπάρχει τῷ Σωκράτει τὸ ἄδικον, τοῦτο καὶ ἡμεῖς μὴ ὑπάρχειν φαμέν. ποιεῖ γάρ κατάφασιν μὲν ἡ ἀπόφασιν τὸ λέγειν ἡμᾶς ὑπάρχειν ἡ λέγειν μὴ ὑπάρχειν (φανερὸν γάρ ὡς ὁ μὲν ὑπάρχειν τι λέγων καταφάσκει 5 τοῦτο δ φησιν ὑπάρχειν ἔκείνου ἢ φησιν αὐτὸν ὑπάρχειν, δὲ μὲν μὴ ὑπάρχειν λέγων ἀποφάσκει), ἀληθῆ δὲ ἡ φεύδη τὸ συμφώνως ἡ μὴ συμφώνως τοῖς πράγμασιν ἀποφαινόμεθα· δῆλον γάρ πάλιν διτὶ συναδόντως μὲν τοῖς 10 πράγμασιν ἀποφαινόμενοι τῆς ἀληθείας τευχόμεθα, οἷον τὸ ὑπάρχον ὑπάρχειν εἰπόντες ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν, διαφωνοῦντες δὲ πρὸς τὴν τῶν πρεγμάτων φύσιν φεύδόμεθα, οἷον τὸ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν εἰπόντες 20 ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν. τέτταρες οὖν ἡμῖν ἐντεῦθεν ἀνεψάνησαν προ- 15 τάσσεις, δύο μὲν καταφάσεις ἡ τὸ ὑπάρχον ὑπάρχειν καὶ ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν λέγουσα, δύο δὲ ἀποφάσεις αἱ λοιπαί. καὶ τῶν καταφάσεων ἡ μὲν ἀληθῆς ἡ δὲ φεύδης, ἀληθῆς μὲν ἡ τὸ ὑπάρχον ὑπάρχειν 25 εἰποῦσα, φεύδης δὲ ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν. καὶ τῶν ἀποφάσεων πάλιν ἡ μὲν ἀληθῆς ἡ δὲ φεύδης, ἀληθῆς μὲν ἡ τὸ μὴ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν εἰποῦσα, φεύδης δὲ ἡ τὸ ὑπάρχον μὴ ὑπάρχειν. οὐκοῦν εὑρομεν ὡς ἔστι πάντως τῇ ἀληθεῖ καταφάσει μαχομένη τις πρότασις ἡ ἀπόφασις 30 ἡ φεύδης καὶ τῇ φεύδει καταφάσει ἡ ἀληθῆς ἀπόφασις. ὥστε ἀνέφησεν ἡμῖν ἐμμέθοδος διάλογος ἐκ τῶν δύο διαιρέσεων δρμαθεὶς τέτταρα 35 μὲν τὰ | κοινήτατα τῶν προτάσεων εἰδὴ μετὰ τῆς ποιήτητος τοῦ ἀληθοῦς 67v καὶ τοῦ φεύδοντος θεωρούμενα, δύο δὲ ἀντιθέσεων ἐν προτάσεσιν, ἐν μὲν ἀληθοῦς καταφάσεως πρὸς φεύδη ἀπόφασιν, ἔτερον δὲ φεύδοντος καταφάσεως

1 ὑπάρχειν λέγ. colloc. GM   2 alterum ὑπάρχειν εἶναι Α: ὑπάρχον εἶναι M
 5 λέγομεν Fa   5. 7. 10 σωκράτη Α   7 λέγομεν GMa   οἷον om. G post
 οἷον add. εἰ λέγομεν F   8 ἄδικον εἶναι AM   9 ἀποφαινόμεθα Α   11 οὐχ]
 μὴ F   13 ὁ] εἰ M   14 ἔκείνω F   αὐτῶ Α   15 τὸ] τῷ F
 ἡ μὴ συμφώνως om. FG   16 συνάδοντας F   17 τευχόμεθα suppl. G²
 17. 18 ὑπάρχειν] ὑπάρχον (utrobique) Ma   19 φεύδόμεθα Fa   21 ἡ (alt.) om. G
 24 καὶ τῶν ἀποφάσεων - ὑπάρχειν (26) om. M   25 μὴ (prius) om. (alterum)
 eras. G   26 μὴ ὑπάρχον ὑπάρχειν A   εὔρωμεν a   πάντας G¹
 27 μαχομένη - καταφάσει (28) suppl. G²   - ἡ γάρ ἀπόφ. FGa   28 post φεύδης
 add. τῇ ἀληθεῖ καταφάσει FGa   29 ἀνέφανεν FGa   31 τοῦ om. FMA
 δὲ om. G   ἀντιθέσεων] corrigas ἀντιθέσεις   ἔν — ἔτερον (32)] an μίαν — ἔτεραν?
 (cf. p. 83,34)

πρὸς ἀληθῆ ἀπόφασιν. Ἀπερὶ προσέκειτο εὑρεῖν ὡς ἀναγκαῖα πρὸς τὴν κατά- 5
ληψιν τῆς ἀντιφάσεως, περὶ τῆς νῦν ἡμῖν ὁ λόγος.

Ταῦτην γάρ τὴν μάχην τῆς καταφάσεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν ἀντί-
φασιν ὑνομάζειν ὁ Ἀριστοτέλης ἀξιοῦ, ὡς ἂν τῶν μορίων αὐτῆς τάνα-
5 τία φασκόντων ἀλλήλους κατὰ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεύδος, αὐτὸς τοῦνομα 10
αὐτῇ τοῦτο τιμέμενος, ὡς ὅγατοι λέγων καὶ ἔστω τοῦτο ἀντίφασις,
καίτοι οὗτε ἐπὶ καταφάσεως οὔτε ἐπὶ ἀποφάσεως ἡ ἀποφάνσεως τοιοῦτον
οὐδὲν εἰπών· ἔστι γάρ τούτων τῶν ὑνομάτων ἔχαστον εὑρεῖν καὶ παρὰ τῷ
θειοπάτῳ Πλάτωνι κείμενον, ὥσπερ καὶ τὰ πλεῖστα τῶν ἐν τούτοις παρα- 15
10 δεδημένων περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου θεωρημάτων εὕροις ἀν
πολλαχῆ τε παρ' αὐτῷ διεσπαρμένα καὶ διαφερόντως ἐν τῷ Σοφιστῇ
παραδεδημένα μετὰ τοὺς πολλοὺς καὶ θαυμαστοὺς λόγους τοὺς περὶ τοῦ
συγκεκραμένου τῷ ὄντι μὴ ὄντος, δι' ὧν δεικνυσιν ὅτι καὶ ἐν διανοίαις 20
καὶ ἐν δέξαις καὶ ἐν τῷ προύντι μὲν ἀπὸ τούτων ἔξιν δὲ ἕρεντι λόγῳ
15 θεωρεῖται τὸ σύστοιχον αὐτοῖς μὴ ὅν, τοῦτ' ἔστι τὸ ψεύδος· ἐν ἐκείνοις
γάρ τὸν προσήκοντα τῷ πρώτῳ φιλοσόφῳ τρόπον αὐταρκεῖ ὑπολαμβάνων
τὸ καὶ τῆς λογικῆς πραγματείας μόνα θεωρῆσαι τὰ περὶ τὰς ἀρχάς, ὅταν εἰς
προσῆκον ἦν περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου διείλεχται, τοῖς προτη-
γουμένως περὶ αὐτὴν ἐσπουδαχόσι καταληπόν τὰς παντοδαπάς διαφοράς |
20 τῶν τε εἰδῶν τῶν προτάσεων καὶ τῶν ἀντιμέσεων καὶ τῶν ἀκολουθήσεων 67v
ἔξιφαίνειν. ἀλλὰ τούτα μὲν ἔκεινεν ἔξεστιν ἀναλέγεσθαι τοῖς φιλομαθέσιν.

Ἐπιστῆσαι δὲ χρὴ ὅτι ἐν τῇ τῶν προτάσεων ἀπαριθμήσει βιουλόμενος ὁ
ὁ Ἀριστοτέλης ἀπὸ τῶν χειρόγρων ἐπὶ τὰ κρείττονα προσαγγέεν τὸν λόγον
καὶ οἷον ἀπὸ στερήσεων ἐπὶ εἴδῃ, πρώτας μὲν παρέδωκε τὰς ψευδέσι προ-
25 τάσεις, ἐπὶ δὲ ταύταις τὰς ἀληθεῖς, καὶ ἐν ταῖς ψευδέσι προέταξε τὴν
ψευδῆ ἀπόφασιν τῆς ψευδοῦς καταφάσεως, διότι καὶ ἡ ἀπόφασις αὐτὴ καθ' 10
αὐτὴν χείρων ἔστι τῆς καταφάσεως στερήσεως πρὸς τοῦτον ἔχουσα λόγον,
ἐν δέ γε τῇ καταριθμήσει τῶν ἀληθῶν προτέρας μὲν μνημονεῦσαι βιουλόμενος
τῆς ἀντικειμένης τῇ προτέρᾳ παραληφθεῖσῃ τῶν ψευδῶν, ἵνα ἡ προτέρα
30 καταριθμηθεῖσα τῶν ψευδῶν μάχηται τῇ προτέρᾳ τῶν ἀληθῶν, δευτέρας 15
δὲ τῆς τῇ δευτέρᾳ τῶν ψευδῶν ἀντικειμένης, ἵνα πάλιν ἡ δευτέρα τῶν
ψευδῶν μάχηται τῇ δευτέρᾳ τῶν ἀληθῶν, διὰ τοῦτο προέταξεν ἀναγκαίως
τὴν ἀληθῆ κατάφασιν τῆς ἀληθοῦς ἀποφάσεως. ἔχεις οὖν ἐντεῦθεν ἀνα- 20
φαινομένας δύο ἀντιφάσεις, μίαν μὲν ψευδοῦς ἀποφάσεως πρὸς ἀληθῆ

- I ὡς ἀναγκαῖα] σὺν ἀμα α τὴν om. Ma κατάληψιν] κατάφασιν G¹
4. 5 τάνατ.] ἐναντ. M 6 θέμενος F ἀντιφ. τοῦτο colloc. ab 8 καὶ] δὲ G
9 post πλεῖστα add. περὶ M 9. 10 παραδόμ. G 10 εἴσοις Fa 11 τε]
τὰ G ἐν τῷ Σοφ.] p. 261 C sq. 13 συγκεκραμένου AFG τοῦ μὴ A
ὄντως α 15 αὐτοῖς] αὐτῆς G 16 πρώτω om. G τρόπω FM 17 τὸ] τε
G¹ a 21 ταῦτα μὲν] ταῦτ' ἀν G 22 ἐν τῇ om. F 23 παραγαγὲν AM:
προάγειν α 24 ἐπὶ εἴδῃ M: ἐπειδὴ ΔFGa παραδέδωκε AM: παρέδωκαν G¹a
25 ἀληθῆς F 26 ante ψευδοῦς superser. δὲ G² διότι — καταφάσεως (27) om. F
27 αὐτὴν] ταῦτη AM 30 τῶν ἀληθῶς F δευτέρα G 32 δευτέρᾳ] προ-
τέρᾳ G¹ 34 ἀντιμέσεις A

κατάφασιν. ἔτέραν δὲ ψευδοῦς καταφάσεως πρὸς ἀληθῆ ἀπόφασιν, καὶ οὐδὲ
ἐπινοῆσαι παρὰ ταῦτα ἀλληγένη ἐνδέχεται. διὰ τοῦτο μὲν οὖν συναγαγόν
ἢτι πάσῃ καταφάσει μάχεται τις ἀπόφασις, τῇ μὲν ἀληθεῖ ή ψευδῆς, τῇ 25
δὲ ψευδεῖ ή ἀληθῆς, καὶ πάσῃ ἀποφάσει κατάφασις ὡσαύτως, ὥρισατο τὴν
5 ἀντίφασιν μάχην καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τῶν κατὰ τὸ ἀληθὲς καὶ | τὸ 68^v
ψευδοῦς ἀντικειμένων. ἐπειὶ δὲ οὕπω τὸ ἀκριβέστερον εἴχεν ὁ τῆς ἀντιφάσεως ὄρισμός
(οὐ γάρ η τυχοῦσα ψευδῆς ἀπόφασις ἀντίφασιν ποιεῖ πρὸς τὴν τυχοῦσαν
ἀληθῆ καταφάσιν, οὐδὲ η τυχοῦσα ἀληθῆς ἀπόφασις πρὸς τὴν τυχοῦσαν 5
ψευδῆ καταφάσιν· τίς γάρ ἀν ἀντιφάσκειν εἴποι πρὸς τὸν εἰπόντα 'ἢ ἀν-
10 θρωπὸς ζῷόν ἐστι' τὸν λέγοντα 'ἢ ἄνθρωπος δίπους οὐκ ἐστι' διὰ τὸ εἶναι
τὴν μὲν καταφάσιν ἀληθῆ τὴν δὲ ἀπόφασιν ψευδῆ, η πρὸς τὸν εἰπόντα 'ἢ
ἄνθρωπος τετράπους ἐστι' τὸν λέγοντα 'ἢ ἄνθρωπος λίθος οὐκ ἐστι' διὰ 10
τὸ ἔμπαλιν εἴχειν τὰς προτάσεις;), διὰ τοῦτο προστίθησιν εἰκότως τίνας
οἶσθαι γρή τὰς ἀντικειμένας καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις, θτι τὰς ὑποκει-
15 μένων τε τῷ αὐτῷ γρωμένας καὶ τὸν αὐτὸν αὐτοῦ κατηγορούσσας κατηγο-
ρούμενον, ὅπερ ἐδήλωσεν εἰπὼν τὴν τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ, τοῦτο 15
δέ ἐστιν ἀντιφάσκειν λέγω πρότασιν προτάσει τὴν τοῦ αὐτοῦ κατηγορού-
μένου ποιουμένην τὴν κατηγορίαν κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου τῷ παρα-
ληφθέντι καὶ ἐν τῇ ἔτέρᾳ προτάσει, πρὸς ἣν η ἀντίθεσις· μάχεται γάρ τῇ 20
20 λεγούσῃ προτάσει 'ἢ ἄνθρωπος ζῷόν ἐστιν' η λέγουσα 'ἢ ἄνθρωπος ζῷον
οὐκ ἐστιν', ἀλλ ὡργή η λέγουσα 'ἢ ἄνθρωπος δίπους οὐκ ἐστιν', ἐπειδὴ οἱ
μὲν κατὰ ἄμφω τοὺς ὅρους κοινωνοῦσιν αἱ δὲ κατὰ τὸν κατηγορούμενον
διαφέρουσι, καὶ τῇ λεγούσῃ 'ἢ ἄνθρωπος λίθος ἐστιν' η λέγουσα 'ἢ ἄν-
25 θρωπὸς λίθος οὐκ ἐστιν'. ἀλλ ὡργή η λέγουσα 'ἢ ἵππος λίθος οὐκ ἐστι·'
25 καὶ γάρ αὗται διαφέρονται τοῖς ὑποκειμένοις.

"Ινα δὲ μὴ νομίσωμεν αὐταρκεῖς εἶναι τὸ κατὰ μόνην τὴν λέξιν τὸν |
αὐτὸν εἶναι ὑποκειμένον ὅρον καὶ τὸν αὐτὸν κατηγορούμενον, τοὺς ἀκρι- 68^v
βοῦντας ταῦτα διορισμοὺς προγείρουσις ήμας εἴχειν βιολόμενος προσέθηκε
μὴ ὄμωνύμως δέ, καὶ δσα ἀλλα τῶν τοιούτων προσδιοριζόμεθα | 5
30 πρὸς τὰς σοφιστικὰς ἐνογκλήσεις· οὐ γάρ ἀντιφάσκει πρὸς τὸν εἰπόντα
'Αἵνας ἐμονομάχησεν "Ἐκτορί" οἱ λέγων 'Αἵνας οὐκ ἐμονομάχησεν "Ἐκτορί"·
καὶ γάρ ἀληθεύειν ἄμφω καὶ ψεύδεσθαι ὄμοιώς δυνατόν, καίτοι δοκοῦσιν
ἐκ τῶν αὐτῶν ὑπάρχειν ὅρων αἱ προτάσεις· ἀλλ ἡ ταυτάτης αὐταῖς κατὰ τὴν 10
λέξιν μόνην, οὐ μὴν κατὰ τὸ σημαινόμενον, θταν συναληθευόσσας αὐτᾶς η
35 συμψευδομένας λάβωμεν. εἰ μέντοι διορισάμενοι περὶ ποτέρου τῶν Αἰλάν-
των ὁ λόγος κατηγοροῦμεν αὐτοῦ τὸ μονομαχῆσαι η ἀλλ ὄτιοῦν καταφα- 15

2 τοῦτο] τούτων Α 9 ἂν F: om. GMa: evan. A ὁ a: om. codd. (cf. v. 20) 10 δ
om. AM 12 ante τὸν λέγ. add. πρὸς Α 13 προστίθησι F 14 post ὅτι add. τε G
16 κατὰ τοῦ αὐτοῦ—τὴν τοῦ αὐτοῦ (17) om. F 18. 19 τοῦ παραληφθέντος ΑMa
19 ἐν om. Λ η ex ει corr. A ἀντίθεσις] ἀντίφασις Ma 21 ὁ ἄνθρωπος δίπους—
οὐκ η λέγουσα (24) om. M 24 οὐχ] οὐχὶ Α 28 προστίθηκε (sic) F 29 δέ] τε FG
τῶν τοιούτων om. M 34 post μόνην add. ητοι κατὰ τὴν ψιλὴν φωνὴν Ma 34 μὴν
om. F(ι) αὐτᾶς om. a 35 εἰ] οἱ a 36 κατηγοροῦμεν A

τικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς, ὅμα καὶ τὸς ἄλλους διωρισμοὺς οἵτις ἔξῆς προσθήσομεν παραχυλάττοντες, ἀνόργη τὴν μὲν ἀληθῆ τῶν προτάσεων εἶναι τὴν δὲ ψεύδη. τὸ δὲ αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου συμβαίνει πολλάκις διὰ τὸ καὶ ἐν ῥήμασιν εἶναι τὴν ὁμονυμίαν· τὸ γάρον ἐρὸν ῥῆμα²⁰ σημαίνει μὲν καὶ τὸ ἐρωτικὸν διάκειμα. σημαίνει δὲ καὶ τὸ λέξω, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἀντίφασις τὸ ‘ἐγώ ἐρω — ἐγὼ οὐκ ἐρω’, εἰπερ ἐπ’ ἄλλου καὶ ἄλλου λαμβάνοντο σημαινομένου. τοῦτο τε οὖν παραχυλακτέον τὸ μηδέτερον εἰς τῶν ὅρων ὁμονύμων παραλαμβάνεσθαι, καὶ ἔτι τὸ μὴ πρὸς ἄλλο καὶ ἄλλο παραλαμβανόμενον καὶ διὰ τοῦτο δυνάμενον καταφάσκεσθαι τε ἀληθῆς καὶ 10 ἀποφάσκεσθαι (οἷον εἰ λέγοιμεν ‘τὰ δέκα πλείονα — τὰ δέκα οὐ πλείονα’. 69r δῆλον γάρ ὡς ή μὲν κατάφασις ἐπὶ τῶν ἔλαττον αὐτῶν ἀληθεύει, ή δὲ ἀπόφασις ἐπὶ τε τῶν ἴσων αὐτοῖς καὶ τῶν πλειόνων, μήτε κατ’ ἄλλο καὶ ἄλλο τῷ αὐτῷ ὑπάρχον τε καὶ μὴ ὑπάρχον (οἷον εἰ λέγοιμεν ‘ἢ Αἴθιοψ⁵ 5 μέλας’ καὶ ‘οὐ μέλας’· μέλας μὲν γάρ κατὰ τὴν τοῦ δέρματος ἐπιφάνειαν, 15 οὐ μέλας δὲ κατὰ τοὺς ὅδηντας), μήτε ἐν ἄλλῳ καὶ ἄλλῳ γρόνῳ τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν τε καὶ μὴ ὑπάρχειν δυνάμενον. ἄλλ’ εἶναι διωρισμένον καὶ τὸν χρόνον, καθ’ ὃν ὑπάρχειν τι η̄ μὴ ὑπάρχειν ἀποφαινόμεθα· τὸ γάρ ‘ὑγίανε¹⁰ Σωκράτης’ καὶ τὸ ‘οὐχ ὑγίανε’ ἐνδέχεται συναληθεύειν, εἰ τὸ μὲν κατὰ τὸν πέρυσιν, εἰ τόχοι, χρόνον λαμβάνοντο, τὸ δὲ κατὰ τὴν γῆς ἡμέραν. 20 δεῖ δὲ πρὸς τούτοις καὶ ὡσαύτως λαμβάνεσθαι τὸν κατηγορούμενον καταφασκήμενόν τε καὶ ἀποφασκόμενον. λέγω δὲ τὸ ὡσαύτως η̄ καθ’ ἔκατέραν τῶν προτάσεων ἐνεργείᾳ η̄ καθ’ ἔκατέραν δυνάμει, ἐπεὶ η̄ λέγουσα κατάφασις περὶ τοῦ καθεύδοντος διὰ ὅρᾳ συναληθεύει τῇ ἀπαράσει τῇ μὴ ὅρᾳ αὐτὸν ἀποφαινομένῃ, τῆς μὲν λαμβανομένης ἐπὶ τοῦ περιφυκέναι κατὰ τὴν δὲ πικήν δύναμιν ἐνεργεῖν, δὲν μὴ τι κωλύσῃ, πρὸς διάκρισιν τοῦ τε μήπω 25 ἀπειληγότος τὴν δύναμιν καὶ τοῦ ἀποβεβληκότος. τῆς δὲ ἐπὶ τοῦ μὴ ἐνεργεῖν τότε κατ’ αὐτήν.

Περὶ τούτων οὖν ὁ Ἀριστοτέλης τελειότατα μὲν ἐν τῇ *(Περὶ)* τῶν σοφιστικῶν ἐλέγχων ἐπιγραφομένη πραγματέα διειλεκταί, τούς τε τρόπους²⁵ 30 ἀπαντας ἐκτιθέμενος τρισκαίδεκα ὄντας, καθ’ οὓς οἱ σοφισταὶ τοὺς ἀνεπιστάτως αὐτοὺς διαλεχομένους πειρῶνται παραλογίζεσθαι, τούς τε παρὰ τὴν λέξιν ἐξ καὶ τοὺς ἐπὶτὰ τοὺς παρὰ τὴν διάνοιαν ἤτοι ἔξωθεν | ἀπλῶς τῆς λέξεως ὑπ’ 69v αὐτῶν λαμβανομένους, καὶ τοὺς ἐλέγχους αὐτῶν παραδιδόντες. ἐν δέ γε τούτοις ἐνδέ τρόπου τοῦ παρὰ τὴν ὁμονυμίαν μνημονεύσας, ὃς ἐστιν εἰς τῶν παρὰ

1 ἄλλους γε Μα 5 τὸ (ante ἐρωτ.) οι. A 6 ante ἐγώ οὐκ add. τὸ Μ: καὶ τὸ α 7 λαμβάνοντο Α σημαῖν.] ὑποκειμένου G¹ τε οι. AM μηδέτερον] μηδέποτε α 8 ὁμονύμως AM: ὁμονύμων G¹ 10 λέγομεν G 11 ἀληθεύει Μα 12 μήτε] μηκέτι Μ 12. 13 ἄλλο τε καὶ ἄλλο Μα 13 ὑπάρχοντι καὶ μὴ ὑπάρχοντι Μα 15 τὸ αὐτὸν AMa (cf. v. 13) 18 συναληθ.] καὶ ἀληθ. α 19 γρ. εἰ τόχοι colloc. Ma 21 η̄] τὸ μὴ F ἔκατέρας F 22 τῶν προτάσεων—ἔκατέραν οι. FG δυνάμεις F 26 μὴ ἐπὶ τοῦ colloc. α 28 αὐτε οὖν add. μὲν A περὶ addidi 29 τε οι. M 30 δυσοκαίδεκα G¹ 31 περὶ τὴν λέξιν Μ post λέξιν add. τε A: evan. M 32 ἤτοι ἔξωθεν ἀπλῶς οι. FG 24 παρὰ] περὶ Μ

τὴν λέξιν, οἷςτοι τὸν ἡμᾶς τρόπον καὶ τοὺς ἀλλούς ἀπαντας διορι- 5
σιοὺς παρατηρεῖν τοὺς ἀναγκαίους πρὸς τὴν ἀκριβῆ τῶν ἀντιφασκούσων
ἀλλήλαις προτάσεων ἀντίθεσιν, παρατηρεῖμενος ὡς οὐκ ἐν καιρῷ τῇ
νῦν ἡμῖν παραδίδονται τὴν περὶ τούτων ἀκριβολογίαν. ἐνοχλήσεις δὲ
5 πάντα εἰκότως εἰπε σοφιστικὰς τὰς ἀκαίρους αὐτῶν ἐνστάσεις, πραγματειῶδες 10
μὲν οὐδὲν ἔχονταις, ὅγλον δὲ μόνον καὶ περιολκὴν ματαίαν τοῖς νοῦν ἔχουσι
παρεγγόσας.

Αλλ' ἐπεὶ τὰ περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου διεπερανάμεθα, 15
τούτοις ἔφενταις τὰ περὶ τῶν προτάσεων αὐτῶν ἀπ' ἄλλης ἀρχῆς ἐπισκε-
10 ψώμεθα.

p. 17a38 Ἐπεὶ δέ ἐστι τὰ μὲν καθόλου τῶν πραγμάτων τὰ δὲ 20
καθ' ἔκαστον (λέγω δὲ καθόλου μὲν δὲπι πλειόνων πέφυκε
κατηγορεῖσθαι, καθ' ἔκαστον δὲ δὲ μή, οἶον ἀνθρωπος μὲν τῶν
καθόλου, Καλλίας δὲ τῶν καθ' ἔκαστον), ἀνάγκη δὲ ἀποφαί- 25
15 νεσθαι ὡς ὑπάρχει τι ἦ μὴ δὲ μὲν τῶν καθόλου τινὶ δὲ δὲ
τῶν καθ' ἔκαστον, ἐδὲ μὲν | καθόλου ἀποφαίνηται ἐπὶ τοῦ 70r
καθόλου δὲτι ὑπάρχει τι ἦ μή, ἔσονται ἐναντίαι αἱ ἀποφάνσεις
(λέγω δὲ ἐπὶ τοῦ καθόλου ἀποφαίνεσθαι καθόλου οἶον ‘πᾶς
ἀνθρωπος λευκός — οὐδὲτις ἀνθρωπος λευκός’), δταν δὲ ἐπὶ 10
20 τῶν καθόλου μέν, μὴ καθόλου δέ, αὗται μὲν οὐκ εἰσὶν ἐναντίαι, 5
τὰ μέντοι δηλούμενα ἔστιν εἰναί ποτε ἐναντία. λέγω δὲ τὸ μὴ
καθόλου ἀποφαίνεσθαι ἐπὶ τῶν καθόλου οἶον ‘ἔστι λευκὸς ἀν-
θρωπος — οὐκ ἔστι λευκὸς ἀνθρωπος’· καθόλου γάρ δῆτος τοῦ
ἀνθρωπος οὐχ ὡς καθόλου κέχρηται τῇ ἀποφάνσει· τὸ γάρ πᾶς 10
25 οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ' δὲτι καθόλου.

”Ἀρχεται μὲν ἐντεῦθεν τὸ δεύτερον τῷ βιβλίσιν κεφαλαιοιν, δπερ ἐλέ-
γομεν είναι περὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων ἦ
ἀποφάνσεων· δεῖ δέ γε ἡμᾶς πρὸ τῆς ἐξηγήσεως τῶν διὰ τοῦ ῥητοῦ λεγο- 15
μένων θεωρῆσαι τὰ πρὸς κατανόησιν τοῦ κεφαλαίου παντὸς ἀναγκαῖα·
30 ταῦτα δέ ἐστι πρῶτον μὲν τίνα τρόπον ἐκ τῶν καταφάσεων τούτων ποιοῦ-

1. 2 διορισμὸς om. M 3 δη] ἀν M 5 εἰκότως] καλῶς Fa: om. G τὰς σοφ. τὰς Λ 7 post παρεγγόσας add. διέτι ἐν τοῖς σοφιστικοῖς ἐλέγχοις ἐνοχλοῦσι τὸν ἀπο-
δεικνύοντα καὶ οὐκ ἔδοιτον αὐτὸν ἦ τὸν ἀκούοντα τὴν ἀλήθειαν εὑρεῖν Ma 9 τούτοις
δη] Fa 11 ante lemma add. ἀρχὴ τοῦ δευτέρου τμῆματος AF: τμῆμα δεύτερον G²:
περὶ τοῦ δευτέρου τμῆματος M: Ἀρχὴ τοῦ δευτέρου τμῆματος. Περὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ
κατηγορουμένου προτάσεων α: om. G¹ 12 καθέκαστα α λέγω — καθόλου (25) om.
Ma 14 καθέκαστα G ἀνάγκη — καθόλου (25) om. G 16 μὲν οὖν b
17 αἱ om. Λ 18 ἀποφάν.] ἀπόφανσιν F 20 αὗται μὲν om. F 21 μέντι Α
ἐναντ. ποτέ colloc. b 24 ἀποφάσει F 26 μὲν οὖν Ma 26. 27 ἐλέγομεν]
p. 8,14 27 ἦ — ἐξηγήσεως τῶν (28) suppl. G² 28 ἀποφάσεων Λ ἐξηγή-
σεως] ἐξετάσεως Α'M 30. p. 87,1 ποιούμεθα a

μεν τὰς ἀποφάσεις, ἔπειτα πῶς ἂν λάβοιμεν ἐκ διαιρέσεως ἀπάσκας τὰς ἐξ 20
ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου προτάσεις, ἵνα θαρροῦντες ἀποφανώμεθα
ώς οὐκ ἀν εἴη κατὰ τοῦτο τῶν προτάσεων τὸ εἰδὸς ὅλη παρὰ ταύτας
πρότασις, καὶ ἐπὶ τούτοις τίνες μέν εἰσιν ἐν αὐταῖς αἱ ἀντιφατικῶς ὄλλη-
5 λαῖς ἀντικείμεναι, τίνες δὲ αἱ διοκοῦσαι μὲν ἀντιφατικεῖν, κατὰ ὄλλήθειν δὲ 25
οὐκ ἀντιφατικούσαι, καὶ πῶς τὰς ἐκείνων πρὸς ὄλλήλας ἀντιθέσεις προσα-
γορευτέον.

“Οὐτι μὲν οὖν ἡ κατάφασις τὸ ἀρνητικὸν προσλαβοῦσα μόριον ἀπό- 70ν
φασις γίνεται. φανερόν. ποῦ δὲ τῆς καταφάσεως αὐτὸ θετέον, ἵνα τὴν
10 ἀπόφασιν ποιήσωμεν, καὶ διὰ τί τοῦτο. διηρίσασθαι χρή. φημὶ τοίνυν ὡς
οὐ τῷ ὑποκειμένῳ αὐτῷ συντακτέον, ὅλλα τῷ κατηγορούμενῳ, πρῶτον μὲν 5
διότι κυριωτέρον ἔστι τὸ κατηγορούμενον, ὡς εἴρηται, καὶ πρότερον τοῦ
ὑποκειμένου, θετεν καὶ ὅλος ὁ λόγος καλεῖται κατηγορικός (βουλομένους
οὖν ἡμᾶς ἀνελεῖν τὴν κατάφασιν καὶ ποιῆσαι ἀπόφασιν οὐ χρή τὸ ἀρνητι-
15 κὸν μόριον τὸ τῆς ἀναρέσεως αἴτιον τῷ ἀκυρωτέρῳ τῶν μορίων ἐπιφέρειν 10
ἄλλα τῷ κυριωτέρῳ, ἔπειτα καὶ τῶν ζώων μᾶλλον δὲ πάντων τῶν ἐμψύχων
οὐ τὸ τυχὸν τῶν μορίων ἀναιρεθὲν ἔφθειρε τὸ ὅλον ὅλλα τι τῶν κυριω-
τέρων), ἔπειτα ὅτι τὴν κατάφασιν κατὰ τὸ λέγειν τι ὑπάρχειν ἔφαμεν χαρα-
κτηρίζεσθαι, τοῦτο δὲ ἔτι λέγει ἡ πρότασις ἡ συντάξασα τὸ ἀρνητικὸν 15
20 μόριον τῷ ὑποκειμένῳ. ὁ γάρ εἰπὼν ‘οὐ Σωκράτης περιπατεῖ’ οὐ τὸ περι-
πατεῖν ἀνεῖλεν ἀπὸ τοῦ Σωκράτους, ἕπερ ἔδει ποιεῖν τὸν ἀπόφασιν εἰπεῖν
προθέμενον, ἀλλ’ ὅλον τινὰ παρὰ τὸν Σωκράτην φησὶ περιπατεῖν. πῶς 25
οὖν ἀν εἴη ἀπόφασις τῆς ‘Σωκράτης περιπατεῖ’ ἡ μῆτρα περὶ τοῦ αὐτοῦ
ὑποκειμένου διαλεγομένη καὶ ὅλῳ τῷ περιπατεῖν λέγουσα ὑπάρχειν;
25 ἀνάγκη ἄρα πρὸς τῷ κατηγορούμενῳ μόνως τιθεμένην τὴν ἄρνησιν
ἀπόφασιν ποιεῖν, ὡς ἔχει ἡ λέγουσα πρότασις ‘Σωκράτης οὐ περιπατεῖ’. 30
ἡ ἄρα ‘οὐ Σωκράτης περιπατεῖ’ ἔπειδὴ δέδεικται μὴ οὖσα ἀπόφασις, πᾶσα
δὲ πρότασις ἡ ἀπόφασίς ἔστιν ἡ κατάφασις, κατάφασις ἔσται ἀρίστην
ἔχουσα τὸ ὑποκειμένον (τὸ γάρ ὄνομα τὸ ἀρνητικὸν μόριον προσλαβὸν 71ν
30 ἀρίστον προσαγορεύομεν (ὄνομα), καὶ ταύτης ἀπόφασιν κατὰ τὸν αὐτὸν
λόγον εὑρήσομεν οὖσαν τὴν ‘οὐ Σωκράτης οὐ περιπατεῖ’, πρὸς τῷ κατη-

2 ἀποφην. F 4 πρότασις G: τὰς προτάσεις AFMa 10 διὰ τί οι. F χρῆ]
δεῖ F 12 διότι οι. M ὡς εἴρηται] p. 70, 4 sq. post εἴρηται add. ἔνθα ἔλεγεν.
ἀνάγκη δὲ πάντα λόγον ἀποφαντικὸν ἐκ ῥήματος εἶναι ἡ πτώσεως ῥήματος. καὶ ὁ πορφύριος
φησὶν ὡς ἐν τῷ κατηγορικῷ εἴδει τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τὸ κῦρος ἔχει μάλιστα τὸ κατη-
γορούμενον ὡς τὴν Ὁπαρξιν τῆς ἀποφάνσεως σημαῖνον G et in mrg. A ὡς πρότε-
ρον G 13 ὅλος οι. AM καλεῖται οι. F 15 ἀναρέσεως] ἀρνήσεως G
ἀκυρωτέρω A: ἀκυρωτέρῳ F Ma τῶν μορίων — κυριωτέρῳ (16)] προστιθέναι F:
οι. M 17 κατηρωτέρων (i 18 κατὰ) καὶ G τι] τὸ M ἔφαμεν]
p. 17,2 20 οὐ (prius)] δ M 21 ἀπὸ οι. AM τὸν] τὴν G¹ 22 ὅλα A¹
σωκράτη utrobius A 23 ἀν οὐν colloc. Ma περιπατεῖν F οι περιπ. (προτά-
σεως)? ἡ οι. AGMa περὶ suppl. G² 24 ὅλως (i 29 μόριον
οι. G 30 ἀρίστον οι. A προστηγόρευεν G¹: προστηγόρευόμεν (i² αὐτὸν οι. F
31 εὑρήσωμεν F οὐ (ante περιπ.) οι. M τῷ] τὸ A

γορουμένῳ ἐν τῇ καταφάσει τὸ ἀρνητικὸν τιθεῖσαν μόριον. ὅστε περὶ τὸ 5
αὐτὸν ὑποκείμενο: δύο γίνονται ἀντιφάσεις, μία μὲν ὡς ὠρισμένῳ αὐτῷ
γρωμένῃ, ἔτέρα δὲ ὡς ἀσρίστῳ.

Τούτων οὖν οὗτοις ἔχόντων ἔξῆς ἐπισκεψώμεθα τὰς διαιρέσεις, ἀφ' 10
5 ὧν οἱδὸν τε τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προτάσεων
έλειν, καὶ πρότερον τὰς γινομένας ἐν αὐταῖς ἀντιφάσεις ἀριθμήσωμεν.
φανερὸν γάρ οὗτοι αἱ προτάσεις διπλασίους ἔσονται τῶν ἀντιφάσεων. ἐπει 15
οὖν αἱ προτάσεις αὐταὶ δύο τε μόνον δρους ἔχουσι, τὸν ὑποκείμενον καὶ τὸν
κατηγορούμενον, καὶ ἔτι τὴν σχέσιν τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸν ὑποκεί- 20
μενον καὶ οὐδὲν ἄλλο παρὰ ταῦτα, πᾶσα ἀνάγκη καὶ τὰς διαιρέσεις αὐτῶν
ἢ ἀπὸ μόνου γίνεσθαι τοῦ ὑποκειμένου ἢ ἀπὸ μόνου τοῦ κατηγορουμένου
ἢ ἀπὸ τῆς σχέσεως τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸν ὑποκείμενον. λέγω
δὲ σχέσιν καθ' ἣν δικαίωσι τὸν κατηγορούμενον ἢ ἀεὶ ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς 25
ὅταν εἴπωμεν τὸν ἥκλιον κινεῖσθαι ἢ τὸν ἄνθρωπον ἥψον εἶναι, ἢ οὐδέποτε
15 ὑπάρχει, ὡς δταν εἴπωμεν τὸν ἥκλιον ἔσταναι ἢ τὸν ἄνθρωπον πτερωτὸν
εἶναι. ἢ ποτὲ μὲν ὑπάρχει ποτὲ δὲ οὐκ ὑπάρχει, ὡς δταν εἴπωμεν τὸν 30
Σωκράτην βαδίζειν ἢ ἀναγινώσκειν. ταύτας δὲ τὰς σχέσεις καλοῦσιν, οἷς
ἐμέλησε τῆς τούτων τεχνολογίας, τῶν προτάσεων ὅλας, καὶ εἶναι αὐτῶν
φασι τὴν μὲν ἀναγκαίαν τὴν δὲ ἀδύνατον τὴν δὲ ἐνδεχομένην. | καὶ τούτων 35
μὲν τῶν δινομάτων ἡ αἰτία προσφανής, ὅλως δὲ καλέσαι τὰς σχέσεις ταύτας
ὅλας ἤξιωσαν. οὗτοι τοῖς ὑποκειμένοις ταῖς προτάσεις πράγμασι συναναρθά-
νονται καὶ οὐκ ἀπὸ τῆς ἡμετέρας οἰκήσεως ἢ κατηγορίας ἀλλ ἀπ' αὐτῆς 5
τῆς τῶν πραγμάτων λαμβάνονται φύσεως· τὸ γάρ οὗτος ἔχον ὡς δεὶ ὑπάρ-
χειν φανερὸν τὴν ἀναγκαίαν ὅλην ποιεῖν, καὶ τὸ δεὶ μὴ ὑπάρχον τὴν ἀδύ-
νατον, καὶ τὸ ἐπαμφιστερίζον κατὰ τὸ ὑπάρχειν ἢ μὴ ὑπάρχειν τὴν ἐνδε-
χομένην. ἐπει οὖν τὰ πράγματα ταῖς προτάσεσιν ὑπόκεινται, τὸ δὲ ὑπο- 10
κείμενον πανταχοῦ ἢ ὅλην εἶναι φασεν ἢ ὅλης λόγον ἔχειν πρὸς ἐκεῖνο ὁ
ὑπόκειται, διὰ τοῦτο ὅλας αὐτὰς προσαγορεύειν ἤξιωσαν.

'Η μὲν οὖν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου διαιρέσεις τοῦτον γίνεται τὸν τρόπον·
30 ὁ ὑποκείμενος ἐν τῇ προτάσει ἥτοι καθ' ἔκαστα ἔστιν ἢ καθόλου. καὶ 15
ἔστιν ἄμεσος ἢ διαιρέσις· μίαν μὲν γάρ, ὡς ἐλέγομεν, εἶναι γρὴ φύσιν
τὴν ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου σημανομένην, καθάπερ καὶ τὴν ὑπὸ τοῦ κατη-
γορουμένου, εἴπερ μέλλοι μία ὄντως εἶναι ἢ πρότασις. ταύτην δὲ τὴν 20
μίαν φύσιν ἀναγκαῖον ἥτοι κατά τιναν πλειόνων κατηγορεῖσθαι ἢ καθ' ἐνδε-
35 μόνου. καὶ εἰ μὲν εἴη τῶν καθ' ἐνδὲ μόνου κατηγορουμένων τὸ ὡς ὑπο-
κείμενον παραληφθὲν οἷον Σωκράτης ἢ Πλάτων, δῆλον οὗτοι καθ' ἔκαστα

1. 2 τὸν αὐτὸν G   4 οὖν om. G   6 ἀριθ.] θεωρήσωμεν G¹   8 αὐταὶ om. F
τε] γε A: om. G   μόνους G   11 γίγν. A Ma   13 τῷ] τῶν A   15. 16 ὑπάρ-
χειν (ter) G   20 ταύτας] αὐτῶν A: αὐτὰς M   21 ante ταῖς additum ἐν del. G²
24 ὑπάρχειν G³   27 ὅλην G¹   ἔχον G   28 αὐτὰς F: αὐτὰ AGMa
29 τὸν τρ. γίγν. colloc. M   30 ἐν τῇ iter. G   31 ἐλέγομεν] λέγομεν G (cf.
p. 73,4 sq.)   32 prius ὑπὸ om. AM   alterum τοῦ om. F   33 ὄντως om. F
34 τινων om. A   35 post prius μόνου add. ὑποκειμένου A Ma

ἔσται ἡ πρότασις, εἰ δὲ τῶν κατὰ πλειόνων οἵον ἄνθρωπος ἡ ζῷον, 25
καθόλου· καὶ παρὰ ταῦτα οὐκ ἔστιν. εἰ δὲ καθόλου εἴη, ἀναγκαῖον αὐτὸν
ἡτοι δέχα προσδιορισμοῦ λέγεσθαι ἡ μετὰ προσδιορισμοῦ. προσδιορισμὸι
δὲ λέγονται προσρήματά τινα τὰ συνταττόμενα τοῖς ὑποκειμένοις καὶ 72r
5 δηλοῦντα ὅπως ἔχει τὸ κατηγορούμενον πρὸς τὸ πλήθος τῶν ἀτόμων τῶν
ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον, εἴτε ὡς ὑπάρχον εἴτε ὡς μὴ ὑπάρχον λαμβάνοιτο.
διὸ καὶ τέτταρες εἰσὶ τὸν ἀριθμὸν, πᾶς καὶ οὐδεῖς, τις καὶ οὐ πᾶς, δύο 5
μὲν καθόλου ὁ πᾶς καὶ ὁ οὐδεῖς, δύο δὲ μερικοὶ ὁ τις καὶ ὁ οὐ πᾶς. καὶ
τῶν καθόλου ὁ μὲν καταφατικὸς ὁ πᾶς, οἵον ‘πᾶς ἄνθρωπος ζῷον,’ σημαί-
10 νων ὡς πᾶσι τοῖς ἀτόμοις τοῖς ὑπὸ τὸν ἄνθρωπον ὑπάρχει τὸ ζῷον, ὁ δὲ 10
ἀποφατικὸς ὁ οὐδεῖς, οἵον ‘οὐδεῖς ἄνθρωπος πειρωτός,’ σημαίνων ὡς οὐδεῖς
τῶν καθήτηροιούμενον πρὸς τὸν μερικὸν ὑπάρχει. καὶ τῶν μερικῶν
πάλιν ὁ μὲν καταφατικὸς ὁ δὲ ἀποφατικός· καταφατικὸς μὲν ὁ τις, οἵον
‘τις ἄνθρωπος λευκός,’ σημαίνων δὲ τὸ κατηγορούμενον ἐνί γέ τινι τῶν 15
15 ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἀτόμων ὑπάρχει, ἀποφατικὸς δὲ ὁ οὐ πᾶς, οἵον ‘οὐ
πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος,’ ἀναιρετικὸς ὧν τοῦ πᾶς καὶ σημαίνων ὡς οὐδεῖς
τὸ πᾶσι τοῖς ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἀτόμοις τὸ κατηγορούμενον ὑπάρχειν.
οὐ μόνον μέντοι ἐπὶ ἀτόμων ποιοῦνται τοὺς εἰρημένους ἀφορισμοὺς οἱ 20
προσδιορισμοί, ἀλλ’ εἰπερ τύχοι γένος ὃν τὸ ἐν τῇ προτάσει ὑποκείμενον,
20 προηγουμένως μὲν ἀρμόσουσιν ἐπὶ τῶν ὑπὸ τὸ γένος ἐκεῖνο ἀναφερομένων
εἰδῶν, δταν οὐσιῶδές τι ἦ τὸ κατ’ αὐτοῦ κατηγορούμενον, κατὰ δεύτερον 25
δὲ λόγον καὶ τῶν ὑπὸ τὰ εἰδῆ ἐκεῖνα ἀτόμων, ἐπειὶ οὐδὲ ἄλλως μετέχειν
τὰ ἀτομα τοῦ γένους δυνατόν, εἰ μὴ διὰ μέσων τῶν οἰκείων εἰδῶν. δταν
οὖν εἰπωμεν ‘πᾶν ζῷον οὐσία’ ἡ ‘τὶ ζῷον πτηγόν,’ ἐπειὶ | κατ’ οὐσίαν τοῖς 72v
25 ὑποκειμένοις τὰ κατηγορούμενα ὑπάρχει, τὴν μὲν οὐσίαν προηγουμένως
κατηγορεῖσθαι φέρεις πάντων ἀπλῶς τῶν εἰδῶν τοῦ ζῷου, τὸ δὲ πτηγὸν
τῶν μετέχειν αὐτοῦ πεφυκότων, καὶ διὰ ἐκεῖνα τῶν ὑπὸ τὰ εἰδῆ ἀτόμων. 5
ἐνίστε δὲ περὶ μόνων εἰδῶν ποιούμενα τὴν ἀπόφανσιν, ὡς δταν εἰπωμεν
πᾶν εἰδῶς τοῦ πασοῦ τοῦ συνεστῶτος ἐκ θέσιν ἐχόντων τῶν μορίων καὶ
30 τοῦ συνεχοῦς ἔστιν εἰδῶς’ ἡ ‘πᾶν φυσικὸν εἰδῶς ἐν τῷ κόσμῳ ἔχει τὴν
οἰκείαν ὑπόστασιν.’ δηλοῦν δὲ δταν τὰ συμβεβηκότα ἐπεισοδιώδη τε δύτα καὶ 10
πεφυκότα τῷ αὐτῷ ὑπάρχειν τε καὶ μὴ ὑπάρχειν τῶν μὲν ἀτόμων προη-
γουμένως ἐροῦμεν κατηγορεῖσθαι παντοδαπῶς κατά τε ταῦτα καὶ κατὰ τὴν
οὐσίαν μεταθετλεῖσθαι πεφυκότων, οὐ μέντοι κυρίως τῶν εἰδῶν τῶν οὐδὲ 15
35 τὴν ἀρχὴν διὰ τὴν ἀτόμωτον καὶ ἀτρεπτὸν ἔστιν τῶν μετέχειν αὐτῶν
δυναμένων.

1 ἡ οὐ. FG   2 αὐτὸν] αν αὐτὸ?   3 δίχα] χωρὶς F   4 ante προσρήμ. add. οἶνει a
τὰ om. Aa: ante τινα colloc. M   συνταττ.] ταττ. M   7 καὶ (ante οὐδεῖς et οὐ) om. M
9 τῶν μὲν καθόλου ὁ μὲν Ma   ως ὁ πᾶς AFG   11 ως ὁ οὐδεῖς A: ως οὐδεῖς M   15 ὁ
om. A   16 σημαίνον A   18 ἐπὶ supra ser. A   εἰρημ.] ὄρισμένους a
19 ὑποκειμένου F   20 μὲν post ἀρμ. colloc. M   τὸ om. M   22 ἐπὶ τῶν G²   25 ὑπάρ-
χειν F   27 ἐκείνων G   28 ἀπόφασιν AF   29 τῶν om. FG   30 εἰδός ἔστιν M
33 ταυτὰ G

Εἰ μὲν οὖν μηδεὶς τῶν προσδιορισμῶν προσκέσθιτο τῷ ὑποκειμένῳ,
λέγεται ἡ πρότασις ἀπροσδιοριστος, οἷον 'ἀνθρωπος ὄγιαίνει,' εἰ δὲ προσδιο-
ρισμὸν τινα ἔχει, λέγεται ἡ πρότασις προσδιορισμένη. ἀλλ' εἰ μὲν τῶν 20
καθόλου εἴη ὁ προσδιορισμός, λέγεται καθόλου, εἰ δὲ τῶν μερικῶν, μερική.
5 ἀναφαίνονται οὖν ἡμῖν ἐκ τῆς διαιρέσεως τοῦ ὑποκειμένου τέτταρα εἰδή
τῶν ἐν προτάσεις ἀντιθέσεων, τῶν καθ' ἔκαστα, τῶν ἀπροσδιορίστων, τῶν 25
καθόλου ἥτοι καθόλου ὡς καθόλου (καλοῦσι γάρ αὐτὰς καὶ οὗτως διαιρί-
νοντες τῶν ἀλλων τῶν διαιρέσεων ταῦταις ὑποκειμένῳ καθόλου χρωμένων τῷ
ἐπὶ τούτων συντετάχθαι | τοὺς καθόλου προσδιορισμοὺς τοῖς καθόλου ὑπο- 73r
10 κειμένοις), καὶ ἐπὶ ταῦταις τῶν μερικῶν ἥτοι καθόλου ὡς μερικῶν (ἔχουσι
γάρ αὐταὶ τοὺς μερικοὺς προσδιορισμοὺς συντεταγμένους τοῖς καθόλου ὑπο-
κειμένοις, διὸ καὶ οὕτω προσαγορεύονται· διαιρέσουσι δὲ τῶν καθ' ἔκαστα 5
αἱ μερικαὶ τῷ τὰς μὲν καθ' ἔκαστα ἐπὶ τίνος ἐνὸς ὠρισμένου[—] ποιεῖσθαι
τὴν ἀπόφανσιν, οἷον Σωκράτους, τὰς δὲ μερικάς, εἰ καὶ πρὸς ἓν τι βλέ-
15 πουσαι ἀποφαίνοντο, μηδὲν ὠρισμένον σημαίνειν ἀλλ' ἐπὶ τίνος τοῦ τυχόντος 10
δύνασθαι ἀληθεύειν, ὡς ὅταν εἴπωμεν 'τις ἀνθρωπος δίκαιος ἐστιν'. οὐδὲν
γάρ μᾶλλον Σωκράτους χάριν ἀληθεύει ἡ πρότασις ἡ Πλάτωνος ἡ Ἀρι-
στεῖδος· διόπερ ὅριως ὁ Θεόφραστος τὴν μὲν καθ' ἔκαστα ὠρισμένην καλεῖ
τὴν δὲ μερικὴν ἀριστητὸν), καὶ ἀντιθειρεῖται πρὸς μὲν τὴν ἀπλῶς καθόλου 15
20 ἡ καθ' ἔκαστα, πρὸς δὲ τὴν καθόλου ὡς καθόλου ἡ μερική.

Τοιαύτη μὲν οὖν ἡ ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου τῶν προτάσεων διαιρεσίς·
ἀπὸ δέ γε τοῦ κατηγοριούντος ταῦτα πάντα τὸ τέτταρα εἰδὴ τριπλασιάζεσθαι
βρητέον· ἐπεὶ γάρ ἀνάγκη τὸν κατηγορούμενον ῥῆμα εἶναι, τὸ δὲ ῥῆμα 20
προσηγαμίνειν ἐλέγομεν χρόνον, ὃ δὲ χρόνος λαμβάνεται τριγῶς, κατὰ τὸ
25 παρελγυλυθὸς τὸ ἐνεστὸς τὸ μέλλον, δῆλον ὅτι τῶν τεττάρων εἰδῶν τῶν
προτάσεων ἔκαστον τριγῶς ποικίλειν ἀπὸ τοῦ κατηγορούμενου δυνατόν,
οἷον ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα λέγοντας 'Σωκράτης ὄγιαίνει' 25
'Σωκράτης ὄγιανεῖ', φαστε διὰ τοῦτο δώδεκα γίνεσθαι τὰ τῶν ἐν προτάσεις
ἀντιθέσεων εἰδῆ· ὅτι γάρ ποτε καὶ παρὰ τοὺς χρόνους γίνεται τις τῶν
30 προτάσεων διαφορά, | διδάσκοντος ἀκουσόμεθα τοῦ Ἀριστοτέλους. ἐπεὶ 73v
δὲ ἔκάστη τῶν δώδεκα τούτων ἀντιθέσεων τριγῶς λαμβάνεσθαι δυνατὸν
κατὰ τὰς τρεῖς ὥλας, ἐξ καὶ τριάκοντα γίνεσθαι συμβαίνει τὰς πάσας αὐτῶν
ἀντιθέσεις ὠρισμένου ὅντος τοῦ ὑποκειμένου. ταῦταις δὲ ἵσας ἀνάγκη 5
γίνεσθαι τὰς ἐξ ἀριστου τοῦ ὑποκειμένου (καθ' ἔκάστην γάρ τῶν ὁρισμένῳ

2. 4 λέγοιτο AM	7 post ὡς καθόλου add.	καὶ τῶν καθόλου μὴ καθόλου a	8 ὑπο-
κειμένων G	13 ἐνὸς om. F	14 ἀπόφασιν AG	καὶ εἰ colloc. FG
15 ἀποφαίνοντο F	τυχόντων F	17 ἀληθεύει G	πλάτων G ¹ ἀριστέ-
δου A	18 Θεόφραστος] fr. 57c (p. 428 ed. Wimmer)	18. 19 τὴν μὲν μερ. ὁρ. καλεῖ	
τὴν δὲ καθ' ἔκ. ωρ. colloc. F	21 ἡ ante διαιρ. colloc. G	post ἀπὸ τοῦ add.	
22 πάντα] γε A: τε M: om. (sed post βρητέον aιδ. ἀπαντα) G	23 τὸ κατ. G		
24 λέγομεν F (cf. p. 47, 6)	25 ἐνεστῶς AF	27 λέγοντος M	ante Σωκρ. add.
οἷον F	30 διδ. ἀκουσ. τοῦ Ἀρ.] p. 18a28	ἀκουσάμεθα A	32. 33 πάσας
τῶν ἀντιθέσεων A	33. 34 ταῦταις — ὑποκειμένου om. FM	34 τοῦ om. Λα	

γρωμένων τῷ ὑποκειμένῳ τὸ ἀρνητικὸν μέρον τῷ ὑποκειμένῳ προσίθεται τὴν
ἔξι ἀδρίστου ποιῆσεις), ὥστε δύο καὶ ἐβδομήκοντα γίνεσθαι τὰς πάσας ἀντι-¹⁰
θέσεις τε καὶ ἀντιφάσεις τῶν προκειμένων ἡμῖν εἰς ἐπίσκεψιν προτάσσεων.

’Αλλ’ ἐπεὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν παραδεδώκαμεν, ἀκόλουθόν ἐστιν
5 ἐφεξῆς ἐπικέκλασθαι τίνες ἐν ταῖς ἀπηριθμημέναις ἀντιθέσεσιν αἱ ἀντιφατι-
κῶς ἀλλήλαις ἀντικείμεναι προτάσσεις, τίνες δὲ οὐ, καὶ τίνες μὲν αἱ πρὸς 15
ἀλλήλαις σχέσεις τῶν μὴ ἀντικειμένων ἀντιφατικῶς, τίς δὲ ἡ πρὸς ἔκα-
τέραν τῶν ἐν αὐταῖς προτάσσεων ἀντιφατικῶς μαχαιρένη προειληπται γάρ
ώς πάσῃ καταφάσει ἐστὶν ἀπόφασις ἀντιφατικῶς ἀντικειμένη καὶ πάσῃ 20
10 ἀποφάσεις καταφασίς. θτὶ μὲν οὖν αἱ καθ’ ἔκαστα μάχαιραι ἀντιφατικῶς,
παρὰ πᾶσιν ώμοιόγηται (παρέχει δέ τινα ἀπορίαν ἡ κατὰ τὸν μέλλοντα
γρόνον αὐτῶν ληψίς, ἣν ἐν τοῖς ἐξῆς καὶ ἐκμήσεται καὶ ἐπιλύσεται δ’ Ἀρι-
στοτέλης), τὰ δὲ περὶ τῶν ἀπροσδιορίστων διαφωνεῖται μὲν παρὰ τῶν 25
ἀποφργναμένων τι περὶ τούτου τοῦ θεωρήματος, δηπερὶ δὲ τὸ ἀληθὲς ἔχει
15 μαθεῖν ἀμήχανον, πρὶν ὅπως ἔχει τὰ περὶ τῶν προσδιωρισμένων ἐπισκε-
ψύμεθα, περὶ δὲ οὐδεμίᾳ ἡ γέγονεν ἡ γένοιτο ἀν ἀμφισβήτησις. ὥστε 74r
πρότερον περὶ τούτων ῥήτεον.

’Επεὶ τούτουν ὠριζόμεθα τὴν ἀντίφασιν μάχην καταφάσεως καὶ ἀπο-
φάσεως ἀεὶ διαιρουσῶν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, δηλον ὅτι ἀς ἀν εἶρωμεν
20 προτάσσεις ἡ συμψευδομένας ποτὲ ἡ συναληθευόσας, ταύτας οὐκ ἀν εἴποιμεν 5
ἀντιφατικῶς ἀντικείσθαι πρὸς ἀλλήλας. αἱ μὲν οὖν καθόλου ως καθόλου
λεγόμεναι ως συμψευδόμεναι κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ὥλην οὐκ ἀν λέγοντο
ποιεῖν ἀντίφασιν. οὐ μὴν ἀλλ’ οὐδὲ τὰς μερικὰς ἀντιφάσειν ἐροῦμεν ὡς 10
ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὥλης συναληθευόσας. καίτοι καθ’ ἔκατέραν τῶν λοιπῶν
25 ὄλῶν διαιροῦντι ἀμφω τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος· ἐπὶ μὲν γάρ τῆς
ἀναγκαίας ὥλης αἱ μὲν καταφάσεις ἀμφω λέγουσαι εἰναι τὸ ἐξ ἀνάγκης
ὑπάρχον ἀληθεῖς, αἱ δὲ ἀποφάσεις ἀναιρεῖν αὐτὸ πειρώμεναι φεῦδεῖς, ἐπὶ 15
δὲ τῆς ἀδυνάτου λεγομένης ἔμπολιν εἰκότως ἔχουσιν· αἱ μὲν γάρ ἀποφάσεις
τὸ ἀδύνατον καὶ διὰ τούτο μηδέποτε ὑπάρχον λέγουσαι μὴ ὑπάρχειν
30 ἀληθεῖς, αἱ δὲ καταφάσεις ὑπάρχειν αὐτὸ ἀποφανόμεναι φεῦδεῖς. ἐπὶ δὲ 20
τῆς ἐνδεχομένης ἀμφω μὲν αἱ καθόλου φεῦδεῖς, ἀμφω δὲ αἱ κατὰ μέρος
ἀληθεῖς, διότι τὰ κατὰ ταύτην τὴν ὥλην κατηγορούμενα ποτὲ μὲν ὑπάρχειν
τοῖς ὑποκειμένοις πεφύκασι ποτὲ δὲ μὴ ὑπάρχειν, καὶ τισὶ μὲν αὐτῶν
ὑπάρχειν τισὶ δὲ μὴ ὑπάρχειν, οἷον ‘πᾶς ἀνθρωπος λευκός — οὐδεὶς 25
35 ἀνθρωπος λευκός’ (αὗται φεῦδεῖς ἀμφω, η μὲν κατάφασις διὰ τοὺς Αἴθο-

I prius τῷ om. FG   4 ἐστιν om. G   5 post ἀντιθέσειν add. εἰσὶν G   6 προ-
τάσειτι G   7 ἀλλήλα F   8 αὐτοῖς G   προειληπται] p. 84,2   12 ἐκμήσεται
καὶ ἐπιλ. δ’ Ἀρ.] p. 18a33   13 παρὰ] περὶ FG   14 ἔχειν Α   15 πρὸν] πλὴν
G^{2a}   15. 16 ἐπισκεψύμεθα FG   16 οὐδεμία] οὐ G   prius η om. GM   18 ώριζ.
scripsi: ἡριζ. libri (cf. p. 81,14)   19 διαιροῦσαν ΑΜα   20 συμψευδ.] φεῦδ. F
23 ἀλλ’ om. AF   24 συναληθ.] ἀληθ. G   25 ὄλων om. M   γάρ] οὖν Ma
26 μὲν om. F   λέγουσιν Α'G   32 ταύτην τὴν] αὐτὴν Α: αὐτὴν τὴν Ma
35 αὗται δέ F

πας, ἡ δὲ ἀπόφασις, εἰ τύχοι, διὸ τοὺς Σκύθας). ‘τίς ἄνθρωπος λευκός — οὐ πᾶς ἄνθρωπος λευκός’· | αὗται δῆλοι ὦτι συναληθεύουσι. 74v

Τὰς μὲν οὖν καθόλου ώς καθόλου δεῖξαντες μὴ ἀντιφασκούσας ὥνομάζουσιν ἐναντίας, ὅτι τῶν ἐναντίων εἰς ἀμέσα διαιρουμένων καὶ ἔμμεσα 5 αἱ προτάσεις αὗται κατὰ μὲν τὴν ἀναγκαῖαν καὶ τὴν ἀδύνατον ὅλην τοῖς 5 ἀμέσοις ἐναντίοις ἐσίκασιν, ὃν τό τε ἔτερον ἐξ ἀνάγκης πάρεστι τῷ ὑποκειμένῳ καὶ αὗται τὴν ἔτεραν τῶν προτάσεων ἔχουσιν ἀληθῆ καὶ διὰ τοῦτο μιμουμένην τὴν τοῦ πράγματος ὑπαρξίαν, ὡσπερ τὸ φεῦδος εἰκὼν ἐστι τῆς ἀνυπαρξίας, κατὰ δὲ τὴν ἐνδεγομένην τοῖς ἐμμέσοις, ὃν δυνατὸν μηδέτερον 10 παρεῖναι τῷ ὑποκειμένῳ. Ἡ ἐπει τὸ εἶναι ἀμεσά τινα τῶν ἐναντίων ἀμφισβητήσιμον, ὥσπερ ὡς ὑμοιώτερούμενον ἀξιοῦσι λαμβάνειν οἱ κατὰ τὸν προειργμένον τρόπον ἀποδιδόντες τὴν αἰτίαν τῆς ποιηγορίας τῶν ἐναντίων καλουμένων προτάσεων, μᾶλλον ῥήτορες ὅτι τὰ ἐναντία συνυπάρχειν μὲν ἀλλήλους κατ’ ἐνέργειαν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου ἀδύνατον, ἅμα δὲ αὐτοῦ ἀπεῖναι 15 δυνατόν· αἱ οὖν προτάσεις αὗται οὐδέποτε μὲν συναληθεύουσαι ποτὲ δὲ 20 καὶ συμψευδόμεναι καὶ ταύτῃ τὰ ἐναντία μιμούμεναι λέγοντα ἀν εἰκότως ἐναντία. δυνατὴν δὲ λέγειν ὅτι καὶ ὡς τὴν πλείστην ἀλλήλων ἀφεστῶσαι διάστασιν ἐναντίαι προσαγορεύονται· τὰ γάρ ἐναντία πλείστου ἀλλήλων διέστηκε τῶν ὑπὸ τὸ αὐτὸν γένος· οὕτω δὲ καὶ αὗται πρὸς ἀλλήλας ἔχουσιν, 25 εἴπερ ἡ μὲν ἀπασί φρσι τοῖς ὑπὸ τὸ ὑποκειμένον ἀτόμαις τὸ κατηγορούμενον ὑπάρχειν, ἡ δὲ οὐδενί. τὰς δέ γε μερικὰς καλοῦσιν ὑπεναντίας, ὡς ὑπὸ ταῖς ἐναντίαις τεταγμένας | κάκείναις ἀκολουθούσας· ὅταν γάρ ἡ ἔτέρα 75 τῶν καθόλου ἀληθεύῃ, τότε καὶ ἡ ὑπὸ αὐτὴν τεταγμένη μερικὴ πρότασις ἀληθεύσει, ὡς οἶνον μέρος αὐτῆς οὖσα καὶ περιεγομένη ὑπὸ αὐτῆς· διὸ 30 τὰς καὶ ὑπαλλήλους καλοῦσι τὰς τε καταφάσεις, τὴν μερικὴν καὶ τὴν καθόλου, 5 καὶ τὰς ἀποφάσεις ὄμοιώς. αἱ μὲν οὖν κατὰ μέρος οὐδὲ ἀν ἀντικεῖσθαι πρὸς ἀλλήλας κυρίως λέγοντα· ποιὸν γάρ αὐταῖς εἰδος ἀρμόσει τῶν ἀντικειμένων; εἰ δὲ τὰς ἀντιφατικῶς ταύταις ἀντικειμένας ζητοίης, εύρήσεις ἀντιφασκούσας ταῖς καθόλου τὰς κατὰ μέρος μετὰ τῆς κατὰ τὸ ποιὸν ἀντι- 10 35 θέσεως, τοῦτ’ ἔστι τῇ μὲν καθόλου καταφάσει τὴν μερικὴν ἀπόφασιν, τῇ δὲ καθόλου ἀποφάσει τὴν μερικὴν καταφασιν· ὡστε κατὰ τὸ ὑποκειμένον διάγραμμα τὰς διαγώνιους θέσιν πρὸς ἀλλήλας ἔχουσας τῶν προσδιωρι- 15 σμένων προτάσεων ταύταις ἀντιφάσκειν ἀλλήλαις· δεὶ γάρ αὗται διαιροῦσι τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος. καὶ τοῦτο εἰκότως· αἱ μὲν γάρ ἐναντίαι 20 καὶ ὑπεναντίαι κατὰ τὸ ποιὸν διαφέρουσαι τὸ ποιὸν τὸ αὐτὸν ἔχουσιν,

6 τε οι. AGM παρέστη F 9. 10 μηδ. παρ. δυν. colluc. G 10. 11 ἀμφισβητήσεων
G¹: ἀμφισβητήσιμα M 11 ως οι. A 14 alterum αὐτοῦ οι. F 15 συναληθεύουσι M 18 πλείστων Ma 18. 19 διεστηκάτα A 19 τὸ γένος τὸ αὐτό A:
τὸ γένος αὐτό M 20 ἡ μὲν οι. A πᾶσι F 21 γε οι. F 22 τεταγμέναις G κάκείνας A 26 ἀν οι. AGMa 29 μετὰ οι. G 30. 31 καθόλου καταφάσει— τῇ δὲ οι. F 30 καθ. καταφ.] καθέκαστα φασὶ A¹ καταφάσει] καταφατικῇ M 32 πρὸς ἀλλήλαις A 33 ταύταις M 34 καὶ (post ἀληθὲς)] ἡ A

αἱ δὲ ὑπάλληλοι κατὰ τὸ ποσὸν διαφέρουσαι τὸ ποιὸν τὸ αὐτὸν ἔχουσιν, αὗται 20
δὲ κατ' ἄμφῳ μαχόμεναι τελείαν ἔχουσι τὴν πρὸς ἀλλήλας διαφοράν. διὸ
καὶ ἀδύνατον αὐτὰς ἡ συμψεύδεσθαι ἡ συναλλητεύειν· διτὶ μὲν γάρ ἐπὶ τῆς
ἀναγκαῖας ὅλης ἀληθευούσαν τὸν καταφάσεων φεύδεται εἰσιν οἱ ἀποφέσεις,
5 ἐπὶ δὲ τῆς ἀδυνάτου τούναντίον, προφανές ἐκ τῶν πρότερον εἰρημένων. 25
ἐπὶ δὲ τῆς ἐνδεχομένης ψεύδομένης τῆς καθηλόου καταφάσεως ἡ μερικὴ
ἀπόφασις ὡς ἀντιφάσκουσα πρὸς αὐτὴν ἀληθής, καὶ ψεύδομένης τῆς καθηλού
ἀποφάσεως | ἡ μερικὴ καταφάσις ὡς ἀντιφάσκουσα πρὸς αὐτὴν ἀληθής· 75·
διὸ ἐκείνων ἁμαρτίας ψεύδομένων αὗται ἀληθεύουσιν.

10

καθ' ἔκαστα

Σωκράτης περιπατεῖ Σωκράτης οὐ περιπατεῖ

ἀπροσδιόριζτοι

ἄνθρωπος περιπατεῖ άνθρωπος οὐ περιπατεῖ

(προσδιωρισμέναι)

15

πᾶς ἄνθρωπος περιπατεῖ καθόλου οὐδεὶς ἄνθρωπος περιπατεῖ
ἐναντίαι

τις ἄνθρωπος περιπατεῖ μερικά
ὑπεναντίαι οὐ πᾶς ἄνθρωπος περιπατεῖ

'Ἐπειὶ δὲ θεοφύεται εἴδωλος τοὺς ἀπλουστέρους ἡ μερικὴ ἀπόφασις ἐπὶ 76·
20 τῆς ἀδυνάτου ὅλης συμψεύδεσθαι διοκοῦσα τῇ καθηλόου καταφάσει, ὡς διταν
εἴπωμεν 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος πτερωτός'. διὰ τὸ δοκεῖν τῷ οὐ πᾶς συνεισά-
γεσθαι τὸ ἀλλὰ τὶς μὲν τὶς δὲ οὔ, ὅπερ ἐστὶν ἐναργῶς ἐπὶ τῶν ἀδυνάτων 5
ψεύδος, ὥρτέον τι καὶ περὶ τούτων. ἔξεστι μὲν οὖν ἐκ τῶν πρότερον εἰρη-
μένων περὶ τοῦ οὐ πᾶς προσδιωρισμοῦ προγέιρως ἀποδοῦνται τῆς ἀπορίας
25 τὴν λύσιν· ἐλέγομεν γάρ ὅτι τὸ οὐ πᾶς αὐτὸν μάρνον καθ' αὐτὸν ληπτέον
ώς ιδίαν ἔχον δύναμιν, καθ' ἦν τὸν πᾶς προσδιωρισμὸν ἀναιρεῖ, μηδὲν 10
ἔτερον ἐπιτυρόμενον. ἐφ' ὧν οὖν πραγμάτων τὸ πᾶς φαίνεται φεύδομενον,
ἐπὶ τούτων τὸ οὐ πᾶς ἀληθές· ὅστε καὶ ἐπὶ τῶν προκειμένων ἐπειδὴ δ
λέγων 'πᾶς ἄνθρωπος πτερωτός' ψεύδεται, ἀληθεύεται δὲ λέγων 'οὐ πᾶς
30 πτερωτός'. ἡ γάρ πᾶς ἡ οὐ πᾶς, ἀλλὰ τὸ πᾶς ψεύδος, τὸ ἄρα οὐ πᾶς 15
ἀληθές. ἵνα δὲ μᾶλλον αὐτῶν τὴν ἀπορίαν ἀποπληρώσωμεν, ὑγιέστον ὅτι

I αἱ δὲ—ἔχουσιν om. M 3 καὶ om. FGMa ἡ (prius) om. A 5 εἰρ. πρ.
colloe. G¹ 9 post αὗται add. ἁμα Ma 10 figuram recipi ex G, nisi quod προσ-
διωρισμέναι et ἐναντίαι om. et ἀντιφατικαὶ pro καταφατικαὶ habet. προσδιωρισμέναι addidi,
reliqua ex ceteris libris correxi, quorum F paululum differt, Ma plus distant, figuram
om. A 21 τῷ δοκεῖν τῷ δοκεῖν (sic) A τὸ οὐ πᾶς συνεισάγειν (συνάγειν M)
ΑMa 23 τι] τε a 25 λέγομεν A Ma (cf. 89,15) post πᾶς add. καθηλού οὐς
μερικὸν F 26. 27 μηδέτερον M 27 ἐπιτυρό.] ἐπιφερ. F φαίνεται A
29 λέγων οὐς F 31 ἀποπληρό.] ἀποκλείσωμεν F: ἀποπλήσωμεν G

ἡ μερικὴ ἀπόφασις παραπλησίαν ἔχει δύναμιν τῇ μερικῇ καταφάσει, κατ’ αὐτὸν γέ τὸ μερικόν· ὅπως ἀνὴν ἔχῃ ἀληθείας ἡ μερικὴ κατάφασις, εἴτε 20 ὡς σὲ τῇ μερικῇ ἀποφάσει συντρέγγουσα εἴτε μή, τὸν αὐτὸν ἔξει δῆλον ὅτι τρόπον καὶ ἡ μερικὴ ἀπόφασις· ἐπεὶ οὖν αἱ μὲν καταφάσεις ἔξεις τισιν 5 ἀνδιλογίαι εἰσιν αἱ δὲ ἀποφάσεις στερήσει, γνωριμώτεραι δὲ τῶν στερήσεων αἱ ἔξεις, ἀπὸ τῆς καταφάσεως ὡς γνωριμωτέρας τὸ κατὰ τὴν ἀπόφασιν 25 θεωρητέον. τῆς οὖν καθιόλου καταφάσεως κατὰ μόνην τὴν ἀναγκαῖαν ὅλην ἀληθεύουσαν τὴν μερικὴν κατάφασιν ἐπὶ δύο μὲν ὅλων ἀληθεύουσαν ὄρθιμεν, ταύτης τε καὶ τῆς ἐνδειχομένης, οὐ μὴν ἐπ’ ἀμφοτέρων κατὰ τὸν αὐτὸν 76^a 10 τρόπον, ἀλλ’ ἐπὶ μὲν τῆς ἐνδειχομένης δι’ ἔσυτήν, ὥστε τὸ κατηγορούμενον τινὶ μὲν ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ τινὶ δὲ μὴ ὑπάρχειν, (ὅτε καὶ συντρέχει ἡ μερικὴ κατάφασις τῇ μερικῇ ἀποφάσει, πρὸς δὲ τὴν καθιόλου 5 κατάφασιν διαφωνεῖ), ἐπὶ δὲ τῆς ἀναγκαῖας οὐκέτι δι’ ἔσυτήν ἀλλὰ διὰ τὴν καθιόλου· διὸ καὶ οὐ συντρέχει τότε τῇ μερικῇ ἀποφάσει· τὸ γάρ ‘τις ἀν- 15 15 θρωπὸς ζῆτον’ διὰ τὸ πᾶς ἀληθές, οὐκέτι μέντοι τὸ οὐ πᾶς ἀληθές, ὥσπερ 10 ἐπὶ τῆς ἀδύνατου διὰ τὴν καθιόλου κατάφασιν ψευδομένην καθ’ ὅλην ἔσυτήν καὶ ἡ μερικὴ κατάφασις ψευδής, ὡς ὅταν εἴπωμεν ‘τις ἀνθρώπος πτερωτός· οὐδὲ γάρ αὕτη δι’ ἔσυτήν ψευδής. τὸν αὐτὸν οὖν τρόπον καὶ τῆς καθιόλου ἀποφάσεως κατὰ μόνην τὴν ἀδύνατον ὅλην ἀληθεύουσαν τὴν μερικὴν ἀπό- 20 20 φασιν ἐπὶ δύο ὅλων ἀληθεύειν ἀνάγκην. τῆς τε ἐνδειχομένης καὶ μήτε συμφυσίς μήτε παντελῶς ἀλλοιοτάτης (ὥστε καὶ δι’ ἔσυτήν ἔσται ἀληθῆς καὶ συντρέχει τῇ μερικῇ καταφάσει, διαφωνήσει δὲ πρὸς τὴν καθιόλου ἀπόφασιν) καὶ εἴτι τῆς ἀδύνατου, καθ’ ἣν συνέσται μὲν τῇ καθιόλου ἀποφάσει διὰ δι’ 25 ἔκεινην ἔγουσα τὸ ἀληθεύειν, διαφωνήσει δὲ πρὸς τὴν μερικὴν κατάφασιν. 25 περὶ μὲν οὖν τούτων πλείω τῆς ὁδίατετριφεν διάλογος, ὅλως δὲ περὶ αὐτῶν τῶν ἀποφατικῶν προσδιορισμῶν, ὅσα γλαφυρωτέραν ἔχοντα θεωρίαν 25 5 διφλόσιοφυς παραδίδωσι Πορφύριος, πειραθμῷν εἰπεῖν, προσεπινοῦντες εἰ τι δυνάμεθα καὶ αὐτοὶ πρὸς τὴν σαφεστέραν περὶ αὐτῶν διδασκαλίαν.

‘Ἀπορήσεις γάρ ἄν τις πῶς | ἐκ τῶν προσδιορισμένων καταφάσεων 77^a
30 τὰς ἀποφάσεις ποιοῦντες οὐ τοῖς κατηγορούμενοις, ὥσπερ ἔμπροσθε ἡξιοῦ-
μεν, συντάττομεν τὰς ἀρνήσεις ἀλλ’ αὐτοῖς τοῖς προσδιορισμοῖς, οἱ γίνονται
μέρη τῶν ὑποκειμένων, οὐ τῶν καθ’ αὐτοὺς λεγομένων ἀλλὰ τῶν ὥσπερ 5
εἰδοποιηθεῖσιν διάλογοι αὐτῶν, κατηγοροῦνται δὲ οὐδαμῶς, εἰ γε ὑποκειμένον
μέν ἔστι περὶ οὐ διάλογος, κατηγορούμενον δὲ τὸ περὶ ἔκεινου λεγόμενον·

1 ἡ μερικὴ—δύναμιν οἱ. F 1. 2 κατὰ τοῦτο γε ΑΜ 5 στέργσιν F
8 ἀληθεύουσαν] ἀληθῆς οὖσης FMA κατάφ.] ἀπόφασιν F μὲν οἱ. AFMA
ἀληθεύουσαν—ὅλων (20) in mrg. suppl. F 9. 10 οὐ μὴν—ἐνδειχομένης iter. A
11 ὑπάρχει (pr. l.) Α τῷ ὑποκ.] ὑποκειμένων F 12 πρὸς] ἀπὸ F 13 οὐκ
ἔστι α 14 οὐ suppl. G² 17 ὡς—ψευδής (18) οἱ. M 18 οὐδὲ] οὐ F
αὕτη] αὐτὴ AFMA 19 ἀληθ.] ἀληθῆς οὖσης G 21 ἔστιν F ἀληθεῖς Α
23 ἀδύν. ὅλης α συνέσται α 25 πλεῖστον G 26 ἀποφαντικῶν (sed ν
induct.) G οὐσια (G 28 δυναίμεθα G 29 ἀπορήσι F προσδιορ Μ
30 ἔμπροσθεν] p. 87,10 31 γίγονται Α: λέγονται α

ἀποφανόμεθα γάρ περὶ παντὸς ἀνθρώπου ὅτι ζῷόν ἐστιν, οὐ μὴν ὅτι ἄνθρωπος πᾶν ζῷόν ἐστι (τοῦτο γρῦν καὶ φεῦδος καὶ ἀδύνατον δἰλέγοντας τοῖς 10 ἀποδειχθήσεται), καὶ περὶ τοῦ τινὸς ἀνθρώπου ὅτι λευκός ἐστιν, οὐ μὴν ὅτι τὸ λευκὸν τὸς ἀνθρωπός ἐστι. πῶς οὖν οὐ φαμεν ἀπόφασιν τῆς ‘πᾶς 5 ἀνθρώπος περιπατεῖ’ τὴν ‘πᾶς οὐ περιπατεῖ’ ἀλλὰ τὴν ‘οὐ πᾶς περιπατεῖ’, 15 καὶ τῆς ‘τὸς περιπατεῖ’ τὴν ‘τὸς οὐ περιπατεῖ’ ἀλλὰ τὴν ‘οὐδεὶς περιπατεῖ’, καὶ τοῦτο τὸ οὐδεὶς ποίαν ποτὲ δύναμιν ἔχει, λεκτέον. ἄνωθεν οὖν πρὸς τὴν ἀπορίαν ἀπαντῶντες ἐροῦμεν κατὰ τὸν πρότερον παραδεδομένους κανόνας τῷ κυριωτέρῳ πανταχοῦ τῆς προτάσεως μέρει δεῖν προσάγεσθαι 20 τὰς ἀρνήσεις, ἵνα τὰς ἀποφάσεις ποιήσωμεν. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν καθ’ ἔκαστα προτάσεων καὶ τῶν ἀπροσδιορίστων κυριώτερον ὥρῶντες τὸ κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου καὶ τούτου κυριώτερον οὐδὲν εὑρίσκοντες ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεις, εἰκότως αὐτῷ προσήγορον τὸ ἀποφατικὸν μόριον, ἐπὶ δέ γε τῷ τῶν προσδιωρισμένων τὸ κυριώτατόν ἐστιν ὁ προσδιωρισμός· διὸ καὶ ἐντεῦθεν 25 ἡ πρότασις ὑνομάζεται προσδιωρισμένη· καὶ γάρ εἰ συντάττονται τοῖς ὑποκειμένοις | οἱ προσδιωρισμοὶ καὶ γίνονται αὐτῶν, ὡς εἴρηται, μέρη, ἀλλ᾽ 77v ἐφάπτονται πῶς καὶ τῶν κατηγορούμενων δηλοῦντες εἴτε ἐνὶ τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον εἴτε πᾶσιν ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον, ἐπειδὴ τὸ πλείστοι μὲν μὴ πᾶσι δὲ περιορίσαι δύχα τοῦ τὸν ἀριθμὸν προσθεῖναι οὐκ ἔστι. διὰ 5 ταῦτα μὲν οὖν τούτοις εἰκότως τὸ ἀρνητικὸν συντάττεται μόριον καὶ αἱ τοῦτον τὸν τρόπον γινόμεναι ἀποφάσεις ἀντιφατικῶς ἀντίκεινται ταῖς καταφάσεις, τῶν δὲ συντατούσων αὐτὸν τῷ κατηγορούμενῳ ἡ μὲν ἐπὶ τῆς 10 καθηλόου καταφάσεως τοῦτο ποιεῦσα τῇ καθόλου ἀποφάσει τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν (τὸ γάρ ‘πᾶς οὐ περιπατεῖ’ ταῦτὸν σημαίνει τῷ ‘οὐδεὶς περιπατεῖ’), 20 25 ἡ δὲ ἐπὶ τῆς μερικῆς τῇ μερικῇ ἀποφάσει· τί γάρ ἄλλο σημαίνει τὸ ‘τὸς οὐ περιπατεῖ’ ἡ δὲ οὐ πᾶς περιπατεῖ; ὥστε ἐπὶ ταῦτης συντρέχειν ἀλλή· 15 καὶ τὰς καθ’ ἔκατερον τὸν τρόπον γινομένας ἀποφάσεις.

Τὸ μὲν οὖν οὐ πᾶς δὲ τὸ οὐδεὶς δέ σύνθετον ἔχει τε τοῦ πᾶς καὶ τοῦ ἀγαριοῦντος αὐτὸν μορίου, φανερόν· τὸ δέ γε οὐδεὶς πόθεν ἐροῦμεν ἐσχηκέναι τὴν γένεσιν; ἐχρῆν γάρ ‘οὐχὶ τίς’ εἶναι τὴν προτίθεσαν τοῦ τίς προσδιωρισμοῦ τὸ 20 ἀρνητικὸν μόριον ἀπόφασιν. ἡ δητέον δὲ οὐδὲν ὠρισμένον κατὰ τὸ ποσὸν ἐσήμηνεν ἀν οὗτως λεγομένη, καὶ γάρ μηδενὸς περιπατοῦντος καὶ πλειόνων περιπατούντων ἀληθίες τὸ ‘οὐχὶ τίς περιπατεῖ’. καὶ ἔτι σαφέστερον ταῦτα 25

1 γάρ scripsi: δὲ libri περὶ] παρὰ M 1. 2 ante ἄνθρ. add. ὁ F: πᾶς a
2 γοῦν] γάρ F an ἀδύνατον <ἢν>? δὲ ὕστερον a 3 τοῦ τὸς ἄνθρωπος F
ἐστιν om. FG 4 τὸ om. F οὐ om. G 5 an ἄνθρ. περιπ. <προτάσεως>? ante
οὐ περιπ. add. ἄνθρωπος a 6 τῆς] τὴν τίς—οὐδεὶς περιπατεῖ suppl. G²
7 τὸ οὐδεὶς] οὐδεὶς A: οὖν F 8 πρότερον παραδ.] p. 87,14 10 οὖν] ἂν Λ
13 ἀποφατικὸν AFM 15 δν. ἡ πρότ. colloc. M καὶ γάρ εἰ καὶ a 16 ώς
εἴρηται] p. 94,31 18 ἐπειδὴ G: ἐπει δὲ AFMa 19 περιορίσασθαι M 20 μόριον
συντ. colloc. AM 21 ἀντίκειται G 22 αὐτὸν F 24 τῷ] τὸ A
27 ἔκατερον] ἔτερον AF τῶν τρόπων M τὸ μὲν οὖν—εἰς (p. 96,14) εἰειας (cf.
p. 96,15sq.) 28 τε om. G 30 προστιθεῖσαν FMa 32 ἐσήμανεν FM

ἔπασχεν ἀν τὸ 'οὐχὶ τὶς περιπατεῖ' ἢ τὸ κατὰ τὴν ἀπὸ τούτου συναλοιφὴν γινόμενον οὐχ εἰς. βούλομενοι οὖν ἐμφῆναι ὡς οὔτε πᾶσιν οὔτε πλείστι μὲν οὐ πᾶσι δὲ οὔτε ἐν τῷ τῶν ὑπὸ τὸ καθόλου ὑποκείμενον | ὑπάρχει 78r τὸ κατηγορούμενον λέγομεν τὸ οὐδεὶς σύνθετον ἐκ τριῶν τοῦ λόγου μερῶν.
 5 τοῦ οὐ ἀρνητικοῦ μορίου, τοῦ δὲ συνδέσμου (εἴτε συμπλεκτικοῦ πρὸς τὸ μηδὲ πάντας μηδὲ πολλοὺς ὄντος εἴτε, ὡς ὁ φιλόσοφος ἀξιοῖ Πορφύριος, 5 ἐπὶ φυλακῇ καὶ διακρέσει τῆς ἀμφιβολίας εἰλημμένου), καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ εἰς ἀριθμητικοῦ δνόματος, δικαιούμενον ὑρῶμεν 'οὐδενὸς περιπατοῦντος'
 λέγοντες καὶ κατὰ τὰς διαφορὰς τῶν τριῶν γενῶν ἀποδιδόμενον 'οὐδεμίᾳ 10 περιπατεῖ' καὶ 'οὐδὲν περιπατεῖ'. τὸ μὲν οὖν οὐδεὶς ἀπὸ τοῦ δέ συν- 10 δέσμου κατὰ συναλοιφὴν τὴν ἀπὸ τοῦ οὐ δὲ εἰς γέγονεν, ὅμοίως ἔχον τῷ μηδὲ διντινα γαστέρι μήτηρ
 καὶ ἀποκρινομένῳ τὸ παράπαν οὐδὲ γρῦ, τὸ δὲ οὐθεὶς ἀπὸ τοῦ τέ κατὰ συναλοιφὴν τοῦ οὐ τε εἰς.

15 15. 'Αλλὰ πῶς τῆς καταφάσεως τίς εἰπούσης ἐν τῇ ἀναιρούσῃ αὐτὴν ἀπο- φάσσει τὸ οὐδεὶς λέγομεν; ἢ φήσομεν διτι τὸ εἰς ἀπλῶς μὲν θεωρούμενον τοῦ τίς ἐπὶ πλέον λαμβάνεται· τοῦ γάρ τίς ἀεὶ βούλομενου συμπλέκεσθαι τῷ ὑποκειμένῳ, καθάπερ καὶ τῶν ἀλλων προσδιορισμῶν ἔκάστου διὰ τὸ 20 σημαίνειν αὐτοὺς ὅπως ἔχουσι τὰ ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον πρὸς τὸ μετέχειν ἢ 20 μὴ τοῦ κατηγορούμενου, τὸ εἰς λαμβάνεται μὲν καὶ τοῦτον τὸν τρόπον ἐν τῷ

εἰς δέ τις ἀρχὸς ἀνήρ

καὶ τῷ

εἰς κοίρανος ἔστω,

25 λαμβάνεται δὲ καὶ ὡς κατηγορούμενον οὐ μόνον ἐπὶ τῶν μοναδικῶν λεγο- 25 μένων, οἷον δταν λέγωμεν 'ἥλιος εἰς ἔστι' ἢ 'κόσμος εἰς ἔστιν', δτε καὶ τὸ μόνον ἢ κατ' ἐνέργειαν ἢ πάντως κατὰ δύναμιν αὐτῷ προστιθεμεν, ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς ἐπὶ ἔκάστου τῶν ὅπως τοῦ δντων, | ἵνα καὶ τὸ πλῆθος 78v αὐτῶν ὑπόστασιν ἔχῃ, τῶν προσδιορισμῶν οὔτε καθ' ἔκατονς κατηγορεῖσθαι 30 δυναμένων οὔτε ἀλλοις κατηγορούμενοις εὐλόγως συνδυαζομένων, ὡς διὰ τῶν ἔξῆς δι λόγος ήμιν ἐπιδεῖξε· διὰ ταῦτα μὲν οὖν τὸ εἰς, δπερ ἐλέγομεν, 5 τοῦ τίς ἐπὶ πλέον λαμβάνεται, συντρέχοντα δὲ ἀλλήλοις ἐν τῷ συμπλέ-

I τίς] εἰς FG τὸ (alt.)] τὴν G 1. 2 γιν. συναλ. collac. F 2 οὐχ εἰς] corrugas οὔτεις 3 ὑποκειμένων Ma 4 τὸ (ante κατηγ.) suppl. G² an σύνθετον (ἢ)? τῶν τριῶν G τοῦ om. FG 5 οὐ om. FG 6 μηδὲ (prius) μηδὲν G ὄντας M 7 καὶ (ante ἐπὶ) om. M 9 τριῶν om. FG οὐδεμίαν F 10 καὶ οὐδὲν περιπατεῖ om. F 11. 14 συναλιτήν F τὴν] τῶν Ma τῷ] τὸ G 12 μηδὲ διντινομένου . . .] Hom. Z 58 13 ἀποκρινομένου Ma γρῦ ex χρῆ corr. F 15 τῆς καταφ. τῆς α ante εἰπούσης add. καὶ μὴ εἰς M 16 ante τὸ οὐδεὶς add. μὴ τὸ οὐ τίς ἀλλὰ Ma 17 τοῦ βουλ. G 20 τοῦ om. M εἰς ex τίς corr. A μὲν om. A καὶ τοῦτον] κατὰ G¹ 22 εἰς δέ τις. . .] Hom. A 144 23 τῷ] τὸ AF 24 εἰς κοίρ. ἔστω] Hom. B 204 25 μοναδικῶν AFGM 26 ἢ] καὶ FG 27 πάντων G¹ 30 ἀλόγως G διεῖ] δὴ M 31 ὅπερ] ἀπερ G¹: καθάπερ (?) 32 λαμβάνομεν A¹Fa

κεσθαι τοῖς ὑποκειμένοις, οὐ τοῖς καθ' ἔκαστα διὰ τὸ μηδὲν εἶναι αὐτῶν μέρος, ἀλλὰ τοῖς κατὰ πλειόνων κατηγορεῖσθαι πεφυκόσιν, ἐοίκασιν ἔχειν τινὰ καὶ τότε πρὸς ἄλληλα διαφοράν· ἐπεὶ γάρ τῶν πολλῶν ἔκαστον καὶ τοῦ δικού τί ἔστι καὶ οἷον μέρος τοῦ κοινῶς κατ' αὐτῶν κατηγορουμένου, ὡς 5 μὲν δικού τι ὅν, κανὸν ἀπομονεῖται. ἀντιδιαστελλόμενον πρὸς τὰ δύο οἰκεῖα τὴν τοῦ ἑπιδέχεται πρὸς αὐτὸν συμπλοκήν, ὡς δὲ μέρος πως τοῦ κοινοῦ τυγχάνον τὴν τοῦ τινός· διὸ τῶν μόνων δικῶν οὐδὲν ἐν τῷ φάναι δύνατον.¹⁵ καὶ ἔχει ταύτην τὸ ἐν πρὸς τὸ τὴν διαφοράν ἐπὶ τῶν μερικῶν, ἦν περ καὶ τὸ ἑνικὸν ἄρθρον πρὸς τὸ πᾶς ἐπὶ τῶν καθόλου· καὶ γάρ 'ἢ ἄνθρωπος 10 ζῶον' εἴποις ἂν καὶ 'πᾶς ἄνθρωπος ζῆσθαι'. τὸ γάρ ἄρθρον τὴν δύναμιν 20 ἔχει τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ, ὡς μαθησόμενα πρὸς τῷ πέρατι τοῦ βιβλίου. ἀλλὰ τὸ μὲν ἄρθρον τῇ ἑνότε προσήκει τοῦ καθόλου ὑποκειμένου (διὸ καὶ τῶν μοναδικῶν ἔκαστην καὶ τῶν ἀτόμων συντάττεται· καὶ γάρ 'ἢ ζῆσθαι' λέγομεν καὶ 'ἢ Σωκράτης'²⁵· ἐνότε δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ ὑπερέ-

15 χοντος λέγεται τῶν δύοστοις ὁ ποιητής εἴπωμεν ἢ 'ἢ ῥήτωρ'), τὸ δὲ πᾶς τῷ πλήθει τῶν ὑπὸ αὐτὸν ἀναφερομένων. διταν μὲν οὖν ὡς κατηγορούμενον τὸ εἰς ἀνατιρόμεν, τότε τὴν ἄρνησιν | οὐκ αὐτῷ 79r συμπλέκομεν, ἀλλὰ τῷ ἐστί τῷ κατ' ἐνέργειάν τε πάντως ἐν τῇ τοιαύτῃ προτάσει λέγομεν· καὶ συνδεῖν τὸ κατηγορούμενον πρὸς τὸ ὑποκειμένον 20 πεφυκότι· τῆς γάρ καταφάσεως εἰπούστης λόγου γάριν 'οὗδε ὁ λίθος εἰς 5 ἔστιν' ἢ ἀπόφασις ἐρεῖ 'οὗδε ὁ λίθος εἰς οὐκ ἔστιν'. διταν δὲ ὡς συμπλεκόμενον τῷ ὑποκειμένῳ τὸ εἰς ἢ τὸ τίς ἀνατιρόμεν τὴν ἀντιφάσιον σαν ἀπόφασιν τῇ μερικῇ καταφάσει ποιοῦντες· τὸ οὐδείς ἢ οὔτις λέγομεν. ἀλλ' διταν μὲν τὸ οὐδείς λέγωμεν, οὐγῇ ὡς πρὸς τὸ τίς ἀλλ' ὡς πρὸς τὸ εἰς 25 παντῶμεν καὶ τὸ μὲν οὐγῇ εἰς ὡς ἀμφίβολον παραιτησάμενοι τὸ δὲ οὐ εἰς ὡς πρὸς τῷ ἀμφιβόλῳ καὶ κακόφωνον τὸ οὐδείς ἢ οὐθείς λέγομεν. πρὸς δέ γε τὸ τίς ἐπίκαμψεν τότε κυρίως ἀπαντᾶν, διταν τὸ οὔτις λέγωμεν. οὐκ ἐπὶ τοῦ 'τίς' τιμέμενης τῆς διεξίας (οὐ γάρ οὐδὲ τὴν τοιαύτην προφορὰν 15 ἢ 'Ἐλληνικὴ γρῆσις') ἀλλ' ἐπὶ τοῦ οὐ, καθάπερ ἔχει τὸ

30 οὔτις ἐμεῦ ζῶντος
καὶ

μῆτις νῦν ἐνάρων.

ἀλλὰ τοῦτο μὲν τῇ ποιητικῇ τὸ δὲ οὐδείς τῇ κοινῇ γρήσει μᾶλλον σύγηθες.

1 καθέκαστα μὲν G²: κατηγορούμενοις G¹   5 κανὸν ἂν M   εἴποις GM
6 ὑποδέχεται F   πως] τι M   7 ἐπὶ τῶν μόνων Fa   7. 8 Εὐ — δύνατον καὶ οὐ. F   7 ἐν τῷ φάναι] ἀντιφάναι a   8 ταύτην] ταύτη a: om. F   ὡς ἐπὶ τῶν μερ. καθάπερ καὶ F   10 post prius ζῶον add. καὶ A Ma   τὸ γάρ] καὶ τὸ AFM   16 αὐτὸν G: αὐτοῦ AFMa   21 οὗδε δέ] δὲ F   22 τὸ (post ὑποκειμ.) τῷ A²   post ἀνατρ. add. οὗτοι Ma   23 τὸ οὐδείς ἢ τὸ τίς F: τὸ τίς ἢ οὐδείς G
25. 26 οὐ εἰς] οὐδείς A   26 καὶ om. M   οὐθείς ἢ οὐδείς G   27 τὸ (ante τίς) suppl. G²   οὔτις] οὔτως M   29 ἐπὶ τὸ οὐ F   30 οὔτις ἐμεῦ ζ.] Hom. A 88
32 μῆτις νῦν ἐν.] Hom. Z 68   ἐνάρων] ἐράνων F

Τοσαῦτα μὲν περὶ τῶν προσδιωρισμένων προτάσεων εἶγομεν λέγειν· αἱ δὲ ἀπροσδιόριστοι πῶς ἔχουσι πρὸς τὸ ἀντίφασκειν η̄ μή, τοῦτο δέ ἐστιν εἰ τις τῶν προσδιωρισμένων τὸ αὐτὸν δύνανται, διὰ τῶν ἕξης τῷ Ἀριστοτέλει συνιδεύοντες ζητήσωμεν.

Ἐπὶ τούτοις οὖν τὴν ῥῆσιν αὐτὴν ἐπισκεψώμεθα, δι’ η̄ παραδίδοὺς 25 ἡμῖν τὴν εἰργμένην ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου τῶν προτάσεων διαίρεσιν καὶ διακρίνας τὰ καθ’ ἔκαστα τῶν καθόλου τοῦτο φῆσιν εἰναι καθόλου δὲ πὲ πλειόνων πέφυκε κατηγορεῖσθαι. τῶν ὅμωνύμως κατὰ | πλειόνων 79^r κατηγορούμενων τὰ καθόλου διακρίνων τῷ πεφυκέναι κατὰ πολλῶν κατηγορεῖσθαι, τοῦτο δέ ἐστι μὴ νόμῳ τινὶ καὶ θέσει, καθάπερ τὸ Αἴτιον καὶ τὸ Ἀλέξανδρος, ἀλλὰ τῷ φύσιν μίαν δηλοῦν, η̄τις ἔκάστῳ τῶν πλειόνων δὲ πάρχουσα ποιεῖ καὶ τὸ σημαῖνον αὐτὴν ὄνομα καὶ αὐτῶν κατηγορεῖσθαι. οὐλως δὲ περὶ φωνῶν διαλεγόμενος τῶν πραγμάτων ποιεῖται τὴν διαίρεσιν, διέτι περὶ φωνῶν τοῖς φιλοσόφοις ὁ λόγιος οὐ προηγουμένως, καθάπερ 10 ῥήτορες τε καὶ γραμματικοί, ὡς καὶ πρότερον ἐλέγομεν, ἀλλὰ τῆς τῶν πραγμάτων καταλήγειν ἔνεκεν. διελόμενος οὖν τὰ εἴδη τῶν προτάσεων εἰς τε τὰς καθόλου καὶ τὰς καθ’ ἔκαστα, προστίθητι τὴν τῶν καθόλου διαίρεσιν εἰς τε τὰς καθόλου ως καθόλου λεγούμενας καὶ τὰς ἀπροσδιορίστους· τῶν γάρ μερικῶν ἐφεξῆς ποιεῖσται μνείαν. ἐν δέ γε τούτοις τὰς 20 μὲν καθόλου ἐπὶ τῶν καθόλου ἀποφάνσεις ἐναντίας εἶναι φῆσι, δοῦ δὲ εἰλέγομεν αἰτίας, τὰς δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου μὴ καθόλου δέ, τοῦτο ἔστι τὰς ἀπροσδιορίστους. αὐτὰς μὲν μὴ εἰναι ἐναντίας, τὰ μέντοι δηλούμενα ὑπ’ αὐτῶν δύνασθαι ποτε εἰναι ἐναντία. οὗτοι μὲν οὖν καθόλου μὴ καθόλου τὰς ἀπροσδιορίστους καλεῖ, καὶ τὰ παρατιθέμενα παρ’ αὐτοῦ παραδείγματα 25 σαφῶς σημαίνουσιν, ἀνθρωπος λευκός ἔστι καὶ ἀνθρωπος λευκὸς οὐκ ἔστι. καλεῖ δὲ αὐτὰς οὕτως διὰ τὸ μὴ προσκείσθαι ἐπ’ αὐτῶν τῷ καθόλου ὑπο- 30 κειμένῳ τοὺς καθόλου προσδιορισμούς. οὐπερ εἰ καὶ ἐπὶ τῶν μερικῶν ἀρμάζειν δυνατόν, ἀλλ’ ἔχουσί τι ἔδοι τέκεῖναι, τοὺς μερικοὺς προσδιορισμούς, οἷεν καὶ | δυνομάζονται. πῶς δὲ λέγονται μὴ εἰναι μὲν ἐναντίαι, σημαίνειν 35 δέ ποτε ἐναντία, τοῦτο η̄δη πολλὰ τοῖς ἐξηγηταῖς πράγματα παρέσχε· μήποτε δὲ ταῖς ῥήσεσιν αἰτίας προσφύεις η̄ τὸ λέγειν οὗτοι βιούλεται μὲν ὁ Ἀριστοτέλης τὰς ἀπροσδιορίστους προτάσεις συγκαληθεύειν ἀλλήλαις, ὡς δὲ 40 ἔσται διὰ τῶν ἕξης φανερόν, καὶ διὰ τοῦτο εἰκάτως ἀποφαίνεται μὴ εἰναι αὐτὰς ἐναντίας· οὐ γάρ ἐναντίων τὸ συνυπάρχειν ἀλλήλαις.

35 Ἐπεὶ δυνατόν ποτε τὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τῆς τοῦ ἐναντίου καταφάσ- 10 σεως ἀληθεύουσαν παρασχεῖν τισιν ὑποβίαν. οὗτοι ἐναντίας χρὴ τότε καλεῖν ταύτας τὰς προτάσεις. ἀτε ἐναντία τινὰ σημαίνουσας, διὰ τοῦτο προστίθητι τὸ αἴτιον τοῦ παραλογισμοῦ τοῖς οὕτως ὑπολαμβάνουσι, τὰ αὐτὰ λέγων

1 ἔχουμεν M	3 εἰ τισι] τίσι F	ἐφεξῆς Α	4 ζητήσομεν FG	10 τινι
om. F	11 τὸ φύσιν F	έκάστη AM	13. 14 διαλεγ.—φωνῶν om. F	
15 πρότερον ἐλέγομεν] p. 66, 7	19 τούτοις om. M		20. 21 ἐλέγομεν] p. 92, 4	
23 ἐναντ. εἰναι colloc. G	26 περικείσθαι Ma		32 τὰς om. Λ	34 ἐναντίου
(alt. 1.) a	35 ἐπὶ] ἀπὸ Α		36 τότε om. M	

τοῖς ἐν τῷ τελευταίῳ θεωρήματι τοῦ βιβλίου ῥηθησομένοις· τὸ μὲν δὴ 15
τούτῳ οἰεσθαι τὰς ἐναντίας δόξας ὡρίσθαι, τῷ τῶν ἐναντίων
εἶναι. Φεῦδος· τοῦ γάρ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθὸν καὶ τοῦ κακοῦ ὅτι
κακόν. ἢ αὐτὴ ἵσως καὶ ἀληθῆς, εἴτε πλείους εἴτε μία ἔστιν.
5 ἐναντία δὲ ταῦτα, ἀλλ' οὐ τῷ ἐναντίῳ εἶναι ἐναντία, ἀλλὰ 20
μᾶλλον τῷ ἐναντίῳ. Ήτι μὲν οὖν κατ' οὐδένα τρόπον προσήκει ταῖς
ἀπροσδιορίστοις τὸ τῶν ἐναντίων ὄντα, σαφῶς ἀπεργήσατο διὰ τούτων ὁ
Ἀριστοτέλης. πότε δὲ ἔστιν εἶναι τὰ δηλούμενα ἐναντία, καλῶς διηγέ-
θρωσεν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος· οὐ γάρ ἀεὶ, φησί, τῷ καταφασκούμενῳ 25
10 ἔστι τι ἐναντίον οὐδὲ τὴν ἀπόφασιν δυνατὸν ἀεὶ λέγειν ἀληθεύεται κατὰ
τοῦ ἐναντίου τῷ καταφαίνεται, ἀλλὰ ποτὲ μὲν κατὰ τοῦ ἐναντίου ποτὲ δὲ
κατὰ | στεργίσεως ποτὲ δὲ κατ' οὐδετέρου τούτων, ἀλλ' ἀναιρεῖν μόνον τὸ 80v
εἰρημένον διὰ τῆς καταφάσεως· τῷ μὲν γάρ περιττῷ τὸ ἄρτιον καὶ τῷ
λευκῷ τὸ μέλαν ἐναντίον, καὶ κατὰ τούτων ἀληθεύεται τὸ οὐ περιττὸν
15 καὶ τὸ οὐ λευκόν (εὗ ἀνάγκης μὲν οὖν συνεισφερομένων ταῖς ἀποφάσεσιν ἡ
ἐπὶ τῶν ἀμέσων εἶναι λεγομένων ἐναντίων, ἐνδεχομένως δὲ καὶ ἐπὶ τῶν
ἔμμεσων), τῷ μέντοι ὅρᾳ τὸ ἀντικείμενον στέρησις ἢ τῆς ἐνεργείας ἢ
καὶ τῆς δυνάμεως, τῆς μὲν ἐνεργείας ὡς ἐπὶ τοῦ μὴ πηροῦ μὲν καθεύδει 20
δυντος δὲ ἢ μύοντος, τῆς δὲ δυνάμεως ὡς ἐπὶ τοῦ τυφλοῦ, ἀπεργησάντει
20 τὸ μὴ ὅρᾳ (ἐνίστε δὲ καὶ τὸ μήπω τὴν δύναμιν τὴν προσαγωγὴν τῆς ἐνερ-
γείας ἀπειλήρθει τῇ ἀποφάσει τῆς ἐνεργείας σημαίνουμεν ὡς ἐπὶ τοῦ σκυ-
λακίου, καὶ τὸ μηδαμῶς τῆς δυνάμεως δεκτικὸν ἡς ἐπὶ τοῦ ἕύλου· καὶ 15
γάρ τὸ ἔύλον λέγομεν μὴ ὅρῳ), καὶ κατ' οὐδὲν τούτων ἐναντίον εἴποις
ἄν εἶναι τῇ καταφάσει τὸ σημαινόμενον ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως, ἀλλὰ ποτὲ
25 μὲν στέρησιν ποτὲ δὲ οὐδὲ στέρησιν ἀλλ' ἔτερότητα μόνον, τῷ δέ γε ζῷῳ
ἢ ἄλλῃ οὐσίᾳ οὔτε ὡς ἐναντίον οὔτε ὡς στέρησιν τοιαύτην εἴρησις ἀν ποτέ 20
τι ἀντιτιθέμενον, οὐδὲ τῷ ἀφωρισμένῳ ποσῷ ἢ σχήματι οὐδὲ ταῖς ἐνερ-
γείαις ταῖς μὴ κατὰ τι τῶν ἐναντίων γινομέναις· τῷ μὲν γάρ θερμακίνειν
30 ἐστιν ἐναντίον τὸ ψύχειν. ἐπεὶ καὶ τῷ θερμῷ τὸ ψυγρόν, οὐ μὴν τῷ
νοεῖν ἢ τῷ βαδίζειν εἴη ἄν τι ἐναντίον. διὰ ταῦτα οὖν τὸ ὑπὸ τῆς ἀποφά- 25
σεως σημαινόμενον ποτέ φησιν ἐναντίον εἶναι τῷ ὑπὸ τῆς καταφάσεως

I τοῖς—[ῥηθησομένοις] p. 23v3	2 δόξας om. A	τῷ om. G	3 ψεῦδος] οὐκ ἀληθές G
ὅτι καὶ ἀγαθὸν A	4 ἵσως ἔσται a: ἀληθῆς ἔσται b		ἀληθές A
5 τῷ AF: τῶν GMa	6 μᾶλλον om. G	post οὖν add. οὐδαμῶς G	
τοῖς a	8 εἶναι om. F: post δηλούμ. colloc. a	9 καταφασκ.] κατα-	
suppl. G ²	10 τῷ τὸ M	δεῖ διν. colloc. G	λέγειν om. M
ἀποφαίνεται G ¹	11 καταφαίνεται FGMa	12 ποτὲ δὲ κατ' οὐδετέρου τούτων ποτὲ	ἀληθεύεται]
δὲ κατὰ στερ. colloc. F	ἀλλ' om. AM	ἀναιρεῖ F	13 μὲν om. a
16 ἐνδεχομένης M	καὶ om. FG	17. 18 ἢ καὶ A: ἢ G	18 ἐνεργ. μὲν
colloc. A	21 τῷ om. FG*	22 ὃ δεκτ. G	23 οὐδένα A Ma
23. 24 εἴποις ἄν] ἐποίησεν F: ἄν εἴποις G	25 οὐδὲ] οὐ FGMa	26 ποτέ om. F	
27 τῷ τινὶ M	ἀντιτιθέμενον A	ἀφορισμ. Ma	28 γιγνομένας (ubique) A
29 ψυγραίνειν G	τῷ (post μὴν)] τῷ AM	30 τῷ (ante βαδ.) om. A Ma	ἄν
om. F	τι om. a		

δηλουμένῳ, τῶν προτάσεων αὐτῶν μηδαμῶς ἀλλήλαις οὐσῶν ἐναντίων. | τοῦτο δὲ εἰκότας ἐπὶ μόνων τῶν ἀπροσδιορίστων ἐπεσημάνατο, διότι μόναι 81^a αὗται τῶν καθόλου προτάσεων κατὰ τὸν κατηγορούμενον δῆρος μόνους ἔχουσι τὰς καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις γιγνομένας, ἀλλ᾽ οὐ κατὰ τινας προσ- 5 διορισμούς, οἷς οὐδὲ ἀν υποπτευθεῖεν καθὶ ἑαυτοὺς λαμβανόμενοι καταφαί- κῶς καὶ ἀποφατικῶς, οἷον πᾶς, οὐ πᾶς, τίς, οὐδείς, ἐναντιείτητα πραγμάτων σημαίνειν, καθόπερ οἱ κατηγορούμενοι, καὶ μάλιστά γε διταν ἐπὶ τῶν ἀμέ- σων λεγομένων ἐναντίων ποιώμεθα τὴν καταφασιν καὶ τὴν ἀποφασιν (ἔργον 10 γὰρ τῶν προσδιορισμῶν, ὡς πολλάκις εἰρήκαμεν, μόνην σημαίνειν τὴν κατὰ 10 τὸ πλῆθος διαφορὰν τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἀναφερομένων ὡς μετε- γόντων ἦ μὴ μετεγχόντων τοῦ ἐν τῇ προτάσει κατηγορούμενου), καὶ διτι προφανῆ τὰ ἐπὶ τῶν ἄλλων ἀντιθέσεων συμβαίνοντα, οἷον διτι αἱ καθόλου 15 ὡς καθόλου συμψέδονται, διτι ἐναντίαι, διτι αἱ μερικαὶ συναληθεύουσι καὶ οὐδὲ ἀν υποπτεύσεις τις προσάρκειν αὐταῖς τὸ σύνομα τῶν ἐναντίων, διτι αἱ 15 διαγώνιοι καὶ αἱ καθὶ ἔκαστα μερίζουσι τό τε ἀλληλές καὶ τὸ ψεῦδος· ἐπὶ 20 δὲ τῶν ἀπροσδιορίστων ἐπεὶ μήτε καθὶ ἔκαστα καὶ ὠρισμένος οὐδέποτε ἐστιν ὁ ὑποκείμενος μήτε πρόσκειται τις αὐτῷ τῶν προσδιορισμῶν. οὐ διφόρο 25 ἐστὶ φανερὸς ὁ τῆς ἀντιθέσεως αὐτῶν τρόπος, ἀλλὰ καὶ ὡς ἐναντίαις ὑπο- πτεύσεις ἄν τις αὐτὰς ἀντικεῖται ποτε. καὶ τοῦτο διατρυπέται σημαίνειν 25 5 ὁ ἀπὸ τῆς Ἀφροδιτισθός ἐξηγητής τὸ τὰ δηλουμένα ὑπ’ αὐτῶν ἐναντία εἶναι ποτε, καὶ ταῦτα τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν τοῖς ἔξης βιῶντος ὡς ταῖς μερικαῖς τῇ αὐτὴν ἔχουσι δύναμιν, | τῶν δὲ μερικῶν ἀπὸ διαμέτρου πρὸς τὰς 30 81^b ἐναντίας ἔχουσαν. καὶ αὐτὸν τοῦτο τὸ τῷ Ἀριστοτέλει δοκοῦν συναληθεύειν αὐτὰς ἐπὶ τινος ὅλης ἐπερος ἄν τις οἰηθείη καὶ ἀντιφάσκειν πρὸς ἀλλή- 25 λας, ἀλλ’ ὡς παραπλησίως τῇ ἑτέρᾳ τῶν διαγωνίων τῇ τίς καὶ οὐδείς. 5 διὰ ταῦτα τοίνυν ἐν μὲν τοῖς προκειμένοις ὁ Ἀριστοτέλης τοσούτον ἐπεση- μήνατο μόνον, διτι μὴ δίκαιον καλεῖν αὐτὰς ἐναντίας, καὶ εἰ ἐναντίων πρα- γμάτων γίνοντό ποτε δηλωτικά, προϊὼν δὲ καὶ διτι συναληθεύουσιν ἀλλ’ 10 οὐκ ἀντιφάσκουσι κατασκευάσαι πειράσεται.

30 Τὸ δὲ αἴτιον εἰπὼν τοῦ καθόλου μὴ καθόλου λέγεσθαι τὰς ἀδιορίστους, διτι περὶ τῶν καθόλου ὑποκειμένων οὐ καθόλου ἀποφαίνονται, μὴ συνατ- τουσαι αὐτοῖς τοὺς καθόλου προσδιορισμούς, οἷς ποιοῦσι καθόλου ἡμᾶς ἀπο- 15 φαίνεσθαι περὶ τῶν καθόλου, αὐτοῦ τούτου πάλιν τὸ αἴτιον ἀποδίδωσι τοῦ τοιούτων ἀποφάνεστων αἴτιον γίνεσθαι τοὺς καθόλου προσδιορισμοὺς ὡς

1 οὐδῶν] ὅντων M	2 ἐπεσημάνατο F	μόνον G	4 καταφάσεις καὶ οἱ. F
γιγνομένας in mrg. suppl. A	6 καὶ ἀποφατικῶς οἱ. F	9 μόνον G ¹	10 ὡς]
ῶστε AFM	13 ante διτι add. καὶ G ²	14 τὸ] τῶν F	15 αἱ suppl. G ²
16 τῶν ἄλλων ἀπροσδ. G	μήτε] μὴ G	οὕτως FG	20 τὸ] τῶν A Ma
21 ἐν τοῖς ἔξης] p. 17b29	23 τὸ οἱ. Fa	24 τινος ἐνδεχομένης G; τῆς ἐνδεχομένης	
M: τινος τῆς ἐνδ. αἱ οἰηθ.] πειθεῖται F		25 ἀντιφάσκει F	25 ἀλλ’ ὡς] ἀλλος
A ² FG	27 μὴ οἱ. A	post δίκαιου add. μόνον del. G	αὐτὰς καλεῖν
colloc. M	καὶ εἰ] καὶ A Ma	30 τοῦ] τῶν αἱ τὰς] τοὺς a	31 μὴ οἱ. A
μὴ οὖν M	31. 32 συντάττουσαι δὲ G	32 ἐκυτοῖς G	ἡμᾶς καθ. colloc. F
33 τοῦ] τῶν A Ma	34 τοσούτων G	ἀποφάσεων G Ma	γενέσθαι Ma

ἐπὶ τοῦ καταφατικοῦ τοῦ πᾶς τὴν διδασκαλίαν ποιεύμενος, ὡς ἂν τῶν αὐτῶν λόγων ἀρμάζόντων καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδείς. τί οὖν τούτου τὸ αἴτιον; ὅτι τὸ δὲ πᾶς, φησίν, οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ᾽ ὅτι καθόλου, τοῦτ' ἔστιν οὐκ αὐτὴν σημαίνει τὴν τοῦ εἰδῶν τοῦ καθόλου φύσιν, οἷον τοῦ ἀνθρώπου 5 (τὸ γάρ εἶδος ἐν κατὰ τὴν ἑαυτοῦ φύσιν καὶ τὴν ἀεὶ γινομένην ἀπειρίαν τῶν ἀτόμων συλλαμβάνειν καὶ ἐνοῦν λέγεται· περὶ δὲ ἐνὸς πῶς ἂν ἔχοι 25 χώραν λέγεσθαι τὸ πᾶς);, οὐκ αὐτὸν οὖν τὸ καθόλου σημαίνει τὸ πᾶς, ἀλλ᾽ ὅτι καθόλου, τοῦτο δέ ἔστιν ἀλλ᾽ ὅτι κατὰ πάντων τῶν ὑπὸ τὸ εἶδος ἀτόμων καταφάσκεσθαι τὸ κατηγορούμενον ἀποφαινόμενα. 82^r

10 p. 17b 12 Ἐπὶ δὲ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου τὸ καθόλου κατηγορεῖν οὐκ ἔστιν ἀληθές· οὐδεμία γάρ κατάφασις ἔσται, ἐν ᾧ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου κατηγορεῖται τὸ καθόλου, οἷον ὅτι 5 ἔστι τὸ πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον.

Ζητεῖ μὲν διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης εἰς ὕσπερ τῷ ὑποκειμένῳ προσ- 15 τεθεὶς ὁ καταφατικῆς προσδιορισμὸς ἔτερον εἶδος ἀπειργάσατο προτάσσεων, οὗτον καὶ τῷ κατηγορουμένῳ δύναται προτεθεὶς ἔτέραν ἀπεργάσασθαι πρό- 20 τασιν. ἀποφαίνεται δὲ μηδὲ τὴν ἀρχὴν ὑφίστασθαι τοιαύτην κατάφασιν, οἷον τὴν λέγουσαν ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷόν ἔστι’, διότι ὁ τοῦτο λέγων ἔκαστον τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων ἀπαντᾷ εἶναι ζῷόν φησι, 25 καὶ ἵππον καὶ βοῦν καὶ τὰ ἄλλα πάντα· ὥστε δύναται ἀληθεύειν τὸν 15 οὕτως ἀποφηγάμενον· εἰκότως οὖν φησι μηδὲ γενέσθαι ἀν τοιαύτην κατά- φασιν, κατ’ ἔλλειψιν τοῦτο λέγων τοῦ ἀληθῆ· οὐδεμία γάρ κατάφασις ἀληθῆς ἔσται, ἐν ᾧ τοῦ κατηγορουμένου καθόλου κατηγορεῖται τὸ καθόλου, τοῦτ' ἔστιν ἐν ᾧ συντάττεσθαι δυνατὸν τῷ καθόλου κατηγο- 30 ρουμένῳ τὸν καθόλου προσδιορισμὸν καὶ λέγειν ὅτι ἄνθρωπος, καθ' οὐ παντός, διὰ τοῦτο καθόλου, κατηγορεῖται τὸ ζῷον, οὐχ ἀπλῶς ἔστι ζῷον, ἀλλὰ πᾶν ζῷον. διὰ ταῦτα μὲν οὖν ἀποφαίνεται μηδὲ ὑφίστασθαι τοιαύτην κατάφασιν ὡς οὐδέποτε τυγχάνουσαν ἀληθείας, ἐπεὶ καὶ αὕτη κατάφασις 25 ἔστιν, ἀλλ᾽ ἀεὶ φεύδης καὶ διὰ τοῦτο κιβδήλος καὶ παντάπασιν ἀγροτος πρὸς τὴν συλλογιστικὴν μέθοδον, εἰπερ δὲ παρὰ φύσιν ἔχει καὶ πρὸς εὑρεσιν ἀληθείας οὐκ ἀν | γένοιτο χρήσιμος, ὥπερ ἔστι τέλος τῆς λογικῆς 82^v

2 τῇ τίς Μ τοῦτο Α 4 οὐκ] οὐ κατ' AG¹ 6 τῶν ἀνθρώπων ζγουν τῶν (ζγουν τῶν in mrg.) ἀτόμων Λ: ἀνθρώπων ἢ τῶν ἀτόμων Μ 7. 8 ἀλλ᾽ ὅτι καθόλου iter. G¹ 8 τῶν om. M 9 ἀποφανόμεθα om. F 10 κατ. τὸ καθ. colloc. b 11 οὐδεμίᾳ — ζῷον (13) om. M post κατάφασις add. ἀληθῆς Αab: post ἔσται super-ser. F² (cf. v. 22) 12 τὸ καθ. κατ. colloc. ab ὅτι om. ab 17 τὴν τοιαύτην (τοι super-ser. m²)F 20 ἵππων G¹ 21 ἀν om. AM 23. 24 τὸ καθ. κατ. ab 24 ἐν] μὲν G 24. 25 κατηγορουμένου F 25 ὅτι] ὁ AM 26 παντός— καθόλου om. G καθόλου om. F ἔστι om. AM 27 ἀπαντᾷ G 28 ἐπεὶ— ἀληθείας (31) suppl. G² αὕτη] αὕτη FGM 30 ζπερ G παρὰ] κατὰ Α: om. G 31 τὸ τέλος (i)

πραγματείας. πολλῶν δὲ δυναμένων γενέσθαι προτάσεων ἐκ τῆς διαφόρου συμπλοκῆς τῶν προσδιορισμῶν πρός τε τὸν ὑποκείμενον δρον ἐν τῇ προτάσει καὶ τὸν κατηγορούμενον, εἰκότες ταῦτην προεχειρίσατο μόνην καὶ ἡ διέγραψε τῶν ὑγιῶν λεγομένων προτάσεων τὴν ἔκατέρῳ τῶν δρων τὸν πᾶς 5 προσδιορισμὸν συντάττουσαν, δικαῖον δὲ τῷ πρώτῳ βιβλίῳ τῶν Ἀναλυτικῶν κατ' ἀρχὰς τοῦ περὶ εὐπορίας προτάσεων κεφαλαῖσι διορίζεται περὶ γάρ 10 ἐκλογῆς τῶν καθόλου προτάσεων διαλεγόμενος, ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον παντὶ ἔπειται τῷ ὑποκείμενῳ, ἐπήγαγεν “ἀντὸς δὲ τὸ ἐπόμενον οὐ ληπτέον διλον ἔπειται, λέγω δὲ οἶον ἀνθρώπῳ πᾶν ζῷον ἢ μουσικὴ πᾶσαν ἐπιστή- 15 μην, ὅλλα μάνον ἀπλῶς ἀκολουθεῖν, καθάπερ καὶ προτεινόμενα· καὶ γάρ 20 ἀγρῆστον θάτερον καὶ ἀδύνατον, οἶον πάντα ἄνθρωπον εἶναι πάντα ζῷον ἢ δικαιοσύνην πᾶν ἀγαθόν”. καὶ ἐν τῷ προτέρῳ μέντοι τῶν Ἀποδεικτικῶν εἰπόνων ὡς ἐπὶ τῶν τὰ καθόλου καταφατικὰ συμπεράσματα συναγόντων συλλογισμῶν τὸ τε μεῖζον ἄκρον κατὰ τοῦ μέσου λέγεται παντὸς καὶ τοῦτο 25 πᾶσιν κατὰ τοῦ ἐλάτσονος παντός, τοῦτο δέ τινας ἐντὸς ἐντὸς ἐντὸς τῶν συμπληρουσῶν τὸν συλλογισμὸν προτάσεων τὸ κατηγορούμενον κατὰ παντὸς λέγεται τοῦ οἰκείου ὑποκείμενου, προσέθηκε “τὸ δὲ κατηγορούμενον οὐ λέγεται πᾶν”.

“Οτι μὲν οὖν εἰκότες ταῦτης μόνης ὡς ἀρχῆστον πανταχοῦ καταβή- 25 φίζεται, μάθοιμεν ἃν ἐννοήγαντες διτετάρων οὐσῶν, ὡς ἔτες ἐπιδείξουμεν, τῶν δὲ φευδομένων προτάσεων, δύο μὲν καταφάσεων δύο δὲ ἀποφάσεων, 30 τῶν μὲν καθόλου τῶν δὲ κατὰ μέρος, δὰς μιᾶς τῆς κατὰ τὸ ποσὸν καὶ κατὰ τὸ ποιὸν τῶν ἀλλων σεμνοτέρας καὶ ταῖς λοιπαῖς τρισὶ τὴν πρόφασιν τοῦ δὲ φεύδεσθαι, ὡς εἰσόμενα, παρεχούσης ἡβουλήθη καὶ τὰς ἀλλας 35 τὰς ταύτης ὄμοίως ἡμαρτημένας τοῦ καταλόγου τῶν ὑγιῶν προφερο- 5 μένων προτάσεων διαγράψαι· εἰ γάρ δεῖ καὶ τὴν περὶ τούτων τεχνολογίαν ἀκριβῶς διερευνήσασθαι καὶ τὸ φαινόμενον περὶ αὐτῶν λέγειν, 40 ἐξ καὶ δέκα γινομένας εὑρήσουμεν προτάσεις ἐκ τῆς διανομῆς τῶν προσδιορι- 10 σμῶν καθ' ἑκάτερον τῶν τῆς προτάσεως δρων, εἴπερ τεττάρων αὐτῶν ὄντων, 45 ἐνδὲ δὲ αὐτῶν ὁποιουσοῦν συντεταγμένου τῷ ὑποκείμενῳ τὸν κατηγορούμενον ἔκαστῳ τῶν τεττάρων προσδιορισμῶν συμπλεκόμενον τέτταρα προτάσεων συμβαίνει ποιεῖν εἰδη, ὡςτε διὰ τούτων τετράκις τέτταρας — δέκα καὶ ἐξ 15 γίνεσθαι τὰς πάσας προτάσεις. ἔστω οὖν πρῶτον διπᾶς προσδιορισμὸς συντεταγμένος τῷ ὑποκείμενῳ· εἰ οὖν ἐθέλοιμεν καὶ τῷ κατηγορουμένῳ

1 γίνεσθαι Fa	5 ἐν τῷ πρ. βιβλ. τῶν Ἀναλ.] p. 43 ^b 17	10 προτεινόμενος G	
12 δικαιοσύνη F	ἀπαντά ἀγαθόν Arist.	ἐν τῷ πρ. μ. τῶν Ἀποδεικτ.] Anal. post.	
p. 77 ^b 30	13 εἴπομεν A ¹ G	14 μεῖζον καὶ ἄκρον G	16 τῶν συλλογισμῶν G
19 οὖν post εἰκότες colloc. F	20 δ' ἀν F	22 καὶ τῶν μὲν F	22, 23 κατὰ τὸ ποιὸν καὶ κατὰ τὸ ποσὸν colloc. G
24 ἔβοι. G	25 καταλ. λέγου M	25, 26 προσφερ. A	28 γενομ. Brand.
εὑρήσωμεν F	29 καὶ καθ ³ F	30 καὶ τῶν κατηγορουμένων F	31 συμπλεκόμενων F
τεττάρων G	31, 32 συμβ. ποιεῖν πρ. colloc. F	32 τετράκις τεττάρεσταιδεκα καὶ ἐξ α καὶ om. AM	33 πρῶτος α

συντάττειν τινὰ προσδιορισμόν, ἐροῦμεν η̄ ‘πᾶς ἀνθρωπὸς πᾶν ζῷον’ η̄ 20
‘πᾶς ἀνθρωπὸς οὐδεὶς λίθος’ η̄ ‘πᾶς ἀνθρωπὸς τὸ ζῷον’ η̄ ‘πᾶς ἀνθρωπὸς οὐ πᾶν ζῷον’. καὶ φανερὸν ἔτι τῶν λοιπῶν τριῶν παρὰ τὴν ἀποκεκρι-
μένην ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἔκαστην ἀληθῆς, ὅλᾳ δὴ οὐδεὶς προσδιο-
5 ρισμὸς συντετάχθω τῷ ὑποκειμένῳ. πάλιν οὖν ἐροῦμεν η̄ ‘οὐδεὶς ἀνθρω- 25
πος πᾶν ζῷον’ η̄ ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς οὐδὲν ζῷον’ η̄ ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς τὸς λίθος’ η̄ ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς οὐ πᾶν ζῷον’. καὶ φανερὸν ἔτι ἔκατέρα μὲν
τῶν συνταττούσων τῷ κατηγορούμενῷ τῶν καθόλου τινὰ | προσδιορισμῷ 83v
ἀληθῆς, ἐπείπερ τὸ μὲν ζῷον ἔστιν ἀνθρωπὸς τὸ δὲ οὐκ ἔστιν, ὥστε διέτι
10 μέν ἔστι τὸ ζῷον, οὐ δύναται εἶναι μηδέν, καὶ ἀληθεύει η̄ λέγουσα πρό-
τασις ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς οὐδὲν ζῷον’. διέτι δὲ τὸ οὐκ ἔστιν, οὐ δύναται εἰ-
15 ναι ἀπαν, καὶ ἀληθεύει η̄ λέγουσα πρότασις ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς πᾶν ζῷον’.
ἀληθῆς δὲ ἐπὶ τῆς ἀδύνατου ὥλης καὶ η̄ τὸν μερικὸν καταφατικὸν διορι-
σμὸν συντάττουσα τῷ κατηγορούμενῷ, ως η̄ λέγουσα ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς τὸς
19 λίθος’. μόνη δὲ δεῖ ψευδῆς η̄ τὸν ἐπὶ μέρους ἀποφατικὸν προσδιορισμὸν 10
συμπλέκουσα τῷ κατηγορούμενῷ τοῦ ὑποκειμένου τὸν καθόλου ἀποφατικὸν
προσδιορισμὸν ἔχοντας, ως η̄ ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς οὐ πᾶν ζῷον’ η̄ ‘οὐ πᾶς
λίθος’ η̄ ‘οὐ πᾶν λευκόν’. ἐπεὶ γάρ δεῖ ψευδῆς η̄ ἔκατέρῳ τῶν ὅρων τὸν
πάς προσδιορισμὸν συμπλέκουσα, δηλούν ως δεῖ ἀληθῆς η̄ ἀναφροῦσα τὸ
20 τοῦ ψεύδους αἴτιον, τοῦτο ἔστι τὸν συνταττόμενον τῷ κατηγορούμενῷ καθό-
λου καταφατικὸν προσδιορισμὸν, οἷον η̄ λέγουσα ‘πᾶς ἀνθρωπὸς οὐ πᾶν
ζῷον’. ὥστε η̄ ἐναντία πρὸς αὐτὴν η̄ λέγουσα ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς οὐ πᾶν
ζῷον’ δεῖ ἔσται ψευδῆς οὐ γάρ δυνατὸν τὰς ἐναντίας ἀμφα ἀληθεύειν.
ὅλᾳ δὴ πάλιν δὲ τίς προσδιορισμὸς συμπλεκέσθω τῷ ὑποκειμένῳ οὐκούν
25 ἐροῦμεν η̄ ‘τὸς ἀνθρωπὸς πᾶν ζῷον’ (καὶ αὕτη ψευδῆς δεῖ, δι? ἦν αἰτίαν
καὶ η̄ ὀλικωτέρα ταύτης η̄ ‘πᾶς ἀνθρωπὸς πᾶν ζῷον’ δεῖ ψεύδεται. ὥστε 25
καὶ αὕτη περιεχομένη ὑπὸ αὐτῆς καὶ πάντως αὐτῇ ἐπομένη δεῖ φεύγεται!)
η̄ ‘τὸς ἀνθρωπὸς οὐδεὶς λίθος’ η̄ ‘τὸς ἀνθρωπὸς τὸ ζῷον’ η̄ ‘τὸς ἀνθρωπὸς οὐ πᾶν
ζῷον’. | καὶ αὕται πᾶσαι ἀληθεῖς. λοιπὸς οὖν δὲ οὐ πᾶς προσδιορι- 84r
30 σμὸς συμπλεκέσθω τῷ ὑποκειμένῳ. πάλιν οὖν ἐροῦμεν η̄ ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπὸς πᾶν ζῷον’ (καὶ αὕτη δεῖ ἀληθῆς ως ἀντιφάσκουσα πρὸς τὴν δεῖ ψευδῆ τὴν οὐ
‘πᾶς ἀνθρωπὸς πᾶν ζῷον’) η̄ ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπὸς οὐδὲν ζῷον’ (καὶ πάλιν

αῦτη ἀληθῆς ἐπί τε τῆς ἀναγκαίας καὶ τῆς ἐνδεκτικάμενης ὅλης, διότι ψευδῆς ἐπὶ ταύτων ἡ ἀντιφάσιον πρὸς αὐτὴν ἡ ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐδὲν ζῷον’ ἢ ‘οὐδὲν λευκόν’) ἢ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος τίς λίθος (καὶ φανερὸν ὅτι καὶ αὗτη 10 ἀληθῆς ἐπὶ τῆς ἀδυνάτου ὅλης, διότι ψευδῆς ἐπὶ ταύτης ἡ ἀντιφάσιον πρὸς αὐτὴν ἡ ‘πᾶς ἄνθρωπος τίς λίθος?’) ἢ τὸ ὑπόλοιπον ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον’· καὶ ταύτην πᾶλιν ἀεὶ ψευδῆ εἰναι συμβέβηκεν ὡς ἀναρροῦσαν τὴν δεῖ ἀληθῆ τὴν ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον’. τοῦ δὲ ἀεὶ 15 ταύτην ἀληθεύειν τὸ αἴτιον ἥδη προείπομεν, διτὶ ἔστι τὸ ἀναρεῖν τὸν κακῶς συνταττόμενον τῷ κατηγορούμενῳ καθόλου καταφατικὸν προσδιορισμὸν 10 ὑπὸ τῆς λεγούσης ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον’ καὶ μηδὲ ἐπὶ τῆς ἀναγκαίας 20 ὅλης. ἐφ' ἣς ἐξ ἀγάρκης τῷ κατηγορούμενον ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ, συγχωροῦντα αὐτὴν ἀληθεύειν.

“Ωστε ταῖς ἐξ καὶ δέκαια προτάσεσιν ἐπεξελθόντες τέτταρας μὲν εῖρημεν 25 ἀεὶ ψευδομένας τέτταρας δὲ ἀεὶ ἀληθεῖς, τὰς δὲ λοιπὰς καὶ ἀληθεύειν καὶ 25 ψευδεσθαι κατ’ ἀλληρούς καὶ ἀλληρούς δύναμένας. καὶ ἐν ταῖς ἀεὶ ψευδομέναις δύο μὲν καταφάσεις κοινωνούσας μὲν κατὰ τὸ συμπλέκειν τῷ κατηγορούμενῳ τὸν πᾶς προσδιορισμὸν διαφερούσας | δὲ κατὰ τοὺς συντεταγμένους 41 τῷ ὑποκειμένῳ καταφατικὸς προσδιορισμός, τὴν τε ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον’ καὶ τὴν ‘τίς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον’, δύο δὲ ἀποφάσεις κοινωνούσας 20 μὲν κατὰ τὸ συμπλέκειν τῷ κατηγορούμενῳ τὸν οὐ πᾶς προσδιορισμὸν ἃ διαφερούσας δὲ κατὰ τοὺς συντεταγμένους τῷ ὑποκειμένῳ ἀποφατικὸς προσδιορισμός, τὴν τε ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον’ καὶ τὴν ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον’, ἐν δὲ ταῖς ἀεὶ ἀληθεύομέναις δύο μὲν πᾶλιν καταφάσεις τὰς ἀντιφασικόσας ταῖς ἀεὶ ψευδομέναις ἀποφάσεις, τὴν ‘πᾶς 10 ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον’ καὶ τὴν ‘τίς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον’ ἢ ‘οὐ πᾶς λίθος’ ἢ ‘οὐ πᾶν λευκόν’, δύο δὲ ἀποφάσεις τὰς ἀντιφασικόσας ταῖς ἀεὶ ψευδομέναις καταφάσεις, τὴν ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον’ καὶ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον’ ἢ ‘πᾶς λίθος’ ἢ ‘πᾶν λευκόν’. οἱ δὲ ἀλλαι πᾶσαι καὶ 15 ἀληθεύομέναις καὶ ψευδομέναις κατ’ ἀλληρούς δύλην, ὥσπερ ἐλέγομεν, 25 καταλαμβάνονται· τῶν γοῦν τῷ μὲν ὑποκειμένῳ τὸν ἔτερον τῶν καταφατικῶν προσδιορισμῶν συμπλεκουσῶν τῷ δὲ κατηγορούμενῳ μόνον τὸν ἐπὶ μέρους καταφατικὸν ἡ μὲν ἐπὶ μέρους κατά τε τὴν ἀναγκαίαν καὶ τὴν ἐνδεκτικήν 30 γομένην δύλην ἀληθεύομέναις καταλαμβάνεται, ἡ δὲ καθόλου κατὰ μόνην τὴν ἀναγκαίαν (ἐπὶ ταύτης γάρ μάνης δύναται τὸ κατηγορούμενον ἀπασι τοῖς 35 ὑπὸ τὸ ὑποκειμένον ἀτέφοις ὑπάρχειν), κατὰ δὲ τὰς λοιπὰς δύλην διτὶ ψευδο- 25 μένη. καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν ὠσαύτως.

I τε superscr. A	6 ψευδῆ] συμψευδῆ F	7 prius ἀεὶ suppl. G ²	8 προείπομεν]
p. 103,19	ἐστὶ om. G	10 πᾶν ἄνθρωπον G ¹	11 ἐφ'] ἐξ F
13 ἐπελθόντες G	14 ἀεὶ (ante ἀληθ.) om. AGM	15 δύλην om. F	17 προσδ.]
διορισμὸν F	18 προσδ.] διορισμὸς libri	20 πᾶς ἄνθρωπος F	22 προσδ.] διο-
ρισμὸς Fa	οὐδεὶς] οὐ πᾶς M	27. 28 καὶ —ζῶον suppl. G ²	ρισμὸν
27 καὶ τὴν οὐ G	30. 31 τῶν καταφ.] τὸν καταφατικὸν (sic) A	31 προσδιορισμὸν	
AMa: διορισμὸν G	35 ἀτέφοις om. M	35. 36 ψευδόμεναι AFMa	

'Αλλ' έπειρ ἐξ ἀργῆς ἐπισκέψασθαι προειδέμενο, διὰ τίνα αἰτίαν πλειόνων οὐσῶν τῶν δεῖ ψευδομένων προσάτεων μόνην ἀπεδοκίμασεν | ὁ Ἀρι- 85 στοιτέλης τὴν ἑκατέρῳ τῶν ὅρων τὸν καθόλου καταφατικὸν προσδιορισμὸν συμπλέκουσαν; η̄ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τὴν μὲν μερικὴν κατάφασιν, οἷν τὴν 5 λέγουσαν 'τις ἄνθρωπος πᾶν ζῷον', ἐναργῶς ἔώρα διὰ τὸ περιέχεσθαι ὃν πόλη τῆς καθόλου δεῖ ψευδομένην, τὰς δέ γε ἀποφάσεις συντρεγχύσας ταῖς καταφάσεσιν, ἀτε ἀναγρούσας τὸν συντεταχμένον τῷ κατηγορουμένῳ μερικὸν ἀποφατικὸν προσδιορισμὸν διὰ τῶν σὺν τῷ ὑποκειμένῳ λεγομένων ἀποφατικῶν καὶ αὐτῶν ὄντων· συμβαίνει γάρ οὕτως ἑκατέρας τῶν ἀρνήσεων ἀναιρου- 10 μένης ὃν πόλη τῆς ἑτέρας περιίστασθαι πάλιν τὴν πρότασιν εἰς τὴν ἐξ ἀργῆς κατάφασιν· τί γάρ διαφέρει τὸ εἰπεῖν 'πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον ἐστι' τοῦ εἰπεῖν 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον ἐστι'; δυνάμει γάρ δῆλον ὅτι λέγομεν 15 'πᾶς ἄνθρωπος οὐγὶ οὐ πᾶν ζῷον ἐστιν' ζητοι 'οὐγὶ πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον ἐστιν' καὶ καθ' ἑκατέραν εἰσφέρομεν τὴν ἐξ ἀργῆς τὴν 'πᾶς ἄνθρω- 20 πος πᾶν ζῷον ἐστιν'. η̄ πάλιν τοῦ διαφέρει τὸ εἰπεῖν 'τις ἄνθρωπος πᾶν ζῷον ἐστι' τοῦ εἰπεῖν 'οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον ἐστι'; δυνάμει γάρ εἰπεῖν λέγομεν ὅτι 'ἄνθρωπος οὐγὶ οὐ πᾶν ζῷον ἐστιν' ζητοι 'οὐγὶ οὐδεὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον ἐστι' καὶ εἰσφέρομεν τὴν 'τις ἄνθρωπος πᾶν ζῷον ἐστι'. διὰ καὶ θεωρεῖν ἔξεστι τὰς εἰρημένας ἀποφάσεις μαχητένας πρὸς 25 ταύτας τὰς προτάσεις τῶν δεῖ ἀληθῶν, πρὸς δέ ἐμάχοντο καὶ οἱ δεῖ εἰπεῖν ψευδομέναι καταφάσεις· πρὸς μὲν γάρ τὴν 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον' δεῖ ἀληθῆ καταφάσιν μάχονται η̄ τε 'πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον' δεῖ ψευδῆς κατάφασις | διὰ τὸν κατηγορούμενον καὶ ή̄ 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον' 85 διὰ τὸν ὑποκειμενον (ῶστε συντρέχουσιν ἀλλήλαις). πρὸς δὲ τὴν λέγουσαν 25 'τις ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον' μάχονται ὕμοιώς η̄ τε 'τις ἄνθρωπος πᾶν ζῷον' διὰ τὸν κατηγορούμενον καὶ η̄ 'οὐδεὶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῷον' διὰ τὸν ὑποκειμενον, ὥστε καὶ αὗται συντρέχουσιν. εἰ τοίνυν αἱ εἰρημέναι ἀποφάσεις τὴν αὐτὴν ἔχουσι δύναμιν ταῖς καταφάσεσιν ὁ τὴν δεῖ ψευδομένην καθόλου κατάφασιν καὶ σὺν αὐτῇ τὴν δεῖ ἐπομένην αὐτῇ μερικὴν 30 κατάφασιν ἀποκρίνας τοῦ καταλόγου τῶν προτάσεων διὰ τούτων ἀν εἴη καὶ τὰς λοιπάς, τοῦτ' ἔστι τὰς δύο ἀποφάσεις τὰς διὰ τὸ συνάδειν ταῖς εἰρημέναις καταφάσεσιν δεῖ καὶ αὗτας ψευδομέναις, ἀποδοκιμάσεις· γρὴ γάρ ἐφιστάνειν ὅτι ταῖς τε δεῖ ψευδομέναις τὴν αἰτίαν τοῦ δεῖ ψεύδεσθαι μόνην 35

1 προειδέμ. ἐπισκ. (corr. num. superser.) G (cf. p. 102,19) 2 μόνη G 4 συμ-
πλέκουσα G μὲν om. F 6 ψευδομένης Ma 8 προσδ.] δισρισμὸν libri τῶν
τὴν F 9 συμβαίνει] σημαίνει A 11 πᾶν om. M 12 οὐ πᾶς] οὐδεὶς F
13 οὐ (prius) om. Aa: ante πᾶς ἄνθρ. colloc. G οὐ (alt.) ante πᾶς ἄνθρ. (alt.) collo-
caveris 13. 14 post οὐ πᾶν ζῷον ἐστι add. ἀλλὰ πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον δῆλον ὅτι
G: ἀλλὰ πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῷον ἐστι a 14 ἑκατέραν] ἑτέραν G¹ εἰσεκφερο-
μένην Aa: εἰσφερομένην M post ἀργῆς add. πᾶς ἄνθρωπος M τὴν (alt.)] τῇ G:
τὴς Ma 17 ὅτι] ὅτι πᾶς G: οὐγὶ M; scribas τὶς οὐ om. F 18. 19 καὶ
εἰσφ.—ζῷον ἐστι suppl. G² 22 δεῖ—ζῷον (23) om. F 23 οὐ (alt.) om. G
post ζῷον add. ἀποφάσις M 28 ἀποφάσις om. G 29 δεῖ ἐπομένην αὐτῇ om. F
31 τῷ] τοῦ A Ma 33 τε om. M

παρέσχεν ἡ συμπλοκὴ τοῦ πᾶς πρὸς τὸ κατηγορούμενον (ἐν πάσαις γοῦν αὐταῖς ἐνυπάρχει ἢ κατ' ἐνέργειαν ἢ κατὰ δύναμιν) καὶ ταῖς ἀεὶ ὅληθευόνσαις ἡ τούτου ἀναίρεσις· καὶ γάρ αὗται πᾶσαι τὸ οὐ πᾶς ἔχουσι συντεταγμένον τῷ κατηγορούμενῳ ἢ κατ' ἐνέργειαν πάλιν. ὡς αἱ ἐν αὐταῖς κατα- 20 ὁ φάσεις, ἢ κατὰ δύναμιν, ὡς αἱ ἀποφάσεις· τὸ γάρ ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῆσθαι’ διὰ τοῦτο ἀληθές, διότι πᾶς οὐ πᾶν ἔστι ζῶν. καὶ τὸ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῆσθαι’ ὠσαύτως, διότι καὶ ὁ κατὰ μέρος οὐ πᾶν ζῶν. Ὅστε γὰρ εἰκάστως μάνου τοῦ πᾶς τὴν πρὸς τὸ κατηγορούμενον συμπλοκὴν ἀδοκίμους ἡ φιλόσοφος ἀποφανεῖται ποιεῖν τὰς προτάσεις.

10 Δῆλον δὲ ὅτι καὶ ἀνεύ προσδιορισμοῦ λαμβάνωμεν τὸ ὑποκείμενον 86r ἢ τὸ ἄρθρον αὐτῷ συντάττοντες ἢ μηδὲ τὸ ἄρθρον, τὸ αὐτὸν ἔσται τῶν οὕτω γνησιμένων προτάσεων ἀμύρτημα ταῖς μετὰ τῶν εἰρημένων προσδιορισμῶν λεγομέναις· παραπληρίαν γάρ ἔχει τὴν δύναμιν ἡ μὲν ‘ὁ ἄνθρωπος πᾶν ζῶν’ λέγουσα τῇ ‘πᾶς ἄνθρωπος πᾶν ζῶν’, ἡ δὲ ‘ἄνθρωπος πᾶν ζῶν’ τῇ ‘τὶς ἄνθρωπος πᾶν ζῶν’. διὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ τὸν καθ’ ἔκαστα λαμβάνωμεν ὑποκείμενον. παραπληρίμενον τῷ κατ’ αὐτοῦ κατηγορούμενῳ τὸν πᾶς προσδιορισμὸν συμπλέκειν· οὐ γάρ οἰόν τε σωφρονοῦντα λέγειν, 10 ὡς ἀληθῶς λέγοντα, ὅτι Σωκράτης πᾶς ἄνθρωπός ἔστιν. οὐδὲ μὴν ἀλλ’ οὐδὲ ἵνα ἢ ἀεὶ ἢ ποτὲ ἀληθεύουσαι γένωνται προτάσεις, ἀξιοῖ δὲ Ἀριστο- 20 τέλης προτιμέναι τινὰ τῷ κατηγορούμενῳ προσδιορισμόν· διλας μὲν γάρ τὰς ἀεὶ ἀληθεῖς οὐδὲ ἤτοι τῶν ἀεὶ φευδῶν παραπτητέον τοῖς προθεμένοις 15 ἐπισκοπεῖν τὰς ἀνεύ περιττῆς ποικιλίας προφερομένας ἀποφάνεις, ὡς οὔτε διάφοροί τι κατὰ τὴν ἀναγκαίαν ἢ τὴν ἀδύνατον ὅλην σημανούσας οὔτε πρὸς διάκρισιν ἥμιν τῆς τε ἀληθείας καὶ τοῦ φεύδους συμβαλλομένας. οὐ 25 μέντοι οὐδὲ τὰς παρὰ μέρος ἔκατερον δέχεσθαι τούτων δυναμένας ἔχειν τινὰ δεῖ πρὸς τῷ κατηγορούμενῳ διορισμόν· τὴν αὐτὴν γάρ αὐταῖς δύναμιν ἔχούσης τῆς ἀνεύ προσδιορισμοῦ τὴν κατηγορίαν ποιουμένης προτάσεως, διὰ τοῦτο τὰς ἀπλουστέρας ἀντὶ τῶν παρέκλοντά τινα προσλαμβανούσων ἐπι- 30 λεξιώμεθα, οἷον ἀντὶ τῆς ‘πᾶς ἄνθρωπος τὸ ζῆσθαι’ ἢ ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐ πᾶν ζῶν’ τὴν ‘πᾶς ἄνθρωπος ζῶν’ καὶ ἀντὶ τῆς ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐδεὶς λίθος’ τὴν ‘πᾶς ἄνθρωπος λίθος οὐκ ἔστιν’ ἢ τὴν ταύτης ἀπλουστέρον τε 86v καὶ αὐτοφυέστερον ἀποφανημένην τὴν ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος λίθος ἔστιν’; ἐπεὶ καὶ ὅταν εὑρίσκωμεν τῶν παλαιῶν τινας δοκοῦντας τὸν ἐπὶ μέρους κατα-

2 ἢ (prioris) om. AFMa (cf. v. 4)	ἀεὶ suppl. G ²	6 alterum ζῶν
om. G	καὶ τὸ—οὐ πᾶν ζῶν (7) om. F	8 εἰκάστως] ἐκ F
τῆς . . . συμπλοκῆς F	10 καὶ] οὐκ ἀν M	11 αὐτῷ] αὐτὸ
ΑMa	12 γενομ. GMa	13 οὐ om. Ma
Ἀνθρ.] superscr. πᾶς M	15 καθέκαστον G	16 τὸν ὑποκ. Λα: τὸ
ὑποκ. F	παραπτησώμεθα M	20 διορισμὸν AFGM
22 περιττῆς] τῆς F	προσφερ. AGa	24 συμβαλλ.]
λαμβανομένας G	28. 29 ἐπιπλεξόμεθα FG: ἐπιπλεξώμεθα Ma	29 τὶ om. a
ἢ πᾶς—ζῶν (30) om. F	30 οὐδεὶς om. F	31. 32 ἀπλουστέραν τε καὶ αὐτο-
φυεστέραν Fa	32 λίθος om. F	

ρητικὸν προσδιορισμὸν τῷ κατηγορουμένῳ συμπλέκειν, ὡς δέ ταν αὐτὸς μὲν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ψυχὴν ἐντελέχειαν τινὰ δημοσίζῃ, Πλάτων δὲ τὴν ῥητορικὴν ἐμπειρίαν τινά, τὸ τις ἐπὶ τούτων παρειλῆφθαι δητέον ἐνδείξεως γάριν τοῦ μὴ ἀντιστρέψειν τὸ κατηγορουμένον τῷ ὑποκειμένῳ ἀλλὰ εἰναι 10 5 αὐτοῦ γένος καὶ δεῖσθαι προσθήκης διαφορῶν τυνων, ἵνα ποίησῃ τὸν ὄρισμὸν τοῦ ὑποκειμένου.

’Αλλὰ πῶς, φασίν, οὐκ ἐπ’ αὐτῶν τῶν πραγμάτων ὁ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐλέγχεται λόγος, εἴπερ λέγοντες ‘πᾶς ἀνθρωπος πάσης ἐπιστήμης ἔστι δεκτικός’ καὶ τῷ καθόλου κατηγορουμένῳ τὸν καθόλου προσδιορισμὸν συν- 15 10 τάττοντες ἀλγηθεύομεν; πρὸς δὲ ῥητέον ὅτι τὸ πάσης οὐ τῷ κατηγορουμένῳ κατὰ ἀλγήθειαν συμπλέχομεν· κατηγορεῖται μὲν γάρ τὸ περὶ τοῦ ὑποκειμένου λεγόμενον, λέγεται δὲ περὶ τοῦ ἀνθρώπου οὐχ ὅτι ἔστιν ἐπιστήμη, ἀλλὰ 20 5 ὅτι δεκτικός ἔστιν ἐπιστήμης. εἰ μὲν οὖν τῷ δεκτικῷ συνταττομένου τοῦ πᾶς δύναται τότε ἀλγηθεύειν ἡ πρότασις, οἷον λεγόντων ἡμῶν ‘πᾶς ἀνθρω- 15 πος πᾶν δεκτικὸν ἐπιστήμης ἔστιν’, ἐλέγγοντο ἀν τοῦ Ἀριστοτέλους ὁ λόγος· νῦν δὲ ἀδύνατον αὐτὴν ἀλγηθεύειν· ὁ γάρ τοῦτο λέγων οὐδὲν σῆλο φησιν 25 ἦ τοι τῶν ἀνθρώπων ἔκαστος πᾶς ἀνθρωπός ἔστιν, οἷον ὁ Σωκράτης οὐ μόνον ἔστι Σωκράτης ἀλλὰ καὶ Πλάτων καὶ Ἀλκιβιάδης καὶ τῶν ἀλλων ἔκαστος· | εἰ γάρ ἔστι πᾶς ἀνθρωπος πᾶν δεκτικὸν ἐπιστήμης, εἰς δὲ τῶν 87r 20 πάντων καὶ Σωκράτης, καὶ οὗτος ἄρα πᾶν δεκτικὸν ἐπιστήμης ἔστιν, ὥστε καὶ Πλάτων ἔσται καὶ Ἀλκιβιάδης ὁ Σωκράτης, ἐπειδὴ καὶ οὗτοι δεκτικοί εἰσιν ἐπιστήμης· εἰ γάρ μὴ εἴη ὁ Σωκράτης καὶ Πλάτων ἄμα καὶ Ἀλκι- 5 βιάδης, οὐκέτι ἔσται πᾶν δεκτικὸν ἐπιστήμης. τὸ οὖν πάσης οὐκ ἔστιν ἐνταῦθα τοῦ κατηγορουμένου προσδιορισμός, ἀλλὰ μέρος· αὐτὸς γάρ τοῦτο 25 λέγεται περὶ τοῦ ἀνθρώπου, ὅτι δεκτικός ἔστι πάσης ἐπιστήμης. ὅτι δὲ 10 οὐκ ἔστι τὸ πάσης προσδιορισμὸς τοῦ κατηγορουμένου, δῆλον ἐκ τοῦ συμ- πλέκοντας ἡμᾶς ταύτη τῇ προτάσει ἐτέραν μείζονα πρότασιν καὶ τὸ ἐν ταύτῃ κατηγορούμενον, αὐτὸς λέγω τὸ δεκτικὸν πάσης ἐπιστήμης, ὑποκειμένον ἐτέρῳ τινὶ καθόλου κατ’ αὐτοῦ κατηγορουμένῳ ποιοῦντας, ἵνα συμπέ- 15 30 ρασμά τι ἔξι αὐτῶν συναγάγωμεν, προστιθέναι αὐτῷ τότε τὸν καθόλου προσδιορισμὸν ἀτε μὴ ἔχοντι, οἷον εἰ λέγομεν ‘πᾶς ἀνθρωπος πάσης ἐπι- στήμης ἔστι δεκτικός, πᾶν τὸ πάσης ἐπιστήμης δεκτικὸν λογικόν, πᾶς ἄρα 20 ἀνθρωπος λογικός’, καίτοι εἰ τὸ πάσης προσδιορισμὸς ἦν, τί ἡμῖν ἔδει καὶ

1 τῶ supser. A 2 ὁ Ἀριστοτέλης] De an. B 1 p. 412a 27b 5, ubi τις desideratur, sed 414a 13 legitur λόγος τις ἀν εἴη καὶ εἶδος ἐνδελέχειαν G δημοσίζῃ] λέγη F Πλάτων] Gorg. p. 462C 3 παραληφθῆναι G 4 τὸν κατηγ. ΑΜα 7 φησιν G² οὐκ] οὐδὲ³ M 8. 9 ἔστι δεκτ.] ἐπιδεκτ. A 10 οὐ τῷ αὐτῷ M 11 συμπλέκεται A⁴ G 12 ἔστιν ομ. F 14 τότε ομ. F 16 ἀδύν.] οὐ δυνατὸν G 17 η̄ ομ. F 20 πᾶν ομ. G δεκτικὸς G 21 post Σωκρ. add. καὶ πλάτων ἄμα καὶ ἀλκιβιάδης ὁ Σωκράτης G 22 εἰ γάρ — ἐπι- στήμης (23) ομ. M εἴη] η̄ A: η̄ G 23 πάσης G: πᾶς ΑΜα 24 ἐν- ταῦθα ΑΜα: ἐν αὐτῇ F: ἐν ταύτῃ G 29 κατηγορουμένου G 30 τι ομ. M τότε τὸν] τὸν G: τόν τε a 32 ἔστι ομ. F δεκτικόν (pr. l.) ΑΓΜα ἄρα ομ. A 33 καίτοι] καὶ τὸ M post πάσης supser. ἐπιστήμης G²

έτερου προσδιορισμοῦ; πῶς δὲ οἶνα τε ἦν δύο προσδιορισμοὺς ἐφέξης ἀλλήλοις λέγεσθαι: ἀλλὰ δῆλον ὅτι οὕτε τὸ πάσης προσδιορισμὸν εἶναι τοῦ κατηγορούμενού δυνατὸν οὕτε τὸ κατηγορούμενον ἡ ἐπιστήμη ἐστὶν ἀλλὰ τὸ δεκτικόν, φ. ἐν τῇ δευτέρᾳ προτάσει ὑποκειμένῳ γνωμένῳ κατὰ τὸν νόμον ἢ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ χρήματι συμπλεκομένων προτάσεων ποτὲ μὲν τὸ ἄρθρον ποτὲ δὲ | τὸν καθόλου προσδιορισμὸν προστίθεμεν.

87v

"Οτι μὲν οὖν οὐ χρὴ τῷ κατηγορούμενῷ προστιθέναι τὸν καθόλου προσδιορισμὸν τὸν καταφατικόν, εἴτε κοινότερον εἴη τοῦ ὑποκειμένου τὸ κατηγορούμενον ὡς ἐπὶ τῆς 'πᾶς ἀνθρωπος πᾶν ζῷον', εἴτε καὶ ἐξισάζον τὸ πρὸς αὐτὸν ὡς ἐπὶ τῆς 'πᾶς ἀνθρωπος πᾶν γελαστικόν', φανερὸν ἐκ τῶν εἰρημένων' καὶ γάρ καὶ ἐπὶ τῶν ἐξισάζοντων δρῶν παραπλήσιον τὸ ἀτοπινοῦ, διότι δὲ πάντα ἀνθρώπον ἀπαν γελαστικὸν εἶναι ἀποφαγμάτεος ἔκαστον τῶν κατὰ μέρος ἀνθρώπων ἀπασιν εἶναι τὸν αὐτὸν ἀποφαίνεται, οἷον τὸν Σω- 10 κτάτην, διότι ἐστὶν ἀνθρωπος, ἀπαν εἶναι γελαστικόν, τοῦτο δέ ἐστι τὸν 15 Σωκράτην πάντα ἀνθρωπον εἶναι. τοῦτο μὲν οὖν καὶ διὰ τῶν πρότερον εἰρημένων δῆλον, ἐν οἷς ἐδείκνυμεν ὡς οὐ δυνατὸν λέγειν ὅτι πᾶς ἀνθρω- 20 πος πᾶν δεκτικὸν ἐπιστήμης ἐστί· καὶ γάρ τὸ δεκτικὸν ἐπιστήμης ἐξισάζει πρὸς τὸν ἀνθρώπον. ἀλλὰ τί τὸ αὐτὸν τοῦ μὴ πεφυκέναι τὸ κατηγορούμενον ἀνέχεσθαι τῆς προστήκης τοῦ πᾶς προσδιορισμοῦ, καίτοι τῷ οὐδεὶς 25 συμφύεσθαι δοκοῦν; ἢ ὅτι τὸ καταφατικῶς κατηγορούμενον εἰ καθόλου 30 κατηγοροῦτο τοῦ ὑποκειμένου, ἀεὶ περιλαμβάνειν ἔθέλει τὸ ὑποκειμένον, ἢ ὡς ἐξισάζον καὶ οἷον ἐφαρμόζον αὐτῷ ἢ καὶ ὡς ὑπερτεῖνον, καὶ ἔτι τὸ πλήθος ἀπαν τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκειμένον ἀτόμων τῇ ἔαυτοῦ μεθέξει συνδεῖν αὐτὸν πρὸς ἔαυτὸν καὶ ἔνοῦν πέφυκεν· διπερ γάρ ἔλεγεν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν 35 ὁ Ἀριστοτέλης, τὸ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ' ὅτι καθόλου. εἰ τοίνου τὸ μὲν καταφατικῶς κατηγορούμενον συγάγειν ἐπείγεται καὶ τὰ φύσει διηγήμενα, ὡς ἀν αὐτῶν πολλῶν πρότερον κατὰ τὴν ἀπλότητα τὴν αὐτοῦ 40 θεωρούμενων, τὸ δὲ πᾶς οὐδὲ ἔνός τινος ἀλλὰ πλήθους ἐστὶν ἐμφαντικόν, φανερὸν ὡς συμπλέκεσθαι αὐτὰ πρὸς ἀλληλα τῶν ἀδυνάτων. διταν δὲ παν- 45 τελῶς ἢ κεχωρισμένον τὸ ἀποφατικῶς κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου, 5 τότε καὶ ἔκαστον τῶν ὑπὸ τὸ κατηγορούμενον ἀποφάσκειν δυνάμεθα τοῦ ὑποκειμένου, οἷον λέγοντες 'πᾶς ἀνθρωπος οὐδεὶς λίθος ἐστί', πλὴν ἐστοι- 50 βασμένην ποιήσομεν τὴν πρότασιν, ἔχον ἀπλούστερον λέγειν τὸ 'πᾶς ἀν- 55 θρωπος λίθος οὐκ ἐστί' καὶ τούτου ἔτι ἀπλούστερον τὸ 'οὐδεὶς ἀνθρωπος λίθος ἐστίν', ἵνα μὴ ἐπὶ ἀναιρέσεως τὸν καταφατικὸν προσδιορισμὸν παρα- 60 ληφθάνωμεν.

2 προσδιορισμὸς AFMa	3 δύναται M	5 τῶν] τὸν M	τῶ om. AG
11 καὶ (post γάρ) om. FG	12 διάτη] διὸ G	6 om. G	15. 16 διὰ τῶν
πρότ. εἰρ.] p. 107,13 sq.	18. 19 τὸν κατ. Aa	19 τῶ] τὸ A Ma	20 δοκοῦν
evan. A ἢ ὅτι] καίτοι A: ἢ διότι M	23 ἀπαν om. A	24. 25 ἐν τοῖς προλαβ.	
ἢ Ἀρ.] p. 17b11	27 αὐτῶν scripsi: αὐτῷ AFMa: αὐτῷ G	πολλῶν G ¹ : πολλῷ AFG ² Ma	
αὐτοῦ] ἔαυτον a	28 θεωρούμενων scripsi: θεωρούμενον libri	30 ἀποφαντικῶς AF	
τοῦ ὑποκ.—κατηγορούμενον (31) in mrg. suppl. A	31 τότε—ὑποκειμένου (32) suppl. G ²		
32. 33 ἐστειβασμένην A	33 ποιήσωμεν Ma	35 διαιρέσεως F	

p. 17b 16 Ἀντικεῖσθαι μὲν οὖν κατάφασιν ἀποφάσει λέγω ἀντι-¹⁵
 φατικῶς τὴν τὸ καθόλου σημαίνουσαν τῷ αὐτῷ δῆτι οὐ καθό-
 λου, οἶον πᾶς ἄνθρωπος λευκός — οὐ πᾶς ἄνθρωπος λευκός.
 οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός — ἔστι τις ἄνθρωπος λευκός· ἐναντίως
 5 δὲ τὴν τοῦ καθόλου κατάφασιν καὶ τὴν τοῦ καθόλου ἀπόφασιν.
 οἶον πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος — οὐδεὶς ἄνθρωπος δίκαιος. διὸ ω
 ταύτας μὲν οὐχ οἶδι τε ἀμα ἀληθεῖς εἶναι, τὰς δὲ ἀντικειμένας
 αὐταῖς ἐνδέχεται ποτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύειν, οἶον οὐ πᾶς
 ἄνθρωπος λευκός καὶ ἔστι τις ἄνθρωπος λευκός. ²⁵

10 Τὰς ἀντιμέσεις ἀπάσας τῶν προσδιωρισμένων προτάσεων ἐν τούτοις
 παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης, τὰς τε τῶν διαγώνιον θέσιν ἔχουσῶν ἐν
 τῷ ἑκτεμέντι πρότερον διαγράμματι καὶ τὴν τῶν καθόλου ὡς καθόλου 88¹
 καὶ ἔστι τὴν τῶν καθόλου ὡς μερικῶν λεγομένων. καὶ τὰς μὲν διαγωνίους
 φησὶν ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι πρὸς ἀλλήλας, τοῦτ' ἔστιν ἀεὶ διαιρεῖν τὸ ²
 15 ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, τὴν τε καθόλου κατάφασιν μετὰ τῆς μερικῆς ἀπο-
 φάσεως καὶ τὴν καθόλου ἀπόφασιν μετὰ τῆς μερικῆς καταφάσεως, αὐτὰς
 δὲ τὰς καθόλου ὡς καθόλου προτάσεις μηδέπι ἀντιφατικῶς ἀλλ' ἐναντίως ¹⁰
 ἀντικεῖσθαι πρὸς ἀλλήλας διὰ τὸ συμψεύδεσθαι ἀλλήλαις ἐπὶ τῆς ἐνδεχο-
 μένης ὅλης, ἐφ' ἣς τὰς μερικὰς καὶ ὑπεναντίας λεγομένας συναληθεύειν
 20 ἀλλήλαις ἀνάγκη διὰ τὸ ἑκατέραν αὐτῶν ἀληθῆ εἶναι, διαν ἡ ἀντιφατικῶς ¹⁵
 αὐτῇ μαχομένη καθόλου πρότασις φεῦδηται, ὡστε κατὰ μηδένα τρόπον
 μάχεσθαι ταύτας ἀλλήλαις. δῆλα δὲ ταῦτα διὰ τε τῶν ὑπὸ τοῦ φιλοσό-
 φου παρατεμέντων παραδειγμάτων καὶ ἐξ ὧν ἡμεῖς πρότερον περὶ αὐτῶν
 διεληλύθαμεν. εἰδέναι μέντοι χρὴ δῆτι γράφεται ἀντὶ τοῦ ἀντιφατικῶς ²⁰
 25 καὶ ἀποφαντικῶς, σημαίνοντος, ὡς φησιν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος, τοῦ
 Ἀριστοτέλους διὰ τούτου ποίας καταφάσεως πρὸς ποίαν ἀπόφασιν ἀξιοῦ τὴν
 ἀντιμέσιν λαμβάνειν, δῆτι τῆς ὡς ἀποφάνσεως, ἐπείπερ, ὡς φησιν, εἰώθασι
 καὶ τὰ ὠρισμένα ῥήματα καλεῖν καταφάσεις τὰ δὲ ἀριστερά ἀποφάσεις, καὶ ²⁵
 ὑπώπτευσεν ἄν τις, εἰ μὴ προσέθηκε τὸ ἀποφαντικῶς, περὶ τῆς ἀντιμέσεως
 30 τῶν τοιούτων φωνῶν γίνεσθαι τὸν λόγον. δῆλον δὲ δῆτι τὰ ἐπαγόμενα ^{89r}
 συνάδουσι μᾶλλον τῇ προτέρᾳ γραφῇ· ἀποφαντικῶς γάρ λέγοιντο ἄν ἀντι-

1 ἀντιφατ.—λευκός (9) οι. M   2 οὐ—οὐ πᾶς ἄνθρ. λευκός (3) οι. G
 3 οἶον—λευκός (9) οι. a   4 ἐναντίως—λευκός (9) οι. G   6 post οἶον add. πᾶς
 ἄνθρωπος λευκός, οὐδεὶς ἄνθρωπος λευκός b   7 ἀμα suppl. F²   8 αὐταῖς] ταύταις F
 ποτε οι. F   ἀληθεύειν] ἀμα ἀληθεῖς εἶναι b   10 προσδιωρ.] διωρ. F   10. 11 παραδ.
 ἡμῖν διὰ τούτων (ἐν τούτοις οι.) F   11 ὁ ἀριστοτέλης οι. F   διαγώνων θέσεις
 Ma   12 προτέρω M   13 τὴν G: οι. AFMa   post δια-
 γωνίους add. δες καθόλου ὡς καθόλου ἐκάλεσεν ὡς ἐχούσας τὴν ἑτέραν τῶν προτάσεων καθόλου
 ΛMa: δες καθόλου (ὡς καθόλου suppl. m²) G (cf. p. 110,17)   17 ὡς καθόλου οι.
 AM   19 ὅλης οι. F   23 πρότερον] p. 91,4 sq.   24 ἀντιφατ.] ἀποφαντικῶς G
 25 ἀποφαντ.] ἀποφαντικῶς ΛMa   27 ὡς suppl. G²   28 καλεῖν οι. F   29 ὑπό-
 πτευσεν F   30 γενέσθαι M   τοὺς λόγους G   31 ἄν λέγοιτο G   ἄν οι. A

κεῖσθαι κατὰ τοῦτο καὶ αἱ ἐναντίαι, διὸ ὡς καθ' ἔτερον τρόπον τῶν πρὸ¹
αὐτῶν ἀντικειμένας παρέθετο εὑθὺς ὁ Ἀριστοτέλης.

ρ. 17b26 "Οσαι μὲν οὖν ἀντιφάσεις τῶν καθόλου εἰσὶ καθόλου, ἢ
ἀνάγκη τὴν ἑτέραν ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ, καὶ οἵσαι ἐπὶ τῶν καθ'
5 ἔκαστα, οἷον ἔστι Σωκράτης λευκός — οὐκ ἔστι Σωκράτης λευ-
κός· οἵσαι δὲ ἐπὶ τῶν καθόλου μὲν μὴ καθόλου δέ, οὐκ ἀεὶ ἢ
μὲν ἀληθής ἢ δὲ ψευδής· ἂμμα γάρ ἀληθές ἐστιν εἰπεῖν διτεί ἔστιν 10
ἀνθρωπος λευκός καὶ διτεί οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος λευκός καὶ διτεί
ἔστιν ἀνθρωπος καλός καὶ οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος καλός· εἰ γάρ
10 αἰχρός, καὶ οὐ καλός, καὶ εἰ γίνεται τι, καὶ οὐκ ἔστι. δόξειε
δὲ ἀν ἐξαίφνης ἄτοπον εἶναι διὰ τὸ φαίνεσθαι σημαίνειν τὸ
οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος λευκός ἂμμα καὶ διτεί οὐδεὶς ἔστιν ἀνθρω- 15
πος λευκός· τὸ δὲ οὕτε ταῦτα σημαίνει οὕθ' ἂμμα ἢ ἀνάγκης.

Τῶν ἐκ τῆς διαιρέσεως τοῦ ὑποκειμένου γνωμένων διτεών
15 τίνες μὲν εἰσιν αἱ ἀντιφατικῶς ἀντικείμεναι πρὸς ἀλλήλας τίνες δὲ αἱ δο-
κοῦσαι μὲν ἀντιφάσκειν, οὐ μέντοι ἀντιφάσκουσαι, παραδιδωσιν ἡμῖν ὁ φι- 20
λόσοφος διὰ τούτων, τὰς μὲν διαγωνίους, διὸ καθόλου ὡς καθόλου προσαγο-
ρεύει διὰ τὸ ἔχειν τὴν ἑτέραν τῶν προτάσεων καθόλου ὡς καθόλου,
μάχεσθαι πρὸς ἀλλήλας ἀντιφατικῶς ἀποφαινόμενος, τὴν πᾶς καταφάσιν 25
20 τῇ οὐ πᾶς ἀποφάσει καὶ τὴν οὐδεὶς ἀπόφασιν τῇ τίς καταφάσει, καὶ ἔτι
τὰς καθ' ἔκαστα, τὴν 'Σωκράτης λευκός ἐστι' τῇ 'Σωκράτης λευκός οὐκ
ἔστι'. τὰς δέ γε ἀπροσδιόριστους, δις καὶ ἐν τούτοις καθόλου | μὴ καθόλου | 89v
προσηγόρευεν, οὐ φάσκων ἀντιφάσκειν ἀλλήλαις· οὐδὲ γάρ ἀεὶ διαιρεῖν τὸ
ἀληθές καὶ τὸ φεῦδος, ἀλλὰ ταῖς μερικαῖς τὴν αὐτὴν ἔχοντας δύναμιν
25 συναληθεύειν ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης, ἐφ' ἣς καὶ ἐκεῖναι συναληθεύουσαι 5
κατελαμβάνοντο· ἀληθεύειν γάρ ἂμμα τὴν τε 'ἔστιν ἀνθρωπος λευκός'
ἀπροσδιόριστον καταφάσιν ἐπὶ τίνος φέρε τῶν Σκυθῶν λαμβανομένην καὶ
τὴν 'οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος λευκός' ἀπροσδιόριστον ἀπόφασιν ἐπὶ τίνος τῶν
Αἴθιοπων, καὶ τὴν 'οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος καλός' ἐπὶ τοῦ 'Ἀχιλλέως ἢ Νιρέως 10
30 καὶ τὴν 'οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος καλός' ἐπὶ τοῦ Θερσίτου. ταῦτα τοίνυν οὕτως
τοῦ Ἀριστοτέλους ἀποφαινομένου καὶ ἀντιφεγγομένων πρὸς αὐτὸν κλεινῶν
τε καὶ ἐμοὶ σεβασμίων ἀνδρῶν, προσῆκον ἀν εἴη φιλτέραν ἂμμα καὶ αἰδοιο- 15

1 ἔτερον] ἐκάπερον AF 1. 2 πρὸ αὐτῶν] προτάσεων G¹ 2 ἀντικειμένων F: κει-
μένας G¹ 4 ἀνάγκη — ἀνάγκης (13) om. M ἀναγκαῖον A καὶ έσαι — ἀνάγκης (13)
om. a 7 μὲν LG²: om. FG¹ 8 διτεί (ante οὐκ) superscr. A ante λευκός (alt.)
add. οὐ del. G 8. 9 καὶ διτεί ἔστιν ἀνθρ. καλός — καλός om. G 8 διτεί (ante έστιν)
om. b 9 καὶ διτεί οὐκ A 10 καλός A δόξει G¹ 11 σημαίνειν om. (in mrg.
ταῦταν σημαίνειν) A 12 ἔστιν (post οὐδεὶς) om. b 14 διτεών γν. A 16 ἀντι-
φάσκουσιν] ἀντιφάσκουσιν F 17. 18 νῦν προσαγορεύει G 23 φάσκων] λέγων a
24 ἔχοντας a 28 post τίνος add. φέρε G 29 νηρέως A: τοῦ νηρέως Ma (cf. Hom.
B 673) 31 ἀποφαινομένου GM οὐλεινῶν] cf. Plat. Soph. p. 243 A 32 σεβα-
σμένων G¹ φιλτέραν κτλ.] cf. Plat. Phaedo. p. 91 C Arist. Eth. Nic. p. 1096 a 16

τέραν ἀπάντων τὴν ἀλήθειαν ἡμᾶς ἡγησαμένους, ὅπερ καὶ αὐτὸι ἐπιτρήδειν ἡμῖν παρακελεύονται, μὴ ἀβασανίστως τὸ θεώρημα παρελθεῖν, ἀλλ᾽ ἐπισκέψασθαι τὴν τε τοῦ Ἀριστοτέλους διάνοιαν, καὶ ἣν ἀξιοῖ συναληθεύειν ἀλλήλαις τὰς ἀπροδιορίστους προτάσεις, καὶ τὰ παρὰ τῶν ἀντιδιατατο- 20
5 μένων αὐτῷ περὶ τούτων λεγόμενα, καὶ ἔτι πρὸς τούτοις αὐτὴν τῶν πραγμάτων τὴν φύσιν καὶ τὴν τῶν προτάσεων τούτων αὐτῶν καὶ αὐτὰς δύναμιν, ὅπως ἂν τῶν τε ἐναντίων λόγων διακριστές καὶ τὰ πράγματα, περὶ ᾧ ἡ λόγος, καὶ ἑσυτὰ θεωρήσαντες ἀκριβέστερον ἐπικρίναι τὴν περὶ εἰς αὐτῶν ἀλήθειαν δυνηθῶμεν.

10 ‘Ο μὲν οὖν Ἀριστοτέλης, ὅπερ καὶ πρότερον ἐλέγομεν, ἀξιοῖ τὰς ἀπροσδιορίστους ταῖς μερικαῖς τὸ αὐτὸν φιλέγγεισθαι. | τὴν μὲν κατάφασιν τῇ 90^r καταφάσει τὴν δὲ ἀπόφασιν τῇ ἀποφάσει· ταύτην γάρ σημαίνειν τὸν λέγοντα ‘ἔστιν ἄνθρωπος λευκός’ τῷ λέγοντι ‘τὶς ἄνθρωπος λευκός ἔστι’ καὶ τὸν λέγοντα ‘οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός’ τῷ λέγοντι ‘τὶς ἄνθρωπος λευκὸς οὐκ ἔστιν’ τῇ ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος λευκός ἔστι’. διὸ ἐφ’ ἣς ὥλης αἱ μερικαὶ συναληθεύουσι (συναληθεύουσι δὲ ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης), ἐπὶ ταύτης καὶ τὰς ἀπροσδιορίστους συντρέχειν ἀλλήλαις. εἰ δέ γε ὅντες ταύτην ἔχοντι τὴν δύναμιν αἱ προκείμεναι προτάσεις, ἐπισκεψώμεθα τὴν ἀρχὴν τῆς ἐπικρή- 10
20 σεως ἀπό τίνος κοινῆς περὶ αὐτῶν ἐννοίας ποιούμενοι τῆςδε· τὰς ἀπροσδιορίστους ἀπαντες ὅμολογούμενον ὅλης ἔχειν λόγον πρὸς τὰς προσδιωρισμένας προτάσεις, ἐπείπερ προσλαμβάνονται τοὺς προσδιορισμούς εἰδέσιν ἀναλογούντας ἀποτελοῦσι τὰς προσδιωρισμένας οἰον συναφότερόν τι. ἐπεὶ τοῦ οὗν ἡ ὅλη ἔτες ἀνείδεος οὐσα πάντων μὲν ὑφεῖται τῶν εἰδοπεποιημένων, πληγιαῖς δὲ μᾶλλον τοῖς γείροισιν αὐτῶν καὶ τοῖς μήπω διηρημομένον 25
25 ἔχουσι τὸ εἶδος ἀτε ἀμυλοτέροιν ἔχουσι δύναμιν καὶ οὐ ποιὸν αὐτῆς κατ’ οὐσίαν ὑπερέχουσι, δῆλον ὅτι καὶ τὰς ἀπροσδιορίστους προτάσεις ταῖς γείροις τῶν προσδιωρισμένων προτάσεων τίνας εἰναι γείρονας ῥησέον, καὶ ταύταις ἐροῦμεν τὰς ἀπροσδιορίστους τὸ αὐτὸν φιλέγγεισθαι. τῶν μὲν οὖν εἰς 30
30 καταφάσεων τῶν προσδιωρισμένων ἀναμφισβήτητος ἡ μερικὴ τῆς καθόλου γείρων, διόπερ ἀνάγκη τὴν ἀπροσδιορίστους κατάφασιν ἰσοδυναμεῖν | τῇ με- 90^v
ρικῇ καταφάσει. περὶ δὲ τῶν ἀποφάσεων ἀμφισβητοῦνται πρὸς ἀλλήλους, καὶ οἱ μὲν ἐπόμενοι τῷ Ἀριστοτέλει τὴν μερικὴν γείρονα εἰναι φασι τῆς καθόλου (σεμνότερον γάρ ἐν τῇ κατὰ τὸ ποιὸν τῶν προτάσεων ἀντι- 5
35 θέσει τὸ καθόλου τοῦ κατὰ μέρος, ὥσπερ ἐν τῇ κατὰ τὸ ποιὸν τὸ καταφατικὸν τοῦ ἀποφατικοῦ), οἱ δὲ τὴν καθόλου γείρονα εἰναι τῆς μερικῆς ἀποφαίνονται, διότι οὐ μόνον τὸ ποσὸν ἐν ταῖς προτάσεσι ταύταις λαμβά-

1 ἀπάντων] αὐτῶν F   2 διελθεῖν (supser. παρ) A   3 τε οι. F   8 ante ἐπικρ. add. τὴν del. G   10 πρότερον ἐλέγομεν] p. 110,24   12 σημαίνει G
14 τὶς ἀνθρ. λευκός οὐκ ἔστιν ἢ οι. F   15 αἱ μερικαὶ οι. F   20, 21 προσδιωρ.]
προσδιωρ. F: διωρ. G Ma   21 προδιωρ. F   25 αὐτῶν F   28 τίνα Λ
30 ἀναμφισβήτως F   32 ἀποφ.] καταφάσεων G¹   34 φασι οι. G¹ (post καθόλου
suppl. G²)   35 τοῦ] τῆς F   36 τῆς μερ.] τῇ κατὰ μέρος F

νημεν, ἀλλὰ μετὰ τῆς πρὸς τὴν ἀποφασικὴν ποιήσηται συμπλοκῆς· ἔργον 10
δὲ ταύτης τὴν τῶν πραγμάτων ὑπαρξίν ἀναιρεῖν. τῆς οὖν μερικῆς ἀπο-
φάσεως τὴν καθόλου μόνον κατάφασιν ἀναιρεῖν ἐπιχειρούσης καὶ δυναμένης
ποτὲ συμφέγγεσθαι τῇ μερικῇ καταφάσιει, καθάπερ ἐπὶ τῶν ἐνδεκομένων
5 (τὸ γάρ ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός’ συναλληθεύει τῷ ‘τις ἀνθρωπὸς λευκός 15
ἐστιν’), εἰ κατὰ μὲν τὴν καθόλου ἀπόφασιν οὐδεμίαν ἔμφασιν ὑπάρχεισις
καταλείπεται δυνατόν, κατὰ δὲ τὴν μερικὴν οὐκ ἀνεγνόητοι μένομεν ἐπὶ
μέρους ὑπάρχεισις τινος, δηλόν φασιν ὡς ἀνάγκη γείρονα εἶναι τὴν καθόλου 20
ἀπόφασιν τῆς μερικῆς ἀποφάσεως. ήτι δὲ ταῦτα οὕτως ἔχει καὶ τῇ καθόλου
10 ἀποφάσει τὴν αὐτὴν ἔχει δύναμιν ἡ ἀπροσδιόριστος ἀπόφασις, εἴπερ ὡς τελεία
λαμβάνοντο πρότασις, δηλοῦ, φασίν, οὐ μόνον ἡ ἀλλη πᾶσα τῶν Ἑλλήνων
γρῆσις ἀλλὰ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης πολλαχοῦ τῶν ἑαυτοῦ συγγραμμάτων 25
ἀντὶ τῆς καθόλου ἀποφάσεως τῇ ἀπροσδιόριστῳ γράμμενος, διπερ ὅταν
ἀποφήνασθαι βιουλόμενος ὡς οὐκ ἐνδέχεται κίνησιν αὐτὴν καθ’ αὑτὴν 91c
15 εἶναι δίχα τῶν κινητούμενων πραγμάτων λέγῃ “οὐκ ἔστι δὲ κίνησις παρὰ τὰ
πράγματα”, δίχα μὲν προσδιορισμοῦ τὴν ἀπόφασιν ποιούμενος ταῦτὸν δὲ
λέγων τῷ ‘οὐδεμίᾳ κίνησίς ἔστι παρὰ τὰ πράγματα’, ἀλλ’ οὐχὶ τῷ ‘οὐ πᾶσα’. 5
καὶ ἀντὶ τοῦ εἰπεῖν ‘οὐδεμίᾳ αἰσθησίς ἔστι παρὰ τὰς πέντε αἰσθησίεις’
λέγει ήτι “οὐκ ἔστιν αἰσθησίς ἑτέρᾳ παρὰ τὰς πέντε”. οὐκοῦν καὶ ὅταν
20 λέγωμεν ‘οὐκ ἔστιν ἀνθρωπὸς δίκαιος’, ταῦτὸν λέγομεν τῷ ‘οὐδεὶς ἀνθρω-
πὸς δίκαιος’. εἰ δὲ τις ἀξιοῦ τὸν “Ἀνυτον προσυποκούειν, ‘οὐκ ἔστιν ἀνθρω- 10
πος δίκαιος (ὅ ‘Ἀνυτος’)’ η ‘οὐκ ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκός (ὅ Αἰθίοψ)’, καὶ ταύτη
νομίζοι τὸ αὐτὸ φέγγεσθαι τὴν ἀπροσδιόριστον ἀπόφασιν τὴν ‘οὐκ ἔστιν
25 ἀνθρωπὸς δίκαιος’ τῇ ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπὸς δίκαιος’ καὶ τὴν ‘οὐκ ἔστιν ἀν-
θρωπὸς λευκός’ τῇ ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός’, πρῶτον μὲν οὐκέτι συγ- 15
χωρεῖ, φασί, τελείαν εἶναι τὴν πρότασιν, ἔπειτα οὐδὲ φυλάσσει τὰ εἰρη-
μένα παρὰ τοῦ Ἀριστοτέλους περὶ τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἀποφάσεων πρὸς
τὰς καταφάσεις. ἐλέγετο γάρ ὡς ἀντίκεινται πρὸς ἀλλήλας αἱ τὸν αὐτὸν
30 ὑποκείμενον καὶ τὸν αὐτὸν κατηγορούμενον παραλαμβάνουσαι, δι’ ὧν 20
ἔφασκε “λέγω δὲ ἀντικεῖσθαι τὴν τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ, μὴ ὅμωνύ-
μως δέ, καὶ δσα ἀλλὰ τῶν τοιούτων προσδιορίζομενα πρὸς τὰς συφιστικὰς
ἐνογκλήσεις”. εἰ δὲ τῆς καταφάσεως εἰπούσης ‘ἀνθρωπὸς δίκαιος ἔστι’ καὶ 25
ἀληθεύοντος διὰ τὸν Σωκράτην τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς τὴν ‘ἀνθρωπὸς δίκαιος
οὐκ ἔστιν’ ἀληθεύειν λέγοιμεν διὰ τὸν “Ἀνυτον, ἔτερον ποιήσομεν τὸν ὑπο-

1 ἀντιφατικὴν Ma	2 ταύτης ἔστι A Ma	4 ποτὲ om. G	5 τῷ] τὸ A
7 καταλείπ.] λείπεσθαι F	9 τῆς om. F	10 ἔχειν Ma	15 λέγη] Phys.
Γ 1 p. 200b32	16 ποιούμενα G ¹	17 τῷ (prius)] τὸ Λα: om. M	παρὰ]
περὶ F	τῷ (alt.) correxi: τὸ libri	18 πέντε om. G	19 λέγει] De an. Γ 1
p. 424b22	παρὰ suppl. G ²	21 τὸν iter. F	αν προσωπ. (οἶνος)?
21. 22 δίκαιος ἀνθρ. colluc. AM	22 ταύτην Ma	23 νομίζει G	27. 28 πρὸς
τὰς καταφ.] καὶ τῶν καταφάσεων F	28 πρὸς ἀλλ.] ἀλλήλαις Fa	29 παραλαμβ.]	
ἔχουσαι F	30 ἔφασκε] p. 17a34	33 τὴν ἀπόφασιν — ποιήσομεν (34) om. M	
34 λέγομεν G			

κείμενον ἐν τῇ ἀποφάσει παρὰ τὸν εἰλημμένον ἐν τῇ καταφάσει. | καὶ οὐ 91° ποιήσει τοῦτο ἀντίφασιν. ὥστε εἰ φυλάξῃ μεν τὴν ἔννοιαν τῆς ἀντιφάσεως καὶ τὰς ἀπροσδιορίστους ὡς τελείας προτάσεις παραλάβοιμεν. ἀλλὰ μὴ ποιοῦμεν μεταπίπτειν εἰς τὸ τῶν καθ' ἔκαστα εἰδὸς προσυπακούοντες αὐταῖς ἢ καθ' ἔκαστά τινας ὑποκειμένους ὡς αὐταῖς καθ' αὐτὰς ἀτελέστιν οὔσαις, ἀνάγκη. φασί, τὴν ἀπροσδιορίστου ἀπόφασιν τῇ καθηλόου συμφέγγεσθαι. τούτου οὖν οὕτως ἔχοντος καὶ τῆς ἀπροσδιορίστου καταφάσεως τῇ μερικῇ συντρεγούσης, ὡς ὅταν εἰπωμεν 'ἀνθρωπος πεντάπηχύς ἐστιν' (οἱόμεθα 10 γάρ ἀληθημένειν τοῦτο λέγοντες, καὶ εἰς μόνος τύχῃ τηλικούτον ἔχων μέγε-10 θος), ἀξιοῦσι τὰς ἀπροσδιορίστους προτάσεις ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι πρὸς ἀλλήλας. ὥσπερ ἔχουσιν ἡ τε μερική κατάφασις καὶ ἡ καθηλόου ἀπόφασις. 15

Ἐτὶ δὲ λέγοι τις ἐπὶ τῶν κακῶν αἰρετωτέραν εἶναι τὴν καθηλόου ἀπόφασιν τῆς μερικῆς ἀποφάσεως, πρῶτον μὲν ἀγνοεῖ ὅτι ἐν τῇ λογικῇ πραγματείᾳ οὐ τὰς τῶν πραγμάτων ἐπισκεπτόμενα φύσεις ἀλλὰ τῶν φυνῶν 15 αὐτῶν καθ' αὐτὰς τὴν δύναμιν, ἔπειτα οὐδὲ οὕτως δεῖξαι δυνήσεται συμ-20 φεγγούμενας ἀλλήλαις τὰς ἀπροσδιορίστους προτάσεις· δῆλον γάρ ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν διάνοιαν αἴρετωτέραν ἐπὶ τῶν κακῶν φύσει εἶναι τὴν μερικὴν καταφασιν τῆς καθηλού καταφάσεως· ὥσπερ γάρ βέλτιστον τὸ παντελῶς μὴ εἶναι τὰ κακὰ τοῦ ἐπὶ μέρους μὴ εἶναι, οὕτως καὶ τὸ ἐπὶ μέρους εἶναι 25 τοῦ παντελῶς εἶναι. συμβῆσται οὖν ἐπὶ τούτων τὴν ἀπροσδιορίστου κατάφασιν τῇ καθηλόου καταφάσει ὡς γείροντι τῆς μερικῆς συναληθεύειν. ἀλλὰ μὴν τὴν ἀπόφασιν ἐπὶ τούτων ηὔνου τῇ μερικῇ ἀπόφασει διὰ τὴν αὐτὴν 92° αἰτίαν συναληθεύειν· ἀντικείσονται ἄρα καὶ ἐπὶ τῶν κακῶν αἱ ἀπροσδιορίστοι τοῦτον τὸν τρόπον. δην ἡ μερικὴ ἀπόφασις πρὸς τὴν καθηλόου κατάφασιν. ταύτας δὲ συντρέχειν πρὸς ἀλλήλας ἀδύνατον· ὥστε καὶ οὕτως 5 διαιρήσουσιν δεῖ τὸ ἀληθῆς καὶ τὸ φεῦδος αἱ ἀπροσδιορίστοι προτάσεις. εἰ δέ τις δέξιοή τὴν ἀπροσδιορίστου ἀπόφασιν ποτὲ μὲν τῇ μερικῇ ἀπόφασει συντρέχειν ποτὲ δὲ τῇ καθηλόου (παροξεύτωνας μὲν γάρ λαμβανομένου 10 τοῦ ἔστιν ἐν τῷ 'ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστι' ταῦτὸν φελέγγεσθαι τῷ 'οὐδεὶς 30 ἀνθρωπος δίκαιος ἔστιν', δίκαιονας δὲ τῷ 'οὐ πᾶς ἀνθρωπος δίκαιος ἔστι'), πρῶτον μὲν οὐ πεῖθεν ἀλλὰ νομοθετεῖν ήμιν λέγοιτο ἄν, ἔπειτα ἥτεστιν πρὸς αὐτὸν ὡς οὐκ οἶδεν ἡ Ἑλληνικὴ γρῆσις ἐπὶ τέλους τὸ ἔστιν δίκαιο-15 νούμενον ἡ καὶ ἐν οἷς δήποτε γώρᾳ τῇ ἀρνήσει ὑποτεταγμένον. εἰ οὖν διμολογεῖ καὶ αὐτὸς βαρυνομένου τοῦ ἔστι τὴν ἀπροσδιορίστου ἀπόφασιν τῇ καθηλόου τὸ αὐτὸν φέλγγεσθαι, δεῖ δὲ βαρυτονεῖσθαι αὐτὸν ἀναγκαῖον ἐν ταῖς

1 ἐν utrobiique om. M παρὰ—καταφάσει om. F καὶ om. M 3 προτάσεις om. FM λάζοιμεν F: προσλάβοιμεν α 4 ποιοῦμεν AG: ποιῶμεν M 5 αὐτὰς καθ' αὐτὰς ἀτελεῖς οὕτως F αὐτοτελέστιν G 9 τόχοι FG 12 εἰναι om. M 13 διέτι F 17 φύσει] φύσαι F: φασιν α 19 τὰ κακὰ] κακὰ A: κατὰ Ma 21 τῇ καταφ. τῇ καθ. G 24 αἱ μερικαὶ ἀποφάσεις FG 27 δέξιοι G 28 γάρ om. G 29, 34 τοῦ ἔστιν] τουτέστιν F 29, 30 ταῦτὸν—δίκαιος ἔστιν om. F 29 τῷ (ante οὐδεὶς)] τὸ A 30 τῷ] τὸ ΑΜ: τοῦ F πᾶς ex tis corr. A 31 ἄν om. M 33 ἡ] εἰ FGa δίκαιος] ποτε AGM post γώρᾳ add. in mrg. προτάσεως A 35 ἐπὶ F

τοιαύταις προτάσεις, δῆλον ὅτι συνδραμεῖται τῇ τοῦ καθόλου ἀποφάσει καὶ 20
ἀντίφασιν ποιήσει πρὸς τὴν οἰκείαν κατάφασιν.

Ταῦτα μὲν οὖν ὁ τῶν ἀντιφθεγγομένων τῷ Ἀριστοτέλει λόγος. μή-
ποτε δὲ δυνατὸν πρὸς ἔκαστον τῶν ἐπιχειρηθέντων ἀπαντᾶν λέγοντας ὡς
οὗτε εὐλογοὶ τὴν καθόλου ἀπόφασιν γείρονα λέγειν τῆς κατὰ μέρος, εἴπερ 25
κατὰ μὲν τὸ ποιὸν οὐ διαφέρουσι, κατὰ δὲ τὸ ποσὸν μόνον παραβάλλοντες
τὰς προτάσεις πρὸς ἀλλήλας διαλογοῦμεν πρείτονα εἶναι τὴν | καθόλου 92v
τῆς κατὰ μέρος ὡς δῆλην μέρους, οὐ προσποιούμενοι τὰ πράγματα, περὶ
ῶν ποιοῦνται τοὺς ἀφορισμούς (οὗτοι γάρ οὐκέτε φυλάξουμεν τὴν ὑπόθεσιν,
10 λέγω δὲ τὸ περὶ μόνης τῆς κατὰ τὸ ποσὸν διαφορᾶς τῶν προτάσεων ποιή-
σασθαι τὴν ἐπίκρισιν), οὗτε τὴν κατὰ μέρος ἀπόφασιν διπαρεῖν τινα καὶ
αὐτῆν εἰσάγειν ἔροῦμεν, ἀλλ᾽ ἀνακρεῖν μόνον τὴν καθόλου κατάφασιν, καὶ
οὐδὲν ἡττον ἀποφάσκειν τῆς καθόλου, ἀλλ᾽ ἐλαττόνων ἐνίστει μόνον (διὸ
καὶ ὑφίεσθαι αὐτῆς λέγεται κατὰ τὸ ποσόν, ὥσπερ καὶ ἡ κατάφασις ἡ κατὰ 15
μέρος ἔχει πρὸς τὴν καθόλου κατάφασιν). οὗτε εἰς φαίνοιτο γράψωμενος ὁ
Ἀριστοτέλης τῇ ἀπροσδιορίστῳ ἀποφάσει ἀντὶ τῆς καθόλου, θαυμαστὸν
οὐδέν· συμφιλέγεται γάρ αὐτῇ κατὰ τὴν ἀδύνατον ὅλην, ὥσπερ καὶ ἡ κατὰ 20
μέρος. δῆλον δὲ ὅτι κατὰ ταῦτην προσήγαγεν ὁ φιλόσοφος τὰς εἰρημένας
ἀποφάσεις· οὐ γάρ ἐνδέχεσθαι ἀξιοῖ μηδεμίαν εἶναι κίνησιν παρὰ τὰ κινού-
25 μεν πράγματα ἡ μηδεμίαν αἰσθησιν παρὰ τὰς πέντε, ἀλλ᾽ ἀδύνατον εἶναι.
καὶ εἰς φαίνοντα τῶν παλαιῶν τινες ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης οὕτως αὐτῇ 30
καταγραφάμενοι, ὡς ταῦτα δυναμένη τῇ καθόλου καὶ ἀληθεύσῃ ἐφ' ἀν-
ηπερ ἐκείνη (τοῦτο γάρ ἔστι τὸ ταῦτα δύνασθαι), φανερὸν ὅτι οὐκ ἀπαρ-
αλλάκτως, ἐπεὶ οὐτόθινεν ἀδύνατον αὐτῇ ἀντὶ ἐνδεχομένης εἶναι διαλογή-
25 σομεν (κατὰ μόνην γάρ τὴν ἀδύνατον ὅλην ἡ καθόλου ἀποφατικὴ πρότασις 35
ἀληθής, κατὰ δὲ τὴν ἀναγκαῖαν καὶ τὴν ἐνδεχομένην, διπερ ἔμπροσθεν ἐλέ-
γομεν, ψευδῆς), ἀλλὰ τῷ τε γράνῳ ὄριζομένην, οἷον ὅτι νῦν οὐκ ἔστιν ἀν-
θρωπος δίκαιος | ἡ συφός, καὶ ὡς πρὸς τοὺς συνεγνωμένους ἡμῖν ἡ ἐκ 93r
συνουσίας ἡ καὶ ἔξ ἀκοῆς· οὐ γάρ δὴ περὶ ὧν μηδεμίαν ἔχομεν ἡ ἐκ
30 πείρας ἡ ἐκ μαρτυρίας γνῶσιν, εἰ μὴ τοῦ Κνήμωνος καὶ τοῦ Τίμωνος
εἴλημεν μιτινθρωπότεροι. τολμήσομεν ἀποφαίνεσθαι, ὡς οὐδαμῶς μετε-
χόντων οὐ πέφυκεν ἡ φύσις ἡ ἀνθρωπεία μετέχειν, ἀτε δύντος ἐνδεχομένου
κατὰ τὴν ὑπόθεσιν. τοῦτο δὲ οὐκ ἔστι ταῦτα τῇ καθόλου ἀποφάσει· τὸ
γάρ ὄριζεν ἡ κατ' ἐνέργειαν ἡ κατ' ἐπίνοιαν τὰ στομα, ὧν τὸ κατηγορού-

2 τὴν ἀντίφ. G   3 οὖν om. F   5 οὐδὲ AG¹M: οὐδὲν G²   λέγειν] εἶναι G
κατὰ μέρος] μερικῆς G   6 τὸ (ante ποσὸν) om. FG   8 malim δλον 10 prius
τὸ om. G   14 ὑφεισθαι Fa   16. 17 μηδὲν θαυμαστὸν G¹   18 παρήγαγεν F:
προσήγαγεν M   19. 20 κινούμ.] καλούμ. M   21 φαίνοιτο G   23 ὥνπερ] ὧν
Ma   24 αὐτόθιν om. F   εἶναι ante αὐτῇ collac. G   25 ἀποφαντικὴ M
26 τὴν ἀναγκαῖαν καὶ om. F   26. 27 ἔμπροσθεν ἐλέγομεν] p. 91,25 sq.   27 scribas
ὄριζομένη post ὄριζ. add. τῷ νῦν G   ὅτι om. G   οὖν ἔστιν νῦν G   28 ὡς
πρὸς] ὥσπερ a   τὰς συνεγνωμένας F   29 καὶ om. G   30 Κνήμωνος] alioquin
ignotus   31 τολμήσωμεν Ma   ἀποαποφάν. F   33 τὸ] τῷ Ma

μενον ἀποφάσει, δῆλον ὅτι συγχωρεῖ τινα αὐτὸν ἐν τοῖς λοιποῖς ἐνίστεις 10
ὑπόστασιν ἔχειν. Όλως τε τοὺς ἀδιέριστον ἀπόφασιν ἀντὶ τῆς καθόλου
εἰπόντας καὶ ἀληθῶς ἀποφηγαμένους, ὡς

οὐκ ἔστιν οἰκεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ

5 καὶ

οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανή,

κατὰ ποιάν ῦλην ἐροῦμεν χρῆσθαι τῇ ἀποφάσει; εἰ μὲν γάρ κατὰ τὴν 15
ἀδύνατον, οὐδὲν πρὸς τὸν λόγον· εἰ δὲ κατὰ τὴν ἐνδεχομένην (θεῖ γάρ καὶ
κατὰ ταύτην, εἴπερ ἀεὶ τὸ αὐτὸν δύνανται), πρῶτον μὲν συμβήσεται μηκέτι
10 ψεύδεσθαι τὰς καθόλους κατὰ τὴν ἐνδεχομένην, καίτοι διὰ τοῦτο προσαργο- 20
ρεύομεν αὐτὰς ἐναντίας, ἔπειτα σαφῶς ὑμολογήσομεν αὐτοὺς ἐκείνους κρα-
τύνειν τὸ παρὰ τὸν Ἀριστοτέλους λεγόμενον, ὅτι οἱ ἀδιέριστοι κατὰ τὴν
ἐνδεχομένην ῦλην συναληθεύουσιν· εἰ γάρ τῇ ἀποφάσει χρῶνται ὡς ἀληθεῖ,
περὶ δὲ τῆς καταφάσεως οὕτε γέγονεν οὕτε γένιοτ’ ἀν ἀμφισβήτησες 25
15 τις ὡς οὐ πάντως ἀληθεύουσις ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων, ὥσπερ οὐδὲ τῆς
κατὰ μέρος, δῆλον ὅτι συναληθεύειν ἀλλήλαις ἀνάγκη τὰς ἀπροσδιορίστους
προτάσεις. | εἰ δὲ τις φαίη κατὰ μόνην τὴν ἀδύνατον ῦλην ἀληθεύειν γε
τὴν ἀδύνατον ἀπόφασιν παραπλησίως τῇ καθόλου, πρῶτον μὲν αὐτὸν αἰτή-
σεται τὸ ἐξ ἀρχῆς, ἔπειτα πῶς οὐκ ἀποκληρωτικὸν τὸ ἐπὶ μὲν τῆς κατα-
20 φάσεως τῆς ἀπροσδιορίστου ὄμολογειν ὅτι ὁ ὑποκείμενος ταῦτὸν σημαίνων
τῷ λεγομένῳ μετά τοῦ τις προσδιορισμοῦ, καὶ μηδὲνδε τῶν καθ’ ἔκαστα
ἐνεργείᾳ λαμβανομένου, τελείαν τε ποιεῖ τὴν πρότασιν καὶ ἀληθεύουσαν
κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ῦλην, ἐπὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως μηδέτερον τούτων 10
συγχωρεῖν; διὰ τί γάρ ή μὲν ‘ἄνθρωπος λευκός ἔστι’ ταῦτὸν ὀντάται τῇ
25 τις ἄνθρωπος λευκός ἔστιν’, η δὲ ‘ἄνθρωπος λευκός οὐκ ἔστιν’ οὐ δυνή-
σεται ταῦτὸν τῇ ‘τις ἄνθρωπος λευκός οὐκ ἔστι’ σημαίνοσθη ὅτι ἔστιν ἄν-
θρωπος οὐ λευκός; ὠρισμένα γάρ ἄτομα προσυπακούειν ταῖς ἀπροσδιορίστοις, 15
ἥνα συναληθεύσωσιν, οὐδαμῶς ἀναγκαῖον, εἰ μὴ καὶ ταῖς κατὰ μέρος. εἰ
δὲ λέγοιμεν τὴν μὲν ‘ἔστιν ἄνθρωπος καλός’ ἀληθεύειν διὰ τὸν Νιρέα, τὴν
30 δὲ ‘οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος καλός’ διὰ τὸν Θερσίτην, οὕτε ἀτελεῖς διὰ τοῦτο 20
ποιοῦμεν τὰς προτάσεις οὕτε διαφέρους τοὺς ὑποκείμενους, εἰ μὴ μελλομεν
τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος ἀπορεῖν, ἀς ὄμολογοῦμεν καὶ τελείας
εἶναι καὶ συναληθεύειν ἀλλήλαις. διὰ μέντοι τὰ διάφορα μέρη τοῦ ὑπο-

1 αὐτῷ GM	2 τοὺς om. G ¹ : τοὺς τὴν suppl. G ²	4 οὐκ ἔστιν οἰκεῖν . . .] Σουσα- ρίωνος in mrg. A (cf. Com. Att. fr. ed. Kock I p. 3)		
204	7 ἐροῦμεν om. Λ	5 χρῆσθαι G	γάρ om. F	8 εἰ δὲ καὶ
κατὰ M	9 δύναται F	10 ψεύδεσθαι τὰς]	συμβήσεται Λ	κατὰ] διὰ G ¹
ἐνδεχ. ῦλην G	13 συναληθεύουσαι A	15 περὶ τῆς Ma	16 ἀδιορ. A	
18 τῆς καθόλου G	19 οὐκ om. F	22 λαμβανομένων Λ	τε om. F	
ποιεῖν AGMa	23 ἀποφάνσεως Α	24 γάρ ή μὲν γάρ Α	ταῦτὸν — οὐκ ἔστιν	
(25) om. F	25. 26 δυνήσεται] δύναται α	26 σημαίνοσθη τῇ Αα	26. 27 οὐκ	
ἔστιν τις ἄνθρ. λευκός F: ἔστι τις ἄνθρ. οὐ λ. G		27 ἀδιορίστ. AFMa	29 λέ-	
γομεν F	καλός] λευκός α	νηρέα Α	32 ἀπορεῖν] ἀπομεριεῖν F	
33 τὰ om. AFMa				

κειμένου φύσισμεν αὐτὰς ἀληθεύειν καθάπερ ἔχεινας, οἷον ‘τὶς ἄνθρωπος εἰ δίκαιος ἐστι — τὶς ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἐστιν’. εἰ δὲ ὡς ἀτοπὸν ἐπιφέροιμεν τὸ μὴ ποιεῖν αὐτὰς οὕτω λαμβανομένας ἀντίφασιν, οὐδὲν ἔροῦμεν ὑπεναντίον τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους περὶ αὐτῶν λεγομένοις· αὐτὸς γάρ 94^r τοῦτο ἐστι τὸ διὰ τούτων λεγόμενον, ὃς διὰ τὸ ποτὲ συντρέχειν οὐ ποιοῦσι τὴν κυρίως καλουμένην ἀντίφασιν.

Τοῦτο τε οὖν ὑπὲρ τοῦ Ἀριστοτέλους μᾶλλον δὲ ὑπὲρ τῆς φαινομένης 5 ἡμῖν ἀληθείας ἀπολογούμενοι λέγομεν καὶ ὑπὲρ ἐξ ἀρχῆς προειδέμεθα προσεξεύποροῦντες πρὸς ἐπίκρισιν τοῦ θεωρήματος, οὗτα οὐδὲν ἤλιθε 10 δίγα τῶν ἐφ’ ἔκάτερα καταβεβληγμένων περὶ αὐτοῦ λόγων, ἐφιστάνειν ἀξιοῦμεν πρῶτον μὲν ὅτι τὴν κατὰ μέρος κατάφασιν, ἢν ὁμολογοῦμεν τὴν 15 αὐτὴν ἔχειν δύναμιν τῇ ἀδιορίστῳ, ἀναιρεῖν μὲν ἐπιγειροῦμεν τὸ ἀρνητικὸν μάριον αὐτῇ συμπλέκοντες, τοῦτο δὲ ποιοῦμεν κατὰ δύο τρόπους· ἢ γάρ τῷ ἐστιν ἢ τῷ προσδιορισμῷ τοῦτο συνείροντες. ἀλλ’ οὖτα μὲν προτά- 20 ἔωμεν αὐτὸς τοῦ προσδιορισμοῦ, τότε ὡς προσδιωρισμένην ἀναιροῦμεν τὴν 25 πρότασιν, οὖτα δὲ τοῦ ἐστιν, ὡς τὸ αὐτὸν δύναμένην τῇ ἀπροσδιορίστῳ, ἐπειὶ καὶ κατὰ μάριον τὸν προσδιορισμὸν ἐπλεόνασεν αὐτῆς ἡ προσδιωρι- 30 σμένη, τῆς δὲ ἀπροσδιορίστου τὴν ἀπόφασιν κατὰ μάριον τὸ ἐστιν γίνεται 20 ἀνάγκη. ἀλλὰ μὴν εἰ ἡ τῷ ἐστὶ συμπλέκουσα τὴν ἄρνησιν ἀπόφασις κατὰ 35 μέρος ἐστὶν ὥσπερ ἡ πρὸ τοῦ διορισμοῦ αὐτὴν τιθεῖσα καθόλου, καὶ τῆς ἀπροσδιορίστου ἀρα καταφάσεως ἡ ἀπόφασις τὸ αὐτὸν τῇ κατὰ μέρος δυνῆ- σεται. πρὸς δέ γε τούτῳ τὰς ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι γινομένας συλλο- 40 γιστικὰς συμπλοκὰς ἐννοεῖν ἀξιον· εἰ γάρ ὁμολογοῦμεν τὴν ἀπροσδιορίστου κατάφασιν ταῦτα δύνασθαι τῇ κατὰ μέρος καὶ διὰ τοῦτο χείρουν εἶναι κατὰ 45 τὸ ποσὸν ἐκατέρας τῶν καθόλου καὶ τὸ συμπέρασμα δεῖν ἐσικέναι τῇ 94^v ἑτέρᾳ τῶν εἰλημμένων ἐν τῷ συλλογισμῷ προτάσεων καὶ ἐπεσθαι πάντως τῇ γείρονι κατά τε τὸ ποσὸν καὶ κατὰ τὸ ποιόν, καὶ ἐπὶ πρὸς τούτοις τῶν προτάσεων ἀληθῶν οὐσῶν καὶ τῆς συμπλοκῆς αὐτῶν ἀμέμπτως ἐχούσης 5 τὸ συμπέρασμα ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν, ποὺν ἔροῦμεν συμπέρασμα συνάγε- 50 σιμαι ἐξ ἀδιορίστου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος καὶ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος; ἀνάγκη μὲν γάρ διὰ τὰ προειλημμένα ὁμολογεῖν ὅτι τε 10 ἀπροσδιορίστον ἀποφατικὸν καὶ ἀληθῶν οὐσῶν ἔκεινων ἀληθῆς· πῶς δὲ δυνατὸν ἀληθεύειν αὐτὸν καὶ ὅτι αὐτὸν τὴν ἐνδεσχομένην ὅλην, εἴπερ τὸ αὐτὸν φύεγγοιτο τῇ καθόλου ἀποφάσει, οἷον ‘ἄνθρωπος δίκαιος ἐστιν, οὐδὲν δίκαιον ἀδικόν ἐστιν, ἄνθρωπος ἀρα ἀδικος οὐκ ἐστιν’; ἀρα τοῦτο τῇ 15

1. 2 τὶς ἄνθρ. δίκαιος οὐκ ἐστιν οι. M	2. 3 ἐπιφέροιεν G	4 περὶ] ὑπὸ M	
7 ὑπὲρ] ἀπὸ (utrobius) G	8 ἡμῖν οι. A	ἐξ ἀρχῆς] p. 111, 5	
10 αὐ- τῶν G	ἐφιστάνειν δὲ G	11 μέρος iter. F	14 μὲν suppl. G ²
16 τοῦ ἐστιν] τουτέστιν F	ἀδιορίστω AFGa	18 τῇ δὲ ἀπροσδιορίστω F	
19 τῶν] τὸ ΑΜ	20 αν προσδιορισμοῦ?	21 ἀδιορίστου F	τῷ αὐ- τῷ A
22 τῶν] αὐτῷ a	γενομ. Αα	24 γείρον G ¹	25 ἐκατέρων Α; locus non sanus
30. 31 τῆς (utrobius) οι. G	27 τε οι. FM	28 αὐτῶν οι. M	
32 αὐτοῖς τοῦ a	31 προειλημμένα G	33 καθ’ αὐτῷ οι. F	35 ἀρα οι. Ma

καθόλου συναληγεύειν ἐροῦμεν ἦ τῇ κατὰ μέρος; ἀλλὰ μήπω μηδὲ τῶν προτέρων καταψηφιζόμεθα λόγων ὡς οὐδὲν ἀλγῆμας λεγόντων· ἐσίκασι γάρ. εἰ δεῖ τὸ ἐμὸὶ φαινόμενον λέγειν, οὐδὲ μάχεσθαι πρὸς τοὺς ὅστερον εἰρημένους, εἴ τις αὐτοῖς ἀδεκάστως διαιτήσει περιειλόν ἐκατέρων τὸ διαιτεῖ· 20 νεσθαι ὡς ἡ ἀπόφασις ἡ ἀπροσδιόριστος τῇ ἑτέρᾳ μόνον τῶν προσδιωρισμένων συμφέγγεται καὶ οὐδέποτε τῇ λοιπῇ· μήποτε γάρ ἀνθ' ἔκατερας αὐτὴν παραλαμβάνεται ὁρτέον, οὐ κατὰ συμβεβηκός οἶνον κατὰ τὴν ἀδέ- 25 νατον ὅλην, καθ' ἥν καὶ τὰς προσδιωρισμένας ἀποφάσεις συμβαίνει συντρέχειν ἀλλήλαις, ἀλλ' αὐτόθιν κατὰ τὰς διαφόρους τῶν ἀποφαίνουσιν 10 ἐννοίας. οὐδὲ καὶ συναληγεύειν | δύναται τῇ οὐκεἴ καταφάσει καὶ ἀντι- 95 φάσκειν πρὸς αὐτὴν κατ' ἄλλην ἔννοιαν καὶ ἀλλην. ὡς εἰρηται, τῶν λεγόντων αὐτὴν ὡς καθ' ἑαυτὴν οὐδεμίαν ὠρισμένην κατὰ τὸ ποσὸν ἔχουσαν δύναμιν. διόπερ ἵσως καὶ ἐκάτερος τῶν μάχεσθαι διξάντων λόγων πολλαῖς 5 δεδύνται γρήσασθαι δικαιολογίας.

15 "Οὐδὲ ταῦτα ἀληθῶς λέγομεν, μαίνομεν ἂν ἐκ τοῦ ισοσθενεῖν μὲν ὄμοιογουμένως τὰς καταφάσεις ἀλλήλαις, τῇ τε ἀδιόριστον καὶ τὴν μερικήν. διὰ δὲ τοῦτο καὶ τὰς προτάσεις τὰς προτιθέσας τοῦ ἔστι τοῦ ἐνερ- 10 γείᾳ ἦ δυνάμει ληφθέντος ἐν αὐταῖς τὸ ἀρνητικὸν μόριον. ἐπὶ δὲ τῇς κατὰ μέρος τὴν οὕτω γινομένην τῇ μὲν φωνῇ δοκιμώσαν πως εἶναι καταφασιν 20 διὰ τὸ μὴ συμπεπλέγματι τὴν ἀρνησιν τῷ προσδιωρισμῷ. δύναμιν δὲ τοῦ ἔχουσαν ἀποφάσεως, ὅπερ ἐν τοῖς ἔξης σαφέστερον ἐπιδείξουμεν, ποτὲ μὲν τῇ καθόλου ποτὲ δὲ τῇ κατὰ μέρος τὸ αὐτὸν δύναται διὰ τὸ τὴν ἀρνησιν ἐνδέχεσθαι καὶ πρὸς τὸ τίς ἐξακούεσθαι καὶ πρὸς τὸ κατηγορούμενον, καὶ πρὸς μὲν τὸ τίς ἐξακούομενην ταῦτὸν σημαίνειν τῷ οὔτις καὶ οὐδείς. πρὸς 25 25 δὲ τὸ ἀκατηγορούμενον τῷ οὐ πᾶς· τὸ γάρ 'τίς ἄνθρωπος ἀθάνατος οὐκ ἔστιν' ἀκούσαντες εἰ τὸ οὐκ ἔστι πρὸς τὸ τίς ἐξακούσαιμεν. τῷ οὐδεὶς ταῦτὸν οἱόμεθα σημαίνειν, ὅπερ σαφέστερον φαίνεται τοῦ οὐκ ἔστι πρὸς τοῦ τίς τιθεμένου ἐν τῷ

οὐκ ἔστι θυητῶν ὅστις ἐστ' ἐλεύθερος.

25

30 οὐκ ἔστι τις ἄνθρωπος ἀθάνατος² τοῦ τίς τῷ ἔστι συνεγκλινομένου καὶ τόνον ἕσιον μὴ δέγγεσθαι δυναμένου, τὸ δὲ 'τίς ἄνθρωπος ἐν γῆρᾳ οὐ πολεοῦται'³ ἢ 'πενταδάκτυλος οὐκ ἔστιν' ἀκούσαντες | εἰ τὸ οὐκ ἔστι πρὸς τὸ 95 τίς γῆρᾳ μὴ πολεοῦσθαι ἢ μὴ εἶναι πενταδάκτυλον ἐξακούσαιμεν. ὅπερ

1 ἐρ. συναλ. colloc. F	τῇ suppl. G ²	2 καταψηφιζόμεθα A Ma	3 τοὺς
τὸ ὅστερον G: τοὺς τὸ ἔπειρον M	4 διαιτήσεις G ¹	5 ἀδιόριστος AFG: ἀδρι-	
α μόνη F	7 ὡς οὐ A	8 καὶ om. G	στος τὰς
προσδ. a	9 κατὰ] καὶ G ¹	10 δύναται A	11 καὶ ἀλλην, ὡς εἰρηται
om. F (cf. p. 112, 2)	12 ἔχουσα A Ma	13 διξάζόντων F	15 μάθω-
F	16 τὰς καταφ. ὄμολ. (num. corr.) G	τὴν (alt.) om. G	μεν
17 τοῦ ἔστι] τουτέστι FGa	20 συμπλέκεσθαι G	21 ἐπιδείξωμεν Ma	
23 ἐνδέχεσθαι om. M	24 μὲν om. M	τῷ (post μὲν) G	27 τοῦ (prius)]
τὸ Ma πρὸ] πρὸς G: om. M	τοῦ (alt.)] τῷ G	29 οὐκ ἔστι θυητῶν . .]	
Eurip. Illec. 864	30 τῷ] τοῦ G	συγκλιν. M	31 τόνον] τὸν G
33 ἐξαδάκτυλον G	ἀκούσομεν G		

σαφέστερον συμβαίνει ύποστιζόντων ἡμῶν ἐν τῷ ‘τίς ἀνθρωπος’, τῷ ‘ἔστι τις μὴ τοιοῦτος’ ταῦτην οἰόμεθα σημαίνειν τὴν πρότασιν καὶ τῷ οὐ πᾶς 5 ἔστι τοιοῦτος’, ὡς ἐν τῷ

καὶ τι ἔπος προέγκεν, διπερ τ’ ἄρρητον ἀμεινον·

5 τοῦτο γάρ οὐδὲν διαφέρει τοῦ εἰπεῖν ‘τί τῶν εἰργμάνων ἥγηναι οὐκ ἔδει’. καὶ τὸ μὲν πρότερον κατὰ τὴν ἀδόνατον ὅλην ἀληθῆ ποιεῖν τὴν πρότασιν ἀξιούμενην, τὸ δὲ δεύτερον κατὰ μὲν τὴν ἐνδεχούμενην καθ’ αὐτὴν ἀληθῆ, 10 κατὰ δὲ τὴν ἀδόνατον διὰ τὴν καθόλου. εἰ δὲ κατὰ μὲν τὴν προτέραν τὸ οὐκ ἔστι πρὸς τὸ ἀδόνατον ἐξακούσαιμεν, κατὰ δὲ τὴν δευτέραν πρὸς τὸ 15 τίς, ἐκείνην μὲν κατὰ μέρος οἰησόμενα εἶναι καὶ ἀληθῆ διὰ τὴν καθόλου, ἀτε τῆς ὅλης ἀδόνατου οὔσης, ταύτην δὲ καθόλου καὶ κατὰ τὴν ἐνδεχο- 20 μένην ὅλην πάντως φεύδη. διστε καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τῆς ἀδιορίστου σημαίνεσθαι μὲν ἄμφω ἥττεον τὸ τε καθόλου καὶ τὸ κατὰ μέρος κατὰ τὰς ἐννοίας, ὡς πλεονάκις εἴρηται, τῶν ἀποφαινομένων, τῆς ἀρνήσεως πάλιν 25 25 συνταττομένης ἦτοι ὡς πρὸς τὸ τίς τὸ δυνάμει περιεχόμενον ἐν τῇ ἀδιορίστῳ καταφάσει ἢ ὡς πρὸς τὸ κατηγορούμενον, μᾶλλον μέντοι ἀποκλίνειν καὶ ταύτην πρὸς τὸ καθόλου, διταν ἀπὸ τῆς ἀρνήσεως ποιώμενα τὴν ἀρχὴν τῆς ἀποφάσεως, ‘οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος πειρωτὸς ἢ δίκαιος’ λέγοντες καὶ 30 35 ἦτοι ἀληθεύοντες ἢ φεύδομενοι. διὸ καὶ πάντες ἵσως οἱ τὴν ἀδιορίστον ἀπόφασιν ἀντὶ τῆς καθόλου εἰπόντες τοῦτον τὸν τρόπον αὐτῇ χρησάμενοι φαίνονται, “οὐκ ἔστι | κίνησις παρὰ τὰ πράγματα” λέγοντες καὶ “οὐκ 96r ἔστιν αἰσθησις παρὰ τὰς πέντε” καὶ

οὐκ ἔστιν οἰκεῖν οἰκίαν ἄνευ κακοῦ

καὶ

25 οὐκ ἀγαθὸν πολυκοιρανέτη

καὶ

οὐκ ἔστιν θυητῶν ὅστις ἔστ’ ἐλεύθερος.

Εἰ δὲ δεῖ κατὰ τὴν αὐτὴν μέθιδον καὶ τὰ περὶ τὴν καθόλου κατά- 5 φασιν συμβαίνοντα σκοπεῖν, ἐπειδὴ καὶ μνημονεύσει τοιούτων προτάσεων 30 ἐν τοῖς ἔξης ὁ Ἀριστοτέλης, ἥττεον δηλονότι καὶ ἐν ταύτῃ πρὸ τοῦ ἔστι τῆς ἀρνήσεως τιθεμένης καὶ δυναμένης ἢ πρὸς τὸ πᾶς ἐξακούσιθαι ἢ πρὸς τὸ κατηγορούμενον συμβαίνειν τὴν πρότασιν ὡς μὲν ἀναιροῦσαν τὸ πᾶς 10 ταῦτην δύνασθαι τῇ κατὰ μέρος ἀποφάσει, διπερ σαφέστερον πάλιν φαίνεται

1 ἔπιστις. G¹ 2 τῶ] τὸ F 4 καὶ τι ἔπος. .] Hom. § 466 προσεήκεν A
7 μὲν om. AFMa 7. S ἀληθῆ, κατὰ δὲ τὴν om. F 9 πρὸς] καὶ M 10 ἔστι-
νη F 13 μὲν suppl. G² 14 πολλάκις G εἴρηται] p. 117,10 15 τὸ (post
τίς) om. F 16 ἀποφάσει Ma 17 πρὸς] καὶ M τὴν καθόλου G 18 ἀπο-
φάσεως M 19 ἢ καὶ a 21 οὐκ ἔστι κίνησις] v. p. 112,15 21.22 οὐκ ἔστιν
αἰσθ.] v. p. 112,19 23 οὐκ ἔστιν οἰκεῖν] v. p. 115,4 24 καὶ om. A
25 οὐκ ἀγαθ.] v. p. 115,6 26. 27 καὶ οὐκ ἔστι θν.—ἐλεύθερος om. F 27 οὐκ
ἔστι θν.] v. p. 117,29 ὅστις—ἐλεύθερος om. AM 29 συμβ.] συμπεραίνοντα G¹
σκοπεῖν συμβ. colloc. M 30 ἐν τοῖς ἔξης] p. 18a4 δηλονότι] δτι F
32 συμβαίνει AFG post πᾶς add. ἀνθρωπος λευκός οὐκ ἔστι a

κατ' ἀρχὰς τῆς προτάσεως τιθεμένου τοῦ οὐκ ἔστιν. ὡς ἐν τῷ 'οὐκ ἔστι πᾶς ἄνθρωπος σοφός', ὡς δὲ τὸ κατηγορούμενον ἀναιροῦσαν ταῦταν δύνα- 15 σθαι τῇ καθόλου ἀποφάσει 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ σοφός ἔστι' καὶ 'σοφὸς οὐκ ἔστιν', ἢ τῷ μηδένα εἶναι σοφὸν τὸ αὐτὸν δύναται. ταῦτα δὲ οὐ μόνον ἐπὶ 5 τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου συμβαίνει ἐροῦμεν, οἷον τῆς 'τὸς ἄνθρωπος οὐ 20 γεωμετρεῖ ἢ 'οὐ γεωμετρεῖ τις ἄνθρωπος' καὶ 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ γεωμετρεῖ' ἢ 'οὐ γεωμετρεῖ πᾶς ἄνθρωπος'. καὶ γάρ ἐπὶ τούτων ἡ μὲν πρώτη καὶ ἡ τρίτη ἔτι προφάνεστερον τὸν κατηγορούμενον ἔχουσαν τὸ αὐτὸν ποσὸν ταῖς ἐξ 25 αὐτῆς καταφάσεσι φυλάττειν δοκοῦσιν, ἀτε αὐτόθεν τῷ κατηγορουμένῳ τῆς ἀρνήσεως συντεταγμένης καὶ οὐ πάντα πρὸς ἄλλο τι ἔξακουομένης, αἱ δὲ λοιπαὶ τὰς ἀρνήσεις ἔχουσαι τοὺς ἐπομένους | αὐταῖς προσδιορισμὸς ἀναιρεῖν 96v δοκούσας ἐπὶ τὸ ἀντικείμενον ποσὸν φαίνονται μᾶλλον ἀποκλίνειν. ὥστε καὶ ἐπὶ τῆς ἀδιορίστου ἀποφάσεως τὰ αὐτὰ πάλιν ἐροῦμεν, ἀπερ ἐπὶ τῆς 15 κατὰ μέρος τῆς ἐγούσης τὴν ἀρνησιν μὴ τῷ προσδιορισμῷ συμπλεκομένην 5 ἀλλὰ τῷ κατηγορουμένῳ, καὶ οὐδέτερος τῶν ἐξ ἀρχῆς μάχεσθαι διξάντων λόγων φαίνεται παντάπασιν ἀπὸ σκοποῦ βάλλων.

'Ο μὲν οὖν λόγος ἡμῖν ἐπιτρέπει παραλαμβάνειν τὴν ἀπροσδιόριστον ἀπόφασιν ἀνὴρ ἔκατέρας τῶν διωρισμένων· οὐ μέντοι φαίνεται τις τῶν 10 παλαιῶν ἀντὶ τῆς μερικῆς αὐτῆς χρησάμενος, ὡς ἀσαφέστερον ἵσως τοῦτο σημανιούσῃ, καθ' ὃν καὶ διωρίσκουν τρόπουν, ἐπεὶ καὶ τῶν προσδιωρισμένων ἀποφάσειν αἱ τοῦ ἔστι προτίθεσαι τὴν ἀρνησιν τῶν συμπλεκουσῶν αὐτὴν τοῖς προσδιορισμοῖς σπανιώτεραι διὰ τοῦτο παρὰ τοῖς παλαιοῖς. εἰ δὲ τὸ 15 ἐξ ἀδιορίστου καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος καὶ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς 25 μείζονος συναγόμενον ἀδιορίστον ἀποφατικὸν συμπέρασμα φαίνεται ἀεὶ τῇ κατὰ μέρος, ἀλλ' οὐ τῇ καθόλου συνῆδον, οὐ θαυμαστόν· ἀνάγκη γάρ ἐν 20 τοῖς κατὰ τὸ πρῶτον σχῆμα συμπεράσματι τὸ κατηγορούμενον κατηγορεῖσθαι κατὰ τοῦ ἐν τῇ ἐλάττονι προτάσει ληφθέντος ὑποκειμένου μὴ μόνον τῷ ὀνόματι καὶ τῷ σημανιούμενῳ τοῦ αὐτοῦ μένοντος, ἀλλὰ καὶ τῷ ποσῷ, 30 διότι συμβαίνει καὶ κατὰ τοῦτο τὸ σχῆμα τῷ ποσῷ τῆς ἐλάττονος ἔπεισθαι 25 τὸ ποσὸν τοῦ συμπεράσματος· ὅστε εἰ ἐν ἐκείνῃ δυνάμει εἰληπται τὸ κατηγορούμενον ὡς τινὶ τῶν ὑποκειμένων ὑπάρχον, καὶ ἐν τῷ συμπεράσματι τινὶ αὐτὸν μὴ ὑπάρχειν ἤγκησται, ὥπερ φαίνεται σαφέστερον ἐν ταῖς ἐκ μερικῆς 97v καταφατικῆς τῆς ἐλάττονος καὶ καθόλου ἀποφατικῆς τῆς μείζονος συζυγίας

4 ἀ—δύναται οὐ. F   5 προσκατηγορουμένων G   6 περὶ G
 6 τῆς οὐ. AFMa   7 ἡ—ἀνθρ. οὐ γεωμετρεῖ οὐ. F   8 ἦ] καὶ AM   9 ἔτι]
 ὡς G   πρὸς τὸν κατηγ. Λ: τὸν προσκατηγ. Ga: πρὸς τὸ κατηγ. M
 11 συνταττομ. F   14 ἀπερ καὶ ἐπὶ M   15 μὴ οὐ. G   16 οὐδέτερον Λ
 18 ἀδιορίστον AFGa   20 σαφέστ. AG¹a   21 σημανιούσῃς
 AGMa   καὶ (prius) οὐ. FG   προσδιωρ.] διωρισμένον F   24 καταφατικοῦ (τι)
 τῆς ἐλ.—ἀποφατικῆς in mrg. suppl. Λ   ἀποφ.] ἐκφαντικῆς (sic) Λ   29 σημαν.] ὑπο-
 κειμένου (sic) G¹   μείζοντος F   30 καὶ οὐ. F   31 εἰ suppl. G²   ἐν οὐ. Λ
 32 τῷ ὑποκειμένῳ F   33 αὐτῷ AFMa   σαφ. φαίν. (num. corr.) G   34 συζυγίας Αα

συμπεράσματα συναγούσαις κατὰ μέρος ἀποφασικά, οἷον 'τὶς ἄνθρωπος ὁ δίκαιος ἐστιν, οὐδὲν δίκαιον ἀδικόν ἐστι, τὶς ἡρῷος ἄνθρωπος ἀδικος οὐκ ἐστιν', ὃ ταῦτα δύναται κατὰ τὸν προειρημένον τρόπον τὸν ἄνθρωπος ἀδικος οὐκ ἐστιν'. ὡς γάρ συντίμως εἰπεῖν, η̄ ἀπόφασις ἐν μὲν ταῖς καθ' ἔκπαστα 5 μηδὲ κατὰ φαντασίαν ἐπιδεχομέναις τινὰ κατὰ τὸ ποσὸν διαφορὰν τὸ αὐτὸν ποσὸν ἔξι ἀνάγκης τῇ καταφάσει φυλάττει, ἐν δὲ πάσαις ταῖς καθηλεικῇ 10 ὑποκειμένῳ γρωμέναις καὶ διὰ τοῦτο ἐπαμφοτερίζειν δυναμέναις κατὰ τὸ καθόλου καὶ τὸ κατὰ μέρος, εἰ μὲν κατὰ τὸ ποσὸν ἀντιτεθείη πρὸς τὴν κατάφασιν η̄ κατ' ἐνέργειαν η̄ κατὰ δύναμιν, η̄ ἀντιψάσκουσα ἐσται, εἰ δὲ 15 10 κατὰ τὸ ἐστιν η̄ κατ' ἐνέργειαν πᾶλιν η̄ κατὰ δύναμιν ἐν τῇ προτάσει περιεχόμενον, οὐκέτι, ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῆς καθόλου η̄ ποτὲ συμψευδομένη, ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν η̄ συνήδειν δυναμένη.

Τούτων οὖν διωρισμένων ἔξῆς ἐπιτεκμήμεθα τὰς ἐπιγειρήσεις τοῦ 20 Ἀριστοτέλους, δι' ὧν ἀξιοῖ κατακευάζειν ὡς συντρέχουσιν ἀλλήλαις ἐπὶ 15 τῆς ἐπιδεχομένης ὅλης αἱ ἀπροσδιόρισται προτάσεις. οὗτοι μὲν οὖν οὐσῶν τῶν ἐπιγειρήσεων η̄ μὲν ἀπὸ τῶν ἐναντίων ποιεῖται τὴν ἔφοδον τῆς κατα- 25 κευῆς, η̄ δὲ ἀπὸ τῶν μὴ ἐναντίων. λαμβάνει δὲ τῶν μὲν ἐναντίων παρα- δείγματα τό τε καλὸν καὶ τὸ αἰσχρόν, τῶν δὲ μὴ ἐναντίων τὸ γινόμενον καὶ τὸ ὅν· ταῦτα δὲ οὐκ ἐναντία, εἰπερ | ὅδος ἐπὶ τὸ εἶναι η̄ γένεσις. 97v 20 καὶ τὸ μὲν ἀπὸ τῶν ἐναντίων ἐπιγειρημα προσάγεται τόντε τὸν τρόπον· οὗτοι λαμβάνει καταφάσεις ἀπροσδιορίστους συναληθευούσας ἀλλήλαις κατη- γορούμενοις ἐναντίοις γρωμένας τὴν τε 'ἐστιν ἄνθρωπος καλός' καὶ τὴν η̄ 'ἐστιν ἄνθρωπος αἰσχρός', ὧν η̄ μὲν ἀληθής διὰ τὸν Νιρέα τυχόν, η̄ δὲ διὰ τὸν Θερσίτην· ἐλέγουμεν γάρ τὰς ἀπροσδιορίστους καταφάσεις ταῖς μερι- 25 καῖς καταφάσεσι τὴν αὐτὴν ἀναμφισβήτητας δύναμιν ἔχειν. εἰ οὖν ἂμφα ἀληθεῖς η̄ τε 'τὶς ἄνθρωπος καλός' καὶ η̄ 'τὶς ἄνθρωπος αἰσχρός', δῆλον 10 δεῖται καὶ αἱ ἀπροσδιορίστως λεγόμεναι συναληθευούσαι. τὴν οὖν ἑτέραν τῶν οὐτως εἰλημμένων καταφάσεων δεικνὺς ταῦτα φεγγομένην τῇ τῆς ἑτέρας ἀποφάσει συνάγει διὰ τὸν τοιούτων προτάσεων τὴν κατάφασιν συμβά- 15 30 νει συντρέγειν τῇ ἑαυτῆς ἀποφάσει· τῇ γάρ 'ἐστιν ἄνθρωπος αἰσχρός' συναληθεύει, φησίν, η̄ 'ἐστιν ἄνθρωπος οὐ καλός' (οὐ γάρ ὧν αἰσχρὸς δῆλον ὡς εἴη ἀν οὐ καλός), η̄ δὲ 'ἐστιν ἄνθρωπος οὐ καλός' η̄ αὐτὴ ἐστι τῇ 'οὐκ ἐστιν ἄνθρωπος καλός' (οὐ γάρ ὧν οὐ καλὸς δῆλον ὡς οὐκ εἴη 20 καλός). ὕστε τῇ 'ἐστιν ἄνθρωπος καλός' καταφάσει ἄμφα ἀληθεύει η̄ 'οὐκ

I συμπεράσματι G 2 οὐκ om. M 3 ὡς A τὸ] τῶ F 6 φυλάττειν ΑΜα
8 κατὰ τὸ μέρος colloc. ΑΜ ἀντιτεθ. F: ἀντιτιθ. G 9 prius η̄ om. F
13 διορισμ. A ἔξῆς om. M 15 οὖν om. G 16 τῶν (prius) iter. F τί ποιε-
ται G¹ ποιει F 21. 22 κατηγόροις A 22 ἐναντίας G 23 νηρέα Α¹
24 ἐλέγομεν] p. 111,31 25 ἀμφισβήτως A ἔχειν δύν. colloc. M 26 ἀληθής FM
27 αἱ om. F ἀπροσδιορίστους M 32 η̄ δὲ — η̄ αὐτὴ ἐστι τῇ] τῇ δὲ ἐστιν ἄνθρ.
καλὸς η̄ α η̄ δὲ] τῇ δὲ AM τῇ] η̄ M 33 ἄνθρ. καλὸς οὐκ ἐστιν col-
loc. F 33 ἀν εἴη] ἐστιν F 34 ἐστιν om. AGM συναληθεύει G¹:
ἀληθεύει M

ἔστιν ἄνθρωπος καλός⁵ ἀπόφασις. δοκεῖ μὲν οὖν, ὅπερ ἔμπροσθεν ἐλέγομεν, πρὸς τὸ καθόλου μᾶλλον ἀποκλίνειν ἡ ἀπὸ τῆς ἀρνήσεως ἀρχομένη ἀδιάριστος ἀπόφασις, ἀτε τῆς ἀρνήσεως προσεγγέστερον ἐξακουσιμένης πρὸς τὸ τις τὸ κατὰ δύναμιν ἐνυπάρχον ἐν τῇ ἀδιάριστῳ καταφάσει, ἀλλ' ὁ 5 Ἀριστοτέλης χρῆται καὶ ἱστως αὐτῇ ὡς ἵσον δυναμένη τῇ κατὰ μέρος, ἀτε καὶ κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον δυναμένης τῆς ἀρνήσεως μὴ τῷ προσδιο- 98r ρισμῷ ἀλλὰ τῷ κατηγορουμένῳ συμπλέκεσθαι. τὸ δὲ ἀπὸ τῶν μὴ ἐναντίων ἐπιχείρημα τὸν δρμοῖον τρόπον προΐσθην τῷ ἀπὸ τῶν ἐναντίων τοιαύτην 5 ἔχει τὴν δύναμιν· δύο πάλιν λαμβάνει καταφάσεις ἀπροσδιορίστους τὴν 10 τε λέγουσαν ἔστιν ἄνθρωπος⁶ καὶ τὴν λέγουσαν γίνεται ἄνθρωπος⁷, ὃν ἡ μὲν ἀληθής διὰ τὸν ἐνεργείᾳ ὄντα ἡ δὲ διὰ τὸν ἔτι κυρίμενον. ἀξιοῖ οὖν τῇ λεγούσῃ γίνεται ἄνθρωπος⁸ συναληθεύειν τὴν λέγουσαν οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος⁹. ὁ γάρ γινόμενος ἄνθρωπος οὕπω ἔστιν ἄνθρωπος. εἰ οὖν τῇ μὲν 10 ἔστιν ἄνθρωπος¹⁰ ἡ γίνεται ἄνθρωπος¹¹ συναληθεύει, τῇ δὲ γίνεται ἄνθρωπος¹² ἡ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος¹³, δῆλον ὅτι τῇ ἔστιν ἄνθρωπος¹⁴ ἡ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος¹⁵ συναληθεύει, διπερ ἐξ ἀρχῆς οὐδὲν προέκειτο δεῖξαι.

¹⁵ Ἀπορήσεις δ' ἂν τις πῶς ὅλως ἥξεται ὁ Ἀριστοτέλης τὴν τῶν προ- τάσεων τούτων ἀντίθεσιν προσαγορεύειν ἀντίφασιν, καίτοι συναληθεύειν αὐτὰς οἱόμενος τὴν δὲ ἀντίφασιν ὀριζόμενος ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς “ἀντίθεσιν ης οὐδὲν μεταξὺ καθ' αὐτήν”, καὶ ἐν Κατηγορίαις μέντοι, ἐν οἷς διέκρινε τὰ εἴδη τῶν ἀντικειμένων, εἰπὼν δτι δσαί οώς κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἀντίκειται, διαφέρει τῶν κατὰ τὰς ὅλας ἀντιτέσεις ἀντικειμένων τῷ ἐπὶ μόνων τούτων ἐξ ἀνάγκης τὸ μὲν ἀληθῆς εἶναι τὸ δὲ φεῦδος· πῶς οὖν ὁ ταῦτα πανταχοῦ διοριζόμενός ἐν τούτοις ἥξεται τὴν ἀντίθεσιν τῶν 25 συναληθευσουσῶν, οώς αὐτής φησιν, ἀλλήλαις προτάσεων, τῶν ἀπροσδιορίστων λέγω, καλεῖν ἀντίφασιν; προειπὼν γοῦν δσαι μὲν οὖν ἀντιφάσεις τῶν καθόλου | εἰσὶ καθόλου ἐπήγαγεν δσαι δὲ ἐπὶ τῶν κα- 98v θόλου μὲν μὴ καθόλου δέ, οώς ἀλλ καὶ τῆς τούτων ἀντιθέσεως ἀντιφάσεως καλούμενης. ῥητέον οὖν πρὸς τὴν ζήτησιν οώς τὸ ὄνομα τῆς ἀντί- 30 φάσεως ποτὲ μὲν παραλαμβάνει ἐπὶ μάχης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως διαιρουσῶν ἀεὶ τὸ ἀληθῆς καὶ τὸ φεῦδος, οώς δῆλοι τά τε ἐν Κατηγορίαις ῥηγμέντα καὶ ὁ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς ἀποδιδόμενος τῆς ἀντιφάσεως δρος, ποτὲ δὲ κοινότερον πᾶσαν ἀπλῶς ἀντίθεσιν καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως 10 τῷ αὐτῷ διποκειμένῳ καὶ τῷ αὐτῷ κατηγορουμένῳ χρωμένῳ. δῆλοι δὲ

1. 2 ἔμπροσθεν ἐλέγομεν] p. 118, 16	2. 3 ἀρχ. ἀδιάριστος iter. F	4 δ]	
ώς Α 5 οὕτως] οὐ Α	ώς om. AGM	ἴσον — κατὰ om. F	
suppl. G ²	11 κυρίμενον A	13 ἄνθρωπος (post γινόμ.) om. G	8 προϊόν
A 2 p. 72a12	20 οὐδὲν] οὐκ ἔστι Arist.	19 ἐν ταῖς Ἀναλυτ.] Anal. post.	
om. M	21. 22 καὶ ἀπόφασις iter. A	22 ἀντίκειται AFG	21 δσα
add. τῶν F	τῶ] τὸ F	23 ψεῦδες Ga (cf. v. 31)	ante ἀντικ.
28 μὲν om. F	31 ταῖς κατηγ. Ma	34 χρωμ. ante καὶ τῷ αὐτῷ colloc. G	
post χρωμ. addas καλεῖ ἀντίφασιν			

ἐφεξῆς λέγων ὡς οὐ πᾶσα ἀληθής η̄ φευδη̄ς ἀντίφασις, ταῦτὸν λέγων τῷ ‘οὐ πάσης ἀντιφάσεως τὸ μὲν τῶν μορίων ἀληθεύειν τὸ δὲ φεύδεσθαι ἀνάγκη’. εἰ δὲ ἐν Κατηγορίαις ἐλέγετο τῶν ἀντικειμένων κατα- 15 φάσεων καὶ ἀπόφασεων ἀληθεύούστης τῆς ἔτέρας φεύδεσθαι τὴν λοιπὴν 5 καὶ φευδημένης ἀληθεύειν. οὔτε προκειθεὶς φήσομεν κατ’ ἑκείνην τὴν πραγματείαν τὴν περὶ τούτων ἀκριβολογίαν, ἀλλὰ καὶ περὶ μόνων τῶν καθ’ ἔκαστα προτάσεων διειλέγθατο τὸν φιλόσοφον ἐν ἑκείνοις τῶν ἀναμφισβητή- 20 τῶς ἀντιφασκουσῶν πρὸς ἀλλήλας κατὰ τὴν κυρίως λεγομένην ἀντίφασιν. μετὰ δέ γε τὰς ἐπιγειρόσεις, δι’ ὧν κατεσκεύασεν ὡς συναληθεύοσιν αἱ 10 ἀπροσδιόριστοι προτάσεις, ἐφιστάνων καὶ αὐτὸς ὡς τισιν ἐνίστε οὐ δόξει πιθανὰ λέγειν διὰ τὸ τὴν ἀπόφασιν τὴν ἀπροσδιόριστον μη̄ δοκεῖν τῇ κατὰ 25 μέρους ἀλλὰ τῇ καθόλου συντρέχειν, τοῖς ἐξαίφνης φησὶν ἀκούοσιν (λέγει δὲ τὸ ἐξαίφνης ἀντὶ τοῦ κατὰ πρώτην προσβολὴν καὶ ἀπερισκέπτως 99r καὶ ἀβασανίστως) ἀποπον εἶναι δόξει τὸ παραδεδομένον περὶ τῶν ἀπροσδιο- 15 ρίστων θεώρημα διὰ τὸ δοκεῖν τὴν ‘οὐκ ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκός’ ἀπροσδιό- ριστον οὖσαν ἀπόφασιν ταῦτὸν σημαίνειν τῇ ‘οὐδεὶς ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκός’, 5 διπερ εἰ μὲν κατὰ ἀληθεύειν οὕτως εἶχε, τῆς ἀπροσδιόριστου καταφάσεως ἀναμφισβητήτως δεῖ συντρεχούσης τῇ μερικῇ καταφάσει, πάντως ἀν διή- ρουν δεῖ τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεύδος αἱ ἀπροσδιόριστοι προτάσεις, ὥσπερ 20 ἡ μερικὴ κατάφασις καὶ ἡ καθόλου ἀπόφασις. νῦν δέ, φησίν, οὔτε ταῦτὸν σημαίνοσιν αἱ εἰρημέναι ἀπόφασεις, η̄ τε ἀπροσδιόρισταις καὶ ἡ καθόλου, οὔτε ἀμα εἴς ἀνάγκης ἀληθεύοσιν, ὡς ἔτερον τοῦτο προστιθεὶς παρὰ τὸ ταῦτὸν σημαίνειν· εἰσὶ γάρ αἱ ταῦτὸν μὲν οὐ σημαίνοσι προτάσεις ἀμα δέ εἰσιν ἀληθεῖς διὰ τὸ ἔπεισθαι ἀλλήλαις, ὥσπερ ἡ ‘ἀδόνατον εἶναι ἄν- 15 θρωπὸν πτερωτόν’ καὶ ἡ ‘ἀναγκαῖον μὴ εἶναι ἀνθρωπὸν πτερωτόν’· τούτων δὲ τῆς μὲν καθόλου ἀληθεύούστης καὶ ἡ ἀδιόριστος ἀληθής, οὐ μέντοι ἔμπαλιν. ἄγρι τούτων ἡ θεωρία προήγαγη τῶν ἀντιμέσεων τῶν ὑπαρχουσῶν ἐν ταῖς προτάσεσι ταῖς γινομέναις ἐκ τῆς διαιρέσεως 20 τοῦ ὑποκειμένου.

1 ἐφεξῆς λέγων]	p. 18a 10	5 φευδημένη A ¹	προσκειθεὶς οὐ G ²	7 ἐν
om. F	7. 8 ἀναμφισβητήτων F	8 πρὸς ἀλλ.] ἀλλήλαις F	11 πιθανο- λογεῖν G	15 post θεώρημα add. τὸ G
				16 οὖσαν om. A
ἀπόφ. οὖσαν (num. corr.) colloc. G		ἄνθρ. ἔστι (num. corr.) colloc. G		
18 συντρεχ. — δεῖ (19) in mrg. suppl. A		συντρεχούσῃ A		19 τε
om. F	ώσπερ] ὥσπερ AM	24 εἰσιν ἀληθ.] εἶναι ἀληθ. δύνανται G		
η̄] εἰ A	25 η̄ om. A	27 τὸ ἔμπαλιν G	post τούτων	
add. καὶ del. M	28 ἐν] οὐ G	γενομ. FM		

p. 17b38 Φανερὸν δὲ ὅτι καὶ μία ἀπόφασις μιᾶς καταφάσεως· τὸ γὰρ αὐτὸν δεῖ ἀποφῆσαι τὴν ἀπόφασιν, ὅπερ κατέφησεν ἡ κατάφασις, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ, ἢ τῶν καθ' ἔκαστά τινας ἢ ἀπὸ τῶν καθόλου τινὸς ἢ ὡς καθόλου ἢ ὡς μὴ καθόλου, λέγω 25 5 δὲ οἷον ἔστι Σωκράτης λευκός — οὐκ ἔστι Σωκράτης λευκός. ἐὰν δὲ ἄλλο τι ἢ ἀπ' ἄλλου τὸ αὐτόν, οὐχὶ ἡ ἀντικειμένη, ἀλλ' ἔσται ἐκείνης ἑτέρᾳ· τῇ δὲ πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός ἡ οὐ πᾶς | ἀνθρωπὸς λευκός, τῇ δὲ τις ἀνθρωπὸς λευκός ἡ οὐδεὶς ἀν- 99v θρωπὸς λευκός, τῇ δὲ ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκός ἡ οὐκ ἔστιν 10 ἀνθρωπὸς λευκός. ὅτι μὲν οὖν μιᾷ ἀποφάσει μία κατάφασις ἀντίκειται ἀντιφατικῶς καὶ τίνες εἰσὶν αὗται, εἴρηται, καὶ δὲ αἱ ἐναντίαι ἄλλαι καὶ τίνες εἰσὶν αὗται, καὶ δὲ οὐ καὶ πᾶσα ἀληθής ἢ ψευδής ἀντίφασις καὶ διὰ τί καὶ πότε ἀληθής ἢ ψευδής.

15 Πάσαις ἐπεξελθόν ταῖς ἀντιμέσεσι τῶν προτάσεων ὁ Ἀριστοτέλης ὅσπερ πόρισμά τι συνάγει καὶ παραλίθωσιν ἥμιν διὰ τούτων ὅτι τῇ μιᾷ 10 καταφάσει μίαν μόνην ἀπόφασιν μάχεσθαι δυνατόν, πλείους δὲ μιᾷ ἀδύνατον. πῶς οὖν διὰ τῶν προειρημένων τοῦτο συνάγεσθαι φήσομεν; ἢ δὲ τῇ καθόλου ὡς καθόλου καταφάσει δύο μάχεσθαι ἀποφάσεις ἐδόκουν, ἢ τε 20 καθόλου ὡς καθόλου καὶ ἡ κατὰ μέρος, ὃν ἡ μὲν κατὰ μέρος ὡς ἀντιφάσεως τῷ ὄντι πρὸς αὐτήν, ἢ δὲ καθόλου συμψεύδομένη αὐτῇ κατὰ τὴν ἐνδεγομένην ὅλην ἐφωράτο. τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ τῇ μερικῇ καταφάσει δύο μὲν ἐδόκουν μάχεσθαι ἀποφάσεις αἱ προειρημέναι, τούτων δὲ ἡ μὲν καθόλου 25 ὄντως ἐμάχετο πρὸς αὐτὴν ὡς ἀεὶ διαιροῦσα μετ' αὐτῆς τό τε ἀληθὲς καὶ 25 τὸ ψεῦδος, ἡ δὲ μερικὴ συντρέχουσα πρὸς αὐτὴν ἐπὶ τῆς ἐνδεγομένης ὅλης κατελαμβάνετο. τοῦτο οὖν παραδίδοντες ἥμιν ὅτι μία ἀπόφασις τῆς μιᾶς καταφάσεως καὶ τὴν αἰτίαν ἐπάγων τοῦ συμβαίνοντος τὸ γὰρ αὐτό 30 φῆσιν ἀποφῆσαι δεῖ τὴν ἀπόφασιν, ὅπερ κατέφησεν ἡ κατάφασις, καὶ ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ. λέγει δὲ τὸ αὐτὸν μὲν τὸ κατηγορούμενον, ἀπὸ 30 δὲ τοῦ αὐτοῦ τοῦ | ὄποικειμένου προείρηται γάρ πολλάκις ὅτι καὶ 100r ὄποικειμένῳ τῷ αὐτῷ καὶ κατηγορούμενῳ χρῆσθαι ἀνάγκη τὰς ἀντιφατικῶς ἀντικειμένας ἄλληλαις προτάσεις. εἴτα ὥσπερ ἀναμιμνήσκων ἥμας τῇς γενομένης ἀπὸ τοῦ ὄποικειμένου διαιρέσεως τῶν προτάσεων ἢ τῶν καθ' ὃ

1 δὲ suppl. G² καὶ om. F post καταφάσεως add. ἔστι FG²Mab 2 τὸ—ψευδής
 (14) om. M ἀπόφασιν—ψευδής (14) om. a 4 τινὸς om. F ὡς (prius) om. G
 ἢ (alt.) om. G 6 ἐὰν—ψευδής (14) om. G 10 μιᾷ καταφάσει μία ἀπόφασις b (cf.
 p. 124,31) 12 post αὗται add. εἴρηται b (cf. p. 125,4) 15 ἐξελθὼν ΑΜα: ἐπελθὼν
 Brand. 16 ἥμιν om. G 17 μιᾷ] μιᾶς AFMa 18 φήσωμεν Ma 19 τῇ] τὸ F
 ἀποφ.] ἀντιφάσεις ΑΜα 22 τῇ om. M 24 τε om. F 26 τῇ om. ΑΜα 28 δεῖ
 ἀποφ. coll. b (cf. v. 2) ἀπόφασιν] ἀλήθειαν G¹ ὅπερ] ὥσπερ Λ 29 ἀπὸ (prius)]
 ἐκ G μὲν suppl. G² τὸ (ante κατ.) om. F 30 τοῦ (ante ὄποι.) om. F
 31 χρήσασθαι F 33 ἀπὸ] ἥμας (sic) G

ζηκαστά τινος φησιν ή ἀπὸ τῶν καθόλου τινὸς η̄ ως καθόλου η̄ ως
μὴ καθόλου. λέγοι δ̄ ἂν τὸ μὲν η̄ τῶν καθ' ζηκαστα περὶ τῆς ἀντι-
θέσεως τῶν καθ' ζηκαστα δηλονότι προτάσεων, τὸ δὲ η̄ ἀπὸ τῶν καθόλου
τινὸς περὶ πατῶν ἀπὸς τῶν καθολικῷ ὑποκειμένῳ χρωμένων, καὶ τούτου 10
5 τὸ μὲν η̄ ως καθόλου περὶ τῶν προσδιοριζμένων τὸ δὲ η̄ ως μὴ κα-
θόλου περὶ τῶν ἀπροσδιορίστων. εἰτα τῶν καθ' ζηκαστα παραδείγματα
παραχθέμενος διὰ τοῦ οἵου ἔστι Σωκράτης λευκός — οὐκ ἔστι Σωκρά-
της λευκός, πρὶν τὰ τῶν ἄλλων προτάσεων παραδείγματα ἐπαγγεῖν, 15
ἔξηγεται πρὸς τίνος διάκρισιν εἰρηται τὸ δεῖν τὸ αὐτὸ ἀποφῆσαι τὴν ἀπό-
φασιν, ὅπερ κατέφησεν η̄ κατάφασις, καὶ φησιν ἐὰν δὲ ἄλλο τι η̄ ἀπ'
ἄλλου τὸ αὐτό, οὐχ η̄ ἀντικειμένη, ἀλλ̄ ἔσται ἐκείνης ἐτέρα, 20
τοῦτο δέ ἔστιν ἐὰν ἄλλο τι ἀποφῆσῃ η̄ ἀπόφασις κατηγορούμενον καὶ μὴ
δ̄ κατέφησεν η̄ κατάφασις, οἷον τῆς καταχάσεως εἰπούσης 'ἀνθρωπὸς λευκός
ἔστιν' η̄ ἀπόφασις εἰ εἴτοι 'ἀνθρωπὸς δίκαιος οὐκ ἔστιν', οὐκ ἔσται αὕτη
15 τῆς εἰρημένης καταχάσεως η̄ ἀπόφασις, ἀλλ̄ ἐτέρα παρ' ἐκείνην· η̄ μὲν 25
γάρ ἀπόφασις αὐτῆς ἔσται η̄ 'ἀνθρωπὸς λευκὸς οὐκ ἔστιν', η̄ δὲ 'ἀνθρω-
πὸς δίκαιος οὐκ ἔστιν' κατὰ τὸ κατηγορούμενον διαφέρει τῆς 'ἀνθρωπὸς
λευκὸς οὐκ ἔστιν'. ὅμοίως δὲ καὶ ἀπὸ ἐτέρου τινὸς | ὑποκειμένου ἀπο- 100v
φῆση τὸ κατηγορούμενον η̄ ἀπόφασις καὶ μὴ ἀπ' ἐκείνου, οὐκ κατέφησεν
20 αὐτὸ η̄ κατάφασις, οὐκ ἔσται πᾶλιν αὕτη τῆς καταχάσεως ἐκείνης ἀπό-
φασις· τῆς γάρ 'ἀνθρωπὸς περιπατεῖ' τίς ἀν ὑποπτεύσειν ἀπόφασιν εἴναι 5
τὴν 'ἴππος οὐ περιπατεῖ'; δηλούν γάρ οὐτὶ η̄ μὲν ὄντως οὖσα ἀπόφασις τῆς
'ἀνθρωπὸς περιπατεῖ' ἔστιν η̄ 'ἀνθρωπὸς οὐ περιπατεῖ'. η̄ δὲ 'ἴππος οὐ
περιπατεῖ' ἔξηγλακται αὐτῆς κατὰ τὸν ὑποκειμένον δρόν. ταῦτα διὰ μέσου
25 εἰπών προτείθησι τὰ λοιπὰ τῶν προτάσεων παραδείγματα λέγων τῇ δὲ 10
'πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός' (ἀντίκειται δηλονότι, τοῦτο γάρ ἔξωθεν δεῖ
προσυπακούειν) η̄ 'οὐ πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός', τῇ δὲ 'τίς ἀνθρωπὸς
λευκός' η̄ 'οὐδεὶς ἀνθρωπὸς λευκός', τῇ δὲ 'ἔστιν ἀνθρωπὸς
λευκός' η̄ 'οὐκ ἔστιν ἀνθρωπὸς λευκός', ὡν δηλονότι κι μέν εἰσι 15
30 προσδιωρισμέναι αἱ δὲ ἀπροσδιόρισται. εἴτα συμπεραινόμενος τὰ διὰ τοῦ
πηρίσματος εἰρημένα φησιν οὐτὶ μὲν οὖν μιᾷ ἀποφάσει μίᾳ κατάφασις
ἀντίκειται ἀντιφατικῶς καὶ τίνες εἰσὶν αὗται, εἰρηται· πᾶσι γάρ
ἐπεξῆγληθε τοῖς εἰδεσι τῶν προτάσεων τῶν τε καθ' ζηκαστα καὶ τῶν προ- 20
διωρισμένων καὶ ἔτι τῶν ἀπροσδιορίστων, καὶ ἐπὶ πατῶν ἔδειξε τοῦτο

1 ἀπὸ οὐ. AFM τινὸς (post καθ.) om. AM η̄ ως] η̄ τῶν ως A: καὶ τῶν καθόλου
η̄ ως M η̄ (ante ως μὴ) om. G 2 λέγει A¹ 3 η̄ om. AFGM 4 καθολικῶν G
4. δ̄ τούτου τὸ] τοῦτο AM: τούτων τὸ a 5 prius η̄ om. G 6 προδείγματα M
11 ἔσται] ἔστιν G 12 δὲ om. F οὐτὶ ἐὰν A Ma ἀποφῆσει F¹
14 εἰπῃ AFM 14. 16 ἔσται] ἔστιν G 15 η̄ (ante ἀπόφ.) om. F 16 η̄ (ante ἀνθρ.)]
ώς G η̄ δὲ—οὐκ ἔστι (17) suppl. in mrg. A 17 δίκαιος] λευκός A
18 καὶ εἰ G 20 αὐτὸ om. AM οὐτὶ F¹ αὐτῇ] αὐτὸ G
20. 21 η̄ ἀπόφ. GM 24 ἔξηγλακται G¹ 26. 27 προσυπ. δεῖ colloc. FM 27 δὲ
suppl. G² 28 τῇ δὲ ἔστιν—οὐκ ἔστιν ἀνθρ. λευκός (29) om. G 31 μιᾷ καταφάσει
μιᾳ ἀπόφασις Gb: μιᾳ κατάφασις μιῷ ἀποφάσει a 34 ἔδειξαν A

συμβαῖνον. καὶ τὰ λοιπὰ δὲ τῶν εἰρημένων περὶ τῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιμέτεσιν συμπεραινόμενος ἐπήγαγε καὶ ὅτι αἱ ἐναντίαι ἄλλαι (λέγει δὲ ἄλλαι παρὰ τὰς ἀντιφατικῶν ἀντικειμένας δηλοντά) καὶ τίνες εἰσὶν καὶ αὗται (κατὰ κοινὸν καὶ ἐνταῦθα καὶ ἐπὶ τῶν ἔφεξῆς ῥηθησομένων ὑπαγόντων μεγάντων τοῦ εἰρηταί) καὶ ὅτι οὐ πᾶσα ἀληθῆς ἡ ψευδῆς | ἀντί- 10Ιτ φασις. τοῦτο δὲ τί αὐτῷ σημαίνει. φιλάσσαντες εἴπομεν, ὅτι τῆς κοινότερον λεγομένης ἀντιφάτεως καὶ σημανούσης τὴν τυχοῦσαν ἀντίθεσιν τῆς καταφάτεως πρὸς τὴν ἀπόφασιν τῶν τοῖς αὐτοῖς ὅροις γρωμένων οὐ πάντως φησὶ τὰ μόρια διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος. εἰρηται δὲ τοῦτο ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων γάριν, ἀς ἡξίου συναληθεύειν ἐπὶ τῆς ἐνδεγμάτης ὅλης διὰ τὴν συμφέρεσθαι αὐτὰς ταῖς μερικαῖς προτάσεσιν, ἢπερ σημαίνει αὐτῷ τὸ καὶ διὰ τὸν πάτερ δὲ ἀληθῆς ἡ ψευδῆς 10 περὶ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων καὶ αὐτὴν λέγεται· κατὰ γάρ τὰς λοιπὰς τῶν ὄλῶν παρὰ τὴν ἐνδεγμάτην, λέγω δὴ τὴν τε ἀναγκαίαν καὶ τὴν 15 ἀδύνατον, διαιροῦσι καὶ αὗται τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος.

p. 18a13 Μία δέ ἐστι κατάφασις καὶ ἀπόφασις ἡ ἐν καθ' ἐνὸς 15 σημαίνουσα ἡ καθόλου ὄντος καθόλου ἡ μὴ ὄμοιώς, οἷον ἐστι πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός — οὐκ ἐστι πᾶς ἀνθρωπὸς λευκός, ἐστιν ἀνθρωπὸς λευκός — οὐκ ἐστιν ἀνθρωπὸς λευκός, οὐδεὶς ἀν- 20θρωπος λευκός — ἐστι τις ἀνθρωπὸς λευκός, εἰ τὸ λευκὸν ἐν σημαίνει. εἰ δὲ δυοῖν ἐν ὅνημα κεῖται, ἐξ ὃν μή ἐστιν ἐν, οὐ 25 μία κατάφασις οὐδὲ ἀπόφασις μία· οἷον εἰ τις θεῖτο ὄνομα ἴματιον ἵππῳ καὶ ἀνθρώπῳ, τὸ ἐστιν ἴματιον λευκόν, αὕτη οὐ μία κατάφασις οὐδὲ ἀπόφασις μία· οὐδὲν γάρ διαφέρει τοῦτο 30 εἰπεῖν ἡ ἐστιν ἵππος καὶ ἀνθρωπὸς λευκός. τοῦτο δὲ οὐδὲν διαφέρει τοῦ εἰπεῖν ἐστιν ἵππος λευκός καὶ ἐστιν ἀνθρωπὸς 35 λευκός. εἰ οὖν αὗται πολλὰ σημαίνουσι καὶ εἰσὶ πολλαῖς, δῆλον ὅτι καὶ ἡ πρώτη ἡ πολλὰ ὡς οὐδὲν σημαίνει· οὐ γάρ ἐστι τις ἀνθρωπὸς ἵππος. διστε οὐδὲ ἐν ταύταις | ἀνάγκη τὴν μὲν 10Ιν 40 ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ εἶναι ἀντίφασιν.

Προειπῶν διτι τῇ μιᾷ καταφάσει μία μάχεται ἀπόφασις, τις ποτέ ἐστιν ἡ μία κατάφασις καὶ ἡ μία ἀπόφασις προστίθησι διὰ τούτων, ἦδη μὲν

I καὶ om. M 2 ὅτι καὶ G 3 ἄλλας G 4 ἐπὶ περὶ G ἔξῆς F 5. 6 ἀντίφ. φησι AGM: φησὶν ἀντίφ. Fa; φησι εἰεῖ 6 αὐτὸν A Ma φθάσαντες εἴπομεν] p. 121, 29 8 ὄρων F 9 διαιρεῖ G 11 συμφέρει.] συμψήνεσθαι (i): συντίθεσθαι G² αὐτὰς] αὐταῖς M ὅπερ] διπως G 12 αὐτῷ] αὐτὸν G καὶ τὸ (pr. l.) colloc. G ἡ ἀληθ. ἡ G 15 τὸ τε ἀλ. M 16 ἡ ἐν—ἀντίφασιν (30) om. M 17 καθ. ὄντος ὡς καθ. α μὴ om. A οἷον—ἀντίφα- 30σιν (30) om. a οἷον iter. G 17. 18 πᾶς ἀνθρ. λ. ἐστι colloc. b 18. 19 ἐστιν ἀνθρ.—ἀντίφασιν (30) om. G 22 οὐδὲ ἀπόφασις μία om. A τις] τι A θεῖτο ὄνομα] ὄνομα θεῖον F 24 μία (alt.) om. F 25 ἡ b: ὅτι F: om. A τοῦτο δὲ —ἐστιν (26) om. A 28 ἡ (prioris)] ἤτοι b δ τις b 30 ἀντίφ. εἰναι colloc. F 31 προειπῶν— ἀπόφασις suppl. G² τῇ om. GM μία om. M τις] τι M

καὶ διὰ τῶν προλαβόντων παραδοὺς ἡμῖν τὴν περὶ τούτων ἔννοιαν, δι' ὃ
ῶν ἔλεγεν “ἔστι δὲ εἰς λόγος ἀποφαντικὸς ἢ ὁ ἐν δηλῶν ἢ ὁ συνδέσμῳ
εἰς, πολλοὶ δὲ οἱ πολλὰ καὶ μὴ ἐν ἢ οἱ ἀσύνδετοι”, ἀλλ’ ἐν ἐκείνοις μὲν
αἰντέρουενος τὴν διαφορὰν τοῦ τε ἑνὸς καὶ τῶν πολλῶν λόγων, ἐντοῦθι 10
δὲ μετὰ πλείονος ἐπεξεργασίας τὸ θεώρημα παραδίδούς· μίαν γάρ εἶναι
φησι πρότασιν τὴν ἐνὶ γραμμένην κατὰ τὸ σημανόμενον ὑποκειμένῳ καὶ ἐνὶ
κατηγορούμενῳ, εἴτε καθόλου ὡς καθόλου εἴη εἴτε μὴ ὄμοιως, τοῦτο ἔστιν εἴτε
μερική εἴτε καὶ ἀπροσδιόριστος ἢ καὶ καθ’ ἔκαστα, εἰ καὶ μὴ τέθεικε τῶν 15
καθ’ ἔκαστα παραδείγματα διὰ τούτων· τὴν γοῦν ‘ἔστιν ἀνθρωπος λευκός’
10 πρότασιν μίαν εἶναι, εἰ τὸ τε ἀνθρωπος μίαν τινὰ φύσιν σημαίνει καὶ τὸ
λευκὸν μὴ ὄμώνυμον λαμβάνοιμεν ἀλλὰ τινος ὡρισμένου δηλωτικόν. εἰ δὲ
ὄμώνυμον εἴη τὸ ὑποκείμενον ἐν τῇ προτάσει ἢ καὶ τὸ κατηγορούμενον, 20
οὐκέτι μίαν εἶναι τὴν πρότασιν ἀλλὰ τοσαύτας, ὅσα ποτὲ δὴ εἴη τὰ σημαι-
νόμενα ὑπὸ τῆς παραληγμήσείς της ὄμωνύμου φωνῆς. εἰ γοῦν ὅπερ αὐτῆς
15 φησιν ὄνομα θείμημεν τῷ τε ἀνθρώπῳ καὶ τῷ ἵππῳ τὸ ἴματιον, ἐπειτα 25
λέγομεν ‘ίματιον λευκόν ἔστιν’, οὐδὲν ἀλλο λέγομεν ἢ διτι ‘ἔστιν ἵππος
καὶ ἀνθρωπος λευκός’, καὶ ἐνταῦθα μὲν ὁ καὶ συμπλεκτικὸς σύνδεσμος
φαντασίαν παρέχει τοῦ μίαν τὴν | πρότασιν εἰναι συνδέειν δικῶν τὸν ἄν- 102r
θρωπὸν καὶ τὸν ἵππον. εἰ δὲ τὸν σύνδεσμον ἀφελόντες εἰπωμεν ‘ἔστιν
20 ἵππος λευκός, ἔστιν ἀνθρωπος λευκός’, οὐδεμίᾳ ἔτι φαντασία τοῦ μίαν
εἶναι τὴν πρότασιν ὑπολειψθήσεται. εἰ οὖν αἱ οὐτως λεγόμεναι προτάσεις 5
ὄμοιογουμένως πολλαί, δῆλον ὅτι καὶ ἡ τὴν αὐτὴν ταύτας ἔχουσα δύναμιν
ἡ εἰποῦσα ‘ἔστιν ἴματιον λευκόν’, ἣν ἐκάλεσε πρώτην ὡς ταύτης
25 μεταβήτης ἐπὶ τὰς διαφόρους ὄμοιογουμένως ὑποκειμένοις γραμμένας ἦτοι
οὐδὲν ἢ πολλὰ σημαίνει ἐν μὲν γάρ σημαίνειν αὐτὴν οὐ δυνατόν, ὡς ἐδή- 10
λωσεν ἡ εἰς τὰ σημανόμενα τῆς ὄμωνύμου φωνῆς, τοῦ ἴματίου λέγω,
διαιρέσις. ἐπεὶ δὲ ἀνάγκη πᾶσαν φωνὴν ἢ ἀσημον εἶναι ἢ σημαίνειν τι,
καὶ εἰ σημαίνοι, ἢ ἐν σημαίνειν ἢ πολλά, δῆλον ὅτι καὶ ἡ εἰρημένη πρό- 15
τασις ἡ ‘ἔστιν ἴματιον λευκόν’ ἢ τῶν ἀσήμων ἔσται ἢ τῶν σημαντικῶν
30 καὶ ἡ τῶν ἐν τι σημανουσῶν ἢ τῶν πολλὰ καὶ μὴ ἐν. ἐλτλεγμένους
τοίνυν τοῦ ἐν τι αὐτὴν σημαίνειν, τὸ ἔτερον τῶν λοιπῶν δύο καταλε-
πεσθαι ἀνάγκη. ἀλλὰ μήν τὸ μηδὲν σημαίνειν αὐτὴν ἀλογον, εἰ καὶ τοῦ 20
τελείου τῆς διαιρέσεως ἔνεκεν παρείληπται καὶ τοῦτο ἐν τῇ ἐξετάσει τοῦ

2 ἔλεγεν] p. 17r 15	ἔστι] ἔτι G	3 μὴ ἐν] μηδὲν G ¹	5 γάρ om. G
6 ὑποκείμενον σημανομένῳ G ¹	6. 7 καὶ ἐνὶ κατηγορούμενῳ om. F	7 καὶ ὡς G	
8 καὶ (ante ἀπροσδ.) om. FG	9 λευκός om. M	10 εἰναι φαμέν a	σημαί- νοι M
11 λαμβάνομεν F	12 καὶ om. a	13 εἶναι om. G	
πρότασιν φαμέν a	όπόσα A	ποτὲ] τε F	14 παραλειφθ. A
16 λέγομεν] λέγομεν AM	16. 17 ἀνθρ. καὶ ἵππος colloc. GM	15 θεόμεν G	
colloc. G	18 μίαν ἔτι G	19 εἰπομεν Aa; an εἰπομεν?	17 σύνδ. συμπλ.
20 ἔτι post φαντ. colloc. AG: om. Ma	21 ὑποληφθήσεται AGa	24 ὄμοιογου- μένας M	
σημαίνειν] σημαίνει AG	25 γάρ] οὖν F	28 ἢ (prius) om. G	
AM	29 ἔσται] ἔστιν M	29. 30 ἢ τῶν σημαντικῶν καὶ om.	
30 τι om. G	31 τοῦ μὴ ἐν G		

θεωρήματος. μάνως ἄρα πολλὰ σημαίνει, καὶ δοκῇ κατὰ τὴν φωνὴν μία εἶναι ἡ πρότασις τῷ τὸν ὑποκείμενον ἔνα εἶναι δοκεῖν διὰ τὸ ἐν εἴναι ὄνομα τῶν πλειόνων σημανομένων, οἷον τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἵππου εἰς τηματικὸν τὸ ἴμάτιον.

5 Τὸ δὲ οὐδὲ γάρ ἐστί τις ἄνθρωπος ἵππος εἰρῆσθαι μοι δοκεῖ διὰ τὸ δύνασθαι ποτε καὶ τὰς οὕτω λαμβανομένας προτάσεις μὴ πολλὰ σημαίνειν ἀλλὰ ἐν, διαταῖς ἐν | τινὶ ὥρισμῷ παραλαμβανομένοις πλείστῃ πρά- 102^v γμασι, τῷ τε γένει φημι καὶ τὰς διαφοραῖς, ἐν τις ὄνομα θῆ τὸ τυχόν· κείσθω γάρ τῷ ζῳῷ τῷ λογικῷ τῷ θυητῷ τῷ νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικῷ 10 κοινὸν ὄνομα, ὡς παρέλαβεν ὁ Ἀριστοτέλης, ἴμάτιον· ἀρ' οὖν διαταῖς εἰπει- εἰπειν, ‘ἔστιν ἴμάτιον λευκόν’, οὐδὲ μέν ἀλλὰ πολλὰς φέρομεν εἴναι ταῦτην τὴν πρότασιν; οὐδαμῶς, ἐπειδὴ ἐκ πάντων, οἵς κείται τὸ ἴμάτιον ὄνομα, μία τις φύσις ἡ τοῦ ἀνθρώπου συμπληροῦται καὶ ταῦτόν ἐστι τὸ εἰπεῖν ‘ἔστιν ἴμάτιον λευκόν’ καὶ ‘ἔστι ζῷον λογικὸν θυητὸν νοῦν καὶ ἐπιστήμης 15 δεκτικὸν λευκόν’, τοῦτο δὲ ταῦτὸν τῷ ‘ἔστιν ἄνθρωπος λευκός’. Ὅστε οὐκ ἂν λέγοι πλείους προτάσεις ὁ ἐν | τι κατηγορῶν τοῦ τιθεμένου δύναματος κοινῶς ἀπασι τοῖς συμπληροῦται τὸν αὐτὸν ὥρισμόν. τίς οὖν ὁ διορισμὸς τῶν πραγμάτων, ἐφ' ὃν οὐκ ἐνδέχεται τὸ τεῦθὲν αὐτοῖς ὄνομα μίαν ἐργάσασθαι πρότασιν καὶ ἐφ' ὃν δυνατόν; διτι ἐφ' ὃν μὲν οὐκ ἐνδέχεται μίαν 20 γενέσθαι τὴν πρότασιν, ταῦτα διακεκρίθαι ἀλλήλων ἀνάγκη. Ὅσπερ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἵππου ἐλέγομεν, ἐφ' ὃν δὲ δυνατὸν μίαν εἴναι τὴν πρότασιν, ταῦτα ἐνίστεται μὲν καὶ καθόλου πάντως δὲ κατὰ μέρος καταφάσκεσθαι ἀλλήλων ἀνάγκη. οἷον ὡς ἐλέγομεν ἐπὶ τοῦ ζῷου καὶ λογικοῦ καὶ θυητοῦ καὶ πάντων ἀπλῶς τῶν πρὸς συμπλήρωσιν ἐνός τινος ὥρισμοῦ 25 παραλαμβανομένων· τούτων γάρ ἔκαστον τοῦ τε ὥριστοῦ πράγματος καθόλου εἰς κατηγορούμενον καὶ καθ' ἔκάστου τῶν τὸν αὐτὸν ὥρισμὸν αὐτῷ συμπληρούντων κατὰ μέρος καταφάσκεσθαι ἀνάγκη· ἐπει τῷ ζῷον κατὰ παντὸς ἀνθρώπου κατηγορεῖται καὶ τὸ λογικόν ὕστερας δῆλον διτι ἀνάγκη ἔκα- 103^r τερον αὐτῶν τοῦ ἑτέρου κατηγορεῖσθαι κατὰ μέρος· καὶ γάρ τὶ λογικὸν 30 ζῷον καὶ τὶ ζῷον λογικόν. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ ζῷου καὶ θυητοῦ (καὶ γάρ τὶ θυητὸν ζῷον καὶ τὶ ζῷον θυητὸν) καὶ λογικοῦ καὶ θυητοῦ (καὶ γάρ τὶ λογικὸν θυητὸν καὶ τὶ θυητὸν λογικόν), εἰ καὶ τινα τούτων ἀληθῆ εἶναι διὰ τὰ καθόλου συμβάνει. ταῦτα οὖν αὐτὸς συντόμως ἐνε-

1 μόνος F	μίτιν F	2 δοκεῖ G	5 ὁ τὶς b	δοκῶ G	6 καὶ om. G
7 τιτιν A	8 ὄνομα θῆ] ὄνομασθη A	θῆ τὸ] θεῖτο F	10 ὡς παρέλαβεν]		
ῶσπερ ἔλαβεν AGMa	11 φείσομεν F	13 συμπληρ.] πληρ. F			
ταυτά F	15 post λευκόν iter. καὶ ἔστι—λευκόν G ¹		16 λέγη A		
πλείονας M	17 ἐν ἀπασι Αα: ἐν πᾶσι M	αὐτοῦ F	18 πραγμ.] προτάσεων		
Ma	αὐτῆς Α	18. 19 εἰργάσθαι AF	22 καὶ om. G	23 οὐκ	
ἀνάγκη M	ώς ἄνθρωπος ἐλέγ. a	24 καὶ (ante θυητοῦ) suppl. G ²			
24. 25 παραλ. ὁρ. colloc. G ¹	25 ἔκαστον] ἔκάστερον G	όριστικος GMa			
26 ἔκαστα G	26. 27 αὐτῶς συμπλ.] ἀποσυμπλ. a	28 ἀνάγκη om. F	29 κατηγορηθῆσεται F		
30 τοῦ ζώου καὶ τοῦ θυητοῦ a	31 λογικὸν καὶ θυητὸν G	32 καὶ			
(post εἰ) om. G	33 τὸ καθ. G	33. p. 128,1 ἀνεδεῖ. F			

δεῖξατο εἰπόν· οὐ γάρ ἔστι τις ἄνθρωπος ἵππος. Ζητῶς δὲ καὶ τοῦτο τὸ θεώρημα συμβάλλεται πρὸς τὴν τῆς κυρίως λεγομένης ἀντιφάσεως¹⁰ θεωρίαν, διδάσκων ἐπήγαγεν ὡστε οὐδὲ ἐν ταύταις ἀνάγκη τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ φευδῆ εἶναι ἀντίφασιν. ταῦτὸν λέγων τῷ ‘ἴστε οὐδὲ δὲ ἐν ταῖς τοιαύταις ἀντιφάσεσι ταῖς ὁμονύμῳ χρωμέναις ὑποκειμένῳ ἥ κατη-¹⁵ γορουμένῳ ἀνάγκῃ τὴν μὲν τῶν προτάσεων φεύδεσθαι τὴν δὲ ἀληθεύειν’. καὶ τοῦτο εἰκότως, ἐπείπερ οὐδὲν κωλύει τῶν ὑπὸ τῆς ὁμονύμου φωνῆς σημανομένων διαφέρων πραγμάτων τὸ μὲν μετέχειν τοῦ κοινῶς αὐτῶν κατηγορηθέντος τὸ δὲ μὴ μετέχειν, δισπερ ἐλέγομεν ἐπὶ τοῦ ‘Ἄλις ἐμονο-²⁰ 10 μάχησεν Ἐκτορὶ’ καὶ ‘Ἄλις οὐκ ἐμονομάχησε’, καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ εἰρημένου παραδείγματος τοῦ ‘ἴστιν ἴματιν λευκόν’ καὶ ‘οὐκ ἔστιν ἴματιν λευκόν’. δύνατὸν γὰρ ἀνθρώπου μὲν, εἰ οὕτως ἔτυχεν, ὅντος λευκοῦ ἵππου δὲ μὴ λευκοῦ, ἀμφοτέρας τε ἀληθεύειν τὰς προτάσεις καὶ ἀμφοτέρας φεύδεσθαι²⁵ καὶ τὴν μὲν φεύδεσθαι τὴν δὲ ἀληθεύειν.

15 p. 18a28 Ἐπὶ μὲν οὖν τῶν ὄντων καὶ γενομένων ἀνάγκη τὴν κατάφασιν ἥ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ ἥ φευδῆ εἶναι, καὶ ἐπὶ | μὲν 103v τῶν καθόλου ὡς καθόλου δεὶ τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ φευδῆ, καὶ ἐπὶ τῶν καθ’ ἔκαστα δισπερ εἰρηται, ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου λεγοθέντων μὴ καθόλου οὐκ ἀνάγκη εἰρηται δὲ καὶ περὶ τούτων.
20 ἐπὶ δὲ τῶν καθ’ ἔκαστα καὶ μελλόντων οὐχ ὁμοίως. 5

Παραδοὺς ἡμῖν διὰ τῶν προλαβόντων ὁ Ἀριστοτέλης τὴν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου τῶν προτάσεων διαιρέσιν καὶ διακρίνας τάς τε συναληθεύειν ἥ συμφεύδεσθαι ποτε δύναμένας προτάσεις καὶ τὰς δεὶ διαιρούσας τὸ τε ἀλη-¹⁰ θὲς καὶ τὸ φεῦδος, διὰ τούτων προστίθησι τὴν ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου 25 γινομένην ἐν αὐταῖς διαιροράν πρὸς τὸ διαιρεῖν πάλιν ἥ μὴ διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος· ἐπεὶ γὰρ τὸ κατηγορούμενον ἐν ταῖς προτάσεσι ῥῆμα εἶναι ἀναγκαῖον τὸ δὲ ῥῆμα χρόνον ἐλέγομεν προστηματίνειν τὸ δὲ γράνον¹⁵ τριγῇ διαιροῦμεν εἰς τὸ παρεληλυθός καὶ τὸ ἐνεστός καὶ τὸ μέλλον, ἀνάγκη τῶν προτάσεων ἔκαστην καθ’ ἔνα τῶν τριῶν λαμβάνεσθαι χρόνων. 30 τεττάρων οὖν οὐσῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιθέσεων κατὰ τὴν ἀπὸ τοῦ 20 ὑποκειμένου διαιρέσιν, δύο μὲν τῶν διαιγωνίων, τῆς πᾶς πρὸς τὴν οὐ πᾶς καὶ τῆς τίς πρὸς τὴν οὐδεῖς, τρίτης δὲ τῆς τῶν ἀπροσδιορίστων, καὶ ἐπὶ

1 ὁ τίς b 3 τὸ οὐδὲ Α 4 ἀντίφ. εἶναι colloc. Fa τῶ] τὸ Λ 5 τοιαύτ.] ταῦ-
ταις G¹ 9 ἐλέγομεν] p. 73,11 11 καὶ om. F 13 τε om. F τε τὸ G
post προτ. add. μὴ ὅντος δὲ F 14 καὶ] ἥ F 15 γινομ. G 16 τὴν (ante
ἀπόφ.) om. FM ἀληθῆ — ὁμοίως (20) om. M καὶ ἐπὶ — ὁμοίως (20) om. a
καὶ om. A μὲν — καὶ ἐπὶ (17,18) om. G μὲν om. F 17 τῶν] τοῦ F
φευδῆ εἶναι b 18, 19 μὴ καθ. λεγθ. colloc. b 19 καὶ μὴ καθ. G 24 προ-
τιθ. F 27 ἀνάγκη G ἐλέγομεν] p. 48,3 28 τε om. AFM ἐνεστὼς AM
καὶ (alt.) om. G 30 οὖν] τούναν Fa τὴν τοῦ ἀπὸ τοῦ M 31 ante τῶν διαγ. III
litt. eras. A 32 τῆς (ante τίς)] τὴν AG²

ταῦταις τῆς τῶν καθ' ἔκαστα, πάνυ προσεκτικῶς τὰ μὲν τρία τῶν ἐν ταῖς προτάσεσιν ἀντιμέσεων εἰδῇ κατὰ πάντα χρόνον ὄμοιως ἔχειν φησὶ πρὸς 25 τὸ διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος η̄ συναληθεύειν, λέγω δὴ τάς τε διαιρώντων καὶ τάς ἀπροσδιωρίστους, τάς δὲ καθ' ἔκαστα οὐκέτι.

5 Γινέσθω δὲ ήμεν ὁ λόγος ἐπὶ μιᾶς | τῶν εἰρημένων τριῶν ἀντιμέ- 104r σεων, ἵνα καὶ δηπερ διαιφέρουσιν αὐτῶν κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον αἱ καθ' ἔκαστα προτάσεις γένηται φανερόν, τῶν αὐτῶν ἀρμόσαι ήμεν δηλονότι δυναμένων πρὸς τὴν διάκρισιν τῶν καθ' ἔκαστα προτάσεων ἀπὸ τῶν λοιπῶν 5 δύο ἀντιμέσεων. εἰλήφθιμωσαν οὖν η̄ τε μερικὴ κατάφασις καὶ η̄ καθόλου 10 ἀπόφασις. ταῦτα τούτων εἰ μὲν κατὰ τὴν ἀναγκαῖαν ὅλην λαμβάνοις, ἀεὶ τὴν μὲν κατάφασιν ἀληθεύουσαν εὑρήσεις τὴν δὲ ἀπόφασιν φευδομένην. εἰ δὲ κατὰ τὴν ἀδύνατον, τὴν μὲν κατάφασιν φευδομένην τὴν δὲ ἀπόφασιν 15 ἀληθεύουσαν· ἐπὶ δὲ τῆς ἐνδεχομένης τὴν μὲν κατάφασιν ἀτε ἐπὶ μέρους εἶναι τὸ ἐνδεχόμενον λέγονταν. ὕσπερ καὶ πέψυκεν ὑπάρχειν, ἀληθεύουσαν 20 πάλιν εὑρήσεις, τὴν δὲ ἀπόφασιν παντελῶς ἀναιροῦσαν τὸ ἐνδεχόμενον τὸ 25 τιοὶ μὲν πεψυκὸς ὑπάρχειν τιοὶ δὲ μὴ ὑπάρχειν ἐξ ἀνάγκης φευδομένην. ὕσπερ γάρ κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον τὸ μὲν ‘τὶς ἀνθρωπὸς λευκός ἔστιν’ ἀληθὲς τὸ δὲ ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς λευκός ἔστι’ φεῦδος, οὗτοι καὶ ἐπὶ τοῦ παρεληλυθότος τὸ μὲν ‘τὶς ἀνθρωπὸς λευκὸς η̄’ ἀληθὲς τὸ δὲ ‘οὐδεὶς 20 ἀνθρωπὸς λευκὸς η̄’ φεῦδος. καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος ὥσπερτος τὸ μὲν ‘τὶς ἀνθρωπὸς λευκὸς ἔσται’ ἀληθὲς τὸ δὲ ‘οὐδεὶς ἀνθρωπὸς λευκὸς ἔσται’ φεῦδος. ὁ δὲ αὐτὸς δηλονότι λόγος ἀρμόσει καὶ ἐπὶ τῆς ἐτέρας τῶν διαιρώντων ἀντιμέσεων, τῆς πᾶς καὶ οὐ πᾶς· καὶ γάρ ἐκείνης τὰ μόρια καθ' οἷαν δὲν ὅλην ληφθῶσι, παραπληρίως ἔχοντα κατὰ πάντα χρόνον πρὸς τὸ 25 διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος καταλαμβάνονται. καὶ τάς | ἀπροσδιο- 104v ρίστους μέντοι λεγομένας προτάσεις εἰ μὲν ἐπὶ τῆς ἀναγκαίας η̄ τῆς ἀδύνατου ὅλης θεωροτῆς, δύψει κατὰ πάντα χρόνον ὄμοιως διαιρούσας τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος· ἐπὶ δὲ τῆς ἐνδεχομένης εἴτε συναληθεύειν, ὡς 5 ἐλέγετο πρότερον, κατὰ πάντα χρόνον ὑπάρχειν αὐταῖς τὸ συναληθεύειν, καὶ 30 οὐ κατὰ μὲν τὸν ἐνεστῶτα, εἰ τύχοι, συναληθεύουσι κατὰ δὲ τὸν παρελληλυθότα η̄ τὸν μέλλοντα οὐχ οὕτως ἔξουσιν, εἴτε διαιροῖεν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, τῆς ἀδιορίστου ἀποφάσεως οὐ τῇ μερικῇ ἀποφάσει ταῦτὸν 10 φιμεγγομένης ὅλλα τῇ καθόλου, κατὰ πάντα πάλιν χρόνον ἔξουσι τὸ ἀντιφάσεων πρὸς ἀλλήλας παραπληρίως τῇ τῆς μερικῆς καταφάσεως πρὸς τὴν 35 καθόλου ἀπόφασιν ἀντιμέσει.

3 καὶ τὸ φεῦδος οἱ. F δῆ] δὲ G 6 καὶ οἱ. F διαιφέρωσιν A
 8 τὴν οἱ. G 9. 10 μερικὴ ἀπόφασις καὶ η̄ καθ. κατάφασις M 13 τὴν μὲν — εὑρήσεις (15) οἱ. F post κατάφασιν add. παντελῶς G 15 ὡς παντ. F
 20 καὶ ἐπὶ — φεῦδος (22) οἱ. F 22 δηλονότι οἱ. G 23 ἀντιμέσεως Ma
 τῆς] τὴν G¹ ἐκεῖνα F 24 ἀν οἱ. AG κατὰ — χρόνον οἱ. G 27 θεωροῦν-
 τες G τε οἱ. F 29 ἐλέγετο πρότερον] p. 111,15 30 συναληθεύουσι G
 31 οὐχ οὕτως] ἐναντίως (superser. οὐχ ὄμοιως) G 34 τῇ τῆς] τῆς τε G κατα-
 φάσεως] ἀποφάσεως Ma

Τῶν οὖν εἰρημένων τριῶν ἀντιθέσεων κατὰ πάντα γρόνον ὁμοίως 15
ἐχουσῶν κατὰ τὸ ποιεῖν ἀναγκαῖν τῇ μὴ ποιεῖν, τὰς καὶ ἔκαστα προτά-
σεις φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ἐπὶ μὲν τῆς ἀναγκαίας ὥλης καὶ τῆς ἀδυνάτου
διαιρεῖν ὁμοίως ταῖς ἄλλαις κατὰ πάντα γρόνον ὠρισμένως τὸ ἀληθής καὶ
5 τὸ ψεῦδος (κατὰ μὲν γάρ τὴν ἀναγκαίαν ὥλην τὴν μὲν κατάφασιν ἀληθεύειν 20
ἀνάγκη τὸ ἀναγκαίας ὑπάρχειν λέγουσαν, τὴν δὲ ἀπόφασιν ψεύ-
δεσθαι ἂτε ἀναιροῦσαν τὸ ἀδύνατον ὑπάρχειν λέγουσαν, τὴν δὲ ἀπό- 25
φασιν ἂτε ἀναιροῦσαν αὐτὸν ἀληθεύειν), κατὰ δὲ τὴν ἀδύνατον τὴν
μὲν κατάφασιν ψεύδεσθαι τὸ ἀδύνατον ὑπάρχειν λέγουσαν, τὴν δὲ ἀπό-
φασιν ἂτε ἀναιροῦσαν αὐτὸν ἀληθεύειν), κατὰ δέ γε τὴν ἐνδεχομένην ὥλην
10 οὐκέτι φησὶν ὁμοίως αὐτὰς ἔχειν κατὰ πάντα γρόνον λαμβανομένας πρὸς
τὴν διάκρισιν τοῦ τε ἀληθεύος καὶ τοῦ ψεύδους· ἐπὶ μὲν | γάρ τοῦ παρε- 105
ληλυθότος καὶ τοῦ ἐνεστῶτος, ἀτε δὴ τοῦ πράγματος ἐκβεβηκότος περὶ
οὐ διάλογος, φανερὰν εἶναι τῶν καὶ ἔκαστα προτάσεων τὴν τε ἀληθεύεισαν
καὶ τὴν ψευδομένην· εἰ γάρ τύχοι λουσάμενος τῇ λουσάμενος γένεται ὁ Σω- 5
15 κράτης, ἡ μὲν κατάφασις ἀληθεύεται ἡ λέγουσα ‘Σωκράτης λουσεῖται’ ‘Σω-
κράτης γένεται ἐλούσατο’, ἡ δὲ ἀπόφασις ἀναιρεῖν πειρωμένη τὸ ὑπάρχον τῇ
ὑπάρχειν δῆλον δῆτι ψευδῆς ἔσται, καὶ εἰ τύχοι μὴ λουσάμενος τῇ μὴ λειλου-
μένος τῇ προτεραιᾳ, δῆλον δῆτι τὴν μὲν ἀπόφασιν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα γρόνον 10
καὶ τὸν παρεληλυθότα λαμβανομένην ἀληθεύειν ἀνάγκη, τὴν δὲ κατάφασιν
20 ὑπάρχειν τῇ διάρκεια λέγουσαν τὸ μὴ ἐκβεβηκότες ψεύδεσθαι. κατὰ δέ γε
τὸν μέλλοντα γρόνον διαιρεῖν μὲν καὶ οὕτως φησὶ τὰς καὶ ἔκαστα προ-
τάσεις τό τε ἀληθής καὶ τὸ ψεῦδος, οὐκέτι μέντοι διοίως ταῖς κατὰ τὸν 15
ἐνεστῶτα γρόνον τῇ τὸν παρεληλυθότα λαμβανομέναις· οὐ γάρ ἔτι ὠρι-
σμένως ἔστιν εἰπεῖν ποτέρα μὲν αὐτῶν ἀληθεύειν ποτέρα δὲ ψεύσεται,
25 μήπω τοῦ πράγματος ἐκβεβηκότος δύναμένου δὲ καὶ ἐκβῆναι καὶ μὴ 20
ἐκβῆναι.

Τοῦτο μέντοι τὸ θεώρημα τὸ νῦν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους κινούμενον
δοκεῖ μὲν εἶναι λογικόν. κατὰ ἀληθεύειν δὲ πρὸς πάντα τὰ μόρια τῆς φιλο-
σοφίας ἔστιν ἀναγκαῖον· κατὰ τε γάρ τὴν ἡθικὴν φιλοσοφίαν πᾶσαν ἀνάγκη
30 προσλαμψάνειν ὡς οὐ πάντα ἔστι καὶ γίνεται ἐξ ἀνάγκης, ἀλλ’ ἔστι τινὰ 25
καὶ ἐφ’ ἡμῖν, ἐπειπερ κύριοι πράξεών τινων ὅντες καὶ ἐφ’ ἡμῖν ὃν ἐλέσθαι
τῇ μὴ ἐλέσθαι τάδε τινὰ καὶ πρᾶξαι τῇ μή, τὰς μὲν ἐπαινετὰς τὰς δὲ
ψεκτὰς εἶναι τῶν τε | προαιρέσεων καὶ τῶν πράξεων λέγομεν, καὶ προ- 105
τέρεπεν μὲν τοὺς πέλας ἀξιοῦμεν ἐπὶ τὰς καλὰς καὶ ἀγαθὰς πρᾶξεις ἀπο-
35 τρέπειν δὲ ἐκ τῶν ἐναντίων. καὶ μέντοι καὶ πρὸς φυσιολογίαν φαίνεται
γρήσιμον τὸ θεώρημα· ζητήσει γάρ καὶ ὁ φυσιολόγος εἴτε πάντα ἐξ ἀνάγκης 5

4 ὠρισμένον G ¹	9 γε om. FG	10 οὐκέτι] οὐκ ἔστι F	αὐτὰς διοίως colloc.
GM 11 ψεῦδος AG ¹ Ma	12 δὴ] τῇ F	13 φανερὸν AGM	15 ἀλη-
θεύει Ma alt. ἡ om. F	16 ἡ om. G	20 γε om. F	τέλη
μέντοι om. A	23 ἡ τὸν εἰς τοι corr. A	22 τε om. G	φανερὸν παρελ.] παρωχηκότα Fa
om. G	23 ἀληθεύει . . ψεύδεται G	25 οὕπω Fa	24 ἔστιν
δὲ] μέντοι Fa	27 τοῦ om. G	28 δὲ] μέντοι F	30 ἔστι τε καὶ Fa
31 ὡς κύριοι F	33 ψεκτὰς] φευκτὰς F	εἶναι om. G	34 τοὺς πέλας ἀξιοῦμεν
om. G	35. 36 χρ. φαν̄. colloc. a	36 ζητήσωι F	

γίνεται τὰ γινόμενα, εἴτε τινὰ ἀπὸ τύχης καὶ ἐκ ταῦτομάτου. καὶ πρὸς τὴν λογικὴν μεθίδον ὡσαύτως· αὐτὸς γοῦν τοῦτο ἔστι τὸ νῦν ζητούμενον εἴτε πᾶσα ἀντίφασις ἀφωριζμένως διαιρεῖ τὸ ἀληθῆς καὶ τὸ φεῦδος εἴτε 10 ἔστι τις καὶ ἀρίστως ταῦτα διαιροῦσα. ἔκτεινόμενον δὲ τὸ θεώρημα καὶ 5 ἐπὶ τὴν πρώτην φιλοσοφίαν εὑρήσεις· ζητήσει γάρ καὶ ὁ θεώρημα κατὰ τίνα τρόπον ὑπὸ τῆς προνοίας διακυβερνᾶται τὰ ἐν τῷ κόσμῳ πράγματα, καὶ εἴτε πάντα ὡριζμένως καὶ ἐξ ἀνάγκης γίνεται τὰ γινόμενα, καθάπερ 15 τὰ ἐπὶ τῶν ἀιδίων ὑπάρχοντα, ἢ ἔστι τινὰ καὶ ἐνδεχομένως ἐκβαίνοντα, ὃν τὴν γένεσιν ἐπὶ μερικὰς δηλονότι καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἐχούσας αἰτίας ἀνάγειν 10 ἀνάγκη. καὶ οὐδὲ τοὺς πάντα ἰδιωτικῶς διακειμένους τῶν ἀνθρώπων εὑρή- 20 σεις ἀμελοῦντας τῆς περὶ τούτου τοῦ θεωρήματος ἐννοίας, ἀλλὰ τοὺς μὲν ὡς πάντων ἐξ ἀνάγκης γινομένων τὰς αἰτίας ὃν ἀμαρτάνουσιν ἐπὶ τὴν εἰμαρμένην ἢ τὴν πρόνοιαν τὴν τε θείαν καὶ τὴν δαιμονίαν ἀναφέρειν πειρωμένους, καθάπερ ὁ ἀπαιδεύτως παρ' Ὁμήρῳ λέγων 25

15 ἐγὼ δ' οὐκ αἰτίας εἰμι,

ἀλλὰ Ζεὺς καὶ Μοῖρα καὶ ἡροφοῖτις Ἐριννός,

τοὺς δὲ ὡς ὄντων τινῶν καὶ ἐφ' ἡμῖν ἀπομαχομένους μὲν τοῖς πάντα ἀναγκάζουσιν ἀξιοῦντας δὲ ἡμᾶς ὡς αὐτοκινήτους παιδείας τε καὶ ἀρετῆς 10^ε ἐπιμέλειαν ποιεῖσθαι.

20 Τοσαύτην οὖν ὕδναμιν ἔχοντος τοῦ θεωρήματος πρὸς πάντα ἥμιν τὸν βίον ἀναγκαῖον ἥγονται τῶν πάντα ἀναγκάζειν πειρωμένων λόγων τοὺς δοκοῦντας παρέχειν τινὰ τοῖς ἀκούοντας ἀπορίαν ἐκμέσθαι τε καὶ διαλῦσαι. 5 δύο δὲ τούτων ὄντων, τοῦ μὲν λογικωτέρου τοῦ δὲ πραγματειωδεστέρου, ὁ μὲν λογικώτερος προάγεται ὡς ἐπὶ τινος ἥμιν ἐνεργείας, οἷον τῆς κατὰ 25 τὸ θερίζειν, τὸν τρόπον τοῦτον· εἰ θεριεῖς, φησίν, οὐχὶ τάχα μὲν θεριεῖς 10 τάχα δὲ οὐ θεριεῖς, ἀλλὰ πάντως θεριεῖς, καὶ εἰ μὴ θεριεῖς, ὡσαύτως οὐχὶ τάχα μὲν θεριεῖς τάχα δὲ οὐ θεριεῖς, ἀλλὰ πάντως οὐ θεριεῖς· ἀλλὰ μὴν ἐξ ἀνάγκης ἦτοι, θεριεῖς ἢ οὐ θεριεῖς· ἀνήρρηται ἄρα τὸ τάχα, εἴπερ μήτε κατὰ τὴν ἀντίθεσιν τοῦ θεριεῖν πρὸς τὸ μὴ θεριεῖν ἔχει γόρχαν, ἐξ 15 30 ἀνάγκης τοῦ ἑτέρου τούτων ἐκβάνοντος, μήτε κατὰ τὸ ἐπόμενον ὑποτερραῦν τῶν ὑποθέσεων· τὸ δὲ τάχα ἢ τὸ εἰσφέρον τὸ ἐνδεχόμενον· οὕχεται ἄρα τὸ ἐνδεχόμενον. πρὸς τοῦτον οὖν τὸν λόγον ῥάδιον ἀπαντᾶν λέγοντας ὡς διταν φάσκητε τὸ ‘εἰ θεριεῖς, οὐχὶ τάχα μὲν θεριεῖς τάχα δὲ οὐ θεριεῖς, 20 ἀλλὰ πάντως θεριεῖς’, πῶς ἀξιοῦτε ὑποτίθεσθαι τὸ θεριεῖν ὡς ἀναγκαῖον

1 γίνονται G εἴτε] ἢ F τινὰ καὶ ἀπὸ FG ἐκ] ἀπὸ G 2 ζητοῦμεν A
4 καὶ (post τις) om. G ἀδιορίστως G δὲ suppl. G² 7 γίνονται G 8 τὰ] καὶ G: om. M ἢ] εἰ A ἐνδεχομένως F: ἐπὶ ἐνδεχομένων ΛΜα: ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων G
ἐκβαίνοντος F ὥν] τῶν A 9 μερικῆς M καὶ ἄλλοτε iter. A καὶ
om. F 10 τοὺς] τὰς FG ἰδιωτικὰς G¹ διακειμένας G 14 παρ' Ὁμήρῳ]
T 86. 87 15 οὐκ] οὐκέτι A: οὐκ ἀν G: οὐκέτι ἀν M 21 ante τῶν πάντα add.
τὸν πάντα A 23 πραγματικόν. A 26 καὶ] ὡς ΑΜ καὶ— ὡσαύτως] ὡσαύτως
εἰ οὐ θεριεῖς F 27 τάχα (prius)] ταῦτα F: τὰ M 28 ἢτοι] εἰ τι A εἴπερ
οὖν F 31 εἰσφερόμενον G¹ οὕχεται— ἐνδεχόμενον (32) om. G 33 φάσκηται ΑΜ
οὐχὶ] οὐ M 34 ἀξιοῦται A: ἀξιοῦτε Μα

ἢ ὡς ἐνδεχόμενον; εἰ μὲν γάρ ὡς ἐνδεχόμενον, ἔχομεν τὸ ζητούμενον,
εἰ δὲ ὡς ἀναγκαῖον, πρῶτον μὲν αὐτὸν αἰτεῖσθε τὸ ἐξ ἀρχῆς ζητούμενον 25
συγγωρεῖσθαι ὑμῖν ὡς ἐναργές. ἐπειτα ἀληθὲς μὲν ἔσται τὸ πάντως θεριεῖν,
οὐκέτι μέντοι κύρων ἔξει τὸ λέγειν 'ἀλλὰ μὴν ἦτοι θεριεῖς ἢ οὐ θεριεῖς'.
5 πῶς γάρ του ἑτέρου τούτων ἐκβαίνοντος ἀναγκαίως τοῦ δὲ ἑτέρου | δηλον· 106v
ὅτι ἀδυνάτου ὄντος κύρων ἔχει τὸ λέγειν 'ἀλλὰ μὴν ἢ τόδε ἔσται ἢ τόδε';
ώστε οὐ πρήσιν αὐτῇ τέως αὐτοῖς ἢ ἐπιγείρησις.

'Ο δέ γε ἑτέρος τῶν λόγων οὕτως ὥν πραγματειώδης καὶ δυσαντίθε-
πτος, ὥστε καὶ πολλοὺς τῶν ἐπιστατικωτέρων εἶναι δυοκούντων ἀπάγεσθαι 5
10 πρὸς τὴν ἀναιροῦσαν τὸ ἐνδεχόμενον δόξαν, πρήσιν ἐκ διαιρέσεως τοιαύτης.
οἱ θεοί, φασίν, ἤτοι ὠρισμένως ἵσασι τὴν ἔκβασιν τῶν ἐνδεχομένων ἢ παν-
τάπασιν οὐδεμίαν αὐτῶν ἔχουσιν ἔννοιαν ἢ καθάπερ ήμεῖς ἀδριστον αὐτῶν 10
ἔχουσι τὴν γνῶσιν. ἀλλ᾽ ἀγνοεῖν μὲν οὐδὲν τῶν ὄντων αὐτούς ἐνδέχεται
τὰ πάντα παράγοντάς τε καὶ διακοσμοῦντας νοῦς τε παντελῶς ἀμιγεῖς πρὸς
15 ὅλην ὄντας. μᾶλλον δέ (εἰ γρὴ τὸ ἀκριβέστερον φάναι) καὶ ὑπὲρ τὴν
νοερὰν αὐτὴν ἴδιότητα τὴν ὄντως ἔκατον ὑπαρξίν ἰδρυμένους. οὔτε γάρ 15
αὐτόματον ἐροῦμεν εἶναι τῶν ὄντων τὴν φύσιν τε καὶ τάξιν, οὔτε τοὺς
θεοὺς εὐλογογνούς ἢ ἀγνοεῖν ἀπερ παράγοντιν ἢ ὡς τινας ἀφερεπάνους κατο-
λιγωρεῖν τῆς τε γνῶσεως αὐτῶν καὶ τῆς διακοσμήσεως. τὸ γάρ ὑπολαμ-
20 βάνειν ὡς ἐργάδη τε καὶ ἀσχολού ποιεῦμεν τὸν τῶν θεῶν βίον καὶ ἀμοι-
ρον τῆς τοῖς θεοῖς προσηκούσης ἔμφρονος ῥάστωνται, ἐπιμελεῖσθαι τῶν
κατὰ μέρος αὐτούς ἀποφαινόμενοι, μὴ συνεωρακότων ἐστὶ τὴν ὑπεροχὴν τῆς
τῶν θεῶν γνῶσεώς τε καὶ δυνάμεως πρὸς τὴν ἡμετέραν καὶ διὰ τὴν
ἀγνοιαν ταύτην ἀξιούτων ἐκ τῶν περὶ ἡμᾶς τὸ κατὰ τοὺς θεοὺς σταθμα-
25 σθαι καὶ τὴν ἡμετέραν ἀσύνειαν ἐπ' ἐκείνους μεταφέρειν, ὡς τοῦ μὲν
βασιλέως ἡλίου ἀπαντα ἀμα τὰ ἐν τῷ κόσμῳ καταλάμπειν δυναμένου,
πλὴν εἰ | μή τισιν ἀντιφράττοι ποτέ τινα τῶν μὴ διαφανῶν ἀλλὰ στερεῶν 107v
σωμάτων, τῆς δὲ ἀσωμάτου καὶ παντάπασιν ἀύλου τῶν θεῶν δυνάμεως
οὐ δυναμένης ἀπαραποδίστως τε καὶ ἀμρώς ἀπασιν ἀμα παρεῖναι τοῖς 5
30 οὖσιν, οὐδὲνδὲ ἀντιφράττειν αὐτῇ δυναμένου πλὴν τῆς ἡμετέρας ἀνεπιτη-
δειότητος, οὐδὲ τότε κατὰ ἀλήθειαν τῆς προνοίας τῶν θεῶν παραποδίζο-
μένης ἢ πρὸς τὴν γνῶσιν τῶν καθ' ἡμᾶς ἢ πρὸς τὴν ἐπιμέλειαν, ἀλλ'
ἡμῶν αὐτῶν παραπλήσια πασχόντων τοῖς ὑπὸ τὸ φῶς τὸ ἡλιακὸν καθεύ- 10

1 γάρ οι. FM   2 αἰτεῖσθαι A   4 ἤτοι] εἴ τι A: εἴτε a   5. 6 δηλονότι
οι. F   6 δὲ. ὄντος] ἀδυνατοῦντος F   7 αὕτη] ἔσται AGMa   7 αὕτη] αὐτὴ G
8 οὕτως] ὄντως AG¹   9 ὥν iter. G   πραγματιώδ. A   8. 9 δυσαντίθλ.] scribas
δυσαντίθλετος   9 εἶναι οι. G   δυοκούντας F   10 ἐπάγεσθαι G   11 φησίν A
12. 13 ἔχουσιν αὐτῶν G   14 παραγαγόντας α νοῦς F   15 ἀμιγῆ A   16 ἰδρυ-
σαμένους AM   17 τὴν τῶν ὄντ. φύσιν M   18 τινες A
ἀφεροπόν. G¹   18. 19 κατολιγορεῖν F   19. 20 ὑπολαμβάνειν] αἰνίττεται τὸ ἔπος
μενάνδρειον· τοσαύτην τοὺς θεοὺς ἄγειν σγολήν καὶ ἔξῆς in mrg. A: αἰν. τὸ μενάνδρειον ἔπος
in mrg. G² (cf. fr. 174 Com. Att. fr. ed. Kock III p. 51)   20 ἀργάδη F¹   21 τῆς
οι. AG   τοῖς οι. F   μὴ προσηκ. Ma   22 ἔκφρονος Ma   24 τοὺς οι. M
27 ἀντιφράττοι Ma   29 ἀπαρεμποδ. G   33 παραπλήσιον G

δουσιν η̄ καὶ μύουσιν· ὥσπερ γάρ ἐκεῖνοι τῆς μὲν θερμότητος τῆς ἀπὸ τοῦ ἡλίου τοῖς τῇδε παρεγομένης τυγχάνουσι, τῆς δὲ φωτιστικῆς αὐτοῦ δυνάμεως ἔχουσιν ἀποστεροῦσι διὰ τὴν οἰκείαν αἵρεσιν ἀλλού; οὐ διά τινα τοῦ θεῶν μῆνιν ἀναστέλλοντος ἀπ' αὐτῶν τὰς οἰκείας ἀκτίνας· οὕτω καὶ 15 οἱ διά τινα κακοῖσιν ἔξω τῆς προνοίας τῶν θεῶν λεγόμενοι πίπτειν οὐ παντάπασιν εἰσιν αὐτῆς ἔξω· οὐ γάρ ἀν γένοιτο τις, ὅπερ φησίν ὁ Ἀθηναῖος ἔνοις. η̄ οὕτω σμικρὸς ὥστε καταδύεις εἰς τὸ βάθος τῆς γῆς λαθεῖν τὴν ἀπαντα καὶ τὰ σμικρότατα ἐποπτεύουσαν πρόσοιαν. οὐδὲ οὕτως μέγας 20 ὥστε ὑπερπτῆναι τὸν οὐρανὸν καὶ γενέσθαι ἔξω τῆς διακοσμούσης τὰ ὅλα 10 προνοίας, ἀλλὰ τῶν αὐτόθιν νεφουσῶν ἡμῖν τὰ ἀγαθὰ δυνάμεων τῶν θεῶν ἔχουσιν ἀποστερήσαντες τυγχάνουσιν ἀναγκαίως τῶν διὰ τιμωρίας καὶ κολάσεως περιαγουσῶν αὐτοὺς εἰς τὸ κατὰ φύσιν.

25

Τούτων οὖν κατά τε τὰς κοινὰς καὶ ἀδιατερόφους τῶν ψυχῶν ἐννοίας δημολογούμενων ὅντων καὶ ἐν τῷ δεκάτῳ τῶν Νόμων ἐναργῶς ἀποδεῖται· 15 μένων οὔτε ἀγνοεῖν τὰ ἡμέτερα | τοὺς θεοὺς δυνατὸν οὔτε ἀόριστον αὐτῶν γνῶσιν ἔχειν, ὥσπερ εἰκάσσοντας περὶ τῶν ἐκβητησομένων· πρῶτον μὲν γάρ, ὡς ὁ Τίμαιος ἡμᾶς ἐδίδαξε καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης θεολογῶν ἀποφαίνεται καὶ πρὸ τούτων ὁ Πλατούντης οὐκ ὁ παρὰ Πλάτωνι μόνον ἀλλὰ καὶ 5 ὁ ἐν τοῖς οἰκείοις ἔπεσιν, οὐδέν εἰστι παρὰ τοῖς θεοῖς οὔτε παρελληλούθες 20 οὔτε μέλιον, εἴ γε τούτων μὲν ἔκάτερον οὐκ ὅν. τὸ μὲν οὐκέτι τὸ δὲ οὕπω καὶ τὸ μὲν μεταβεβληκός τὸ δὲ πεφυκός μεταβάλλειν, τὰ δὲ τοι- αῦτα τοῖς ὅντας οὗτοι καὶ μεταβολὴν οὐδὲ κατ' ἐπίδειχομένους 10 προσαρμόττειν ἀμήγανον· προηγεῖσθαι γάρ ἀνάγκη τὸ παντελῶς ἀμετά- βλητον τοῦ ὄπωσοῦν μεταβάλλοντος, ἵνα καὶ μένη μεταβάλλον. ὥστε 25 ἐπὶ θεῶν ἀργῆς ἔχοντων πρὸς τὰ ὅντα λόγον τὸ παρελληλούθες η̄ τὸ μέλλον θεωρεῖσθαι ἀδύνατον, ἀλλὰ πάντα παρ' αὐτοῖς ἐν ἐνὶ τῷ νῦν ἐστι τῷ 15 αἰώνιῳ ἴδομένα, τῶν χρονικῶν μέτρων ἀμα τῇ ὑποστάσει τοῦ παντὸς ἀναφανομένων καὶ μόνα μετρουμένων τὰ κατὰ χρόνον ἔχοντα η̄ τῇ ὑπό- στασιν η̄ τὴν ἐνέργειαν. ὥστε καὶ τὴν εἰκαστικὴν γνῶσιν πόρωρ που τῶν 30 θεῶν καὶ ἐν τῇ ἀποπερατώσει τῆς λογικῆς ζωῆς ἀπερρίζθαι ἀναγκαῖον. ἔπειτα πῶς ἀν δέξαιμεν κατὰ βραχὺ γοῦν σωφροσύνης μετέχειν, τῇ γνώ- σει τῶν θεῶν μηδὲν πλέον ἀξιούντες τῆς ἡμετέρας ἀπονέμειν, ἀλλὰ 20 τοιλαμῶντες ἀμφίβολον αὐτὴν καὶ ἀόριστον δημολογεῖν; τῆς γάρ αὐτῆς ἔσται 25

1 καὶ οἱ. F	τῆς (post θερμ.) οἱ. F	2 παρεγομένοις A ¹ Gα	3 ἀἵρεσιν]
ἀσθέτειαν F	4 ἀνατέλλ. M	5 πρωνοίας F	πίπτειν] πιστεύειν FG ¹
6 εἰσιν suppl. G ²	6. 7 ὁ Ἀθηναῖος ἔνοις] cf. Plat. Leg. X 12 p. 905 A	7 οὕτως	
μικρὸς (μικρῶς G) AG	βάθος] μέγεθος F	8 οὔτε F	10 δυνάμεων GMa
14 ὁμολογούμ. A	ἐν τῷ δεκ. τῶν Νόμων] c. 10 p. 899 D sq.	14. 15 παραδε- δειγμ. G ¹	16 Ἀριστοτέλης] Metaph.
Λ 7 p. 1072a25 sq.	18 ὁ Πλατούντης] fr. v. 61 (Mullach I p. 120), Plat. Parm. e. 9 p. 137 A sq.	20 μέλλον G ¹	22 ἐπάθεξι] δεγ. G
25 η̄ τὸ] ἥτοι G ¹	26 ἐστι οἱ. F	27 αἰῶνι Ma	μέτρων G ¹
τοῦ παντὸς οἱ. M	28. 29 η̄ τὴν ὑπόστασιν iter. F	29 πόρωρ A	31 κατὰ]
κανὸς G			

διανοίας, μᾶλλον δὲ ἀνοίας, καὶ τῶν ἀλόγων ἡφύον τὴν γνῶσιν παραβάλλειν πρὸς τὴν ἡμετέραν μεταδιδόναι τε κάκεινοις τῆς ἀντιλήψεως τῶν καθύλου καὶ τῶν νοητῶν. οὐλως δὲ εἰ πᾶσα ἀνάγκη | τῶν ὄντων ἀπάντων αἰτίους 108^v εἶναι τοὺς θεοὺς ἢ προσαιτίους. πῶς ἂν ἔχοι λόγους ἢ ἀγνοεῖν αὐτοὺς τὰ 5 οἰκεῖα γεννημάτα ἢ τὰ τῶν οἰκείων γεννημάτων ἀποτελέσματα ἢ τὰ ὑπ’ ἐκείνων καθ’ οἷον δήποτε τρόπου γνόμενα, ἢ ὥσπερ οὐδὲν αὐτοὺς προσηγόρων τῶν 10 κόντων οὐδὲ ἐπ’ αὐτοῖς κειμένων ἀμφίβολον ἔχειν τὴν γνῶσιν;

Κατ’ οὐδετέραν γάρ τοιτῶν τῶν ὑποθέσεων ἐπιμελεῖσθαι τοὺς θεοὺς τῶν περὶ ἡμᾶς δυνατὸν κατὰ τὸν τοῖς θεοῖς προσήκοντα τρόπου τῆς προνοίας, τοῦτο δέ ἐστιν ἀπ’ αὐτῆς τῆς οὐδίας τῶν προνοούμενων ποιουμένους 10 αὐτῶν τὴν ἐπιμέλειαν καὶ ὥσπερ ἐκ πρύμνης αὐτὰ διακοσμῶντας, οὐ τῷ βουλεύεσθαι περὶ αὐτῶν, ὡς σί ποιηταὶ λέγουσιν (ἔνδεια γάρ ἢ βουλὴ φρονήσεως) οὐδὲ τῷ ἀλλοτε ἀλλὰ βουλεύεσθαι καὶ ποιεῖν (ἀλλότριον γάρ τοῦτο τῆς μιᾶς καὶ ἀπλῆς καὶ ἀτρέπτου παντάπασιν αὐτῶν ἐνεργείας καὶ 15 μόνοις προσῆκον τοῖς ὑπὸ γρόνου μετρουμένοις καὶ μετὰ προαιρέσεως τὰς ἐνεργείας ποιουμένοις), ἀλλ’ αὐτῷ φασὶ τῷ εἶναι, καθάπερ ὁ Κλεος οὐ βουλευόμενος οὐδὲ κινούμενος ἀλλὰ τῷ εἶναι, καὶ εἰ μένων ἐπινοηθείη, πληροῖ 20 τὰ μετέχειν δυνάμενα τοῦ οἰκείου φωτός· οὔτε οὖν τὴν πρόνοιαν αὐτῶν οὕτω γίνεσθαι δυνατὸν οὔτε τὸ εὑχεσθαι καὶ ἕκτενειν αὐτοὺς ὑπὲρ οὗτοῦ 25 τυχὸν ἢ σωτηρίας καρπῶν ἢ νίκης, ὃν τὴν ἔκβασιν ἀγνοοῦσι, πάροτε ἀν ἐμπληξίας εἴη. εἰ δὲ ταῦτα καὶ ἀδύνατα καὶ οὔτε λέγειν οὔτε διανοεῖσθαι 30 δοσια καὶ ὑπ’ αὐτῆς ἐλεγχόμενα τῆς πείρας, ὡς αἱ πολύστιχοι τῶν θεών ἐνεργειῶν πραγματεῖται καὶ τὰ καθ’ ἑκάστην ὡς εἰπεῖν ἡμέραν γνόμενα τοῖς ἐφιστάνειν αὐτοῖς δυναμένοις | σημαίνουσι, δῆλον δτι καὶ διατάττεσθαι 108^v 35 ὑπὸ τῶν θεῶν τὰ ἐνδέχομενα ῥητέον καὶ ὠρισμένως γινώσκεσθαι αὐτῶν τὴν ἔκβασιν· μᾶλλον γάρ ἦν εἰκὸς τὰ ἀδῖα τῶν πραγμάτων περιορᾶσθαι 40 ὑπ’ αὐτῶν ἔρημα τῆς ἐπιβαλλούσης αὐτοῖς προνοίας ἢ τὰ ῥευστὴν ἔχοντα 5 φύσιν, εἰπερ ἐκεῖνα μὲν ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν φύσεως τὸ ὠρισμένον ἔχει καὶ ἀτρεπτὸν τοιαύτην θεόθεν τὴν ὑπάστασιν εἰληχότα, τὰ δὲ ἐν γενέσει διὰ 45 τὸ ῥευστὸν τῆς οἰκείας ὅλης ἐν παντοδαπῇ μεταβολῇ φέρεσθαι πεφυκότα οὔτε εἶναι οὔτε συνέχεσθαι καὶ διακοσμεῖσθαι δυνατὸν μὴ πολλῆς τυγχάνοντα 10 τῆς τῶν ἀεὶ ὠσκότων ἐχόντων δημιουργικῆς τε καὶ προνοητικῆς αἰτίας, οὐ μόνον τῆς ὀλικωτέρας καὶ ἐπηργμένης ἀλλὰ καὶ τίνος μερικωτέρας καὶ προσεγεστέρας· ὥσπερ καὶ τῶν ἀνθρώπων τοὺς παῖδας ὄρωμεν πλείονος 15 50 δεομένους ἐπιμελείας ἢ τοὺς ἄνδρας, καὶ τοὺς ἀνοίγοντος ἢ περ τοὺς ἔμφρα-

1 ἀλόγ.] ἄλλων F	3 τῶν (prioris) om. M	4 προσαιτίους Ma	ἡ (alterum) om.
FM	5 γενημ. FM	8 γάρ] δὲ a	9 τοῖς om. A Ma
GM	12 λέγ.] μωθολογοῦσι GM	ἔνδειαν F	11 οὐ τῶ] οὕτω
γρόνον AF	16 αὐτὸ ΛGM	16. 17 βουλόμενος AGM	17 τῶ] τὸ M
εἰ] δεῖ a	20 οὐκ ἀγνοοῦσι a	21 ἐκπληξίας G	22 καὶ ὑπ’ αὐτῆς—σηματοῦσι (24) om. F
26 εἰκότως FGIM	31 τιθειται AG	27 ἐπιβαλλούσης G	ἡ τὰ] εἴτα Α
suppl. G ²	31 τυχόντα GMa	33 τινὸς καὶ colloc. F	29 ἐν

νας. εἰ δὲ γινώσκουσιν οἱ θεοὶ τὰ ἐνδεχόμενα καὶ ὡρισμένως γινώσκουσιν, ἵνα μή, ὅπερ ἐλέγομεν, ἀδρίστον αὐτῶν ποιημεν τὴν γρῦσιν, καὶ ἵσασιν ὅτι μόνον τὸ ἔύλινον τεῖχος σώσει τὰς Ἀθήνας ἐκ τῶν βαρβαρο-²⁰ κῶν κινδύνων καὶ ἡ θεία Σαλαμίς ἀπολεῖ τὰ τέκνα τῶν γυναικῶν καὶ ὁ Κροῖσος τὸν "Ἀλυν διαβάς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει καὶ ὁ Λάιος παιδο-²⁵ ποιῶν ἄρδην ἀνατρέψει πᾶσαν ἑαυτοῦ τὴν οἰκίαν, δῆλον ὅτι οὐχ οἴρον τε ταῦτα μὴ ἐκβαίνειν, εἰ δὲ μή, φεύδεσθαι αὐτοὺς ἀναγκαῖον. δύοιν οὖν 25 θάτερον, ἥτι πάντα μάναγκαίως καὶ ὡς ὑπὸ τῶν θεῶν γινώσκεται τε καὶ προλέγεται φήσομεν ἐκβαίνειν καὶ τὸ ἐνδεχόμενον οὕτοια ἔσται | κενόν, 109^v 10 ἥτι οὔτε γινώσκεσθαι ὑπὸ τῶν θεῶν οὔτε προνοεῖσθαι τὰ τῆδε φήσομεν· ἀλλὰ μὴν τοῦτο ἀδύνατον· οἶχεται ἀριστερά τὸ ἐνδεχόμενον.

Πρὸς τοῦτον οὖν τὸν λόγον δυσαντίθλεπτον, ὅπερ ἐλέγομεν, ὅντα καὶ ὑπὸ αὐτῆς δοκοῦντα τῆς ἐναργείας κρατύνεσθαι, ὡς αἱ τῶν μαντειῶν 5 προρρήσεις δηλοῦσιν, ἀπαντῶντες ἡμεῖς κατὰ τὴν τοῦ θείου Ιαμβλίχου 15 ὑφήγησιν, τὰ διάφορα μέτρα τῶν γινώσκων διαιρεῖν ἀξιώσομεν λέγοντες ὡς ἡ γρῦσις μέση οὖσα τοῦ τε γινώσκοντος καὶ τοῦ γινωσκομένου, εἴπερ ἔστιν 10 ἐνέργεια τοῦ γινώσκοντος περὶ τὸ γινωσκόμενον, οἷον τῆς ὅψεως περὶ τὸ λευκόν, ποτὲ μὲν κρειττόνως γινώσκει τὸ γινωσκόμενον, τῆς αὐτοῦ τοῦ 20 γινωστοῦ φύσεως ποτὲ δὲ κειρόνως ποτὲ δὲ συστοιχώς· ὅταν μὲν γάρ τὸν νοῦν τὸν ἡμέτερον τὰς πολιτικὰς τῶν πράξεων προχειρίζομενον λέγωμεν 15 γινώσκειν τὰ καθ' ἔκαστα τῶν πραγμάτων, ἀναφέροντα ταῦτα ἐπὶ τὰ καθόλου καὶ δι' ἐκείνων ὡς οἰκείων γινώσκειν αὐτὰ πειρώμενον, δῆλον ὅτι κρείτονα ἐνταῦθα ἔροῦμεν εἰναι τοῦ γινωσκομένου τὴν γρῦσιν, εἴπερ μεριστὸν μὲν καὶ ἐν μεταβολῇ τὸ καθ' ἔκαστον, ὃ δὲ λόγος, καθ' ὃν ταῦτα ὁ νοῦς ὁ 20 πρακτικὸς γινώσκει, ἀδιάρετός τε καὶ ἀμετάβλητος. ὅταν δὲ αὐτὸς πρὸς ἑαυτὸν ἐπιστρεφόμενος καὶ κατὰ τὰς καθαρικὰς ἐνεργῶν ἀρετὰς τὴν οὐσίαν τὴν ἑαυτοῦ θεωρῆ, σύστοιχον εἰναι ἀνάγκη τῷ γινωσκομένῳ τὴν γρῦσιν. ὅταν δέ γε ἀνέλθων ἐπὶ τὸ ἀκρότατον τῆς ἑαυτοῦ τελειό-²⁵ τητος καὶ τὰς θεωρητικὰς τῶν ἀρετῶν προχειρίζομενος θεωρῆ τὰ περὶ τῶν θείων διακοσμήσεων καὶ ὅπως ἐκ τῆς μιᾶς τῶν πάντων ἀρχῆς αὗται παράγονται | καὶ τίς ἐκάστης ἡ ἴδιότης, κείροντα εἰναι ἀνάγκη τοῦ 109^v γινωσκομένου τὴν γρῦσιν.

1. 2 οἱ θεοὶ—γινώσκουσιν οι. F	2 ὅπερ ἐλέγομεν] p. 133,15 134,7	3 τὸ ἔύλινον τεῖχος] cf. Herod. VII 141
4 ἡ θεία Σαλαμίς] cf. Herod. VII 141	4. 5 ὁ Κροῖσος]	5 καὶ ὁ Λάιος—οἰκίαν (6) om. F (unde haec Ammon. hauserit, nescio; cf. Soph. Oed. R. arg. et v. 711 sq. Eur. Phoen. arg. et v. 17—20)
7 οὖν οι. G	8 καὶ ὡς οι. G	8. 9 γινώσκεσθαι.. προλέγεσθαι AGMa
8 τε om. FG	10 τῶν οι. FG	8 τε om. FG
10 τῶν οι. FG	12 δυσαντίθλ.] scribas δυσαντίθλεκτον (cf. p. 132,8)	13 ματειῶν F
ὅπερ] ὥσπερ F	13 ματειῶν F	14 ἀπαντῶντες G ¹
ὅντα ὥσπερ ἐλέγ. M		
17 οἴον—γινωσκόμενον (18) om. et ante ποτὲ δὲ (19) add. ποτὲ μὲν κρείττων F	21 τὰ καθ' ἔκαστα — γινώσκειν (22)	18 τοῦ suppl. G ²
22 οἰκείου A: οἰκεία M	22. 23 ἐντ. κρ. (num. corr.) colloc. G	27 θεωρεῖ G
25 πρακτ.] παρεκτικὸς G	27 θεωρεῖ G	29 θεωρεῖ F: θεωρεῖν G
γένονται F: προάγονται G	τίς] τῆς F	31 παρα-

Τούτων οὖν οὗτως ἔχόντων ῥητέουν τοὺς θεοὺς γινώσκειν μὲν πάντα τὰ γεγονότα καὶ τὰ ὅντα καὶ τὰ ἐσόμενα ἢ μέλλοντα τὸν θεοῖς προτί-
κοντα τρόπον, τοῦτο δέ ἐστι μιᾶς καὶ ὠρισμένης καὶ ἀμεταβλήτηρ γνώσει, διόπερ καὶ τῶν ἐνδεχομένων περιειληφένται τὴν εἰδῆσιν, ἀτε καὶ πάντα τὰ
ὅ ἐν τῷ κόσμῳ παράγοντας καὶ τῶν μὲν ἀιδίων οὐσιῶν αἰτίους ὅντας τῶν
δὲ γεννητῶν προαιτίους κατὰ τὰς οἰκείας ἑκάστοις αὐτῶν ἐνεργείας καὶ 10
οἷον ὄρῳντας οὐκ αὐτὰς μάρνον τὰς οὐσίας ἀλλὰ καὶ τὰς δυνάμεις αὐτῶν καὶ
τὰς ἐνεργείας τὰς τε καὶ φύσιν καὶ τὰς παρὰ φύσιν, ὅπερ παρὰ φύσιν
συνεισῆλθε τῇ ἀναγκαῖᾳ τῆς ὑποβάσεως τῶν ὅντων ὑφέσει τοῖς καὶ τού-
10 του μετέχειν ποτὲ πεφυκόσιν, οὐ προηγουμένως ἀλλὰ κατὰ τὸν λεγόμενον 15
τῆς παρυποτάσσεως τρόπον· γινώσκειν μέντοι τὰ ἐνδεχόμενα κρειττόνως
τῆς αὐτῶν ἐκείνων φύσεως, διόπερ ταῦτα μὲν ἀόριστον ἔχειν τὴν φύσιν
δύνασθαι τε καὶ ἐκβαίνειν καὶ μὴ ἐκβαίνειν, ἐκείνους δὲ ἀτε κρειττόνως 20
τῆς φύσεως αὐτῶν τὴν γνῶσιν αὐτῶν προειληφότας ὠρισμένως καὶ ταῦτα
25 εἰδέναι· καὶ γάρ τὰ μεριστὰ τῶν πραγμάτων ἀμερίστως καὶ ἀδιατάτως
γινώσκειν αὐτοὺς ἀναγκαῖον, καὶ τὸ πεπληθυσμένα ἔνοειδῶς καὶ τὰ ἐγγρονα
αἰωνίως καὶ τὰ γεννητὰ ἀγεννήτως· οὐ γάρ δὴ συμπαραθέειν τῇ ῥύσει 25
τῶν πραγμάτων τὴν τῶν θεῶν γνῶσιν ἀνεξήμεθα λέγειν, οὐδὲ εἴναι τι ἐπ'
30 ἐκείνων ἢ παρεληγυθῆς ἢ μέλλον οὐδὲ λέγεσθαι ἐπ' αὐτῶν, ὡς ἐν Τιμαίῳ
παρειλήφαμεν, τὸ | ἦν ἢ τὸ ἔσται μεταβολῆς τίνος ὅντα σημαντικά, μάρνον 110
δὲ τὸ ἔστι, καὶ τοῦτο οὐ τὸ συναριθμούμενον τῷ τε ἦν καὶ τῷ ἔσται καὶ
ἀντιδιαιρόμενον αὐτοῖς, ἀλλὰ τὸ πρὸ πάσης χρονικῆς ἐμφάσεως ἐπινοού-
μενον καὶ τὸ ἀτρεπτὸν αὐτῶν καὶ ἀμεταβλητὸν σημαῖνον, ὅπερ καὶ διὸ
μέγας Παρμενίδης παντὶ τῷ νοητῷ ὑπάρχειν ἀποφαίνεται· ‘οὐ γάρ ἔη
οὐδὲ ἔσται’, φησίν, ὅμοιος πᾶν, ἔστι δὲ μοῦνον’. καὶ οὐ γρὴ νομίζειν διτι
ἀναγκαίαν ἔει τὴν ἐκβασιν ἢ λέγομεν ἐνδεχόμενα διὰ τὸ ὑπὸ θεῶν γινώ-
σκεσθαι ὠρισμένως· οὐ γάρ διότι γινώσκουσιν αὐτὰς οἱ θεοί, διὰ τοῦτο ἀναγ- 10
καίως ἐκβήσεται, ἀλλ’ ἐπειδὴ φύσιν ἔχοντα ἐνδεχομένην καὶ ἀμφίβολον
πέρας ἔει πάντως ἢ τοῖον ἢ τοῖον, διὰ τοῦτο τοὺς θεοὺς εἰδέναι ἀναγ-
30 καίων ὅπως ἐκβήσεται. καὶ ἔστι τὸ αὐτὸ τῇ μὲν φύσει τῇ ἔστω τὸν ἐνδεχό- 15

1. 2 τὰ πάντα τὰ M	2 τὸν] τοῖς a	3 ἀμεταβάτω AGMa	4 τὰ]
τοὺς F	6 γενητῶν AFMa	προσαιτίους a	8 ὅπερ παρὰ φύσει AM; hoc
παρὰ φύσιν fort. eicias	9 συνῆλθε GM	ὑποβάσ.] ὑποστάσεως A	ὑφέσει in
mrg. suppl. A	9. 10 τοῦτο F	10 ποτὲ μετέχειν colloc. M	12 ἔχει AG:
ἔχοντα Ma	13 δύναται G	καὶ (post τε) om. M	ἐκεῖνα G ²
14 τῆς φύσεως—προειληφότας suppl. G ²	αὐτῶν (post γνῶσιν) supra ser. M		
16 ἐγγρόνια G	17 γενητὰ AFMa	ἀγενήτως FMA	συμπαραθεῖν FMA (cf. συνδέειν
p. 126,18)	βένεσει Brand.	18 ἀνεξώμεθα A	19 ὡς] καὶ G ¹ : ὡς καὶ G ² ἐν Τιμαίῳ]
c. 10 p. 37 E	20 τὸ (ante ἦν) om. M	σημ. ὅντα (num. corr.) G	21 τὸ (post οὐ)
om. M	τῶ (ante ἔσται) om. M	23 ὅπερ—μοῦνον (25) om. F	ώσπερ M
24 Παρμενίδης] fr. v. 61 (Mullach I p. 120)	25 οὐδὲ] οὐκ G		
26 ἔχει G ¹	27 ὠρισμένως om. F	27. 28 ἀναγκαῖον G ²	29 πάντως super-
	ἢ (prius) om. FG	ἢ τοῖον (alt.) om. F	30. p. 137, 1 post ἐνδεχ.
add. καὶ ἀριστον F			

μενον, τῇ δὲ γνώσει τῶν θεῶν οὐκέτι ἀόριστον ἀλλὰ ὠρισμένον. δῆλον δὲ δτι καὶ τῇ ἡμετέρᾳ γνώσει δυνατὸν ὠρισμένως ποτὲ γνώσκεσθαι τὸ ἐνδεχόμενον, δτε οὐδὲ κυρίως ἔτι ἐστὶν ἐνδεχόμενον ἀλλ᾽ ἐξ ἀνάγκης ἀκολουθοῦτος τοῖς προηγησαμένοις αἰτίαις τῆς ἑαυτοῦ γνέσεως· τὴν γοῦν σφαι· 20 ραν τὴν ἡρεμοῦσαν ἐν παραλλήλῳ τῷ δρίζοντι ἐπιπέδῳ δυνατὸν μὲν τοῦ ἐπιπέδου τὴν αὐτὴν ἔχοντος θέσιν κινεῖσθαι τε ὑπό τινος καὶ μή, τοῦ μέντοι ἐπιπέδου κλιμέντος μὴ κινηθῆναι ἀδύνατον. διὰ ταῦτα καὶ τοὺς ἱατροὺς ὅρῶντας μὲν οὐδὲν θαρροῦντας ἀποφαίνεσθαι περὶ τῶν ἀρρώ· 25 στων εἵτε ὄγκωνοῦσιν εἵτε φυλαρήσονται, ὡς ἂν ἐνδεχομένων ὅντων ἀμφοτέ· 10 ρων, ποτὲ δὲ ἀνενδούστως περὶ τοῦ ἑτέρου τούτων ὡς τῷ ἀρρώστῳ πάντως τι ὑπάρχοντος | ἀποφανομένους.

110v

Ἐπεὶ δέ τινες θρασύτερον ἀναστρεψόμενοι περὶ τὴν ζήτησιν τοῦ προκειμένου θεωρήματος οἴονται δεικνύναι μηδὲ τοῖς θεοῖς ὠρισμένην ὑπάρχουσαν γνῶσιν τῶν ἐνδεχομένων γρηγορίους παράγοντες ἥμιν περὶ τῶν 15 μελλόντων ἀμφιβόλων ἀποφηναμένους, ῥήτεον πρὸς αὐτούς, ἀπερ ὁ μέγας φησὶ Συριανός, δτι πρῶτον μὲν ἐφιστάνειν ἐχρῆν ὡς ἄλλη μὲν ἐστιν ἡ τῶν θεῶν γνῶσις καὶ νόησις ἔτέρα δὲ ἡ τῆς προφήτηδος ἐνέργεια, κινηθείσης μὲν ἐκ θεοῦ τεκούσης δὲ ἐν αὐτῇ καὶ λόγον μεριστὸν καὶ μέτρα 20 καὶ γνῶσιν ἀμφιβολούν· οὐ γάρ δὴ τὸ ἐλλαμπόμενον τοιοῦτόν ἐστιν οἷον τὸ ἐλλάμπον. ἔπειτα δὲ δτι καὶ τοῦ συμφέροντος ἔνεκεν τῶν ἀκουόντων πολλάκις ἀμφίβολοι δίδονται γρηγορίοι τὴν διάνοιαν αὐτῶν γυμναζόντες· γρῶνται γάρ ἥμιν ὡς αὐτοκινήτοις οἱ θεοὶ καὶ τοῦτον τὸν τρόπον τὰ περὶ 25 ἥμας κυβερνῶσι καὶ πάντα ἥμιν κατὰ τὴν ἥμαν αὐτῶν ἀξίαν ἀπονέμουσιν. ὅλλα ταῦτα μὲν ἵσως καὶ τολμηρὰ καὶ τῶν προκειμένων εἰς ἐξέτασιν 30 μακρὰν ἀποπλανώμενα· δλως δὲ ὁ πάντα ἀναγκάζων λόγος πότερον καὶ αὐτὸ τοῦτο ἐξ ἀνάγκης συμβαίνειν τοῖς ἀνθρώποις φησί, τὸ λέγειν δτι πάντα ἡγάκασται, ἡ ἐφ' ἥμιν κεῖσθαι τὰς περὶ τοῦ τρόπου τῆς γνέσεως τῶν πραγμάτων δέξας; εἰ μὲν γάρ τὸ δύντερον ἀληθές, οὐκ ἄρα πάντα 35 ἐξ ἀνάγκης· εἰ δὲ τὸ πρότερον, πῶς διέξιοντι τινες τὸ ἀντικείμενον, δτι 40 πολλά ἐστιν ἐφ' ἥμιν; τὸ γάρ ὑπὸ τῆς φύσεως τῆς πάντα ἀναγκαζούσης, ὡς ὁ ἐκείνων λόγος, κινεῖσθαι παρὰ φύσιν ἥμας ἐπὶ τὸ καταψήφιζεσθαι τῶν ὑπὸ αὐτῆς γινομένων παντελῶς ἀλογον καὶ παραπλήσιον ὡς εἰ τις III° ἱατρικὴν τέχνην διδάσκων δι' αὐτοῦ τούτου παρεσκεύαζε τοὺς διδασκο-

1 οὐκέτι εχ οὐκ ἔστι corr. F 2 ἥμετ.] ἑτέρα F 3 δτε—ἐνδεχόμενον οι. AGM
 (in marg. suppl. AG²) 4 προηγουμένοις F 5 τῆς] τοῖς A 6 τὴν om. M
 5. 6 τοῦ ἐπιπ.] τοῦ ἐπ' ἐλπίδι G¹: ἐπὶ τοῦ ἐπιπ. M 6 τε om. M 7 κινεῖσθαι F
 8 δτε] δτι M 8 θαρροῦνται F 9 ὄγκωνουσιν FM 9. 10 ἀμφ. δητ. col-
 loc. G 10 ποτε] ὅτε a 11 τι om. FG
 ὑπάρχαντος G¹ 13 τῶν θεῶν F 14 τὴν γνῶσιν FG προάγ. F
 15 ἀμφιβόλους A 15 ἀποφανομ. G 17 τοῦ θεοῦ F καὶ νόησις om. F
 20 δτι] εἰ τι M 21 διδ.] δηλοῦνται F 23 ἥμαν om. F 24 ἀλλὰ—ἀποπλανώμενα (25) suppl. G² 26 δτι om. F 27 πάντα ἡ a
 ἡγακάσθαι Αα κεῖται Α 29 ἐξ om. F 31 ὁ superser. Α: om. M
 33 τέχνην om. F

μένουσι τὰς ἀργὰς τῆς τέχνης ἡς μετήεσαν ἀναιρεῖν, καίτοι τὸν μὲν τεχνίτην εἰκὸς ποιῆσαι τι τῶν παρὰ τὴν τέχνην, οὐ καθ' ὁ τοιοῦτος, οἷον τὸν 5 ἴατρὸν δοῦναι φιλόριον ἢ θηλητήριον, ἀτε ψυχὴν αὐτοκένητον ἔχοντα καὶ τῆς τέχνης μηδὲν συντελούσης πρὸς αὐτὴν τῆς ψυχῆς τὴν τελείστητα τοῦ 5 δὲ σώματος ἢ τῶν ἐκτὸς ἐπιμελουμένης, τὴν μέντοι φύσιν ὑπεναντίον τι 10 τῷ οἰκείῳ τέλει ποιεῖν ἀμήγανον. οὐ μὴν οὐδὲ ὕσπερ τῶν τεράτων, οὕτω καὶ τῶν δοξῶν πλεονεξίαν τῆς θλῆς ἢ ἔνδεισαν αἰτιασθεία· οὔτε γάρ πλάτειν αὐτοῖς βουλομένοις ῥάδιον ἀποδοῦναι τῶν διαφόρων διαδῶν ἐκ τῆς κατὰ τὴν θληγηνήν διαφορᾶς τὰς αἰτίας οὔτε πάντων ἔτι τὴν είμαρμένην 15 αἰτίαν εἶναι ὁμοιογήσουσιν. ἀλλὰ τούτων μὲν δῆλις.

'Επανάγοντες δὲ τὸν λόγον ἐπὶ τὴν ἐξηγησιν τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν τούτοις λεγομένων πρῶτον μὲν ἀκόλουθα εἶναι φύσιμεν τὰ διὰ τούτων παραδιδόμενα τοῖς ὀλέγῳ πρότερον εἰρημένοις· ἐλέγετο γάρ προσε- 20 γῶς περὶ ἀντιθέσεως καταφάσεώς τε καὶ ἀπόφασεως οὐκ ἀεὶ διαιρουσῶν τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος· τούτοις οὖν ἀκολούθως προστίθησι ποία κατάφασις πρὸς ποίαν ἀπόφασιν ἀντίκειται οὗτως ὅστε διαιρεῖν μὲν αὐτὰς ἀεὶ τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος, οὐ μέντοι ἀφωριζμένως ἀλλ' ἀρίστως. 25 παραδίδωσι δὲ πρῶτον μὲν τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα ταῖς τε διαγωνίοις ἀντιφάσεσι καὶ τῇ τῶν καθ' ἔκαστα, λέγων ὅτι πάσαις αὐταῖς ὑπάρχει τὸ 20 ἀφωριζμένως ταῦτα | μερίζειν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον καὶ τὸν παρο- IIIν χρήστα (τοῦτο γάρ ἐστι τὸ ἐπὶ τῶν ὅντων καὶ γενομένων τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ ἢ ψεῦδη εἰναι), πρότερον μὲν ὅτι ταῖς διαγωνίοις τοῦτο ὑπάρχει διδάσκων, μὲν καθόλου ὡς καθόλου 5 προσηγόρευσεν, ὡς ἔχούσας τὴν ἑτέραν τῶν προτάσεων καθόλου, ἔπειτα 25 προστιθείσης ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα προτάσεων τὸ αὐτὸν συμβαίνει, ὥσπερ καὶ ἐπὶ τῶν διαγωνίων· τοῦτο γάρ βούλεται τὸ ὕσπερ εἴρηται. ἐπισημανόμενος δὲ ὅτι τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ὥλην 10 λαμβανομένων οὐκ ἀνάγκη τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψεῦδη εἶναι, ἔπειτα ἐπάγων τὴν κατὰ τὸν μέλλοντα χρόνον διαφορὰν τῶν καθ' ἔκαστα προτάσεων πρὸς 30 τὰ λοιπὰ τῶν ἀντιφάσεων εἰδῆ διὰ τοῦ λέγειν ἐπὶ δὲ τῶν καθ' ἔκαστα 15 καὶ μελλόντων οὐδὲ ὅμοιώς, καὶ ἐνδεικνύμενος ἡμῖν διὰ τούτων ὡς αἱ μὲν ἄλλαι προτάσεις, αἱ τε διαγώνιοι καὶ αἱ ἀπροσδιορίστοι, οὗτως ἔχουσι κατὰ τὸν μέλλοντα χρόνον, ὕσπερ εἴχον κατά τε τὸν ἐνεστῶτα χρόνον καὶ τὸν παρεληλυθότα, αἱ δὲ καθ' ἔκαστα οὐκέτι (πάνυ δὲ ἀκρι- 20 βῶς τὸ ἕδιον τῶν προτάσεων, περὶ δὲ τὴν ἀργησαν, ἀφοριζόμενος ἐπὶ τῶν

1 τὴν ἀρχὴν G	ἡς μετήεσαν om. F	μετίεσαν A	2 τὴν iter. G
3 φιλόριον a	4 αὐτῆς M	5 ἐναντ. G	6 ποιεῖν τέλει colloc. G
οὐδὲ?] δὲ A	περάτων A Ma	οὕτω δὴ G	8 ἀποδ. διδ. colloc. M
10 εἰναι om. M	12 πρῶτα G	15 τε om. M	τὸ (ante ψεῦδ.)
om. F	17 τε om. F	18 τε om. A	διαγώνιαις G
21. 22 τὴν μὲν κατάφ. M: ἀνάγκη τὴν κατάφ. b		22 πρῶτον M	23 ὡς καθόλου—καθόλου (24) om. M
λέγει F	33 τε om. FM	24 προηγόρ. Aa	25 προτιθείσ F
		34 χρόνον om. M	30 διὰ τοῦτο

ζκαστα και μελλόντων είπες διὰ τοῦ μελλόντων τὸ ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης λαμβανόμενον σημαίνων· ὅλο λγάριστιν, ὡς αὐτὸς ἐν τοῖς Περὶ γενέσεως καὶ φυτοῦ διορίζεται, τὸ μέλλον παρὰ τὸ ἐσόμενον. καὶ τὸ μὲν τοῦ ἐσόμενον τὸ πάντως ἐξβησθμένον σημαίνει. ὡς δέ ταν εἰπωμεν 'εστι γειμών
5 η̄ θέρος η̄ ζκαστιψι', τὸ δὲ μέλλον τὸ καὶ ἐκβήναι καὶ μὴ ἐκβήναι δυνάμενον. οἰον 'μέλλω βαδίζειν. μέλλω πλέειν')' ἐνδεικνύμενος οὖν διτι κατὰ 112^v μὲν τὰς ὅλας ὅλας, τήν τε ἀναγκαίαν καὶ τὴν ἀδόνατον, ὁμοίως ἔχουσιν αἱ καθ' ζκαστα προτάσεις, ὕσπερ ἐπὶ τοῦ προλαβθέντος χρόνου καὶ τοῦ ἐνεστῶτος οὗτον δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μέλλοντος κατὰ τὸ ἀφωρισμένως διαιρεῖν 10
10 τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος, κατὰ δὲ τὴν ἐνδεχομένην οὐκέτι, καίτοι τῶν ἄλλων πασῶν ἀντιφάσεων καὶ ἐπὶ ταύτης τῆς ὅλης ὁμοίως ἔχουσῶν εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον ὕσπερ καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν, προστέθεικε τὸ οὐχ ὁμοίως, ἀμα διὰ τούτου σημαίνων κατὰ τί αὐταὶ οὐκέτι ὁμοίως ἔχουσιν 15
15 ἐπὶ τῆς εἰρημένης ὑποθέσεως λαμβανόμεναι, διτι διαιροῦσι μὲν πάντως τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος, οὐ μέντοι ἀφωρισμένως ὅλῃ ἀρίστως. ἀνάγκη μὲν γάρ τὸν Σωκράτην λούσασθαι η̄ μὴ λούσασθαι αὔριον, καὶ οὕτε ἄμφω οὕτε 20
20 μηδέτερον γενέσθαι δυνατόν· πότερον δὲ τούτων ἔσται τὸ ἀληθές, οὐχ οἶν τε γνῶναι πρὸ τῆς τοῦ πράγματος ἐξβάσεως, εἰπερ ἔκάτερον αὐτῶν καὶ γενέσθαι καὶ μὴ γενέσθαι δι' αὐτὴν τὴν τοῦ ἐνδεχομένου φύσιν ἐγγρεῖ. τοῦτο οὖν βραχέως ἐνεδείξατο ἡμῖν διὰ τοῦ εἰπεῖν οὐχ ὁμοίως. 20

p. 18a34 Εἰ γάρ πᾶσα κατάφασις η̄ ἀπόφασις ἀληθής η̄ ψευδής,
καὶ ἀπαν ἀνάγκη ὑπάρχειν η̄ μὴ ὑπάρχειν· εἰ δὴ δὲ μὲν φήσει
ἔσεσθαι τι ὃ δὲ μὴ φήσει τὸ αὐτὸ τοῦτο, ἀκλον διτι ἀνάγκη ἀληθεύειν τὸν
25 η̄ φήσειν τοῦτον αὐτῶν, εἰ πᾶσα κατάφασις η̄ ἀπόφασις ἀληθής η̄
η̄ ψευδής· ἄμφω γάρ οὐχ ὑπάρξει ἀμα ἐπὶ τοῖς τοιούτοις.

Βούλεται μὲν διὰ τούτων παραστῆναι τῇ δόξῃ τῇ ἀναιρούσῃ τὸ ἐνδεχόμενον, ἵνα ὡς οἰον τέ ἐστι κρατυνθεῖσαν αὐτὴν διελέγεη, τοὺς δὲ προ- 112^v
ισταμένους ταύτης τῆς δόξης διὰ τούτων ὑποκρινόμενος ὕσπερ λημμάτιον
τι πρῶτον λαμβάνει, διτι τῇ μὲν ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἔπειθαι ἀνάγκη τὴν
30 ὑπαρξεῖν τῶν πραγμάτων, τῷ δὲ ψεύδει τὴν ἀνυπαρξίαν, διπερ αὐτῷ βούλεται τοι τὸ εἰ γάρ πᾶσα κατάφασις η̄ ἀπόφασις ἀληθής η̄ ψευδής,
καὶ ἀπαν ἀνάγκη ὑπάρχειν η̄ μὴ ὑπάρχειν. ἔπειτα ὀρμᾶται μὲν

1 τοῦ suppl. G²: τῶν F 2 λαμβανομένων G 2. 3 ἐν τοῖς Περὶ γεν. καὶ φθ.]
B 11 p. 337b3 2 ἐν] οὖν M 5 καὶ (prius) ante τὸ colloc. A: om. Ma 7 ὅλας
om. G 10 κατοι] καὶ τι F: καίτοι καὶ M 13 οὐκέτι] οὐχ G 17 δὲ]
διὰ G ἐστὶ F 18 διαγωναι G εἰπερ] εἰπεν M 20 οὖν] δὲ M¹
βραχέος F 21 η̄ ἀπόφασις] καὶ ἀπόφασις F²G^b: om. F¹ (cf. v. 31) η̄ ἀληθής AGM
(cf. v. 31) . 22 καὶ ἀπαν—τοιούτοις (25) om. M εἰ δὴ—τοιούτοις (25)
om. a εἰ δὴ AG: εἰ δὲ F: ὥστε εἰ b 24 η̄ ἀπόφ.] καὶ ἀπόφ. b 26 προστήναι F: παραστῆσαι G²a τῆς δόξης τῆς ἀναιρούσης F 27 ἐστι om. M
30 αὐτὸ ΛF 31 η̄ ἀπόφασις om. F: καὶ ἀποφ. b

απὸ τοῦ ἀξιώματος τῆς ἀντιφάσεως λέγων ὅτι ἀνάγκη τῶν καθ' ἔκαστα καὶ ἐνδεχομένων προτάσεων ἐπὶ τοῦ μελλοντος γρόνου λαμβανομένων τὴν ἑτέραν ἀληθεύειν. ἐπειδὴ οὗτε ἀμφοτέρας ἄμα ψεύδεσθαι οὔτε ἀληθεύειν ἀμφοτέρας ἄμα συνατόν. τούτων δὲ τὸ μὲν ὅτι οὐκ ἀληθεύσουσιν ἀμφω 5 λέγεται σαφῶς ἐν τούτοις διὰ τοῦ ἀμφω γάρ οὐχ ὑπάρχει ἄμα ἐπὶ ταῖς τοιούτοις, τοῦτ' ἔστιν αἱ γὰρ τοιαῦται προτάσεις οὐ πείσονται τὸ αὐτὸν ταῖς ἀπροσδιορίσασι ταῖς ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὥλης λαμβανομέναις (ἔκείνας μὲν γάρ συναληθεύειν ἐλέγομεν, ταύτας δὲ συναληθεύειν ἀδύνατον, 10 ἵνα μὴ τὸ αὐτὸν ἄμα τῷ αὐτῷ καὶ ὑπάρχῃ καὶ μὴ ὑπάρχῃ. οἷον τῷ 20 Σωκράτει καὶ τῷ λούσασθαι τῇ ἔστης καὶ τῷ μὴ λούσασθαι), τὸ δὲ ὅτι οὐδὲ ψεύδεσθαι αὐτὰς ἄμα συνατόν, ἐν τοῖς ἐψεζῆς προσμήσει. τούτων οὖν ἀνηργομένων καὶ διὰ τούτου κατεσκευασμένου τοῦ διαιρετοῦ αὐτὰς τὸ ἀληθεύειν καὶ τὸ φεύδος. ὅτι καὶ ὠρισμένως, φησί, τούτῳ ποιοῦσιν ἐπιδείχουμεν. εἰ δύο ταῦτα σύν μακτεύεσθαι προσποιουμένους λάβοιμεν περί τυπος τῶν καθ' ἔκα- 15 στα προλέγειν πειρωμένους οἶον ἀρρώστου, τὸν μὲν ὅτι ὑγιανεῖ τὸν | δὲ ὅτι Η[3]ρ οὐχ ὑγιανεῖ· δῆλον γάρ ὅτι τὸν μὲν ἔτερον αὐτῶν ἀληθεύειν ἀνάγκη τὸν δὲ ἔτερον φεύδεσθαι. εἰ μὲν οὖν δὲ λέγων ὑγιανεῖν αὐτὸν ἀληθεύοι, ἀνάγκη αὐτὸν ὑγιαναι (προειληπται γάρ ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἔπειται πάντας ἡ ἔκβασις τῶν πραγμάτων), εἰ δὲ δὲ λέγων ἀπόφασιν εἰπὼν ἀληθεύοι, 20 δῆλον ὅτι ἀδύνατον αὐτὸν ὑγιαναι· διστε ἡ ἀναγκαίως ἔκβασεται τὸ πρᾶγμα ἡ ἀδύνατον ἔξει τὴν ἔκβασιν· ἀνήργεται οὕτω τὸ ἐνδεχόμενον.

p. 18a 39 Εἰ γάρ ἀληθὲς εἰπεῖν ὅτι λευκὸν ἡ οὐ λευκόν ἐστιν,
ἀνάγκη εἶναι λευκὸν ἡ οὐ λευκόν, καὶ εἰ ἐστι λευκὸν ἡ οὐ λευ- 10
κόν, ἀληθὲς ἦν φάναι ἡ ἀποφάναι· καὶ εἰ μὴ ὑπάρχει, ψεύδεται,
25 καὶ εἰ ψεύδεται, οὐχ ὑπάρχει· ὥστε ἀνάγκη τὴν κατάφασιν ἡ
τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ εἶναι ἡ ψεύδη. οὐδὲν ἄρα οὔτε ἐστιν
οὔτε γίνεται οὔτε ἀπὸ τύχης οὔτε ὄπότερ' ἔτυχεν, οὐδὲ ἐσται 15
ἡ οὐκ ἐσται, ἀλλ' ἐξ ἀνάγκης ὅπαντα καὶ οὐχ ὄπότερ' ἔτυχεν.
ἡ γὰρ ὁ φὰς ἀληθεύσει ἡ ὁ ἀποφάς· όμοιώς γὰρ ἀν ἐγίνετο ἡ
30 οὐκ ἐγίνετο· τὸ γὰρ ὄπότερ' ἔτυχεν οὐδὲν μᾶλλον οὕτως ἡ μὴ
οὕτως ἔχει ἡ ἐξει.

Τὸ προειρημένον ληγμάτιον κρατῶνται βουλόμενος ὁ Ἀριστοτέλης, διτὶ 20
τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἔπειται ἡ ὑπαρξία τῶν πραγμάτων καὶ τῷ φεύδει
ἡ ἀνύπαρξία, διὰ παραδειγμάτων ἐπιδείκνυσι τοῦτο οὕτως ἔχον, ἐπείπερ

1 ἀπὸ] ἐπὶ F   3. 4 ἀμφ. ἀλ. colloc. A   8 ἐκεῖναις G¹   9 αὐτῷ] λόγῳ M
 ὑπάρχει (utrobique) G; compend. F   10 τὸ ἔξης G   11 ἐν] ἐπὶ G   προσθεί-
 σει F   12 διὰ τούτων F   13 ἐπιδεῖξαμεν Ma   14 περὶ παρά G   15 ὅτι
 (prius) om. A   16 ἀλ. αὐτ. colloc. AGa   17 αὐτ. ὑγ. colloc. AGM   ὡριάνειν AG
 21 ἔχει A²   22 ἢ ὅτι οὐ ab   ἐστιν — ἔξει (31) om. M   23 καὶ εἰ — ἔξει (31) om.
 Ga   25 ἀνάγκη ἢ b (recte, cf. p. 141, 19, 24)   25, 26 ἢ τὴν ἀπέφασιν suppl. F²
 27 οὐδὲ ὄποτερον A   32 τὸ γάρ προειρ. M

τὰ παραδείγματα σαφεστέρους ποιεῖν εἰώθασι τοὺς γωρὶς αὐτῶν λεγομένους ²⁵ λόγους. παρεληπταὶ μὲν οὖν ὁ γάρ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος ἐν τῷ εἰ γάρ ἀληθὲς εἰπεῖν πρὸς ἔνδειξιν τῆς προσθέτεως τῶν νῦν λεγομένων. ὅτι τοῦ προειρημένου θεωρήματος περιέχουσι κατασκευὴν. | λέγει δὲ ὅτι εἰ ἀληθὲς II^ν εἰπεῖν περὶ τινος, οἷον τοῦδε τοῦ ἱματίου, ὅτι λευκὸν ἐστιν, ἀνάγκη λευκὸν αὐτὸν εἶναι, καὶ εἰ ὅτι οὐ λευκόν, ἀνάγκη λευκὸν μὴ εἶναι. εἴτα προστίθησι τι διὰ τούτων τοῖς προειρημένοις ἀντιστρέψειν πρὸς ἑαυτὴν τὸ ⁵ ληγμάτιον ἀξιῶν, λέγω δὲ ὅτι οὐ μάνον τοῖς λόγοις ἀληθεύσουσιν ἀκολουθεῖν ἀνάγκη τὴν ὑπαρξίαν τῶν πραγμάτων, ἀλλὰ καὶ τῇ ὑπάρξει τὴν ἀληθεύσιν τῶν λόγων· διόπερ φησὶ καὶ εἰ ἐστι λευκὸν ἢ οὐ λευκόν, ἀληθεύεται ¹⁰ φάναι ἢ ἀποφάναι, ἀνδάσκων ἡμᾶς ἀμα διὰ τοῦ μὴ εἰπεῖν ¹⁵ ἀληθεύεται φάναι ἀλλὰ ἀληθὲς ἡν, διόπερ ἐν τοῖς ἔξης σαφῶς προσθήσει, ὅτι οὐ μάνον κατ’ αὐτὸν τὸν χρόνον, καθ’ ὅν ἐκβαίνει τὰ πράγματα καὶ ὑφέστηκεν, ἀληθεύεται λέγειν περὶ αὐτῶν ὅτι οὕτως ἔχει ὡς ἔχει, ἀλλὰ ²⁰ καὶ πρὸ τῆς ἐκβάσεως ἀληθῆς ἐστιν ἢ περὶ αὐτῶν πρόρρησις, ἀναγκαίως τοῦτο προλαμβάνων ὡς ἐσόμενον αὐτῷ χρήσιμον πρὸς τὴν ἀναίρεσιν τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τὴν ὅλην τῆς ἐφόδου δύναμιν, ὡς μαθησόμεθα, συνέχον. τοῦτο οὖν ὕσπερ ἐκ συλλογισμοῦ συνάγων ἀκολούθως ἐπάγει τὸ ὕστε ἀνάγκη τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ, ²⁵ ²⁵ προσυπακουμένου δηλοντί τοῦ ἀφωρισμένως. καὶ τοῦτο εἰκότως· εἰ γάρ ἀνάγκη τὸ λευκὸν ἢ εἶναι ἢ μὴ εἶναι καὶ παρὰ ταῦτα οὐκ ἐστιν, ἀλλ’ ὅντος μὲν αὐτοῦ ἢ περὶ αὐτοῦ προρρηθεῖσα κατάφασις ὠρισμένως ἀληθῆς μὴ ὅντος δὲ ἢ ἀπόφασις, εὐλόγως ἄρα ὕσπερ συμπέρασμα ἐπόμενον τοῖς προειρημένοις ἐπήγαγε τὸ ὕστε ἀνάγκη ἢ τὴν κατάφασιν ἢ τὴν ἀπόφασιν ἀληθῆ εἶναι ἢ ψευδῆ. ἀντιστρεψούσας δὲ ἀλλήλαις ἐπιμείζεις ^{114r} τὴν τε ἀληθεύσιν τῶν λόγων καὶ τὴν ὑπαρξίαν τῶν πραγμάτων, πρὸς τὸ εἰρημένον συμπέρασμα ἐπαγαγεῖν, μεταξὺ προστίθησιν δέ τι καὶ τὸ ψεῦδος τῶν λόγων καὶ ἡ ἀνύπαρξία τῶν πραγμάτων ἀντιστρέψουσι πρὸς ἀλλήλα ⁵ διὰ τοῦ καὶ εἰ μὴ ὑπάρχει, ψεύδεται, καὶ εἰ ψεύδεται, οὐκ ὑπάρχει.

Τούτων οὖν οὕτως ἔχόντων ἐκ τῶν προειρημένων λαβὼν ὅτι ἀνάγκη τὴν ἑτέραν τῶν ἀντιφασκούσων ἀλλήλαις κατὰ τὸν μελλοντα χρόνον καθ’ ἔκκαστα καὶ ἐνδεχομένων προτάσεων ὠρισμένως τὴν μὲν ἑτέραν ἀληθεύειν ¹⁰ τὴν δὲ ἑτέραν ψεύδεσθαι, ὡς αὐτόθιεν ἐπομένου τοῦ ἀναιρεῖσθαι διὰ τὰ προειληγμένα τὸ ἐνδεχόμενόν φησιν οὐδὲν ἄρα οὔτε ἐστιν οὔτε γίνεται οὔτε ἀπὸ τούχης οὔτε ὄπότερ⁹ ἔτυχε, διὰ τοῦ ἄρα σημαίνων ὡς ἐκ τῆς ἀνάγκης τῶν προειληγμένων ἀναιρεῖσθαι συμβαίνει τὸ ἐνδεχό- ¹⁵

³ προσθέτεως scripsi: προθέσεως libri ⁵ περὶ παρά G οἵον τοῦδε τοῦ om. G
ἐστιν οὐ. G ⁶ ὅτι εἰ G: ὅτι (εἰ om.) F μὴ εἶναι λ. colloc. F ¹⁴ ὡς ἔχει οὐ. G
19 ἀνάγκη ἡ· b (cf. v. 24) ²¹ ἡ (prius) om. M ²² ἀληθὲς Λ ²⁴ ἡ (prius) οὐ.
FG ²⁵ post ψευδῆ add. χρήσιμον αὐτῷ ἐσόμενον πρὸς ἀναίρεσιν τοῦ ἐνδεχομένου (cf. v. 16) G ²⁸ ἀντιστρέψει α ²⁹ εἰ (prius) οὐ. F ³⁰ ὑπάρχη Λ ³² τὴν ἑτέραν
om. G ³³ ἑτέραν οὐ. AGMa ³⁵ οὔτε ἐστιν suppl. G² ³⁶ ὄπότερον GMA
διὰ τὸ Λ¹: διὰ τούτων G ³⁷ ὡς—προειληγμένων οὐ. F συμβ.] ἐμφένει Α

μενον. οὖπερ εἰς τρία διηγημένου τὸ μὲν λέγεται ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, οἷον τὸ γενέσθαι ἀνθρωπὸν πενταδάκτυλον, ἢ ἐν γήρᾳ πολιοῦσθαι (σπάνια γὰρ τὰ μὴ οὔτως ἔχοντα), τὸ δὲ ὡς ἐπ’ ἔλαττον, οἷον τὸ τὸν σκάπτοντα θηραυρῷ περιτυχεῖν, τὸ δὲ ἐπ’ ἵσης, οἷον τὸ λούσασθαι καὶ μὴ λούσα-²⁰ σασθαι ἢ βραδίσαι καὶ μὴ βραδίσαι. καὶ περὶ μὲν τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεγόμενον ἔχουσι δύο τινὰ αἴτια, ἢ τε φύσις καὶ ἡ τέχνη· τήν τε γὰρ φύσιν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ κατηρθυοῦσαν ὥρωμεν ἐν τοῖς οἰκείοις ἀποτελέσμασι (τὰ γὰρ τέρατα σπάνια) καὶ τὰς τέχνας ἐνίστε μὲν ἀποτυγχανούσας διὰ τὸ βευστὸν τῆς ὑποκειμένης αὐταῖς θηλης, ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μέντοι κατηρθ-¹⁰ ροῦσθαι ἐπαγγελλομένας· οὐ γάρ ἀν τις αὐταῖς ἐχρήσατο μὴ τοῦτο ἐπαγγελλο-^{114c} μέναις· διόπερ ὅτι τε βρήτωρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ διαβεβαιοῦται τὸν δικαστὴν πείσειν καὶ ὁ ἱατρὸς ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὸν ἄρρωστον ὑγιάσειν, καὶ ἔκαστος τῶν ἀλλών τεχνιτῶν ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τεύξεσθαι τοῦ οἰκείου τέλους. περὶ δὲ τὸ ἐπ’ ἔλαττον ἐνδεγόμενον δύο ταῦτα ἔχουσιν, ἢ τε τύχη καὶ τὸ⁵ αὐτόματον. διαφέρουσι δὲ ἀλλήλων, ὅτι τὸ μὲν ἀπὸ τύχης παρυφίστασθαι παὶ ἐπιτυμβιάνειν παρὰ δόξαν καὶ σπανίως λέγεται τοῖς κατὰ προαιρέσιν γινομένοις, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν τοῖς τῶν ἀνθρώπων ἔργοις (ἐπὶ μόνων γάρ τον¹⁰ τῶν ἀνθρώπων ἡ προαιρέσις λέγεται, τῶν βουλεύεσθαι καὶ αἱρεῖσθαι τόδε πρὸ τοῦδε πεφυκότων, οὕτε τῶν κρειττόνων ἡμῶν βουλῆς δεσμένων οὕτε²⁰ τῶν ἀλόγων ζῷων βουλεύεσθαι δυναμένων), τὸ μὲν οὖν ἀπὸ τύχης παρυφίσταται, ὅπερ ἐλέγομεν, τοῖς κατὰ προαιρέσιν γινομένοις, τὸ δὲ ἀπὸ ταῦτομάτου τοῖς κατὰ φύσιν· εἰ μὲν γάρ τις της ἡμῶν προελθὼν ἐπὶ τὸ ἐντυχεῖν τῷ φίλῳ περιτύχοι παρ’ ἐλπίδα τινὶ βιβλίον πιπράσκοντι καὶ τοῦτο ὠνήσατο, κατὰ τύχην λέγεται αὐτὸν ὠνήσασθαι, διότι τὸ πράσθαι τὸ²⁵ βιβλίον προαιρέσει τινὶ τῇ πρὸς τὴν πρόσδον κινησάσῃ ἡμᾶς παρυπέστη καὶ ἔξαθιν ἐπισυμβέβηκεν, οὐδεμιᾶς αὐτὸν ὠρισμένως ποιησάσῃς προσεχοῦς αἰτίας (καὶ γάρ ἐπὶ λουτρὸν ἀπιῶν ἐπρίατο ἀν τὸ βιβλίον καὶ εὐξόμενος ἢ θέαν τινὰ δύφομενος), εἰ δέ γε σεισμοῦ γεγονότος καὶ διαστάντος³⁰ τινὸς τῆς γῆς μέρους ὅδατος ἀναρραγείη πηγὴ μὴ οὖσα πρότερον ἢ οὖσα ἀφανισθείη, οὐκ ἀν λέγοιτο ἀπὸ τύχης ἡ πηγὴ γεγονέναι ἢ ἀποιωλέναι ἀλλ’ ἐκ τοῦτομάτου. καὶ εἰ ἀπὸ μετεώρου | τινὸς κατενεγκύθεις λίθος^{115c} οὕτως ἔχοι θέσεως, ὕστε εἶναι πρὸς καθέδραν, φέρε εἰπεῖν, ἐπιτήδειος, ἀπὸ ταῦτομάτου καὶ οὐκ ἀπὸ τύχης λέγεται εἶναι καθέδρα, διότι τὸ σύμπτωμα τοῦτο παρυπέστη οὐ προαιρέσει ἀλλὰ τῇ φυσικῇ αὐτοῦ ῥοπῇ, καθ’⁵

1. 3 οἷον] ὡς G   3 τὸν οὐ. AFMa   10. 11 οὐ—ἐπαγγελλομέναις οὐ. M
 11. 12 βρήτωρ—καὶ ὁ οὐ. F   12 ὑγιάσει F   13 τεύξεται F   14 τύχη]
 τέχνη G¹   15 ὑψίστασθαι A   16 καὶ (ante σπανίως) οὐ. M   καὶ σπανίως
 λέγεται iter. G   18 τόδε—τοῦδε (19) οὐ. F   τόδε] τότε M   20. 21 παρυφίστασθαι
 Ma   22 προελὼν F: προσελὼν G   τὸ] τῶ Ma   23 παρ’ ἐλπ. παρατύχοι
 (περιτ. G²) G   post πιπρ. add. οὐ πάλαι ἡψίστο (sic) a   24 ὠνήσατο M
 αὐτῷ ἐντυχεῖν καὶ ὠνήσασθαι a   26 ὠρισμένης FM   27 καὶ (alt.)] ἡ a
 29 ὅδωρ ἀναρραγῇ ἡ πηγὴ μὴ οὖσα πρ. φανῆ F   30 λέγ.] γένοιτο F   31 κατενεγκύθη
 Λ: κατενεγκύθείη GMa   32 ἔχει a

ἢν ἀνωθεν ἐπὶ τὰ κάτω ἡγέχθη. περὶ δέ γε τὸ ἐπ' ἵσης ἐνδεχόμενον
ἥ προαιρεσις ἔχει μόνη, οἷον τὸ προελθεῖν ἢ μὴ προελθεῖν καὶ τὸ διαλε-
χθῆναι ἢ μή. καὶ τοῦτο μόνον τὸ εἰδὸς τοῦ ἐνδεχομένου καλεῖται ὥπό-
τερον ἔτυχε, δύναται οὐδὲν πλέον οὐδὲν ἔλαττον ἔχει κατὰ τοῦτο ἡ ὑπαρξία¹⁰
τῆς ἀνυπαρξίας, ἀλλ᾽ ὥπότερον ἔτυχε μόριον τῆς ἀντιφάσεως ὅμοιώς ἐκβῆ,
ναι δυνατόν. ἀναιρῶν οὖν, ὅπερ ἔλέγομεν, τὸ ἐνδεχόμενον οὐδὲν ἄρα,
φησίν, οὕτε ἔστιν οὕτε γίνεται οὕτε ἀπὸ τύχης οὕτε ὥπότερο¹⁵
ἔτυχε, τοῦτ' ἔτιν οὐδὲν ἄρα οὕτε νῦν ἔτιν ἥδη ἐκβεβηκός ἢ ὡς ἐπ'¹⁶
ἔλαττον ἐνδεχόμενον ἢ ὡς ἐπ' ἵσης οὕτε ὑστερόν ποτε ἐκβήσεται. εἴτα
10 καὶ κοινὴν ποιούμενος τὴν ἀναιρεσιν παντὸς τοῦ ἐνδεχομένου προσέθηκεν
οὐδὲν ἔσται ἢ οὐκ ἔσται· ὅπαν γάρ ἐνδεχόμενον ταῦτη διαφέρει τοῦ τε
ἀναγκαίως ἐκβαίνοντος καὶ τοῦ ἀδυνάτου, ὅτι τὸ μὲν μόνως ἔσεσθαι λέγο-
μεν καὶ τὸ ἀδύνατον μόνως οὐκ ἔσεσθαι, τὸ δὲ ἐνδεχόμενον ἢ ἔσεσθαι ἢ
μὴ ἔσεσθαι. οὐδὲν οὖν, φησίν, οὕτε ἔστιν οὕτε γίνεται τὸν τῶν ἐνδεχο-
15 μένων τρόπον, ἀλλ᾽ ἐξ ἀνάγκης ἀπαντα καὶ οὐχ ὥπότερο¹⁷ ἔτυχεν. εἴτα
ὅπερ ἀναμιμήσκων ἡμᾶς τῆς ἐφόδου, καὶ ταῦτα ἔδοξε συμβαίνειν,²⁰
ἐπάγει ἢ γάρ ὁ φὰς ἀληθεύσει ἢ ὁ ἀποφάσις. εἰ δὲ ὁ ἔτερος τούτων
ώρισμένως ἀληθεύσει, τῷ δὲ τὴν ἑτέραν πρότασιν τῆς ἀντιφάσεως ὠρι-
σμένως ἀληθεύειν εἴπετο | ἡ ἀναιρεσις τοῦ ἐνδεχομένου, φανερὸν ὅτι II5v
20 οἰχήσεται τὸ ἐνδεχόμενον ἐκ τῶν ὅντων, τό τε ἄλλο καὶ τὸ οἷον κέντρον
αὐτοῦ τὸ ὥπότερο¹⁸ ἔτυχεν, ὅπερ ἔλαβεν ἀντὶ τοῦ ἐνδεχομένου παντὸς
ὁ Ἀριστοτέλης. εἰ δέ γε εἰχε τινα ὑπόστασιν, ὅμοιώς ἂν ἐγίνετο ἢ
οὐκ ἐγίνετο· τοῦτο γάρ λέγομεν ὥπότερο¹⁹ ἔτυχεν ἢ εἶναι ἢ γίνεσθαι,
ὅπερ οὐδὲν μᾶλλον οὗτως ἢ μὴ οὗτως ἔχει ἢ ἔξει, ἐπὶ μὲν τοῦ
25 γεγονότος δηλουνότι καὶ ἥδη ἐν ὑποστάσει ὅντος τὸ ἔχει λέγοντες ἐπὶ δὲ
τοῦ γενησομένου τὸ ἔξει.

1 τὸ κάτω Fa γε] τε G¹ 2 προελθεῖν (utroque) A ἢ μὴ προελ-
θεῖν om. F τὸ (alt.) om. AFMa 3. 4 ὥπότερος G¹ 4 οὐδὲν] οὐδὲν A
οὐδὲν ἔλαττον om. G οὐδὲν] οὗτε F 6 ὥσπερ F ἔλεγον F (cf.
p. 141, 34) 7 ὥπότερον A 8 ἥδη om. F post ἐκβεβ. add.
καὶ G² 11 γάρ τὸ ἐνδεχ. F 15 πάντα F 16 ἔδοξαν G
18 ἀληθεύει F 20 ὅντων] αὐτῶν M κέντρον om. G 21 ἔλαβε μὲν
AGMa 22 τινα ὑπόστ. εἰχε colluc. G 23 ἔλέγομεν GM; corrīgas λέγει et v. 25
λέγων γενέσθαι AGMa 24 ἐπὶ — ἔξει (26) om. (in margine partim nunc abs-
ciso suppl.) A 25 δὲ om. G 26 τὸ om. G

p. 18b9 "Ετι εῑ ̄στι λευκὸν νῦν, ἀληθὲς ή̄ν εἰ̄πεῑν πρότερον 10
 δτι ̄σται λευκόν· ὥστε ἀεὶ ἀληθὲς ή̄ν εἰ̄πεῑν δτιοῦν τῶν γινο-
 μένων δτι ̄στιν η̄ ̄σται. εῑ δὲ ἀεὶ ἀληθὲς ή̄ν εἰ̄πεῑν δτι ̄στιν
 •η̄ ̄σται, οὐχ οἰόν τε τοῦτο μὴ εἶναι οὐδὲ μὴ ̄σεσθαι. δὲ μὴ
 5 οἰόν τε μὴ γενέσθαι, ἀδύνατον μὴ γενέσθαι. δὲ μὴ 15
 γενέσθαι, ἀνάγκη γενέσθαι. ἀπαντα οὖν τὰ ̄σόμενα ἀναγκαῖον
 γενέσθαι οὐδὲν ἄρα ὀπότερ' ̄έτυγεν οὐδὲ ἀπὸ τύχης ̄σται.
 εῑ γάρ ἀπὸ τύχης, οὐκ ἐξ ἀνάγκης.

Τὰ διὰ τῶν προλαβάντων ἀσυμφωνῶν εἰ̄ρημένα πρὸς κατακευὴν τοῦ 20
 10 καὶ εἰ̄ς τὸν μέλλοντα γρόνον λαμβανομένας τὰς προτάσσεις, περὶ ὧν ὁ λόγος,
 ἀφωριζμένως διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος, φ̄ αὐτόθιν εἰ̄πεῑτο μηδε-
 μίαν ἐν τοῖς οὖσι γάρων ̄έχειν τὸ ἐνδεχόμενον, βούλεται διὰ τούτων
 σαφέστερον η̄μῖν παραδοῦναι μετὰ πλείονος ἐπεξεργασίας προάγων τὸν 25
 λόγον. διὸ ὥσπερ ἀπὸ ἀλλῆς ἀρχῆς ποιούμενος τὴν ἐπιχείρησίν φησιν.
 15 ̄στι εῑ ̄στι λευκόν τι νῦν, οἷον παιδίον ἄρτι τεγμένη, ἀληθὲς ή̄ν εἰ̄πεῑν
 τῇ προτεραίᾳ δτι τεγμήσεται τῇ ̄έξης | λευκὸν παιδίον, καὶ οὐ τῇ προ- 11b^r
 τεραίᾳ μᾶλλον η̄ πρὸ οἴον δήποτε γρόνου· τίς γάρ η̄ ἀποπλήρωσις; δὲ
 16 ἀεὶ προλέγοντες δτι ̄σται ἀληθεύομεν, οὐχ οἰόν τε τοῦτο μὴ ̄σεσθαι,
 ὥσπερ οὐδὲ δὲ εἶναι λέγοντες ἀληθεύομεν, οἶνον τε τοῦτο μὴ εἶναι· ἀδύνα- 5
 20 τον ἄρα η̄ν μὴ γενέσθαι λευκὸν παιδίον, διότι η̄ περὶ αὐτοῦ ἐν τῷ ἀπείρῳ
 καὶ προλαβόντι γρόνῳ γεγονοῦτα πρόρρησις ἀληθής· δὲ γάρ μὴ οἰόν τε,
 φησί, μὴ γενέσθαι, ἀδύνατον μὴ γενέσθαι, δὲ ἀδύνατον μὴ
 γενέσθαι, ἀνάγκη γενέσθαι, προάγων τὸν λόγον εἰ̄ς τὸ πάντα ἀναγ- 10
 κάζειν, ὅπερ η̄ν αὐτῷ προκείμενον, ἐκ τῶν σαφεστέρων μὲν καὶ μᾶλλον
 25 συγκαρούμενῶν προτάσσεων, τίσιν δὲ δυναμένων ταῖς εἰ̄ς δὲς μεταλαμβάνον-
 ται· τό τε γάρ οὐχ οἰόν τε τὸ ἀδύνατον σγημάνει καὶ τὸ οὐχ οἰόν τε μὴ
 γενέσθαι τῷ ἀδύνατον μὴ γενέσθαι εἰ̄ς ταύτην ἔρχεται, τὸ δὲ ἀδύνατον 15
 μὴ γενέσθαι τῷ ἀναγκαῖον γενέσθαι, ὥσπερ καὶ τὸ ἀδύνατον γενέσθαι τῷ

2 δτι—ἀνάγκης (8) om. M   ὥστε—ἀνάγκης (8) om. a   ἀεὶ om. G   2. 3 δτιοῦν
 τῶν γινομένων suppl. G²   γενομ. b   3 ̄στιν η̄ om. AF   εῑ—̄σται (4) suppl. G²
 δεὶ om. F   η̄ om. G   5. 6 ἀδύν. μὴ γεν.. δὲ ἀδύν. μὴ γενέσθαι suppl. G²
 6 ἀπαντα — γενέσθαι (7) om. G   7 οὐδὲν] οὐδὲ A   8 εῑ—τύχης, οὐκ] ἀλλ᾽ F
 10 καὶ om. Ma   παραλαμβ. G   11 ὡ̄] οῖς F   an εἰ̄πεῑτο ⟨τὸ⟩?   12 ̄έχειν ante
 γάρων colloc. A: ante ἐν Fa   14 τὴν ἐπιγ. ποιούμ. colloc. G   15 ̄στι] δτι M
 τι om. Mab   η̄ om. G   16. 17 τεγμ.—προτεραίᾳ om. F   16 τῇ
 (ante ̄έξης)] καὶ τὰ G   καὶ οὐ] εῑ δὲ τῇ προτεραίᾳ, τί M   17 πρὸ] πρὸς AFG¹
 οῖον] οὗτον M   ἀποκλήρωσις FGMa   ὥ] εῑ AFM   18 ante ̄σεσθαι add. εἶναι
 ἀδύνατον ἄρα η̄ν μὴ γενέσθαι λευκὸν παιδίον (sed del.) G (cf. v. 19, 20)   19 οὐχ οἰον G
 εἶναι (alt.)] η̄ F   21 καὶ] τῷ F   22 ἀδύνατον — ἀνάγκη γενέσθαι (23) om. G
 23 τὸ λόγον iter. G   23. 24 ἀναγκάζειν] ἐξ ἀνάγκης Ma   25 εἰ̄ς ἀ F: ισαις G
 25. 26 μεταλαμβανομέναις G   26 τὸ ἀδύν. — οῖον τε om. G^{1a}   28 ἀναγκ. μὴ γεν.
 (sed μὴ del.) G   γενέσθαι ὥσπερ—ἀναγκαῖον (p. 145,1) om. M

ἀναγκαῖον μὴ γενέσθαι. μᾶλλον μέντοι κινούμεθα ὑπὸ τοῦ ἀδύνατον μὴ γενέσθαι ὡς ἐναργεστέρους η̄περ ὑπὸ τοῦ ἀνάγκη γενέσθαι, διὸ καὶ ὁ ἵστρος εἰπὼν λόγου χάριν ὅτι ἀνάγκη φλεβοτυμηθῆναι τὸν ἄρρωστον, εἰπερ 20 βούλοιτο ὑγιασθῆναι. ὡς κατασκευαστικὸν τούτου καὶ πρὸς τὴν πειθώ 5 κινῆσαι μᾶλλον ὀφεῖλον προστίθησιν ὅτινατον γὰρ μὴ φλεβοτυμηθέντα αὐτὸν ὑγιαίναι'. ὅστε εἰκότως, φησίν, ἐλέγομεν ἀπαντα τὰ ἐσήμενα ἐξ ἀνάγκης γενέσθαι καὶ μηδὲν μήτε ἀπὸ τύχης μήτε καθ' ἔτερον τοῦ 25 ἐνδεχομένου.

'Ρητέον δὲ πρὸς ταύτην τὴν ἐπιγείρησιν ὅτι τὸ ἐκβεβηκὸς νῦν καὶ 10 ἥδη γεγονὸς οὐκ ἀληθὲς πρὸ τῆς ἐκβάσεως λέγειν ὅτι ἔσται πάντως λευκόν· οὐ γὰρ | ἐπειδὴ δὲ χρόνος εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν ἀποκατέστησε, διὸ τοῦτο II^b 16^a οὔτεσθαι γρὴ ἐξ ἀναγκαῖας αὐτὸν προκαταβολῆς γεγονέναι. ὅστε τῶν προλεγόντων περὶ αὐτοῦ οὐκ δὲ λέγων ὅτι ἐξ ἀνάγκης ἔσται λευκὸν ἀληθεύειν, ἀλλ' δὲ τὸ δόλον τοῦτο ἐνδεχομένως αὐτὸν ἐκβήσεσθαι λέγων· εἰ δὲ τοῦτο, 15 15 δῆλον ὅτι δύνατὸν ἦν αὐτὸν καὶ μὴ ἐκβῆναι· οὐ γὰρ ἂν ἀλλως ἡλήθευε τὸ ἐνδεχομένως αὐτὸν ἐκβήσεσθαι. μὴ τοίνυν ἀπὸ τοῦ ἥδη ἐκβάντος τὸ 20 εἴτι μέλλον κρινέτωσαν οἱ ταῦτα λέγοντες, ἀλλὰ φυλάττοντες αὐτὸν μήπω ἐκβεβηκὸς ζητείτωσαν εἰ δὲ ἀνάγκης ἐκβήσεται· οὐ γὰρ ἔξουσι τοῦτο ἐπιδεῖσαι, ὡς αὐτὸς ἡμᾶς σαφῶς ἐν τοῖς ἔξης δὲ Ἀριστοτέλης διδάσκει.

20 p. 18b16 'Αλλὰ μὴν οὐδὲ' ὡς οὐδέτερόν γε ἀληθὲς ἐνδέχεται λέγειν, οἷον ὅτι οὕτε ἔσται οὕτε οὐκ ἔσται· πρῶτον μὲν γὰρ 15 οὔσης τῆς καταφάσεως φευδοῦς ή ἀπόφασις οὐκ ἀληθής, καὶ ταύτης φευδοῦς οὔσης τὴν κατάφασιν συμβαίνει μὴ ἀληθῆ εἶναι, καὶ πρὸς τούτοις εἰ δὲ αὐτὸν εἰπεῖν ὅτι λευκὸν καὶ μέγα, 25 δεῖ ἀμφω ὑπάρχειν· εἰ δὲ ὑπάρκει εἰς αὔριον, ὑπάρκειν εἰς αὔριον. εἰ δὲ μήτε ἔσται μήτε μὴ ἔσται αὔριον, οὐκ ἂν εἴη τὸ διόπτρον· εἴτερον, οἷον ναυμαχία· δέοι γὰρ ἂν μήτε γενέσθαι ναυμαχίαν αὔριον μήτε μὴ γενέσθαι.

'Ἐπειδὴ προειληπται μὲν πρὸς ἀνάρεσιν τοῦ ἐνδεχομένου τὸ τὰς 30 προτάσεις, περὶ ὧν δὲ λόγος, ἀφωρισμένως διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦ- 25 δος, ἔλαβε δὲ τοῦτο διὰ τὸ μὴ δύνασθαι αὐτὰς συναληθεύειν ἀλλήλαις,

1 prius μὴ superser. M	ἀδύνατον ΑMa	3 τὸν om. AG	4 βούλ.] μέλλοι G
5 μᾶλλον ante πρὸς (4) colloc. G	7 γένεσθαι F	8 ἐνδεγ.] ἀντικειμένου F	
10 ἥδη om. F	τῆς ἐκβάσεως om. F	11 διὰ om. M	12 αὐτῷ A
13 ante ἔσται add. ὅτι G	15 γὰρ om. G	ἄλλως] ὅλως F	17 μέλλον]
μᾶλλον Ga	18 ζητήτ. F	εἰ om. M	19 αὐτὸν M
σαφ. ἡμᾶς colloc. G	ἐν τοῖς ἔξ. post ἡμᾶς colloc. M: post Ἀρ. a		δὲ Ἀριστοτέ-
21 οἷον — γενέσθαι (28) om. M			ληγ. fort. eicias
22. 23 καὶ ταύτης — γενέσθαι (28) om. G	24 λευκὸν ἀμά F	25 ὑπάρκειν]	ὑπάρκειν
Fb 26 μήτε (prius)] μὴ F	εἰς αὔριον F (cf. p. 146, 26)	26. 27 ὄπότερον F	
29 ἐπειδὴ] ἔπειτα δὴ M	τὴν ἀνάρ. G		

ὅπερ ἐλέγετο διὰ τοῦ ἄμφω γάρ οὐχ ὑπάρξει ἀμα ἐπὶ τοῖς τοιούτοις. ἡδύνατο δέ τις ὑποπτεύειν ως οὐκ ἀναγκαῖον ἢ συναληθεύειν 117^v αὐτὰς ἢ διαιρεῖν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος (ἐνδέχεσθαι γάρ καὶ συμψέδεσθαι), διὰ τοῦτο νῦν προτίθεται δεῖξαι ὅτι οὐδὲ συμψέδεσθαι δυνατὸν ὃ ταύτας τὰς προτάσεις, ὅπερ οὕτε δηνήσοι τι τὸν οὕτως λέγειν αἰρούμενον 5 πρὸς τὸ εἰσάγειν τὸ ἐνδεχόμενον ἀλλὰ καὶ ἄλλως ἔστιν ἀδύνατον· δειχθῆσται γάρ καὶ κατ' αὐτὴν τὴν ὑπόθεσιν τὸ αὐτὸν πρᾶγμα καὶ ἀναγκαῖως ἐκβαῖνον καὶ ἀδύνατον ἔχον τὴν ἐκβασιν. φησὶν οὖν ως οὐδὲ τοῦτο ἐνδέχεται λέγειν ὅτι αἱ καθ' ἔκαστα καὶ ἐνδεχόμεναι προτάσεις κατὰ τὸν 10 μέλλοντα χρόνον συμψέδονται ἀλλήλαις, ὅπερ ἐσήμηνε διὰ τοῦ οὐδὲ' ως οὐδέτερόν γε ἀληθές, ἐπεὶ πρῶτον μὲν, φησίν, ἀναιρέσθων τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντιφάσεως, ἀφ' οὗ πάσας προσάγομεν τὰς ἀποδείξεις ως δύντος ἐναργεστάτου. πρὸς δὲ τούτοις συμβήσεται τὸ πρᾶγμα ἀμα μήτε ἔσεσθαι διὰ 15 τὸ ψεῦδοςθαι τὴν λέγουσαν ἔσεσθαι αὐτὸν κατάφασιν καὶ πάλιν ἔσεσθαι διὰ τὸ φεῦδοςθαι τὴν λέγουσαν μὴ ἔσεσθαι αὐτὸν ἀπόφασιν, ὁστε καὶ ἔσεσθαι αὐτὸν ἐξ ἀνάγκης καὶ μὴ ἔσεσθαι ἐξ ἀνάγκης, οὗ τί ἀνεἴη τερατωδέστερον; οἷα δὲ τοῦτο συναγάγῃ, ἀναμιμήσκει πάλιν ἡμᾶς 20 τοῦ λημματίου τοῦ λέγοντος ὅτι τῇ ἀληθείᾳ τῶν λόγων ἡ τῶν πραγμάτων ἐκβασις ἀκολουθεῖ, καὶ οὐ κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον μόνον ἀλλὰ 25 καὶ κατὰ τὸν μέλλοντα· εἰ γάρ τις προειπὼν ὅτι τεχθῆσται αὔριον παιδίον λευκὸν καὶ μέγα ἀληθῶς προλέγοι, δεῖ αὔριον τεχθῆναι παιδίον, 30 ὥστε ἄμφω τὰ προειρημένα ὑπάρξει. σιωπήσας οὖν τὸ τούτων ἀκόλουθον, ὅτι καὶ τῷ φεῦδει τῶν λόγων ἔπειται τὸ τὰ πράγματα μὴ ὑπάρχειν, ως ἡδη πρότερον αὐτῷ παραδεδομένον, ἀμα τούτῳ | τῷ θεωρήματι 117^v 35 τὸ ἐπόμενον τῷ παραλειψμένῳ συνάγει λέγων εἰ δὲ μήτε ἔσται μήτε μὴ ἔσται αὔριον, οὐκ ἀνεἴη τὸ ὄπότερ' ἔτυχε, τοῦτ' ἔστιν εἰ δὴ συμψέδονται αἱ τοιαῦται προτάσεις, ἀναιρεθῆσται μὲν καὶ οὕτως τὸ ἐνδεχόμενον, ἀναιρεθῆσται δὲ διὰ τὸ ἀμα ἀναγκαῖως τε ἐκβαίνειν τὸ πρᾶγμα καὶ ἀδύνατον ἔχειν τὴν ἐκβασιν.

1 ἄμφω γάρ . .] p. 18a38	οὐχ οι. F	3 ἐνδέχεται Fa	4 νῦν
οι. A	οὐδὲ suppl. G ²	5 ταύτας οι. G	τῶν . . αἰρούμενων A
ἡρημένον G	6 ἀλλὰ οι. F	8 καὶ] κατοι G	10 οὐδὲ' οι. G
τε G	15 αὐτὸν μὴ ἔσ. (num. corr.) G	16 μὴ οι. F	17 τερατωδέστερος G ¹
21 παιδίον οι. A	πάλιν οι. ed. Ven. Brand.	19 μόνον χρ. colloc. Fa	
σιωπήσασθαι G	λέγοι F: προλέγει α	22 ἄμφότερα Ma	σκοπήσας A:
26 ὄπότερον F	23 τὸ οι. G	24 αὐτῷ οι. G	25 μηδὲ (utrobiique) F
	27 ψεῦδονται F	προτ.] προρρήσεις F	

p. 18b26 Τὰ μὲν δὴ συμβαίνοντα ἄτοπα ταῦτα καὶ τοιαῦτα
 ἔτερα, εἰπερ πάσης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως ἡ ἐπὶ τῶν 10
 καθόλου λεγομένων ὡς καθόλου ἡ ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα ἀνάγκη
 τῶν ἀντικειμένων εἶναι τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ, μηδὲν
 5 δὲ διπότερον ἔτυχεν εἶναι ἐν τοῖς γενομένοις, ἀλλὰ πάντα εἶναι
 καὶ γίνεσθαι ἐξ ἀνάγκης· ὥστε οὕτε βουλεύεσθαι δέοι ἀν οὕτε
 πραγματεύεσθαι, ὡς ἐὰν μὲν τοδὶ ποιήσωμεν, ἔσται τοδὶ, 15
 ἐὰν δὲ μὴ τοδὶ, οὐκ ἔσται τοδὶ· οὐδὲν γάρ κωλύει καὶ εἰς
 μυριοστὸν ἔτος τὸν μὲν φάναι τοῦτο ἔσεσθαι τὸν δὲ μὴ φάναι,
 10 ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἔσται διπότερον ἦν αὐτῶν ἀληθὲς εἰπεῖν τότε.
 ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τοῦτο διαφέρει, εἴ τινες εἰπον τὴν ἀντίφασιν ἡ 20
 μὴ εἰπον· δῆλον γάρ δτι οὕτως ἔχει τὰ πράγματα, καὶ μὴ δ
 μὲν καταφῆσῃ τι δὲ ἀποφῆσῃ· οὐδὲν διὰ τὸ καταφάναι ἡ
 ἀποφάναι ἔσται ἡ οὐκ ἔσται, οὐδὲν εἰς μυριοστὸν ἔτος μᾶλλον
 15 ἡ ἐν ὁποσφοῦν χρόνῳ. ὥστε εἰ ἐν ἀπαντει χρόνῳ οὕτως εἰχεν, 25
 ὥστε τὸ ἔτερον ἀληθεύεσθαι, ἀναγκαῖον ἦν τοῦτο γενέσθαι,
 καὶ ἔκαστον τῶν γενομένων δεῖ οὕτως εἰχεν, ὥστε ἐξ ἀνάγκης
 γενέσθαι· δ τε γάρ ἀληθῶς εἰπέ τις δτι ἔσται, οὐχ οἰόν τε μὴ
 γενέσθαι, καὶ τὸ γινόμενον ἀληθὲς ἦν εἰπεῖν δτι ἔσται. 118r

20 Προέκειτο μὲν ἐξ ἀρχῆς σκοπεῖν εἰς πάσης ἀντιφάσεως εἰς τὸν μέλλοντα
 χρόνον λαμβανομένης αἱ προτάσεις ωρισμένως διαιρεύσι τό τε ἀληθὲς καὶ
 τὸ ψέυδος, δέδεικται δὲ διὰ πλειόνων ὡς ἐπεται τούτῳ τὸ ἐκποδῶν γίνε- 5
 σθαι τοῦ ἐνδεχομένου τὴν φύσιν, τῶν μὲν ἐξ ἀνάγκης ἐκβινόντων τῶν δὲ
 τὴν ἐκβασιν ἀδύνατον ἐχόντων, καὶ ἐφ' ἡμῖν εἶναι μηδέν, ἀπερ δεῖ λοιπὸν
 25 ἐπιδεῖξαι ἄτοπα καὶ τῇ ἐναργείᾳ μαχόμενα. σφίγγων οὖν ἐν τούτοις τὸν 10
 πάντα λόγον δ Ἀριστοτέλης τοῦ τε προτεύέντος ἐξ ἀρχῆς προβλήματος
 ἀναμιμήσκει καὶ τινα τὰ ἐπεσθαι αὐτῷ δέδειγμένα προστίθησι, καὶ ἄτοπα
 ταῦτα καλεῖ, καίτοι μηδέπω δεῖξας δτι ἔστιν ἄτοπα, ταῖς τε αὐτοφυέστιν
 ἔννοιαις τῶν ψυχῶν ἀπογράμμενος καὶ ὡς εὑθὺς ἐπάξιων τὴν κατασκευὴν 15
 30 τοῦ ἄτοπον εἶναι τὸν ἀναιρεῖν πειρώμενον τὸ ἐνδεχόμενον λόγον (δην ἐλέγ-
 χει διχόνθεν, νῦν μὲν ἐπιδεικνὺς δσα ἐπεται αὐτῷ ἀδύνατα, δλίγον δὲ διτερον
 καὶ τὰ ψευδῶς εἰλημμένα ἐν αὐτῷ διαβάλλων)· ἔδει γάρ αὐτὸ τε καθ' αὐτὸ 20

1 τὰ τοιαῦτα G 2 εἰπερ — ἔσται (19) ομ. a καταφ.—ἔσται (19) ομ. M
 3 ἔκαστον. b 4 μηδὲν — ἔσται (19) ομ. G 5 ὁπότερον F 5. 6 καὶ εἶναι καὶ F
 6 οὐδὲν (pr. I) F βούλεσθαι A¹F¹ 9 prius τὸν] τὸ F 10 [ἔσται] ἔσεσθαι b
 ἐποτερονοῦν b αὐτῶν ἀλ. ἦν b 13 τι ομ. F οὐδὲ b καταφ.]
 φάναι F: καταφαθῆναι b 14 ἀποφαθῆναι b οὐδὲ — ἔτος ομ. F¹ (πράγματα οὐδὲ
 εἰς μ. ἔτος F²) 15 τῶ χρ. (alt. I) b 17 καὶ ἔκαστον — γενέσθαι (18) suppl. F²
 18 εἰ δ τε γάρ A 19 γενόμ. F εἰπεῖν ἀει b 20 προσέκειτο G¹ εξ ἀρχῆς
 ομ. F 21 ωρισμένως suppl. G² τε ομ. G 25 ἐναργείᾳ scripsi: ἐνεργείᾳ
 libri (cf. p. 148,3) 30 τὸ] τὸν A 32 ἐν αὐτῷ F: ἐντῷ AGMa

δεικνύναι τὸ πράγμα ὡπως ἔχει φύσεως, λέγοντα δὲ τοῖς οὖσι τὸ ἐνδεχόμενον (πολλὰ γάρ ἔπειται ἀδύνατα τοῖς ἀναιρεῖν αὐτὴν πειρωμένοις, καὶ οὐκ ἐνάργεια δείκνυσιν αὐτὸν ὑφεστηκός), καὶ ἐπὶ τούτοις σαμβρὸν ἐπιδεῖξαι τὸν προπειρημένον λόγον τὸν πάντα ἀναγκάζειν πειρωμένον καὶ τὸ 25 ὃ ἐνδεχόμενον ἔκβαλλειν τῶν ὄντων. διὸ τούτων οὖν τέως παραδίδους τὰ ἐπόμενα ἀδύνατα τοῖς ἀναιροῦσι τὸ ἐνδεχόμενον, φησὶν ὡς εἴ τις δέξιον πᾶσαν ἀντίφασιν κατὰ πάντα χρόνον οὐμοίως ἔχειν πρὸς τὸ διαιρεῖν τὸ 118 ἀληθῆς καὶ τὸ φεῦδος καὶ μὴ μάρνον τὰς διαιρώντιν, διὸ καθόλου ὡς καθόλου καλεῖν εἴωθεν, ἀφωρισμένως ἔχειν δεὶ τὴν μὲν ἐτέραν τῶν προτά- 10 σεων ἀληθῆ τὴν δὲ ἐτέραν φεῦδη κατὰ πᾶσαν ὅλην, ἀλλὰ καὶ τὰς καθ' οὗ ἔκαστα, φήσιούθει τὸ ἐκποδῶν γίνεσθαι τὸ ἐνδεχόμενον, ματαιοπονίαν τῆς φύσεως κατηγορήσει βουλευτικοὺς ἡμᾶς ποιησάσης· δῆλον γάρ ὡς εἰ μηδέν ἐστιν ἐφ' ἡμῖν, μάτην ἐπιχειρήσομεν βουλεύεσθαι περὶ τῶν οὐκ ἐν τῇ ἔξουσίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ κειμένων, καὶ δημοίον τι ποιήσομεν τοῖς βουλευο- 15 μένοις πῶς ἀνατείλαι η̄ μὴ ἀνατείλαι οἱ ἡλιοις. ἀλλὰ μὴν τὸ λέγειν ὡς μάτην ἡμᾶς η̄ φύσις βουλευτικοὺς ἐποίησε παντελῶς ἀλογον· αὐτὸν τε γάρ καθ' αὐτὸν τοῦτο ἀποδέδεικται γεωμετρικαῖς, φασίν, ἀνάγκαις ὡς οὐδὲν 20 μάτην ὑπὸ τῆς φύσεως γίνεται, καὶ ὑπὸ τῆς ἐναργείας πάσης ἀποδεῖξεις μᾶλλον ὑμοιογείται. καὶ αὐτοὶ μέντοι οἱ πάντα ἀναγκάζοντες καὶ τὸ 25 ἐνδεχόμενον ἐκποδῶν ποιοῦντες πάντως ὅμοιογήσουσιν αὐτήν πάλιν εἰναι τὴν φύσιν τὴν πάντα, ὡς αὐτοί φασιν, ὥρισμένως καὶ ἐξ ἀνάγκης μάτην δὲ οὐδὲν ποιοῦσαν· ὅστε πῶς οὐ καταγέλαστον τὸ λέγειν τὴν φύσιν καὶ μηδὲν ἐν τῇ ἔξουσίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ καταλιπεῖν καὶ ποιεῖν ἡμᾶς βουλευτικοὺς ὡς ἀν- 30 δηντας κυρίους τοῦ πρᾶξαι τινα η̄ μὴ πρᾶξαι; εἰ γάρ λέγοι τις διτι 25 γρῆται τῇ διανοίᾳ ὡς ὀργάνῳ πρὸς τὴν ἔκβασιν τῶν πρᾶξων, ἀλλ' ἐγρῆται, φῆσομεν, ὄρμαν ἡμᾶς αὐτόθεν ἐπὶ τὰς πρᾶξεις, ἐφ' οἷς η̄ φύσις κατή- πειγεν, ὁσπερ ἐπὶ τῶν δηντῶν ὑπὸ φύσεως κινουμένων συμβαίνον ὄρωμεν ἀνενδιάστως ἐπὶ τὰ οἰκεῖα | τέλη φερούμενων. διὸ καὶ ἡμεῖς διταν μιμώ- 119τη μεθα τὴν φύσιν κατὰ τέχνην τινὰ ἐνεργοῦντες, οὐ βουλεύμεθα, εἰπερ τελείαν καὶ πρόχειρον ἔχοιμεν τὴν γνῶσιν τῆς τέχνης, διπερ ἀνάγκη ὑπάρ- γειν τῷ μιμησαμένῳ τὴν φύσιν.

Εἰ τοίνυν πάντα ἐξ ἀνάγκης, οὕτε βουλεύεσθαι δέοι ἀν., φησίν, 5 οὕτε πραγματεύεσθαι, τοῦτ' ἔστι τοῖς ἀρχαῖς τῶν πράξεων ἐγχειρεῖν.

2 αὐτὰ a	3 ἐνέργεια A ²	3. 4 ἐπιδ. σαμβρὸν colloc. Aa	6 δέξιοι G
8. 9 ὡς καθόλου ομ. M	9 εἰωθεν ὁ ἀριστοτέλης F	11 ὁ] αἰς G	ἀκολου- θεὶς F
12 τὴν φύσιν G ¹	γάρ ἔστι M	14. 15 βουλομένοις FMa	
15 ἀν. om. AGMa	ἀνατείλοι (utrobique) libri	16 ἡμᾶς superser. G ²	παντελῶς
om. F	αὐτὸν τε—τοῦτο (17) om. F	τε] καὶ A	17 ἀποδέδ. γάρ F
φησιν Ma	18 ἐναργοῦς M	19 μᾶλλον] πλέον F	ώμο- λόγηται A: ὅμοιογειτθαι G
20 καταλείπειν G	βουλευτικὰς F	21 φίση. ante ὡς colloc. G	22 καὶ om. F
πραγμάτων FG	24 τινα] τι Ma	λέγει Ma	25 πρᾶξ.]
26 ὄρην G ¹	26. 27 κατέπειγεν M	27 δηντας] οὕτως AGMa	
28 ἀνενδιάστ. Αa	καὶ om. M	29 βουλόμεθα AG	εἰπερ]
εἰπεῖν G ¹	31 μιμησαμένῳ FM	33 πρᾶξι] πραγμάτων F	

οίσιν εἰ διανοούμεθα πλεῦσαι ἐξ Αἰγύπτου Ἀθήνας, οὐ γάρ κατελθεῖν εἰς τὸν λιμένα οὐδὲ ναῦν ζητῆσαι οὐδὲ τὰ σκευάρια ἐμβαλέσθαι· καὶ γάρ μηδὲν τούτων πεπραχότων ήμῶν ἀνάγκη γενέσθαι ήμᾶς ἐν Ἀθήναις. εἴτα καὶ τρόπον, καθ' ὃν βουλεύεσθαι εἰώθαμεν. ὑπογράφων ήμῖν ώς ἐὰν μὲν 5 τοδὶ ποιήσωμεν, φησίν, ἔσται τοδὶ, ἐὰν δὲ μὴ τοδὶ, οὐκ ἔσται τοδὶ· προκειμένου γάρ φέρε τοῦ ἀπελθεῖν εἰς τὸνδε τὸν τόπον, εἰς ὃν 10 δυνατὸν καὶ διὰ νεῶς ἀπελθεῖν καὶ ὑποζυγίῳ χρόμενον, βουλεύεσθαι πότερος τῶν τρόπων τῆς ἐκεῖτες ἀρχέσως ἔστιν ήμῶν αἱρετώτερος. τὰ ἔκατέρια ἐπόμενα ἀγαθὰ ἡ φαῦλα παρατιθέντες παρ' ἀλληλα καὶ ἀντισηκοῦντες 15 ἀλλήλους· ὑποτέρῳ γάρ ἀν αὐτῶν φαίνεται ἡ μεῖζον ἀγαθὸν ἡ ἔλκαττον κακὸν ἐπόμενον, ἐκεῖνο μᾶλλον αἱρούμεθα. οὗτω δὲ καὶ ὁ ποιητὴς τὸν Ἀγιλλέα φησὶν εἰδέναι ὅτι μένων μὲν ἐν τῇ Τροίᾳ καὶ πολεμῶν ὀλιγο- 20 γρόνιος ἔσται καὶ εὐκλεής, ἀναγωρὸν δὲ τοῦ πολέμου καὶ τὴν ἐν τῇ πατρίδι διατριβὴν ἀγαπῶν πολυγρόνιος μὲν ἀκλεής δέ, καὶ προτιμῆσαι τὴν 25 εὔκλειαν τοῦ εἰς γῆρας ἐλθεῖν. εἴτα πάλιν ἀναμνήσας ήμᾶς τῆς ἐπιχειρήσεως τῆς ἀναιρεῖν δοκούστης τὸ ἐνδεχόμενον (λέγω δὴ τοῦ δύο τιων προλεγόντων ἀντίφασιν τὸν | ἐπερον ὠρισμένως ἀληθεύειν καὶ διὰ τοῦτο 119v ἐκβαίνειν τὸ ὑπ' ἐκείνου λεγόμενον), ὥσπερ ἄν τις ἀπερισκέπτως εἰπεν ἐλέγχειν οὐδέμενος τὴν ἐπιχειρήσιν τῷ λέγειν 'ἀλλ' οὐδὲν γέγονε τοισῦτον 20 οὐδὲ προεπέ τις περὶ τοῦ πράγματος ὡς ἐκβησιμόνου, ἵνα καὶ ἀληθεύειν ἐκεῖνον συγχωρήσαντες ἀναγκαίως φῶμεν τὸ πρᾶγμα ἐκβεβηκέναι', τοῦτο θεὶς διαβάλλει καὶ δείκνυσιν οὐκ δρυμὸς λεγόμενον· οὐ γάρ διὰ τὸ ἀληθεύειν τοὺς πρὸ τῆς ἐκβάσεως τοῦ πράγματος εἰπόντας αὐτὸν ἐκβάσεθαι φῆσομεν ἐκβαίνειν τὸ πρᾶγμα, ἀλλ' ἔμπαλιν διὰ τὴν τοῦ πράγματος φύσιν 10 25 ἀληθῆς ὡς περὶ αὐτοῦ λεγόμενος λόγος· ὡς γάρ εἴρηται καὶ ἐν Κατηγορίαις, εἰ καὶ ἀντιστρέψουσι ταῦτα πρὸς ἀλληλα, ἡ τε τοῦ πράγματος φύσις καὶ ὁ ἀληθῆς περὶ αὐτοῦ λόγος, ἀλλ' οὐχ ὁ λόγος τῷ πράγματι τοῦ εἰναι αἵτινις 15 ἀλλ' ἡ τοῦ πράγματος ὅπαρξις τοῦ ἀληθεύειν τὸν λόγον αἵτια· ὕστε εἰ μηδὲν ἔλκαττον ἔχει τοῦ πράγματος ἡ ἐκβασίς διὰ τὸ μὴ κατ' ἐνέργειαν 30 προειρῆσθαι τὸν ἐκβῆσεθαι αὐτὸν ἀποφανόρμενον λόγον, πᾶσαι αἱ περὶ τῶν ἐνδεχομένων γινομένων πρὸ τῆς ἐκβάσεως λεγόμεναι προηρήσεις, εἴτε 20 καὶ ἐνέργειαν εἴτε κατὰ δύναμιν. ἀληθῆς ἔσονται. τούτου δὲ οὕτως ἔχοντος ἀναγκαίως ἐκβέβηκεν ἔκαστον αὐτῶν, καὶ οὐκ ἐνεδέχετο αὐτὸν μὴ ἐκβῆναι.

2 ἐκβαλ. F	4 ήμῖν om. F	5 φησὶν superser. A	6 τοδὶ om. F
7 νηὸς Ga	8 πρότερος τὸν τρόπον τῆς ἐν. ἀφ. εἰ ἔστιν F	9 ἔσται M	8. 9 τὸ ἐκατέρας G ¹
12 τῇ om. M	9 ἐπόμ. F	11 ἐκεῖνο] ἐκεῖ M	11 ἐκεῖνο] ἐκεῖ M ὁ ποιητὴς] Hom. I 412
18 ἔντερ F	13 ἀπὸ τοῦ πολ. G	καὶ τὴν—ἀκλεής δέ (14)] τὴν μὲν μακρο-	
21 ἐκεῖνο A: ἐκεῖνῳ a	17 τὴν ἀντίφ. F	χρονίαν λάβοι, τὴν δὲ δέξαν ἀπολέσαι F	14 ἀλλ.] οὐκ εὐκλεής G
25 ἐν Κατηγορίαις] c. 12 p. 14 ^b -14	19 ἐλέγχει F	15 ὑπομνήσ. G	17 τὴν ἀντίφ. F
33 αὐτῶν suppl. G ²	29 ἔχειν Αα	19 ἐλέγχει F	29 ἔχειν Αα
		30 αὐτῷ a	30 αὐτῷ a
		31 πρὸ τῆς	31 πρὸ τῆς
		ἐκβάσεως om. G	ἐκβάσεως om. G

ρ. 19 a 7 Εἰ δὴ ταῦτα ἀδύνατα· ὁρῶμεν γὰρ δτι ἀργῆ ἐστι τῶν 25
ἐσομένων καὶ ἀπὸ τοῦ βουλεύεσθαι καὶ ἀπὸ τοῦ πρᾶξαί τι,
καὶ δλως δτι ἔστιν ἐν τοῖς μὴ ἀσὶ ἐνεργοῦσι τὸ δυνατὸν εἶναι
καὶ μὴ ὄμοίως· ἐν οἷς ἀμφω ἐνδέχεται καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ
5 εἶναι. θστε καὶ τὸ γενέσθαι | καὶ τὸ μὴ γενέσθαι. καὶ πολλὰ 120^r
ἥμεν δῆλά ἐστιν οὕτως ἔχοντα, οἷον δτι τοῦτο τὸ ἴματιον δυνα-
τόν ἐστι διατμηθῆναι, καὶ οὐ διατμηθῆσεται ἀλλ ἔμπροσθεν
κατατριβήσεται. ὄμοίως δὲ καὶ τὸ μὴ διατμηθῆναι δυνατόν· 5
οὐ γὰρ ἀν υπῆρχε τὸ ἔμπροσθεν αὐτὸν κατατριβῆναι, εἴ γε μὴ
10 δυνατὸν ἦν τὸ μὴ διατμηθῆναι. θστε καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων γενέ-
σεων, δσαι κατὰ δύναμιν λέγονται τὴν τοιαύτην. φανερὸν οὖν
δτι οὐχ ἀπαντα ἐξ ἀνάγκης οὔτε ἔστιν οὔτε γίνεται, ἀλλὰ τὰ μὲν 10
ἀπότερ' ἔτυχε, καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἡ κατάφασις ἢ ἡ ἀπόφασις
ἀληθῆς, τὰ δὲ μᾶλλον μὲν καὶ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ θάτερον, οὐ
15 μὴν ἀλλ ἐνδέχεται γενέσθαι καὶ θάτερον, θάτερον δὲ μὴ.

Παραδοὺς ἥμεν διὰ τῶν προλαβόντων δσα ἔπειται ἀδύνατα τοῖς ἀναι- 15
ροῦσι τὸ ἐνδεχόμενον, δτι τὸ μάτην βουλεύεσθαι μάτην ἔγγειρεν δλως
ταῖς πράξεσι καὶ δσα τούτοις ἔστιν ἀκόλουθα, οἷον τὸ μάτην αἰτιᾶσθαι
τινας ὡς συμπράττοντας ἥμεν ἢ ἀντιπράττοντας, μάτην ἐπαινεῖν τινας ὡς
20 ἀγαθοὺς ἢ ψέγειν ὡς κακούς, καὶ δύναματα κενὰ εἶναι τὰ πολυμόρληητα 20
ταῦτα, τὴν ἀρετὴν καὶ τὴν κακίαν (ποῦ γὰρ οἶν τε ταῦτα χώραν ἔχειν,
μηδενὸς δντος ἐφ' ἥμεν ἀλλ ἐξ ἀνάγκης ἥμων, ὡς ὁ ἐκείνων λόγος, ἐπὶ
τὸ τάδε τινὰ πράττειν ἀγορέων; ἀπερ δηλονότι καὶ ἐναργῶς ἀλογα καὶ
τὸν δλον τῶν ἀνθρώπων ἄρδην ἀνατρέπει βίον), προτίθεται διὰ τούτων 25
25 καὶ ἐπ' εὐθείας ἐξ αὐτῆς τῆς ἐναργείας τῶν πραγμάτων ἐπιδεῖξαι δτι τε
ἔστιν ἐν τοῖς οὖσι τὸ ἐνδεχόμενον καὶ ἐν τίσιν ἔστιν, δτι οὐκ ἐν τοῖς |
διδίοις ἀλλ ἐν μόνοις τοῖς ἐν γενέσει καὶ φθορᾷ τὸ εἶναι ἔχουσιν. δτι 120^v
μὲν οὖν τὸ τε βουλεύεσθαι μεγάλην ἔχει πρὸς τὰς πράξεις δύναμιν καὶ
πολλὰ ἔστιν ἐφ' ἥμεν τῶν δντων, ἀ οὐκ ἀν ἐπράχθη μὴ βουλευσαμένων
30 ἥμων καὶ ταῖς ὁδοῖς τῆς ἐκβάσεως αὐτῶν ἐγκεχειρηκότων, δείκνυσιν ἀπὸ
τοῦ κατὰ τὸ ἴματιον παραδείγματος, δ ἐφ' ἥμεν ἔστιν ἡ διατεμεῖν ἡ σῶσον
ἐᾶται καὶ ἀδιάτμητον, ἀχρις ἀν ἡ ἐν γρήσει δν καὶ φορούμενον κατατριβῆ
ἡ καὶ ἄνευ γρήσεως κείμενον ὑπὸ τοῦ γρόνου κατασπῆ. δῆλον δὲ δτι 10

1 ὁη] δὲ F ἔστιν ἀργὴ colloc. Mab 2 ἐσομ.] εἰρημένων G καὶ ἀπὸ τοῦ
βουλ.—μὴ (15) om. M βούλεσθαι A 3 καὶ δλως δτι — μὴ (15) om. Ga
δτι δλως colloc. b 6 δτι om. F τουτὶ b 9 κατατρ. αὐτό colloc. F
εἴ γε — διατμηθῆναι (10) suppl. F² 10 τὸ om. F διατμηθ. αὐτό A 11 οὖν]
ἄρα b 14 τὸ om. F 16 παραδοὺς ἥμεν om. M ἥμεν om. F
τὰ ἀδόν. G 17 τὸ suppl. G² 19 ἥμεν om. G 21 χώραν ταῦτα colloc. A
23 ἀπερ] ἀ F 24 ἄρδην om. M 25 καὶ ἐξ αὐτῆς M ἐνεργ. Ma
30 ἔγγειρηκότων FG 31 ἔστιν suppl. G² 32. 33 κατατριβήτι et κατασπᾶτη a

καὶ ἐπ' ἄλλων πολλάκις μυρίων οἱ αὐτοὶ ἀρμόσουσι λόγου· ὥστε φανερὸν
ὅτι πάντων τῶν οὖτοι γινομένων κυρίους ἡμᾶς ἐποίησεν ἡ φύσις. ἀπερ
ἐνδεικνύμενος δὲ Ἀριστοτέλης εἶπεν ὅτι ἀρχὴ ἐστι τῶν ἐσομένων καὶ
ἀπὸ τοῦ βουλεύεσθαι καὶ ἀπὸ τοῦ πρᾶξαι τι. τῷ μὲν ἡνόματι τοῦ 15
ἔσομένου ἐπὶ τοῦ μήπω μὲν ἐκβεβηκότος δυναμένου δὲ ἐκβῆναι, εἰ μή
τι κωλύσαι, κοινότερον νῦν γρηγόρεος, διὰ δὲ τοῦ πρᾶξαι τι δηλῶν τὸ
ταῖς ἀρχαῖς ἐγχειρῆσαι τῆς πρᾶξεως, ὅπερ πρότερον ἐκάλει πραγμα-
τεύεσθαι.

'Ἐν τίσι δὲ τῶν ὅντων ἔχει τὴν ὑπόστασιν τὸ ἐνδεχόμενον, συντόμως 20
10 ἐδίδαξεν εἰπών ὅτι ἐν τοῖς μὴ δεῖ ἐνεργοῦσι, ταῦτην δὲ εἰπεῖν τοῖς
ποτὲ μὲν οὖσι ποτὲ δὲ μὴ οὖσι· ταῦτα γάρ μεταξὺ ὅντων τε δεῖ
ὅντων καὶ τῶν ἀεὶ μὴ ὅντων ὡς μὲν ἐνεργοῦντα διαφέροι ἀν τῶν
δεῖ μὴ ὅντων, ὡς δὲ μὴ δεῖ ἐνεργοῦντα διαφέροι ἀν τῶν ἀεὶ ὅντων τε 25
καὶ ἐνεργούντων. ποῖα δέ ἐστι τὰ μὴ δεῖ ἐνεργοῦντα, πάλιν συντόμως
15 ἐδίδαξεν εἰπών ἐν οἷς ἀμφω ἐνδέχεται καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι.
τοῦτ' ἐστι τοῖς ἐν γενέσει | καὶ φθορῷ· οὕτε γάρ τῶν ἀεὶ μὴ ὅντων τι 121c
δύναται ποτε ἐνεργεῖν (πῶς γάρ δὲ μηδὲ τὴν ἀρχὴν τοῦ εἶναι πέφυκε
μετέχειν); οὕτε τῶν δεῖ ὅντων τι δύναται ποτε μὴ ἐνεργεῖν· εἰ γάρ ἐστιν
δεῖ ὅν, δῆλον ὡς δεῖ τέλειόν ἐστι καὶ τὴν οὐσίαν τὴν ἔσωτοῦ κατὰ φύσιν 5
20 ἔχον (οὐ γάρ ἀν ἄλλως ἡδύναται εἶναι αἰδίον), ταιριάτον δὲ ὅν ἔχει τινὰ πάν-
τως οὐσιώδη ἐνέργειαν, καθ' ἣν δεῖ ἐνεργεῖν αὐτὸν ἀναγκαῖον, ἵνα μὴ καὶ
ὅντινασσον γράμμον ἀνεέργητον μένον μεταίναν δεικνύῃ τὴν ἔσωτοῦ φύσιν
καὶ αὐτὸν τηγάλλως ἐγκαταλέγηται τοῖς οὖσιν. ὥστε εἰκότως τὰ ποτὲ μὲν 10
ὅντα ποτὲ δὲ μὴ ὅντα τῶν ὅντων ἐχαρακτήριεν ἀπὸ τοῦ μὴ δεῖ ἐνεργεῖν.
25 πᾶσι μὲν οὖν τοῖς ἐνδεχομένοις τούτῳ ὑπάρχει τὸ δύνασθαι καὶ εἶναι καὶ
μὴ εἶναι· ὥστε καὶ πρὸ τῆς ἐκβάσεως αὐτῶν ὑπάρχει αὐτοῖς τὸ δύνασθαι 15
καὶ γενέσθαι καὶ μὴ γενέσθαι. ἀλλὰ τὰ μὲν αὐτῶν ὅμοίως ἔχει πρός τε
τὸ εἶναι καὶ πρὸς τὸ μὴ εἶναι, διὸ καὶ πρὸς τὸ γενέσθαι καὶ τὸ μὴ γενέσθαι,
ὅσπει τῇ προαιρέσει κεῖται τῇ ἡμετέρᾳ καὶ καλεῖται ὑπότερος ἔτυχε, τὰ
30 δὲ ἀποκλίνει μᾶλλον ἢ πρὸς τὸ εἶναι καὶ γενέσθαι καὶ λέγεται ὡς ἐπὶ τὸ 20
πολύ, ἢ πρὸς τὸ μὴ εἶναι μηδὲ γενέσθαι καὶ λέγεται ὡς ἐπ' ἔλαττον, ἀπερ
ἀμφότερα κοινῶς σημῆναι βουληθεῖς εἰπε τὰ δὲ μᾶλλον μὲν καὶ ὡς ἐπὶ
τὸ πολὺ θάτερον, οὐ μὴν ἀλλὰ ἐνδέχεται γενέσθαι καὶ θάτερον,
θάτερον δὲ μή· ἔχει γάρ τὸ μὲν οὖτως λεγόμενον ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ τὴν 25

I οἱ αὐτοὶ — γινομένων (2) in mrg. suppl. A 4 βουλεύεσθαι F 4. 5 τῶν ἐσο-
μένων F 5 δὲ καὶ ἐκβῆναι F 6 κωλύει a 10 ὅτι μὴ (sed μὴ del.) F
12 μὲν δεῖ ἐνεργ. a διαφέρει G¹ 13 μὴ ὅντων — τῶν δεῖ om. F τε
om. M 16 τι post ποτε (17) colloc. G 17 δύνασθαι G ἐνεργεῖν —
ποτε (18) om. M 18 μετ.] μὴ ἔχειν G δύνασθαι τι G ποτε om. F 19 τὴν
(post οὐσίαν) om. A 20 δεῖ δὲν a 21 αὐτὸν ἐνεργ. colloc. F 22 ante ματ.
add. καὶ G¹ δείκνυσι G 23 τηγάλλως] τοῖς ἄλλοτε ἄλλως ἔχουσι G
τὰ om. M 27 τὰ] τὸ A 28 πρὸς τὸ suppl. G² καὶ τὸ μὴ γενέσθαι om. M
καὶ πρὸς τὸ μὴ A 30 γίνεσθαι F 31 γίνεσθαι AFa: λέγεσθαι M 32 καὶ
om. A 32. 33. 34 ἐπὶ πολὺ F

μὲν ἔκβασιν αὐτὴν τοῦτο ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐνδεχόμενον μέντοι καὶ τὸ μὴ ἔκβηναι, εἰ καὶ σπανιώτερον τοῦ ἔκβηναι, τὸ δὲ ἐπ’ ἔλαττον τὸ μὲν μὴ ἔκβαίνειν | ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ, ἐνδεχόμενον μέντοι καὶ τὸ ἔκβαίνειν, εἰ καὶ 121^v σπανιώτερον τοῦ μὴ ἔκβαίνειν. ἐπιτρέπων οὖν ἡμῖν τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ 5 θάτερον, τοῦ τε εἶναι δηλούντοι καὶ τοῦ μὴ εἶναι, καὶ τὸ τούτῳ ἀντικείμενον καὶ ἐπ’ ἔλαττον, δὲ καὶ αὐτὸν προσηγόρευσε θάτερον, μεθαρμόζειν ὡς 5 ἄν ἐθέλωμεν πρός τε τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι, διὰ τῶν αὐτῶν λεξιδίων περιέλαβε τὸ πλειστὸν ἀλλήλων διεστηκότα σημαντόμενα τοῦ ἐνδεχομένου, τό τε ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ τὸ ἐπ’ ἔλαττον. δῆλον δὲ ὅτι καὶ τοῖς πράγμα- 10 10 σιν ὁμοίως ἔχουσιν αἱ περὶ αὐτῶν ἀποφάνσεις κατὰ τὸ ἀληθεύειν ἢ φεύδεσθαι.

p. 19 a 23 Τὸ μὲν οὖν εἶναι τὸ ὅν ὅταν ἦ. καὶ τὸ μὴ ὅν μὴ εἶναι ὅταν μὴ ἦ, ἀνάγκη· οὐ μέντοι οὕτε τὸ ὅν ἀπαν ἀνάγκη εἶναι οὕτε τὸ μὴ ὅν ἀνάγκη μὴ εἶναι· οὐ γάρ ταῦτον ἐστιν τὸ ὅν ἀπαν 15 15 εἶναι ἐξ ἀνάγκης ὅτε ἐστί, καὶ τὸ ἀπλῶς εἶναι ἐξ ἀνάγκης. ὁμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ὅντος. καὶ ἐπὶ τῆς ἀντιφάσεως ὁ αὐτὸς λόγος· εἶναι μὲν ἡ μὴ εἶναι ἀπαν ἀνάγκη, καὶ ἐσεσθαί γε ἡ μὴ· οὐ μέντοι διειλόντα γε εἰπεῖν θάτερον ἀναγκαῖον. λέγω δὲ οἷον ἀνάγκη μὲν ἐσεσθαι ναυμαχίαν αὔριον ἡ μὴ 20 20 ἐσεσθαι, οὐ μέντοι γενέσθαι ναυμαχίαν αὔριον ἀναγκαῖον. ὅστε ἐπεὶ ὁμοίως οἱ λόγοι ἀληθεῖς ὥσπερ τὰ πράγματα, δῆλον ὅτι ὅσα οὗτως ἔχει ὥστε ὑπότερ' ἔτυχεν εἶναι καὶ τὰ ἐναντία ἐνδέχε- 25 σθαι, ἀνάγκη ὁμοίως ἔχειν καὶ τὴν ἀντίφασιν. ὥσπερ συμβαίνει 25 ἐπὶ τοῖς μὴ ἀεὶ οὖσιν ἡ μὴ ἀεὶ μὴ οὖσι· τούτων γάρ ἀνάγκη μὲν θάτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἀληθεῖς εἶναι ἡ φεῦδος, οὐ μέντοι | τόδε ἡ τόδε ἀλλ’ ὑπότερ' ἔτυχε, καὶ μᾶλλον μὲν 122^r ἀληθῆ τὴν ἔτέραν, οὐ μέντοι ἡδη ἀληθῆ ἡ φεῦδη. ὅστε δῆλον ὅτι οὐκ ἀνάγκη πάσης καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τῶν ἀντικει- 30 μένων τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ φεῦδη εἶναι· οὐ γάρ ὥσπερ ἐπὶ 5 τῶν ὅντων, οὗτως ἔχει καὶ ἐπὶ τῶν μὴ ὅντων μὲν δυνατῶν δὲ εἶναι, ἀλλ’ ὥσπερ εἴρηται.

Πρόκειται μὲν ἐν τούτοις αὐτὸν λοιπὸν τὸν λόγον τὸν ἀναφεύνοντα τὸ ἐνδεχόμενον συμβόλων ἐπιδεῖξαι καὶ μηδὲν ἀναγκαῖον συνάγροντα, 10

2 ἔκβαίνειν (pr. 1.) M εἰ] ἡ A ἔκβηναι (alt.) — σπανιώτερον τοῦ (4) om. M
ἐπ’ om. F 3 ὡς—μὴ ἔκβαίνειν (4) om. F 4. 9 ἐπὶ πολὺ F 5 τούτων AG
6 ἐπ’ ἔλ.] ἐπιδηλον G¹ αὐτὸς GMa 7 ἐθέλομεν A Ma πρὸς τὸ μὴ εἶναι καὶ
τὸ εἶναι A Fa: πρὸς τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι M 12 μὴ ὅν—εἴρηται (32) om. M
13 οὐ —εἴρηται (32) om. G μέντοι] μὴν b 14 ἀνάγκη om. b οὐ γάρ—
εἴρηται (32) om. a 16 ἀντιφ. δὲ F 18 γε (post διελ.) om. F 20 μέντοι
ἔσεσθαι γε αὔριον ναυμ. b 23 εἶναι om. b 31 μὲν suppl. F²: om. AF¹
δυνατῶν A 33 μὲν οὖν G τὸν (post λέγον) om. F 34 ἀναγκ.] ἐναντίον G

προσήει δὲ οὗτος ἐκ τῶν ἡδη ἐκβεβηκότων ἀξιῶν κρίνεσθαι τὰ ἔτι μέλλοντα· λαβὼν γάρ ὡς εἰ ἔστι τι νῦν λευκόν, ἀνάγκη ἀληθεύειν τὸν αὐτὸν τοῦτο λέγοντα περὶ αὐτοῦ διεῖ ἔστι λευκόν, καὶ οὐ νῦν μόνον ἀλλὰ καὶ ἐν ἀπαντι τῷ πρόσθιν χρόνῳ ἀληθεύειν διεῖ ἔσται λευκόν (ώς οὐδὲν τοῦτο 15 ἐκείνου διαφέρον), καὶ διεῖ διπερ ἐν παντὶ τῷ πρόσθιν χρόνῳ ἀληθεύειν ἦν εἰπεῖν διεῖ ἔσται λευκόν ἀνάγκη γενέσθαι, συνάγειν ἡξίν τὸ πάντα ἐξ ἀνάγκης γίνεσθαι τὰ γινόμενα. πρὸς τοῦτον τὸν λόγον ἐνιστάμενος διὰ 20 τούτων δὲ Ἀριστοτέλης πάντα τεχνικῶς, πρὶν διελέσθαι τὰς εἰς τὸν μέλλοντα χρόνον γινομένας ἀποφάντεις. πῶς μὲν ἔχουσι τὸν ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν 10 πῶς δὲ οὐκ ἔχουσι, διορίζεται πρότερον περὶ τῶν κατὰ τὸν ἐνεστῶτα χρόνον γινομένων, καὶ τὴν διαφορὰν αὐτῶν ἀπὸ τῆς φύσεως τῶν πραγμάτων 25 λαμβάνων, ἐπειδὴ χρὴ τὸν ἀληθεύοντα λόγον συνάθειν ἐξ ἀνάγκης τῷ πρόστιμοι περὶ οὐ ἀποφαντεῖται, διττὸν εἰναὶ φησι τὸ ἀναγκαῖον, τὸ μὲν τὸ ἀπλῶς καὶ κυρίως λεγόμενον, διπερ ἔστι | τὸ δὲ οὐ πάρχον τῷ ὑποκειμένῳ 122v 15 ὡς οὐδὲν ὑφεστάναι χωρὶς αὐτοῦ δυναμένῳ (τοῦ δὲ τῇ τοι κατὰ τὸν ἄπειρον χρόνον λαμβανομένου ὡς ἐπὶ τῶν ἀιδίων, οἷον ὅταν λέγωμεν ἐξ ἀνάγκης κινεῖσθαι τὸν ἥλιον ἢ τοῦ τριγώνου τὰς γωνίας δυσὶν δρθαῖς ἵσας εἴναι. ἢ 5 ἔως ἂν ὑπάρχῃ τὸ ὑποκείμενον, ὡς ὅταν εἰπωμεν ἐξ ἀνάγκης τόδε τὸ πῦρ θερμὸν εἴναι ἢ τὸν Σωκράτην ζῆσθαι εἶναι), τὸ δὲ οὐ τοιοῦτον ἀλλὰ μετὰ 20 μὲν προσδιορισμοῦ τοῦ ἔως ἂν ἢ τὸ κατηγορούμενον ὑπὸ τοῦ λέγοντος οὕτως αὐτὸν ἔχειν ἀληθεύον, ἀπλῶς δὲ οὐκέτι, εἴτε ἀιδίον εἴη τὸ ὑποκεί- 10 μενον εἴτε φυλαρτόν· τὸ γάρ ἐξ ἀνάγκης ἐπιπροσθεῖσθαι ὑπὸ τοῦ νέφους ἢ τῆς σελήνης τὸν ἥλιον, ἔως ἂν ἐπιπροσθῇται, ἀληθεύειν, ἀπλῶς δὲ οὐκέτι, καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης καθέξεσθαι σε ἢ βαδίζειν, ἔως ἂν τι τούτων ὑπάρχῃ 15 25 σοι, ἀληθεύειν, ἀπλῶς δὲ οὐκέτι· οὕτε γάρ δὲ βαδίζομεν ἢ καθεξόμενο. οὕτε μὴν ἔως ἂν τοῦ εἴναι μετέχωμεν. δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τοῦ ἐξ ἀνάγκης μὴ ὅντος· καὶ γάρ τοῦτο διττόν, τὸ μὲν ἀπλῶς (οἷον τὸ μὴ εἴναι τὴν διάμετρον σύμμετρον τῇ πλευρῇ ἢ τὸ μὴ παύεσθαι τῆς κινήσεως τὸν 20 ἥλιον ἢ τὸ μὴ εἴναι τόδε τὸ πῦρ φυγρόν), τὸ δὲ ἔως ἂν μὴ ἢ τὸ κατη- 30 γορούμενον, οἷον τὸ ἐξ ἀνάγκης μὴ βαδίζειν, ὅταν μὴ βαδίζῃς· οὐ γάρ ἀπλῶς τοῦτο ἀληθεύειν, ἀλλ’ ἔως ἂν μὴ βαδίζῃς, ἐπειδὴ ἀδύνατον τὸν μὴ βαδίζοντα διεῖ μὴ βαδίζει ἄμα καὶ βαδίζειν. καὶ ἔχεις ἐν τούτοις τὴν 25 κατὰ τὰς ὅλας διαφορὰν τῶν προτάσεων παραδεδομένην· τὸ μὲν γάρ ἀπλῶς δὲν τὸ ἀναγκαῖον σημαίνει, τὸ δὲ ἀπλῶς μὴ ὃν τὸ ἀδύνατον, τὸ δὲ ἔστι

1 προετη AF

2 λευκὸν νῦν colloc. a

6 λευκόν om. F: del. G συνάγειν—γίνεσθαι om. M τὸ] τὸ A: om. a 7 ἴσταμ.

A: ἀνιστάμ. F 9 ἀποφάσεις Ma 13 διττὸν δὲ F τὸ (post μὲν) om. AG¹15 χωρὶς αὐτοῦ ὑφ. (num. corr.) G 17 τῆς τρυγώνου (sic) F δόν AFMa ἢ om. M 18 ἔως] ώς; G¹ ὑπάρχει F ἐξ ἀνάγκης om. G 19 σωκράτη A

20 λέγ.] μέλλοντος F 21 αὐτὸν om. G 22 ὑπὸ νέφους ἢ ὑπὸ τῆς σελ. F 24 καὶ

τὸ—οὐκέτι (25) om. M 25 post ἀπλῶς δὲ add. ήτοι κυρίως καὶ ἀιδίως a 26 μετέ-

χομεν A 28 τῇ πλ. συμ. colloc. F 29 ἔως] ώς a τὸ (ante κατ.) om. G

30 βαδίζῃ Fa: βαδίζεις G 31 βαδίζῃς] βαδίζῃ Fa 32 ἐν τούτοις om. F

ἀν ἦ τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ ὃν καὶ ἔστ' ἂν μὴ ἦ μὴ ὃν 123^c
τὸ ἐνδεχόμενον.

Ταῦτα διελθόμενος ὁ Ἀριστοτέλης παραπλησίως τοῖς ἐπὶ τῶν ὄντων
εἰρημένοις ἔχειν φησὶ τὸ ἀναγκαῖον τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀληθειαν· τοὺς
5 μὲν γάρ αὐτῶν ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν κατὰ τὸ ἀπλῶς λεγόμενον ἀναγ-^b
καῖον, ἐφ' οἷων ἀν λέγωνται πραγμάτων, εἴτε αὐτίων εἴτε φυλαρτῶν εἴτε
ὄντων εἴτε μὴ ὄντων, ὡς τοὺς κατὰ τὴν ὅλην ἀντίφασιν προφερομένους,
οἷον ὅτι Σωκράτης ἦ βαδίζει ἢ οὐ βαδίζει (τὸ γάρ ὅλον τοῦτο ἀνάγκη 10
εἶναι ἀληθῆς οὐ μόνον ὅντος ἀλλὰ καὶ μὴ ὅντος Σωκράτους) καὶ ὅτι τὸ
10 πῦρ ἦ θερμόν οὐ. οὐ θερμόν, εἰ καὶ συμβαίνει ἐπὶ τῶν τοιούτων διὰ
τὴν τοῦ πράγματος φύσιν θάτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἀφωρισμένως
ἀληθεύειν, καὶ οὐ τὴν ὅλην ἀντίφασιν μόνον. τοὺς μὲν οὖν τῶν λόγων 15
οὗτως ἔχειν φησὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν κατὰ τὸ ἀπλῶς ἀναγκαῖον,
τοὺς δὲ κατὰ τὸν ἔτερον τρόπον, ἔως ἀν ὑπάρχῃ ἢ μὴ ὑπάρχῃ τὸ κατη-
15 γορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς τὸ ἐξ ἀνάγκης βαδίζειν ἢ ἐξ ἀνάγκης μὴ
βαδίζειν τὸν Σωκράτην· οὕτως γάρ ἀνάγκη τὸ ἀληθῆς ἔχειν τοὺς λόγους, 20
ὅπερ φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης, ὡς ἔχει φύσεως τὰ ὑπ' αὐτῶν σημαντικόμενα
πράγματα, ἐπεὶ καὶ εἰσὶν ἐνηγγηταὶ τῶν πραγμάτων οἱ λόγοι καὶ διὰ τοῦτο
μιμοῦνται αὐτῶν τὴν φύσιν, ὡς πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὁ Πλάτων ἡμᾶς
20 ἐδίδαξεν.

'Αλλὰ τί ταῦτα φαίνεται πρὸς τὸ προκειμένον καὶ πῶς διὰ τούτων
σαλεύεται ὁ ἀναιρεῖν δοκῶν τὸ ἐνδεχόμενον λόγος; ὅτι, φήσω, εἰ μὲν πᾶς
λόγος εἴχει τὸ ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν κατὰ τὸ ἀπλῶς ἀναγκαῖον, | εἰκότες 123^c
ἐλάμβανον οἱ ἀναιρεῦντες τὸ ἐνδεχόμενον ἐκ τοῦ ὄρπην ἐξ ἀνάγκης ἀλη-
25 θεύονται τοὺς λόγους τοὺς οἰκείους τῇ ἐκβάσει τῶν πραγμάτων περὶ τῶν
ἥδη ἐκβεβηκότων ἀποφαινομένους ὅτι καὶ οἱ πρὸ τῆς ἐκβάσεως αὐτῶν δ
διαβεβαιούμενοι ἐκβήσεσθαι αὐτὰ τὸ ἀληθῆς ἐξ ἀνάγκης ἔχουσι, καὶ οὗτως
τῷ ὄντι συνέβαινεν ἀναιρεῖσθαι τὸ ἐνδεχόμενον. ἐπεὶ δὲ τοῦτο τῇ μὲν
ὅλῃ ἀντιφάσει, διπερ ἐλέγομεν, ὑπάρχει, τοῖς δὲ μέρεσιν αὐτῆς, ἐφ' ὧν
30 τὸ κατηγορούμενον ποτὲ μὲν ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ ποτὲ δὲ οὐκ ὑπάρ-^b
χει, οὐκέτι, δῆλον ὅτι οὐ συνάγουσιν διπερ προτίθενται· οἷον, διπερ αὐτές
φησιν, ἀνάγκη πάντως αὔριον ἥ γενέσθαι ἢ μὴ γενέσθαι ναυμαχίαν, οὐ
μέντοι διελόντες καὶ τὸ ἔτερον μόνον μάριον τῆς ἀντιφάσεως εἰπόντες
ἀσφαλῶς ἀποφανούμεθα ὅτι ἔσται πάντως ἥ οὐκ ἔσται πάντως. δῆλον 15
35 ἄρα ὅτι ἀνάγκη τοὺς περὶ τῶν ἐνδεχομένων ἀποφαινομένους λόγους (διπερ
ἐσήμηγε τῇ ἀναιρέσει τῶν ἄκρων, τοῦ ἀναγκαίου λέγω καὶ τοῦ ἀδυνάτου,
ῶν τὸ μὲν ἐκάλεσεν ἀεὶ ὃν τὸ δὲ ἀεὶ μὴ ὃν) μὴ πάντως ἔχειν τὸ ἔτερον 20

1 τῷ ὑποκειμένῳ οἱ. F 6 λέγονται G 10 ἢ θερμόν ἔστιν Fa συμβάλλοι Ma
11 μόριον] μόνον A 12 μόνως a 13 ἔχει G Ma 16 τῷ σωκράτει F
σωκράτη A ἔχεις F 18 post λόγοι add. δῆλον F: δὲ G 19 post ὡς add.
καὶ G² ὁ Πλάτων] Cratyl. c. 3 p. 385 B sq. 27 τὸ δὲ ἔχεις ἀν. colloc. M: ἔξ αν.
τὸ δὲ ἔχεις a 29 ἐλέγομεν] v. 7 αὐτοῖς F 31 οὐκέτι οἱ. A ὅτι ὡς A Ma
32 ἥ γενέσθαι αὔρ. colloc. A 33 μόνον οἱ. AG 36 p. 155,6 ἐσήμανε M

μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἀφωρισμένως ἀληθεύον, ὅπερ ἦν τὸ ἐξ ἀργῆς ήμεν εἰς ἐπίσκεψιν προκειμένον, ἀλλ᾽ ἡτοι ἄμφω διοίως δεκτικὰ φεύδονται τε καὶ ἀληθείας, ώς τὰ περὶ τῶν ὑπότερον ἔτυχεν ἐνδεχομένων ἀποφανήμενα, ἢ τὸ μὲν ἔτερον μᾶλλον ἀληθεύειν πεφυκός τὸ δὲ ἔτερον φεύδεσθαι μᾶλλον, 25 5 οὕτε μέντοι τὸ ἀληθεύον ἀεὶ ἀληθεύον οὕτε τὸ φεύδομενον ἀεὶ φεύδομενον, ὅπερ ἐσήμηνε διὰ τοῦ οὐ μέντοι ἥδη ἀληθῆ ἢ φεύδη. δηλον δὲ ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ | λεγομένου ή κατάφασίς ἐστιν ή μᾶλλον 124r ἀληθῆς, ἐπὶ δὲ τοῦ ὡς ἐπ' ἔλατον ή ἀπόφασις.

p. 19 b 5 Ἐπεὶ δέ ἐστι τι κατά τινος ή κατάφασίς σημαίνουσα, 10 τοῦτο δέ ἐστιν η̄ ὄνομα η̄ τὸ ἀνώνυμον, ἐν δὲ δεῖ εἶναι καὶ καθ' ἐνὸς τὸ ἐν τῇ καταφάσει (τὸ δὲ ὄνομα εἴρηται καὶ τὸ 5 ἀνώνυμον πρότερον· τὸ γάρ οὐκ ἀνθρωπος ὄνομα μὲν οὐ λέγω, ἀλλ' ἀόριστον ὄνομα· ἐν γάρ πως σημαίνει τὸ ἀόριστον ὄνομα, ὥσπερ καὶ τὸ οὐκ ὑγιαίνει οὐράνη μάτιον λέγω, ἀλλ' ἀόριστον), 15 ἔσται πᾶσα κατάφασίς η̄ ἐξ ὀνόματος καὶ ὄντος η̄ ἐξ ἀορί- 10 στού ὀνόματος καὶ ὄντος· ἀνευ δὲ ὄντος οὐδεμία κατάφασίς οὐδὲ ἀπόφασίς· τὸ γάρ ἔστιν η̄ η̄ γίνεται η̄ θσα ἀλλα τοιαῦτα ὄντα ἐκ τῶν κειμένων ἐστί· προσσημαίνει γάρ χρόνον. ὥστε πρώτη κατάφασίς καὶ ἀπόφασίς τὸ ἔστιν ἀνθρω- 20 πος — οὐκ ἔστιν ἀνθρωπος, εἴτα ἔστιν οὐκ ἀνθρωπος — 15 οὐκ ἔστιν οὐκ ἀνθρωπος, πάλιν ἔστι πᾶς ἀνθρωπος — οὐκ ἔστι πᾶς ἀνθρωπος, ἔστι πᾶς οὐκ ἀνθρωπος — οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἀνθρωπος. καὶ ἐπὶ τῶν ἐκτὸς δὲ χρόνων ὁ αὐτὸς λόγος.

Παντοδαπῶς λεπτουργήσας τὴν διδασκαλίαν τῶν ἐξ ὄποκειμένου καὶ 20 25 κατηγορούμενου προτάσεων ὡς ὠρισμένου ὄντος τοῦ ὄποκειμένου, προστίθησι διὰ τούτων διτὶ δισαι τοῖναι τὸν ἀριθμόν, τοσαύτας ἑτέρας ἀνάγκη γίνεσθαι προστάσεις ἐξ ὄποκειμένου πάλιν καὶ κατηγορούμενου, ἀλλ' 25 οὐκέτι ὠρισμένου ὄντος τοῦ ὄποκειμένου ἀλλ' ἀορίστου. ὁ μὲν οὖν ὄποκειμενος η̄ ὠρισμένος η̄ ἀόριστος λαμβανόμενος τοῦ αὐτοῦ κατηγορούμενου 30 35 ὄντος διάφορα ποιήσει καταφάσεων τε | καὶ ἀποφάσεων εἰσηγ., ὁ δέ γε 124v κατηγορούμενος ποτὲ μὲν ὠρισμένος ποτὲ δὲ ἀόριστος ληφθεὶς τοῦ αὐτοῦ ὄποκειμένου μένοντος οὕτε καταφάσεις διαφόρους οὕτε ἀποφάσεις ποιήσει.

1 ἀργῆς] ἀνάγκης F   4 ἔτερον μᾶλλον iteratum del. A   8 ἀληθ. μᾶλλον colloc. M
 5 οὕτε (prius)] οὐ M   δεὶ φεύδομενον om. M   6 ὅτι ὡς M   8 ὡς
 om. M   9 ἀπόφασις G   10 τοῦτο—λόγος (23) om. M   11 post ἐνὸς
 superser. καὶ G²   τὸ δὲ—λόγος (23) om. a   13 ἐν—λόγος (23) om. G
 σημαίνει καὶ b (recte, cf. 156,21)   ὄνομα om. b (cf. 156,21)   14 λέγω om. b
 ἀλλ' ἀόρ. ὄντα b   15 κατάφ. καὶ ἀπόφασις Ab (cf. p. 157,4)   17 οὕτε F
 ἔστιν η̄ ἔσται b   19 πρώτη ἔσται b   24 τῶν] τὴν G   26. 27 ἀν. ἑτέρας (num.
 corr.) G   27 μὲν πᾶλιν F   29 η̄ ὠρισμένος om. F   λαμβανόμενος om. F
 30 καταφάσεως.. ἀποφάσεως F   31 ἀορίστως A

φανερὸν γάρ οἵτι ώρισμένου μὲν αὐτοῦ ὅγτος ἀνάγκη καταφατικὴν εἶναι ἡ τὴν πρύτασιν, ἀσρίστου δὲ ἀποφατικὴν ἡ ἰσοδυναμοῦσαν ἀποφάσει, ἐπὶ μὲν τῶν καθ' ἔκαστα πάντως ἀπόφασιν τὴν ἀντιφάσκουσαν πρὸς τὴν κατάφασιν, ἐπὶ δὲ τῶν ἀδιορίστων πάντως μὲν πάλιν ἀπόφασιν, σὰλλ' οὐ πάντας τὴν ἀντιφάσκουσαν πρὸς τὴν κατάφασιν ἀλλ' ἐνίστε καὶ συνάδειν αὐτῇ¹⁰ δυναμένην, ἐπὶ δὲ τῶν διωρισμένων οὐκέτι μὲν οὐδὲ καθαρῆς κατά γε τὴν λέξιν ἀπόφασιν ἀλλὰ ταῦτην τῇ καθαρῆς ἀποφάσει δυναμένην, πᾶλιν δὲ ἐπὶ μὲν τῶν κατὰ μέρος ἡ τὴν ἀντιφάσκουσαν ἡ τὴν συνάδουσαν, ὡς¹⁵ ἐπὶ τῶν ἀδιορίστων, ἐπὶ δὲ τῶν καθήλου οὐδὲ τὴν ἀντιφάσκουσαν ἡ τὴν ἐνηντίαν, ὡς ἔμπροσθεν διωρίσαμεν. ὥστε εἰκότως κατὰ μόνην τὴν τοῦ ὑποκειμένου διαφορὰν ἀμείβεσθαι φῆσι τὰ εἰδη τῶν τοιούτων ἀντιφάσεων ὁ Ἀριστοτέλης. οὐδὲ μὴ τις ὁ πολλάθη μηδὲ ἂν γενέσθαι τὴν ἀρχὴν²⁰ πρότασιν ἐξ ἀσρίστου ὑποκειμένου, διότι, ὡς εἴρηκε πρότερον, τὴν μίαν πρότασιν ἐν γρήγορει τὸ ὑποκείμενον καὶ ἐν τῷ κατηγορούμενον, ἐν δὲ²⁵ οὐ τῷ δινόματι ἀλλὰ τῷ σημανομένῳ, ὅπερ οὐκ ὑπάρχει τῷ δηρίστῳ δινόματι (ἐν γάρ ἀναιροῦν τὸ ὑπὸ τοῦ ώρισμένου δηλούμενον τοῖς παρ'²⁵ αὐτὸν πᾶσιν ἐφαρμότει), διὰ τοῦτο τιθησί τε τὴν ἔννοιαν τῆς τοιαύτης ἀπορίας ὁ φιλόσοφος, ἀναμιμήσκων ἡμᾶς τοῦ ἐν δεῖν εἶναι τὸ κατηγορούμενον ἐν τῇ μιᾷ καταφάσει καὶ καθ'³⁰ ἐνὸς λέγεσθαι ὑποκειμένου, καὶ ἐπιδείκνυσιν ὑπάρχον τοῦτο καὶ ταῖς ἐξ ἀσρίστου ὑποκειμένου προτάσεσι τῷ εἰπεῖν ἐν γάρ πως σημαίνει καὶ τὸ ἀσρίστον ὄνομα, οὐ παρεκόντως τὸ πως προσθεῖται ἀλλ' ὑπὲρ τοῦ ἐνδείξασθαι οἵτι οὐ φύσιν μίαν³⁵ σημαίνει, καθάπερ τὸ ώρισμένον· ἐκεῖνο γάρ εἰ μὴ ὅμωνυμον εἴη, η̄ τῷ γένει ἐν τι σημαίνει η̄ τῷ εἰδεῖ η̄ τῷ ἀριθμῷ, τούτων δὲ ἔκαστον ὧρισται,⁴⁰ τὸ δὲ ἀσρίστον οὐκ οὔτως, καλὸν ἔνικῶς αὐτὸν προφέρωμεν 'οὐκ ἄνθρωπος' λέγοντες, σὰλλ' ξοινωνίαν μόνον πρὸς ἀλληλα πάντων τῶν παρὰ τὸ σηματινόν⁴⁵ νόμενον ὑπὸ τοῦ ώρισμένου κατ' αὐτὸν τοῦτο τὸ μηδὲν αὐτῶν εἶναι, ὅπερ ἐκεῖνο. διὸ καὶ λέγει ἔνικῶς τὸ δὲ ἀσρίστον. τοῦτο τὸ ὄνομα εἰκότως ἀνώνυμον ἐκάλεσεν ἐνδεικνύμενος τὸ στερητικὸν αὐτὸν δηλοῦν τοῦ σηματινοῦ⁵⁰ νόμενου ὑπὸ τοῦ ώρισμένου δινόματος. ἐπεὶ δὲ νῦν πρῶτον πεποίηται μνήμην τοῦ ἀνωνύμου τούτου ὑποκειμένου, εἰκότως ἐπισημαίνεται οἵτι τοῦτο ἔστιν, ὃ πρότερον παραδέδωκεν ἀσρίστον ὄνομα αὐτὸν προσαγρεύων, ἐν οἷς καὶ τὴν τοῦ ἀσρίστου ἡμᾶν παραδίδου. φανερὰ δὲ τῆς⁵⁵

4 ἀδιορίστων G   6 δυναμένῃ F   ὠρισμ. G¹   7. 8 πάλιν δὲ οἱ. Α: δὲ οἱ. G   10 πρόσθεν διωρισάμεθα (ὡς οἱ.) F (cf. p. 94,29 sq.)   11 ἀντιφ.] φωνῶν M² 12 δὲ οἱ. G   ὑπολάβοι AGM: ὑπολάβοιεν α   13 ἀσρ. ὑποκ.] ὑποκ. μόνου δ ἀριστοτέλης τοῦ A: ὑποκ. μόνου G: ὑποκ. μόνου τοῦ αὐτοῦ M: ὑποκ. μόνου τοῦ α   εἴρηκε εἴρηται AGMa (cf. p. 18+13)   14 ἐν γρήγορην F: οἱ. A   ἐν καὶ ἐν (alt. I.) F 18 τοῦ] ὡς G   δεῖ Ga   19 τῇ οἱ. G   καὶ ἐπιδ.—ὑποκειμένου (20) οἱ. F 21 τῷ] τὸ A   ὄνομα οἱ. b   24 ἐν τι σημ.] ἐπισημ. F   25 καν] καὶ G¹ προφέρωμεν A: προφέρωμεν G   δ οὐκ Ga   26 κοινωνίαν—ἀλληλα οἱ. G πάντα τὰ G   28 λέγεται F   δὲ post τοῦτο transponas   τὸ (alt.) οἱ. F   29 ἀνωνύμως A   στέρησιν G   30 πρῶτον οἱ. M   31 μνήμης Ma 32 πρότερον] p. 16^a 32^b 14

λέξεως ή ἀκολουθία, καὶ εἰ μεταξύ παρεμβάλλων τὴν διδασκαλίαν τοῦ ἀνωνύμου ὑποκειμένου ἡγάγκασται διὰ μακροῦ ποιῆσασθαι τὴν ἀπόδοσιν· ἔχει γάρ οὕτως· ἐπεὶ δέ ἐστι τι κατά τινας ή κατάφασις σημαίνουσα, 5 τοῦτο δέ ἐστιν ἡ ὄνομα ἣ τὸ ἀνώνυμον, ἔσται πᾶσα κατάφασις 5 ἣ ἔει ὅντας καὶ ῥήματος ἢ ἔει ἀριστους ὅντας καὶ ῥήματος.

Λέγεται δὲ τοῦτο δηλονότι περὶ τῆς ἀπλουστάτης καταφάσεως | τῆς 125^v ἔει ὑποκειμένου μόνον καὶ κατηγορούμενου, περὶ η̄ς καὶ πρόκειται αὐτῷ νῦν διδάσκειν· διστε οὐ χρὴ ἔητεν πῶς ἀνέφαρμόσει τοῦτο η̄ ταῖς ἐκ 10 τρίτου προσκατηγορουμένου καταφάσεσιν η̄ ταῖς μετὰ τρόπου. ἀλλὰ πῶς 5 ἔηταις τούτοις ἐπιφέρει τὸ ἄνευ ῥήματος μηδεμίαν εἶναι οὐ μόνον κατάφασιν ἀλλὰ καὶ ἀπόφασιν, εἴπερ τὰς ἀποφάσεις ἐκ τῶν ἀριστῶν συμβαίνει γίνεσθαι ῥημάτων; η̄ ῥητέον, διπερ Ἀλέξανδρός φησιν, διτε τὸ ἀριστον ῥῆμα καὶ τὸ τοῦ ὑποκειμένου ἀποφασκόμενον καὶ τὴν ἀπόφασιν ποιῶν τῷ μὲν 15 15 ὑποκειμένῳ τὰ αὐτὰ ὄντα τυγχάνουσι, τῇ μέντοι σχέσει διαφέρουσι πῶς ἀλλήλων· τὸ γοῦν ‘οὐ βαδίζει’ καθ’ ἔσυτὸ μὲν λεγόμενον ἀριστον εἴη ἀν ῥῆμα ώς ἐν τι θεωρούμενον καὶ οὐδὲν μέρος καθ’ ἔσυτὸ σημαντικὸν ἔχον, καθάπερ εἴρηται πρότερον, ἐν μέντοι τῇ ἀποφάσει τῇ λεγούσῃ ‘Σωκράτης 15 οὐ βαδίζει’ οὐκ ἀνέφασιν ἀκριβολογεῖσθαι θουλόμενοι τὸ ‘οὐ βαδίζει’ 20 ῥῆμα εἶναι ἀριστον, ἀλλὰ μᾶλλον ῥῆμα καθ’ ἔσυτὸ μὲν ὀρισμένον τοῦ δὲ ὑποκειμένου ἀποφασικῶς κατηγορούμενον καὶ διὰ τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου 20 διακρινόμενον ἀπ’ αὐτοῦ, ώς ἐνταῦθα μηκέτι μὲν ώς ἐν ἀλλ’ ώς δύο λαμβάνεσθαι [τὸ οὐχ ὑγιαίνει], τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου τὸ διακεκρίσθαι τὸ κατηγορούμενον ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἐμψαίνοντος. μήποτε δὲ δυνατὸν η̄ λέγειν 25 25 καὶ θῑ ἐν τῷ ἄνευ δὲ ῥήματος οὐδεμίᾳ κατάφασις οὐδὲ ἀπό- 25 φασις τὸ τοῦ ῥήματος ὄνομα κοινότερον εἴληπται κατά τε τοῦ ὀρισμένου καὶ τοῦ ἀριστοῦ, διδάσκοντος μὲν τοῦ Ἀριστοτέλους, διπερ εἴρηται καὶ πρότερον, διτε πρὸς τὸ γενέσθαι ἀποφαντικὸν λόγον δει πάντως ῥήματος, 126^v ἔξεπίτηδες δὲ νῦν πάλιν τοῦτο προσέμενος ἐν τῇ θεωρίᾳ τῶν ἐει ἀριστοῦ 30 τοῦ ὑποκειμένου προτάσσων, ἵνα μή τις ὑπολάβῃ τὰ ἀριστα ὄντας, περὶ ὃν ἦν προσεχῶς ὁ λόγος, ἀρκεῖν καὶ καθ’ ἔσυτὰ λεγόμενα πρὸς 5 γένεσιν ἀποφάσεως, ἐπεὶ καὶ φαντασίαν ἀποτελοῦσι τοῦ παραπλησίαν δύναμιν ἔχειν ταῖς ἀποφάσεσιν, διπερ ἐν τοῖς ἔηταις σαφέστερον παραδώσει. κρατύνων δὲ τὸ εἰρημένον διτε πρὸς πᾶσαν κατάφασιν τε καὶ ἀπόφασιν δει

1 παρεμβάλλων (ον F ¹) F	2 ὑποκειμένου οι. M	3 οὗτος G ¹
4 κατάφ. καὶ ἀπόφασις b	10 τοῦ τρόπου a	11 τὸ οι. Fa
συμβ. ῥῆμα. (num. corr.) G	14 καὶ τὸ A: καὶ τὸ κατά F: καὶ GM: κατά a	12. 13 γέν.
16 μὲν suppl. G ²	18 εἴη colloc. AM	18 εἴρηται πρότερον] p. 47,18 51,25
19 βαδίζειν (alt. I.) A	20 ἀρ. εἴη colloc. G	21 καταφατ. (ἀπὸ superscr.) G
22 μὲν G: om. F (fort. recte)	23 τὸ οὐχ—διακεκρίσθαι om. F	τὸ οὐχ
ὑγιαίνει inclusi: ποιεῖ G	post μορίου iter. διακριν. (22)—ἀρνητικοῦ G	24 ἐμψα-
νοντες AF	27 καὶ διπερ Ma	27. 28 εἴρηται καὶ πρότ.] p. 17a 10 28 ἀπόφατ. M
29 δὲ suppl. G ²	προθέντος F	τῶν] τοῦ M
F: ὑπολάβοι G	31 ἦν] νῦν Ma	30 προσάσσων M
	32 τοῦ om. M	33 ἐπιδώσει G ¹

ρήματός τινος, ἐπάγει τὸ γάρ ἔστιν η̄ η̄ γίνεται καὶ τὰ ἑέῆς, ώς 10 ἐναργοῦς μὲν ὅντος τοῦ μηδὲν μήτε ὡρισμένον μήτε ἀόριστον ὅνυμα μήτε ἐν μήτε πολλὰ ποιεῖν αὐτοτελῆ λόγον δίχα τούτων τινός, τοῦ ἔστι λέγω η̄ τοῦ η̄ καὶ τῶν τούτοις παραπλησίων, ἐφιστάνειν δὲ ἡμῶν ὀφειλόντων ὅτι 15 5 ταῦτα, ὡς προσδέδεσθαι τὰ δινόματα τά τε ὡρισμένα καὶ τὰ ἀόριστα πρὸς τὸ ποιῆσαι κατάφασιν η̄ ἀπόφασιν, ρήματά ἔστιν ώς τὸν ἀποδεδομένον τοῦ ρήματος δρισμὸν ἐπιδεχόμενα τὸ χρόνον τινὰ προσηγμαίνειν.

Ἐπὶ τούτοις τὴν τάξιν ήμεν παραδίδωσι τῆς εἰργμένης τῶν προ- 20 τάξεων διαφορᾶς καὶ φησι προηγεῖσθαι τὰς ὡρισμένην ὑποκειμένην χρω- 10 μένας τῶν ἀόριστον αὐτὸν ἐχουσῶν, ἀτε ἀπλουστέρας αὐτῶν οὕσας, παραβάλλων πρὸς ἀλλήλας, τὰς δὲ κατὰ τὸ αὐτὸν εἶδος λεγομένας πρώτας μὲν ώς ἀπλουστάτας τὰς ἄνευ προσδιορισμοῦ πρὸς τὰς μετὰ προσδιορισμοῦ, 25 δευτέρας δὲ ώς ἐκείνων συνθετώτερας τὰς πλεονασάσας αὐτῶν κατὰ τοὺς προσδιορισμούς. λαμβάνει δὲ τῶν μὲν ὄντες προσδιορισμοῦ οὐ τὰς καθ' | 15 ἔκαστα ἀλλὰ τὰς ἀπροσδιορίστοις, τῶν δὲ μετὰ προσδιορισμοῦ οὐ τὴν 126^v κατὰ μέρος κατάφασιν ἀλλὰ τὴν καθόλου, ώς τοῦ αὐτοῦ δηλονότι λόγου καὶ ἐπὶ τῶν παραλειπομένων προτάσεων ἐφαρμόζοντος. τῆς μέντοι καθόλου καταφάσεως τῆς τε ὡρισμένον ἐχούσης τὸν ὑποκειμένον καὶ τῆς ἀόρι- 20 στον οὐκ ἔλαβε τὴν κυρίως ἀπόφασιν τὴν ἀντιφατικῶς δεὶ πρὸς αὐτὴν ἀντικειμένην, ἀλλ' ὥσπερ ἐλέγομεν πρότερον, τὴν δοκοῦσαν μὲν ἐπαμφοτερί- 25 ζειν καὶ συνάδειν τῇ τε ἀντιφατικούσῃ καὶ τῇ ἐναντίᾳ, μᾶλλον μέντοι τῇ 10 ἀντιφατικούσῃ ταύτην δυναμένην· τοιαῦται γάρ η̄ τε 'οὐκ ἔστι πᾶς ἄνθρω- πος' καὶ η̄ 'οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος', η̄ μὲν τῇ 'οὐ πᾶς ἄνθρωπός 30 ἔστιν' η̄ δὲ τῇ 'οὐ πᾶς οὐκ ἄνθρωπός ἔστι' ταύτην φθεγγιμένη. τοῦτο δέ, διότι οὐκ η̄ προκειμένον παραδίδονται νῦν πάλιν τὴν ἀντιφατικὴν τῶν 15 προτάσεων ἀντιθέσιν, ἀλλ' ἐπισημάνασθαι μόνον ὅτι προηγοῦνται αἱ ἐξ ὡρισμένου τοῦ ὑποκειμένου προτάσεις τῶν ἐξ ἀόριστου. οἷα δὲ ἵσως καὶ διδάξαι ημᾶς ὁ φιλόσοφος η̄βιολήθη δτι καὶ αἱ τοιαῦται προτάσεις συν- 35 τάττονται ἀν ταῖς ἀποφάσεσι. δεῖ δὲ ἐφιστάνειν ὅτι ἀκριβῆ ἐν τούτοις δὲ τοῦτο 40 Ἀριστοτέλης παραδείγματα παρέθετο τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορού- μένου προτάσεων ἔστιν ἄνθρωποις εἰπὼν καὶ ἔστι πᾶς ἄνθρωπος. ἀλλ' οὐ καθάπερ πρότερον ἐλεγεν "ἔστιν ἄνθρωπος λευκός" καὶ "ἔστιν 45 ἄνθρωπος καλός", οἷς η̄σαν ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου προτάσεις. τοῦτο δέ, διότι ἐν ἐκείνοις μὲν οὕπω τελέως παρεδέσθω η̄ θεωρία τῶν προκει-

1 ἔστιν η̄ ἔσται b γίν.] ἔσται M 4 τοῦ] τὸ F καὶ] η̄ G 5 προσδέεται
F: προσδέδεκται Ma ante πρὸς add. ἀ A Ma 7 προσηγμ. χρ. (τινὰ om.) G
8 προτ.] πράξεων Α¹ 9 ὡρισμένως G¹ 11 παραβάλλων πρὸς ἀλλήλας post λεγομένας
transponas πρῶτον F 12 τὰς (prius) om. A Ma πρὸς τὰς ἄνευ μετὰ A: καὶ
τὰς μετὰ F: πρὸς τὰ μετὰ M 18. 19 ἀόριστον F 20 ὑποκειμένην G¹ ἐλέγομεν
πρότ.] p. 120,7 22 δυναμένη F 23 η̄ μὲν] τῇ μὲν F 24 φθεγγ.] φυλαττο-
μένη G¹ 25 πᾶλι A 26 ἐπισημεῖν. F 27 ὑποκ. προτ. ὡρ. (τοῦ om. et ὡρ.
προτ. corr.) G 29 ἀκριβῶς G 29. 30 παραδ. ὁ ἀρ. colloc. M 31 ἔστι πᾶς
ἄνθρ. εἰπὼν καὶ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρ. G ἄνθρωπος (post πᾶς) iter. del. M 32 πρότ.
ἔλεγεν] p. 17b 31. 32 34 ὅτι F μὲν om. F παρεδέσθωτο F: παραδέσθωτο G

μένων προτάσσεων, διόπερ ἀδιαφορώτερον | ἐχρῆτο τοῖς παραδείγμασι· 127^τ
 νῦν μέντοι ἀκριβῶς αὐτὴν διαρμόρωσας εἰκότως τὰ οἰκεῖα τῷ εἴδει τῶν
 προκειμένων προτάσσεων παρέθετο παραδείγματα. ὅλον δὲ ἐκ τῶν εἰρη-
 μένων καὶ διτὶ οὐ ταῦτον ἔστιν ὡρισμένον ἢ ἀριστον ὄνομα λέγειν 5
 ἥ καὶ διωρισμένον ἢ ἀδιόριστον· τὰ μὲν γάρ πρότερα ποιεῖ τὸ ἀρνητικὸν
 μόριον προσκείμενον τοῖς δνόμασιν ἢ μή, τὰ δὲ ὄντερα οἱ προσδιορισμοί.
 ἔχει τούτων προήγαγεν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν θεωρίαν τῶν ἐξ ὑποκειμένου
 καὶ κατηγορουμένου προτάσσεων. διὸ καὶ ἡμεῖς περὶ τῶν ἐφεξῆς ἀλληγορίαν 10
 ἀρχὴν ἀρέσμενοι λέγωμεν.

10 p. 19 b 19 "Οταν δὲ τὸ ἔστι τρίτον προσκατηγορῆται, ἥδη διχῶς
 λέγονται αἱ ἀντιθέσεις, λέγω δὲ οἶνον ἔστι δίκαιοις | ἀνθρω- 127^υ
 πος· τὸ ἔστι τρίτον φημὶ συγκείσθαι ὄνομα ἢ ῥῆμα ἐν τῇ
 καταφάσει. ὅστε διὰ τοῦτο τέτταρα ταῦτα ἔσται, ὃν τὰ μὲν
 δύο πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἔχει κατά τὸ στοιχεῖον
 15 ὡς αἱ στερήσεις, τὰ δὲ δύο οὐ. λέγω δὲ διτὶ τὸ ἔστιν ἢ τῷ 5
 δίκαιῳ προσκείσεται ἢ τῷ οὐ δίκαιῳ, ὅστε καὶ ἡ ἀπόφασις·
 τέτταρα οὖν ἔσται. νοοῦμεν δὲ τὸ λεγόμενον ἐκ τῶν ὑπο-
 γεγραμμένων· ἔστι δίκαιοις ἀνθρωπος — ἀπόφασις τούτου — οὐκ
 ἔστι δίκαιοις ἀνθρωπος, ἔστιν οὐ δίκαιοις ἀνθρωπος — ἀπό-
 20 φασις τούτου — οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιοις ἀνθρωπος· τὸ γάρ ἔστιν τὸ
 ἔνταῦθα καὶ τὸ οὐκ ἔστι τῷ δίκαιῳ προσκείσεται καὶ τῷ οὐ
 δίκαιῳ. ταῦτα μὲν οὖν, ὡσπερ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς λέγεται,
 οὕτω τέτακται.

"Ἀρχεται μὲν οὖν ἐντεῦθεν τὸ τρίτον τοῦ βιβλίου κεφαλαιον, διπερ 15
 25 ἐλέγομεν εἶναι περὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσσεων. δεῖ
 δὲ καὶ ἐν τούτοις πρὸς διασκῆσαι τὰ δύο τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενα
 πρῶτον ἡμᾶς ἐπισκέψασθαι τίνα τε τρόπον ἐπὶ τούτων τῶν προτάσσεων ἐκ
 τῶν καταφάσεων ποιῶμεν τὰς ἀποφάσεις καὶ πῶς ἀν λαβόντες αὐτὰς μετὰ 20
 τῆς προσηκούσης ἀκριβείας συνέλοιμεν αὐτῶν τὸν πάντα ἀριθμόν. διτὶ
 30 μὲν οὖν οὐ τῷ ὑποκειμένῳ τῷ ἐν τῇ καταφάσει συνταχθὲν τὸ ἀρνητικὸν
 μόριον ἐξεργάζεται τὴν ἀπόφασιν, φανερόν, εἰπερ μηδὲ ἐπὶ τῶν ἐξ ὑποκει-
 μένου καὶ κατηγορουμένου τοῦτον ἐγίνοντο τὸν τρόπον αἱ ἀποφάσεις, ἀλλ' 25

1 ἀδιαφορώτερα G	2 ἀκριβῶς αὐτὴν οὐ. G	4 καὶ ὅτι] ὡς G	4. 5 ὄνομα
—ἀδιόριστον οὐ. M	5 διωρισμ. F	6 προκείμ. M	7 τὴν θεωρίαν τὴν τῶν α
9 λέγομεν ΑΜα	10 ante lemma add. τμῆμα τρίτον AG ² : ἀρχὴ τοῦ τρίτου τμήματος		
F: περὶ τοῦ τρίτου τμήματος M: ἀρχὴ τοῦ τρίτου τμήματος. Περὶ τῶν ἐν τρίτου προσκατη-			
γορουμένου προτάσσεων α: οὐ. om. G ¹	ἡδη—τέτακται (23) οὐ. M	11 λέγω—τέτακται	
(23) οὐ. a	13 ἔσται ταῦτα colloc. b	15 λέγω—τέτακται (22) οὐ. G	
17 νοῶμεν F	19. 20 ἔστιν οὐ δίκ. ἀνθρ.—ἀνθρωπος suppl. in mrg. A	τούτου	
ἀπόφ. colloc. b	21 προσκείσ. post οὐ δίκ. colloc. F	23 τετ.] γέγραπται A ¹	
24 μὲν οὐ. M	οὖν οὐ. FG	25 ἐλέγομεν] p. 8,17	27 τε οὐ. GM
29 συνέλοιμεν scripsi: συνέλωμεν libri	30 οὖν οὐ. M	31 ἐργάζ. AGM	
32 ἐγίνετο G			

ἡ ζήτησις γίνεται περὶ τῶν λοιπῶν παρὰ τὸν ὑποκείμενον δύο λέξεων, τοῦ τε κατηγορουμένου καὶ τοῦ προσκατηγορουμένου, οἷον τοῦ τε δίκαιου | καὶ τοῦ ἔστι, ποτέρῳ αὐτῶν χρὴ τὸ οὐ συντάττειν, ἵνα ποιήσωμεν ἀπό- 128^r φασιν. φανερὸν οὖν ὅτι οὐ τῷ κατηγορουμένῳ αὐτὸν συντάκτειν, ἀλλὰ τῷ 5 προσκατηγορουμένῳ· ὁ μὲν γάρ εἰπὼν ‘ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν’ ἀνθρω- πόν τινα μὴ δίκαιον ὑπάρχειν φησίν, ὁ μέντοι λέγων ‘ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν’ ἀποφαίνεται μὴ ὑπάρχειν τῷ ἀνθρώπῳ τὸ δίκαιον. τῶν δὲ ἀποφαντικῶν λόγων, ὡς ἔμπροσθεν ἐδίδαχθημεν, ὁ μὲν ὑπάρχειν τι λέγων κατάφασίς ἔστιν, ὁ δὲ μὴ ὑπάρχειν ἀπόφασις. καὶ δρα ὅτι εὐλόγως τῷ 10 10 ἔστι συνταχθεῖσα ἐπὶ τούτων ἡ ἀρνησίς ἀποτελεῖ τὴν ἀπόφασιν· ἐπεὶ γάρ καὶ ὁ κατηγορούμενος ἐν ταῖς τοιαύταις προτάσεσιν ὄνομα ἔστιν, οἷον τὸ δίκαιος, καὶ οὐ δύναται καθ’ ἑαυτὸν συνδυασθεῖς τῷ ὑποκειμένῳ τέλειον ἐργάσασθαι λόγον, ἔδει αὐτοῖς ὥσπερ δεσμοῦ τινος τοῦ συνδέοντος αὐτοὺς 15 πρὸς ἀλλήλους καὶ τέλειον ποιεῦντος τὸν λόγον, διὰ ποιεῖ τὸν ἔστι. τούτῳ 15 οὖν εἴη ἂν τὸ τὴν κυριωτάτην ἔχον ἐν τῇ προτάσει δύναμιν. διὸ καὶ τὴν προσηγορίαν ἀφ’ ἑαυτοῦ διδωσι ταῖς τοιαύταις προτάσεσι· καλοῦμεν γάρ 20 αὐτὰς ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου. τούτο ἄρα χρὴ ἀνελεῖν ὑπὲρ τοῦ καὶ ὅλην τὴν κατάφασιν ἀναιρεθῆναι καὶ γενέσθαι τὴν ἀπόφασιν. τὸ μὲν οὖν ‘ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν’ ἀπόφασις, τὸ δὲ ‘ἀνθρωπος οὐ δίκαιος 20 ἔστι’ κατάφασις. ὅλλ’ ἐπεὶ πάσης καταφάσεως ἔστι τις ἀπόφασις, κατὰ 25 τὴν αὐτὴν μεθιδὸν εὑρήσομεν τὴν ταύτης ἀπόφασιν γινομένην τὴν λέγουσαν ‘ἀνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν’. ὅστε δύο ἐνταῦθα γίνονται ἀντιφάσεις ἀπροσδιόρισται, τοῦ ὑποκειμένου | ὠρισμένου ὄντος, καίτοι ἐπὶ 128^v τῶν ἀπλῶν μία ἐγένετο μόνη· ἐκεῖ μὲν γάρ ὁ κατηγορούμενος μετὰ τῆς 25 ἀρνήσεως ληφθεὶς εὐθὺς ἀπόφασιν ἐποίει, ἐνταῦθα δὲ καταφάσεως ὅλοι εἶδος. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων πασῶν ἀντιφάσεων, οἷον τῶν 30 τε καθ’ ἔκαστα καὶ τῶν διαγωνίων, κατὰ πάντα χρόνον καὶ πᾶσαν ὅλην λαμβανομένων, τῶν τε ὠρισμένου ἔχουσῶν τὸν ὑποκειμένον καὶ τῶν ἀδριστον. διπλασίones οὖν ἔσονται αὐταὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορου- 35 μένου μόνον. ἐκεῖναι δὲ ἡσαν, ὡς ἐδείκνυμεν, ἐθδομήκοντα καὶ δύο. 10 ἔσονται οὖν δηλούντι αὐταὶ ἔκατὸν τετταράκοντα καὶ τέτταρες. πᾶσαι δὲ ἁμαρτιῶν διακόσιαι δέκα καὶ ἕξ.

Τούτων προληφθέντων ἐπισκεψώμεθα ἔξῆς τὰ διὰ τῆς ἐκτεθείσης

1 τὸ ὑποκ. FG	δύο λεξ. post λοιπῶν colloc. F	3 ποτέρω δὴ χρὴ αὐτῶν G
συνάπτειν AG	5 ἀνθρωπος suppl. G ²	5. 6 ὑπάρχ. φησὶν ἄνθρ. τινὰ μη δ.
colloc. F: ὑπάρχ. τινὰ φησὶν ἄνθρ. μη δ. G	7 ἀποφαίν. μὲν A	8 ἀποφατ. M
ἔμπροσθεν ἐδίδ.] p. 16 ^a -25 sq.	16 δίδοσι Λ	17 ἀναιρεῖν Ma
18 τὴν ὅλην FG	19 δίκαιος—ἀνθρωπος suppl. G ²	ἀνθρωπος (alt.) om. M
20 πάσῃ καταφάσει G	21 τὴν (ante ταύτης) om. F	21. 22 λέγουσιν F ¹
22 οὐκ (ante ἔστιν) om. M	23 ὑποκειμένου εχ ὠρισμένου corr. G ²	24 ἀπλῶν]
ἄλλων F	24. 25 ληφθ. μ. τ. δρ. (num. corr.) G	
25 ἀπόφανσιν A	28 ὠρισμένων F ¹	29 ἐξ om. F
om. F	τὸ ὑποκ. F	30 ἐδείκνυμεν] p. 91,2
οὖν a	τὸν ἀρ. A	33 τούτων

ρήσεως ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενα. ἐνταῦθα μὲν πάνυ μᾶκρος καὶ 15
δι’ αἰνιγμάτων ῥημέντα, πρὸς δὲ τῷ πέρατι τοῦ προτέρου βιβλίου τῶν
προτέρων Ἀναλυτικῶν διηρθρωμένως παραδιδόμενα, θεῖον καὶ λαβόντες οἱ
ἔξηγηται παρακολουθῆσαι τε τοῖς διὰ τούτων ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου λεγομένοις 20
5 ἡδυνήθησαν καὶ διασαρφῆσαι αὐτά. τῶν δὴ γινομένων ἐν ταῖς νῦν προ-
κειμέναις ἡμῖν προτάσσει δύο ἀπροσδιορίστων ἀντιφάσεων τὴν μὲν ἔτεραν
καλεῖ δὲ Ἀριστοτέλης ἀπλῆγν, τὴν ὀρισμένον τὸ κατηγορούμενον ἔχουσαν, ώς
κατ’ αὐτὸν τοῦτο τῆς ἔτερας ἀπλουστέρων οὖσαν, τὴν δὲ ἔτεραν ἀριστον 25
διὰ τὸ ἀριστον εἶναι τὸ ἐν αὐτῇ κατηγορούμενον. ὁ μέντοι ἑταῖρος αὐ-
10 τοῦ Θεόφραστος δηνομάζει αὐτὴν ἐκ μεταθέσεως, δι’ ἣν ἔξῆς ἐροῦμεν
αἰτίαν. ἐκθέμενος οὖν τὰς ἀπλᾶς προτάσεις, | τὴν ‘ἀνθρωπος δίκαιος ἐστι’ 129r
καὶ τὴν ‘ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἐστιν’, δξιοὶ ζητεῖν τῇ καταφατικῇ αὐτῶν
ποτέρα ἐπειταὶ τῶν λοιπῶν, τοῦτο δέ ἐστι συναληθεύει, ὥστε ἐφ’ ὃν ἡ
ἀπλῆ κατάφασις ἀληθεύει, καὶ τὴν ἐπειθαὶ αὐτῇ λεγομένην πάντως ἀληθῆ 5
15 καταλαμβάνεσθαι· οὗτον γάρ καὶ τῷ ἀνθρώπῳ λέγομεν ἐπεισθαι τὸ ζῷον,
διότι ἐφ’ οὐ τὸ ἀνθρωπος ἀληθές, ἐπὶ τούτου καὶ τὸ ζῷον. καὶ εὑρίσκει
οὗτως ἔχουσαν οὐ τὴν ἐξ ἀριστον κατηγορούμενον κατάφασιν. ἀλλὰ τὴν
ἀπόφασιν αὐτῆς· ἐφ’ οὐ γάρ τὸ ‘ἀνθρωπος δίκαιος ἐστιν’ ἀληθές, οἷον 10
Σωκράτους, ἐπὶ τούτου φεύδος μὲν τὸ ‘ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἐστιν’, ἀλη-
20 θὲς δὲ τὸ ‘ἀνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἐστιν’. ὁ γοῦν Σωκράτης δι’ αὐτὸν τὸ
εἶναι δίκαιος μὴ δίκαιος μὲν εἶναι οὐκ ἀν ῥημείη, μὴ εἶναι μέντοι μὴ
δίκαιος λέγοιτο ἀν τῷ ἀναιρεῖσθαι ἀπ’ αὐτοῦ τὸ μὴ δίκαιον, ὁ φαμεν 15
αὐτῷ μὴ ὑπάρχειν, καὶ τὰς δύο τοῦ δίκαιον ἀρνήσεις μίαν θέσιν αὐτοῦ
πάλιν σημανεῖν διὰ τὸ δεκτικὸν εἶναι δίκαιοιςύνης τὸ ὑποκείμενον. ἐκτι-
25 θέμεγος οὖν ἐπὶ διαγράμματος τὰς προτάσεις, ὅπερ καὶ ἡμεῖς ὑπετάξαμεν,
καὶ ὑπὸ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν τάξας τὴν ἀριστον ἀπόφασιν, ἀναγκαῖς 20
λοιπὸν ὑπὸ τὴν ἀπόφασιν τὴν ἀπλῆν τιμησι τὴν ἀριστον κατάφασιν. διὸ
καὶ ἐκάλεσεν αὐτὰς Θεόφραστος ἐκ μεταθέσεως, διτι μετατέθειται αὐτῶν
ἐν τῷ διαγράμματι ἡ τάξις καὶ ὑπὸ μὲν τὴν ἀπλῆν κατάφασιν τέτακται
30 ἡ τούτων ἀπόφασις, ὑπὸ δὲ τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν ἡ κατάφασις, ἡ καὶ διτι 25
μετατεθέντος τοῦ ὀρισμένου κατηγορούμενου καὶ τεθέντος τοῦ ἀριστον
γεγόνασιν. ἀλλ’ διτι μὲν τῆς ἀπλῆς καταφάσεως ἀληθευούσης ἡ ἐκ μετα-
θέσεως | ἀπόφασις πάντως ἀληθεύει, φανερόν. ἀρα δέ γε καὶ ἀντιστρέψι 129v
φει δι λόγος, ὥστε τῆς ἀριστον ἀποφάσεως ἀληθευούσης τὴν ἀπλῆν κατά-
35 φασιν πάντως ἀληθεύειν; ἡ οὖ, ἀλλ’ ἐστιν ἐφ’ ὃν ἡ μὲν εἰρημένη ἀπό-
φασις ἀληθής, ἡ δὲ ἀπλῆ κατάφασις φεύδης, οἷον ἐπὶ τῶν ὅλως μὴ ὄντων 5
ἀνθρώπων· τὸν γοῦν κύνα εἰπεῖν μὲν μὴ εἶναι ἀνθρωπὸν μὴ δίκαιον ἀλη-

3 Ἀναλυτ.] c. 46 p. 51b5   6 οὓτε A Ma   7 τὸ τὸν G¹   7. 8 ὡς—οὖσαν om. M
10 θεόφραστος suppl. in mrg. G (cf. Zelleri Phil. Gr. III³ p. 816)   12 τὴν om. AFMa
13 προτέρα Λα   14 εἶπεθαι α συναληθεύειν A Ma   16 ἀφ’ F   17 κατη-
γορούμενην F   20 αὐτὸν om. M   21 εἰναι (ante οὐκ) om. F   24. 25 ἐκτιθέμενος—
ἡμεῖς ὑπετάξαμεν] haec figura apud Arist. (p. 19b31) et Amm. (p. 159,23) desideratur (cf.
p. 165,4 not.)   25 ὕσπερ F   26 ἀριστον iter. A   28 ὁ θεόφρ. G   30 καὶ om. F
33 γε καὶ om. G   34 τῆς τοῦ ἀσφ. A Ma   37 ante δικ. add. εἰναι a

Θέες (ὅλως γάρ μὴ ἀνθρωποις δῆλον θτὶ οὔτε δίκαιος λέγοιτο ἂν εἶναι ἄνθρωποις οὔτε μὴ δίκαιοις), τὸ μέντοι εἰπεῖν αὐτὸν εἶναι ἄνθρωπον δίκαιον 10 ψεῦδος. ὡςτε ἐπὶ πλέον εἴη ἀνὴρ ἢ ἔκ μεταθέσεως ἀπόφασις τῆς ἀπλῆς καταφάσεως. τῆς ἀρα ἀποφάσεως τῆς ἀπλῆς ἐπ' ἔλαττον ἔσται ἡ ἐκ 5 μεταθέσεως καταφάσις· εἰ γάρ ἐπὶ πάντων ἦται καταφάσις ἡ ἀπλῆ ἀληθῆς ἥτη ἡ ἀπόφασις, δημοίως δὲ καὶ ἡτοι ἡ καταφάσις ἡ ἐκ μεταθέσεως ἥτη 15 ἡ ἀπόφασις, ἐπὶ πλειόνων δὲ ὠμολόγηται ἀληθεύειν ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἥπερ ἡ ἀπλῆ καταφάσις, ἡ ἀρα καταφάσις ἡ ἐκ μεταθέσεως ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἔλαττόνων δύντων ἀληθεύει τοιούτης ἥπερ ἡ ἀπλῆ ἀπόφασις· ὑπο- 10 κείσθωσαν γάρ τὰ δύντα πάντα, φέρε εἰπεῖν γχλια τὸν ἀριθμόν, καὶ τῆς 20 καταφάσεως τῆς ἀπλῆς ἀληθεύεισθαι καθ' ὑπόθεσιν ἐπὶ τετρακοσίων ἡ ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις ἐπὶ πλέον ἀληθῆς οὔσα λόγου χάριν ἀληθεύεται ἐπὶ 25 ἔξακοσίων· φανερὸν ἄρα δτὶ τῶν λοιπῶν δύνο προτάσεων ἡ μὲν ἀπλῆ ἀπόφασις ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἔξακοσίων ἀληθεύει, ἡ δέ γε ἐκ μεταθέσεως κατά- 15 φασις ἐπὶ τῶν λοιπῶν τετρακοσίων παρὰ τὴν οἰκείην ἀπόφασιν ἀληθεύεισθαι 130· ἐπ' ἔλαττον ἔσται τῆς | ἀπλῆς ἀποφάσεως.

'Αλλ' οὗτος μὲν χρῆσθαι ἀναγκαῖομέθα τῷ τὰς ἀπροσδιορίστους ἀντιφάσεις ἀλλήλαις, εἰπερ ἀξιοῦμεν ἐπὶ ἔκάστου τῶν δύντων τὴν ἑτέραν αὐτῶν ἀληθεύειν. ἀμεινον δὲ τοιούτων ταῖς ἔννοιαις τοῦ Ἀριστοτέλους 5 20 ἀκολουθότερον ἀπὸ τῶν πραγμάτων πιστοῦμθαι τὸ ἐπ' ἔλαττον εἶναι τὴν ἄνευ προσδιορισμοῦ λεγομένην ἀδρίστον καταφάσιν τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως· εἰ τις μὲν γάρ ἔστιν οὐ δίκαιος ἄνθρωπος, οὔτος δίκαιος ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν, οὐ μὴν εἰ τις οὐκ ἔστι δίκαιος ἄνθρωπος, ηδη καὶ ἔστιν οὐ δίκαιος 10 ἄνθρωπος. ἐπὶ γοῦν τοῦ ὅλως μὴ δύντος ἄνθρωπου ἀληθεύει μὲν ἡ ἀπλῆ 25 ἀπόφασις. Ψεῦδεται δὲ ἡ ἀριθμός καταφάσις. ἡ δέ γε προτέρᾳ ἐπιχειρήσις, ἡ καὶ αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πρώτου τῶν Ἀναλυτικῶν φαίνεται χρώμενος, ἐπὶ μὲν τῶν ἀντιφασκουσῶν ἀλλήλαις προ- 15 τάσεων, δηπερ ἐν ἔκεινοις ὑπέθετο, εἰδούσωσι, ἐπὶ δὲ τῶν συναληθεύειν ποτὲ δυναμένων οὐ προχωρήσει. ὅλως δὲ χρὴ ἐφιστάνειν δτὶ τὰς ἀπροσ- 30 διορίστους ἐπὶ διαφόρων μὲν τοῦ ὑποκειμένου μερῶν ἀμαρτυρίας ἀλη- 20 θεύειν καταλαμβάνομεν δημοίως ταῖς κατὰ μέρους, ὡς ἔμπροσθεν διωρίσαμεν, καθ' ἐνὸς μέντοι καὶ τοῦ αὐτοῦ κατηγοροῦντες αὐτὰς ἡ κατ' ἐνέργειαν ἡ 35 κατ' ἐπίνοιαν ἀεὶ διαιρεῖν εἰκότως μετ' ἔκεινου φαμὲν το τε ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος· ἀνάγκη γάρ τῶν τε δύντων καὶ τῶν μὴ δύντων ἔκαστον ἡ εἶναι 25 τυχὸν ἄνθρωπον δίκαιον ἡ μὴ εἶναι. δῆλον δὲ δτὶ κατὰ ταύτην τὴν

1 δῆλονότι post δίκαιος transp. G¹   οὔτε] οὐδὲ FG²M: μηδὲ G¹   λέγοιτο om. G
 3 ἀν εἴη colloc. GM   5 ἡ om. a   6 κατάφ.] ἀπόφασις F   7 ἀπόφ.] κατά-
 φασις F   8 εἰπερ G   8. 9 ἡ ἀρα—ἀπόφασις om. F   9 δύντως M
 9. 10 ὑποκειμένω G   12 ἐπὶ πλειόνα ἀληθεύεισθαι G   13 τῶν ἔξακ. Ma   ἐπὶ
 τῶν λοιπ. AM   14 ἔξακ.] φησὶν G¹: φ' G²   ἀληθεύει G   15 τετρακοσίων
 om. FG   οἰκείαν] ἀλλῆν a   ἀπόφασιν εἶναι FG   16 τῆς iter. A   ἀποφά-
 σεως] καταφάσεως Ma   17 τῷ] τὸ F   26 δ ἀρ. αὐτὸς colloc. G   26. 27 Ἀναλυτ.]
 c. 46 p. 51^b32   29. 30 ἀδιορίστ. FGM   30 δυναμένων F¹G¹   31 ἔμπροσθεν διωρ.]
 p. 110,22 sq.   32 κατηγοροῦντος G¹   ἡ] οὐχὶ G²   33 ἔκεινας G   35 κατ' αὐτὴν G

ἔννοιαν μεωροῦντες τὰς προτάσεις, περὶ ὧν ὁ λόγος, καὶ τὸ ἐπὶ πλέον ἦ
ἐπ’ ἔλαττον ἀληθεύειν ἐπ’ αὐτῶν | λέγομεν, ὥσπερ καὶ οὗτον τοῦ ἀνθρώ· 130^v
που λέγωμεν ἐπὶ πλέον εἰναι τὸ ζῷον· οὐδὲν γάρ ἄλλο διὰ τούτου σημαί-
νομεν ἷ διτὶ ἐφ’ ὧν μὲν τὸ ἄνθρωπος ἀληθὲς κατηγορεῖν, ἐπὶ τούτων καὶ
τὸ ζῷον, οὐ μέντοι ἔμπαλιν. αὐται μὲν οὖν οὕτως ἔχουσι τῆς πρὸς ἀλλή· 5
λας ἀκολουθίας.

Ἐπεὶ δὲ παραλαμβάνει καὶ ἑτέρας τινὰς ἐν τῷ διαγράμματι προτά-
σεις ὁ Ἀριστοτέλης, ἀπλᾶς μὲν καὶ αὐτὰς οὕτως διατερρούσας δὲ τῶν αὐτὸν
τοῦτο ἀπλῶν καλουμένων τῷ μὴ ἔξιν ἀλλὰ στέρησιν τὸ κατηγορούμενον 10
10 ἔχειν, οἷαί εἰσιν αἱ ‘ἄνθρωπος ἀδικός ἐστιν — ἄνθρωπος ἀδικος οὐκ ἐστιν’·
τὸ μὲν γάρ ὅδικαιον ὅρος τις καὶ εἶδος καὶ ἔξις ἷ ὡς τελειότης, διὸ ἀπλῆ^a
λέγεται πρότασις ἷ ‘ἄνθρωπος δίκαιος ἐστιν’, τὸ δὲ ἀδικον ἀριστεία καὶ
στέρησις τοῦ εἰδούς, διὸ στερητικὴ πρότασις ἷ λέγουσα ‘Σωκράτης ἀδικός 15
ἐστιν’· λέγω γάρ στέρησιν ἐν τούτοις τὴν ἀπουσίαν ἀπλῶς τοῦ εἰδούς
15 σημαινομένην, οὐ τῇ ἀποφάσει ἀλλ’ ἷ τῷ τοῦ εἰδούς δυνάματι προσλα-
βόντι τὸ στερητικόν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀπολιτικοῦ καὶ ἀστοῖς καὶ ἀδικοῖς καὶ τῶν
τοιούτων ἀπάντων, ἷ καὶ ἑτέρῳ ὀνόματι ἤτοι τοῦ χείρονος τῶν ἐναντίων, 20
ώς ἐπὶ τοῦ κακοῦ, ἷ μηδὲ ὅντος ἐναντίου, ὡς ἐπὶ τοῦ γυμνοῦ, καὶ ἤτοι
ἀνακάμπτειν ἐπὶ τὸ εἶδος πεφυκυῖαν κατὰ τὴν παραδεδομένην ἐν ταῖς
20 Φυσικαῖς πραγματείαις τῆς στερητικῆς ἔννοιαν, ὡς τὸ ἄμουσον, ἷ μηδὲ
ἀνακάμπτειν, ὥσπερ ἐν Κατηγορίαις ἐλέγετο ἔχειν ἷ τυφλότης (ἐπὶ πάν- 25
των γάρ τῶν σημαινομένων ὅμοιως ὁ λόγος ἀρμόσει). ἐπεὶ οὖν, διπερ
ἐλέγομεν, τὰς στερητικὰς προτάσεις τίθησι μεταξὺ τῶν τοῦτον καὶ τῶν
ἐκ μεταθέσεως, ὕδωμαν καὶ | ταύτας ὅπως ἔχουσι τῆς πρὸς τὰς ἑκατέ· 131^v
25 ρωθεὶν ἔσχατῶν ἀκολουθίας· τούτου γάρ εὑρεθέντος καταφανῆς ἡμῖν ἔσται
λοιπὸν ἷ τοῦ Ἀριστοτέλους ῥῆσις, ἄλλως δὲ οὐ. φανερὸν δὴ διτὶ οὐδὲ
τούτων ἷ κατάφασις ἔψεται τῇ ἀπλῇ καταφάσει, ἀλλ’ ἷ ἀπόφασις· ὁ γάρ 5
δίκαιος ὡν ἄνθρωπος ἀδικος μὲν εἰναι οὐ λέγεται, μὴ εἰναι μέντοι ἀδικος
λέγεται. διὸ καὶ τῶν στερητικῶν προτάσεων ἷ μὲν ἀπόφασις τέτακται ἐν
30 τῷ διαγράμματι ὑπὸ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν, ἷ δὲ κατάφασις ὑπὸ τὴν ἀπό- 10
φασιν. ἀρα δὲ ὥσπερ ἐφ’ ὧν ἷ ἀπλῇ κατάφασις, ἐπὶ τούτων ἷ στερη-
τικὴ ἀπόφασις, οὕτω καὶ ἔμπαλιν; ἷ οὖ· ἐπὶ πλειόνων γάρ ἀληθῆς
ἡ στερητικὴ ἀπόφασις, ἐφ’ ὧν καὶ τὴν ἀόριστον ἀπόφασιν κατελαμβάνομεν
ἐπὶ πλέον οὕτων τῆς ἀπλῆς καταφάσεως, τοῦτ’ ἔστιν ἐπὶ τῶν παρὰ τὸν 15
35 ἄνθρωπον πάντων. αὕτη δέ, ἷ στερητικὴ λέγω ἀπόφασις, οὐ μόνον ἐπὶ
τῶν παρὰ τὸν ἄνθρωπον ὑπερτείνει τῆς ἀπλῆς καταφάσεως, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ
τῶν ἀνθρώπων μὲν ὅντων οὔτε δὲ τῆς ἔξεως οὔτε τῆς τοιαύτης στερητικῆς
μετεξόντων, οἷον τῶν οὔτε δικαίων ἔξιν οὔτε ἀδικον ἔχόντων. δῆλον δὲ 20

1 περὶ] δι^a A¹   3 οὐδὲ G¹   τοῦτο M   15. 16 ἀποφάσει—προσλαβόντι
suppl. G²   16 ἀδικος καὶ ἀστοῖς colloc. G   17 ἑτέρων F   19. 20 ἐν ταῖς
Φυσ. πραγμ.] A 7 p. 189^v 30 sq.   20 ἐπὶ τοῦ ἀμουσον G   21 ἐν Κατηγ.] c. 10
p. 13^a 5   23 ἐλέγομεν] v. 13   25 αὐτῶν G   ἡμῖν F   28. 29 μὴ—λέγεται
suppl. G²   33 καταλαμβ. FMa

ἐκ τῶν πρότερον εἰρημένων θτὶ ἡ κατάφασις ἡ στερητικὴ ἐπ' ἔλαττον
ἔσται τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως. ἄμφῳ ἄρα αἱ ἀποφάσεις, ἡ τε στερητικὴ
καὶ ἡ ἀδριστος. ἔπονται τε τῇ ἀπλῇ καταφάσει καὶ τὸν αὐτὸν λόγον ἔχουσι
πρὸς αὐτήν· ἄμφω γάρ αὐτῆς ἐδείχθησαν ἐπὶ πλέον οὖσαι. ὡςαύτως δὲ 25
οἱ καταφάσεις αὐτῶν τὸν αὐτὸν ἔχουσι λόγον πρὸς τὴν ἀπλῆν ἀπό-
φασιν· καὶ γάρ ταύτας ἐδείχνυμεν ἔκεινης ἐπ' ἔλαττον οὖσας.

Λοιπὸν οὖν ἐπισκεψώμεθα εἰς ὕσπερ ἔχουσιν αἱ ἀπλαῖ προτάσεις |
πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως, οὗτως ἔχουσι καὶ αἱ στερητικαὶ πρὸς αὐτὰς 131v
πᾶλιν τὰς ἐκ μεταθέσεως, τοῦτ' ἔστιν εἰς ὕσπερ ἡ ἀπλῆ καταφάσις ἐπ'
10 ἔλαττόν ἔσται τῆς ἀδριστον ἔχουσης τὸν κατηγορούμενον ἀποφάσεως, οὗτω
καὶ ἡ στερητικὴ ἀπόφασις ἐπ' ἔλαττόν ἔστιν αὐτῆς, καὶ ὕσπερ ἡ ἀπλῆ 5
ἡ ἀπόφασις ἐπὶ πλέον ἔστι τῆς ὑπ' αὐτὴν τεταγμένης ἀδριστού καταφάσεως,
οὗτω καὶ ἡ στερητικὴ καταφάσις. ἔστι δὲ τούτου πᾶν τούναντίν ἀληθές·
οὕτε γάρ ἡ ἀπόφασις ἡ στερητικὴ τῆς ἀδριστού ἐπ' ἔλαττον ἀλλ' ἐπὶ
15 πλέον, οὔτε ἡ καταφάσις τῆς καταφάσεως ἐπὶ πλέον ἀλλ' ἐπ' ἔλαττον.
Θτὶ δὲ τοῦτο οὗτως ἔχει, ῥᾳδίως δείχνουμεν τὴν ἀρχὴν τῆς ἐφόδου λαμβά-
νοντες ἀπὸ τῶν καταφάσεων, ἐπεὶ καὶ γνωριμώτεροι ὡς μᾶλλον ὀρισμέναι
τῶν ἀποφάσεων αἱ καταφάσεις. φανερὸν δὴ θτὶ ἐπ' ἔλαττον ἡ καταφάσις 15
ἡ στερητικὴ τῆς ἐκ μεταθέσεως· εἴ τις μὲν γάρ ἔστιν ἄδικος ἀνθρωπος,
20 οὗτος δηλονότι καὶ οὐ δίκαιος, οὐ μέντοι εἴ τις οὐ δίκαιος, γάρ καὶ ἄδικος,
διὰ τε τὴν μέστην ἔξιν καὶ τὴν μηδετέρου πεφυκυῖάν πω μετέχειν, ὡς ἐπὶ
τῶν παιῶν. ὅστε ἡ ἀπόφασις ἡ στερητικὴ ἐπὶ πλέον τῆς ἐκ μεταθέσεως 20
ἀποφάσεως ἀληθεύσει· καὶ γάρ ἐπὶ τῶν προειρημένων ἔξεων, τῆς τε μέσης
καὶ τῆς τῶν παιῶν. ἡ μὲν στερητικὴ ἀπόφασις ἀληθής, ἐπεὶ μή εἰσιν
25 ἀνθρωποι ἄδικοι, ἡ μέντοι ἐκ μεταθέσεως ψευδῆς, ἐπεὶ ἡ καταφάσις αὐτὸς
τῆς ἀληθῆς· εἰσὶ γάρ οὐ δίκαιοι ἀνθρωποι. διὰ ταῦτα οὖν περιγράψομεν
τῇ μὲν ἀπλῇ καταφάσει ἐπ' ἔλαττον ἀμφοῖν, τῶν ὑπ' αὐτὴν δηλονότι
ἀποφάσεων, τῇ δὲ ἀποφάσει αὐτῆς ἐπὶ πλέον ἀμφοῖν, | καὶ τῇ μὲν ἐκ 132r
μεταθέσεως ἀποφάσει ἐπὶ πλέον τῆς ἀπλῆς (μόνης γάρ ἔκεινης εὑρηται
30 οὖσα ἐπὶ πλέον), καὶ τῇ καταφάσει αὐτῆς κατὰ τὸ ἀκόλουθον ἐπ' ἔλαττον
τῆς ἀπλῆς, καὶ πάλιν τῇ μὲν στερητικῇ ἀποφάσει ἐπὶ πλέον καὶ τῇ μετ' 5
αὐτήν, ἐπεὶ ἀμφοτέρων τῶν ἔκατέρωθεν ἑαυτῆς κατεῖληπται οὖσα ἐπὶ
πλέον, τῇ δὲ καταφάσει δηλονότι ἐπ' ἔλαττον καὶ τῇ μετ' αὐτήν. ὥστε

1 πρότ. εἰρ.] p. 162,4	κατάφ.] ἀπόφασις F	1. 2 ἐπ' ἔλαττον—στερητικὴ om. F		
3 καὶ δόρ. A	αὐτὸν] ἀπὸλὸν F	6 ἔκεινας M	7 εἰ suppl. G ²	8 ἔαυτὰς M
11 ἐπ' ἔλαττόν	ἔστιν αὐτῆς om. F	ἀπλῇ om. F	13 τοῦτο A Ma	ante ἀλ.
add. τὸ G ¹	16 δεῖξ.] διδάξομεν G	20 prius καὶ om. a	οὗτος ἦδη καὶ ἀδ. Ma	
21 πω] ποτε F:	πως G	ἔγειν G	22 ἡ (alt.) suppl. G ²	23 ἀποφάσεως
om. F	τε om. M	25 ἀδ. ἀνθρ. colloc. G	25. 26 αὐτῆς om. G	
26 πᾶραγράψ. AM	27 αὐτῇ A: αὐτῆς M	28 post ἀμφοῖν add. ταῖς ὑπ' αὐτήν α		
28. 29 ἐκ μεταθ.] ἀδριστα F	29 ἀπλῆς καταφάσεως Ma	30 κατὰ suppl. G ²		
31 ἀπλῆς ἀποφάσεως α	32 ἔαυτῆς] αὐτῆς G	32. 33 ἐπὶ πλ. οὖσα colloc. G ^{1a}		
33 τῇ δὲ] καὶ τῇ G	33 δηλονότι om. G	ante ἐπ' ἔλ. add. αὐτῆς G: τῇς a		
ἐπ' om. F				

φανερὸν ὅτι αἱ μὲν ἐκ μεταθέσεως τοῦτον ἔχουσι τὸν λόγον πρὸς τὰς 10 ἀπλᾶς δη̄ν αἱ στερητικαὶ, οὐ μέντοι αἱ ἀπλαῖ τοῦτον ἔχουσι τὸν λόγον πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως δη̄ν αἱ στερητικαὶ.

Λείπεται οὖν ἐπειδὴν τῇ ἥρσει τοῦ Ἀριστοτέλους καὶ | ἐπιδεῖξαι 132^a 5 ὡς οὐδὲν τῶν προειρημένον μάτην ἐρραφιθρῆσαμεν. ὅταν οὖν, φησί, τὸ ἔστι τρίτον προσκατηγορῆται, οὐχ ὡς τρία μὲν δίκαιων εἶναι τὰ ἐν τῇ προτάσει κατηγορούμενα τρίτην δὲ ἔχειν τὰς ἐν αὐτοῖς τὸ ἔστιν, ἀλλὰ 5 τρίτον μὲν ἐν τῇ προτάσει πρὸς τοὺς δύο δροῖς. τῷ τε ὑποκειμένῳ καὶ τῷ κατηγορούμενῷ, κατὰ δευτέραν μέντοι τὰς εἰναι καὶ αὐτὸς ἔχον τὸ κατηγορεῖ- 10 σθαι καὶ ὁσπερ ἐπικατηγορεῖσθαι. ὅταν γοῦν εἰπωμεν ‘ἄνθρωπος δίκαιος ἔστι’, τοῦ ὑποκειμένου τοῦ ἀνθρώπου προτιγουμένως μὲν τὸ δίκαιον κατη- 10 γορῆσαμεν. ἐπειδὴ τοῦτο προειθέμεθα περὶ αὐτοῦ ἀποφέγγασθαι. διέτι δὲ οὐκ ἦν αὕταρκες τοῦτο τῷ ὑποκειμένῳ συμπλακὲν πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀπό- φανσιν, τὸ ἔστιν αὐτοῖς προστέμεναι συνδέον τε αὐτά. ὡς εἴρηται πρότερον, 15 15 καὶ ἐπικατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου· τὸ δίκαιον γοῦν τοῦτο λέγομεν περὶ 15 αὐτοῦ δῆτι ἔστι δίκαιος. οὐ πάντας μέντοι, δε τὸ ἔστι τρίτον ἐν τῇ προτά- σει τὸ ἔστιν, ηδη καὶ προσκατηγορεῖται· ἐν γοῦν τῇ λεγούσῃ ‘Σωκράτης ὁ φιλόσοφος ἔστι’ κατηγορεῖται μάρον ἀλλ’ οὐ προσκατηγορεῖται τὸ ἔστι, 20 διότι τὸ δίκαιον τοῦτο τὸ ‘Σωκράτης ὁ φιλόσοφος’ ὡς ἐν λαμβάνεται καὶ 20 ὑποκειμένον γίνεται διὰ τὴν τοῦ ἄρθρου προστήκην, ὅπερ οὐκ ἔμέλει συν- τάτεσθαι τοῖς κατηγορούμενοις ἀλλὰ μόνοις τοῖς ὑποκειμένοις. λέγεται δὲ περὶ αὐτοῦ δῆτι ἔστι καὶ οὕπω τέμνηκεν. ἀλλ’ οὐδ’ ὅταν εἰπωμεν ‘έ- 25 25 ήλιος ἐξ ἀνάγκης ἔστιν’, οὐδὲ τότε προσκατηγορεῖται τὸ ἔστι, καίτοι ἀπλοῦν ἔστιν ἐνταῦθα τὸ ὑποκειμένον, ἀλλὰ τὸ ‘ἐξ ἀνάγκης’ οὐκ ἦν 30 κατηγορούμενον ἀλλὰ τρόπος. περὶ δὲ τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων 133^c ἀλλοι εἰδος ἐχουσῶν παρὰ τὰς νῦν ἡμῖν προκειμένας ἐν τοῖς ἔξης διδάξαι 30 ἡμᾶς δὲ Ἀριστοτέλης. οὐχ ἀπλῶς δὲ εἰπεν ‘ὅταν ἥγια τι προσκατηγορῆ- ται ἐν ταῖς προτάσεσιν’, ἀλλὰ διώρισεν ἀκριβῶς τέ ἔστι τὸ προσκατηγορεῖ- 5 σθαι πεφυκός, δῆτι μάρον τὸ ἔστιν, ὅπερ δῆτι οὕτως ἔχει, διὰ τῶν ἔξης 30 κατὰ καιρὸν ἐπιδεῖξομεν.

Οταν οὖν, φησί, τὸ ἔστι τρίτον δη̄ν ἐν τῇ προτάσει προσκατηγορῆται, διγῶς λοιπὸν λέγονται τῶν προτάσεων αἱ ἀντιθέσεις αἱ ἐπὶ τῶν πρότερον παραδεδομένων προτάσεων μοναχῶς λεγόμεναι. εἰτα πρὶν διδάξαι πῶς 10

3 ὣν F 4 ante λείπεται add. ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν. ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν. ἄνθρωπος ἄδικος ἔστιν. ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν. ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν. ἔστιν δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. έστιν ἄδικος οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. έστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος biperito collocata a: priora sex enuntiata (in FG sive inter versus sive in mar- gинibus notis ἀπλαῖ, στερητικαὶ, ἐκ μεταθέσεως, ἐπὶ ἔλαττον ἀμφοῖν, aliis instructa) exhibent etiam FGM: om. A 5 οὐδὲν M μάτην om. F ἐραψ. A Ma φησι om. G 13.14 ἀπόφασιν AG Ma 14 προστέμεται A Ma εἴρηται πρότερον] p. 160,13 16 δῆται 17 τὸ om. G 19 alt. τὸ om. AG 21 μάρον A λέγει A¹ 24 post ἐξ ἀνάγκης add. ἔστιν a 26 ἐν τοῖς ἔξης] c. 12 p. 21 a 34 29 δῆτι ὅπερ colloc. A τῶν] τὸν Fa 30 κατὰ om. a 32 λοιπὸν om. G ἐπὶ] περὶ Ma 33 πρὶν διδάξαι] περὶ τοῦ καὶ M

διχῶς λέγονται, πρότερον ἐπὶ παραδείγματος ὑφηγεῖται πότε λέγεται προσκατηγορεῖσθαι τὸ ἔστιν, διπερ ἐκάλεσεν ὅνομα ἡ ῥῆμα, διότι ῥῆμα μὲν ἔστιν ἀτε προσσημαῖνον χρόνον, οὐδὲν δὲ κωλύει αὐτὸν καὶ ὅνομα καλεῖν κατὰ τὴν ἔννοιαν, καθ' ἣν ἐλέγομεν πάσας τὰς σημαντικὰς φωνὰς ὁνό-¹⁵
 ματα προσαγορεύεσθαι. καὶ οὐδὲ οὗτως ἐπήγαγε τὴν κατασκευὴν τοῦ διχῶς λέγεσθαι ταῦτα τὰς ἀντιθέσεις, ἀλλὰ νῦν μὲν ὡς δήλου τούτου ὅντος κατὰ τὸ μέγεθος τῆς ἑαυτοῦ νοερᾶς ἔξεως τὸ συμπέρασμα μόνον εἰπε, μᾶλλον δὲ τὸ ἀκόλουθον τῷ συμπεράσματι, ἐπαγαγὼν ὃστε διὰ τοῦτο, λέγει δὲ τὸ διχῶς λέγεσθαι τὰς ἀντιθέσεις, τέτταρα ταῦτα 10 ἔσται· εἴρηται δὲ τοῦτο κατὰ ἔλλειψιν τοῦ μόρια· τέτταρα γάρ μόρια καὶ τέτταρες προτάσεις εἰσὶ τῶν δύο ἀντιθέσεων, τῆς τε ἀπλῆς καὶ τῆς ἀριστερῆς κατηγορούμενης γωμένης. ἐφεξῆς δὲ καὶ τὴν κατασκευὴν σαφῶς ἐπάγει τοῦ διχῶς ἐνταῦθι λέγεσθαι τὰς ἀντιθέσεις τὰς τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ γρωμένας καὶ τέτταρα αὐτῶν γίνεσθαι μόρια, δι' ὧν φησι | λέγω δὲ διτὶ 133v
 15 τὸ ἔστιν ἡ τῷ δικαίῳ προσκείσεται ἡ τῷ οὐ δικαίῳ καὶ τὰ ἔτες.
 ἐν οἷς καὶ ἀξιοί ὡς ἐπὶ τοῦ ἐκτεθέντος διαγράμματος τὴν τε διαφορὰν τῶν προτάσεων καὶ τὴν ἀκολουθίαν θεωρεῖν. ταῦτα μὲν οὖν δῆλα, πλὴν δητὶ τὸ ὃστε καὶ ἡ ἀπόφασις σημαίνει αὐτῷ τὸ ὃστε καὶ τὸ ποιοῦν τὴν ἀπόφασιν, τὸ οὐκ ἔστιν, ἡ τῷ δικαίῳ προσκείσεται ἡ τῷ οὐ δικαίῳ,
 20 καθάπερ τὸ ἔστιν διόπερ τὸ μὲν ποιήσει δύο καταφάσεις τὸ δὲ δύο ἀποφάσεις.

'Ἐπειδὲ μεταξὺ τοῦ τε εἰπεῖν τὸ ἀκόλουθον, ὡς ἐλέγομεν, τῷ συμ-¹⁰ περάσματι τὸ ὃστε διὰ τοῦτο τέτταρα ταῦτα ἔσται καὶ τῆς κατασκευῆς τοῦ δύο εἶναι ἀντιθέσεις καὶ τέτταρα αὐτῶν τὰ μόριά φησιν ὧν τὰ μὲν δύο πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἔξει κατὰ τὸ στοιχοῦν ὡς αἱ στεργήσεις, τὰ δὲ δύο οὐ, Σφιγγὸς μὲν κελαυνῆς ¹⁵ κατὰ τὸν Λυκόφρονα γῆρυν ἐκμιμούμενος πολλὰ δὲ πράγματα τοῖς ἐνηγγεῖταις παρασχών, τί ποτε ἐννοεῖν τοῦτο τὸ ῥῆσείδιον ἐροῦμεν; φημὶ δὴ διτὶ τὴν διὰ πλειόνων ἐπιθετιγμένην ἡμῖν τῶν προτάσεων ἀκολουθίαν αἰνίττεται διὰ τούτων διφλόσιοφος, κατάφασιν μὲν καὶ ἀπόφασιν καλῶν τὰς ²⁰ ἀπλᾶς προτάσεις ὡς ἀρχετύπους, ἐπειδὴ αὐται προσλαβοῦσαι κατὰ τοὺς κατηγορούμενους τὰς ἀρνήσεις ποιοῦσι τὰς ἐκ μεταθέσεως, λέγων δὲ διτὶ τῶν εἰρημένων τεττάρων μορίων τῶν δύο ἀντιθέσεων (προείρηται γάρ τὸ ²⁵ ὃστε διὰ τοῦτο τέτταρα ταῦτα ἔσται), τούτων οὖν τὰ μὲν δύο, δηλονότι μόρια (λέγει δὲ τὰς ἐκ μεταθέσεως προτάσεις), πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν, τοῦτ' ἔστι τὰς ἀπλᾶς, | ἔξει κατὰ τὸ 134r

3 καὶ ὅνομα αὐτὸν collat. Ma 4 ἐλέγομεν] p. 45,15 5. 6 post λέγ. iter. καὶ οὐδὲ—
 λέγεσθαι F 6 δῆλον F 9 τὸ τῷ AM 9. 10. 23. 34 ἔσται ταῦτα b 10 τοῦ
 μορίου F Ma 15 προσκ.—οὐ δικαίῳ om. F 16 ἐκτεθ. διαγρ.] cf. p. 161,24. 25
 18 τὸ (ante ὃστε utrobiique) om. G αὐτὸν A Ma 22 τοῦ τε εἰπεῖν] τούτων εἰπε F
 23. 24 τὴν κατασκευὴν F: τῆς μὲν κατασκευῆς Ma 25 post ἀπόφασιν add. τῶν ἀπλῶν α
 26 ὕσπερ M μὲν οὐ κελ. F 27 κατὰ τὴν Λυκόφρονος a (Alexandriæ v. 7)
 28 νοεῖν F τοῦτο om. G δῆ] δὲ AM 30 δὲ διὰ A 31 προλαβ. A
 32 λέγω AF Ma 34 δύο om. F 36 κατὰ τὰς ἀπλᾶς (sed κατὰ del.) G ἔξει om. G

στοιχοῦν (ἀντὶ τοῦ κατὰ συστοιχίαν καὶ ἀναλογίαν) ὡς αἱ στερήσεις, τοῦτ' ἔστιν ὅτι δὲ ἔχουσι στοῖχον καὶ τάξιν καὶ ἀναλογίαν αἱ στερητικαὶ προτάσεις πρὸς τὰς ἀπλᾶς κατὰ τὴν ἐπὶ πλέον αὐτῶν ἦ̄ ἐλαττον εἶναι, τούτον καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως. τὰ δὲ δύο (φησὶ δῆλον πάλιν ὅτι μόρια ἐκ τῶν τεττάρων· ποιὰ δὲ ἀν εἴη ταῦτα; δῆλον ὅτι τὰ λοιπὰ παρὰ τὰ πρότερον εἰρημένα, τοῦτ' ἔστιν αἱ ἀπλαῖ προτάσεις) οὐκ ἔχουσι κατὰ τὴν στοιχοῦν ὡς αἱ στερήσεις, ὅπερ αὐτὸς βραχέως ἐνεδείχατο διὰ τοῦ οὗ. τὰ δὲ 10 δύο οὖς εἰπών. ἀλλὰ πρὸς τίνας οὐκ ἔχουσιν αἱ ἀπλαῖ προτάσεις κατὰ τὸ στοιχοῦν ὡς αἱ στερήσεις; ἢ δῆλον ὅτι πρὸς τὰ λοιπὰ παρ' αὐτὸς δύο μόρια τῶν τεττάρων, τοῦτ' ἔστι πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως· ἐπιθέδεικται γάρ καὶ τοῦτο πρότερον ὅτι οὐκ ὡς ἔχουσιν αἱ στερητικαὶ πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον αὐτῶν ἦ̄ ἐπ' ἐλαττον ἀληθεύειν, οὕτως ἔχουσι καὶ αἱ ἀπλαῖ. συνεβάλλετο δορά ήμαν τὰ προληφθέντα περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων πρὸς κατανόησιν τῆς ῥήσεως τοῦ Ἀριστοτέλους.

15 Οἶδα μὲν οὖν ὅτι τῶν ἔξηγητῶν οἱ ἀκριβέστεροι γράφουσι καὶ ἑτέρων 20 ἔξηγησιν τῆς ῥήσεως ταύτης, ἢ καὶ μᾶλλον ἀρέσκεσθαι φασιν ἀτε πολλῷ ἀπλουστέρᾳ οὕτη τῆς προειρημένης καὶ οὐκ ἀναγκαῖούσῃ ήμας, ὅπερ αὐτοί φασι, μαντεύεσθαι τὴν διάνοιαν τοῦ Ἀριστοτέλους· οὐτοῦσι γάρ κατέφασιν 25 μὲν καὶ ἀπόφασιν μὴ τὰς ἀπλᾶς λέγεσθαι προτάσεις, ἀλλ' αὐτὸς τὸ καταφατικὸν εἶδος τῶν προτάσεων καὶ τὸ ἀποφατικόν, τῶν δὲ τεττάρων μορίων τῶν δύο ἀντιθέσεων, τῆς τε ἀπλῆς καὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως. τὰ μὲν 134^v δύο τὰ ἐκ μεταθέσεως οὕτως ἔχειν πρὸς αὐτὸς τὸ εἶδος καὶ τὴν δύναμιν τῆς καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως, ὡς αἱ στερητικαὶ προτάσεις. πῶς δὲ ἔχουσιν ἐκεῖναι; ἀπλῶς μὲν καταφάσεις ἢ ἀποφάσεις οὐ λέγονται, τὸ δὲ 5 δῆλον. τοῦτο στερητικαὶ καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις, ὥσπερ καὶ ὁ τεθνεῶς ἄνθρωπος ἀπλῶς μὲν ἄνθρωπος οὐ λέγεται, τὸ δὲ δῆλον τοῦτο νεκρὸς ἄνθρωπος λέγεται. τοῦτον οὖν, φαστί, τὸν τρόπον ἔχουσι καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως πρὸς αὐτὸς τὸ καταφατικὸν καὶ ἀποφατικὸν εἶδος· οὐ γάρ εἰσιν ἀπλῶς 10 καταφάσεις ἢ ἀποφάσεις, ἀλλὰ τὸ δῆλον τοῦτο ἀδριστοὶ καταφάσεις καὶ 30 ἀδριστοὶ ἀποφάσεις. τὰ δὲ λοιπὰ δύο μόρια τὰ τῆς ἀπλῆς ἀντιθέσεως οὐκ ἔχειν οὕτως πρὸς τὸ καταφατικὸν καὶ τὸ ἀποφατικὸν εἶδος· αὐτοφύεις γάρ εἰναι ταύτας καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις καὶ δίνει προσθήκης 15 τινὸς προσταχορεύεσθαι τοὺς δύναμας τοῦτοις δυναμένας. ταῦτα μὲν οὖν δὲ ἐκείνων λόγος· οὐ μὴν ἐμέ γε ἐπάγεται καὶ πολὺ ἔχουσα τὸ πιθανὸν ἢ 35 ἔξηγησις· ἀτοπὸν γάρ ἥγιον μαὶ σαφῶς βοῶντος τοῦ Ἀριστοτέλους ὅτι νοεῖ-

---

1 στοιχ.] συστοιχοῦν F	4 φησὶν οὖς α	πάλιν ομ. M	6 εἰρ.] εἰλημένα FG
7 στερ.] προρρήσεις F	8 περ—στερήσεις (9) suppl. G ²	9 πρὸς βραχέως Αα: πρὸς	
βραχέος M: πρὸς βραχέων Brand.	10 ἐπιθέδεικται] p. 165,2	12 τὸ οὐτοῦ	M
13 συνεβάλλετο FG	περὶ] παρὰ G	15 οἰδαμεν libri	οὖν ομ. F
ἀκριβέστατοι F	16 ῥήσεως τοῦ ἀριστοτέλους G	19 προτάσεις ομ. G	20 δὲ
om. A	22 ἔχει Ma	27. 28 καὶ αἱ ἐκ μεταθέσεως suppl. G ²	om. A
	27 ἔχουσι ομ. G		
29 ἀλλὰ—καταφάσεις suppl. G ² : om. M	29. 30 καὶ ἀδριστοὶ ἀποφάσεις ομ. FG		
30 post ἀντιθ. add. ἀλλὰ τὸ δῆλον τοῦτο ἀδριστοὶ καταφάσεις G (cf. v. 29)	31 ἔχει Ma		
32 ταύτας τὰς G	33 οὖν ομ. AFa	34 ἐμοὶ G	καὶ] καὶν Ma

σθαι βιώλεται τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα ἐκ τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς, περὶ αὐτῶν τούτων ἔχοντας ἡμᾶς τὰ περὶ τῆς εἰρημένης τῶν προτάσεων ἀκολουθίας μάλα ἐναργῶς πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πρώτου βιβλίου τῶν Ἀναλυτικῶν παραδεδουμένα, οπερ καὶ αὐτοὶ συνομολογοῦσι, πρὸς μὲν 25 ταῦτα μύειν, ἄλλην δέ τινα τοῦ Ἀριστοτέλους διάνοιαν τῷ ὅντι ἀπομαντεύεσθαι.

‘Αλλὰ πρὸς τί, φαίης ἄν, συμβαλεῖται ἡμῖν τὸ εἰδέναι τὴν εἰρημένην τῶν προτάσεων ἀκολουθίαν; φημὶ δὴ ὅτι πρὸς τὴν γνωμένην πολλάκις 135· ἐν τοῖς συλλογισμοῖς τῶν προτάσεων μετάληψιν· συγχωρήσαντος γάρ τινος 10 δίκαιον εἶναι τὸν Σωκράτην, εἰκότως ἐροῦμεν ‘οὐκοῦν ἀδίκος οὐκ ἔστι’ καὶ ‘οὐκοῦν οὐδὲνας οὐκ ἔστιν’. εἰ μέντοι συγχωρηθέντος τοῦ μὴ εἶναι 5 αὐτὸν ἀδίκον ἀξιώσιμεν λαμβάνειν ὅτι ‘οὐκοῦν δίκαιός ἔστι καὶ οὐδὲνας οὐκ ἔστιν’, εὐήθυντος δὲ μετάληψις. ἐν δὲ τούτοις οὐκ ἐνδέχεται κατορθοῦν τὸν μὴ προδιελόμενον ποίαι προτάσεις ποίων ἐπὶ πλέον. ἐπεὶ δὲ οἴνταί 15 τινες μηδαμῶς τελείας ἔτι μένειν ταύτας τὰς προτάσεις ἀλλὰ κατηρρεεῖ· 10 σθαι μόνον, ἐπειδὴν λέγωμεν, φέρε ἐπὶ ἔύλου, τὰς μὲν ἀποφάσεις, τὴν τε στερητικὴν καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως, ἀληθεύειν τὴν δὲ κατάφασιν τὴν ἀπλῆγην ψεύδεσθαι, ἥρτεον πρὸς αὐτοὺς ὡς ὅταν μὲν ἐνεργείᾳ λαβωμεν τὸ ἔύλον 15· ἐν τῇ προτάσει λέγοντες ‘τὸ ἔύλον ἄνθρωπος δίκαιός ἔστι’, τῷ ὅντι κατηρρούμενον ποιοῦμεν τὸ ὅλον τοῦτο τὸ ‘ἄνθρωπος δίκαιός ἔστιν’. ὅλλα οὐκέτι μένει νὴ πρότασις ἀπροσδιάριστος, ἀλλὰ ὡς μὲν ἐπὶ τοῦ ἀπλῶς ἔύλου 20 ἔσται καθόλου (δηλοὶ δὲ τὸ ἄρθρον τὴν δύναμιν ἔχον τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ), ὡς δὲ ἐπὶ τοῦδε τοῦ ἔύλου ἔσται καθ’ ἔκαστα. εἰ μέντοι φυλάττοιμεν τῆς προτάσεως τὸ εἶδος μηδὲν κατ’ ἐνέργειαν αὐτῇ προστιθέντες, οὐδὲν κωλύει καὶ ἔύλον καὶ ἵππον καὶ ἄλλα μυρία περιέχεσθαι κατὰ δύναμιν ὅπ’ αὐτῆς, ἐφ’ ὧν λέγεται ἡ ψεύδεσθαι ἡ ἀληθεύειν· τὴν 25 μὲν γάρ κατάφασιν, οἷον τὴν λέγουσαν ‘ἄνθρωπος δίκαιός ἔστιν’, ἀτε εἶναι τι τοιόνδε δὲν ἀπόφαινομένην, ἐπὶ μόνων ἀνθρώπων ἀληθεύειν δυνατόν, καὶ τούτων δικαίων, | ψεύδεσθαι δὲ ἀναγκαῖον ἐφ’ ὧν ἡ ὁ ὑποκείμενος μὴ 135· 30 ἀρμόττει ἡ ὁ κατηρρούμενος, τὴν δὲ ἀπόφασιν ἀτε μαχαιρωμένην τὴν καταφάσεις ψεύδεσθαι μὲν ἐφ’ ὧν ἔκεινη ἀληθής, ἀληθεύειν δὲ ἐφ’ ὧν ἔκεινη ψεύδης. οὗτοι δὲ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς ἔξης δεῖξει τῆς ‘ἔστι λευκὸς ὁ ἄνθρωπος’ μὴ οὖσαν ἀπόφασιν τὴν ‘ἔστιν οὐ λευκὸς ἄνθρωπος’, δι τοῦ συμβήσεται αὐτὴν ἐπὶ τοῦ ἔύλου ἀληθεύειν, διότι ψεύδης ἐπ’ αὐτοῦ νὴ κατά-

4 τῶν Ἀναλ.] v. p. 161,3 not.

ἄν, συμβαλεῖται suppl. G²

om. A

12 ἀξιώσωμεν A: ἀξιωθέντος F

13 τὸν om. G

πλέων A

15 ταύτας om. F

19 ἐν] καὶ G¹

20 τῶν om. G

21 ματένει F

22 ἔχον om. A

23 τοῦδε om. F

24 μηδὲ G¹

27 μὲν om. F

28 τοιόνδε τι colloc. M

29 ψεύδ. δὲ ἀναγκαῖον

om. F

32 καὶ om. Ma

30 ἀρμότη A

post κατηγ. add.

ψεύδεσθαι F

33 οὐ om. A

5 φαίης ἄν] καταφάίσαν F

συμβάλλεται F

11 καὶ om. A

οὐ (ante δέκ.)

om. A

12 ἀξιώσωμεν A: ἀξιωθέντος F

13 κατορθοῦντα G

14 τὸν om. G

15 ταύτας om. F

19 ἐν] καὶ G¹

20 τῶν om. G

21 ματένει F

22 ἔχον om. A

23 τοῦδε om. F

24 μηδὲ G¹

27 μὲν om. F

28 τοιόνδε τι colloc. M

29 ψεύδ. δὲ ἀναγκαῖον

om. F

32 καὶ om. Ma

30 ἀρμότη A

post κατηγ. add.

ψεύδεσθαι F

33 οὐ om. A

7 φαίης ἄν] καταφάίσαν F

11 καὶ om. A

οὐ (ante δέκ.)

om. A

12 ἀξιώσωμεν A: ἀξιωθέντος F

13 κατορθοῦντα G

14 τὸν om. G

15 ταύτας om. F

19 ἐν] καὶ G¹

20 τῶν om. G

21 ματένει F

22 ἔχον om. A

23 τοῦδε om. F

24 μηδὲ G¹

27 μὲν om. F

28 τοιόνδε τι colloc. M

29 ψεύδ. δὲ ἀναγκαῖον

om. F

32 καὶ om. Ma

30 ἀρμότη A

post κατηγ. add.

ψεύδεσθαι F

33 οὐ om. A

4 τῶν Ἀναλ.] v. p. 161,3 not.

5 φαίης ἄν] καταφάίσαν F

6 συμβάλλεται F

7 τοῦδε om. F

8 ἀνταποδοθεῖται F

9 καὶ om. A

10 οὐ (ante δέκ.)

11 καὶ om. A

12 ἀξιώσωμεν A: ἀξιωθέντος F

13 κατορθοῦντα G

14 τὸν om. G

15 ταύτας om. F

19 ἐν] καὶ G¹

20 τῶν om. G

21 ματένει F

22 ἔχον om. A

23 τοῦδε om. F

24 μηδὲ G¹

27 μὲν om. F

28 τοιόνδε τι colloc. M

29 ψεύδ. δὲ ἀναγκαῖον

om. F

32 καὶ om. Ma

30 ἀρμότη A

post κατηγ. add.

ψεύδεσθαι F

33 οὐ om. A

φασις. καὶ δταν μέντοι λέγωμεν 'ό Νιρεὺς ἀνθρωπὸς καλός ἐστιν', οὐ γρὴ νομίζειν δτι τρία ποιοῦμεν κατηγορούμενα· τὸ γάρ δλον τοῦτο ώς ἐν 10 τι τότε τοῦ Νιρέως κατηγοροῦμεν τὸν καλὸν ἀνθρωπὸν καὶ τὸ ἐστι προσκατηγοροῦμεν, παραπλήσιον λέγοντες ώς εἰ τις ἔλεγεν 'ό Νιρεὺς ζῷον 5 λοικὸν θυητόν ἐστι'. τοῦτο δὲ ἐπὶ μόνων γίνεσθαι τῶν ἀδιερίστων δυνα- 15 τόν· οὔτε γάρ ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων, ὡστε πάσαν τὴν προσδιωρισμένην πρότασιν κατηγορηθῆναι τινος ὕσπερ τὴν ἀπροσδιώριστον, ἐπεὶ μὴ εὔλογον προσδιωρισμὸν τῷ κατηγορουμένῳ συμπλέκειν, οὔτε ἐπὶ τῶν καθ' ἔκαστα. ἐπεὶ οὐχ οἶσι τε τὰ ἄτομα κατηγορεῖσθαι κατ' ἀλλων, ὕσπερ οὐδὲ τὰ 20 10 ἄλλα κατὰ τῶν ἀνωτάτω γενῶν. ἀπὸ δὲ τούτων ἐπιλυσόμεθα καὶ τὴν ἀπορίαν τὴν περὶ τῆς ἀντιφάσεως· δταν γάρ λέγωμεν ώς γρὴ ἐπὶ παντὸς 25 ἥ τὴν κατάφασιν ἀληθεύειν ἥ τὴν ἀπόφασιν, οὐχ δτι δυνατὸν μὲν πάσης 5 ἀντιφάσεως ἑκάτερον τῶν μορίων καθ' ὅτουσδη δλον κατηγορεῖσθαι, οἷον τοῦ Σωκράτους ἢ 'Θεαίτητος κάθηται' καὶ 'Θεαίτητος οὐ κάθηται', τὸ μέντοι 15 136r ἔτερον μόνον ἀληθεύειν ἀνάγκη λέγομεν (τοῦτο γάρ ἀλογον | ἐπὶ τε τῶν προσδιωρισμένων, ώς εἰρήται. καὶ τῶν καθ' ἔκαστα), ἀλλ δτι τῶν ποιού- 20 των ἐν ταῖς προτάσεσι μορίων τὴν κατάφασιν καὶ τὴν ἀπόφασιν, τοῦτο ἐστι τῶν κατηγορουμένων καταφατικῶς καὶ ἀποφατικῶς, ἑκάτερον μὲν ὅτουσδη 5 τῶν τε ὄντων καὶ τῶν μὴ ὄντων κατηγορεῖν δυνατὸν καὶ μετὰ τοῦ καθ' 25 10 οὐ κατηγοροῦνται ποιεῖν τελείαν πρότασιν, μόνον μέντοι τὸ ἔτερον αὐτῶν ἀληθεύειν ἀνάγκη, οἷον κάθηται — οὐ κάθηται, λευκόν ἐστι — λευκὸν οὐχ ἐστι. δηλοῦ δὲ τὸ 'ἐπὶ παντός' δτι περὶ μόνων τῶν κατηγορουμένων 10 5 δ λόγος, δ συμπλεκόμενα ἐνί τινι τῶν πάντων προτάσεις ποιοῦσι, τὴν μὲν ἀληθῆ τὴν δὲ ψευδῆ.

25 Σητήσεις δ' ἄν τις περὶ τῶν σύνθετον ἐχούσιων τὸ κατηγορούμενον ἀπλῶν καταφάσεων, πῶς ἐπὶ τούτων τὴν ἀριστὸν ἔτοι ἐξ μεταθέσεως 15 λεγομένην καταφασιν ποιήσομεν. ἀρα καθ' ἔκαστον τῶν συντιθέντων τὸ κατηγορούμενον ὄνομάτων τὴν ἀρηγσιν παραλαμβάνοντες ἥ ἐν τι ἐξ αὐτῶν, καὶ ποῖον τοῦτο. ὡστε μὴ δικεῖν ἀποκληρωτικὸν εἶναι τὸν λόγον. φημὶ 30 20 τοίνυν ώς εἴτε πάντα τὸ σύνθετα κατ' οὐσίαν κατηγοροῦντο τοῦ ὑποκει- μένου, καθάπερ ἐπὶ τῶν ὠρισμένων, εἴτε καὶ ἐν τι ἐξ αὐτῶν κατὰ συμ- βεβήκός, ώς δταν εἴπωμεν 'ό Σωκράτης ἀνθρωπὸς λευκός ἐστι', παντὸς γρὴ τοῦ κατηγορουμένου προτίθεται τὴν ἀρηγσιν, ἵνα τὴν ξητουμένην ποιήσωμεν καταφασιν πρὸς ἀπαν ώς ἐν τὸ κατηγορούμενον αὐτὴν ἔξασού- 25 5 35 30 οὐτες, καὶ οὐ μόνον πρὸς τὸ μόριον φ τυγχάνει συντεταχμένη· δ γάρ λέγων τὸν ἀνθρωπὸν ζῷον οὐχ ἀλογον εἶναι ἥ τὸν Αἴθιοπα ἀνθρωπὸν οὐ

1 νηρεὺς A (ubique) 3 τότε om. G τὸν om. a 5 ἀσφίστ. G¹ 9 τὰ
(alt.) om. F 10 ἀνωτάτων M 11 ἀντιθέσεως F 15 ἀλογον] δλον F
ἐπι] ἐπει F 16 ώς om. F 21 κάθηται—λευκόν ἐστι om. F 22 δὲ καὶ G
23 ἐν M ποιοῦσι προτ. colloc. M 25 τὸν κατ. A Ma 27 συνθέτων F
27. 28 ὄνομ. τὸ κατ. colloc. Aa 30 σύνθετα] συντεθέντα Ga κατηγορεῖν τὸ τοῦ G
31 ὠρισμένων A: ωρισμῶν F 32 πάντως AFMa 33 προστίθ. Ma 36 ἥ τὸν
iter. A

λευκὸν παραπλήσιον κατὰ τοῦτο | λέγει τῷ εἰπόντι τὸν Σωκράτην ἐπι- 136^v
 στήμανα εἶναι τοῦ μὴ ἀγαθοῦ· αὕτη δὲ σαφῶς ἀπλῆ κατάρρασις ἀδρίστον
 τι, τὸ μὴ ἀγαθόν, τῷ ὡρισμένῳ κατηγορούμενῳ, τῷ ἐπίστασθαι, συμπλέκουσα
 καὶ διὰ τοῦτο συγαληθεύσουσα τῇ ἐπιστήμονα τοῦ ἀγαθοῦ εἶναι αὐτὸν ἀπο- 5
 φαινομένη. καίτοι τῆς ὄντως ἀρίστου καταφάσεως οὐδέποτε τῇ ἀπλῆ
 συντρέχειν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ δυναμένης, ὥσπερ ἐν τῷ πρώτῳ ὅμοιοισται τῶν
 Ἀναλυτικῶν. ὁ δὲ αὐτὸς λόγος ἐπὶ πάντων, ἐφ' ὧν τὸ προστιθέμενον
 τῷ κατηγορούμενῳ οὐχ ὡς ὑπάρχον λέγεται τῷ ὑποκειμένῳ, ἀλλ' ὡς ἐνερ- 10
 γείᾳ τινὶ αὐτοῦ ὑποβεβλημένον· οὐ γάρ ἔστι ταῦτὸν φάναι τὸν Σωκράτην
 εἶναι μὴ ἀγαθόν, ὥσπερ ἔστιν ὑπάρξεως, καὶ ἐπίστασθαι τὸ μὴ ἀγαθόν
 (τοῦτο γάρ ἐνεργείας τιὸς δηλωτικόν), γε εἶναι μὴ Ἀλκιβιάδην καὶ φιλεῖν 15
 μὴ Ἀλκιβιάδην· καὶ γάρ τὸ αὐτὸν μὲν εἶναι τόδε τι ἀμα καὶ μὴ τόδε ἀμή-
 χανον, ἐνεργείᾳ δὲ ἀμα περὶ τὰ ἀντικείμενα τὸ αὐτὸν οὐκ ἀδύνατον. διὸ
 ἀμα μὲν εἶναι τινα καὶ ἀγαθὸν καὶ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἐγγιωρεῖ, ἐπίστασθαι 20
 15 δὲ ἀμα ἄμφω δυνατόν. εἰ δὲ τὸ ἄνθρωπος λευκός ἔστι· καὶ ἄνθρωπος 20
 οὐ λευκός ἔστιν· οὐχ οἷόν τε συντρέγειν ἀλλήλοις ἐπὶ Αἴθιοπος· γε ἄλλου
 τιὸς ἐνὸς κατηγορούμενα, παρὰ τὸ πεφυκέναι τὸ λευκὸν καὶ δίγα τῆς πρὸς
 τὸν ἄνθρωπον συμπλοκῆς κατηγορεῖσθαι τοῦ ὑποκειμένου ὡρισμένως τε 25
 καὶ ἀρίστας καὶ ποιεῖν δύο καταφάσεις οὐ δυναμένας συνζήδειν ἀλλήλαις
 20 τοῦτο συμβαίνειν ἐροῦμεν. ὅλως δὲ χρὴ ἐφιστάνειν ὡς οὐ δυνατόν διὰ
 μιᾶς ἀντιφάσεως γε ἀντιθέσεως ἀρίστου καταφάσεως πρὸς ὡρισμένην ἔκα-
 στον ἐπισκέπτεσθαι | τῶν παραληφθέντων πρὸς τὴν γένεσιν τῆς συνθέ- 137^r
 τού κατηγορίας· οὐδὲ γάρ μίαν ὅλως εἶναι πρότασιν δυνατόν, ἐν γε πλείονα
 παραλαμβάνεται κατηγορούμενα, διότι θαυμαστὸν οὐδὲν τὰ μὲν αὐτῶν ἀλη-
 25 θῶς τὰ δὲ ψευδῶς κατηγορεῖσθαι, καθάπερ ἐν τοῖς ἔξης διορισθήσεται, ἀλλ' 5
 ἔκαστον χρὴ τῶν συντιθεμένων καθ' ἑαυτὸν σκοπεῖν, εἰ ἀληθῶς κατηγο-
 ρεῖται, καὶ οὕτως τὰς μερικωτέρας κατηγορίας προσυφαίνειν ταῖς δηλικωτέ-
 ραις καὶ τὰς κατὰ συμβεβηκός τοῖς καθ' αὐτὸν κατηγορούμενοις, ὡς ἐπὶ 10
 τῆς ὄντως μιᾶς προτάσεως τὸ κατηγορούμενον ἦτοι ὅνυμα λαμβάνεσθαι
 30 φύσεως μιᾶς δηλωτικὸν γε λόγον ἀναμφισβήτητως ταῦτὸν δύναματι σημαί-
 νοντα, εἴτε λεγομένῳ εἴτε καὶ παρημελημένῳ ὑπὸ τῶν τὰ δύναματα θεμένων,
 καὶ διὰ τοῦτο πάλιν δηθῶς ἔχειν τὸ παρ' ἡμῶν διωρισμένον, ὅτι παντὸς 15
 αὐτοῦ χρὴ προηγεῖσθαι τὴν ἀρνησιν πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν ἀρίστην κατά-
 φασιν. τούτων μὲν οὖν ἀλις.

3 κατηγορούμενον F	4 ἐπιστήμη G ¹	6 ὥσπερ] ὡς FG	6. 7 τῶν Ἀναλ.]
Anal. pr. A 46 p. 51b5 sq.	9 τινὶ] τις F	αὐτῶν G	ὑποβεβλημένου F
ἔστι om. G	σωκράτη A	10 μὴ εἶναι (num. corr.) G	11 μὴ om. G
12 τῷ αὐτῷ G	ἀμα] ἀλλὰ G	alterum τόδε] εἶναι G	13 ἐνεργ.]
ἀνερεῖν F ¹	15 ἔστι om. G	καὶ suppl. G ²	17 ἐνὸς om. AF
συμπλ. add. καὶ ἀρίστας G	19 καὶ ἀρίστας om. A:	καὶ om. G	18 post
20. 21 διὰ μιᾶς iter. G	24. 25 τῷ] τὸ (utrobiique) G	25 ἐρεῖσθαι A	26 καθ']
καὶ G	27 τάς τε μερ. a	30 μιᾶς φυσ. collac. Fa	31 παρη-
μενημένῳ F	τιθεμ. M	32 τὸν παρ' ἡμῶν διορισμὸν A Ma	πάντως AGMa
(cf. p. 169,32)	33 αὐτοῦ om. G	χρὴ αὐτοῦ collac. M	

'Επει δὲ γεγράφθαι φασὶν ἐν πολλοῖς τῶν ἀντιγράφων θτι τὸ ἔστιν
ἢ τῷ ἀνθρώπῳ προσκείσεται ἢ τῷ οὐκ ἀνθρώπῳ, εἰδέναι χρὴ
διτι κανὸν οὗτος ἡ γραφὴ ἔχῃ, τὸ ἄνθρωπος, διπερ φησὶν ὁ φιλόσοφος Ηρό-
φος μητις, οὐδὲ ὡς ὑποκείμενον ἀλλ᾽ ὡς κατηγορούμενον ἀντὶ τοῦ δίκαιος ἢ
5 λευκὸς εἰληφθαι φήσομεν, ὡς ἐπὶ προτάσεως τῆς λεγούσης 'Καλλίας ἄν-
θρωπός ἔστιν'.

p. 19 b 31 'Ομοίως δὲ ἔξει, κανὸν καθόλου τοῦ δικαιοτος ἢ ἡ κατά- 23
φασις, οἶον πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος δίκαιος — ἀπόφασις τούτου
— οὐ πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος δίκαιος, πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος οὐ δί-
10 καιος — οὐ πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος οὐ δίκαιος. πλὴν οὐχ |
ὅμοιώς τὰς κατὰ διάμετρον ἐνδέχεται συναληθεύειν, ἐνδέχε- 137v
ται δὲ ποτέ.

Τὴν εἰρημένην ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων ἀκολουθίαν ἀξιοῖ
θεωρεῖν ἡμᾶς καὶ ἐπὶ μιᾶς τῶν διαγωνίων ἀντιφάσεων, τῆς πᾶς καὶ οὐ 5
15 πᾶς, ὡς καὶ ἐπὶ ταύτης λαμβανομένων τῶν τε ἀπλῶν προτάσεων καὶ τῶν
ἐκ μεταθέσεως καὶ ἔτι τῶν στερητικῶν. συμβαίνει δὲ τὰς μὲν ἐκ μετα-
θέσεως τοῦτον ἔχειν τὸν λόγον πρὸς τὰς ἀπλᾶς διν αἱ στερητικαί, τὰς
μέντοι ἀπλᾶς μηκέτι τοῦτον ἔχειν τὸν λόγον πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως διν 10
αἱ στερητικαί· τετάξονται μὲν γάρ καὶ ἐνταῦθα δηλονότι ὑπὸ τὴν ἀπλῆν
20 κατάφασιν αἱ τῶν λοιπῶν ἀντιφάσεων ἀποφάσεις (οὐ γάρ δὴ αἱ κατα-
φάσεις), ὑπὸ δὲ τὴν ἀπόφασιν αἱ καταφάσεις· ἔσται δὲ πάλιν τῆς μὲν 15
ἀπλῆς καταφάσεως ἐπὶ πλέον ἐκατέρᾳ τῶν ὑπὸ αὐτὴν ἀποφάσεων·
πάντων μὲν γάρ ὅντων δικαίων ἡ τε μὴ πάντας ἀδίκους εἰναι λέγουσα
ἀληθῆς καὶ ἡ μὴ πάντας οὐ δικαίους, ἐπειδὴ καὶ ψευδῆς ἐκατέρᾳ τῶν
25 ἀντικειμένων αὐταῖς καταφάσεων. εἰ μέντοι τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν 20
δίκαιοι εἰεν οἱ δὲ μὴ δίκαιοι, τῶν μὲν εἰρημένων ἀποφάσεων ἔκα-
τέρᾳ ἀληθῆς, ἡ δὲ ἀπλῆ κατάφασις ψευδῆς. ὥσπερ δὲ τῆς ἀπλῆς
καταφάσεως ἐπὶ πλέον αἱ ὑπὸ αὐτὴν ἀποφάσεις, οὕτω δηλονότι καὶ 25
τῆς ἀπλῆς ἀποφάσεως ἐπ' ἔλαττον αἱ ὑπὸ αὐτὴν καταφάσεις. ὥστε
30 σώζεται πρὸς τὰς ἀπλᾶς προτάσεις τῶν μετ' αὐτὰς ἡ ἀναλογία. οὐκέτι
μέντοι οὐδὲ ἐπὶ τούτων σώζεται ἡ πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως | τῶν πρὸ 138r
αὐτῶν ἀναλογία· τῶν μὲν γάρ ἀπλῶν ἡ μὲν κατάφασις ἐπ' ἔλαττον ἀλη-
θεύουσα ἐδείχθη τῆς διορίστου ἀποφάσεως καὶ ἡ ἀπόφασις τῆς καταφάσεως
ἐπὶ πλέον, τῶν μέντοι στερητικῶν ἡ μὲν ἀπόφασις πάλιν ἐπὶ πλέον ἔσται 5

1 γέγραπται F	φησὶν M	3 καὶ] ὅταν a	5 τῆς προτ. τῆς a	7 ἔχει b
8 οἶον—ποτέ (12) om. M	ἀπόφασις — ποτέ (12) om. a		9. 10 ἔστιν post οὐ δίκαιος	
(utrobius) colloc. G		11 ἐνδέχεται (priore l.) F	συναληθεύεσθαι F ²	
post συναλ. add. δεῖl G ²	15 ὡς om. F	ταύτην A	16 ἔτι] ἐπὶ A	
συμβαίνειν AF	δὲ om. AFMa	17 post στερ. add. πρὸς τὰς ἀπλᾶς F		
18 ἔχειν τοῦτον colloc. FMa	οὐ] οἶον A Ma		22 ἀποφ. εχ καταφ. corr. G	
24 ἐπει G	25 αὐταῖς iter. M	26 εἰεν] εἰσὶ M	27 καταφ.] ἀπόφ. F ¹	
ἐπὶ τῆς ἀπλ. G	30 καὶ τῶν G	33 ἐδείχθη] v. 21	καὶ ἡ] η δὲ G	

τῆς ἐκ μεταθέσεως ἀποφάσεως η̄ δὲ κατάφασις ἐπ' ἔλαττον τῆς καταφάσεως. θτὶ δὲ τοῦτο οὗτως ἔχει. λέγω δὲ τὸ περὶ τῶν στερητικῶν καὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως εἰρημένουν, ἥδινος δεῖξομεν ἀπὸ τῶν καταφάσεων ποιούμενοι πάλιν τὴν ἐπιγειρόσιν· πάντων μὲν γάρ ἀνθρώπων ἀδίκων ὅντων 10 5 ἀληθεύσει καὶ η̄ πάντας λέγουσα εἶναι μὴ δικαίους· οὐ γάρ ἀδίκους δηλούντι οὐ δίκαιοις. εἰ μέντοι εἴη τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν ἀδίκοι οἱ δὲ μέσην ἔχοντες ἔξιν. η̄ μὲν λέγουσα πρότασις πάντας εἶναι μὴ δικαίους ἀληθής, 15 η̄ μέντοι λέγουσα πάντας ἀδίκους εἶναι ψευδής. τὰ αὐτὰ οὖν, ὡσπερ ἐλέγομεν, καὶ ἐπὶ τούτων τῶν προτάσεων συμβαίνει τοῖς ἐπὶ τῶν ἀπροσδιο- 10 βίστων τεθεωρημένοις. |

"Οτι δὲ τὴν εἰρημένην τῶν προτάσεων ἀκολουθίαν πρότερόν τε 138v παρεδόνου ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης ὡς ἐπὶ προτάσεων ἀπροσδιορίστων, δι' ὧν ἔλεγον ὥν τὰ μὲν δύο πρὸς τὴν κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν ἔξι εἰ 10 κατὰ τὸ στοιχοῦν ὡς αἱ στερήσεις, τὰ δὲ δύο οὕ, καὶ νῦν ἐπὶ τῆς 15 ἀντιφάσεως τῆς καθόλου καταφάσεως πρὸς τὴν μερικὴν ἀπόφασιν τὰ αὐτὰ ἡμᾶς θεωρεῖν ἀξιοῖ καὶ οὐδὲν ἔτερον, σαφῶς ἐδήλωσεν ἐπαγγάλων πλὴν οὐχ ὄμοιώς τὰς κατὰ διάμετρον ἐνδέχεται συναληθεύειν, ἐνδέ- 20 15 γεται δὲ ποτέ, δι' οὖν λέγοι ἂν τὸ διάφορον τῶν διαγραμμάτων, τοῦ τε ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων καὶ τοῦ ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων προτάσεων· 25 καὶ ἔκατερον μὲν γάρ αὐτῶν κατὰ διάμετρον συμβαίνει τετάγχαι τὰς κατὰ- 20 φάσεις ἀλλήλαις, τὴν ἀπλῆν | λέγω καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως η̄ τὴν ἀπλῆν 139r καὶ τὴν στερητικήν, καὶ τὰς ἀποφάσεις ὄμοιώς ἀλλ' ἐπὶ μὲν τῶν ἀπροσδιορίστων κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ὅλην τὰς τε καταφάσεις συναληθεύειν ἀλλήλαις συμβαίνει καὶ τὰς ἀποφάσεις ἀτε ταῖς μερικαῖς ἴσοδυναμούσας, 5 30 ἐπὶ δὲ τῶν προσδιωρισμένων, περὶ ὧν νυνὶ αὐτῷ ὁ λόγος, τῆς καθόλου καταφάσεως καὶ τῆς ἐπὶ μέρους ἀποφάσεως, τὰς μὲν καταφάσεις συναληθεύεται ἀδύνατον καὶ οἷαν δήποτε ὅλην, τὰς μέντοι ἀποφάσεις συμβαίνει 10 συναληθεύειν κατὰ μόνην τὴν ἐνδεχομένην· ἐπεὶ γάρ τῶν ἀνθρώπων οἱ μὲν δίκαιοι εἰσιν οἱ δὲ ἀδίκοι οἱ μέσην ἔχουσιν ἔξιν, φανερὸν θτὶ πάσας 15 συμβήσεται τὰς προκειμένας ἀποφάσεις ἀληθεύειν, 'οὐ πᾶς ἀνθρωπος δίκαιος' 'οὐ πᾶς ἀνθρωπος ἀδίκος' 'οὐ πᾶς ἀνθρωπος οὐ δίκαιος'. τὸ οὖν 15

1. 2 post καταφάσεως add. τῆς ἐκ μεταθέσεως Ma   3 post εἰρ. add. ἐκ προνοίας G
ἡδίως suppl. G²   δεῖξωμεν A Ma   ἀποφάσεων F   7 εἶναι πάντας colloc. F
μὴ om. M   8 μέντοι] δὲ M   [ψευδής] ψεύσεται A   8. 9 ἐλέγομεν] p. 171,13
9. 10 τοῖς.. τεθεωρ.] τῆς.. τεθεωρημένης G   10 post τεθεωρ. add. ἀνθρωπος δίκαιος ἐστιν.
ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν. ἀνθρωπος ἀδίκος οὐκ ἔστιν. ἀνθρωπος ἀδίκος ἐστιν. ἀνθρωπος
οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν. ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἐστιν. πᾶς ἀνθρωπος δίκαιος ἐστιν. οὐ πᾶς ἀνθρωπος
δίκαιος ἐστιν. οὐ πᾶς ἀνθρωπος ἀδίκος ἐστιν. πᾶς ἀνθρωπος ἀδίκος ἐστι. οὐ πᾶς ἀνθρωπος
οὐ δίκαιος ἐστιν. πᾶς ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἐστιν. bipartito collocata Ma: sex posteriora
enuntiata notis ἀπλαί, στερητικά, ἀδριστοί ἐκ μεταθέσεως, ἐπ' ἔλαττον ἀμφοῖν, aliis instructa
exhibitent etiam FG: omnia om. A   11 δὲ καὶ F   13 ἔλεγον] p. 19b 23   15 τὰ
αὐτὰ] ταῦτα F   17 ἀληθεύεσθαι F   19 προσδιωρ.] διωρ. G   24 συμβαίνει
om. FM   25 νῦν AG   αὐτῶ om. F   26. 27 συναληθεύεσθαι F   28 καὶ
συναλ. G   30 συναληθ. G

ἐνδέχεται δὲ ποτέ οὗτως ἀκουστέον, οὐχ ὡς πατῶν τῶν κατὰ διάμετρον ποτὲ συναληθεύουσιν (τοῦτο γάρ ἀδύνατον), ἀλλ’ ὡς τινῶν ἐπὶ αὐτῶν, οἷον τῶν ἀποφάσεων, συναληθεύουσιν ἐπὶ τῆς ὅλης, ὡς εἴρηται, τῆς μήτε 20 ἀναγκαίας μήτε ἀδυνάτου. καὶ ταῦτα σαφῶς εὑρήσουμεν οὐ διηρέουμενον 5 μόνον ἀλλὰ καὶ δεικνύντα τὸν Ἀριστοτέλην πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πρώτου τῶν Ἀναλυτικῶν. θέμεν δρμάψενος ἄν τις ὑποπτεύεται ἐπὶ μόνου τοῦ διαγράμματος τῶν ἀδιορίστων ἀρμόζειν τὸ μὴ ὄμοίως τὰς κατὰ διάμετρον 25 ἐνδέχεσθαι συναληθεύεσθαι· λέγεται γάρ ἐν ἐκείνοις ὡς τῶν ἀποφάσεων τῶν ἀδιορίστων καὶ κατ’ ἄλλον τρόπον παρὰ τὰς καταφάσεις συναληθεύειν 10 ποτὲ δυναμένων· | οὐ γάρ μόνον ἐπὶ διαφόρων τοῦ ὑποκειμένου μερῶν, 139^ν διπερ αἱ καταφάσεις ποιεῦσιν, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, διταν μέντοι ἀλλότριον ἢ τοῦ ἐν τῇ ἐπὶ ἀρχῆς προτάσει ληφθέντος ὑποκειμένου· κατὰ γάρ τοῦ ἔύλου τυχὸν καὶ τὸ ‘ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστι’ καὶ τὸ ‘ἄδικος οὐκ ἔστι’ καὶ τὸ ‘οὐ δίκαιος οὐκ ἔστιν’ ἀληθῶς κατηγορήσεις, καίτοι τῶν κατα- 15 φάσεων οὐδεμιᾶς ἀληθεύειν ἐπὶ δυούσιν τῶν παρὰ τὸν ἄνθρωπον δυναμένης. ἀλλὰ τὸ μήτε τῇ διδασκαλίᾳ τῇ περὶ ἐκείνου τῷ διαγράμματος προστεθεῖσθαι ταύτην τὴν ῥῆσιν καὶ περὶ τῶν προσδιωρισμένων εἰπόντα τὸν φιλό- 10 σοφὸν διτι κατὰ τὰς ἀκολουθήσεις ὄμοιως ἔχουσι ταῖς ἀδιορίστοις ἐπαγαγεῖν τὸ πλήν οὐχ δρμοίως τὰς κατὰ διάμετρον ἀληθεύεσθαι δυνατόν 20 20 οὐδὲν ἔτερον ἔννοειν ἡμῖν ἐπιτρέπει ἢ διτι διαφοράν τινα παραδίδωσι τῶν διαγραμμάτων κατὰ τὸ μὴ ὄμοίως, διπερ αὐτός φησι, τὰς κατὰ διάμετρον 25 ἐν αὐτοῖς συναληθεύειν.

‘Αλλ’ εὶ δεῖ μὴ παρέργως ἀκροστθαι τῶν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγομένων, ἄξιον οἶμαι ζητῆσαι διὰ τίνα αἰτίαν ἐπὶ μόνης τῆς ἀντιθέσεως τῆς 25 καθόλου καταφάσεως πρὸς τὴν μερικὴν ἀπόφασιν ὄμοιως ἔχειν φῆσι τῶν προτάσεων τὴν ἀκολουθίαν τῇ ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων· μήποτε οὖν ὡς 30 ἐπὶ τῶν ὑπολόπων ἀντιφάσεων, τῆς τε μερικῆς καταφάσεως πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν καὶ τῆς τῶν καθ’ ἔκαστα, μηκέτι σωζομένης τῆς αὐτῆς 25 ἀκολουθίας· ἐπὶ μὲν γάρ τῇ τίς καὶ οὐδεὶς ἀντιφάσεως οὐδὲ ἐνδέχεται 35 δεῖξαι τὴν ἀπλῆν καταφάσιν τῆς στερητικῆς ἀποφάσεως ἢ ἐπὶ πλέον ἢ ἐπ’ ἔλαστον οὖσαν· οὔτε γάρ εἰ τὶς ἀνθρωπος δίκαιος, ηδη οὐδεὶς ἄδικος, 140^ν οὔτε εἰ μηδεὶς ἄδικος, ηδη τὶς δίκαιος· τί γάρ, εἰ πάντες τὴν μέσην ἔχοιεν 35 ἔξιν; ὅστε οὐκ ἔστιν οὐδεμίαν ἀκολουθίαν ἀναγκάσαι. εἰ δὲ τὰς ἀπλᾶς πρὸς τὰς ἐκ μεταθέσεως παραβάλλοις, ταῖς μὲν ἀποφάσεσι τὰς καταφάσεις ἐπομένας διεργάσεις, οὐκέτι μέντοι τὰς ἀποφάσεις ταῖς καταφάσεσιν· εἰ μὲν γάρ μηδεὶς

1 δὲ om. FGM 2. 3 τοῦτο – συναληθεύουσιν om. F 3 ante ὅλης add. ἐνδέχομένης αἱ ὡς εἴρηται] p. 172,27 5 καὶ om. G δεικνύοντα G ἀριστοτέλη αἱ 6 τῶν Ἀναλ.] Anal. pr. A 46 p. 51 b 5 sq. 13 prius καὶ om. G 16 τὸ] τῷ AMa alter. τῇ] τῆς AMa 16. 17 προτεθ. Α 18 κατὰ om. F ἀκολουθείσης F ἐπήγαγε G 19 τὸ om. G ἀληθεύειν δυν. α: ἐνδέχεται συναληθεύειν b 20 οὖν G 21 prius κατὰ] καὶ F 22 ἐν] ἐπ’ G 23. 24 λεγ.] γεγραμμένων Α 24 ante ἐπὶ add. τῆς del. G 30 ἡ (prius) om. G 31 ηδη om. M 32 εἰ πάντες εἰπόντες AFGa 33 ἔξιν] τάξιν M ἔστεν] ἔστι ἀν M 34 παραβάλλοις Α 35 – 174,2 εἰ — δικαιοιον om. F

μὴ δίκαιοις, δῆλον ὡς πᾶς τε καὶ τῶν κατὰ μέρος ἔκαστος ἔσται δίκαιοις· οὐ μὴν εἰ ἔστι τίς δίκαιοις, ηδη δεῖσθε μηδένα εἶναι μὴ δίκαιοιν. οὐ μὴν ἀλλ’ οὐδὲ ἐπὶ τῶν καθ’ ἔκαστα τὴν εἰργμένην ἀναλογίαν προγωριζοῦσαν 10 εύρήσεις· τὴν μὲν γάρ ἀπλῆν κατάφασιν καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν 5 ἀντιστρέφειν ἀλλήλαις συμβαίνει, ‘Σωκράτης δίκαιος ἔστι — Σωκράτης οὐ δίκαιοις οὐδὲ ἔστι’, τὴν μέντοι στερητικὴν ἀπόφασιν ἔκατέρας αὐτῶν ἐπὶ 15 πλέον εἶναι τῷ ἀληθεύειν ἐπ’ αὐτοῦ τε καὶ τοῦ τὴν μέσην ἔξιν καθ’ ὑπόθεσιν ἔχοντος. εἰ δέ τις ὑπολαμβάνοι καὶ ἐπὶ τῶν καθ’ ἔκαστα σώζεσθαι τὴν εἰργμένην τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων ἀναλογίαν διὰ τὸ καταφατι- 20 10 κῶς μὲν τὰ ἄτομα κατὰ μηδενὸς ἀληθῶς κατηγορεῖσθαι, μήτε ἀλλοι παρ’ αὐτὰ μήτε μέρους ἁνταῦταν ἀτόμων ὄντων, ἀποφάσκεσθαι μέντοι ἀληθῆς ἔκαστου τῶν ἄλλων, οἷον ὅταν λέγωμεν ‘Θεαίτητος Σωκράτης οὐκ ἔστιν’, ὥσπερ καὶ τῶν γενικωτάτων καταφάσκεσθαι μὲν οὐδὲν ἀληθῶς δυνατόν, ἀποφάσκεσθαι δὲ οὐκ ἀδύνατον, ὅπόταν λέγωμεν ‘τὸ ποσὸν οὐσίᾳ οὐκ ἔστιν’· 25 15 εἰ οὖν διὰ τοῦτο ἀξιοτῆτα τὴν ‘Σωκράτης οὐ δίκαιοις οὐκ ἔστι’ καὶ ‘ἄξιος οὐκ ἔστιν’ ἐπὶ πλέον εἶναι τῆς ‘Σωκράτης δίκαιος ἔστιν’, ὑπερτεινούτας αὐτῆς ἐπὶ τῶν παρὰ | Σωκράτην, πρῶτον μὲν ἔστω καὶ τὴν κατάφασιν δῆλην ὡς 140^v κατηγορούμενην λαμβάνων, πρὸς ἣν τὴν ἀπόφασιν δῆλην παραβάλλων ἐπὶ πλέον αὐτῆς ἀληθεύειν φησίν, ἔπειτα δὲ οὐδὲ ἀποφατικῶς κατηγορεῖν τινος 20 δέλον τὸ ‘Σωκράτης δίκαιοις ἢ οὐ δίκαιοις’ εὔλογον· ἐν μὲν γάρ τῷ πλήθει τῶν ἀνθρώπων καὶ τὸ δίκαιον ἀμα καὶ τὸ μὴ δίκαιοιν κατ’ ἐνέργειαν ὑφεστηκότα θεωροῦντες εἰκότως ἔκάτερον αὐτῶν ἀμα τῷ ἀνθρωπος καὶ καταφάσκομέν τινων καὶ ἀποφάσκομεν· οὐδενὸς μέντοι τῶν ἀτόμων ἀμα μετέχειν 10 ἀμφοτέρων δυναμένου τὸ μὲν Σωκράτης ἀληθῶς ἀποφήσομεν τοῦ Θεαίτητον, 25 καὶ εἰ διμόνιον εἴη τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, μὴ εἶναι τοῦτον, εἰ τύχοι, τὸν φύλασσοφον ἢ τὸν δίκαιον Σωκράτην λέγοντες, μετὰ τοῦ ἄρθρου τὸ προσκείμενον αὐτῷ προφερόμενοι· ἀνευ δὲ τοῦ ἄρθρου δὲ οὐδὲ Σωκράτης δίκαιοις οὐκ ἔστιν οὐ λέγομεν· οὔτε γάρ τῇ ‘Ελληνικῇ γρήσει τοῦτο συνεγνωσμένον οὔτε ἔχον λόγον.

1 μὴ om. G ¹ M	ἔσται δίκ. ἔκ. (num. corr.) G	2 μὴ om. M
3. 4 εὑρ. προγ. colloc. G	3 προσχωρ. A Ma	6 οὐκ om. G
A Ma	τε καὶ τοῦ F: τοῦ καὶ G: καὶ A Ma	11 ἔντοῦ M
μεν M	15 εἰ—δίκαιοις οὐκ ἔστι om. M	12 λέγο-
om. G	οὐπερτεινότης G	16 εἶναι
19 δὲ om. AF Ma	20 ἀλογον G	17. 26 σωκράτη A
τῷ] τὸ F	26 εἰ τύχοι] ἢ F	22 ἀμα om. G ¹
προσφερ. FMa	. πλήθει] πλάτει F	27 προκείμ. FG
προσφερ. FMa	post δέ add. ὁ del. G	

p. 19 b 36 Αὗται μὲν οὖν δύο ἀντίκεινται, ἄλλαι δὲ πρὸς τὸ οὐκ ἄνθρωπος ὡς ὑποκείμενόν τι προστεθέντος· ἔστι δίκαιος οὐκ 20 ἄνθρωπος — οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος, ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος — οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. πλείους 5 δὲ τούτων οὐκ ἔσονται ἀντιμέσεις. αὗται δὲ γωρίς ἔκεινων αὗται καθ' αὐτὰς ἔσονται, ώς δημόται τῷ οὐκ ἄνθρωπος γρά- μναι.

Προφανὲς τὸ διὰ τούτων παραδιδόμενον θεώρημα· φησὶ γάρ τοσαύτας 25 εἶναι ἀντιφάσεις καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων 10 ἀσφίστη ύποκειμένῳ γραμμένας, οἷς τοιούτοις ἔρισμάν τοῦ | υποκει- 141r μένου. δύο δὲ τοιούτοις ἔκειναι καθ' ἔκαστον προτάσεων εἰδος τὸ κατὰ τὸν ύποκειμένον ὀνομαζόμενον, οἷον καθ' ἔκαστα η̄ ἀδύριστοι η̄ καθόλου η̄ 5 ἐπὶ μέρους· δύο ἄρα καὶ αὗται. ὃν καὶ παραδείγματα παρέθετο, τῶν τε 5 ἀπλῶν καὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως, ‘οὐκ ἄνθρωπος δίκαιός ἔστιν — οὐκ 15 ἄνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν’ (αὗται ἀπλαῖ μὲν ἐξ ἀσφίστου τοῦ ύποκει- μένου), ‘οὐκ ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν — οὐκ ἄνθρωπος οὐ δίκαιος οὐκ 20 ἔστιν’. αὗται καὶ ἀσφίστοι η̄τοι ἐκ μεταθέσεως καὶ ἐξ ἀσφίστου πάλιν τοῦ 10 ύποκειμένου. η̄ δὲ λέξις η̄ ἄλλαι δὲ πρὸς τὸ οὐκ ἄνθρωπος ὡς 25 ύποκειμένον τι προστεθέντος ἐλλιπέστερον ἔχει· τὸ γάρ πλῆρες οὕτως 20 ὃν ἔχοι ‘ἄλλαι δὲ δύο ἀντίφασεις ἀντίκεινται, τοῦτο’ ἔστιν ἐξ ἀντικειμένων προτάσεων γίνονται, πρὸς τὸ οὐκ ἄνθρωπος ὡς ύποκειμένον τι παραληφθὲν 15 ἐν ταῖς προτάσεσι, προτεθέντος αὐτῷ (τῷ οὐκ ἄνθρωπος δηλούντι) τοῦ τε κατηγορουμένου καὶ τοῦ προσκατηγορουμένου, καὶ κατηγορουμένου μὲν η̄ ώρισμένου η̄ ἀσφίστου, προσκατηγορουμένου δὲ η̄ καταφατικοῦ η̄ ἀποφατι- 25 κοῦ. λαβάμενον οὖν τοῦτον τὸν τρόπον πάσας τὰς ἐκ τρίτου προσκατηγορου- μένου προτάσεις ἐκ διαιρέσεως· ἀνάγκη γάρ η̄ ἀμφω τοὺς δρους, τόν τε ύποκειμένον καὶ τὸν κατηγορουμένον, ὧρισμένους αὐτὰς ἔχειν η̄ ἀμφω ἀσφίστους η̄ τὸν μὲν ώρισμένον τὸν δὲ ἀσφίστον, καὶ τοῦτο διγῶς (καὶ 25 δῆλον δπως), καὶ η̄ καταφατικὰς εἶναι ταύτας η̄ ἀποφατικάς. αὗται δὲ 30 πᾶσαι κατηγοριμήθησαν, καὶ εἰκῆτως ἐμάρρογησεν ἀποφήνασθαι ώς πλείους τούτων οὐκ ἔσονται ἀντιφάσεις. εἴτα διδάσκων διτι | καὶ αὗται 141v

1 ἀντίκ. ἄλληλαι Ma δὲ δύο Fab (cf. v. 18) πρὸς—γράμναι (7) om. M 2 ὡς —γράμ. (7) om. a προτεθέν Fb (cf. v. 19) 6 τὸ A 6. 7 προσγράμ. AG (cf. p. 176,2) 9 ἀντιφ. τὰς ἀντιμέσεις G 10 an γραμμένων? post η̄ταν add. aī Fa ύποκ. ώρισμ. (τοῦ om.) G 13 ἄρα ΛMa παράδειγμα M παρατίθεται FG 14 μεταθέσεων G 14. 15 οὐκ ἄνθρ. δίκ. ἔστιν—μεταθέσεως (17) om. F 15 μὲν ἀλλ̄ M 16 οὐκ ἄνθρ. οὐ δίκαιος ἔστιν—ύποκειμένου (18) om. M - 17 πάλιν om. G 18 ἄλλαι δὲ δύο b 19 ante ύποκ. add. οὐχ G¹ προτεθέντος G¹; προτεθέν b ἔλλειπ. AM 21 παραλειφθὲν A 23 τοῦ om. M καὶ κατηγόρου μὲν G 25 λαβῶν F 25. 26 προσκατηγορουμένας G 26. 27 τῶν τε ύποκειμένων καὶ τῶν κατηγορουμένων A 29 καὶ om. M 30 καὶ om. F ώς om. M πλείω Λ 31 ἀντιμέσεις Fb (cf. v. 5)

τέλειοι εἰσι προτάσεις αἱ ἔξι ἀριθμέτου τοῦ ὑποκειμένου, φῆσὶν αὐτὰς χωρὶς ἔκεινων αὐτὰς καθ' αὐτὰς εἰναι τῷ οὐκ ἄνθρωπος ὡς ὑποκειμένῳ γρω-
μένας καὶ διὰ τοῦτο πρὸς αὐτὸν ἀποφαίνεσθαι μηδὲν ἔχαττον ἔχούσας ἥ-
κεινων.

5 p. 20a3 Ἐφ' ὅσων δὲ τὸ ἔστι μὴ ἀρμόττει, οἷον ἐπὶ τοῦ ὑγιαί-
νειν καὶ βαδίζειν, ἐπὶ τούτων ταῦτὴν ποιεῖ οὕτω τιθέμενα ώς
ἄν εἰ τὸ ἔστι προσήπτετο, οἷον ὑγιαίνει πᾶς ἄνθρωπος — οὐχ
ὑγιαίνει πᾶς ἄνθρωπος, ὑγιαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος — οὐχ
10 ὑγιαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος· οὐδὲ γάρ ἔστι τὸ οὐ πᾶς ἄνθρωπος
λεκτέον, ἀλλὰ τὸ οὐ, τὴν ἀπόφασιν, τῷ ἄνθρωπος προσθετέον·
τὸ γάρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ' οὗτοι καθόλου. δῆλον
δὲ ἐκ τούδε· ὑγιαίνει ἄνθρωπος — οὐχ ὑγιαίνει ἄνθρωπος, ὑγιαί-
νει οὐκ ἄνθρωπος — οὐχ ὑγιαίνει οὐκ ἄνθρωπος· ταῦτα γὰρ ἔκει-
15 νων διαφέρει τῷ μὴ καθόλου. ὅστε τὸ πᾶς η̄ μηδείς οὐδὲν
15 ἄλλο προσηγμαίνει η̄ οὗτοι καθόλου τοῦ ὄντος η̄ κατάφασιν
η̄ ἀπόφασιν. τὰ οὖν ἄλλα τὰ αὐτὰ οὐδὲν ἄλλα τὰ αὐτὰ οὐδὲν προστιθέναι.

Τινὲς μὲν τῶν ἔξηγησαμένων τοῦτο τὸ χωρίον ὑπέλαβον λέγειν τὸν 20
'Αριστοτέλην διὰ τούτων, θιτιπερ ἐν ταῖς προτάσεσι ταῖς ἀντὶ τοῦ ἔστιν
ἄλλο τι ῥῆμα προσκατηγορούμενον ἔχούσας, οἷον τὸ βαδίζειν η̄ τὸ ὑγιαί-
20 νειν, ώς ἐν ταῖς 'ἄνθρωπος δίκαιος ὑγιαίνει', 'ἄνθρωπος δίκαιος βαδίζει', η̄ 25
αὐτὴ γίνεται τῶν προτάσεων τάξις τε καὶ ἀκολουθία, ζητερ ἐτύγχανε καὶ
ἐπὶ τῶν τὸ ἔστι προσκατηγορούμενον ἔχουσαν, παντάπασιν ἀποπλανώμενοι
τῆς τε τοῦ 'Αριστοτέλους διανοίας καὶ τῆς τῶν λόγων αὐτῶν ἀκριβείας. 142r
οὔτε γὰρ ὁ φιλόσοφος φαίνεται τῆς τοιαύτης προτάσεως παραδείγματα
25 ἡμῖν παρατιθέμενος οὔτε ἐνδέχεται παρὰ τὸ ἔστιν ἄλλο τι ῥῆμα προ-
σκατηγορούμενον γίνεσθαι. καὶ τοῦτο οὐ μόνον τῷ 'Αριστοτέλει πιστεῦσαι 5
δεῖ πρότερόν τε σαφῶς εἰπόντι μόνον τὸ ἔστιν ἐν ταῖς τοιαύταις προτά-
σεσι προσκατηγορεῖσθαι καὶ ἐν τοῖς 'Ἀναλυτικοῖς δρον μὲν εἶναι ἀποφαίνο-
μένων τὸν εἰς δύν διαλύεται η̄ πρότασις, τὸν τε κατηγορούμενον καὶ τὸν
30 ὑποκειμένον, ἐπάγοντι δὲ "προστιθεμένου η̄ διαιρουμένου τοῦ εἶναι η̄ μὴ 10
εἶναι" καὶ μηδενὸς ἄλλου ῥήματος παρὰ τοῦτο μνείαν ποιουμένων, ἀλλὰ

1 τέλειοι αἱ αἰ om. AFMa 2 τὸ Α 3 αὐτὰς F 5 θεον F¹ οἷον — προστι-
θέναι (16) om. M ἐπὶ — προστιθέναι (16) om. a 5. 6 ὑγιαίνει καὶ βαδίζει b
6 τιθέμενον b ωσπερ G 7 ante ὑγιαίνει add. ἔστιν ὑγιαίνων πᾶς ἄνθρωπος A:
eras. F, idemque Amm. legisse videtur (cf. p. 178,25) ὑγιαίνει] ἔστιν ὑγιαίνων G
7. 8 ante οὐχ οὐγ. add. ἔστιν οὐχ ὑγιαίνων πᾶς ἄνθρωπος A, idemque Amm. ante ὑγιαίνει
πᾶς ἄνθρ. (7) videtur legisse (cf. p. 178,25) 8 οὐγ. πᾶς οὐκ — προστιθέναι (16) om. G
14 τῷ] τὸ Α καθόλου εἶναι b η̄ τὸ πᾶς F μηδείς] οὐδείς b 15. 16 κατα-
φύσειν η̄ ἀποφήσειν F 16 οὖν] δὲ b 18 ἀριστοτέλη Α 19. 20 βαδίζει η̄ τὸ
ὑγιαίνει F 19 η̄ om. G 23 τε om. M τοῦ om. G αὐτῶν om. G 24 τῆς
om. G παράδειγμα F 25 ἡμῖν om. F 26. 27 δεῖ πιστ. colloc. G 27 πρότερον]
p. 19b19 28 'Ἀναλυτ.] Anal. pr. A 1 p. 24b16 30 η̄ προστιθ. Arist. 31 τούτῳ a

καὶ ἡμεῖς ἐν τοῖς ἔξις ἐναργῶς ἀποδείξουμεν. οὐπερ καὶ πρότερον ἐπηγγειλά-
μεθα, δι' ὃν ὁ Ἀριστοτέλης ζητήσει πότε τὰ ἔνδια καὶ γωρίς κατηγορού-
μενα δύναται συμπλεκόμενα ἀλλήλοις μίαν ποιῆσαι κατηγορίαν καὶ πότε
οὐ. ξέτεροι δέ γε ὑπέλαβον ζητεῖσθαι διὰ τούτων εἰς ὥσπερ ἐν ταῖς ἐνερ-
γοῖ τὸ ἔστι προσκατηγορούμενον ἔχούσαις τοῦ κατηγορούμενου ὀνόματος,
οἷον τοῦ δίκαιος, προταττόμενον τὸ ἀρνητικὸν μόριον οὐ ποιεῖ ἀπόφασιν 20
ἀλλὰ κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως, τὴν ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν', οὗτω
καὶ ἐν αἷς δυνάμει περιέχεται τὸ ἔστιν ἐν τῷ κατηγορούμενῳ ὅρματι, δια-
λυμένου τοῦ ὅρματος ἐκείνου. καθὼ καὶ πρότερον ἐλέγομεν, εἴς τε τὴν
10 οὐκείαν αὐτῷ μετοχὴν καὶ τὸ ἔστι, προταττόμενον πᾶλιν τὸ ἀρνητικὸν 25
μόριον τῆς μετοχῆς οὐ ποιήσει ἀπόφασιν ἀλλὰ κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως;
ἡ μὲν γάρ λέγουσα πρότασις 'ἄνθρωπος βαδίζει' ταῦτην ὄμοιο γομένως 142v
φιλέγγεται τῇ 'ἄνθρωπος βαδίζων ἔστι', ζητεῖται δέ. φασί, διὰ τούτων εἰ
τὴν 'ἄνθρωπος οὐ βαδίζων ἔστι' κατάφασιν ὅρτέων πάλιν ἐκ μεταθέσεως
15 ἀλλ' οὐκ ἀπόφασιν, οὔτε τοῦ προβλήματος δέξιον, οἵμαι, ζητήσεως ὄντος 5
(τίς γάρ η ἀποκλήρωσις ὕστε τὴν μὲν 'ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστι' κατά-
φασιν καλεῖται τὴν δὲ 'ἄνθρωπος οὐγέ νητανων ἔστιν' ἀπόφασιν;) οὔτε τοῦ
Ἀριστοτέλους οὐδὲν τοιοῦτον διὰ τῶν παρ' αὐτοῦ λεγομένων ἐμφύνοντος.

Μήποτε οὖν ταῖς ῥήσεσιν αὐταῖς τοῦ Ἀριστοτέλους προσφύεστερον ἦ 10
20 τὸ λέγειν διτι παραδοὺς ὅμιν τὰς ἐξ ἀρρίστου τοῦ ὑποκειμένου ἀντιφέσεις
πρότερον μὲν ἐπὶ τῶν ἀπλουστάτων προτάσεων, τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ
κατηγορούμενου μόνον, διὰ δὲ τῶν προσεχῶς προειρημένων καὶ ἐπὶ τῶν
ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου, καὶ ἐν οἷς παρέθετο αὐτῶν παραδείγμασι 15
τὸ ἔστι λαβθῶν πρότερον μὲν ὡς κατηγορούμενον (δι' ὃν ἔλεγεν ἔστιν
25 οὐκ ἄνθρωπος — οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος καὶ ἔστι πᾶς οὐκ
ἄνθρωπος — οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος), δι' ὃν δὲ προσεχῶς
παρεδίδου καὶ ὡς προσκατηγορούμενον (ἐν οἷς ἔλεγεν αὐται μὲν οὖν 20
δύο ἀντίκεινται, ἀλλαι δὲ πρὸς τὸ οὐκ ἄνθρωπος· ἔστι δίκαιος
οὐκ ἄνθρωπος — οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. ἔστιν οὐ
30 δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος — οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρω-
πος), προτίθεται διὰ τούτων διδάξαι ἡμᾶς διτι καὶ ἐπὶ τῶν προτάσεων
τῶν ἀντὶ τοῦ ἔστιν ἀλλο τι ὅρμα ἐγίγνεται οὐ προσκατηγορούμενον 25
(τοῦτο γάρ εἰρηται διτι ἀδύνατον), ἀλλὰ κατηγορούμενον, ἀρρίστῳ μέν-
τοι πᾶλιν τῷ ὑποκειμένῳ χρωμένων, τοῦτον δεῖ τὸν τρόπον γίνεσθαι
35 τὰς ἀποφάσεις, δην ἐγίνοντο καὶ τοῦ ἔστιν ἐνεργείᾳ κατηγορούμενου· διὰ 143v
καθάπερ ἐπ' ἐκείνων τῷ ἔστι συμπλέκων τὸ ἀρνητικὸν μόριον ἐποίει τὰς

1 πρότερον] p. 163,29 2 ζητήσει] p. 20b31 sq. 4 εἰ om. G¹: η suppl. G² 6 προσ-
τατ. M 9 πρότερον ἔλεγ.] p. 55,24. 25 εἰς τε] εἴτε M 13 et 14 βαδίζον G
15 δέξιον M δητως A 16 η om. A Ma 19 ην M 20 ἐξ] ἐπ' M 23 αὐτὸ²
A Ma: αὐτὸς F 24 ἔλεγεν] p. 19b16. 17 26 ante οὐκ ἔστι πᾶς add. καὶ G προσεγ.]
ποσεγῶς F 27 ἔλεγεν] p. 19b36 29. 30 ἔστιν οὐ δίκ. οὐκ ἄνθρ.—οὐκ ἔστιν οὐ δίκ.
οὐκ ἄνθρωπος om. F 31 προστίθ. A καὶ om. F 33 τοῦτο—κατηγορούμενον om. A
εἰρηται] p. 176,25 34 δεῖ] δη A 35. 36 διόπερ καθὼ δη a τῷ] τὸ M

ἀποφάσεις, οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λέγων καὶ οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ
ἄνθρωπος, οὗτος καὶ νῦν τῆς ὑγιαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος ἀπόφασιν 5
εἰναι φῆσι τὴν οὐχ ὑγιαίνει πᾶς οὐκ ἄνθρωπος. δῆλον δὲ ὅτι καὶ
εἰ τὰς ὅντας ἀποφάσεις ἐθέλουμεν παιεῖν, τὸν αὐτὸν τρόπον ἐπ'
5 ἀμφοτέρων ποιήσομεν, τῶν τε τὸ ἔστιν ἐνεργείᾳ κατηγορουμένων καὶ τῶν
ἀντὶ τοῦ ἔστιν ἔτερόν τι ῥῆμα· μόνης δὲ νῦν τῆς καθόλου καταφάσεως 10
μνημονεύσας τῆς ἀδρίστον ἐχούσης τὸν ὑποκείμενον καὶ τὸ ὑγιαίνειν κατ'
αὐτοῦ κατηγορούσης, ἐπιζητεῖ πῶς τὴν ἀπόφασιν αὐτῆς ποιητέον, ὡς ἂν
ἀρκούσης τῆς ἐπὶ τούτων θεωρίας παραστῆσαι ήμιν ἐκ τῶν πολλάκις εἰρη- 15
10 μένων τὴν μέθοδον. καθ' ἣν καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων καταφάσεων ποιήσομεν
τὰς ἀποφάσεις.

Τοῦτο δὲ ἔνικε τὸ θεώρημα κινῆσαι νῦν ὁ Ἀριστοτέλης ὥσπερ δείσας
μή τις ἀδιάφορον εἶναι ὑπολάβῃ πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν ἀπόφασιν τὸ ἀφαι-
ρεῖν μὲν τοῦ ἀδρίστου ὑποκειμένου τὸ ἀργητικὸν μόριον προτάττειν δὲ 20
15 αὐτὸν προσδιορισμοῦ δῆλοι δὲ σαφῶς λέγων οὐ γάρ ἔστι τὸ οὐ πᾶς
ἄνθρωπος λεκτέον, ἀλλὰ τὸ οὐ, τὴν ἀπόφασιν, τῷ ἄνθρωπος
προσθετέον, τοῦτ' ἔστιν οὐ γάρ τὴν 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος ὑγιαίνει' λεκτέον
ἀπόφασιν εἶναι τῆς 'πᾶς οὐκ ἄνθρωπος ὑγιαίνει' καταφάσεως, ἀλλὰ τὸ οὐ, 25
δὲ ἐξάλεσεν ἀπόφασιν ὡς ποιητικὸν τῆς ἀποφάσεως, τῷ ἄνθρωπος καὶ
20 ἐν τῇ ἀποφάσει προσθετέον. Λία μένη ἐν ἀμφοτέραις ταῖς προτάσεσιν ὁ
αὐτὸς ὑποκείμενος, | καθάπερ ὁ αὐτὸς κατηγορούμενος, διπερ ἔχειν ὀνάργητη 143^v
τὰς ἀντιφατικῶς ἀλλήλαις ἀντικεισομένας προτάσεις. τούτου οὖν χάριν
τοῦ ἐξομοιωσαὶ ταῖς ἐνεργείᾳ τὸ ἔστιν ἐχούσαις προτάσεσι τὰς δυνάμεις
αὐτὸν παραλαμβανούσας καὶ διδάξαι δητὶ ἐπ' ἀμφοτέρων τὸν αὐτὸν τρόπον 5
25 τὰς ἀντιφάσεις ποιητέον, ἔσικεν ἐξ ἀρχῆς ἐν τοῖς παραδείγμασι τὸ ὑγιαίνει
ῥῆμα διαλύσαι εἰς τε τὴν ὑγιαίνων μετοχὴν καὶ τὸ ἔστιν. εἴτα πρῶτον
παραθέμενος παραδείγματα προτάσεων ἐξ ὥρισμένου τοῦ ὑποκειμένου, ὡς
γνωριμώτερα καὶ ὀδηγῆσαι ήμᾶς δυνάμενα πρὸς κατανόησιν τῶν ἐξ ἀρι- 15
στου τοῦ ὑποκειμένου, ἐπάγει τὰς ἐξ ἔκεινων γενομένας καὶ ἀορίστῳ χρω-
30 μένας τῷ ὑποκειμένῳ, περὶ ὧν ἦν αὐτῷ προκείμενον λέγειν, διπος ἐπ'
αὐτῶν ἐκ τῶν καταφάσεων γίνονται αἱ ἀποφάσεις. δῆλον δὲ ἐπὶ τούτων 20
μόνον τὴν αἰτίαν ἀποδιδοὺς τοῦ μὴ ἄλλον τρόπον γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις.
εἰπὼν μέντοι μὴ χρῆναι | τῆς 'πᾶς οὐκ ἄνθρωπος ὑγιαίνει' λέγειν ἀπό- 144^r
φασιν τὴν 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος ὑγιαίνει', τὴν αἰτίαν τούτου προστίθησιν

1 οὐκ (post ἔστιν) om. M 4 ἐθέλομεν AM 6 καταφάσεως om. G
8 αὐτοῦ] αὐτὴν G 9 παραστῆσῃ a 10 καὶ suppl. G² 13 ἀπολάβῃ A¹:
ὑπολάβοις G 13. 14 ἀνατρεψεν F 14 προστάττ. A¹ 15 αὐτὸν] ἀπό G
ὅρισμοῦ G¹: διορισμοῦ G² λέγων] τὸ λεγόμενον G 21 καθάπερ] ὁ αὐτὸς περ A¹:
ὥσπερ A² 22 ἀντικειμένας G 25 ante ἔσικεν add. ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστιν
οὐκ ἄνθρωπος. έστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστι πᾶς οὐκ ἄνθρωπος. έστι δίκαιος οὐκ ἄν-
θρωπος. οὐκ ἔστι δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. οὐκ ἔστιν οὐ δίκαιος οὐκ ἄνθρωπος. έστιν οὐ δί-
καιος οὐκ ἄνθρωπος. bipartito collocata a τὸ] τοῦ G 31 γίνωνται M 32 μόνων G
28 γνωριμώτερα codd. 29 τοῦ om. AMa

εὐθὺς ἐπάγων τὸ γάρ πᾶς οὐ τὸ καθόλου σημαίνει, ἀλλ' ὅτι
καθόλου. ὅπερ ὅ τι μὲν δηλοῖ τῷ φιλοσόφῳ διὰ τῶν πρότερον εἰρη- 5
μένων παρεστήσαμεν τὸ ἥγετον αὐτὸν τοῦτο ἐξηγούμενοι, παρεῖληπται
ὅτι νῦν ὡς δηλωτικὸν τοῦ δεῖν μὲν ἐν ταῖς ἀντιφασκούσαις προτάσεσι τὸν
5 αὐτὸν ὑποκείμενον παραλαμβάνεσθαι, τοῦτο δὲ μηκέτι συμβάνειν, ὅταν
εἴπωμεν τῇ ‘πᾶς οὐκ ἄνθρωπος ὑγιαίνει’ καταφάσει μάχεσθαι τὴν ‘οὐ 10
πᾶς ἄνθρωπος ὑγιαίνει’ ἀπόφασιν· δέον γάρ τούτων ἀποφάσκειν τὸν κατη-
γορούμενον ἐν τῇ ἀποφάσει, καθ' ὃν αὐτὸν κατηγορούμενον ἐν τῇ κατα-
φάσει, τοῦτο οὐ ποιούμενον ἐν τῇ ἐκτεθειμένῃ ἀποφάσει· τῇς γάρ κατα- 15
φάσεως πάντων τῶν οὐκ ἄνθρωπων τὸ ὑγιαίνειν κατηγορησάσης, ἡ εἰρη-
μένη ἀπόφασις τῶν ἄνθρωπων αὐτὸν ἀποφάσκει. ὅτι δὲ ταῦτην ἔχουσιν
οἱ καθόλου προσδιορισμοὶ τὴν δύναμιν, τὸ σημαίνειν ὅτι τὸ κατηγορούμενον
πᾶσι μὲν ὑπάρχει τοῖς ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἐν τῇ καθόλου καταφάσει πᾶσι 20
δὲ οὐχ ὑπάρχει ἐν τῇ καθόλου ἀποφάσει, σαφῶς ἀδήλωσε τὰς αὐτὰς προ-
τάσεις, ὃς ἐξέθετο πρότερον μετὰ τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ ποτὲ μὲν
ἀριστερὸν ποτὲ δὲ ἀριστὸν λαβὼν τὸν ὑποκείμενον, ταύτας ἐφεξῆς ἄνευ
τοῦ προσδιορισμοῦ παρατιθέμενος ὑπὲρ τοῦ δηλῶσαι ὅτι ὁ πᾶς προσδιορι- 25
σμός, καθ' ὃν ἐπλεόναζον αἱ πρότεραι προτάσεις τῶν ὑστέρων, παρέσχεν
αὐταῖς τὸ ποιεῖσθαι τὴν κατηγορίαν κατὰ πάντων τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον
20 ἀτόμων, | ὅπερ οὐκ ἔχουσιν αἱ ἀπροσδιοριστοὶ προτάσεις. ὡς δὲ ταῦτὸν 144v
δύναμένης τῇς ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐκ ὑγιαίνει’ καὶ ‘πᾶς οὐκ ἄνθρωπος οὐκ
ὑγιαίνει’ τῇ ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος ὑγιαίνει’ καὶ ‘οὐδεὶς οὐκ ἄνθρωπος ὑγιαίνει’,
εἰκότως συμπερανόμενός φησιν ὅστε τὸ πᾶς η̄ μηδεῖς οὐδὲν ἄλλο 5
προσσηγματίνει η̄ ὅτι καθόλου τοῦ δινόματος η̄ κατάφασιν η̄ ἀπό-
25 φασιν, τοῦτ' ἔστι κατὰ πάντων τῶν μετεγγόντων τῇς φύσεως τοῦ ὑποκει-
μένου η̄ καταφάσκει τὸ κατηγορούμενον η̄ ἀποφάσκει ὁ καθόλου ἀποφανό-
μενος. διακρινομένων οὖν κατὰ μόνα ταῦτα τῶν ἀντικειμένων ἀλλήλαις 10
προτάσεων τὰ ἄλλα, φησί, τὰ αὐτὰ δεῖ προστιθέναι, παρακελευόμενος
ἡμῖν τόν τε ὑποκείμενον ὅρον καὶ τὸν κατηγορούμενον τὸν αὐτὸν φυλάττειν
30 ἐν ταῖς ἀντιφασκούσαις προτάσεσιν.

1 οὐ τὸ] ἄνθρωπος G¹

2 ὅπερ] ὅτιπερ Ma

2. 3 πρότερον εἰρ.] p. 101,2

3 παρεστήσαμεν F   4 ἐξηγησάμενοι ΛMa   5 post αὐτὸν add.
 τῷ del. G   11 ἀποφάσκειν Λ   16 τὸν] τὸ A   17 δ om. a   18 δν]
 ὃν A   19 τερον G   21. 22 καὶ πᾶς οὐκ ἄνθρ. οὐχ ὑγιαίνει om. Ga: οὐχ (ante
 δη.) om. M   22 τῇ οὐδεὶς ἄνθρ. ὑγιαίνει om. F   ante οὐδεὶς οὐκ ἄνθρ. add. τῇς πᾶς
 οὐκ ἄνθρ. οὐχ ὑγιαίνει G   23 μηδεῖς] οὐδεῖς Mb   24. 25 κατάφασις η̄ ἀπόφασις AG:
 καταφήσειν η̄ ἀποφήσειν F   26 post καταφ. add. τῷ ὑποκειμένῳ F

p. 20^a16 Ἐπεὶ δὲ ἐναντία ἀπόφασίς ἔστι τῇ ἀπαν ἔστι ζῷον 15
δίκαιον ἡ σημαίνουσα διτι οὐδέποτε ἔσονται οὔτε ἀληθεῖς ἄμα οὔτε ἐπὶ
μὲν φανερὸν διτι οὐδέποτε ἔσονται ποτε, οἷον οὐ
τοῦ αὐτοῦ, αἱ δὲ ἀντικείμεναι ταύταις ἔσονται ποτε, οἷον οὐ
5 πᾶν ζῷον δίκαιον καὶ ἔστι τι ζῷον δίκαιον. 20

Μέλλον ἐν τοῖς ἔξης ὁ Ἀριστοτέλης παραδίδονται καθόλου τινὰ ἀπό-
φασιν ἀκολουθοῦσαν καθόλου τινὶ καταφάσει, τὴν ἀπλῆγη τῇ ἐκ μεταθέσεως
καὶ τὴν ἐκ μεταθέσεως τῇ ἀπλῇ, προλαμβάνει διὰ τούτων εἰκότως καὶ 25
διηρίζεται διτι καθόληπερ ἐπὶ τῶν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου προ-
10 τάσεων τὰς καθόλους ὡς καθόλους ἐναντίας προσηγρέυσε καὶ συμψέδεσθαι
ἀλλήλαις ἀπεφήνατο τὰς δὲ ἀντιφασκούσας πρὸς | αὐτὰς συναληθεύειν 145·
ἀλλήλαις, ἐν οἷς ἔλεγε διὸ ταύτας μὲν οὐχ οἶν τε ἄμα ἀληθεῖς
εἰναι, τὰς δὲ ἀντικειμένας αὐταῖς ἐνδέχεται ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, τὸν
αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν νυνὶ προκειμένων εἰς ἐπίσκεψιν προτάσεων, τῶν 5
15 προσκατηγορουσῶν τὸ ἔστι, τὰς μὲν καθόλους τὰς μηδεμίαν ἐχόντας περὶ τοὺς
ὅρους διαφορὰν ἀξιοῦ μήτε συναληθεύειν ποτὲ ἀλλήλαις μήτε σημαίνειν
τὰ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ συντρέχειν ἄμα δυνάμενα, τὰς δὲ μαχομένας πρὸς αὐ-
τὰς ἀντιφατικῶς συντρέχειν ποτὲ ἀλλήλαις, διὰ τοῦ ποτέ δηλουντι σημαί· 10
νων τὸ κατὰ μόνην τὴν ἐνδεχομένην ὅλην ὑπάρχειν αὐταῖς τὸ συναλη-
20 θεύειν. ἡμεῖς μὲν οὖν, ὡς εἴρηται, διηγημένως ἀκούομεν τὸ οὔτε ἀλη-
θεῖς ἄμα οὔτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, τὸ μὲν λαμβάνοντες ἐπ’ αὐτῶν τῶν
λόγων τὸ δὲ ἐπὶ τῶν σημαίνομένων ὑπ’ αὐτῶν πραγμάτων. συμβαίνει 15
δὲ ταῦτα συντρέχειν ἀλλήλαις· εἰ γὰρ ἄμα ἀληθεῖς οἱ λόγοι, καὶ τὰ ἐν
αὐτοῖς κατηγορουμένα τῷ αὐτῷ ἄμα υπάρχουσι, καὶ τὸ ἀνάπαλιν. καὶ
25 δῆλον διτι τοῦ ἄμα εἰναι ἀληθεῖς τοὺς λόγους αἵτιον γίνεται τὸ τὰ πράγ-
ματα συνυπάρχειν. ἔτεροι δέ γε τὸ οὔτε καίτοι δις παραληφθὲν παρέλκειν
ὑπολαβόντες δι’ ἀμφοτέρων, τοῦ τε ἄμα καὶ τοῦ ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ, περι-
γράφεσθαι φασι τὸ χαρακτηρίζον τὴν ἀντίθεσιν τῶν τοιούτων προτάσεων.
ἄμα τε γὰρ ἀληθεῖς δύνανται εἰναι, φασίν, αἱ προτάσεις μὴ ἐπὶ τοῦ αὐ-
30 τοῦ λαμβανόμεναι, οἷον ‘πᾶς ἀνθρώπος δίπους — οὐδεὶς ἵππος δίπους’,
καὶ πάλιν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ μὲν ἀληθεῖς, οὐ μέντοι ἄμα, ὡς διταν λέγωμεν
‘πᾶς ἀνθρώπος ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ λεγομένου γένους | δίκαιοις — οὐδεὶς 145·

1 τῇ—τι ζῷον δίκαιον (5) om. M   τῇ] τῆς G   3 ἀληθεῖς—τι ζῷον δίκαιον (5)
om. a   4 οἷον F²: om. AF¹G   5 πᾶν ex τῷ corr. F²   6 καθόλου om. M
7 καθόλου om. A   8 εἰκότως om. G (fortasse recte)   10 ἐναντίας τε F   προση-
γρέυειν G   συμψέδ.] ψεύδ. A   11 ἀπεφαίνετο FG   12 ἔλεγε] p. 17b23
ἄμα om. F   13 αὐταῖς] αὐτάς M   ἐνδέχ. ποτε ἐπὶ b   14 νῦν G   14. 15 τῶν
προσκ. τὸ ἔστι om. F   15 ante μηδεμ. add. δὲ G²   16 prius μήπως F
17 τὰς · δυναμένας A Ma   18. 19 σημαῖνον A   19 τὸ κατὰ—αὐταῖς τὸ suppl. G²
19. 20 ἀληθεύειν G¹   20 τὸ] τοῦ G   25 τοῦ] τὸ G   26 γε om. M   τὸ
om. G   32 τοῦ om. F

ἀνθρωποις ἐπὶ τοῦ σιδηροῦ λεγομένου γένους δίκαιος⁵, καίτοι τοῦ τε Ἀριστοτέλους καὶ⁶ ἀρχὰς παραδόντος ἡμῖν ποίας ὀξεῖον ἀντικεῖσθαι ἀλλήλαις προτάσεις. Ήτι τὰς τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ τὰ ἑέῆς τούτοις, καὶ ὅτις κατὰ γρόνον ἔξαλαγῆς περὶ μὲν τὴν φύσιν τῶν καθ'⁷ ἔκαστα θεωρεῖ⁸ σθαι δυναμένης, ἐν δὲ τοῖς καθόλου γράφαν οὐδεμίαν ἔχούσης, εἰ μὴ μέλλοιμεν τοῖς μυθικοῖς πλάσμασι γρήσασθαι πρὸς ἀνατροπὴν τῶν ἐναργῶν ἀποδεδειγμένων.

p. 20a20 Ἀκολουθοῦσι δὲ αὗται, τῇ μὲν πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος¹⁰ οὐ δίκαιος ή οὐδεὶς ἔστιν ἄνθρωπος δίκαιος, τῇ δὲ ἔστι τις τοῦ ἄνθρωπος δίκαιος ή ἀντικειμένη θεῖ οὐ πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος οὐ δίκαιος· ἀνάγκη γάρ εἶναι τινα.

Καὶ¹⁵ ἀρχὰς μὲν τῆς θεωρίας τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων ἐδιασκύμεθα ὅπως ἔχουσιν αἱ ὅλαις αὐτῶν ἀντιφάσεις τῆς πρὸς ἀλλήλας τάξεώς τε καὶ ἀκολουθίας καὶ παρεβάλλετο τὰ μόρια αὐτῶν πρὸς²⁰ ἄλληλα. ή μὲν καθόλου ἀπλῆ κατάφασις πρὸς τὴν ἐπὶ μέρους ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν ὡς ἐπομένην καὶ ἐπὶ πλέον αὐτῆς οὖσαν, ή δὲ καθόλου²⁵ ἐκ μεταθέσεως κατάφασις πρὸς τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν ὡς τὸν αὐτὸν τρόπον ἔχουσαν πρὸς αὐτήν· νῦν δὲ παραδίωσιν ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης τὰς ποσὶν μὲν τὸ αὐτὸν ἔχούσας προτάσεις ἐπομένας μέντοι ἀλλήλαις, οὐκέτι ὅλην³⁰ ἀντίφασιν πρὸς ὅλην παραβάλλων, ἀλλ', ὥσπερ εἴρηται, μιᾶς μόνης προτάσεως πρὸς μίαν πρότασιν τὴν συμφωνίαν θεωρῶν. ἀκολουθεῖν οὖν φησι³⁵ τῇ μὲν 'πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστι' τὴν 'οὐδεὶς | ἔστιν ἄνθρωπος' δίκαιος⁴⁰ τῇ δὲ 'τις ἄνθρωπος δίκαιος ἔστι' τὴν 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστι'. δῆλον γάρ φησιν θεῖ τούτου ἀληθοῦς ὄντος τοῦ 'οὐ πᾶς ἄνθρωπος οὐ δίκαιος ἔστιν' ἀνάγκη εἶναι τινα ἄνθρωπον δίκαιον· φευδοῦς γάρ οὔσης⁴⁵ τῆς 'τις ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν' οὐκέτι ἀληθῆς ή 'οὐ πᾶς οὐ δίκαιος', ὅπερ ὑπέκειτο, ἀλλ' ή μαχαρένη πρὸς αὐτὴν ή 'πᾶς οὐ δίκαιος'. ὥστε ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλαις αἱ κατὰ μέρος προτάσεις, ὥσπερ αἱ καθόλου. ή μὲν οὖν⁵⁰ Ἀριστοτέλης παραδείγματα μόνα παραθέμενος ἡμῖν τινων ἀκολουθῶν θουσῶν ἀλλήλαις προτάσεων ἀπηλλάγη τοῦ θεωρήματος, ή δέ γε ήμετερος καθηγεμῶν καὶ εὑεργέτης κανόνας ἡμῖν πάνο τεχνικοὺς παρεδίδου, καὶ⁵⁵ οὓς οἱόν τε πάσῃ τῇ προτεθείσῃ προτάσει τὴν ἀκολουθοῦσαν εύρειν· ἐπεὶ γάρ αἱ⁶⁰

1 τοῦ τε] γε τοῦ F 2 παραδόντος] p. 17a35 4 τῶν] τὸν A: τὴν M: om. sec. ed. Ven. Brand. 6 πλάσμ.] πράγματι M 8 πᾶς—τινα (11) om. M 8. 9 τῇ μὲν οὐδεὶς ἔστιν ἄνθρ. δίκ. ή πᾶς ἔστιν ἄνθρ. οὐ δίκ. AF¹G (cf. v. 22) 8 ἔστιν post οὐ δίκ. (9) colloc. b 9 ἔστι (ante τις) om. F 10 ἔστιν post alt. ἄνθρ. colloc. b 12 καὶ² ἀρχὰς] p. 19b32 προσκατηγορουμένων A 14 αὐτῶν τὰ μόρια colloc. F πρὸς] ως F 18 δέ γε G 19 post μὲν add. περὶ G² 20 ὥσπερ εἴρηται] p. 180,5 22. 23 οὐδεὶς ἄνθρ. δίκ. ἔστι colloc. G 23 οὐ (ante δίκαιος) om. M 24 τούτου] τοῦ M ὄντως G 26 ἔστιν om. FG οὐκέτι] οὐκ a: superscr. A: om. M post οὐ πᾶς add. ἄνθρωπος Fa οὐ (ante δίκ.) suppl. F² 27 ἀλλ' om. AM 32 πᾶς A ἀκολουθίαν M

προτάσεις καὶ ὡς ὅλαι θεωρουμέναι καὶ μέρη ἔχουσι, τὰς ἀντιθέσεις αὐτῶν ἐλάμβανεν ἦ δὲ περὶ τὰ μέρη αὐτῶν θεωρουμένης διαιφορᾶς ἦ δὲ περὶ τῆς περὶ ὅλας αὐτᾶς. ἐπεὶ δὲ δύο μὲν τῶν προτάσεων τὰ μέρη, ὅτε ὑποκείμενος ὄρος καὶ ὁ κατηγορούμενος, δύο δὲ καὶ τὰ περὶ ὅλας αὐτᾶς 20 ὡς ὅλας θεωρούμενα, τό τε ποιὸν αὐτῶν καὶ τὸ ποσόν, τετραγῶς συμβαίνει λαμβάνεσθαι τὰς τῶν προτάσεων ἀντιθέσεις· ὀπὸς μὲν γάρ τῶν ὑποκείμενων διαιφορούμενος αὐτᾶς ἐρεῖς ἦ ὡρισμένον ἔχειν τὸν ὑποκείμενον ἦ 25 ἀδίριστον, ὃν δὲ τῶν κατηγορουμένων ἦτοι ἀπλᾶς εἶναι ἦ ἐν μεταθέσεως. καὶ πάλιν κατὰ μὲν τὸ ποσὸν τὴν διαιρέσιν αὐτῶν ποιούμενος ἐρεῖς τὰς 10 μὲν εἶναι καθόλου τὰς δὲ μερικὰς τὰς δὲ καὶ ἀδιορίστους ἦ καὶ καθ' 146^v ἔκκαστα, κατὰ δὲ τὸ ποιὸν τὰς μὲν καταφάσεις τὰς δὲ ἀποφάσεις. τούτων οὖτας ἔχόντων ἀποβλέπειν παρεκτείνετο πρὸς τὴν προτεθεῖσαν πρότασιν, ἦ βουλόμεθα τὴν ἀκολουθοῦσαν εὑρεῖν, πῶς ἔχει καθ' ἔκκαστον τούτων, διὰ τούτων δὲ ποσαίνεται τὴν ἐπομένην αὐτῇ ταύτην εἶναι τὴν κατὰ μὲν τὸν ὑποκείμενον ὄρον καὶ κατὰ τὸ ποσὸν ὅμοιας αὐτῇ ἔχουσαν καθά δὲ τὰ λοιπὰ ἀμφῶ διαιφόρως· προκείσθω γάρ εὑρεῖν τῇ ‘πᾶς ἀνθρωπος δίκαιος ἐστιν’ ἦ ‘ζῷόν ἐστιν’ (ἴνα καὶ ἀληθείας μετέχει ὁ λόγος) τὴν ἀκολουθοῦσαν (καὶ 10 μᾶλιστα ἡτοι οὐδὲ τίθησι τοιαύτης προτάσεως παραδείγματα ὁ Ἀριστοτέλης). οὐκοῦν ἐπεὶ αὗτη ὠρισμένον τε ἔχει τὸν ὑποκείμενον καὶ ἔστιν ἀπλῆ καὶ 20 ἔστι καθόλου καὶ καταφατική, δεήσεις ἔπεισθαι αὐτῇ πρότασιν ὠρισμένον μὲν 15 ἔχουσαν τὸν ὑποκείμενον οὐκέτι δὲ ἀπλῆν ἀλλ' ἐν μεταθέσεως, καὶ πάλιν καθόλου μὲν καὶ αὐτὴν οὖσαν οὐκέτι μέντοι κατάφασιν ἀλλ' ἀπόφασιν. ποίᾳ οὖν ἔσται πρότασις ἐξ ὠρισμένου τοῦ ὑποκείμενου ἐκ μεταθέσεως καθόλου ἀπόφασις; δηλαδὴ ἡ λέγουσα ‘οὐδὲποτε ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἐστιν’ 20 25 ἦ ‘οὐδὲποτε ἔστιν’· αὕτη ἄρα ἔκεινη ἔψεται.

Τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ πάσῃ ἀλλῇ προτάσει εἴτε ὠρισμένον εἴτε ἀδίριστον ἔχοντι τὸν ὑποκείμενον τὴν ἀκολουθοῦσαν εύρήσεις· συμβαλοῦνται γάρ ἡμῖν οἱ κανόνες οὓτοι καὶ πρὸς τὰ ἐφεξῆς ἥρημησόμενα παρὰ τοῦ 25 Ἀριστοτέλους περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν ἐξ ἀδίριστου τοῦ ὑποκείμενου προστάσεων. ἐπὶ μὲν οὖν τῶν προσδιωρισμένων οὐ μόνον ταῖς καταφάσεσιν 147^v ἔπεισθαι συμβαίνει τὰς ἀποφάσεις | ἀλλὰ καὶ ταῖς ἀποφάσεσι τὰς καταφάσεις, διόπερ καὶ αὐτὸς ἐδήλωσε μετὰ τὸ παραθέσθαι τὴν μερικὴν ἀπόφασιν ἐπαγαγὼν τὸ ἀνάγκην γάρ εἶναι τινα· εἴπερ δὲ ἄρα, ἐπὶ τῶν ἀπροσδιωρίστων ταῖς μὲν καταφάσεσιν ἔψονται αἱ ἀποφάσεις, 5

2 αὐτῶν—μέρη (3) οἰη. F 4 κατ. ὄρος καὶ ὁ ὑποκ. colloc. G 6 μὲν οἰη. M
7 τὸν] τὸ F 10 καὶ (prior) Ma ἀριστ. FGMa καὶ (alt.) οἰη. Ga
11 τούτων οὖν αἱ 12 ἔχουσῶν G 13 ἦ] εἰ A Ma 14 μὲν suppl. G² 15 τὸ
οἰη. F 16 προσκείσθω F 18 προστιθ. G παράδειγμα F Ma
19 τε οἰη. G τὸν] τὸ G 20 μὲν οἰη. AFMa 21 τὸν] τὸ F
post ὑποκ. add. καὶ ἔστιν ἀπλῆ καὶ ἔστι καθόλου καὶ καταφατική del. G 24 δῆλον δὲ
(δὴ corr. F) ἔστι FG: δῆλον δὴ Ma ἔστιν οἰη. FG 28 τοῦ οἰη. A Ma
31. 32 ἀλλὰ—καταφάσεις οἰη. F 33 εἴπερ δὲ ἄρα οἰη. F 34 ἐπὶ δὲ F post
καταφ. add. οὐ πάντως αἱ καταφάσεις del. A ἔψονται F αἱ οἰη. M

ταῖς δὲ ἀποφάσεσιν οὐ πάντως αἱ καταφάσεις, καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπὶ τούτων μὲν γάρ διὰ τὸ ἀδίριστον τῶν ὑποκειμένων καὶ ἐπ' ἄλλους τινὸς παρὰ τὸ σημανθόμενον ὑπὸ τοῦ ὑποκειμένου τὴν ἀποφατικὴν ἐγγυωρεῖ πρότασιν ἀρμόττειν, οἷον 'ὁ κύων οὐκ ἔστι δίκαιος ἀνθρωπος'. ἐπὶ δὲ τῶν προς-
5 διωρισμένων. ἐξ ὧν καὶ τὰ παραδείγματα παρέλαβεν ὁ Ἀριστοτέλης. οὐκο-
6 οὖτε τοῦτο γίνεσθαι δυνατόν, ἐπεὶ οὐκέτι φυλάξουμεν τὴν πρότασιν προσ-
7 διωρισμένην. ἀλλὰ καὶ τῷ κατηγορούμενῳ συντάξουμεν τὸν προσδιωρισμόν,
οἷον ὅταν εἴπωμεν 'ὁ κύων οὐδεὶς ἀνθρωπος δίκαιος ἔστιν'. ἐπὶ μόνων 15
οὖν τῶν ὑπὸ τὸ ὑποκείμενον ἀτόμων τοῦ ἐν ταῖς προσδιωρισμέναις καθόλου
10 κατηγορούμενου λέγεται δυναμένου συμβαίνει τῶν λαμβανομένων κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον προτάσεων ἔκατέραν ἔπεισθαι τῇ λοιπῇ. ἐν δὲ τῷ 20
τῇ δὲ ἔστι τις ἀνθρωπος δίκαιος ἡ ἀντικειμένη ὅτι οὐ πᾶς
ἔστιν ἀνθρωπος οὐδὲ δίκαιος φανερὸν διτὸ τὸ ἀντικειμένη λέγει πρὸς
τὴν ἐξ ἀρχῆς κατηγριθμημένην καθόλου κατάφασιν τὴν 'πᾶς ἀνθρωπος οὐδὲ
15 δίκαιος ἔστιν', πρὸς ἣν ἀντιφατικῶς ἀντίκειται ἡ 'οὐ πᾶς ἀνθρωπος οὐδὲ δίκαιος ἔστιν'.

Εἰ δέ τις ἀποροίη πῶς ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων ἀρμόσουσιν οἱ προειρη-
μένοι περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων κανόνες, οἷον ἐπὶ τραγολάχου
(τὴν μὲν γάρ καθόλου | ἀπόφασιν τὴν ἀπλῆν ἀληθεύειν ἐπ' αὐτοῦ 147v
20 λέγουσαν μηδενὶ τραγελάχῳ τὸ δίκαιον τυγχὼν ὑπάρχειν, τὴν δὲ καθόλου
κατάφασιν τὴν ἐκ μεταθέσεως φεύδεται παντὶ αὐτῷ ὑπάρχειν τὸ μὴ
δίκαιον ἀποφαινομένην, δέον καὶ ταύτην ἀληθεύειν, εἴπερ ἀμέμπτως εἶχον
οἱ παραδεδομένοι κανόνες), πρῶτον μὲν ἀκούετω τοῦ Ἀριστοτέλους οὐ
μόνον ἐν τούτοις ἀποφαινομένον τῇ τε κατὰ μέρος ἀπλῆ καταφάσει τὴν
25 ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν τὴν κατὰ μέρος ἀκολουθεῖν καὶ ἀντιστρέψειν ἐξ 10
ἀνάγκης πρὸς αὐτήν, δι' ᾧ φησι τῇ δὲ ἔστι τις ἀνθρωπος δίκαιος
ἡ ἀντικειμένη ὅτι οὐ πᾶς ἔστιν ἀνθρωπος οὐδὲ δίκαιος· ἀνάγκη
γάρ εἰναι τινα. δηλονότι δίκαιον, εἴπερ ἡ ἀπόφασις ἀληθής, ἀλλὰ καὶ
ἐν οἷς περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν ἐξ ἀστρέτου ὑποκειμένου προτάσεων διορί-
30 15 ζεται κεκραγότος ὅτι τῇ καθόλου ἀπλῆ ἀποφάσει τὸ αὐτὸν σημαίνει ἡ ἐκ
μεταθέσεως καθόλου κατάφασις· τὸ γάρ πᾶς. φησίν, οὐ δίκαιος οὐκ
ἀνθρωπος τῷ οὐδεὶς δίκαιος οὐδὲ ἀνθρωπος τὸ αὐτὸν σημαίνει,
τῶν αὐτῶν δηλονότι θεωρούμενων καὶ ἐπὶ τῶν ὀρισμένον ἐχούσαν τὸν 20
35 ὑποκειμένον καθόλου προτάσεων· οὐ γάρ παρὰ τοὺς ὑποκειμένους διαφορά
τις συμβαίνει περὶ τὰς ἀκολουθίας αἰλλήλαις προτάσεις. ἔπειτα ἐννοείτω

1 ταῖς—αἱ καταφ.] οὐκέτι μέντοι καὶ ταῖς ἀποφ. αἱ καταφ. F 2 ἀδιρίστον Ma
7 τῷ] τὸ F 10 δυναμένους G 12. 13 ἡ ἀντικ. —ἀνθρ. δίκαιος (οὐ om.) suppl. G²
13. 27 ἀνθρ. ἔστιν coll. b 13 ἀνακειμ. F λέγει ἀποβλέπων F 14 κατηγριθμημέ-
νου G 15 πρὸς ἣν] ἡ Fa 19 τῇ μὲν γάρ καὶ ἀποφάσει τὴν ἀπόφασιν τὴν ἀπλῆν F
21 αὐτῷ παντὶ (num. corr.) G¹: π. ἐν τῷ G² : 22 δέον γάρ καὶ G 26 ἔστι
om. F 30 σημ. τὸ αὐτὸν colloc. AFa 31 φησίν] p. 20a 39 32 τὸ (pro τῷ)
οὐδεὶς—ἀνθρωπος suppl. G² 33 post θεωρ. addl. τῷ οὐδεὶς δίκαιος οὐκ ἀνθρωπος G
(del. G²) 33 τὸν] τὸ F 35 συμβ.] σημαίνει M περὶ] παρὰ G
μὲν νοείτω F

ὅτι μάκρεται ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις εἶναι τι φάσκων η̄ τῶν ὅντων η̄ τῶν
μὴ ὅντων, οὐ δύναται εἶναι μήτε τόδε μήτε μὴ τόδε, οἷον μήτε ἀγαθὸν εἰς
μήτε μὴ ἀγαθόν· πάντων γάρ τῶν οὗτον καταφασκομένων τὰ μὲν ὡρι-
σμένα ἐπὶ μόνων ἀληθεύοντα τῶν δέχεται αὐτὰ πεφυκότων. οἵταν κατ'
5 ἐνέργειαν | αὐτῶν μετέχωσιν, ἐπὶ τῶν παρ' ἐκεῖνα πάντων ψεύδεσθαι 148^r
ἀνάγκη, τὰ δὲ ἀδριστα φανερὸν οἵτι ἀντικειμένων αὐτοῖς ἔσει κατὰ τὸ
ψεύδεσθαι καὶ τὸ ἀληθεύειν· τὸ γάρ 'ἔστιν οὐ δίκαιος' οὐδὲ μόνον ἐπὶ
ἀνθρώπων ἀδίκων η̄ μεσην εἶναι ἐγόντων η̄ καὶ μήπω πεφυκότων μετέχειν οὐ
ἀληθές, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ λίθου, εἰ τύχη, καὶ τοῦ πολυθρυλλήτου τραγελάφου.
10 εἰ δὲ τέρας εἶναι ὑπολαμβάνοι τὸ περὶ τίνος τῶν μὴ ὅντων τὸ ἔστιν ἀλη-
θῶς λέγεται καὶ εἰς τὸ εἶναι πάντως ἥγοιτο μεταπίπτειν, οὐδὲ τοῦτο 10
κατηγορῆται, μανθανέτω πρῶτον μὲν οἵτι κακῶς τὰ περὶ τοῦ μὴ εἶναι
ἀποφατικὴν τὴν τοιαύτην πρότασιν λεγόμενα ἐπὶ τὸ μὴ ἀληθεύειν αὐτὴν
μεταφέρει· ἀπόφασις μὲν γάρ εἰκότως λέγεται μὴ εἶναι, διότι οὐλως εἶναι
15 τι ἀποφαίνεται, εἰ καὶ ἀδριστον, οὐ μὴν διὰ τοῦτο η̄ ψεύδως αὐτὴν λέγε- 15
σθαι φήσομεν η̄ τῶν ὅντων ποιεῖν τὸ πρᾶγμα, οὐ κατηγορεῖται· εἰ μὲν
γάρ αὐτὸν μόνον καθ' αὐτὸν τὸ ἔστι κατηγορεῖτο τοῦ μὴ ὅντος, οἷον 'τρα-
γέλαφος ἔστιν', ἐλέγετο ἄν τι, νῦν δὲ τὸ οὐλων τοῦτο λέγεται ὑπάρχειν
αὐτῷ τὸ εἶναι μὴ τοιῷδε, οἷον μὴ δικαίω, οὐ μέντοι τὸ ἀπλῶς εἶναι. 20
20 κατὰ συμβεβηκὸς γάρ ἐνταῦθα τοῦ τραγελάφου κατηγορεῖται τὸ ἔστιν,
ῶσπερ ἐν τοῖς ἔξης ῥηθήσεται περὶ τῆς προτάσεως τῆς λεγούσης ποιητὴν
εἶναι τὸν μηρέτι σητα "Οὐληρον. καὶ οὐδὲν η̄ττον ἐπὶ τούτων ἀληθῆς
ἔσται η̄ πρότασις ἥπερ ἐπὶ τίνος τῶν ὅντων μὲν μὴ δεκτικῶν δὲ η̄ τῶν 25
μὴ ἐγόντων δικαιούσην ἀνθρώπων, οἷον οἵταν εἴπωμεν 'οὐ λίθος οὐ δίκαιος
ἐστιν' η̄ "Ανυτος οὐ δίκαιος ἔστιν'. εἰ δὲ ζητούμη τῷ ποιὸν οὗτοι τραγελάφῳ
τὸ μὴ δίκαιον ὑπάρχειν λέγοντες ἀληθεύομεν, τῷ ἐπιγνούμενῷ παρ' 148^v
ἥμῶν φήσομεν, καθ' οὐ τὸ δοξαστὸν καὶ τὸ δνομαστόν, καίτοι ὠρισμένα
σητα, κατηγοροῦντες ἀληθῆς ἐρήμειν· τὸ μὲν γάρ μηδαμῶς δὲ οὔτε δοξα-
στόν ἔστιν οὔτε δνομαστὸν οὔτε ἀλλην τινὰ κατηγορίαν ἐπιδεχόμενον, ώς 5
30 οὔτε ἐνικῶς οὔτε κατ' ἄλλον τινὰ ἀριθμὸν λέγεται δυνάμενον, ώς οὐ
Ἐλεάτης ἔνοις διώρισεν. οὐ γάρ λίνον λίνῳ συνάπτειν ἔστι τὸ μονάδα
η̄ ἀριθμὸν τῷ μηδαμῶς οὗτοι συμπλέκειν. οὐ μέντοι κατηγορεῖν τινα
ἐγγειροῦμεν, τοῦτο προεπινενοήσθαι παρ' ήμῶν ἀνάγκη καὶ ἥτοι ἐν ψιλῇ 10

2 μὴ (alt.) om. FM	3 μὴ superser. M	4 τὸν ἀληθ. G	5 ἐκείνων A	ἀπάντων
A: πάντα M	7 μόνων G	8 ἀνθρ. post ἀδ. colloc. G: om. M	μετ. πεφ. colloc. G	
10 εἶναι om. M	ὑπολαμβάνει G ¹ : ὑπολαμβάνοιτο G ²	περὶ G	12 οἵτι πρ.	μὲν
(num. corr.) M	τὰ περὶ τοῦ	διὰ τὸ F	13 πρότ. τὴν τοιαύτ.	(num. corr.) G
λεγομένην F	μὴ om. G	14 μεταφέρειν FGMa	15 αὐτὴν om. G	19 ante prius
εἶναι add. μὴ del. M	21 ἔξης] p. 21 ^a 25	23 ἥπερ] εἴπερ α	25 η̄ - ἔστιν om.	
FM	6 Ἀνυτος α	ποιὸν]	ποιόν α	26 ἀληθεύομεν G
28 κατηγοροῦνται G	29 δνομαστὸν — ἐνικῶς οὔτε (30) om. F		F δνομαστόν ἔστιν G	
30. 31 6 Ἐλεάτης ἔνοις] cf. Plat. Soph. p. 238 B	31 οὐ γάρ λίνον λίνῳ συνάπτ.] cf.			
Arist. Phys. Γ 6 p. 207 ^a 17	32 η̄ om. G	τῷ] τὸ A οὕ] εἰ F: οὐ G		
κατηγοροῦμεν G	τινα]	τι κατὰ τίνος F	33 προεπινεισθαι FG	

τῇ φαντασίᾳ τὴν δηλητήν εἶχεν ὑπόστασιν ή καὶ πρὸ τῆς ἐπινοίας τῇς ἡμετέρας αὐτὸν καθ' αὐτὸν ὑφεστάναι. δηλως τε χρὴ μὴ ἀγνοεῖν τὰ ἐν τῷ τρίτῳ τῶν Μετὰ τὰ φυσικὰ παγκάλως εἰρημένα περὶ τοῦ θείαν ὄντως εἶναι τοῦ πρώτου ὄντος τὴν δύναμιν ἐκτεινομένην οὐ μόνον ἄγρι καὶ τῆς ἀνει- 15 δέου πανταπασιν ὅλης ἀλλὰ καὶ τῶν στερήσεων καὶ τῶν ἀποφάσεων καὶ αὐτοῦ τοῦ μὴ ὄντος, εἴπερ καὶ τὸ μὴ ὃν λέγομεν αὐτὸν εἶναι μὴ ὄν.

Εἰ δὲ ἀπὸ τοῦ μὴ δύνατον τὴν δόριστον κατάφασιν τοῦτον τὸν τρόπον 20 πον ἀντιστρέψειν διπερ ἡ ἀπλῆ ἀπόφασις μηδὲ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν διπερ 10 ἡ ἀδριστος ἀπόφασις διάφορον αὐτῶν τὴν δύναμιν ἀποφαίνειν διπολαχύβάναι. δικαιούτερον ἀν τοῦτο αὐτόθιν ὑπώπτευσεν ἐκ τοῦ διάφορον εἰναι τῶν προτάσεων τὸ ποιόν· πῶς γάρ ἂν ποτε ἀπαραλλάκτως ἡ αὐτὴ γένοιτο ἀπό- 25 φασις καταφάσει; ἀλλὰ οὔτε τοῦτο ἀξιώσειεν ἂν τις οὔτε τὰς ἀντιστροφὰς αὐτῶν εὑλογον δύοις εἶναι διὰ τὸ ἐπὶ τῶν αὐτῶν αὐτὰς ἀληθεύειν. | ή 149r μὲν γάρ καθίλου ἀπόφασις διάκρισιν παντελῆ τῶν σημανομένων ὃντες αὐτῆς 15 πραγμάτων δηλοῦσσα δι' αὐτὸν τοῦτο πρὸς ἔσωτὴν ἀντιστρέψει (τὸ γάρ ἀπεξευγμένον ἀπεξευγμένου ἀπεξευκται, οἷον λίθου τε παντὸς τὸ δίκαιοιο 5 καὶ δικαιίου παντὸς ὁ λίθος), ἡ μέντοι καθόλου κατάφασις οὐκέτι τοῦτο ἐπαγγελομένη ἀλλὰ τούναντίον σύνθεσίν τινα τοῦ κατηγορουμένου πρὸς 20 τὸ διποκείμενον ἐμφαίνουσα, καὶ δόριστόν τι συνδέῃ πρὸς τὸ διποκείμενον, ἀντιστρέψειν οὐχ οὐτα τέ ἐστιν αὐτὴ πρὸς ἔσωτην, ἐπειδὴ ἀναγκάζεται λέγειν 10 παντὶ τῷ διορίστως ἐξ ἀρχῆς κατηγορημένην τὸ διποκείμενον διπάρχειν, μετέχον μὲν αὐτοῦ τῆς διορίστας οὐ μέντοι συμπαρεκτείνεσθαι αὐτῷ δινάμενον· οὐ γάρ εὐλογον, ἐπειδὴ παντὶ λίθῳ τὸ μὴ δίκαιον διπάρχει, ζῆδη 15 25 καὶ παντὶ μὴ δίκαιῷ τὸν λίθον διπάρχειν· τοῦ γάρ λίθου τὸ μὴ δίκαιον ἐπὶ πλέον. εἰ δὲ προσφέροι τὰ κατ' ἀρχὰς τοῦ τρίτου τμήματος εἰρημένα περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν τε ἀπλῶν προτάσεων καὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως καὶ ἔτι τῶν στερητικῶν, ἐν οἷς ἔδεικνυμεν τῆς ἀνθρωπος οὐ δίκαιος ἐστιν' 20 παρίστου καταφάσεως ἐπὶ πλέον οὖσαν τὴν ἀνθρωπος δίκαιοις οὐκ ἐστιν' 30 ἀπλῆν ἀπόφασιν, ἐφιστανέτω διτὶ οὐκ αὐτὴν καθ' αὐτὴν τὴν τοῦ ὀρισμένου κατηγορουμένου ἀπόφασιν ἀπεφαίνομεν ἐπὶ πλέον οὖσαν τῆς τοῦ διορίστου καταφάσεως. οἷον τὸ δίκαιοιο οὐκ ἐστιν' τοῦ οὐ δίκαιος ἐστιν' (τοῦτο γάρ 25 ϕῦδης), ἀλλὰ τὰς δηλας προτάσεις κατηγορουμένας λαμβάνοντες τὴν εἰρημένην ἀπόφασιν τῆς καταφάσεως ἐπὶ πλέον οὖσαν κατελαμβάνομεν, διότι 35 η μὲν ἀπόφασις καὶ ἐπὶ τῶν δηλως | μὴ ὄντων ἀνθρώπων ἀληθῆς, οἷον 149v

3 τῶν] τῆς F: τὰ M   Μετὰ τὰ φυσικὰ] Γ 2 p. 1003b5 sq.   4 ὄντως M
6 τοῦτο] τὸ G   εἶναι οἱ. F   11 αὐτόθιν οἱ. M   διπάρχειν Λ
post διάφ. iter. αὐτῶν (10)—διάφορον G   12 γίγνοιτο A Ma   14 τὸ] τοῦτο
ΑΜ   16 διὰ τοῦτο αὐτὸν coll. ΑΜ   16. 17 τὰ γάρ ἀπεξευγμένα G¹   17 ἀπε-
ξευγμένον οἱ. a   20 ἐμφαίνουσα — διποκείμενον iter. F   23 αὐτοῦ] αὐτὸν F
αὐτῷ] αὐτὸν G   24 διπάρχειν AGMa   26 προσφέροι Ma   κατ' ἀρχὰς τοῦ
τρίτου τμήματος] p. 162,4   31 ἀποφατιν. AGMa   τοῦ suppl. G²   32 τοῦ]
τὸ G² Ma

ἐπὶ κυνὸς ἀπαρχινημένη αὐτὸν μὴ εἶναι ἀνθρωπὸν δίκαιον, ἡ δὲ κατάφασις ϕευδῆς, οὐχ ὅτι κατηγορεῖ αὐτὸν τὸ μὴ δίκαιον, ἀλλ᾽ ὅτι τὰ παρὰ τὸν ἄνθρωπον ἀνθρώπους εἶναι μὴ δίκαιονς ἀποφαίνεται. μᾶλλον οὖν 5 ἐγρήγορος εἰπεῖν πῶς συνάγεται ταῦτα τοῖς περὶ τὸ πέρας τοῦ πρώτου τῶν 5 Ἀναλυτικῶν λεγούμενοις ὅτι ‘τῷ μὲν ὄντι μὴ ἵσφ ύπόκειται τι, καὶ τοῦτο ἔστι τὸ ἄνισον, τῷ δὲ μὴ ὄντι ἵσφ οὐδέν’. πρὸς δὲ δηλονότι φήσομεν, ἐφ’ ὃν τὸ ἔστι καθ’ αὐτὸν κατηγορεῖται. ταῦτα διορθίζεσθαι τὸν Ἀριστο- 10 τέλην. τῇ μὲν οὖν φειδοῦ τῶν διὰ νόμειαν ῥηγίων παραγομένων ταῦτα κεχαρίσθω· τοῖς γάρ καὶ διπωσοῦν ἐψιστάνειν δύναμένοις οὐκ ἀναγκαῖς 10 δόξαι διατρίβειν ὁ λόγος περὶ τινας μειρακιώδεις ἐνογλήσεις. τούτων δὲ διωρισμένων φανερὸν ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων οἱ εἰρη- 15 μένοι κανόνες προγράψουσιν, εἰ μὴ τὰς διλας προτάσεις κατηγορούμενας λάβοιμεν, ἀλλὰ μόνην τὴν σχέσιν τῶν κατηγορούμενων πρὸς τοὺς ἐν αὐταῖς ὑποκειμένους πολυπραγμονοῦμεν· πᾶν γάρ τὸ μὴ ὄν δίκαιον ἀνάγκη 20 15 εἶναι μὴ δίκαιον, τοῦ δὲ εἶναι ὅταν ἐπὶ μὴ ὄντος λέγηται κατὰ συμβεβηκός κατηγορούμενου, καὶ πᾶν δὲ ἔστι μὴ δίκαιον, ἀνάγκη μὴ εἶναι δίκαιον, ἀ καὶ δὲ Ἐλεάτης σοφὸς ἐν τῷ Σοφιστῇ διαρρήδην ἀποφαίνεται.

p. 20a23 Φανερὸν δὲ καὶ ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν καθ’ ἔκαστον, εἰ ἀλη- 25
θὲς ἐρωτημέντα ἀποφῆσαι, ὅτι καὶ καταφῆσαι ἀληθέες· οἷον
20 ἀρά γε Σωκράτης σοφός; οὐ· Σωκράτης ἄρα οὐ σοφός. ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου οὐκ ἀληθής ἡ ὄμοιώς λεγομένη, ἀληθής δὲ ἡ 150r
ἀπόφασις· οἷον ἀρά γε πᾶς ἄνθρωπος σοφός; οὐ· πᾶς ἄρα
ἄνθρωπος οὐ σοφός· τοῦτο γάρ ϕευδός, ἀλλὰ τὸ οὐ πᾶς ἄρα
ἄνθρωπος σοφός ἀληθέες. αὕτη δέ ἔστιν ἡ ἀντικειμένη, ἔκεινη
25 δὲ ἡ ἐναντία.

‘Ακόλουθόν ἔστι τοῦτο τὸ θεώρημα τῷ προσεχῶς παραδεδομένῳ καὶ δι’ ἐκείνου λαμβάνον τὴν πίστιν· πρότερον μὲν γάρ ἐδίδασκεν ἡμᾶς ποίᾳ
ἀληθεῖς καταφάσει συναληθεύσει ἀπόφασις ὄμοιώς αὐτῇ κατὰ τὸ ποσὸν
ἔχουσα, νῦν δὲ διδάσκει ποίας μὲν ἀπλῆς καταφάσεως ϕευδομένης τὴν ἐπὶ 10

1 τοῦ κυνὸς α	2 οὐγ— ἀλλ᾽ om. F	4 συνάγεται scripsi: συνέσται libri
4. 5 τῶν Ἀναλ.] Anal. pr. A 46 p. 51b26	6 τὸ] τοῦτο A	8 οὖν om. G
νοθεῖαν AFM: νωθρείαν G	παραγενομένων AG: παραγνομ. F	9 κεχαρίσθαι A: κε-
νοθεῖαν AFM: νωθρείαν G	γάρ καὶ] δὲ a	γάρ καὶ] δὲ a
νοθεῖαν AFM: νωθρείαν G	10 post ἐνογλήσεις add. δεῖ οὖν λέγειν ὅτι	10 post ἐνογλήσεις add. δεῖ οὖν λέγειν ὅτι
νοθεῖαν AFM: νωθρείαν G	ἀληθεῖς οἱ κανόνες, ὅταν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου λαμβάνωνται αἱ προτάσεις καὶ ὅταν δὲ	ἀληθεῖς οἱ κανόνες, ὅταν ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου λαμβάνωνται αἱ προτάσεις καὶ ὅταν δὲ
νοθεῖαν AFM: νωθρείαν G	κατηγορούμενος ὅρος ἐν ταῖς προτάσεσι μὴ τελεία εἴη πρότασις M et in mrg. A	κατηγορούμενος ὅρος ἐν ταῖς προτάσεσι μὴ τελεία εἴη πρότασις M et in mrg. A
11 ἀδιορ. AFGa	13 λάβωμεν F	14 πολυπραγμονοῦμεν F
15 post μὴ δίκαιον add. καὶ πᾶν δὲ ἔστι μὴ δίκαιον, ἀνάγκη μὴ εἶναι δίκαιον AMA (cf. v. 16)	17 δὲ Ἐλεάτης] cf. p. 184,30. 31 not.	
σοφῶς G	λέγεται G	εἰ— ἐναντία (25) om. M
19 οἷον— ἐναντία (25) om. a	22 ἄρα γε πᾶς ἄνθρ. οὐ σοφός; G	25 δὲ
om. G	26 καὶ om. F	27 μὲν om. G
29 δὲ om. G	28 συναληθεύει F	

τῶν αὐτῶν ἥρων καὶ κατὰ τὸ αὐτὸν ποσὸν λεγομένην ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν ἀληθεύειν ἀνάγκη. ποίας δὲ ἀδόνατον. καὶ φῆσιν ὅτι ἐπὶ μὲν τῶν καὶ⁹ ἔκαστον ψευδομένης τῆς ἀπλῆς καταφάσεως τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν ἀναγκαῖον ἀληθεύειν, ἐπὶ δὲ τῶν καθόλου ὡς καθόλου συμψήνεσθαι¹⁰ τὸ ἀνάγκη τῇ ἀπλῇ καταφάσει τὴν ἐκ μεταθέσεως. εἶτα καὶ πρὸς τὰς διαλεκτικὰς συνουσίας γράψιμον τὸ θεώρημα ποιῶν ἡμᾶς τε προσεκτικωτέρους πρὸς τὸ μὴ προχείρως συγγωρεῖν ἀπὸ τοῦ περὶ τινας τῶν προτάσεων συμ-²⁰ βαίνοντας ὅτι καὶ ἐπὶ πασῶν τῶν ὄμοίως λεγομένων ὀριστικῶς ἔχει, προσέχει τὸν λόγον ὃς ἐν ἐρωτήσει λεγομένων τῶν προτάσεων καὶ φῆσιν ὃς εἰπερ¹⁰ πρὸς τὸν ἐρόμενον καὶ¹¹ ἔκαστα τινα κατάφασιν ἀπλῆν, οἷον τὸ ‘ἄρα Σωκράτης σοφός ἐστιν’, ἀληθῆς εἴη καὶ¹² ὑπόθεσιν τὸ ἀποφῆσαι, τοῦτο¹³ ἔστι τὸ ἀποφατικὸν ἀποκρίνασθαι μόριον καὶ εἰπεῖν ὅτι οὔ, ἔσται πάντως ἀληθῆς ἐπ’ αὐτοῦ καὶ τὸ καταφῆσαι, τοῦτο¹⁴ ἔστι προτάξαντας τοῦ κατηγορουμένου τὴν ἄρνησιν | ποιῆσαι κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως καὶ εἰπεῖν ‘Σω-¹⁵ 150v

κράτης ἄρα οὐ σοφός ἐστιν’ η̄ ‘οὐκ ἄδικος’ η̄ οὐ πτερωτός¹⁵, ἵνα καὶ δύντως η̄ ἀληθῆς ὁ λόγος. πρὸς δέ γε τὸν ἐρόμενον καθόλου τινὰ κατάφασιν ἀπλῆν, οἷον τὴν ‘ἄρα πᾶς ἄνθρωπος σοφός¹⁶’, ἀληθῆς μὲν τὸ ἀποφῆσαι καὶ¹⁷ ἀποκρίνασθαι ὅτι οὔ, τὸ μέντοι συνιθεῖναι πάλιν τὴν ἐρωτήσιν καὶ τὴν ἀπόκρισιν καὶ συγχρατίσαι εἰς μίαν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν τὴν ‘πᾶς ἄρα¹⁸ ἄνθρωπος οὐ σοφός ἐστιν’ οὐκέτι ἀληθές. τούτου δὲ αὐτοῦ τὸ ἐπὶ μὲν²⁰ τῶν καὶ¹⁹ ἔκαστα τῇ ἀπλῇ ἀποφάσει ταῦτὸν δύναται τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν, ὡς ἐδιδάχθημεν διὰ τῶν ἀρτίως παραδεδομένων κανόνων. ψευδομένης δὲ τῆς ἀπλῆς καταφάσεως τὴν τε ἀποφάσιν αὐτῆς ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύειν καὶ τὴν ἵσην αὐτῇ δυναμένην τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν, ἐπὶ δὲ τῶν²⁵ 15

καθόλου τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν μὴ ἴσοδυναμεῖν τῇ ἀντιφασικούσῃ πρὸς τὴν ἀπλῆν κατάφασιν ἀποφάσει ἀλλὰ τῇ ἐναντίᾳ πρὸς αὐτήν· ὁ γάρ εἰπὼν ‘πᾶς ἄνθρωπος οὐ σοφός ἐστι’ ταῦτὸν φύεγγεται τῷ λέγοντι ‘οὐδεὶς ἄνθρωπος σοφός ἐστι’ γωρίζων ἀπὸ πάντων τῶν καὶ²⁰ 20

ἔκαστα ἀνθρώπων τὸ σοφός, ἀλλ’ οὐ μόνον τὸ κατὰ πάντων κατηγορεῖσθαι τὸ σοφός ἀναιρῶν, διπέρ ποιεῖ ὁ λέγων ‘οὐ πᾶς ἄνθρωπος σοφός ἐστιν’. ἐπεὶ οὖν τὰς ἐναντίας συμψήνεσθαι ἀλλήλαις ἀνάγκη, τῇ δὲ ἐναντίᾳ πρὸς τὴν ἀπλῆν κατάφασιν ἀποφάσει ταῦτὸν ἐλέγομεν φύεγγεται τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν κατὰ τοὺς παραδεδομένους περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν προτάσεων κανόνας, διὰ τοῦτο καὶ ταύτην συμψήνεσθαι αὐτῇ ἀναγκαῖον,

1 ante ποσὸν add. ὑποκείμενον del. G   2 ποταν AFGM   3 ἔκαστα a   ante ἐκ
add. μὲν M   7 post τοῦ add. μὴ M   9 λεγ.] γεν. G   καὶ om. G   ἔτη F
10. 16 ἐρόμενον A   10 τὸ om. F   12 ἀποφαντ. A   13 προτάξαντος F   18 ἀποκρίνεσθαι F   ὅτι om. M   20 οὐδέπι] οὐκ ἔστι F   ἀληθῆς Ma   21 ἔκαστον G
ἀποφάσει] καταφάσει a   22 ἐδιδάχθημεν] p. 181,31 sq.   παραδιδ. F   23 δὲ] γάρ F
24 ἵσην F   τὴν (alt.) εἰκασίας   ἐπὶ — κατάφασιν (25) om. FG¹   26 τὴν ἐναντίαν F
27 post αὐτήν add. ἥγουν τῇ οὐδεὶς ἄνθρωπος σοφός ἐστιν in mrg. A: τῇ οὐδεὶς ἄνθρωπος
σοφός G   29 σοφόν AFG   ἀλλ’ — τὸ σοφός (30) om. F   30 σοφὸν (pr. l.) AG
καὶ ἀναιρῶν F   31 δὲ om. a

ὅπερ οὐκ ἐνεδέχετο γίνεσθαι ἐπὶ τῶν καὶ ἔκαστα προτάσεων· ἐπ' ἐκεῖ· 151^a
 νων μὲν γάρ τῇ καταφάσει μία μόνη ἀντίκειται ἀπόφασις, ἡ ἀντιφάσιουσα
 πρὸς αὐτήν, ὡς ἐναντία δὲ οὐδεμία· τῶν δὲ τῇ καθόλου καταφάσει μαχο-
 μένων δύο ἀποφάσεων ἡ μὲν ἐναντία πρὸς αὐτὴν δῆλον ὅτι συμψήνεται ὁ
 αὐτῇ καὶ ἡ ἴσοδυναμοῦσα αὐτῇ ἐκ μεταθέσεως καταφάσις, ἡ δὲ ἀντιφατι-
 κῶς αὐτῇ μαχομένη ἀληθεύει. διό φησιν ἀληθής εἶναι τὸ ‘οὐ πᾶς ἄρα
 ἀνθρωπος σοφός’. ἀλλὰ περὶ τῶν λοιπῶν καταφάσεων τί ἐροῦμεν, τῆς 10
 τε ἀπροσδιορίστου καὶ τῆς ἐπὶ μέρους; φημὶ δὴ ὅτι τῇ καθ' ἔκαστα
 ὅμοιας ἔχουσι διὰ τὸ μηδὲ ταύταις εἶναι τινα συμψήνομένην, ἀλλ' ἦτοι
 15 συναληθίενουσαν ἡ διαιροῦσαν μεθ' ἔκατέρας αὐτῶν τὸ ἀληθῆς καὶ τὸ ψεῦ-
 δος. διὸ τῆς ‘ἄρα γε ἀνθρωπος πτερωτός ἐστιν’ καὶ ‘ἄρα γε τὸς ἀν-
 θρωπος πτερωτός ἐστιν’; ἐρωτήσεως ψευδομένης οὕτε ἡ ‘ἀνθρωπος ἄρα οὐ 15
 πτερωτός ἐστιν’ οὕτε ἡ ‘τὸς ἀνθρωπος ἄρα οὐ πτερωτός ἐστιν’ ἐκ μετα-
 θέσεως κατάφασις ψευδῆς.

15 p. 20^a31 Αἱ δὲ κατὰ τὰ ἀόριστα ἀντικείμεναι δύναματα καὶ ῥή-
 ματα, οἷον ἐπὶ τοῦ μὴ ἀνθρωπος καὶ μὴ δίκαιος, ὥσπερ ἀπο- 20
 φάσεις ἀνευ δύναματος καὶ ῥήματος δόξαιεν ἀν εἶναι. οὐκ εἰσὶ
 δέ· δεῖ γάρ ἀληθεύειν ἀνάγκη ἡ ψεύδεσθαι τὴν ἀπόφασιν, ὁ δ'
 εἰπὼν οὐκ ἀνθρωπος οὐδὲν μᾶλλον τοῦ ἀνθρωπος ἀλλὰ καὶ
 20 ηὔτον τὴν ἀλήθευσκεν ἡ ἔψευσται, ἐὰν μή τι προστεθῇ.

Πρὸς μὲν τῷ συμπεράσματι τοῦ δευτέρου κεφαλαίου παραδίδοντος ἡμῖν 25
 τὰς ἐξ ἀόριστου τοῦ ὑποκειμένου προτάσεις ἐνεδέκνυτο. ὡς καὶ ἐν ἐκεί-
 νοις ἐπεσημηνάμεθα, ὅτι τὰ ἀόριστα δύναματα ὑποπτευθεῖν μὲν ἀν | ἀπο- 151^a
 φάσεις εἶναι, οὐ μέντοι καὶ οὗτως ἔχουσι, δι' ὧν ἔλεγον ἀνευ δὲ ῥήμα-
 25 τος οὐδεμία κατάφασις· ἐν δέ γε τούτοις διττὴν ἡμῖν διαφορὰν τῶν
 προτάσεων πρότερόν τε παραδίδοντος καὶ ἔτης ἐπάγειν μέλλων, τὴν μὲν κατὰ 5
 τὸ ὠρισμένον καὶ ἀόριστον τῶν ὑποκειμένων τὴν δὲ κατὰ τὸ ὠρισμένον
 καὶ ἀόριστον τῶν κατηγορούμενων, εἰκότως ηὐλαβήθη μὴ τὸ οὐ ἀποφατι-
 κὸν μόριον συντεταχμένον τοῖς τε δύναμασιν ἐν τοῖς ἀόριστοις ὑποκειμένοις
 30 καὶ τοῖς ῥήμασιν ἐν τοῖς ἀόριστοις κατηγορούμενοις ποιήσῃ τῶν ἀπλουστέ- 10
 ρων τινὰς ὑπολαβεῖν ὅτι καὶ αὐτὰ καθ' αὐτὰ λεγόμενα τὰ ἀόριστα δύν-
 ματα καὶ τὰ ἀόριστα ῥήματα δύνανται ποιεῖν ἀποφάσεις, καὶ τὴν γενομένην

1 ἐνδέχεται GM 4 συμψήνεται A 5 ante ἐκ add. ἡ A 9 ταῦτα Ma
 10 ἐτέρας F 11 καὶ ἄρα — πτερωτός ἐστιν (12) om. AFa 13 οὕτε ἡ τὸς —
 πτερωτός ἐστιν om. F ἄρα οὐ superser. M 15 δύναματα — προστεθῆ (20) om. M
 16 οἷον — προστεθῆ (20) om. a τὸ F 17 δόξειν A: δόξειν b ἀν suppl. G²
 19 post τοῦ add. εἰπόντος b 20 ἀλήθευσκεν τι b ἀν FG 21 τοῦ δευτ. κεφ.]
 p. 19^b5 sq. 22 τοῦ om. AFMa 23 ἐδείκνυτο G¹ 26 ἐπεσημηνάμεθα] p. 157,10 sq.
 μὲν ἀν om. M: ἀν om. A 24 ἔλεγον] p. 19^b12 26 ἐπαγγεῖν A Ma
 27 ὑποκειμ.—ἀόριστον τῶν (28) om. F 30 ποιήσει AF'M 31 λεγόμενα om. G
 32 δύνανται Fa

ἀν ἐντεῦθεν ἀπάτηγ
εὐθὺς ἄσατο ἐπιδεῖξας ὅτου διεστήκασι τῶν ἀποφάσεων. φησὶν οὖν αἱ δὲ κατὰ τὰ ἀόριστα ἀντικείμεναι ὑνόματα τις καὶ ῥῆματα. ἐλλιπῶς αὐτὸς διὸ συντομίᾳν ἀπαγγεῖλας· οὔτε γάρ τίνες αἱ ἀντικείμεναι εἴρηται οὔτε τίσιν ἀντικείμεναι. τὸ δὲ πλῆρες τῆς λέξεως ὃ εἶη ἀν 'αἱ δὲ φωναὶ αἱ κατὰ τὰ ἀόριστα ὑνόματα καὶ ῥῆματα ἀντικείμεναι' ταῖς κατὰ τὰ ὠρισμένα δόξαιν ἀν αὐτῶν ἐκείνων τῶν ὠρισμένων εἰναι ἀποφάσεις, αἱ μὲν τῶν ἀορίστων ὑνομάτων ἀποφάσεις ἀνεύ ὑνόματος, αἱ δὲ τῶν ἀορίστων ῥῆμάτων ἀποφάσεις τῆς ὕντως ἀποφάσεως ἐξ ἀμφοῖν συμπληροῦσθαι ῥειτελούσης, ὑνόματός τε καὶ ταὶ 10 ῥῆματος'. οὐ μέντοι, φησί, καὶ ὄντως εἰσὶν ἀποφάσεις. καὶ συλλογίζεται τοῦτο ἔναργῆς ἐν δευτέρῳ σχῆματι, λέγων διὰ τὰς μὲν ἀποφάσεις λόγους οὔσας ἀποφαντικούς πᾶσα ἀνάγκη ἀληθεύειν η̄ ψεύδεσθαι, τὰ δὲ ἀόριστα 152τ ὑνόματα, οἷον τὸ οὐκ ἀνθρώπως, καὶ τὰ ἀόριστα ῥῆματα, οἷον τὸ οὐ δίκαιος, οὔτε ἀλγήθες οὐτε φεῦδος οὐδὲν σημαίνει δυνατόν· οὐκ ἄρα ταῦτα ἀποφάσεις. ὅτι δὲ οὐδὲν σημαίνουσιν ἀληθής η̄ ψεύδος, ἔναργῶς κατετεκνάτε 20 παραβάλλων αὐτὰ πρὸς τὰ ὠρισμένα ὑνόματα τε καὶ ῥῆματα καὶ γράμμενος τῇ ἀπὸ τοῦ μᾶλλον καὶ ἡττών ἐπιχειρήσει· εἰ γάρ τὰ ὠρισμένα φύσιν τινὰ ὠρισμένην σημαίνοντα καὶ κατ' αὐτὴν τοῦτο τῶν ἀορίστων ἐπιτηδειότερα ὄντα πρὸς τὸ σημῆναι τι ἀληθής η̄ ψεύδος, εἰπερ ἐπεφύκει 25 ταῦτα ἐν ἀπλαῖς θεωρεῖσθαι φωναῖς, οὐδὲν οὐμας σημαίνει τοιωτον, ὡς εἴρηται πολλάκις ἐν τοῖς προλαβθοῦσι, τὰ ἄρα ἀόριστα τὰς μὲν ὑπὸ τῶν ὠρισμένων δηλούμενας φύσεις ἀναιροῦντα οὐδεμίαν δὲ ἀλληγεῖσθαι, 15 ἀλλὰ διοιώς πᾶσιν οἵσι τε καὶ μὴ οὔσιν ἐφαρμόττειν δυνάμενα πολλῷ ἀν μᾶλλον ἀφεστήκοι τοῦ σημαίνειν τι ἀληθής η̄ ψεύδος. Ὡπερ αὐτὸς ἐνε-30 δεῖξατο ἡττών αὐτὰ ἐκείνων ἀληθεύειν η̄ ψεύδεσθαι εἰπών, διὸ μή τι προστεθῆ· ἐὰν γάρ η̄ τῷ ἀορίστῳ ὑνόματι ῥῆμά τι προσθῶμεν (οὐ μόνον 20 τὸ κατὰ τὸ κατηγορεῖσθαι λεγόμενον ῥῆμα, οἷον τὸ δίκαιος, ὀλλὰ πρὸς τούτῳ καὶ τὸ γρόνον τινὰ προσσηματίνον), η̄ τῷ κατὰ τὸ κατηγορεῖσθαι ἀορίστῳ λεγομένῳ ῥῆματι, οἷον τῷ οὐ δίκαιος, ὄντος τε καὶ τὸ κατὰ γρόνον 35 λεγόμενον ῥῆμα, η̄ τῷ οὐ περιπατεῖ καὶ πᾶσι τοῖς κατὰ γρόνον λεγομένοις τοι-40 ὄντος μόνον, τότε ποιησμένον αὐτοτελῆ λόγον ἀλγήθεις η̄ ψεύδος δεκτικόν.

3 καὶ ῥῆματα suppl. G ²	ἐλλειπῶς AM	διὰ συντ. αὐτὸς colloc. AM	4 τίσιν
ἀντικείνεται G (fort. recte)	5 εἴη] εἰπεν F	6 εἰναι om. F	10 ὄντος A
καὶ (ante συλλ.) om. M	λογίζεται F	12 ἀποφαντικός α	η̄ ἀληθ. η̄ G
16 παραβ.] παραλαβὼν AMa	19 σημᾶναι AMa: σημαίνειν F	21 εἴρηται πολλάκις]	p. 55, II sq. πλεονάκις F
22 δὲ] τε A	22 δὲ] τε A	23 ἐφαρμόττειν] εἰ τὸ μέλλον (sic) G ¹	27. 28 κατὰ τὸ utrobique om. M
	26 η̄ om. M	27 κατηγορούμενον F	28 τῷ] τὸ G
τὸ AFMa	30 post λεγομένοις add. ῥῆματι G ² : ἀορίστοις ῥῆματιν α (fort. recte)		29 τῷ]

p. 20a37 Σημαίνει δὲ τὸ ἔστι πᾶς οὐκ ἀνθρωπος δίκαιος | οὐδὲμιδὴ ἐκείνων ταῦτάν, οὐδὲ δὴ ἀντικειμένη ταύτῃ δὶ οὐκ 152^v ἔστι πᾶς οὐκ ἀνθρωπος δίκαιος· τὸ δὲ πᾶς οὐ δίκαιος οὐκ ἀνθρωπος τῷ οὐδεὶς δίκαιος οὐκ ἀνθρωπος ταῦτὸν σημαίνει.

5 Συνεχῆ μὲν ἐγρῆν εἶναι τὰ διὰ τούτων λεγόμενα τοῖς πρότερον εἰρη- 5 μένοις περὶ τῶν ἀκολουθουσῶν ἀλλήλαις προτάσσεων, ἐν οἷς ἔλεγεν ἀκο- λουθοῦσι δὲ αὐταῖς παραδοὺς γάρ ήμεν ἐν ἐκείνοις τὴν ἀκολουθίαν τῶν 10 ἐξ ὠρισμένου τοῦ ὑποκειμένου προτάσσεων, ἐν τούτοις παραδόσαις διποι- καὶ αἱ ἀδρίστον ἔχουσαι τὸν ὑποκειμένον ἀκολουθοῦσιν ἀλλήλαις. ἀλλὰ 15 διέκοψε τὸ συνεχές τῆς διδασκαλίας προσεγγὼς μὲν δὴ διάκρισις τῶν δορί- στων ὄνομάτων τε καὶ ἡμέτων ἀπὸ τῶν ἀποφάσεων, πρὸ ἐκείνου δὲ δὴ διδασκαλία τοῦ πῶς τῶν καταράσσεων τῶν ἀπλῶν φευδομένων αἱ ἀδρίστον 20 ἔχουσαι τὸν κατηγορούμενον ἐξ ἀνάγκης ἀληθεύσουσιν, ὥπερ δὴ ἀντικείμενον μέν πως τοῖς περὶ τῆς ἀκολουθίας εἰρημένοις, συγγενὲς δὲ δημως πρὸς 25 10 ποτὲ καὶ παραλαμβάνον προτάσσεις τὰς μὲν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν δρων ὠρισμένων τὰς δὲ ἐξ ὠρισμένου μὲν τοῦ ὑποκειμένου δορίστου δὲ τοῦ 20 κατηγορούμενου. μετ' ἐκείνα οὖν μέλλων ήμεν παραδιδόναι τὴν ἀκολου- θίαν, ὡς εἰρηται, τῶν ἐξ δορίστου τοῦ ὑποκειμένου προτάσσεων, ἀνα- καίως πρός τε τὰ προλαβόντα καὶ πρὸς τὰ ἐπάγεσθαι μέλλοντα περὶ αὐ- 25 25 τῶν τῶν δορίστων διείλεκται φωνῶν, ποίαν ἔχουσι δύναμιν. διὸ μετὰ ταῦτα εἰκότας τὸ ἀκόλουθον ἐκείνοις ἀποδιδόντος προστίθησιν διποι- ἀλλήλαις αἱ ἀδρίστον ἔχουσαι τὸν ὑποκειμένον προτάσσεις. | καὶ πρῶτον 153^r μὲν ἐπιτημαίνεται δὲ τῇ ἀλλοὶ εἶδος τῶν τοιωτῶν προτάσσεων παρὰ τὰς ἐξ ὠρισμένου τοῦ ὑποκειμένου· τὸ γάρ οὐδὲμιδὴ ἐκείνων λέγει περὶ τῶν 25 ὠρισμένου ἐχουσῶν τὸν ὑποκειμένον, ὃν πρότερον παραδέδωκε τὴν ἀκο- λουθίαν· πῶς γὰρ ταῦταν ἀν σημαίνοιεν αἱ ἐξ ἀδρίστου τοῦ ὑποκειμένου ταῖς 5 ἐξ ὠρισμένους; εἴτα καὶ ἐπὶ τούτων μίαν πρότασιν ἐκθέμενος ἀμφω ἔχουσαν ἀδρίστα, τό τε ὑποκειμένον καὶ τὸ κατηγορούμενον, τὴν ‘πᾶς οὐκ ἀνθρω- πος οὐ δίκαιος ἔστι’, καὶ ἀκολουθεῖν αὐτῇ ἀποφηνάμενος τὴν ‘οὐδεὶς οὐκ 10 ἀνθρωπος δίκαιος ἔστι’, μεταβέθηκεν ἐπὶ ἔτερου θεωρήματος ἐπίσκεψιν. εἰ δὲ βιολοιτό τις καὶ ἄλλη οἵᾳ δήποτε προτάσσει τῶν ἐξ ἀδρίστου τοῦ 15 ὑποκειμένου τὴν ἀκολουθοῦσαν εὑρεῖν, ῥᾳδίαν ἔχει τὴν εὑρεσιν ἀπὸ τῶν πρότερον ήμεν παραδεδομένων κανόνων. φανερὸν δὲ δὲ τῇ καὶ τὰ εἰρημένα 15 μετὰ τὴν θεωρίαν τῆς ἀκολουθήσεως τῶν ἐξ ὠρισμένου τοῦ ὑποκειμένου

1 δίκαιος—σημαίνει (4) om. M 2 ἐκείνων] τῶν ὠρισμένων superscr. F²: add. a
3 τὸ δὲ—σημαίνει (4) om. a 5 προσεγγῆ G 5. 6 τοῖς πρότ. εἰρ.] p. 20a20
7 γάρ suppl. G² 9 αἰ] τὸ F τὸν] τὸ FG 11 πρὸς ἐκείνου G 12 τοῦ
πῶς] τῶν ὑπὸ ΑΜα τῶν (prius) om. F τῶν (alt.) om. AFMa 15 παραλαμβάνων
ΑΜ 17 μετ²] κατ² F 18 τοῦ om. FM 20 διὸ καὶ a 22 αἱ om. M
24 τὸ] τοῦτο Α 25 δρισμ. Α 26 ἀν ταῦτὸν colloc. F 29 καὶ ἀκολ.—δίκαιος
ἔστι (30) om. AG¹ (suppl. G²) 30 σκέψιν F 31 ἀλλαι G¹ τοῦ om. AFMa
33 πρότερον ήμεν παραδ.] p. 181,31 sq. τὰ εἰρημ.] p. 20a23

προτάσεων περὶ τοῦ φευδομένης τῆς ἀπλῆς ἐν αὐταῖς καταφάσεως τὴν ἐκ μεταθέσεως ποτὲ μὲν ἀλλήλη ποτὲ δὲ φευδὴ καταλαμβάνεσθαι παραπληγίως 20 ἔκειναις ἀμρόσει καὶ ἐπὶ τῶν ἀρίστων ἔχουσαν τὸν ὑποκείμενον. ὅπερ Ἀριστοτέλης ὡς ἐναργὲς ἔστικε παραλελοιπέναι.

5 p. 2061 Μετατιθέμενα δὲ τὰ ὄντα καὶ τὰ ῥῆματα ταῦτὸν σημαίνει, οἷον ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος — ἔστιν ἄνθρωπος λευ-²⁵ κός· εἰ γὰρ μὴ τοῦτο ἔστι, τοῦ αὐτοῦ πλείους ἔσονται ἀποφάσεις. ἀλλὰ δέδεικται ὅτι μία μιᾶς, τοῦ μὲν γὰρ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος ἀπόφασις τὸ οὐκ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος, τοῦ δὲ 10 ἔστιν ἄνθρωπος λευκός, εἰ μὴ ἡ αὐτή ἔστι | τῇ ἔστι λευκός 153v ἄνθρωπος, ἔσται ἀπόφασις ἦτοι τὸ οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός ἢ τὸ οὐκ ἔστιν λευκὸς ἄνθρωπος. ἀλλ' ἡ ἔτερα μέν 15 ἔστιν ἀπόφασις τοῦ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός, ἡ ἔτερα δὲ τοῦ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος· ὥστε ἔσονται δύο μιᾶς. ὅτι μὲν 20 οὖν μετατιθεμένου τοῦ ὄντα καὶ τοῦ ῥῆματος ἡ αὐτὴ γίνεται κατάφασις καὶ ἀπόφασις, δῆλον.

'Ακόλουθον καὶ τοῦτο τὸ θεώρημα τοῖς πρότερον ἡμῖν παραδεδομένοις· διαλεχθεὶς γὰρ περὶ τῶν ἐπομένων, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν συναληθεύουσῶν ἀλλήλη-¹⁰ λαῖς προτάσεων, διδάσκει ἡμᾶς διὰ τούτων ὅτι εἰσὶ προτάσεις τινὲς δοκιδ-²⁰ σαι μὲν εἶναι διάφοροι καὶ συναληθεύειν ἀλλήλαις, κατ' ἀλήθειαν μέντοι οὐδεμίαν ἔχουσαι πρὸς ἀλλήλας διαφορὰν πλὴν περὶ τὴν λέξιν. τοιαῦται 15 δέ εἰσιν αἱ μετατιθεσται, ὅπερ αὐτός φησι, τά τε ὄντα καὶ τὰ ῥῆματα, τοῦτ' ἔστι τά τε ὑποκείμενα καὶ τὰ κατηγορούμενα, ὡς δηλοῖ τὰ παρατεθέντα παρ' αὐτοῦ παραδείγματα, τὸ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός 25 καὶ ἔστι λευκὸς ἄνθρωπος· ἐν γὰρ ταῖς τοιαύταις προτάσεσι περὶ 20 μόνον τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ὑποκείμενον τῆς μεταθέσεως γινομένης τὸ ὄνομα ἔφη καὶ τὸ ῥῆμα μετατιθεσθαι, μεταθέσιν καὶ τὸν τὴν μετάταξιν τὴν κατὰ τὴν ἐκφώνησιν, τοῦτ' ἔστι τὸ τόδε πρὸ τοῦδε φύεγγεσθαι ἡμᾶς 30 ἐν τῇ προτάσει ἢ τόδε πρὸ τοῦδε· ἡ γὰρ τοιαύτη μετάθεσις τῶν ὄνομάτων 25 καὶ τῶν ῥημάτων οὐδεμίαν ἔξαλλαγήν ἔργον¹⁶ εἴται περὶ τὰς προτάσεις κατὰ τὰ σημανόμενα· περὶ μὲν γάρ τὸ εὑρυθμὸν τῆς ἀπαγγελίας πλείστην ὅτην ποιεῖ | διαφορὰν ἡ τοιαύτες τάξις τῶν ὄνομάτων τε καὶ ῥημάτων· οὐ γὰρ 154r ὅμοιως εὑργχον τῷ 'κατέβην χθὲς εἰς Πειραιᾶ' τὸ 'εἰς Πειραιᾶ κατέβην

1 τοῦ] τῆς Ga 6 οἶον — δῆλον (16) om. Ma 8 ἀλλὰ—δῆλον (16) om. G
9 ἀπόφασις — ἄνθρωπος in mrg. suppl. F 10 ἄνθρ. λευκός] λευκός ἄνθρ. (num. corr.) A 12 ἄνθρ. λευκός colloc. b 15 μεταθεμένου F¹ 16 καὶ ἀπόφασις om. F
18 post εἰπεῖν add. περὶ τῶν α 19. 20 δοκιδοῦ G¹ 20 μὲν om. M μέντοι ἀλ. colloc. A 21 πρὸς ἀλλ.] ἀλλήλαις A 22 μετατεθεῖσαι Ga 24 ante τὸ add. οἶον G 26 τὸν ὑποκ. καὶ τὸν κατηγ. G 27 μετατεθεῖσαι G τὴν super-ser. A 30 ἔξαλλαξιν G 32 τὴν διαφ. G 33 κατέβην κτλ.] Plat. Reip. A 1 p. 327 A εἰς Πειραιᾶ (priore l.) — χθές (p. 192, l.) om. M τὸν Πειρ. (priore l.) G

γένεσίς'. διὸ τοῖς ῥήτορσι πολὺς γίνεται λόγος οὐ μόνον τῆς ἐκλογῆς τῶν Ἑλληνικῶν δημοσίων τε καὶ ῥημάτων ἀλλὰ καὶ τῆς τοιωτῆς αὐτῶν συν- 5 τάξεως. περὶ μέντοι αὐτὸν τὸ σημαντόμενον, ὑπὲρ οὐ τοῖς φιλοτρόφοις προη- γουμένως ὁ λόγος, οὐδὲν ἔκεινον τοῦτο διαφέρει. λέγεται δέ τις καὶ ἑτέρα 5 μετάθεσίς τῶν δημοσίων καὶ τῶν ῥημάτων, ἡ τῶν ὠρισμένων εἰς τὰ 10 ἀόριστα μετάβασις, ητις παντάπασιν ἔξαλλάττει τὰς προτάσεις. ἀλλ' οὐδὲν τοῦτο πρὸς τὰ νῦν ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτελούς παραδιδόμενα. πάνυ δὲ ἀκρι- 15 βῶς τὴν τῶν δημοσίων μήνων καὶ τῶν ῥημάτων μετάθεσιν τὰς αὐτὰς φυλάττειν ἔφη προτάσεις, οἷον 'ἄνθρωπος δίκαιος ἔστιν — ἄνθρωπός ἔστι 20 δίκαιος — δίκαιος ἄνθρωπός ἔστι — δίκαιος ἔστιν ἄνθρωπος — ἔστιν ἄνθρωπος δίκαιος — ἔστι δίκαιος ἄνθρωπος'. τὸ γάρ ἀποφατικὸν μήνιον αὐτὸν καθ' αὐτὸν μετατιθέμενον παντάπασιν ἔξαλλάττει τὰς προτάσεις, καὶ τιῷ μὲν ὑποκειμένῳ συμπλεκόμενον ποιεῖ κατάφασιν ἐξ ἀπρίστου τοῦ ὑπο- 25 κειμένου, τῷ δὲ κατηγορουμένῳ κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως, τιῷ δέ γε ἔστιν 15 ἦ τὸν ταῖς προσδιωρισμέναις προτάσεσι τῷ προσδιωρισμῷ ποιεῖ ἀπόφασιν. εἰ μέντοι γε μετά τοῦ ὅρου, ὡς ἐν τῇ ἐξ ἀρχῆς προτάσει τυγχάνει συν- 30 τεταγμένον, μετατιθέντη τις αὐτό, καὶ οὕτως μένει ἡ αὐτὴ πρότασις τῷ ῥῆμα ἀόριστον εἶναι τὸ μετατιθέντον ἀλλ' οὐ καθ' αὐτὸν τὸ ἀρνητικὸν μόριον, οἷον 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός — ἄνθρωπος οὐκ ἔστι λευκός — | 20 ἄνθρωπος λευκός οὐκ ἔστι'. ταῦτα μὲν οὖν δῆλα.

Ποιεῖται δὲ τὴν δεῖξιν ὁ Ἀριστοτέλης τοῦ προκειμένου προβλήματος, δητὶ αἱ αὐταὶ εἰσιν ἡ τε 'ἔστιν ἄνθρωπος λευκός' καὶ ἡ 'ἔστι λευκός ἄνθρω- 5 πος', κατὰ τὸν δεύτερον τῶν ὑποθετικῶν τῇ ἀναφέσει τοῦ ἐπομένου τὸ ἡγού- μενον συναναγρῶν· εἰ γάρ μή εἰσιν αἱ αὐταὶ, φησίν, αἱ εἰρημέναι προτά- 25 σεις, συμβαίνει τῆς αὐτῆς καταφάσεως πλείονας εἶναι ἀποφάσεις· ἀλλὰ μὴν τοῦτο ἀδύνατον, ὡς ἐδείκνυτο πρότερον, ἐν οἷς ἔλεγε φανερὸν δὲ δητὶ καὶ μία ἀπόφασις μιᾶς καταφάσεως· οὐκ ἄρα διαφέρουσιν αἱ εἰρη- 10 μέναι προτάσεις ἀλλήλων. ἀλλὰ πόθεν δῆλον δητὶ τῷ διαφέροντος εἶναι τὰς προτάσεις, περὶ ὧν ὁ λόγος, ἔπειται τὸ τῆς αὐτῆς καταφάσεως πλείονας 30 εἶναι ἀποφάσεις; δητὶ, φησίν, εἰ ἑτέρα ἔστιν ἡ 'ἔστι λευκός ἄνθρωπος' 15 κατάφασις παρὰ τὴν 'ἔστιν ἄνθρωπος λευκός', διάφοροι αὐτῶν ἔσονται καὶ αἱ ἀποφάσεις, εἴπερ τῆς μιᾶς καταφάσεως μία ἀπόφασις· ἀλλὰ τῆς 'ἔστι λευκός ἄνθρωπος' ἀπόφασις ἡ 'οὐκ ἔστι λευκός ἄνθρωπος'· τῆς ἄρα 'ἔστιν ἄνθρωπος λευκός' ἑτέρα τις ἔσται ἀπόφασις· οὐκοῦν ἡ τὴν 'οὐκ ἔστιν 20

1 οὐ superser. A

απ (περὶ) τῆς?

4 ἔκεινο τούτου FG

6 μετάβ.] βάσις G

6. 7 οὐδὲν τούτω M: οὐδ' ἐν τούτῳ α

9 τὰς προτάσεις FG

9. 10 ἄνθρ. δίκ.

ἔστιν, ἔστιν ἄνθρ. δίκ. (sic), δίκ. ἄνθρ. ἔστι, δίκ. ἔστιν ἄνθρ. δίκ., ἔστι δίκ. ἄνθρ.

F: ἄνθρ. δίκ. ἔστιν, ἔστι δίκ. ἄνθρ., ἔστιν ἄνθρ. δίκ., ἄνθρ. ἔστι δίκ. (reliquis om.) G

13 τοῦ om. a 15 ἦ] εἰ ἡ F: om. G 16 γε om. G μετά] κατὰ F¹

17 μεταθέτη G μενεῖ M τῷ] τὸ FMa 19. 20 οἷον ἄνθρ. οὐ λευκός ἔστιν, οὐ

λευκός ἄνθρ. ἔστιν (rel. om.) F 19 ἄνθρ. οὐκ ἔστι λευκός om. G 24 αἱ (ante εἰρημ.)

om. G 25 πλείους F 26 ἐδείκνυμεν G ἔλεγε] p. 17b 38 δὲ om. F

27 καὶ om. FG¹ 28 δῆλον om. AFMa 30 εἰ] ἡ a 31 παρὰ τὴν] περὶ τῆς F

32 αἱ om. AM ἤπερ G 33 ἄνθρ. λευκός (pr. l.) colloc. F 34 ἔσται] ἔστι AGMa

ἀνθρωπος λευκός' ἐρεῖς εἰναι αὐτῆς ἀπόφασιν η̄ τὴν ὡ̄κ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός'. ἀλλ̄ η̄ 'οὐκ ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός' τῆς 'ἔστιν οὐκ ἄνθρωπος λευκός' καταφάσεως ἔστιν ἀπόφασις. ὡσαύτως δὲ καὶ η̄ ἂν λάζης ἀλληγ̄ παρὰ τὴν 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός', ἑτέρας τινὸς καταφάσεως 5 5 εὑρήσεις αὐτὴν οὖσαν ἀπόφασιν. ἀνάγκη ἄρα τὴν 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός' τῆς 'ἔστιν ἄνθρωπος λευκός' καταφάσεως ἀπόφασιν εἶναι. ἀλλ̄ η̄ αὐτῆς, η̄ 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός', καὶ | τῆς 'ἔστι λευκός ἄνθρωπος' 15δ̄ καταφάσεως ἔστιν ἀπόφασις, οὐχ διτ, ὥσπερ φασί τινες, οἷς μερίζει μετ' αὐτῆς τὸ ἀληθῆς καὶ τὸ ψεῦδος οὐ κατὰ τήνδε μόνον η̄ τήνδε τὴν ὅλην, 10 ὡς ἐπί τινων προτάσεων γίνεσθαι συμβαίνει, οἷον τῶν ἐναντίων η̄ τῶν 5 κατὰ μέρος, ἀλλὰ κατὰ πᾶσαν ἀπλῶς ὅλην (ταῦτα γάρ ἐπιλεγμένων ἔστι τῆς περὶ τούτων τοῦ Ἀριστοτέλους διδασκαλίας), ἀλλ̄ διτ διαφέρουσι μὲν αὐται τῶν προσδιωρισμένων κατὰ μόνους τοὺς προσδιορισμένους, πρὸς δὲ τὴν 'πᾶς ἔστι λευκός ἄνθρωπος' ἀντιφάσκει ὄμοιογονυμένως ἐκατέρᾳ τῶν 10 15 'οὐ πᾶς ἔστι λευκός ἄνθρωπος', 'οὐ πᾶς ἔστιν ἄνθρωπος λευκός', καὶ ἐπὶ τῆς τίς καὶ οὐδεὶς ὡσαύτως. διὸ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπροσδιορίστων τοῦτο οὕτως 5 ἔξει, οὐ κατὰ τὸ ἀντιφάσκειν, ἀλλὰ κατὰ τὸ μηδὲν ἔλαττον ἔχειν διποτε- 15 ρανοῦν τῆς λοιπῆς πρὸς τὸ εἰναι τῆς αὐτῆς καταφάσεως ἀπόφασιν. 'Οσθ', διπερ ἐλέγομεν, μιᾶς καταφάσεως, τῆς 'ἔστι λευκός ἄνθρωπος'. ἔστονται δύο 20 ἀποφάσεις, η̄ τε 'οὐκ ἔστι λευκός ἄνθρωπος' καὶ η̄ 'οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος λευκός'. η̄ μὲν οὖν καὶ συντομώτερον τὸ αὐτὸν συλλογίσασθαι, λέγοντα διτ 25 τῶν εἰρημένων δύο καταφάσεων μίαν ἔσται ἀπόφασις, η̄ 'οὐκ ἔστι λευκός ἄνθρωπος', κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν, καθ' η̄ τῇ μιᾷ καταφάσει τὰς δύο ἀποφάσεις μάχεσθαι λέγομεν. ἀλλ̄ ζοικεν δ 'Ἀριστοτέλης τὴν μὲν κατά- 30 35 φασιν ὡς δρον τινὰ καὶ εἴδος οὖσαν μίαν εἰληφέναι, εἰς ἄτοπον δὲ τὸν δύο λόγον ἀπάγειν τὸ τῷ αὐτῷ οἷον εἰδεῖ δύο μάχεσθαι στερήσεις.

'Απορήσεις δ' ἂν τις, διπερ ἥδη τις ἡπέρει πρὸς ήμᾶς, πῶς οὖν συμ-
βίσται τὴν καθόλου καταφατικὴν | πρότασιν ἀντιστρέψειν πρὸς ἑαυτήν, 15δ̄
εἰπερ ἀληθῆς τὸ παραδιδόμενον δύο τοῦ Ἀριστοτέλους θεώρημα· τῇ γάρ
30 πᾶς ἄνθρωπος ζῷον' καταφάσει συναληθεύει η̄ λέγουσα 'πᾶν ζῷον
ἄνθρωπος', μόνων ἐν αὐταῖς μετατεθειμένων κατὰ τὴν τάξιν τοῦ τε 5
ὑποκειμένου καὶ τοῦ κατηγορούμενου. πρὸς δν ἐροῦμεν διτ μᾶλιστα
μὲν κατὰ μόνην τὴν ἐκφώνησιν ὀξιτ γίνεσθαι τὴν μετάθεσιν τῶν δρων
δ 'Ἀριστοτέλης, τῆς ἐκατέρου δυνάμεως τῆς αὐτῆς φυλαττομένης, τοῦτ'
35 35 ἔστι τοῦ τε ὑποκειμένου καὶ μετὰ τὴν μετάθεσιν μένοντος ὑποκει- 10
μένου καὶ τοῦ κατηγορούμενου κατηγορούμενου· οὐ γάρ τῷ πρῶτον η̄

5 οὖσαν αὐτὴν (num. corr.) G οὖσαν] εἶναι F 6 εἶναι ἀπόφ. colloc. F η̄ ομ.
FG 8 οὐχ διτ οὐχ G 9 μόνον] μίαν F 14. 15 ἀντιφάσκει—λευκός ἄνθρω-
πος omisso v. 15 ante οὐ (alt.) add. η̄ F 18. 19 ὥσθ', διπερ] ὥσπερ F 19 ἐλέγομεν]
p. 192,25 post καταφάσεως add. ἀπόφασιν G 23 αὐτὴν ομ. F 26 τὸ] τὸν α
εἰδεῖ εἰδη a 27 ἀπορήσει A 30 συναληθεύει M 31 μόνον A Ma
μετατεθειμ. F 31,32 διποτ. τε colloc. A 33 γίνεσθαι Aa 34 ἐκατέρας G¹ 35 καὶ
ομ. F 36 alt. κατηγορούμενου ομ. Afa τῷ] τὸ AGMa πρῶτερον F

δεύτερον ἐν τῇ προτάσει λέγεσθαι κρίνομεν τὸν τε ὑποκείμενον καὶ τὸν κατηγορούμενον, ἀλλὰ κατὰ τοὺς παραδεδομένους περὶ αὐτῶν πᾶλαι διορι-
σμὸς τῷ τὸν μὲν εἰναι περὶ οὐ διάλογος τὸν δὲ περὶ αὐτοῦ λέγεσθαι, καὶ 15
τὸν μὲν ἦ τέλειον ἡ δύνασθαι γε προσλαμβάνειν τὸ ἄρθρον ἡ τινα τῶν
οἱ προσδιορισμῶν τὸν δὲ οὐδαμῶς. ἐν μὲν οὖν ταῖς ἔκτεθειμέναις παρὰ τοῦ
Ἀριστοτέλους προτάσειν δὲ τε ἀνθρωπος καθ' ἔκπτέραν ὑπόκειται (περὶ 20
αὐτοῦ γάρ διάλογος) καὶ κατηγορεῖται τὸ λευκόν, ἐν δέ γε ταῖς πᾶσι
ἀνθρωπος ζῆτον — πᾶν ζῷον ἀνθρωπος² οὔτε ὑποκείμενος διάλογος οὔτε
κατηγορούμενος. δηλοῖ δὲ ὁ προσδιορισμὸς ἀλλοτε ἀλλιῳ συμπλεκόμενος
10 τῶν ὅρων. ἔπειτα, ὅπερ ἐλέγομεν περὶ τοῦ ἀποφατικοῦ μορίου, θεὶ καθ'²⁵
ἔκπτό μὲν μετατιθέμενον ἀλλος ἐξ ἀλλων ποιεῖ τὰς προτάσεις, μετὰ δὲ γε
τοῦ μορίου τῆς προτάσεως, ὡς συμπεπλεγμένον ἐξ ἀρχῆς τυγχάνει, παντο-
διαπῆς μετατατόμενον τὴν αὐτήν | φυλάττει πρότασιν, τὸ αὐτὸν καὶ ἐπὶ 156¹
τῶν προσδιορισμῶν γίνεσθαι καθ' ἔαυτοὺς μὲν γάρ μετατατό-
15 μενοι τὰς προτάσεις ἐνίστε αναστρέψουσι καὶ φεύγεταις ἐξ ἀληθῶν ποιοῦσιν,
ὅπερ ἐπὶ τῶν εἰργμάνων ἔχει παραδειγμάτων, μετὰ μέντοι τῶν ὅρων, δι-
οῖς ἐξ ἀρχῆς συμπεπλεγμένοι τυγχάνουσι, μετατιθέμενοι τὰς αὐτὰς ποιοῦσι
προτάσεις, οἷον πᾶς ἀνθρωπος ζῆτον ἐστιν — ἔστι πᾶς ἀνθρωπος ζῆτον —
ζῆτον πᾶς ἀνθρωπός ἐστιν — ἔστι ζῷον πᾶς ἀνθρωπος³ καὶ διαχώς ἀλλως
20 ἐνδέχεται αὐτὰ διαπλέκειν. δοκεῖ μὲν οὖν ἐνίστε, ὅπερ ἔμπροσθεν ἐλέ-¹⁰
γομεν, ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν διάλογος αὐτῆς φυλάξας χώρας, μόνον δὲ τὸ ὑπο-
κείμενον καὶ τὸ κατηγορούμενον μεταθεῖς, ὡς δέον θν τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ
25 τῶν ἀποφάσεων ποιεῖν, εἰ μέλλοι μηδὲ κατὰ φαντασίαν ἐτεροιοῦσθαι ἡ²⁰
πρότασις.

2. 3 κατὰ τοὺς παραδεδομένους . . πᾶλαι διορ.]	p. 7, 33	προσδιορ. F	4 γε]
γάρ F	5 παρὰ] οὐδὲ G	7 ἐάν M	γε om. F
ἄλλως G	10 ὅρων] ὄντων M	ἐλέγομεν] p. 192, 11	ἀποφαντ. M
11 μετατεθειμένου G: μετατιθέμενος Ma	12 τυγχ.] ὑπάρχει G	16 ὕσπερ]	
ὅπερ M	ἔχει ante ἐπὶ colloc. G	17 συμπεπλ.] γρ. συνεζύγησαν in mrg. A	
18 ἔστι πᾶς ἀνθρωπος ζῶν om. FGM	19 ζῶν πᾶς ἀνθρ. ἐστιν om. F	20 αὐτὰ	
om. F	διαπλ.] πλέκειν F	20. 21 ἔμπροσθεν ἐλέγομεν] p. 117, 25	
21 ἀντιφάσεσιν A	τοῦ] τὸ G ¹	23 λέγομεν Ma	24 ἐπὶ]
περὶ M			

p. 20b13 Τὸ δὲ ἐν κατὰ πολλῶν τῇ πολλὰ καθ' ἐνὸς καταφάναι τῇ ἀπόφασίναι, ἐὰν μὴ ἐν τι τῇ ἐκ τῶν πολλῶν συγκείμενον, οὐκ ἔστι κατάφασις μία οὐδὲ ἀπόφασις. λέγω δὲ ἐν οὐκ ἐὰν ὄντος ἐν τῇ κείμενον, μὴ τῇ δὲ ἐν τι ἐξ ἐκείνων, οἷον ὁ ἀνθρώποις 25 5 ἵστως ἔστι καὶ ζῆσιν καὶ δίπουν καὶ ἡμερον, ἀλλὰ καὶ ἐν τι γίνεται ἐκ τούτων· δὲ τοῦ λευκοῦ καὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ βαδίζειν οὐχ ἐν. ὅστε οὗτος ἐὰν ἐν τι κατὰ τούτων καταφήσῃ τις, μία | κατάφασις, ἀλλὰ φῶνή μὲν μία καταφάσεις δὲ πολλαῖ, 15bν οὗτος ἐὰν καθ' ἐνὸς ταῦτα, ἀλλ' ὅμοιας πολλαῖ.

10 Παραδέδωκε μὲν ἡμῖν καὶ πρότερον ὁ φιλόσοφος τὴν διακριτινὴν τῆς τε ὄντως οὔσης μιᾶς προτάσεως καὶ τῆς δοκινῆσης μὲν εἶναι μιᾶς μὴ μέντοι 5 καὶ οὕσης, ἐν οἷς ἔλεγε μία δέ ἔστι κατάφασις καὶ ἀπόφασις τῇ ἐν καθ' ἐνὸς σημαίνουσα, καὶ νῦν δὲ πάλιν περὶ τοῦ αὐτοῦ διαλέγεται θεωρήματος, οὐ ταυτολογῶν οὐδὲ ἥτι πρότερον μὲν περὶ τῶν 15 ἀπλουστάτων διελέγετο προτάσεων νῦν δὲ περὶ τῶν ἐκ τρίτου προσ- 10 κατηγορουμένου (τυχὸν μὲν γάρ οὐδὲ τοῦτο ἀλλογον, τὸ ἐπιδείξαι καὶ τῇ ἐκστρεφεῖν τῶν προτάσεων εἰδος τὸν αὐτὸν τρόπον γινομένην τὴν εἰργμένην τῶν ἀποφαντικῶν λόγων διάχρισιν), ὀλλ' εἰ δεῖ τὸ ἐμοὶ φαινόμενον λέγειν, διαλεχθεῖς πρότερον περὶ τῶν πρὸς ἐρώτησίν τινα γινομένων ἀρνήσεων, 15 20 πότε μὲν οἶόν τε αὐτᾶς συμπλεκομένας ταῖς ἐρωτήσεσι ποιῆσαι κατάφασιν ἐκ μεταμέσεως ἀλγήθη πότε δὲ οὐ, βούλεται τὸ δόλοςχερέστερον εἰλημμένον ἐκείνοις ἐπιδιαρθρῶν ἐπιστατικωτέρους ήμας ποιῆσαι πρὸς τὸ μὴ προ- γείρως ἀποκρίνασθαι διὰ μιᾶς ἀποκρίσεως πρὸς τὴν γεγενημένην ἐρώτησιν· 20 25 οὐ γάρ δὴ καὶ διατάξειν μὲν εἶναι μία, κατὰ ἀλήθειαν μέντοι μὴ τῇ μία. πρὸς οὖν τὴν τούτου κατανόησιν, λέγω δὲ τοῦ τις ἡ μία διαλεκτικὴ ἐρώ- τησις καὶ τις ἡ οὐ μία, προγείρουσας ἐγρῆγον ἔχειν τοὺς κανόνας τῆς διακρί- 30 σεως τῆς τε μιᾶς καὶ τῆς οὐ μιᾶς προτάσεως, εἴπερ ἡ διαλεκτικὴ ἐρώ- τησις πρότασίς τις ἔστι. διόπερ ἔστιν ἀναλαμβάνειν νῦν τὴν περὶ τοῦ 35 θεωρήματος τούτου σκέψιν ὁ Ἀριστοτέλης. οὐκοῦ δὲ | ὁσπερ συμπέρασμα 157 τούτων ἐπάγων τὴν διδασκαλίαν τοῦ πότε οὐ γρὴ διὰ μιᾶς ἀποκρίσεως ἀποκρίνασθαι πρὸς τὴν ἐρώτησιν, λέγων εἰ οὖν ἡ ἐρώτησις ἡ διαλεκ- 40 τικὴ ἀποκρίσεώς ἔστιν αἵτησις καὶ τὰ ἑῖτης, οὐκ ἀν εἴη ἀπόκρισις μία πρὸς ταῦτα· οὐδὲ γάρ ἡ ἐρώτησις μία. περὶ μὲν οὖν τῆς

1 καταφάναι — πολλαί (9) om. M καταφῆναι A 2 ἐὰν — πολλαί (9) om. G
ἐκ — πολλαῖ (9) om. a συγκ.] διλούμενον b 4 δ om. A 10 μὲν om. FG
11 ὄντως om. M μὴ] οὐ G 12 ἔλεγε] p. 18a13 καὶ ἀπόφασις om. G 13 δὲ]
καὶ G 15 διαλέγεται A 16 τοῦτο] τότε M 18 ἀποφατ. codul. 18. 19 ἐμοὶ —
διαλεχθεῖς post ἀρνήσεων colloc. G 19 γενομ. M 24 δοκοή F Ma μὲν] μὴ
G; om. M 25 δὲ] δη̄ G 28 τί F τὴν om. F 29 post τούτου add.
τοῦ A 31 ἀποκρίνασθαι om. G (ἀποφήνασθαι superscr. G?) post ἐρώτησιν add. καὶ F
λέγων] p. 20b22 32 τὰ om. AGMa

προμηθεώς τῶν προκειμένων καὶ τῆς τάξεως ἵκανά τὰ εἰργμένα. λέγει δὲ περὶ αὐτῶν οὐχ ἀπερ εἴρηκε πρότερον (τοῦτο γάρ ὅντας ταυτολογοῦντος ἔγει). ἀλλ' ἐν τούτοις παραδίδωσι καὶ ἑτέραν ἡμῖν διαφορὰν τῆς τε ὅντως 10 οὐσῆς καὶ τῆς μάργον διοικήσης εἰναι μᾶς προτάσσεως.

5 "Ια δὲ ράδιον παρακολουθήσωμεν τοῖς ρήμησομένοις, λέγομεν ὡς
ἐπεὶ τοὺς λαμβανομένους ἐν ταῖς προτάξεις δρους καὶ φωνάς τινας εἶναι
ἀναγκαῖον καὶ πράγματό τινα σημαίνειν, τέτταρας αὐτῶν συμβαίνει γίνεται 15
σύμαι τὰς διαφοράς· η̄ γάρ κατ' ἀμφω ἀπλοῦ εἰσι, τὴν τε φωνὴν καὶ τὸ
σημαίνομενον, η̄ κατ' οὐδέτερον η̄ κατὰ θάτερον, καὶ τοῦτο δηλούντι
10 διγόρ. εἰ μὲν οὖν κατ' ἀμφω τὸ ἀπλοῦν ἔχοι τῶν δρων ἑκάτερος, δημο-
λογησούμενως μία η̄ πρότασις, ὡς οὗται εἰπωμεν 'ὁ ἀνθρωπος ζῷον ἔστι'. 20
καὶ εἰ κατὰ μόνον τὸ σημαίνομενον μὴ μέντοι κατὰ τὴν λέξιν, μία καὶ
οὕτως, εἰ καὶ ἡττην ἔχει τὸ προφανῶς εἶναι μία διὰ τὴν περὶ τὴν λέξιν
θεωρουμένην ποικιλίαν, η̄ κατὰ θάτερον τῶν δρων η̄ κατ' ἀμφοτέρους,
15 ὡς οὗται εἰπωμεν 'ὁ ἀνθρωπος ζῷον λογικὸν θυητόν ἔστιν' η̄ 'τὸ ζῷον εἰ-
λογικὸν θυητὸν ἀνθρωπός ἔστιν' η̄ 'τὸ ζῷον λογικὸν θυητὸν οὐσία ἔμψυχος
αἰσθητική ἔστιν'. εἰ δέ γε κατὰ μόνην τὴν λέξιν τὸ ἀπλοῦν ἔχοιεν οἱ
δροι, διώνυμοι δηλαδὴ ληφθέντες, η̄ ἀμφω η̄ καὶ ὁ ἔτερος, | οὐκέτι μὲν 157v
μία η̄ πρότασις, ἀλλὰ τὴν κατὰ τοῦτο διαφορὰν πρότερον ήμεν παρεδίδου,
20 δῑ ω̄ν ἔλεγεν εἰ δὲ δυοῖν ἐν ὄνομα κεῖται καὶ οἷον εἰ τις θεῖτο
ἱμάτιον ὄνομα ἵππων καὶ ἀνθρώπῳ. λείπεται οὖν ἔτι μία διαφορά, 5
καὶ η̄ οἱ δροι καὶ τῇ λέξει καὶ τοῖς σημανομένοις πεπληρυσμένοι παρα-
λαμβάνονται, η̄ ἀμφω πάλιν η̄ μόνος ὁ ἔτερος. ἀλλὰ πιθανώτερον ὑπολα-
βῶν ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τὸ νομίζεσθαι μίαν τὴν οὐ μίαν πρότασιν τὸ
25 ὑποθέσθαι μόνον τὸν ἔτερον τῶν δρων κατ' ἀμφω ποικίλον τοῦ λοιποῦ 10
δρου ὄντως ἐνδεῖ τὸ ἀμφοτέρους, καὶ ἀμφα ὡς τούτῳ συνελεγχο-
μένης ἀπὸ τοῦ μᾶλλον τῆς λοιπῆς ὑποθέσεως τῆς ἀμφω τοὺς δρους μηδε-
μᾶς μετέχειν ἀπλότητος ὑποτιθεμένης, ἐπὶ ταύτης προάγει τὸν λόγον, τὸ
30 οὐ κατὰ πολλῶν η̄ πολλὰ καὶ η̄ ἐνδεῖ κατηγορεῖν καταφατικῶς η̄ ἀποφατι- 15
κῶς μὴ οὐκιῶν ποιεῖν μίαν ἀπόφανσιν, εἰ μὴ τύχοι, φησίν, ἐκ τῶν πολλῶν
τῶν κατηγορηθέντων η̄ ὑποτεθέντων ἐν τι γινόμενον, ἵνα πάλιν περὶ μόνην
τὴν λέξιν η̄ ποικιλία θεωρῆται τὸ δὲ σημαίνομενον ἀπλοῦν η̄, καθάπερ 20
ἐπὶ τῶν δρισμῶν ἐλέγομεν ἔγειν. ἐπάγοντος δὲ τοῦ Ἀριστοτέλους τὸ

1 προθέσεως] προτάσεως M   3 ἡμῖν καὶ ἐτ. colloc. G   4 μόνον ομ. F
 είναι ομ. G   5 δὲ suppl. G²   αν ἥπον?   ῥηθησ.] εἰρημένους G
 λέγωμεν F   ώς ομ. F   6 ἐπει] ἐπὶ M   8. 9 τῇ τε φωνῇ καὶ τῷ σημανομέ-
 νῳ G   9 κατὰ θάτ.] καθ' ἔτερον G   12 λέξιν] τάξιν F   14 ποικιλίαν ex
 θεωρίαν corr. G   15. 16 ἦ τὸ ζῶν λογ. θν. ἄνθρωπός ἐστιν ομ. a   17 αἰσθη-
 τική superser. A   γε ομ. F   19 ἡ ομ. G   20 ἔλεγεν] p. 18^a18   θεῖτ τὸ F
 21 ὄνυμα ἱμάτιον colloc. b (cf. p. 125, 22, 23)   ἀνθρ. καὶ ἵππω colloc. G
 22 πεπληθυμένος G¹   23. 24 ὑπολαμβάνων F   26 ὄντος ἐνδε (ὄντως ομ.) F
 26. 27 συνελ.] συνεχομένης M   27 τοῖς λοιποῖς F¹   28 ταῦτην Α   30 ἀξιών
 μὴ colloc. F   ἀπόφασιν] ἀπόφασιν FMA: πρότασιν G   32 ἦ ομ. A
 33 ἐλέγομεν] p. 127, 7

λέγω δὲ ἐν οὐκ ἐὰν ὅνομα ἔν τῇ κείμενον, μὴ τῇ δὲ ἐν τι ἐξ
ἐκείνων, ἔνιοι μὲν τῶν ἐξηγητῶν ὑπέλαβον συντάττεσθαι αὐτὸν πρὸς τὸ
ἐὰν μὴ ἐν τι τῷ τὸν πολλῶν συγκείμενον. ὡς ἀν δηλούμενος
διὰ τούτων τοῦ φύλασσόφου πῶς ποτε δεῖ ἔγειν τὸ ἐν ἐκείνῳ τὸ ἐκ τῶν 25
πολλῶν συγκεῖσθαι λεγόμενον, διὰ πάντως μὲν ἐν ὅνομα ἔχειν οὐ μέντοι
τῷ δινόματι μόνον ἐν αὐτῷ εἶναι γρή, ὡς δταν ληφθῆ ὄμωνύμως αὐτῶν
κατηγορούμενον, ἀλλὰ προηγουμένως τῷ σημανομένῳ. καὶ οὖνται τὸ 158r
λεγόμενον μηδὲν διαφέρειν τοῦ πρότερον τῷ δημέντος οἰνον εἴ τις θεῖ-
το ιμάτιον ὅνομα ἵππων καὶ ἀνθρώπων, τὰ αὐτὰ πάλιν περὶ τῶν αὐ-
10 τῶν λέγεσθαι ὑπολαμβάνοντες. ἀμεινον δὲ ἵσως καὶ τοῖς ἐπιφερομένοις ἃ
μᾶλλον συνάρδον τὸ λέγειν διὰ διὸ τοῦ ἐνὸς μνημονεύσας ἐν τοῖς προσεγγῶς
προειρημένοις, δι’ ὧν τε ἔλεγε τὸ δὲ ἐν κατὰ πολλῶν τῇ πολλὰ καθ’
ἐνός καὶ πάλιν δι’ ὧν ἐφεξῆς ἐπῆγεν ἐὰν μὴ ἐν τι τῷ τὸν τῶν
πολλῶν συγκείμενον, τοῦ μὲν πρότερον ὡς ἐνεργείᾳ τε παραληφθέντος 10
15 ἐν τῇ προτάσει καὶ ὁμοιογουμένως τῷ πράγματι ἐνὸς εἶναι διφείλοντες,
τοῦ δὲ διτετρον ὡς ἐνεργείᾳ μὲν οὐ ληφθέντος συγκεῖσθαι μέντοι ἐκ τῶν
πολλῶν τῶν ἐνεργείᾳ παραληφθέντων διφείλοντες, εἰ μέλλοι μία εἶναι τῇ 15
πρότασις, πρὸς ἀμφοτέρας τοῦ ἐνὸς τὰς ἐννοίας ταῦτα νῦν ἀποδίδωσιν,
ἔξι ἀρχῆς μὲν διὰ τοῦ λέγω δὲ ἐν διδάσκων ὡς πρόκειται αὐτῷ τοὺς
20 περὶ τοῦ διὸ προρρηθέντος ἐνὸς παραδούναι διορισμούς, δι’ ὧν δὲ ἐξῆς
ἐπιφέρει οὐκ ἐὰν ὅνομα ἔν τῇ κείμενον, μὴ τῇ δὲ ἐν τι ἐξ ἐκείνων 20
διὸ μὲν τοῦ ἐνὸς πάλιν μνημονεύων, οὐ μέντοι περὶ τοῦ αὐτοῦ, ὡς περ
ὑπολάβοι ἄν τις, ἐνὸς δρου διαλεγόμενος καὶ διαστέλλων πῶς μὲν ἐνὸς
πῶς δὲ οὐχ ἐνὸς αὐτοῦ ληφθέντος πολλὰς ἀντὶ μιᾶς εἶναι συμβαίνει τὰς
25 προτάσεις, ἀλλὰ τὸ μὲν λέγω περὶ τοῦ ὄντως ἐνὸς ληφθέντος δρου φωνῆς 25
τε καὶ σημασίᾳ, τὸ ἐὰν ὅνομα ἔν τῇ κείμενον, τὸ δὲ περὶ τοῦ ἑτέρου
τοῦ κατὰ τὴν φωνὴν ἐνεργείᾳ τὸ πλῆθος ἔχοντος, τὸ μὴ τῇ δὲ ἐν τι ἐξ
ἐκείνων· ἐὰν γάρ | ἐνός τινος τεθέντος ὑποκειμένου τῇ κατηγορουμένου 158v
δινόματος καὶ ἐν τι πρᾶγμα σημαίνοντος μὴ τῇ ἐκ τῶν πολλῶν τῶν κατη-
30 γορηθέντων αὐτοῦ τῇ ὑποτεθέντων αὐτῷ ἐν τι συγκείμενον, οὐκέτι μία τῇ
πρότασις, ἀλλ’ δισον τὸ πλῆθος τῶν κατηγορηθέντων καὶ ὑποτεθέντων.

"Οτι δὲ τούτο ἐστιν διούλεται λέγειν, σαφέστατα δηλοῖ δι’ ὧν παρα-
τίθεται παραδειγμάτων· τὸν γάρ ἄνθρωπον ὡς ἐν τι ὑποκείμενον λαβὼν
κατηγορεῖ κατ’ αὐτοῦ πρότερον μὲν πλείονας ἀμα φωνὰς σημαντικὰς πραγ- 10
35 μάτων κατ’ οὐσίαν τοῦ ὑποκειμένου κατηγορουμένων καὶ συμπλέκεσθαι

I alt. τῇ om. G 3.14 συγκ.] δηλούμενον b 4 διὰ τούτων om. G 7 οὖνται]
οἶν τε F 8.9 θείη τὸ ΑΜα 9 ιμάτιον ὄν.] cf. p. 196,21 not. 10 ὑπολαβόντες F
II μᾶλλον suppl. G² διὰ τῇ 13 ἐπῆγαγεν AFa post ἐὰν add. γάρ G²
τὸ om. F 16 τοῦ δὲ—διφείλοντος (17) om. F 16.17 ἐκ τοῦ πολλῶν τοῦ ἐν. τῇ
19 τοὺς om. AGM 20 ἐφεξῆς Ma 21 ἐν ὅνομα colloc. F alt. τῇ
suppl. G² 22 πάλιν τοῦ ἐνὸς colloc. G 25 περὶ τοῦ om. F ὄντος M 26 ἐν]
μὲν G 27 τὴν] τὰ F 28 τιθέντος M 30 αὐτοῦ τῇ ὑποτεθέντων om. FM
αὐτῷ om. M 31 καὶ] τῇ FGa 34 κατηγορεῖται Ma

ἀλλήλοις πρὸς τὴν γένεσιν τοῦ ἀριστροῦ αὐτοῦ πεφυκότων, ὅστεον δὲ πλειόνας μὲν πάλιν ἄμα φωνὰς ἀλλὰ σημαντικάς τῶν κατὰ συμβεβηκός ὑπαργόντων τῇ ὑποκειμένῳ καὶ διὰ τοῦτο συμφύεσθαι πρὸς ἄλληλα μὴ 15 δυναμένων, καί φησι τὴν μὲν ἐκ τοῦ ἐνὸς ὑποκειμένου καὶ τῶν συμπλέ-
5 κεσθιὶ πεφυκότων κατηγορουμένων πρότασιν οὐ τῇ φωνῇ μόνον ἀλλὰ καὶ τῇ δυνάμει μίαν εἶναι, ὅταν συμπλέξαντες ἄλλήλοις τὰ πολλὰ ἔκεινα τοῦ
ἐνὸς ὑποκειμένου κατηγορήσωμεν, τὴν δέ γε ἐκ τοῦ ἐνὸς ὑποκειμένου καὶ 20 τῶν μὴ πεφυκότων συμφύεσθαι κατηγορουμένων μηδέποτε γίνεσθαι ὅντας
μίαν, καὶ νηεῖς τῇ φωνῇ συνείραντες πρὸς ἄλληλα τὰ συμβεβηκότα ὡς
10 δὴ ἔν τι ἄμα πάντα τοῦ ὑποκειμένου κατηγορεῖν ἐπιχειρήσωμεν· οὕτω
γάρ καὶ τὴν πρότασιν συμβήσεται τῇ μὲν φωνῇ δοκεῖν μίαν εἶναι τῇ δὲ 25
δυνάμει μηδαμῆς μετέχειν τοῦ ἐνός, καὶ ταῦτα οὕτω διοριζόμενος οὐδαμοῦ
ἐν τούτοις φαίνεται λέγων τι περὶ διμονύμου κατηγορουμένου | ἥ ὑποκει- 159r
μένου, αὐτῶν δὲ τῶν κατ' οὐδίσιαν κατηγορουμένων πρότερον, ὡς εἴρηται,
15 ποιούμενος μνείαν ἐνδείκνυνται ὅτι διαφόρως δύνανται κατηγορεῖσθαι τοῦ
ὑποκειμένου· ποτὲ μὲν γάρ οὐ τῇ φωνῇ μόνον ἀλλὰ καὶ τοῖς σημαντο- 5
μένοις ὡς πολλὰ κατηγοροῦνται καὶ οὐ μίαν ἀλλὰ πολλὰς ποιοῦσι προτάσεις,
ποτὲ δὲ κατὰ μόνην τὴν φωνὴν τὸ πλῆθος ἔχουσι καὶ μίαν ὅντας ποιοῦσι
πρότασιν· τὸ γάρ ζῷον καὶ τὸ δίπουν καὶ τὸ ἥμερον λαμβάνων κατ'
20 οὐδίσιαν τοῦ ἀνθρώπου κατηγορούμενα καὶ δυνάμενα συμπληροῦν αὐτοῦ τὸν 10
ὅρισμὸν παραδείγματος χάριν, ὡς δηλοῖ καὶ τὸ ἔσως αὐτοῖς προσκείμενον,
ἀλλὰ καὶ ἔν τι, φησί, γίνεται ἐκ τούτων, ὡς ὅταν μὲν εἴπωμεν 'ὁ
ἄνθρωπος καὶ ζῷον ἔστι καὶ δίπουν καὶ ἥμερον', πλείσιν τε ληφθέντων
κατηγορουμένων διὰ τοὺς συνδέσμους καὶ πλείσινα ποιούντων προτάσεις 15
25 (ζημιοιν γάρ τι ποιοῦμεν ὡς εἰ ἐλέγομεν 'ὁ ἄνθρωπος ζῷον ἔστιν, ὁ
ἄνθρωπος δίπουν ἔστι, ὁ ἄνθρωπος ἥμερον ἔστιν', ὅπερ ἔστι πολλὰς
ἐναργῶς λέγειν προτάσεις τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ χρωμένας), ὅταν δὲ
ἄνευ τῶν συνδέσμων λέβαμεν τὸ κατηγορούμενα καὶ συνείροντες πρὸς 20
ἄλληλα ἐφεξῆς εἴπωμεν 'ὁ ἄνθρωπος ζῷον δίπουν ἥμερόν ἔστιν', ἀλλὰ
30 μὴ σιωπῇ μέσῃ διακόψωμεν τὴν συνέχειαν τῶν συμπληρούντων τὸν
ὅρισμόν, ἔνος τε ληφθέντος κατηγορουμένου καὶ μίαν ὅντας ποιοῦντος 25
πρότασιν. ταῦτα περὶ τούτων διορισάμενος ἐξῆς προστίθησι τὰ περὶ
τῶν κατὰ συμβεβηκός κατά τινος κατηγορουμένων καὶ ἀποφαίνεται
μηδέποτε γενέσθαι ἂν ἐκ τούτων μίαν κατηγορίαν | ἥ μίαν πρότασιν, 159v
35 καὶ ἐφεξῆς αὐτὰ κατηγορήσωμεν, καθάπερ ἐποιοῦμεν ἐπὶ τῶν ὅρισμῶν·
οὐ γάρ ὕσπερ τὸ ζῷον καὶ τὸ δίπουν καὶ τὸ ἥμερον συνεκίρναντο ἀλλή-

1 αὐτῶν F   2 μὲν πᾶλιν οἱ. M   5 προτάσεων G   8 ὅντας γίν. (num. corr.) G
10 post τι add. ἥ M   12 μηδαμῆς] μηδενὸς M   post ταῦτα superser. μὲν G²
οὐδ.] οὐδαμῶς G   14 ὡς εἴρηται] p. 197, 35   ὡς οἱ. G   16. 17 σημανοῦ. F
17 ποιοῦνται Ma   προτ. ποιοῦσι colloc. G   19 τὴν πρότασιν M   21 αὐ-
τῷ F   προκειμενον Ga   22 γίγνεσθαι AM   μὲν οἱ. FG   25 λέγομεν Fa J
26 πολλὰς οἱ. F; post ἐναργ. (27) colloc. (sed num. corr.) G   27 προσλέγειν Αα: προλέ-
γειν M   31 ἔνος τε] ἔνος AG: ἔντοτε M   32 διωρισμένης G   τὰ οἱ. F
33 κατά τινος οἱ. F   35 καὶ] καὶ A   ποιοῦμεν F   36 συνεκρίναντο F

λοις πρὸς μίαν φύσεως σύστασιν, οὕτω δὲ καὶ τὰ πλεῖστα συμβεβηκάτα δόξα.⁵
 ναται κραθέντα ἡ δίλληλοις ἡ τιῷ κοινῷ αὐτῶν ὑποκειμένῳ μίαν ἐργάσα-
 σθαι φύσιν. διὸ οὔτε ὁ εἰπὼν ‘ἄνθρωπος λευκὸς βαδίζων ἔστι’ μίαν εἶπε
 πρότασιν, ἐπεὶ οὐδὲ τὸ κατηγορούμενον ἔν, ὡς ἐν τοῖς ἔξης διορισθήσεται.¹⁰
 5 καὶ ὅμοιον ὡς εἰ λέγομεν ‘ὁ ἄνθρωπος λευκός ἔστιν, ὁ ἄνθρωπος βαδί-¹⁰
 ζων ἔστιν’, οὔτε μὴν ὁ εἰπὼν ‘ὁ Σωκράτης ἄνθρωπος λευκὸς βαδίζων
 ἔστι’, διότι οὐδὲ ἐκ τούτων ἔν τι γίνεται κατηγορούμενον, ἀτε πλειόνων
 συμβεβηκότων τῷ ἄνθρωπῳ παραληφθέντων. διορισθήσεται δὲ τὰ περὶ 15
 τούτων ἐν τοῖς ἔξης ἀκριβέστερον.

10 p. 20b22 Εἰ οὖν ἡ ἐρώτησις ἡ διαλεκτικὴ ἀποκρίσεώς ἔστιν
 . αἴτησις. ἡ τῆς προτάσεως ἡ θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως,
 ἡ δὲ πρότασις ἀντιφάσεως μιᾶς μόριον, οὐκ ἀν εἴη ἀπόκρισις
 μία πρὸς ταῦτα (οὐδὲ γάρ ἡ ἐρώτησις μία), οὐδὲ ἀν ἡ ἀληθής.²⁰
 εἴρηται δὲ ἐν τοῖς Τοπικοῖς περὶ αὐτῶν. ἂμφα δὲ ὀηλογίη ὅτι
 15 οὐδὲ τὸ τι ἔστιν ἐρώτησις ἔστι διαλεκτικὴ· οὐδὲ γάρ δεδόσθαι
 ἐκ τῆς ἐρωτήσεως ἐλέσθαι ὁ πότερον βούλεται μόριον τῆς ἀντι-
 φάσεως ἀποφέγγασθαι. ἀλλὰ οὐδὲ τὸν ἐρωτῶντα προσδιορίσαι
 πότερον τόδε ἔστιν ὁ ἄνθρωπος ἡ οὐ τούτῳ. 25

Διττὸν εἰναί φασιν οἱ παλαιοὶ τῆς ἐρωτήσεως τὸ εἰδος, τὸ μὲν τῆς
 20 διαλεκτικῆς τὸ δὲ τῆς καλούμενῆς πυσματικῆς. καὶ διαλεκτικὴν μὲν ἐρώ-
 τησιν εἰναί φασι | πρὸς ἣν ἔστιν ἀποκρίνασθαι τὸ νοῦ ἡ τὸ οὗ μόνον 160r
 εἰπόντα καὶ συμβολικῶς κατανεύσαντα μόνον ἡ ἀνανεύσαντα. οἷον ‘ἀρά γε
 ἡ ψυχὴ ἀθάνατος’· αὐταρκεῖ γάρ πρὸς τὸ ἀποπλῆσαι τὸν ταῦτο ἐρωτή-⁵
 σαντα καὶ τὸ κατανεύσαι μόνον ἡ ἀνανεύσαι, ὅταν. ὅπερ ἀκόλουθόν ἔστι,
 25 τὸ ἔτερον μόνον τῆς ἀντιφάσεως μόριον δὲ ἐρωτῶν λέγῃ· διὰ μὲν γάρ τοῦ
 νοῦ εἰπεῖν ἡ τοῦ κατανεύσαι συνομολογούμενον ἀληθής εἰναι τὸ ἡρωτημένον
 τῆς ἀντιφάσεως μόριον, εἴτε καταφατικὸν εἴτε ἀποφατικὸν εἴη (πολλάκις 10
 γάρ ἐρωτώμεθα καὶ τὴν ἀπόφασιν, οἷον ‘ἀρά γε οὐκ ἔστιν ἡ ψυχὴ ἀθά-
 νατος’), διὰ δὲ τοῦ εἰπεῖν οὐ καὶ τοῦ ἀνανεύσαι ἀπομαχόμεθα μὲν πρὸς
 30 τὴν ἐρωτησίν, ἐμολογοῦμεν δὲ τὸ λοιπὸν τῆς ἀντιφάσεως μόριον εἰναι τὸ
 ἀληθές. εἰ δέ γε δῆλην τις τὴν ἀντιφάσιν ἐν τῇ ἐρωτήσει λέγοι, οἷον 15
 ‘ἀρά γε ἡ ψυχὴ ἀθάνατός ἔστιν ἡ οὐ’·, δεῖ μὲν καὶ οὕτως τὸν ἀποκρινό-
 μενον ἡ τὸ νοῦ λέγειν ἡ τὸ οὐ, ἀλλ’ εἰ μὲν ἀρέσκοιτο τῇ καταφάσει,
 τὸ νοῦ ἔρει καὶ αὐτὴν προσθήσει τούτῳ τὴν καταφάσιν ‘νοῦ, ἀθάνατός ἔστι’

1 μᾶς scribendum recte monuit Wallies   δὲ om. G   1. 2 δύνανται A Ma   3 διέτι G
 ὁ om. G   ζτι ὁ ἄνθρ. G   3. 5. 6 βαδίζων (ter) G¹   6 οὔτε — ἔστι (7) om. F   ὁ (alt.)
 om. G   10 ἀποκρίσεώς — τοῦτο (18) om. M   12 ἡ δὲ — τοῦτο (18) om. a   13 ἐν b
 ἦ] εἴη AF   16. 17 μέρος τῆς ἀντ. G: τῆς ἀντ. μόριον b   18 ὁ om. FG   20 δια-
 λεκτικῆς (alt. l.) M   22 καὶ] αν ἡ καὶ? (cf. p. 200,21)   οἶνον — ἀνανεύσαι (24) in mrg.
 suppl. A   23 ἀποπλῆσαι M   25 ὁ ἐρωτῶν — μόριον (27) om. F   26 τοῦ om.
 sec. ed. Ven. Brand.   συνομολ.—ἀνανεύσαι (29) om. M   31 τις om. F   εἴποι (i)
 33 ἡ (ante τὸ νοῦ) om. FG

λέγων (μὴ προτειθεμένης γάρ τῆς καταφάσεως ἀδήλων πρὸς πότερον τῶν 20 μορίων τῆς ἡρωτημένης ἀντιφάσεως τὸ ναὶ τοῦτο ἀποκέριται), εἰ δὲ τῇ ἀποφάσει, τό τε οὐ ἀποκρινεῖται καὶ αὐτὴν πᾶλιν προσθήσει τῇ ἀπόφασιν 'οὐ. οὐκ ἔστιν ἀθίστατος' λέγων. καὶ τοιαύτην μὲν εἶναι φασι τὴν δια-
3 λεκτικὴν ἐρώτησιν. πυσματικὴν δὲ πρὸς ἦν τὸ μὲν ναὶ καὶ τὸ οὐ γό-
ραν οὐκ ἔχουσι, λέξεως δὲ ἄλλης, ἐνίστε δὲ καὶ λόγου πλείονος δεῖ τῷ
ἐρωτωμένῳ πρὸς τὴν ἀπόκρισιν· διδαχθῆναι γάρ τι περὶ τινος βιουλημένων
ἔστιν ἡ πυσματικὴ ἐρώτησις, | οἷον 'πότε ἤλιθες; τίς καλεῖ; ποῦ οἰκεῖς; 160v
πόθινεν δῆλον διτὸς ἀθίστατος ἡ ψυχή; διὰ τέ τις Μαργητὶς λίθος ἔλκει τὸν
10 σιδήρον';. καὶ οὐ μὲν τὴν πυσματικὴν ἐρώτησιν ἐρωτώμενος κύριος ἔστι τοῦ
ἀποκρίνασθαι διπερ ἀν ἐθέλῃ τῶν προσαρμότεριν τῇ ἐρώτησει δυναμένων 5
ἀναριθμητῶν τυγχανόντων, ἡ ἀληθεύων δῆλονότι ἡ καὶ ψευδόμενος, ὁ δέ
γε τὴν διαλεκτικὴν ἐρώτησιν ἐρωτώμενος ἀναγκάζεται τῆς ἀντιφάσεως,
ἡς μόριον ἔστιν ἡ γεγενημένη ἐρώτησις, ἡ τὴν κατάφασιν ἀποκρίνασθαι 10
15 ἡ τὴν ἀπόφασιν, καὶ ἀλλο παρὰ ταῦτα οὐδέν.

Τούτων οὖν οὕτως ἔχόντων εἰκότας φησὶν ὁ Ἀριστοτέλης ως εἴπερ
ἡ ἐρώτησις ἡ διαλεκτικὴ ἀποκρίσεώς ἔστιν αἴτησις, οὐ τῆς
τυχούσης, ἀλλ᾽ ἡ τοι τῆς προτάσεως, τοῦτον ἔστιν αὐτοῦ τοῦ κατ' ἐνέρ-
γειαν ὑπὸ τοῦ ἐρωτήσαντος εἰρημένου μορίου τῆς ἀντιφάσεως καὶ προτα-
20 θέντος τῷ ἐρωτήθεντι πρὸς ἐπίκρισιν, διπερ γίνεται, ως ἐλέγομεν, διαν ὁ
ἡρωτημένος τὸ ναὶ ἀποκρίνηται ἡ καὶ κατανεύσῃ, ἡ θατέρου μορίου
τῆς ἀντιφάσεως, τοῦ κατ' ἐνέργειαν μὲν μὴ ὥριθέντος ὑπὸ τοῦ ἐρωτή-
σαντος δυνάμει δὲ ἐμπειριχομένου τῇ ἐρώτησει, ως δηλοῦσιν αἱ ἀρνητικαὶ 25
ἀποκρίσεις· διὰ τούτων γάρ τῷ λειπομένῳ μορίῳ τῆς ἀντιφάσεως παρὰ
25 τὴν ἐρώτησιν ἀρέσκεσθαι φαμεν, ως ἀν δυνάμει προταθέντι πρὸς ἐπίκρισιν
ἐν τῇ ἐρώτησει· πρὸς γοῦν τὴν μηδαμῶς γενομένην ἐρώτησιν δῆλον ως 30
οὐδεμίνα γένοιτο ἀν ἀπόκρισις. εἰ οὖν ταῦτα οὕτως ἔχει καὶ δεῖ τὸν πρὸς
τὴν διαλεκτικὴν ἐρώτησιν ἀποκρινόμενον μίαν τινὰ μόνην ἀποκρίνασθαι
πρότασιν, ἡ τὴν κατ' ἐνέργειαν ἡ τὴν κατὰ δύναμιν προενεχθεῖσαν ὑπὸ 161r
30 τοῦ ἐρωτήσαντος, ἡ δὲ μία πρότασις μιᾶς ἀντιφάσεως ἔστι μόριον, μία δὲ
ἀντιφασις, ως διώρισται πρότερον, ἡ τοῦ αὐτοῦ κατὰ τοῦ αὐτοῦ μηδαμῆ
ὅμωνυμίᾳ προσχρωμένη· εἰ ταῦτα πάντα οὕτως ἔχει, ών τὰ μὲν τέθεικεν 5
ὁ Ἀριστοτέλης τὰ δὲ ως ἀκόλουθα τοῖς τεθειμένοις παρῆκεν, οὐκ ἀν εἴη,

2 ἐρωτωμένης G   ἀποφάσεως M   εἰ δὲ τῇ] τῇ δὲ F   3 τότε τὸ οὖ M
ἀπόφ.] ἀπόκρισιν G   4 φησι Fa   6 ἔχει Aa: ἔξει M   δὲ alterum om. A   7 δια-
λεγθῆναι A   8 καλὴ FGMa   9 μαγνῖτις A   10 κύριος — ἐρωτώμενος (13)
om. M   11 ἔθειται Aa   12 ἡ (prius) om. G   καὶ om. F   14. 15 ἀπο-
κρίνασθαι ἡ τὴν ἀπόφασιν iter. F   16 ως om. G   εἰ οὖν b   18 ἡ b
19 εἰρημένα F   μορ. εἰρ. (sed num. corr.) G   19. 20 προτεθέντος F   20 ἐλέ-
γωμεν A (cf. p. 199, 21)   21 ἐρωτώμενος G   ἀποκρίνεται (η superscr.) F
καὶ om. F   κατανεύσει AF¹   alt. ἡ] κατάδιAMA   23. 24 αἱ ἀποκρ. αἱ ἀρν. A
25 προτεθέντι F: προτεθέντι G   26 ἐν om. M   οὖν F   γινομ. GM   27 ἡ
ἀπόφ. a   28 ante μίαν add. πρὸς F   31 διώρισται πρότερον] p. 17a 35   32 εἰ]
ἡ A   33 τεθημένοις F

φησίν, ἀπόκρισις μία πρὸς ταῦτα (λέγει δὲ ταῦτα περὶ ὥν ἦν αὐτῷ προσεγγὼς ὁ λόγος, τοῦτ' ἔστι τὰς ἐρωτήσεις τὰς πρότασέν τινα ἡμῖν προτιθέσας, διοκούσαν μὲν εἶναι μίαν κατ' ἀληθείαν μέντοι οὖσαν πολλάς 10 κατὰ τοὺς ὀλόγῳ πρότερον παραδεδημένους περὶ αὐτῶν διορισμούς), καὶ τὴν 5 αἰτίαν εὐθὺς προσέθηκε τοῦ μὴ δεῖν διὰ μιᾶς ἀποκρίσεως ἀπαντᾶν πρὸς τὰς τοιαύτας ἐρωτήσεις εἰπόνων οὐδὲ γάρ ἡ ἐρώτησις μία. διὸ συμβαίνει 15 τὸν πρὸς ταῦτην ἀποκρινόμενον ἀμα καὶ ἀληθεύειν καὶ φεύδεσθαι κατ' ἄλλο καὶ ἄλλο τῶν σημαντικόμενων ὑπὸ τῆς προτάσεως ἡ ὡς ὑποκειμένων ἡ ὡς κατηγορούμενων, ἡ διμωνύμων ὅντων, ὡς ἔμπροσθεν ἐλέγετο, ἡ καὶ 20 10 διαφόροις διόμασι καλούμενων τοῖς κατ' ἐνέργειαν ἐν τῇ προτάσει παρει· λημένοις, ὡς ἐν τοῖς προσεγγῷς εἰρημένοις παρεδίδοτο· πῶς γάρ ἂν τις ἀποκρίνοιτο διὰ μιᾶς ἀποκρίσεως πρὸς τὸν ἐρόμενον ἀρά γε Λίας ἐμονο- μάχησεν "Ικτορι;" ἡ ἀρά γε Σωκράτης λευκὸς βαδίζων ἐστίν;, εἰ τύχοι 25 τῶν ἡρωτημένων τὸ μὲν ἔτερον ὑπάρχον αὐτῷ τὸ δὲ ἔτερον μὴ ὑπάρχον; 15 ταῦτα δὲ καὶ Ηλάτων πρὸ_τοῦ Ἀριστοτελούς ἡμᾶς ἐδίδαξεν· ἐγκαλεῖ γοῦν ὁ ἐν τῷ Γοργίᾳ Σωκράτης τῷ Πώλῳ ἐρομένῳ αὐτὸν | εἰ μὴ δοκούσιν 161v αὐτῷ οἱ ἡγτορες ὥσπερ οἱ τύρανοι ἀπαντα ποιεῖν, ἀ βούλονταί τε καὶ δοκεῖ αὐτοῖς βέλτιστα εἶναι, ὡς πλείονας ἀμα ἐρωτήσεις ἐρομένηρ διὰ τὴν ἄγνοιαν τῆς διαφορᾶς τῆς τε βουλήσεως καὶ τῆς δοκῆσεως. ἐπεὶ δὲ συμ- 20 20 βαίνει πολλάκις κατὰ πάντα τὰ σημαντικόμενα τῆς ἐρωτήσεως τὴν αὐτὴν ἀπόκρισιν ἀληθῆ τυγχάνειν, ὡς ἐπὶ τῆς ἀρά γε Λίας ἐπὶ "Ιλιον ἐστρά- τευσε;" καὶ τῆς ἀρά γε Σωκράτης λευκὸς βαδίζων ἐστίν;, δταν ἀμφω τύχῃ ὑπάρχοντα τῷ Σωκράτει, διὰ τοῦτο διδάσκων ἡμᾶς μὴ κατὰ τύχην 25 ἀλλὰ κατὰ τέχνην ὀρθὰς ποιεῖσθαι τὰς ἀποκρίσεις προστίθησι τὸ οὐδὲ 25 διὰ ἡ ἀληθῆς, ὥσπερ συντακτέον τῷ οὐκ ἀν εἴη ἀπόκρισις μία πρὸς ταῦτα· καὶ γάρ ἀληθὲς ἡ τὸ ἐνὶ λόγῳ συμφῆσι τῷ ἐρομένῳ εἰ ἐπὶ "Ιλιον Αἴας ἐστράτευσεν, ἀλλὰ παραιτητέον τὸ οὗτος ἀποκρίναται, ἵνα μὴ 15 ἐθιζώμεθα παραβαίνειν τοὺς διαλεκτικοὺς κανόνας, καὶ πάντως ἐπισημα- τέον διτι πολλὰ μὲν ἀμα ἡρωτησεν, οὐ δέον, συμβέβηκε δὲ πρὸς ἀπαντα 30 τὰ ἐν τῇ ἐρωτήσει περιεχόμενα τὴν αὐτὴν ἀπόκρισιν ἀρμόστειν. ὥστε 20 οὐδὲ πρὸς τὸν ἐρόμενον εἰ ὁ ἀνθρωπος καὶ ζῶν καὶ δίπουν καὶ ἡμερόν ἐστι μίαν ποιητέον ἀπόκρισιν, ἐπεὶ οὐδὲ αὕτη μία ἡ πρότασις. εἰρηται

2. 3 προτάσεις τινὰς ἡμῖν (ἡμῖν τινας M) πρ. δοκούσας Ma	3 προστεθείσας M: προτε-
θείσας α οὖσας ΑMa	4 δλέγον Ma πρότερον] p. 197, 10
7 ταῦτης A 8. 9 ὡς τῶν ὑποκ. et ὡς τῶν κατηγ. F 9 ἡ (ante δμων.) om. F	
ἡ ὡς δμων. a ἔμπροσθεν ἐλέγετο] p. 17a 35 10 κατ ^τ] μετ ^τ Αα 11 ἐν τοῖς;	
προσεγγὼς εἰρ.] p. 20b 18 12 ἐρώμενον A 13 ἡ om. AM γε om. F	
λευκὸν βαδίζων (corr. βαδίζον) A εἰ τύχοι] ἡ τύχη A 14 τὸν ἡρωτημένων (corr.	
τῶν ἡρωτημένων) A: τῶν εἰρημένων F: τὸν ἡρωτημένον M 16 ὁ ἐν τῷ Γοργίᾳ Σωκρ.]	
p. 466 B sq. 18 ώς] καὶ F 18. 26 ἐρώμενω A 21 ώς iter. F 17 οὐλιον Α ¹	
22 καὶ ἐπὶ τῆς a 6τ ^τ ἀμφω F 23 τύχοι AM: om. F 24 δρθάς] ἡμᾶς M	
25 ἐὰν ἡ b ἀληθές Αα: ἀληθῶς G 26 συμφωνῆσαι F 28 ἐθιζώμεθα suppl. G ²	
29 δεύτερως M 30 ἐν om. F ἀρμόστειν A 32 αὕτη F: αὕτης G εἰρηται—	
πραγματείας (202, 1. 2) om. M	

δὲ αὐτῷ περὶ τούτων ἐπὶ πλέον ἐν τῷ ὄγδῳ βιβλίῳ τῆς Τοπικῆς πραγματίας.

‘Αλλ’ ἐπειδὴ ἀμφισβητοῦσι πρὸς ἀλλήλους περὶ τῆς διαλεκτικῆς ἔρω²³ τίσεως ὃ τε ἀπὸ τῆς Ἀφροδίτιαδός ἔξηγητῆς καὶ ὁ θεῖος Ἰάμβλιχος, ὃ μὲν τῇ προκειμένῃ ἐπόμενος ῥήγει καὶ ἀξιῶν τοῦ ἑτέρου μόνον μορίῳ τῆς ἀντιφάσεως εἶναι τὴν | διαλεκτικὴν ἐρώτησιν, ὃ δὲ τοῖς λεγομένοις 162^c περὶ αὐτῆς ἐν τῷ προσιμῷ τῶν Ἀναλυτικῶν καὶ ἀξιῶν αὐτὴν τῆς ὅλης ἀντιφάσεως ἐρώτησιν εἶναι (εἴτε γάρ, φησὶν ἐν ἔκεινοις, ἡ διαλεκτικὴ πρότασις “πυνθανομένῳ μὲν ἐρώτησις ἀντιφάσεως, συλλογιζομένῳ δὲ ληψὶς 10 τοῦ φαινομένου καὶ ἐνδόξου”), φανερὸν ἐκ τῶν πρήτερον εἰρημένων ὅπως διαιτήσομεν τῇ ἀμφισβητήσει· κατ’ ἐνέργειαν μὲν γάρ τὸ ἔτερον μόνον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ἐρωτᾶσθαι γρή, εἰ μέλλοι πρὸς ἔπος ἀπαντᾶν ὃ τὸ ναὶ μόνον ἢ τὸ οὐ ἀποκρινόμενος, δυνάμει δέ γε καὶ τὸ ἔτερον προτείνεται· κανὸν γάρ εὑρίσκωμεν παρὰ τῷ θεῖοι πλάτωνί τινας ἐρω¹⁵ τίσεις τὴν ὅλην ἀντίφασιν κατ’ ἐνέργειαν ἐρωτώσας, ὥσπερ ἐν Φαιδρῷ “τί δὲ δὴ περὶ αὐτὴν τὴν τῆς φρονήσεως κτῆσιν, πότερον ἐμπόδιον τὸ σῶμα ἢ οὐ;” (πρὸς δὲ καὶ μᾶλιστα βλέπων ὁ μέγας Ἰάμβλιχος ἀποφαίνεται τὴν ὅλην ἀντίφασιν ἐν τῇ διαλεκτικῇ ἐρωτήσει περιλαμβάνεσθαι), ἀλλ’ εἰδέναι γρή διτὶ οὐ διαγίνεται ὃ παρὰ Πλάτωνι Σωκράτης ἐν ταῖς πρὸς 20 τοὺς κοινωνοῦντας αὐτῷ τῶν λόγων συνουσίαις κατὰ τὴν πρόθεσιν τοῦ 25 κατὰ τὸν Ἀριστοτέλην καλοῦμένου διαλεκτικοῦ· ὃ μὲν γάρ οὕτω λεγόμενος διαλεκτικὸς πρὸς νίκην μόνον ὅρᾳ τοῦ προσδιαλεγομένου καὶ τὸ περιαγαγεῖν αὐτὸν εἰς τὴν ἀντίφασιν, ὃ δέ γε Σωκράτης καὶ πταιόντας τοὺς προσδιαλεγομένους ἐπανορθοῖ καὶ τέλος τίθεται οὐ τὴν νίκην ἀλλὰ τὴν τῆς 25 ὅλης εἰδίας καταλήψιν. ὥστε κανὸν εὑρῆς τὴν ὅλην ἀντίφασιν αὐτὸν προτείνοντα, ἥτοι γυμνασίας ἔνεκα τῶν προσδιαλεγομένων εὑρήσεις τοῦτο ποιοῦντα ἢ εὐθὺς διατελεοῦντα πρὸς πότερον αὐτὸν μόριον τῆς ἀντιφάσεως 162^v ἀποκρίνασθαι ἀξιοῦ, ἢ τὸν προσδιαλεγόμενον οὐ λέγοντα τὸ ναὶ μόνον ἢ τὸ οὐ, ἀλλὰ δηλοῦντα πρὸς πότερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως ποιεῖται τὴν 30 ἀπόκρισιν. ὅλως τε ἡ πρότασις ἡ διαλεκτικὴ προηγανμένως μὲν τῆς ὁ γρείας ἔνεκα τοῦ διαλεκτικοῦ συλλογισμοῦ παραλαμβάνεται καὶ ὡς μέρος τούτου γινομένη οὔτε τὸ ‘ἀρά γε’ προσκείμενον ἔξει καὶ θάτερον μόνον μόριον παραλήψεται τῆς ἀντιφάσεως τὸ τῷ προσδιαλεγομένῳ δοκοῦν· ἐπεὶ 10 δὲ ὑφεῖται τῆς ἀποδεικτικῆς τῷ μὴ ἀπὸ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀλλ’ ἀπὸ 35 τῶν συγγραφούμενων ὑπὸ τοῦ προσδιαλεγομένου λαμβάνεσθαι, διὰ τοῦτο

1 ἐν τῇ ὄγδῳ (sic) βιβλῳ a (cf. Top. Θ 4 p. 159 a 16 sq.) 1. 2 πραγματίας F 3 ἀλλ’ ἐπεὶ διαμφισβ. G 5 καὶ οἱ. ΑΜ 6 τὴν] αὐτὴν a 7 τῶν Ἀναλυτ.] p. 24 b 10 9 μὲν οἱ. A 11 γάρ οἱ. FG 12 μέλλοι] μέντοι G 13 δέ οἱ. M 14 προτείν.] ἀποκρίνεται M τινας] τὰς M 15 ἐν Φαιδρῷ] p. 65 A 16 τῇ] ἔτι G; τὸ a ἐμπόδιον in mrg. suppl. M 17 μέγας] θεῖος G 20 αὐτοῦ τῶ λόγω F 21 λεγ.] διαλεγόμ. (sed corr.) G 27 αὐτὸν – πρὸς (29) in mrg. suppl. A αὐτῶν a; αὐτὸν ante πρὸς transponas 28 τὸ οἱ. G alt. ἥ] καὶ M 29 ποιοῦντα G¹; ποιῆσαι G² 34 τῷ] τὸ F πραγμ.] προγυμνασμάτων M

καὶ προτίθεται δι' ἐρωτήσεως τῷ κοινωνῷ τῶν λόγων πρὸς ἐπίκρισιν τῆς ἐκείνης φαινομένης οὐκ αὐτὴ μόνον ἀλλ', ὅσπερ εἴρηται. καὶ τὸ 15 λοιπὸν τῆς ἀντιφάσεως μόριον καὶ τὸ 'ἀρά γε' προσλαμβάνει διὰ τὸ συγχρατῆς ἐρωτήσεως.

5 'Αλλὰ τί ἔστιν ὅσπερ ἐφεξῆς ως ἐν πορίσματος τάξει προστίθησιν ὁ 'Αριστοτέλης, ἂμα δὲ δῆλον λέγων ὅτι οὐδὲ τὸ τί ἔστιν ἐρώτησίς 20 ἔστι διαλεκτική, καὶ τίνι τοῦτο ἐπεσθαι δέσιον; φανερὸν δὴ ὅτι τοῖς εἰρημένοις περὶ τῆς ἐρωτήσεως τῆς διαλεκτικῆς ὅτι ἔστιν ἀποκρίσεως αἴτησις, η̄ τῆς προτάσεως η̄ θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως· εἰ 10 γάρ τοιαύτη μὲν η̄ διαλεκτικὴ ἐρώτησις, ὥστε διδόναι καὶ ἐπιτρέπειν τῷ 25 προσδιαλεγομένῳ διπέτερον ἀν βούληται τῆς ἀντιφάσεως μόριον ἀποκρίνασθαι, η̄ δὲ τοῦ τί ἔστιν ἐρώτησις οὐ τοιαύτη, ἀλλὰ διδασκαλίαν καὶ ὑφήγησιν τῆς τοῦ πράγματος φύσεως ἀπαιτοῦσα. | φανερὸν ὅτι η̄ τοῦ τί 163r ἔστιν ἐρώτησις οὐκ ἀν εἴη διαλεκτική. ἀλλ' εἴπερ δηλως ἐθέλοιμεν συγγραφαίς επειδή τὴν περὶ τοῦ τί ἔστιν εἰς διαλεκτικὴν ἐρώτησιν, αὐτοὺς 15 ημᾶς χρὴ τὸν δοκιμῶντα ημῖν τοῦ πράγματος εἶναι διρισθόν ἐνεργείᾳ προ- 5 φερομένους ἐρωτῶν, οἷον 'πότερον ὁ ἄνθρωπος ζῷον δίπουν ζημερόν ἔστιν;', εἴπερ ἐθέλοιμεν τὴν κατάφασιν ἐρωτῶν, η̄ 'πότερον ὁ ἄνθρωπος ζῷον δίπουν ζημερον οὐκ ἔστιν;', εἰ περὶ τῆς ἀποφάσεως ἐθέλοιμεν πυνθάνεσθαι, 20 6περ αὐτὸς ἐνεδείξατο συντέμως διὰ τοῦ η̄ οὐ τοῦτο.

10

p. 20b31 'Επεὶ δὲ τὰ μὲν κατηγορεῖται συντιθέμενα ως ἐν τῷ πᾶν κατηγόρημα τῶν χωρὶς κατηγορούμενων, τὰ δὲ οὐ, τίς η̄ διαφορά; κατὰ γάρ τοῦ ἀνθρώπου ἀληθὲς εἰπεῖν καὶ χωρὶς ζῴου καὶ χωρὶς δίπουν, καὶ ταῦτα ως ἐν, καὶ ἀνθρώπου καὶ 15 λευκόν, καὶ ταῦτα ως ἐν. ἀλλ' οὐχὶ εἰ σκυτεύς καὶ ἀγαθός, καὶ σκυτεύς ἀγαθός· εἰ γάρ διέτι ἐκάτερον ἀληθές, εἶναι δεῖ καὶ τὸ συνάμφω, πολλὰ καὶ ἀτοπα ἔσται· κατὰ γάρ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τὸ ἀνθρώπος ἀληθὲς καὶ τὸ λευκόν, ὥστε καὶ τὸ ἄπαν. πάλιν εἰ τὸ λευκὸν αὐτό, καὶ τὸ ἄπαν, ὥστε 20 30 ἔσται ἀνθρώπος λευκὸς λευκός, καὶ τοῦτο εἰς ἄπειρον. καὶ πάλιν μουσικὸς λευκὸς βαδίζων, καὶ ταῦτα πολλάκις πεπλεγμένα. ἔτι εἰ η̄ Σωκράτης Σωκράτης καὶ ἀνθρώπος, καὶ Σωκράτης Σωκράτης ἀνθρώπος. καὶ εἰ ἀνθρώπος

1 κοινῶ G¹ 2 ἐκείνων AGMa 3 αὐτὸς G: αὐτῇ a 4 ὥσπερ εἴρηται post μόριον (3) colloc. G εἴρηται] p. 202,11 5 ἐφεξῆς] ἐξ ἀργῆς M ως om. AM 7 τούτῳ a δῆ] δὲ AF 11. 12 ἀποκρίνεσθαι F 15 post τὴν add. τοῦ F 17 ἐρωτῶν G¹ οἷον om. M 18 τὴν κατάφ.—ἐθέλοιμεν (19) iter. G 20 post διὰ τοῦ add. πότε τὰ ὃντα λεγόμενα ἄμα οὐ λέγονται G; in mrg. A ante η̄ add. τόδε F οὐ om. G 21 ως—δίπουν (p. 204,14) om. M 22 post κατηγόρημα add. γένεσθαι a 23 κατὰ—δίπουν (p. 204,14) om. a κατὰ] ἐπὶ G ἀληθῶς G 24 τὸ ζῶον G 25 οὐκ F 26 ὅτι b 28 ἀληθὲς om. G 32 συμπεπλεγ. FG post πεπλεγ. add. εἰς ἄπειρον b 33 σωκράτης (ante ἀνθρ.) in ras. F: om. A

καὶ δίπους, καὶ ἄνθρωπος δίπους. οὗτοι μὲν οὖν εἰ τις ἀπλός²⁵
φήσει τὰς συμπλοκάς γίνεσθαι, πολλὰ συμβαίνει λέγειν ἀποπα.
δηλον· διπος δὲ θετέον, λέγομεν νῦν. τῶν δὴ κατηγορουμένων |
καὶ ἐφ' οἷς κατηγορεῖσθαι συμβαίνει, οὗτα μὲν λέγεται κατὰ 163v
5 συμβεβηκές η̄ κατὰ τοῦ αὐτοῦ η̄ θάτερον κατὰ θατέρου. ταῦτα
οὐκ ἔσται ἔν. οἷον ἄνθρωπος λευκής ἔστι καὶ μουσικός. ἀλλ᾽
οὐγ̄ ἐν τῷ λευκὸν καὶ τῷ μουσικόν. συμβεβηκότα γάρ ἀμφοτὸς
τῷ αὐτῷ. οὐδὲ εἰ τῷ λευκὸν μουσικὸν ἀλγῆθες εἰπεῖν, ὅμως
οὐκ ἔσται τῷ μουσικὸν λευκὸν ἐν τῷ κατὰ συμβεβηκές γάρ
10 τῷ μουσικὸν λευκόν, ὥστε οὐκ ἔσται τῷ λευκὸν μουσικὸν ἐν
τῷ. διὸ οὐδὲ ὁ σκυτεὺς ἀγαθὸς ἀπλός. ἀλλὰ ζῷον δίπουν· οὐ
γάρ κατὰ συμβεβηκός. ἔτι οὐδὲ δσα ἐνυπάρχει ἐν τῷ ἑτέρῳ. 10
διὸ οὔτε τῷ λευκὸν πολλάκις οὔτε ὁ ἄνθρωπός ἔστι ζῷον η̄
δίπουν· ἐνυπάρχει γάρ ἐν τῷ ἄνθρωπῷ τῷ ζῷον καὶ τῷ δίπουν.

15 Εἰπὼν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ὅτι τῶν διαφόρων κατὰ τοῦ αὐτοῦ κατηγ̄¹⁵
γορημάτων τὰ μὲν δύναται συμπλέκεσθαι καὶ μίαν τινὰ ἐξ ἀπάντων κατη-
γορίαν ποιεῖν τὰ δὲ οὐ δύναται, καὶ μηδένα ἡμῖν κανόνα ἐν ἐκείνοις παρα-
δοὺς τῆς τούτου διακρίσεως, ἀλλ᾽ εὐθὺς μεταβάς ἐπὶ τὴν διδασκαλίαν τοῦ
Θεωρήματος, πρὸς διπερ ἦν ἐκεῖνο γρήγοριν, λέγω δὲ τὸ μὴ δεῖν μίαν²⁰
20 ποιεῖσθαι ἀπόκρισιν πρὸς τὴν μὴ οὐσταν μίαν ὄντως ἐρώτησιν. βούλεται
λοιπὸν διὰ τούτων τὸ ἐν ἐκείνοις παραλειψιμένον προσθεῖναι. καὶ λαβὼν
ώς ὅμολογούμενον ὅτι τῶν κατὰ τοῦ αὐτοῦ κατηγορηθεόντων πλειόνων δύο-²⁵
μάτων τε καὶ προσγάτων τὰ μὲν δύναται συντιθέμενα ἀλλήλοις καὶ διπερ
συμφύσμενα ἐν τῷ ποιεῖν ἀπαν τῷ ἐξ αὐτῶν κατηγόρημα, ὥσπερ ἐλέγομεν
25 ἐπὶ τοῦ ζῷον δίπουν ἡμερον, τὰ δὲ οὐ δύναται | ώς ἐπὶ τοῦ λευκοῦ καὶ 164r
τοῦ βαδίζειν, ἀξιοῦ ζητεῖν τίς η̄ διαφορά, τοῦτο δέ ἔστι τί τὸ αἴτιον τῆς
τοιαύτης διαφορᾶς καὶ διὰ τίνα αἰτίαν τάδε μέν τινα συμφύεται τάδε δὲ
οὐ. πρῶτον δὲ παρίστησιν ὅτι ἔστιν ὄντως η̄ τοιαύτη ἐν τοῖς πλείστοις³⁰
κατηγορουμένοις διαφορά. η̄ κατὰ τὸ πεφυκέναι συντιθέσθαι λέγω καὶ μὴ
πεφυκέναι, πρὸς ἐπισκέψασθαι αὐτῆς τὴν αἰτίαν, ἐπεὶ καὶ ἦν ἀκόλουθον τὸ
ὅτι ἡμᾶς πρὸ τοῦ διότι μανθάνειν. οὗτοι μὲν οὖν πεφύκασί τινα συντίθε-
σθαι πρὸς μιᾶς κατηγορίας γένεσιν, δείκνυσι τό τε ζῷον καὶ τὸ δίπουν¹⁰
λαμβάνων, ἀπερ οὐ διακεκριμένως μόνον ἀλλὰ καὶ ἀμφα τοῦ ἄνθρωπου

1 καὶ ἄνθρ. δίπ.] καὶ εἰ ἄνθρ. δίπους καὶ ἄνθρ. δίπ. G: καὶ ἄνθρ. ἄνθρ. δίπ. b
ὅτι—δίπουν (14) om. G 6 ἔσται] ἔστιν F 9 ἔστι A λευκὸν om. A 10 τὸ
μουσ. λευκ.] τὸ λευκ. μουσ. collac. F 11 δ om. A ἀπλ. ἀγαθός collac. b οὐ] οὐδὲ F 13 ἄνθρωπος ἄνθρωπος b ἔστι om. F: post ζῷον collac. b
14 τὸ δίπουν καὶ τὸ ζῷον collac. F 15 ἐν τοῖς προλαβοῦσι] p. 20v13 sq. 18 τού-
των Λα 19 δε] δη̄ a δεῖν] δὲ G 23 ante συντιθ. add. καὶ A Ma 24 ἐλέγομεν]
p. 198, 22 26 τὸ om. AFG 27 τάδε (alt.)] τὰ G Ma 28 παρίστισιν A
ὄντως η̄ τοι— superscr. G 29 κατηγορουμένη A 33 διακεκριμένως G
μόνον om. F

κατηγορεῖται, ὅταν ζῷοι δέποι εἰναι αὐτὸν ἀποφαινώμεθα, καὶ πᾶλιν τὸν ἄνθρωπον καὶ τὸ λευκόν, ἀπερι κατηγορεῖται τοῦδε τοῦ ἀνθρώπου διακεκρι- 15 μένως τε καὶ συμπλεπεγμένως, ὑπόταν λέγωμεν ‘ὁ Σωκράτης ἀνθρωπος λευκός ἐστιν’. ὅτι δὲ ἔστιν ἀ συντίθεσθαι ἀδυνάτως ἔχει, δείκνυσιν ἐπὶ 5 ὑποθέσεως σκυτέα τινὰ λαμβάνων τὴν μὲν τέγνην οὐκ ἀκριβώσαντα τὸ δὲ ἥπιος ἐπεισικῆς διακείμενον, δηποῖς δοκεῖ γεγονέναι ὁ Σίμων ἡ τῷ Σω- 20 κράτει γνώριμος· κατὰ γάρ τούτο τὸ μὲν ὅτι σκυτεύς καὶ τὸ ὅτι ἀγαθός ιδίᾳ ἔκάτερον ἀλγήθως κατηγορήσεις, τὸ δὲ ἐξ ἀμφοῦ συγκείμενον ὅτι ἔστι σκυτεύς ἀγαθός οὐκέτι· καθ’ ἑαυτὸν μὲν γάρ τὸ ἀγαθὸν ὑπουρῶν τῶν 10 καθ’ ἔκαστα ἀνθρώπων κατηγορούμενον ὡς ἀνθρώπου κατηγορεῖται καὶ τὸ 25 εἶδος αὐτοῦ τῆς ζωῆς σημαίνει, συντιθέμενον δὲ μετὰ τοῦ σκυτέως καὶ οὕτω κατηγορούμενον οὐκέτι πρὸς τὸ εἶδος ἔξακονέται τῆς τοῦ ἀνθρώπου ζωῆς, ἀλλὰ πρὸς τὸ ποιὸν τῆς | τέγνης. διὸ καὶ ὁ παρὰ Πλάτωνι Γορ. 164v γίας οὐ ῥήτωρ ἀπλῶς, ἀλλὰ τὸ δόλον τοῦτο ‘ῥήτωρ ἀγαθός’ ὑπὸ τοῦ Σω- 15 κράτους ηὔνοι προσαγορεύεσθαι, ταύτη διακρίνων ἑαυτὸν ἀπὸ τῶν μορθη- ρῶν τῇ τέγνῃ χρωμένων.

Ἐπειδὲ εἰκός ἦν τῶν ἀπλούστερον διακειμένων τινὰς ὑπολαβεῖν ὅτι 5 ἀρὴ πάντως τὰ ιδίᾳ κατηγορούμενα καὶ ἀμα κατηγορεῖσθαι καὶ ἀποκληρω- τικὸν οἰηθῆναι τὸ λέγειν ἡμᾶς ἐπὶ τινῶν μὲν ἐνδέχεσθαι τοῦτο ἐπὶ τινῶν 20 δὲ μηκέτι καὶ πρὸς τὸ περὶ τοῦ σκυτέως καὶ τοῦ ἀγαθοῦ εἰρηρῆ- 10 σθαι διαφυλονεικεῖν, διὰ τοῦτο παριστάς ἡμῖν τὸ ἀναγκαῖον τοῦ κινουμένου θεωρήματος δείκνυσιν οὐσα ἔπειται ἀποπα τοῖς οὕτως ὑπολαμβάνουσι καὶ φησιν εἰ γάρ διότι ἔκάτερον ἀλγήθες (ῳ προσυπακούειν χρὴ ‘τῶν ιδίᾳ κατηγορουμένων’), εἰ οὖν διὰ τοῦτο εἴναι δεῖ καὶ τὸ συνάμφω (κάν 15 τούτῳ πάλιν ὑπακουομένου τοῦ ἀληθέος), <εἰ οὖν> εἴναι δεῖ καὶ τὸ συναμ- φότερον κατηγόρημα ἀληθέος, πολλὰ ἀποπα συμβῆσται· καὶ γάρ ἀδολεσχεῖν δεήσει τὸν οὕτως ὑπολαμβάνοντα καὶ ἀδιανόητα λέγειν πρὸς τῷ ἀδολεσχεῖν καὶ παρέλκοντά τινα καὶ μάταια· κατὰ γάρ Σωκράτους τό τε ἀνθρωπος 20 καὶ τὸ λευκός ἀληθῶς κατηγορήσαντες καὶ τὸ συναμφότερον ἀληθῶς κατη- 30 γορήσομεν, ὅτι ἔστιν ἀνθρωπος λευκός. ἀλλ’ εἰ πάντα τὰ κεχωρισμένως κατηγορούμενα καὶ συντεθέντα κατηγορεῖσθαι δυνατόν. ἐάν πρὸς ταύτη τῇ 25 συνθέψιν κατηγορίᾳ λάβθωμεν πάλιν τὸ λευκὸν αὐτὸν καθ’ αὐτὸν τοῦ Σω- κράτους κατηγορούμενον, δεήσει πάλιν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν κατηγοριῶν, τῆς τε συνθέτου καὶ τῆς ἀπλῆς, μίαν γίνεσθαι | τὴν δληγη κατηγορίαν. ὕστε 165r

4 ἔχειν A	post ἔχει add. καὶ ιδια κατηγορούμενα, οὐχὶ καὶ (καὶ om. F) ἄμα κατη- γορεῖται FG	5 λαμβανόσης AG ² Ma	6 ὁ Σίμων] cf. Zelleri Phil. Gr. II ³ p. 206
9 ἑαυτὸν G	10 ως ἀνθρωπον οὐ κατηγορεῖται G	12 τοῦ om. A	13 post τέγνης
add. δηλούσης τῆς προτάσεως ως ὁ σίμων κατὰ τὴν σκυτοτομικὴν ἀγαθός ἐστιν, δεπερ οὐχ ὑπέ- κειτο FG	13. 14 ὁ παρὰ Πλάτωνι Γοργίας] Gorg. p. 449 A	15 διακρίνον G ¹	
αὐτὸν M	15. 16 μορθηρῶν G ¹	17 ἀπλούστερως GF: ἀπλούστερα α	
21 δι’ αὐτοῦ AM	παριστῶν FG	κινουμ.] οἰκείου G	23 ὅτι b
ἀποκληρω— καὶ τὸ (25) om. M	κανὸν] καὶ AGa	25 τούτῳ om. G	24 συν-
τοῦ εἰ ἀλ. a	εἰ οὖν addidi	27 τῷ] τὸ G	30 ἔστιν om. FG
ὑέντα M	34 γενέσθαι F	τὴν δληγη om. F	31 συντι-

λέγεσθαι δτι ἔστιν ὁ Σωκράτης ἀνθρωπος λευκὸς λευκός, καὶ τοῦτο εἰς ἀπειρον, δπερ ἔστιν ἐναργῶς ἀδικεσχύντων. πάλιν εἰ τὸ μουσικός καὶ τὸ λευκός καὶ τὸ βαδίζων οὐ μόνον κεχωρισμένως ἀλλὰ καὶ ἄμφα κατηγοροῦνται τοῦ 5 Σωκράτους. ἐὰν πρὸς τὴν συνιθέτῳ ἐκ τούτων κατηγορίᾳ τὸ λευκὸν πάλιν 5 αὐτὸν καθ' αὐτὸν κατηγορήσωμεν, ἐροῦμεν δτι ἔστι μουσικὸς λευκός βαδίζων λευκός, καὶ πάλιν τοῦ μουσικοῦ, εἰ τόχοι, καθ' αὐτὸν κατηγορηθέντος, μουσικὸς λευκός βαδίζων λευκός μουσικός, καὶ ταῦτα, δπερ αὐτός φησι, 10 πολλάκις πεπλεγμένα. ὡς πρὸς τῷ ἀδικεσχεῖν καὶ ἀδικιανόταν γύνεσθαι τὴν κατηγορίαν. τούτοις δὲ ἀλλοι τοι τρίτον προστιθέταις τοῦ 10 ὥρωμένου φησὶ κατηγορεῖσθαι τοχὸν τὸ δτι Σωκράτης ἔστι καὶ δτι ἀνθρωπός, οὗτε δεῖξει λέγειν καὶ δτι ὁ ὥρωμενος Σωκράτης ἀνθρωπός 15 ἔστι. καὶ πάλιν τοῦ Σωκράτους τὸν μὲν ἀνθρωπὸν καὶ τὸ δίπουν ἰδίᾳ ἐκάτερον ἀμέμπτως κατηγορήσεις, οὐκέτι μέντοι τὸ ἐξ ἀμφοῖν, δπερ ἔστιν ἀνθρωπὸς οἴπους· ἀλλογα γάρ ταῦτα καὶ παντάπαις παρέλκονται. εἰπερ 15 ἐναργὲς δτι τὸν τε Σωκράτην ἀνθρωπὸν εἶναι ἀνάγκη καὶ τὸν ἀνθρωπὸν 20 δίποδα· εἰ γάρ καὶ πεφύκασιν, δπερ ἐλέγομεν, ἦ ἀπλῆς ἦ κατὰ μέρος συμφύεσθαι πρὸς ἀλληλα τὰ κατ' οὐσίαν κατηγορούμενα. ὡς τό τε γένος καὶ αἱ εἰδῶποιοι διαφοραί, ἀλλ οὐ κατὰ τὴν τυχοῦσαν δεῖ αὐτὰ συνείρειν 25 πρὸς ἀλληλα τάξιν· οὐ γάρ προτάξιμεν τὰ μερικάτερα καὶ ἐπὶ τούτοις 20 θήσομεν τὰ καθολικάτερα καὶ ἐξ ἀνάγκης αὐτοῖς ἐπόμενα, ἀλλ ἔμπαλιν τὰ καθολικάτερα προτάξομεν τῶν μερικωτέρων.

Διὰ τούτων οὖν | ἐπιδεῖξας ἀναγκαῖον δύντα τὸν περὶ τούτων διορι- 165^ν σμόν, ἔχης αὐτὸν παραδίδωσι λέγων δτι τῶν κατηγορούμενων κατά τινων ὑποκειμένων, ἢ ἐκάλεσεν ἐφ' οἵς κατηγορεῖσθαι συμβαίνει, τοῦτ' 25 ἔστι καὶ τῶν ὑποκειμένων καθ' ὃν τὰ κατηγορούμενα κατηγορεῖσθαι συμ- 5 βαίνει, ἐκ τούτων οὖν τῶν κατηγορούμενων τὰ μὲν καθ' αὐτὸν κατηγορεῖ- ται τῶν οἰκείων ὑποκειμένων τὰ δὲ κατὰ συμβεβηκός. τὰ μὲν οὖν κατὰ συμβεβηκός, περὶ ὅν πρῶτον ποιεῖται τὸν λόγον, εἴτε ἀμφω τοῦ ὑποκει- 30 μένου κατὰ συμβεβηκός κατηγορούμενα λαμβάνοιτο εἴτε τὸ μὲν ἐτερον 10 τοῦ ὑποκειμένου καὶ ἐν φῷ τὸ εἶναι πεφύκασιν ἔχειν τὸ δὲ ἐτερον τοῦ ἐτέρου, κατ' οὐδένα τρόπον μίαν κατηγορίαν ποιήσουσιν· οὕτε γάρ εἰ τοῦ Σωκράτους τό τε μουσικὸν καὶ τὸ λευκὸν κατὰ συμβεβηκός κατηγορούῃς, μίαν γινομένην εὑρήσεις τὴν ἐξ αὐτῶν κατηγορίαν, οὕτε εἰ τὸ μὲν μουσι- 15

1 λευκός; (alt.) ομ. Ma	2. 3 μουσικὸν καὶ τὸ λευκὸν καὶ τὸ βαδίζον FG	3 οὐ μόνον
οὐ A Ma	4 κατηγορίαν F	5 ἔστι ομ. a
add. τοῦ M	8 ἀδικιανότα Ma	6 καθ' αὐτοῦ AM
11 ὁ om. M	12 τὸν] τὸ M	9 post προστιθέταις iter. τούτοις — ἀτοπον del. G
καὶ G ²	post lōdī add. μὲν G ²	13 post κατηγ. add.
ὅπερ] δτι FG	14 παντάπ.] παρὰ πᾶσι G	15 ἐναργῶς ἔστιν G
16 πεφύκασι μὲν γάρ (εἰ γάρ καὶ ομ.) AM: εἰ γάρ καὶ πεφ. μὲν γάρ α	17 ὅπερ ἐλέγομεν]	
p. 197,35	η ἀπλῆς η κατὰ μέρος ομ. A ¹ FG ¹	19 πρὸς ἀλληλα ομ. FG ¹
20 καθ.] κοινότερα (superscr. καθολικῶς) A	24. 25 τοῦτ' ἔστι — συμβαίνει (25. 26) ομ.	
A ¹ FG ¹ M	25 καὶ] corrigas κατὰ κατηγορεῖσθαι ομ. G	26 ἐξ ομ. FG ¹
27 οἰκείων] lōdī M	27. 28 τὰ μὲν οὖν κατὰ συμβεβηκός ομ. Ma	30 πεφ. τὸ
εἶναι colloc. M	32 τε ομ. F	

καὶ τοῦ Σωκράτους τὸ δὲ λευκὸν τοῦ μουσικοῦ κατηγορούμενον λάβοις,
οὐδὲ οὔτως. ταύτην δὲ τὴν ὑπόθεσιν ἐκ περιουσίας ἔλαβεν ὁ Ἀριστοτέ-
λης, ἐπεὶ ἀνάγκη τὸ λευκὸν προηγουμένως κατηγορεῖσθαι Σωκράτους,
ῶσπερ τὸ μουσικόν (οὐ κατ' οὐσίαν μὲν ἂντε δὲ συμβεβηκός, κατὰ φύσιν
5 μέντοι, διότι πεφύκασι τὰ συμβεβηκότα καὶ οὐφίστασθαι ἐν τοῖς σφετέροις
ὑποκειμένοις καὶ κατηγορεῖσθαι κατ' αὐτῶν), τοῦ δὲ μουσικοῦ μηκέτι
προηγουμένως μηδὲ κατὰ φύσιν, ἀλλὰ τῷ ὄντι κατὰ συμβεβηκός, διότι 25
ἄμφω συνέβη συνδραμεῖν ἐν τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ. καὶ οἱως ἀνάγκη τὰς
διαζευκτικῶς εἰρημένας ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὑποθέσεις ἐπειδὴν ἀλλή-
10 λαις· εἴτε γάρ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου | δύο συμβεβηκότα κατηγοροῦντο, 166r
πάντως καὶ ἀλλήλων κατὰ συμβεβηκός κατηγορηθῆσονται (καὶ τὸ μὲν
οὐσιῶδες ἡ τὸ δὲ συμβεβηκός, τὸ μὲν συμβεβηκός τοῦ οὐσιῶδους κατὰ
φύσιν κατηγορηθῆσεται τὸ δὲ οὐσιῶδες τοῦ συμβεβηκότος παρὰ φύσιν, 5
οἷον ὁ ἄνθρωπος τοῦ λευκοῦ τῷ ὄντι κατὰ συμβεβηκός), εἴτε ἐξ ἀρχῆς
15 λαμβάνοισι τὸ ἔτερον τῶν συμπληρούντων τὴν κατηγορίαν περὶ ἡς ζητοῦ-
μεν (εἴτε μία ἔστιν εἴτε μή) τοῦ λοιποῦ κατὰ συμβεβηκός κατηγορούμενον,
ἀνάγκη πρότερον εἰληφθεῖσθαι αὐτὸ τοῦ ὑποκειμένου καθ' αὐτὸ κατηγορηθέντο· 10
αὐτὸ γάρ τοῦτο ἔστι τὸ νῦν ζητούμενον, πότε τὰ ίδια κατηγορηθέντα καὶ
συμπλακέντα δύναται κατηγορεῖσθαι. καὶ μήποτε γρὴ τῆς ὥρησεως οὐ
20 διαζευκτικῶς ἀκούειν ἀλλὰ τὸ ἡ λέγειν ἀντὶ τοῦ καὶ παρειληφθεῖσθαι, ὡς 15
καὶ παρ' Ὁμήρῳ τὸ

ἢ νέος ἢ ἡ παλαιός

ἀντὶ τοῦ 'καὶ νέος καὶ παλαιός'. καὶ ὡς εἰώθασιν ἔνια τῶν συγγραμμά-
των ἐπιγράψειν οἱ ἀρχαῖοι "Νικοκλῆς ἢ Συμμαχίκος" καὶ "Φαίδων ἢ
25 Περὶ φυχῆς", οὐκ ἀντιδιαστέλλοντες ἀλλ' ἐκπειρῷ τῶν δημοσίων καλεῖν
ἥμιν τὸν λόγον ἐπιτρέποντες, ὡς εἶναι τὸ λεγόμενον 'καὶ κατὰ τοῦ αὐτοῦ 30
καὶ θάτερον κατὰ θατέρου'.

Τί οὖν τὸ αἴτιον τοῦ μὴ πεφυκέναι συνδυάζεσθαι τὰ οὕτω κατηγορούμ-
μενα; ὅτι παντάπασιν ἀπηρτημένην ἀλλήλων ἔχουσι τὴν φύσιν ὑπὸ δια-
30 φόρους ἐνίστε τελοῦντα κατηγορίας, καὶ κίρνασθαι αὐτὰ πρὸς ἀλληλα ἐπεὶ 25
τῷ μίαν ἐργάσασθαι φύσιν ἀδύνατον. εἰ δὲ ταῦτα οὔτως ἔχει, ὅηλον ὅτι
ἥριθμος ἐλέγομεν πρότερον ὡς παρὰ τὸ ἔστιν οὐδὲν ἀλλο προσκατηγορεῖσθαι
δύνατὸν ἐν ταῖς προτάσεσιν, οἷον τὸ βαδίζειν· ἐν γάρ τῷ ἄνθρωπος 166r
δίκαιοις βαδίζει' εἰ τὸ μὲν δίκαιος κατηγορεῖσθαι λέγοις τὸ δὲ βαδίζει·

1 λάβης AG   5 σφαιτέροις F   6 μηκέτι superscr. A   8 συμβαίνει a
ὅλως] οὕτως M   9 διαζευκτικὰς G   εἰρημ.] γρ. διακεχωρισμένας in mrg. A
12 τὸ δὲ κατὰ συμβ. FG¹   τὸ μὲν οὖν FG   13 παρὰ φύσιν om. A¹FG   17 αὐτὸ]
ἀπὸ M   18 ἕδια libri   19 πότε μὴ F   γρὴ δὲ F   τῆς ὥρησεως
om. M   21 παρ' Ὁμήρῳ] Ε 108   22 ἡ] ἢ ΑΜα   ἢ καὶ παλ. FG
23 καὶ (primum) om. M   24 Νικοκλῆς ἢ Συμμαχίκος] Isocratis orationem spectans
aut Νικοκλῆς ἢ Κύπριοι (III) aut Περὶ εἰρήνης ἢ Συμμαχίκος (VIII) scribere debebat
συμμαχ.] λοιπόν Ma   24, 25 Φαίδων ἢ Περὶ ψ.] Platonis dialogus   26 καὶ
om. F   29 καὶ ἀλλ. M   31 τὸ FG   32 ἐλέγομεν] p. 165,29 176,25
34 βαδίζει (pr. I.) λέγοις om. A   βαδίζειν (alt. I.) FG

προσκατηγορεῖσθαι. οὐδὲ ἔσται μία ἡ τοιαύτη πρότασις· ἄμφω γάρ καὶ τὰ συμβεβηκότα τοῦ ἀνθρώπου κατηγορούμενα κίρνασθαι ἀλλήλοις πρὸς μιᾶς 5 κατηγορίας γένεσιν οὐ πεφύκασι. τὸ δὲ ἔστιν ἂτε οὐκέτι καθ' αὐτὸν τοῦ ὑποκειμένου μόνον κατηγορούμενον, ὥσπερ τὸ βαδίζει καὶ τῶν ἄλλων 10 ῥημάτων ἔκαστον, ἀλλὰ μόνου τοῦ συνδῆσαι τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ γάριν παραλαμβανόμενον συμφέύσθαι τε μόνον τῶν ῥημάτων 15 πρὸς τὸ κατηγορούμενον πέφυκεν, αὐτὸν προσκατηγορεῖσθαι λεγόμενον, καὶ μίαν τὴν τε κατηγορίαν ποιεῖν καὶ διὰ τούτο τὴν δῆλην πρότασιν. ἀρ' οὖν, φασί τινες, οὐδὲ δὲ ὁ λέγων “Ιπποκράτης ἀγαθὸς ἵατρός ἐστιν” η̄ ‘Ζεῦς 20 οὐδὲ ἀγαθὸς ζωγράφος ἐστι’ μίαν εἶπε κατηγορίαν, ἐπεὶ ἔκατερον, τό τε ἀγαθὸν λέγω καὶ η̄ τέχνη, συμβέβηκε τῷ ὑποκειμένῳ; η̄ ἐπὶ τούτων ἀλλο μέν 25 ἔστι τὸ καθ' αὐτὸν κατηγορούμενον ἀγαθὸν ἀλλο δὲ τὸ τῇ βαναύσῳ τέχνῃ συμπλεκόμενον· τὸ μὲν γάρ καθ' αὐτὸν κατηγορούμενον, ὅπερ καὶ πρότερον 30 ἐλέγομεν. τὴν ζωὴν αὐτὴν σημαίνει τῆς ψυχῆς, τὸ δέ γε τῇ τέχνῃ συμπλεκόμενον οὐκέτι, ἀλλ' ἔπικεν ὥσπερ γένος τι τῆς τέχνης η̄ τῶν μετιόντων τὰς τέχνας παραλαμβάνεσθαι· κατὰ πάσας μὲν γάρ τὰς κατηγορίας θεωρεῖται τὸ ἀγαθόν, ἀλλὰ τὸ ἐν ποιῷ συνδιαιρεῖται τοῖς μετέχειν οὐτοῦ 35 πεφυκόσιν. ἀνάγκη οὖν εἶναι τι καὶ περὶ ψυχῆς θεωρούμενον ἀγαθόν, ὅπερ η̄ κατὰ τὴν ζωὴν λαμβάνεται τῆς ψυχῆς η̄ κατὰ τὴν γνῶσιν, καὶ 40 ταύτην η̄ ἐπιστημονικήν, | φέρε εἰπεῖν, η̄ τεχνικήν. ὥσπερ οὖν τὸ ποιὸν 167^r γένος εἶναι φαμεν τοῦ τεχνίτου, οὗτον καὶ τὸ ἐν ποιῷ ἀγαθὸν γένος εἶναι ἀνάγκη τοῦ κατὰ τὸν τεχνίτην ἀγαθοῦ. καθ' αὐτὸν οὖν ἐνταῦθα τὸ ἀγαθὸν τοῦ ἵατροῦ καὶ τοῦ ζωγράφου καὶ ἀπλῶς τοῦ τεχνίτου κατηγορούμενον μίαν εἰκότως ἐργάζεται τὴν κατηγορίαν, ὡς εἰ λέγομεν ‘τὸ 45 ὄρωμεν χρωματα λευκόν ἐστιν’. ἔστι γάρ καὶ συμβεβηκός καθ' αὐτὸν κατηγορεῖν, ὅταν εἰδούς τινὸς ἔαυτοῦ κατηγορῆται, καὶ οὐδίστιν κατὰ συμβεβηκός, ὅταν αὐτὴν τοῦ συμβεβηκότος κατηγορήσωμεν, ὡς εἰ λέγομεν ‘τὸ 50 λευκόν χρωματα λευκόν ἐστιν’. διώρισται δὲ περὶ τούτων ἐπὶ πλεῖστον ἐν τῷ προτέρῳ βιβλίῳ τῶν Ἀποδεικτικῶν. καὶ τοῦτο τὸ ἀγαθὸν οὐκέτι ἔσται τῶν προηγουμένων τοῦ ὑποκειμένου κατηγορούμενων, ἀλλ' εἰπερ, κατὰ συμβεβηκός διὰ τὴν προηγουμένως κατηγορούμενην αὐτοῦ τέχνην. διὸ οὐδὲ μόνον 55 15 ληγμένην δύναται κατηγορεῖσθαι, ὥσπερ οὐδὲ τὸ αὐτόθιν τοῦ ὑποκειμένου κατηγορηθὲν ἀγαθὸν τέχνης ἔτι προηγουμένως κατηγορεῖται, ἀλλὰ κατὰ

1 ἔστι AMa τοιαύτη] αὐτὴ FG 3 οὐκέτι] μὴ θν FG 4 μόνον AM: μὲν οὐ F κατηγορούμεν FG 5 μόνον FGa 6 παραλαμβάνομεν FG
 9 ζεύς G 10 τὴν κατηγ. F 12 post ἔστι add. πεπλεγμένον del. G
 13 συμπεπλεγμένον FG ante μὲν add. κατηγορούμενον ἀγαθὸν del. A 13. 14 πρότ. ἐλέγομεν] p. 205,9 14. 15 συμπεπλεγμένον F 15 γένος] μέρος F
 τι om. A 16 alt. τὰς om. FMa 18 τῇ ψυχῇ (περὶ om.) α 21 post τεχνίτου
 add. τὸ ποιὸν M ἐν τῷ ποιῷ A 22. 23 τὸ ἀγαθὸν om. FG¹ 25 καὶ om. FG
 26 κατηγορεῖται G 28. 29 ἐν τῷ προτ. β. τῶν Ἀποδ.] Anal. post. A 22 p. 83 a 1 sq.
 29 τούτο] γοῦν F τὸ om. M 32 αὐτόθιν] αὐτὸν παρὰ G 33 ἔτι] οὗτο M
 post ἔστι add. οὐ F: οὐδὲ G

συμβεβηκός, ὡς ἐπὶ τοῦ σκυτεύς ἀγαθός. διὸ οὐδὲ δύναται συνδυασθῆναι 20
αὐτῇ μίαν ποιῆσαι τὴν ὅλην κατηγορίαν. ἀλλὰ πῶς ἐκ τοῦ ἀνθρώπου
καὶ τοῦ λευκοῦ μίαν ὡφελεῖται κατηγορίαν. εἰπερ μήτε ἄμφω καὶ
αὐτὸς κατηγοροῦνται τοῦ Σωκράτους, ἀλλὰ καὶ θάτερον κατὰ θατέρου κατὰ
5 συμβεβηκός; η̄ διίτι οὐκ ἄμφω συμβεβηκότα εἰσὶ τῷ ὑποκειμένῳ, οὗτε καὶ εἰ
ἐκάτερον αὐτῶν συμβαίνει τοῦ λοιποῦ παρὰ φύσιν κατηγορεῖσθαι καὶ τῷ
ὅντι κατὰ συμβεβηκός, τῶν δὲ κατὰ τοῦτον μόνον τὸν τρόπον κατηγοροῦ-
μένων ἀπεγίνωσκεν ὁ Ἀριστοτέλης ὡς συμφύεσθαι πρὸς ἄλληλα μὴ 167^ο
δύναμένων. ἐπεὶ τὸ λευκὸν τῷ ἀνθρώπῳ συνδυάζεσθαι πεφυκός καὶ ποιό-
10 ταῦτα αὐτοῦ σημαῖνον, οὐ τὴν οὐσιώδη ἀλλὰ τὴν οὐσίαν ἐπιπολῆς τὴν κατὰ
τὸ ἀπλῆς λεγόμενον ποιόν, εἰκότας μετ' αὐτοῦ μίαν ποιεῖ κατηγορίαν εἰ
οὐσίαν μίαν σημαίνουσαν, οὐ τὴν ἀπλῆν ἀλλὰ τὴν τινὰ λεγομένην.

Ταῦτα περὶ τῶν κατὰ συμβεβηκός κατηγορούμενων καὶ συνδυάζεσθαι μὴ
πεφυκότων λιορισάμενος καὶ εἰπόνω οὕτι διὰ τιδοῦ οὐχ ἀπλῆς ἀλληλῆς τὸ σκυ-
15 τεύς ἀγαθός, τοῦτ' ἔστιν οὐκ δεῖ ἀληθές, ἐπειδὴ ποτὲ συνδραμεῖν αὐτὰ 10
οὐ θαυμαστόν, ἐπάργει ἀλλὰ ζῷον δίποιον· οὐ γάρ κατὰ συμβεβη-
κός, δυνάμει λέγων οὗτον τὸ δὲ μὴ κατὰ συμβεβηκός ἀλλὰ καὶ αὐτὰ
κατηγορούμενα συντίθεσθαι πρὸς ἄλληλα καὶ μίαν ποιεῖν κατηγορίαν δύνα-
15 τόν, ἀλλ’ οὐδὲ ταῦτα ὡς ἔτυχε λαμβανόμενα οὐδὲ κατὰ τὴν τυχοῦσαν
20 συμπλεκόμενα πρὸς ἄλληλα τάξιν· οὐ γάρ δὴ τὰ ἥδη ἐν τῇ ἑτέρᾳ τῶν
κατηγοριῶν εἰλημένα. η̄ κατ' ἐνέργειαν η̄ κατὰ δύναμιν, πάλιν ληφθεῖσθαι,
25 διὰ μὴ ἀδολεσχῶμεν η̄ παρέλκοντά τινα λέγειν ἀναγκαζόμεθα, οὐ περ ἔστι 20
πάλιν ἀδολεσχεῖν· οὖν εἰπόντες οὗτοι ἔστιν ὁ ἀνθρωπὸς ζῷον δίποιον οὐ
ληφθόμεθα πάλιν τὸ δίποιον καὶ αὐτὸν διὰ τὸ κατ' ἐνέργειαν ἐν τῇ προ-
τέρᾳ εἰληφθαὶ κατηγορίᾳ, καὶ εἰπόντες οὗτοι ἔστιν ὁ Σωκράτης ἀνθρωπὸς
οὐ ληφθόμεθα ἑτέραν κατηγορίαν ὡς συμπλέκεσθαι πρὸς τὸν προτέραν εἰ
27 διεῖλουσαν, οὗτοι ἔστι δίποιος η̄ ζῷον, διὰ τὸ δυνάμει τούτων ἐκάτερον ἐν
τῇ προτέρᾳ κατηγορίᾳ τῇ τοῦ ἀνθρώπου προειληφθαὶ. |

1 οὐδὲ] οὐ a 3 μῆτε] μῆτως F 4 κατὰ (alt.) superser. A: καὶ
F(1) 5 οὗτοι] οὗτοι G 6 αὐτῶν om. G post φύσιν add. εἰναι
del. G 7 τὸν τρόπον μόνον coll. FG 12 μίαν οὐσ. coll. M
13 et 17 μὴ suppl. G² 17 τὰ μὴ δὲ coll. M 18 ἀλλὰ καὶ
καὶ³ F καὶ³ αὐτὰ] θαυμαστὰ G¹ 21 ληφθόμεθα G
22 ἀναγκαζόμεθα G ἀναγκ. λέγειν (num. corr.) A 23 δὲ om. FG
27 δίποιον a 28 τοῦ] τε G

p. 21 a 18 Ἀληθὲς δέ ἐστιν εἰπεῖν κατὰ τοῦ τινὸς καὶ ἀπλῶς, 168^v οἷον τὸν τινὰ ἄνθρωπον ἄνθρωπον ἢ τὸν τινὰ λευκὸν ἄνθρω-
πον ἄνθρωπον λευκόν· οὐκ ἀεὶ δέ, ἀλλ᾽ ὅταν μὲν ἐν τῷ προσ-
κειμένῳ τῶν ἀντικειμένων τι ἐνυπάρχῃ φίληται ἀντίφασις, 5
οὐκ ἀληθὲς ἀλλὰ φεῦδος. οἷον τὸν τεθνεῶτα ἄνθρωπον ἄνθρω-
πον εἰπεῖν, ὅταν δὲ μὴ ἐνυπάρχῃ, ἀληθές. ἢ ὅταν μὲν ἐν-
υπάρχῃ, ἀεὶ οὐκ ἀληθές, ὅταν δὲ μὴ ἐνυπάρχῃ, οὐκ ἀεὶ ἀληθές.
ὅσπερ Ὁμηρός ἐστί τι, οἷον ποιήτης ἀρα οὖν καὶ ἐστιν ἢ οὐ;
κατὰ συμβεβηκός γάρ κατηγορεῖται τοῦ Ὁμήρου τὸ ἐστιν ὅτι 10
10 γάρ ποιητής ἐστιν, ἀλλ' οὐ καθ' αὐτὸν κατηγορεῖται κατὰ τοῦ
Ὁμήρου τὸ ἐστιν. ὅστε ἐν δσαις κατηγορίαις μήτε ἐναντιότητῃς
ἐνεστιν, ἐὰν λόγοι ἀντ' ὀνομάτων λέγωνται, καὶ καθ' αὐτὰ
κατηγορῆται καὶ μὴ κατὰ συμβεβηκός, ἐπὶ τούτων τὸ τί καὶ 15
ἀπλῶς ἀληθές ἐστιν εἰπεῖν. τὸ δὲ μὴ οὖν, ὅτι δοξαστόν, οὐκ
15 ἀληθὲς εἰπεῖν οὖν τι· δόξα γάρ αὐτοῦ ἐστιν οὐχ ὅτι ἐστιν, ἀλλ'
ὅτι οὐκ ἐστιν.

Ἐν τούτοις ζητεῖται τὸ ἀντικείμενον θεώρημα τῷ προσεχῶς παρα-
δεδομένῳ· πρότερον μὲν γάρ ἐζητεῖτο πότε τὰ ἴδια κατηγορηθέντα καὶ 20
ἄμα κατηγορηθῆναι δυνατόν, ἐν δέ γε τούτοις ζητεῖται πότε τὰ ἄμα κατη-
γορηθέντα καὶ κεχωρισμένως κατηγορηθῆναι δυνατόν. καλεῖ δὲ τινὰ
25 κατηγορίαν τὴν σύνθετον ἐκ τῶν ἄμα κατηγορηθέντων. ἀπλῶς δὲ τὴν
ἀπλῆν καὶ ἀνευ προσθήκης τινὸς λεγομένην, διίτι πανταχοῦ αἱ προσθέ-
σεις ἀποστενοῦσι καὶ μερικώτερα ποιοῦσι τὰ ὑπὸ τῶν ὑπομενόντων τὰς
προσθήκας δηλούμενα, οἷον ὅταν εἰπόντες ‘ζῶν’ προσθῶμεν τούτῳ τὸ λογι-
25 κόν, εἴτα | τὸ θυητόν, εἴτα τὸ γραμματικόν, εἴτα ἄλλο τι καὶ ἄλλο· φανε- 169^r
ρὸν γάρ ὅτι καθ' ἔκαστην προσθήκην μερικώτερον εὑρήσουμεν γινόμενον τὸ
σημαντόμενον. διύπερ φησὶν ἀληθές δέ ἐστιν εἰπεῖν κατὰ τοῦ τινὸς
καὶ ἀπλῶς, τοῦτ' ἐστι καθ' οὖν ποιούμεθα τὴν σύνθετον κατηγορίαν, 5
κατὰ τούτου καὶ ἀνευ τῆς προσθήκης ἀληθές τὸ κατηγορούμενον εἰπεῖν,
30 οἷον τὸν Ἀρίσταρχον οὐ μόνον ἄνθρωπον γραμματικὸν ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς
ἄνθρωπον καὶ ἀπλῶς γραμματικόν, καὶ τὸν Γαλάτην οὐ μόνον λευκὸν
ἄνθρωπον ἀλλὰ καὶ ἀπλῶς λευκὸν καὶ ἀπλῶς ἄνθρωπον. ἐπεὶ δὲ οὐκ 10
ἀεὶ τοῦτο οὕτως ἔχει (τὸν γοῦν ἄνθρωπον τὸν τεθνεῶτα τὸ μὲν δλον

2 οἷον—οὐκ ἐστιν (16) om. M   3 οὐκ—οὐκ ἐστιν (16) om. a   3. 4 προκειμ.
AF¹   4 ἐνυπάρχοι FG   φ—οὐκ ἐστιν (16) om. G   φ om. A
5 ψευδές F   9 τὸ ἐστιν τοῦ ὄμ. colloc. F   13 κατηγορεῖται F¹   14 ἐστιν om.
F: ἐσται b   δοξαστόν ἐστιν F   οὐκ om. F   15 αὐτοῦ οὐκ ἐστιν ὅτι
ἐστιν b (recte, cf. p. 212, 30)   18 κατηγορηθέντα] κατηγορούμενα Ma   19 et 20 δύ-
νανται ΛΜ: δύναται a   19 τὰ om. A   20 τινὰ μὲν G   22. 23 προθέ-
σεις A   27 ante εἰπεῖν add. τὸ G   29 τῆς om. FG   30 post μόνον add.
εἰναι del. F

τοῦτο ἄνθρωπον νεκρὸν λέγομεν, οὐκέτι μέντοι ἄνευ τῆς προσθήκης ἄνθρωπον δυνάμεια λέγειν, διότι ὁ μὲν ἄνθρωπος ζῆσθαι λογικὸν θυγτόν, τὸ δὲ ζῆσθαι οὐσίᾳ ἔμψυχος αἰσθητική, ὁ δὲ τεῖνεώς οὔτε ἔμψυχος οὔτε αἰσθητικής ἀλλὰ τὰ ἀντικείμενα· καὶ τὴν κίβδηλον δραχμὴν καὶ τὴν λιθίνην 5 ναῦν τὸ μὲν ὅλον τοῦτο ἐρεῖς ἑκατέραν, οὔτε μέντοι δραχμὴν ἀπλῶς οὔτε ναῦν), δῆλον δέ τι καὶ ἐνταῦθα δεῖξει τινὸς ήμεν διορισμοῦ τοῦ διδάσκοντος 20 πότε μὲν δυνατὸν πότε δὲ οὐ δυνατὸν διακεκριμένως κατηγορηθῆναι τὰ ἄμμα κατηγορηθέντα. τοῦτον οὖν τὸν κανόνα πρότερον μὲν ὀλογερέστερον παραδίδωσιν ὁ Ἀριστοτέλης, ὅστερον δὲ ἀκριβέστερον, ἐξ ἀρχῆς μὲν λέγων 10 ὡς ὅταν ἐν τῷ προστείμεντι τῇ ἀπλῇ κατηγορέᾳ ὑπάρχῃ τις ἀντίθεσις 25 πρὸς τὸ φράσκειται (ἢ αὐτόθιεν ἐν τοῖς δυνάμασιν αὐτῶν φαινομένη, ὡς ὅταν τὸν εὐνοῦχον ἄνδρα ἄμμα καὶ οὐκ ἄνδρα εἴπωμεν καὶ τὴν νυκτερίδα | ὅρνιν ἄμμα καὶ οὐκ ὅρνιν καὶ τὴν κίστηριν ὄρυσιν λίθον ἄμμα καὶ οὐ λίθον 169v καὶ τὸν δικαστὴν ἀργοντα καὶ οὐκ ἀργοντα, ἢ ἐν τοῖς ὄρισμαῖς αὐτῶν 15 καταλαμβανομένη, καθάπερ ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῷ νεκροῦ), τότε ἀδύνατον τὸ ἄμμα κατηγορηθέντα καὶ διακριθέντα κατηγορηθῆναι, ὅταν δὲ μηδεμίᾳ αὐτοῖς ἐνυπάρχῃ πρὸς ἀλληλα ἀντίθεσις, τότε δυνατόν· ὅστερον δὲ τὸν μὲν εἰρημένον κανόνα περὶ τοῦ πότε οὐ δυνατὸν διακριθῆναι τὰ ἄμμα κατηγορηθέντα ὄρυθεις ἀποφαινόμενος, δι' ὃν φησιν ἢ ὅταν 20 μὲν ἐνυπάρχῃ, δεῖ οὐκ ἀληθίες, ὑποστέζειν μὲν ήμεν διφειλόντων εἰς τὸ ἐνυπάρχῃ (ἢ ἀντίθεσις δηλοντά ἢ ἐν τῷ προσκειμένῳ πρὸς τὸ ἐξ ἀρχῆς κατηγορηθέντα· τοῦτο γάρ ηδη εἰρημένον καὶ ἐνταῦθα ὑπακούσιμον), ὡς δὲ ἀκόλουθον τούτῳ ἐπιφέρειν τὸ δεῖ, τοῦτ' ἔστιν ἐξ ἀνάγκης, οὐκον 25 ἀληθίες ἀλλὰ φεῦδος τὸ διακριθῆναι τὴν σύνθετην κατηγορίαν, τὸν δὲ ἔστερον, τὸν λέγοντα μὴ οὕσης ἀντιθέσεως ἐν τοῖς ἄμμα κατηγορηθεῖσι τὴν διάσκρισιν αὐτῶν χώραν ἔχειν, οὐκ δεῖ ἀληθίεσιν διαβεβαιούμενος ἀλλὰ ἔτε· 30 ρου τινὸς δεῖσθαι διορισμοῦ καὶ τὸν ἔλεγχον εὐθὺς ἐπιφέρων· τὸν γάρ "Ομῆρον τὸ μὲν ὅλον τοῦτο ποιητὴν εἶναι λέγομεν, διότι ἔστιν αὐτοῦ ἢ ποίησις, ἀπλῶς δὲ εἶναι οὐ λέγομεν, ἐπεὶ τὸ ἔστιν ἀμέσως τοῦ 'Ομῆρου 35 κατηγορούμενον οὐκ ἔχακούεται πρὸς τὸν ἐν τῇ ποιήσει "Ομῆρον, ἀλλὰ πρὸς αὐτὸν τὸν ἄνδρα, οὗτος δὲ οὐκ ἔστιν. ὅταν μέντοι συμπεπλεγμένον τῷ ποιητὴς κατηγορῆται τοῦ 'Ομῆρου τὸ ἔστι, τὸ μὲν ποιητὴς προσηγορεύεται, λέγω δὲ τὸ | καθ' αὐτὸν 170v

1 λέγ. νεκρὸν colloc. AM μέντοι καὶ AM
FG 4 δραχμ.] γραμμὴν G¹ 5 μέντοι] μὲν τὴν G 7 διακεκριμένως G¹
9 λέγω G 10 ἔτε G ὑπάρχει G 11 πρόκειται M 13 καὶ τὴν κίστηριν —
οὐ λίθον οὐ. FG κίστηριν A: κίστηριν Ma 15 ἢ καθάπερ α 16 τὰ ἄμμα —
διακριθῆναι (18) οὐ. M 17 μηδ.] μὴ ιδία FG¹ ἐνυπάρχει Λ: ἐνυπάρχει FG
ἢ πρὸς F 18. 19 καὶ τὰ ἄμμα M 19 ἢ οὐ. FG 20. 21 εἰς τὸ] ἐν τῷ AMa
21 ἐνυπάρχει Α: ἐνυπάρχειν G ἢ (ante ἀντίθ.) οὐ. FGa προκειμένῳ libri
22 ὑπακούσωμεν α 23 ἐπιφέρει AG τὸ] τοῦ G 28 μὲν] γάρ sec. ed. Ven.
Brand. 29 ante ἔστιν addl. μὲν G² 32 τῷ] τὸ G κατηγορεῖται A²G
33 prius αὐτὸν] αὐτὸν FG

οὐχ ὅτι κατ' οὐδείαν ἀλλ' ὅτι κατὰ φύσιν, τὸ δέ γε ἔστι τοῦ μὲν ποιητῆς καθ' αὐτὸν δὲ 'Ομήρου κατὰ συμβεβηκός. ἐξαιρεθεὶν τοῦ οὖν τοῦ καθ' αὐτὸν κατηγορηθεῖν τοῦ οὐδὲν ἔτι φθέγγεται ὑγιές τὸ κατὰ συμβεβηκός κατηγορούμενον, καίτοι οὐδεμίαν ἔστιν εὑρεῖν ἀντίθεσιν τοῦ ποιητοῦ πρὸς τὸ 5 ἔστιν. οὔτε αὐτόθιεν ἐν τοῖς ὄντος ποιητοῖς. ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνὴρ καὶ οὐκ ἀνὴρ. οὔτε ἐν τοῖς ὄντος ποιητοῖς αὐτῶν, ὡς ἐπὶ τοῦ νεκρὸς ἀνθρωπος. ὥστε ὄρθιος ἐλέγομεν ὅτι οὐκ ἀληθῆς τὸ μὴ ἐνυπαρχούσης ἀντίθεσις ἐν τοῖς 10 ἄμα κατηγορηθεῖσι δύνασθαι καὶ ἔκαστον καθ' αὐτὸν κατηγορηθῆναι. διόπερ ἀνωθεν ἀρέσκειν ὁ Ἀριστοτέλης καταλέγει τοὺς περὶ τῆς δια-15 κεκριμένης κατηγορίας κανόνας, λέγων ὡς ὅταν μήτε ἐναντιότης ἐν τοῖς ὄντος ποιητοῖς ὑπάρχῃ τῶν ἄμα κατηγορουμένων μήτε κατὰ συμβεβηκός ἀλλὰ 15 καθ' αὐτὸν αὐτοῦ ὑποκειμένου κατηγορούμενα τύχωσι, τότε δὴ πάντως ἐγγιωρεῖ τὸ συμπεπλεγμένως κατηγορηθὲν καὶ ἀνευ τῆς συμπλοκῆς κατηγορηθῆναι. φανερὸν δὲ ὡς εἴ τις τὸ ἔστι τὸ ἐπὶ τοῦ 'Ομήρου ποιητῆς 20 ἔστιν' ἀντὶ τοῦ ἦν εἰληφθεὶρος λέγοι (καθάπερ τὸ ἦν ἀντὶ τοῦ ἔστι πολλά-25 κις οἱ παλαιοὶ παραλαμβάνουσιν, ὡς ἐπὶ τοῦ 'τί ἦν' ἀντὶ τοῦ 'τί ἔστι' καὶ ἐπὶ τοῦ ὄντος ὄντος 'τί ἦν εἶναι' ἀντὶ τοῦ 'τί ἔστι τῷ πράγματι τὸ εἶναι'), καὶ τὸ ἔστιν αὐτὸν καθ' αὐτὸν κατηγορεῖσθαι τοῦ 'Ομήρου συγχω-30 ρήσει παρὰ τὰ δοκοῦντα τῷ Ἀριστοτέλει. τῆς δὲ λέξεως τὸ μὲν τῶν 35 ἀντικειμένων τι ἐνυπάρχει, οἵτις ἐπεται ἀντιφασις εἰρηται οὐχ ὡς τισὶ μὲν ἀντικειμένης ἀντιφάσεως τισὶ δὲ μή, ἀλλ' ὅτι 'οἵτις πᾶσιν ἐπεται 170· ἡ ἀντιφατικὴ πρὸς ἄλληλα ἀντίθεσις', ἀτε οὖσα κοινοτάτη· οὐδέτερον γάρ τῶν ἀντικειμένων ἔστιν ὅπερ τὸ ἔτερον.

'Εξῆς δὲ τούτοις ὥσπερ ἐλέγχων τοὺς οἰωνέους ὅτι τὸ ἔστιν εἰ μετὰ τοῦ 25 δοξαστοῦ κατηγοροῦντο τοῦ μὴ ὄντος, λεγόντων ἡμῶν 'τὸ μὴ δὲ δοξαστόν ἔστιν', 5 ἥδη καὶ καθ' αὐτὸν κατηγορεῖσθαι κατὰ τούτου δυνήσεται καὶ ἐροῦμεν ἀληθῆς 'τὸ μὴ δὲ ἔστι', παραπλησίως τοῖς ἄλλοις ἐφ' ὃν τὴν σύνθετον κατηγορίαν καὶ διακεκριμένως γίνεσθαι δυνατόν, ἐπάγει τὸ δὲ μὴ ὄν. ὅτι δοξαστόν, 30 οὐκ ἀληθῆς εἰπεῖν ὅν τι, καὶ τὴν αὐτίαν, δι' ἦν οὐκ ἀληθῆς, προστίθησι 10 λέγων δόξα γάρ αὐτοῦ οὐκ ἔστιν ὅτι ἔστιν, ἀλλ' ὅτι οὐκ ἔστιν· ἐπεὶ γάρ δοξαζομεν περὶ τοῦ μὴ ὄντος αὐτὸν τοῦτο δεῖ οὐκ ἔστι. δῆλον δὲ τοῦ δοξαστὸν μὲν εἶναι αὐτὸν εἰκότως λέγομεν, οὐ μὴν διὰ τοῦτο εἶναι αὐτὸν δημολογήσομεν. καὶ ἀποτείνεσθαι μὲν δοκεῖ πρὸς τὰ ἐν τῷ Σοφιστῇ καὶ 15 πρὸς τῷ πέμπτου τῆς Πολιτείας περὶ τοῦ μὴ εἶναι δοξαστὸν

2. 3 τοῦ δὲ—καθ' αὐτὸν om. F	2 δὲ iter. G	6 δρῳ.] καλῶς FG
12 δῆλο] δὲ A Ma: μὴ F	14 τὸ ἐπὶ τοῦ] ἐπὶ τοῦ F: ἐπὶ τὸ G	15 λέ- γει G
16 τι (post ἐπὶ τοῦ) iter. G	τί ἦν ἀντὶ τούτου τὸ τί ἔστι M	
τοῦ (post ἦν ἀντὶ) suppl. G ²	17 τί (ante ἔστι τῷ) om. AGM	18 καθ' αὐτὸν om. FG
19 παρὰ] ταῦτα FG	μὲν] ἀλλ' ὅταν μὲν ἐν τῷ προσκειμένῳ F	
20 ἐνυπάρχει G Ma	21 δῆτι] ἔστιν G	22 ἀντιφαντ. Ma
25 ὄντως Λ	26 κατ' αὐτοῦ FG	30 ἔστιν οὐχ (pr. l.) colloc. FG
31 ἐδοξαζ. A Ma	περὶ] ἐπὶ Λ	32 εἰκότως—αὐτὸν om. FG
34 πολιτείας] p. 477 D sq.		33 καὶ ἀποτείν.— λεγόμενον (p. 213,1) om. Λ
		34 τῷ πέμπτῳ τῆς

τὸ μὴ ὃν ὑπὸ Πλάτωνος λεγόμενα. δεῖ μέντοι εἰδέναι ὅτι πολλὰς ἔκεινος τοῦ μὴ ὄντος τάξις ἡμῖν παραδίδους, τοῦ ὑπὲρ τὰ ὄντα, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν, 20 ὑπὲρ εἰδος ἀπαν (οὐ γάρ ἀλλὰ προηγε τά τε εἰδη πάντα χωριστά τε τῆς ὕλης καὶ σχήματα καὶ ἐπ' ἐσχάτοις αὐτὴν τὴν παντελῶς ἀνείδεον ὕλην), τοῦ κατὰ τὴν ἑτερότητα θεωρουμένου καὶ διὰ πάντων τῶν ὄντων περιοικότος οὐ παρ' ἔλαττόν τε τοῦ ὄντος εἶναι διὰ ταῦτα λεγο- 25 μένου, τοῦ τὸ γενητὸν σημαίνοντος κατὰ τὴν ὑφεσιν τὴν πρὸς τὸ ὄντως δὲν καὶ πάστης μεταβολῆς ὑπεριδρυμένου, τοῦ ἐπὶ τῆς ὕλης κατηγορουμένου διὰ τὴν ἀπόπτωσιν πάντων τῶν εἰδῶν κατὰ τὴν θρυλλουμένην ἀνόμοιον 171c 10 αὐτῆς πρὸς τὸ πρῶτον ὄμοιότητα, καὶ ἐν τι τῶν σημανομένων τοῦ μὴ ὄντος λέγων εἶναι τὸ ἐπὶ ἐσχάτοις τῶν ἄλλων κείμενον τὸ ἐπὶ τοῦ μηδαμῆ μηδαμῶς ὄντος λεγόμενον, τοῦτο καὶ ἄρρητον καὶ δύσκαστον εἶναι δισγυρίζεται, διότι τὸ ὥρτὸν ἦ δοξαστὸν ἀριθμητόν τέ ἐστιν, ὥπερ καὶ πρόσθεν 5 ἐλέγομεν, καὶ τῇ ὥρῃ τῇ δέξῃ λέγεται εἶναι ὥρτὸν ἦ δοξαστόν, καὶ 15 ἐστι τῶν πρὸς τι κατὰ τὴν πρὸς τὴν ὥρην ἦ τὴν δέξαι σχέσιν λεγόμενον εἶναι τοιωτὸν. ἐπεὶ οὖν τῶν πρὸς τι τοῦ ἑτέρου ὄντος καὶ τὸ ἑτερον 10 εἶναι ἀναγκαῖον, ἐστι δὲ ἡ ὥρης καὶ ἡ δέξαι καὶ ἡ δοξαστόν, ἢν λέγεται εἶναι ὥρτὸν ἦ δοξαστόν, ἐσται ἀριθμητόν τέ τὸ μηδαμῶς δὲν ἐν αὐτῇ τῇ ὥρῃ τῇ περὶ αὐτοῦ καὶ τῇ δέξῃ. Ὡς τε οὖν Πλάτων ἀνέλεγκτως ταῦτα οὕτως ἀπο- 20 φαινόμενος καὶ ὁ Ἀριστοτέλης ὡρῶς ὑπολαβών, ὡς εἰκός, τινὰς μὴ παρα- 25 κολουμήσαντας τῷ βάθει τῆς τοῦ Πλάτωνος διανοίας οἰηθῆναι ὅτι γίνεσθαι τῶν ὄντων φησὶ τὸ μηδαμῶς δὲν, εἰ λέγοι τὸ ὥρτὸν ἦ δοξαστόν, οὐ καὶ δὲν εἰρηκαμεν τρόπον ἀλλὰ ὡς αὐτόθεν ὑπόστασιν ἔχον, καὶ διὰ τοῦτο λέγων μὴ εἶναι ἀληθῆς τὸ φάσκειν οὕτως δὲν γίνεσθαι τὸ μὴ δέν, δοξαστὸν 20 25 εἶναι λεγόμενον ὡς καὶ ἄλλο τῆς πρὸς ἡμᾶς σχέσεως ὑπόστασιν ἔχον, ὥποιν εἶναι ἀξιοῦ τὸ κατὰ τὴν ἑτερότητα μὴ δέν, ὥπερ κατακεκριματίσθαι φησὶν ἐν πᾶσι τοῖς οὖσι καὶ οὐ παρ' ἔλαττον εἶναι τοῦ κυρίως ὄντος.

"Ἄγρι τούτων προτίγαγεν ὁ Ἀριστοτέλης τὴν θεωρίαν τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσσων, πολλὰ μὲν ἡμῖν καὶ καλὰ παραδίδους περὶ 30 αὐτῶν θεωρήματα, δόξας δὲ τοῖς πολλοῖς μηδεμίᾳν αὐτοῖς ἐπιμεῖναι τάξιν, ὥστε διὰ τοῦτο | καὶ ἀποφήνασθαι τινὰς ὑπομνηματικώτερον εἶναι τὸ 171v βιβλίον. ἡμεῖς μέντοι καὶ ἔκαστον τῶν κεφαλαίων προηγουμένως ἐπε- μελήθημεν τοῦ ἐπιμεῖξαι τὴν συνέχειαν τῆς ἀκολουθίας. ἀλλ' ἐπὶ τὰς μετὰ τρόπου προτάσσεις χωρῶμεν.

2 παραδίδωσι G alt. τοῦ] τὸ A Ma ταῦτὸν — ὕλην (5) om. FG¹ 6 πεφυκότος
Ma te om. FG¹ ὄντος] ὄντως A² 7 γεννητόν A(i) κατὰ — ὑπεριδρυμένον (8)
om. FG¹ πρὸς] κατὰ α 9 διὰ — ὄμοιότητα (10) om. FG¹ διὰ] κατὰ G
10. 11 τοῦ μὴ ὄντος] αὐτοῦ FG 11 λέγον M τὸ ἐν — κείμενον om. A prius τὸ]
τοῦ F ἐπὶ om. FG 12 λεγόμενον om. FG μὴ δοξαστὸν FG 13 τε
om. a 14 ἐλέγομεν] p. 184, 27 15 λεγόμεν α 17 ἀναγκ. εἴναι colloc. M
18 μηδαμοῦ μηδαμῶς M 19 ἀνέλεγκτος Brandis 22 τὸ (ante μηδαμῶς) suppl. G²
λέγει G 25 ante λεγόμενον add. καὶ F(i) 29 καὶ om. M 34 post γωρῶμεν
add. τέλος τοῦ τρίτου τμήματος A

p. 21a34 Τούτων δὲ διωρισμένων σκεπτέον ὅπως ἔχουσιν αἱ ἀποφάσεις καὶ καταφάσεις πρὸς ἀλλήλας αἱ τοῦ δυνατὸν 10 εἶναι καὶ μὴ δυνατὸν καὶ ἐνδεχόμενον καὶ μὴ ἐνδεχόμενον, καὶ περὶ τοῦ ἀδυνάτου τε καὶ ἀναγκαίου· ἔχει γὰρ ἀπορίας 5 τινάς.

Λειπομένης ἔτι πρὸς τὴν παντελῆ θεωρίαν τῶν κατὰ τήνδε τὴν πραγματείαν ἡμῖν προκειμένων τῆς ἐπισκέψεως τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων, ταύτην παραδίδωσιν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τούτῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ βιβλίου κεφαλαίῳ, δύο μόνα ταῦτα θεωρήματα διδάσκων ἡμᾶς περὶ αὐτῶν, 10 τόν τε τρόπον τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἀποφάσεων πρὸς τὰς καταφάσεις καὶ ἔτι τὴν ἀκολουθίαν τῶν κατὰ τοὺς διαφέροντας τρόπους προτάσεων. ἡμᾶς 20 δέ, εἰ μέλλοιμεν διηγημένην ἔχειν τὴν τῶν νῦν παραδιδομένων προτάσεων γνῶσιν καὶ ὅδον παρακολουθεῖν τοῖς ὑπὸ τοῦ φιλοσόφου περὶ αὐτῶν λεγομένοις, προλαβεῖν γρὴ τῆς τῶν ῥητῶν ἐπιγγῆσεως τί τέ ἔστι τρόπος καὶ 15 εἰ πεπερασμένος αὐτῶν ὁ ἀριθμὸς καὶ ἡμῖν γνωριμος, πόσους τε καὶ 17² ποίους ἔκλεγεται τρόπους ὁ Ἀριστοτέλης πρὸς τὴν διδασκαλίαν τῶνδε τῶν προτάσεων καὶ διὰ τίνα αἰτίαν τούτους καὶ οὐκ ἄλλους, καὶ πῇ τῶν καλούμενων ὅλῶν διαφέρουσιν οἱ παραλαμβανόμενοι τρόποι τοῖς ὀνόμασιν αὐτῶν ὀνομαζόμενοι, καὶ εἰ μηδεὶς παραλέειπται τρόπος τῶν ὀφειλόντων 20 ἐν τῇ προκειμένῃ τῶν προτάσεων θεωρίᾳ παραληφθῆναι, τίνα τε τρόπον ἐπὶ τῶν τοιούτων προτάσεων ἐκ τῶν καταφάσεων ποιοῦμεν τὰς ἀποφάσεις, διπερ ἔφαμεν πρῶτον ἐπισκέψαμει περὶ αὐτῶν τὸν Ἀριστοτέλην, καὶ ἐπὶ 10 πᾶσι πῶς ἀν ἐκ διαιρέσεως ἔλοιμεν καὶ τούτων τῶν προτάσεων πασῶν τὸν ἀριθμόν.

25 Τρόπος μὲν οὖν ἔστι φωνὴ σημαίνουσα ὅπως ὑπάρχει τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, οἷον τὸ ταχέως, ήταν λέγωμεν ‘ἡ σελήνη ταχέως 15 ἀποκαθίσταται’. Ἡ τὸ καλῶς ἐν τῷ ‘Σωκράτης καλῶς διαλέγεται’, Ἡ τὸ πάνυ ἐν τῷ ‘Πλάτων Δίωνα πάνυ φιλεῖ’. Ἡ τὸ δεὶς ἐν τῷ ‘ὁ Κλεος δεὶς κινεῖται’. ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν φύσει μὲν οὐκ ἔστιν ἀπειρος, οὐ μὴν δὲ 30 περιηγηπτός γε ἡμῖν, ὥσπερ οὐδὲ ὁ τῶν καθόλου ὑποκειμένων ἡ κατηγορούμενων, ἀναριθμήτων δὲ αὐτῶν ὄντων. τέτταρας δὲ μόνους ὁ Ἀριστοτέλης

1 ante lemma add. ἀργὴ τοῦ τετάρτου τμήματος AFG²: περὶ τοῦ τετάρτου τμήματος M: ἀργὴ τοῦ τετάρτου τμήματος τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων αἱ 2 καταφ. καὶ ἀποφ. colloc. a αἱ τοῦ—τινάς (δ) om. M 4. δ ἀπορίαν τινά G 6 θεωρ.] ἀπορίαν Λ τήνδε] ταύτην FG 7 ἡμῖν om. FG¹ προσκειμ. Α 11 τρόπων G¹ ἡμεῖς G 12 δέ γε Ma τὴν om. FG παραδεδ. A Ma 13 ante γνῶσιν add. ἡμῖν del. G 22 ἔφαμεν] v. 10 ἐπισκέπτεσθαι FG Ma 23 ἔλοιμεν scripsi: ἔλοιμεν libri 24 τῶν ἀριθμῶν A 25 σημαντικὴ FG τοῦ ὅπως F ὑπάρχη G 26 τὸ om. A 27 δ σωκρ. Ma 28 δ πλάτ. Ma δ om. G 29 prius δε] μὲν G alt. δὲ om. M 30 ληπτός FG γε] γὰρ F: δὲ M δ om. A Ma 31 prius δέ] τε AGMa; an δὴ? ὄντων om. M τέτταρας μόνους (δε om.) FM: τεταργμένας G¹: τέτταρας μόνον G²

παραλαμβάνει πρὸς τὴν θεωρίαν τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων, τὸν ἀναγκαῖον τὸν δυνατὸν τὸν ἐνδεχόμενον καὶ ἐπὶ τούτοις σὺν ἀδύνατον, ὡς ὅντας καθολικωτάτους τε καὶ αὐτῇ τῇ φύσει τῶν πραγμάτων οἰκειοτάτους. τίνα τοῦ μὲν οὖν διαφορὰν ἔχειν βιώλεται τὸ δυνατὸν πρὸς τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ ὅτι 5 τὸ κυρίως δυνατὸν ὄντας μόνον διαφέρει τοῦ ἐνδεχομένου, | τὸ δέ γε 172^v ἀπλῶς δυνατὸν ἐπὶ πλέον λέγεται τοῦ κυρίως ἐνδεχομένου, διὰ τῶν ἑξῆς αὐτοῦ διδάσκοντος ἡμᾶς τοῦ Ἀριστοτέλους εἰσόμενη. νῦν δέ γε ὡς τῶν αὐτῶν ὄντων ἐπισκεψάμεθα πήδη διοίσουσιν οἱ τρόποι τῶν οἰδῶν. ἐπειὶ καὶ ὁ ταύτας διγροῦδεν εἰς τὴν ἀναγκαῖαν καὶ ἀδύνατον καὶ ἐνδεχομένην. ἥρτέον 10 οὖν ὅτι τὰς μὲν ὅλας ἐν αὐτῇ φαμεν θεωρεῖσθαι τῇ φύσει τῶν ἐν τῇ προτάσει παραληφθέντων πραγμάτων (πᾶσα γάρ ἀνάγκη τὸ κατηγορούμενον ἦ δὲ ὑπάρχειν τῷ ὑποκειμένῳ ἦ μηδέποτε ἦ ποτὲ μὲν ποτὲ δὲ 10 μή, διὸ καὶ καλεῖσθαι αὐτὰς ὅλας ἐλέγομεν ὡς ἀνευ τούτων μηδὲ τὴν ἀρχὴν ὑποστῆγαι τῶν προτάσεων δυναμένων), τοὺς δέ γε τρόπους ἐν αὐτῷ 15 τῷ ἐκφωνεῖσθαι παρ' ἡμῶν καὶ ἔχωμεν προστίθεσθαι τοῖς συμπληροῦσι τὴν πρότασιν ὥρωις τὴν ὑπόστασιν ἔχειν φαμέν. διὸ πολλάκις συμβαίνει 20 τὴν πρότασιν παρὰ τὴν ὅλην ἀληθεύουσαν διὰ τὸν τρόπον τὸν προστιθέμενον ψεύδεσθαι· ἡ μὲν γάρ λέγουσα πρότασις 'ἢ ήλιος κινεῖται' ἀληθής, ἡ δὲ προστιθέσθαι τὸ ἐνδεχομένως καὶ λέγουσα ὅτι κινεῖται ἐνδεχομένως 25 διὰ τὸν τρόπον μόνον ψεύδης. οὕτω δὲ καὶ τὴν 'Σωκράτης ὑγιαίνει' ἦ 20 'λευκής ἐστι' πρότασιν ἀληθῆ ἐνίστει οὖσαν ὡς ἔξι ἀνάγκης τρόπος προστεθεῖσις ἐποίησε ψεύδη, ὅταν εἴπωμεν 'Σωκράτης ὑγιαίνειν ἀναγκαῖον' ἦ 'λευκὸν εἶναι ἀναγκαῖον'. μὴ γάρ τοι νομίσῃς ὅτι μόνους χρὴ τοὺς οἰκείους ταῖς 30 ὅλαις τρόπους ταῖς προτάσεσι προστιθέναι· ὥσπερ γάρ ἐκάστου τῶν ὑποκειμένων ἔξεστι μὲν κατηγορεῖν ὃ τι τις βιώλεται, γίνονται δὲ τῶν προτάσεων αἱ μὲν ἀληθεῖς αἱ δὲ ψεύδεις, οὕτω δὲ καὶ τῇ ἀνευ τρόπου | προτάσει 173^r προστιθέναι μὲν ἔξεστιν δηλ ὣν βιώληται τις προσαρμόττειν τρόπου, ἀλλὰ τὰς προτάσεις δέ τε μὲν ἀληθεῖς δέ τε δὲ ψεύδεις γίνεσθαι συμβαίνει.

Τούτων δὲ φανερῶν ὄντων ἑξῆς ἐπισκεψάμεθα πότερον ἔστι τις καὶ ὁ ἄλλος παρὰ τούτους τρόπος, συγγενῆς μὲν τοῖς εἰρημένοις καὶ ἐν ἄλλοις ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν τῇ τῶν προτάσεων θεωρεῖ παρειλημμένος ἐν δὲ τῇ νονὶ προκειμένῃ πραγματείᾳ παραλειπειμένος. ἡ οὐδαμῶς ἀξιοῦσι μὲν γάρ οἱ πλεῖστοι τῶν ἐνηγγητῶν τοῦ Ἀριστοτέλους τοῦτον εἰναι τὸν ὑπάρ- 10 χοντα καὶ ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς πρὸς τοῦ ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἐνδεχομένου

1 ἀναλαμβ. M	πρὸς τὴν θεωρ. παραλ. colloc. G	1. 2 τὸν ἀναγκαῖον suppl. A ²
2 τοῦτον G ¹	6 δυνατὸν om. A	7 αὐτοῦ om. F
πῇ] ποι A: τί M	καὶ om. sec. ed. Ven. Brand.	8 ὄντων om. F
p. 88,20 14 αὐτῷ om. A M	17 παρὰ] περὶ G ¹	11 παραλειψθ. M
19 καὶ—ἐνδεχομένως om. M	καὶ om. F	13 ἐλέγομεν]
(cf. p. 218, 10 sq.)	ἀναγκ. ὑ. (num. corr.) F	14 διά δὲ a
24 post τρόπους add. προστιθεῖς A	26 οὕτω δὲ] cf. p. 199,1	τὸν (post τρόπον) om. G
29 τις ἐστι colloc. a	31 παρειλ. παραλειπειμένος G	27 βιώλεται F ¹
Ἀναλ.] Anal. pr. A 2 p. 25 a 1 A 8 p. 29 b 29		32 νῦν A
		34 ἐν τοῖς

κατηριμημένον. δοκοῦσι δέ μοι παντάπαισιν ἀμαρτάνειν τῆς τε ἀληθείας καὶ τῆς τοῦ Ἀριστοτέλους διανοίας· οὐ γάρ ἐστιν ὅλως τρόπος τὸ ὑπάρχειν, ἀλλὰ τῶν προτάσεων διγραμμένων εἰς τε τὰς ἄνευ τρόπου καὶ τὰς 15 μετὰ τρόπου τὸ ὑπάρχειν εἰδοποιεῖν φῇμι τὰς ἄνευ τρόπου προτάσεις, 5 ἀποβλέπων εἴς τε τὴν παραδεδομένην πρότερον διδασκαλίαν τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἄνευ τρόπου ἀποφάσεων πρὸς τὰς καταφάσεις. ἐν οἷς ἔλεγεν “ἐπεὶ δὲ ἔστι καὶ τὸ ὑπάρχον ἀποφαίνεσθαι ὡς μὴ ὑπάρχον” καὶ τὰ ἔξις²⁰ τούτοις, κατὰ τὸ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν τὰς ἀντιθέσεις ἔκεινων τῶν προτάσεων γίνεσθαι ἀποφαινόμενος, ταῦτα δὲ εἰπεῖν, κατὰ τὸ εἶναι καὶ 10 μὴ εἶναι, καθ' ἁ λέγεται συφῆς καὶ ἐν τούτοις ἡ ἀντιφατικὴ ἀντιθέσις γίνεσθαι τῶν ἄνευ τρόπου πασῶν προτάσεων, εἴτε ἐνεργέᾳ τὸ ἔστιν ἔχοιεν²⁵ εἴτε καὶ δυνάμει, τῶν μετὰ τρόπου μὴ ἀνεγγυένων τῆς τοιωτῆς ἀντιθέσεως ἀλλὰ κατὰ τοὺς τρόπους αὐτοὺς ἀλλήλαις ἀντιτιθεμένων· διὸ καὶ ὁ Ἀριστοτέλης | ἐν τούτῳ τῷ κεφαλαίῳ παραδοῦναι προθέμενος τὰς μετὰ 173^v

15 τρόπου προτάσεις τοῦτο πρῶτον ἥξισθαι ζητεῖν περὶ αὐτῶν. τίς ὁ τρόπος τῆς ἀντιφατικῆς αὐτῶν ἀντιθέσεως, ὡς οὔτε εἰπών τι πρότερον περὶ τρόπων οὔτε τοῦ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν κοινόν τι πρὸς τοὺς τρόπους⁵ ἔχοντων. διά τε οὖν ταῦτα τὸ ὑπάρχειν οὐ δοκεῖ μοι τρόπος τις εἶναι, καὶ διὰ αὐτὸ τοῦτο τρόπον εἰναί φαμεν τὸν σημαίνοντα ὅπως ὑπάρχει τὸ 20 κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ (πῶς οὖν ἔχει λόγον τὸ ὑπάρχειν αὐτὸ¹⁰ τρόπον δημιᾶσθεν τὸν δηλωτικὸν τῆς τοῦ ὑπάρχειν ποιότητος;), καὶ διὰ τὴν τε προκειμένην περὶ τῶν προτάσεων πραγματείαν καὶ τὴν ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς περὶ τῶν συλλογισμῶν ἀτελῆ εἶναι δημολογήσομεν, μήτε ἐν τούτοις ἀπαντας τοὺς καθόλου καὶ πραγματειώδεις τρόπους παρειληφθεῖ λέγον·¹⁵ 25 τες μήτε ἐν ἔκεινοις ἐκ πασῶν τῶν προτάσεων παραδεδόσθαι τῶν συλλογισμῶν τὰς γενέσεις, ἀλλ' ἐκ μόνων τῶν μετὰ τρόπου, καίτοι τοῦ Ἀριστοτέλους ἀπασῶν ἀπλῶς τῶν προτάσεων ποιουμένου τὴν διαιρέσιν ἐν ἔκεινοις. δι' ὧν φησιν “ἐπεὶ δὲ πᾶσα πρότασίς ἐστιν ἦ τοῦ ὑπάρχειν ἦ τοῦ²⁰ ἔξι ἀνάγκης ὑπάρχειν ἦ τοῦ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν”.

30 Τοῦτο μὲν οὖν ἔχ τε τῶν εἰρημένων ἐναργῶς, οἷμαι, ἀποδέδεικται καὶ διὰ πλειόνων ἔτι συλλογίζεσθαι δυνατόν. οὐ μὴν ἀλλ' οὐδὲ τὸ μόνον. ὑπόταν λέγωμεν ‘μόνον τὸ ζῷον αἰσθητικὸν’ ἢ ‘μόνον βαδιστικόν’, τρόπος²⁵ ἀν εἴη τις, ὥσπερ φασί τινες (οὐ γάρ ἀν συνεπλέκετο τῷ ὑποκειμένῳ), ἀλλὰ μᾶλλον προσδιορισμός· οὐ μέντοι ἀπλοῦς, λέγω δὲ καταφατικός τικός τις ἢ ἀποφατικός, οὐδὲ τινὶ | ὑποκειμένῳ, εἴτε ὠρισμένῳ εἴτε 174^r ἀορίστῳ, προσαρμόττεσθαι δυνάμενος, ὥσπερ τῶν παρειληγμένων πρὸς

2 διος G   ὁ τρόπος τοῦ ὑπ. G   6 ἔλεγεν] p. 17a26   11 εἴτε ἐνεργ. τὸ ἔστιν
ἔχοιεν ομ. F   14 προτιθέμ. G Ma   16 ante τῆς add. περὶ G   εἰπόντι M
17 τοῦ τὸ μὴ (sed μὴ del.) G   18 τε] τοι F: ομ. G   19 τρόπος G¹   20 ὑπάρχειν Brand.: ὑπάρχον libri   21 ὅτι] ἔτι F   23 περὶ ομ. M   δημολογήσωμεν G   24 πραγματιώδ. FGa   27 ἀπασῶν] ἐκ πασῶν α   28 φησιν] Anal.
pr. A 2 p. 25a1   30 τε ομ. FG   31 ὅτι] ἔτι A   32 ὅταν FG
33 ως F   35 τινὶ] ἐν superscr. G²   εἴτε—εἴτε] οὔτε—οὔτε FG

τὴν θεωρίαν τῶν προτάσεων τεττάρων προσδιορισμῶν ἔκστος. ἀλλ᾽ ἐνεργεῖ μὲν περὶ ἑνὸς τοῦ ἐν τῇ προτάσει λεγομένου τὴν ἀπόφασιν ποιού-⁵ μενος, δυνάμει δὲ καὶ περὶ τῶν ἄλλων, τῶν τε ὅντων καὶ τῶν μὴ ὅντων, διὸ καὶ σύμβικτος ἔκ τε τοῦ ἑτέρου τῶν καταφατικῶν προσδιορισμῶν καὶ 5 μόνου τοῦ καθήλου τῶν ἀποφατικῶν· ὁ γάρ εἰπὼν μόνον τὸ ζῷον αἰτιητικὸν τὴν 'μόνον βαδιστικὸν' οὐδὲν ἀλλο τηματίνει τὴν τῷ μὲν ζῷῳ 10 ὑπάρχει τὸ κατ' αὐτοῦ κατηγορούμενον τίτοι παντί. ὡς τὸ αἰτιητικόν, τὴν τινί, ὡς τὸ βαδιστικόν, οὐδὲν δὲ ἀλλο παρὰ τὸ ζῷον ὑπάρχει. ὥστε οὐδὲν μία κυρίως ἢ τοιαύτη πρότασις, ἀτε προφανῶς πλείστη γρωμένη τοῖς ὑπο-¹⁵ 10 κειμένοις, τῷ τε ζῷῳ καὶ τῷ μὴ ζῷῳ, καὶ τὸ αὐτὸν μὲν ἑτέρου τούτων καταφάσκουσα καθήλου τὴν κατὰ μέρος τοῦ δὲ ἑτέρου καθήλου ἀποφάσκουσα. καὶ διὰ ταῦτα οὐκ ἀνάγκη τὸ τοῦ κατηγορούμενου καθήλου κατηγορούμενον. οἷον τὸ ἔσψυχον, ὑπέταν λέγωμεν 'πᾶν αἰτιητικὸν τὴν 15 15 πᾶν βαδιστικὸν ἔμψυχον'. μόνου πάλιν κατηγορεῖσθαι τοῦ ἐν τῇ ἐξ ἀρχῆς προτάσεως ιησημένου· κατηγορεῖσθαι τοῦ γάρ αὐτὸν ζῷου ἀνάγκη κατὰ τὸν πρώτον τὴν τρίτον τρόπον τοῦ πρώτου σχήματος. οὐ μέντοι καὶ μόνου· ἀποφάσκεισθαι γάρ τῶν παρὰ τὸ ζῷον οὐκέτε 20 20 ἀνάγκη, ἀτε ἀποφατικῆς τῆς ἐλάσσονος προτάσεως γινομένης, κυρίως μὲν οὖν λαμβανόμενον τὸ μόνον, τοῦτο δέ ἐστιν ὡς ὄνομα, καθ' ὄποιον ἀν λέγηται τῶν τριῶν γενῶν. οὐ τρόπος ἀλλ', ὥσπερ εἰρηται, | προσδιορισμὸς καὶ συμπλέκεται τῷ ὑποκειμένῳ διάκρισιν αὐτοῦ πρὸς τὰ 174v ἄλλα πάντα τὰ παρ' αὐτὸν δηλοῦν (καὶ γάρ εἰ φαίνοιτο καὶ μετὰ τοῦ κατηγορούμενου ποτὲ λεγόμενον, ὡς ἐπὶ τοῦ 'Σωκράτης μόνον τριβώνιν ἡμφίεσται', 5 παραπλήσιον καὶ τοῦτο ἔξει τοῖς ἀπλοῖς προσδιορισμοῖς. ὡς ἐν τῷ 'πᾶς 25 25 διάθρωπος πάσης ἐπιστήμης ἔστι δεκτικός'). εἰ μέντοι ἐπιφραγματικῶς λέγοιτο, ταῦτὸν δυνάμενον τῷ μόνως, τότε δὲ τρόπος οὐ τῷ ὑποκειμένῳ συνδυαζόμενος ἀλλὰ τῷ κατηγορούμενῷ καὶ σημαίνων τὸ εἰλικρινῶς αὐτοῦ τὸ ὑποκειμένον μετέχειν. ἀλλὰ μὴ σὺ τῷ ἀντικειμένῳ. διὸ τὸν μὲν θεωρήσας πάσης εἶναι φαμεν, τὴν μέντοι λογικὴν ψυχὴν καὶ τὸ 30 30 κυκλοφορικὸν σῶμα καὶ ἀθάνατα καὶ οὐκ ἀθάνατα, τὸ μὲν ἀπονέμοντες αὐτοῖς διὰ τὴν οὐσίαν τὸ δὲ διὰ τὴν ἐνέργειαν. ἡ καὶ ἀμφω κατὰ τὴν 35 35 οὐσίαν κατ' ἄλλην καὶ ἄλλην τοῦ ἀθανάτου σημασίαν· ἀμέσει καὶ ὁ Τίμων ἀθανάτοις μὲν διμόνυμον προσαγορεύει τὴν λογικὴν οὐσίαν ἡμῶν. οὐ πάμπαν δὲ ἀθάνατα τὰ οὐδέντια σώματα. πλὴν οὐδὲ τότε τὸ μόνον τὴν 40 40 35 ἀνθ' οὐ τοῦτο παραλαμβάνεται, τὸ μόνως, πλέον τι ἔξει τῶν ποιλῶν καὶ

1 τῶν οι. M προσδιορισμὸν A 2 ἀπόφασιν AF[G]a 3 τε οι. a
 5 μόνον] FG 6 βαδ. μόνον colloc. AA ante οὐδὲν add. ζῶν A Ma
 8 ἀλλο A 9 μίαν A 10 τῷ μὴ ζῷῳ] τοῖς παρ' αὐτῷ (αὐτῷ i) FG 12 οὐ
 κατ' ἀνάγκην G¹ 14 μόνον A Ma 15 γάρ οι. G 17 μόνον A τῶν]
 τὸν A 18 ἀποφαντ. G 20 ὄποιαν G 21 συμπλέκεται τοῦ ὑποκειμένου A
 23. 24 ἡμφίεσται A Ma 26 τῷ μόνως] τὸ μόνον G δὲ οι. M: αν δὴ?
 6 τρόπος A Ma 27 σημαίνει G 28 ἀντικ.] ὑποκειμένω G²a 30 κυκλο-
 φορητικὸν F 32. 33 ὁ Τίμων] Plat. Tim. p. 41 C 34 τότε τὸ] τοῦτο G η—
 μόνως (35)] ὅτι τοῦ μόνως παραλαμβάνεται F 35 πλείον G

ἀναριθμήτων τρόπων, οἷον τοῦ καλῶς καὶ τοῦ σαφῶς, ὡς παραληφθῆναι πρὸς τὴν νῦν προκειμένην τῶν προτάσεων θεωρίαν.

Τίνα δὲ τρόπου ἔχει τῶν προκειμένων καταφάσεων ποιοῦμεν τὰς ἀπο- 25 φάσεις, ἐπὶ πλέον μὲν παρεπόμενοι τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους περὶ τού- 5 τῶν λεγομένοις ἐπισκεψόμενοι, νῦν δέ γε τοῦ ἀριθμοῦ τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων χάριν διὰ βραχέων ὑπομινήσκοντές φαμεν καὶ ἐν | ταύταις 17b τῷ κυριωτάτῳ τῶν προτάσεων μαρτίῳ δεῖν συνταχθῆναι τὴν ἄρνησιν, ἵνα τῆς καταφάσεως ἀναφεύεσίν τις γένηται ἡ ἀπόφασις. κυριώτατον δὲ μάρτιον τῶν νῦν προκειμένων ἡμῖν προτάσεων ὁ τρόπος αὐτός, ἀφ' οὗ καὶ ὀνο- 10 μάζονται ὡς εἰδοποιούμενος αὐτός. ὅστε τῆς ‘Σωκράτη βαδίσαι δυνατόν’ ἔσται ἀπόφασις οὐχ ἡ ‘Σωκράτη μὴ βαδίσαι δυνατόν’ (συναληθεύει γάρ οὕτως ἡ ἀντίφασις, ἐπεὶ τὸ ἐνδεχόμενον ἀμα καὶ ἐκβῆναι καὶ μὴ ἐκβῆναι δυνατόν), ἀλλ’ ἡ ‘Σωκράτη βαδίσαι οὐ δυνατόν’, καὶ τῆς ‘Σωκράτη 15 μυστικὸν εἶναι δυνατόν’ οὐχ ἡ ‘Σωκράτη μὴ μυστικὸν εἶναι δυνατόν’ 15 οὐδὲ ἡ ‘Σωκράτη μυστικὸν μὴ εἶναι δυνατόν’, ἀλλ’ ἡ ‘Σωκράτη μυστικὸν εἶναι οὐ δυνατόν’. καὶ τοῦτο εἰκότως· ἐπεὶ γάρ τὸ δυνατὸν τρόπος, ὃ δὲ τρόπος ποιότητά τινα ὑπάρξεως σημαίνει. δεῖ ἄρα τῆς ὑπάρξεως τῆς αὐ- 20 τῆς μεσούσης, ἥτις ἐν τοῖς ὑποκειμένοις καὶ κατηγορούμενοις καὶ προσ- κατηγορούμενοις ὅροις θεωρεῖται, τὴν ποιότητα κρίνεσθαι, εἴτε ἔστιν εἴτε 25 μή, καὶ θετικῶς μὲν λεγομένην κατάφασιν ποιεῖν ἀρνητικῶς δὲ ἀπόφασιν. ὃ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τρόπων, τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ 20 ἀδυνάτου· δεῖ γάρ ἔνα καὶ τὸν αὐτὸν εἶναι κανόνα τῆς ἀντιθέσεως πασῶν τῶν ὄμοιενδῶν προτάσεων. τούτων οὖν οὕτως ἐχόντων λεγομενούς διτὶ ἀνάγκη τῶν τρόπων ἔκαστον προστίθεσθαι ἡ ταῖς ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορούμενου ἦ- 25 ταῖς ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου προτάσειν. ἀλλὰ τῶν μὲν ἐξ ὑποκει- 25 μένου καὶ κατηγορούμενου τέσσαρας ἀνάγκη γίνεσθαι διαφοράς (ἥ γάρ ἀμφω τοὺς ὅρους ὀρισμένους ἔξουσιν, οἷον ‘Σωκράτη βαδίσαι δυνατόν’, ἥ ἀμφω ἀορίστους, | οἷον ‘οὐ Σωκράτη μὴ βαδίσαι δυνατόν’, ἥ τὸν ὑποκειμένον 17b ὀρισμένον τὸν δὲ κατηγορούμενον ἀόριστον, ‘Σωκράτη μὴ βαδίσαι δυνατόν’, ἥ 30 ἔμπαλιν, ‘οὐ Σωκράτη βαδίσαι δυνατόν’), τῶν δὲ ἐκ τρίτου προσκατηγορού- 5 μένου ὄκτω· ἥ γάρ τούς τε ὅρους ἀμφοτέρους καὶ τὸ προσκατηγορούμενον ὀρισμένως ληφθεῖται ἥ πάντα ἀορίστως, ἥ δύο μὲν ὀρισμένως τὸ δὲ λοιπὸν ἀορίστως, ἥ ἔμπαλιν ἐν μὲν ὀρισμένως τὰ δὲ δύο ἀορίστως. ἀλλ’ εἴ τε τὰ δύο ὀρισμένα εἰσεν τὸ δὲ ἐν ἀορίστον, τριγᾶς συμβήσεται διαπλέκεσθαι 10

4 μὲν οι. FG   5 ἐπισκεψώμεθα AGMa   6 τούτοις F   8 ante μάρτιον add. νῦν del. G   9 ἀφ' οὗ] αὐτοῦ F   9. 10 ὀνομάζοντες A   10 σωκράτην Ga (ubique)
11 μὴ superser. A   14 εἰναι (prioris)] βαδίσαι G¹   ἥ σωκράτη μὴ—οὐδὲ² (15) om. FG
δυνατόν om. Ma   15 ἀλλ᾽—δυνατόν (16) om. FG¹   17 σημαίνει—ὑπάρξεως om.
FG¹   δεῖ] δη A   18. 19 προκατ. F   20 ποιεῖ A   23 λέγωμεν G
24 προτίθ. M   25 τῶν μὲν] τὸν μὲν A: καὶ τῶν FG   26 καὶ κατηγορούμενον
om. G   27 σωκράτει G   βαδίσαι—σωκράτη (28) om. G¹   28 μὴ G: οὐ A Ma: om. F
29 ante σωκρ. add. οἷον Ma   σωκράτει FG   29. 30 ἥ ἔμπαλιν—δυνατόν om. F
30 ἔμπαλιν] τὸν ὑποκειμένον ἀορίστον τὸν δὲ κατηγορούμενον ὀρισμένον οἷον G   σωκρά-
τει G   30. 31 προσκατηγορούμενα i

τὰς προτάσεις (ἢ γάρ τὰ πρῶτα δύο ληψόμενα ώρισμένα, τὸ οὐποκείμενον λέγω καὶ τὸ κατηγορούμενον. ἢ τὰ ἄκρα, τὸ οὐποκείμενον καὶ τὸ προσκατηγορούμενον, ἢ τὰ ὅστερα, τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ προσκατηγορούμενον), καὶ εἰ τὸ ἐν μόνον ώρισμένον λαμβάνοιτο. τρεῖς πάλιν συμβαίνει 15 δὲ γίνεσθαι προτάσεις, ἢ τοῦ οὐποκείμενου ώρισμένου ὅντος ἢ τοῦ κατηγορούμενου ἢ τοῦ προσκατηγορούμενου. καὶ δῆλα τῶν ὀκτὼ προτάσεων τὰ παραδείγματα. καθ' ἔκαστον ἄρα τῶν τρόπων ὀδώσκα, ὅπερ ἐλέγομεν, 20 συμβαίνει γίνεσθαι τὰς καθ' ἔκαστα ἀντιφάσεις, τοσάντας δὲ ὀηλονότι καὶ τὰς ἀπροσδιορίστας καὶ ἔτι τὰς καθόλου καὶ τὰς κατὰ μέρος, πάσας 10 δὲ ἀμα τεσσαράκοντα καὶ ὡκτώ. τριπλασιάσαντες οὖν ταύτας διὰ τὴν κατὰ τοὺς χρόνους τῶν κατηγορούμενων διαφορὰν καὶ πάλιν τὰς γενομένας 25 διὰ τὰς ὅλας τριπλασιάσαντες καὶ ἔκαστον τῶν τρόπων εὑρήσομεν τετρακοσίας τριάκοντα καὶ δύο γινομένας ἀντιφάσεις. τῶν οὖν κυριωτάτων τρόπων τριῶν ὅντων, διότι τὸ | δυνατὸν ἢ τῷ ἐνδεχομένῳ μόνῳ συντρέχει 17b¹ 15 ἢ ἔκτεινεται καὶ ἐπὶ τὸ ἀναγκαῖον, οὐ μὴν ἔξω πέπει τῶν εἰληφθέντων τριῶν τρόπων. συμβαίνει πάσας τὰς μετὰ τρόπου ἀντιφάσεις γίνεσθαι τὸν ἀριθμὸν χιλίας διακοσίας ἐνενήκοντα 33. ἐδεικνυμεν δὲ πρότερον τὰς μὲν ἢ 33 ὑποκείμενου καὶ κατηγορούμενου ἑβδομήκοντα καὶ δύο οὔσας. τὰς δὲ ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου ἑκατὸν τεσσαράκοντα καὶ τέσσαρας· ἀμα 20 ἄρα πᾶσαι αἱ ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας παραδεδομέναι ἀντιφάσεις ἐσονται τούτων. πᾶσιν οὖν τοῖς προτεθέσιν ἐπελθόντες αὐτὴν λοιπὸν τὴν λέξιν τοῦ Ἀριστοτέλους ἐπισκεψώμεθα.

p. 21a38 Εἰ γάρ τῶν συμπλεκομένων αὗται ἀλλήλαις ἀντίκειν- 15 25 ται αἱ ἀντιφάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι τάττονται, οἷον τοῦ εἶναι ἄνθρωπον ἀπόφασις τὸ μὴ εἶναι ἄνθρωπον, οὐ τὸ εἶναι μὴ ἄνθρωπον, καὶ τοῦ εἶναι λευκὸν ἄνθρωπον τὸ μὴ εἶναι λευκὸν ἄνθρωπον. ἀλλὰ οὐ τὸ εἶναι μὴ λευκὸν ἄνθρωπον (εἰ γάρ κατὰ παντὸς ἡ κατάφασις ἢ ἡ ἀπόφασις, τὸ ἔύλον 20 30 ἔσται ἀληθὲς εἰπεῖν εἶναι μὴ λευκὸν ἄνθρωπον), εἰ δὴ τοῦτο οὕτως, καὶ ὅσαις τὸ εἶναι μὴ προστίθεται, τὸ αὐτὸν ποιήσει τὸ ἀντὶ τοῦ εἶναι λεγόμενον, οἷον τοῦ ἄνθρωπος βαδίζει οὐ τὸ οὐκ ἄνθρωπος βαδίζει ἀπόφασις ἔστιν, ἀλλὰ τὸ οὐ βαδίζει 25

2. 3 ἢ τὰ ἄκρα—προσκατηγορούμενον οὐ. FG¹ 3. 4 ἢ τὰ ὅστερα—προσκατηγορούμενον οὐ. M 3 καὶ ἢ FG¹ 4 ώρισμένως Ma 7 τρόπον F¹ διώδεκα ante τρόπων colloc. a ἐλέγομεν] p. 218, 26, 31 12, 13 τριακοσίας A¹ 14 μόνον A: om. FG συντρέχειν A¹ 16 συμβάνειν A 17 καὶ ἔξ α πρότερον] p. 91, 2 160, 31 18 alt. καὶ om. a 21 καὶ om. M post τούτων add. ἥγουν τρισχλιαι εἴκοσι καὶ τέτταρες a 25 αἱ om. AMab (cf. p. 221, 25) ὅσαι—οὐκ ἀληθές (221, 10) om. M τὸ μὴ εἶναι καὶ εἶναι colloc. FG τάττονται—οὐκ ἀληθές (221, 10) om. a 26 τὸ] τοῦ G 27, 28 οὐ—τὸ μὴ εἶναι λευκὸν ἄνθρωπον om. G 28 prius ἄνθρωπον om. F 29 ἢ (ante ἀπόφ.) om. G 30 δὴ] δὲ Gb τοῦτο om. AG 31 ὅσαις Gb προστίθεσθαι A 31, 32 τὸ ἀντὶ—οὐκ ἀληθές (221, 10) om. G 33 ἔστιν A: ἔσται b: om. F

ἀνθρωπος (οὐδὲν γάρ οὐταφέρει εἰπεῖν ἀνθρωπον βαδίζειν η ἀνθρωπον βαδίζοντα εἶναι). ὅστε εἰ οὗτο πανταχοῦ, καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις ἔσται οὐ τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι. ἀλλὰ τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι. δοκεῖ | δὲ τὸ αὐτὸν δύνασθαι καὶ εἶναι καὶ μὴ 176^a οὐ εἶναι· πᾶν γάρ τὸ δυνατὸν τέμνεσθαι η βαδίζειν καὶ μὴ βαδίζειν καὶ μὴ τέμνεσθαι δυνατόν. λόγος δέ, διτι παν τὸ οὗτος δυνατὸν οὐκ ἀεὶ ἐνεργεῖ, ὅστε ὑπάρξει αὐτῷ καὶ η ἀπόφασις 5 δύνασται γάρ καὶ μὴ βαδίζειν τὸ βαδιστικὸν καὶ μὴ ὑρᾶσθαι τὸ ὄρατόν. ἀλλὰ μὴν ἀδύνατον κατὰ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύεσθαι τὰς 10 ἀντικείμενας φάσεις· οὐκ ἄρα τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις ἔστι τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι συμβαίνει γάρ ἐκ τούτων η τὸ αὐτὸν φάναι καὶ ἀποφάναι ἀμα κατὰ τοῦ αὐτοῦ, η μὴ κατὰ τὸ εἶναι 15 καὶ μὴ εἶναι τὰ προστιμέμενα γίνεσθαι φάσεις καὶ ἀποφάσεις. εἰ οὖν ἔκεινο ἀδύνατον. τοῦτο ἀν εἴη αἰρετόν. ἔστιν ἄρα ἀπό- 15 φάσις τοῦ δυνατὸν εἶναι τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι. ἡ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ περὶ τοῦ ἐνδεχόμενον εἶναι. καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων δὲ 20 ὄμοιοτρόπως. οἷον ἀναγκαῖον τε καὶ ἀδυνάτου. γίνεται γάρ ὥσπερ ἐπ' ἔκεινων τὸ εἶναι καὶ τὸ μὴ εἶναι προσθέσεις, τὰ δὲ ὑποκείμενα πράγματα τὸ μὲν λευκὸν τὸ δὲ ἀνθρωπος, οὐδε- 25 τος ἔνταῦθα τὸ μὲν εἶναι καὶ μὴ εἶναι ὡς ὑποκείμενον γίνε- ται, τὸ δὲ δύνασθαι καὶ τὸ ἐνδέχεσθαι προσθέσεις διαρίζου- σαι, ὥσπερ ἐπ' ἔκεινων τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος. ὄμοιώς αὐται ἐπὶ τοῦ εἶναι δυνατὸν καὶ εἶναι οὐδε- 30 δυνατόν. τοῦ δὲ δυνατὸν μὴ εἶναι ἀπόφασις οὐ τὸ οὐ δυνατὸν εἶναι. ἀλλὰ τὸ οὐ δυνατὸν μὴ εἶναι. καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι οὐ τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι, ἀλλὰ τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι. διὸ καὶ ἀκο- λουθεῖν ἀν δόξαιεν | ἀλλήλαις αἱ τοῦ δυνατὸν εἶναι καὶ 177^b δυνατὸν μὴ εἶναι· τὸ γάρ αὐτὸν δυνατὸν εἶναι καὶ μὴ εἶναι οὐ γάρ ἀντιφάσις ἀλλήλων αἱ τοιαῦται. ἀλλὰ τὸ δυνατὸν εἶναι 35 καὶ μὴ δυνατὸν εἶναι οὐδέποτε ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀμα ἀληθεύονται (ἀντίκεινται γάρ), οὐδέ γε τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι καὶ τὸ οὐ δυνα- τὸν μὴ εἶναι οὐδέποτε ἀμα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεύονται. ὄμοιώς δὲ καὶ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι ἀπόφασις οὐ τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι,

3. 4 τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι δίλλ οὐ τὸ μὴ δυν. εἶναι Αb (cf. p. 222,26) 4 ταῦτα F
 5 post η add. καὶ F 5. 6 καὶ μὴ τέμνεσθαι καὶ (η m²) μὴ βαδίζειν colloc. F 12 ἀμα om. F post ἀμα add. καὶ b μὴ om. et ante γίν. (13) superser. F 15 τὸ τοῦ F¹ post alt. εἶναι add. δίλλ οὐ τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι F 16 post ἐνδεχ. εἶναι add. καὶ γάρ τοιτο ἀπόφασις τὸ μὴ ἐνδεχόμενον εἶναι b 18 πρόσθετις F 20 ante ἐν- ταῦθα add. καὶ F ante μὴ add. τὸ F ὑποκείμενα F 21 τὸ (alt.) om. F
 23 εἶναι οὐ] μὴ εἶναι F 26 alt. μὴ] οὐ F καὶ om. A 27 δόξειν A; δόξειν b αἱ—μὴ εἶναι (28) in mrg. suppl. A τοῦ b; τὸ A; om. F καὶ—μὴ εἶναι (28) suppl. F²
 27. 28 καὶ τὸ δυνατὸν A 29 post τοιεῦται add. τὸ δυνατὸν εἶναι καὶ δυνατὸν μὴ εἶναι b 30 ante μὴ superser. τὸ A ἀμα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ colloc. F 31 ἀντίκεινται—ἀληθεύον- ται (32) suppl. F² ἀντίκειται A alt. τὸ om. b οὐ] μὴ F 33 μὴ om. A

ἀλλὰ τὸ μὴ ἀναγκαῖον εἰναι, τοῦ δὲ ἀναγκαῖον μὴ εἰναι τὸ μὴ¹⁰
ἀναγκαῖον μὴ εἰναι, καὶ τοῦ ἀδύνατον εἰναι οὐ τὸ ἀδύνατον μὴ
εἰναι, ἀλλὰ τὸ μὴ ἀδύνατον εἰναι, τοῦ δὲ ἀδύνατον μὴ εἰναι:
τὸ οὐκ ἀδύνατον μὴ εἰναι, καὶ καθόλου δέ, ὥσπερ εἴρηται,
τὸ μὲν εἰναι καὶ μὴ εἰναι δεῖ τιθέναι ως τὰ ὑποκείμενα, κατά-¹⁵
φασιν δὲ καὶ ἀπόφασιν ταῦτα ποιοῦντα πρὸς τὸ εἰναι καὶ μὴ
εἰναι συντίττειν, καὶ ταῦτα οἰεσθαι γρὴ εἰναι τὰς ἀντικει-
μένας φάσεις· δυνατόν — οὐ δυνατόν, ἐνδεχόμενον — οὐκ
ἐνδεχόμενον, ἀδύνατον — οὐκ ἀδύνατον, ἀναγκαῖον — οὐκ
10 ἀναγκαῖον. ἀληθές — οὐκ ἀληθές.²⁰

Βούλεται μέν, ὥσπερ ἐλέγομεν, ἐπισκέψασθαι διὰ τούτων τίνα τρύπου
ἐκ τῶν μετὰ τρόπου καταφάσεων γίνεσθαι γρὴ τὰς ἀποφάσεις· ὥσπερ δὲ
ἄν τις περὶ αὐτῶν πιθανὸν εἶναι ὑπέλαβεν, οὐκ ὅν ἀληθές. λέγω δὲ τὸ
παραπληγίως ταῖς ἄνευ τρόπου προτάσει καὶ ἐπὶ τούτων γίνεσθαι τὰς²⁵
ἀποφάσεις, τοῦτο προλαβόν διελέγγει, πρὸν ὑφηγήσασθαι ὅπως ἔχει τὸ
ἀληθές. ἐγίνοντο δὲ τῶν ἄνευ τρόπου καταφάσεων τῶν δίγα προσδιορι-
σμοῦ | λεγομένων δι’ ἀποφάσεις τοῦ ἀρνητικοῦ μορίου προταττομένου 177v
τοῦ ἔστι τοῦ ληφθέντος ἐν ταῖς προτάσεσιν ἦ κατ’ ἐνέργειαν ἦ πάντως
γε κατὰ δύναμιν. τοῦτο οὖν δείκνυσι μὴ δυνάμενον προγωρεῖν ἐπὶ τῶν
20 μετὰ τρόπου προτάσεων, κατατεκνάζειν πρότερον διὰ πλειόνων πειρώμενος ἡ
ὅτι οὗτος ἐστὶ πιθανόν, ἵνα μὴ τινες τῶν ὅστερον τῶν λόγων τούτων
ἀκούσαντες καὶ καλῶς ἔχειν αὐτοὺς νομίσαντες κατ’ ἐκεῖνον τὸν τρόπον
οὐδηδῶσι καὶ ἐπὶ τούτων τῶν προτάσεων γίνεσθαι τὰς ἀντιφάσεις φρὸν¹⁰
οὖν εἰ γάρ τῶν συμπλεκομένων ἀλλήλαις φωνῶν καὶ προτάσεων αὗται
25 ἀλλήλαις ἀντίκεινται αἱ ἀντιφάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἰναι καὶ μὴ
εἰναι τάττονται, διὰ μὲν βραχυλογίαν ἐλλειπέστερον αὐτὴν ἀπαγγέλλας.
βουλόμενος δὲ εἰπεῖν ἐι τὸ τῶν συμπλεκομένων ἀλλήλαις φωνῶν καὶ¹⁵
προτάσεων γινομένων αὗται ἀντίκεινται ἀλλήλαις πρὸς τὸ ποιῆσαι ἀντι-
φάσεις, ὅσαι κατὰ τὸ εἰναι καὶ μὴ εἰναι τὴν ἀντίθεσιν ἔχουσιν, ἦ μᾶλλον
30 οὕτως, ἵνα μὴ πλείστα ἔξωθεν προσπακούσιν ἀναγκαῖώμεθα, ‘εἰ τῶν
συμπλεκομένων, τοῦτ’ ἔστι συνδυαζομένων, προτάσεων πρὸς τὴν γένεσιν²⁰
τῶν ἀντιφάσεων αὗται ἀλλήλαις ἀντίκεινται, ὅσαι κατὰ τὸ εἰναι καὶ μὴ
εἰναι διακρίνονται’. καὶ πρὸν τὸ ἀκόλουθον ἐπαγγεῖν, ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ
τρόπου προτάσεων δεήσει τοῦτο οὕτως ἔχειν, εὐθὺς αὐτῶν παραχθέμενος τὰ²⁵
35 παραδείγματα τῶν ἄνευ τρόπου, πρότερον μὲν τῶν ἐνεργείᾳ τὸ ἔστιν ἔχουσῶν.

3 prius μὴ] οὐκ F 5 μὲν om. F 7 συνάπτειν F εἰναι (alt.) om. A 8 post
φάσεις add. καὶ ἀποφάσεις F 11 μέν om. F ἐλέγομεν] p. 214,10 12 ὥσπερ A
13 πιθ. περὶ αὐτῶν colloc. G ὅν] ἦν a 15 παραλαβόν G¹ ὅπως om. F
18 τοῦτ’ ἔστι F(M: om. a 19 μὴ superser. A 24 συμπεπλεγμ. Λ ἀλλήλαις—
προτάσεων ex v. 27, 28 irrepsisse videntur ἀλλήλαις Λ 25 πρὸς ἀλλήλαις F; πρὸς
ἀλλήλαις G Ma ἀντίκειται Λ αἱ om. FGb 26 ἐλλειπέστερον A Ma ἀπαγγεῖλ. M
27 συμπεπλεγμ. A Ma 30 πλέον F εἰ τῶν] εἰπὼν Λ 31 γέννησιν F 34 εὐ-
θὺς om. FG αὐτῶν scripsi: αὐτὸ Λ: αὐτῷ Ma: om. FG

ἐπὶ δὲ ταύταις τῶν δυνάμει, καὶ ἐν ταῖς ἐνεργείῃ τὸ ἔστιν ἐχούσας προτάξας τὴν ἐξ ὑποκειμένου καὶ κατηγορουμένου τῆς ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου. δείχνωσιν ἐπὶ πασῶν μὴ ἀλλως τὴν ἀπόφασιν γινομένην. εἰ μὴ τῷ ἔστι τὸ ἀρνητικὸν συμπλακείη μόριον. ἐπὶ δὲ τῶν ἐκ τρίτου προστάξας τὴν ἀπόφασιν τῆς ἀρνήσεως μὴ πρὸ τοῦ ἔστι τιθεμένης ἀλλὰ πρὸ τοῦ κατηγορουμένου. ὥστε λέγεται τῇ ‘ἄνθρωπος λευκός ἔστιν’ ἀπόφασιν τὴν ‘ἄνθρωπος οὐ λευκός ἔστιν’. εἰ γὰρ σώσομεν, φησί, τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντιφάσεως, ὅμοιογοντες κατὰ παντής, οὐ ἀν τις λάθη. δεῖν τὴν κατάφασιν ἀληθεύειν η τὴν ἀπόφασιν. δεῖσει καὶ τούτων τῶν προτάσεων, τῇς ‘ἄνθρωπος λευκός ἔστι’ καὶ ‘ἄνθρωπος οὐ λευκός ἔστιν, ἐπὶ τοῦ ἔστιν λαμβανομένων τὴν ἑτέραν ἀληθεύειν. μᾶς ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι λεγομένων καὶ συμψεύδεσθαι μηδέποτε δυναμένων. ὥστε ἐπεὶ ψεύδης ὁμοιογομένως η κατάφασις η λέγουσα τὸ 15 ἔστιν τὸ ἔστιν τὸν ἄνθρωπον εἶναι λευκόν, ἀνάγκη τὴν ἀπόφασιν ἀληθεύειν τὴν λέγουσαν τὸ ἔστιν τὸν ἄνθρωπον εἶναι μὴ λευκόν. εἰ οὖν τοῦτο ἐναργῶς ἀποπονοεῖται, δηλον διτι τῇς ‘ἄνθρωπος λευκός ἔστιν’ ἀπόφασις ἔσται η ‘ἄνθρωπος λευκός οὐκέτι’, τῷ ἔστιν αὐτῷ συμπλέκουσα τὸ ἀρνητικὸν μάριον.

Τοῦτο οὖν καὶ ἐπὶ τῶν δυνάμει τὸ ἔστιν ἐχούσαν οὕτως ἔχον ἐπιδεῖξας, οἷον τῇς ‘ἄνθρωπος βαδίζει’, τῷ ἀναλογεῖ τὸ βαδίζει εἰς τὴν μεταγγήν καὶ τὸ ἔστι καὶ καταλιπεῖν συλλογίζεσθαι ήμιν ὡς εἰ ἐπὶ τῇς ἀναλελυμένης προτάσεως καὶ ἐνεργείᾳ τὸ ἔστιν ἐχούσης αὐτῷ τῷ ἔστι συμπλέκοντες τὴν ἀρνησιν ποιοῦμεν τὴν ἀπόφασιν, δεῖσει καὶ ἐπὶ τῇς κατὰ δύναμιν αὐτῷ ἐχούσης | τῷ περιέχοντι αὐτῷ μορίῳ τῇς προτάσεως τὸ 178^v ἀποφατικὸν μόριον συμπλέκειν· ταῦτα οὕτως ἔχοντα ἐπὶ πασῶν τῶν ἀνευ τρόπου προτάσεων ἐπιδεῖξας, ἐπιφέρει ὥστε εἰ οὗτω πανταχοῦ, καὶ τοῦ δυνατὸν εἶναι ἀπόφασις ἔσται οὐ τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι, ἀλλὰ τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι, σαφῶς μὲν ἐκ τῇς δημοιότητος τῇς πρὸς τὰς ἀλλὰς προτάσεις συλλογίζεσθαι ἀξιῶν διτι καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου τὴν ἀπόφασιν ποιήσομεν τοῦ ἔστιν ἀλλ’ οὐ τοῦ τρόπου προτιμέντες τὴν ἀρνησιν. ἐπάγων δὲ τὸν ἔλεγχον τῶν οὕτως ὑπολαμβαγόντων ἐκ τοῦ ἐπιδεῖξαι τὴν διαφορὰν τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων καὶ τῶν ἀνευ τρόπου. διτι ἐπὶ μὲν τῶν ἀνευ τρόπου τὰς κατὰ τὸ ἔστι καὶ οὐκ ἔστι μαχημένας ἀλλήλαις προτάσεις κατὰ τοὺς παραδεδομένους πρότερον διορισμοὺς ἀδόνατον η συνα- 10 ληθεύειν η συμψεύδεσθαι ἀλλήλαις, ἐπὶ δὲ τῶν μετὰ τρόπου κατά τε τὸ

2 ante τῇς add. τοντέστι A Ma τῇς] τὴν Brand. 4 τῷ] τὸ A¹ συμπλεκεῖν A: συμπλακῆ FG δὲ om. F 5 καὶ om. AG ἐλέγχει ι ante οἰομ. add. οἴον γίγνεται τοὺς M 7 τῇς ex τις corr. Λ 8 δώσομεν Ma 9 τις om. FG¹ 10 τούτων τῇς προτάσεως M 15 μὴ] οὐ Ma 18. 19 ἐπιδεῖξαι A 19 τῷ] τὸ A Ma βαδίζειν (alt. I.) A Ma 20 ante καταλιπεῖν add. τὸ a καταλιπόν F οὐ εἰ] ωτει AFG: ως Ma 22 prius τὴν om. a 23 αὐτῷ (alt. I.) AF 24 ταῦτα οὖν a πάντων FG 26 τοῦ] τὸν ι οὐ — μὴ εἶναι (27) cf. p. 220,3,4 not. μὴ om. a 28 μετὰ] κατὰ F 29 ante ποήσ. add. οὕτως F ποιήσωμεν Λ τοῦτο] ἔστι FG¹ ἀλλ’ οὐ] αὐτοῦ F τρόπου] πρώτου G προστιθ. Λ 33 πρότερον] p. 160,4 sq. 33. 34 η συναληθεύειν om. A 34 τε om. FG

δύνατον καὶ τὸ ἐνδεχόμενον αἱ τοῦτον τὸν τρόπον ἀντικείμεναι οὐκ ἀντιφέρουσαι ἀλλήλαις ἀλλὰ συναληθεύουσαι καταλαμβάνονται. αἱ δὲ γε προτάττουσαι τῶν τρόπων τὰς ἀρνήσεις σώζουσι τὸ ἀξίωμα τῆς ἀντιφάσεως εῇ μήτε ἄμα ἀληθεῖς μήτε ἄμα φευδεῖς ποτε γνόμεναι. τοῦ δὲ συναληθεύειν εἰναι ἐπὶ τοῦ δύνατον καὶ ἐνδεχομένου τὰς κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι διαφερούσας προτάσεις τὴν αἰτίαν ἀπὸ τῶν πραγμάτων αὐτῶν ἀποδίδωσι, 25 λόγοιν αὐτὴν προσαγορεύουσι, ὡς καὶ Πλάτων ἐν Γοργίᾳ “ἐγὼ δὲ τέχνην οὐ καλῶ, δὲ ἀντὶ τοῦ ἀληθεῖας πρᾶγμα”, λέγων δὲ διτὶ ἀπαν τὸ οὗτο δύνατόν, τούτῃ ἔστι τὸ μὴ ἐπὶ τοῦ ἀναγκαῖου λεγόμενον. Ἐπειρ ἐν τοῖς ἑξῆς ὥρμηται 10 σεται, ἀλλ᾽ ἐπὶ μόνου τοῦ ἐνδεχομένου. οὐκ ᾔτι ἐνεργεῖ οὐδὲ ἀεὶ ἔστιν, 179^v ἐπειρ οὐκέτι ἂν ἦν ἐνδεχόμενον. ἀλλὰ καὶ τοῦ μὴ εἶναι τὴν δύναμιν ἄμα ἔχει καὶ τοῦ γενέσθαι καὶ τοῦ μὴ γενέσθαι, ὡς διώρισται προτέρον· ὥστε καὶ τῶν λεγομένων περὶ αὐτῶν ἀποφάνσεων ἐκατέρα ἔσται ἀληθῆς, τῷ τε δύνατίθαι εἶναι αὐτὸν καὶ τῇ δύνασθαι μὴ εἶναι λέγουσα καὶ τῇ δύνασθαι 15 γενέσθαι καὶ τῇ δύνασθαι μὴ γενέσθαι. διὸ παραιτεῖσθαι σέιτο τούτον τὸν τρόπον τῆς ἀντιθέσεως οὐ ποιοῦντα ἀντιφασιν. καὶ διὰ τοῦτο ἐπὶ 20 πατῶν τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων πρὸ τῶν τρόπων τιθεμένης τῆς ἀρνήσεως γίνεσθαι φησι τὰς ἀποφάσεις, ἵνα τεχνικῶς ἐπὶ πατῶν ἐνὶ καὶ τῷ αὐτῷ κανόνι χρώμενοι τὰς τε ἀποφάσεις λαμβάνωμεν καὶ τὰς ἀντιφάσεις, 25 ἐπεὶ οὐ δοκεῖ ὁ ἐπὶ τοῦ δύνατον ὥρμεις ἔλεγχος τοῦ μὴ γενέσθαι τὰς 15 ἀντιφάσεις κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι καὶ ἐπὶ τοῦ ἀναγκαῖου τρόπου τῇ τοῦ ἀδύνατου χώραν ἔχειν (οὐ γάρ ἔστι τῇ ἀναγκαῖον εἶναι συναληθεύει τῇ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι τῇ ἀδύνατον εἶναι τῇ ἀδύνατον μὴ εἶναι). ἀλλὰ καὶ τῷ καθ' ἑκάτερον τρόπον ἔστι συλλογίσασθαι διτὶ οὐδὲ αὖται ἀντιφάσκουσι πρὸς ἀλλήλας. εἰπειρ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων ἄμφῳ φευδεῖς οὖσαι καταλαμβάνονται οὔτε γάρ ἀναγκαῖον εἶναι οὔτε ἀναγκαῖον μὴ εἶναι τὸ δύναμεν εἶναι καὶ μὴ εἶναι, οὔτε ἀδύνατον εἶναι οὔτε ἀδύνατον μὴ εἶναι. ὥστε καὶ καὶ ἐπὶ τούτων δεῖ κατὰ τοὺς τρόπους γίνεσθαι τὰς καταφάσεις καὶ τὰς ἀποφάσεις.

30 Εἰδέναι μέντοι χρὴ διτὶ μόνου μὲν τοῦ εἶναι ἀπαρεμφάτου ὥρματος ἐν τῇ μετὰ τρόπου προτάσει κειμένου | ἀναμφιερητήτως κατὰ μόνου τὸν 179^v τρόπον γίνεται τῇ ἀπόφασις. ἀλλ᾽ οὐ τελεία τῇ τοιαύτῃ πρότασις. διότι χρεία πρὸς τὸν αὐτοτελῆ ἀποφαντικὸν λόγον ὥρματος κατὰ τὴν δριστικὴν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένην ἔγκλιτιν προφερομένου. ὥστε τῇ αὐτό-

1. 2 ἀντιφάσκουσιν FG
5 τὰς οι. a 7 ἐν Γοργίᾳ] p. 465 Λ
5 τὰς οι. a 7 ἐν Γοργίᾳ] p. 465 Λ 8 λέγων] λόγος FG: λέγω a
6 τοῦτο G πᾶν G 12 ἔχειν G διώρισται πρότερον] p. 143,22 13 ἀποφά-
7 τοῦτο FG 14 μὴ εἶναι—δύνασθαι οι. M 16 an ἀντιθέσεως (άν?)? 19 χρώ-
μενα G¹ λαμβάνομεν ΛG 20 ἀδύνατον M: evan. Λ γίνεσθαι FG²: δύνασθαι G¹
21 post τῇ add. ἐπὶ a 22 ἔχειν G συναληθεύειν G 23 τῇ] τί G ἀδύν. (alt.)]
δύνατὸν a 26 οὔτε (prius)] οὔτε ἀναγκ. μὴ εἶναι οι. FG¹ ante alt.
ἀναγκ. add. καὶ Ma 30 εἰδέναι—χρὴ οι. FG¹ 31 τρόπον G 33 ἀποφαντικὸν
Ma 34 πραγματικοῖς F προφερομένη G

Ἡν τοῦ ἔστι δεῖρομέθια κατ' ἐνέργειαν λεγομένου, εὗπερ ὡς ἐπὶ τρίτου τινὸς προτιώπου ποιούμεθα τὴν ἀπόφασιν. ἦ τινος ἄλλου δυνάμει τὸ ἔστιν ἐν ἑαυτῷ περιέχοντος. ἄλλὰ τοῦτο μὲν καθόλου περὶ πασῶν εἴρηται τῶν αὐτοτελῶν ἀποφάσεων, ἐπὶ δέ γε τῶν μετὰ τρόπου λεγομένων αὐτοῦ μόνου 10 οἱ χρεία τοῦ ἔστιν. ἦ κατ' ἐνέργειαν ἐκφερομένου ἦ ἔξωθεν τῇ προτάσει προσυπακούομένου· ἦ γάρ θεὶ Σωκράτη βαδίσαι δυνατόν ἔστι λέγομεν καὶ Σωκράτη μουσικὸν εἶναι δυνατόν ἔστι, κατ' ἐνέργειαν τὸ ἔστι λέγοντες, ἦ κανὸν ἄνευ τοῦ ἔστι προενεγκόμεθα τὰς προτάσεις, ‘Σωκράτη βαδίσαι 15 δυνατόν’ καὶ ‘Σωκράτη μουσικὸν εἶναι δυνατόν’ λέγοντες τὸ ἔστι προσυπα- 20 τον κοινέσθαι καθ' ἔκατέραν ἀξιοῦμεν. Ήταν μὲν οὖν μὴ ἦ κατ' ἐνέργειαν ἐν τῇ μετὰ τρόπου προτάσει τὸ ἔστι λεγόμενον, ἀναμφισβήτητος μόνῳ τῷ 25 τρόπῳ προστεθεὶσα ἡ ἀπόφασις ποιήσει τὴν ἀπόφασιν. ἀλλ᾽ οὐχὶ τῷ εἶναι ἀπαρεμφάτῳ ἥγματι, οὐδὲ ἔτι μᾶλλον τῷ διποκειμένῳ ἦ τῷ κατηγορου- μένῳ δῆρι. Ήταν μέντοι καὶ τὸ ἔστι κατ' ἐνέργειαν ἐν ταῖς προτάσεσι 30 λέγομεν, οὐ μᾶλλον τῷ τρόπῳ ἦ τῷ ἔστι συμπλέκοντες τὴν ἀρνησιν τὴν 25 ἀπόφασιν ποιήσωμεν· τῆς γάρ ‘αὔριον ναυμαχίαν γενέσθαι δυνατόν ἔστι’ καταφάσεως οὐ μᾶλλον εἴποις ἀν ἀπόφασιν εἶναι τὴν ‘αὔριον ναυμαχίαν γενέσθαι οὐ δυνατόν ἔστιν’ ἦ τὴν ‘αὔριον ναυμαχίαν γενέσθαι δυνατόν 180r οὐκ ἔστιν’. οὐδὲ γάρ αὕτη, καίτοι τῷ ἔστι συμπλέκουσα τὴν ἀρνησιν, 20 συνάγεται ποτε τῇ εἰρημένῃ καταφάσει.

Ἄρ’ οὖν ἕργέον θεὶ κατὰ μίαν μέθοδον ἐπὶ πασῶν τῶν προτάσεων, 5 τῶν τε ἄνευ τρόπου καὶ τῶν μετὰ τρόπου, τῷ ἔστι συμπλέκοντες τὴν ἀρνησιν τὴν ἀπόφασιν ποιοῦμεν, καὶ ὡσπερ ἐπὶ τῶν ἄνευ τρόπου μετὰ προσδιορισμοῦ λεγομένων καταφάσεων συνέβαινε τοῦ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐνερ- 25 γείᾳ κειμένου κατὰ δύο τρόπους γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις, ποτὲ μὲν τοῦ 10 προσδιορισμοῦ ποτὲ δὲ τοῦ ἔστιν, ἦ τοῦ ἐνεργείᾳ ἦ τοῦ δυνάμει λεγομένου, προσλαμβάνοντος τὴν ἀρνησιν, ἄνευ μέντοι τοῦ ἔστι παντελῶς τῶν προ- 30 τάσεων λεγομένων κατὰ μόνον τὸν προσδιορισμὸν ἐποιοῦμεν τὴν ἀπόφασιν, ὡς ἐπὶ τῶν ‘πᾶς ἄνθρωπος ζῶσι — οὐ πᾶς ἄνθρωπος ζῶσιν’, οὗτοι καὶ 15 35 ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου τὸ μὲν ἔστι κατ' ἐνέργειαν ἐχουσῶν δικῶς γίνεσθαι τὴν ἀπόφασιν ἔροῦμεν, ποτὲ μὲν τοῦ τρόπου ποτὲ δὲ τοῦ ἔστι προσλαμ- βάνοντος τὴν ἀρνησιν, μὴ ἐχουσῶν μέντοι κατὰ μόνον τὸν τρόπον, ὡς καὶ 20 ὁ Ἀριστοτέλης ἥμᾶς ἐδιδοκεῖν; ἦ οὖτε ἐπὶ τῶν ἄνευ τρόπου προσδιορισμένων προτάσεων τὰς κατὰ τὸ ἔστι γινομένας ἀποφάσεις ἀντιφάσειν πρὸς τὰς 25 καταφάσεις ἐλέγομεν, ἀλλ’ ἐπὶ μὲν τῶν κοινόλου γίνεσθαι τὴν ἐναντίαν

2 προσώπου οὐ. M	ποιούμεθα A	ἀπόφασιν FGMa	τὸ ἔστιν] τοῦτο F
3 αὐτῷ F	4 ἀπαφάσεων G	5 τουτέστι G	6 σωκράτει G
νεγκ. a	9 ante λέγοντες add. εἶναι FG ¹ (del. G ²)	11 μόνον G	12 προσ- τιθεῖσα G
15 λεγόμενον M	οὐ om. M	16 ποιήσωμεν M	20 συνάγεται scripsi: συνέσε- ται libri
26 ἦ τοῦ δυνάμει ἦ τοῦ ἐν. colloc. M	28 μόνων τῶν προσδιορισμῶν Ga	30 τὸ] τῶν F	γενέσθαι G
οὗτος F	32 μόνων τῶν τρόπων G	33 δ om. FGMa	οὗτε]
	35 ἐλέγομεν] p. 95,22 180,6 sq.	μὲν om. FG	

ἐπὶ δὲ τῶν κατὰ μέρος τὴν ὑπεναντίαν, οὕτε εἰ ἐπὶ τῶν ἄνευ τρόπου τοῦτο οὕτως εἴχεν, ἔδη καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου διγῶς ἀναφράσαι τὸν, ὡς προείρηται, γίνεσθαι τὰς ἀποφάσεις· ὅλως γάρ οὐδὲ ἔχει τινά κατὰ τὴν δύναμιν διαφορὰν ἡ ‘Σωκράτη | βαδίσαι δυνατόν’ κατάφασις πρὸς 180^v 5 τὴν ‘Σωκράτη βαδίσαι δυνατόν ἔστιν’ ἢ ἡ ‘Σωκράτη μουσικὸν εἶναι δυνατόν’ πρὸς τὴν ‘Σωκράτη μουσικὸν εἶναι δυνατόν ἔστιν’, ὥστα τοις δὲ οὕτε ἡ ‘Σωκράτη βαδίσαι οὐ δυνατόν’ ἀπόφασις πρὸς τὴν ‘Σωκράτη βαδίσαι δυνατὸν οὐκ ἔστιν’ οὕτε ἡ ‘Σωκράτη μουσικὸν εἶναι οὐ δυνατόν’ πρὸς τὴν ‘Σωκράτη μουσικὸν εἶναι δυνατὸν οὐκ ἔστιν’. ἐπεὶ οὐδὲ καθ’ 10 αὐτὸν τὸ δυνατόν λέγοντες ὡς ἔτερόν τι παρὰ τὸ δύνατόν ἔστι λέγειν ἀξιούμεν, οὐδὲ ὅλως ὡς δύνα αὐτὰ καὶ διάφορα προφερόμεθα, ἀλλὰ ὡς ἐν 15 τῷ δηλού τὸ δυνατόν ἔστι λέγομεν, αὐτὸν τοῦτο ἀποφανεῖμενοι ὅτι ὑπάρχει ὁ τοιοῦτος τρόπος τῆς ὑποστάσεως ἐπὶ τῶν πραγμάτων τῶν διὰ τῆς προ- 20 τάσεως λεγομένων. Ωδὴ οὐδὲ τὸ οὐ δυνατὸν ἔτερόν τι ἔσται παρὰ τὸ δυνα- 25 τὸν οὐκ ἔστιν. ὥστε οὐδὲν ἔχομεν προσθεῖναι τοῖς ὑπὸ τοῦ Ἀριστοτέλους περὶ τούτων παραδεδομέναις. ὃ δὲ αὐτὸς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν δυνάμει τὸ ἔστι περιεχουσῶν προτάσεων· τῆς γάρ ‘Σωκράτης καλῶς βαδίζει’ καταφάσεως ὑριστικὸν ὥριμα ἐγίνουσης τὸ βαδίζει, ἐν ᾧ οὐ τὸ εἶναι ἀλλὰ τὸ ἔστι περιεί- 30 ληπταί, οὐ μᾶλλον φαίνεται ἀντὶ ἀπόφασιν εἶναι τὴν ‘Σωκράτης οὐ καλῶς βαδίζει’ ἢ τὴν ‘Σωκράτης οὐ βαδίζει καλῶς’. εἰ δέ γε μὴ βαδίζοντος 35 θηλως τοῦ Σωκράτους ψεύδοιτο ὁ καλῶς αὐτὸν βαδίζειν ἀποφηγάμενος, ἀρα καὶ τότε τῷ τρόπῳ προσθέντες τὴν ἀρνήσιν ποιήσουμεν τὴν ἀπόφασιν ἢ μᾶλλον τῷ κατηγορούμενῷ; ἢ ἕργεον ὅτι δεῖ μὲν τῷ τρόπῳ αὐτὴν προσ- 40 θετέον, οὐ μέντοι δεῖ κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν. ὥσπερ γάρ τὴν κατάφασιν 45 κατὰ δύο τρόπους ψεύδεσθαι συμβαίνει, μὴ βαδίζοντός τε ὅλως τοῦ Σω- 181^r κράτους καὶ βαδίζοντος μὲν μὴ μέντοι καλῶς βαδίζοντος, οὕτω δηλούνστι καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως ἔξει τῆς ‘Σωκράτης οὐχὶ καλῶς βαδίζει’ λε- 50 γούστης.

Εἰ δέ τις ἀπορούη περὶ τῶν προσδιωρισμένων μετὰ τρόπου κατα- 5 απάσεων, τίνα τρόπον ἐπὶ τούτων ποιητέον τὰς ἀποφάσεις, πότερον τῷ προσδιωρισμῷ ἢ τῷ τρόπῳ τῆς ἀρνήσεως συμπλεκομένης. ἐπείπερ ὁ Ἀρι- 10 στοτέλης ὡς ἐπὶ ἀπροσδιωρίστων τὴν περὶ αὐτῶν πᾶσαν πεποίηται σκέψιν, ἕρδιον ἀπαντᾶν ὅτι οὐδὲ ἐπὶ τούτων ἔτέρῳ τινὶ παρὰ τὸν τρόπον αὐτὴν 15 συντάξουμεν· δεῖ γάρ τὰς προτάσεις. ἀλλὰ μὴ τοὺς ὅρους εἶναι στερητικούς· 20 35 εἰ δὲ μή, κατὰ τὸ κυρίως πᾶσιν δυνατὸν καὶ ἐνδεχόμενον τὴν ἀντίφασιν συμβήσεται συναλγηθεύειν, ὅπου καὶ τὰς ἐναντίας κατὰ τὸ ἐπ’ ἵστης ἐνδεχό- 25

1 εἰ om. AG

3 ὡς προείρηται] p. 224,30

4 κατάφασις—δυνατόν (5) om. F

6 ante πρὸς add. ἔστι FG

post μον. εἶναι add. οὐ F

8 οὕτε—οὐκ ἔστιν (9)

om. F

10 παρὰ] περὶ M

11 προσφερ. A Ma

14 οὐ om. A

16 post

παραδεδ. add. οὐδὲ μήν ἀφελεῖν δύνατο ἂν G² et in mrg. A

18.19 παρεληπταί F

17 ἔχουσῶν AM

21 βαδ. αὐτὸν colloc. FG

22 ἀποφανεῖμενος FG

23 ἢ

om. M

25 μὴ βαδ.] ἢ μηδὲ² ὅλως βαδίζοντος (τε ὅλως τοῦ σωκράτους om.) FG

τε] τότε A

26 καὶ] ἢ FG

31 προσδιωρ.] πρώτω διορ. G

: ἐπειδὴ FGa

32 ἐπὶ superser. A

35. 36 συμβ. τὴν ἀντίφ. colloc. M

μενον συντρέχειν ἀλλήλαις συμβαίνει· ὁ γάρ ἐνδέχεται παντί, τοῦτο πάντως μὲν καὶ οὐ παντί κατὰ πᾶσαν τοῦ ἐνδεχομένου τὴν ἔννοιαν, ἐπεὶ οὐκέτι ἐνδεχομένως ὑπάρκει παντί, ἐνίστε δὲ καὶ οὐδενί, καὶ δῆλον ὡς οὐ διαφωνήσει ταῦτα καὶ πρὸς τὰ κατ' ἀρχὰς εἰρημένα περὶ τοῦ μάζευμα²⁰ δὲ καὶ κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ὅλην τὴν τε πᾶς τῇ οὐ πᾶς καὶ τὴν οὐδεὶς τῇ τίς, καὶ λαμβάνωνται κατὰ τὸν μέλλοντα χρόνον· ἐν ἐκείνοις μὲν γάρ ὡς ὑπαρχούσας ἐπισκεπτόμενοι τὰς προτάσεις ταῦτα περὶ αὐτῶν ἀπεφαινόμενα, διότι ἀνάγκη κατὰ ταύτην τὴν ὅλην ψεύδεσθαι ἀμφώ τὰς ὄντως²¹ καθόλου, ὅτε τὸ ἐνδεχόμενον τὸ τισὶ μὲν ὑπάρχειν τισὶ δὲ μὴ ὑπάρχειν πεφυκός παντὶ | ἢ μηδὲνὶ ἀνενδοιάστως ὑπάρκειν ἀποφαινομένας (ὅμοίως 181^a ταῖς περὶ τῶν ἀναγκαίων ἐκβαίνοντων ἢ μὴ ἐκβαίνοντων προρρήσειν, ἐφ' ὃν τὸ ἔσται ἢ τὸ οὐκ ἔσται λέγειν εἰώθαμεν), ὅπερ οὔτε κατὰ τὸ ἐπὶ πλέον οὔτε κατὰ τὸ ἐπ' ἔλαττον ἐνδεχόμενον ἔχει χώραν, λεγόντων ήμαδῶν²² τὰς ὄντιρωπος ἐν γέρᾳ πολιωθήσεται²³ ἢ 'οὐδεὶς ἔξαδάκτυλος ἔσται', τὰς 15 δὲ κατὰ μέρος ἀμφοτέρας ἀληθεύειν, διόπερ αὐτὰς ἀντιφάσκειν εἰκότως συμβαίνει πρὸς τὰς καθόλου· νῦν δὲ ὁ λόγος περὶ τῶν μετὰ τοῦ ἐνδεχούμενου τρόπου λεγομένων προτάσεων, καθόλου τε δισχυρίζομενα πᾶσι τοῖς ἀτόμοις ἢ μηδὲνὶ τὸ κατηγορούμενον ὑπάρκειν, ὅπου γε οὐδὲ τὸ κατὰ μέρος, ἀλλὰ καὶ ἀληθεύομεν οὐ τὸ τῇ φύσει καθόλου λαμβάνοντες (οὐ 20 γάρ οὔτε τε τοῦτο πᾶν ἢ μετέχειν ἢ ἐστερῆσθαι τινος τῶν ἐνδεχομένων²⁴ αὐτοῦ κατηγορούμενων), ἀλλὰ τὸ προσδιορισμοῖς τισὶ περιαγέθεν εἰς τὸ καθόλου ἔσυτὴ γενέσθαι δεκτικὸν τοῦ συμβεβηκότος, ὡς ἦταν εἴπωμεν 'ἐνδέχεται πάντας' Ἀθηναίους τοὺς κατὰ τόνδε τὸν χρόνον ἐσομένους ἐν γέρᾳ πολιοῦσθαι, ἀλλὰ καὶ μὴ πάντας²⁵ καὶ 'ἐνδέχεται μηδένα ἔξαδάκτυλον²⁶ 25 γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ τινὰ δυνατόν' καὶ 'ἐνδέχεται κατὰ τόδε τὸ ἔτος καὶ τὴνδε τὴν χώραν ἐν μηδεμιᾷ ἡμέρᾳ τῶν ὑπὸ κύνα οὐετὸν γενέσθαι, ἀλλὰ καὶ ἐν τινὶ γενέσθαι δυνατόν', 'καὶ ἐν πάσῃ γειμερινῇ τυχὴν ἢ τοῦδε τοῦ²⁷ μηνὸς οὐετόν, ἀλλὰ καὶ μὴ ἐν πάσῃ δυνατόν.' Ὅστε δταν λέγωμεν ἀντιφάσκειν ἀεὶ τὰς καθόλου ταῖς κατὰ μέρος ἐπὶ τῶν τοιούτων λεγομένων 30 προτάσεων, ἐφ' ὃν τὸ κατηγορούμενον ἢ ἥδη ὑπάρχειν ἢ ὑπάρκει²⁸ | πάντως ὑπάρκειν τῷ ὑποκειμένῳ λέγομεν, οὗτοις ἀποφαινόμενα, καθὼ²⁹ 35 καὶ παραδέδωκεν ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τῷ συμπεράσματι τοῦ πρώ-

3 παντὶ ὥπ. colloc. A καὶ δῆλον—ὑπογράφων (227, 1. 2) om. FG¹ (in fol. separato suppl. G²) 4 καὶ om. a τὰ κατ' ἀρχὰς εἰρημένα] p. 93, 6 5 καὶ (ante κατὰ) om. Ga τῇ οὐ πᾶς om. a 6 τῇ] τὴν Λ 7 ὑπαρχούσης Ma 7. 8 ἀπεφαιν. scripsi: ἀποφαιν. libri post ἀπεφαινόμενα add. ἔτι δὲ καὶ περὶ τοῦ πᾶς καὶ τοῦ οὐδεὶς δτι συμψεύδονται ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης α 8 ὄντως] οὗτως GMa 9 ἀτε] ὥστε G 10 ἀνενδυστῶς AM ἀνενδ. ante παντὶ colloc. G ἀποφαινόμενος (i 11 ἀναγκαῖων A¹ 12 τὸ (alt.) om. G 14 ἢ om. GMa 16 μετὰ τοῦ om. A 17 καθόλου] καθόλ Λ: an <καθί> δν> καθόλου? 18 ὑπάρχειν G alt. τῷ GM 20 στερῆσθαι a 22 καὶ καθόλου Ga έαυτῷ A 25 ante γενέσθαι add. εἶναι A ἐνδέχεσθαι (i 26 ἐν om. AGa κύναστρον M 28 ως Ma 28. 29 δὲ ἀντιφ. colloc. G 29 λεγομένων a: λέγομεν A(GM 30 ὑπάρχει ἢ ὑπῆρχεν a 31 καθάπερ (i 32. p. 227, 1 ἐν τῷ συμπ. τοῦ πρώτου τμ.] p. 17a25 sq.

του τμήματος τοῦδε τῷ βιβλίου τῆς ἀντιφάσεως τὴν δύναμιν ὑπογράφων.

Εἰ δὲ ζητοί τις τὴν ‘ἐνδέχεται μηδένα ἄνθρωπον δίκαιον εῖναι’ πρότερον κατάφασιν ἡ ἀποφάσιν γρή προσταγορεύειν, κατάφασιν ὑμελογουμένως ἀποκρινόμεθα, διότι ὁ τρόπος ἄνευ τῆς ἀρνήσεως παρεῖληπται, καὶ πρὸς τῇ εἰρημένῃ ἐπ’ αὐτῶν τῶν πραγμάτων δεῖξει μάρτυρα τούτου τοῦ παρεξόμεθα τὸν Ἀριστοτέλη καλοῦντα μὲν ἐν τῇ πραγματείᾳ τῶν Ἀναλυτικῶν τὰς ‘ἐνδέχεται μηδενὶ ἡ μὴ παντὶ’ καὶ ‘ἀνάγκη μηδενὶ ἡ μὴ παντὶ’ ἀποφάσεις, δι’ ἣν ἔτῆς ἐροῦμεν αἰτίαν, διδάσκωντα δὲ ἐν αὐτοῖς ἐκείνοις 10 ὅτι οὐκ εἰσὶν ὄντως ἀποφάσεις, ἀλλὰ καταφάσεις· λέγει γοῦν “ἢν δὲ τοσοῦτον ἡμῖν ἔστω πρὸς τοῖς εἰρημένοις ὅτιλον, διτὶ τὸ ἐνδέχεσθαι μηδενὶ ἡ τινὶ μὴ ὑπάρχειν καταφατικὸν ἔχει τὸ σχῆμα”, τοῦ μὴ τῷ τινὶ συνταττομένου καὶ οὐ τῷ ὑπάρχειν ἐν τῷ ‘τινὶ μὴ ὑπάρχειν’ καὶ τῆς προτά- 20 σεως ταῦτὸν σημαινούσης τῷ ‘μὴ παντὶ ὑπάρχειν.’ καὶ τούτου τὴν κατα- 15 σκευὴν εὐθὺς ἐπιφέρει λέγων “τὸ γάρ ἐνδέχεται τῷ ἔστιν δμοίως τάττεται” καὶ τὰ ἔτῆς τούτοις. ἐν μὲν οὖν τῇ προκειμένῃ τοῦ Περὶ ἔρμηνεας πραγματείᾳ τὰς ἀντιμέσεις τῶν προτάσεων καὶ τὰς παντοίας διαφορὰς 25 προθέμενος παραδοῦναι ἡμῖν ὁ φιλόσοφος εἰκότως τὸν κυριώτατον ὑφηγήσατο τρόπον τῶν ἀποφάσεων, ἐν δὲ γε τοῖς Ἀναλυτικοῖς τὰς γενέσεις τῶν 20 συλλογισμῶν διδάξαι ἡμᾶς προθέμενος | παραλαμψάνει μὲν πάσας τὰς 182v προτάσεις, περὶ δὲν τε καὶ ἐξ δὲν οἱ συλλογισμοὶ κατὰ τὸ καταφατικὸν ἔπειρ αὐτός φησι σχῆμα, διότι ὡρισμένον τι βιουλόμεθα συνάγειν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς, τὸ δὲ ὡρισμένον ἐξ ὡρισμένων προτάσεων, ὡρίσθαι δὲ 5 μᾶλλον δικοῦσιν αἱ καταφάσεις τῶν ἀποφάσεων ἀτε εἰδεσιν ἀναλο- 25 γοῦσαι, καὶ διὰ τοῦτο ῥάσιν ἐπ’ αὐτῶν παρακολουθοῦμεν τὰς συλλο- γιστικαῖς ἡ ἀσυλλογίσταις τῶν προτάσεων συμπλοκῆς. καλεῖ δὲ αὐτῶν τὰς μὲν καταφάσεις τὰς δὲ ἀποφάσεις οὐ μόνον κατὰ τοὺς προσδιορι- 30 σμοὺς ποιούμενος τὴν τοιαύτην αὐτῶν διαίρεσιν, ἀλλὰ καὶ διτὶ συμβαίνει τὰς ἐν ἐκείνοις ὡς ἀποφάσεις εἰλημένας ταῦτὸν φθέγγεσθαι τισι τῶν ὄντως ἀποφάσεων, λέγω δὴ τῶν ἀναιρουσῶν τόν τε τρόπον ἀμα καὶ τὸν προσδιορισμὸν τὸν καταφατικόν, ὡς οὖσας, διερ φησι περὶ αὐτῶν ὁ φιλό- 15 σοφος Ἰάμβλιχος, φωνῇ μὲν καταφατικάς δυνάμει δὲ ἀποφατικάς· ἐπεὶ γάρ τῶν προτάσεων τὰς ἀντιμέσεις λαμβάνουμεν ἡ κατὰ τοὺς τρόπους ἡ κατὰ τὸ ποσὸν ἡ κατὰ τὸ ποιόν, ἀντίκεινται δὲ κατὰ μὲν τοὺς τρόπους 20

1 σχῆματος Ma	3 τις om. FG ¹	εἰναι δίκ. (num. corr.) AF	4 πρότερον F
alt. κατάφ. post δμολ. colloc. A: om. M	5 ἀποκρινόμεθα Λ	6 εἰρημ.] p. 223,6	
7. 8 τῶν Ἀναλ.] Anal. pr. A 3 p. 25 a 39. b 19	8 καὶ ἀνάγκη—παντί om. AM		
10 οὖν FG	11 πρὸς] παρὰ Ma	12 post ἡ add. μὴ Ma	13 prius τῷ]
τὸ G	14 ταῦτὸν] ταῦτης Α ¹	τῷ] τὸ G	15 τὸ] τῷ A
τὸ A: τοῦ G	16 οὖν superser. G ²	17 προτ.] πραγμάτων F	20 παρα-
θέμενος Α	21 ἀποφατικὸν G	22 συναγαγεῖν FG	24, 25 ἀνάλογον
οὖσαι AG ^{1M} : ἀνάλογοι οὖσαι G ² (cf. p. 67, 18, 111, 22)	25 τοῦτο] τοῦ G	29 ἀποφ.	παρα-
31 τῶν καταφατικῶν G	34 δὲ] μὲν FG	30 ὃν] δὲ FG	κολουθεῖν G

αἱ ἀναγκαῖαι προτάσεις ταῖς ἐνδεχομέναις. διέτι αἱ μὲν ἀεὶ ὡσαύτως ἔχειν τὴν πρᾶγμα, περὶ οὐδὲ ἀποφασίνονται, σημαίνουσιν αἱ δὲ μεταπίπτειν κατὰ τὴν εἶναι καὶ μὴ εἶναι (τὸν τοῦ ἀδυνάτου συναριθμημένων κατὰ τοῦτο ταῖς τοῦ ἀναγκαίου. δὸς καὶ ταύτῃ δύνασθαι αὐτὰς λέγοντος ἀκουσόμεθα τοῦ 25 Ἀριστοτέλους), κατὰ δὲ τὴν ποσὸν αἱ καθόλου ταῖς κατὰ μέρος, κατὰ δὲ τὴν ποιὸν αἱ καταφατικαὶ ταῖς ἀποφατικαῖς, ἐπὶ μὲν τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τοῦ | ἀναγκαίου εἰ ἀντιθέντες τρόπουν τρόπῳ πισθήσομεν 183 τὴν ἀντικειμένην τῇ ὡς ἀποφάσει εἰλημμένη καταφάστει, οἷον τῇ ‘ἐνδέχεται μηδενί’ τῇ ‘ἀνάγκη τινί’, καὶ ταύτης λόβοιμεν τὴν κυρίως γινομένην ἀπό- 5 φασιν, τοῦτο ἔστι κατὰ τὸν τρόπον, οἷον τὴν ‘οὐκ ἀνάγκη τινί’, ταύτη τοῦθιμον εὑρίσκομεν τὴν ἐν τοῖς Ἀναλυτικοῖς ὡς ἀπόφασιν εἰλημμένην· δὸς γάρ οὐκ ἀνάγκη τινί. τοῦτο ἐνδέχεται μηδενί, καὶ ἔμπαλιν. δὸς δὲ αὐτῆς λόγος καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τοὺς τρόπους τούτους προτάσεων, οὐ τὸν 10 προσδιωρισμένων μόνον ἀλλὰ καὶ τῶν ἀδιορίστων, εἰ τις καὶ τούτων τὰς 15 τὴν ἄρνησιν τῷ εἶναι συμπλεκούσας κατὰ τὴν αὐτὴν ἔννοιαν τοῖς ἐπὶ τὸν προσδιωρισμένων ἀποφάσεις ἀξιοίᾳ καλεῖν· ἔσται γάρ τῇ μὲν ‘ἐνδέχεται μὴ εἶναι’ ἀντιφάσκουσα μὲν κατὰ τε τὸν τρόπον καὶ τὸ ποιὸν ἡ ‘ἀναγ- 15 καί τοι εἶναι’ συντρέχουσα δὲ ἡ ‘οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι’ κυρίως οὖσα ἀπό- φασις, τῇ δὲ ‘ἀνάγκη μὴ εἶναι’ ἀντιφάσκουσα μὲν ἡ ‘ἐνδέχεται εἶναι’ 20 συντρέχουσα δὲ ἡ ‘οὐκ ἐνδέχεται εἶναι’. εἰ δὲ καὶ αἱ συντρέχουσαι κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον ἀλλήλαις προτάσεις ἔχουσαι τινα πρὸς ἀλλήλας δια- 20 φοράν, οὐ τοῦ παρόντος καὶ ροῦ πολυπραγμονεῖν, ἀλλὰ τῆς περὶ τῶν μῆτρῶν ἐν τῷ προτέρῳ τῶν Προτέρων Ἀναλυτικῶν θεωρίας· οὕτε γάρ βραχὺς οὕτε ὑπὸ τῶν ἀκριβεστέρων διμολογούμενος ὁ διακρίναι αὐτὰς 25 πειρώμενος λόγος, ἀτε δρμώμενος ἐξ ὑποθέσεως ψευδοῦς τῆς ἀξιούσης 25 ἀντιστρέψειν ἐπὶ παντὸς δρμοίως ἐνδεχομένου τὴν καθόλου κατάφασιν πρὸς τὴν καθόλου ἀπόφασιν καὶ μηδὲν κατὰ τοῦτο νεμούσης | πλέον τῷ ἐπ’ ἵσης 183 ἐνδεχομένῳ τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ λεγομένου, ἀλλὶ διμολογεῖν ἀναγκαῖομένης δῆτι καθάπερ ἐνδέχεται πάντας ἀνθρώπους γενέσθαι πενταδακτύλους, οὗτω 30 καὶ μηδένα. ἐπὶ δὲ τοῦ ὑπάρχοντος, ἐπειδὴ τούτῳ οὐδέν εἰστιν εἰδός προ- 5 τάσεως ἀντικειμενον, τὴν κατὰ τὸ ποσὸν μόνον καὶ τὸ ποιὸν ἀντικειμένην λαβόντες, οἷον τῇ ‘ὑπάρχει οὐδενί’ τὴν ‘ὑπάρχει τινί’, τὴν ἀπόφασιν ταύτης τὴν ‘οὐκ ὑπάρχει τινί’ τῇ ‘ὑπάρχει μηδενί’ ταύτῃ δημογρ- 5 μένην εὑρήσομεν. ὅστε οὐδετέρα τῶν πραγματειῶν ἐλλιπής, ὅπερ 10

1 prius αἱ om. G	3 τούτων G	4. 5 ἀκουσόμεθα τοῦ Ἀρ.] p. 22b8	5 prius
δὲ] μὲν ΑΜα	6 μὲν οὖν Ma	7 λέβωμεν M	8 alt. τῇ] τὴν FG
τὴν A	10 οὐκ supser. A	ταύτην FGMa	9 ταύ-
φάσεις εἰλημμένη F	13 post προτάσεων add. ὄντων ΑΜα	11 συνάδουσα Α	τῇ .. ἀπο-
15 τῷ] τὸ (ι	16 ἀξιοί ΑΜα	ἔστι Ma	17 τε om. Α
18 συντρέχουσα—οὐκ ἐνδέχεται εἶναι (20) om. G ¹	19 ἀνάγκη] ἀναγκαῖον G	20 συν-	
τρέχουσα] συνάδουσα FG	23 τῶν Προτέρων Ἀναλ.] A 13 p. 32a15 sq.	24 δια-	
26 δρμοῖσιν Α	τὴν καθόλου κατάφ. πρὸς om. M	27 νεμούσης]	
μὲν ἔχούσης Α: ἔχούσης Ma	28 τῇς ὡς ἐπὶ πολὺ λεγομένης F	30 τοῦτο G	
33 ταύτης] ταύτην F	τῇ] τὴν Α	34 ἐλλειπής A	

ὑποπτεύσειεν ἀν τις ἐν μηδετέρᾳ τῶν πραγματειῶν παραδιδομένας ὥρην τὰς ἐν τῇ ἑτέρᾳ ως ἀποφάσεις εἰλημαρένας, ἀλλ᾽ ἔκατέρᾳ τὸ προσῆκον εἰδῆς τῆς διδασκαλίας ἐφύλαξεν δὲ Ἀριστοτέλης. εἰ δὲ ἡ λέγουσα πρότασις ‘οὐδένα 15 ἄνθρωπον ἐνδέχεται πτερωτὸν εἶναι δοκεῖ κυρίως εἶναι ἀπόφασις, θαυμά-
5 ζειν οὐ κρή· ἐνταῦθα γάρ ἡ ἄρνησις καὶ πρὸς αὐτὸν ἐξακούεται τὸν τρό-
πον, ἂτε πρὸς αὐτὸν τεταγμένη, καὶ ταύτῃ ποιεῖ τὴν κυρίως ἀπόφασιν.
ἀμέλει ἐὰν ἀντὶ τοῦ οὐδένα μηδένα εἰπωμεν λέγοντες ‘μηδένα ἄνθρωπον 20
γραμματικὸν εἶναι ἐνδέχεται’, οὐκέτι δόξομεν ἀπόφασιν λέγειν ἀλλ᾽ ὅμοιο-
γουμένως κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως, διότι τὸ μή οὐ πέφυκεν ὕσπερ τὸ
10 οὐ προτίθεσθαι τῶν τρόπων ἐν ταῖς ἀποφάσεσιν· οὐ γάρ ὕσπερ λέγομεν
‘οὐκ ἐνδέχεται’, οὐτω δυνάμεθα λέγειν καὶ ‘μή ἐνδέχεται’. 25

’Αλλ’ ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν ἐξήγησιν τῶν ἑξῆς ὅπῃ τοῦ Ἀριστοτέλους παραδιδομένων καὶ λέγωμεν ὅτι ἀναλογίαν τινὰ γεωμετρικὴν ἀξιοὶ ἡμᾶς λαμβάνειν ἐπί | τε τῶν ἀνευ τρόπου καὶ ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων, 184r
15 λέγων ὅτι ἡ ἔχουσι ταξιν ἐπὶ τῶν ἀνευ τρόπου τὰ ὑποκείμενα καὶ τὰ κατηγορούμενα πράγματα πρὸς τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, ταύτῃ ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου τὸ εἶναι τοῦτο καὶ τὸ μὴ εἶναι πρὸς τοὺς τρόπους ἔχει. 5 καθάπερ οὖν ἐπὶ τῶν ἀνευ τρόπου τὴν ἄρνησιν ἐγρῆν μήτε τῷ ὑποκείμενῳ μήτε τῷ κατηγορούμενῳ συμπλέκεσθαι πρὸς τὸ γενέσθαι τὴν ἀπό-
20 φασιν ἀλλὰ μόνῳ τῷ εἶναι, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ἐπὶ τούτων οὐ τῷ εἶναι 10 ἀλλὰ τῷ τρόπῳ συμπλεκομένῃ τὴν ἀπόφασιν ποιήσει· ἡ ἄρα ‘Σωκράτη δίκαιον μὴ εἶναι δυνατόν’ πρότασις οὐκ ἔσται ἀπόφασις, ἀλλὰ ἀναλογήζει ταῖς ἀρίστους ἡ ἐκ μεταθέσεως καλούμεναις καταφάσεσι, καὶ ἀπόφασις αὐτῆς ἔσται κατὸ τὴν εἰρημένην μεθιδόνον ἡ ‘Σωκράτη δίκαιον μὴ εἶναι οὐ 15 δυνατόν’ καλοῦσι δὲ καὶ ταύτας ἐν ταῖς μετὰ τρόπου προτάσεσιν ἐκ μεταθέσεως, ἀπλᾶς δὲ τὰς δίχα τῆς ἀρνήσεως τὸ εἶναι παραλαμβανούσας ‘Σωκράτη δίκαιον εἶναι δυνατόν — Σωκράτη δίκαιον εἶναι οὐ δυνατόν’.
6 μέντοι Ἀριστοτέλης τὴν βραχυλογίαν καὶ ἐν τούτοις ἐπιτηδεύων τὴν 20 μὲν ἀπλῆν κατάφασιν διὰ τοῦ δυνατὸν εἶναι μόνον σημαίνει, τὴν δὲ ἐκ 30 μεταθέσεως διὰ τοῦ δυνατὸν μὴ εἶναι, καταλιμπάνων ἡμῖν ἀπερ ἀν ἐθέλωμεν πράγματα ὑποκείμενά τε καὶ κατηγορούμενα τούτοις ὑποβάλλειν. 25 ταύτην δὲ τὴν διαφορὰν τῶν ἀντιφάσεων, τῆς τε ἀπλῆς φρμι καὶ τῆς ἐκ μεταθέσεως, καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν τρόπων ἀξιοὶ θεωρεῖν, τοῦ τε ἐνδέχομένου καὶ τοῦ ἀναγκαῖου καὶ τοῦ ἀδυνάτου, καὶ | ἔστι φανερὰ τὰ περὶ 184v
35 αὐτῶν λεγόμενα, πλὴν ὅτι τὸ κατάφασιν δὲ καὶ ἀπόφασιν ταῦτα

1 ὑποπτεύει A ἐν μηδ. τῶν πραγμ.] μὴ δέεται (sic) FG 2 απ (ἐν) ἔκατέρᾳ? τὸ om. F 3 ἡ] εἰ A 4 πτερ. ante ἐνδέχ. colloc. A: post εἶναι M ἀπόφασιν F 6 πρὸς αὐτὸν A Ma 7 μηδένα οὐδένα (num. corr.) G 8 δόξομεν G^{2a}: δοξάζομεν A: ἔξομεν FG¹: δεῖξομεν M 9 ἡ κατάφ. M post μὴ add. ἐπίρρημα a 10 προστίθ. A¹ ἐλέγομεν M 13 παραδεδ. A Ma λέγομεν AF 16 τὰ om. A 17 ἔχειν A Ma 18 ante καθάπερ add. καὶ A Ma ante ἐγρῆν add. ἔχειν FG 18. 19 κατηγ. μήτε τῷ ὑποκ. colloc. A Ma 21 συμπλεκομένην A G Ma ἡ] εἰ G 22 οὐκ—ἀπόφασις om. FG¹ 23 ἔστιν G ἀλλὰ om. FG ἀναλογίζει Ma 24 εἰρημ.] p. 223,2 μὴ εἶναι δίκ. colloc. FG 25 καὶ suppl. G² 26 παραλαμβανομένας G¹ 27 σωκρ. δίκ. εἶναι δυνατόν om. FG^{1a} 29 τοῦ] τὸ G¹ 31 ἐθέλων ἡμῖν G 32 ὑποβ.] ὑπολαμβάνειν F

ποιεῖντα περὶ τῶν τρόπων λέγεται· χρὴ γάρ, φησί, τούτους η̄ καταφυτικῆς καὶ ἄνευ τῆς ἀρνήσεως λαμβάνοντας, οἷον δυνατόν, ἀναγκαῖον, 5 η̄ ἀποφατικῆς καὶ μετὰ τῆς ἀρνήσεως, οἷον οὐ δυνατόν, οὐκ ἀναγκαῖον, πρὸς τὴν εἶναι καὶ μὴ εἶναι συντάσσειν τε καὶ συμπλέκειν. καὶ δῆλον ὅτι καταφυτικοὶ μὲν ληφθέντες τῷ μὲν εἶναι συμπλεκόμενοι ποιήσουσιν ἀπλᾶς 10 καταφύτεις τῷ δὲ μὴ εἶναι ἐκ μεταθέσεως, ἀποφατικοὶ δὲ τῷ μὲν εἶναι συμπλεκόμενοι ποιήσουσιν ἀπλᾶς ἀποφύτεις τῷ δὲ μὴ εἶναι ἐκ μεταθέσεως. τούτῳ τε οὖν οὕτως ἐπιστῆσαι χρή, καὶ δῆτι μετὰ τὸ καταριμμένα τὰς 15 κατὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους ἀντιθέσεις προστίθησιν ἀληθές — οὐκ ἀληθές, ἐνδείξασθαι ἡμῖν βιωλόμενος ὡς εἰσὶ μὲν καὶ ἄλλοι ἀνα- 20 ρίθμητοι τρόποι παρὰ τοὺς εἰρημένους τέσσαρας, τὸν δυνατὸν τὸν ἐνδεγόμενον τὸν ἀναγκαῖον τὸν ἀδύνατον, ἀρκεῖται δὲ τούτοις πρὸς τὴν τῶν προτάσεων διδασκαλίαν διὰ τὴν εἰρημένην ἔμπροσθεν αἰτίαν.

p. 22a14 Καὶ αἱ ἀκολουθήσεις δὲ κατὰ λόγον γίγονται οὗτοι τιθε- 20 μένοις· τῷ μὲν γάρ δυνατῷ εἶναι τὸ ἐνδέχεσθαι εἶναι (καὶ τοῦτο ἔκεινιψ ἀντιστρέψει) καὶ τὸ μὴ ἀδύνατον εἶναι καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον εἶναι, τῷ δὲ δυνατῷ μὴ εἶναι καὶ ἐνδεχομένῳ μὴ εἶναι τὸ μὴ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καὶ τὸ οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι, 25 τῷ δὲ μὴ δυνατῷ εἶναι καὶ μὴ ἐνδεχομένῳ εἶναι τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καὶ τὸ ἀδύνατον εἶναι, τῷ δὲ μὴ δυνατῷ μὴ εἶναι καὶ μὴ ἐνδεχομένῳ μὴ εἶναι τὸ ἀναγκαῖον εἶναι | καὶ τὸ ἀδύνατον 185^r μὴ εἶναι. Θεωρείσθω δὲ ἐκ τῆς ὑπογραφῆς ὡς λέγομεν.

	δυνατὸν εἶναι	οὐ δυνατὸν εἶναι
	ἐνδεγόμενον εἶναι	οὐκ ἐνδεγόμενον εἶναι
25	οὐκ ἀδύνατον εἶναι	ἀδύνατον εἶναι
	οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι	ἀναγκαῖον μὴ εἶναι
	δυνατὸν μὴ εἶναι	οὐ δυνατὸν μὴ εἶναι
	ἐνδεγόμενον μὴ εἶναι	οὐκ ἐνδεγόμενον μὴ εἶναι
	οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι	ἀδύνατον μὴ εἶναι
30	οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι	ἀναγκαῖον εἶναι.

"Οτι μὲν περὶ τῆς ἀκολουθίας τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων ὁ λόγος ἐν τούτοις, φανερόν. τεττάρων δὲ ὅντων τῶν τρόπων, τοῦ δυνατοῦ,

1 ποιεῖντες Λα: ποιεῖντας G τούτοις A 2 καὶ] η̄ F 3 η̄ ἀποφ.—ἀναγκαῖον ομ. FG¹ 4 post τὸ εἶναι add. τε G 6 τῷ δὲ] τῶν δὲ F: τὸ δὲ G τῷ μὲν] τῶν μὴ F: ομ. a 10 ἀναδείξασθαι F 11 παρὰ] περὶ FG 12 καὶ τὸν ἀ. G 13 ἔμπροσθεν] p. 215, 2, 3 14 γίγονται—λεγόμενον (22) ομ. M 15 δυνατὸν FGb καὶ τοῦτο—ἀναγκαῖον εἶναι (30) ομ. a 16 ἀντιστρέψειν G 17 δυνατὸν Gb καὶ] μὴ A ἐνδεγόμενον b 18 τὸ οὐκ ἀ. μὴ εἶναι καὶ τὸ μὴ ἀναγκ. μὴ εἶναι colloc. A (cf. p. 232, 3sq., sed vide eorum quae hic sequuntur collocationem) οὐκ suppl. F² 19 τῷ δὲ—ἀδύν. εἶναι (20) suppl. G² 19 et 20 δυνατὸν b 19 et 21 ἐνδεγόμενον b 23 οὐ δυναται M 24 et 28 οὐκ ἐνδέχεται M 32 ἐν] ἔστιν ἐν F: ἔστι G

τοῦ ἐνδεχομένου, περὶ δὲ τῆς τε κοινωνίας καὶ τῆς διαφορᾶς ἐν τοῖς ἑέντι
διαιλέξεται, καὶ ἐπὶ τούτοις τοῦ ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἀδύνατου, καὶ καθ'¹⁵
ἐκαστὸν τούτων τεττάρων θεωρουμένων προτάσεων, δύο μὲν τῶν ἀπλῶν
δύο δὲ τῶν ἐκ μεταθέσεως, τὰς τοῦ δυνατοῦ τέτταρας προτάσεις ἐν τῷ
5 διαιρηράματι κατὰ τὴν προσήκουσαν τάξιν ἐκθέμενος ἐπιτακτεται ὅπως ²⁰
ἔχουσι: τῆς πρὸς ταύτας ἀκριβούστερας αἱ καὶ²⁵ ἐκαστὸν τῶν ἀπλῶν τρέπων
προτάσεις, λέγω δὲ οἷον τῇ δυνατὸν εἶναι ἀπλῆ τοῦ δυνατοῦ καταφάσει
ποίᾳ μὲν ἐπεται τοῦ ἐνδεχομένου πρότασις, ποίᾳ δὲ τοῦ ἀναγκαίου, ποίᾳ
δὲ τοῦ ἀδύνατου, καὶ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ὡςαύτως. καὶ τίθεται πρῶτον τοῦ ²⁵
10 μὲν ἐνδεχομένου πάσας τὰς προτάσεις ἐπεσθαι πάσαις ταῖς τοῦ δυνατοῦ
προτάσεσι τὰς ὄμοιας αὐταῖς λεγομένας, τῇ μὲν ἀπλῇ | καταφάσει τῇ 185^r
ἀπλῆν κατάφασιν τῇ δὲ ἐκ μεταθέσεως τὴν ἐκ μεταθέσεως, καὶ ἐπὶ τῶν
ἀποφάσεων ὡςαύτως, διὰ τούτων ταῦτα φιλέγγεσθαι τό τε δυνατὸν καὶ
τὸ ἐνδεχόμενον ἀπαραλλάκτως τιθέμενος· ὅγλοι δὲ οὐ μόνον τῷ δυνατὸν ³⁰
15 εἰναι ἐπεσθαι φάσκων τὸ ἐνδεχόμενον εἰναι, ἀλλὰ προστίθησι καὶ τοῦτο
ἐκείνῳ ἀντιστρέψει. τοῦ δὲ ἀδύνατου ἐπεσθαι μὲν πάλιν ἀποφαίνεται
τὰς ἀπλᾶς προτάσεις ταῖς ἀπλαῖς τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ ἐνδεχομένου,
οὐκέτι μέντοι τὰς ὄμοιας ταῖς ὄμοιαῖς, διλλ., ὥσπερ αὐτός φησιν, ¹⁰
ἀντεστραμμένως τῇ μὲν καταφάσει τῇ ἀπόφασιν τῇ δὲ ἀποφάσει τῇ
20 κατάφασιν. καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως ὡςαύτως. καὶ οὗτοι εὐλόγιως,
φανερόν· τὸ γάρ δυνατὸν εἰναι καὶ ἐνδεχόμενον εἰναι ἀδύνατον μὲν εἰναι
φάναι γελοῖον, οὐκ ἀδύνατον δὲ εἰναι ἀληθές, τὸ δὲ οὐ δυνατὸν εἰναι
καὶ οὐκ ἐνδεχόμενον εἰναι φανερὸν ὡς ἀδύνατον εἰναι ὅμολογήσομεν.
οἷον 'οὐ δυνατὸν οὐδὲ ἐνδεχόμενον εἰναι σύμμετρον τῇ διάμετρον τῇ ²⁵
25 πλευρῷ· οὐκοῦν ἀδύνατον εἰναι σύμμετρον τῇ διάμετρον τῇ πλευρᾷ.' τὰ
δ' αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως ἔροῦμεν. τοῦ μέντοι ἀναγκαίου
τίθεται τῇ ἀρχῇ ἐπεσθαι ταῖς ἀπλαῖς καταφάσεσι τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ ³⁰
ἐνδεχομένου καὶ τῇ ἀπλῇ τοῦ ἀδύνατοῦ ἀποφάσει τῇ ἀπλῇ πάλιν ἀπό-
φασιν, ὥστε ὑπὸ τὸ δυνατὸν εἰναι καὶ ἐνδεχόμενον εἰναι καὶ οὐκ ἀδύνατον
30 εἰναι τετάγθαι τὸ οὐκ | ἀναγκαῖον εἰναι· τὸ γάρ δυνατὸν καὶ τὸ ἐνδεχό- ^{186r}
μενον μεταξὺ τοῦ ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἀδύνατου τετάγθαι δοκοῦντα καὶ
οὐδετέρω τῶν ἄκρων τὰ αὐτὰ εἰναι εἰκότως ἔδιξασε τὰς ἀποφάσεις ἀμφο-
τέρων ἐπομένας ἔχειν. ὑπὸ δὲ τὰς ἀπλᾶς ἀποφάσεις τοῦ δυνατοῦ καὶ ³⁵
τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τῇ ἀπλῇ τοῦ ἀδύνατοῦ κατάφασιν τίθησιν οὐκέτι
τῇ ἀπλῇ τοῦ ἀναγκαίου κατάφασιν, ἀλλὰ τῇ ἐκ μεταθέσεως· οὐ γάρ

1 τοῦ om. G   2 διαιλέγεται M   3 τούτων F: τῶν AGMa   6 ταύτας] αὐτὰς FG
ἐκάστων G¹   13 τὸ τε] ποτε τὸ FG   14 δὲ om. G: μὲν α   οὐ τοῦ M
15 προστίθησιν οὗτοι FG   16 ἀποστρέψει F   17 ἀπλᾶς] ἀλλας A Ma   τοῦ (ante
ἐνδέχ.) om. G   18 φησὶν αὐτός M (p. 22a34)   19 τῇ ἀπόφ. — κατάφασιν]
τῇ ἀπλῇ τῆς πρώτης σελίδος τῇ ἀπλῇ ἀπόφασιν τῆς τεττάρης σελίδος, τῇ δὲ ἀποφάσει τῇ
ὄμοιᾳ τοῦ ἐνδεχομένου τῇ ἐν τῇ αὐτῇ σελίδῃ τῇ κατάφασιν τῇ ἀπλῇ τοῦ ἐνδεχομένου τῇ
ἐν τῇ πρώτῃ σελίδῃ α   22 οὐ δύν.] οὐκ ἀδύνατον M   25 οὐκοῦν — πλευρᾷ om. M
30 τετάγθω FG   32 ἔδοξε AFMa   32. 33 ἀμφοτέρας α

οῖν τε ἡν τὸ οὐ δυνατὸν εἶναι καὶ οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι καὶ ἀδύνατον 10
εἶναι λέγεσθαι ἀναγκαῖον εἶναι, ἀλλὰ δῆλον ὅτι ἔσται ἀναγκαῖον μὴ εἶναι·
εἰ γάρ ἀδύνατον εἶναι τὴν διάμετρον τῇ πλευρῇ σύμμετρον, ἀναγκαῖον
αὐτὴν μὴ εἶναι σύμμετρον. πάλιν δὲ ὑπὸ τὰς ἐκ μεταθέσεως καταφάσεις
5 τοῦ δυνατοῦ καὶ τοῦ ἐνδεχομένου τάξας τὴν ἐκ μεταθέσεως τοῦ ἀδυνάτου 15
ἀπόφασιν, ὑπὸ τὰς ἐκείνων ἀποφάσεις εἰκότως τίθησι τὴν κατάφασιν ἐπ'
εὐθείας οὐδεν τῇ ἑαυτῆς ἀποφάσει. τοῦ μέντοι ἀναγκαῖου πάλιν ὑπὸ μὲν
τὰς εἰρημένας καταφάσεις καὶ τὴν τοῦ ἀδυνάτου ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν
τίθησι τὴν δημιώς ἔχουσαν ἀπόφασιν, τοῦτ' ἔστιν ὑπὸ τῷ δυνατῷ μὴ 20
10 εἶναι καὶ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι καὶ οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι τὴν οὐκ ἀναγ-
καῖον μὴ εἶναι, ὑπὸ δὲ ταύταις τὰς ἀντικειμένας, τοῦτ' ἔστιν ὑπὸ τῷ οὐ
δυνατῷ μὴ εἶναι καὶ οὐκ ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι καὶ ἀδύνατον μὴ εἶναι,
οὐκέτι τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν τοῦ ἀναγκαῖου (ἥδη γάρ ἔνω 25
τέτακται ὑπὸ τὴν ἀπλῆν τοῦ δυνατοῦ ἀπόφασιν καὶ τὰς ταύτης ἐπο-
μένας), ἀλλὰ τὴν ἀπλῆν κατάφασιν τὴν ἀναγκαῖον εἶναι, ητας καὶ μόνη |
ὑπολείπετο ἀκατάτακτος τῶν τοῦ ἀναγκαῖου προτάσεων, τῶν ἄλλων 186^v
τριῶν ἑκάστης ἥδη κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον ὑπὸ αὐτοῦ κατατεταγμένης.
ταῦτα οὖτας ἐν τοῖς παροῦσι διατάξας ἀξιοῦ καὶ ἐπὶ διαγράμματος, δ
ἐκάλεσεν ὑπογραφὴν ὡς ὑποτεταγμένον τῇ περὶ αὐτοῦ διδασκαλίῃ καὶ 5
20 ὑπὸ αὐτῆς γεγραμένον, θεωρεῖν ήμας τὴν εἰρημένην ὑπὸ αὐτοῦ τῶν
προτάσεων ἀκολουθίαν. καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς ἀπλῆς τοῦ δυνατοῦ
καταφάσεως ἐφεξῆς ἀπαριθμεῖται τὰς ἀπὸ τῶν ἄλλων τρόπων ταύτη 10
ἐπομένας, εἴτα προσήγων τὴν διδασκαλίαν κατὰ τὴν αὐτὴν ὕσπερ σελίδα
τοῦ διαγράμματος, παραλαβὼν τὴν ἐκ μεταθέσεως κατάφασιν τοῦ δυνα-
25 τοῦ, ταύτη πάλιν ἐφεξῆς καταλέγει τὰς ἀκολουθίας κατὰ τὸν λοι-
πὸν τῶν τρόπων προτάσεις, εἴτα ἐφεξῆς μέτεισιν ἐπὶ τῷ ἀπαριθμεῖται 15
τὰς κατὰ τὴν ἑτέρων σελίδα τοῦ διαγράμματος προτάσεις. ἐπεὶ δὲ οὐ
γένενεν ὅμεμπτος πᾶσα ή εἰρημένη τῶν προτάσεων ἑκθεσις, εἰ καὶ πειθανὴ
30 ἔδοξεν ἀν εἶναι τοῖς ἀπλουστέροις τὴν διάνοιαν διὰ τὰς εἰρημένας αἰτίας, 20
προτίθεται μὲν διὰ τῶν ἐφεξῆς τῷ ἡμαρτημένῳς ἐν αὐτῇ ἐκτεθὲντι ἐπανορ-
θώσασθαι, πρότερον δὲ ήμας ἐφιστάνειν ἀξιοῦ ἐν τῷ ἐκτεθὲντι τῶν προ-
τάσεων διαγράμματι δπως μὲν ἔχουσι τάξεως αἱ τοῦ ἀδυνάτου προτάσεις
35 δπως δὲ αἱ τοῦ ἀναγκαῖου, ἵνα καὶ θεόσασθαι δυνηθῶμεν ὅ τι ποτέ 25
ἐστιν ἐν τούτῳ τῷ ἡμαρτημένῳς ἔχον. διόπερ ἐπάγει ταυτί.

1 εἶναι (post ἐνδεχ.) οὐ. M   2 ἀλλὰ — εἶναι οὐ. M   3 ἔσται] ἔστιν a
5 ἀδυν.] δυνατοῦ Ma   7 μὲν οὐ. A Ma   10 οὐκ (ante ἀδυν.) suppl. F²
11 ταύταις τὰς ἀντ. Αα: ταύταις τὰς ἀντ. FG: τὰς ἀντ. ταύταις M   12 τὸ] τοῦ (ι
14 καὶ τὰς — ἐπομ.) ὡς ταύτη ἐπομένη FG   15 τὴν (post κατάφ.) οὐ. M   16 ὑπε-
λέπειπτο Ma   17 τεταγμ. Α   18 post ταῦτα add. οὐν M   20 γεγραμένων G:
γεγραμένως a   21 ἀπό] περὶ G¹   27 διαγράμματος Α   29 ἀν οὐ. AM
30 διὰ τῶν οὐ. M   31 πρῶτον G   32 αἱ οὐ. G   34 ante ἐπάγει
αὐτοῦ καὶ Ma   ταύτῃ] ταύτη FG

p. 22a32 Τὸ μὲν οὖν ἀδύνατον καὶ οὐκ ἀδύνατον τῷ ἐνδεχομένῳ καὶ δυνατῷ καὶ οὐκ ἐνδεχομένῳ καὶ μὴ δυνατῷ ἀκολουθοῦ. 187^r θεῖ μὲν ἀντιφατικῶς, ἀντεστραμμένως δέ· τῷ μὲν γὰρ δυνατῷ εἰναι ή ἀπόφασις τοῦ ἀδυνάτου, τῷ δὲ ἀπόφασις ή κατάφασις· τῷ 5 γὰρ οὐ δυνατῷ εἰναι τὸ ἀδύνατον εἰναι· κατάφασις γὰρ τὸ ἀδύνατον, τὸ δὲ οὐκ ἀδύνατον ἀπόφασις. τὸ δὲ ἀναγκαῖον πῶς, δηπτέον. φανερὸν δὴ δι: οὐχ οὗτως, ἀλλ' αἱ ἐναντίαι ἔπονται. αἱ δὲ ἀντιφάσεις χωρίς· οὐ γάρ ἐστιν ἀπόφασις τοῦ ἀνάγκη μὴ 10 εἰναι τὸ οὐκ ἀνάγκη εἰναι· ἐνδέχεται γὰρ ἀληθεύεσθαι ἐπὶ τοῦ 10 αὐτοῦ ἀμφιστέρας· τὸ γὰρ ἀναγκαῖον μὴ εἰναι οὐκ ἀναγκαῖον εἰναι.

Δι' ὧν τὰς μὲν τοῦ ἀδυνάτου προτάσεις καταφατικάς τε καὶ ἀποφατικάς ἀκολούθως ἐκκείσθαι φησι καὶ ὑποτεάχθαι ταῖς τοῦ δυνατοῦ καὶ 15 τοῦ ἐνδεχομένου καταφατικαῖς τε καὶ ἀποφατικαῖς προτάσεσι, τῶν ἀποφάσεων ἐπ' εὐθείας διαγεγραμμένων ταῖς οἰκείαις καταφάσεσι καὶ δῆλης μὲν τῆς ἀπλῆς τοῦ ἀδυνάτου ἀντιφάσεως ὑπὸ τὰς ἀπλᾶς ἐκείνων ἀντιφάσεις τεταγμένης δῆλης δὲ τῆς ἐκ μεταμέσεως ὑπὸ τὰς ἐκ μεταμέσεως, 20 ἀλλ', ῥισπερ φησίν, ἀντεστραμμένως, τῆς ἀντιστροφῆς περὶ μόνην θεωρουμένης τὴν τῆς ποιότητος τάξιν, διύτι ταῖς μὲν ἐκείνων καταφάσεσιν 20 ἔπονται αἱ τοῦ ἀδυνάτου ἀποφάσεις ταῖς δὲ ἀποφάσεσιν αἱ καταφάσεις, ἡ 25 τε ἀδύνατον εἰναι καὶ η ἀδύνατον μὴ εἰναι· καὶ γὰρ στερητικῶς λεγόμεναι δοκοῦσί τισιν ἀποκλίνειν πρὸς τὸ ἐδός τῶν ἀποφάσεων, ἀλλ' ὄμοιογμένως εἰσὶ τὸ δηλοῦν | τοῦτο στερητικαὶ καταφάσεις· διὸ καὶ ἡζίωσεν 187^v ἐπ' αὐτῶν μόνον ἐπισημάνθαι τοῦτο ὁ Ἀριστοτέλης. τὰς μὲν οὖν 25 τοῦ ἀδυνάτου προτάσεις εὐτάκτως, ὅπερ ἐλέγομεν, ἐκτεθεῖσθαι φησιν. οὐκέτι μέντοι τὰς τοῦ ἀναγκαίου· τὰς μὲν γὰρ τὴν ἀντίφασιν ἐπ' αὐτοῦ ποιεῖσθαις προτάσεις, οἷον τὴν ἀναγκαῖον εἰναι καὶ οὐκ ἀναγκαῖον εἰναι, κεχωρισμένως, ἀλλ' οὐκ ἐπ' εὐθείας ὀλλήλαις ἐκτεθεῖσθαι, τῆς μὲν ἀναγκαῖον εἰναι ἀπλῆς καταφάσεως ἐν τῇ δευτέρᾳ σελίδῃ κάτω τεταγμένης ὑπὸ τὴν 10 30 τοῦ μεταμέσεως τοῦ ἀδυνάτου καταφασιν, τῆς δὲ ἀποφάσεως αὐτῆς κατὰ τὸ ἄνω μέρος τῆς πρώτης σελίδος ὑπὸ τὴν ἀπλῆν τοῦ ἀδυνάτου ἀπόφασιν, καὶ πάλιν τῆς μὲν ἀναγκαῖον μὴ εἰναι καταφάσεως κατὰ τὸ ἄνω

1. 2 τῷ ἐνδεχ. — ἀναγκ. εἰναι (10. 11) om. M	2 ἐνδεχ. — ἀναγκ. εἰναι (10. 11) om. a		
3 δυνατὸν b	4 post ἀδύν. add. ἀκολούθει b	5 δυνατῷ] δυνατὸν Gb	5. 6 τὸ
ἀδύν. εἰναι Gb	6 οὐκ ἀδ.] οὐ δυνατὸν εἰναι G: οὐκ ἀδύν. εἰναι b	7 δὴ] δὲ AG	
οὗτως ἔχει b	9 καὶ ἀληθ. FG	ἐπὶ ex κατὰ corr. G	12 τοῦ om. G
οὐκέτι εἰναι add. ἀπλῆ κατάφασις a	9 καὶ ἀληθ. FG	post μὴ εἰναι add. κατάφασις ἐκ μεταμέσεως a	21 post
22 δοκ.] δοκοῦσι F: δοκοῦσι G	22. 23 ὄμοιογοῦμεν ὡς a		
24 μόνων AFGa	τοῦτο ὁ ἀριστ.] ὁ ἀριστ. τούτω AM	25 ἐλέγομεν] p. 231, 20	
26 γὰρ om. ed. Ven. Brand.	ἀπόφασιν F	27 post ἀναγκ. εἰναι add. ἀπλῆν	
κατάφασιν et post οὐκ ἀναγκ. εἰναι add. ἀπλῆν ἀπόφασιν a		29 κάτω τεταγμ.] κατα-	
τεταγμ. G	30 τῆς δὲ—ἀπόφασιν (31. 32) om. F	δὲ om. G	

μέρος τῆς δευτέρας σελίδος ἐκτειθειμένης, τῆς δὲ ἀποφάσεως αὐτῆς κατὰ 15 τὸ πέρας τῆς πρώτης σελίδου. τὰς δέ γε ἐπ' εὐθείας ἀλλήλαις κειμένας μηκέτι ποιεῖν ἀντίφασιν, ὅπερ ἔχουσιν αἱ κατὰ πάντας τοὺς ἄλλους τρό-
πους ἐπ' εὐθείας κείμεναι ἀλλήλαις προτάσσεις· συμψεύδονται γάρ ἀλλήλαις 20
αἱ μὲν ταῖς ἀπλαῖς τοῦ δυνατοῦ προτάσσεσιν ἐπόμεναι, ή οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ή ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, κατὰ τὴν ἀναγκαῖαν ὅλην, αἱ δὲ ταῖς ἐκ μεταθέσεως, ή οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καὶ ή ἀναγκαῖον εἶναι, κατὰ τὴν ἀδύνα-
τον. διὸ καὶ ἐκεῖσεν αὐτὰς ἐναντίας, δι’ ἣν αἰτίαν καὶ τὰς 25
ἄνευ τρόπου τὰς συμψεύδομένας ἀλλήλαις ἐναντίας προστηρούμενην. συμ-
ψεύδονται οὖν ἀλλήλαις κατὰ τὰς εἰρημένας ὅλας αἱ ἐπ’ εὐθείας ἐκτειθεῖσαι
τοῦ ἀναγκαῖου | προτάσσεις. καὶ πρὸς τοῦτο καὶ¹ ἑτέρας τινὰς φαίνονται 188²
συναληθεύουσαι· πάλιν γάρ αἱ μὲν ταῖς ἀπλαῖς ἐπόμεναι κατὰ τὴν ἀδύνα-
τον ὅλην συναληθεύουσιν ἀλλήλαις (ώς γάρ φησιν δὲ Ἀριστοτέλης, ὅπερ 3
ἀναγκαῖον ἔστι μὴ εἶναι, τοῦτο οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον εἶναι). αἱ δὲ ταῖς ἐκ
μεταθέσεως κατὰ τὴν ἀναγκαῖαν.
15

ρ. 2263 Αἴτιον δὲ τοῦ μὴ ἀκολουθεῖν τὸ ἀναγκαῖον ὅμοιως τοῖς
έτεροις, διτι ἐναντίως τὸ ἀδύνατον τῷ ἀναγκαίῳ ἀποδίδοται τὸ
αὐτὸ δυνάμενον δὲ γάρ ἀδύνατον εἶναι, ἀναγκαῖον τοῦτο οὐκ εἶναι. 10
δὲ δὲ ἀδύνατον μὴ εἶναι, τοῦτο ἀνάγκη εἶναι. διστε εἰ ἐκεῖνα
20 ὅμοιως ἀκολουθεῖ τῷ δυνατῷ καὶ μὴ, ταῦτα ἐξ ἐναντίας, ἐπεὶ
οὐ σημαίνει γε ταῦτα τὸ τε ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἀδύνατον, ἀλλ’,
ῶσπερ εἰρηται, ἀντεστραμμένως.

15

³ Ήν μὲν ἀκόλουθον παραδοῦναι πρότερον τὴν ἑξῆς ῥήμησημένην τῆς
ἐκθέσεως τῶν προτάσεων διόρθωσιν καὶ ἐπιδεῖξαι διτι ἡμαρτημένως ἔχου-
25 σιν ἐν τῷ πρότερον ἐκτεθέντι διαγράμματι αἱ τοῦ ἀναγκαίου ἀποφάσεις 20
(οὔτε γάρ τὴν ἀπλῆν ἐγρῆν συντετάχθαι ταῖς ἀπλαῖς τῶν ἄλλων τρόπων
προτάσσεσιν ἀλλὰ ταῖς ἐκ μεταθέσεως ἐπ’ εὐθείας τῇ ἑαυτῇς καταφάσει,
οὔτε τὴν ἐκ μεταθέσεως ταῖς ἐκ μεταθέσεως ἀλλὰ ταῖς ἀπλαῖς, ἐπ’ εὐ-
θείας καὶ ταύτην ἐσομένην τῇ οὐκείᾳ καταφάσει!), καὶ οὕτως προσθεῖναι
30 τὰ διὰ τούτων λεγόμενα, διτι εἰκότως η μὲν ἐκ μεταθέσεως τοῦ ἀναγκαίου
ἀντίφασις ὑπὸ τὴν ἀπλῆν τέτακται τοῦ τε δυνατοῦ | καὶ τοῦ ἀδύνατου 188³
ἀντίφασιν, η δὲ ἀπλῆ ὑπὸ τὴν ἐκ μεταθέσεως προσήκει γάρ τὸ διτι

1 ἐκτιθερένης FGa 5 οὐκ suppl. F² 6 καὶ om. FG 7 ή om. AFG¹
κατὰ] καὶ G¹ 9 τὰς om. FG προσαγορεύομεν G²Ma (cf. p. 92,4)
11 φαῖν.] φέρονται G¹ 13 ὡς γάρ F: ὥσπερ γάρ A: δὲ γάρ G: καὶ γάρ M: ὥσπερ α
16 ὅμοιως — ἀντεστραμμένως (22) om. M 18 δὲ — ἀντεστραμμένως (22) om. a δ]
ει b οὐχὶ FG 19 δὲ] τὸ G: ει b τοῦτο om. FG ἀναγκαῖον
FG 20 ἀκολουθεῖ om. b τῶν δυνατῶν G 22 ἀντεστραμμένως F 26 ταῖς]
αὐταῖς Ma 27 τῇ] τῆς A 29 ἐσομένην] ἐπομένην AMA (cf. p. 236,31) 31 τε
om. A 32 τῷ] τῷ G

προτηγουμένην ἔχειν ταῦτα τοῦ διότι. ἀλλὰ τὸς ὁ Ἀριστοτελῆς μετὰ τὸ
ἐπισημάνασθαι τῇ ἀταξίᾳ τῆς ἐξ ἀρχῆς γενομένης ἐκθέσεως τῶν τοῦ 25
ἀναγκαίου προτάσεων, ως τῶν ἐπιστατικωτέρων εὐθὺς συναρόντων τὴν
ἀκόλουθην αὐτῶν ἔκθεσιν, τὴν αἰτίαν ηὗταις ἀποδοῦναι διὰ τούτων τῆς
5 τεταγμένης αὐτῶν ἀκόλουθίας. ἐπὶ δὲ τούτῳ συνεῖδεν διτὶ χρή καὶ ἡμῖν
τῶν πολλῶν ποιήσασθαι τινα λόγον ἀποπλῆσαι τε ἡμᾶς, διτὶ ταύτην ἀνάγκη¹⁰
τὴν τάξιν ἔχειν τὰς τοῦ ἀναγκαίου προτάσεις ἐν τῇ ἀκόλουθᾳ τῶν μετὰ
τρόπου προτάσεων, καὶ διὰ τοῦτο πρὸ τοῦ διτὶ τὸ διότι παραδίδοσιν.
ἀλλὰ τίνα φησὶν εἶναι τὴν αἰτίαν τοῦ ὑποτετάχθιαι ταῖς μὲν ἀπλαῖς τοῦ
10 δυνατοῦ καὶ τοῦ ἀδυνάτου προτάσεις τὰς ἐκ μεταθέσεως τοῦ ἀναγκαίου,¹⁵
ταῖς δὲ ἐκ μεταθέσεως τὰς ἀπλᾶς; διτὶ, φησίν, ἐναντίως τὸ ἀδύνατον
τῷ ἀναγκαίῳ ἀποδίδοται τὸ αὐτὸ δυνάμενον, τὸ αὐτὸ μὲν αὐτὸ
δύνασθαι λέγων, διότι ἑκάτερον αὐτῶν δεῖ ὥσαύτως ἔχει καὶ ἀνεπιδεκτόν
20 ἐστι τοῦ ἐναντίου, τὸ μὲν δεῖ δὲ τὸ δὲ δεῖ μὴ ὅν, ἐναντίως δὲ ἀποδίδο-²⁵
15 σθαι, διότι δὲ πρὸς τῷ ἑτέρῳ τῶν τρόπων τούτων τὸ εἶναι τιθέμεν
ἀπλῆν ποιοῦντες τὴν πρότασιν, πρὸς τῷ ἑτέρῳ τὸ μὴ εἶναι τάττομεν καὶ
ποιοῦμεν πρότασιν ἐκ μεταθέσεως· δὴ γάρ ἀναγκαῖον εἴναι, τοῦτο ἀδύνατον
μὴ εἴναι, καὶ δὲ δύνατον εἶναι, τοῦτο ἀναγκαῖον μὴ εἴναι. εἰ οὖν ταύτας
τὰς τοῦ ἀδυνάτου προτάσεις ἐλέγομεν, φησίν, ἀκόλουθεν ταῖς τοῦ δυνατοῦ
20 καὶ τοῦ ἐνδεχομένου, τὰς ὑμίνας αὐταῖς | κατὰ τὸ ἀπλοῦν ἦ τὸ ἐκ 189r
μεταθέσεως ἐχούσας, τοῦ ἄρα ἀναγκαίου ἐπεσθαι αὐταῖς συμβήσεται τὰς
ἐξ ἐναντίας, ως αὐτός φησι, κατὰ ταῦτα ἐχούσας, τοῦτ' ἔστι ταῖς μὲν
ἀπλαῖς τὰς ἐκ μεταθέσεως ταῖς δὲ ἐκ μεταθέσεως τὰς ἀπλᾶς. ταῦτα
οὖτοι διηρισάμενοι ἀναλαμβάνει πάλιν τὰ εἰρημένα περὶ τῆς κοινωνίας καὶ
25 τῆς ὀιαφορᾶς τοῦ τε ἀναγκαίου καὶ τοῦ ἀδυνάτου, πρόγειρα ἡμᾶς αὐτὰ
βουλόμενος ἔχειν διτὶ τὸ αὐτὸ δύνανται ἀλλήλαις ἀντεστραμμένως· τό τε
γάρ ἀναγκαῖον εἴναι εἰποις δὲ δύνατον κατὰ τὸ μὴ εἴναι, καὶ τὸ³⁰
ἀδύνατον εἴναι ἀναγκαῖον πάλιν κατὰ τὸ μὴ εἴναι.

1 τὴν τάξιν α	2 τὴν ἀταξίαν F	γινομ. FG	3 ἐπιστατικώτε-
ρον M: ἐπιστατικωτέρως α	4 διὰ om. FG	5 ἐπὶ scripsi: ἐπεὶ	
libri	τοῦτο G	ὅτι] ως M	καὶ om. A
6 τε om. a	8 καὶ om. FG ¹	τούτων M	12 τῶν ἀναγ-
καίων F	14 τὸ δὲ δεῖ μὴ ὅν om. FG ¹	15 τιθέμεθα FG	
18 καὶ δὲ δ. εἴναι om. G ¹	δὲ οὐκ δ. (sed οὐκ del.) F	μὴ om.	
F ¹ G ¹	19 τὰς post δ. colloc. FG	20 ὄμοιας A Ma	
21 αὐτὰς FM	23 ἐκ μεταθ. δὲ colloc. FG	26 δύνανται FG ¹	an ἀλλή-
λοις?	27 εἴναι (prius) om. FG ¹	28 εἴναι (prius) om. FG	-λη-

ρ. 22610 "ΙΙ ἀδύνατον οὕτω κεῖσθαι τὰς τοῦ ἀναγκαίου ἀντιφάσεις; τὸ μὲν γάρ ἀναγκαῖον εἶναι δυνατὸν εἶναι· εἰ γάρ μή, η̄ ἀπόφασις ἀκολουθήσει· ἀνάγκη γάρ η̄ φάναι η̄ ἀποφάναι· ὥστε 15 εἰ μὴ δυνατὸν εἶναι, ἀδύνατον εἶναι· ἀδύνατον ἄρα εἶναι τὸ 5 ἀναγκαῖον εἶναι, διπερ ἄτοπον. ἀλλὰ μὴν τῷ γε δυνατὸν εἶναι τὸ οὐκ ἀδύνατον εἶναι ἀκολουθεῖ, τούτῳ δὲ τὸ μὴ ἀναγκαῖον εἶναι· ὥστε συμβαίνει τὸ ἀναγκαῖον εἶναι μὴ ἀναγκαῖον εἶναι, διπερ ἄτοπον. ἀλλὰ μὴν οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖ τῷ 20 δυνατὸν εἶναι, οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι· τῷ μὲν γάρ συμφω 10 ἐνδέχεται συμβαίνειν, τούτων δὲ διπότερον ἀν ἀληθὲς η̄, οὐκέτι 25 ἔσται ἐκεῖνα ἀληθῆ· ἀλλα γὰρ δυνατὸν εἶναι καὶ μὴ εἶναι. εἰ δὲ ἀνάγκη εἶναι η̄ μὴ εἶναι, οὐκ ἔσται δυνατὸν ἀμφω. λειπε- 15 ται τοίνυν τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι ἀκολουθεῖν τῷ δυνατὸν εἶναι· τοῦτο γάρ ἀληθὲς καὶ κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ γὰρ 20 αὗτη γίνεται ἀντίφασις τῇ | ἐπομένῃ τῷ οὐ δυνατὸν εἶναι· 189v ἐκείνῳ γάρ ἀκολουθεῖ τὸ ἀδύνατον εἶναι καὶ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, οὐ διπότερος τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. ἀκολουθοῦσιν ἄρα καὶ αὗται αἱ ἀντιφάσεις κατὰ τὸν εἰρημένον τρόπον. καὶ 25 οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει τιθεμένῳ οὕτως.

20 'Ελέγχεται μὲν διὰ τούτων η̄ προειρημένη τῶν τοῦ ἀναγκαίου ἀποφάσεων ἔκθεσις καὶ παραδίδοται η̄ ἀκριβῆς αὐτῶν τάξις ἐν τῷ διαγράμματι τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων, ὥστε μηδεμίαν ἐν αὐταῖς εἶναι μήτε δια- 10 φωνίαν μήτε ἀταξίαν, ἀλλὰ τὸ δίλον διάγραμμα τεταγμένως ἔχειν. ζητεῖται δὲ πρῶτον τῇ ἀπλῆ τοῦ δυνατοῦ καταφάσει ποίαν τῶν τεττάρων τοῦ 25 ἀναγκαίου προτάσεων, τῶν δύο τῶν ὅπλῶν καὶ τῶν δύο τῶν ἐκ μεταθέσεως, ἔπεισθαι ρήτεον. καὶ δείκνυται δι τούτε, ως πρότερον ἐλέγομεν, 15 τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν γρὴ ως ἐπομένην αὐτῇ ὑποτάττειν, τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι, οὔτε τῶν καταφάσεων οὐδετέραν, ἀλλὰ μόνην τὴν ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασιν, τὴν οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι, ἐπ' εὐθείας κεισομένην 30 τῇ ἔσωτῆς καταφάσει. καὶ ἐκ τούτων συνάγεται δι τὴν ἀπλῆν ἀπόφασιν 20 ὑπὸ τὴν ἐκ μεταθέσεως τοῦ δυνατοῦ κατάφασιν προσήκει τάττειν, ἐπ' εὐθείας καὶ ταύτην ἐσομένην τῇ οἰκείᾳ καταφάσει, ἀτε τῶν ἄλλων τριῶν τοῦ ἀναγκαίου προτάσεων ἡδη τεταγμένων ἐν ταῖς προσηκούσαις αὐταῖς γχώραις τοῦ διαγράμματος· τούτων γάρ οὕτως ἐχόντων οὐκέτι τὰς ἀντι-

2 τὸ—οὕτως (19) om. M

om. G 5 τῷ] τὸ F

εἶναι (9) om. G

εἶναι η̄ suppl. F²

17 η̄ ἀπόφ. b

αὐται colloc. G

28 οὐδετέρων F

3 ὥστε—οὕτως (19) om. a

6. 7 τούτῳ δὲ τὸ μὴ ἀναγκ. εἶναι om. G

10 ἐνδέχεθαι G

13 τῷ] τὸ G

15 δυνατῶ A

22 ὥστε—ἀταξίαν (23) iter. G¹30 καὶ—καταφάσει (32) om. G¹

4 ἀδύνατον εἶναι

8 ἀκολουθεῖ

12 εἰ—μὴ εἶναι om. G

16 καὶ τὸ ἀναγκ. FG

18 prius καὶ om. G

ai ἀντ.

26 ἐλέγομεν] p. 231, 27

23 αὐτῶν FG

φασκούσας ἀλλήλαις χωρίς ἄλλήλων γεγράφθη, ὥσπερ πρότερον. συμβαίνει,
καὶ τὴν προσήκουσαν ἔσυταις ἀπολήψουνται τάξιν | αἱ τοῦ ἀναγκαίου ἀντι- 190r
φάσεις, συμπαρατεινόμεναι μὲν ταῖς τοῦ ἀδύνατον ἀντιφάσεσιν, ἐναντίως δὲ
ἀντίτις, ὅπερ ἐλέγετο προσεγγῶς, ἀποδιδόμεναι. ἀδύνατον μὲν οὖν, φησὶν
5 ὁ Ἀριστοτέλης, οὗτῳ κεῖσθαι τὰς τοῦ ἀναγκαίου ἀντιφάσεις, ἵστιν
λέγων τῷ ἀδύνατον οὕτω κειμένας ὑγιῆ ἔχειν τὴν πρὸς τὰς ἄλλας ἀκο-
λουθίαν'. ὅτι δὲ τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι οὐ καλῶς ὑπετάξαμεν κατ'
ἀρχὰς τῇ δυνατὸν εἶναι ὡς ἀκολουθοῦσαν αὐτῇ, δείκνυσι προλαβὼν ὥσπερ 10
λημμάτιον ὅτι τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖν ἀνάγκη τὴν δυνατὸν εἶναι
10 καὶ κατασκευάζει γε αὐτὸ τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῇ γράμμενος τοῦτον
τὸν τρόπον· εἰ γάρ μὴ ἐπεται, φησί, τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ή δυνατὸν εἶναι, 15
ή ἀπόφασις αὐτῆς ἀκολουθήσει ή οὐ δυνατὸν εἶναι· ἐπὶ παντὸς γάρ η
τὴν κατάφασιν ὀλημένειν ἀνάγκη η τὴν ἀπόφασιν. ἀλλ' εἰ ἐπεισθῇ τῇ
ἀναγκαῖον εἶναι ή οὐ δυνατὸν εἶναι, ἐπειδὴ ταύτῃ τε καὶ τῇ ἰσοδυναμούσῃ
15 αὐτῇ, τῇ οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι, ἀκολουθεῖν ἐλέγομεν τὴν ἀδύνατον εἶναι. 20
συμβῆσται συναληθεύειν ἀλλήλαις τὴν τε ἀναγκαῖον εἶναι καὶ τὴν ἀδύ-
νατον εἶναι, ὅπερ ἐστὶ παντελῶς ἀλογον. ἐπεισθαι ἄρα γρὴ τῇ ἀναγκαῖον
εἶναι τὴν δυνατὸν εἶναι. τούτου προληγμέντος δείκνυται ῥᾳδίως ὅτι οὐ
καλῶς ἐλέγομεν τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖν τῇ δυνατὸν εἶναι. 25
20 εἰ γάρ τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖ η δυνατὸν εἶναι, ὡς τὸ λημμάτιον
ἔδειξε. τῇ δὲ δυνατὸν εἶναι λέγομεν ἐπεισθαι τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι,
ώς ἐξ ἀρχῆς διεγράψομεν, | ἐψεῖται ἄρα τῇ ἀναγκαῖον εἶναι η ἀπό- 190v
φασις αὐτῆς, η οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι. ὅπερ ἀδύνατον. οὐκ ἄρα δεῖ
τάττειν ὑπὸ τὸ δυνατὸν εἶναι τὴν ἀπλῆν τοῦ ἀναγκαίου ἀπόφασιν. ἀλλὰ
25 μὴν οὐδὲ τῶν καταφάσεων αὐτοῦ οὐδετέραν, η τὴν ἀναγκαῖον εἶναι η
τὴν ἀναγκαῖον μὴ εἶναι τούτων μὲν γάρ ἐκατέρα φύσιν τινὰ ὠρισμένην
δηλοῖ, η μὲν δεὶ οὐσαν, η ἀπλῆ, η δὲ δεὶ μὴ οὐσαν, η ἐκ μετα-
θέσεως, τὸ δέ γε δυνατὸν εἶναι ἐπαμφοτερίζει καὶ εἰς τὸ μὴ εἶναι ποτε 10
μεταπίπτει. ο γάρ δυνατὸν εἶναι, δύναται ποτε καὶ μὴ εἶναι. ὥστε οὐδὲ
30 τούτων ὄποτερασῦν συνήστεται τῇ δυνατὸν εἶναι. τῶν οὖν τριῶν τοῦ ἀναγ-
καίου προτάσσεων ἐλιγεζυμένων ὡς οὐ δυναμένων ἐπεισθαι τῇ δυνατὸν εἶναι
καταλείπεται μόνη η οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. ὥστε ταύτῃ αὐτῇ ἐπεισθαι 15

2 ἐν αὐταῖς FG τάξιν εκ τέχνην corr. G 4 ἐλέγετο] p. 235,11 6 τῷ] τῷ
ΑΓΜ 7 οὐκ suppl. post ἀναγκ. εἶναι add. ἀπλῆν ἀπόφασιν a 8 post
δυν. εἶναι add. ἀπλῆ καταφάσει a προσλαβὼν FG 9 post ἀν. εἶναι add. ἀπλῆ a
10 γε] γάρ a 14 τε] γε G καὶ om. F 15 αὐτῇ om. AF 16 et 17 εἶναι] ἐστιν
(utrobique) A 16 καὶ suppl. G² 17 ὅπερ—δυν. εἶναι (18) om. FG¹ 17. 18 τὴν
ἀν. εἶναι τῇ δυν. ΑΜα 18 τούτου οὖν a 19 λέγομεν M 20 εἰ—δυν. εἶναι
om. FG¹ η οὐ δυν. a ως om. M 21 post ἔδειξε add. εἰ γάρ ἐπεται τῇ ἀναγκαῖον
εἶναι η (ἀκολουθεῖ τῇ F) δυνατὸν εἶναι FG λέγομεν ΑΓΜ 22 ἐπεται a η
ἀπόφ.—εἶναι (23) iter. F 24 ante ὄπο add. τὴν M post ἀπόφ. add. τὴν οὐκ ἀναγκαῖον
εἶναι a 25 ἀναγκ. αὐτῶν εἶναι Λ 26 ἐκατέραν G 27 η μὲν ex η μὴ
corr. G η (ante ἀπλῆ) om. F 30 ὄποτερωσῦν ι συνήστεται scripsi: συνήστεται
libri τῶν οὖν] καταλείπεται G 32 post μὴ εἶναι add. ἐκ μεταθέσεως ἀπόφασις a

ρήτεσον, καθιδάπερ τῇ οὐ δυνατὸν εἶναι ἀκολουθεῖν ἐλέγομεν τὴν ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. καὶ φανερὸν ὅτι τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι μεταμῆσομεν ἐπὶ 20 τὴν χώραν. ἦν ἐν τῷ πρότερῳ διαγράμματι κατεῖχεν ἡ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. πάσις τὰς προτάσεις πάσις ὑμοιότητος ποιοῦντες. Ήνα δὲ μὴ 25 οἱ τις ὑπολάβῃ ὅτι καθ' ὅν τρόπον ἐδείκνυμεν τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι μὴ δυναμένην ἐπεσθιαί τῇ δυνατὸν εἶναι προλαβόντες ὅτι τῇ ἀναγκαῖον εἶναι ἀκολουθεῖ ἡ δυνατὸν εἶναι, κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον δεικνύνται δυνατὸν μηδὲ τῇ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι δυναμένην αὐτῇ ἀκολουθεῖν, 191^η προστιθῆσι τὸ τοῦτο γάρ ἀληθὲς καὶ κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι· 5 οὐ γάρ ἔτι συμβήσεται ἄτοπον, εἰ τῷ μὲν ἀναγκαῖον εἶναι τὸ δυνατὸν εἶναι λέγομεν ἐπεσθιαί, τῷ δὲ δυνατὸν εἶναι τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι· 5 συμβήσεται μὲν γάρ διὰ ταῦτα ἀκολουθεῖν τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ μὴ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. τοῦτο δὲ οὐκέτι ἄτοπον, ἀλλὰ καὶ ἀληθές· ὁ γάρ ἀναγκαῖαν ἔχει τὴν ὅπαρξιν, τοῦτο οὐγ̄ οἰόν τε καὶ ἀνυπαρξίαν ἀναγκαῖαν 15 ἔχειν. ἀλλὰ τούτων οὕτως εἰρημένων εἰκότιος ἀπορεῖ διὰ τῶν ἑφεζῆς ἥ 10 Ἀριστοτέλης πότερον ἐπεσθιαί ρήτεσον τῇ ἀναγκαῖον εἶναι τὴν δυνατὸν εἶναι ἡ μὴ ἐπεσθιαί, διότι ἀμφω μὲν εἶναι ἀληθῆ ταῦτα ἀμήχανον, ἐκάτερον δὲ αὐτῶν ἔσοιξε κρατύνειν, τὸ μὲν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαρωγῆς τὸ δὲ ἐπ' εὐθείας, καὶ φῆσιν.

15

20 p. 22 b 29 Ἀπορήσεις δ' ἂν τις εἰ τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ δυνατὸν εἶναι ἐπεταί· εἴ τε γάρ μὴ ἐπεταί, ἡ ἀντίφασις ἀκολουθήσει, τὸ μὴ δυνατὸν εἶναι, καὶ εἴ τις ταύτην μὴ φῆσειν εἶναι ἀντίφασιν, ἀνάγκη λέγειν τὸ δυνατὸν μὴ εἶναι· ἀπερ ἄμφω 20 ψευδῆ κατὰ τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι. ἀλλὰ μὴν πόλιν τὸ αὐτὸν εἶναι οὐκεῖ δυνατὸν τέμνεσθαι καὶ μὴ τέμνεσθαι καὶ εἶναι καὶ μὴ εἶναι, ὥστε ἔσται τὸ ἀναγκαῖον εἶναι ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι. τοῦτο δὲ ψεῦδος. φανερὸν δὴ ὅτι οὐ πᾶν τὸ δυνατὸν ἡ εἶναι ἡ βαδίζειν καὶ τὰ ἀντικείμενα δύναται, ἀλλ ἔστιν ἐφ' ὃν οὐκ 25 ἀληθές, πρῶτον μὲν ἐπὶ τῶν μὴ κατὰ λόγου δυνατῶν, οἷον τὰ 30 πῦρ θερμαντικὸν καὶ ἔχει δύναμιν ἀλογον. | αἱ μὲν οὖν μετὰ 191^η λόγου δυνάμεις αἱ αὐταὶ πλειόνων καὶ τῶν ἐναντίων, αἱ δὲ ἀλογοι οὐ πᾶσαι, ἀλλ, ὥσπερ εἰρηται, τὸ πῦρ οὐ δυνατὸν θερ-

1 post δυν. εἶναι add. ἀπλῆ ἀποφάσεις α ἐλέγομεν] p. 231,33 2 post μὴ εἶναι add. κατάφασιν ἐκ μεταθέσεως α post ἀν. εἶναι add. ἀπλῆ ἀπόφασιν α 3 ἡ om. F 7 εἶναι (post δυν.) om. FG τρόπον] τοῦτον F 8 μηδὲ] μήτε AGMa οὐκ om. F 9 τὸ om. G 10 ἄτ. συμβ. (num. corr.) G ante ἄτοπον add. τι A: post ἄτοπον G² 11 λέγομεν FGa 12 τῷ] τὸ FG τὸ μὴ—εἶναι (13) om. FG¹ τὸ] τῶ G μὴ om. M 13 οὐκ ἔστι α 14 τοῦτο om. F 15 ἔχει (i) 16, 17 δυν. μὴ εἶναι G¹ 17 ἔπ. μὴ (num. corr.) G 20 τῷ] τῶ F¹ τὸ δυν.—πᾶν (239,16) om. M 21 τε om. G γάρ ἀν μὴ ἐπηται A 22 καὶ—πᾶν (239,16) om. a μὴ ταύτην colloc. FG 26 ὥστε — πᾶν (239,16) om. G 28 ἀφ² F¹ 29 δυνατὸν F¹

μαίνειν καὶ μή, οὐδὲ ὅσα ἀλλὰ ἐνεργεῖ ἀεί. ἔνια μέντοι δύναται καὶ τῶν κατὰ τὰς ἀλόγους δυνάμεις ἡματία τὰ ἀντικείμενα 5 δέξασθαι. ἀλλὰ τοῦτο μὲν τούτου χάριν εἰρηται, ὅτι οὐ πᾶσα δύναμις τῶν ἀντικειμένων, οὐδὲ ὅσαι λέγονται κατὰ τὴν αὐτὴν 10 εἰδος. ἔνιαι ὁτὲ δυνάμεις διάνυμοι εἰσι τὸ γάρ δυνατὸν οὐχ ἀπλῶς λέγεται, ἀλλὰ τὸ μὲν ὅτι ἀληθὲς ὡς ἐνεργείᾳ ὅν, οἷον 15 δυνατὸν βαδίζειν ὅτι βαδίζει, καὶ ὅλως δυνατὸν εἶναι ὅτι ἥδη ἔστι κατ' ἐνέργειαν δὲ λέγεται εἶναι δυνατόν, τὸ δὲ ὅτι ἐνεργήσειεν ἄν. οἷον δυνατὸν εἶναι βαδίζειν. ὅτι βαδίσειεν ἄν.

10 καὶ αὕτη μὲν ἐπὶ τοῖς κινητοῖς ἔστι μόνοις ἡ δύναμις. ἔκεινη 20 δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀκινήτοις. Ἀμφω δὲ ἀληθὲς εἰπεῖν τὸ δυνατὸν εἶναι βαδίζειν τὴν ἔνιαι, καὶ τὸ βαδίζον ἥδη καὶ τὸ ἐνεργοῦν καὶ τὸ βαδιστικόν. τὸ μὲν οὖτον δυνατὸν οὐκ ἀληθὲς κατὰ τοῦ 25 ἀναγκαίου ἀπλῶς εἰπεῖν. Ήτάτερον δὲ ἀληθές. Ὅστε ἐπεὶ τῷ 30 ἐν μέρει τὸ καθόλου ἔπειται, τῷ ἐξ ἀνάγκης ὅντι ἔψεται τὸ δύνασθαι εἶναι, οὐ μέντοι πᾶν.

Κατασκευάζων γάρ ὅτι τῶν τεττάρων τοῦ ἀναγκαίου προτάσσων μόνην τὴν οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι δυνατὸν ἀκολουθεῖν τῇ δυνατὸν εἶναι, τῶν δὲ ἀλλων οὐδεμίαν, πρῶτον μὲν ἐδέσκων τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι μὴ 20 δυναμένην αὐτῇ ἀκολουθεῖν, προλαμβάνων ὅτι ἔπειται τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ δυνατὸν εἶναι, διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς τοῦτο πιστούμενος, τὸς καὶ γῦν | ήμᾶς ἀναμιμήσκειν πειράται μετὰ πλείονος τιθεὶς αὐτὴν ἐπεξεργασίας 192^τ τῷ ἐκ περιουσίας προστιθέναι ὅτι κανὸν οἴγεται τις μὴ εἶναι τῆς δυνατὸν εἶναι ἀπόφεσιν τὴν οὐ δυνατὸν εἶναι, ἀλλὰ τὴν δύνατον μὴ εἶναι, οὐδὲν αὐτῷ 25 ἔσται διὰ τοῦτο πλέον· ἀναγκασθήσεται γάρ ὄμοιογενεῖς ὅτι δὲ φαμεν ἀναγκαῖον εἶναι, τοῦτο ἔσται ποτὲ δυνατὸν μὴ εἶναι, ὥπερ ἐναργῶς ἀλογον. εἶτα ἐφεξῆς μεταβαίνων ἐπὶ τὸν ἔλεγχον τῶν τοῦ ἀναγκαίου καταφάσεων, ὡς οὐδὲν τούτων ὑποτερασσοῦν δυναμένης αὐτῇ συνάδειν, αὐτὸν τούτων τοῖς 30 προσεχῶς εἰρημένοις, ὥπερ καὶ αὐτὸν ἀναλαμβάνει διὰ τούτων, ὅτι τὸ μὲν ἀναγκαῖον εἶναι ἀδύνατόν ποτε μὴ εἶναι, ὥσπερ τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι ἀδύνατόν ποτε εἶναι, τὸ μέντοι δυνατὸν εἶναι τῶν ποτὲ μὲν ὄντων ἔστι ποτὲ δὲ μὴ ὄντων, ὥστε διὰ ταῦτα μηκέτι πάλιν ἀκολουθεῖν τῷ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ δυνατὸν εἶναι. λύσων οὖν τὴν ἀπορίαν τὴν ἕμωνυμίαν αἰτιάται τοῦ δυνατοῦ τῆς διοκούσης τῶν λόγων ἐναντιότητος, καθ' ἣν ἔπειται 35 σημαίνει συμβαίνει τῷ ἀναγκαίῳ τὸ δυνατὸν καὶ πάλιν μὴ ἔπειθαι κατ'

1. 2 δύνανται A 6 ὃν om. A 8 et 9 εἶναι om. F 10 μόνοις ἔστιν
colloc. F 11 μὴ ἀδύνατον Ab (cf. p. 244,5) 12 τὸ (ante ἐνεργ.) om. Fb
15 ἔψ.] ἔπειται b (recte, cf. p. 244,14) 17 γάρ om. F 18 μὴ suppl. G² δυ-
νατὸν ἀκολ.—ἀναγκ. εἶναι (19) om. M 19 ἀλλων δὲ colloc. G 23 ἐδέσκων G
20 προσλαμβ. Ma 20. 21 τὸ ἀν. εἶναι τῷ δυν. a 23 τῷ] τὸ AGMa
οἴεται G 24 αὐτὸν G¹ 25 ὃ om. M 28 αὐτῇ om. Fa αὐτὸν]
αὐτῷ FG ἐν τοῖς F 31 ἔστι—μὴ ὄντων (32) om. M 32 ως FG

ἄλλην αὐτοῦ καὶ ἀλλήν τὴν ἔννοιαν· τοῦ γάρ δύνατον τὸ μὲν εἶναι φῆσιν ζῆδη
 ὃν κατ' ἐνέργειαν, ὡς ὅταν τὸν βαδίζοντα λέγωμεν δύνασθαι βαδίζειν καὶ
 τὸν ζῆλον δύνασθαι φωτίζειν τῇ κινεῖσθαι, τὸ δὲ κατὰ δύναμιν καὶ ἐπι-
 τρέπειντα μόνον, ὡς ὅταν λέγωμεν τὸν καθήμενην δύνασθαι βαδίζειν καὶ τὸ
 τὸν βαδίζοντα δύνασθαι μὴ βαδίζειν. ἀλλὰ τοῦ μὲν κατ' ἐνέργειαν τὸ
 μὲν εἶναι συμφυὲς τῷ πράγματι τῷ δύνασθαι αὐτὸν λεγομένῳ καὶ εἰδο-
 ποὺν αὐτοῦ, τὸ δὲ | ἐπίκτητον καὶ οὐκ ἀεὶ παρόν τῷ ὑποκειμένῳ. καὶ 192v
 τοῦ μὲν συμφυῆς καὶ εἰδοποιοῦ, ὡς εἴρηται, τῶν ὑποκειμένων τὸ μὲν
 εἶναι δίδιον καὶ ἐν διδίοις πράγμασιν ὑφιστάμενον, ὡς τὸ κινεῖσθαι κύκλῳ
 10 τὸν οὐρανὸν τῇ τὴν γῆν ἐν τῷ μέσῳ τετάχθαι τοῦ παντὸς τῇ τὸ εἶναι τὸν δι-
 θεὸν ἀγαθὸν, τὸ δὲ οὐκ δίδιον μὲν οὐδὲ ἐπὶ ἀιδίων θεωρούμενον ὑποκει-
 μένων. ξως μέντοι ἀν τῷ τὰ ὑποκειμένα, συνυπάρχον αὐτοῖς, ὡς ὅταν
 λέγωμεν τόδε τὸ πῦρ δύνασθαι θερμαίνειν καὶ τήνδε τὴν γινόντα ψύχειν,
 τοῦ λοιποῦ διγλαδὴ σημανιούμένου τοῦ κατ' ἐνέργειαν τοῦ μὴ συμφυῆς 10
 15 τοῖς ὑποκειμένοις θεωρούμενον ἐπὶ τῶν ἐκ δυνάμεως εἰς τὴν ἐνέργειαν
 μεταβεβλητῶν, ὡς ἐλέγομεν ἐπὶ τοῦ τὸν καθήμενον δύνασθαι βαδίζειν.
 τοῦ δὲ αὖ ἐπὶ ἀιδίων πραγμάτων λεγομένου τὸ μὲν θεωρεῖσθαι φῆσιν ἐν 15
 ταῖς παντάπασιν ἐξηρημέναις τῆς ὅλης οὐσίαις, ὡς τὴν ἀγαθότητα τῶν
 θεῶν καὶ τὴν νόσην, τὸ δὲ ἐκείνου προσεγών ἐξηρητημένον καὶ ὑφεστήκος
 20 ἐν σώμασι μὲν ἀλλὰ ἀπλοῖς καὶ μηδὲν ἔχοντιν ἐναντίον καὶ κατὰ μόνην
 τὴν κύκλῳ κινήσιν ἀεὶ κινούμενοις πάσης τε θυντῆς δυσχερείας ἐξηρη- 20
 μένοις. πάλιν δὲ τοῦ κατὰ δύναμιν τὸ μὲν εἶναι φῆσιν οἵνα τε μεταβάλλειν
 εἰς τὴν ἐνέργειαν, ὡς ὅταν λέγωμεν τὸν παῦδα δύνασθαι στρατηγεῖν, ἀν
 μὴ τι αὐτῷ τῶν ἔξωθεν ἐμποδῶν γένηται, τὸ δὲ εἰς ἐνέργειαν μὲν οὐδέ-
 25 ποτε ἀγθυσόμενον κατ' αὐτὸν δὲ μόνον τὸ δυνάμει τὸ εἶναι ἔχον, ὡς ἐπὶ τοῖς
 τῆς εἰς ἄπειρον τομῆς τῶν μεγεθῶν καὶ πάντων ἀπλῶς τῶν συνεχῶν καὶ
 τῆς ἐπὶ τὸ πλέον προσδόου τῶν ἀριθμῶν.

Τοσαυταχῶς τοίνυν λεγομένου τοῦ δυνατοῦ τὰ μὲν τῶν σηματινοῦ 193r
 μένων αὐτοῦ ἐπεσθιάτι φῆσι τῷ ἀναγκαίῳ, τὰ δὲ μὴ ἐπεσθιαί· τοῦ
 30 γάρ ἐπὶ τῶν κατ' ἐνέργειαν ὅντων κατηγορουμένου δυνατοῦ τὰ μὲν
 ἐπὶ τῶν συμφυῶν ὑπαρχόντων τοῖς ὑποκειμένοις, εἴτε ἀιδίοις οὖσιν
 εἴτε καὶ φαρτοῖς, λεγόμενα ταῦτα καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀνάγκης ὅντων 5
 ἀληθεύειν, διότι καὶ αὐτά ἐστιν ἐξ ἀνάγκης ἀτε οὐκ ἐπαμφοτερίζοντα
 κατὰ τὸ εἶναι καὶ μὴ εἶναι (οὐ γάρ οἷόν τε τὸ πῦρ μὴ εἶναι θερμὸν
 35 οὐδὲ μὴ κινεῖσθαι κύκλῳ τὸν οὐρανόν), τὸ δέ γε ἀπὸ τῆς δυνάμεως εἰς
 τὴν ἐνέργειαν μεταβεβλητός, ὥσπερ ἐπὶ τοῦ βαδίζειν ἐλέγομεν, καὶ τὸ 10

2 ὃν οι. FG   λέγομεν G   6 τὸ δύνασθαι αὐτὸν G   8 τῷ ὑποκειμένῳ G
 9 εἶναι οι. FG   12 συνυπάρχοντα A Ma   16 μεταβεβλητῶν FG Ma   ἐλέγομεν]
 v. 4   19 prius καὶ οι. AM   δὲ οι. Λ   20 σώματι M   καὶ (post
 ἀπλοῖς) οι. AGM   22 τε οι. Ga   24 μὴ πω αὐτὸν G¹   28 τοσαχῶς α
 29 φῆσι οι. M   30. 31 τὰ μὲν ἐπὶ] τὸ μὲν ὑπὸ G   31 τοῦ συμφ. ὑπάρχον-
 τος FG   32 ὅντων — ἀνάγκης (33) οι. FG¹   33 ἀληθεύει Α   καὶ οι. G
 34 θερμαῖνον A¹   36 μεταβεβλητός FG   ἐλέγομεν] v. 4

κατ' ἐπιτηδειότητα θεωρούμενον, ἦ πεφυκυῖαν εἰς τὴν ἐνέργειαν μεταβάλλειν
ἢ μηδὲ πεφυκυῖαν ἀλλὰ ἐν αὐτῇ μόνον τῷ δὲ δύνασθαι τὸ εἶναι ἔχουσαν,
οὐκέτι τῷ ἀναγκαῖῳ ἐφαρμόζειν. ὥστε καὶ ἐπεσθιαί καὶ μὴ ἐπεσθιαί τῷ 15
ἀναγκαῖῳ τῷ δυνατὸν κατατεκνάζοντες ὅρθιῶς ἐλέγομεν κατ' ἄλλην. ὡς
5 προσέρηγται περὶ αὐτοῦ, καὶ ἄλλην ἔννοιαν· καὶ γάρ εἰ μὴ διωρισμένως
ἐλέγομεν τῷ τοιόνδε δυνατὸν ἐπεσθιαί τῷ ἀναγκαῖῳ, οἷον τὸ μονοειδὲς κατὰ
τὴν ἐνέργειαν, ἀλλὰ ἀπλῆς τῷ δυνατὸν, οὐδὲν ἐλέγομεν ἄποπον· ὥστερ γάρ 20
τὸν γερσαῖον κύνα καὶ ἀπλῶς λέγομεν κύνα καὶ τὸν Τελαρύνος Λάντα
καὶ ἀπλῆς Λάντα, οὕτω καὶ τῷ τοιόνδε δυνατὸν καὶ ἀπλῶς δυνατὸν
10 προσαγορεύομεν, ἐπεὶ καὶ ἀνάγκη τὰς ὁμοιόμοις φυνάδες ἐπεσθιαί ἑκάστῳ
τῶν ὑπὸ αὐτῶν σημανιούμενων, ὥστερ τὰ γένη τοις εἰδέσιν.

25

'Αλλὰ ταῦτα μὲν ὅστερον παραδίδωσιν ἡμῖν ὁ Ἀριστοτέλης, τὴν
τελεωτάτην λύσιν τῆς ἀπορίας ἀπαδίδοντας. πρότερον δὲ διαπαντῶν πρὸς
τὸν λέγοντα λόγον μὴ ἐπεσθιαί τῷ ἀναγκαῖῳ τῷ δυνατῷ. | Διότι τὸ αὐτὸν 193v
15 δοκεῖ δύνασθαι εἶναι καὶ μὴ εἶναι, φανερὸν εἶναι φῆσιν δὲ οὐ πᾶν τὸ
δυνατὸν εἶναι καὶ βαδίζειν καὶ τὰ ἀντικείμενα δύνασται, τοῦτο
ἔστι μὴ εἶναι καὶ μὴ βαδίζειν, οὐκ ἐπ' αὐτῶν τούτων τῶν ἐν παραδειγ-
ματος τάξει παρειλημμένων ἀμφοτέρων ἀξῖῶν νοεῖσθαι τὸ λεγόμενον (αὐτὸς
γάρ τοιναντίν τῷ ὅντι φανερόν, δὲ τοῦ βαδίζειν ή δύναμις οὐ τούτου
20 μόνου ἔστιν ἀλλὰ καὶ τοῦ ἀντικειμένου), ἀλλὰ ἐνδεῖσθαι τοις διούλημένος
δὲ ἐπὶ τινῶν δυνατῶν εἶναι λεγομένων μονοειδῆς ἔστιν ή δύναμις καὶ 10
οὐκ ἐπαμφιστερίζουσα, ἐφ' ὧν οὐκέτι εὐδέει ὁ λέγον μὴ ἐπεσθιαί τῷ
ἀναγκαῖον εἶναι τῷ δυνατὸν εἶναι.. καὶ ποιά ἔστι τὰ οὗτως ἔχοντα προστή-
θησιν, δὲ τινὶ τῶν μὴ ἐγίντων λογικὴν οὐδέταν, οἷον τὰ ἀψύγα κατὰ τὰς
25 ποιητικὰς ἑαυτῶν ἐνεργοῦντα δυνάμεις· τὸ γοῦν πῦρ θερμαῖνον οὐ δύναται τοις
καὶ μὴ θερμαίνειν καὶ ή βρῶνται ἐπὶ τὰ κάτω φερομένη οὐ δύναται καὶ
μὴ φέρεσθαι, εἰ μὴ τι αὐτὴν βίᾳ κωλύσαι τῶν ἔξωθεν· δὲ γάρ οὐκ ἐπὶ
πάντα τὰ ἄμφιρα λογικῆς δυνάμεως ἐκτείνεσθαι βούλεται τὸ λεγόμενον,
ώστε καὶ ἐπὶ τῶν ἀλόγων ζῷων ἐφαρμόζειν, δηλοῦ ἐφεξῆς ἐπιφέρων 20
30 ἔνια μέντοι δύναται καὶ τῶν κατὰ τὰς ἀλόγους δυνάμεις ὅμα
τὰ ἀντικείμενα δέξασθαι· τῶν τε γάρ ἀψύγων αἱ παιδιτικαὶ δυνά-
μεις ἐναργῶς ἐπαμφιστερίζουσιν, οἷον τὸ ἴμπατον διατυμηθῆναι τε καὶ μὴ 25
διατυμηθῆναι ὄμοιας δυνατόν, καὶ τῶν ἀλόγων ζῷων αἱ παιδιτικαὶ οὐκ εἰσὶ
μονήρεις καὶ κατηγοριακασμέναι, ὥστερ ἐπὶ τοῦ πυρὸς καὶ τῆς χιλίου ἐλέ-

2 ἀλλ' ἐν αὐτῷ G ¹	τῷ] τῷ G	3 ἐφαρμόζει G	4 λέγομεν a (cf. p. 239,35, 240,1)
9 καὶ ἀπλῶς αἰταντα om. A ¹ FG ¹	9 τὸ om. Ma	τοιοῦτον FG	ἀπλ. δύν. καὶ δύν.
(num. corr.) G	11 αὐτῷ A: αὐτὸν G	12 ὅστερον om. A	13 ἀποδιδ.] διδός
FG ¹	διαπαντῶν A: ἀπαντῶν F: ἀπάντων G: διὰ πάντων Ma	15 δοκεῖν G	ante
φανερὸν addl. καὶ τότε λέγει a	16 η̄ εἶναι η̄ βαδ. b	18 ἀξῖον t ¹	22 εὐδόῶν F ¹ :
εὐδοῖο t ¹ Ma	an δέ λέγων ἀργος?	τῷ] τῶν M	24 τῶν μὴ ἐγ. τινὰ
(num. corr.) G	27 τις G ² Ma	κωλύει GM	30 ἔνοια F
om. FG	32,33 διατρ. ὄμοιας δυνατὸν καὶ μὴ διατρ. (τε om.) colloc. FG	31 δέξασθαι	32 μὴ
om. A	34 καταναγκασμέναι G	ώς M	34. p. 242,1 ἐλέγομεν] p. 240,13

γομεν· βαδίσαι γάρ, φέρε εἰπεῖν, δυνάμενος ὁ κύων δύναται | καὶ μὴ 19^a
 βαδίσαι ταῖς προσπιπτούσαις αὐτῷ φαντασίαις ἐπόμενος. ἐπειὶ δὲ ὁ λόγος
 ἡ κατατασκευάζων μὴ ἔπεισθαι τῷ ἀναγκαίῳ τὸ δυνατὸν ἀπὸ τῶν
 ὑπαρχουσῶν τοῖς ἐν γενέσει καὶ φίλορρᾳ δυνάμεων, ὡς τοῦ μὲν ἀναγκαῖον 5
 ἃ μὴ πεφυκότης ἐπαμφιστερίζειν τούτων δὲ οὐ μόνον εἶναι ἀλλὰ καὶ μὴ
 εἶναι δυναμένων. οὐδὲ τοῦτο τὴν ἀργὴν τῆς ἀπαντήσεως ἀπὸ αὐτῶν τούτων
 πιούμενός φησι πρῶτον μὲν ἐπὶ τῶν μὴ κατὰ λόγου δυνατῶν· κυρώτατα
 μὲν γάρ η δύναμις ἡ τοῖς αἰδίοις ὑπάρχουσα διαπέφευγε τὸ ἐπαμφιστερί- 10
 ζεῖν καὶ συνάδει τῷ ἀναγκαίῳ. περὶ ηγέτης διαλέξεται μετὰ τῆς
 10 προστηκούσης ἀκριβείας τὴν ἀπορίαν ἐπιλύμενος. εἰσὶ μέντοι καὶ τῶν
 ἐν γενέσει καὶ φίλορρᾳ δυνάμεις τινὲς οὐκ ἐπαμφιστερίζουσαι σωζομένων τῶν 15
 ὑποκειμένων. ἀλλὰ σὺν αὐτοῖς ὑπάρχουσαι τε καὶ μὴ ὑπάρχουσαι· ὥστε
 καὶ ἐκ μόνων τούτων ἐλέγχεσθαι τὸν ἀποφαινόμενον ὡς ἀπαν τὸ δυνατὸν
 εἶναι δυνατόν ἐστι καὶ μὴ εἶναι, τῶν, ὡς φησιν, ἀεὶ ἐνεργούντων, τὸ
 15 ἀεὶ οὐ πρὸς τὴν ἀπειρίαν τὴν γρονικὴν νῦν λέγων, ἀλλ᾽ ἔως ἂν η τὸ 20
 ὑποκειμένον. οἵτι μὲν οὖν οὐδὲ ἐπὶ μόνων τῶν ἀλλόγων δυνάμεων. αἱ
 ὅμοιοις λέγονται εἶναι ἀλλήλαις καὶ ἀντὸν τὸ ἀλλογι εἶναι. ἀλληλῆς ὁ
 λόγος ἡ λέγων ἀπαν τὸ δυνατὸν εἶναι δύνασθαι καὶ μὴ εἶναι, φανερὸν ἐκ
 τῶν εἰργμένων. ἐπειὶ δὲ τὰς μετὰ λόγου δυνάμεις ἀπάστις τῶν ἐναντίων 25
 εἶναι φησιν, ἐπὶ μὲν ἀνθρώπων τὸ λεγόμενον φανερόν, εἴτε τεχνικὸν λαμ-
 βάνοις τὸν λόγον εἴτε καὶ προαιρετικόν· ὁ γάρ ὑγιάσαι δυνάμενος δύναται
 καὶ μὴ ὑγιάσαι. καὶ ἔτι φανερώτερον ἐπὶ τῶν κατὰ προαιρεσιν γινομένων
 μένων, ἐφ' ὧν καὶ αἱ βουλαὶ γόρων ἔχουσιν· ὁ γοῦν λούσασθαι η βαδί-
 σαι δυνάμενος καὶ μὴ λούσασθαι δύναται καὶ μὴ, βαδίσαι· κύριοι γάρ
 25 ἐσμεν, ὡς διὰ πλειόνων κατεσκεύασται πρύτερον, τῆς ἕαυτῶν προαιρέσεως 5
 καὶ ἐφ' ἡμῖν ἐστι τὸ πράττειν ἔκαστον τῶν κατὰ προαιρεσιν γινομένων
 καὶ τὸ μὴ πράττειν. ἐπὶ δὲ τῶν θεῶν τί ἐροῦμεν; ὥσπερ ἀπορεῖ καὶ ὁ
 Ἀλέξανδρος· η γάρ οὐκ εἶναι μετὰ λόγου τὰς δυνάμεις αὐτῶν φήσομεν,
 εἴπερ εἰσὶν ὠρισμέναι καὶ ἀεὶ ὠσαύτως ἔχουσαι πάσης ἔξηρημέναι μετα- 10
 30 βολῆς. η εἴπερ εἰσὶ μετὰ λόγου. καὶ αὐτὰς εἶναι τῶν ἀντικειμένων ὅμοιοις
 λόγοις. λέσι οὖν ὅρθως ἐκεῖνος τὴν ἀπορίαν, λόγον ἐνταῦθα παρει-
 ληφθεὶς λέγων τὸν διανοητικὸν καὶ ἀπὸ τοῦ ἀτελοῦς ἐπὶ τὸ τέλειον προϊ-
 ὄντα καὶ ἀπὸ τῶν προτάσεων ἐπὶ τὰ συμπεράσματα, οἵτοις ἐστιν η ἡμέ- 15
 τερος, ἀλλ᾽ οὐ τὸν νοερὸν καὶ κατὰ μίαν ἀπλῆν ἐνέργειαν καὶ ἀεὶ ἐστῶσαν
 35 ἀπαντα ὑρῶντα τὰ δύτα, οἵτοις εἶναι αὐτὸς ἀποφαίνεται τὸν τῶν θεῶν νοῦν,

2 αὐτῶν Ma 6 τοῦτο] τούτων ΛΜ 8 η (post δύναμις) om. M 9 συνάδει scripsi:
 συνάδειν libri διαλέγεται a 12 ὑπάρχουσι (utrobique) F 15 οὐ suppl. F²
 λέγων νῦν (num. corr.) G ἔως ἀγ] ἔὸν G¹ 16 οὐδὲ] οὐκ a μόνον Λ 17 κατὰ
 ταυτὸ G ἀλογον AGMa 20 τῶν ἀγθ. (τῶν del.) G εἴτε] εἰ Λ 20. 21 λα-
 βάνειν a 22 ἔτι] οἴτι AG'M 24 δύναται post βαδίσαι colloc. Λ μὴ (ante βαδ.)
 om. M γάρ iter. Λ 25 κατεσκεύαστο Μ (cf. p. 130, 27 sq.) 26 μετὰ
 προαιρέσεως a 27 τὸ om. F 28 φησιν G 30 ante μετὰ add. τῶν Μ
 32 διανοητικὸν καὶ suppl. G² 35 καὶ ἀπαντα F αὐτὸς ἀποφαίνεται] Metaph. Λ 7
 p. 1072a19 sq. frg. 49 (p. 55 Rose)

ἐξηρημένον τε παντελῶς τῆς ὥλης καὶ τῇ οὐσίᾳ σύνδρομον ἔχοντα τὴν ἐνέργειαν. μήποτε δὲ οὐδὲ προσήκει φέρειν ἐπ' ἑκένων τὸ τοῦ λόγου 20 τούτου ὄνομα· νοῦς γάρ αὐτοὺς ὁ Ἀριστοτέλης ἀξιοῦ προσαγορεύειν, καὶ που καὶ τοῦ νοῦ σεμνοτέραν ἔχειν ἐνδείκνυται φύσιν.

5 'Αλλὰ ταῦτα μὲν κατὰ τὴν πρώτην, ὡς περ εἴρηται πλεονάκις, ἀπάντησιν πρὸς τοὺς ἀξιοῦντας μὴ ἔπεισθαι τῷ ἀναγκαῖῳ τὸ ἐνδεχόμενον, 25 οἷον λέγοντος τοῦ φιλοσόφου ὃς οὐδὲ ἐπὶ τῶν συγγενεστάτων πρὸς ἀλλήλας δυνάμεις καὶ καθ' ἓνα λόγον, διὸ ἐκάλεσεν εἶδος, θεωρούμενων, φημὶ δὲ τῶν ἀλόγων, ὑρμῶς ἔχει τὸ λέγειν ὅτι ἀπαν | τὸ δυνατὸν εἰναι 195r 10 δυνατόν ἔστι καὶ μὴ εἶναι. τούτοις δὲ ἐφεξῆς ἐπάγει τὴν ἀκριβεστάτην διάρκηρωσιν τοῦ θεωρήματος, ἐπιδεικνὺς ὡς πρῶτος ἀληθῶς ἐλέγετο καὶ τὸ ἔπεισθαι τῷ ἀναγκαῖῳ τὸ δυνατὸν καὶ τὸ μὴ ἔπεισθαι κατ' ἄλλο καὶ 5 ἄλλο τῶν ὅπ' αὐτοῦ σημανούμενων, καί φησιν ἔνιαι δὲ δυνάμεις ὀμώνυμοι εἰσιν, ὡς ἂν εἰ ἔλεγε 'μάλιστα μὲν οὐδὲ' ἀν δύμειδεῖς συγ- 15 γωρήσωμεν ἀλλήλαις εἶναι πάσας τὰς ἀλόγους δυνάμεις, ἡ εἰρημένη ἀπορία δύναται προγωρεῖν· εἰδέναι μέντοι γρὴ ὡς πολλοῦ δέουσι τοῦ ὅφ' 10 ἐν τι ἀνάγεσθαι γένος αἱ ἐν ἀπασι τοῖς οὖσι δυνάμεις· κατὰ μόνον γάρ τὸ ὄνομα κοινωνοῦσαι κατὰ τὴν φύσιν πλεῖστον ὅσον διεστήκασιν'. εἴτα καὶ ποιεῖται αὐτῶν τὴν διαιρεσιν, ἡν δημεῖς φιλάσσαντες παραδεδώκαμεν, 20 καὶ ἐπιδείκνυσι ποῖον μὲν τῶν σημανούμενων τοῦ δυνατοῦ κατηγορεῖται 15 τοῦ ἀναγκαῖου ποίον δὲ οὔ.

Τούτων οὖν φανερῶν δητῶν ἐκ τῶν πρότερον ἡμῖν εἰρημένων, 25 ἐκῆς ἔκαστα τῶν ἐπιστάσεως ἐν τῇ ἥρσει δεομένων βασανίζοντες πρῶτον μὲν ἐν τῷ καὶ αὐτῇ μὲν ἐπὶ τοῖς κινητοῖς ἔστι μάνοις ἡ 25 δύναμις, ἐκείνη δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀκινήτοις κινητὰ μὲν εἰρησθαι 20 φαμεν τὰ πεφυκότα μὲν κινεῖσθαι μὴ μέντοι ἥδη κινούμενα (τοιαῦτα δὲ μόνα τὰ ἐν γενέσει καὶ φύση), δύναμιν δὲ εἰληφθαί φαμεν οὐ τὴν κατ' ἐπιτηδειότητα μόνην ἀλλὰ καὶ τὴν πεφυκυῖν χωρίζεσθαι τῆς ἐνέργειάς. ἵνα καὶ ἐν μάνοις θεωρῆται τοῖς ἐν γενέσει καὶ φύση. διὸ 30 25 πρὸς ταύτην ἀντιτιθεὶς ὁ φιλόσοφος τὴν κατὰ τὴν ἐνέργειαν λεγομένην δύναμιν ἐπήγαγεν ἐκείνη δὲ καὶ ἐπὶ τοῖς ἀκινήτοις, διὰ τοῦ συν- 35 δέσμου ἐνδεικνύμενος | ὅτι τυχὸν μὲν καὶ ἐν τούτοις θεωρεῖται ποτε ἡ 195v τοιαύτη δύναμις, ὅταν ἀπολάβωσι τὴν ἑαυτῶν τελειότητα, πρὸς ἣν ἐπειγο- 5 μένην εἴχον τὴν κατ' ἐπιτηδειότητα δύναμιν, πρὸ τούτων μέντοι ἐν τοῖς 35 ἀεὶ κινουμένοις, διπερ ἐστὶ τοῖς οὐρανίοις, καὶ πρὸ ἐκείνων ἐν τοῖς ἀκινή- τοις, τοῦτ' ἐστιν ἐν τοῖς νοητοῖς καὶ θείοις αἰτίοις, τῆς κατ' ἐπιτηδειότητα δυνάμεως ἐπὶ μὲν τῶν νοητῶν οὐδεμίαν χώραν ἔχειν δυναμένης, ἐπὶ δὲ

1 τῆς οὐσίας G 3 νόος FG: νοῦν α αὐτὸς α 4 που in lac. om. F 7 οἷον om. FG 8 καὶ om. A 11 διάρθρωσιν ΑΜα ὅπως] ὡπερ M 14 ante δροειδ. add. εἰ FG 16 δέον G 17 γάρ post ἀπασι colloc. FG 18 κατὰ] καὶ G: κατὰ δὲ α 19 παραδεδ.] p. 240, 1 sq. 22 οὖν] δὲ FG 26 ἥδη om. FG 27 φαμεν] μὲν ΑΜα 28 καὶ om. Ma 29 θεωρεῖται G 30 ἀντιθεῖται M κατ' ἐνέργ. (τὴν om.) M 32 τυχὸν μὲν om. M 34 ante ἐν add. καὶ FG 35 ἀεὶ—ἐν τοῖς in mrg. suppl. A 35. 36 ἀκινήτοις scripsi: δεικνύτοις libri: immobilibus Boeth.

τῶν οὐρανίων οὕσης μὲν, ὡς δηλοῦ αὐτῶν ἡ κατὰ τόπον μετάβασις, ἀεὶ 10 μέντοι συμπεπλεγμένης πρὸς τὴν ἐνέργειαν· ὅπερ γάρ καὶ προσφύῶς ἀνεψιέγκατο περὶ αὐτῶν ἐν τοῖς Μετεώροις, ‘ἀεὶ ἐν τέλει ἐστὶν αὐτῶν ἡ κίνησις’.

5 ΤἾπλι δὲ τούτῳ τὸ ἄμφω δὲ ἀληθὲς εἰπεῖν τὸ δυνατὸν εἶναι βαδίζειν ἡ εἶναι διγῶς γράφεται φαμεν· ἡ γάρ οὗταις ὡς ἐξειλέμεθα, 15 ἡ ἀντὶ τοῦ δυνατὸν τὸ μὴ ἀδύνατον. εἰ μὲν οὖν γράψοιτο τὸ δυνατόν, αὐτὸθιν ἔσται ὁ λόγος περὶ τοῦ ἐξ ἀρχῆς προκειμένου, ὅτι τὸ τοῦ δυνατοῦ δῆμομα καὶ ἔκατέρας τῶν δυνάμεων κατηγορεῖται, τῆς τε κατ’ ἐνέργειαν 10 καὶ τῆς κατ’ ἐπιτηδειότητα. διὸ ὡς μὲν κατηγορούμενον τῆς κατ’ ἐνέρ- 20 γειαν ἔποιτο ἂν τῷ ἀναγκαῖῳ. ὡς δὲ καὶ ἐπὶ τῆς κατ’ ἐπιτηδειότητα λεγο- μένης καὶ διὰ τοῦτο ἐπαμφοτεριζούσης κατηγορούμενον οὐκέτι ἂν αὐτῷ ἔποιτο· καὶ τούτῳ ἀκόλουθόν ἔστι τὸ ἑέτης ἐπιφερόμενον τὸ ὕστε ἐπεὶ τῷ ἐν μέρει τὸ καθόλου ἔπειται, καὶ τῷ ἐξ ἀνάγκης οὕτι ἔπειται 25 τὸ δύνασθαι εἶναι. οὐ μέντοι πᾶν. εἰ δὲ ἀντὶ τοῦ δυνατὸν γρά- φοιτο τὸ μὴ ἀδύνατον, εἴη ἂν ὥσπερ ἀπολογίαν ταύτην τιθεὶς ὑπὲρ τοῦ τὴν μὲν οὐκ ἀδύνατον εἶναι τεταγμένην ἔᾶσαι ὑπὸ τὸ δυνατὸν 196¹ εἶναι κατὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς διάγραμμα. τὴν δὲ οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι μετα- τέξαι καὶ ἀντ’ αὐτῆς θεῖναι τὴν οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι· λέγοι γάρ ὃν 20 δι τὸ μὲν οὐκ ἀδύνατον εἶναι ἀμφοτέροις συμφωνεῖ τοῖς τοῦ δυνατοῦ σημαινούμενοις. καθάπερ καὶ τὸ οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι (διὸ ἄμφω ταῦτα ὑπετάξαμεν τῷ δυνατὸν εἶναι κατὰ τὸ δεύτερον διάγραμμα), τὸ μέντοι οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι τῷ μὲν κατ’ ἐπιτηδειότητα δυνατῷ συγχρόνον τοῦ δὲ κατ’ ἐνέργειαν καὶ συμβούσες τοῖς ὑποκειμένοις ἀπῆδον εἰκότως ἐχωρίσα- 10 μεν τῆς πρὸς τὸ ἀπλῶς δυνατὸν ἀκολουθίας. ἀλλὰ μήποτε τοῦ μὲν συμφωνεῖν πρὸς τὰς τοῦ δυνατοῦ προτάσεις τὰς τοῦ ἀδυνάτου καὶ ἀναγκαίου φαινόμεθα διὸ τούτων πεφροντικήτες, μένει μέντοι ἔτι ἡ ἐξ ἀρχῆς ἀπορία 15 κειμένων ἐν τῷ διαγράμματι τῶν τοῦ ἐνδεχομένου προτάσεων· πάλιν γάρ ἀντὶ τοῦ δυνατοῦ τὸ ἐνδεχόμενον λαβόντες ἐρωτήσαμεν πότερον ἔπειται 20 τοῦ ἀναγκαῖον εἶναι τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι ἡ οὐ· εἰ μὲν γάρ ἔποιτο, ἐπειδὴ τὸ ἐνδεχόμενον μεταξὺ κείμενον τοῦ τε ἀναγκαῖου καὶ τοῦ ἀδυνάτου δύνα- 25 ται ποτε καὶ μὴ εἶναι, ἔσται τὸ ἀναγκαῖον εἶναι ἐνδεχόμενον μὴ εἶναι· εἰ δὲ μὴ ἔποιτο, μείζονι ἀπόπω περιτευξόμεθα ὁμολογεῖν ἀναγκαῖόμενοι 30 ὅτι ἔσται τὸ ἀναγκαῖον εἶναι οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι.

2 καὶ om. FG   3 ἐφθέγξ. FG   4 ἐν Μετεώρ.] A 2 p. 339a26   5 ἐντελής
ΑΜα   5 τούτῳ τῷ] τούτων τὸ A: τῷ F: τούτω G   alt. δὲ om. G   εἶναι om. F
6 post prius ἡ add. μὴ G²   7 μὴ om. F   8 τοῦ δυνατοῦ] τῆς δυνάμεως FG
9 καθ—δυνάμεων om. FG   10. 11 post ἐνέργειαν add. καὶ τῆς κατ’ ἐπιτηδειότητα a
11 τῷ ἀναγκαῖον G   11. 12 τοῖς .. λεγομένοις G   12 αὐτῷ FM   13 τοῦτο F
13. 14 ἐπεὶ τῷ] ἐπὶ τῷ G   14 τῷ] τῷ G   καὶ om. b   15 δυνατὸν AM   17 ὑπὸ]
ἐπὶ Μα   21 καὶ om. FG   22 τῷ] τῷ G   23 τῷ] τῷ Μ   δυνατὸν Μα
24. 25 ἐχωρίσαμεν AG   26 τοῦ ἀναγκ. Μα   27 μένει] μέν, εἰ Αα   28]
ὅτι a   29 ἐρωτήσαμεν ΑΜα   30 εἶναι (post ἐνδεχ.) om. FG¹   33 περιπε-
σούμεθα G²   34 οὐκ ἐνδεχ. μὴ εἶναι F

είναι, διότι τὸ μὲν οὐκ ἀδύνατον ἐν ἀναιροῦν, τὸ ἀδύνατον. ἐπὶ τῶν λοι- 15 πῶν παρ' αὐτὸν δύο ἀληθεύει. τοῦ τε ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ἀναγκαῖου, τὸ δὲ οὐκ ἀναγκαῖον ἐν ἀναιροῦν, τὸ ἀναγκαῖον, ἐπὶ τῶν λοιπῶν δύο ἀληθεύει, τοῦ τε ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ἀδυνάτου· ταῦτα οὖν, τὸ οὐκ ἀδύνατον λέγω 20 5 καὶ οὐκ ἀναγκαῖον, ἔχοντα μὲν τι κοινόν, τὸ εἰσάγειν τὸ ἐνδεχόμενον, ἔχοντα δὲ τι καὶ ἐναντίον πρὸς ἄλληλα, καθὼν τὸ μὲν αὐτῶν εἰσάγει τὸ ἀναγκαῖον τὸ δὲ τὸ ἀδύνατον, οὐχ οἷόν τε συνάδειν ἀλλήλους. τὸ μέντοι οὐκ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι καθὶδραν ἑαυτὸν συνάδει τῷ οὐκ ἀδύνατον εἶναι, 25 διότι καὶ αἱ καταφάσεις αὐτῶν τὸ αὐτὸν δύνανται ἀλλήλαις, τὸ τε ἀδύνατον 10 εἶναι καὶ τὸ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι. εἰ δέ τις ἀποροίη διὰ τίνα οὖν αἰτίαν μὴ τὴν μὲν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι εἴλασε κατὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς | διάγραμμα 197^a τετάγησαι ὑπὸ τὴν δυνατὸν εἶναι, τὴν δὲ οὐκ ἀδύνατον εἶναι μετέταξε, θεὶς ἀντ' αὐτῆς τὴν συνάδειν τῇ οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι δυναμένην, τὴν οὐκ ἀδύνατον μὴ εἶναι, πρῶτον μὲν ἐρώμενη διτι προετέτακτο ἐν τῷ δια- 5 15 γράμματι ἡ οὐκ ἀδύνατον εἶναι τῇς οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι, καὶ γελοῖον ἦν, τοῦ αὐτοῦ μέλλοντος συμβαίνειν, μὴ φροντίζειν τῇς τοῦ ὑστέρου πρὸς τὰ πρὸς αὐτοῦ συμφωνίας, ἀλλὰ πῶς ἂν τὸ πρότερον τῷ ὑστέρῳ συνάδειν ἀφίείται, ἔπειτα διτι τὸ δυνατὸν εἶναι καὶ τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι ὑπάρχειν 10 τε ἀποφαίνονται τὰ πράγματα, περὶ ὧν λέγονται, καὶ κατὰ τόντες τὸν τρό- 20 πον ὑπάρχειν. διὰ ταῦτα οὖν διαφωνήσουσι μὲν πρὸς αὐτὰ τὸ τε ἀδύνατον εἶναι καὶ τὸ ἀναγκαῖον εἶναι. κατ' ἄλλην μέντοι καὶ ἄλλην ἔννοιαν· τὸ μὲν γὰρ ἀδύνατον εἶναι ὡς αὐτὴν ἀναιροῦν τὴν τοῦ πράγματος ὑπαρξίν, 15 τὸ δὲ ἀναγκαῖον εἶναι οὐχ οὕτως, ἀλλὰ ὡς περὶ μόνον τὸν τρόπον τῇς ὑποστάσεως πρὸς τὸ δυνατὸν καὶ ἐνδεχόμενον διαφερόμενον. μᾶλλον ἄρα 25 διεστήζεται αὐτῶν ἡ ἀδύνατον εἶναι τῇς ἀναγκαῖον εἶναι. ὅστε καὶ 20 μᾶλλον αὐταῖς συνάδεται ἡ οὐκ ἀδύνατον εἶναι τῇς οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι. εἰκότως ἄρα τὴν οὐκ ἀδύνατον εἶναι καταλιπὼν δ' Ἀριστοτέλης ὡς ἀκο- λουθοῦσαν αὐταῖς, μάνην μετέταξε τὴν οὐκ ἀναγκαῖον εἶναι.

1 ἐπὶ δὲ G	2 παρ' αὐτῶν (post δύο colloc.) AM: περὶ αὐτῶν G	3 ἀνα-
peī G	5 μέν τι] μέντοι FGa	7 τὸ (post δὲ) om. AM
FGa	συνάδειν AF	8 καθόλου
12 ante μετέταξε superser. οὐ F ²	9 σὺν ἀλλήλ. α	11 κατὰ] διὰ F
καὶ om. G ¹	17 τὰ] τὰς A Ma	15 τῇς] τῇ G ¹
18 ἀδύνατον F ¹ G ¹ (οὐκ ἀδύν. F ² : δυνατὸν G ²)	19 καὶ suppl. G ²	20 τε
om. FG	21 prius καὶ superser. M	μέν (τοι om.) A
εἰ A	ώς περὶ AGa	23 εἶναι]
ρόμενον om. M	μόνων τῶν τρόπων G	24 διαφε-
om. G ¹ F	25 διεστήζεται GM: διαστήζεται α	ώστε—ἀναγ. εἶναι (26)
	26 συνάδεται seripsi: συνέστεται libri	

p. 23a18 Καὶ ἔστι δὴ ἀρχὴ ἡ τὸν ἀναγκαῖον καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον πάντων ἦται ἢ μὴ εἶναι. καὶ τὰ ἄλλα ὡς τούτοις ἀκο-²⁵
λουθοῦντα ἐπισκηπεῖν δεῖ. φανερὸν δὴ ἐξ τῶν εἰρημένων ὅτι
τὸ ἐξ ἀνάγκης ὃν κατ’ ἐνέργειάν ἔστιν, ὥστε εἰ πρότερα τὰ
οὐδίδια, καὶ ἐνέργεια δυνάμεως προτέρα. καὶ τὰ μὲν ἄνευ 198r
δυνάμεως ἐνέργειαί εἰσιν, οἷον αἱ πρῶται οὐσίαι, τὰ δὲ μετὰ
δυνάμεως, ἂ τῇ μὲν φύσει πρότερα τῷ γράνῳ δὲ ὕστερα. τὰ δὲ
οὐδέποτε ἐνέργειαί εἰσιν ἄλλα δυνάμεις μόνον.

?Ακολουθήτερον ἐν τούτοις καὶ θεωρητικώτερον προγειῶσθαι ἀξιοῦ τὰς 5
10 τοῦ ἀναγκαῖου προτάσεις ἐν τῷ διαγράμματι τῶν κατὰ τοὺς ἄλλους τρί-
ποις προτάσεων, ἐπεσθαι δὲ ἐκείναις ταύταις. οὐ μόνον ὅτι κοινότερον ἐλέ-
γετο εἶναι τὸ δυνατὸν τοῦ ἀναγκαῖον καὶ ἔστι τὸν περὶ τῆς ἀκολουθίας 10
κατῶν διαλεγόμενον προσποτίθεσθαι καὶ ὡς ἡγούμενον ἀναλαμβάνειν τὸ
εἰδικώτερον. ἐπισκέπτεσθαι δὲ πῶς τούτῳ δυνατὴν ἐπεσθαι τὸ κοινότερον.
15 οὐ μέντοι ἔμπαλιν, ἀλλὰ καὶ ὅτι τὸ μὲν ἀναγκαῖον τοῖς οὐδίνοις τῶν ὄντων
καὶ θεόντοις προσήκει. τὸ δὲ δυνατὸν τὸ ἀναγκαῖον διαφέρον καὶ τὸ 15
ἐνδεχόμενον ἀπὸ τῆς ὅλης ἀναβλαστάνουσιν (ἐν ταύτῃ γάρ καὶ διὰ ταύ-
την ἡ κατὰ τὴν ἐπιτηδεύτητα δύναμις, ἣς πάντα ἔχουσα δυνάμει κατ’
ἐνέργειαν δὲ οὐδέν), τὸ δὲ ἀδύνατον καὶ ἔξω πέπτωκε παντελῶς τῶν ὄν-
20 των· οὐ γάρ ἀν ἐλέγετο εἶναι ἀδύνατον, εἰπερ εἴχε τὴν οἷαν δήποτε εἰς 20
τὰ ὄντα πάροδον ἢ ἐν τῇ ὅλῃ ἢ ἐν τῇ ταύτῃ ἀμυνριστέρᾳ τῇ στερήσει.
ἡ μὲν γάρ στέρησις ἀναγκαία πρὸς τὴν γένεσιν (ἔει αὐτῆς γάρ ἡ εἰς τὸ
εἶναι τῶν γνωμένων μεταβολή), τὸ δὲ ἀδύνατον οὐδέποτε ἀν εἰς τὸ δυνα-
25 τὸν μεταβάλλοι. δεήσει οὖν τῇ μὲν ἀναγκαῖον εἶναι καὶ τὴν ἀδύνατον
σημανούσῃ τῶν ἄλλων τρόπων ἀκολουθεῖν. ὡς ὑπογέγραπται, τὰς ἀνα-
ρρόσας τὸ μὴ εἶναι, τίγη τε οὐ δυνατὸν μὴ εἶναι καὶ τὴν οὐκ ἐνδεχό-
30 μενον μὴ εἶναι καὶ τὴν ἀδύνατον μὴ εἶναι, τῇ δὲ ἀναγκαῖον μὴ εἶναι
τὴν οὐ δυνατὸν εἶναι καὶ οὐκ ἐνδεχόμενον εἶναι καὶ τὴν ἀδύνατον
εἶναι. δήλη δὲ ἐκ τούτων καὶ τῶν ἀντικειμένων αὐταῖς ἡ ἀκολουθία.

30 ‘Εἶται δὲ τούτοις ἐπιδεῖξαι βουλόμενος ὅτι αὐτῇ ἀκολουθῶν τῇ 5
φύσικῇ διακοσμήσει τῶν ὄντων προγειῶσθαι ἀξιοῦ τὰς τοῦ ἀναγκαῖου προ-
τάσεις τῶν ἄλλων, ὑφῆγεσθαι μὲν προτίθεται τὰς τῶν ὄντων τάξεις κατὰ
τὴν προσήκοντα τρόπον τῇ προκειμένῃ θεωρίᾳ, πρὸ δέ γε τούτων ὥσπερ 10

1 ἡ ἀρχὴ A	1. 2 καὶ τὸ μὴ ἀναγκαῖον om. M	2 ἡ εἶναι—μόνον (8) om. M
ώς G ^{2a} : τὰ A: om. FG ¹	3 φανερὸν—μόνον (8) om. a	δὲ A 5 ιδια (6)
ἡ ἐνέργ. b	7 δὲ γρ. colloc. b	9 ἀκολουθώτ. A ¹ θεωρηματικ. M
11 ἐκείνας ταύταις AFMa	13 προσποτίθεται G ¹	καὶ om. M λαμβάνειν FG ^{2a} :
λαμβάνει G ¹	14 εἰδεῖν. Brand.: ίδειν. AFGMA	τούτῳ] τὸν τε M 15 ιδίαις F ¹
16 τὸ (post δυν.) om. Ma	17. 18 διὰ τούτων G ¹	18 ἔγραψαν ΑMa 19 prius
δὲ om. M	22 alt. ἡ post γν. (23) colloc. AM	
24 μεταβάλοι FMa	25 προγέγρ. FG	30 οὐτὸς FG 33 τούτου Ma

λημμάτιον τι προλαμβάνει: ὅτι φύσει πρωτέρα τῆς κατ' ἐπιτηδειότητα δυνάμεως ή ἐνέργεια. τοῦτο δὲ κατασκευάζει, πόρισμά τι κατὰ τοὺς γεωμετρικοὺς ἐκ τῶν εἰρημένων πρὸς τὴν κατασκευὴν γρήσιμον συνάγων, ὅτι τὸ ἀναγκαῖον ἐπὶ μόνου τοῦ κατ' ἐνέργειαν ὄντος θεωρεῖται. καὶ τοῦτο 15 εἰκότως· τοῦ γάρ δυνατοῦ κατ' ἀμφοτέρων, ὡς ἐλέγομεν, κατηγορούμενου, τῆς τε ἐπιτηδειότητος καὶ τῆς ἐνέργειας, τὸ ἔτερον μόνον τῶν σημανομένων. τὸ ἐπὶ τῆς ἐνέργειας, ὥσφιη συνάθειν τῷ ἀναγκαῖῳ δυνάμεων· ὥστε 20 καὶ τὸ κυρίως ἀναγκαῖον, οὗτον ἔστι τὸ μὴ ποτὲ μὲν δὲ ποτὲ δὲ μὴ δὲ ἀλλ᾽ ἀλλ᾽ ὡσάμυτος ἔχον, ἐπὶ μόνων τῶν ἀλλ᾽ κατ' ἐνέργειαν ὄντων ῥῆθή- 10 σεται. εἰ τοίνυν τὸ μὲν κυρίως ἀναγκαῖον τοῖς ἀιδίοις προσήκει τῶν ὄντων, τὸ δὲ κυρίως δυνατόν, ὅπερ ἔστι τὸ κατ' ἐπιτηδειότητα, μόνοις τοῖς 25 ἐν γενέσει καὶ φιλορᾶ, ἔσται ὡς τὰ ἀιδία πρὸς τὰ ἐν γενέσει καὶ φιλορᾶ, οὕτως η̄ ἐνέργεια πρὸς τὴν δύναμιν· φύσει δὲ πρότερα τὰ ἀιδία τῶν γενητῶν· φύσει ἄρα καὶ η̄ ἐνέργεια τῆς δυνάμεως προτέρα. ταῦτα 199^r

15 οὕτως συλλογισμένος ἀποφανέται λοιπὸν πάνω φύλασσόφως καὶ θεωρητικῶς περὶ τῆς εὐτάκτου τῶν ὄντων προσόδου τε καὶ ὑπιθέσεως τὰ ἀκόλουθα τοῖς συγλελογισμένοις, ὅτι τὸ μὲν πρώτιστα καὶ ἀκρότατα τῶν ὄντων, οἵα 5 ἔστι τὰ νοητὰ καὶ θεῖα, αὐτοενέργειαι εἶναι ῥηθῆσονται, ἀλλ᾽ οὐχὶ ἐνέργειά τοιαδέ εἶναι· τοῦτο μὲν γάρ τοῖς ἐξ ὅλης τὸ εἶναι ἔχουσι καὶ διὰ 20 τοῦτο συνθέτοις τε οὓσι καὶ τῆς κατ' ἐπιτηδειότητα δυνάμεως μετέχουσιν ἀρμόσει τῶν ὄντων, καθὸ τοῦ εἰδούς η̄ ἀεὶ η̄ ποτὲ δύνανται μετέχειν, 10 ἐπεὶ καὶ οὐδὲ ἔστιν ἐνέργεια μὲν τὸ εἰδός δυνάμει δὲ η̄ ὅλη, ἐνέργειή δὲ τὸ συναρμόστερον, ἀτε τοῦ εἰδούς, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν, τῆς ἐνέργειας μετέχον· ἐπ' ἐκείνων δὲ ἀτε παντελῶς ἐξηγημένων τῆς ὅλης τῇ τε οὐσίᾳ καὶ τῇ 25 ὁρῇ καὶ ἀδιαστρόφῳ περὶ αὐτῶν ἐπινοίᾳ η̄ μὲν ἐπιτηδειότης οὐδεμίαν 15 ἔξει γάρ, διὸ οὐδὲ μεταβολή τις οὐδὲ χρόνος οὐδὲ τὸ εἰδοποιεῖσθαι η̄ ποτὲ η̄ ἀεὶ, ὥστε οὐδὲ τὸ ἐνέργειά τοιαδέ εἶναι καὶ λέγεσθαι, εἰδὴ δὲ αὐτὰ γιωριστὰ ὄντα τῆς ὅλης αὐτοενέργειας προσαγορεύσομεν, οὐ διακρίνοντες τὴν ἐνέργειαν τῆς οὐσίας, καθόπερ ἐπὶ τῶν συνθέτων, ἀλλ᾽ οὐσιῶ- 30 σθαι αὐτὰ κατὰ ταύτην ἀποφαινόμενοι. διύπερ ἐν τῷ Λ τῆς Μετὰ τὰ φυσικὰ τοὺς ὄντως θεοὺς τῇ οὐσίᾳ φησὶν ἐνέργειας εἶναι· καὶ γάρ ἐπὶ τῶν μεταβολῆσθαι πεφυκότων, ἐφ' ὧν καὶ τὸ δυνάμει θεωρεῖται καὶ τὸ 20 καθ' ἔξιν καὶ τὸ κατ' ἐνέργειαν, ἐπειγομένην ὄρωμεν τὴν μὲν δύναμιν εἰς τὴν ἔξιν, τὴν δὲ ἔξιν εἰς τὴν ἐνέργειαν ως ἐπὶ τέλος οὐκεῖον· οὐδὲν

1 προσλαμβ. FG   τῇ φύσει FGA   2 ὡς πόρ. a   2. 3 γεωμετρικοὺς G:
γεωμέτρας AFMa   5 ante εἰκ. add. ὅτι τὸ ἀναγκαῖον del. G   ὡς ἐλέγομεν]
p. 240,1 sq.   7 συνάδον τῷ ἀν. δύν. τε ταυτόν F   8 post ἀναγκ. add. ἔσται G
ποτὲ δὲ μὴ δὲ om. G   9. 10 ἐκθήσεται F   10 κυρίως om. FG¹   12 ἔσται—
φιλορᾶ om. M   post ὡς add. δὲ ἔχει FG   ἀιδία] ἀναγκαῖα a   14 γενη-
τῶν A   18 νοητά τε καὶ a   αὐτοενέργεια a   18. 19 ἐνέργειαι τοιαδέ AFG
(cf. v. 27 p. 249,30   20 τῆς) τοῖς AMA   21 τοῦ om. M   25 καὶ superser. Λ
διαστρ. A   28 προσαγορεύομεν a   29 καθάπερ καὶ Ma   30 Λ] v Ga
30. 31 τῶν Μετὰ τ. φ. Ma (cf. Λ 7 p. 1072a25)   34 ὡς—οὐκεῖον om. FG¹
οὐδὲν] οὐδὲ M

γάρ αὐτῆς ἔσται ὄφελος ἀνενεργήτου μενούσης. | διὰ ταῦτα δὲ καὶ ὁ Ἀκρα- 199^v
γαντίνος σοφὸς ἐπιρραπέσας τοὺς περὶ θεῶν ὡς ἀνθρωποιδῶν ὕντων παρὰ
τοῖς ποιηταῖς λεγομένους μόνους, ἐπήγαγε προηγουμένως μὲν περὶ Ἀπόλλω-
νος, περὶ οὐκ ἦν αὐτῷ προσεγγῆς ὁ λόγος, κατὰ δὲ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ
5 περὶ τοῦ θείου παντὸς ἀπλῶς ἀποφανόμενος

οὕτε γάρ ἀνθροιδῆς κεφαλῆς κατὰ γυναῖκας κέκασται,
οὐ μὲν ἀπαὶ νώτων γε δύνα κλάδοις αἰσσούσιν,
οὐ πάθες, οὐ θοὺς γόνου, οὐ μάρτια λαγγήντα,
ἀλλὰ φρὴν ἵερη καὶ ἀθέσφατος ἐπλετο μοῦνον,
10 φροντίσις κύστιν ἄπαντα καταΐσσουσα θοῦσι,

10 διὰ τοῦ “ἱερῆς” καὶ τὴν ὑπὲρ νοῦν αἰνιτόρμενος αἰτίαν, οὐδὲ τῶν συνιτέν-
των τοὺς μόνους παραμελησάντων τοῦ παραδοῦναι τοῖς ἀκριωμένοις αὐτῶν
ἀκρομάτις. δι’ ἣν ἀπιστήσουσι μὲν τοῖς κατὰ τὸ φαινόμενον λεγομένοις,
ζητήσουσι δὲ τὴν ἀληθῆ καὶ ὑπὸ πλάσματος ἐκάστου τῶν μόνων αἰνισσο- 15
15 μένην διανοιαν, εἰ μὴ τύχοιεν ἥλιμίως διακείμενοι τὰς ψυχάς· πῶς γάρ
ἀνθρωποιδῆς τὰ ἔξι οὐρανοῦ καὶ γῆς, εἴτε τῶν ἐμφανῶν εἴτε, ὡς ὁ ἀλη-
θῆς λόγος, τῶν νοητῶν καὶ τῶν ὑπὲρ τούτους κρυψίων αἰτιῶν, λεγόμενα 20
τὴν γένεσιν ἔχειν; τίς δὲ ἀνέξεται κατὰ τὸ φαινόμενον ἀκούειν αἰδοῖα οὐ-
ρανοῦ καὶ τούτων ἐκτομάς, καὶ τῆς Ἀφροδίτης ἔξι αὐτῶν εἰς τὴν θάλασσαν
20 ῥιζήντων γένεσιν, παιῶν δὲ καταπάσσεις καὶ αὐθίς ἐμέτους, καὶ ὅσα τοῖς
ἐπιπολαστέροις ἐπιβοηθοῦντες οὗτοις ἀπεμφαίνοντα πλάττουσιν οἱ μόνοι; 25
πῶς δὲ τὰς ἔπι θεῶν λεγομένας μίζεις οὐ παραπλησίας τῇ τοῦ οὐρανοῦ
πρὸς τὴν γῆν μυθευσομένη μίζεις νοήσομεν; ἀλλ’ ἐπανέλιθωμεν διθεν εἰς
ταῦτα ἐξέθημεν, φειδοῖ τῶν παιδαρίων τῶν ἴστορίαν ἥγουμένων τοὺς μόνοις 300^r
25 θοῦς καὶ οὐ συνιέντων τὸ ἄνευ δυνάμεως ἐνέργειαί εἰσι.

Τοιαῦτα μὲν οὖν τὰ ἀπλᾶ καὶ νοητὰ εἶδη, τὰ δὲ σύνθετα καὶ ἀπ’
ἐκείνων τὴν πρόσοδον εἰληγότα, ὅλης μετέχοντα ἢ ἀεὶ τὸ εἶδος στέγειν 5
περιφυκίας. ὡς τὸ οὐράνια (εἰς χρὴ καὶ ἐπ’ ἐκείνων τὸ τῆς ὅλης ὄνομα
κοινότερον λέγειν), ἢ παρὰ μέρος δέχεσθαι τε αὐτὸν καὶ ἀποβαλλειν, ὡς
30 τὰ ὑπὸ σελήνην, ἐνεργείᾳ τοῦτο εἶναι φήσομεν ἀλλ’ οὐκ ἐνεργείας. καὶ
ἐφ’ ὣν τὸ δυνάμει κατὰ γρόνον διακρίνεται τοῦ κατ’ ἐνέργειαν, ἐπὶ τούτῳ 10
τῶν κατὰ μὲν τὸν γρόνον πρότερον ἔσται τὸ δυνάμει κατὰ δὲ τὴν φύσιν
τὸ κατ’ ἐνέργειαν· δεῖ μὲν γάρ πρότερον ἐπιτηδείως πρὸς τόδε τι ἔχειν,

1 post γάρ add. ἀν M   ἐστιν A   διὰ ταῦτα — ἐνέργειαί εἰσι (25) om. A¹FG¹
καὶ om. A Ma   1. 2 Ἀκραγαντίνος σοφός] Empedocles v. 347—351 Stein
2 ἐπιρραπέζων Ma   4 προσεγγῆς A Brand.   7 δύο G   8 γοῦνα libri   μάρτια]
superser. στήθεις A   11. 12 συνθέτων Brand.: συνθέτων libri   13 ἀπιστοῦσι Λ:
ἀπιστήσωσι G   14 ζητοῦσι A   15 ἥλιμίως AGa   16 ἀνθρωποιδεῖ A
17 νοητῶν in lac. om. a   τούτου A   καὶ λεγόμ. M   17. 18 λέγομεν
αὐτὴν γέν. A   18. 19 ἔξι οὐρ. M   20 ῥιζήντων G   21 ἐπὶ πολλὰ ἐπέροις Λ
ἐπιβοηθοῦντων A   ἀποφαν. a   22 λέγομεν G Ma   25 τὸ — εἰσι in lac. om. a
αἱ ἐνέργ. Brand.   26 τὰ νοητὰ Ma   ἐπ’ a   27 ἡ ὅλ. A: καὶ ὅλ. Ma   28 πε-
φυκότα F   28. 29 εἰ — λέγειν om. FG   29 κοινότερον scripsi: κοινότερον libri
ἡ om. M   δεκομένης AM   ἀποβαλλούσης A: ἀποβαλούσης M

ἴνα καὶ ἄγεσθαι δύνηται ὑστερον εἰς ἔκεινο, πρὸς δὲ εἶχεν ἐπιτηδείως.
 οὐλὶς ἐπειδὴ τὸ μὲν κατ’ ἐνέργειαν τέλειον τὸ δὲ κατὰ δύναμιν ἀτελές,¹⁵
 τὸ δὲ τέλειον τοῦ ἀτελοῦς τῇ φύσει πρότερον (ἀπὸ γὰρ τῶν ὑπερτέρων
 ἐπὶ τὰ καταδέεστερα πρόσεισιν ἡ κατὰ φύσιν εὔτακτος τῶν πραγμάτων
 5 ἀπογέννησις), δῆλον δὲ τι προηγήσεται κατὰ φύσιν τὸ ἐνεργείᾳ τοῦ δυνάμει.²⁰
 μὴ γὰρ προϋπάρχειν τοῦ κατ’ ἐνέργειαν ἀνθρώπου πῶς ἀν ὑποσταίη
 τὸ ἐμβρύον, δὲ λέγομεν εἶναι δυνάμει ἀνθρωπον; πλάτος μέντοι πολὺ,
 μᾶλλον δὲ βάθος ἔξει ἡ τοῦ δυνάμει πρὸς τὸ ἐνεργείᾳ συμπλοκή, ἐφ’ ὧν
 μὲν οὐτως σφόδρα κεκρατημένης τῆς δυνάμεως ὑπὸ τῆς ἐνεργείας, ὡς 25
 10 κατὰ μόνον τὸν λόγον καὶ τὴν ἐπίνοιαν ἀπ’ αὐτῆς διακρίνεσθαι, ὥσπερ
 ἐπὶ τῆς οὐσίας ἔχει τῶν οὐρανίων (οὐ γὰρ ὃν ποτε κατὰ δυνάμειν ὁ Κλιος
 ὑστερον γέγονε κατ’ ἐνέργειαν, εἴπερ ἀδύνατον ἐπὶ τῶν διλον προηγεῖ· 200)²⁵
 σιλαι τῆς μὲν τάξεως τὴν ἀταξίαν τοῦ δὲ κόσμου τὴν ἀκοσμίαν ὅντος
 θεοῦ, καὶ τὸν ὀγκιστρογόνον τοῦ παντὸς ποτὲ μὲν εἶναι δυνάμει καὶ ἀτελῆ
 15 ὀγκιστρογόνον ποτὲ δὲ ἐνεργείᾳ καὶ τέλειον, καὶ θλως προαιρέσεως καὶ τῆς 5
 κατ’ αὐτὴν ἐκ τοῦ πρότερον μὴ βούλεσθαι εἰς τὸ ὑστερον βούλεσθαι
 κοινωνιεῖν μεταβολῆς καὶ χρόνου μετέχειν τὸν πᾶσαν ἐν τάξει τὴν ἀεὶ³⁰
 ποτε γηνιμένην μεταβολὴν καὶ αὐτὴν τὴν οὐσίαν τῶν μεταβάλλειν περι-
 κότων καὶ τὸ εἶναι τοῦ χρόνου παραγαγόντα θεόν), ἐφ’ ὧν δὲ χωρίζομένης 10
 μὲν αὐτῆς καὶ κατὰ τὸν χρόνον, οὕτω μέντοι, ὥστε ἐξ ἀνάγκης ἔχειν τὴν
 ἐνέργειαν ἐπομένην, ὥσπερ ἐπὶ τῆς κατὰ κύκλον αὐτῶν κινήσεως ἔχει·
 πρότερον μὲν γὰρ ὃν δυνάμει ἐν κριῷ, εἰ τύχοι, ὁ Κλιος ὑστερον ἐν αὐτῷ
 γίνεται κατ’ ἐνέργειαν, ἀλλὶς οὐχ οἶνον τε μὴ γενέσθαι διὰ τὸ συνεχές καὶ 15
 ἀπαυστον τῆς κατὰ κύκλον κινήσεως. ἐπ’ ἐνίων μέντοι καὶ διακρίνεται
 20 κατὰ τὸν χρόνον ἡ δύναμις τῆς ἐνεργείας καὶ οὐ πάντως ἔχει αὐτὴν ἐπο-
 μένην, ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἐν γενέσει· οὐ γὰρ ἐπειδὴ τὸ ἐμβρύον δυνάμει 20
 ἀνθρωπος, ζῆτη ἀνάγκη αὐτὸν καὶ τελεσφορηθὲν γενέσθαι κατ’ ἐνέργειαν
 ἀνθρωπον· δῆλον δὲ τὰ ἀμβλισκανόμενα τῶν ἐμβρύων. ἐσχάτην δὲ
 25 ἔχουσιν ἐν τοῖς οὖσι τάξιν τὰ κατὰ μόνην ὑφεστηκότα τὴν δύναμιν καὶ
 μηδέποτε ἀγθῆναι εἰς ἐνέργειαν δυνάμενα, ὡς ἡ ἐπ’ ἀπειρον τομὴ τῶν 25
 συνεχῶν καὶ ἡ τοῦ ἀριθμοῦ αὐξῆσις· ἐνεργείᾳ μὲν γὰρ οὐδέποτε γένοιτο
 ἀν τι αὐτῶν ἀπειρον, οὐ μέντοι ἐπιλείψει ἐν αὐτοῖς ἡ πρόσθιος ἡ τῆς
 διαιρέσεως ἡ τῆς αὐξῆσεως, καὶ τὴν ἐπιτηδείητα | πρὸς τοῦτο ἔχουσι 201·
 μόνον. θρα οὖν τῶν ὄντων τὴν εὔτακτον ὑπόβασιν· τὰ μὲν εἰσιν

1 εἰς] ὡς Λ   2 ἐπει α   4 εὐτάκτως Αα: εὐπρακτος Μ   7 οὐ πολὺ Α   8 τὸ
 ομ. α   9 μὲν οὖν Ma   prius τῆς ομ. α   12 ὑστερον δὲ M   εἴπερ—θεόν (19)
 ομ. Α¹ FG¹   13 ὀξεῖν G   14 θεόν (†   16 πρότερον) πρώτου α   17 αὐτε
 μεταβ. add. καὶ Α   19 παράγοντα AFMa   20 καὶ ομ. Ma   τὸν ομ. Α   οὖτω
 οὖτε Μ   ωστε] οὖτως F   20. 21 τὴν κατ’ ἐνέρ. Α   21 αὐτῆς κιν. FG:
 κιν. αὐτῆς M   22 prius ἐν ομ. A   ξτερον δὲ α   24 διακρίνονται ΑΜ
 25 τῆς ομ. (†   25. 26 ἐπειγομένην FGMa   26 οὐδὲ M   τὸ ομ. α   27 ὁ
 ἄνθρ. Ma   κατὰ τὴν FG   28 ἀμβλησκανόμενα Α: ἀμβλωσκόμενα F   29 τὰ
 ομ. AFG   30 ἡ] εἰ F   post ἀπειρον addas ὅν   32 ἐπιλείποι F: ἐπιλείποι Ga
 33 τὴν κατ’ ἐπιτ. M

αὐτοενέργειαι μεταβολῆς πάστης καὶ τῆς κατὰ ταύτην κινήσεως ἐξηρημένα, τὰ δὲ ἀεικίνητα ὥντα κατὰ μὲν τὴν εἶναι ἀεὶ συμπεπλεγμένην ἔχουσι τῇ δυνά-⁵ μει τὴν ἐνέργειαν κατὰ δὲ τὴν μετάβασιν τῷ μὲν γρόνῳ διακρινομένην ἀπ' αὐτῆς ἐξ ἀνάγκης μέντοι αὐτῇ ἐπομένην, τὰ δὲ καὶ τὸ εἶναι καὶ τὸ 5 κινεῖσθαι κατά τινα γρόνου ἔχουσα τὴν πρὸς ἑκάτερον δύναμιν ἔχει τῷ τε γρόνῳ προηγγούμενην, ὡς εἴρηται, τῆς ἐνέργειας καὶ οὐ πάντως αὐτῆς¹⁰ τυγχάνουσαν, τὰ δὲ τὸ λειπόμενον κατὰ μάλιην ὑφεστηκότα τὴν δύναμιν εἰς ἐνέργειαν ἄγεσθαι οὐ πεφύκασιν.

p. 23 a 27 Πότερον δὲ ἐναντία ἐστὶν ἡ κατάφασις τῇ ἀποφάσει¹⁵ τῇ ἡ κατάφασις τῇ καταφάσει, καὶ ὁ λόγος τῷ λόγῳ ὁ λέγων ὅτι πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῷ οὐδεὶς ἄνθρωπος δίκαιος ἢ τὸ πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῷ πᾶς ἄνθρωπος ἀδικος, οἷον ἐστι Καλλίας δίκαιος — οὐκ ἐστι Καλλίας δίκαιος — Καλλίας ἀδικός ἐστι ποτέρα δὴ ἐναντία τούτων; εἰ γάρ τὰ μὲν ἐν τῇ φωνῇ ἀκολουθεῖ²⁰ τοῖς ἐν τῇ διανοίᾳ, ἐκεῖ δὲ ἐναντία δόξα ἡ τοῦ ἐναντίου, οἷον ὅτι πᾶς ἄνθρωπος δίκαιος τῇ πᾶς ἄνθρωπος ἀδικος, καὶ ἐπὶ τῶν ἐν τῇ φωνῇ καταφάσεων ἀνάγκη ὀροίως ἔχειν. εἰ δὲ μὴ ἐκεῖ ἡ²⁵ τοῦ ἐναντίου δόξα ἐναντία ἐστίν, οὐδὲ ἡ κατάφασις τῇ καταφάσει ἐσται ἐναντία, ἀλλ᾽ ἡ εἰρημένη ἀπόφασις. διστε σκεπτέον 20 ποία δόξα ἀληθής ψευδεῖ δόξῃ ἐναντία, πότερον ἡ τῆς ἀποφάσεως³⁰ φάσεως ἢ ἡ τὸ ἐναντίον εἶναι δοξάζουσα. λέγω δὲ ὅδε. ἐστι τις δόξα ἀληθής τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν, ἄλλη δὲ ὅτι οὐκ ἀγαθόν ψευδής, ἔτέρα δὲ ὅτι κακόν· ποτέρα δὴ τούτων ἐναντία τῇ ἀληθεῖ; καὶ εἰ ἐστι μία, καθ' ὅποτέραν ἡ ἐναντία;

25 Συμπεπληρωται μὲν ἡ διδασκαλία τῶν ἐξ ἀργῆς ἡμῖν ἀπηριθμητέων τεττάρων τοῦ βιβλίου κεφαλίων καὶ τὸ Περὶ ἐρμηνείας, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, τὸ προστήκον ἀπειληφε πέρας· τὰ γάρ ἐφεξῆς ὑποπτεύω γέτοι μὴ εἶναι γνήσια τοῦ Ἀριστοτέλους, ἀλλὰ προστεθεῖσθαι ὑπό τινος τῶν μετ' αὐτόν, ἀποβλέπων πρὸς τὸ πανταχοῦ τῶν ἐματοῦ συγγραμμάτων φαίνεσθαι τὸν φιλόσοφον τὸ ἐναντία δοξάζοντα τοῖς διὰ τούτων λεγομένοις, ἡ γεγράφθαι μὲν ὑπὸ αὐτοῦ. τυμνάσαι δὲ μόνον βουληθέντος τοὺς ἐντυγχάνοντας¹⁵ πρὸς τὴν ἐπίκρισιν τῶν πιθανῶς μὲν οὐ μέντοι ἀληθῶς λεγομένων λόγων,

1 αὐτοενέργεια ΑΓΜ κατ' αὐτὴν FG 4 καὶ (post δὲ) κατὰ M 5 ἐκάτερα G
6 ὡς εἴρηται] p. 250, 24 9 ante Ηὔτερον add. iit. τέλος τοῦ τετάρτου τριήματος. ἀργὴ τοῦ πέμπτου καὶ τελευταῖον τριήματος A: τριήμα πέμπτον F: περὶ τοῦ πέμπτου τριήματος M: ἀργὴ τοῦ πέμπτου τριήματος a: om. G 10 ἡ—ἐναντία (24) om. M
τῷ λόγῳ om. A 11 ἡ δὲ Ga 12 οἶν—ἐναντία (24) om. a post
οἶν add. δὲ G 12, 13 οἶν K. δικαίους ἐστι colloc. FG 13 οὐκ ἐστι post
δίκαιος (alt.) colloc. FG 14 ποτέρα—ἐναντία (24) om. G ἀκολουθεῖ
om. A 17 μὴ] μηδὲ F 25, 26 ἀπηριθμημένων] p. 7, 16 29 ἀποβλέ-
ποντος F 30, 31 γέγραπται FG

καὶ παραπλήσια παιδιῶν τῆς παραδόντι τοὺς ἀναιρεῖν δικοῦντας τὴν κίνησιν δυσελέγκτων λόγους, ὅπερ ἴσμεν ὅτι καὶ περὶ τῶν πρός τι διαλεγόμενος ἐν Κατηγορίαις πεποίηκε. δι’ ὧν ἐπεχείρει κατατακευάζειν ὡς οὐ 20 πάντως ἀμα τῇ φύσει τὰ πρός τι, ἀλλὰ προηγεῖται τῆς μὲν αἰτίθεσεως ὃ τὸ αἰτίητὸν τῆς δὲ ἐπιστήμης τὸ ἐπιστητόν, καὶ ταῦτα διὰ βραχέων ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Φυσικῆς ἀκριβεώς σαφῶς τε ἄμα καὶ ἀκριβῶς τὸ περὶ 25 τοῦ συνυπάρχειν τὰ πρός τι θεώρημα διαρθρώσας καὶ τῆς λύσεως τῶν εἰρημένων ἐν Κατηγορίαις παρασχὼν ἡμῖν τὰς ἀφύρωμάς. διὸ καὶ τὸν φιλόσοφον Πορφύριον ὑπολαμβάνω παρατήσασθαι τὴν ἐξήγησιν τοῦδε τοῦ 10 θεωρήματος. εἰ δὲ δεῖ | καὶ ἡμᾶς εἴξαντας τῇ συνηθείᾳ καὶ ταῦτα ὡς 202^a ἐτπιμδασμένα τῷ Ἀριστοτέλει φροντίδος τινὸς ἀξιῶσαι, ὥρτέον ὅτι προτίθεται διὰ τούτων ἐπισκέψασθαι τι θεωρημα προσήκον τῇ προθέσει τῆς προκειμένης πραγματείας· οὕτης γάρ καταφάσεώς τινος ἀληθοῦς. οἷον τῆς ὁ ‘Σωκράτης δίκαιος ἔστι’, καὶ ταύτη δύο ψευδῶν προτάσεων μαχομένων, 15 τῆς τε ἀποφάσεως αὐτῆς τῆς ‘Σωκράτης δίκαιος οὐκ ἔστι’ καὶ τῆς κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου τὸ ἐγκατίου τῷ ἐξ ἀργῆς κατηγορηθέντι καταφα- 10 σκούσης, οἷον τῆς λεγούσης ‘Σωκράτης ἄδικός ἔστι’, ἐπιζητεῖ ποτέρων τῶν ψευδῶν μᾶλλον μάχεσθαι ὥρτέον τῇ ἀληθεῖ. πότερον τὴν ἀπόφασιν ἢ τὴν τοῦ ἐναντίου καταφασιν, καὶ ἀποφαίνεται σφρόδροτέρων εἶναι τὴν μάχην τῆς 20 ἀποφάσεως πρὸς τὴν καταφασιν ἡπερ τῆς τοῦ ἐναντίου καταφάσεως, καὶ 15 εἰ ψευδῆς μὲν ἢ ἐξ ἀργῆς καταφασις εἴη, αἱ δὲ μαχώμεναι πρὸς ταύτην ἀληθεύοιεν, ὡσαύτως. διὸ καὶ αὐτὸς ἀμφότερα ἐν τῷ προβλήματι τέθεικεν ὡς οὐδὲν διαφέροντα, ποτὲ μὲν λέγων ποία δόξα ἀληθῆς ψευδεῖ δόξῃ 25 ἐναντία, ποτὲ δὲ ποτέρα δὴ τῶν ψευδῶν ἐναντία τῇ ἀληθεῖ. τὸ 25 αὐτὸν δὲ ἀποφαίνεται καὶ περὶ τῆς ἀντιμέσεως τῶν καθόλου προτάσεων. Διὸ ἐναντίας προσηγορεύομεν. διὸ καὶ δοκεῖ ἀναγκαίως κινεῖν τὸ προκείμενον θεωρῆμα, διδάσκων ὅτι οὐ μάτην αὐτὰς ἡξιούμεν καλεῖν ἐναντίας. καὶ 30 γῦν μὲν τῶν εἰρημένων μόνων ἀντιμέσεων πεποίηται μνείαν, πρὸς δὲ τῷ τέλει μνημονεύει καὶ τῆς τῶν καθόλου πρὸς τὰς κατὰ μέρος ἀντιμέσεως, τῆς 35 ὕστε εἶναι τὸ προκείμενον εἰς τὴν ἀπόδεξιν ὅτι ἡ τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν καταφασιν μάχη, τῆς τε ἐναντίας, ἐφ' ὧν | δυοτὸν ἐναντίαν εἶναι τῇ 202^b καταφάσει ἀπόφασιν, καὶ ἐπὶ πάντων τῆς ἀντιφασκούσης πρὸς αὐτήν, μείζονα ἔχει διάστασιν τῆς πρὸς ἀλλήλας τῶν ἐναντίων καταφάσεων δια-

1 παραδιδ.] παραδείγματι F: παραδόντι Ga 3 ἐν Κατηγορίαις] c. 7 p. 7^a 22
ἐπιχειρεῖ FG 5. 6 ἐν τῷ δευτέρῳ τῆς Φυσ. ἀκρ.] B 2 p. 194^b 9 7 τὰ] τῷ G
θεωρήματα F: θεωρήματι G 9 ὑπολαμβάνων F τοῦδε om. FG¹ 10 δεῖ]
δὴ G 11 τινὸς om. G 11. 12 προστίθ. AG¹ 16 τὸ . . . κατηγορη-
θὲν G 16. 17 καταφ.] κατηγορουμένης καταφάσεως F: τῆς καταφάσεως G
20 τῆς . . . καταφ.] τὴν . . . καταφασιν F 21 εἴη] ἡ G ταύτην α: τὴν αὐτήν
AGM: αὐτὴν F 23 διαφέρον F λέγειν F: λέγοντα G 24 τῶν Ψ.] αὐτῶν b
26 προσηγορεύομεν] p. 92, 4 27 ἐναντ. καλεῖν colloc. F Ga 29 μνημονεύει α
τὰς] ταῖς G 31 εἶναι ἐναντ. εἶναι G 33 ἔχειν G τῆς om. Ma κατα-
φάσεως G 33. p. 253, I διαφοράς a

φροῆς. οὗτοι δὲ εἰκότες οὐτε τὰς ἀπροσδιορίστους ἐν τούτοις οὐτε τὰς 5
ὑπεναντίας παρέλαβε, διὰ τῶν ἔξης κατὰ καιρὸν ἐπιδεῖξομεν.

Αὐτὸς μὲν οὖτοι ταῦτα διατάττεται περὶ τούτων, ἀποβλέποντι ίσως
πρὸς τὸ ἀπόρετον μὲν ἐπὶ πάντων ὅπλος ὅντων τε καὶ μὴ ὅντων δύνα-
5 σιμοὶ ἡμᾶς λαμβάνειν καὶ ἀντιτίθενται πρὸς τὴν κατάφασιν. μηκέτι μέντοι 10
ἐπὶ πάντων εἶναι τοῦ ἐναντίου κατάφασιν (ὅταν γάρ τὸ ἔξ ἀρχῆς κατη-
γορηθὲν μηδὲν ἔχῃ ἐναντίον τῷτο οὐσίᾳ ὃν ἦ ποσὸν ἢ ἀπὸ τῶν ἄλλων
κατηγοριῶν τῶν μὴ ἐπιδειχθεμένων ἐναντίωσιν, ἢ καὶ μέσον ἢ ἐναντίον
τινῶν, τότε δῆλον ήτι ἀδύνατον τοῦ ἐναντίου κατάφασιν εὔρεν), βιουλό- 15
μενος δὲ καὶ ἄλλως τῇ ἀναγκαῖᾳ φανείσῃ πρὸς τὴν θεωρίαν τῶν προτά-
σεων ἀντιθέτει, τῇ ἀντιφατικῇ λέγω. τὰ πρεσβεῖα παρὰ τὰς ἄλλας πάσις
νέμεται. οἱ μέντοι μέγας Συριανὸς ἄριστα καὶ θεωρητικώτατα ταύτη τῇ
ζητήσει διῆτησε, τά τε πράγματα ὅπως ἔχει φύσεως καὶ τῆς πρὸς ἄλληλα 20
διατάσσεως μάλα ἐναργῆς ἐπιδεικνὺς καὶ τὰς κοινὰς ἡμῶν καὶ αὐτοφυεῖς
15 ἐννοίας συμφύτους τοῖς λεγομένοις ἀποφαίνων καὶ τῶν ἐπιχειρημάτων
ἔκαστον αὐτὴν καθ' αὐτὴν βασανίζων καὶ μητριμωμένως διδάσκων τί τε
δριθῶς καὶ τί πιθανῶς μὲν οὐ μέντοι ἀκριβῶς ἐν αὐτοῖς παραδίδοται, καὶ 25
ἐπὶ πᾶσι τόν τε θεωρητικῶν Πλάτωνα μάρτυρα παραφέρων ἐν τῷ Σοφιστῇ
ἀποφαινόμενον τὴν ἀπόφασιν ἔτερον μέν τι τῆς καταφάσεως σημαίνειν.
20 οὐ μὴν ἐναντίον πρὸς αὐτήν, διότι ἐν μὲν ἐνὶ ἐναντίον (οὐ γάρ | ἀδικητος 203c
ἡ φύσις, ὥστε πλείστα ἐνὶ ποιῆσαι πολέμια), ἡ δὲ τοῦ μεγάλου ἀπόφασις,
ὅπερ ἐν Σοφιστῇ λέγεται, καθ' ἣν τὸ οὐ μέγα λέγομεν, οὐδὲν μᾶλλον τὸ
συμφέρον ἢ τὸ ίσον δηλοῖ (διὸ καὶ ἐν τῷ ἔκτῳ τῆς Πολιτείας πλείστοις
ἐπιμελεῖς δεῖσθαι λέγων τὰς ἐρρωμενεστέρας φύσεις πρὸς τὸ μὴ διαφθαρῆ- 5
25 ναι τῶν συμφροτέρων καὶ ἀποδιδοὺς τούτου τὴν αἰτίαν “ἀγαθῆς γάρ, φησί,
κακὸν ἐναντιώτερον ἢ τῷ μὴ ἀγαθῆ”, τοῦτ' ἔστι τῷ λοιπῷ τῶν ὅπε
τῆς ἀποφάσεως τοῦ κακοῦ σημανιμένων, εἰ καὶ παρεῖται τοῦτο ὡς ἐναργὲς
καὶ εἰληπτικόν τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀντὶ τοῦ μήτε κακοῦ μήτε ἀγαθοῦ), καὶ αὐτοῖς 10
μέντοι τοῦ Ἀριστοτέλους τῇ τελειοτέρῳ παραδίδει τῇ ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς
30 Θεολογικῆς πραγματείας πεῖθεσθαι ἡμᾶς ἀξιῶν πλείστην εἶναι διάστασιν
τοῦ ἐναντίου πρὸς τὸ ἐναντίον ἀλλὰ οὐ τῆς ἀποφάσεως πρὸς τῆς κατάφασιν 15
ἀποφαινόμενου, δι' ὧν φησιν “ἐπεὶ δὲ διαφέρειν ἐνδέχεται ἀλλήλων τὰ
διαφέροντα πλεῖστον καὶ ἔλαττον, ἔστι τις καὶ μεγίστη διαφορά, καὶ ταύτην
λέγω ἐναντίωσιν” καὶ οὓσα ἔξης τούτοις ἐπιφέρει, κατασκευάζων, οὐ κατά-

1 οὐδὲ (priore l.) ΑΜ	ὑπεναντίους Μα	3 καὶ αὐτὸς Α	ταῦτα οι. F
7 ἔχει Α ¹ : ἔχοι G	8 μέσων ΑΜ	9 οι. Α	10 δὲ οι. G
τὰς ἄλλας οι. G ¹ (περὶ τὰς ἄλλας προτάσεις suppl. G ²)		13 ἄλληλα]	11 παρὰ
τέλης F	15 ἐνόλας Α	16 τε τὶ colloc. F	14 ἐναρ- γέστερον F
19 μέν τι] μέντοι Ga	σημαίνει α	20 πρὸς αὐτήν οι. FG	διότι οι. F
Ἐν suparser. A	μὲν γάρ F	21 τῶν ἐνὶ F	22 λέγομεν] λεγόμενον AFG
23 ἐν τῷ ἔκτῳ τῆς Πολιτείας] p. 491 D	25. 26 ἀγαθὸν... κακῷ A		25 γάρ
που Plat.	27 παρεῖται εχ παρατεῖται corr. G	28 αὐτὸς F	29 οἱ ἀριστο- τέλης FG
FG	32 ἀποφαινόμενος FG	34 λέγων AFGMa	30 ἀξιοῖ

περ ἐνταῦθα λογικώτερον ὑπὲρ τοῦ γυμνάσαι τὴν ἡμετέραν. ὡς εἴρηται.²⁰
 διάνοιαν, ἀλλ᾽ ἀπ' αὐτῶν ὄντως τῶν πραγμάτων, ὅτι ἡ τῶν ἐναντίων διαφορὰ
 μεγίστη τῶν ἄλλων καὶ διὰ τοῦτο τελεῖα καὶ οὐδὲν ἔχουσα ἔξωτέρῳ αὐ-
 τῆς δυνάμενον πεσεῖν. οὗτον δὲ καὶ ἐν Κατηγορίαις τὸ οὐ δίκαιον καὶ τὸ
 5 οὐκ ἀδίκον μέσον ἔφατο εἶναι τοῦ δίκαιου καὶ τοῦ ἀδίκου. ἐναντίων ὄντων
 καὶ τὴν πλείστην ἄλληλων διάστασιν ἀφεστηκήτων, οὐ καὶ τις ἄλλοις
 πάσιν ἐναντίοις ὑπάρχειν ἔφη κατὰ τὸν ἀποδεδημένον αὐτῶν ὥρισμαν ἐν
 τῷ συγγράμματι τῶν Κατηγοριῶν, καὶ ἐν ταῖς Φυσικαῖς μέντοι πάσις
 πραγματεῖαι γίνεσθαι ἀποφαίνεται τὰ ἐναντία ἐκ τῶν ἐναντίων, ἀτε 203^v
 10 πλεῖστον ἀπ' αὐτῶν διεστηκότων καὶ ὄντων ὥρισμένων, καὶ εἰ ποτε γίνοιντο
 ἐκ τῶν μεταξὺ κειμένων καὶ ἀπλῆς μὲν ὑπὸ τῆς τοῦ γυμνάσεως ἀπο-
 φάσεως πῃ δὲ ὑπὸ τῆς τοῦ ἐναντίου πρὸς αὐτὸν καταφάσεως δηλουμένων, 5
 οὖν τὸ λευκὸν ἐκ τοῦ φαινοῦ, ἀπλῆς μὲν ὄντος οὐ λευκὸν πῃ δὲ μέλανος,
 γίνεσθαι φησιν αὐτὰ ἐξ ἐκείνων, οὐ καθὸ ἐκεῖνα σημανέται ἀπλῆς ὑπὸ¹⁵
 15 τῆς ἀποφάσεως τοῦ γυμνάσεων, ἀλλὰ καθὸ πῃ τοῦ ἐναντίου μετέχουσιν,¹⁰
 ὡς ἂν τῆς ἀποφάσεως οὐ περιεχούσης καὶ¹⁵ αὐτὴν τὴν παντελῆ πρὸς τὴν
 κατάφασιν διαφοράν. καὶ αὐτόθιν μέντοι συμφώνως τοῖς ἐν τῷ Σημιτεῇ
 παρὰ Πλάτωνος εἰρημένοις ἀποφαίνεται μὴ εἶναι τῷ δύτι τὸ μὴ οὐ ἐναν-
 τίον περὶ τῶν ἐναντίων κινήσεων καὶ μεταβολῆν ἐν τῷ πέμπτῳ τῆς Φυ-¹⁵
 20 σικῆς ἀκροάσεως διηρεύσενος. συνάδει δὲ τούτοις καὶ τὸ προσήμιον τῆς
 Τοπικῆς πραγματείας ὑπεναντία προσαγορεύον τὰ ἀντιφατικῶς ἄλληλοις
 ἀντικείμενα, ὡς οὐ τελείων τὴν πρὸς ἄλληλα ἐναντίων ἔχοντα. Ἡν μὲν
 οὖν αὐταρκεῖς τοῖς ἐφιστάνειν δυναμένοις πρὸς τὴν ἐπίκρισιν τῆς περὶ τού-²⁵
 των ἀληθείας τὸ ἐντυγχάνειν τοῖς εἰς ταῦτα παρὰ τοῦ θεσπεσίου ἐκείνου
 25 ἀνδρὸς γεγραμμένοις, ἀλλ' ἐπεὶ μόνην τὴν περὶ τούτων ἐπίσκεψιν προθί-
 μενος γράφειν οὐ καταγίνεται περὶ τὴν τέλειων τοῦτον τοῦτον τούτου
 30 ἀποκλήσαι καὶ τὸν ποιὸν ἀκροατήν, πειρασθείμα μὲν ἡμεῖς καὶ τούτου
 τοῦ θεσπρήματος κατὰ τὸν αὐτὸν τοῖς προλαβθῆσαι τύπον ποιήσασθαι τὴν
 ἐξήγησιν, ἐν μέντοι ταῖς ἐπιστάσεσιν οὐδὲν ἔχοντες πλέον ἐπινοεῖν τῶν
 35 παρ'³⁰ ἐκείνου τεθεωρημένων οὐ παραιτησόμεθα καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνίστε 204^r
 τῶν λέξεων τὰ τοῦ ἀνδρὸς ἐκείνου γράψειν.

Πρῶτον μὲν οὖν αὐτὸν καὶ³ αὐτὸν τὸ πρόβλημα ἐπισκεπτόμενοι φήσο-
 μεν ὅτι εἰ καὶ ὑπάρχει τις ἐν τῷ οὐ λευκῷ πρὸς τὸ λευκὸν ἐναντίωσις, 5

1 ὡς εἴρηται] p. 251,31   2 ἐπ' α post αὐτῶν add. τῶν Μ   3 alt. καὶ
 om. G   4 ἐν Κατηγορίαις] c. 10 p. 12^a 17 sq.   6 ἔφεστ. Λ   7 ἔφη] Cat. c. 6
 p. 6^a 15   8 ἐν ταῖς
 9 τοῦ γν.—ἀποφάσεως (16) om. F   10 ὁδ om. M   11 κατ' αὐτὴν FG   12 ἀπὸ G   13 αὐτὸν om. Μ
 14 αὐτὰ φησιν colloc. G (cf. Phys. E 1 p. 224^b 30 sq. 5 p. 229^b 16 sq.)
 15 τοῦ γν.—ἀποφάσεως (16) om. F   16 οδ om. M   17 τῷ
 18 ante prius μὴ add. τῷ ΑΜ   19. 20 ἐν τῷ πέμπτῳ
 19 τῆς Φυσ. ἀπρ.] E 5 p. 229^a 7 sq.   20. 21 τῷ πρ. τῆς Τοπικῆς πραγμ.] A 1 p. 100^a 21
 21 προσαγορεύον ΑΓ   22 ὡς—ἔχοντα om. G   23 παρὰ] περὶ Μ   24 ἐπεὶ] ἐπὶ³
 FGMA   25 ταῦτης ΑΜ   26 ταῦτης ΑΜ   27 αὐτὸν iter. A   28 αὐτὸν om. F   29 καὶ εἰ colloc. FGMA

περιέχει ταύτην πάντως τὸ μέλαν. οὐ κατὰ συμβολήκος ὥσπερ τὸ πικρὸν
 ἢ τὸ θερμόν, ἀλλὰ κατ’ αὐτὴν τῆς ἀντιθέσεως τὴν φύσιν· τὸ μὲν γάρ
 πικρὸν οὐδὲν μᾶλλον τὸ οὐ λευκὸν ἢ τὸ οὐ θερμὸν ἢ ἄλλου ὑπούρου τῶν
 μὴ συγγενῶν αὐτῷ τὴν ἀντίθεσιν σημαίνει, τὸ δὲ μέλαν καὶ¹⁰ πάντα καὶ¹⁰
 5 προτιγούμενως μάνιφ τῷ λευκῷ πολεμοῦν ὡρισμένως ὀγλονότι καὶ καὶ¹⁰
 αὐτὸν μόνου τοῦ λευκοῦ τὴν ἀναίρεσιν ἀν σημαίνει. τὴν μέντοι τοῦ μέλα-
 νος πρὸς τὸ λευκὸν ἐναντίωσιν οὐκέτι πάντως περιέχει τὸ οὐ λευκόν· ἀργὴ
 γάρ τῆς πρὸς τὸ λευκὸν διαφορᾶς τὸ οὐ λευκόν, ὡς ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς¹⁵
 Μετὰ τὰ φυσικὰ λέλεκται. προκόπτουσα δὲ αὕτη καὶ ἐπὶ πᾶν ἐργομένη¹⁵
 10 καὶ εἰς τὸ πέρας καταντῶσα μέλαν γίνεται. καὶ ἡ μὲν ἀφαιρεῖ μόνον τὸ
 ὄν, ἡ δὲ πρὸς τούτῳ τίθησι καὶ τὸ ἐναντίον· εἰ γάρ καὶ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν
 φυγῶν λέγοι τις ἐναντίον εἶναι τῷ λευκῷ τὸ οὐ λευκόν, πρῶτον μὲν εἰς²⁰
 ταῦτα ἀξεῖ στέρησιν καὶ ἐναντίωσιν. εἴτα οὐκέτι ἐν ἐνι ἐναντίον ἔρει (τὸ
 γάρ οὐ λευκὸν καὶ φαιόν ἔστι καὶ ὠχρὸν καὶ ἔανθην καὶ μέλαν), εἴπειτα²⁵
 15 ὡρισμένῳ ἀριστον ἔσται καὶ ἀπειρον ἀντικείμενον κατὰ παντὸς γάρ ἢ τὸ
 λευκὸν ἢ τὸ οὐ λευκόν, ὅστε καὶ οὐσίαι ἐναντίαι ἔσονται τῷ λευκῷ καὶ²⁵
 ποσότητες καὶ τὰ ἄλλα γένη. ἀλλὰ δεῖ τὰ κυρίως ἐναντία λεγόμενα ἢ
 εἰδῆ ἄμφω εἶναι καὶ δύναμιν ἔχειν καὶ ἐνέργειαν ἔκατερον καὶ ισοσιθεεῖν
 ἀλλήλους, ἵνα μάχεσθαι τε ἀλλήλους δύνωνται καὶ μὴ φθείρηται θάτερον
 20 εἰδος ὑπὸ θατέρου καὶ παραδραύῃ τὴν τελειότητα τοῦ παντός, ὡς ἐπὶ 20^v
 λευκοῦ καὶ μέλανος ἔχει καὶ θερμοῦ καὶ ψυχροῦ καὶ πάντων τῶν παρα-
 πλησίων, ἢ τὸ ἔτερον ἐσχάτην ἀπόπτωσιν εἶναι τοῦ ἑτέρου καὶ σημαίνε-
 σθαι ὑπὸ ὡρισμένου ὑνόματος, εἴτε στεργητικῶς λεγομένου, καθάπερ ἐπὶ⁵
 ἀδικίας καὶ ἀνοίας. εἴτε καὶ μή, καθάπερ ἐπὶ δειλίας, καὶ περικέναι εἰς
 25 ἐκεῖνο ἀνακάμπτειν. ὡς ἐπὶ σωφροσύνης ἔχει καὶ ἀκολασίας ἀρετῆς τε
 πάστης καὶ κακίας καὶ ὅλως ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ· τὸ γάρ κακὸν εἰδος μὲν
 καὶ ὅρος οὐκ ἔστιν, ὥσπερ τὸ ἀγαθόν. λέγεται μέντοι καὶ αὐτὸν ὡς ἐτγάτη¹⁰
 δύν ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ ἔκπτωσις καὶ σημαίνειν δύναματι ὡρισμένῳ ἐναν-
 τίον τότε. ὅταν πεφύκῃ εἰς τὸ εἶδος καὶ τὸ ἀγαθὸν ἀνακάμπτειν. ἐὰν δὲ
 30 τοῦ αὐτοῦ εἶδος τὴν τε παρουσίαν τὴν ἐν τῷ ὑποκειμένῳ καὶ τὴν ἀπου-
 σίαν ἀπλῶς ἐπισκοπῶν, ἄλλην τινὰ ποιοῦμεν ἀντιθέσιν καὶ οὐχὶ τὴν¹⁵
 τῶν ἐναντίων· ἐὰν μὲν γάρ ἡ ἀπουσία καὶ αὐτῆς τῆς πρὸς τὴν εἰς αὐθίς
 παρουσίαν τοῦ εἶδος δυνάμεως στέρησιν ἔχῃ, γίνεται στέρησις ἢ ἐν Κατη-
 γορίαις παραδεδομένη, εἰ δὲ τῆς ἐνεργείας μόνης ἀπουσία εἴη, γίνεται²⁰
 35 στέρησις ἢ πεφυκυῖα εἰς τὸ εἶδος ἀνακάμπτειν, ἢν διὰ τοῦτο καίτοι ὑπὸ

1. 2 θερμὸν ἢ τὸ πικρὸν (superscr. m ² ψυχρὸν) G	3 τὸ] τοῦ (utrobiique) F
5 ὡρισμένην G	6 μόνον ΛΜ
8. 9 ἐν τῷ δεκάτῳ τῆς Μετὰ τὰ φυσ.] I 7 p. 1057a24	σημαίνει (ἄν ομ.) a 7 ἔχει ΛΜ
suppl. G ²	11 τοῦτο G 19 δύναται Λ ¹ : δύνηται Λ ² Μ
suppl. F	21 ἔχειν (i) 24 πέφυκέ γε FG 26 ἀκατίας F 27 ἐσχατον
(οὐ ομ.) G	29 πεφύκοι F
32 ἐπάν a	33 γίνεται μὲν a
34 εἴη] ἢ G	33. 34 ἐν Κατηγ.] e. 10 p. 12a26

ἀνορίστου δηλούμενην ἀνόματος ἐναντίαν τῷ εἰδει ἐν τῇ Φυσικῇ ἀκροάτει . προσαγγρεύειν ἔξισε.

Ταῦτα μὲν οὖν παρεξέβημεν, τὰς διαφόρους παρὰ τοῖς παλαιοῖς ἐννοίας τῶν τε ἐναντίων καὶ τῶν καὶ στέρητιν καὶ ἔξιν ἀντικειμένων καὶ 25 τὰ περὶ τῆς ἀντιμέσεως τοῦ κακοῦ πρὸς τὸ ἀγαθόν, πολλοῖς εἰποθέτα πράγματα παρέχειν, διαρθρῶσαι βιοληγήντες. εἰ δὲ ἐπὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν οὐτως ἔχει, δῆλον ὅτι καὶ ἐν τοῖς ἀποφαντικοῖς λόγοις ἡ τὸ ἐναντίον καταφάσκουσα τῇ τῷ | ἐναντίον καταφασκούσῃ μᾶλιστα μάχεται· ἡ γάρ κοι- 10 νινία ταῖς προτάσεσι καὶ ἡ διαφορὰ κατὰ τὴν δύναμιν θεωρεῖται τῶν συμπληρουσῶν αὐτὰς ἀπλῶν φωνῶν. ὅτι δὲ οὐ μόνον διεξάρουμεν οὕτως, ἀλλὰ καὶ διασώζομεν τὸν ἀνθρώπινον βίον κατὰ τὰς αὐτοφυεῖς καὶ ἀδι- 15 οὐκτοὺς ἐννοίας, δῆλον ἐντεῦθεν· τὸ σχῆμαν παντὶ ἔφετόν, τὸ δὲ κακὸν παντὶ φευκτόν· τίς ἀν οὖν εἰ μὴ ἔξει γείτονι χρήσασθαι ἀγαθῷ, διοτιν εἰς αἴρεσιν αὐτῷ προσεκμένων, ἡ οὐκ ἀγαθῷ χρήσασθαι ἡ διμολογουμένων 20 πονηρῷ, ἔλοιτο ἂν πρὸ τοῦ μὴ ὠφελοῦντος τὸν βλάπτειν, ἐπιχειροῦντα; 25 καὶ γάρ ὁ αὐτὸς οὐκ ἀγαθὸς ἄμα ἢ καὶ κακός, φευκτὸς ἔσται μᾶλλον, οὐ καθὸ δινωφελῆς ἀλλὰ καθὸ πρὸς τούτῳ καὶ βλαβερός. ὁ αὐτὸς δὲ λόγος καὶ ἐπὶ δικαίου καὶ ἀδίκου καὶ πάντων τῶν παραπληγίων.

Τῆς τοίνυν φύσεως τῶν πραγμάτων καὶ τῆς δυνάμεως τῶν ἀποφαντικῶν 15 20 λόγων, περὶ ὧν ἡ σκέψις, δήλος ἐκ τούτων γενομένης, ἔξῆς ἐπισκεψώμεθα τὰ δὲ τῆς προσεκμένης ἐπιχειρήσεως περὶ τούτων λεγόμενα. ποιεῖται μὲν οὖν ὁ τῶν λόγων τούτων πατὴρ ὧν τὴν ζήτησιν ἐπὶ τῶν προ- 25 φορικῶν λόγων προτάσεων, δύο λαμβάνων καταφάσεις, τὴν μὲν καθόλου ὡς καθόλου τὴν δὲ καὶ ἔκαστα, καὶ τῇ μὲν καὶ ἔκαστα τῆν τε οὗτως οὕσαν 30 35 ἀπόφασιν αὐτῆς ἀντιτίθεις καὶ τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν, τῇ δὲ καθόλου ὡς μὲν ἀπόφασιν ἀντιτίθεις οὐ τὴν ἀντιφάσκουσαν πρὸς αὐτὴν ἀλλὰ τὴν ὡς ἐναντίαν αὐτῇ μαχομένην, δπερ ἐστὶ τὴν καθόλου ἀπόφασιν. πρὸς ταύτη δέ γε καὶ τὴν καθόλου τοῦ ἐναντίου κατάφασιν. καὶ προτίθεται εὑρεῖν πότερον αἱ ἀποφάσεις εἰσὶν αἱ μᾶλλον μαχόμεναι ταῖς | καταφάσεσιν ἡ αἱ 2059 40 τῶν ἐναντίων καταφάσεις, πάνω προσεκτικῶς ἀνάγων τὴν ζήτησιν ἐπὶ τὴν οἰκείαν τῶν προσεκμένων ἀρχήν, λέγω δὲ τοὺς ἐνδιαθέτους καλουμένους λόγους καὶ τὰς περὶ τῶν πραγμάτων ἐν τῇ Φυσικῇ δύσας, ἀφ' ὧν προφερό- 45 μεθα τοὺς ἔξι ῥέοντας λόγους, καὶ διειῶν ὡς ἀν ἐπὶ τῶν δικῶν ἔχουσαι διφιδούσιν αἱ εἰρημέναι τῶν προτάσεων ἀντιμέσεις, οὕτως καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ 50 55 τὴν φωνὴν ἀποφάνσεων ἔχειν. τοῦτο μὲν οὖν καὶ δρθῶς ἐπινενήγηται παρ'

1 ἐν τῇ Φυσικῇ ἀκρ.] E 1 p. 225b3 6 p. 229b26 ἀκρ.] ἀξιώσει M 4 ἐνοίας Α: αἵτιας G τε οι. FG 5 ante πολλοῖς add. ως G² ante διαρθρ. add. οἱ G 7 ἔχοι α 8 τῷ ἐναντίῳ α 10 αὐτῶν G 13 ἔξει] ἔξει FG¹ 14 ἀναίρεσιν α διμολογουμένων ΑΜα 16 ἀγαθός τε Ma ἄμα ἢ AG²: ἄμα FG¹: εἴη ἄμα Ma 17 τοῦτο FG 20 γνομ. FGM 21 καὶ περὶ M 22 οὖν οι. F τούτων πάντων Λ: πάντων (τούτων οι.) α ὧν οι. FG 24 τῇ] τὴν G 26 ως] τὴν FG 27 μαχ. αὐτῇ colloc. A 28 καὶ καθόλου τὴν ἐναντίαν καταφ. α 29 αἱ (post ἢ) οι. M 31 δη Ma 33 ως ἀν iter. G ἔχειν FG

αὐτοῦ καὶ σαφῶς λέγεται. εἰ δὲ τὰς καθόλου προτάσεις καὶ ἐναντίας τοῦ λεγομένας καθ' ὁμοιότητα τῶν κυρίων ἐναντίων τῷ ὑπόμενοι τούτῳ προσαγορεύομεν, ἃς ποτὲ συμψευδομένας, δῆλον ὅτι τὴν μάχην αὐτῶν καὶ τὴν πρὸς ἀλλήλας ἐναντίων ἀσθενεστέραν εἶναι ἡγγρέον τῆς μάχης τῶν προηγουμένων καὶ κυριώτατα λεγομένων ἐναντίων· αὗται δ' ἀν εἰεν αἱ τολμῶσαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ τὰ ἐναντία καταφάσκειν. ἀλλὰ τοῦτο μὲν καὶ τὰς κατὰ μέρος ἐπιχειρήσεις βασανίζοντες ἀκριβέστερον ἐπισκεψόμενα, καὶ ἔτι ὥπιως ἡ τῆς ἀντιφάσεως ἀντίθεσις ἔχει πρὸς τὴν τῶν ἐναντίων καταφάσεων, ἀπέρ ἔστι τὰ νῦν ἡμῖν εἰς θεωρίαν προκείμενα.

Τῆς δὲ λέξεως τὸ μὲν εἰ γάρ τὰ μὲν ἐν τῇ φωνῇ ἀντὶ τοῦ ‘εἰ ὅῃ’ εἴργηται· οὐ γάρ προειρημένου τινὸς αἰτίαν ἀποδίδωσιν, ἵνα καὶ χώραν ἔχῃ ὁ αἰτιολογικὸς σύνδεσμος, ἀλλὰ τὴν μέθυδον ὑφηγεῖται τὴν καθ' ἧν κρινοῦ· 25 μεν τὰς μᾶλιστα μαχομένας προτάσεις, ἀπὸ τῶν αἰτίων αὐτῶν ὄρμώμενοι. τὸ δὲ ἐπὶ τέλει τῆς ῥίζως εἰρημένον, τὸ καὶ εἰ ἔστι μία, καθ' ὄποιον τέραν ἡ ἐναντία, τιαιάτην ἔχει διάνοιαν· ἔστι δόξα περὶ τίνος τῶν ἀγαθῶν, οἷον σωφροσύνης, αὐτὸν | τοῦτο ἀποφαινομένη ὅτι ἔστιν ἀγαθόν, ἀλλη 206 ὁ δὲ ἡ λέγουσα ὅτι οὐκ ἔστιν ἀγαθόν, τρίτη δὲ ἡ λέγουσα ὅτι ἔστι κακόν· συμβαίνει οὖν, φησί, τὴν τε ἀπόφασιν τὴν λέγουσαν ‘ἡ σωφροσύνη ἀγαθὸν οὐκ ἔστι’ καὶ τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν τὴν λέγουσαν ‘ἡ σωφροσύνη 5 20 κακόν ἔστι’ ποτὲ μὲν διαφωνεῖν ποτὲ δὲ συντρέχειν ἀλλήλαις· ἐπει γάρ τῶν ἐναντίων τὰ μέν ἔστιν ἔμμεσα τὰ δὲ ἄμεσα, εἰ μὲν τῶν ἔμμεσων ἐναντίων εἴη τὰ κατηγορούμενα, οὐκ ἀν ἀκολουθήσαι τῇ ἀποφάσει ἡ τοῦ ἐναντίου κατάφασις (οὐ γάρ τὸ οὐκ λευκὸν ἥδη ἀνάγκη εἶναι μέλαν), εἰ 10 δὲ τῶν ἀμέσων, ταῦτὸν σημαίνουσιν ἡ τε ἀπόφασις καὶ ἡ τοῦ ἐναντίου 25 κατάφασις, ὅταν ἀποφαίνωνται περὶ τίνος τῶν πεφυκότων δέχεσθαι τὴν ἐναντίων· ὥσπερ γάρ τὸ περιττὸν εὐθὺς οὐκ ἄρτιον, οὕτω τὸ οὐκ ἄρτιον ἀνάγκη εἶναι περιττόν. ἐφ' ὃν οὖν συντρέχουσιν ἡ τε ἀπόφασις καὶ ἡ 15 τοῦ ἐναντίου κατάφασις, οὐκέτι μὲν δυνατὸν ὡς ἐπὶ διαφόρων ζητεῖν ποτέρα αὐτῶν ἔστιν ἡ μᾶλλον μαχομένη πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατάφασιν· 30 εἰσὶ γάρ ἄμφω τρόπον τινὰ μία, τὸ αὐτὸ δυνάμεναι. ἀξιοῦ δὲ ζητεῖν αὕτη 20 ἡ μία κατὰ τὴν δύναμιν κατὰ τί μᾶλλον μάχεται τῇ ἐξ ἀρχῆς καταφάσει, πότερον καθόλη ἀποφάσκει τὸ ὑπάρχον ἡ καθόλη καταφάσκει τὸ μὴ ὑπάρχον· οἷον πρὸς τὴν λέγουσαν πρότασιν ‘ὅ τρία ἄρτιος ἔστι’ μάχονται ἡ τε

1 σοφῶς FGMa	λέλεκται α	4 ἀσθενεστέρων G	εἰναι om. A: post ἡγγρέον
colloc. G	7 ἐπισκεψώμενα AG	8 ή om. A	9 ὅπερ A ² 10 τὸ μὲν]
τῆς α τὰ] τὸ G	εἰ ὅῃ] εἰδῆ A Ma: δὴ FG	13 δρμώμενος M	15 post
ἔστι add. τις M	17 ή (prior) om. FG	τρίτη δὲ ἔστιν FG	18 συμβαίνειν FGa
τὴν τε iter. F	18. 19 ἀγαθὸν—σωφροσύνη om. F	19 λέγουσαν ὅτι M	
20 ἐπει] ἐπὶ FG ¹	ante γάρ add. μὲν G	21 post alt. μὲν add. οὖν F	22 ἀν
ἀκολουθήσαι scripsi: ἀκολουθήσαι A: ἀν ἀκολουθήσῃ FGMa		23 ἥδη in mrg. F	μέλαν
εἰναι colloc. A	24 ή (post καὶ) om. A	26 οὕτω—ἄρτιον om. A	27 περ.
εἰναι colloc. Ma	οὖν om. A	30 τὸ αὐτὸ δυν.] τὸ αὐτὸ δυνάμει M: τῇ δυνάμει α	
32 τὸ ὑπάρχον—καταφάσκει om. FG	ὑπάρχειν (priore l.) A		

λέγουσα 'ἢ τρία ἄρτιος οὐκ ἔστι' καὶ ἡ λέγουσα 'ἢ τρία περιττός ἔστι', τὸ 25 αὐτὸν σημαίνουσαι ἄμφω. Εἰτε οὖν τὸ οὐκ ἄρτιον τοῦτο καὶ περιττὸν κατὰ τί μᾶλλον μάχεται πρὸς τὸ ἄρτιον, πότερον καθὴ οὐκ ἄρτιον ἢ καὶ δὲ περιττόν.

5 p. 23b3 Τὸ μὲν δὴ τούτῳ οἰεσθαι τὰς ἐναντίας δόξας ὠρίσθαι τῷ τῶν ἐναντίων εἶναι, ψεῦδος· τοῦ γάρ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθὸν | καὶ τοῦ κακοῦ ὅτι κακόν, ἡ αὐτὴ ἵσως καὶ ἀληθής. εἴτε 206v πλείους εἴτε μία ἔστιν ἐναντία δὲ ταῦτα. ἀλλὰ οὐ τῷ ἐναντίων εἶναι ἐναντία, ἀλλὰ μᾶλλον τῷ ἐναντίως.

10 Τὴν ἔννοιαν αὐτήν, ἀφ' ἣς ὁριῶνται οἱ λέγοντες ἐν ταῖς περὶ τῶν 5 ἐναντίων δόξαις τὴν σφιδροτάτην θεωρεῖσθαι τῶν προτάσεων μάχην, βούλεται πρῶτον διαβαλεῖν ὃ ἀντιδικεῖν πρὸς τοῦτο πειρώμενος λόγος καὶ φησι μὴ εἶναι ὑγείες τῶν ἐναντίων δοξῶν κριτῆριον τὸ περὶ ἐναντίων ἀποφαίνεσθαι πραγμάτων· τὴν γοῦν δοξάζουσαν ὅτι ἡ σωφροσύνη ἀγαθὸν καὶ 15 15 τὴν ὅτι ἡ ἀκολασία κακὸν ἀποφαίνεσθαι μὲν περὶ ἐναντίων τῶν τε ὑποκειμένων καὶ τῶν κατηγορουμένων, οὐ μέντοι ἀλλήλαις ἐναντίας εἶναι, διότι αὐταὶ μὲν ἀμα τυγχάνουσιν ἀληθεῖς, αἱ δὲ ἐναντίαι οὐδέποτε συναληθεύουσιν (ὅλως γάρ τὰ ἐναντία συνυπάρχειν ἀδύνατον). ἀλλὰ μᾶλλον κρίνεται 20 σθαι δεῖν τὰς ἐναντίας δόξας κατὰ τὸ ἐναντίως περὶ τῶν αὐτῶν ἀποφαίνεται πραγμάτων, ὥσπερ ἔχουσιν ἡ τε κατάφασις καὶ ἡ ἀπόφασις, ὡς διὰ τῶν ἑξῆς ἐπιγειρημάτων κατασκευάσαι πειράσται. τὸ δὲ εἴτε πλείους εἴτε μία ἔστιν εἰρηται περὶ τῶν τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν κακὸν 25 εἶναι λεγούσων, διότι πλείους μέν εἰσιν ὡς διαφόροις γράμμεναι τοῖς τε ὑποκειμένοις καὶ τοῖς κατηγορουμένοις, δόξαιεν δ' ἀν καὶ μία εἶναι οὐδὲ μόνον κατὰ τὸ συναληθεύειν ἀλλὰ καὶ ὡς ἀπὸ μιᾶς προσαγόμεναι ζωῆς τε 30 30 καὶ διαμέσεως. ὑρτέον δὲ πρὸς ταῦτα ὅτι οἱ ἀξιοῦντες τὴν τῶν ἐναντίων καταφάσεων μάχην κρατεῖν τῆς ἀντιφατικῆς οὐ φέσουσι ταύτας ἀπλῶς ἐναντίας εἶναι δόξας, τὰς περὶ ἐναντίων ἀπλῶς πραγμάτων ἀποφαίνομένας (οὐ γάρ δὴ καὶ τὰς περὶ τῶν ἐναντίων τὰ ἐναντία φασκούσας), ἀλλὰ τὰς 35 περὶ τοῦ αὐτοῦ τὰ ἐναντία δοξάζουσας· αὗται γάρ αἱ τῷ ὅντι ἐναντίων δοξάζουσαι.

1 ὃ τρία (prius) om. A	5 δόξας om. A	ώρ.] αἰρεῖσθαι G	6 τῷ om. G
τῶν om. F	ψεῦδος—ἐναντίως (9) om. M	τοῦ—ἐναντίως (9) om. a	
7 ἀληθής ἔσται b	8. 9 ἐναντίων εἶναι] ἐναντίον εἶναι F'G: om. A	9 τῷ] τῶν	
FG	12 διαβαλλεῖν M	13. 14 ἀποφ. πραγμάτων om. A	14 γε οὖν FG
22 post καὶ add. τῶν A	23 λεγόντων A	25 προσαγ. Ma	26 πρὸς
ταῦτα om. A	27 ἀπλῶς om. FG'a	28 εἶναι ἐναντ. colloc. FG	
post ἐναντίων add. τὰ ἐναντία φασκούσας ἀπλῶς ἀλλὰ τὰς τὰ ἐναντία περὶ τῶν αὐτῶν F:			
τὰ ἐναντία φασκούσας G	ἀπλῶς om. F	30 τοῦ 'om. A	τῶν
αὐτῶν G			

p. 23b 7 Εἰ δὴ ἔστι μὲν τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἔστιν ἀγαθὸν δόξα, ἄλλη δὲ ὅτι οὐκ ἀγαθόν, ἔστι δὲ ἄλλο τι ὃ οὐχ ὑπάρχει οὐδὲ οἶνον τε ὃ ὑπάρχει, τῶν μὲν δὴ ἄλλων οὐδεμίαν θετέον, οὕτε ὅτι οὐπάρχειν τὸ μὴ ὑπάρχον δοξάζουσιν οὖθις δσαι μὴ ὑπάρχειν τὸ δὲ ὑπάρχον (ἀπειροι γάρ ἀμφότεραι, καὶ δσαι μὴ ὑπάρχειν δοξάζουσι τὸ μὴ ὑπάρχον καὶ δσαι μὴ ὑπάρχειν τὸ ὑπάρχον), ἀλλ’ ἐν δσαις ἔστιν ἡ ἀπάτη, αὐται δὲ ἔξι ὥν αἱ γενέσεις, ἐκ τῶν ἀντι- 10 κειμένων δὲ αἱ γενέσεις, δστε καὶ αἱ ἀπάται.

Δεύτερον μὲν τοῦτο ἐπιχείρημα παραδίδοται πρὸς τὸ προκείμενον 10 ἥμιν πρόβλημα, παραβάλλον λοιπὸν τὴν ἀντίφασιν πρὸς τὴν τῶν ἐναντίων καταφάσεων ἀντιθέσιν. πρόεισι δὲ τοῦτον τὸν τρόπον. ἐπειδὴ βιουλόμεθα 15 εὑρεῖν ποιά τῶν ιψεῦδῶν δοξῶν ἔστιν ἡ μᾶλιστα ἐναντία τῇ ἀληθεῖ, γρώμενος ἐναργεῖ ἀξιώματι τῷ ἐν ἐναντίον εἶναι συλλογίζεται ὅτι ἡ ἀπόφασις ἔστιν ἡ μᾶλιστα πολεμία πρὸς τὴν κατάφασιν· ἐπεὶ γάρ ἀπειροι, φησάν, 20 15 εἰσὶν αἱ τε ψευδεῖς καταφάσεις αἱ μαχόμεναι πρὸς αὐτὴν καὶ αἱ ψευδεῖς ἀποφάσεις, αἱ μὲν λέγουσαι τὰ μὴ ὑπάρχοντα ὑπάρχειν αἱ δὲ τὰ ὑπάρχοντα μὴ ὑπάρχειν (οἷον πρὸς τὴν λέγουσαν ‘τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν’ μάχονται καταφάσεις μὲν αἱ λέγουσαι ‘τὸ ἀγαθὸν φευκτόν’ ‘τὸ ἀγαθὸν κακόν’ 25 ‘τὸ ἀγαθὸν βλαβερόν’, ἀποφάσεις δὲ αἱ λέγουσαι ‘τὸ ἀγαθὸν οὐχ αἱρετόν’ ‘τὸ ἀγαθὸν οὐκ ὠφέλιμον’ ‘τὸ ἀγαθὸν οὐ ζηλωτόν’, καὶ οὐδὲν μᾶλλον ἄλλην ἄλλης ψεύδεσθαι ἀνεπιπομπαί), τούτων μὲν οὐδεμίαν | ἐναντίαν 207¹ χρή λέχειν τῇ ‘τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν’ λεγούσῃ· ἀρότεστοι γάρ ἀμφότεραι αὐται καὶ ἀπειροι, ἐν δὲ ἐνὶ ἐναντίον καὶ ὠρισμένον ὠρισμένῳ. τίνι οὖν κακόνι γρώμενοι τὴν μίαν ἔκεινην καὶ ὠρισμένως μαχομένην εὑρήσομεν; 5 25 τῇ ἀρχῇ, φησί, καὶ οἷον βίζη τῆς ἀπάτης· μία γάρ ὁμοιογενεύοντος αὐτῇ καὶ ὠρισμένῃ· ἀπατώμεθα μὲν γάρ τὸ ἀγαθὸν καὶ βλαβερὸν ἡ κακὸν καὶ οὐκ ὠφέλιμον ἡ οὐ ζηλωτὸν ὑπολαμβάνοντες, ἀλλὰ πάντων τούτων ἀργὴ μία τὸ νομιμῆναι αὐτὸν μὴ ἀγαθόν. ταύτην δὲ τὴν τῆς ἀπάτης ἀρχήν, 10 ἦτις ἔστι, παρατηγασαι ἥμιν βιουλόμενος ἔφατο εἶναι αὐτὴν ἔξι ἡς ἡ γένεσις, 30 τὴν δὲ γένεσιν ἐκ τῶν ἀντικειμένων εἶναι, τοῦτ’ ἔστιν ἐκ τῶν οἰκείων τοῖς γινομένοις στερήσεων καὶ ἀποφάσεων· τό τε γάρ λευκὸν ἔξι οὐ λευκοῦ γένεται λευκὸν καὶ ὁ ἀνθρώπως ἔξι οὐκ ἀνθρώπου, καὶ ἐπὶ πάντων ἀπλῶς 15

1 δόξα post ἀγαθοῦ colloc. M   ἄλλη—ἀπάται (8) om. M   2 ἔστι—ἀπάται (8)
om. a   καὶ ἄλλο FG   3 τῶν—ἀπάται (8) om. (i)   4 οὖθις] καὶ Λ
5 ἀπειροι—τὸ ὑπάρχον (6) om. A   7 ὁπόσαις Α   δέ εἰσιν b   10 παραβάλ-
λων (i)   13 τῷ] τὸ FG   λογίζεται Α   14 πολ.] ἐναντία (i)   14. 15 εἰσι
φησάν colloc. Ma   16 ante ὑπάρχειν add. μὴ A   17 μὴ ὑπάρχειν om. A
17. 18 ante μάχ. add. κατάφασιν a   20 ὠφέλημα F   21 ἄλλης] ἄλλως G
23 ante ἐναντ. add. τὸ FG¹   25 οἷον Ma   26 ὀρισμ. A   μὲν om. A   27 ἡ]
καὶ A   28 μία om. A   τῷ] τῷ FGa   31 γεγενημένοις G   ἐκ τοῦ
οὐ λευκοῦ A

τῶν γινομένων ὡσαύτως. ὕστε καὶ ἡ ἀπάτη, φησί, περὶ ταῦτα καὶ ἡ ὥρισμένη ἐναντίωσις, καὶ διὰ ταῦτα ἡ κυριωτάτη μάχη.

Πρὸς ταῦτα οὖν ὥρτέον ὅτι ἐν μὲν ἐνὶ χρὴ διοικουμένως εἶναι πολέμιον, οὐδὲ μέντοι προσήκει ὡς μίαν τῶν πολλῶν καὶ τὰ μὴ ὑπάρχοντα τῷ 20 ἀγαθῷ ὑπάρχειν αὐτῷ ἀποφαινομένων τιμέναι τὴν λέγουσαν ‘τὸ ἀγαθὸν κακόν’. ὕσπερ γάρ ἐν ταῖς ἀπειρίοις ἀποφάσεσι ταῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτῷ μὴ ὑπάρχειν ἀποφαινομέναις μίᾳ ἦν ἡ ὥρισμένως αὐτῇ μαχομένη, ἡ λέγουσα ‘τὸ ἀγαθὸν μὴ ἀγαθόν’, οὕτως ἐν ταῖς ἀπειρίοις καταφάσεσι ταῖς 25 τὰ μὴ ὑπάρχοντα αὐτῷ λεγούσαις ὑπάρχειν μίᾳ ἐστὶν (ἢ) ὥρισμένην ἔχουσα 10 τὴν πρὸς αὐτὴν μάχην, ἡ λέγουσα ‘τὸ ἀγαθὸν κακόν’. καὶ ἀδρίστα μὲν καὶ ἀπειρά τὰ ὑπὸ τῆς ἀποφάσεως δηλούμενα, διὸ ἐπὶ πάντων ὄντων 208^v τε καὶ μὴ ὄντων διαιρεῖ μετὰ τῆς καταφάσεως τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος, ἐν δὲ καὶ τῷ ὄντι ὥρισμένον ἡ κατάφασις σημαίνει. ταῦτα τε οὖν οὕτως ῥητέον καὶ ὅτι ἀρχὴ μὲν ὄντως τῆς ἀπάτης ἡ περὶ τὴν ἀντίφασιν πλάνη. 5 15 τοῦτο δὲ αὐτὸς τεκμήριν ἐστι τοῦ μὴ εἶναι τὴν πλείστην διάστασιν ἐν τοῖς κατὰ ἀντίφασιν ἀντικειμένοις· οὐδὲ γάρ ἂν συνέβαινεν ἀπατᾶσθαι περὶ αὐτοῦ· δῆλον γάρ ὡς ἀπατώμεθα μᾶλλον περὶ τὰ δημοια καὶ σύνεγγυς ἀλλήλων ὄντα κατὰ φύσιν ἡπερ περὶ τὰ πολὺ διεστῶτα, οἷον τὴν φύσταν 10 περιστερὰν μᾶλλον ὑπολάβοι ἄν τις ἡ κόρακα καὶ τὸν λύκον κύνα ἢ 20 λέοντα. διὸ καὶ ὁ ἐν τῷ Φαιδρῷ Σωκράτης τοὺς ῥήτοράς φησιν ἐπιχειρεῖν παρακρούεσθαι τοὺς δικαστὰς διὰ τῶν ὄμοιών ποιουμένους τῆς ἀπά- 15 της τὴν ἐπιχείρησιν ἀλλ’ οὐ τῶν πολὺ διεστῶτων· κατηγοροῦντες μὲν γάρ ἐπὶ τὰς παρακειμένας κακίας ἄγουσιν οἱ τεχνικώτεροι τῶν κατηγορουμένων τὰς ἀρετάς, τὸν ἀσφαλῆ δεῖλὸν ἀλλ’ οὐ δραστὸν προσαγροεύοντες 25 καὶ τὸν οἰκονομικὸν φιλάργυρον ἀλλ’ οὐκ ἀσωτὸν, ἀπολογούμενοι δὲ τὰς 20 κακίας ἐπὶ τὰς παρακειμένας ἄγουσιν ἀρετάς, τὸν ἀσωτὸν ἐλευθέριον καὶ τὸν δραστὸν ἀνδρεῖον ἐπονομάζοντες. καὶ ἐπὶ τούτοις ὅτι δρυθῶς μὲν εἴργηται τὸ ἀπλῶς πάσας τὰς γενέσεις ἐκ τῶν στερήσεων, ἀς αἱ ἀποφάσεις δηλοῦσι, γίνεσθαι· διαν μέντοι τὸ γινόμενον ἐναντίον ἔχῃ, τότε, ὡς ἐν 25 ταῖς Φυσικαῖς πραγματείαις ἐδιδάχθημεν, προηγουμένως μὲν ἐκ τοῦ ἐναντίου γίνεται τὸ γινόμενον, ἐκ δὲ τῆς ἀποφάσεως οὐ προηγουμένως ἀλλὰ καθὸ δὲ ἀπόφασις τό τε ἐναντίον καὶ τὰ ἀνὰ μέσον σημαίνει. | τὰ δὲ 208^v ἀνὰ μέσον ἐκ τῶν ἐναντίων· τὸ γάρ λευκὸν ἐξ οὐ λευκοῦ μὲν ἀλλ’ οὐ τοῦ

1 γενομ. G φασί A ταῦτην FG 2 κυριωτ. ἡ colloc. M 4 τὰ] τῶν τὰ A: τῶ G 6 αὐτῶν FG 8 ταῖς (ante τὰ) om. FG 9 μὴ om. A μλαν A ἡ addidi ὥρισμένη Ma ἡ ἔχουσα a 10 τὴν om. F 11 τὰ] ταῦτα a 11. 12 τῶν τε ὄντων Ma 12 τὸ (ante φεῦδος) om. M 14 καὶ om. F 16 τὴν ἀντίφ. Ma 18 τὴν φύσιν a ἡ F: εἴπερ G περὶ] ποτὲ A: παρὰ G 19 καὶ περιστ. Λ ὑπολ. μᾶλλον colloc. M ἀν om. FG 20 οἱ ἐν τῷ Φαιδρῷ] p. 261 E 21 καὶ διὰ Λ 23 τεχνικώτερον (οἱ om.) M 24 post ἀσφαλ. add. δῆλοντί F δῆλὸν A ἀλλ’ om. A θρασὺ G 28 τὸ] ὅτι A post ἀπλῶς add. καθόλου a ἀποφάνσεις G² 29 ἐναντίων Ga 29. 30 ἐν ταῖς Φυσικαῖς πρ.] v. p. 254,8 not. 30 προηγ.—ἀποφάσεως (31) om. FG¹ 30. 31 ἐναντίων A 32 τὸ] τὸ AFG

τυχόντως, ἀλλ' η τοῦ μέλανος η τῶν ἀνὰ μέσου· ἐκ δὲ τῶν ἀνὰ μέσου,
διῆτι ἔκαστον αὐτῶν μετέχει πη τοῦ μέλανος.

p. 23b15 Εἰ οὖν τὸ ἀγαθὸν καὶ ἀγαθὸν καὶ οὐ κακόν ἐστι, καὶ 5
τὸ μὲν καθ' αὐτὸ τὸ δὲ κατὰ συμβεβηκός (συμβέβηκε γάρ αὐτῷ
ὅ οὐ κακῷ εἶναι), μᾶλλον δὲ ἔκαστον ἀληθῆς η καθ' αὐτὸ καὶ
ψευδῆς, εἴπερ καὶ ἀληθῆς, η μὲν οὖν δὲ οὐκ ἀγαθὸν τὸ ἀγα-
θὸν τοῦ καθ' αὐτὸ ὑπάρχοντος ψευδῆς, η δὲ τοῦ δὲ τοῦ κακὸν 10
τοῦ κατὰ συμβεβηκός. ὥστε μᾶλλον ἀν εἴη ψευδῆς τοῦ ἀγαθοῦ
η τῆς ἀποφάσεως η η τοῦ ἔναντίου δόξα. διέψευσται δὲ μά-
10 λιστα περὶ ἔκαστον δὲ τὴν ἔναντίαν ἔχων δόξαν· τὰ γάρ ἔναντία
τῶν πλειστον διαφερόντων περὶ τὸ αὐτό· εἰ οὖν ἔναντία μὲν 15
τούτων η ἔτερα, ἔναντιωτέρα δὲ η τῆς ἀποφάσεως, δῆλον δὲ τοῦ
αὗτη ἀν εἴη ἔναντία.

'Ἐν τούτῳ τῷ τρίτῳ ἐπιχειρήματι τὰ ἔναντία λαβών τοῦ αὐτοῦ
15 κατηγορούμενα, οἷον τῶν ἀγαθῶν τινὸς αὐτό τε τοῦτο τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ
κακόν, καταριτικῶς τε καὶ ἀποφατικῶς, ὡς διὰ ταῦτα τέτταρας γίνεσθαι 20
προτάσεις, δύο μὲν ἀληθεῖς, τὴν 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν' λέγουσαν καὶ τὴν
'τὸ ἀγαθὸν οὐ κακόν', τὰς δὲ λοιπὰς ψευδεῖς, οἷς καὶ πρόκειται παρα-
βαλεῖν πρὸς ἀλλήλας, τὴν 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν' καὶ τὴν 'τὸ ἀγαθὸν
20 κακόν', ἐκ τοῦ κατὰ τὰς ἀληθεῖς πειρᾶται συλλογίζεσθαι τὸ κατὰ τὰς 25
ψευδεῖς· ἐπεὶ γάρ ἐστι τῶν ἀληθῶν, φησίν, η μὲν καθ' αὐτὸ ἀληθῆς η
δὲ κατὰ συμβεβηκός, καθ' αὐτὸ μὲν η λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν', κατὰ
συμβεβηκός δὲ η λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν οὐ κακόν', δὲ οὐκ αὐτόμεν αὕτη
τιθησι | τὸ ἀγαθόν, ἀλλ' ἀναιρεῖ μόνον τὸ ἀντικείμενον (κυριώτερον εἰπὼν 209r
25 ἀν δὲ τοῦ ἔστι δι' ἄλλο ἀληθῆς ηπερ δὲ κατὰ συμβεβηκός, ἐπεὶ μὴ τῷ
ἀναιρεῖν τὸ τυχόν τῶν παρὰ τὸ ἀγαθὸν ἔχει τὸ ἀληθεύειν, ἀλλὰ παρὰ τὸ
μάχεσθαι πρὸς τὸ ὠρισμένως αὐτῷ πολέμιον), μάχεσται δὲ τῇ μὲν καθ' 5
αὐτὸ ἀληθεῖς η λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν', τῇ δὲ κατὰ συμβεβηκός,
ώς αὐτός φησιν, ἀληθεῖς η λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν κακόν', η δὲ τῇ καθ'
30 αὐτὸ ἀληθῆ ἀναιροῦσα καθ' αὐτὸ ψεύδεται καὶ η τῇ κατὰ συμβεβηκός
ἀληθῆ ἀναιροῦσα κατὰ συμβεβηκός ψεύδεται (καθ' αὐτὸ μὲν γάρ ψεύδεται 10
η λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν', κατὰ συμβεβηκός δὲ η λέγουσα 'τὸ

1 post τυχ. add. λευκοῦ α ἀλλ' η iter. A

λανος add. εἶναι A 3 εἰ οὖν] ἐν ὦ G

ἐναντία (13) om. M καὶ (ante τὸ) om. A

5 μᾶλλον—ἔναντία (13) om. G 6 οὖν om. A

φάσεως A 14 τοῦ αὐτοῦ λαβών colloc. A

τὸ κακόν om. G 18. 19 παραβάλλειν FG

25 ηπερ] εἴπερ G: εἴπεν α τῷ A

περὶ F 27 ὠρισμένον Ma μάχεσται] μάχεσθαι F

om. A 30 ante καθ' add. καὶ M

31 γάρ ἄρα A

ἐκ—μέσον om. M

καὶ οὐ—

κατὰ (ante ἀγαθ.) om. F

4 συμβέβηκε—ἔναντία (13) om. a

8 εἴη om. A

12 ἀντι-

φέσεως A 15 τοῦτο] πάλιν FGa

23 αὐτὴ AMa

26 τὸ τυχόν om. M

alt. παρὰ]

28 οὐκ ἀγαθόν—ἀγαθόν (29)

31 om. FG

2 post μέ-

—

24 εἴποι^ρ M

15. 16 καὶ

26 τὸ τυχόν om. M

28 οὐκ ἀγαθόν—ἀγαθόν (29)

ἀγαθὸν κακόν'), ή δὲ καθ' αὐτὸν ψευδομένη μᾶλλον φεύδεται τῆς κατὰ συμβεβηκός, ὥσπερ καὶ ή καθ' αὐτὸν ἀληθεύουσα μᾶλλον ἐστιν ἀληθῆς τῆς κατὰ συμβεβηκός, ἅτε τὴν οὐσίαν αὐτὴν τοῦ πράγματος ἐκφαίνουσα, ή δὲ 15 μᾶλλον φευδῆς πλέον διέστηκεν ἀπὸ τῆς ἀληθοῦς ἡπερ ή ἡττην φευδῆς 5 καὶ διὰ τοῦτο μᾶλλον μάχεται πρὸς αὐτήν· μᾶλλον ἄρα μάχεται πρὸς τὴν ἀληθῆ κατάφασιν ἡ ἀπόφασις αὐτῆς ἡπερ ή τοῦ ἐναντίου κατάφασις, ἡπερ προέκειτο δεῖξαι.

Τούτων οὖν πάνυ δριμέως εἰλημμένων ἐκεῖνό φαμεν ἐπιστάσεως ἀξιον, ὅτι τὴν λέγουσαν 'τὸ ἀγαθὸν κακόν' ἀξιον φεύδεσθαι διὰ τὸ ἀναιρεῖν 10 τὴν λέγουσαν 'τὸ ἀγαθὸν οὐ κακόν', καὶ διὰ τοῦτο κατὰ συμβεβηκός φεύδεσθαι ὡς διὰ τὴν ἀναιρέσιν τῆς κατὰ συμβεβηκός ἀληθεύουσας φευδο- 25 μένην· μᾶλλον γάρ ῥητέον ὅτι διὰ τὸ ἀναιρεῖν τὴν λέγουσαν 'τὸ ἀγαθὸν κακόν' ή λέγουσα αὐτὸν οὐ κακὸν ἀληθῆς, οὐ μὴν διὰ τὸ ἀναιρεῖν τὴν λέγουσαν 'τὸ ἀγαθὸν οὐ κακόν' ή λέγουσα αὐτὸν κακὸν εἶναι φευδῆς, ἀλλὰ 15 καὶ¹ αὐτὴν καὶ προηγουμένως· εἰ μὲν γάρ περί τινος τῶν μέσων | καὶ 209γ² ἀδιασφέρων ἀπεφαίνοντα οἱ τοιαῦται προτάσσεις, καθ' αὐτὸν μὲν ἦν δὲ ἀληθῆς ή λέγουσα αὐτὸν μὴ κακὸν εἶναι ἀπόφασις, ἐψεύδετο δὲ ή λέγουσα αὐτὸν κακὸν εἶναι κατάφασις διὰ τὸ ἀναιρεῖν τὴν εἰποῦσαν αὐτὸν μὴ κακόν. γῦν 5 δὲ περὶ ἀγαθοῦ γινομένης τῆς ἀποφάσεως καθ' αὐτὴν δηλονότι καὶ δι' 20 αὐτὴν ἀλλ' οὐ δὲ³ ἀλληγρα φεύδεται ή κακὸν εἶναι αὐτὸν ἀποφανομένη, ὡς τὸ ἐναντίον αὐτῷ προφέρουσα. οὗτε ἄρα ἐναντιωτέρα ἐστὶν ή τῆς ἀποφάσεως οὕτε μᾶλλον διέψευσται ὁ ταύτην ἔχων τὴν δέξαν, ἀλλ' ὁ τὴν 10 τῆς ἐναντίας καταφάσεως· ή μὲν γάρ ἀπόφασις ἀναιρεῖ μόνον τὸ εἰλικρινῶς ὑπάρχειν τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ, ή δὲ κατάφασις πρὸς τῷ 25 τοῦτο ποιεῖν ἔστι καὶ προσνέμει αὐτῷ τὸ ἐναντίον, καὶ διὰ τοῦτο οὕτε καθαρῶς οὕτε ἀμῇ γέ πῃ συγγωρεῖ αὐτὸν τῷ ὑποκειμένῳ ὑπάρχειν. οὕτω 15 δὲ καὶ λέγειν εἰώθαμεν περὶ ἔκάστων, οὓς πλεῖστον ἐνέλομεν γωρίζειν τοῦ ἀγαθοῦ, ὅτι οὐ μόνον ἐστιν οὐκ ἀγαθὸς η οὐκ ἐστιν ἀγαθός, ἀλλὰ καὶ πάνυ κακός ἔστι. σαφέστατα δὲ καὶ τῷδε τῆς ἐπιγειρόμενως κατατασκευάζειν πει- 30 ρώμενης ὅτι μᾶλλον ἡναντίωται πρὸς τὴν ἐξ ἀρχῆς κατάφασιν ή ἀπόφασις 20 ἡπερ ή τοῦ ἐναντίου κατάφασις καὶ μᾶλλον προσήκει τῇ ἀντιθέσει τῆς ἀντιφάσεως ὁ τῶν ἐναντίων δρισμὸς ἡπερ αὐτοῖς τοῖς ἐναντίοις, δηλον ὅτι παντελῶς εὑρίσκει τὸ λέγειν ὡς οὐκ ἐστι τὸ προκείμενον ἐν τούτοις δεῖξαι τὴν ἀπόφασιν ἐναντιωτέραν τῆς ἐναντίας καταφάσεως, ἀλλὰ μᾶλλον ἀντι- 25 35 κειμένην κατὰ τὴν ἔννοιαν τῶν ἀπλῶς ἀντικειμένων, οὐ τῶν ἐναντίων, καὶ

² ἀληθεύουσα] ἀληθῆς Α: λέγουσα F 3 ἐμφαίν. G 6 ἡπερ] εἴπερ (ι) τοῦ ἐναντίου] φευδῆς F (ια) 8 δριψ.] ἰδρυμένως Α 9 ψεύδ. ἀξιοī colloc. A ἀξιοī—κακόν (10) om. F 10 καὶ om. G διὰ τοῦτο iter. G 16 ἀποφανοντο a ἀν om. FGMa 17 ante prius αὐτὸν add. τὸ a φεύδεται a 20 ψεύσεται G: om. M 21 αὐτὴ ΛΜ προσφέρ. Αα 23 εἰλικρινὲς M 25 προσνέμειν a οὕτε] οὐ F 26 ἀμητές πῃ G Ma οὐ συγκ. a αὐτῷ G 27 ἔκάστου, εἰ θέλομεν (πλεῖστον om.) a; an ἔκάστου, δη? 28 et 29 ἀγαθόν (utrobique) et κακόν FG 29. 30 πειρώμενος FGMa 31 η A: εἴπερ G 32 εἴπερ G 33 τούτω FG 35 ἀπλῶν Ma οὐ τῶν εἰ δητῶν corr. G²

ζει τὸ ἀντικεῖσθαι αὐτὸν προσήκει τῇ ἀποφάσει μᾶλλον. Μὲς ἀναιρεῖν βουλομένη τὴν καταφασιν, ἥπερ τῇ ἐναντίᾳ καταφάσει οὐκ ἀναιρούσῃ ἀλλὰ τιμείσῃ τι | παραπληγίως τῇ ἐξ ἀρχῆς καταφάσει, οὕτε τῶν ὥγτῶν οὐδὲν 21ο^ν τοιοῦτον ἔμφανόντων, ἀλλὰ τίς ή μᾶλλον φευδόμενη καὶ μᾶλλον θεστῶσα 5 τῆς ἐξ ἀρχῆς καταφάσεως, οὕτε τῆς ζητήσεως οὐδένα λογισμὸν ἔχούσης· οὕτε γάρ ζητήσειν ἂν τις πότερον ἀποφάσει μᾶλλον ή ἀποφασίς ήπερ ή τοῦ ἐναντίου καταφασις, οὕθ' ὅταν ζητῶμεν τίς ἀντίκειται μᾶλλον. ἀλλοι τι ζητῶμεν η̄ τίς ή μᾶλλον θεστῶσα τῆς ἐξ ἀρχῆς, εἴπερ η̄ ἔννοια τῶν ἀντικειμένων διάστασίν τινα καὶ μάχην ἔμφανίν τῶν ἀντικεῖσθαι λεγομένων, 10 η̄ μαλακωτέραν η̄ συντονωτέραν. μείζων δὲ η̄ τῶν ἐναντίων εἰδῶν πρὸς ἄλληα διάστασις ηπερ η̄ τοῦ μὴ ὄντος πρὸς τὸ δὲ καθ' ξεκαστὸν εἰδος· ἐν πέρασι γάρ καὶ δροις η̄ μεγίστη διάστασις, οὐ μὴν τοῦ μὴ πέρατος πρὸς τὸ πέρας· καὶ γάρ διλας τὰ μὴ διμογενῆ, διπερ ἐν τῇ Μετά τὰ 15 φυσικὰ λέγεται, οὐδὲ συμβλητά ἔστι πρὸς ἄλληλα, οἷον τὸ λευκὸν πρὸς 15 οὐδηρωπον η̄ τὸ θερμόν, οὐδὲ ἔστι μᾶλλον πρὸς τὸ μὴ ὄν. ὅστε τῶν ὑπὸ τοῦ οὐδειρωπον σημανομένων πρὸς μόνα τὰ διμογενῆ συμβλητόν ἔστι τὸ λευκόν. τῶν δὲ διμογενῶν ἐν τοῖς ἐναντίοις προφανῶς η̄ μεγίστη διάστασις. εἰ δὲ 20 λέγοι τις γρῆναι τὸ μὴ ὄν ἀντικεῖσθαι πρὸς τὸ δὲ μᾶλλον ηπερ δὲ πρὸς ὄν, ἔφισταντε ότι τῶν ὄντων, η̄ ἀπλῶς ὄντα, οὐδὲ ἔστιν ἀντιθεσίς τις 25 πρὸς ἄλληλα. καθάπερ οὐδὲ τῶν χρωμάτων η̄ γρώματα, ὡς ἐν Φιλέρβῳ λέγεται, καὶ δὰ τοῦτο μόνον μάχεται, εἰ καὶ ἀρρίστως. τῷ δὲ τὸ μὴ 25 ὄν, οὐ τὸ μηδαμῶς ὄν, εἴπερ ἀρρητον ἐκεῖνο καὶ ἀδέξαστον, ἀλλ', ὡς ἐν τῷ Σοφιστῇ δέδεικται, τὸ κατὰ τὴν ἑτερότητα μὴ ὄν, οὐδὲ τοῦτο κατὰ ἄλληθειαν αὐτῷ μαχήμενον· πῶς γάρ τὸ μηδὲ συμπλέκεσθαι πρὸς αὐτὸν παραπούμενον, μᾶλλον δὲ πάντως περὶ αὐτὸν θεωρούμενον, ὡς διαν | λέγωμεν τὸ δὲ ἀπλῶς μὴ εἶναι διπερ τὴν κίνησιν η̄ διπερ τὴν στάσιν η̄ 21ο^ν διπερ ἀλλοι τι τῶν παρ' αὐτὸν εἰδῶν, ἕκακείνων διμοίως ξεκαστὸν μὴ εἶναι μὲν διπερ ἔστι τὸ ἀπλῶς ὄν, διὰ δὲ τὴν ἐκείνου μετουσίαν ἔγκαττα λέγεσθαι τῷ γορῷ τῶν ὄντων, ἀλλὰ τὴν κεκερματισμένην ἐν πᾶσι τοῖς οὖσι δύνα- 5 30 μιν τῆς ἑτερότητος σημαῖνον; Ἀλλως δὲ νῦν ἡμῖν η̄ λόγος οὐ περὶ τῆς ἑτερότητος τοῦ ἀπλῶς μὴ ὄντος πρὸς τὸ ἀπλῶς ὄν, ἢ μήτε ἔστιν ἐναντίον μήτε πέφυκεν ἀλλοι τι κατ' αὐτοῦ κατηγορεῖσθαι τῶν ἐναντίων ἔχόντων, ἀλλὰ περὶ τῆς ὑπαρχούσης ἐν τοῖς κατὰ μέρος οὖσι 10

1 αὐτὸν τὸ ἀντικ. colloc. a	αὐτῶν M	μᾶλλον τῇ ἀποφ. colloc. A,	2. 6. 11 εἴπερ G
2 οὐκ ἀναιρούσῃ om. A	3 τι om. Aa	4 τοιούτων G	6 πρότερον M
7 ζητήσωμεν Λ	8 τῆς] τε M	10 συντομωτ. FGMa	11 πρὸς] εἰς F
ἐνὶ Α	13 ὅλως] ἀλλως AMa	13. 14 ἐν τῇ Μετά τὰ φυσ.] I 4 p. 1055a 6	14 λέγεται] φανέται Α ¹
τοῖς om. A:	πρὸς τοῖς M	15 an μᾶλλον <τὸ δὲ>?	16 οὐ om. AM: del. G ²
20 οὐ Ma	προφανῆς A	16 εἴπερ AG	17 ἐν τὸ
ante ἄρρ. add. τὸ F	21 διὰ] οἷα a	22 οὐ τὸ] αὐτὸν A	23 ἐν Φιλέρβῳ] p. 12 E
om. FG	22. 23 ἐν τῷ Σοφιστῇ] p. 257 B	25 ὅστε FG	26 μὴ
m ²) G	28 ἔστι om. FGa	29 κατακεκρ.	(κατὰ add.
FGMa	30 ὅλος A	31 ὄντως A	32. 33 ante ἐναντίωσιν add. ἐναντίων
	ἔχ. ἐναντ. colloc. Ma		

ἀντιθέσεως τῶν τε ἐναντίων καὶ τῶν ἀσρίστων ὑνομάτων η̄ ῥημάτων πρὸς τὰ ὠρισμένα· τῶν γὰρ ἀπλῶν φωνῶν τὰς λεγομένας μετὰ τῆς ἀρνήσεως ἀσρίστα ὑνόματα καὶ ἀσρίστα ῥήματα προσαγορεύομεν διὰ τὸ ἀληθῶς ἐφ' ὅτουσδην κατηγορεῖσθαι τῶν τε ὄντων καὶ τῶν μὴ ὄντων παρὰ μόνον τὸ 15 5 ὑπὸ τοῦ ὠρισμένου δηλούμενον. διόπερ ἀνάγκη καὶ ἐπὶ τῶν ἀποφατικῶν λόγων τὰ παραπλήσια συμβαίνειν. ἀλλὰ ταῦτα μὲν οὐδὲ μνήμης ἔχεια τὰ ληρημάτια. ἐπὶ δὲ τὰ ἔτης ἔωμεν.

p. 23b 25 ‘Η δὲ τοῦ ὅτι κακὸν τὸ ἀγαθὸν συμπεπλεγμένη ἔστι· 20 καὶ γὰρ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν ἀνάγκη ἵσως ὑπολαμβάνειν τὸν αὐτόν.

10 ‘Η τετάρτη ἐπιγείρησις διὰ βραχέων εἰρημένη τοιαύτην ἔχει διάνοιαν. ἀπλῆ, φησίν, ἔστι δόξα καθ' ἣν οὐκ ἀναγκαζόμενα ἔτερόν τι προσεπινοεῖν, οὐχὶ ἀπλῆ δὲ καθ' ἣν ἀνάγκη καὶ ἔτερόν τι δοξάζειν. οὐκοῦν ἔσται ἀπλῆ 25 μὲν δόξα η̄ τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν εἶναι ἀποφαινομένη, καθάπερ καὶ η̄ δοξάζουσα αὐτὸν μὴ εἶναι ἀγαθόν (οὐ γάρ ἀνάγκη καθ' ὑποτερανοῦν αὐτῶν ἐπέραν τινὰ 15 εἰσάγεσθαι δόξαν), οὐχὶ ἀπλῆ δὲ η̄ τὸ ἀγαθὸν κακὸν εἶναι δοξάζουσα· ταύτη | γάρ ἀνάγκη καὶ ἐπέραν συνεισφέρεσθαι δόξαν, τὴν λέγουσαν αὐτὸν 21: μὴ εἶναι ἀγαθόν. εἰ τοίνυν χρὴ τῇ ἀπλῇ δύσῃ τὴν ἀπλῆν ἀντιτιθέναι καὶ μὴ τὴν συμπεπλεγμένην, τὴν ἄρα ἀπόφασιν ἀντικείσθαι τῇ καταφάσει φήσομεν, ἀλλ’ οὐχὶ τὴν τοῦ ἐναντίου καταφάσιν. λύσομεν δὲ καὶ ταῦτα 5 λέγοντες ὅτι διὶ αὐτῷ τοῦτο πλεῖστον διέστηκε τῆς τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν λεγούσης η̄ λέγουσα αὐτὸν εἶναι κακόν, διὰ τοῦ οὐκ ἀγαθὸν ὁδεύσασα κατηγήσεν ἐπὶ τὸ ἔσχατον· πρώτη γὰρ ἔξοδος ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ τὸ οὐκ ἀγαθόν, ἐσχάτη δὲ ἀπόπτωσις τὸ κακόν. ὕστε η̄ τοῦτο καταφάσκουσα 10 μᾶλλον ἡναντίωται, ἀτε καὶ τὴν ἀπόφασιν τοῦ ἀγαθοῦ περιέχουσα. μή- 20 ποτε δὲ καὶ η̄ ἀπόφασις τοῦ ἀγαθοῦ συμπέπλεχται· πᾶσα γὰρ ἀνάγκη τὸ οὐκ ἀγαθόν, εἰ ἐπὶ τῶν ὄντων τάττοιτο, καὶ ἀλλο τι εἶναι, ἀλλ’ ἀσρίστον. ὕστε οὐδὲ ταύτη ἐναντίον ἀν εἴη· ἐν γὰρ ἐνὶ ἐναντίον καὶ ὠρισμένον 15 ὠρισμένῳ. τὸ δὲ ἵσως ἔτοι ἀντὶ τοῦ ὅμοιως πρόσκειται (τῇς γὰρ αὐτῆς ἔστι διανοίας τὸ ἀγαθὸν κακόν τε καὶ οὐκ ἀγαθὸν λέγειν) η̄ ἔνδειξιν ἔχει 20 τοῦ ταύτην τὴν ἐπιγείρησιν πιθανὴν μὲν εἶναι, οὐ μὴν ἀναγκαίαν· πρῶτον μὲν διὰ τῶν ἐναντίων ἔκάτερον αὐτὸν καθ' αὐτὸν θεωρούμενον ἀπλοῦν 25 εἶδος εἶναι ἐθέλει, ἔπειτα διὰ εἰ λέγουμεν τὴν ‘τὸ ἀγαθὸν κακόν’ συμ- πεπλέχθαι διὰ τὸ εἰσάγειν τὸ οὐκ ἀγαθόν, ἔσται καὶ η̄ ‘τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν’

I ἀντιθέσεων F	τε om. FG	2 ἀπλῶς AFG	3 προσηγορ. FG
4 περὶ M	5. 6 ἀποφαντ. A	6 σημαντεῖν A	7 ἵσως ἔτις FGA
ληρήματα M	8 post τοῦ add. κειμένου G	ἔσται G	9 καὶ—αὐτόν
om. M	10 διάνοιαν] τὴν δύναμιν M	12 ἔστιν a	13 alt. ἀγαθὸν om. M
εἶναι om. A	καὶ om. a	15 ἔσχ. A	16 γάρ] δὲ A
άγ. a	21 τοῦ] τὸ a	όδεύσασα A	20 ἀγαθὸν οὐκ
28 πρόκειται G ^a	29 ἔστι om. A	25 ἀνάγκη superscr. A	ἐθέλοι G
τὴν om. AFG	33 τὸ ἀγ. ἀγ.] alt. ἀγαθὸν om. Ma		

συμπεπλεγμένη ώς εἰσάγουσα τὸ μὴ κακόν. εἰ δὲ μή ἔστι μία τῶν παραβολλομένων πρὸς ἀλλήλας προτάσεων ἡ λέγουσα ‘τὸ ἀγαθὸν μὴ κακόν’,²⁵ οὐδὲν πρὸς ἔπος τὸ γάρ ἀπλοῦν καὶ τὸ σύνθετον οὐ κατὰ τὴν σχέσιν τὴν πρὸς τινας ὠρισμένας προτάσεις σκοποῦμεν, ἀλλὰ πρὸς τὴν οἰκείαν ἐκά-⁵ στης δύναμιν.

p. 23b27 "Ετι δὲ εἰ καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων ὅμοίως δεῖ ἔχειν, καὶ ταύτη | ἀν δόξεις καλῶς εἰρῆσθαι· ἦ γάρ πανταχοῦ τὸ τῆς 21^η ἀντιφάσεως ἡ οὐδαμοῦ. οἵσοις δὲ μή ἔστιν ἐναντία, περὶ τούτων ἔστι μὲν φευδῆς ἡ τῇ ἀληθεῖ ἀντικειμένη, οἷον ὁ τὸν 10 ἄνθρωπον μὴ ἄνθρωπον οἰόμενος διέψευσται. εἰ οὖν αὗται ἐναντίαι, καὶ αἱ ἄλλαι αἱ τῆς ἀντιφάσεως.

Σαφῆς μὲν ἡ ταύτης τῆς πέμπτης ἐπιχειρήσεως διάνοια τε καὶ λέξις,¹⁵ ἀξιοῦσα ἥμᾶς προσέχειν ποτέρα τῶν παραβολλομένων πρὸς ἀλλήλας προτάσεων γρήσιμος ἀν εἴη πρὸς τὸ δι’ ἑνὸς καθήλου κανόνος πάσῃ τῇ 20 προτεθείσῃ καταφάσει πρότασίν τινα μαχομένην εὑρεῖν καὶ φάσκειν ταύτην εἶναι τὴν κυρίως αὐτῇ ἀντιτιθεμένην, καὶ διὰ ταῦτα κρατεῖν ἀποφανομένη τὴν τῆς ἀντιφάσεως μάχην· ἀπόφασιν μὲν γάρ πάσης καταφάσεως ῥάδιον εὑρεῖν, ὅποιν ἀν τῇ τὸ ἐν τῇ καταφάσει κατηγορούμενον, τοῦ δὲ ἐναντίου 25 καταφασιν ἀδύνατον λαβεῖν, εἰ μὴ τύχοι τὸ κατηγορηθὲν ἐν τῇ καταφάσει 30 ἐναντίον ἔχον τῇ γάρ ‘Σωκράτης ἄνθρωπός ἐστι’ ποία ἀν μάχητο ἐναντία καταφασις, καίτοι ἡ ‘Σωκράτης ἄνθρωπος οὐκ ἔστιν’ ἀπόφασις φευδομένη μάχεται πρὸς αὐτὴν ἀληθεύουσαν; ὅσπερ οὖν ἐπὶ τούτων μόνην τὴν ἀπόφασιν τῇ καταφάσει μάχεσθαι διμολιγοῦμεν, οὕτω καὶ ἐπὶ τῶν ἄλλων, ἐν οἷς δυνατὸν τοῦ ἐναντίου καταφασιν εὑρεῖν, τὴν ἀπόφασιν εἶναι 25 ἀξιοῦ τὴν μᾶλιστα μαχομένην. λεκτέον δὲ διτοι ἐφ’ ὃν μὲν ἀποροῦμεν τῆς τοῦ ἐναντίου ἀντιτίθεσεως, καὶ μόνην ἀγαπῶμεν τὴν τῆς στερήσεώς 30 τε καὶ ἀποφάσεως ἀντίτιθεσιν, ἐφ’ ὃν δὲ καὶ ἐναντίον δυνατὸν εὑρεῖν, ἐπὶ τούτων πλέον ἀπ’ ἀλλήλων διεστάναι φαμὲν τὰς ἐναντίας καταφάσεις ἢ περ τὴν ἀπόφασιν τῆς καταφάσεως. εἴρηται δὲ ἡμῖν ἐξ ἀρχῆς ὅτι ἔοικεν ὁ | 35 νῦν λεγόμενος λόγος διὰ τὸ κοινὸν τοῦτο καὶ ἐπὶ πάντα ἐκτεινόμενον 212^η οὕτως ἐγκωμιάζειν τὴν ἀντίθεσιν τῆς ἀντιφάσεως, ὡς οὐ κατὰ τὸ ποσὸν μόνον τῶν περιεχομένων ὑπ’ αὐτῆς πραγμάτων ἀλλὰ καὶ κατὰ τὸ σφοδρὸν 5 τῆς ἀντιθέσεως τῶν ἄλλων ὑπερέχουσαν.

2 πρὸς ἀλλ.] ἀλλήλαις FG	τὸ ἀγαθὸν om. A Ma	6. 7 καὶ ταύτη—ἀντιφά-
σεως (11) om. M	7 ἦ—ἀντιφάσεως (11) om. a	9 δ om. FG 10 μῆ]
οὐκ b οἴδμ. ἄνθρ. colloc. FG	12 ἀσαφῆς AF ¹ M	δευτέρας Α
14 κανόνος om. G	15 καὶ φάσι.] καταφάσκειν M	16 ἀποφανομένην GMa:
ἐπιφανομένη F ¹	17 post πάσης add. τῆς A	18 εἴη FGMa 19 ἐν
om. a	20 ἐναντίως a	22 ἀληθεύουσα AG ἐπὶ om. M
24 μὴ δυνατὸν a εἰναι] ἦ G	26 τῆς (ante στερ.) om. M	27 ἐναντίον FMa:
compend. G εὑρεῖν] εὐπορεῖν A Ma	29 εἴρηται] p. 253,3	32 post μόνον
add. καὶ G	33 ὑπερέχουσα AF ¹ G	

p. 23b32 Ἔτι ὅμοίως ἔχει ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθὸν καὶ ἡ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθόν, καὶ πρὸς ταύταις ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν καὶ ἡ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν. τῇ οὖν τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν ἀληθεῖ οὔσῃ δόξῃ τίς ἂν εἴη ἐναντία; οὐ γάρ δὴ ἡ λέγουσα ὅτι κακόν (ἄμα γάρ ἂν ποτε εἴη¹⁰ ἀληθῆς, οὐδέποτε δὲ ἀληθῆς ἀληθεῖ ἐναντία· ἔστι γάρ τι μὴ ἀγαθὸν κακόν, ὥστε ἐνδέχεται ἄμα ἀληθεῖς εἶναι), οὐδὲ αὖτις ὅτι οὐ κακόν (ἀληθῆς γάρ αὕτη· ἄμα γάρ καὶ ταῦτα ἂν εἴη). λείπεται οὖν τῇ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν ἐναντία ἡ τοῦ¹⁵ μὴ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν· ψευδής γάρ αὕτη. ὥστε καὶ ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι οὐκ ἀγαθὸν τῇ τοῦ ἀγαθοῦ ὅτι ἀγαθόν.

"Ἔσχατόν ἔστι τοῦτο καὶ δυσαντιβλεπτότατον τῶν πρὸς τὸ πρόβλημα ἐπιχειρημάτων, διὰ τὸν διαφοράν τοῦ προάγεται τὸν τρόπον. οὗτος λαμβάνει τοῦ²⁰ ἀγαθοῦ ἀντιφάσεις, τὴν μὲν ὠρισμένην τὴν δὲ ἀρίστην γρωμάτην τῷ ὑποκειμένῳ, τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν — τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν, τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀγαθόν — τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν', καὶ ἀξιοῦ ὡς ἔχει ἡ ἀληθῆς ἀπόφασις πρὸς τὴν ἀντικειμένην αὐτῇ ψευδῆ κατάφασιν, οὗτως ἔχειν τὴν ἀληθῆ κατάφασιν²⁵ πρὸς τὴν ἀντικειμένην αὐτῇ ψευδῆ ἀπόφασιν, τοῦτ' ἔστιν ὡς οὗ 'τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν' πρὸς τὴν 'τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀγαθόν', οὗτως τὴν 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν' πρὸς τὴν 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν'. εἰτα παραβαλλόν τὴν ἀληθῆ | ἀπόφασιν πρὸς ἄμφω τὰς προτάσεις τῆς ἀντιφάσεως τῆς τὸ³⁰ κακὸν κατηγορούστης κατὰ τοῦ αὐτοῦ ὑποκειμένου, τοῦτ' ἔστι τοῦ μὴ ἀγαθοῦ, τὴν 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν κακόν' καὶ 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν οὐ κακόν' δείκνυσιν αὐτήν πρὸς οὐδετέραν αὐτῶν ἐναντίαν οὖσαν· συνάθει γάρ τῇ μὲν³⁵ 5 λειγούσῃ 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν κακόν' ἐπὶ τῆς μογήθρας ἔξεως, τῇ δὲ λειγούσῃ 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν οὐ κακόν' ἐπὶ τε τῆς μέσης καὶ τῶν μηδετέρου τῶν ἄκρων πεφυκότων μετέχειν, οἷον λίθους ἢ ἔυλου· ἐπὶ τούτων γάρ τό τε μὴ ἀγαθὸν καὶ τὸ μὴ κακὸν ἀληθές. τὰς δὲ συναρθούσας ἀδύνατον ἐναντίας εἶναι, καθάπερ οὐδὲ τὰς ἐναντίας οἷον τε συναληθεύειν, ὡς ἔχει τε

1 ἡ τοῦ ἀγαθοῦ ταύταις (2) om. G   ἀγαθὸν — ἀγαθόν (11) om. M   alt. ἡ om. A
 3 τῇ — ἀγαθόν (11) om. a   4 μὴ om. A   5 ἀληθευόσῃ G   ἀν εἴη]
 ἔστιν FG   5 ἄμα — ἀγαθόν (11) om. G   5. 6 εἰεν ἀληθεῖς A F   7. 8 οὐδὲ⁴
 αὖ ἡ om. F   8 ante αὕτη add. καὶ Ab (cf. p. 267, 26)   post alt. γάρ add.
 ἀληθῆ F   9 δὴ οὖν A   οὐκ om. A   ἐναντ. εἶναι A   10 γάρ evan. A
 11 post prius ἀγαθὸν add. εἴη ἂν ἐναντία F   12 οὐ δυσαντιβλεπτότερον Fa: an δυσαντι-
 λεπτότατον?   13 προσάγ. a   14 ὠρισμένην F   15 οὐκ
 ἀγαθόν om. F   16 τὸ μὴ ἀγαθόν οὐκ ἀγ. om. F   16 εἴη G   ἀληθῆς]
 ἀληθῆ F   17 prius τὴν om. A   αὐτῇ om. M   18 πρὸς] καὶ Λ   ἀπόφ.]
 ἀντίφασιν Fa   20 παραβαλλόν GM   22 κακὸν] ἐναντίον κατηγορούμενον G
 22. 23 τὸ μὴ ἀγαθόν A: τὸ μὴ ἀγαθόν Fa   23 ante τὴν add. καὶ Fa   οὐκ (alt.)
 om. M   24 εἰ συνάδ. γάρ Fa   25 τὸ κακὸν οὐκ ἀγ. colloc. M   ἐπὶ — κακόν
 (26) om. M   26 οὐ (ante κακόν) om. A   οὐδετέρου A   28 μὴ κακ.] οὐ
 κακὸν a   ἀληθές] ἀληθεύει A   29 εἶναι — ἐναντίας om. G

τῆς ἐναργείας δῆλον καὶ αὐτὸς κατατικεύεσι πρὸς αὐτῷ τῷ πέρατι τῆς προκειμένης πραγματείας. εἰ τούννυν τῇ τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ εἶναι ἀγαθὸν 15 ἀληθῶς λεγούσῃ δῆξῃ οὕτε ή λέγουσα 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν κακόν' ἐναντία οὕτε ή λέγουσα 'τὸ οὐκ ἀγαθὸν οὐ κακόν', ἀλλὰ μόνη η ἀντιφάσουσα 5 πρὸς αὐτὴν η λέγουσα 'τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀγαθόν', καὶ τῇ λεγούσῃ ἄρα δῆτι τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν καταφάσει οὐ μάχεται μὲν οὕτε η λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν 20 κακόν' οὕτε η λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν οὐ κακόν', μόνη δὲ καὶ ταύτῃ ἐναντία ἔσται η ἀντιφάσουσα πρὸς αὐτὴν η λέγουσα 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν'. τοῦτο δὲ η ὅπερ προέκειτο δεῖξαι. ὣρας μέντοι καὶ πρὸς ταύτην τὴν 10 ἐπιχείρησιν δῆτι τῇ μὲν λεγούσῃ 'τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν' ἀποφάσει 25 οὕτη καὶ διὰ τοῦτο τὸν κατηγορούμενον ἀδριστὸν ἔχοντος κατ' ἀντίφασιν μὲν μαχομένην πρότασιν εὑρεῖν εὐπετές, ἐναντίον δέ τι καταφάσκουσαν εὑρεῖν ἀδύνατον· οὐ γάρ ἔστι τῷ ἀρίστῳ ἐναντίον οὐδέν, εἴπερ τὰ ἐναντία εἰδῆ γρὴ εἶναι τὴν πλείστην ἀλλήλων οὐδέστασιν ἀφετηκότα, στερήσεις 25^{13r} 15 δέ τινες καὶ οὐκ εἰδῆ τὸ οὐκ ἀγαθὸν καὶ οὐ λευκόν. μὴ οὕτης οὖν τῆς τὸ ἐναντίον αὐτῇ καταφῆσαι δυναμένης τὴν ἀντιφατικῶς αὐτῇ μαχομένην ἡγαπήσαμεν ἀντιθεῖναι. τῇ μέντοι 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν' φατκούσῃ οὐ 5 μόνον η ἀπόφασις αὐτῆς μάχεται, ἀλλὰ καὶ η τοῦ ἐναντίου κατάφασις, ἐπεὶ καὶ αὐτῷ τῷ ἀγαθῷ καὶ τῷ λευκῷ τὸ μὲν οὐκ ἀγαθὸν καὶ οὐ 20 λευκὸν ὡς στερήσεις ἔξει μάχονται, τὸ δὲ κακὸν καὶ τὸ μέλαν ὡς ἐναντία. οὐκ ἄρα καὶ πάντα οἱμοίως ἔχει η 'τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν' πρὸς 10 τὴν 'τὸ μὴ ἀγαθὸν ἀγαθόν' καὶ η 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθόν' πρὸς τὴν 'τὸ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν', εἴπερ τῇ μὲν 'τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν' μόνη μάχεται η κατάφασις αὐτῆς, αἱ δὲ λοιπαὶ δύνανται συναληθεύειν, τῇ δὲ 'τὸ 25 ἀγαθὸν ἀγαθόν' τὴν 'τὸ ἀγαθὸν κακόν' συναληθεύειν ἀμήγανον.

15

Φανερὰ δὲ η ὥρας ἐκ τῶν εἰρημένων, πλὴν δῆτι ἀντὶ τοῦ ἀληθῆς γάρ αὐτῇ ταῦτη γράφεσθαι φησιν ὁ Ἀλέξανδρος καὶ 'οὐκ ἀληθῆς γάρ αὐτῇ'. καὶ εἰ μὲν τὸ 'ἀληθῆς γάρ αὐτῇ' γράφοιτο, λέγοι δὲ περὶ τῆς 'τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν', εἰ δὲ τὸ 'οὐκ ἀληθῆς γάρ αὐτῇ', περὶ τῆς 'τὸ οὐκ 30 ἀγαθὸν ἀγαθόν', ἦν καὶ ϕευδῆ εἶναι προεῖπε, ταύτων λέγων τῷ 'οὐδέποτε 20 γάρ ἀληθῆς αὐτῇ'. δῆλον δὲ δῆτι ἀμείνων η προτέρᾳ γραφή.

1 ἐναργείας scripsi: ἐναργείας libri	2 εἰ οὐ. F (τῇ τούννυν colloc.)	4 οὐκ
(post τῷ) μὴ A: om. M	6. 7 η λέγουσα τὸ οὐκ (sed οὐκ del.) ἀγαθὸν οὐ κακὸν	
οὗτε η (λέγουσα om.) τὸ ἀγ. κακόν G	7 ante οὐ κακόν add. οὐκ ἀγαθόν F	
ταύτῃ] αὐτῇ G	8 η ἀντιφάσι.] καταφάσει. (η om.) G	10 post λεγούσῃ iter.
πρὸς αὐτὴν (sic) τὴν ἐπιχείρησιν A	καὶ τὸ μὴ α	τὸ μὴ—ἀποφάσει om. A
11 τῶν κατηγορούμενων A	κατ' ἀντίφ.—καταφάσκουσαν (12) om. G (κατ' ἐναντίωσιν	
μὲν μαχομένην πρότασιν suppl. G ²	14 διάστ. ἀλλ. colloc. G	διάστ.] διεστή-
κασιν F	15 μὴ—λευκόν (20) om. A	κασιν F
om. G	17 τῆς . . φατκούσης F	μέντοι] μὲν G
18 αὐτῇ M	20 αἱ στερ. G	ἐναντίαι Α
om. F	27 οὐκ om. A	22 η
	29 ἀληθέσι A	30 τῷ] τὸ G

p. 21a3 Φανερὸν δὲ καὶ ὅτι οὐδὲν διοίσει, οὐδ' ἀν καθόλου τιθῶμεν τὴν κατάφασιν. ἡ γὰρ καθόλου ἀπόφασις ἐναντία ἔσται, οἷον τῇ δόξῃ τῇ δοξαζούσῃ ὅτι πᾶν δ ἀν ἡ ἀγαθὸν 25 ἀγαθὸν ἡ ὅτι οὐδὲν τῶν ἀγαθῶν ἀγαθόν. ἡ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ 5 ὅτι ἀγαθόν, εἰ καθόλου τὸ ἀγαθόν, ἡ αὐτὴ ἔστι τῇ ὅτι (ἢ) ἀν ἡ ἀγαθὸν δοξαζούσῃ ὅτι ἀγαθόν. τοῦτο δὲ οὐδὲν διαφέρει τοῦ ὅτι πᾶν δ ἀν ἡ ἀγαθὸν ἀγαθόν ἔστιν. ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ. |

'Γηποσχόμενος ἔξ ἀρχῆς ποιήσασθαι τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ προτε- 213v
10 θέντος προβλήματος ἐπὶ τε τῶν καθ' ἔκαστα καὶ τῶν καθόλου προτά-
σεων, εἴτα ἐν μηδενὶ τῶν ἐπιγειργμάτων παραλαβών πρότασιν τῶν καθό-
λου τινὰ προσδιορισμῶν ἔχουσαν ἀλλὰ τὰ ἄρμρα ἀντὶ τούτων, ὡς διὰ 5
τοῦτο δοκεῖν ἐπὶ μόνων τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων γεγυμνάσθαι τὸν
λόγον, προστίθησι διὰ τούτων ὅτι τὰ ἑνικὰ τῶν ἄρμρων συντατόμενα
15 τοῖς καθόλου ὑποκειμένοις ἐν ταῖς προτάσεσι τὴν δύναμιν ἔχουσι τοῦ
καθόλου προσδιορισμοῦ τοῦ καταφατικοῦ· οὐ γάρ, ὥσπερ ἀξιοῦσί τινες, 10
ἐπὶ ἀπροσδιορίστων προτάσεων ἐγίνετο πρότερον ἡ λόγος, νῦν δὲ δείκνυται
ὅτι καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου τὰ αὐτὰ λέγειν ἀρμόσσει. δῆλος γάρ οὐδὲν ἔστιν
ἀκόλουθον ταῖς περὶ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων τοῦ Ἀριστοτελούς
20 ἐννοίαις τὸ λέγειν ὅτι ἐναντία ἔστιν ἐπ' αὐτῶν τῇ καταφάσει ἡ ἀπόφασις 15
μᾶλλον ἥπερ ἡ τοῦ ἐναντίου κατάφασις, ὥσπερ οὐδὲν ἐπὶ τῶν κατὰ μέρος,
εἴκεπε καὶ τὰς ἀπροσδιορίστους παραπλήσιας ταῖς κατὰ μέρος συναλληγεύειν
ἀλλήλαις ἀξιοῖ, ἀληθῆ δὲ ἀληθεῖ (τοῦτο δὴ τὸ παρ' αὐτοῦ πρὸς τῷ 20
πέρατι τοῦ βιβλίου ῥήμησόμενον) οὐκ ἐνδέχεται ἐναντίαν εἶναι οὔτε
25 δόξαν οὔτε ἀντίφασιν. οὐδὲ καὶ ἔοικεν ἔξ ἀρχῆς ἐπὶ μόνων τῶν καθ'
ἔκαστα καὶ τῶν καθόλου ὡς καθόλου προτάσεων προβαλλεσθαι τὴν περὶ
τοῦ θεωρήματος σκέψιν, ὡν αἱ μὲν ἀντιφάσκουσι πρὸς ἀλλήλας αἱ δὲ 25
συμψεύδομεναι δι' αὐτὸ τοῦτο ἐναντίαι προσαγορεύονται. διάγον δὲ ὅστε-
ρον μνημονεύσει καὶ τῆς ἀντιφατικῆς τῶν καθόλου πρὸς τὰς κατὰ μέρος
30 ἀντιθέσεως. οὐδαμοῦ μέντοι ποιήσεται μνεῖν ἡ τῶν ἀπροσδιορίστων ἡ
τῶν κατὰ μέρος ὡς ἔχουσῶν τινα πρὸς ἀλλήλας ἐναντίωσιν.

I καὶ om. Mab	2 ἡ—ἀγαθοῦ (8) om. M	ἐναντίον G	3 οἷον—ἀγαθοῦ (8)
om. Ga	4 ἀγαθὸν ἡ—ἀγαθόν om. F	post prius ἀγαθόν add. ἔστιν b	5 εἰ]
ἡ F	τῇ om. F	7 ὅ] ὅτι Λ	9. 10 προτεθέντος om. A
11 περιτιθέμενον F: περιβαλλὼν α	11. 12 τινα τῶν καθ. colloc. A	12 προσδιο-	
G	12. 13 διὰ τούτων Α	14 προτιθ. GM	15 ἐν ταῖς] τοῖς
ἐνταῦθα Α: ταῖς ἐνταῦθα M	16 ὅπερ M	17 τῶν ἀπροσδ. M	ἐγένετο Α
18. 19 γὰρ οὐδεὶς ἔστιν ἀκολουθῶν G	20 ὅτι om. G	23 ἀξιοῖ, ἀληθῆ δὲ	
om. M	ἀληθεῖ δὲ ἀληθῆ colloc. G	ἀληθεῖ in mrg. suppl. F	23. 24 πρὸς
τῷ πέρατι] p. 24b6	24 ἐνδέχεται om. A	25 ἀπόφασιν b	29 τῶν καθόλου]
καὶ F	πρὸς τὰς] καὶ τῶν Α	30 ἀδιορ. AFGa	

"Οτι οὖν | τοῦτό ἔστιν δ βούλεται λέγειν, τὸ ἴσοδυναμεῖν, ώς εὑρη- 214^r
 ται, τὰ ἐνικὰ ἄρμθρα τῷ πᾶς, αὐτὸς δηλοῖ τῆς κατασκευῆς ὁ τρόπος, καὶ⁵
 δν δείκνυσι τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν καθόλου προτάσεων ἐφαρμόζοντα τοῖς
 εἰργμένοις, ἐπὶ τῶν τὰ ἄρμθρα ἔχουσῶν συντεταγμένα τοῖς καθόλου ὑπο- 5
 κειμένοις· ταῦτὸν γάρ εἶναι φησι τὸ λέγειν 'τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστι' καὶ
 'ἢ τι ἂν ἡ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστιν', οὐπερ οὐδὲ ἀν ὑποπτευθεῖη διαφέρειν
 τι τοῦ καθόλου τοῦ 'πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθὸν'. διὸ καὶ ἐν τῇ συνηθείᾳ ἐφ'
 ὃν μὲν τὸ κατηγορούμενον παντὶ ὑπάρχει τῷ ὑποκειμένῳ, μετὰ τοῦ ἄρμθρου 10
 τὸ ὑποκειμένον προφερόμεθα καὶ ταῦτὸν οὐδέμεθα λέγειν τῷ καθόλου, ἐφ'
 10 δὲ μὴ παντί, οὐκέτι· 'ὁ μὲν γάρ ἄνθρωπος ζῶν' καὶ 'ὁ ἄνθρωπος
 οἵπους ἔστι' λέγομεν, οὐ μέντοι διτὶ ὁ ἄνθρωπος λευκός ἔστιν ἢ δίκαιος.
 δεῖ μέντοι μεμνῆσθαι τῶν ἔμπροσθεν ἡμῖν περὶ τούτων διωρισμένων, διτὶ 15
 τὸ μὲν πᾶς ἐμφαίνει τὸ πλήθος τῶν ὑπὸ τὸ καθόλου ὑποκειμένον ἀνα-
 φερομένων, τὸ δὲ ἐνικὸν ἄρμθρον τὴν πρὸ τοῦ πλήθους μίαν αὐτοῦ φύσιν.
 15 τῶν δὲ δυϊκῶν ἄρμθρων καὶ τῶν πληθυντικῶν, εἴ τι καὶ περὶ ἐκείνων χρή
 λέγειν, τὰ μὲν δυϊκὰ δήλην ἔχουσι τὴν πρὸς τὸ πᾶς διαφοράν (οὗτε γάρ 20
 τοῦτο ἐπὶ δύο μόνων οὔτε ἐκεῖνα ἐπὶ πλειόνων ἐνδέχεται λέγειν, καὶ
 τούτου τὴν αἰτίαν διδάσκει τὸ προσώπιον τῆς Περὶ οὐρανοῦ), ἐπεὶ δὲ τὰ
 πληθυντικὰ τῶν ἄρμθρων δοκοῦσι μηδὲν αὐτοῦ κατὰ τὴν δύναμιν διαφέρειν,
 20 οἷον 'πᾶς ἄνθρωπος θυητός — οἱ ἄνθρωποι θυητοί', δυνατὸν τίσως καὶ
 ταῦτα διακρίνειν λέγοντας διτὶ ἐφ' ὃν μὲν τὸ πᾶς ἀληθές, ἐπὶ τούτων
 καὶ τὸ πληθυντικὸν ἄρμθρον πάντως ἀληθεύσει (ταῦτὸν γάρ δήλοντί
 σημαίνει τὸ 'πᾶς θυητός' τῷ 'πάντες θυητοί'. τούτωρ δὲ ἀνάγκη κατὰ |
 δύναμιν ἐμπεριέχεσθαι τὸ 'οἱ' ἄρμθρον, ὅστε καὶ ἀνευ τοῦ πάντες ἀλη- 214^v
 25 θεύσει διάλογον 'οἱ ἄνθρωποι θυητοί'), οὐ μὴν ἀντιστρέψει διάλογος, ὥστε
 δέξιον ἡμᾶς ἐφ' ὃν τὰ πληθυντικὰ τῶν ἄρμθρων λέγοντες ἀληθεύσουμεν, ἐπὶ
 τούτων καὶ τὸ πᾶς εὐθὺς ἀληθεύειν· τοῦτο μὲν γάρ οὐδὲν βούλεται παρα-
 λείπειν τῶν ὑπὸ τὸ καθόλου περιεχομένων, τὸ δὲ πληθυντικὸν ἄρμθρον
 ἀληθεύειν ὑπόλαβμάνομεν, καὶ ἐπὶ τῶν πλειστῶν μόνον ἀληθεύῃ τὸ κατη-
 30 γρούμενον· μᾶλλον γοῦν συγχωροῦμεν ἀληθεύειν τὸν λέγοντα 'οἱ' Αθηναῖοι 10
 ἐμφρονεῖς, οἱ Λάκωνες καρτερικοί, οἱ Μυκάνοι φαλακροί' ἢ τὸν προστι-
 θέντα τὸ πάντες καθ' ἔκαστον τούτων. καὶ ὅλως εἰ πρὸς τῷ ἄρμθρῳ
 λέγοντες τὸν προσδιορισμὸν ἡγούμεθα κοινοτάτην ποιεῖσθαι τὴν ἀπόφασιν

1 νῦν βούλ. α	2. 3 εἰρηται] p. 268,14	6 ἢ] εἴτη Ma	ὑποπτεύειν F	7 alt.
τοῦ] τὸ G	8. 10 ὃν] δν G	8 post ἄρμθρου add. οἷον τὸ ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστι πᾶν		
ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἔστι A	et in mrg. G ²	9 προφερόμενον G ²	τῷ] τὸ AFG	
11 μέντοι δὲ FMa	οἷι om. A	12 τῶν ἔμπροσθεν] p. 97,12	13 ἀναφαίνει A	
πλῆθ.] πληθυντικὸν Α	14 πρὸς Ma	αὐτοῦ μίαν colloc. A	17 μόνον A ² F	
18 Περὶ οὐρανοῦ] A 1 p. 268 ^a 16		21 διακρίνει G	22 παντελῶς FG: om. A	
22. 23 σημ. δηλονότι colloc. A	23 τὸ] τῷ Ma	τῷ] τὸ GMA	τούτων A:	
τοῦτο F ¹ G	25 λέγ.] λόγος A ¹	27 βούλ.] λείπεται G ¹	27. 28 παραλιπεῖν	
GM	τὸ καθ. FG	29 μόνων Ma	ἀληθεύει AG	30 οὖν A:
γάρ G	31 λακεδαιμόνιοι FG	μυκάνοι FMA: μυκάνοις G	31. 32 προστεθ. A	
32 τὸ] τῷ A	εἰ] οἱ G	33 διορ. a	ἡγούμεθα M	ἀπόφασιν libri

καὶ μὴ μάτην αὐτὸν προστίθεμεν, μόνον ἄρα τὸ ἄρθρον ὃ θέμεν οὐκ εὐθὺς 15
ἀπαντά τὰ ὑπὸ τὸ κοινὸν περιλαμβάνειν ἀξιοῦμεν. διὸ καὶ ὁ παρ' Ὁμήρῳ
Ζεὺς οὐχ ἀπλῶς τὸν Ἀγαμέμνονα ἔξαγειν ἐπὶ τὸν πόλεμον τῷ Ἀγαμέμνονι
διὰ τοῦ ὑνείρου παρεκελεύεται, ἀλλὰ προστεῖται τὸ “παντούδη”, καὶ τούτῳ
5 μὴ ἐπιτήσας ἐκεῖνος αἰτίος ἔσυντος γεγένηται τοῦ ἀποτυχεῖν τῆς ἐπιθέσης, 20
καὶ ὁ Δημοσθένης τοῖς θεοῖς εὐχεσθαι εἰπὼν ἐπήγαγε τὸ “πᾶσι καὶ πά-
σαις”. τελειωτέραν διὰ τῆς προσθήκης τὴν ἐπιληφθεῖν παντὸς τοῦ θείου
ποιεῖσθαι ὑπολαμβάνων.

’Αλλ’ ἐπανέλθωμεν ἐπὶ τὸ προκείμενον καὶ λέγωμεν ὡς εἴτε ὠρι-
10 σμένος εἴτε ἀδριστος εἴη ὁ καθόλου ὑποκείμενος, τὸ συνταττόμενον αὐτῷ 25
ἐνικὴν ἄρθρον τὴν δύναμιν ἔξει τοῦ καθόλου προσδιορισμοῦ. διὸ καὶ αὐτὸς
προσέθηκε τὸ ὄμοιώς δὲ καὶ ἐπὶ τοῦ μὴ ἀγαθοῦ, ἵτοι λέγων ὅτι
καὶ ἐπὶ τούτων τῶν ἀδριστῶν ἔχουσῶν τὸν ὑποκείμενον προτάσσων ἡ
κυριωτάτῃ | μάχη θεωρεῖται ἐν ταῖς ἀντιφασκούσαις προτάσσοις ‘τὸ μὴ 215
15 ἀγαθὸν ἀγαθόν — τὸ μὴ ἀγαθὸν οὐκ ἀγαθόν’ (ώς γάρ προείρηται. τῇ
ἄληθει τούτων οὐχ οἶν τε μάχεσθαι τὴν τοῦ ἐναντίου κατάφασιν), καὶ τὰ
ἄλλα δὲ πάντα ἐπιχειρήματα οὐδὲν μᾶλλον ἀρμάσσει ταῖς ὠρισμένον ἔχον-
5 σαις τὸν ὑποκείμενον ἥτις ἀδριστον, εἴτε τοὺς καθόλου προσδιορισμοὺς
ἔχοιεν οἱ ὑποκείμενοι εἴτε τὸ ἄρθρον ἀντὶ τούτων (ό γάρ λόγος ἡμῖν οὐ
20 περὶ τῆς διαφορᾶς τῶν ὑποκειμένων ἀλλὰ καὶ περὶ τῆς τῶν κατηγορου-
μένων), ἥτις καὶ προσεχέστεροι λέγων ὅτι τὴν ἐπιχειρησιν ἐνδέχεται 10
προγραφεῖν καὶ ἐπὶ τῶν αὐτόθιν ἔχουσῶν τοὺς καθόλου προσδιορισμοὺς
προτάσσων. ὕσπερ ἐδείκνυτο πρότερον ἐπὶ τῶν τὰ ἄρθρα ἔχουσῶν ἐν τῇ
χώρᾳ τῶν προσδιορισμῶν. προτιθεμένων μὲν ἡμῖν συλλογίσασθαι ὅτι
25 μᾶλλον μάχεται ἡ λέγουσα ‘πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθόν’ πρὸς τὴν λέγουσαν
‘οὐδὲν ἀγαθὸν ἀγαθόν’ ἥπερ πρὸς τὴν λέγουσαν ‘πᾶν ἀγαθὸν κακόν’, πρὸς
δὲ τὴν τούτου κατασκευὴν λαμβανόντων ὅτι ὡς ἡ λέγουσα ‘οὐδὲν οὐκ
ἀγαθὸν ἀγαθόν ἔστιν’ ἀληθῆς ἀπόφασις ἔχει πρὸς τὴν λέγουσαν ‘πᾶν οὐκ
30 ἀγαθὸν ἀγαθόν ἔστι’ ψευδῆ κατάφασιν, οὕτως ἡ λέγουσα ‘πᾶν ἀγαθὸν
ἀγαθόν ἔστιν’ ἀληθῆς κατάφασις πρὸς τὴν λέγουσαν ‘οὐδὲν ἀγαθὸν ἀγαθόν
ἔστι’ ψευδῆ ἀπόφασιν, καὶ δεικνύντων ὅτι τῇ ‘οὐδὲν οὐκ ἀγαθὸν ἀγαθόν
ἔστιν’ οὔτε ἡ λέγουσα ‘οὐδὲν οὐκ ἀγαθὸν κακόν ἔστιν’ δῆλη μάχεται οὔτε
35 ἡ λέγουσα ‘οὐδὲν οὐκ ἀγαθὸν οὐ κακόν ἔστιν’ (οὐδετέρα γάρ αὐτῶν δῆλη 25
ψευδῆς, ἀλλ’ ἔκατέρα ἐπὶ τι), μόνη δὲ ἡ ἐναντία πρὸς αὐτὴν ἡ ‘πᾶν οὐκ

2 παρ' Ὁμήρῳ] B 12

AG: τοῦτον F

7 ἀντιληψίας Μ: οιν. A

16 ἀληθεία G¹μὲν suppl. G²

28 ἔχει om. FGMa

alt. ἀγαθόν om. A

om. M

4 διὰ τοῦ ὑνείρου om. A

6 ὁ Δημοσθ.] De corona c. 1.

9 λέγομεν F

17 om. A Ma

22 αὐτόθι FG

26 εἰπερ Λ

32 οὗτε] οὐδὲ utrobiique

33 λέγοντα om. A

6 ὁ παντός colloc. FGa

12 δὲ om. G

17 ὠρισμένων a

23 ἐδείκνυτο πρότερον]

30 λέγοντα om. FGa

32 λέγοντα om. AM

33 λέγοντα om. M

πασσαδίη Ma

εὐχεσθαι εἰπὼν om. AM

8 ὑπολαμβ.] προθέμε-

νος M: om. A

15 προείρηται] p. 267, 12

19 ὡριν Α

20 καὶ

24 προστιθ. G¹

12 δέ om. G

17 λέγοντα om. FGa

19 λέγοντα om. A

27 λέγοντα om. A

31 δεικνύων A

32 λέγοντα om. FGa

33 λέγοντα om. M

20 λέγοντα om. M

24 προστιθ. G¹

27 λέγοντα om. A

31 δεικνύων A

32 λέγοντα om. FGa

33 λέγοντα om. M

ἀγαθὸν ἀγαθόν· ἐστιν', ἐπεὶ καὶ η̄ μὲν ἀπλῶς ἀληθῆς η̄ δὲ διηγέρεται, καὶ διὰ τοῦτο ἀξιούντων καὶ τῇ 'πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθόν· ἐστι' μόνην κυρίως ἐναντίαν εἰναι τὴν 'οὐδὲν ἀγαθὸν ἀγαθόν· ἐστιν' ἀπόφασιν, ἀλλ' οὐχὶ τὴν 'πᾶν ἀγαθὸν κακόν· ἐστι' τοῦ ἐναντίου κατάφασιν. δῆλον δὲ ἡ γρὴ 5 καὶ πρὸς ταῦτα λέγειν· αὐτόθιν γάρ η̄ 'πᾶν ἀγαθὸν κακόν' διηγέρεται, καὶ καθ' ὅλην ἑαυτὴν κυριώτατα πολεμεῖ πρὸς τὴν 'πᾶν ἀγαθὸν 5 ἀγαθόν'. προτιμητέον μέντοι τὴν προτέραν ἐξήγγειλι, ώς καὶ ταῦτην ἐν ἑαυτῇ περιέγουσαν.

ρ. 2461 "Ωστε εἰπερ ἐπὶ δόξῃς οὐδιώας ἔχει. εἰσὶ δὲ αἱ ἐν τῇ
10 φωνῇ καταφάσεις καὶ ἀποφάσεις σύμβολα τῶν ἐν τῇ ψυχῇ,
δῆλον ὅτι καὶ καταφάσει ἐναντία μὲν ἀπόφασις ἡ περὶ τοῦ 10
αὐτοῦ καθίσλου, οἶνον ὅτι πᾶν ἀγαθὸν ἀγαθὸν ἡ ὅτι πᾶς
ἄνθρωπος ἀγαθὸς ἡ ὅτι οὐδὲν ἡ οὐδείς, ἀντιφατικῶς δὲ ἡ
οὐ πᾶν ἡ οὐ πᾶς.

15 Φανερά τὰ διὰ τούτων λεγόμενα· προθέμενος γάρ εἰς ἀρχῆς τὰς κατὰ τὸν προφορικὸν λόγον ὀποιοφάνσεις παραβαλεῖν πρὸς ἀλλήλας καθ' ὃν 15 εἴρηται τρόπον ἀνέδραμεν ἐπὶ τὰς δύεις καὶ ἐπὶ τούτων ἡγίωσε γυμνάζαι τὸ θεώρημα ώς ἂν ἀρχῆς λόγον ἐγουσῶν πρὸς τὰς ἐν τῷ προφορικῷ προτάσεις. ἐπὶ τῶν διξῶν οὖν συλλογισάμενος ὑπερ ὡς ἀληθὲς ὑπέσχετο 20 δεῖξεν, ἀξιοῦ τὰ αὐτὰ ἐφαρμόστειν καὶ ἐπὶ τῶν κατὰ τὴν ῥῆσιν προτάσεων καὶ ἐναντίως μὲν ἀντικεῖσθαι τὴν καθήλου ὀπέρφασιν τῇ καθήλου καταφάσει. ἀντιφατικῶς δὲ τὴν κατὰ μέρος τῇ καθήλου, ἐκατέρων δὲ τούτων τῶν ἀντιμέσεων σφιδροτέραν είναι τῇς τῶν ἐναντίων καταφάσεων πρὸς ἀλλήλας μάγης.

25 p. 246c Φανερὸν δὲ ὅτι καὶ ἀληθῆ ἀληθεῖ οὐκ ἐνδέχεται²⁵
ἐναντίαν εἶναι οὕτε δόξαν οὕτε ἀντίφασιν. ἐναντίαι μὲν γὰρ
αἱ περὶ τὰ ἀντικείμενα περὶ τὰ αὐτὰ δὲ ἐνδέχεται ἀλη-
θεύειν τὴν αὐτόν, ἂμα δὲ οὐκ ἐνδέχεται τὰ ἐναντία ὑπάρχειν
τῶν αὐτῶν.

30 Χρησάμενος ἐν τῇ ἔκτῃ ἐπιχειρήσει ὡς ἐναργεῖ τῷ τὰς συναλη- 216^τ
θεούσας δόξας τε καὶ προτάσεις μὴ εἶναι ἐναντίας, αὐτὸν τοῦτο νῦν καί-

1 ἀληθ. φυεδὴς M 4 τὴν τὸ ed. Ven. Brand. 2 χρῆ] ἔχει M 8 αὐτῇ FG
 9 ὅπερ Λ αἱ om. G 11 καὶ om. M ἐναντ. μὲν ἀπόφ. F: ἐναντ. μὲν ἡ ἀπόφ. G:
 μὲν ἐναντ. ἡ ἀπόφ. Ma: evan. Λ ἡ περὶ εἰπερ ἡ G 12 οἶον—οὐ πᾶς (14) om. a
 οἷον τῇ b 13 ἀπόφατ. A: ἀντιφαντ. G alt. ἡ] ἡ AFG: ὅτι ἡ b 14 πᾶς ἡ
 οὐ πᾶν colloc. AG 15 φανερὰ—λεγόμενα om. a post φαν. add. δὲ ΛΜ 16 ἀπο-
 φάσεις FG¹ παραβάλλειν G 17 ἵξωσαι F 18 ἀν om. FGa ἔχουσῶν
 om. M 19 τῶν] τοῦ τῶν M: om. FGa ἀληθῶς A 20 δεῖξαι AG 25 καὶ ὅτι
 colloc. a καὶ om. M ἀληθεῖ ἀληθ. colloc. G 26 ἀπόφασιν b 27 τὰ αὐτὰ]
 ταῦτα AMab (cf. p. 272, 18, 20) 27, 28 ἀληθεύειν om. M 31 δέξας τε καὶ] expl. A

τοι ὃν ἐναργὲς κατασκευάζει διὰ τοῦ δευτέρου σχῆματος, λαβόντι δὲ αἱ συναληθεύουσαι δόξαι τε καὶ προτάσεις ἀμα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀληθεῖς εἰσι· 5 (τοῦτο γάρ τὸ συναληθεύειν), τὰ δὲ ἐναντία ἀμα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀληθῆ εἰναι ἀδύνατον, καὶ συνάγων δὲ αἱ συναληθεύουσαι δόξαι τε καὶ προτάσεις 10 οὐκ εἰσὶν ἐναντίαι. τὴν δὲ ἀποφατικὴν πρότασιν κατασκευάζει διὰ προ- συλλογισμοῦ πλεκορένου κατὰ τὸ πρῶτον σχῆμα, μέσῳ δριψη χρώμενος τοῖς ἀντικείμενοις· τὰ ἐναντία ἀντικείμενα, τὰ ἀντικείμενα ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἀμα ἀληθεύειν ἀδύνατον, τὰ ἐναντία ἄρα συναληθεύειν ἀδύνατον. παρα- λέσιοιπε δὲ αὐτὸς διὰ συντομίαν τοῦ τε προσυλλογισμοῦ τὴν μείζονα 15 πρότασιν καὶ τοῦ ἔξ ἀρχῆς προβλήματος τὸ συμπέρασμα. ή μὲν οὖν δύναμις τῆς κατασκευῆς τοιαύτη. τῆς δὲ ῥήσεως τὸ μὲν οὔτε ἀντι- φασιν εἴρηται ἀντὶ τοῦ ‘οὔτε πρότασιν ἔξ ης τῇ ἀντιφάσει ή γένεσις’, τοῦτ’ ἔστιν δὲ τὰς συναληθεύουσας ἀντίφασιν ποιεῖν ἀδύνατον η κατὰ 20 τοὺς ἐνδιαθέτους η κατὰ τοὺς προφορικοὺς καλουμένους λόγους. τὸ δὲ 25 ἐναντίαι μὲν γάρ αἱ περὶ τὰ ἀντικείμενα ἕστιν ἀκαταλληλότερον εἰρῆσθαι· ην γάρ ἀκόλουθον τῷ ὑποκειμένῳ, τοῦτ’ ἔστι τοῖς ἐναντίοις, τὸ ἄριθμον συντάξαντα εἰπεῖν ‘αἱ ἐναντίαι μὲν γάρ περὶ τὰ ἀντικείμενα’. τὸ δὲ ἔξης περὶ τὰ αὐτὰ δὲ ἐνδέχεται ἀληθεύειν τὸν αὐτόν ἔστι μὲν η καταφατικὴ τοῦ συλλογισμοῦ πρότασις, σημαίνει δὲ πῶς αἱ τοιαῦ- 30 ται προτάσεις λέγονται συναληθεύειν, δὲ παρὰ τὸ συντρέχειν περὶ τὰ αὐτά, λέγει δὲ | τὰ κοινὰ ὑποκείμενα τῶν συναληθεύειν λεγομένων προτάσεων. διὰ δὲ τοῦ ἐνδέχεται τὸν τρόπον δηλοῦ τῆς ἐπὶ τούτων ἀληθείας, δὲ δύνατὸν τὰς τῷ αὐτῷ ὑποκειμένῳ χρωμένας προτάσεις συναληθεύειν τε ἀλλήλαις καὶ μὴ. τὰς μέντοι μὴ παρὰ τὴν ὅλην ἀλλὰ 5 25 κατ’ αὐτήν τὴν τῶν προτάσεων δύναμιν συναληθεύουσας, οἷον τὰς ἀδιορί- στους η τὰς κατὸ μέρος, πᾶσα ἀνάγκη τῷ αὐτῷ τε ὑποκειμένῳ χρῆσθαι καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἀληθεύειν. τὸ δὲ ἄμα δὲ οὐκ ἐνδέχεται 10 τὰ ἐναντία ὑπάρχειν τῷ αὐτῷ βιώλεται μὲν εἶναι συμπέρασμα τοῦ προσυλλογισμοῦ, κατὰ ἀληθείαν μέντοι περιέχει τὴν αἰτίαν τοῦ συμπερά- 30 σματος· τὸ μὲν γάρ δύτως συμπέρασμά ἔστιν δὲ τὰ ἐναντία ἄμα ἀληθῆ εἰναι ἀδύνατον, ἔστι δὲ αἰτίον τοῦ μὴ πεφυκέναι συναληθεύειν ἀλλήλοις 15 τὰ ἐναντία τὸ μὴ ἐνδέχεσθαι αὐτὰ τῷ αὐτῷ ἄμα ὑπάρχειν.

3 τοῦτο τε M	4 συναγαγών F	τε om. M	5 διὰ om. FG	7 τὰ ἀντικείμενα
om. a	8 συναληθ.] ἀληθ. a	10 πρότασιν F	12 πρότασις G	16 τοῖς
ἐναντ.] scribas τῷ ἐναντίαι		17 ἄρθροις (τὸ om.) a	18 et 20. 21 τὰ αὐτὰ] ταῦτα	
Ma	18 δὲ om. M	19 ante πῶς add. διὰ μὲν τοῦ περὶ ταῦτα ἀληθεύειν a πῶς		
δὲ G	21 δὲ] δῆ F	24 παρὰ] περὶ a	25 αὐτὴν om. G	τῶν πρ. τὴν
colloc. Ma	26 η] καὶ a	τε om. a	27 καὶ om. F	alt. δὲ om. a
28 τὰ om. a	29 οὐ μέντοι G	αἰτίαν] ἀληθείαν M	30. 31 ἀληθῆ εἰναι]	
ἀληθεύειν M	32 τὰ ἐναντία om. a			

I N D I C E S

I INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis.

- Ἄβασάνιστος. ἀβασανίστως 111,2 122,14
 ἀγαθός. τὸ ἀκρότατον ἀγαθόν 11,26 καθ?
 ἔαυτο . . τὸ ἀγαθὸν . . τὸ εἶδος τῆς ζωῆς
 σημαίνει 205,9,12 208,12 sq.
 ἀγαθότης 240,18
 ἀγαπᾶν τὴν ἀνθεσεν 265,26 ἀντιμεῖναι
 267,17
 ἀγέννητος. ἀγενήτως 136,17
 ἀγνοεῖν 132,13 sq.
 ἀγράμματος φωνὴ 31,4 sq. 41,1 φόρος
 31,32 40,32
 ἀδέκαστος. ἀδεκάστως 117,4
 ἀδιαιρετος 135,25
 ἀδιάκοπος. ἀδιακόπως 71,33
 ἀδιανόητος 77,5 206,7 ἀδιανόητα λέγειν
 205,27
 ἀδιάρθρωτος. ἀδιαρθρώτως 30,28
 ἀδιάστατος. ἀδιαστάτως 136,15
 ἀδιάστροφος ἐπίνοια 248,25 ἀδιάστροφοι
 τῶν φυκῶν ἔννοιαι 133,13
 ἀδιάτμητος 150,32
 ἀδιάφορος. ἀδιάφορόν ἐστι 178,13 τὰ μέσα
 καὶ ἀδιάφορα 262,15,16 ἀδιαφορώτερον
 159,1
 ἀδίδακτος. ἀδίδακτοι ἔννοιαι 256,11,12
 ἀδιερεύνητος 39,18
 ἀδιέριστος syn. ἀπροσδιέριστος 115,2,12.
 18 129,32 156,4 sq. dist. ἀδίριστος 159,5
 ἀδόκιμος 106,8
 ἀδολεσχεῖν 205,26 206,2 209,22,23
 ἀδέξαστος 213,12 263,22
 ἀδύνατος. τὸ ἀδύνατον (τρόπος) 8,10 ὁ
 ἀδύνατος 215,2 ἀδύνατος ὅλη 88,19 sq.
 153,34 ἡ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή 237,10
 238,18 239,21
- ἀεί (διττόν) 153,15 ἀεί ποτε 250,17
 ἀεικήνητος 251,2
 ἀθετεῖν 6,4
 ἀθίσιος syn. θεῖος 240,9 sq. φύσις 37,12
 οὐσία 136,5 ὄπαρξις 247,24 opp. φθαρ-
 τός 153,17,21 154,6 240,31 ἀδίσιον τὸ
 πᾶν 73,27 τὰ ἀδίσια 131,8 134,26 opp.
 τὸ ἐν γενέσαι καὶ φθορὴ 150,27 151,20
 248,31
 αἰδοῖος. αἰδοιοτέρα (ἀλήθεια) 110,32 αἰδοῖα
 θύρανος 249,18
 αἰνιγμα. διὸ αἰνιγμάτων ῥηθέντα 161,2
 αἰνίτεσθαι tecte signare 69,24 126,4
 166,29 249,11 αἰνίζεσθαι 249,14
 αἱρεῖν intelligere 1,22
 αἱρετις. διὰ τὴν οἰκείαν αἱρετινὰ ἀλλὰ οὐ
 διά τινα τοῦ θεοῦ μῆνιν 133,3
 αἱρετός. αἱρετώτερος 113,11,17 149,8
 αἰσθητις 34,25 γνωστικὴ δύναμις 5,4 dist.
 φαντασία 6,7 sq. 25,14
 αἰσθητός 34,26 τὸ αἰσθητὸν καὶ καθ?
 ἔκαστα (εἶδος) opp. τὸ τε καθόλου καὶ
 νοητόν 71,15
 αἴτημα 7,20 9,22
 αἰτία δημιουργική τε καὶ προνοητική 134,32
 τὰς ἐξηγημένας . . αἰτίας σκοπεῖν 24,24
 μερικαὶ καὶ ἀλλοτε ἀλλως ἔχουσαι αἰτία
 131,9 προσεχῆς αἰτία 142,27 ἡ διπέρ
 νοῦν 249,11 νοητή 249,17
 αἰτιολογικὸς σύνδεσμος 141,2 257,12
 αἰτιος. τῶν ὄντων ἀπάντων αἰτίους εἶναι
 τοὺς θεούς 134,3 136,5 τοῦ εἶναι — τοῦ
 ἀληθεύειν 149,27,28 τὸ αἴτιον 207,28
 τὰ νοητὰ καὶ θεῖα αἰτία 243,36 αἴτιος
 ἔαυτη γεγένηται τοῦ ἀποτυχεῖν 270,5

- αἰώνιος. τὸ οὖν τὸ αἰώνιον 133, 26, 27
 αἰώνιος 136, 17
- ἄκατρος 86, 5
- ἀκαριαῖος γράνος 52, 21
- ἀκατάληγλος. ἀκαταλληλότερον 272, 15
- ἀκατάτακτος 232, 16
- ἀκίνητος. τὰ ἀκίνητα syn. τὰ νοητὰ καὶ θεῖα αἴτια 243, 35
- ἀκλεής 149, 14
- ἀκοή 114, 29
- ἀκόλουθεῖν opp. ἐναντίον εἶναι 180, 7
 181, 21 al.
- ἀκόλούθησις 83, 20 173, 18
- ἀκόλουθία opp. διάτασις 3, 32 67, 12 73,
 31, 33 74, 2 75, 14 163, 6, 25 sq. τῆς λέξεως 157, 1 opp. διαφορά 166, 17
 - ἀκόλουθος 17, 20 34, 11 138, 12 150, 18
 199, 24 al. τὰ ἀκόλουθα τοῖς συλλελογισμένοις 248, 16 τὸ ἀκόλουθον 166, 8, 21
 κατὰ τὸ ἀκόλουθον 164, 30 ἀκόλούθως 138, 15 141, 18 233, 13 ἀκόλουθότερος 162, 20 247, 9
- ἀκούσμια opp. άκρος 250, 13
- ἀκούειν τῆς βίβεως 207, 20 τὸ οὖν ‘ἐνδέχεται δέ ποτε’ οὕτως ἀκούστεον 173, 1
- ἀκούσιος. τὸ ἀκούσιον 10, 21
- ἀκουστικός. ἀκουστικὴ δύναμις 62, 27
- ἀκρίβεια 176, 23 242, 10
- ἀκριβής. οἱ ἀκριβέστεροι τῶν ἔξι γηγητῶν 167, 15 ἀκριβέστερον 211, 9
- ἀκριβολογεῖσθαι 157, 19
- ἀκριβολογία 86, 4 122, 6
- ἀκριβοῦν τὴν τέχνην 205, 5 τοὺς ἀκριβοῦντας ταῦτα διορισμούς 84, 27
- ἀκροῖσθαι intellegere 173, 23
- ἀκροστής 66, 1 sq.
- ἄκρος. εἰς ἄκρον τῆς ἀνθρωπίνης φύσεως 1, 9 ἐπὶ τὸ ἀκρότατον τῆς ἑαυτοῦ τελείτητος 135, 28 τὰ ἄκρα 153, 36 266, 26 τὸ ἀκρότατον ἀγαθόν 11, 26 τὰ ἀκρότατα τῶν ὄντων 248, 17
- ἄκυρος. ἀκυρότερος 87, 15
- ἀλήθεια. δεκτικὸς ἀλήθειας τε καὶ ψεύδους 2, 24, 35, 5, 16 18, 10 al. ἐν τοῖς τῶν ὄπωντος ὄντων γρὴ ζητεῖν τὴν ἀλήθειαν καὶ τὸ ψεῦδος 17, 29 sq. ἡ οὖν ἀλήθεια καὶ τὸ ψεῦδος .. περὶ μόνα τὰ σύνθετα καὶ τὰ συνιέότας φωνάς οὐφέταται 21, 5 26, 13 27, 14, 21 ἐν σχέσει τινὶ τῶν νοημάτων ἡ τῶν φωνῶν τῇ πρὸς τὰ πρόγματα 21, 9 κατ’ ἄλλον τρόπον καὶ ἐν τοῖς πρόγμασιν αὐτοῖς καθ’ αὐτὰ καὶ ἐν ἥδυναις μέντοι φέρομεν εἰναι 21, 24, 25 περὶ σύνθετον καὶ διατέταν, οὐ μέντοι πᾶσα σύνθετος ἡ διατέταν θατέρου τούτων ἐστὶ δεκτική 27, 8 sq. οὐ πᾶσα ἀλήθεια περὶ σύνθετον ἔχει ἡ διατέταν 27, 27 νοητή 27, 29 ἡ κατὰ τὴν νοερὰν αὐτῶν (τῶν ὄντων) ἀντιτίθειται ὑφισταμένη πᾶσα τε πρὸς τὸ ψεῦδος ἀντιθέτως ἐξηρημένη 27, 31 συναρδόντως μὲν τοῖς πρόγμασιν ἀποριανύμενον τῆς ἀλήθειας τευχόμενα, .. διαφωνοῦντες δὲ πρὸς τὴν τῶν πρόγμάτων φύσιν φευσάμενα 82, 16 τῇ μὲν ἀλήθειᾳ τῶν λόγων ἐπεσθαι ἀνάγκη τὴν ὑπαρξίαν τῶν πρόγμάτων τῷ δὲ ψεύδει τὴν ἀνυπαρξίαν 139, 29 140, 33 sq. 146, 18 παραπληθίσως τοῖς ἐπὶ τῶν ὄντων εἰρημένοις ἔχειν φῆσι τὸ ἀναγκαῖον τὴν ἐν τοῖς λόγοις ἀλήθειαν 154, 3 προσῆκον τὸν εἴη φιλτέρων καὶ αἰδοιοτέρων ἀπάντων τὴν ἀλήθειαν ἡμᾶς ἡγεῖσθαι 110, 32
- ἀληθεύειν opp. ψεύδεσθαι 18, 20 al. οὐγός ὁ λόγος τῷ πρόγματι τοῦ εἶναι αἴτιος ἀλλὰ ἡ τοῦ πρόγματος ὑπαρξία τοῦ ἀληθεύειν τὸν λόγον αἴτια 149, 27
- ἀληθής. ποιεῖ γάρ κατάφασιν ἡ ἀπόφασιν .. ἀληθή ἡ ψευδή τὸ συμφώνως ἡ μὴ συμφώνως τοῖς πρόγμασιν ἀποφαίνεσθαι 82, 12 sq. τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος syn. ἡ ἀλήθεια καὶ τὸ ψεῦδος 18, 5 al. ἀληθῆς opp. ποιανῶς 251, 32
- ἄλλος. τὰ μὲν ἄλλα κατὰ τὰ αὐτά 46, 20 47, 2 ἄλλος καὶ ἄλλοι 19, 8 20, 14 25, 21 38, 7, 8 85, 6 al. κατ’ ἄλλο καὶ ἄλλο 201, 7, 8 ἄλλοτε ἄλλα 134, 13 ἄλλως τε 60, 13 καὶ ἄλλως 253, 10 ἄλλοτε ἄλλως 131, 9
- ἄλογος 126, 32 137, 32 148, 16 150, 23 206, 14 ἄλογοι ψυχά 25, 13 δυνάμεις 241, 30 sq. ἄλογα ζῆτα 25, 11 30, 22, 29 31, 1 32 41, 1, 8 63, 21, 23 134, 1 241, 29, 33
- ἄμα opp. σποράδην (ποιότητες) 11, 3 κατηγορεῖν 210, 19 sq.
- ἄμαρτάνειν. ἡμαρτημένως 232, 30, 34 234, 24
- ἄμβλιτικάνειν. τὰ ἀμβλιτικανόμενα τῶν ἔμβρύων 250, 28
- ἄμειβεσθαι 156, 11
- ἄμέλει 60, 10 229, 7
- ἄμεμπτος 232, 28 ἀμέμπτως 116, 28 183, 22 206, 13

- ἀμέριστος. ἀμερίστως 136, 15
 ἀμεσος ἀρχή 9, 21 ἀντίθεσις 10, 19 διατρευτικός 88, 31 ἀμεσα ἐναπέλει 92, 4 sq. 99, 16
 257, 21, 24 ἀμέσως 14, 20 57, 29 211, 29
 ἀμετάβλητος 133, 23 135, 25 136, 3, 23
 ἀμηδέτης ορρ. καθαρός 262, 26
 ἀμιγής (ψύσ) 7, 6 132, 14
 ἀμυνθός. ἀμυνθέτερος 35, 30 111, 25 247,
 21
 ἀμφιβάλλειν πρός τὸ γνήσιον εἶναι 5, 25
 ἀμφιβόλος γνώσις 133, 33 134, 7 137, 19
 φύσις 136, 28 ἀμφιβόλοι χρησμοί 137, 21
 ἀμφιβόλως 137, 15
 ἀμφισβητεῖν 202, 3 ἀμφισβητουμένη ἀπόφασις ορρ. ἐναργής 66, 9
 ἀμφισβητήσιμος 92, 10
 ἀμφισβήτησις 115, 14 202, 11
 ἄν in irreali om. 70, 20 154, 24
 ἀναβάλλεσθαι *dīffere* 71, 3 72, 31
 ἀνάβασις ορρ. κατάβασις 10, 4
 ἀναβλαστάνειν ἀπό τῆς βλῆς 247, 17
 ἀνάγειν ἑστάνειν 24, 23
 ἀναγκάζειν. πάντα ἀναγκάζειν syn. πάντα ἔξι ἀνάγκης γίνεσθαι ἀποδεικνύναι 131, 17.
 21 137, 25. 30 144, 23 148, 4, 19 οὐκ εἴτιν οὐδεμίαν ἀπολογεῖν ἀναγκάσθαι 173,
 33
 ἀναγκαῖος. τὸ ἀναγκαῖον (τρόπος) 8, 10
 ὁ ἀναγκαῖος 215, 1 sq. διττόν 153, 13
 ἀναγκαῖα βλῆ 88, 19 sq. 153, 34 ἀναγκαιστος 13, 14 ἀναγκαῖος 226, 11
 ἀνάγκη. τὸ πάντα ἔξι ἀνάγκης γίνεσθαι 130,
 30 sq. 153, 6 πᾶσαν ἀνάγκην 134, 3 264, 25
 272, 26 al. γεωμετρικαῖς, φυσικαῖς, ἀνάγκαις 148, 17 τὸ ἔξι ἀνάγκης μὴ δν (διετόν) 153, 26
 ἀναιρεῖν ἀπό τινος 26, 34 161, 22 ορρ.
 εἰσφέρειν 41, 29 70, 9 87, 17. 21 112, 2
 εἰσάγειν 114, 12 189, 22 τιθέναι τι 263, 2
 ἀναιρεῖται τὸ ἐνδεχόμενον 141, 34 sq.
 ἀναιρεσις 70, 9 87, 15 192, 23 255, 4, 6 ἦγεν
 ἀναιρεσιν αὐτὸς διαιρεῖται ἐκάλεσεν 27, 1
 τοῦ ἐνδεχόμενου 141, 16
 ἀναιρετικός 89, 16
 ἀνακάμπτειν 163, 19. 21 255, 25 sq.
 ἀνάλασις 36, 10
 ἀνάλησις syn. κλῆσις 60, 29
 ἀναλαμβάνειν 195, 28
 ἀναλέγειν. ἀναλέγεσθαι 83, 21
 ἀναλογεῖν 67, 18 111, 22 227, 24 229, 22
 ἀναλογία 167, 1. 2 171, 30. 31 174, 3. 9 τῶν
- φωνῶν πρὸς τὰ νοήματα 26, 16 τοῦ ἀρρενος καὶ θῆλεος 35, 23, 30 γεωμετρική 229, 13
 ἀνάλογος 67, 15 94, 5 αἰτία 25, 26
 ἀναλύειν 35, 10 55, 20. 25 222, 19
 ἀναμφισβήτητος. ἀναμφισβήτητος 111, 30
 120, 25 121, 7 122, 18 170, 30 223, 31
 224, 11
 ἀνανεύειν ορρ. κατανεύειν 199, 22 sq.
 ἀναπαλαίειν 9, 14
 ἀναπόδεικτος. ἀναποδείκτως 3, 20
 ἀναρρήστος φωνή 23, 4 25, 10 31, 5 40, 33
 τὸ ὑπολαμβάνειν σημανεῖται δὲ γραμμάτων . . γελοῖον ἢν εἴη 25, 17 sq.
 ἀναριθμητος 200, 12 214, 31 230, 10
 ἀνάρμοστος. ἀναρμόστως 48, 27
 ἀναρρηγνύναι εἰ . . ἀναρρηγή πλῆρη 112, 29
 ἀναστέλλειν τὰς ἀκτίνας 133, 4
 ἀναστρέψειν τὰς προτάσεις 194, 15 al.
 ἀναστρέψθαι περὶ τὴν ζήτησιν 137, 12
 ἀνάτασις δόρατος 20, 13
 ἀνατιθέναι. ἀναθέσθαι λέγομεν τὸ ἀναπαλαισται τὴν ὥρολογίαν 9, 14
 ἀνατροπή 181, 6
 ἀναφαίνειν. ἀναφαίνεσθαι 133, 28
 ἀναφορά 15, 5 50, 25
 ἀνδρεῖος coll. θρασύς 260, 27
 ἀνδρίας ορρ. δ ὀληθῶς ἀνθρωπος 21, 19, 21
 ἀνειδεῖσθαι 38η 21, 29 111, 23 185, 4 213, 5
 ἀνέλεγκτος. ἀνελέγκτως 213, 19
 ἀνελλιπής. ἀνελλιπῶς 29, 26
 ἀνενδοστασιος. ἀνενδοιάστως 137, 10, 148,
 28 226, 10
 ἀνενέργητος 6, 11 151, 22 249, 1
 ἀνενγάνγητος 61, 32 112, 7
 ἀνεπιδεκτος. ἀνεπιστάτως 85, 30
 ἀνεπιτάτος. ἀνεπιτάτως 11, 26
 ἀνεπιτηδειότης 132, 30
 ἀνευφημεῖν 11, 27
 ἀνέγειν. μὴ ἀνέγεσθαι καλεῖν 74, 10
 ἀνθρώπινος. ἀνθρωπίνη φύσις 1, 9 φωνή
 24, 32
 ἀνθρωποειδής 249, 2. 16
 ἀνθρωπος def. 127, 9 κοινωνικὸν γάρ ζῆσον
 ὁ ἀνθρωπος 18, 33 τὰ ὑπὲρ τὸν ἀνθρωπὸν—τὰ ὑπὸ τὸν ἀνθρωπὸν 31, 23 καθ' οὐναθρεῖται ὁ ὅπωπε 38, 10 κατὰ τὸ διερθροῦν τὴν ὅπα ἢ ἄνω ἔχειν τοὺς ὄπας 38, 13

- ἄνοια. τῆς γάρ αὐτῆς ἔσται διανοίας, μᾶλλον
δὲ ἀνοίας 133,33
- ἀνομοιομερής. ἀνομοιομερές ὅλον 15,27
- ἀνόμοιος ὄμοιότης 213,9
- ἀντίγραφον 8,27 50,8 171,1
- ἀντιδιαιρεῖν 9,21 90,19 136,23
- ἀντιδιαστέλλειν 97,5 207,25
- ἀντιδιαστολή 59,28
- ἀντιδιατάτειν. ἀνιδιατάτεσθαι 111,4
- ἀντιθεσις 27,32 72,14 81,19 211,10 al.
- ἀκμεσος 10,19 dist. ἀντίφασις 121,18 sq.
259,11 ἀντιφατικὴ ἀντίθεσις 158,25,26
212,22 253,11 τὸ χαρακτηρίζον τὴν
ἀντίθεσιν 180,28 ἀντίθεσις τῆς ἀντιφά-
σεως 262,31 265,31
- ἀντίληψις νοερά 27,31 τῶν καθόλου 134,2
- ἀντιπράττειν 150,19
- ἀντισηηκοῦν 149,9
- ἀντιστρέφειν 141,25,28 149,26 161,33
174,5 183,25 185,9 al. πρότασιν 53,19
- τὴν τάξιν 58,13 τὸ κατηγορούμενον τῷ
ὑποκειμένῳ 107,4 πρὸς ἑαυτὸν τὸ λημ-
μάτιον 141,7 ἀντεστραφμένως 231,19
233,18 235,26
- ἀντιστροφή 185,13 233,18
- ἀντιφασις (ὄνομα ὡπ' Ἀρ. τεθέν) 37,26
83,5 ἐρισμός τῆς ἀντιφάσεως 81,13 sq.
84,5 91,18 περὶ τὸ αὐτὸν ὑποκειμενον δύο
γίνονται ἀντιφάσεις, μια μὲν ὡς ὡρισμένῳ
αὐτῷ γρωμένῃ ἐπέρα δὲ ὡς ἀριστῷ 88,1
- τὸ ὄνομα τῆς ἀντιφάσεως ποτὲ μὲν παρα-
λαμβάνει (Ἀρ.) ἐπὶ μάχης καταφάσεως καὶ
ἀποφάσεως διαιρουσῶν ἀεὶ τὸ ἀληθές καὶ τὸ
ψεῦδος.. ποτὲ δὲ κοινότερον πᾶσαν ἀπλῶς ἀν-
τίθεσιν καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως τῷ αὐτῷ
ὑποκειμένῳ καὶ τῷ αὐτῷ κατηγορούμενῳ
γρωμένων 121,29 125,6 ἡ ἀντίθεσις τῆς
ἀντιφάσεως 262,31 265,31 ἀντιφάσεις ἀπροσ-
διόριστοι 160,22 161,6 διαγώνιοι 138,18,
23 160,27 171,14 τὸ ἔτερον μόνον τῆς
ἀντιφάσεως μόριον 199,25 sq. κατὰ ἀντι-
φασιν ἀντικεῖσθαι 260,16 267,11 ἀντι-
φασιν ποιεῖν 130,2
- ἀντιφάσκειν syn. ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι
91,23 92,3 110,16 120,9 162,18 156,
3 al. dist. ἐναντίον εἶναι 156,9 158,21
187,25
- ἀντιφατικός. ἀντιφατικὴ ἀντίθεσις 158,25
212,22 253,11 ἀντιφατικῶς ἀντικεῖσθαι
91,5 109,14,24 123,31 158,19 180,
18 al. opp. ἐναντίως 109,17 271,22
- ἀντιφθέγγεσθαι 110,31 114,3
- ἀντιφράττειν 132,27,30
- ἀντωνυμία 11,10 13,20 14,33
- ἀνυπαρξία 14,29 17,2 42,7 70,6 139,30
140,34 143,5 238,14
- ἄνω. τὰ ἀνωτάτω γένη 169,10
- ἀνώνυμος 1,3 ἀνώνυμον ὄνομα syn. ἀόρι-
στον 156,29 ὑποκειμενον 156,31
- ἀνωφελής 256,17
- ἀνώφορος 39,3
- ἀξία. κατ' ἀξίαν 38,32 137,23
- ἀξιωμα 2,26 9,21 146,11 τῆς ἀντιφάσεως
222,8 223,3 τὸ ὄμοιον ἀξιώματι (λόγου
εἰδος) 2,32 3,2
- ἄστικος 163,16
- ἀσφαστία opp. ὅρος 163,12 185,23
- ἀσφαστος dist. ἀδύριστος 159,4 διάνοια
55,5 γνῶσις 132,12 133,15 sq. ἀσφαστον
ὄνομα 37,25 41,11 sq. 72,7 87,28,30
264,3 ἐν ποιει 156,21 ὑποκειμενον 79,5
90,34 155,28 sq. ἀσφαστος πρότασις 90,
18 opp. ἀπλῆ 161,8 φύσις 136,12
- ἀσφαστον ῥῆμα 37,25 51,25 sq. 157,12
264,3 κατηγορούμενον 155,31 161,9
- οὐκ ἔστι τῷ ἀσφαστῷ ἐναντίον οὐδέν 267,
13 ἀσφαστως opp. ὠρισμένως 11,18 29,
13 131,4 138,17 sq.
- ἀπαγγελία 5,26 13,14 69,24
- ἀπάγγειν εἰς ἀποπον 193,26 ἀπάγεσθαι πρὸς
τὴν δέξιαν 132,9
- ἀπαγρόρευσις. τὰ τῆς ἀπαγορεύσεως ἐπιρ-
ρήματα 12,11 13,23
- ἀπαγωγὴ ἡ εἰς ἀδύνατον 237,10 238,18
239,21
- ἀπάδειν opp. συνάδειν 244,24
- ἀπαθής (νοῦς) 7,6 opp. φθαρτός 7,11
- ἀπαιδεύτος. ἀπαιδεύτως 131,14
- ἀπαντᾶν 114,4 135,14 δὲ ἀποκρίσεως 201,5
- πρὸς ἔπος 202,12
- ἀπάντησις 242,6 243,5
- ἀπαράλλακτος. ἀπαραλλάκτως 114,28
185,12 231,14
- ἀπαραπόδιστος. ἀπαραποδίστως 132,29
- ἀπαρέμφατος ἔγκλισις 51,7 τὰ παρὰ τοῖς
γραμματικοῖς ἀπαρέμφατα λεγόμενα 50,26
- τὸ εἶναι ἀπαρέμφατον ῥῆμα 223,30 224,
12,13
- ἀπαρθιμησις 17,6,11 58,15 71,30 78,
13
- ἀπαρτᾶν. τοὺς ἀπηρτημένους συνδεῖν λόγους
15,8 ἀπηρτημένη φύσις 207,29

- ἀπαρτίζειν 43, 27 44, 8 62, 12 64, 32 71, 6
78, 11
- ἀπατᾶν. ἀπατᾶσθαι περὶ τι 260, 16 ἀπα-
τώμεθα μῆλον περὶ τὰ δύοια καὶ συνεγ-
γυς διδόλων ὅντα κατὰ φύσιν ἥπερ περὶ
τὰ πολὺ διεστῶτα 260, 17
- ἀπάτη. ἀπάτην λέσθαι 189, 1 ἀρχὴ καὶ
οἶον ἡλία ἀπάτης 259, 25. 28 260, 14
- ἀπαυστος. τὸ ἀπαυστὸν τῆς κενήσεως 250,
24
- ἀπεικονίζειν. ἀπεικονίζεσθαι 20, 2
- ἀπειρία 101, 5 χρονική 242, 15
- ἀπειρος 65, 16 214, 29 χρόνος 144, 20 153,
15 εἰς ἀπειρον 3, 25 240, 26 250, 30 ἐπὶ
τὸ ἀπειρον 65, 18
- ἀπεμφαίνειν. ἀπεμφαίνοντα 249, 21
- ἀπερίτικεπτος. ἀπεριτικέπτως 71, 23 122,
13 149, 18
- ἀπήγησις σάλπιγγος 20, 9 θαλάσσης 25, 23
- ἀπλότητης τῆς λέξεως 67, 26 68, 3. 9 79, 2
ορρ. ποικίλης 196, 28 πρότερον κατὰ τὴν
ἀπλότητα 108, 27
- ἀπλοῦς λόγος 2, 2 4, 10. 18 al. ὅρος 196, 8
ἀπλᾶ νοήματα 18, 7. 17 20, 34 33, 18 sq.
- ἀπλαῖ φωναὶ 2, 4 4, 6. 19 10, 1 al. ἀπλῆ
κατηγορία 205, 34 210, 22 δέξια ορρ.
συμπεπλεγμένη 264, 11 sq. ἀπλῆ πρότασις
ορρ. ἀρριστος 161, 7 sq. ἡ μία καὶ ἀπλῆ
ἐνέργεια (τῶν θεῶν) 134, 9 τὰ ἀπλᾶ καὶ
νοητὰ εἴη 249, 26 ἀπλούστερα κατα-
φάσεις 158, 10 ἀπλούσταται 8, 14 157, 7
158, 12 τὰ ἀπλούστερα 9, 2 τὰ ἀπλού-
στατα ὄντα 27, 30 οἱ ἀπλούστεροι 93, 19
188, 30 τὴν διάνοιαν 232, 29 οἱ ἀπλού-
στερον διακείμενοι 205, 17 ἡ κατὰ τὸ
ἀπλοῦν καὶ σύνθετον διαφορά 72, 17. 29
78, 1. 27 79, 26. 38 τὸ ἀπλοῦν ἔχειν 196,
10. 17 ἀπλῶς syn. κυρίως 153, 14 saepius
ορρ. κατὰ μέρος 206, 16 ὁ ἀπλῶς συλλο-
γισμός 2, 2 τὸ ἀπλῶς ὃν 263, 31 τὸ
ἀπλῶς σημαίνοι ἢν τὸ ἀρρίστως 29, 13
ἀπλῶς μὲν .. πῇ δὲ 254, 11 sq.
- ἀπό. ἦτοι οὐσία ὃν ἡ ποσὸν ἡ ἀπὸ τῶν
ἄλλων κατηγοριῶν 253, 7
- ἀποβλέπειν. ἡ πρὸς κάλλος .. ἀποβλέπουσα
έρμηντα 13, 18
- ἀπογέννησις 250, 5
- ἀπογινώσκειν τινές reicere 209, 8 al.
- ἀποδεικτικός. ἀποδεικτικὴ ἐπιστήμη 65,
26 ἡ ἀποδεικτική 202, 34
- ἀπόδειξις 2, 1. 24 9, 16 65, 28 τελεία καὶ
ἀπόδειξις 3, 26 διὸ ἡς μάρης γηγένεται
δινατὸν ἀκριβῶς τῶν ὄντων τὸν φύσιν
65, 29
- ἀποδοκιμάζειν 105, 2. 32
- ἀποξευγνύναι. τὸ γάρ ἀπεξευγμένον ἀπε-
ξευγμένου ἀπέξευκται 185, 17
- ἀποκαθίσταναι τι εἰς τὸ εἶναι 145, 11
- ἀποκλήρωσις 177, 16
- ἀποκληρωτικός 115, 19 205, 18 λάρος
169, 29
- ἀποκλίνειν 118, 16 119, 13 121, 2 151, 30
233, 22
- ἀποκρίνειν 105, 30 ἀποκρίνεσθαι 195, 23 sq.
- ἀπόκρισις. ἡ συμπλοκὴ τῆς ἐρωτήσεως πρὸς
τὴν ἀπόκρισιν 76, 26 ἀποκρίνασθαι διὰ
μῆτρας ἀποκρίσεως 195, 23 sq. αἱ ἀρνητικαὶ
ἀποκρίσεις 200, 23. 24
- Ἄπολις 163, 16
- ἀπολύειν. ἀπολελυμένα καὶ καθ' ἑαυτὰ
ὑφεστῶτα 48, 15
- ἀπομαντεύεσθαι 168, 5
- ἀπομάρττειν. ἀπομάρττεσθαι τοὺς τύπους 6, 9
- ἀπομάχεσθαι 199, 29
- ἀπομνημονεύειν 1, 7
- ἀποπεραϊδῶν τὴν ἔννοιαν 54, 29
- ἀποπεράτωσις 133, 30
- ἀποπιμπλάναι. ἀποπλῆσαι τὸν ἐρωτήσαντα
199, 23 ἡμᾶς 235, 6 τὸν ἀκροατὴν 254,
27
- ἀποπίπτειν τοῦ κατὰ φύσιν ἐνός 74, 12
- ἀποπλανᾶν. ἀποπλανᾶσθαι 137, 25 τῆς
διανοίας 176, 22
- ἀποπληροῦν τὴν ἀπορίαν 93, 31
- ἀποπλήρωσις 144, 17
- ἀπόπτωσις 213, 9 ἐσγάτη 255, 22 264, 23
- ἀπορία. παρέγειν ἀπορίαν 131, 22 ἐπιλύ-
σθαι 169, 10
- ἀπορρίπτειν. ἀπερρίφθαι 133, 30
- ἀποσέειν. ἀποσέεσθαι ορρ. οἰκειούσθαι
11, 30
- ἀποστενοῦν syn. μερικώτερον ποιεῖν 210,
23
- ἀποτείνειν. ἀποτείνεσθαι spectare 5, 8 212,
33
- ἀποτελεῖν 2, 7
- ἀποτέλεσμα 63, 6. 8. 10 134, 5 142, 7
- ἀποτρέπειν ορρ. προτρέπειν 130, 34
- ἀποτυποῦν. ἀποτυποῦσθαι 35, 9
- ἀπουσία τοῦ εἴδους 163, 14 255, 30 sq.
- ἀποφάναι ορρ. καταφάναι 124, 9. 12 sq.
187, 11 sq.

- ἀπόφανσις. ὑποθετικάι, κατηγορικάι ἀποφάνσεις 3,31 dist. πρότασις 1,12 8,17 dist. φάσις 76,1 sq. ἐξ ὀνομάτων καὶ ἡγμάτων ἔχει τὴν γένεσιν 8,31 ἀπῆγ 11,7 οφρ. σύνθετος 78,1 sq. δύο τρόποι ἀποφάνσεως 76,7 εἰς τὴν κατάφασιν διαιρεῖται καὶ τὴν ἀπόφασιν 15,18 ὡς γένος εἰς εἶδη 15,24 29 17,3 66,17 80,20 sq. εἶδος λόγου 16,8 17,4 42,16
- ἀποφαντικός λόγος 2,22 25 3,14 11,4 17,5 18,4 27,14, 21 65, 25 157,28 ὥρισμὸς τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου 66,15 ἀποφαντικὸν εἶδος λόγου 2,18 65,28 τὸ μὲν κατηγορικὸν τὸ δὲ ὑποθετικὸν 3,7 sq. περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου 7,17 μεταβαλνεὶ ἐπὶ τὴν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου θεωρίαν 64,29 τρόποι τῆς γρήσεως τῶν ἀποφαντικῶν λόγων 76,13 γράφεται ἀντὶ τοῦ ἀντιφαντικῶς καὶ ἀποφαντικῶς (Arist. p. 17 b 17) 109,24
- ἀπόφασις 11,30 42,12 εἶδος ἀποφάνσεως 15,19 24,31 16,6 80,31 ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων ἀλλοιότερον ἀνάγκη γίνεσθαι τὰς ἀπόφασεις καὶ οὐχ ὕσπερ ἐπὶ τῶν ἄνευ τρόπου προτάσεων 14,11 (cf. 14,5) τελειότερον κατάφασις ἀποφάνσεως 17,2 67, 22 sq. dist. φάσις 59, 18 sq. ἀνάγκη ἐν τῇ ἀπόφασει περιέχεσθαι καὶ τὴν κατάφασιν 60,7 ὥρισμὸς ἀποφάνσεως 80,32 ἡ κατάφασις τὸ ἀρνητικὸν προσλαβοῦσα μέριον ἀπόφασις γίνεται 87,8 120,4 sq. ποῦ τῆς καταφάσεως αὐτὸν θετέον 86,9 159,28 ἡ μερικὴ ἀπόφασις 93,19 sq. αἱ ἀπόφασεις στερήσειν (ἀνάλογοι εἰσὶ) 94,5 οἱ μὲν . . τὴν μερικὴν γείρονα εἶναι φασὶ τῆς καθόλου, . . οἱ δὲ τὴν καθόλου γείρονα εἶναι τῆς μερικῆς ἀποφάννονται 111,33 sq. ἀπροσδιόριστος 98,2 110,22 sq. 117,6 τῇ μιᾷ καταφάσει μίαν μόνην ἀπόφασιν μάχεσθαι δυνατόν 123, 16,17 γνωριμώτεραι . . τῶν ἀποφάσεων αἱ καταφάσεις 164,17 τίνα τρόπον ἐκ τῶν μετὰ τρόπου καταφάσεων γίνεσθαι γρὴ τὰς ἀπόφασεις 221,10 διγῶς 224,30 ἐπὶ τῶν προσδιωρισμένων μετὰ τρόπου καταφάσεων 225,29 ἀποφαλνεται σφοδρότεραν εἶναι τὴν μάχην τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν κατάφασιν ἢ περ τῆς τοῦ ἐναντίου καταφάσεως 252,19 sq.
- ἀποφάσκειν 61,12 expl. 82,15 157,13
- ἀποφαντικός. ἀποφαντικὴ ἀπόφανσις 15,20
- 16,6 ποιήτης 112,1 πρότασις 156,2 ἀποφατικὸν εἶδος 72,13 167,20,31 τὸ ἀποφατικόν 79,24 ἀποφατικὸς προσδιορισμὸς 89,11 sq. λόγος 264,5 τὸ ἀποφατικὸν μέριον 95,13 187,12 ἀποφατικός 2,11 74,1 85,1 100,6 157,21 169, 18 196,29
- ἀπογρῆσθαι 147,29
- ἀπροσδέής 3,26
- ἀπροσδιόριστος πρότασις 90,2,6 98,2 129,4 162,17 al. πᾶς δὲ (αἱ ἀπροσδιόρισται προτάσεις) λέγονται μὴ εἶναι μὲν ἐναντία, σημαίνει δέ ποτε ἐναντία, τοῦτο ηδη πολλὰ τοῖς ἐξηγηταῖς πράγματα παρέχει 98,29 ἀς καὶ ἐν τούτοις καθόλου μὴ καθόλου προσηγγρέυεται 110,22 ταῖς μερικαῖς τὴν ἀρτὴν ἔχουσι δύναμιν 110,24 162,29 172,22 ἀπροσδιόριστος κατάφασις 110,27 111,31 ἀπόφασις 110,28 111, 32 ἀνθ' ἐκατέρας (τῶν προσδιωρισμένων) αὐτὴν παραλαμβάνεισθαι ἥρτεον . . ὡς καθ' ἐαυτὴν οὐδεμίαν ώρισμένην κατὰ τὸ ποσὸν ἔχουσαν δύναμιν 117,6 sq. ἀπροσδιόριστοι ἀντιφάσεις 160,23 161,6
- ἄρα. τὸ ἄρα γε² 202,32 203,3
- ἄρα 38,24 sq.
- ἄραράτως ειδέναι 55,2
- ἄρατικός λόγος 2,27
- ἄράγης 6 64,10
- ἄράγνιον 64,10
- ἄρδην ἀνατρέπειν 150,24 ἀναιρεῖν 245,16
- ἄρέσκειν. ἀρέσκεσθαι 176,16 199,33 200, 25
- ἄρετή οφρ. κακία 150,21 καθαρική 135, 26 θεωρητική 135,29
- ἄρθρον. ἀστηρον μέρος τοῦ λόγου 12,14, 27 13,5 50,18,29 expl. 15,4 59,2,27 ἄρθροις συνταττόμεναι φωναῖ (δημόσια) 10, 8 sq. τὸ ἐνικὸν ἄρθρον coll. πᾶς 97,9 106,13 168,22 268,14 τὰ δυϊκὰ ἄρθρα καὶ τὰ πληθυντικά 269,15 ἄρθρα ζώου 31,5,9
- ἄριθμητός 213,13
- ἄριθμός. πεπερασμένοι ἀριθμοί 65,17 ἡ τοῦ ἀριθμοῦ αὐξησης 250,31 ὁ τρία 257, 33 258,1
- ἄρκειν. ἀρκεῖσθαι 230,12
- ἄρμόζειν intr. 21,24 173,7 ἀρμόττειν 168, 30 188,4 201,30
- ἄρνησις 11,30 13,23 41,30 97,17 116,19 117,22 συντάττομεν τὰς ὀργήσεις αὐτοῖς τοῖς προσδιορισμοῖς 94,31 τῷ κυριωτέρῳ ..

- μέρει 95, 9 218, 7 τὰς δύο . . ἀρνήσεις
μίαν θέτων . . σημαίνειν 161, 23 τῶν
τρόπων τὰς ἀρνήσεις προτάττειν 223, 2,
18
- ἀρνητικός. ἀρνητικὸν μόριον 27, 2 42, 9 sq.
59, 1 67, 26 117, 18 157, 21, 23 159, 30
τῷ πατηγορούμενῷ προστίθεμεν 70, 8 87,
11 sq. ἵνα τοῦ ἔστιν ἵνα τῷ προσδιορισμῷ
τοῦτο συνείρονται 116, 13, 14 αἱ ἀρνη-
τικαὶ ἀποκρίσεις 200, 23 ἀρνητικῶς 79, 18
218, 20
- ἀρρενικός. ἀρρενικῶς 35, 25 sq.
- ἀρρενόθηλος. τὸ ἀρρενόθηλον 36, 7
- ἀρρηγη 25, 23 sq.
- ἀρρητος 213, 12 263, 22
- ἀρρωστος 137, 8, 10 140, 15
- ἀρτηρία τραχεῖα 25, 2 30, 11 63, 4
- ἀρτιος οpp. περιττός 99, 13 257, 26 sq.
ἀρτίως 187, 22
- ἀρύθμιστος φωνή 63, 17
- ἀργέτυπος 166, 31 τὸ ἀργέτυπον 13, 15
- ἀργῆ τῶν αἰσθήσεων (ἵνα φαντασία) 6, 14
περὶ τῶν ἀργῶν τῶν ἀποφαντικῶν λόγου
7, 18 83, 10 τὰς ἀμέσους ἀργάς τῶν ἀπο-
δείξεων τὰς ἀντιδιαιρουμένας τοῖς ἀξιώ-
μασιν 9, 21 ἀργὴ γεωμετρίας 7, 19 ποιη-
τικῆς καὶ ἱητορικῆς 65, 23 τῆς ἀπο-
δεικτικῆς ἐπιστήμης 65, 26 τῆς τέχνης
138, 1 ταῖς ὀργαῖς τῶν πρᾶξεων ἐγγειρεῖν
148, 33 151, 7 ἀλληγορία ἀργῆν ἀργεῖσαι
159, 8 ἐξ ἀργῆς 147, 20, 26 al. οὐδὲ τὴν
ἀργῆν 89, 34
- ἀργικὸς διάκοσμος 24, 25 ἀργικὴ φρόνησις
35, 2
- ἀργοειδῆς 55, 19, 23 56, 3
- ἀσημος. ἀσημα μέρη τοῦ λόγου 12, 14, 15,
11 59, 4, 7 ἀσημος λέξεις 17, 22 φωνή
17, 23 30, 20 31, 4 sq. 126, 27, 29
- ἀσκεῖν κρίσιν 1, 11
- ἀσκεπτος. ἀσκέπτως 35, 24
- ἀσκοπος. ἀσκόπως 31, 18 40, 18
- ἀστράπτειν. ἀστράπτει 28, 16
- ἀσυλλόγιστος 227, 26
- ἀσυμφανῆς. ἀσυμφανῶς 144, 9
- ἀσύνδετος ἀπαρθύμησις 71, 30 ἀσύνδεται
λόγοι 75, 3, 10, 12 78, 19 sq. ἀσύνδετως
78, 9, 10, 18
- ἀσφαλῆς coll. δειλός, θραύς 260, 24
- ἀσγολος 132, 20
- ἀσύμματος φύσις (τῶν εἰδῶν) 89, 35 τῶν
θεῶν δύναμις 132, 28
- ἄστωτος opp. φιλάργυρος, σίκυονομικός coll.
ἔλευθέριος 260, 25, 26
- ἀταξία 235, 2 236, 23 250, 13
- ἀτελής opp. τελειος 32, 27 68, 23, 26 113, 5
115, 30 250, 2, 14 τὸ ἀτελές 7, 5 17, 8
- ἀτομος. τὰ ἀτομα οpp. εἶδος 71, 35 89,
22 sq. παταφτικῶς μὲν τὰ ἀτομα πατὰ
μηδενὸς ἀληθῆς πατηγορεῖσθαι 174, 9
- ἀτοπος 147, 25, 27 al. εἰς ἀτοπον ἀπάγειν
193, 25
- ἀτρεπτος φύσις 89, 35 ἐνέργεια 134, 9 τὸ
ἀτρεπτον 134, 29 136, 23 ἀτρέπτως 38,
30
- ἀβλές 30, 14
- ἀυλος δύναμις 132, 28
- ἀβῆτης τοῦ ἀριθμοῦ 250, 31, 33
- ἀντάρκης. ἀνταρκτικές 70, 14, 18 71, 32 83,
16
- *αὐτοενέργεια. αὐτοενέργειαι οpp. ἐνεργεία
τοιάδε 248, 18, 28 251, 1
- αὐτεθεν 4, 17 14, 28 29, 23 32, 6 56, 1 65,
21 70, 20 114, 24 117, 9 133, 10 141, 34
185, 11 208, 32 al.
- αὐτοκινητος 38, 29, 31 63, 23 131, 18 137,
22 138, 3
- αὐτότακτος 132, 17 τὸ αὐτόματον 142, 15 sq.
ἐκ ταύταμάτου 131, 1 ἀπὸ ταύταμάτου
142, 21, 22
- αὐτοπρόσωπος. αὐτοπροσώπως 65, 11
- αὐτοτελής 3, 16 44, 14 64, 31 νῦν 7, 5
διάνοια 62, 11 λόγος 27, 20 158, 3 189,
31 223, 33 ἀπόφαντις 68, 14 sq. 224, 4
αὐτοτελῆ μέρη (τοῦ λόγου) 58, 27
- αὐτοφυῆς κατόφασις καὶ ἀπόφασις 167, 31
ταῖς τε αὐτοφυέσιν ἐνοικεῖ τῶν ψυχῶν
ἀπογράψινος 147, 28 αἱ κοιναὶ ἡμῶν καὶ
αὐτοφυεῖς ἔνοικαι 253, 14 αὐτοφυεῖς καὶ
ἀδιδακτοι 256, 11 αὐτοφυῶς 66, 32 αὐτο-
φυέστερον 106, 32
- ἀφερέπονος 132, 18
- ἀφετεις βέλους 20, 13
- ἀφορίζειν 34, 14, 25 ἀφορίζειαι 1, 21
ἀφωρισμένον ποσόν 99, 27 ἀφωρισμένως
131, 3 138, 17 sq.
- ἀφορισμός 89, 18 114, 9
- ἀφοριή 249, 13 252, 8
- ἀγρητος 101, 29
- ἀγροις 150, 32
- ἀγώριστος 6, 13 ἀγώριστα εἶδη 213, 3
- ἀψυγος. τὰ ἄψυγα 25, 24 241, 24

- Βάθος 250,8 παρακλούσεν τῷ βάθει τῆς τοῦ Ηλάτωνος διανοίας 213,21
 βάναυσος τέχνη 208,12
 βαρύνειν ορρ. δέστονεν 113,34
 βαρυτονεν 113,35
 βασανίζειν 243,23 253,16
 βέλος. βέλους ἀφεσις 29,13
 βλίτυρι 17,22 30,19 31,14
 βοῶν. σαφῖς βοῶντος τοῦ Ἀριστοτέλους 167, 35
 βοτρυδόν 12,1
 βούλεσθαι expl. 33,31 61,34
 βουλεύεσθαι 134,12. 13 148,13. 29 150, 17sq.
 βουλευτικός 148,12. 16. 23
 βουλή syn. προαιρεσις 142,19 242,23 ἔνδεια γάρ ή βουλὴ φρονήσεως 134,12
 βούλησις. ὀρεκτικὴ δύναμις 5,5 διαφορὰ τῆς τε βουλήσεως καὶ τῆς δοκήσεως 201, 19
 βραχυλογία 66,5 221,25 229,28
 βραχύς. κατὰ βραχὺ 12,6 διὰ βραχέων⁴ 264,10
 βροντᾶν. βροντὴ 28,16. 22
 βροτός. κατὰ τὴν εἰς γένεσιν τῆς ψυχῆς πτῶσιν καὶ τὸν ἐντεῦθεν μολυσμὸν (ό ἄνθρωπος βροτὸς λέγεται) 38,11 ὡς μορτὸς καὶ μοιρητός 38,14
 βώλος 241,26
- *Ι' αληγνιαῖος. μετά τίνος γαληνιαῖας διαθέσεως 30,30
 γάρ. αἰτιολογικὸς σύνδεσμος 141,2
 γαργαρεών 30,11
 γελαστικός 108,10
 γένεσις. ὁδὸς ἐπὶ τὸ εἶναι 120,19 ἔχειν τὴν γένεσιν 2,4 3,21 9,1 59,19 τὰ ἐν γενέσει καὶ φθορὴ 77,23 150,27 151,16 242,4al. τὰ ἐν γενέσει 250,26
 γενετή. ἔκ γενετῆς 23,3 30,27
 γενητός. τὸ γενητόν 213,7 τὰ γενητά opp. ἀδιά 248,14
 γενικός. γενικώτερος 50,2 τὸ γενικώτερον 71,14 τὰ γενικώτατα 174,13
 γένηνημα 134,5
 γεννητικός 36,12
 γεννητός. τὰ γεννητά 136,6. 17
 γένος. ἐπὶ τοῦ χρυσοῦ (σιδηροῦ) λεγομένου γένους 180,32 181,1 γένους εἰς τὰ εἴδη (διαιρεσις) 15,17. 24 πάντα τὰ γένη τοὺς ὄρισμούς συμπληροῦσι τῶν οἰκείων εἰδῶν 16,9. 10 opp. διαφορά 71,7 127,8 206, 17 opp. εἶδος, ἄτομα 89,19sq. τὰ ἀνωτάτω γένη 169,10 κατὰ γένη 2,4 γεωδῆς. τὸ γεωδέστερον 39,3 γεωμετρία 7,19 γεωμετρικός. γεωμετρικαῖς, φασίν, ἀνάγκαις 148,17 γεωμετρικὴ ἀναλογία 229,13 κατὰ τοὺς γεωμετρικούς 248,2 γῆ. τὴν γῆν θηλυκῶς λέγουσιν 36,11 ἐν τῷ μέσῳ τετάχθαι τοῦ παντός 240,10 τὰ ἔξ οὐρανοῦ καὶ γῆς 249,16 ἡ τοῦ οὐρανοῦ πρὸς τὴν γῆν μαθευομένη μῆτις 249,23 γῆρας. τὸ εἰς γῆρας ἐλθεῖν 149,15 γινώσκειν. τὸ γινῶσκον καὶ τὸ γινωσκόμενον 135,16 sq.
 γλαφυρός. γλαφυρωτέρα θεωρία 94,26 γλυκύτης 66,5 γλυπτα 25,5 30,14 63,4 64,21 γνήσιος 1,16 τὸ γνήσιον εἶναι τοῦ φιλοσόφου τὸ βιβλίον 5,24 sq. τὰ γάρ ἐφεζῆς ὑποπτεύων ἦτοι μὴ εἶναι γνήσια τοῦ Ἀριστοτέλους 251,27 γνωριμός 16,10 94,6 τῶν γνωρίμων τις κατὰ φιλοσοφίαν 9,11 γνωριμώτερος 164, 17 γνωστικός. 2,2 5,15 εἰκαστικὴ 133,29 ἐπιστημονική, τεχνική opp. ζωὴ 208,19 ἀδρόστος 132,12 133,15 ἀμφίβολος 134,7 τὰ διάφορα μέτρα τῶν γνώσεων 135,15sq. μέση οὖσα τοῦ τε γινώσκοντος καὶ τοῦ γινωσκομένου 135,16 μία καὶ ὠρισμένη καὶ ἀμετάβλητος 136,3 γνωστικός. γνωστικαὶ δυνάμεις 5,2 63,20 γνωστός. τὸ γνωστόν 6,6 135,19 γόμφος 12,25. 28 γράμμα dist. στοιχεῖον 23,17 γράμματα dist. νοήματα, πράγματα, φωναί 18,26 θέσει 19,3 μᾶλλον τῶν φωνῶν 19,18 σύμβολα τῶν φωνῶν 19,33 20,14 31,26. 30 γραμματεύς 46,30 γραμματικός (Ἀρίσταρχος) 210,30.31 οἱ γραμματικοὶ 11,1 13,21 28,23 65,7 98, 15 223,34 τῶν προσποιουμένων εἶναι γραμματικῶν τινες 25,18 οἱ τὴν γραμματικὴν μετιόντες τέχνην 43,4 γράφειν. γράφεσθαι coll. νοεῖσθαι, ἐκφωνεῖσθαι 22,15. 23,13 τὸ γραφόμενον syn.

- ό γραφόμενος τύπος dist. γράμμα, στοιχεῖον 23, 11. 18 ὁ γεγραφός (ψήφισμα) 46, 32
- γραφεῖον 43, 12
- γραφή 50, 7. 9 56, 18 al.
- γρῦ. παράπαν οὐδὲ κρῆ 96, 13
- γυμνάζειν τὴν διάνοιαν 137, 21
- γυμνασία. γυμνασίας ἔνεα 202, 26
- γυνία 153, 17
- Δαιμόνιος. δαιμονία πρόνοια 131, 18
- δέ. οὕτω δέ in apodosi 199, 1 215, 26 μήν
δέ 214, 29
- δεικτικός 29, 2
- δεῖν. πολλοὶ δέουσι τοῦ ἀνάγεσθαι 243, 16
δέον 179, 7 183, 22 201, 29 δέον ὅν 194,
26
- δεῖν. τὰ δεδεμένα 13, 4. 5
- δεῖξις 237, 6
- δεκτικὸς ἀληθείας καὶ ψεύδους 2, 23, 35 5,
16 al. ἐπιστήμης 107, 8 sq. δικαιοσύνης
161, 24
- δεξιός. δεξιὰ τύχη 35, 4
- δεσμός 13, 3 160, 13
- δεύτερος. τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον 68, 5. 8
72, 11 193, 36 δευτέρως 73, 17. 34
- δῆ. γάρ δῆ 195, 24 258, 29 λέγω δῆ 195,
25 ὡς δῆ 198, 10 τότε δῆ 212, 12
- δηλαδή 196, 18 240, 14
- δηλητηρίον 138, 3
- δηλοῦν. δηλοῖ absol. trans. 168, 22 169, 22
178, 15. 31 194, 9 195, 29 231, 14
- δηλωτικός 27, 13 29, 23 67, 11 170, 11. 30
216, 21
- δημεύειν. τὰ δεδημευμένα (δόνόματα) 66, 3
- δημιούργημα 19, 9 34, 23
- δημιουργικός. δημιουργικὴ αἰτία 134, 32
- δημιουργός 35, 26 250, 14. 15
- διαβεβαιοῦν. διαβεβαιοῦσθαι 142, 11 154,
27 211, 26 opp. εἰκάζειν 11, 21
- διάγνωσις 8, 28
- διάγραμμα 7, 21 163, 7 ἐκπιθέναι 109, 12
161, 25 166, 16
- διαγράφειν 102, 4. 26
- διαγώνιος θέσις 92, 32 109, 11 διαγώνιοι
προτάσεις 109, 13 sq. 129, 3. 22 138, 32 sq.
148, 8 ἀντιφάσεις 138, 18. 23 160, 27
171, 14
- διάδοχος 1, 8
- διαζευγήνων. τὸ διεξευγμένον 3, 21 73, 26
- διαζευκτικὸς σύνδεσμος 4, 2 73, 30 δια-
ζευκτικός 207, 9. 20
- διάζευξις. κατὰ διάζευξιν λεγόμενοι λόγοι
67, 14 syp. διάταξις 75, 15
- διάθεσις 49, 21 51, 13 71, 13. 19 sq. τῆς
ψυχῆς 11, 27 31, 2 λεπτικὴ 22, 2 γαλη-
νιά 30, 30 ζωὴ καὶ διάθεσις 258, 25
- διατρέπειν ορ. συντιθέναι 26, 20 66, 18 sq.
τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦδος 129, 3 sq. 188,
10 διελόμενος 154, 3 διηρημένως 180, 20
- διαίρεσις ἡ εἰς τὰ κεφάλαια 1, 18 ἄρεσσος
88, 31 τρεῖς εἰσὶν οἱ κυρίως λεγέμενοι
τῶν διαιρέσεων τρόποι 15, 16 sq. σύνθετες
ἢ διαιρέσεις 26, 19 27, 1. 8. 27 διαιρέσιν
τὴν ἀπόφασιν (καλῶν) 27, 6 ὑπαρκτικὴ
27, 12 τὸ ἄνευ (μετὰ) συνθέσεως ἢ διαι-
ρέσεως νόημα 29, 19. 21 dist. σύνθετις
57, 31 sq. ἐκ διαιρέσεως (λαβεῖν) 175, 26
- διαιρετικός. διαιρετικὸν ὅργανον 27, 3
- διαιτεῖν τοῖς λόγοις 117, 4 τῇ ἀμφιβολίᾳ
202, 11 τῇ ζητήσει 253, 13
- διακείσθαι. τὸ διακείμενον 71, 19. 20
- διακόπτειν τὸ συνεχές 190, 10 τὴν συν-
έσιαν 198, 30
- διακοσμεῖν 132, 14 133, 9 134, 11. 31
- διακόσμησις 132, 19 135, 30 φυσικὴ 247,
31
- διάκοσμος 24, 25
- διακούειν. τῶν λόγων διακηκούτες 111, 7
- διακρίνειν 179, 27 211, 16. 18 διακεκρι-
μέναιν ιδιότητες 71, 17 οὐσίαι 72, 5 δια-
κεκριθεῖαι 127, 20 157, 23 διακεκριμένη
κατηγορία 212, 10 διακεκριμένοι λόγοι 78,
22 διακεκριμένως 204, 33 211, 7 sq.
- διάκρισις ορ. σύγκρισις 12, 4 72, 31 190,
10 195, 10 sq. 204, 18 211, 26 opp. σύν-
θεσις 185, 15 πρὸς διάκρισιν 7, 5 32, 4
33, 13 59, 29 85, 25 106, 24 sq. τοῦ ἀλη-
θοῦς καὶ τοῦ ψεύδους 130, 11
- διακυβερνᾶν 131, 6
- διαλεκτικός. ὁ διαλεκτικός 202, 21. 22
διαλεκτικὰ ὅργανα 63, 5 διαλεκτικὴ πραγ-
ματεία 63, 4 διαλεκτικαὶ συνουσίαι 187,
5. 6 διαλεκτικὴ ἐρθητική 195, 25 199,
20 sq. πρότασις τίς ἔστι 195, 26 202, 30
διαλεκτικαὶ κανόνες 201, 28 διαλεκτικὸς
συλλογισμός 202, 31
- διάλεκτος 13, 9 20, 16 24, 33 25, 5. 8 30, 15
31, 6 63, 4 64, 28
- διάμετρος. τὸ μὴ εἶναι τὴν διάμετρον σύμ-

- μετρον τῇ πλευρᾷ 153, 28 231, 24, 25
232, 3 κατὰ διάμετρον 172, 20 173, 1, 21
ἀπὸ διαμέτρου 37, 2 100, 22
- διαμόρφωσις 25, 3
- διαγόνηρα syn. γόνηα 23, 2
- διαγοητικός λόγος 242, 32 διαγοητική ψυχή
63, 30
- διαγόνια 63, 18 64, 32 148, 25 al. γνωστική
δύναμις 5, 4 πλανωμένη διάγονα 55, 1, 4
καὶ ἀόριστος 55, 5 αὐτοτελής 62, 11 διά-
γονια καὶ δόξα 83, 13, 14 opp. λέξις 85,
32
- διαγονιή 102, 28
- διαπαντάν 241, 13
- διαπλάττειν coni. μορφοῦν 22, 34
- διαπλένειν 194, 20
- διαπορθμεύειν 36, 9
- διαρρυθμοῦν 18, 23 24, 22 60, 6 111, 24 159, 2
252, 7 al. διηρθρωμένη γνῶσις 214, 12
διηρθρωμένως 1, 22 161, 3 253, 16
- διάρρυθμωσις 69, 10 243, 11
- διαρρήδην 186, 17
- διασαφεῖν 161, 5
- διάστασις opp. ἀκολουθία 3, 32 67, 13 73,
32, 33 74, 2 syn. ἔναντίωσις 253, 30
254, 6 sq. coni. μερισμός 6, 13 μάζη
263, 9 sq.
- διαστέλλειν 197, 23
- διαστημα 25, 29
- διασώζειν 256, 11
- διάταξις 43, 20 44, 18
- διατάττειν 35, 31 διατάττεσθαι 34, 21 35,
13 134, 24
- διατείνειν. διατείνεσθαι 117, 4
- διατιθέναι. διατίθεσθαι 71, 16
- διαφανής. διαφανῆ σώματα 132, 27
- διαφέρειν. ὡς οὐδὲν διαφέρον 5, 22 δια-
φερόντως 82, 11
- διαφιλοκοινειεῖν 205, 21
- διαφορά expl. ἐτερότης 51, 31 196, 8 ἡ
ἐπιγάτη 71, 9 coni. γένος 127, 8 opp.
ἀκολουθία 166, 16 syn. διάκρισις 196, 3
αἱ εἰδοποιοὶ διαφοραὶ 206, 18
- διάφορος. τὸ διάφορον 172, 18
- διαφωνεῖν 82, 18 opp. συντρέχειν 94, 13 sq.
257, 20
- διαφωνία 236, 22
- διελέγχειν 139, 27
- διερευνᾶν. διερευνᾶσθαι 102, 27
- διεστάναι. διαστάντος τιγὸς τῆς γῆς μέρους
142, 28 διεστήσεται 246, 25
- διετγυρίζεσθαι 19, 17 34, 19 213, 12 226,
17
- διεκατολογία 117, 14
- διέρρυθμωσις 234, 24
- διορίζειν. διορίζεσθαι 153, 10 180, 9 183,
29 198, 12 sq. διωριζμένος dist. ὠριζμέ-
νος 159, 4, 5 διωριζμένως 241, 5
- διορισμός 46, 17 66, 26 84, 28 85, 1 86, 1
127, 17 194, 2 197, 20 211, 27 syn. προσ-
διορισμός 106, 26 116, 20 (?)
- διότι. τὸ διότι opp. τὸ ὅτι 204, 31 235, 1, 8
- διπλασίων 160, 29
- διπλόη 10, 7
- διπλοῦς. διπλᾶ δύναματα 33, 30 61, 33 sq.
- δίχα 3, 27 11, 3
- διχοθεν 147, 31
- δοκεῖν. τὰ δοκοῦντα τοῖς παλαιοῖς 1, 9
- δόκησις. δόκησιν ἔχειν 33, 29 dist. βού-
λησις 201, 19
- δόξα. γνωστικὴ δύναμις 5, 4 ἐν διανοίαις
καὶ δόξαις 83, 13, 14 ἀπλῆ δόξα 261, 11
- δοξάζειν 11, 21 258, 14 al.
- δοξαστός. τὸ δοξαστόν 184, 27, 29 212, 24 sq.
- δόρυ. δύρατος ἀνάτατος 20, 13
- δραστήριος δύναμις 36, 11
- δραχμὴ κιβδήλος 14, 5 211, 4
- δριμύς. δριμέως 262, 8
- δυῖκός. τὰ δυῖκὰ ἄρθρα 269, 15, 16
- δύναμις 13, 25 141, 17 193, 34 τῆς ψυχῆς
τῆς ἡμετέρας διττάς ἐγούσης δυνάμεις, τὰς
μὲν γνωστικὰς τὰς δὲ ζωτικὰς τὰς καὶ
δρεκτικὰς λεγομένας 5, 1 sq. 63, 20 ἐξη-
γγητικὴ δύναμις 1, 10 σημαντικὴ 60, 15.
20 76, 4 φωνητικὴ 62, 23 sq. φυσικὴ
62, 25 sq. ὀπτικὴ 62, 26 ἀκούστικὴ 62,
27 ψυχικὴ 63, 19 τεγμακὴ 63, 25 καὶ
λογικὴ 64, 3 241, 28 κινητικὴ 64, 16
λεκτικὴ 64, 20 κυριωτάτη 160, 15 ἀλογοῖ
δυνάμεις 241, 30 sq. ποιητικαὶ 241, 25
παθητικαὶ 241, 31 opp. ἐνέργεια 7, 4 21,
28 99, 17 saepius φύσει προτέρᾳ τῆς κατ’
ἐπιτηδειότητα δυνάμεως ἡ ἐνέργεια 248, 1
δυνάμει 68, 20 85, 20 117, 18 al. κατὰ
δύναμιν 96, 27 106, 2, 5 120, 9, 10 al. τῇ
δυνάμει opp. τῇ φωνῇ 198, 6, 12 209, 17
227, 32
- δύνασθαι vim habere 217, 26
- δυναστός. ὁ δυνατός (τρόπος) 215, 2 τὸ
δυνατόν dist. τὸ ἐνδεχόμενον 215, 5 δύν-
αματι μόνον διακρίνων (Ἄρ.) τοῦ δυνατοῦ
τὸ ἐνδεχόμενον 245, 2 δυνατόν syn. δυ-

νατόν ἔστι 225,4 τὸ κυρίως δυνατόν 225,
35 245,13.31 248,11 δμωνυμέτοῦ δυ-
νατοῦ 239,33 τὸ μὲν κατ' ἐνέργειαν ..
τὸ δὲ κατὰ δύναμιν καὶ ἐπιτηδεύτητα
240,1 sq.

δύσαντιβλεπτος (απὸ δύσαντιβλεπτος?) 132,8
135,12 δύσαντιβλεπτοτάτου 266,12

δύσελεγκτος 252,2

δύσκολια ἡ περὶ τὴν λέξιν 1,5

δύσκραίνειν πρός τι 78,7

δύσχερεια πάστης θνητῆς δυσχερείας ἐξη-
ρημένος 240,21

Ἐαντοῦ. ἐν ἀνυτοῖς (ἥμεῖς) 38,33 242,25
καθ' αὐτὸν κατηγορεῖν 170,28 ὅρ. κατὰ
συμβεβήκός 184,17. 20 186,7. 15 207,17
261,21 sq. τὰ μὲν καθ' αὐτὸν κατηγορεῖται
206,26 209,3.4 212,12 καθ' αὐτά 209,
17 καθ' αὐτὸν ὑφεστάναι ὅρ. ἐν ψιλῇ
τῇ φαντασίᾳ 185,2 καθ' αὐτήν (ἥ πρό-
τας φεύδεται) 262,15.19

ἐγγράμματος φωνή 25,22 31,4 sq.

ἐγκαταλέγειν 151,23 263,28

ἐγκλισις 38,33 51,8.11 ὁριστική 223,34

ἐγκωμιάζειν 265,31

ἐγκειρεῖν ταῖς ἀργακίς τῶν πράξεων 148,33
150,17 sq.

ἐγγρονος. τὰ ἔγγρονα 136,16

ἐγγωρεῖν. ἐγγωρεῖ 170,14 183,3 212,13

εἰδῆσις 136,4

εἰδικός. τὸ εἰδικώτερον ὅρ. τὸ κοινότερον
247,14

εἰδοποιεῖν 16,19 39,29 63,17 94,33 111,
23 216,4 218,10 al.

εἰδοποιός 71,10 240,6.9 αἱ εἰδοποιοὶ δια-
φοραὶ 206,18

εἰδός. τὸ νοεῖν οὐδὲν ἔτερον ἡ τὸ δέξαται
τὸ εἰδός τοῦ νοούμενοῦ 20,23 ἀποτυ-
πούσθαι τὸ εἰδός 35,9 λόγου πέντε εἰδῆ
2,10 καταφατικόν – ἀποφατικὸν εἰδός 72,
12.13 167,19.20 ὅρ. γένος 16,10 67,
11 101,5 al. γένοις εἰς εἰδῆ (διαιρετις) 15,17.23 ὅρ. 20,23 111,21 213,
3 al. τὰ πάντη χωριστὰ τῆς ὥλης εἰδῆ
ὅρ. τὰ δεσμενα τῆς ὥλης 21,27 ἀπλᾶ
καὶ νογτά ὅρ. σύνθετα 249,26 ἔστι τὸ
εἰδός διάθεσίς τις τῆς προσεγγοῦς ὥλης 71,
13 κατὰ τὸ εἰδός ὅρ. κατὰ ὥλην 39,30
τὰ ἔνυλα εἰδῆ τὰ ἐν γενέσει καὶ φθορῷ

τὴν ὑπόστασιν ἔχοντα 77,23 ὅρ. στέ-
ρησις 83,24 163,11 193,25 227,24
267,14 ὅρ. ἄτομα 71,35 89,21.24
101,5

εἰκάζειν ὅρ. διαβεβαιοῦσθαι 11,21

εἰκαστικός. εἰκαστικὴ γνῶσις 133,29

εἰκὼν 18,29 20,3.21 φυσικὸς εἰκόνες (αἱ
σκιαὶ καὶ τὰ ἐν ὕδασι ἡ τοῖς κατόπτροις
φαινόμενα ειωθότα) ὅρ. τεχνηταὶ (αἱ ὑπὸ^τ
τῆς ζωγραφικῆς τέχνης ἀποτελούμεναι)
34,27 35,6 ὥλης .. γαλακῆς, εἰ τύχοι, ἡ^τ
ἕωληνης ἡ λιθηνῆς 38,4.5

εἰλικρινής. εἰλικρινῶς 217,27 262,23

εἰμιαρμένη 131,13 133,9

εἰναι. τὸ εἰναι ἔχειν 7,10 150,27 206,30
τοῦ εἰναι αἴτιος 149,27 τοῦ εἰναι καὶ τοῦ
μὴ εἰναι τῶν μὲν ἀμέσως κατά τιναν
κατηγορούμενων, μερῶν τότε τῶν προτά-
σεων .. οὐ παρ^τ ἔλαττον τῶν ὑποκειμένων
14,20 τῶν ὥρμάτων ἀρχοειδέστατα τὸ
ἔστι καὶ τὸ οὐκ ἔστιν 55,19.23 sq. αὐτὸν
προσεχώς τὸ ὑπάρχειν ἡ μὴ ὑπάρχειν ση-
μαίνοντα 55,20 Ἀλεξάνδρου ἐξήγησις 57,
23 sq. τὸ ἔστιν οὐκ ἀντὶ παντὸς εἰληπται
ἥρματος, ἀλλ^τ αὐτὸν μάρνον τὸ ἀπὸ τοῦ
ὄντος παρηγμένον καὶ τὴν ὥπαρξιν σημαί-
νον 44,11 οὐκ οἶδεν ἡ Ἑλληνοκή χρῆσις
ἐπὶ τελους τὸ ἔστιν δέντονούμενον ἡ καὶ
ἐν οἷς δήποτε χώρᾳ τῇ ἀρνήσει ὑποτεταγ-
μένον 131,32 τὸ ἔστι .. τὸ πρὸ πάστης
γρονικῆς ἐμφάσεως ἐπινοούμενον 136,20.
21 μάρνον τὸ ἔστι προσκατηγορούμενον
165,29 176,25. 26 207,32 ἀν ἀμέσως
κατηγορηται τοῦ ὑποκειμένου, καὶ τότε
δυνάμει τὸ μὲν ἔστι συμπλοκὴν αὐτοῦ πρὸς
τὸ οὐ σημαίνει 57,30 καθ' αὐτὸν τὸ ἔστι
κατηγορεῖν ὅρ. κατὰ συμβεβήκός 184,
17.20 186,7.15 τὸ ἦν ἀντὶ τοῦ ἔστι
πολλάκις οἱ παλαιοὶ παραλαμβάνονται, ὡς
ἐπὶ τοῦ 'τι ἦν' ἀντὶ τοῦ 'τι ἔστι' καὶ ἐπὶ
τοῦ δριψου τὸ 'τι ἦν εἰναι' ἀντὶ τοῦ 'τι
ἔστι τῷ πράγματι τὸ εἰναι' 212,15 τὸ
οὖ (ἓν) 9,13 ἀρχοειδέστερον τοῦ ἔστιν
56,3 οὐδὲ τὸ οὖ .. σημεῖόν ἔστι τοῦ
πράγματος 56,4 sq. τὰ ὄντα μηδαμῶς
στάσεως μετέγειν 9,12 τῶν ὄντων τὴν
φύσιν (γινώσκειν) 29,30 τὰ ὄντα ἡ ὄντα
ἔστιν ἐπισκοπεῖν 71,5 περὶ τοῦ συγκε-
κραμένου τῷ ὄντι μὴ ὄντος 83,12.13 τὸ
μὴ ὄν, τοῦτ^ο ἔστι τὸ φεύδος 82,15 τὸ
γινόμενον καὶ τὸ οὖ (μὴ ἐναντία) 120,18

- 121, 10 τὰ μὴ ὄντα 183, 17 sq. τὸ . . μηδαμῶς δὲ οὕτε δοξαστόν ἔστιν οὕτε ὄνοματόν οὕτε ἀλληγ. τινὰ κατηγορίαν ἐπιδεχγύρενον 184, 28 τὸ πρῶτον δὲ 185, 4 τοῦ μὴ ὄντος (πολλαὶ τάξεις) 213, 2 sq. τὸ μηδαμῆ μηδαμῶς δὲ 213, 11 μὴ εἶναι τῷ ὄντι τὸ μὴ δὲ ἐναντίον 254, 18 μόνον μάζεται . . τῷ ὄντι τὸ μὴ δὲ, οὐ τὸ μηδαμῶς δὲ . . ἀλλὰ τὸ κατὰ τὴν ἑτερότητα μὴ δὲ 263, 21 sq. ὄντως 51, 6. 7 81, 28 178, 4 al. ὄντως ὥν 256, 24 τὰ ὄντως ὄντα 27, 30 133, 22
- εἰπερ δὲ ἄρα 182, 33 εἰπερ ὅλως 203, 14 ἀλλ᾽ εἰπερ 208, 30
- εἰς. εἰς λόγος 73, 3 sq. μία πρότασις 126, 5 195, 10 sq. ή μία καὶ ἀπλῆ . . ἐνέργεια 134, 14 τὸ ἐν 65, 18 ἐν εἶναι τὸ ὄν 9, 12 ή κατὰ τὸ ἐν καὶ πλήθος ἀντιθεσις 72, 13, 21 τοῦ κατὰ φύσιν ἐνὸς ἀποπεπτωκός 74, 12 τὸ εἰς . . τοῦ τοῖς ἐπὶ πλέον 96, 16. 31 οὐγὰ εἰς ετούτῳ εἰς 97, 25 τῷ γένει ἐν τῷ ή τῷ εἴδει ή τῷ ἀριθμῷ 156, 23. 24
- εἰσαγένειν opp. ἀναφεῖν 114, 12 189, 22 syn. συνεισαγένειν 264, 15 sq. οἱ εἰσαγόμενοι 7, 26
- εἰσπνεῦσιν. εἰσπνευθείς 30, 10
- εἰστρέψειν τι περὶ τὴν . . σαφήνειαν 1, 7 opp. ἀναφεῖν 41, 31 al. ψήφισμα 46, 30
- εἰτα (Arist. p. 17 a 9) 67, 30
- ἐκαστος. τῶν καθ' ἔκαστα παντοδαπῶς μεταβάλλεσθαι πεφυκότων 37, 8. 10 δὲ καθ' ἔκαστα τεχνίτες 65, 19 τὸ καθ' ἔκαστα syn. αἰσθητόν 71, 15. 18 opp. καθόλου 88, 30 sq. αἱ καθ' ἔκαστα προτάσεις 90, 6. 12. 20 130, 2 sq. τὰ καθ' ἔκαστα τῶν πραγμάτων 135, 21 τὸ καθ' ἔκαστον 135, 24 ή τῶν καθ' ἔκαστα ἀντίφασις 138, 19 160, 27
- ἐκάτερος. ἐφ' ἐκάτερα in utramque partem 116, 10
- ἐκβαίνειν 130, 12. 25 139, 4 sq.
- ἐκβασίς 132, 11 134, 20 sq. 139, 18
- ἐκδοσίς ἀκριβεστέρα 8, 28
- ἐκεῖνος. τοῦ θεσπεσίου ἐκεῖνου ἀνδρός 254, 24
- ἐκθεσίς 234, 24 sq.
- ἐκθετικός λόγος 2, 31
- ἐκλέγειν. ἐκλέγεσθαι 66, 2
- ἐκλογή 192, 1
- ἐκούσιος. τὸ ἐκούσιον 10, 21
- ἐκπλήττειν (τὸν ἀκροστήν) 66, 6
- ἐκποδόνια γίνεσθαι 147, 22 148, 11
- ἐκπτωσίς 255, 28
- ἐκπυροῦν 39, 2
- ἐκτείνειν ὄνομα 6, 23 τὸ θεώρημα 131, 4 ἐκτείνεσθαι 219, 15 241, 28 265, 30
- ἐκτιθέναι. λόγους ἐκθέσθαι καὶ διαλῦσαι 131, 22 ἐκτίθεσθαι προτάσεις 161, 11 179, 15 190, 27 231, 5 sq. διάγραμμα 109, 12 161, 24 ἐκτείνεσσα βῆσις 160, 33 ἐκτεθειμένη ἀπόφασις 179, 9 194, 5 ἐκτεθεσθαι 233, 25 sq. (ἐκείσθαι 233, 13)
- ἐκφωνεῖν. ἐκφωνεῖσθαι 215, 15 syn. λέγεσθαι coni. νοεῖσθαι, γράφεσθαι 22, 15. 18 23, 13 sq.
- ἐκφωνησίς 23, 18 sq. 60, 18 κατὰ τὴν ἐκφωνησιν opp. κατὰ τὴν σημαντικὴν δύναμιν 60, 14 191, 28 193, 33
- ἐλευθέριος coll. ἀστος 260, 26
- ἐλλάμπειν 35, 32 τὸ ἐλλάμπον — τὸ ἐλλαμπόμενον 137, 19
- ἐλλειψίς. κατ' Ἑλλειψιν 101, 22 166, 10
- ἐλλιπής 3, 17 44, 14 62, 12 ἐλλιπέστερον 175, 19 221, 25 ἐλλιπῶς 189, 3
- ἐλπίς. παρ' ἐλπίδα 142, 23
- ἐμβριθής. τὸ ἐμβριθέστερον 39, 4
- ἐμβρύον 250, 7. 26. 28
- ἐμετος. παιδῶν . . ἐμέτους 249, 20
- ἐμμέθοδος δὲ λόγος 82, 29
- ἐμμεσος. ἐμμεσα ἐναντία 92, 4 sq. 99, 17 257, 21
- ἐμπεριέχειν 200, 23
- ἐμπληξία 134, 21
- ἐμπνευστός. τὰ ἐμπνευστὰ παρὰ τοῖς μουσικοῖς καλούμενα ὅργανα 30, 13
- ἐμφαίνειν 74, 6 75, 16 157, 24 177, 18 ἐμφανόμενος 73, 25 74, 3
- ἐμφανής opp. κρύψιος 249, 17
- ἐμφαντικός 108, 28
- ἐμφασίς 34, 32 112, 5 χρονική 136, 22 λέξις ἐμφάσεως γέμουσα 8, 25 αἱ ἐν τοῖς κατόπτροις ἐμφάσεις 21, 31
- ἐμφρων ἡρακτώνη (τῶν θεῶν) 132, 21
- ἐναντίος. ἐναντίαι προτάσεις 92, 4 98, 20 sq. 156, 10 158, 21 ἀμεσα — ἐμμεσα ἐναντία 92, 14 99, 16 257, 21. 24 ή μὲν (ἐπιγειρησις) ἀπὸ τῶν ἐναντίων ποιεῖται τὴν ἔφοδον τῆς κατασκευῆς ή δὲ ἀπὸ τῶν μηδὲν ἐναντίων 120, 16 sq. ἀποφαντεῖται σφοδρότεραν εἶναι τὴν μάζην τῆς ἀποφάσεως

πρὸς τὴν κατάφασιν ἥπερ τῆς τοῦ ἐναντίου καταφάσεως 252, 19 sq. πλείστην εἴναι διάστασιν τοῦ ἐναντίου πρὸς τὸ ἐναντίον ἀλλ᾽ οὐ τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν κατάφασιν ἀποφανομένου (τοῦ? Ἀρ.) 253, 30 γίνεσθαι ἀποφάνεται τὰ ἐναντία ἐκ τῶν ἐναντίων 254, 9 ἐν δὲ ἐνὶ ἐναντίον καὶ ὠρισμένον ὠρισμένῳ 259, 23 264, 27 οὐ γάρ ἔστι τῷ δορίστῳ ἐναντίον οὐδέν, εἴτε τὰ ἐναντία εἰδῇ χρὴ εἶναι τὴν πλείστην ἀλλήλων διάστασιν ἀφεστηκότα 267, 13 ἐναντιώτερος 262, 21, 34 πᾶν τούναντίον 164, 13 ἐναντίως 109, 17 258, 19, 30 al.

ορρ. ἀντιφάτικῶς 271, 21

ἐναντιότης τῶν λόγων 239, 34

ἐναντίωσις 253, 8 sq.

ἐνάργεια 135, 13 147, 25 148, 3 sq. 150, 25
267, 1

ἐναργῆς ἀπόφασις 66, 10 ἐναργές 132, 3
ἐναργέστατος 146, 12 ἐναργῶς 67, 3, 12
150, 23 189, 11 al.

ἐναρθρός φυνή 24, 32 expl. 31, 5

ἐναρμόνιος. ἐναρμονίας 66, 3

ἐνδεῖα opp. πλεονεξία 138, 7

ἐνδεικνύνται. ἐνδεικνυσθαι 127, 33 138, 31
139, 6, 20 151, 3 156, 22, 29 al.

ἐνδεῖξις 107, 3 141, 3 264, 29

ἐνδέκεσθαι. τὸ ἐνδεχόμενον 8, 10 131,
31 sq. ἀνήρηται ἄρα τὸ ἐνδεχόμενον 140,
21 141, 35 εἰς τρίτη διηρημένου (τοῦ
ἐνδεχομένου) τὸ μὲν λέγεται ὡς ἐπὶ τὸ
πολὺ . . . τὸ δὲ ὡς ἐπὶ ἔλαττον . . . τὸ δὲ
ἐπὶ ἵης 142, 1 sq. καὶ τοῦτο . . . καλεῖται
ὅπερον ἔνυχε 143, 3 151, 27 sq. οὐκ ἐν
τοῖς ἀδίοις ἀλλ᾽ ἐν μόνοις τοῖς ἐν γενέσει
καὶ φθιορῇ τὸ εἶναι ἔχουσιν (τὸ ἐνδεχόμε-
νόν ἐται) 150, 26 ὁ ἐνδεχόμενος (τρόπος)
215, 2 τὸ ἐνδεχόμενον dist. τὸ δύνατόν
215, 5 ἐνδεχομένη ὑλὴ 88, 19 sq. ἐνδε-
χομένως 131, 8

ἐνδιάθετος λόγος 22, 14 256, 31 272, 14

ἐνέργεια coni. οὐσία 6, 14 21, 2 136, 8 ὑπό-
στασις 133, 29 ἐνέργεια τῆς φυγῆς 6, 23
coni. πάθος 11, 9 12, 16, 17 14, 29 30, 2
32, 8 48, 6, 14 50, 19 sq. opp. ὑπαρξία
170, 8, 11 δηλωτικὸν φύσεως τινος ἡ
ἐνέργειας 59, 25 ἡ μία καὶ ἀπλῆ καὶ
ἄτρεπτος (τῶν θεῶν) ἐνέργεια 134, 14 θεία
134, 23 οὐσιώδης 151, 21 opp. δύναμις
7, 4, 6 21, 28 99, 17 al. φύει προτέρᾳ
τῆς κατ' ἐπιτρέπεται δύναμεως ἡ ἐνέρ-

γεια 248, 1 sq. πλάτος μέντοι πολὺ, μᾶλ-
λον δὲ βάθος ἔξει ἡ τοῦ δυνάμεως πρὸς τὸ
ἐνεργεία συμπλοκή 250, 7, 8 ἐνεργεία 68,
16 85, 22 117, 18 al. κατ' ἐνέργειαν 31, 7
78, 21 al. opp. κατ' ἐπίνοιαν 114, 31
162, 32, 33 ἐνεργεία τοιάδε νεν τάδε opp.
αὐτοενέργειαι νεν ἐνέργειαι 248, 18 249, 30
ἐνεργεῖν 5, 8 6, 8 85, 25, 26 opp. πάτζειν
48, 16 50, 21 τεχνικῶς 68, 24 κατά τινας
τῶν ἐνεργειῶν τούτων 65, 11 τὰ μὴ δεῖ
ἐνεργοῦντα 151, 10 sq.

ἐνθουσιαστικός. ἐνθουσιαστικά ἐπιρρήματα
11, 27

ἐνικός. τὸ ἐνικὸν ἄρθρον 97, 9 sq. 268, 14 sq.

ἐνικῶς 156, 25, 28 184, 30

ἐνιστάναι. ἐνίστασθαι πρὸς τὸν λόγον 153, 7
ἐνεστὼς γράνος 52, 19 sq. 80, 36 90, 25
128, 27 129, 17 138, 20

ἐννοεῖν 183, 35 τί ποτε ἐννοεῖν τοῦτο τὸ
ῥήσειδιον ἐροῦμεν 166, 28

ἐννοηματικός λόγος 80, 30

ἐννοια 7, 2 16, 19 18, 32 sq. 111, 19 113, 2
117, 10 11 118, 14 156, 17, 33 162, 19
opp. λέξις 75, 10 τὴν ἐννοιαν . . . ἴσταμεν
54, 28 εἰς ἐννοιαν ἔρχεσθαι 61, 31 ἐννοιαν
ὑφηγεῖσθαι 75, 23 οὐσιώδης ἐννοια 77, 17
κοιναὶ ἐννοιαὶ 7, 20 184, 1 αὐτοφυεῖς 147,
29 αἱ κοιναὶ καὶ ἀδιάτροφοι τῶν ψυχῶν
ἐννοιαὶ 133, 13 αἱ κοιναὶ ἡμῶν καὶ αὐτο-
φυεῖς 253, 14 αὐτοφυεῖς καὶ ἀδίθαντοι
256, 11

ἐνοειδής. ἐνοειδῶς 136, 16

ἐνοῦν 67, 5, 7 101, 6 108, 24

ἐνόχλησις 86, 4 186, 10

ἐνστασίας 76, 5

ἐντελέχεια. τὸ τῆς ἐντελεχείας ἐπὶ τοῦ
εἰδήνας (τιθέντα αὐτὸν δόνομα ἴσμεν) 37, 22

ἐντεχνος 5, 26

ἐνυλος. τὰ ἐνυλα εἰδη 77, 23

ἐνωσίας 12, 26 13, 3 66, 31 67, 10 71, 11, 12
73, 20 75, 16 97, 12

ἐξαγγελτικός 5, 15 18, 31

ἐξαιτεῖν. ἐξηρημένος 27, 32 134, 33 240, 18,
21 242, 29 243, 1 al.

ἐξαίρετος 63, 23

ἐξαίρητης expl. 122, 13

ἐξακούειν 117, 23 sq. 121, 3 169, 34 205,
12

ἐξαλλαγή 181, 4 191, 30

ἐξαλλάζειν. ἐξήλασται 124, 24

ἐξαρτᾶν. ἐξηρτημένος 240, 19

- έξεργάζεσθαι 159, 31
 έξηγητής. πολλοὶ έξηγηταὶ 1, 5 15, 20 98,
 30 161, 4 197, 2 τῶν έξηγητῶν οἱ ἀκρι-
 βέστεροι 167, 15 έξηγηταὶ τῶν πραγμά-
 των οἱ λόγοι 1, 18
 έξηγητικός. έξηγητικὴ δύναμις 1, 9
 έξῆς. ὅδε έξῆς τῷδε τρέχει 11, 18
 έξις opp. στέρησις 9, 4, 6 163, 9, 11 267, 20
 δικαία — ἄδικος 163, 38 μέση 164, 21, 23
 172, 7, 29 173, 32 174, 7 184, 8 266, 26
 νοερὰ 166, 7 μοχθηρά 266, 25
 έξιστάξειν 108, 9, 11, 17, 22
 έξοδος. πρώτη έξοδος opp. έσχάτη ἀπό-
 πτωσις 264, 22
 έξομοιοῦν 178, 23
 έξορίζειν 38, 23
 έξουσία 148, 14, 23
 έξυφαίνειν 83, 21
 έξωθεν 67, 23 240, 24 241, 27 al. έπιγνε-
 σθαι opp. αἴτοφαῖς ἐνυπάρχειν 67, 1
 συμβεβηκός 68, 3 προσυπακούειν 124, 26
 έπάγειν 72, 26 125, 2 128, 3 147, 29 195, 30
 196, 33 κοινῶς ἐπαγομένου πᾶσι τοῖς ἡ-
 ματοις 71, 29 έπάγεσθαι *persuadere* 167,
 34
 έπαγωγή 26, 23
 έπαινετός opp. φεντός 130, 32
 έπακτροκέλης 33, 16
 έπακμοτερίζειν 120, 7 158, 20 237, 28
 241, 22 sq. τὸ έπακμοτερίζον 88, 25 240,
 33
 έπανάγειν τὸν λόγον 138, 11
 έπανορθοῦν πταινόντας τοὺς προσδιαλεγομέ-
 νους 202, 23, 24
 έπαπορητικός λόγος 3, 3
 έπειτασιώδης 89, 31
 έπειτεργασία 126, 5 144, 13 239, 22
 έπειτέργρεζεσθαι ταῖς ἀντιθέσεσι 123, 15 124, 33
 έπεσθαι. ἔπεσται .. τοῦτο δὲ ἔστι συναλη-
 θεῖει 161, 13 περὶ τῶν ἐπομένων, ταῦ-
 τὸν δὲ εἰπεῖν συναλήθευσούσων ἀλλήλαις
 προτάσεων 191, 18 cf. 122, 24 146, 25
 147, 22 al. ή̄ έπομένη τῶν προτάσεων
 68, 21, 30 105, 29 τὸ έπόμενον opp. τὸ
 ἥγούμενον 192, 23
 έπι. ἐφ' ἡμῖν εἶναι opp. πάντα έξ ἀνάγκης
 γίνεσθαι 130, 31 131, 17 148, 13 150, 22 sq.
 ἐπ' αὐτοῖς κειμένων 131, 7 ἐπί τι opp.
 ὅλος 270, 34
 έπιβάλλειν. τῆς έπιβαλλούσης αὐτοῖς προ-
 νοίας 134, 27
- έπιγραφή 1, 16 4, 27 sq.
 έπιδιαρθροῦν 195, 22
 έπιεικής. έπιεικῶς διακείσθαι 205, 6
 έπιζητεῖν 1, 18
 έπιθυμία. ὑρευτικὴ δύναμις 5, 6
 έπίκατηγορεῖν 165, 10, 15
 έπικρίνειν 111, 8
 έπίκρισις 81, 20 111, 18 114, 11 116, 9 200,
 20, 25 203, 1 251, 32
 έπίκτητος 13, 3 73, 30 71, 5 75, 15 240, 7
 έπιλαμβάνειν. έπιλαμβάνεσθαι 62, 31
 έπίληψις. τὴν έπιληψὺν παντὸς τοῦ θείου
 ποιεῖσθαι 270, 7
 έπιλύειν. έπιλύεσθαι τὴν ἀπορίαν 169, 10
 έπίνοια 20, 15 29, 9 62, 28 al. φυγική 27, 7
 κατ' έπίνοιαν opp. κατ' ἐνέργειαν 114, 34
 133, 22 162, 33 κατὰ τὴν έπίνοιαν 250,
 10
 έπίπεδον παράλληλον τῷ ὅριοντι — κλιμέν
 137, 5 sq.
 έπιπόλαιος. οἱ έπιπολαιότεροι 249, 21
 έπιπολῆς. ἡ οἰον έπιπολῆς ποιεῖται 209, 10
 έπιπροσθεῖν. έπιπροσθεῖσθαι 153, 22, 23
 έπιρραπίζειν 71, 25 249, 2
 έπίρρημα expl. 15, 5, 7 32, 20 τὰ πλεῖστα
 τῶν έπιρρημάτων σχέσιν τινὰ τοῦ κατη-
 γορούμενου πρὸς τὸ ὑποκείμενον δηλοῦσιν
 11, 15 12, 7 τὰ δὲ λοιπὰ . . σημανούσι
 μέν, οὐ μέντοι γρήσμα πρὸς ἀπόφασιν
 12, 9 οὐδὲ πορίας ἀξιοῦ μέρη τοῦ λόγου
 καλεῖν 12, 24 γόρηφων γρείαν ἀποπληροῦν
 12, 28 13, 6 λέξεως μέρη 12, 30 τὰ τῆς
 μεστήτος καὶ τὰ τῆς ποιητήτος έπιρρή-
 ματα 11, 31 τὰ θετικά 9, 14 11, 25 ἐν-
 θουσιαστικά 11, 28 τὰ τῆς εὐχῆς, τῆς
 ἀπαρορέύσεως, τῆς παρακελεύσεως, τῆς
 ἐρωτήσεως 12, 11 13, 23 (Ἀλεξάνδρῳ)
 δοκεῖ καὶ τὰ έπιρρήματα ὄντα μάτα εἶναι
 13, 19 τὰ τῆς συγκαταθέσεως ἡ τῆς ἀρ-
 ονήσεως ἡ τῆς ἀπαρορέύσεως ἡ τὰ προτατ-
 τόμενα τῶν ὄρκων καὶ πλεῖστα ἔτερα (οὐδὲ²
 ἀν ὑποπτευθεῖεν ὄντα μάτα εἶναι) 12, 23 τὰ
 δὲ τῷ παρηγματὶ ἀπό τινων ὄντα μάτων
 ἔδοξεν (Ἀλεξάνδρῳ) τὴν αὐτὴν ἔχειν τοῖς
 ὄντα μάται δύναμιν 13, 24 οὐ μὴν εὐλογον
 13, 29 τὸ τῷ συνδέσμῳ ισοδυναμοῦν ..
 έπίρρημα 68, 20, 21
 έπιρρηματικός. έπιρρηματικῶς 217, 25
 έπισημαίνειν. έπισημαίνεσθαι 70, 13, 18
 100, 2, 26 138, 26 156, 31 158, 26 233, 24
 235, 2

- έπισκεψις 155,2 180,14 190,30 214,7
254,25 268,9
- έπιστασις 22,5 79,10 243,23 254,29 262,8
έπιστατικός. έπιστατικώτερος 132,9 195,
22 235,3
- έπιστημη. νοῦ καὶ ἐπιστήμης δευτικός 127,
9. 14 al.
- έπιστημονικός 1,10 ἐπιστημονικὴ γνῶσις
208,20
- έπιστρεψιν. πρὸς ἑαυτὸν ἐπιστρεψόμενος
135,26
- έπισυμβαίνειν 142,16.26
- έπισύρειν. μηδὲν ἔτερον ἐπισύρμενον 93,27
- έπισφραγίζειν. ἐπισφραγίζεσθαι τῇ μαρ-
τυρίᾳ τῷ πρείτονος 11,23
- έπιτασις. μετ' ἐπιτάσεως ὑπάρχειν 11,20
- έπιτατικός. ἐπιτατικὸν ἐπιτρόπη 3,2
- έπιτηδειος. ἐπιτηδεῖνος ἔχειν 249,33 250,1
- έπιτηδειότης. κατ' ἐπιτηδειότητα ορρ.
κατ' ἐνέργειαν 240,3 241,1 243,28 sq.
- έπιφέρειν syn. προφέρειν 197,10
- έπιφημίζειν 35,18 51,14
- έπιχειρεῖν. τὰ ἐπιχειρθέντα 114,4
- έπιχείρημα 62,4 120,20
- έπιχείρησις 76,11 120,13 sq. 132,7 144,
14 145,9 149,15.19 162,25 189,17
- έποπτεύειν 133,8
- έποσ. πρὸς ἔπος ἀπαντᾶν 202,12 οὐδὲν
πρὸς ἔπος 265,3
- έπωνυμία 52,10
- έργον εἰναι 65,21.23 66,2 71,5
- έργωδης 132,20
- έρμηνεία 4,28 sq. 13,18 syn. ἀποφαντικὸς
λόγος 5,18.22
- έρμηνεύειν τὴν γνῶσιν τῆς ψυγῆς 5,18
- έργεσθαι εἰς ταῦταν 144,27
- έραν. ἔρω syn. ἐρωτικὸς διάκειμαι εἰ λέξω
85,5
- έρωτηματικός λόγος 12,13 64,31 ἐρω-
τηματικὸν εἶδος λόγου 2,14 3,5 5,10
- έρώτησις syn. ἐρωτηματικὸς λόγος 42,16
οὐδὲ πρὸς ἐρώτησιν διὰ τούτων (δινομάτων
καὶ ἡρμάτων) ἡμᾶς ἀποκρινομένους ἐνδέ-
γεται τι λέγειν δληθὲς ή φεῦδος 76,21sq.
ή συμπλοκὴ τῆς ἐρωτήσεως πρὸς τὴν
ἀπόκρισιν τελείαν ἀπόδανσιν ἐργαστημένη
76,26 αἱ ἐν ἐρωτήσει προφερόμεναι ἀπο-
φάνεισες ορρ. αἱ τῶν δινομάτων καὶ τῶν
ἡρμάτων ἐρωτήσεις 76,32 sq. πρὸς ἐρώ-
τησιν ἀποκρινεσθαι 195,19 sq. διαλεκτικὴ
ἐρώτησις 195,25 πρότασίς τις ἐστι 195,
- 27 διετὸν . . τῆς ἐρωτήσεως τὸ εἶδος, τὸ
μὲν τῆς διαλεκτικῆς τὸ δὲ τῆς καλούμενης
πυσματικῆς 199,19 η τοῦ τι ἐστιν ἐρώ-
τησις 203,12 sq. τὸ τῆς ἐρωτήσεως ἐπιρ-
ρήματα 12,12
- έρωτικός. ἐρωτικὸς διάκειμαι 85,5
- έσχατος. η ἐσχάτη διαφορά 71,9 ἀπό-
πτωσις 255,22 264,23 ἐν ἐσχάτοις τῶν
ἄλλων 213,11
- έτεροιοῦν. ἐτεροιοῦσθαι 194,27
- έτερότης 51,31 sq. 99,25 213,5.26 263,
30.31 τὸ κατὰ τὴν ἐτερότητα μὴ οὐ
263,23
- εὺ εἶναι (απ. εὖα?) 11,28
- εὐήθης η μετάληψις 168,13 εὔηθες 262,
33
- εὔηγος 191,33
- εὔθυς. περὶ τῆς κατ' εὐθεῖαν γνομένης τῶν
δινομάτων προφορᾶς εἴωθε παρὰ τοῖς πα-
λαιοῖς ζητεῖσθαι πότερον πτῶσιν αὐτὴν
προστκει καλεῖν η οὐδαμός 42,30 sq. ἐπ'
εὐθείας 150,25 232,6.7 sq. ορρ. διὰ τῆς
εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς 238,19
- εὔκαιρος. εὐκαιρότερον 34,13
- εὔκλεής 149,13
- εὔκλεια 149,15
- εὔκτικός λόγος 2,27 12,11 64,30 εὐκτι-
κὸν εἶδος λόγου 2,16
- εὔνοογος 211,12
- εὔοδειν 162,28 241,22
- εὐπετής. εὐπετές (ἐστι) 276,12
- εὔρεσις 190,32 τῆς ἀποδεξεως 2,1 ἀλη-
θείας 101,31
- εὔρυθμος. τὸ εὔρυθμον τῆς ἀπαγγελίας 191,
31
- εὔτακτος πρόοδος τῶν ὄντων 248,16 ἀπο-
γέννησις 250,4 ὑπόβασις 250,34 εὐτά-
κτως 233,25
- εὔχεσθαι 142,27 τὸ εὔχεσθαι καὶ ικετεύειν
134,19
- εὔγή 38,24sq. 42,15 syn. εὐκτικός λόγος
5,13. 21 12,11
- έφαρμόττειν intrans. 21,11 32,28 47,32
62,12 71,10 156,17 189,23 245,13
- έφαρμόζειν 108,22 241,3.29 al. ὅταν
αὐτοῖς ὥσπερ ἐφαρμοσθῆ τοῖς πράγμασι
(τὰ νοήματα) 18,29
- έφετός ορρ. φευκτός 256,12
- έφιστάναι intrans. 12,6 ἐπιστῆσαί τινι
28,2 230,8 270,5 ἐπιστῆσαι τινά τινι
19,22 ἐφιστάνειν 105,33 116,10 134,24

137, 16 al. ἐφιστάνων 122, 10 ἐφιστάνοντες 22, 5 ἐφιστανέτω 185, 30 263, 19 ἐφόδος τῆς κατακευῆς 120, 16 141, 17 143, 16 164, 16
ἐγείν περὶ τι 65, 6

Ζητεῖν. τὸ ζητούμενον 132, 2, 3
ζήτησις 121, 29 137, 12 177, 15 al.
ζωγραφικός. ζωγραφική τέχνη 35, 7
ζωὴ λογική 133, 30 τὸ εἶδος τῆς ζωῆς 205, 11, 12 ζωὴ τῆς ψυχῆς 208, 14, 19 καὶ διάθετις 258, 25
ζῶον (οὐδέτερον) 36, 20 οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική 211, 2 ἀλογα ζῷα 25, 11 30, 22, 29 31, 1, 32 63, 21 ζῶον λογικόν θνητόν 32, 27 sq. νοῦ καὶ ἐπιστήμης δεκτικόν 127, 9 sq.
ζωτικός. ζωτικὴ δυνάμεις syn. ὀρεκτικὴ 5, 2 sq.

ΨΗ απ 161, 35 163, 32 209, 5 225, 23 al. τὸ γῆ λέγειν ἀντὶ τοῦ καὶ 207, 20
ἡγεῖσθαι. γῆ γηγούμενη τῶν προτάσεων 68, 18 τὸ γηγόμενον ορρ. τὸ ἐπόμενον 192, 23
ἡδειν. γῆσαι τὸν ἀκροστήν 66, 6
ἡδονή. καὶ ἐν ἡδοναῖς μέντοι φίσομεν εἴναι τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος 21, 25, 32
ἡθικός. ἡθικὴ φιλοσοφία 130, 29
ἡθος ορρ. τέχνη 205, 6
ἡλιακός 132, 33
ἡλιθιος. ἡλιθίως διακεῖσθαι τὰς ψυχὰς 249, 15
ἡλιος 135, 15 153, 17, 23, 29 250, 11 ἀρρενικῶς 36, 1 sq. τοῦ βασιλέως ἥλιου 39, 5 182, 25 133, 2
ἥμισφαίριον 39, 6
ἥρεμεν 55, 6, 9
ἥχος 30, 12

Θάλασσα (θηλυκῶς) 35, 25
θαυμάζειν 11, 23
θέα. θέαν τινὰ ὀψόμενος 142, 28
θεῖος 1, 8 24, 25 135, 14 μαρτυρία τοῦ θείου 3, 1 περὶ τοῦ θείου 249, 5 θεία πρόνοια

131, 13 δόναμις 185, 3 ἐνέργεια 134, 22 διατριβήσις 135, 30 θεῖα αἴτια syn. νοητά 243, 36 247, 16 248, 18

Θεῖον 24, 26
θεὸς λόγιος 1, 11 ἀθάνατος 217, 29 ἀγαθός 240, 11 οἱ θεοὶ 38, 27, 29 sq. 132, 11 sq. τοῦ τὸ φῶς ἀφθόνως ἀπαξι γορηγοῦντος θεοῦ (ἥλιον) 39, 9, 10 ἡ τῶν θεῶν νοῦς (νοερός) 242, 35 νοῦς γάρ αὐτοὺς (τοὺς θεοὺς) ὁ Λρ. ἀξιοὶ προσαγορεύειν, καὶ που καὶ τοῦ νοῦ σεμνοτέραν ἔχειν ἐνδείκνυται φύσιν 243, 3 περὶ θεῶν ὡς ἀνθρωποειδῶν ὅντων 249, 2 sq.

Θερίζειν 131, 25 sq.

θερμός ορρ. οὐ θερμός ετ. ψυχρός 10, 19 sq. θέσις (κατὰ πλείστας τρόπους λέγεται) 9, 8 sq. τὰς θέσεις τὰς ἡμετέρας παραδείγματος (οἱ θεοὶ) 38, 31, 32 ορρ. ἀρνητις 161, 23 θέσει 19, 2 62, 22 sq. expl. 19, 4 23, 31 67, 1 δηγῶς 34, 21 οἱ μὲν οὕτως τὸ θέσει λέγουσιν, ὡς ἔξον ὄτισθιν τῶν ἀνθρώπων ἔκαστον τῶν πραγμάτων δυομάζειν, ὅτι τὸ ἐθέλη ὀνόματι, καθάπερ Ἐρυθρήνης ἥζειν, οἱ δὲ οὐχ οὕτως ἀλλὰ τίθεσθαι μὲν τὰ δυόματα ὑπὸ μόνου τοῦ δυοματοθέου, τοῦτον δὲ είναι τὸν ἐπιτημονα τῆς φύσεως 35, 13 sq. συντρέχει τὸ δεύτερον τῶν τοῦ φύσει σημανιομένων τῷ δευτέρῳ τῶν τοῦ θέσει 36, 22 ἔτεροι τὸ θέσει τῶν δυομάτων ἔξορίζειν ἐπιχειροῦσι, ὕστερος ὁ Πετραῖος Δουσάρειος, τὰς εὐχάς ἡμῖν καὶ τὰς ἀράς παραφέροντες 38, 23 sq. θεσπέσιος. τοῦ θεσπεσίου ἐκείνου ἀνδρός (Συριανοῦ) 254, 24

θετικός. τὰ θετικὰ ἐπιτρήματα 9, 15, 11, 25 θετικῶς ορρ. ἀρνητικῶς 79, 18 218, 20

θεωρημα 1, 5 5, 27 111, 2 130, 27 al. κινεῖν 41, 16 178, 12 205, 22

θεωρητικός. τὰς θεωρητικὰς τῶν ἀρετῶν 135, 29 θεωρητικῶς 248, 15 θεωρητικώτερον 247, 9 θεωρητικώτατα 253, 12

θεωρία 2, 3

θηλυκός 35, 27 sq. θηλυκῶς 35, 25 sq.

θηλυκός. πρός τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἄρρενος καὶ θῆλεος 35, 23

θηρᾶν τὸ .. οἰκεῖον ἐκάστω ὄνομα 34, 30 35, 11

θηρίον. τῶν ἀλόγων ζῷων, ἢ θηρία ἐκάλεσεν (Λρ.) 41, 1

θυνητός. ζῶον λογικόν θνητόν 32, 27 sq. 127, 14 τὸ θνητόν 127, 9 sq.

- θορυβεῖν τινα 93,19
 θορυβώδης. θορυβωδῶς 30,29
 θρασύς ορρ. δειλός ετ ἀσφαλής 260,24 coll.
 ἀνθεῖος 260,27
 θρόνος 22,32 def. 40,8 sq.
 θρυλεῖν. τῶν θρυλλούμενων ὅκτῳ τοῦ
 λέγου μερῶν 11,8 θρυλλούμενή ἀνάμικτος..
 ὅμοιότης 213,9
 θυμός. ὀρεκτική δύναμις 5,6 ἡ κατὰ θυ-
 μὸν γνομένη βλάβη 10,22
 θύρα 22,27 sq. 39,19 sq. 63,15
- Τίσθαι ἀπάτην 189,1
 ιατρικός. ιατρική τέχνη 137,33
 ιατρός. οἱ ιατροὶ 24,33 137,137,7
 ιδέα λογογραφική 4,30,31 66,5
 ιδιόγραφος. αἱ τῶν ιδιογράφων λεγομένων
 λεγομένων γαρακτήρων ἐπίνοιαι 20,15
 ιδιος. τὰ ἴδια τῶν πραγμάτων 37,5 ιδέα
 κατηγορεῖν 207,18 210,18
 ιδιότης 49,8 50,20 52,8.9 58,17 71,17
 135,31 νοερά 132,16
 ιδιωτικός. ιδιωτικῶς διακεῖθαι 131,10
 ιδρύειν. ιδρυμένος 132,16 133,27
 ίμάτιον 126,15 sq.
 ἵνα consecutive 96,28
 ιπποκένταυρος 52,15
 ισοδυναμεῖν 68,21 111,27,31 156,2 172,
 24 187,25 269,1
 ισος. τὸ ἐπ' ἵσης ἐνδεχόμενον 142,4 143,1
 225,36 ισον δύνασθαι 187,24
 ισοσθενεῖν 117,15 255,18
 ιστάναι τὴν ἔννοιαν 54,28 sq. διάνοιαν 55,
 4,8
 ιστορία. τῶν παιδαρίων τῶν ιστορίαν ἥγου-
 μένων τὸν μύθους 249,24
 ισχεῖν τὴν αἰτίαν τῆς λήθης 7,12 τὴν ἔνω-
 σιν 71,12
 ισως 198,21 expl. 264,28
- Καγγασμός 30,27 31,1
 καθαρός. ἡ καθαρῶς ἀπόφασις 156,6.7
 ορρ. ἀμῇ γέ πῃ 262,26
 καθαρικός. κατὰ τὰς καθαρικὰς τῶν
 ἀρετῶν 135,26
 καθέδρα 142,32,33
- καθηγεμών 181,31
 καθιστάναι. καθιστᾶσαν 56,16
 καθολικός. καθολικὸν ὑποκείμενον 120,6
 121,4 τὰ καθολικώτερα ορρ. μερικώτερα
 206,20,21
 καθόλου ορρ. καθ? ἔκαστα 88,30 sq. 135,
 21 τὰ καθόλου 37,5 expl. 98,7 sq. καὶ
 τὰ νοητά 134,2 οἱ περὶ τῶν καθόλου
 τινὸς ἀποφανόμενοι λόγοι 74,16 sq. καθ-
 óλου πρασδοτισμός 89,8 sq. αἱ καθόλου
 ἥπαι καθόλου ὡς καθόλου (προτάσεις) 90,
 6 98,20 sq. αἱ μερικαὶ ἥπαι καθόλου ὡς
 μερικαὶ 90,10 αἱ καθόλου μὴ καθόλου
 syn. ἀπροσδιόρισται 98,23 sq.
- κατ. ὁ καὶ συμπλεκτικὸς σύνδεσμος 126,17
 καιρός. κατὰ καιρὸν 66,5
 καίτοι loco coniunctionis 212,4 265,21
 κακία ορρ. ἀρετή 150,21
 κάκοιούσια 133,5
 κακός. τὸ κακὸν εἰδός μὲν καὶ ὄρος οὐκ
 ἔστιν, ὥσπερ τὸ ἀγαθόν, λέγεται μέντοι
 καὶ αὐτὸς ὁς ἐσχάτη ὃν ἀπὸ τοῦ ἀγαθοῦ
 ἔκπτωσις 255,26
- κάλλος. ἡ πρὸς κάλλος ἀποβλέπουσα ἐρημη-
 νέλα 13,17 οἱ εἰς τὸ κάλλος συντιθέμενοι
 λόγοι 63,26
- κανάρι 68,4 195,26 211,8.18 265,14 τεχ-
 νικός 181,31 διαλεκτικός 201,28
- καρπός ορρ. σπέρμα 10,3
- καταβάσλειν φροντίδας 1,6 λόγους 116,10
 κατάβασις ορρ. ἀνάβασις 10,4
- καταγέλαστος 148,22
- καταδεής. τὰ καταδεῖστερα 16,32 ορρ.
 ὑπέρτερα 250,4
- κατακερματίζειν. κατακεκερματίζαται 213,
 26
- καταλήμπειν 132,26
- κατάληψίς 2,3 18,28 65,29 98,16 202,
 25
- καταλιμπάνειν 229,30
- καταγκάζειν. κατηγακασμέναι δυνάμεις
 241,34
- κατανεύειν ορρ. ἀνανεύειν 199,22 sq.
- κατανόησις 86,29 167,14 178,28 195,25
- καταντᾶν εἰς τὸ πέρας 255,10 ἐπὶ τὸ
 ἐσχατον 264,22
- κατάποσις. παιδῶν καταπόσεις 249,20
- κατασκευάζειν argumentari 239,17 241,
 4 sq.
- κατασκευαστικός 57,2,4
- κατασκευή 3,23,24 120,16 141,4 144,9
 19*

- 117, 29 166, 4 227, 14 ἀπὸ τοῦ μᾶλλον
55, 18 61, 20
- καταφάναι. τὸ καταφαθέν 99, 11 ορρ.
ἀπεφάναι 124, 9 sq. 187, 13 sq.
- καταφανής 163, 25
- κατάφασις. εἰδός ἀποφάνσεως 15, 18, 24. 29
16, 6 80, 31 dist. φάσις 59, 18 sq. τε-
λείτερον ἀποφάνσεως 17, 2 μᾶλλον ὡρί-
σθαι 227, 24 πρὸς τὴν ἀπόφασιν διαφορά
οὐ κατὰ τὸ ἔν.. ἀλλὰ κατὰ τὸ πρῶτον
67, 22 sq. ὄρισμός 80, 32 αἱ καταφάσιες
ἔσει τινι ἀνθλογοὶ εἰτε 94, 4 εἰδεῖσι
227, 24 ἡ μερικὴ τῆς καθόλου γείρων
111, 30
- καταφάσκειν 61, 12 expl. 82, 13 τὸ κατα-
φανόμενον 99, 9
- καταφατικής. καταφατικὴ ἀπόφανσις 15, 20
16, 5 πρότασις 156, 1 161, 12 καταφατικὸν
εἶδος 72, 12 167, 19. 31 σχῆμα 227, 21 τὸ
καταφατικὸν 79, 24 καταφατικὸς προσδιο-
ρισμός 89, 9 sq. καταφατικῶς 3, 11 74, 1
84, 36 100, 5 169, 18 196, 29 al.
- καταψήφιζεσθαι προτάσεως 102, 19 τῶν
προτέρων λόγων 117, 2
- κατεπείγειν 148, 26
- κατηγορεῖν κατὰ (παρὰ) φύσιν 53, 22. 25 αἱ
μὲν (προτάσεις) ἐκ δύο μόνων ἀπὸλην φωνῶν
συμπλεκομένων ἀποτελοῦνται, τῆς μὲν ὑπο-
κειμένης τῆς δὲ κατηγορουμένης 7, 30 ὁ κατ-
ηγορούμενος (ὅρος) vel τὸ κατηγορούμενον
7, 33 8, 3 69, 9 194, 2al. ἀνάγκη ἥματα εἶναι
ἢ πτῶσιν ῥήματος 69, 12 90, 23 128, 26
σύνθετον τι κατηγορούμενον ορρ. ἀπλοῦν
τι 14, 2. 6 169, 25 sq. ὡρισμένον — ἀστρι-
στον 155, 31 161, 9 τὸ κύρος ἔχει μά-
λιστα τὸ κατηγορούμενον 70, 5 κυριώ-
τερον .. καὶ πρότερον τοῦ ὑποκειμένου 87,
12 ξητεῖ .. εἰ .. τῷ κατηγορουμένῳ δύ-
ναται προστεθεῖς (προσδιορισμὸς) ἐτέραν
ἀπεργάσασθαι πρότασιν 101, 14 sq.
- κατηγόρημα 44, 24 204, 15. 24 ἔλαττον ἢ
κατηγόρημα 44, 34
- κατηγορία syn. κατηγόρημα 88, 22 204,
16 sq. παρὰ φύσιν — κατὰ φύσιν 53, 22 sq.
σύνθετος 170, 23 205, 32. 34 sq. ἀπλῆ
205, 34
- κατηγορικός. κατηγορικὸν εἶδος τοῦ ἀπο-
φαντικοῦ λόγου 3, 8 sq. 4, 3. 7 16, 4 ἢ
καταφατικόν ἐστιν ἢ ἀποφατικόν 16, 5
κατηγορικὸς συλλογισμός ορρ. ὑποθετικός
3, 27 74, 1 κατηγορικαὶ ἀποφάνσεις 3, 31
- κατηγορικὴ πρότασις 3, 32 κατηγορικὸς
λόγος 3, 8 sq. 7, 33 ἐντεῦθεν ὁ θεὸς λόγος
κατηγορικὸς ὀνομάζεται (ὅτι τὸ κύρος ἔχει
τὸ κατηγορούμενον) 70, 7 87, 13 κατη-
γορικῶς 78, 2
- κάτοπτρον 21, 30 34, 28
- κατορθοῦσιν intr. 27, 24 36, 7 142, 7. 9 168, 13
- κάτοχος 11, 28
- κάτω. ἐπὶ τὰ κάτω 143, 1 241, 26
- κενός. ὄνομα κενόν 135, 9 150, 20
- κέντρον 143, 20
- κερματίζειν. κεκερματισμένος 263, 29
- κεφάλαιος. τὰ πέντε κεφάλαια 1, 12 ἢ
εἰς τὰ κεφάλαια τοῦδε τοῦ βιβλίου διαι-
ρεῖσι 1, 17 7, 15 sq. τὸ δεύτερον τοῦ
βιβλίου κεφάλαιον 86, 26 τὸ τρίτον 159,
24 τέταρτον 214, 8 τὰ ἐξεῖδης 251, 27
- καὶ (βῆτηλος δραγμῇ 14, 4 211, 4 κατάφασις
101, 29
- κίνειν. τῷ δργητῷ τοίως ἢ τοίως κινοῦνται
τὰς χεῖρας 63, 11 τὰ δεῖ κινούμενα (τὰ
οὐράνια) 243, 35 πάντα κινεῖσθαι 9, 11
- κίνησις 25, 16 63, 6. 10 ορρ. στάσις 263,
26 λεκτικὴ 27, 34 ἢ κύκλῳ κίνησις 240,
21 ἢ κατὰ κύκλον 250, 21, 24
- κινητικός. κινητικὴ δύναμις 64, 16
- κινητός. τὰ κινητά syn. τὰ ἐν γενέσει καὶ
φύσιρ 243, 25 sq.
- κιράναι. κίρνασθαι 207, 30 208, 2
- κίσηρις 211, 13
- κλεινός 110, 31
- κλῆσις syn. κλητικὸς λόγος 42, 15 60, 28
- κλητικὸς λόγος 2, 27 5, 12 60, 25 sq. 64, 31
κλητικὸν εἶδος τοῦ λόγου 2, 10 44, 2 sq.
κλητικὴ πτῶσις 44, 4
- κλίσις 48, 18 44, 30 65, 9
- κνάξ. βλίτυρι κνάξ 31, 19 ἢ κναῖς ἀσημός
φωνῆ 51, 19
- κοινός. τὰ κοινά (βνόματα) 66, 3 ἢ κοινὴ
χρῆσις ορρ. ποιητικὴ 97, 32 κοιναὶ ἔννοιαι
7, 20 133, 13 184, 1 253, 14 κοινότερος
λόγος 13, 16 ὄρισμός 54, 9 τὸ κοινότερον
247, 14 τὰ κοινότατα τῶν προτάσεων εἰδη
82, 30 κοινότερον χρῆσθαι 151, 6 λαμ-
βάνειν 157, 26 κατὰ κοινοῦ 125, 4
- κοινωνεῖν 18, 32. 34 ὁ κοινωνῶν τινι τῶν
λόγων 202, 20
- κοινωνία 156, 26 ἢ κοινωνία ταις προ-
τάσει 256, 8, 9
- κοινωνικός. κοινωνικὸν γάρ ζῶν ὁ ἄν-
θρωπος 18, 33

κοινωνίας τῶν λόγων 2,8 4,15 203,1
 κόλλα 13,4
 κολλᾶν. τὰ κεκολλημένα 13,5
 κόραξ 260,19
 κοσμοποιεῖν 250,17
 κόσμος ορρ. ἀκοσμία 250,13
 κράζειν. (ἀκουέτω τοῦ Λριστοτέλους) κεκρα-
 γότος 183,30
 κρατεῖν syn. κρέπτονα εἶναι 265,16 ἡ
 δέξα κρατεῖ 15,29 κεκρατημένης τῆς δυνά-
 μεως 250,9
 κρατύειν 3,26 115,11 135,13 139,27
 140,32 157,34 238,18
 κρείττων γνῶσις 135,22 κρειττόνως 135,
 18 136,11,13
 κρίνειν syn. διακρίνειν 194,1
 κριός. ὁν δυνάμει ἐν κριῷ ὁ ἥλιος 250,22
 κρίσις ἐπιστημονική 1,10
 κρύψιος ορρ. ἐμφανής 249,17
 κύειν. ὁ ἔπι κυρμένος (ἀνθρωπος) 121,11
 κυκλοφορικός. κυκλοφορικὸν σώμα 217,
 30
 κύριος τοῦ πρᾶξαι τινα ἢ μὴ πρᾶξαι 148,24
 151,2 κυριώτερος 70,8 87,12 sq. 95,9 sq.
 κυριώτατος 70,9 160,15 κυρίως enim.
 ἀπλῶς 153,14 κυριώτατα 73,17
 κύρος ἔχειν 70,5
 κύων 30,23 260,19 χερσῶν 241,8. κυνὸς
 ὑλακή 31,14 ἐν μηδεμιᾷ ἡμέρᾳ τῶν ὑπὸ^τ
 κύνα 226,26
 κωμῳδία 25,25
 κωμῳδοποιός. μιμοῦνται οἱ κωμῳδοποιοὶ
 τοὺς βατράχους . . . καὶ τοὺς χοίρους 25,19
 κωφός. οἱ ἐκ γενετῆς κωφοὶ 23,3 30,28

Λαμβάνειν καινότερον τὸ δόνομα 157, 26
 θέντες καὶ λαβόντες οἱ ἔξηγηται 161,3
 λαμπάς. λαμπάδος ῥέμις (σύμβαλον τοῦ συμ-
 βάλλειν ἀλλήλους τοὺς πολεμοῦντας) 20,9
 λάξ 12,1
 λάχανον. τὰ πλείστα λάχανα 73,21
 λείπειν. τὸ λειπόμενον μέριον τῆς ἀντιφά-
 σεως 200,24 τὸ λειπόμενον adverbii loco
 251,7
 λεκτικός. ἐν ταῖς λεκτικαῖς διαθέσεσι 22,2
 κινήσεσιν 27,34 λεκτικὴ φαντασία 23,1
 39,26 δύναμις 64,3
 λεκτέος. μέσον τοῦ τε νοήματος καὶ τοῦ
 πράγματος, ὅπερ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ὑπο-

τιθέμενοι λεκτὸν ἡξίουν ὀνομάζειν 17,27.
 28 τὰ λεκτὰ πάντα 28,1
 λεξιδίον 152,7
 λέξις 1,5 175,18 opp. σημανόμενον 191,21
 196,12 sq. σημασία 72,16 sq. ἔννοια 75,
 11 διάνοια 83,31 86,1 συνεστραμμένη
 8,25 ἀσημος 17,21 λέξεως μέρη 12,
 30 sq. διαφέρει ὁ λόγος τῆς λέξεως 13,
 7 sq. λέξιν τὴν ἀπαγγελίαν (καλεῖ Πλάτων)
 13,14 αἱ πρῶται λέξεις 65,8 κατὰ τὴν
 λέξιν 62,1 opp. κατὰ τὸ σημανόμενον
 84,26.33 156,7
 λεπτούργειν τὴν διδασκαλίαν 155,24
 λέων 260,20
 λήθη 7,12
 λημμάτιον 139,28 140,32 141,8 146,18
 237,9,20 248,1
 ληρημάτιον 264,7
 ληστρικός. ληστρικὴ ναῦς 33,17
 λιθινος. λιθίνη ναῦς 211,4
 λιθος. ἡ Μαγνῆτις λιθος 200,9
 λίμνη (θηλυκῶς) 35,25
 λίνον 12,26 λίνον λένω συνάπτειν 184,31
 λογικός. ζῆσον λογικόν 32,27 sq. 127,14
 θεώρημα 130,28 λογικὴ πραγματεία 1,15.
 24 2,25 16,21 101,31 113,12 ψυχή
 7,1 25,6 35,22 217,29 οὐσία 217,33
 241,24 δύναμις 64,3 241,28 μεθύσος
 131,2 ζωή 133,30 τὸ λογικόν 24,27
 127,9 sq. λογικώτερος λόγος 131,24.25
 λογικώτερον (κατασκευάζειν) ορρ. ἀπ'
 αὐτῶν ὄντως τῶν πραγμάτων 254,1
 λόγιος θεός 1,11
 λογισμός. οὐδένα λογισμὸν ἔχειν 263,5
 λογογραφικός. τὸ περὶ τῆς λογογραφικῆς
 ιδέας βιβλίον 4,30,31
 λόγος. ἀπλοῦς λόγος 2,2 sq. 4,10 τέλειος
 12,30 λέξεως μέρος 13,1 διαφέρει τῆς
 λέξεως 13,7 λόγον τὴν διάνοιαν καλῶν
 (Πλάτων) 13,13 ὁ ἐν προφορῇ καὶ ίδιως
 λεγόμενος 13,15 κοινότερος 13,16 κατὰ
 τὴν λέξιν ὑπὸ τὸ ποσὸν ἀνάστομεν 40,15
 προφορικός λόγος 27,7 256,22 271,16
 syn. ἔξω ρέων 256,22.31,33 ορρ. ἐν-
 διάθετος 22,14 272,14 τριχῶς θεωρεῖται,
 ἡ ἐν τῇ ψυχῇ . . . ἡ ἐν αὐτῷ τῷ ἐκφωνεῖ-
 οθαι ἡ ἐν τῷ γράφεσθαι 22,13 εἰδος
 φωνῆς 16,13 οὐχ ἀπλῶς 16,21 ἡ κατὰ
 τὸν λόγον φωνή 16,23 τί τοῦ λόγου τὸ
 γένος 16,29 τὰ θρυλλούμενα δικτύω τοῦ
 λόγου μέρη 11,8 ἀσημα μέρη 12,14

ἀναγκαιότατα 13,14 14,19 60,2 78,30
εύρισεις δὲ ἔν τις τὸν Ἀριστοτέλην .. τὰ
πάντα κοινότερον μέρη τοῦ λόγου προ-
αγορέύοντα 15,8 58,4 dist. ὄνομα 34,1
ἀριστον ὄνομα 42,9 τοῦ λόγου εἰδη 2,9
deriv. 5,1 γένος ἀποφάνσεως 16,8 17,4
ἀποφαντικὸς λόγος 5,14 7,17 11,4 17,5
64,29 65,25 περὶ τὸν ἀποφαντικὸν λό-
γον θεωρεῖται τό τε ἀληθὲς καὶ τὸ ϕεῦδος
18,4 21,7 26,15 30 27,14 21 28,1 66,
13 οὐδὲ κατὰ τὸν ἀποφαντικὸν λόγον ἡ
τυχοῦσα τῶν ὀνομάτων πρὸς τὰ ῥίματα
συμπλοκὴ τέλειον ποιήσει λόγον 27,14
28,32 Aristotelis definitio explanatur
58,16 sq. λόγον οὐ μόνον ἀξιοῖ (ἢ Αρ.)
καλεῖν τὸν αὐτοτελῆ διάνοιαν ἀπαρτίζοντα
καὶ τέλειον, ἀλλὰ καὶ τὸν ἔλιτρον 62,11
συλλογισμὸν ἐλέγχει τινὲς .. ὁ Αρ. δεικνύει
δοκοῦντα ὡς ὁ λόγος οὐ θεῶν ἐστίν, ἀλλὰ
φύει 62,21 sq. ὁ δὲ λόγος εἴη ἀν αὐτῆς
(τῆς φωνητικῆς ὀντόμεως) ἀποτέλεσμα
63,6 διετῆς γάρ οὕτης τῆς τοῦ λόγου
σχέσεως .. τῆς τε πρὸς τοὺς ἀκροωμένους
.. καὶ τῆς πρὸς τὰ πράγματα 65,31 sq.
διτέλην εἶναι τῶν λόγων φησὶ τὴν ἔκωσιν
66,31 οἱ ὑποθετικοὶ λόγοι 67,6 sq. κατὰ
διάτεξιν λεγόμενοι 67,14 τοῦ κυρίως
ἐνὸς ὄντος λόγος ὁ μὲν τίς ἐστι κατά-
φασις ὁ δὲ ἀπόφασις. ἔστι δὲ .. διαφορὰ
οὐ κατὰ τὸ ἔν, ἀλλὰ κατὰ τὸ πρῶτον 67,
20 κατὰ τὸ πρώτον καὶ δεύτερον 72,18
ἡ κατὰ τὸ ἔν καὶ τὸ πλῆθος αὐτῶν (τῶν
ἀποφαντικῶν λόγων) ἀντιθεσις 72,13 sq.
κατὰ τὸ ἀπλούν καὶ σύνθετον 72,17 78,
1.27 δύο τούτων .. περὶ πάντα λόγον θεω-
ρουμένων, λέξεώς τε καὶ σημασίας 72,15
79,16 τίνα τρόπον ἀπὸ τῶν σημανομένων
τόν τε ἔνα λόγον καὶ τοὺς πολλοὺς δια-
κρίνομεν; 73,3 οἱ περὶ τῶν καθόλου τινὸς
ἀποφανόμενοι 74,16 τρόποι τῆς χρήσεως
τῶν ἀποφαντικῶν λόγων 76,13 ἡ ὑπὸ
τινος ἐργητηθέντες .. ἀποφανόμεθα ἡ καὶ
μηδὲνὸς ἐρωτῶντος αὐτοὶ προελόμενοι 76,
14 τρεῖς ἔσονται τῶν λόγων ἀντιθέσεις,
ἀπλοῦ πρὸς σύνθετον, πρώτου πρὸς δεύτερον,
ἔνος πρὸς πολλούς 79,26 οὐχ ὁ λόγος τῷ
πράγματι τοῦ εἶναι αἴτιος ἀλλ᾽ ἡ τοῦ
πράγματος ὑπαρξίει τοῦ ἀληθεύειν τὸν λόγον
αἴτια 149,27 ἔξηγηται τῶν πραγμάτων
οἱ λόγοι καὶ διὰ τοῦτο μιμοῦνται αὐτῶν
τὴν φύσιν 154,18 λόγος μεριστός 137,18

λογικώτερος — πραγματειωδέστερος 131,23
προάγειν τὸν λόγον 83,23 114,18 131,
24 al. syn. ὄρισμός 30,4 τὸν ὄρισμόν,
διὰ ἐκάλεσε λόγον 46,22 ὄριστικὸς λόγος
70,27 71,16 21,33 λόγος .. ἀδιάριτος
τε καὶ ἀμετάβλητος 135,24 διανοητικὸς
ορρ. νοερός 242,31 sq. λόγον αὐτὴν (τὴν
αἴτιαν Ἀρ.) προσαγορεύων 223,7 καθ'
ἔνα λόγον, διὰ ἐκάλεσεν εἰδός, θεωρουμένων
(τῶν δυνάμεων) 243,8 κατὰ λόγον ορρ.
ἀσκόπως 40,19 κατὰ δεύτερον λόγον 57,
27 κατὰ μάνον τὸν λόγον καὶ τὴν ἐπί-
νοιαν 250,10 θεῶν ἀρχῆς ἐχόντων πρὸς
τὰ ὄντα λόγον 133,25 λόγον ποιεῖσθαι
235,6 ἔχειν 13,21 30,4 67,31 saepius
λόγου γάριν 162,12

λόγος 260,19

Μακρολογία 66,5

μακρός. διὰ μακροῦ ποιεῖσθαι τὴν ἀπόδοσιν
157,2

μαλακός. μαλακώτερος ορρ. συντονώτερος
263,10

μᾶλλον. δεικτικὸν ἀπὸ τοῦ μᾶλλον 29,2
κατατυεὶ ἀπὸ τοῦ μᾶλλον 55,18 56,3
57,3 61,20 ἐπιγείρησις 189,17 συν-
ελέγχειν 196,27

μαντεία 135,13

μαντεύεσθαι 140,14 τὴν διάνοιαν τοῦ Αρ.
167,18

μαρτυρία τοῦ θείου 3,1 τοῦ κρείττονος
11,24 ἐκ μαρτυρίας γνῶσιν (ἔχειν τινός)
114,30

ματαιοπονία 148,11

μάταιος. ἵνα μὴ .. ματαίαν δεικνύῃ τὴν
έαυτοῦ φύσιν 151,22

μάτην 148,13 150,17 sq.

μάχεσθαι logice 82,27 147,25 181,27 sq.
μάχη logice 81,14 sq. 252,19 sq.

μέγας. μείων πρότατις 116,31 119,25
272,9

μεθαρμόζειν 152,6

μέθεξις 108,23 ἐν μεθέξει θεωρούμενα
45,27 opp. στέρησις 57,26

μέθιδος 178,10 λογική 131,2

μεθόριον 10,20

μειρακιώδης ἐνόχλησις 186,10

μέλλειν. μελλων χρόνος 52,23 81,1 90,25

- 128, 27 129, 20 sq. ἀλλο .. τὸ μέλλον
 παρὰ τὸ ἐσόμενον 139, 2, 3
 μέν. ὁ μὲν σύνδεσμος 51, 19
 μερίζειν τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεῦθος 193, 8
 μεμεριζμένη ὅψ 38, 14
 μερικός. μερικὴ ψυχή 25, 27 μερικὸς
 προσδιορισμός 89, 8 sq. μερικὴ πρότασις
 90, 4 sq. syn. ἡ κατὰ μέρος 92, 26 sq.
 μερικαὶ ἦτοι καθόλου ὡς μερικαὶ 90, 10
 μερικαὶ καὶ ἄλλοτε ἄλλως ἔχουσαι αἰτίαι
 131, 9 μερικωτέρα αἰτία 134, 33 κατηγορία 170, 27 μερικώτερον ποιεῖν 210,
 23 τὰ μερικώτερα 17, 1, 7 ορρ. τὰ καθολικώτερα 206, 19, 21
 μερισμός coni. διάστασις 6, 12
 μεριστὸς λόγος 137, 18 μεριστὸν .. τὸ καθ'
 ἔκαστον 135, 23 μεριστὴ φωνή 38, 11
 τὰ μεριστά 136, 15
 μέρος. μέρη τοῦ λόγου 11, 2 sq. ἄσημα
 59, 4, 7 τοῦ ὅλου εἰς τὰ μέρη (διαιρέσις)
 15, 17, 25 sq. σημαντικὸν μέρος 58, 62 sq.
 ἐπὶ πάντων γάρ τῶν διηρθρωμένων καὶ
 τελείων ἔκαστον τῶν μερῶν ἐκ τῆς προσεγγοῦς διέτητος εἰώθασεν σημαντεῖν 60, 5.
 13 τὰ κατὰ μέρος 132, 21, 22 sq. 206, 16
 αἱ κατὰ μέρος προτάσεις syn. μερικαὶ 92,
 26 sq. ἐπὶ μέρους 113, 19
 μέροψ. καθ' ὁ μεριστὴν ἔχει τὴν φωνήν
 38, 11 ὡς μεμεριζμένη χρώμανος τῇ ὅπει
 38, 14
 μέσος. διὰ μέσου 57, 4, 5, 21 124, 24 δι'
 ἔαυτοῦ μέσου 67, 5 μέση ἔξι 164, 21, 23
 172, 6, 29 173, 32 174, 7 184, 8 266, 26
 τὰ ἀνὰ μέσον 260, 32 sq. τὰ μέσα καὶ
 ἀδιάφορα 262, 15 μέσος ὅρος 272, 6
 μεσότης. τὰ τῆς μεσότητος ἐπιρρήματα 11,
 31
 μεταβεβλητεῖν. τὸ μὲν μεταβεβλήκος (τὸ
 παρεληλυθός) τὸ δὲ πεψυκὸς μεταβεβλεῖν
 (τὸ μέλλον) 133, 21, 24 ἐκ δυνάμεως εἰς
 τὴν ἐνέργειαν 240, 16 sq.
 μετάβασις 192, 6 251, 3
 μεταβολή 133, 22 134, 30 135, 24 136, 20
 213, 8
 μετάθεσις τῶν ὀνομάτων 20, 18 37, 29 sq.
 πρότασις ἐκ μεταθέσεως 161, 10, 28 sq.
 229, 25 expl. μετάταξις ἡ κατὰ τὴν ἐκ-
 φώνησιν 191, 26 sq. 193, 33, 35
 μεταλαμβάνειν. ἵσον δὲ δυναμένων (προ-
 τάσεων) ταῖς εἰς δὲ μεταλαμβάνονται 144,
 25
- μετάληψις 3, 19 168, 9, 13
 μεταμέλειν. μεταμέλει 44, 16 sq.
 μεταπίπτειν 113, 4 184, 11 228, 2 237, 29
 μεταπλάτειν 20, 3
 μεταρρυθμίζειν 68, 19
 μετασχηματισμός 43, 1
 μετάταξις 191, 22
 μετατιθέναι τὰ τε δύναματα καὶ τὰ ῥήματα
 191, 22 193, 29 μετατεθεψένος 193, 29
 μετέχειν. τὸ μετεχόμενον ὑπὸ τοῦ ἀνθρώ-
 που καὶ κατηγορεῖσθαι αὐτοῦ πεψυκὸς ὡς
 ὑποκειμένου 53, 27
 μετέωρος. ἀπὸ μετεώρου τινὸς κάτενεγγένεις
 ληφθεὶς 142, 31
 μετουσία 55, 30
 μετοχή (μέρος λόγου) 11, 11 15, 2 55, 25
 μᾶλλον ἀποκλίνει πρὸς τὴν ὕπιστητα τῶν
 ῥημάτων 15, 3 (διαλέγειν τὸ ῥῆμα) εἰς τε
 τὴν οἰκείαν αὐτῷ μετοχήν καὶ τὸ ἔστι
 177, 9 222, 19
 μέτρον 65, 7
 μὴ dist. οὐ 229, 9 πᾶς ἐπὶ τῶν μὴ ὄντων
 ἀρμόσουσιν οἱ προειρημένοι περὶ τῆς ἀκο-
 λουθίας τῶν προτάσεων κανόνες 183, 17
 τοῦ μὴ ὄντος (πολλαὶ τάξεις) 213, 2 sq.
 μηδαμῶς. τὸ μηδαμῶς ὃν dist. τὸ μὴ ὃν
 263, 22
 μηδεῖς dist. οὐδεῖς 229, 7
 μήν. οὕτε—οὕτε μήν 199, 6 οὐ μήν δὲ
 214, 29 οὐ μήν ἀλλ' οὐδέ 216, 31
 μῆνις 133, 4
 μήποτε an cum ind. 50, 19 207, 19 243, 2
 244, 25 264, 24, 25 cum coni. 70, 12
 98, 30 157, 24 177, 19 sine verbo finito
 59, 26 114, 3 117, 6
 μιμνήσκειν. ἡ αἰτία τοῦ μεμνῆσθαι 7,
 10 sq.
 μῖσις. τῆς περὶ μῖσων ἐν τῷ προτέρῳ τῶν
 Ηρ. Ἀν. θεωρίας 228, 22, 23 τὰς ἐπὶ
 θεῶν λεγομένας μῖσις οὐ παραπλήσιας τῇ
 τοῦ οὐδανοῦ πρὸς τὴν γῆν μῖσει νοήσομεν;
 249, 22
 μιτσάνθρωπος 114, 31
 μνεῖα. μνεῖα ποιεῖσθαι τίνος 176, 31 198,
 15
 μοιρητός 38, 14
 μοναδικός. τὰ μοναδικῶς λεγόμενα 96, 25
 τὰ μοναδικά 97, 13
 μονήρης 241, 84
 μονοειδῆς 241, 6, 21
 μόνος. τὸ μόνον (οὐκ) ἔστι τρόπος, ἀλλὰ

- προσδιορισμάτων) 216, 31 κυρίως λαμβανόμενον, τοῦτο δέ ἔστι ώς ὄνομα 217, 19 ἐπιρρηματικῶς, ταῦτὸν δυνάμενον τῷ μόνῳ 217, 25
- μόριον ἀρνητικόν 27, 2 42, 9 59, 1 87, 8 sq. σημαντικόν 59, 14, 22 ἀποφατικόν 95, 13 187, 12 μόρια τῶν ἀντιθέσεων 166, 10 sq. 181, 14
- μορτός 38, 14, 16
- μουσικός, οἱ μουσικοὶ 30, 13
- μοχθηρός, μοχθηρὰ ἔξις 266, 25 μοχθηρῶς τῇ τέχνῃ χρῆσθαι 205, 15
- μάσιν 168, 5 καθεύδειν ἢ καὶ μάσιν 133, 1
- μυθικός, μυθικά πλάσματα 181, 6
- μῦθος, οἱ μῦθοι 249, 12 sq.
- μυαλήθυμος 41, 9
- μυριάζεις 56, 1, 9
- μῦς 61, 21 sq.
- Ναὶ. τὸ ναὶ ἀποκρίνασθαι 199, 21 sq.
- ναῦς 12, 25 67, 18 ληστρική 33, 17 λιθίνη 211, 5
- νεκρὸς ἄνθρωπος 14, 4 sq. 167, 26 211, 1, 15 212, 6 νεκρόν τι 33, 26
- νεοττιά 64, 10
- νέφος 153, 22
- νοεῖν οὐδὲν ἔτερον ἢ τὸ δέξασθαι τὸ εἰδός τοῦ νοούμενου ἢ τοι πρόχειρον παιῆσαι 20, 22 νοεῖσθαι coni. λέγεται, γράφεται 22, 18, 23, 13 sq. νοεῖσθαι βούλεται τὰ ἐνταῦθα λεγόμενα 167, 35
- νοερός 21, 32 24, 25 λόγος 242, 34 νοερὰ ἀντηγῆις (τῶν ὄντων) 27, 31 ίδιότητες 132, 16 ἔξις 166, 7
- νόημα 8, 26 62, 3 τὰ νοήματα παθήματα τῆς φυγῆς 5, 30 sq. 22, 10, 19 dist. πράγματα, φωναί, γράμματα 17, 26 18, 25 sq. αἴτια τῶν φωνῶν 18, 6 ἀπλᾶ, σύνθετα 18, 7, 8 20, 34 26, 15 sq. φύσει 19, 3 ὄμοιώματα τῶν προσμάτων 19, 32 20, 24 ἀπὸ τῶν νόημάτων 24, 27 ἀναλογία τῶν φωνῶν πρὸς τὰ νοήματα 26, 16 20, 20 sq. τὰ σύνθετα .. δευτερὰ ὄντα φεύδονται τε καὶ ἀληθεῖας 18, 10 21, 7 sq. 26, 15 ἐκ τῆς ἐπαγωγῆς φανερόν 26, 23
- νόησις 7, 1. 11 137, 17 240, 19
- νοητός opp. αἰσθητός 71, 14 νοητή ἀλήθεια 27, 29 αἰτία 249, 17 τὰ νοητά 134, 3 καὶ θεῖα αἴτια 243, 36 248, 18 τὸ νοητόν 136, 24 ἀπλᾶ καὶ νοητὰ εἰδὴ 249, 26
- νόθος. νόθον ἀποφήνασθαι (τὴν πραγματείαν) 6, 3 7, 13
- νόμιμισμα γαλακός ἢ χρυσός (λέγεται) 22, 28 sq. νομοθετεῖν 113, 31
- νόμος. νόμῳ syn. θέσει 98, 10
- νοῦς. γνωστικὴ δύναμις 5, 4 παθητικός 6, 5 sq. 26, 2 πρακτικός 135, 20, 24, 25 φθαρτός 7, 11 dist. αὐτοτελῆς καὶ τῇ οὐσίᾳ σύνδορομον τὴν ἐνέργειαν ἔχων 7, 5, 10 γνωριστός τοῦ σώματος 64, 11 ἀμηγῆς πρὸς τὴν ὥλην 132, 14 ὁ τῶν θεῶν 242, 33 νοῦς γάρ αὐτούς (τοὺς θεοὺς) ὁ Ἄρης ἔξιστος προσαγορεύειν 243, 3 τὸν μὲν νοῦν αρρενικῶς τὴν δὲ φυγὴν θηλυκῶς λέγειν διετάξαν 35, 31 νοῦς καὶ ἐπιστήμης δεκτικός 127, 9 sq. ἡ ὑπὲρ νοῦν αἴτια 249, 11 νόων 24, 27 ὅσα ἐπὶ νοῦν ἥψθε 116, 9
- νυκτερίς 211, 12
- νῦν. ἐν ἐνὶ τῷ νῦν ἔστι τῶν αἰωνίων ἴδρυμα 133, 26
- νώμεια 186, 8
- Ξέλον 67, 16
- ξύσις 23, 21
- ‘Ο, ἵ, τό. τὸ ‘τό’ ἄρθρον 45, 32 51, 19 ταῖς (προτάσεσιν) εἰς ἃς μεταλαμβάνονται 144, 25 πρὸς τὸ ϕ πρόσκειται 211, 11 τὴν μέθοδον ὑψηγεῖται τὴν καθ’ ἣν κρινοῦμεν 257, 12
- ὄγκος 25, 29
- ὅδε. κατὰ τήνδε ἢ τήνδε ὥλην 193, 9
- ὅδεσιν 264, 21 ἀνάπαλιν 17, 9
- ὅδηγειν 178, 28
- ὅδος. ταῖς ὕδοις τῆς ἐκβάσεως ἐγκειρεῖν 150, 30
- ὅδοις. ὕδοντες 25, 6 30, 14 64, 21
- οἶησις 88, 22
- οἰκειότης 19, 20
- οἰκειοῦν. οἰκειοῦσθαι 11, 29
- οἰκονομικός opp. φιλάργυρος, ἄσωτος 260, 25
- οῖς. καθ’ οἷον δήποτε τρόπον 134, 6 καθ’ οἷαν δή ποτε ὥλην 172, 27 πρὸ οἷου δήποτε χρόνου 144, 17 οἴφ δήποτε προτάσει

- 190,31 τὴν οἶσαν δήποτε πάροδον 247,20
 ἡ οἶσαν ἐπιπολῆς ποιητής 209,10 οἶσαν
 ὅτια ἀπάτης 259,25 τὸ οἶσαν κέντρον 143,
 20 τῷ αὐτῷ οἶσαν εἴδει 193,26
 οἰχεσθαι. οἰχέσεται τὸ ἐνδεκόμενον ἐκ τῶν
 ὅπων 143,20
 ὁλίγος. ἔλαττων πρότατις 116,30 119,24 sq.
 τὸ ἐπ' ἔλαττον ἐνδεκόμενον 142,3. 14 151,
 31 ἐπ' ὄλαττον εἴναι 162,4 sq. ἔλαττον
 ἔχειν 193,17 παρ' ἔλαττον 14,22
 ὁλιγοχρόνιος 149,12
 ὁλικός. ὁλικώτερος 17,1. 7 103,26 134,33
 ὁλικωτέρα κατηγορία 170,27
 ὁλικήρος 78,20
 ὅλοις. τοῦ ὅλου εἰς τὰ μέρη (διαίρεσις) 15,
 17 ὁμοιομερές ὅλον, ἀνομοιομερές 15,25
 τὰ μόνως ὅλα 97,7 ἐπὶ τῶν ὅλων 250,
 12 εἰπερ ὅλως 203,14 ὅλως δὲ 162,29
 170,20 al. ὅλως γάρ 258,18 268,18
 ὅλως τε 202,30 καὶ ὅλως 207,8 255,
 26 al.
 ὁλοσγερής. ὁλοσγερέστερον 195,21 211,8
 ὁλότετης 33,26 60,7 62,7
 ὁμογενής. τὰ μὴ ὁμογενῆ . . . οὐδὲ συμβλητά
 ἔστι πρὸς ἄλληλα 263,13,16 τῶν ὁμο-
 γενῶν ἐν τοῖς ἐναντίοις ή μεγίστη διάστασις
 263,17
 ὁμοιειδής 97,5 218,23 242,17 243,14
 ὁμοιομερής. ὁμοιομερές ὅλον 15,25
 ὁμοιοῖς. ὁμοίως ἔχειν 129,2' 130,1. 10
 ὁμοιότητος 38,6 κατὰ τὴν θρυλούμενην
 ἀνόρμουν αὐτῆς (τῆς ὅλης) πρὸς τὸ πρώ-
 τον (εἶδος) ὁμοιότητα 213,9,10
 ὁμοιώματα 35,7 dist. σύμβολον 19,33 20,
 1 sq. 39,35 40,1,17 sq.
 ὁμολογεῖν γάριν 1,11 τὰ ὁμολογούμενα
 ὄντα 51,1 ὁμολογουμένως 29,6 126,
 22 24 227,4 τῷ πράγματι 197,15
 ὁμολογία πρὸς τὰς ἄλλας αὐτοῦ πραγμα-
 τείας 5,28 θέσεις λέγομεν καὶ τὰς ὁμο-
 λογίας 9,13, 14 καθ' ὁμολογίαν 24,31
 30,24
 ὁμόστοιχος 97,13
 ὁμοτικός λόγος 2,29 3,1
 ὁμωνυμία 85,4, 34 200,32 239,33
 ὁμώνυμος ορρ. ὥρισμένου τινὸς ὀηλωτικός
 126,11 sq. τῆς ὁμωνύμου φωνῆς εἰς τὰ
 διάφορα σημαντικά (διαίρεσις) 15,17, 22
 66,17 sq. 80,21 241,10 ὁμώνυμος ὄρος
 προτάσσεως 73,11 74,9. 28 84,29 sq. 196,
 18 φωνή 74,20 80,22 ὁμωνύμως 80,21
 197,6 τὰ ὁμωνύμως κατηγορούμενα dist.
 τὰ καθόλου 98,8 sq.
 ὁμως postpositum 189,20 δὲ ὁμως 190,
 14
 ὅνομα. πᾶσα ἀπόφανσις ἐξ ὄντων καὶ
 ὄντωντων ἔχει τὴν γένεσιν 8,31 sq. ἀργῆν
 ποιεῖται τῆς πραγματείας τὴν τῆς ὑπάρ-
 χεως τοῦ ὄντος καὶ τοῦ ὄντος τοῦ θεω-
 ρίαν 9,3 ἀπλῆ φωνή καὶ ὄνομα καὶ
 ὄντα καὶ φάσις καὶ ὄρος τῷ μὲν ὑποκει-
 μένῳ ταῦτα ἔστιν 10,1 dist. ὄντα 10,11
 32,2 sq. μόνα ταῦτα (ὄντα καὶ ὄντα)
 νῦν παραδίδοται . . . διότι, φίσομεν,
 δίγα τῶν ἀλλων ἀπάντων δύναται ποιεῖν
 ἀποφαντικὸν λόγον 11,2 12,18 ἀναγκαιό-
 τατα μέρη 13,14 (Λιεξάνδρῳ) δοκεῖ καὶ
 τὰ ἐπιφρήματα ὄντα εἴναι 13,19 κυ-
 ρίως μέρη 14,19. 27 48,30 τῶν ἀλλων
 τοῦ λόγου μερῶν λεγομένων περὶ τὸ ὄνομα
 καὶ τὸ ὄντα 14,32 τὰ μὲν ὄντα καὶ
 τὰ ὄντα φωναί εἰσιν ἀπλαῖ μήτε ἀλή-
 θειαν μήτε φεύδος σημαίνουσιν 18,2 21,6
 29,20 τριγῆς θεωρεῖται 22,17 23,12
 dist. φωνή 22,23 39,17 sq. θέσει 22,25
 23,2 39,25 sq. αἱ τοῦ ὄντας πτώσεις
 τῷ ἔστι συμπλεκόμεναι οὐδὲν οὔτε ἀληθίες
 οὔτε φεύδος σημαίνουσιν 27,16,17 εἰκό-
 τως προτείκηται τὸ ὄνομα τοῦ ὄντος
 29,31 ὅπαρεν σημαῖνει 30,1 48,31 τοῦ
 ὄντος λόγος (syn. ὄρος) expl. 30,3 sq.
 διαστήσομεν ὄντας λόγων 34,1 γένος
 τὸ σύμβολον 40,3. 17 ὁ ὄντας ὄρισμός
 (τοῦ ὄντος) 40,4 ἀρίστον ὄνομα 37,
 25 41,11 42,1 156,21 264,3 οὔτε ἀπό-
 φασις οὔτε ἀπλῶς λόγος 42,11 dist. πτώσεις
 42,32 43,23 46,20 sq. τὸ κυρίως ὄνομα
 def. 45,9 πᾶσαι αἱ σημαντικαὶ φωναὶ
 ὄντας 45,15 166,4 πολλὰ ἔστι παρ'
 αὐτῷ τοῦ ὄντος τὰ σημαντικά 45,15
 πενταχῶς 46,13 ὄντας τινα οὐδὲν
 κοιλεῖ κατηγορεῖσθαι ποτε 49,9 οὐ δέγκα
 ὄντας τέλειον πεφύκαι ἐργάζεσθαι λόγον
 49,11 syn. φάσις 75,23 dist. ἀπόφανσις
 76,1 sq. ὄνομα κενόν 135,9 150,20
 ὄνομαστός. τὸ ὄντας τόντον 184,27,29
 ὄνοματοθέτης 35,16 36,22
 ὄξεις. ἡ ὄξεια 97,28
 ὄξυτονεῖν 113,32
 ὅπότερος. ὅπότερον ἔτυχε 143,3 ὅπότερ'
 ἔτυχε 151,29 τὸ οἶνον κέντρον αὐτοῦ (τοῦ
 ἐνδεκομένου) τὸ ὅπότερ' ἔτυχεν, ὅπερ ἔλα-

- βεν ἀντὶ τοῦ ἐνδεχομένου παντὸς ὁ Ἀριστοτῆλης 143, 20
 ὅποτεροσοῦν 193, 17 237, 30 239, 28 264, 14
 ὅπου γουνιάν 225, 36 ὅπου γε 226, 18
 ὅπτικός, ὅπτικὴ δύναμις 62, 26
 ὅπως. ὅπως ποτὲ ὄντα 51, 4
 ὅραν πρὸς νίκην 202, 22
 ὅργανον 62, 23 sq. 148, 25 διαιρετικὸν 27, 3
 ὅργανα τῆς φωνῆς 24, 33 sq. φωνητικά 39, 27, 63, 5 ἐμπνευστὰ 30, 13 διαιλεκτικά 63, 5 φυσικά 64, 13 sq.
 ὅρεκτικός, ὥρεκτικαὶ δυνάμεις συν. ζωτικαὶ 5, 3 sq. 63, 20
 ὅρεξις 5, 9 38, 33
 ὅριζειν τῷ χρόνῳ 114, 27 ὥριζεσθαι 9, 5.
 26 ὥρισμένος opp. ἀδρίστος 79, 5 155, 28 sq. dist. διωρισμένος 159, 4 ὥρισμένη πρότασις 30, 18 τὸ ὥρισμένον 134, 27 ἐπὶ τίνος ὥρισμένου λέγεται (ῥῆμα) 28, 15. 21 77, 7 ὥρισμένων 11, 17 130, 23 131, 7 132, 11 134, 25 sq.
 ὥριζων. ἐπίπεδον παράλληλον τῷ ὥριζοντι 137, 5
 ὥρισμός 9, 5. 16. 27 127, 7 sq. (ὅρισμοί) δέ εἰσιν ἐκ πλειόνων δυνομάτων συγκείμενοι λόγοι περὶ τὴν οὐσίαν τοῦ αὐτοῦ πράγματος στρεφομένων καὶ διὰ τοῦτο εἰς ἔκαστος 70, 30 οὐ γάρ δὴ τῷ σύνεγγυᾳ εἰρῆσθαι 71, 23 sq. ἐπὶ τοῦ ὥρισμοῦ τὸ 'τί ἦν εἶναι' ἀντὶ τοῦ 'τί ἐστι τῷ πράγματι τὸ εἶναι' (οἱ παλαιοὶ παραλαμβάνοντες) 212, 17
 ὥριστικός λόγος 70, 27 71, 16. 21. 33 κατὰ τὴν ὥριστικὴν παρὰ τοῖς γραμματικοῖς λεγομένην ἔγκλισιν 223, 33 ὥριστικὸν ῥῆμα 225, 18
 ὥριστός. ὥριστὸν πρᾶγμα 71, 10. 22 127, 25
 ὥρκος. τὰ προταττόμενα τῶν ὥρκων (ἐπιρρήματα) 13, 24
 ὥρμη τῆς ψυχῆς 30, 12
 ὥρος 7, 20 coni. πέρας 263, 12 dist. δύναμα, ῥῆμα, φάσις 10, 2. 16 sq. οὖτα δὲ καὶ Πλάτων ἐν τῷ ἐνάτῳ τῶν Νόμων τὰς ἀπλάξ φωνάς ἐκάλεσεν ὥρους 10, 17 τὸ τοῦ ὥρου (ὄνομα) ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς φωνῶν (Ἀριστ. τίθησι) 37, 22. 23 μέσος ὥρος 272, 6 μετάθεσις τῶν ὥρων 193, 33 ὑποκείμενος, κατηγορούμενος 7, 32 sq. 196, 6 opp. ἀδριστία 163, 11 193, 25
 ὥργεισθαι 63, 14
 ὥργησις 63, 9 sq.
 ὥργηστής 63, 11
 ὥσ. ἐφ' ὧν μὲν . . . ἐφ' ὧν δὲ 250, 8. 19
 ὥσαχτες ἀλλως 194, 19
 ὥσιος 134, 22
 ὥσος. πλεῖστος ὥσος 191, 31 ὥσων 245, 29
 ὥστισοῦν. ὥστουσην 205, 9 264, 4
 ὥτε μὲν — ποτὲ δὲ 137, 8. 11
 ὥτι. ἢν ἀκόλουθον τὸ ἐτί ἡμᾶς πρὸ τοῦ διέτι μανθάνειν 204, 30. 31 προηγουμένην ἔχειν τάξιν τοῦ διέτι 234, 32 235, 8
 οὕ. τὸ οὕ (ἀρνητικὸν μέρον) 160, 3 τὸ οὕ ἀποκρίνασθαι 199, 21 dist. μή 229, 9
 οὐδεῖς. προσδιορισμός 89, 7 sq. 117, 24. 26 τὸ οὐδεῖς πόθεν ἐροῦμεν ἐσχηκέναι τὴν γένεσιν 95, 29 96, 15 τὸ εἰς ἀναφοῦν 97, 23. 24 dist. μηδεῖς 229, 7 οὐδέν εἰστι 57, 8
 οὐδέτερος. συλλογίζεσθαι ῥάδιον καὶ τῶν οὐδετέρων λεγομένων δυνομάτων τὴν ἔννοιαν 36, 16
 οὐθεῖς 96, 13 97, 26
 οὐράνιος. τὰ οὐράνια σώματα 218, 34 τὰ οὐράνια 235, 35 249, 28 250, 11
 οὐρανὸς ἀρρενικῶς (λέγεται) 36, 10 κινεῖσθαι κύκλῳ τὸν οὐρανόν 240, 9. 35 ἀνθρωποιοῦ τὰ ἐξ οὐρανοῦ καὶ γῆς 249, 16 αἰδοῖα οὐρανοῦ 249, 18 πρὸς τὴν γῆν μετὶς 249, 23
 οὖς. τῆς ἀκοντικῆς δυνάμεως ὅργανον 62, 27
 οὐσία coni. ἐνέργεια 6, 14 21, 2 δύναμις 136, 7 νοῦς τῇ οὐσίᾳ σύνδρομον τὴν ἐνέργειαν ἔχων 7, 6 χωριστὴ παντὸς σώματος 64, 4 λογικὴ 217, 33 241, 24 μόνων οὐσίων συμφύεσθαι μή δυναμένων, οἷον εἰδῶν ἢ ἀτόμων 71, 24 72, 3 sq. αἴδιοι οὐσίαι 136, 5 τὴν οὐσίαν . . . οἱ ὥρισμοὶ σημαίνοντες 9, 18 70, 31 φυσικαὶ οὐσίαι 24, 24 χωριστὴ οὐσίαν ἔχειν 24, 28 κατὰ τὴν οὐσίαν μεταβλητεσθαι 89, 33 κατ' οὐσίαν opp. κατὰ συμβεβηκός 9, 17 49, 24. 25 111, 25 169, 30 al.
 οὐσιοῦν. οὐσιώσθαι 248, 29
 οὐσιώδης 89, 21 ἔννοια τῆς ἀποφάνσεως opp. ἡ ἡμετέρα γρῆσις 77, 18 ἐνέργεια 151, 21 ποιότης 209, 10 τὸ οὐσιῶδες 207, 12. 13
 οὔτε . . . ἀλλὰ καὶ ἄλλως 146, 5
 οὔτις 97, 23. 27 117, 24 τῇ ποιητικῇ . . . χρήσει μᾶλλον σύνηθες 97, 32

- ὅφελος. οὐδὲν ἔσται ὅφελος 249,1
ὅφθαλμος. διπτειχῆς ἐν ἡμεν δυνάμεως ὄργα-
νον 62,25
- οὐχίος 86,6
οὐψ 38,14,15
- Πάθημα. τὰ νοήματα παθήματα τῆς ψυχῆς
5,30 sq. 22,10,19
- παθητικός γοῦς 6,5 7,8 26,2 φθαρτός 7,
11 παθητικὸν δυνάμεις 241,31
- πάθος. φαίνεται δὲ (δὲ Αριστοτέλης) καὶ ἐπὶ
πάσας τῆς ψυχῆς τὰς ἐνεργείας κοινότερον
τὸ τοῦ πάθους ὄνομα ἐκπείνων 6,22 7,2
coni. ἐνέργεια 11,10 12,16,17 14,29
25,17 30,2 32,8 48,6 14,50,19 ἐν σφο-
δοῖς πάθεις ὄντες φθεγγόμεθα 30,26
πάθη τινὰ τῆς ψυχῆς 31,2
- παιδάριον 249,24
- παιδίον (οὐδέτερον) 36,18
- παλαιός. οἱ παλαιοὶ 2,9 4,15 39,13 119,
19,23 οἱ παλαιότεροι 19,24 41,19
- παντοδαπός 83,19 παντοδαπῶς 155,24
- παραβάλλειν πρὸς τὴν διδασκαλίαν 7,27
- παράγειν ἀπό τινων ὀνομάτων 13,24 56,
4,5 57,5 τὰ πάντα 132,14,18 136,5
τὰ πράγματα 24,26 αὗται (αἱ θεῖαι δια-
κοσμήσεις) παράφονται 135,31 *a revo*
deducere 186,8
- παράδειγμα opp. αἰτία 25,28 opp. ὁμοίωμα
35,8 παράδειγμα παρατίθεσθαι 175,13
176,25 177,23 178,27 sq. 221,24 ἐπὶ
παραδέγματος ὑφηγεῖσθαι 166,1 παρα-
δέγματος γάριν 198,21
- παραδήλον 63,12
- παράδοξος ὑπόληψις 9,10
- παραθράνειν τὴν τελεύτην 255,20
- παρατείσθαι 7,2 37,17 86,3 106,16,21
223,15 252,9 254,30 263,25 παρατη-
τέον τὸ οὔτως ἀποκρίνασθαι 201,27
- παρακατηγόρημα 44,26,28
- παρακέλευσις. τὰ τῆς παρακελεύσεως
ἐπιρρήματα 12,12
- παρακολούθειν *intelligere* 30,29 161,4
196,5 213,20
- παρακρούειν. παρακρούεσθαι τοὺς δικαστάς
260,21
- παράληψις 62,9
- παραλλαγή 8,26
- παραλογίζεσθαι 85,31
- παραλογισμός 98,38
- παραμελεῖν 249,12 παρημελημένος 170,
31
- παραποδίζειν 132,31
- παράστασις 54,30 58,16
- παρασύμβατα 44,25 Ἐλαττον ἢ παρα-
σύμβατα 45,4
- παρασχηματισμός 52,24 65,8
- παρατιθέναι παραθέσθαι (ἀπαταν λέξιν)
8,28 παρατίθεσθαι παραδέγματα 175,
13 al. τὰ παρατεθέντα 109,23
- παραφυλάττειν 85,2,7
- παρεκβαίνειν. ταῦτα παρεξέβημεν 256,3
παρέλκειν 106,28 180,26 παρέλκοντά τινα
λέγειν 205,28 206,14 209,22 παρελκόν-
τως 156,21
- παρεμβάλλειν μεταξύ 157,1
- πάρεργος. παρέργως 173,23
- παρέργεσθαι. παρελγασθώς γρόνος 52,23
81,1 90,25 128,27 129,19 sq.
- παριέναι 58,18 παρείται 253,27
- παριτάναι. παραστῆναι τῇ δέξῃ 139,26
παραστῆσαι ἡμὲν τῇ μέθοδον 178,9 259,
29
- πάροδος. ἡ οὐα δίποτε εἰς τὰ ὄντα πάροδος
247,20
- παροίγεσθαι. παρωγκώς γρόνος 138,20
- παρουσία 6,8
- παρυπόστασις 136,11
- παρυψιστάναι. παρυψίστασθαι 142,15 sq.
πᾶς. προσδιορισμός 89,7 sq. οὐ πᾶς 89,7
93,21 sq. dist. τὸ ἐνικόν ἄρθρον 97,9 sq.
268,14 269,2,13 τὸ πᾶς οὐ τὸ καθόλου
σημαίνει 101,2 τὸ πᾶν 133,27 240,10
250,14 al. τὰ πάντα 132,14 135,30 πᾶν
τούναντίον 164,13 ἐπὶ πᾶν ἔρχεται 255,9
πάσχειν. τὰ ἐνεργοῦντα ἢ πάσχοντα 48,16
50,21
- πατήρ. οἱ τῶν ὀνομάτων πατέρες 52,9 ὁ
τούτων τῶν λόγων πατήρ ὥν 256,22
- πειθώ 66,7
- πεῖρα. ἐκ πέρας γνῶσιν ἔχειν τινός 114,
29 ὡς αὐτῆς ἐλεγχόμενα τῆς πεῖρας 134,
22
- πέλας. οἱ πέλας 76,16 130,34
- περαίνειν. πεπερασμένος opp. ἀπειρος 65,
16,17
- πέρας 136,29 εἰς τὸ πέρας καταντᾶν 255,10
ἐν πέρασι γάρ καὶ δροῖς ἢ μεγίστῃ δια-
στασις, οὐ μὴν τοῦ μὴ πέρατος πρὸς τὸ
πέρας 263,12

- περιάγειν εἰς τὸ κατὰ φύσιν 133, 12 εἰς τὴν ἀντίφασιν 202, 22 εἰς τὸ καθόλου ἑαυτὸν γενέθαι 226, 21
- περιγράφειν 164, 26 180, 22
- περίεργος 1, 20
- περιεστάναι 105, 10
- περιληπτός 214, 30
- πέριξ. ὁ πέριξ χρόνος 52, 22 sq.
- περίοδος 65, 7
- περιστάχη ματαιά 86, 6
- περιορᾶν 134, 26
- περιουσία. ἐκ περιουσίας 207, 2 239, 23
- περιστερά 260, 19
- περισυνάρ. τὸ περισυνόν 32, 6
- περιττός ορp. ἄρτιος 99, 13 257, 26 sq.
- περιτυγχάνειν. μεῖζον ἀτέσπω περιτευξόμενα 243, 33
- πεντις syn. ἔρωτης 203, 15
- πῆ. ἀπλῶς μὲν . . πῆ δὲ 254, 11 sq.
- πηγή 142, 29, 30
- πηδάλιον 60, 8
- πηρός 99, 18
- πιθανός 221, 12, 20 232, 28 264, 30 τὸ πιθανόν τῆς ἀπαγγελίας 5, 26 πολὺ 167, 34 πιθανού λέγειν 122, 11 πιθανῶς ορp. ἀληθῶς 251, 32 ορp. ἀνρίθμως 253, 17 πιθανώτερον 196, 23
- πίναξ 20, 22
- πίπτειν 43, 6 sq. ἔξω τῆς προνοίας 133, 5
- πιστεύειν τινὶ τι 176, 26
- πίστις 3, 24 τὴν πίστιν ἔχειν 3, 21 λαμβάνειν 186, 27
- πιστοῦν ἀπὸ τῶν πραγμάτων 162, 20 πιστοῦθαι 239, 21
- πίττα 12, 26
- πλάνη ἡ περὶ τὴν ἀντίφασιν 260, 14
- πλάσμα τῶν μάθων 249, 14 μυθικὰ πλάσματα 181, 6
- πλάτος 250, 7 ὁ ἐν πλάτει χρόνος 52, 20
- πλέειν 139, 6
- πλεονεξία ορp. ἔνδεια 138, 7
- πληγή ἀέρος 30, 8, 12
- πλῆθος 69, 13, 14 τὸ πλῆθος ἔχειν 197, 27 198, 18
- πληθύνειν. τὰ πεπληθυσμένα 136, 16 ὅροι πεπληθυσμένοι 196, 22
- πληθυντικός. τὸ πληθυντικά ἄρθρα 269, 15 sq.
- πλήρης. τὸ πλήρες 175, 19
- πλήρωμα 13, 7
- πλησιάζειν 111, 24
- πνεῦμαν 25, 2 30, 10 63, 3 64, 21
- ποιήσις φυσική 25, 29
- ποιητής. τοὺς περὶ θεῶν ὡς ἀνθρωποειδῶν ὅνταν παρὰ τοῖς ποιηταῖς λεγομένους μάθους 249, 2, 3
- ποιητική 65, 4 sq. 66, 1
- ποιητικός 76, 5 178, 19 ποιητικὴ αἰτία 25, 27 ποιητικά ἐνέργειαι 64, 18 ὄντα μεις 241, 25, 33 ποιητικὴ χρῆσις 97, 32
- ποικιλία περιπτή 106, 22 opp. ἀπλότης 196, 14, 32
- ποικίλειν τριγῆς 90, 26
- ποικίλος ορp. ἀπλοῦς 196, 25
- ποιός. τὸ ποιόν 12, 4 208, 20 τῆς προτάσεως 92, 29, 35 111, 35 114, 6 sq. 182, 5 sq. τὸ ποιόν τῆς τέλης 205, 13 τὸ ἐν πουφ (ἄγαθον) 208, 17
- ποιότης προτάσεως 82, 80 οὐσιώδης 209, 9 τὰ τῆς ποιότητος ἐπιρήματα 11, 31 12, 3 ἀποφασικὴ ποιότης 112, 1
- πολεμεῖν. τὸ μέλαν . . τῷ λευκῷ πολεμοῦν 255, 5
- πολέμιος. ἡ ἀπόφασίς ἐστιν ἡ μάλιστα πολεμία πρὸς τὴν κατάφασιν 259, 14 260, 3 261, 27
- πολιτεύειν. πολιτεύεσθαι 41, 3
- πολιτικός. τὰς πολιτικὰς τῶν πράξεων 135, 20
- πολυθρύλλητος 150, 20 184, 9
- πολύνοια. λέξις πολυνόιας γέμουσα 8, 25
- πολυπραγμονεῖν 4, 4 10, 26 65, 7 sq. 186, 14
- πολὺς. τὸ ὃς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον 142, 5 151, 30 ἥμῶν τῶν πολλῶν λόγον ποιεῖθαι 235, 6 τὸν πολὺν ἀκροστήν 254, 27 ἐπὶ πλέον εἶναι 162, 3 sq. 181, 16 185, 26 sq. οὐδὲν αὐτῷ ἔσται πλέον 239, 24, 25 οὐδὲν ἔχοντες πλέον ἐπινοεῖν 254, 29
- πολύστιχος 134, 22
- πολυχρόνιος 149, 14
- πόρισμα 40, 21 124, 31 203, 5 συνάγειν 123, 16 248, 2
- ποσός. τὸ ποσόν (τῆς προτάσεως) 92, 35 93, 1 111, 34 114, 6 181, 18 182, 5 sq.
- ποταμός. οὐκ ἀσκέπτως τοὺς μὲν ποταμοὺς ἀρρενικῶς . . προστηγόρευσαν 35, 24
- πότερον in interrogationibus simplicibus 203, 17, 18
- πρᾶγμα. πράγματα dist. νοήματα, φωναί, γράμματα 17, 26 18, 25 sq. σύνθετον—ἀπλοῦν πρᾶγμα 18, 11 20, 34 sq. ἐν δέ

- γε αὐτοῖς καθ' αὐτὰ τοῖς πράγμασι οὐκ ἔν τις ἔτι ταῦτα (τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος) οὐδὲ τοῖς συνθέτοις ἐπινοήσεις 18, 11 κατ' ἄλλον τρόπον καὶ ἐν τοῖς πράγμασιν αὐτοῖς καθ' αὐτὰ . . φήσομεν εἶναι τὸ τε ἀληθὲς καὶ τὸ φεῦδος 21, 24, 25 τὰ πράγματα θεόθεν παράγεσθαι φαμεν 24, 26 οὐχ ὁ λόγος τῷ πράγματι τοῦ εἶναι αἴτιος ἀλλ ἡ τοῦ πράγματος ὑπαρξίς τοῦ ἀληθεύεν τὸν λόγον αἰτίᾳ 149, 26
- πραγματεία 2, 6, 22 4, 5 al. λογική 1, 15 2, 1, 25 4, 24, 25 τῶν θείων ἐνεργειῶν πραγματεῖαι 134, 23
- πραγματειώδης 86, 5 132, 8 216, 24 πραγματειώδεστερος 131, 23
- πραγματεύεσθαι 148, 33 151, 7
- πρακτικός νοῦς 135, 25 πρακτικαὶ ἐνέργειαι 64, 18
- πρεπωδής 9, 3 35, 20
- πρεσβείον. τὰ πρεσβεῖα νέμειν 253, 10
- προάγειν τὸν λόγον 83, 23 114, 18 sq. 131, 24 144, 13, 23 187, 8 196, 28 τὰς ἀποδεῖξεις 146, 12
- προαγωγός. τὴν δύναμιν τὴν προαγωγὸν τῆς ἐνέργειας 99, 20
- προαιρεῖν. προαιρεῖσθαι 76, 16
- προαιρεσίς 130, 33 134, 15 151, 29, 250, 15 δρεκτικὴ δύναμις 5, 6 syn. βουλή 112, 18 sq. 143, 2 κατὰ προαιρεσιν 142, 16, 21 242, 22, 26
- προαιρετικός ορρ. τεχνός 242, 21
- προαιτίος 131, 4 136, 6
- προβάλλειν. προβάλλεσθαι τὴν σκέψην 268, 26
- πρόβλημα 8, 23 147, 26 177, 15 192, 21 al.
- προγινόσκειν 9, 2
- προδιαιρεῖν. προδιαιρεῖσθαι 168, 14
- προεπινοεῖν 57, 18 184, 33
- προηγεῖσθαι 21 133, 23 προηγούμενος 3, 18 4, 23 235, 1 al. προηγούμενως 13, 7 17, 25, 29 20, 28 57, 26 83, 18 sq. 136, 10 al.
- πρόθεσις 1, 14, 21 4, 5 196, 1 202, 20 ἄσημον μέρος τοῦ λόγου 12, 14, 28 13, 6 expl. 15, 5 sq.
- προλέναι. προεισιν ἡ ἐπιχείρησις 132, 7, 10
- προϊστάναι. προϊστασθαι δέξης 43, 2 139, 27
- προκαταβολή 145, 12
- προκοπή 17, 8
- προκόπτειν 255, 9
- προλαμβάνειν. τὰ προλαβόντα 72, 23 108, 24 126, 1 128, 21 144, 9 150, 16 189, 21 sq. ὁ προλαβὼν χρόνος 139, 8 144, 21 τὰ προληφθέντα 167, 13
- προνοεῖν. τὰ προνοούμενα 134, 10 προνοεῖσθαι 135, 10
- προνοητικός. προνοητικὴ αἰτίᾳ 134, 32
- πρόνοια 131, 6 134, 9 sq. θεία, δαιμονία 131, 13
- πρόσδοσις 65, 18 142, 25 249, 27 250, 32 ἡ ἐπὶ τὸ πλέον 240, 27 ἡ εὔτακτος τῶν δυντῶν πρόσδοσις 248, 16
- προσίμιον. ἐκ προσιμῶν 29, 28
- πρόρρησις 135, 14 144, 22 149, 31 226, 11
- προσαγορευτικὸς λόγος 2, 27
- προσαρμόττειν 133, 23 215, 27
- προστράλλειν cognoscere 6, 10
- προσβολή. κατὰ πρώτην προσβολὴν 122, 13
- προσδεῖσθαι. προσδεδέηται 158, 5
- προσδιαλέγεσθαι. ὁ προσδιαλεγόμενος 202, 22 sq.
- προσδιορίζειν. προσδιωρισμένη πρότασις 90, 3 sq. κατάφασις 94, 29
- προσδιορισμός expl. 89, 3 100, 9 158, 12 τέτταρες 89, 7 συντάττομεν τὰς ἀρνήσεις αὐτοῖς τοῖς προσδιορισμοῖς 94, 31 μὴ εὑλογον προσδιορισμὸν τῷ κατηγορούμενῳ συμπλέκειν 169, 7 προσδιορισμὸν μετατατόμενον 191, 14
- προσεκτέος 16, 31 29, 18
- προσεκτικός. προσεκτικώτερος 187, 6 προσεκτικῶς 129, 1 256, 30
- *προσεξενπορεῖν 116, 9
- προσεπινοεῖν 264, 11
- προσεχής 20, 28 60, 7 71, 13 αἰτίᾳ 142, 26 προσεχεστέρα ἐξήγησις 15, 12 αἰτίᾳ 134, 34 προσεχεστάτη (θεωρία) 10, 30 προσεχῶς 17, 25 25, 12 55, 20 60, 13 157, 31 177, 22 sq. eoni. πρώτως 24, 9 προσεχεστερον 121, 3 270, 21
- προσηγορία ἡ καλουμένη παρὰ τοῖς γραμματικοῖς 13, 21
- προσηγνής. προσηγνῶς 30, 30
- πρόσθεσις 67, 28 141, 3 210, 22
- προσθήκη 67, 27 68, 27 210, 22 sq.
- προσιέναι. εἰ δέ τις μὴ προσίστο ταῦτη τὴν ἐξήγησιν 57, 18, 19
- προσκατηγορεῖν expl. 165, 6, 17 207, 32 sq. τρίτον προσκατηγορούμενον 8, 5, 8. 18, 14, 23 περὶ τῶν ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου προτάσεων 159, 25 τὸ προσκατη-

- γορούμενον 160, 2. 4 μόνον τὸ ἔστι 165,
29 176, 25, 26 207, 32
- πρόσληψις 3, 20
- προσγέμειν 262, 25
- προσπίπτειν. τὰ προσπίπτοντα 25, 14 προ-
πίπτουσαι φυγασίαι 242, 2
- πρόσργμα 89, 1
- προσσημάνειν χρόνον dist. σημανεῖν 10, 9
32, 7 sq. 48, 2 sq. 49, 16 sq. 128, 27 158, 7
ἀντὶ τοῦ πρὸς ἐτέρῳ τινὶ σημανεῖν 57, 12.
16
- προστακτικὸς λόγος 12, 12 64, 31 προσ-
τακτικὸν εἶδος λόγου 2, 12
- πρόσταξις syn. προστακτικὸς λόγος 5, 14
42, 15 60, 27
- προστεθένται προστέθειται 33, 12 165, 14
προστεθεῖσθαι 173, 16 251, 28
- προσυλλογισμός 272, 5, 9, 29
- προσυπακούειν ἔξωθεν 124, 26 τινὶ 205,
23 224, 6, 9
- προσυφαίνειν 170, 27
- προσφυγής προσφύστερον τοῖς προκειμένοις
70, 12 ταῖς ἥρασιν 177, 19
- προσχρῆσθαι 200, 32
- πρόσωπον 11, 9 12, 16, 17 15, 1 52, 19 τὰ
τοῦ πρώτου (δευτέρου, τρίτου) παρὰ τοῖς
γραμματικοῖς λεγομένοις προσώπου δίματα
28, 13 sq. ἐπὶ ὠρισμένου προσώπου 77, 7
πρότασις expl. 2, 9 4, 14 dist. ἀπόφανσις
4, 16 κατηγορικὴ 3, 32 αἱ μὲν ἐκ ὅνο
μόνων ἀπλῶν φωνῶν συμπλεκομένων ἀπο-
τελοῦνται . . αἱ δὲ καὶ τρίτον ἔχουσι προσ-
κατηγορούμενον 7, 30 8, 5 14, 23 τάξις
τῶν προτάσεων 158, 8 ἀπλούσταται — συν-
τεθέτεραι 8, 14, 16 158, 10 sq. αἱ μετὰ
τρόπου 8, 19 14, 11 sq. 79, 3 προηγοῦν-
ται αἱ ἔξι ὠρισμένου τοῦ ὑποκειμένου
τῶν ἔξι ἀρίστου 79, 5 ἀπροσδιόριστος —
προσδιωρισμένη 90, 2 καθόλου — μερική
90, 4 αἱ καθ' ἔκαστα, αἱ ἀπροσδιόριστοι,
αἱ καθόλου ἦτοι καθόλου ὡς καθόλου, αἱ
μερικαὶ ἦτοι καθόλου ὡς μερικαὶ 90, 6 sq.
109, 12, 13 αἱ κατὰ μέρος 92, 26 sq.
92, 26 sq. ὠρισμένη — ἀρίστος 90, 18
αἱ μὲν οὖν καθόλου ὡς καθόλου λε-
γόμεναι . . οὐκ ἀν λέγοντο ποιεῖν ἀντί-
φασιν 91, 21 δόνομάζουσιν ἐναντίας 92, 3
ἄλλοι οὐδὲ τὰς μερικὰς ἀντιφάσειν ἐροῦμεν
91, 23 καλόντων ὑπεναντίας 92, 21 ὑπάλ-
ληλοι προτάσεις 92, 25 ὥστε . . τὰς δια-
γώνιον θέσιν πρὸς ἀλλήλας ἔχοντας τῶν
προσδιωρισμένων προτάσεων ταῦτας ἀντι-
φάσειν ἀλλήλας 92, 32 διαγώνιοι προ-
τάσεις 109, 13 sq. ἀπροσδιόριστοι syn.
ἀνιστοι 98, 2 syn. καθόλου μὴ καθόλου
98, 23 110, 22 μία πρότασις expl. 126,
5 sq. 156, 13, 14, 19 195, 10 sq. περὶ τῶν
ἐκ τρίτου προσκατηγορουμένου προτάσεων
79, 3, 7 159, 25 τίνα τρόπον . . ἐκ τῶν
καταφάσεων ποιοῦμεν τὰς ἀποφάσεις 159,
27 ἀπλῆ — ἀρίστος 161, 7 sq. ἐκ μετα-
θέσεως 161, 10, 28 229, 25 στερητικὴ
163, 13 ἐπὶ πλέον ἂν εἴη ἡ ἐκ μεταθέσεως
ἀπόφασις τῆς ἀπλῆς καταφάσεως 162, 2
ἐπὶ πλειόνων γάρ ἀληθῆς ἡ στερητικὴ
ἀποφασις (τῆς ἀπλῆς καταφάσεως) 163, 32
τῆς ἀρίστου (ἀποφάσεως οὐκ) ἐπὶ² θλαττον
ἄλλο ἐπὶ πλέον 164, 14 καταφατικὸν εἶδος
τῶν προτάσεων — ἀποφατικόν 72, 12, 13
167, 19, 20, 31 ἐπίσκεψις τῶν μετὰ τρό-
που προτάσεων 214, 7 περὶ τῆς ἀκολου-
θίας 230, 31 ἀριθμὸς τῶν ἔξι ὑποκειμένου
καὶ κατηγορουμένου προτάσεων 88, 5 αἱ
προτάσεις διπλασίους ἔσονται τῶν ἀντι-
φάσεων 88, 7 ὥστε δύο καὶ ἑβδομήκοντα
γίνεσθαι τὰς πάσας ἀντιθέσεις 91, 2 ἔσονται
οὖν δηλούντι αὐταὶ (αἱ ἐκ τρίτου προσκατ-
ηγορουμένου ἀντιφάσεις) ἐκατὸν τετταρά-
κοντα καὶ τέτταρες, πᾶσαι δὲ ἄμα διακό-
σιαι δέκα καὶ ἔξι 160, 31 συμβαίνει πάσας
τὰς μετὰ τρόπου ἀντιφάσεις γίνεσθαι τὸν
ἀριθμὸν γιλίας διακοσίας ἐνενήκοντα ἔξι
... ἄμα δὲ πᾶσαι αἱ ἐν τῷ Περὶ ἐρμη-
νειας παραδεδομέναι ἀντιφάσεις ἔσονται
γιλίαι πεντακόσιαι δέκα καὶ δύο, προτάσεις
δὲ δηλούντι διπλασίαι τούτων 219, 16 sq.
αἱ ἐν τῇ προφορᾷ προτάσεις syn. αἱ κατὰ
τὴν ἥρην opp. αἱ δόξαι 271, 18, 20 μεί-
ζων πρότασις — ἐλάττων 62, 29, 31 272, 9
διαλεκτικὴ πρότασις 202, 30
- προτείνειν 2, 7 4, 14 200, 19, 25 202, 14 sq.
- πρότερον. τὸ πρότερον καὶ τὸ ὕστερον 67,
33 sq. syn. τὸ πρώτον καὶ δεύτερον 68,
5, 8
- προτιθέναι syn. προτείνειν 201, 3 203, 1
- προτρέπειν opp. ἀποτρέπειν 130, 33
- προϋπάρχειν 7, 3 250, 6
- προϋποκείσθαι 9, 16, 19
- προϋποτιθέναι προϋποτίθεσθαι 247, 13
- προφανής 175, 8 προφανῶς 196, 13 217, 9
- προφέρειν 76, 29 sq. 154, 7 200, 29 203, 16

προφῆταις 137,17
 προφορά 42,30 43,15 54,29 81,24 97,28
   ἢ ἐν προφορᾷ λόγος 13,15 τὰς ἐν τῷ
   προφορᾷ προτάσεις 271,18
 προφορικὸς λόγος 27,7 256,22 271,16
 προχειρίζειν. προχειρίζεσθαι 10,29 26,24
   54,17 102,3 135,20,29
 πρόχειρος 20,23 84,28 195,26 235,25
   προχειρίως 93,24 187,7 195,22
 προχωρεῖν 162,29 186,12 221,18
 πρόμνα. ὥσπερ ἐκ πρόμνης 134,11
 πρῶτος. πρώτη φιλοσοφία 131,5 τὸ πρῶ-
   τον (οὐδέτερον) 36,17 διαφορὰ κατὰ τὸ
   πρῶτον 67,24 τὸ πρῶτον καὶ δεύτερον
   68,5,8 72,11 193,36 καὶ δεύτερον 72,
   23 79,27,28 τὸ πρῶτον ὅν 185,1 τὰ
   πρώτιστα τῶν ὄντων 248,17
 πταίειν. πταίοντας ἐπανορθῶν 202,23
 πτῶσις 42,31 43,6 60,25 εὑθεῖα 27,18
   πλάγιαι πτῶσεις 27,19 πτῶσις ὁρθή 43,
   13,14 οὐλητική 44,3 διακρίνει τοῦ ὀνό-
   ματος τὰς πτῶσεις . . τῷ τὸ μὲν ὄνομα
   μετὰ τοῦ ἔστιν ἢ ἦν ἢ ἔσται ἀληθεύειν ἢ
   ψεύδεσθαι τὰς δὲ πτῶσεις μηκέτι 43,21
   46,20 πτῶσεις ῥῆματος 52,17 sq.
 πυκνότης 1,4
 πυσματικὸς λόγος συν. ἐρωτηματικός 5,10
 πυσματικὴ ἐρώτησις 199,20 200,5

Πρόδιος. ῥέδιον comparative 196,5
 ῥάστρωνη 132,21
 ῥαψῳδεῖν. οὐδὲν . . μάτην ἐρραψῳδήσαμεν
165,5
 ῥεῖν. ὁ ἔξω ἕων λόγος 83,14 256,33
 ῥευστής. ῥευστὴ φύσις 134,27 τὸ ῥευστόν
134,30 142,9
 ῥῆμα. πᾶσα ἀπόφανσις ἐξ ὀνομάτων καὶ ῥη-
   μάτων ἔχει τὴν γένεσιν 8,31 πρὸς τὸ
   γενέσθαι ἀπόφαντικὸν λόγον δεῖ πάντως
   ῥῆματος 157,28 ἀπλῆ φωνῇ καὶ ὄνομα
   καὶ ῥῆμα καὶ φάσις καὶ ὄρος . . ταῦτα
   ἔστιν 10,1 75,23 dist. ἀπόφανσις 76,7
   (ὄνοματα καὶ ῥῆματα) μέρη τοῦ λόγου 11,
   3,11 12,18,24 13,15 14,19 οἱ μέντοι
   τὸ ῥῆμα πάντως 14,27 ως δὲ ῥῆμα τὸ
   λευκὸν (λαβών) . . οὐχὶ κατὰ τὸν εἰωθότα
   διορισμόν 28,6 53,6 128,26 τὰ τοῦ
   πρώτου (δευτέρου, τρίτου) παρὰ τοὺς γραμ-
   ματικοὺς λεγομένους προσάρπου ῥῆματα 28,

30 τὸ ὃ εἰ νὴ βροντᾶ ἡ ἀστράπτει 28,15,
 21 77,5 sq. τὰ ῥῆματα τὰς ἐνεργετὰς ἢ
 τὰ πάθη (σηματεῖ) 30,2 49,2 προηγου-
   μένων μὲν ἐνέργειάν τινα ἢ πάθος σηματ-
   νει, κατὰ δεύτερον δὲ λόγον καὶ τὸν γρό-
   νον 32,8 48,6 σημαντικά ἐνεργειῶν ἢ
 παθῶν 11,9 12,16,17 14,29,30 30,2
 32,8 48,6,14,31 49,2 54,21 55,15 τὴν
   τοῦ κατηγορουμένου γήραν ἀεὶ καταλαμ-
   βάνει 48,12 90,23 τοῦτο (τὸ καθὸ ἔτέρου
   λέγεσθαι) μαθίστα τὴν θειτητὰ τῶν ῥη-
   μάτων ἐμφανίζει 49,8 sq. ὑποκείμενα
   γίνεται ποτε . . οὐχὶ ὡς ῥῆματα ἀλλὰ ὡς
   ὄντα καὶ 50,15 sq. ἀεὶ τὴν τῶν κατη-
   γορουμένων ἐπέχουσι τάξιν 50,30 γένος
   τοῦ ῥῆματος 40,12 κατὰ τὴν λέξιν ὑπὸ
   τὸ ποσὸν ἀνόισαμεν 40,15 τελεία τοῦ
   ὅρισμα ἀπόδοσις 47,18 διαφέρει (τοῦ
   ὄντα καὶ) τῷ προστηματικὸν γρόνον 47,23
 48,2 49,16 128,27 158,7 εἰσὶ λόγοι
   τινὲς ἐκ ῥημάτων συγκείμενοι . . οἷον ὅταν
   εἴπω τὸ βασίζειν κινεῖσθαι ἐστι' 47,27
 (cf. 45,30) δέριστον ῥῆμα 37,25 51,25
 157,12 sq. 264,3 ἀριστικόν 225,18 τὰ
   μὲν τοῦ ἐνεστῶτος γρόνοι λεγόμενα . .
   ῥῆματα καλεῖν (φησι Ἀρ.). . . τὰ δὲ τὸν
   πέριττον γρόνον προστηματίνοντα . . πτώσεις
   ῥῆματος 52,18 90,24 τριγῆς γάρ τὸ
   ῥῆμα παρὰ τῷ λαριστοτέλει λεγόμενον εὐρή-
   στεις 52,32 τὸ μαθίστα δοκοῦν ἐν ταῖς
   ἀπλαῖς φωναῖς ἀλήθειαν δέχεσθαι καὶ
   ψεύδος, τὸ ῥῆμα λέγω μηδέτερον τούτων
   σημαντὸν (ἔστισε) 54,15 55,15 σηματίνει
   τι 54,25 sq. τὸ καὶ ἐν ῥῆμασιν εἶναι τὴν
   ὑμανομάτιαν 85,4

ἡρησίδιον 166,28 179,3
 ῥῆσις 15,12 46,20 98,5 163,26 165,4 167,
   14 sq. ἢ ἐφεξῆς ῥῆσις 78,6 αἱ κατὰ τὴν
   ῥῆσιν προτάσεις 271,20
 ῥητορική 65,4 sq. 66,2
 ῥητός. τὸ ῥητόν 1,13 22,4 86,28
 ῥήτωρ 65,6 98,15
 ῥοτή φυσική 142,34
 ῥυθμός 65,6
 ῥύσις συνεχής 77,24 τῶν πραγμάτων 136,
 17

Σαθρός 148,3 152,34

σαλεύειν. σαλεύεται ὁ . . λόγος 154,22

- σάλπιγξ. σάλπιγγος ἀπήγγησις 20, 9
 σανίς. σανίδες εἰσὶ τὰ κυρίως μέρη (τῆς νεώς) 12, 24
 σαφήνεια 1, 7, 13 66, 4
 σεβάσμιος 110, 32
 σεισμός 142, 28
 σελήνη θηλυκῶς 36, 1 ἀρρενικῶς λιγύπτιοι τὴν σελήνην δύνομάζειν εἰώθασιν 36, 3 κατορθίσουσι μᾶλλον οἱ Ἑλληνες, ἐπεὶ καὶ δέγεται μὲν κατὰ πρῶτον λόγον ἡ σελήνη παρὸ τοῦ ἥλιου τὸ φῶς, διαπορθμεύει δὲ αὐτὸν κατὰ τὴν ἄφ' ἔαυτῆς ὀνάκλασιν ἐπὶ τὴν γῆν 36, 7 τὸ . . ἐπιπροσθεῖσθαι ὑπὸ τοῦ νέφους ἡ τῆς σελήνης τὸν ἥλιον 153, 22 τὰ ὑπὸ σελήνην 249, 30
 σελίς 232, 23
 σεμνός. τὰ σεμνότερα τῶν δύνομάτων 66, 2 σεμνότερα πρότατις 102, 23 111, 34 φύσις 243, 4
 σημαντεῖν. τὸ σημαντέμενον ορρ. ἡ λέξις 84, 34 τὸ ὄνομα 156, 15 ἡ φωνὴ 196, 9 τὰ σημαντέμενα 15, 18, 23 67, 12 126, 13 al.
 σημαντικός. σημαντικὴ φωνὴ ορρ. ἀσημος 15, 11 126, 29 197, 34 sq. expl. 30, 17 31, 3 σημαντικὴ δύναμις 60, 15, 20 76, 3 σημαντικὸν μέρος (τοῦ λόγου) 58, 26 sq. μάρμον 59, 14
 σημασία 217, 32 ορρ. ἐκφώνησις 60, 18 63, 22 78, 10 ορρ. λέξις 72, 16 sq. 197, 26 σημεῖον syn. σύμβολον 19, 34 20, 6 τὸ σημαντικὸν δηλοτ 49, 4
 σημερινός. τὸ σημερινόν 32, 5
 σιδηροῦν. σιδηροῦν γένος 181, 1
 σιωπή. σιωπῇ μέσῃ διακόπτειν 198, 13 σκέψις 195, 29 al. τὴν σκέψιν ποιεῖσθαι 11, 5 προβλέπεισθαι 268, 27
 σκινδαψύξις 17, 22
 σκοπός. παντάπασιν ἀπὸ σκοποῦ βάλλων 119, 17
 σκυλάκιον 99, 21
 σοφιστής. οἱ σοφισταὶ 86, 30
 σοφιστικός. σοφιστικὴ ἐνοχλήσεις 86, 4, 5
 σπάνιος. σπανιότερον 152, 2, 4
 σπέρμα ορρ. καρκός 10, 3 (οὐδέτερον) 36, 19 σποράδην ορρ. ἄμα (ποιότητες) 11, 3
 σπουδῆ. σπουδῆς ἀξιοῦν τι 3, 19
 σταθμῶν. σταθμόσθαι 132, 24
 στάσις ορρ. κίνησις 9, 11 263, 26
 στέγειν. ὅλης . . δεῖ τὸ εἶδος στέγειν πεφυκίας 249, 23
 στεναγμός 30, 27, 35
 στερεός. στερεὰ σώματα 132, 27
 στέρησις ορρ. μέθεξις 57, 27 ορρ. εἴδος 83, 24, 27 185, 5 193, 26 al. ορρ. ἔξις 94, 5 163, 9 sq. 207, 20 ορρ. ἐναντίον 99, 12 ἡ ἐν τῇ ὅλῃ ἡ ἐν τῇ ταύτῃ ἀμυδροτέρᾳ τῇ στερήσει 247, 21
 στερητικός 225, 34 τὸ στερητικόν 156, 29 στερητικὴ πρότασις 163, 13 sq. καταφασις 233, 23 τὸ ἀ στερητικόν 163, 16 στερητικῶς 233, 21 255, 23
 στοιβάζειν. ἐστοιβασμένη πρότασις 108, 32
 στοιχεῖν. κατὰ τὸ στοιχόν 166, 25, 36
 στοιχεῖον 60, 11 expl. 23, 22 31, 7 dist. γράμμα, τὸ γραφόμενον 23, 10, 17 sq. στοιχεῖα τοῦ λόγου 64, 26 στοιχεῖα τῶν διαγραμμάτων 7, 21 25, 26
 στοιχός 23, 22 167, 2
 στρέφειν. στρέφεσθαι περὶ τὸ αὐτὸν πρᾶγμα 49, 19 71, 1
 συγγενής 190, 14 συγγενέσταται πρὸς ἀλλήλας δυνάμεις 243, 7
 συγγινώσκειν. πρὸς τοὺς συνεγνωσμένους ἡμῖν ἡ ἐκ συνουσίας ἡ καὶ ἔξι ἀκοῆς 114, 28 τῇ Ἑλληνικῇ γρήγορει συνεγνωσμένον 174, 28
 σύγγραμμα 1, 15, 17
 συγκατάθεσις 11, 29 13, 23
 συγκεραννύναι 68, 17
 συγκεφαλαιοῦν. συγκεφαλαιοῦσθαι 45, 8
 συγκιρνάναι. συγκιρναντο 198, 36
 σύγκρασις 31, 9
 σύγκρισις ορρ. διάκρισις 12, 4
 συγκωρεῖν 115, 1, 24 187, 8 συγκωρεῖ 112, 25 τὰ συγκωρόμενα 202, 35
 συξυγία 31, 10 119, 34
 συλλαβή 31, 6, 8 60, 11
 σύλληψις 31, 8
 συλλογίζεσθαι 2, 8 62, 11 ἐν δευτέρῳ σχήματι 189, 10 τὰ συλλελογισμένα 248, 17
 συλλογισμός 2, 2 sq. 62, 21 sq. 116, 26 141, 18 ὑποθετικός 3, 19 sq. κατηγορικός 3, 27 sq. ἔξι ὑποθέσεως συλλογισμοὶ 3, 30 διαλεκτικός 202, 31 ὑφεῖται τῆς ἀποδεικτικῆς 202, 34
 συλλογιστικός. συλλογιστικὴ μέθοδος 101, 30 συμπλοκή 116, 22 227, 25
 συμβαίνειν. ἄλλοτε ἄλλα . . παραδηλοῦν τῶν περὶ αὐτὸν (Ἀχιλλέα) συμβεβηκάτων 63, 13 συμβεβηκάτα ορρ. οὐσία 49, 29 71, 35 72, 3 207, 4 al. τὰ συμβεβηκότα . . τῶν

- μὲν ἀτέμων προηγουμένως ἐροῦμεν κατηγορεῖσθαι 89,31 κατὰ συμβεβηκός ορρ. κατ' οὐσίαν 169,31 198,2 sq. καθ' αὐτὸν 170,28 186,15 206,27 sq. κυριώτερον εἰπών ἂν οὐτε ἐστὶ δι' ἄλλο ἀλλήλης ἡ περικατὰ τι συμβεβηκός (p. 236 16) 261,24,25 κατὰ τι συμβεβηκός ἔξωθεν 68,3
- συμβάλλειν. συμβάλλεσθαι 5,8 7,18 12,8 128,2
- σύμβαμα 44,24,26,28
- συμβλητός 263,14,16
- συμβολικός. συμβολικῶς 199,22
- σύμβολον syn. σημεῖον dist. ὑψούματα 19, 34 20,1 22,19 39,35 40,3 sq.
- συμμετασχηματίζειν 44,31
- σύμμετρος 153,28 231,24,25 232,3
- σύμμετρος 217,4
- συμπαραθέειν 136,17
- συμπαρεκτείνειν 54,28 185,23 237,3
- συμπεραίνειν. συμπεράνεσθαι 66,10 124, 30 125,2 179,23
- συμπέρασμα 8,22 70,2 116,25 119,27 sq. 141,23,27 166,7,8 272,10,28,29 συνάγειν 107,29 116,29 119,25 ἐπάγειν 195, 29 syn. πέρας 188,21
- συμπλέκειν 7,30 15,8 27,17 54,22 57,16 68,15 165,13 169,8 197,35 222,4 συμπεπλέγθαι ορρ. ἀπλοῦν εἶναι 264,25 sq. συμπεπλεγμένος 7,12 18,9 ορρ. ἀπλοῦς 264,18 συμπεπλεγμένως ορρ. διακεκριμένως 205,3 sq. 212,13
- συμπλεκτικός σύνδεσμος 4,1 74,8 126,17
- συμπληροῦν 8,5 12,20 71,24 73,4 127, 13 189,11 198,20 sq.
- συμπλήρωσις 66,25 127,24
- συμπληρωτικός syn. κατ' οὐσίαν ὑπάρχων 49,27
- συμπλοκή 2,7 4,9 11,10 12,16 27,15,18 31,10 60,11 81,28 al. syn. σύνθετος 57, 28,30 81,21 συλλογιστική 116,23
- συμπολιτεύειν. συμπολιτεύεσθαι 18,33
- συμπράττειν 150,19
- σύμπτωμα 142,33
- συμφάναι. συμφῆσαι τῷ ἐρομένῳ 201,26
- συμφέγγεσθαι 112,4 113,6
- συμφορεῖν. συμπεφορημένος λόγος 26,20 32,26 60,31 συμπεφορημένα διήματα 71,2
- συμφόρησις 27,19
- συμφύειν. συμφύεσθαι 68,22,29 71,34 72,3 198,3 sq. 204,24 sq.
- συμφυής ορρ. ἀλλότριος 94,20 ορρ. ἐπικτητός 240,6 sq. συμφύωνται 240,31
- συμφωνία 181,21
- συμφωνος 35,12 37,18 253,15 συμφώνως 82,15 254,17
- συμψεύδειν. συμψεύδεσθαι 84,35 91,20 sq. 109,18
- συνάγειν 84,2 108,24 146,17,25 152,34 sq. 272,4 συμπέραμα 107,30 116,29 πόρισμα 123,16,18 ἀπερι ἐκ συλλογισμοῦ συνάγειν τι 141,18
- συνάρδειν 60,1 94,23 156,5,8 158,21 170,19 186,4 197,11 224,20 συναρδόντως 82,16
- συναιρεῖν τὸν πάντα ἀριθμόν 159,29 ὡς συνελόντε φάναι 4,5 62,4 ἵνα συνελόντες εἶπωμεν 71,7
- συναληθεύειν 84,34 91,20 sq. 109,19 syn. ἐπεσθαι 161,13 al.
- συναμφότερος. τὸ συναμφότερον 111,22
- συνανάγνωσις 1,24
- συναναψαίνειν 192,24
- συναναψαίνειν 48,9
- συνάπτειν 66,26 67,10 τὸ συνημμένον 3,20 73,26
- συναπτικός σύνδεσμος 67,7 68,18,24 73, 29
- συναρμόζειν 14,30
- συναρτᾶν. τὸ ἄρθρον ὡς συναρτώμενον τοῖς ὀνόμασι 15,4
- συνδεῖν 15,8 67,5 108,23 160,13 208,5 συνδέειν 126,18 συνδεδεμένοι λόγοι 78, 21 sq.
- σύνδεσις 12,26
- σύνδεσμος 67,2 sq. 126,19 συμπλεκτικός 126,17 διακευτικός 4,2 74,8 ἀτημον μέρος τοῦ λόγου 12,15,27 13,5 59,3,27 expl. 15,5,8 συναπτικός 67,7 68,18 αἰτιολογικός 141,2 257,12 ὁ καὶ σύνδεσμος 67,4 ὁ εἰ 67,10 68,24 συνδεσμῷ τὸ ἐν ἔχειν 67,21 68,11 73,17 sq. 78,2 δινάμει περιέχειν τὸν σύνδεσμον 68,20,24. 28
- συνδιαιρεῖν 208,17
- συνδρομή 21,5
- σύνδρομος 7,6 243,1
- συνδυάζειν 96,30 160,12 209,1 sq.
- σύνεγγυς. τὰ ὅμοια καὶ σύνεγγυς ὅντα 260,17
- συνεγκλίνειν 117,30
- συνείρειν 1,22 74,29 78,10 116,14 198, 9,28 206,18

- συνεισάγειν 93,21
 συνεισέρχεσθαι 136,9
 συνεισφέρειν 264,16
 συνελέγχειν 196,26
 συνεμφαίνειν 48,5
 συνεργός 37,9
 συνέχεια ἡ ἐν τῇ λέξει 74,9 78,6 συνέχειαν διακόπτειν 198,30 τῆς ἀκολουθίας 213,33
 συνέχειν. συνέχεσθαι 134,31
 συνεχής 190,5 βύσις 77,24 τὸ συνεχές 190,10 250,24
 συνήθης τῷ φιλοσόφῳ 5,27
 σύνθεσις 62,1 74,12 ἡ πρώτη τῶν ἀπλῶν φωνῶν 4,6 sq. τῶν θεωρημάτων 5,27 τῶν τοῦ λόγου μερῶν 13,2 57,10 sq. ορρ. διαιρέσις 26,18 27,8,27 sq. 185,19 σύνθεσιν καλῶν τὴν κατάφασιν 27,6 ὑπαρκτική 27,12 τὸ ἄνευ συνθέσεως ἡ διαιρέσεως νόημα 29,19 μετὰ συνθέσεως ἡ διαιρέσεως 29,21 τὴν σύνθεσιν ἔχειν 77,15
 σύνθετος ορρ. ἀπλοῦς 18,8 20,34 al. σύνθετον κατηγορούμενον 14,2 sq. 169,25 sq.
 σύνθετος ἀπόφανσις 78,1 κατηγορία 170,22 205,32 210,21 sq. κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ σύνθετον 72,17 78,27 τὰ σύνθετα 248,20 sq. 249,26 συνθετώτεραι προτάσεις 8,16 158,13
 συνθήκη. κατὰ συνθήκην syn. θέσει 23,3 24,31 30,21 31,21 63,14 sq. παραλελεῖφθαι φαμεν (ἐν τῷ λόγου ὑρισμῷ) 58,20
 συνοδεύειν 98,4
 συνομοιογεῖν 168,4 199,26
 συνορᾶν 6,1 132,22 235,3,5
 συνουσία 114,29 202,20 διαιτική 187,6
 σύνταξις τῶν τοῦ λόγου μερῶν 13,3,17 192,2
 συντάττειν. ἡ πραγματεία τῷ φιλοσόφῳ συντέτακται 2,25
 συντιθένται ορρ. διαιρεῖν (δύναματα καὶ βήματα) 26,20 33 sq.
 συντομία 189,3
 σύντομος. συντόμως 127,33 συντομώτερον 193,21
 σύντονος. συντονώτερος ορρ. μαλακώτερος 263,10
 συντρέγειν syn. συναλληθένειν 94,11 113,8 170,6,16 180,17 257,20 al.
 συνυπάρχειν 180,26
- συριγμός 31,16
 σῦριγξ 30,14
 συσημαίνειν 32,31
 σύστασις 78,29 199,1
 συστοιχία 167,1
 σύστοιχος 83,15 135,27 συστοίχως 135,19
 συστολὴ τοῦ θώρακος 30,9
 συστρέψειν. λέξις συνεστραμμένη 8,25
 συσχηματισμός 65,8
 σφαῖρα 137,4
 σφέτερος 207,5
 σφίγγειν τὸν λόγον 147,25
 σφοδρός. σφοδρότερος 252,19 271,23 σφοδρότατος 258,11 κατὰ τὸ σφοδρόν 265,32
 σχέσις τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸ ὑποκείμενον 11,15 12,7,24 (ὅλη) 88,9 sq. 186,13 ἡ τῶν νοημάτων ἡ τῶν φωνῶν πρὸς τὰ πράγματα 21,9 τοῦ λόγου 65,31 ὑπάρχειν 74,2,6 τῇ σχέσει ορρ. τῷ ὑποκειμένῳ 10,3 157,15 κατὰ σχέσιν 10,24
 σχετλισάς ειν 11,23
 σχῆμα 22,30 63,12 τὸ τοῦ σχήματος (ὄνομα) ἐπὶ τῆς τοιᾶσδε τῶν προτάσεων συμπλοκῆς (Ἀριστ. τίθησι) 37,23 τὸ πρῶτον σχῆμα (συλλογιστικόν) 116,22 119,27 217,16 272,6 δεύτερον 189,11 καταφατικόν 227,22 τὸ σχῆμα τῆς ἐρωτίσεως 203,3 τὰ σχήματα grammaticē 65,7
 σχηματίζειν 187,19 203,14
 σχηματισμός 65,8
 σώζειν τὸ ἀξιωμα τῆς ἀντιφάσεως 222,8 223,3 σώζεται ἡ ἀναλογία 171,30,31 ἡ ἀκολουθία 173,28 sq.
 σῶμα ορρ. νοῦς 7,7 κυκλοφορικόν 217,30 τὰ οὐράνια σώματα 217,34
 σωφροσύνη. σωφροσύνης μετέξειν 133,31
- Τάξις 1,14 4,17 sq. 50,31 58,14 167,2 196,1 ἡ πρὸς ἴμπας ορρ. φυσική 17,5,10 τάξις τε καὶ ἀκολουθία 176,21 181,14 ἐν τάξει loco 16,25 51,10 203,5 241,17
 τάττειν. τεταγμένως 236,23
 ταυτολογεῖν 195,14 196,2
 ταυτότης 84,33

- τάχις 131,25 sq.
 τελείειν *intrans.* 27,25
 τελείειν ὅπο τι 2,24
 τέλειος 3,26 opp. ἔλλιπτος 62,12 τελεῖα πρότασις 112, 10, 26 113, 3 115, 22 sq. 168, 15 τελειότερα 17, 1, 11 τελειοτέρα πραγματεία 71, 4 παράδοσις 253, 29 opp. ἀτεκής 250, 2, 15 τὸ τελείον 7, 4 τὸ τελειότερον 17, 8 τελέως 158, 34 τελεώτατος 176, 1 241, 13
 τελειότητης 3, 18 135, 28 138, 4 243, 33 255, 20 opp. δοριστία 163, 11
 τελειωτικός syn. εἰδόποιος 71, 10
 τελεσφορεῖν. τελεσφορηθέν 250, 27
 τέλος ἔχειν 2, 1 ἐπὶ τέλους 113, 32 ἐπὶ τὰ οἰκεῖα τέλη φέρεσθαι 148, 28 τὴν φύσιν ὑπεναντίον τι τῷ οἰκεῖῳ τέλει ποιεῖν ἀμύγανον 138, 5
 τέρας 138, 6 142, 8 τέρας ἐστί 184, 10
 τερατώδης. τί ἂν εἴη τερατώδεστερον 146, 17
 τετρασύλλαβος 60, 12
 τέχνη opp. φύσις 62, 26 64, 8 142, 6 sq. κατὰ τέχνην 40, 1 148, 29 opp. κατὰ τύχην 201, 24 opp. κατὰ φύσιν 60, 10 64, 7 ἡ κοινῶς λεγομένη τῶν λόγων τέχνη 65, 21 opp. ἡθος 205, 5 sq. τέχνη βάνωσις 208, 12
 τεχνητός. τεχνηταὶ εἰκόνες 34, 27 35, 6 τεχνητὸν ὕμοιωμα 40, 17 τεχνητὰ ὅργανα 64, 14, 17 τὰ τεχνητά 39, 22
 τεχνικὸς κανόνις 181, 31 λόγος 242, 20 τεχνικὴ δύναμις 63, 25 64, 3 γνῶσις 208, 20 τεχνικῶς 63, 24 64, 22 153, 8 223, 18 οἱ τεχνικώτεροι 260, 23
 τεχνητής 208, 21, 22 ὁ καθ' ἔκαστα 65, 19 opp. φύσις 138, 1 142, 13
 τεχνολογία 88, 18 102, 26
 τέως 132, 7 148, 5
 τῇδε. τὰ τῇδε 135, 10
 τηνάλλως 151, 23
 τιθέναι. οὐδέτερον τούτων τιθησιν ἔαυτὸν καὶ ὑπάρχειν λέγει 56, 9 syn. λέγειν 200, 32 τὸ θέσθαι 9, 4 sq. 15, 31 τεθειμένος 200, 33
 τίς pron. indef. τὸ τίς ἀδριστὸν ὄνομα 72, 7 προσδιορισμός 89, 7 sq. οὐχὶ τίς 95, 30 96, 1 τὸ εἰς .. τοῦ τίς ἐπὶ πλέον 96, 17 τὸ τίς ἐπὶ τούτων παρειλῆφθαι ὥρτέον ἐνδείξεως χάριν τοῦ μὴ ἀντιστρέψειν τὸ κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ ἀλλ᾽ εἶναι αὐτῷ γένος 107, 3 τὶς κατηγορία opp. ἀπλῆ 209, 12 210, 20 ἄσττα 50, 23
 τίς pron. interrog. τοῦ τί ἐστι τὸν ὄρισμὸν .. σημαίνοντος 9, 27 ἡ τοῦ τί ἐστιν ἔρωτησις 203, 12 sq. ἐπὶ τοῦ ὄρισμοῦ τὸ 'τι ἦν εἶναι' ἀντὶ τοῦ 'τί ἐστι τῷ πράγματι τὸ εἶναι' (οἱ παλαιοὶ παραλαμβάνουσι) 212, 17
 τυμῆμα 81, 26
 τοῖ. μὴ γάρ τοι 215, 23
 τοῖος ἡ τοῖος 136, 29 τοῖως ἡ τοῖως 16, 19 22, 31 63, 11
 τοιόνδε. τοιῶνδε καὶ τοιῶνδε 39, 27
 τομὴ ἡ εἰς ἀπειρον 240, 26 250, 30
 τοσαυταχῶς 240, 28
 τραγέλαφος 28, 33 29, 5. 14 sq. 54, 18 60, 32 183, 18 sq. ἐν μόνῃ τῇ ἐπινόητῃ κελμενον νόμημα 29, 9 πολυθρύλλητος 181, 9 τρανός. τρανότερον 35, 29
 τρεῖς. ὁ τρία 257, 33 258, 1
 τριβώνιον 217, 23
 τρίγωνον 153, 17
 τρισύλλαβος 60, 12
 τρόπις 60, 8
 τρόπος 8, 8, 19 αἱ μετὰ τρόπου προτάσεις 14, 11. 24 214, 7 τρόπος def. 214, 25 ἀριθμὸς δὲ αὐτῶν φύσει μὲν οὐκ ἔστιν ἀπειρος, οὐ μὴν δὲ περιληπτός γε ἡμῖν 214, 29 230, 10 τέτταρας δὲ μόνους ὁ Ἀρ. παραλαμβάνει .. τὸν ἀναγκαῖον τὸν δυνατὸν τὸν ἐνδεχόμενον καὶ ἐπὶ τούτοις τὸν ἀδύνατον 214, 31 πῃ διοίσουσιν οἱ τρόποι τῶν ὑλῶν 215, 8 πότερον ἔστι τὶς καὶ ἄλλοις παρὰ τούτους τρόποις .. ἡ οὐδαμῶς 215, 29 οἱ πλεῖστοι τῶν ἐξηγητῶν .. τοῦτον εἶναι τὸν ὑπάρχοντα 215, 33 ὁ τρόπος ποιήσητα τινὰ ὑπάρχειν σημαίνει 218, 17 προτάττειν τῶν τρόπων τὰς ἀρνήσεις 223, 3, 17
 τροχίλιον. τῶν τροχιλίων (ἀπίκησις) 25, 23
 τυγχάνειν. ὁ τυγχὼν 84, 8 sq. 87, 17 90, 15 125, 7 127, 8 200, 18 206, 18 al. τυγχόν 120, 23 134, 20 195, 16 206, 10 εἰ τύχοι 206, 6 ὡς ἔτυχε 209, 19
 τύπος 6, 9 22, 32 23, 18, 29 ζωῆς 38, 33
 τύχη dist. τὸ αὐτόματον 142, 14 sq. ἀπὸ τύχης opp. ἐξ ἀνάγκης 131, 1 κατὰ τύχην 61, 29 142, 24 opp. κατὰ τέχνην 201, 23

- Τγεία 49,19
 θγιαίνειν 49,19
 θδωρ (οὐδέτερον) 36,19
 θειν. θει 28,16, 22 ἥ Ζεὺς θει 28,25
 θεός 226,26, 28
 θλαχή 41,8
 θλη 25,3, 8 30,4 38,5 39,21 sq. 64,23 132,
     15 al. ἐν θλης τάξει 16, 25 opp. εἴδος
     21,27 63,17 71,8 111,20 185,5 τὸ θευ-
     στὸν τῆς θλης 134, 30 142,9 πλεονεξία
     τῆς θλης ἡ ἔνθεια 138,7 ἀνείδεος θλη
     21,29 111,23 185,4 213,5 ἐξηρημένος
     τῆς θλης 240, 18 θλης . . δεὶ τὸ εἴδος
     στέγειν πεφυκύιας 249, 27 ταύτας τὰς
     σχέσεις (τοῦ κατηγορουμένου πρὸς τὸν
     ὑποκείμενον) καλοῦσι . . τῶν προτάσεων
     θλας 88,17 ἀναγκαλα, ἀδύνατος, ἐνδεχο-
     μένη 88,19, 24 138,27 153,33 dist. τρό-
     πος 215,8
 θπακούσιν 205,25 θπακούσομεν 211,22
 θπάλληλος. θπάλληλοι προτάσεις 92,25
 θπαρκτικός expl. 27,12
 θπαρξίς 9,4 27,30 44,13 67,11, 13, 15 74,
     2,6 112,2 132,16 238,14 opp. ἀνυπαρξία
     14,29 17,2 42,6 70,6 143,4 opp. ἐνέρ-
     γεια ἡ πάθος 30,2 48, 31 50, 24 170,10
     τῇ μὲν ἀληθεῖτ τῶν λόγων ἔπεισθαι ἀνάγκη
     τὴν ὑπαρξίαν τῶν πραγμάτων τῷ δὲ ψεύδει
     τὴν ἀνυπαρξίαν 139,29 140,33 sqq.
 θπάρχειν. τὸ θπάρχειν ἀντὶ τοῦ ἀληθῶς
     κατηγορεῖσθαι λαμβάνων (Ἀριστοτέλης) 52,
     12 81,23 sq. ὡς θπάρχον opp. ὡς ἐνερ-
     γείᾳ τινὶ θποβεβλημένον 170,8 ὁ θπάρ-
     χων (τρόπος) 215, 34 τὸ θπάρχειν (οὐκ
     ἔστι τρόπος) 216,2 sq.
 θπεναντίος 116,4 138,5 254,21 θπεναν-
     τίαι προτάσεις 92,21 sq. 109,19
 θπεριδρύειν. πάσης μεταβολῆς θπεριδρυ-
     μένον 213,8
 θπερκόσμιος. τὰ θπερκόσμια 36,13
 θπεροχή 132,22
 θπερπέτεσθαι. θπερπτῆναι 133,9
 θπερτείνειν opp. ἐξισάζειν 108,22 163,36
     174,16
 θπέρτερος. τὰ θπέρτερα opp. τὰ κατα-
     θεέστερα 250,3
 θπερφυής 64,3
 θπερφύα 25,5 30,11 63,5 64,21
 θπνος. κάν θπνοις . . ἐνεργοῦμεν κατὰ φαν-
     τασίαν 6,11
 θπόβασις 136,9 248,16 250,34
 θπογράφειν 149,4
 θπογραφή 80,16 expl. 232,19
 θποδεινύναι 63,12
 θποδοχή 35,26
 θπόθεσις 3,21 sq. 9,7 22 114,9 33 131,31
     134,8 139,14 146,7 196,27 207,2, 9 ἐξ
     ὑποθέσεως συλλογισμοί 3, 30 καθ' ὑπό-
     θεσιν 161,11 174,7 187,11 ἐπὶ θποθέ-
     σεως 205,4, 5
 θποθετικός λόγος 2,31 67,6sq. 74,5 εἰδος
     τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου 3,8 dist. κατη-
     γορικός 3,17 θποθετικοὶ συλλογισμοί 3,
     19sq. 73,26 192,23 θποθετικαὶ ἀποφάν-
     σεις 3,31 θποθετικῶς 78,3
 θποκεισθαι. θποκειμένη (φωνή) 7,31 ὁ
     ὑποκείμενος (όρος) 7,32 sq. 10,28 194,1
     τὸ θποκείμενον expl. 8,1 69,15 sq. καθ'
     ὑποκειμένον dist. ἐν θποκειμένῳ 49, 28,
     29 ἐπειδὴ τούτων ἐκάτερον τὸ μέν τι
     ἔχει κατηγορούμενον τὸ δὲ θποκείμενον,
     διαφοράν τινα τούτων παράδιδωσι 69,8sq.
     οὐ πάντως ἀνάγκη εἶναι ὄνομα ἡ πτῶσιν
     ὄνόματος ἡ ἀρίστον ὄνομα, ἀλλ' ἔστιν ὅτε
     καὶ λόγον ἐκ πλειστων ὄνομάτων συγκεί-
     μενον 69,15 ἀκυρότερον τοῦ κατηγορού-
     μένου 87,15 τὸ θποκείμενον πανταχοῦ ἡ
     ὕλην εἶναι φαμεν ἡ θλης λόγον ἔχειν πρὸς
     ἐκεῖνο φ θπόκειται 88, 26 ἢ τοι καθ'
     ἔκαστα ἔστιν ἡ καθόλου 88, 30 ὠρισμέ-
     νον—ἀρίστον 79, 5 90, 34 155, 28 sq.
     ἀνώνυμον 156,31 τῷ θποκειμένῳ opp.
     τῇ σχέσει 10,2 157,14 κατὰ τὸ θποκεί-
     μενον 10,23
 θποκρίνειν. θποκρίνεσθαι 139,28
 θπολαμβάνειν 196,23 197,2
 θπολείπειν. θπολέλειπτο 232,16
 θπόληψις παράδοξος 9,10
 θπόλοιπος 173,27
 θπομνηματικός. θπομνηματικώτερον (τὸ
     βιβλίον) 213,31
 θπονοεῖν 66,17
 θποπτεύειν 146, 2 οὐδὲ ἀν θποπτευθεῖεν
     ὄνόματα εἶναι 13,22 ὅπερ οὐδὲ ἀν θπο-
     πτευθεῖη διαφέρειν 269,6
 θποστάθμη 21,29
 θπόστασις 19,26 21,29 115,2 133,27, 28
     143, 22, 25 151,9 alias τὴν θπόστασιν
     ἔχειν 77,24 185,1 213,23, 25
 θποστίζειν 118,1 εἰς τι 211,20
 θποτιθέναι. τὰ θποτεθέντα opp. τὰ κατη-
     γορθέντα 196,31 197,30 θποτίθεσθαι

- 17, 28 20, 13 131, 34 162, 28 196,
25 sq.
- ὑποψία. ὑποψίαν παρέγειν 98, 36
οὐ 61, 21 sq. 62, 6
- ὕστερον γενε πρότερον
ὕφεσις 136, 9 213, 7
ὑφηγεῖσθαι 75, 23 ἐπὶ παραδείγματος 266, 1
ὑφῆγησις 1, 13 20, 28 135, 15 203, 12
ὑφιέναι. ὑφεσθαι τενος 114, 14 ὑφεῖται
111, 23 202, 34
ὑφιστάναι. καθ' ἔωτα ὑφεστῶτα 48, 15
περὶ ἀλλα 50, 23 ὁπασοῦν 50, 28 αὐτὸ
καθ' αὐτὸ ὑφεστάναι 185, 2 ὑφιστῶτα
64, 23
- Φαίνεται. ὡς σιμαῖνόν τι καὶ φαῖνον (φάσις
ὁνομάζεται) 75, 27 τὸ ἐμοὶ φανήμενον
195, 18 τὰ κατὰ τὸ φανόμενον λεγόμενα
249, 13 φανομένως ορρ. ἀληθῶς 5, 16
72, 34
- φάνελλος 73, 21
- φάναι. ἔφατο 254, 5 259, 29
- φαντασία 21, 33 38, 33 67, 10 126, 20 242, 2
γνωστικὴ δύναμις 5, 4 παθητικὸς νοῦς
6, 5 7, 8 26, 2 dist. αἰσθητικὸς 6, 7 sq. 25,
14 λεπτικὴ φαντασία 23, 1 39, 26 ψιλὴ
185, 1 φαντασίαν μὲν τινα παρέχει 33, 30
126, 18 ἀποτελοῦσι 157, 32 αὐτὴ κατὰ
φαντασίαν 61, 30 120, 5 194, 27
- * φαντικός οεχι. δηλωτικὸς φύσεώς τινος η
ἐνεργείας 59, 25
- φάσις 10, 2, 14 59, 10 sq. 61, 8 sq. expl. ὄνομα
η ἥπια ὡς μέρη τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου
λαμβανόμενα 75, 23 sq. τοῦ Ἀριστοτέλους
εἶναι τὴν θέσιν τοῦ ὀνόματος τῆς φά
σεως ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐν ταῖς προτάσεσι
φωνῶν, ἐπεὶ καὶ πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ὁ
παρὸ Πλάτων Τίμαιος γρῆται τῷ ὀν
ματι τῆς φάσεως, ἀλλ' ἐπὶ μόνων τῶν
ὄπωσοῦν κατηγορούμενων 77, 19
- φάσκειν 258, 29 265, 15 267, 17
- φάττα 260, 18
- φειδώ. φειδῶ τῶν .. παραγομένων 186, 8
τῶν παιδιάριων 249, 24
- φέρειν τὸ ὄνομα 243, 2 ἐπὶ τὴν προτέραν
γραφὴν .. φέρεται 56, 18
- φευκτός ορρ. ἔφετός 256, 13, 16 259, 18
φήμη. τύχην δεῖ καλεῖν τῇ φήμῃ συνεργόν
37, 9
- φημτός ορρ. ἀπαθής 7, 11, 12 opp. ἀθημός
153, 22 154, 6 240, 32
- φθέγγεσθαι ταῦτα 129, 32 158, 24 177, 12,
13
- φθορά. τὰ ἐν γενέσαι καὶ φθορᾶ 77, 23 150,
27 151, 16 242, 4 sq.
- φθόριον 138, 3
- φιλάργυρος ορρ. ἄσωτος, οἰκουμενός 260, 25
φιλεῖν. φιλεῖ κατηγορεῖσθαι 50, 5
φιλομαθής 83, 21
- φίλος. φιλτέραν ἀμα καὶ αἰδοιοτέραν ἀπόν
των τὴν ἀλήθειαν ἡμᾶς ἡγηταμένους 110,
32
- φιλοτοφία ἡθική 130, 29 πρώτη 131, 5
- φιλέσιοφος πραγματεία 65, 3 (τὸ ἀποφαντι
κόν) μόνον προσήκει τῷ φιλοσόφῳ θεω
ρεῖν 65, 28 τῆς δέ γε πρὸς τὰ πράγματα
τοῦ λόγου σχέσεως ὁ φιλέσιοφος προηγου
μένων ἐπιελήσεται 66, 7, 8 98, 14 πρότος
83, 16 φιλοσόφως 248, 15
- φορτικός 37, 11
- φροντίς. πολλαὶ περὶ αὐτὸ κατεβλήθησαν
φροντίδες 1, 6 ταῦτα .. φροντίδος τινὸς
ἀξιῶσαι 252, 11
- φύειν. τὸ πεφυκέναι 85, 24 98, 9 170, 17 οἱ
πεφυκότες 184, 8
- φυσικός. φυσικὴ πραγματεία 16, 20, 21
φυσικὴ τάξις 17, 10 ποίησις 25, 29 δύ¹
ναμίς 62, 25 sq. φυσικὰ πράγματα 22, 29
φυσικὴ οὐσία 24, 24 εἰκόνες 34, 27 35, 6
φυσικὴ ὅλη 39, 21, 23 64, 23 φυσικὸν
ὅμοιωμα 39, 35 φυσικὰ δργανα 64, 13 sq.
φυσικὴ ἡσπή 142, 34 διατελεσμένης 247, 31
- φυσιολογία 16, 15 130, 35
- φυσιολόγος 130, 36
- φύεις τῶν ὄντων 1, 10 65, 30 ἡ τοῦ παντὸς
φύσις 19, 7 sq. 148, 12 opp. τέχνη 16, 16
62, 26 142, 6 sq. μιμεῖσθαι τὴν φύσιν 148,
31 τὰ μὲν ἔστι σημαντικὰ φύσεων τινῶν
11, 9 12, 16 15, 1 73, 5 φύσεως τινος η
ἐνεργείας 59, 25 μία φύσις 170, 30 199,
1, 3 τῶν καθόλου 74, 18 75, 1 ἡ φύσις
τινός 179, 25 203, 13 al. ἡ ἀνθρωπεία
203, 13 φύσις βεντή 134, 28 ὠριζένη
189, 18, 22 φύσει 16, 17 19, 2 62, 22 al.
expl. 19, 4 διγῶς 34, 20 οἱ μὲν οὖτω
τὸ φύσει λέγουσιν ὡς φύσεως αὐτὰ (τὰ
ὄντα) οἱόμενοι εἶναι δημιουργήματα 34,
23 sq. οἱ δὲ οὖτως .. ὡς τῇ φύσει προσή
κοντα τῶν ὄντων οἰκουμένων 35, 1 συντρέχει
τὸ δεύτερον τῶν τοῦ φύσει σηματινομένων

- τῷ δευτέρῳ τῶν τοῦ θέσει 36, 22 κατὰ φύσιν ορρ. κατὰ τέγην 60, 10 κατὰ προσάρρεσιν 142, 22 περιάγειν εἰς τὸ κατὰ φύσιν 133, 12 παρὰ φύσιν 53, 23, 25 63, 20 101, 30 al. ὑπὲρ τὴν φύσει 61, 8 φωνεῖν. τὸ φωνεῖν φύσει 22, 25 φωνή. ἀπλῆ φωνή 2, 4 sq. 4, 6 10, 1 sq. opp. σύνθετος 20, 34 26, 14 ὀμφώνος 15, 17, 22 τοῦ λόγου γένος 16, 14 οὐχ ἀπλῶς 16, 21 ἐν ὅλῃς τᾶξιν παραλάμβανεται 16, 25 30, 4 τῆς κατὰ τὸν λόγον φωνῆς ἡ ἀπλῶς φωνὴ γένος 16, 23 30, 5 φωναῖ dist. νοήματα, πράγματα 17, 30 γράμματα 18, 25 σύμβολα καὶ σημεῖα τῶν νοημάτων 19, 33 20, 14 sq. 26, 16, 30 ζητεῖν ἥζεταιν οἱ παλαιότεροι, πότερον φύσει είναι αὐτὰς ἡ θέσει ὥρητον 19, 25 φύσει 16, 16 22, 24 sq. 23, 2 39, 24 dist. ὄνομα καὶ ῥῆμα 22, 23 39, 18 τὰ ἐν τῇ φωνῇ dist. αἱ φωναὶ 22, 9, 21 φωναὶ ἀπλαῖ μήτε ἀληθειαὶ μήτε ψεύδος σημαίνουσαι (ἀλλὰ σύνθετοι) 18, 2 21, 7 26, 14, 30 sq. 29, 2 ἀναρθρος φωνὴ 23, 4 40, 33 opp. ἀναρθρος 24, 32 40, 33 def. 30, 8 ἀπλῶς φωνὴ 30, 15 σημαντικὴ opp. ἀσημος 30, 18 sq. τῶν ἀλόγων ζώων 25, 11 30, 22, 29 31, 1 τῶν παιδῶν 30, 28 31, 1 εἴς τε τὴν σημαντικὴν καὶ τὴν ἀσημον καὶ τὴν ἐγγράμματόν τε καὶ ἀγράμματον (διαιρεῖται) 31, 3 sq. syn. λέξις opp. σημαντόμενον 196, 6 sq. τῇ φωνῇ opp. τῇ δύναμει 198, 6, 12 209, 17 227, 32 φωνητικός 16, 17 39, 24 φωνητικὰ ὄργανα 25, 1 39, 27 φωνητικὴ δύναμις 62, 23 sq. φωρᾶν 123, 22 φῶς τὸ ἡλιαζόν 132, 33 φωτιστικός. φωτιστικὴ δύναμις 133, 2
- γελιδῶν 64, 10 γερσαῖος κύων 241, 8 γθεσινός. τὸ γθεσινόν 32, 6, 14 γοῖρος 61, 23, 29 γορός. ἔγκαταλέγεσθαι τῷ γορῷ τῶν ὄγτων 263, 28, 29 γρεία. τὴν γρείαν συμπληροῦν 12, 20 ἀποπληροῦν 12, 28 γρεμετισμός 41, 9 γρήσιμος 1, 18 4, 25 γρήσιμος πρότασις 265, 14 γρῆσις. τῶν ἀποφαντικῶν λόγων 76, 13 77, 18 Linguae consuetudo 97, 29 112, 12 113, 32 174, 28 γρηγορίος 137, 14 sq.
- γρονικός. τὰ γρονικὰ μέτρα 133, 27 γρονικὴ ἔμφασις 136, 22 ἀπειρά 242, 15 γρόνος. ὁ ἐνεστώς opp. ὁ πέριξ (παρεληλυθός καὶ μέλλων) 52, 18 sq. παρωγηρώς 138, 20 προλαβών 139, 8 ἀπειρός 144, 20 153, 15 ἀκαριαῖος 52, 21 ὁ πέρυσι 85, 19 τὰ ὑπὸ γρόνου μετρούμενά 134, 15 ἀνευ γρόνου 32, 2 sq. expl. 29, 14 κατὰ γρόνον 7, 3 λέγεσθαι 10, 12 12, 18 τὰ κατὰ γρόνον 123, 28 γρόνον τινὰ προσημαίνειν 10, 9 sq. 32, 7 48, 2 49, 16 80, 36 90, 25 128, 27 γρυσοῦς. χρυσοῦ γένος 180, 32 γύρα. ἐν μηδετέρᾳ γύρῳ παραλαμβανόμενα 12, 21 γύρων ἔχειν 68, 4 131, 29 132, 4, 6 144, 12 150, 21 al. γωρίζειν. κεχωρισμένον τι καὶ καθ' αὐτὸν ὑφεστηκός 71, 12 κεχωρισμένως 205, 30 206, 3 233, 27 κατηγορεῖν 210, 20 γωρίς. συνδέσμου γωρίς 68, 15 ῥήματος γωρίς 70, 1, 11 γωριστὸς παντὸς σώματος (νοῦς) 7, 7 64, 11 γωριστὰ τῆς ὅλης εἰδὴ 21, 27 opp. ἀγώριστα 213, 3 γωριστὴ οὐσία 24, 28 64, 4

Χαίρειν ἔσν 20, 27

- χαρακτήρ syn. τύπος 22, 30 23, 21, 23 ἴδιος γραφος 20, 15 χαρακτηρίζειν 11, 26 24, 28 87, 18 151, 24 180, 28 χάρις. χάριν ὄμολογειν 1, 11 χειλος 25, 5 30, 14 64, 21 χειροῦν. πρὸς τὴν πειθῶ χειροθέντα (ἀκροστήν) 66, 7 χείρων γνῶσις 135, 31 χειρόνως opp. κρείτονως 135, 19

- γελιδῶν 64, 10 γερσαῖος κύων 241, 8 γθεσινός. τὸ γθεσινόν 32, 6, 14 γοῖρος 61, 23, 29 γορός. ἔγκαταλέγεσθαι τῷ γορῷ τῶν ὄγτων 263, 28, 29 γρεία. τὴν γρείαν συμπληροῦν 12, 20 ἀποπληροῦν 12, 28 γρεμετισμός 41, 9 γρήσιμος 1, 18 4, 25 γρήσιμος πρότασις 265, 14 γρῆσις. τῶν ἀποφαντικῶν λόγων 76, 13 77, 18 Linguae consuetudo 97, 29 112, 12 113, 32 174, 28 γρηγορίος 137, 14 sq.
- γρονικός. τὰ γρονικὰ μέτρα 133, 27 γρονικὴ ἔμφασις 136, 22 ἀπειρά 242, 15 γρόνος. ὁ ἐνεστώς opp. ὁ πέριξ (παρεληλυθός καὶ μέλλων) 52, 18 sq. παρωγηρώς 138, 20 προλαβών 139, 8 ἀπειρός 144, 20 153, 15 ἀκαριαῖος 52, 21 ὁ πέρυσι 85, 19 τὰ ὑπὸ γρόνου μετρούμενά 134, 15 ἀνευ γρόνου 32, 2 sq. expl. 29, 14 κατὰ γρόνον 7, 3 λέγεσθαι 10, 12 12, 18 τὰ κατὰ γρόνον 123, 28 γρόνον τινὰ προσημαίνειν 10, 9 sq. 32, 7 48, 2 49, 16 80, 36 90, 25 128, 27 γρυσοῦς. χρυσοῦ γένος 180, 32 γύρα. ἐν μηδετέρᾳ γύρῳ παραλαμβανόμενα 12, 21 γύρων ἔχειν 68, 4 131, 29 132, 4, 6 144, 12 150, 21 al. γωρίζειν. κεχωρισμένον τι καὶ καθ' αὐτὸν ὑφεστηκός 71, 12 κεχωρισμένως 205, 30 206, 3 233, 27 κατηγορεῖν 210, 20 γωρίς. συνδέσμου γωρίς 68, 15 ῥήματος γωρίς 70, 1, 11 γωριστὸς παντὸς σώματος (νοῦς) 7, 7 64, 11 γωριστὰ τῆς ὅλης εἰδὴ 21, 27 opp. ἀγώριστα 213, 3 γωριστὴ οὐσία 24, 28 64, 4
- Ψεκτός opp. ἐπανετός 130, 33 ψεύδειν. ψεύδεσθαι opp. ἀληθεύειν 18, 20 al. διαφωνοῦντες δὲ πρὸς τὴν τῶν πραγμάτων φύσιν ψεύδομεθα 82, 18 ψευδῆς vide ἀληθῆς ψεῦδος opp. ἀληθεία 139, 30 140, 33 sq. δεκτικός ἀληθείας τε καὶ ψεύδους 2, 24, 35 5, 17 al.

ψήφισμα. πλείονα ἄμα ψηφίσματα εἰσφέρειν
46,30 sq.

ψιλός. ψιλόν, ὅπερ ἐστὶ καθ' ἑαυτὸν λεγό-
μενον 56,7 ψιλὴ φαντασία 184,33

ψιφεῖν ορρ. δινομάζειν 34,30

ψόφος 25, 24 διαφέρει τῆς φωνῆς 30,7
πληγὴ σέρος αἰσθητὴ ἀκοῇ 30,8 ἀγράμ-
ματος 31,32 40,32. 33

ψυχή. διττάς ἔχει δυνάμεις 5,1 sq. ἀνεῳ
τοῦ παθητικοῦ νοῦ μηδὲν τῶν ἐνταῦθα
πραγμάτων νοεῖν τὴν ἡμετέραν ψυχὴν 6,
16 λογική 7,1 25,6 35,22 217,29 τὸ
μάριον τῆς ψυχῆς καθ' ὃ τὸ εἶναι ἔχουμεν
(νοῦς αὐτοτελῆς) 7,10 ορρ. νοῦς 24,27
τὸν μὲν νοῦν ἀρρενικῶς τὴν δὲ ψυχὴν

θηλυκῶς λέγειν διέταξαν 35, 31 μερικὴ
ψυχή 25,27 αὐτοκόνητος 63,24 διανοη-
τική 63,30

ψυχικός 24,26 27,7 63,19

ψυχρός dist. οὐ θερμός 10,21

Ψυχίσθαι. ὠνήσασθαι ιuxia πρίασθαι 112,
24

ώς. ὡς ἔχει φύσεως 154,17 ὡς εἰ λέγομεν
198,25 ώς εἰ λέγομεν 199,5 208,24

ώσπερ τως expl. 85,20. 21

ώσπερ quasi 18,29 244,16

ώψ. τοὺς ὥπας 38,13

II INDEX NOMINUM

- Ἀγαμέμνων 270,3
 Ἀγησίλαος nominis exemplum 35,2
 Ἀθῆναι 135,3 ἐν Ἀθήναις 149,3 Ἀθήναις 149,
     149,1
 Ἀθηναῖος ἔνος (Plat. Leg. X 12 p. 905 A)
     133,6 Ἀθηναῖοι exempli causa 226,23
     οἱ Ἀθηναῖοι ἔμφρονες 269,31
 Αἰας exempli gratia 73,11.12 78,14 98,10
     128,9.10 201,12.21.27 ἀπέσφαξεν ἐκυτόν
     78,8 ὁ Τελαμώνος Αἰας 241,8
 Αἰγύπτιος. Αἰγύπτιοι 19,14 30,34 ἀρρε-
     νικῶς τὴν σελήνην ὄνομάζειν εἰώνθασιν
     36,3
 Αἴγυπτος 149,1
 Αἰθίοψ 85,13 91,85 110,27 112,22 169,36
 Αἰραγαντῖνος σοφός vide Ἐμπεδοκλῆς.
 Ἀλέξανδρος philosophus. τῷ .. ἀπὸ τῆς
     Ἀφροδιτιάδος ἔξηγητῇ δοκεῖ καὶ τὰ ἐπιρ-
     ρίματα ὄνόματα εἶναι 13,19 οἱ μὲν
     εὐλογτοῦ λέγειν αὐτὴν (ἀπέφανσιν) ὡς φω-
     νὴν διμώνυμον εἰς διάφορα σημαντινένα
     (κατάφασιν καὶ ἀπόφασιν) διαιρεῖσθαι,
     καθάπερ ὁ Ἀφροδιτιένος Ἀλέξανδρος 15,22.
     23 μαθιστα κατορθοὶ ἡ τοῦ Ἀφροδιτιέως
     ἔξηγησις πρὸς τοῦτο λέγουσα τείνειν τὴν
     παραδοθεῖσαν τῶν πραγμάτων καὶ τῶν
     νοημάτων καὶ τῶν φωνῶν θεωρίαν 27,24
     ἐπισκεψώμεθα τὸν συλλογισμόν, ὃν ὁ Ἀφρο-
     διτιένος ἔξηγητὴς ἔκτιθεται, κατατκευάζειν
     δοκοῦντα μόνως εἰναι φύσει τὰ ὄνόματα
     καὶ τὰ δίκιατα· τὰ γάρ ὄνόματα, φησί,
     καὶ τὰ δίκιατα φωναῖ, αἱ δὲ φωναὶ φύσει,
     τὰ ἄρα ὄνόματα καὶ τὰ δίκιατα φύσει 39,
     14 sq. εἰ δέ τις μὴ προσίστο ταῦτην τοῦ
     προστηματίνειν τὴν ἔξηγησιν, πειθέσθω τῷ
     Ἀλεξανδρῷ λέγοντι κτλ. 57,18 λόγον
     ἔχειν ἡ τοῦ Ἀφροδιτιέως δόξα περὶ τῆς
     ἀποφάνσεως δοκεῖ μὴ συγχωροῦσα γένος
     αὐτὴν εἶναι καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως
     67,31 καὶ τοῦτο διεγράφεται σημαίνειν
     ὅ ἀπὸ τῆς Ἀφροδιτιάδος ἔξηγητῆς τὸ τὰ
     δηλούμενον ὑπὸ αὐτῶν (τῶν ἀπροσδιορίστων
     προτάτσεων) ἐναντία εἶναι ποτε 100,19
     ρήτεον, ὅπερ Ἀλεξανδρός φησιν, ὅτι τὸ
     ἀδρίστον δῆμα καὶ τὸ τοῦ ὑποκειμένου
     ἀποφασικόμενον καὶ τὴν ἀπόφασιν ποιοῦν
     τῷ μὲν ὑποκειμένῳ τὰ αὐτὰ ὄντα τυγχά-
     νουσι, τῇ μέντοι σχέσει διαφέρουσί πως
     ἄλληλοιν 157,13 ἀμφισβήτουσι πρὸς ἄλλή-
     λους περὶ τῆς διαλεκτικῆς ἐρωτήσεως ὃ τε
     ἀπὸ τῆς Ἀφροδιτιάδος ἔξηγητης καὶ ὃ
     Θεῖος Τάμβιλιχος, ὃ μὲν τῇ προκειμένῃ
     ἐπόμενος ῥήσει καὶ ἀξιῶν τοῦ ἑτέρου μόνον
     μορίου τῆς ἀντιφάσεως εἶναι τὴν διαλεκτι-
     κήν ἐρώτησιν, ὃ δὲ τοῖς λεγομένοις περὶ
     αὐτῆς ἐν τῷ προοιμίῳ τῶν Ἀναλυτιῶν
     καὶ ἀξιῶν αὐτὴν τῆς δῆλης ἀντιφάσεως
     ἐρώτησιν εἶναι 202,3 sq. ἐπὶ δὲ τῶν θεῶν
     τί ἐροῦμεν; ὡςπερ ἀπορεῖ καὶ ὁ Ἀλέξαν-
     δρος· ἦ γάρ οὐκ εἶναι μετὰ λόγου τὰς δυ-
     νάμεις αὐτῶν φύσομεν .. ἦ αὐτὰς εἶναι
     τῶν ἀντικειμένων ὄμολογήσομεν 242,27
     λύει οὖν δρθῶς ἐκεῖνος τὴν ἀπορίαν λόγον
     ἐνταῦθα παρειληφθαι λέγων τὸν διανοη-
     τικὸν .. ἀλλ᾽ οὐ τὸν νοερόν κτλ. 242,31
     ἀντὶ τοῦ ἀληθῆς γάρ αὕτη γράφεσθαι φησιν
     ὁ Ἀλέξανδρος καὶ οὐκ ἀληθῆς γάρ αὕτη
     267,27 exempli gratia 98,11
 Ἀλκιβιάδης exempli gratia 45,5 72,2
 saepius ἐπολέμησε τῇ πατρὶ 78,7

- 'Αλλαμήν 38,19
 'Αλυσ 135,5
 ('Αμριώνις). ἀναμνησθῆναι γρή τῶν εἰρημένων ἐν τοῖς προλαμβανομένοις τῆς συναναγνώσεως τῶν Κατηγοριῶν 1,23,24 ὡς ἐν τοῖς προσιμίοις μαθήσομεθα τῶν 'Αναλυτικῶν 14, 23 ὁ δέ γε ἡμέτερος καθηγεμὼν καὶ εὐεργέτης (Πρόκλος) 181,30 ἐν μέντοι ταῖς ἐπιστάσεσιν οὐδὲν ἔχοντες πλέον ἐπινοεῖν τῶν παρ' ἑκείνου τεθεωρημένων οὐ παραιτησόμεθα καὶ ἐπ' αὐτῶν ἐνίστε τῶν λέξεων τὰ τοῦ ἀνδρὸς ἑκείνου (Συριανοῦ) γράψειν 254,29
- 'Ανδρόνικος ὁ Ρόδιος, ὃς ἐνδέκατος μὲν ἦν ἀπὸ τοῦ 'Αριστοτέλους 5,28 δεῖν ἐνόμισε ταύτην (τὴν Περὶ ἐρμηνείας πραγματείαν) ἀθετεῖν 6,4 οὐ δικαίως 7,13
- 'Ανυτος 112,21, 22, 34 184,25
- 'Απόλλων 249,3
- 'Αρισταρχος (γραμματικός) 210,30
- 'Αριστείδης exempli gratia 90,17
- 'Αριστοκλῆς (Ηλάτων) 20,18
- 'Αριστοτέλης. παραδοὺς τοίνυν ὁ 'Αρ. ἐν τῷ βιβλίῳ τῶν Κατηγοριῶν τὴν περὶ τῶν ἀπλῶν φωνῶν πραγματείαν ἐν τούτῳ προτίθεται παραδοῦναι ἡμῖν τοὺς ἀπλοῦς λόγους 2,5 ἀπερ' ὁ 'Αρ. ἐν ταῖς Κατηγορίαις (p. 14 a 39) στοιχεῖα τῶν διαγραμμάτων προσαγορεύειν ἡξίωτεν 7,21 διὰ τίνα αἰτίαν ἐν παντὶ τῷ βιβλίῳ τῶν Κατηγοριῶν περὶ ἀπλῶν φωνῶν πραγματευσάμενος ἐνταῦθα παλιν περὶ ὄντοματος καὶ βίματος προτίθεται λέγειν 9,28 δισχυροῦται διὰ τούτων ὁ 'Αριστοτέλης μηδὲν τῶν ὄνομάτων εἶναι φύσει 34,19 τοῦτο ἀποφάσκει τὸ φύσει, ὅπερ ἐπρέζευνοι οἱ 'Ηρακλείτειοι 37,15, 16 τιμέντα αὐτὸν ὄντοματα ἵσμεν, ὡς τὸ τῆς ἐντελεχείας ἐπὶ τοῦ εἰδούς ἡ τὸ τοῦ ὄρου ἐπὶ τῶν ἀπλῶν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς φωνῶν ἡ τὸ τοῦ σγήματος . . . καὶ τὸ τοῦ ἀρίστου ὄντοματος ἡ ἀρίστου βίματος ἡ τὸ τῆς ἀντιφάσεως 37,21sq. 42, 23 83,5 τῆς μὲν οὖν δευτέρας προσταται δέῃσης ὁ 'Αριστοτέλης (τὴν εὐθείαν προφορὰν ὄνομα καλεῖν, τὰς δὲ ἄλλας πτεώσεις), καὶ ἔποντά γε αὐτῷ πάντες οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου 43,2 ἔν τε τῷ ἔβδομῳ καὶ ἐν τῷ ὅδῳ βιβλίῳ τῆς Μετὰ τὰ φυσικὰ πολὺν περὶ τούτου (τοῦ ἀριστομοῦ) ποιήσεται λόγον 71,5 τοῦ 'Αριστοτέλους εἶναι τὴν θέσιν τοῦ ὄντοματος τῆς φάσεως 77,19 περὶ τούτων οὖν ὁ 'Αριστοτέλης τελείστατα μὲν ἐν τῇ Περὶ σοφιστικῶν ἐλέγχων ἐπιγραφομένη πραγματείᾳ διελεκται, τούς τε πρόπους ἀπαντας ἐκτινέμενος τρισκαίδεκα ὄντας, καθ' οὓς οἱ σοφισταὶ τὸν ἀνεπιστάτων αὐτοῖς διαλεγομένους πειρῶνται παραλογίζεσθαι 85,28 ταῖς ἐνοισταῖς τοῦ 'Αριστοτέλους ἀκολουθότερον ἀπὸ τῶν πραγμάτων πιστοῦνθαι 162,19 καὶ ἀποτείνειν μὲν δοκεῖ ('Αρ.) πρὸς τὰ ἐν τῷ Σοφιστῇ καὶ πρὸς τῷ πέρατι τοῦ πέμπτου τῆς Ηλιτείας περὶ τοῦ μὴ εἶναι δοξαστὸν τὸ μὴ ὅν ὑπὸ Ηλάτωνος λεγόμενα 212,33 ὥστε . . . καὶ ἀποφίρασθαι τινας ὑπομνηματικώτερον εἶναι τὸ βιβλίον (τὸ Περὶ ἐρμηνείας) 213, 31 τὸ Περὶ ἐρμηνείας, ὡς ἐμοὶ φαίνεται, τὸ προσζηκὸν ἀπειληφε πέρας· τὰ γάρ ἐφεζῆς ὑποπτεύω μὴ εἶναι γνήσια τοῦ 'Αριστοτέλους, ἀλλὰ προστεθεῖνθαι ὑπό τίνος μετ' αὐτὸν . . . ἡ γεγράφθαι μὲν ὑπὸ αὐτοῦ, γυμνάσαι δὲ μόνον βουληθεντος τοὺς ἐντυγχάνοντας πρὸς ἐπίκρισιν τῶν πιθανῶν μὲν οὐ μέντοι ἀληθῆς λεγομένων λόγων 251, 26 ὅπερ ἴσμεν ὅτι καὶ περὶ τῶν πρὸς τι διαλεγόμενος ἐν Κατηγορίαις πεποίκης, ὅτι ὁν ἐπεγέρει πατακευάζειν ὡς οὐ πάντως ἀμά τη φύσει τὰ πρὸς τι 252,2 πλείστην εἶναι διάστασιν τοῦ ἐναντίου πρὸς τὸ ἐναντίον ἀλλ' οὐ τῆς ἀποφάσεως πρὸς τὴν πατάραν ἀποφανημένου (τοῦ 'Αρ.) 253,30 ποία γάρ ἂν εἴη σύνθετις ἡ διαίρεσις ἐπὶ τῆς νοητῆς παρὰ Ηλάτωνι καὶ αὐτῷ μέντοι τῷ 'Αριστοτέλει λεγομένης ἀληθείας . . . ὅπερ ἡς καὶ αὐτὸς ἐν τῇ Θεολογικῇ διελεκται πραγματείᾳ καὶ ἐν τῷ τρίτῳ βιβλίῳ τῶν Περὶ ψυχῆς: 27,28 τὰ 'Αποδεικτικά 208,29 τὸ προσίμιον τῆς Τοπικῆς πραγματείας 254,20 συντομίας ὧν ἔραστής 47,20
- 'Αριστοφάνης (Ran. 209) 25,20 (Acharn. 780) 25,21 ὁ ἐν τῷ Συμποσίῳ τοῦ 'Αριστοφάνους λόγος 36,5
- 'Αρχίδαμος nominis exemplum 35,3
- 'Αττικός. 'Αττικὴ συνήθεια τῶν εἰς τὸν δῆμον πλείστα ἀμά ψηφίσματα εἰσφερόντων 46,29
- 'Αφροδισιάς. ὁ ἀπὸ τῆς 'Αφροδισιάδος ἐξηγητής 13,19 100,20 202,4
- 'Αφροδισιεύς 15,23 27,24 39,14 67,31
- 'Αφροδίτη. τῆς 'Αφροδίτης . . . γένεσις 249,19

- 'Αχαιός. οἱ Ἀχαιοι 270,3
 Ἀχιλλεύς 63,12 78,8,14 110,29 149,12
 Βασιλίσκος nominis exemplum 35,4
 Γαλάτης (Λευκός ἀνθρωπος) 210,31
 Δημήτριος δ τὸ περὶ τῆς λογογραφικῆς
 ιδέας βιβλίον συγγράψας 4,29
 Δημοσθένης Δημοσθένους Παιανιεὺς φήμισμα
 εἰσφέρει τούτον 46,33 (De cor. p. 225) 65,
 12 270,6 (De falsa leg. p. 387) 65,13
 Διαλεκτικός (Διδώρος Κρόνος) 38,18
 Διδώρος. δῆλον ὡς οὐκ ἀποδεξόμεθα τὸν
 Διαλεκτικὸν Διδώρον (sc. Κρόνον) πᾶσαν
 οἰόμενον φωνὴν σημαντικὴν εἶναι καὶ πρὸς
 πίστιν τούτου καλέσαντα τῶν ἔσωτοῦ τινα
 οἰκετῶν Ἀλλαμῆν καὶ ἀλλον ἀλλωφ συν-
 δέσμῳ 38, 17
 (Διδώρος) (Diod. Sic. exc. VII 28) 135,4,5
 Διομήδης exempli gratia 78,14
 Διονύσιος (Θρῆξ) II p. 630,32 (Bekker) 23,
 22
 Δίων e. g. 33,28 45,2,3 214,28
 Δουσάρειος δ Πετραῖος 38,24
 Ἐκτωρ 73,12 128,10 201,13
 Ἐλεάτης ἔνος (cf. Plat. Soph. p. 238 B)
 184,31 186,17
 Ἐλλην. Ἐλληνες 19,13 30,33 36,8 ἡ τῶν
 Ἐλλήνων χρῆσις 112,11
 Ἐλληνικός. ἡ Ἐλληνικὴ χρῆσις 97,29
 113,32 174,28 Ἐλληνικὰ ὄνόματα 192,2
 (Ἐμπεδοκλῆς) δ Ἀκραγαντίνος σοφός frg.
 v. 347—351 (Stein) 249,1
 Επεισός 78,17
 Ἐρμῖνος 24,18 52,29
 Ἐρμογένης 34,18 35,14 37,2 sq.
 Εὑπρακτός nominis exemplum 35,5
 (Εὔριπιδης) (Hippol. I) 1,3 (Phoen. 1877.
 78) 20,11 (Hec. 864) 117,29 118,27
 Εὐτύχιος nominis exemplum 35,5
 Ζεῦξις ἀγαθὸς ζωγράφος ἐστι 208,9
 Ζεύς. δ Ζεύς θε 28,23, 25 δ παρ' Ὁμήρῳ
 Ζεύς 270,23
 Ηλιούπολις 34,3
 Ηρακλείτειος 34,24 οἱ Ἡρακλείτειοι 37,16
 Ηράκλειτος. τὸ πάντα κινεῖσθαι καὶ στά-
 σεως μηδαμῶς τὰ ὄντα μετέχειν, ὥσπερ
 ἔλεγεν Ἡράκλειτος 9, 12 οὕτε οὕτως
 φύσει (τὰ ὄνόματά ἐστιν), ὡς δ Ἡρά-
 κλειτος ἔλεγεν 37,9
 (Ἡρόδοτος) (VII 141) 135, 3. 4 (I 53)
 135,4,5
 Θεαίτητος e. g. 169,14 174,12, 24
- Θεόφραστος. Τύρταιλον Θεόφραστον (ἔδοξε
 τοις παλαιοῖς καλέσαται) 20, 19 διττῆς γάρ
 οὔσης τῆς τοῦ λόγου σχέσεως, καθὼ διώ-
 ρισεν διφλόσιος Θεόφραστος 65,31 διό-
 περ ὅρθως δ Θεόφραστος τὴν μὲν καθ'
 ἔκαστα (πρότασιν) ὡρισμένην καλεῖ τὴν δὲ
 μερικὴν ἀδριστον 90,18 διφλόσιος οὐτοῖς
 αὐτοῖς (Ἀρ.) Θεόφραστος δονομάζει αὐτὴν
 (τὴν ἀδριστον πρότασιν) ἐκ μεταθέσεως
 161,9, 28
- Θερσίτης 110,30 115,30 120,24
- Ιάμβλιχος. κατὰ τὴν τοῦ θείου Ιάμβλιχου
 ὑφῆγησιν 135,14 ἀμφισβητοῦσι πρὸς ἀλλή-
 λους περὶ τῆς διαλεκτικῆς ἐρωτήσεως ὃ
 τε ἀπὸ τῆς Ἀφροδιτιαδός ἐξηγηθῆς καὶ δ
 θείος Ιάμβλιχος 202,3 διφλόσιος 135,8
 διαποφανεῖται τὴν ὅλην ἀντίφασιν ἐν
 τῇ διαλεκτικῇ ἐρωτήσει περιλαμβάνεσθαι
 202,17 ὡς οὕτας, διόπερ φησὶ περὶ αὐτῶν
 διφλόσιος Ιάμβλιχος, φωνῇ μὲν κατα-
 φατικὰς δυνάμεις δὲ ἀποφατικάς 227, 31.
- Ιλιος 201,21,27
- Ινδός. Ινδοί 30,33
- Ιπποκράτης ἀγαθὸς ιατρός ἐστιν 208,9
 (Ιπποκράτης). Νικοκλῆς η Συμμαχικός (ora-
 tionis titulus) 207,24
- (Καλλίμαχος) δ Κυρηναῖος (frg. 271) 38,
 16, 17
- Κἀλλιππος 33,14. 21sq. 54,18 60,32
- Κνήμων. τοῦ Κνήμωνος καὶ τοῦ Τίμωνος
 μισανθρωπότεροι 114,30
- Κρατύλος δ Ἡρακλείτειος 34,24 37,2
- Κροῖσος 135,5
- (Com. Att. frg. III p. 460 Kock) 3,4
- Λάιος. δ Λάιος παιδοποιῶν ἄρδην ἀνατρέψει
 πᾶσαν ἔσωτον τὴν οἰκίαν 135,5
- Λάκων. οἱ Λάκωνες καρτερικοί 269,31
- Λυκόφρων (Alex. 7) 166,27
- Μαγνῆτις ἡ λιθος 200,9
- Μελάνθιος 11,32
- (Μένανδρος) (frg. 855) 2,34 (frg. 174) 132,
 19, 20
- Μυκόνιος. οἱ Μυκόνιοι φαλακροί 269,31
- Νεάπολις dist. νέα πόλις 34,3
- Νιρεύς 110,29 115,29 120,23 169,1. 3. 4
- Οδύσσειος 11,32
- Ὀμηρος (A 88) 97,30 (A 144) 96,22 (B 12)
 270,2 (B 204) 96,23 115,6 118,25 (B 804)
 19,14 (Γ 182) 2,11 44,6 60,31 (Δ 288)
 2,17 (Ζ 58) 96,12 (Ζ 68) 97,32 (Ζ 429)

60,26 (Θ 399) 2,13 (Ι 412) 149,11 (Ξ 108)
 207, 21 (Τ 86, 87) 131, 15 (γ 79) 61, 1
 (δ 379) 2,20 (ε 184) 2,30 (η 238) 2,15
 (ξ 466) 118, 4 (γ 208) 60, 27 exempli
 gratia 184,22 211,28 τὸν ἐν τῇ ποιήσει
 Ὁμηρον 211,30

Παρμενίδης. ἐν εἰναι τὸ σῆν, ὡς ἔδοκει
 Παρμενίδη 9,13 ὁ Παρμενίδης οὐχ ὁ παρὰ
 Ηλάτωνι μόνον ἀλλὰ καὶ δὲ τοῖς οἰκείοις
 ἔπεσιν (ἀποφαίνεται ὅτι οὐδέν εἴσι παρὰ
 τοῖς θεοῖς οὕτε παρεληλυθός οὕτε μέλλον)
 133, 18 ὅπερ καὶ δέ μέγας Παρμενίδης
 παντὶ τῷ νοητῷ ὑπάρχειν ἀποφαίνεται.
 ‘οὐ γάρ ἔην οὐδὲ ἔσται, φησιν, ὅμοιος πᾶν,
 ἔστι δὲ μούνον.’ 136,23 sq.

Περιπατητικός. οἱ Περιπατητικοί 43,5 ἡ
 Περιπατητικὴ . . διάταξις 43,19

Περίπατος. οἱ ἀπὸ τοῦ Περιπάτου 43,3.
 16

Πετραῖος (Δουσάρειος) 38,24

Ηλάτων. τὸν γάρ Ἀριστοκλέα ἔδοξε τοῖς
 παλαιοῖς καλέσαι Ηλάτωνα 20, 18 ποία
 γάρ ἀν εἴη σύνθετις η διάρεσις ἐπὶ τῷ
 νοητῆς παρὰ Ηλάτωνι . . ἀληθείας; 27,28
Ζητῆσαι ἄξιον πῶς τοῦ ἐν Κρατύλῳ Σω-
 κράτους ἀγωνίζομένου πρὸς τὸν Ἐρμο-
 γένην λέγοντα θέει τὰ δινόματα εἶναι καὶ
 δεικνύντος αὐτὰ φύσει, διισχυρίζεται διὰ
 τούτων ὁ Ἀριστοτέλης μηδὲν τῶν δινο-
 μάτων εἶναι φύσει 34,17 ὁ τοῖν τὸν τῷ
 Κρατύλῳ Σωκράτης διαιτῶν τῷ τε Κρα-
 τύλῳ καὶ τῷ Ἐρμογένει . . δεικνύντιν ὡς
 οὕτε οὕτως ἔστι θέει ὡς Ἐρμογένης τέξιον
 . . οὕτε οὕτως φύσει ὡς δὲ Ηρόκλειτος
 ἔλεγεν 37,1 τοῦτο . . ἀποφάσκει (Ἀριστ.)
 τὸ φύσει, ὥπερ ἐπερέθεντον οἱ Ἡρακλείτοι,
 καθάπερ καὶ Ηλάτων, οὐκ ἀν οὐδὲ αὐτὸς
 παραπτεράμενος οὕτως αὐτὰ καλέσαι φύσει,
 ώς δὲ θεος ἀξιοὶ Ηλάτων 37,15 ώς ἀν
 καὶ αὐτὸς διά τε τούτων (τῶν ἐν Κρα-
 τύλῳ) καὶ τῶν ἐν Σοφιστῇ ὁμονότων πρὸ¹
 τοῦ Ἀριστοτέλους μόνα τοῦ λόγου κυρίως
 μέρη τὸ δῆμοντα καὶ τὸ δῆμα εἶναι τιθέ-
 μενος 40,27 λέγων ἐν τῷ Σοφιστῇ περὶ
 μὲν τοῦ πᾶσαν φωνὴν σημαντικὴν καλεῖ-
 σθαι δημονα . . δι’ ὃν κάλεσιν φωνερὸν ὅτι
 πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ζην λόγον εἶναι
 φησι τὸν ἐνδὸς πράγματος δητα σημαν-
 τικῶν εἶναι φωνῶν, δημονα καὶ δῆμα, τὸ
 μὲν ὑπάρχειν δηλωτικόν, τὸ δὲ ἐνερ-

γειῶν ἡ παθῶν, διὸ κοινῶς ὠνόμασε
 πράξεις 48, 18, 25, 30 δῆμός εἴστι οὐ
 μόνον ἐνεργειῶν ἡ παθῶν τὸ δῆμα λέγων
 εἴναι δηλωτικόν. ὅπερ σημαίνεται διὰ τῆς
 πράξεως, ἀλλὰ καὶ σημεῖον αὐτὸ πρὸ τοῦ
 Ἀριστοτέλους καλῶν (Soph. p. 262 A sq.)
 49,2 ἵνα καὶ ταῦτα συνάρητη ἡ ἀλληλή
 πάσῃ παραδόσει τοῦ τε Ἀριστοτέλους καὶ
 τοῦ Ηλάτωνος περὶ τῶν τοῦ λόγου μερῶν,
 ώς εἰς δινόματα μόνον καὶ δῆματα διαιτη-
 ρουμένων 60,1 εἴστι γάρ τούτων τῶν
 δινομάτων ἔκαστον εύσειν καὶ παρὰ τῷ
 θεοτάτῳ Ηλάτωνι κείμενον, ὥστερ καὶ τὰ
 πλεῖστα τῶν ἐν τούτοις παραδόσομένων
 περὶ τῶν ἀρχῶν τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου
 θεωρημάτων εὑροις ἐν πολλαχῇ τε παρ'
 αὐτῷ διεσπαρμένα καὶ διαφερόντως ἐν τῷ
 Σοφιστῇ παραδόσομένα 83,8 exempli
 causa 33,28 δὲ θειότατος 65,22 202,14
 253, 18 Φαιδῶν ἡ Περὶ ψυχῆς (dialogi
 titulus) 207,24

Ηλατωνικὸς διάδοσος 1,8

Πορφυρίειος. λεγέσθω τοίνυν πρὸς ταῦτην
 τὴν ἀπορίαν ἐκεῖνο τὸ Πορφυρίειον 47,26.
 27

Πορφύριος. οἱ δὲ ως γένος εἰς εἶδον (τὴν
 ἀπόργανον εἰς κατάρρατον καὶ ἀπόρρατον
 διαιρεῖσθαι ἔλεγον), καθάπερ ὁ φιλόσοφος
 Πορφύριος 15,24 ἡ τοῦ φιλοσόφου κρατεῖ
 Πορφύριος δέξει 15,29 τὸ δὲ ἄνευ γρόνου
 δὲ τοῦτο σημαίνει τὸ μηδέποτε μη-
 δαματικόν γρόνου σημαίνειν ἀλλὰ τὸ μὴ προσ-
 σημαίνειν γρόνον, καλῶς δὲ φιλόσοφος Πορ-
 φύριος ἐπεσημήνατο 32,3 πάνω δὲ καλῶς
 δὲ φιλόσοφος ἐπεσημήνατο Πορφύριος δὲτι
 τὸ ἔστιν οὐκ ἀντὶ παντὸς εἰδηπτει δῆμα-
 τος, ἀλλ’ αὐτὸς μόνον τὸ ἀπὸ τοῦ δῆντος
 παρηγμένον καὶ τὴν ὑπαρξίαν σημαίνον
 λαμβάνεται 44,11 ἐν οἷς καὶ προσιστορεῖ
 τὴν τῶν Σωτικῶν διάταξιν περὶ τῶν κατη-
 γορούμενών δρων 44,18 εἰ δὲ καὶ οὕτω
 τινὲς ἐθέλοιεν ἔχειν τὴν γραφὴν “καὶ ἀτί²
 τῶν ὑπαρχόντων σημεῖον ἔστιν, οἷον τῶν
 καθ’ ὑποκειμένου” (p. 16 b 10, 11), καθά-
 περ ὁ φιλόσοφος Πορφύριος φησιν δο,9 sq.
 εἰ δὲ ὥσπερ ὁ φιλόσοφος γράψει Πορφύ-
 ριος “οὐ γάρ τὸ (τοῦ?) εἴναι σημεῖον ἔστι
 τοῦ πράγματος ἡ μὴ εἴναι,” εἰ καὶ προϊὼν
 ἐπὶ τὴν προτέραν γραψήν τε καὶ ἐπῆγγησιν
 φέρεται 56, 16 ἔστι μὲν οὖν πρὸς τὴν
 ἀπορίαν ταῦτην ἀπαντῶντας λέγειν, ἀπερ-

φησὶν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος, ώς ἐν τῷ κατηγορικῷ εἰδεῖ τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου τὸ κῦρος ἔχει μᾶλιστα τὸ κατηγορούμενον 70,3 δυνατὸν δὲ καὶ, ώς ὁ φιλόσοφος ἔξηγεται Πορφύριος, ώς πρὸς διάκρισιν εἰρημένου τῶν δρισμῶν χρωμένων ὑποκειμένῳ ἦ καὶ κατηγορούμενῳ προτάσεων ἀκούειν τοῦ “πολλὰ καὶ μὴ ἔν” 74,22 ὅσα γλαυρωτέραν ἔχοντα θεωρίαν ὁ φιλόσοφος παραδίδωσι Πορφύριος, πειραθῶμεν εἰπεῖν 94,26 εἴτε ὡς ὁ φιλόσοφος ἀξιοὶ Πορφύριος, ἐπὶ φυλακῇ καὶ διαιρέσει τῆς ἀμφιβολίας εἰλημένου (τοῦ δέ συνδέσμου οὐ οὐδεὶς) 96,6 πότε δὲ ἔστιν εἶναι τὰ δηλούμενα (ὑπὸ τῶν ἀπροσδιορίστων προτάσεων) ἐναντία, καλῶς διήρθρωσεν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος· οὐ γάρ ἀεὶ, φησὶ, τῷ καταφατοκομένῳ ἔστι τι ἐναντίον κτλ. 99,8 σημαίνοντος, ώς φησὶν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος, τοῦ Ἀριστοτέλους διὰ τούτου (ἀποφαντικῶς v. l. πρὸ ἀντιφατικῶς) ποίας καταφάσεως πρὸς πολὺν ἀπόφασιν ἀξιοὶ τὴν ἀντίθεσιν λαμβάνειν 109,25 τὸ ἄνθρωπος, ὅπερ φησὶν ὁ φιλόσοφος Πορφύριος, οὐγὰ ώς ὑποκείμενον ἀλλ᾽ ώς κατηγορούμενον . . εἰληφθαι φήσομεν 171,3 διὸ καὶ τὸν φιλόσοφον Πορφύριον ὑπολαμβάνω παραιτήσασθαι τὴν ἐξήγησιν τοῦδε τοῦ θεωρήματος 252,8

Πρόκλος ὁ Ηλατωνίκος διάδοχος 1,8 ὁ δέ γε ἡμέτερος καθηγερών καὶ εὐεργέτης κανόνας ἡμῖν πάνυ τεχνικούς παρεδίθου, καθ' οὓς οἰόν τε πάσῃ τῇ προτεθείσῃ προτάσει τὴν ἀκολουθοῦσαν εύρετι 181,30

Πῶλος Platonicus 201,16

Σαλαμίς 135,4

Σίμων ὁ τῷ Σωκράτει γνώριμος (σκυτεύς) 205,6

Σκύθης 92,1 110,27

(Σουσαρίων) frg. v. 4 (Kock I p. 3) 115,4
118,23

Στοά. μέσον τοῦ τε νοήματος καὶ τοῦ πράγματος, ὅπερ οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς ὑποτιθέμενοι λεκτὸν ἡξιούν δονομάζειν 17,27, 28 τῆς δὲ προτέρας (δόξης τοῦ τὴν εὐθείαν προφορὰν πτῶσιν καλεῖν) οἱ ἀπὸ τῆς Στοᾶς καὶ ως τούτοις ἀκολουθοῦσιντες οἱ τὴν γραμματικὴν μετιόντες τέχνην 43,4

Στωϊκός. καλοῦσι οἱ Στωϊκοὶ τὸν μὲν ἀποφαντικὸν λόγον ἀξιωμα, τὸν δὲ εὐκτικὸν ἀρατικόν, τὸν δὲ κλητικὸν προσαροευτικόν, προστιθέντες τούτοις ἔτερα πέντε λόγων εἰδῆ 2,26 προσιστορεῖ (Πορφύριος) τὴν τῶν Στωϊκῶν διάταξιν περὶ τῶν κατηγορούμενων ὅρων ἐν ταῖς προτάσεσιν οὖσαν τοιαύτην “τὸ κατηγορούμενον κτλ. 44,18

Συριανὸς ὁ μέγας 137,16 ὁ μέντοι μέγας Συριανὸς ἄριστα καὶ θεωρητικώτατα ταῦτη τῇ ζητήσει διηγήσει 253,12 μόνην τὴν περὶ τούτων (τῶν ἀντικειμένων) ἐπίσκεψιν προθέμενος γράφειν οὐ καταγίνεται περὶ τὴν τῆς λέξεως αὐτῆς σαφήνειαν 254,25

Σφίξ 166,26

Σωκράτης exempli causa 7,31 saepius. τὸ γάρ ἐν τῇ εἰκόνι γεγραμμένον τοῦ Σωκράτους ὄμοιώμα εἰ μὴ καὶ τὸ φαλακρὸν καὶ τὸ σιφὸν καὶ τὸ ἐξόφθαλμον ἔχοι τοῦ Σωκράτους, οὐκέτ' ἀν αὐτοῦ λέγοιτο εἶναι ὄμοιώμα 20,3 ὁ ἐν Κρατόλῳ 34,17 60,21 ὁ ἐν τῷ Γοργίᾳ 47,3 ὁ ἐν τῷ Φιλήβῳ 65,20 similiter saepius

Τίμων. τοῦ Κνήμωνος καὶ τοῦ Τίμωνος μισανθρωπότεροι 114,30

Τροία. ἐν τῇ Τροίᾳ 149,12

Τύρταμος (Θεόφραστος) 20,19

Φίλων 43,24 sq.

Φοῖνιξ. Φοῖνικες 19,14

LOCI PLATONICI

Phaedo.		Phaedr.	
p. 65 A	202,15	p. 243 B	65,22
Cratyl.		p. 261 E	260,20
p. 385 B	154,19	Gorg.	
p. 385 C	60,21	p. 449 A	205,13, 14
p. 386 A sq. p. 427 D sq.	37,3	p. 451 B	47,3
p. 399 C	41,2	p. 462 C	107,2
p. 430 A	40,22	p. 465 A	223,7
Soph.		p. 466 B	201,16
p. 238 B . . . 184,30. 31 186,17		Reipubl.	
p. 257 B 253,18 263,22. 23		p. 327 A	191,33
p. 258 B	212,33	p. 392 C	13,10
p. 261 C sq.	83,11	p. 477 D	212,34
p. 261 D sq.	45,17 48,18	p. 491 D	253,23
p. 261 E sq.	40,28	Tim.	
Parmen.		p. 27 C	133,17
p. 137 A	133,18	p. 37 E	136,19
Phileb.		p. 41 C	217,32, 33
p. 12 E	263,20	p. 49 E	77,21, 22
p. 16 D sq.	65,20	Leg.	
Conviv.		p. 878 B	10,17, 18
p. 190 B	36,5	p. 899 D	133,14
		p. 905 A	133,6, 7

LOCI ARISTOTELICI

Cat.		Phys.	
c. 2	p. 1 ^a 20	49,28	
	p. 2 ^a 9	18,4	
c. 6	p. 4 ^b 32	16,26	
c. 7	p. 7 ^b 22	252,3	
c. 10	p. 12 ^a 17 sq.	254,4	
	p. 12 ^a 26	255,33. 34	
	p. 13 ^a 5	163,21	
	p. 13 ^a 37	121,20	
c. 12	p. 14 ^a 39	7,21	
	p. 14 ^b 14	149,25	
Anal. pr.			
A 1	p. 24 ^b 10	202,7	
	p. 24 ^b 16	10,17 37,22. 23 176,28	
A 2	p. 25 ^a 1 A 8 p. 29 ^b 29	215,34 216,28	
A 3	p. 25 ^a 37	245,4	
	p. 25 ^a 39 b19 . . .	227,7. 8 sq.	
A 4	p. 26 ^b 33	37,23	
A 13	p. 32 ^a 15 sq.	228,23	
A 27	p. 43 ^b 17	102,5	
A 46	p. 51 ^b 5	161,3 162,26 168,3 170,6 173,5	
	p. 51 ^b 26	186,5	
Anal. post.			
A 2	p. 72 ^a 12	121,19	
	p. 72 ^a 15	9,24	
A 12	p. 77 ^b 30	102,12	
A 22	p. 83 ^a 1	208,28. 29	
Top.			
A 1	p. 100 ^a 21	254,20. 21	
Θ 4	p. 159 ^a 16	202,1	
Phys.			
A 7	p. 189 ^b 30 sq.	163,19. 20	
B 2	p. 194 ^b 9	252,5. 6	
B 6	p. 197 ^b 29		
Δ 7	p. 213 ^b 31 sq.	37,20	
B 8	p. 199 ^a 20	64,5	
		Γ 1 p. 200 ^b 32	112,15
			114,19 118,21
		Γ 5 p. 205 ^a 6	254,8 260,20
		E 1 p. 225 ^b 3	
		6 p. 229 ^b 26	256,1
		E 5 p. 229 ^a 7 sq.	254,19. 20
		De gen. et inter.	
		B 11 p. 337 ^b 3	139,2. 3
		Meteor.	
		A 2 p. 339 ^a 26	244,3
		A 9 p. 347 ^a 11	37,21
		De an.	
		A 1 p. 402 ^a 7	6,30
		p. 403 ^a 3	6,24
		B 1 p. 412 ^a 10	37,22
		p. 412 ^a 27 b5 (414 ^a 13)	107,2
		Γ 1 p. 424 ^b 22	112,19
			114,20 118,21
		Γ 4 p. 429 ^a 10	64,11
		Γ 5 p. 430 ^a 23	6,17
		Γ 6 p. 430 ^a 26	27,33
		p. 430 ^b 2	57,32
		Γ 7 p. 431 ^b 2	6,18
		Γ 8 p. 432 ^a 12	6,19 25,31
		De an. gen.	
		E 7 p. 786 ^b 21	16,26
		Metaph.	
		Γ 2 p. 1003 ^b 5	185,3
		I 4 p. 1055 ^a 3	253,29. 30
		p. 1055 ^a 6	263,14. 15
		I 7 p. 1057 ^a 24	255,8
		Λ 7 p. 1072 ^a 19	242,35 sq.
		p. 1072 ^a 25	133,17 248,30
		Λ 9 p. 1074 ^b 15	27,32
		De poet.	
		c. 20 p. 1456 ^b 20	13,1
		frg. 49 (p. 55 Rose)	242,35

CORRIGENDA ET ADDENDA

- p. 54,9 corrige εἰδικώτερον et adde notam: εἰδικώτερον scripsi: ἴδικώτερον libri
(cf. p. 247,14).
- p. 94,23 corrige συγάσσεται et adde notam: συγάσσεται scripsi: συγέσσεται libri (cf.
p. 186,4).
- p. 267,1 not. corrigas: ἐνεργείας libri.
-

COMMENTARIA
IN ARISTOTELLEM
GRAECA

EDITA CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

VOLUMINIS IV

PARS VI AMMONII IN ANALYTICORUM PRIORUM I

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCCLC

Ammonius Hermeticus

(AMMONII IN ARISTOTELIS
ANALYTICORUM PRIORUM
LIBRUM I
COMMENTARIUM

CONSILIO ET AUCTORITATE

ACADEMIAE LITTERARUM REGIAE BORUSSICAE

EDIDIT

MAXIMILIANUS WALLIES

BEROLINI
TYPIS ET IMPENSIS GEORGII REIMERI
MDCCIC

P R A E F A T I O

Ammonium Aristotelis Analytica et Priora et Posteriora interpretatum esse Ioannis Philoponi commentaria testimonio sunt, quae inscribuntur ἐκ τῶν συνουσιῶν Ἀριστοτελοῦς τοῦ Ἐρμείου.¹⁾ atque Ammonius ipse interpretationem Analyticorum Priorum libri I spectare videtur in Porphyrii Isag. p. 23,24 ἡ δὲ λογικὴ οὐ μέρος τῆς φιλοσοφίας ἀλλ' ὄργανον, ὡς ἐν ἑτέρῳ δεῖξουμεν (ed. A. Busse vol. IV 3) et De interpret. p. 14,23—26 τῶν δὲ ἐν ταῖς ἐκ τρίτου προσκατηγορούμενου προτάσεσιν ἡ ταῖς μετὰ τρόπου παραλαβμανομένων, προστίθεσθαι τοῖς μέρεσι τῆς προτάσεως ἡ διαιρεῖσθαι ἡ τι τοιοῦτον ὅπομένειν λεγομένων, ὡς ἐν τοῖς προοιμίοις μαθησόμενα τῶν Ἀναλυτικῶν (ed. A. Busse vol. IV 5); nam quae illie promisit, hic p. 8,15sq. et 23, 9 sq. exposuit.

Huius commentarii pars prima uno codice Parisino gr. 2064 membranaceo forma minore saec. X—XI (H. Omont *Invent. somm. des manuscrit. grecs de la bibl. nat.* II 186] servata est, eodem quo etiam Stephani in librum De interpr. commentarius (ed. M. Hayduck vol. XVIII 3) ad memoriam nostram propagatus est.²⁾ nam quod H. Omont l. c. II 173 notat cod. Parisinum gr. 1974 saec. XV Analytica Priora et Posteriora continere ‘omnia cum Ammonii commentariis’, C. Kalbfleisch, qui Hermanno Diels auctore denuo codicem examinavit, testatur Analytica Posteriora (f. 294^r—330^r) omnino commentario carere, Priorum (f. 144^r—292^r) autem duo tantum folia (f. 144^r—145^r) commentario Philoponi ornata esse: (Κ)ατὰ ἔθος Ἀττικὸν τὸ γρὴ παράλειψε — ἐνδέχεται δὲ τοὺς ἐκ τούτων συγκειμένους λόγους τοὺς μὲν i. e. Philop. (ed. Venet. 1536) f. IV^v51—VI^v13, quibus f. 138^r—142^r eiusdem prooemium antecedat: (Ἡ)δη μὲν ἡμῖν ἐν τοῖς προλαβοῦσιν εἴρηται συγγράμματι κτλ.³⁾

¹⁾ Cf. Philop. in Analyt. Post. I f. 35^v18 et Anonym. in Anal. Post II f. 118^v44 (ed. Venet. 1534), ubi Procli magistri interpretatio citatur ab Ammonio allata; hic enim est ὁ φιλόσοφος cf. C. Prantl *Gesch. d. Logik im Abendl.* I 642. etiam Arabibus haec Ammonii commentaria nota videntur fuisse cf. V. Rose *Ueber eine angebl. Paraphrase des Themistius Herm.* II 206 n. 2 et Steinschneider *Alfarabis Leben und Schriften* (*Mém. de l'Acad. Imp. de St. Pétersb.* VIIe série t. XIII n. 4) p. 41.

²⁾ ex hoc codice Th. Waitz Organ. I 43—46 particulas quasdam Ammonii scholiis in Anal. Prior. a Chr. Brandis neglectis inseruit.

³⁾ variant extrema huius prooemii verba: οἶον ὁ ἀνθρωπος ζῶον· τὸ ζῶον οὐσία· ἀφαιροῦμεν τὸν ποιηὸν ὄρον, τουτέστι τὸ ζῶον, καὶ ποιοῦμεν τὸ συμπέρασμα ἐκ τῶν ἀπολευθέντων δύο ὄρων· ὁ ἀνθρωπος ἥρα οὐσία, quibuscum conferas Philop. f. IV^v42. etiam quae post verba καὶ δεῖ τὰ τοιοῦτα προφέρειν (f. IV^v53) inseruntur: (Π)ρὸς ἑκάτερον

Ut Categoriarum¹⁾ ita etiam Analyticorum commentarium non ab Ammonio ipso conscriptum esse sed a discipulo quodam scholas illius secundo titulo ἀπὸ φωνῆς Ἀμμωνίου doceemur. neque desunt quae potius magistrum scholas habentem quam commentarym litteris mandantem redoleant (cf. p. 8,13 10,7. 20. 34 11,20), quamquam nusquam ut illic audientes appellantur. anonymum non suo nomine interpretari, sed magistri personam tueri satis inde appareat, quod p. 31,24. 25 Hermias ὁ ἡμέτερος πατήρ dicitur. sed non constare sibi videtur; p. 3,30 4,27 quidem λέγει. p. 13,17 ζητεῖ leguntur, quae integra relinquere non dubitavi, quamvis facili negotio tolli possint.²⁾ eeterum quae ratio inter Ammonii et Philoponi in Categories commentaria intercedit, eadem fere etiam in Analyticis eorum invenitur, quae et ipsa nonnullis disparibus fraternae eiusdem cognationis notas prae se ferunt.

Ammonii commentarius in Parisino iam f. 112^r deficit; in f. 112^v vaeo relicto quae adnotata sunt verba ζήτει τὴν ἀκολουθίαν τέσσαρα φύλλα στρέψας ὅπου καὶ τὸ σημεῖον ἴδοις ἄν ad sequentem Philoponi interpretationem nos delegant: f. 113^r³⁾ τὸ διὰ ταῦτα συμβαίνειν. τοῦτο δέ ἐστιν τὸ μηδὲνός ἔξωθεν ὅρου προσδεῖν — f. 156^r τουτέστιν ὅσα αὐτοῖς κοινὰ ὑπάρχει ἢ οὐχ ὑπάρχει. (maiuse.) Τῶν εἰς τὰ τρία τὸ πρῶτον Ἰωάννου γραμματικοῦ Ἀλεξανδρέως ἐκ τῶν συνουσιῶν Ἀμμωνίου τοῦ Ἐρμίου [Philop. edit. f. X²⁷—XXXI⁵³], quae f. 116^r, ubi signum in margine ascriptum est, verbis ἢ κατὰ μὲν τὴν τάξιν διαφέρειν, κατὰ δὲ τὴν ποιότητα κοινωνεῖν [Philop. f. XII^r 15] Ammonii verba extrema p. 36,15 ἢ γάρ τὴν τάξιν ἐναλλάττουσι τὴν ποιότητα φυλάξασαι, ἢ τὸ ἀνάπαλιν excipiunt. sequuntur⁴⁾ f. 156^r—160^r ennumerationes divisionesque συλλογισμῶν et προτάσεων atque ἀντιστροφῶν. f. 161^r—170^r scholia (maiuse.) εἰς τὸ δεύτερον τμῆμα τὸ περὶ εὐπορίας προτάσεων (Arist. c. 27—31). f. 170^r (maiuse.) εἰς τὸ τρίτον τμῆμα τοῦ ἀ τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν: τὸ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμοῦ (Arist. c. 32—46), quae subscribuntur f. 185^r (maiuse.) σχόλια εἰς τὸ ἀ τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν.⁵⁾ f. 185^r—187^r παραδείγματα τῶν προκειμένων. f. 187^r—202^r scholia ad Anal.

οἰκείως ἀπέδωκε τὴν σύνταξιν φυλάξας, πρὸς μὲν τὸ περὶ τὸ εἰπών περὶ ἀπόδειξιν, πρὸς δὲ τὸ τίνος ἐστιν ἢ σκέψις τὸ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς. οὐ δεῖ δὲ θαυμάζειν, εἰ τὴν περὶ πρόθεσιν μετὰ αἰτιατικῆς συνέταξεν· ἐν πάσι γάρ ἀριστοτέλης ὧν ὁ ἀριστοτέλης οὐδὲ τῶν κανόνων ὑπερορθῆ τῆς γραμματικῆς, ἀλλ᾽ εἰδὼς τὴν περὶ πρόθεσιν κοινῶς μὲν συνταττομένην μετὰ γενικῆς, ἰωνικῶς δὲ μετὰ αἰτιατικῆς, τῇ τῶν ἰώνων ἐχρήσατο συνηθείᾳ. ἢ καὶ τὸ καταγινόμεθα λαμβάνων ἔξωθεν ἐλλειπτικῶς, διὰ τὸ φιλοσύντομον, οὐδὲ οὕτω τὴν ὄρθηγι λυμαίνεται σύνταξις: longius a nostro Philopono recedunt.

¹⁾ ed. A. Busse vol. IV 4 cf. Praef. p. V.

²⁾ ὁ φιλόσοφος, qui p. 14,19 22,26 dicitur, utrum Ammonius an eius magister Proclus intellegendus sit, dubito cf. p. V n. 1.

³⁾ hinc aliam manum incipere e compendiorum crebritate iudicat E. Richter.

⁴⁾ cf. Stephan. De interpr. Praef. p. VII.

⁵⁾ f. 176^r.v quinques Alexandri nomen in margine ascriptum est locis ex commentario eius sumptis (p. 368,10—16. 34—369,4 371,22—28. 31—372,7. 10—23). eidem (p. 373,4 sqq.) scholia marginalia f. 177^r tribuenda sunt.

Prior. I 8—26.¹⁾ f. 202^v (maiuse.) περὶ τὸν ποιηταν προτάσσειν. β τυχῆμα — 208^v. f. 209^r (maiuse.) περὶ τῆς εἰς τὸ σχῆματα τῶν συλλογισμῶν ἀναλύσεως — 225^r (bis).²⁾ reliquam codicis partem explet scholia continua ad Anal. Prior. I 8—26, inter quae f. 254^r eodem loco, ubi Philoponus f. LX^r—LXI^r disputatiunculam Περὶ τῶν ὑποθέσεικαν συλλογισμῶν commentario suo inseruit, titulus emitet (maiuse.) περὶ ὑποθέσεικαν συλλογισμῶν ἐκ τοῦ μανοβίζειον Ἀμμωνίου³⁾. scholiis ipsis, in quibus Alexandra aut Philoponea ut in superioribus non reperiuntur, cum Philopono eadem intercedit et similitudo et dissimilitudo, quae est huic eum Ammonii commentario. aceedit quod f. 227^v (p. 38, 38 sq.) prorsus similiter atque f. 108^v (p. 31, 11 sq.), qui loci a Philopono omittuntur, philosophi et commentatores enumerantur, et qui Aristotelis opinioni aceedunt et qui repugnant. eodem pertinet, quod f. 228^v (p. 40, 16, 17) scholiastes magistrum Iamblichο assentiri dicit, eius interpretationem ut subtiliorem et accuratiorem etiam Ammonium p. 23, 9 sq.⁴⁾. Alexandro praferre videmus, et quod f. 232^r (p. 43, 30, 31) Proclus, magister Ammonii, appellatur, quem hic in Analyticorum item atque in libri De interpretatione commentario (cf. p. 1, 6 sq. 181, 30 sq.) secutus videtur esse.⁵⁾

His rationibus commotus scholia f. 226^r—261^v Ammonii commentario annexui, non quo ea quoque ex ore illius calamo excepta esse putarem, sed quod ex Ammoniani cuiusdam schedis excerpta videntur (cf. p. 40, 16 ή δ' ἐπέκρισις, ὡς ἔλεγεν δ ταῦτα μοι ἐξηγησάμενος). tabulas syllogisticas

¹⁾ f. 199^v 17—200^r 28 ex Alexandri commentario p. 276, 25 sqq. excerpta sunt. cum scholiis f. 226^r—261^v praeter ea quae subnotavi fere concinunt: f. 188^r 3—13: οὗτε δὲ ὑπάρχον συνάγεται συμπέρασμα, ὡς . . . τούτους

ἔμψυχον βαθέζον ἄνθρωπος ἄψυχον βαθέζον ἄνθρωπος

οὗτε τῆς μεῖζον ἀναγκαῖας οὐσίας πάντως ἀναγκάσιον τὸ συμπέρασμα, (ὧδε) ὁ Ἀριστοτέλης διὰ τοὺς ὅρους τούτους ἄνθρωπος γοργοματικόν κινούμενον .. (= p. 40, 37—41). θεὶς οὐ πάντως ἀντίφασις .. ζῷον εἶναι .. ζῷον εἶναι (= p. 41, 5—7). f. 195^r 4—12 ἵδιον τοῦ γέ επὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων τὸ μέτα .. συλλογισμός. διὰ τὸ ἀντιστρέψειν τὴν ἐνδεχομένην ἀπόρφασιν πρὸς πατέρασιν καὶ τὸ συμπέρασμα ἐνδεχομένον. οἱ δὲ νῦν εἰσὶν συλλογιστικαὶ συζηταὶ: ή γάρ ἀμφώ αἱ προτάσσεις καθόλου .. διγῆς καὶ ἔκαστον τῶν τριῶν τετραγῆς παρὰ τὸ ποιόν. καὶ ἔκαστη τὸ κυρίως ἐνδεχομένον συνάγει (= p. 62, 33—38, ubi nescio an τὸ μίαν scribere debuerim) et 23—28 γίνονται συλλογισμοί. (I. συλλογιστικαὶ) συζηταὶ τῇ. αἱ γάρ ἐξ . . . ἔχουσι. διὰ τὰ αὐτὰ δὲ καὶ τῆς μίζεως ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖον τῷ εἰσὶ συλλογισμοί. ἵδια .. τὸ μίαν πρότασιν πάντως εἶναι καθόλου κατ. (= p. 63, 24—29).

²⁾ haec quoque scholia miscellanea sunt; nam f. 208^v, 209^r, 211^r—213^r, 214^r, 215^v, 216^r, 218^v, 219^r, 220^r, 224^v, 225^r ex Alexandri commentario p. 335, 34—418, 20 excerpta deprehendimus; f. 221^v 17—223^v 19 cum Philop. LXXXI^v 16—LXXXII^r 49 congruunt, cuius vestigia etiam antea reperimus, velut f. 214^r 23—215^r 9 (=LXXXVII^r 27—v21) et f. 221^r 9—12 (= LXXXI^v 13—15).

³⁾ I. A. Cramer *Anecd. Paris.* I 390 cf. C. Prantl l. c. p. 657 n. 168.

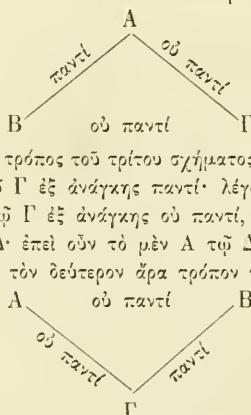
⁴⁾ Cramer l. c. testatur in marg. f. 103^r legi τὸν Πρόσκλον φιλίαν, id quod E. Richter non notavit. sed utrum ὁ μέγας φιλόσοφος Iamblichus an Proclus sit, nihil refert; nam si hic est (cf. V. Rose l. c. p. 207 n. 1), eum auctoritatem illius sequi appetet e Philop. f. VIII^v 18.

⁵⁾ cf. C. Prantl l. c. I 641 n. 99. ad huius σχολείου ὑπόμνημα τοῦ πρώτου τῶν Προτ. ἀναλ. nescio an recte V. Rose l. c. etiam duos illos locos de philosophorum et commentatorum dissensione rettulerit.

scholiis intermissas, ut varia syllogismorum genera uno in conspectu viderentur, typis exendere operae pretium non duxi.²⁾ proxima autem scholia, et antecedentia f. 225^r—226^r, quae item inscribuntur et plerumque ad verbum cum f. 226^r—227^v (p. 37,2—38,18) consentiunt, et subscriptionem insequentia f. 261^v—263^v, hic propono:

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥΣ ΣΤΑΛΟΓΙΣΜΟΥΣ.

p. 29^b29 Ἐπεὶ δὲ ἔτερον ἐστιν ἔως τέλους τῶν τριῶν συγημάτων. ὥσπερ μετὰ τὰς ὑπαρχούσας ἀντιτροφάς τὰς ἀναγκαῖας ἀντιτροφάς παρεδίδου διὰ τὴν ὅμοιότητα τῶν ἀντιτροφῶν, οὕτως μετὰ τοὺς ὑπάρχοντας συλλογισμοὺς τοὺς ἀναγκαῖους τυλιγμούς παραδίδωσιν ὡς σχεδὸν ὅμοιους ὅντας. πρόσκειται δὲ τὸ σχεδὸν διὰ τὸν τέταρτον τρόπον τοῦ δευτέρου σχήματος καὶ τὸν πέμπτον τοῦ τρίτου· οὗτοι γάρ οἱ δύο τρόποι ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος δι’ ἀδυνάτου δεικνύμενοι διὰ τὸ ἐκλιμπάνειν τὴν δι’ ἀντιτροφῆς ἀπόδειξην, νῦν ἐπὶ τοῦ ἀναγκαῖου οὐδὲ δι’ ἀδυνάτου δεικνύνται, ἵνα μὴ ἐμπέσωμεν εἰς τὰς μῆτεις, ἃς οὖπο μεμαθήκαμεν· τῷ γάρ ἀνάγκη οὐ παντὶ ἀντικείται τὸν δι’ ἀδυνάτου σχήματος· τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγκης παντί, τῷ δὲ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί· λέγω διτὶ τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί· εἰ γάρ μή, τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται παντί, τὸ δὲ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης παντί· καὶ οὐκέτι οὐδὲν τί συνάγεται ἐκ τῆς μῆτεως, οὐκέτι ἄρα προβάλλει ἐπὶ τῶν ἀναγκαῖων ἐν τῷ τετάρτῳ τρόπῳ τοῦ δευτέρου ἡ δι’ ἀδυνάτου ἀπόδειξις. ὅμοιώς οὐδὲ δι’ ἐκθέσεως δεικνύνται μόνης· ἔστω γάρ ὁ τέταρτος τρόπος τοῦ δευτέρου σχήματος· τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγκης παντί, τῷ δὲ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί· λέγω διτὶ τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί, ἔστω τὸ Δ ὑπὸ τὸ Γ, ὃ οὐδὲν τὸ Α ὑπάρχει· ἐπεὶ οὖν τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγκης παντί, τῷ δὲ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν, διὰ τὸν δεύτερον ἄρα τρόπον τοῦ δευτέρου σχήματος τὸ Β τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν· τὸ δὲ Δ τι Γ ἐστίν· τὸ Β ἄρα ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ τῷ Γ· ἕπερ δέει δεῖξαι.

| ἀλλὰ δὴ ἐκκείσθω ὁ πέμπτος τρόπος τοῦ τρίτου σχήματος· καὶ τὸ μὲν Α ἐξ ἀνάγκης f. 225^v τῷ Γ οὐ παντί, τὸ δὲ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί· λέγω διτὶ τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί· ἐπεὶ γάρ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί, τὸ Α ἄρα τινὶ τῶν ὑπὸ τὸ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν, οἷον τὸ Δ· ἐπεὶ οὖν τὸ μὲν Α τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν, τὸ δὲ Β τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης παντί, διὰ τὸν δεύτερον ἄρα τρόπον τοῦ δευτέρου σχήματος τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί.

ώσπερ οὖν ἐπὶ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου ή δι’ ἀδυνάτου δεῖξις περιουσιαστικὴ οὕτα εἰν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχήματι, πλὴν τοῦ τετάρτου τοῦ δευτέρου καὶ τοῦ πέμπτου τοῦ τρίτου, ἀναγκαῖα γέγονεν ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου ἐπὶ ὑπάρχοντος, οὕτω καὶ ἐπὶ ὑπάρχοντος ή δι’ ἐκθέσεως πίστις περιουσιαστικὴ οὕτα εἰν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου ἐπὶ τοῦ ἀναγκαῖου ἀναγκαῖα γέγονεν ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου.

Ἐπεὶ δὲ ἔτερον. ἔτερον τὸ ὑπάρχον καὶ ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον ὡς μέσον ἄκρων· τὸ γάρ ὑπάρχον τοῦ μὲν ἀναγκαῖον ἔχει τὸ ἀναγκαῖον εἶναι, ἢ πάρεστιν, τοῦ

9 ἐμπέσομεν P τῷ scripti: τὸ P 10 δείκνυνται scripti: δείκνυται P . [16 δείκνυνται] v. alt. superset. P¹ 18. 19 διὰ — οὐδὲν iterat P 30 πίστις] is in ras. ex ης corr. P

2) exempla sint quae p. IX. X proponam.

δού ἐνδεχομένου τὸ ἐνδεχόμενον εἶναι, η̄ δύναται μεταπίπτειν εἰς τὸν ἐχεῖτης χρόνον. τούτων δού ἐπέρων ὅντων ἔτεροι καὶ οἱ συλλογισμοὶ τῶν τριῶν τῷ καὶ τὰ προτάτεις καὶ τὰ συμπεράσματα ποτὲ μὲν τοῦ ὑπάρχοντος εἶναι, ποτὲ δὲ τοῦ ἀναγκαίου, ποτὲ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου.

5 p. 30a2 Τὸ τε γάρ στερητικὸν ὡς αὐτώς ἀντιστρέψει. ἀλλὰ καὶ τὸ κατηγορικόν, καὶ πλέον η̄ τὸ στερητικόν. τὸ μὲν γάρ κατηγορικὸν ὄμοιως ἐπὶ τῶν τριῶν ἀντιστρέψει τὸ δὲ στερητικὸν ἐπὶ ἀναγκαίου καὶ ὑπάρχοντος μάρνου ὄμοιως ἀντιστρέψει, ἀλλως δού ἐπὶ ἐνδεχομένου. η̄ ἀρκεῖ καὶ τὸ ἐπὶ ἀναγκαίου καὶ ὑπάρχοντος πρώτην γάρ παραδίδωσι τὴν μᾶκιν τούτων.

10 p. 30a3 Καὶ τὸ ἐν ὅλῳ εἶναι καὶ τὸ κατὰ παντός, δού ὧν δείκνυνται οἱ ἐν πρώτῳ σχῆματι.

p. 30a13 Ἐν τῷ οἰκείῳ σχήματι πρόσθις ἐι καὶ μὴ ἐν τῷ οἰκείῳ τρόπῳ¹³. οὐ γάρ ὁ μὲν ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου, οὐ δού ἐν τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου· καὶ ἐντεροὶ ἐν τῷ δευτέρῳ τρόπῳ τοῦ οἰκείου σχήματος.

15 10 Τὸ ὑπάρχον οὐ τρόπος, εἰ πᾶσα πρόστασις η̄ τοῦ | ὑπάρχειν η̄ τοῦ ἐξ ἀνάγκης f. 226r ὑπάρχειν η̄ τοῦ ἐνδέχεσθαι· ποῦ γάρ αἱ ἄνευ τρόπου; † εἰ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος τὸν τέταρτον τρόπον τοῦ δευτέρου καὶ τὸν πέμπτον τοῦ τρίτου ἀντίφασιν ἔλαβεν τοῦ ὑπάρχειν παντὶ τὸ ὑπάρχειν μὴ παντὶ, οὐ τὸ μὴ ὑπάρχειν παντὶ· κατὰ γάρ τοὺς τρόπους αἱ ἀποφάσεις τὸ ὑπάρχον τρόπος, εἰ μίγνυνται τῷ ἀναγκαίῳ καὶ τῷ ἐνδεχομένῳ· τρόποι πων γάρ αἱ μίξεις· τὸ γάρ κατὰ τὸ ἔστιν ὑπάρχον οὐ μίγνυνται ἀναγκαίῳ καὶ ἐνδεχομένῳ, ἐπειδὴ γρὴ τὰ μιγνύμενα πρῶτον καθ' ἔωτά εἶναι.

HEPI TON EIDΩN PANTON TOY SYLLOGISMOY.

Τρία εἰδη ἔστι τοῦ ἀπλοῦ συλλογισμοῦ· τὸ κατηγορικόν, τὸ κατὰ πρόσληψιν. τοῦ δὲ κατηγορικοῦ δύο ἔστιν εἰδη· ἀπλοῦν, σύνθετον. καὶ τοῦ μὲν 25 ἀπλοῦ τρία ἔστιν εἰδη· πρῶτον σχῆμα, δεύτερον σχῆμα, τρίτον σχῆμα· τοῦ δὲ συνθέτου τέσσαρα ἔστιν εἰδη· πρῶτον σχῆμα, δεύτερον σχῆμα, τρίτον, | τέταρτον f. 262r σχῆμα. Ἀριστοτέλης μὲν γάρ τρία τὰ σχήματα φησιν πρὸς τοὺς ἀπλοῦς συλλογισμοὺς ἀποβλέπων τοὺς ἐκ τριῶν ὅρων συγκειμένους. Γαληνὸς δού ἐν τῇ οἰκείᾳ¹⁴ Ἀποδεικτικῇ δὲ τὰ σχήματα λέγει πρὸς τοὺς συνθέτους συλλογισμούς ἀποβλέπων τοὺς ἐκ δού ὅρων συγκειμένους πολλοὺς τοιούτους εὑρόντας ἐν τοῖς Πλάτωνος διαλόγοις. καὶ ὥσπερ ἐν τοῖς ἀπλοῖς σχήμασι αἱ μέν εἰσι τῶν συγκειμάντων συλλογιστικαὶ αἱ δὲ ἀσυλλόγιστοι, οὕτω καὶ ἐν τοῖς συνθέτοις σχήμασιν αἱ μέν εἰσι συλλογιστικαὶ αἱ δὲ ἀσυλλόγιστοι. καὶ ὥσπερ πλέιν ἐν τοῖς ἀπλοῖς ὥρισμέναις ἦσαν αἱ πᾶσαι συγκειμάτιαι, συλλογιστικαὶ τε καὶ ἀσυλλόγιστοι (ἔτι γάρ καὶ τριάκοντα τὸν ἀριθμόν), οὕτω καὶ τῶν συνθέτων σχημάτων. 35 40 ἐννέα γάρ· τριῶν γάρ ὄντων τῶν ἀπλῶν σχημάτων καὶ ἐκάστου η̄ πρὸς ἔαυτὸν η̄ πρὸς τὰ λοιπὰ δύο παραβαλλομένου τρίς τρία, ἐννέα, γίγνονται αἱ πᾶσαι συμπλοκαὶ τῶν συνθέτων σχημάτων. καὶ τῶν ἐννέα τούτων δού μὲν εἰσι συλλογιστικαὶ, αἱ δὲ λοιπαὶ πέντε ἀσυλλόγιστοι· καὶ τῶν ἀσυλλογίστων δύο μὲν ὄντως ἀσυλλόγιστοι, τρεῖς δού αἱ λοιπαὶ ἀσυλλόγιστοι ὡς μὴ ἔτερον εἰδος εἰσάγουσαι· αἱ αὐταὶ γάρ εἰσι τρισὶ τῶν ἕδη συλλογιστικῶν, ὡς ὑπογέγραπται.

‘Ο κατηγορικὸς συλλογισμός
ἀπλοῦς, ὡς Ἀριστοτέλης
σχῆμα Α Β Γ
σύνθετον σχῆμα

45 Α πρὸς Α Α πρὸς Β Α πρὸς Γ Β πρὸς Β Β πρὸς Α Β πρὸς Γ Γ πρὸς Γ Γ πρὸς Α Γ πρὸς Β

13. 14 imino ἐκάτερος 16. 17 (εἰ καὶ τὸ ὑπάρχον τρόπος;) η̄ ἐπὶ τοῦ—τοῦ τρίτου (δού ἀδινάτου δεικνύν) ἀντίφασιν ἔλαβεν p. 38, 12—14 29 δ superser. P 36 ἐνέα P 38. 39 καὶ τῶν—ἀσυλλόγιστοι mrg. P

σύνθετον σχῆμα
συλλογιστικόν

A πρὸς Α A πρὸς B A πρὸς Γ B πρὸς Γ
 Α B Γ Δ

ՃՐԱԼԱԾՅԵՐՆ

B πρὸς B Γ πρὸς Γ
οὐ γάρ γένεται συλλογισμός
οὕτε ἐκ δύο ἀποφατικῶν
οὕτε ἐκ δύο μερικῶν.

10 Λ πρὸς Α, ως ἐν Ἀλκειβιάδῃ

| Α πρὸς Β, προταττομένου δὲ τοῦ πρώτου σχῆματος, ἐν Ἀλκιβιάδῃ σύνεν δίκαιον f. 262^v κακόν.

δίκαιον καλόν ἀγαθόν κακόν

15 Λ πρὸς Β προταττομένου τοῦ δευτέρου σχῆματος ἐν τῷ τρίτῳ τῆς Πολιτείας οὐδεὶς ἔρως ὄρθιὸς ἀφροδίσιων· οὕτω γάρ δι Πλάτων φησιν· πᾶς ἔρως ὄρθιὸς κατὰ σωφροσύνην γίνεται· πάντα τὰ ἀφροδίσια καθ' ἡδονὴν ὑπερβάλλουσαν γίνεται· οὐδεμίᾳ ἡδονῇ ὑπερβάλλουσα κατὰ σωφροσύνην γίνεται· οὐδεὶς ἄρα ἔρως ὄρθιὸς κατὰ ἀφροδίσια γίνεται· ήμεις δὲ ποιήσομεν τὴν τρίτην πρότασιν, τὴν ἀποσατικὴν λέγω, δευτέραν καὶ τὴν 20 δευτέραν τοίτων λέγων οὕτως·

20 δευτέραν τρίτην λέγων οὕτως·

κατὰ σωφροσύνην γίνεται

ጀως ḥοθός ἡδονή ὑπερβάλλουσα ἀφροδίτια

οὐδείς πᾶς
οὐδείς

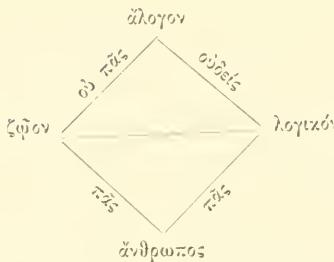
Α πρὸς Γ προταττομένου τοῦ Α· οὐ γάρ ἔστιν τὸ Γ προτάττεσθαι, ἵνα μὴ ἐν πολύτῳ σχέψησθαι ἢ μείζονα κέντρα παραγῆται.

25

କେବଳ ଏକ ପାଦମଧ୍ୟ ଅନୁଭବ ହେଉଥିଲା ।

Β πρὸς Γ οὗ βούλει προταττομένου. οὐ πᾶν ζῷον ἄλογον· πᾶς ἀνθρωπός ζῷον· πᾶς ἀνθρωπὸς λογικόν· καὶ τὶ ζῷον λογικόν. τὶ ζῷον λογικόν· οὐδὲν ἄλογον λογικόν· οὐ πᾶν ἄλογον ζῷον ἄλογον. ἡ ἐμπαλίν ἐκ τοῦ τέλους ἀρχομένων ἡμῶν.

5 ἀσυλογιζεταίνου P 10 ἐν Ἀλκιβιάδῃ] c. 10 p. 113D sq. 12 προταταπομένου sic P
15 πωταπομένου P itemque vs. 23 ἐν τῷ τοτεψ τῇ; Πολιτ.] c. 12 p. 402 E sq.

Τοῦ δὲ ὑποθετικοῦ συλλογισμοῦ δύο εἰδη· ἢ γάρ ἀπλοῦς ὁ λεγόμενος διὰ τριῶν καὶ διὸ ὅλου ὑποθετικός· εἰ ἥγιος ὑπὲρ γῆν ἔστιν, ἡμέρα ἔστιν· εἰ ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἔστιν· εἰ ἄρα ἥγιος ὑπὲρ γῆν ἔστιν, φῶς ἔστιν· ἢ μικτός· τοῦ δὲ μικτοῦ πέντε εἰδῶν εἰδη·¹⁰ συνημμένος, παρασυνημμένος, διεξευγμένος, ὅμοιος διεξευγμένῳ, παραδιεξευγμένος· σιωπάσθιον γάρ δὲ διὸ ἀδύνατον ὡς ἐκ δύο ὑποθετικῶν καὶ ἐνὸς κατηγορικοῦ συγκειμενος ἀλλ? οὐκ εἴδενδος ὑποθετικοῦ καὶ ἐνὸς κατηγορικοῦ. ΣΥΝΗΜΜΕΝΟΣ· διττὸς ὁ συνημμένος· ἢ γάρ τῇ θέσει τοῦ ἥγιουμένου εἰσφέρει τὸ ἐπόμενον· εἰ ἄνθρωπος, καὶ ζῷον· ἀλλὰ μὴν τὸ Α· καὶ τὸ Β· δὲς καὶ λέγεται | πρώτος ὑποθετικός· ἢ τῇ ἀναμερέσει f. 263^r τοῦ ἐπομένου ἀναμερεῖ τὸ ἥγιουμένον· εἰ ἄνθρωπος, καὶ ζῷον· εἰ μὴ ζῷον, οὐδὲ ἄνθρωπος·¹⁵ δὲς καὶ λέγεται δεύτερος ὑποθετικός καὶ παρὰ τοῖς γενετέροις σὺν ἀντιθέσεις ἀντιστροφή· τοιοῦτος δὲ καὶ διὸ λέγων· εἰ μὴ ζῷον, οὐδὲ ἄνθρωπος· καὶ εἰ ἄνθρωπος, καὶ ζῷον· ἀναμερεῖ γάρ οὐ μόνον ἡ ἀπόφασις τὴν κατάφασιν, ἀλλὰ καὶ ἡ κατάφασις τὴν ἀπόφασιν. ΠΑΡΑΣΥΝΗΜΜΕΝΟΣ· παρασυνημμένος ἔστιν, ὅτε καὶ ἡ ὑπόθεσις καὶ ἡ πρόσληψίς ἀντιστατικαὶ οὖσαι εἰς ἓν τελευτῶσιν· οἷον εἴτε ἀδάνατος ἡ ψυχὴ ἡ θνητή,²⁰ εἴτε ἐπιμελητέον αὐτῆς· ἀλλὰ μὴν ἡ ἀδάνατος ἔστιν ἡ θνητή· πάντως ἄρα ἐπιμελητέον αὐτῆς· εἴτε δέρτιοι οἱ ἀστέρες εἴτε περιττοί, ἀριθμητοί εἰσιν· ἀλλὰ μὴν ἡ ἀρτιοὶ ἡ περιττοί· πάντως ἄρα ἀριθμητοί εἰσιν. εἴτε εἰσὶν ποιναὶ ἐν "Αἰδου" εἴτε μὴ, δικαιούντης ἐπιμελητέον· ἀλλὰ μὴν ἡ εἰσὶν ποιναὶ ἐν "Αἰδου" η οὐκ εἰσὶν· πάντως ἄρα δικαιούντης ἐπιμελητέον· τοιοῦτος καὶ διὸ Αἰστοτέλους λόγος δὲ ἐν τῷ Προτρεπτικῷ· εἴτε φύλοσοφητέον εἴτε μὴ φύλοσοφητέον, φύλοσοφητέον· ἀλλὰ μὴν ἡ φύλοσοφητέον ἡ οὐ φύλοσοφητέον· πάντως ἄρα φύλοσοφητέον· τοιοῦτος καὶ διὸ Πλάτωνος ἐν τῷ Πρωταγόρᾳ λόγος· εἴτε διληθεύει Πρωταγόρας εἴτε φεύδεται, φεύδεται· ἀλλὰ μὴν ἡ διληθεύει ἡ φεύδεται· πάντως ἄρα φεύδεται· τοιαῦτη δὲ καὶ περιτροπὴ Τιτίου καὶ Κόρακος· εἴτε νικήσω εἴτε ἡττηθῶ, λήψομαι· ἀλλὰ μὴν ἡ νικῶ ἡ ἡττῶμαι· πάντως ἄρα λήψομαι· εἴτε νικήσω εἴτε ἡττηθῶ, οὐ δώσω· ἀλλὰ μὴν ἡ νικῶ ἡ ἡττῶμαι· πάντως ἄρα οὐ δώσω. ἐφ' οὓς ἀπορήσαντες οἱ δικασταὶ ἐπεσώνησαν τὸ "κακοῦ κόρακος κακὸν φύν". ΔΙΕΖΕΥΓΜΕΝΟΣ· διεξευγμένος πρόστισιν εἴτι τῶν ἀμέσων ἐναντίων· διὸ καὶ ἀνασκευαστικοὶ εἰσιν καὶ κατασκευαστικοὶ· ἦτοι ἡμέρα ἔστιν ἡ νῦν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἔστιν· νῦν ἄρα οὐκ ἔστιν· ἡ δὲλλὰ μὴν ἡμέρα οὐκ ἔστιν· νῦν ἔστιν. ΟΜΟΙΟΣ ΔΙΕΖΕΥΓΜΕΝΩΙ· ὅμοιος τῷ διεξευγμένῳ, δὲς καὶ εἴδες ἀποστικῆς συμπλοκῆς λέγεται, ἐκ διατάξεως καὶ ἀποστικῆς συμπλοκῆς τῇ θέσει ἀναμερεῖ· οἷον οὐχὶ | καὶ λαθήγησι f. 263^v καὶ Μεγάροις ἔστιν· ἀλλὰ μὴν Ἀθήνησιν· οὐ Μεγάροις ἄρα. ἔστιν δὲ καὶ ἐπὶ πλεύσιν, ὅτε καὶ κλημαξ λέγεται παρὰ τοῖς βήτορεσιν, ὡς καὶ διὸ Πιλανιένς πρὸς τῷ πέρατι τοῦ Περὶ στεφάνου "οὐκ εἴπον μέν". λέγεται δὲ κλημαξ, ἐπειδὴ ἀεὶ τὸ πέρας τοῦ πρώτου ἀρχῆ τοῦ δευτέρου γίνεται. ΠΑΡΑΔΙΕΖΕΥΓΜΕΝΟΣ· δι παραδιεξευγμένος ἐπὶ τῶν μὴ ἀντικειμένων· οἷον ἡ βαθίζει Σωκράτης ἡ διαλέγεται.

Ταῦτα μὲν περὶ τῶν ὑποθετικῶν τῶν τε διὸ ὅλου καὶ τῶν μικτῶν ὡς ἐν μικτοῖς ἀπλῶν· δίκην γάρ τῶν κατηγορικῶν συλλογισμῶν καὶ ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς μικτοῖς εἰσιν,

10 γενετέροις P   11 τοιοῦτος scripsi: τοιοῦτος P   13 ἐπιμελητέον prius scripsi:
ἐπιμελῆτε P   18 ἡ prius scripsi: εἰ P   19 Αἰστοτέλης, ut videtur, pr. P
ἐν τῷ Προτρεπτ. Fr. VI 51 Rose³   31 et 32 λαθήγησι P   33 παιωνιένς P   33. 34
πρὸς τῷ πέρατι τοῦ Περὶ στεφ.] iuxto § 179 (p. 288 Reisk.)

καὶ ἀπλοῖ μικτοῖ, *(οἵδε)* οἱ εἰρημένοι, καὶ σύμμετοι μικτοί, οἷον εἰς ζῷου, ἢ λογικὸν ἢ ἀλογὸν· τὸ μὲν γάρ ‘εἰς ζῷον’ συνημμένου ὑποθετικοῦ ἔστιν, τὸ δὲ ‘ἢ λογικὸν ἢ ἀλογὸν’ διεξευγμένου ὑποθετικοῦ. Εἴτιν γάρ καὶ τρίτον εἶδος συλλογισμοῦ μετὰ τὸ κατηγορικὸν καὶ ὑποθετικὸν τὸ λεγόμενον παρὰ Θεοφράστῳ κατὰ πρόσληψιν, ὃ κατὰ τὰ τρία σχήματα πλέκεται οὕτως:

Α ΣΧΗΜΑ. ὃ κατὰ παντὸς ἀνθρώπου, κατ’ ἐκείνου παντὸς οὐσίᾳ. Ζῷον δὲ κατὰ παντὸς ἀνθρώπου· καὶ οὐσίᾳ ἄρα κατὰ παντὸς ζῷου. οὐσίᾳ ζῷον ἀνθρωπός.

Β ΣΧΗΜΑ. ὃ κατὰ παντὸς ἀνθρώπου, τούτο κατὰ παντὸς ἵππου.

ἀνθρωπός ζῷον

ἀνθρωπός ἵππος

〈Γ ΣΧΗΜΑ.〉 καθ’ οὓς παντὸς ζῷον, κατὰ τούτου καὶ λογικόν.

λογικόν ζῷον

ἀνθρωπός

10 ἐν δὲ τοῖς τρισὶ σχήμασιν ὁ μέσος πάντως καὶ μόνος ἀδρίστος. ἀλλ’ οὐκ εἰσὶν ὅλως συλλογισμοὶ, φασίν, οἱ κατὰ πρόσληψιν, ἐπειδὴ παραβάνοντι τὰ ἴδια τῶν συλλογισμῶν· καὶ ἐκ δύο γάρ ἀποφατικῶν συνάγοντι καὶ ἐκ δύο μερικῶν καὶ ἐξ ὅμοιοςχημάνων ἐν δευτέρῳ σχήματι καὶ τὰ ἄλλα πάντα ἴδια. ἀλλ’ οἶσον ἐπὶ τούτῳ οὐδὲ οἱ ὑποθετικοὶ συλλογισμοὶ ἔτι συλλογισμοὶ εἰσὶν ὡς ἐκ δύο μερικῶν καὶ ἀποφατικῶν συνά-
15 γοντες· οἷον “ὅ φίλε Φαῖδρε, εἰ ἐγὼ Φαῖδρον ἀγνοῶ, καὶ ἐμαυτὸν ἀγνοῶ”. αἱ δύο γάρ αὗται προτάσσεις καὶ μερικαὶ καὶ ἀποφατικαὶ. κοινὴ οὖν λύσις.

Descripserunt scholia Parisini 2064 in usum nostrum anno 1884 E. Richter (f. 88^r—172^v, 242^r—263^v) et P. Hirt (f. 173^r—241^v), quorum exemplaria denuo contulit (de Boor. codex¹) deductus est ex exemplari unciali scriptura exarato, quod cum accentibus aut nullis aut rarissimis distinctum esset, librarius saepe erravit, saepe accentus et spiritus omisit. iota mutum plerumque ascripsit, rarius neglexit. ν ἐφελκυστικόν antiquo more, quem mutare non ausus sum, abunde posuit. ο saepissime pro ω scripsit, saepius etiam η et ει confudit, velut p. 8,5 10,4 12,16 19,29 20,11 23,16. 17 25,30 al. sigla et compendia praeter solita vocabulorum ἔστιν, εἰσίν, γάρ, δέ sim. usque ad f. 112 nulla adhibuit. eo mirabilius videtur, quod nonnunquam διτι et οὖν, quorum sigla Φ et ξ inter se similia sunt, confusa deprehendimus, velut p. 9,1.20 10,15 15,8 cf. etiam p. 6,14 11,17. eodem spectare videtur τι antecedenti οὖν prave additum p. 2,8 18,11 23,22 27,31 29,18. 31 30,31. alia vetustissimi codicis menda plurima facile tolluntur.

Praeter hunc codicem duo mihi innotuerunt scholia in Analytica Priora nomine Ammonii praeposito continentis: Vaticanus Gr. 209 recentior [Brandis Abhandl. d. Berl. Acad. 1831 p. 59 n. 54] et Parisinus Gr. 1846 saec. XIV. [H. Omont II 152]. de Vaticano, quem a me rogatus inspexit, H. Graeven haec mihi scripsit:

1 οὗτοι addidi 3 immo δὲ 9 ὁ σχῆμα addidi 13 ἀλλ’ ὃς ἐπι τούτων (sic) P

15 ω φίλε κτλ.] Phaedr. c. 2 p. 228A

¹⁾ cf. ad sequentia quae H. Diels de codice notavit vol. XVIII 3 p. VII et C. Kalbfleisch vol. IV 5 p. XXIII n. 2.

f. 38^r inc. Ἀριστοτέλους περὶ τῶν τριῶν τοῦ συλλογισμοῦ σχημάτων ἀναλυτικῶν προτέρων πρῶτον εum *commentario* Ioannis Philoponi *circumscriptio* (Τῶν τοῦ φιλοπόνου: Κατὰ τὸ Ἀττικὸν ἔνθετο τὸ χρήπα παρέλειψεν κτλ.). f. 47^r in margine primum Magenteni *scholion* occurrit: (p. 24^b31) Ἐπειδὴ πᾶσα πρότασις ἐστιν: — Ἐπειδὴ πᾶσα πρότασις ἡ ὑπάρχουσα ἐστιν ἡ ἀναγκαῖα ἡ ἐνδεχομένη κτλ. edit. Venet. f. III^v 43. eiusdem nomen f. 48^v et 61^v *scholiis marginalibus ascriptum* est; interiecta *scholia marginalia* nomine parent. inde a f. 67^r Magenteni *commentarius* item atque Philoponi Aristotelis *verbis circumscriptus* est *commentatorum nominibus appositis*. f. 67^v in margine hoc *scholion* invenitur iuxta Philoponi (Τοῦ φιλοπόνου: p. 29^b6 Οἱ δὲ ἐν τῷ πρώτῳ σχῆματι οἱ κατὰ μέρος ἐπιτελοῦνται μὲν καὶ δὲ ἐντῶν: Δεῖξας τοὺς ἐν τῷ δευτέρῳ σχῆματι ἀναγομένους κτλ. edit. f. XXXI^v) et Magenteni *commentarium*:

Τοῦ ἀμφωτίου: — (p. 29^b19) οἱ δὲ ἐν τρίτῳ καθόλου μὲν ὄντων τῶν ὅρων: — Τοὺς ἐν τῷ τρίτῳ σχῆματι συλλογισμούς, ἐὰν οἱ ὥροι καθόλου ὄσιν, ἦγουν πᾶς πᾶς ἡ οὐδεὶς πᾶς, ἀνάγεσθαι φησίν ἐπιτελούμενος εὐθὺς εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ σχῆματι καθόλου συλλογισμούς. ὅταν δὲ ἐν μέρει ληφθῶσιν οἱ ὥροι, ἦγουν ὅταν τῶν προτάσεων ἡ μία μὲν καθόλου, ἡ δὲ ἄλλη μερικὴ γένεται, ἐπιτελεῖσθαι διὰ τῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχῆματι μερικῶν συλλογισμῶν, οἱ καὶ αὐτοὶ ἀνάγονται εἰς τοὺς ἐκεῖ καθόλου, ὡς εἴρηται. πῶς δὲ οἱ καθόλου τὰς προτάσεις ἔχοντες συλλογισμοὶ τοῦ τρίτου ἀνάγονται εἰς τοὺς καθόλου συλλογισμοὺς τοῦ πρώτου; πάντως, φησίν ὁ ἀφροδιτεῖς ἀλέξανδρος (p. 115,12 sq.), οὐδὲ δὲ ἀντιστροφῆς, οὐδὲ διότι καθόλου ἀμφότεραι αἱ προτάσεις· ἐκατέρως γάρ ἂν ἐκατέρᾳ τῶν προτάσεων ἐξομοιουμένων τῶν ἐνταῦθα συλλογισμῶν πρὸς ἐκείνους μερικευθῆσται· ἀλλὰ δηλοντί διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. οἱ δὲ μερικὴν ἔχοντες ἐν τῷ τρίτῳ τὴν ἑτέραν τῶν προτάσεων, οἱ μὲν διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς ἀνάγονται τελειώμενοι. ὁ μὲν πᾶς τίς καὶ οὐδεὶς τίς εἰς τοὺς μερικοὺς τοῦ πρώτου σχῆματος προσεχεῖς ἀναγμήσονται. ὁ δὲ τίς πᾶς, ὃς ἐστιν ὁ τρίτος τρόπος, καὶ ὁ οὐ πᾶς πᾶς, ὃς ἐστιν ὁ πέμπτος τοῦ τρίτου σχῆματος, εὐθὺς καὶ αὐτοὶ εἰς τοὺς καθόλου τοῦ πρώτου σχῆματος ἀναγμήσονται. εἰ δέ τις διὰ τῆς ἀντιστροφῆς ἀνάγοι αὐτούς, τοὺς μὲν τρεῖς ἀναγάγοι ἂν εἰς τοὺς μερικούς τοῦ πρώτου, τὸν δὲ οὐ πᾶς πᾶς, ὃς ἐστιν ὁ πέμπτος, ὅμοιως εἰς τούτους ἀναγαγεῖν οὐ δυνάσθεται, ἀλλ᾽ εἰς τὸν καταφατικὸν καθόλου τοῦ πρώτου, καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς. μήποτε οὖν, φησίν ὁ ἀλέξανδρος (p. 117,22 sq.), δεῖ προσυπακούειν τῷ ὅταν δὲ ἐν μέρει ληφθῶσι τὸ δοῖοι αὐτῶν μὴ αὐτόθεν δύνανται ἐπιτελεῖσθαι δι? ἐκείνων τῶν συλλογισμῶν, (inc. f. 68r) ἦτοι τῶν καθόλου τοῦ πρώτου σχῆματος, τῶν ἀνάγεσθαι τούτους διὰ τῆς ἀντιστροφῆς, ἥτις καὶ τιμιωτέρα ἐστὶν τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς, εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ σχῆματι μερικούς ἀντικρυς γάρ τούτῳ ἐνδέι, φησίν. οὗτοι δὲ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς ἀνάγεσθαι εἰς τοὺς μερικούς τοῦ πρώτου εἴρηται, καίτοι καὶ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς εἰς αὐτοὺς ἀνάγεσθαι δυνάμενοι, διότι δὲ ἀντιστροφῆς τελείωσις τιμιωτέρα τῆς δύνατον ἀπαγωγῆς: — ἀλλως. Εἴποι δὲ ἀν τις καὶ ἀλλως ἐξηγούμενος εἰπεῖν τὸν ἀριστοτέληγν τὸ καθόλου μὲν ὄντων τῶν ὅρων ἀντί τοῦ τῶν προτάσεων καθόλου καὶ ἀμφοτέρων συντρεχουσῶν ἐν τῇ τελείωσι τῇ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον δηλαδὴ ἀπαγωγῆς· οὐ γάρ διὰ τῆς ἀντιστροφῆς· ἐκείνη γάρ τὴν μίαν αὐτῶν ἐπὶ μέρους ποιεῖ. οἱ δὲ ἐν τῷ τρίτῳ σχῆματι συλλογισμοὶ δι? ἐκείνων ἐπιτελοῦνται τῶν τοῦ πρώτου σχῆματος καθόλου συλλογισμῶν, ὡς ὁ πᾶς πᾶς καὶ οὐδεὶς πᾶς καὶ τίς πᾶς καὶ ὁ οὐ πᾶς πᾶς· ἐν τούτοις γάρ ἡ ἀντικειμένη τῶν συμπεράσματος καὶ ἡ ἐλάττων τῶν κειμένων, ἥτις καὶ προσλαμβάνεσθαι μᾶλλον ἐπιτήδειοτέρα ἐστί, καθόλου εἰσίν. οὔσων δὲ τούτων καθόλου εἰς τοὺς ἐν τῷ πρώτῳ σχῆματι καθόλου συλλογισμούς εὐθὺς ἡ ἀναγωγὴ γίνεται. ὅταν δὲ ἐν μέρει ληφθῶσιν οἱ ὥροι ἐν τῷ γίνεσθαι τὴν τελείωσιν διὰ τοῦ δύονάτου, οἱ τοῦ αὐτοῦ σχῆματος συλλογισμοί, ὡς ὁ πᾶς τίς καὶ ὁ οὐδεὶς τίς, τελειοῦνται διὰ τῶν μερικῶν τοῦ πρώτου σχῆματος συλλογισμῶν· τῷ γάρ ἀντικειμένῳ τοῦ συμπεράσματος καθόλου ὄντι ἡ ἐλάττων πρότασις μερικὴ οὖσα προσλαμβανομένη μερικῶν ποιεῖ τὸν συλλογισμόν.

f. 68^v scholia inseribuntur: Ἡλίῳ ἀλεξανδρέως τοῦ φιλοπόνου ἐκ τῶν τοῦ ἀμμωνίου συνουσιῶν εἰς τὸ πρῶτον τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν ἀριστοτέλους τῶν εἰς τὰ ὃ τὸ ἄσων: Ηλιγρήσας τὸν περὶ τῶν τριῶν σχημάτων τῶν ὑπαρχουσῶν προτάσεων κτλ. edit. f. XXXII.

f. 79^r scholio marginali Themistii nomen praefixum est: Θεμιστίου: (p. 32 a 29) Συμβαίνει δὲ πάσας: Ἀπορῶν ἔνταυθα ὁ ἔξι ἀφροδιτιαῖδος ἐξηγητῆς φησίν κτλ.

f. 86^r Iterum scholion, quod Ammonii nomen prae se fert, deprehenditur: Ἀμμωνίου: (p. 31 a 12) Δεῖ δὲ λαμβάνειν μὴ μόνον ἐν τῇ γενέσει τὸ δυνατόν: Ἐν τῇ γενέσει δυνατὸν φησὶ τὸ μὴ ὅν δυνάμενον δέ γενέσθαι, οὐ τὸν ὄρισμὸν ἀποδεδώκαμεν (Alex. p. 182, 28). Ὡπερὶ οὐ μόνον φησὶ δεῖ λαμβάνειν λέγοντα ὅτι τῷ δυνατῷ δυνατὸν ἀκολουθεῖ, οἷον τὸ (l. τῶ) καθίσαι τὸν ἴσταμενον δυνατῷ ὅντι τὸ μὴ ὄρθια φυλαχθῆναι πάντα τὰ μέλη αὐτοῦ δυνατὸν καὶ αὐτὸν. ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ ἀληθεύεσθαι· τῷ γάρ ἀληθεῖ δυνατῷ ὅντι [τὸ δὲ ψεῦδος ἀδύνατον] ἀληθὲς ἔπειται ἥγουν δυνατόν. εἰη δὲ ἀν τῷ δὲ ἐν τῷ ἀληθεύεσθαι δυνατόν καὶ τὸ ἀναγκαῖον λεγόμενον, ἐπεὶ τὸ ἀναγκαῖον δεῖ δὲ λέγων εἶναι ἀληθεύει. καὶ τῷ οὕτω δυνατῷ τὸ ἐπόμενον λέγοι ὃν ἀναγκαῖον ἔσεσθαι, ἐάν (l. καὶ δεῖ) ἀληθὲς καὶ ὄρισίς [τὸ] τῷ ἥγουμένῳ δυνατόν (Alex. p. 183, 3—7). οἷον τὸ δυνατὸν (l. τῷ δυνατῷ) γενέσθαι τὸν ἥλιον ἐν κριῷ δυνατὸν ἰσημερίαν γενέσθαι. καὶ ἐν τῷ ὑπάρχειν τῷ γάρ δυνατῷ τῷ ᾧ ὑπάρχοντι λαμβανομένῳ δυνατὸν πάλιν ὑπάρχοντι ἔπειται, οἷον τῷ ἴσταμαι τίνα γῦν τὸ ὄρθια εἶναι γῦν πάντα τὰ μέλη αὐτοῦ. τὸ δὲ καὶ ὄσαχῷς ἄλλως λέγεται τὸ δυνατόν δύναται μὲν λέγεσθαι . . . εἰ δὲ μὴ γένοιτο, οὐδὲ δυνατὸν ἐλογίζετο (Alex. p. 183, 29—184, 4). καὶ τοῦ κατὰ φύλων δυνατοῦ, δὴν τὸ κατὰ φύλην ἐπιτρέπεται τοῦ ὑποκειμένου λεγόμενον, κανὸν ὑπὸ τίνος ἔσωθεν ἀναγκαῖον ἡ κωλυόμενον. ὁ γάρ φύλων τὸ ἄχυρον . . . ὅτι μὴ κεκλυται (Alex. p. 184, 6—12). οὐκ ἔστι δὲ δυνατὸν τῷ ὑπὸ τίνος | (inc. f. 86^r) κωλύεσθαι τὴν κακοῖν αὐτοῦ τὸ δὲ ἐν τῇ ἀτόμῳ καυθῆναι. δὲ δὲ ἐκείνω μὲν . . . τὸ πάτσειν τὸ ἀπαθές (15—17). εἴτε ἀκολουθεῖν εἰρῆσθαι (?). εἰ γάρ ἀδύνατον τὸ ἐπόμενον, ἀδύνατον (δὲ deletum) καὶ τὸ ἥγούμενον, καθ' ὃν ἂν τρόπον τὸ ἀδύνατον ληφθῆ, εἴτε γενέσθαι ἀδύνατον εἴτε ὑπάρχειν ἀδύνατον, εἴτε ἀδύνατον ἀληθεύεσθαι εἴτε ἀδύνατον ἔξι ἀνάγκης γενέσθαι, εἴτε ὄσαχῷς ἄλλως εἰρῆται τὸ δυνατόν, ἔμπαλιν ἡ ἀκολουθία ἐπὶ τοῦ ἀδύνατον ἔχει· τὸ μὲν γάρ δυνατόν . . . δεῖ καὶ τὸ ἥγούμενον ἀδύνατον εἶναι (Alex. p. 183, 13—17). δύναται δὲ λέγεσθαι τὸ ἀδύνατον προσθεῖναι τὸν ἀριστοτέλην ὑπὲρ τοῦ δεῖσαι ὅτι καθ' ὃ ἀν σημανόμενον τοῦ δυνατοῦ τὸ ἥγούμενον δυνατὸν ληφθῆ, κατὰ τοῦτο τῷ δυνάτῳ ἀντικείμενον οὐχ οἷόν τε ἔπεισθαι (21—24): —

In sequentibus Ammonii nomen non reperitur, sed ἀλεξανδρέου ἀφροδισέως, τοῦ φέλλου, νεοφύτου nomina inde a f. 104^v saepius occurunt.¹⁾

Parisinum 209 Analytica Priora cum eadem scholiorum farragine continuere et ex photogrammatis, quae mihi f. 63^r et 68^r praesto erant, et ex iis, quae V. Rose l. c. p. 208 adnotat, appareat. Ad Ammonii notitiam inde nihil certe redundat; nam alterum scholion item atque illud Themistii quod fertur ex Alexandri commentario misere conflatum est; indidem prioris scholii maxima pars excerpta est, id quod Ammonii mori non minus repugnare videtur quam enuntiatorum significationes apud Magentenum usitatae: πᾶς πᾶς, οὐδεὶς πᾶς, πᾶς τίς, οὐδεὶς τίς.

¹⁾ f. 124^v inc. ἐξηγησις Ἡλίῳ γραμματικοῦ ἀλεξανδρέως τοῦ φιλοπόνου εἰς τὸ περὶ ἀνάλυσεως συλλογισμῶν τρίτον τμῆμα; raro Magenteni, Pselli, Neophyti nomina enitent. f. 183^r inc. Ἡλίῳ ἀλ. τοῦ φιλοπ. σχολικά ἀποσημειώσεις ἐκ τῶν συνουσιῶν ἀμμωνίου τοῦ ἔρμελου μετά τινων ἴδιων ἐπιστάσεων εἰς τὸ πρῶτον τῶν ὑστ. ἀγαλ. ἀριστ., quibus nonnulla Magenteni et Procli scholia adiecta sunt.

Berolini

Nonis Januariis MDCCCIC.

M. WALLIES.

AMMONII IN ARISTOTELIS
ANALYTICORUM PRIORUM
LIBRUM I
COMMENTARIUM

C O R R I G E N D U M

p. 50, l. 1. *éxeise*

ΣΧΟΛΙΑ ΕΙΣ ΤΟ Α ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΡΩΝ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΑΗΟ f. 88^v
ΦΩΝΗΣ ΑΜΜΩΝΙΟΥ

‘Ο φιλόσοφος δὲ περὶ φωνῶν διαλέγεται, οὐ περὶ τῶν ἀσήμων διαλέγεται, ἀλλὰ περὶ τῶν σημαντικῶν. σκοπὸς γάρ ἐστιν αὐτῷ ή τῶν πραγμάτων ἔξέτασις· πρὸς δὲ τοῦτο οὐδὲν αὐτῷ συντελοῦσιν αἱ ἄσημοι φωναὶ ἀλλὰ οἱ σημαντικαὶ τῶν πραγμάτων. τί γάρ αὐτῷ συντελεῖ περὶ ἡ τοῦ βλίτωρι καὶ τοῦ σκινδαψὸς καὶ τῶν τοιούτων διαλαβεῖν; περὶ φωνῶν οὖν διέλαβεν ἐν ταῖς Κατηγορίαις, οὐκ ἀσήμων ἀλλὰ περὶ φωνῶν σημαντικῶν τῶν πραγμάτων διὰ μέσων τῶν νοημάτων. καὶ καλῶς Θεόδωρος 10 λέγει δύνασθαι διτὸν εἶναι τὸν σκοπὸν τῶν Κατηγοριῶν, καὶ περὶ φωνῶν καὶ περὶ πραγμάτων. ή μὲν γάρ πρόκειται αὐτῷ διδάξαι ζημᾶς περὶ ἀπλῶν φωνῶν καὶ ἀρχῆς ἐστιν πάσης τῆς λογικῆς πραγματείας, περὶ φωνῶν ἔροῦμεν τὸν σκοπόν. ή δὲ οὐ περὶ ἀπλῶν φωνῶν πρόκειται αὐτῷ λέγειν ἀλλὰ περὶ σημαντικῶν τῶν πραγμάτων καὶ ἀρχῆς ἐστιν πάσης φιλοσοφίας 15 τὸ βιβλίον. περὶ πραγμάτων ἔροῦμεν τὸν σκοπόν. εἰ δὲ περὶ φωνῶν καὶ πραγμάτων, πρόδηλον διτὶ καὶ περὶ τῶν μέσων τούτων, τῶν νοημάτων. ὁστε ἐν μὲν ταῖς Κατηγορίαις διέλαβεν περὶ ἀπλῶν φωνῶν σημαντικῶν τῶν πραγμάτων διὰ μέσων τῶν νοημάτων, ἐν δὲ τῷ Ηερὶ ἔρμηνείᾳ ἀκολούθως μετὰ τὰς ἀπλᾶς φωνᾶς διέλαβεν πρῶτον περὶ ὀνόματος καὶ ῥή- 20 ματος, καὶ τούτων οὐκ ἀσήμων ἀλλὰ σημαντικῶν ἀκόλουθον γάρ την μετὰ τὰς ἀπλᾶς φωνᾶς διαλαβεῖν περὶ ὀνόματος καὶ ῥήματος τὸ δὲ κατὰ δευτέραν θέσιν τεθεῖσθαι λέγεται. πρῶτον γάρ ἔθεντο τοῖς πράγμασιν κατὰ πρώτην θέσιν τὰς ἀπλᾶς φωνάς· εἴτα τούτων τῶν ἀπλῶν φωνῶν 25 κατὰ δευτέραν θέσιν ἔθεντο τὰς μὲν ὀνοματικὰς τὰς δὲ ῥηματικὰς. ἀκολούθως οὖν μετὰ τὸ διαλαβεῖν ἐν ταῖς Κατηγορίαις περὶ ἀπλῶν φωνῶν διέλαβεν ἐν τῷ Ηερὶ ἔρμηνείᾳ πρῶτον | μὲν περὶ ὀνόματος καὶ ῥήματος, f. 88^v ἔπειτα δὲ ἀκολούθως μετὰ τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα περὶ λόγου. οὗτοι ἐστιν ἐξ ὀνόματος καὶ ῥήματος, καὶ περὶ λόγου οὐ παντὸς ἀλλὰ τοῦ ἀποφαντι-

2 AMMONIOU P

9 Θεόδορος P

16 νοημάτων] o in ras. P¹

21 δὲ in ras. P¹: fortasse ἀ

Comment. Arist. IV 6. Ammon. in Anal. Prior.

καὶ σαφῶς λέγει· “ὅ δὲ ἀποφαντικὸς λόγος τῆς νῦν θεωρίας ἔστιν·”³
 “ἀποφαντικὸς δὲ οὐ πᾶς, ἀλλ᾽ ἐν ᾧ τὸ ἀλγθεύειν ἡ φεύδεσθαι ὑπάρχει”.⁵
 ὥστε οὐ περὶ παντὸς λόγου ἔκει διαλαμβάνει, οὕτος περὶ τοῦ εὑκτικοῦ οὕτε
 περὶ τοῦ προτακτικοῦ οὕτε ἄλλου τινὸς ἡσοὶ τῶν πέντε κατὰ τοὺς Περι-
 5 πατητικοὺς ἡ τῶν δέκα κατὰ τοὺς Στωικοὺς πλὴν τοῦ ἀποφαντικοῦ. ἀκό-
 λουθοί δέ ἔστιν μετὰ τὸ διαλαβεῖν περὶ ἐνὸς λόγου διαλαβεῖν καὶ περὶ
 ὅσο λόγιον καὶ τριῶν καὶ ἀπλῶς συλλογῆς λόγιων. ἡ δὲ τῶν λόγων συλλογὴ¹⁰
 συλλογισμός ἔστιν· ἀκολούθως οὖν μετὰ τὸ εἰπεῖν περὶ λόγου ἔρει περὶ
 συλλογισμοῦ. καὶ εἰ μὲν μὴ διάφορα ἢ τὰ εἰδῆ τῶν συλλογισμῶν ἄλλὰ
 10 πάντων ἐν ᾧ τὸ εἶδος, ἤρκεσεν ἀν μία πραγματεία. νῦν δὲ διάφορά ἔστιν
 εἰδῆ συλλογισμῶν· οἱ μὲν γάρ εἰσιν ἀποδεικτικοί, οἱ δὲ διαλεκτικοί, οἱ δὲ¹⁵
 σοφιστικοί· καὶ ἀποδεικτικοὶ μέν εἰσιν οἱ ἐπιστημονικοί, οἱς οἱ ἐπιστή-
 μονες κέχρηται πρὸς τὰς ἀποδείξεις, ἀλγθεύσατο οὗτοις καὶ δὲ ἀλγθεύσα-
 των ὀδεύοντες· διαλεκτικοὶ δέ εἰσιν οἱ ποτὲ μὲν ἀλγθεῖς ποτὲ δὲ φεύδεις
 15 δι’ ἐνδόξων ὀδεύοντες, οἵς κέχρηται πρὸς γυμνασίαν· σοφιστικοὶ δέ εἰσιν
 οἱ φεύδεις, δι’ ὧν οἱ σοφισταὶ ἀπατῶσιν. καὶ περὶ μὲν τῶν ἀποδεικτικῶν²⁰
 διαλαμβάνει ἐν τοῖς Ὑστέροις ἀναλυτικοῖς, περὶ δὲ τῶν διαλεκτικῶν ἐν
 τοῖς Τόποις, περὶ δὲ τῶν σοφιστικῶν ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς ἐλέγχοις. ἔστιν
 δὲ καὶ ἄλλο εἶδος συλλογισμῶν τὸ καλούμενον πειραστικόν, ὃ αὐτὸς μὲν
 20 οὐ κέχρηται, ὃ δὲ Πλάτων κέχρηται καὶ αὐτῷ. φασὶν δὲ τὸν πειραστι-²⁵
 κὸν πειρέχεσθαι ἐν τῷ σοφιστικῷ· τῇ γάρ προαιρέσει μόνῃ διαφέρειν τὸν
 αὐτὸν οὗτον. οἱ μὲν γάρ σοφιστικὸς μοχθηρὰν ἔχει προαιρέσιν, οἱ δὲ πειρα-
 στικὸς βελτίστην· οἱ γάρ κεχρημένος αὐτῷ πειράσται τοῦ προσδιαλεγομένου,
 οὐχ ὡς ὁ σοφιστικὸς | ἵνα ἀπατήῃ, ἀλλ᾽ ἵνα διδάξῃ μὴ ἀπατᾶσθαι, f. 89r
 25 καὶ τούτου πεῖραν λαμβάνει, εἴτε δύναται ἀπατᾶσθαι εἴτε μή, ἵνα διδάξῃ
 αὐτὸν μὴ ἀπατᾶσθαι, ὡς ὁ Εὐκλείδης διδάσκει ἡμᾶς διὰ τῶν φευδαρίων
 μὴ ἀπατᾶσθαι ἐν τοῖς Θεωρήμασιν. οὕτως μὲν οὖν τοῖς διαφόροις εἴδεσι⁵
 τῶν συλλογισμῶν συνδιεῖλον τὰς πραγματείας ὁ Ἀριστοτέλης, ὡν ἡ δια-
 φορὰ ὡς τύπῳ εἰπεῖν εἴρηται. λάβοις δὲ ἀν δικριτῶς τὰς διαφορὰς αὐτῶν,
 30 εἰ λαβόν τὰ τρία ταῦτα, τὸ γιγνῶσκον, τὸ γιγνωσκόμενον, τὴν μεταξὺ¹⁰
 τούτων γνῶσιν, ἀπὸ ἑκάστου δεῖξεις τὴν τῶν συλλογισμῶν διαφοράν. οἷον
 τὸ γιγνῶσκον ἐνταῦθα τὰ πράγματα διὰ τῶν συλλογισμῶν ἡ φυχή ἔστιν
 τριδύναμος οὖσα· ἔχει γάρ τὸ διανοητικόν, τὸ διοξατικόν, τὸ φανταστικόν.
 καὶ τῷ μὲν διανοητικῷ ἐπιστημονικῶς καὶ ἀπαίστως πάντα μετ’ αἰτίας
 35 γιγνώσκει· τῷ δὲ διοξατικῷ τινὰ μὲν δρθῶς τινὰ δὲ οὐκ δρθῶς· ἡ γάρ
 δόξα οὐκ ἔχουσα τὸ σταθερὸν τῆς διανοίας ἄλλὰ καὶ πλησιάζουσα τῇ¹⁵
 φαντασίᾳ ποτὲ καὶ πταίει· ἡ δὲ φαντασία περὶ τὰ φαινόμενα ἔχει καὶ

1 λέγει] De interpret. c. 4 p 17a6.2   3 ἐφεκτικοῦ Waitz Organ. I 43 (ἐφεκτικοῦ in P
 scriptum esse arbitratuſ)   5 στοῖχούς P   7 λόγον (post δόνο) P   8 post οὖν
 superser. τί P¹ cf. p. 23,22   9 εἰ in ras. P¹   μὴ] ἡ corr. ex i P¹   διάφορα
 scripsi: διάφορα P   19 φ̄ scripsi: δὲ P   21 πειρέχεσθαι P   22 σοφιστικῶς
 (sic) P   23 προσδιαλεγομένου P   24 οὐχ ὡς δ scripsi: οὐχ̄ ὡς corr. ex οὐχ̄ o P
 32 γιγνῶσκον scripsi: γιγνώσκειν P

παίει. κατὰ τὰς διαφορὰς τούτων τῶν γνωστικῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς λάμβανε τὰς διαφορὰς τῶν συλλογισμῶν. οἱ μὲν γάρ ἀποδεικτικοὶ ἐπιστημονικοί εἰσιν δὲ ἀληθιῶν ἀποδεῖξεων ἐπιστημονικῶν ὄντεοντες· οἵνιν θέλω²⁰ ἀποδεῖξαι ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατή ἐστιν, καὶ λέγω· ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητής⁵ ἐστιν· πᾶν αὐτοκίνητον ἀεικόνητον· πᾶν ἀεικόνητον ἀθάνατον· ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος. οἱ δὲ διαλεκτικοὶ διαταστικοί εἰσιν δὲ ἐνδύζων ὄντεοντες· οἵνιν ἡ δεῖνα ὠγρά²⁵ ἐστιν· πᾶσα ὠγρὰ τέτοκεν· ἡ δεῖνα ἄρα τέτοκεν. τοῦτο εἰκός ἐστιν ἀληθιές, εἰκὸς δὲ καὶ ψευδές· εἰκὸς μὲν γάρ αὐτὴν τετοκεῖν²⁵ ὠγράν εἶναι, εἰκὸς δὲ καὶ μὴ τετοκεῖν ὑπὸ ἄλλης τινὸς αἰτίας. καὶ ἐπὶ 10 τούτου· ὁ δεῖνα καλλωπιστής ἐστι· πᾶς καλλωπιστής μοιχός· ὁ δεῖνα ἄρα μοιχός· εἰκὼς γάρ τινὰ καὶ καλλωπιζόμενον μὴ εἶναι μοιχόν. οἱ δὲ σοφιστικοὶ φαντασιώδεις εἰσὶν μηδὲ τὸ φαινόμενον ἔχοντες· οἵνιν δὲ ὥρᾳ τις, f. 89v τοῦτο ὥρᾳ· τὸν τοιχὸν ὥρᾳ τις· ὁ τοιχὸς ἄρα ὥρᾳ· ὁ ἑτερόφθαλμος ὥρᾳ· πᾶς ὥρων ὀφθαλμὸς ἔχει· ὁ ἑτερόφθαλμος ἄρα ὥρων ὀφθαλμὸς ἔχει. αὗτῇ μὲν οὖν ἡ διαφορὰ αὐτῶν ἐστω ἐιλημμένη ἀπὸ τοῦ γνωστικοντος· ἐιλημμένη γάρ ἀπὸ τῶν τῆς ψυχῆς δυνάμεων, ἣτις ἐνταῦθα διὰ συλλογισμῶν⁵ 15 γιγνώσκει τὰ πράγματα. οὐ παρείληπται δὲ ἡ νοερὰ δύναμις τῆς ψυχῆς, ἐπειδὴ ἔκεινη οὐ διὰ συλλογισμῶν ἀλλ’ ἀπλαίς ἐπιβολαῖς γνώσκει ἀγνώσκει. ἀπὸ δὲ τοῦ γνωστικού εἰλημμένω· ἡ ὄντα ἐστὶν καὶ δεῖ ὡσαύτως¹⁰ 20 ἔχοντα, ὡς τὰ νοητά, τὰ οὐράνια, ἡ μὴ ὄντα ἐστίν, ὡς ὁ τραγέλαφος καὶ ὁ σκινδαψός καὶ τὸ βλίτυρι καὶ οὓσα τοιαῦτα, ἡ πῆ μὲν ὄντα πῆ δὲ οὐκ ὄντα, ὡς τὰ ἐν γενέσει καὶ φυτορά. ὁ μὲν οὖν ἀποδεικτικὸς συλλογισμὸς περὶ τὰ ὄντα καὶ ἀεὶ ὡσαύτως ἔχοντά ἐστιν· ὁ δὲ σοφιστικὸς περὶ τὰ μὴ ὄντα, ὡς καὶ ὁ θεῖος Πλάτων λέγει ἐν τῷ Σοφιστῇ²⁵ ὅτι περὶ τὸ μὴ δν²⁵ ἔχει· ὁ δὲ διαλεκτικὸς ἔχει περὶ τὰ ποτὲ μὲν ὄντα ποτὲ δὲ μὴ ὄντα. λάμβανε δὲ καὶ ἀπὸ τῆς γνῶσεως· πᾶσα γνῶσις ἡ δεῖ ἀληθής ἐστιν ἡ δεῖ φευδῆς ἡ ποτὲ μὲν ἀληθής ποτὲ δὲ φευδῆς· ὁ ἀποδεικτικὸς συλλογισμὸς δεῖ ἀληθής ἐστιν, ὁ σοφιστικὸς δὲ φευδῆς. ὁ διαλεκτικὸς ποτὲ ἀληθῆς ποτὲ φευδῆς. ἔχομεν οὖν τὴν διαφορὰν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ γνωστικοντος, ἀπὸ τοῦ³⁰ 30 γνωστικού· ἀπὸ τῆς γνῶσεως. λέγει δὲ καὶ ἄλλως ἀπὸ τῶν πραγμάτων· πάντα τὰ πράγματα ἡ αὐτόθιν αἴρετά ἐστιν καὶ ἀγαθά, ἡ αὐτόθιν κακά καὶ φευκτά, ἡ ἀναγκαῖα· ὁ ἀποδεικτικὸς αἴρετός ἐστιν· ὁ σοφιστικὸς φευκτός· διὸ καὶ διδασκόμεθα αὐτόν. ἵνα φύγωμεν αὐτόν· τὰ μὲν γάρ ἀγαθὰ μανθάνομεν, ἵνα κεχρήμεθα αὐτοῖς, τὰ δὲ κακά, ἵνα φύγωμεν, ὡς³⁵ 35 ὁ ἴατρὸς τὰ νοσώδη· ὁ δὲ διαλεκτικὸς ἀναγκαῖος· γυμναζόμεθα γάρ ἐν αὐτοῖς καὶ ἀπ’ αὐτῶν διαβιβάζόμεθα ἐπὶ τὸν ἀποδεικτικόν. ἐπειδὴ οὖν, ὡς εἴρηται, περὶ μὲν ἀποδεικτικοῦ συλλογισμοῦ λέγει | ἐν τοῖς δύο τοῖς f. 90r ‘Τσέρροις ἀναλυτικοῖς, περὶ δὲ διαλεκτικοῦ ἐν τοῖς Τόποις, περὶ δὲ τοῦ σοφιστικοῦ ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς ἐλέγχοις, τὰ δύο τὰ Ηρῶτα ἀναλυτικά

9 δὲ add. P²14 ὀφθαλμὸς prius] οὓς in ras. P¹

15 γνωστικοτος (sic) P

24 ἐν τῷ Σοφιστῇ] c. 39 p. 254 A sqq.

29 γνωστικοτος P

30 fort. λέγω

ut p. 7, 6, at cf. p. 4, 27 13, 17

34 κεχρήμεθα] cf. p. 9, 6 10, 3

37 δύο scripsi cf.

vs. 39: δευτέροις P

ποὺ γηρεῖν ταξίουμεν: τί ἐροῦμεν λέγειν αὐτὸν ἐν αὐτοῖς: λέγομεν δὲ ἐν τούτοις περὶ ἀπλῶς συλλογισμοῦ λέγει. ἀλλο γάρ ἔστιν ἀπλῶς εἰπεῖν περὶ ἡγεμονίας, τοῦ γένους, καὶ ἀλλο περὶ τοῦδε τοῦ γένους, τοῦ εἰδούσας ὑπερ γάρ ὁ ἀπλῶς εἰδόντος περὶ τοῦ γένους, δι τούτων ἐστὶν ἔμψυχος αἰσθητική, 5 οἵδε τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα πᾶσιν τοῖς γένουσι, καὶ δια λέγει ἐνταῦθα λέγει περὶ ἀπλῶς συλλογισμοῦ τοῦ ὡς γένους, καὶ δια λέγει ἐνταῦθα λέγει περὶ ἀπλῶς συλλογισμῷ ὑπάρχει, καὶ τῷ ἀποδεικτικῷ καὶ τῷ διαιλεκτικῷ καὶ τῷ σοφιστικῷ. 10

Ἄλλα διὰ τί μὴ ἐν βιβλίον ἔγραψεν περὶ τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ: λέγομεν δὲ ἐν παντὶ συλλογισμῷ τὸ μέν τι ἔστιν ἀνθλογίον ὅλη τὸ δὲ εἶδει. ὅλη 10 μὲν οὖν ἀνθλογεῖ τὰ πράγματα αὐτὰ δι' ὧν ὁ συλλογισμὸς πλέκεται, εἶδει δὲ τὰ συγχρήματα· οἱ μὲν γάρ ἐν πρώτῳ συγχρήματι εἰσιν, οἱ δὲ ἐν δευτέρῳ, οἱ δὲ ἐν τρίτῳ. οἷον θέλω δεῖξαι δὲ τὸ ἀνθρωπός τε κεχωρισταί τοῦ ἕππου, 15 καὶ λέγω· πᾶς ἀνθρωπός λογικόν· οὐδὲν λογικὸν ἕππος· οὐδὲν δέξια ἄρα ἀνθρωπός ἕππος, ἐν τούτῳ τῷ συλλογισμῷ ὅλη μὲν ἀναλογεῖ τὸ ἀνθρωπός καὶ 20 τὸ λογικὸν καὶ τὸ ἕππος, εἶδει δὲ τὸ συγχρήματι ἐν πρώτῳ γάρ συγχρήματι ἔστιν, ἐν δευτέρῳ δὲ συγχρήματι ἔστιν οὗτως· πᾶς ἀνθρωπός λογικός· οὐδὲν δέ τοις λογικός· οὐδὲν δέξια ἄρα ἀνθρωπός ἕππος. ἐν μὲν οὖν τῷ πρώτῳ 25 βιβλίῳ διαλαμβάνει περὶ τῶν ἀναλογούντων τῷ εἶδει, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ περὶ τῶν ἀναλογούντων τῇ ὅλῃ, ἀπὸ τοῦ πλείστονος δέ ἔστιν ή διαίρεσις 30 αὗτη· (οὐδὲ) γάρ τελείως αὐτὰ διέστειλεν, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ πρώτῳ περὶ τῶν ἀναλογούντων τῇ ὅλῃ διαλαμβάνει καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῶν ἀναλογούντων τῷ εἶδει, ἀλλ' ἀπὸ τοῦ πλείστονος ἔστιν ή διαίρεσις· μᾶλλον γάρ περὶ τῶν τῷ εἶδει ἀναλογούντων διαλαμβάνει ἐν τῷ πρώτῳ η ἐν τῷ δευτέρῳ, καὶ τὸ ἀνάπταλον ἐν τῷ δευτέρῳ μᾶλλον διαλαμβάνει περὶ τῶν ἀναλογούντων τῇ ὅλῃ η ἐν τῷ πρώτῳ. ἐπειδὴ οὖν τιμιώτερόν ἔστιν τὸ εἶδος τῆς 35 ὅλης. | ἐν τῷ πρώτῳ διαλαμβάνει περὶ τοῦ ὡς εἰδούσας. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ f. 90v περὶ τῆς ὅλης. ποσὸς δὲ τούτοις καὶ τοῦτο λέγει, δι τὰ ἐν τῷ πρώτῳ λεγόμενα οἰκεῖα ἔστιν τῇ ἀποδεικτικῇ πραγματείᾳ, τὰ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ τῇ διαιλεκτικῇ· εἰκότως οὖν τὸ μὲν πρῶτόν ἔστιν, τὸ δὲ δευτέρον· καὶ 40 γάρ πρώτη ἔστιν η περὶ τοῦ ἀποδεικτικοῦ συλλογισμοῦ πραγματεία, δὲ δευτέρα δὲ η περὶ τοῦ διαιλεκτικοῦ. δι τοῦ δὲ ἐν τοῖς δύο τούτοις ἀπλῶς περὶ συλλογισμοῦ πρόκειται αὐτῷ εἰπεῖν, καὶ αὐτὸς ποιόντος ἔστιν μαρτυρῶν τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα παντὶ συλλογισμῷ· πολλαχοῦ γάρ καὶ ἐν τοῖς 'Τιτεροῖς ἀναλυτικοῖς καὶ ἐν τοῖς Τόποις λέγει 'ώς εἰρηται ἥμεν ἐν τοῖς 45 περὶ συλλογισμοῦ' τὰ δύο ταῦτα βιβλία λέγων.

*Ἐγρομεν οὖν τὸν σκοπὸν τοῦ βιβλίου, δι τοῦ περὶ συλλογισμοῦ ἀπλῶς, τὴν 10 τάξιν, δι τοῦ εἰκότως μετὰ τὸ Περὶ ἔρμηνειας τέταχται, ἐν τῷ περὶ τοῦ γένους λόγου εἰπεῖν, περὶ συλλογῆς λόγων, καὶ δι τοῦ πρότερον μαθεῖν τὰ κοινῶς ὑπάρχοντα πᾶσιν τοῖς συλλογισμοῖς, εἰτα τὰ ιδίως τῷδε καὶ τῷδε ὑπάρχοντα. τὸ γρήγο-

1 ποὺ scripsi cf. p. 11, 26: ποὺσιν P
οὗτοῖς?

20 οὐ addidi

2 λέγει scripsi: λόγου P

16 an

εἰπεῖν

velut

Anal. Post. I 3 p. 73-14, 11 p. 77-34, sed in Top. nusquam cf. VIII 11 p. 162-11, 13

p. 162-32

38 εἰπεῖν, (τὸ βιβλίον ἐν τῷ εἰπεῖν) conicio

39 εἰτα. quod post 38

εἰπεῖν habet P. huc transposui cf. p. 7.21

τὰ seripsi: ἡ P

μον, οὗτοι συντελεῖ ἡμῖν εἰς γνῶσιν παντὸς συλλογισμοῦ δι' ὃν τὰ πράγματα 15 γνῶναι δυνηθέμεθα. οὗτοι γνήσια τὰ βιβλία, εἴ γε αὐτὸς αὐτῶν πολλαχοῦ μέμνηται καὶ ἀπειλῆς ἡ λογικὴ τούτων ἐστεργμένη, καὶ τὸ ἔξης. ὑπὸ ποιῶν μέρος ἡ ὅργανον ἀνάγεται, οὗτοι ὑπὸ τὴν λογικὴν, τίτις ἐστὶν ὅργανον τῆς φύλο-
5 σοφίας. ὑπόλοιπον περὶ τῆς ἐπιγραφῆς εἰπεῖν, διὰ τί? Ἀναλυτικὰ ἐπιγέργα-
πται ὅλη οὐχὶ Περὶ συλλογισμοῦ. περὶ οὐ καὶ πρόκειται αὐτῷ λέγειν. ώς
εἰρηται, καὶ διὰ τί ταῦτα μὲν τὰ δύο βιβλία, περὶ τὸν νῦν πρόκειται αὐτῷ
λέγειν, Πρότερα ἀναλυτικὰ ἐπιγέργαπται, τὰ δὲ μετὰ ταῦτα. ἐν οἷς περὶ
ἀποδεικτικοῦ συλλογισμοῦ διαλαμψάνει, "Τοτερά ἀναλυτικὰ ἐπιγέργαπται.
10 καὶ λέγομεν οὗτοι ἔστιν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς σύνθεσις, ἔστιν δὲ καὶ ἀνά-
λυσις. οὗτερος καὶ παρὰ τοῖς γραμματικοῖς ἔστιν σύνθεσις καὶ ἀνάλυσις,
σύνθεσις μὲν καθ' ἥν ἀπὸ τῶν στοιχείων ἡ τῶν συλλαβῶν συντιθέσιν
ἀνάρματα ἡ ἕρματα, ἀνάλυσις δὲ καθ' ἥν τὰ συντετέντα | ἀναλύουσιν f. II
ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ ἐξ ὧν συνετέμη, εἰς τὰς συλλαβῆς καὶ τὰ στοιχεῖα. ἔστιν δὲ
15 καὶ παρὰ τοῖς φυσιολόγοις σύνθεσις καὶ ἀνάλυσις, σύνθεσις μὲν ἡ γένεσις
καθ' ἥν ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἐπὶ τὰ σύνθετα ἔργονται. δεικνύντες οὗτοι ἀπὸ
τῶν ḥ στοιχείων οἱ ḥ γυμνοὶ ὁδοὶ ὃν σύνθρωποι. ἀνάλυσις δὲ καθ' ἥν
ἀπὸ τῶν συντιθέσιν ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ ἔργονται, οἷον ὁ σύνθρωπος ἐκ τῶν ḥ
γυμῶν, οἱ ḥ γυμνοὶ ἐκ τῶν ḥ στοιχείων. καὶ παρὰ τοῖς φυλασσόφοις δὲ
20 ἔστιν σύνθεσις καὶ ἀνάλυσις, σύνθεσις μέν. οὗτοι ἀπὸ τῶν ἀπλῶν εἰδῶν
ἔλθωσιν ἐπὶ τὰ σύνθετα, οἷον ἀπὸ τοῦ καθ' αὐτὸν καλοῦ ἐπὶ τὸ ἐν τῷ
νῷ καλόν, ἐπὶ τὸ ἐν τῇ ψυχῇ, ἐπὶ τὸ ἐν τοῖς σώμασιν. ἀνάλυσις δέ
ἐστιν. οὗτοι ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς αἰσθητοῖς εἰδῶν ἀναδράμωσιν ἐπὶ τὰ ἐν τοῖς 10
νοητοῖς. ἔστιν δὲ καὶ ἐρωτικὴ ἀνάλυσις. ἡ κέργηται ἐν τῷ Συμποσίῳ
25 ἀπὸ τοῦ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς καλῶν ἀνατρέγων ἐπὶ τὸ νοητὸν καλλίσ. ἔστιν δὲ καὶ γεωμετρικὴ ἀνάλυσις ἡ πῶς τὸ δεύτερον τῶν Εὐκλεῖδου
ἀναλύεται δίλον. καὶ τὴν τοιαύτην ἀνάλυσιν ὁ Γεμίνος ὀριζόμενός φησιν 15
"ἀναλύσις ἔστιν ἀποδεῖξις εὑρεσῖς". ἀπὸ γάρ τοῦ συμπεράσματος ἔργον-
ται οἱ ἀναλύοντες· καὶ ἐδὲ εὑρεσιν ἀναλύσαι. εὐγερῶς μὲν αἰσθαντες
30 εὐρήκασιν συντιθέσις ποιοῦνται τὴν ἀποδεῖξιν· οὗτε καλῶς ὡρίσατο τὴν
ἀνάλυσιν ἀποδεῖξις εὑρεσιν εἶναι. ἔστιν δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀστρονόμοις
σύνθεσις καὶ ἀνάλυσις. ἔστιν οὖν καὶ ἐν τοῖς συλλογισμοῖς. καὶ σύνθεσις 20
μέν ἔστιν ἡ συναγωγὴ τῶν ληγμάτων καὶ ἡ γένεσις αὐτοῦ τοῦ συλλογι-
σμοῦ. οἷον θέλω ἀποδεῖξαι οὗτοι ἡ ψυχὴ ἀθάνατος ἔστιν, καὶ συνάγω
35 ληγμάτα τινα, ἐξ ὧν πλέκω συλλογισμὸν οὕτως· ἡ ψυχὴ ἀντοκίνητον.

ad 1—3 in sinistro margine ascripsit ἐν μὲν τοῖς πρακτικοῖς τὴν τοῦ ἀγαθοῦ καὶ κακοῦ διάκρισιν· ἐν δὲ τοῖς θεωρητικοῖς τὴν τοῦ ἀληθοῦς καὶ ψευδοῦς ἐπιδρομὴν P 2 ei γε scripsi: εἰ δε (sic) P ad 3—7 in dextro margine ascripsit διαρεῖται (sic) δε τὸ α βιβλίον εἰς ἡ. καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τημάτῳ περὶ συνθέσεως συλλογισμῶν, ἐν δὲ τῷ β περὶ εὑρέσεως ληγμάτων, ἐν δὲ τῷ γ περὶ ἀναλύσεως P 6 περὶ prius superscr. P

14 immo εἰς τὰ ἡ. 24 ἐρωτηματικὴ prave Waitz Org. I 44 ἐν τῷ Συμποσίῳ] c. 24 p. 204 D sqq. 25 καλοῦς—καλος; P 26 ἡ που Waitz I. e. ἡ πῶ in P scriptum esse arbitratus: ἡ περ Diels 30 ὄρισατο P

πᾶν αὐτοκίνητον ἀεικίνητον· πᾶν ἀεικίνητον ἀθάνατον· ἡ ψυχὴ ἀρα ἀθάνατος. αὗτη σύνθεσίς ἐστιν. ἀνάλυσις δέ, ὅταν τὸν συλλογισμὸν εὑρόντες ²⁵ κείμενον παρὰ τινὶ τῶν παλαιῶν ζητῶμεν ὑπὸ ποιὸν σχῆμα ἀνάγεται, καὶ οὕτως αὐτὸν ἀναλύωμεν εἰς τὰ λήμματα τὰ ἔξ ὧν συνετέθη· οἷον τοῦτον
 5 αὐτὸν τὸν εἰρημένον συλλογισμὸν ἐὰν βιουληθῶ ἀναλῦσαι εὑρὼν παρὰ Ηλάτωνι | κείμενον, ἀργομαι ἀπὸ τοῦ συμπεράσματος καὶ λέγω· ἡ ψυχὴ f. 91^v ἀθάνατος ἐστιν· πόθεν δὲ τοῦτο κατεσκευάσθη; ἐκ τοῦ ‘πᾶν ἀεικίνητον ἀθάνατόν ἐστιν’ καὶ ‘πᾶν αὐτοκίνητον ἀεικίνητον’. καὶ οὕτως ἀναλύω τὸν συλλογισμὸν εἰς τὰ λήμματα ἔξ ὧν συνετέθη· καὶ αὐτὰ δὲ τὰ λήμματα ἐὰν
 10 βιουληθῶ ἀναλῦσαι, ἀναλύω αὐτὰ εἰς τοὺς δρους· πᾶν γάρ λῆμμα ἔχει ὃ πάντως τὸν μὲν ὑποκείμενον τὸν δὲ κατηγορούμενον δρον. λέγει δὲ ἐν τοῖς βιβλίοις τούτοις καὶ περὶ ἀναλύσεως· οὐ γάρ ὁ εἰδὼς μὲν συνθεῖναι μὴ εἰδὼς δὲ ἀναλῦσαι οὖτος ἐπιστήμων ἐστὶν τῆς συλλογιστικῆς φεμόδου. αὐτὸς γοῦν εἰπὼν περὶ γενέσεως συλλογισμοῦ πρότερον, τουτέστιν περὶ
 15 συνθέσεως, εἶτα περὶ εὑρέσεως τῶν λημμάτων, ποιόφ μεθόδῳ κεχρημένον δυνατὸν εὑρίσκειν λήμματα ἔξ ὧν ἡ τῶν συλλογισμῶν γένεσις, ἐπάργει καὶ περὶ ἀναλύσεως καὶ λέγει πᾶς δεῖ ἀναλύειν. ἀργόμενος δὲ τοῦ περὶ ἀναλύσεως τυγχαντος λέγει διτὶ ἀναγκαῖον ἐστὶν καὶ περὶ ἀναλύσεως εἰπεῖν· ὁ γάρ εἰδὼς τὴν σύνθεσιν τῶν συλλογισμῶν καὶ δύναμιν ἔχων εὑρετικὴν τῶν
 20 λημμάτων καὶ ἀναλύειν ἐπιστάμενος κατωρθωκώδης ἀν εἴη τὸ προκείμενον, τουτέστιν ἐπιστήμων ἔσται τῆς συλλογιστικῆς μεθόδου, ὡς ἀν μὴ ἀρκοῦντος τοῦ μόνον εἰδέναι τὴν σύνθεσιν ἀλλὰ καὶ ἀναλύσιν, ητις τῇ σύνθεσι ἀντίκειται· ἡ μὲν γάρ ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἐπὶ τὰ σύνθετα ἔρχεται, ἡ δὲ τὸ ἀνάπταντος τὸν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ. λέγει δὲ αὐτὸς ἀργόμενος τοῦ
 25 περὶ ἀναλύσεως λόγου ἐι γάρ συντιθέναι γιγνώσκομεν καὶ δύναμιν τοῦ εὑρίσκειν ἔχοιμεν, ἔτι μέντοι καὶ ἀναλύσιμεν, πέρας ἀν ἔχει ἡ ἔξ ἀρχῆς πρόθεσις’. ὡς ἀν *(οὖν)* οὐ περὶ συνθέσεως μόνης προτεθέντης αὐτῷ εἰπεῖν ἀλλὰ καὶ περὶ ἀναλύσεως συλλογισμοῦ διδάσκειν ἐν τοῖς προκειμένοις δύο βιβλίοις καὶ ἐν τοῖς ἀλλοις δύο τοῖς μετὰ ταῦτα Ἀναλυτικὰ αὐτὰ ἐπέγρα-
 30 φεν. ἀλλ’ εἴποι τις, οὐ καὶ περὶ συνθέσεως διδάσκει καὶ περὶ εὑρέσεως, τί δήποτε οὐ Συνθετικὰ ἐπέγραψεν οὐδὲ Ἐνεργειακὰ ἀλλὰ Ἀναλυτικά; τίς ἡ σπουδὴ λήρωσις; καὶ λέγομεν διτὶ ἀπὸ τοῦ ἐπιστημονικωτέρου καὶ | τοῦ f. 92^r τυμιωτέρου· ὁ γάρ εἰδὼς ἐπιστημονικῶς ἀναλῦσαι καὶ συνθεῖναι οἰδειν, οὐ πάντως δὲ ὁ εἰδὼς συνθεῖναι καὶ ἀναλῦσαι· οἷον ὁ οἰκοδόμος ὁ ἀναλῦσαι
 35 εἰδὼς ὅστε τὰς ὄλκας ἀπαλύεις φυλάξαι πάντως καὶ συνθεῖναι οἰδειν.

4 τὰ alt. deleverim cf. vs. 9 et p. 8,25

5. 6 παρὰ Ηλάτωνι] Phaedr. c. 24 p. 245 C

8 αὐτοκίνητον ἀεικίνητον scripsi cf. vs. 1: inv. ord. P ad αὐτοκίνητον in mrg. add. τὴν ψυχὴν αὐτοκίνητον P; fort. καὶ ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητον addendum 14 γοῦν scripsi: γε διτὶ P cf. p. 9,1. 20 15 κεχρημένον scripsi: κεχρημένος P 20 κατορθωκώς P 21 ἐπιστήμων scripsi: ἐπιστήμη P 22 ἀλλὰ] fortasse ἀλλ’ οὐ 25 εἰ γάρ — πρόθεσις (27)] memoriter citat Anal. Pr. I 32 p. 47a2—5 26 ἀναλύσιμεν ex Arist. scripsi: ἀναλύσιμον P 27 οὖν addidi 28 διδάσκειν scripsi: τῶν (sic) P 28 διδάσκειν scripsi: διδάσκει P 34 δε ὁ εἰδὼς in ras P² post συνθεῖναι induxit οὐ πάντως; P², ut videtur

(οἵδες) γάρ τι πρᾶτον, τί μέσου, τί τελευταῖον συνετέθη, καὶ οὗτως ἀναλύει. 5
 ἐπειδὴ οὖν ἡ ἀνάλυσις τιμωτέρα ἐστὶν καὶ ἐπιστημονικώτερα καὶ περι-
 ληπτικωτέρα καὶ τελειωτέρα (ό γάρ ἀναλύσαι εἰδός, ὡς εἴρηται, πάντως
 καὶ συνθέσαι οἶδεν), ἀπὸ τῆς ἀναλύσεως Ἀναλυτικὰ αὐτὰ ἐπέγραψεν ὁ
 5 φιλόσοφος. συντόμως δὲ τὴν τελειωτέρου αὐτὸν ἐπιγράψαι,
 καὶ οὐκ ἀπὸ τῶν δύο αὐτὰ ἐπέγραψεν. λέγω δὲ καὶ ἄλλως, διτὶ συλλογή-
 10 σμῖς μὲν καὶ ἄλλοι πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἐχρήσαντο, ὥσπερ οὖν καὶ ὁ
 Ηλίας καὶ πάντες ἄλλοι πλεῖστοι, καὶ οἱ ἰδιῶται δὲ ἐν τῷ διαιλέγεσθαι
 καὶ ἐν τῷ πράττειν τι συλλογισμοὺς κέχρηγται· οὐδεὶς μέντοι πρὸ τοῦ Ἀριστο-
 15 τέλους παραδέδωκεν τὴν συλλογιστικὴν μέθοδον οὐδὲ εὑρεν τὰ τρία σχή-
 ματα ὧν ἀπὸ πάντες οἱ συλλογισμοὶ ἀνάγονται. καὶ μεγάλα φρονεῖ, καὶ εἰκότως
 20 μεγάλα φρονεῖ ἐπὶ τῇ εὑρέσει τῶν τριῶν σχημάτων καὶ τῷ κατανοῦσαι
 διτὶ τρία σχήματά ἐστιν καὶ οὕτε πλέον οὔτε ἡπτον, ὧν ἀπὸ πάντες οἱ
 συλλογισμοὶ ἀνάγονται, καὶ πᾶσα πίστις, εἴτε ἐπιχωρικὴ εἴτε οἰαδῆ-
 25 ποτε. ὅποι ἐν τῶν σχημάτων τούτων ἀνάγεται· δείκνυσιν γάρ διτὶ πᾶσαι
 πίστις, καὶ τῇ ὁ φυσιολόγος κέχρηγται καὶ τῇ ὁ φυσιογνώμων καὶ τῇ ὁ θεο-
 30 λόγος καὶ πᾶσα ἀπλῶς. ὅποι ἐν τῶν σχημάτων τούτων ἀνάγεται. ἐπειδὴ
 οὖν τῇ ἀναλύσει κέχρηγται πάντα συλλογισμὸν καὶ πᾶσαν πίστιν ὅποι ἐν
 τῶν τριῶν τούτων σχημάτων ἀνάγων, Ἀναλυτικὰ ἐπιγέραπται. ἐπειδὴ
 35 δέ, ὡς εἴρηται, εὕτακτόν ἐστιν καὶ ἀκόλουθον πρότερον διδάξαι τὰ κοινῶς
 ὑπάρχοντα παντὶ συλλογισμῷ, είτα τὰ ἴδια τῷδε καὶ τῷδε, διὰ τοῦτο
 ταῦτα μὲν τὰ δύο βιβλία, ἐν οἷς διδάσκει περὶ τοῦ κοινοῦ συλλογισμοῦ,
 Πρότερα ἀναλυτικὰ ἐπιγέραπται, *(τὰ)* δὲ ἄλλα δύο, ἐν οἷς οὐκέτι ἀπλῶς
 περὶ καθόλου συλλογισμοῦ διστομάζονται, ἄλλα | περὶ ἀποδεικτικοῦ συλλογοῦ.^{f. 92v}

Τοσαῦτα μὲν περὶ τῆς ἐπιγραφῆς. ὅρα δὲ τῇ ἀνάλυσις μόνῃ τῇ
 συνθέσει ἀντίκειται τῇ καὶ ἄλλοις τισίν; λέγομεν διτὶ καὶ ἄλλοις τισίν·
 τῆς γάρ διαιλεκτικῆς ὅ εἰσιν μέθοδοι δυνάμεις οὖσαι καὶ οἵνει βλαστή-
 ματα αὐτῆς, διαιρετική, ὑριστική, ἀποδεικτική, ἀναλυτική· ταῦταις ταῖς
 5 τρισὶ μεθόδοις ἀντίκειται τῇ ἀναλυτικῇ. ἔσθιμεν δὲ ἔκαστης τὴν δύναμιν.
 Εἶναι μάθωμεν πῶς ἀντίκειται αὐταῖς. τῇ διαιρετικῇ τὸ ἐν εἰς πολλὰ
 διαιρεῖ· τῇ ὑριστικῇ τὰ πολλὰ τὰ ὑπάρχοντά τινι συναγαγόσα ἀποκλείει
 αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων πάντων· τῇ ἀποδεικτικῇ ἄλλῳ ἄλλῳ ὑπάρχον ἀπο-
 10 δείκνυσιν· τῇ δὲ ἀναλυτικῇ ἀπὸ τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ ἀνατρέχει.
 15 τοὶ δὲ τῇ διαιρετικῇ ἀντίκειται, πρόδηλον· τῇ μὲν γάρ
 τὸ ἐν εἰς πολλὰ διαιρεῖ, τῇ δὲ τὰ πολλὰ εἰς ἐν συνάγει. ἀντίκειται
 δὲ καὶ τῇ ὑριστικῇ· τῇ μὲν γάρ ἐκ πολλῶν ὑπαρχόντων, οἷον γένους
 20 καὶ διαφορῶν, σύνθετον δρον ἀποτελεῖ ἀποκλείουσα αὐτὰ τῶν ἄλλων,
 οἷον σύνθεσίς τις οὖσα· τῇ δὲ τὸ σύνθετον εἰς τὰ ἀπλὰ ἀναλύει· ἐπισκο-

1 οἶδε addidi

4 συνθῆναι P

8 fortasse οἱ σοφισταῖ

9 κέ-

ν

χρηγται P

10 συλλογιτικὴν P

16. 17 θελόγος P

18 οὖν scripsi:

δ P

23 τὰ addidi

30 εἰδῶμεν P

32 ἀποκλεῖη P

πεῖ γάρ τὸ γένος καὶ τὰς διαιφορὰς ἐξ ὧν συγετέθη. ἀντίκειται δὲ καὶ τῇ ἀποδεικτικῇ· οὐ μὲν γάρ ἄλλο ἄλλῳ συνάπτει, οἷον τῇ ψυχῇ τὸ ἀθάνατον δείκνυσιν ὑπάρχον συλλογιστικῶς συντιθεῖσα συλλογισμόν· η̄ δὲ τὰ ²⁰ συναρφέντα διέστησιν. συντόμως δὲ εἰπεῖν η̄ μὲν διαιρετικὴ τὰ γένη εἰς τὰ εἰδῆ τέμνει, η̄ δὲ ἀναλυτικὴ τὰ εἰδῆ συνάγει εἰς τὰ γένη. πάλιν η̄ μὲν ὄριστικὴ ἐκ μερῶν ὅλον τι ποιεῖ. η̄ δὲ ἀναλυτικὴ ἀπὸ τῶν ὅλων εἰς τὰ μέρη μεταβαίνει ἐξ ὧν τὸ ὅλον γέγονεν. πάλιν η̄ μὲν ἀποδεικτικὴ ἀπὸ τῶν αἰτιῶν τὰ αἰτιατὰ δείκνυσιν. η̄ δὲ ἀναλυτικὴ ἀπὸ τῶν αἰτιῶν ²⁵ ἐπὶ τὰ αἰτια μεταβαίνει. πάσαις ἄρα ἀντίκειται. ταύταις δὲ πάσαις ¹⁰ κέχρηται ταῖς μεθόδοις ὁ θεῖος Πλάτων πολλαχοῦ, καὶ ἀνυμνεῖ αὐτὰς ἐν διαιφόροις, ὡς ἐν τῷ Φαιδρῷ τὴν διαιρετικὴν | καὶ τὴν ὄριστικήν, f. 93^r ὡς ἐν τῷ Φιλήβῳ τὴν ἀναλυτικὴν καὶ ἄλλοι που τὴν ἀποδεικτικὴν. ταῦτα καὶ περὶ τῆς ἀναλυτικῆς, διέ τι ἀντίκειται καὶ ταῖς ἄλλαις τρισὶ μεθόδοις τῆς διαιλεκτικῆς.

15   'Επειδὴ δέ, ὡς εἴρηται, ὑπὸ τὴν λογικὴν ἀνάγεται η̄ προκειμένη πραγματεία, η̄τις κατὰ τοὺς Περιπατητικοὺς ὅργανον ἔστιν φιλοσοφίας, ⁵ οὐ πάντες δὲ οὗτις ἐδόξασαν περὶ τῆς λογικῆς, οὐτὶ ὅργανόν ἔστιν φιλοσοφίας, ἀλλὰ ἄλλοι ἄλλως, φέρε τούς τε διαιφόρως διξάσαντας περὶ τούτου εἴπωμεν τά τε δόγματα αὐτῶν καὶ τοὺς λόγους οἵς κεχρημένοι τὰ ἔστιν, ²⁰ ὡς οὖνται, δόγματα κρατύνουσιν. οἱ μὲν Στωικοὶ τὴν λογικὴν οὐ μόνον ὅργανον οὐκ ἀξιοῦσι καλεῖσθαι φιλοσοφίας, ἀλλ’ οὐδὲ μάριον τὸ τυγχόν ἀλλὰ μέρος. καὶ τινὲς δὲ τῶν Πλατωνικῶν ταύτης ἐγένοντο τῆς δόξης, οὐτὶ κατὰ Πλάτωνα οὐκ ὅργανον η̄ λογικὴ ἀλλὰ μέρος καὶ τιμώτατον μέρος ἔστιν φιλοσοφίας. οἱ δὲ Περιπατητικοὶ ὅργανον αὐτὴν λέγουσιν ἀλλ’ οὐ ²⁵ μέρος. λεκτέον δὲ τὰ ἐπιγειρήματα τὰ οἵς κεχρημένοι κατασκευάζουσιν ¹⁵ οἱ μὲν οὐτὶ ὅργανον, οἱ δὲ οὐτὶ μέρος ἔστιν φιλοσοφίας. πρὸ δὲ τούτου λεκτέον τί διαιφέρει ὅργανον μέρους. ὅργανον μὲν οὖν ἔστιν δὲ μὴ συντελεῖ τινι πρὸς τὸ εἶναι καὶ οὐ ἀναιρεθεῖντος τὸ ὅλον μένει· μέρος δὲ δὲ συντελεῖ τινι πρὸς τὸ εἶναι καὶ οὐ ἀναιρεθεῖντος συναναιρεῖται τὸ ὅλον. οἷον ³⁰ τὸ σκυτέως ὅργανόν ἔστιν σμήλη· οὐ γάρ η̄ σμήλη συμπληρωτικὴ ἔστιν τῆς ²⁰ οὐσίας αὐτοῦ, οὐδὲ ταύτης ἀγανισθείσης συναπόλλυται ὁ σκυτεύς· η̄ γείρ δὲ μέρος ἔστιν τοῦ ἀνθρώπου, καὶ τῆς γειρὸς ἀναιρεθείσης συναπόλλυται καὶ οὗτος δὲ ἀνθρωπός· οὐκέτι γάρ ὅλος ἔστιν, ἀλλὰ κολοβὸς καὶ ἀτελῆς ἔστιν. μέρος δὲ μορίου διαιφέρει, οὐτὶ τὸ μέρος μέγα μέρος ἔστιν, τὸ δὲ μάριον ³⁵ μικρὸν μέρος ἔστιν καὶ τοῦ μέρους μέρος· οἷον μέρος μέν ἔστιν φιλοσοφίας τὸ θεωρητικόν, μάριον δὲ τὸ θεολογικόν. τούτων προδιωρισμένων λεκτέον οἵς κρατύνουσιν τὰ ἔστιν δόγματα οἵ τε Στωικοὶ καὶ οἱ Περιπατητικοί.

5 τέμνη P   11 ἐν τῷ Φαίδρῳ] c. 42 p. 259 E sqq. (imprimis p. 277 B)   διαιρετικῇ, quod coniecit Waitz l. e., non διαιλεκτικῇ exhibet P   12 ἐν τῷ Φιλήβῳ] c. 6 p. 15 D sqq.   13 καὶ ταῦτα conicias, at cf. p. 10,7. 20,34 11,20   20 στοῖχοι P ²⁵ τὰ alterum fortasse delendum cf. p. 6,4   30 σμήλη οὐ γάρ P²: σμήλου γαρ γάρ P¹   η̄ σμήλη P   31 οὐδὲ P²: οὐσία δε P¹   36 προσδιωρισμένων pr., s erasmus P   37 στοῖχοι ut solet P, σ superser. P²

οἱ μὲν οὖν Στωικοί φασιν ὅτι αὐτὴ ἡ φιλοσοφία τὴν λογικὴν ἀπογεννᾷ | καὶ ταύτη μέρος ἄν εἴη αὐτῆς. καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς τοιούτους f. 93v λέγουσι λόγους σαμφρόνις, δι' ὧν, ὡς οἰονται. κατασκευάζουσιν ὅτι μέρος ἐστὶν ἡ λογικὴ τῆς φιλοσοφίας. διὸ τὸν μὲν πολλοὺς ἔσταιν. ἐκεῖνον 5 δὲ λεκτέον διν οἰονται κατασκευαστικώτατον καὶ δριμύτατον εἶναι. συλλογίζονται γὰρ οὗτοι· ἔάν τις τέχνη κέχρηται τινὶ δι μηδεμιᾶς ἄλλῃς τέχνης μέρος ἐστὶν ἡ μάριον, τοῦτο πάντως ταύτης τῆς τέχνης ἡ μέρος ἐστὶν ἡ μάριον· οἷον τῇ γειρουργικῇ, φασίν, κέχρηται ἡ ἱατρική, καὶ ἐπειδὴ οὐδεμίᾳ ἄλλῃ τέχνῃ κέχρηται τῇ γειρουργικῇ ὡς μέρει ἡ μαρύρ, ἡ γειρουργική 10 τῆς ἱατρικῆς οὐκ ἐστὶν ὄργανον. ἡ δὲ φιλοσοφία, φασίν, κέχρηται τῇ λογικῇ, ηὗται οὐδεμιᾶς ἄλλῃς τέχνης * * * τῆς φιλοσοφίας ἄλλ' ἡ μέρος ἡ μάριον. εἰ δέ τις λέγει ὅτι καὶ ἄλλαι τέχναι κέχρηται τῇ λογικῇ, ὡς ἡ ἱατρική κέχρηται συλλογισμοῖς καὶ ἄλλαι πάσαι τέχναι κέχρηται συλλογισμοῖς, ἐροῦμεν ὅτι κέχρηται μὲν κάκεῖναι, ἄλλ' οὐκ 15 εἰσὶν τῶν μεθόδων ἐπιστήμονες καὶ οὐ προγρουμένως περὶ τοῦτο σπουδαζούσιν· οἷον ὁ ἱατρὸς οὐ προγρουμένως περὶ τὴν συλλογιστικὴν μεθόδον σπουδάζει, οὐδὲ εἴποις μέρος ἡ μάριον ἱατρικῆς εἶναι αὐτήν, ἀλλ' ὅσον ἐστὶν αὐτῷ γρήγοριμον πρὸς ἀπόδειξιν τῶν ἱατρικῶν θεωρημάτων, τοσοῦτον παραλαμβάνει παρὰ τοῦ διαλεκτικοῦ ὡς ὄργανον· ὁ δὲ φιλόσοφος ἐπιστήμην 20 μων ἐστὶν ὡς ἔνι μάθειται τῆς τοιαύτης μεθόδου. ταύτη μὲν οὖν οἱ Στωικοί, ὡς οἰονται, κατασκευάζουσιν ὅτι οὐκ ὄργανόν ἐστιν ἡ λογική. λοιπὸν δὲ ὅτι μάριον, λέγουσιν ὅτι τῶν τριῶν μαρίων τοῦ πρακτικοῦ ὥλη μέν ἐστιν τὰ ἀνθρώπινα, τέλος δὲ ἡ τοῦ ἀνθρωπίνου βίου εὐδαιμονία, ἢν ὁ πολιτικὸς σπουδάζει περιποίειν· πάλιν δὲ τῶν τοῦ θεωρητικοῦ μαρίων 25 ὥλη μέν ἐστι τὰ θεῖα πράγματα, τέλος δὲ ἡ θεωρητικὴ εὐδαιμονία· ἡ δὲ λογικὴ πράγματείν οὔτε ὥλη τὴν αὐτὴν ἔχει οὔτε τέλος· ὅλη μὲν γάρ αὐτῆς ἐστιν οἱ λόγοι, τέλος δὲ ἡ γνῶσις τῶν ἀποδεικτικῶν μεθόδων. f. 94r καὶ τὰ ἄλλα γάρ ποντα εἰς τοῦτο συντελεῖ, εἰς τὸ ἐπιστημονικῶν ἀπόδειξιν γένονται. ὕστε ύπ' οὐδέτερον μέρος φιλοσοφίας δύναται τετάχθαι· εἰ γάρ 30 καὶ περὶ ἀνθρωπίνων καὶ θείων πράγματων ἡ λογικὴ πράγματείται (κεχρήμενη γάρ αὐτῇ ἡ περὶ ἀνθρωπίνων ἡ θείων πράγματων διαλεγόμενοι), ἄλλ' οὐ περὶ ἀνθρώπινα μόνα ἔχει ὡς τὰ τοῦ πρακτικοῦ μάρια, οὐδὲ περὶ θείων μόνα ὡς τὰ τοῦ θεωρητικοῦ· ὕστε οὐ μάριον ἄλλα τρίτου μέρος ἐστὶν φιλοσοφίας. οὗτοι οἰονται κατασκευάζειν οἱ Στωικοί ὅτι 35 μέρος ἐστὶν φιλοσοφίας. ἔστιν δὲ τὰ ἐπιχειρήματα αὐτῶν εὐδαιμονίεστα. πρὸς μὲν γάρ τὰ πρῶτον ἐροῦμεν ὅτι, εἰ καὶ φιλοσοφία ἀποτελεῖ τὴν λογικήν, οὐκ ἀνάγκη αὐτὴν μέρος εἶναι· οὐ γάρ, ἐπειδὴ ὁ χαλκεὺς ἀπο-

1 οὖν scripsi cf. vs. 20: ὅτι P¹: induxit P² στοῖκοι P¹: corr. P² [μερός] με corr. P
 6 οὗτοις] ε supra lineam P κέχρηται] cf. p. 3,34 10,3 10 φασίν scripsi cf. vs. 8:
 φησίν P 11 lac. signavi; supple μέρος ἐστὶν ἡ μάριον· ἡ λογικὴ ἄρα οὐκ ἐστὶν ὄργανον
 15. 16 σποδάζουσιν P 20 οὖν scripsi cf. vs. 1: ὅτι P 21 στοῖκοι P 22 immo
 μέρος sive (μέρος, οὐ) μάριον cf. vs. 33,34 24 τῶν τοῦ θεωρητικοῦ μαρίων scripsi: τοῦ τῶν θεωρητικοῦ μαρίου P 31 αὐτῇ scripsi: αὐτὴν P 34 στοῖκοι P 35 εὐδαιμονίεστα P

τελεῖ τὸν ἄκμαν, ὁ ἄκμων μέρος ἐστὶν τῆς γαλκευτικῆς ἀλλ' ὅργανον.
 πρὸς δὲ τὸ δεύτερον ἔροῦμεν δτὶ παρελογίσαντο· οὐ γάρ ἔδει εἰπεῖν δτὶ,
 ἐὰν τέχνη κέχρηται τινὶ δι μῆτρας ἀλλῆς τέχνης μέρος ἡ μόριον, τοῦτο 15
 ἐκείνης τῆς γρωμένης ἡ μέρος ἐστὶν ἡ μόριον, ἀλλ' ἔδει προσθεῖναι καὶ τὸ
 5 ὅργανον καὶ εἰπεῖν ‘δὲ ἐὰν μὴ ἡ ἀλλῆς τέχνης ἡ μέρος ἡ μόριον ἡ ὅργανον’.
 οἱ δὲ τοῦ ὅργανου μνήμην οὐκ ἐποιήσαντο ὡς μὴ δυναμένου τινὸς ὅργανου
 μόνιας εἶναι. ταῦτα καὶ πρὸς τὸ ἀνατρέψαι τοὺς λόγους δι' ὃν, ὡς αἰντατι,
 οἱ Στωικοὶ κατασκευάζουσιν δτὶ μέρος ἐστὶν ἡ λογικὴ τῆς φιλοσοφίας. 20

Οἱ δὲ Περιπατητικοὶ ὅργανον αὐτὴν λέγουσιν· φασὶν γάρ δτὶ *(οὐ)*
 10 συντελεῖ τῇ φιλοσοφίᾳ πρὸς τὸ εἶναι· καὶ τῆς λογικῆς οὖν πραγματείας
 ἀνγηρημένης μένει τελεία ἡ φιλοσοφία. πρὸς δὲ τούτοις φασὶν δτὶ, ἐάν τι
 ἡ πρᾶγμα ἀλλῆς μὲν τέχνης ἀποτέλεσμα ἀλλῆς δὲ ὅργανον, ἡ γρωμένη 25
 αὐτῷ ὡς ὅργανῳ κρείττων ἐστὶν τῆς ἀποτελουσῆς αὐτῷ· οἷον ἡ γαλινοποικὴ
 καταδεξτέρᾳ ἐστὶν τῆς ἴππυκῆς· τῆς μὲν γάρ ἀποτέλεσμά ἐστιν ὁ γαλινός,
 15 τῆς δὲ ὅργανον. εἰ οὖν ἡ λογικὴ μέρος ἐστὶν καὶ ἀποτέλεσμα φιλοσοφίας,
 κέχρηται δὲ | αὐτῇ καὶ ἴστρικῇ καὶ ἀλλαὶ τέχναι, ὡς εἰρηγηται, κέχρηται· l. 94v
 ταὶ τῇ συλλογιστικῇ ὡς ὅργανῳ, συμβαίνει αὐτὰς κρείττονας καὶ ὑπερτέρας
 εἶναι φιλοσοφίας, ὥπερ ἀτοπον· τέχνη γάρ τεχνῶν ἐστὶν καὶ ἐπιστήμη
 ἐπιστημῶν ἡ φιλοσοφία. οὐκ ἄρα μέρος ἐστὶν ἀλλ' ὅργανον φιλοσοφίας ἡ 5
 20 λογική. ταῦτα καὶ οἱ ἐκ τοῦ Περιπάτου. τινὲς δὲ τῶν Ηλατωνικῶν εἰρή-
 κασιν δτὶ κατὰ Ηλάτωνα μέρος ἐστὶν ἡ λογικὴ τιμιώτατον τῆς φιλοσοφίας.
 καὶ παραφέρουσιν τὰ ἐν Φαιδρῷ ῥήματα περὶ τῆς διαλεκτικῆς, ἐν οἷς ἀνυμνεῖ
 αὐτήν, καὶ τὰ ἐν Φιλήθῳ καὶ τὰ ἐν ἀλλοις ὡς ἀνάγουσαν τὰς ψυχὰς ἀγριοὶ
 τοῦ ἀγαθοῦ καὶ τῆς γνώσεως τῶν πραγμάτων αἰτίαν. ήμετις δὲ φαμεν 10
 25 πρὸς τούτους, δτὶ ἐστω μέρος αὐτὴν εἶναι, οὐ μέντοι δύναται εἶναι τὸ
 τιμιώτατον· ὀρῶμεν γάρ δτὶ αὐτῇ κέχρημεθα πρὸς κατασκευὴν καὶ ἀπό-
 δειξιν τῶν τῆς φιλοσοφίας μερῶν, τοῦ θεωρητικοῦ καὶ τοῦ πρακτικοῦ.
 ὕστε κανὸν ἡ μέρος, οὐ τὸ τιμιώτατον ἐσται ἀλλὰ τῶν ἀλλων ἔνεκα μερῶν 15
 εύρημένον, ὡς καὶ ὑπὸ τῆς φύσεως ὀρῶμεν μέρη ἔνεκα μερῶν εύρημένα.
 30 οἵνος ὁ πνεύμων λέγεται διὰ τὴν καρδίαν ὑπὸ τῆς φύσεως εύρησθαι, ἵνα
 παρακείμενος αὐτῇ τὴν ὑπερβάλλουσαν αὐτῆς θερμότητα καταψύχῃ καὶ
 εὐκρασίαν ἀπεργάζηται, καὶ ὁ σπλήν διὰ τὸ ἡπαρ, ἵνα τὸ δσον παχύτερον 20
 καὶ οὐ πάνυ καθαρὸν τῆς τροφῆς ὑποδέγχηται· δθεν καὶ σπλήν καλεῖται
 παρὰ τὸ σπάν εἰς ἔσατόν. ταῦτα καὶ πρὸς τούτους. καὶ τῷ ἀληθηῖ
 35 λέγουσιν μέν τι οὗτοι, οὐ μέντοι τελείως καταδράττονται τῆς ἀληθείας.
 κατὰ γάρ Ηλάτωνα καὶ τὸν ἀληθῆ λόγον οὔτε μέρος ἐστὶν, ὡς οἱ Στωικοὶ
 φασιν καὶ τινὲς τῶν Ηλατωνικῶν, οὔτε μόνιας ὅργανον, ὡς οἱ ἐκ τοῦ Περι- 25
 πάτου φασίν, ἀλλὰ καὶ μέρος ἐστὶν καὶ ὅργανον φιλοσοφίας· ἐὰν μὲν γάρ

4 προσθῆναι P   7 μένως P   9 οὐ addidi   13 κρίττων P   γαλινοποιηκη
 pr. P, corr. P¹   15 οὖν scripsi cf. p. 9,1. 20: δτὶ P   16 τέχναι; *(α)* conicio
 22 ἐν Φαιδρῷ] cf. p. 8,11   23 ἐν Φιλήθῳ] cf. p. 8,12   26 κατασκευὴν] η
 in ras. P   33 τροφῆς scripsi: τρυφῆς P   θεν κτλ.] cf. Ind. Arist. sub
 v. σπλήν p. 695b33

μετὰ τῶν πραγμάτων λέξης τοὺς λόγους, οἷον αὐτὸς τοὺς συλλογισμοὺς μετὰ τῶν πραγμάτων τῶν ὑποκειμένων | αὐτοῖς, μέροις ἐστίν, ἐὰν δὲ f. 95^a ψιλοὺς τοὺς κανόνας ἀνεύ τῶν πραγμάτων, ὅργανον. ὥστε καλῶς οἱ ἐκ τοῦ Ηεριπάτου τὰ παρὰ Ἀριστοτέλει ἀφορῶντες ὅργανον αὐτῆν φασιν· 5 ψιλοὺς γὰρ κανόνας παραδίδωσιν, οὐ πράματα λαμβάνων ὑποκείμενα ἀλλὰ τοῖς στοιχείοις τοὺς κανόνας ἔφαρμόζων οἷον τὸ Α κατὰ παντὸς τοῦ Β, τὸ Β κατὰ παντὸς τοῦ Γ, τὸ Α ἄρα κατὰ παντὸς τοῦ Γ. ὁ δὲ Πλάτων κέγρηται αὐτῇ καὶ ὡς μέρει καὶ ὡς ὅργανος. ὅτε μὲν γὰρ τοὺς κανόνας τούτους τοῖς πράγμασιν ἔφαρμόζει καὶ κέγρηται συλλογισμοῖς ἐπὶ τῶν 10 πραγμάτων, οἷον ὅτε λέγει ‘ἡ ψυχὴ αὔτοκίνητον, τοῦτο δὲ ἀεικάνητον, 15 τοῦτο δὲ ἀθάνατον, ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατον’, τότε κέγρηται τῇ λογικῇ μετὰ τῶν ὑποκειμένων αὐτῇ πραγμάτων ὡς μέρει αὐτῇ κέγρηται. ὅτε δὲ καὶ αὐτὸς μεθόδους μόνας καὶ κανόνας ψιλοὺς ἀνεύ τῶν πραγμάτων παραδίδωσιν, ὡς ὅργανος αὐτῇ κέγρηται. οὐδὲν δὲ θαυμαστὸν εἰ καὶ τὸ 20 ὅργανον καὶ τὸ ὡς μέρος ὥμωνύμως καλεῖται πολλὰ γάρ ἐστιν τοι- 15 αὐτα· οἷον πῆγμας καλεῖται καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸ μετρηθὲν τὸ πηγυαῖον ἢ ξύλον ἢ ἄλλο ὄντιν [πῆγμαν καλοῦμεν καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸ μετρηθὲν], εἴτε οὐρών τι εἴη εἴτε ἔηρόν. οὕτω καὶ τὴν λογικὴν πραγματείαν μετὰ μὲν πραγμάτων ὑποκειμένων σκοπῶν λέγε μέρος φιλοσοφίας, ἀνεύ 25 20 δὲ πραγμάτων ψιλοὺς τοὺς κανόνας λέγε ὅργανον. ταῦτα καὶ περὶ τούτου.

Ἐπειδὴ δὲ εἴρηται ὅτι τρία ἐστὶν εἶδη συλλογισμοῦ, ἀποδεικτικόν, σοφιστικόν, καὶ περὶ μὲν τοῦ ἀποδεικτικοῦ διδάσκει ἐν τοῖς ‘Ὕστέροις ἀναλυτικοῖς, περὶ δὲ διαλεκτικοῦ ἐν τοῖς Τόποις, περὶ δὲ τοῦ σοφιστικοῦ 25 ἐν τοῖς Σοφιστικοῖς ἐλέγχοις, τὰς ‘Ρήτορικὰς τέχνας καὶ τὰ Ηερὶ τῆς ποιητι- 30 κῆς ποὺ γοροῦ τάξιμεν; βιόλεται γὰρ αὐτὰ τῆς λογικῆς εἶναι πραγματείας. ἢ λεκτέον τοῦτο, ὅπερ καὶ ἀληθέστατόν ἐστιν, ὅτι ἄλλο ἐστὶν ἡ συλλο- γιστικὴ πραγματεία καὶ ἄλλο λογική. εἰ μὲν οὖν τῆς συλλογιστικῆς | τὴν διαίρεσιν ποιοῦμεν, διαιροῦμεν, ὡς εἴρηται, εἰς τρία εἶδη τοῦ συλλο- f. 95^a 35 γισμοῦ· ὃ γὰρ πειραστικὸς ὁ αὐτός πώς ἐστιν τῷ σοφιστικῷ· ἀμφότεροι γάρ ψευδῆ συλλογίζονται, ἀλλ᾽ ὃ μὲν μογήρῳ συμποδίζων προσαιρέσει, ὃ δὲ βελτίστῃ ὡφελῶν, ὡς ὃ Εὐκλείδης διὰ τῶν ψευδορίων πειρᾶται καὶ γυμνάζει· καὶ οὐ παραληγόμενα τὰς ‘Ρήτορικὰς τέχνας οὐδὲ τὸ Ηερὶ ποιη- 40 τικῆς ἀσυλλογιστα γὰρ ἐκεῖνα. εἰ δὲ τῆς λογικῆς τὴν διαίρεσιν ποιοῦ- 45 μεν, διαιροῦμεν οὕτως· τῆς λογικῆς τὸ μέν ἐστιν συλλογιστικόν, τὸ δὲ ἀσυλλογιστον· τοῦ συλλογιστικοῦ τὸ μὲν ἀποδεικτικόν, τὸ δὲ διαλεκτικόν, τὸ δὲ σοφιστικόν· τοῦ ἀσυλλογιστοῦ τὸ μὲν ἔμμετρον, τὸ δὲ ἀμετρον, ἔμμε- 50 τρον μὲν τὸ Ηερὶ ποιητικῆς, ἀμετρον δὲ τὸ Ηερὶ τῶν ῥήτορικῶν τεχνῶν. 10

1 αὐτοὺς scripsi: αὐτὸς P

10 λέγει] cf. p. 6,5 sq.

14 αὐτῇ scripsi: αὐτὴν P cf.

6

p. 9,31

17 ἄλλο ὄντινον scripsi: ἀλλο τι et in mrg. ὅτι P cf. p. 9,1. 20 πῆγμα—

μετρηθὲν delevi 19 post ὑποκειμένων 2 litt. eras. P 24 fortasse (τοῦ) 6.

26 πραγματείας εἶναι P pr.

29 an ποιοῦμεν? ut vs. 34. 35

p. 24^a10 Πρῶτον εἰπεῖν περὶ τί καὶ τίνος ἔστιν ἡ σκέψις ἐως
τοῦ ἡ μηθενὸς κατηγορεῖσθαι.

Τὸν σκοπὸν ἐνταῦθα προαναφωνεῖ. εἴωθεν δὲ πολλάκις τοῦτο ποιεῖν.
τοῦτο ἐποίησεν καὶ ἐν τοῖς Τόποις· ἀρχόμενος εὐθὺς τὸν σκοπὸν ἀνεψώνησεν
5 σαφῶς, ὅτι ἡ πρόθεσις τῆς πραγματείας τοιάδε ἔστιν. τοῦτο δὲ καὶ ἐν· 15
ταῦθα ποιεῖ. λέπει δὲ τὸ γρῆ· Ἀττικὸν δὲ τὸ ἔθος· πρῶτον εἰπεῖν
γρὴ περὶ τί ἔστιν ἡ σκέψις (κατὰ κοινοῦ γάρ ἔστιν ἡ σκέψις) καὶ
τίνος ἡ σκέψις ἀντὶ τοῦ 'περὶ τίνος'. είτα πρὸς μὲν τὸ περὶ τί ἀπόδεδω-
κεν τὴν αἰτιατικήν, ὅτι περὶ ἀπόδειξιν· πρὸς δὲ τὸ περὶ τίνος ἀπόδεδω-
10 κεν τὴν γενικήν, καὶ περὶ ἐπιστήμης ἀπόδεικτικῆς. πῶς δὲ λέγει
τὸν σκοπὸν εἶναι περὶ ἀπόδειξιν καὶ ἐπιστήμης ἀπόδεικτικῆς; καὶ· 20
τοι, ὡς εἴρηται, οὐκ ἐν τούτοις λέγει περὶ ἀπόδειξεως ἀλλὰ ἐν τοῖς 'Υστέ-
ροις ἀναλυτικοῖς' ἐν γάρ τούτοις περὶ συλλογισμοῦ ἀπλῶς λέγει τὰ κοινῶς
ὑπάρχοντα πᾶσι συλλογισμοῖς. καὶ λέγομεν ὅτι ἄλλο ἔστιν τὸ προσεγγές
15 τέλος, ἄλλο τὸ ἀπωτέρω· οἷον προσεγγές τέλος ἔστιν τοῦ σπουδαίου ἡ
ἀρετή, ἀπωτέρω δὲ ἡ εὐδαιμονία· ἵνα γάρ εὐδαιμονίας τύχῃ, σπουδάζει τα
ἀρετὴν κτήσασθαι. καὶ τούτων τοίνυν τῶν βιβλίων δὲ μὲν προσεγγής σκο-
πός ἔστιν περὶ συλλογισμοῦ εἰπεῖν, δὲ δὲ ἀπωτέρω περὶ ἀπόδεικτικοῦ· καὶ
γάρ εἰς τοῦτον τὸν σκοπὸν εἴη πᾶσα πραγματεία περὶ συλλογισμῶν· |
20 καὶ γάρ οἱ διαλεκτικοὶ γυμναστίας ἔνεκεν παραλαμβάνονται, ἵνα γεγυμνα- f. 96r
σμένοι τοῖς ἀπόδεικτικοῖς συλλογισμοῖς προσβάλλωσιν, καὶ οἱ συφιστικοὶ
παραλαμβάνονται, ἵνα τὰς ἐνογλήσεις καὶ τὰς ἀπάτας τῶν σοφιστῶν ἐκ-
φυγάντες ἀνεμποδίστως τοῖς ἀπόδεικτικοῖς χρώμεθα. οὐ τὸ προσεγγές οὖν 5
τέλος ἐνταῦθα ἀναφωνεῖ τοῦ βιβλίου ἀλλὰ τὸ ἀπωτέρω, τῶν δὲ βιβλίων
25 ἀμφα τὸν σκοπὸν λέγων. πληρώσας γοῦν τὰ δὲ βιβλία ἐν ἀνακεφαλαιώσει
τοὺς δύο σκοποὺς λέγει, τόν τε προσεγγή τῶν πρώτων δύο, ὅτι περὶ συλλο-
γισμοῦ, καὶ τὸν ἀπωτέρω τῶν νότερων δύο, ὅτι περὶ ἀπόδειξεως· λέγει
γάρ οὗτος· "περὶ μὲν οὖν συλλογισμοῦ καὶ ἀπόδειξεως, τί τε ἐκάτερον 10
ἔστιν καὶ πῶς γίνεται, φανερόν ἔστιν, ἅμα δὲ καὶ περὶ ἐπιστήμης ἀπο-
30 δεικτικῆς· ταῦτον γάρ ἔστιν". οὐ λέγει δὲ ὅτι ταῦτον ἔστιν ἀπόδειξις
καὶ ἐπιστήμη ἀπόδεικτική, ἀλλ᾽ ὅτι ταῦτον ἔστιν εἰπεῖν περὶ ἀπόδειξεως
καὶ ἐπιστήμης ἀπόδεικτικῆς· δὲ γάρ λέγων περὶ ἀπόδειξεως δῆλον ὅτι λέγει
τὰς μεθόδους διεσθίειν τὸν ἔχοντα ἐπιστημονικὴν τῆς ἀπόδεικτι- 15
κῆς· διαφέρει γάρ ἀπόδειξις ἐπιστήμης ἀπόδεικτικῆς, ἡ δὲ μὲν ἀπόδειξις
35 συλλογισμός ἔστιν ἀπόδεικτικός, ἡ δὲ ἐπιστήμη ἡ ἀπόδεικτική ἔξις ἔστιν

2 κατηγορῆσθαι P

aut γάρ post ἀρχ. addendum videtur

σπουδάζει P

26 τῶν τε P

29 ἔστιν alterum om. Arist. (non om. D)

3 προαναφωνεῖ scripsi: πρὸς ἀναφωνεῖ P

5 an δὴ?

21 an προσβάλλωμεν? cf. vs. 23

27 τῶν ἀπωτέρων P

29 ἔστιν alterum om. Arist. (non om. D)

4 aut ἐν οἷς ante ἀρχ.

16 τύχῃ P²: τύχει P¹

22 ἐνογλήσης P pr., corr. P¹

Anal. Post. II 19 p. 99^a15—17

31 ταῦτο ὡν (sic) P

ἀφ' ἣς οἶν τέ ἔστιν συλλογισμοὺς ἀποδεικνύαι. περὶ ἀποδεῖξεως
οὖν λέγει εἰναι τὸν σκοπὸν καὶ ἐπιστήμης ἀποδεικτικῆς, ὅτι παρα-
δίδους τὰς ἀποδεικτικὰς μεθόδους δῆλον καθίστησιν οἷαν δεῖ ἔξιν ἔχειν 20
τὸν ἐπιστήμονα τῆς ἀποδεικτικῆς. εἶτα, φησίν, χρὴ διορίσαι τί ἔστιν
5 πρότασις καὶ τί δρος καὶ τί συλλογισμός· κατὰ κοινοῦ δὲ χρὴ
λαμβάνειν λεῖπον τὸ 'χρῆ'. ὥσπερ δὲ οἱ γεωμέτραι προλαμβάνουσιν
λήμματα ὃν δέονται, οὗτοις καὶ οὗτοις εἴωθεν προλαμβάνειν λήμματα ὃν
δέεται εἰς κατασκευὴν τοῦ προκειμένου. ὥσπερ οὖν ἐν ταῖς Κατηγορίαις 25
σκοπὸν ἔχων διαλαβεῖν περὶ τῶν δέκα κατηγοριῶν προέλαβέν τινα καὶ
10 εἰπεν περὶ ὄμωνύμων, περὶ συνιωνύμων καὶ ἄλλων τινῶν, καὶ ἐν τῷ Περὶ
ἔρμηνείας σκοπὸν ἔχων περὶ λόγου εἰπεῖν, ὡς καὶ αὐτὸς λέγει "ὁ δὲ ἀπο-
φαντικὸς λόγος τῆς νῦν θεωρίας ἔστιν", προέλαβέν τινα, πρὸ τοῦ ἄρχεται f. 96v
λέγειν περὶ τοῦ προκειμένου (οὗτοις γοῦν ἄρχεται· "πρῶτον δεῖ θέσθαι τί
ὄνομα καὶ τί ρῆμα"), οὗτοις καὶ ἐνταῦθα προλαμβάνει τινὰ ὥσπερ λήμματα.
15 ἐπειδὴ γάρ σκοπὸς αὐτῷ περὶ ἀποδεῖξεως εἰπεῖν, ή δὲ ἀπόδειξις συλλο-
γισμός ἔστιν, ή δὲ συλλογισμὸς ἐκ προτάσεων, *(ἢ δὲ πρότασις)* ἐξ δρῶν, 5
εἰκότως ταῦτα θέλει προλαβεῖν καὶ διορίσαι. ζητεῖ δὲ πῶς τὸ Περὶ ἔρμη-
νείας ὅλον περὶ προτάσεων εἰπών (πάντα γάρ τὰ ἐκεὶ λεγόμενα περὶ προ-
τάσεων ἔστιν) ὅλον τὸ Περὶ ἔρμηνείας ἀλλ' οὐ προτάσεις ὄνομάζει, ἀλλὰ
20 τὰς προτάσεις λόγους ἀποφαντικοὺς ὄνομάζει, καὶ ἀπᾶς, μᾶλλον δὲ δις
μάρνον ἔστιν εὑρεῖν τὸ ὄνομα τῆς προτάσεως ἐν ὅλῳ ἐκείνῳ τῷ βιβλίῳ· 10
φησὶν γάρ "εἰ οὖν ἡ ἐρώτησις η διαλεκτικὴ ἀποκρίσεως ἔστιν αἵτησις, η
τῆς προτάσεως η θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως, η δὲ πρότασις ἀντι-
φάσεως μιᾶς μόριον". ὡς μὴ πάνυ οὖν ἐγνωσμένον τὸ ὄνομα διηρίζει
25 ἐνταῦθα. εἰ δὲ βιούλει τὸ ἀληθέστερον λέγειν, ὅτι οὐδαμοῦ ἐν τῷ Περὶ
ἔρμηνείας περὶ προτάσεων εἰπεν, ἀλλ' ὅλον τὸ βιβλίον περὶ ἀποφαντικοῦ 15
ἔστιν λόγου, ὡς καὶ αὐτὸς εἰπεν "οὐ δὲ ἀποφαντικὸς λόγος τῆς νῦν θεω-
ρίας ἔστιν". οὐ μέντοι εἰπεν δὲ περὶ προτάσεως αὐτῷ πρόσεκται λέγειν.
διαφέρει γάρ πρότασις ἀποφαντικοῦ λόγου· πᾶσα μὲν γάρ πρότασις
30 πάντως καὶ ἀποφαντικὸς λόγος, οὐ πᾶς δὲ ἀποφαντικὸς λόγος πρό-
τασίς ἔστιν. καθ' ἑαυτὸν μὲν γάρ οὐ ἀποφαντικὸς λόγος οὐκ ἔστιν
πρότασις· τότε δὲ γίνεται πρότασις, ὅταν μέρος συλλογισμοῦ γένηται·
οἷον ἐὰν εἴπω κατ' αὐτὸν τοῦτο 'ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος ἔστιν', λόγον
μὲν ἀποφαντικὸν εἴπον, οὐ μὴν πρότασιν. πότε δὲ γίνεται πρότασις;
35 ὅταν ὡς μέρος συλλογισμοῦ εἴπω τὸ 'ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος ἔστιν' καὶ 25
ἐπαγάγω τὰς ἄλλας προτάσεις καὶ τὸ συμπέρασμα. ἐπειδὴ οὖν ἐν μὲν
τῷ Περὶ ἔρμηνείας λόγους ἀποφαντικοὺς ἔλεγεν καθ' αὐτούς, ἐνταῦθα δὲ

1 οἶν τέ scripsi: οἰόνται (sic) P 8 ἐν ταῖς Κατηγ.] c. 1 p. 1a1 sq. 9 διαλαβεῖν

scripsi: προλαβεῖν P 10 καὶ alt. scripsi: ὡ^ς P 11 λέγει] De interpr. c. 4 p. 17a6
13 ἄρχεται P pr., corr. P² πρῶτον κτλ.] De interpr. c. 1 p. 16a1 16 η δὲ πρ. addidi

17 ζητεῖ] cf. p. 3,30 4,27 20 ἀποφαντικος P 22 φησὶν] De interpr. c. 11 p. 20b22—24
27 εἰπεν] cf. vs. 11 33 immo καθ' αὐτὸν cf. vs. 37 et p. 15,32 34 an τότε? ut vs. 32

τοὺς λόγους ὡς μέρη συλλογισμῶν παραλαμβάνει, εἰκάστως ἔκει μὲν οὐδε-
μίαν μηδίμην προτάσειν ἐποιήσατο, ἐνταῦθα δὲ ὅρίζει τί ποτέ ἐστιν f. 97v
πρότασις· ἐνταῦθα γὰρ κέχρηται προτάσειν, οἶου καὶ περὶ συλλογισμοῦ
λέγει· ἔκει δὲ οὐ περὶ προτάσεων ἔλεγεν ἀλλὰ περὶ ἀποφαντικοῦ λόγου.
οἱ ζητεῖται δὲ καὶ ἡ τάξις, διὰ τί πρώτην εἶπεν τὴν πρότασιν, εἴτα τὸν δρόν,
εἴτα τὸν συλλογισμόν· τῇ γὰρ αὐτῇ τάξει κέχρηται καὶ ἐν τῷ διορίζειν
αὐτὰ καὶ λέγειν τί ἐστιν ἔκαστον τούτων. εἰ μὲν γὰρ ἀπὸ τῶν ἀπλουστέ-
ρων ἔζητει ἄρξασθαι, ἔδει ἀπὸ τοῦ δροῦ ἀρξάμενον διὰ μέσης τῆς προ-
τάσεως ἐλθεῖν ἐπὶ τὸν συλλογισμόν· εἰ δὲ ἀπὸ τῶν συνθετωτέρων, ἔδει
10 ἀπὸ τοῦ συλλογισμοῦ ἀρξάμενον ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν πρότασιν καὶ ἀπ' ἔκεινης
ἔπι τὸν δρόν. καὶ οἱ μὲν λέγουσιν ὅτι ὡς ἥδη εἰπόνων ἐν τῷ Περὶ ἑρμη- 10
νείας περὶ προτάσεων ἀπ' αὐτῆς ἤρετο ὡς γνωριμωτέρας ἐκ τῶν περὶ
αὐτῆς λεχθέντων. οἱ δὲ ὅτι τὸ τῆς προτάσεως ὄνομα οὐκ αὐτὸς ἔθετο,
ἀλλὰ πρὸ αὐτοῦ καὶ ὁ Πλάτων καὶ ἄλλοι αὐτῷ ἐχρήσαντο, τὸ δὲ τοῦ δροῦ
15 ὄνομα αὐτὸς ἔθετο· προϊὼν γοῦν περὶ μὲν τοῦ δροῦ λέγει “δρὸν δὲ καλῶ”
ώς ἀν αὐτὸς θέμενος τὸ ὄνομα, περὶ δὲ τῆς προτάσεως οὐ λέγει ‘καλῶ’ 15
ἀλλὰ ‘πρότασις δέ ἐστιν’ ὡς καὶ πρὸ αὐτοῦ λεγομένου τοῦ δημόσιας τού-
του. λέγουσιν ὅτι ἀπὸ τούτου ἤρετο ὡς γνωριμωτέρου. ἔστιν δὲ ἄλλη
αἰτία πιθανωτέρα καὶ μᾶλλον ἀληθής, ἡ καὶ τῷ φιλοσόφῳ δοκεῖ * * ἀπὸ
20 τῆς προτάσεως σαφηνίζειν τὸν δρόν τῷ κατὰ ἀνάλυσιν τρόπῳ διδασκαλίας
κεχρημένος οἰκείως τοῖς προκειμένοις· λέγει γὰρ “δρὸν δὲ καλῶ εἰς δν 20
διαλύεται ἡ πρότασις”. ἀνάγκη οὖν ἡμᾶς προγνῶναι τί ποτέ ἐστιν πρό-
τασις, εἰ μέλλοιμεν ἀπ' αὐτῆς τὸν δρόν γνωσθεῖν· διὸ ἀπὸ τῆς προ-
τάσεως ἤρετο. ἔστιν δὲ πρότασις μὲν ὡς τύπῳ εἰπεῖν τὸ ‘ἄνθρωπος
25 περιπατεῖ’, δρός δὲ τὸ ‘ἄνθρωπος’ ἢ τὸ ‘περιπατεῖ’, συλλογισμὸς δὲ τὸ
‘ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος, πᾶν αὐτοκίνητον ἀεικίνητον, πᾶν ἀεικίνητον ἀθάνα- 25
τον, ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος’. χρὴ δέ, φησίν, διορίσαι ποῖος μὲν ἐστιν
συλλογισμὸς τέλειος, ποῖος δὲ ἀτελῆς. τέλειον λέγει τὸν αὐτάρκη
τὸν μὴ δεόμενόν τινος πρὸς τὸ εἶναι, ἀτελῆ δὲ τὸν δεόμενόν· καὶ γὰρ ἐν
30 τοῖς ἀνθρωπίνοις τέλειον καλοῦμεν τὸν αὐτάρκη καὶ μὴ δεόμενόν τινος. f. 97v
δύσμενα δὲ ἔκει ἐλθόντες ἔνθα λέγει περὶ τοῦ τελείου καὶ τοῦ ἀτελεῖς,
μήποτε οὐδεὶς ἐστιν ἀτελῆς, ἀλλ' οὔτεται μὲν αὐτὸς εἶναι τινας ἀτελεῖς, τῇ
δὲ ἀληθείᾳ πάντες τέλειοι εἰσιν.

Μετὰ δὲ ταῦτα, φησίν, γρὴ διορίσαι τί λέγομεν τὸ ἐν ὅλῳ εἶναι
35 ἡ μὴ εἶναι, καὶ τί λέγομεν τὸ κατὰ παντὸς ἡ μηδενὸς κατη- 5
γορεῖσθαι. μεμαθήκαμεν ἐν τῷ Περὶ ἑρμηνείας ὅτι τῶν προτάσεων αἱ
μὲν προσδιωρισμέναι εἰσὶν αἱ δὲ ἀπροσδιώρισται, καὶ τῶν προσδιωρισμένων
αἱ μὲν καθολικαί εἰσὶν αἱ ἔχουσαι τὸ ‘πᾶς’ καὶ τὸ ‘οὐδεὶς’, αἱ δὲ μερικαὶ

τοτέρω

4 αἱ προτάσεως? cf. p. 16,5   5 ζητεῖται] εἰ in ras. P   9 εἰ in ras. P   συνθέτων P
(superscr. P¹)   11 τὸν] ν in ras. P.   15 προϊὼν] p. 24 b 16   17 λεγομένου] λε in
ras. P   τοῦ scripsi; τὸ in ras. P.   18 fortasse 〈οὐν〉 ὅτι τουτούτου (sic) P
19 lac. signavi; supple velut λέγομεν οὖν ὅτι δοκεῖ   20 τῷ εἷς τὸ corr. P¹   30 τοῖς]
ε. add. P²   31 ἔκει] p. 30,34 sq.   36 ἐν τῷ Περὶ ἑρμ.] c. 7 p. 17 a 38 sq.

αἱ ἔχουσαι τὸ 'τὶς' καὶ τὸ 'οὐ πᾶς'. περὶ τῶν πριτάσεων οὖν λέγει ἐνταῦθα τῶν ἔχουσῶν τοὺς καθόλου διορισμοὺς ἑκατέρωθεν ἐπιχειρῶν, 10 ποτὲ μὲν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ποτὲ δὲ ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου, ἐν ἑκατέρῳ καθ' ἔκάτερον, κατὰ τε τὸ καταφατικὸν καὶ κατὰ τὸ ἀποφατικόν.

5 οἰον πᾶς ἀνθρωπὸς ζῷον, οὐδεὶς ἄνθρωπος τετράποδον· ἐν ὅλῳ τῷ ζῷῳ ἐστὶν ὁ ἀνθρωπὸς καὶ ἐν οὐδενὶ τετράποδί ἐστιν· ἐνταῦθα ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἐπεχείρητεν· πᾶς γάρ ἄνθρωπος ἐν τῷ ζῷῳ ἐστὶν οὐλῷ σητι, καὶ οὐδεὶς ἀνθρωπός ἐστιν ἐν τῷ τετράποδι οὐλῷ σητι. διὰ οὖν τοῦ τὸ 15 ἐν οὐλῷ εἶναι ἐσήμανεν τὴν κατάφασιν, διὰ δὲ τοῦ μὴ εἶναι τὴν ἀπόφασιν. εἴτα ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἐπιχειρεῖ· κατὰ παντὸς γάρ τοῦ ἀνθρώπου κατηγορεῖται τὸ ζῷον ἐν τῇ καταφάσει τῇ 'πᾶς ἀνθρωπὸς ζῷον' καὶ κατ' οὐδενὸς ἀνθρώπου κατηγορεῖται τὸ τετράπουν ἐν τῇ 'οὐδεὶς ἄνθρωπος τετράπουν' ἀποφάσει.

Περὶ προτάσεως.

20

15 p. 24^a16 Πρότασις μὲν οὖν ἐστιν λόγος καταφατικὸς ἕως τοῦ ἂντα τὴν ήδονὴν μὴ εἶναι ἀγαθόν.

Τρία ἐστὶν ταῦτα, λόγος, ἀπόφανσις, πρότασις. καὶ δοκεῖ τὰ τρία κατὰ τοῦ αὐτοῦ λέγεσθαι· οὐκ ἐστιν δὲ τὰ τρία κατὰ τοῦ αὐτοῦ, ὅλῃ ἐστιν τις αὐτῶν διαφορά. ὥσπερος δέ ἐστιν τούτοις ἄλλα τρία ἀνάλογον, 20 ὃνομα ἡ ὥημα (οὐδὲν γάρ μοι διαφέρει), φάσις, δῆρος, καὶ πάλιν δὲ τὰ τρία δοκεῖ κατὰ τοῦ αὐτοῦ λέγεσθαι· οὐκ ἐστιν δὲ τὰ τρία κατὰ τοῦ αὐτοῦ, ὅλῃ ἔχει τινὰ διαφοράν. πᾶσα μὲν γάρ πρότασις καὶ ἀπόφανσίς ἐστιν, καὶ πᾶσα ἀπόφανσις καὶ λόγος ἐστίν· οὐκέτι δὲ τὸ ἀνάπαυτον· οὐ γάρ πᾶς λόγος ἀπόφανσίς ἐστιν. τί δέ ἐστιν | ἀπόφανσις; λόγος "ἐν ᾧ τὸ ἀλη- f. 98r 25 θεύειν ἡ ψεύδεσθαι ὑπάρχει", ὡς εἶπεν ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας. ἐστιν δὲ λόγος ἐν ᾧ οὐκ ἐστιν τὸ ἀληθεύειν ἡ ψεύδεσθαι, οἷον ὁ εὐκτικός, ὁ προστακτικός· ὡστε ἐστιν λόγος μὴ ὣν ἀπόφανσις. πᾶσα ἄρα ἀπόφανσις καὶ λόγος, οὐ πᾶς δὲ λόγος καὶ ἀπόφανσις· περιληπτικώτερος γάρ ἐστιν καὶ ἐπὶ πλέον ὁ λόγος τῆς ἀποφάνσεως. πάλιν ἀπόφανσις μέν ἐστιν πᾶς 30 λόγος ἐν ᾧ ἐστιν τὸ ἀληθεύειν ἡ ψεύδεσθαι· πρότασις δέ ἐστιν, διαν μὴ καθ' ἑαυτὸν ἡ ὁ λόγος ἀποφατικός, ὅλλα μέρος τοῦ συλλογισμοῦ νοῆται. οἷον ἐὰν εἴπω ὡς δογματίζων λόγον τινὰ καθ' αὐτόν, 'ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος ἐστιν', ἀπόφανσιν μὲν λέγω, πρότασιν δὲ οὐ. ἐὰν δὲ συλλογιζόμενος ὡς μέρος τοῦ συλλογισμοῦ εἴπω 'ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος ἐστιν' ὡς ἐπάξιων τὰ 35 ἄλλα λήμματα καὶ τὸ συμπέρασμα, ἵνα τὸν συλλογισμὸν πληρώσω, τότε

4 καταφατικὸν—ἀποφατικόν scripsi: inv. ord. P

9 εἶναι prius ex Arist. scripsi: εστιν P

Ἐρμ.] c. 4 p. 17^a3

8 οὖν τοῦ scripsi: τοῦ ὅτι P

18 οὐκέτιν P

25 ἐν τῷ Περὶ

τὴν ἀπόφανσιν καὶ πρότασιν ἐποίησα, μέρος αὐτὴν τοῦ συλλογισμοῦ ποιήσας. ὅστε η ἀπόφανσις περιληπτικωτέρα ἔστιν καὶ ἐπὶ πλέον τῆς πρότασεως· πᾶσα ἄρα πρότασις καὶ ἀπόφανσις, οὐ πᾶσα δὲ ἀπόφανσις πρότασις. διὸ καὶ, ὡς εἰρηται, ἐνταῦθα ὅρίζεται τί ποτέ ἔστιν πρότασις. ἐν γάρ τῷ 15
 5 Περὶ ἐρμηνείας οὐ περὶ προτάσεως ἁδιδαχεῖν ἀλλὰ περὶ ἀποφαντικοῦ λόγου· καθ' ἕαυτοὺς γάρ τοὺς λόγους ἐλάμβανεν, οὐγὶς ὡς μέρη συλλογισμῶν. ἐνταῦθα δὲ τοὺς ἀποφαντικοὺς λόγους λαμβάνων μέρη τῶν συλλογισμῶν δῆλον διτὶ προτάσεις αὐτοὺς ποιεῖ, καὶ εἰκότως ὅρίζεται τί ποτέ ἔστιν πρότασις. πάλιν δὲ ἐπὶ τῶν ἀλλων· πᾶς μὲν γάρ ὅρος φάσις ἔστιν, καὶ 20
 10 πᾶσα φάσις ὄνομα η ῥῆμα· οὐκέτι δὲ ἀνάπαλιν· οὐ γάρ πᾶν ὄνομα η ῥῆμα φάσις ἔστιν. τί γάρ ἔστιν φάσις; τὰ μόρια τοῦ ἀποφαντικοῦ λόγου φάσεις εἰσίν, ὡς καὶ ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας λέγων περὶ ἀποφαντικοῦ λόγου σαφῶς εἶπεν “τὸ μὲν οὖν ὄνομα η ῥῆμα φάσις ἔστω μόνον”. ἔστιν δὲ ὄνομα η ῥῆμα τὰ μόρια τοῦ εὐκτικοῦ η τοῦ προστακτικοῦ λόγου, ἀ οὐκ 25
 15 εἰσὶν φάσεις· περιληπτικώτερον ἄρα ἔστιν τὸ ὄνομα καὶ τὸ ῥῆμα καὶ ἐπὶ πλέον τῆς φάσεως, ὅστε πᾶσα μὲν φάσις καὶ ὄνομα η ῥῆμα, οὐ πᾶν δὲ ὄνομα η ῥῆμα καὶ φάσις. πάλιν φάσεις μέν εἰσιν τὰ μόρια τῆς ἀποφάνσεως, | ὅροι δὲ τὰ μόρια τῆς προτάσεως, τὸ ὑποκείμενον καὶ κατηγορού- 98v
 μενον. ὅστε ταύτῃ διαφέρει φάσις ὅρος, η διαφέρει ἀπόφανσις προτάσεως· 20
 τότε γάρ η φάσις ὅρος γίνεται, ὅταν η ἀπόφανσις πρότασις γένηται. ἐπὶ πλέον ἄρα ἔστιν καὶ περιληπτικωτέρα η φάσις τοῦ ὅρου· η μὲν γάρ μόριον ἔστιν παντὸς ἀποφαντικοῦ λόγου, ὃ δὲ μόριον προτάσεως ἔστιν. τούτων 5
 διωρισμένων ἔλθωμεν ἐπὶ τὸ ῥητόν. πρόκειται αὐτῷ τὴν πρότασιν ὅρίσαι· τούτῳ γάρ προέθετο πρότερον, ὅρίσαι τί ἔστιν πρότασις, τί ὅρος, τί 25
 25 συλλογισμός. ἐπεὶ οὖν πᾶς ὅρος ἐκ γένους ἔστιν καὶ διαφορῶν, ὡς γένος μὲν τῆς προτάσεως λαμβάνει τὸν λόγον· ὡς εἰρηται γάρ, περιληπτικός 10
 ἔστιν τῆς ἀποφάνσεως, ητὶς περιληπτική ἔστιν τῆς προτάσεως· ἀνδιογον δὲ διαφοραὶ λαμβάνει τὸ καταφατικὸν καὶ τὸ ἀποφατικὸν καὶ τὰ ἔξης. ὥσπερ δὲ ἐν τῷ Περὶ ἐρμηνείας μεμαθήκαμεν, τὸ μέν τι ἔστιν ποσὸν 30 τῶν προτάσεων, τὸ δὲ ποιὸν· ἀφ' ἔκατέρου οὖν ὅρίζεται τὴν πρότασιν, καὶ ἀπὸ τοῦ ποσοῦ καὶ ἀπὸ τοῦ ποιοῦ· ἀπὸ μὲν τοῦ ποιοῦ εἰπὼν λόγος κατα- 15
 φατικὸς η ἀποφατικὸς τινος κατά τινος η τινὸς ἀπὸ τινος. ὅλεγον δὲ μεμυπερβατῶς αὐτοῦ ἀκουστέον, ήν' η τί τί λόγος καταφατικὸς τινος κατά

3 ἀπόφασις (post καὶ) P 9 γάρ deleverim 12 ἐν τῷ Περὶ ἐρμ.] c. 5 p. 17^a 17 14 post
 ῥῆμα addendum videtur καὶ 17 φάσις scripsi cf. vs. 11: φάσις P 23 ἔλθομεν P
 ad 25 sq. in mrg. καλῶς ὁ ἀλέξανδρος ἐπεσημήνατο μήτε (l. μηδὲ) ὅρον εἶναι τὸν ἀποδοθέντα· αἱ γάρ διαφοραὶ ἐπὶ πλέον βούλονται τοῦ ὄριστοῦ ὑπάρχειν καὶ κατὰ πλεύσνων βούλονται κατηγορεῖσθαι, ὅπερ ἐπὶ τοῦ παρόντος οὐκ (l. οὐγὶς) ὑπάρχει· οὐ γάρ κατὰ προσθέσεως (l. προτάσεως) καὶ ἐτέρου τινὸς η τε κατάφασις καὶ ἀπόφασις κατηγοροῦται (l. κατηγοροῦνται). ἀλλὰ μᾶλλον

λ γ
 ὑπογραφὴν δεῖ καλεῖν αὐτήν P¹ 26 ὅρον P, superscr. P² 29 ἐν τῷ Περὶ ἐρμ.]
 c. 7 μεμαθήκαμεν ἐν τῷ περὶ ἐρμηνείας P pr. 33 ἵν, i in ras. P fortasse
 τὸ λόγος καταφατικὸς (η ἀποφατικός) τινος κατά τινος η τινὸς ἀπὸ τινος (ἀντὶ τοῦ λόγος

τινος ἡ τινὸς ἀπό τινος· ἐν μὲν γάρ τῇ καταφάσει καταφάσκομέν τι κατά τινος· οἷον Σωκράτης δίκαιος ἔστιν, καὶ τοῦ Σωκράτους καταφάσκομέν τι, τὸ δίκαιος· ἐν δὲ τῇ ἀποφάσει ἀποφάσκομέν τι ἀπό τινος· οἷον ὁ 20 Σωκράτης ἄδικος οὐκ ἔστιν⁵ ἀποφάσκομεν καὶ ἀπαγορέομεν καὶ ἀπογωρίζομεν τοῦ Σωκράτους τὸ ἄδικον· πᾶσα γάρ πρότασις ἡ καταφατική ἔστιν ἡ ἀποφατική· καὶ ταύτῃ διαφέρουσιν κατὰ τὸ ποιόν. ἀπὸ δὲ τοῦ ποσοῦ δρίζεται αὐτὴν λέγων ὅτι οὗτος ὁ λόγος ἡ καθήλου ἔστιν ἡ μερική ἡ ἀδιόριστος· πᾶσα γάρ πρότασις ἡ καθήλου ἔστιν ἡ μερική ἡ ἀδιόριστος· ἡ γάρ τινα τῶν καθήλου προσδιορισμῶν ἔχει ἡ τινα τῶν μερικῶν ἡ 10 ἀπροσδιύριστός ἔστιν. οὐτός ἔστιν δν ἀποδίδωσιν δρον τῆς προτάσεως. Ιστέον δὲ ὅτι τὰ μὲν νεώτερα βιβλία | ἔχει τὸ τινὸς κατά τινος ἡ τινὸς f. 99r ἀπό τινος· καὶ σαφῆ ποιεῖ τὸν δρον ἡ τοιαύτη γραφή· τὸ μὲν γάρ τινὸς κατά τινος περὶ τῆς καταφάσεως ἀν εἴη κείμενον, τὸ δὲ τινὸς ἀπό τινος περὶ ἀποφάσεως· τὰ δὲ ἀρχαῖα βιβλία καὶ ἡ ἀρχαῖα γραφὴ οὐκ ἔχει τὸ ἡ τινὸς ἀπό τινος· Ουτέρον γάρ προσετέμη σαφειείας γάριν· 5 ἀλλὰ μόνον τὸ τινὸς κατά τινος ἔχουσιν. καὶ εἴη ἀν τὸ τινὸς κατά τινος λεγόμενον καὶ ἐπὶ τῆς καταφάσεως καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως. ἡ ἐπειδὴ περὶ μάνων κατηγορικῶν συλλογισμῶν ἐνταῦθα διαλαμβάνει καὶ προτάσεων δῆλον ὅτι ὅμοιώς (τῶν γάρ προτάσεων αἱ μέν εἰσιν κατηγορι- 20 καί, αἱ τελείως καὶ ἀδιστάκτως ἀποφαινόμεναι, οἷον ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητός 10 ἔστιν, αἱ δὲ ὑποθετικαί, αἱ μὴ τελείως ἀποφαινόμεναι ἀλλ' ἐν ὑποθέσει, οἵναν εἰ ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἔστιν· ὁ γάρ οὗτος λέγων οὐ τελείως ἀποφαίνεται ὅτι φῶς ἔστιν, ἀλλ' ὑπόθεσιν λαβὼν τὸ 'εἰ ἡμέρα ἔστιν' λέγει ὅτι εἰ ἡμέρα ἔστιν, φῶς ἔστιν), ἐπειδὴ οὖν πᾶσαι αἱ προτάσεις, ὡς παραλαμ- 25 βάνει ἐνταῦθα, κατηγορικαὶ εἰσιν καὶ οἱ συλλογισμοὶ πάντες, περὶ τῶν ἐν- 15 ταῦθα διαλαμβάνει, κατηγορικοὶ εἰσιν, τὸ τινὸς κατά τινος εἶπεν καὶ ἐπὶ τῆς καταφάσεως καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως, ὡς ἀν εἰ εἶπεν 'πρότασίς 30 ἔστιν, ἡν γῦν δρίζομαι, λόγος καταφατικός ἡ ἀποφατικός', ἵν' ἡ τὸ τινὸς κατά τινος ἀντὶ τοῦ 'κατηγορικός'. ἡ τὸ τινὸς κατά τινος ἀκούστεον 20 30 ἀντὶ τοῦ 'περὶ τινος· κοινότερον γάρ ἔστιν τὸ περὶ τινος καὶ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως· καὶ γάρ καὶ ὁ τὴν καταφασιν λέγων περὶ τινος λέγει καὶ ὁ τὴν ἀπόφασιν.

Εἴτα ἔξηγεται τί ἔστιν τὸ ἐν τῷ δρῳ εἰρημένον καθήλου καὶ τί τὸ ἐν μέρει καὶ τί τὸ ἀδιόριστον. καὶ λέγει καθήλου λέγειν τὸ παντὶ ἡ 35 μηδενὶ ὑπάρχειν. τοῦτο δὲ περὶ τῆς καθήλου καταφατικῆς εἶπεν καὶ τῷ τῆς καθήλου ἀποφατικῆς· ἐὰν μὲν γάρ εἴπω 'πᾶς ἀνθρωπος δίπους ἔστιν', παντὶ τῷ ἀνθρώπῳ λέγω ὑπάρχειν τὸ δίπουν· ἐὰν δὲ εἴπω 'οὐδεὶς ἀνθρω- 40 πος τετράπουν ἔστιν', οὐδεὶς ἀνθρώπῳ λέγω ὑπάρχειν τὸ τετράπουν. |

καταφατικός τινος κατά τινος ἡ ἀποφατικός τινος ἀπό τινος cf. p. 17, 28, 29; an τί delendum et ἀποφατικός a librario ad vs. 32 aberrante omissum post ἡ addendum est?
 4. 5 ἀπογωρίζωμεν P 9 προσδιορισμῶν scripsi cf. p. 18, 22: προσδιορισμὸν P
 11. 12 ἡ τινὸς ἀπό τινος in nōstris cōdd. deest 15 σαφειείας P 22 ὁ ex οὐ corr. P 38 τῶι P

ἐν μέρει δέ, φησίν. λέγω τὸ τινὶ καὶ μὴ τινὶ η̄ μὴ παντὶ ὑπάρ- f. 99v
 γειν. καὶ ἐπὶ μὲν τῶν καθόλου μίαν η̄ρεν ἀποφατικήν· ἐπὶ δὲ τῶν
 μερικῶν δύο εὑρίσκει ἀποφατικάς. η̄ τε γὰρ καθόλου καταφατική προσ-
 λαβοῦσα (τὸ) ‘οὐ’ γίνεται μερική ἀποφατική, οἷον οὐ πᾶς ἀνθρωπος
 δίκαιος ἔστιν, η̄ τε μερική καταφατική προσλαβοῦσα τὸ ‘οὐ’ γίνεται μερική ἀ-
 ποφατική, οἷον τὶς ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν. ὁ γὰρ λέγων ‘τὶς ἀν-
 θρωπος δίκαιος ἔστιν’ τινὶ ἀνθρώπῳ λέγει ὑπάρχειν τὸ δίκαιον· οὐ δὲ
 λέγων ‘οὐ πᾶς ἀνθρωπος δίκαιος’ οὐ παντὶ ἀνθρώπῳ λέγει ὑπάρχειν τὸ
 δίκαιον. πάλιν ὁ λέγων ‘τὶς ἀνθρωπος δίκαιος οὐκ ἔστιν’ τινὶ ἀνθρώπῳ
 10 λέγει μὴ ὑπάρχειν τὸ δίκαιον. ὥστε καὶ αὕτη μερική ἔστιν ἀποφατική,¹⁰
 μέρους γάρ τινος τῶν ἀνθρώπων ἀποφάσκει τὸ δίκαιον. τοῦτο οὖν σημαί-
 νει, διὰ μὲν τοῦ τινὶ ὑπάρχειν τὴν κατάφασιν, διὰ δὲ τοῦ μὴ τινὶ η̄ μὴ
 παντὶ ὑπάρχειν τὰς δύο ἀποφάσεις. ἀμφότεραι δὲ ὑπεναντίως ἀντίκειν-
 ται τῇ μερικῇ καταφατικῇ· ἔκατέρᾳ γοῦν αὐτῶν συναληθεύει μετ’ αὐτῆς¹⁵
 15 ἐπὶ τῆς ἐνδεχομένης ὅλης. ἀδιορίστον δέ, φησίν, λέγω τὸ ὑπάρχειν
 η̄ μὴ ὑπάρχειν ἀνευ τοῦ καθόλου η̄ κατὰ μέρος ἀντὶ τοῦ ‘τὸ κατα-
 φάσκειν τι κατά τινος η̄ ἀποφάσκειν τι ἀπό τινος ἀνευ τοῦ ποιεῖν η̄
 καθόλου η̄ μερικὴν τὴν πρότασιν’. οἷον ἔαν εἰπὼν ‘ἀνθρωπος δίκαιος
 20 ἔστιν’, τῷ ἀνθρώπῳ λέγω ὑπάρχειν τὸ δίκαιον· ἔαν δὲ εἰπὼν ‘ἀνθρωπος 20
 δίκαιος οὐκ ἔστιν’, τῷ ἀνθρώπῳ λέγω μὴ ὑπάρχειν τὸ δίκαιον. καὶ ἀδιορί-
 στος προσήγω τὰς προτάσεις· οὕτε γάρ τοῖς καθόλου οὕτε τοῖς μερικοῖς
 προσδιορισμοῖς κέχρημα. αὐτὸς δὲ καὶ παραδείγματιν κέχρηται (ἢ) ἀνάγκη
 ἀδιορίστως προενέγκασθαι· οἶνον ἔστιν πρότασις τοιαύτη ‘τῶν ἐναντίων η̄
 αὐτὴ ἐπιστήμη’, καὶ ἔστιν ἀληθῆς· ὁ γὰρ λατρὸς οὐ μόνον τὰ ὄγιειν²⁵
 25 οἶδεν ἀλλὰ καὶ τὰ νοσώδη, τοῖς μὲν ἵνα χρήσηται, τὰ δὲ ἵνα φύγῃ.
 ὅμοιος δὲ μουσικὸς καὶ τὰ εὐάρμοστα καὶ τὰ ἀνάρμοστα οἶδεν· καὶ ἐπὶ
 τῶν ἀλλων ὅμοιών ἀληθῆς ἔστιν εἰπεῖν ήτι τῶν ἐναντίων η̄ αὐτὴ ἔστιν |
 ἐπιστήμη. ἔαν μέντοι εἴπω μετὰ προσδιορισμοῦ ‘πάντων τῶν ἐναντίων f. 100r
 η̄ αὐτὴ ἔστιν ἐπιστήμη’, φεύδομαι· οὐ γὰρ πάντων τῶν ἐναντίων η̄ αὐτὴ²⁰
 30 ἔστιν ἐπιστήμη, ἀλλ’ ἔκαστης μὲν ἀντιμέσεως τῶν ἐναντίων η̄ αὐτὴ ἔστιν
 ἐπιστήμη, οὐ πάντων δὲ ἀμα τῶν ἐναντίων· οὐ γὰρ η̄ αὐτὴ ἔστιν ἐπιστήμη⁵
 εὐαρμόστου καὶ ἀναρμόστου καὶ ὄγιεινοῦ ἀμα καὶ νοσώδους. ὥστε ἀνάγκη
 ταύτην τὴν πρότασιν ἀδιορίστως προφέρεσθαι, εἰ μέλλοιμεν ἀληθεύειν.
 πάλιν ἔαν εἴπων ‘πάσα ήδονὴ ἀγαθὸν οὐκ ἔστιν’, φεύδομαι· οὐ γὰρ πᾶσα
 35 ήδονὴ οὐκ ἀγαθὸν ἔστιν, ἀλλ’ αἱ μὲν ἀκόλαστοι καὶ ἀκάθαρτοι οὐκ ἀγα-
 θαι, αἱ δὲ ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς (καὶ) καθαραὶ ἀγαθαι. ὥστε ἀδιορίστως λεκτέον¹⁰
 καὶ ταύτην τὴν πρότασιν, εἰ μέλλοιμεν ἀληθεύειν, οἶνον ήδονὴ ἀγαθὸν οὐκ
 ἔστιν· αἱ γὰρ μὴ αἱρεται μηδὲ ἀναγκαῖαι οὐκ ἀγαθαι.

3 τὸ addidi

6 τί (post οἶν) P

11 ad οὖν in mrg. τί P cf. p. 23, 21

12 ad μὴ τινὶ in mrg. add. τὸ μὴ τὶ ἀντὶ τῆς καθόλου ἀποφατικοῦ (ι. ἀποφατικῆς) λάμβανε τῆς (ι. τῆς) οὐδενί· κυρίως γάρ κατὰ πάσας τὰς ὅλας ἀντιφατικῶς αὕτη ἀντίκειται P

22 ἢ addidi

24 ὁ εἰς οἱ sive οὐ corr. P¹

36 καὶ addidi

p. 24 a 22 Διαφέρει δὲ η ἀποδεικτικὴ ἔως τοῦ καθάπερ καὶ ἐν τοῖς Τοπικοῖς εἰργεται.

"Εσικεν ἐνταῦθα παρεκβάζει κεχρῆσθαι καὶ ἀφέστασθαι τοῦ προκειμένου. ἐπειδὴ γὰρ σκοποὶ αὐτῷ νῦν περὶ τοῦ κοινοῦ συλλογισμοῦ ἀπλῶς τοῦ διαλαβεῖν μόνου δῆλον ὅτι καὶ περὶ μόνης τῆς κοινῆς προτάσσεως, οὐ περὶ ἀποδεικτικῆς (περὶ γὰρ ταύτης ἐρεῖ ἐν τοῖς Ὑστέροις ἀναλυτικοῖς) οὐδὲ περὶ διαλεκτικῆς (περὶ γὰρ ταύτης ἐρεῖ ἐν τοῖς Τίτλοις), καὶ (οὐκ) οἰκείως ὅτε μετὰ τὸ δρίσασθαι τὴν κοινὴν πρότασιν λέγει πῇ διαφέρει η ἀποδεικτικὴ πρότασις τῆς διαλεκτικῆς. καὶ λέγομεν ὅτι οὐδὲν ἔστι τοῦ προ- 20 κειμένου λέγει· ταύτας γάρ παρήγαγεν. τὴν τε ἀποδεικτικὴν καὶ τὴν διαλεκτικὴν. ἵνα δεῖξῃ ὅτι καὶ κατὰ τούτων ἀρμόζει οὐ ἀποδεδημένος (ὅρος) τῆς προτάσσεως, καὶ δῆτι αἱ προτάσεις οὐδὲν ἀλλήλων διαφέρουσιν, ἀλλὰ κατὰ πάσης προτάσσεως ἀποδέδοται οὐ ἀποδεδημένος δρος. οὐχὶ δὲ λαμβάνει τὴν διαφορὰν τῆς τε ἀποδεικτικῆς προτάσσεως καὶ τῆς διαλεκτικῆς, 15 ἀπό τε τῆς ὥλης καὶ ἀπὸ τῆς γρήσσεως ἀπὸ μὲν τῆς ὥλης, ὅτι η μὲν ἀποδεικτικὴ περὶ τὰ ἀναγκαῖα πράγματα ἔχει τὰ ἀεὶ ὡσαύτως | ἔχοντα, f. 100v η δὲ διαλεκτικὴ περὶ τὰ φαινόμενα, περὶ τὰ ἔνδοξα· ἀπὸ δὲ τῆς γρήσσεως, δῆτι η μὲν ἀποδεικτικὴ πρότασις λῆψίς ἐστιν τοῦ ἑτέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως (ἡ γὰρ ἀποδεικνύων οὐκ ἐρωτᾷ τὸν προσδιαλεγόμενον, ἀλλὰ 20 τὴν πρότασιν τὴν συμβαλλομένην αὐτῷ πρὸς ἀπόδειξιν λαμβάνει. καὶ τε οἱ ἀρέσκη πάντας καὶ τε μηδένα ἀρέσκη· πᾶσα γὰρ πρότασις τὸ ἑτερον μόριον ἐστιν τῆς ἀντιφάσεως· ἀντίφασις γάρ ἐστιν, ὡς καὶ ἐν τῷ Ηερὶ ἔρμηνεις εἶπεν, "κατάφασις καὶ ἀπόφασις αἱ ἀντικείμεναι". ὥστε καὶ κατάφασιν λάβῃς καὶ ἀπόφασιν, τὸ ἑτερόν ἐστιν τῆς ἀντιφάσεως μόριον), 10 25 η δὲ διαλεκτικὴ πρότασις ἐρωτῶντι μὲν ἐρώτησίς ἐστιν, συλλογιζομένῳ δὲ λῆψίς τοῦ ἑτέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως· οὐ γὰρ διαλεκτικὸς ἐπειδὴ οὐκ αὐτὸς λαμβάνει ἑαυτῷ τὰς προτάσεις ὡς οἱ ἀποδεικτικοί, ἀλλ᾽ ἔκεινας λαμβάνει οὐδὲ διδωσιν αὐτῷ καὶ αἵ τιθεται οἱ διαλεγόμενος, πᾶσαν τὴν ἀντίφασιν λέγων ἐρωτᾷ, ἵνα ἔχῃ οἱ προσδιαλεγόμενος θέσθαι φί βιόλεται 20 30 μορίῳ τῆς ἀντιφάσεως, οἷον ἐρωτᾷ οἱ διαλεκτικοὶ 'δουκεῖ σοι η ἡδονὴ κατὰ φύσιν εἶναι η μὴ εἶναι'; εἴτα τοῦ προσδιαλεγόμενου θεμένου τῷ ἑτέρῳ μορίῳ, οἷον ὅτι κατὰ φύσιν ἐστὶν η ἡδονή, ἐπάγει 'τί δέ, δουκεῖ σοι τὸ κατὰ φύσιν ἀγαθὸν εἶναι η μὴ εἶναι'; τοῦ δὲ θεμένου τὸ κατὰ φύσιν 35 ἀγαθὸν εἶναι συλλογίζεται καὶ οὐκέτι πᾶσαν τὴν ἀντίφασιν ἀλλὰ τὸ ἑτερον μόριον τὸ δοθὲν αὐτῷ τῆς ἀντιφάσεως λαμβάνει καὶ λέγει 'η ἡδονὴ κατὰ φύσιν, τὸ κατὰ φύσιν ἀγαθόν, η ἡδονὴ ἄρα ἀγαθόν'. ὥστε η διαλεκτικὴ πρότασις ἐρωτῶντι μὲν τῷ διαλεκτικῷ ἐρώτησίς ἐστιν τῆς ἀντιφάσεως 25

7 οὐκ addidi

11 ὅρος addidi cf. vs. 13

19 ὁ ex οὐ corr. P¹

22, 23 ἐν τῷ Ηερὶ ἔρμ.] c. 6 p. 17 a 33

28 αἵ (sic) P

διαλεγόμενος

ex διαλεκτικος corr. P¹

29 ἔχει P cf. p. 20, 11

έρωτῷ γάρ πᾶσαν λέγων τὴν ἀντίφασιν· συλλογίζομένων δὲ λῆψίς
ἐστιν τοῦ ἑτέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως· τὴν γάρ διμεῖσαν αὐτῷ λαμβά-
νει. διγῇ οὖν τὴν διαφορὰν δείκνυσιν, καὶ ἀπὸ τῆς ὅλης καὶ ἀπὸ τῆς
χρήσεως· καὶ πρῶτον μὲν | ἀπὸ τῆς χρήσεως, διτερόν δὲ ὑποκατιών f. 101^v
5 καὶ ἀπὸ τῆς ὅλης καὶ ἀπὸ τῆς χρήσεως. ἀπὸ τῆς χρήσεως, οὗτοι ή μὲν ἀπο-
δεικτικὴ πρότασις λῆψίς ἐστιν θατέρου μορίου τῆς ἀντιφάσεως
(οὐ γάρ ἔρωτῷ ὁ ἀποδεικνύων ἀλλὰ λαμβάνει, οἷον οὗτοι ή φυγὴ αὐτο-
κίνητός ἐστιν, καν τε θατέραι οἱ προσδιαλεγόμενος καν τε μη), η δὲ δια-
10 λεκτικὴ πρότασις ἔρωτης ἐστιν ἀντιφάσεως· καὶ εἴρηται διὰ τί, οὗτοι,
10 ἐπειδὴ ἐξ ἐνόρκων συλλογίζεται, ἐξ ὧν τίθεται οἱ προσδιαλεγόμενος, πᾶσαν
τὴν ἀντίφασιν ἔρωτῷ, ἵνα ἔχῃ ὁ προσδιαλεγόμενος φί βιβλεῖται μορίῳ τῆς
ἀντιφάσεως θέσθαι. οὐδὲν δὲ διοίσουσιν αὐτοὶ ἀλλήλων η προτάσεις,
οὐδὲν διοίσουσίν τι πρὸς τὸ γενέσθαι τὸν ἔκατέρου συλλογί-
15 γισμόν, η συλλογισμὸς ἀπλῶς, οὐχ η τοιόσδε· καὶ γάρ καὶ οἱ ἀπο-
δεικνύων, ἀντὶ τοῦ ἀποδεικτικός, καὶ οἱ ἔρωτῶν, ἀντὶ τοῦ ὁ διαλεκτι-
κός, συλλογίζεται λαβών τι κατά τινος ὑπάρχειν η μὴ ὑπάρχειν.
ῶστε καλῶς ὡρίσατο ἄνω τὴν κοινὴν πρότασιν, καὶ ἐφαρμόζει οἱ λόγοι
αὐτῆς πάσῃ προτάσει. καὶ ἵνα τοῦτο δεῖξῃ, παρηγγαγεν τὴν διαφορὰν τῆς 15
διαλεκτικῆς καὶ ἀποδεικτικῆς προτάσεως. τῆς δὲ σοφιστικῆς οὐκ ἐμάνησθη
20 ὡς καὶ αὐτοῦ ὅλου τοῦ συλλογισμοῦ φευκτοῦ ὅντος καὶ βλαβεροῦ· ἀναγνώ-
σκομεν οὖν τὴν περὶ αὐτοῦ πραγματείαν, οὐχ ἵνα χρησώμενα αὐτῷ, ἀλλ’
ἵνα φύγωμεν αὐτὸν καὶ μὴ ὑπὸ τῶν σοφιστῶν διχλώμεθα. ὕστε, φησίν, 25
καλῶς ὡρισάμενα τὴν κοινὴν πρότασιν, καὶ ἐστιν μὲν η συλλογιστικὴ
πρότασις ἀπλῶς πᾶσα η κοινὴ κατάφασις η ἀπόφασις τινος κατά
25 τινος η τινὸς ἀπό τινος, ὡς εἴρηται. πᾶλιν δὲ ἐνταῦθα τὰ ἀρχαίνων
γεγραμένα βιβλία οὐκ ἔχει τὸ τινὸς ἀπό τινος, ἀλλὰ μόνον τὸ τινὸς
κατά τινος, καὶ ἐξηγητέον αὐτὸν ὡς εἴρηται ἄνω. ἀποδεικτικὴ δὲ 30
γίνεται, *(έὰν)* ἀληθής η καὶ διὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑποθέσεων εἰλημ-
μένη. ἐνταῦθα ἀπὸ τῆς ὅλης λαμβάνει τὴν διαφορὰν τῆς ἀποδεικτικῆς
30 προτάσεως πρὸς τὴν διαλεκτικήν. ἄνω μὲν ἀπὸ τῆς χρήσεως | εἴπεν f. 101^v
τὴν διαφοράν, ἐνταῦθα δὲ καὶ ἀπὸ τῆς ὅλης· οὐδὲ γάρ η ἀποδεικτικὴ
πρότασις ἀληθής ἐστιν καὶ διὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑποθέσεων εἰλημμένη,
ἐπειδὴ, ὡς εἴρηται, η ὅλη αὐτῆς ἐστιν τὰ ἀναγκαῖα πράγματα καὶ οὐδὲ
35 ωσαύτως ἔχοντα. προσέθηκεν δὲ τὸ [δε] διὰ τῶν ἐξ ἀρχῆς ὑποθέ-
σεων εἰλημμένη, ἐπειδὴ διπερ οἱ γεωμέτραι ἀρχαὶ τινας καὶ ὑποθέ-
σεις λαμβάνοντες ἀποδεικνύουσιν τὰ θεωρήματα, οὗτως καὶ οἱ ἀποδεικτικὸς
συλλογιζόμενος λαμβάνει ὑποθέσεις τινὰς ἐναργεῖς καὶ αὐτόθιν γνωρίμους,
αλ διὰ τὸ σαφὲς καὶ ἐναργὲς αὐτόθιν ἀναπόδεικτοι εἰσιν καὶ οἷον ἀρχαὶ

11 ἔχει P cf. p. 19,29

conieio

28 ἔτιν ex Arist. addidi

paginae P

13 διοίσουσίν] δε ex ν corr. P

23 ὄρισάμεθα P

26 γεγραμένα P

30.31 ἄνω—ὅλης deleverim

31 τὸ δε lelevi

15 *{δ}* ἀποδ.

25 η τινὸς ἀπό τινος om. nostri codd. (prae-

ter f n)

27 ἐξηγητέον P

30 χρήσεως] χρή in fine

36 ἀποδεικνύουσιν pr. P

τοῦ ἀποδεικτικοῦ· ἀεὶ γὰρ ἔκάστης τέχνης καὶ ἔκάστης ἐπιστήμης ἀργαῖ¹⁰ ἀναπόδεικτοί εἰσιν. η̄ δὲτι ἀποδεικτικὴ πρότασις ἔχει πάντως τὸ ἀληθὲς κατὰ τὴν ὅλην καὶ εὐληπτω ἐκ τῶν ὑποθέσεων τῶν ἐξ ἀρχῆς, ἃς ὡς οἰκείας ἀρχὰς ὁ ἀποδεικτικὸς λαμβάνει σαφεῖς οὖσας καὶ ἐναργεῖς καὶ οὐ 5 δεομένας ἀποδείξεως. η̄ τῶν ἐξ ἀρχῆς ἀντὶ τοῦ τῶν ἄνωθεν ποθεν ἀπὸ κοινῶν ἐννοιῶν λαμβανομένων². μᾶλιστα γὰρ ἐπὶ πάντων ἀργαῖς κεχρήν¹⁵ μεθα ταῖς κοιναῖς ἐννοίαις. ὅστε τὰ δύο ἐνταῦθα λέγει, καὶ τὴν ὅλην, δητι, ἐπειδὴ ἀναγκαῖα ἐστὶν η̄ ὅλη καὶ ἀεὶ ὠσαύτως ἔχουσα, πάντως ἀληθῆς ἐστὶν η̄ πρότασις, καὶ τὴν χρῆσιν, δητι λαμβάνει αὐτὴν ἐξ ὑποθέσεων 10 τῶν ἐξ ἀρχῆς, ἀντὶ τοῦ ἀπὸ τῶν οἰκείων ἀρχῶν καὶ οἷον ἀπὸ κοινῶν ἐννοιῶν³, ὡς καὶ ἄνω σαφέστερον εἴπεν περὶ τῆς χρήσεως δητι οὐκ ἐρωτᾷ ὁ ἀποδεικνύων, 20 ἀλλὰ λαμβάνει τὸ ἔτερον μόριον τῆς ἀντιφάσεως πάντως ⟨ώς⟩ βούλεται. ὅμοίως δὲ καὶ ἐπὶ τῆς διαλεκτικῆς λέγει καὶ τὴν ὅλην καὶ τὴν χρῆσιν⁴. λέγει γὰρ δητι διαλεκτικὴ δέ ἐστιν πυνθανομένω φ μὲν ἐρώτησις 25 ἀντιφάσεως (εἴρηται γὰρ δητι πᾶσαν τὴν ἀντίφασιν ἐρωτᾶ ὁ διαλεκτικός, καὶ διὰ τί εἴρηται), συλλογιζομένω φ δὲ λῆψις τοῦ φαινομένου καὶ ἐνδόξου· οὐ γὰρ ἐν τῷ συλλογίζεσθαι ὡς ἐν τῷ ἐρωτᾶν πᾶσαν τὴν ἀντίφασιν λαμβάνει (οὐδὲ γὰρ ἐνδέχεται). ἀλλὰ τὸ ἔτερον μέρος φ τίθεται ὁ προσδιαλεγόμενος. ὅστε τῇ χρήσει διαφέρει τῆς ἀποδεικτικῆς, | δητι f. 102r 30 ἐκεῖνος οὐδὲ ἐρωτᾶ. ἀλλὰ καὶ τῇ ὅλῃ διαφέρει ὁ μὲν γὰρ τὸ ἀληθὲς λαμβάνει ὡς περὶ τὰ ἀναγκαῖα καὶ οὔδια ἔχων, δὲ δὲ τὸ φαινόμενον καὶ τὸ δοκοῦν τοῖς πολλοῖς καὶ τῷ προσδιαλεγομένῳ. περὶ γὰρ τὰ φαινόμενα καὶ ἐνδόξα ἔχει οἷον δταν λέγη, ὡς εἴρηται, η̄ ἡδονὴ κατὰ φύσιν, πᾶν 5 τὸ κατὰ φύσιν ἀγαθόν, η̄ ἡδονὴ ἄρα ἀγαθόν⁵. τὸ γὰρ τὴν ἡδονὴν κατὰ φύσιν εἶναι φαινόμενον μέν ἐστιν καὶ δοκοῦν τοῖς πολλοῖς, οὐ πάντως δὲ ἀληθές. καθάπερ, φησίν, καὶ ἐν τοῖς Τόποις εἴρηται δητι ὁ διαλεκτικὸς τὰ φαινόμενα καὶ ἐνδόξα λαμβάνει. λέγει δὲ ἐκεῖ δητι τὸ ἐνδόξον πολλαχῶς λέγεται, η̄ τὸ πᾶσι δοκοῦν, καὶ σοφοῖς καὶ οὐ σοφοῖς, η̄ τὸ 10 τοῖς πολλοῖς μὲν δοκοῦν τοῖς σοφοῖς δὲ οὐ δοκοῦν, η̄ τὸ τοῖς σοφοῖς μόνοις δοκοῦν, η̄ τὸ τοῖς ἐπιφανεστέροις τῶν σοφῶν.

p. 24b12 Τί μὲν οὖν ἐστιν πρότασις ἥως τοῦ διαιρουμένου τοῦ εἶναι καὶ μὴ εἶναι.

'Αναεφαλαιοῦται τὰ εἰρημένα καὶ λέγει τί μὲν οὖν ἐστιν πρότασις ἀπλῶς η̄ κοινή, καὶ τίνι διαφέρει η̄ συλλογιστικὴ πρότασις 35 ἀπλῶς η̄ κοινὴ τῶν μερικῶν, τῆς ἀποδεικτικῆς καὶ τῆς διαλεκτικῆς, καὶ 15 αὗται τίνι διαφέρουσιν ἀλλήλων, η̄ ἀποδεικτικὴ τῆς διαλεκτικῆς. δὲ' ἀκριβείας ἐν τοῖς ἐπομένοις βρήθησεται. τί τὸ γὰρ ἄρα νῦν οὐκ ἀκριβῶς

8 ἔχουσα] ο in ras. P 10 ἐνγωῶν P pr. 11 σαφέστερων (sic) P
 12 ὡς addidi 21 οὔδια P 27 ἐκεῖ] Top. I I p. 100b21—23 31 τοῦ
 alt. Arist.: τὸ P cf. p. 22, 33, 37 33 εἰρημένα] εἰ in ras. P 37 fort. γ' ἄρα
 aut γ' οὖν

εἰπεν, ἀλλ’ ἀλλαχοῦ ἐρεῖ καὶ περὶ τῆς συλλογιστικῆς ἀπλῶς προτάσεως τῆς κοινῆς ἀκριβῶς δένον ἐνταῦθα εἰπεῖν, ὅπου πρόκειται αὐτῷ περὶ τοῦ 20 ἀπλῶς συλλογισμοῦ εἰπεῖν; τι οὖν ἐροῦμεν πρὸς τοῦτο; λέγομεν ὅτι τὸ δι’ ἀκριβείας ἐν τοῖς ἔποιμένις ἥηθήσεται οὐ περὶ τῆς συλλογιστικῆς κοινῆς ἀπλῶς εἰπεν (ἀκριβῶς γάρ περὶ αὐτῆς εἰπεν), ἀλλὰ περὶ τῆς διαλεκτικῆς καὶ τῆς ἀποδεικτικῆς, περὶ ὧν ἐν τοῖς ἔποιμένις ἐρεῖ ἀκριβέστερον, περὶ μὲν τῆς ἀποδεικτικῆς ἐν τοῖς Ὅστεροις ἀναλυτικοῖς, 25 περὶ δὲ τῆς διαλεκτικῆς ἐν τοῖς Τόποις. πρὸς δὲ τὴν παροῦσαν γρείαν, φησίν, πρὸς τὸ δεῖξαι διτὶ ἵκανως ὠρισάμεθα τὴν ἀπλῶς συλλογιστικὴν 10 τὴν κοινὴν καὶ πάσῃ προτάσει ἐφαρμόζει ὁ εἰρημένος ὅρος, ἵκανως ἡμῖν διωρίσθω τὰ νῦν.

Λοιπὸν δὲ ἀκολούθως τοῖς προβειργμένοις μετὰ τὸ εἰπεῖν τί f. 102^v ἐστιν πρότασις ἔργεται ἐπὶ τὸ εἰπεῖν τί ἐστιν ὅρος· οὕτως γάρ καὶ ἄνω εἰπεν, διτὶ χρή εἰπεῖν “τί ἐστιν πρότασις καὶ τί ὅρος”. οὐκέτι 15 δὲ λέγει ‘ὅρος δέ ἐστιν’, ὡς εἰπεν περὶ τῆς προτάσεως “πρότασις δέ ἐστιν”, ἀλλ’ ὅρον δὲ καλῶς ὡς μὴ κειμένου τοῦ ὀνοματοῦ τούτου παρὰ τοῖς πρὸ αὐτοῦ ἀλλ’ ὡς αὐτὸς ὀνοματομέτης ὧν τούτου τοῦ ὀνοματοῦ. ὅρον δέ, φησίν, καλῶς εἰς δὲν διαλύεται ἢ πρότασις. εἰς τί δὲ διαλύεται; δῆλον διτὶ εἰς τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ὑποκείμενον, 20 δὲ στήμανεν εἰπών καθ’ οὐ κατηγορεῖται τὸ γάρ ὑποκείμενον ἐκεῖνό ἐστιν καθ’ οὐ κατηγορεῖται τὸ κατηγορούμενον. ὅρους δὲ ἐκάλεσεν τὰ μόρια τῆς προτάσεως ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν ὅρων τῶν ὄριζόντων τὰ γωρία 25 τὰ δέ διαλύεται; δῆλον διτὶ εἰς τὸ κατηγορούμενον καὶ τὸ ὑποκείμενον, δὲ τὸ ὑποκείμενός ἐστιν ὅρος καὶ δὲ κατηγορούμενος. εἰκάτως ἄρα πρώτην ὀρίσατο τὴν πρότασιν ὡς μέλλων ἀπ’ αὐτῆς τὸν ὅρον σαρχηγίζειν. καὶ αὗτη ἐστὶν ἀληθῆς αἰτία, ἢ καὶ δὲ φιλόσοφος ἀρέσκεται, τοῦ ὄρισασθαι 30 αὐτὸν τὴν πρότασιν πρὸ τοῦ ὅρου, οὐχ ὡς τινες λέγουσιν διὰ τὸ γνωριμώτερον αὐτὴν εἰναι καὶ ἔννοιάν πως ἡμᾶς αὐτῆς εἰληφέναι ἐχ τῶν εἰρημένων ἐν τῷ Περὶ ἐρημησίας, οὐδὲ διὰ τὸ μὲν τῆς προτάσεως ὄνομα 35 καὶ παρὰ τοῖς πρὸ αὐτοῦ κεῖσθαι, τὸ δὲ τοῦ ὅρου αὐτὸν τεθεικέναι. ὅρον οὖν, φησίν, καλῶς εἰς δὲν διαλύεται ἢ πρότασις, οἷον τὸν κατηγορούμενον καὶ καθ’ [ῶν] οὐ κατηγορεῖται δὲ κατηγορούμενος, τοῦτ’ ἐστιν τὸν ὑποκείμενον, ἢ προστιθεμένου ἢ διαιρουμένου τοῦ εἰναι ἢ μὴ εἰναι τοῦτο δὲ τὸ ἢ προστιθεμένου ἢ διαιρουμένου τοῦ εἰναι 40 ἢ μὴ εἰναι δὲ μὲν Ἀλέξανδρος ἀπλούστερον ἐξηγεῖται, καὶ λέγει τὸ μὲν προστιθεμένου τοῦ εἰναι περὶ τῆς καταφάσεως λέγεσθαι, τὸ δὲ διαιρουμένου τοῦ μὴ εἰναι περὶ τῆς ἀποφάσεως. καὶ ἐκδέχεται τὸ προστιθεμένου ἀντὶ τοῦ ‘προστιθέντος’, τὸ δὲ διαιρουμένου ἀντὶ τοῦ ‘διαιροῦντος’. ἐπὶ μὲν γάρ τῆς καταφάσεως τὸ εἰναι προστιθησιν καὶ οἱονεὶ συντίθησιν καὶ συνάπτει τὸν κατηγορούμενον τῷ | ὑποκείμενῳ, f. 103^r

13 τὸ scripsi: τοῦ P 17 ὀνοματομέτης scripsi cf. p. 32,28: ὀνομοθετης P 26 φιλόσοφος]
λο ex λω corr. P 28 αὐτῆι (post ἡμᾶς) P 32 ὧν delevi 33 et 37 τοῦ scripsi: τὸ P
cf. p. 21,31 35 Ἀλέξανδρος] p. 15,4sq. 38 προστιθέντος scripsi: προστεθέντος P

ἐπὶ δὲ τῆς ἀποφάσεως τὸ μὴ εἶναι διαιρεῖ τὸν κατηγορούμενον ἀπὸ τοῦ ὑπόκειμένου. οὗτως δὴ καὶ ἐν τῷ Περὶ ἔρμηνείς σύνθεσιν ἐκάλεσεν τὴν κατάφασιν, διαιρέσιν δὲ τὴν ἀπόφασιν λέγων “περὶ γάρ σύνθεσιν καὶ διαιρέσιν ἔστιν τὸ φεῦδός τε καὶ τὸ ἀλληλός”. προστιθεμένου οὖν ἀντὶ 5 τοῦ ‘καταφάσκοντος’, διαιρουμένου δὲ ἀντὶ τοῦ ‘διαιροῦντος, ἀποφάσκοντος, ἀποφατικῶς κειμένου’, ἵν’ ἦ τὸ ὅλον οὗτως· ὅρον καλῶ εἰς ὃν διαιλύεται ἡ πρότασις καταφατικὴ ἢ ἀποφατικὴ οὗτα· πᾶσα γάρ πρότασις ἢ καταφατική ἔστιν ἢ ἀποφατική. οὗτως ὁ Ἀλέξανδρος. ὃ δὲ μέγας φύλασσος βαθύτερον καὶ ἀκριβέστερον ἔξηγούμενος λέγει ὅτι τὸ ἢ προστιθεμένου ἦ διαιρουμένου τοῦ εἶναι ἢ μὴ εἶναι τὰ διάφορα εἰδη τῶν προτάσεων σημαίνει τῶν γὰρ προτάσεων αἱ μὲν αὐτόθιν ἔχουσιν τὸν κατηγορούμενον ὅρον τῷ ὑποκειμένῳ συναπτόμενον, αἱ δὲ τὸ ‘ἔστιν’ τρίτον προσκατηγορούμενον, αἱ δὲ μετὰ τρόπου· πᾶλιν αἱ μὲν ἀπλαί εἰσιν, 10 αἱ δὲ ἐκ μεταθέσεως. τοῦτο σημαίνει ἐνταῦθα, ὅτι πᾶσα πρότασις εἰς 15 ὅρους διαιλύεται, κανὸν αὐτόθιν ἔχῃ τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ συναπτόμενον, κανὸν τὸ ‘ἔστιν’ τρίτον προσκατηγορῆται, κανὸν μετὰ τρόπου ἢ, κανὸν τε ἀπλῆ κανὸν τε ἐκ μεταθέσεως. πῶς οὖν ταῦτα σημαίνει, λεκτέον. 20 λέγει, καὶ καλῶς λέγει, ὅτι δύο ταῦτα εἴπεν προστιθεμένου καὶ διαιρουμένου· ταῦτα δὲ οὐκ ἀντίκειται ἀλλήλους ἀλλὰ ἔστιν τὰ ἔχατέρια τούτων ἀντικείμενα· τῇ προσθέσει· ἡ ἀπάρεσις ἀντίκειται, τῇ δὲ διαιρέσει· ἡ σύνθεσις· ἔσικεν οὖν [τί] ἀπὸ ἔχατέρας ἀντιθέσεως ἐν εἰπόνω καταλιπεῖν ἥμιν τὰ ἔτερα ἐννοήσασιν εἰσαγαγεῖν. λάβωμεν οὖν τὰς δύο ἀντιθέσεις, 25 πρόσθεσιν ἀφαίρεσιν, σύνθεσιν διαιρέσιν, καὶ λάβωμεν ἀντὶ τοῦ εἶναι τὸ ‘ἔστιν’, δηλούν ὅτι καὶ ἀντὶ τοῦ μὴ εἶναι τὸ ‘οὐκ ἔστιν’, καὶ λοιπὸν ὕστημεν 30 τί βούλεται σημᾶναι. μεμαθήκαμεν καὶ ἐν τῷ | Περὶ ἔρμηνείς ὅτι τὸ f. 103v ‘ἔστιν’ οὐκ ἔστιν τρίτος ὅρος· “οὐδὲ γάρ τὸ εἶναι ἢ μὴ εἶναι σημεῖον ἔστιν τοῦ πράγματος” ἐκεῖ εἴπεν, ἀλλὰ πρόσθεσις ἔστιν καὶ προστιθεται τῷ κατηγορούμενῳ ὅρῳ· διὸ καὶ ἐν, καὶ εἴπεν προσκατηγορῆσαι. ἡ οὖν πρόσθεσις τοῦ ‘ἔστιν’ σημαίνει τὰς προτάσεις τὰς ἔχουσας τὸ ‘ἔστιν’ 35 προσκατηγορούμενον· οἷον Σωκράτης δίκαιος ἔστιν· ὁ ὑποκειμένος ἔστιν τὸ Σωκράτης, κατηγορούμενος δὲ τὸ ‘δίκαιος ἔστιν’. *(τὸ δὲ ‘ἔστιν’)* οὐκ ἔστιν ὅρος ἀλλὰ προσθήκη. ἐάν δὲ ἀντὶ τοῦ ‘δίκαιος ἔστιν’ ἄλλον εἴπω κατηγορούμενον, οἷον τὸ ‘ὑγιαίνει’, οὐκέτι χώραν ἔχει τὸ ‘ἔστιν’· οὐ γάρ δύναμαι εἰπεῖν ‘Σωκράτης ὑγιαίνει ἔστιν’· σαφῶς γάρ παλιν εἰκεῖ εἴπεν ὅτι 40 35 “ἐφ’ ὅσων τὸ ‘ἔστιν’ μὴ ἀρμάττει, οἷον ἐπὶ τοῦ ὑγιαίνειν καὶ τῶν τοιού-

2 οὕτωι P	3 λέγων] De interpr. c. 1 p. 16 ^a 12	5 καταφάσκοντος scripsi: καταφασκούμενου P
μένου P	6 ἀπαφατικῶς (sic) P	10 τὸ P cf. p. 22,33
προσκατηγορεῖται P	19 τὰ deleverim	20 προθέσει P ¹ , σ superser. P ²
π. 27,31	καταλιπεῖν] λιπεῖν in ras. P ²	21 τί delevi cf.
c. 3 p. 16 ^b 22	26 ἢ μὴ εἶναι post 27 πράγματος collocat P	24 εἴδωμεν P
28 an προσκατηγορεῖσθαι?	31 ante τὸ primum eras. 1 litt. P	25 ἐν τῷ Περὶ ἔρμ.
		27 et 29 πρόθεσεις P
		30 εἴ
addidi	33 ὑγιαίνει] at in ras. P	34 ἐ//κεῖπεν P, εἰ superser. P ¹
ὅσων κτλ.] De interpr. c. 10 p. 20 ^a 3—5 memoriter citat		35 ἐφ’

των, ταῦτὸν ποιεῖ τὸ ‘ὑγραίνει’ καὶ τὸ ‘βαδίζει’, ὡς ἂν εἰ τὸ εἶναι προσή-
πτετο”. δῆλον οὖν ὅτι ἐπὶ τῶν τοιούτων προτάσεων ἀφαιρεῖ τὸ ‘ἔστιν’
καὶ λέγω μόνον τὸ ‘Σωκράτης ὑγραίνει’. ὥσπερ οὖν ἡ πρόσθεσις τοῦ
‘ἔστιν’ ἐσήμανεν τὰς προτάσεις τὰς ἔχοντας τὸ ‘ἔστιν’ τρίτου προσκατη-
5 γορούμενον * * * ἀλλ’ αὐτόθεν τὸν κατηγορούμενον συνηγμμένον τῷ 15
ὑποκειμένῳ. πάλιν τῶν μετὰ τρόπου προτάσεων εἰρηται ἐν τῷ Περὶ ἔρμη-
νείας ὅτι ὁ τρόπος οὐκ ἔστιν μέρος τῆς προτάσεως ἀλλὰ σύνδεσμος καὶ
οἵονεν γόμφου χώραν ἐπέχει. συνδεῖ γάρ τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκει-
μένῳ. οἷον ἐὰν εἴπω ‘ἄνθρωπος ἐξ ἀνάγκης ἔστιν’, ὁ τρόπος ὁ μεταξὺ
10 καταφάσκει· συνδεῖ γάρ καὶ συντίθησιν τὸ ‘ἔστιν’ τῷ ‘ἄνθρωπος’. ἡ σύν- 20
θεσις οὖν τοῦ ‘ἔστιν’ σημαίνει τὰς μετὰ τρόπου προτάσεις. ἡ δὲ διαί-
ρεσις τοῦ μὴ εἶναι σημαίνει τὰς μετὰ τρόπου ἐκ μεταθέσεως· ἐάν γάρ
εἴπω ‘τραγέλαφος ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔστιν’, ⟨ό⟩ τρόπος μεταξὺ ὧν διαιρεῖ τὸ
μὴ εἶναι ἀπὸ τοῦ τράγελάφου. ὥσπερ γάρ ἐπὶ τοῦ ‘ἄνθρωπος ἐξ ἀνάγκης 25
ἔστιν’ ὁ τρόπος ἐπεβεβαίου τὴν σύνθεσιν τοῦ ‘ἔστιν’ πρὸς τὸ ἄνθρωπος
καὶ τὴν ὅπαρεν τὴν σημανούμενην διὰ τοῦ ‘ἔστιν’ ἐπέτεινεν, οὕτως ἐπὶ
τοῦ ‘τραγέλαφος ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔστιν’ τὴν διαιρεσιν τῆς ὅπαρξεως ἐπι-
βεβαιοῦ καὶ ἐπιτείνει τὸ ‘οὐκ ἔστιν’. κατάφασις | δέ ἔστιν καὶ ἡ ‘τρα- f. 104r
γέλαφος ἐξ ἀνάγκης οὐκ ἔστιν’. ὥστε οὐ περὶ ἀποφάσεως ἐνταῦθα εἴπεν,
20 ἀλλὰ ὁ καταφατικὸς ἔλαβεν, τρεῖς μὲν ἐπὶ τῶν τριῶν εἰδῶν τῶν προ-
τάσεων, μίαν δὲ ἐπὶ τῶν ἐκ μεταθέσεως, μόνον οὐχὶ λέγων διὰ πᾶσα προ-
τάσις, καν τε ἀπλῆ ἡ οἰσουδήποτε εἰδούσις οὖσα τῶν τριῶν εἰδῶν τῶν προ-
τάσεων, καν τε ἐκ μεταθέσεως ἡ, διαιλύεται εἰς τε τὸν κατηγορούμενον
ὅρον καὶ τὸν ὑποκείμενον.

25 p. 24^b 18 Συλλογισμὸς δέ ἔστιν λόγος ἔως τοῦ πρὸς τὸ γενέσθαι
τὸ ἀναγκαῖον.

‘Ακολούθως μετὰ τὸ εἰπεῖν τί ἔστιν πρότασις καὶ τί ὅρος ὅρίζεται
τί ἔστιν συλλογισμός· οὕτω γάρ καὶ ἄνω προέθετο· ‘εἴτα, φησίν, διορίσαι
τί ἔστιν πρότασις καὶ τί ὅρος καὶ τί συλλογισμός’. πρὸ δὲ τῆς ἐξηγη- 10
30 σεως τοῦ ὅρου τοῦ συλλογισμοῦ ζητεῖται ἐνταῦθα τί ἔστιν τὸ ἐν ἡμῖν
συλλογιζόμενον καὶ περὶ τίνων οἱ συλλογισμοί. καὶ λέγομεν διὰ τριῶν
οὖσῶν τῆς ψυχῆς γνωστικῶν δυνάμεων, τῆς νοερᾶς, τῆς διανοητικῆς, τῆς
δοξαστικῆς, οὐ δύναται οὕτε ἡ πρώτη οὕτε ἡ τρίτη συλλογίζεσθαι, ἀλλ’
ἡ μέση μόνη. ἡ μὲν γάρ πρώτη διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ νοοῦ ἔλλαμψιν εἰς αὐ- 15
35 τὴν ἐφήκουσαν ἀπλαῖς ἐπιβολαῖς γιγνώσκει· ἡ δὲ τρίτη τὰ

3 πρόθεσις P 5 lac. signavi; supple οὕτως ἡ ἀφαιρεσις τοῦ ‘ἔστι’ σημαίνει τὰς προτάσεις τὰς οὐκ ἔχοντας τὸ ‘ἔστι’ τρίτον προσκατηγορούμενον 5. 6 τῷ ὑποκειμένῳ scripsi: τὸ ὑποκει-
μένον P 6. 7 ἐν τῷ Περὶ ἔρμ. J. c. 12 p. 21^b 26 sq. 8 γόμφου] γ corr. P²; in marg.
γόμφου P² 10 ἀνθρώπου] ο ex ω corr. P 13 ὁ addidi διαιρεῖται P 14 ἀνθρώπου P 15 ἐπεβεβαίου] inter πε et β 1 litt. eras. P τοῦ
ἔστιν scripsi: τοῦτον P 28 ἄνω] p. 24^a 11 34 διὰ scripsi: καὶ P
ἔνλαμψιν P 35 ἐφήκουσαν] ē in ras. P

συμπεράσματα μόνα παραδέχεται παρὰ τῆς μέσης· διὸ καὶ δόξα καλεῖται
παρὰ τὸ δέχεσθαι. ἡ δὲ μέση ἐστὶν ἡ διεξοδικῶς ἀπὸ ἄλλου ἄλλῳ
γιγνώσκουσα· διὸ καὶ διάνοια καλεῖται παρὰ τὸ διανύειν καὶ διεξιέναι.
αὕτη ἐστὶν ἡ δύναμις ἡ συλλογιζομένη [ἥ] ἐν ἡμῖν καὶ διὰ συλλογισμῶν 20
5 γιγνώσκουσα καὶ ἀποδεικνύουσα τὰ πράγματα. ἀπὸ ταύτης τὰ συμπερά-
σματα τῶν ἀποδείξεων δεχομένη ἡ δόξα κατέχει· οἷον ἡ διάνοια συλλογιστι-
κῶς καὶ ἀποδεικτικῶς εὐρίσκει καὶ γιγνώσκει ὅτι ἡ ψυχὴ ἀθάνατός ἐστιν·
τοῦτο *(τὸ)* συμπέρασμα μόνον τὸ ‘ἡ ψυχὴ ἀθάνατός ἐστιν’ ἔκπλητος τῶν
ἄλλων προτάσεων δι’ ὧν ἀποδείκνυται δέχεται ἡ δόξα καὶ διεξάζει ἀνεύ 25
10 ἀποδείξεων. ἡ οὖν διάνοια συλλογιστικῶς καὶ ἀποδεικτικῶς ἐπίσταται·
ώστε τὸ συλλογιζόμενον *(ἐν)* ἡμῖν ἡ διάνοια ἐστιν. πάλιν τῶν πραγμά-
των τὰ μὲν νοητά, τὰ δὲ αἰσθητά, τὰ δὲ μέσα τούτων· λέγω δὴ ὅτι |
οὔτε ἐπὶ τῶν νοητῶν συλλογιζόμεθα οὐδὲ ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν ἀλλὰ μόνον f. 104v
τῶν μέσων. οὔτε γάρ *(ἐπὶ)* τῶν νοητῶν συλλογιζόμεθα· οὐ γάρ ὁ θεο-
15 λόγος δύναται διὰ τῶν συλλογισμῶν τὰ νοητὰ δεικνύναι, ἀλλ’ ἀναλογίᾳ
κέχρηται, καὶ εἰκότας· οἱ μὲν γάρ συλλογισμὸι ἀπὸ τῶν αἰτιῶν τὰ αἰτια-
τὰ δεικνύουσιν καὶ ἀπὸ τῶν καθολικωτέρων τὰ μερικώτερα· τὰ δὲ νοητὰ
πρῶτα ἐστιν καὶ καθολικώτερα τῶν ἄλλων πάντων· οὔστε εἰκότας περὶ τῶν
πρώτων οὐ συλλογιζόμεθα· οὐδὲ γάρ ὅριζόμεθα αὐτὰ διὰ τὴν αὐτήν αἰτίαν.
20 οἱ μὲν γάρ ὅροι ἐκ γένους εἰσὶν καὶ διαφορῶν· ὑπὲρ δὲ τὰ πρῶτα οὐδέν.
οὔτε μὴν ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν συλλογιζόμεθα· οὐ γάρ συλλογιστικῶς γιγνώ- 10
σκω ὅτι τὸ γάλα λευκόν ἐστιν, ἀλλ’ αὐτόθιν ἡ αἰσθησις τοῦτο γιγνώσκει.
οὔτε περὶ τῶν πρώτων οὔτε ἐπὶ τῶν ἐσχάτων συλλογιζόμεθα, ἀλλὰ περὶ
τῶν μέσων, ἢ καλεῖται διανοητά, ἐπειδὴ διανυστικῶς καὶ διεξοδικῶς αὐτὰ
25 γιγνώσκομεν διὰ τῶν συλλογισμῶν, οἷον τὰ μαθήματα· συλλογιστικῶς γάρ 15
αὐτὰ γιγνώσκομεν· οὐ γάρ δῆπου δι’ αἰσθήσεως αὐτὰ ἐπιστάμεθα· τὴν
γνῶσιν γάρ τῶν θεωρημάτων ἐξ ἀφαιρέσεως καλοῦσιν οἱ γεωμέτραι· τὸ
γάρ ξύλινον ἡ γαλούσιν καὶ ἀπλῶς τὴν ὅλην καὶ τὸ ὅσον τῇ αἰσθήσει
ὑποπίπτει ἀφελῶν ὁ γεωμέτρης αὐτὸν καθ’ αὐτὸν τὸ καθόλου εἰδος τοῦ
30 τριγώνου ἥ [ἥ] τετραγώνου διανοεῖται. ἔχομεν οὖν τί τε τὸ ἐν ἡμῖν 20
συλλογιζόμενον, ὅτι οὐ τὸ νοερόν, οὐ τὸ δόξαστικόν, ἀλλὰ τὸ διανοητικόν,
καὶ περὶ τίνων οἱ συλλογισμοί, ὅτι οὐ περὶ τῶν νοητῶν, οὐ περὶ τῶν
αἰσθητῶν, ἀλλὰ περὶ τῶν μέσων τῶν διανοητῶν. λοιπὸν δὲ ἐπὶ τὴν τοῦ
ὅρου ἐξήγησιν ἡμῖν ἰτέον. καὶ πρῶτον αὐτὸν ἐκθύμωμεθα, εἴτα δειξομεν
35 ὅτι οὐδὲν οὔτε περισσὸν ἔχει οὔτε ἐλλεῖπον.

Συλλογισμός ἐστιν, φησίν, λόγος ἐν φῷ τεθέντων τινῶν

1 συνπεράσματα P   2 post ἄλλο 1 litt. eras. P   4 ἡ tert. delevi   8 τὸ
addidi   11 ἐν addidi   13 ἐπὶ prius scripsi: τὴν P   14 ἐπὶ addidi
14. 15 θεοσλάγος P   21. 22 τί γνωσκω P   22 ἐσθησις P   23 *(ώστε)* οὔτε
περὶ sive πρώτων *(οὖν)* conicio   24 ἐπειδὴ scripsi: ἐπὶ δει, ε alterum in ras., P
διὰ ἀνυστικῶς, ε prius in ras., P   26 αὐτὰ γιγνώσκομεν scripsi: τὰ γιγνώσκομενa P
27. 28 τὸ—ξύλινον scripsi: τοῦ—ξύλινον P   27 αφαιρέσεως (sic) P   30 τετρα-
γώνου scripsi: ὁ τετράγωνος P   διανοηται P   31 αὐτὸν τὸ *(μέσον τὸ?)*?
cf. vs. 33   34 fortasse δειξωμεν cf. p. 26,7

ζειρόν τι τῶν κειμένων ἀνάγκη συμβαίνειν τῷ ταῦτα εἶναι.
 οὐτός ἐστιν ὁ τοῦ συλλογισμοῦ ὅρος. καὶ ὅτι μὲν τέως τὸ ὄνομα τοῦτο
 τὸ συλλογισμὸς συλλογὴ λόγων | δηλοῖ, πρόδηλον· ἀεὶ γὰρ οὐ συν. πρό. f. 105r
 θετις οὐδὲ ἐν τι σημανεῖ ἀλλ᾽ ἀθροισμά τι, οἷον ὅταν εἴπω συνέδητιν, σύγκλη-
 τι τοις, συμπότης, σύμψηφος. συλλογισμὸς οὖν ἀντὶ τοῦ 'συλλογὴ λόγων καὶ οίνοις
 ἀθροισμα λόγων'. ἵνα δὲ πρότερον ὡς τύπῳ νοήσωμεν τὰ εἰρημένα ἐν τῷ
 ὅρῳ τοῦ συλλογισμοῦ, συλλογισμὸν τινα ἐκμένενοι νοήσομεν ἐπ' αὐτοῦ 5
 πῶς τὰ εἰρημένα ἐν τῷ ὅρῳ πάντα ἐφαρμόζει αὐτῷ. οἷον ἔστω συλλο-
 γισμὸς οὗτος· η γραμμὴ συνεχές, τὸ συνεχές ποσόν, η γραμμὴ ἄρα
 10 ποσόν. ὅτι μὲν οὖν τὸ ὅλον τοῦτο λόγος ἐστίν, πρόδηλον· καὶ γὰρ καὶ
 ἐκ λόγων σύγκειται· εἰσὶν γὰρ ἐν αὐτῷ δύο προτάσεις καὶ τὸ συμπέρασμα.
 15 ὥστε λόγος ἐκ λόγων ἐστίν. ὥστε τέως ὁ λόγος ἐφαρμόζει αὐτῷ. ἀλλὰ
 καὶ τέθειται τινα ἐν αὐτῷ· τέθειται δὲ ἀντὶ τοῦ 'ώμολογηται'. τί δὲ
 ὡμολογητῇ; ὅτι η γραμμὴ συνεχές ἐστιν, καὶ ὅτι τὸ συνεχές καὶ ποσόν
 20 ἐστιν. ὥστε ἀρμόζει αὐτῷ καὶ τὸ ἐν φῶ τεθέντων τινῶν. ἀλλὰ καὶ
 τὸ συμπέρασμα ἀλλο τι ἀνεφάνη παρὰ τὰ κείμενα, παρὰ τὰ τεθέντα· τὰ
 25 μὲν γὰρ κείμενα ἦν τὰ ὄμολογημέντα, ὅτι η γραμμὴ συνεχές ἐστιν καὶ
 ὅτι τὸ συνεχές ποσόν· ἕτερον δὲ τι παρὰ ταῦτα τὸ συμπέρασμα ἀνεφάνη, ὥστε
 η γραμμὴ ἄρα ποσόν ἐστιν. ὥστε καὶ τὸ ζειρόν τι τῶν κειμένων ἀνάγκη
 30 συμβαίνειν ἀρμόζει αὐτῷ. πόθεν δὲ ἀνεφάνη τὸ συμπέρασμα; τῷ ταῦτα
 εἶναι τὰ ὄμολογημέντα· οὐκ ἀλλαχόθεν γὰρ συνέβη καὶ ἀνεφάνη τὸ συμπέρα-
 σμα η ἀπὸ τῶν τεθειμένων προτάσεων, ὅτι η γραμμὴ συνεχές ἐστιν καὶ ὅτι
 τὸ συνεχές ποσόν ἐστιν. ὥστε καὶ τὸ τῷ ταῦτα εἶναι ἀρμόζει αὐτῷ.
 Οὗτος μὲν ὡς τύπῳ εἰπεῖν ἐπὶ παραδείγματος ἐξηγήσθω οὕτων 25
 35 οἱ ὅροι τοῦ συλλογισμοῦ. καὶ ἀκριβέστερον δὲ αὐτὸν ἐπισκεψώμεθα,
 ἵνα λέξωμεν ὅτι οὐδὲν περιττὸν οὐδὲ ἐλλεῖπον ἔχει η ῥήθεισα ύπο-
 γραφὴ τῆς ἐννοίας. πρόκειται αὐτῷ τὸν συλλογισμὸν ὄρισαθαι· πᾶς
 δὲ ὅρος ἐκ γένους ἐστίν καὶ διαφορῶν. ἐνταῦθα οὖν | τὸ f. 105v
 μὲν λόγος ὡς γένος παρειληπται· εἰδος γάρ ἐστιν τούτου συλλο-
 40 γισμὸς ὡς τοῦ ζώου ἀνθρωπος. τὰ δὲ ἔχεις ὡς διαφοραί, τὸ μὲν ἐν
 φῶ τεθέντων, ἵνα γωρίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων λόγων, οἷον τοῦ κλητι-
 κοῦ η τοῦ εὐκτικοῦ καὶ τῶν ἄλλων ἀπλῶν, εἴτε πέντε αὐτοὺς βούλει λέγειν
 εἴτε δέκα· τί γὰρ τίθεται τις ἐν εὐχῇ η ἐν κλήσει; τεθέντων δὲ ἀντὶ 5
 τοῦ 'ώμολογημέντων'· καὶ γὰρ αὐτὰς τὰς προτάσεις οἱ Πλάτων ὄμολογή-
 45 ματα καλεῖ, καὶ πολλαχοῦ λέγει 'ἀπὸ τῶν ώμολογημένων' ἀντὶ τοῦ 'ἀπὸ
 τῶν ρήθεισῶν προτάσεων'. οἱ δὲ Στωικοὶ ἀξιώματα αὐτὰς ἐκάλουν καὶ

5 συνπότης P   7 an νοήσωμεν? cf. p. 25,34   10 ποσόν ex ποιόν corr. P¹
 12 an τέως τὸ? cf. vs. 28   14 καὶ alterum delendum videtur cf. vs. 18, 23
 16 ἀνεφάνη] η in ras. corr. ex ει P   17 et 21 ώμολογημέντα P   18 ὥστε]
 τὸ conicio   21 ἤγατ P   23 τῶι superscr. P   25 οἱ ὅροι scripsi: οἵ ὅροι P
 25 αὐτὸν ex αὐτῶν corr. P   26 δεῖξωμεν conicio   οὐδέτε] οὐδὲν pr. P   29 λόγος]
 λόγη in ras. P   τούτου scripsi: τοῦ P   31 ἄλλων λόγων] ων λόγη in ras. P
 32 τὸ ἄλλο? (sic) P   34 ώμολογημέντων P   36 στοῖχοι P   αὐτὰς scripsi:
 αὐτὰ P

λέγματα παρὰ τὸ λαρυβάνειν καὶ ἀξιοῦν αὐτὰς ἀληθεῖς εἶναι, ὡς τὰ παρὰ τοῖς γεωμέτραις ἀξιώματα. ὁ δὲ Ἀριστότελης προτάσσεις αὐτὰς καλεῖ¹⁰ τῶν δὲ προτάσσεων τὰς σαφεῖς καὶ ἐναργεῖς καὶ μὴ δεօμένας ἀποδεῖξεως διὰ τὸ σαφὲς ἀξιώματα καλεῖ μάνως [προτάσσεις]. ὅστε τὸ ἐν φῶ τεθέν-⁵των διορίζει τὸν συλλογισμὸν ἀπὸ τῶν ἀλλων λέγων τῶν ἀσυλλογιστῶν. τινὲς δὲ τὸ τεθέντων λέγουσιν αὐτὸν εἰρηκέναι, τὸν καὶ ἐπειδὴ κατηγορεῖ¹⁵ καν συλλογισμὸν λέγει, ἀντὶ τοῦ 'κατηγορηθεῖντων'. ἐπὶ γάρ τῶν τοιού-των συλλογισμῶν διαρρήδην τιθέμεθα καὶ διμολογοῦμεν καὶ ἀποφανήψεθα ὡς ἀληθεῖς τὰς προτάσσεις ἐπὶ δὲ τῶν ὑποθετικῶν οὐκ ἀποφανόρρεθα ἀλλ' ¹⁰ὑποτιθέμεθα 'εἰ τόδε ἐστίν, τόδε ἐστίν'. ἡμεῖς δὲ λέγομεν διτὶ καὶ ἔκει, εἰ καὶ μὴ διαρρήδην τιθέμεθα, ἀλλ' οὖν καὶ ἔκει τιθέμεθά πως, καὶ²⁰ ἀρμόζει καὶ τοῖς ὑποθετικοῖς συλλογισμοῖς ὁ ὄρος οὗτος. ὅστε τὸ τεθέν-²⁵των οὐ πρὸς διατολὴν τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμῶν εἰρηται ἀλλὰ τῶν ἀλλων λέγων ἐν οἷς οὐδὲν τίθεται. τὸ δὲ τινῶν εἰπεν διορίζων αὐτὸν ἀπὸ τῶν μονολημμάτων συλλογισμὸν ἔκεινοι γάρ οὐ τέλειοι· νῦν δὲ τὸν τέλειον ὄριζεται συλλογισμόν· δεῖ δὲ τὸν τέλειον συλλογισμὸν τὸ ἐλά-³⁰χιστον ἐκ δύο λημμάτων εἶναι. εἰσὶν δέ τινες ἀτελεῖς συλλογισμοὶ μονολημμάτων, οἷς κέργηνται οἱ ῥήτορες παραλιμπάνοντες τῷ δικαστῇ τὴν ἑτέραν πρότασιν ἐννοῦσαι, τὴν μείζονα ἢ τὴν | ἐλάσσονα. f. 106r
καὶ συμβάλλεται αὐτοῖς τοῦτο· ὁ γάρ δικαστῆς ὑπάγεται εἰς τὸ θέσμοι τῇ ἀποδεῖξει, ἵνα μὴ δέξαν δῷ ἔχυτον ὡς μὴ ἐννοήσας τὴν ἑτέραν πρότασιν. οἷον ὁ δεῖνα καλλωπιστής· ὁ δεῖνα ἄρα μοιγός· ὁ Σωκράτης σπουδαῖος· ὁ Σωκράτης ἄρα εὐδαιμων· ἔκατέρᾳ γάρ αὐτῶν ἐνδεῖ τῆς μείζονος προτάσσεως τῆς 'πᾶς δὲ καλλωπιστῆς μοιχός' καὶ τῆς⁵ 'πᾶς δὲ σπουδαῖος εὐδαιμων'. τῆς δὲ ἐλάττονος ἐνδεῖ, ἐάν εἴπω 'πᾶς σπουδαῖος εὐδαιμων· ὁ Σωκράτης ἄρα εὐδαιμων'. ἐνδεῖ γάρ τῆς ἐλάσσονος τῆς 'ὁ Σωκράτης σπουδαῖος'. καὶ ἐν μὲν τοῖς ἐπιμένοις ἀκριβῶς μαθη-¹⁰σόμεθα τίς ἡ ἐλάσσων καὶ τίς ἡ μείζων πρότασις· νῦν δὲ ὡς τύπῳ εἰπεῖν, ἐὰν ἢ τοιοῦτος συλλογισμὸς 'πᾶσα γραμμὴ συνεχές, πᾶν τὸ συνεχὲς ποσόν,¹⁵
30 πᾶσα γραμμὴ ποσόν', ἐλάσσων μέν ἐστιν πρότασις ἢ 'πᾶσα γραμμὴ [ἢ] συνεχές', μείζων δὲ ἡ 'πᾶν τὸ συνεχές ποσόν'. τὸ οὖν [τί] τινῶν διο-³⁵ρίζει αὐτὸν ἀπὸ τῶν παρὰ τοῖς ῥήτορσιν μονολημμάτων συλλογισμῶν· ἐν ἔκεινοις γάρ οὐ τινὰ τίθεσθαι ἀλλὰ τί, καὶ οὐ τέλειοι οἱ τοιοῦτοι.

Αἰοιπὸν δὲ λεκτέον τί εἴπεν ἔτερόν τι τῶν κειμένων, καὶ διὰ τί ἀνά-⁴⁰γκη, καὶ διὰ τί συμβαίνειν. τὸ μὲν ἔτερόν τι τῶν κειμένων εἴπεν διὰ τοὺς παρὰ τοῖς Στωικοῖς διφορούμενους συλλογισμοὺς ἢ ἀδιαφόρως περαίνοντας.

2 γεωμέτροις P	4 immo μόνας	προτάσσεις delevi	6 fortasse ἐπειδὴ καὶ
〈περὶ〉	7 ἐπειδὴ P	8 ὁμολογοῦμεν P	ἀποφανόρρεθαι P
12. 13 θέντων P	19 τετέραν P	20 συμβάλεται P	21 δῶ τε αὐτοῦ P
23 σπουδαῖος P	εὐδαιμονῶν P	24. 25 ἐνδεῖ τῆς μείζονος προτάσσεως τῆς— καὶ	
τῆς— τῆς δὲ ἐλάττονος scripsi: ἐν δὲ τῇ μείζονι προτάσσει τῇ— καὶ τῇ— τῇ δὲ ἐλάττονι	P	26. 27 τῇ ἐλάσσονι τῇ P	30 ἢ alt. delevi
31 τί delevi cf. p. 29,18. 31	32 ῥήτοριν]	28 προτάσσεις P	33 immo τίθεται
36 τοῖς τοῖοῖς διφορούμενοι συλλογισμοῦ P		ἀδιαφόρως scripsi: διαφόρως P	

εἰσὶν δὲ διφορούμενοι οἱ δις τὰ αὐτὰ λέγοντες· οἷον ‘εἰ ἡμέρα ἐστίν, ἡμέρα ἐστίν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστίν· ἡμέρα ἄρα ἐστίν’. δοκεῖ οὖτος συλλογισμὸς 20 εἶναι, οὐκ ἔστι δέ· διὰ γάρ τῶν αὐτῶν τὰ αὐτὰ δείκνυσιν. πῶς δὲ ὥφειλεν λέγεσθαι; ‘εἰ ἡμέρα ἐστίν, φῶς ἐστιν· ἀλλὰ μὴν φῶς ἐστιν· ἡμέρα ἄρα 5 ἐστίν’. ἀδιαφόρως δὲ περαίνουντας λέγουσιν τοὺς τοιούτους, οἷον ‘εἰ ἡμέρα ἐστίν, οὐκ ἔστιν νῦν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρα ἐστίν· ἡμέρα ἄρα ἐστίν’. καὶ οὗτος δοκεῖ εἶναι συλλογισμός, οὐκ ἔστι δέ· οὐ γάρ ᾧς ὥφειλεν διεξῆλθεν 25 ἀλλ’ ἀδιαφόρως. πῶς δὲ ὥφειλεν λέγεσθαι; ‘εἰ ἡμέρα ἐστίν, οὐκ ἔστιν νῦν· ἀλλὰ μὴν οὐκ ἔστιν νῦν· ἡμέρα ἄρα ἐστίν’. διορίσας οὖν αὐτὸν ἀπὸ 10 τῶν τοιούτων, ἀπὸ τῶν δικούντων μὲν εἶναι συλλογισμῶν οὐκ ὅντων δέ, τέθεικεν τὸ ἔτερόν τι τῶν κειμένων· ἐν γάρ τούτοις, | τοῖς διφορο- f. 106v ρουμένοις καὶ τοῖς ἀδιαφόρως περαίνουσιν, οὐχ ἔτερόν τι τῶν κειμένων ἐστὶν τὸ συμπέρασμα ἀλλὰ ταῦτον. ὥστε καὶ ταύτη δείκνυται ὅτι τὸ τεθέντων οὐχ ᾧς τισὶν ἔδοξεν κεῖται πρὸς διαστολὴν τῶν ὑποθέσεων 5 συλλογισμῶν· εἰ γάρ ἦν τὸ τεθέντων καὶ πρὸς διαστολὴν τῶν ὑποθέσεων, οὐκ ἀν προσετέθη τὸ ἔτερόν τι τῶν κειμένων πρὸς διαστολὴν τινῶν ὑποθέσεων, τῶν διφορουμένων, ᾧς εἰρηται, καὶ ἀδιαφόρως περαίνοντων (ὑποθέσεικοι γάρ καὶ οὗτοι), εἴ γε πάντων τῶν ὑποθέσεων ἦν χωρίσας τὸν δρόν διὰ τοῦ τεθέντων. ὥστε καὶ ταύτη ἐκβλητέον τὴν δόξαν 10 20 ἐκείνων, ἐκηγγητέον δὲ αὐτὸν ᾧς εἰρηται.

Τὸ δὲ ἀνάγκη εἶπεν, ἐπειδὴ ὁ συλλογισμὸς πίστις τίς ἐστιν· πᾶς γάρ ὁ συλλογιζόμενος ἀποδεῖξαι τι ἐθέλει καὶ πεῖσαι πάντως, δῆλον ὅτι τὸν προσδιαλεγόμενον. ἵνα οὖν χωρίσῃ αὐτὸν τῶν ἀλλών πίστεων, εἰπεν τὸ ἀνάγκη· τριῶν γάρ οὓσων πίστεων, τῆς μὲν ἀπὸ τῶν ἵσων τῆς δὲ ἐπαγωγικῆς τῆς δὲ συλλο- 15 γιστικῆς, μόνη ἡ συλλογιστικὴ ἔχει τὸ ἀναγκαῖον. ἀπὸ μὲν γάρ ἵσων ἔστιν *{ἥ}* κέχρηνται οἱ ῥήτορες ἀπὸ ἑνὸς ἐν πιστούμενοι, ἀπὸ μερικοῦ μερικόν· οἷον Διονυσίου αἰτοῦντος Συρακουσίους φρουράν τοῦ σώματος ἑαυτοῦ λαβεῖν ἀντιλέγει τις καὶ ἀξιοῖ πεῖσαι μὴ δοῦθην αὐτοῖς λέγων ὅτι καὶ Πεισί- 20 στρατος αἰτήσας καὶ λαβών ἐτυράννησεν. αὕτη δὲ ἡ πίστις οὐκ ἔχει τὸ 30 ἀναγκαῖον· οὐ γάρ, ἐπειδὴ ἐκεῖνος ἐτυράννησεν, πάντως καὶ οὗτος τυραννήσει. ἐπαγωγικὴ δέ ἔστιν ἡ πίστις ἡ ἐκπεριτρέχουσα τὰ κατὰ μέρος καὶ ἐκ τῶν κατὰ μέρος τὸ καθόλου πιστούμενη· οἷον λέγω ὅτι πᾶν ζῷον τὴν κάτω γένουν κινεῖ· καὶ ἀποδεῖξαι μὲν τοῦτο συλλογιστικῶς οὐ δύναμαι [οὖ], 25 ἐπαγωγῇ δὲ χρῶμαι καὶ δείκνυμι τοῦτο ἐπὶ πολλῶν διεξιῶν τὰ καθέκαστα 35 καὶ ἀξιῶν ἐκ τῶν κατὰ μέρος τὸ καθόλου πιστούσθαι. οὔτε δὲ αὕτη ἡ πίστις ἔχει τὸ ἀναγκαῖον· εὑρίσκεται γοῦν | τινα ζῷα τὴν ἄνω γένουν κινοῦντα· f. 107r

3 et 7 ἔστι δέ P²: ἔστιν P¹   8 ἀλλὰ διαφόρως P   9 διορίσας οὖν scripsi: οὖν διορίσαι P   10 εἶναι scripsi: εστιν P   11 τέθηκεν P   12 οὐκέτερόν P
14 τισὶν scripsi: τινες P   15 τὸ τεθέντων scripsi: τότε P   15. 16 ὑπερθετικῶν P   17 ὡς scripsi: πῶς P   22 δῆλον ὅτι mrg. P   26 ἡ addidi   28 fortasse αὐτῷ   32 τῶν καθόλου, κ ex ν, ut videtur, corr. P¹
33 κινεῖ scripsi: κινεῖν P   34 διεξιῶν scripsi: ἔξιῶν P   35 ἀξιῶν
P²: ἀξιῶς, ut videtur, P¹   36 τοῦ καθόλου P

ῶστε [φασὶν ὁ κρικόδειλος καὶ ὁ φοινικόπτερος] οὐκ ἔχει τὸ ἀναγκαῖον ἡ ἐπαγωγικὴ αὕτη πίστις. ἐὰν γάρ τι βουλήμενος δεῖξαι τῇ ἐπαγωγῇ γρήσωμαι, μᾶλιστα μὲν οὐ δύναμαι πᾶσιν τοῖς κατὰ μέρος ἐπεξελθεῖν· ἐὰν δὲ καὶ ὑποθῆμαι οὗτοι πᾶσιν ἐπεξέρχομαι, ἦ κακεῖνο τὸ ζητούμενον μετὰ ὅτι πάντων λαμβάνω, καὶ εὑρίσκομαι τὸ ζητούμενον λαμβάνων, ἦ ἔκεινο οὐ λαμβάνω ἐν τῇ ἐπαγωγῇ, καὶ οὐδὲν κωλύει ἔκεινο παρὰ τὰ ἄλλα πάντα εἶναι. ὕστε οὐδὲν ἡ ἐπαγωγικὴ ἔχει τὸ ἀναγκαῖον. μόνη δὲ ἡ συλλογιστικὴ ἔχει τὸ ἀναγκαῖον· οἷον πρόκειται μοι δεῖξαι θεῖ τῇ ψυχῇ ἀθάνατός ἐστιν· κέχρημαι συλλογισμῷ τοιούτῳ· ἡ ψυχὴ ἀυτοκίνητος· τὸ αὐτοκίνητον ἀεικίνητον· τὸ ἀεικίνητον ἀθάνατον· ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθάνατος. αὕτη ἡ πίστις ἔχει τὸ ἀναγκαῖον. ἔστιν δὲ ἡ πᾶσα διαιρέσις αὕτη· πᾶσα πίστις ἦ ἐξ ἴσων ἔστιν ἦ ἐξ ἀνίσων [ἢ ἀπὸ τῶν μερικῶν τὸ καθόλου πιστοῦ· ταῦτα ἦ ἀπὸ τοῦ καθόλου τὸ μερικόν], ἐξ ἴσου μὲν ἡ ἀπὸ τοῦ μερικοῦ τὸ μερικὸν πιστούμενη, ἐξ ἀνίσων δὲ ἡ ἀπὸ τῶν μερικῶν τὸ καθόλου, ὡς ἡ ἐπαγωγική, ἦ ἀπὸ τοῦ καθόλου τὸ μερικόν, ὡς ἡ συλλογιστική. μόνη αὕτη ἔχει τὸ ἀναγκαῖον, καὶ εἰκότως· οὔτε γάρ τὸ μερικὸν πιστοῦ ὑπάγεται οὔτε τὸ καθόλου τῷ μερικῷ, ἀλλὰ τὸ μερικὸν τῷ καθόλου. τὸ οὖν [τί] ἀνάγκη διηρίζει αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἄλλων πίστεων αἴτινες οὐκ ἔχουσιν τὸ ἀναγκαῖον.

Τὸ δὲ συμβαίνειν εἰπεν, ἐπειδὴ οἶδεν διττὸν τὸ ἀναγκαῖον ἐν τοῖς συλλογισμοῖς, τὸ μὲν κατὰ τὴν ὑπαρξίν τῶν πραγμάτων τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς λέξεως. καὶ τὸ μὲν ἀναγκαῖον τὸ κατὰ τὴν ὑπαρξίν οὐ παντὶ συλλογισμῷ ὑπάρχει· τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν παντί. οἷον ἐὰν εἰπω ‘ἡ ψυχὴ ἀυτοκίνητος, τὸ αὐτοκίνητον ἀεικίνητον, τὸ ἀεικίνητον ἀθάνατον’· καὶ τί συμβαίνει; ἐξ ἀνάγκης ἄρα ἀκολουθεῖ τὸ τὴν ψυχὴν | ἀθάνατον εἶναι. ἀλλὰ οὐ μόνον κατὰ τὴν ἀκολουθίαν ἔστιν τοῦτο ἀναγ. l. 107v καίον ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ὑπαρξίν. ἐὰν δὲ εἰπω ‘Σωκράτης περιπατεῖ, πᾶς ἡ περιπατῶν κινεῖται’, τί συμβαίνει ἐξ ἀνάγκης; τὸ ‘Σωκράτης ἄρα κινεῖται’. τοῦτο δὲ κατὰ μὲν τὴν ἀκολουθίαν ἀναγκαῖον ἔστιν, κατὰ δὲ ἡ τὴν ὑπαρξίν οὐκ ἀναγκαῖον· οὐ γάρ ἐξ ἀνάγκης κινεῖται ὁ Σωκράτης· ἐνδέχεται γάρ αὐτὸν καὶ τρέμειν. ἐπειδὴ οὖν [τί] τὸ κατὰ τὴν ὑπαρξίν μὲν ἀναγκαῖον οὐ παντὶ συλλογισμῷ ὑπάρχει, τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν παντί, διὰ τοῦτο εἰπεν τὸ συμβαίνει ἀντὶ τοῦ ‘ἀκολουθεῖ’, ἵνα τὸ πᾶσι τοῖς συλλογισμοῖς ὑπάρχον εἴπῃ.

Τὸ δὲ τῷ ταῦτα εἶναι εἰπεν, ἐπειδὴ δεῖ ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀσαφές πιστοῦσθαι· οὔτε γάρ τὸ σαφὲς ἐκ τοῦ σαφοῦς δεῖ πιστοῦσθαι· οὐδὲ γάρ δέεται ἀποδεῖξεις τὸ σαφὲς σαφὲς ἄν· οὔτε τὸ ἀσαφές ἐκ τοῦ ἀσαφοῦς

1 φασὶν — φοινικόπτερος delevi

4 ὑποθῆματι scripsi: ὑπώματι P

6 λαμβάνω

scripsi: λαμβάνων P   11 ἔστιν scripsi: ἔχε τὸν (sic) P   7 ἡ alt. superscr. P¹
 12. 13 ἦ ἀπὸ — μερικόν delevi   13 immo ἐξ ἴσων   17 τὸ καθόλου (post μερικὸν) P, οὐ ex ω corr. P¹   18 τί delevi cf. vs. 31   30 κινεῖται (sic) P
 31 τί delevi cf. vs. 18

δεῖ πιστοῦσθαι· γέλουν γάρ, καὶ εὐρίσκεται ἡ δὲ ἀλλήλων δεῖξις· ἀλλὰ
δεῖ ἔκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀσαφὲς πιστοῦσθαι. εἰκότας οὖν καὶ καλῶς εἶπεν 15
τῷ ταῦτα εἶναι καὶ τεθεῖσθαι τὰ ὄμοιογήματα συμβαίνειν τὸ συμπέρασμα,
ὅτι δεῖ ἔκ τῶν σαφεστέρων τὸ ἀσαφῆ πιστοῦσθαι· ἐκ γάρ τῶν προτάσεων
ἢ σαφῶν οὐσῶν καὶ ὄμοιογημένων τὸ ζητούμενον ἀσαφὲς δη̄ δείκνυται. καὶ
αὐτὸς δὲ ἐξηγεῖται (τὸ) τῷ ταῦτα εἶναι, καὶ διγῶς αὐτὸς ἐξηγεῖται. λέγω 20
δέ· φρασίν, τῷ ταῦτα εἶναι ἀντὶ τοῦ τὸ διὰ ταῦτα συμβαίνειν· διὰ
γάρ τὸ εἶναι ταῦτα τὰ ὄμοιογημένα συμβαίνει τὸ συμπέρασμα· δεῖ γάρ,
ώς εἴρηται, ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀσαφὲς πιστοῦσθαι. σημαίνει οὖν τὸ τῷ
10 ταῦτα εἶναι τὸ διὰ (τὸ) ταῦτα εἶναι τὰ τεθέντα συμβαίνειν τὸ συμπέρασμα καὶ 25
μηδενὸς ἔξωθεν ὅρου δεῖν πρὸς τὸ γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον. τοῦτο
δὲ διὰ τοὺς ἐλλειπεῖς συλλογισμούς. οἷον ἐὰν εἴπω ‘ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος,
τὸ αὐτοκίνητον [τὸ] δεικνύτων, ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθανάτος’, ὃ τοιοῦτος συλλο-
γισμὸς καὶ λόγος ἔστιν καὶ | ἐν αὐτῷ τεθέντων τινῶν ἔτερόν τι f. 108r
15 τῶν κειμένων ἔξι ἀνάγκης συνέβη, ἀλλ’ οὐ (τῷ) ταῦτα εἶναι· οὐ
γάρ ἐκ τῶν εἰλημμένων συνέβη τὸ συμπέρασμα, ἀλλ’ ἔξωθεν ἄλλου ὅρου
προσεδέησεν. τοῦ ἀθανάτου, ἵνα γένηται ἄλλη πρότασις ἡ λέγουσα ‘τὸ δὲ
δεικνύτον ἀθανάτον’. ὄμοιός δὲ τὸ αὐτὸν λέγει καὶ ἐπὶ τῶν πλεοναζόντων 5
συλλογισμῶν· ἐὰν γάρ εἴπω ‘ἡ ψυχὴ αὐτοκίνητος, τὸ αὐτοκίνητον ἀθανά-
20 τον, τὸ δεικνύτον ἀθανάτον, ὃ δὲ κόσμος αἰδίος, ἡ ψυχὴ ἄρα ἀθανάτος’,
οὐ τῷ ταῦτα εἶναι τὰ ὄμοιογημένα συνέβη, ἀλλὰ πλεονάζει ἐνταῦθα μία πρότασις, 10
ἡ λέγουσα ‘ὅ δὲ κόσμος αἰδίος’. καὶ αὐτὸς μὲν οὐκ ἐμνήσθη πλεονασμοῦ
ἀλλὰ μόνης ἐνδείας· λέγει δὲ αὐτὸς ὅτι τὸ τῷ ταῦτα εἶναι διαστέλλει
25 αὐτὸν ἀπὸ τῶν ἐλλειπῶν καὶ τῶν πλεοναζόντων. πάλιν δὲ οὐκ εἶπεν
πρὸς τὸ εἶναι τὸ ἀναγκαῖον, ἀλλὰ πρὸς τὸ γενέσθαι, διὰ τὴν αὐτὴν 15
αἰτίαν οἱ ἡν καὶ τὸ συμβαίνειν εἶπεν, ἐπειδὴ οὐδὲν, ὡς εἴρηται, τὸ ἐν
τοῖς συλλογισμοῖς ἀναγκαῖον διττόν, τὸ μὲν κατὰ τὴν ὑπαρξίαν τὸ δὲ κατὰ
τὴν ἀκολουθίαν· καὶ τὸ μὲν κατὰ τὴν ὑπαρξίαν οὐκ ἔστιν ἐν πᾶσιν τοῖς
30 συλλογισμοῖς, τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν ἐν πᾶσιν. πρὸς τὸ γενέσθαι
οὖν [τοι] ἀντὶ τοῦ ‘πρὸς τὸ ἀκολουθῆσαι, πρὸς τὸ συμβῆναι’, ἵνα λάβῃ τὸ 20
ἀναγκαῖον τὸ ἐν πᾶσιν τοῖς συλλογισμοῖς. τινὲς δὲ ἐνόμισαν ὅτι τὸ τῷ
ταῦτα εἶναι εἶπεν διὰ τοὺς λεγομένους παρ’ αὐτῷ ἀτελεῖς συλλογισμούς·
ἐρεῖ γάρ ἐν τοῖς ἔξης ὅτι οἱ ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι πάντες τέλειοι εἰσιν,
35 οἱ δὲ ἐν τῷ δευτέρῳ καὶ τρίτῳ ἀτελεῖς. ἐν πρώτῳ δὲ σχήματι εἰσιν ὡς
τύπῳ εἰπεῖν οἱ τοιοῦτοι· οἷον πᾶς ἄνθρωπος λογικόν, οὐδὲν λογικὸν ἴππος, 25
οὐδεὶς ἄρα ἄνθρωπος (ἴππος)· ἐν δευτέρῳ δὲ σχήματι οἷον πᾶς ἄνθρωπος

5 ὄμοιογημένων scripsi: ὄμοιογευσῶν P 6 τὸ addidi cf. p. 31,36 32,18 8 σημαίνει
scripsi: συμβαίνει P 10 τὸ alt. addidi cf. p. 31,37 13 αὐτοκίνητος—δεικνύτος P
τὸ alt. delevi post δεικνύτος induxit ἀθανάτος, ut videtur, P² 15 τῷ addidi
19 ἐὰν] ε ex ει corr. P¹ 20 et 23 αἰδίος P 25 ἐλλειπῶν P: fort. ἐλλειπόντων
cf. p. 32,6. 17 31 τὸ delevi cf. p. 29,18. 31 33 θελομένους (leg. καλουμένους) Waitz
Org. I 45 34 ἐρεῖ] e. 4 p. 26b29, e. 5 p. 28a4, e. 6 p. 29a14 37 ίππος addidi

λογικόν, οὐδὲντις ἵππος λογικόν, οὐδὲντις ἄρα ἀνθρωπος ἵππος. πάντας τούς τους τοὺς ἐν δευτέρῳ σχῆματι, ἔτι μέντοι καὶ τοὺς ἐν τρίτῳ ἀτελεῖς λέγει, | ἐπειδὴ δέσονται τίνος ἔξωθεν βοηθείας πρὸς τὸ ἀναγθῆναι εἰς f. 108^v τὸ πρῶτον σχῆμα· πάντα γάρ συλλογισμὸν ἀνάγει εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα.
 5 τρεῖς δὲ λέγει βοηθείας ἣν δέσονται οἱ ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ συλλογισμοὶ πρὸς τὸ ἀναγθῆναι εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα, ἀντιστροφήν, ἔκθεσιν καὶ ἔτι τὴν εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγήν· οἷον ὁ εἰρημένος ἐν δευτέρῳ σχῆματι συλλογι-
 10 γισμὸς ἀντιστροφῆς δέσται πρὸς τὸ ἀναγθῆναι εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα· ἐὰν γάρ τὴν δευτέραν πρόστασιν τὴν λέγουσαν ‘οὐδὲντις ἵππος λογικόν’ ἀντιστρέψῃς καὶ εἴπῃς ‘οὐδὲν λογικὸν ἵππος’, ἀναγθήσεται εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα.
 ἴστενον δὲ ὅτι ὁ μὲν Ἀριστοτέλης ταῦτης ἐγένετο τῆς δόξης, ὅτι οἱ ἐν 10 δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι συλλογισμοὶ πάντες ἀτελεῖς εἰσιν, ὁ δὲ Βοηθὸς ἐνδέκατος ἀπὸ Ἀριστοτέλους γενόμενος ἐναντίας τῷ Ἀριστοτέλει περὶ τούτου ἐδόξασεν, καὶ καλῶς ἐδόξασεν καὶ ἀπέδειξεν ὅτι πάντες οἱ ἐν δευτέρῳ
 15 καὶ τρίτῳ σχῆματι τέλειοι εἰσιν. τούτῳ ἡκολούθησεν Πορφύριος καὶ Ἰάμβλιχος, ἔτι μέντοι καὶ ὁ Μαξίμος, *(δε)* ἀκροατὴς ἦν Ἱερίου τοῦ Ἰαμ-
 20 βλίχου ἀκροατοῦ. καὶ Θεμίστιος δὲ ὁ παραφραστὴς τῆς ἐναντίας ἐγένετο δόξης τῆς καὶ τῷ Ἀριστοτέλει δοκούσης. τούτοις οὖν τοῖς δύο, τῷ τε Μαξίμῳ καὶ τῷ Θεμίστῳ, ἐναντίᾳ περὶ τούτου δοξάζουσιν καὶ κατακευά-
 25 ζουσιν, ὡς ὤντο, τὸ δοκοῦν αὐτοῖς [καὶ] διητησεν αὐτὰ ὁ βασιλεὺς Ἰουλια-
 νός, καὶ δέδοκεν τὴν ψῆφον Μαξίμῳ καὶ Ἰαμβλίχῳ καὶ Πορφύρῳ καὶ Βοηθῷ. φαίνεται δὲ καὶ Θεμίστιος ὁ Ἀριστοτέλους αὐτοῦ ἀκροατὴς τὴν ἐναντίαν αὐτῷ περὶ τούτου δόξαν ἔχων. τούτοις δὲ τοῖς ἀπὸ Βοηθοῦ ἡκολούθησεν καὶ ὁ μέγας Ηρόκλης καὶ ὁ τούτου διδάσκαλος καὶ ὁ ἡμέτε-
 30 ρος πατήρ, ὅτι καὶ οἱ ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι πάντες τέλειοι εἰσιν.
 τινὲς δέ, ὡς εἰρηται, ἀποβλέποντες εἰς τὸ παρ’ αὐτοῦ τοῦ Ἀριστοτέλους λεγόμενον, ὅτι ἀτελεῖς οὔται εἰναι τοὺς ἐν δευτέρῳ | καὶ τρίτῳ σχῆματι, εἰρήκασιν ὅτι τὸ τῷ ταῦτα εἰναι εἰπεν διὰ τοὺς ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι ἐκβάλλων αὐτοῖς τῆς τῶν συλλογισμῶν ἑστίας· οὐ γάρ διὰ τὸ εἰναι καὶ ὁμοιογηθῆναι ταῦτα τὰ ἐν αὐτοῖς ὁμοιογήματα συμβαίνει τὸ συμπέρασμα, ἀλλὰ δέσονται ἔξωθεν βοηθείας πρὸς τὸ γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον, οἷον τῆς ἀντιστροφῆς ἢ τίνος ὅλλης τῶν τριῶν τῶν εἰρημένων. ἡμεῖς δέ φαμεν ὅτι οὐ διὰ τοῦτο εἰπεν τὸ τῷ ταῦτα εἰναι.
 πρῶτον μὲν γάρ ἀποτόν ἐστιν πάντας τοὺς ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι
 35 λέγειν μηδὲν εἰναι συλλογισμούς, περὶ ὧν τοσαῦτα ἔρει. ἔπειτα αὐτὸς ἔξη-
 γόμενος τὸ τῷ ταῦτα εἰναι εἰπεν, ὅτι διὰ τοῦτο εἰπεν τὸ τῷ ταῦτα εἰναι, ἔπειδὴ διὰ τὸ ταῦτα εἰναι τὰ τεθέντα συμβαίνει τὸ συμπέρασμα καὶ οὐδενὸς ἔξωθεν δροῦ προσδεῖ πρὸς τὸ γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον.
 τοὺς δὲ ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι ἀτελεῖς λέγει, οὐχ ὡς ἔξωθεν δροῦ

5 ὃν scripsi: οὐ P

ef. p. 35, 33

16 ὃς adāidi

20 καὶ delevi

18 B P: δυσὶ Waitz 1. c. p. 46, at

30 εἰναι] el ex 9 corr. P¹33 τῷ] ω ex αυ corr. P¹

36 διὰ τοῦ in fine versus P

προσδεσμένους· οὐδὲ γάρ ἡ βοήθεια η̄ προσγνωμένη αὐτοῖς ὅρον αὐτοῖς 15 προστίθησιν, οἷον ἡ ἀντιστροφὴ ὅρον οὐ προστίθησιν, ἀλλὰ τοὺς κειμένους ἀντιστρέψει· τὴν γὰρ πρότασιν τὴν λέγουσαν ‘οὐδεὶς ἵππος λογικός’ ἀντιστρέψει ἡ ἀντιστροφὴ καὶ λέγει ‘οὐδὲν λογικὸν ἵππος’, οὐκ ἀλλον ὅρον 20 5 προστιθέσαι ἀλλὰ τοῖς οὖσιν χρωμένη. οὐκ ἄρα τὸ τῷ ταῦτα εἶναι εἴπεν διὰ τοὺς ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι ἀλλὰ διὰ τοὺς ἑλλείποντας καὶ πλεονάζοντας, ὡς εἰρηται.

Τέλειώς ἄρα ἔχει ὁ ὅρος. Τίνα δὲ συντόμως ἐπαναλαβθωμεν τὰ ἥρηθέντα, τὸ μὲν λόγιος κεῖται ὡς γένος τοῦ συλλογισμοῦ· τὸ δὲ ἐν ᾧ 25 10 τεθέντων πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν ἀλλων λόγων τῶν ἀσυλλογίστων· τὸ δὲ τινῶν πρὸς ἀντιδιαστολὴν τῶν παρὰ τοῖς ἥρητορσιν μονολημμάτων συλλογισμῶν· τὸ δὲ ἔτερόν τι τῶν κειμένων πρὸς διαστολὴν τῶν παρὰ τοῖς Στωικοῖς λεγομένων | διαφορουμένων ἡ ἀδια- f. 109^v φύρως περιεινόντων· τὸ δὲ ἀνάγκη πρὸς διαστολὴν τῶν ἀλλων πίστεων 15 αἱ τὸ ἀναγκαῖον οὐκ ἔχουσιν· τὸ δὲ συμβαίνειν ὡς ἀεὶ ὑπάρχον τὸ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν ἀναγκαῖον παντὶ συλλογισμῷ· τὸ δὲ τῷ ταῦτα εἶναι πρὸς διαστολὴν τῶν ἑλλειπόντων συλλογισμῶν ἡ πλεονάζόντων. αὐτὸς δὲ ἔξη- 5 γούμενος τὸ τῷ ταῦτα εἶναι τῶν ἑλλειπόντων ⟨μόνων⟩ ἐμνήσθη· ἐπὶ ἔκείνων γάρ μάλιστα οὐ τῷ ταῦτα εἶναι τὰ τεθέντα ἐν αὐτοῖς συμβαίνει 20 τὸ συμπέρασμα ἀλλὰ τῷ ἔξωθλέν τι προσειλῆφθαι. οὐδὲν ἄρα οὔτε περιττὸν οὔτε ἑλλεῖπον ἔχει ὁ ὅρος· αὕτη δὲ ἐστιν ὅρου ἀρετή, τὸ ἀπέριττον καὶ 10 ἀνελλειπές.

p. 24b 22 Τέλειον μὲν οὖν καλῶ συλλογισμὸν ἔως τοῦ καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς ὠσαύτως.

25 ’Ακολούθως τοῖς προειρημένοις μετὰ τὸ ὄρισαι τί ἐστιν συλλογισμὸς ὄριζει τίς ἐστιν ὁ τέλειος καὶ τίς ὁ ἀτελῆς· οὗτος γάρ προέθετο. καὶ 15 πᾶλιν οὐ λέγει ‘τέλειος δέ ἐστιν’, ἀλλὰ τέλειον δὲ καλῶ καὶ ἀτελῆ ὡς αὐτὸς ὡν φησιν τούτων δημοτότερης. τέλειον δέ, φησίν, καλῶ τὸν μηδενὸς ἀλλου προσδεόμενον ἔξωθλεν πρὸς τὸ φανῆναι τὸ 30 ἀναγκαῖον, τουτέστιν τὸ συμπέρασμα. ὅρα δὲ πῶς εἴπεν τὸν μὴ δεόμενον πρὸς τὸ φανῆναι τὸ ἀναγκαῖον ἀντὶ τοῦ ‘τὸν σαφῆ καὶ διηγη- 20 θρωμένα ἔχοντα τὰ λήμματα’, ὡστε ἀτελῆ λέγει τὸν προσδεόμενον ἔξωθλέν τινος πρὸς τὸ φανῆναι τὸ ἀναγκαῖον, οὐ πρὸς τὸ γενέσθαι. οὐκ ἄρα λείπει τις αὐτῷ ὅρος, ὡς καὶ ἄνω εἰρηται, ἀλλ’ εἰσὶν ἐν αὐτῷ οἱ ἀρκοῦν- 35 τες ὅροι “πρὸς τὸ γενέσθαι τὸ ἀναγκαῖον”. οὐ φαίνεται δὲ διὰ τὸ συγκεχύσθαι τοὺς ὅρους, καὶ χρείαν ἔχει οὐ προσθήκης ἀλλὰ τάξεως πρὸς τὸ φανῆναι 25 τὸ ἀναγκαῖον τὸ ὅν μὲν ἐν αὐτῷ κεκρυμμένον δὲ διὰ τὴν σύγχυσιν.

3 οὐδὲν P   5 προστιθέσαι P   13 τοῖς τοῖχοις P   διαφορουμένων P
18 μόνων addidi cf. p. 30,24   20 περιττὸν] ο in ras. P¹   22 ἀνελλειπές]
λ alterum in ras. P   23 ante τέλειον 1—2 litt. eras. P   25 μετὰ τὸ ὄρισαι
τοῖς προειρημένοις P pr.   28 φησιν prius deleverim

καὶ αὐτὸς δέ φησιν τοῦτο σαφῶς. κατὰ κοινὸν δὲ ἀκουστέον τὸ πρὸς τὸ φανῆναι. ἀτελῆ δέ, φησίν, λέγω συλλογισμὸν ἐκεῖνον τὸν προσδεό-. f. 110^v μενον ἦ ἔνδες ἢ πλειόνων, τουτέστιν τὸν δεύτερον ἢ μιᾶς βιοθείας ἢ πλειόνων· εἰσὶν γάρ οἱ καὶ δευτέρας βιοθείας δεύτεροι πρὸς τὸ ἀναγνήναι εἰς τὸ 5 πρώτον σχῆμα· οἶνον εἰσὶν μὲν οἱ μόνης τῆς ἀντιστροφῆς δεύτεροι. εἰσὶν δὲ οἱ καὶ τῆς ἀντιστροφῆς δεύτεροι καὶ ἀλλοι πρὸς ταύτη, οἷον τῆς ἐκ- 10 θέσεως, πρὸς τὸ φανῆναι ἐκεῖνα ἃ ἔστιν μὲν ἀναγκαῖα διὰ τῶν ὑποκειμένων ὅρων, τουτέστιν ἡ οὐκ ἔξωθεν ὅρου προσδέεται πρὸς τὸ συμβῆναι, ἀλλὰ διὰ τῶν ὑποκειμένων μὲν ὅρων συμβαίνει, οὐ μὴν σαφῶς εἴληπται 15 διὰ προτάσεων. διὰ γάρ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ λογικοῦ καὶ τοῦ ἵππου συμβαίνει τὸ μηδένα ἵππου ἀνθρώπου εἰναι· οὐ μὴν σαφῶς εἴληπται διὰ τῶν 20 προτάσεων, ὅταν ἢ ὁ συλλογισμὸς ἐν δευτέρῳ σχήματι. δῆλον μὲν γάρ ὅτι, *{εἰ}* οὐδεὶς ἵππος λογικός, καὶ τὸ ἀνάπταλον οὐδὲν λογικὸν ἵππος, καὶ οἱ αὐτοὶ ὅροι εἰσὶν, οὐκ ἔστιν δὲ ἐλεῖν τὸ συμβαίνον διὰ τῆς προτάσεως· διὸ ἡ ἀντιστροφὴ ἀντιστρέψασα τοὺς ὅρους ποιεῖ αὐτὴν ‘οὐδὲν λογικὸν ἵππος’. 25 ὥστε οὐχ ὅρους ἔξωθεν προσδεῖ, οὐδὲ πρὸς διαστολὴν τῶν τοιούτων συλλογισμῶν εἰπεν ἐν τῷ ὅρῳ ἄνω τὸ “*{τῷ}* ταῦτα εἰναι”, ὡς τινὲς ὑπέλαθον· οὐ γάρ ὅρου αὐτοῖς προσδεῖ, ἀλλὰ σύγχυσις τῶν ὅρων ἔστιν ἐν αὐτοῖς. ὥστε καὶ παρὰ τῶν λειτουργῶν παρ’ αὐτῷ τῷ Ἀριστοτέλει λάβθοις 30 ἀν ὅτι οὐκ εἰσὶν οὗτοι οἱ συλλογισμοὶ ἀτελεῖς, ὡς αὐτῷ δοκεῖ (τοὺς γάρ ὅρους τελείους ἔχουσιν), ἀλλὰ μόνον συγχεγυμένους εἰσὶν ἐν αὐτοῖς οἱ ὅροι.

Μετὰ δὲ τὸ εἰπεῖν, τίνα λέγει τέλειον συλλογισμὸν καὶ τίνα ἀτελῆ, ἀκολούθως τοῖς προκειμένοις λέγει, τί λέγει τὸ ἐν δλῳ εἰναι ἢ μὴ εἰναι καὶ τί τὸ κατὰ παντὸς ἢ μηδενὸς κατηγορεῖσθαι· οὕτως γάρ προέ- 25 35 θετο. δηπερ δὲ καὶ ἄνω εἰρηται, δοκεῖ ταῦτα τέτταρα εἰναι περὶ ὧν λέγει, τὸ ἐν δλῳ εἰναι, τὸ ἐν μηδενὶ εἰναι, τὸ κατὰ παντὸς κατηγορεῖσθαι, τὸ κατὰ μηδενὸς κατηγορεῖσθαι. τῇ δὲ ἀληθείᾳ δύο ἔστιν | περὶ ὧν λέγει· f. 110^v περὶ γάρ τῆς καθολοῦ καταφατικῆς λέγει καὶ τῆς καθολοῦ ἀποφατικῆς διγόμενην ἐπιχειρῶν ἐπὶ ἑκατέρας ἀπό τε τοῦ κατηγορουμένου ὅρου καὶ 40 τοῦ ὑποκειμένου. καὶ αὐτὸς δὲ τοῦτο αὐτὸς σαφῶς λέγει· τὸ ἐν δλῳ τῷ ἑτέρῳ, φησίν, τὸ ἑτερον εἰναι καὶ κατὰ παντὸς τοῦ ἑτέρου τὸ ἑτερον κατηγορεῖσθαι ταῦτον ἔστιν· ἑκάτερον γάρ περὶ τῆς καθολοῦ καταφατικῆς εἰρηται· οἶνον πᾶς ἀνθρώπος δίποις. τὸ μὲν γάρ ἐν δλῳ τῷ ἑτέρῳ τὸ ἑτερον εἰναι εἰπεν ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου ἐπιχειρῶν· ἐν γάρ τῷ ἑτέρῳ, τῷ δίποι, δλῳ δύτι τὸ ἑτερόν ἔστιν, ὁ ἀνθρώπος· ὥλικώτερον γάρ ἔστιν τοῦ ἀνθρώπου τὸ δίποι καὶ περιλαμβάνει 45 αὐτόν. τὸ δὲ τὸ ἑτερον κατὰ παντὸς τοῦ ἑτέρου κατηγορεῖσθαι εἰπεν ἐπιχειρῶν ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου· κατὰ παντὸς γάρ τοῦ ἑτέρου, τοῦ

10 λογικὸν—ἵππος P   11 τὸν P   13 εἰ addidi   15 ἀντιστρέψα (sic) P

16 οὐκ P   17 τῷ alt. addidi   18 τῶν ὅρων scripsi: τοῦ ὅρου P   23 immo τοῖς προειρημένοις cf. p. 22,13 32,25   25 ἄνω] p. 15,1 sq.   26 ἐν alt. superscr. P¹

35 ἐν scripsi: ἐὰν P   37 τῷ alt. superscr. P   38 κατηγορουμένου scripsi: εἰρημένου P

ἀνθρώπου, τὸ ἔτερον κατηγορεῖται, τὸ δίπουν. εἴτα ἐπειδὴ ταῦτὸν εἶπεν τό τε ἀπὸ τοῦ ὑποκειμένου καὶ τὸ ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἐπιγείρημα (ἐκάτερον γάρ περὶ τῆς καθόλου καταφατικῆς εὑρηται), τὸ δὲ μόνον ἐξη- 15 γεῖται, τὸ ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου ἐπιγείρημα, καὶ ἀρκεῖται τούτῳ ἔάσας 5 ἥμιν τὰ ἄλλα ἐννοήσαι. καὶ λέγει ἐκεῖνο κατὰ παντὸς κατηγορεῖ- σθαι λέγομεν, οὗτον μηδὲν ἢ λαβεῖν τοῦ ὑποκειμένου καθ' οὗ τὸ 20 κατηγορούμενον οὐ λεχθῆσται. ἐπάγει καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς 25 ὡς αὐτῶς ἀντὶ τοῦ 'καὶ ἐπὶ τῆς ἀποφάσεως τὰ αὐτὰ νοεῖσθω'. δῆλον δὲ οὗτον λέγει τὰ αὐτὰ τῇ καταφάσει· οὐ γάρ ταῦτὸν ἐστιν κατάφασις 10 καὶ ἀπόφασις, ἀλλὰ καὶ ἀντίκειται ἀλλήλοις· ἀλλὰ τὰ αὐτὰ ἀντὶ τοῦ 'κατὰ τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν'. πάλιν γάρ τὸ ἐν μηδενὶ τῷ ἐτέρῳ τὸ ἔτερον εἶναι καὶ τὸ κατὰ μηδενὸς κατηγορεῖσθαι θατέρου θατέρον ταῦτὸν ἐστιν. ἐκάτε- 25 ρον γάρ περὶ τῆς καθόλου ἀποφατικῆς εὑρηται. κατὰ μηδενὸς τοῦ ἐτέρου τὸ ἔτερον κατηγορεῖσθαι λέγομεν, οὗτον μηδὲν ἢ λαβεῖν τοῦ ὑποκειμένου 15 καθ' οὗ θατέρον | λεχθῆσται· οἷον οὐδεὶς ἀνθρώπος τετράπους, καὶ' f. III οὐδενὸς ἀνθρώπου τὸ τετράπουν κατηγορεῖται, καὶ ἐν οὐδενὶ τετράποδί 20 ἐστιν ὁ ἀνθρώπος.

p. 25a1 Ἐπειδὴ πᾶσα πρότασίς ἐστιν ἢ τοῦ ὑπάρχειν ἔως τοῦ καὶ τὸ ζῷον οὐχ ὑπάρχει τινὶ ἀνθρώπῳ.

20 Περὶ πάντων ὧν προέμετο ἄνω εἰπεῖν εἶπεν, περὶ προτάσεως, περὶ 5 ὅρου, περὶ συλλογισμοῦ, ἔτι τε πρὸς τούτοις τίς ὁ τέλειος ὅρος καὶ τίς ὁ ἀτελῆς, καὶ τί τὸ ἐν ὅλῳ εἶναι ἢ μὴ εἶναι, καὶ τί τὸ κατὰ παντὸς ἢ μηδενὸς κατηγορεῖσθαι. εἴτα ἐπειδὴ εἶπεν ἄνω οὗτον "τέλειον καλῶ συλλο- 25 γισμὸν τὸν μηδενὸς προσδέσμενον πρὸς τὸ φανῆναι τὸ ἀναγκαῖον, ἀτελῆ 10 δὲ τὸν δεσμενὸν ἐνὸς ἢ καὶ πλείσιν" (εἰρήκαμεν δὲ οὗτοι ἐν ᾧ πλείσινα λέγει, τὰς βοηθείας λέγει δι' ὧν ἀνάγονται εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα οἱ ἐν δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχῆματι· εἰσὶν δὲ τρεῖς, ἀντιτροφῆ, ἐκμεσις, ἢ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆ), δῆλον οὗτον ἀναγκαίως καὶ περὶ τῶν βοηθειῶν τούτων διαλέγεται πρὸ τοῦ περὶ τῶν συλλογισμῶν διαλεχθῆναι. οὐ λέγει δὲ ἐν- 15 30 ταῦθα περὶ τῶν τριῶν βοηθειῶν ἀλλὰ περὶ μόνης τῆς ἀντιτροφῆς ἐπειδὴ καὶ ἀσαφεστέρα ἐστὶν καὶ οἱ πλείσις συλλογισμοὶ διὰ ταύτης βοηθοῦνται· διὸ καὶ ὡς ἀσαφεστέραν καὶ ὡς μάλιστα γρείαν ἔχων ταύτης προλαμβάνει καὶ λέγει περὶ αὐτῆς. περὶ δὲ τῆς ἐκμέσεως ἐρεῖ τούτου τοῦ βιβλίου 20 πρὸς τῷ τέλει· ἐν δὲ τοῖς μέσοις περὶ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς· σα- 35 φέστεραι γάρ εἰσιν αὗται οἱ δύο βοηθειαι. ἢ μὲν γάρ διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγῆς καὶ διὰ τοῦ δινόματος δείκνυνται τί σημαίνει, δητε αὐτόθιν μὲν τὸ

4 ἔάσας scripsi: ἔάσαι P

16 τετράπον — τετράπον (sic) P

25 εἰρήκαμεν] p. 33,4 sq.

συλλογισμὸν P

δὲ τοῖς μέσοις] c. 29 p. 45 a 23 sq.

13 (καὶ) κατὰ conicio

18 ἐπεὶ δὲ Arist.

26 οἱ scripsi: οἶον P

33 ἐρεῖ] c. 41 p. 49 b 33—50 a 4

15. 16 καθοιδενὸς P

23 ἄνω] p. 24 b 22—25

27 ἀντιτροφὴ P

29 τῶν

34 πρὸς τὸ P

ἐν

προκειμενον οὐκ ἀποδείκνυσιν, ὑποθεμένη δὲ τὸ ἀντικείμενον εἰς ἄτοπον²⁵ τι καὶ ἀδύνατον καταντῷ, ὡς ἔχομεν καὶ ἐπὶ τῶν γραμμικῶν θεωρημάτων.
 ἔκθετις δέ ἐστιν ἡ λῆψις καὶ προβολὴ μερικοῦ τυνος καὶ ἀπ' αὐτοῦ τὸ
 δῆλον πιστούμενη· οὗν λέγω 'οὐδεὶς ἀνθρωπος τετράπους'. | καὶ ἔκτι- f. III^v
 διθεματι μερικόν τι, τὸν Σωκράτην, καὶ λέγω 'εἰ γάρ ὑπῆρχεν τῷ ἀνθρώπῳ
 <τὸ> τετράπους, καὶ Σωκράτεις υπῆρχεν'. ὥστε συντόμως εἰπεῖν ἡ ἔκθετις
 παράδειγμά ἐστιν. οὐκ ἐπούδασεν οὖν καὶ περὶ τούτων τῶν δύο θογθεῖσιν
 ἐνταῦθια εἰπεῖν διά τε τὸ σαφέστερα εἶναι αὐτάς, ὡς εὑρηται, καὶ μὴ ἐπὶ α
 τοισάντων δεῖται αὐτῶν ἐφ' ὅσων τῆς ἀντιστροφῆς δεῖται. ἐπειδὴ δὲ
 10 ἐστιν καὶ ὅρων ἀντιστροφὴ καὶ προτάσεων καὶ συλλογισμῶν, περὶ ποιάς
 ἐνταῦθια διαλαμψάνει; λέγομεν διτε περὶ τῆς τοῦ ὅρου οὕτε περὶ τῆς
 τοῦ συλλογισμοῦ· περὶ μὲν γάρ τῆς τοῦ ὅρου εἰπέν πως ἐν τοῖς Κατηγο-
 ρίαις, οὐκ αὐτόθιν μὲν εἰπόντι διτε ὅρων ἐστιν ἀντιστροφῆς· ἐπὶ γάρ τῶν 10
 πρότι τι εἰπεῖν αὐτήν, ἔνθια λέγει 'πάντα δὲ τὰ πρότι τι πρὸς τὰς ἀντιστροφῆς'
 15 λέγεται· ὁ γάρ διοῦλος πρότι τῶν δεσπότην ἀντιστρέφει, καὶ ὁ δεσπότης
 πρότι τῶν διοῦλων διοῦλος δεσπότου διοῦλος καὶ δεσπότης διοῦλου δεσπότης,
 καὶ ἐπιστητὸν ἐπιστήμη ἐπιστήτον¹. περὶ δὲ τῆς τοῦ συλλογισμοῦ ἀντι- 15
 στροφῆς ἐφει πρότι τῷ τέλει τοῦ δευτέρου βιβλίου τῶν Προτέρων ἀγαλμα-
 κῶν. ἐνταῦθια δὲ περὶ τῆς τῶν προτάσεων λέγει ἀντιστροφῆς. ἐπειδὴ δὲ
 20 οὐ πᾶσαι αἱ προτάσεις ἀντιστρέφουσιν, λεκτέον ποιά εἰσιν αἱ ἀντιστρεφό-
 μεναι, καὶ πρότερον τί σημαίνει αὐτὸ τοῦτο τὸ ὄντα νη ἀντιστροφῆς. οὐ 20
 γάρ, ὡς νῦν οἱ πολλοὶ λέγουσιν, ἀντιστροφὴ ἐστιν ἡ καταστροφή, ὅλῃ
 ἀντιστροφῇ ἐστιν ἡ ἴστοροφή· πολλάκις γάρ τὸ 'ἀντί' ἀντὶ τοῦ ἵσου τί-
 θεται, οὗν ἀντίθεσις ἴσθμεσι. ἔχομεν δὲ τοῦτο πιστώσαθαι καὶ ἀπὸ
 25 τῶν παρ' αὐτῷ κειμένων· ἀργότερον γάρ τῶν 'Ρητορικῶν τεχνῶν φησιν
 "ἡ ἡγεμονίη τῇ διακετικῇ ἀντίστροφής ἐστιν" ἀντὶ τοῦ 'ἴστοροφος'². 25
 ἐκατέρᾳ γάρ αὐτῶν ὅμοιας ἐξ ἐνδόξων ἐπιχειρεῖ καὶ ἐφ' ἔκάτερα κατα-
 σκευάζει· περὶ γάρ τὸ φαινόμενον ἐκατέρα εἴγει. ἀντιστροφὴ οὖν ἐστιν ἡ
 ἴστοροφή, τὸ δὲ ἵσον | οὐ δύναται εἶναι ἐν τι· σγέσιν γάρ σημαίνει f. II^v
 30 καὶ τῶν πρότι τι ἐστιν τὸ ἵσον. <τὸ γάρ ἵσον> ἵσω τὸν ἐστιν. ὥστε νη ἀντι-
 στροφὴ οὐ δύναται μιᾶς προτάσεως εἶναι, εἴ γε τὴν στροφὴν σημαίνει
 35 ἴσων τινῶν καὶ κοινωνίαν ἔχοντων· τὸ γάρ ἵσα κοινωνεῖ ἀλλήλους κατὰ
 τὴν ἴστητα καὶ ἐν δύο τισιν τὸ ἐλάχιστον θεωρεῖται. ὥστε πάντας δύο αἱ
 προτάσεις ἐστιν ἡ ἀντιστροφή. λοιπὸν δὲ λεκέσιν ποιῶν προτάσειν ἐστιν
 40 ἡ ἀντιστροφή. τοῦτο δὲ εὐρήσομεν, εἰ διαιρέσιν τινα τῶν προτάσεων
 τελείαν ποιησαίμεθα ἐκ τῶν ὅρων οὕτως· ἐπειδὴ πᾶσα πρότασις ἔχει ὑπο-
 κειμενον ὅρον, ἔχει καὶ κατηγορούμενον, νη κατὰ μεριστέρους τοὺς ὅρους 10
 αἱ προτάσεις κοινωνοῦσιν νη κατ' οὐδέτερον, νη κατὰ μὲν τὸν ἐτερον κοι-

1 ἄτοπον] π in ras. P²

6 τὸ addidi

14 λέγει] memoriter citat Categ.

c. 7 p. 6 b 27 sq.

16 aut <οἷον> διοῦλος; aut διοῦλος; <γάρ> scribendum videtur

17 καὶ

<ἐπιστήμη> ἐπιστητὸς ἐπιστήμη καὶ conicio

18 ἐρεῖ] Anal. Pr. II 22 p. 67 b 27 sq.

23 τὸ scripti; νη P

25 φησι] Rhetor. I 1 p. 1354 a 1

30 τὸ γάρ ἵσον addidi

31 εἴ γε τὴν scripti; εἴτε τ (sic) P

νωνοῦσιν. κατὰ δὲ τὸν ἔτερον διαφέρουσιν, καὶ τοῦτο διχῶς· ἡ γάρ κατὰ μὲν τὸν ὑποκείμενον κοινωνοῦσιν, κατὰ δὲ τὸν κατηγορούμενον διαφέρουσιν, ἡ τὸ ἀνάπολιν. λέγω δὲ οὐ δύναται ἡ ἀντιστροφὴ εἶναι οὕτε τῶν προ- 15 τάξεων τῶν κατὰ μηδέτερον κοινωνοῦσαν (ποιά γάρ ισότης δύναται εἶναι 5 ἐν τοῖς κατὰ πάντα διαφέρουσιν;) οὕτε τῶν κατὰ τὸν ἔτερον μὲν κοινωνοῦσαν κατὰ δὲ τὸν ἔτερον διαφέρουσαν· οὐδὲ γάρ ἐν ταύταις δύναται εἶναι ισότης διὰ τὸ διαφέρειν τὸν ἔτερον· λείπεται τὴν ἀντιστροφὴν εἶναι τῶν 20 προτάτεων τῶν κατ' ἀμφότερα κοινωνοῦσαν. λέγει δὲ πάλιν ἄλληγα διαι- ρεσιν· ἐπειδὴ πᾶσα πρότασις ἔχει τὸ ὅρον (ἡ γάρ καταφατική ἐστιν ἡ ἀπο- 10 φατική), ἔχει δὲ καὶ τάξιν καθ' ἣν τεταγμένοι εἰσὶν οἱ ὅροι, οὗδε μὲν πρῶτος, οὗδε δεύτερος, λέγει οὖν δὲ οὗτοις αἱ προτάσεις αἱ κοινω- νοῦσαι ἡ οὗτοις κοινωνοῦσιν δῆτε καὶ τὴν αὐτὴν ποιότητα φυλάττειν καὶ 25 τὴν αὐτὴν τάξιν, ἡ οὐδέτερον τούτων φυλάττουσιν, ἡ τὸ μὲν ἔτερον φυ- λάττουσιν, τὸ δὲ ἔτερον ἐναλλάττουσιν, καὶ τοῦτο διχῶς· ἡ γάρ τὴν τάξιν 15 ἐναλλάττουσι τὴν ποιότητα φυλάξασαι, ἡ τὸ ἀνάπολιν | f. 112v

---

3 τὸ superser. P¹   9 immo ποιότητα   11 δὲ addidi   δτι] ὡ superser. P¹
 14 ἐναλλάττουσιν P   15 ἐναλλάττουσι scripsi: ἐναλάττουσαι P   f. 112v vacuum
 reliquit notans ζήτει τὴν ἀκολουθίαν τέσσαρα φύλλα στρέψας ὅπου καὶ τὸ σημεῖον ἔσεις ἄν
 P cf. Praef.

ΕΙΣ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥΣ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΥΣ.

Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον ἔως τέλους τῶν τριῶν σχημάτων. Μετὰ τοὺς ὑπάρχοντας ^{l. 226r} συλλογισμοὺς τοὺς ἀναγκαῖους παραδίδωσιν, ἐπειδὴ πολλὴ συγγένεια τῷ ὑπάρχοντι πρὸς τὸ ἀναγκαῖον· καὶ γὰρ τὸ ὑπάρχον, ἔστ^τ ἀν ὑπάρχῃ, ἀναγκαῖον ἔστιν· καὶ αἱ ἀντιστοφαὶ 5 ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖος ὄμοιος ἔχουσι. καὶ διὰ τοῦτο καὶ οἱ συλλογισμοὶ σχεδὸν ὄμοιοις ἔχουσιν ἐπὶ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου. τὸ δὲ σχεδὸν διὰ τὸν τέταρτον τρόπον τοῦ δευτέρου σχῆματος καὶ τὸν πέμπτον τοῦ τρίτου· οὗτοι γὰρ ἐπὶ ὑπάρχοντος δι^τ ἀντιστροφῆς μὲν οὐκ ἀδείκνυντο, δι^τ ἀδυνάτου δὲ καὶ δι^τ ἐκθέσεως, καὶ τὶ δι^τ ἀδυνάτου καὶ δι^τ ἐκθέσεως πίστις ἐπὶ τῶν ἄλλων περιουσιαστικὴ οὖσα ἐπὶ τούτων ἀναγκαῖα 10 ἡγίνεται· ἐπὶ δὲ τοῦ ἀναγκαῖου δι^τ ἀδυνάτου οὐ δείκνυνται, ἐπειδὴ ἐν τῷ ἀναγκαῖῳ καὶ ἐνδεχομένῳ αἱ ἀντιστοφαὶ λαρβάνονται ἀντιτιθέντων ἡμῶν τρόπου τρόπῳ, ποσὸν ποσὶ, ποιὸν ποιῷ· καὶ διὰ τοῦτο εἰς μίζειν ἐμπίπτομεν ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου, ἢν οὕπῳ ἵζειν τί συνάγει. δι^τ ἐκθέσεως δὲ μάνης δείκνυνται, καὶ ή δι^τ ἐκθέσεως πίστις ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος κατὰ τοὺς εἰρημένους τρόπους περιουσιαστικὴ οὖσα ἐπὶ τοῦ ἀναγκαῖου ἀναγκαῖα γίνεται. δείκνυνται δὲ δι^τ ἐκθέσεως τὸν τρόπον τοῦτον. ἔστω γὰρ ὁ τέταρτος τρόπος τοῦ δευτέρου σχῆματος· τὸ Α τῷ μὲν Β ἐξ ἀνάγκης παντί, τῷ δὲ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί· λέγω διτὶ τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί. ἐπειδὴ γὰρ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί, ἔστω τὸ Δ ὑπὸ τὸ Γ, φῶντα τὸ Α ὑπάρχειν | ἐπεὶ οὖν ^{l. 226v} τὸ Α τῷ μὲν Β παντί ἐξ ἀνάγκης, τῷ δὲ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδενί, διὰ τὸν δεύτερον ἄρα τρόπον τοῦ δευτέρου σχῆματος τὸ Β τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδενί· τὸ δὲ Δ τι Γ ἔστιν· τὸ Β ἄρα ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ τῷ Γ· ὅπερ ἔδει δεῖσθαι. ἀλλὰ δὴ ἔστω ὁ πέμπτος τρόπος τοῦ τρίτου σχῆματος, καὶ τὸ μὲν Α ἐξ ἀνάγκης τῷ Γ οὐ παντί, τὸ δὲ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί· λέγω διτὶ τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί. ἐπειδὴ γὰρ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί, τὸ Α τοιν τῶν ὑπὸ τὸ Γ, οἷον τὸ Δ, οὐδενὶ ὑπάρχει ἐξ ἀνάγκης· 25 ἐπεὶ οὖν τὸ μὲν Α τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης οὐδενί, τὸ δὲ Β τῷ Δ ἐξ ἀνάγκης παντί, διὰ τὸν δεύτερον ἄρα τρόπον τοῦ τρίτου σχῆματος τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί.

ρ. 29b 29 "Οὐτὶ ἔτερον τὸ ὑπάρχον καὶ τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἐνδεχόμενον. τὸ γὰρ ἐνδεχόμενον οὔτε ὑπάρχει οὔτε ἀναγκαῖον ἔστιν, μέλλει δὲ ὑπάρχειν· καὶ τὸ ὑπάρχον ἐκβάν ἐνδεχόμενόν ἔστιν καὶ τάντη διαφέρει τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ἀναγκαῖου.

30 ρ. 29b 32 "Οὐτὶ ἔτεροι καὶ οἱ συλλογισμοὶ τῶν τριῶν τῷ τάς προτάτεις καὶ τὰ συμπεράσματα ποτὲ μὲν τοῦ ὑπάρχοντος εἰναι ποτὲ δὲ τοῦ ἀναγκαῖου ποτὲ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου.

ρ. 30a2. Τὸ τε γὰρ στερητικὸν ὥστα τὰς ἀντιστρέφει, ἀλλὰ καὶ τὸ κατηγορικόν· καὶ πλέον τὸ κατηγορικόν· τοῦτο γὰρ ὄμοιος ἐπὶ τῶν τριῶν ἀντιστρέφει· τὸ δὲ στερητικὸν ἐπὶ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου μάρον ὄμοιος ἀντιστρέφει, ἀλλως δὲ ἐπὶ ἐνδεχομένου. καὶ διὰ τοῦτο μάρον τοῦ κατεπείγοντος ἐμνημόνευσεν.

ρ. 30a3. Ἐν τῷ οἰκείῳ σχήματι, εἰ καὶ μὴ ἐν τῷ οἰκείῳ τρόπῳ.

"Οὐτὶ ἐπὶ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου ή δι^τ ἀδυνάτου δεῖστις περιουσιαστικὴ οὖσα ἐν δευτέρῳ σχήματι πλὴν τοῦ τετάρτου τρόπου καὶ ἐν τρίτῳ πλὴν τοῦ πέμπτου τρόπου ἀναγκαῖα γέγονεν ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου. διτὶ ή δι^τ ἐκθέσεως ἀπόδειξις ἐπὶ ὑπάρχοντος περιουσιαστικὴ οὖσα ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου ἐπὶ τοῦ ἀναγκαῖου ἀναγκαῖα γέγονεν ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου.

4 τῷ ἀναγκαῖον P pr., corr. P¹ 7 τὸν πέμπτον scripsi: τοῦ E P 10 δείκνυνται P pr.,
γ superser. P¹ 13 et 15 δείκνυνται scripsi cf. vs. 8, 10: δείκνυνται P 24 an τῷ Δ?

Πώς ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος ἔδειξεν τὸν τέταρτον τρόπον τοῦ δευτέρου καὶ τὸν πέμπτον τοῦ τρίτου δι' ἀδυνάτου μὴ ἀντιθέσις τρόπου τρόπῳ, ποσὸν ποιῷ, εἰ καὶ τὸ ὑπάρχον τρόπος ἐστιν: διγοι γάρ τὸ ἐκβάν ἐνδεχόμενον· οὐ γάρ, εἰ f. 227^v φεῦδης τὸ ὑπάρχειν μὴ παντί, ἀλλιθέες τὸ ὑπάρχειν παντί, ἐπειδὴ ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου κατὰ τοὺς τρόπους αἱ ἀποφάσεις γίνονται. Ἡ ἐγρήγορτο τότε τοῦ ὑπάρχειν ἀντὶ τοῦ ἐστιν· πρὸ μὲν γάρ τῶν μῆτων τὸ ὑπάρχον ἰσοδυναμεῖ τῷ ἐστιν· ἐν δὲ ταῖς μῆτραις τρόπος ἐστιν τὴν ἔκβασιν τοῦ ἐνδεχομένου ὄγλων. καὶ τὸ μὲν πρῶτον δεῖξεις ἐκ τοῦ λέγεσθαι πᾶσαν πρότασιν ἡ τοῦ ὑπάρχειν εἶναι ἡ τοῦ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἡ τοῦ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν· εἰ γάρ καὶ τὸ ὑπάρχειν τρόπος, ποσὸν αἱ ἀνευ τρόπου προτάσεις: τὸ δὲ δεύτερον ἐκ τοῦ τρόπων εἴη τὰς μῆτρας· τὸ γάρ ἐστιν παντὶ τρόπῳ ἀεὶ συνέευκται καὶ οὐ ποιεῖ μῆτραν δεῖ. τὸ ὑπάρχον οὐ τρόπος, εἰ πᾶσα πρότασις ἡ τοῦ ὑπάρχειν ἡ τοῦ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἡ τοῦ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν· ποσὸν γάρ αἱ ἀνευ τρόπου, εἰ καὶ τὸ ὑπάρχον τρόπος: Ἡ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχοντος τὸν τέταρτον τοῦ δευτέρου καὶ τὸν πέμπτον τοῦ τρίτου δι' ἀδυνάτου δεικνύει ἔκβασιν τοῦ ὑπάρχειν παντὶ τὸ ὑπάρχειν οὐ παντί, οὐ τὸ μὴ ὑπάρχειν παντί· κατὰ γάρ τοὺς τρόπους αἱ ἀποφάσεις γίνονται τῶν μετὰ τρόπου καταφάσεων. διτὶ τὸ ὑπάρχον τρόπος, εἰ μίγνυσιν αὐτὸς ἀναγκαῖμφ καὶ ἐνδεχομένῳ τρόπων γάρ αἱ μῆτρες· οὐ γάρ λέγεται μῆτρας τοῦ κατὰ τὸ ἐστιν ὑπάρχοντος πρὸς τὸ ἀναγκαῖον καὶ τὸ ἐνδεχόμενον ἀεὶ συνόντος αὐτοῖς.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΜΙΞΕΙΣ.

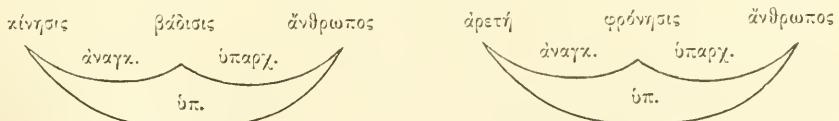
20 p. 30a 15 Συμβαίνει δέ ποτε. Μετὰ τοὺς συλλογισμοὺς τοῦ ὑπάρχοντος καὶ τοῦ ἀναγκαίου παραδίδωσιν ὁ Ἀριστοτέλης τοὺς συλλογισμούς τοῦ ἐνδεχομένου. ἀλλὰ μίγνυσι πρότερον τὸ ὑπάρχον τῷ ἀναγκαῖῳ διὰ δύο αἵτια: Ἡ γάρ ὅτι ποικιλος ὁ περὶ τῶν ἐνδεχομένων συλλογισμῶν λόγος, ἡ ἵνα συνηπληρώσῃ τὸν περὶ τοῦ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου λόγον καὶ τῶν ἀπλῶν ἔργωνται τοῦ συνθέτου. ὑπάρχον δὲ λαμβάνει 25 νῦν οὐχ ὡς ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασι τὸ κατὰ τὸ ἐστιν ἀλλὰ κατὰ τὸ ἐκβάν ἐνδεχόμενον· εἴτε γάρ τὸ ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασιν ὑπάρχον τρόπους εἴη, παραλειπειμέναι ἔσονται αἱ ἀνευ τρόπου προτάσεις | (Ἐφη γάρ ἐκεῖσες “ἐπειδὲ πᾶσα πρότασις ἡ τοῦ ὑπάρχειν ἡ f. 227^v τοῦ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἡ τοῦ ἐνδέχεσθαι ὑπάρχειν”), εἴτε τὸ νῦν ὑπάρχον μὴ εἴη τρόπος, οὐκον ἐστιν μῆτρες· τῷ γάρ ψιλῷ ἐστιν^v πᾶς τρόπος συνέευκται. ζητοῦμεν δὲ 30 ἐν ταῖς μῆτρεσιν οὐχὶ *{εἰ}* καθόλου ἡ μερικὸν συνάγεται, οὐδὲ εἰ καταφατικὸν ἡ ἀποφασικόν (οὐδεμίᾳ γάρ περὶ ταῦτα γίνεται ἐξελλαγὴ παρὰ τὰ εἰρημένα, ἐπειδὴ καὶ τὸ καθόλου ὑπάρχον τότε ἐλαμβάνετο φερόμενον καὶ κατὰ τῶν τρόπων), ἀλλ’ εἰ ὑπάρχον ἡ ἀναγκαῖον ἡ ἐνδεχόμενον τὸ συμπέρασμα. μῆτρες τοίνους γινομένης ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου ἐν πρώτῳ σχήματι δὲ μὲν Ἀριστοτέλης τῇ μεῖζον ἔπεσθαι βούλεται τὸ συμπέρασμα, εἰ δὲ ἐν δευτέρῳ, τῇ ἀντιστρεφομένῃ, εἰ δὲ ἐν τρίτῳ, τῇ μὴ ἀντιστρεφομένῃ· αὗται γάρ μεῖζονες γίνονται ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σχήματος ἀναγωγῇ· ἐπὶ δὲ τοῦ τετάρτου τρόπου τοῦ δευτέρου σχήματος καὶ τοῦ πέμπτου τοῦ τρίτου τῶν μὴ ἀναγομένων δι’ ἀντιστροφῆς εἰς τὸ πρῶτον σχήμα τῇ γείρονι ἔπεσθαι τὸ συμπέρασμα. οἱ δὲ ἔταιροι αὐτοῦ, Θεόφραστος καὶ Εὔδημος, καὶ οἱ ἀπὸ Ηλάτωνος καθόλου καὶ νῦν τῇ γείρονι ἔπεσθαι 40 τὸ συμπέρασμά φασιν ὥσπερ καὶ ἐν ποιῷ καὶ ἐν ποιῷ. τῶν δὲ νεωτέρων ἡκολούθησαν

4 ὑπάρχειν prius scripsi: ὑπάρχον P 7 δεῖξεις scripsi: δεῖξεις P cf. vs. 26 13 ἡ scripsi: εἰ P 16 αὐτὸς scripsi: αὐτῷ P 17 τρόπων scripsi: τρόπων P
 23 συμπληρώσῃ] συμ superset. P¹ 26 παραλειψμέναι P 27 ἐκεῖσες] e. 2 p. 25^a 1
 28 εἴη scripsi: ἡ P 30 ἐν ταῖς μῆτρεσιν in ras. P¹ εἰ prius addidi 32 ἐλαμβάνετο] o in ras. P τῶν ex τὸν curr. P¹ 39 τῇ γείρονι] γείρον δὲ τὸ ὑπάρχον τοῦ ἀναγκαίου mrg. P

Ἀριστοτέλει μὲν Ἀλέξανδρος καὶ Ἰάμβλιχος, Θεοφράστῳ δὲ καὶ Εὐδήμῳ καὶ τοῖς ἀπὸ Πλάτωνος Θεμίστιος, Συριανός, Ηρόκλος. οὗτοί τοίνυν ἐξ ἀναγκαῖας τῆς μεζονος καὶ ὑπαρχούσης τῆς ἐλάττους ἀναγκαῖον συνάγεται, δεῖκνυσιν δὲ Ἀριστοτέλης οὕτως· εἰ τὸ Λ παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ὑπαρχόντως, τὸ Λ παντὶ τῷ Γ 5 ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸν ὄρον τοῦ κατὰ παντός. ἀλλὰ οὐ παντὶ μέρει, φασί, τοῦ Β τὸ Λ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνοις τοῖς ἀναγκαῖοις αὐτοῦ μέρεσιν· ἐν οὐκέστιν τὸ Γ διὰ τὸ ὑπαρχούσαν εἶναι τῷ ΒΓ πρότασιν· διὰ γάρ τοῦτο δύναται τὸ Γ τοῦ Β μηδὲν ὑπάρχον μέρος εἶναι, οὔτε γωρίζεται αὐτοῦ. καὶ ἐπει τὸ Λ τοῦ Β ἀχώριστόν ἐστιν, τὸ δὲ Β τῷ Γ χωριστόν, καὶ τὸ Α τῷ Γ χωρίζεται, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἐξ ἀνάγκης αὐτῷ 10 ὑπάρχει. Ἀλέξανδρος δὲ | συνηγορῶν τῷ Ἀριστοτέλει καὶ διὸ ἀδυνάτου δεῖκνυσιν f. 228r ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα τὸν τρόπον τοῦτον· εἰ γάρ μὴ τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί, ἐνδέχεται μὴ παντί· ἀλλὰ μήν καὶ τὸ Β τῷ Γ ὑπαρχόντως παντί· διὰ τὸν πέμπτον ἄρα τρόπον τοῦ τρίτου σχήματος, ἐφ' οὐ καὶ κατὰ Ἀριστοτέλη τῇ γειρού 15 ἔπειται τὸ συμπέρασμα, τὸ Λ τῷ Β ἐνδέχεται μὴ παντί· ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνάγκης παντί· διὰ τοῦτον· ἀντίφασις γάρ ταῦτα. ἀλλὰ πρῶτον μὲν διδιλληλός ἐστιν η δεῖξις· καὶ γάρ τὴν μνημονεύμεσσαν δεῖξιν τοῦ τρίτου σχήματος διὰ τῆς νῦν μίζεως ἐξῆς δὲ Ἀριστοτέλης δεῖξει. δεύτερον δὲ διὰ τῶν αὐτῶν λόγων καὶ ὑπάρχον συνάγεται καὶ ἐνδεκόμενον καὶ ἀδύνατον· εἰ γάρ τὸ Α τῷ Γ μὴ παντὶ ως δὲ ἐθέλῃς, ἐπειδὴ τὸ Β τῷ Γ παντί τὸ Α τῷ Β οὐ παντί, καὶ οὐ λέγω ἀπλῶς· διὰ τοῦτον· διότε παρέκειται γάρ τὸ 20 Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης παντί· ὅπει τῇ τὰ τρία οὐ συνάγεται η οὐδὲ τὸ ἀναγκαῖον. αἵτινον δὲ τοῦ ἄποτον ἐπακολουθεῖν καὶ ἀναγκαῖον ὑποτεθέντος τοῦ συμπερόσματος καὶ ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος οὐχ δὲ τρόπος τοῦ συμπεράσματος, ἀλλὰ τὸ συνάγεσθαι μὲν κατ' ἀλλήλους παντί (δει γάρ ἐκ δύο καθόλου καταφατικῶν καθόλου καταφατικῶν συνάγεται ἐν πρώτῳ), ὑποκείσθαι δὲ οὐ παντί. Σωτιγένης δὲ δὲ τοῦ Ἀλέξανδρου 25 διόπτερας ἀναγκαῖον ἐφῆ συνάγεσθαι τὸ κατὰ τὸν διορισμὸν· ἔστε δὲ γάρ δὲ μέσος τῷ ἐσχάτῳ τὸν ὑπάρχη· ἀνάγκη καὶ τὸν μεζονα τῷ ἐλάττῳ τὸν ὑπάρχειν. ἀλλὰ δυον ἐπὶ τούτῳ καὶ τῆς μεζονος ὑπαρχούσης (οὕτως) ἀναγκαῖον ἐστιν τὸ συμπέρασμα· ἀνάγκη γάρ πάλιν τὸν μεζονα τῷ ἐσχάτῳ τὸν ὑπάρχειν, ἔστε δὲ μεζονα τῷ μέσῳ τὸν ὑπάρχη· καὶ πᾶς συλλογισμὸς τὸ ἐξ ὑποθέσεως ἀναγκαῖον συνάγει διὰ τὸν ὄρον τοῦ συλλογισμοῦ· καὶ ἐν τῷ 30 δευτέρῳ σχήματι δείκνυσιν δὲ Ἀριστοτέλης συζυγίαν μὴ συνάγουσαν τὸ ἀναγκαῖον διὰ τὸ μετά διορισμὸν ἀναγκαῖον συνάγειν. Ἐρμῆνος δὲ ἐλεγεν ἀναγκαῖον γίνεσθαι τὸ συμπέρασμα οὐκ ἀεὶ ποτε, ἀλλὰ ἐπὶ τοὺς ὅλης· εἰ μὲν γάρ λάβωμεν | ζῶν, ἄν- f. 228v θρωπον, περιπατοῦν, ἀναγκαῖον συνάγεται· εἰ δὲ ζῶν, ἔνθρωπον, κινούμενον, [ψεύδεται η] ἐνδεχόμενον. διὸ δὲ καὶ δὲ Ἀριστοτέλης ἐφῆ συμβαίνει δέ ποτε. ἀλλὰ 35 διώρισεν τοῦτο δὲ Ἀριστοτέλης ἐπαγγάλων πλὴν οὐχ ὁποτέρας ἔτυχεν, ἀλλὰ τῆς

3 δεῖκνυσιν] v alterum ex ὁ corr. P¹

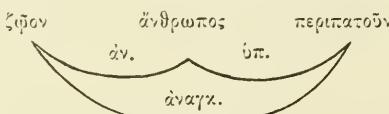
7 ὑπάρχουσαν] οὐ ex ὄν, ut videtur,
corr. P¹ ad 9. 10 signum appictum est, cui respondent in mrg. inf. f. 228r haec:
ὅτι γάρ τοῦτο οὕτως ἔχει, πρόδιλον καὶ ἐκ τῆς τῶν ὄρων παραθέσεως

καὶ καθόλου δεῖ λαμβάνειν καθολικώτερον τι καὶ μερικώτερον καὶ τι τούτων ὑπαρχόντως μετέχον καὶ τὸ μὲν καθολικώτερον τιθέναι μεζονα ὄρον, τὸ δὲ μετέχον ἐλάττονα 10 Ἀλέξανδρος] p. 127, 3sq. 13 Ἀριστοτέλη scripsi: ἀριστοτέλει: P 24 ὑποκείσθαι] σι in ras. P¹ 25 ἔστε δὲ τούτῳ τῷ πρώτῳ τοῦτον περιπατοῦν, ἀναγκαῖον συνάγεται· εἰ δὲ ζῶν, ἔνθρωπον, κινούμενον, [ψεύδεται η] ἐνδεχόμενον. διὸ δὲ καὶ δὲ Ἀριστοτέλης ἐφῆ συμβαίνει δέ ποτε. ἀλλὰ τούτων P 27 οὕτως addidi 34 ψεύδεται η ut e mrg., ubi notatum est ἐλάττων πρότασις διὰ τα ουράνια, illatum delevi

μεῖζονος ἀναγκαῖας οὕτης. καὶ ἐπὶ στοιχείων τὴν δεῖξιν ἐποιήσατο ἄπει καθόλου ταῦτην ποιούμενος. οἱ δὲ περὶ Θεόφραστον δικαιολογοῦνται οὗτοι· τίς ή ἀποκλήρωσις μὴ καὶ ἐπὶ τῶν τρόπων τῇ γείροις ἐπεσθία τὸ συμπέρασμα; η̄ τίς ή ἀποκλήρωσις ἐν μόνῳ τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου τῇ γείροις κατ' Ἀριστο-
5 τεληγένεσθαι τὸ συμπέρασμα; οὐδὲ τί δὲ ὁ Ἀριστοτέλης τὰς μὲν ἀναγκαῖαν συναγόντας οὐ δεῖκνυσι διὰ τῶν δρῶν ἀλλὰ διὰ μόνου τοῦ καθόλου λόγου, τὰς δὲ ὑπάρχοντας καὶ διὰ τοῦ καθόλου λόγου καὶ διὸ δρῶν: δῆλον γάρ οὐδὲ διὰ τὸ δεῖ ὑπάρχοντα συνάγεσθαι καὶ μὴ εὑπορεῖν δρῶν τὸ ἀναγκαῖον συναγόντων, ἀλλὰ ἐν τοῖς καθόλοις λόγοις παρα-
κρούεσθαι οἷμάτι. ἅπας δὲ λόγος, ἢν ἀπῆ τὰ ἔργα, μάταιν τι φαίνεται καὶ κενόν. καὶ
10 εἰ ἐν δευτέρῳ σχήματι τῇ γινομένῃ μεῖζονι ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἀναγωγῆ ἐπεσται τὸ συμπέρασμα, ἐν τῷ πρώτῳ τρόπῳ τοῦ τρίτου σχήματος ἐξ ὑπαρχόντης καὶ ἀναγκαῖας καὶ ὑπάρχοντας καὶ ἀναγκαῖον συνάγεται τῷ δύνασθαι ἐκατέραν μεῖζονα γενέ-
σθαι εἰν πρώτῳ σχήματι, εἰ καὶ δύο μὲν μιᾶς ἀντιτεροφέντης δεῖξειται, δύο δὲ δύο. η̄
15 οὐκ ἄποπον τοῦτο· ἐν γάρ τῷ τρίτῳ σχήματι μερικά πάντα συνάγεται· δύναται δὲ τὸ
μερικὸν καὶ ὑπάρχοντα εἶναι καὶ ἀναγκαῖον· οἶνον λευκὸν τοῦ ζύφη ὑπαρχόντως διὸ ἀν-
θριπον καὶ ἀναγκαῖως διὰ κύκλου. η̄ δὲ ἐπίχρισις, ὡς ἔλεγεν ὁ ταῦτα μοι ἔξηγησά-
μενος τῷ Ιακωβίλιον ὑπομνήματι κατακολουθῶν, τοῦτον ἔχει τὸν τρόπον· ἐξ ἀνα-
γκαῖας τῆς μεῖζονος καὶ ὑπαρχόντης τῆς ἐλάττονος ἐν πρώτῳ σχήματι καὶ ἀναγκαῖον
20 συνάγεται ἐπὶ δρῶν ζύφου, ἀνθριπού, περιπατοῦντος καὶ ὑπάρχοντος ζύφου, ἀνθριπού,
κινουμένου· τὸ γάρ ὑπάρχοντα μέσον ἐστὶν ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχομένου, τοῦ μὲν | ἀναγ-
καῖον ἔχον τὸ παρεῖναι, τοῦ δὲ ἐνδεχομένου τὸ δύνασθαι μεταβάλλειν εἰς τὸ μὴ εἶναι.
καὶ διὰ τοῦτο πλάτος ἐστὶν τοῦ ὑπάρχοντος, καὶ δύναται η̄ ὑπάρχοντα πρότασις καὶ
πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ εἶναι μᾶλλον καὶ πρὸς τῷ ἐνδεχόμενῳ. καὶ ὅτε πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ
25 ἐστὶν, ἀναγκαῖον συνάγεται· οἶνον γάρ ἐκ δύο ἀναγκαῖων ἀναγκαῖον συνάγεται· ὅτε δὲ
πρὸς τῷ ἐνδεχόμενῳ, ὑπάρχοντα συνάγεται, ὡς ἐπὶ τῶν εἰρημένων δρῶν. τὸ Ἀρι-
στοτέλης ἐκ τῆς μεῖζονος ἀναγκαῖας τῆς δὲ ἐλάττονος ὑπαρχόντης ἀναγκαῖον φέρει
30 συνάγεσθαι τὴν ἐλάττονα πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ λαμβάνων· ὅτε δὲ ἐκ τῆς μεῖζονος ὑπαρ-
χόντης τῆς δὲ ἐλάττονος ἀναγκαῖας ὑπάρχοντος, τὴν ἐλάττονα λαμβάνει πρὸς τῷ ὑπάρ-
χοντι· διὰ γάρ τοῦτο, ὅτε η̄ μεῖζων ἀναγκαῖα η̄ δὲ ἐλάττων ἀναγκαῖα, τὴν
35 μεῖζονα οὖν ἀναγκαῖαν καλεῖ ἐξορίζων αὐτὴν ἀπὸ τοῦ ἀναγκαῖος καὶ ἐπιρρεπῇ δρῶν
πρὸς τὸ ἐνδεχόμενον· ὅτε δὲ η̄ μεῖζων ἀναγκαῖα η̄ δὲ ἐλάττων ὑπάρχοντα, τὴν ἐλάττονα
ὑπάρχονταν καλεῖ. οὐδὲ δὲ *(οὐκ)* ἀναγκαῖαν ὡς ἐπιρρεπῶς ἔχουσαν πρὸς τὸ ἀνα-
γκαῖον, ἀλλὰ κανὸν εἴπωμεν, φασί· λογικὸν παντὶ ἀνθριπῷ ἐξ ἀνάγκης, ἀνθριποῖς παντὶ
40 περιπατοῦντι ὑπαρχόντως, καίπερ τῆς ἐλάττονος πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ οὕτης ὑπάρχοντος
συνάγεται· κανὸν κίνησις πάσῃ βαδίσει ἀναγκαῖας, βαδίσεις παντὶ ἀνθριπῷ ὑπαρχόντως,
καίπερ τῆς ἐλάττονος ὑπαρχόντης οὕτης πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ ὑπάρχοντα συνάγεται.

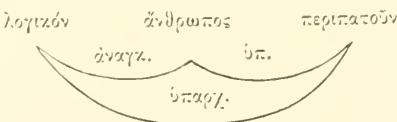
“Οτι ἄπορος η̄ μεῖζος ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου· οὕτε γάρ ἀεὶ ὑπάρχοντα συνάγεται,
ώς οἱ Πλατωνικοὶ καὶ Θεόφραστος, διὰ τοὺς δρους τούτους·

40 οὕτε τῆς μεῖζονος ἀναγκαῖας οὕτης ἀναγκαῖον, ὡς ὁ Ἀριστοτέλης, διὰ τοὺς δρους
τούτους· ζῆσιν παντὶ ἀνθριπῷ ἀναγκαῖας, ἄνθρωπος παντὶ κινουμένῳ ὑπαρχόντως,

4. 5 ἀριστοτέλει P cf. p. 39,13 ad 17. 18 in mrg. aser. ιστέον ὅτι η̄ ἐλάττων προ-
ποτας η̄ λέγοντα πᾶν τὸ κινούμενον ἀνθριπον εἶναι ὑπαρχόντως φεύδεται· οὐ γάρ ἐνδέχεται
οὐδὲ κατὰ ἐπίνοιαν μὴ κινεῖσθαι τὸν αἰθέρα καὶ τοὺς ἀστέρας P 25 fort. καὶ ὁ Ἀρ.
ὅτε—λαμβάνει (27) 29 οὕτε P 30 ἐπιρρεπῇ P 32 οὖκ addidi cf. p. 41,7
34 fort. οὕτης (ὑπαρχόντης) cf. vs. 36 et p. 41,2

καὶ ζῆτον παντὶ κινουμένῳ ὑπαρχόντως ἀλλὰ οὐκ ἀναγκαῖς· οὕτε, ὡς ἡ Ἱάρη-
βλευσ, τῆς ἐλάττους ὑπαρχούσῃς πρὸς τῷ ἀναγκαῖφ οὕτης ἀναγκαῖον συνάγεται
διὰ τοὺς ὅρους τούτους·

5 ἄλλο οὖδε ἀντίφασις | γίνεται ἀντιτιθέντων ἡμῶν ερήπων τρίποι, ποιὸν ποιῷ, ποιὸν f. 229v
ποιῷ· ϕεῦδος γάρ καὶ τὸ ἐνδέχεται τινὰ ἔνθρωπον ζῆτον καὶ τὸ ἀνάγκη μηδένα ἔν-
θρωπον ζῆσσον.

p. 30a19 Τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπαρχέτω μόνον. Ιδοὺ τὰς μείζονας ἀναγκαῖας οὕτης
τὴν ἐλάττουν οὐκ παλεῖ μὴ ἀναγκαῖαν ἀλλὰ ὑπάρχουσαν ὡς πρὸς τῷ ἀναγκαῖφ οὕταν,
10 καίτοι, ὅτε ἡ ἐλάττων ἀναγκαῖα ἔστιν, τὴν μείζονα μὴ ἀναγκαῖαν παλῶν.

p. 30a23 Εἰ δὲ τὸ μὲν ΑΒ μὴ ἔτιν ἀναγκαῖον, τὸ Α τῷ Β ὑπάρχει παντὶ,
τὸ Β τῷ Γ ἔξι ἀνάγκης παντί· διὶ οὐ συνάγεται τὸ Α τῷ Γ ἔξι ἀνάγκης παντί· εἰ γάρ
τὸ Α τῷ Γ ἔξι ἀνάγκης παντί, ἐπειδὴ καὶ τὸ Γ τῷ Β ἔξι ἀνάγκης τινὶ οὐά τὴν ἀντιτροφήν,
τὸ Α τῷ Β ἔξι ἀνάγκης τινὶ· ἀλλὰ καὶ ὑπάρχει παντί· ὥσπερ ἀδύνατον· ἐνδέχεται γάρ
15 τὸ ὑπάρχον παντὶ καὶ μηδὲν ὑπάρχειν. Ηγάπεται δὲ τὸ Α τῷ Γ ἔξι ἀνάγκης παντί, τὸ Α τῷ Β ἔξι ἀνάγ-
κης τινὶ· ὑπόκειται δὲ καὶ παντὶ ὑπάρχειν· ὥσπερ ἀδύνατον.

p. 30a28 Ἐπειδὲ καὶ ἐκ τῶν ὅρων φανερόν. νῦν μόνον ἔγειται ὅρους, φασίν,
Ἀριστοτέλες· διὰ τί γάρ μὴ καὶ πρότερον. Ὅτε ἀναγκαῖον συνηγένεις παραλογίζοντες;

20 p. 30a31 Κινεῖται δὲ τὸ ζῆτον οὐκ ἔξι ἀνάγκης, οὐδὲ ὁ ἀνθρώποις.
καὶ εἰ τῶν παραδειγμάτων τὴν ὑπάρχουσαν τὴν πρὸς τῷ ἐνδεχόμενῳ οὐκ ἀναγκαῖαν
παλεῖ. Ηγάπεται αὐτὴν ἀπόδειξις, διὶ ἀδύνατον καὶ διὶ ὅρων.

p. 30a33 Ἐπειδὲ τὸ τῶν ἐν μέρει συλλογιζιμῶν. διὶ καὶ ἐπὶ τῶν μερικῶν
συλλογιζομῶν τῆς μείζονας ἀναγκαῖας οὔσης καὶ τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον γίνεται· εἰ
25 γάρ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἔξι ἀνάγκης, παντὶ μέρει αὐτοῦ ἔξι ἀνάγκης ὑπάρχει· τὶ δὲ τῶν
Γ μέρος ἐστιν τοῦ Β· ἐπειδὴ ἄρα τῷ μέρει ἀναγκαῖως τὸ Α ὑπάρχει, ἀλλὰ οὐ παντὶ¹⁸
μέρει τοῦ Β ἀναγκαῖον τὸ Α ὑπάρχει, ἀλλὰ μόνοις τοῖς ἀναγκαῖοις μέρεσι τοῦ Β.
τὰ δὲ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῶν τετραγωνικῶν. εἰ δὲ η μείζων ὑπάρχουσα ηγάπεται τὸ συμπέρασμα
30 ἐστιν ὑπάρχον παλαὶ οὐκ ἀναγκαῖον. διὶ μὲν γάρ ὑπάρχον συνάγεται, ἐστιν δεῖξαι διὶ¹⁹
ἀδύνατον· διὶ δὲ ἀναγκαῖον συνάγεται, οὐκ ἐστιν δεῖξαι διὶ ἀδύνατον. τὸ γάρ Α παντὶ²⁰
τῷ Β ὑπαρχόντως, | τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ ἀναγκαῖως· λέγω διὶ τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὑπαρ- f. 230r
γόντως. εἰ δὲ ψεῦδος τὸ ὑπάρχειν τινὶ, ἀλληλεῖς τὸ ἀνάγκη μηδενί, οὐχὶ δὲ τὸ ἐνδέ-
χεται μηδενί· τῷ γάρ ὑπάρχοντι οὐκ ἀντίκειται τὸ ἐνδεχόμενον; ἐπειδὴ τὸ νῦν ὑπάρ-
χον ἐνδέχεται εἰς ὕστερον μὴ ὑπάρχειν παλιὶ τὸ ηγάπεται τὸ συμπέρασμα
35 διῆτος μὲν τεθέντος δὲ ὑπάρχειν οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει. καὶ διὰ τοῦτο ἐν ταῖς εἰς
ἀδύνατον ἀπαγωγαῖς οὐ ληπτέον ἀπικείμενον τῷ ὑπάρχειν τὸ ἐνδεχόμενον· οὐ γάρ
ἀντίκειται κατὰ τὸ ἀναγκαῖον παλιὶ ἀδύνατον ἀλλὰ κατὰ τὸ ἀληθές καὶ τὸ ψεῦδος. εἰ
οὐκ ψεῦδος τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχειν τινὶ, ἀλληλεῖς τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη μηδενί· τὸ δὲ Γ
τῷ Β ἀνάγκη τινὶ· τὸ Α ἄρα τῷ Β ἀνάγκη οὐ παντί· ὥσπερ ἀδύνατον· ὑπάρχει γάρ
40 παντὶ· ἀντίφασις δὲ ἀνάγκη οὐ παντί, ὑπάρχει παντί· οὐ μὴν ἐστιν δεῖξαι διὶ ἀδύνα-
τον καὶ ἀναγκαῖον συναγόμενον. οἷον λέγω διὶ τὸ Α τῷ Γ ἔξι ἀνάγκης τινὶ· εἰ γάρ

18 καὶ in ras. P¹

19 ἀριστοτέλες P, ε alt. ex η, ut videtur, corr. P¹

22 αὐτὴν

scripsi: αὐτῆς P ad 32 in mrg. aser. ψεῦδος ἔλαβεν ἐνταῦθα τῆς ὑπάρχειν τινὶ ἀντί-
φασιν τὴν ἀνάγκη μηδενί· τῇ γάρ ἀνάγκη μηδενὶ ἀντιφάσει δὲ ἐνδέχεται τινὶ, ἀλλὰ καὶ
ὑπάρχει τινὶ· ὥστε ἐστινται δύο μιᾶς P

τοῦτο φεῦδος, ἐνδέχεται μῆδεν· τὸ δὲ Γ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης τινὶ· τὸ Α ἄρα τῷ Β ἐνδέγεται μὴ παντὶ· ἐνδεχόμενον γάρ συνάγεται κατὰ πάντας νῦν, ἐπειδὴ συμβέβηκε τῇ αὐτῇ προτάσει καὶ μεῖζον εἶναι τοῦ πρώτου σχήματος καὶ χείρονι ὑπάρχει δὲ καὶ παντὶ· καὶ οὐκ ἀδύνατον τὸ αὐτὸν τῷ αὐτῷ καὶ ὑπάρχειν παντὶ καὶ ἐνδέχεσθαι μὴ παντὶ· 5 μὲν γάρ τῷ αὐτῷ γράφων ἔστι ψευδόμενον, οὐκ ἀδύνατον δὲ, ἐξ ὕστερον δὲ ὀνυματόν· οὐδαμῶς ἄρα ἀδύνατον. εἴποι δὲ ἂν τις διτ., εἰ καὶ οὕτως μὴ συνάγεται ἀδύνατον, ἀλλ᾽ ἐτέρως συνάγεται· εἰ γάρ τὸ Α οὔδενι τῷ Γ ἐνδεχομένως, ἐπειδὴ τὸ Α παντὶ τῷ Β ὑπαρχόντως, ἐν δευτέρῳ ἄρα σχῆματι τὸ Β οὔδενι τῷ Γ ἐνδεχομένως η̄ ὑπαρχόντως· ἀλλὰ ὑπόκειται ἀναγκαῖος τινὶ· ὑπερ ἀδύνατον. εἰ δὲ ὑπάρχον τὸ συμ- 10 πέρασμα ἀλλ᾽ οὐκ ἀναγκαῖον, δείκνυσιν αὐτὸν ὑπάρχον καὶ ἀπὸ τῶν πραγμάτων.

Ποιὸς λέγει δὲ Ἡλάτων ἐν τῇ μῆτει ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχομένου τῇ χείροιν ἔπειθαι τὸ συμπέρασμα; η̄ ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Πολιτείας ἐν τῷ συμπεράσματι | τῶν πρὸς Πολέ- f. 230v μαρχὸν λόγων ἐπὶ παραδειγμάτων τοιούτων.

δίκαιον	κακοὺς	κακῶς	φίλους	κακῶς	ο δίκαιος	φίλους εὐ ποιεῖ	κακοὺς εὐ ποιεῖ,
ποιεῖν, ἀγαθούς	ποιεῖν	καὶ ἐχ-			καὶ ἐχθρὸς	εἰ τόγειν φίλοι	
εὐ		θροὺς εὐ			κακῶς	οὗτες, ἀγαθούς εὐ	
ἀναγκ.		ἐνδέξ.			ἀναγκ.		ἐνδέξ.

Ἐπὶ μὲν τῶν καθόλου συζυγιῶν τοῦ πρώτου σχήματος τῇσι ἐλέγετονος προτάσεως ἀναγκαῖας οὕτης, ἔτιν τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον ὑποτεθῆ, φεῦδος ἔπειται διὰ τῆς εἰς ἀδύνατον, ἥτοι εἰς φεῦδος, ἀπαγωγῆς. ἐπὶ δὲ τοῦ ἐν μέρει οὐ δυνάμεθα διὰ τῆς εἰς ἀνύνατον ἀπαγωγῆς ἀναγκαῖον τεθέντος τοῦ συμπεράσματος φεῦδος συναγαγεῖν· ἀσυλληγιστος γάρ ή συμπλοκὴ γίνεται, σίαν [δῆ] δὲν πρότασιν προσλάβισμεν τῷ συμπεράσματι μερικῷ δητί· εἴτε γάρ τὴν μερικὴν προσλάβωμεν, ἐκ δύο μερικῶν ἔστι καὶ ἀσυλληγιστον, εἴτε τὴν καθόλου, γίνεται δεύτερον σχῆμα ἐκ δύο ὁμοιοτιγμόνων προτάσεων καὶ οὕτως ἀσυλληγιστον· ἀλλὰ δείκνυται ὑπάρχον τὸ συμπέρασμα διὰ τῶν ὅρων· πίνγισι, ἔψιον, λευκόν.

25 ΜΙΞΙΣ ΕΝ Β ΣΧΗΜΑΤΙ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ.

p. 30^a7 Ἐπὶ δὲ τοῦ δευτέρου σχήματος. "Οτι ἐν δευτέρῳ σχήματι μίξεως γινομένης, εἰ μὲν η̄ καθόλου ἀποφατικὴ πρότασις, ὡς ἐπὶ τῶν πρώτων τριῶν, τῇ καθόλου ἀποφασεὶ ἔπειται τὸ συμπέρασμα· αὐτῇ γάρ | μεῖζων γίνεται τοῦ πρώτου f. 231f σχήματος ἐν τῇ εἰς ἀπότον ἀπαγωγῇ· τῇ δὲ μεῖζον τοῦ πρώτου σχήματος δέδεικται τὸ συμπέρασμα ἐπόμενον· εἰ δὲ μὴ η̄ καθόλου ἀποφατικὴ πρότασις, ὡς ἐν τῷ τετάρτῳ τρόπῳ, τῇ χείροιν ἔπειται τὸ συμπέρασμα. καὶ τὰς μὲν συναγόντας ἀναγκαῖον διὰ μόνου τοῦ κατὰ παντὸς καὶ κατὰ μηδενὸς δείκνυσιν, τὰς δὲ ὑπάρχον καὶ ἐπ' εὐθείας καὶ δι' ἀδύνατον καὶ δι' ὅρων.

p. 30^b18 Εἰ δὲ η̄ κατηγορικὴ πρότασις ἔστιν ἀναγκαῖα, οὐκ ἔστι τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον. διτ. ἐπὶ τῶν ἔξι ἀμφοτέρων καθόλου, ἔτιν η̄ καθόλου ἀπόφασις ὑπάρχουσα η̄, καὶ τὸ συμπέρασμα ὑπάρχον ἔστι, τριγῶς ἀποδείκνυσι. καὶ

4 τὸ αὐτὸν P   5 μὲν superset. P¹   7 ἐνδεχομένως scripsi: ἐνδεχομένωι P

12 ἐν τῷ πρώτῳ τῆς Πολιτείας c. 6 p. 332A sq.   15 ποιεῖ utrobiique P   18 ἀναγωγῆς P   ἐπὶ scripsi: ἐπεὶ P   19 ἀναγκαῖον scripsi: ἀναγκαῖως P   20 δὲ levi 22 δεύτερον scripsi: A P   29 ἀναγωγῆ P   34 οὐκ ἔσται Arist.

ἀρχεται ἀπὸ τοῦ δευτέρου τρόπου τοῦ δευτέρου σχῆματος· τὸ γάρ πρῶτον παραδιηπάνει ὡς ἀπλούστερον διὰ τὸ μιᾶς ἀντιστροφῆς δεῖται· πρῶτη δεῖξι· τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης· τὸ Α οὐδὲν τῷ Γ ὑπαρχόντως· λέγω δι· | τὸ Β οὐδὲν τῷ Γ ὑπαρχόντως. f. 231^v ἐπεὶ γάρ τὸ Γ οὐδὲν τῷ Α ὑπάρχει διὰ τὴν ἀντιστροφήν, τὸ δὲ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, γέγονε τὸ πρῶτον σχῆμα τὴν μείζονα ὑπάρχουσαν ἔχον, καὶ διὰ τοῦτο ὑπάρχουσαν συνάγεται· τὸ Γ ἄρα οὐδὲν τῷ Β ὑπάρχει· ὥστε καὶ τὸ Β οὐδὲν τῷ Γ ὑπάρχει δευτέρᾳ δεῖξι· εἰ τὸ Β τῷ Γ οὐδὲν ἐξ ἀνάγκης, καὶ τὸ Γ τῷ Β οὐδὲν ἐξ ἀνάγκης· τὸ δὲ Β τῷ Α ἐξ ἀνάγκης τινὶ διὰ τὴν ἀντιστροφήν· τὸ Γ ἄρα τῷ Α οὐ παντὶ ἐξ ἀνάγκης· ἀλλὰ καὶ οὐδὲν ὑπάρχει διὰ τὴν ἀντιστροφήν· ὅπερ ἀδύνατον. ή ὡς ή λέξις, 10 τὸ Γ τῷ Α οὐ παντὶ ἐξ ἀνάγκης· ἀλλὰ καὶ παντὶ ὑπάρχει· εἰ γάρ τὸ Α τῷ Γ οὐδὲν ὑπάρχει, καὶ τὸ Γ τῷ Α οὐδὲν ὑπάρχει· καὶ διὰ τοῦτο δύναται καὶ παντὶ ὑπάρχειν τὸ Γ τῷ Α. τρίτη δεῖξι τοῦ αὐτοῦ διὰ τῶν ὅρων· ζῆτον παντὶ ἀνθρώπῳ ἐξ ἀνάγκης· ζῆτον οὐδὲν λευκῷ ὑπαρχόντως· καὶ ἀνθρώπως οὐδὲν λευκῷ ὑπάρχει, εἰ μὴ ἄρα λέγοι τις, φησίν, ἀνθρώπως οὐδὲν λευκῷ ἐξ ἀνάγκης, ἐστ' ἀν, ὡς ή πρότατος φησιν, ζῆτον 15 οὐδὲν λευκῷ ὑπάρχῃ· ἀλλ ὡστε πᾶς συλλογισμὸς ἀναγκαῖον συνάγει διὰ τὸν ὅρον τοῦ συλλογισμοῦ. οὐκ ἄρα ληπτέον ἐν τοῖς συμπεράσμασι τὸ κατὰ τὸν ὅρον μόνον ἀναγκαῖον.

p. 31^a3 °Οταν δὲ ή κατηγορικὴ καθόλου τε καὶ ἀναγκαῖα ἦ. κατὰ μέρος διγῶς, φησίν, τὸ ὑπάρχον συνάγεται· καὶ γάρ ἐν τῷ τετάρτῳ τρόπῳ, ὅτε και 20 ἔστιν καθόλου κατηγορική, καὶ ἐν τῷ τρίτῳ τρόπῳ, ὅταν ἡ μερικὴ κατηγορικὴ ἀναγκαῖα ἦ· τηνικαῦτα γάρ ή λοιπὴ καθόλου ἀποφατικὴ ὑπάρχουσα γίνεται, καὶ διὰ τοῦτο τὸ συμπέρασμα ὑπάρχον. ὥστε διὰ τὸ δευτέρον πρόσκειται τὸ καὶ ἀναγκαῖα, οὐ διὰ τὸ πρῶτον· ὡς ἂν γάρ ἔχῃ ή καθόλου κατηγορικὴ κατὰ τὸ ὑπάρχον καὶ ἀναγκαῖον, ὑπάρχον συνάγεται.

25

ΜΗΞΙΣ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ ΕΝ Γ ΣΧΗΜΑΤΙ.

p. 31^a18 Ἐγ γάρ δὲ τῷ τελευταίῳ σχήματι. Μέξεως γινομένης ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου ἐν τρίτῳ σχήματι ἐν τῷ πρῶτῳ τρόπῳ πάντως ἀναγκαῖον φησιν συνάγεσθαι ὁ Λριστοτέλης. διότι ἐν τούτῳ τῷ σχήματι τῇ μῇ | ἀντιστρεφούσῃ ἔπειται f. 232^v τὸ συμπέρασμα· αὕτη γάρ γίνεται μείζων ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἀναγωγῇ· δύναται δὲ ή μὴ ἀντιστρεφομένη ἀναγκαῖα εἶναι. ἀλλ ὅσον ἐπὶ τούτῳ, φησίν ὁ φιλόσοφος Πρόκλος ἐν τῷ συγκεκριμένῳ πομπανήματι τοῦ πρώτου τῶν Ηροσέρων ἀναλυτικῶν, δύναται ὁ προκείμενος τρόπος καὶ ὑπάρχον δεῖ συνάγειν τῷ δύνασθαι τὴν μῇ ἀντιστρεφομένην ὑπάρχουσαν εἶναι. πῶς οὖν ἡ αὐτὸς τρόπος δύο συμπεράσματα συνάγει, ποτὲ μὲν δὲ ἀναγκαῖον, ποτὲ δὲ δεῖται ὑπάρχον; η ἀλυτος ἦν ὁ λόγος, εἰ καθόλου ἦν τὸ συναγόμενον. νῦν δὲ δύναται τὸ μερικὸν καὶ ἀναγκαῖον εἶναι καὶ ὑπάρχον· ζῆτον γάρ τοι λευκῷ καὶ ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸν κύκλον καὶ ὑπαρχόντως διὰ τινα ἀνθρώπον. ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τρόπῳ τῇ καθόλου ἀποφατικῇ βούλεται ἔπεισθαι τὸ συμπέρασμα· αὕτη γάρ πάντως ἔστιν ή μὴ ἀντιστρέψουσα ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἀναγωγῇ· καὶ εἰ μὲν ἀναγκαῖα η ή καθόλου ἀποφατική, καὶ τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον εἶναι, εἰ δὲ ὑπάρχουσα, ὑπάρχον· καὶ δείκνυσιν ἔκπτερον μὲν διὰ τοῦ πρώτου σχήματος, μόνον δὲ τὸ ὑπάρχον καὶ δι' ὅρων· κενεμβατεῖ γάρ πανταχοῦ τὸ ψεῦδος μὴ ἐπογόύμενον πράγματιν. καὶ εἰσὶν οἱ ὅροι· ἀγαθὸν οὐδὲν ἵππων ὑπαρχόντως· ζῆτον παντὶ ἵππῳ ἀναγκαῖος· καὶ ἀγαθὸν οὐ

2 ἀντιστροφῆς] ἡ in ras. ex εἰ corr. P¹

8 A prius ex Γ corr. P¹

15 ὑπάρ-

χει P

οῦτο R

22 διὰ τοῦ B R

42 ἀναγκαῖος serpsi: ἀναγκαῖον P

παντὶ ζῷῳ ὑπαρχόντιας· καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ὅρων διὰ τὴν μείζονα πρότατιν· ἐὰν γάρ ἡ μέσης ὄρος μὴ τύγη ἵππος ἀλλὰ ιθύδιον θηρίον, φεύδεται ἡ λέγουσα ἀγαθὸν οὐδὲν ιθύδιον ὑπαρχόντιας· τοῦ γάρ ισθόλου τὸ ἀγαθὸν οὐκέτι ἐνδεχομένως κεχωρισται ἀλλὰ ἀναγκαῖος· καὶ διορθοῦνται τοὺς ὅρους τὸν μείζονα κινῶν· τὸ καθεύδεται γάρ καὶ τὸ ἐγρηγορεῖν οὐδὲν ιππον ὑπαρχόντιας· ζῆσον δὲ παντὶ ιππον ἀναγκαῖον· καὶ τὸ καθεύδεται οὐ παντὶ ζῷῳ ὑπαρχόντιας· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ καὶ τετάρτῳ καὶ ἔκτῳ τρόπῳ τῇ καθόλου βούλεται ἐπειθαί τὸ συμπέρασμα, εἰτε καταφατική γῆ, ὡς ἐν τῷ τρίτῳ καὶ τετάρτῳ, εἴτε ἀποφατική, ὡς ἐν τῷ ἔκτῳ· | ἐν γάρ τούτοις τοῖς τρόποις ἡ f. 232^v καθόλου ἔστιν ἡ μὴ ἀντιστρέψουσα· ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ τρόπῳ τῇ γείρονι ἀξινή ἐπειθαί τὸ συμπέρασμα· τέσσαρες οὖν παρ’ αὐτῷ διορισμοὶ τοῦ συμπεράσματος ἐπὶ τῆς προ-ούσῃς μίζεως καὶ τοῦ παρόντος σχήματος· ἀλλος ἐν τῷ πρώτῳ τρόπῳ· ἀεὶ γάρ ἀναγκαῖον τὸ συμπέρασμα· ἀλλος ἐν τῷ δευτέρῳ τρόπῳ· τῇ γάρ καθόλου ἀποφάσει ἐπειτα τὸ συμπέρασμα· ἀλλος ἐν τῷ τρίτῳ καὶ τετάρτῳ καὶ ἔκτῳ τρόπῳ· τῇ γάρ καθόλου προτάσει ἐπειτα τὸ συμπέρασμα· ἀλλος ἐν τῷ πέμπτῳ· τῇ γάρ γείρονι. Ἡ εἰς διορισθός 15 πάντα ταῦτα τοιοῦτος· τῆς γάρ δεῖξεως δι’ ἀντιστροφῆς μὲν γινομένης τῇ μὴ ἀντιστρεφομένῃ ἐπειτα τὸ συμπέρασμα· συμβέβηκε δὲ τῇ μὴ ἀντιστρεφομένῃ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ τρόπῳ δύνασθαι ἀεὶ ἀναγκαῖον εἶναι, ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ τρόπῳ πάντας καθόλου ἀποφάσει εἶναι, ἐν δὲ τῷ τρίτῳ καὶ τετάρτῳ καὶ ἔκτῳ καθοικηγῇ προτάσει εἶναι πάντας· μὴ γινομένης δὲ τῆς ἀποδείξεως δι’ ἀντιστροφῆς τῇ γείρονι ἐπειτα τὸ συμπέρασμα. |

20 p. 31^a37 Ὅταν δὲ τὸ καταφατικὸν ἀναγκαῖον τεθῇ, ἡ καθόλου δη f. 233^r ἡ ἐν μέρει, ἡ τὸ στερητικὸν κατὰ μέρος, οὐκ ἔστι τὸ συμπέρασμα ἀναγκαῖον. τρεῖς ἀμφα συζυγαῖ, φησίν, ὑπάρχοντας τούτους, ἡ λοιπὴ τοῦ ἔκτου καὶ ἀ δύο τοῦ πέμπτου· καταφατικὸν γάρ καθόλου ἔχει ἀναγκαῖον εἰς τοῦ πέμπτου, μερικὸν δὲ καταφατικὸν ἀναγκαῖον ὁ λοιπὸς τοῦ ἔκτου, στερητικὸν δὲ κατὰ μέρος ἀναγκαῖον ὁ λοιπὸς τοῦ πέμπτου.

25 p. 32^a6 Φανερὸν οὖν ὅτι. Τοῦτο οἰκεῖόν ἔστιν οὗτε πᾶσι τοῖς σχήμασι οὗτε μάνιῳ τῷ τρίτῳ ἀλλὰ μάνῳ τῷ πρώτῳ τοῦ τρίτου σχήματος· οὗτος γάρ ὑπάρχοντος μοναχῶς συνάγει· μόνον γάρ, ὅταν ἀμφω ὑπάρχουσαι ὥστιν ἀναγκαῖον δὲ διγῶς· καὶ γάρ ἀμφοτέρων ἀναγκαῖον οὐσῶν καὶ τῆς μὲν οὐσῆς ἀναγκαῖας τῆς δὲ ὑπάρχουσῆς, ὡς δέδεικται. ἔμπαλιν δὲ ὁ τέταρτος τοῦ δευτέρου καὶ ὁ πέμπτος τοῦ τρίτου ἀναγκαῖον μὲν μοναχῶς συνάγουσιν· ἀμφοτέρων γάρ ἀναγκαῖον οὐσῶν ὑπάρχοντος δὲ διγῶς· καὶ γάρ ἀμφω ὑπάρχουσῶν τούτων τῆς μὲν οὐσῆς ἀναγκαῖας τῆς δὲ ὑπάρχουσῆς· ἐν γάρ τοῖς πρόποις τούτοις τῇ γείρονι ἐπειτα τὸ συμπέρασμα.

30 p. 32^a8 Ἐν ἀμφοτέροις δέ. ὅτι ὁ τρόπος τοῦ συμπεράσματος πάντως ἐν ταῖς προτάσεσι προειληπται, ὡς καὶ τὸ καταφατικὸν ἡ ἀποφατικόν, οὐ μὴν καὶ τὸ καθόλου ἡ μερικόν· ἐν τρίτῳ γάρ σχήματι καὶ ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου μερικά συνάγεται· ἐν ἀμφοτέροις δέ, φησίν, τοῖς ἀπλοῖς καὶ τοῖς μικτοῖς, καὶ ἀπλοῖς διγῶς, ἡ ἐξ ὑπάρχουσῶν ἡ ἐξ ἀναγκαίων.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ.

p. 32^a16 Περὶ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου. Μετὰ τοὺς ὑπάρχοντας συλλογισμοὺς 40 καὶ τοὺς ἀναγκαῖους καὶ τὴν μίξιν τοῦ ὑπάρχοντος καὶ τοῦ ἀναγκαίου μέτεισι f. 233^v καὶ ἐπὶ τὸ ἐνδεχόμενον, καὶ πρῶτον διδάσκει τοὺς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν

3 οὐδὲν scripsi: οὐδὲν P 4 διορθοῦνται scripsi: διορθοῦνται P 5 ἀναγκαῖως scripsi: ἀναγκαῖων P 17 ἀναγκαῖαν scripsi: ἀναγκαῖον P 19 δὲ scripsi: μὲν P 21 ἔσται Arist. 22 ὑπάρχοντας συνάγουσιν scripsi: ὑπάρχοντας (sic) P 30 ὑπάρχοντας ο ex ω corr. P 31 οὐσῶν additili 35 μερικά] α ex ον corr. P1

πρώτῳ σχῆματι, είτα τὴν μὲν ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος ἐν πρώτῳ σχήματι καὶ τέλος τὴν μὲν ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖον ἐν πρώτῳ σχήματι· είτα τὸς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῳ σχήματι καὶ τὰ δύο μὲν ἐν τῷ αὐτῷ σχήματι· είτα τὰ αὐτά τρία ἐν τρίτῳ σχήματι· καὶ πρό γε τούτων πάντων προλαμβάνει τί τὸ ἐνδεχόμενον, τὰς ἐνδεχομένας ἀντιστροφάς, ποσαχῶς τὸ ἐνδεχόμενον. ἐνδεχόμενον τούτου ἔστιν οὖς μὴ ὄντος, τεθέντος δὲ ὑπάρχειν οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίει. ἐπεὶ γάρ τὸ ἐνδεχόμενον οὕπω μὲν πάρεστιν, δύναται δὲ παρεῖναι καὶ μετὰ τὸ παρεῖναι ἀπεῖναι, διότι μὲν οὕπω πάρεστιν, οὐκ ἔστιν ὑπάρχον· διότι δὲ δύναται παρεῖναι, οὐκ ἔστιν ἀδύνατον· διότι δὲ μετὰ τὸ παρεῖναι δύναται ἀπεῖναι, οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον. διὸ
 10 τοῦτο ταῖς ἀποφάσεσι τοῦ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖον καὶ ἀδύνατον ὑβίζεται· οὗ μὲν γάρ μὴ ὄντος, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ἀναγκαῖον· τεθέντος δὲ ὑπάρχειν, ἐπειδὴ οὐκ ἔστιν ὑπάρχον· εἰ γάρ την ὑπάρχον, οὐκ ἐδεύμεθα τοῦ ὑποθέσθαι αὐτὸν ὑπάρχον· διότι δὲ οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει, οὐκ ἔστιν ἀδύνατον. καὶ καλῶς εἰρήτω οὐδὲν ἀδύνατον συμβαίνει, οὐγῇ δὲ οὐδὲν ψεῦδος ἔπειται γάρ ψεῦδος, ἐπειδὴ καὶ τὸ ἐνδεχόμενον
 15 ὑποθέσθαι ὑπάρχον ψεῦδος ἔστιν, εἰ καὶ μὴ ἀδύνατον. καὶ διὰ τοῦτο ἔστιν τὸ ἐνδεχόμενον, δηλοῦσιν αἱ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαί· εἰπόντες γάρ ἐι γάρ δυνατόν, ἔστω τὸ ἀντικείμενον¹² τῷ ἀδύνατον ἐπακολουθεῖν λέγομεν μὴ ἐνδέχεσθαι τὸ ἀντικείμενον [καὶ] διὰ τὸν ὄρον τοῦ ἐνδεχομένου, καὶ ταύτῃ ἀναγκαῖον ποιούμεν τὸ προκείμενον. τόν δὲ ὄρον τοῦ ἐνδεχομένου κατασκευάζει ὁ Ἀριστοτέλης ἐφεξῆς μὲν ἀπὸ τοῦ δυνατοῦ δυνατὰ
 20 ἔπεισθαι καὶ ἀδύνατος ἀδύνατα, νῦν δὲ οὕτως εἰ γάρ οὐκ ἐνδέχεται εἶναι, ἀνάγκη μὴ εἶναι καὶ ἀδύνατον εἶναι· καὶ τὰ ἀντικείμενα ἄρα, δὲ ἐνδέχεται εἶναι, τοῦτο οὐκ ἀνάγκη μὴ εἶναι καὶ οὐκ ἀδύνατον εἶναι. καὶ διὰ τοῦτο τὸ ἐνδεχόμενον τῇ ἀποφάσει τοῦ f.234r ἀναγκαῖον καὶ ἀδύνατον ὥρισται· καθόλου γάρ ὡν ἀντιφάσεων θάτερα μόρια συναληθεύει, τούτων καὶ τὰ λοιπά συναληθεύει. ἔστωσαν γάρ δύο ἀντιφάσεις αἱ ΑΒ, ΓΔ, καὶ
 25 τὰ ΑΓ συναληθεύετωσαν· λέγω διὰ τὰ ΒΔ συναληθεύει· εἰ γάρ δυνατόν, ἐπὶ τοῦ Ε τὸ Β ἀλληλεύετα, τὸ Δ δὲ μὴ· ἐπεὶ οὖν κατὰ παντὸς ἡ φύσις ἡ ἀποφάσιν, τὸ δὲ Δ οὐχ ὑπάρχει τῷ Ε, τὸ Γ ἄρα ὑπάρχει τῷ Ε· ὥστε καὶ τὸ Α· ἀλλὰ καὶ τὸ Β διὰ τὴν ὑπόθεσιν· ὅπερ ἀδύνατον.

30	οὐκ ἐνδέχεται εἶναι ἀνάγκη μὴ εἶναι ἀδύνατον εἶναι	ἐνδέχεται εἶναι οὐκ ἀνάγκη μὴ εἶναι οὐκ ἀδύνατον εἶναι.
----	--	---

β. Ήσκεν αἱ ἀντιστροφαὶ τοῦ ἐνδεχομένου οὐχ αἱ ἀπλαῖ (τούτας γάρ παραδόσει μετὰ τὸ πρώτον σχῆμα, ὅπου καὶ δέεται αὐτῶν· τὰ γάρ ἀλλὰ σχήματα δι³³ ἀπλῆς ἀντιστροφῆς εἰς τὸ πρώτον σχῆμα ἀνάγεται) ἀλλ’ αἱ ἐνδεχόμεναι αἱ τὸ ποιὸν μόνον ἀμείβουσαι τὴν δὲ τάξιν τῶν ὄρων φυλάττουσαι· κατὰ ταύτην τούτου τὴν ἐνδεχομένην ἀντιστροφὴν αἱ τε καθόλου πρὸς ἀλλήλας ἀντιστρέψουσιν καὶ *(αἱ)* μερικαὶ πρὸς ἀλλήλας· διὰ τὸν ὄρον τοῦ ἐνδεχομένου δὲ ἐνδέχεται *(οὐδὲν, ἐνδέχεται)* καὶ παντί, καὶ ἔμπαλιν· καὶ δὲ ἐνδέχεται οὐ παντί, καὶ τινί, καὶ ἔμπαλιν· καὶ ἔτι αἱ καθόλου πρὸς τὰς διαγωνίους μερικάς ἀντιστρέψουσιν· δὲ γάρ ἐνδέχεται παντί, καὶ οὐ παντί διὰ μέσης τῆς οὐδενί· καὶ δὲ ἐνδέχεται οὐδὲν, καὶ τινί διὰ μέσης τῆς παντί· οὐκέτι δὲ καὶ τις μερικαῖς αἱ καθόλου ἔπονται· οὐ πᾶν μὲν γάρ ζῶν ἐνδέχεται βαδίζειν· οὐ μὴν καὶ πᾶν ζῶν ἐνδέχεται βαδίζειν διὰ τὸ ἔρπετά· καὶ ταῦτα μὲν ὁ Ἀριστοτέλης· οἱ δὲ ἔταιροι αὐτοῦ, Θεόφραστος καὶ Εὐδημός, καὶ ἔτι οἱ Πλατωνικοὶ οὐ βούλονται ἐνδεχομένην ἀπόφασιν ἀντιστρέψειν πρὸς ἐνδεχομένην κατάφασιν, ἐπειδὴ οὐ μένει τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον, 45 περὶ οὗ ὁ λόγος· οἱ γάρ συλλογισμοὶ ὑπὸ τεχνῶν προβάλλονται, αἱ περὶ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ

12	ἀδύνατον scripsi: ἀδύνατωι P	οἱ in ras. ex ei corr. P	17 ἀντικήμενον P
	καὶ delevi		δύνατον ὑπόθεσιν τῶν ὄρων P
36	αἱ τε scripsi: ἀν τε P	αἱ addidi	37 οὐδὲν, ἐνδέχεται addidi
			39 post
	δ prius eras. 1 litt. P		

πολὺ ἐνδεχόμενον ἔχουσιν· εἰ γάρ ἐνδέχεται μηδένα ἄνθρωπον ἔξαδάκτυλον εἶναι | ὡς f. 234v
ἔπι τὸ πολὺ, ἐνδέχεται πάντα ἄνθρωπον καὶ τινὰ ἄνθρωπον ἔξαδάκτυλον εἶναι ἐπί⁷ ἔλαττον.

Ἅ. Ὄτι τὸ ἐνδεχόμενον φέρεται κατὰ πάσης ὑπάρχειας, ἀναγκαῖς ὑπαρχούσης,
μελλούσης· ἀλλὰ ἀναγκαῖς μὲν καὶ ὑπαρχούσῃς δέει τῆς ἀποφάσεως· ὁ γάρ δὴ οὐκ
5 ἐνδέχεται μελλούσης δὲ κυρίως· καὶ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον διπτόν· ἢ γάρ ὥριται μόνον,
ώς τὸ ὡς ἔπι τὸ πολὺ· τοῦτο γάρ ὥριται, ἐπειδὴ μᾶλλον ἔστιν ἢ οὐκ ἔστιν· ἢ ἀδρι-
στον, ὡς τὸ ἐπί⁸ ἵπης καὶ ἐπί⁹ ἔλαττον. ἀλλὰ πῆ τὸ ἐπί¹⁰ ἔλαττον ἀδριτον;
ὥριται γάρ καὶ τοῦτο μᾶλλον οὐκ ὅν ἢ ὅν. ἢ ὡς πρὸς ὑπαρξῖν ἀδριτον τὸ ἐπί¹¹ ἔλαττον, ὥσπερ
πρὸς ἀνυπαρξίαν τὸ ὡς ἔπι τὸ πολὺ ἀδριτον.

10 p. 32a17 Διὰ τίνων; ὅτι διὰ δύο τοιλάχιστον προτάσσεων. πῶς; ὅτι τοῦ
μέσου ἢ κατηγορούμενου μόνως ἢ ὑποκειμένου ἢ ἀμφότερα. πότε; ὅτι τῶν ίδιων
σωζομένων καθ¹² ἔκαστον σχῆμα, ὡς καὶ ἔπι τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ ἐλέγετο. διὰ τί
οὖν καὶ νῦν πρόσκειται ταῦτα; διότι τινὲς ἀσυλλόγιστοι ἔπι ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου
συλλογιστικοὶ γίνονται ἐπὶ ἐνδεχομένου. λέγω δὲ¹³ ἐνδέχεσθαι καὶ τὸ ἐνδεχόμενον σπερ-
15 ματικῶς· προέλαβεν τὰ σημαινόμενα τοῦ ἐνδεχομένου· ὕστερον δὲ ἔξαπλοι αὐτά· ἔδει
γάρ τὸ τί σημαίνει τοῦνομοι τοῦ τί ἔστιν προηγήσασθαι καὶ μὴ πάντη ὑπερτείηναι.

p. 32a20 Τὸ γάρ ἀναγκαῖον διμωνύμως ἐνδέχεσθαι λέγομεν. τί βού-
λεται δι' ἣγρ¹⁴ σύνδεσμος; ἢ ὅτι ἀπέφηγε τὸ ἀναγκαῖον τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ἀναγκαίου
ἐνδεχομένου ὅντος.

20 p. 32a26 Ἡ τοι τὰ αὐτά ἔστιν ἢ ἀκολουθεῖ ἀλλήλοις. τὰ αὐτά ἔστιν τῷ
σημαινομένῳ· ἀκολουθεῖ δὲ ἀλλήλοις τῇ προφορῇ μὴ ὅντα τὰ αὐτά.

p. 32a27 Κατὰ παντὸς γάρ ἢ φάσις ἢ ἀπόφασις. αἰνίττεται τὸ λῆμμα τὸ
λέγον ὅτι, ἐὰν δύο ἀντιφάσεων θάτερον μόριον ἀντιστρέψῃ, καὶ τὸ λοιπὸν ἀντιστρέψῃ.

p. 32a29 Συμβαίνει δέ· τὸ δεύτερον κεφαλαιον, αἱ ἐνδεχόμεναι ἀντιστροφαί·
25 τὰς γάρ ἀπλᾶς ἀντιστροφάς οὐ παραδίδωσιν γῦν τῶν ἐνδεχομένων προτάσσεων, ἐπεὶ μηδὲ
δέεται αὐτῶν ἐν τῷ πρώτῳ σχῆματι. πῶς πᾶσαι ἀντιστρέψουσιν; ἐπειδὴ αἱ καθόλου
καὶ ἀλλήλαις καὶ ταῖς μερικαῖς ἀντιστρέψουσιν. | ὅτι οὐ δι¹⁵ ἀντιστροφῆς τὸ παντὶ f. 235r
τῷ τινι ἰσοδυναμεῖ ἢ τὸ οὐδενὶ τῷ οὐ παντί· τὸ γάρ ποιὸν ἔμεινεν. ὅτι αἱ νῦν ἀπο-
φάσεις φωνῇ μόνον εἰσὶν ἀποφάσεις· ὁ γάρ τρόπος ἀκέραιος ἔμεινεν.

30 p. 32a33 Οὗτον τὸ ἐνδέχεται ὑπάρχειν. ὅτι ἢ ἀπροσδιόριστος κατάφασις
τῇ ἀπροσδιόριστῃ ἀποφάσεις ἀντιστρέψει, καὶ τὸ παντὶ τῷ οὐδενὶ καὶ οὐ παντί, καὶ τὸ
οὐδενὶ τῷ παντὶ καὶ τινὶ, τὸ δὲ τινὶ μόνῳ τῷ οὐ παντί.

p. 32a35 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων. ὡς γάρ τὸ παντὶ¹⁶
ἀντιστρέψει τῷ οὐδενὶ καὶ οὐ παντί, οὕτως καὶ τὸ οὐδενὶ καὶ παντὶ καὶ τινί. ὅτι
35 δεῖκνυσιν τὰς καθόλου ἀντιστρεφόντας ἀλλήλαις καὶ τὰς μερικάς ἀλλήλαις οὐ διὰ τοῦ
ζρου τοῦ ἐνδεχομένου· οὗτος γάρ τὸ ἐνδεχόμενον ὑπάρχον ποιεῖ. ἀλλὰ τῷ τὸ ἐνδεχό-
μενον εἶναι ἐνδέχεσθαι καὶ μὴ εἶναι, ὡς τὸ εἶναι μὲν ἐπὶ τῶν ἀπροσδιόριστων καὶ
ἄνευ τρόπου προτάσσεων κατάφασιν ποιεῖ, οὕτως καὶ τὸ ἐνδεχόμενον. τοῦτο δὲ τὸ
κῶλον καὶ ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασιν εἴρηται.

40 p. 32b4 Πάλιν λέγωμεν· γῆντιστο γάρ ἦδη τὰ σημαινόμενα τοῦ ἐνδεχομένου.
ἢ πᾶλι μὲν εἰπε τὰ σημαινόμενα τοῦ ἀπλῶς ἐνδεχομένου, γῦν δὲ τοῦ κυρίως. τὸ δὲ
πάλιν, διότι τοῦ ὡς ἔπι τὸ πολὺ καὶ τῶν ἀντιδιηγμάτων καὶ ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασιν
ἔμνημόνευσεν.

“Οτι τὸ ὡς ἔπι τὸ πολὺ σχεδὸν ἀναγκαῖον ἔστιν καὶ διαλεῖπον ἀναγκαῖον· τὸ
45 δὲ ἐπί¹⁷ ἔλαττον σχεδὸν ἀδύνατον καὶ διαλεῖπον ἀδύνατον· διὰ γάρ τὸ ἐπί¹⁸ ἔλαττον οὐκ
ἀναγκαῖον τὸ ὡς ἔπι τὸ πολύ· διὰ δὲ τὸ ὡς ἔπι τὸ πολὺ οὐκ ἀδύνατον τὸ ἐπί¹⁹ ἔλαττον.

4 αἱ ὑπαρχούσης (οὔσης)?
μένου) οὐ alt. ex ως corr. P

7 ἐφίσης P πῆ scripsi: δὴ P
16 τοῦ τί ἔστιν scripsi: τουτέστιν P

11 κατηγορου-
17 ἀναγ-
καῖας P pr., corr. P¹ 29 φονῇ P 34 fort. τῷ παντὶ καὶ

p. 32b9 Διὸς τὸ μὴ ἀεὶ εἰναι ἄνθρωπον. δύο αἵτια τοῦ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον μὴ ἐκπαίνειν, η̄ τὸ ὑποκείμενον μὴ ὅν η̄ τὸ κατηγορούμενον μὴ ὅν· πέφυκε γάρ ἄνθρωπος ὁς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν γήρᾳ πολιοῦσθαι καὶ ἀκμάζειν καὶ παρακμάζειν· ἀλλὰ καὶ μειράκιον ὅν ἀπέλλυται, η̄ καὶ εἰς γῆρας ἐλθόν τὸ πολιοῦσται διά 5 τινα ιδιότητα κατὰ γένος.

p. 32b9 "Ἡ ἐξ ἀνάγκης. πῶς ἐξ ἀνάγκης; η̄ ἐπὶ τῇ προσεγεστάτῃ ὥλη ἐξ ἀνάγκης τὸ εἶδος ἐπιγίνεται.

p. 32b10 "Αλλον δὲ τὸ ἀδριστον. πρόσθετος ἐν ὑπάρξει· τὸ γάρ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐν ἀνυπαρξίᾳ ἀδριστον ἔστιν. | ὅτι δὲ τὸ ἀδριστον κατὰ τοῦ ἐπ' ἵσης καὶ τοῦ f.235v 10 ἐπ' ἔλαττον φέρει, δηλοὶ τὰ παραδείγματα· τὸ μὲν γάρ βαδίζειν τοῦ ἐπ' ἵσης ἔστιν, ὃ δὲ σεισμὸς τοῦ ἐπ' ἔλαττον.

p. 32b11 "Ο) καὶ οὕτω καὶ μὴ οὕτω δύνατον. τοῦτο ἀρμάτει καὶ τῷ ἐπ' ἔλαττον, ἀλλὰ καὶ τῷ ὡς ἐπὶ τὸ πολύ.

p. 32b13 Ήὐδὲν γάρ μᾶλλον οὕτως πέφυκεν η̄ ἐναντίως. τοῦτο διὰ το 15 μᾶλλον μρόν τῷ ἐπ' ἵσης ἀρμάτει.

"Οτι τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ πεφυκός καλεῖ διὰ τὸ περὶ αὐτὸν καταγίνεσθαι τὴν φύσιν καὶ τὴν αὐτὴν μιμουμένην τέλγην.

p. 32b14 Αντιστρέψει μὲν οὖν. αἱ ἐνδεχόμεναι, φησίν, ἀντιστροφαὶ ἐπὶ τῶν δύο ἐνδεχομένων προβάνοισιν· καθόλου γάρ τὸ ἐνδεχόμενον καὶ εἰναι δύναται καὶ μὴ εἰναι. τὸ δὲ διάφορον, ὅτι ἐπὶ μὲν τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ μᾶλλον η̄ κατάφασις ἀληθεύει, ἐπὶ δὲ τοῦ ἀορίστου η̄ ἐξ ἵσου η̄ μᾶλλον η̄ ἀπόφασις. πλήν. φησίν, αἱ σκέψεις τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ζητοῦσιν. ἔδει οὖν διὰ τοῦτο, Ἀριστότελες, μὴ παραλαβεῖν τὰς ἐνδεχομένας ἀντιστροφάς· τὸ πεφυκός εἴναι δύναται καὶ μὴ εἴναι διὰ μόνον τὸ μὴ ἐξ ἀνάγκης εἴναι· πολλὴν γάρ ἔχει πρόσκλιταν πρὸς τὸ εἴναι· τὸ δὲ ἐπ' ἵσης ὡς κέντρον δὲν ὑπόρθεως καὶ ἀνυπαρξίας· ἵσον γάρ ἐκατέρας ἀπέχει. τὸ δὲ ἐπ' ἔλαττον παρῆκεν διὰ τὸ ἄτακτον εἴναι τὸ μέσον· οὐδὲν γάρ μᾶλλον τὸ μέσον τῷ μείζονι ὑπόσκειται η̄ οὐχ ὑπόσκειται, καὶ οὐδὲν μᾶλλον τοῦ ἔλαττονος κατηγορεῖται η̄ οὐ κατηγορεῖται· καὶ ἐπ' ἔλαττον αἱ τέχναι τυγχάνουσας τοῦ τέλους, μᾶλλον ἀτεγνίαται εἰσίν η̄ τέλγην.

p. 32b22 Ήὐδὲν μὴν εἴωθέ γε ζητεῖσθαι. δισκίως ἄρα οἱ Πλατωνικοὶ οὐ προσίστενται τὰς ἐνδεχομένας ἀντιστροφάς· ζητοῦμεν γάρ αὐτὰς διὰ τοὺς συλλογισμούς· οἱ δὲ συλλογισμοὶ ὑπὸ τεχνῶν η̄ ἐπιστημῶν προβάλλονται.

p. 32b23 Ταῦτα μὲν οὖν. ἐν γάρ τῷ δευτέρῳ τῆς Φυσικῆς σαφέστερον διελεῖ τὸ ἐνδεχόμενον εἰς τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐπ' ἵσης καὶ ἐπ' ἔλαττον, καὶ διακρινεῖ τὰ περὶ αὐτὰ καταγινόμενα, ὅτι ὅπου μὲν φύσις καὶ τέλγη, ὅπου δὲ προσέρεσις, ὅπου δὲ τύχη καὶ αὐτόματον.

p. 32b24 Καὶ τίς, κατὰ τὸν τρόπον τοῦ συμπεράζματος.

p. 32b25 Ἐπεὶ δὲ τὸ ἐνδέχεσθαι! τόδε τῷδε ὑπάρχειν. ὅτι τὸ ἐνδέ- f.236r γεσθαι παντὶ δύο σημαίνει· πάντως μὲν γάρ ὑπάρχει τὸ Α τοῖς ὑπὸ τὸ Β διὰ τὸν δρον τοῦ κατὰ παντός, ἀλλ᾽ η̄ ἐνδεχομένοις μέρεσιν οὖσιν τοῦ Β η̄ ὑπάρχουσιν. καὶ τὸ μὲν πρῶτον εἰλήφθων υἱη, ἐπειδὴ περὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων διαλεγόμενα· τὸ δὲ δευτέρον περιμενέτω τὴν μεῖζην ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος. Ήνα δὲ μεῖζης η̄ καὶ ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖος, τὸ ἐνδεχόμενον παντὶ τρία σημαινέτω, ὅτι τὸ Α τοῖς ὑπὸ τὸ Β ὑπάρχει η̄ ἀναγκαῖος αὐτοῦ μέρεσιν οὖσιν η̄ ἐνδεχομένοις η̄ ὑπάρχουσιν. Ισόδυ-

4 καὶ, quod post πολιοῦται in fine versus habet P, post ἀλλὰ transposui, quod et ipsum in fine versus est 9 et 10 ἐφίσης P 10 τοῦ scripsi: τὸ P 12 et 13 τῷ scripsi: τὸ P 21 η̄ ἐξ ἵσου scripsi: η̄ ἐξης (η̄ in ras.) οὐ P η̄ alt.] καὶ iu mrg. P: fort. η̄ καὶ σκέψεις] εἰ in ras. P 22 παραλαβεῖν] εἰ in ras. P 24 πρόσκλιησιν P 30 προσίστενται scripsi cf. p. 51,34: προσίστενται P 32 ἐν γάρ τῷ δευτέρῳ τῆς Φυσικῆς] c. 5. 6 33 διακρίνει

ναρεῖ γάρ, φησίν, ἡ τὸ Α τῷ Β παντὶ κατηγορικῇ τῇ κατὰ πρόσληψιν καθ' οὗ τὸ Β, τὸ Λ· τὸ δὲ Β μέρη ἔχει ὑπάρχοντα, ἀναγκαῖα, ἐνδεχόμενα. τὰ δὲ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τῆς ὑπάρχει παντὶ καὶ ἐξ ἀνάγκης παντὶ ἀρμόσει.

p. 32^b27 Τὸ γάρ καθ' οὗ τὸ Β, τὸ Α ἐνδέχεται ἀντὶ τοῦ ὑπάρχοντος ἀκουατέσσον.

p. 32^b34 Οὕτω γάρ. ἵσμεν τὸ συμπέρασμα, ὅτι ὁμοιογήμονες αἱ τοῦ αὐτοῦ τρόποι.

Α ΣΧΗΜΑ ΕΞ ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΝ.

p. 32^b38 Ὅταν οὖν τὸ Α καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ πρώτου σχήματος. [Εἰπόνω πο-
10 ταχῆς ἐνδεχόμενόν ἔστιν καὶ ὥρισμένος τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον καὶ παραδός τὰς
ἐνδεχόμενας ἀντιστροφάς, ὅτι αἱ καθόλου πρὸς ἀλλήλας καὶ τὰς διαγωνίους μερικάς,
αἱ δὲ μερικαὶ πρὸς ἀλλήλας μόνον.] παραδός τὰ σημανόμενα τοῦ κυρίως ἐνδεχόμενου,
ῶν ἐκάστῳ βούλεται καὶ τὸν ὄρισμὸν τοῦ ἐνδεχόμενου ἀντιστρέψειν. καὶ τὰς ἐνδεχόμενας
15 ἀντιστροφάς καὶ τὴν νῦν τάξιν ὑφηγησάμενος, ὅτι μετά τὰς ἐνδεχόμενας ἐν πρώτῳ
σχήματι οὐ παραδίδωσι τὰς ἐνδεχόμενας ἐν δευτέρῳ σχήματι ἀλλὰ πρώτον τὴν μεζον
ὑπάρχοντος καὶ ἐνδεχόμενου ἐν πρώτῳ σχήματι, περὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχόμενων
συλλογισμῶν διαλέγεται. τούτοις δὲ ἔστιν τινὰ συμβέβηκεν· οὐ γάρ ἔτι πάντες οἱ ἐν
πρώτῳ σχήματι τέλειοι, ἀλλ' οἱ μὲν τέλειοι οἱ δὲ ἀτέλεις, καὶ ἐκ δύο ἀποστάσεων
γίνεται, καὶ οὐκέτι τέσσαρες οἱ συλλογιστικοὶ τρόποι τοῦ πρώτου σχήματος ἀλλ' ὅκτω.
20 οἶνον οὐκέτι δύο ἔδια τοῦ πρώτου σχήματος, τὸ τὴν μεζοναν καθόλου εἶναι τὴν δὲ ἀλάτ-
τονα | καταφατικήν, ἀλλ' ἐν μόνον, τὸ τὴν μεζοναν καθόλου εἶναι. τῆς δὲ αἰτίας f. 236v
τούτων ἀπὸ τοῦ πρώτου ἀρχέμεθα διὰ τὴν συνέγειαν τοῦ λόγου τὸ πέρας τοῦ ὅτι ἀργῆν
τοῦ διέτι ποιούμενοι. ἐπεὶ τούτην δέδειπται ὅτι ἐπὶ τοῦ ἐνδεχόμενου κατὰ τὰς ἐνδεχό-
μενας ἀντιστροφάς αἱ μερικαὶ πρὸς ἑαυτὰς μόνας ἀντιστρέφουσιν, οὐκέτι δὲ πάντως καὶ
25 πρὸς τὰς καθόλου, διὰ τοῦτο ἡ μὲν ἀλάττων, καὶ ἀποστάσις ἡ, εἰς καταφασιν μετα-
βάλλει καὶ συλλογιστική γίνεται· ἡ δὲ μεζονα ἐξ ἡ μερική, οὐ μεταβάλλει εἰς καθόλου,
καὶ διὰ τοῦτο οὐ γίνεται συλλογισμός. καὶ τέλειοι μὲν εἰσιν οἱ τὴν ἀλάττωνα κατα-
φατικὴν ἔχοντες ὡς διὰ μόνου τοῦ κατὰ παντὸς καὶ κατὰ μηδενὸς δεικνύμενοι· ἀτέλεις
30 δὲ οἱ τὴν ἀλάττωνα ἀποφατικὴν ἔχοντες ὡς ἐνδεχόμενης ἀντιστροφῆς δεῖχμενοι. ὅκτῳ
δέ εἰσι συλλογισμοὶ τοῦ πρώτου σχήματος. ἐπειδὴ τῆς μεζοναν καθόλου οὕτης ἡ ἀλάττων
ἡ καθόλου ἔστιν ἡ μερική, καὶ ἀκατέρως τετραγῶς παρὰ τὸ ποιόν. καὶ ταῦτα μὲν
περὶ τῶν συλλογιστικῶν τρόπων.

Ἄσυλολόγιστος δὲ πάντες οἱ τὴν μεζονα μερικὴν ἔχοντες· ἐπεὶ γάρ ὑπερέχεται τὸ Α
ὑπὸ τοῦ Β (τὸ γάρ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχει), ὑπερεχέσθω τὸ Α ὑπὸ τοῦ Β τῷ Γ· τὸ δὴ Λ
35 τῷ Γ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει· οἷον λευκόν, κινούμενον, κόραξ. εἰ δὲ τὸ Α οὐδενὶ¹
τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης, οὐδὲν ἐνδεχόμενον συνάγεται, οὐ τὸ παντί, οὐ τὸ οὐδενὶ, οὐ τὸ τινί,
οὐ τὸ οὐ παντί, καὶ διὰ τοῦτο ἀσυλολόγιστος ἡ συγκύτια· εἰ γάρ ἡ συλλογιστική, ἐξ
ἀμφοτέρων ἐνδεχόμενων οὕτα ἐνδεχόμενον συνῆγεν, ὕσπερ ἐξ ἀμφοτέρων ὑπαρχούσων
ὑπάρχον καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ἀναγκαίων | ἀναγκαῖον. καὶ τι λέγω τὴν τοιαύτην f. 237v
40 συγκύτια μηδὲν συνάγειν ἐνδεχόμενον· καθόλου γάρ οὐδὲν συνάγει, οὐ τὸ ἐνδεχό-
μενον, οὐ τὸ ὑπάρχον, οὐ τὸ ἀναγκαῖον, ἐπειδὴ συνάγει τὸ μὲν ἐξ ἀνάγκης παντὶ

2 τῷ A (sic) P

παραδός eras. 1 litt. P

32 συλλογιστικῶν scripsi cf. vs. 19: συλλογισμῶν P

4 τῷ A P

20 fort. καὶ οὐκέτι

34 συλλογισμῶν P

6 οὕτω Arist.: οὐ P

23 δέστι scripsi: δὲ οὕτι P

34 ὑπερεχέσθω scripsi: ὑπαρχέσθω P

12 ante

οῦτως· λευκόν, περιπατοῦν, αύκνος· τὸ δὲ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν λευκόν, περιπατοῦν, κόραξ· καὶ ἡ μὲν τὸ ἐξ ἀνάγκης παντὶ συνάγει, οὐδεμία ἀπόφασις συνάγεται, οὐκ ἐνδεχομένη, οὐκ ἀναγκαῖα, οὐχ ὑπάρχουσα· ἡ δὲ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν, οὐδεμία τῶν αὐτῶν καταφάσεων. ἐπεὶ οὖν, εἰ συνῆγεν, ἡ κατάφασις συνῆγεν ἡ ἀπόφασις, καὶ καθ' ἔκάτερον 5 τούτων ἡ ἐνδεχομένων ἡ ὑπαρχόντων ἡ ἀναγκαῖας, δέδειται δὲ μηδὲν τούτων συνάγουσα, ἀσύλλογίστος ἄρα ἔστιν. ζητητέον δὲ μὴ ὅσον ἐπὶ τοῖς ἐκτείνεσιν ὥροις οὐ γίνεται συλλογισμὸς οὐδεὶς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν πρώτῳ σχήματι. εἰ δὲ αἱ ἐνδεχόμεναι ἀντιστροφαὶ οὐ παραδεκτέαι εἰσὶν ὡς μὴ φιλάττουσαι τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺν ἐνδεχόμενον, δῆλον ὡς οὐδὲ τὰς περὶ τοῦ πρώτου σχήματος ἐννοίας μετακινήσουσι θεόραστος 10 καὶ Εὔδημος καὶ οἱ ἀπὸ Ηλάτωνος διὰ γὰρ τὰς ἐνδεχομένας ἀντιστροφὰς καὶ ἀτελεῖς ἦσαν ἐν πρώτῳ σχήματι καὶ συλλογιστικοὶ τὴν ἐλάττονα ἀποφατικὴν ἔχοντες καὶ δικτὸν τὸν ἀριθμόν.

p. 32b40 Ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ κατὰ παντός, οὐ τοῦ ἐνδεχομένου, ἐκ τοῦ ὁρισμοῦ τοῦ ἐνδέχεσθαι παντί.

15 p. 33a29 Τῇ δὲ θέσει ὥμοιως ἔχωσιν, ἵνα πάλιν ἡ μὲν μεῖζων καθόλου, ἡ δὲ ἐλάττων μερικὴ ἡ· ὅτι τῶν ὀκτὼ τρόπων παρῆκε τὸν ἔχοντα τὴν μεῖζονα καθόλου ἀποφατικὴν τὴν δὲ ἐλάττονα μερικὴν ἀποφατικὴν.

p. 33a40 Τούτῳ γὰρ οὕτε παντί· πᾶν γὰρ ἐνδεχόμενον, καθόλου, μερικόν, καταφατικόν, ἀποφατικόν, ἀναιρεῖται διὰ τοῦ ἐξ ἀνάγκης μηδενί.

20 p. 33b3 Ἐτι δὲ καὶ ἐκ τῶν ὅρων φανερόν. δεύτερον ἐπιχείρημα τοῦ πρώτου καθολικώτερον τοῦ ἀσύλλογίστου εἶναι τοὺς ἔχοντας τὴν μεῖζονα μερικήν.

p. 33b18 Φανερὸν δὲ ὅτι ἐν πρώτῳ σχήματι αἱ ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων αἱ ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου πᾶσαι συλλογιστικαὶ εἰσὶν.

p. 33b21 Δεῖ δὲ τὸ ἐνδέχεσθαι. οὐ βρήτεον τὸ λευκὸν ἐνδέχεσθαι παντὶ ζῷῳ, 25 ἐπειδὴ τὸ λευκὸν τινὶ | ζῷῳ ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, οἷον κύνῳ, καὶ τινὶ ζῷῳ ἐξ f. 237v ἀνάγκης οὐχ ὑπάρχει, οἷον κύρῳ. εἰ μὴ μόνον αἱ ἀποφάσεις ταῖς καταφάσεσιν ἀντιστρέψουσι κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ἀντιστορήν ἀλλὰ καὶ ἀνάπαλιν, οὐδὲν μᾶλλον αἱ ἀσύλλογιστοι συλλογιστικαὶ εἰσὶν ἡ ἔμπαλιν. ἡ ἀπόφασις εἰς κατάφασιν γρὴ μεταβαλεῖν, ἐπειδὴ πᾶσαι ἔργῳ καταφάσεις εἰσὶν τοῦ τρόπου μεναντος ἀκεραῖον

ΜΙΞΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ ΕΝ Α ΣΧΗΜΑΤΙ.

p. 33b25 Ἐάν δὲ ἡ μὲν ὑπάρχειν ἡ δὲ ἐνδέχεσθαι λαμβάνηται. Μίξεως γιγομένης ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος ἐν πρώτῳ σχήματι δόγματα τοῦ Ἀριστοτέλους ταῦτα· τελείους εἶναι τοὺς ἔχοντας τὴν μεῖζονα ἐνδεχομένην, ἀτελεῖς δὲ τοὺς ἔχοντας τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην· οὗτοι γάρ, εἰ μὲν ἡ ἐλάττων ἐνδεχομένη ἀπόφασις ἡ, ἐνδεχόμενης ἀντιστροφῆς δέονται· εἰ δὲ καταφατική, διὰ τῆς εἰς δόδυντον ἀπαγωγῆς δεικνυνται. δεύτερον δόγμα· εἰ μὲν ἡ μεῖζων ἐνδεχομένη ἡ ἡ ὑπάρχουσα καταφατική, ἐνδεχόμενην συνάγεται τὸ ὁρισμοῦ ἡξιωμένον· εἰ δὲ ἡ μεῖζων τύχῃ ὑπάρχουσα ἀποφατική, οὐκέτι τὸ ὁρισθὲν ἐνδεχόμενον συνάγεται τὸ ἐξ ἡμισείας ἀναγκαῖον. τί

4 ἡ κατάφασιν—ἡ ἀπόφασιν scripsi: ἡ κατάφασις—ἡ ἀπόφασις P

cf. p. 54,42: δεὶς P

20 φανερόν] ὁ ex ω corr. P¹

25 τὸ scripsi: τῶι P

28 χρὴ in ras. P¹

35. 36 δείκνυνται] ν alt. superser. P¹

37 ὁρισμοῦ] u

parum liquet P

δούς ἔταν τοῦτο, ἔκειται μαθησόμενα. ἀλλὰ ἐπεὶ ἐν ταῖς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγαῖς ὑποθέμενος τὸ ἀντικείμενον τοῦ δεικνυμένου προσπλέκει τούτῳ ἀλληγορίᾳ φευδῆ πρότασιν, ἡ τὸ ἐνδεχόμενον εἰς ὑπάρχον μεταλαμβάνων ἡ ἐμπαλιν, καὶ ἀδηλον τίνι ἡκολούθησε τὸ φεῦδος συμπέρασμα, εἰ τις ἀντικείμενῷ τοῦ προκειμένου ἡ τῇ μεταλήψει τοῦ ἐνδεχόμενου καὶ ὑπάρχοντος, δεικνύσι διὰ τοῦτο ὅτι δυνατῷ δυνατὸν ἐπεται καὶ οὐδέποτε ἀδύνατον, ἵνα διὰ τοῦτο μὴ ἐπιγράψωμεν τὴν αἰτίαν τοῦ ἀδυνάτου τῇ μεταλήψει τοῦ ἐνδεχομένου καὶ τοῦ ὑπάρχοντος (δυνατὴ γάρ αὕτη· τὸ δὲ συναγθὲν ἀδύνατον· δυνατῷ δούς ἀδύνατον οὐκ ἀκολουθεῖ), ἀλλὰ τις ἀντικείμενῷ τοῦ προκειμένου. καὶ πρὸς πᾶσαν δούς εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴν συμβάλλεται τὸ λῆμα τοῦτο | καὶ πρὸς τὴν κατασκευὴν f. 238r τοῦ ὄρισμοῦ τοῦ ἐνδεχομένου. τοῦ Α τοῖνυν ὄντος ἔστω πάντως τὸ Β· καὶ ἔστω τὸ Α δυνατόν· λέγω ὅτι καὶ τὸ Β δυνατόν ἐστιν· εἰ γάρ δυνατόν, ἔστω ἀδύνατον· ἐπεὶ οὖν τὸ Α δυνατόν, ὑποκεισθια ἐκβιβήκης· καὶ ἐπεὶ τοῦ Α ὄντος τὸ Β ἐστίν, τότε ἄρα καὶ τὸ Β ἐστίν· ἀλλὰ καὶ οὐκ ἔστιν ὡς ἀδύνατον καθ' ἔκπτον· ὅπερ ἀδύνατον. πρὸς τὴν δειξιν ταῦτην ἀντειπεῖν οἱ Στικτοὶ μὴ δυνάμενοι διὰ παραδειγμάτων ἀποροῦσιν οὕτως· εἰ τέθνηκε Δίων, *(τέθνηκεν οὗτος)*. καὶ τὸ μὲν τεθνάναι Δίωνα δυνατόν· τὸ δὲ τεθνάναι τοῦτον δεικνύμενον ὡς ζῶντα ἀδύνατον. ὅμοιον τούτῳ καὶ εἰς ὕδη ἐστιν, αὕτη ἡμέρα οὐκ ἔστιν· καὶ τὸ μὲν πρῶτον δυνατόν· τὸ δὲ δεύτερον ἀδύνατον· ἡ ἐπὶ πλέον τὸ ἡγούμενον τοῦ ἐπομένου· τὸ μὲν γάρ τεθνάναι Δίωνα ἀληθές καὶ ἐπὶ παρόντος Δίωνος· καὶ ἐπὶ ἀπόντος· τὸ δὲ τεθνάναι τοῦτον ἐπὶ μόνου παρόντος. λέγε οὖν *‘εἰ τέθνηκεν οὗτος, τέθνηκε Δίων’*, καὶ ἀδυνάτῳ δυνατὸν ἐπεται, ὡς καὶ ἔξ ἀδυνάτων προτάσεων ἀναγκαῖον συνάγεται, καὶ τῷ ἵππον εἶναι Σωκράτη ἐπεται τὸ καὶ ζῆν εἶναι.

Ἐάν δούς ή μὲν ὑπάρχειν ἡ ὑπάρχειν ἡ δούς ἐνδέχεται. οἱ τὴν μείζονα ἐνδεχομένην ἔχοντες συλλογισμοὶ τέλειοι εἰσιν, οἱ δὲ τὴν μείζονα ὑπάρχουσαν ἀτελεῖς· ἡ γάρ δούς ἀντιστροφῆς δεικνύνται, ὅτε ἡ ἐλάττων ἐνδεχομένη ἀποφατική ἐστιν, ἡ δούς ἀδυνάτου, ὅτε ἡ ἐλάττων ἐνδεχομένη καταφατική ἐστιν. καὶ οἱ στερητικοὶ τῶν συλλογισμῶν, τουτέστιν οἱ τὴν μείζονα ὑπάρχουσαν ἀποφατικὴν ἔχοντες, τὸ ἔξ ἡμισείας ἀναγκαῖον συνάγοντες. εἰ δούς ή μείζων ἐνδεχομένη ἡ ὑπάρχουσα καταφατική, τὸ ὄρισθὲν ἐνδεχόμενον συνάγεται.

p. 34a12 Δεῖ δὲ λαμβάνειν ἐν τῇ γενέσει δυνατὸν τὸ κυρίως ἐνδέχομένον, ἐν 30 δὲ τῷ ἀλήθευεσθαι τὸ ἀναγκαῖον, ἐν δὲ τῷ ὑπάρχειν τὸ ὑπάρχον.

p. 34a14 Οσαχῶς ἄλλως λέγεται διὰ τὸ ὡς· ἐπὶ τὸ πολὺ καὶ ἐπὶ τὸ σημαντικόν. καθόλου οὖν παντὶ δυνατῷ, ἐνδεχομένῳ, ὑπάρχοντι, ἀναγκαῖῳ, δυνατὸν ἐπεται.

p. 34a16 Ἐτι τὸ ὄντος τοῦ Α τὸ Β εἶναι. ἐπειδὴ δεικνύς ὅτι δυνατῷ δυνατὸν ἐπεται ὑπέθετο τῷ Α τὸ Β ἐπειδούσι, | νῦν, φησέν, δεῖ ἀμφο τὰς προτάσεις Α νοεῖν, B f. 238v δὲ τὸ συμπέρασμα ἐκ δυνατῶν γάρ δυνατόν. ἀλλὰ εἰ δυνατῷ δυνατὸν ἐπεται, πῶς ἔξ ἐνδεχομένων ἀναγκαῖον συνάγεται; ἡ τότε οὐκ ἔστιν ὁ μέσος ὄρος αἵτιος τοῦ συμπέρασμας ἀλλὰ ἡ φύσις τῶν ἄκρων.

p. 34a17 Οὐ γάρ ἔστιν οὐδὲν ἔξ ἀνάγκης ἐνός τινος ὄντος. διὰ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ προσυπάκουοντος, ἐπεὶ ἥλιος ὑπὲρ γῆν ὄντος ἡμέρα ἔστιν πάντως.

p. 30a25 Τούτου δὲ δειχθέντος. τὴν εἰρημένην ἐν τῇ θεωρίᾳ χρείαν τοῦ λῆματος διδάσκει.

p. 34a34 Διωρισμένων δὲ τούτων. μετὰ τοὺς τελείους, τουτέστιν τοὺς ἔχοντας τὴν μείζονα ἐνδεχομένην, τοὺς ἀτελεῖς διδάσκει, τουτέστιν τοὺς ἔχοντας τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην, καὶ πρῶτον τοὺς δούς ἀδυνάτου δεικνυμένους, τουτέστιν τοὺς ἔχοντας τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην καταφατικήν. ὑπαρχέτω γάρ τὸ Α παντὶ τῷ Β· τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεσθαι· λέγω ὅτι τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται. εἰ γάρ μή, ἔξ ἀνάγκης οὐ

3 τίνι scripsi: τί P

addidit cf. Alex. p. 177,28 sq.

cf. vs. 10: τὸ Α τῷ P

4 εἰ τῷ scripsi: ἡ τὸ P

22 οἴτι ante ras. P

νοεῖν scripsi: νοεῖν P

15 τέθνηκεν οὗτος

35 τῷ Α τὸ scripsi

supra B alt. scriptum ζτ P

παντί· καὶ ἐπεὶ τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται παντί, καὶ ὑπαρχέτω παντί· ἐπεὶ οὖν τὸ Α τῷ Γ ἔξ ἀνάγκης οὐ παντί, τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπάρχει παντί, γίνεται ὁ πέμπτος τρόπος τοῦ τρίτου σχήματος ἐκ τῆς μίζεως τοῦ ὑπάρχοντος καὶ τοῦ ἀνάγκαιον, ἐν ᾧ τρόπῳ τῇ γείρονι ἐπεῖται τὸ συμπέρασμα· τὸ Α ἄρα τῷ Β οὐ παντί ὑπάρχει. ὑπόκειται δὲ καὶ 5 παντὶ ὑπάρχειν· ὅπερ ἀδύνατον. ἐπεὶ οὖν ψεῦδος ἄμφα καὶ ἀδύνατον συνήκειται, οὐ δίπου τὴν αἰτίαν αὐτοῦ ἐπιγράψουμεν τῇ ΒΓ (αὕτη γάρ ψεῦδης καὶ δυνατή) ἀλλὰ τῇ ΑΓ. οὐκοῦν εἰ δύνατον τὸ Α τῷ Γ ἔξ ἀνάγκης οὐ παντί, τὸ Α ἄρα τῷ Γ ἐνδέχεται παντί· ὅπερ ἔδει δεῖται. ἀλλὰ οὐκ ἀδύνατον, φασί, τὸ Α τῷ Β ὑπάρχειν παντί καὶ μὴ παντὶ ὑπάρχειν· τοιοῦτον γάρ τὸ ὑπάρχον· ἀλλὰ ψεῦδος μόνον, ὥσπερ εἴχει καὶ ή ΒΓ. Ἡ 10 ἐπὶ μὲν τῆς ΒΓ τὸν χρόνον μεταβάλλομεν, ἐπὶ δὲ τῆς ΑΒ οὐ· ἀδύνατον δὲ ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ τὸ αὐτὸν τῷ αὐτῷ καὶ παντὶ καὶ οὐ παντὶ ὑπάρχειν. δείκνυσι δὲ τὸν τρόπον τούτον καὶ ἄμφω τὰς προτάσεις | μεταβαλλών, τὴν μὲν ΒΓ ἐνδεχομένην εἰς f. 239^v ὑπάρχουσαν, τὴν δὲ ΑΒ ὑπάρχουσαν εἰς ἐνδεχομένην· δέδειται γάρ νῦν, ὅτε ἡ μείζων ἐνδεχομένη ἡ, ἐνδεχόμενον τὸ συμπέρασμα. ἀλλ᾽ ὅσον ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ, καὶ ὅτε 15 ἡ μείζων ὑπάρχουσα ἀποφατική ἔστιν, ἐνδεχόμενον συνάγεται. τί δὲ κινδύνει καὶ νῦν τῷ κατὰ παντὸς γρήγοριαν καὶ τέλειον ποιεῖν τὸν συλλογισμόν; εἰ γάρ ὅτι οὕπω γέγονεν μέρος τὸ Γ τοῦ Β, ἀλλὰ καὶ πάλαι οὕπω μέρος ἦν τὸ Β τοῦ Α.

ρ. 34b3 Ποιεῖσαι τὸ ἀδύνατον. οὐκ ἔστιν αὕτη κυρίως εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή· οὐ γάρ μέρος γέγονε τοῦ συλλογισμοῦ ἡ ὑπόθεσις τοῦ ἀντικειμένου· καὶ οὕτως 20 ἔστιν πᾶσαν ἐπ' εὐθείας δεῖξιν εἰς ἀδύνατον λέγειν.

ρ. 34b7 Δεῖ δὲ λαμβάνειν. οὐ δεῖ τὴν ὑπάρχουσαν πρότασιν, φησίν, ἐξ ὑπο-| θέσεως ἀληθεύειν, οἷον ἀνθρώπος παντὶ κινούμενην ὑπάρχοντας (τοῦτο γάρ ἀληθές, f. 239^v ἔστι¹ ἂν μόνοι ἀνθρώποι κινῶνται), ἐπεὶ οὐκ ἔστι συλλογισμός· συνάγεται γάρ καὶ τὸ οὐδὲν ἐξ ἀνάγκης καὶ τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγκης, ὡς διὰ τῶν ὅρων ἀπέδειξεν. οὐ προστέ- 25 μεθα δὲ τὴν ἐξήγησιν ταύτην· οἶσε γάρ ὁ Αριστοτέλης διαφορὰν ὑπάρχοντος καὶ ἀναγ- καίου. ἔτεροι τὸ αὐτὸν ἐξηγοῦνται οὕτως· οὐ δεῖ τὸ ἀληθὲς τῆς ὑπάρχουσῆς τῷ χρόνῳ ὅριζεσθαι τῆς ἐνδεχομένης καὶ ἀληθεύειν τὴν ὑπάρχουσαν, ἔστι² ἂν ἡ ἐνδεχομένη μὴ γένηται ὑπάρχουσα, ὥσπερ νῦν· ἀνθρώπος γάρ παντὶ κινούμενῳ ὑπάρχει, ἔστι³ ἂν ἐνδέχεται κινούμενον παντὶ ἐπιπο· εἰ δὲ καὶ κινούμενον παντὶ ἐπιπο ὑπάρχει, οὐκέτι ἀνθρώπος 30 παντὶ κινούμενφ. οὐ δεῖ δὲ τὸ ἀληθὲς τῆς ὑπάρχουσῆς τῷ χρόνῳ τῆς ἐνδεχομένης κρίνεσθαι, ἐπεὶ οὐκ ἔστι συλλογισμός· καὶ γάρ τὸ οὐδὲν καὶ τὸ παντὶ ἐξ ἀνάγκης συνάγεται. καὶ διὰ τοῦτο καὶ προσεχῶς ἔλεγον ὁ Αριστοτέλης ὅτι ἀπόπον τὸ αὐτό τῷ αὐτῷ καὶ παντὶ ὑπάρχειν πρὸ τῆς ἐκβάσεως τοῦ ἐνδεχομένου καὶ οὐ παντὶ μετά τὴν ἐκβασιν ἐνδεχομένου. οὐδὲ ταύτην προσιέμεθα τὴν ἐξήγησιν· οἱ γάρ ἐν τῇ λέξει δεύτεροι 35 δροὶ οὐ συνάδουσιν αὐτῇ· οὐδὲ γάρ ἐν αὐτοῖς τὸ ἀληθὲς τῆς ὑπάρχουσῆς τῷ χρόνῳ τῆς ἐνδεχομένης πρίνεται. μήποτε οὖν τὸ λεγόμενόν ἔστιν, ὅτι δεῖ ἐν τῇ ὑπάρχουσῃ προ- τάσει τὸ κατηγορούμενον πεψυκέναι θλιψ τῷ ὑποκειμένῳ ὑπάρχειν, οἷον περιπατοῦν παντὶ ἀνθρώπῳ, ἵνα πρὸς μόνον τὸ ἐκβεθηκέναι ὑποθέσεως δεώμεθα, οὐχὶ δὲ καὶ πρὸς τὸ ὑπάρχειν, ὡς ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπους παντὶ κινούμενῳ ἡ ζῆσιν παντὶ κινούμενῳ. τούτων 40 προσληφθέντων τὸ Α οὐδὲν τῷ Β ὑπάρχοντας, τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδεχομένως· λέγω δέ τὸ Α οὐδὲν τῷ Γ ἐνδεχομένως. εἰ γάρ τοῦτο ψεῦδος, τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη τούτη· καὶ ἐπεὶ τὸ Β τῷ Γ ἐνδεχομένως παντί, μὴ μενέτω ἐνδεχομένη ἡ ΒΓ πρότασις (οὕπω

1 ὑπαρχέτω scripsi: ὑπάρχει P   6 ἐπιγράψωμεν P   ad 10 in mrg. aser. τὸ ἐνδε-
χόμενον εἰ (l. ἡ) μήπω ὃν εἰς ὑπάρχον μεταβάλλοντες P   14 fort. ἡγ
2 σαι P   15 ἀποφατική) τ ex στ corr. P   17 τοῦ prius ex τῶν corr. in ras. P
30 ἐπευθείαν P   23 inter μόνοι et ἀνθρ. ras. P   28 ἐνδέχεται P   29 ἀνθρώπος
scripsi: ἀνθρώπου P   34 (τοῦ) ἐνδ. conicio   προσιέμεθα scripsi cf. vs. 24, 25:
προσιέμεθα P   39 τὸ scripsi: τῶν P   ἀνθρώπος scripsi: ἀνθρώπου P   40 an
προληφθέντων?   ἐνδεχομένως scripsi: ἐνδεχομένῳ P itemque vs. 41

γάρ ἔσμεν τὴν μίξιν ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχομένου), | ἀλλὰ γινέσθω ὑπάρχουσα διὰ f. 240r τὸν ὄρισμὸν τοῦ ἐνδεχομένου· ἐπεὶ οὖν τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη τινί, τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπάρχει παντί, ἐν τρίτῳ ἄρα σχήματι, ἐν φ τῇ μη ἀντιστρεφομένη ἐπεται τὸ συμπέρασμα δι' ἀντιστροφῆς τῆς ἀπόδεξεως γνομένης, τὸ Α τῷ Β ὑπάρχει τινί· ἀλλὰ καὶ οὐδενί· 5 ὅπερ ἀδύνατον· οὐκ ἄρα τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη τινί· ἐνδέχεται ἄρα οὐδενί· ὅπερ προσκείτο δεῖξαι. πλήν, φησίν, οὐ τὸ διορισθὲν ἐνδεχόμενον συνάγεται ἀλλὰ τὸ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον καὶ τὸ ἐξ ἡμισείας ἀναγκαῖον, ὅπερ καλεῖ οὐδενί ἐξ ἀνάγκης διὰ τὸ ἀληθεύεσθαι καὶ κατὰ τοῦ ἐξ ἀνάγκης οὐδενί καὶ κατὰ τοῦ ἐνδέχεσθαι μηδενί. ή γάρ ἐνδέχεται οὐδενί, φησίν, συναληθεύει τῇ ἐνδέχεται παντί· καὶ τῇ μὲν ἐνδέχεται οὐδενί 10 ἀντικείται η ἐξ ἀνάγκης τινί, τῇ δὲ ἐνδέχεται παντί η ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί· ὥστε καὶ τῇ ἐνδέχεται οὐδενί ἄμφω ἄμφα ἀντιφατικῶς μάρχονται, δούσι τὴν ἐνδέχεται οὐδενί η ἐξ ἀνάγκης τινί, διὰ δὲ τὴν ἐνδέχεται παντί η ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί· καὶ γάρ οὐκ ἀληθεύει η ἐνδέχεται οὐδενί η ἐξ ἀνάγκης τινί, ἐπειδὴ ψευδὴ ἀμφίτερα κατὰ τοῦ πάντα ἀνθρώπου περιωτὸν εἶναι. δεῖ οὖν τὸν μέλλοντα εἰσαγαγεῖν τὸ ἐνδέχεται μηδενὶ ἄμφω 15 τὰ ἀντικείμενα ἀνέλειν, τὸ ἐξ ἀνάγκης τινί καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντί. νῦν δὲ τῷ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ οὐδὲν ἔπειται ἄποτον· καὶ γάρ ὁ πέμπτος τρόπος τοῦ τρίτου σχήματος, ἐν φ τῇ χειρὶν ἔπειται τὸ συμπέρασμα· καὶ διὰ τοῦτο τὸ Α τῷ Β ὑπάρχει οὐ παντί· ηγὶ δὲ καὶ οὐδενὶ ὑπάρχον· καὶ οὐδὲν ἄποτον, ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον. ἐπεὶ οὖν μόνον τὸ ἀνάγκη τινὶ ἀνήργηται, οὐχὶ δὲ καὶ τὸ ἀνάγκη οὐ παντί, ἄπερ ἄμφω ἀντικείνεται τῷ 20 ἐνδέχεται μηδενί, ἐξ ἡμισείας τὸ ἐνδεχόμενον ἀνήργηται καὶ τὸ ἀναγκαῖον· καὶ διὰ τοῦτο (τὸ) συναγόμενον ἐξ ἡμισείας ἔστιν ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαῖον, ὅπερ καλεῖ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης ὡς τοῦ τινὶ ἀνηργημένου καὶ ὡς τοῦ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης φερομένου καὶ κατὰ τοῦ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ καὶ κατὰ τοῦ ἐνδέχεται μηδενί. οὐκ ἄρα | καλῶς λαμβά· f. 240v νοῦται αἱ ἀντιφάσεις ἐν τῇ πραγματείᾳ τάχῃ ἀντιτιθέντων ἡμῶν τρόπον τρίτῳ, ποσὸν 25 ποσῷ, ποιὸν ποιῷ· τῇ γάρ ἐνδέχεται οὐδενὶ οὐ μόνη ἀντιφάσκει η ἀνάγκη τινὶ ἀλλὰ μετά τῆς ἀνάγκη οὐ παντί· καὶ αἱ δύο ἄμφα ὡς μία, η ἐνδέχεται παντὶ καὶ η ἐνδέχεται οὐδενὶ, ταῖς δύο ἄμφα ὡς μιχτὴ ἀντιφάσκουσι, τῇ ἀνάγκη τινὶ καὶ τῇ ἀνάγκη οὐ παντί· οὐ γάρ πᾶν η ἐνδέχεται οὐδενὶ η ἀνάγκη τινί· ἐπι γάρ τοῦ πᾶς ἀνθρώπου περιωτὸς ψεῦδος καὶ τὸ ἐνδέχεται οὐδενὶ (ἀναγκαῖος γάρ ὁ ἀνθρώπος οὐ περιωτός) καὶ τὸ ἀνάγκη τινί. ὄμοιοις οὐ πᾶν η ἐνδέχεται παντὶ η ἀνάγκη οὐ παντί· ἄμφω γάρ ψευδὴ 30 ἐπὶ τοῦ πᾶς ἀνθρώπος ζῶσιν.

35	ἐνδέχεται οὐδενὶ	)	)	)	)	)	)
	ἀντι-	ψευδ-	ἀνάγκη οὐδενὶ				
	φασκ-	εργ-	ἀνάγκη παντί				
	άντι-	εργ-	ἀνάγκη τινί				
	φασκ-	εργ-	ἀνάγκη οὐ παντί.)				

p. 34^b 28 Αὕτη γάρ η ἀντίφασις. ἀντιφάσκει γάρ τῷ ἐξ ἀνάγκης τινὶ τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης· οὐ γάρ δι' ἀδυνάτου εἰσάγει τὸ ἀντικείμενον τῷ ἀναιρουμένῳ.

p. 34^b 32 Ἐστω γάρ τὸ μὲν Α. οὐ καλῶς εἰλημμένον εἰσὶν οἱ δροι· ἀναγκαῖος γάρ ὁ κόραξ, οὐχὶ δὲ ὑπαρχόντως οὐδὲν διανοῦμένων ὑπάρχει· καὶ η ἐπιστήμη ἀναγ- 40 καίως οὐκ ἔστιν κινούμενον, εἰ μὴ ἄρα τὴν ἐπιστήμην ὡς ἐπιστήμονα λάβωμεν. καὶ μάλιστα διὰ τὸ πρῶτον ἔγκλημα ἐπάγει ληπτέον δὲ βέλτιον τοὺς δρούς· οἷον λευκὸν παντὶ κύκνῳ ἐξ ἀνάγκης διὰ μέσου τοῦ κινούμενου, καὶ λευκὸν οὐδενὶ κόραξ ἐξ ἀνάγκης διὰ μέσου τοῦ αὐτοῦ.

p. 35^a 19 Ὁπερ ἔστιν ἀληθές. καίτοι ψεῦδος ἔστιν, εἰ καὶ δυνατόν, τὸ ἐνδέ- 45 χεται ὑπάρχον ὑποθέσθαι. ὅπερ οὖν ἀληθές ἔστιν δυνάμει, εἰ καὶ μη ἐνεργεῖται.

2 B scripsi: A P   9 ἐνδέχεται alt.] τ in ras. P   13 η—η P   15 τῷ scripsi:
τὸ P   16 fort. γίνεται γάρ   τρίτου scripsi: E P   21 τὸ addidi
ἀναγκαῖον scripsi: ἀνάγκη P   22 τοῦ—τοῦ scripsi: τὸ — τὸ P   30 ὄμοιος scripsi:
ὄμοιον P   38 εἰλημμένον P   ἀναγκαῖος P

p. 35a23 Ὅροι δὲ κοινοί, καὶ νῦν ληπτέον βέλτιον τοὺς ὄρους· ἀναγκαῖς γάρ οἱ πάντες οὐχ ὑπάρχειν. ληπτέον μέσον ὅρον ἐν ἀμφοτέραις ταῖς συζητήσις τῷ κινούμενον.

p. 35a25 Ὄτι ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου τῆς ἐλάττονος ἐνδεχομένης οὕσης 5 δὲὶ γίνεται συλλογισμός. |

p. 35a28 Πλὴν ὡς μὲν ἐξ αὐτῶν, καίτοι πάντες ἀτελεῖς εἰσιν οἱ ἔχοντες 241r τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην. ἐξ αὐτῶν οὖν οὐχ ὡς τέλειοι ἀλλ᾽ οὐς δεῖμενοι τῆς κατὰ τὸ ποιὸν μεταβάσεως· εἰ μὲν ἡ ἐλάττων καταφατική, δι᾽ ἀδύνατου, εἰ δὲ ἀποφατική, πρότερον δι᾽ ἀντιστροφῆς (πέψυκε γάρ τὸ ἐνδεχόμενον καὶ ὑπάρχειν καὶ μὴ ὑπάρχειν), 10 εἴτα δι᾽ ἀδύνατου, ἐπειδὴ καὶ ὁ καταφατικὸς συλλογισμός, φῶ γράψειμα.

p. 35a30 Ἐάν δὲ τὸ μὲν καθόλου τὸ δὲ ἐν μέρει. οἱ ἔχοντες τὴν μεῖζονα καθόλου ἐνδεχομένην τὴν δὲ ἐλάττονα μερικὴν ὑπάρχουσαν καταφατικὴν τέλειοι εἰσιν. διὰ γάρ τοῦ κατὰ παντὸς καὶ κατὰ μηδενὸς δεῖκνυνται· καὶ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγουσι. |

15 p. 35a35 Ἐάν δὲ καθόλου μέν. οἱ ἔχοντες τὴν μεῖζονα καθόλου ὑπάρχουσαν τὴν δὲ ἐλάττονα μερικὴν ἐνδεχομένην ἀτελεῖς εἰσιν· εἰ μὲν γάρ ἡ ἐλάττων καταφατικὴ ἡ, δι᾽ ἀδύνατου δεῖκνυνται· εἰ δὲ ἀποφατική, πρῶτον δέονται τῆς ἀντιστροφῆς, εἴτα δι᾽ ἀδύνατου· τὸ γάρ οἱ δὲ δι᾽ ἀντιστροφῆς ξενὸν τιθεῖσθαι δι᾽ καὶ δι᾽ ἀντιστροφῆς καὶ ὡς ἐπὶ τοῦ καθόλου. καὶ εἰ ἡ μεῖζων ὑπάρχουσα ἀποφατικὴ ἡ, τὸ ἐξ ἡμίσείς ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον συνάγεται καὶ νῦν. (εἰ) δὲ ὑπάρχουσα καταφατική, τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον.

p. 35b2 Ἐσται δὲ συλλογισμὸς δι᾽ ἀντιστροφῆς. εἰ μὲν ἡ ἐλάττων ἐνδεχομένη μερικὴ ἀποφατικὴ ἡ, ἔσται συλλογισμός· δύναται γάρ μεταβάλλειν εἰς κατάφασιν· εἰ δὲ ὑπάρχουσα μερικὴ ἀποφατικὴ ἡ, οὐκ ἔστι συλλογισμός· τὸ γάρ οὐ 25 παντὶ ἀληθεύει καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδενὶ· τῆς δὲ ἐλάττονος ὑπάρχουσας καθόλου ἀποφατικὴ οὕσης δέδειται διὰ οὐ γίνεται συλλογισμός.

p. 35b9 Ὅροι τοῦ μέν. ληπτέον καὶ νῦν βέλτιον τοὺς ὄρους· λευκὸν γάρ τον ἕψιρος ἐξ ἀνάγκης καὶ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ ἕψιρος· καὶ οἱ πάντες ἐξ ἀνάγκης οὐδεμιῇ κινήσει ἡ πίτη. εἰσὶν οὖν οἱ ὄγκεις ὅροι τοῦ παντὸς ἐξ ἀνάγκης κινούμενον, λευκόν, βασίλιον, 30 τοῦ μηδενὸς ἐξ ἀνάγκης κινούμενον, λευκόν, ἑστός.

p. 35b15 Εἴτε ἐνδέχεται λαμβάνουσαι | εἴτε ὑπάρχειν εἴτε ἐν- f. 241v αλλάξ. μόνον τὸ τρίτον οἰκείον τοῖς παροῦσι λόγοις, ἀλλ᾽ οὐς φιλοκαθόλου καὶ τὰ πρῶτα δύο παρελάβομεν.

p. 35b20 Φανερὸν διὰ τοῦ μὲν πρὸς τὸ μεῖζον ἄκρον καθόλου τεθέν- 35 τος δὲὶ γίνεται συλλογισμός τί οὖν, καὶ ἡ ἐλάττων ὑπάρχουσα ἀποφατικὴ ἡ; ἡ τῆς ἐλάττονος καταφατικῆς οὕσης, τῆς δὲ μεῖζονος καταφατικῆς (ἢ ἀποφατικῆς) οὕσης, τῆς δὲ μεῖζονος καθόλου, δὲὶ γίνεται συλλογισμός, ως ἀν ἔχῃ τὸ ὑπάρχον καὶ ἐνδεχόμενον ἐν τῇ τάξει.

ΜΙΞΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ.

40 p. 35b23 Ἐάν δὲ ἡ μὲν ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχειν ἡ μὴ ὑπάρχειν, ἡ δὲ ἐνδέχεσθαι. Ὁκτὼ γνομένων συζητήσιν ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου δύο μέν εἰσιν ἀσυλλόγιστοι, αἱ τὴν ἐλάττονα ἀναγκαῖαν ἀποφατικὴν ἔχουσαι· ἀνίστον γάρ τὸ ἀμάρτημα· ἐξ

1 ἀναγκαῖς scripsi cf. p. 52, 21 n.: ἀνάγκη P 7 an δεῖμενοι (μόνον)?

8 ἡ superscr. P 9 ἐνδέχεται P 18 τῷ scripsi: τὸ P 18. 19 fortasse ως καὶ ἐπὶ τῶν 20 εἰ addidi 24 ἔσται Arist. 34 οὖν διὰ Arist. 35 τί scripsi cf. p. 63, 20 71, 8: τὸ P 36 ἡ ἀποφατικῆς addidi 40 ὑπάρχῃ — ὑπάρχῃ P

δὲ αἱ λοιπαὶ συλλογιστικαὶ, καὶ τούτων δύο μὲν τέλειοι, αἱ τὴν ἐλάττονα ἀναγκαῖαν καταφατικὴν ἔχουσαι· τέσσαρες δὲ ἀτελεῖς, αἱ τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην ἔχουσαι. καὶ τούτων δύο μὲν δὶ’ ἀδύνατον δείκνυνται, αἱ τὴν ἐλάττονα ἐδεχομένην καταφατικὴν ἔχουσαι· δύο δὲ πρὸ τῆς εἰς ἀδύνατον δεῖξες ἀντιστροφῆς δέονται, αἱ τὴν ἐλάττονα ἐνδε-
5 γομένην ἀποφατικὴν ἔχουσαι. καὶ τῶν συλλογιστικῶν δύο τὸ ἔξημισείας ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαῖον συνάγονται, τουτέστιν τὸ ὑπάρχον, οἱ ἔχοντες τὴν ἀναγκαῖαν ἀποφατικὴν καὶ μεῖζονα πάντως· τέσσαρες δὲ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον, οἱ ἔχοντες τὴν ἀναγκαῖαν καταφατικὴν· ἢ γάρ ἐξ ὅμοιοισχημάνων ἡ ἔξημοροισχημάνων, καὶ τούτων ἐκάπερον διγῶς παρὰ τὴν τάξιν τῶν τρόπων. καὶ ἀπλῶς δύσα ἐποιεῖ τὸ ὑπάρχον ἐν τῇ μίζῃ
10 ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος, τοσαῦτα ποιεῖ καὶ τὸ ἀναγκαῖον ἐν τῇ μίζῃ ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου. καὶ οἱ ἀύτοι εἰσιν τρόποι κατὰ τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον καὶ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου καὶ ἐπὶ τῶν ἐκ τῆς ἑτέρας καθόλου τέλειοι τε καὶ ἀτελεῖς καὶ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον ἡ τὸ ἔξημισείας συνάγοντες· διάφορον δὲ μόνον, ὅτι νῦν τὸ
15 ἔξημισείας ἐνδεχόμενον ὑπάρχον ἔστιν. οἱ τὴν | ἐλάττονα ἐνδεχομένην ἔχοντες f. 242r ἀτελεῖς εἰσιν· ἀδιάφορον τὸ ἴδιον τῆς ἐλάττονος, ὅτε ἐνδεχομένη ἔστιν, εἰ δὲ ὑπάρχουσα, οὐκ ἀδιάφορον.

Δύο ἀσύλληγιστοι, (οἱ) τὴν ἐλάττονα ἀναγκαῖαν ἀποφατικὴν ἔχοντες καὶ ἔξημισείας συλλο-
γιστικοί, οἱ μὴ ἔχοντες τὴν ἐλάττονα ἀναγκαῖαν ἀποφατικὴν. καὶ τούτων δὲ ἀτελεῖς,
20 οἱ ἔχοντες τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην, πρῶτος, τρίτος, πέμπτος, ἔκτος, δι’ ἀδύνατου πρῶτος, τρίτος, δι’ ἀντιστροφῆς πέμπτος, ἔκτος· δύο τέλειοι, οἱ ἔχοντες τὴν ἐλάττονα ἀναγκαῖαν καταφατικήν, δεύτερος, τέταρτος. δύο τὸ ἔξημισείας ἀναγκαῖον συνάγονται, οἱ
25 ἔχοντες τὴν ἀναγκαῖαν ἀποφατικὴν, τρίτος, ἔκτος· δὲ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον, οἱ
ἔχοντες τὴν ἀναγκαῖαν καταφατικήν.

Πρῶτος τρόπος. Τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται.
30 ἀτελής ὁ συλλογισμὸς καὶ δὶ’ ἀδύνατον, καὶ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγει. λέγω οὖν ὅτι τὸ Α παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται· εἰ γάρ μὴ τοῦτο, ἀνάγκη τινὶ ἡ ἀνάγκη οὐ παντί· ἀμφω δὲ ἀδύνατον. ἔστιν γάρ πρῶτον τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη οὐ παντί· καὶ ἐπεὶ τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται παντί, τὸ Β ἄρα τῷ Γ ὑπάρχει παντί· ἐπεὶ οὖν τὸ μὲν Α τῷ Γ ἀνάγκη οὐ παντί, τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπάρχει παντί, γίνεται ὁ πέμπτος τρόπος τοῦ τρίτου σχῆ-
35 ματος, ἐν ᾧ τῇ γείρονι ἐπεται τὸ συμπέρασμα· τὸ Α ἄρα τῷ Β ὑπάρχει οὐ παντί· ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνάγκης παντί· ὅπερ ἀδύνατον. ἀλλὰ δὴ ὑποκείσθω τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη τινί· ἐπειδὴ τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη τινί, τὸ δὲ Β τῷ Γ ὑπάρχει παντί, ἐν τρίτῳ σχήματι τῇ μὴ ἀντιστροφούσῃ ἐπεται τὸ συμπέρασμα, καὶ τὸ | Α τῷ Β ὑπάρχει τινί· ἀλλὰ f. 242v
καὶ ἀνάγκη παντί· ὅπερ ἀδύνατον.

35 Δεύτερος τρόπος. τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται, τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἀνάγκη· τέλειος τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγων διὰ τοῦ κατὰ παντός. οὐκ ἐγρηγόρευμα δὲ τῷ κατὰ παντός καὶ πάλι, ἐπειδὴ οὕποι ἦν γενέμενον μέρος τοῦ Β τῷ Γ ὥσπερ νῦν.

Τρίτος τρόπος. τὸ Α οὐδενὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἐνδέχεται· ἀτελής δι’ ἀδύνατου τὸ ὑπάρχον συνάγων. εἰ γάρ ψεῦδος τὸ ὑπάρχειν τὸ Α τῷ Γ οὐδενὶ, τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχει τινί· ἀλλὰ καὶ τὸ Β τῷ Γ παντὶ ὑπάρχει· ἐν τρίτῳ σχῆ-
40 ματος ἐξ ἀμφοτέρων ὑπαρχούσων τὸ Α τινὶ τῷ Β ὑπάρχει· ἀλλὰ καὶ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ· ὅπερ ἀδύνατον. ἀλλ’ οὐχ ὑγιῶς ἐλήφθη ἡ ἀντίφασις· ἔμεινε γάρ ὁ τρόπος, καὶ οὗτον
45 ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ καὶ ἀνάγκη οὐδενὶ συνάγεται· εἰ γάρ μὴ τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη οὐδενὶ, τὸ Α τῷ Γ ἀνάγκη τινί· ἀλλὰ τὸ Α καὶ τῷ Β ἀνάγκη οὐδενὶ· τὸ Β ἄρα τῷ Γ ἀνάγκη οὐ παντί· ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται παντί· ὅπερ ἀποπον. τὸ οὖν ἀποπον οὐ

1 λυπαὶ P 17 οἱ addidi 18 δὲ ἀτελεῖς scripsi: δε τατελεῖς P ad 42 in mrg. inf. aser. ἡ καὶ ως ἡ λέξις, ὑποκείσθω τὸ Α τῷ Γ τινὶ ὑπάρχειν· τὸ δὲ Α ὑπέκειτο ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ τὸ Α (l. τῷ Β)· ἐπεὶ οὖν ἀντιστρέψει τὸ στερητικόν, οὐδὲ τὸ Β τῷ Α οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης· τὸ δὲ Α τῷ Γ τινὶ κεῖται ὑπάρχειν· ὥστε οὐ παντὶ τῷ Γ τὸ Β ἐξ ἀνάγκης ὑπάρ-
χει· ὑπέκειτο δὲ παντὶ ἐνδέχεσθαι P ὥστον scripsi: δες P cf. p. 55,23

διά τὸν τρόπον ἐπηκολούθησεν, ἀλλ᾽ ὅτι τὸ οὐδενὶ ὑπετέθη τινί· καὶ ἐνταῦθα οὖν τῇ γείροντι ἔπειται τὸ συμπέρατμα, καὶ ἐνδεχόμενον συνάγεται, οὐχὶ δὲ ὑπάρχον.

Τέταρτος τρόπος. τὸ Α ἐνδέχεται οὐδενὶ τῷ Β, τὸ Β παντὶ τῷ Γ ἀνάγκη· τέλειος τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγων διὰ τοῦ κατὰ παντάς. οὐ γάρ ἔστιν ἐλέγξας τὸ 5 ἐνδεχόμενον μηδενί· ποτὲ γάρ προσλαμβάνῃ; εἰ μὲν τὴν ΑΒ, αἱ δύο ἀποφασικαὶ· εἰ δὲ τὴν ΒΓ, οὐκ ἔχομεν μῆτραν ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου ἐν τρίτῳ σχήματι.

Πλέμπτος τρόπος. τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, τὸ Β οὐδενὶ τῷ Γ ἐνδέχεται· ἀτελῆς ὁ συλλογισμὸς δι᾽ ἀντιστροφῆς ἐνδεχομένης καὶ δι᾽ ἀδυνάτου τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγων, ὡς ὁ πρώτος τρόπος.

10 Ἔκτος τρόπος. τὸ Α οὐδενὶ τῷ Β ἐξ ἀνάγκης, τὸ Β οὐδενὶ | τῷ Γ ἐνδέ— f. 243r γεται· ἀτελῆς δι᾽ ἀντιστροφῆς ἐνδεχομένης καὶ δι᾽ ἀδυνάτου τὸ ὑπάρχον συνάγων, ὡς ὁ τρίτος τρόπος.

ρ. 36^a 32 Τὸν αὐτὸν δὲ τρόπον καὶ ἐπὶ τῶν ἐν μέρει συλλογισμῶν. ἐπὶ τούτων πρώτας τὰς ἀνομοιοσχήμονας ὑποτίθεται ώς ποικίλας· τῶν γάρ ἀνομοιοσχήματος μόνων αἱ μὲν ἐνδεχόμενον συνάγουσιν, αἱ δὲ ὑπάρχουν· πᾶσαι δὲ αἱ ὄμοιοσχήμονες ἐνδεχόμενον συνάγουσιν. καὶ διὰ τοῦτο τὸν τέταρτον τρόπον τοῦ τρίτου προτάττει. | f. 243v

Τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ, τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται τινί· λέγω ὅτι τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχει οὐ παντί. * * * τὸ δὲ Β τῷ Α ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ διὰ τὴν ἀντιστροφῆν τοῦ καθόλου στερητικοῦ· τὸ Β ἄρα τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ· μῆτρας γάρ γονεῖς ἐν 20 πρώτῳ σχήματι ἀναγκαῖον καὶ ὑπάρχοντος, καὶ ἡ μεῖζην ἀναγκαῖα, ὥστε τῇ μεῖζον ἔπειται τὸ συμπέρασμα· ὑπόστειται δὲ τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται τινί· ὅπερ ἀδύνατον. ἀλλὰ, φασίν οἱ Πλατωνικοί, οὕτως συγχωρητέον τῷ ἐν πρώτῳ σχήματι τῇ μεῖζον ἔπειται τὸ συμπέρατμα ἐπὶ τῆς μεῖζως ἀναγκαῖον καὶ ὑπάρχοντος. καὶ ὅσον ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ τεύτῃ ἡ προτεθέεται συζῆται καὶ ἀνάγκη οὐ παντὶ συνάγει· εἰ γάρ τούτο φεῦδος, τὸ Α 25 τῷ Γ ἀνάγκη παντί· τὸ δὲ Β τῷ Α ἀνάγκη οὐδενὶ· ἐν πρώτῳ ἄρα σχήματι ἐν δύο ἀναγκαῖον τὸ Β τῷ Γ ἀνάγκη οὐδενὶ· ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται τινί. διέτι οὖν κατὰ ἀλήθειαν οὐ παντὶ συνάγεται καὶ ὑπετέθη παντί, τὸ ἀδύνατον οὐ διὰ τὸ ὑπάρχον ἡ τὸ ἀναγκαῖον ώς ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου. βούλεμενοι δὲ οἱ Πλατωνικοί ἀεὶ τῇ γείροντι ἔπειται τὸ συμπέρατμα ἀντιλέγουσι ταῖς μῆτραις ταῦταις μόναις ταῖς ὑπάρχοντος συναγούσαις.

B. Τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται μηδενί, τὸ Β τῷ Γ ἀνάγκη τινί· τέλειος ὁ συλλογισμὸς καὶ τοῦ ἐνδεχομένου· ἡ γάρ ἀπόδειξις διὰ τοῦ κατὰ μηδενῆς.

^ε 2 ἐνδέχομ, ομι in ras. P 5 προσλαμβάνη scripsi: προσλαμβάνει P post δύο eras. I litt. P 8 ἐνδεχομένης scripsi cf. vs. 11: ἐνδεχόμενον P 17 τὸ Β scripsi: τὸ Α P 18 lac. signavī; supple velut εἰ γάρ μή, δῆλον ὅτι τὸ Α τῷ Γ ὑπάρχει παντί ad vs. 21 signum apparetum est, cui f. 243r respondent haec: οὕτως μὲν αὐτὸς ἔδειξεν ὑπάρχον τὸ συμπέρασμα· ώστα | αὐτως (sic) δοκεῖ διὰ τῆς ἐξ ἀναγκαῖας (ai in ras. ex ης corr. P¹)

^χ οὐ πάρ συναγουσῶν τὸ ἀδύνατον. φέρε δὲ ἡμεῖς ἀποδείξουμεν ὅτι ἐνδέχεται συνάγεσθαι (ι. ἐνδεχόμενον συνάγεται) μερικὸν ἀποφασικόν. τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ· τὸ Β τῷ Γ τινὶ ἐνδέχεται· λέγω ὅτι τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται μὴ παντί. εἰ γάρ μή, δῆλον ὅτι τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης παντί· κεῖται δὲ καὶ τὸ (τῷ P) Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ· συνάγεται οὖν τὸ Β σχῆμα (ι. ἐν Β σχήματι) τὸ Β τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ· ὅπερ ἀδύνατον· κεῖται γάρ τὸ Β τῷ Γ τινὶ ἐνδέχεσθαι· ἀλλὰ καὶ ἀναγκαῖον συνάγεται· λέγω γάρ ὅτι τὸ Α τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης τινὶ οὖν· εἰ γάρ μή, τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται παντί· ἀλλὰ καὶ τὸ (ο in ras. ex ω corr.) Β τῷ Γ τινὶ ἐνδέχεται· συνάγεται οὖν ἐν Γ σχήματι τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται τινί· ὅπερ ἀδύνατον· κεῖται γάρ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ· ἀλλὰ καὶ ὑπάρχον δεῖκνυται P 22 οὕτως scripsi: ώστε P σχήματι] η in ras. P¹ 23 ὅσον scripsi: δε P cf. p. 74,15 27 διὰ τὸ scripsi: διὰ τοῦ P

Γ. Τὸ τῷ Β ἔξ ἀνάγκης παντὶ, τὸ Β τῷ Γ ἐνδέχεται τινὶ· ὁ συλλογισμὸς τοῦ ἐνδεχομένου· εἰ γάρ ψεῦδος τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται τινί, τὸ Α τῷ Γ ἔξ ἀνάγκης οὐδενί· ἀλλὰ καὶ τὸ Α τῷ Β ἔξ ἀνάγκης παντὶ· ἐκ δύο ἀναγκαῖων ἐν δευτέρῳ σχήματι τὸ Β τῷ Γ ἔξ ἀνάγκης οὐδενί· ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται τινί· ὅπερ ἀδύνατον. δυνατὸν δὲ καὶ 5 ἐνταῦθα λέγει· ὅτι τὸ ἥματος τοῦ ἐνδεχομένου συνάγεται· τῷ γάρ ἐνδέχεται τινὶ δύο ἀντίκειται, τὸ ἔξ ἀνάγκης οὐδενί, ὅπερ ἀνήρηται, καὶ τὸ ἔξ ἀνάγκης παντὶ, ἢ οὐδὲν ἔπειται ἄτοπον.

ρ. 36b3 Ἐάν δὲ τὸ μὲν καθόλου τεθῇ πρὸς τὸ ἔλαττον ἀκρον. ἀσυλλόγιστοι εἰσι τοῖς πᾶσαι αἱ τὴν μεζοναὶ μερικὴν ἔχουσαι. τετραπλῆτες δὲ αὗται, ὡς ὑπογέγρα-
10 πται, καὶ παραδίδωσιν αὐτὰς ἡ λέξις κατὰ τοὺς ὑποκειμένους ἀριθμούς. f.244r

ρ. 36b4 Ἡ καταφατικὸν ἡ στερητικὸν ἡ ἐνδεχόμενον, τουτέστιν καὶ ἐνδεχόμενον· οὐ γάρ ἀντίκειται τὸ ἐνδεχόμενον καταφάσει καὶ ἀποφάσει.

ρ. 36b15 Καὶ γάρ τὸ ζῷον τινὶ λευκῷ, τουτέστιν οἱ αὐτοὶ ὅροι καὶ ἔξ ἀνάγκης τινὶ ποιοῦσι καὶ ἔξ ἀνάγκης οὐ παντὶ καὶ ἐνδέχεται τινὶ καὶ ἐνδέχεται οὐ 15 παντὶ· ζῷον γάρ τινὶ λευκῷ ἔξ ἀνάγκης διὰ κύκνου, καὶ ἔξ ἀνάγκης οὐ παντὶ διὰ κόρακα, καὶ ἐνδέχεται τινὶ καὶ ἐνδέχεται οὐ παντὶ διὰ τοὺς παρὰ τοὺς Αἴθιοπας ἡ Γαλάτας ἀνθρώπους. τὰ δὲ τέσσαρά ἔστιν καὶ ἐπὶ λευκοῦ καὶ ἀψύχου διὰ ψιφίθιον, ἔβενον καὶ τὰ οἷς ἐνδέχεται ὑπάρχειν.

ρ. 36b19 Φανερὸν οὖν ἔχ τῶν εἰρημένων, ὅτι ἀσυλλόγιστοι οἱ τὴν μεζοναὶ 20 μερικὴν ἔχοντες καὶ ἐπὶ τῶν ἔξ ἀμφιστέρων ὅμοιων καὶ ἐπὶ τῶν ἀναμιτῶν. ὑπὸ δὲ τούτους τελοῦσι καὶ οἱ τὴν ἔλαττονα ἀναγκαῖαν ἀποφατικὴν ἔχοντες.

Ηλὴγ ὅτι ἐνδεχομένου μὲν καὶ ὑπάρχοντος μηγνυμένου οἱ τὴν μεζοναὶ ὑπάρχουσαν ἀποφατικὴν ἔχοντες τὸ ἔξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον καὶ ἔξ ἡμισείας ἀναγκαῖον συνῆγον (τὸ γάρ οὐδὲν ἔξ ἀνάγκης φέρεται καὶ κατὰ τοῦ ἔξ ἀνάγκης οὐδενὶ καὶ κατὰ τοῦ 25 ἐνδέχεται οὐδενὶ· | καὶ διὰ τοῦτο ἡ ἀναγκαῖον συνήγετο ἡ ἐνδεχόμενον), μεζεως f.244v δὲ οὕσης ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου, ὅτε ἡ μεζον ἀναγκαῖα ἀποφατικὴ καθόλου ἔστιν, τὸ ὑπάρχον συνάγεται, ὅπερ ἔστιν ἔτερον παρὰ τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον.

ρ. 36b24 Δῆλον δὲ ὅτι καὶ πάντες ἀτελεῖς οἱ συλλογισμοὶ. ἀλλὰ οὐ πάντες ἀτελεῖς· οὐ γάρ δὴ καὶ οἱ τὴν ἔλαττονα ἀναγκαῖαν ἔχοντες, ἀλλὰ μόνοι οἱ τὴν 30 ἔλαττονα ἐνδεχομένην ἔχοντες. ἡ τὸ λεγόμενόν ἔστιν· πάντες οἱ τὴν ἔλαττονα ἐνδεχόμενην ἔχοντες ἀτελεῖς εἰσιν, διότι κανὸν καταφατικὴ ἡ, ἀτελεῖς εἰσιν.

ρ. 36b25 Καὶ ὅτι τελειοῦνται διὰ τῶν προειρημένων σχημάτων. τελειοῦνται μὲν διὰ μόνου τοῦ πρώτου σχήματος· πληθυντικῶς δὲ εἰπεν, ἐπειδὴ ἡ εἰς 35 ἀδύνατον ἀπαγγῆγε πρώτον ἐποίει σχῆμα ἡ ἀμικτὸν ἔξ ἀμφιστέρων ἀναγκαῖων ἡ μικτὸν ἔξ ἀναγκαίου καὶ ὑπάρχοντος. τὸ δὲ ἔξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον καὶ ὑπάρχοντος καὶ ἐνδεχόμενον καλεῖται ἡ λέξις. |

4 ἐνδέχεται in ras. P¹

5 ad ἐνταῦθα initio sequentis paginae ascr. πάλιν καὶ ἐπὶ ταύτης δυνατόν τις παντὶ (I. δυνατόν τινὶ ὑπάρχον) συναγ.^a λέγω γάρ ὅτι τὸ Α τινὶ τῷ Γ ὑπάρχει· εἰ γάρ μή, δῆλον ὅτι οὐδενὶ τῷ Γ ὑπάρχει τὸ Α· τὸ δὲ Β τινὶ τῷ Γ· ὑπὸ (I. τῷ Γ ὑπάρχει) τοῦτο γάρ ψεῦδος μὲν οὐ δυνατόν γίνεται· (I. οὐδὲ) ἀδύνατον <δέ>· γίνεται) ἐν τρίτῳ σχήματι ἐκ δύο ὑπαρχουσῶν τὸ Α τινὶ τῷ Β οὐκ ὑπάρχει· ὅπερ ἀδύνατον· κείται γάρ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἔξ ἀνάγκης. λέγω δὲ ὅτι καὶ ἔξ ἀνάγκης τὸ Α τινὶ τῷ Γ· εἰ γάρ μή, δῆλον ὅτι ἐνδέχεται μηδενὶ τὸ Α τῷ Γ· τὸ δὲ Β ἐνδέχεται τινὶ τῷ Γ· συνάγεται οὖν τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται τινὶ μή· ὅπερ ἀδύνατον· κείται γάρ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἔξ ἀνάγκης P 9 ώς] s ex b corr. P¹
14 ποιοῦσαι P 17 ψιφίθιον P 18 ἔβενὸν P 32 ὅτι Arist.: οὐ P

Β ΣΧΗΜΑ ΕΞ ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΝ.

f. 245r

p. 36b26 ὜η δὲ τῷ δευτέρῳ σγήματι. Ήλαται μὲν ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς τρισὶ σγήμασι τοὺς τρόπους εἰς τὰ σγήματα διέρει, οἷον τὰς ἐξ ἀμφοτέρων ὑπαρχουσῶν εἰς πρώτου σγήματα καὶ δεύτερου καὶ τρίτου καὶ τὰς ἐξ ἀμφοτέρων ἀναγκαῖων καὶ τὰς μῆτες τούτων. νῦν δὲ ἐν ταῖς μῆταις τὰ σγήματα εἰς τοὺς τρόπους διαιρεῖ, οἷον τὸ πρώτον σγήματα εἰς τὰς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων καὶ τὰς μῆτες ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος, ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου. εἰ γάρ ἔχερθσατο τῇ πᾶσαι ταῖς, προέταξεν ἀν τὰς ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῳ σγήματι τῶν μῆτεων τῶν ἐν πρώτῳ σγήματι ὑπάρχοντος καὶ ἐνδεχομένου, ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου, ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου. f. 245v
 10 ὅπερ ἄποτον· οἱ μὲν γάρ ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῳ σγήματι ἀσυλλόγιστοι· αἱ δὲ τρεῖς μῆτες οἱ ἐν πρώτῳ σγήματι διαιροῦνται εἰς τὸ συλλογιστικὸν καὶ ἀσυλλόγιστον. ἀλλ᾽ ἐπειδὴ οἱ ἐν δεύτερῳ σγήματι δείκνυνται ἀναγκόμενοι εἰς τὸ πρώτον σγήματα η δὲ ἀντιστροφῆς η δὲ ἀδυνάτου, περὶ ἀντιστροφῆς ἀπλῆς ἐνδεχομένων προτάσσεων διαλέγεται· καὶ ἐπειδὴ δὲ ἀντιστροφῆς δείκνυνται τὸ δεύτερον σγήματα, πάντως η 15 καθόλου ἀπόφασις ἀντιστρέφεται, περὶ μόνης τῆς ἀντιστροφῆς τῆς ἐνδεχομένης καθόλου ἀποφάσεως διαλέγεται, καὶ δείκνυνται διτὸς η ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις οὐκ ἀντιστρέψει πρὸς ἑαυτὴν· καὶ τοῦτο ημέν τοῖς τρισὶ σγήμασιν ἔλεγεν, ὅτι αἱ μὲν τοῦ ἐνδεχομένου καταφάσεις ὄμοιως τῷ ὑπάρχοντι καὶ ἀναγκαῖων πρὸς τὴν μερικὴν κατάφασιν ἀντιστρέψουσιν, η δὲ ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις οὐκ ὄμοιως· ἐπειδὴ γάρ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖου πρὸς τοῦτο ἀντιστρέψει, ἐπειδὴ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου οὐ πρὸς ἑαυτὴν ἀντιστρέψει· “τοῦτο δὲ ἔσται δῆλον”, ἔφασκεν, “ὅταν περὶ τοῦ ἐνδεχομένου λέγωμεν”. ὅτι τοίνους η καθόλου ἐνδεχομένη ἀπόφασις οὐ πρὸς ἑαυτὴν ἀντιστρέψει, νῦν δείκνυνται καὶ προσέρχεται τὴν ἀπόδειξιν τριγῶς· καὶ πρῶτον οὕτως· εἰ τὸ Β τῷ Β ἐνδέχεται μηδενί, οὐκ ἀνάγκη καὶ τὸ Β τῷ Α ἐνδέχεσθαι μηδενί· εἰ γάρ τοῦτο, καὶ 20 η καθόλου καταφάσις ἀντιστρέψει πρὸς ἑαυτὴν, οὐ δεῖξω· τοῦτο δὲ ἀδυνατον· λευκὸν μὲν γάρ παντὶ ζῷῳ ὑπάρχειν ἐνδέχεται, οὐκέτι δὲ καὶ ζῷον παντὶ λευκῷ ὑπάρχειν ἐνδέχεται· τινὶ γάρ λευκῷ, τῷ ψιμείῳ, ἐξ ἀνάγκης οὐκ ὑπάρχει· τὸ δὲ συνημένον οὕτως δειπτέον· εἰ τὸ Α οὐδενὶ τῷ Β ἐνδέχεται ὑπάρχειν, καὶ τὸ Β οὐδενὶ τῷ Α 25 ἐνδέχεται μηδενί· ἐπειδὴ δὲ ὁ ἐνδέχεται οὐδενί, καὶ παντὶ ἐνδέχεται κατὰ τὴν ἐνδέχομένην ἀντιστροφήν, καὶ τὸ Α παντὶ τῷ Β ἐνδέχεται, καὶ τὸ Β παντὶ τῷ Α ἐνδέχεται· εἴποιεν δὲ ἀν οἱ Πλατωνικοὶ πρὸς τοῦτο· οὐκ εἰ τὸ Α ἐνδέχεται μηδενὶ τῷ Β, ἢδη καὶ παντὶ ἐνδέχεται κατὰ τὸ οὐδὲ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον, ἀλλ᾽ εἰ ἄρα, κατὰ μόνον τὸ ἐπί θέτει. εἰτοῦ | 6 Ἀριστοτέλης· ἀλλ᾽ ἔμεινεν τὸ ἐνδεχόμενον τῷ εἰδεῖ· f. 246r
 30 δεύτερον ἐπιχείρημα διὰ τῶν ὅρων τῶν ἀλτῶν διὸ διὰ τῶν ἔλεγχες τὴν καθόλου ἀπόφασιν μηδὲ ἀντιστρέψουσαν πρὸς ἑαυτὴν· λευκὸν μὲν γάρ ἐνδέχεται μηδενὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχειν· οὐ μὴν ἀνθρώπος ἐνδέχεται μηδενί λευκῷ ὑπάρχειν· τῷ γάρ κύκνῳ καὶ ψιμείῳ ἀναγκαῖως οὐκ ὑπάρχει· εἴποιεν δὲ ἀν οἱ Πλατωνικοὶ πρὸς τοὺς ὄρους· ποιὸν λευκὸν λαμβάνεις; εἰ μὲν τὸ ἀπλῶς, οὐδὲ η ἐξ ἀρχῆς ἀπόφασις ἐνδεχομένη ἔστιν η λευκὸν ἐνδέχεται μηδενὶ ἀνθρώπῳ ὑπάρχειν· τὸ γάρ ἐν κύκνῳ λευκὸν ἀναγκαῖως τῷ ἀνθρώπῳ 35 οὐκ ὑπάρχει· εἰ δὲ τὸ ἐν ἀνθρώπῳ λευκόν, ἐνδέχεται καὶ λευκὸν μηδενὶ ἀνθρώπῳ
 40

9 ἀναγκαῖον alt. scripsi: ὑπάρχοντος P corr. ε τὸ P¹ 21 φανερόν Arist. scripsi: ἐνδέχεται P 28 ει scripsi: η P 31 ειποε P 34 τὸν ὅρων (sic) P 36 ἀνθρώπως scripsi: ανθρώπω P 37 ειποε P 38 ad ἀπλῶς in mrg. ascr. καθόλου P¹

17 ἔλεγεν] c. 3 p. 25a 37 sq. 24 ἐνδέχεσθαι εφασκεν] c. 3 p. 25b 18 24 ἐνδέχεσθαι

scripsi: ὑπάρχειν scripsi: ὑπάρχοντος P itemque vs. 29 31 ειποε P 34 τὸν ὅρων (sic) P 36 ἀπόφασιν scripsi: κατάφασιν P 37 ειποε P 38 ad ἀνθρώπω P 39 ἀνθρώπω prius in mrg. P¹

ὑπάρχειν καὶ ἄνθρωπον μηδὲν λευκῆ. φαίεν δὲ ἀνὸς οἱ Ηεριπατητικοὶ μὴ δικαῖος ἔρωτασθαι διὰ τὸ μὴ τῷ κατηγορούμενῳ συντάσσεσθαι τὸν προσδιοριζόμενος ἀλλὰ τῷ ὑποκειμένῳ, καὶ ὅτι ὅσον ἐπὶ τούτῳ καὶ ἡ ἀναγκαῖα καθόλου κατάφασις πρὸς ἑαυτὴν ἀντιστρέψει. φαίεν δὲ ἀνὸς οἱ Πλατωνικοὶ μηδὲν τὸν ὄρους ὑγιῶς εἰληφθαι· ἐπ’ ἵσης γάρ 5 εἰσὶν καὶ οὐκ ἐπὶ τὸ πολύ· εἰ δὲ λάβωμεν ἐπὶ τὸ πολύ, ἀντιστρέψει ἡ ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις πρὸς ἑαυτὴν· ἐνδέχεται γάρ μηδένα ἄνθρωπον ἔξαδάκτυλον καὶ ἐνδέχεται μηδὲν ἔξαδάκτυλον ἄνθρωπον εἶναι· τρίτον ἐπιγείρημα τῆς λέξεως ὅτι οὐκ ἀντιστρέψει ἡ ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις πρὸς ἑαυτὴν. εἰ γάρ τις εἴποι οὕτως ‘εἰ τὸ Λ τῷ Β ἐνδέχεται μηδενί, καὶ τὸ Β τῷ Α ἐνδέχεται μηδενί· εἰ γάρ μή, ἀνάγκη 10 τινὶ ὥστε καὶ τὸ Α τῷ Β ἀντιστρέψει· ἦν δὲ καὶ ἐνδέχεται μηδενί· διπερ ἀδύνατον’, παραλογίζεται ὁ ταῦτα λέγων· τῷ γάρ ἐνδέχεται μηδενὶ οὐ μόνον τὸ ἀνάγκη, τινὶ ἀλλὰ καὶ τὸ ἀνάγκη οὐ παντὶ ἀντίκειται· οὐ ὑποτεθέντος οὐδὲν ἀδύνατον πρέσειν, οὐ γάρ ἀντιστρέψει ἡ μερικὴ απόφασις. φαίεν δὲ ἀνὸς οἱ Πλατωνικοὶ καὶ πῶς αὐτὸς ὁ Ἀριστοτέλης ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασι ἔδειξεν ἀμφού τὰς ἐνδεχομένας καταφάσεις πρὸς τὴν μερικὴν κατάφασιν ἀντιστρέψειν; ἔλεγεν γάρ ἐπὶ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται παντὶ ἡ τινί, | καὶ f. 246v τὸ Β τῷ Α ἐνδέχεται τινί· εἰ γάρ τοῦτο ψεῦδος, ἀνάγκη οὐδενὶ· ἐροῦμεν γάρ καὶ ἡμεῖς πρὸς σὲ ὅτι τῇ ἐνδέχεται τινὶ οὐ μόνον ἡ ἀνάγκη οὐδὲν ἀντίκειται ἀλλὰ καὶ ἡ ἀνάγκη παντὶ· ἡς ὑποτεθέσης οὐδὲν ἀδύνατον ἐπεται, ἐπεὶ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται παντί, εἰ καὶ ὅτι μάλιστα ἀδύνατον ἐπακολουθεῖ, εἰ τὸ Α τῷ Β ἐνδέχεται τινί. φαίεν δὲ ἀνὸς οἱ Πλατωνικοὶ μηδὲ τῇ λαμβαλλομένῃ δεῖξει ὑπὸ Ἀριστοτέλους κεχρῆσθαι ἀλλὰ ἐπέρι τοιαῦτη· εἰ τὸ Α τῷ Β ἐνδεχομένως κεχώρισται, καὶ τὸ Β τῷ Α ἐνδεχομένως κεχώρισται, καὶ διὰ τοῦτο ἀντιστρέψει ἡ καθόλου ἀπόφασις πρὸς ἑαυτὴν καὶ ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου.

Διὰ τί ἐν δευτέρῳ σχήματι ἔξι ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός; 25 οὐ μόνον γάρ αἱ ἀνομοιοισχήματος δύνανται γενέσθαι ὄμοιοισχήματες, ἀλλὰ καὶ αἱ ὄμοιοισχήματες δύνανται γενέσθαι ὄμοιοισχήματος. Ἡ δὲ πρὸς μὲν τὸ ἀσυλλόγιστον ἀρκεῖ τὸ ποτὲ μὴ συνάγειν, πρὸς δὲ τὸ συλλογιστικὸν οὐκέτι τὸ ποτὲ συνάγειν ἀλλὰ μόνον τὸ δεῖ.

Διὰ τί ἐν δευτέρῳ σχήματι ἔπι τῆς μίζεως ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος συλλογιστικοὶ οἱ τὴν ὑπάρχουσαν ἀπόφασικὴν ἔχοντες, ἀσυλλόγιστοι δὲ οἱ τὴν ὑπάρχουσαν καταφατικὴν ἔχοντες; εἰ γάρ, ὅτι δυνατὸν ποιῆσαι αὐτάς ὄμοιοισχήματας, καὶ δύναμισθαι συνάγειν, ἀλλὰ καὶ ἀνομοιοισχήματας δυνατὸν ποιῆσαι αὐτάς. Ἡ δὲ ἡ μὲν ἀπόφασις οὐκέτι τοιαῦτας ἀπόφασις ἀλλὰ κατάφασις ἀσαφῆς καὶ ἐναργεστέρᾳ γίνεται κατάφασις λαμβανομένη εἰς κατάφασιν, ἡ δὲ κατάφασις οὐδαμῶς ἔσται ἡ ἀντιφατικὴ ἀπόφασις καὶ διὰ τοῦτο οὐ μεταβλῆσται εἰς αὐτήν.

35 p. 36b33 Δεῖ δὲ καὶ ἐν τοῦτοις λαμβάνειν. τουτέστιν ὥσπερ ἐν πρώτῳ σχήματι οὕτως καὶ ἐν δευτέρῳ αἱ αὐταὶ συνάγειται ἡ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγουσιν ἡ οὖ, ἀλλ᾽ ἡ τὸ ἔξι ἡμισείας ἡ τὸ ὑπάρχον.

p. 36b39 Καὶ αἱ ἐναντίαι καὶ αἱ ἀντικείμεναι. ἐναντίαι πᾶς, οὐδεὶς καὶ αἱ ὑπὸ αὐτάς, τίς, οὐ πᾶς· ἀντικείμεναι δὲ αἱ ἀντιφατικαὶ αἱ διαγώνιοι· καὶ αὐταὶ γάρ 40 ἀντιστρέψουσιν· εἰ γάρ πᾶς, | καὶ τίς καὶ οὐ πᾶς· ὥστε εἰ πᾶς, καὶ οὐ πᾶς. οὐ f. 247r μὴν τελείως ἀντιστρέψουσιν· οὐ γάρ δὲ καὶ εἰ οὐ πᾶς, ἡδη καὶ πᾶς. τὰ αὐτὰ καὶ ἐπὶ τοῦ οὐδεὶς καὶ τίς.

p. 37a12 Φάσις γάρ καὶ ἀπόφασις, τουτέστιν ἀντίφασις γάρ κατ’ αὐτοὺς ἐνδέχεται οὐδενί, ἀνάγκη τινί.

45 p. 37a14 οὐ γάρ εἰ μὴ ἐνδέχεται. σαφῶς ἐντοῦθά φησιν ὅτι πάσῃ ἐνδεχομένῃ προτάσει δύο ἀμφα λαμβανόμεναι τοῦ ἀναγκαίου προτάσεις ἀντιφάσκουσιν.

^ε 2 τῷ κατηγορούμενῳ scripsi: τῷ κατηγορούμ P 11 τῷ scripsi: τῷ P 15 ἔλεγεν]
c. 3 p. 25a40 sq. memoriter citat 31 ἡ ὅτι κτλ.] cf. p. 60,34 33 ἡ prius scripsi:
εὶ P ἀντιφατικὴ scripsi: ἀντίφασις P 41 εὶ scripsi: ἡ P 46 λαμβανόμεναι
scripsi: λαμβανομένου P

p. 37a 17 Τὸ γὰρ ἐξ ἀνάγκης τινὶ τῶν Α μὴ ὑπάρχον οὐκ ἀληθὲς εἰπεῖν ὡς παντὶ ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν ἐπειδὴ δὲ ἐνδέχεται μηδενί, ἐνδέχεται καὶ παντὶ, τούτῳ, τῷ ἐνδέχεται μηδενί, ἀντίκειται καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ· εἰ γάρ ἐνδέχεται μηδενί, φεῦδος καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ καὶ τὸ ἐξ 5 ἀνάγκης τινὶ· ὅ γὰρ ἐνδέχεται μηδενί, ἐνδέχεται καὶ παντὶ· καὶ διὸ ἔαυτὸ μὲν τὸ ἐνδέχεται μηδενὶ ἀντίκειται τῷ ἐξ ἀνάγκης τινὶ, διὰ δὲ τὸ ἐνδέχεται παντὶ ἀντίκειται τῷ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ οὕτως καὶ τὸ ἐνδέχεται παντὶ διὰ τὸ ἐνδέχεται οὐδενὶ ἀντίκειται τῷ ἐξ ἀνάγκης τινὶ, ὥσπερ τῷ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ διὸ ἔαυτὸ τὸ ἐνδέχεται παντὶ· μόνα δὲ τὰ παράδοξά φησιν, ὅτι ἀντίκειται τῷ ἐνδέχεται μηδενὶ 10 τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ, ἀμφοὶ ἀποφάσεων οὐσῶν, καὶ τῷ ἐνδέχεται παντὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ, τουτέστιν ἀντίκειται τῷ ἐνδέχεται οὐδενὶ, ὅπερ ἐκάλεσεν ἐνδέχεται παντὶ μὴ ὑπάρχειν, τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ, καίπερ ἀμφω ἀποφατικῶν ὄντων, καὶ τῷ ἐνδέχεται παντὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ, καίπερ ἀμφω καταφατικῶν ὄντων· τοῖς γάρ ἀνομοτοῖς κατὰ τὸ ποιὸν ἀναγκαῖοις προφανῶς ἀντίκειται.

15 p. 37a 20 Εἰ οὖν τις ἀξιοίη ὑποκείσθω τὸ Γ τῷ Δ παντὶ ὑπάρχειν, ἀλλὰ τινὶ μὲν ἐξ ἀνάγκης, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐνδεχομένως, οἷον ἡ κίνησις τῷ μὲν οὐρανῷ ἐξ ἀνάγκης, τοῖς δὲ ἄλλοις ἐνδεχομένως· ψεῦδος οὖν τὸ Γ τῷ Δ παντὶ ἐνδεχομένως, οὐχ διὰ οὐκ ὑπάρχει παντὶ· ἀλλ᾽ ὅτι ἐνίοις οὐκ ἐνδεχομένως ὑπάρχει· εἰ δὲ ψεῦδος τὸ ἐνδέχεται παντὶ, ἀλγήθει τὸ οὐκ ἐνδέχεται παντὶ· τοῦ δὲ οὐκ ἐνδέχεται παντὶ ἀληθῆος δύντος οὐ μόνον τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ ἀληθές (τοῦτο γάρ ψεῦδος), ἀλλὰ καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ· | ψεῦδος ἂν λαμβάνοι· τῷ γὰρ ἐνδέχεται παντὶ οὐ μόνον τὸ ἐξ ἀνάγκης f. 247v τινὶ ἀντίκειται ἄλλα καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ.

p. 37a 22 Παντὶ γάρ ὑπάρχειν, ἀλλ᾽ ὅτι ἐνίοις ἐξ ἀνάγκης ὑπάρχει, διὰ τοῦτο φαμεν οὐ παντὶ ἐνδέχεσθαι· τὴν αἰτίαν λέγει διὸ ἡ ψεῦδος τὸ Γ 25 τῷ Δ παντὶ ἐνδέχεται καίπερ παντὶ ὑπάρχον· διότι γὰρ λέγομεν παντὶ ἐνδέχεσθαι τὸ τισὶν ἀναγκαῖς ἀλλ᾽ οὐκ ἐνδεχομένως ὑπάρχον.

p. 37a 26 Δῆλον οὖν ὅτι τῷ ἐνδέχεται, οὐ τὸν ὄρισμὸν ἀποδεδώκαμεν, τουτέστιν τῷ κυρίως, ἀντίκειται.

p. 37a 30 Ὡστε οὐ γίνεται συλλογισμός, τουτέστιν συμπέρασμα ἀδύνατον οὐ 30 γίνεται· εἴ τις οὖν ἀξιώσεις μόνα τὰ προφανῆ ἀντικεῖσθαι, τῷ ἐνδέχεται οὐδενὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης τινὶ καὶ τῷ ἐνδέχεται παντὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐ παντὶ καὶ ἀπλῶς τὰ ἀνομοιοσχήματα, ψεῦδως λαμβάνει· ἀντίκειται γάρ καὶ τὰ ὄμοιοσχήματα, ὡς εἴρηται προσεγών·

p. 37a 32 Τούτου δὲ δειχθέντος ἀσύλλογίστους βούλεται ὁ Ἀριστοτέλης πάσας τὰς ἐν δευτέρῳ σχήματι συζυγίας ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων, οὐχ διὰ τοῦ δευτέρου σχήματος τὸ ἀνομοιοσχήματα εἶναι τὰς προτάσεις (δύνανται γάρ αἱ τοῦ δευτέρου σχήματος ἐνδεχομέναι προτάσεις, καὶ ὄμοιοσχήματος ὡσιν, ἀνομοιοσχήματος γενέσθαι· τούτῳ γάρ ἐν ταῖς μίξεσι μόναις αἰτιάσεται), οὐδὲ διὰ τὸ ἐνδεχόμενον ἡ ἐπ' ἵσης ἐστὶν ἡ ἐπὶ πολὺ ἡ ἐπ' ἔλασττον, οὐδαμῶς δὲ καθόλου, ἐκ δύο δὲ μερικῶν οὐ γίνεται συλλογισμός (ὅτου γάρ ἐπὶ τούτῳ ἔδει μηδὲ ἐν πρώτῳ σχήματι ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων 40 γενέσθαι συλλογισμόν, οὐδὲ μηδὲ ἔστι συλλογιστικὴ ἐν πρώτῳ σχήματι τὴν μεῖζονα ἐνδεχομένην ἔχουσα). Ἀριστοτέλης οὖν οὐ ταῦτα αἰτιάται τοῦ μὴ γενέσθαι συλλογισμὸν ἐν δευτέρῳ σχήματι ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων, ἀλλ᾽ ὅτι αἱ ἐν δευτέρῳ σχήματι συλλογιστικαὶ συζυγίας ἡ διὰ ἀντιστροφῆς ἐδείκνυντο, ὡς πρώτῃ, δευτέρᾳ, τρίτῃ, ἡ διὰ ἀδύνατου, ὡς ἡ τετάρτη, οὕτε δὲ τῇ ἀντιστροφῇ ἔστιν γρήσασθαι νῦν [οὕτε τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγγῆ], (ἐν γάρ τῇ ἀντιστροφῇ ἡ καθόλου ἀποφατικὴ μόνη ἀντέτρεψεν· δέδεικται δὲ νῦν ἡ

5 ἔαυτοῦ P pr. 8 τῷ — τῷ scripsi: τὸ — τὸ P 9 τῷ scripsi: τὸ P 13 τὸ scripsi: τῷ P 27 τῷ scripsi: τὸ P 30. 31 τὸ — τῷ scripsi: τῷ — τὸ P
31 ἀνάγκης alt.] η in ras. P 32 ψεῦδως (sic), ὡς in ras. P 35 γὰρ scripsi:
δὲ P 36 ὄμοιοσχήματος scripsi: ἀνομοιοσχήματος P 39 ὃσον scripsi: ὃσῳ P
44. 45 οὕτε — ἀπαγγῆ delevi

καθόλου ἐνδεχομένη ἀπόφασις μὴ ἀντιστρέφουσα πρὸς ἑαυτὴν κατὰ τὴν ἀπλῆν ὄντι-
στροφήν). | οὗτος τῇ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγὴ ἔστιν χρήσασθαι. οἷον τὸ Α τῷ Β ἐνδέ- f. 248r
γεται μηδενί, τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται παντί· ἐπὶ τοῦ πρώτου τρόπου ποιεῖται πάλιν τὸν
λόγον, ἐπειδὴ ή δὲ ἀδύνατον δεῖξις κοινὴ τῷ πάντων, εἰ καὶ μόνῳ τῷ τετάρτῳ τρόπῳ
5 εἰφῆμοζεν. εἰς οὖν συνήγετο τι ἐν δευτέρῳ σχῆματι, τὸ ἐνδέχεται οὐδὲν συνήγετο τὸ
Β τῷ Γ· εἰ δὲ τοῦτο φεύγει, τὸ Β τῷ Γ ἀνάγκη τινί· τὸ δὲ Α τῷ Β ἐνδέχεται
οὐδὲν· γίνεται το πρῶτον σχῆμα τὴν μείζονα ἐνδεχομένην ἔχον καὶ διὰ τοῦτο ἐνδεχό-
μενον συνάγον, τὸ Α τῷ Γ ἐνδέχεται οὐ παντί· ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται παντί· καὶ οὐδὲν
10 ἀποτοπον. ἀλλ᾽ οὐδὲν ἐν τῷ τετάρτῳ τρόπῳ ταῦτον τι ἔπειται. οὐ μόνον δὲ ταύτη δείκνυσιν
ἀσυλλογίστους ἀλλὰ καὶ τῷ δίκην τῶν ἀσυλλογίστων διὰ τῶν ὅρων ἐλέγχεσθαι· ἔστιν
γάρ εὐπορῆσαι ὅρων τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν συναγόντων· λευκόν, ἄνθρωπος, ἵππος· εἰ
δὲ τὸ οὐδὲνι ἐξ ἀνάγκης συνάγεται, οὐδὲν ἐνδεχόμενον συνάγεται, οὐ καταφατικόν, οὐκ
15 ἀποφατικόν, καὶ διὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐνδεχομένου συλλογισμός. ὁ γάρ Ἀριστοτέλης
ἀσυλλογίστους δείκνυσι τὰς ἐνδεχομένας συζητίας οὐ τῷ ἔθει, τῷ συνάγειν ἐξ ἀνάγκης
20 παντὶ καὶ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲνι, ἀλλ᾽ ἀρκεῖται καὶ θατέρῳ μόνον διὰ τὸν εἰρημένον λογι-
σμόν. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος ἐκτίθεται ὅρους καὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης παντὶ συνάγοντας· λευκόν,
ζῷον, ἄνθρωπος. ἀλλὰ μήποτε, ἐστὶ δὲν λευκὸν μηδὲν ζῷῳ ἐνδέχηται, οὐκ ἐνδέ-
χεται λευκὸν παντὶ ἀνθρώπῳ, ὡς καὶ Ἀλέξανδρος μετὰ πολλὰ ἐφιστάνει. οἱ δὲ Πλα-
25 τωνικοὶ βούλομενοι καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῳ σχήματι γίνεσθαι συλλο-
γισμόύς, καὶ τοσούτους ὅσους καὶ ἐπὶ τῶν ἀλλων τρόπων, ἀντιλέγουσι τοῖς τρισὶ τούτοις
ἐπιχειρήμασι. τῷ μὲν πρώτῳ λέγοντες ὅτι καὶ ή ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις ἀντι-
στρέψει πρὸς ἑαυτήν· εἰ γάρ τὸ Α τοῦ Β κεχώρισται, καὶ τὸ Β τοῦ Α κεχώρισται.
30 ὁ μὲν γάρ Ἀριστοτέλης ἐπὶ τοῦ ἐνδεχομένου τὰς μὲν ἐνδεχομένας ἀντιστροφὰς προσέτεται,
τὰς δὲ ἀπλᾶς οὐ προσέτεται· οἱ δὲ Πλατωνικοὶ ἔμπαλιν. καὶ μᾶλλον οἱ Πλατωνικοὶ
25 κατορθοῦσι· περὶ γάρ τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον οἱ συλλογισμοὶ | γίνονται, f. 248v
καὶ ἐπὶ τούτου αἱ μὲν ἐνδεχόμεναι ἀντιστροφαὶ οὐ συνίστανται, εἰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπ’
ἴσης, αἱ δὲ ἀπλαῖ συνίστανται, εἰ καὶ ἐπὶ τοῦ ἐπ’ ίσης μὴ συνίστανται. πρὸς δὲ τὸ
δευτέρου ὅτι ἀδύνατον τὸ αὐτὸ τῷ αὐτῷ καὶ παντὶ ἐνδέχεται καὶ μὴ παντὶ κατὰ τὸ
ώς ἐπὶ τὸ πολὺ ἐνδεχόμενον. πρὸς δὲ τὸ τρίτου ὅτι οἱ ὅροι οὐκ εἰσὶν τοῦ ὡς ἐπὶ τὸ
35 πολὺ ἐνδεχομένου ἀλλὰ τοῦ ἐπ’ ίσης.

Β ΣΧΗΜΑ. ΜΙΕΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ.

p. 37^b19 Εἰ δὲ η μὲν ὑπάρχειν η δὲ ἐνδέχεσθαι. Διὰ τί ὁ Ἀριστοτέλης ἐπὶ τῆς μίζεως ταύτης τὴν μὲν ἐνδεχομένην ἀπόφασιν εἰς κατάφασιν μεταβάλλει, οὐχὶ δὲ καὶ ἀνάπαλιν; ἐπειδὴ, φησίν ὁ Ἀλέξανδρος, αἱ νῦν ἀπόφασεις καταφάσεις εἰσὶν τῷ ἔργῳ
35 καὶ εἰς σωρετέρας καταφάσεις μεταλαμβάνονται· αἱ δὲ καταφάσεις εἰσὶν τὰς κυρίως ἀπόφασεις οὐ δύνανται μεταληφθῆναι τοῦ τρόπου ἀκεράτου φυλαττομένου.

“Οτι ἐπὶ τῆς μίζεως ταύτης καὶ τοῦ παρόντος σχήματος συλλογιστικοί εἰσιν ὅσοι τῶν ιδίων τοῦ δευτέρου σχήματος σωζομένων ἔχουσιν καθόλου ἀπόφασιν ὑπάρχουσαν, εἴτε ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου εἰσὶν εἴτε ἀναμίξ, ἀσυλλόγιστοι δὲ ὅσοι μὴ ἔχουσι πρότασιν τοιαύτην, 40 καθόλου ἀποφατικὴν ὑπάρχουσαν, εἴτε σώζεται τὰ ιδία τοῦ σχήματος εἴτε μή. καὶ

3 πάλιν scripsi: πάλαι P   5 ἐφῆμοζεν] ἡρ in ras. P¹   8 Γ scripsi: B P
11 γάρ superser. P¹   εὐπορῆσαι] η in ras. P   15 μόνον] o alt. ex ω corr. P¹
16 Ἀλέξανδρος] p. 230,13 sq., sed λευκόν, ἄνθρωπος, γραμματικός et κινούμενον, ζῷον,
ἄνθρωπος habet   τὸ scripsi: τὰ P   18 μετά πολλά] p. 232,19 sq.   26 τούτου
scripsi: τούτων P   27 ad συνίστανται prius in mrg. sup. ascr. διὰ τὸ ισοδυναμεῖν τὴν
ἀπόφασιν τῇ καταφάσει, ἵνα μὴ τῇ ἀπόφασεις ἀντιστρεφούσῃς καὶ η καταφάσις πρὸς ἑαυτὴν
ἀντιστρέψῃ P¹   28 αὐτῷ] ὁ ex ω corr. P   34 ὁ Ἀλέξανδρος] p. 218,24—26

ὅτι διὰ τοῦτο ἀσυλλόγιστος ὁ τέταρτος τρόπος· μὴ γάρ ἔχων οὖτος καθόλου ἀπόφασιν οὐδὲ ποιῶντί ἔξει καθόλου ἀπόφασιν. καὶ ὅτι οἱ ἔχοντες καθόλου ἀπόφασιν ὑπάρχουσαν τὸ ἐξ ἡμιτείας ἐνδεχόμενον συνάγονται· μείζων γάρ γίνεται ἐν πρώτῳ σχήματι ἡ καθόλου ἀπόφασις ὑπάρχουσα· ἐδέδεικτο δὲ ὅτι ἐπὶ τῆς μίζεως ἐνδεχόμενου καὶ 5 ὑπάρχοντος τῆς μείζονος ἀποφατικῆς καθόλου ὑπαρχούσης ὑποκειμένης τὸ ἐξ ἡμιτείας ἐνδεχόμενον συνάγεται. αἱ τὴν καταφατικὴν ὑπάρχουσαν ἔχουσαι τὴν δὲ ἀποφατικὴν ἐνδεχομένην, εἴτε ἄμφω καθόλου εἴτε ἀναμβῆ, ἀσυλλόγιστοι· δύνανται γάρ ὄμοιοτάχιμονες γενέσθαι· καὶ διὰ τὸν καθόλου λόγον, ἐπειδὴ οὐκ ἔχουσι | καθόλου ἀποφατικὴν f. 249r ὑπάρχουσαν.

10 p. 37b 22 Ἀπόδειξις δὲ ἡ αὐτή, ὅτι δύνανται ὄμοιοτάχιμονες γενέσθαι.

p. 37b 23 Εἰ δὲ ἡ μὲν κατάφασις ἐνδεχομένη, συλλογιστικὴ αὕτη, ἐπειδὴ ἔχει καθόλου ἀποφατικὴν ὑπάρχουσαν. ὅμοιος δὲ συλλογιστική, κανὸν ἡ καθόλου ἀπόφασις ὑπάρχουσα ἐλάττων ἦ· πλὴν τότε δύο ἀντιστροφῶν δεῖματα, καὶ ἀντιστρέψει τὸ συμπέρασμα· οὐ γάρ ἔστιν ἐνδεχομένη καθόλου ἀπόφασις ἀλλ᾽ ὑπάρχουσα καθόλου ἀπόφασις· τὸ γάρ ἐξ ἡμιτείας ἐνδεχόμενον ἦν τὸ συναγόμενον.

p. 37b 34 Καθάπερ ἐν τοῖς πρότερον, τουτέστιν τὸ ἐξ ἡμιτείας ἐνδεχόμενον.

Β ΣΧΗΜΑ. ΜΙΞΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ.

Ἐν δευτέρῳ σχήματι μίζεως γινομένης ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαίου συλλογιστικαὶ εἰσὶν καὶ ἔχουσαι ἀναγκαῖαν καθόλου ἀπόφασιν, εἴτε ἄμφω καθόλου εἰεν, εἴτε ἡ μὲν 20 καθόλου ἡ δὲ μερικὴ· πλὴν ὅτι ἐπὶ τῶν ἀναμβῆ καὶ ἀλλού προσδιοριζοῦν γρεῖσα· δεῖ γάρ τὴν καθόλου ἀναγκαίαν ἀπόφασιν μείζονα εἶναι. καὶ πάντες τὸ ἐξ ἡμιτείας ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαῖον συνάγονται καὶ ἀτελεῖς εἰσὶν ὡς δὲ δύσυνάτου δεικνύμενοι. καὶ ἀπλῶς, ἡ ἐπόπεια ἐν τῇ προλαβόντῃ μίζει ἡ ὑπάρχουσα καθόλου ἀπόφασις, ταῦτα νῦν ἡ καθόλου ἀναγκαῖα ἀπόφασις. καὶ ὁ μὲν πρώτος τρόπος μιᾶς ἀντιστροφῆς δεῖται· ὁ δὲ 25 δεύτερος δύο. ὁ δὲ ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου ἀποφατικῶν καὶ τὴν μείζονα ἐνδεχομένην ἔχων τριῶν ἀντιστροφῶν, μιᾶς ἐνδεχομένης καὶ δύο ἀπλῶν. καὶ ὁ τέταρτος τοῦ δευτέρου σχήματος ἀσυλλόγιστός ἐστιν· εἰ γάρ μὴ ἔχει δῆλος καθόλου ἀποφατικὴν, οὐδὲ τοιάνδε ἀπόφασιν ἔξει.

p. 38a 15 Οὐ μόνον ὅτι ἐνδέχεται μὴ ὑπάρχειν, | ἀλλὰ καὶ ὅτι οὐχ f. 249v 30 ὑπάρχει. τὸ ἐξ ἡμιτείας ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαίον ὑπάρχον καλεῖται· καὶ γάρ τὸ ὑπάρχον τὸ μὲν ἔχει τοῦ ἀναγκαίου ὡς ἐκβιβηκός, τὸ δὲ τοῦ ἐνδεχομένου ὡς μεταπίπτον, ὅπερ καὶ ὑπάρχον καὶ ἐνδεχόμενον καλεῖται δέει τῆς ἀποφάσεως. καὶ ὅτι τὸ ἐξ ἡμιτείας ἀναγκαίον καὶ ἐνδεχόμενον συνάγεται, δείκνυται οὕτως· εἰ γάρ ψεῦδος τὸ ὑπάρχον οὐδενί, ἀλλήλες τὸ ἀνάγκη τοῦ τὸ Β τῷ Γ, ὅπερ πάλιν ὑπάρχει τινὶ καλεῖται· 35 τὸ δὲ Α τῷ Β ἀνάγκη οὐδενί· τὸ Α ἄρα τῷ Γ ἀνάγκη οὐ παντὶ ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται παντὶ· ὅπερ ἀδύνατον οὐκ ἄρα τὸ Β τῷ Γ ἀνάγκη τινὶ· καὶ ἐπειδὴ οὐδὲν ἔπειται ἀποτοπον καὶ τῷ ἀνάγκη οὐ παντὶ, τὸ οὐδενί ἐξ ἀνάγκης συνάγεται, ὅπερ καὶ κατὰ τοῦ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ φέρεται καὶ κατὰ τοῦ ἐνδέχεται μηδενί· καὶ διὰ τὸ ποτὲ μὲν κατὰ τοῦ ἀναγκαίου φέρεσθαι ποτὲ δὲ κατὰ τοῦ ἐνδεχομένου ἐξ ἡμιτείας ἐστὶν ἀναγκαῖον καὶ 40 ἐνδεχόμενον.

1 ante καθόλου eras. 2 litt. P

7b P

23 ἐν scripsi: εἰς P

3 post γάρ eras. 2—3 litt. P

27 ὅλως scripsi: θηη P

12 ἡ scripsi:

35 τὸ

δὲ collocavi: inv. ord. P

36 τῶι] i, ut videtur, in ras. P¹

38 τὸ ex τοῦ,

ut videtur, corr. P¹

p. 38^a21 Ἀμα δὲ δῆλον ὅτι οὐ συνάγεται τὸ κατὰ τὸν διορισμὸν ἐνδεχόμενον ἀλλὰ τὸ ἐξ ἡμισείς· εἰ γάρ ψεῦδος τὸ ὑπάρχον οὐδενί, ἀληθὲς τὸ ὑπάρχει τινί· ὑπάρχει γάρ τινὶ τὸ ἀναγκαῖον τινί.

p. 38^a27 Καὶ τὸ Α τῷ μὲν Β ἐνδεχέσθω μηδενί, τῷ δὲ Γ παντὶ ὑπάρχετω ἐξ ἀνάγκης· ἀσυλλόγιστος ἡ ἀγωγὴ αὐτῇ ὡς μὴ ἔχουσα καθόλου ἀναγκαῖαν ἀποφατικήν, καὶ ἀσυλλόγιστος καὶ τοῦ ἐνδεχομένου καὶ παντὸς συμπεράσματος, τοῦ μὲν ἐνδεχομένου ὡς τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ συνάγουσα· τὸ γάρ ἀναγκαῖον παντὸς ἐνδεχομένου ἔστιν ἀναιρετικὸν· ἀλλ ὡδὲ τοῦ ἀναγκαῖου συλλογιστικὴ ἔστιν, ἵνα μὴ νομίσῃ τις διὰ τοὺς ὄρους τοῦ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ ἀεὶ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ συνάγειν αὐτὸν.

10 ἀσυλλόγιστος οὖν ἔστιν τοῦ ἀναγκαῖου, ἐπειδὴ οἱ ἀναγκαῖον συνάγοντες ἡ ἀμφοτέλεια ἀναγκαῖας εἴχον ἡ τὴν καθόλου ἀναγκαῖαν ἀπόφασιν, ἵνα καὶ τὸ ἐξ ἡμισείς ἀναγκαῖον [ἀναγκαῖον] εἴπωμεν ἀναγκαῖον· νῦν δὲ οὐδέτερόν ἔστιν. καὶ εἰσὶν ὄροι τὸ ἀνάγκη παντὶ συνάγοντες, καὶ διὰ μὲν τὸ οὐδενὶ οὐδὲν καταφατικὸν συνάγει, διὰ δὲ τὸ ἀνάγκη παντὶ οὐδὲν ἀποφατικόν.

15 °Οτι κίνησις πάσῃ ἐγρηγόρει ἐξ ἀνάγκης· | ἡ γάρ ἐγρήγορσις ὡς ἔγερσις κίνησίς f. 250r ἔστιν. ἀλλ ἔστι^τ ἄν, φασί, κίνησις ἐνδέχεται παντὶ ζύψι, οὐκ ἔστιν ἐγρηγορός τι, ἵνα καὶ κινηται. ὥστε οὐ καλῶς ἔχουσιν οἱ ὄροι.

p. 38^b3 Οὐδὲ τῶν ἀντικειμένων καταφάσεων, καλῶς τὸ πληθυντικόν· τὸ γάρ ἀνάγκη οὐδενὶ πᾶσιν καταφασιν ἀναιρετι, ἀναγκαῖαν, ὑπάρχουσαν, ἐνδεχομένην.

20 p. 38^b8. 12 Εἰλίκρισθα γάρ τὸ Α τῷ Β ἐξ ἀνάγκης μὴ ὑπάρχειν. καὶ ἐν εἰ πρὸς τῷ Γ τεθεῖτη τὸ στερητικόν, ὠσαύτως. οὐτός ἔστιν ὁ τριῶν ἀντιστροφῶν δεύτερος· αἱ τε γάρ προτάσεις ἀντιστρέφουσι καὶ τὸ συμπέρασμα.

p. 39^a1 Δῆλον δὲ ὅτι καὶ πάντες ἀτελεῖς, κοινὸν συμπέρασμα τῶν ἐνετέρῳ σχῆματι δύο μέζεων ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος, ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου, 25 ὅτι πάντες ἀτελεῖς (οὐδεὶς γάρ ἐδέχεται διὰ τοῦ κατὰ παντὸς καὶ κατὰ μηδενός, ἀλλὰ δι^τ ἀδύνατου πάντες) καὶ τὸ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον συνάγουσι.

p. 39^a2 Καὶ τελειοῦνται διὰ τῶν πρώτων σχῆματα. πληθυντικῶς γάρ εἰπεν, ἐπειδὴ πολλαχῶς τὸ πρώτον σχῆμα· ὁ μὲν γάρ ἐξ ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος ἐν δευτέρῳ σχήματι τελειοῦται διὰ τοῦ ἐν πρώτῳ σχήματι ἐξ ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος, ὁ δὲ ἐξ ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου ἐν δευτέρῳ σχήματι διὰ τοῦ ἐξ ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου ἐν πρώτῳ σχήματι.

Γ ΣΧΗΜΑ ΕΞ ΑΜΦΟΤΕΡΩΝ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΩΝ.

p. 39^a4 Ἐν δὲ τῷ τελευταίῳ σχήματι, Ἰδιον τοῦ τρίτου σχήματος ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων τὴν μάκρην πρότασιν καθόλου εἶναι· ἐκ δύο γάρ μερικῶν οὐδεὶς γίνεται συλλογισμός. διώδεκα δὲ νῦν εἰσὶ συλλογισμοί· ἡ γάρ ἀμφοτέλειον, ἡ ἡ μὲν καθόλου ἡ δὲ ἐν μέρει, καὶ τοῦτο διγάνως παρὰ τὴν μεῖζον καὶ ἐλάττονα πρότασιν, καὶ ἔκαστον τῶν τριῶν τετραγῶς παρὰ τὸ ποιόν. καὶ ἔκαστον τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγει.

p. 39^a7 Καὶ ὅταν ἡ μὲν ἐνδέχεσθαι ἡ δὲ ὑπάρχειν. καίτοι τότε οὐκ δεῖ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγεται· ὅταν γάρ ἡ ὑπάρχουσα καθόλου ἀπόφασις ἡ, τὸ

4 ἐνδεχέσθω] ω in ras. P¹ 10. 11 ἀναγκαῖας scripsi: ἀναγκαῖον P 12 ἀναγκαῖον prius delevi τὸ scripsi: τοῦ P 16 ἐνδέχεται P 23 συμπέρασμάτων ἐν P 29 τελειοῦται scripsi: τελειοῦνται P 39 τότε] τό in ras. P¹

ὑπάρχον συνάγεται. ὥσπερ καὶ ὅταν ἡ ἀναγκαία καθόλου ἀπόφασις ἦ, τὸ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαῖον συνάγεται. ἡ ἐπειδὴ τὸ ὑπάρχον ἐνδεχόμενόν ἔστιν τῷ μὴ δεῖ εἶναι, ὡς ἐπὶ τῆς μίζεως ἐνδεχομένου | καὶ ὑπάρχοντος δεῖ ἐνδεχόμενον ἔφη **§. 250^v** συνάγεσθαι.

5 p. 39^a9 Οὗτος ἀναγκαῖον οὔτε ὑπάρχον ἀλλὰ τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον. ἐφεξῆς δὲ τὸ ἐξ ἡμισείας ἀναγκαῖον καὶ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον ὑπάρχον παλεῖ· καὶ γάρ τὸ ὑπάρχον τοῦ μὲν, τοῦ ἀναγκαίου, ἔχει τὸ ἐκβεβηκέναι, τοῦ δέ, τοῦ ἐνδεχομένου, τὸ μὴ δύνασθαι ἔτι εἶναι.

10 p. 39^a11 Ληπτέον δὲ καὶ ἐν τούτοις. ὅτε ἡ ἀναγκαία καθόλου ἀπόφασις ἐστιν, ληπτέον ἐνδεχόμενον καὶ νῦν τὸ ἐξ ἡμισείας.

p. 39^a24 Ἀντιστραφεισῶν δὲ τῶν προτάσσεων. καίτοι μία ἀντιστρέφεται, η ἐλάττων. ἡ ⟨ἢ⟩ αὐτὴ οὐδεὶς οὖσα πρῶτον γίνεται παντὶ κατὰ τὴν ἐνδεχομένην ἀντιστροφήν, εἰτα τοὺς κατὰ τὴν ἀπλῆν ἀντιστροφήν. οὗτος οὖν αἱ ἀντιστρεφόμεναι προτάσσεις, η οὐδεὶς καὶ ἡ παντί, εἰ καὶ περὶ τοὺς ⟨αὐτοὺς⟩ δρουσὶ ἀμφοτέραι.

15 20 p. 39^a29 Τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχόντων <τῶν> ὅρων ὅνπερ ἐπὶ τοῦ ὑπάρχειν. πῶς οὐ ψεῦδος τοῦτο, εἰ ἐπὶ μὲν τῶν ἐνδεχομένων δύναται ἡ μὲν ἐλάττων ἀποφατική εἶναι, ἐπὶ δὲ τοῦ ὑπάρχοντος οὐ δύναται; ἡ οὐδὲ ἐπὶ τῶν ἐνδεχομένων ὡς ἀποφατική ἡ ἐλάττων συλλογισμὸν ποιεῖ, ἀλλ᾽ ὡς δυναμένη μεταλαμβάνεσθαι εἰς κατάφασιν.

20 p. 39^a31 Καὶ οὐκ ἔστι συλλογισμός. πῶς οὐκ ἔστι συλλογισμὸς ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων; ἡ τῆς ἐλάττονος ἀποφατικῆς μενούστης ἡ μὴ οὖσης καθόλου προτάσσεως.

Γ ΣΧΗΜΑ. ΜΙΞΙΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΥΠΑΡΧΟΝΤΟΣ.

p. 39^b7 Ἐάν δὲ ἡ μὲν ὑπάρχειν ἡ δὲ ἐνδέχεσθαι. Οὐτωκαίδεκα γίνονται 25 συλλογισμοί· οἱ γάρ ἐξ διπλασιάνται παρὰ τὴν τάξιν τῶν τρόπων καὶ προστίθενται ἔπειροι ἐξ τὴν ἐλάττονα ἐνδεχομένην ἀποφατικὴν ἔχοντες. οἷα τὰ αὐτὰ δὲ καὶ τῆς ἐξῆς μίζεως τοσούτοις εἰσὶ συλλογισμοί. ιδοιον δὲ τῶν δύο τούτων μίζεων τὸ μίαν καθόλου εἶναι | καὶ τὴν ἐλάττονα καταφατικήν, ἐάν μὴ ἐνδεχομένη ἡ ἀλλ' ὑπάρχοντος **§. 251^r** γούσα ἡ ἀναγκαία.

30 p. 39^b9 Καὶ οὐχ ἔστι ὑπάρχειν. καίτοι ὑπάρχον συνάγεται τῆς ὑπαρχούσης καθόλου ἀποφατικῆς οὖσης. ἡ οὐκ δεῖ συνάγεται ὑπάρχον, δεῖ δὲ ἐνδεχόμενον· τὸ γάρ κοινόν.

p. 39^b9 Συλλογισμὸς δὲ ἔστιν τὸν αὐτὸν τρόπον ἐχόντων τῶν ὅρων δύο καὶ ἐν τοῖς πρότερον· ὡς γάρ ἐν πρώτῳ καὶ δευτέρῳ σχήματι, οὕτως καὶ νῦν 35 ἐπὶ τῶν μίζεων ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος κυρίως ἐνδεχομένον συνάγεται, εἰ μὴ τύχῃ ἡ ὑπάρχουσα καθόλου ἀπόφασις οὖσα.

p. 39^b14 Ὅτε γάρ ἡ ἐτέρα τῶν προτάσσεων. ἔδει μὲν εἰπεῖν ὅτι τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγεται, ἐπειδὴ ἀνήκει εἰς τρόπον τοῦ πρώτου σχήματος μὴ ἔχοντα

2 τῶν ex τῷ corr. P¹   3 εἴναι superser. P¹   7 τοῦ primum ex τῷ corr. P¹
 τῶν tert. scripsi: τῷ P   8 immo τὸ δύνασθαι μηκέτι   11 μία] i in ras. ex η
 corr. P   12 ἡ alt. addidi   14 αὐτοὺς addidi   15 τῶν ex Arist. addidi
 21 μὲν οὖσης ἡ P   27 ιδοιον scripsi: ιδίως P   τούτων scripsi: τῷ τῶν P

καθόλου ἀπόφασιν ὑπάρχουσαν· ὃ δὲ ἀντὶ τούτου φησίν γάν, καὶ ἐξῆς δὲ τὸ αὐτὸν ἔρει,
ὅτι ἐνδεχόμενον συνάγεται, ἐπειδὴ δέδειται ἐν πρώτῳ σχήματι τῇ γειρονὶ ἐπόμενον τὸ
συμπέρασμα ἐπὶ τῆς μίζεως ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος.

p. 39^b31 Εἰ δὲ ἡ μὲν κατάφασις καθόλου ἡ δὲ ἐν μέρει στερητική.
5 τὸν σέμπτον τρόπον, ὃς ἔστιν ἐκ τοῦ παντὸς καὶ οὐ παντὶ, τὸν ἔχοντα τὴν καθόλου
ὑπάρχουσαν τὴν δὲ μερικὴν ἐνδεχομένην δι’ ἀδυνάτου δεῖκνυσσιν οὕτως· τὸ Α οὐ παντὶ¹
τῷ Γ ἐνδεχομένως· τὸ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχοντας· λέγω δὲ τὸ Α τῷ Β οὐ παντὶ²
ἐνδέχεται· εἰ γάρ μή· τὸ Α τῷ Β παντὶ ἐξ ἀνάγκης τὸ δὲ Β παντὶ τῷ Γ ὑπάρχοντας·
τὸ Α ἄρα παντὶ τῷ Γ ἐξ ἀνάγκης· τῇ γάρ μείζονι ἐπειτα τὸ συμπέρασμα ἐν πρώτῳ
10 σχήματι ἐπὶ τῆς μίζεως ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαῖον· ἀλλὰ καὶ ἐνδέχεται μὴ παντὶ τὸ
Α τῷ Γ· ὅπερ ἀδύνατον. ἀλλὰ [καὶ] διὰ τὸ τὸν τρόπον τοῦτον οὐκ ἔδειξε δι’ ἀντι-
στροφῆς; η̄ δὲ πολλῶν ἀντιστροφῶν ἔδειτο· τεσσάρων γάρ· ἔδει γάρ τὴν μείζονα πρό-
τασιν τὴν οὐ παντὶ ποιῆσαι τινί, εἰτα τὴν τοῦ πρὸς ἔαυτὸν ἀντιστρέψαι κατὰ τὴν
ἀπλῆν, εἴτα τὸ συμπέρασμα τὸ τινὶ πρὸς ἔαυτὸν ἀντιστρέψαι, εἴτα μεταλαβεῖν αὐτὸν εἰς
15 τὸ οὐ παντὶ, ἵνα μή κατάφασις συναγεθῇ ἐκ καταφάσεως καὶ ἀποφάσεως.

p. 40^a2 Ἡ ἐν τοῖς καθόλου καὶ διὰ τῶν | αὐτῶν ὥρων. ἀλλ’ οὐκ s. 251^v
εἶπεν ὥρους ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρουν καθόλου ἐνδεχομένων ἀλλ’ ἐπὶ τῶν ἐξ ἀμφοτέρων
μερικῶν ἐνδεχομένων. η̄ τὰς ἐξ ἀμφοτέρων μερικῶν ἐνδεχομένων καθόλου καλεῖ γάν
ώς δι’ ὅλου τὸ ἐνδεχόμενον ἔχοντας.

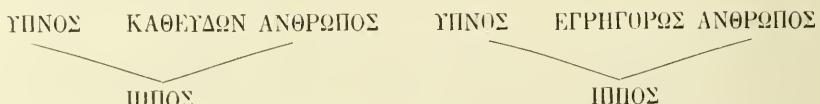
20 ΣΧΗΜΑ Γ ΜΙΞΕΩΣ ΕΝΔΕΧΟΜΕΝΟΥ ΚΑΙ ΑΝΑΓΚΑΙΟΥ.

p. 40^a4 Εἰ δὲ ἔστιν ἡ μὲν ἀναγκαῖα τῶν προτάσσεων ἡ δὲ ἐνδεχομένη.
“Οτι τῆς ἀναγκαῖας καθόλου ἀποφάσεως οὕτως καὶ ἐνδεχομένου μιδενὶ καὶ ὑπάρχον
μιδενὶ φησι συνάγεσθαι, οὐ μὴν τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ· ἀλλο γάρ τὸ οὐδενὶ ἐξ ἀνάγκης
τὸ ἀναιρόν τὸν τρόπον, δὲ καὶ συνάγεται παρὰ τὸ ἐξ ἀνάγκης οὐδενὶ.

25 p. 40^a15 Οὕτω γάρ συνέπιπτεν ἐπὶ τοῦ πρώτου σχήματος. τὸ κυρίως
ἐνδεχόμενον ἐν τῷ πρώτῳ σχήματι συνήγετο, ὅτε οὐκ ἡ ἀναγκαῖα καθόλου
ἀπόφασις.

p. 40^a21 Ἐσται δὴ πάλιν τὸ πρῶτον σχῆμα. ὑπάκουουσον τὸ κυρίως ἐνδε-
χόμενον συνάγον· τούτου γάρ τὴν αἰτίαν ἐπάγει.

30 p. 40^a36 Ὁροι. γάν τὸν μέσον τῇ προφορᾷ καὶ οὐ τὸν τελευταῖον μέσον λαμ-
βάνει τοῦ σχήματος, τὸν ἵππον.

p. 40^b12. Φανερὸν οὖν καὶ ἐν τούτῳ τῷ σχήματι πότε. ὅτε μία
35 καθόλου ἔστιν καὶ η̄ ἐλάττων καταφατική, εἴτε ὑπάρχουσά ἔστιν η̄ ἀναγκαῖα. πῶς.
τῆς ἀποφατικῆς ἐνδεχομένης εἰς κατάφασιν μεταβαλλομένης καὶ η̄ δι’ ἀντιστροφῆς η̄

4 μέρει] ει in ras. P¹

11 Γ scripsi: B P

26 ὅτε scripsi: οὕτε P scripsi: οὕτε P

5 δὲ scripsi: ὥς P

καὶ ut e vs. 10 illatum delevi

30 supra τῇ προφωρᾷ (sic) scriptum τῇ φωνῇ P

7 οὐ scripsi: δ P

21 ἐνδέχεται P

35 εἴτε

δι' ἀδυνάτου. | καὶ πότε τοῦ ἐνδέχεσθαι καὶ πότε τοῦ ὑπάρχειν. τὸ f. 252r κυρίως, φησίν, ἐνδεχόμενον συνάγουσιν οἱ μὴ ἔχοντες τὴν ἀναγκαῖαν καθόλου ἀποφατικήν.

ΣΥΝΟΨΙΣ ΤΩΝ ΜΙΞΕΩΝ.

- 5 Τριῶν ὅντων τρόπων, ὑπάργοντος, ἀναγκαίου, ἐνδεχομένου, τριῶν δὲ καὶ συγχράτων ἐννέα εἰσὶν αἱ πᾶσαι μίζεις. καὶ ἐπὶ μὲν τῆς μίζεως ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου ἐν μὲν πρώτῳ σχῆματι τῇ μείζονι βούλεται ἔπεισθαι τὸ συμπέρασμα, ἐν δὲ δευτέρῳ τῇ ἄντιστρεφομένῃ ἐν τῇ εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα ἀναγωγῇ, ἐν δὲ τρίτῳ τῇ μὴ ἀντιστρεφομένῃ, ὅταν ὑγρασθῇ δι² ἀντιστροφῆς γένηται ἡ ἀπόδειξις, εἰ δὲ δι² ἀδυνάτου μόνον, ὡς 10 ἐν τῷ τετάρτῳ τοῦ δευτέρου καὶ τῷ πέμπτῳ τοῦ τρίτου, τῇ χείροιν. ἐπὶ δὲ τῶν λοιπῶν ἔξι μίζεων τὸ κυρίως ἐνδεχόμενον συνάγεσθαι, εἰ μὴ τύχῃ ἡ συμπλεκομένη τῇ ἐνδεχομένῃ προτάσσει καθόλου ἀποφατικὴ ὑπάρχουσα πάντως ἡ ἀναγκαία· τότε γάρ ἐπὶ μὲν ἐνδεχομένου καὶ ὑπάρχοντος τὸ ὑπάρχον συνάγεσθαι, ἐπὶ δὲ ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαίου τὸ ἔξι ἡμίσεις ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαῖον. οἱ δὲ ἔταιροι αὐτοῦ καὶ οἱ 15 Ηλατωνικοὶ ἀεὶ τῇ χείροιν ἔπεισθαι τὸ συμπέρασμα βούλονται ἐπὶ τῶν ἐννέα μίζεων.

ΕΙΣ ΤΑΣ ΜΙΞΕΙΣ.

- p. 40v17 "Οτι μὲν οὖν οἱ ἐν τούτοις τοῖς σχήμασι. Διδάξας δὲ Ἀριστοτέλης πάντας τοὺς κατηγορικοὺς συλλογισμούς, ἀπλοῦς, μικτούς, ἀνάγει νῦν πάντας τοὺς συλλογισμούς, κατηγορικούς, ὑποθετικούς, ἐπ² εὐθέτας, δι² ἀδυνάτου, ἀπλοῦς, συνθέτους, εἰς τὰ τρία σχήματα. καὶ τέως τοὺς ἀπλοῦς κατηγορικούς, οἱ καὶ πάντως ἐπ² εὐθέτας εἰσὶν, τὸν τρόπον τοῦτον· εἰ δέος δεῖξε τὴν AB πρότασιν, ἢ οὐ ληψύμεθα τι ἡ ληψύμεθα πρὸς κατασκευὴν αὐτῆς· ἀλλ² εἰ μὲν τὸ πρῶτον, τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτησύμεθα· εἰ δὲ τὸ δεύτερον, ἢ ἐν ἡ πολλά· ἀλλ² εἰ μὲν ἔν, οὐ γίνεται συλλογισμός· τεθέντων γάρ τινῶν, ἀλλ² οὐ τεθέντος τινὸς οὗτος γίνεται· εἰ δὲ πολλά, ἢ δύο ἡ πλείστα· καὶ 25 εἰ δύο, ἀμφοτέρων τῶν AB δρῶν ἥρτηται· δὲ μὲν γάρ ἀπλῶς συλλογισμὸς ἐκ τῶν ἀπλῶν προτάσσεων, δὲ δὲ τοῦδε ἐκ (τῶν) τοῦδε, καὶ δὲ πρὸς τόδε ἐκ τῶν πρὸς τόδε, δὲ δὲ τοῦδε πρὸς τόδε ἐκ τῶν τοῦδε πρὸς τόδε. ἔξουσιν οὖν | αἱ δύο προτάσεις κοινὸν f. 252v δρῶν· καὶ οὗτος ἡ ἐν ἀμφοτέροις κατηγορεῖται ἡ ἐν ἀμφοτέροις ὑπόκειται ἡ ἀναμίξ· καὶ γίνονται τὰ τρία σχήματα. δρούσις δὲ καὶ δὲ σύνθετος κατηγορικὸς συλλογισμὸς ὑπὸ τὰ 30 τρία σχήματα ἀνάγεται· δύο γάρ εἰσιν αἱ κύριαι αὐτοῦ προτάσεις· αἱ δὲ ἀλλα προσυλλογισμοὺς ποιοῦσιν, ὡς ἔξης δεικνυσιν. καὶ οἱ δὲ ἀδυνάτου δὲ συλλογισμοὶ σύνθετοι ὑποθετικοὶ δύνεται ὑπὸ τὰ τρία σχήματα τελοῦσι· καὶ οἱ ἀπλοὶ δὲ ὑποθετικοὶ· οἱ μὲν δι² ἀδυνάτου, ἐπειδὴ δεῖνται κατηγορικοὺς συλλογισμοὺς τοῦ τὸ ἀδυνάτον δεικνύντος, οἷον τοῦ γεωμετρικοῦ θεωρήματος τοῦ δεικνύντος διὰ κατηγορικοὺς συλλογισμοὺς πᾶς, εἰ ἡ διδιμετρος τῇ πλευρῇ σύμμετρος, δὲ αὐτὸς ἀριθμὸς καὶ ἄρτιος καὶ περιττός· οἱ δὲ ἀπλοὶ ὑποθετικοὶ, ἣτοι οἱ ἐπ² εὐθέτας, ἐπειδὴ δεῖνται κατηγορικοὺς συλλογισμοὺς τοῦ τὴν πρόσληψιν δεικνύντος· δεῖ γάρ, φησίν Ἀριστοτέλης, ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς συλλογισμοῖς τὸ μὲν συνημμένον ὀμοιογῆσθαι πάντως, τὴν δὲ πρόσληψιν ἀμφιβάλλεσθαι. καὶ εὖ γε ἀμφοτέρα· εἰ γάρ ἀμφιβάλλοιτο τὸ συνημμένον, ἀμφιβάλλεται καὶ τὸ ὑποθετικοὺς

7 ante πρώτῳ ετ δευτέρῳ add. τῷ f. 196vP (= Pb) 8 δε τ Γ (sic) P 9 δηλαδὴ
Pb: δῆλον P 10 post τετάρτῳ add. τρόπῳ Pb post χείροιν add. τῶν προτά-
σεων Pb 26 τῶν prius addidi 37 et 38 πρόσληψιν scripsi: πρόσληψιν P

αὐτοὺς εἰναι, καὶ δικαστικεύσαν τὸ συνημμένον ἄμα κατασκευάζει καὶ ὅτι ὑποθετικὸν εἰσιν· καὶ εἰ ὀμολόγηται καὶ ἡ πρόσληψίς, οὐδὲ ὑποθετικὸν συλλογισμὸν γρέται· καὶ ἀλλως δὲ καθόλου πᾶς ὑποθετικός, ἐπ' εὐθείας καὶ δι' ἀδυνάτου, κατηγορικὸν συλλογισμὸν δεῖται· εἰ γάρ δεῖ ὑποθέσεις δι' ὑποθέσεως κατασκευάσσομεν, οὐδέποτε στηρδόμενος εἴη τοῦ πρώτου συλλογισμὸς κατηγορικὸν δεῖται, πᾶς δὲ κατηγορικὸς διὰ τῶν τριῶν σχημάτων γίνεται, καὶ πᾶς ἄρα ὑποθετικὸς καὶ πᾶς συλλογισμὸς τῶν τριῶν σχημάτων δεῖται· καὶ διὰ τοῦτο ἀπάσις πίστεις εἰς τὸ πρώτον ἀνάγεται σχῆμα καὶ τοῦ πρώτου σχήματος εἰς τοὺς καθόλου συλλογισμούς.

p. 40 b 17 Ὅτι μὲν οὖν ἔπειδη δέδειται ὅτι οἱ ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασι συλλογισμοὶ ὑπὸ τὸ πρώτον σχῆμα ἀνάγονται καὶ τοὺς τοῦ πρώτου καθόλου δύο συλλογισμούς, δεῖξομεν νῦν ὅτι καὶ πᾶς [κατηγορικὸς] συλλογισμὸς οὕτως ἔχει, εἰ πρότερον f. 253 δεῖξωμεν ὅτι πᾶς κατηγορικὸς συλλογισμὸς ὑπὸ τὰ τρία σχήματα ἀνάγεται, οὐ μόνον δὲ πᾶς κατηγορικὸς συλλογισμὸς οὕτως ἔχει ἀλλὰ καὶ πᾶς ὑποθετικός, οὗ μέρος δὲ δι' ἀδυνάτου· πᾶς μὲν γάρ δι' ἀδυνάτου ὑποθετικός, οὐ πᾶς δὲ ὑποθετικὸς δι' ἀδυνάτου, 15 ὥσπερ καὶ πᾶς μὲν κατηγορικὸς ἐπ' εὐθείας, οὐ πᾶς δὲ ἐπ' εὐθείας κατηγορικός· ἐπ' εὐθείας γάρ ἀλλ' οὐ κατηγορικὸς ὅδε· ἀριθμὸς ἢ ἄρτιος ἢ περιττός ἔστιν· ἀλλὰ μὴν οὐκ ἄρτιος· περιττός ἄρα.

p. 40 b 23 Τὸ δὲ Γ κατὰ μηδενός. ἵνα ἢ τὸ πρώτον σχῆμα· τὸ Α κατὰ τοῦ Γ, τὸ Γ κατὰ τοῦ Δ.

p. 40 b 34 Μηδὲ ἄλλο κατ' ἔκεινον. ἵνα ἢ τὸ τρίτον σχῆμα· τὸ Α καὶ Δ κατὰ τοῦ Γ. τὸ δὲ δεύτερον παρῆκεν ώς διὰ τῶν ἄκρων εἰσφερόμενον.

p. 40 b 34 Μηδὲ κατὰ τοῦ Α ἔτερον. πάλιν τὸ πρώτον σχῆμα· τὸ Δ κατὰ τοῦ Α, τὸ Α κατὰ τοῦ Γ.

p. 40 b 37 Ἐάν μὲν οὖν ληφθῇ τὸ Α κατ' ἄλλου ἢ ἄλλο κατὰ τοῦ Α. ὅτι οὐ δεῖ πρὸς μόνον τὸν μείζονα ὅρον συνηγθεῖ τὰς προτάσεις.

p. 40 b 38 Ἡ κατὰ τοῦ Γ ἔτερον. ἵνα ἢ τὸ τρίτον σχῆμα· τὸ Α (καὶ Δ) κατὰ τοῦ Γ. πάλιν δὲ μόνη τῷ μείζονι συνηγμέναι εἰσὶν αἱ προτάσεις.

p. 40 b 40 Οὐδὲ διατάσσων. ὅτι [οὐ] δεῖ ἀμφιτέρων τῶν ἄκρων τοῦ συμπεράσματος ἀπηρτηθῆναι τὰς προτάσεις.

p. 41 a 18 Ὁ γάρ αὐτὸς λόγος. ὅτι πᾶς σύνθετος κατηγορικὸς ὑφ' ἐν τῶν τριῶν σχημάτων ἀνάγεται· δύο γάρ αὐτοῦ αἱ κύριαι προτάσεις· αἱ δὲ ἄλλαι προσυλλογισμὸν ποιοῦσιν.

p. 41 a 21 Ὅτι μὲν οὖν οἱ δεικτικοὶ. ὅτι τοὺς ἐπ' εὐθείας δεικτικοὺς καλεῖ, τοὺς δὲ δι' ἀδυνάτου κύριωφ, ἔπειδη οἱ μὲν ἐπ' εὐθείας σύντομοι ὡς αὐτόθιν τὸ προκείμενον δεικνύντες (καὶ γάρ ἡ εὐθεία ἐλαχίστη πασῶν τῶν τὰ αὐτὰ πέρατα ἔχουσσαν, διθεν καὶ τὸ εὐθέως ἀπὸ τῆς εὐθείας εἴρηται), οἱ δὲ δι' ἀδυνάτου πολλήν δόδον βαθίζουσι τὰ ἀντικείμενα ἀναιροῦντες, ἵνα τὰ προκείμενα εἰσαγάγωσιν, διθεν καὶ κύριον ἐν τῇ συνηγθείᾳ φαμέν ἐπὶ τῶν μακρᾶς ὑποθέσεως δειρένων.

p. 41 a 24 Τὸ μὲν ψεῦδος περαίνοντες συλλογιζονται. ὅτι ὁ Ἀριστοτελῆς 40 τὸν μὲν κατηγορικὸν καὶ συλλογισμὸν ἀπλῶς καλεῖ, τὸν δὲ ὑποθετικὸν συλλογισμὸν τὸ

σ

2 πρόσληψίς scripsi: πρόσληψίς P   10 τοὺς τοῦ scripsi: τοῦ P   11 κατηγορικός, supra quod, non inter lineas sed in versu antecedenti ante καθόλου, scripsit ὑποθετικὸς P (cf. ad p. 70,21), ut e vs. 12 illatum delevi   22 ad ἔτερον in mrg. aser. BA P 26 τρίτον scripsi: B P   καὶ Δ addidi cf. vs. 20   28 οὐ ut e vs. 25 illatum delevi   31 ἀνάγεται scripsi: ἀνάγονται P   κύριαι scripsi cf. p. 65,30: καίριαι P 31. 32 an προσυλλογισμούς? cf. p. 65,30. 31   33 lemma addidi   35 δεικνύντες] ὃ ex δ corr. P

συλλογιστέρον μόνον, οὐδέποτε δὲ ἀπλῶς συλλογισμόν, | ώς οὐδὲ τὸν νεκρὸν ἄν· f. 253v
θρωπὸν μόνον. τὸ δόνατον οὖν, φησίν, τὸ ἐν τῷ ὑποθετικῷ συλλογισμῷ κατηγορικός
συλλογισμὸς δείκνυσιν, οἷον ὁ αὐτὸς ἀριθμὸς ἅρτιος ἡμα καὶ περιττός, εἰ δὲ διάμετρος
τῇ πλευρῇ σύμμετρος, τὸ δὲ προκείμενον ὁ ὑποθετικὸς συλλογισμὸς δείκνυσιν· ἐπεὶ γάρ
5 δὲ διάμετρος τῇ πλευρῇ σύμμετρος ἡ ἀσύμμετρος καὶ οὐκ ἔστι σύμμετρος διὰ τὸ λῆμμα
κατηγορικὸν, ἀσύμμετρον ἄρα. διὸ καὶ ὑποθετικὸς λέγεται ὁ δι’ ἀδυνάτου καίπερ καὶ
κατηγορικῷ συλλογισμῷ χρώμενος, ἐπειδὴ λῆμμά ἔστιν ὁ κατηγορικός, τὸ δὲ προκεί-
μενον ὁ ὑποθετικὸς δείκνυσιν.

p. 41a30 "Οτι ἀντίφασιν καλεῖ τὸ ἀντικείμενον μόριον τῷ προκειμένῳ εἰς
10 ἀπόδειξιν.

p. 41a37 "Ωσαύτως δέ. ὅτι οὐ μόνοι τῶν ὑποθετικῶν οἱ δι’ ἀδυνάτου εἰς τὰ
τρία σχήματα ἀνάγονται ἀλλὰ καὶ καθόλου πάντες οἱ ὑποθετικοί· καὶ γάρ οἱ ἐπ’
εὐθείας ὑποθετικοί· τοῦτο γάρ ἀμφιβαλλόμενα ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς διὰ κατηγορικοῦ συλλο-
γισμοῦ δείκνυούσιν, ἵνα μὴ ἐπ’ ἄπειρον προέλθωσιν δι’ ὑποθέσεως αἰεὶ δείκνυντες τὰς
15 προπαραλαμβανομένας ὑποθέσεις.

p. 41a39 "Οτι τὸ παρὰ τοῖς Στωικοῖς λεγόμενον πρόσληψιν δὲ Ἀριστοτέλης μετά-
ληψίν καλεῖ νῦν διὰ τὸ μεταλαμβάνεσθαι ἀπὸ ἀμφιβόλου εἰς ὄμοιογόνυμενον· οὐκέτι γάρ
μετὰ τοῦ ‘εἰ’ λέγεται ἀλλὰ μετὰ τοῦ ‘ἀλλά’. κατὰ πρόσληψιν δὲ καλεῖ δὲ Ἀριστοτέλης
τὴν πρότασιν τὴν ἴσοδυναμοῦσαν συλλογισμῷ τὴν δύο ὅρους ἐνεργείᾳ ἔχουσαν καὶ ἔνα
20 [δὲ] δυνάμει· καθ’ οὐ δὲ ἀνθρώπως, κατὰ τούτου ζήσον.

"Οτι δόγματα Ἀριστοτέλους τὸ ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς τὸ συνημμένον ὄμοιογῆσθαι καὶ
τὸ τὴν πρόσληψιν πάντως κατασκευάζεσθαι, καὶ ἀμφω ταῦτα ἐδείχαμεν ἀληθῆ ἐν τῇ
θεωρίᾳ.

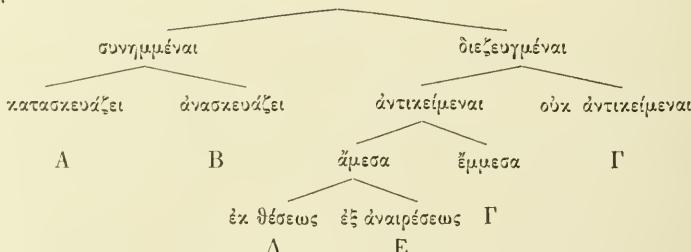
p. 41a40 "Οτι οὐ μόνοι οἱ ὑποθετικοὶ οἱ μικτοὶ ἐκ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ καὶ
25 ὑποθετικοῦ εἰς τὰ τρία σχήματα ἀνάγονται διὰ μέσου τοῦ κατηγορικοῦ ἀλλὰ καὶ οἱ δι’
ὅλου ὑποθετικοί· εἰ ἀνθρώπος, καὶ ζῆσον· εἰ ζῆσον, ἔμψυχον· εἰ ἀνθρώπος ἄρα, ἔμψυχον.
καὶ οἱ κατὰ πρόσληψιν δὲ συλλογισμοὶ | εἰς τὰ τρία σχήματα ἀνάγονται· καθ’ οὐ δὲ f. 254r
Α· καὶ τὸ Β· τρίτον γάρ ἔστιν σχῆμα. καὶ οὐδὲ διὰ μέσου ἄλλου εἰς τὰ τρία σχήματα
τελοῦσιν οἱ δὲ ὅλου ὑποθετικοὶ καὶ οἱ κατὰ πρόσληψιν, καθάπερ πάντες οἱ μικτοὶ ὑπο-
30 θετικοί, ἀλλὰ διὰ τὴν πλοκὴν τὴν οἰκείαν. πᾶσα ἄρα κατασκευὴ ὑπὸ τὰ τρία σχήματα
ἀνάγεται· τοῦτο δὲ ἦν τὸ προκείμενον.

ΠΕΡΙ ΥΠΟΘΕΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΜΟΝΟΒΙΒΛΟΥ ΑΜΜΩΝΙΟΥ.

"Ἐπειδὴ τοὺς μὲν κατηγορικοὺς συλλογισμοὺς ἀνελλειπτῶς δὲ Ἀριστοτέλης ἐλεπτούρ-
γησε, τοὺς ἀπλοῦς πάντας, τοὺς μικτοὺς πάντας, τὰ σχήματα πάντα, τοὺς τρόπους
35 πάντας, τῆς δὲ τῶν ὑποθετικῶν τεγνολογίας οὓς πάνον φαίνεται φροντίσεις (μόνον γάρ
φησιν περὶ αὐτῶν ὅτι οἱ δι’ ἀδυνάτου μέρος τῶν ἐξ ὑποθέσεως καὶ ὅτι καὶ οἱ δι’
ἀδυνάτου καὶ οἱ ἐπ’ εὐθείας ὑποθετικοὶ εἰς τὰ τρία σχήματα ἀνάγονται τῷ δεῖσθαι
κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ ἢ τὸ φεῦδος κατασκευάζοντος ἢ τὴν πρόσληψιν) καὶ ἡμῖν
40 παρακελεύεται ἐν τῷ πέρατι τοῦ δευτέρου τμήματος τοῦ βιβλίου τούτου διελεῖν τοὺς
ὑποθετικοὺς λέγων “δεῖ δὲ ἐπισκέψασθαι καὶ διεισδῦν ποσαχῶς οἱ ἐξ ὑποθέσεως”, φέρε
τὸ προσταχθὲν ποιήσωμεν, καὶ ὅπτῷ ταῦτα περὶ τῶν ὑποθετικῶν ζητήσωμεν. α. διὰ

2 τὸ alt. scripsi: τῶι P   14 δείκνυούσιν scripsi: δείκνυσιν P   18 ὑποθέσεως scripsi:
ὑποθετικῶς P   15 προπαραλαμβανομένας] post προ eras. 2 litt. P   20 δὲ delevi
19 τούτου scripsi: τοῦτο P   21 Ἀριστοτέλους scripsi: ἀριστοτέλης P   35 τῆς
scripsi: τοὺς P   γάρ] ἀρ in ras. P   40 λέγων] c. 29 p. 45v 20
41 ποιήσωμεν scripsi: ποιήσομεν P

τί μὴ ἐπλάτυνεν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ τὸν περὶ τῶν ὑποθετικῶν λόγον; η̄ ὡς τῶν Στωικῶν ἀκριβωτάντων αὐτούς. η̄ ὅτι οὐδὲ συλλογισμοὶ εἰσὶν ἀπλῶς οὗτοι, ἀλλὰ τὸ δῆλον τοῦτο εἴς ὑποθέσεως συλλογισμοῖς. η̄ ὅτι ἡρχέσθη τοῖς κατηγορικοῖς· διὰ τούτων γάρ καὶ οἱ ὑποθετικοί. β. τίνα τὰ δυνάματα οἵσι οἱ Στωικοὶ κέχρηνται; οὗτοι τοίνυν τὰ πράγματα 5 τυγχάνοντα καλοῦσι· τέλος γάρ τὸ τυχεῖν τούτιν. τὰ νοήματα ἐκφορικά· ταῦτα γάρ ἐκφέρομεν διὰ τῶν φωνῶν. τὰς φωνὰς λεκτά. τὸ συνημμένον η̄ διεξευγμένον τρο-
πικὸν διὰ τὸ τρόπον ποιεῖσθαι ἀπὸ ἀλλῆς προτάσσεως εἰς ἀλλήν. τὸ ἡγούμενον ὅμοιως 10 ήμένην ἡγούμενον· τὸ ἐπόμενον λῆγον· τὴν πρόσληψιν ὅμοιως ήμένην πρόσληψιν. ὁ δὲ Ἀριστοτέλης | μετάληψιν αὐτὴν καλεῖ διὰ τὸ μεταληψιβάνεσθαι ἀπὸ ἀμφιβολίας εἰς §. 254v
10 ἐνέργειαν· οὐκέτι γάρ μετά ἐνδιαστικοῦ συνδέσμου λέγεται. καὶ ἄμεινον ὁ Ἀριστο-
τέλης· οὐ γάρ ἀλλη παρὰ τὰ προκείμενα προστίθεται, ὥσπερ ἐχεζῆς αὐτὸς καλεῖ κατὰ πρόσληψιν πρύτασιν ‘καθ’ οὖ δὲ ἄνθρωπος, κατὰ τούτου. καὶ ζῷον². προστίθεται γάρ
‘ἄνθρωπος δὲ κατὰ Σωκράτους’. δὲ δὲ ήμεις λέγομεν συμπέρασμα, ἐκεῖνοι ἐπιφοράν
καλοῦσι. τοὺς δὲ ὑποθετικοὺς συλλογισμούς ἀναποδείκνους καλοῦσι καὶ θέματα.
15 γ. τὴν ὅμοιότητα καὶ τὴν ἀνομοιότητα τῶν κατηγορικῶν συλλογισμῶν καὶ τῶν ὑπο-
θετικῶν. δι τοίνυν ἐν τοῖς κατηγορικοῖς αἱ δύο προτάσεις, τοῦτο ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς
τὸ συνημμένον η̄ διεξευγμένον καὶ η̄ πρόσληψις. δὲ δὲ ἐκεῖ η̄ ἐλάττων, τοῦτο νῦν
τὸ ἡγούμενον· καὶ δὲ η̄ μείζων, τοῦτο τὸ ἐπόμενον καὶ η̄ πρόσληψις· καὶ δὲ ἐν τοῖς
κατηγορικοῖς ὁ μέσος ὅρος, τοῦτο νῦν δὲ σύνδεσμος ὁ ‘εἰ’ τυχὸν η̄ δὲ ‘η̄’ καὶ ἀπλῶς η̄
20 σχέσις· ποτὲ γάρ καὶ μετοχὴ συνδεῖ, οἷον ἥλιον ὑπὲρ γῆν ὅντος ἡμέρᾳ ἔστιν. διαφέρουσι
δέ, οἵτι ἐν μὲν τοῖς κατηγορικοῖς ἄκματα αἱ προτάσεις ὅμολογούμεναι ἦσαν, καὶ οἵτι τρίτον
παρὰ ταύτας τὸ συμπέρασμα κατασκευάζεται, νῦν δὲ μία μόνη συφής, καὶ η̄ ἐτέρα δι³
αὐτῆς κατασκευάζεται. δ. πόσα τὰ εἶναι τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμῶν; εἰσὶ τοίνυν
οὗτοι οἱ ὑπογεγραμμένοι. πρῶτος ὁ ἐξ ἀκολουθίας τῇ θέσει τοῦ ἡγουμένου τὸ ἐπόμενον
25 τιθείς· εἰ ἄνθρωπος, καὶ ζῷον· τὸ δὲ πρῶτον· καὶ τὸ δεύτερον. δεύτερος δὲ ἐξ ἀκολου-
θίας τῇ ἀναπρέσει τοῦ ἐπόμενου τὸ ἡγούμενον ἀναπρῶν· εἰ ἄνθρωπος, καὶ ζῷον· ἀλλὰ μὴν
οὐ δῷ ζῷον· οὐδὲ ἄνθρωπος· εἰ μὴ ζῷον, οὐδὲ ἄνθρωπος· ἀλλὰ μὴν ἄνθρωπος· ζῷον
ἀρα. οὗτος δὲ καὶ σὺν ἀντιθέσει ἀντιτετροφῇ λέγεται. τρίτος δὲ ἐκ διαστάσεως καὶ ἀπο-
φατικῆς συμπλοκῆς τῇ θέσει ἀναπρῶν· οὐχὶ καὶ ἄνθρωπος καὶ ἵππος τὸ αὐτό· ἀλλὰ
30 μὴν ἄνθρωπος· οὐκ ἄρα ἵππος. τέταρτος δὲ ἐκ διαστάσεως τῇ θέσει ἀναπρῶν· η̄τοι
ἡμέρᾳ ἔστιν η̄ νῦν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρᾳ ἔστιν· οὐκ ἄρα νῦν. | πέμπτος δὲ ἐκ διαστάσεως §. 255r
τῇ ἀναπρέσει τιθείς· η̄τοι ἡμέρᾳ ἔστιν η̄ νῦν· ἀλλὰ μὴν ἡμέρᾳ οὐκ ἔστιν· νῦν ἄρα ἔστιν.
πέντε δὲ μόνοι εἰσὶν δι⁴ αἰτίαν τοιαύτην, οἵτι δύο μὲν δῆλαι ἔνα συλλογισμὸν ποιῶσιν·
εἴτε γάρ μὴ ἀντίκεινται αἱ προτάσεις, εἴτε ἐμμέσως ἀντίκεινται, δὲ τρίτος συλλογισμὸς
35 γίνεται· μία δὲ ὅλη, τὰ ἄμεσα ἀντικείμενα, δύο ποιεῖ συλλογισμούς, τὸν τέταρτον καὶ
τὸν πέμπτον.

7 ποιῆσθαι P 10 ἐνδιαστικοῦ P pr.; corr., ut videtur, P² 15 ὅμοιότηταν P
 17 νῦν fol. 198v P (= Pb): τοίνυν P 18. 19 τῷ κατηγορικῷ Pb 19 δὲ alt. ex
 η̄ corr. P¹ 20 οἶον Pb: om. P 22 παρὰ ταύτας Pb: παρ’ αὐτὴν P 22. 23
 κατασκευάζεται δι² αὐτὴν Pb 25 δεύτερος scripsi: δεύτερον P 28 διαστάσεως
 scripsi: διαστάσεων P

ε. ή αιτία τῆς τάξεως τῶν ὑποθετικῶν συλλογησμῶν. ἐπειδὴ ἀμείνων ἡ κοινωνία τῆς διαφορᾶς, προηγοῦνται οἱ κατὰ συνέχειαν τῶν κατὰ διάταξιν, καὶ ἐπειδὴ ἀμείνων τὸ εἶναι τοῦ μὴ εἶναι, ἐν τοῖς κατὰ συνέχειαν προηγοῦνται οἱ κατασκευαστικοὶ τῶν ἀνατακευαστικῶν, καὶ ἐπειδὴ ἀμείνων τὸ καθόλου τοῦ μερικοῦ, ἐν τοῖς κατὰ διάταξιν πρότερος ὁ ἐπὶ τῶν τριῶν 5 ὄλῶν πρώτων τοῦ ἐπὶ ὅδο μόνον, καὶ οὗτος τοῦ ἐπὶ μᾶς μόνον ἔστιν γάρ εἰπεῖν· οὐχὶ καὶ ἄνθρωπος καὶ ἵππος τὸ αὐτό, ἀπερ ὡνκὸν ἀντίκειται, καὶ οὐχὶ λευκὸν καὶ μέλαν τὸ αὐτό, ἀπερ ἐμμέσως ἀντίκειται, καὶ οὐχὶ ἄρτιος καὶ πειρτός ὁ αὐτός, ἀπερ ἀμέσως ἀντίκειται, καὶ πᾶς ἐν τῇ διαρρέει ἐπὶ ὅδο ὄλων τὸν τρίτον ἐλαρβάνομεν; η̄ ὅτι ἐάν ἀμέσως ἀντίκεινται, ἔστι καὶ μῆ χρήσαντα τὸν τρίτην τρόπῳ, ἀλλ ἡ τῷ τετάρτῳ η̄ τῷ 10 πέμπτῳ· εἰ δὲ τὰ ἄλλα δύο τμήματα, οὐκ ἔστιν ἄλλως ἡ διὰ τοῦ τρίτου κατασκευάσαι. εἰς τὰ ἀναγκαῖα οὖν ἡ διατετάσις, οὐκ εἰς τὰ ἐνδεχόμενα καὶ παρέλκοντα. ζ. τις ἡ εἰς τὸ ἀδόνατον ἀπαγωγῆ: σύγκειται ἐκ τριῶν συλλογησμῶν, δύο ὑποθετικῶν καὶ ἕνας κατηγορικοῦ, καὶ ὑποθετικῶν τοῦ πέμπτου καὶ τοῦ δευτέρου· καὶ ὁ μὲν πέμπτος τὸ προκείμενον δείκνυσιν, ὁ δὲ δευτέρος τὴν πρόσληψιν τοῦ πέμπτου, ὁ δὲ κατηγορικὸς τὸ 15 συνημμένον τοῦ δευτέρου· | διὰ καὶ ὑποθετικὸς λέγεται καίπερ καὶ κατηγορικὸν f. 25δν συλλογησὸν ἔχων μέρος, ὡς τοῦ προκειμένου διὰ τοῦ πέμπτου τρόπου τῶν ὑποθετικῶν δεικνυμένου, τοῦ δὲ κατηγορικοῦ λήγεται διὰ τοῦ πέμπτου τρόπου τῶν τετραγώνου τῆς πλευρῆς ἡ σύμμετρος ἡ ἀσύμμετρος ἀλλὰ μὴν οὐ σύμμετρος, ὡς δεῖξω· διὰ τὸν πέμπτον ἄρα τῶν ὑποθετικῶν ἀσύμμετρος ἔστιν, ὥπερ προέκειτο δεῖξαι. οὐ σύμμετρος 20 δὲ ἡ διάμετρος τῆς πλευρῆς διὰ τοῦτα· εἰ σύμμετρος ἡ διάμετρος τῆς πλευρῆς ἡ αὐτὸς ἀριθμὸς καὶ ἄρτιος καὶ πειρτός, ὡς δεῖξω· τὸ δὲ δευτέρον οὐκ ἔστιν· διὰ τὸν δευτέρον ἄρα τῶν ὑποθετικῶν οὐδὲ τὸ πρωτόν ἔστιν. οὕτω δέ, εἰ σύμμετρος ἡ διάμετρος τῆς πλευρῆς, ὁ αὐτὸς ἄρτιος γίνεται καὶ πειρτός, τὸ γεωμετρικὸν θεώρημα δείκνυσι διὰ κατηγορικοῦ συλλογησμοῦ. μέρος ἄρα οἱ δι’ ἀδυνάτου τῶν ἐξ ὑποθέσεως, εἰ πᾶς μὲν δι’ ἀδυνάτου 25 ὑποθετικός, οὐ πᾶς δὲ ὑποθετικός δι’ ἀδυνάτου· οὐ γάρ δὴ καὶ οἱ πέντε τρόποι ἐπ’ εὐθείας ὄντες. λέγεται δὲ δὲ δι’ ἀδυνάτου καὶ κύκλῳ ὡς μὴ τὸ προκείμενον αὐτόδην δεικνύει· ὁ γάρ τοῦ προκειμένου συλλογησμὸς ἐπ’ εὐθείας λέγεται, ἐπειδὴ καὶ η̄ εὐθεία ἐλαχίστη τῶν τὰ αὐτά πέρατα ἔχουσαν.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΠΡΟΣΛΗΨΙΝ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΩΝ.

30 Οὗτοι τοίνυν τῶν μὲν κατηγορικῶν ἔχουσι τὸ ἐν πᾶσι τοῖς σχήμασιν εἶναι· ἐν μὲν τῷ πρώτῳ δὲ τῷ Γ παντί, τούτῳ τὸ Α παντί· ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ δὲ κατὰ τὸ Β παντός, τοῦτο καὶ κατὰ τὸ Γ παντός· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ καθ’ οὐ τὸ Α παντός, κατὰ τούτου καὶ τὸ Β· ἀλλὰ συνάγεται νῦν καὶ ἐν δευτέρῳ καταφατικὸν καὶ ἐν τρίτῳ καθόλου, καὶ ἐκ δύο ἀποφατικῶν ἐν πᾶσι, καὶ τῷ ὑπάρχειν ἡ ἀντιπαρθία συνάγεται. 35 τῶν δὲ ὑποθετικῶν ἔχουσι τὸ συνηργθεῖ τὰς προτάσεις καὶ τὸ τίχη ἐτέραν διὰ τῆς ἐτέρας κατασκευάζεσθαι· ἀλλ ὅπερ οὐδὲ δι’ ὅλου ὑποθετικοὶ εἰσιν, οὔτε ὑπὸ τοὺς πέντε τρόπους ἀνάγονται.

Οἱ κατὰ πρόσληψιν κατηγορικοὶ εἰσιν ὡς γινόμενοι κατὰ τὰ τρία σχήματα. οὐκ εἰσιν κατηγορικοὶ ὡς μὴ σώζοντες τὰ ίδια | τῶν σχημάτων. ὑποθετικοὶ δέ εἰσιν f. 25δ· 40 διὰ τὸ συνηργθεῖ τὰς δύο προτάσεις καὶ τὴν ἐτέραν διὰ τῆς ἐτέρας κατασκευάζεσθαι. οὐκ εἰσιν ὑποθετικοὶ· οὔτε γάρ δι’ ὅλου οὔτε μὴ δι’ ὅλου· τὸ δὲ δευτέρον, ἐπειδὴ μὴ τελοῦσιν ὑπὸ τοὺς πέντε τρόπους.

2 ἀμείνων] α in ras. P 15. 16 καίπερ κατηγορικοῦ συλλογησμοῦ f. 197vP (== Pb)
18 η prius Pb; om. P 18. 19 τὸν ἐ Pb cf. vs. 21: τοῦ ἐ P 20 η̄ διάμετρος
alt. om. Pb 21 post ἄρτιος add. ἔστιν Pb 23 post τὸ add. ἐν τῷ τῷ τῶν στοιχείων βιβλίον (sic) Pb 24 ὁ Pb 34 καθόλου Pb: καθοῦ P ὑπάρχειν Pb:
ὑπάρχει Pb 42 post τρόπους add. τοὺς μὴ δι’ ὅλου Pb

p. 41b6 Ὑπει τι δὲ ἐν παντὶ δεῖ. θεωρήματα κοινὰ παραδίδωσι τῶν τριῶν σημάτων. πρώτον οὐ γίνεται συλλογισμὸς ἄνευ καθόλου προτάσεως· ὁ γάρ ἐκ δύο μερικῶν οὐ συλλογίζεται· καὶ ἡ οὐ τὸ προκείμενον, ἡ τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖται. εἰ γάρ δεῖ δεῖξαι τὴν μουσικὴν ἥδονὴν σπουδαίαν, *(ἄν) οὕτως εἴπῃ* ἡ μουσικὴ ἥδονὴ [ἥ] ἥδονὴ 5 ἔστιν· ἡ ἥδονὴ σπουδαία· ἡ μουσικὴ ἄρα ἥδονὴ σπουδαία ἔστιν², οὐ συλλογίζεται. δέδειται γάρ διεῖ ἐκ δύο μερικῶν οὐδὲν ἀναγκαῖον συνάγεται. ἔπειτα δέ, ὅταν λέγῃ ἡ ἥδονὴ σπουδαία ἔστιν³, εἰ μὲν πρὸς τὴν γεωμετρικὴν ἥδονὴν ἀποβλέψας φησίν, οὐ τὸ προκείμενον συνάγεται· εἰ δὲ πρὸς τὴν μουσικὴν ἥδονὴν, τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτήσεται. ἀμεινον δὲ μὴ τρία τρίματα ποιεῖν ἀλλὰ δύο· πάντως γάρ δεῖ σπουδαίαν *ἢ* δὲ *(οὐδὲν)*, 10 οὐδὲ τὸ προκείμενον. ἡ τὸ προκείμενον μέν, μετὰ δὲ τοῦ[το] τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτεῖθαι. μὴ οὖν λεγέτωσαν οἱ γεωμέτραι ἐπειδὴ τὸ Α τῷ Β ἵσον, τὸ δὲ Β τῷ Γ ἵσον, καὶ τὸ Λ ἄρα τῷ Γ ἵσον⁴· ἀληθῆ γάρ συλλογίζονται οὐ διὰ τὴν πλοκὴν ἀλλὰ διὰ τὴν ὅλην· διὸ καὶ οἱ Στωικοὶ ἀμεθόδως περαίνοντάς | φασιν αὐτούς· ἀλλὰ τὰς δύο μερικὰς f. 256v μίαν μερικὴν ποιείτωσαν καὶ προστιθέτωσαν τὴν καθόλου· οἷον τὰ AB τῷ αὐτῷ ἵσα· 15 πάντα τὰ τῷ αὐτῷ ἵσα καὶ ἀλλήλοις ἵσα· τὰ AB ἄρα ἵσα ἀλλήλοις. ἡ ὡς ἡ λέξις, μὴ λεγέτωσαν ἐπειδὴ αἵδε αἱ τῶν ἡμικυκλίων ἵσαι, ὧν αἵδε αἱ τοῦ τρίματος ἵσαι, λοιπαὶ ἄρα αἵδε αἱ πρὸς τὴν βάσειν τοῦ ισοσκελοῦς τριγώνου ἵσαι⁵. οὕτω δὲ μᾶλλον· αἵδε αἱ τοῦ ισοσκελοῦς καταλείπονται ἀπὸ ἵσων ἵσων ἄφηρημένων· πάντα τὰ καταλειπόμενα μετὰ ἀφάρεσιν ἵσων ἀπὸ ἵσων ἵσα ἔστιν⁶. αἵδε ἄρα τοῦ ισοσκελοῦς τριγώνου 20 ἵσαι εἰσὶν⁷. μερικὸν δὲ τὸ τόδε τῷδε τῷδε ισον οὐ διὰ τὸ δεικτικόν (ἐπὶ γάρ τῶν καθόλου ποιοῦνται τὸν λόγον πανταχοῦ οἱ γεωμέτραι), ἀλλ᾽ ὅτι τὸ ἀπροσδιόριστον ἵσουναμετε τῷ μερικῷ.

Δεύτερον κοινὸν τῶν τριῶν σημάτων. τὸ συμπέρασμα οὐ πάντως ἔστικε μικρὸν τῶν προτάσεων, οὐδὲ κατὰ ποσὸν οὐδὲ κατὰ ποιόν· κατὰ μὲν τὸ ποσόν, ἐπειδὴ ἐν τριτῷ σημάτῳ ἐξ ἀμφοτέρων καθόλου μερικὸν συνάγεται· κατὰ δὲ τὸ ποιόν, ἐπειδή, εἰ καὶ κατὰ τὸ καταφατικὸν καὶ ἀποφατικὸν καὶ ὑπάρχον καὶ ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον ἡ ἀμφοτέραις ταῖς προτάσειν ἔστικεν ἡ μικρὸν πάντως, οὐ δῆπου καὶ κατὰ τὸ ψῦθος καὶ ἀληθέρης, ἀπερ καὶ αὐτὰ ποιά εἰσιν καὶ τρόποι· ἀληθέρες γάρ καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ψευδῶν συνάγεται.

30 Ὅτι εἰπόνυ ἐκ δύο ἀποφάσεων ἡ μερικῶν μὴ γίνεσθαι συλλογισμὸν μόνον τὸ δεύτερον ἐπεξεργάζεται. καὶ τὸ θεωρήμα γάρ, τουτέστιν προκείθω εἰς ζήτησιν, εἰ ἡ μουσικὴ ἥδονὴ σπουδαία ἔστιν.

ΑΓ, ΒΔ καλεῖ τὰς τῶν ἡμικυκλίων γωνίας, ΓΔ τὰς τοῦ τρίματος, EZ τὰς τοῦ τριγώνου· καὶ τὰ στοιχεῖα γάρ τῶν γωνιῶν τῶν ἡμικυκλίων διαιρεῖ εἰς τὰ στοιχεῖα τῶν γωνιῶν τοῦ τρίματος καὶ τοῦ τριγώνου· τὰς δὲ πλευρὰς τοῦ τριγώνου AB καλεῖ. τρεῖς εἰσὶ συλλογισμοί· εἰ ΑΓ, ΒΔ γωνία ἡμικυκλίων ἵσων εἰσὶν γωνίαι· πᾶσαι αἱ τῶν ἵσων ἡμικυκλίων | γωνίαι ἵσαι· αἱ ΑΓ, ΒΔ ἄρα γωνίαι ἵσαι. πάλιν αἱ ΓΔ τοῦ f. 257r αὐτοῦ τρίματος εἰσὶν γωνίαι· πᾶσαι αἱ τοῦ αὐτοῦ τρίματος εἰσὶ γωνίαι ἵσαι διὰ τὴν [ε'] ἐφαρμογήν· [πᾶλιν] αἱ ΓΔ ἄρα γωνίαι ἵσαι. πᾶλιν αἱ EZ τοῦ τριγώνου γωνίαι 40 καταλείπονται μετὰ ἀφάρεσιν ἵσων ἀπὸ ἵσων· πάντα τὰ καταλειπόμενα κατὰ ἀφάρεσιν

2 ὃ] ὃ δὲ (sic) P   3 ἡ alt. scripsi: ἡ P   4 ἄν addidi   5 ἡ alt.
deleui   9 τρίμα in fine versus P   οὐδέν addidi   10 τοῦ scripsi:
τοῦτο P   12 ἀληθῆ P   15 ἵσαι (post ἀλ.) P   19 ἀφάρεσιν] i alt. ex ει corr. P
21 πανταχοῦ e versus antecedenti, ubi post ἵσον supra τὸν λόγον positum est, hoc trans-
posui   6 scripsi: οἷον P   24 οὕτε—οὐ f. 199vP (= Pb)   25 καὶ Pb;
om. P   28 εἰσιν om. Pb   38 πᾶσαι—γωνίαι in mrg. sup. repetit P   39 ε'
deleui   πᾶλιν prius ut e vs. 37 translatum delevi   EZ scripsi: AB P itemque
p. 71,1   40 an etiam alt. loco μετὰ? cf. vs. 19

ἴσων ἀπὸ ίσων ἵσα ἔστιν· καὶ αἱ EZ ἄρα τοῦ τριγώνου γωνίαι ίσαι εἰσίν· ὥπερ * * *
δὲ οὕτω λέγεντι φασὶ τινες ἐπειδὴ αἱ ΑΓ, ΒΔ ίσαι, ὡν αἱ ΓΔ ίσαι, λοιπαὶ ἄρα αἱ EZ
γωνίαι τοῦ ίσοσκελοῦς τριγώνου ίσαι εἰσὶν διγῶς ἀμφατάνοντες· καὶ γάρ ἄμφω μερικαὶ,
ἐπειδὴ ἀπροσδιόριστοι· καὶ δὲ τὴν μείζονα παρῆκαν τὴν τὸ κύρος ἔχουσαν ἐν τοῖς
5 συλλογισμοῖς καὶ ἀξιώματος λόγον ἐπέχουσαν, τὴν δὲ ἀλάτονα διείλον εἰς δύο, καὶ ἐν-
τεῦθεν τὸ ἐν ἀρχῇ αἰτοῦνται· ὅ γάρ μὴ ἔδειξαν, οἷονται δεδειχέναι.

p. 41b30 Ἀλλὰ καὶ τῷ ἀναγκαῖαν ἡ ὑπάρχουσαν ἡ ἐνδεχομένη.
πῶς οὖν ἐν δευτέρῳ σχήματι καὶ τρίτῳ ἐπὶ τῆς μίζεως ἐνδεχομένου καὶ ἀναγκαῖου τῆς
10 ἀναγκαῖας καθόλου ἀποφατικῆς οὕτης τὸ ἐξ ἡμισείας ἐνδεχόμενον καὶ ἀναγκαῖον συν-
άγεται· ἡ καὶ τότε ἔσικεν· τὸ γάρ οὐδὲν ἐξ ἀνάγκης συνάγεται, δὲ φέρεται καὶ κατὰ
τοῦ ἐξ ἀνάγκης οὐδὲν καὶ κατὰ τοῦ ἐνδέχεται οὐδὲν· ἀμφορέας οὖν ἔσικεν.

p. 41b31 Ἐπισκέψασθαι δὲ καὶ τὰς ἄλλας κατηγορίας. οἶδεν ἄρα καὶ
αὐτὸς ὅτι οὐκ ἀλλαζεται τὸ συμπέρασμα μιᾷ τῶν προτάσεων κατὰ τὸ ποιόν, εἴ γε ἀλη-
θές ἐκ ψευδῶν συνάγεται. τοὺς δὲ τρόπους κατηγορίας ἐκάλεσεν, ἐπει, *{κεί}* δοκεῖ
15 τὸ ὑποκείσθαι βλῆς, τὸ κατηγορεῖσθαι εἰδους ἢν εἴη, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν ποιοῦ ἡ
τρόπου.

p. 41b33 Ὅτι δυνατὸν καλεῖ τὸν ἀτελῆ ὡς δυνάμει τέλειον.

p. 41b36 Δηλούν δὲ καὶ δὲτι πᾶσα ἀπόδειξις. δεῖξες δὲτι πᾶς κατηγορικὸς
ἀπλοῦς συλλογισμὸς δι' ἐνὸς τῶν τριῶν σχημάτων γίνεται καὶ δὲτι καὶ πᾶς ὑποθετικός,
20 δὲ διὸνάτου καὶ ἐπ' εὐθείας, ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν σύνθετος τε καὶ ἀπλοῦς. ὑπὸ τὰ τρία
σχήματα ἀνάγεται διὰ μέσου ἀπλοῦ | κατηγορικοῦ τοῦ κατασκευαζοντος ἡ τὸ f. 257v
συνημμένον, ὡς ἐν τοῖς δὲ διὸνάτοις, ἡ τὴν πρόσληψιν, ὡς ἐν τοῖς ἐπ' εὐθείας, τὸ
λοιπὸν δείκνυσι νῦν, δὲτι πᾶς σύνθετος κατηγορικὸς συλλογισμὸς ὑπὸ τὰ τρία σχήματα
ἀνάγεται διὰ μέσου τοῦ προσεχόντος, ὃς πάντως ἐκ τριῶν ὅρων ἔστιν. καὶ
25 πρότερον τῷ ἀντικειμένῳ συνηγορεῖ, δὲτι ὁ κατηγορικὸς συλλογισμὸς δὲ προσεγκὼς δει-
κνύς δύναται ἐκ πλειόνων ὅρων εἶναι ἡ τριῶν· καὶ γάρ καὶ τῇ σχέσει δύναται ἐκ πλειόνων
εἶναι ἡ τριῶν καὶ τῷ ὑποκειμένῳ. τῇ μὲν σχέσει, ἐπειδὴ ἐνδέχεται δεῖξαι οὐ πάντα
ἄνθρωπον λευκὸν διὰ τοῦ αὐτοῦ μέσου, τοῦ Λίθοτος, ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασιν, ὡς ὑπο-
γέρασται· διὰ γάρ τοῦτο μερικὸν ἀποφατισθὲν εἴληπται τὸ πρόβλημα ὡς μόνον τῶν
30 προβλημάτων ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασι δεικνύμενον. οἱ τρεῖς οὖν ὅροι τῷ ὑποκειμένῳ
τῇ σχέσει ἐννέα γεγόνασι. καὶ λίστη λέγων δὲτι ποιλοὶ εἰσὶν οἱ συλλογισμοὶ (τρεῖς γάρ),
προέκειτο δὲ δεῖξαι οὐ τὸ ποιλοὺς συλλογισμοὺς ἐκ τριῶν ὅρων, ἀλλὰ τὸ ἔνα συλλο-
γισμὸν ἐκ τριῶν ὅρων πάντως. δευτέρᾳ συνηγορεῖ. καὶ τῷ ὑποκειμένῳ δυνατὸν
35 πλειόνας τῶν τριῶν εἶναι τοὺς ὅρους τοῦ συλλογισμοῦ, εἴ γ' ἐνδέχεται τὸ αὐτὸν πρό-
βλημα ἀλλοτε δι? ἀλλού μέσου δεικνύναι, ὡς δὲ Πλάτων τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς ἐν
μὲν τῷ Φαιδρῷ οὐδὲ μέσου τοῦ ζωὴν ἐπάγειν τῷ σώματι· οὐδὲν γάρ ἐπιδέχεται τὸ
40 ἐναντίον οὐ ἐπάγει [ὅπου τὸ αὐτοκίνητον ἀθανάτον]. ἐν δὲ τῷ δεκάτῳ τῆς Ηοιλίτειας
εἰπών· ἡ ψυχὴ ὑπὸ τῆς ιδίας κακίας οὐ φύεται· τούναντίον γάρ δοκοῦσιν οἱ κακοὶ
καὶ ζωτικάτεροι εἶναι καὶ μόνοι ζῆν διὰ τὰς πλεονεξίας καὶ τὴν τρυφήν· τὸ μὴ φύει-
ται διὸ τῷ δεκάτῳ τῆς Ηοιλίτειας] c. 9. 10 p. 608D—611A

1 supple ἔδει δεῖξαι ἀντὶ et post 2 δὲ adde τοῦ
δεῖ Arist. (sed om. δεῖ n.)

14 εἰ addidi

2 ΒΔ scripsi: ΒΓ Ρ

12 δὲ

19 συλλογισμὸς scripsi: συλλογισμῶν P

ο

23 λειπὸν P 26 ἐκ prius superscr. P 27 τῷ ὑποκειμένῳ scripsi: τὸ ὑποκείμεν P
30 ἐν scripsi: μὲν P 32 τὸ prius scripsi: τοὺς P 33 δυνατὸν] o, ut videtur,
ex α corr. P 36 φαίδοντι P; c. 54 p. 105 C. D 37 ἐπον—ἀθάνατον delevi
ἐν δὲ τῷ δεκάτῳ τῆς Ηοιλίτειας] c. 9. 10 p. 608D—611 A

τῆς ἐρωτήσεις. ἀλλὰ νῦν πάλιν πολλοὶ οἱ συλλογισμοί, ὅσφε ταῦται αἱ προτάσεις τῶν f. 258r συλλογισμῶν μᾶλλον διεστήκασιν ἀλλήλων, καὶ ὅστε τὰ μέσα, τοσοῦτοι καὶ οἱ συλλογισμοί. καὶ τὸ αὐτὸν μὲν πρόβλημα διὰ πλειστῶν ὅρων ἡ τριῶν, οὐ μὴν ὁ εἰς συλλογισμὸς περὶ οὗ ὁ λόγος. τρίτη συνηγορία. ἐνδέχεται κατηγορικὸν συλλογισμὸν διὰ 5 πλειστῶν ἡ τριῶν ὅρων προβαίνειν, ὡς ὁ Πλάτων ἐν Φαιδρῷ τὴν ψυχὴν ἀθάνατον ἀπέδειξε διὰ μέσου τοῦ αὐτοκινήτου καὶ ἀεικινήτου. ἀλλὰ πάλιν δύο εἰσὶ συλλογισμοί, διετοῖς η̄ ψυχὴ ἀεικινήτον διὰ μέσου τοῦ αὐτοκινήτου, καὶ ὅτι ἀθάνατος διὰ μέσου τοῦ ἀεικινήτου.

Οὐδὲ πᾶς συλλογισμὸς ἐκ δύο προτάσεων προσεχών, οὕτως δείκνυσιν· εἰ γάρ 10 διυνατόν, συναγέσθω τὸ Ε ἐκ τεττάρων προτάσεων προσεχών τῶν ΑΒ ΓΔ· αἱ ΑΒ προτάσεις τοῖνυν ἡ συνάργουσι τι ἡ οὐ συνάργουσι· ἀλλ᾽ εἰ μὲν μὴ συνάργουσι τι, μάτην εἰλημμένα εἰσίν· εἰ δὲ συνάργουσι τι, ἡ τὸ Ε συνάργουσιν ἡ μίαν τῶν ΓΔ λοιπῶν προτάσεων ἡ ἀλλοὶ τοι παρὰ ταῦτα· ἀλλ᾽ εἰ μὲν τὸ Ε, ἔχομεν τὸ ζητούμενον, ὅτι ἐκ δύο προτάσεων συλλογισμός· εἰ δὲ ἐν τῶν ΓΔ, οὐκέτι προσεχής ἔστιν ὁ συλλογισμὸς οὐδὲ 15 ἀπλούς ἀλλὰ σύνθετος ἐκ προσυλλογισμοῦ· εἰ δὲ ἀλλοὶ παρὰ τὸ Ε καὶ τὰ ΓΔ συνάργει τὰ AB, νῦν οὐ μόνον πολλοὶ εἰσιν οἱ συλλογισμοί, καθάπερ καὶ ἐπὶ τῆς δευτέρας ὑποθέσεως, ἀλλὰ καὶ ἀσύνταπτοι πρὸς ἀλλήλους. ἂ δὲ ἐπὶ τῶν ΑΒ εἴρηται, ἀρμέσει καὶ ἐπὶ τῶν ΓΔ· πάλιν γάρ τὰ ΓΔ ἡ συνάργει τι ἡ οὐ συνάργει· καὶ εἰ μὲν μὴ συνάργει, μάτην εἰληπται· εἰ δὲ συνάργει, εἰ μὲν τὸ Ε, παρέκκουσιν αἱ ΑΒ προτάσεις, καὶ ἐκ 20 δύο προτάσεων προσεχών πᾶς συλλογισμός· εἰ δὲ ἐν τῶν ΑΒ, πολλοὶ ἔσονται οἱ συλλογισμοί, ὁ μὲν προσυλλογισμός, ὁ δὲ τοῦ προσεκμένου· εἰ δὲ ἀλλοὶ παρὰ τὰ AB, ἐναργῶς πολλοὶ εἰσιν οἱ συλλογισμοί· καὶ γάρ ἀσύνταπτοι πρὸς ἀλλήλους οἱ συλλογισμοί, καὶ οὐκ ἐκπρούει ἐν φαντάζουσα ἡ συνέχεια τῶν προτάσεων.

Καὶ ὅτι πᾶσα ἀπόδειξις πᾶσαν κατασκευὴν | ἀπόδειξιν ἐκάλεσεν. f. 258v

25 p. 41^b37 Ἐάν μὴ δι? ἀλλων καὶ ἀλλων. ἡ τῇ σχέσει, ὡς ἐν τῇ πρώτῃ συνηγορίᾳ, ἡ τῷ ὑποκειμένῳ, ὡς ἐν τῇ δευτέρᾳ.

p. 41^b38 Οἶον τὸ Ε διά τε τῶν ΑΒ καὶ τῶν ΓΔ. τοῦτο παράδειγμα τῆς δευτέρας συνηγορίας τῆς τὸ αὐτό, τὸ Ε τυχόν, συναγούσης δι? ἀλλων καὶ ἀλλων ὅρων τῷ ὑποκειμένῳ, οἷον τῶν ΑΒ καὶ ΓΔ· καὶ γάρ τὰ AB τῶν ΓΔ τῷ ὑποκειμένῳ διειφέρει.

p. 41^b39 Ἡ διὰ τῶν ΑΒ καὶ ΒΓ καὶ ΑΓ. τοῦτο παράδειγμα τῆς πρώτης συνηγορίας, ὅπου τὸ αὐτὸν συνάργεται, οἷον τὸ Ε, δι? ἀλλων καὶ ἀλλων τῇ σχέσει μόνον· διὸ καὶ ἔνα κοινὸν ὅρον ἔχουσι καὶ ἔνα διάφορον τὰ AB καὶ ΒΓ καὶ ΑΓ· καὶ γάρ τὸ δευτέρον πρώτον γίνεται τῆς μείζονος ἀντιστραφείσης, τὸ δὲ τρίτον τῆς ἐλάττονος. 35 AB οὖν τὸ πρώτον σχῆμα, καὶ A μὲν ἡ μείζων πρότασις, B δὲ ἡ ἐλάττων· καὶ ἐν μὲν τῷ δευτέρῳ σχήματι τῷ ΒΓ ἡ ἐλάττων τοῦ AB ἔμεινε, τὸ B· ἐν δὲ τῷ τρίτῳ σχήματι τῷ ΑΓ ἡ μείζων ἔμεινε τοῦ AB, τὸ A.

p. 41^b40 Τούτων δ? δύντων οὐχ εἰς ἀλλὰ πολλοὶ εἰσιν οἱ συλλογισμοί. ἡ λόγισις τῶν δύο συνηγοριῶν, ὅτι οὐκ ἔμεινε εἰς ὁ συλλογισμός, εἰ καὶ τὸ 40 πρόβλημα.

p. 42^a1 Ἡ πάλιν ὅταν ἔκάτερον. ἡ τρίτη συνηγορία ἡ καὶ πιθανωτέρα, διὸ καὶ λοικῆς λύσεως αὐτὴν ἀξιοῖ, ἡ ἐνὸς συλλογισμοῦ ἐμμέσους τὰς προτάσεις λαμβάνουσα. καὶ λύει τοῦτο λέγων τρεῖς εἰναι τοὺς συλλογισμούς, ἐπειδὴ καὶ τρία τὰ συμπεράσματα, αἱ δύο προτάσεις καὶ τὸ συπέρασμα· αἱ μὲν γάρ τῶν προσυλλογισμῶν 45 εἰσι συμπεράσματα, τὸ δὲ τοῦ συλλογισμοῦ.

1 ἐρισθῆτης P

πάλιν scripsi: πλέον P

5 ἐν Φαιδρῷ] c. 24 p. 245 C sq.

14 προσεχής] η in ras. P

39 συνηγοριῶν scripsi: συνηγόρων P

44 δύ P

p. 42 a 3 "Η τὸ μὲν ἐπαγωγῆ τὸ δὲ συλλογισμῷ. οἶον εὶ πρόβλημα εἴη διτὶ ἡ ἴατρικὴ γρήσιμος τῷ βίῳ καὶ εἰπωμεν· ἡ ἴατρικὴ τέχνη ἔστιν, πᾶσα τέχνη γρήσιμος τῷ βίῳ καὶ ἡ ἴατρικὴ ἄρα· καὶ τὴν μὲν ἐλάττονα κατασκευάσομεν διὰ συλλογῆσιοῦ· ἡ ἴατρικὴ μέθοδος ὁδοποιητική, πᾶσα μέθοδος ὁδοπαιγνιτική τέχνη, καὶ ἡ ἴατρικὴ ἄρα τέχνη· τὴν δὲ μεῖζον, διτὶ πᾶσα τέχνη γρήσιμος τῷ βίῳ, δὲ ἐπαγωγῆς· καὶ γάρ γεωργίας καὶ ὑφαντικῆς. ἡ ᾧ ὁ Πλάτων ἐν τῇ Πολιτείᾳ· τοῦ γὰρ Θρασύμαχου εἰπόντος τὴν δικαιοσύνην κακοβούλιαν αὐτὸς κατασκευάσει τὸν δίκαιον φρόν. f. 259r νυμον εἰπών οὕτως·

δίκαιοις	τοῦ μὲν ὄμοιού <ου> ἔθιλει πλέον ἔχειν	φρόνιμος
----------	--	----------

10 τοῦ δὲ ἀνομοίου ἔθιλει πλέον ἔχειν.

καὶ τῶν προτάσεων τούτων τὴν μὲν ἐλάττονα κατασκευάσει μέτον λαβὼν τὸ ἀπονεμητικὸν τοῦ κατ² αἴσιαν, τὴν δὲ δευτέραν δι² ἐπαγωγῆς τοῦ ἴατροῦ, τοῦ μάντεως, τοῦ γεωμέτρου.

p. 42 a 6 Εἰ οὖν οὐ πλείους ἀλλ² εἰς· εἴ τις, φησίν, τὸν διὰ πέντε ὥρων συλλογισμὸν ἡ ὁδοσωγοῦν ἔνα λέγοι ἀποβίλεπον πρὸς τὴν συνέγειαν τῶν προτάσεων, οὐ φιλονήσομεν αὐτῷ τοῦ ὀνόματος, πλὴν εἰς ἔστιν πόρρω, οὐκ εἰς προσεγγίσ· τοῦτο γάρ δηλοῖ τὸ οὕτω μὲν ἐνδέχεται καὶ τὸ ᾧ δὲ τὸ Γ διὰ τῶν ΑΒ, ἀδύνατον. καὶ διτὶ μῆρας ἔστιν εἰς προσεγγής, ἐπάγει τὴν ἀπόδειξιν. τῶν ΑΒ ΓΔ τεσσάρων προτάσεων τὸ Ε συναγούσων αἱ ΑΒ, φησίν, ἡ συλλογιστικῶς συμπεπλεγμέναι εἰσὶν ᾧ εἰναι 20 τὴν μὲν μεῖζον τὴν δὲ ἐλάττονα, ἀνθ² ὧν αὐτὸς εἰπεν ὅλην καὶ μέρος, ἡ ἀσυλλογίστως. καὶ εἰ τὸ πρῶτον, ἡ τὸ Ε συναγόουσαν ἡ θάτερον τῶν ΓΔ ἡ ἀλλο παρὰ ταῦτα. καὶ μόνον τὸ πρῶτον ἀναιρεῖ λέγω διτὶ καὶ πᾶς ὑπόκειται τὸ Ε ἐκ τῶν ΑΒ ΓΔ ἐκ μόνων τῶν ΑΒ συναγόμενον; καὶ πρὶν τὰς λοιπὰς ὑποθέσεις τῶν ΑΒ ἀνελεῖν μέτεισι καὶ ἐπὶ τὰ ΓΔ· καὶ ταῦτα γάρ ἡ συνάγει τι ἡ οὕ. καὶ εἰ συνάγει, ἡ τὸ Ε ἡ 25 θάτερον τῶν ΑΒ ἡ ἀλλο παρὰ ταῦτα. καὶ εἰ μὲν τῶν ΑΒ θάτερον, πλέονες ἔσονται οἱ συλλογισμοί, ἐπειδὴ καὶ τὰ συμπεράσματα. καὶ προσυλλογισμὸς δὲ ΓΔ τοῦ ΑΒ ΓΔ. εἰ δὲ τὸ Ε, εἰ μέν εἰσιν οἱ συλλογισμοί δὲ ΑΒ ΓΔ καὶ δὲ ΓΔ, ᾧ ἐνδέχεται ἔνα εἰναι, τῷ ταῦτὸ συνάγειν, οὐ μήν κατ² ἀλήθειαν εἰς εἰσιν· ἐνδείκνυται δὲ τοὺς ἐπὶ τοῦ Αἰθίοπος ἐν τοῖς τρισὶ σχήμασι συλλογισμοὺς διὰ τῶν αὐτῶν ὥρων. εἰ δὲ τὰ 30 ΓΔ μηδὲ θάτερον τῶν ΑΒ ἀλλ² ἀλλο τι παρὰ ταῦτα, οὐ μόνον πολλοὶ ἔσονται οἱ συλλογισμοί, δὲ ΑΒ ΓΔ καὶ δὲ ΓΔ, ἀλλὰ καὶ ἀσύναπτοι ἀλλήλοις. εἰ δὲ τὰ ΓΔ οὐδὲν συνάγει, μάτηρ ἐιληπται ἐν συλλογισμῷ, εἰ μὴ ἄρα ἐπαγωγῆς | χά· f. 259v ριν ἡ κρύψιες ἡ δὲ ἀλλο τι τοιοῦτον παρειληπται. είτα ἀνεισι πάλιν ἐπὶ τὰς λοιπὰς ὑποθέσεις τῶν ΑΒ. καὶ ἐπαγωγῆς μέν, ᾧ πᾶσαν τέχνην γρήσιμον ἐδείξαμεν 35 τῷ βίῳ διὰ γεωργίας καὶ ὑφαντικῆς. κρύψιες δὲ χάριν, διτὶ οὐ δεῖ συνεχεῖς τὰς δύο προτάσεις ἐρωτῶν, ἐπει συναισθέμενος δὲ ἐρωτώμενος ἐνστατικώτερος γίνεται, ἀλλὰ γρή 40 ἐν μέσῳ τινὶ παρεμβαλεῖν οἰκεῖαν τῇ ἐρωτήθεισῃ προτάσει, είτα τὴν ἀλλην ἐπαγαγεῖν. οἶον εὶ πρόβλημα εἴη διτὶ ἡδονὴ ἀγαθόν, καὶ λάβωμεν διτὶ ἡδονὴ ἐφετόν, μὴ εὐθὺς εἰπωμεν τί οὖν· πᾶν ἐφετόν ἀγαθόν; ἀλλὰ ἐφετόν κατατέλωμεν λόγον, διτὶ καὶ τὸ 45 καλὸν ἐφ² ἐκυτὸν καλεῖ καὶ ἀγαθόν ἔστιν ἐφ² δὲ πάντα ἄγαν θεῖ. καὶ εἰ τις βούλομενος δεῖξαι τὴν ὑγείαν ἀγαθὸν εἴπῃ 'ἡ ὑγεία τῷ ἀγαθῷ ἀνδρὶ ἀγαθόν', μὴ εὐθὺς ἐπαγέτω τὸ δὲ τῷ τοιούτῳ ἀγαθόν καὶ ὄντως ἀγαθόν ἔστιν, ἀλλ² ἐν μέσῳ λεγέτω πῶς γίνεται ἡ ὑγεία, διτὶ τοῦ ἴατροῦ τοῖς στοιχείοις καὶ τοῖς γυμοῖς διεάσοντος. ποτὲ δὲ καὶ δι² οἰκονομίαν· οἶον αἱ ἀρεταὶ δι² αὐτὰς αἱρεται, καὶ μὴ ἐπικάρπιαι ὡσι.

1 τῶι μὲν P   4 ὁδῶ ποιητικὴ utrobique P   6 ἐν τῇ Πολιτείᾳ] 1 20 p. 349 B sq.
9 οὐκ addidi   20 ὅλον Arist.   20. 21 ἀσυλλογιστας scripsi: ἀσυλλογιστους P
21 εἰ scripsi: ἡ P   28 τῷ ταῦτο scripsi: τῦτο αὐτὸ (o in ras. ex ω corr.) P
33 ἀνισι P   34 τῶι scripsi cf. vs. 23: τοῦ P   35 οὐ δεῖ scripsi: οὐδεῖς P
37 ἐπαγαγεῖν scripsi: ἐπαγωγῆν P   38 fort. <η> ἡδονὴ   39 κατατέλωμεν] α alt.
in ras. P   42 ἐπαγέτω scripsi: ἐπάγειν P   43 τοῖς τοιχείοις P

ποτὲ καὶ διὰ τὸ ἔγράν τοῦ διαλεκτικοῦ λόγου τοῦ καλλωπισμοῦ χάριν τοῦ λόγου ἐπεντίθεται. ποτὲ δὲ καὶ διὰ σαφήνειαν, ὡς ἐν ταῖς παραβολαῖς, ὅτι ὡς μὲν αἰτίησις τῶν ἐναντίων, οὕτω καὶ ἐπιστήμη. ποτὲ καὶ διὰ τὸ πρὸς ἐπιθετικὸν ὥρχν τὸν λόγον ὁγκοῦμεν αὐτὸν ταῖς παρεμβολαῖς.

5 p. 42a24 Εἰ δὲ εκ τῶν ΑΒ μὴ τὸ Ε ἀλλὰ ἄλλο τι γίνεται συμπέρασμα, ἐκ δὲ τῶν ΓΔ ἡ τούτων θάτερον ἡ ἄλλο παρὰ ταῦτα. ἄνεισι πᾶλιν ἐπὶ τὰ ΑΒ καὶ τὰς λοιπὰς ὑποθέσεις διελέγει· μάλιστας γάρ μόνην ἔλεγχον τὴν συνάγουσαν τὸ Ε. ἐάν γάρ φησιν, τὰ ΑΒ μὴ τὸ Ε συνάγῃ ἀλλὰ ἄλλο τι, ἐκ δὲ τῶν ΓΔ τούτο τὸ ἄλλο ἡ θάτερον τύχῃ διὸ ἡ ἄλλοχος καὶ παρὰ ταῦτα, εἰ μὲν ἐν τῶν ΓΔ, προσυπλογισμός 10 ἔστι τοῦ συλλογισμοῦ, καὶ διὰ τοῦτο οὐχ εἰς διστομός ἀλλὰ πολλοὶ· εἰ δὲ ἄλλο παρὰ τὰ ΓΔ, καὶ μάτην ἔστιν εἰλημμένα τὰ ΑΒ, εἰ διὰ τὸ Ε εἰληπται, | μῆτε f. 260r δὲ τοῦτο συνάγει μῆτε ἄλλο συνάργον αὐτό.

p. 42a28 Εἰ δὲ μηδὲν γίνεται ἐκ τῶν ΓΔ, γραφικὸν ἔστιν ἐξ ἀρχῆς τὸ ἀμάρτημα· ἔστι γάρ εἰπεῖν ἐκ τῶν ΑΒ· εἴρηται γάρ ἦδη περὶ τῶν ΓΔ. τί ἔπειται, εἰ 15 μηδὲν συνάγουσιν· ἐπὶ δὲ τῶν ΑΒ οὖν εἴρηται. καὶ ἔστιν ὅσον ἐπὶ τῇ φερούμενῃ γραφῇ καὶ ἀδολεσχῷν ὁ Ἀριστοτέλης καὶ παραλιμπάνων, τὸ μὲν δις λέγων, τὸ δὲ μηδὲ μάται.

p. 42a34 Εἰ μὴ προσλαμβάνοιτο, τουτέστιν εἰ μὴ πᾶλιν κρύψεως ἡ ἐπαγγῆς ἡ καλλωπισμοῦ χάριν τοῦ λόγου λαμβάνοιτο.

20 p. 42a35 Ὅς οὖν συλλογισμὸς μὴ δύο προτάσεις ἔχει, ἢτοι τρεῖς ὅρους μόνον τοὺς τὸ κύριον συμπέρασμα συνάγοντας (εἰσὶν γάρ καὶ ἀκυρά συμπεράσματα, ὡς τὰ τῶν προσυπλογισμῶν), οὗτος ὁ λόγος ἡ οὖν συλλελόγισται, ὡς εἴ τις πολλὰς καθ' ἔκαστα προτάσεις λαμβάνοι μηδὲν κοινὸν ἔχοντας, ἡ περιττὰ τῶν ἀναγκαίων ἡρώτησεν, ὡς εἴ τις βουλόμενος δεῖξαι ὅτι ὁ ἄνθρωπος ζῷον εἴπῃ ‘ὅ ἀνθρώπος 25 γελαστικόν, τὸ γελαστικὸν ζῷον, τὸ ζῷον ἔμψυχον, ὁ ἄνθρωπος ζῷα ζῷον’ περιττὴ γάρ ἡ λέγουσα τὸ ζῷον ἔμψυχον.

p. 42b1 Κατὰ μὲν οὖν τὰς κυρίας προτάσεις. δεῖξας ὅτι πᾶς συλλογισμὸς κατηγορικὸς ἀπλός ἐκ τριῶν, δύο τούτων ἐπόμενα παραδίδωσιν, ὅτι τοῦ κατηγορικοῦ τοῦ προσεγκοῦς συλλογισμοῦ ἄρτιαι μὲν αἱ προτάσεις, περιττοὶ δὲ οἱ ὅροι· τὸν γάρ πρῶτον ἄρτιον καὶ τὸν πρῶτον περιττὸν κυριῷ ὀνόματι ἄρτιον ἀπλῶς καλεῖ καὶ περιττὸν ἀπλῶς. τὸ δὲ συμπέρασμα τῶν μὲν προτάσεων ἡμιτύ, τῶν δὲ ὅρων τριτόν· τὰ δὲ διαστήματα ἐνὶ λείπει τῶν ὅρων. συνθέτου δὲ ὅντος τοῦ συλλογισμοῦ ἐν μόνον σύζεται τῶν εἰρημένων, τὸ τὰ διαστήματα ἐνὶ λείπειν τῶν ὅρων· τοῦτο γάρ ἀληθές, εἴτε καταπυκνοίτο ὁ προστιθέμενος εἴτε ἔξωθεν ἐμβάλλοιτο· οὐκέτι δὲ πάντως αἱ μὲν 35 προτάσεις ἄρτιαι, οἱ δὲ ὅροι περιττοί, ἀλλὰ δυνατὸν καὶ ἐναλλάξ. οὐδέποτε μέντοι ἄμφω ἄρτιαι, καὶ αἱ προτάσεις καὶ οἱ ὅροι, ἀλλὰ ἀναμιξ, διέτι κατ' ἀρχὰς τῷ ἄρτιῷ καὶ περιττῷ διέφερον ἀλλήλων καὶ μονάς ἔκατερ πρόσκειται, ἔξαλλάττεται δὲ τὸ εἶδος τοῦ ἄρτιον καὶ τοῦ περιττοῦ | μονάδος προστεθεῖσης· μονάς δὲ πρόσκειται f. 260v ἔκατερ, ἐπειδὴ ὅροι προστεθεῖτος, εἴτε κατὰ πύκνωσιν εἴτε ἔξωθεν, μία πρότασις 40 προστιθέται. τὰ δὲ συμπεράσματα οὐκέτι τῶν προτάσεων ἡμιτύ εἰσι, τῶν δὲ ὅρων τριτόν, ἀλλὰ ποτὲ ὑπερβάλλει τῷ πλήθει καὶ τὰς προτάσεις καὶ τοὺς ὅρους· προτάσεις δὲ λέγω τὰς μόνις προτάσεις. πέντε γάρ ὅντων ὅρων δὲ μὲν γίνονται

1. 2 ἐπεντίθεται scripsi: εἰπεν τίθεται P

3. 4 ὅγκου μὲν P 6 ἀντα P 8 συνάγει P 13 τῶν αβ corr. n

15 ὅσον scripsi cf. p. 55,23: δε P 19 καλλωπισμοῦ P γάριν post 18 κρύψεως coll. P pr. 20 ἔχρι P 21 εἰστιν] post εἰ ras. P ἄκερα P

28 δύω P 31 τριτόν scripsi: τρίτον (o in ras.) P 33 λίπειν P 34 κατα-

πυκνοῖστο P 37 διέφέρον (sic), ε prius ex a corr. P¹ . 41 τριτόν scripsi

cf. vs. 31: τρίτον P ὑπαρβάλλει (sic) P 42 μόνις scripsi cf. Philop. f. LXVI 18:

μόνιν P

προτέσσεις, συμπεράσματα δὲ ἔξι· καθόλου γάρ καθ' ἐκάστην ὅρου προσθήκην, εἰτ' ἔξωθεν προστίθοιτο εἴτε παρεμβάλλοιτο, προστίθενται συμπεράσματα ἐνὶ ἐλάττονα τῶν προκειμένων ὅρων. τὸ δὲ αἷτιον, θτὶ πρὸς τὸν ἐφεξῆς μόνον ὁ προστεθεὶς οὐ ποιεῖ συμπέρασμα.

5

ΠΕΡΙ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗΣ ΚΑΙ ΑΝΑΣΚΕΥΗΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ.

ρ. 42b37 Ἐπεὶ δὲ ἔχομεν περὶ ὧν οἱ συλλογισμοὶ ἔως τέλους τοῦ πρώτου τμήματος τοῦ περὶ γενέσεως συλλογισμῶν. δεῖκνυσι διὰ τούτων ὁ Ἀριστοτέλης ὅτι τὰ καθόλου τῶν μερικῶν ἐτοιμάστερα πρὸς ἀνασκευὴν ἥπερ πρὸς κατασκευὴν, τὰ δὲ μερικά τούτων ἐτοιμάστερα πρὸς κατασκευὴν ἥπερ πρὸς ἀνασκευὴν. προλαμβάνει 10 γάρ ὅτι τὸ μὲν παντὶ μοναχῶς δείκνυται, τὸ δὲ οὐδενὶ τριγῶς, ἐν πρώτῳ μοναχῶς, ἐν δευτέρῳ διγῶς, τὸ τινὶ τετραχῶς, ἐν πρώτῳ μοναχῶς, ἐν δευτέρῳ διγῶς, ἐν τρίτῳ τριγῶς. τούτων προληγόμενων ἔκαστον τῶν τεττάρων προβλημάτων κατασκευάζεται καὶ ἀνασκευάζεται τοσανταχῶς:

ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΖΕΤΑΙ

15	παντὶ	μοναχῶς	ἔξαχῶς διὰ τὸ οὐ παντὶ
	οὐδενὶ	τριγῶς	τετραχῶς διὰ τὸ τινὶ
	τινὶ	τετραχῶς	τριγῶς διὰ τὸ οὐδενὶ
	οὐ παντὶ	ἔξαχῶς	μοναχῶς διὰ τὸ παντὶ.

ἐπεὶ οὖν τὰ μὲν καθόλου μοναχῶς ἡ τριγῶς κατασκευάζεται, τὰ δὲ ἐν μέρει τετραχῶς ἡ ἔξαχῶς, εὐεπιχειρητότερα τὰ μερικά τῶν καθόλου πρὸς κατασκευὴν. καὶ ἐπεὶ f. 261r δὴ τὰ μὲν καθόλου ἀνασκευάζεται ἡ ἔξαχῶς ἡ τετραχῶς, τὰ δὲ ἐν μέρει τριγῶς ἡ μοναχῶς, εὐεπιχειρητότερα ἄρα τὰ καθόλου τῶν μερικῶν πρὸς ἀνασκευὴν.

Δεύτερον ἐπιχείρημα. εἰ τὸ καθόλου ἀναφείται καὶ διὰ τοῦ ἐναντίου καθόλου, τὸ δὲ μερικὸν διὰ μόνου τοῦ ἀντιφατικοῦ, τὸ καθόλου ἄρα τοῦ μερικοῦ ἐτοιμάστερον ἀναφείται. ὅτι δὲ τὸ καθόλου τοῦ μερικοῦ καὶ δυσκολότερον κατασκευάζεται, δείκνυσται διγῶς ἡ λέξις: τῶν γάρ μερικῶν τὸ μὲν οὐ παντὶ ἐν πλείσι σχήμασιν ἥπερ τὰ καθόλου, τὸ δὲ τινὶ διὰ πλειώνων τρόπων ἥπερ τὰ καθόλου. ἀλλ᾽ ἐπεὶ τοῦτο τοῦ πρώτου ἐστὶν ἐπιχειρήματος, ἐπάγει νεωτέρων κατασκευὴν τοιαύτην. ἐτοιμάστερον κατασκευάζεται τὰ μερικά τῶν καθόλου, ἐπειδὴ τὰ μὲν καθόλου διὰ ἐμπτῶν δείκνυται μόνων, τὰ δὲ μερικά καὶ διὰ ἐμπτῶν καὶ διὰ τῶν καθόλου. εἰ γάρ παντὶ, καὶ τινὶ, καὶ εἰ οὐδενὶ, καὶ οὐ παντὶ.

ρ. 42b27 Περὶ ὧν οἱ συλλογισμοὶ, τουτέστιν τῶν προβλημάτων. ἐπάγει γάρ καὶ ποιον χαλεπὸν καὶ ποιον εὐεπιχειρητότερον ἡ πρὸς κατασκευὴν ἡ πρὸς ἀνασκευὴν.

35 ρ. 43a1 Φανερὸν οὖν ὅτι τὸ μὲν καθόλου κατηγορικόν. κατασκευάζεται μὲν γάρ μοναχῶς, ἀνασκευάζεται δὲ ἔξαχῶς. τὰ δὲ ὅμοια καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν. τὸ δὲ δεύτερον ἐπιχείρημα διαιρεῖται δὲ εἰς δύο, εἰς δύο, εἰς καθόλου καὶ μερικά, διὰ τοῦ δλως δὲ ἐστὶν ἀναιροῦνται μὲν τὰ καθόλου τῶν ἐν μέρει δέρμα.

ΑΝΑΣΚΕΥΑΖΕΤΑΙ

3 προστεθεὶς scripsi: προστιθεὶς P	8 ἀνασκευὴν] η in ras. ex ei corr. P
11 διγῶς scripsi: τριγῶς P	12 προληγόμενων scripsi cf. vs. 9 et p. 51,40 n.
κατασκευάζεται] u superser. P ¹	23 καὶ prius superser. P
ras., ut videtur) P	25 ἐτοιμάστερον (ω in
30 μόνων scripsi: μόνον P	27 ἥπερ prius scripsi: εἰπερ P
	28, 29 ἐτοιμάστερον P
	38 ἀναιροῦνται Arist.: ἀναιροῦντα P

p. 43α6 Καὶ ἐπὶ τῶν στερητικῶν. τὸ γάρ οὐδὲν ἀναιρεῖται καὶ διὰ τοῦ παντὸς καὶ διὰ τοῦ τινί, ὃ [οὐδὲνι η̄ τινί] ἐν δύο σγήμασι δείκνυται.

ρ. 43α9 Κατασκευάζοντι δὲ ράφω. τὸ λοιπὸν μέρος τοῦ δευτέρου ἐπιχειρήματος, ὃ καὶ διχῶς δείκνυται· πρῶτον ἐκ τοῦ πλεοναχῶς δείκνυσθαι τὰ μερικὰ ἔπειτα καθόλου ἢ κατὰ σύγχυτα ἢ κατὰ τοὺς τρόπους.

ρ. 43 α 10 °Ολως τε οὐ δεῖ. οὐχ ὥσπερ, φησίν, τὰ καθόλου διὰ τῶν μερικῶν ἀναιρεῖται καὶ τὰ μερικά διὰ τῶν καθόλου, οὕτω καὶ τὰ μερικά διὰ τῶν καθόλου κατασκευάζεται καὶ τὰ καθόλου διὰ τῶν μερικῶν. ἀλλὰ τὰ | μὲν μερικά διὰ τῶν f. 261^ν καθόλου εἰσφέρεται, οὐχέτι δὲ καὶ τὰ καθόλου διὰ τῶν μερικῶν, ἀλλὰ δι’ ἑαυτῶν 10 μόνον· εἰ μὲν γάρ παντί, καὶ τινί· οὐ μὴν εἰ τινί, καὶ παντί. καὶ ἐπεὶ τὰ μὲν μερικά διῆγις κατασκευάζεται, καὶ δι’ ἑαυτῶν καὶ διὰ τῶν περιεγχόντων καθόλου, τὰ δὲ καθόλου μοναχῶς (δι’ ἑαυτῶν γάρ μόνον), ἔτοιμότερα τὰ μερικά τῶν καθόλου πρὸς κατα- σκευήν· ἀλλὰ μὴν δέδεικται τὰ καθόλου τῶν μερικῶν εὑπειγυρητότερα εἰς ἀνασκευήν· συγελόντι ἄρα τὰ καθόλου τῶν μερικῶν (τοῦτο γάρ δεῖ προσουπακούσαται) ῥάγον ἀνα- 15 σκευάζειν ἡ κατασκευάζειν.

ρ. 43^α16 Ὅπως μὲν οὖν γίνεται ἄπας συλλογισμός, δ' τὸ ἐπί τοῦ εὐθείας καὶ ὁ δὲ ἀδύνατος. κυρίως δὲ τὸ γίνεται περὶ γενέσεως συλλογισμῶν τοῦ τημάτως ὅντος. ἢ πῶς γίνεται ὁ κατηγορικός καὶ ὁ ὑποθετικός. ἀμφω γάρ ἀνάγονται εἰς τὰ τρία σχήματα, οἱ μὲν κατηγορικοὶ καθ' ὅλους ἔστωντος, οἱ δὲ ὑποθετικοὶ διὰ τὰς 20 κατασκευάς ἢ τοῦ ἀδύνατου γῆ τῆς προσλήψεως.

p. 43 a 16 Καὶ διὰ πόσων ὅρων. ὅτι τριῶν τῶν προσεγών.

p. 43a17 Καὶ πῶς ἔχουσαν. Ἡ κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ σύνθετον τοῦ κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ Ἡ κατὰ τὸ κατηγορικόν καὶ ὑποθετικόν τοῦ ἀπλῶς συλλογισμοῦ.

p. 43^a 18 Καὶ διὰ τοὺς ἀρίθμους τὰ ἐν μέρει τῶν καθόλου πρὸς κατασκευὴν
25 εὐεπιχειρητότερα, πρὸς δὲ ἀνασκευὴν δυσεπιχειρητότερα, καὶ ὅτι, ὡς ἐν τῷ δευτέρῳ
ἔπιχερηματι, τὰ μὲν μερικὰ διγῶς κατασκευάζεται, τὰ δὲ καθόλου μοναχῶς, ἀνασκευ-
άζεται δὲ τὰ μὲν μερικὰ μοναγῶς, τὰ δὲ καθόλου διγῶς.

2 οι parum liquet (1 litt. evanuisse videtur) P οὐδὲν ἡ τινὶ δελvi ἐν ὅρῳ
 σχῆμασι ex Arist. scripsi: ἐν B σχῆματi P 3 ράιων P 5 fort. κατὰ (τὰ)
 10 εἰ τινὶ scripsi: εστιν (sic) P 12 ἑτοιμώτερα P 27 εἰς τὸ A τμῆμα τοῦ πρώτου
 τῶν προτέρων ἀναλυτικῶν τὸ περὶ γενέσεως συλλογισμῶν maiusculis subser. P

I N D I C E S

I INDEX VERBORUM

Verba asterisco notata desiderantur in lexicis

- Αγαθός. ἀγαθόν ἔστιν ἐφ[?] δὲ πάντα ἄγαν
θεῖ 73,40
- ἀγωγή 62,5 ὅσον ἐπὶ τῇ ἀγωγῇ ταύτῃ 51,
14 54,43 55,23
- ἀδιάφορος 54,15. 16 ἀδιάφορως περιένοντες
(συλλογισμοί) Stoicorum 27,36 28,5 sq.
32,13. 14 expl. 28,5 sq. οὐεξέργεσθαι 28,8
- ἀδίστακτος. ἀδιστάκτως (coni. τελείως)
ἀποφαίνεσθαι 17,20
- ἀδολεσχεῖν 74,16
- ἀδόνατος. εἰς ἄποπόν τι καὶ ἀδόνατον κα-
ταντῷ 35,2 ἡ εἰς ἀδόνατον ἀπαγωγή 31,7
(expl.) 34,35 sq. 51,18. 19 al. δὲ[?] ἀδονάτου
δεικνύναι, πίστις 37,8 sq. 39,10 41,30.
40 al. opp. ἐπ[?] εὐθείας 42,32 al. συλλο-
γισμός 65,19 sq. 66,3 71,20 76,17 ὁ
δι[?] ἀδονάτου μέρος τοῦ ὑποθετικοῦ 66,
13sq. 69,24.25 λέγεται δὲ[?] δὲ[?] ἀδονάτου
καὶ κάκλῳ ὡς μὴ τὸ προσεκμένον αὔτιθεν
δεικνύει ibid. 26. 27 cf. 66,34 sq.
- ἀεικίνητος 3,5 6,1 sq. 11,10 14,26 29,10.
24 30,13. 18 sq.
- ἀθροισμα (λέγων) 26,4. 6
- αἰνίτεσθαι τι 46,22. 40
- αἱρεῖν τὸ συμβαῖνον 33,14
- αἱρετός. αἱ μῆι αἱ. (coni. μῆδε ἀναγκαῖαι)
ἡδοναῖ 18,38
- αἰσθησίς 25,22. 26
- αἰσθητικός. οὐσία ἔμψυχος αἱ. 4,4
- αἰσθητός opp. νοητός 5,23. 25 25,12 sq.
οὗτε μῆι ἐπὶ τῶν αἱ. συλλογιζόμενα 25,21.23
- αἰτία. ὡς ἀνάγουσαν.. αἰτίαν 10,24 μετ[?]
αἰτίας γιγνώσκειν 2,34 ἀπὸ τῶν αἱ. τὰ
αἰτιατὰ δεικνύναι 8,8 25,16. 17
- αἰτιᾶσθαι 59,37. 41
- αἰτιατική (πτῶσις) 12,9
- αἰτιατός cf. αἰτία, αἰτίος
αἰτίος. ἀπὸ τῶν αἰτιατῶν ἐπὶ τὰ αἱ. μετα-
βαίνει 8,9
- αἰκάθαρτος. αἱ αἱ. (coni. ἀκόλαστοι) ἡδοναῖ
18,35
- ἀκέραιος τρόπος 46,29 49,29 60,36
- ἀκμάζειν 47,3
- ἀκμαων 10,1
- ἀκόλαστος. αἱ αἱ. (coni. ἀκάθαρτοι) ἡδοναῖ
18,35
- ἀκολουθεῖν log. i. q. συμβαίνειν 29,33
30,31
- ἀκολουθία. τὸ δὲ (ἀναγκαῖον) κατὰ τὴν αἱ.
τῆς λέξεως opp. κατὰ τὴν ὕπαρξιν τῶν
πραγμάτων 29,21. 22 30,28 sq. 32,16 ὁ
ἔξ αἱ. (sc. ὑποθετικὸς συλλογισμός) 68,
24 sq.
- ἀκόλουθος 1,20 2,5 (coni. εὐτακτος) 7,20
- ἀκολούθως 1,18 sq. 24,27 τοῖς προειρη-
μένοις 22,12 32,25 33,23
- ἀκούειν τινός μεθυπερβατῶς 16,33 τὶ ἀντί[?]
τινος 17,29 48,5 τὶ κατὰ κοινοῦ 33,1
- ἀκριβοῦν τι 68,2
- ἀκροατής 31,16. 17. 22
- ἀκρος (ὅρος) 66, 21. 28 ἡ φύσις τῶν αἱ.
50,38
- ἄκυρος (συμπεράσματα) 74,21
- ἀλήθεια. τῇ αἱ. 14,33 33,27 κατ[?] ἀλήθειαν
39,23 55,26 73,28
- ἀληθεύειν 18,33. 37 ἐπὶ τινος 45,26 47,
20 53,25 med. κατά τινος 52,8
- ἀληθής. τῷ ἀληθεῖ 10,34 κατά Πλάτωνα

καὶ τὸν ἀληθῆ λόγον *ibid.* 36 τὸ ἀληθέστερον λέγειν 13, 25 ἀληθὲς γὰρ καὶ ἔστι μαρτυρέων ψεύδων συνάγεται 70, 28 71, 13, 14 cf. ἀντικείσθαι, φεῦδος
 ἀλλά. εἰ καὶ . . ἀλλ᾽ οὖν 27, 11
 ἀλλαχόθεν 26, 21
 ἀλλαχοῦ 22, 1 74, 9
 ἀλλήλων. ἡ δι' α. δεῖται 30, 1
 ἄλλος ἄλλη *sim.* 8, 2. 18 25, 2 71, 35 ἄλλος . . ἄλλος 12, 14. 15 44, 11 sq. ἄλλος . . καὶ ἄλλος 4, 2. 3 11, 27 72, 28
 ἄλυτος 43, 34
 ἀμέθυδος. ἀμεθύδως περιγόντες (συλλογισμός) *Stoic.* 70, 13
 ἀμείβειν τὸ ποιόν 45, 34
 ἀμεσος. ἀμεσος ἀντικείμενα 68, 35 ἀμέσως ἀντικείσθαι 69, 7
 ἀμετρος opp. ἐμμετρος 11, 37. 38
 ἀμικτος (σχῆμα) 56, 34
 ἀμφιβάλλειν *dubilare* pass. 65, 38. 39 67, 13
 ἀμφιβολία. μεταλαμβάνειν ἀπὸ α. εἰς ἐνέργειαν 68, 9
 ἀμφιβολος. μεταλαμβάνειν ἀπὸ ἀμφιβόλου εἰς ὄμολογούμενον 67, 17
 ἀν omissio optat. potent. ἀλλ᾽ εἴποι τις 6, 30 *sim.* 9, 17 12, 19 57, 33 ἀν irreali omissio imperfect. 45, 12 48, 38 49, 4 60, 5 ὡς ἀν c. partic. 6, 27 ὡς ἀν εἰ 17, 27
 ἀνάγειν τὰς ψυχάς 10, 23 log. εἰς τὸ πρῶτον σχῆμα 31, 3. 4 sq. 66, 7 al. ὥστε τι 5, 4 6, 3 7, 11 sq. 8, 15
 ἀναγινώσκειν 20, 20
 ἀναγκαῖος. αἱ μὴ αἱρεται μηδὲ ἀ. (ἡδοναῖ)
 18, 38 διττὸν τὸ ἀ. ἐν τοῖς συλλογισμοῖς, τὸ μὲν κατὰ τὴν ὑπαρξίην τῶν πραγμάτων τὸ δὲ κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τῆς λέξεως 29, 20 sq. 30, 28 τὸ ἔξι ὑποθέσεως, τὸ μετά διορισμοῦ ἀ. 39, 29. 31 τὸ κατὰ τὸν ὄρισμὸν ἀ. 43, 16. 17 τὸ ἔξι ἡμισέας ἀναγκαῖον, ἀναγκαῖον καὶ ἐνδεχόμενον 49, 38 50, 26. 27 52, 7. 20. 21 53, 19. 20 54, 21 56, 23 al.
 ἀναιρεῖν log. 8, 28 sq. 10, 11
 ἀναιρετικός 62, 8
 ἀνακεφαλαιοῦ med. 21, 33
 ἀνακεφαλαιώσις. ἐν ἀ. λέγειν 12, 25
 ἀναλογεῖν τινι 4, 10. 14 sq.
 ἀναλογία 25, 15 κατὰ τὴν αὐτὴν ἀ. 34, 11
 ἀνάλογος τινι 4, 9 16, 27 ἀνάλογον (i. e. ἀνά λόγον) 15, 19
 ἀναλύειν (opp. συντιθέναι) ἐπί (?), εἰς 5, 13

6, 4 sq. geom. 5, 27 sq. δὸς τὸν εἰδῶς ἐπιστημονικῶς ἀναλῦσαι καὶ συνθέναι οἰδεν, οὐ πάντως δὲ δὸς εἰδῶς συνθέναι καὶ ἀναλῦσαι 6, 33 sq.
 ἀνάλυσις (opp. σύνθεσις) ἐν τοῖς συλλογισμοῖς, παρὰ τοῖς γραμματικοῖς, παρὰ τοῖς φυσιολόγοις, παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, ἐρωτική, γεωμετρική, παρὰ τοῖς ἀστρονόμοις 5, 10 sq. ἀπὸ τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀπλὰ (ἔρχεται) 6, 24 καὶ ἄλλοις τισίν (ἀντικείται) 7, 26 sq. cf. διδασκαλία
 ἀναλυτική opp. διαιρετική, δριστική, ἀποδεικτική 7, 29 sq. ἀπὸ τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀπλὰ ἀνατρέχει *ibid.* 34
 ἀναριής 56, 20 60, 39 61, 7. 20 65, 28 74, 36
 ἀνάπαλιν. τὸ ἀ. 4, 24 6, 23. 24 15, 23 33, 13 36, 3. 15
 ἀναπόδεικτος 20, 38 21, 2 τοὺς δὲ ὑποθετικοὺς συλλογισμούς ἀναποδείκτους καλοῦσι (sc. οἱ Στωικοὶ) καὶ θέματα 68, 14
 ἀνάρρηστος opp. εὐάρρηστος 18, 32
 ἀνατρέπειν λόγους 10, 7
 ἀνατρέχειν log. ἀπὸ τινος ἐπὶ τι 5, 23. 25 7, 34
 ἀναφαίνειν pass. 26, 16 sq.
 Anaphora 5, 10 35, 36. 37
 ἀναφωνεῖν 12, 4. 24
 ἀνελλειπτής 32, 22 ἀνελλειπτική 67, 33
 ἀνεμπόδιστος. ἀνεμποδίστως 12, 23
 ἀνθρώπινος βίος 9, 23 ἀ. (opp. θεῖα) πράγματα 9, 30 sq. τὰ ἀ. 9, 23 14, 30
 ἀνθρωπος. οἱ δὲ γυμοὶ ἀρ' ὧν ἀνθρωποι 5, 17. 18 exempl. 4, 12 sq. 15, 5 sq. 30, 36 sq. 33, 10. 11. 33 sq. 34, 15 sq. 35, 4 sq. 39, 32. 33 40, 15 sq.
 ἀνίατος 53, 42
 ἀνίσος. πίστις ἔξι ἀνίσων 29, 12 sq. cf. πίστις ἀνομοιοσχήμων 54, 8 55, 14 58, 25 sq. 59, 31 sq.
 ἀντιδιαιρεῖν pass. 46, 42
 ἀντιδιαστολή. πρός ἀντιδιαστολήν 32, 10. 11
 ἀντίθεσις 35, 24
 ἀντίθεσις (τῶν ἐναντίων) 18, 30 23, 22. 23 σὺν ἀ. ἀντιστροφή 68, 28
 ἀντικείσθαι ὑπεναντίως 18, 13 κατὰ τὸ ἀναγκαῖον καὶ ἀδύνατον opp. κατὰ τὸ ἀληθὲς καὶ τὸ ψεύδος 41, 37 ἐμμέσως, ἀμέσως 68, 34 69, 7. 19 ἀψεια ἀντικείμενα 68, 35 ἀντικείμενος (opp. ἐναντίος) expl. 58, 39
 ἀντιτιθεῖν 28, 28 πρός τι 50, 14 τινι 55, 29 60, 20

ἀντιστρέψειν τελείως 58,41
 ἀντιστροφή 31,6 sq. 33,5 sq. 34,27 sq.
 ἔστιν καὶ ὅρων ἀ. καὶ προτάσεων καὶ
 συλλογισμῶν 35,10sq. expl. (opp. κατα-
 στροφή, i. e. ἴστροφή) ibid. 21 sq. αἱ ἀ.
 τοῦ ἐνδεχομένου οὐκ αἱ ἀπλατὶ .. ἀλλ' αἱ
 ἐνδεχόμεναι αἱ τὸ ποιὸν μόνον ἀμείβουσαι
 τὴν δὲ τάξιν τῶν ὅρων φυλάττουσαι 45,
 32sq. cf. 55,11 57,13 30,60,1,2. 26,27
 61,26 63,12. 13 64,14 σύν ἀντιθέσει 68,28
 ἀντιτιθέναι 37,11 38,2 41,5 52,24
 ἀντίφασις expl. 67,9
 ἀντιφάσειν τινὲς 52,25. 27. 36 58,46
 ἀντιφατικός opp. ἐναντίος 58,39 75,24
 ἡ ἀ. ἀπόφασις 58,33 αἱ ἀ. αἱ διαγώνιαι
 ibid. 39 ἀντιφατικῶς μάχεσθαι 52,11
 ἀνυμνεῖν 8,10 10,22
 ἀνυπαρξία 47,25 69,34 πρὸς ἀνυπαρξίαν,
 ἐν ἀ. ἀδριστος 46,9 47,9
 ἀνω. ὡς καὶ ἀ. εἰπεν sim. 21,11 22,14
 24,28 33,17. 25 34,20. 23
 ἀνωθέν ποθεν 21,5
 ἀξιωματα Stoicorum 26,36 Aristotelis 27,4
 τὰ παρὰ τοῖς γεωμέτραις ἀ. ibid. 2 ἀξι-
 ώματος λόγον ἐπέχειν 71,5
 ἀδριστος 46,6 sq. 48,9
 ἀπάγορεύειν (coni. ἀποφάσκειν, ἀπογωρίζειν)
 17,4
 ἀπαγωγὴ εἰς ἀδύνατον 31,7 (expl.) 34,28sq.
 51,18. 19 al. εἰς ἄποπον 42,29
 ἀπαθής 6,35
 ἀπαρτᾶν. ἀπηρτῆθαι τῶν ἀκρων 66,29
 ἀπατᾶν sophist. 2,24 sq.
 ἀπάτη τῶν σοφιστῶν 12,22
 ἀπειρος. ἐπ’ ἀπειρον προελθεῖν 67,14
 ἀπεργάζεσθαι 10,32
 ἀπέριττος 32,21
 ἀπλοῦς. ἀπὸ τῶν ἀ. ἐπὶ τὰ σύνθετα, ἀπὸ
 τῶν συνθέτων ἐπὶ τὰ ἀ. ἔρχεσθαι 5,16sq.
 ἀπὸ τῶν ἀπλούστερων ἀρχεσθαι 14,7 ἀ.
 προτάσεις opp. ἐκ μεταθέσεως 23,14 24,22
 ἀ. φωναι 1,12sq. (v. φωνή) ἀπλοῦς συλλο-
 γισμός (κατηγορικός, ὑποθετικός) opp.
 μικτός, σύνθετος 65,18. 19 sq. οἱ δ'
 ἀπλοὶ ὑποθετικοί, η̄τοι οἱ ἐπ’ εὐθείας
 ibid. 35,36. ἀπλούστερον ἔξηγεῖται 22,35
 ἀποβλέπειν εἰς 31,26 πρός 70,7
 ἀπογεννᾶν 9,1
 ἀποδεικνύναι ἐπιστημονικῶς 9,28.29 συλλο-
 γισμούς 13,1 ὁ ἀποδεικνύων οὐκ ἔρωτῷ
 τὸν προσδιαλεγόμενον 19,19

Comment. Arist. IV 6. Ammon. in Anal. Prior.

ἀποδεικτικός opp. διαλεκτικός, σοφιστικός
 11,36 συλλογισμός 2,11 def. ibid. 12—14
 3,2. 3. 22 sq. 11,22. 23 12,18sq. ἀ. πραγ-
 ματεία opp. διαλεκτική 4,28 ἀ. μεθύδοι
 9,27 13,3 ἀ. ἐπιστήμη dist. ἀπόδειξις
 12,31 sq. def. ibid. 35 sq. ἀ. πρότασις
 (opp. διαλεκτική) 19,6 sq. 21,2 ἀποδεικτι-
 κῶς (coni. συλλογιστικῶς) εὑρίσκειν καὶ γι-
 γνώσκειν, ἐπίστασθαι 25,7.10 ἡ ἀποδεικτική
 7,29 sq. 12,33 13,4 ὁ ἀποδεικτικός (opp.
 ὁ διαλεκτικός) 19,27 20,36 21,1 sq.
 ἀπόδειξις 10,26.27 13,15 plur. 2,13 (ἀλλοθής)
 3,3 d ist. ἐπιστήμη ἀποδεικτική 12,30sq.
 ἀποδιδόναι 12,8. 9 ὅρον 17,10 19,11 sq.
 ἀποκλείειν logice (ἀπό τινος) 7,32. (τινός)
 38 22,23
 ἀποκλήρωσις. τις ἡ ἀ. 6,32 40,2,3
 ἀποτελεῖν 7,38 9,36.37 10,13
 ἀποτέλεσμα τέχνης opp. ὅργανον 10, 12 sq.
 ἀποφανεῖν med. 27,8. 9
 ἀπόφαντις dist. λόγος, πρότασις 15,16 sq.
 ἀποφαντικός λόγος 13,20sq. 15,31 16,7sq.
 dist. πρότασις 13,29 sq.
 ἀποφάσκειν 23,6. 7 τὶ ἀπό τινος, τινός
 17,3. 4 18,11. 17
 ἀποφατικός ἀποφαντικῶς κείμενον 23,7
 ἀπογωρίζειν τινός τι (coni. ἀπαγορεύειν)
 17,4. 5
 ἀπροσδιόρισσος πρότασις 14,37 17,10
 (coni. ἄγεν τρόπου) 46,37 κατάφασις, ἀπό-
 φασις ibid. 30,31 τὸ ἀ. ἰσοδύναμει τῷ
 μερικῷ 70,21 71,4
 ἀπταιστος. ἀπταιστως 2,34
 ἀπωτέρω τέλος, σκοπός 12,15 sq.
 ἄρα in apodosi 37,19. 26 42,8 50,12 51,7
 52,3 54,28 al. εἰ μη̄ ἄρα 43,13 52,40
 73,32 ἀλλ’ εἰ ἄρα 57,32
 ἀρέσκειν τινά 19,21 ἀρέσκεινθα τινι 22,26
 ἀρετή. προσεχὲς τέλος ἔστιν τοῦ σπουδαίου
 ἡ ἀ. (opp. ἡ εὐδαιμονία) 12,15 αἱ ἐπὶ
 δρου ἀρετῇ 32,21
 ταῖς ἀρεταῖς coni. καθαραί (ἡδοναί) 18,36
 ἀρκεῖν 32,34.35 pass. τινὶ 34,4 60,15
 68,3 c. inf. 7,5
 ἀρμάζειν τινὲς 26,15. 20. 23 47,12. 15 κατά-
 τινος 19,11 ἐπὶ τινος 48,3 72,17
 ἀρτᾶν. ἥρτησθαι τῶν ὅρων 65,25
 ἥρτιος (ἀριθμός) 65,35 66,16 67,3 69,7.21
 ἥρτιος πρῶτος opp. ἀπλῶς 74,30
 ἀρχαῖος. τὰ ἀ. βιβλία, ἡ ἀ. γραφή 17,14
 τὰ ἀρχαῖως γεγραμμένα βιβλία 20,25

ἀρχή (coni. ὑπόθεσις) 20,35,39 ἐκάστης τέχνης καὶ ἐκάστης ἐπιστήμης ἀρχαὶ ἀναπόδεικτοι εἰσιν 21,1 τὸ ἐν ἀ. αἰτεῖσθαι 65,22 70,3,8,10 71,6 κατ' ἀρχὰς 74,36 ἀσημίος 1,3 sq. v. φωνή ἀστρονόμος. ἔστιν δὲ καὶ παρὰ τοῖς ἀστρονόμοις σύνθετις καὶ ἀνάλυσις 5,31 ἀσυλλόγιστος 11,34 42,23 46,13 48,33,37 τινός 62,6,10 ἀ λόγοι 27,5 32,10 τὸ ἀ. 57,11,12 58,26 τοῦ ἀ. τὸ μὲν ἔμμετρον τὸ δὲ ἄμετρον ibid. 37 ἀσυλλογίστως συμπλέκειν 73,20,21 ἀσύμμετρος τῇ πλευρᾷ 67,5,6 69,18,19 ἀσύναπτος 72,17,22 73,31 ἀτελῆς 5,3 coni. κολοβός 8,33 ἀ. συλλογισμός expl. 14,29 27,17 δυνατὸν καλεῖ ὡς ὁμοίου τέλειον 71,17 μήποτε οὐδεὶς ἔστιν ἀτελῆς 14,32 30,33 sq. ἀτεχνία plur. 47,28 ἀτοπος. εἰς ἀτοπόν τι καὶ ἀδύνατον καταντῷ 35,1,2 v. ἀπαγωγή ἀντάρκης (συλλογισμός) 14,28,30 ἀντέθεν 3,31 20,37,38 23,12,16 24,5,25,22 34,36 35,13 69,26 ἀντοκίνητος 3,4,5,5,35 sq. 11,10 13,33,35 14,26 sq. 20,7,8 29,9,24 30,12 sq. ἀντές. ταῦτὸν δὲ εἰπεῖν 71,15,20 ἀφαιρεῖν 24,2 25,29 ἀφαίρεσις 70,19,40 opp. πρόσθεσις 23,21 sq. ἐξ ἀ. geometr. 25,27 ἀφανίζειν pass. 8,31 ἀφιστάναι med. τοῦ προκειμένου 19,3 ἀφορᾶν τὰ παρὰ Ἀριστοτέλει 11,4 ἀχρι c. genet. 10,23 ἀχώριστος log. 39,8

Βαθύς. βαθύτερον (coni. ἀκριβέστερον) ἐξηγούμενος 23,10
βιβλίον. γνήσια τὰ β. 5,2 τὰ νεώτερα, τὰ ἀρχαῖα 17,11,14 τὰ ἀρχαῖς γεγραμμένα 20,26
βλάστημα. οἰονεὶ βλαστήματα αὐτῆς (sc. τῆς διαλεκτικῆς) 7,28,29
βλίτυρι 1,7 3,21
βοήθεια log. 31,3,31 32,1 33,3,4 τρεῖς β. (ἀντιστροφή, ἔκθετις, ἡ εἰς ἀδύνατον ἀπαγωγή) 31,5 sq. 34,26 sq.
βοηθεῖν log. βοηθοῦνται 34,31

Γέλοιος 30,1
γένεσις 5,15 συλλογισμοῦ 6,14,16 76,17 τὰ ἐν γενέσει καὶ φθορᾶ 3,22
γενική (πτῶσις) 12,10
γένος 16,25 sq. 25,20 26,28 sq. v. ὅρος
γένυς. τὴν κάτω, τὴν ἄνω γ. κινεῖν 28,33,36
γεωμετρης 13,6 20,35 25,27,29 27,2 70,11 ἐπὶ τῶν καθόλου ποιοῦνται πανταχοῦ τὸν λόγον οἱ γ. 70,20,21
γεωμετρικός (ἀνάλυσις) 5,26 (θεώρημα) 65,34 69,23 (ἡδονή) 70,7
γεωργία 73,6,35
γιγγώσκειν (γιν.) τὸ γιγγώσκον, τὸ γιγγωσκόν ορρ. ἡ μεταξὺ τούτων γνῶσις 2,30 ἡ διαφορὰ τῶν συλλογισμῶν ἀπὸ τοῦ γιγγώσκοντος, ἀπὸ τοῦ γιγγωσκομένου 3,15,19 ἐπιστημονικῶς, ἀπταίστως μετ' αἰτίας, ὀρθῶς, οὐκέτι ὅρθως 2,34,35 διὰ συλλογισμῶν ορρ. ἀπλαῖς ἐπιβολαῖς 3,16,18 γιγήσιος (τὰ βιβλία) 5,2
γιγάντεις 5,1 10,24 al. λάμβανε δὲ καὶ ἀπὸ τῆς γνώσεως (sc. τὰς διαφορὰς τῶν συλλογισμῶν) 3,26 v. γιγνώσκειν
γιγαντικός. τριῶν οὐσῶν τῆς ψυχῆς γν. δυνάμεων 24,32 cf. 3,1
γόρδιος 24,8
γραμματικός. ὥσπερ καὶ παρὰ τοῖς γρ. ἔστιν σύνθετις καὶ ἀνάλυσις 5,11 sq.
γραμμή 26,9,14,17 sq. 27,29,30
γραμμικός (θεώρημα) 35,2
γράφειν βιβλίον περὶ τινὸς 4,8
γραφή 17,12. (ἀρχαῖα) 14 (φερομένη) 74,16
γραφικός. γραφικόν ἔστιν ἐξ ἀρχῆς τὸ ἀμάρτημα 74,13
γυμνάζειν dial. pass. ἐν 3,35 12,20,21
γυμνασία dial. 2,15 12,20

Δεικνύναι. διὰ τῶν ὅρων ορρ. διὰ μόνου τοῦ καθόλου λόγου 40,6 sq.
δεικτικός 70,20 i. q. ἐπ' εὑθείας (συλλογισμός) 66,33
δεῖξις. ἡ δι' ἀλλήλων δ. 30,1 διαλληλος 39,15 εἰς ἀδύνατον 54,4 δι' ἀδύνατου 60,4
δεῖνα. δ. δ. 3,7,10 27,22
δεῖν. δέει τῆς ἀποφάσεως 46,4 61,32 δέεται 13,8 29,37 31,8 45,33 ἐδέετο 64,12

- δῆλαδή 65,9
 διαβάλλειν δεῖξιν pass. 58,20
 διαβιβάζειν pass. ἐπί τι 3,36
 διαγώνιος. πρὸς τὰς διαγώνους μερικάς 45,38 αἱ ἀντιφατικαὶ αἱ διαγώνιοι 58,39
 διακευγόνυναι. τὸ διεζευγμένον opp. τὸ συνημμένον 68,6.17 cf. τροπικός
 διατείνῃ log. εἰς 7,32.36 11,29.35 (διελεῖ) 47,32 57,3.5.11 al. τὶ ἀπό τινος 23,2 24,13
 διατρεσίς log. 11, 29. 34 29, 11 36, 8, 9 τελεία 35,35 ἀπὸ τοῦ πλείστους 4,19.22 opp. σύνθεσις 23, 21 sq. τοῦ μὴ εἶναι 24,11.12 τῆς ὑπάρχεως ibid. 17
 διατρετική (opp. ἀναλυτική) 7,29 sq.
 διατάντινοι 31,20
 διαλαμβάνειν περὶ τινος 1,7.8.17.19.21sq. 4,18. 23 sq. 5,9 al.
 διαλέγεσθαι opp. πράττειν 7,8 περὶ τινος 1,3 9,31 34,29 47,40 48,17 57,14. 16 διαλεγόμενος 19,28
 διαλεκτικός opp. ἀποδεικτικός, σοφιστικός 11,36 συλλογισμός 2,11 def. ibid. 14.15 3,6. 25 sq. 11,22. 24. 12,20 δ. πρότασις opp. ἀποδεικτική 19,7 sq. δ. πραγματεία 4,29 ή διαλεκτική 10,22 τῆς δ. δὲ εἰσὶν μέθοδοι δυνάμεις οὖσαι καὶ οἰονεὶ βλαστήματα αὐτῆς 7,28 διαλεκτικός 9,19 opp. δ. ἀποδεικτικός 19,26
 διάλληλος δεῖξις 39,15 cf. 30,1
 διαλύειν εἰς log. 24,23
 διάμετρος (τῇ πλευρῇ σύμμετρος, ἀσύμμετρος) 65,35 67,3.5 69,17 sq.
 διανοεῖσθαι καθ' αὐτό τὸ καθόλου εἰδος τοῦ τριγώνου 25,30
 διανοητικός. δ. δύναμις dist. νοερά, δοξαστική 24,32 τὸ δ. dist. τὸ δοξαστικόν, τὸ φανταστικόν, τὸ νοερόν 2,33 sq. 25,31
 διανοητός. περὶ τῶν μέσων, δὲ καλεῖται διανοητά, ἐπειδὴ διανοητικῶς καὶ διεξοδικῶς αὐτὰ γιγνώσκομεν 25,24. 33
 διάνοια καλεῖται παρὰ τὸ διανύειν καὶ διεξιέναι· αὕτη ἔστιν ἡ δύναμις ἡ συλλογικομένη [ἥ] ἐν ἡμῖν κτλ. 25,3 sq. τὸ σταθερὸν τῆς διανοίας 2,36
 διανύειν 25,3
 διανυστικός. διανυστικῶς (conī. διεξοδικῶς) γιγνώσκειν 25,24
 διαρθροῦν 32,31.32
 διαρρήδην τιθεσθαι 27,8. 11
- διάστασις. ἐκ διαστάσεως 68,28 sq. κατὰ διάστασιν 69,2.4
 διαστέλλειν τελείως 4,20 τὶ ἀπό τινος 30,24
 διάστημα i. q. πρέπεις 74,32.33
 διαστολή. πρὸς διαστολὴν 27,13 28,14 sq. 32,13. 14. 17 33,16
 διαφορὰ πρὸς τι 20,30 τὴν διαφορὰν λαμβάνειν ἀπό τινος 3,15.19.26 19,44 20,29 cf. ὅρος
 διάφορος. τὸ δ. 8,11 47,20 54,13 διαφόρως ibid. 18
 διασκαλία. τῷ κατὰ ἀνάλυσιν τρόπῳ διασκαλίας 14,20
 διδάσκειν περὶ τινος (τινά) 1,11 7,22
 διδόναι dial. 19,28 sq.
 διεξέρχεσθαι καὶ διαφόρως 28,7
 διεξιέναι conī. διανύειν 25,3 τὰ καθέκαστα 28,34
 διεξοδικός. διεξοδικῶς γιγνώσκειν 25,2. (conī. διανυστικῶς) 24
 διιστάναι τὰ συναφθέντα 8,4
 δικάζειν. τοῦ λατροῦ τοῖς στοιχείοις καὶ τοῖς χυμοῖς δικάζοντος 73,43
 δικαστογείσθαι 40,2
 δικαστής 27,18. 20
 δίκη. δίκην τῶν ἀσυλογίστων 60,10
 διορθοῦν med. 44,4
 διορίζειν 16,23 39,35 τὶ ἀπό τινος 27,5. 14. 31 28,9 29,18 al.
 διορισμός. οἱ καθόλου δ. 15,2
 διότι opp. διτὶ 48,23
 διπλασιάζειν 63,25
 δίπους 33,36 sq.
 διφορεῖν. διφορόδημοι συλλογισμοὶ Stoi cognitum 27,36 sq. 32,13
 διχόθεν 33,29
 δίγμα 8,19. 20. 37 49,32 sq. 67,21
 δογματίζειν 15,32
 δόξα καλεῖται παρὰ τὸ δέχεσθαι 25,1 sq. οὐκ ἔχουσα τὸ σταθερὸν τῆς διανοίας ἀλλὰ καὶ πλησιάζουσα τῇ φαντασίᾳ ποτὲ καὶ πταλεῖ 2,36 ταῦτης ἐγένοντο τῆς δόξης 8,22 31,11.18 δόξαν διδόναι ἔαυτον ὡς seq. partic. 27,21
 δοξάζειν περὶ τινος 8,17.18 37,14.19 ἄνευ ἀποδείξεων 25,9
 δοξαστικός 3,6 τὸ δ. dist. τὸ διανοητικόν, τὸ φανταστικόν 2,33 sq. δ. δύναμις dist. νοερά, διανοητική 24,32 cf. 25,31
 δριμός 9,5
 δύναμις pl. τῆς ψυχῆς 3,16 γνωστικαὶ ibid. 1 6*

- (ἡ νοερά, ἡ διανοητική, ἡ δοξαστική) 24,
32 cf. 3, 17 εὐρετική 6, 19 τῆς διαλεκτικῆς ὅτι εἰσὶν μέθοδοι δυνάμεις οὖσαι ..
ἴσωμεν δὲ ἐκάστης τὴν δ. 7, 28—30 δυνάμεις opp. ἐνεργείᾳ 52, 45 67, 20
δυνατός συλλογισμός expl. i. q. ἀτελής 71, 17
δυσεπιχείρητος πρὸς ἀνατευήν 76, 25
δύσκολος. δυσκολώτερον κατασκευάζεται
75, 25
- Ἐὰν κέχρηται 9, 6 (cf. ίνα) ἀντίκεινται
69, 8
ἐᾶν. τοὺς μὲν πολλοὺς ἔστεον 9, 4 ἔάσας
ἥμαν τὰ ἄλλα ἐννοῦσαι 34, 4
ἔβενος 56, 18
ἔγερσις 62, 15 cf. ἐγρήγορσις
ἔγκλημα 52, 41
ἐγρήγορσις ὡς ἔγερσις κίνησίς ἔστιν 62, 15
ἔθος. τῷ ἔ. 60, 14
εἰ c. coni. 39, 32 41, 28 42, 30 43, 38 49, 34.
36, 37 53, 16. 19. 22. 24 58, 5 al. εἴη ..
εἴπωμεν 73, 1. 2. 38. 39
εἰδέναι. ἵστεον δὲ ὅτι 17, 10 31, 11
εἰδός opp. ὅλη 4, 9 sq. τιμώτερον τῆς ὅλης
ibid. 25 εἰδεῖ (ἀναλογεῖ) τὰ σχήματα
ibid. 10, 11 εἰδός ἀπλοῦν, σύνθετον 5, 20.
21 τὰ ἐν τοῖς αἰσθητοῖς εἰ. opp. τὰ ἐν
τοῖς νοητοῖς ibid. 23 αὐτὸν καθ' αὐτὸν τὸ
καθόλου εἰ. τοῦ τριγώνου ἡ τετραγώνου
25, 29 opp. γένος 26, 29 opp. ὅλη 47, 7
i. q. ποιόν, τρόπος 71, 15 cf. κατηγορεῖν
εἰκός v. ἐοικέναι
εἰναι περὶ τι 3, 23 τὸ ἔστιν παντὶ τρόπῳ
ἀεὶ συνέενται καὶ οὐ ποιεῖ μῖξιν ἀεὶ 38,
10. 11. 29
εἰσάγειν 23, 23 52, 14. 37
εἰσφέρειν pass. διά τινος 66, 21 76, 9
εἴτε. πείραν λαμβάνειν εἴτε .. εἴτε 2, 25 c.
coni. 42, 21 44, 7 εἴτε .. ἡ 64, 35
ἐκάτερος. ἐν ἐκατέρῳ καθ' ἐκάτερον 15,
3. 4 ἐκατέρως 48, 31
ἐκατέρωθεν 15, 2
ἐκβαίνειν log. ἐκβὰν ἐνδεχόμενον 37, 29
38, 3. 25 cf. 47, 2 50, 12 51, 38 61, 31
63, 7
ἐκβάλλειν δόξαν 28, 19 αὐτοὺς (sc. τοὺς ἐν
δευτέρῳ καὶ τρίτῳ σχήματι) τῆς τῶν
συλλογισμῶν ἔστιας 31, 29
ἐκβαῖσις ποῦ ἐνδεχομένου 38, 7 51, 33. 34
- ἐκδέχεσθαι τι ἀντί τινος 22, 37
ἐκεῖ i. q. ἐκεῖσε 14, 31
ἐκεῖσε i. q. ἐκεῖ 38, 27 50, 1
ἐκθεσις log. 31, 6 33, 6. 7 34, 27 sq. i. q.
παράδειγμα 35, 6 δι' ἐκθέσεως δεικνύναι,
πίστις 37, 8 sq. cf. βοήθεια
ἐκκρούειν 72, 23
ἐκπειτρέχειν τὰ κατὰ μέρος 28, 31
ἐκτιθέναι med. 25, 34 26, 7 log. 35, 4. 5
ὅρους 60, 16
ἐκφέρειν διὰ τῶν φωνῶν 68, 6
ἐκφορικός. τὰ νοήματα ἐκφορικά (sc. οἱ
Στωικοὶ καλοῦσι) 68, 5
ἐλάσσων πρότερος 27, 19 sq. al.
ἔλλασμψις ἀπὸ τοῦ νοῦ 24, 34
ἔλλειπειν. ἔλλειπων opp. περισσός, πλεονάζων 25, 35 26, 26 32, 6. 17 sq.
ἐλλειπής συλλογισμός 30, 12. 25
ἐμβάλλειν ἔξωθεν ὅρον 74, 34
ἔμμεσος 72, 42 ἐμμέσως ἀντικείσθαι 68, 34
69, 7
ἔμμετρος 11, 37. 38
ἔμπιπτειν εἰς μῖξιν 37, 12
ἔμψυχος. οὐσία ἔ. αἰσθητική 4, 4
ἐναλλάξ 74, 35
ἐναλλάττειν 36, 14. 15
ἐναντίος. πάντων τῶν ἔ. ἡ αὐτή ἔστιν
ἐπιστήμη 18, 28 sq. expl. 58, 38. 39 opp.
ἀναφατικός 75, 23
ἐναργῆς 20, 37. 38 21, 4 27, 3 ἐναργῶς 72,
21. 22
ἐνδεῖα opp. πλεονασμός 30, 24
ἐνδεῖν impers. τινί τινος 27, 24 sq.
ἐνδεικνύναι med. 73, 28
ἐνδέχεσθαι. τι τὸ ἐνδεχόμενον, αἱ ἐνδεχόμεναι ἀντιτροφαὶ, ποσαχῶς τὸ ἐνδεχόμενον
45, 5 sq. τῇ ἀποφάσει τοῦ ἀναγκαίου καὶ
ἀδυνάτου ὥρισται ibid. 22 ἀντιτροφαὶ
τοῦ ἔ. οὐγ̄ αἱ ἀπλαῖ .. ἀλλ̄ αἱ ἐνδεχόμεναι ibid. 34 sq. 46, 24 sq. 48, 39
60, 23. 24 al. ἐνδεχόμενον ἀπλῶς opp.
κυρίως 46, 41 τῷ εἰδεῖ 57, 33 κοινόν
63, 31. 32 τὸ κυρίως ἔ. διετόν· ἡ γάρ
ὥρισμένον, ὡς τὸ ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ .. ἡ
ἀόριστον, ὡς τὸ ἐπ' ἵσης καὶ ἐπ' ἔλαττον
46, 5, 6 cf. 57, 32. 33 60, 29. 30 al. τὸ
ὅρισθέν, κατὰ τὸ διορισμόν, κυρίως ἐνδεχόμενον opp. τὸ ἐξ ἡμισείας ἀναγκαῖον
καὶ ἔ., τὸ ἐξ ἡμισείας ἀ., τὸ ἐξ ἡμισείας ἔ.
49, 38 50, 27. 28 53, 13. 20 54, 5 sq. 22
55, 8 59, 28 62, 1. 2. 37 63, 35 65, 2. 11 al.

- τὸ ἥμισυ τοῦ ἐ. 56,5 τὸ ἐνδεχόμενον
σπερματικῶς 46,14,15
- ἐνδοιαστικὸς σύνδεσμος 68,10
- ἐνδόξος. δοῦ ἐνδέξων ὀδεύειν 3,6 ἐξ ἐν-
δέξων ἐπιχειρεῖν 35,27
- ἐνέργεια. ἐνεργεῖ ορρ. δυνάμει 52,45 67,19
ἔνι. ὡς ἔνι μᾶλιστα 9,20
- ἐννοεῖν 28,28 27,19. 21 34,5
- ἐννοια 26,27 plur. περὶ τίνος 49,9 ἐννοιαν λαμ-
βάνειν τινός 22,28 κονταὶ ἐννοιαὶ 21,6 sq.
- ἐνδγλησις pl. (coni. ἀπάται) τῶν σοφιστῶν
12,22
- ἐνστατικός compar. 73,36
- ἐνταῦθα. τὸ γιγνῶσκον ἐ. τὰ πράγματα 2,32
- ἐξαδάκτυλος 46,1.2 58,6,7
- ἐξαλλαγή 38,31
- ἐξαλλάττειν pass. 74,37
- ἐξαπλοῦν 46,15
- ἐξέτασις τῶν πραγμάτων 1,5
- ἐξηγεῖσθαι 17,33 20,27 22,35 23,10 28,20
30,6 31,35 32,17. 18 34,3.4 40,16 pass.
ἐξηγήσθω 26,24 cf. Ἀρμώνιος
- ἐξήγγεις 24,29. 30 25,34 51,25
- ἐξις ἐπιστημονική, ἀποδεικτική 12,33. 35
- ἐξορίζειν τι ἀπό log. 40,30
- ἐξώ τοῦ προκειμένου λέγειν 19,9
- ἐξώθεν προσδεῖσθαι, προσλαμβάνειν, προστι-
θέναι 30,16 31,3.31.39 32,20.29 sq. 33,16
74,39
- ἐσικέναι τινί 70,23 sq. videri 19,3 23,22
εἰκός ἔστεν ἀληθές, ϕευδές 3,8 sq. εἰκότως
7,11 14,1 16,8 22,24 al.
- ἐπάγειν afferre προτάσεις, λήμματα, συμπέ-
ρασμα 13,36 15,34 19,32 continuare
34,7 39,35 περὶ τίνος 6,16
- ἐπαγωγή 28,34 sq.
- ἐπαγωγικός. ἐ. πίστις 7,14 (opp. ἡ ἀπὸ
τῶν ἵσων, ἡ συλλογιστική) 28,24 sq. οὐκ
ἔχει τὸ ἀναγκαῖον ibid. 35 sq. 29,7
- ἐπακολουθεῖν (ἀπόπον, ἀδύνατον) 39,21
45,17 55,1 58,19
- ἐπαναλαμβάνειν τὰ ῥηθέντα 32,8
- ἐπεντιθέναι 74,1.2
- ἐπεξεργάζεσθαι τοῖς κατὰ μέρος 29,3.4
- ἐπεσθαι. τὸ ἐπόμενον log. 50,18 68,8. 18 sq.
cf. λήγειν
- ἐπέχειν χώραν, λόγον τινός 24,8 71,5
- ἐπιβεβαιοῦν 24,15. 17. 18
- ἐπιβολή. ἀπλαῖς ἐπιβολαῖς γιγνώσκειν (opp.
διὰ συλλογισμῶν) 3,18 24,35
- ἐπιγίνεσθαι ἐπὶ τινὶ 47,7
- ἐπιγράφειν 5,5 sq. (ἀπό) 7,5.6.19 sq. τὴν
αἰτίαν τινός τινὶ 50,6 51,6
- ἐπιγραφή 5,5 7,26
- ἐπιδειξις 74,3
- ἐπικάρπιος 73,44
- ἐπικριτις 40,16
- ἐπιλαμβάνεσθαι τῶν ὅρων 44,1
- ἐπιρρεπῆς πρὸς τὸ ἐνδεχόμενον 40,30 ἐπιρ-
ρεπῶς ἔχειν πρὸς τὸ ἀναγκαῖον ibid. 32
- ἐπισκοπεῖν 7,39
- ἐπιστήμη ἐπιστημῶν 10,18. 19 ἐ. ἀπο-
δεικτική dist. ἀπόδειξις 12,31 sq.
- ἐπιστημονικός συλλογισμός i. q. ἀποδει-
κτικός 2,12 3,2. 3 ἐ. ἔξις 12,33 ἐπιστη-
μονικότερος (coni. τιμώτερος) 6,32 7,2
ἐπιστημονικᾶς (coni. ἀπταίστως) 2,34 3,3
6,33 9,28
- ἐπιστήμων. οἱ ἐ. 2,12. 13
- ἐπιτείνειν (τὴν ὅπαξιν) 24,16. 18
- ἐπιφορά. δοῦ ἐ. ἡμεῖς λέγομεν συμπέρασμα,
ἔκεινοι (sc. οἱ Στωικοὶ) ἐπιφορὰν καλοῦσι
68,13
- ἐπιχειρεῖν dial. ἐκατέρωθεν, ἀπὸ τοῦ ὑποκει-
μένου, ἀπὸ τοῦ κατηγορουμένου 15,2 sq.
33,29 sq. ἐξ ἐνδέξων 35,27
- ἐπιγείρημα dial. 8,25 9,35 (ἀπό) 34,
2. 4 49,20 57,34 58,7 60,21 75,28. 37
76,3. 26
- ἐπογεῖσθαι πράγματιν 43,41
- ἐρπετόν 45,42
- ἐρυσίβη 72,1
- ἐργεσθαι ἐπὶ τὸ ῥητόν 16,23 ἐπὶ τὸ εἰπεῖν
22,13 log. ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἐπὶ τὰ σύγ-
θετα 5,16. 18. 21 6,23 14,9. 10
- ἐρωτικός (ἀνάλυσις) 5,24
- ἔστε. ἔστ' ἄν 39,25. 28 43,14 51,23. 27. 28
60,17
- ἔστια. ἐκβαλλων αὐτοὺς τῆς τῶν συλλο-
γισμῶν ἔστιας 31,29
- ἔσχατος. οὗτε περὶ τῶν πρώτων οὗτε ἐπὶ
τῶν ἐσχάτων συλλογέρμεθα 25,23
- ἔταιρος. οἱ ἔταιροι αὐτοῦ (sc. Ἀριστοτέ-
λους) 38,38 45,42 65,14
- ἔτεροφθαλμος 3,13. 14
- ἔτι τε 34,21
- ἔτοιμος. ἐτοιμότερα πρὸς ἀνατκευήν, κατα-
σκευήν 75,8. 9 76,12 ἐτοιμότερον ἀνα-
τεῖται 75,25
- εὐάρμοστος opp. ἀνάρμοστος 18,26. 32
- εὐδαιμονία τοῦ ἀνθρωπίνου βίου 9,23 θεω-

- ρητική ibid. 25 ἀπωτέρω τέλος ἐστὶν τοῦ σπουδάσου (opp. ἡ ἀρετή) 12,16
 εὐδαιμων 27,23 sq.
 εὐδαιμότητος 9,35
 εὐεπιχειρητος. εὐεπιχειρητέρα πρός, εἰς ἀνασκευήν, κατασκευήν 73,20.22 76,13.25
 εὐθύς. ἡ εὐθεία (γραμμή) 66,35.36 69,27
 τὸ εὐθέως ἀπὸ τῆς εὐθείας εἰρηται 66,36
 ἐπ' εὐθείας δεικνύναι opp. δι' ἀδυνάτου 42,32 al. δεῖξις 51,20 συλλογισμός 65, 19 sq. 66,3 οἱ ἐπ' εὐθείας σύντομοι ως αὐτόθιν τὸ προκείμενον δεικνύντες 66,34. 35 69,27 πᾶς μὲν κατηγορικὸς ἐπ' εὐθείας, οὐ πᾶς δ' ἐπ' εὐθείας κατηγορικός 66,15 οἱ δ' ἀπλοὶ ὑποθετικοί, ἦτοι οἱ ἐπ' εὐθείας 65,35.36 οἱ πέντε τρόποι (τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμῶν) ἐπ' εὐθείας ὄντες 69,25. 26
 εὐκρασία 10,32
 εὐκτικός λόγος 2,3 15,26 16,14 26,32
 εὑρεσις 6,30 ἀποδείξεως 5, 28. 31 τῶν λημμάτων 6,15
 εὑρετικός. εύ. δύναμις τῶν λημμάτων 6, 19 Εὐρετικά ibid. 31
 εὐρίσκειν. ἔαν εὕρωσιν ἀναλῦσαι 5,29
 εὐτακτος (coni. ἀνδρουθος) 7,20
 εὐγή 26,33
 ἐφαρμογή 70,39
 ἐφαρμόζειν τί τινι 11,6.9 intrans. τινί 20,17 22,10 26,8.12 60,5
 ἐφεξῆς 63,6
 ἐφτάς. τὸ ἐ. τὸ καλὸν ἐφ' ἐκυπὸ καλεῖ 73,39.40
 ἐφήκειν εἰς 24,35
 ἐφιστάναι adnotare 60,18
 ἐγκιν. ἔχομεν οὖν τὴν διαφοράν, τὸν σκοπόν 3,29 4,36 seq. enunt. interrog. 25,30
 ἔχειν περὶ τι 2,37 9,32 19,16 21,21. 23 25,28 46,1 ώς ἔχομεν καὶ ἐπὶ τῶν γρ. 9. 35,2
 Ζητεῖν. τὸ ζητούμενον (λαμβάνειν) 29,5 30,5 72,13 εἰ περὶ τινος 67,41 μὴ 49,6
 ζήτησις 70,31
 ζωτικός. ζωτικώτεροι 71,39
 Ἡγεῖσθαι log. τὸ ἥγούμενον 50,18 68,7. 8. 18 sq.
- ἡδονή. κατὰ φύσιν ἐστίν, ἀγαθόν 19,32 sq. 21,23 sq. αἱ ἀκόλαστοι καὶ ἀκίνδυντοι opp. αἱ ἐπὶ ταῖς ἀρεταῖς καὶ καθαραῖ 18,35.36 αἱ μὴ αἱρεταὶ μηδὲ ἀναγκαῖαι ibid. 38
 ἥλιος. ἥλιος ὑπὲρ γῆν ὅντος 50,40 68,20
 ἥμισυς. τὸ ἐξ ἡμισείας ἀναγκαῖον, ἐνδεχόμενον 49,38 50,26 53,19. 20 54,5. 13. 14. 21 56,23.35 58,37 al. τὸ ἡ. τοῦ ἐνδεχομένου 56,5
 ἥπαρ 10,32
 ἥρεμειν 29,31
 ἥπτοι — ἡ 2,4 scilicet 42,18 65,36 74,20
- Θειός. ὁ θ. Πλάτων 3,24 8,10 θ. πράγματα 9,25. (opp. ἀνθρώπινα) 30 sq.
 θέμα plur. Stoic. 68,14 cf. ἀναπόδεικτος
 θεολογικός. μόριον δὲ τὸ θ. (sc. φιλοσοφίας ἐστίν) 8,36
 θεολόγος 7,16. 17 25,14. 15
 θερμότης 10,31
 θέσις. κατὰ πρώτην, κατὰ δευτέραν θέσιν 1,23. 24
 θεωρεῖν pass. 35,33
 θεώρημα. τὰ ιατρικὰ θ. 9,18 τὰ γραμμικὰ θ. 35,2 geometr. 20,36 25,27 65,34 69,23 θ. κοινὰ τῶν τριῶν σχημάτων 70,1
 θεωρητικός. ἡ θ. εὐδαιμονία 9,25 μέρος ἐστὶν φιλοσοφίας τὸ θ. 8,36 10,27 τὰ τοῦ θ. μόρια 9,24. 33
 θεωρία. ἐν τῇ θ. 50,41 67,23
- Ιατρικός. τὰ ί. θεωρήματα 9,18 ἡ ιατρική 9,10. 13 10,16 73,2 sq.
 ιατρός 3,35 9,16 73,43
 ίδεικός 72,42
 ίδιος. ίδια (opp. κοινῶς) ὑπάρχειν 4,39 7,21
 ίδιότης κατὰ γένος 47,5
 ίδιώτης 7,8
 ίδού 41,8
 ίέναι ἐπὶ τὴν ἐπήγγησιν 25,34
 ίγα κεχρήμεθα 3,34 (cf. εἴν) consecutive 16,33 17,28 23,7 30,31 49,15 51,38 66, 18. 20. 26
 ίοβόλος (θηρόν) 44,2. 3

- ἴσις 71,41
 ἵππική 10,14
 ἵππος exempl. 4,12 sq. 30,36 sq. 33,10 sq.
 ἵσοδυναμεῖν τιν 38,6 46,28 47,43 67,19
 70,21
 ἵσθεος 35,24
 ἵσος. τὸ Ἰ. οὐ δύναται εἶναι ἐν τι 35,29 sq.
 cf. πίστις
 ἵσοστροφή 35,23. 29
 ἵσσοστροφός 35,26
 ἵστης 35,33 36,4. 7
 ἵστάναι. οὐδέποτε στηρζόμεθα 66,4
- Καθαρός** (ἵδονα) 18,36 cf. παχύς
 καθιστάναι δῆλον 13,3
 καθολικός. καθολικώτερος 25,17. 18 κ.
 προτάσεις 14,38
 καὶ. ταῦτα καὶ περὶ τῆς ἀναλυτικῆς, ubi
 exspectas καὶ ταῦτα sive ταῦτα μέν 8,13
 sim. 10,7. 20. 34 11,20
 καίτιοι 12,11,19 52,44 53,6 al. c. partic. 41,10
 καλλίος (τὸ ἐν τοῖς αἰτιθητοῖς opp. τὸ νοητόν)
 5,25
 καλλωπίζεσθαι 3,11
 καλλωπισμός (τοῦ λόγου) 74,1. 19
 καλλωπιστής 3,10 27,22. 24
 καλός. τὸ καθ' αὐτὸ κ. opp. τὸ ἐν τῷ νῷ κ.,
 τὸ ἐν τῇ ψυχῇ, τὸ ἐν τοῖς σώμασιν 5,21.22
 κἀν .. κἀν 19,23. 24 23,16. 17 κἀν τε ..
 κἀν τε 19,20. 21 20,8 23,18 24,22. 23
 κανών. ψιλοὶ κ. ἄνευ τῶν πραγμάτων 11,
 3. 5. 13. 20 τοῖς στοιχείοις, τοῖς πράγμασι
 τοὺς κ. ἐφαρμόζειν 11,6. 9
 καρδία 10,30
 καταγίνεσθαι περὶ τι 47,16. 34
 καταδεής 10,14
 καταδράττεσθαι τῆς ἀληθείας 10,35
 κατακολουθεῖν ὑπομνήματι 40,17
 καταταῦναι εἰς ἀποπόν τι καὶ ἀδύνατον 35,2
 καταπυκνοῦν pass. (opp. ἔξωθεν ἐμβάλλειν)
 74,34
 κατασκευάζειν ἐφ' ἐκάτερα 35,27. 28
 τι 6,7 31,19 δὲ 8,25 9,21. 34 10,8 al.
 κατασκευαστικός superl. 9,5
 κατασκευή 10,26 13,8 al. i. q. ἀπόδειξις
 72,24
 καταστροφή opp. ἀντιστροφή 35,22
 καταφάσκειν 23,6 24,10 κατά τινος, τινός
 17,1. 2 18,17
- καταψύχειν 10,31
 κατεπείγειν. τὸ κατεπείγον 37,35
 κατέχειν 25,6
 κατηγορεῖν. δι κατηγορούμενος ὅρος, τὸ
 κατηγορούμενον 6,11 15,3 sq. 16,18 33,
 38 sq. 35,37 sq. al. τὸ κατηγορεῖσθαι εἰδούς
 ἀν εἰπ 71,15
 κατηγορία. περὶ τῶν δέκα κ. 13,9 expl. i.q.
 τρόπος 71,14
 κατηγορικός 17,29 opp. ὑποθετικός: κ. πρό-
 τατις def. 17,19. 20. 25 κ. συλλογισμός ibid.
 18. 26. 27,6. 7. 50,40 al. ἀπλοῦς, μικτός,
 σύνθετος 65,18 sq. κατὰ τὸ ἀπλοῦν καὶ
 σύνθετον τοῦ κ. συλλογισμοῦ 76,22 πᾶς
 μὲν κατηγορικός ἐπ' εὐθείας, οὐ πᾶς δ' ἐπ'
 εὐθείας κατηγορικός 66,15 τὸ κατηγο-
 ρικόν καὶ ὑποθετικόν τοῦ ἀπλῶς συλλο-
 γισμοῦ 76,23
 κατορθοῦν τὸ προκείμενον 6,20 intrans.
 60,25
 κενεμβατεῖν 43,41
 κενός coni. μάταιος 40,9
 κέντρον ὑπαρξίας καὶ ἀνυπαρξίας 47,24
 κεφαλαιον 46,24
 κλῆσις 26,33
 κλητικός λόγος 26,31. 32
 κοινός generalis 19,4. 5 20,24 22,2. 5. 10
 κοινότερος 17,30 κοινῶς (opp. ἴδιως)
 ὑπάρχειν 4,5. 33. 38 7,20 12,13 κατὰ κοι-
 νοῦ 12,7 λαμβάνειν 13,5 ἀκούειν 33,1
 κοινωνεῖν κατά τι log. 35,32 sq.
 κοινωνία log. 35,32 ἀμείνων τῆς διαφο-
 ρᾶς 69,1
 κολοβός coni. ἀτελής 8,33
 κόσμος άδιος 30,20. 23
 κρατήνειν δύγματα 8,20. 37
 κροκόδειλος 29,1
 κρύπτειν 32,37
 κύκλος. κύκλον ἐν τῇ συνηθείᾳ φαμὲν ἐπὶ
 τῶν μακρῶν ὑποθέσεως ὑεομένων 66,37.
 38 κύκλῳ expl. i. q. δι' ἀδυνάτου 66,34
 69,26
 κύκνος 40,16 43,36
 κύριος. αἱ κ. αὐτοῦ (sc. τοῦ συνθέτου
 κατηγορικοῦ συλλογισμοῦ) προτάσεις 65,30
 66,31 τὸ κ. συμπέραμα 74,21 κ. ὀνό-
 ματι καλεῖν ibid. 30
 κύρος. τὴν μείζονα τὴν τὸ κ. ἔχουσαν ἐν
 τοῖς συλλογισμοῖς 71,4
 κῶλον 46,39

Λαμβάνειν ορρ. ἐρωτᾶν 19,20 21,12 opp. διδόναι 19,27 sq. διαφορὰν ἀπό τινος 3, 15. 19. 26 κατὰ κοινοῦ 13,5.6 οὐ μὴν σαφῶς εἰληπται διὰ προτάσεων 33, 9.11 παρὰ τῶν λεγομένων ὅτι *ibid.* 19 λέγειν. λέγουσιν μέν τι εὗτοι 10,35 τὸ ῥῆτόν 16,23 τὰς φωνὰς λεκτά (sc. οἱ Στωικοὶ καλοῦσι) 68,6 λείπειν *intrans.* 12,6 13,6 32,34 τινι τινος 74,32.33 λείπεται 36,7 λέξις 43,9 56,10.36 58,7 70,15 75,26 λεπτουργεῖν τι 67,33 λήγειν. τὸ ἐπόμενον λήγον (sc. οἱ Στωικοὶ καλοῦσι) 68,8 λῆμμα. οἱ δὲ Στωικοὶ ἀξιώματα αὐτὰς (sc. τὰς προτάσεις) ἐκάλουν καὶ λήμματα παρὰ τὸ λαμβάνειν 27,1 cf. 5,33.35 6,4.9.10. 15 sq. 13,7.14 15,35 27,17 32,32 46,22 κατηγορικόν 67,5 cf. *ibid.* 7 69,17 λῆψις 35,3 λογικός. λ. πραγματεία (ἀρχή) 1,12 (ὕλη, τέλος) 9,26 sq. 10,10 11,18.26. (*dist.* συλλογιστική πραγματεία) 28 al. ἡ λογική 5,3 ὅργανον τῆς φιλοσοφίας *ibid.* 4 κατὰ τοὺς Περιπατητικούς 8,16 sq. οἱ Στωικοὶ τὴν λογικὴν οὐ μόνον ὅργανον οὐκέτι ἀξιοῦσι καλεῖσθαι φιλοσοφίας, ἀλλ᾽ οὐδὲ μόριον τὸ τυχόν ἀλλὰ μέρος 8,20 sq. τρίτον μέρος ἐστὶν φιλοσοφίας 9,33.34 αὐτὴ ἡ φιλοσοφία τὴν λ. ἀπογεννᾷ *ibid.* 1. 37 ὕλη τῆς λ. *ibid.* 26 εἰ δὲ τῆς λ. τὴν διαιρεσιν ποιοῦμεν 11,34sq. cf. Ἀριστοτέλης. λογισμός 60,15 λόγος, ὃς ἐστιν ἐξ ὄντων καὶ ῥῆματος 1,27 πέντε κατὰ τοὺς Περιπατητικούς, δέκα κατὰ τοὺς Στωικούς 2,4.5 cf. 26,32.33 ἐν τῷ Περὶ ἔρμ. σκοπὸν ἔχων περὶ λόγου εἰπεῖν 13,11 ὕλη τῆς λογικῆς ἐστιν οἱ λόγοι 9,27 *dist.* ἀπόφανσις 15,23 sq. λόγος ἀποφαντικός 1,28 συλλογὴ λόγων i. q. συλλογισμός 2,7 λόγος ἐκ λόγων 26,12 λόγος ἐν φῶ οὐκέτι τὸ ἀληθεύειν ἡ ψεύδεσθαι, οἷον ὁ εὐντικός, ὁ προστακτικός 15,26.27 cf. 2,3.4 λόγοι ἐν οἷς οὐδὲν τίθεται 27,14 ἀπας λ., ἀν ἀπῆ τὰ ἔργα, μάταιον τι φανεῖται καὶ κενόν 40,9 ἀξιώματος λόγων ἐπέγειν 71,5 κατὰ Πλάτωνα καὶ τὸν ἀληθῆ λόγον 10,36 λοιπός. λοιπόν δὲ 9,22 25,33 27,34 35,34

λοιπὸν δὲ ἀκολούθως 22,12 καὶ λοιπὸν θωμαῖν 23,25 λένειν. καὶ λένει λέγων 71,31 72,43 λύσις (τὸν δόσον συνηγορῶν) 72,39.42 Μάθημα plur. 25,25 μᾶλλον δέ 13,20 μᾶλιστα μέν 29,3 μαρτυρεῖν. πολὺς ἐστιν μαρτυρῶν 4,32 μάταιος *coni.* κενός 40,9 μάχεσθαι ἀντιφατικῶς 52,11 μέγας. ὁ μ. φιλόσοφος 23,9 Πρόκλος 31,24 μεῖζων πρότασις 27,19 sq. al. τὴν μ. τὴν τὸ κῦρος ἔχουσαν ἐν τοῖς συλλογισμοῖς καὶ ἀξιώματος λόγουν ἐπέγουσαν 71,4.5 ὅρος 66,25.27 al. μέθοδος 6,15 8,10.14 9,15 συλλογιστική 6,13.21 7,10 9,16 ἀποδεικτική 9,27 ἀδοποιητική 73,4 μεθυπερβατῶς ἀκούειν 16,33 μερικός 28,26 29,13 sq. 25,3.5 μ. προτάσεις 14,38 17,8 18,4 sq. al. μ. προτιμοτέρως 17,9 τὰ μερικώτερα 25,17 μέρος def. *dist.* ὅργανον 8,27 sq. μορίου διαφέρει *ibid.* 34 sq. μεταβατίνειν *log.* ἀπό τινος εἰς, ἐπὶ τι 8, 7.9 μεταβάλλειν τὸν γρόνον 51,10 *pass.* εἰς ἀπόφασιν, κατάφασιν 58,34 64,36 *intr.* (εἰς τὸ μὴ εἶναι) 40,21 48,25. (εἰς καθόλου) 26 53,23 60,33 μετάβασις κατὰ τὸ ποιόν 53,8 μετάθεσις. αἱ ἐκ μ. προτάσεις ορρ. αἱ ἀπλαὶ 23,15.18 24,12.21.23 μετακινεῖν ἐννοτάς 49,9 μεταλαμβάνειν εἰς 60,35.36 63,18 64,14 ἀπό τινος 67,17 68,9 μετάληψις 68,9 cf. Ἀριστ. μεταπίπτειν 61,31.32 μεταφορά. ἀπὸ μ. τῶν ὅρων 22,22 μετιέναι ἐπὶ τι 44,40 73,24 μετοχή. ποτὲ γάρ καὶ μ. συνδεῖ 68,20 μετρεῖν. τὸ μετρηθέν ορρ. τὸ μέτρον 11,16 μέτρον ορρ. τὸ μετρηθέν 11,16 μήποτε. δύσκεδα μ. 14,32 *forsitan* 51,36 60,17 μικτός (συγμα) 56,34 (συλλογισμός ορρ. ἀπλοῦς) 44,36 65,18

μοιχός 3,10,11 27,22,24
 μονολήμματος συλλογίσματος 27,15,18,32
 32,11,12
 μρόνος. μάνων οὐχί 24,21 μάνως 10,7,37
 27,4 (?) 74,42
 μρόιον dist. μέρος 8,34 sq.

Νέος. τὰ νεωτερα βιβλία 17,11 νεωτέραν
 κατατευκήν τοιαύτην 75,28
 νοεῖν *intelligere* 15,31 26,7 34,8 50,35 ὡς
 τύπῳ νοεῖν 26,6
 νοερός. ἡ ν. δύναμις τῆς ψυχῆς 3,17 dist.
 ἡ διανοητική, ἡ δοξαστική 24,32 τὸ
 νοερόν 25,31
 νόημα. διὰ μέσων τῶν ν. 1,9,16,18 τὰ
 ν. ἐκφορικά (sc. Στωικοὶ καλοῦσι) 68,5
 νοητός 3,20 opp. αἰσθητός 5,24,25 25,12
 sq. 32 τὰ ν. πρώτα ἔστιν καὶ καθόλικώ-
 τερα τῶν ἀλλων πάντως 25,17,18
 νοσώδης 3,35
 νοῦς. τὸ ἐν τῷ νῷ καλόν 5,22 ἡ ἀπὸ τοῦ
 νοῦ ἔλλαμψις 24,34

Ξένος. ξένα τινὰ συμβέβηκεν 48,17
 ξηρός opp. θυρός 11,18 τὸ ξ. τοῦ διαλεκτι-
 κοῦ λόγου 74,1
 ξύλινος 25,28

Ὥ. τὰ λήμματα τὰ (?) ἔξ ὧν συνετέθη 6,4
 8,25 τὸ ζευν παχύτερον 10,32 sim.
 25,28
 ὁγκοῦν λόγον 74,3,4
 ὅδε i. e. *Aristoteles* 19,8
 ὅδεις εἰν δι' ἀληθεστάτων, δι' ἐνδόξων 2,14.
 15,3,6 δι' ἀληθῶν ἀποδεῖξεων ἐπιστη-
 μονικῶς 3,3
 ὅδοποιητικός (μέθοδος) 73,4
 ὅθεν *quare* 66,36,37
 ὅτεσθαι. ὡς οἱονται 8,20 9,3,21 10,7 31,20
 οἰκεῖος. οἰκείων λέγειν 19,7
 οἰκοδόμος 6,34
 οἰκονομία 73,44
 οἶον *quasi* 7,39 20,38 21,10
 οἶονετ 7,28 22,23 23,1 24,8 26,5
 οἰοσδήποτε 7,14 24,22
 οἴτικός. οἴτικώτερος 33,36

ὅλος. ἀπὸ τῶν δ. εἰς τὰ μέρη μεταβαίνειν
 8,7 δι' ὅλου 64,19 67,25 sq. 69,36 70,1
 τὸ ὅλον τοῦτο 68,2
 ὄμοιοσχήμαν (προτάσσει) 42,22 (ὄμοιοσχή-
 μανες αἱ τοῦ αὐτοῦ τρόπου) 48,6 54,8
 55,15 58,25 sq. 59,36 61,7,10 ἀντίκειται
 γάρ καὶ τὰ ὄμοιοσχήμανα 59,32
 ὄμολογεν i. q. τιθέναι 26,13,14 sq. 27,8
 30,5,8 31,30 al.
 ὄμολόγημα 26,34 30,3 22 31,30
 ὄμώνυμος 13,10 ὄμωνύμως 11,15
 ὄνομα καὶ (ἢ) ὃημα 1,19,21 sq. 5,13,15.
 20 dist. φάσις 16,10 sq.
 ὄνοματικός (φωνή) dist. ὄηματικός 1,24
 ὄνοματοθέτης 22,17 32,28
 ὄποσσον 73,15
 ὄπου μὲν — ὄπου δέ 40,13 47,34
 ὄραν 3,12 sq. πρὸς ἐπίθεξιν 74,3 ὄρα 32,30
 ὄργανον τῆς φύλασσοφίας (opp. μέρος) 5,4 8,
 16 sq. def. ibid. 27 sq.
 ὄριζειν τὰ γωρία 22,22 τὴν πρότασιν ibid.
 23 log. 32,25 med. 5,27. 30 16,30 19,
 8 20,17. 23 22,9. 25. 26 al.
 ὄριστική 7,29 sq. def. ibid. 32
 ὄρος log. (ὡς τύπῳ εἰπεῖν) 14,25 ὄρους ἐκάλεσεν
 τὰ μόρια τῆς προτάσσεις ἀπὸ μεταφορᾶς τῶν
 ὄρων τῶν ὄριζόντων τὰ γωρία 22,21. 22
 dist. φάσις 16,18 sq. πᾶς δ. ἐκ γένους ἔστιν
 καὶ διαφορῶν ibid. 25 25,20 26,28 διὰ
 τῶν δ. δειπνύναι opp. διὰ μόρου τοῦ κα-
 θόλου λόγου 40,6 sq. 42,23. 33 43,12
 ὄσος. τὸ ζευν παχύτερον 10,32 sim. 25,28
 ζευν ἐπὶ τούτῳ, τῇ ἀγαγῇ ταύτῃ sim.
 39,26 43,30 49,6 51,14 54,42 55,23
 58,3 59,39 74,15
 ὅτε c. coni. (?) 51,14
 ὅτι opp. διότι 48,22
 οὐ. οὐ τὸ νοερόν, οὐ τὸ δοξαστικόν 25,31 cf.
 48,36. 37. 40. 41 49,2,3 60,12
 οὐδὲ — οὐδέ 70,26
 οὐθεὶς 17,38
 οὖν epanalept. 17,24 36,11 ὥσπερ οὖν 7,7 de
 οὖν et ὅτι a librario confusis et de οὖν
 [τῇ] cf. Praef.
 οὐράνιος. τὰ οὐράνια 3,20
 οὐρανός. ἡ κύνησις τῷ μὲν οὐ. ἐξ ἀνάγκης
 59,16
 οὐσία ἔμψυχος αἰσθητική 4,4
 οὕτε — οὐδέ 25,13
 οὗτος i. e. *Aristoteles* 13,7 epanalept. 6,13
 praenuntians 18,11 23,14

- δρείλειν c. inf. 28,3. 7. 8
 δρείλειν pass. ὑπὸ τῶν σοφιστῶν 20,22
- Πάλαι 46,41 57,2 καὶ π. 51,17 54,37 ἡ
 π. τάξις 57,7
- πάντως 6,11. 34. 35 9,7 21,2. 8. 12. 25 25,
 18 28,22. 30 35,33 43,27. 37 44,17. 18
 33 al.
- παραβολὴ 74,2. 4
- παράγειν *afferre* 19,10 20,18
- παράδειγμα 35,7
- παραδέχεσθαι 49,8
- παράδοξος. τὰ π. 59,9
- παρακμάζειν 47,3
- παρακρούειν pass. 40,8,9
- παραλαμβάνειν τι ὡς 14,1 26,29 *accer-*
sere ad demonstrationem 3,17 12,20. 22
 17,24 παρά τινος 9,19
- παραλιμπάνειν 27,18 43,1 74,16
- παραλογίεσθαι 10,2 41,19 58,11
- παραφέρειν *afferre* 10,22
- παραφραστής. Θεμάτιος δ π. 31,17
- παρεῖναι syn. ὑπάρχειν 40,21 45,7 sq.
- παρέκβασις 19,8
- παρέλκειν 69,11 72,19
- παρεμβάλλειν ἐν μέσῳ πρότασιν 73,37
 ὅρῳ 75,2
- παρίειναι 49,16 66,21 71,4
- Participium. accus. absol. 6,27
- παχὺς. τὸ ὅσον παχύτερον καὶ οὐ πάνυ κα-
 θαρὸν τῆς τροφῆς 10,32
- πειρα. π. λαμβάνειν τινός 2,25
- πειρᾶσθαι εοπί. γυμνάζειν 11,32
- πειραστικός. εἰδός συλλογισμῶν τὸ καλού-
 μενον π. 2,19 φασὶν δὲ τὸν πειραστικὸν
 περιέχεσθαι ἐν τῷ σοφιστικῷ *ibid.* 20 sq.
 ὁ π. δ αὐτός πώς ἔστιν τῷ σοφιστικῷ 11,
 30 sq.
- περαίνειν. οἱ ἀδιαφόρως περαίνοντες (συλλο-
 γισμοί) 27,36 sq. ἀμεθόδως 70,13
- πέρας geom. 66,35 69,28 τὸ π. τοῦ ὅτι
 48,22
- περιέγειν log. 22,23 76,11 pass. ἐν 2,21
- περιλαμβάνειν log. 33,36
- περιληπτικός log. 16,26. 27 compar. 7,
 2. 3 15,28 16,2. 15. 21
- περιμένειν τι 47,41
- περιουσιαστικός 37,9. 14. 37. 40
- περιποιεῖν εὐδαιμονῶν 9,24
- περισσός (περιττός) opp. ἐλλείπων 25,35
 26,26 32,20 74,25 ὀρθιμός opp. ἄπτιος
 65,35 66,16 67,3 69,7. 21 πρῶτος, ἀπλῶς
 74,30. 31
- πηγυαῖος 11,16
- πῆχυς καλεῖται καὶ τὸ μέτρον καὶ τὸ
 μετρηθέν 11,16
- πιθανός. αἰτίᾳ πιθανωτέρα 14,19
- πίστις. τριῶν οὐσῶν πίστεων, τῆς μὲν
 ἀπὸ τῶν ίσων τῆς δὲ ἐπαγωγικῆς τῆς
 δὲ συλλογιστικῆς 28,23 sq. cf. 7,14
 32,14 πᾶσα π. ἡ ἐξ ίσων ἔστιν ἡ ἐξ
 ἀνίσων 29,11. 12 sq. δι’ ἀδυνάτου καὶ
 δι’ ἐκθέσεως 37,8,9 ἀπασα π. εἰς τὸ
 πρῶτον ἀνάγεται σχῆμα 66,7 cf. 7,16 sq.
- πιστοῦν med. 28,26 sq. 29,12 sq. 35,4. 24
 δει ἐκ τοῦ σαφοῦς τὸ ἀσαφές πιστοῦνθαι
 29,35 sq.
- πλάτος ἔστιν τοῦ ὑπάρχοντος 40,22 sq.
- πλατύνειν λέγον 68,1
- πλέκειν συλλογισμὸν διά, ἐκ τινῶν 4,10
 5,35
- πλειονάζειν 30,18. 22 sq. 32,7. 17
- πλειονασμός opp. ἔνδεια 30,23
- πληθυντικός. τὸ πλ. 62,18 πληθυντικῶς
 56,33 62,27
- πληροῦν τὰ δι βιβλία 12,25 τὸν συλλογι-
 σμόν 15,35
- πλοκή log. 67,30 opp. ὥλη 70,12
- πνεύμων 10,30
- ποικίλος 38,22 55,14
- ποῖος 35,10. 20. 34 36,4
- ποιός. τὸ ποιὸν τῶν προτάσεων opp. τὸ
 ποσόν 16,30 sq. 37,12 38,2. 40 41,5 48,
 31 52,25 al. τὸ π. μόνον ἀμείβειν opp.
 τὴν τάξιν τῶν δρῶν φυλάττειν 45,34. 35
- ποιότης (προτάσεων) 36,12. 15
- ποιοτικός. δ π. 9,24
- ποιός. καὶ αὐτὸς ποιός ἔστιν μαρτυρῶν 4,32
- ποσός. τὸ ποσόν τῶν προτάσεων opp. τὸ
 ποιόν 16,29 sq. 37,11. 12 38,2. 40 41,5
 52,24. 25 al.
- πόρρω εἰς opp. προσεγής 73,16
- ποῦ χοροῦ τάξιμεν; 4,1 11,26
- πρᾶγμα. ἐξέτασις τῶν πρ. 1,5 opp. φωνή
ibid. 11 sq. (διαφορὰ τῶν συλλογισμῶν) ἀπὸ
 τῶν πρ. 3,30 sq. μετὰ τῶν πρ. τοὺς
 λόγους, τοὺς συλλογισμοὺς λαμβάνειν opp.
 τοὺς κανόνας ἀνευ τῶν πρ. 11,1sq. τῶν
 πρ. τὰ μὲν νοητά, τὰ δὲ αἰσθητά, τὰ δὲ
 μέσα τούτων 25,11. 12 ἀπὸ τῶν πρ.

- δεικνύναι 42, 10 τὰ πρ. τυγχάνοντα καλούσι (οἱ Στωικοὶ) 68, 4, 5
- πραγματεία. 2, 10. (plur.) 28 8, 16 al. λογική 1, 12 9, 26 10, 10 11, 18, 26 al. ἀποδεικτική, διαλεκτική 4, 28, 29 ἡ περὶ τοῦ ἀποδεικτικοῦ συλλογισμοῦ πρ. sim. 4, 30 12, 19 20, 21
- πραγματεύεσθαι περὶ τινος 9, 30
- πρακτικός. τῶν τῆς φιλοσοφίας μερῶν, τοῦ θεωρητικοῦ καὶ τοῦ πρακτικοῦ 10, 27 τῶν τριῶν μορίων τοῦ πρ. ὅλη, τέλος 9, 22. 23, 32
- πράττειν ορ. διαλέγεσθαι 7, 9
- πρίν. προέλαβέν τινα, πρὸν ἀρχητά 13, 12
- προάγειν (ἀδιορίστως) τὰς προτάσεις 18, 21 τὴν ἀπόδεξιν 57, 23
- προσάρεσις. τῇ πρ. διαφέρειν 2, 21 μοχθηρά, βελτίστῃ ibid. 22 11, 31. 32
- προαναφωνεῖν 12, 3
- προβαίνειν ἐπὶ τινῶν 47, 19 διά τινων 72, 5
- προβάλλειν συλλογισμός pass. 45, 45 47, 31
- προβολή εονι. λῆψις 35, 3
- προγιγνώσκειν 14, 22
- πρόδηλος 1, 16 7, 35 26, 3, 10
- προδιορίζειν 8, 36
- προέρχεσθαι ἐπ’ ἄπειρον 67, 14
- προηγεῖσθαι τινός 46, 16 69, 2, 3 προηγουμένως 9, 15, 16
- πρόθεσις. ἡ σὺν πρ. 26, 3 ἡ πρ. τῆς πραγματείας 12, 5
- προιέναι. οὐδὲν ἀδύνατον πρόεισιν 58, 12 ὁ ἐπὶ τῶν τριῶν ὄλων, ἐπὶ δύο, ἐπὶ μιᾶς προϊών (ὑποθετικὸς συλλογισμός) 69, 4, 5
- προκεῖσθαι εἰς ζήτησιν 70, 31 ἡ προκειμένη πραγματεία 8, 15 ὁ πρ. τρόπος 43, 31
- προλαμβάνειν 13, 6 sq. 34, 32 44, 34 45, 4 46, 15 75, 9, 12 cf. 51, 40 ἐν τῇ προλαβούσῃ μίζει 61, 23
- προπαραλαμβάνειν 67, 15
- πρός. πρὸς τῷ ἀναγκαῖῳ εἶναι μᾶλλον καὶ πρὸς τῷ ἑνδεχομένῳ 40, 23 sq.
- προσβάλλειν τινί 12, 21
- προσγίγνεσθαι τινί 32, 1
- προσδεῖν impers. (ἔξωθεν) 30, 17 33, 16. 18 med. 32, 1. 32 προσδέεται 33, 8
- προσδιαλέγεσθαι. ὁ προσδιαλεγόμενος 2, 23 19, 19 sq. 21, 22
- προσδιορίζειν. προσδιωρισμέναι προτάσεις 14, 37 sq.
- προσδιορισμός (καθόλου, μερικός) 17, 9 18, 22. (μετὰ προσδιορισμοῦ) 28 58, 2
- προσεχής (τέλος, σκοπός) 12, 14. 15, 17 πρότασις, συλλογισμός 72, 9 sq. εἰς ορ. πόρρω 73, 16. 18 προσεχῶς λέγειν 51, 32 59, 32 δεικνύναι 71, 24
- πρόσθετις ορ. ἀφαίρεσις 23, 21 sq. τοῦ ἔστιν ibid. 30
- προσθήκη ορ. ὅρος 23, 33 ορ. τάξις 32, 36
- προσιέναι med. pro vero accipere 47, 30 (ἔξηγγαν) 51, 24. 25. 34 60, 23. 24
- προσκατηγορεῖν 23, 14. 17
- πρόσκλιτις πρὸς τὸ εἶναι 47, 24
- πρόσλαμβάνειν 18, 4, 5
- πρόσληψις log. 65, 37. 38 66, 2 67, 16 68, 8. 17. 18 71, 22 al. ἡ κατὰ πρόσληψιν (πρότασις) 48, 1 expr. 67, 18 sq. 68, 11. 12 οἱ κατὰ πρόσληψιν (συλλογισμοῦ) κατηγορικοί, ὑποθετικοί εἰσιν 69, 38 sq.
- προσπλέκειν πρότασιν 50, 2
- προστακτικὸς λόγος 2, 4 15, 26. 27 16, 14
- προσυλλογισμός 65, 30 66, 31 72, 15. 21. 44 73, 26 74, 9, 22
- προσυπαχούειν 50, 40 76, 14
- πρότασις ἐξ ὅρων 13, 16 διαχέρει ἀποφαντικού λόγου 13, 29 sq. def. (ώς τύπω εἰπεῖν) 14, 24 19, 21 sq. dist. ἀπόφαντις 15, 22 sq. καταφατική, ἀποφατική, καθόλου, μερική, ἀδιόριστος 17, 5 sq. κατηγορική, ὑποθετική def. ibid. 19 sq. κοινή ορ. ἀποδεικτική, διαλεκτική (διαφορὰ ἀπὸ τε τῆς ὅλης καὶ ἀπὸ τῆς γρήγορας) 19, 5 sq. 20, 17 sq. συφιστική ibid. 19 ἀπλῶς συλλογιστική 22, 1 sq. εἰ διαίρεσιν τινα τῶν προτάσεων τελείαν ποιησάμεθα ἐκ τῶν ὅρων 35, 35 sq.
- προτιθέναι med. 16, 24 24, 28 32, 26 33, 24. 25 34, 20
- προφανής 59, 30 προφανῶς ibid. 14
- προφέρειν med. ἀδιορίστως παραδείγματα, πρότασιν 18, 23. 33
- προφορά. τῇ προφορῷ τὰ αὐτά 46, 21 μέσος 64, 30
- πρῶτος. περὶ τῶν πρ. οὐ συλλογιζόμεθα. οὐδὲ γάρ ὅριζόμεθα αὐτά .. ὑπὲρ τὰ πρ. οὐδέν 25, 19 sq.
- πταίειν intrans. 2, 37 3, 1
- πύκνωσις. κατὰ πύκνωσιν προστιθέναι ορ. ἔξωθεν 74, 39

‘Πῆμα 1,19. 21 sq. 5,13 15,20 16,10 sq.
cf. ὄνομα
ρήματικός (φωνή) dist. ὀνοματικός 1,24
ρήτον v. λέγειν
ρήτορικός. ‘Ρητορικαὶ τέχναι 11,25. 33. 38
35,25
ρήτωρ 27,18. 32 28,26 32,11

Σαθρός (λόγος) 9,3
σαφήνεια. σ. γάριν 17, 15 διὰ σαφήνειαν
74,2
σαφηνίζειν 14,20 22,25
σημαίνειν. τὰ σημαίνενα τοῦ ἐνδεχομένου
46,40. 41 48,12 τὰ αὐτὰ τῷ σημαίνομένῳ
46,20. 21
σημαντικός. σ. φωναῖ 1,4 sq. v. φωνή
σκέψις plur. 47,21
σκινδαψός 1,7 3,21
σκοπός 1,4. 10 4,36 12,3. 25 al. προσεγής,
ἀπωτέρω 12,17. 18 sq. περὶ φωνῶν ἔροῦ-
μεν τὸν σκ. 1,13 sīn. ibid. 15 cf. 12,11
13,2 σκοπὸν ἔχων, σκοπὸς αὐτῷ διαλα-
βεῖν, εἰπεῖν 13,9. 11. 15 εἰς τούτον τὸν
σκ. εἴη πᾶσα πραγματεία 12,19
σκυτεύς 8,30 sq.
σμίλη 8,30
σοφιστής 2,16 τὰς ἐνογλήσεις καὶ τὰς
ἀπάτας τῶν σ. 12,22
σοφιστικός opp. ἀποδεικτικός, διαλεκτικός
11,37 συλλογισμός 2,12. (def.) 15. 16 3,11.
12. 23 sq. 11,23. 24 12,21 sq. dist. πειρα-
στικός 2,21 sq. 11,30 sq. σ. πρότασις 20,19
ὁ σοφιστικός 2,24
σπερματικός. σπερματικῶς ἐνδέχεται 46,
14. 15
σπλήν 10,32. (καλεῖται παρὰ τὸ σπῶν εἰς
έαυτόν) 34
σπουδάζειν περὶ τι 9,15 sq. c. inf. 12,16
35,7
σπουδαῖος 27,23 sq. τέλος τοῦ σπ. 12,15
σταθερός. τὸ στ. τῆς διανοίας 2,36
στερεῖν: ἡ λογικὴ τούτων ἐστερημένη 5,3
στοιχεῖον dist. συλλαβή 5,12. 14 τοῖς στ.
τοὺς κανόνας ἐφαρμόζων 11,6 ἐπὶ στοι-
χείων τὴν δεῖξιν ποιεῖσθαι 40,1 ἀπὸ τῶν
δ. στ. οἱ δὲ γυμοὶ 5,17. 19 cf. 73,43
στροφή 35,31
σύγκλητος 26,4

συγχεῖν. διὰ τὸ συγκεχύσθαι τοὺς ὅρους
32,35 33,21
σύγχυσις (τῶν ὅρων) 32,37 33,18
συζύγια log. 44,22 48,37. 40 53,2. 41 58,
36 59,34. 43 al.
συλλαβή dist. στοιχεῖον 5,12 sq.
συλλογὴ λόγων i. q. συλλογισμός 2,7 4,38
26,3,5
συλλογίζεσθαι. τί ἔστιν τὸ ἐν ἡμῖν συλλο-
γίζομενον 24,31 sq. οὗτε ἐπὶ τῶν νοητῶν
συλλογίζομεθαὶ οὐδὲ ἐπὶ τῶν αἰσθητῶν ἀλλὰ
μόνον τῶν μέσων 25,13 sq. (cf. ἔσχατος;
πρῶτος) πᾶς ὁ συλλογίζομενος ἀποδεῖξαι τι
ἔθελει καὶ πεῖσαι πάντως 28,21. 22
συλλογισμός def. συλλογὴ λόγων 2,8 26,
3,5 λόγος ἐκ λόγων ibid. 12 ἐκ προ-
τάσεων 13,16 ὡς τύπων εἰπεῖν 14,25
πίστις τις 28,21 ἐν παντὶ σ. τὸ μὲν τί¹
ἔστιν ἀνάλογον ὅλη τὸ δὲ εἰδεῖ 4,9 sq.
εἰδη συλλογισμῶν 2,9 sq. τρία εἰδη 11,
22 sq. αἱ διαφοραὶ αὐτῶν (ἀπὸ τοῦ γι-
νώσκοντος, ἀπὸ τοῦ γινωσκομένου, ἀπὸ
τῆς γνώσεως) 2,29 sq. ἀπὸ τῶν πραγ-
μάτων 3,30 sq. ὁ κοινός, καθόλου σ.
7,22. 24 ὁ ἀπλῶς σ. 12,13 22,3 opp. ὁ
ἀποδεικτικός, ὁ διαλεκτικός 4,2. 6. 8. 36
opp. τοῦδε, πρὸς τοῦδε, τοῦδε πρὸς τοῦδε 65,
25 sq. κατηγορικός 17,18. 25 opp. ὑπο-
θετικός 27,6 sq. πάντας τοὺς σ., κατη-
γορικούς, ὑποθετικούς, ἐπ' εὐθείας, δι'
ἀδύνατου, ἀπλοῦς, συνθέτους 65,19 διὰ
συλλογισμῶν γιγνώσκειν τὰ πράγματα opp.
ἀπλαῖς ἐπιβολαῖς 3,16. 18 οἱ σ. ἀπὸ τῶν
αἰτιῶν τὰ αἰτιατὰ δεικνύουσιν καὶ ἀπὸ
τῶν καθολικωτέρων τὰ μερικώτερα 25,
16. 17 ὑπὸ τεγνῶν προβάλλονται 45,45
47,13
συλλογιστικός opp. ἀσυλλόγιστος 46,14
48,37 τὸ σ. 57,11 58,27 τοῦ σ. τὸ μὲν
ἀποδεικτικόν, τὸ δὲ διαλεκτικόν, τὸ δὲ
σοφιστικόν 11,36. 37 σ. μέθοδος 6,13.
21 7,10 9,16 πραγματεία dist. λογική
11,28 ἡ σ. ἀπλῶς πρότασις ἡ κοινή 22,
1. 4. 9 σ. πίστις μόνη ἔχει τὸ ἀναγκαῖον
28,24. 25 29,7 sq. ἀπὸ τοῦ καθόλου
τὸ μερικόν (πιστουμένη) ibid. 15 σ. τρόπος
48,19. 32 συλλογιστικῶς συντιθέναι συλλο-
γισμόν 8,3 εὐρίσκειν, γιγνώσκειν, ἐπί-
στασθαι (conī. ἀποδεικτικῶς) 25,6. 7. 10.
21. 25 ἀποδεικνύναι 28,33 συμπλέκειν
73,19 ἡ συλλογιστική 10,17 11,28

συμβαίνειν log. 10,17 26,21 29,25. (ἐξ ἀνάγκης) 28 30,3.8 sq. (διά τινων) 33,8 sq. al.

συμβάλλειν med. τινί 27,20 πρός τι 19, 20 50,9

σύμμετρος τῇ πλευρῇ 65,35 67,4.5 69, 18 sq.

συμπέρασμα. ὁ τρόπος τοῦ συμπεράσματος πάντως ἐν ταῖς προτάσεσι προεληφταὶ 44,33.34 κύριον, ἀκύρον 74,21 v. ἐπιφορά

συμπλέκειν pass. προτάσεις 65,11 συλλογιστικῶς, ἀσυλλογίστως 73,19.20

συμπληροῦν λόγουν 38,23

συμπληρωτικός (τῆς οὐσίας) 8,30

συμπλοκή (ἀσυλλογιστος) 42,20 (ἀποφατική) 68,29

συμποδίζειν 11,31

συμπότης 26,5

σύμψηφος 26,5

σύν. ἀεὶ ἡ σύν πρόθετις οὐχ ἐν τι σημαίνει ἀλλ’ ἄθροισμά τι 26,3.4

συνάγειν τὰ ὑπάρχοντά τινι 7,32 τὰ πολλὰ εἰς ἐν (ορp. τὸ ἐν εἰς πολλὰ διαιρεῖν) ibid. 38 τὰ εἴδη εἰς τὰ γένη (ορp. τὰ γένη εἰς τὰ εἴδη τέμνειν) 8,5

συναγωγὴ τῶν λημμάτων 5,33

συνάρδειν τινί 51,35

συναιτρεῖν. συνελόντε 76,14

συναιτισθάνεσθαι 73,36

συναλλαγής εὑρεῖν μετά τίνος 18,14 45,23 sq. τινί 52,9

συναμφότερος. τὸ σ. 67,1

συναναιρεῖν log. 8,29

συναπολλύναι med. log. 8,31.32

συνάπτειν τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ 8,2.4 (conp. συντιθέναι) 23,1.13. 17 24,5 προτάσεις 69,35.40 πρὸς τὸν μείζονα ὅρον, τῷ μείζονι 66,25.27 τὸ συνημμένον 57,27 66,1 69,15 opp. τὸ δειευηγένον 68,6.17 (cf. τροπικός) opp. ἡ πρόσληψις 65,38.39 67,21 71,22

συνδεῖν log. 68,20 τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ 24,8. (conp. συντιθέναι) 10 σύνδεσμος (ορp. μέρος τῆς προτάσεως) 24,7 (γάρ) 46,18 (εἰ) 68,19 ἐνδοιαστικός ibid. 20

συνδιαιρεῖν τινί τι 2,28

συνέδριον 26,4

συνεῖναι τινὶ syn. ὑπάρχειν 38,18

συνέχεια τοῦ λόγου 48,22 τῶν προτάσεων 72,23 73,15 οἱ κατὰ συνέχειαν (ὑποθε-

τικοὶ συλλογισμοὶ) opp. οἱ κατὰ διάστασιν 69,2.3

συνεχής. τὸ σ. ποτόν 26,9.14 sq. 27,29 sq.

συνηγορεῖν Ἀριστοτέλει 39,10 τῷ ἀντικειμένῳ 71,25

συνηγορία 71,33 72,4. 28. 39. 41

συνήθεια. ἐν τῇ σ. 66,38

σύνθεσις opp. διαίρεσις 23,22 sq. τοῦ ἔστι 24,10.11. (πρὸς τι) 15 ἐν τοῖς συλλογισμοῖς, παρὰ τοῖς γραμματικοῖς, παρὰ τοῖς φυσιολογοῖς, παρὰ τοῖς φιλοσόφοις, παρὰ τοῖς ἀστρονόμοις (opp. ἀνάλυσις) 5,10 sq. ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἐπὶ τὰ σύνθετα ἔρχεται 6,23 cf. 5,15.16 συλλογισμοῦ i. q. γένεσις ibid. 14 sq.

συνθετικός. Συνθετικά 6,31

σύνθετος. ἀπὸ τῶν ἀπλῶν ἐπὶ τὰ σύνθετα, ἀπὸ τῶν σ. ἐπὶ τὰ ἀπλᾶ ἔρχεται 5,16 sq. ἀπὸ τῶν συνθετωτέρων (ἄρχεται) 14,9 σύνθετος συλλογισμός opp. ἀπλοῦς 65,19. 20. 29 66,30

συνιστάναι. ἐπὶ τούτου αἱ μὲν ἐνδεχόμεναι ἀντιστροφαὶ οἱ συνιστανται 60,26. 27

συντάττειν τῷ κατηγορουμένῳ τὸν προσδιορισμός 58,2

συντελεῖν (τινὶ) πρός, εἰς τι 1,5. 6 5,1 8,27. 29 9,28 10,10

συντιθέναι τὸν κατηγορούμενον τῷ ὑποκειμένῳ (conp. συνάπτειν) 23,1 τὸ ἔστιν τῷ ‘Ἄνθρωπος’ (conp. συνδεῖν) 24,10 opp. ἀνάλυειν 5,12 sq. συλλογιστικῆς συλλογισμόν 8,3

σύντομος. συνόδωμας 7,5 32,8 εἰπεῖν 8,4 35,6

συνώνυμος 13,10

σχέσις 35,29 68,20 τῇ σg. opp. τῷ ὑποκειμένῳ 71,26 sq. 72,25

σχῆμα. εἶδε (ἀναλογεῖ) τὸ σg. opp. τὰ πράγματα αὐτὰ δι’ ὃν ὁ συλλογισμὸς πλέκεται 4,11 τὰ τρία σg., ὃρθ’ ἀ πάντες οἱ συλλογισμοὶ ἀνάγονται 7,10 sq. cf. 6,3 66,5.6 πρῶτον, δεύτερον, τρίτον 4,11 sq. 30,34 sq. ἐν γάρ τῷ τρίτῳ σg. μερικὰ πάντα συνάγεται 40,14 δύο ίδια τοῦ πρώτου 48,20 τὰ ίδια τοῦ δευτέρου 60,40 opp. τρόπος 57,3 sq. 76,5

σχολικός. σg. ὑπόμνημα 43,31

Τάξις 4,37 14,5 32,36 36,10 sq. 53,38 54,9 τάττειν. ποῦ χοροῦ τάξιμεν; 4,1 11,26 τοὺς ὥρους 36,10 μετά τι 4,37 ὥπο τι 9,29

- τε — τε 18,3,5
 τελεῖν ὑπό τι 56,21 65,32 67,29
 τέλειος ἐν τοῖς ἀνθρωπίνοις 14,30 συλλογι-
 σμός expl. 14,28 cf. 27,15 sq. 30,34 sq.
 τελείως ἔχειν 32,8 ἀποφαίνεσθαι coni.
 ἀδιστάκτως 17,20 opp. ἐν ὑποθέσει ibid.
 21,22
 τέλος opp. Ὕλη 9,23,25 sq. προσεγές, ἀπω-
 τέρω 12,15 sq. πρὸς τῷ τέλει τοῦ βιβλίου
 34,34 35,18 τέλος adv. 45,2
 τέμνειν τὰ γένη εἰς τὰ εἴδη 8,5
 τετράγωνον 25,30 (cf. τρίγωνον) ἡ διά-
 μετρος τοῦ τ. τῇ πλευρῇ ἀσύμμετρος 69,
 17 sq.
 τετραπλοῦς 56,9
 τετράποντος 34,15,16 35,4 sq.
 τέχνη 9,6 sq. τέχνη τεχνῶν 10,18 οἱ συλλο-
 γισμοὶ ὑπὸ τεχνῶν (ἢ ἐπιστημῶν) προ-
 βλλονται 45,45 47,31 opp. ἀτεχνίαι
 ibid. 28 τὴν αὐτὴν (sc. τὴν φύσιν) μιμου-
 μένην τέχνην ibid. 17 πᾶσα τ. χρήσιμος
 τῷ βίῳ 73,2 sq. 34
 τεχνολογία 67,35
 τέως 7,35 26,2,12 65,20
 τηνικαῦτα 43,21
 τιθέναι i. q. ὁμολογεῖν 26,13 med. 20,8.
 10 (coni. ὁμολογεῖν) 27,8 sq. seq. acc. c.
 inf. 19,33 τινι (coni. διδόναι τι) ibid. 28.
 29 20,12 21,18 27,21
 τίκτειν 3,7 sq.
 τμῆμα. τοῦ περὶ ἀναλύσεως τμῆματος 6,18
 sim. 75,7 76,17 — 67,39 69,10 70,11
 τοιέσδε 12,5 20,14 61,2,28
 τοῖχος 3,13
 τραγέλαφος 3,20 24,13 sq.
 τρίγωνον. αὐτὸν καθ' αὐτὸν τὸ καθόλου εἶδος
 τοῦ τριγώνου ἡ τετραγώνου 25,29,30
 τριειδύναμος 2,33
 τρίτος. τὸ ἔστιν τρίτον προσκατηγορούμενον
 23,14,17 24,4 τρίτος ὅρος 23,27
 τριττός 74,31,41
 τροπικός. τὸ συνημμένον ἡ διεξευγμένον
 τροπικόν (sc. οἱ Στωικοὶ καλοῦσι) κτλ.
 68,6,7
 τρόπος log. οὐκ ἔστιν μέρος τῆς προτάσεως
 ἀλλὰ σύνδεσμος 24,7 μετὰ τρόπου προτά-
 σεις 23,14,17 24,6 sq. αἱ μετὰ τρόπου
 ἐκ μεταθέσεως 24,12 ὁ τρόπος ὁ μεταξὺ
 24,9 sq. ἀντιτιθέντων ἡμῶν τρόπουν
 τρόπωφ, ποσὸν ποσῷ, ποιὸν ποιῷ 37,11
 38,2 41,5 52,24 ἐπὶ τῶν μετὰ τρόπου
- κατὰ τοὺς τρ. αἱ ἀποφάσεις γίνονται 38,4.
 5,15,16 ποῦ αἱ σῆνε τρόπου προτάσεις;
 38,9 sq. cf. 46,38 ὁ τρ. τοῦ συμπερά-
 σματος πάντως ἐν ταῖς προτάσεσι προειλη-
 πται 44,33,34 τρόπος ἀκέραιος 46,29
 δμοιοσχήμονες αἱ τοῦ αὐτοῦ τρ. 48,7 παρὰ
 τὴν τάξιν τῶν τρ. 54,9 τοὺς τρ. εἰς τὰ
 σχήματα, τὰ σχήματα εἰς τοὺς τρ. διαιρεῖν
 57,3,5 cf. 65,5 76,5 ὁ τέταρτος, ὁ δεύ-
 τερος τρόπος τοῦ δευτέρου σχήματος, ὁ
 πέμπτος τρ. τοῦ τρίτου σχήματος sim. 37,
 16 sq. 43,19,20 54,24 sq. 64,5 al. οἱ πέντε
 τρόποι (τῶν ὑποθετικῶν συλλογισμῶν) ἐπ'
 εὐθείες ὄντες 69,25,26 cf. 70,2
- τροφή 10,33 cf. παχύς
 τυγχάνειν. μόριον τὸ τυγχόν 8,21 τὰ πράγ-
 ματα τυγχάνοντα καλοῦσι (οἱ Στωικοὶ)
 68,5 τυγχόν adv. 72,28
 τύπος. ᾧς τύπῳ εἰπεῖν 2,29 14,24 26,24
 27,28 30,36 νοεῖν 26,6
- 'Τγίεια (πᾶς γίνεται) 73,43
 ὑγιής (ὅρος) 53,29 ὑγιῶς λαμβάνειν 54,42
 58,4
 ὑγρός opp. ἦρος 11,18
 Ὕλη coni. ὅσον τῇ αἰσθῆσει ὑποπίπται 25,
 28 plur. 6,35 log. 68,33 sq. 69,5,8
 Ὕλη (opp. εἰδεῖ) ἀναλογεῖ τὰ πράγματα
 αὐτὰ ὁν ὁ συλλογισμὸς πλέκεται 4,9
 sq. δοκεῖ τὸ ὑποκείσθαι Ὕλης 71,15
 opp. τέλος 9,22,25 sq. opp. χρήσις 19,15
 20,3,5,29,31 21,7 sq. (v. πρότασις) opp.
 πλοκή 70,12 τὸ ἀληθὲς κατὰ τὴν ὥ. 21,3
 Ὕλη ἐνδεχομένη 18,15 προσεγεστάτη 47,6
 ὑπάγειν pass. εἰς τὸ θέσθαι 27,20 log.
 τινί 29,17
- ὑπακούειν 64,28
 ὕπαρξις 24,16,17 τὸ μὲν (ἀναγκαῖον) κατὰ
 τὴν ὕπαρξιν τῶν πραγμάτων opp. κατὰ
 τὴν ἀκολουθίαν τῆς λέξεως 29,21 30,28
 sq. ὕπαρξις ἀναγκαῖα, ὕπάρχουσα, μέλλουσα
 46,3 sq. ᾧς πρὸς ὕπαρξιν, ἐν ὕπάρξει
 ἀστιστος ibid. 8 47,8 κέντρον ὕπάρξεως
 καὶ ἀνυπαρξία 47,24,25
- ὑπάρχειν. πολλὴ συγγένεια τῷ ὑπάρχοντι
 πρὸς τὸ ἀναγκαῖον 37,3 sq. τὸ ὑπάρχον
 ἐκβάν ἐνδεχόμενόν ἔστιν ibid. 28 38,3 πρὸς
 μὲν τῶν μᾶξεων τὸ ὑπάρχον ἰσοδυναμεῖ τῷ
 ἔστιν. ἐν δὲ ταῖς μᾶξεσιν τρόπος ἔστιν τὴν

- έκβασιν τοῦ ἐνδεχομένου δηλῶν 38,6.7.
 16 sq. οὐ τρόπος *ibid.* 11sq. πλάτος ἐστὶν
 τοῦ ὑπάρχοντος 40,22
 ὑπεναντίως ἀντικεῖσθαι 18,13
 ὑπερβάλλειν *intr.* 10,31
 ὑπερέχειν *log. pass.* ὥπερ τινος 48,33.34
 ὑπέρτερος *coni.* πρεττῶν 10,17
 ὑπερτιθέναι *pass.* 46,16
 ὑπογράφειν 56,9 68,24 71,28.29
 ὑπογραφή 26,26.27
 ὑποδέχεσθαι 10,33
 ὑπόθεσις (*coni.* ἀρχή) 20,35.37 ἐν ὑ. ἀπο-
 φαντεῖσθαι (opp. τελείως) 17,21 ὑ. λαμ-
 βάνειν *ibid.* 23 αἱ ἔξ ἀρχῆς 21,8.9
 μακρᾶς ὑ. δεῖσθαι 66,38 plur. τινός
 73,23 sq.
- ὑποθετικὸς συλλογισμός opp. κατηγορικός
 27,9 sq. 28,14 sq. 65,19 66,13 δι' ὅλου
 67,25 sq. 69,36 70,1 τὸ ὑ. opp. τὸ κα-
 τηγορικόν 76,23
 ὑποκατιέναι 20,4
 ὑποκεισθαι. δ ὑποκειμενος ὅρος, τὸ ὑποκει-
 μενον 6,11 15,3 sq. 16,18 (def.) 22,20
 23,13 33,34 sq. 35,36 sq. δικεῖ τὸ ὑπο-
 κεισθαι ὅλης 71,15 τῷ ὑποκειμένῳ opp.
 τῇ σχέσει *ibid.* 27 sq. 72,26
 ὑπόλοιπος 5,5
 ὑπόμνημα σχολικόν 43,31
 ὑποπίπτειν τῇ αἰσθήσει 25,29
 ὑποτιθέναι med. 35,1 52,45 al. opp. ἀπο-
 φανεῖσθαι 27,10
 ὕστερον. εἰς (ἐς) ὕστερον 41,34 42,5
 ὕφαντική 73,6.35
 ὕφηγεισθαι 48,14

- 71,10 ὅσον ἐπὶ τῇ φερομένῃ γραφῇ
 74,15 φέρε .. ποιήσωμεν 67,40
 φευκτός *coni.* βλαβερός 20,20
 φθονεῖν. οὐ φθονήσομεν αὐτῷ τοῦ δύρματος
 73,16
 φθορά 3,22 ν. γένεσις
 *φιλοκαθόλου 53,32
 φιλοσοφία. ἀρχὴ πάσης φ. 1,14 ὅργανον,
 μέρος, μόριον φιλοσοφίας 8,16 sq. τρίτον
 μέρος 9,33 (ν. λογική) τῶν τῆς φ. μερῶν,
 τοῦ θεωρητικοῦ καὶ τοῦ πρακτικοῦ 10,27
 cf. 9,29 τέχνη τεχνῶν ἐστιν καὶ ἐπι-
 στήμη ἐπιστημῶν 10,18.19
 φιλόσοφος ἐπιστήμων ἐστὶν ὡς ἔνι μά-
 λιστα τῆς τοιωτῆς (λογικῆς) μεθόδου 9,19
 δ φ. i. e. Ἀριστοτέλης 1,3 7,5 — 14,19
 22,26 (cf. Praef.) δέ μέγας φ. βαθύτερον
 καὶ ἀκριβέστερον ἐξηγούμενος 23,10
 φοινικόπτερος 29,1
 φρονεῖν μεγάλα 7,11.12
 φυσιογνώμων 7,16
 φυσιολόγος 7,16 ἐστιν δὲ καὶ παρὰ τοῖς
 φ. σύνθετις καὶ ἀνάλυσις 5,1
 φύσις. ὑπὸ τῆς φ. ὄρῶμεν μέρη ἔνεκα μερῶν
 εὐρημένα 10,29.30 ἡ φ. τῶν ἄκρων
 50,38
 φωνή opp. πράγμα 1,10 ἀσημος, σημαν-
 τική (τῶν πραγμάτων) 1,3 sq. ἀπλῆ
 opp. σημαντική τῶν πραγμάτων 1,12 sq.
 ἀπλαῖ φ. σημαντικαὶ τῶν πραγμάτων διὰ
 μέσων τῶν νοημάτων 1,17.18 πρῶτον
 ἔθεντο τοῖς πράγμασιν κατὰ πρώτην θέσιν
 τὰς ἀπλᾶς φ., εἴτα τούτων τῶν ἀπλῶν φ.
 κατὰ δευτέραν θέσιν ἔθεντο τὰς μὲν δυ-
 ματικάς τὰς δὲ ὥρματικάς 1,22 sq. φωνῇ
 μόνον ἀπόφασις 46,29
- Φαίνειν. φαίνουμενον καὶ δοκοῦν τοῖς πολλοῖς
 21,25 *coni.* ἔνδοξα *ibid.* 27 περὶ τὰ φαί-
 νούμενα ἔχειν 2,37 19,17 35,28 τὸ φ.
 ἔχειν 3,12
 φαντάζειν 72,23
 φαντασία περὶ τὰ φαίνουμενα ἔχει καὶ πταίει
 2,37
 φαντασιώδης 3,12
 φανταστικός. τὸ φ. opp. τὸ διανοητικόν,
 τὸ δοξαστικόν 2,33
 φάσις 15,20 def. dist. ὅνομα ἡ ῥῆμα 16,
 10 sq. dist. ὅρος *ibid.* 17 sq.
 φέρειν κατά τινος syn. κατηγορεῖν 47,10
 pass. 38,32 46,3 52,22 56,24 61,38.39
- Χαλινοποιική 10,13
 χαλινός 10,14
 χαλκεύς 9,37
 χαλκευτική 9,1
 χαλκοῦς 25,28
 χειρούργική 9,8.9 τῆς ιατρικῆς οὐκ ἐστιν
 ὅργανον *ibid.* 10
 χειρων πρότασις 38,38.39 39,13 40,4 42,
 3,11 al.
 χορός. ποῦ χοροῦ τάξιμεν; 4,1 11,26
 χρεία τινός 50,41 61,20 66,2 χρείαν ἔχειν
 τινός 32,36 34,32

χρῆσθαι. perf. κεχρῆσθαι i. q. prae. χρῆσθαι 2,13. 15. 20 23,3. 34 5,24 6,15
saepe χρῆστις opp. ὅλη 19,15. 17 20,4. 5. 30 21,
9 sq. v. πρότασις
χυμός. ἀπό τῶν στοιχείων οἱ δὲ γ. ἀφ' ὧν
ἀνθρωποι 5,17. 19 τοῖς στοιχείοις καὶ
τοῖς γ. δικάζειν 73,43
χώρα. χώραν ἔχειν 23,34 ἐπέχειν τινός 24,8
χωρίζειν log. ἀπό τινος, τινός 26,31 28,18.
23 al. pass. 4,12 39,8. 9 44,3 58,21
60,22 χωριστός 39,9

ψῆφος. διδόναι τὴν ψ. τινί 31,21
ψιλός. ψ. κανόνες (ἄνευ τῶν πραγμάτων)
11,5. 13. 20 τῷ ψιλῷ ἔστιν 38,29
ψιμίθιον 56,17 57,27. 36
ψυχή (ἀθάνατος, αὐτοκίνητος) 3,4 sq. 5,34 sq.
11,10. 11 13,33. 35 14,26. 27 15,32. 34
20,7 25,7 29,8 sq. 24 sq. 30,12 sq. αἱ
τῆς ψ. δυνάμεις 3,16 τῶν γνωστικῶν
δυνάμεων τῆς ψ. ibid. 1 τριδύναμος 2,33
τριῶν οὐσῶν τῆς ψυχῆς γνωστικῶν δυνά-
μεων 24,32 ἡ νοερὰ δύναμις τῆς ψ. 3,17
τὸ ἐν τῇ ψ. καλόν 5,22

Ψευδάριον 2,26 11,32 v. Εὔκλειδης
ψεῦδος καὶ ἀληθές, ἀπερ καὶ αὐτὰ ποιά
εἰσιν καὶ τρόποι 70,27. 28 cf. ἀληθής

‘Ως ἄν c. partic. 6,27 14,16 εἰ 17,27
ώχρος 3,7 sq.

II INDEX NOMINUM

- Αἰθίοψ 56,16 71,28 73,29
 Ἀλέξανδρος 22,35 23,9 39,1. 10. 24 60,
 16. 18. 34
 [Ἀμμώνιος.] ὁ ἡμέτερος πατέρος 31,24. 25 cf.
 Ἰάμβλιχος — *alios interpretes spectat* 22,
 27 28,14 30,32 33,17 [51,26 71,2]
 Ἀριστοτέλης. ἔστιν δὲ καὶ ἄλλο εἶδος
 συλλογισμῶν τὸ καλούμενον πειραστικόν,
 φῶ αὐτὸς μὲν οὐ κέρχηται 2,19. 20
 συλλογισμοῖς μὲν καὶ ἄλλοι πρὸ τοῦ
 Ἀ. ἐχρήζαντο .. οὐδέποτε μέντοι πρὸ^{τοῦ} Ἀ. παραδέδωκεν τὴν συλλογιστικὴν
 μέθοδον οὐδὲ εἴρεν τὰ τρία σχῆματα
 κτλ. 7,7 sq. βούλεται αὐτὰ (sc. τὰς
 Πρητορικὰς τέχνας καὶ τὰ Περὶ τῆς ποιη-
 τικῆς) τῆς λογικῆς εἶναι πραγματείας 11,
 26 εἴωθεν πολλάκις τοῦτο ποιεῖν (sc.
 τὸν σκοπὸν προαναφωνεῖν) 12,3 εἴωθεν
 προλαμβάνειν λήματα ὧν δέεται εἰς κατα-
 σκευὴν τοῦ προκειμένου 13,7. 8 τὸ τῆς
 προτάσεως ὄνομα οὐκ αὐτὸς ἔθετο .. τὸ δὲ
 τοῦ ὄρου ὄνομα αὐτὸς ἔθετο 14, 13 sq. 22,
 16,17.29.30 προτάσεις αὐτὰς καλεῖ· τῶν δὲ
 προτάσεων τὰς σαρεῖς καὶ ἐναργεῖς .. ἀξιώ-
 ματα καλεῖ μόνις 27,2 sq. ὡς αὐτὸς ὧν
 φησιν τούτων (sc. τελείους καὶ ἀτελοῦς συλλο-
 γισμοῦ) ὄνοματοθέτης 32,28 οὐδὲ διαφορὰν
 ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου 51,25 τὸν μὲν
 κατηγορικὸν καὶ συλλογισμὸν ἀπλῶς καλεῖ,
 τὸν δὲ ὑποθετικὸν συλλογισμὸν τὸ συναμ-
 φότερον μόνον 66,39 sq. τὸ παρὰ τοῖς Στωι-
 κοῖς λεγόμενον πρόστληψιν ὁ Ἀ. μετάληψιν
 καλεῖ .. κατὰ πρόστληψιν δὲ καλεῖ ὁ Ἀ.
 τὴν πρότασιν τὴν ἰσόδυναμοῦσαν συλλο-
 γισμῷ κτλ. 67, 16. 18 68,9 δόγματα
- Comment. Arist. IV 6. Ammon. in Anal. Prior.

²Αριστοτέλους τὸ ἐν τοῖς ὑποθετικοῖς τὸ
 συνημμένον ὀμοιογῆσθαι καὶ τὸ τὴν πρόσ-
 ληψιν πάντας κατασκευάζεσθαι 67,21 τοὺς
 μὲν κατηγορικοὺς συλλογισμοὺς ἀνελλειπῶς
 ὁ Ἀ. ἐλεπτόμοργησε .. τῆς δὲ τῶν ὑπο-
 θετικῶν τεχνολογίας οὐ πάντα φαίνεται
 φροντίζεις *ibid.* 33 sq. cf. Ind. IV. Loci
 Arist.

³Αττικός. Ἄττικὸν δὲ τὸ ἔθος 12,6
 Βοηθὸς ἐνδέκατος ἀπὸ ²Αριστοτέλους γενό-
 μενος ἐναντίως τῷ Ἀρ. περὶ τούτου ἐδό-
 ξασεν κτλ. 31,12 sq. 22 τοῖς ἀπὸ Β. *ibid.* 23

Γαλάτης 56,17
 Γερμῖνος (ἀνάλυσιν ὁρίζομενος) 5,27
 Διονύσιος 28,27
 Δίων 50,15 sq.
 Ἐρμῖνος 39,31
 Εὔδημος coni. Θεόφραστος 38,39 39,1 45,
 43 49,10 cf. Θεόφρ.
 Εὐκλείδης διδάσκει ἡμᾶς διὰ τῶν φευδα-
 ρίων μὴ ἀπατᾶσθαι ἐν τοῖς Θεωρήμασιν
 2,26 11,32 ἔστιν δὲ καὶ γεωμετρικὴ ἀνά-
 λυσις † ἡ πᾶς τὸ δεύτερον τῶν Εὐκλείδου
 ἀναλύεται διλον 5,26

Θεμίστιος ὁ παραφραστής 31,17 sq. 39,2 v.
 Μέζυμος

Θεόδωρος (καλῶς λέγει δύνασθαι διπτὸν
 εἶναι τὸν σκοπὸν τῶν Κατηγορῶν) 1,9

Θεόφραστος. (φαίνεται δὲ καὶ Θ. 6 ²Αρι-
 στοτέλους αὐτοῦ ἀκροστής τὴν ἐναντίαν
 αὐτῷ περὶ τούτου δέξαν ἔχων) 31,22. 23
 40,38 οἱ δὲ ἔταιροι αὐτοῦ, Θ. καὶ Εὔδη-
 μος .. τῇ γειρονὶ ἔπεισθαι τὸ συμπέρασμά
 φασιν 38,39 39,1 οὐ βούλονται ἐνδεχο-
 μένην ἀπόφασιν ἀντιστρέψειν πρὸς ἐνδε-

- χομένην κατάφασιν 45,42 49,9 οἱ περὶ Θεόφραστον 40,2
- Θρασύμαχος Plat. 73,6
- Ιάμβλιχος 31,16.21 39,1 41,1.2 ὡς ἔλεγεν ὁ ταῦτα μοι ἐξηγησάμενος τῷ Ἰαμβλίχου ὑπομνήματι κατακολουθῶν 40,17
- Ιέριος ὁ Ἰαμβλίχου ἀκροατής 31,16
- Ιουλιανός (ὁ βασιλεὺς) 31,20 v. Μάξιμος
- Μάξιμος, (δε) ἀκροατὴς ἦν Ἱεροῦ τοῦ Ἰαμβλίχου ἀκροατοῦ 31,16 sq. τῷ τε Μάξιμῳ καὶ τῷ Θεμιστίῳ ἐναντίᾳ περὶ τούτου δοξάζουσιν ... διῆτησεν αὐτὰ δὲ βασιλεὺς Ιουλιανός, καὶ δέδωκεν τὴν ψῆφον Μάξιμῳ κατελ. ibid. 19 sq.
- νεώτεροι 38,40
- παλαιοί. παρά τινι τῶν π. 6,3
- Πεισίστρατος 28,28. 29
- Περιπατητικοί. τῶν πέντε (sc. λόγων) κατὰ τοὺς Π. 2,4. 5 cf. 26,32 ἡ προκειμένη πραγματεία, ἥτις κατὰ τοὺς Π. ὅργανον ἐστιν φιλοσοφίας 8, 16. 24. 37 10,9 ορρ. οἱ Πλατωνικοί 58,1
- Περίπατος. οἱ ἐκ τοῦ Π. 10,20. 37. 38 11,4
- Πλάτων κέχρηται καὶ αὐτῷ (sc. τῷ πειραστικῷ εἰδεὶ συλλογισμῶν) 2,20 ὁ θεῖος Πλ. 3,24 ταῦταις πάσαις κέχρηται ταῖς μεθόδοις 8,10 κατὰ Πλάτωνα οὐκ ὅργανον ἡ λογικὴ ἀλλὰ μέρος καὶ τιμιώτατον μέρος ἐστὶν φιλοσοφίας 8,23 10,21 κατὰ Πλ. καὶ τὸν ἀληθῆ λόγον .. καὶ μέρος ἐστὶν καὶ ὅργανον 10, 36 sq. 11, 7 sq. συλλογισμοῖς μὲν καὶ ἄλλοι πρὸ τοῦ Ἀριστοτέλους ἔχρισαντο, ὡςπερ οὖν καὶ ὁ Πλ. 7, 7. 8 πρὸ αὐτοῦ (sc. Ἀριστοτέλους) καὶ ὁ Πλ. καὶ ἄλλοι αὐτῷ (sc. τῷ τῆς προτάσεως ὀνόματι) ἔχρισαντο 14,14 αὐτάς τὰς προτάσεις ὁ Πλ. ὄμολογήματα καλεῖ 26,34 sq. οἱ ἀπὸ Πλάτωνος 38,39 39, 1.2 49,10 cf. Ind. III Loc. Plat.
- Πλατωνικοί. οὗτε μέρος ἐστὶν (sc. ἡ λογικὴ τῆς φιλοσοφίας), ὡς οἱ Στωικοὶ φασιν καὶ τινὲς τῶν Πλ. 10, 36. 37 cf. ibid. 20 8,22 οὗτε γάρ δεῖ ὑπάρχον συνάγεται (sc. ἐν τῇ μίζῃ ὑπάρχοντος καὶ ἀναγκαίου), ὡς οἱ Πλ. καὶ Θεόφραστος 40,38 οὐ βούλονται ἐνδεχομένην ἀπόφασιν ἀντιστρέψειν πρὸς ἐνδεχομένην κατάφασιν 45,43 47,29 βούλομενοι καὶ ἐξ ἀμφοτέρων ἐνδεχομένων ἐν δευτέρῳ σχῆματι γίνεσθαι συλλογισμούς 60, 18 sq. δεῖ τῇ χείρονι ἔπεισθαι τὸ συμπέρασμα βούλονται ἐπὶ τῶν ἐννέα μίζεων 65, 15 cf. 55,28 — 55,22 57,31. 37 58,4 sq.
- Ποιέμαρχος Plat. 42,12. 13
- Πορφύριος. τούτῳ (Βοηθῷ) ἡκολούθησεν Π. 31,15. 21
- Πρόκλος. τούτοις δὲ τοῖς ἀπὸ Βοηθοῦ ἡκολούθησεν καὶ ὁ μέγας Πρ. καὶ ὁ τούτου διδάσκαλος 31,24 39,2 ὁ φιλόσοφος Πρ. ἐν τῷ σχολικῷ ὑπομνήματι τοῦ πρώτου τῶν Προτέρων ἀναλυτικῶν 43,30. 31
- Στωικοί. ἡ τῶν δέκα (sc. λόγων) κατὰ τοὺς Στ. 2,5 cf. 26,33 δὲ τοὺς παρὰ τοῖς Στ. διφρούμενους συλλογισμούς ἡ ἀδιατόρως περαίνοντας 27,36 32,13 70,13 οἱ μὲν Στ. τὴν λογικὴν οὐ μόνον ὅργανον οὐκ ἀξιοῦσι καλεῖσθαι φιλοσοφίας, ἀλλ᾽ οὐδὲ μόριον τὸ τυχόν ἀλλὰ μέρος 8,20 sqq. 10, 36 ἀξιώματα αὐτὰς (sc. τὰς προτάσεις) ἔκαλουν καὶ λήμματα 26,36 sq. ἀντεπεῖν οἱ Στ. μὴ δυνάμενοι διὰ παραδειγμάτων ἀποροῦσιν 50,14 ἡ ὡς τῶν Στ. ἀκριβωσάντων αὐτούς (sc. τοὺς ὑποθετικοὺς λόγους) 68,1 τίνα τὰ δύναματα οἵς οἱ Στ. κέχρηται; οὗτοι τοίνυν τὰ πράγματα τυγχάνοντα καλοῦσι .. τὰ νοήματα ἐκφορικά .. τὰς φωνάς λεκτά. τὸ συνημμένον ἡ διεξεγμένον τροπικόν .. τὸ ἡγούμενον δροίων ἡμένιν ἡγούμενον τὸ ἐπόμενον λῆγον· τὴν πρόσληψιν ὄμοιών ἡμένιν πρόσληψιν .. δὲ ἡμεῖς λέγομεν συμπέρασμα, ἐκεῖνοι ἐπιφορὰν καλοῦσι. τοὺς δὲ ὑποθετικοὺς συλλογισμούς ἀναποδείκτους καλοῦσι καὶ θέματα 68,4—14 cf. 67,16
- Συρακούσιος 28,27
- Συριανός 39,2
- Σωκράτης exempl. 17,2. 4. 5 23,31 sq. 27, 23 sq. 29,27 sq. 50,21 68,13
- Σωσιγένης ὁ τοῦ Ἀλεξάνδρου διδάσκαλος 39,24

III LOCÌ PLATONICI

Phaedo		Phaedrus	
c. 54 p. 105 C. D	71,36	c. 24 p. 245 C sq.	6,5. 6 72,5
Sophista		c. 42 p. 259 E sqq.	8,11 10,2
c. 39 p. 254 A sqq.	3,24	Res publica	
Philebus		I 6 p. 332 A sq.	42,12
c. 6 p. 15 D sqq.	8,12 10,23	20 p. 349 B sq.	73,6
Convivium		X 9. 10 p. 608 D — 611 A .	71,37
c. 24 p. 204 D sqq.	5,24		

IV L O C I A R I S T O T E L I C I

Categoriae		Analyt. Priora	
generaliter	1,8. 17. 25 13,8	p. 25 ^b 18	57,21
c. 7 p. 6 ^b 27sq.	35,12 sq.	4 p. 26 ^b 29	30,34
De interpretatione		5 p. 28 ^a 4	30,34
generaliter	1,18. 26 4,37 13,17. 19.	6 p. 29 ^a 14	30,34
	25. 26. 37 14,11. 12 16,5 22,29	29 p. 45 ^a 23 sq.	34,34
c. 1 p. 16 ^a 1	13,13	p. 45 ^b 20	67,40
	p. 16 ^a 12	32 p. 47 ^a 2—5	6,25
c. 3 p. 16 ^b 22	23,26	41 p. 49 ^b 33—50 ^a 4	34,33
c. 4 p. 17 ^a 2	2,2	II generaliter	4,26 sq.
	p. 17 ^a 3	22 p. 67 ^b 27 sq.	35,18
	p. 17 ^a 6		
c. 5 p. 17 ^a 17	2,1 13,11. 27		
c. 6 p. 17 ^a 33	16,12	Analytica Post.	
c. 7 p. 17 ^a 38 sq.	19,23	generaliter	2,17 3,38 4,34 5,9 7,25
c. 10 p. 20 ^a 3—5	14,36 16,29		11,23. 24. 12,12. 13. 27 19,6 22,7
c. 11 p. 20 ^b 22—24	23,36	II 19 p. 99 ^b 15—17	12,27
c. 12 p. 21 ^b 26sq.	13,22		
		Topica	
Analytica		generaliter	2,18 3,38 4,34 11,24
generaliter	6,29. 31 7,4. 19		19,7 22,8
Analytica Priora		I 1 p. 100 ^a 18	12,4
generaliter	3,39 sq. 5,8 7,23 12,26	p. 100 ^b 21—23	21,27 sq.
I generaliter	4,26sq.		
1 p. 24 ^a 11. 12	22,14 24,28	Sophist. Elench.	
	p. 24 ^a 16	generaliter	2,18 3,39 11,25 20,21
	p. 24 ^b 16	I 1 p. 1354 ^a 1	
	p. 24 ^b 22—25	11,25. 33. 38	
2 p. 25 ^a 1	38,27	Rhetor.	
3 p. 25 ^a 37sq.	57,17	generaliter	11,25. 33. 38
	p. 25 ^a 40sq.	I 1 p. 1354 ^a 1	35,25

PA   Commentaria in Aristotelem
3902   graeca
A25
1882
v.4
pars.2-6

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY
